

BIBLE

الكتاب المقدس

Al-Kitab al-Muqaddas

Chadian, Arabic Language

Chadian, Arabic - All Bible

Old Testament		Naahuum	1.508
Takwiin	3	Habaguug	1.512
Khuruuj	100	Safanya	1.516
Laawiyiin	181	Haggaay	1.521
Adad	239	Zakariiya	1.524
Tasniya	320	Malaakhi	1.540
Yachuu'	386	New Testament	
Gudiya	432	Matta	1.545
Ra'uus	476	Markhus	1.615
1 Samuwil	483	Luukha	1.660
2 Samuwil	542	Yuuhanna	1.735
1 Muluuk	592	A'maal al-Rusul	1.790
2 Muluuk	653	Rooma	1.861
1 Akhbaar	711	1 Kuruntus	1.892
2 Akhbaar	769	2 Kuruntus	1.923
Azra	834	Khalaatiya	1.942
Nahamya	854	Afasus	1.953
Astiir	884	Filibbi	1.964
Ayyuub	898	Kuluusi	1.972
Zabuur	951	1 Tasaluuniiki	1.979
Amsaal	1.071	2 Tasaluuniiki	1.986
Jaami'a	1.114	1 Timuutaawus	1.990
Nachiid	1.129	2 Timuutaawus	1.999
Icha'ya	1.137	Tiitus	2.005
Iirmiya	1.230	Filimuun	2.009
Maraasi Iirmiya	1.332	Ibraaniyiin	2.011
Hizgiyaal	1.341	Yaakhuub	2.033
Danyaal	1.433	1 Butrus	2.041
Huucha'	1.461	2 Butrus	2.049
Yuwiil	1.475	1 Yuuhanna	2.054
Amuus	1.481	2 Yuuhanna	2.062
Ubadya	1.493	3 Yuuhanna	2.063
Yuunus	1.495	Yahuuza	2.064
Miikha	1.499	Ru'ya	2.067

Chadian, Arabic - All Bible

Takwiin

Takwiin 1

Al-khaliige

- ¹Fi l-bidaaya, Allah khalag al-samaawaat wa l-ard.
- ²Wa l-ard faadiye. Hi ma indaha cheyy foogha. Wa l-dalaam gaa'id yikhatti al-almi al-khariig wa Ruuh Allah gaa'id yuhuum fi l-almi.
- ³Wa Allah al-Rabb gaal: «Khalli yukuun nuur.» Wa khalaas, al-nuur kaan.
- ⁴Wa Allah al-Rabb chaaf kadar al-nuur da sameh. Wa farag al-nuur min al-dalaam.
- ⁵Wa samma al-nuur nahaar wa l-dalaam leel. Wa kaan achiye wa kaan fajur. Da l-yoom al-awwal.
- ⁶Wa Allah al-Rabb gaal: «Khalli tukuun faraga been al-almi wa tifaarig al-almi min al-almi.»
- ⁷Wa l-Rabb khalag al-faraga wa farag beeha al-almi al-tihit min al-almi al-foog. Wa khalaas, bigi misil da.
- ⁸Wa samma al-faraga di, sama. Wa kaan achiye wa kaan fajur. Da l-yoom al-taani.
- ⁹Wa l-Rabb gaal: «Khalli al-almi al-tihit le l-sama yilimm bakaan waahid wa yikhalli bakaan yaabis yibiin.» Wa khalaas, bigi misil da.
- ¹⁰Wa hu samma al-bakaan al-yaabis, ard wa l-bakaan al-indah almi, bahar. Wa Allah al-Rabb chaaf kadar al-cheyy da sameh.
- ¹¹Wa l-Rabb gaal: «Khalli al-ard tinmali be l-khadaar. Khalli ayyi nafar hana gehch al-indah teeraab wa ayyi nafar hana chadar al-indah iyaal al-yabgo teeraab, yugummu fi ayyi bakaan fi l-ard.» Wa khalaas, bigi misil da.
- ¹²Wa l-ard gawwamat khadaar wa ayyi nafar hana gehch al-indah teeraab wa ayyi nafar hana chadar al-indah iyaal al-yabgo teeraab. Wa Allah al-Rabb chaaf kadar al-cheyy da sameh.
- ¹³Wa kaan achiye wa kaan fajur. Da l-yoom al-taalit.
- ¹⁴Wa l-Rabb gaal: «Khalli yukuun anwaar fi l-sama le yifaarugu al-nahaar min al-leel wa le yiwassufu al-wakit wa ayyaam al-siniin.
- ¹⁵Wa khalli yidawwu al-ard min al-sama.» Wa khalaas, bigi misil da.

16Wa l-Rabb khalag anwaar itneen kubaar. Al-kabiir yidawwi be l-nahaar wa l-sakhayyar yidawwi be l-leel. Wa hu khalag al-nujuum kula.

17Wa khattaahum fi l-sama le yidawwu al-ard

18wa yahkumu al-nahaar wa l-leel wa yifaarugu al-nuur min al-dalaam. Wa Allah al-Rabb chaaf kadar al-cheyy da sameh.

19Wa kaan achiye wa kaan fajur. Da l-yoom al-raabi'.

20Wa l-Rabb gaal: «Khalli haywaanaat be katara yilharrako fi l-almi wa khalli tuyuur yitiiru tihit al-sama min foog le l-ard.»

21Wa khalaas, al-Rabb khalag al-haywaanaat al-kubaar bilheen al-gaa'idiin fi lubb al-almi. Wa khalag ayyi nafar hana l-haywaanaat al-aakhariin al-yilharrako fi lubb al-almi be katara wa ayyi nafar hana l-tuyuur al-bitiiiru. Wa Allah al-Rabb chaaf kadar al-cheyy da sameh.

22Wa baarakaahum kulluhum wa gaal le l-haywaanaat al-gaa'idiin fi l-almi: «Aldo wa abgo katiiriin wa amlo al-bahar.» Wa gaal le l-tuyuur: «Abgo katiiriin fi l-ard.»

23Wa kaan achiye wa kaan fajur. Da l-yoom al-khaamis.

24Wa l-Rabb gaal: «Khalli al-ard tamrug minha ayyi nafar hana makhluugiin hayyiin misil bahaayim wa zawaahif al-ard wa haywaanaat al-kadaade.» Wa khalaas, bigi misil da.

25Wa l-Rabb khalag ayyi nafar hana haywaanaat al-ard wa ayyi nafar hana bahaayim wa ayyi nafar hana zawaahif al-ard. Wa Allah chaaf kadar al-cheyy da sameh.

26Wa l-Rabb gaal: «Nakhalgu al-insaan fi suuritna wa yichaabihna. Khalli yahkim fi huut al-bahar wa tuyuur al-sama wa l-bahaayim. Wa khalli yahkim fi kulla l-ard wa fi kulla zawaahif al-ard.»

27Wa khalaas, Allah khalag al-insaan fi suurtaah wa fi suurtaah hu, al-Rabb khalagaahum. Raajil wa mara, hu khalagaahum.

28Wa l-Rabb baarakaahum wa gaal leehum: «Aldo wa abgo katiiriin wa amlo al-ard wa ahkumu foogha. Wa ahkumu fi huut al-bahar wa fi tuyuur al-sama wa fi kulla zawaahif al-ard.»

29Wa l-Rabb gaal: «Daahu ana nantiiku kulla l-khadaar al-indah teeraab al-gaa'id fi kulla l-ard wa kulli chadara al-indaha iyaal al-yabgo teeraab. Wa da yabga leeku ma'aachku.

30Wa le kulla haywaanaat al-ard wa kulla tuyuur al-sama wa kulla zawaahif al-ard wa kulla l-binnaffaso, nantiihum gechch akhdar achaan yi'iichu beyah.» Wa khalaas, bigi misil da.

³¹Wa Allah chaaf kulla cheyy al-hu khalagah wa l-cheyy da sameh bilheen. Wa kaan achiye wa kaan fajur. Da l-yoom al-saadis.

Takwiin 2

¹Wa be misil da, tammam khaliigit al-samaawaat wa l-ard wa kulla cheyy al-fiihum.

²Wa fi l-yoom al-saabi', Allah kammal khidimtah al-sawwaaha wa fi l-yoom al-saabi', hu wagaf min kulla khidimtah al-sawwaaha.

³Wa khalaas, al-Rabb baarak al-yoom al-saabi' wa khaddasah achaan fi l-yoom da hu zaatah wagaf min kulla khidimtah hana l-khaliige.

⁴Wa da taariikh khaliigit al-samaawaat wa l-ard.

Allah khalag al-insaan

Wakit Allah al-Rabb khalag al-samaawaat wa l-ard,

⁵ma fi chadara waahide kula fi l-ard wa gechch kula ma gamma achaan Allah al-Rabb lissaa' ma nazzal al-matara fi l-ard. Wa ma fi naadum waahid le yahrit al-turaab.

⁶Wa laakin al-nada al-taali' min al-ard gaa'id yazgi kulla l-ard.

⁷Wa Allah al-Rabb khalag al-insaan min turaab al-ard wa naffakh fi munkharah nafas al-haya. Wa khalaas, al-insaan bigi hayy.

⁸Wa Allah al-Rabb maggan jineene fi bakaan usmah Adin, fi l-sabaah. Wa khatta al-insaan al-hu khalagah fi l-jineene di.

⁹Wa Allah al-Rabb gawwam min al-turaab kulla nafar hana chadar sameh le l-choof wa kulla nafar hana chadar al-iyalah haluwiin le l-akil. Wa gawwam fi ust al-jineene chadarat al-Haya wa chadara aakhara hana irfit al-kheer wa l-charr.

¹⁰Wa bahar waahid maarig min Adin wa yazgi al-jineene di. Wa min al-jineene di, al-bahar angasam bigi arba'a buhuur.

¹¹Al-awwal usmah Fichuun wa hu al-muhawwig balad al-Hawiila, bakaan al-dahab.

¹²Wa l-dahab hana l-bakaan daak saafi. Wa hinaak fi samukh al-indah rihe wa l-hajar al-khaali al-usmah agiig.

¹³Wa l-bahar al-taani usmah Gihuun wa hu al-muhawwig kulla balad al-Kuuch.

¹⁴Wa l-taalit usmah Dijla wa hu al-jaari sabaah le balad Achuur. Wa l-raabi' usmah al-Furaat.

Allah khalag al-mara

¹⁵Wa Allah al-Rabb chaal al-raajil al-hu khalagah wa khattaah fi jineenit Adin le yahritha wa yahrisha.

16Wa Allah al-Rabb amarah wa gaal leyah: «Tagdar taakul iyaal kulla l-chadar al-fi l-jineene.

17Laakin ma taakul min iyaal chadarat irfit al-kheer wa l-charr. Achaan akiid yoom inta akalt minha da, tumuut.»

18Wa ba'ad da, Allah al-Rabb gaal: «Ma adiil le l-raajil yagood wiheedah. Khalli nakhlig leyah insaan mislah le yi'aawinah.»

19Wa Allah al-Rabb khalag min al-turaab kulla haywaanaat al-kadaade wa kulla tuyuur al-sama wa waddaahum le l-raajil le yichiif kikkeef yisammiihum. Wa ayyi usum al-raajil antaah le l-makhlugiin al-hayyiin, da bigi leehum usum.

20Wa khalaas, al-raajil samma kulla l-bahaayim wa tuyuur al-sama wa kulla haywaanaat al-kadaade. Laakin ma fi makhluug misil Adam le yi'aawinah.

21Wa khalaas Allah al-Rabb nawwam al-raajil noom chadiid wa wakit hu naayim, Allah marag adum waahid min saffah wa sadda al-laham fi bakaanah.

22Wa be l-adum al-chaalah min saff al-raajil da, Allah al-Rabb sawwa beyah mara wa jaabaaha leyah.

23Wa min chaafha, al-raajil gaal: «Aywa! Hi di adum min udaami wa laham min lahami. Wa usumha mara achaaan maragooha min al-raajil.»

24Wa be sabab da, ayyi raajil yikhalli ammah wa abuuu wa yilimm ma'a martah wa yabgo jisim waahid.

25Wa l-raajil wa martah kulluhum ariyaaniin wa ma irfo al-eeb ambeenaathum.

Takwiin 3

Al-insaan isi amur Allah

1Wa l-daabi hu najiid min kulla haywaanaat al-kadaade al-khalagaahum Allah al-Rabb. Wa l-daabi sa'alaaha le l-mara wa gaal: «Sahiih ke al-Rabb gaal leeku ma taakulu iyaal min kulla l-chadar al-fi l-jineene walla?»

2Wa l-mara raddat le l-daabi wa gaalat: «Nagdaro naakulu min iyaal kulla l-chadar al-fi l-jineene.

3Laakin min iyaal al-chadara al-fi ust al-jineene di, al-Rabb gaal leena ma naakuluuhum wa la nilammusuuhum. Achaan kan yoom akalnaahum da, numuutu.»

4Wa l-daabi radda leha wa gaal: «La! Ma tumuutu!

5Al-Rabb ya'arif kan yoom akaltuuhum, uyuunku yinfathu wa tabgo mislah. Wa ta'arfu al-kheer wa l-charr.»

⁶Wa khalaas, al-mara chaafat al-chadara di ta'ajib al-een wa samha le l-akil wa adiile tanti al-ilim. Wa be da, gata'at min iyaalha, akalatah wa raajilha gaa'id jambaha wa hi antatah wa hu kula akal.

⁷Wa tawwaali ke, uyuunhum anfataho wa irfo nufuushum kadar humman ariyaaniin. Khalaas, chaalo warchaal kubaar min chadara al-tiin, khayyatooh wa saddo beyah ireehum.

⁸Wa be achiye wakit al-riih gaa'ide tusuug, al-raajil wa martah sim'o hiss Allah al-Rabb fi l-jineene. Wa humman allabbado min wijih Allah al-Rabb fi usut chadar al-jineene.

⁹Wa Allah al-Rabb naada al-raajil wa gaal leyah: «Inta ween?»

¹⁰Wa l-raajil radda wa gaal: «Ana simi't harakatak fi l-jineene wa khuft minnak achaan ana ariyaan. Fi chaan da bas, ana allabbadt minnak.»

¹¹Wa Allah al-Rabb gaal leyah: «Yaatu al-oorak kadar inta ariyaan? Hal inta akalt min al-chadara al-ana dahartak minha walla?»

¹²Wa l-raajil gaal: «Al-mara al-inta khatteetha ma'aayi di, hi bas antatni min iyaal al-chadara wa ana akaltah.»

¹³Wa Allah al-Rabb gaal le l-mara: «Chunu al-sawweeti ih da?» Wa hi gaalat: «Al-daabi bas khachchaani wa ana akalt.»

Natijjat al-zanib

¹⁴Wa khalaas, Allah al-Rabb gaal le l-daabi: «Fi chaan al-inta sawweetah da bas, inta tabga mal'uun min kulla l-bahaayim wa haywaanaat al-kadaade. Tinkarra be batnak wa taakul ajaaj fi kulla muddit hayaatak.

¹⁵Inta wa l-mara tabgo udwaan wa zurriiyak wa zurriiyitha yabgo udwaan. Wa waahid minhum yikassir raasak wa inta ti'addi ih fi ka'abah.»

¹⁶Wa Allah gaal le l-mara: «Khalabatki tabga leeki gaasiye wa inti tat'abe fi l-waluuda. Wa indiki chahwa le raajilki wa laakin hu yamlukki.»

¹⁷Wa Allah gaal le Adam: «Inta simi't kalaam martak wa akalt min iyaal hana l-chadara al-ana dahartak minha. Fi chaanak inta, al-turaab yabga mal'uun. Wa talga ma'aachak be ta'ab fi kulla muddit hayaatak.

¹⁸Chook wa haskaniit yugummu leek min al-turaab wa taakul min nabaataat al-kadaade.

¹⁹Wa be duraa'ak bas taakul lahaddi tigabbil fi l-turaab al-khalagook minnah. Achaan inta min al-turaab wa tigabbil fi l-turaab.»

²⁰Wa l-raajil samma martah Hawwa (ma'anaatah al-haya) achaan hi amm hana kulli insaan hayy.

²¹Wa Allah al-Rabb sawwa le Adam wa martah khulgaan hana farwa wa labbasaahum leehum.

²²Wa Allah al-Rabb gaal: «Daahu al-insaan bigi misilna wa ya'arif al-kheer wa l-charr. Hassa' da, khalli nadharooh ma yimidd iidah le yichiil iyaal chadarat al-Haya le yaakulha wa yi'iich daayman.»

²³Wa khalaas, Allah al-Rabb taradah min jineenit Adin wa yamchi yahrit al-turaab al-khalagooh minnah.

²⁴Wa min tarad al-insaan, Allah al-Rabb khatta makhluugiin samaawiyiin be l-nuss al-sabhaani le jineenit Adin. Wa be seef al-indah naar yuduur, humman yaharsu derib chadarat al-Haya.

Takwiin 4

Gaabiil wa Haabiil

¹Wa Adam lamma ma'a martah Hawwa. Wa hi bigat khalbaane wa wildat wileed wa sammooch Gaabiil. Wa gaalat: «Allah saa'adaani wa razakhaani wileed.»

²Wa hi wildat battaan wileed usmah Haabiil, akhuuh le Gaabiil. Wa Haabiil bigi raa'i hana khanam wa Gaabiil bigi harraati.

³Wa yoom waahid, Gaabiil gaddam hadiye le Allah min al-khadaar al-haratah.

⁴Wa Haabiil kula gaddam hadiiyat khurfaan awlaad al-bikir min khanamah be chahamhum. Wa Allah khibil hadiiyat Haabiil

⁵wa laakin ma khibil hadiiyat Gaabiil. Wa Gaabiil zi'il za'al chadiid wa karcham wihah.

⁶Wa Allah gaal le Gaabiil: «Maalak inta za'laan wa mukarchim wihak?»

⁷Kan amalak adiil, ma narda beek walla? Laakin kan amalak ma adiil, al-zanib jaahiz fi khachum al-baab wa yidoor yakurbak. Laakin inta kamaan agdar foogah!»

⁸Wa ba'ad da, Gaabiil gaal le akhuuh Haabiil: «Ta'aal, namchu al-kadaade.» Wa min macho fi l-kadaade, Gaabiil hajam akhuuh wa katalah.

⁹Wa khalaas, Allah gaal le Gaabiil: «Ween akhuuk Haabiil?» Wa hu radda leyah wa gaal: «Ana ma na'arfah. Ana haras hana akhuuyi walla?»

¹⁰Wa Allah gaal leyah: «Chunu al-sawweetah da? Ana gaa'id nasma' hiss damm akhuuk al-daffagtah, gaa'id yasrakh leyi min al-turaab.

¹¹Min hassa' da, inta tabga mal'uun wa matruud fi l-turaab al-chirib damm akhuuk, al-inta daffagtah.

¹²Kan inta haratt al-turaab kula, ma talga minnah ma'aach. Wa tabga naadum laayij wa matruud fi kulla l-ard.»

¹³Wa Gaabiil gaal le Allah: «Ikhaabi da bigi leyi tagiil. Ma nagdar nahmalah.

¹⁴Wa daahu inta taradtini ba'iid min al-turaab da. Wa ana nukuun ba'iid min wijhak. Wa nabga laayij wa matruud fi kulla l-ard. Wa ayyi naadum al-ligaani yaktulni.»

¹⁵Wa Allah gaal: «Ana ni'akkid leek kan naadum katal Gaabiil, taarah yukuun sab'a marraat.» Wa Allah khatta alaama fi Gaabiil achaan ayyi naadum kan ligiij, ma yaktulah.

¹⁶Wa khalaas, Gaabiil macha ba'iid min Allah wa sakan fi balad usumha Nuud, sabaah min jineenit Adin.

Zurriiyit Gaabiil

¹⁷Wa Gaabiil lamma ma'a martah wa bigat khalbaane wa wildat wileed wa sammooH Hanuuk. Wa Gaabiil bana hille waahide wa sammaaha be usum wileedah Hanuuk.

¹⁸Wa Hanuuk wilid wileed wa sammooH Iraad. Wa Iraad wilid Mahuyaayil. Wa Mahuyaayil wilid Matuchaayil. Wa Matuchaayil wilid Laamak.

¹⁹Wa Laamak akhad awiin itneen. Al-waahide usumha Aada wa l-taaniye usumha Silla.

²⁰Wa Aada wildat Yaabal. Wa Yaabal bigi jidduhum le l-naas al-yaskunu fi l-kheemaat wa yasraho be l-bahaayim.

²¹Wa akhuuh usmah Yuubal. Wa Yuubal hu jidduhum le kulla l-naas al-yuduggu jigindiye wa yadurbu suffaara.

²²Wa Silla hi kula wildat wileed usmah Tuubal Khaayiin. Wa Tuubal Khaayiin hu bas jidduhum le kulla l-naas al-yasna'o wa l-yitarrugu aalaat min nahaas wa hadiid. Wa akhut Tuubal Khaayiin usumha Na'ama.

²³Wa yoom waahid, Laamak gaal le awiinah Aada wa Silla: «Asma'anni. Ya awiin Laamak, fukkan udneekan adiil wa asma'an kalaami. Ana katalt raajil achaan jarahaani wa katalt wileed achaan halbab jildi.

²⁴Wa kan Gaabiil yikaffu taarah sab'a marra, Laamak yikaffu taarah 77 marra.»

²⁵Wa battaan Adam lamma ma'a martah wa jaabat wileed. Wa hi sammatah Chiit wa gaalat: «Al-Rabb antaani zurriye aakhara fi gadd Haabiil al-Gaabiil katalah.»

²⁶Wa khalaas, Chiit kula wilid wileed wa sammaah Anuuch. Wa min al-wakit da, khalaas al-naas bado ya'abudu Allah.

Takwiin 5

Al-zurriye min Adam lahaddi Nooh

¹Daahu kitaab zurriiyit Adam. Yoom al-Rabb khalag al-insaan, hu khalagah fi suurtaH.

- ²Raajil wa mara, hu khalagaahum wa baarakaahum wa sammaahum insaan min yoom al-hu khalagaahum.
- ³Wakit Adam indah 130 sana, wilid wileed al-yichaabihah wa fi suurtaah. Wa sammaah Chiit.
- ⁴Ba'ad waaluudit Chiit, Adam aach battaan 800 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.
- ⁵Wa maat fi umur hana 930 sana.
- ⁶Wakit Chiit indah 105 sana, wilid Anuuch.
- ⁷Wa ba'ad waaluudit Anuuch, Chiit aach battaan 807 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.
- ⁸Wa maat fi umur hana 912 sana.
- ⁹Wakit Anuuch indah 90 sana, wilid Khinaan.
- ¹⁰Wa ba'ad waaluudit Khinaan, Anuuch aach battaan 815 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.
- ¹¹Wa maat fi umur hana 905 sana.
- ¹²Wakit Khinaan indah 70 sana, wilid Mahlaliil.
- ¹³Wa ba'ad waaluudit Mahlaliil, Khinaan aach battaan 840 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.
- ¹⁴Wa maat fi umur hana 910 sana.
- ¹⁵Wakit Mahlaliil indah 65 sana, wilid Yaarad.
- ¹⁶Wa ba'ad waaluudit Yaarad, Mahlaliil aach battaan 830 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.
- ¹⁷Wa maat fi umur hana 895 sana.
- ¹⁸Wakit Yaarad indah 162 sana, wilid Akhnuukh.
- ¹⁹Wa ba'ad waaluudit Akhnuukh, Yaarad aach battaan 800 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.
- ²⁰Wa maat fi umur hana 962 sana.
- ²¹Wakit Akhnuukh indah 65 sana, wilid Matuuchalah.
- ²²Wa ba'ad waaluudit Matuuchalah kula, Akhnuukh gaa'id yitaabi' derib al-Rabb lahaddi 300 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.
- ²³Wa Akhnuukh aach 365 sana.

²⁴Wa Akhnuukh taaba' derib al-Rabb wa ba'ad da, bigi ma fiih achaan al-Rabb rafa'ah.

²⁵Wakit Matuuchalah indah 187 sana, wilid Laamak.

²⁶Ba'ad waaluudit Laamak, Matuuchalah aach battaan 782 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.

²⁷Wa maat fi umur hana 969 sana.

²⁸Wakit Laamak indah 182 sana, wilid wileed.

²⁹Wa sammaah Nooh wa gaal: «Da l-wileed al-yisabbirna min ta'ab al-khidme al-lihigna min yoom Allah la'an al-turaab.»

³⁰Wa ba'ad waaluudit Nooh, Laamak aach battaan 595 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.

³¹Wa maat fi umur hana 777 sana.

³²Wakit Nooh indah 500 sana, hu wilid talaata awlaad wa humman Saam wa Haam wa Yaafas.

Takwiin 6

Fasaalit al-insaan

¹Wakit al-naas bado yiziidu fi l-ard wa wildo leehum banaat,

²fiyah makhluugiin samaawiyiin wa humman misil al-naas. Wa chaafu banaat al-naas hinna samhaat wa azzalo minhin wa chaaloohin.

³Wa Allah gaal: «Ruuhi ma tagood daayman fi l-naas achaan humman insaan. Wa fi chaan da, umurhum ma yufuut 120 sana.»

⁴Wa fi l-wakit daak, fiyah naas tuwaal wa chudaad fi l-ard. Wa fi wakithum, al-makhluugiin al-samaawiyiin lammo ma'a banaat al-naas wa hinna wildan leehum iyaal. Wa l-iyaaal dool bigo naas fahaliin wa usumhum taali' fi l-zaman daak.

⁵Wa Allah chaaf fasaalit al-naas bigat katiire fi l-ard wa daayman galibhum yiriid illa l-fasaala.

⁶Wa isyaanhum bigi leyah murr wa hu hizin le khaliigit al-insaan fi l-ard.

⁷Wa Allah gaal: «Nuguchch min al-ard al-insaan al-ana khalagtuhum. Nuguchchuhum min al-insaan lahaddi l-bahaayim wa zawaahif al-ard wa tuyuur al-sama. Achaan bigi leyi murr ana khalagtuhum.»

⁸Wa laakin Nooh ligi rida giddaam Allah.

Allah amar Nooh yasna' safiina

⁹Daahu taariikh Nooh. Nooh hu raajil adiil wa saalih fi usut naas zamanah. Wa gaa'id yitaabi' derib al-Rabb.

¹⁰Wa Nooh wilid awlaad talaata wa humman Saam wa Haam wa Yaafas.

¹¹Laakin al-ard malaane be zulum giddaam al-Rabb wa unuf mala al-ard.

¹²Wa l-Rabb chaaf al-ard malaane be zulum wa kulla l-naas gaa'idiin yisawwu al-zulum.

¹³Wa khalaas, al-Rabb gaal le Nooh: «Ana chilt niiye le nidammir kulla l-makhlugiin al-hayyiin achaan al-ard malaane be l-unuf. Khalaas! Ana nakhribhum humman wa l-ard kula.

¹⁴Ya Nooh, asna' leek safiina kabiire be hatab gawi al-usmah gufar. Wa sawwi fi lubbaha buyuut katiiriin wa tallisha tamaam be l-zift barra wa daakhal achaan almi ma yadkhul foogha.

¹⁵Wa daahu kikkeef tasna' al-safiina di. Tuulha yukuun 300 duraa' wa urdaha yukuun 50 duraa' wa tuulha foog yukuun 30 duraa'.

¹⁶Wa sidd raas al-safiina wa sawwi leeha chubbaak yukuun duraa' tihit min raas al-safiina wa be nussaha al-aakhar sawwi leeha baab. Wa gassim al-safiina ale talaata darajaat.

¹⁷«Wa ana ninazzil al-kharag fi l-ard le nidammir kulla l-makhlugiin al-induhum nafas al-haya al-gaa'idiin tihit al-sama. Wa kulla l-makhlugiin al-fi l-ard yumuutu.

¹⁸Wa laakin ana nisawwi ma'aak mu'aahadati. Adkhul fi l-safiina inta wa awlaadak wa martak wa awiin awlaadak.

¹⁹Wa dakhkil ma'aak itneen min kulla nafar hana l-haywaanaat, dakar wa antaay, achaan humman kulla yanjo ma'aak.

²⁰Wa yaju leek dakar wa antaay min kulla nafar hana l-tuyuur wa l-bahaayim wa zawaahif al-ard achaan humman kula yanjo ma'aak.

²¹Wa chiil kulla cheyy al-bin'akil wa dummah ma'aak achaan yabga ma'aach leek inta wa leehum humman.»

²²Wa da l-cheyy al-Nooh sawwaah. Hu sawwa kulla cheyy misil al-Rabb amarah beyah.

Takwiin 7

Nooh dakhal fi l-safiina

¹Wa Allah gaal le Nooh: «Adkhul fi l-safiina, inta wa ahal beetak achaan ana chift inta wiheedak bas saalih giddaami fi lubb kulla l-naas al-aaychiin fi zamanak da.

²Wa dakhkhil ma'aak fi l-safiina sab'a dukuur wa sab'a anaati min kulla nafar hana l-haywaanaat al-halaaliin. Laakin min al-haywaanaat al-muharramiin, dakhkhil ma'aak dakar waahid wa antaay waahide bas.

³Wa dakhkhil ma'aak min tuyuur al-sama kula sab'a dukuur wa sab'a anaati achaan nahfad nafarhum fi l-ard.

⁴Wa ba'ad sab'a yoom, ana ninazzil matara fi l-ard wa hi tusubb le muddit 40 yoom, leel wa nahaar. Wa nuguchch min al-ard kulla l-makhlugiin al-ana khalagtuhum.»

⁵Wa Nooh sawwa kulla cheyy misil Allah amarah beyah.

⁶Nooh indah 600 sana wakit al-kharag nazal wa akal al-ard.

⁷Wa hu dakhil fi l-safiina ma'a awlaadah wa martah wa awiin awlaadah achaan yanjo min al-kharag da.

⁸Wa min kulla l-haywaanaat al-halaaliin wa l-muharramiin wa min al-tuyuur wa min kulla zawaahif al-ard, dakhalo.

⁹Itneen itneen, dakar wa antaay, dakhalo le Nooh fi l-safiina misil al-Rabb amarah beyah.

Al-matara nazalat fi l-ard

¹⁰Wa ba'ad sab'a yoom, almi al-kharag nazal fi l-ard.

¹¹Wa da fi l-wakit al-Nooh indah 600 sana. Wa fi yoom 17 hana l-chahar al-taani hana l-sana di, uyuun almi al-kubaar al-tihit al-ard bado yatla'o wa biibaan al-sama anfataho.

¹²Wa l-matara nazalat fi l-ard leel wa nahaar le muddit 40 yoom.

¹³Wa fi nafs al-yoom, Nooh dakhil fi l-safiina ma'a awlaadah Saam wa Haam wa Yaafas wa martah wa awiin awlaadah.

¹⁴Wa dakhalo ma'aahum ayyi nafar min al-haywaanaat wa l-bahaayim wa zawaahif al-ard wa l-tuyuur wa min kulla cheyy al-bitir wa l-indah janaahe.

¹⁵Wa humman dool dakhalo le Nooh fi l-safiina itneen itneen min kulla makhlug al-indah ruuh al-haya.

¹⁶Wa min ayyi nafar hana makhlugiin, dakhalo dakar wa antaay misil al-Rabb amar beyah Nooh. Wa khalaas, Allah sadda baab al-safiina fi Nooh.

¹⁷Wa l-kharag gaa'id yiziid fi l-ard le muddit 40 yoom wa rafa' al-safiina min al-ard.

¹⁸Wa l-almi bigi katiir wa akal al-ard. Wa l-safiina aayme foog fi l-almi.

¹⁹Wa l-almi gaa'id yatla' be ziyaada fi l-ard lahaddi zarat kulla l-hujaar al-tuwaal.

²⁰Wa l-almi zarat al-hujaar wa faathum lahaddi be 15 duraa'.

²¹Wa kulla l-makhlugiin al-gaa'idiin fi l-ard maato, misil al-tuyuur wa l-haywaanaat wa l-bahaayim wa zawaahif al-ard. Wa kulla l-naas maato.

²²Wa kulla makhlug al-indah nafas al-haya wa aayich fi l-ard al-yaabse, maat.

²³Wa be misil da, al-Rabb gachcha kulla makhlug hayy min al-ard, min al-insaan lahaddi l-bahaayim wa zawaahif al-ard wa tuyuur al-sama. Hu gachchaahum marra waahid min al-ard. Wa faddal illa Nooh wa kulla l-makhlugiin al-ma'aayah fi l-safiina.

²⁴Wa l-almi ga'ad fi l-ard le muddit 150 yoom.

Takwiin 8

Allah najja Nooh wa aayiltah

¹Wa khalaas ba'ad da, al-Rabb fakkar le Nooh wa le kulla l-haywaanaat wa l-bahaayim al-gaa'idiin ma'aayah fi l-safiina. Wa l-Rabb rassal riih fi l-ard wa l-almi bada yangus.

²Wa uyuun almi al-kubaar al-tihit al-ard wa biibaan al-sama ansaddo wa l-matara wagafat.

³Wa fi muddit 150 yoom, al-almi bada yangus chiyya chiyya min al-ard.

⁴Wa fi yoom 17 hana l-chahar al-saabi', hujaar Araraat waggafu al-safiina.

⁵Wa l-almi bada yangus lahaddi l-chahar al-aachir. Wa fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-aachir da, ruuse al-hujaar baano.

⁶Wa khalaas ba'ad 40 yoom, Nooh fatah al-chubbaak al-hu sawwaah fi l-safiina

⁷wa talag khuraab. Wa hu yitiir yamchi wa yaji lahaddi almi chirib min al-ard.

⁸Wa ba'ad da, talag hamaama kula le tichiif al-almi kan nagas min al-ard.

⁹Wa laakin al-hamaama ma ligat bakaan al-tukhutt foogah rijileenha achaan lissaa' al-almi gaa'id fi l-ard. Wa hi gabbalat le Nooh fi l-safiina. Wa hu madda iidah wa chaalha wa dakhkhalha ma'aayah fi l-safiina.

¹⁰Wa Nooh ga'ad sab'a yoom wa battaan talag al-hamaama min al-safiina.

¹¹Wa l-hamaama gabbalat leyah be achiiye wa daahu indaha fi khachumha warchaalaay hana zaytuun akhdar. Wa be da, Nooh irif kadar al-almi nagas khalaas min al-ard.

¹²Wa ga'ad sab'a yoom wa battaan talag al-hamaama. Wa l-hamaama battaan ma gabbalat leyah.

Nooh marag min al-safiina

¹³Wakit Nooh indah 601 sana, fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-awwal hana l-sana di, al-almi kammal min al-ard. Wa Nooh fatah raas al-safiina wa chaaf khalaas al-turaab bigi yaabis.

¹⁴Wa fi yoom 27 hana l-chahar al-taani, al-ard yibsat marra waahid.

¹⁵Wa khalaas, al-Rabb gaal le Nooh:

¹⁶«Amrug min al-safiina, inta wa martak wa awlaadak wa awiin awlaadak.

¹⁷Wa marrig ma'aak kulla l-haywaanaat misil al-tuyuur wa l-bahaayim wa zawaahif al-ard achaan yaldo wa yabgo katiiriin wa yamlo al-ard.»

¹⁸Wa Nooh marag min al-safiina wa awlaadah wa martah wa awiin awlaadah.

¹⁹Wa kulla l-haywaanaat wa l-tuyuur wa zawaahif al-ard marago min al-safiina, kulla nafar wiheedah.

²⁰Wa ba'ad da, Nooh bana madbah le yigaddim foogah dahaaya le Allah. Wa chaal min kulla l-bahaayim wa l-tuyuur al-akilhum halaal wa harragaahum fi l-madbah al-hu banaah.

²¹Wa Allah chamma al-riihe wa ridi beeha wa gaal fi nafsah: «Min al-yoom battaan ma nal'an al-ard achaan al-insaan. Hatta kan galbah hawaan wa yidoor yisawwi illa l-fasaala min hu sakhayyar. Wa battaan ma nuguchch kulla makhluug hayy misil ma ana gachcheethum awwal.

²²«Wa min al-ard gaa'ide da, daayman yaji wakt al-teeraab wa wakt al-gati', wakt al-hamu wa wakt al-barid wa yaji seef wa yaji chite wa yaji leel wa yaji nahaar wa daayman yilkhayyaro misil da.»

Takwiin 9

Mu'aahadat Allah ma'a Nooh

¹Wa l-Rabb baarak Nooh wa awlaadah wa gaal leehum: «Aldo wa abgo katiiriin wa amlo al-ard.

²Wa kulla l-makhluugiin al-hayyiin fi l-ard yakhaafo minku wa l-ru'ub yakrubhum, misil tuyuur al-sama wa zawaahif al-ard wa huut al-bahar, kulluhum ke nantiikum leeku fi iideeku.

³Misil awwal anteetku al-khadaar le l-akil, hassa' nantiiku kulla l-makhluugiin al-hayyiin.

⁴«Laakin ma taakulu laham be dammah Achaan al-ruuh gaa'ide fi dammah.

⁵Wa laakin kan le dammuku intu aw hayaatku, ana ni'aakhib al-haywaan al-yaktul naadam. Wa ni'aakhib ayyi insaan al-yaktul insaan. Aywa, ni'aakhibah fi chaan hayaat akhuuh al-hu katalah.

⁶Wa l-naadum al-daffag damm hana naadum, hu kula, naadum aakhar yidaffig dammah. Achaan Allah khalag al-insaan fi suurtah.

⁷Wa kan leeku intu, aldo wa abgo katiiriin wa ziidu fi l-ard.»

⁸Wa l-Rabb gaal battaan le Nooh wa le iyaalah al-ma'aayah:

⁹«Kan leyi ana, nisawwi mu'aahadati ma'aaku wa ma'a zurriiyitku min ba'adku,

¹⁰wa ma'a kulla l-makhlugiin al-hayyiin al-gaa'idiin ma'aaku, al-tuyuur wa l-bahaayim wa l-haywaanaat, ya'ni kulla l-makhlugiin al-marago ma'aaku min al-safiina. Wa dool kulla l-makhlugiin al-yi'iichu fi l-ard.

¹¹Wa ana nisawwi mu'aahadati ma'aaku wa abadan kulla makhluug hayy ma yiddammir be l-kharag. Wa abadan al-kharag ma yidammir al-ard.»

Alaamit al-alaakha

¹²Wa l-Rabb gaal: «Di hi al-alaama hana l-mu'aahada al-nukhuttaha beeni wa beenku wa been kulla l-makhlugiin al-ma'aaku. Wa l-mu'aahada di tabga daayme min zurriye le zurriye.

¹³Ana nukhutt nubbaali wa hu hajjaaz al-matar fi l-sahaab wa da yabga alaama hana l-mu'aahada beeni wa been al-ard.

¹⁴Wakit nilimm al-sahaab min foog le l-ard wa hajjaaz al-matar yibiin fi lubb al-sahaab da,

¹⁵ana nifakkir fi l-mu'aahada al-sawweetha ma'aaku wa ma'a kulla makhluug hayy. Wa abadan al-kharag ma yanzil le yidammir kulla makhluug hayy.

¹⁶Wakit hajjaaz al-matar yibiin fi l-sahaab, ana nichiiifah wa nifakkir fi l-mu'aahada al-daayme al-gaa'ide beeni ana al-Rabb wa been kulla l-naas wa kulla makhluug hayy fi l-ard.»

¹⁷Wa l-Rabb gaal le Nooh: «Di bas al-alaama hana l-mu'aahada al-sawweetha ma'a kulla l-makhlugiin al-gaa'idiin fi l-ard.»

Awlaad Nooh al-talaata

¹⁸Wa Nooh marag min al-safiina ma'a iyaalah wa humman Saam wa Haam wa Yaafas. Wa Haam hu abuu le Kan'aan.

¹⁹Wa kulla l-naas al-muchattatiin fi l-ard marago min iyaal Nooh al-talaata dool bas.

²⁰Wa Nooh hu awwal harraati al-maggan jineenit inab.

²¹Wa gamma chirib al-khamar hana asiir al-inab wa sikir wa ragad ariyaan fi lubb kheemtah.

²²Wa Haam abu Kan'aan chaaf ire abuu le wa marag macha khabbar akhwaanah.

²³Wa khalaas, Saam wa Yaafas chaalo khalag kabiir hana abuuhum wa khattooh fi kataafeehum wa raakho be gafaahum wa khatto oorit abuuhum. Wa ma chaafu oorit abuuhum achaan humman ma muwajjihiin aleyah.

²⁴Wakit al-sakar chattat min Nooh, hu irif al-cheyy al-wileedah al-sakhayyar Haam sawwaah leyah.

²⁵Wa gaal: «Allah yal'an Kan'aan wa yabga abd al-abiid hana akhwaanah.»

²⁶Wa gaal battaan: «Baarak Allah Ilaah Saam. Khalli Kan'aan yabga abid le Saam!

²⁷Khalli al-Rabb yiwassi' turaab Yaafas wa hu yaskun fi kheemit Saam wa Kan'aan yabga leyah abid.»

²⁸Wa ba'ad al-kharag, Nooh aach 350 sana

²⁹wa maat fi umur hana 950 sana.

Takwiin 10

¹Daahu zurriiyit Saam wa Haam wa Yaafas awlaad Nooh, humman wa awlaadhum al-wildoohum ba'ad al-kharag.

Zurriiyit Yaafas

²Awlaad Yaafas humman Guumar wa Maajuuj wa Maadaay wa Yawaan wa Tuubal wa Maachak wa Tiraas.

³Wa awlaad Guumar humman Achkanaaz wa Rifaas wa Tugarma.

⁴Wa awlaad Yawaan humman Aliicha wa Tarchiich wa Kittim wa Rudaaniim.

⁵Wa minhum humman bas marago al-naas al-saakniin fi khachum al-buhaar. Wa humman chattato fi buldaanhum ale hasab lukhkaathum wa gabaayilhum wa umamhum.

Zurriiyit Haam

⁶Awlaad Haam humman Kuuch wa Misraayim wa Fuut wa Kan'aan.

⁷Wa awlaad Kuuch humman Saba wa Hawiila wa Sabta wa Ra'ma wa Sabtaka. Wa awlaad Ra'ma humman Chaba wa Dadaan.

⁸Wa Kuuch wilid Nimruud. Wa Nimruud hu awwal raajil faaris fi l-ard.

⁹Wa hu bigi gannaasi chadiid giddaam Allah. Wa fi chaan da bas, al-naas yuguulu: «Filaan misil Nimruud al-gannaasi al-chadiid giddaam Allah.»

¹⁰Wa hu bada yamluk min madiinat Baabil wa Arak wa Akkad wa Kalna fi turaab Chin'aar.

- 11** Wa marag min al-buldaan dool wa macha Achuur wa bana madiinat Niinawa wa Rahubuut Iir wa Kaalah
- 12** wa Rasan al-hille al-gaa'ide ambeen Niinawa wa Kaalah al-hille al-kabiire.
- 13** Wa Misraayim jaab gabaayil Luud wa Anaam wa Lahaab wa Naftuuh
- 14** wa Fatruus wa Kasluuh wa Kaftuur. Wa min gabiilat Kasluuh bas marago al-Filistiyiin.
- 15** Wa Kan'aan wilid Siduun wileedah al-bikir wa ba'adah wilid Hitta.
- 16** Wa hu bas jaab gabaayil al-Yabuusiyyiin wa l-Amuuriyyiin wa l-Girgaachiyyiin
- 17** wa l-Hiwwiyyiin wa l-Arkhiyyiin wa l-Siiniyyiin
- 18** wa l-Arwadiyyiin wa l-Samaariyyiin wa l-Hamaatiyyiin. Wa ba'adeen, al-gabaayil hana l-Kan'aaniyyiin chattato.
- 19** Wa l-turaab hana l-Kan'aaniyyiin alwassa' min Seeda ale Garaar lahaddi Khazza wa maachi ale Saduum wa Amuura wa Adma wa Sabuuyiim lahaddi Laacha'.
- 20** Wa dool zurriiyit Haam fi buldaanhum ale hasab lukhkhaathum wa gabaayilhum wa umamhum.

Zurriiyit Saam

- 21** Saam kula jaab awlaad. Hu akhu kabiir hana Yaafas wa jidd hana kulla awlaad Ibaar.
- 22** Wa awlaad Saam humman Ilaam wa Achuur wa Arfakchaad wa Luud wa Araam.
- 23** Wa iyaal Araam humman Uus wa Huul wa Gaatar wa Maach.
- 24** Wa Arfakchaad wilid Chaalah wa Chaalah wilid Ibaar.
- 25** Wa Ibaar wilid awlaad itneen. Al-waahid usmah Faalag (ma'anaatah gisim) achaan fi zamanah, al-ard gassamooha. Wa akhuuh usmah Yakhtaan.
- 26** Wa Yakhtaan wilid Alimudaad wa Chaalaf wa Hadarmuut wa Yaarah wa
- 27** Haduraam wa Uzaal wa Dikhla
- 28** wa Ubaal wa Abimaayil wa Chaba
- 29** wa Ufiir wa Hawiila wa Yubaab. Wa dool kulluhum awlaad Yakhtaan.
- 30** Humman saakniin min Miicha jamb Safaar lahaddi jabal al-sabhaani.
- 31** Wa dool awlaad Saam fi buldaanhum hasab lukhkhaathum wa gabaayilhum wa umamhum.
- 32** Wa dool gabaayil awlaad Nooh be zurriiyithum wa umamhum. Wa minhum humman bas marago kulla l-naas al-chattato fi l-ard ba'ad al-kharag.

Takwiin 11

Buna gasir Baabil

- ¹Zamaan, kulla l-naas gaa'idiin yihajju be lukhkha waahide wa be lisaan waahid.
- ²Wa l-naas hawwalo min sabaah wa ligo sahale wasii'e fi balad Chin'aar wa sakano foogha.
- ³Wa gaalo ambeenaathum: «Ta'aalu! Nakhdumu wa nisallulu diringeel wa nutuchchuuhum.» Wa khalaas, fi badal al-hajar asta'malo al-diringeel wa ambeenaat al-diringeel sabbo al-zift badal al-tiine.
- ⁴Khalaas gaalo: «Ta'aalu nisawwu leena madiina wa nabnu gasir tawiil al-raasah yalhag al-sama achaan usumna yabga taali' wa ma nichittu fi l-ard.»
- ⁵Wa wakit al-naas yidooru yalhago al-sama, min foog Allah chaafaahum wa chaaf al-madiina wa l-gasir al-Bani Adam gaa'idiin yabnuuh.
- ⁶Wa Allah gaal: «Daahu humman cha'ab waahid wa lukhkhithum kula waahide. Wa di bidaayit khidmithum. Kan dawwaro yisawwu khidme aakhara kula, ma fi cheyy yadharhum!
- ⁷Khalli nibarjulu lukhkhithum achaan ma yilfaahamo ambeenaathum.»
- ⁸Be misil da, Allah chattataahum fi kulla l-ard wa humman khallo minhum buna hana l-madiina.
- ⁹Wa be da bas, al-madiina sammooaha Baabil (ma'anaatah barjala) achaan Allah barjal lukhkhat kulla l-naas wa chattataahum fi kulla l-ard.

Al-zurriye min Saam le Abraam

- ¹⁰Daahu zurriiyit Saam. Wakit Saam indah 100 sana, hu wilid Arfakchaad be santeen ba'ad al-kharag.
- ¹¹Wa ba'ad waaluudit Arfakchaad, Saam aach battaan 500 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.
- ¹²Wakit Arfakchaad indah 35 sana, hu wilid Chaalah.
- ¹³Wa ba'ad waaluudit Chaalah, Arfakchaad aach battaan 403 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.
- ¹⁴Wakit Chaalah indah 30 sana, hu wilid Ibaar.
- ¹⁵Wa ba'ad waaluudit Ibaar, Chaalah aach battaan 403 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.
- ¹⁶Wakit Ibaar indah 34 sana, hu wilid Faalag.

17 Wa ba'ad waaluudit Faalag, Ibaar aach battaan 430 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.

18 Wakit Faalag indah 30 sana, hu wilid Ra'u.

19 Wa ba'ad waaluudit Ra'u, Faalag aach battaan 209 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.

20 Wakit Ra'u indah 32 sana, hu wilid Saruug.

21 Wa ba'ad waaluudit Saruug, Ra'u aach battaan 207 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.

22 Wakit Saruug indah 30 sana, hu wilid Naahuur.

23 Wa ba'ad waaluudit Naahuur, Saruug aach battaan 200 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.

24 Wakit Naahuur indah 29 sana, hu wilid Taarah.

25 Wa ba'ad waaluudit Taarah, Naahuur aach 119 sana wa wilid awlaad wa banaat aakhariin.

26 Wakit Taarah indah 70 sana, hu wilid Abraam wa Naahuur wa Harraan.

Zurriiyit Taarah

27 Daahu zurriiyit Taarah. Taarah wilid Abraam wa Naahuur wa Harraan. Wa Harraan wilid Luut.

28 Wa Harraan maat fi l-balad al-wildooh foogha fi Uur al-Kaldaaniyiin wakit abuuu h lissaa' gaa'id hayy.

29 Abraam wa Naahuur akhado. Marit Abraam usumha Saaraay wa marit Naahuur usumha Milka bineeyit Harraan. Wa Harraan da, hu abu Milka wa abu Yiska kula.

30 Wa Saaraay hi aagre ma wildat.

31 Wa fi l-wakit da, Taarah chaal ma'aayah wileedah Abraam wa Luut wileed wileedah Harraan wa Saaraay marit wileedah Abraam. Wa marago sawa min Uur al-Kaldaaniyiin wa macho ale daar Kan'aan. Wa wassalo fi hillit Haaraan al-gaa'ide fi derib Kan'aan wa sakano foogha.

32 Wa fi l-bakaan da, Taarah maat fi hillit Haaraan wa indah 205 sana.

Takwiin 12

Abraam hawwal min baladah

1 Wa ba'ad da, Allah gaal le Abraam: «Amrug min baladak wa min ahalak wa hawwil min beet abuuk wa amchi fi l-balad al-niwassifha leek.

²Ana nisawwiik abu hana umma kabiire wa nibaarikak wa usmak yabga taali'. Wa tabga baraka kabiire le naas katiiriin.

³Wa nibaarik al-naas al-yibaarukuuk wa nal'an al-naas al-yal'anook. Wa be sababak inta, kulla gabaayil al-ard yalگو baraka.»

⁴Khalaas, Abraam hawwal misil Allah gaalah leyah. Wa Luut kula macha ma'aayah. Wakit Abraam marag min hillit Haaraan, umrah 75 sana.

⁵Wa chaal ma'aayah martah Saaraay wa Luut wileed akhuuh wa kulla l-maal wa l-abiid al-charaahum fi hillit Haaraan. Wa khalaas, chaalo derib balad Kan'aan.

Abraam fi balad Kan'aan wa Masir

Wakit wassalo fi balad Kan'aan,

⁶Abraam chagga al-balad lahaddi wisil fi l-chadara al-kabiire al-gaa'ide fi hillit Muura fi turaab Chakiim. Wa fi l-wakit da, al-Kan'aaniyiin saakniin fi l-balad di.

⁷Wa Allah baan le Abraam wa gaal: «Al-balad di nantiiha le zurriiytak.» Wa fi l-bakaan da, Abraam bana madbah le yigaddim foogah dahaaya le Allah.

⁸Wa ba'ad da, Abraam macha ale l-hujaar al-gaa'idiin sabaah le hillit Beet Iil wa sawwa fariigah kharib le hillit Aay wa sabaah le Beet Iil. Wa hinaak kula bana madbah le Allah wa sa'al be usum Allah.

⁹Wa Abraam gaa'id yarhal chiyya chiyya ale l-junuub.

¹⁰Wa ba'ad da, al-juu' dakhil fi l-balad di. Wa Abraam macha fi Masir le yagood mudda hinaak achaan al-juu' bigi chadiid.

¹¹Wa wakit garrabo le Masir, Abraam gaal le martah Saaraay: «Asma'e! Ana na'arif kadar inti mara samha bilheen.

¹²Wa kan al-Masriyiin chaafooki, yuguulu: «Hi di martah.» Wa yaktuluuni wa yichiiluuki.

¹³Achaan da, natlub minki guuli leehum inti akhti. Wa be da, yakurbuuni adiil fi chaanki wa ma yaktuluuni.»

¹⁴Wa wakit Abraam wisil fi Masir, al-Masriyiin chaafu marit Abraam samha bilheen.

¹⁵Khalaas, mas'uuliin hana Fir'oon malik Masir chaafuoha wa chakaro samaahha le l-malik wa macho chaalooha wa waddooha leyah fi gasrah.

¹⁶Fi chaan al-mara di, Fir'oon karab Abraam adiil wa antaah khanam wa bagar wa hamiir anaati wa dukuur wa abiid wa khadiim wa jumaal.

¹⁷Wa laakin Allah nazzal waba chadiid fi Fir'oon malik Masir wa naas beetah fi chaan Saaraay marit Abraam.

18-19 Wa khalaas, Fir'oon naada Abraam wa gaal leyah: «Da chunu al-inta sawweetah leyi da? Wa maala ma ooreetni kadar hi martak? Wa maala gult leyi hi akhtak? Achaan da bas, ana chiltaha le tabga leyi mara! Khalaas! Di hi martak! Chiilha wa yalla fuut!»

20 Wa Fir'oon amar naasah yi'addu Abraam wa martah wa kulla maalah. Wa khalaas, humman marago min Masir.

Takwiin 13

1 Wa khalaas, Abraam marag min Masir, hu wa martah wa kulla maalah wa macho le saharat Nagab. Wa Luut kula macha ma'aayah.

Abraam wa Luut anfarago

2 Wa Abraam khani ziyaada. Indah bahaayim katiiriin wa fudda wa dahab katiir.

3 Wa rahal min saharat Nagab lahaddi wisil al-bakaan al-awwal ga'ad foogah ambeen hillit Beet Iil wa hillit Aay.

4 Wa da bas al-bakaan al-awwal Abraam bana foogah madbah le Allah. Wa battaan sa'al be usum Allah.

5 Wa Luut al-maachi ma'a Abraam, hu kula indah khanam wa bagar wa naas katiiriin.

6 Wa l-bakaan bigi leehum dayyig le mar'aahum achaan maalhum katiir. Wa fi chaan da, ma gidro yagoodu sawa,

7 wa bigi khilaaf ambeen ru'yaan Abraam wa ru'yaan Luut. Wa fi l-wakit da, al-Firizziyiin wa l-Kan'aaniyiin kula saakniin fi l-ard ma'aahum.

8 Wa Abraam gaal le Luut: «Ma mumkin yabga khilaaf beeni wa beenak walla been ru'yaani wa ru'yaanak achaan aniina akhwaan.

9 Daahu al-ard wasii'e giddaamak. Khalli ninfargu. Kan inta macheet wati, ana namchi munchaakh. Wa kan inta macheet munchaakh, ana namchi wati.»

10 Khalaas, Luut chaaf turaab hana bahar al-Urdun lahaddi Suukhar kulla akhdar wa ajabah. Wa l-ard di samha bilheen misil Jannat Allah wa misil turaab Masir. Wa da gabul Allah ma dammar mudun Saduum wa Amuura.

11 Wa khalaas, Luut gamma macha sabaah ale turaab bahar al-Urdun wa chaal al-turaab da le nafsah. Wa be misil da, Luut wa Abraam anfarago.

12 Wa Abraam sakan fi balad Kan'aan wa Luut bana fariigah min hillaal al-mantaga lahaddi Saduum.

13 Wa naas Saduum humman fasliin ziyaada wa muznibiin giddaam Allah.

14Wa ba'ad Luut anfarag min Abraam, Allah gaal le Abraam: «Min bakaanak al-gaa'id foogah, arfa' raasak wa chiif min al-sabaah le l-kharib wa min al-munchaakh le l-wati. Chiifah adiil!

15Kulla l-ard al-tichiifha di, ana nantiiha leek wa le zurriiytak ila l-abad.

16Wa nisawwi zurriiytak katiire misil turaab al-ard, ma yagdaru yahsubuuhum.

17Gumm amchi! Wa ruukh al-ard di min tuulha le urdaha achaan ana nantiiha leek.»

18Wa Abraam hawwal be fariigah wa sakan fi bakaan al-chadar al-kubaar hana Mamra, gariib le Hibuun. Wa hinaak kula bana madbah le Allah le yigaddim foogah dahaaya.

Takwiin 14

Al-muluuk karabo Luut

1-2Wa fi l-wakit daak, fiyah majmuu'teen hana muluuk al-gaa'idiin yilhaarabo ambeenaathum. Al-majmuu'a al-awwalaaniye, muluukha humman Amraafal malik Chin'aar wa Aryuuk malik Alasaar wa Kadarla'oomar malik Ilaam wa Tid'aal malik Guuyim. Wa l-majmuu'a al-taaniye, muluukha humman Baara' malik Saduum wa Bircha' malik Amuura wa Chinaab malik Adma wa Chimiibar malik Sabuuyiim wa malik Baala' al-binaaduuha Suukhar.

3Wa l-majmuu'a al-taaniye lammam rujaalha fi waadi Siddiim al-binaaduuha al-yoom al-bahar al-Mayyit.

4Achaan min 12 sana ga'ado tihit hukum Kadarla'oomar wa fi sanit 13, abo hukmah.

5Wa fi sanit 14, Kadarla'oomar wa l-muluuk al-ma'aayah annasaro fi l-Rafaayiin fi hillit Achtaruut Garnaayim wa fi l-Zuziyiin fi hillit Haam wa fi l-Imiyiin fi sahalat Khiryataayim.

6Wa annasaro fi l-Huuriyiyin kula fi hajarhum al-fi Sa'iir wa taradoohum lahaddi El Faaraan fi huduud al-sahara.

7Wa ba'ad da, gabbalo fi hillit Een Michfaat al-binaaduuha Khaadich. Wa hinaak annasaro fi l-Amaalikh fi kulla baladhum wa annasaro fi l-Amuuriyiyin al-gaa'idiin fi Hassuun Taamaar kula.

8Wa khalaas, al-majmuu'a al-taaniye al-humman muluuk Saduum wa Amuura wa Adma wa Sabuuyiim wa Baala' al-binaaduuha Suukhar kula, marago fi waadi Siddiim le yihaarubu udwaanhum.

9Wa udwaanhum al-majmuu'a al-awwalaaniye al-humman Kadarla'oomar malik Ilaam wa Tid'aal malik Guuyim wa Amraafal malik Chin'aar wa Aryuuk malik Alasaar. Khamsa muluuk lamma didd arba'a muluuk.

¹⁰Fi turaab Siddiim, fiyah nugaar hana zift. Wakit malik Saduum wa malik Amuura arrado, waahidiin min rujaalhum waga'o fi l-nugaar dool wa l-aakhariin jaro min al-duwaas wa allabbado fi l-hajar.

¹¹Wa l-naas al-annasaro fi Saduum wa fi Amuura chaalo kulla l-khaniime wa l-ma'aach wa faato beyah.

¹²Wa Luut al-saakin fi Saduum, hu kula karabooh wa waddooh ma'aahum be kulla khumaamah. Wa Luut wileed akhu Abraam.

Abraam najja Luut

¹³Ba'ad chiyya ke, naadum waahid arrad min al-duwaas ja khabbar Abraam al-Ibraani al-saakin jamb al-chadar al-kubaar hana Mamra al-Amuuri. Wa Mamra al-Amuuri da, hu akhu Achkuul wa Aniiir. Humman kulluhum induhum alaakha ma'a Abraam.

¹⁴Min Abraam simi' kadar Luut wileed akhuuh karabooh, gamma lamma kulla rujaalah al-yagdaru yihaarubu wa gaa'idiin fi beetah. Wa adadhum 318 raajil. Wa chaal derib hana udwaanah lahaddi balad Daan.

¹⁵Wa Abraam gassam naasah wa hajamo udwaanhum be l-leel. Wa annasaro fooghum wa taradoohum lahaddi hillit Huuba al-gaa'ide munchaakh le hillit Dimachkh.

¹⁶Wa khalaas, Abraam gala' minhum kulla l-maal al-chaaloooh wa Luut wileed akhuuh wa kulla maalah wa l-awiin wa l-naas al-karaboohum fi l-harib.

Malkisaadikh baarak Abraam

¹⁷Wa ba'ad Abraam annasar fi Kadarla'oomar wa l-muluuk al-ma'aayah, malik Saduum marag wa laagaah le Abraam fi waadi Chawa, ma'anaatah waadi al-malik.

¹⁸Wa Malkisaadikh malik hillit Chaaliim jaab le Abraam khubza wa khamar. Wa Malkisaadikh da, hu raajil diin hana Allah al-Aali.

¹⁹Wa baarak Abraam wa gaal: «Ya Abraam, khalli Allah al-Aali khaalig al-samaawaat wa l-ard yibaarikak!

²⁰Baarak Allah al-Aali al-nasaraak fi aduuk.» Wa khalaas, Abraam antaah al-uchur min kulla cheyy al-chaalah fi l-harib.

²¹Wa ba'ad da, malik Saduum gaal le Abraam: «Antiini naasi wa chiil kulla l-maal le nafsak.»

²²Wa Abraam radda leyah wa gaal: «Narfa' iidi le Allah Ilaah al-Aali khaalig al-samaawaat wa l-ard.

²³Wa nahlif ana ma nichiiil cheyy minnak wa la kheet wa la seer hana na'aal achaan ba'adeen ma tuguul: <Ana sawweet Abraam khani.>

²⁴Ana ma nichiiil cheyy illa l-akil al-naasi akaloooh. Wa l-naas al-jo ma'aayi Aniir wa Achkuul wa Mamra, humman dool, khalliikum yichiilu hagguum.»

Takwiin 15

Allah sawwa mu'aahada ma'a Abraam

¹Wa ba'ad da, Allah hajja le Abraam fi ru'ya wa gaal leyah: «Abraam! Ma takhaaf. Ana gaa'id ma'aak. Ana daragatak. Wa nantiik ajur kabiir bilheen.»

²Wa Abraam gaal: «Ya Allah Rabbi, tantiini chunu? Ana ma indi iyaal wa l-naadum al-yawrisni hu Ali'aazar min hillit Dimachkh.»

³Wa battaan gaal: «Inta ma anteetni zurriye wa l-abid al-mawluud fi beeti bas yawrisni.»

⁴Khalaas, Allah gaal leyah: «La! Hu ma yawrisak. Laakin al-yamrug min sulbak bas yawrisak.»

⁵Wa Allah maragah barra min kheemtah wa gaal leyah: «Sangi' wa chiif al-sama wa ahsib al-nujuum kan tagdar.» Wa gaal leyah battaan: «Zurriytak kula tabga katiire misil al-nujuum dool.»

⁶Wa Abraam aaman be kalaam Allah wa fi chaan iimaanah, Allah ja'alah naadum saalih.

⁷Wa gaal leyah: «Ana Allah al-maragtak min Uur hillit al-Kaldaaniyiin le nantiik al-balad di le tabga leek warasa.»

⁸Wa Abraam gaal: «Ya Allah Rabbi, kikkeef na'arif kadar al-balad di tabga leyi warasa?»

⁹Wa Allah gaal leyah: «Jiib leyi ijle umurha talaata sana wa khanamaay umurha talaata sana wa kabich umrah talaata sana wa gimriye wa hamaama.»

¹⁰Wa Abraam jaab al-haywaanaat dool wa chaggagaahum min usut wa ayyi nuss gaabalah ma'a l-nuss al-aakhar. Wa laakin al-tuyuur, ma chaggagaahum.

¹¹Wa fi l-bakaan da, al-suguura tawwaali nazalo fi l-rimam dool wa laakin Abraam taradaahum.

¹²Wa wakit al-harraay gariib taga', Abraam naam noom chadiid. Wa ja dalaam chadiid wa mukhiif khattaah.

¹³Wa Allah gaal le Abraam: «A'arif tamaam kadar ba'adeen zurriytak yabgo ajaanib wa yaskunu fi balad al-ma hintuhum. Wa siyaad al-balad di yi'abbuduuhum wa yidaayuguuhum muddit 400 sana.

¹⁴Wa laakin ana ni'aakhib al-umma al-ti'abbidhum le zurriytak. Wa ba'ad da, zurriytak yamurgu min al-balad di be maal katiir.

¹⁵Wa kan leek inta, tichayyib wa talhag abbahaatak be salaam wa be farha, wa yadfunuuk.

¹⁶Wa zurriytak al-raab'e yigabbulu hini fi balad al-Amuuriyiin. Achaan zanib al-Amuuriyiin lissaa' ma lihig haddah.»

¹⁷Wa wakit al-harraay waga'at wa l-dalaam sadda al-bakaan da, daahu kaanuun indah jamur wa dukhkhaan wa muchhaab hana naar faato ambeenaat al-bahaayim al-muchaggagiin.

¹⁸Wa be misil da, Allah sawwa mu'aahada ma'a Abraam fi l-yoom da wa gaal: «Ana nanti al-balad di le zurriytak min bahar Masir lahaddi l-Furaat al-bahar al-kabiir.

¹⁹Wa hassa', al-balad di saakniin foogha al-Khiiniyiin wa l-Khinaaziyiin wa l-Khadmuuniyiin

²⁰wa l-Hittiyiin wa l-Firizziyiin wa l-Rafaayiin

²¹wa l-Amuuriyiin wa l-Kan'aaniyiin wa l-Girgaachiyiin wa l-Yabuusiyyiin.»

Takwiin 16

Waaludit Ismaa'iil

¹Wa Saaraay marit Abraam ma wildat leyah. Wa indaha khaadim Masriiye usumha Haajar.

²Wa Saaraay gaalat le Abraam raajilha: «Daahu Allah daharaani al-waaluda. Chiil khaadmi di. Akuun Allah yantiini minha iyaal.» Wa Abraam khassad be kalaam martah.

³Wa da ba'ad humman sakano achara sana fi balad Kan'aan. Wa khalaas, Saaraay marit Abraam dafa'at khaadimha Haajar al-Masriiye le Abraam raajilha achaan tabga leyah mara.

⁴Wa Abraam dakhil foogha wa hi bigat khalbaane. Wakit irfat nafisha hi khalbaane, badat tahgir sittaha.

⁵Wa Saaraay gaalat le Abraam: «Al-hugra al-Haajar gaa'ide tisawwiiha leyi di, minnak inta! Achaan ana bas antetak khaadmi wa hassa' min hi irfat kadar hi khalbaane, gammat tahgirmi! Wa ana khalleetak ma'a Allah!»

⁶Wa Abraam gaal leeha: «Di hi khaadimki. Hi gaa'ide tihitki. Sawwi foogha ayyi cheyy al-tidooriih.» Wa khalaas, Saaraay badat tita''ibha. Wa Haajar gammat arradat minha.

⁷Wa ba'ad da, malak Allah ligaaha le Haajar gariib le een almi al-fi l-sahara fi l-derib al-maachi ale balad Chuur.

⁸Wa gaal leeha: «Ya Haajar khaadim Saaraay! Jaaye min ween wa maache ween?» Wa hi gaalat: «Ana mu'arride ba'iid min sitti Saaraay!»

- ⁹Wa malak Allah gaal leeha: «Gabbili le sittiki wa karrimiiha.»
- ¹⁰Wa gaal leeha battaan: «Allah yantiiki zurriye min al-katara ma tinhasib.
- ¹¹Daahu inti khalbaane wa talde wileed wa tisammiih Ismaa'iil (ma'anaatah Allah yasma') achaan Allah simi' be ta'abki.
- ¹²Wa wileedki yi'iich wiheedah misil humaar al-kadaade al-naadum ma yagdar yidallilah. Wa yabga didd kulla l-naas wa kulla l-naas yabgo diddah. Wa yabga didd akhwaanah kulluhum.»
- ¹³Wa Haajar gaalat fi nafisha: «Ajab! Sahiih ke! Ana chift Allah al-gaa'id yichiifni wa lissaa'ni gaa'ide hayye walla?» Wa hi sammat Allah al-hajja leeha be l-usum Inta al-Ilaah al-gaa'id Tichiifni.
- ¹⁴Achaan da bas, al-biir al-gaa'ide ambeen hillit Khaadich wa hillit Baarad di, sammooaha Biir Allah al-Hayy al-gaa'id Yichiifni.
- ¹⁵Wa ba'ad da, Haajar wildat le Abraam wileed. Wa abuuha Abraam sammaah Ismaa'iil.
- ¹⁶Wa Abraam indah 86 sana wakit Haajar wildat leyah Ismaa'iil.

Takwiin 17

Al-tahuura alaamit al-mu'aahada

- ¹Wakit Abraam indah 99 sana, Allah baan leyah wa gaal: «Ana Allah al-Gaadir. Taabi' kalaami wa abga daayman saalih.
- ²Ana nisabbit mu'aahadati ma'aak wa nantiik zurriye katiire.»
- ³Abraam sajad giddaam al-Rabb wa hu gaal leyah:
- ⁴«Di hi al-mu'aahada al-beeni wa beenak. Inta tabga abu hana umam katiiriin.
- ⁵Min al-yoom, ma yinaaduuk Abraam laakin yinaaduuk Ibraahiim achaan ana nisawwiik abu hana umam katiiriin.
- ⁶Wa nantiik zurriye katiire wa l-zurriye di tabga umam katiiriin wa yamurgu minnak muluuk.
- ⁷Wa mu'aahadati al-sawweetha ma'aak inta wa ma'a zurriiyak min ba'ad tagood daayman. Wa l-mu'aahada al-daayme di tiwassif kadar ana nabga Ilaahak wa Ilaah zurriiyak.
- ⁸Wa nantiik inta wa zurriiyak kulla l-turaab hana balad Kan'aan al-inta saakin foogha ajnabi. Wa l-balad di tabga warasathum ila l-abad wa ana nabga Ilaahum.»
- ⁹Wa battaan Allah gaal le Ibraahiim: «Waajib inta wa zurriiyak titaabu'u mu'aahadati al-sawweetha ma'aaku min zurriye le zurriye.

10Di hi mu'aahadati al-titabbuguuha inta wa zurriyytak. Waajib titahhuru kulla dakar minku.

11Wa tahuuritku di fi jilidku tabga alaama hana l-mu'aahada al-beeni wa beenku.

12Waajib titahhuru ayyi dakar min zurriyyitku fi tamaane yoom ba'ad waaluudtah. Waajib titahhuru ayyi dakar al-mawluud fi buyuutku aw abiidku al-chareetuuhum min iyaal al-ajaanib al-ma min nafarku.

13Wa titahhuru kulla l-dukuur al-wildoohum fi buyuutku wa l-abiid al-chareetuuhum. Wa be da, mu'aahadati tagood fi jilidku wa hi mu'aahada daayme.

14Ayyi dakar minku al-ma tahharooh, waajib yafsuluuh min cha'abah achaan hu gata' mu'aahadati.»

Zurriyyit Ibraahiim min Saara

15Wa Allah gaal battaan le Ibraahiim: «Ba'ad al-yoom, martak Saaraay battaan ma tinaadiiha Saaraay laakin naadiiha Saara.

16Wa ana nibaarikha wa nantiik minha wileed wa hi tabga amm hana umam wa yamurgu minha muluuk hana chu'uub.»

17Wa ba'ad da, Ibraahiim sajad giddaam Allah wa dihiik wa gaal fi galbah: «Kikkeef nagdar nalda, ana al-indi 100 sana? Wa kikkeef Saara al-indaha 90 sana tagdar talda?»

18Wa Ibraahiim gaal le l-Rabb: «Khalli barakatak di tukuun fi Ismaa'iil!»

19Laakin al-Rabb gaal leyah: «La, ma misil ke! Martak Saara talda leek wileed wa tisammiih Ishaakh. Wa ana nisabbit mu'aahadati al-daayme ma'aayah wa ma'a zurriyytah.

20Wa ana simi't su'aalak fi chaan Ismaa'iil. Ana nibaarikah hu kula. Wa yalda iyaal katiiriin. Wa zurriyytah tabga katiire marra waahid. Wa yamurgu minnah 12 muluuk wa umma kabiire.

21Laakin mu'aahadati di, nisawwiiha ma'a Ishaakh, al-Saara taldaah leek fi l-sana al-jaaye fi nafs al-wakit da.»

22Wa wakit al-Rabb kammal kalaamah, faat khallaah le Ibraahiim.

23Wa ba'ad da, fi nafs al-yoom, Ibraahiim sawwa al-cheyy al-Allah amarah beyah. Chaal Ismaa'iil wileedah wa kulla l-dukuur al-wildoohum fi beetah wa kulla l-abiid al-charaahum wa l-gaa'idiin fi beetah wa tahharaahum.

24-25Wa Ibraahiim indah 99 sana wa Ismaa'iil wileedah indah 13 sana wakit tahharoohum.

26Wa fi nafs al-yoom, Ibraahiim wa wileedah Ismaa'iil kula tahharoohum.

²⁷Wa l-naas al-wildoohum fi beetah wa l-abiid al-charaahum min iyaal al-ajaanib, kulluhum tahharoohum ma'a Ibraahiim.

Takwiin 18

Rujaal talaata jo ziyaara

¹Wa ba'ad da, Allah baan le Ibraahiim gariib le l-chadar al-kubaar hana Mamra. Wa fi l-wakit daak, al-harraay haamiye wa Ibraahiim gaa'id fi khachum baab kheemtah.

²Wakit rafa' raasah, chaaf talaata rujaal waagfiin gariib leyah. Wa gamma ajala min baab kheemtah jara laagaahum wa sajad giddaamhum wa gaal leehum:

³«Marhab beeku, kan tardo beyi, ma tufuutu. Alfaddalo fi beet abduku.

⁴Khalli nijib leeku almi achaan tikhassulu rijleeku wa tinjammo fi dull al-chadara di.

⁵Wa nijib leeku khubza taakulu wa tachba'o wa ba'ad da kamaan, tamchu. Achaan jiitu leyi ana abduku.» Wa humman raddo leyah: «Tamaam! Sawwi misil gultah.»

⁶Khalaas, Ibraahiim macha ajala le Saara fi l-kheema wa gaal leeha: «Gummi ajala, chiili 10 kooro hana dagiig al-sameh. Ajjiniih wa sawwi leena khubza.»

⁷Wa ba'ad da, Ibraahiim macha ajala fi l-zariibe wa azal ijil rakhas wa samiin wa antaah le abdah achaan yijahhizah leehum ajala.

⁸Wakit al-laham nijid khalaas, Ibraahiim chaal al-laham wa zibde wa laban wa gaddamah le diifaanah. Wa wakit gaa'idiin yaakulu, Ibraahiim waagif jambuhum fi ga'ar al-chadara.

Allah gaal Saara al-aagre talda

⁹Wa ba'ad da, sa'aloo le Ibraahiim: «Ween martak Saara?» Wa hu radda leehum wa gaal: «Hi gaa'ide fi l-kheema.»

¹⁰Wa waahid minhum gaal: «Akiid ana nigabbil leek fi l-sana al-jaaye fi nafs al-wakit wa naji nalga martak Saara wildat leek wileed.» Wa Saara gaa'ide waraayah fi khachum baab al-kheema wa hi gaa'ide tasma' fi kalaamhum.

¹¹Wa laakin Ibraahiim bigi chaayib khalaas wa Saara kula bigat ajuuz. Wa hi ma tagdar talda.

¹²Wa min sim'at al-kalaam da, gammat dihkat wa gaalat fi galibha: «Ana bigiit ajuuz wa siidi kula bigi chaayib, hal battaan indi chahwa walla?»

¹³Wa Allah gaal le Ibraahiim: «Maala Saara dihkat wa gaalat: «Ana al-bigiit ajuuz misil ke, battaan nagdar nalda walla?»

¹⁴Fi cheyy gaasi leyi ana Allah walla? Fi l-sana al-jaaye, fi l-wakit al-muhaddad, ana naji wa nalga martak Saara wildat leek wileed.»

15Laakin Saara khaalatat wa gaalat: «Ana ma dihikt» achaan hi khaafat. Wa hu gaal: «La! Inti dihikti!»

Ibraahiim sa'al Allah le naas Saduum

16Khalaas al-rujaal dool gammo wa wajjaho ale Saduum wa Ibraahiim gamma yi'addiihum.

17Wa Allah gaal: «Hal nilabbid le Ibraahiim al-cheyy al-nidoor nisawwiih walla?»

18Akiid, Ibraahiim yabga jidd hana umma kabiire wa chadiide wa nibaarik kulla umam al-ard be sabab Ibraahiim.

19Ana azaltah le yiwassi iyaalah wa zurriiyah le yitaabu'u derib Allah wa yisawwu al-hagg wa l-adaala. Wa be misil da, ana Allah nihaggig al-cheyy al-gult nisawwiih le Ibraahiim.»

20Wa Allah gaal le Ibraahiim: «Al-chakwa al-simi'taha fi naas Amuura wa Saduum fasle bilheen wa zunuubhum bigo katiiriin.

21Nidalli wa nichiiif kan amalhum sawa sawa ma'a l-chakwa al-ana simi'taha fooghum. Wa kan al-chakwa ma sahiih kula, na'arfah.»

22Wa itneen min al-rujaal dool gammo wa macho ale Saduum wa Ibraahiim gaa'id waagif giddaam Allah.

23Wa Ibraahiim garrab le Allah wa gaal: «Ya Rabbi, hal tidammir naas al-fasliin ma'a l-saalihiin sawa walla?»

24Akuun fi 50 naas saalihiin gaa'idiin fi Saduum. Hal tidammir al-hille di walla? Hal ma tisaamihha fi chaan al-naas al-khamsiin al-saalihiin dool walla?»

25Abadan ma tagdar tisawwiih, ya Rabb! Inta ma tidammir al-adiiliin ma'a l-fasliin! Achaan al-naas al-adiiliin ma misil al-naas al-fasliin! Hal al-haakim hana kulla l-ard ma yisawwi al-adaala walla?»

26Wa Allah gaal: «Tamaam! Kan ana ligiit fi Saduum 50 naas saalihiin, nisaamih kulla naas al-hille di fi chaan al-khamsiin dool.»

27Wa Ibraahiim radda leyah wa gaal: «Saamihni, ya Rabb, ana min al-turaab wa l-rumaad, gidirt hajjeet leek.

28Akuun talga 45 naas saalihiin. Hal tidammir al-hille di achaan al-khamsa naas al-gassararo min al-khamsiin walla?» Wa Allah gaal: «Ana ma nidammirha hatta kan ligiit foogha 45 naas saalihiin kula.»

29Wa Ibraahiim gaal battaan: «Akuun fiiha 40 bas naas saalihiin!» Wa Allah gaal: «Tamaam! Ma nidammirha hatta kan ligiit foogha 40 naas saalihiin kula.»

³⁰Wa Ibraahiim gaal: «Ya Rabb, ma taz'al kan ana nihajji leek battaan. Akuun fiiha 30 bas naas saalihiin!» Wa Allah gaal: «Ana ma nidammirha hatta kan ligiit foogha 30 naas saalihiin kula.»

³¹Wa laakin Ibraahiim gaal battaan: «Ya Rabb, saamihni. Kalaami bigi leek katiir. Akuun fiiha 20 bas naas saalihiin!» Wa Allah gaal: «Ana ma nidammirha hatta kan ligiit foogha 20 naas saalihiin kula.»

³²Wa Ibraahiim gaal battaan: «Ya Rabb, ma taz'al, khalli nihajji leek aakhir marra. Akuun fiiha 10 naas saalihiin!» Wa Allah gaal: «Ana ma nidammirha hatta kan ligiit foogha 10 naas saalihiin kula.»

³³Wakit Allah kammal kalaamah ma'a Ibraahiim, hu khallaah. Wa Ibraahiim gabbal beetah.

Takwiin 19

Fasaalit naas Saduum

¹Wakit al-malaa'ika al-itneen wassalo fi Saduum be achiye, Luut gaa'id fi khachum baab al-madiina. Wa wakit chaafaahum, gamma laagaahum wa sajad giddaamhum.

²Wa gaal: «Marhab beeku! Alfaddalo fi beet abduku achaan tikhassulu rijleeku wa tunuumu wa ambaakir fajur, tamchu.» Wa humman gaalo: «La. Nunuumu barra hini fi l-naga'a di.»

³Wa laakin Luut ma khallaahum wa asaraahum lahaddi waddaahum beetah wa sawwa leehum akil wa khubza bala tawwaara wa humman akalo.

⁴Wa lissaa' ma naamo ke bas, kulla l-rujaal hana madiinat Saduum min subyaanhum lahaddi chiyyaabhum jo wa hawwago al-beet.

⁵Wa naado Luut wa gaalo leyah: «Ween al-rujaal al-dakhalo fi beetak? Amrughum leena ajala achaan narugdu ma'aahum!»

⁶Wa Luut marag leehum wa sadda al-baab waraayah

⁷wa gaal leehum: «Ya akhwaani, ana nachhadku ma tisawwu leehum cheyy fasil.

⁸Daahu indi banaat itneen lissaa'hin ma chaafan rujaal. Namrughin leeku barra wa sawwu fooghin ayyi cheyy al-tidooruh. Laakin al-rujaal al-itneen dool, ma tisawwu leehum cheyy fasil achaan humman diifaani wa waajib ana nahmiihum.»

⁹Wa laakin humman raddo le Luut wa gaalo: «Kiss min hini! Inta waahid wa ajnabi wa tidoor tahkimna walla? Agiif! Nisawwu leek cheyy fasil ziyaada min hanaahum!» Wa khalaas, lazzo Luut be gudra wa dawwaro yikassuru al-baab.

¹⁰Wa laakin al-malaa'ika al-itneen jabado Luut daakhal wa saddo al-baab fooghum.

¹¹Wa tawwaali al-malaa'ika darabo kulla l-naas al-gaa'idiin fi khachum al-baab be l-ama min kubaarhum lahaddi dugaaghum. Wa be da, humman ma gidro ligo al-baab.

Allah najja Luut wa aayiltah

12Wa l-malaa'ika gaalo le Luut: «Indak yaatu fi l-hille di? Kan indak nusbaan wa awlaad wa banaat wa naas aakhariin al-gariibiin leek kula, amrughum min hini!

13Aniina nidammuru al-bakaan da ahaan Allah simi' al-chakwa didd naas al-madiina di be sabab fi'ilhum al-cheen. Wa Allah rassalaana le nidammuruuha.»

14Wa Luut macha ligi nusbaanah al-yidooru yaakhudu banaatah wa gaal leehum: «Yalla! Gummu amurgu min hini! Ahaan Allah yidoor yidammir al-madiina di.» Laakin humman chaafu kalaamah misil li'ib saakit.

15Wa be fajur badri, al-malaa'ika asaro Luut wa gaalo leyah: «Gumm! Amrug ajala! Chiil martak wa banaatak al-itneen al-gaa'idiin hini ahaan ma tumuutu be sabab ikhaab al-madiina di!»

16Wa laakin Luut al'akhkhar fi l-marigiin wa l-malaa'ika karaboohum min iideehum, hu wa martah wa banaatah wa maragoohum barra min al-madiina ahaan Allah dawwar yinajjihum.

17Wakit maragoohum barra min al-madiina di, waahid min al-malaa'ika gaal le Luut: «Kan tidoor tinajji nafsak, ajri! Ma tinlafit waraak wa ma tagiif fi l-waadi. Amchi fi l-hajar ahaan ma tumuut.»

18Wa Luut gaal: «La, ya Rabb, da ma mumkin!

19Ya Rabb, ligiit minnak al-rida wa l-rahma al-kabiire ahaan najjeet hayaati. Laakin ma nagdar najri lahaddi l-hajar daak. Kan al-damaar da lihigni fi l-derib, ana numuut!

20Chiif! Al-hille di gariib leyi wa nagdar nawsalha ajala wa hi hille sakhayre bas. Wa khalliini namchi foogha. Hi hille sakhayre wa ninajji nafsi.»

21Wa l-malak gaal leyah: «Ana simi't kalaamak, ma nidammir al-hille al-inta hajjeet beeha.

22Ajri ajala! Amchi fi l-hille di. Ana ma nagdar nisawwi cheyy gubbaal inta ma tawsal foogha.» Fi chaan da bas, sammo al-hille di Suukhar (ma'anaatah sakhayre).

Allah dammar Saduum wa Amuura

23Wakit Luut wassal fi Suukhar, al-harraay dahaabha gaa'ide tatla'.

24Wa fi l-wakit da, Allah nazzal min al-sama kibriit wa matara hana naar chadiide fi Saduum wa Amuura.

25Wa Allah dammar al-mudun dool wa kulla l-mantaga wa l-hillaal wa sukkaanhum wa kulla nabaataat al-ard.

26Wa marit Luut anlafatat le tichiif waraaha wa tawwaali yibsat bigat mileh wa waagfe be tuulha misil al-duuliye.

²⁷Wa ambaakir be fajur, Ibraahiim macha fi l-bakaan al-awwal wagaf foogah giddaam Allah.

²⁸Wa wajjah ale Saduum wa Amuura wa ale kulla l-hillaal al-gaa'idiin jambuhum wa chaaf dukhkhaan azrag kurum taali' min al-ard misil dukhkhaan hana hariige.

²⁹Wa be misil da, al-Rabb dammar mudun al-mantaga al-Luut sakan fooghum. Wa laakin hu fakkar le Ibraahiim wa marag Luut min al-damaar.

Amal banaat Luut

³⁰Wa ba'ad kulla l-cheyy da, Luut khaaf ma yaskun fi Suukhar wa macha ma'a banaatah al-itneen fi l-hajar wa sakan fi karkuur.

³¹Wa yoom waahid, bineeytah al-kabiire gaalat le akhutha al-sakhayre: «Abuuna bigi chaayib wa ma fi rujaal fi l-balad di al-yaju yaakhuduuna misil fi aadit kulla naas al-ard.

³²Ta'aali, nisakkuru abuuna be khamar wa narugdu ma'aayah achaan nijibu leyah zurriye.»

³³Wa fi l-leele di, sakkaran abuuhiin be khamar wa l-kabiire machat ragadat ma'aayah wa laakin abuuha ma irif wakit hi ragadat ma'aayah wa wakit hi gammat.

³⁴Wa ambaakir, al-kabiire gaalat le akhutha: «Albaareh ana ragadt ma'a abuuna. Wa l-leele kula, khalli nisakkuruuh wa amchi arugdi ma'aayah achaan nijibu leyah zurriye.»

³⁵Wa fi l-leele di, sakkaran abuuhiin wa l-sakhayre machat ragadat ma'aayah wa laakin abuuha ma irif wakit hi ragadat ma'aayah wa wakit hi gammat.

³⁶Wa banaat Luut al-itneen himlan.

³⁷Wa l-kabiire wildat wa jaabat wileed wa sammatah Muwaab. Wa hu bas jidd hana l-Muwaabiyyin al-gaa'idiin lahaddi l-yoom.

³⁸Wa l-sakhayre kula wildat wa jaabat wileed wa sammatah Banammi. Wa hu bas jidd hana Bani Ammuun al-gaa'idiin lahaddi l-yoom.

Takwiin 20

Ibraahiim wa Abiimalik

¹Wa ba'ad da, Ibraahiim macha fi saharat Nagab wa sakan ambeen Khaadich wa Chuur. Wa macha ga'ad fi hille waahide usumha Garaar.

²Wa fi l-wakit daak, Ibraahiim gaa'id yuguul kadar Saara martah di, hi akhtah. Wa Abiimalik malik hana Garaar chaalaaha le Saara achaan tabga leyah mara.

³Wa laakin be l-leel, al-Rabb baan le Abiimalik fi ru'ya wa gaal leyah: «Inta tumuut fi chaan al-mara al-chiltaha di. Achaan hi indaha raajil.»

⁴Wa Abiimalik lissaa' ma ragad ma'aaha. Radda le Allah wa gaal: «Ya Rabb, hal tidammir umma bariye kan hi ma sawwat cheyy walla?»

⁵Achaan Ibraahiim zaatah gaal leyi hi akhtah wa hi kula gaalat leyi hu akhuuha. Wa ana sawweet al-cheyy da be niiye mukhlisa wa bari min kulla l-fasaala.»

⁶Wa l-Rabb gaal leyah fi l-ru'ya: «Na'arfak inta sawweetah be niiye mukhlisa wa ana dahartak ma tisawwi zanib. Wa fi chaan da bas, ana ma khalleetak talmasha.

⁷Wa hassa' gabbil al-mara di le raajilha achaan hu nabi wa hu yas'alni ana Allah achaan ma tumuut. Laakin kan ma gabbaltaha kamaan, a'arif kadar inta wa kulla cha'abak tumuutu.»

⁸Wa be fajur badri, Abiimalik gamma naada kulla masaa'iilah wa hajja lehum be kulla cheyy al-kaan. Wa humman khaafo khoof chadiid.

⁹Wa khalaas, Abiimalik naada Ibraahiim wa gaal leyah: «Da chunu al-sawweetah leena da? Wa chunu al-zanib al-ana sawweetah leek lahaddi tjiib leena masiibe kabiire misil di, leyi ana wa le mamlakati? Fi'ilak al-sawweetah leena da, ma adiil.»

¹⁰Wa Abiimalik gaal battaan le Ibraahiim: «Chunu al-lazzaak tisawwi al-cheyy da?»

¹¹Wa Ibraahiim radda leyah wa gaal: «Ana nahsib naas al-balad di ma yakhaafo al-Rabb wa yugummu yaktuluuni fi chaan marti.

¹²Wa kan fi l-sahiih da, hi akhti, bineeyit abuuyi laakin ma bitt ammi. Wa hi bigat marti.

¹³Wa wakit al-Rabb maragaani ba'iid min beet abuuyi da, ana gult le Saara: «Fi ayyi bakaan al-namchu guuli inti akhti wa da l-kheer al-inti tisawwi leyi.»»

¹⁴Wa khalaas, Abiimalik anta Ibraahiim khanam wa bagar wa abiid wa khadiim wa gabbal leyah martah Saara kula.

¹⁵Wa gaal le Ibraahiim: «Baladi gaa'ide giddaamak. Chiif al-bakaan al-ajabaak wa askun foogah.»

¹⁶Wa gaal le Saara: «Nanti le akhuuki 1 000 hajar fudda. Wa l-gurus al-katiir da yiwassif le kulla l-naas al-ma'aaki kadar inti bariye.»

¹⁷⁻¹⁸Achaan be sabab marit Ibraahiim, Allah dahar al-waaluuda le kulla l-awiin al-fi beet Abiimalik. Wa Ibraahiim sa'al Allah al-Rabb wa ba'ad da, al-Rabb chafa Abiimalik wa martah wa khaddaamaatah wa gidro wildo.

Takwiin 21

Waluudit Ishaakh

¹Wa Allah fakkar le Saara be kalaam al-gaalah leha wa antaaha al-cheyy al-hu gaalah.

²Wa l-wakit al-haddadah leeha al-Rabb ja. Wa Saara bigat khalbaane wa wildat wileed le Ibraahiim wakit hu chayyab khalaas.

³Wa samma al-wileed al-Saara wildatah leyah da, Ishaakh (ma'anaatah dihik).

⁴Wa tahharah wakit hu indah tamaane yoom misil al-Rabb amarah beyah.

⁵Wa Ibraahiim indah 100 sana wakit Saara wildat leyah Ishaakh.

⁶Wa hi gaalat: «Al-Rabb dahhakaani wa ayyi naadum al-simi' al-khabar da yadhak ma'aayi.»

⁷Wa gaalat battaan: «Awwal, naadum ma gidir yuguul le Ibraahiim kadar ana Saara niraddi' iyaal! Wa laakin daahuuni ana wilidt leyah wileed ba'ad hu chayyab khalaas!»

Ibraahiim tarad Haajar wa Ismaa'iil

⁸Wa wakit Ishaakh kibir, Ibraahiim sawwa aazuuma kabiire fi l-yoom al-faradooh foogah.

⁹Wa fi nafs al-yoom da, Saara chaafat al-wileed al-Haajar al-Masriye wildatah le Ibraahiim wa hu gaa'id yistahbal wileedha Ishaakh.

¹⁰Wa gaalat le Ibraahiim: «Atrud al-khaadim ma'a wileedha! Achaan wileed al-khaadim di ma yawris ma'a wileedi Ishaakh.»

¹¹Wa l-kalaam da bigi gaasi bilheen le Ibraahiim achaan Ismaa'iil kula wileedah.

¹²Wa laakin al-Rabb gaal le Ibraahiim: «Khalli al-kalaam da ma yabga leek gaasi fi chaan al-wileed wa khaadmak. Khassid be kulla l-kalaam al-Saara tuguulah leek achaan min Ishaakh bas talga zurriye al-binaaduuha be usmak.

¹³Wa kan le wileed hana khaadmak, nisawwi zurriytah tabga umma achaan hu kula wileedak.»

¹⁴Wa be fajur badri, Ibraahiim chaal khubza wa girbe hana almi wa khattaahum le Haajar fi kitifha wa antaaha al-wileed wa taradaaha. Wa khalaas, hi machat wa waddarat fi sahara hana Biir Sab'a.

¹⁵Wa ba'ad al-almi hana l-girbe kammal, Haajar khattat al-wileed fi ga'ar chideere waahide.

¹⁶Wa machat chiyya ba'iid minnah, ga'adat wa gaabalatah wa gaalat: «Ma nagdar nichiiif al-wileed yumuut giddaami.» Wa gammat tabki.

¹⁷Wa laakin al-Rabb simi' baki hana l-wileed. Wa min al-sama, malak Allah naadaaha le Haajar wa gaal leeha: «Maalki, ya Haajar? Ma takhaafe. Al-Rabb simi' baki hana l-wileed fi l-bakaan al-gaa'id foogah.

18 Gummi chiili al-wileed wa akurbiih adiil. Achaan ana nisawwiih yabga abu hana umma kabiire.»

19 Wa fi l-bakaan da, al-Rabb wassaf le Haajar biir indaha almi. Wa machat malat al-girbe almi wa antat wileedha chirib.

20 Wa l-Rabb kaan ma'a l-wileed. Wa l-wileed kibir wa sakan fi l-sahara wa bigi siid al-nubbaal.

21 Wa sakan fi sahara hana Faaraan wa ammah jawwazatah mara Masriye.

Al-mu'aahada hana Biir Sab'a

22 Wa fi l-wakit da, Abiimalik wa mas'uul askarah Fikuul macho le Ibraahiim. Wa Abiimalik gaal leyah: «Al-Rabb gaa'id ma'aak fi kulla cheyy al-inta gaa'id tisawwiih.

23 Fi chaan da, ahlif leyi be usum al-Rabb ma tukhuchchini ana wa iyaali wa zurriyti. Achaan ana sawweet leek al-kheer wa inta kula sawwi al-kheer leyi ana wa le baladi al-inta gaa'id foogha.»

24 Wa Ibraahiim radda leyah wa gaal: «Aywa! Ana nahlif.»

25 Wa laakin Ibraahiim chaka le Abiimalik fi chaan al-biir al-naas Abiimalik gala'ooaha minnah.

26 Wa Abiimalik gaal: «Ana ma na'arif yaatu al-sawwa al-cheyy da. Wa inta zaatak ma hajjeetni beyah wa dahaabah ana simi'tah.»

27 Wa khalaas, Ibraahiim chaal bagar wa khanam wa antaahum le Abiimalik wa sawwo al-mu'aahada.

28 Wa Ibraahiim azzal sab'a humlaan wa khattaahum taraf.

29 Wa Abiimalik gaal: «Maala khatteet al-sab'a humlaan dool taraf?»

30 Wa Ibraahiim gaal leyah: «Chiil al-sab'a humlaan al-nantiikum leek wa kan khibilituhum minni, da yachhad kadar al-biir di, ana bas nakattaha.»

31 Fi chaan da bas, al-bakaan da sammooch Biir Sab'a (ma'anaatah biir al-haliife) achaan Ibraahiim wa Abiimalik kulluhum halaf fi l-bakaan da.

32 Khalaas, sawwo mu'aahada fi Biir Sab'a. Wa ba'ad da, Abiimalik wa Fikuul mas'uul askarah gabbalo fi balad al-Filistiyyin.

33 Wa Ibraahiim maggan ardeebaay fi Biir Sab'a wa sa'al be usum Allah al-Rabb al-Daayim.

34 Wa Ibraahiim sakan mudda tawiile fi balad al-Filistiyyin.

Takwiin 22

Allah jarrab iimaan Ibraahiim

- ¹Wa ba'ad da, Allah naadaah le Ibraahiim le yijarribah wa gaal leyah: «Ya Ibraahiim!» Wa Ibraahiim gaal: «Na'am.»
- ²Wa l-Rabb gaal leyah: «Gumm, chiil wileedak Ishaakh al-wahiid al-tiriidah bilheen. Waddiih fi balad Muriya fi raas al-hajar al-niwassifah leek. Wa gaddimah leyi dahiiye muharraga.»
- ³Wa khalaas be fajur badri, Ibraahiim gamma wa chaggag hatab hana l-dahiiye. Hu chaal humarah wa naaseen min khaddaamiinah wa wileedah Ishaakh. Wa macho ale l-bakaan al-wassafah leyah al-Rabb.
- ⁴Wa fi l-yoom al-taalit, Ibraahiim rafa' raasah wa chaaf min ba'iid al-bakaan da.
- ⁵Wa khalaas, gaal le khaddaamiinah: «Agoodu hini ma'a l-humar. Ana wa l-wileed namchu foog hinaak na'abudu al-Rabb wa nigabbulu leeku.»
- ⁶Wa Ibraahiim chaal hatab al-dahiiye wa antaah le wileedah Ishaakh yichiilah. Wa hu chaal fi iidah naar wa sakkiin. Wa macho tineenithum sawa.
- ⁷Khalaas Ishaakh gaal le abuu: «Ya abuuyi.» Wa abuu gaal: «Na'am, ya wileedi.» Wa Ishaakh gaal: «Daahu al-naar wa l-hatab. Wa ween khanamaayit al-dahiiye?»
- ⁸Wa Ibraahiim gaal: «Al-Rabb bas yarzukhna be khanamaayit al-dahiiye, ya wileedi.» Wa humman al-itneen macho sawa.
- ⁹Wa wakit wassalo fi l-bakaan al-wassafah leyah al-Rabb, Ibraahiim bana madbah wa sabba foogah hatab wa rabbat wileedah Ishaakh wa khattaah fi raas al-hatab da.
- ¹⁰Wa khalaas, Ibraahiim chaal al-sakkiin fi iidah le yadbah wileedah.
- ¹¹Tawwaali malak Allah naadaah le Ibraahiim min al-sama wa gaal: «Ya Ibraahiim! Ya Ibraahiim!» Wa Ibraahiim gaal: «Na'am.»
- ¹²Wa l-malak gaal leyah: «Ma tukhutt iidak foog al-wileed! Wa ma tisawwi leyah cheyy! Achaan hassa' da ana na'arif kadar inta khaayif minni ana al-Rabb. Wa ma abeet leyi wileedak al-wahiid.»
- ¹³Wa Ibraahiim rafa' raasah wa chaaf kabich fi ga'ar chideere wa guruunah chaabkaat fi l-chideere di. Wa chaalah wa gaddamah dahiiye muharraga fi badal wileedah.
- ¹⁴Wa samma al-bakaan da Yahwah Yir'ah (ma'anaatah Allah yarzukh). Achaan da bas, lahaddi l-yoom yuguulu: «Fi hajar Allah, al-Rabb yarzukh.»
- ¹⁵Wa malak Allah naadaah battaan le Ibraahiim min al-sama
- ¹⁶wa gaal leyah: «Daahu kalaam Allah: «Achaan inta sawweet misil da ma abeet leyi le wileedak al-wahiid, ana Allah nahlif leek be usmi.

¹⁷Akiid ana nibaarikak wa nikattir zurriiytak misil nujuum al-sama wa misil ramla hana khachum al-bahar. Wa zurriiytak tichiil ard udwaanha.

¹⁸Wa beehum humman nibaarik kulla umam al-ard achaan inta taaba't kalaami.»»

¹⁹Wa Ibraahiim gabbal macha ligaahum le khaddaamiinah wa gammo macho sawa fi Biir Sab'a. Wa Ibraahiim sakan fi Biir Sab'a.

Awlaad Naahuur

²⁰Wa ba'ad da, khabbaro Ibraahiim kadar Milka marit akhuuh Naahuur jaabat leyah awlaad.

²¹Wa humman Uus al-bikir wa akhuuh Buuz wa Khamuwiil abu Araam

²²wa Kaasad wa Hazu wa Fildaach wa Yidlaaf wa Batuwiil.

²³Wa Batuwiil wilid Rifga. Wa dool awlaad al-tamaane al-Milka wildathum le Naahuur akhu Ibraahiim.

²⁴Wa Naahuur indah iyaal aakhariin kula al-wildathum leyah sirriiytah al-usumha Rawuuma. Wa humman Taabah wa Gaaham wa Taahach wa Ma'aaka.

Takwiin 23

Ibraahiim yachri khabur le Saara

¹Wa Saara aachat 127 sana.

²Wa maatat fi Kharyat Arba'a al-ma'ruufa be Hibruun, fi balad Kan'aan. Wa Ibraahiim sawwa furaach le martah wa baka leeha.

³Wa khalaas, Ibraahiim gamma min bakaan al-janaaza wa hajja le l-Hittiyiin wa gaal leehum:

⁴«Ana ajnabi wa khariib wa aayich fi usutku. Min izinku, antuuni bakaan al-nadfin foogah marti.»»

⁵Wa l-Hittiyiin raddo le Ibraahiim wa gaalo:

⁶«Ya sayyidna, asma' kalaamna. Al-Rabb sawwaak kabiir fi usutna. Adfin martak fi ayyi bakaan al-tidoorah. Ma fi naadum yagdar yadhakar ma tadfin martak.»»

⁷Wa Ibraahiim gamma dangar giddaam al-Hittiyiin, naas al-balad.

⁸Wa gaal leehum: «Kan intu khassadtu wa induku niye nadfin marti hini da, as' alooh le Afruun wileed Suuhar

⁹achaan yantiini karkuur fi Makfiila al-gaa'id jamb zer'ah. Wa nachriih minnah giddaamku be taman hana l-bakaan da. Wa l-bakaan da yabga leyi bakaan hana dafin.»»

10Wa Afruun gaa'id fi lubb al-Hittiyiin wa radda le Ibraahiim giddaam kulla l-Hittiyiin al-jo gaa'idiin fi khachum baab al-hille wa gaal:

11«La, ya sayyidi. Asma'ni. Khalaas, nantiik al-zere' wa l-karkuur al-gaa'id fi l-zere' kula. Nantiikum leek giddaam kulla naas baladi. Amchi adfin martak!»

12Wa Ibraahiim gamma dangar battaan giddaam kulla naas al-balad

13wa gaal le Afruun giddaam kulla l-haadiiriin: «Asma' kalaami. Ana nantiik taman al-zere' wa akhbal minni al-taman da. Wa nadfin marti foogah.»

14Wa Afruun radda le Ibraahiim wa gaal:

15«Ya sayyidi, asma' kalaami. Taman al-zere' da 400 hajar fudda bas. Laakin beeni wa beenak, da cheyy hayyin saakit. Amchi adfin martak!»

16Wa khalaas, Ibraahiim wa Afruun waafago fi l-taman da. Wa wazan leyah giddaam kulla l-Hittiyiin al-urbu'miya hajar fudda be l-wazin al-gaa'idiin yisaawugu beyah.

17Wa be misil da, al-zere' hana Afruun al-gaa'id fi Makfiila sabaah le hillit Mamra wa l-karkuur al-gaa'id foogah wa kulla l-chadar al-fi lubb al-zere'

18biga hana Ibraahiim giddaam kulla l-Hittiyiin al-haadiiriin fi madkhal al-hille.

19Wa ba'ad da, Ibraahiim dafan martah Saara fi l-karkuur al-fi l-zere' al-gaa'id fi Makfiila sabaah le Mamra fi Hibruun fi balad Kan'aan.

20Wa be misil da, al-zere' wa l-karkuur al-gaa'id foogah da biga hana Ibraahiim. Achaan charaah min al-Hittiyiin wa bigi leyah bakaan hana dafin.

Takwiin 24

Ibraahiim yidoor mara le wileedah

1Wa Ibraahiim bigi chaayib bilheen wa Allah baarakah fi kulla cheyy.

2Yoom waahid, Ibraahiim naada abdah al-kabiir, hu al-Ibraahiim antaah mas'uuliiye hana kulla maalah. Wa gaal leyah: «Khutt iidak fi wirki.

3Ahlif leyi be Allah Rabb al-samaawaat wa l-ard. Ma taakhud le wileedi bineeye min balad Kan'aan al-ana saakin foogha.

4Laakin amchi fi baladi wa fi lubb aayilti wa fattich bineeye le wileedi Ishaakh.»

5Wa l-abid radda leyah wa gaal: «Akuun al-bineeye taaba ma taji ma'aayi fi l-balad di. Wa kan abat ma taji ma'aayi, niwaddi wileedak fi l-balad al-inta maragt minha walla?»

6Wa Ibraahiim gaal: «La! Angari'! Ma tiwaddi wileedi hinaak.

⁷Achaan Allah Rabb al-samaawaat al-maragaani min beet abuuyi wa min balad aayilti, hu kallam leyi wa halaf yantiini al-balad di le zurriiyti. Wa Allah al-hajja leyi da, yirassil malak giddaamak. Wa min hinaak bas tagdar tijiib mara le wileedi.

⁸Wa kan al-bineeye abat ma taaba'atak, al-haliife di ma talhagak. Laakin abadan ma tiwaddi wileedi hinaak.»

⁹Khalaas al-abid khatta iidah fi wirk Ibraahiim wa halaf leyah.

¹⁰Wa l-abid chaal achara jumaal hana siidah wa chadda fooghum khumaam al-sameh hana siidah. Wa chaal derib hillit Naahuur al-fi turaab Araam been al-Nahreen.

Al-abid sa'al Allah

¹¹Wa ba'ad da, al-abid wassal gariib le een almi al-barra min al-hille wa barrak al-jumaal. Wa da be achiye fi l-wakit al-yawurdan foogah al-awiin.

¹²Wa l-abid sa'al Allah wa gaal: «Ya Allah Rabb siidi Ibraahiim, al-yoom limmini ma'a l-nidoorah wa sawwi al-kheer le siidi Ibraahiim.

¹³Daahu ana gaa'id jamb een almi wa banaat al-hille kula yawurdan.

¹⁴Wa l-bineeye al-ana nuguul leeha: «Antiini almi min jarriki nachrab» wa hi tuguul leyi: «Achrab wa nazgi jumaalak kula», al-bineeye di, khalli hi bas tukuun al-inta azaltaha le abdak Ishaakh. Be misil da, ana na'arif kadar inta sawweet al-kheer le siidi Ibraahiim.»

¹⁵Lissaa' al-abid ma kammal su'aalah le Allah ke bas, Rifga bineeyit Batuwiil jaat waarde, chaayle jarraha fi kitifha. Wa Batuwiil hu wileed Milka wa Naahuur. Wa Naahuur hu akhu Ibraahiim.

¹⁶Wa Rifga samha bilheen wa lissaa'ha bineeye udriye. Wa jaat nazalat fi l-machiiche wa chaalat almi wa gaa'ide tatla'.

¹⁷Wa khalaas, al-abid jara lihigaaha wa gaal leeha: «Min fadulki, antiini almi chiyya min jarriki nachrab.»

¹⁸Wa hi gaalat leyah: «Achrab, ya siidi!» Wa tawwaali dallat al-jarr wa antatah chirib.

¹⁹Wa wakit antatah chirib, khalaas gaalat: «Nichiil almi wa nazgi jumaalak lahaddi yarwo.»

²⁰Wa ajala ke bas sabbat almi fi l-hoot wa jarat chaalat aakhar wa zagat kulla l-jumaal.

²¹Wa l-abid gaa'id yichiifha saakit wa yas'al fi galbah kan Allah khibil su'aalah walla la.

²²Wakit al-jumaal riwo khalaas, al-abid antaaha le l-bineeye chinif waahid hana dahab faayit siisi wa suure itneen hana dahab, ayyi waahid yawzin ziyaada min 14 jineeh.

23 Wa sa'alha: «Inti bineeyit yaatu? Ooriini, fi beet abuuki fi bakaan al-narugdu foogah, ana wa l-naas al-ma'aayi walla?»

24 Wa Rifga raddat leyah wa gaalat: «Ana bineeyit Batuwiil wa jidditi Milka wa jiddi Naahuur.»

25 Wa gaalat battaan: «Fi beetna fi gechch wa assaar le l-bahaayim wa fi bakaan al-tarugdu foogah kula.»

26 Wa l-abid chakar Allah wa sajad giddaamah

27 wa gaal: «Baarak Allah Rabb siidi Ibraahiim, hu al-wassaf rahmatah wa amaanah le siidi. Wa fi makhatari Allah gaadaani lahaddi jaabaani fi beet ahal siidi.»

Al-abid dakhal fi beet abu Rifga

28 Wa fi l-bakaan da, al-bineeye gammat jarat al-beet wa oorat ammaha be kulla cheyy al-kaan.

29 Wa Rifga indaha akhu usmah Laabaan. Wa Laabaan jara macha ale een almi

30 achaan chaaf al-chinif wa l-suure al-fi iideen akhtah wa simi' al-kalaam al-galah al-abid le akhtah Rifga. Wa macha le l-abid wa ligaah gaa'id gariib le een almi ma'a jumaalah.

31 Wa gaal leyah: «Ta'aal, namchu beetna, inta al-baarakak Allah. Maala tagood barra hini? Ana jahhazt leek beet wa bakaan le jumaalak.»

32 Wa khalaas, macho wa l-abid dakhal fi l-beet wa Laabaan dalla al-khumaam wa anta gechch wa assaar le l-jumaal. Wa jaab almi le l-abid wa le l-naas al-ma'aayah achaan yikhassulu rijleehum.

33 Wa gaddamo leehum akil laakin al-abid gaal: «Ana ma naakul abadan kan ma gult al-kalaam al-fi galbi.» Wa Laabaan gaal leyah: «Guulah!»

34 Wa l-abid gaal: «Ana abid Ibraahiim.

35 Allah baarak siidi Ibraahiim be ziyaada wa hu bigi naadum muhimm. Wa Allah antaah bagar wa khanam wa dahab wa fudda wa abiid wa khadiim wa jumaal wa hamiir.

36 Wa Saara marit siidi wildat leyah wileed wakit hi ajuuz wa siidi anta al-wileed da kulla cheyy al-indah.

37 Wa siidi hallafaani wa gaal leyi kadar ma naakhud le wileedah bineeye min balad Kan'aan al-hu saakin foogha.

38 Laakin gaal leyi: «Amchi fi beet abuuyi wa aakhud le wileedi mara min khachum beeti.»

39 Wa ana gult le siidi: «Akuun al-mara taaba ma taji ma'aayi.»

⁴⁰Wa hu gaal leyi: «Allah al-ana gaa'id na'abudah wa nitaabi' derbah yirassil malakah giddaamak wa yisahhil leek al-derib. Achaan tijiib mara le wileedi min beet abuuyi wa min khachum beeti.

⁴¹Kan macheet le ahali wa ma khassado leek, al-haliife al-hallaftak beeha di ma talhagak.»

⁴²«Wa wakit ana wassalt gariib le een almi, sa'alt Allah Rabb siidi Ibraahiim wa gult: «Ya Rabb, sahhil leyi al-cheyy al-ana jiiit fi chaanah.

⁴³Wa daahu ana gaa'id jamb een almi wa akuun bineeye taji waarde le l-almi wa nuguul leeha: «Antiini almi min jarriki nachrab.»

⁴⁴Wa kan hi tuguul leyi: «Achrab wa nazgi jumaalak kula,» khalaas al-bineeye di, khalli hi bas tukuun al-bineeye al-inta Allah azaltaha le wileed siidi.»

⁴⁵«Wa lissaa' ana ma kammalt su'aali le Allah ke bas, Rifga jaat waarde chaayle jarraha fi kitifha wa jaat nazalat fi l-machiiche. Wa ana sa'altaha wa gult leeha: «Min fadulki, antiini almi nachrab.»

⁴⁶Wa tawwaali dallat jarraha min kitifha wa gaalat leyi: «Achrab wa nazgi jumaalak kula.» Wa ana chiribt wa hi zagat al-jumaal.

⁴⁷Wa ana sa'altaha gult leeha: «Inti bineeyit yaatu?» Wa hi raddat leyi wa gaalat: «Ana bineeyit Batuwiil wa jidditi Milka wa jiddi Naahuur.» Wa khalaas, ana dasset leeha chinif fi munkharha wa suwaareen fi iideenah.

⁴⁸Wa ana dangart wa sajadat le Allah wa chakart Allah Rabb siidi Ibraahiim al-gaadaani fi l-derib al-adiil le naakhud bineeyit akhu siidi le wileedah.

⁴⁹«Wa khalaas, kan tidooru tisawwu al-kheer wa l-amaan le siidi, ooruuni! Walla kan ma tidooru kula, ooruuni wa ana namchi bakaan aakhar.»

Abbahaat Rifga khassado

⁵⁰Khalaas Laabaan wa Batuwiil raddo leyah wa gaalo: «Al-cheyy da min Allah. Ma nagdaro nuguulu foogah cheyy.

⁵¹Di hi Rifga gaa'ide giddaamak. Chiilha wa amchi beeha! Khalliha tabga marit wileed siidak misil Allah gaalah.»

⁵²Wakit al-abid hana Ibraahiim simi' kalaamhum, chakar Allah wa sajad giddaamah.

⁵³Wa gamma marag min khumaamah khulgaan wa achya hana dahab wa fudda. Wa antaahum le Rifga. Wa anta le akhuuha wa ammaha hadiye khaaliye.

⁵⁴Wa l-abid hana Ibraahiim ma'a l-naas al-ma'aayah akalo wa chirbo wa ragado. Wa be fajur wakit gammo, al-abid hana Ibraahiim gaal leehum: «Khalluuni nigabbil le siidi.»

⁵⁵Wa akhuuha wa ammaha gaalo leyah: «Khalli al-bineeye tagood ma'aana chiyya misil achara yoom ke. Wa ba'ad da, tamchi.»

⁵⁶Wa l-abid radda leehum wa gaal: «Ma ti'akhhuruuni achaan Allah sahhal leyi safari. Khalluuni namchi le siidi.»

⁵⁷Wa humman gaalo leyah: «Khalli ninaadu al-bineeye wa nasma'o kalaamha.»

⁵⁸Wa humman naadooha le Rifga wa gaalo leeha: «Tidoori tamchi ma'a l-raajil da walla?» Wa hi gaalat: «Aywa, namchi.»

⁵⁹Wa khalaas, khallo akhuthum ma'a l-mara al-rabbatha macho ma'a l-abid hana Ibraahiim wa l-naas al-ma'aayah.

⁶⁰Wa baarako Rifga wa gaalo: «Ya akhutna! Abge amm hana malaayiin al-naas wa zurriiyitki tichiil turaab hana udwaanha!»

Rifga wa l-abid gabbalo le Ishaakh

⁶¹Wa Rifga ma'a khaddaamaatha rikbo fi l-jumaal wa taaba'o al-abid wa khalaas macho sawa.

⁶²Wa Ishaakh gabbal min biir al-uumha Biir Allah al-Hayy al-gaa'id Yichiifni wa sakan fi turaab Nagab.

⁶³Wa be achiiye, Ishaakh marag raayikh fi l-khala wa wakit rafa' raasah, chaaf jumaal jaayin.

⁶⁴Wa Rifga kula rafa'at raasha wa min chaafat Ishaakh, dallat min al-jamal.

⁶⁵Wa sa'alat al-abid wa gaalat: «Al-raajil al-hinaak jaayi aleena da, yaatu?» Wa hu gaal leeha: «Da siidi Ishaakh.» Wa Rifga chaalat laffaahitha wa khattat wijihha.

⁶⁶Wa l-abid hajja le Ishaakh be kulla cheyy al-kaan.

⁶⁷Wa khalaas, Ishaakh waddaaha le Rifga fi beet ammah Saara wa hi bigat martah wa hu habbaaha ziyaada. Wa be misil da, Ishaakh gidir sabar ba'ad moot ammah.

Takwiin 25

Ibraahiim wa iyaalah al-aakhariin

¹Ibraahiim akhad mara aakhara usumha Gatuura.

²Wa hi jaabat leyah iyaal wa humman Zimraan wa Yagchaan wa Madaan wa Midyaan wa Yachbaakh wa Chuwah.

³Wa Yagchaan wilid Chaba wa Dadaan. Wa zurriiyit Dadaan, humman al-Achuuriin wa l-Latuuchiin wa l-Lumiin.

⁴Wa iyaal Midyaan, humman Iifa wa Ifir wa Hanuuk wa Abiida' wa Alidaa'a. Wa dool kulluhum iyaal Gatuura.

⁵Wa Ibraahiim gubbaal ma yumuut anta kulla maalaha le wileedah Ishaakh.

⁶Wa le iyaalah hana l-awiin al-aakhariin kamaan, antaahum hadiye wa saffaraahum ba'iid min wileedah Ishaakh fi turaab al-sabaah.

Moot Ibraahiim

⁷Wa Ibraahiim aach 175 sana.

⁸Wa wakit chayyab wa chibi' min al-dunya, hu maat wa lihig abbahaatah be farha wa salaam.

⁹Wa awlaadah Ishaakh wa Ismaa'iil dafanooh fi karkuur al-gaa'id fi zere' Afruun wileed Suuhar al-Hitti al-fi Makfiila. Wa l-zere' da sabaah le hillit Mamra.

¹⁰Wa l-zere' da, Ibraahiim charaah min al-Hittiyaan. Wa da l-bakaan al-dafanoohum foogah hu wa martah Saara.

¹¹Wa ba'ad moot Ibraahiim, al-Rabb baarak wileedah Ishaakh. Wa Ishaakh sakan jamb al-biir al-usumha Biir Allah al-Hayy al-gaa'id Yichiifni.

Zurriiyit Ismaa'iil

¹²Daahu zurriiyit Ismaa'iil wileed Ibraahiim. Ammah Haajar al-Masriye khaadim Saara.

¹³Wa daahu asaame awlaad Ismaa'iil hasab zurriiyithum. Humman Nabayuut al-bikir wa Khidaar wa Adabiil wa Mibsaam

¹⁴wa Michma' wa Duuma wa Massa

¹⁵wa Hadad wa Tiima wa Yatuur wa Nafiich wa Gidma.

¹⁶Wa dool awlaad Ismaa'iil al-atnaachar. Wa ayyi waahid minhum bigi cheekh hana khachum beet waahid wa sammo hillaalhum wa furgaanhum be asaameehum.

¹⁷Wa Ismaa'iil aach 137 sana wa maat wa lihig abbahaatah.

¹⁸Wa zurriiyit Ismaa'iil sakanat min balad Hawiila lahaddi balad Chuur al-mugaabil balad Masir ale balad Achuur. Wa humman ga'ado didd kulla akhwaanhum min zurriiyit Ibraahiim.

Waaludit Isuu wa Yaakhuub

¹⁹Daahu taariikh Ishaakh wileed Ibraahiim. Ibraahiim wilid Ishaakh.

²⁰Wa Ishaakh indah 40 sana wakit akhad Rifga bineeyit Batuwiil al-Araami min balad Faddaan Araam. Wa Rifga hi akhut Laabaan al-Araami.

²¹Wa Ishaakh chahad Allah achaan martah Rifga aagre wa Allah khibil su'aalah wa hi bigat khalbaane.

22Laakin al-iyaal gaa'idiin yiddaawaso fi batunha wa hi gaalat: «Chunu al-jaani?» Wa machat sa'alat Allah.

23Wa Allah gaal leeha: «Fi ummateen fi batunki, chu'uub itneen yinfargu. Wakit taldeehum, al-waahid yabga chadiid min al-aakhar wa l-kabiir yakhdim le l-sakhayyar.»

24Wa wakit Rifga wakitha tamma, hi wildat wa jaabat tiimaan.

25Al-awwalaani marag wa jildah kulla maksi be suuf. Achaan da, sammooch Isuu (ma'anaatah abu suuf).

26Wa ba'ad da, al-taani kula marag wa kaarib ka'ab akhuuh Isuu. Achaan da, sammooch Yaakhuub (ma'anaatah kaarib ka'ab walla l-najiid). Wa Ishaakh indah 60 sana wakit wilid al-iyaal dool.

27Wa l-awlaad kibro wa Isuu bigi gannaasi nachiiit wa ya'arif al-khala. Laakin Yaakhuub hu naadum haadi wa gaa'id daayman fi l-beet.

28Wa Ishaakh yiriid Isuu achaan hu yijiib leyah laham al-seed. Wa laakin Rifga tiriid Yaakhuub.

29Yoom waahid, Yaakhuub gaa'id yisawwi akil wa Isuu ja min al-ganiis jii'aan marra waahid.

30Wa gaal le Yaakhuub: «Min fadlak, antiini al-akil al-ahmar da naakul achaan ana jii'aan.» Wa achaan da bas, le Isuu sammooch Adoom (ma'anaatah ahmar).

31Wa Yaakhuub gaal leyah: «Kan tidoor al-akil da, bii' leyi hagg bukuuriiytak hatta nantiik taakul.»

32Wa Isuu gaal: «Ana mutt min al-juu'. Nisawwi chunu be hagg al-bukuuriie?»

33Wa Yaakhuub gaal leyah: «Ahlif leyi gabul!» Wa khalaas, Isuu halaf wa baa' leyah hagg bukuuriiytah.

34Wa khalaas, Yaakhuub anta moolaah hana adas wa khubza le Isuu wa hu akal wa chirib wa gamma macha. Wa be misil da, ma lammaah be hagg al-bukuuriie.

Takwiin 26

Ishaakh fi balad al-Filistiyiin

1Wa fi juu' ja fi l-balad, ba'ad al-juu' al-ja awwal fi wakit Ibraahiim. Wa Ishaakh gamma macha hillit Garaar bakaan Abiimalik, malik al-Filistiyiin.

2Wa Allah baan le Ishaakh wa gaal: «Ma tamchi fi balad Masir laakin askun fi l-balad al-niwassifha leek.

³Wa laakin hassa' askun fi l-balad di wa ana nukuun ma'aak wa nibaarikak. Wa nanti al-buldaan dool leek inta wa le zurriiyak wa nitimm al-kalaam al-ana halaft beyah le abuuk Ibraahiim.

⁴Wa ana nisawwi zurriiyak katiire misil nujuum al-sama. Wa nanti al-buldaan dool le zurriiyak. Wa be zurriiyak inta, kulla umam al-ard yalgo baraka.

⁵Achaan Ibraahiim taaba' kalaami wa tabbag awaamiri wa wasiiaati wa gawaaniini wa ta'liimi.»

⁶Wa khalaas, Ishaakh sakan fi balad Garaar.

⁷Wa wakit naas al-hille sa'alooch min martah, hu gaal leehum hi akhtah achaaan ma yidoor yuguul Rifga martah. Hu khaayif naas al-hille yaktuluuh be sababha achaaan hi samha bilheen.

⁸Wa Ishaakh ga'ad ayyaam katiiriin fi l-hille di. Wa yoom waahid, Abiimalik malik al-Filistiyiin chaaf min al-chubbaak Ishaakh gaa'id yilaa'ib martah Rifga.

⁹Wa tawwaali Abiimalik naada Ishaakh wa gaal leyah: «Akiid hi di martak! Maala gult leena hi akhtak?» Wa Ishaakh gaal leyah: «Ana gult al-kalaam da achaaan ana khaayif yaktuluuni be sababha.»

¹⁰Wa Abiimalik radda leyah wa gaal: «Da chunu al-sawweetah leena da? Wa hassa' kan naadum waahid min cha'abi ragad ma'a martak da, ma khalaas aniina kullina ke bigiina khaatiyiin walla?»

¹¹Wa Abiimalik amar kulla l-cha'ab wa gaal: «Ma tilammusu al-raajil da wa la martah! Al-yilammishum, waajib yaktuluuh!»

¹²Wa Ishaakh harat fi l-balad di wa fi l-sana di, ligi miya marra ziyaada achaaan Allah baarakah.

¹³Wa hu bigi khani wa maalah gaa'id yiziid lahaddi bigi khani marra waahid.

¹⁴Wa indah khanam wa bagar wa khaddaamiin katiiriin. Wa achaaan da bas, al-Filistiyiin hasadooh le Ishaakh.

¹⁵Wa humman gammo dafano kulla l-biyaar al-awwal khaddaamiin abuuuh Ibraahiim hafaroomum.

¹⁶Khalaas Abiimalik gamma gaal le Ishaakh: «Hassa' inta bigiit chadiid bilheen minnina. Yalla gumm fuut!»

¹⁷Wa khalaas, Ishaakh gamma min al-bakaan da wa macha waadi Garaar wa sakan hinaak.

¹⁸Wa hafar min jadiid al-biyaar al-hafaroomum fi wakit abuuuh Ibraahiim. Dool al-biyaar al-dafanoohum al-Filistiyiin ba'ad moot Ibraahiim. Wa Ishaakh sammaahum be nafs al-asaame al-abuuuh Ibraahiim sammaahum beehum awwal.

- 19** Wa yoom waahid, khaddaamiin Ishaakh hafaro biir fi l-waadi wa ligo almi nadiif.
- 20** Wa ru'yaan balad Garaar harajoom le ru'yaan Ishaakh wa gaalo leehum: «Al-almi da hanaana.» Wa khalaas, Ishaakh samma al-biir di Isig (ma'anaatah al-muchkila) achaan humman harajo ma'aayah foogha.
- 21** Wa ba'ad da, khaddaamiin Ishaakh hafaro biir aakhara wa battaan macho harajoom foogha wa khalaas, Ishaakh sammaaha Sitna (ma'anaatah al-khilaaf).
- 22** Wa Ishaakh hawwal min al-bakaan da wa hafar biir aakhara wa fi l-marra di, ma harajoom foogha. Wa samma al-biir di Rahubuut (ma'anaatah al-wasa'a). Wa gaal: «Hassa' da, Allah jammaana wa nagdaro niziidu fi l-ard.»
- 23** Wa hawwal min al-bakaan da wa macha Biir Sab'a.
- 24** Wa be l-leel, Allah baan leyah wa gaal: «Ana Rabb abuuk Ibraahiim. Ma takhaaf, ana ma'aak! Wa nibaarikak wa nisawwi zurriytak tabga katiire fi chaan abdi Ibraahiim.»
- 25** Wa fi l-bakaan da, Ishaakh bana madbah wa sa'al be usum Allah. Wa bana fariigah wa khaddaamiinah hafaro biir.
- 26** Wa Abiimalik gamma min Garaar ma'a rafiigah Ahuzzat wa Fikuul mas'uul askarah. Wa macha gaabal Ishaakh.
- 27** Wa Ishaakh gaal leehum: «Maala jiitu leyi? Ma intu bas al-kirihuuni wa taradtuuni ba'iid minku?»
- 28** Wa humman gaalo leyah: «Aniina chifna kadar Allah gaa'id ma'aak. Khalli aniina nahalfu wa nisawwu ma'aak mu'aahada.»
- 29** Wa inta kula tahlif ma tisawwi leena cheyy fasil achaan aniina sawweena leek al-kheer wa khalleenaak macheet be l-salaama. Achaan inta bigiit naadum al-Allah baarakah.»
- 30** Wa khalaas, Ishaakh sawwa leehum aazuuma wa humman akalo wa chirbo.
- 31** Wa ambaakir fajur, gammo sawwo haliife ambeenaathum. Wa ba'ad da, Ishaakh addaahum wa humman macho be l-salaama.
- 32** Wa fi nafs al-yoom, khaddaamiin Ishaakh jo khabbarooh be l-biir al-gaa'idiin yahfuruuha wa gaalo leyah: «Aniina ligiina almi.»
- 33** Wa Ishaakh samma al-biir di Sab'a (ma'anaatah al-haliife). Wa bakaan al-biir di bigi hille wa lahaddi l-yoom binaaduuha Biir Sab'a.

Awiin Isuu

- 34** Wa Isuu indah 40 sana wakit akhad awiin itneen, al-waahide Yahuudiit bineeyit Biiri al-Hitti wa l-aakhara Baasmat bineeyit Iluun wa hu kula Hitti.

³⁵Wa l-awiin dool marraro marra waahid al-haya le Ishaakh wa Rifga.

Takwiin 27

Ishaakh baarak Yaakhuub

¹Wa Ishaakh bigi chaayib wa uyuunah ma bichiifu. Wa khalaas, gamma naada wileedah al-bikir Isuu wa gaal: «Ya wileedi!» Wa hu gaal: «Na'am!»

²Wa Ishaakh gaal leyah: «Chiif ana bigiit chaayib wa ma na'arif yoom mooti.

³Hassa' da chiil silaahak wa nubbaalak wa nuchchaabak wa amchi al-ganiis wa jiiib leyi seede.

⁴Wa sawwi leyi beeha akil al-niriidah wa jiiibah leyi naakul achaan nibaarikak gubbaal ma numuut.»

⁵Wa wakit Ishaakh gaa'id yihajji le wileedah Isuu da, Rifga gaa'ide tasma' fi kalaamah. Khalaas Isuu marag macha fi l-khala le yaktul seede wa yijiibha.

⁶Wa ba'ad da, Rifga gaalat le wileedha Yaakhuub: «Asma'! Ana simi't abuuk hajja le akhuuk Isuu wa gaal:

⁷Jiib leyi seede wa sawwi leyi akil al-niriidah achaan nibaarikak gidzaam Allah gubbaal ma numuut.»

⁸Hassa' da, ya wileedi, asma' kalaami wa sawwi al-cheyy al-naamurak beyah.

⁹Amchi fi l-zariibe wa jiiib leyi sukhlaan itneen sumaan wa ana nisawwi le abuuk al-akil al-halu al-hu yiriidah.

¹⁰Wa inta tiwaddi al-akil da le abuuk wa hu yaakulah achaan yibaarikak gubbaal ma yumuut.»

¹¹Laakin Yaakhuub gaal le ammah Rifga: «Akhuuyi Isuu jildah kulla suuf wa ana jildi amlas.

¹²Wa akuun abuuyi yalmasni wa ya'arifni wa yuguul ana khachcheetah wa yugumm yal'anni wa ma yibaarikni.»

¹³Wa ammah gaalat leyah: «Khalli al-la'ana di talhagni ana, ya wileedi. Asma' kalaami! Amchi! Jiib leyi al-sukhlaan.»

¹⁴Wa khalaas, Yaakhuub macha jaab al-sukhlaan le ammah wa hi gammat sawwat al-akil al-abuuh yiriidah.

¹⁵Wa ba'ad da, Rifga chaalat khulgaan al-samhiin hana Isuu wileedha al-kabiir, al-gaa'idiin fi bakaanha fi l-beet wa labbasathum le Yaakhuub wileedha al-sakhayyar.

¹⁶Wa be l-farwa hana l-sukhlaan, hi labbasat iideenah wa ragabatah bakaan al-amlas.

¹⁷Wa Rifga antat le wileedha Yaakhuub al-akil al-halu wa l-khubza al-hi sawwatha.

Yaakhuub khachcha abuuuh Ishaakh

18 Wa khalaas, Yaakhuub gamma macha le abuuuh wa gaal: «Ya abuuyi.» Wa Ishaakh gaal: «Na'am! Inta yaatu, ya wileedi?»

19 Wa Yaakhuub gaal: «Ana Isuu wileedak al-bikir. Ana sawweet al-cheyy al-inta talabtah minni. Min iznak, gumm wa aakul laham al-seede achaan inta be nafsak tibaarikni.»

20 Wa Ishaakh gaal leyah: «Ya wileedi, da kikkeef inta ligiitha ajala ke?» Wa Yaakhuub gaal: «Achaan Allah Ilaahak bas jaab leyi al-seede.»

21 Wa fi l-bakaan da, khalaas Ishaakh gaal le Yaakhuub: «Ta'aal gariib, ya wileedi, achaan nilammisak wa na'arif kadar inta bas wileedi Isuu walla la.»

22 Wa Yaakhuub garrab le abuuuh Ishaakh wa hu limsah wa gaal: «Al-hiss, hiss hana Yaakhuub laakin al-iideen, iideen hana Isuu.»

23 Wa be misil da, Ishaakh ma irif Yaakhuub achaan iideenah induhum suuf misil akhuuh Isuu. Wa khalaas, hu baarakah.

24 Wa gubbaal ma yibaarikah, hu sa'alah battaan wa gaal: «Sahiih ke inta wileedi Isuu?» Wa Yaakhuub gaal: «Aywa.»

25 Wa khalaas, Ishaakh gaal leyah: «Ya wileedi, antiini naakul al-laham al-jibtah achaan ana be nafsi nibaarikak.» Wa Yaakhuub anta al-akil le abuuuh. Wa hu akalah wa jaab leyah khamar wa hu chiribah.

26 Wa ba'ad da, Ishaakh abuuuh gaal leyah: «Ya wileedi, ta'aal gariib wa hibbini.»

27 Wa Yaakhuub garrab leyah wa habbaah. Wa Ishaakh chamma al-riihe hint khulgaanah wa gamma baarakah wa gaal: «Aywa! Al-riihe di hint wileedi! Hi misil riihe hint zere' al-Allah baarakah.

28 Khalli al-Rabb yantiik karany al-yanzil min al-sama wa intaaj al-ard. Wa yantiik gameh wa khamar jadiid be katara.

29 Khalli al-chu'uub yakhdumu leek wa l-umam yasjudu giddaamak. Wa abga siid akhwaanak wa iyaal ammak yasjudu giddaamak! Al-yal'anak mal'uun wa l-yibaarikak mubaarak.»

Isuu dawwar abuuuh yibaarikah

30 Wa wakit Ishaakh kammal min mubaarakat Yaakhuub wa Yaakhuub marag min bakaan abuuuh da, khalaas tawwaali ke akhuuh Isuu ja min al-ganiis.

31 Wa hu kula sawwa akil halu wa jaabah le abuuuh wa gaal: «Ya abuuyi, gumm wa aakul laham al-seede al-ana wileedak jibtah achaan inta be nafsak tibaarikni.»

32 Wa abuuuh Ishaakh gaal leyah: «Inta yaatu?» Wa hu radda leyah wa gaal: «Ana wileedak al-bikir Isuu.»

33Wa min simi' al-kalaam da, Ishaakh gamma yarjif chadiid wa gaal: «Yaatu al-macha al-ganiis wa jaab leyi laham? Wa ana akalt minnah hassa' gubbaal inta ma taji wa ana baaraktah. Wa akiid hu yabga mubaarak!»

34Wa wakit Isuu simi' kalaam abuu, gamma yikoorik koroorak chadiid hana waja' galib wa gaal le abuu: «Baarikni ana kula, ya abuu!»

35Wa Ishaakh gaal leyah: «Akhuuk ja khachchaani wa ana baaraktah fi badalak.»

36Wa Isuu gaal: «Achaan usmah Yaakhuub (ma'anaatah al-najiid), da bas khachchaani marrateen! Awwal chaal bukuuriyti wa hassa' daahu chaal barakati!» Wa gaal battaan: «Inta ma faddalt leyi baraka waahide kula?»

37Wa Ishaakh radda leyah wa gaal: «Ana sawweetah siidak wa sawweet kulla akhwaanah yabgo khaddaamiin leyah. Wa anteetah gameh wa khamar be katara. Wa battaan ana nagdar nisawwi leek chunu, ya wileedi?»

38Wa Isuu gaal le abuu: «Ya abuu, indak baraka waahide bas? Baarikni ana kula, ya abuu!» Wa Isuu gamma yabki baki chadiid.

39Wa Ishaakh abuu gaal leyah: «Inta taskun fi ard al-ma indaha intaaj wa ma indaha karany al-yanzil min al-sama.

40Wa inta ti'iich be seefak wa takhdim le akhuuk. Laakin fi ruwaakhtak al-jaay wa jaay, tidalli tagalatah min kataafeek.»

Yaakhuub arrad

41Wa Isuu bigi khasiim le Yaakhuub achaa al-baraka al-abuu Ishaakh baarakah beeha. Wa Isuu gaal fi galbah: «Abuu gariib yumuut. Ba'ad ayyaam al-hizin, naktul akhuuyi Yaakhuub.»

42Wa khabbaro Rifga be kalaam Isuu wileedha al-kabiir. Khalaas hi rassalat naadat Yaakhuub wileedha al-sakhayyar wa gaalat leyah: «Daahu akhuuk Isuu yidoor yilkaffa foogak wa yaktulak.

43Hassa' da, ya wileedi, asma' kalaami. Gumm arrid amchi bakaan akhuuyi Laabaan fi Haaraan.

44Wa agood ma'aayah ayyaam hinaak, lahaddi akhuuk za'alah yufuut.

45Wa kan za'alah faat wa nisi al-cheyy al-inta sawweetah leyah da, khalaas ana nirassil leek, taji. Maala ana niwaddirku inta al-itneen fi nafs al-yoom?»

46Wa ba'ad da, Rifga gaalat le Ishaakh: «Al-haya bakhkhadat leyi fi chaan banaat al-Hittiyiin dool. Wa kan Yaakhuub kula yaakhud waahide min banaat al-Hittiyiin al-fi l-balad di, ana hayaati ma indaha faayde.»

Takwiin 28

¹Wa khalaas, Ishaakh naada Yaakhuub wa baarakah wa wassaah wa gaal leyah: «Ma taakhud mara min banaat al-Kan'aaniyiin

²laakin gumm amchi Faddaan Araam bakaan Batuwiil abu ammak. Wa aakhud mara min hinaak, min banaat Laabaan akhu ammak.

³Wa khalli Allah al-Gaadir yibaarikak wa talda iyaal wa yabgo katiiriin achaan inta tabga jidd hana umam katiiriin.

⁴Wa khalli al-Rabb yantiik inta wa zurriiytak al-ma'aak al-baraka al-antaaha le Ibraahiim. Wa inta tawrusu al-balad al-hu antaaha le Ibraahiim wa inta saakin foogha misil ajnabi.»

⁵Wa khalaas, Ishaakh rassal Yaakhuub wa hu macha Faddaan Araam, bakaan Laabaan wileed Batuwiil al-Araami. Wa Laabaan hu akhu Rifga amm Yaakhuub wa Isuu.

Akhiidit Isuu al-taalta

⁶Wa Isuu irif kadar abuu Ishaakh baarak Yaakhuub wa rassalah macha Faddaan Araam achaan yaakhud mara min hinaak. Wa irif kadar wakit abuu baarakah, wassaah wa gaal leyah: «Ma taakhud mara min banaat al-Kan'aaniyiin.»

⁷Wa Yaakhuub simi' kalaam ammah wa abuu wa gamma macha Faddaan Araam.

⁸Wa fi l-bakaan da bas, Isuu irif kadar abuu Ishaakh ma yidoor banaat al-Kan'aaniyiin.

⁹Wa khalaas, hu gamma macha le Ismaa'iil wileed Ibraahiim. Wa akhad bineeytah Mahla akhut Nabayuut. Wa hu akhadaaha min foog le awiinah al-aakhariin.

Yaakhuub ri'i

¹⁰Wa Yaakhuub gamma min Biir Sab'a wa maachi le balad Haaraan.

¹¹Wa wassal fi bakaan waahid wa dawwar yunuum foogah achaan al-harraay waga'at. Wa chaal hajar alwassadah wa naam fi l-bakaan da.

¹²Wa hu ri'i. Wa fi l-ru'ya di hu chaaf tallaa'a khattooha fi l-ard wa raasha fi l-sama. Wa malaa'ikat Allah yatla'o wa yanzulu beeha.

¹³Wa Allah waagif jambah wa gaal leyah: «Ana Allah Ilaah abuuk Ibraahiim wa Ilaah Ishaakh. Al-ard al-inta raagid foogha di, nantiiha leek wa le zurriiytak.

¹⁴Wa zurriiytak tabga katiire misil turaab al-ard wa tiziid min al-sabaah le l-kharib wa min al-munchaakh le l-wati. Wa kulla gabaayil al-ard yalgo baraka beek inta wa be zurriiytak.

¹⁵Chiif! Ni'akkid leek! Ana zaati gaa'id ma'aak. Nahfadak fi ayyi bakaan al-tamchi foogah wa nigabbilak fi l-balad di. Ana ma nikhalliik wa lahaddi nitimm kulla l-cheyy al-gultah leek.»

16Wa Yaakhuub gamma min noomah wa gaal: «Akiid! Allah gaa'id fi l-bakaan da wa ana ma iriftah.»

17Wa khoof chadiid dakhil leyah wa gaal: «Al-bakaan da bikhawwif! Akiid hu da beet al-Rabb! Wa l-bakaan da baab al-sama!»

18Wa be fajur badri, Yaakhuub gamma chaal al-hajar al-hu alwassadah, khazzaah wa sabba foogah dihin achaan yabga alaama yizzakkar beeha al-bakaan da.

19Wa samma al-bakaan da Beet Iil (ma'anaatah beet Allah). Wa laakin zamaan, al-hille di usumha Luuz.

20Wa ba'ad da, Yaakhuub sawwa nazir wa gaal: «Kan al-Rabb gaa'id ma'aayi wa hafadni fi makhatari al-ana maachi foogah wa antaani akil wa lubaas

21wa kan gabbalaani fi beet abuuyi be sihha wa salaama, khalaas Allah hu bas yabga Ilaahi.

22Wa l-hajar al-khazzeetah leek, ya Rabbi, yabga beetak. Wa nantiik al-uchur min kulla cheyy al-tantiini.»

Takwiin 29

Yaakhuub fi bakaan Laabaan

1Wa khalaas, Yaakhuub gamma macha ale balad al-sabaah.

2Wa wakit maachi, ligi biir fi l-khala. Wa fi l-bakaan da, fi talaata door hana khanam raagdiin jamb al-biir achaan di bas al-biir al-yazguuhum foogha. Wa khachum al-biir di masduud be hajar kabiir.

3Wa wakit kulla l-khanam yilimmu khalaas, al-ru'yaan yilizzu al-hajar min khachum al-biir wa yazgu al-khanam. Wa ba'ad da, yigabbulu al-hajar fi khachum al-biir.

4Wa Yaakhuub gaal le l-ru'yaan: «Ya akhwaani, intu min ween?» Wa humman gaalo leyah: «Aniina min Haaraan.»

5Wa hu gaal leehum: «Ta'arfu Laabaan wileed wileedah le Naahur?» Wa gaalo: «Aywa na'arfuuh.»

6Wa hu gaal: «Hu gaa'id aafe walla?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Aafe. Wa diik bittah Raahiil jaaye be l-khanam.»

7Wa Yaakhuub gaal leehum: «Al-harraay lissaa' foog, da ma al-wakit al-tilimmu foogah al-khanam. Azguuhum wa asraho beehum.»

8Wa l-ru'yaan gaalo leyah: «Aniina ma nagdaro nazguuhum illa kan al-khanam kulluhum lammo, khalaas nilizzu al-hajar min khachum al-biir wa nazgu al-khanam.»

9Wa wakit Yaakhuub lissaa' gaa'id yihajji ma'aahum ke bas, Raahiil wassalat be khanam abuuha achaan hi kula raa'ie.

10Wakit Yaakhuub chaaf Raahiil bineeyit Laabaan akhu ammah wa khanam Laabaan akhu ammah, tawwaali macha lazza al-hajar min khachum al-biir wa zaga khanam Laabaan akhu ammah.

11Wa ba'adeen, habbaaha le Raahiil wa gamma yabki.

12Wa Yaakhuub ooraaha le Raahiil kadar hu min ahal abuuha wa hu wileed Rifga. Wa tawwaali, hi jarat khabbarat abuuha.

13Wa wakit Laabaan simi' be l-khabar hana Yaakhuub wileed akhtah, khalaas jara laagaah hadanah wa habbaah wa waddaah beetah. Wa Yaakhuub hajja le Laabaan be kulla cheyy al-kaan leyah.

14Wa Laabaan gaal: «Akiid inta da, wileed bitt ammi! Inta min dammi wa lahami!»

Akhiidit al-akhwaat al-itneen

Wa Yaakhuub ga'ad ma'a Laabaan muddit chahar.

15Wa ba'ad da, Laabaan gaal leyah: «Achaan inta min ahali bas, takhdim leyi saakit walla? Ooriini maahiyyak kam.»

16Wa Laabaan indah banaat itneen wa l-kabiire usumha Leeya wa l-sakhayre usumha Raahiil.

17Wa Leeya di choofha da'iif laakin Raahiil daggaha sameh wa jamiile marra waahid.

18Wa Yaakhuub yiriidha le Raahiil wa gamma gaal: «Ana nakhdim leek sab'a sana achaaan naakhud Raahiil, bineeytak al-sakhayre.»

19Wa Laabaan gaal leyah: «Nantiiha leek inta, akheer min nantiiha le naadum aakhar. Khalaas agood ma'aayi.»

20Wa be misil da, Yaakhuub khadam sab'a sana achaaan yaakhud Raahiil. Wa l-siniin dool faato leyah ajala ke bas min hubbah leeha al-katiir.

21Wa ba'ad da, Yaakhuub gaal le Laabaan: «Antiini marti! Al-wakit tamma le nichiiha aruus.»

22Khalaas Laabaan azam kulla naas al-hille wa sawwo al-aruus.

23Laakin be l-leel, Laabaan chaal bineeytah Leeya wa waddaaha le Yaakhuub wa hu dakhil beeha.

24Wa Laabaan antaaha le bineeytah Leeya khaddaamtah al-usumha Zilfa achaaan takhdim leeha.

25Wa be fajur, Yaakhuub chaaf wa irif kadar di Leeya! Khalaas gamma gaal le Laabaan: «Da chunu al-sawweetah leyi da? Ma le Raahiil bas ana khadamt leek? Maala khachcheetni?»

26 Wa Laabaan gaal leyah: «Da ma fi aaditna kadar nantu al-sakhayre gubbaal al-kabiire.

27 Wa hassa' da, kammil al-usbuu' da ma'a l-kabiire di wa ba'adeen nantuuk al-sakhayre kula. Wa takhdim leyi battaan sab'a siniin aakhariin.»

28 Wa Yaakhuub khassad wa tamma al-usbuu' hana l-iris ma'a Leeya wa ba'ad da, Laabaan antaah bineeytah Raahiil kula, le yichiilha aruus.

29 Wa Laabaan antaaha le bineeytah Raahiil khaddaamtah al-useumha Bilha achaan takhdim leeha.

30 Wa Yaakhuub dakhil be Raahiil kula wa laakin hu habbaaha le Raahiil ziyaada min Leeya. Wa khadam sab'a siniin battaan le Laabaan.

Iyaal Yaakhuub

31 Wa wakit Allah chaaf kadar Leeya ma maryuuda, antaaha iyaal wa laakin Raahiil aagre.

32 Wa Leeya bigat khalbaane wa wildat wileed wa sammatah Ra'uubiin (ma'anaatah Allah chaaf ta'abi). Wa gaalat: «Akiid hassa' da, raajli yiriidni.»

33 Wa Leeya khilbat battaan wa wildat wileed wa gaalat: «Allah simi' kadar ana ma maryuuda wa antaani battaan leyah hu da.» Wa be da, sammatah Chim'uun (ma'anaatah hu simi').

34 Wa battaan bigat khalbaane wa wildat wileed wa gaalat: «Hassa' da khalaas, raajli yinlawi foogi achaan jibt leyah talaata awlaad.» Achaan da bas, al-wileed sammooch Laawi (ma'anaatah anlawa).

35 Wa battaan kula bigat khalbaane wa wildat wileed wa gaalat: «Fi l-marra di, nachkur Allah.» Wa sammatah Yahuuza (ma'anaatah chukur). Wa ba'ad da, wagafat min al-waaluuda.

Takwiin 30

Al-nindili hana l-akhwaat al-itneen

1 Wa wakit Raahiil chaafat kadar hi ma wildat le Yaakhuub, gammat nandalat fi akhutha wa gaalat le Yaakhuub: «Antiini iyaal! Kan ma ke da, ana numuut!»

2 Wa Yaakhuub gamma zi'il foogha wa gaal leeha: «Ana wa la Allah, nadharki al-waaluuda.»

3 Wa Raahiil gaalat leyah: «Di hi khaddaamti Bilha. Adkhul beeha wa hi talda wa ana nirabbiikum. Wa beeha hi bas, ana kula nalga iyaal.»

4 Wa hi dafa'at le Yaakhuub khaddaamitha Bilha wa hu dakhil beeha wa hi bigat martah.

- ⁵Wa bigat khalbaane wa jaabat wileed le Yaakhuub.
- ⁶Wa Raahiil gaalat: «Al-Rabb hakam leyi! Khibil su'aali wa antaani wileed.» Achaan da, hi sammatah Daan (ma'anaatah hu hakam leyi).
- ⁷Wa Bilha khaddaamit Raahiil jaabat battaan wileed le Yaakhuub.
- ⁸Wa Raahiil gaalat: «Ana haarabt akhti wa annasart.» Wa sammatah Naftaali (ma'anaatah al-harib).
- ⁹Wa wakit Leeya chaafat kadar hi wagafat min al-waaluuda, hi kula chaalat khaddaamitha Zilfa wa dafa'atha le Yaakhuub achaan tabga leyah mara.
- ¹⁰Wa Zilfa khaddaamit Leeya jaabat wileed le Yaakhuub.
- ¹¹Wa Leeya gaalat: «Al-sa'aada jaatni!» Wa l-wileed sammatah Gaad (ma'anaatah al-sa'aada).
- ¹²Wa Zilfa khaddaamit Leeya jaabat battaan wileed le Yaakhuub.
- ¹³Wa Leeya gaalat: «Aywa! Ana farhaane! Wa l-banaat yinaadanni al-Farhaane.» Wa hi sammatah Achiir (ma'anaatah al-farah).
- ¹⁴Wa fi wakt al-gati' hana l-gameh, Ra'uubiin macha fi l-zere' wa ligi chadarat al-waaluuda wa jaabaaha le ammah Leeya. Wa Raahiil gaalat le Leeya: «Min fadulki, antiini min chadarat al-waaluuda al-wileedki jaabaaha leeki di.»
- ¹⁵Wa laakin Leeya raddat leeha wa gaalat: «Inti chilti raajli, da kula ma tammaaki? Wa battaan tidoori tichiili chadarat al-waaluuda al-wileedi jaabaaha leyi!» Khalaas Raahiil gaalat leeha: «Yo, sameh! Kan ke da, khalli al-yoom Yaakhuub yamchi yargud fi bakaanki, fi badal chadarat al-waaluuda hana wileedki.»
- ¹⁶Wa be achiiye, wakit Yaakhuub jaayi min al-zere', Leeya maragat laagatah wa gaalat leyah: «Al-yoom taji fi bakaani achaan ana ajjartak be chadarat al-waaluuda hana wileedi.» Wa l-leele di, hu macha ragad fi bakaanha.
- ¹⁷Wa l-Rabb simi' kalaam Leeya. Wa hi bigat khalbaane wa wildat wileedha al-khaamis le Yaakhuub.
- ¹⁸Wa gaalat: «Al-Rabb antaani ajur, ana al-anteet khaddaamti le raajli.» Wa hi sammatah Yassaakar (ma'anaatah ajur).
- ¹⁹Wa Leeya bigat battaan khalbaane wa wildat wileedha al-saadis le Yaakhuub.
- ²⁰Wa gaalat: «Al-Rabb antaani hadiye samha! Wa fi l-marra di raajli yaskun ma'aayi achaan ana jibt leyah sitte awlaad.» Wa hi sammatah Zabuluun (ma'anaatah yaskun).
- ²¹Wa fi l-akhiir, jaabat bineeye wa sammatha Diina.
- ²²Wa ba'ad da, al-Rabb fakkar le Raahiil wa khibil su'aalha wa razakhaaha be l-waaluuda.

23 Wa hi bigat khalbaane wa jaabat wileed wa gaalat: «Al-Rabb sallaani min al-ihana.»

24 Wa hi sammatah Yuusuf (ma'anaatah yiziid). Wa gaalat: «Allah yiziidni wileed aakhar.»

Yaakhuub bigi khanni

25 Wa ba'ad Raahiil wildat Yuusuf, Yaakhuub gaal le Laabaan: «Khalliini nigabbil baladi.

26 Hassa' da, antiini awiini wa iyaali al-fi chaanhum ana khadamt leek. Nichiilhum wa namchi. Wa inta zaatak ta'arif adiil kulla l-khidme al-ana sawweetha leek.»

27 Wa Laabaan gaal leyah: «Ya wileedi, kan inta radyaan leyi, ana chawwaft wa irift kadar Allah baarakaani be sababak inta.

28 Ooriini maahiyyak wa nikaffiik.»

29 Wa Yaakhuub gaal leyah: «Inta zaatak ta'arif kikkeef ana khadamt leek wa chift kikkeef maalak bigi beyi ana.

30 Achaan al-maal al-chiyya al-awwal indak gubbaali, hassa' zaad wa bigi katiir. Wa Allah baarakak min ana jiit fi beetak. Wa hassa' da, nakhdim le nafsi mata?»

31 Wa Laabaan gaal: «Waajib nantiik chunu?» Wa Yaakhuub radda leyah wa gaal: «Ma tantiini cheyy. Laakin kan tikhassid be l-kalaam al-nuguulah leek da, ana nasrah leek battaan be khanamak wa nahfadhum.

32 Al-yoom namchi fi lubb maalak wa ni'azzil kulla l-khanam al-rugut wa l-duro' wa kulla l-dawaayin al-zurug min khanamak. Wa ni'azzil min inzeek kulla l-rugut wa l-duro'. Wa dool bas yabgo maahiyyti.

33 Wa ambaakir, kan inta macheet chift khanami wa ligiit fooghum loon aakhar, da illa ana saragtah. Wa be da, ta'arif kan ana saalih walla la.»

34 Wa Laabaan gaal: «Sameh. Ana khassadt be kalaamak da.»

35 Wa laakin fi nafs al-yoom, Laabaan gamma azzal al-tuyuus al-rugut wa l-induhum siihaan wa l-inze al-duro' wa l-rugut wa kulla l-khanam al-induhum bayaad wa l-dawaayin al-zurug. Wa antaahum le iyaalah.

36 Wa Laabaan ba''ad min Yaakhuub be talaata yoom hana ruwaakha. Wa Yaakhuub gaa'id yasrah be l-khanam al-faddalo.

37 Wa Yaakhuub chaal mataarig khudur min talaata chadar chig chig wa le l-mataarig dool, nagga girifhum wa sawwa fooghum siihaan. Wa bakaan waahid yikhalliium be girifhum achaan yabgo rugut.

38 Wa wakit al-anaati yihiilan wa l-dukuur yihiiju wa yaju yacharbo almi, hu yukhutt al-mataarig al-rugut fi l-hiitaan, bakaan al-khanam yaju yacharbo foogah.

³⁹Wa khalaas, al-khanam yi'achchuru jamb al-mataarig al-rugut wa yijiibu iyaal rugut wa duro' wa induhum siihaan.

⁴⁰Wa kan le l-dawaayin, Yaakhuub yukhuttuhum taraf wa yiwajjihhum ale l-kubchaan al-rugut wa ale kulla l-kubchaan al-zurug hana Laabaan. Wa be misil da, Yaakhuub sawwa leyah maal wa ma khallaahum khalbato ma'a khanam Laabaan.

⁴¹Wa ayyi wakit al-khanam al-kubaar kan haalo, Yaakhuub yukhutt al-mataarig giddaamhum fi l-hiitaan achaan yi'achchuru giddaam al-mataarig.

⁴²Laakin kan le l-khanam al-da'iifiin, hu ma yukhutt giddaamhum abadan al-mataarig. Be misil da, al-khanam al-da'iifiin bigo hana Laabaan wa l-chudaad hana Yaakhuub.

⁴³Wa be misil da, Yaakhuub ligi maal ziyaada. Indah bahaayim katiiriin wa khaddaamiin wa khaddaamaat wa indah jumaal wa hamiir.

Takwiin 31

Yaakhuub arrad min beet Laabaan

¹Wa ba'ad da, Yaakhuub simi' kalaam awlaad Laabaan al-buguul: «Yaakhuub chaal kulla maal abuuna wa be maal abuuna bas, hu bigi khani.»

²Wa Yaakhuub chaaf haal Laabaan alkhayyarat leyah, ma misil awwal.

³Wa khalaas, Allah gaal le Yaakhuub: «Gabbil balad abbahaatak, bakaan ahalak. Wa ana nukuun daayman ma'aak.»

⁴Wa Yaakhuub rassal le awiinah Raahiil wa Leeya yamchan yalgannah fi l-kadaade, bakaan khanamah.

⁵Wa gaal leehin: «Ana chift haal abuukan khayyarat leyi, ma misil awwal. Laakin Allah Rabb abuuyi kaan ma'aayi.

⁶Wa intan zaatkan ta'arfan kadar ana khadamt le abuukan be niiye waahide.

⁷Wa be da kula, abuukan khachchaani wa khayyar maahiiyti achara marraat. Wa laakin al-Rabb daharah ma yisawwi leyi cheyy facil.

⁸Wa kan abuukan gaal: «Al-duro' yabgo maahiiytak, kulla l-khanam yaldo iyaal duro'.» Wa kan gaal: «Al-rugut yabgo maahiiytak, kulla l-khanam yaldo iyaal rugut.»

⁹Wa be da bas, al-Rabb chaal bahaayim abuukan wa antaahum leyi ana.

¹⁰Wa fi wakit al-khanam gaa'idiin yi'achchuru foogah da, ana ri'iit wa fi l-ru'ya di, rafa't raasi wa chift tuyuus gaa'idiin yi'achchuru al-khanam al-rugut al-induhum daraa' wa siihaan.

¹¹«Wa malak Allah gaal leyi fi l-ru'ya: «Yaakhuub!» Wa ana gult: «Na'am!»

12Wa gaal leyi: «Arfa' raasak wa chiif adiil, kulla l-tuyuus al-gaa'idiin yi'achchuru al-khanam, humman rugut wa induhum daraa' wa siihaan. Achaan ana chift kulla l-cheyy al-Laabaan gaa'id yisawwi leek.

13Wa ana Ilaah Beet Iil, bakaan al-inta khazzeet leyi foogah hajar wa sabbeet foogah dihin wa sawweet leyi nazir. Hassa' da, gumm! Amrug min al-balad di wa amchi balad abbahaatak.»»

14Wa Raahiil wa Leeya gaalan leyah: «Hal faddal leena gisim wa warasa min maal abuuna walla?

15Aywa, maala hu ja'alaana misil ajnabiiyaat wa baa'aana wa akal kulla tamanna?

16Wa fi chaan da, kulla l-maal al-chaalah al-Rabb min abuuna da, bigi leena wa le iyaalna. Wa inta, ya Yaakhuub, sawwi kulla cheyy al-Rabb amarak beyah.»

17Wa khalaas, Yaakhuub gamma chaal iyaalah wa awiinah wa rakkabaahum fi jumaal.

18Wa chaal kulla l-bahaayim wa kulla l-maal al-ligaah fi Faddaan Araam wa gamma maachi le abuu Ishaakh fi balad Kan'aan.

19Wa fi l-wakit daak, Laabaan ma fihi, macha yagta' suuf khanamah. Wa wakit humman maachiin, Raahiil sirgat asnaam abuuha.

20Wa Yaakhuub khachchaah le Laabaan al-Araami, jara minnah ma khabbarah.

21Wa jara be kulla cheyy al-indah wa chagga bahar al-Furaat wa wajjah ale jibaal Gil'aad.

22Wa fi l-yoom al-taalit, gaalo le Laabaan: «Yaakhuub arrad!»

23Wa khalaas, Laabaan chaal akhwaanah wa jara wara Yaakhuub. Wa ba'ad sab'a yoom hana ruwaakha, lihigah fi jibaal Gil'aad.

24Laakin be l-leel, al-Rabb baan le Laabaan al-Araami fi ru'ya wa gaal leyah: «Angari'! Ma tikallim le Yaakhuub wa la be kheer wa la be charr!»

25Wa Laabaan lihig Yaakhuub fi l-bakaan al-bana foogah kheemtah fi raas al-jabal. Wa Laabaan wa akhwaanah kula bano kheemithum fi jibaal Gil'aad.

26Wa Laabaan gaal le Yaakhuub: «Da chunu al-sawweetah leyi da? Maala khachcheetni? Inta khataft banaati misil masjuunaat al-harib!

27Maala arradt minni? Wa allabbadt minni wa ma ooretni? Kan awwal ooretni, ana ni'addiik be farha wa be khine wa nagaagiir wa jigindiiye.

28Wa inta ma khalletni habbeet iyaal banaati wa ammahaathum. Inta sawweet al-cheyy da bala fikir.

- 29** Ana nagdar nisawwi leeku cheyy fasil laakin Allah Rabb abuuk gaal leyi fi l-leele al-faatat: «Angari'! Ma tikallim le Yaakhuub wa la be kheer wa la be charr.»
- 30** Wa hassa' inta maachi achaan inta girimt le beet abuuk. Wa laakin maala sirigt asnaami?»
- 31** Wa Yaakhuub radda le Laabaan wa gaal: «Ana arradt minnak da achaan ana khaayif inta tagla' banaatak minni.
- 32** Wa l-naadum al-inta ligiit fi bakaanah asnaamak, khalli yaktuluuh! Inta zaatak fattich kulla khumaami giddaam kulla akhwaanna! Wa kan ligiit cheyy hanaak, chiilah!» Laakin Yaakhuub ma irif kadar Raahiil bas sirgat al-asnaam.
- 33** Wa khalaas, Laabaan dakhil fi kheemat Yaakhuub wa kheemat Leeya wa kheemat al-khaddaamaat al-itneen wa ma ligi cheyy. Wa ba'adeen, marag min kheemat Leeya wa dakhil fi kheemat Raahiil.
- 34** Wa gabul da, Raahiil chaalat al-asnaam wa khattathum tihit al-baasuur hana l-jamal wa ga'adat foogah. Wa Laabaan fattach al-kheema kullaha ke wa ma ligi cheyy.
- 35** Wa Raahiil gaalat le abuuha: «Khalli siidi ma yaz'al, kan ana ma gidirt gammeet giddaamah achaan indi aade.» Wa hu fattach battaan wa ma ligi al-asnaam.
- 36** Wa khalaas fi l-bakaan da, Yaakhuub zi'il wa haraj le Laabaan wa gaal: «Ana ke jariimti chunu? Wa chunu zanbi, lahaddi tajri waraayi be za'al misil da?
- 37** Wakit inta fattacht kulla khumaami, ligiit chunu min khumaam beetak? Hassa' da, wassif leyi ayyi cheyy al-inta ligiitah hini giddaam akhwaani wa akhwaanak. Wa khalli humman yahkumu ambeenaatna.
- 38** «Wa fi l-ichriin sana al-ana ichtuhum ma'aak, dawaaynak wa inzeek abadan ma taraho. Wa ana ma akalt min kubchaanak.
- 39** Wa kan haywaanaat al-kadaade katalo khanamaay kula, ana ma jibtaha leek. Ana bas chilt mas'uuliyitha wa kaffeetha leek. Wa kan khanamaay sirgooha be l-leel walla be l-nahaar kula, inta talabt tamanha minni.
- 40** «Wa be l-nahaar, ana ta'baan min al-sakhaana wa be l-leel, min al-bardaay. Wa l-noom aba eeni.
- 41** Wa be da kula, ana ga'adt ma'aak 20 sana. Wa ana khadamt leek 14 sana achaan banaatak al-itneen. Wa sitte sana battaan achaan nalga minnak bahaayim. Wa be da kula, inta khayyart maahiyyi achara marraat.
- 42** Wa Allah Rabb abuuyi Ishaakh wa Rabb jiddi Ibraahiim wa hu al-Rabb al-Ishaakh khaayif minnah, kaan ma'aayi. Laakin kan hu ma kaan ma'aayi, inta tikhalliini namchi iideeni yaabsiin. Laakin al-Rabb chaaf ta'abi wa khidmit iideeni wa fi l-leele al-faatat, hu hakam ambeenaatna.»

Mu'aahadat Yaakhuub wa Laabaan

⁴³Wa tawwaali Laabaan radda le Yaakhuub wa gaal leyah: «Al-banaat banaati, al-awlaad awlaadi, al-khanam khanami wa kulla l-achya al-inta gaa'id tichiifhum dool hineeyi. Wa laakin ana nagdar nisawwi chunu al-yoom le banaati wa le iyaalhin al-wildanhum?»

⁴⁴Hassa' da, ta'aal. Ana wa inta nisawwu mu'aahada ambeenaatna. Wa nukhuttu alaama al-tachhad beeni wa beenak.»

⁴⁵Wa fi l-bakaan da, Yaakhuub chaal hajar wa khazzaah.

⁴⁶Wa gaal le akhwaanah: «Laggutu hujaar wa limmuuhum leena hini.» Wa humman laggato hujaar wa lammoohum koom waahid. Wa akalo jamb al-koom da.

⁴⁷Wa Laabaan sammaah al-bakaan da Yagar Sahduusa (ma'anaatah al-koom al-yachhad). Wa Yaakhuub sammaah Gal'iid (wa da kula ma'anaatah al-koom al-yachhad).

⁴⁸Wa Laabaan gaal: «Al-koom da yukuun chahaadat al-mu'aahada beeni wa beenak al-yoom.» Achaan da, sammoo al-koom Gal'iid (ma'anaatah al-koom al-yifakkirna fi l-mu'aahada).

⁴⁹Wa sammoo bataan Misfa (ma'anaatah yiraakhib) achaan Laabaan gaal: «Allah yiraakhibna wakit nilfaarago.

⁵⁰Wa kan inta ti'azzib banaati walla taakhud awiin aakhariin fooghum wa kan naadum al-yachhad ambeenaatna ma fiih, khalaas al-Rabb bas yachhad beeni wa beenak.»

⁵¹Wa Laabaan gaal bataan le Yaakhuub: «Daahu al-koom wa daahu al-hajar al-ana khazzeetah beeni wa beenak.

⁵²Al-koom hana l-hajar da chaahid wa l-hajar al-inta khazzeetah da, kula chaahid. Achaan ana ma nazhaf aleek khaadi min al-koom da wa inta kula ma tazhaf aleyi jaayi min al-hajar da, le ma nisawwu ambeenaatna cheyy fasil.

⁵³Wa Allah Rabb jiddak Ibraahiim wa jiddi Naahuur, hu bas al-yahkim ambeenaatna.» Wa Yaakhuub halaf be Allah al-Ishaakh khaayif minnah.

⁵⁴Wa khalaas, dabah dahiiye le l-Rabb fi raas al-jabal. Wa azam akhwaanah le l-acha wa humman akalo sawa wa naamo fi raas al-jabal.

⁵⁵Wa Laabaan gamma be fajur badri ja salaam banaatah wa iyaalhum wa baarakaahum wa gabbal baladah.

Takwiin 32

Yaakhuub khaaf min akhuuh Isuu

¹Wa Yaakhuub taaba' safarah wa malaa'ikat Allah baano leyah.

- ²Wa wakit Yaakhuub chaafaahum gaal: «Da bakaan al-gaa'idiin foogah askar al-Rabb.» Wa samma al-bakaan da Mahanaayim (ma'anaatah mu'askaraat itneen).
- ³Wa Yaakhuub rassal naas giddaamah ahaan yamchu le akhuuh Isuu fi turaab Sa'iir fi balad Adoom.
- ⁴Wa wassaahum wa gaal leehum: «Guulu le siidi Isuu: «Daahu kalaam abdak Yaakhuub: “Ana sakant fi bakaan Laabaan wa ga'adt ma'aayah lahaddi l-yoom.
- ⁵Wa hassa' indi bagar wa hamiir wa khanam wa abiid wa khaddaamaat. Wa ana rassalt naas leek le yikhabburuuk inta siidi Isuu le tarda leyi.”»»
- ⁶Wa ba'ad da, wakit al-naas al-Yaakhuub rassalaahum gabbalo, humman gaalo leyah: «Aniina lammeena ma'a akhuuk Isuu wa hu zaatah jaayi le yigaabilak. Wa laakin indah ma'aayah 400 raajil!»
- ⁷Wa Yaakhuub khaaf khoof chadiid wa gamma gassam al-naas al-gaa'idiin ma'aayah wa l-khanam wa l-bagar wa l-jumaal ale majmuu'teen.
- ⁸Wa gaal fi galbah: «Kan Isuu lamma ma'a l-majmuu'a al-waahide wa darabaaha kula, al-majmuu'a al-aakhara tanja.»
- ⁹Wa gaal: «Ya Allah Rabb jiddi Ibraahiim wa abuu yi Ishaakh! Ya Allah! Inta al-gult leyi: «Gabbil baladak fi bakaan ahalak wa nisawwi leek al-kheer.»
- ¹⁰Wa ana sakhayyar giddaam al-rahma wa l-amaan al-inta anteetah leyi ana abdak. Ahaan wakit ana chaggeet bahar al-Urdun ma indi cheyy illa asaati. Wa hassa' daahu indi furgaan itneen.
- ¹¹Nachhadak tinajjiini min akhuuyi Isuu ahaan ana khaayif hu yaji yaktulna ana wa l-awiin wa l-iyaal.
- ¹²Wa awwal inta gult leyi: «Nisawwi leek al-kheer wa nisawwi zurriiyak katiire misil ramla hana khachum al-bahar al-naadum ma yagdar yahsibha min al-katara.»»
- ¹³Wa fi l-leele di, Yaakhuub ga'ad fi l-bakaan da. Wa chaal min al-maal al-ja beyah le yigaddimah hadiye le akhuuh Isuu.
- ¹⁴Wa l-maal da 200 anzaay wa 20 tees wa 200 na'aje wa 20 kabich
- ¹⁵wa 30 naaga be iyaalhum wa 40 bagara wa 10 toor wa 20 humaara wa 10 humaar.
- ¹⁶Wa amman al-bahaayim dool le khaddaamiinah wa gassamaahum ambeenaathum. Wa ayyi waahid kallafah be door hana bahaayim wa gaal leehum: «Gaddumu giddaami wa khallu faraga ambeenaatku.»
- ¹⁷Wa anta amur le khaddaamah al-maachi awwal wa gaal leyah: «Kan akhuuyi Isuu laagaak wa sa'alak gaal leek: «Inta yaatu wa maachi ween wa l-bahaayim al-maachi beehum dool hana yaatu?»

18Guul leyah: «Al-bahaayim dool hana abdak Yaakhuub wa hu rassalaahum hadiye le siidah Isuu. Wa hu zaatah jaayi waraana.»»

19Wa anta nafs al-amur le khaddaamah al-taani wa l-taalit wa le kulla l-naas al-maachiin ma'a l-bahaayim wa gaal leehum: «Kan lammeetu ma'a Isuu, guulu leyah al-kalaam da.

20Wa battaan guulu leyah: «Daahu abdak Yaakhuub zaatah jaayi waraana.»» Achaan hu fakkar wa gaal: «Khalli nidalli galbah be l-hadiye al-machat giddaami di. Wa ba'ad da, kan gaabalna ma'aayah wijih be wijih kula, akuun yigaabilni be farah.»

21Wa l-hadiye machat giddaamah. Wa Yaakhuub kamaan, ga'ad fi fariigah.

Allah khayyar usum Yaakhuub

22Wa be l-leel, Yaakhuub gamma chaal awiinah al-itneen wa khaddaamaatah al-itneen wa awlaadah al-ihdaachar wa gatta'aahum waadi Yabbuukh.

23Wa ba'ad chaalaahum wa gatta'aahum al-bahar wa gatta' kulla cheyy al-indah,

24hu faddal hinaak wiheedah. Wa raajil waahid ja saara'ah lahaddi gariib sabaah.

25Wa wakit al-raajil irif kadar hu ma yagdar yakhalbah fi l-siraa' da, gamma darab Yaakhuub fi wirkah wa wirkah marag.

26Wa l-raajil gaal le Yaakhuub: «Khalliini namchi achaaan al-wata gariib tasbih.» Wa Yaakhuub gaal leyah: «Ana ma nikhalliik tamchi kan ma baaraktini!»

27Wa l-raajil sa'al Yaakhuub wa gaal leyah: «Usmak yaatu?» Wa hu gaal: «Usmi Yaakhuub.»

28Wa l-raajil gaal: «Ba'ad al-yoom, ma yinaaduuk Yaakhuub, khalli yinaaduuk Israa'iil (ma'anaatah saara' ma'a l-Rabb). Achaan inta saara't ma'a l-Rabb wa ma'a l-naas wa inta annasart.»

29Wa Yaakhuub sa'al al-raajil wa gaal leyah: «Min fadlak, ooriini usmak.» Wa l-raajil gaal: «Maala tas'alni min usmi?» Wa fi l-bakaan da, hu baarak Yaakhuub.

30Wa Yaakhuub samma al-bakaan da Faniyiil (ma'anaatah wijih al-Rabb) achaaan hu gaal: «Ana chift al-Rabb wijih be wijih wa laakin ana niijiit min al-moot!»

31Wa l-harraay tala'at leyah wakit hu faat min Fanuwiil. Wa gaa'id yadla' achaaan wirkah marag.

32Wa fi chaan da lahaddi l-yoom, Bani Israa'iil ma yaakulu laham al-wirk achaaan Yaakhuub wirkah marag.

Takwiin 33

Yoom mulaagaat Yaakhuub ma'a Isuu

- ¹Wa Yaakhuub rafa' raasah wa chaaf akhuuh Isuu jaayi be 400 raajil ma'aayah. Wa Yaakhuub gassam iyaalah ambeen Leeya wa Raahiil wa khaddaamaatah al-itneen.
- ²Wa gaddam al-khaddaamaat giddaam ma'a iyaalhum wa waraahum Leeya ma'a iyaalha wa fi l-akhiir Raahiil ma'a Yuusuf.
- ³Wa Yaakhuub kamaan gaddam giddaamhum wa sajad sab'a marraat lahaddi garrab le akhuuh.
- ⁴Wa Isuu jara laaga akhuuh, hadanah wa habbaah wa humman al-tineen gammo bako.
- ⁵Wa ba'ad da, Isuu rafa' raasah wa chaaf al-awiin wa l-iyaaal wa gaal: «Dool yaatumman al-ma'aak?» Wa Yaakhuub gaal: «Di l-rahma al-antaaha al-Rabb leyi ana abdak.»
- ⁶Wa l-khaddaamaat garrabo ma'a iyaalhum wa sajado.
- ⁷Wa Leeya kula garrabat ma'a iyaalha wa sajado. Wa ba'ad da, garrab Yuusuf ma'a Raahiil kula sajado.
- ⁸Wa Isuu gaal: «Tidoor tisawwi chunu be kulla l-maal al-ana laageetah?» Wa Yaakhuub gaal leyah: «Nidoor tarda leyi, ya siidi.»
- ⁹Wa Isuu gaal: «Ana indi maal katiir. Khalli maalak yagood leek, ya akhuuyi.»
- ¹⁰Wa Yaakhuub gaal: «La. Kan inta radyaan beyi, akhbal hadiiyti al-gaddamtaha leek. Ana min chift wijhak da, misil chift wijh al-Rabb achaan inta ridiit leyi.
- ¹¹Wa hassa' da akhbal minni hadiiyti al-gaddamtaha leek achaan al-Rabb antaani ni'ma wa indi kulla cheyy.» Wa Yaakhuub hannasah wa khalaas Isuu khibil.
- ¹²Wa Isuu gaal leyah: «Gumm namchu wa ana namchi ma'aak fi machiik.»
- ¹³Wa Yaakhuub radda leyah wa gaal: «Ya siidi, inta ta'arif kadar al-iyaaal da'iifiin wa indi ma'aayi al-khanam wa l-bagar al-biraddu'u. Wa kan asartuhum fi yoom waahid, kulla l-bahaayim yumuutu.
- ¹⁴Min fadlak, ya siidi, hassa' da inta gaddim giddaami. Wa ana abdak kamaan nuruukh bicheech fi ruwaakha hana l-bahaayim wa fi ruwaakha hana l-iyaaal lahaddi nawsalo bakaanak inta siidi fi Sa'iir.»
- ¹⁵Wa Isuu gaal leyah: «Wa kan ke da, nikhalli ma'aak min naasi al-jiina sawa.» Wa Yaakhuub gaal: «Wa maala? Ana min ligiit ridaak da, khalaas ya siidi!»
- ¹⁶Wa khalaas fi nafs al-yoom Isuu gabbal Sa'iir.

Yaakhuub fi Kan'aan

- ¹⁷Wa Yaakhuub gamma macha Sukkuut wa bana leyah beet wa kuuzi le bahaaymah. Achaan da bas, sammo al-bakaan da Sukkuut (ma'anaatah ligdaabe).

¹⁸Wa Yaakhuub taaba' safarah min Faddaan Araam lahaddi wassal be sihha wa salaama fi hillit Chakiim al-gaa'ide fi balad Kan'aan. Wa hu gaabal al-hille di wa sakan.

¹⁹Wa chara min iyaal Hamuur abu Chakiim bakaan al-bana foogah kheemtah be miya hajar fudda.

²⁰Wa fi l-bakaan da, bana leyah madbah le yigaddim foogah dahiiye le l-Rabb wa sammaah El Ilaah Bani Israa'iil.

Takwiin 34

Al-unuf al-Chakiim sawwaah le Diina

¹Yoom waahid, Diina bineeyit Yaakhuub al-Leeya wildatha leyah maragat machat tuzuur banaat al-balad.

²Wa Chakiim wileed Hamuur cheekh balad al-Hiwwiyiin chaafaaha. Wa hu khatafha wa li'ib ma'aaha wa tallaf charafha.

³Wa galbah allag foog Diina bineeyit Yaakhuub. Wa hu habbaaha wa fattach tariiga al-hi takhbal beeha kalaamah.

⁴Wa Chakiim gaal le abuuhamuur: «Aakhud leyi al-bineeye di ahaan tabga marti.»

⁵Wa Yaakhuub simi' kadar Chakiim tallaf charaf Diina bineeytah. Wa laakin awlaadah gaa'idiin fi l-khala yasraho be bahaaymah. Ahaan da, Yaakhuub sakat saakit lahaddi yaju.

Tahharo naas abu Chakiim

⁶Wa Hamuur abu Chakiim macha le Yaakhuub ahaan yihajji leyah.

⁷Wa wakit awlaad Yaakhuub sim'o be l-cheyy al-kaan da, jo min al-khala wa za'laaniin za'al chadiid. Ahaan Chakiim sawwa fi'il cheen fi gabiilat Israa'iil wakit khatafha wa tallaf charafha le bineeyit Yaakhuub. Wa l-cheyy da, ma waajib yukuun abadan.

⁸Wa Hamuur hajja leehum wa gaal: «Wileedi Chakiim, galbah allag fi bittuku. Min fadulku, antuuha leyah le tabga martah.

⁹Wa intu tagdaro tinaasubuuna, naakhudu min banaatku wa taakhudu min banaatna.

¹⁰Wa taskunu ma'aana. Wa l-balad gaa'ide maftuuha leeku. Taajuru wa aksabo foogha ard le nufuusku.»

¹¹Wa Chakiim zaatah gaal le Yaakhuub abu Diina wa akhwaanha: «Ardo leyi wa ana nantiiku ayyi cheyy al-tatulbuuh minni.

12Wa khuttu foogi al-maal al-tidooruuah wa hadiye katiire wa ana nantiiku kulla cheyy al-tidooruuah. Laakin nidoor al-bineeye di tabga marti.»

13Wa awlaad Yaakhuub raddo be najaada le Chakiim wa Hamuur abuuah ahaan Chakiim tallaf charaf akhuthum Diina

14Wa gaalo leehum: «Al-cheyy da, ma mumkin leena. Ma nagdaro nantu akhutna le raajil ma mutahhar ahaan da eeb leena.

15Aniina nikhassudu leeku illa fi haala waahide bas. Tabgo misilna, tahhuru ayyi dakar minku.

16Wa be da khalaas, intu tagdaro taakhudu min banaatna wa aniina kula naakhudu min banaatku. Wa kullina nabgo cha'ab waahid.

17Wa laakin kan abeetu ma titahhuru, aniina nichiiilu akhutna wa namchu.»

18Wa Chakiim wa abuuah Hamuur khassado be l-kalaam da.

19Wa Chakiim tabbag ajala ke bas al-kalaam al-humman dawwarooh ahaan biriidha marra waahid le Diina bineeyit Yaakhuub. Wa Chakiim hu muhtaram min kulla naas beet abuuah.

20Wa Hamuur ma'a wileedah Chakiim macho fi khachum baab hillithum, al-bakaan al-naas yilimmu foogah. Wa hajjo le naas al-hille

21wa gaalo leehum: «Al-naas dool ma induhum ayyi kalaam ma'aana. Khalli yagoodu fi l-balad wa yitaajuru wa di hi al-balad wasii'e leehum. Wa aniina naakhudu banaathum wa humman kula yaakhudu banaatna.

22Wa laakin humman yikhassudu yagoodu ma'aana wa nabgo gabiila waahide, illa kan aniina nitahhuru kulla dakar minnina misil humman zaathum mutahhariin.

23Wa kan aniina khassadna be l-cheyy al-humman talabooh minnina, humman yaju yaskunu ma'aana. Wa be da, bahaayimhum wa maalhum wa kulla cheyy al-induhum ma yabgo hanaana walla?»

24Wa kulla l-naas al-macho fi khachum baab al-hille, khassado be kalaam Hamuur wa wileedah Chakiim. Wa khalaas, kulla l-dukuur al-macho fi khachum baab al-hille tahharoohum.

Chim'uun wa Laawi chaalo al-taar

25Wa ba'ad talaata yoom, wakit al-rujaal lissaa' ma biro min al-tahuura di, awlaad Yaakhuub Chim'uun wa Laawi akhwaan Diina chaalo suyuufhum. Wa dakhalo al-hille bala khoof wa katalo kulla l-dukuur.

26Wa katalo Hamuur wa wileedah Chakiim kula be seef wa dakhalo fi beet Chakiim wa chaalo akhuthum wa macho.

²⁷Wa awlaad Yaakhuub al-aakhariin katalo al-majruuhiin wa kasabo al-hille achaan charaf akhuthum Diina tilif.

²⁸Wa chaalo kulla khanam al-Hiwwiyiin wa bagarhum wa hamiirhum wa kulla maalhum al-fi lubb al-hille wa l-fi l-khala.

²⁹Wa kasabo kulla maalhum wa kulla iyaalhum wa kulla awiinum wa chaalo kulla cheyy al-fi buyuuthum.

³⁰Wa ba'ad da, Yaakhuub gaal le iyaalah Chim'uun wa Laawi: «Intu zara'tu leyi machaakil! Wa be sababku intu, al-Kan'aaniyiin wa l-Firizziyiin naas al-balad yakrahooni! Indi rujaal chiyya bas. Wa kan humman lammo foogi wa hajamooni, yidammuruuni ana wa naas beeti.»

³¹Laakin humman raddo leyah wa gaalo: «Hu ma ja'al akhutna zannaaya walla?»

Takwiin 35

Yaakhuub gamma maachi Beet Iil

¹Wa l-Rabb gaal le Yaakhuub: «Gumm amchi Beet Iil. Askun hinaak wa abni madbah leyi, ana al-Rabb al-bayyant nafsi leek wakit inta mu'arrid min akhuuk Isuu.»

²Wa Yaakhuub gaal le aayiltah wa le kulla l-naas al-gaa'idiin ma'aayah: «Ba''udu minku al-asnaam al-ajnabiyyiin wa tahhuru guluubku wa khayyuru khulgaanku.

³Gummu! Namchu Beet Iil. Wa ana nabni madbah le l-Rabb. Hu hallaani wakit ana fi l-diige wa kaan ma'aayi fi derbi al-ana macheet foogah.»

⁴Wa humman anto le Yaakhuub kulla l-asnaam al-ajnabiyyiin al-fi iideehum wa l-khuruus al-fi udneehum. Wa Yaakhuub dafanaahum fi tihit al-chadara al-kabiire al-gariibe le hillit Chakiim.

⁵Wa wakit gammo maachiin, al-Rabb nazzal khoof chadiid fi naas al-hillaal al-mujaawiriinum wa ma fi naadum gidir macha wara awlaad Yaakhuub.

⁶Wa Yaakhuub ma'a l-naas al-ma'aayah wassalo fi hillit Luuz al-hassa' usumha Beet Iil, fi balad Kan'aan.

⁷Wa bana madbah wa samma al-bakaan da El Beet Iil (ma'anaatah Rabb Beet Iil). Achaan fi l-bakaan da bas, al-Rabb baan leyah wakit hu mu'arrid min akhuuh Isuu.

⁸Wa da l-bakaan al-maatat foogah Dabuura al-rabbatha le Rifga wakit hi sakhayre. Wa dafanooha gariib le Beet Iil tihit chadarat al-balluut al-sammooha Balluut al-Baki.

⁹Wa ba'ad Yaakhuub gamma min balad Faddaan Araam wa wassal fi Beet Iil, al-Rabb baan leyah battaan wa baarakah.

10Wa gaal leyah: «Usmak Yaakhuub wa laakin ba'ad al-yoom ma yinaaduuk Yaakhuub. Khalli usmak yabga Israa'iil.» Wa be misil da, le Yaakhuub al-Rabb sammaah Israa'iil.

11Wa l-Rabb gaal leyah: «Ana Allah al-Gaadir. Alda wa iyaalak yabgo katiiriin. Umma wa umam katiiriin yamurgu minnak wa min sulbak yamurgu muluuk.

12Wa l-balad al-ana anteetha le Ibraahiim wa Ishaakh, nantiiha leek inta wa le zurriiytak al-taji min ba'adak.»

13Wa khalaas, al-Rabb macha min al-bakaan al-hajja leyah foogah.

14Wa Yaakhuub khazza hajar fi l-bakaan al-Rabb hajja leyah wa sabba foogah hadiiyat charaab wa dihin le yikhassisah.

15Wa Yaakhuub samma al-bakaan al-Rabb hajja leyah foogah da, Beet Iil (ma'anaatah beet Allah).

Waluudit Banyamiin wa moot Raahiil

16Wa khalaas, Yaakhuub wa aayiltah gammo min Beet Iil. Wa wakit humman lissaa'hum ba'iid min hillit Afraata, Raahiil taalagat. Wa waluuditha bigat gaasiye.

17Wa wakit al-talaga assaratha, al-wallaada gaalat leeha: «Ma takhaafe, daahu battaan wilidti wileed!»

18Wa laakin Raahiil garrabat tumuut. Gabul mootha, sammat al-wileed da Banuuni (ma'anaatah wileed hizni). Wa laakin abuuah sammaah Banyamiin (ma'anaatah wileed zeenaayti).

19Wa Raahiil maatat wa dafanooha fi derib hillit Afraata al-ma'ruufa al-yoom be Beet Laham.

20Wa Yaakhuub khazza hajar fi raas khaburha. Wa l-hajar al-fi khabur Raahiil gaa'id lahaddi l-yoom.

21Wa Yaakhuub al-binaaduuh Israa'iil hawwal min al-bakaan da wa macha bana kheemtah giddaam min Migdal Idar.

22Wa wakit Israa'iil sakan fi l-balad di, wileedah al-bikir Ra'uubiin macha ragad ma'a Bilha sirriiyit abuuah wa Israa'iil simi' be l-cheyy da. Wa awlaad Yaakhuub humman atnaachar.

23Leeya jaabat leyah Ra'uubiin al-bikir wa Chim'uun wa Laawi wa Yahuuza wa Yassaakar wa Zabuluun.

24Wa Raahiil jaabat leyah Yuusuf wa Banyamiin.

25Wa Bilha khaddaamit Raahiil jaabat leyah Daan wa Naftaali.

²⁶Wa Zilfa khaddaamit Leeya jaabat leyah Gaad wa Achiir. Dool awlaad Yaakhuub al-wildoohum leyah fi Faddaan Araam.

Moot Ishaakh

²⁷Wa khalaas, Yaakhuub wassal bakaan abuuuh Ishaakh fi hillit Mamra, gariib le Kharyat Arba'a al-ma'ruufa al-yoom be Hibruun. Wa da l-bakaan al-awwal Ibraahiim wa Ishaakh sakano foogah.

²⁸Wa Ishaakh aach 180 sana.

²⁹Wa maat wa lihig abbahaatah wa da wakit chayyab wa chibi' min al-dunya. Wa khalaas, awlaadah Isuu wa Yaakhuub dafanooh.

Takwiin 36

Isuu macha sakan fi balad Adoom

¹Daahu zurriiyit Isuu al-ma'ruuf be Adoom.

²Isuu akhad min banaat al-Kan'aaniyiin Aada bineeyit Iluun al-Hitti wa Uhulibaama bineeyit Anaa. Wa Anaa da, hu wileed Sib'uun al-Hiwwi.

³Wa fi raas awiinah al-aakhariin, Isuu akhad Baasmat bineeyit Ismaa'iil akhut Nabayuut.

⁴Wa Aada wildat Alifaaz le Isuu. Wa Baasmat wildat leyah Ra'uwiil.

⁵Wa Uhulibaama wildat leyah Ya'uuch wa Ya'laam wa Khuurah. Wa dool awlaad Isuu al-wildoohum leyah fi balad Kan'aan.

⁶Wa Isuu chaal awiinah wa awlaadah wa banaatah wa kulla l-naas al-fi beetah wa bahaaymah wa maalah wa kulla cheyy al-ligaah fi Kan'aan. Wa hawwal macha balad aakhara ba'iid min akhuuh Yaakhuub.

⁷Achaan al-balad al-humman saakniin foogha bigat leehum dayge. Wa ma yagdaroyi'iichu sawa achaan maalhum bigi katiir.

⁸Wa Isuu, al-ma'ruuf be Adoom, macha sakan fi jibaaal balad Sa'iir.

Zurriiyit Isuu

⁹Daahu zurriiyit Isuu abu al-Adoomiyiin fi jibaaal balad Sa'iir.

¹⁰Awlaad Isuu humman Alifaaz wileed Aada wa Ra'uwiil wileed Baasmat.

¹¹Wa awlaad Alifaaz humman Teemaan wa Umaar wa Saafi wa Ga'taam wa Khinaaz.

¹²Wa Alifaaz wileed Isuu indah sirriye usumha Timnaa'a hi jaabat leyah wileed usmah Amaalikh. Wa dool awlaad Aada marit Isuu.

13Wa awlaad Ra'uwil humman Nahat wa Zaarah wa Chamma wa Mizza. Wa dool awlaad Baasmat marit Isuu.

14Wa Uhulibaama marit Isuu, hi bineeyit Anaa wa jiddaha Sib'uun. Wa hi wildat leyah Ya'uuch wa Ya'laam wa Khuurah.

Chuyuukh zurriiyit Isuu

15Wa daahu chuyuukh zurriiyit Isuu. Awlaad Alifaaz bikir Isuu, humman Teemaan wa Umaar wa Saafi wa Khinaaz

16wa Khuurah wa Ga'taam wa Amaalikh. Wa dool chuyuukh zurriiyit Alifaaz fi balad Adoom al-marago min Aada marit Isuu.

17Wa l-chuyuukh al-maargiin min Ra'uwil wileed Isuu, humman Nahat wa Zaarah wa Chamma wa Mizza. Wa dool chuyuukh zurriiyit Ra'uwil al-marago min Baasmat marit Isuu wa saakniin fi balad Adoom.

18Wa l-chuyuukh al-maargiin min Uhulibaama bineeyit Anaa marit Isuu, humman Ya'uuch wa Ya'laam wa Khuurah.

19Wa dool bas chuyuukh al-Adoomiyiin zurriiyit Isuu.

Awwal sukkaan balad Adoom

20Wa daahu awlaad Sa'iir al-Huuri al-awwal saakin fi balad Adoom, humman Luutaan wa Chuubaal wa Sib'uun wa Aana

21wa Diichuun wa Isar wa Diichaan. Wa daahu chuyuukh al-Huuriyiin min zurriiyit Sa'iir al-saakniin fi balad Adoom.

22Awlaad Luutaan humman Huuri wa Heemaam. Wa akhut Luutaan usumha Timnaa'a.

23Wa awlaad Chuubaal humman Alwaan wa Manaahat wa Ibaal wa Chafu wa Unaam.

24Wa awlaad Sib'uun humman Ayya wa Aana. Wa Aana da bas al-ligi een almi al-haami fi l-sahara wakit gaa'id yasrah be hamiir hana abuuuh Sib'uun.

25Wa iyaal Aana humman Diichuun wa bineeytah Uhulibaama.

26Wa awlaad Diichuun humman Hamdaan wa Achbaan wa Yitraan wa Karaan.

27Wa awlaad Isar humman Bilhaan wa Za'waan wa Akhaan.

28Wa awlaad Diichaan humman Uus wa Araan.

29Wa chuyuukh al-Huuriyiin humman Luutaan wa Chuubaal wa Sib'uun wa Aana

30wa Diichuun wa Isar wa Diichaan. Dool chuyuukh al-Huuriyiin al-saakniin fi balad Sa'iir.

Muluk balad Adoom

- ³¹Wa daahu asaame al-muluuk al-hakamo fi balad Adoom gubbaal ayyi malik ma yahkim fi Bani Israa'iil.
- ³²Baala' wileed Ba'uur hakam fi balad Adoom wa usum hillitah Dinhaaba.
- ³³Wa Baala' maat wa Yubaab wileed Zaarah min hillit Busra hakam fi badalah.
- ³⁴Wa Yubaab maat wa Huchaam min balad Teemaan hakam fi badalah.
- ³⁵Wa Huchaam maat wa Haddaad wileed Badaad hakam fi badalah. Wa hu bas al-annasar fi gabiilat Midyaan fi balad Muwaab wa hillitah usumha Awiit.
- ³⁶Wa Haddaad maat wa Samla min Masriikha hakam fi badalah.
- ³⁷Wa Samla maat wa Chaawuul min hillit Rahubuut al-Bahar hakam fi badalah.
- ³⁸Wa Chaawuul maat wa Ba'al Hanaan wileed Akbuur hakam fi badalah.
- ³⁹Wa Ba'al Hanaan wileed Akbuur maat wa Hadaar hakam fi badalah wa usum hillitah Faa'u. Wa usum martah Mahiitabiil bineeyit Matrid wa hi di bineeyit Meedahab.
- ⁴⁰Wa daahu asaame hana chuyuukh Bani Isuu ale hasab gabaayilhum wa asaame buldaanhum. Humman Timnaa' wa Alwa wa Yatiit
- ⁴¹wa Uhulibaama wa Iila wa Finuun
- ⁴²wa Khinaaz wa Teemaan wa Mibsaar
- ⁴³wa Magdiyil wa Iraam. Wa dool humman chuyuukh balad Adoom ale hasab maskanhum fi l-balad al-hakamooha. Wa kulluhum min zurriiyit Isuu jidd al-Adoomiyiin.

Takwiin 37

Yuusuf wileed Yaakhuub

- ¹Yaakhuub gaa'id fi balad Kan'aan, al-abuuh Ishaakh ja sakan foogha.
- ²Wa daahu taariikh Yaakhuub. Wa wileedah Yuusuf sabi wa umrah saba'taachar sana wa gaa'id yasrah be l-khanam ma'a akhwaanah iyaal abuuh. Humman iyaal Bilha wa Zilfa awiin Yaakhuub. Wa Yuusuf gaa'id yikhabbir abuuhum be amalhum al-cheen.
- ³Wa Yaakhuub al-sammooh Israa'iil habba Yuusuf ziyaada min kulla akhwaanah achaan hu wildaah wakait hu chaayib. Wa antaah khalag khaali.
- ⁴Wa wakait akhwaanah chaafu kadar abuuhum yiriid Yuusuf ziyaada minhum, humman kirhooh wa ma dawwaro kalaamah.
- ⁵Wa yoom waahid, Yuusuf ri'i wa khabbar akhwaanah be l-ru'ya wa gaal leehum:

⁶«Asma’o ya akhwaani, ana hilimt.

⁷Aniina gaa’idiin fi l-zere’ wa nagta’o gameh. Wa ayyi waahid minnina rabat rubta waahide hana gameh. Wa ba’adeen, rubtiti gammat wagafat be tuulha wa rubatku jo hawwagooha wa sajado leeha.»

⁸Wa min sim’o kalaamah da, humman gaalo leyah: «Inta tidoor tabga foogna sultaan wa tahkimna walla?» Wa humman kirhooh be ziyaada ahaan ru’yitah di wa ahaan kalaamah da.

⁹Wa Yuusuf ri’i battaan wa kallam le akhwaanah wa gaal leehum: «Ana battaan hilimt. Al-harraay wa l-gamar wa ihdaachar nujuum sajado leyi.»

¹⁰Wa hajja beyah le abuu kula. Wa abuu kachchar leyah wa gaal: «Da kalaam chunu? Hu da hilim hana chunu? Tahsib ana wa ammak wa akhwaanah kullina nasjudu leek walla?»

¹¹Wa akhwaanah anhasado wa laakin abuuhum kamaan karab al-kalaam da fi galbah.

Akhwaan Yuusuf baa’ooh

¹²Yoom waahid, akhwaan Yuusuf macho fi l-kadaade yasraho be khanam abuuhum, gariib le hillit Chakiim.

¹³Wa Yaakhuub al-sammooh Israa’iil gaal le Yuusuf: «Asma’, akhwaanah gaa’idiin yasraho be l-khanam gariib le Chakiim. Amchi alhaghum.» Wa Yuusuf gaal: «Tamaam, namchi.»

¹⁴Wa Israa’iil gaal leyah: «Amchi algaahum wa chiif kikkeef mug’adhum ma’a l-khanam. Wa jiiib leyi khabar aafiyithum.» Wa khalaas, Israa’iil rassal Yuusuf min waadi Hibruun wa Yuusuf macha ale hillit Chakiim.

¹⁵Wakit raayikh fi l-kadaade, lamma ma’a raajil waahid. Wa l-raajil da sa’alah wa gaal leyah: «Inta gaa’id tifattich chunu?»

¹⁶Wa Yuusuf radda leyah wa gaal: «Ana gaa’id nifattich akhwaani. Wassifni al-bakaan al-macho yasraho foogah.»

¹⁷Wa l-raajil gaal: «Humman faato minni hini wa ana simi’tuhum gaa’idiin yihajju wa fi l-akhiir, gaalo: «Namchu Dutaan.»» Wa khalaas, Yuusuf chaal derib hana akhwaanah wa macha ligaahum fi Dutaan.

¹⁸Wa wakit humman chaafooh jaayi min ba’iid gubbaal ma yalhaghum ke bas, humman gammo achchaawaro foogah le yaktuluuh

¹⁹wa gaalo ambeenaathum: «Daahu siid al-hilim jaayi!

²⁰Ta’aalu naktuluuh wa nazguluuh fi biir. Wa nuguulu haywaan fasil bas akalah. Wa ba’adeen, nichiiifu hilmah da, yisawwi leyah chunu?»

- 21** Wa laakin wakıt Ra'ubiin simi' kalaamhum da, dawwar yinajjiih minhum wa gaal: «Ma naktuluuh!
- 22** Azguluuh fi l-biir al-fi l-khala di achaan ma tichiilu leeku dimme. Wa iideeku kula ma tukhuttuum foogah.» Wa hu kallam leehum misil da achaan dawwar yinajjiih wa yiwaddiuh le abuu.
- 23** Wa khalaas min Yuusuf wassal bakaan akhwaanah, humman gammo karabooh wa sallo minnah khalagah al-khaali
- 24** wa zagaloo fi l-biir. Wa l-biir di yaabse, ma indaha almi.
- 25** Wa khalaas, macho ga'ado tihit le yaakulu. Wakıt gaa'idiin yaakulu, rafa'o ruuseehum wa chaafu tujjaar Ismaa'iiliyiin jaayiin be jumaalhum min turaab Gil'aad maachiin ale Masir. Wa jumaalhum chaayliin samukh hana kitir wa talha wa dukkhaan.
- 26** Wa fi l-bakaan da, khalaas Yahuuza gaal le akhwaanah: «Chunu al-faayde al-nalگووہا کان کاتالنا اکھوونا وا لآبآدناہ؟
- 27** Khalli ma naktuluuh wa laakin nibii'uuh le l-tujjaar dool achaan hu akhuuna min dammina wa lahamna.» Wa khalaas khassado.
- 28** Wa ba'ad chiyya ke, tujjaar Midyaaniyiin jaayiin faaytiin. Wa akhwaanah le Yuusuf gammo sallooh min al-biir wa baa'ooh le l-Ismaa'iiliyiin be taman al-yibii'u beyah al-abiid. Wa waddooh Masir.
- 29** Wa ba'adeen, Ra'ubiin ja taawag Yuusuf fi l-biir wa ma ligaah. Wa min al-hizin gamma charrat khalagah.
- 30** Wa gabbal le akhwaanah wa gaal leehum: «Al-wileed ma fiih! Hassa' da, nisawwi chunu?»
- 31** Wa khalaas, humman dabaho tees wa chaalo al-khalag al-khaali hana Yuusuf wa dassooh fi l-damm.
- 32** Wa rassalo al-khalag al-khaali da le abuuhum wa wassooh le l-mursaal yuguul le abuuhum: «Chiifah! Aniina ligiina al-khalag da. Ma hana wileedak walla?»
- 33** Wa Yaakhuub, min chaaf al-khalag da, hu irif kadar da hana wileedah. Wa gamma sarakh wa gaal: «Sahiuh al-khalag da hana wileedi! Haywaan waahid katalah wa gatta'ah wa akalah!»
- 34** Wa Yaakhuub charrat khalagah wa libis khalag hana hizin. Wa mudda tawiile hu gaa'id yabki le wileedah.
- 35** Awlaadah wa banaatah kulluhum yaju yihannusuuh laakin hu aba ma yilhannas leehum wa gaal: «Ana nagood haznaan lahaddi namchi nilimmu ma'ayah fi l-khabur.» Wa gaa'id yabki le wileedah bas.

³⁶Wa l-tujjaar waddo Yuusuf fi Masir wa baa' ooh le Fuutifaar. Wa Fuutifaar da, hu kabiir hurraas al-malik.

Takwiin 38

Yahuuza wa Taamaar

¹Wa fi l-wakit da, Yahuuza farag min akhwaanah wa macha bakaan raajil waahid usmah Hiira min hillit Adullaam.

²Wa fi l-bakaan da, Yahuuza chaaf bineeye waahide wa abuuha min Kan' aan usmah Chuu'. Wa Yahuuza akhad al-bineeye di wa dakhil beeha.

³Wa hi bigat khalbaane wa wildat leyah wileed wa Yahuuza sammaah Iir.

⁴Wa battaan bigat khalbaane wa wildat wileed wa sammatah Unaan.

⁵Wa battaan kula wildat wileed wa sammatah Chiila. Wa fi l-wakit al-hi wildat foogah da, humman gaa'idiin fi hillit Kaziib.

⁶Wa Yahuuza akhad le Iir, wileedah al-bikir, mara usumha Taamaar.

⁷Wa laakin Iir, bikir Yahuuza, hu naadum fasil giddaam Allah wa be sabab fasaaltah di, Allah ja'al leyah al-moot.

⁸Wa ba'ad da, Yahuuza gaal le wileedah Unaan: «Aakhud marit akhuuk wa jiiib leyah zurriye. Da cheyy al-waajib tisawwiih le akhuuk al-marhuum.»

⁹Wa laakin Unaan irif kadar al-zurriye di ma tabga leyah hu. Wa wakit yargud ma'a marit akhuuh, yikhalli al-mani yidaffig barra achaan hi ma tabga khalbaane wa tijiib zurriye le akhuuh.

¹⁰Wa l-cheyy al-Unaan sawwaah da, fasil giddaam Allah. Wa Allah ja'al al-moot leyah hu kula.

¹¹Wa fi l-bakaan da, Yahuuza gaal le Taamaar marit wileedah: «Hassa' da, amchi beet abuuki wa agoodi armala lahaddi wileedi Chiila yabga kabiir.» Achaan Yahuuza khaayif Chiila kula yumuut misil akhwaanah. Wa khalaas, Taamaar machat ga'adat fi beet abuuha.

¹²Wa ba'ad mudda tawiile, bineeyit Chuu' marit Yahuuza maatat. Wa wakit hiznah faat, Yahuuza macha hillit Timna achaan yagta' suuf khanamah. Wa macha ma'aayah rafiigah Hiira min hillit Adullaam.

¹³Wa naas gaalo le Taamaar: «Daahu nasiibki jaayi Timna le yagta' suuf khanamah.»

¹⁴Wa khalaas, hi sallat khulgaan al-khabiibe wa allaffahat be laffaaha wa assarramat wa ga'adat fi khachum baab hillit Inaayim fi derib hillit Timna. Achaan hi irfat kadar Chiila bigi kabiir wa ma antooha leyah achaan tabga martah.

¹⁵Wa Yahuuza chaafha wa hasabha mara charmuuta achaan hi assarramat.

- 16** Wa hu wajjah aleeha, wa macha leeha wa gaal: «Ana nidoor nargud ma'aaki.» Wa laakin hu ma irif kadar hi marit wileedah. Wa Taamaar gaalat leyah: «Kan ragadt ma'aayi da, tantiini chunu?»
- 17** Wa hu radda leeha wa gaal: «Nirassil leeki sakhal min inzeeyi.» Wa hi gaalat leyah: «Illa tantiini damaan nakurbah lahaddi tirassil leyi al-sakhal.»
- 18** Wa hu gaal: «Chunu al-cheyy al-nantiiki takurbiih?» Wa hi raddat leyah wa gaalat: «Antiini khitmak be hablah wa asaatak.» Wa hu antaahum leeha wa ragad ma'aaha wa hi khilbat minnah.
- 19** Wa ba'ad da, Taamaar gammat machat beetha sallat laffaahitha wa libsat khulgaanha hana l-khabiibe.
- 20** Wa Yahuuza anta al-sakhal le rafiigah al-min hillit Adullaam le yiwaddiih le l-mara di wa yichiil leyah khumaamah minha. Laakin hu ma ligiia.
- 21** Wa sa'al naas al-hille wa gaal: «Ween al-mara al-charmuuta al-gaa'ide fi khachum derib hillit Inaayim?» Wa humman raddo leyah: «Ma fi mara charmuuta fi l-bakaan da.»
- 22** Wa l-raajil gabbal le Yahuuza wa gaal: «Ana ma ligiitha wa naas al-hille zaathum gaalo leyi ma fi mara charmuuta fi l-bakaan da.»
- 23** Khalaas Yahuuza gaal: «Khalli al-khumaam da yagood fi iideenha achaan al-naas ma yichchammato leena. Achaan ana rassalt leeha al-sakhal wa laakin inta ma ligiitha.»
- 24** Wa ba'ad talaata chahar, gaalo le Yahuuza: «Daahu Taamaar marit wileedak zanat wa bigat khalbaane.» Wa Yahuuza gaal: «Amurguuha barra wa harruguuha!»
- 25** Wa wakit gaa'idiin yamurguuha, hi rassalat le nasiibha Yahuuza wa gaalat: «Guulu leyah: «Ana khalbaane min al-raajil siid al-khumaam da.»» Wa gaalat battaan: «Akkid wa chiif al-khitim be hablah da wa l-asa di, hana yaatu?»
- 26** Wa Yahuuza akkad al-achya dool wa gaal: «Hi indaha hagg ziyaada minni achaan ana ma jawwaztaha le wileedi Chiila.» Wa khalaas, battaan ma garrab leeha.
- 27** Wa wakit wakitha hana l-waaluuda tamma, hi irfat kadar indaha tiimaan.
- 28** Wa wakit gaa'ide talda, waahid minhum salla iidah waahide. Wa l-wallaada massakat iidah wa rabatat leyah kheet ahmar wa gaalat: «Hu da al-yamrug awwal.»
- 29** Laakin hu jabad iidah wa akhuuh marag gubbaalah. Wa l-wallaada gaalat: «Ligiit derib min ween maragt?» Achaan da, sammoooh Faaris (ma'anaatah derib hana marigiin).
- 30** Wa ba'ad da, akhuuh al-aakhar marag be habil ahmar fi iidah wa sammoooh Zaarah (ma'anaatah ahmar tchu).

Takwiin 39

Yuusuf fi beet Fuutifaar al-Masri

- ¹Wa l-Ismaa'iiliyiin waddooh le Yuusuf fi Masir wa Fuutifaar al-Masri charaah. Wa Fuutifaar da, hu kabiir al-hurraas wa siid al-amaan hana Fir'oon malik Masir.
- ²Wa Allah gaa'id ma'a Yuusuf wa achaan da bas, kulla cheyy al-yisawwiih da, yanjah. Wa sakan fi beet siidah al-Masri.
- ³Wa Fuutifaar irif kadar Allah gaa'id ma'a Yuusuf wa Allah yanti al-najaah le Yuusuf fi kulla cheyy al-tisawwiih iidah.
- ⁴Wa Fuutifaar radyaan beyah wa khaddamah. Wa antaah le Yuusuf mas'uuliyit beetah wa kulla maalah antaah leyah fi iideenah.
- ⁵Min wakit al-Fuutifaar wakkal Yuusuf, Allah baarak beetah wa maalah wa ziraa'tah fi chaan Yuusuf.
- ⁶Achaan da bas, Fuutifaar anta kulla cheyy al-indah fi iideen Yuusuf. Wa Fuutifaar ma yisawwi cheyy fi beetah, illa yaji yaakul bas.

Yuusuf wa marit siidah Fuutifaar

Wa Yuusuf sabi jamiil wa tuulah kula sameh.

- ⁷Wa ba'ad ayyaam, marit siidah chaafatah wa gaalat leyah: «Ta'aal, argud ma'aayi.»
- ⁸Wa Yuusuf gaal leeha: «La! Abadan! Siidi ma yihimm be cheyy fi beetah. Antaani mas'uuliyiye hana kulla maalah fi iideeni.
- ⁹Wa ma fi naadum fi l-beet da mas'uul ziyaada minni ana, illa siidi. Wa siidi zaatah ma yadharni cheyy, illa inti bas achaan inti martah. Wa da kikkeef nisawwi cheyy haraam misil ke? Wa kikkeef nisawwi zanib misil da giddaam Allah?»
- ¹⁰Wa laakin daayman hi ma tikhallihih wa Yuusuf kula ma khassad abadan wa la yi'aanis ma'aaha wa la yargud ma'aaha.
- ¹¹Yoom waahid, Yuusuf dakhil fi l-beet le yakhdim. Wa l-khaddaamiin al-aakhariin ma fiihum.
- ¹²Wa marit Fuutifaar jaat karabat Yuusuf min khalagah wa gaalat leyah: «Ta'aal, argud ma'aayi!» Laakin Yuusuf talag leeha khalagah fi iideenah wa jara marag barra.
- ¹³Min chaafat talag leeha khalagah fi iideenah wa jara marag barra da,
- ¹⁴hi gammat sarakhat wa naadat khaddaamiinha wa gaalat: «Ta'aalu, chiifu! Al-Ibraani al-siid beeti jaabah leena da, yidoor yal'ab ma'aana! Gamma ja hini le yargud ma'aayi wa ana gammeet sarakht.
- ¹⁵Wa min simi' ana sarakht da, hu gamma jara barra wa khalla leyi khalagah.»

16 Wa ba'ad da, hi dammat khalag Yuusuf lahaddi siid beetha ja.

17 Min hu ja, hi gammat ooratah nafs al-kalaam al-ooratah le l-khaddaamiin wa gaalat: «Ha! Daahu abdak al-Ibraani al-jibtah leena da, ja leyi le yal'ab ma'aayi!»

18 Laakin ana gammeet sarakht, hu gamma jara barra wa khalla leyi khalagah!»

19 Wakit siid beetha simi' al-kalaam al-gaalatah fi Yuusuf da, hu gamma zi'il.

20 Wa karab Yuusuf fi l-sijin fi l-bakaan al-yidissu foogah masaajin hana l-malik. Wa Yuusuf ga'ad fi l-sijin da.

Yuusuf fi l-sijin

21 Wa fi l-sijin kula, Allah gaa'id ma'a Yuusuf wa antaah rahma. Wa ligi rida min mas'uul al-sijin.

22 Wa anta Yuusuf mas'uuliyit kulla l-masaajin fi iideenah wa kulla cheyy al-humman yisawwuh illa be izin Yuusuf.

23 Wa mas'uul al-sijin ma yihimm be khidimtah al-ammanaaha le Yuusuf ahaan Allah gaa'id ma'aayah. Wa Allah yanti al-najaah le Yuusuf fi kulla cheyy al-yisawwiih.

Takwiin 40

1 Wa ba'ad da, yoom waahid mas'uuliin itneen hana Fir'oon malik Masir sawwo zanib. Al-waahid mas'uul al-naas al-yantu charaab le l-malik. Wa l-aakhar mas'uul al-naas al-yisawwu khubza le l-malik.

2-3 Wa l-malik zi'il minhum wa sajanaahum. Wa l-sijin da gaa'id fi beet kabiir al-hurraas hana l-malik. Wa fi l-sijin da Yuusuf kula makruub foogah.

4 Wa kabiir al-hurraas hana l-malik wakkal Yuusuf ahaan yakhdim leehum. Wa sawwo ayyaam fi l-sijin.

Yuusuf yifassir hilim al-mas'uuliin

5 Yoom waahid, al-mas'uuliin al-itneen hana l-malik hilmo fi l-sijin be l-leel. Wa hilim hana ayyi waahid indah ma'ana.

6 Be fajur wakit Yuusuf ja leehum, chaafaahum gaa'idiin mubarjaliin.

7 Wa hu sa'alaahum: «Maalku al-yoom intu mubarjaliin?»

8 Wa humman raddo leyah wa gaalo: «Aniina hilimna wa ma fi naadum hini al-yifassir leena hilimna da.» Wa Yuusuf radda leehum wa gaal: «Al-Rabb bas yagdar yifassirah leeku. Hajjuuni be hilimku.»

9 Wa mas'uul al-naas al-yantu charaab le l-malik hajja le Yuusuf be hilmah wa gaal: «Fi hilmi ana chift chadarat inab waahide.

10 Wa l-chadara di indaha talaata furuu' wa tidoor tinawwir wa ba'adeen nawwarat wa sawwat anguud hana inab najiid.

11 Wa indi fi iideeni kaas hana l-malik. Ana gata't min al-inab wa assart almiih fi l-kaas da wa maddeetah le l-malik.»

12 Wa Yuusuf gaal leyah: «Daahu tafsiir hilmak. Al-talaata furuu' humman yiwassufu talaata yoom.

13 Ba'ad talaata yoom, al-malik yamurgak min al-sijin wa yigabbilak fi khidimtak al-awwal wa battaan timidd leyah al-kaas.

14 Wa wakıt gabbalt fi khidimtak, ma tansaani sawwi leyi al-kheer wa hajji beyi le l-malik achaan yamrugni min al-sijin.

15 Achaan ana jaabooni be gu min balad al-Ibraaniyiin. Wa hini ana ma sawweet cheyy al-waajib yasjunuuni be sababah.»

16 Wa wakıt mas'uul al-naas al-yisawwu khubza le l-malik simi' Yuusuf anta tafsiir adiil, gaal leyah: «Ana kula hilimt. Fi hilmi ana chaayil fi raasi talaata gufaf hana khubza.

17 Wa l-guffa al-foogaaniye malaane be ayyi nafar hana khubza al-malik yiriidha wa l-tuyuur jo akalo al-khubza al-fi raasi.»

18 Wa Yuusuf radda leyah wa gaal: «Daahu tafsiir hilmak. Al-talaata gufaf yiwassufu talaata yoom.

19 Ba'ad talaata yoom, al-malik yamurgak min al-sijin wa yachunguuk fi chadara. Wa l-tuyuur yaju yaakulu jildak.»

20 Wa khalaas ba'ad talaata yoom, al-malik ayyad hool hana waaluudtah wa sawwa hafla le kulla masaa'iilah wa marag al-mas'uuliin al-itneen min al-sijin, gidzaam masaa'iilah.

21 Wa gabbal mas'uul al-naas al-yantu charaab le l-malik fi khidimtah le yimidd leyah battaan al-kaas.

22 Wa le mas'uul al-naas al-yisawwu khubza le l-malik, chanagooh. Wa khalaas be misil da, tafsiir hana Yuusuf ja fi derbah.

23 Wa laakin mas'uul al-naas al-yantu charaab le l-malik ma fakkarah le Yuusuf, hu nisiih.

Takwiin 41

Hilim hana Fir'oon malik Masir

1 Ba'ad santeen, al-malik Fir'oon hilim. Fi hilmah hu gaa'id fi khachum bahar al-Niil.

²Wa chaaf sab'a bagar sumaan wa samhiin marago min al-bahar wa gaa'idiin yaakulu gechch fi khachum al-bahar.

³Wa ba'ad chiyya, chaaf sab'a bagar aakhariin baatliin wa cheeniin marago min al-bahar wa macho jambuhum.

⁴Wa tawwaali, gammo akalo al-bagar al-sumaan wa samhiin dool. Wa khalaas, al-malik gamma min al-noom.

⁵Wa gabbal naam wa hilim battaan. Hu chaaf sab'a ganaadiil hana gameh marago min ageegaay waahide. Wa humman tukhaan wa malaaniin iyaal.

⁶Wa hu chaaf battaan sab'a ganaadiil rugaag wa hargaaniin min al-hamu marago jambuhum.

⁷Wa zarato al-ganaadiil al-tukhaan wa malaaniin iyaal. Wa khalaas, Fir'oon gamma wa irif kadar hu hilim.

⁸Wa be fajur, Fir'oon barjal marra waahid min hilmah da wa naada kulla l-chaddaara wa ulama Masir. Hu hajja leehum be l-hilim wa laakin naadum waahid kula ma gidir fassar leyah al-hilim da.

⁹Khalaas, mas'uul hana l-naas al-bantu charaab le l-malik gaal: «Ya siidi! Al-yoom ana azzakkart khataayi.

¹⁰Yoom waahid, inta zi'ilt minni ana wa min mas'uul al-naas al-yisawwu khubza. Wa gammeet sajantina fi sijin hana kabiir al-hurraas.

¹¹Wa yoom waahid, hilimna wa hilim hana ayyi waahid minnina indah ma'ana.

¹²Wa fi l-sijin fiyah sabi waahid, hu abid Ibraani hana kabiir al-hurraas. Wa aniina hajjeena leyah be hilimna wa hu antaana al-ma'ana. Wa fassar le ayyi waahid hilmah.

¹³Wa l-kalaam al-kallamah leena da, ja fi derbah misil hu gaalah. Wa khalaas, leyi ana gabbaltini fi khidimti wa laakin le mas'uul al-naas al-bisawwu khubza, inta chanagtah.»

Yuusuf fassar hilim Fir'oon

¹⁴Wa tawwaali Fir'oon rassal yijiibu Yuusuf. Wa macho maragooh min al-sijin. Wa hu zayyan raasah wa khayyar khalagah. Wa waddooh giddaam Fir'oon.

¹⁵Wa l-malik gaal le Yuusuf: «Ana hilimt wa naadum waahid kula ma gidir fassar leyi hilmi da. Wa ana simi't kadar inta tagdar tifassir al-hilim kan naadum hajjaah leek.»

¹⁶Wa Yuusuf radda leyah: «Ma ana bas nantiik tafsiir laakin al-Rabb bas yantiik tafsiir adiil.»

¹⁷Wa l-malik gaal: «Fi hilmi ana gaa'id fi khachum bahar al-Niil.

- 18** Wa daahu chift sab'a bagar sumaan wa samhiin marago min al-bahar wa gaa'idiin baakulu gechch fi khachum al-bahar.
- 19** Wa ba'ad da, sab'a bagar aakhariin kula marago waraahum wa humman baatliin wa cheeniin wa hargaaniin. Wa ana ma chift abadan fi Masir bagar cheeniin misil dool!
- 20** Khalaas al-bagar dool akalo al-sab'a bagar al-sumaan al-marago awwal.
- 21** Ba'ad akaloohum, be da kula humman gaa'idiin baatliin misil awwal. Wa kan chiftuhum, ma tuguul akalo al-bagar dool. Khalaas ana wi'iit.
- 22** «Wa battaan ana hilimt wa daahu chift sab'a ganaadiil tukhaan wa malaaniin iyaal marago min ageegaay waahide.
- 23** Wa ba'ad da, sab'a ganaadiil aakhariin marago jambuhum wa humman rugaag wa yaabsiin wa hargaaniin min al-hamu.
- 24** Wa l-sab'a ganaadiil al-rugaag zarato al-ganaadiil al-malaaniin iyaal. Wa misil da, ana hajjeetah le l-chaddaara wa laakin ma fi naadum al-gidir fassarah leyi.»
- 25** Wa Yuusuf gaal le Fir'oon: «Hilmak al-itneen dool yiwassufu cheyy waahid bas. Al-Rabb wassafaak al-cheyy al-yisawwiih.
- 26** Al-sab'a bagar al-samhiin wa l-sab'a ganaadiil al-malaaniin iyaal humman sab'a sana. Wa da, hilim waahid bas.
- 27** Wa l-sab'a bagar baatliin wa cheeniin al-marago waraahum wa l-sab'a ganaadiil yaabsiin wa hargaaniin min al-hamu, humman dool yiwassufu sab'a sana hana juu'.
- 28** «Misil ana ooreetak, ya l-sayyid al-malik, al-Rabb wassafaak al-cheyy al-yisawwiih.
- 29** Daahu al-sab'a siniin al-jaayiin, yukuunu siniin hana ma'aach katiir fi kulla balad Masir.
- 30** Wa ba'adeen, yaju sab'a siniin hana juu'. Wa l-naas yanso al-ma'aach al-awwal ligooh fi l-balad. Wa l-juu' yidammir kulla balad Masir.
- 31** Wa l-naas yanso kadar awwal ligo ma'aach katiir. Wa da achaan al-juu' yabga chadiid marra waahid.
- 32** Wa hilmak bigi itneen da achaan al-Rabb chaal kharaar kadar al-cheyy da gariib yukuun.
- 33** «Ya sayyid al-malik, hassa' da fattich naadum faahim wa hakiim wa antiih mas'uuliyit kulla balad Masir.
- 34** Wa khutt muraakhibiin fi l-balad. Wa humman yichiilu al-khumus min al-intaaj fi l-sab'a siniin hana l-ma'aach al-katiir al-yalgooh fi balad Masir.

³⁵Wa khalli yilimmu al-akil al-yalgooh fi l-sab'a siniin hana l-ma'aach al-katiir. Wa antiikum amur le yusubbuuh wa yudummuuh fi l-makhaazin al-fi l-hillaal.

³⁶Be misil da, yudummu al-ma'aach le naas al-balad le sab'a siniin hana l-juu' al-yaju fi balad Masir. Wa be da, al-juu' ma yidammir al-balad.»

Yuusuf bigi haakim fi Masir

³⁷Wakit al-malik Fir'oon wa l-mas'uuliin sim'o al-kalaam al-Yuusuf gaalah da, humman firho.

³⁸Wa l-malik gaal le mas'uuliinah: «Al-raajil da, Ruuh Allah gaa'id foogah. Ma nagdaro nalgo naadum al-indah baraka ziyaada minnah.»

³⁹Wa gaal le Yuusuf: «Al-Rabb wassaf leek kulla l-cheyy da. Achaan da bas, ma fi naadum faahim wa hakiim ziyaada minnak inta.

⁴⁰Khalaas inta bas tahkim fi baladi. Wa kulla l-cha'ab hana Masir yitaabu'u kalaamak. Wa illa ana bas nabga aali minnak achaan ana al-malik.»

⁴¹Wa battaan gaal le Yuusuf: «Khalaas, ana anteetak al-hukum hana kulla balad Masir.»

⁴²Wa l-malik salla al-khaatim min iidah wa dassaah fi iid Yuusuf wa labbasah khalag hana gumaach sameh wa dassa leyah fi ragabatah hafiide hana dahab.

⁴³Wa rakkabah fi arabatah al-malakiye al-taaniye wa l-naas maachiin gidzaamah yuguulu: «Kissu min al-derib!» Wa be misil da, Fir'oon anta le Yuusuf al-hukum hana kulla balad Masir.

⁴⁴Wa gaal battaan le Yuusuf: «Ana bas al-malik wa nuguul leek naadum ma yarfa' iidah wa la rijlah bala iznak inta, fi kulla balad Masir!»

⁴⁵Wa l-malik samma Yuusuf Safnat Fa'niih wa jawwazah bineeyit Fuuti Faara' al-uumha Asnaat. Wa Fuuti Faara' hu raajil diin hana l-hille al-uumha Uun. Min da khalaas, Yuusuf bada yahkim fi balad Masir.

⁴⁶Wakit Yuusuf gaabal Fir'oon malik Masir, umrah 30 sana. Wa khalaas, hu marag min bakaan al-malik wa macha yuruukh fi kulla balad Masir.

Sab'a siniin hana ma'aach katiir

⁴⁷Fi sab'a siniin, al-ziraa'a wildat katiir.

⁴⁸Wa fi kulla balad Masir, Yuusuf lamma kulla l-ma'aach hana l-sab'a siniin dool wa dammaah fi l-makhaazin hana l-hillaal. Wa fi ayyi hille, damma al-ma'aach al-naas haratooh fi l-ziraa'a al-hawaaleeha.

⁴⁹Wa Yuusuf lamma gameh katiir misil ramla hana khachum al-bahar. Wa naadum ma yagdar yigaawisah min al-katara.

⁵⁰Gubbaal sant al-juu', Asnaat marit Yuusuf jaabat leyah awlaad itneen, wa hi bineeyit Fuuti Faara' raajil diin hana l-hille al-usumha Uun.

⁵¹Al-bikir, Yuusuf sammaah Manassa (ma'anaatah nassaani) achaan hu gaal: «Al-Rabb nassaani kulla ta'abi wa l-furga ma'a ahali.»

⁵²Wa l-sakhayyar sammaah Afraayim (ma'anaatah intaaj) achaan hu gaal: «Al-Rabb antaani iyaal fi l-balad al-ana ti'ibt foogha.»

Al-sab'a siniin hana l-juu' bado

⁵³Khalaas fi Masir, al-sab'a siniin hana l-ma'aach al-katiir kammalo.

⁵⁴Wa l-sab'a siniin hana l-juu' bado misil Yuusuf gaalah. Wa fi kulla l-buldaan, al-juu' dakhil leehum, illa fi Masir bas fiyah ma'aach.

⁵⁵Wa ba'adeen, al-juu' dakhil fi Masir kula. Wa l-cha'ab macho bako le Fir'oon wa gaalo: «Antiina ma'aach!» Wa hu gaal leehum: «Amchu le Yuusuf wa sawwu al-cheyy al-yuguulah leeku.»

⁵⁶Wa l-juu' bigi chadiid fi kulla l-balad. Wa Yuusuf fatah kulla l-makhaazin wa gamma yibii' al-gameh le cha'ab Masir. Wa battaan al-juu' gaa'id yiziid be ziyaada fi Masir.

⁵⁷Wa l-naas jaayiin min kulla l-buldaan le yachru gameh min Yuusuf fi Masir achaan al-juu' bigi chadiid marra waahid fi kulla l-buldaan.

Takwiin 42

Yaakhuub rassal awlaadah fi Masir

¹Khalaas yoom waahid, Yaakhuub simi' kadar fi Masir fiyah ma'aach wa hu gaal le awlaadah: «Maalku gaa'idiin saakit ke?»

²Ana simi't gaalo fi Masir fiyah ma'aach. Amchu achru leena gameh achaan ni'iichu wa ma numuutu min al-juu'.»

³Khalaas akhwaan Yuusuf al-achara macho fi Masir le yachru gameh.

⁴Wa laakin kan le Banyaamiin, wald amm Yuusuf, Yaakhuub aba ma yikhalliih yamchi ma'aahum achaan hu khaayif cheyy waahid yisawwiih fi l-derib.

⁵Wa khalaas, awlaad Yaakhuub wislo fi Masir le yachru gameh misil naas aakhariin kula achaan al-juu' bigi chadiid fi balad Kan'aan.

Yuusuf ma'a akhwaanah

⁶Wa fi l-wakit da, Yuusuf gaa'id yahkim fi Masir. Wa hu bas gaa'id yibii' al-gameh le kulla l-naas. Wa khalaas, yoom waahid akhwaanah jo sajado giddaamah.

⁷Wakit hu chaafaahum, irifaahum laakin hu sawwa nafsah misil ma ya'arifhum abadan. Wa kachchar leehum wa gaal: «Intu dool da, jaayiin min ween?» Wa humman gaalo leyah: «Aniina jaayiin min balad Kan'aan le nachru ma'aach.»

⁸Wa Yuusuf irifaahum laakin humman ma irfooh.

⁹Wa Yuusuf fakkar fi l-hilim al-awwal hilmah fi akhwaanah wa gaal leehum: «Kalaamku da ma sahiih! Intu jawaasiis jiitu ti'akkudu min al-balad.»

¹⁰Wa humman gaalo: «La la, ya l-sayyid al-haakim. Abiidak jo le yachru ma'aach.

¹¹Aniina kullina ke abuuna waahid bas. Aniina amiiniin! Abiidak ma jawaasiis.»

¹²Wa Yuusuf gaal: «La! Intu jiitu ti'akkudu min al-balad!»

¹³Wa humman gaalo: «Aniina abiidak atnaachar akhwaan wa abuuna waahid wa saakniin fi balad Kan'aan. Wa akhuuna al-sakhayyar gaa'id ma'a abuuna. Wa l-waahid kamaan waddar.»

¹⁴Wa Yuusuf gaal leehum: «La, akiid intu dool jawaasiis misil ana gultah!

¹⁵Laakin nijarribku kan kalaamku da sahiih. Wa be hayaat Fir'oon, kan akhuuku al-sakhayyar da ma jibtuuh leyi, intu ma tamurgu min hini.

¹⁶Asma'o, khalli waahid minku yamchi yijiibah wa intu al-aakhariin tagoodu fi l-sijin. Be misil da, nijarribku wa nagdar na'arif kan kalaamku da sahiih. Wa kan ma sahiih, akkid intu jawaasiis!»

¹⁷Wa Yuusuf sabbaahum kulluhum fi l-sijin wa ga'ado talaata yoom.

¹⁸Wa ba'ad talaata yoom, Yuusuf gaal leehum: «Ana khaayif min Allah. Achaan da, sawwu al-cheyy al-nuguulah leeku wa ma tumuutu.

¹⁹Kan intu amiiniin, khalli waahid minku yagood fi l-sijin. Wa intu al-aakhariin kamaan, tamchu tiwaddu al-gameh le aayilaatku al-jii'aniin.

²⁰Wa tijiibu leyi akhuuku al-sakhayyar. Be misil da, na'arif kadar kalaamku da sahiih. Wa be misil da, ma tumuutu.» Wa humman khassado be l-kalaam da.

²¹Wa gaalo ambeenaathum: «Aniina khitiina fi akhuuna! Achaan aniina chifna diigtah wakit gaa'id yachhadna wa aniina ma simi'na kalaamah. Wa fi chaan da bas, aniina kula al-diige di nazalat foogna.»

²²Wa Ra'uubiin gaal: «Ana ma gult leeku ma tisawwu khata fi l-walad da walla? Wa intu ma simi'tuuni. Wa hassa', nil'aakhabo be sabab dimmitah!»

²³Wa humman ma irfo kadar Yuusuf yasma' kalaamhum achaan hu gaa'id yihajji ma'aahum be turjumaan.

²⁴Wa Yuusuf kaskas minhum wa gamma yabki. Wa ba'adeen, gabbal wa hajja leehum. Wa khalaas, karab Chim'uun giddaamhum wa dassaah fi l-sijin.

²⁵Wa ba'ad da, Yuusuf anta amur yamlo leehum chuwaalaathum be gameh wa yidissu gurus hana ayyi waahid fi chuwaalah wa yantuuhum zaad. Wa sawwo misil Yuusuf gaalah.

²⁶Wa akhwaanah gammo chaddo chuwaalaathum fi hamiirhum wa faato.

Awlaad Yaakhuub gabbalo fi Kan'aan

²⁷Wa wakit dallo be leel, waahid minhum fakka chuwaalah le yanti assaar le humarah. Wa wakit fakkaah, daahu ligi gursah fi khachum chuwaalah.

²⁸Hu gaal le akhwaanah: «Daahu gabbalo leyi gursi! Ligiitah fi khachum chuwaali.» Wakit chaafu al-cheyy da, galibhum angata' wa rajafo wa gaalo ambeenaathum: «Chunu al-sawwaah leena al-Rabb da?»

²⁹Wa wakit wassalo fi bakaan abuuhum fi balad Kan'aan, gammo hajjo leyah be kulla cheyy al-bigi. Gaalo leyah:

³⁰«Al-haakim hana Masir kachchar leena wa gaal aniina jawaasiis.

³¹Wa aniina gulna leyah: «La, aniina ma jawaasiis. Aniina amiiniin.

³²Aniina atnaachar akhwaan, iyaal abu waahid. Al-wileed al-waahid waddar wa l-sakhayyar gaa'id ma'a abuuna fi balad Kan'aan.»

³³Wa l-haakim da gaal: «Nidoor na'arif kan intu naas amiiniin. Khallu waahid minku yagood hini wa amchu waddu al-ma'aach le aayilaatku al-jii'aniin.

³⁴Wa jiibu leyi akhuuku al-sakhayyar. Be misil da, nagdar na'arif kadar intu ma jawaasiis laakin intu naas amiiniin. Wa namrug leeku akhuuku wa nantiiku izin turuukhu fi l-balad.»»

³⁵Wa ba'adeen, faddo chuwaalaathum. Wa ayyi waahid ligi gursah gaa'id fi juzlaanah. Khalaas, min chaafu gurushum, humman wa abuuhum khaafu khoof chadiid.

³⁶Wa Yaakhuub gaal leehum: «Intu waddartu iyaali. Yuusuf ma fiih wa Chim'uun kula ma fiih wa battaan kula tidooru tichiilu Banyaamiin. Kulla l-ta'ab da ja leyi ana bas fi raasi.»

³⁷Wa Ra'uubiin gaal le abuu: «Ammin leyi Banyaamiin fi iideeni. Wa kan ana ma jibt leek Banyaamiin, aktul iyaali al-itneen dool fi gaddah.»

³⁸Wa Yaakhuub gaal: «La, wileedi ke ma yamchi ma'aaku abadan achaan akhuuh maat wa hu wiheedah bas fi ammah al-faddal leyi. Kan cheyy waahid kaan leyah fi safarku, be cheebi da, numuut min al-hizin.»

Takwiin 43

Banyaamiin waddooh Masir

- ¹Al-juu' bigi chadiid bilheen fi balad Kan'aan.
- ²Ba'ad humman kammalo al-ma'aach al-jaabooh min Masir, Yaakhuub gaal le iyaalah: «Gabbulu amchu Masir achru leena ma'aach chiyya.»
- ³Laakin Yahuuza gaal le abuu: «Aniina ma gulna leek? Al-haakim gaal leena be kalaam waadih kan ma jibna akhuuna da, hu ma yigaabilna.
- ⁴Laakin kan inta tikhassid akhuuna yamchi ma'aana da, khalaas aniina namchu nachru leek ma'aach.
- ⁵Wa kan abeet kamaan, aniina ma nagdaro namchu. Achaan al-haakim gaal leena kan ma jibna akhuuna da, hu ma yigaabilna.»
- ⁶Wa Yaakhuub al-binaaduuh Israa'iil gaal leehum: «Maala gultu leyah induku akhu aakhar? Intu dool ta''abtuuni.»
- ⁷Humman gaalo: «Ma ke! Hu bas sa'alaana su'aal katiir achaan ya'arifna wa ya'arif aayilitna. Hu gaal leena: «Abuuku gaa'id hayy walla? Induku akhu aakhar walla?» Wa aniina raddeena leyah fi su'aalah. Laakin ma na'arfu kadar yuguul leena: «Amchu jiibu leyi akhuuku.»»
- ⁸Wa Yahuuza gaal battaan le abuu Israa'iil: «Khalli al-wileed yamchi ma'aayi. Wa khalli nugummu namchu kan ma nidooru numuutu kullina ke, aniina wa iyaalna wa inta.
- ⁹Wa ana bas nadmanah wa tagdar tatulbah minni. Kan ana ma gabbaltah leek, aj'alni misil naadum khaati fi muddit hayaati.
- ¹⁰Hassa' da, awwal kan ma akhkharna da, wakit da macheena marrateen.»
- ¹¹Khalaas, abuuhum Israa'iil gaal leehum: «Hiya, kan ke da, asma'o kalaami. Chiilu ma'aaku hadiye wa wadduha le l-haakim. Chiilu fi mawaa'iinku min ahsan intaaj ardina misil asal chiyya wa samukh hana kitir wa talha wa dukhkaan wa iyaal al-chadar al-samhiin.
- ¹²Wa waddu al-gurus al-tachru beyah gameh wa l-gurus al-ligiituuh fi chuwaalaatku kula. Akuun humman sawwo khalat.
- ¹³Khalaas, amchu waddu akhuuku bakaan al-haakim.
- ¹⁴Wa Allah al-Gaadir yikhalli al-haakim da yihinn foogku wa yikhalli Banyaamiin wa yatlig akhuuku al-aakhar kula. Kan leyi ana kamaan, khalli nagood bala iyaal.»

Akhwaan Yuusuf gabbalo fi Masir

- ¹⁵Wa khalaas, humman jahhazo al-hadiye misil abuuhum gaalah wa chaalo al-gurus marrateen. Wa waddo Banyaamiin ma'aahum le Masir. Wa gaabalo Yuusuf.

16Wa Yuusuf chaaf Banyaamiin ma'aahum. Wa wakit chaafah, gamma gaal le mas'uul beetah: «Waddi al-naas dool fi beeti wa adbah leehum kabich wa sawwu akil ahaan yikhaddu ma'aayi.»

17Wa l-mas'uul waddaahum fi beet Yuusuf misil hu gaalah leyah.

18Wa wakit waddoohum fi beet Yuusuf, humman khaafo bilheen wa gaalo ambeenaathum: «Fi chaan al-gurus al-gabbalo leena fi chuwaalaatna wakit awwal jiina, akuun humman yakurbuuna le yichiilu hamiirna wa yi'abbuduuna!»

19Wa fi madkhal al-beet, garrabo le l-mas'uul hana beet Yuusuf wa gaalo leyah:

20«Min fadlak, ya l-sayyid, awwal aniina jiina hini chareena ma'aach.

21Wa wakit mugabiliin, wassalna bakaan al-nunuumu foogah wa gammeena fakkeena chuwaalaatna. Wa ayyi waahid ligi gursah fi khachum chuwaalah. Wa daahu al-gurus da, jibnaah leek battaan.

22Wa jibna gurus aakhar le nachru beyah ma'aach. Wa ma na'arfu yaatu dassa leena al-gurus da fi chuwaalaatna.»

23Wa l-mas'uul gaal leehum: «Asburu, ma takhaafo cheyy. Allah Rabbuku wa Rabb abuuku bas rahamaaku be kanz fi chuwaalaatku. Kan le gurusku kamaan, ana ligiitah.»

Al-akhwaan al-ihdaachar fi beet Yuusuf

Wa khalaas, al-mas'uul marag leehum Chim'uun min al-sijin.

24Wa waddaahum fi beet Yuusuf. Wa antaahum almi le yikhassulu rijleehum wa jaab akil le hamiirhum.

25Min sim'o kadar humman yikhaddu ma'a Yuusuf, marago al-hadiiye al-daayriin yantuuha leyah fi wakt al-khada.

26Wa khalaas, wakit Yuusuf ja dakhil fi beetah, humman gaddamo leyah al-hadiiye wa sajado leyah.

27Hu sallamaahum wa gaal: «Chaayibku al-hajjeetuuni beyah lissaa' gaa'id hayy wa gaa'id aafe walla?»

28Wa humman gaalo leyah: «Aywa, abuuna gaa'id hayy wa gaa'id aafe.» Wa battaan dangaro wa sajado leyah.

29Wa Yuusuf rafa' raasah wa chaafaahum kulluhum wa irif wald ammah Banyaamiin wa gaal: «Hu da bas akhuuku al-sakhayyar al-yoom daak hajjeetuuni beyah da walla?» Wa gaal le Banyaamiin: «Ya wileedi, al-Rabb yantiik rahma.»

30Wa wakit chaaf akhuuh, galbah ri'if wa yidoor yabki wa tawwaali marag wa macha fattach bakaan al-yabki foogah. Wa macha dakhil fi khurfitah wa baka.

31 Wa ba'ad baka, khassal wijhah wa asar galbah wa marag leehum. Wa gaal le khaddaamiinah: «Amchu jiibu al-akil.»

32 Wa khalaas, jaabo al-akil wa antooh le Yuusuf wiheedah wa le akhwaanah wiheedhum wa le l-Masriyiin kula wiheedhum achaan haraam le l-Masriyiin yaakulu ma'a l-Ibraaniyiin.

33 Wa akhwaan Yuusuf rassoohum giddaamah min al-bikir lahaddi l-sakhayyar. Wa be da, humman al'ajjabo wa bichchaawafo ambeenaathum.

34 Wa be izin Yuusuf, chaalo al-akil al-gaa'id giddaamah wa antooh le akhwaanah. Wa l-akil al-antooh le Banyamiin yisaawi khamisa marraat akil hana akhwaanah. Wa humman chirbo khamar sawa lahaddi firho.

Takwiin 44

Yuusuf jarrab akhwaanah be kaasah

1 Wa ba'adeen, Yuusuf anta amur le mas'uul hana beetah wa gaal leyah: «Amla chuwaalaat hana l-naas dool be ma'aach katiir al-yagdaru yiwadduuh wa diss gurus hana ayyi waahid fi chuwaalah.

2 Wa laakin khutt fi khachum chuwaal hana l-sakhayyar da, gursah wa kaasi hana l-fudda kula.» Wa l-mas'uul sawwa misil Yuusuf gaalah leyah.

3 Be fajur badri, khalloohum le iyaal Yaakhuub faato be hamiirhum.

4 Wa khalaas, marago min al-hille wa laakin ma macho ba'iid ke bas, Yuusuf gaal le mas'uul hana beetah: «Gumm, alhaghum le l-naas dool! Wa kan wassaltuhum, guul leehum: «Maala al-kheer baddaltuuh be l-charr?»

5 Maala sirigtu al-kaas hana sayyidi al-yachrab wa yichawwif beyah? Al-cheyy al-sawweetuuh da, fasil!»

6 Wa khalaas, mas'uul hana l-beet macha, lihighum wa gaal leehum al-kalaam da.

7 Wa humman gaalo leyah: «Kikkeef tathamna misil da, ya l-sayyid al-mas'uul? Abadan cheyy haraam misil da ma nisawwuuh.

8 Ya l-sayyid al-mas'uul, aniina gabbalna min balad Kan'aan al-gurus al-ligiinaah fi khachum chuwaalaatna kula. Wa kikkeef nagdaru nasurgu fudda walla dahab hana sayyidak?

9 Kan waahid min abiidak ligo fi bakaanah al-kaas, khalli yumuut! Wa aniina al-aakhariin kamaan nabgo abiid le siidak!»

10 Wa l-mas'uul gaal: «Tamaam. Laakin hu al-ligiina al-kaas fi khumaamah da, hu bas yabga abdi wa intu al-aakhariin kamaan tabgo bariyiin.»

11 Wa tawwaali, ayyi waahid dalla chuwaalah tihit wa fatahah.

12Wa l-mas'uul gamma yifattich chuwaalaathum, bada be chuwaal hana l-bikir wa kammal be chuwaal hana l-sakhayyar. Wa ligi al-kaas fi chuwaal hana Banyaaamiin.

13Fi l-bakaan da, gammo charrato khulgaanhum min al-hizin. Wa ayyi waahid gamma chadda humarah wa gabbalo fi l-hille.

Yahuuza yidaafi' le Banyaaamiin

14Khalaas, Yahuuza ma'a akhwaanah wassalo bakaan Yuusuf. Wa hu kula lissaa' gaa'id fi beetah wa humman waga'o saajidiin giddaamah.

15Wa Yuusuf gaal leehum: «Maala sawweetu al-cheyy da? Ma ta'arfu kadar naadum misli ana da, yagdar yichawwif walla?»

16Yahuuza gaal: «Hu da, nuguulu chunu, ya l-sayyid al-haakim? Wa be da, kikkeef nuguulu aniina bariyiin? Al-Rabb bayyan khata abiidak. Khalaas, aniina nabgo leeku abiid ma'a l-ligiitu al-kaas fi bakaanah.»

17Wa Yuusuf gaal: «La, haraam leyi nisawwi misil ke! Illa l-naadum al-ligiina fi bakaanah al-kaas bas, yabga abdi. Wa kan leeku intu al-aakhariin kamaan, amchu be l-aafe le abuuku.»

18Wa tawwaali, Yahuuza ja gariib le Yuusuf wa gaal: «Ya l-sayyid al-haakim. Min fadlak, khalli nihajji leek wa ma taz'al foogi ana abdak achaan inta misil al-malik.

19Fi wakit awwal aniina jiina, inta sa'altina gult leena: «Abuuku gaa'id hayy walla? Wa induku akhu aakhar walla?»

20Wa aniina raddeena leek: «Abuuna chaayib wa gaa'id. Wa indina akhu sakhayyar al-wildaah wakit hu chaayib. Wa hu wiheedah bas faddal leyah min martah al-biriidha bilheen achaan akhuuh al-aakhar da maat. Wa abuuna biriidah ziyaada.»

21Wa inta gult leena khalli namchu nijiibuuh leek achaan tichiifah be eenak.

22Wa aniina gulna leek al-wileed ma yagdar yaji yikhalli abuuh. Kan marag khallaah, abuuh yumuut.

23Wa inta gult leena aniina abiidak, kan akhuuna al-sakhayyar ma ja ma'aana da, inta ma tigaabilna.

24«Wa aniina gabbalna fi bakaan abdak abuuna wa hajjeena leyah be kulla cheyy al-inta gultah leena.

25Wa wakit abuuna gaal leena battaan naju nachru ma'aach chiyya,

26aniina gulna leyah: «Ma nagdaro namchu bala akhuuna al-sakhayyar achaan al-haakim gaal leena ma yigaabilna kan ma jibna akhuuna al-sakhayyar.»

27Wa abdak abuuna gaal leena: «Intu ta'arfu adiil kadar marti Raahiil jaabat leyi awlaad iteen bas.

- ²⁸Al-waahid waddar. Akuun haywaan waahid akalah ahaan battaan ma chiftah.
- ²⁹Wa battaan tidooru tichiilu al-aakhar da kula? Kan cheyy waahid yisawwiih, intu tisabbubu leyi moot be cheebi da, min al-hizin.»
- ³⁰«Hassa' da, chiif, ya l-sayyid al-haakim. Kikkeef nagdar nigabbil bakaan abuuyi bala l-wileed? Achaan hu ma yagdar yi'iich bala l-wileed da.
- ³¹Kan ma chaafah gabbal ma'aana, yugumm yumuut wa aniina bas mas'uuliin min mootah be cheebah min al-hizin.
- ³²Wa ana abdak bas chilt mas'uuliyit al-wileed giddaam abuuyi wa gult leyah: «Kan ma gabbaltah leek, ana nabga khaati giddaamak fi muddit hayaati.»
- ³³«Min fadlak ya l-sayyid al-haakim, ana nachhadak khalliini nabga abdak fi baddal al-wileed wa hu yamchi ma'a akhwaanah.
- ³⁴Ana ma nagdar nigabbil bakaan abuuyi bala l-wileed da. Ma nagdar nichiiif abuuyi fi hiznah.»

Takwiin 45

Yuusuf bayyan nafsah le akhwaanah

- ¹Wa fi l-bakaan da, Yuusuf ma gidir sabbat nafsah giddaam al-naas al-gaa'idiin ma'aayah. Wa gaal leehum: «Amurgu!» Wa kulla l-naas marago. Naadum waahid kula ma faddal, illa hu wa akhwaanah. Wa bayyan leehum nafsah.
- ²Wa Yuusuf gamma yabki baki chadiid lahaddi l-Masriyiin wa l-naas fi gasir al-malik Fir'oon kula sim'ooh.
- ³Wa Yuusuf gaal le akhwaanah: «Ana bas Yuusuf! Sahiih abuuyi lissaa' gaa'id hayy walla?» Laakin akhwaanah min al-khoof giddaamah ma gidro raddo leyah.
- ⁴Wa Yuusuf gaal leehum: «Ta'aalu leyi gariib.» Wa humman garrabo leyah wa gaal leehum: «Ana Yuusuf, akhuuku. Intu bi'tuuni misil abid wa jaabooni hini fi Masir.
- ⁵Intu bi'tuuni wa jaabooni hini. Wa fi chaan da, ma takhaafo wa la tibarjulu. Achaan al-Rabb bas rassalaani hini gubbaalku le yinajji hayaatku.
- ⁶Daahu al-juu' sawwa santeen fi l-balad wa faddal battaan khamisa sana. Al-naas ma bagdaro biteerubu wa la bahartu.
- ⁷Wa l-Rabb rassalaani hini gubbaalku ahaan intu tifaddulu fi l-ard wa yinajji hayaatku naja kaamile.
- ⁸Ma intu ya jibtuuni hini laakin al-Rabb bas jaabaani. Wa hu sawwaani al-waziir al-kabiir siid al-amaan hana l-malik Fir'oon wa mas'uul hana beetah wa haakim fi kulla balad Masir.

⁹«Hassa' da, amchu ajala le abuyi wa guulu leyah: «Daahu wileedak Yuusuf buguul ke: “Al-Rabb sawwaani haakim fi kulla balad Masir. Ta'aal leyi bala ta'khiir.

¹⁰Wa tagood jambi fi turaab Goochan, inta wa iyaalak wa iyaal iyaalak wa bagarak wa khanamak wa kulla maalak.

¹¹Wa fi l-bakaan da, nantiik ma'aach leek wa le aayiltak wa le bahaaymak le ma tat'abo. Achaan faddal khamisa sana hana juu'.”»

¹²Wa Yuusuf gaal leehum battaan: «Intu kulluku wa Banyaamiin zaatah gaa'idiin tichiifuuni ana bas gaa'id nikallim leeku.

¹³Wa amchu ooru abuyi be l-daraja al-indi fi Masir wa be kulla cheyy al-gaa'idiin tichiifuuh. Wa amchu jiibuuh ajala ke hini.»

¹⁴Wa Yuusuf gamma hadan akhuuh Banyaamiin wa bada yabki wa Banyaamiin kula hadanah wa baka.

¹⁵Yuusuf gaa'id yabki wa yihibb akhwaanah al-aakhariin kula wa fi l-bakaan da, humman gidro hajjo leyah.

¹⁶Wa fi gasir al-malik Fir'oon, sim'o kadar akhwaan Yuusuf jo fi Masir wa Fir'oon ma'a masaa'iilah kulluhum firho be l-khabar da.

¹⁷Wa l-malik gaal le Yuusuf: «Guul le akhwaanak khalli yichiddu hamiirhum wa yigabbulu fi balad Kan'aan.

¹⁸Yamchu yijiibu abuum wa aayilaathum wa nukhuttuhum fi afdal bakaan fi Masir, bakaan al-yalga foogah sarha samha le maalhum.

¹⁹Wa guul le akhwaanak khalli yichiilu min hini arabaat achaaan yijiibu fooghum awiinum wa iyaalhum wa abuum kula.

²⁰Wa khalli ma yandamo le ayyi cheyy al-yikhallu hinaak achaaan yaju yaskunu fi afdal bakaan fi Masir.»

Awlaad Yaakhuub gabbalo fi Kan'aan

²¹Wa khalaas, awlaad Yaakhuub sawwo al-cheyy al-gaalooch leehum. Yuusuf antaahum al-arabaat be izin al-malik Fir'oon wa antaahum zaad kula.

²²Wa antaahum hadiye hana khulgaan wa le Banyaamiin antaah khamisa khulgaan wa 300 hajar fudda.

²³Wa daahu al-khumaam al-rassalah le abuu, achara hamiir chaayliin achya samhiin hana Masir wa achara hamiir anaati chaayliin gameh wa khubza wa zaad le abuu fi l-derib.

²⁴Wa talab min akhwaanah achaaan ma yihaaruru fi l-derib wa khallaahum macho.

²⁵Wa khalaas humman gammo marago min Masir wa ba'adeen wassalo fi balad Kan'aan bakaan abuum Yaakhuub.

²⁶Wa gammo gaalo leyah: «Yuusuf gaa'id hayy wa hu bas haakim fi Masir.» Wa Yaakhuub galbah angata' min al-farha wa be da kula, hu ma saddag kalaamhum.

²⁷Wa laakin humman hajjo leyah be kulla cheyy al-Yuusuf gaalah leehum. Wa wassafooh al-arabaat al-Yuusuf rassalaahum le yisaafir beehum. Khalaas Yaakhuub galbah ragad.

²⁸Wa ba'ad chiyya ke, Yaakhuub gaal: «Wileedi Yuusuf gaa'id hayy! Ana battaan nagdar nuguul chunu? Namchi nichiiifah gubbaal ana ma numuut!»

Takwiin 46

Yaakhuub maachi Masir

¹Wa Yaakhuub gamma maachi ma'a aayiltah wa chaal kulla khumaamah. Wa wakit wisil fi hillit Biir Sab'a, gaddam dahiiye le Allah Rabb abuu Ishaakh.

²Wa be l-leel al-Rabb hajja le Israa'iil, al-ma'ruuf be Yaakhuub, fi ru'ya wa gaal: «Yaakhuub, Yaakhuub!» Wa Yaakhuub gaal: «Na'am.»

³Wa l-Rabb gaal: «Ana Allah Rabb abuu. Ma takhaaf min al-machi fi Masir ahaan hinaak ana nisawwiik abu hana umma kabiire.

⁴Ana bas niwaddiik fi Masir wa nigabbilak kula. Wa fi mootak Yuusuf bas yisidd uyuunak.»

⁵Wa khalaas, Yaakhuub gamma min hillit Biir Sab'a. Wa iyaalah rakkabooh hu wa iyaalhum wa awiinum fi l-arabaat al-Fir'oon malik Masir rassalaahum leehum, le yisaafuru beehum.

⁶Wa waddo ma'aahum bahaayimhum wa khumaamhum al-ligoohum fi balad Kan'aan. Wa Yaakhuub macha fi Masir ma'a kulla zurriiyah.

⁷Hu wassal fi Masir ma'a awlaadah wa awlaad iyaalah wa banaatah wa banaat iyaalah wa kulla zurriiyah.

Iyaal Leeya

⁸Daahu asaame hana iyaal Israa'iil al-ma'ruuf be Yaakhuub, al-macho fi Masir. Ra'uubiin hu bikir hana Yaakhuub.

⁹Wa awlaad Ra'uubiin humman Hanuuk wa Fallu wa Hasruun wa Karmi.

¹⁰Wa awlaad Chim'uun humman Yamuwiil wa Yaamiin wa Uhad wa Yaakiin wa Suuhar wa Chaawuul. Wa Chaawuul da, wileed Yaakhuub al-wildatah martah al-Kan'aaniye.

¹¹Wa awlaad Laawi humman Girchuun wa Gahaat wa Maraari.

12 Wa awlaad Yahuuza humman Iir wa Unaan wa Chiila wa Faaris wa Zaaarah. Laakin Iir wa Unaan maato fi balad Kan'aan. Wa awlaad Faaris humman Hasruun wa Haamul.

13 Wa awlaad Yassaakar humman Tuula' wa Fuwwa wa Yuub wa Chimruun.

14 Wa awlaad Zabuluun humman Saarad wa Iluun wa Yahaliil.

15 Wa humman dool zurriiyit Yaakhuub al-jaabathum leyah martah Leeya fi Faddaan Araam, ma'a akhuthum Diina. Wa adad awlaadah wa banaatah kulluhum ke 33 nafis.

Iyaal Zilfa

16 Wa awlaad Gaad humman Sifyuun wa Haggi wa Chuuni wa Asbuun wa Iiri wa Aruudi wa Ariili.

17 Wa awlaad Achiir humman Yimna wa Yichwa wa Yichwi wa Bariia ma'a akhuthum Saarah. Wa awlaad Bariia humman Haabar wa Malkiyiil.

18 Wa humman dool zurriiyit Yaakhuub al-jaabathum leyah Zilfa. Wa adadhun 16 ma'a iyaalhum. Wa Zilfa hi al-khaddaama al-Laabaan antaaha le bittah Leeya marit Yaakhuub.

Iyaal Raahiil

19 Wa awlaad Raahiil marit Yaakhuub humman Yuusuf wa Banyaamiin.

20 Wa fi Masir, Asnaat marit Yuusuf jaabat leyah awlaad itneen, humman Manassa wa Afraayim. Wa Asnaat hi bineeyit Fuuti Faara' wa hu da raajil al-diin fi hillit Uun.

21 Wa awlaad Banyaamiin humman Baala' wa Baakar wa Achbiil wa Giira wa Na'amaan wa Iihi wa Ruuch wa Muffiim wa Huffiim wa Arad.

22 Wa humman dool zurriiyit Yaakhuub al-jaabathum leyah martah Raahiil. Wa adadhun 14 ma'a iyaalhum.

Iyaal Bilha

23 Wa wileed Daan, hu Huchiim.

24 Wa awlaad Naftaali humman Yahsiil wa Guuni wa Yisar wa Chilliim.

25 Wa dool zurriiyit Yaakhuub al-jaabathum leyah Bilha. Wa adadhun 7 ma'a iyaalhum. Wa Bilha hi khaddaama al-Laabaan antaaha le bittah Raahiil.

26 Wa iyaal Yaakhuub ma'a iyaalhum al-macho ma'aayah fi Masir, adadhun 66 bala awiinhum.

27 Wa be l-awlaad al-itneen hana Yuusuf al-wildoohum fi Masir, adad hana aayilat Yaakhuub al-macho fi Masir bigi 70.

Yaakhuub wisil fi Masir

28Wa Yaakhuub rassal Yahuuza giddaamah le yikhabbir Yuusuf achaan yilaagiih fi turaab Goochan.

29Wa wakit Yaakhuub wa aayiltah wassalo fi Goochan, Yuusuf jahhaz arabatah rikib foogha wa macha le yilaagi abuuu. Wa min Yuusuf chaaf abuuu, jara hadanah wa baka foogah tawwal.

30Wa Yaakhuub gaal leyah: «Hassa' da, min chiftak inta lissaa'ak gaa'id hayy da, kan ana mutt kula khalaas!»

31Wa Yuusuf gaal le akhwaanah wa le naas beet abuuu: «Namchi nikhabbir al-malik Fir'oon wa nuguul leyah: «Akhwaani wa kulla aayilat abuuu al-gaa'idiin fi balad Kan'aan jo leyi.

32Wa humman siyaad bagar wa khanam. Wa jaabo bagarhum wa khanamhum wa kulla khumaamhum.»

33Wa kan yoom waahid Fir'oon naadaaku wa sa'alaaku gaal leeku: «Intu khidmitku chunu?»

34Waajib tuguulu leyah: «Aniina abiidak siyaad al-bahaayim min aniina dugaag lahaddi hassa', misil juduudna.» Be misil da, Fir'oon yikhalliiku taskunu fi turaab Goochan achaan al-Masriyiin yakraho siyaad al-khanam.»

Takwiin 47

Malik Masir anta bakaan le Yaakhuub

1Wa khalaas, Yuusuf macha khabbar al-malik Fir'oon wa gaal: «Akhwaani wa abuuu jo khalaas min balad Kan'aan ma'a bagarhum wa khanamhum wa kulla khumaamhum. Wa hassa' gaa'idiin fi turaab Goochan.»

2Wa Yuusuf chaal khamisa min akhwaanah wa gaddamaahum le l-malik.

3Wa l-malik sa'alaahum wa gaal: «Awwal khidmitku chunu?» Wa humman raddo leyah wa gaalo: «Ya sayyidna, aniina siyaad al-khanam, misil juduudna.»

4Wa gaalo battaan: «Al-juu' bigi chadiid fi balad Kan'aan. Ma fi mar'a le khanamna wa aniina jiina hini misil awraata. Achaan da, ya sayyidna, antiina bakaan al-nagoodu foogah fi turaab Goochan.»

5Wa l-malik gaal le Yuusuf: «Abuuk wa akhwaanak jo lihgook hini.

6Kulla balad Masir fi iideenak. Khutt abuuk wa akhwaanak fi l-bakaan al-sameh al-fi l-balad di. Khalliikum yaskunu fi turaab Goochan. Wa kan chift ambeenhum naas waahidiin gaadriin, antiikum mas'uuliiye hana bahaaymi.»

7Wa Yuusuf gaddam abuuu Yaakhuub le l-malik wa Yaakhuub gaal leyah: «Allah yibaarikak.»

8Wa l-malik sa'al Yaakhuub wa gaal: «Indak kam sana?»

⁹Wa Yaakhuub radda leyah: «Indi 130 sana. Wa ayyaami faato ajala wa icht fi ta'ab hana hayaat al-ruhhal. Wa siniini ma lihgo adad siniin juduudi al-humman kula aacho misil ruhhal.»

¹⁰Wa battaan Yaakhuub gaal le Fir'oon: «Allah yibaarikak.» Wa marag.

¹¹Wa Yuusuf anta le abuuu wa le akhwaanah al-bakaan al-sameh bilheen fi balad Masir, fi nuss hana turaab Ra'amsiis al-binaaduuh Goochan, misil al-malik Fir'oon amarah beyah.

¹²Wa Yuusuf anta ma'aach le abuuu wa le akhwaanah wa le kulla aayilat abuuu ale hasab adadhum.

Siyaasit Yuusuf fi wakit al-juu'

¹³Wa l-juu' bigi chadiid bilheen wa ma fi ma'aach fi kulla l-buldaan. Wa naas al-fi balad Masir wa fi balad Kan'aan ta'baaniin min al-juu'.

¹⁴Wa Yuusuf lamma kulla l-gurus hana naas Masir wa Kan'aan al-charo beyah gameh. Wa khatta al-gurus da fi gasir al-malik Fir'oon.

¹⁵Wa wakit kulla l-gurus hana balad naas Masir wa balad Kan'aan kammal, kulla l-Masriyiin jo wa gaalo le Yuusuf: «Antiina ma'aach! Aniina ma indina gurus! Walla tidoor numuutu be l-juu' giddaamak?»

¹⁶Wa Yuusuf gaal leehum: «Kan ma induku gurus da, antuuni bahaayimku wa nantiiku ma'aach.»

¹⁷Wa khalaas, humman jaabo bahaayimhum le Yuusuf wa Yuusuf antaahum ma'aach fi badal kheelhum wa bagarhum wa hamiirhum wa khanamhum. Wa fi kulla l-sana di hu gaa'id yantiikum ma'aach fi badal bahaayimhum.

¹⁸Wa khalaas, al-sana di faatat wa fi l-sana al-taaniye al-Masriyiin gabbalo jo wa gaalo le Yuusuf: «Ya l-sayyid al-haakim, aniina ma nagdaro nilabbudu minnak cheyy, ma indina gurus. Wa bahaayimna kulla bigo hineeyak inta. Wa khalaas, ma indina cheyy illa faddalna aniina wa turaabna bas.

¹⁹Tidoor numuutu be l-juu' giddaamak wa nikhallu turaabna walla? Achriina aniina wa turaabna, be ma'aach. Wa aniina wa kulla turaabna nabgo hana l-malik. Wa antiina teeraab le nahartu achaan ma numuutu wa turaabna ma yabga sahara.»

²⁰Wa Yuusuf chara kulla turaab Masir le l-malik achaan al-juu' bigi chadiid wa ayyi Masri baa' zer'ah. Wa be misil da bas, al-balad kullaha bigat hana l-malik Fir'oon.

²¹Wa Yuusuf nagalaahum le kulla l-cha'ab fi l-mudun hana Masir.

²²Illa rujaal al-diin bas ma baa'o turaabhum achaan humman gaa'idiin yi'iichu be huguughum al-gaa'id yantiikum leehum al-malik. Achaan da, Yuusuf ma chara turaabhum.

²³Wa Yuusuf gaal le l-cha'ab: «Hassa' da, ana chareetku intu wa turaabku fi hisaab hana l-malik. Daahu nantiiku teeraab le tahartu al-ziraa'a.

²⁴Laakin fi wakt al-gati', antu al-khumus min al-intaaj le l-malik. Wa l-baagi kamaan, hanaaku intu achaan titeerubu ziraa'itku wa ti'iichu ma'a iyaalku wa kulla naas beetku.»

²⁵Wa kulla l-cha'ab gaalo le Yuusuf: «Ya l-sayyid al-haakim, inta najjeetna wa wassaft leena ridaak. Be da, aniina khassadna nabgo abiid le l-malik Fir'oon.»

²⁶Wa be misil da, Yuusuf marag gaanuun jadiid al-gaa'id lahaddi al-yoom fi Masir. Wa l-gaanuun buguul fi kulla turaab Masir, khumus al-intaaj le l-malik. Illa turaab hana rujaal al-diin bas ma yabga hana l-malik.

Wasiyat Yaakhuub le Yuusuf

²⁷Wa Bani Israa'iil sakano fi Masir fi turaab Goochan. Wa charo bakaan wa wildo wa bigo katiiriin.

²⁸Wa Yaakhuub aach 17 sana fi Masir. Wa umrah 147 sana.

²⁹Wa wakit Yaakhuub irif kadar gariib yumuut khalaas, naada wileedah Yuusuf wa gaal leyah: «Kan inta radyaan be kalaami, wassif leyi kheerak wa amaanak. Ma tadfinni fi Masir. Khutt iidak fi wirki wa ahlif leyi.

³⁰Kan ana mutt wa lihigt abbahaati, amrug janaazti min Masir wa amchi adfinha fi khubuur juduudi.» Wa Yuusuf radda leyah: «Tamaam, ya abuuyi, nisawwi misil inta gultah leyi.»

³¹Wa Yaakhuub gaal leyah: «Ahlif leyi!» Wa khalaas, Yuusuf halaf. Wa fi l-bakaan da, Yaakhuub antaka fi sariirah.

Takwiin 48

Yaakhuub yibaarik awlaad Yuusuf

¹Wa ba'ad da, jo khabbaro Yuusuf wa gaalo leyah abuu mardaan bilheen. Wa khalaas, hu gamma macha leyah ma'a iyaalah al-itneen Manassa wa Afraayim.

²Wakit khabbaro Yaakhuub wa gaalo wileedah Yuusuf ja yuzuurah da, hu asar galbah wa gamma ga'ad be heelah.

³Wa gaal le Yuusuf: «Zamaan, Allah al-Gadir baan leyi fi hillit Luuz fi balad Kan'aan wa baarakaani.

⁴Wa gaal leyi: «Daahu ana nisawwiik talda iyaal wa tabgo katiiriin achaan inta tabga jidd hana aayila kabiire. Wa ba'ad, nanti balad Kan'aan le zurriiyak misil warasa ila l-abad.»

⁵Wa min al-yoom, iyaalak Afraayim wa Manassa, al-wildoohum leek fi Masir gubbaal ana ma naji leek, humman yabgo iyaali. Wa yabgo misil iyaali Ra'uubiin wa Chim'uun.

⁶Wa laakin iyaal al-wildoohum leek ba'adhum, yabgo iyaalak inta. Wa humman yalgo warasathum min turaab akhwaanhum Afraayim wa Manassa.

⁷«Wa wakit ana mugabbil min Faddaan Araam, ammak Raahiil maatat fi iideeni fi derib balad Kan'aan gariib le hillit Afraata. Wa fi l-bakaan da, ana dafantaha fi derib hillit Afraata al-binaaduuha al-yoom Beet Laham.»

⁸Wa fi l-bakaan da bas, Yaakhuub chaaf iyaal Yuusuf wa gaal: «Dool yaatumman?»

⁹Wa Yuusuf gaal leyah: «Dool iyaali, al-Rabb antaahum leyi fi Masir.» Wa Yaakhuub gaal: «Jiibhum leyi gariib ahaan nibaarikum.»

¹⁰Wa Yaakhuub choofah di'if min al-kubur ma yagdar yichiif adiil. Wa Yuusuf jaab iyaalah gariib le abuuha wa Yaakhuub gamma hadanaahum wa habbaahum wa gaal le Yuusuf:

¹¹«Awwal ana hasabt battaan ke ma nichiiif wijhak. Wa khalaas be izin al-Rabb, ana chiftak wa chift iyaalak kula!»

¹²Wa khalaas, Yuusuf rafa' iyaalah min rijileen abuuha wa sajad giddaamah.

¹³Wa gamma chaal iyaalah al-itneen. Le Afraayim karabah be iidah al-zeene wa le Manassa karabah be iidah al-isra. Wa Afraayim gaa'id le Yaakhuub be iidah al-isra wa Manassa gaa'id leyah be iidah al-zeene. Wa Yuusuf jaabaahum gariib le jidduhum.

¹⁴Wa Yaakhuub khaalaf iideenah wa khatta iidah al-zeene fi raas Afraayim al-sakhayyar wa khatta iidah al-isra fi raas Manassa al-kabiir. Wa hu sawwa al-cheyy da be raayah.

¹⁵Wa baarak Yuusuf wa gaal: «Ya Rabb, Ilaah abbahaati Ibraahiim wa Ishaakh al-taaba'o derbak! Ya Rabb, inta raa'iiyi fi kulla muddit hayaati lahaddi l-yoom!»

¹⁶Ya Allah al-najjeetni min kulla cheyy fasil! Natlub minnak tibaarik al-iyaaal dool ahaan beehum humman, usmi yagood daayman misil usum abbahaati Ibraahiim wa Ishaakh. Wa khalli iyaalhum yiziidu wa yabgo katiiriin fi kulla l-ard.»

¹⁷Wa laakin Yuusuf ma bigi leyah halu wakit chaaf abuuha khatta iidah al-zeene fi raas Afraayim. Wa hu gamma karab iid abuuha le yihawwilha min raas Afraayim wa yukhuttaha fi raas Manassa.

¹⁸Wa Yuusuf gaal le abuuha: «Ya abuuyi, ma misil da! Ahaan Manassa bas al-bikir! Khutt iidak al-zeene fi raasah!»

¹⁹Wa abuuha aba wa gaal: «Ana na'arfah, ya wileedi, ana na'arfah. Hu kula yabga kabiir wa iyaalah kula yabgo gabiila kabiire. Wa laakin Afraayim akhuha al-

sakhayyar yabga kabiir minnah wa zurriiyah tabga umma kabiire min ummat Manassa.»

²⁰Wa fi l-yoom da, Yaakhuub baarakaahum wa gaal: «Bani Israa'iil yibaaruku be usumku wa yuguulu ambeenaathum: «Allah yibaarikak misil Afraayim wa Manassa!»)» Wa be misil da, Yaakhuub gaddam Afraayim fi Manassa.

²¹Wa gaal le Yuusuf: «Gariib ana numuut laakin al-Rabb yukuun ma'aaku wa yigabbilku fi balad abbahaatku.

²²Wa ana nantiik turaab ziyaada min hana akhwaanak. Nantiik turaab Chakiim al-ana chiltah min al-Amuuriyiin be seefi wa nubbaali.»

Takwiin 49

Yaakhuub yibaarik awlaadah

¹Wa ba'ad da, Yaakhuub gaal le iyaalah: «Limmu ta'aalu, ana nibaarikku wa nikhabbirku be l-cheyy al-ba'adeen yukuun leeku.

²«Ta'aalu wa asma'o, ya iyaal Yaakhuub. Asma'ooni ana abuuku Israa'iil.

³«Ya Ra'uubiin, inta wileedi al-bikir, inta bas al-awwal wilidtak wakit indi gudra. Inta futt akhwaanak be l-charaf wa be l-gudra hana l-bukuuriye.

⁴Laakin inta ma talga al-kubuuriye ahaan inta gammeet misil almi faayir. Chahwatak khalabatak wa dakhalt fi marti wa tallaft charafi.

⁵«Chim'uun wa Laawi humman akhwaan wa astafago le yisawwu al-unuf.

⁶Laakin ana ma nichtarik ma'aahum wa galbi ma yarda be fi'ilhum da. Ahaan fi za'alhum, humman katalo rujaal wa fi khabiinithum, awwago tiiraan.

⁷Ana nal'an za'alhum al-cheen wa khabiinithum al-fasle. Ana nichattit iyaalhum fi lubb gabiilat Yaakhuub wa yagoodu mufarragiin fi turaab Israa'iil.

⁸«Ya Yahuuza, akhwaanak yachkuruuk wa udwaanak yidanguru leek wa akhwaanak yasjudu leek.

⁹Ya Yahuuza, inta misil farkh al-duud al-gamma min rimmitah Inta misil duud al-ragad aw duudaay, yaatu yagdar yigawwimah?

¹⁰Asaat al-muluk tagood fi aayilat Yahuuza wa asaas al-hukum kula ma tamrug min iideehum lahaddi yaji al-naadum al-waajib leyah al-muluk. Wa kulla l-chu'uub yikarrumuuh.

¹¹Fi chadarat al-inab yarbut humarah aywa, fi chadarat al-inab al-samha yarbut dahachah. Fi l-khamar yikhassil khalagah fi asiir al-inab yikhassil lubaasah.

¹²Wa uyuunah humur min al-khamar wa sunuunah buyud ziyaada min al-laban.

¹³«Zabuluun yaskun fi khachum al-bahar bakaan al-maraakib al-kubaar yagiifu foogah. Wa huduud turaabah yiwassulu lahaddi hillit Seeda.

¹⁴«Yassaakar misil humaar al-chadiid al-raagid fi l-zariibe.

¹⁵Hu chaaf al-bakaan al-raagid foogah da sameh wa l-balad di haluuwe. Wa dangar le yichiil al-tagala wa khassad le yakhdim misil abid.

¹⁶«Daan kula yahkim cha'abah misil Bani Israa'iil al-aakhariin yahkumu gabaayilhum.

¹⁷Daan misil al-daabi fi l-derib wa hu misil amchideegaat fi khachum al-tariig. Hu yi'addi rijil al-juwaad wa yarmi al-raakib.

¹⁸«Ya Allah, narja faza'ak!

¹⁹«Gaad, al-haraamiyiin hajamooh laakin hu khalabaahum wa taradaahum.

²⁰«Turaab Achiir yigawwim ma'aach katiir al-yabga akil sameh le l-muluuk.

²¹«Naftaali misil khazaalaay al-hurra al-tijiib iyaal samhiin.

²²«Yuusuf misil chadara al-gaa'ide jamb al-almi al-talda iyaal katiiriin wa furuu'ha yatla'o foog min al-durdur.

²³Siyaad al-nubbaal jakhkhoooh wa haarajooh wa haarabooh.

²⁴Laakin hu karab nubbaalah adiil wa iideenah saabtiin. Talga al-baraka be gudrat Allah al-Jabbaar, Ilaah Yaakhuub, aywa, be usum Allah al-Raa'i al-yahmi Israa'iil.

²⁵Aywa, be gudrat Allah al-Gaadir Ilaah abuuk, inta talga al-baraka wa l-musaa'ada. Talga al-baraka hana l-matara al-tanzil min al-sama wa l-almi al-yatla' min al-ard. Talga al-baraka hana waaluudit al-awiin wa l-bahaayim.

²⁶Wa l-baraka al-talgaaha min abuuk di, hi faayte al-baraka hana l-hujaar al-gudaam. Wa l-achya al-haluwiin ziyaada min maal hana l-jibbaal al-zamaan. Ya Yuusuf, khalli barakat abuuk tanzil fi raasak, inta al-bigiit sultaan fi akhwaanah.

²⁷«Banyaamiin khatiir misil marfa'iin al-yaktul. Be fajur, yahjim udwaanah wa be achiie, yigassim al-khaniime ma'a akhwaanah.»

²⁸Wa dool al-gabaayil al-atnaachar hana Israa'iil. Wa da kalaam al-abuuhum gaalah wakit baarakaahum. Wa le ayyi waahid minhum baarakah baraka khaassa.

Moot Yaakhuub

²⁹Wa Yaakhuub kallam le iyaalah wa gaal: «Ana gariib numuut. Wa kan ana mutt, adfunuuni fi khabur juduudi. Wa l-khabur da, hu al-karkuur al-fi zere' hana Afruun al-Hitti.

30 Wa l-karkuur da fi zere' fi Makfiila sabaah le hillit Mamra, fi balad Kan'aan. Wa Ibraahiim chara al-zere' da min Afruun al-Hitti achaan yabga bakaan hana khabur hanaayah halaalah.

31 Wa fi l-bakaan da bas, dafano Ibraahiim wa martah Saara wa wileedhum Ishaakh wa martah Rifga. Wa fi l-bakaan da bas, ana dafant marti Leeya.

32 Wa l-zere' wa l-karkuur dool, Ibraahiim charaahum min al-Hittiin.»

33 Wa wakit Yaakhuub kammal wasiiyah le iyaalah da, gabbal ragad wa khalaas maat wa lihig abbahaatah.

Takwiin 50

Dafin Yaakhuub fi balad Kan'aan

1 Wa Yuusuf gamma hadan abuu, baka foogah wa habbaah.

2 Wa anta amur le khaddaamiinah al-dakaatiir achaan yijahuzu al-janaaza. Wa khalaas al-dakaatiir jahhazo janaazit abuu.

3 Wa misil fi aadithum, al-dakaatiir sawwo 40 yoom le yamsaho al-janaaza be riie achaan ma ti'affin. Wa fi moot Yaakhuub, al-Masriiin ga'ado haznaaniin muddit 70 yoom.

4 Wa wakit al-hizin le Yaakhuub faat khalaas, Yuusuf gaal le l-naas al-fi gasir al-malik Fir'oon: «Kan radyaaniin beyi, amchu le Fir'oon wa guulu leyah:

5 «Abuuyi gubbaal ma yumuut hallafaani achaan namchi nadfinah fi balad Kan'aan fi l-khabur al-hu jahhazah. Achaan da, khalli yantiini izin le namchi nadfinah hinaak wa nigabbil.»»

6 Wa Fir'oon gaal leyah: «Amchi adfin abuu misil hu hallafaak beyah.»

7 Wa Yuusuf macha yadfin abuu wa macho ma'aayah kulla l-jamaa'a hana l-malik wa kulla l-mas'uuliin hana gasir al-malik wa kulla l-chuyuukh hana Masir.

8 Wa kulla aayilat Yuusuf wa akhwaanah wa aayilat abuu al-aakhariin kula macho ma'aayah. Wa fi turaab Goochan, faddal illa l-iyaal al-dugaag wa l-khanam wa l-bagar.

9 Wa macho ma'a Yuusuf arabaat wa siyaad al-kheel wa naas katiiriin.

10 Wa wakit wassalo fi madagg Ataad khaadi le bahar al-Urdun, al-hizin bigi chadiid wa Yuusuf sawwa sab'a yoom hana hizin fi chaan abuu.

11 Wa l-Kan'aaniin, sukkaan hana l-balad di, chaafu al-hizin al-bigi fi madagg Ataad wa gaalo: «Daahu hizin kabiir bigi fi lubb al-Masriiin!» Fi chaan da, sammo al-bakaan al-khaadi le bahar al-Urdun, Abil Misraayim (ma'anaatah hizin fi lubb al-Masriiin).

¹²Wa be misil da bas, iyaal Yaakhuub sawwo al-cheyy al-abuuhum amaraahum beyah.

¹³Wa waddo janaazit abuuhum fi balad Kan'aan. Wa dafanooh fi l-karkuur hana l-zere' al-fi Makfiila. Wa l-zere' da, Ibraahiim charaah min Afruun al-Hitti ahaan al-bakaan da yabga bakaan hana khabur hanaayah halaalah. Wa l-bakaan da sabaah le hillit Mamra.

¹⁴Wa ba'ad dafin hana abuuh, Yuusuf gabbal fi Masir, hu wa akhwaanah wa l-naas al-macho ma'aayah fi dafin hana abuuh.

Ba'ad moot Yaakhuub

¹⁵Wa akhwaan Yuusuf gaalo ambeenaathum: «Hassa' da, abuuna maat. Akuun Yuusuf yilkaffa foogna al-fasaala al-aniina sawweenaaha leyah!»

¹⁶Wa rassalo naadum le Yuusuf wa gaalo: «Abuuk gubbaal ma yumuut da, gaal leena:

¹⁷«Ooruu le Yuusuf min fadlah khalli yisaamih akhwaanah min al-jariime wa l-zanib al-sawwoohum leyah ahaan sawwo leyah fasaala. Wa hassa', min fadlah, khalli yisaamih al-jariime al-sawwooha leyah abiid Allah Rabb abuuh.» Wakit simi' al-kalaam al-mursaal gaalah leyah da, khalaas Yuusuf gamma baka.

¹⁸Wa akhwaanah jo sajado giddaamah wa gaalo leyah: «Aniina abiidak.»

¹⁹Wa laakin Yuusuf gaal leehum: «Ma takhaafo. Ana wa la Allah tasjudu leyi!

²⁰Intu dawwartu tisawwu leyi cheyy fasil. Laakin al-Rabb baddalah be kheer ahaan yitimm al-cheyy al-intu chiftuuh al-yoom, le yinajji haya hana naas katiiriin.

²¹Be da, ma takhaafo min cheyy! Ana nakrubku wa nakrub aayilaatku.» Khalaas, Yuusuf raggad galibhum be l-kalaam da.

²²Be misil da, Yuusuf ga'ad fi Masir ma'a ahal abuuh. Wa aach 110 sana.

²³Wa hidir iyaal Afraayim wa iyaal iyaalah. Wa Yuusuf rabba iyaal Makiir. Wa Makiir da, hu wileed Manassa.

Moot Yuusuf

²⁴Wa yoom waahid, Yuusuf gaal le akhwaanah: «Ana gariib numuut laakin akiid al-Rabb yifakkir foogku wa yamrugku min Masir wa yiwaddiiku fi l-balad al-hu halaf wa gaal yantiiha le Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub.»

²⁵Wa Yuusuf hallafaahum wa gaal leehum: «Akiid al-Rabb yifakkir leeku wa wakit tamurgu min Masir, waddu udaami ma'aaku.»

²⁶Wa khalaas, Yuusuf maat fi Masir fi umur hana 110 sana. Wa masaho janaaztah be riie ahaan ma ti'affin wa dassooha fi sanduug hana hajar.

Khuruuj

Khuruuj 1

Bani Israa'iil bigo abiid fi Masir

¹Daahu asaame awlaad Yaakhuub al-ma'ruuf be Israa'iil al-macho ma'a abuuhum fi Masir. Wa ayyi waahid minhum macha ma'a aayiltah.

²Wa humman Ra'uubiin wa Chim'uun wa Laawi wa Yahuuza

³wa Yassaakar wa Zabuluun wa Banyaamiin

⁴wa Daan wa Naftaali wa Gaad wa Achiir.

⁵Wa zurriiyit Yaakhuub, kulluhum adadhum 70. Wa fi l-wakit daak, wileedah Yuusuf kamaan gaa'id fi Masir khalaas.

⁶Wa ba'adeen, Yuusuf maat. Wa kulla akhwaanah wa naas zamanhum maato.

⁷Wa Bani Israa'iil wildo wa zaado wa bigo katiiriin wa chudaad marra waahid wa malo al-balad.

⁸Wa ba'adeen, malik jadiid rikib fi Masir wa hu ma irif cheyy fi Yuusuf.

⁹Al-malik da gamma gaal le naasah: «Chiifu, Bani Israa'iil dool hassa' bigo katiiriin wa chudaad minnina.

¹⁰Hassa' da, khalli nalgo halal le nadharo adadhum ma yiziid. Kan ma ke da, yoom waahid kan al-harib gammat, humman yindammo le udwaanna wa yihaarubuuna wa yamurgu min baladna wa yikhalluuna.»

¹¹Wa khalaas, al-Masriyiin gammo khatto kubaaraat al-mukallafiin be khidmit al-ubuudiiye achaan yita''ubu Bani Israa'iil be l-khidme al-gaasiye. Be misil da bas, Bani Israa'iil bano mudun Fituun wa Ra'amsiis achaan yabgo makhaazin le Fir'oon malik Masir.

¹²Wa l-Masriyiin gaa'idiin yita''ubuuhum bilheen. Wa laakin be da kula, Bani Israa'iil bigo katiiriin wa chatto fi l-ard. Achaan da, al-Masriyiin khaafo bilheen min Bani Israa'iil

¹³wa khalaas gammo yi'abbuduuhum be gu.

¹⁴Wa marraro leehum al-haya be l-khidme al-gaasiye misil ajjiniin al-tiine wa salliliin al-diringeel wa hiraatit al-ziraa'a. Wa l-Masriyiin gaa'idiin yajburuuhum fi l-khidme di be gu.

Al-malik yaktul al-awlaad

¹⁵Fiyah awiin wallaadaat itneen hana l-Ibraaniyiin. Al-waahide usumha Chifra wa l-aakhara usumha Fuu'a. Wa malik Masir naadaahin

¹⁶wa gaal leehin: «Asma'an zeen. Kan tiwallidan awiin al-Ibraaniyiin, fakkiran fi marigiin al-sakhiir. Kan wileed, aktulanah. Wa kan bineeye kamaan, khallanha ti'iich.»

¹⁷Wa laakin al-awiin al-wallaadaat deel khaayfaat min Allah. Wa ma tabbagan kalaam al-malik wa laakin khallan al-awlaad.

¹⁸Wa khalaas, al-malik naadaahin battaan wa gaal: «Maala khalleetan al-awlaad ma kataltanhum? Maala sawweetan misil da?»

¹⁹Wa hinna gaalan leyah: «Ya l-malik, awiin al-Ibraaniyiin ma misil awiin al-Masriyiin. Hinna indihin gudra wa yaldan gubbaal al-wallaada ma taji.»

²⁰Wa be misil da bas, Bani Israa'iil bigo katiiriin wa chudaad. Wa l-Rabb anta rahma le l-awiin al-wallaadaat deel

²¹achaan hinna khaayfaat min Allah wa hu antaahin zurriye.

²²Wa khalaas, al-malik gamma anta amur le cha'abah wa gaal leehum: «Azgulu fi l-bahar ayyi wileed Ibraani al-dahaabah wildooh. Illa l-banaat bas khalluuhin.»

Khuruuj 2

Waluudit Muusa

¹Fi l-wakit da, fiyah raajil waahid min khachum gabiilat Laawi akhad mara min gabiiltah.

²Wa ba'adeen, hi bigat khalbaane wa wildat leyah wileed. Wa chaafat al-sakhiir da jamiil wa labbadatah muddit talaata chahar.

³Ba'adeen chaafat ke, al-sakhiir da ma billabbad leeha. Khalaas, chaalat guffa hint tibin wa talasatha be zift wa gutraan. Wa dassat al-sakhiir fi l-guffa wa machat khattatah fi lubb al-birdi fi khachum bahar al-Niil.

⁴Wa akhut al-sakhiir wagafat ba'iid chiyya achaan tichiif al-cheyy al-yabga leyah.

⁵Ba'ad chiyya ke, bineeyit al-malik jaat tilbarrad fi bahar al-Niil wa khaddaamaatha gaa'idaat yuruukhan fi khachum al-bahar. Wa khalaas, hi chaafat al-guffa fi lubb al-birdi. Min chaafatha, gammat rassalat khaddaamitha le tamchi tijiibha leeha.

⁶Wa wakit jaabatha, hi fatahat al-guffa wa ligat foogha sakhiir. Wa l-wileed da gaa'id yabki wa hi hannat foogah wa gaalat: «Al-sakhiir da hana l-Ibraaniyiin.»

⁷Khalaas, akhut al-sakhiir jaat wa sa'alatha le bineeyit al-malik wa gaalat: «Tidoori namchi nifattich leeki mara raddaa'a min awiin al-Ibraaniyiin le tiraddi' leeki al-sakhiir da walla?»

⁸Wa hi gaalat leeha: «Aywa, amchi.» Khalaas, hi gammat machat naadat amm al-sakhiir da wa hi jaat.

⁹Wa bineeyit al-malik gaalat le l-mara di: «Chiili al-sakhiir da. Raddi'iih leyi wa nikaffiiki maahiyitki.» Khalaas, ammah chaalatah wa gaa'ide tiraddi'ah.

¹⁰Wakit al-sakhiir kibir, ammah waddatah le bineeyit al-malik wa hu bigi leeha misil wileedha. Wa hi gaalat: «Nisammiih Muusa achaan ana chiltah min lubb al-almi.»

Muusa jara fi balad Midyaan

¹¹Wa ba'ad Muusa tamma raajil khalaas, yoom waahid gamma macha le ahalah al-Ibraaniyiin wa chaaf khidmithum hana l-ubuudiiye. Wa fi l-bakaan da, Muusa chaaf Masri waahid gaa'id yudugg Ibraani waahid min ahalah.

¹²Wa wakit Muusa chaaf jaay wa jaay wa ma fi naadum jambah, khalaas gamma katal al-Masri wa dafanah fi l-ramla.

¹³Wa ambaakir kula, Muusa marag wa chaaf Ibraaniyiin itneen gaa'idiin yiddaawaso ambeenaathum. Wa gaal le l-khaati: «Maala tudugg akhuuk misil da?»

¹⁴Wa l-raajil da gaal leyah: «Yaatu khattaak foogna haakim wa gaadi le tihill machaakilna? Walla tidoor taktulni misil katal al-Masri da?» Wa wakit simi' al-kalaam da, Muusa khaaf wa gaal fi nafsah: «Akiid al-naas sim'o be l-cheyy al-ana sawweetah da.»

¹⁵Wa l-malik Fir'oon zaatah simi' be l-cheyy da wa yidoor yaktul Muusa. Wa laakin Muusa jara min al-malik wa macha fi balad Midyaan. Wakit wisil fi balad Midyaan, ga'ad jamb biir waahide.

Akhiidit Muusa

¹⁶Wa fiyah raajil diin waahid usmah Ra'uwiil fi balad Midyaan indah sab'a banaat. Wa hinna jin le yisillan almi min al-biir wa yamlan al-hiitaan le yazgan khanam abuhin.

¹⁷Wa laakin ru'yaan waahidiin jo tarado al-banaat deel wa Muusa gamma daafa' leehin. Wa ba'ad da, zaga khanamhin.

¹⁸Wakit al-banaat gabbalan fi beet abuhin Ra'uwiil, hu sa'alaahin: «Maala al-yoom gabbaltan ajala ke?»

¹⁹Wa hinna gaalan leyah: «Masri waahid daafa' leena min al-ru'yaan wa salla almi min al-biir wa zaga leena khanamna.»

²⁰Wa hu gaal leehin: «Ween al-raajil da? Maala jiitan khalleetannah? Amchan naadannah le yaji yaakul ma'aana.» Wa hinna machan naadannah.

²¹Wa Muusa khassad yagood fi beet al-raajil da. Wa l-raajil da jawwaz bineeytah Siffuura le Muusa.

²²Wa ba'adeen, hi jaabat leyah wileed wa hu sammaah Girchuum (ma'anaatah ajnabi) wa gaal: «Ana bigiit ajnabi fi balad al-khurba.»

²³Wa ba'ad mudda tawiile, malik Masir maat. Wa Bani Israa'iil gaa'idiin yaguntu min al-ta'ab hana l-ubuudiiye wa gaa'idiin yasrakho lahaddi siraakhhum lihig al-Rabb.

²⁴Wa l-Rabb zaatah simi' ganiithum wa fakkar le l-mu'aahada al-sawwaaha ma'a juduudhum Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub.

²⁵Wa l-Rabb chaaf Bani Israa'iil wa irif haalithum.

Khuruuj 3

Allah naada Muusa le yamrug cha'abah

¹Wa Muusa gaa'id yasrah be khanam hana nasiibah Yasruun wa hu bas raajil al-diin hana balad Midyaan. Wa yoom waahid, Muusa saag al-khanam khaadi le l-sahara wa wisil fi jabal Allah al-usmah Huuriib.

²Wa fi l-bakaan da, malak Allah baan leyah fi naar fi lubb chideere. Wa Muusa chaaf wa daahu, naar gammat foog al-chideere di laakin hi ma gaa'ide tahrag.

³Wa Muusa gaal: «Khalli namchi nichiiif al-cheyy al-ajiiib da. Maala al-chideere di ma hirgat?»

⁴Wakit Allah chaaf Muusa gaa'id yihawwig le yichiif al-cheyy da, khalaas hu naada Muusa min lubb al-chideere wa gaal leyah: «Ya Muusa, ya Muusa!» Wa Muusa gaal: «Na'am.»

⁵Wa hu gaal leyah: «Ma taji gariib. Sill ni'leek min rijileenak achaan al-bakaan al-inta waagif foogah da ard mukhaddasa.

⁶Ana Rabb abuuk wa Rabb juduudak Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub.» Wa khalaas, Muusa sadda wihah achaan hu khaayif ma yagdar yichiif al-Rabb.

⁷Wa Allah gaal battaan: «Ana chift tamaam al-ta'ab hana cha'abi al-gaa'idiin fi Masir. Wa simi't siraakhhum gidzaam al-naas al-gaa'idiin yita''ubuuhum. Wa hasseet be azaabhum.

⁸Achaan da, ana jiiit le ninajjiihum min iid al-Masriyiin wa niwaddiihum fi balad aakhara wa hi samhe wa wasii'e. Wa l-balad di malaane be l-laban wa l-asal. Wa hassa', al-naas al-saakniin foogha humman al-Kan'aaniyiin wa l-Hittiysiin wa l-Amuuriysiin wa l-Firizziysiin wa l-Hiwwiysiin wa l-Yabuusiysiin.

⁹Wa daahu siraakh Bani Israa'iil wisilaani. Wa chift al-Masriyiin gaa'idiin yazulmuuhum.

¹⁰Achaan da, ya Muusa! Nirassilak hassa' le Fir'oon malik Masir. Amchi wa amrug cha'abi Bani Israa'iil min Masir!»

Allah bayyan usmah le Muusa

11 Wa Muusa gaal le l-Rabb: «Ana ke yaatu lahaddi namchi le l-malik Fir'oon wa namrug Bani Israa'iil min Masir?»

12 Wa l-Rabb gaal: «Ana nukuun ma'aak wa di hi al-alaama al-tiwassif leek kadar ana bas rassaltak. Wa wakit inta tamrug Bani Israa'iil min Masir, intu kulluku taju ta'abuduuni fi l-jabal da.»

13 Wa Muusa radda le l-Rabb wa gaal: «Tamaam, ana namchi le Bani Israa'iil wa nuguul leehum: <Allah Rabb juduudku rassalaani leeku.> Wa laakin humman yas'alooni min usmak. Wa kan sa'alooni min usmak da, nuguul leehum usmak yaatu?»

14 Wa l-Rabb gaal leyah: «Ana bas Hu, ma'anaatah Ana Allah al-Daayim. Misil da bas turudd le Bani Israa'iil. Tuguul: <Allah al-Daayim bas rassalaani leeku.>»

15 Wa l-Rabb gaal leyah battaan: «Gul misil da le Bani Israa'iil: <Allah Rabb juduudku Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub rassalaani leeku.> Da bas usmi al-daayim al-yinaaduuni beyah min zurriye le zurriye.

16 «Hassa' da, ya Muusa, amchi le kulla chuyuukh Bani Israa'iil wa gul leehum: <Allah Rabb juduudku Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub baan leyi wa gaal hu chaafaaku wa chaaf al-cheyy al-gaa'idiin yisawwuuh leeku fi Masir.

17 Wa gaal yamrugku min Masir al-bakaan al-gaa'idiin tat'abo foogah. Wa yiwaddiiku fi balad al-Kan'aaniyiin wa l-Hittiyiin wa l-Amuuriyiin wa l-Firizziyiin wa l-Hiwwiyiin wa l-Yabuusiysiin fi l-balad al-malaane be l-laban wa l-asal.»

18 «Wa chuyuukh Bani Israa'iil yasma'o kalaamak wa tamchi ma'aahum fi bakaan malik Masir. Wa tuguulu leyah: <Allah Rabb al-Ibraaniyiin baan leena. Wa hassa' da, khalliina namchu masaafit talaata yoom fi l-sahara le nigaddumu dahaaya le Allah Ilaahna.>

19 Wa laakin ana na'arif kadar al-malik ma yikhalliiku tamchu illa kan ana assartah chadiid.

20 Wa khalaas, nimidd iidi wa nadrub balad Masir be kulla l-ajaayib al-ninazzilhum foogha. Wa ba'ad da, al-malik yikhalliiku tamurgu.

21 Wa nisawwiiku intu cha'abi talgo rida al-Masriyiin wa ma tamchu iideeku yaabsiin.

22 Fi l-yoom da, ayyi mara min Bani Israa'iil tas'al mara Masriye al-saakne ma'aaha aw jaaritha tantiiha khumaam hana fudda wa dahab wa khulgaan al-tilabbusuuhum le iyaalku. Wa be da, tanhabo al-Masriyiin marra waahid.»

Khuruuj 4

Allah wassaf gudurtah le Muusa

1 Wa khalaas, Muusa gaal le Allah: «Nisawwi chunu kan Bani Israa'iil ma yisadduguuni wa la yasma'o kalaami wa yuguulu: <Allah ma baan leek!>»

- ²Wa Allah gaal leyah: «Indak chunu fi iidak?» Wa Muusa gaal: «Indi asa.»
- ³Wa Allah gaal leyah: «Azgulha fi l-turaab.» Wa Muusa zagalha fi l-turaab wa l-asa bigat daabi wa hu jara minnah.
- ⁴Wa Allah gaal leyah: «Midd iidak wa akurbah min danabah.» Khalaas, Muusa gamma karabah wa l-daabi gabbal bigi asa.
- ⁵Wa Allah gaal: «Da bas al-cheyy al-tisawwiih le Bani Israa'iil yisaddugu kadar Allah Rabb juduudhum Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub baan leek.»
- ⁶Wa battaan Allah gaal leyah: «Diss iidak fi sadrak be daakhal le khalagak.» Wa Muusa khatta iidah fi sadrah be daakhal le khalagah. Wa wakit marag iidah min khalagah, iidah bigat barsa wa indaha gichir.
- ⁷Wa battaan gaal leyah: «Gabbil iidak fi sadrak.» Hu gabbal iidah fi sadrah wa battaan maragha wa gabbalat fi haalha misil awwal.
- ⁸Wa Allah gaal leyah: «Kan Bani Israa'iil ma sim'o kalaamak wa la saddago be l-ajab al-awwal da, yisaddugu be l-ajab al-taani.
- ⁹Wa kan ma saddago be l-ajaayib al-itneen dool wa la sim'o kalaamak, chiil almi min bahar al-Niil wa subbah fi l-ard. Wa khalaas, al-almi da yichaglib damm.»

Haaruun bigi khachum al-kalaam

- ¹⁰Wa laakin Muusa gaal le Allah: «Ya Rabb, ana ma naadum al-yagdar yihajji adiil wa la min awwal wa la min inta naadeetni ana abdak. Ana khachmi tagiil wa ma nagdar nihajji ajala.»
- ¹¹Wa Allah gaal leyah: «Yaatu anta khachum le l-insaan? Wa yaatu yisawwi naadum abkam walla tarchaan? Wa yaatu yanti choof le naadum walla yisawwiih amyaan? Da ma ana Allah walla?»
- ¹²Khalaas amchi. Ana nukuun ma'aak wakit tihajji wa ni'ooriik al-kalaam al-tuguulah.»
- ¹³Wa Muusa gaal: «Nachhadak, ya Rabb. Rassil naadum aakhar!»
- ¹⁴Khalaas fi l-bakaan da, Allah khidib min kalaam Muusa wa gaal: «Akhuuk Haaruun al-Laawi ma gaa'id walla? Ana na'arif kadar hu yagdar yihajji adiil. Wa hassa', hu jaayi fi l-derib le yilaagiik. Wa wakit yichiifak, yafrah bilheen.
- ¹⁵Wa inta tihajji leyah be l-cheyy al-waajib yuguulah. Wa ana zaati nukuun ma'aak inta wa ma'a Haaruun. Wa ni'ooriiku be l-cheyy al-waajib tisawwuuh.
- ¹⁶Wa hu bas yihajji le l-cha'ab fi badalak wa yabga leek khachum al-kalaam. Wa kalaamak inta yabga leyah misil kalaam ilaahah.
- ¹⁷Wa kan le l-asa di, chiilha fi iidak wa beeha hi bas tisawwi al-ajaayib.»

Muusa gabbal fi balad Masir

18-19 Wa wakit Muusa gaa'id fi balad Midyaan, Allah gaal leyah: «Gabbil amchi fi Masir achaan kulla l-naas al-dawwaro yaktuluuk maato.» Wa khalaas, Muusa gamma macha le Yasruun nasiibah wa gaal leyah: «Antiini izin namchi nichiiif ahali fi Masir le na'arif kan humman gaa'idiin hayyiin.» Wa Yasruun gaal le Muusa: «Amchi be l-salaam.»

20 Wa Muusa chaal martah wa awlaadah wa rakkabaahum fi humarah wa gamma maachi le balad Masir. Wa chaal fi iidah asaas Allah.

21 Wa battaan Allah gaal le Muusa: «Daahu inta maachi le Masir. Wa kan wassalt, wassif le Fir'oon malik Masir kulla l-ajaayib al-ana anteetak gudra le tisawwiihum. Wa ana nigawwi raasah wa hu ma yikhalli Bani Israa'iil yamurgu.

22 Wa ba'ad da, inta tuguul le l-malik: «Daahu Allah gaal: “Bani Israa'iil humman misil wileedi al-bikir.

23 Wa ana amartak tikhalli wileedi yamrug min baladak achaan ya'abudni. Wa kan inta abeet ma tikhalli yamrug, khalaas ana naktul wileedak al-bikir.”»

24 Fi l-derib fi l-bakaan al-Muusa raagid foogah, Allah garrab leyah le yaktulah.

25 Wa tawwaali, martah Siffuura chaalat hajar tariin wa tahharat wileedha. Wa limsat rijileen Muusa be l-farwa al-gata'atah min wileedha wa gaalat: «Inta bigiit leyi zooj hana damm.»

26 Wa be da, Allah ma katal Muusa. Wa fi chaan al-tahuura di, khalaas Siffuura gaalat: «Inta bigiit leyi zooj hana damm.»

27 Wa awwal, Allah gaal le Haaruun: «Amchi khaadi le l-sahara achaan tilaagi Muusa.» Wa Haaruun macha laaga akhuuh Muusa fi jabal Allah wa sallamah wa habbaah.

28 Wa Muusa khabbar Haaruun be l-kalaam al-kallafah beyah Allah le yuguulah wa be kulla l-ajaayib al-amarah beehum Allah le yisawwiihum.

29 Wa wakit Muusa wa Haaruun wislo fi Masir, lammo kulla chuyuukh Bani Israa'iil.

30 Wa Haaruun kallamaahum be kulla kalaam Allah al-gaalah le Muusa wa sawwo al-ajaayib giddaam al-cha'ab.

31 Wa Bani Israa'iil saddago. Wa wakit irfo kadar Allah chaaf ta'abhum wa dawwar yinajjihum, khalaas kulluhum dangaro wa sajado.

Khuruuj 5

Muusa wa Haaruun macho le l-malik

1 Wa ba'ad da, Muusa wa Haaruun macho le Fir'oon malik Masir wa gaalo leyah: «Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Khalli cha'abi yamurgu le yi'ayyudu be usmi fi l-sahara.»»

²Wa l-malik gaal: «Allah hu yaatu al-ana nasma' kalaamah wa nikhalli Bani Israa'iil yamurgu? Ana ma na'arif Allah. Wa ma nikhalliikum yamurgu.»

³Wa Muusa wa Haaruun gaalo leyah: «Rabb al-Ibraaniyiin baan leena. Min iznak, khalliina namchu masaafit talaata yoom fi l-sahara le nigaddumu dahaaya le Allah Ilaahna. Kan ma sawweenaah, hu yi'aakhibna be waba aw be harib.»

⁴Wa malik Masir gaal leehum: «Ya Muusa wa Haaruun, maala tadhara al-cha'ab min khidmithum? Yalla! Amchu le khidmitku hint al-ta'ab.»

⁵Wa gaal battaan: «Hassa', Bani Israa'iil bigo katiiriin fi l-balad wa kikkeef intu tidooru tadharaohum min khidmithum?»

Fir'oon zaad khidmit Bani Israa'iil

⁶Wa fi nafs al-yoom, Fir'oon malik Masir amaraahum le l-muraakhibiin al-Masriyiin wa le l-mukallafiin min Bani Israa'iil be l-khidme di. Wa gaal leehum:

⁷«Bataan ma tantu le l-cha'ab da gechch le yisallulu beyah diringeel misil awwal. Khalluum humman bas yamchu yifattuchu gechch.

⁸Wa guulu leehum yisallulu nafs al-adad hana l-diringeel misil awwal, ma yangusuuh. Humman aatiliin wa achaan da bas, gaa'idiin yachku wa yuguulu: «Khalli namchu nigaddumu dahaaya le Rabbina.»

⁹Khalli niziidu leehum khidme tagiile achaan ma yukhuttu baalhum fi l-kalaam al-kidib da.»

¹⁰Wa khalaas, al-muraakhibiin wa l-mukallafiin be l-khidme di macho gaalo le Bani Israa'iil: «Al-malik gaal ke: «Bataan ma nantuuku gechch.

¹¹Intu zaatku bas amchu fattuchu gechch fi ayyi bakaan al-talgooh. Wa laakin al-adad al-gata'naah leeku da ma yangus.»

¹²Khalaas, al-cha'ab chatto fi kulla balad Masir le yukhummu al-tibin fi badal al-gechch.

¹³Wa l-muraakhibiin gaa'idiin ya'asuruuhum wa yuguulu: «Sawwu daayman al-adad al-gata'naah leeku misil awwal wakiti aniina gaa'idiin nijibu leeku gechch.»

¹⁴Khalaas, muraakhibiin Fir'oon farachoohum le l-mukallafiin min Bani Israa'iil al-humman bas kallafoohum. Wa gaalo leehum: «Maala fi l-ayyaam dool ma sallaltu nafs al-adad hana l-diringeel al-awwal amarnaaku beyah?»

¹⁵Wa be da, al-mukallafiin min Bani Israa'iil macho chako le l-malik wa gaalo: «Ya sayyidna, maala tita''ib abiidak misil da?»

¹⁶Ma yantuuna gechch wa laakin yuguulu leena nisallulu diringeel. Wa daahu gaa'idiin yafurchuuna aniina abiidak. Wa laakin naasak bas khaatiyiin.»

17 Wa l-malik gaal: «Intu naas aatiliin! Aywa, intu aatiliin! Achaan da bas tuguulu: «Khalliina namchu nigaddumu dahaaya le Allah.»

18 Hassa' da, yalla! Amchu akhdumu! Ma nantuuku gechch wa tisallulu nafs al-adad hana l-diringeel.»

19 Wa l-mukallafiin min Bani Israa'iil chaafo al-haala bigat leehum gaasiye achaan gaalo leehum yisallulu nafs al-adad hana l-diringeel al-awwal gata' ooh leehum.

20 Wa wakit humman maargiin min bakaan al-malik, ligo Muusa wa Haaruun gaa'idiin yarjoohum.

21 Wa l-mukallafiin min Bani Israa'iil gaalo leehum: «Khalli Allah yichiif al-cheyy al-intu sawweetuuh da wa yi'aakhibku! Fi chaanku intu bas al-malik ma'a khaddaamiinah kirhoona misil al-kafan. Wa da, misil intu antetuuhum seef le yikattuluuna.»

22 Wa ba'ad da, Muusa wajjah le Allah wa gaal leyah: «Ya Rabb, maala sawweet al-fasaala le l-cha'ab da? Wa maala rassaltini?»

23 Min yoom ana macheet le l-malik wa hajjeet leyah be usmak, al-malik gaa'id yita''ib cha'abak wa inta abadan ma najjeethum!»

Khuruuj 6

1 Wa Allah gaal le Muusa: «Hassa' da, inta tichiif al-cheyy al-nisawwiih le l-malik! Be iidi al-chadiide, najburah wa yikhalli Bani Israa'iil yamurgu. Wa be gudurta al-chadiide, najburah wa yatrudhum min daarah.»

Allah gaal yinajji Bani Israa'iil

2 Wa ba'ad da, al-Rabb gaal battaan le Muusa: «Ana bas Allah.

3 Ana bayyant nafs le Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub wa gult leehum usmi Allah al-Gaadir. Laakin ma ooreethum kadar ana usmi Allah al-Hayy.

4 Wa ana sawweet ma'aahum mu'aahadati wa gult nantiihum balad Kan'aan al-humman gaa'idiin foogha ajaanib.

5 Wa hassa', ana simi't ganiit Bani Israa'iil al-gaa'idiin yi'abbuduuhum al-Masriyiin wa ana fakkart fi mu'aahadati al-sawweetha ma'aahum.

6 Fi chaan da, guul le Bani Israa'iil: «Ana Allah. Namrugku min al-ubuudiiye wa ninajjiiku min al-khidme al-gaasiye hana l-Masriyiin. Wa nafdaaku be duraa' gawi wa be ikhaab ajiib.

7 Wa tabgo cha'abi wa ana nabga Ilaahku. Wa fi l-wakit da, ta'arfu kadar ana bas Allah Ilaahku al-maragtuku min al-ubuudiiye hana l-Masriyiin

8 wa waddeetku fi l-balad al-halaft nantiiha le Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub wa nantiiha leeku intu warasa. Ana bas Allah.»»

⁹Wa Muusa kallam al-kalaam da le Bani Israa'iil. Laakin humman ma sim'o kalaamah achaan ayyaso min chiddit al-khidme al-gaasiye.

¹⁰Wa battaan Allah hajja le Muusa wa gaal:

¹¹«Amchi le Fir'oon malik Masir wa guul leyah: «Khalli Bani Israa'iil yamurgu min baladak!»»

¹²Wa Muusa gaal le Allah: «Bani Israa'iil abo ma yasma'o kalaami. Kikkeef al-malik yagdar yasma' kalaami, ana al-khachmi tagiil?»

¹³Wa khalaas, Allah hajja le Muusa wa Haaruun wa gaal leehum yamchu le Bani Israa'iil wa Fir'oon malik Masir wa yaamuruhum achaan Bani Israa'iil yamurgu min Masir.

Khuchuum buyuut iyaal Yaakhuub

¹⁴Daahu asaame hana kubaaraat gabaayil Bani Israa'iil. Ra'uubiin hu bikir Yaakhuub. Wa awlaad Ra'uubiin humman Hanuuk wa Fallu wa Hasruun wa Karmi. Wa humman dool bigo khuchuum buyuut Ra'uubiin.

¹⁵Wa awlaad Chim'uun humman Yamuwiil wa Yaamiin wa Uhad wa Yaakiin wa Suuhar wa Chaawuul, hu al-ammah min balad Kan'aan. Wa humman dool bigo khuchuum buyuut Chim'uun.

¹⁶Wa daahu zurriiyit Laawi. Laawi indah talaata awlaad. Wa humman Girchuun wa Gahaat wa Maraari. Wa Laawi aach 137 sana.

¹⁷Wa awlaad Girchuun humman Libni wa Chim'i ma'a aayilaathum.

¹⁸Wa awlaad Gahaat humman Amraam wa Yishaar wa Habruun wa Uzziyiil. Wa Gahaat aach 133 sana.

¹⁹Wa awlaad Maraari humman Mahli wa Muuchi. Wa humman dool kulluhum bigo khuchuum buyuut Laawi hasab zurriiyithum.

²⁰Wa Amraam akhad Yuukaabad immitah wa jaabat leyah awlaad itneen wa humman Haaruun wa Muusa. Wa Amraam aach 137 sana.

²¹Wa awlaad Yishaar humman Khuurah wa Nafag wa Zikri.

²²Wa awlaad Uzziyiil humman Michayiil wa Alisaafan wa Sitri.

²³Wa Haaruun akhad Alichaba' hi akhut Nahchuun wa bineeyit Aminadaab. Wa hi jaabat leyah Nadaab wa Abiihu wa Ali'aazar wa Itamaar.

²⁴Wa awlaad Khuurah humman Assiir wa Alikhaana wa Abiyaasaf. Wa humman dool bigo khuchuum buyuut al-Khuurahiyyiin.

²⁵Wa Ali'aazar wileed Haaruun akhad waahide min banaat Fuutiyyiil wa hi wildat leyah Fiinhaas. Wa dool kubaaraat al-aayilaat hana khuchuum buyuut Laawi.

²⁶Wa Haaruun wa Muusa humman bas al-naaseen al-Allah gaal leehum: «Amurgu Bani Israa'iil min Masir hasab majmuu'aathum.»

²⁷Wa Muusa wa Haaruun humman bas al-macho wa hajjo le Fir'oon malik Masir le yikhalli Bani Israa'iil yamurgu min Masir.

Allah kallaf Haaruun yisaa'id Muusa

²⁸Wakit Allah hajja le Muusa fi Masir,

²⁹hu gaal leyah: «Ana bas Allah. Amchi guul le Fir'oon malik Masir kulla l-kalaam al-nuguulah leek.»

³⁰Wa Muusa gaal leyah: «Ana khachmi tagiil. Kikkeef al-malik yagdar yasma' kalaami?»

Khuruuj 7

¹Khalaas, Allah gaal le Muusa: «Asma' adiil. Ana nisawwi kalaamak misil kalaam ilaah giddaam al-malik wa Haaruun akhuuk yabga leek misil rasuulak.

²Inta tihajji le Haaruun be kulla cheyy al-ana amartak beyah. Wa Haaruun kamaan yihajji le l-malik le yikhalli Bani Israa'iil yamurgu min baladah.

³Wa ana nigawwi raas al-malik wa nikattir alaamaati wa ajaaybi fi balad Masir.

⁴Wa laakin al-malik yaaba ma yasma'ku. Wa be iidi ana, ninazzil khadabi fi Masir. Wa be ikhaabi al-ajiib, namrug cha'abi Bani Israa'iil min Masir hasab majmuu'aathum.

⁵Wa wakit ana nimidd iidi wa nadrub Masir wa namrug Bani Israa'iil minha, khalaas al-Masriyiin ya'arfu kadar ana bas Allah.»

⁶Wa khalaas, Muusa wa Haaruun sawwo kulla cheyy misil Allah amaraahum beyah.

⁷Muusa umrah 80 sana wa Haaruun umrah 83 sana wakit macho hajjo le malik Masir.

Al-malik raasah bigi gawi

⁸Wa Allah gaal le Muusa wa Haaruun:

⁹«Akuun al-malik yuguul leeku: <Sawwu giddaami cheyy waahid ajiib.> Khalaas, inta tuguul le Haaruun: <Chiil asaatak wa azgulha giddaam al-malik.> Wa l-asa tabga daabi.»

¹⁰Wa khalaas Muusa wa Haaruun macho le l-malik wa sawwo misil Allah amaraahum beyah. Haaruun zagal asaatah giddaam al-malik ma'a khaddaamiinah wa l-asa bigat daabi.

¹¹Wa l-malik naada al-ulama wa l-sahhaariin hana Masir. Humman kula be sihirhum sawwo nafs al-cheyy

12wa ayyi waahid minhum zagal asaatah wa isayhum bigo dabiib. Wa laakin asaata Haaruun zaratat isayhum.

13Wa be da kula, al-malik raasah bigi gawi wa aba ma simi' kalaam Muusa wa Haaruun misil Allah gaalah.

Al-waba hana almi al-bigi damm

14Wa Allah gaal le Muusa: «Al-malik hu raasah gawi ma yidoor yikhalli Bani Israa'iil yamurgu.

15Gumm amchi leyah be fajur wa talgaah maarig maachi ale bahar al-Niil. Wa inta amchi gaabilah fi khachum al-bahar. Wa chiil fi iidak al-asa al-awwal bigat daabi.

16Wa guul le l-malik: «Allah Rabb al-Ibraaniyiin rassalaani wa hu yuguul leek: “Khalli cha'abi yamurgu min baladak le ya'abuduuni fi l-sahara. Laakin daahu ya hassa' kula, inta abeet.”

17Khalaas, daahu Allah gaal: “Be misil da, inta ta'arif kadar ana bas Allah.” Wa da, wakint ana Muusa nadrub almi bahar al-Niil be l-asa al-fi iidi wa l-almi yabga damm.

18Wa huut al-bahar yumuutu wa l-bahar yabga afin wa l-Masriyiin ma yagdaru yacharbo al-almi da.»

19Wa battaan Allah gaal le Muusa: «Guul le Haaruun yichiil asaatah wa yimiddaha ale kulla l-almi hana Masir, almi al-fi l-buhaar wa l-rujuul wa l-ruhuud wa fi kulla bakaan al-indah almi. Wa kulla l-almi da yabga damm. Wa l-damm yukuun fi kulla balad Masir lahaddi l-almi al-gaa'id fi mawaa'iin hana hatab wa hajar.»

20Wa khalaas, Muusa wa Haaruun sawwo kulla cheyy misil Allah amaraahum beyah. Wa Haaruun rafa' al-asa wa darab almi bahar al-Niil giddaam al-malik wa khaddaamiinah. Wa kulla almi al-bahar bigi damm.

21Wa huut al-bahar maato wa l-bahar bigi afin. Wa l-Masriyiin ma gidro chirbo al-almi da. Wa almi fi kulla balad Masir bigi damm.

22Wa laakin al-sahhaariin hana Masir sawwo nafs al-cheyy be sihirhum. Wa raas al-malik bigi gawi wa aba ma simi' kalaam Muusa wa Haaruun misil Allah gaalah.

23Wa l-malik gabbal macha beetah wa ma hamma be l-cheyy da.

24Wa kulla l-Masriyiin nakato nugaar jamb al-bahar le yalga almi yacharbooh ahaan almi al-bahar ma bincharib.

25Wa tamma sab'a yoom min Allah darab al-bahar be l-waba da.

Khuruuj 8

Al-waba hana l-difde'

¹ Khalaas, Allah gaal le Muusa: «Amchi le l-malik wa guul leyah: «Daahu Allah gaal: «Khalli cha'abi yamurgu min baladak wa yamchu ya'abuduuni.

² Wa kan inta abeet ma tikhalliihum yamurgu, namla kulla baladak be difde'.

³ Wa l-bahar yinmali be difde' wa l-difde' yamurgu min al-bahar wa yadkhulu fi gasrak wa fi khurfitak al-tunuum foogah wa fi sariirak wa fi buyuut khaddaamiinak wa cha'abak wa fi furnak wa fi l-maa'uun al-yi'ajjunu foogah.

⁴ Wa l-difde' yarkabo foogak wa fi kulla khaddaamiinak wa fi cha'abak.»»

⁵ Wa ba'ad da, Allah gaal le Muusa: «Guul le Haaruun yimidd iidah al-indaha al-asa ale l-buhaar wa l-rujuul wa l-ruhuud wa marrig al-difde' fi kulla balad Masir.»

⁶ Khalaas, Haaruun madda iidah fi kulla bakaan al-indah almi fi Masir wa tawwaali al-difde' marago wa malo balad Masir.

⁷ Wa l-sahhaariin al-Masriyiin humman kula sawwo sihirhum wa marrago difde' fi l-balad.

⁸ Wa ba'ad da, al-malik naada Muusa wa Haaruun wa gaal leehum: «As'alo Allah yikhallisna ana wa cha'abi min al-difde'. Wa nikhalli Bani Israa'iil yamurgu le yigaddumu dahaaya le Allah.»

⁹ Wa Muusa gaal leyah: «Ooriini al-wakit al-inta tidoorah bas wa nas'al Allah fi chaanak inta wa fi chaan khaddaamiinak wa cha'abak le yidammir al-difde' al-gaa'idiin fi baladak wa fi buyuutak. Wa illa yifaddulu al-gaa'idiin fi l-bahar bas.»

¹⁰ Wa l-malik gaal leyah: «Khalli yukuun ambaakir bas.» Wa Muusa gaal: «Tamaam, yukuun misil inta tidoorah wa be da, ta'arif kadar ma fi cheyy al-yigaadir Allah Ilaahna.

¹¹ Al-difde' yikissu minnak wa min khaddaamiinak wa min cha'abak wa yamurgu min buyuutak. Illa yifaddulu al-gaa'idiin fi l-bahar bas.»

¹² Wa Muusa wa Haaruun marago min bakaan al-malik wa Muusa sa'al Allah le yikhallis al-malik min al-difde' al-nazzalaahum foogah.

¹³ Wa Allah khibil su'aal Muusa wa kulla l-difde' maato fi l-buyuut wa fi l-fadaayaat wa fi l-ziraa'a.

¹⁴ Khalaas, laayamoohum katiiriin marra waahid wa l-balad bigat afne.

¹⁵ Wa laakin wakit al-malik chaaf kadar hu anhalli khalaas, battaan gamma sawwa raas gawi wa aba ma simi' kalaam Muusa wa Haaruun misil Allah gaalah.

Al-waba hana ambaa'uuda

¹⁶ Wa ba'ad da, Allah gaal le Muusa: «Guul le Haaruun yimidd al-asa wa yadrub al-turaab wa l-ajaaj yugumm wa yabga ambaa'uuda fi kulla balad Masir.»

17 Wa sawwo misil da. Haaruun madda iidah al-indaha al-asa wa darab al-turaab. Wa l-ajaaj gamma wa bigi ambaa'uuda wa gammat taakul fi l-naas wa fi l-bahaayim. Wa kulla l-ajaaj hana l-turaab bigi ambaa'uuda fi kulla balad Masir.

18 Wa l-sahhaariin sawwo sihirhum le yigawwumu ambaa'uuda wa ma gidro. Wa laakin ambaa'uuda gaa'ide taakul fi l-naas wa fi l-bahaayim.

19 Wa l-sahhaariin gaalo le l-malik: «Da cheyy min gudrat al-Rabb.» Wa laakin al-malik sawwa raas gawi wa aba ma simi' kalaam Muusa wa Haaruun misil Allah gaalah.

Al-waba hana dubbaan amboojani

20 Wa ba'ad da, Allah gaal le Muusa: «Ambaakir gumm be fajur badri wa amchi gaabil al-malik fi wakit hu maachi fi khachum al-bahar. Wa guul leyah: «Daahu Allah gaal: “Khalli cha'abi yamurgu min baladak le ya'abuduuni.

21 Wa kan ma tikhalliikum yamurgu, nirassil leek dubbaan amboojani le khaddaamiinak wa le cha'abak wa fi buyuutak. Wa kulla buyuut al-Masriyiin wa l-ard al-humman gaa'idiin foogha yinmalu be dubbaan.

22 Wa laakin fi l-yoom da, ana nifannid been daarak inta wa turaab Goochan al-bakaan al-cha'abi saakniin foogah. Wa hinaak al-dubbaan ma yaju. Wa be da, inta ta'arif kadar ana Allah gaa'id fi lubb balad Masir.

23 Wa ana nafda cha'abi wa ninajjiikum min al-waba al-yalhag cha'abak inta. Wa l-cheyy al-ajjib da yabga ambaakir.”»

24 Wa Allah sawwa al-cheyy da misil hu gaalah. Wa dubbaan amboojani malo gasir al-malik wa buyuut khaddaamiinah wa kulla balad Masir addammarat.

25 Wa be da, al-malik naada Muusa wa Haaruun wa gaal leehum: «Amchu gaddumu dahaaya le ilaahku laakin gaddumuuhum hini fi Masir.»

26 Wa Muusa gaal: «La, aniina ma nagdaro nisawwu misil da. Achaan al-dahaaya al-aniina nigaddumuuhum le Allah Ilaahna dool haraam le l-Masriyiin. Wa kan nigaddumu al-haraam fi giddaamhum, humman ma yugummu yarjumuuna walla?

27 Waajib namchu masaafit talaata yoom fi l-sahara hatta nigaddumu le Allah Ilaahna dahaaya misil hu amaraana beyah.»

28 Wa khalaas, al-malik gaal: «Tamaam! Ana nikhalliiku tamurgu le tigaddumu dahaaya le Allah ilaahku fi l-sahara. Laakin ma tamchu ba'iid wa battaan as'alo Allah fi chaani.»

29 Wa Muusa radda wa gaal: «Ana namrug min beetak wa nas'al Allah kadar ambaakir al-dubbaan yikissu minnak wa min khaddaamiinak wa min cha'abak. Wa laakin, ya l-malik, ma tukhuchchina battaan wa la tadhar Bani Israa'iil ma yamurgu le yamchu yigaddumu dahaaya le Allah.»

³⁰Wa Muusa marag min bakaan al-malik wa sa'al Allah.

³¹Wa Allah khibil su'aalah wa rafa' al-waba hana l-dubbaan min al-malik wa min khaddaamiinah wa min cha'abah. Wa dubbaanaay waahide kulla ma faddalat.

³²Wa laakin al-malik battaan sawwa raas gawi wa aba ma khalla Bani Israa'iil yamurgu min baladah.

Khuruuj 9

Al-waba hana moot al-bahaayim

¹Wa ba'ad da, Allah gaal le Muusa: «Amchi le l-malik wa guul leyah: «Daahu Allah Rabb al-Ibraaniyiin gaal: “Khalli cha'abi yamurgu wa yamchu le ya'abuduuni.

²Wa kan inta abeet ma tikhalliikum yamurgu,

³ana Allah ninazzil waba chadiid fi bahaaymak al-gaa'idiin fi l-khala wa humman al-kheel wa l-hamiir wa l-jumaal wa l-bagar wa l-khanam.

⁴Wa fi l-yoom da, ana Allah nifannid ambeen bahaayim Bani Israa'iil wa bahaayim al-Masriyiin. Wa bahiime waahide kula min bahaayim Bani Israa'iil ma tumuut.”»

⁵Wa Allah gata' al-wakit wa gaal: «Ambaakir, ana nisawwi al-cheyy da fi balad Masir.»

⁶Wa ambaakir, Allah naffaz al-cheyy da. Wa kulla bahaayim al-Masriyiin maato wa laakin min bahaayim Bani Israa'iil, bahiime waahide kula ma maatat.

⁷Wa l-malik rassal naas achaan yi'akkudu min al-cheyy al-bigi da. Wa be misil da, hu irif kadar min bahaayim Bani Israa'iil, bahiime waahide kula ma maatat. Laakin al-malik sawwa raas gawi wa aba ma khalla Bani Israa'iil yamurgu min baladah.

Al-waba hana l-hubuun

⁸Wa ba'ad da, Allah gaal le Muusa wa Haaruun: «Chiilu rumaad min al-furun fi iideeku wa khalli Muusa yichattitah fi l-hawa giddaam al-malik.

⁹Wa l-rumaad da yabga ajaaj wa yikhatti kulla balad Masir. Wa yisabbib hubuun al-yabgo awaawiir amtchulmo fi l-naas wa l-bahaayim fi kulla balad Masir.»

¹⁰Wa khalaas, humman chaalo rumaad min al-furun wa macho giddaam al-malik. Wa Muusa chattatah fi l-hawa. Wa l-rumaad sabbab hubuun al-bigo awaawiir amtchulmo fi l-naas wa l-bahaayim.

¹¹Wa sahhaariin balad Masir ma gidro gaabalo Muusa achaan humman zaathum malaaniin be l-hubuun misil kulla l-Masriyiin.

¹²Wa Allah gawwa raas al-malik wa l-malik aba ma simi' kalaam Muusa wa Haaruun misil Allah gaalah le Muusa.

Al-waba hana l-barad

13 Wa battaan Allah gaal le Muusa: «Gumm be fajur badri wa amchi gaabil al-malik wa guul leyah: «Daahu Allah Rabb al-Ibraaniyiin gaal: “Khalli cha’abi yamurgu wa yamchu le ya’abuduuni.

14 Wa fi l-marra di, kan inta abeet ana ninazzil kulla nafar hana waba foogak inta wa fi khaddaamiinak wa fi cha’abak. Wa be da, inta ta’arif kadar ma fi ilaah misli ana fi kulla l-ard.

15 Wa awwal ana nagdar nimidd iidi wa nadurbak be l-waba, inta wa cha’abak wa nuguchchuku min al-ard.

16 Wa laakin ana khalleetak achaan niwassifak gudurti wa yihajju be usmi fi kulla l-ard.

17 Wa daayman, inta gaa’id tadhar cha’abi wa ma tikhalliikum yamurgu min baladak.

18 Fi chaan da ambaakir fi nafs al-wakit, ana ninazzil barad chadiid. Wa barad misil da, yoom waahid ma nazal fi Masir min yoom assasooaha lahaddi l-yoom.

19 Wa hassa’ da, gabbil bahaaymak wa kulla maalak al-gaa’idiin fi l-khala. Kan naas walla bahaayim kula ga’ado fi l-khala wa ma dakhalo fi l-buyuut, al-barad yanzil fooghum wa yaktulhum.”»

20 Wa waahidiin min khaddaamiin al-malik khaafo min kalaam Allah. Wa gabbalo abiidhum wa bahaayimhum wa dassoohum fi buyuuthum.

21 Wa waahidiin kamaan ma hammo be kalaam Allah da wa khallo abiidhum wa bahaayimhum fi l-khala.

22 Wa Allah gaal le Muusa: «Arfa’ iidak ale l-sama. Khalli al-barad yanzil fi kulla balad Masir fi l-naas wa fi l-bahaayim wa fi kulla nabaataat al-ziraa’a al-fi l-balad.»

23 Wa khalaas, Muusa rafa’ asaatah ale l-sama wa Allah rassal dagdaag wa barad wa ra’ad nazal fi l-ard. Wa Allah nazzal al-barad da fi kulla balad Masir.

24 Wa barad wa ra’ad chadiid marra waahid misil da, yoom waahid ma nazalo fi Masir min yoom assasooaha lahaddi l-yoom.

25 Wa fi kulla balad Masir, al-barad darab kulla cheyy al-gaa’id barra fi l-khala min al-naas wa l-bahaayim. Wa battaan dammar kulla nabaataat al-ziraa’a wa kassar kulla chadar al-khaaba.

26 Wa illa turaab Goochan bakaan Bani Israa’iil gaa’idiin foogah bas, al-barad ma nazal foogah.

27 Wa ba’ad da, al-malik naada Muusa wa Haaruun wa gaal leehum: «Hassa’ da, ana bas muznib. Ana wa cha’abi kullina ke aasiyiin wa Allah hu bas indah al-hagg.

28 As’alo leyi Allah achaan al-dagdaag wa l-barad yagiifu. Wa ana nikhalliiku tamurgu wa battaan ma nadharku.»

29 Wa khalaas, Muusa gaal leyah: «Kan ana maragt min al-hille, narfa' iideeni le Allah nas'alah wa l-dagdaag wa l-barad yagiifu. Wa be da, inta ta'arif kadar al-ard hint Allah.

30 Wa laakin ana na'arif kadar inta wa khaddaamiinak lissaa'ku ma khaayfiin min Allah Ilaahna.»

31 Wa fi l-wakit da, al-kattaan wa l-gameh al-abyad addammaro achaan al-kattaan nawwar wa l-gameh al-abyad sawwa iyaal.

32 Wa laakin al-gameh al-ahmar wa gameh al-kadaade ma addammaro achaan al-wakit al-baldo foogah lissaa' ma ja.

33 Wa wakit Muusa marag min bakaan al-malik, marag barra min al-hille wa rafa' iideenah le Allah. Wa khalaas, al-dagdaag wa l-barad wa l-matara wagafo.

34 Wakit al-malik chaaf al-matara wa l-barad wa l-dagdaag wagafo, hu ma'a khaddaamiinah sawwo battaan nafs al-zanib misil awwal wa gawwo ruuseehum ziyaada.

35 Wa l-malik sawwa raas gawi wa aba ma khalla Bani Israa'iil yamurgu min baladah, misil Allah gaalah be waasitat Muusa.

Khuruuj 10

Al-waba hana l-jaraad

1 Wa ba'ad da, Allah gaal le Muusa: «Amchi le l-malik achaan ana bas gawweet ruuseehum hu wa khaddaamiin le nisawwi ajaaybi fi usuthum.

2 Wa be da, inta tagdar tihajji le iyaalak wa le iyaal iyaalak be l-ta'ab al-ana jibtah fi l-Masriyiin wa ajaaybi al-sawweethum fi baladhun. Wa be misil da, ta'arfu kadar ana bas Allah.»

3 Wa khalaas, Muusa wa Haaruun macho le l-malik wa gaalo leyah: «Daahu Allah Rabb al-Ibraaniyiin gaal: «Lahaddi mata inta taaba ma tidangir giddaami? Khalli cha'abi yamurgu wa yamchu le ya'abuduuni!

4 Wa kan abeet ma tikhalli cha'abi yamurgu, khalaas ambaakir ana nirassil jaraad fi baladak.

5 Wa l-jaraad yikhatti kulla l-ard lahaddi al-ard ma tinchaaf battaan. Wa yaakul kulla l-khadaar al-ma dammarah al-barad. Wa ma yikhalli leeku ayyi warchaal fi chadar al-kadaade.

6 Wa l-jaraad yamla gusuurak wa buyuut khaddaamiinak wa buyuut kulla l-Masriyiin. Wa cheyy misil da ma kaan min zaman juduudak lahaddi l-yoom.» Wa Muusa marag min bakaan al-malik.

⁷Wa khaddaamiin al-malik gaalo leyah: «Lahaddi mata charak al-naadum da yakrubna? Khalli al-rujaal yamurgu wa yamchu le ya'abudu Allah ilaahhum! Inta ma gaa'id tichiif kadar balad Masir addammarat?»

⁸Wa khalaas, humman gabbaloohum le Muusa wa Haaruun wa jaaboohum giddaam al-malik. Wa hu gaal leehum: «Amchu a'abudu Allah ilaahku. Wa laakin yaatumman al-yamchu?»

⁹Wa Muusa radda leyah wa gaal: «Aniina namchu be subyaanna wa chiyyaabna wa awlaadna wa banaatna wa bagarna wa khanamna achaan ni'ayyudu iid le Allah.»

¹⁰Wa l-malik achchammat leehum wa gaal: «Yo zeen, Allah yukuun ma'aaku! Abadan ana ma nikhalliiku yamurgu ma'a awiinku wa iyaalku achaan al-charr gaa'id yinchaaf fi uyuunku.

¹¹Wa l-cheyy al-dawwartuuh da ma mumkin. Al-rujaal wiheedhum bas yamchu le ya'abudu Allah. Da bas al-cheyy al-intu talabtuuh minni.» Wa khalaas, taradoohum min giddaam al-malik.

¹²Wa ba'ad da, Allah gaal le Muusa: «Arfa' iidak foog balad Masir achaan al-jaraad yikhatti kulla l-balad wa yaakul kulla l-gechch al-fi l-ard wa kulla cheyy al-khallaah al-barad.»

¹³Wa khalaas, Muusa madda asaatah foog al-balad wa Allah jaab riih min al-sabaah wa l-riih saagat tuul al-nahaar wa tuul al-leel. Wa ambaakir be fajur, al-riih jaabat al-jaraad.

¹⁴Wa l-jaraad mala kulla balad Masir wa ansabba fi ayyi bakaan be katara. Wa cheyy misil da abadan ma kaan fi turaab Masir wa battaan ma yukuun.

¹⁵Wa l-jaraad khatta kulla l-ard wa l-ard bigat dalma min al-jaraad. Wa akal kulla l-gechch al-fi l-ard wa kulla iyaal al-chadar wa kulla cheyy al-khallaah al-barad. Wa ma faddal cheyy min al-khadaar wa la min al-chadar wa la min gechch al-kadaade fi kulla balad Masir.

¹⁶Wa tawwaali ke, al-malik naada Muusa wa Haaruun wa gaal: «Ana aznab fiiku wa fi Allah ilaahku.

¹⁷Hassa' da, saamuhuuni. Ana muznib. Wa battaan as'alo leyi Allah ilaahku le yarfa' minnina al-waba da.»

¹⁸Wa Muusa marag min bakaan al-malik wa sa'al Allah.

¹⁹Wa khalaas, Allah nazzal riih chadiide min al-kharib wa l-riih di chaalat al-jaraad wa daffagatah fi l-bahar al-Ahmar. Wa jaraadaay waahide kula ma faddalat fi ard Masir.

²⁰Wa laakin Allah gawwa raas al-malik wa l-malik ma khalla Bani Israa'iil yamurgu min baladah.

Al-waba hana l-dalaam

- ²¹Wa ba'ad da, Allah gaal le Muusa: «Arfa' iidak ale l-sama wa dalaam azrag kurum yikhatti balad Masir. Kan naadum yichiifah, yuguul al-dalaam da misil yilammisah.»
- ²²Wa Muusa rafa' iidah ale l-sama wa khalaas, dalaam azrag kurum khatta balad Masir muddit talaata yoom.
- ²³Wa fi l-talaata yoom dool, al-Masriyiin ma gidro yichchaawafo ambeenaathum wa naadum waahid kula ma gidir yamrug min beetah. Wa laakin fiyah deyy fi l-bakaan al-saakniin foogah Bani Israa'iil.
- ²⁴Wa l-malik naada Muusa wa gaal leyah: «Hassa' da, amchu! Intu wa awiinku wa iyaalku amchu a'abudu Allah. Wa khanamku wa bagarku kamaan yifaddulu hini.»
- ²⁵Wa laakin Muusa gaal: «Kan ke da, inta bas tantiina al-bahaayim al-nigaddumuuhum dahaaya muharragiin wa dahaaya aakhariin le Allah Ilaahna walla? Da ma yabga.
- ²⁶Kulla bahaayimna yamchu ma'aana wa bahiime waahide kula ma tifaddil ahaan minhum bas nigaddumu dahaaya le na'abudu Allah Ilaahna. Wa aniina zaatna ke ma na'arfu al-bahaayim al-weenu al-nigaddumuuhum le Allah illa kan wisilna hinaak.»
- ²⁷Wa laakin Allah gawwa raas al-malik wa l-malik aba ma khallaahum yamurgu min baladah.
- ²⁸Wa hu gaal le Muusa: «Yalla! Amrug min beeti! Wa abadan ma taji tagiif giddaami. Battaan kan jiiit wagaft giddaami, tumuut!»
- ²⁹Wa Muusa gaal: «Sameh, misil inta gultah. Battaan ana ma naji nagiif giddaamak.»

Khuruuj 11

Muusa hajja be moot awlaad al-bikir

- ¹Wa Allah gaal le Muusa: «Ana ninazzil al-waba al-akhiir fi l-malik wa fi l-Masriyiin. Wa ba'ad da, hu yikhalliiku tamurgu min hini. Ma bas hu yikhalliiku tamurgu laakin yatrudku marra waahid min baladah!
- ²Wa hassa', guul le Bani Israa'iil waajib ayyi raajil yatlub min jaarah wa ayyi mara tatlub min jaaritha achya hana fudda wa dahab.»
- ³Wa Allah sawwa Bani Israa'iil ligo rida al-Masriyiin. Wa Muusa kula naadum muhimm fi Masir wa fi uyuun khaddaamiin al-malik. Wa kulla l-naas gaa'idiin yikarrumuuh.
- ⁴Wa Muusa gaal le l-malik: «Daahu Allah gaal: «Fi ust al-leel ana nuchugg balad Masir.

⁵Wa ayyi wald bikir al-fi Masir yumuut min wald al-bikir hana Fir'oon al-gaa'id fi kursi al-muluk lahaddi wald al-bikir hana l-khaadim al-tarhak al-gameh. Wa kulla awlaad al-bikir hana l-bahaayim kula yumuutu.

⁶Wa fi Masir yabga baki chadiid al-ma bigi yoom waahid wa battaan ma yabga.

⁷Laakin fi bakaan Bani Israa'iil, kalib waahid kula ma yanbah foog naadum walla foog bahiime. Wa be da, ta'arfu kadar ana Allah nifannid been Bani Israa'iil wa l-Masriyiin.»»

⁸Wa Muusa gaal battaan: «Kulla khaddaamiinak yaju yasjudu giddaami wa yachhadooni wa yuguulu: «Amchi inta wa kulla cha'abak!» Wa illa ba'ad da bas, ana namchi.» Wa Muusa marag min bakaan al-malik za'laan bilheen.

⁹Wa awwal, Allah gaal le Muusa: «Al-malik ma yasma'ku! Wa fi chaan da, niziid ajaaybi fi Masir.»

¹⁰Khalaas, Muusa wa Haaruun sawwo al-ajaayib al-katiiriin dool giddaam al-malik laakin Allah gawwa raasah wa l-malik aba ma khalla Bani Israa'iil yamurgu min Masir.

Khuruuj 12

Gawaaniin iid al-Fisha

¹Wa Allah gaal le Muusa wa Haaruun fi Masir:

²«Min hassa', al-chahar da yabga leeku chahar bidaayit al-sana wa awwal chahar fi chuhuur al-sana.

³Amchu guulu le kulla mujtama' Bani Israa'iil kadar fi yoom 10 hana l-chahar da, ayyi naadum yichiil hamal waahid le aayiltah walla le beetah.

⁴Wa kan naas al-beet chiyya ma yagdaru yaakulu kulla l-hamal da, khalli yilimmu ma'a jiiraanhum al-gariibiin wa yigassumuuh ale adadhum. Wa ayyi naadum ya'azil hamal al-yitimm le naasah.

⁵Wa waajib ta'azulu hamal aw sakhil wald sana al-ma indah ayyi eeb.

⁶«Wa tikhalluuh yagood lahaddi yoom 14 hana l-chahar. Wa kulla mujtama' Bani Israa'iil yadbaho humlaanhum be makhrib.

⁷Wa khalli yichiilu min al-damm da wa yamsahooh fi l-iidaan al-itneen hana l-baab wa uudah al-foogaani hana l-beet al-yaakulu foogah al-hamal.

⁸Wa yutuchchu al-laham da wa be l-leel, yaakuluuh be khubza bala tawwaara wa be khadaar murr.

⁹Wa ma taakulu al-laham da neyy walla murakkab laakin tuchchuuh kaamil fi naar be raasah wa rijileenah wa butuunah.

10 Wa kadar le fajur da, ma tikhallu minnah cheyy. Wa kan cheyy faddal kamaan, harruguuh.

11 «Wa daahu kikkeef taakulu al-akil da. Aakuluuh sulubku marbuut wa be ni'leeku fi rijleeku wa akurba isayku fi iideeku wa aakuluuh ajala. Wa da iid al-Fisha le Allah.

12 Wa fi l-leele di, ana nuchugg balad Masir wa naktul ayyi wald bikir hana l-naas wa hana l-bahaayim. Wa be misil da, ni'aakhib ilaahaat balad Masir ahaan ana Allah.

13 Wa l-damm da yabga leeku alaama al-tahmiiku fi l-buyuut al-intu saakniin fooghum. Wa kan ana chift al-damm da, nibaari buyuutku wa l-waba hana l-moot ma yalhagku wakiti ni'aakhib al-Masriyiin.

14 «Wa l-yoom da, yabga leeku yoom al-tizzakkaro foogah. Wa ti'ayyudu daayman al-iid da le Allah wa da yabga leeku chart daayim min zurriye le zurriye.»

Akil al-Khubza bala Tawwaara

15 Wa battaan Allah gaal: «Fi muddit sab'a yoom, aakulu khubza bala tawwaara. Min al-yoom al-awwal, ma tikhallu fi buyuutku al-tawwaara. Wa min al-yoom al-awwal lahaddi l-yoom al-saabi', kan naadum akal khubza al-indaha tawwaara, waajib yafsuluh min Bani Israa'iil.

16 Wa fi l-yoom al-awwal wa l-yoom al-saabi', tilimma malamma khaassa le ta'abuduuni. Wa fi l-ayyaam dool, ma takhdumu illa tisawwu akil le nufuusku bas.

17 Wa ti'ayyudu iid al-Khubza bala Tawwaara ahaan fi l-yoom da bas, ana maragtuku min Masir hasab majmuu'atku. Wa l-iid da yabga leeku chart daayim min zurriye le zurriye.

18 Wa min yoom 14 hana l-chahar al-awwal lahaddi yoom 21, taakulu khubza bala tawwaara be makhrib.

19 Fi muddit al-sab'a yoom dool, tawwaara ma tagood fi buyuutku. Wa ayyi naadum al-akal khubza al-indaha tawwaara da, waajib yafsuluh min mujtama' Bani Israa'iil, kan ajnabi walla kan min Bani Israa'iil kula.

20 Ma taakulu abadan khubza al-indaha tawwaara fi l-ayyaam dool. Wa fi ayyi bakaan al-saakniin foogah, taakulu illa khubza bala tawwaara.»

Iid al-Fisha

21 Wa ba'ad da, Muusa naada kulla chuyuukh Bani Israa'iil wa gaal leehum: «Ayyi waahid yichiil hamal le aayiltah wa yadbahah le iid al-Fisha.

22 Wa chiilu rubta hana warchaal zuufa wa dissuaha fi damm al-hamal al-sabbeetuuh fi maa'uun. Wa amsaho beyah al-iidaan al-itneen hana l-baab wa uudah al-foogaani. Wa naadum waahid kula minku ma yamrug min beetah lahaddi l-fajur.

²³Wakit Allah yuchugg balad Masir le yadrub al-Masriyiin, kan hu yichiif al-damm al-masahtuuh fi l-iidaan al-itneen hana l-baab wa uudah al-foogaani, hu yibaari buyuutku wa yadhar waba al-moot ma yadkhul fi buyuutku wa yadrubku.

²⁴«Wa l-cheyy da yabga leeku wa le zurriiyitku chart daayim.

²⁵Wa wakit tadhulu fi l-balad al-Allah gaal yantiiku da, titabbugu al-gaanuun da.

²⁶Akuun iyaalku yas'alooku wa yuguulu: «Al-iid da ma'anaatah chunu?»

²⁷Intu guulu leehum: «Nadbaho dahiiyat iid al-Fisha le Allah achaan Allah baara buyuutna aniina Bani Israa'iil fi Masir. Wakit hu darab al-Masriyiin, hu baara buyuutna wa najjaana.» Wa fi l-bakaan da, kulla cha'ab Bani Israa'iil dangaro wa sajado.

²⁸Wa Bani Israa'iil macho wa sawwo kulla cheyy misil Allah amar beyah Muusa wa Haaruun.

Waba moot awlaad al-bikir

²⁹Wa khalaas fi ust al-leel, Allah katal kulla awlaad al-bikir al-fi Masir min wald al-bikir hana Fir'oon al-gaa'id fi kursi al-muluk lahaddi awlaad al-bikir hana l-masaajjin wa awlaad al-bikir hana l-bahaayim.

³⁰Wa fi l-leele di, al-malik wa kulla khaddaamiinah wa kulla l-Masriyiin gammo min al-noom wa bako baki chadiid achaan beet al-ma indah moot ke ma fiih.

³¹Wa l-malik naada Muusa wa Haaruun fi ust al-leel wa gaal leehum: «Yalla gummu! Amurgu min baladi, intu wa cha'ab Bani Israa'iil. Amchu a'abudu Allah misil intu talabtuuh minni.

³²Wa chiilu khanamku wa bagarku misil gultuuh. Amchu wa as'alo Ilaahku yibaarikni ana kula!»

³³Wa l-Masriyiin yahsubu humman kulluhum yumuutu. Khalaas, gammo ya'asuru Bani Israa'iil achaan yamurgu ajala min baladhum.

Al-khuruuj min Masir

³⁴Wa cha'ab Bani Israa'iil chaalo ajiin al-khubza al-lissaa' ma indah tawwaara wa khattooh fi taasaat wa rabatooh fi khulgaanhum wa khattooh fi kataafeehum.

³⁵Wa Bani Israa'iil sa'alo al-Masriyiin achya hana fudda wa dahab wa khulgaan misil Muusa gaalah.

³⁶Wa Allah sawwa Bani Israa'iil ligo rida al-Masriyiin. Wa antoohum kulla cheyy al-sa'aloohum wa be misil da, Bani Israa'iil kasabo maal al-Masriyiin.

³⁷Wa ba'ad da, Bani Israa'iil gammo min madiinat Ra'amsiis wa macho ale Sukkuut. Wa adadhum 600 000 rujaal maachiin be rijleehum wa da bala adad al-awiinlum wa l-iyaaalum.

38 Wa chaalo bagar wa khamam katiiriin marra waahid. Wa macho ma'aahum naas katiiriin min gabaayil aakhariin.

39 Wa Bani Israa'iil sallalo khubza bala tawwaara be l-ajiin al-chaalooch min Masir al-lissaa' ma indah tawwaara. Wa da achaan al-Masriyiin taradoochum min Masir wa ma ligo wakit achaan yijahhuzu le nufuushum zaad.

40 Wa Bani Israa'iil aacho muddit 430 sana fi Masir.

41 Wa ba'ad 430 sana fi l-yoom al-muhaddad, kulla cha'ab Allah marago min balad Masir hasab majmuu'aathum.

42 Wa fi l-leele di, Allah raakhab tuul al-leel fi chaan cha'abah le yamrughum min Masir. Wa fi chaan da, waajib Bani Israa'iil yisaahuru le Allah fi l-leele di min zurriye le zurriye.

Allah zaad gawaaniin hana iid al-Fisha

43 Wa Allah gaal le Muusa wa Haaruun: «Daahu gawaaniin hana iid al-Fisha. Ayyi naadum al-ma min Bani Israa'iil ma yaakul ma'aaku akil al-iid.

44 Wa l-abid al-chareetuuh ma yaakul ma'aaku illa kan tahhartuuh.

45 Wa ayyi deef walla ajnabi al-yakhdim leeku be gurus ma yaakul ma'aaku.

46 Wa l-hamal da aakuluuh daakhal fi lubb al-beet wa ma tamurgu lahamah barra min al-beet. Wa ma taksuru waahid min udaamah.

47 Wa kulla mujtama' Bani Israa'iil yi'ayyid al-iid da.

48 Wa kan naadum ajnabi gaa'id ma'aaku wa yidoor yi'ayyid al-iid le Allah, waajib titahhuruuh. Wa hu yitahhir kulla l-dukuur al-gaa'idiin fi beetah. Wa misil da, yagdar yi'ayyid al-iid misil waahid min Bani Israa'iil. Laakin ayyi raajil al-ma mutahhar ma yaakul akil al-iid da.

49 Wa da nafs al-gaanuun le naadum al-min Bani Israa'iil wa le l-ajnabi al-saakin ma'aaku.»

50 Wa kulla Bani Israa'iil sawwo kulla cheyy misil Allah amar beyah Muusa wa Haaruun.

51 Wa fi l-yoom da bas, Allah marag Bani Israa'iil min Masir hasab majmuu'aathum.

Khuruuj 13

Iid al-Khubza bala Tawwaara

1 Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

2 «Khassis leyi kulla wald bikir al-wildooh fi lubb Bani Israa'iil wa fi l-bahaayim. Dool yabgo hineeyi ana.»

³Wa Muusa gaal le l-naas: «Kulli sana, zakkuru fi l-yoom al-maragtu beyah min Masir balad al-ubuudiiye. Achaan Allah maragaaku min Masir be gudurtah. Ma taakulu khubza al-indaha tawwaara fi l-yoom da!

⁴Da al-yoom al-intu maragtu beyah min Masir fi chahar al-Ganaadiil.

⁵Allah halaf le juduudku wa gaal yantiiku balad al-malaane be l-laban wa l-asal. Wa di balad al-Kan'aaniyiin wa l-Hittiyiin wa l-Amuuriyiin wa l-Hiwwiyiin wa l-Yabuusiyyiin. Wa wakit Allah waddaaku hinaak, fi kulli sana waajib ti'ayyudu fi nafs al-chahar.

⁶Wa fi muddit sab'a yoom, aakulu khubza bala tawwaara bas. Wa fi l-yoom al-saabi', ayyudu le Allah.

⁷Fi muddit sab'a yoom, intu taakulu khubza bala tawwaara. Wa ma tikhallu khubza al-indaha tawwaara wa la tawwaara tagood fi kulla baladku.

⁸«Wa ayyi sana fi l-iid da, intu tifassuru le iyaalku ma'ana al-iid da wa tuguulu leehum: «Ni'ayyudu al-iid da achaaan nizzakkaro al-cheyy al-Allah sawwa leena wakit maragaana min Masir.»

⁹Wa l-iid da yabga leeku zikra misil alaama al-yarbutuuha al-naas fi iideehum aw fi jabhaathum achaaan ma yanso al-cheyy al-muhimm leehum. Al-iid da yizakkirku kadar waajib tiballukhu wasaaya Allah, hu al-maragaaku min Masir be iidah al-chadiide.

¹⁰Wa waajib titabbugu al-gaanuun da fi l-yoom al-magtuu' leyah fi kulli sana.»

Ayyi wald bikir mukhassas le Allah

¹¹Wa Muusa gaal battaan: «Allah yiwaddiiku fi balad al-Kan'aaniyiin misil hu halaf leeku wa le juduudku wa gaal yantiha leeku.

¹²Fi l-wakit da, khassusu leyah kulla awlaad al-bikir. Kulla awlaad al-bikir al-dukuur min al-naas wa min al-bahaayim yabgo khaassiin le Allah.

¹³Wa ayyi wald bikir hana l-hamiir, chiilu fi badalah kharuuf. Wa kan ma baddaltuuh kamaan, aksuru ragabatah. Wa laakin ayyi wald bikir min iyaalku intu al-insaan, afdooh.

¹⁴«Wa akuun iyaalku yas'alooku wa yuguulu leeku: «Maala tisawwu al-cheyy da?» Khalaas, ruddu leehum wa guulu: «Allah maragaana be gudurtah min Masir balad al-ubuudiiye.

¹⁵Wa l-malik sawwa raas gawi wa aba ma khallaana namurgu min balad Masir. Wa be da, Allah katal kulla awlaad al-bikir min al-naas wa min al-bahaayim fi balad Masir. Wa fi chaan da, nadbaho le Allah kulla awlaad al-bikir al-dukuur min bahaayimna. Wa laakin awlaad al-bikir hineena kamaan, nafdoohum.»

16Wa l-iid da yabga leeku zikra misil alaama al-yarbutuuha al-naas fi iideehum aw fi jabhaathum achaan ma yanso al-cheyy al-muhimm leehum. Wa misil da, ma tanso kadar Allah maragaaku min Masir be gudurtah.»

Bani Israa'iil addo jamb al-bahar

17Wakit Fir'oon malik Masir khalla Bani Israa'iil marago, al-Rabb ma waddaahum be l-derib al-yuchugg balad al-Filistiyyin hatta kan al-derib da gariib kula. Achaan hu irif kan humman yiwaajuhu harib, yandamo le marigiinlum wa battaan yigabbulu fi Masir.

18Wa l-Rabb waddaahum ale l-sahara be derib aakhar al-yi'addi be l-bahar al-Ahmar. Wa Bani Israa'iil marago min Masir jaahiziin le l-harib.

19Wa Muusa chaal ma'aayah udaam Yuusuf achaan zamaan wakit Yuusuf hayy, hallafaahum le Bani Israa'iil wa gaal leehum: «Akiid al-Rabb yifakkir leeku. Wa wakit tamurgu min hini, waddu udaami ma'aaku.»

20Wa Bani Israa'iil gammo macho min Sukkuut wa nazalo fi Itaam fi khachum al-sahara.

21Wa Allah maachi giddaamhum be l-nahaar fi amuud hana sahaab le yuguudhum fi l-derib wa be l-leel fi amuud hana naar le yidawwi leehum. Achaan be da, yagdaru yuruukhu leel wa nahaar.

22Wa amuud al-sahaab al-yuguudhum be l-nahaar wa amuud al-naar al-yuguudhum be l-leel ma kasso minlum abadan.

Khuruuj 14

1Wakit humman fi Itaam, Allah hajja le Muusa wa gaal:

2«Guul le Bani Israa'iil khalli yigabbulu chiyya wa yagoodu giddaam Khachum al-Hiruut. Wa da ambeen Migduul wa l-bahar, mugaabil Ba'al Safuun. Wa fi l-bakaan da bas, intu tanzulu jamb al-bahar.

3Wa khalaas, Fir'oon malik Masir yifakkir wa yuguul: «Daahu Bani Israa'iil waddaro fi l-kadaade wa l-sahara sajanathum.»

4Wa battaan ana nigawwi raas Fir'oon wa hu yamchi waraaku le yakrubku. Wa be da, ana niwassif gudurti al-majiide beyah hu wa askarah. Wa misil da, kulla l-Masriyyin ya'arfu kadar ana bas Allah.» Wa Bani Israa'iil macho nazalo fi l-bakaan da misil Allah amaraahum.

Al-Masriyyin macho wara Bani Israa'iil

5Wakit Fir'oon malik Masir simi' kadar Bani Israa'iil arrado minnah, tawwaali lamma khaddaamiinah wa khayyaro fikirhum wa gaalo: «Chunu al-aniina sawweena da? Khalleena Bani Israa'iil marago min baladna. Waddarna al-iid al-takhdim leena!»

- ⁶Wa l-malik chaal arabaatah hana l-harib wa kulla askarah.
- ⁷Chaal 600 arabaat harib min al-noo' al-adiil wa l-arabaat al-aakhariin hana l-Masriyiin kamaan taaba'oohum be wara. Wa fi ayyi waahide fiyah zaabit.
- ⁸Wa Allah gawwa raas malik Masir achaan yamchi wara Bani Israa'iil al-marago wa maachiin farhaaniin be hurriiyithum.
- ⁹Al-Masriyiin macho wara Bani Israa'iil be kulla kheel al-malik wa arabaatah wa siyaadhum wa kulla deechah. Wa lihgoohum le Bani Israa'iil fi l-bakaan al-humman nazalo foogah jamb al-bahar fi Khachum al-Hiruut mugaabil Ba'al Safuun.
- ¹⁰Wakit malik Masir gaa'id yigarrib leehum, Bani Israa'iil chaafu min ba'iid al-Masriyiin jaayiin waraahum. Wa min chiddit al-khoof, aato wa gaalo: «Ya Allah, najjiina!»
- ¹¹Wa fi l-bakaan da, laamooh le Muusa wa gaalo: «Fi Masir ma fi khubuur walla? Maala jibtina numuutu fi l-sahara di? Le chunu maragtina min Masir?»
- ¹²Wa fi chaan da bas, wakit aniina fi Masir kallamnaak wa gulna leek: «Khalliina saakit! Nagoodu abiid le l-Masriyiin bas. Da akheer leena min numuutu fi l-sahara!»
- ¹³Wa laakin Muusa radda leehum wa gaal: «Ma takhaafu! Agoodu bakaan waahid wa chiifu kikkeef al-yoom Allah yinajjiiku! Al-Masriyiin al-intu gaa'idiin tichiifuuhum al-yoom, abadan ma tichiifuuhum!»
- ¹⁴Daahu Allah yihaarib aduuku. Wa laakin intu kamaan, agoodu saakit bas.»

Allah sabbat guluub Bani Israa'iil

- ¹⁵Khalaas, Allah gaal le Muusa: «Maala tikoork leyi battaan? Guul le Bani Israa'iil khalli yichiilu deribhum wa yamchu!»
- ¹⁶Kan leek inta, arfa' asaatak foog wa midd iidak ale l-bahar wa yinchagga bakaanteen. Wa fi ust al-bahar, al-turaab yabga yaabis wa Bani Israa'iil yagta'o al-bahar raaykhiin be rijleehum fi l-turaab al-yaabis da.
- ¹⁷Wa fi l-bakaan da, ana nigawwi raas al-Masriyiin achaan yadkhulu waraaku fi l-bahar. Wa khalaas, ana niwassif gudurti al-majiide be Fir'oon malik Masir wa deechah wa arabaatah hana l-harib wa siyaad kheelah.
- ¹⁸Wa wakit niwassifhum gudurti al-majiide be malik Masir wa arabaatah wa siyaad kheelah, khalaas al-Masriyiin ya'arfu kadar ana bas Allah.»
- ¹⁹Wa malak Allah al-awwal maachi giddaam fariig Bani Israa'iil gabbal wa ga'ad waraahum. Wa amuud al-sahaab al-awwal maachi giddaamhum kula gabbal wa ga'ad waraahum.

20 Wa amuud al-sahaab wagaf been mu'askar al-Masriyiin wa fariig Bani Israa'iil wa nussah al-ale Bani Israa'iil gaa'id yidawwi wa nussah al-ale l-Masriyiin gaa'id adlam. Wa tuul al-leele di, ma fi waahid al-garrab le l-aakhar.

Bani Israa'iil chaggo al-bahar

21 Wa ba'ad da, Muusa madda iidah ale l-bahar wa fi l-bakaan da, Allah nafakh riih chadiide jaaye min sabaah. Wa fi tuul al-leel, al-riih gaa'ide tusuug wa gassamat al-almi bakaanteen lahaddi al-turaab al-yaabis baan.

22 Wa khalaas, Bani Israa'iil addo ust al-bahar fi l-turaab al-yaabis wa l-almi ga'ad jaay wa jaay leehum misil durdur be nussuhum al-israay wa l-zeenaay.

23 Al-Masriyiin wa kheel al-malik wa arabaatah hana l-harib wa siyaadhun dakhalo wara Bani Israa'iil ambeenaat al-daraadir al-itneen hana l-almi.

24 Wa be fajur badri min al-amuud hana l-naar wa sahaab, Allah chaaf deech al-Masriyiin wa barjalaahum.

25 Wa hu tallaf rijle arabaathum wa ma yagdaru yamchu illa be ta'ab. Wa fi l-bakaan da, al-Masriyiin gaalo: «Yalla! Najru min Bani Israa'iil achaan Allah gaa'id yihaarib leehum diddina!»

26 Wakit Bani Israa'iil gata'o al-bahar khalaas, Allah gaal le Muusa: «Midd iidak ale l-bahar wa khalli al-almi yilimm fi l-Masriyiin wa fi arabaat al-harib wa fi siyaad al-kheel.»

27 Wa wakit al-harraay tala'at, Muusa madda iidah ale l-bahar wa l-almi ansadda fi bakaanah misil awwal. Wa wakit al-Masriyiin mu'arridiin ale khachum al-bahar, Allah lazzaahum fi ust al-almi.

28 Wa l-almi gabbal fi bakaanah wa akal al-arabaat wa siyaad al-kheel wa kulla deech Fir'oon malik Masir al-dakhalo wara Bani Israa'iil fi l-bahar. Wa naadum waahid kula minhum ma faddal!

29 Wa kan le Bani Israa'iil kamaan, al-bahar anchagga wa bigi misil durdur jaay wa jaay leehum wa humman gata'o al-bahar fi l-turaab al-yaabis.

30 Wa fi l-yoom da, Allah najja Bani Israa'iil min al-Masriyiin wa humman chaafu janaazaat al-Masriyiin muchattatiin fi khachum al-bahar.

31 Wa wakit Bani Israa'iil chaafu al-iid al-chadiide al-Allah darab beeha al-Masriyiin, khalaas humman khaafu wa aamano be Allah wa be abdah Muusa kula.

Khuruuj 15

Bani Israa'iil chakaro Allah wa khanno

- ¹Wa khalaas, Muusa wa Bani Israa'iil khanno le Allah al-khine al-buguul: Ana nikhanni le Allah achaan hu wassaf gudurtah al-majiide. Wa hu rama fi l-bahar al-juwaad wa siidah.
- ²Allah hu gudurti wa fiyah hu, ana nikhanni. Hu bas al-najjaani wa hu Rabbi al-ana nimajjidah. Hu al-Rabb al-abuuyi abadah. Ana ni'azzimah!
- ³Rabbina siid al-harib wa hu bas usmah Allah.
- ⁴Arabaat Fir'oon malik Masir wa kulla deechah, fi l-bahar Allah dassaahum. Wa askarah al-adiiliin, al-bahar al-Ahmar akalaahum.
- ⁵Wa waga'o misil al-hajar lahaddi aakhir al-bahar wa almi al-khariig khattaahum.
- ⁶Ya Allah, iidak al-zeene wassafat gudurtak. Ya Allah, iidak al-zeene dammarat udwaanak.
- ⁷Be majdak al-aziim rameet udwaanak. Wa misil al-naar taakul al-gechch, harragtuhum be naar khadabak.
- ⁸Wa min inta nafakht al-riih, al-almi lamma bakaan waahid. Wa l-challaal wagaf misil al-durdur wa almi al-khariig jamad fi ust al-bahar.
- ⁹Wa l-adu fachar be nafsah wa gaal: «Namchi waraahum, nalhaghum nidammirhum. Wa nichiiil al-khaniime wa minha nachbi' nafsi. Nisill seefi wa be iidi narhakhum.»
- ¹⁰Wa laakin inta nafakht fi l-bahar wa l-almi khatta al-Masriyiin. Wa tamaso misil durdumt al-hadiid fi almi al-khariig.
- ¹¹Ya Allah, yaatu mislak inta fi ilaahaat al-gabaayil? Yaatu mislak, ya Jaliil, ya Khudduus? Inta al-waajib leek al-chukur wa inta al-Gaadir tisawwi ajaayib.
- ¹²Wakit maddeet iidak al-zeene, al-ard zaratathum.
- ¹³Be rahmatak inta gudt cha'abak al-min al-moot fadeethum. Wa be gudurtak waddeethum ale bakaanak al-mukhaddas.
- ¹⁴Wa l-gabaayil al-sim'o beehum rajafo wa min al-khoof, al-Filistiyiin anbahato.
- ¹⁵Wa chuyuukh Adoom barjalo wa muluuk Muwaab rajafo wa kulla sukkaan Kan'aan ayyaso.
- ¹⁶Wa fooghum kulluhum al-ru'ub wa l-barjaal waga'o. Wa be gudrat iidak al-chadiide, bigo misil al-hajar wa sakato hatta cha'abak gidro addo. Ya Allah, hatta gidro addo cha'abak al-inta fadeethum!
- ¹⁷Inta tiwaddiihum fi bakaanak wa tisakkinhum fi jabal warasatak. Ya Allah, da l-bakaan al-azaltah le yabga beetak. Ya Rabb, da beetak al-mukhaddas al-sabbatatah iidak.
- ¹⁸Allah yamluk daayman wa ila l-abad!

Mariyam khannat khine al-nasur

¹⁹Wakit kheel Fir'oon malik Masir wa arabaatah wa siyaadhum dakhalo fi l-bahar, Allah galab fooghum al-almi. Wa laakin Bani Israa'iil gata'o al-bahar fi l-turaab al-yaabis.

²⁰Wa khalaas, Mariyam al-nabiiye akhut Haaruun chaalat nuggaara sakhayre wa kulla l-awiin taaba'anha wa gamman yal'aban wa yuduggan nagaagiirhin.

²¹Wa Mariyam khannat wa gaalat: «Khannu le Allah achaan hu wassaf gudurtah al-majiide. Wa hu rama fi l-bahar al-juwaad wa siidah!»

Bani Israa'iil rahalo le saharat Chuur

²²Wa ba'ad da, Muusa chaal Bani Israa'iil min al-bahar al-Ahmar wa waddaahum le saharat Chuur. Wa fi muddit talaata yoom, humman saayriin fi l-sahara wa ma ligo almi yacharbooh.

²³Wa wakit wassalo fi Murra, ligo almi wa laakin al-almi da murr, ma gidro yacharbooh. Wa fi chaan da bas, al-bakaan da sammoooh Murra.

²⁴Fi l-bakaan da, laamooh le Muusa wa gaalo: «Nacharbo chunu?»

²⁵Wa Muusa sa'al Allah wa Allah wassaf leyah chadara waahide. Wa Muusa gata' minha firi' wa zagalah fi l-almi da wa l-almi bigi halu. Wa fi l-bakaan da bas, Allah anta le Bani Israa'iil gawaaniin wa churuut. Wa jarrabaahum

²⁶wa gaal: «Kan tasma'o kalaami ana Allah Ilaahku wa tisawwu al-adiil giddaami wa titaabu'u wasiiyaati wa titabbugu kulla l-churuut, ana ma ninazzil foogku waba misil al-nazzaltah fi l-Masriyiin. Achaan ana Allah al-yachfiiku.»

²⁷Wa ba'ad da, humman jo fi Iliim wa ligo foogha 12 een hana almi wa 70 nakhal. Wa nazalo jamb al-almi da.

Khuruuj 16

Al-manna wa l-salwa

¹Wa kulla mujtama' Bani Israa'iil rahalo min Iliim fi yoom 15 hana l-chahar al-taani min marigiinhum min Masir. Wa macho ale saharat Siin al-gaa'ide ambeen Iliim wa jabal Siinaa'.

²Wa fi l-sahara di, kulla mujtama' Bani Israa'iil laamo Muusa wa Haaruun

³wa gaalo leehum: «Akheer leena kan Allah katalaana fi balad Masir wakit aniina chab'aaniin jamb al-buraam hana l-laham. Wa laakin intu maragtuuna fi l-sahara di le numuutu kullina min al-juu'!»

⁴Wa Allah gaal le Muusa: «Hassa' ana ninazzil leeku akil min al-sama. Wa l-cha'ab yamchu yilaggutu akil al-yitimmuhum hana kulla yoom. Wa be da, nijarribku le na'arif kan intu titaabu'u wasiiyaati walla la.

⁵Fi l-yoom al-saadis, laggutu wa jahhuzu al-akil wa hu yabga marrateen ziyaada min al-ayyaam al-aakhariin.»

⁶Wa khalaas, Muusa wa Haaruun gaalo le kulla Bani Israa'iil: «Al-yoom achiye, ta' arfu kadar Allah hu bas maragaaku min balad Masir.

⁷Wa ambaakir fajur, tichiifu majd Allah yibiin leeku achaan hu simi' luwaamitku. Kan leena aniina, aniina ke chunu al-intu tuluumuuna?»

⁸Wa Muusa gaal battaan: «Allah hu bas al-yantiiku be achiye laham taakuluuh. Wa be fajur, tachba'o be akil min al-sama achaan hu simi' luwaamitku. Wa kan tuluumuuna aniina da, intu lumtu Allah.»

⁹Wa ba'ad da, Muusa gaal le Haaruun: «Guul le kulla mujtama' Bani Israa'iil: <Ta'aalu gidzaam Allah achaan hu simi' luwaamitku.»»

¹⁰Wa wakit Haaruun bada yikallim leehum be l-kalaam da, humman kulluhum anlafato ale l-sahara wa chaafu majd Allah baan leehum fi l-sahaab.

¹¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

¹²«Ana simi't luwaamit Bani Israa'iil. Guul leehum: <Al-yoom achiye, taakulu laham wa ambaakir fajur, tachba'o be l-akil al-yanzil min al-sama. Wa be da, ta' arfu kadar ana bas Allah Ilaahku.»»

¹³Wa khalaas be achiye, al-teer al-usmah salwa ja sadda al-bakaan al-humman naazliin foogah. Wa be fajur, al-karany nazal wa khatta hawaale al-fariig.

¹⁴Wakit al-karany chirib, khalla cheyy khafiif misil al-talaj laasig fi l-ard.

¹⁵Wa wakit Bani Israa'iil chaafuoh, assaa'alo ambeenaathum wa gaalo: «Da chunu?» Achaan humman abadan ma ya' arfuuh. Laakin Muusa gaal leehum: «Da bas al-akil al-antaaku Allah le taakuluuh.

¹⁶Wa Allah amaraaku le tilaggutu minnah kulla yoom wa ayyi naadum yilaggit hasab al-yitimm leyah. Wa tichiilu kooro le ayyi naadum min al-aayila.»

¹⁷Wa Bani Israa'iil sawwo misil ooroohum. Waahidiin laggato katiir wa waahidiin laggato chiyya.

¹⁸Laakin wakit macho gaawasoo, al-laggato katiir ma faddal leehum wa l-laggato chiyya kula ma gassar leehum. Wa be da, ayyi waahid laggat hasab al-yitimm leyah.

¹⁹Wa khalaas, Muusa gaal leehum: «Khalli naadum ma yudumm al-akil da lahaddi fajur.»

²⁰Wa laakin waahidiin minhum ma sim'o kalaam Muusa wa dammo min al-akil da lahaddi fajur. Wa l-akil al-dammooh da affan wa dawwad. Wa fi l-bakaan da, Muusa zi'il fooghum.

- 21** Wa kulli fajur, humman yilaggutu al-akil da wa ayyi naadum yilaggit hasab al-yitimm leyah. Wakit al-harraay tidaahi, al-akil da yumuu’.
- 22** Wa fi l-yoom al-saadis, yilaggutu akil ziyaada ya’ni koorteen le ayyi naadum. Wa chuyuukh al-mujtama’ jo kallamo Muusa be l-cheyy da.
- 23** Wa hu gaal leehum: «Allah yuguul ke: <Ambaakir da yoom al-sabt wa da yoom Allah wa hu mukhaddas wa tinjammo foogah. Wa l-cheyy al-tidooru tidissuuh fi l-furun, dissuuh al-yoom. Wa l-tidooru tirakkubuuh fi l-naar kula, rakkubuuh al-yoom. Wa l-faddal min al-akil da, dummuuh lahaddi fajur.>>
- 24** Khalaas, dammo al-akil da lahaddi fajur misil Muusa amaraahum. Wa l-akil da wa la affan wa la dawwad.
- 25** Wa Muusa gaal: «Aakuluuh fi l-yoom da achaan hu yoom al-sabt le Allah. Wa fi yoom al-sabt, ma talgo akil al-tilaggutuuh.
- 26** Fi muddit sitte yoom, laggutu al-akil al-yanzil min al-sama. Wa l-yoom al-saabi’ da yabga yoom al-sabt. Fi l-yoom da, al-akil ma yanzil.»
- 27** Wa wakit al-yoom al-saabi’ ja, waahidiin min al-cha’ab macho le yilaggutu al-akil al-yanzil min al-sama wa laakin ma ligooh.
- 28** Wa Allah gaal le Muusa: «Le mata taabo ma titabbugu gawaaniini wa wasiiyaati?
- 29** Ma ta’arfu kadar ana Allah azalt leeku yoom al-sabt le tinjammo? Wa fi chaan da, fi l-yoom al-saadis anteetku akil hana yoomeen. Wa khalli ayyi naadum yagood fi beetah ma yamrug fi l-yoom al-saabi’.»
- 30** Wa be sabab da, kulla l-cha’ab anjammo fi buyuuthum fi l-yoom al-saabi’.
- 31** Wa Bani Israa’iil sammo al-akil al-yanzil min al-sama da manna. Hi misil iyaal al-kussubarra wa loonha abyad wa ta’amha misil ka’ak be asal.
- 32** Wa Muusa gaal: «Daahu amur Allah. Chiilu kooro malaan manna wa ahfadooh le zurriiyitku achaan humman yichiifu al-akil al-ana anteetah leeku fi l-sahara wakit maragtuku min balad Masir.»
- 33** Wa Muusa gaal le Haaruun: «Chiil jarr wa subb foogah kooro hana manna wa khuttah giddaam Allah. Wa yukuun mahfuud adiil wa yagood min zurriye le zurriye.»
- 34** Wa Haaruun chaalah wa ba’adeen khattaah fi sanduug ma’a liihaan al-mu’aahada achaan yukuun mahfuud adiil misil Allah amar beyah Muusa.
- 35** Wa Bani Israa’iil gaa’idiin yaakulu al-manna di le muddit 40 sana lahaddi wassalo fi huduud balad Kan’aan al-indaha sukkaan.
- 36** Al-wazin hana l-yoom daak usmah omar wa hu yisaawi uchur al-eefa.

Khuruuj 17

Al-Rabb marag almi min al-hajar

- ¹Kulla mujtama' Bani Israa'iil rahalo min saharat Siin misil Allah amaraahum beyah wa zahafu chiyya chiyya lahaddi nazalo fi Rafidiim bakaan al-ma indah almi yacharbooh.
- ²Fi l-bakaan da, humman gammo yaharju le Muusa wa gaalo: «Antiina almi nacharbooh!» Wa Muusa radda leehum wa gaal: «Maala taharjuuni? Wa maala tijarrubu Allah?»
- ³Wa l-cha'ab al-atach sawwaahum be ziyaada wa gammo yuluumu Muusa wa gaalo: «Maala maragtina min Masir le taktulna aniina wa iyaalna wa bahaayimna be l-atach?»
- ⁴Wa fi l-bakaan da, Muusa chaka le Allah wa gaal: «Chunu nisawwi le l-cha'ab dool? Faddal chiyya bas yarjumuuni.»
- ⁵Wa Allah gaal leyah: «Amchi giddaam al-cha'ab wa chiil ma'aak waahidiin min chuyuukh Bani Israa'iil. Wa chiil fi iidak asaatak al-darabt beeha bahar al-Niil wa amchi
- ⁶talgaani giddaamak fi l-hajar al-gaa'id fi jabal Huuriib. Adrub al-hajar da wa yamrug minnah almi le l-cha'ab yacharbo.» Wa Muusa sawwa al-cheyy da giddaam chuyuukh Bani Israa'iil.
- ⁷Wa samma al-bakaan da Massa wa Mariiba (ma'anaatah al-tajriba wa l-huraaj) ahaan Bani Israa'iil harajooch le Muusa wa jarrabo Allah wa gaalo: «Allah gaa'id ma'aana walla la?»

Al-Amaalikh haarabo Bani Israa'iil

- ⁸Askar al-Amaalikh jo wa haarabo Bani Israa'iil fi Rafidiim.
- ⁹Wa Muusa gaal le raajil waahid min Bani Israa'iil al-usmah Yachuu': «Yalla! Chiil rujaal wa amrug haarib leena al-Amaalikh! Wa ambaakir, ana nagiif fi raas al-hajar wa asaata Allah fi iidi.»
- ¹⁰Wa Yachuu' macha le yihaarib al-Amaalikh misil Muusa gaalah leyah. Wa laakin Muusa wa Haaruun wa Huur tala'o foog fi raas al-hajar.
- ¹¹Wa wakit Muusa yarfa' iidah foog, Bani Israa'iil yakhalbu. Wa laakin wakit Muusa yidalli iidah, al-Amaalikh yakhalbu.
- ¹²Wa wakit iideen Muusa bigo tugaal min al-aya, Haaruun wa Huur chaalo hajar wa khattooh tihtah wa hu ga'ad foogah. Wa ayyi waahid minhum lazam iid waahide hana Muusa. Wa khalaas, iideenah bigo saabtiin lahaddi l-harraay waga'at.
- ¹³Wa be darb al-seef, Yachuu' annasar nasur kaamil fi askar al-Amaalikh.

¹⁴Wa khalaas, Allah gaal le Muusa: «Aktib kulla l-cheyy da fi kitaab achaan ma yinnasi. Wa khalli Yachuu' kula yasma'ah achaan ana nuguchch kulla l-Amaalikh min al-ard wa battaan naadum ma yihajji beehum.»

¹⁵Wa Muusa bana madbah wa sammaah Allah hu Raayti al-Marfuu'a.

¹⁶Wa gaal: «Al-Amaalikh rafa'o iideehum didd Allah. Wa hu yihaaribhum min zurriye le zurriye.»

Khuruuj 18

Yasruun zaar Muusa

¹Yasruun raajil al-diin hana balad Midyaan wa hu nasiib Muusa. Wa simi' be kulla cheyy al-Rabb sawwaah le Muusa wa le cha'abah Bani Israa'iil wa kikkeef Allah maragaahum min balad Masir.

²Awwal Muusa wadda martah Siffuura le nasiibah Yasruun wa hu khibilaaha.

³Wa wadda ma'aaha iyaalha al-itneen. Al-bikir Muusa sammaah Girchuum (ma'anaatah ajnabi) achaan Muusa ajnabi fi l-balad.

⁴Wa l-aakhar sammaah Ali'aazar (ma'anaatah Allah yafza') achaan Allah Rabb abuuah faza'ah wa najjaah min seef Fir'oon malik Masir.

⁵Wa Yasruun nasiib Muusa chaal al-iyaaal wa ammuhum wa maachi yiwaddiihum le Muusa fi l-sahara gariib le jabal Allah al-bakaan al-Muusa nazal foogah.

⁶Wa Yasruun rassal khabar le nasiibah Muusa wa gaal: «Daahuuni ana jaayi leek wa jaayib ma'aayi martak Siffuura wa iyaalha.»

⁷Wakit Yasruun wassal, Muusa marag laagaah wa barak giddaamah wa habbaah. Wa assaa'alo khabar aafiyithum wa ba'ad da, dakhalo al-kheema.

⁸Wa Muusa hajja le nasiibah be kulla cheyy al-Allah sawwa didd Fir'oon malik Masir wa l-Masriyiin fi chaan Bani Israa'iil. Wa hajja leyah be kulla l-ta'ab al-ligooh fi l-derib wa kikkeef Allah najjaahum.

⁹Wa Yasruun firih be kulla l-kheer al-Allah sawwaah le Bani Israa'iil wakit najjaahum min al-Masriyiin.

¹⁰Wa hu gaal: «Baarak Allah al-najjaaku min ubuudiiyt Fir'oon wa l-Masriyiin.

¹¹Wa hassa' ana irift kadar Allah akbar min kulla l-ilaahaat achaan hu wassaf gudurtah le l-naas al-zalamo Bani Israa'iil.»

¹²Khalaas, Yasruun nasiib Muusa gaddam dahiiye muharraga wa dahaaya aakhariin le l-Rabb. Wa Haaruun wa kulla chuyuukh Bani Israa'iil jo le yaakulu ma'a nasiib Muusa giddaam al-Rabb.

Wasiyat Yasruun le Muusa

13 Wa fi l-yoom al-taani, Muusa gaa'id yichaari' al-cha'ab wa humman waagfiin giddaamah min al-fajur lahaddi l-achiiye.

14 Wakit nasiibah Yasruun chaaf kulla cheyy al-Muusa gaa'id yisawwiih le l-cha'ab, gaal leyah: «Chunu al-gaa'id tisawwiih le l-cha'ab da? Maala inta wiheedak bas tagood tichaari'hum? Wa maala humman kulluhum waagfiin giddaamak min al-fajur lahaddi l-achiiye?»

15 Wa Muusa radda le nasiibah wa gaal: «Achaan al-cha'ab yaju leyi le nas'al leehum al-Rabb.

16 Wa kan induhum muchkila kula, humman yaju leyi le nisawwi leehum charii'a been al-waahid wa l-aakhar. Wa ni'arrifhum be gawaaniin al-Rabb wa wasiiaatah.»

17 Wa nasiib Muusa gaal leyah: «Al-cheyy al-inta gaa'id tisawwiih da ma adii!

18 Inta gaa'id tita''ib nafsak wa tita''ib al-cha'ab kula ma'aak achaaan al-cheyy da faat gudurtak. Wa inta wiheedak ma tagdar tisawwiih.

19 Wa hassa' da, asma' kalaami wa wasiiyti wa khalli al-Rabb yukuun ma'aak! Gaddim su'aal al-cha'ab le l-Rabb achaaan inta mumassil al-cha'ab giddaam Allah.

20 Wa allimhum al-gawaaniin wa l-wasaaya wa arrifhum al-derib al-waajib yichiiluh wa l-cheyy al-waajib yisawwuuh.

21 Wa ba'ad da, a'azil min kulla l-cha'ab rujaal gaadriin wa khaayfiin min al-Rabb wa amiiniin wa ma yakhbalo al-rachwa. Wa khuttuhum mas'uuliin fi l-cha'ab. Waahidiin minhum yisawwu charii'a le alif naadum wa le miya wa le khamsiin wa la achara.

22 Wa khalliikum yichaaru'u al-cha'ab fi kulla wakit. Humman yichaaru'uuhum fi machaakilhum al-dugaag wa laakin machaakilhum al-kubaar kamaan yiwadduuhum leek inta. Wa da yikhaffif leek inta achaaan humman kula yichiilu al-tagala ma'aak.

23 Wa kan tisawwi al-cheyy al-amarak beyah al-Rabb, misil da tagdar tilhammal mas'uuliytak. Wa kulla l-cha'ab yigabbulu buyuuthum be l-salaam.»

24 Wa Muusa simi' kalaam nasiibah wa sawwa kulla cheyy al-hu gaalah leyah.

25 Wa azal rujaal gaadriin min kulla Bani Israa'iil wa khattaahum mas'uuliin fi l-cha'ab. Wa waahidiin minhum yisawwu charii'a le alif naadum wa le miya wa le khamsiin wa la achara.

26 Wa gaa'idiin yichaaru'u al-cha'ab fi kulla wakit. Machaakilhum al-kubaar yigaddumuuhum le Muusa wa l-dugaag kamaan, humman bas yihilluuhum.

27 Wa khalaas, Muusa adda nasiibah Yasruun wa hu gabbal baladah.

Khuruuj 19

Allah khasas Bani Israa'iil

¹⁻²Fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-taalit min marigiinhum min Masir, Bani Israa'iil saaro min Rafidiim wa wassalo fi saharat Siinaa'. Wa hinaak humman nazalo mugaabiliin al-jabal.

³Wa fi l-bakaan da, Muusa tala' fi l-jabal le yigaabil al-Rabb. Wa hu naadaah min raas al-jabal wa gaal leyah: «Guul al-kalaam da le zurriiyit Yaakhuub. Khabbir Bani Israa'iil wa guul leehum:

⁴Intu zaatku chiftu al-cheyy al-ana sawweetah fi Masir wa kikkeef ana chiltuku misil fi janaahe al-suguura wa jibtuku aleyi ana Allah.

⁵Fi chaan da, kan intu tasma'o kalaami wa tikarrumu mu'aahadati, intu tabgo cha'abi halaali min kulla l-chu'uub hatta kan al-ard kullaha ke hinti kula.

⁶Wa intu tabgo leyi mamlakat rujaal al-diin wa umma mukhassasa.» Da l-kalaam al-waajib tuguulah le Bani Israa'iil.»

⁷Wa Muusa gabbal al-fariig wa tawwaali naadaahum le chuyuukh al-cha'ab wa kallamaahum be kulla l-kalaam al-Allah amarah beyah.

⁸Fi l-bakaan da, kulla l-cha'ab raayhum bigi waahid wa gaalo: «Kulla l-kalaam al-gaalah Allah, aniina nitabbuguuh!» Wa Muusa chaal radduhum le yiwaddiih le Allah.

⁹Wa Allah gaal le Muusa: «Daahu ana nigaabilak fi sahaabaay mudallime achaan kulla l-cha'ab yasma'ooni wakit ana nikallim ma'aak. Wa be misil da, humman yi'aamunu beek daayman.» Wa fi l-wakit da, Muusa hajja kalaam al-cha'ab le Allah.

Bani Israa'iil yigaabulu al-Rabb

¹⁰Wa Allah gaal le Muusa: «Gabbil le l-cha'ab wa khassishum al-yoom wa ambaakir. Wa khalli yikhassulu khulgaanhum.

¹¹Wa yukuunu jaahiziin le l-yoom al-taalit achaan fi l-yoom da, ana Allah nanzil fi jabal Siinaa' giddaam kulla l-cha'ab.

¹²Khutt huduud been al-cha'ab wa l-jabal wa guul leehum: «Angar'u ma tatla'o fi l-jabal wa la tilammusuuh. Ayyi naadum al-yilammis al-jabal da, yaktuluuh.

¹³Wa l-naadum da, naadum aakhar battaan ma yilammisah illa yarjumuuh walla yizarruguuh be nuchchaab. Kan bahiime walla naadum kula, ma yikhalluuh hayy. Wa laakin wakit sim'o daribiin al-buug, waahidiin minhum yagdaru yarkabo fi l-jabal.»

¹⁴Wa Muusa nazal min al-jabal wa khassas al-cha'ab wa humman khassalo khulgaanhum.

¹⁵Wa hu gaal leehum: «Jahhuzu nufuusku le l-yoom al-taalit. Ma tarugdu ma'a awiinku fi l-mudda di.»

Allah baan le l-cha'ab fi jabal Siinaa'

16Wa fi l-yoom al-taalit be fajur, al-cha'ab chaafu barraaga wa sim'o hiss hana ra'ad wa chaafu sahaabaay kabiire fi l-jabal wa sim'o daribiin chadiid hana buug. Fi l-bakaan da, kulla l-cha'ab al-gaa'idiin fi l-fariig rajafo.

17Wa Muusa marag al-cha'ab barra min al-fariig le yigaabulu al-Rabb. Wa humman wagafo fi ga'ar al-jabal.

18Wa kulla jabal Siinaa' mukhatta be dukhkhaan achaan Allah nazal foogah be naar. Al-dukhkhaan yatla' min al-jabal misil dukhkhaan al-furun wa kulla l-jabal rajaf be chidde.

19Wa daribiin al-buug gaa'id yiziid. Wakit Muusa gaa'id yikallim ma'a l-Rabb, hu yurudd leyah be hiss misil hiss al-ra'ad.

20Wa Allah nazal fi raas jabal Siinaa' wa naada Muusa le yarkab fi raas al-jabal. Wa Muusa rikib.

21Wa Allah gaal le Muusa: «Anzil wa hazzir al-cha'ab achaan ma yufuutu al-huduud le yaju yichiifuuni. Kan humman faato al-huduud, katiir minhum yumuutu.

22Wa hatta kan rujaal al-diin dawwaro yigarrubu leyi kula, khalli yikhassusu nufuushum achaan ana Allah ma nadrubhum.»

23Wa Muusa gaal le Allah: «Al-cha'ab ma yagdaru yatla'o fi jabal Siinaa' achaan inta zaatak bas hazzartina wa gult nukhuttu huduud ambeenna aniina wa l-jabal wa naj'alooh mukhaddas.»

24Wa Allah radda leyah wa gaal: «Anzil wa battaan atla' leyi inta wa Haaruun. Wa laakin rujaal al-diin wa l-cha'ab, khalli ma yufuutu al-huduud wa yigarrubu leyi wa be da, ana ma nadrubhum.»

25Wa Muusa nazal le l-cha'ab wa khabbaraahum.

Khuruuj 20

Al-wasaaya al-achara

1Wa l-Rabb kallam kulla l-kalaam da wa gaal:

2«Ana Allah Ilaahak bas maragtak min Masir balad al-ubuudiiye.

3«Ma ta'abud ilaahaat aakhariin illa ana.

4«Ma tasna' sanam fi ayyi hajim min al-achya al-gaa'idiin foog fi l-sama aw tihit fi l-ard aw fi lubb al-almi al-fi l-ard.

5Wa ma tasjud giddaam al-asnaam dool wa la ta'abudhum achaan ana bas Allah Ilaahak. Ana Allah khayyuur ya'ni ma nidoor ta'abud ilaah aakhar. Wa ana ni'aakhib al-iyaal wa iyaal al-iyaal be zunuub abbahaathum lahaddi l-zurriye al-taalta wa l-raab'e kan humman yakrahooni.

⁶Wa laakin ana nisawwi al-kheer le aalaaf al-zurriyaat al-yihibbuuni wa yitabbugu wasiiaati.

⁷«Ma tahlif be usmi ana Allah Ilaahak be kidib achaan al-yahlif be usmi be kidib, ana Allah ma naj'alah bari.

⁸«Azzakkar yoom al-sabt wa aj'alah yoom mukhaddas.

⁹Inta takhdim le muddit sitte yoom wa tikammil kulla khidimtak.

¹⁰Wa laakin al-yoom al-saabi' hu sabbat leyi ana Allah Ilaahak. Fi l-yoom da, ma takhdim ayyi cheyy wa la inta wa la awlaadak wa la banaatak wa la abiidak wa la khadiimtak wa la bahaaymak wa la l-ajaanib al-gaa'idiin ma'aak fi hillitak.

¹¹Achaan fi sitte yoom, Allah khalag al-samaawaat wa l-ard wa l-buhaar wa kulla cheyy al-fiihum. Wa laakin hu ma khadam fi l-yoom al-saabi'. Achaan da, hu baarak al-yoom al-saabi' wa ja'alah mukhaddas leyah.

¹²«Karrim ammak wa abuuk achaan umrak yabga tawiil fi l-ard al-nantiiha leek ana Allah Ilaahak.

¹³«Ma taktul dimme.

¹⁴«Ma tazna.

¹⁵«Ma tasrig.

¹⁶«Ma tachhad be kidib fi ayyi waahid min jiiraanak.

¹⁷«Ma titmanna beet jaarak wa la martah wa la abdah wa la khaadmah wa la toorah wa la humarah wa la ayyi cheyy hanaayah.»

Al-cha'ab khaafu min Allah

¹⁸Wakit kulla l-cha'ab sim'o hiss al-ra'ad wa chaafu al-barraaga wa sim'o hiss al-buug wa chaafu al-jabal gaa'id yidakhkhin, humman rajafo min al-khoof wa wagafo ba'iid.

¹⁹Wa gaalo le Muusa: «Hassa' da, inta bas kallim leena wa aniina nasma'ook. Achaan kan al-Rabb yikallim leena da, aniina numuutu!»

²⁰Wa Muusa gaal le l-cha'ab: «Ma takhaafu! Al-Rabb ja le yijarribku wa le takhaafu minnah wa ma tisawwu zanib.»

²¹Wa l-cha'ab wagafo ba'iid wa laakin Muusa garrab wa dakhil fi l-dalaam al-bakaan al-gaa'id foogah al-Rabb.

Nizaam buna al-madbah

²²Wa Allah gaal le Muusa: «Guul le Bani Israa'iil: «Intu be nufuusku chiftu kadar ana kallamt leeku min al-sama.

²³Ma tisawwu leeku ilaah aakhar ma'aayi wa la min fudda wa la min dahab. Abadan ma tisawwuuh.

²⁴Abnu leyi madbah min turaab le tigaddumu leyi foogah dahaaya muharragiin wa dahaaya salaama min khanamku wa bagarku. Wa ana naji nibaarikku fi kulla bakaan al-tinaadu foogah usmi.

²⁵Kan tabnu leyi madbah hana hajar, ma tabnuuh be l-hajar al-magtuu' ahaan al-hadiid al-tagta'ooh beyah ma yikhalliuh yabga mukhaddas.

²⁶Ma tatla'o fi l-madbah be ataba ahaan kan tala'tu, ooritku tigaabil al-madbah.»»

Khuruuj 21

Al-churuut al-bukhussu al-abiid

¹«Wa dool al-churuut al-tantiihum le Bani Israa'iil.

²Kan chareetu abid Ibraani, khalli yakhdim leeku sitte sana wa fi l-sana al-saab'e, yukuun hurr wa da bala ma yikaffi leeku cheyy.

³Wa kan jibtuuh wiheedah, tikhalluuh yamchi wiheedah. Wa kan jibtuuh be mara, tikhalluuh yamchi ma'aaha sawa.

⁴Wa kan jibtuuh wa intu bas anteetuuh mara wa wildat leyah awlaad aw banaat, al-iyaaal wa ammuhum yifaddulu leeku wa abuum kamaan yamchi wiheedah.

⁵Wa laakin kan al-abid gaal: «Ana niriid siidi wa marti wa iyaali wa ma nidoor nabga hurr»,

⁶fi l-bakaan da siidah yichiil al-abid wa yiwaddiih giddaam al-Rabb wa yigarribah le l-baab aw le uud al-baab wa yigidd adaanah be mukhras. Wa yagood yakhdim leyah ila l-abad.

⁷«Wa kan raajil baa' bineeytah misil khaadim hi ma yatulguuha hurra misil al-raajil al-abid.

⁸Wa kan al-bineeye di ma ajabat siidha al-charaaha le tabga leyah mara, hu ma yibii'ha le l-ajaanib ahaan da, misil hu khaanha. Khalli ahalha yafdooha.

⁹Wa kan charaaha le yijawwizha le wileedah, da khalli yi'aamilha misil bineeytah.

¹⁰Wa kan siidha akhad mara aakhara, khalli ma yangus akilha wa la lubaasha wa la leelitha.

¹¹Wa kan waahid min al-achya al-talaata dool nagas, hi tamchi hurra min duun tikaffi cheyy.

Al-jaraayim al-yijiibu al-moot

¹²«Wa kan naadum darab insaan wa katalah, waajib hu kula yaktuluuh.

13Wa laakin kan katalah bala raayah wa l-cheyy da l-Rabb bas ja'alah leyyah, khalli yamchi fi l-bakaan al-ana Allah nihaddidah le yalja' foogah.

14Wa kan naadum yugumm be niyyah didd jaarah wa yaktulah be najaada, hu da yichiiluuh wa yaktuluuh hatta kan laja' fi madbahi kula.

15«Wa kan naadum darab ammah aw abuu, waajib yaktuluuh.

16«Wa kan naadum khataf insaan wa baa'ah aw ligooh makruub fi beetah, al-khaatif da waajib yaktuluuh.

17«Wa kan naadum ayyar ammah aw abuu, waajib yaktuluuh.

Gaanuun al-jaraayim al-aakhariin

18-19«Kan rujaal itneen alhaarajo wa l-waahid darab al-aakhar be hajar aw be iidah wa ma katalah laakin hu ragad mardaan wa ma yagdar yugumm barra illa be asa, fi l-bakaan da al-naadum al-darab da, ma yi'aakhubuuh. Laakin waajib yikaffi le l-mardaan muddit al-ayyaam al-hu ragadaahum wa yikaffi al-ilaaj kula.

20«Wa kan naadum darab abdah aw khaadmah be asa wa katalah, waajib yi'aakhubuuh.

21Laakin kan ga'ad yoom aw yoomeen hatta maat, al-siid ma yi'aakhubuuh ahaan al-abid aw al-khaadim da hu charaah be gursah.

22«Wa kan naaseen addaawaso wa waga'o foog mara khalbaane wa hi ramat sakhiirha laakin hi aafe, fi l-bakaan da al-naadum al-waga' foogha yikaffi al-diiye al-raajilha yatulbah minnah be muwaafagat al-gaadi.

23Wa laakin kan al-mara di maatat aw hassat, sawwi hasab al-gaanuun al-buguul al-nafis be l-nafis

24wa l-een be l-een wa l-sinn be l-sinn wa l-iid be l-iid wa l-rijil be l-rijil

25wa l-haraag be l-haraag wa l-jiraah be l-jiraah wa l-darbe be l-darbe.

26«Wa kan naadum salla een abdah aw khaadmah, waajib yikhalliuh yamchi hurr ahaan hu salla eenah.

27Wa kan kasar sinn abdah aw khaadmah, waajib yikhalliuh yamchi hurr ahaan hu kasar sinnah.

28«Wa kan toor ta'an raajil aw mara wa katalah, al-toor da waajib yarjumuuh. Wa lahamah kula ma yaakuluuh. Wa siid al-toor da yukuun bari.

29Wa laakin kan al-toor da awwal kula ma'ruuf yat'an al-naas wa l-naas hazzaro siidah wa siidah ma hafadah wa hu ta'an raajil aw mara wa katalah, fi l-bakaan da al-toor yarjumuuh wa siidah kula waajib yaktuluuh.

³⁰Wa kan talabo minnah diiye le yafda beeha nafsah, waajib yanti al-diiye al-talabooha minnah.

³¹Wa nafs al-hukum da yahkumu beyah le l-toor al-ta'an bineeye aw wileed.

³²Wa kan al-toor ta'an abid aw khaadim, siidah yikaffi le siid al-abid aw al-khaadim go hajar fudda wa l-toor da, yarjumuuh.

³³«Wa kan naadum fakka biir aw nakat biir wa khallaaha faathe wa waga' foogha toor aw humaar,

³⁴siid al-biir da yikaffi taman al-toor aw al-humaar le siidah. Wa siid al-biir kamaan yichiil al-bahiime al-mayte.

³⁵«Kan toor ta'an toor hana naadum aakhar wa katalah, siyaad al-tiiraan al-itneen dool yibii'u al-toor al-hayy wa yilgaasamo tamanah wa l-toor al-mayyit kula yilgaasamooh.

³⁶Wa laakin kan al-toor da awwal ma'ruuf yat'an wa siidah ma hafadah adiil, fi l-bakaan da siid al-toor al-ta'an yikaffi al-toor. Wa hu yichiil al-toor al-mayyit.»

Khuruuj 22

Hagg al-milkiye

¹«Wa kan naadum sarag toor aw kharuuf wa dabahah aw baa'ah, hu yikaffi al-toor khamsa tiiraan wa l-kharuuf arba'a khurfaan.

²Wa kan be leel sarraag ja yasrig wa naadum darabah wa katalah, da ma yinhasib jariimit katil.

³Illa kan al-sirge wa l-katil kaano ba'ad taluu' al-harraay, da yinhasib jariimit katil. Wa ayyi sarraag kan karabooh, yikaffi hukum le l-naadum al-hu sarag minnah. Wa kan ma indah cheyy yikaffi beyah, yibii'uuh.

⁴«Wa kan ligo fi bakaan al-sarraag bahiime hayye al-hu sirigaaha, misil toor aw humaar aw khanamaay, hu yikaffiha marrateen.

⁵«Wa kan naadum sarrah bahaaymah fi zere' aw jineenit inab hana jaarah wa khalla bahaaymah akaloohum, hu waajib yikaffi siidhum min ahsan intaaj hana zer'ah aw jineentah.

⁶«Wa kan naadum harrag hariige wa l-naar di lihgat al-zariibe wa akalat kiimaan al-gameh aw ganaadiil al-lissaa' ma gata'ooohum min al-zere', al-naadum da yikaffi kulla l-khasaara di le siid al-zere'.

⁷«Wa kan naadum khatta amaana hint fudda aw achya aakhariin bakaan jaarah wa l-amaana di sirgooha, al-sarraag da kan ligooh yikaffiha marrateen.

⁸Wa kan al-sarraag ma ligooh, al-naadum al-dammo fi bakaanah al-amaana yiwadduuh gidzaam al-Rabb le yichiifu kan hu bas akal al-amaana di.

⁹Wa kan naaseen alkhaalato fi cheyy misil toor aw humaar aw khanamaay aw khalag aw ayyi cheyy aakhar al-humman alkhaalato foogah, al-naaseen dool waajib yamchu giddaam al-Rabb. Wa l-naadum al-ramatah al-charii'a da yikaffi marrateen le l-aakhar.

¹⁰«Wa kan naadum wadda toor aw khanamaay aw humaar aw bahiime aakhara misil amaana le jaarah wa l-bahiime di maatat aw an'adarat aw sirgooha wa naadum ma chaafha,

¹¹khalaas al-naadum al-khatto fi bakaanah al-bahiime yahlif be usum Allah kadar hu ma sabbab al-khasaara al-bigat fi l-bahiime di. Fi l-haala di, hu ma yikaffi cheyy le siid al-bahiime. Wa siid al-bahiime waajib yikhassid be l-haliife di.

¹²Wa kan al-bahiime di sirgooha be sabab hu ma fakkar leeha, fi l-haala di hu yikaffi siidha.

¹³Wa kan al-bahiime akalaaha haywaan, hu waajib yijiib danabha aw adaanha. Fi l-haala di, hu ma yikaffi cheyy.

¹⁴«Wa kan naadum attal bahiime min jaarah wa ba'adeen al-bahiime di an'adarat aw maatat wa siidha ma fiih, al-naadum al-attalaaha da yikaffiha.

¹⁵Wa laakin kan siidha haadir, al-naadum al-attalaaha ma yikaffi cheyy. Wa kan al-bahiime di mu'ajjara, al-ujra tikhatti al-khasaara di.

Gawaaniin machaakil al-mujtama'

¹⁶«Wa kan raajil garrab le bineeye udriiye al-lissaa' ma karabo raasha wa hu lamma ma'aaha wa tallafha, hu waajib yikaffi jeebha wa yaakhudha.

¹⁷Wa kan abu al-bitt aba kula, al-raajil waajib yikaffi jeeb al-banaat al-udriiyaat.

¹⁸«Ma tikhallu al-saahira ti' iich.

¹⁹«Wa ayyi naadum al-yargud ma'a bahiime, waajib yaktuluuh.

²⁰«Wa kan naadum khalla Allah wa gaddam dahiiye le ilaah aakhar, waajib yidammuruuh.

²¹«Ma tazulmu al-khariib wa la tidaayuguuh achaan awwal intu kula khariibiin fi Masir.

²²Ma tazulmu al-araamil aw al-ataama.

²³Wa kan intu zalamtuuhum, ana nasma' siraakhhum wakait humman yasrakho leyi.

²⁴Wa nakhdab leeku chadiid wa naktulku be l-seef. Wa awiinku kula yabgo araamil wa iyaalku kula yabgo ataama.

²⁵«Kan naadum waahid min cha'abi miskiin wa gaa'id ma'aak wa dayyantah maal, ma tarbah foogah ya'ni ma tidayyinah be riba.

²⁶Wa kan chilt khalag hana naadum fi deen, waajib tigabbilah leyah gubbaal al-harraay ma taga’.

²⁷Achaan da bas al-khalag al-waahid al-hu yilkhatta beyah. Wa kan ma gabbaltah leyah, hu yunuun be chunu? Wa kan sarakh leyi, ana nasma’ah achaan ana hanuun.

²⁸«Ma ti’ayyirni ana al-Rabb wa ma tal’an kabiir cha’abak.

²⁹«Ma ti’akhhir leyi gaddimiin awwal asiir al-inab wa dihin al-zaytuun. Wa gaddim leyi wileedak al-bikir kula.

³⁰Wa battaan kula, gaddim leyi wald al-bikir min bagarak wa khanamak. Khalli ayyi wald bikir yagood sab’a yoom ma’a ammah wa fi l-yoom al-taamin, gaddimah leyi.

³¹«Waajib intu tabgo naas mukhassasiin leyi. Wa be da, ma taakulu fadle hana bahiime al-katalaaha haywaan. Laakin antuuha le l-kulaab.

Khuruuj 23

Gawaaniin al-charii’a

¹«Ma tangul al-guwaale been al-naas. Ma tachhad be kidib achaan tansur al-khaati.

²Ma ti’aawin al-katiiriin kan humman yidooru yisawwu cheyy fasil. Wa fi l-charii’a, ma titallif chahaadtak le tistafiq ma’a l-katiiriin.

³Wa ma ti’aawin al-miskiin kula fi l-charii’a achaan hu miskiin bas.

⁴«Wa kan ligiit toor hana aduuk aw humarah muwaddir, waddiiah leyah.

⁵Wa kan chift humaar hana naadum al-yakrahak waagi’ tihit himlah, ma tikhalliiah wa tamchi. Wa laakin arfa’ah ma’aayah.

⁶«Ma tazlum al-miskiin wa tidangis al-charii’a.

⁷Ma tatham insaan be kidib. Wa ma tahkim be l-moot le l-insaan al-bari aw al-saalih. Al-naadum al-fasil al-sawwa misil da, ana Allah ma naj’alah saalih.

⁸Ma takhbal rachwa achaan hi ta’ami uyuun al-masaa’iil wa ti’awwij kalaam al-saalihiin.

⁹«Ma tazlum al-khariib. Intu ta’arfu iichit al-khariib achaan intu kula awwal ichtu khariibiin fi Masir.

Al-sana al-saab’e wa l-yoom al-saabi’

¹⁰«Fi sitte sana, ahrit zer’ak wa agta’ intaajah.

¹¹Wa fi l-sana al-saab’e, khalli yubuur wa yugumm bandar. Wa min al-bandar da, yaakulu masaakiin cha’abak. Wa l-faddal kamaan, yaakuluuh haywaanaat al-kadaade. Wa tisawwi nafs al-cheyy fi zer’ak hana l-inab wa l-zaytuun.

¹²«Akhdim muddit sitte yoom. Wa fi l-yoom al-saabi' kamaan, anjamma achaan toorak wa humarak kula yinjammo wa l-khariib al-gaa'id ma'aak wa abdak kula yinjammo.

¹³«Sawwu kulla cheyy al-gultah leeku. Wa ma tihajju be usum ilaah aakhar wa la yinsami' fi khuchuumku.

Talaata iid fi l-sana

¹⁴«Ayyudu leyi talaata marraat fi l-sana.

¹⁵Ayyudu iid al-Khubza bala Tawwaara. Fi sab'a yoom, taakulu khubza bala tawwaara misil ana amartuku. Wa da fi wakit al-muhaddad fi chahar al-Ganaadiil al-chahar al-intu maragtu beyah min balad Masir. Ma taju giddaami iideeku yaabsiin.

¹⁶«Wa ba'ad da, ayyudu iid al-Gati' wa gaddumu leyi awwal intaaj al-gata'tuuh min ziraa'itku al-teerabtuuhum. Wa ba'ad da, ayyudu iid al-Lammiin fi kumaalit al-sana wakit intu tilimmu foogah intaaj ziraa'itku.

¹⁷Wa talaata marraat fi l-sana, ayyi dakar minku yaji giddaami ana Allah al-Rabb le ya'abudni.

¹⁸«Ma tigaddumu leyi damm al-dahiiye ma'a ayyi cheyy al-indah tawwaara. Wa ma tikhallu chaham dahiiyat al-iid yargud lahaddi fajur.

¹⁹Wa gaddumu awwal intaaj ziraa'itku le beet Allah Ilaahku. «Wa ma tirakkubu laham al-sakhal fi laban ammah.

Allah anta wa'ad le cha'abah

²⁰«Chiifu, ana nirassil malak yamchi giddaamku fi l-derib wa yahfadku. Wa yiwaddiiku fi l-bakaan al-ana jahhaztah leeku.

²¹Fakkuru foogah wa taabu'u kalaamah wa ma ta'asooch achaan hu ma yisaamih isyaanku achaan hu yimassilni.

²²Wa laakin kan titii'uuh wa tisawwu kulla cheyy hasab kalaami, ana nabga adu le udwaanku wa nidaayig al-yidaayuguuku.

²³Wa malaki yamchi giddaamku wa yiwaddiiku fi balad al-Amuuriyiin wa l-Hittiyiin wa l-Firizziyiin wa l-Kan'aaniyiin wa l-Hiwwiyiin wa l-Yabuusiyyiin wa nidammirhum.

²⁴Ma tasjudu le ilaahaathum wa la ta'abuduuhum wa la tisawwu al-cheyy al-humman gaa'idiin yisawwuuh. Laakin armu wa dammuru al-hujaar al-khazzoohum le l-ibaada.

²⁵A'abuduuni ana Allah Ilaahku wa nibaarik akilku wa charaabku wa namrug al-marad min usutku.

- ²⁶Wa fi baladku, ma fi ayyi mara al-tabga aagre wa la tarmi sakhiirha. Wa nantiiku umur tawiil.
- ²⁷«Wa nirassil al-khoof le kulli umma al-tagiiif giddaamku achaan tibarjil wa tajri minku.
- ²⁸Wa nirassil al-nahale giddaamku le tatrudhum le l-Hiwwiyiin wa l-Kan'aaniyiin wa l-Hittiin.
- ²⁹Laakin ana ma natrudhum marra waahid fi sana waahide achaan al-balad ma tabga kharaab wa haywaanaat al-kadaade yabgo katiiriin wa yugummu didduku.
- ³⁰Ana natrudhum chiyya chiyya lahaddi intu tabgo katiiriin wa tawrusu al-balad.
- ³¹Wa nisawwi huduudku min al-bahar al-Ahmar lahaddi l-bahar al-Abyad wa min al-sahara lahaddi bahar al-Furaat. Nidiss fi iideeku sukkaan al-balad wa taturduhum giddaamku.
- ³²Ma tisawwu alaakha ma'aahum wa la ma'a ilaahaathum.
- ³³Ma tikhalluum yaskunu fi baladku ma'aaku achaan yilizzuuku tisawwu zanib giddaami. Achaan kan intu abadtu ilaahaathum, da yabga leeku charak.»

Khuruuj 24

Chuyuukh Bani Israa'iil chaafu Allah

- ¹Wa ba'ad da, Allah gaal le Muusa: «Atla'o leyi fi l-jabal, inta wa Haaruun wa awlaadah Nadaab wa Abiihu wa 70 chuyuukh min Bani Israa'iil. Wa asjudu min ba'iid.
- ²Wa khalli inta Muusa wiheedak bas taji leyi ana Allah. Wa kan le l-aakhariin kamaan, ma yaju gariib. Wa khalli al-cha'ab ma yatla'o ma'aak.»
- ³Khalaas, Muusa gabbal kalam al-cha'ab be kulla kalaam Allah wa gawaaniinah. Wa kulla l-cha'ab raddo leyah be hiss waahid wa gaalo: «Aniina nisawwu kulla cheyy hasab kalaam Allah.»
- ⁴Muusa katab kulla kalaam Allah. Wa ambaakir fajur, Muusa bakkar wa bana madbah fi ga'ar al-jabal. Wa battaan khazza 12 hajar ale hasab adad gabaayil Bani Israa'iil.
- ⁵Wa Muusa rassal subyaan min Bani Israa'iil wa humman gaddamo le Allah dahiiye muharraga wa dabaho tiiraan dahaaya salaama.
- ⁶Wa Muusa sabba nuss al-damm fi mawaa'iin. Wa nussah al-aakhar kamaan, rachcha beyah al-madbah.
- ⁷Wa chaal kitaab al-mu'aahada al-hu katabah wa garaah le l-cha'ab. Wa humman gaalo: «Aniina nisawwu kulla cheyy hasab kalaam Allah wa nitii'uuh.»

⁸Wa Muusa chaal al-faddal min al-damm wa rachcha beyah al-cha'ab wa gaal: «Daahu damm al-mu'aahada al-Allah sawwaaha ma'aaku hasab kulla kalaamah al-gaalah leeku.»

⁹Muusa wa Haaruun wa awlaadah Nadaab wa Abiihu wa 70 chuyuukh min Bani Israa'iil tala'o al-jabal.

¹⁰Wa chaafu Allah Ilaah Bani Israa'iil. Wa tihtah cheyy misil ard min al-yaakhuut al-akhdar wa da chaffaaf misil al-sama.

¹¹Wa laakin al-Rabb ma madda iidah le yahlik kubaaraat Bani Israa'iil. Humman chaafu al-Rabb wa ba'ad da, akalo wa chirbo giddaamah.

Muusa gaabal Allah fi jabal Siinaa'

¹²Wa Allah gaal le Muusa: «Atla' leyi fi raas al-jabal wa agood fi l-bakaan da. Wa nantiik liihaan itneen hana hajar al-ana katabt fooghum al-wasaaya wa l-gawaaniin le l-naas yil'allamoohum.»

¹³Wa Muusa chaal ma'aayah musaa'idah Yachuu' wa tala'o fi jabal Allah.

¹⁴Wa gabul ma yatla'o, Muusa gaal le chuyuukh Bani Israa'iil: «Arjoona hini lahaddi nigabbulu leeku. Daahu Haaruun wa Huur gaa'idiin ma'aaku. Kan induku muchkila, amchu leehum.»

¹⁵Wa khalaas, Muusa tala' al-jabal wa l-sahaabaay saddat al-jabal marra waahid.

¹⁶Wa majd Allah ga'ad fi jabal Siinaa'. Fi muddit sitte yoom, al-sahaabaay saddat al-jabal. Wa fi l-yoom al-sabi', Allah naada Muusa min ust al-sahaabaay.

¹⁷Wa fi uyuun Bani Israa'iil, majd Allah anchaaf misil al-naar al-gaa'ide taakul fi raas al-jabal.

¹⁸Wa Muusa dakhil fi ust al-sahaabaay wa tala' battaan foog fi l-jabal. Wa ga'ad fi raas al-jabal 40 nahaar wa 40 leele.

Khuruuj 25

Hadaaya le kheemat al-ibaada

¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²«Guul le Bani Israa'iil: «Ayyi naadum minku al-galbah kariim khalli yijiib leyi hadiye.

³Wa dool al-hadaaya al-intu takhbaloohum min Bani Israa'iil. Humman dahab wa fudda wa nahaas

⁴wa gumaach zahri wa garadi wa ahmar wa gumaach kattaan wa suuf inze

⁵wa firaaaw kubaach madbuukhiin wa mulawwaniin be loon ahmar wa farwa hint ijil al-bahar wa hatab hana chadar al-sunt

⁶wa dihin le l-faanuus wa itir le dihin al-masahaan wa itir le l-bakhuur al-mu'attar

⁷wa hajar al-usmah agiig wa hujaar aakhariin khaaliyiin le yijammulu beehum al-farmala wa l-sideeriyee hana kabiir rujaal al-diin.

⁸««Abnu leyi bakaan mukhaddas le nagood fi usutku.

⁹Wa asna'o al-kheema di wa mu'iddaatha sawa sawa min al-nizaam al-ana niwassifah leek.

Sanduug mu'aahadat Allah

¹⁰««Asna' sanduug min khachab al-sunt tuulah duraa'een wa nuss wa urdah duraa' wa nuss wa tuulah foog kula duraa' wa nuss.

¹¹Wa amsahah be dahab saafi min daakhal lahaddi barra. Wa darris khachmah kula be dahab.

¹²Wa asna' arba'a khawaatim hana dahab wa lassighum fi l-koonyaat al-arba'a hana l-sanduug. Wa da itneen fi l-nuss al-waahid wa itneen fi l-nuss al-aakhar.

¹³Wa addil iidaan itneen min hatab al-sunt wa amsahum be dahab.

¹⁴Wa dakhkhilum fi l-khawaatim al-arba'a al-mulassagiin fi l-sanduug achaan yichiiluuh beehum.

¹⁵Wa l-iidaan dool khalliium yagoodu fi l-khawaatim, ma yisilluum minhum abadan.

¹⁶Wa khutt fi lubb al-sanduug al-liihaan al-fooghum kalimaat al-mu'aahada al-ana nantiihum leek.

¹⁷««Wa asna' sidaade le l-sanduug min dahab saafi. Tuul al-sidaade di yukuun duraa'een wa nuss wa urdaha duraa' wa nuss.

¹⁸Asna' min al-dahab makhluugiin samaawiyiin itneen wa khuttuum ayyi waahid fi taraf al-sidaade mulgaabiliin.

¹⁹Khutt ayyi waahid fi taraf al-sidaade ya'ni al-waahid be hini wa l-aakhar be hinaak mulassagiin fi l-sidaade.

²⁰Wa l-makhluugiin al-samaawiyiin dool mumattitiin janaaheehum giddaam wa mukhattiyiin beehum al-sidaade. Ayyi waahid mugaabil al-aakhar wa mudangiriin ale l-sidaade.

²¹««Wa khutt al-sidaade fi khachum al-sanduug. Wa fi daakhal al-sanduug, khutt al-liihaan al-fooghum kalimaat al-mu'aahada al-ana nantiihum leek.

22Wa hinaak foog le sidaadit al-sanduug ambeen al-makhlugiin al-samaawiyiin al-itneen, ana nigaabilak. Wa nikallim leek be kulla l-awaamir al-nantiikum le Bani Israa'iil.

Al-tarabeeza hana khubzat al-Rabb

23««Asna' tarabeeza be khachab al-sunt. Tuulha duraa'een wa urdaha duraa' wa tuulha foog duraa' wa nuss.

24Wa amsahha be dahab saafi. Wa darris khachumha be dahab.

25Wa hawwig khachum al-tarabeeza be hatab urdah yukuun arba'a usba' wa darrisah be dahab.

26Wa asna' arba'a khawaatim min dahab wa lassighum fi l-koonyaat al-arba'a hana l-tarabeeza. Kulla khaatim yagood muwaafiq le rijil waahide min al-tarabeeza.

27Wa l-khawaatim yabgo gariibiin le khachum al-tarabeeza. Wa be da, yagdaru yidissu fooghum iidaan itneen wa yichiilu beehum al-tarabeeza.

28Wa l-iidaan dool sawwiihum be hatab al-sunt wa amsahhum be dahab le yichiilu beehum al-tarabeeza.

29Wa l-tarabeeza di sawwi leeha sufur wa kharaariif wa abaariif wa kiisaan min dahab saafi al-yista'maloom wakit yigaddumu hadaaya charaab.

30Wa khutt fi l-tarabeeza al-khubza al-yigaddumuha leyi. Wa hi tukuun giddaami daayman.

Al-faanuus al-indah sab'a niiraan

31««Wa asna' leyi faanuus min dahab saafi. Al-faanuus da wa ga'arah wa saagah wa kiyeesaatah wa dakaarmah wa zuhuurah kulla ke sun'a waahide bas.

32Wa yilfarra' min saag al-faanuus da sitte furuu', talaata furuu' min nuss waahid wa talaata min nuss aakhar.

33Wa fi ayyi firi', sawwi talaata kiyeesaat yichaabuhu zahrat al-looz be dukrumitha wa waragha. Wa da fi kulla firi' min al-furuu' al-sitte.

34Wa fi saag al-faanuus kula, sawwi arba'a kiyeesaat yichaabuhu zahrat al-looz be dukrumitha wa waragha.

35Wa tihit ayyi machbak hana furuu' itneen, sawwi dukrume.

36Wa kulla l-dakaarim wa l-furuu' yukuunu madguugiin sun'a waahide bas min dahab saafi.

37Wa sawwi sab'a tiyeesaat le l-naar wa khuttuhum fi l-faanuus da achaan wakit yiwallu'uuhum, niiraanhum yidawwu kulla l-bakaan al-giddaamhum.

38Sawwi kalaaliib wa taffaayaat min dahab saafi.

³⁹Wa l-dahab al-saafi al-tasna' beyah al-faanuus wa kulla mu'iddaatah, waznah yabga 34 kiilo.

⁴⁰Wa khalaas, chiif wa asna' kulla cheyy hasab al-nizaam al-ana wassaftah leek fi l-jabal da.

Khuruuj 26

Kheemat al-ibaada

¹«Wa sawwi al-kheema be achara git'e min gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar. Wa khayyit fi l-gita' dool suwar makhluugiin samaawiyiin be khiyaatit khayyaati ma'ruuf.

²Wa tuul al-gita' dool yukuun sawa sawa. Ayyi waahide tukuun indaha 28 duraa' wa urdaha 4 duraa'.

³Wa l-gita' dool, khamsa yilimmuuhum sawa fi majmuu'a waahide wa l-khamsa al-aakhariin kula yilimmuuhum sawa.

⁴Wa kachkich taraf al-khamsa be gumaach zahri wa taraf al-khamsa al-aakhariin kula kachkichah be nafs al-gumaach.

⁵Sawwi 50 manaakhir fi l-majmuu'a al-awwal wa 50 manaakhir fi l-majmuu'a al-taaniye. Wa l-manaakhir dool yukuunu mulgaabiliin.

⁶Wa sawwi 50 fangar hana dahab wa achbik beyah al-manaakhir kulli waahide ma'a l-aakhara. Wa be da, al-majmuu'teen yabgo kheema waahide.

⁷«Wa sawwi al-khita al-awwal min 11 git'e matruuriin be suuf inze. Wa khuttah be foog le l-kheema.

⁸Wa tuul al-gita' dool yukuunu sawa sawa. Wa tuul al-waahide 30 duraa' wa urdaha 4 duraa'.

⁹Wa l-gita' dool, khamsa yilimmuuhum sawa wa l-sitte al-aakhariin kula yilimmuuhum sawa. Wa l-git'e al-saadse di tatbugha foog khachum al-kheema.

¹⁰Wa sawwi 50 manaakhir fi nuss kulli waahide min al-majmuu'teen.

¹¹Wa sawwi 50 fangar min nahaas wa achbik beyah al-manaakhir kulli waahide ma'a l-aakhara. Wa be da, al-majmuu'teen yabgo khita waahid.

¹²Wa l-khita da, nussah al-faayit fi l-tuul, dalliih be wara le l-kheema.

¹³Wa nussah al-faayit fi l-urd, dalliih fi nuss al-kheema be duraa'. Wa be l-nuss al-aakhar hana l-kheema kula, dalliih be duraa'. Wa be da, al-khita yikhatti al-kheema marra waahid.

¹⁴«Wa sawwi al-khita al-taani be firaaw kubaach madbuukhiin wa mulawwaniin be loon ahmar. Wa l-khita al-taalit da, sawwiin be firaaw ijil al-bahar.

Rassiin khachab kheemat al-ibaada

- 15««Khuzz khachab al-sunt wa russah le tabni beyah kheemat al-ibaada.
- 16Ayyi waahid min al-khachab da tuulah yukuun 10 duraa' wa urdah yukuun duraa' wa nuss.
- 17Le ayyi khachaba sawwi rijle itneen al-yagdaru yisabbutuuha ma'a l-aakhariin. Kulla l-khachab da sawwiih misil da.
- 18Wa addil 20 khachab fi l-nuss al-junuubi hana l-kheema.
- 19Wa sawwi 40 asaas hana fudda min tihit le l-ichriin khachab. Le kulli khachaba waahide, sawwi asaas itneen tihit rijileenha al-itneen.
- 20Wa 20 khachab yukuunu fi l-nuss al-munchaakhi hana l-kheema.
- 21Wa dool kula, sawwi leehum 40 asaas hana fudda min tihit. Le kulli khachaba waahide sawwi asaas itneen tihit rijileenha al-itneen.
- 22Wa 6 khachab yukuunu fi l-nuss al-warraani hana l-kheema al-mugaabil al-kharib.
- 23Wa sawwi khachab itneen le l-koonyaat al-wara.
- 24Wa l-khachab al-itneen dool mulassagiin min tihit lahaddi foog. Wa be foog, yisabbutuuhum be khaatim. Wa da yabga fi l-koonyaat al-itneen al-gaa'idiin be wara.
- 25Wa be da, yukuun 8 khachab wa induhum 16 asaas hana fudda. Wa tihit kulli khachaba, fi asaas itneen.
- 26««Wa sawwi 5 maraadiis min khachab al-sunt le l-nuss al-junuubi.
- 27Wa sawwi 5 aakhariin le l-nuss al-munchaakhi hana l-kheema. Wa battaan sawwi 5 le nussaha al-warraani al-mugaabil al-kharib.
- 28Wa l-murdaas al-ustaani al-tawiil al-gaa'id fi gismit al-khachab yamchi min tarafha le tarafha.
- 29Wa amsah kulla l-khachab da be dahab wa asna' khawaatim hana dahab al-tidiss fooghum al-maraadiis. Wa amsah al-maraadiis kula be dahab.
- 30««Wa sawwi al-kheema di hasab al-nizaam al-ana wassaftah leek fi l-jabal da.

Al-sitaar al-daakhal wa sitaar al-baab

- 31««Wa sawwi sitaar min gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar. Wa khayyit foogah suwar makhluugiin samaawiyiin be khiyaatit khayyaati ma'ruuf.
- 32Wa ti'alligah fi manaakhir hana dahab al-gaa'idiin fi arba'a amuud min hatab al-sunt al-mamsuuihin be dahab. Wa l-amad dool musabbatiin fi arba'a asaas hana fudda.

33 Wa allig al-sitaar da be fangar wa khutt al-sanduug al-foogah liihaan al-mu'aahada khaadi le l-sitaar. Wa be da, al-sitaar yafsul been al-bakaan al-mukhaddas wa l-bakaan al-mukhaddas marra waahid.

34 «Wa sidd al-sanduug da be sidaadtah wa khuttah fi l-bakaan al-mukhaddas marra waahid.

35 Wa barra min al-sitaar fi l-bakaan al-mukhaddas, khutt al-tarabeeza fi l-nuss al-munchaakhi hana l-kheema wa khutt al-faanuus mugaabilha fi l-nuss al-junuubi.

36 «Wa sawwi sitaar le baab al-kheema min gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar. Wa da be khiyaatit khayyaati ma'ruuf.

37 Wa le l-sitaar sawwi leyah khamisa amuud hana hatab al-sunt al-mamsuuihin be dahab. Wa sawwi leehum manaakhir hana dahab wa le l-amad dool sawwi leehum khamisa asaas min nahaas.

Khuruuj 27

Al-madbah le l-dahiiye al-muharraga

1 «Wa sawwi madbah murabba' min khachab al-sunt. Tuulah 5 duraa' wa urdah 5 duraa' wa tuulah foog kula 3 duraa'.

2 Wa sawwi arba'a guruun fi koonyaatah al-arba'a. Wa l-madbah wa l-guruun yukuunu sun'a waahide bas. Wa amsahah be nahaas.

3 Wa asna' kulla mu'iddaatah min nahaas. Humman al-mawaa'iin al-yarfa'o beehum al-rumaad al-mudahhan wa l-feelaat wa l-kiisaan al-yuruchchu beehum al-damm wa l-hadiidaay al-yisillu beeha al-laham wa khammaamaat al-naar.

4 «Wa asna' le l-madbah tachaacha min nahaas indaha arba'a khawaatim kula min nahaas fi chawaaribha al-arba'a.

5 Wa khutt al-tachaacha di fi lubb al-madbah wa be da, tukuun fi gismit al-madbah.

6 Wa sawwi le l-madbah iidaan itneen min hatab al-sunt wa amsahum be nahaas.

7 Wa l-iidaan dool dissuhum fi l-khawaatim al-gaa'idiin fi jawaanib al-madbah le yichiiluuh beehum.

8 Wa l-madbah yukuun mujawwaf ya'ni indah lubb. Wa asna'ah be khachab misil ana wassaftah leek fi l-jabal da.

Al-fadaay

9 «Wa sawwi fadaay le l-kheema. Wa be l-nuss al-junuubi, tuulha yukuun 100 duraa' wa indaha sataayir min gumaach hana kattaan mukhayyat adiil.

10 Wa indaha 20 amuud wa 20 asaas min nahaas. Wa l-manaakhir wa l-rubaat al-gaa'idiin fi l-amad dool min fudda.

11 Wa l-nuss al-munchaakhi kula tuulah 100 duraa' wa indah sataayir wa 20 amuud wa 20 asaas min nahaas. Wa l-manaakhir wa l-rubaat al-gaa'idiin fi l-amad dool min fudda.

12 Laakin al-nuss al-kharbaani min al-fadaay tuulah 50 duraa' wa indah sataayir wa 10 amuud wa 10 asaas.

13 Wa l-nuss al-sabhaani ale l-bakaan al-harraay tatla', hu kula tuulah 50 duraa'.

14 «Wa fi l-nuss al-zeenaay hana l-baab, fiyah sataayir tuulhum 15 duraa' wa indah 3 amuud wa 3 asaas.

15 Wa fi l-nuss al-israay hana l-baab, fiyah sataayir tuulhum 15 duraa' wa indah 3 amuud wa 3 asaas.

16 Wa be da, al-baab al-yadkhulu beyah al-fadaay indah sitaar tuulah 20 duraa' min gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar. Wa da be khiyaatit khayyaati ma'ruuf. Wa indah 4 amuud wa 4 asaas.

17 Kulla l-amad al-muhawwigiin al-fadaay yukuunu fooghum rubaat wa manaakhir min fudda. Wa induhum asaas min nahaas.

18 Wa tuul al-fadaay yabga 100 duraa' wa urdaha 50 duraa' wa tuulha foog 5 duraa'. Wa sataayirha min gumaach hana kattaan mukhayyat adiil wa asaasha min nahaas.

19 Wa kulla l-mu'iddaat al-yista'maloohum fi l-kheema wa kulla l-wutaad hana l-kheema wa l-wutaad hana l-fadaay yabgo min nahaas.

Dihin le l-faanuus

20 «Wa aamur Bani Israa'iil yijiibu leek dihin hana zaytuun ma'suur wa musaffa le l-faanuus achaan deyyah yukuun muwalli' daayman.

21 Haaruun wa iyaalah yahfadooh muwalli' giddaam Allah fi kheemat al-ijtima' giddaam al-sitaar al-yidaarig al-sanduug al-foogah liihaan al-mu'aahada. Wa deyy al-faanuus yukuun muwalli' min makhrib lahaddi fajur. Wa da yabga chart daayim le Bani Israa'iil min zurriye le zurriye.

Khuruuj 28

Lubaas rujaal al-diin

1 «Chiil min Bani Israa'iil akhuuk Haaruun wa awlaadah Nadaab wa Abiihu wa Ali'aazar wa Itamaar le yabgo leyi rujaal diin.

2 Wa addil le akhuuk Haaruun khulgaan khaassiin al-yantuuh charaf wa ihtiraam.

3 Wa guul le kulla l-khayyaatiin al-ana anteethum khibra fi l-khidme di khalli yisawwu khulgaan le Haaruun. Wa hu yalbashum wakit yikhassusuuh le yabga leyi raajil diin.

⁴Al-khulgaan al-yisawwuuhum humman al-sideeriyee wa l-farmala wa l-jallaabiiye wa l-jawwaaniye wa l-kadmuul wa l-hizaam. Yisawwu khulgaan khaassiin le Haaruun akhuuk wa le iyaalah le yabgo leyi rujaal diin.

⁵Wa l-khulgaan dool yisawwuuhum be gumaach hana kattaan al-loonah zahri wa garadi wa ahmar wa mujammaliin be dahab.

Farmalat kabiir rujaal al-diin

⁶«Al-farmala yisawwuuha be gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar wa mujammala be dahab. Wa da be khiyaatit khayyaati ma'ruuf.

⁷Wa tukuun indaha hubaal al-yisabbuuha beehum fi l-kataafe.

⁸Wa l-hizaam al-yarbutuuh kula yukuun min nafs al-sun'a min dahab wa gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar.

⁹«Chiil hujaar itneen min agiig wa anguch fooghum asaame awlaad Israa'iil al-atnaachar.

¹⁰Hasab nizaam miilaadhun, aktib asaame al-sitte fi l-hajar al-waahid wa asaame al-sitte fi l-hajar al-taani.

¹¹Wa sayyaakhi ma'ruuf fi nagich al-khawaatim yanguch asaame awlaad Israa'iil fi l-hajareen dool. Wa tisabbithum fi halagateen min dahab.

¹²Wa tukhuttuhum fi kataafe al-farmala le yabgo zikra le Bani Israa'iil. Wa Haaruun yichiil al-asaame dool fi kataafeeh misil zikra giddaam Allah.

¹³Wa sawwi al-halagateen min dahab

¹⁴wa silsilateen hana dahab saafi maftuuliin misil al-habil. Wa allighum fi l-halagateen.

Sideeriyit al-kharaar

¹⁵«Sawwi sideeriyit al-kharaar misil al-farmala min gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar wa mujammala be dahab. Wa da be khiyaatit khayyaati ma'ruuf.

¹⁶Wa tukuun murabba'a tuulha chibir wa urdaha kula chibir. Wa matbuuga marrateen misil jeeb.

¹⁷Wa tijammilha be arba'a roog min al-hujaar al-khaaliyiin. Al-roog al-awwal indah agiig ahmar wa yaakhuut asfar wa zumurrud akhdar.

¹⁸Wa l-roog al-taani indah marajaan ahmar wa yaakhuut akhdar wa maass.

¹⁹Wa l-roog al-taalit indah fayruuz wa yaakhuut ahmar wa zaytuun.

²⁰Wa l-roog al-raabi' indah zabarjad wa agiig wa kharaz. «Wa kulla l-hujaar dool yukuunu murassasiin fi l-riigaan hana l-dahab.

21 Wa l-hujaar al-khaaliyiin dool fi adad gabaayil Bani Israa'iil al-atnaachar. Ayyi usum gabiila manguuch fi hajar waahid misil nagich al-khawaatim.

22 «Wa sawwi le l-sideerriye silsilateen min dahab saafi maftuuliin misil al-habil.

23 Wa sawwi battaan khawaatim itneen min dahab wa sabbithum fi koonyaat al-sideerriye be foog.

24 Wa dakhkhil fi l-khawaatim dool al-silsilateen hana l-dahab.

25 Wa khachum al-aakhar hana l-silsilateen, dakhkhilah fi l-halagateen al-gaa'idiin fi kataafe al-farmala be giddaam.

26 Wa battaan sawwi khawaatim itneen min dahab fi koonyaat al-sideerriye be tihit. Wa khuttuhum be daakhal ambeen al-sideerriye wa l-farmala.

27 Wa battaan sawwi khawaatim itneen min dahab wa khuttuhum fi kataafe al-farmala be tihit min giddaam gariib le hizaam al-farmala.

28 Wa arbut al-khawaatim al-itneen hana l-sideerriye be l-khawaatim al-itneen hana l-farmala be habil zahri. Wa be da, al-sideerriye tabga foog min al-hizaam wa gaa'ide saabte foog al-farmala ma tilharrak.

29 Wa be da, wakit Haaruun yadkhul fi l-bakaan al-mukhaddas, yichiil asaame gabaayil Bani Israa'iil fi sadrah fi sideerriyit al-kharaar achaan yabgo zikra daayme giddaam Allah.

30 Wa khutt al-Uriim wa l-Tummiim fi sideerriyit al-kharaar achaan yukuunu fi sadur Haaruun wakit yadkhul giddaam Allah. Wa be da, Haaruun yichiilhum daayman fi sadrah giddaam Allah le ya'arif kharaaraat Allah le Bani Israa'iil.

Al-jallaabiye

31 «Wa khayyit jallaabiye le l-farmala kullaha min gumaach zahri.

32 Wa l-jallaabiye indaha gabbe makfuufa wa mudarrasa achaan al-gabbe ma tincharit. Wa yikhayyutuuha be khiyaatit khayyaati ma'ruuf.

33 Wa khayyit fi daayir al-jallaabiye rummaanaat masnuu'in min gumaach zahri wa garadi wa ahmar wa arbut jursaan min dahab ambeen al-rummaanaat.

34 Wa be da, yukuun rummaana wa jaras, rummaana wa jaras fi kulla daayir al-jallaabiye.

35 Wa Haaruun yalbas al-jallaabiye di wakit yakhdim giddaam Allah. Wa harakat al-jursaan tinsami' wakit hu yadkhul fi l-bakaan al-mukhaddas giddaam Allah wa wakit yamrug. Wa be da, hu ma yumuut.

Lubaas khaass le Haaruun

36 «Wa sawwi hafiide min dahab saafi wa anguch foogha al-kalaam al-buguul Khaass le Allah.

³⁷Wa arbutha be habil zahri fi raas al-kadmuul be giddaam.

³⁸Wa tagood fi jabhit Haaruun. Wa be da, hu yukuun al-mas'uul min al-khata al-yisawwuuh Bani Israa'iil wakit yigaddumu hadaayaahum al-mukhaddasiin. Al-hafiide di tagood daayman fi jabhit Haaruun achaan Allah yarda beehum.

³⁹««Wa khayyit jawwaaniye min gumaach hana kattaan. Wa kadmuul kula min kattaan. Wa sawwi hizaam be khiyaatit khayyaati ma'ruuf.

Lubaas awlaad Haaruun

⁴⁰««Wa khayyit jawwaaniye wa hizaam wa kadmuul le ayyi wileed min awlaad Haaruun le tantiihum charaf wa ihtiraam.

⁴¹Wa ba'ad tilabbis akhuuk Haaruun wa awlaadah al-khulgaan dool, amsahhum wa darriihum wa khassishum le yabgo leyi rujaal diin.

⁴²Wa khayyit leehum saraawiil min gumaach hana kattaan le yasturu beehum oorithum. Al-saraawiil dool yikhattu al-sulub wa l-dawaarij.

⁴³Haaruun wa awlaadah yalbasoohum wakit yadkhulu fi kheemat al-ijtimaa' fi l-bakaan al-mukhaddas wa wakit yigarrubu le l-madbah le yakhdumu. Wa be da, ma yaznubu wa yumuutu. Wa da chart daayim le Haaruun wa zurriiyah al-taji min ba'adah.

Khuruuj 29

Khassisiin rujaal al-diin

¹««Daahu kikkeef tisawwi le tikhassis Haaruun wa awlaadah le yabgo leyi rujaal diin. Chiil toor wa kubchaan itneen al-ma induhum ayyi eeb.

²Wa chiil dagiig hana gameh wa sawwi beyah khubza bala tawwaara wa ka'ak bala tawwaara al-tisawwi be dihin wa kisaar mamsuuh be dihin.

³Wa kulla l-khumaam da, subbah fi soosal wa gaddimah be l-soosal da ma'a l-toor wa l-kubchaan al-itneen.

⁴Wa naadi Haaruun wa awlaadah yaju fi madkhal kheemat al-ijtimaa' wa barridhum.

⁵Wa chiil al-khulgaan wa labbis Haaruun al-jawwaaniye wa l-jallaabiye wa l-farmala wa l-sideeriye. Wa arbut al-farmala be l-hizaam.

⁶Wa khutt al-kadmuul fi raasah wa sabbit foogah al-hafiide al-mukhassasa.

⁷Wa chiil dihin al-masahaan wa subbah fi raasah wa amsahah.

⁸Wa ba'ad da, jiiib awlaadah wa labbishum jawwaaniyaat.

⁹Wa ayyi waahid, arbut sulbah be hizaam wa khutt leyah kadmuul. Wa misil da, darrij leyi Haaruun wa awlaadah. Wa khidmit rujaal al-diin tukuun leehum misil chart daayim.

Dahiyat al-toor

10««Wa battaan jiiib al-toor giddaam kheemat al-ijtimaa’ wa khalli Haaruun wa awlaadah yukhuttu iideehum fi raas al-toor da.

11Wa adbah al-toor giddaam Allah fi madkhal kheemat al-ijtimaa’.

12Wa chiil min damm al-toor be usba’ak wa khuttah fi guruun al-madbah. Wa l-baagi min al-damm kamaan subbah fi ga’ar al-madbah.

13Wa chiil kulla l-chaham al-mukhatti al-butuun wa nuss al-kibde wa l-kalaawe be chahamhum wa harrighum fi l-madbah.

14Wa laakin laham al-toor wa farwitah wa ba’arah, harrighum barra min al-fariig achaan di dahiiye le kaffaarat al-zanib.

Dahiyat al-kabich al-awwalaani

15««Wa chiil waahid min al-kubchaan al-itneen wa khalli Haaruun wa awlaadah yukhuttu iideehum fi raasah.

16Adbah al-kabich wa chiil dammah wa ruchchah fi kulla nawaayit al-madbah.

17Wa gatti’ laham al-kabich da dugaag dugaag wa khassil butuunah wa dalaafeeh wa khuttuhum ma’a l-raas wa l-gita’ al-aakhariin.

18Wa harrig kulla l-kabich da fi l-madbah achaan di dahiiye muharraga le Allah al-hu yarda be riihitha achaan hi hadiiye le Allah.

Dahiyat al-kabich al-taani

19««Wa chiil al-kabich al-taani wa khalli Haaruun wa awlaadah yukhuttu iideehum fi raasah.

20Adbah al-kabich wa chiil min dammah wa khuttah fi halamat al-adaan al-zeene hana Haaruun wa awlaadah. Wa khuttah fi asaabi’hum al-kubaar hana iideehum wa rijleehum al-zeenaayaat. Wa ruchch baagi al-damm fi nawaayit al-madbah.

21Wa chiil min al-damm al-sabbeetah fi l-madbah wa dihin al-masahaan wa ruchchah fi Haaruun wa lubaasah wa fi awlaadah wa lubaashum. Wa be da, Haaruun wa awlaadah wa khulgaanhum yabgo mukhassasiin le Allah.

22««Wa chiil min al-kabich da chaham al-danab wa l-chaham al-mukhatti al-butuun wa nuss al-kibde wa l-kalaawe be chahamhum wa l-gaayme al-zeene. Wa da kabich hana darrijiin.

23Wa chiil min al-soosal al-gaa’id giddaam Allah khubza waahide wa ka’akaay al-sawwooha be dihin wa kisaaraay.

24Wa khuttuhum fi iideen Haaruun wa awlaadah le yigaddumuuhum hadaaya marfuu’iin le Allah.

²⁵Wa battaan chiil al-hadaaya dool min iideehum wa harrighum fi l-madbah ma'a l-dahiiye al-muharraga le Allah al-hu yarda be riihitha achaan hi hadiiye le Allah.

²⁶Wa chiil zoor al-kabich hana darrijiin Haaruun wa gaddimah hadiiye marfuu'a le Allah. Wa da yabga hanaak inta.

Al-waajib le rujaal al-diin

²⁷««Wa min kabich al-darrijiin hana Haaruun wa awlaadah, khassis al-zoor wa l-gaayme al-gaddamtuhum hadiiye marfuu'a. Dool yukuunu le Haaruun wa awlaadah.

²⁸Al-laham da yabga hagg daayim le Haaruun wa awlaadah min kulla dahaaya al-salaama al-yadbahohum Bani Israa'iil wa yigaddumuuhum hadiiye le Allah.

²⁹««Wa ahfado al-khulgaan al-khaassiin hana Haaruun achaan ayyi waahid min awlaadah al-yaji ba'adah yalbashum wakait yamsahoooh wa yidarrujuuh.

³⁰Wa l-wileed al-yabga kabiir rujaal al-diin ba'ad Haaruun yalbashum sab'a ayyaam gabul ma yadkhul fi kheemat al-ijtimaa' wa yakhdim fi l-bakaan al-mukhaddas.

Kikkeef yaakulu laham al-dahiiye

³¹««Wa laakin al-laham al-yifaddil min kabich al-darrijiin, tichiilah wa tirakkibah fi bakaan mukhaddas.

³²Haaruun wa awlaadah yaakulu laham al-kabich da wa l-khubza al-gaa'ide fi l-soosal fi madkhal kheemat al-ijtimaa'.

³³Humman yaakulu hadaaya al-kaffaara dool wakait yidarrujuuhum wa yikhassusuuhum. Naadum aakhar ke ma yaakul minhum achaan al-hadaaya dool mukhaddasiin.

³⁴Wa kan yifaddil cheyy min laham kabich al-darrijiin aw min al-khubza lahaddi ambaakir, ma yaakuluuh achaan da mukhaddas. Khalli yiharruguuh fi l-naar.

Sab'a yoom hana darrijiin wa khassisiin

³⁵««Sawwi le Haaruun wa awlaadah misil ana amartak beyah. Wa muddit darrijiinuhum tukuun sab'a yoom.

³⁶Wa gaddim kulla yoom toor dahiiye le kaffaarat al-zanib. Wa khassis al-madbah kula be dahiiyat al-kaffaara wa amsahah le yukuun mukhaddas.

³⁷Fi muddit sab'a yoom, tadbah dahiiyat al-kaffaara fi l-madbah wa tikhassisah. Wa be da, yukuun mukhaddas marra waahid. Wa kulla cheyy al-yilammis al-madbah yukuun mukhaddas.

Al-dahiiye al-yoomiye

³⁸««Daayman wa kulla yoom, gaddim fi l-madbah khurfaan itneen awlaad sana.

³⁹Al-kharuuf al-waahid, gaddimah be fajur wa l-aakhar be achiye.

⁴⁰Wa ma'a l-kharuuf al-awwal, gaddim kooro hana dagiig mukhalbat be liitir hana dihin zaytuun ma'suur. Wa gaddim ma'aayah liitir hana khamar al-inab hadiiyat charaab.

⁴¹Wa l-kharuuf al-taani, gaddimah be achiie. Wa gaddim ma'aayah hadiie hana dagiig wa hadiiyat charaab misil inta sawweetah be fajur. Wa hi hadiie muharraga le Allah al-hu yarda be riihitha.

⁴²Min zurriye le zurriye, gaddumu daayman al-dahaaya al-muharragiin dool fi madkhal kheemat al-ijtima' giddaam Allah. Wa da l-bakaan al-ana nigaabilak foogah le nikallimak.

⁴³Wa hinaak nigaabil Bani Israa'iil wa be gudrat majdi, al-bakaan da yabga mukhaddas.

⁴⁴Wa be da, nikhaddis kheemat al-ijtima' wa l-madbah. Wa nikhassis Haaruun wa awlaadah le yabgo leyi rujaal diin.

⁴⁵Wa naskun ma'a Bani Israa'iil wa nabga Ilaahhum.

⁴⁶Wa be da, ya'arfu kadar ana bas Allah Ilaahhum al-maragtuhum min balad Masir le naskun ma'aahum. Ana Allah Ilaahhum.

Khuruuj 30

Mukhbar al-bakhuur le Allah

¹«Wa sawwi mukhbar min khachab al-sunt le tiharrig foogah al-bakhuur. Wa l-mukhbar da yukuun murabba' tuulah duraa' wa urdah kula duraa'.

²Wa tuulah foog kamaan duraa'een. Wa l-mukhbar da yukuun hu wa guruunah sun'a waahide bas.

³Wa amsah daharah wa kulla jawaanibah wa guruunah be dahab saafi. Wa darris khachmah kula be dahab.

⁴Wa sawwi leyah khawaatim itneen tihit min al-diraasa be l-jaanib al-waahid wa be l-jaanib al-aakhar kula. Wa be da, yagdaro yidakhkhulu le l-mukhbar iidaan itneen le yichiiluuh beehum.

⁵Wa sawwi al-iidaan al-itneen dool be hatab al-sunt wa amsahum be dahab.

⁶Wa khutt al-mukhbar da barra min al-sitaar al-gaa'id giddaam al-sanduug al-foogah liihaan al-mu'aahada. Al-sanduug wa sidaadtah gaa'idiin wara l-sitaar. Wa da l-bakaan al-ana nigaabilak foogah.

⁷«Haaruun yiharrig al-bakhuur al-mu'attar da kulli fajur wakit yaji yinaddif al-faanuus.

⁸Wa battaan yiharrigah achiie wakit yaji yigabbid al-faanuus. Al-bakhuur yiharruguuh daayman fajur wa achiie giddaam Allah min zurriye le zurriye.

⁹Ma tiharrig fi l-mukhbar da bakhuur al-Allah ma azan beyah wa la dahiiye muharraga wa la hadiye hana dagiig. Wa ma tusubbu foogah hadiiyat charaab.

¹⁰Wa marra fi l-sana, Haaruun waajib yichiil min damm hana l-bahiime al-dabahooha le kaffaarat al-zanib wa yamsahah fi guruun al-mukhbar da. Wa be da, hu yikhasis al-mukhbar marra waahide fi l-sana, min zurriye le zurriye. Wa l-mukhbar da yabga mukhaddas marra waahid le Allah.»»

Gurus al-fadayaan

¹¹Wa battaan Allah hajja le Muusa wa gaal:

¹²«Wakit tahsib Bani Israa'iil le talga adadhum, khalli kulla raajil yafda nafsah wa yigaddim fidya le Allah achaan ma yaga' fooghum waba wakit inta gaa'id tahsibhum.

¹³Ayyi waahid kan hasabooh khalaas, yanti nuss hajar hana fudda hadiye le Allah. Wa hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas, ayyi hajar fudda yawzin 12 giraam.

¹⁴Wa ayyi waahid al-umrah tamma 20 sana wa ziyaada kan hasabooh khalaas, waajib yanti hadiye le Allah.

¹⁵Al-khani ma yanti aktar min nuss hajar wa l-fagri kula ma yanti angas achaan di hadiye le Allah al-tabga kaffaara le nufuushum.

¹⁶Chiil al-fudda hana l-kaffaara di min Bani Israa'iil wa asta'malha le khidmit kheemat al-ijtimaa'. Wa tabga kaffaara le Bani Israa'iil wa zikra giddaam Allah.»»

Hoot al-nahaas

¹⁷Wa battaan Allah hajja le Muusa wa gaal:

¹⁸«Asna' hoot min nahaas le l-wadu. Wa sawwi leyah ga'ar min nahaas wa khuttah been kheemat al-ijtimaa' wa l-madbah. Wa subb foogah almi.

¹⁹Wa Haaruun wa awlaadah yilwaddo be l-almi da.

²⁰Gubbaal ma yadkhulu fi kheemat al-ijtimaa', yilwaddo achaan ma yumuutu. Wa gubbaal ma yaju gariib le l-madbah le yigaddumu le Allah hadiye muharraga,

²¹yilwaddo achaan ma yumuutu. Wa da yabga chart daayim le Haaruun wa awlaadah min zurriye le zurriye.»»

Dihin al-masahaan

²²Wa battaan Allah hajja le Muusa wa gaal:

²³«Chiil min ahsan al-riihe. Chiil min al-khumra 6 kiilo wa min al-sandal 3 kiilo wa min al-istir 3 kiilo

²⁴wa min al-girfa 3 kiilo. Wa da kula hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa chiil battaan 4 liitir min dihin al-zaytuun.

²⁵Wa da kulla khalbitah sawa wa sawwi beyah dihin mu'attar khaass le l-masahaan. Wa l-yisawwi al-dihin da, naadum ma'ruuf fi khalbitiin al-istir. Wa da yabga dihin khaass le l-masahaan.

²⁶Wa be l-dihin al-khaass da, amsah kheemat al-ijtimaa' wa l-sanduug al-foogah liihaan al-mu'aahada

²⁷wa l-tarabeeza wa kulla mu'iddaatha wa l-faanuus wa mu'iddaatah wa mukhbar al-bakhuur.

²⁸Wa battaan amsah al-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin wa mu'iddaatah wa l-hoot wa ga'arah kula.

²⁹Wa khassishum le yukuunu mukhaddasiin marra waahid. Wa l-cheyy al-yilammishum kula yabga mukhaddas.

³⁰Wa ba'ad da, amsah Haaruun wa awlaadah wa khassishum achaan yabgo leyi rujaal diin.

³¹Wa guul le Bani Israa'iil: «Dihin al-masahaan da yabga leyi khaass min zurriye le zurriye.

³²Ma tamsaho beyah ayyi naadum wa la tikhalbutu dihin aakhar mislah. Hu khaass wa waajib intu kula ta'arfu kadar hu khaass.

³³Wa ayyi naadum al-yikhalbit dihin mislah aw yamsahah le naadum ma min rujaal al-diin, al-naadum da waajib yafsuluh min ahalah.»

Al-bakhuur al-mu'attar

³⁴Wa battaan Allah gaal le Muusa: «Chiil fi wazin mutasaawi al-aryaah dool wa humman al-samukh wa l-dufur wa l-lubaan wa l-samukh al-mu'attar.

³⁵Wa khalbit minhum bakhuur mu'attar. Wa l-yisawwi al-bakhuur da, naadum ma'ruuf fi khalbitiin al-istir. Wa yukuun sameh wa saafi wa khaass.

³⁶Wa chiil minnah wa arhakah maarin wa khuttah gidzaam al-sanduug al-foogah liihaan al-mu'aahada fi kheemat al-ijtimaa' wa da l-bakaan al-ana nigaabilak foogah. Wa da khalli yabga leeku mukhaddas marra waahid.

³⁷Wa ma tisawwu le nufuusku bakhuur misil al-bakhuur da wa laakin aj'aloooh khaass le Allah.

³⁸Wa ayyi naadum al-yisawwi bakhuur mislah le yuchummah, waajib yafsuluh min ahalah.»

Khuruuj 31

Allah azal naas le yasna'o al-mu'iddaat

¹Wa Allah hajja le Muusa battaan wa gaal:

- ²«Asma'. Ana azalt Basaliil wileed Uuri wileed Huur min gabiilat Yahuuza.
- ³Ana nazzalt Ruuhi foogah wa anteetah khibra wa fihim wa ma'rafa le yasna' kulli cheyy.
- ⁴Wa da, ya'arif yasna' achya be dahab wa fudda wa nahaas
- ⁵wa yagta' al-hujaar al-khaaliyiin wa yanguchhum wa yanjur al-khachab wa yasna' kulla cheyy.
- ⁶Wa be da, ana kallaft Uhuliyaab wileed Akhisamaak min gabiilat Daan le yisaa'idah. Wa battaan, ana anteet khibra le kulla l-sinaa'iyiin le yisawwu kulla l-achya al-ana amartak beehum. Wa humman
- ⁷kheemat al-ijtimaa' wa l-sanduug al-foogah liihaan al-mu'aahada wa sidaadtah al-yisidduuh beeha wa kulla mu'iddaat al-kheema
- ⁸wa l-tarabeeza wa kulla mu'iddaatha wa l-faanuus hana l-dahab al-saafi wa kulla mu'iddaatah wa mukhbar al-bakhuur
- ⁹wa l-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin wa kulla mu'iddaatah wa l-hoot wa ga'arah
- ¹⁰wa l-khulgaan al-khaaliyiin al-khaassiin le Haaruun raajil al-diin wa khulgaan iyaalah wakit yakhdumu misil rujaal diin
- ¹¹wa dihin al-masahaan wa l-bakhuur al-mu'attar al-yiharruguuh fi l-bakaan al-mukhaddas. «Wa humman yisawwu kulla l-achya dool misil ana amartak beyah.»

Tabbiigiin churuut yoom al-sabt

- ¹²Wa battaan Allah gaal le Muusa:
- ¹³«Gul le Bani Israa'iil: «Ahfado yoomi hana l-sabt achaan ana ja'altah alaama beeni wa beenku min zurriye le zurriye. Wa be da, ta'arfu kadar ana Allah bas nikhassisku.
- ¹⁴Wa ahfado yoom al-sabt achaan hu yoom mukhaddas leeku. Kan naadum ma yihtarim yoom al-sabt, waajib yaktuluuh. Wa kan naadum yisawwi ayyi khidme fi l-yoom da, waajib yafsuluuh min ahalah.
- ¹⁵Fi sitte yoom, sawwu khidmitku wa laakin al-yoom al-saabi' da, hu sabb. Hu yoom hana raaha, mukhaddas le Allah. Wa kan naadum sawwa ayyi amal fi yoom al-sabb da, waajib yaktuluuh.
- ¹⁶Khalli Bani Israa'iil yahfado yoom al-sabb wa yi'ayyuduuh min zurriye le zurriye misil mu'aahada daayme.
- ¹⁷Wa hu yabga alaama daayme beeni wa been Bani Israa'iil achaan ana Allah khalagt al-samaawaat wa l-ard fi sitte yoom. Wa fi l-yoom al-saabi' kamaan, ana ma khalagt cheyy. Wa be da, ana ja'altah yoom hana raaha.»»

¹⁸Wa wakit Allah kammal kalaamah ma'a Muusa fi jabal Siinaa', antaah liihaan al-mu'aahada. Wa humman liihaan itneen hana hajar al-Allah zaatah katab fooghum kalaamah.

Khuruuj 32

Bani Israa'iil abado sanam hana ijil

¹Wa wakit al-cha'ab chaafu Muusa ma nazal leehum ajala min al-jabal, humman jo le Haaruun wa gaalo leyah: «Gumm sawwi leena sanam na'abuduuh. Wa yuguudna fi machiina achaan al-naadum al-yuguulu leyah Muusa da, hu bas al-maragaana min balad Masir wa laakin hassa' da, ma na'arfu chunu al-biggi leyah.»

²Wa Haaruun radda leehum wa gaal: «Sillu al-khuruus hana l-dahab al-fi udne awiinku wa awlaadku wa banaatku wa jiibuuhum leyi.»

³Wa kulla l-cha'ab sallo al-khuruus hana l-dahab al-fi udneehum wa antoohum le Haaruun.

⁴Wa hu chaal minhum al-dahab da wa gata'ah wa sabbaah fi gaalib wa sana' beyah sanam hana ijil. Wa humman gaalo: «Ya Bani Israa'iil, al-sanam da bas ilaahku al-maragaaku min balad Masir!»

⁵Wa wakit Haaruun chaaf al-cheyy da, bana madbah giddaam al-ijil. Wa hajja le l-naas wa gaal: «Ambaakir iid le ilaahna!»

⁶Wa ambaakir be fajur, humman gaddamo dahaaya muharragiin wa dahaaya salaama. Wa ba'ad da, akalo wa chirbo wa gammo yal'abo.

Muusa chahad Allah fi chaan cha'abah

⁷Wa fi l-bakaan da, Allah gaal le Muusa: «Gumm anzil achaan cha'abak al-inta maragtuhum min balad Masir tallafu khalaas.

⁸Wa ajala ke bas talago al-derib al-ana amartuhum beyah wa sana'o leehum sanam hana ijil wa sajado giddaamah. Wa gaddamo leyah dahaaya wa gaalo: «Ya Bani Israa'iil, al-sanam da bas ilaahku al-maragaaku min balad Masir!»»

⁹Wa Allah gaal battaan le Muusa: «Ana chift cha'abak da, humman raashum gawi.

¹⁰Wa hassa' da, khalli khadabi yanzil fooghum wa nidammirhum marra waahid. Wa laakin minnak inta kamaan, namrug umma kabiire.»

¹¹Wa Muusa chahad Allah Ilaahah fi chaan cha'abah wa gaal: «Ya Allah, maala khadabak yanzil fi cha'abak al-inta maragtuhum min balad Masir be gudra kabiire wa iid chadiide?»

¹²Wa maala tikhalli al-Masriyiin yichchammato foogna wa yuguulu: «Achaan Allah ma yidoorhum bas hu maragaahum min hini wa waddaahum le yaktulhum fi lubb al-

jibaa. Wa be da, hu yuguchchuhum marra waahid min al-ard.› Ya Rabb, ma takhdab le cha'abak wa khalli khadabak al-awwal kharrart tinazzilah fooghum.

¹³Wa fakkir fi abiidak Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub al-inta zaatak halaft leehum wa gult: ‹Nisawwi zurriiyitku katiire misil nujuum al-sama. Wa nantiihum kulla l-balad al-ana waa'adtuhum beeha. Wa hi tabga warasathum le l-abad.›»

¹⁴Wa khalaas, Allah khalla khadabah al-awwal kharrar yinazzilah fi cha'abah.

Muusa kassar liihaan al-mu'aahada

¹⁵Wa ba'ad da, Muusa nazal min al-jabal wa fi iidah al-liihaan al-itneen hana l-mu'aahada. Wa l-liihaan dool maktuubiin jaay wa jaay.

¹⁶Wa l-Rabb bas sawwaahum wa katab fooghum.

¹⁷Wa wakit gaa'idiin yanzulu, Yachuu' simi' harakat al-cha'ab wa gaal le Muusa: ‹Ana gaa'id nasma' haraka hint harib fi l-fariig.›»

¹⁸Wa Muusa radda leyah wa gaal: ‹Al-haraka di wa la hint nasur wa la hint haziime. Al-haraka al-ana gaa'id nasma'ha di, hint khine.›»

¹⁹Wa wakit Muusa ja gariib le l-fariig wa chaaf al-ijil wa l-naas gaa'idiin yal'abo, hu zi'il za'al chadiid. Wa l-liihaan al-fi iidah zagalaahum fi ga'ar al-jabal wa kassaraahum.

²⁰Wa hu chaal al-ijil al-humman sana'ooh wa harragah fi l-naar wa rihikah lahaddi bigi dagiig wa sabbaah fi almi wa zagaah le Bani Israa'iil.

²¹Wa Muusa gaal le Haaruun: ‹Al-cha'ab dool sawwo leek chunu lahaddi tijiibhum le zanib kabiir misil da?›»

²²Wa Haaruun radda leyah wa gaal: ‹Ma taz'al, ya siidi! Inta zaatak ta'arfah al-cha'ab dool yiriidu illa l-fasaala.›»

²³Wa humman gaalo leyi: ‹Sawwi leena sanam na'abuduuh. Wa yuguudna fi machiina achaan al-naadum al-yuguulu leyah Muusa da, hu bas al-maragaana min balad Masir wa laakin hassa' ma na'arfu chunu al-bigi leyah.›»

²⁴Wa ana gult leehum: ‹Al-naadum al-indah dahab khalli yisillah wa yantiih leyi.› Wa ana zagaltah fi l-naar wa tawwaali ke, marag al-ijil da!›»

Al-Laawiyiin yaktulu akhwaanhum

²⁵Wa khalaas, Muusa irif kadar al-cha'ab gaa'idiin yisawwu ayyi cheyy bala huduud. Wa Haaruun kula ma gidir leehum. Wa be da, udwaanhum gaa'idiin yichchammato leehum.

²⁶Wa Muusa wagaf fi madkhal al-fariig wa gaal: ‹Ayyi naadum minku al-yitaabi' Allah, khalli yaji leyi.› Wa khalaas, kulla rujaal al-Laawiyiin jo leyah wa wagaf ma'aayah.

²⁷Wa hu gaal leehum: «Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Khalli ayyi waahid minku yichiil seefah wa yuchugg kulla l-fariig wa yaktul akhuuh wa rafiigah wa jaarah.»»

²⁸Wa khalaas, al-Laawiyiin tabbago kalaam Muusa. Wa fi l-yoom da, katalo hawaale 3 000 raajil.

²⁹Wa Muusa gaal le l-Laawiyiin: «Min al-yoom, khassastu nufuusku le Allah achaan intu gammeetu ayyi waahid didd wileedah wa didd akhuuh. Wa be da, Allah antaaku baraka.»

Muusa chahad khufraan le l-cha'ab

³⁰Wa ambaakir be fajur, Muusa gaal le l-cha'ab: «Intu sawweetu zanib kabiir. Hassa' da, ana narkab al-jabal wa nisawwi leeku kaffaara. Akuun Allah yakhfir leeku zanibku.»

³¹Wa Muusa gabbal le Allah wa chahadah wa gaal: «Ya Rabb, cha'abak dool sawwo zanib kabiir. Sawwo leehum ilaah min dahab le ya'abuduuh.

³²Ya Rabb, akhfir leehum zanibhum! Aw guchch usmi min kitaabak al-inta katabtah.»

³³Wa Allah gaal le Muusa: «Illa l-naadum al-aznab giddaami, ana nuguchch usmah min kitaabi.

³⁴Wa hassa' da, amchi guud al-cha'ab wa waddiihum fi l-bakaan al-ana gultah leek. Wa malaki yuguudku fi machiiku. Wa laakin yoom nugumm, ni'aakhib al-cha'ab da be sabab zanibhum.»

³⁵Wa khalaas, Allah nazzal waba fi l-cha'ab achaan abado al-ijil al-Haaruun sana'ah leehum.

Khuruuj 33

Allah amar al-cha'ab yarhalo

¹Wa ba'ad da, battaan Allah gaal le Muusa: «Amchi min hini inta wa l-cha'ab al-inta maragtuhum min balad Masir. Wa gummu amchu le l-balad al-ana halaft le Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub wa gult nantiiha le zurriiyithum.

²Wa ana nirassil giddaamak malak wa natrud al-Kan'aaniyiin wa l-Amuuriyiin wa l-Hittiyiin wa l-Firizziyiin wa l-Hiwwiyiin wa l-Yabuusiyyiin.

³Wa ba'ad da, intu tamchu le l-balad al-malaane be l-laban wa l-asal. Wa laakin ana ma namchi ma'aaku achaan ma naktulku fi l-derib be sabab inta cha'ab raasku gawi.»

⁴Wa wakit al-cha'ab sim'o al-kalaam da, bigi leehum gaasi wa gammo yabku wa naadum minhum libis ziintah kula ma fiih.

⁵Wa da achaan Allah gaal le Muusa: «Guul le Bani Israa'iil: <Intu cha'ab raasku gawi. Kan ana macheet ma'aaku le wakit chiyya kula, naktulku. Hassa' da, sillu minku ziinitku. Wa ana nichiiif kikkeef nisawwi leeku.»»

⁶Wa khalaas min al-yoom da fi jabal Huuriib, Bani Israa'iil sallo ziinithum wa ma libsooha battaan.

Kheemat al-ijtimaa'

⁷Wa ayyi wakit kan al-cha'ab nazalo fi bakaan, Muusa yichiil al-kheema wa yabniha barra ba'iid min al-fariig. Wa Muusa sammaaha kheemat al-ijtimaa'. Wa ayyi naadum kan dawwar yas'al Allah, yamchi leha barra min al-fariig.

⁸Wa fi ayyi wakit kan Muusa marag maachi le l-kheema di, kulla l-cha'ab yagiifu ayyi waahid fi khachum baab kheemtah wa yichiif Muusa lahaddi yadkhul fi kheemat al-ijtimaa'.

⁹Wa wakit Muusa yadkhul fi l-kheema di, amuud al-sahaab yanzil wa yagiif fi khachum baab al-kheema. Wa fi l-bakaan da, Allah yikallim ma'a Muusa.

¹⁰Wa wakit kulla l-cha'ab yichiifu amuud al-sahaab waagif fi baab al-kheema, kulluhum yasjudu ayyi waahid fi khachum baab kheemtah.

¹¹Wa fi l-bakaan da, Allah yikallim ma'a Muusa khachum be khachum misil naadum yikallim ma'a rafiigah. Wa kan Muusa gabbal le l-fariig kula, musaa'idah al-sabi al-usmah Yachuu' wileed Nuun yagood daayman fi l-kheema.

Allah waa'ad Muusa

¹²Wa Muusa gaal le Allah: «Inta dawwart minni ana nuguud al-cha'ab da. Wa laakin ma arraftini yaatu al-tirassilah ma'aayi. Wa battaan inta gult leyi: <Ana bas azaltak wa ridiit leek.»

¹³Wa kan sahih ke inta ridiit leyi, arrifni derbak achaan na'arfak wa inta tarda leyi daayman. Wa fakkir fi l-umma di achaan hi cha'abak.»

¹⁴Wa Allah gaal: «Ana zaati namchi giddaamak wa be da, inta ma tihimm.»

¹⁵Wa Muusa gaal: «Kan inta be nafsak ma tamchi ma'aana, ma tamrugna min hini.

¹⁶Wa kan inta ma tamchi ma'aana, kikkeef naadum yagdar ya'arif kadar inta ridiit leyi wa le cha'abak? Wa kikkeef yagdar yifannuduuna ana wa cha'abak min kulla chu'uub al-ard al-aakhariin?»

¹⁷Wa Allah gaal le Muusa: «Al-cheyy al-inta talabtah da, ana nisawwiih achaan ana ridiit leek wa ana bas azaltak.»

¹⁸Wa Muusa gaal: «Khalliini nichiiif azamatak.»

¹⁹Wa Allah gaal: «Niwassifak kulla kheeri wa ni'aalin leek usmi hu Allah. Wa ana nihinn ayyi naadum al-nidoor nihinnah wa narham ayyi naadum al-nidoor narhamah.

²⁰Wa laakin ma tagdar tichiif wijhi ahaan kan insaan chaaf wijhi, battaan ma yi'iich.»

²¹Wa Allah gaal battaan: «Daahu fi bakaan gariib leyi fi l-hajar. Agiif foogah.

²²Wa wakit azamati tufuut giddaamak, nukhuttak fi faragat al-hajar wa nikhattiik be iidi. Wa ba'ad azamati tufuut khalaas,

²³ana narfa' iidi wa tichiif azamati be wara. Ahaan wijhi, naadum ma yagdar yichiifah.»

Khuruuj 34

Muusa jahhaz liihaan aakhariin

¹Wa battaan Allah gaal le Muusa: «Sawwi liihaan itneen hana hajar misil al-liihaan al-awwal. Wa ana naktib fooghum al-wasaaya al-awwal katabtuhum fi l-liihaan al-itneen al-inta kassartuhum.

²Wa jahhiz nafsak. Ambaakir fajur, atla' fi jabal Siinaa' wa ta'aal leyi fi raas al-jabal.

³Khalli naadum ma yatla' ma'aak wa la yinchaaf fi ayyi bakaan fi l-jabal. Wa l-khanam wa l-bagar kula ma yasraho ale l-jabal da.»

⁴Wa Muusa sawwa liihaan itneen hana hajar misil al-liihaan al-awwal. Wa ambaakir fajur, rikib fi jabal Siinaa'. Wa chaal al-liihaan dool fi iidah misil Allah amarah beyah.

Allah baan le Muusa

⁵Wa khalaas, Allah nazal fi amuud al-sahaab fi l-bakaan al-Muusa waagif foogah. Wa aalan usmah hu Allah.

⁶Wa faat giddaam Muusa wa aalan wa gaal: «Ana Allah! Ana Allah al-Rahmaan al-Rahiim wa l-Sabuur wa l-Muhibb wa l-Amiin.

⁷Niwassif kheeri al-daayim le aalaaf al-zurriyaat wa nakhfir al-khata wa l-isyaaan wa l-zunuub. Wa laakin al-muznib ma naj'alah bari. Ni'aakhib al-iyaaal wa iyaaal al-iyaaal be zunuub abbahaathum lahaddi l-zurriye al-taalta wa l-raab'e.»

⁸Wa tawwaali, Muusa dangar fi l-ard wa sajad le Allah

⁹wa gaal: «Ya Rabb, kan inta ridiit leyi, amchi ma'aana. Ya Rabb, hatta kan aniina cha'abak raasna gawi kula, akhfir leena khataayaana wa zunuubna. Wa aj'alna cha'abak al-halaalak.»

Allah jaddad al-mu'aahada

¹⁰Wa Allah gaal le Muusa: «Daahu ana nisawwi ma'aaku mu'aahada. Nisawwi ajaayib giddaam kulla cha'abak al-abadan ma bigo fi umam al-ard. Wa l-cha'ab al-inta gaa'id fi usuthum yichiifu kulla l-fi'il al-ajiib al-bikhawwif al-ana Allah nisawwiih beek inta.

11 Khalli yitabbugu daayman kalaami al-nuguulah leek al-yoom. Wa be da, ana natrud min giddaamku al-Amuuriyiin wa l-Kan'aaniyiin wa l-Hittiyyiin wa l-Firizziyiin wa l-Hiwwiyiin wa l-Yabuusiyyiin.

12 «Angar'u ma tisawwu alaakha ma'a sukkaan al-balad al-intu maachiin leeha achaan humman ma yabgo leeku charak.

13 Wa laakin haddumu madaabihhum wa armu hujaarhum al-khazzoohum wa kassuru iidaanhum al-khazzoohum le ibaadat Achiira.

14 Ma ta'abudu ilaah aakhar balaayi ana Allah achaan ana khayyuur ya'ni ma nidoor ya'abudu ilaah aakhar.

15 «Angar'u ma tisawwu alaakha ma'a sukkaan al-balad di achaan wakit yichcharmato ma'a ilaahaathum wa ya'abuduuhum wa yigaddumu leehum dahaaya, ya'azumuuku le taakulu ma'aahum dahaayaahum.

16 Wa akuun taakhudu banaathum le awlaadku. Wa kan banaathum yichcharmato ma'a asnaamhum wa ya'abuduuhum, awlaadku kula yisawwu nafs al-cheyy.

17 «Ma tasna'o leeku asnaam hana hadiid.

18 «Ayyudu iid al-Khubza bala Tawwaara. Fi sab'a yoom, aakulu khubza bala tawwaara misil ana amartuku beyah. Wa da fi l-wakit al-muhaddad fi chahar al-Ganaadiil. Wa da bas al-chahar al-intu maragtu beyah min balad Masir.

19 «Kulla awlaad al-bikir yabgo hineeyi ana Allah hatta awlaad al-bikir min al-bahaayim kan min al-bagar walla min al-khanam kula.

20 Wa ayyi wald bikir hana hamiir, chiilu fi badalah kharuuf. Wa kan ma baddaltuuh kamaan, aksuru ragabatah. Wa laakin ayyi wald bikir min iyaalku intu al-insaan, afdooh. «Ma taju giddaami iideeku yaabsiin.

21 «Akhдумu le muddit sitte yoom wa l-yoom al-saabi' kamaan, anjammo. Hatta fi l-hiraate aw fi l-gati' kula, fi l-yoom al-saabi' da, waajib tinjammo.

22 «Ayyudu iid al-Gati' wa gaddumu leyi awwal intaaj al-gameh al-intu gata'tuuh min al-zere'. Wa ba'ad da, ayyudu iid al-Lammiin wa da yabga fi aakhir khidmit al-ziraa'a.

23 Talaata marraat fi l-sana, ayyi dakar minku yaji giddaami le ya'abudni ana Allah al-Rabb Ilaah Bani Israa'iil.

24 Wa ana natrud al-umam min giddaamku wa niwassi' baladku. Wa naadum waahid kula ma yatma' fi arduku wakit taju giddaami ana Allah Ilaahku talaata marraat fi l-sana.

25 «Ma tigaddumu leyi damm al-dahiiye ma'a ayyi cheyy al-indah tawwaara. Wa ma tikhallu chaham dahiiyat iid al-Fisha yargud lahaddi fajur.

²⁶Wa gaddumu awwal intaaj ziraaw'itku le beet Allah Ilaahku. «Wa ma tirakkubu laham al-sakhal fi laban ammah.»

²⁷Wa battaan Allah gaal le Muusa: «Aktib al-kalaam da wa da yabga asaas al-mu'aahada al-sawweetha ma'aak inta wa Bani Israa'iil.»

²⁸Wa Muusa ga'ad ma'a Allah 40 nahaar wa 40 leele. Wa la akal khubza wa la chirib almi. Wa katab fi l-liihaan kalaam al-mu'aahada wa hu al-wasaaya al-achara.

Wijih Muusa raara

²⁹Wa khalaas wakit Muusa nazal min jabal Siinaa' wa liihaan al-mu'aahada fi iideenah, hu ma irif kadar wijjah gaa'id yiraari be sabab hu kallam ma'a Allah.

³⁰Wa wakit Haaruun wa kulla Bani Israa'iil chaafu wijih Muusa gaa'id yiraari, khaafu ma garrabo leyah.

³¹Wa laakin hu naadaahum wa fi l-bakaan da, Haaruun wa kulla chuyuukh al-mujtama' jo leyah. Wa hu kallam ma'aahum.

³²Wa ba'ad da, kulla Bani Israa'iil jo leyah gariib. Wa hu wassaahum be kulla l-wasaaya al-Allah gaalaahum leyah fi jabal Siinaa'.

³³Wakit Muusa kammal kalaamah ma'aahum, khatta minhum wijjah be mindiil.

³⁴Wa ayyi wakit kan Muusa yidoor yagiif giddaam Allah le yikallim ma'aayah, yarfa' al-mindiil min wijjah lahaddi yamrug min hadarat Allah. Wa hu yikallim le Bani Israa'iil be l-wasaaya al-Allah amarah beehum.

³⁵Wa fi l-bakaan da, Bani Israa'iil yichiifu wijjah al-gaa'id yiraari. Wa ba'ad da, hu yukhutt al-mindiil fi wijjah lahaddi yaji yikallim ma'a Allah battaan.

Khuruuj 35

Churuut bukhussu yoom al-sabt

¹Wa Muusa lamma kulla mujtama' Bani Israa'iil wa gaal leehum: «Dool humman al-churuut al-Allah amaraaku le takhdumu beehum.

²Fi sitte yoom sawwu khidmitku. Wa laakin fi l-yoom al-sabi', da sabb hana raaha wa hu mukhassas le Allah. Wa kan naadum sawwa ayyi amal fi l-yoom al-sabi' da, waajib yaktuluuh.

³Wa fi yoom al-sabb, naar kula ma ti'ooguduuha fi buyuutku.»

Al-hadaaya le buna al-kheema

⁴Wa Muusa gaal le kulla mujtama' Bani Israa'iil: «Da bas al-cheyy al-Allah amaraaku beyah.

⁵Gaddumu hadiye le Allah. Wa ayyi naadum minku al-galbah kariim khalli yijiib hadiye le Allah. «Al-hadaaya dool humman dahab wa fudda wa nahaas

- ⁶wa gumaach zahri wa garadi wa ahmar wa gumaach kattaan wa suuf inze
- ⁷wa firaaaw kubaach madbuukhiin wa mulawwaniin be loon ahmar wa farwa hint ijil al-bahar wa hatab hana chadar al-sunt
- ⁸wa dihin le l-faanuus wa itir le dihin al-masahaan wa itir le l-bakhuur al-mu'attar
- ⁹wa hajar al-usmah agiig wa hujaar aakhariin khaaliyiin le yijammulu beehum al-farmala wa l-sideeriye hana kabiir rujaal al-diin.

Al-kheema wa mu'iddaatha

- ¹⁰«Wa khalli kulla l-sinaa'iyiin minku yaju le yasna'o al-cheyy al-amar beyah Allah.
- ¹¹Wa dool al-achya al-yasna'oohum. Al-achya al-yabnu beehum al-kheema min daakhal wa min barra wa khita al-kheema wa fangarha wa khachabha wa maraadiisha wa amadha wa asaasha
- ¹²wa l-sanduug wa iidaanah wa sidaadtah wa l-sitaar al-yidaarig al-sanduug
- ¹³wa l-tarabeeza wa iidaanah wa kulla mu'iddaatha wa l-khubza al-yigaddumuuha le Allah
- ¹⁴wa l-faanuus wa mu'iddaatah wa niiraanah wa dihnah
- ¹⁵wa mukhbar al-bakhuur wa iidaanah wa dihin al-masahaan wa l-bakhuur al-mu'attar wa l-sitaar le baab al-kheema
- ¹⁶wa l-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin wa tachaachtah min nahaas wa iidaanah wa kulla mu'iddaatah wa hoot le l-wadu wa ga'arah
- ¹⁷wa l-sataayir al-muhawwigiin beehum al-fadaay wa amadhun wa asaashun wa sitaar hana baab al-fadaay
- ¹⁸wa wutaad al-kheema wa wutaad sataayir al-fadaay wa hubaalhum
- ¹⁹wa khulgaan le l-khidme fi l-bakaan al-mukhaddas. Wa dool khulgaan al-khaassiin le Haaruun raajil al-diin wa khulgaan le awlaadah wakit yakhdumu misil rujaal diin.»

Al-khumaam al-jaabooh Bani Israa'iil

- ²⁰Wa ba'ad Muusa kammal kalaamah khalaas, kulla mujtama' Bani Israa'iil gammo macho minnah
- ²¹wa kulla insaan indah niye wa galbah kariim jaab hadiye le Allah achaan yisawwu beeha kheemat al-ijtimaa' wa kulla mu'iddaatha wa khulgaan khaassiin.
- ²²Wa kulla l-naas jo awiin wa rujaal anto hadiye be juud wa karam. Wa ayyi naadum indah galib kariim anta khuruus aw chinif aw khaatim aw hafiide aw ayyi cheyy aakhar hana dahab. Ayyi naadum minhum gaddam dahab hadiye marfuu'a le Allah.

²³Wa ayyi naadum al-indah gumaach zahri aw garadi aw ahmar aw gumaach hana kattaan aw suuf inze aw firaaw kubaach madbuukhiin wa mulawwaniin be loon ahmar aw farwa hana ijil al-bahar kula jaabah hadiye.

²⁴Wa naas waahidiin jaabo hadiye hana fudda aw nahaas wa antooaha le Allah. Wa ayyi naadum al-indah khachab al-sunt al-yanfa' le ayyi khidme jaabah hadiye.

²⁵Wa ayyi mara al-indaha khibra fi khiyaatit al-gumaach khayyatit be iidha wa jaabatah hadiye. Wa l-gumaach da hana kattaan wa loonah zahri aw garadi aw ahmar.

²⁶Wa ayyi mara al-indaha niye wa indaha khibra tarrat suuf inze.

²⁷Wa chuyuukh al-cha'ab jaabo hujaar agiig wa hujaar aakhariin khaaliyiin le yurussuuhum fi l-farmala hana raajil al-diin wa fi l-sideeriye.

²⁸Wa anto battaan ariyaah wa dihin le l-faanuus wa dihin le l-masahaan wa itir le l-bakhuur al-mu'attar.

²⁹Wa kulla insaan min Bani Israa'iil al-indah niye, kan raajil walla mara kula, jaab cheyy le l-khidme al-amaraahum beeha Allah be waasitat Muusa.

Allah kallaf al-sinaa'iyiin be l-buna

³⁰Wa Muusa gaal le Bani Israa'iil: «Asma'o. Daahu Allah azal Basaliil wileed Uuri wileed Huur min gabiilat Yahuuza.

³¹Wa hu nazzal Ruuhah foogah wa antaah khibra wa fihim wa ma'rafa le yasna' kulla cheyy

³²wa da, le yasna' achya be dahab wa fudda wa nahaas

³³wa le yagta' al-hujaar al-khaaliyiin wa yanguchhum wa yanjur al-khachab wa yasna' kulla cheyy.

³⁴Wa be da, Allah anta ilim le Basaliil wa Uhuliyaab wileed Akhisamaak min gabiilat Daan le yi'allumu naas aakhariin.

³⁵Wa hu antaahum khibra achaan yanguchu wa yarsumu wa yikhayyutu gumaach kattaan al-loonah zahri wa garadi wa ahmar wa yitirru gabag wa yikhayyutu wa yasna'o kulli cheyy.»

Khuruuj 36

Bani Israa'iil waggafu al-hadaaya

¹Wa misil Allah amaraahum beyah, Basaliil wa Uhuliyaab wa sinaa'iyiin aakhariin al-Allah antaahum khibra wa fihim le yisawwu khidimtah gammo be buna kheemat al-ibaada.

²Wa Muusa naada Basaliil wa Uhulyaab wa l-sinaa'iyiin al-aakhariin al-Allah antaahum khibra wa ayyi naadum al-indah niye achaan yaju leyah wa yugummu be l-khidme.

³Wa humman ligo min Muusa kulla l-hadaaya al-Bani Israa'iil jaaboohum le buna al-kheema. Wa kulla yoom al-naas gaa'idiin yijiibu be niyithum hadaaya aakhariin.

⁴Wa khalaas kulla l-sinaa'iyiin al-gammo be buna al-kheema ayyi waahid waggaf khidimtah wa ja.

⁵Wa gaalo le Muusa: «Bani Israa'iil jaabo hadaaya aktar min al-yakfi le l-amal al-Allah amar beyah.»

⁶Wa Muusa kallam fi l-fariig wa gaal: «Khalli kulla l-naas yiwaggufu al-hadaaya al-yijiibuuhum le kheemat al-ibaada.» Wa khalaas kulla l-naas ma jaabo hadaaya battaan.

⁷Achaan al-hadaaya al-jaaboohum yakfu le buna al-kheema wa yifaddulu kula.

Sana'o al-kheema wa khitaaha

⁸Wa kulla l-sinaa'iyiin gammo le buna al-kheema. Wa sawwooha be achara git'e min gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar. Wa khayyato fi l-gita' dool suwar makhluugiin samaawiyiin be khiyaatit khayyaati ma'ruuf.

⁹Wa tuul al-gita' dool sawa sawa. Ayyi waahide tuulha 28 duraa' wa urdaha 4 duraa'.

¹⁰Wa l-gita' dool, khamsa lammoohum sawa fi majmuu'a waahide wa l-khamsa al-aakhariin kula lammoohum sawa.

¹¹Wa kachkacho taraf al-khamsa be gumaach zahri wa taraf al-khamsa al-aakhariin kula kachkachoohum be nafs al-gumaach.

¹²Sawwo 50 manaakhir fi l-majmuu'a al-awwal wa 50 manaakhir fi l-majmuu'a al-taaniye. Wa khalaas al-manaakhir dool bigo mulgaabiliin.

¹³Wa sawwo 50 fangar hana dahab wa chabako beyah al-manaakhir kulli waahide ma'a l-aakhara. Wa be da, al-majmuu'teen bigo kheema waahide.

¹⁴Wa sawwo al-khita al-awwal le l-kheema min 11 git'e matruuriin be suuf inze. Wa khattooh be foog le l-kheema.

¹⁵Wa tuul al-gita' dool sawa sawa. Wa tuul al-waahide 30 duraa' wa urdaha 4 duraa'.

¹⁶Wa l-gita' dool, khamsa lammoohum sawa wa l-sitte al-aakhariin kula lammoohum sawa.

¹⁷Wa sawwo 50 manaakhir fi nuss kulli waahide min al-majmuu'teen.

18Wa sawwo 50 fangar min nahaas le yachbuku beehum al-majmuu'teen. Wa be da, al-majmuu'teen yabgo khita waahid.

19Wa sawwo al-khita al-taani be firaaw kubaach madbuukhiin wa mulawwaniin be loon ahmar. Wa l-khita al-taalit da, sawwooh be firaaw ijil al-bahar.

Sana'o khachab kheemat al-ibaada

20Wa battaan, addalo khachab al-sunt wa l-ba'adeen yurussuuh le yabnu beyah kheemat al-ibaada.

21Ayyi waahid min al-khachab da tuulah 10 duraa' wa urdah duraa' wa nuss.

22Le ayyi khachaba sawwo rijle itneen al-gidro sabbatooha ma'a l-aakhariin. Kulla l-khachab da sawwooh misil da.

23Wa addalo 20 khachab fi l-nuss al-junuubi hana l-kheema.

24Wa sawwo 40 asaas hana fudda min tihit le l-ichriin khachab. Le kulli khachaba waahide sawwo asaas itneen tihit rijileenha al-itneen.

25Wa addalo 20 khachab fi l-nuss al-munchaakhi hana l-kheema.

26Wa dool kula sawwo leehum 40 asaas hana fudda min tihit. Le kulli khachaba waahide sawwo asaas itneen tihit rijileenha al-itneen.

27Wa addalo sitte khachab fi l-nuss al-warraani hana l-kheema al-mugaabil al-kharib.

28Wa sawwo khachab itneen le l-koonyaat al-wara.

29Wa l-khachab al-itneen dool mulassagiin min tihit lahaddi foog. Wa be foog sabbatoohum be khaatim. Wa da bigi fi l-koonyaat al-itneen al-gaa'idiin be wara.

30Wa be da, bigi 8 khachab wa induhum 16 asaas hana fudda. Wa tihit kulli khachaba asaas itneen.

31Wa sawwo 5 maraadiis min khachab al-sunt le l-nuss al-junuubi.

32Wa 5 aakhariin le l-nuss al-munchaakhi hana l-kheema. Wa battaan sawwo 5 le nussaha al-warraani al-mugaabil al-kharib.

33Wa l-murdaas al-ustaani al-tawiil al-gaa'id fi gismit al-khachab macha min tarafha le tarafha.

34Wa masaho kulla l-khachab da be dahab wa sana'o khawaatim hana dahab al-yidissu fooghum al-maraadiis. Wa masaho al-maraadiis kula be dahab.

Al-sitaar al-yafsul wa sitaar al-baab

35Wa sawwo sitaar dakhlaani min gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar. Wa khayyato foogha suwar makhluugiin samaawiyiin be khiyaatit khayyaati ma'ruuf.

³⁶Wa allagooh fi manaakhir hana dahab al-gaa'idiin fi arba'a amuud min hatab al-sunt al-mamsuuhiiin be dahab. Wa l-amad dool musabbatiin fi arba'a asaas hana fudda.

³⁷Wa sawwo sitaar le baab al-kheema min gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar. Wa da be khiyaatit khayyaati ma'ruuf.

³⁸Wa allago al-sitaar da fi manaakhir hana dahab al-gaa'idiin fi 5 amuud hana hatab al-sunt wa ruuseehum wa l-maraadiis al-fooghum mamsuuhiiin be dahab. Wa sawwo leehum 5 asaas min nahaas.

Khuruuj 37

Sana'o al-sanduug

¹Wa Basaliil sawwa sanduug min khachab al-sunt. Wa tuul al-sanduug da duraa'een wa nuss wa urdah duraa' wa nuss wa tuulah foog kula duraa' wa nuss.

²Wa masahah be dahab saafi min daakhal lahaddi barra. Wa darras khachmah kula be dahab.

³Wa sawwa arba'a khawaatim hana dahab wa lassagaahum fi l-koonyaat al-arba'a hana l-sanduug. Wa da itneen fi l-nuss al-waahid wa itneen fi l-nuss al-aakhar.

⁴Wa addal iidaan itneen min hatab al-sunt wa masahaahum be dahab.

⁵Wa dakhkhalaahum fi l-khawaatim al-arba'a al-mulassagiin fi l-sanduug achaan yichiiluuh beehum.

⁶Wa sana'o sidaade le l-sanduug min dahab saafi. Tuul al-sidaade di duraa'een wa nuss wa urdaha duraa' wa nuss.

⁷Wa sana'o min al-dahab makhluugiin samaawiyiin itneen wa khattoohum ayyi waahid fi taraf al-sidaade mulgaabiliin.

⁸Khatto ayyi waahid fi taraf al-sidaade ya'ni al-waahid be hini wa l-aakhar be hinaak mulassagiin fi l-sidaade.

⁹Wa l-makhluugiin al-samaawiyiin dool mumattitiin janaaheehum gidzaam wa mukhattiyiin beehum al-sidaade. Ayyi waahid mugaabil al-aakhar wa mudangiriin ale l-sidaade.

Sawwo al-tarabeeza hana l-khubza

¹⁰Wa sawwo tarabeeza be khachab al-sunt. Tuulha duraa'een wa urdaha duraa' wa tuulha foog duraa' wa nuss.

¹¹Wa masahooaha be dahab saafi. Wa darraso khachumha be dahab.

¹²Wa hawwago khachum al-tarabeeza be hatab urdah arba'a usba' wa darrasooh be dahab.

13Wa sana’o arba’a khawaatim min dahab wa lassagoohum fi l-koonyaat al-arba’a hana l-tarabeeza. Ayyi khaatim bigi muwaafiq le rijil waahide min al-tarabeeza.

14Wa l-khawaatim bigo gariibiin le khachum al-tarabeeza. Wa be da, gidro yidissu fooghum iidaan itneen wa yichiilu beehum al-tarabeeza.

15Wa l-iidaan dool sawwoohum be hatab al-sunt wa masahoohum be dahab le yichiilu beehum al-tarabeeza.

16Wa l-tarabeeza di sawwo leeha sufur wa kharaariif wa kiisaan wa abaariig min dahab saafi al-yista’ maloohum wakit yigaddumu hadaaya charaab.

Sawwo al-faanuus al-indah sab’a deyy

17Wa sana’o faanuus min dahab saafi. Al-faanuus da wa ga’arah wa saagah wa kiyeesaatah wa dakaarmah wa zuhuurah kulla ke sun’a waahide bas.

18Wa alfarra’ min saag al-faanuus da sitte furuu’, talaata furuu’ min nuss waahid wa talaata min nuss aakhar.

19Wa fi ayyi firi’, sawwo talaata kiyeesaat yichaabuhu zahrat al-looz be dukrumitha wa waragha. Wa da fi kulla firi’ min al-furuu’ al-sitte.

20Wa fi saag al-faanuus kula, sawwo arba’a kiyeesaat yichaabuhu zahrat al-looz be dukrumitha wa waragha.

21Wa tihit ayyi machbak hana furuu’ itneen, sawwo dukrume.

22Wa kulla l-dakaarim wa l-furuu’ madguugiin sun’a waahide bas min dahab saafi.

23Wa sawwo sab’a tiyeesaat le l-naar min dahab saafi wa khattoohum fi l-faanuus. Wa sawwo kalaaliib wa taffaayaat kula min dahab saafi.

24Wa l-dahab al-saafi al-sana’o beyah al-faanuus wa kulla mu’iddaatah, waznah bigi 34 kiilo.

Sawwo mukhbar al-bakhuur

25Wa sawwo mukhbar al-bakhuur min khachab al-sunt. Al-mukhbar da murabba’ tuulah duraa’ wa urdah kula duraa’. Wa tuulah foog kamaan duraa’een. Wa l-mukhbar wa guruunah sun’a waahide bas.

26Wa masaho daharah wa kulla jawaanibah wa guruunah be dahab saafi. Wa darraso khachmah kula be dahab.

27Wa sawwo leyah khawaatim itneen tihit min al-diraasa be jaanib al-waahid wa be l-jaanib al-aakhar kula khawaatim itneen. Wa be da, gidro yidakhkhulu le l-mukhbar iidaan itneen le yichiiluuh beehum.

28Wa sawwo al-iidaan al-itneen dool be hatab al-sunt wa masahoohum be dahab.

²⁹Wa sawwo battaan al-dihin al-khaass le l-masahaan. Wa l-bakhuur al-mu'attar al-saafi da sawwaah naadum ma'ruuf fi khalbitiin al-istir.

Khuruuj 38

Madbah le l-dahaaya

¹Wa Basaliil wa l-sinaa'iyiin al-aakhariin sawwo al-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin. Wa l-madbah da murabba' min khachab al-sunt. Tuulah 5 duraa' wa urdah kula 5 duraa' wa tuulah foog 3 duraa'.

²Wa sawwo arba'a guruun fi koonyaatah al-arba'a. Wa l-madbah wa l-guruun sun'a waahide bas. Wa masahooh be nahaas.

³Wa sana'o kulla mu'iddaatah min nahaas. Humman al-mawaa'iin al-yarfa'o beehum al-rumaad al-mudahhan wa l-feelaat wa l-kiisaan al-yuruchchu beehum al-damm wa l-hadiidaay al-yisillu beeha al-laham wa khammaamaat al-naar.

⁴Wa humman sana'o le l-madbah tachaacha min nahaas. Wa khatto al-tachaacha di fi lubb al-madbah wa be da, bigat fi gismit al-madbah.

⁵Wa sana'o arba'a khawaatim fi l-chawaarib al-arba'a hana l-tachaacha le yidissu fooghum al-iidaan.

⁶Wa sawwo le l-madbah iidaan itneen min hatab al-sunt wa masahoohum be nahaas.

⁷Wa l-iidaan dool dassoohum fi l-khawaatim al-gaa'idiin fi jawaanib al-madbah le yichiiluuh beehum. Wa l-madbah mujawwaf ya'ni indah lubb. Wa l-madbah da sana'ooh be khachab.

Sawwo hoot le l-wadu

⁸Wa sana'o hoot le l-wadu min nahaas wa ga'arah min nahaas. Wa l-nahaas da hana amchawwaafaat al-jaabanhum al-awiin al-gaa'idaat yakhdiman fi madkhal kheemat al-ijtima'a'.

Sawwo fadaay le kheemat al-ibaada

⁹Wa sawwo fadaay le l-kheema. Wa be l-nuss al-junuubi, tuulha 100 duraa' wa indaha sataayir min gumaach hana kattaan mukhayyat adiil.

¹⁰Wa indaha 20 amuud wa 20 asaas min nahaas. Wa l-manaakhir wa l-rubaat al-gaa'idiin fi l-amad dool min fudda.

¹¹Wa l-nuss al-munchaakhi kula tuulah 100 duraa' wa indah sataayir wa 20 amuud wa 20 asaas min nahaas. Wa l-manaakhir wa l-rubaat al-gaa'idiin fi l-amad dool min fudda.

¹²Laakin al-nuss al-kharbaani min al-fadaay tuulah 50 duraa' wa indah sataayir wa 10 amuud wa 10 asaas. Wa l-manaakhir wa l-rubaat al-gaa'idiin fi l-amad min fudda.

¹³Wa l-nuss al-sabhaani ale l-bakaan al-harraay tatla', hu kula tuulah 50 duraa'.

14 Wa fi l-nuss al-zeenaay hana l-baab fiyah sataayir tuulhum 15 duraa' wa indah 3 amuud wa 3 asaas.

15 Wa fi l-nuss al-israay hana l-baab al-fadaay, fiyah sataayir tuulhum 15 duraa' wa indah 3 amuud wa 3 asaas.

16 Wa kulla l-sataayir al-muhawwigiin al-fadaay humman min kattaan mukhayyat adiil.

17 Wa asaas al-amad min nahaas. Wa manaakhir al-amad wa l-rubaat kula min fudda. Wa ruuse al-amad mamsuuihin be fudda. Kulla l-amad al-muhawwigiin al-fadaay induhum rubaat min fudda.

18 Al-baab al-yadkhulu beyah al-fadaay indah sitaar min gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar. Wa da be khiyaatit khayyaati ma'ruuf. Wa l-sitaar da tuulah 20 duraa' wa tuulah foog 5 duraa' ya'ni nafs al-magaas ma'a sataayir al-fadaay.

19 Wa baab al-fadaay indah arba'a amad wa arba'a asaas min nahaas. Wa l-manaakhir wa l-isay min fudda. Wa ruuse al-amad masahoohum be fudda.

20 Wa kulla l-wutaad hana l-kheema wa l-fadaay min nahaas.

Wazin khumaam al-kheema

21 Wa daahu wazin al-khumaam al-bano beyah kheemat al-ibaada wa hi al-kheema al-ba'adeen yukhuttu foogha liihaan al-mu'aahada. Wa Muusa amar al-Laawiyiin yisajjulu al-mu'iddaat dool tihit mas'uuliyit Itamaar wileed Haaruun raajil al-diin.

22 Wa Basaliil wileed Uuri wileed Huur min gabiilat Yahuuza khadam kulla cheyy al-Allah amar beyah Muusa.

23 Wa musaa'idah Uhuliyaab wileed Akhisamaak min gabiilat Daan. Wa hu kula khayyaati ma'ruuf fi khiyaatit gumaach al-kattaan al-loonah zahri wa garadi wa ahmar.

24 Wa l-dahab al-jaabooh Bani Israa'iil hadiye marfuu'a le yista'malooh fi buna kheemat al-ibaada, waznah yisaawi 1 000 kiilo. Wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas.

25 Wa wakit wazano al-fudda al-jaabooha naas al-mujtama' hadiye, wazinha tamma ziyaada min 3 400 kiilo. Wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas.

26 Achaan kulla insaan min 20 sana wa foog al-hasabooh anta nuss hajar fudda hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa jumlit al-naas al-hasaboohum kulluhum ke 603 550 raajil.

27 Wa wazin al-fudda al-asta'malooha fi l-miya asaas hana l-kheema wa l-sataayir da 3 400 kiilo ya'ni 34 kiilo fi ayyi asaas.

²⁸Wa l-faddal min al-fudda hawaale 20 kiilo. Wa humman sana’o beyah manaakhir al-amad wa isayhum wa masaho beyah ruuse al-amad.

²⁹Wa l-nahaas al-jaabooh hadiye marfuu’a, waznah yisaawi 2 400 kiilo.

³⁰Wa da, asta’maloooh le yasna’o asaas madkhal kheemat al-ijtimaa’ wa madbah al-nahaas wa tachaachtah wa kulla mu’iddaatah

³¹wa asaas al-fadaay al-muhawwige al-kheema wa asaas baab al-fadaay wa kulla wutaad al-kheema wa wutaad al-fadaay.

Khuruuj 39

Sawwo al-khulgaan al-khaassiin

¹Basaliil wa l-sinaa’iyiin al-aakhariin sawwo khulgaan le rujaal al-diin le yakhdumu fi kheemat al-ibaada min gumaach hana kattaan loonah zahri wa garadi wa ahmar. Wa battaan sawwo khulgaan khaassiin le Haaruun misil Allah amar beyah Muusa.

Sawwo al-farmala

²Wa be misil da, humman sawwo al-farmala be gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar wa mujammala be dahab.

³Daggo al-dahab rigeeyig misil al-kheet wa khayyatooh fi l-gumaach hana kattaan al-loonah zahri wa garadi wa ahmar be khiyaatit khayyaati ma’ruuf.

⁴Wa sawwo le l-farmala hubaal al-yisabbutuuha beehum fi l-kataafe.

⁵Wa l-hizaam al-yarbutuuh kula bigi min nafs al-sun’a min dahab wa gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar misil Allah amar beyah Muusa.

⁶Wa chaalo hujaar itneen min agiig wa nagacho fooghum asaame awlaad Yaakhuub al-atnaachar wa sabbatoohum fi halagateen min dahab fi l-farmala.

⁷Wa ba’ad da, khattoohum fi kataafe al-farmala zikra le Bani Israa’iil misil Allah amar beyah Muusa.

Sawwo sideeriyit al-kharaar

⁸Wa humman sawwo sideeriyit al-kharaar misil sawwo al-farmala. Hi kula min gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar wa mujammala be dahab. Wa da be khiyaatit khayyaati ma’ruuf.

⁹Wa sawwo al-sideeriyie murabba’a tuulha chibir wa urdaha kula chibir. Wa matbuuga marrateen misil jeeb.

¹⁰Wa jammalooha be arba’a roog min al-hujaar al-khaaliyiin. Al-roog al-awwal indah agiig ahmar wa yaakhuut asfar wa zumurrud akhdar.

¹¹Wa l-roog al-taani indah marajaan ahmar wa yaakhuut akhdar wa maass.

- 12**Wa l-roog al-taalit indah fayruuz wa yaakhuut ahmar wa zaytuun.
- 13**Wa l-roog al-raabi' indah zabarjad wa agiig wa kharaz. Wa kulla l-hujaar dool murassasiin fi l-riigaan hana l-dahab fi l-sideerriye.
- 14**Wa l-hujaar al-khaaliyiin dool fi adad gabaayil Bani Israa'iil al-atnaachar. Ayyi usum gabiila manguuch fi hajar waahid misil nagich al-khawaatim.
- 15**Wa sawwo le l-sideerriye silsilateen min dahab saafi maftuuliin misil al-habil.
- 16**Wa sawwo battaan halagateen wa khawaatim itneen min dahab wa sabbatoohum fi koonyaat al-sideerriye be foog.
- 17**Wa dakhkhalo fi l-khawaatim dool al-silsilateen hana l-dahab.
- 18**Wa khachum al-aakhar hana l-silsilateen dakhkhalooh fi l-halagateen al-gaa'idiin fi kataafe al-farmala be giddaam.
- 19**Wa battaan sawwo khawaatim itneen min dahab fi koonyaat al-sideerriye be tihit. Wa khattoohum be daakhal ambeen al-sideerriye wa l-farmala.
- 20**Wa battaan sawwo khawaatim itneen min dahab wa khattoohum fi kataafe al-farmala be tihit min giddaam gariib le hizaam al-farmala.
- 21**Wa humman rabato al-khawaatim al-itneen hana l-sideerriye be l-khawaatim al-itneen hana l-farmala be habil zahri. Wa be da, al-sideerriye bigat foog min al-hizaam wa gaa'ide saabte foog al-farmala ma tilharrak. Wa da misil Allah amar beyah Muusa.

Sawwo al-jallaabiye

- 22**Wa humman khayyato jallaabiye le l-farmala kullaha min gumaach zahri wa da be khiyaatit khayyaati ma'ruuf.
- 23**Wa l-jallaabiye indaha gabbe makfuufa wa mudarrasa achaan al-gabbe ma tincharit.
- 24**Wa khayyato fi daayir al-jallaabiye rummaanaat min gumaach zahri wa garadi wa ahmar wa kulla min kattaan mukhayyat.
- 25**Wa sawwo jursaan min dahab saafi wa khattoohum ambeen al-rummaanaat fi kulla daayir al-jallaabiye.
- 26**Wa be da, bigi rummaana wa jaras, rummaana wa jaras fi kulla daayir al-jallaabiye al-yalbasooha wakit yakhdumu giddaam Allah misil Allah amar beyah Muusa.

Sawwo lubaas aakhar le rujaal al-diin

- 27**Wa sawwo le Haaruun wa iyaalah khulgaan min kattaan be khiyaatit khayyaati ma'ruuf.

28 Wa battaan sawwo kadaamiil wa taaj wa saraawiil kula hana gumaach kattaan mukhayyat adiil.

29 Wa l-hizaam kula min gumaach hana kattaan mukhayyat adiil al-loonah zahri wa garadi wa ahmar. Wa da be khiyaatit khayyaati ma'ruuf misil Allah amar beyah Muusa.

30 Wa sawwo hafiide mukhassasa min dahab saafi wa nagacho foogha al-kalaam al-buguul Khaass le Allah.

31 Wa rabatooha be habil zahri fi raas al-kadmuul misil Allah amar beyah Muusa.

Al-sinaa'iyiin kammalo khidmithum

32 Wa khalaas al-sinaa'iyiin kammalo al-amal hana buna kheemat al-ibaada wa hi kheemat al-ijtimaa'. Wa Bani Israa'iil sawwo kulla cheyy tamaam misil Allah amar beyah Muusa.

33 Wa humman jaabo giddaam Muusa al-kheema wa kulla mu'iddaatha wa fangarha wa khachabha wa maraadiisha wa amadha wa asaasha

34 wa l-khita al-hu min firaaw al-kubaach al-madbuukhiin wa mulawwaniin be loon ahmar wa l-khita al-hu min firaaw ijil al-bahar wa l-sitaar al-yidaarig al-sanduug

35 wa l-sanduug al-foogah liihaan al-mu'aahada wa iidaanah wa sidaadtah

36 wa l-tarabeeza wa kulla mu'iddaatha wa l-khubza al-yigaddumuuha le Allah

37 wa l-faanuus min dahab saafi wa l-tiyeesaat le l-naar al-murassasiin foogah wa kulla mu'iddaatah wa dihnah

38 wa mukhbar al-bakhuur hana l-dahab wa dihin al-masahaan wa l-bakhuur al-mu'attar wa l-sitaar le baab al-kheema

39 wa l-madbah wa tachaachtah al-humman min nahaas wa iidaanah wa kulla mu'iddaatah wa l-hoot le l-wadu wa ga'arah

40 wa l-sataayir al-muhawwigiin beehum al-fadaay wa amadhun wa asaashun wa sitaar hana baab al-fadaay wa hubaalha wa wutaadha wa kulla mu'iddaat al-yista'maloohum fi khidmit kheemat al-ibaada wa hi kheemat al-ijtimaa'

41 wa l-khulgaan le l-khidme fi l-bakaan al-mukhaddas wa dool khulgaan al-khaassiin le Haaruun raajil al-diin wa khulgaan le awlaadah wakit yakhdumu misil rujaal al-diin.

42 Wa fi l-wakit da, Bani Israa'iil sawwo kulla l-khidme di tamaam misil Allah amar beeha Muusa.

43 Wa wakit Muusa chaaf wa irif kadar humman sawwo kulla cheyy misil Allah amar beyah, hu baarakaahum.

Khuruuj 40

Allah amar yabnu kheemat al-ibaada

- ¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:
- ²«Fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-awwal, abni leyi kheemat al-ibaada wa hi kheemat al-ijtimaa’.
- ³Wa fi lubb al-kheema di, diss al-sanduug al-foogah liihaan al-mu’aahada wa daarigah be sitaar.
- ⁴Wa diss al-tarabeeza wa jahhizha. Wa battaan diss al-faanuus wa walli’ niiraanah.
- ⁵Wa ba’ad da, al-mukhbar hana l-dahab al-yiharrugu foogah al-bakhuur khuttah giddaam al-sanduug. Wa baab al-kheema siddah be sitaar.
- ⁶«Wa battaan khutt al-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin giddaam madkhal kheemat al-ibaada wa hi kheemat al-ijtimaa’.
- ⁷Wa l-hoot le l-wadu kamaan, khuttah ambeen kheemat al-ijtimaa’ wa l-madbah. Wa subb foogah almi.
- ⁸Wa hawwig al-fadaay hana kheemat al-ijtimaa’ be sataayir wa sawwi leeha baab. Wa baabha da kula siddah be sitaar.
- ⁹«Wa chiil dihin al-masahaan wa amsah beyah al-kheema wa kulla l-achya al-gaa’idiin fi lubbaha wa khassishum. Wa be da, hi tabga mukhaddasa wa kulla mu’iddaatha kula yabgo mukhaddasiin.
- ¹⁰Wa battaan amsah al-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin wa mu’iddaatah le tikhassisah wa hu yabga mukhaddas marra waahid.
- ¹¹Wa amsah al-hoot le l-wadu wa ga’arah le tikhassisah.
- ¹²«Wa jiiib Haaruun wa awlaadah fi madkhal kheemat al-ijtimaa’. Wa barridhum be almi al-hoot da.
- ¹³Wa ba’ad da, labbis Haaruun al-khulgaan al-khaassiin wa amsahah wa khassisah le yabga leyi raajil diin.
- ¹⁴Wa jiiib awlaad Haaruun wa labbishum al-khulgaan.
- ¹⁵Wa amsahum misil masaht abuum le yabgo leyi rujaal diin. Wa be l-masahaan da, humman yabgo khaassiin le khidmit beeti daayman wa zurriiyithum kula.»
- ¹⁶Wa Muusa sawwa kulla cheyy misil Allah amarah beyah. Wa da bas al-hu sawwaah.

Bano wa khassaso kheemat al-ibaada

- 17** Wa khalaas, bano al-kheema di fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-awwal fi l-sana al-taaniye min marigiin hum min balad Masir.
- 18** Wa wakit Muusa bana kheemat al-ibaada, hu khatta asaasha wa khazza amadha wa rakkab al-khachab wa l-maraadiis.
- 19** Wa bana al-kheema wa khattaaha be khita aakhar min foog misil Allah amarah beyah.
- 20** Wa Muusa chaal liihaan al-mu'aahada wa dassaahum fi l-sanduug. Wa dassa al-iidaan al-yichiilu beehum al-sanduug wa sadda al-sanduug be sidaadtah.
- 21** Wa khalaas, chaal al-sanduug al-foogah liihaan al-mu'aahada wa dassaah fi l-kheema wa daaragah be sitaar misil Allah amarah beyah.
- 22** Wa Muusa dassa al-tarabeeza fi lubb kheemat al-ijtimaa' fi nussaha al-munchaakhi barra min al-sitaar.
- 23** Wa khatta foogha al-khubza al-yigaddumuuha le Allah misil hu amarah beyah.
- 24** Wa dassa al-faanuus fi lubb kheemat al-ijtimaa' fi nussaha al-junuubi mugaabil al-tarabeeza.
- 25** Wa walla' niiraan al-faanuus giddaam Allah misil hu amarah beyah.
- 26** Wa Muusa dassa mukhbar al-bakhuur hana l-dahab fi lubb kheemat al-ijtimaa' giddaam al-sitaar.
- 27** Wa harrag foogah al-bakhuur al-mu'attar misil Allah amarah beyah.
- 28** Wa sadda baab al-kheema be sitaar.
- 29** Wa khatta al-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin giddaam madkhal kheemat al-ibaada wa hi kheemat al-ijtimaa'. Wa gaddam foogah dahiiye muharraga wa hadiiye hana dagiig misil Allah amarah beyah.
- 30** Wa khatta al-hoot le l-wadu been kheemat al-ijtimaa' wa l-madbah. Wa sabba foogah almi le l-wadu.
- 31** Wa be almi al-hoot da, Muusa wa Haaruun wa awlaadah yilwaddo.
- 32** Wa humman yilwaddo gubbaal ma yadkhulu fi kheemat al-ijtimaa' wa gubbaal ma yaju gariib le l-madbah misil Allah amar beyah Muusa.
- 33** Wa Muusa hawwag al-fadaay al-foogha al-kheema be sataayir wa sadda baabha be sitaar. Wa be misil da, khalaas Muusa kammal al-khidme.

Majd Allah mala al-kheema

- 34** Wa ba'ad da, al-sahaabaay khattat kheemat al-ijtimaa' wa majd Allah mala al-kheema.

35 Wa Muusa ma gidir yadhul fi kheemat al-ijtimaa' ahaan al-sahaabaay mukhattiye al-kheema wa majd Allah malaaha.

36 Wa kan al-sahaabaay gammat min al-kheema, Bani Israa'iil yisiiru.

37 Wa laakin kan hi ma gammat min al-kheema, humman yagoodu fi bakaanhum lahaddi yoom hi tugumm.

38 Wa sahaabaayit majd Allah gaa'ide foog al-kheema be nahaar. Wa be leel, al-sahaabaay indaha nuur. Wa kulla Bani Israa'iil chaafu al-sahaabaay di fi kulla masaarhum.

Laawiyiin

Laawiyiin 1

Gawaaniin al-dahaaya al-muharragiin

- ¹Wa Allah naada Muusa min kheemat al-ijtimaa' wa gaal leyah:
- ²Hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum wakit naadum minku yigaddim hadiye le Allah, waajib yigaddim al-hadiye di min al-bagar walla min al-khanam.
- ³Wa kan hadiyyah di dahiiye muharraga min al-bagar, waajib yigaddim toor al-ma indah ayyi eeb. Jiibah fi madkhal kheemat al-ijtimaa' ahaan Allah yarda be l-toor da.
- ⁴Al-naadum da yukhutt iidah fi raas al-dahiiye wa Allah yarda beeha wa tabga leyah kaffaara.
- ⁵Wa hu yadbah al-toor gidzaam Allah. Wa rujaal al-diin min zurriiyit Haaruun yichiilu al-damm wa yuruchchuuh fi nawaayit al-madbah al-gaa'id fi madkhal kheemat al-ijtimaa'.
- ⁶Wa wakit hu yaslakh al-dahiiye wa yigatti' lahamha,
- ⁷rujaal al-diin min zurriiyit Haaruun yukhuttu hatab fi l-madbah wa yigabbudu naar foogah.
- ⁸Wa yukhuttu al-laham al-mugatta' wa l-raas wa l-chaham fi l-hatab al-mugabbad naar fi l-madbah.
- ⁹Wa l-naadum da yikhassil al-butuun wa l-dalaafe be almi wa raajil al-diin yiharrighum kulluhum fi l-madbah. Wa di dahiiye muharraga wa hi hadiye muharraga al-riihitha Allah yarda beeha.
- ¹⁰Wa kan hadiyyah di dahiiye muharraga min al-khanam aw al-inze, hu yigaddim tees aw kabich al-ma indah ayyi eeb.
- ¹¹Hu yadbahah fi l-nuss al-munchaakhi hana l-madbah gidzaam Allah wa rujaal al-diin min zurriiyit Haaruun yuruchchu al-damm fi nawaayit al-madbah.
- ¹²Hu yigatti' lahamah wa raasah wa chahamah wa raajil al-diin yukhuttuhum fi l-hatab al-mugabbad naar fi l-madbah.
- ¹³Wa l-naadum da yikhassil al-butuun wa l-dalaafe be almi wa raajil al-diin yigaddimhum kulluhum wa yiharrighum fi l-madbah. Wa di dahiiye muharraga wa hi hadiye muharraga al-riihitha Allah yarda beeha.
- ¹⁴Wa kan hadiyyah di dahiiye muharraga min al-tuyuur al-yigaddimhum le Allah, waajib yigaddim gimri aw hamaam.

15 Wa raajil al-diin yigaddim al-teeraay fi l-madbah wa yaksir ragabatha wa yiharrigha fi l-madbah wa ya'asir dammaha fi l-durdur hana nawaayit al-madbah.

16 Wa yamrug khuzsaanitha wa riichha wa yidaffighum sabaah al-madbah fi l-bakaan al-yusubbu foogah al-rumaad al-mudahhan.

17 Wa yuchugg al-teeraay min been janaaheeha wa laakin ma yagta'ha itneen. Wa raajil al-diin yiharrig al-teeraay di fi l-hatab al-mugabbad naar fi l-madbah. Wa di dahiiye muharraga wa hi hadiiye muharraga al-riihitha Allah yarda beeha.

Laawiyiin 2

Hadiiyat al-dagiig

1 Wa kan naadum yigaddim hadiiye hana dagiig le Allah, khalli hadiiytah di tabga hadiiye min ahsan dagiig. Wa hu yusubb fi hadiiytah di dihin wa yichiil lubaan.

2 Wa hu yiwaddi hadiiytah di le rujaal al-diin min zurriiyit Haaruun. Wa raajil al-diin yichiil malyit iid min al-dagiig al-mukhalbat be dihin wa kulla l-lubaa. Wa yiharrighum fi l-madbah. Wa di hadiiyt zikra wa hi hadiiye muharraga al-Allah yarda be riihitha.

3 Wa l-yifaddil min al-hadiiye di yukuun le Haaruun wa le zurriiytah. Wa da hagg mukhaddas marra waahid al-yifaddil min al-hadaaya al-muharragiin le Allah.

4 Wa kan naadum yigaddim hadiiye hana dagiig wa kan al-hadiiye di najjadooha fi furun, khalli tukuun min ahsan dagiig wa tukuun ka'ak bala tawwaara mukhalbat be dihin aw kisaar bala tawwaara mamsuuh be dihin.

5 Wa kan hadiiytah di munajjada fi saaja, khalli tukuun min dagiig mukhalbat be dihin wa bala tawwaara.

6 Hu yigatti'ha gita' katiiriin wa yusubb fooghum dihin wa di tukuun hadiiye hana dagiig.

7 Wa kan hadiiytah di munajjada fi tahwa, khalli tukuun min dagiig munajjada be dihin.

8 Wa hadiiyat al-dagiig al-yisawwiiha misil di le Allah, yantiiha le raajil al-diin wa hu yigarribha le l-madbah.

9 Wa raajil al-diin yarfa' hadiiyat al-zikra hana l-dagiig wa yiharrigha fi l-madbah. Wa hi hadiiye muharraga al-riihitha Allah yarda beeha.

10 Wa l-yifaddil min al-hadiiye hana l-dagiig yukuun le Haaruun wa le zurriiytah. Wa da hagg mukhaddas marra waahid al-yifaddil min al-hadaaya al-muharragiin le Allah.

11 Wa kulla l-hadaaya hana l-dagiig al-yigaddimhum le Allah, ma yisawwiihum be tawwaara. Achaan ma yiharrig cheyy le Allah al-indah tawwaara aw asal min al-hadaaya al-muharragiin.

¹²Wa laakin yagdar yigaddim tawwaara aw asal le Allah misil hadiye min awwal intaaj zer'ah. Wa laakin ma yarfa'ha fi l-madbah misil hadiye muharraga al-riihitha Allah yarda beeha.

¹³Wa fi kulla l-hadaaya hana l-dagiig al-yigaddimhum, yusubb fooghum mileh. Wa abadan ma yansa sabbiin al-mileh al-yimassil al-mu'aahada al-daayme ma'a Allah Ilaahah. Wa ma'a kulla l-hadaaya hana l-dagiig al-yigaddimhum, waajib yusubb fooghum mileh.

¹⁴Wa kan naadum yigaddim hadiye hana dagiig le Allah min awwal intaajah, waajib yigaddim ganaadiil fariiki wa gameh jadiid madruuch misil hadiye hana awwal intaajah.

¹⁵Wa waajib yusubb foogah dihin wa ziid foogah lubaan wa da yabga hadiye hana dagiig.

¹⁶Wa raajil al-diin yiharrighum misil hadiyyat zikra, nuss min al-gameh al-madruuch wa l-dihin ma'a kulla l-lubaaan. Wa di hadiye muharraga le Allah.

Laawiyiin 3

Dahiyyat al-salaama

¹Wa kan naadum yadbah dahiyyat salaama min al-bagar, dakar aw antaay, khalli yigaddim le Allah bahiime al-ma indaha ayyi eeb.

²Wa hu yukhutt iidah fi raas al-bahiime di wa yadbahha fi madkhal kheemat al-ijtima'a'. Wa rujaal al-diin min zurriiyit Haaruun yuruchchu al-damm fi nawaayit al-madbah.

³Wa min dahiyyat al-salaama di, hu yigaddim dahiye muharraga le Allah wa da l-chaham al-mukhatti al-butuun wa l-chaham al-fi l-butuun

⁴wa l-kalaawe be chahamhum wa chaham al-nawaayit wa nuss al-kibde al-maragah ma'a l-kalaawe.

⁵Wa zurriiyit Haaruun yiharruguuh fi l-madbah min foog le l-dahiye al-muharraga al-gaa'ide fi hatab al-naar. Wa di dahiye muharraga al-riihitha Allah yarda beeha.

⁶Wa kan hadiyytah al-yigaddimha le Allah dahiyyat al-salaama min al-khanam, dakar aw antaay, khalli yigaddim le Allah bahiime al-ma indaha ayyi eeb.

⁷Wa kan yigaddim dahiye hana kharuuf, hu yigaddimah le Allah.

⁸Wa hu yukhutt iidah fi raas al-bahiime di wa yadbahha fi madkhal kheemat al-ijtima'a'. Wa rujaal al-diin min zurriiyit Haaruun yuruchchu al-damm fi nawaayit al-madbah.

⁹Wa min dahiiyat al-salaama di, hu yigaddim dahiiye muharraga le Allah wa da kulla l-chaham wa kulla l-danab al-magtuu' min ga'arah wa l-chaham al-mukhatti al-butuun wa l-chaham al-fi l-butuun

¹⁰wa l-kalaawe be chahamhum wa chaham al-nawaayit wa nuss al-kibde al-maragah ma'a l-kalaawe.

¹¹Wa raajil al-diin yiharrigah fi l-madbah wa da misil akil muharrag le Allah.

¹²Wa kan naadum yigaddim dahiiye hana anzaay, hu yigaddimha le Allah.

¹³Wa hu yukhutt iidah fi raas al-bahiime di wa yadbahha fi madkhal kheemat al-ijtima'a'. Wa rujaal al-diin min zurriiyit Haaruun yuruchchu al-damm fi nawaayit al-madbah.

¹⁴Wa min al-dahiiye di, yigaddim dahiiye muharraga le Allah al-chaham al-mukhatti al-butuun wa l-chaham al-fi l-butuun

¹⁵wa l-kalaawe be chahamhum wa chaham al-nawaayit wa nuss al-kibde al-maragah ma'a l-kalaawe.

¹⁶Wa raajil al-diin yiharrigah fi l-madbah misil akil. Wa di dahiiye muharraga le Allah al-yarda be riihitha. Wa kulla l-chaham hu hana Allah.

¹⁷Ma taakulu chaham wa la damm. Wa da yabga leeku chart daayim min zurriye le zurriye fi ayyi bakaan al-taskunu foogah.

Laawiyiin 4

Gaddimiin dahiiyat kaffaarat al-zanib

¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²Hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum: «Ayyi waahid minku al-yisawwi zanib bala raayah wa yikhaalif waahide min kulla wasaaya Allah be sawwiyiin amal muharram, daahu al-cheyy al-waajib yisawwiih.

Dahiiyat raajil al-diin

³«Wa kan raajil al-diin al-masahooh wa darrajooh sawwa zanib wa jaabah le kulla l-cha'ab, hu yigaddim le Allah toor al-ma indah ayyi eeb fi chaan al-zanib da. Wa da yabga dahiiye le kaffaarat al-zanib.

⁴Wa hu yijiib al-toor fi madkhal kheemat al-ijtima'a' giddaam Allah wa yukhutt iidah fi raas al-toor wa yadbahah giddaam Allah.

⁵«Wa raajil al-diin al-masahooh wa darrajooh yichiil min damm al-toor wa yiwaddiih fi kheemat al-ijtima'a'.

⁶Wa raajil al-diin yidiss usba'ah fi l-damm wa yuruchchah sab'a marraat giddaam Allah, mugaabil al-sitaara fi l-bakaan al-mukhaddas.

⁷Wa raajil al-diin yamsah be l-damm da guruun mukhbar al-bakhuur al-mu'attar al-gaa'id fi kheemat al-ijtimaa' giddaam Allah. Wa hu yidaffig kulla damm al-toor al-faddal fi ga'ar al-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin al-gaa'id barra fi madkhal kheemat al-ijtimaa'.

⁸«Wa hu yichiil kulla l-chaham hana l-toor al-yigaddumuuh dahiiye le kaffaarat al-zanib wa da l-chaham al-mukhatti al-butuun wa l-chaham al-fi l-butuun

⁹wa l-kalaawe be chahamhum wa chaham al-nawaayit wa nuss al-kibde al-maragah ma'a l-kalaawe.

¹⁰Wa da misil al-yichiilah min toor dahiiyat al-salaama. Wa raajil al-diin yiharrigah fi l-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin.

¹¹«Wa laakin yichiil farwit al-toor wa kulla lahamah al-faddal wa l-raas wa l-dalaafe wa l-butuun wa l-ba'ar

¹²ya'ni kulla l-faddal min al-toor wa yiwaddiih barra min al-fariig. Wa da fi l-bakaan al-taahir al-yidaffugu foogah al-rumaad al-mudahhan. Wa yiharrigah fi l-naar be hatab fi l-bakaan hana l-rumaad al-mudahhan.

Dahiiyat mujtama' Bani Israa'iil

¹³«Wa kan kulla mujtama' Bani Israa'iil yisawwu khata bala raayhum wa ma ya'arfuuh, da amal muharram fi wasaaya Allah. Wa khalaas, be da yabgo khaatiyiin.

¹⁴Wa wakit ya'arfu khataahum, al-mujtama' yigaddim toor dahiiye le kaffaarat al-zanib wa yiwadduuh giddaam kheemat al-ijtimaa'.

¹⁵Wa kubaaraat al-mujtama' yukhuttu iideehum fi raas al-toor giddaam Allah wa yadbahoo giddaamah.

¹⁶«Wa raajil al-diin al-masahooch wa darrajooh yiwaddi min damm al-toor da fi lubb kheemat al-ijtimaa'.

¹⁷Wa yidiss usba'ah fi l-damm wa yuruchchah sab'a marraat giddaam Allah mugaabil al-sitaara.

¹⁸Wa raajil al-diin yamsah be l-damm da guruun mukhbar al-bakhuur al-gaa'id fi kheemat al-ijtimaa' giddaam Allah. Wa yidaffig kulla damm al-toor al-faddal fi ga'ar al-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin al-gaa'id barra fi madkhal kheemat al-ijtimaa'.

¹⁹«Wa yichiil kulla l-chaham wa yiharrigah fi l-madbah.

²⁰Wa yisawwi be l-toor da misil hu sawwaah be l-toor hana dahiiyat kaffaarat al-zanib. Wa be misil da, raajil al-diin yisawwi leehum kaffaara wa humman yalgo al-khufraan.

21 Wa yiwaddi al-faddal min al-toor barra min al-fariig wa yiharrigah misil hu harrag al-toor al-awwal. Wa da yabga dahiiye le kaffaarat al-zanib hana l-mujtama'.

Dahiiyat al-cheekh

22 «Wa kan cheekh sawwa zanib bala raayah, da amal muharram fi wasaaya Allah Ilaahah wa khalaas, hu yabga khaati.

23 Wa kan arrafooh zanbah al-sawwaah, hu yigaddim dahiiye hana tees al-ma indah ayyi eeb.

24 Wa hu yukhutt iidah fi raas al-tees wa yadbahah fi l-bakaan al-yadbaho foogah al-dahaaya al-muharragiin giddaam Allah. Wa da yabga dahiiye le kaffaarat al-zanib.

25 «Wa raajil al-diin yichiil be usba'ah min damm al-dahiiye hana kaffaarat al-zanib wa yamsahah fi guruun al-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin. Wa yidaffig al-damm al-faddal fi ga'ar al-madbah da.

26 Wa yiharrig kulla l-chaham fi l-madbah misil hu sawwaah be l-chaham hana dahiiyat al-salaama. Wa be misil da, raajil al-diin yisawwi kaffaarat al-zanib le l-cheekh wa hu yalga al-khufraan.

Dahiiyat ayyi naadum

27 «Wa kan naadum min Bani Israa'iil sawwa zanib bala raayah, da amal muharram fi wasaaya Allah, khalaas be da hu yabga khaati.

28 Wa kan arrafooh zanbah al-sawwaah, hu yigaddim dahiiye hana anzaay al-ma indaha ayyi eeb fi chaan al-zanib al-hu sawwaah.

29 Wa hu yukhutt iidah fi raas al-dahiiye al-yigaddimha le kaffaarat al-zanib. Wa yadbah al-dahiiye di fi l-bakaan al-yadbaho foogah al-dahaaya al-muharragiin.

30 «Wa raajil al-diin yichiil be usba'ah min damm al-dahiiye wa yamsahah fi guruun al-madbah da. Wa yidaffig kulla l-damm al-faddal fi ga'ar al-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin.

31 Wa yichiil kulla l-chaham misil gaa'idiin yichiiluuh min dahiiyat al-salaama wa raajil al-diin yiharrigah fi l-madbah wa rihtah Allah yarda beeha. Wa raajil al-diin yisawwi leyah kaffaara wa hu yalga al-khufraan.

32 «Wa kan yigaddim min al-khanam dahiiye le kaffaarat al-zanib, khalli yigaddim antaay al-ma indaha ayyi eeb.

33 Wa hu yukhutt iidah fi raas al-dahiiye al-yigaddimha le kaffaarat al-zanib wa yadbah al-dahiiye le kaffaarat al-zanib di fi l-bakaan al-yadbaho foogah al-dahaaya al-muharragiin.

34 «Wa raajil al-diin yichiil be usba'ah min damm al-dahiiye hana kaffaarat al-zanib wa yamsahah fi guruun al-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin. Wa yidaffig kulla l-damm al-faddal fi ga'ar al-madbah.

³⁵Wa raajil al-diin yichiil kulla l-chaham misil gaa'idiin yichiiluuh min al-kabich hana dahiiyat al-salaama wa yiharrigah fi l-madbah min foog le l-dahaaya al-muharragiin al-gaa'idiin fi l-naar giddaam Allah. Wa raajil al-diin yisawwi leyah kaffaara le l-zanib al-hu sawwaah wa hu yalga al-khufraan.»

Laawiyiin 5

Haalaat al-yijiibu al-khata

¹«Wakit insaan hidir fi muchkila aw ya'arif al-muchkila di wa hallafooh le yachhad, kan hu labbad nafsah wa aba ma yachhad, al-naadum da yukuun muznib wa yilhammal natijjat khataayah.

²«Wa kan naadum bala raayah yalmas cheyy nijis misil rimme hana haywaan hana kadaade nijis aw rimme hana bahiime nijse aw rimme hana waahid min al-zawaahif nijis, khalaas al-insaan da yukuun nijis wa yabga khaati.

³«Wakit naadum bala raayah yalmas najaasa hana insaan al-tinajjis, kan hu irif khataayah, khalaas hu yabga khaati.

⁴«Wa wakit naadum bala fikir kallam wa halaf fi ayyi haala le yisawwi al-charr aw al-kheer, kan hu irif khataayah, khalaas hu yabga khaati.

⁵«Wa kan naadum khiti fi waahide min al-haalaat dool, waajib yi'tarif be zanbah al-sawwaah.

⁶Wa fi chaan al-zanib al-hu sawwaah, yigaddim dahiiye le Allah min al-khanam anzaay aw khanamaay dahiiye le kaffaarat al-khata. Wa raajil al-diin yisawwi leyah kaffaara le zanbah.

Dahiiyat al-masaakiin

⁷«Wa kan naadum ma yagdar yalga kharuuf, hu yagdar yigaddim dahiiye le Allah le l-zanib al-hu sawwaah itneen gimri aw itneen hamaam, waahide le dahiiyat kaffaarat al-khata wa l-aakhara le l-dahiiye al-muharraga.

⁸Wa hu yiwaddiihum le raajil al-diin. Wa fi l-awwal, raajil al-diin yigaddim teeraay le l-dahiiye hana kaffaarat al-zanib. Hu yaksir ragabatha wa laakin min duun yagta' raasha.

⁹Wa be damm al-dahiiye, raajil al-diin yuruchch al-durdur hana nawaayit al-madbah. Wa l-faddal min al-damm da, yidaffigah fi ga'ar al-madbah. Wa di dahiiye le kaffaarat al-zanib.

¹⁰Wa l-teeraay al-aakhara, yigaddimha dahiiye muharraga hasab al-gawaaniin. Wa be misil da, raajil al-diin yisawwi le l-raajil da kaffaara le l-zanib al-hu sawwaah. Wa khalaas, hu yalga al-khufraan.

¹¹«Wa kan naadum ma yagdar yalga itneen gimri aw itneen hamaam, khalaas hu yagdar yigaddim hadiiye le l-zanib al-hu sawwaah kooro hana dagiig hadiiye le

kaffaarat zanib. Wa ma yiziid foogha dihin wa la lubaan achaan di hadiye le kaffaarat al-zanib.

¹²Wa hu yiwaddi hadiyyah di le raajil al-diin. Wa raajil al-diin yichiil malyit iid min hadiyyat al-zikra wa yiharrigha fi l-madbah min foog le l-dahiye al-muharraga le Allah. Wa di dahiye le kaffaarat al-zanib.

¹³Wa be misil da, raajil al-diin yisawwi le l-raajil da kaffaara le l-zanib al-hu sawwaah min al-haalaa dool. Wa hu yalga al-khufraan. Wa l-faddal yukuun le raajil al-diin misil hadiye hana dagiig.»

Dahiye le kaffaarat al-khata

¹⁴Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

¹⁵Wa kan naadum sawwa zanib bala raayah didd mukhaddasaat Allah, waajib hu yigaddim le Allah dahiye le kaffaarat al-khata. Wa da, waahid kabich al-ma indah ayyi eeb al-yichiilah min al-khanam wa tamanah yisaawi hajar fudda hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas.

¹⁶Wa yikaffi taman al-zanib al-sawwaah didd al-bakaan al-mukhaddas wa yiziid foogah khumsah wa yantihi le raajil al-diin. Wa raajil al-diin yisawwi leyah kaffaara be l-kabich hana dahiye le kaffaarat al-khata wa hu yalga al-khufraan.

¹⁷Wa kan naadum yisawwi zanib bala raayah didd waahide min wasaaya Allah, al-naadum da yabga khaati wa yilhammal natiijat khataayah.

¹⁸Hu yijiib le raajil al-diin dahiye le kaffaarat al-khata, waahid kabich al-ma indah ayyi eeb al-yichiilah min al-khanam hasab al-taman al-muhaddad. Wa raajil al-diin yisawwi leyah kaffaara le l-khata al-hu sawwaah bala raayah wa min duun ya'arfah wa hu yalga al-khufraan.

¹⁹Wa di dahiye le kaffaarat al-khata achaan al-naadum da, akiid sawwa zanib giddaam Allah.

Laawiyiin 6

¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²Akuun naadum sawwa zanib wa isi Allah be sabab hu khachcha akhuuh fi chaan amaana aw deen aw sirge aw gala' be gu

³walla hu kadab be sabab cheyy waddar wa hu ligiih walla hu halaf be kidib fi amal waahid misil al-zunuub dool.

⁴Al-naadum al-sawwa al-zanib da, hu khaati wa waajib yigabbil al-cheyy al-hu sirgah aw gala'ah be gu min akhuuh aw al-amaana walla l-cheyy al-waddar wa hu ligiih

⁵aw ayyi cheyy al-hu halaf be kidib fi chaanah. Waajib hu yigabbil al-cheyy da kaamil le siidah wa yiziid foogah khumus tamanah. Wa da fi nafs al-yoom al-hu yigaddim foogah dahiiye le kaffaarat al-khata.

⁶Wa hu yijiib le Allah dahiiyat kaffaarat al-khata wa l-dahiiye di tukuun kabich al-ma indah ayyi eeb al-yichiilah min al-khanam al-tamanah yisaawi hasab al-taman al-waajib le dahiiyat kaffaarat al-khata.

⁷Wa raajil al-diin yisawwi leyah kaffaara giddaam Allah wa hu yalga al-khufraan, kan zambah da misil chunu kula.

Hadiiyat al-dagiig

⁸Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

⁹Anti al-amur da le Haaruun wa zurriiyah wa guul leehum: «Daahu al-gaanuun hana l-dahiiye al-muharraga. Al-dahiiye al-muharraga tagood fi naar al-madbah tuul al-leel lahaddi fajur wa naar al-madbah tahrigha.

¹⁰Wa raajil al-diin yalbas khalagah hana l-kattaan wa yalbas surwaalah al-gisayyir hana kattaan. Wa yamrug al-rumaad al-mudahhan hana l-dahiiye al-muharraga min al-madbah wa yukhuttah jamb al-madbah.

¹¹Wa hu yisill khulgaanah wa yalbas khulgaan aakhariin achaan yiwaddi al-rumaad al-mudahhan barra min al-fariig fi bakaan taahir.

¹²Wa l-naar mugabbide fi l-madbah abadan ma tumuut. Wa kulli sabaah raajil al-diin yiziid hatab al-madbah wa yukhutt foogah al-dahiiye al-muharraga wa yiharrig al-chaham hana dahiiyat al-salaama.

¹³Wa l-naar mugabbide daayman fi l-madbah abadan ma tumuut.

¹⁴«Wa daahu al-gaanuun hana hadiiyat al-dagiig. Zurriiyit Haaruun yigaddumuuhu giddaam Allah mugaabiliin al-madbah.

¹⁵Wa raajil al-diin yichiil malyit iid min al-dagiig wa l-dihin wa kulla l-lubaan al-gaa'id fi l-hadiiye wa yiharrighum fi l-naar wa di hadiiyat zikra hana dagiig al-riihitha Allah yarda beeha.

¹⁶Wa Haaruun wa zurriiyah yaakulu al-faddal min al-hadiiye. Wa humman yaakuluuh bala tawwaara fi bakaan mukhaddas. Wa yaakuluuh fi l-fadaay hana kheemat al-ijtimaa'.

¹⁷Wa ma yirakkubuuh be tawwaara. Wa da, hagguum al-ana anteetah leehum min al-hadaaya al-muharragiin al-yigaddumuuhum leyi. Wa l-hadiiye di mukhaddasa marra waahid misil al-fadle hana dahiiye le kaffaarat al-zanib aw dahiiye le kaffaarat al-khata.

18Wa kulli dakar min zurriiyit Haaruun yaakul minha. Wa da, chart daayim min zurriye le zurriye al-bukhuss al-hadaaya al-muharragiin le Allah. Wa kulla cheyy al-yilammis al-hadaaya dool yabga mukhaddas.»

Hadiiyat al-masahaan

19Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

20Wa daahu al-hadiiye al-yigaddumuuha Haaruun wa zurriiyah, fi yoom yamsaho wa yidarruju waahid minhum. Hu yigaddim le Allah hadiye kulla yoom koro hana dagiig, nussaha be fajur wa nussaha be achiye.

21Wa yikhalbutuuha be dihin wa yinajjuduuha fi saaja wa yigaddumuuha hadiye munajjada wa mugatta'a al-riihitha Allah yarda beeha.

22Wa raajil diin min zurriiyit Haaruun al-yamsahooch wa yidarrujuuh min ba'adah, hu yigaddim al-hadiiye di. Wa da hagg daayim le Allah wa yiharruguuh kulla.

23Wa kulli hadiye hana dagiig al-yigaddimha raajil diin, yiharruguuha kullaha, ma yaakulu minha cheyy.

Dahiye le kaffaarat al-zanib

24Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

25Hajji le Haaruun wa zurriiyah wa guul leehum: «Daahu al-gaanuun hana dahiiyat kaffaarat al-zanib. Wa fi l-bakaan al-yadbaho foogah al-dahiye al-muharraga bas, yadbaho foogah al-dahiye le kaffaarat al-zanib gidzaam Allah. Wa da cheyy mukhaddas marra waahid.

26Wa raajil al-diin al-yigaddim al-dahiye yaakulha. Wa hu yaakulha fi bakaan mukhaddas wa da fi l-fadaay hana kheemat al-ijtimaa'.

27Wa ayyi cheyy al-yilammis lahamha yabga mukhaddas. Wa kan al-damm rachcha fi khalag, waajib yikhassulu al-bakaan al-rachcha foogah al-damm fi bakaan mukhaddas.

28Wa l-burma hana l-tiine al-rakkabo foogha al-laham, waajib yikassuruuha. Wa laakin kan rakkabooh fi burma hana nahaas, waajib yuhukkuuha wa yikhassuluuha be almi.

29Wa ayyi raajil min rujaal al-diin yaakul al-laham da wa l-laham da mukhaddas marra waahid.

30Wa laakin ayyi dahiiye al-yigaddumuuha le l-zanib wa yiwaddu dammaha fi kheemat al-ijtimaa' le kaffaarat al-zanib, yiharruguuha, ma yaakulu minha cheyy.»

Laawiyiin 7

Kaffaarat al-khata wa l-zanib

- ¹Wa daahu gaanuun dahiiyat kaffaarat al-khata wa da cheyy mukhaddas marra waahid.
- ²Wa fi l-bakaan al-yadbaho foogah al-dahiiye al-muharraga bas yadbaho foogah dahiiyat kaffaarat al-khata wa dammaha yuruchchu beyah nawaayit al-madbah.
- ³Wa raajil al-diin yigaddim kulla l-chaham wa l-danab wa l-chaham al-mukhatti al-butuun
- ⁴wa l-kalaawe be chahamhum wa chaham al-nawaayit wa nuss al-kibde al-maragah ma'a l-kalaawe.
- ⁵Wa raajil al-diin yiharrigah le Allah fi l-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin. Wa di dahiiyat kaffaarat al-khata.
- ⁶Wa ayyi dakar min rujaal al-diin yaakulah. Wa yaakuluuh fi bakaan mukhaddas wa da cheyy mukhaddas marra waahid.
- ⁷Wa l-dahiiye le kaffaarat al-zanib, hi misil al-dahiiye le kaffaarat al-khata wa humman al-itneen gaanuunhum waahid. Wa l-dahiiye di tabga hint raajil al-diin al-yisawwi al-kaffaara.

Al-gisim al-waajib le raajil al-diin

- ⁸Wa kan raajil diin yigaddim dahiiye muharraga hana naadum aakhar, al-farwa hana l-dahiiye al-muharraga di tabga hint raajil al-diin.
- ⁹Wa ayyi hadiye hana dagiig al-najjadooha fi furun aw fi tahwa aw fi saaja tabga hint raajil al-diin al-yigaddimha.
- ¹⁰Wa laakin ayyi hadiye hana dagiig mukhalbata be dihin aw jaaffe tabga hint zurriiyit Haaruun bala tafrikha.

Dahiiyat al-salaama

- ¹¹Daahu al-gaanuun al-bukhuss dahiiyat al-salaama al-yigaddumuuha le Allah.
- ¹²Wa kan naadum yigaddim dahiiyat chukur, khalli yigaddim ma'aaha ka'ak bala tawwaara mukhalbat be dihin wa kisaar bala tawwaara mamsuuh be dihin wa ka'ak hana dagiig al-mu'ajjan be dihin.
- ¹³Wa ziyaada fi l-ka'ak, hu yigaddim khubza al-indaha tawwaara wa da le yigaddimha ma'a dahiiyat al-salaama wa dahiiyat al-chukur.
- ¹⁴Wa hu yichiil chiyya min ayyi hadiye wa yigaddimah le Allah. Wa l-hadiye di tabga hint raajil al-diin al-yuruchch al-damm hana dahiiyat al-salaama.
- ¹⁵Wa kan le laham dahiiyat al-salaama wa dahiiyat al-chukur, yaakuluuh fi nafs al-yoom al-yigaddumuuh foogah wa ma yifaddulu minnah cheyy le ambaakir.

16 Wa kan le dahiiyat al-nazir aw be niye, fi nafs al-yoom al-yigaddumuuha foogah bas, yaakuluuha. Wa l-faddal minha yagdar yaakuluuh ambaakir.

17 Wa fi l-yoom al-taalit, al-faddal min al-laham hana l-dahiiye yiharruguuh fi l-naar.

18 Wa kan naadum akal min laham dahiiyat al-salaama fi l-yoom al-taalit, al-naadum al-gaddam al-dahiiye di, Allah ma yakhbalah wa dahiiytah kula ma tinhasib leyah. Wa l-laham da yukuun haraam. Wa l-yaakulah yilhammal natiiyat khataayah.

19 Wa kan al-laham limis ayyi cheyy nijis, ma yaakuluuh wa laakin yiharruguuh fi l-naar. Wa kan le l-laham kamaan, ayyi naadum taahir yagdar yaakulah.

20 Wa laakin kan naadum nijis wa yaakul min laham dahiiyat al-salaama al-gaddamoooh le Allah, al-naadum da waajib yafsuluuh min cha'abah.

21 Masalan naadum limis ayyi cheyy nijis aw insaan nijis aw bahiime nijse aw ayyi haywaan muharram wa nijis marra waahid. Wa kan al-naadum da akal min laham dahiiyat al-salaama al-gaddamoooh le Allah, waajib yafsuluuh min cha'abah.

Gawaaniin le l-cha'ab

22 Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

23 Hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum: «Ma taakulu ayyi chaham wa la hana bagar wa la hana khanam wa la hana inze.

24 Wa chaham hana l-rimme wa chaham hana l-jiife tagdar tista'maloooh le ayyi khidme wa laakin ma taakuluuh.

25 Wa ayyi naadum al-yaakul chaham hana bahiime al-yigaddumuuha dahiiye muharraga le Allah, al-naadum da waajib yafsuluuh min cha'abah.

26 Wa ma taakulu al-damm wa la hana teer wa la hana haywaan fi ayyi bakaan al-intu saakniin foogah.

27 Wa ayyi naadum al-yaakul min ayyi damm, al-naadum da waajib yafsuluuh min cha'abah.»

Gisim rujaal al-diin min al-dahiiye

28 Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

29 Hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum: «Kan naadum yigaddim dahiiyat salaama le Allah, waajib yijiib le Allah gisim min dahiiytah hana l-salaama.

30 Wa hu zaatah yichiil fi iideenah al-gisim al-khaass min al-dahiiye al-muharraga le Allah, ya'ni al-chaham wa l-zoor. Wa l-zoor da yigaddimah hadiiye marfuu'a le Allah.

31 Wa raajil al-diin yiharrig al-chaham. Wa l-zoor kamaan, yabga hana Haaruun wa awlaadah.

³²Wa waajib tichiilu al-gaayme al-zeene al-warraaniye hana dahiyat al-salaama al-tigaddumuha hadiye wa tantuuha le raajil al-diin.

³³Wa l-gaayme di tabga gisim le raajil al-diin min zurriiyit Haaruun al-yigaddim al-damm wa l-chaham hana dahiyat al-salaama.

³⁴Achaan min dahiyat al-salaama al-gaddamooha Bani Israa'iil, al-zoor al-yigaddumuuh hadiye marfuu'a wa l-gaayme al-zeene al-warraaniye hana l-dahiye, ana Allah chiltuhum wa anteethum le raajil al-diin Haaruun wa le zurriytah. Wa da yukuun leehum hagg daayim min Bani Israa'iil.

³⁵«Wa da gisim Haaruun wa gisim awlaadah min al-dahaaya al-muharragiin al-yigaddumuuhum le Allah. Wa da min yoom al-yidarrujuuhum rujaal diin wa yukuunu fi khidmit Allah.

³⁶Wa l-gisim da, Allah amar Bani Israa'iil yantuuh leehum min yoom yamsahoohum wa yidarrujuuhum. Wa da yabga leehum hagg daayim min zurriye le zurriye.»

³⁷Wa dool gawaaniin al-dahaaya al-muharragiin wa hadiyyat al-dagiig wa dahiyat kaffaarat al-zanib wa dahiyat kaffaarat al-khata wa dahiyat al-darrijiin wa dahiyat al-salaama.

³⁸Wa da amur Allah antaah le Muusa fi l-sahara fi jabal Siinaa' min yoom hu amar Bani Israa'iil yigaddumu leyah dahaayaahum.

Laawiyiin 8

Khassisiin rujaal al-diin

¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²Chiil Haaruun wa awlaadah wa l-khulgaan wa dihin al-masahaan wa l-toor hana l-dahiye le kaffaarat al-zanib wa l-kubchaan al-itneen wa l-guffa al-indaha khubza bala tawwaara.

³Wa limm kulla mujtama' Bani Israa'iil fi madkhal kheemat al-ijtimaa'.

⁴Wa Muusa sawwa misil Allah amarah beyah wa mujtama' Bani Israa'iil lammo fi madkhal kheemat al-ijtimaa'.

⁵Wa Muusa gaal le Bani Israa'iil: «Daahu amur Allah al-waajib titabbuguuh.»

⁶Wa Muusa gaddam Haaruun wa awlaadah gidzaam al-cha'ab wa barradaahum.

⁷Wa labbas al-khalag le Haaruun wa hazzamah be l-hizaam wa labbasah al-jallaabiye wa l-farmala wa hu chaal hizaam al-farmala wa hazzamah beyah.

⁸Wa labbasah al-sideeriye wa dassa leyah al-Uriim wa l-Tummiim al-beehum yas'alo Allah.

- 9**Wa hu kajja leyah kadmuul wa khatta fi l-kadmuul be gidzaam hafiide hana dahab. Wa di hafiide mukhassasa misil Allah amar beyah Muusa.
- 10**Wa Muusa chaal dihin al-masahaan wa masahah fi kheemat al-ijtimaa' le yikhassisha hi wa kulli cheyy al-fi lubbaha.
- 11**Wa rachcha al-madbah be l-dihin sab'a marraat wa masahah wa kulla mu'iddaatah wa l-hoot le l-wadu wa ga'arah le yikhassishum.
- 12**Wa sabba min dihin al-masahaan da fi raas Haaruun wa masahah le yikhassisah.
- 13**Wa Muusa gaddam awlaad Haaruun wa labbasaahum khulgaan wa hazzamaahum ayyi waahid be hizaam wa kajja leehum kadaamiil. Wa da misil Allah amar beyah Muusa.
- 14**Wa jaab toor le dahiiyat kaffaarat al-zanib wa Haaruun wa awlaadah khatto iideehum fi raas al-toor da.
- 15**Wa Muusa dabah al-toor wa chaal min dammah be usba'ah wa khattaah fi guruun al-madbah min kulli jiihe le yitahhirah wa l-faddal min al-damm sabbaah fi ga'ar al-madbah. Wa khassasah le yisawwu foogah al-kaffaara.
- 16**Wa Muusa chaal kulla l-chaham al-mukhatti al-butuun wa nuss al-kibde wa l-kalaawe be chahamhum wa harragaahum fi l-madbah.
- 17**Wa l-faddal min al-toor wa farwitah wa lahamah wa ba'arah, hu harragah fi l-naar barra min al-fariig, misil Allah amar beyah Muusa.
- 18**Wa Muusa jaab al-kabich hana l-dahiiye al-muharraga wa Haaruun wa awlaadah khatto iideehum fi raas al-kabich da.
- 19**Wa Muusa dabahah wa rachcha dammah fi nawaayit al-madbah.
- 20**Wa gatta' lahamah wa tachchaah ma'a l-raas wa l-chaham.
- 21**Wa Muusa khassal al-butuun wa l-dalaafe be almi wa harrag kulla l-kabich fi l-madbah. Wa da yabga dahiiye muharraga al-riihitha Allah yarda beeha wa hadiiye muharraga misil Allah amar beyah Muusa.
- 22**Wa jaab al-kabich al-taani misil kabich hana dahiiyat al-darrijiin. Wa Haaruun wa awlaadah khatto iideehum fi raas al-kabich.
- 23**Wa Muusa dabahah wa chaal min dammah wa khattaah fi halamat al-adaan al-zeene hana Haaruun. Wa khattaah kula fi usba'ah al-kabiir hana iidah wa rijlah al-zeene.
- 24**Wa Muusa jaab awlaad Haaruun wa khatta al-damm fi halamat udneehum al-zeenaayaat wa fi asaabi'hum al-kubaar hana iideehum wa rijleehum al-zeenaayaat. Wa ba'ad da, Muusa rachcha nawaayit al-madbah be l-damm.

25 Wa Muusa chaal al-chaham wa l-danab wa kulla l-chaham al-mukhatti al-butuun wa nuss al-kibde wa l-kalaawe be chahamhum wa l-gaayme al-zeene al-warraaniye.

26 Wa min al-guffa al-foogha al-khubza bala tawwaara al-gaa'ide gidzaam Allah, hu chaal ka'ak bala tawwaara wa ka'ak mamsuuh be dihin wa kisaar wa khattaahum min foog le l-chaham wa l-gaayme al-zeene al-warraaniye.

27 Wa kulla ke hu khattaah fi iideen Haaruun wa fi iideen awlaadah wa humman gaddamoo hadiye marfuu'a le Allah.

28 Wa ba'ad da, chaalah min iideehum wa tachchaah ma'a l-dahiye al-muharraga. Wa di dahiye hana darrijiin al-riihitha Allah yarda beeha wa hadiye muharraga le Allah.

29 Wa Muusa chaal zoor al-kabich hana dahiyat al-darrijiin wa rafa'ah wa gaddamah hadiye marfuu'a gidzaam Allah. Wa da l-gisim al-waajib le Muusa misil Allah amarah beyah.

30 Wa Muusa chaal dihin al-masahaan wa l-damm al-gaa'id fi l-madbah wa rachcha Haaruun wa khulgaanah wa awlaadah wa khulgaanhum. Wa be misil da, hu khassas Haaruun wa khulgaanah wa awlaadah wa khulgaanhum.

31 Wa Muusa gaal le Haaruun wa awlaadah: «Rakkubu al-laham fi madkhal kheemat al-ijtimaa' wa fi l-bakaan da bas, taakuluuh ma'a l-khubza hana l-darrijiin al-gaa'ide fi l-guffa misil ana amart beyah wa gult: <Haaruun wa awlaadah bas yaakuluuh.>

32 Wa l-yifaddil min al-laham wa l-khubza, harruguuh fi l-naar.

33 Wa tagoodu sab'a yoom fi madkhal kheemat al-ijtimaa' lahaddi l-ayyaam hana darrijiinku yikammulu. Achaan hafat darrijiinku tikammil fi sab'a yoom.

34 Wa Allah bas amar be l-cheyy al-aniina gaa'idiin nisawwuuh al-yoom achaaan intu talgo kaffaara le zunubku.

35 Wa tagoodu fi madkhal kheemat al-ijtimaa' leel wa nahaar lahaddi sab'a yoom. Wa khalaas ba'ad da, tagdaro tahfado wasaaya Allah wa ma tumuutu. Wa da bas al-amaroni beyah.»

36 Wa Haaruun wa awlaadah tabbago kulla awaamir Allah al-antaahum leehum be waasitat Muusa.

Laawiyiin 9

Haaruun wa awlaadah bado al-khidme

1 Wa fi l-yoom al-taamin, Muusa naada Haaruun wa awlaadah wa chuyuukh Bani Israa'iil.

²Wa gaal le Haaruun: «Chiil ijil le l-dahiiye hana kaffaarat al-zanib wa kabich le l-dahiiye al-muharraga wa humman al-itneen yukuunu ma induhum ayyi eeb. Wa gaddimhum giddaam Allah.

³Wa ba'ad da, guul al-kalaam da le Bani Israa'iil: «Chiilu tees le l-dahiiye hana kaffaarat al-zanib wa ijil wa kharuuf awlaad sana wa humman al-itneen yukuunu ma induhum ayyi eeb. Wa gaddumuuhum dahiiye muharraga.

⁴Wa chiilu toor wa kabich le dahiiyat al-salaama wa gaddumuuhum giddaam Allah wa hadiye hana dagiig mukhalbat be dihin achaan al-yoom Allah yibiin leeku.»

⁵Wa khalaas, humman jaabo giddaam kheemat al-ijtimaa' al-cheyy al-Muusa amaraahum beyah wa kulla mujtama' Bani Israa'iil garrabo wa wagafo giddaam Allah.

⁶Wa Muusa gaal: «Da bas al-cheyy al-amaraaku beyah Allah. Sawwuuh wa majd Allah yibiin leeku.»

⁷Wa ba'ad da, Muusa gaal le Haaruun: «Garrib le l-madbah wa gaddim dahiiytak hana kaffaarat al-zanib wa dahiiytak al-muharraga wa sawwi kaffaara leek inta wa le l-cha'ab. Wa ba'ad da, gaddim dahiiyat al-cha'ab le tisawwi leehum kaffaara misil Allah amar beyah.»

⁸Wa khalaas, Haaruun garrab le l-madbah wa dabah al-ijil dahiiye le kaffaarat zanbah.

⁹Wa awlaad Haaruun gaddamo leyah al-damm wa hu dassa usba'ah fi l-damm wa masah guruun al-madbah. Wa l-faddal min al-damm, sabbaah fi ga'ar al-madbah.

¹⁰Wa harrag fi l-madbah al-chaham wa l-kalaawe wa nuss al-kibde hana l-bahiime al-gaddamaaha dahiiye le kaffaarat al-zanib misil Allah amar beyah Muusa.

¹¹Wa laakin al-laham wa l-farwa, harragaahum fi l-naar barra min al-fariig.

¹²Wa Haaruun dabah al-bahiime hana l-dahiiye al-muharraga. Wa awlaadah antooh al-damm wa hu rachcha beyah nawaayit al-madbah.

¹³Wa battaan antooh al-raas wa l-laham al-mugatta' hana l-dahiiye al-muharraga wa hu harragaahum fi naar al-madbah.

¹⁴Wa hu khassal al-butuun wa l-dalaafe wa harragaahum fi l-madbah min foog le l-dahiiye al-muharraga.

¹⁵Wa ba'ad da, Haaruun gaddam dahiiyat al-cha'ab. Hu chaal tees le dahiiyat kaffaarat al-zanib le l-cha'ab wa dabahah wa gaddamah dahiiye misil al-bahiime al-awwal.

¹⁶Wa hu gaddam al-dahiiye al-muharraga wa sawwa hasab al-churuut.

¹⁷Wa gaddam hadiye hana dagiig. Chaal malyit iid hana dagiig wa harragah fi l-madbah. Wa da ziyaada fi l-dahiye al-muharraga hana ayyi fajur.

¹⁸Wa hu dabah al-toor wa l-kabich wa gaddamaahum dahiyat al-salaama le l-cha'ab. Wa awlaad Haaruun antooh al-damm wa hu rachcha beyah nawaayit al-madbah.

¹⁹Wa antooh chaham al-toor wa chaham al-kabich wa da l-danab wa l-chaham al-mukhatti al-butuun wa l-kalaawe wa nuss al-kibde.

²⁰Wa awlaad Haaruun khatto al-chaham fi l-zoor hana l-toor wa l-zoor hana l-kabich wa Haaruun harragaahum fi l-madbah.

²¹Wa Haaruun rafa' al-zoor wa l-gaayme al-zeene al-warraaniye hana l-toor wa l-kabich wa gaddamaahum giddaam Allah misil Muusa amarah beyah.

²²Wa wakit Haaruun kammal min gaddimiin al-dahiye le kaffaarat al-zanib wa l-dahiye al-muharraga wa l-dahiye hana l-salaama, khalaas hu rafa' iideenah ale l-cha'ab wa baarakaahum. Wa ba'ad da, nazal min al-madbah.

²³Wa Muusa wa Haaruun dakhalo fi kheemat al-ijtimaa' wa ba'ad marago, baarako al-cha'ab battaan. Wa majd Allah baan le kulla l-cha'ab.

²⁴Wa maragat naar min giddaam Allah wa akalat al-dahiye al-muharraga wa l-chaham. Wa kulla l-cha'ab chaafu al-cheyy da wa koorako min al-farha wa waga'o be wujuuhum fi l-ard wa sajado.

Laawiyiin 10

Moot awlaad Haaruun

¹Wa ba'ad da, Nadaab wa Abiihu awlaad Haaruun, ayyi waahid chaal mukhbar wa sabba foogah naar wa bakhuur. Wa gaddamo le Allah naar al-hu ma azan beeha.

²Wa khalaas, maragat naar min giddaam Allah wa l-naar akalathum. Wa humman maato giddaam Allah.

³Wa Muusa gaal le Haaruun: «Da bas kalaam Allah wakit gaal: <Al-yigarrubu leyi ya'arfuuni kadar ana khudduus wa yimajjuduuni giddaam kulla l-cha'ab.>» Wa Haaruun gaa'id saakit.

⁴Wa Muusa naada Michayiil wa Alisaafan awlaad Uzziyiil imm Haaruun wa gaal leehum: «Ta'aalu! Chiilu akhwaanku min giddaam al-bakaan al-mukhaddas wa wadduuhum barra min al-fariig.»

⁵Wa humman jo chaaloohum fi khulgaanhum wa waddoohum barra min al-fariig misil Muusa gaalah.

⁶Wa Muusa gaal le Haaruun wa le awlaadah Ali'aazar wa Itamaar: «Ma takchufu ruuseeku wa la ticharrutu khulgaanku min al-hizin. Wa da achaan ma tumuutu wa la

tinazzulu khadab Allah fi kulla l-mujtama'. Wa kulla akhwaanku Bani Israa'iil yabku le akhwaanku al-dammaraahum Allah be naar.

⁷Wa hassa' intu ma waajib tikissu min madkhal kheemat al-ijtimaa' le ma tumuutu achaan dihin al-masahaan hana Allah gaa'id foogku.» Wa khalaas, humman sawwo hasab kalaam Muusa.

Gawaaniin al-khamar al-bisakkir

⁸Wa Allah hajja le Haaruun wa gaal:

⁹Wa wakit tadkhulu fi kheemat al-ijtimaa', inta wa awlaadak, ma tacharbo khamar wa la mariise achaan ma tumuutu. Wa da yabga leeku chart daayim min zurriye le zurriye.

¹⁰Wa da achaan intu tagdaro tifarrugu been al-mukhaddas wa l-ma mukhaddas wa been al-taahir wa l-ma taahir.

¹¹Wa tagdaro ti'allumu al-churuut al-antaahum Allah le kulla Bani Israa'iil be waasitat Muusa.

Gawaaniin akil al-dahaaya

¹²Wa Muusa gaal le Haaruun wa awlaadah al-faddalo, Ali'aazar wa Itamaar: «Chiilu al-hadiye hana l-dagiig al-faddalat min al-hadiye al-muharraga le Allah wa sawwuha khubza bala tawwara. Wa aakuluuha jamb al-madbah achaan al-cheyy da mukhaddas marra waahid le Allah.

¹³Wa aakuluuha fi bakaan mukhaddas achaan da hagg leeku intu wa le zurriyitku fi l-hadiye al-muharraga le Allah. Wa da bas al-amaraani beyah Allah.

¹⁴Wa aakulu fi bakaan taahir, intu wa awlaadku wa banaatku al-ma'aaku. Aakulu al-zoor wa l-gaayme al-warraaniye hana l-hadiye al-marfuu'a achaan humman antoohum leeku. Wa da hagg leeku intu wa le zurriyitku min dahaaya al-salaama hana Bani Israa'iil.

¹⁵Wa humman yijiibu al-gaayme al-warraaniye wa l-zoor hana l-hadiye al-marfuu'a wa l-dahaaya al-muharragiin hana l-chaham. Wa yarfa'oohum wa yigaddumuuhum dahiiye marfuu'a giddaam Allah. Wa da yabga leeku intu wa le zurriyitku al-ma'aaku hagg daayim misil Allah amar beyah.»

¹⁶Wa laakin wakit Muusa sa'al min al-tees al-yigaddumuuh dahiiye le kaffaarat al-zanib, gaalo leyah: «Daahu al-tees harragooh!» Wa hu zi'il didd Ali'aazar wa Itamaar awlaad Haaruun al-faddalo. Wa gaal:

¹⁷«Maala ma akaltu dahiiyat kaffaarat al-zanib fi l-bakaan al-mukhaddas? Achaan al-cheyy da mukhaddas marra waahid. Wa Allah antaah leeku le tamurgu khata al-mujtama' wa le tisawwu leehum kaffaara giddaam Allah.

¹⁸Wa daahu, dammah ma jaabooh fi lubb al-bakaan al-mukhaddas! Wa waajib taakulu al-dahiiye di fi l-bakaan al-mukhaddas misil ana amart beyah.»

¹⁹Wa Haaruun gaal le Muusa: «Al-yoom humman gaddamo dahiiyithum hana kaffaarat al-zanib wa dahiiyithum al-muharraga le Allah. Wa ba'ad kulla l-hizin al-ja foogi al-yoom da, kan ana akalt min al-dahiiye hana kaffaarat al-zanib di, ya'ajib Allah walla?»

²⁰Wa Muusa simi' kalaam Haaruun wa ridi beyah.

Laawiyiin 11

Al-akil al-halaal wa l-nijis

¹Wa Allah hajja le Muusa wa Haaruun wa gaal leehum:

²Hajju le Bani Israa'iil wa guulu leehum: «Daahu al-tagdaro taakuluuhum min kulla haywaanaat al-ard.

³Kulla l-haywaanaat al-induhum dalaafe mafruugiin wa yagsa'o jurra, dool tagdaro taakuluuhum.

⁴«Wa daahu haywaanaat waahidiin induhum dalaafe mafruugiin aw yagsa'o jurra wa laakin intu ma taakuluuhum. Misil al-jamal, hu yagsa' jurra wa laakin ma indah dalaafe mafruugiin. Wa hu da nijis leeku.

⁵Wa tees al-hajar, hu yagsa' jurra wa laakin ma indah dalaafe mafruugiin. Wa hu da nijis leeku.

⁶Wa l-arnab, hi tagsa' jurra wa laakin ma indaha dalaafe mafruugiin. Wa hi di nijse leeku.

⁷Wa l-khinziir, hu indah dalaafe mafruugiin wa laakin ma yagsa' jurra. Wa hu da nijis leeku.

⁸Humman dool ma taakulu min lahamhum wa ma tilammusu rimmithum. Wa humman dool nijsiin leeku.

⁹«Wa min kulla haywaanaat al-bahar, al-tagdaro taakuluuhum humman kulla l-haywaanaat hana l-bahar wa hana l-wudyaan al-induhum awwaamaat wa gichir. Dool tagdaro taakuluuhum.

¹⁰Wa laakin kulla haywaanaat al-bahar wa kulla l-aaychiin fi l-almi, kan fi l-bahar aw fi l-waadi, al-ma induhum awwaamaat wa la gichir, humman dool nijsiin marra waahid leeku.

¹¹Humman dool nijsiin marra waahid leeku, ma taakulu lahamhum wa aj'alo rimmithum nijse marra waahid.

¹²Wa ayyi haywaan al-ma indah awwaamaat wa la gichir nijis marra waahid leeku.

13«Wa min kulla l-tuyuur, daahu al-taj'aloohum nijsiin marra waahid wa ma taakuluuhum achaan humman nijsiin marra waahid leeku. Wa l-tuyuur dool humman al-sagur wa l-dagal wa sagur al-bahar

14wa l-hideyye wa kulla nafar hana l-suguura al-kubaar

15wa l-khurbaat hasab kulla nafarhum

16wa l-na'aam wa amguggum wa tuyuur al-bahar wa kulla nafar hana l-suguura al-dugaag

17wa l-buuma wa l-wizziin wa l-kurki

18wa l-buuma al-beeda wa am'akk wa l-dagal

19wa abunkhanam wa kulla nafar hana l-riheew wa l-hudhud wa abunrigee'. Humman dool, ma taakuluuhum.

20«Wa kulla l-hacharaat al-induhum janaahe wa yuruukhu be arba'a rijle, nijsiin marra waahid leeku.

21Wa laakin min kulla l-hacharaat al-induhum janaahe wa yuruukhu be arba'a rijle, daahu al-tagdaro taakuluuhum. Humman al-induhum sakkaakaat min foog le rijleehum le yunuttu beehum fi l-ard.

22Wa l-tagdaro taakuluuhum, humman kulla nafar hana l-jaraad misil saar al-leel wa ambukbuk wa amkachool.

23Wa laakin kulla l-hacharaat al-induhum janaahe wa rijle arba'a, humman dool nijsiin marra waahid leeku.

Al-haywaanaat al-yinajjusu

24«Wa haywaanaat waahidiin yinajjusuuku wa ayyi naadum al-yalmas rimmithum yukuun nijis lahaddi l-achiiye.

25Wa ayyi naadum al-yichiil rimmithum, waajib yikhassil khulgaanah wa yukuun nijis lahaddi l-achiiye.

26«Wa kulla l-bahaayim al-induhum dalaafe ma mafruugiin wa yagsa'o jurra yukuunu leeku muharramiin wa ayyi naadum al-yalmashum yukuun nijis.

27Wa kulla l-bahaayim al-induhum arba'a rijle wa yamchu be butuun rijleehum, nijsiin leeku. Wa ayyi naadum al-yalmas rimmithum yukuun nijis lahaddi l-achiiye.

28Wa ayyi naadum al-yichiil rimmithum yikhassil khulgaanah wa yukuun nijis lahaddi l-achiiye. Humman nijsiin leeku.

29«Wa daahu min al-haywaanaat al-yazhafo be katara fi l-ard al-nijsiin misil al-durban wa l-faar wa l-dububba hasab nafarhum

30wa abundigeer al-haddaar wa l-waral wa amrijeelaat wa l-zihliiye wa l-hirbeeye.

- 31** Wa dool min al-haywaanaat al-yazhafo, humman nijsiin leeku. Wa ayyi naadum al-yalmas rimmithum yukuun nijis lahaddi l-achiiye.
- 32** «Wa kan waahid min al-haywaanaat dool waga' mayyit fi cheyy, al-cheyy da yukuun nijis hatta kan maa'uun hana hatab aw khalag aw farwa aw chuwaal, ayyi maa'uun al-gaa'idiin yista'maloooh fi ayyi khidme. Dissuuh fi almi wa yukuun nijis lahaddi l-achiiye. Wa ba'ad da, yukuun taahir.
- 33** «Wa kan al-haywaan da waga' fi maa'uun hana tiine, kulla cheyy al-foogah yukuun nijis wa waajib tikassuru al-maa'uun da.
- 34** Wa kan yusubbu al-almi da fi ayyi akil, al-akil da yukuun nijis wa kan charaab gaa'id fi maa'uun hana chunu kula, yukuun nijis.
- 35** Wa kan rimme hana waahid min al-haywaanaat dool waga'at fi ayyi cheyy, yukuun nijis. Wa l-furun wa l-ladaay dool waajib tikassuruuhum achaan humman nijsiin wa intu aj'aloohum nijsiin.
- 36** «Wa laakin kan al-rimme di waga'at fi een almi aw khazzaan almi, humman yukuunu taahiriin. Wa ayyi cheyy al-yilammis al-rimme yukuun nijis.
- 37** Wa laakin kan rimme hana waahid min al-haywaanaat dool waga'at fi l-hubuub hana l-teeraab, al-hubuub dool yukuunu taahiriin.
- 38** Wa laakin kan ballo al-hubuub dool le yaakuluuhum wa rimme hana waahid min al-haywaanaat dool waga'at fi l-hubuub, humman yukuunu nijsiin leeku.
- 39** «Wa kan waahid min al-haywaanaat al-taakuluuhum maat, al-naadum al-yalmas rimmitah yukuun nijis lahaddi l-achiiye.
- 40** Wa l-yaakul min al-rimme di, waajib yikhassil khulgaanah wa yukuun nijis lahaddi l-achiiye. Wa l-yichiil al-rimme di, waajib yikhassil khulgaanah wa yukuun nijis lahaddi l-achiiye.
- 41** «Wa kulla l-haywaanaat al-yazhafo be katara fi l-ard, humman nijsiin marra waahid, ma waajib taakuluuhum.
- 42** Wa kulla l-haywaanaat al-yazhafo be katara fi l-ard kan yazhafo be butuunhum walla yamchu be arba'a rijle aw be rijle katiiriin kula, ma taakuluuhum achaan humman dool nijsiin marra waahid.
- 43** Ma tabgo nijsiin marra waahid be kulla l-haywaanaat al-yazhafo be katara fi l-ard. Wa ma tinajjusu nufuusku beehum wa tabgo nijsiin.
- 44** Ana Allah Ilaahku wa ana khudduus wa be da, khassusu nufuusku wa tabgo khaassiin. Khalaas, ma tinajjusu nufuusku be kulla l-haywaanaat al-yazhafo be katara fi l-ard.
- 45** Achaan ana Allah maragtuku min balad Masir le nabga Ilaahku. Wa waajib tabgo khaassiin achaan ana khudduus.»

⁴⁶Wa dool bas al-gawaaniin al-bukhussu al-bahaayim wa l-tuyuur wa kulla l-makhlugiiin al-hayyiin al-gaa'idiin fi l-almi aw al-yazhafo be katara fi l-ard.

⁴⁷Wa yiwassufu leeku al-faraga been al-nijis wa l-taahir. Wa been al-haywaanaat al-yaakuluuhum wa l-ma yaakuluuhum.

Laawiyiin 12

Tihaarat al-mara al-wildat

¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²Hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum: «Kan mara khalbaane wa wildat wileed, hi tabga nijse le muddit sab'a yoom wa tabga nijse misil fi ayyaamha hana l-heed.

³Wa fi l-yoom al-taamin, yitahhuru al-wileed.

⁴Wa ba'ad da, hi tagood 33 yoom le tittahhar min dammaha. Wa ma talmas cheyy mukhassas wa la tamchi fi l-beet al-mukhaddas, lahaddi titimm ayyaam tihaaritha.

⁵«Wa kan wildat bineeye, hi tabga nijse le muddit subuu'een wa tabga nijse misil fi ayyaamha hana l-heed. Wa tagood 66 yoom le tittahhar min dammaha.

⁶«Wa wakit ayyaam tihaaritha hana l-nufaas be l-wileed aw al-bineeye yikammulu, hi tijiib le raajil al-diin fi madkhal kheemat al-ijtimaa' kharuuf wald sana le l-dahiiye al-muharraga. Wa battaan kula tijiib farkh hamaam aw gimriiye le l-dahiiye hana kaffaarat al-zanib.

⁷Wa raajil al-diin yigaddimhum giddaam Allah wa yisawwi leeha kaffaara. Wa khalaas, hi tabga taahire min dammaha hana l-waaluuda. «Wa dool gawaaniin al-bukhussu al-mara al-talda wileed aw bineeye.

⁸«Wa kan hi ma tagdar talga kharuuf, hi tichiil gimri itneen aw hamaam itneen. Waahid tigaddimah le l-dahiiye al-muharraga wa l-aakhar le l-dahiiye hana kaffaarat al-zanib. Wa raajil al-diin yisawwi leeha kaffaara wa hi tabga taahire.»

Laawiyiin 13

Marad al-jisim

¹Wa Allah hajja le Muusa wa Haaruun wa gaal:

²Wakit naadum gammat leyah khurraaja fi jismah aw bahag aw bug'a al-ba'adeen tabga uwaara hana marad al-jisim, al-naadum da wadduuh le raajil al-diin Haaruun aw le waahid min rujaal al-diin al-humman min zurriiytah

³wa raajil al-diin yichiif al-uwaara di. Kan al-suuf al-fi bakaan al-uwaara di bigi abyad wa l-uwaara di indaha nugra fi daakhal al-laham, khalaas da marad al-jisim. Fi l-bakaan da, raajil al-diin yichiif al-marad wa yiballikh kadar al-naadum da nijis.

⁴Wa kan fi l-jisim fi bug'a beeda wa tiraari wa ma indaha nugra fi daakhal al-laham wa suufha kula ma bigi abyad, khalaas raajil al-diin yukhutt al-mardaan da taraf le muddit sab'a yoom.

⁵Wa raajil al-diin yichiifah fi l-yoom al-saabi'. Wa kan al-uwaara di ma zaadat fi l-jisim, raajil al-diin yukhuttah taraf le taani marra le muddit sab'a yoom.

⁶Wa raajil al-diin yichiifah battaan fi l-yoom al-saabi'. Wa kan al-uwaara di ma tiraari wa ma zaadat fi l-jisim, khalaas raajil al-diin yiballikh kadar al-mardaan da taahir. Al-cheyy da bahag bas wa waajib yikhassil khulgaanah wa khalaas, hu yabga taahir.

⁷Wa laakin kan al-bahag da zaad fi l-jisim ba'ad raajil al-diin ballakh kadar al-mardaan da taahir, fi l-haala di al-mardaan waajib yigabbil le raajil al-diin le yichiifah taani marra.

⁸Wa raajil al-diin yichiifah wa kan al-bahag da zaad fi l-jisim, raajil al-diin yiballikh kadar al-mardaan da nijis wa l-cheyy da marad al-jisim.

⁹Wa wakit marad al-jisim karab naadum waahid, waajib yiwaddu al-naadum da le raajil al-diin

¹⁰wa raajil al-diin yichiifah. Wa kan fi jismah fi khurraaja beeda wa bayyadat al-suuf wa l-laham kula binchaaf minnaak le l-farwa,

¹¹khalaas da marad al-jisim al-yitawwil fi l-jisim wa raajil al-diin yiballikh kadar al-mardaan da nijis wa laakin ma yukhuttah taraf le mudda achaan da waadih kadar hu nijis.

¹²Akuun marad al-jisim da alwassa' wa khatta kulla jisim al-naadum al-mardaan, min raasah lahaddi rijileenah, hasab al-chaafah raajil al-diin.

¹³Wa kan misil da, raajil al-diin yichiifah adiil. Wa kan sahiih marad al-jisim da khatta kulla jismah, khalaas raajil al-diin yiballikh kadar al-mardaan da taahir. Hu taahir achaan kulla jismah bigi abyad.

¹⁴Wa laakin yoom jismah bigi ahmar, hu nijis.

¹⁵Wa wakit raajil al-diin yichiif al-jisim al-ahmar da, hu yiballikh kadar al-mardaan da nijis wa lahamah al-binchaaf minnaak le l-farwa kula nijis. Wa da marad al-jisim.

¹⁶Wa kan al-jisim al-binchaaf ahmar khayyar wa bigi abyad, khalli al-mardaan yigabbil le raajil al-diin.

¹⁷Wa raajil al-diin yichiifah battaan. Wa kan al-uwaara bigat beeda, hu yiballikh kadar al-jisim taahir. Wa l-naadum da kula taahir.

¹⁸Wa wakit naadum indah fi jismah hibin baryaan

¹⁹wa fi nafs al-bakaan al-hibin da gammat khurraaja beeda aw bug'a beeda muhammire wa tiraari, khalli al-naadum da yiwassif nafsah le raajil al-diin

20wa raajil al-diin yichiifah. Wa kan al-bug'a di sawwat nugra fi l-laham wa l-suuf bigi abyad fi l-bakaan da, raajil al-diin yiballikh kadar al-naadum da nijis. Wa da marad al-jisim al-yugumm fi lubb bakaan al-hibin.

21Wa kan raajil al-diin chaaf ma fi suuf abyad fi l-bug'a wa ma sawwat nugra fi l-laham wa ma gaa'ide tiraari, hu yukhutt al-mardaan da taraf le muddit sab'a yoom.

22Wa kan al-bug'a alwassa'at fi l-jisim, khalaas raajil al-diin yiballikh kadar al-mardaan da nijis. Wa di uwaara.

23Wa kan al-bug'a al-tiraari di gaa'ide fi bakaanha wa ma alwassa'at, khalaas di alaama hana hibin bas. Wa raajil al-diin yiballikh kadar hu taahir.

24Wa wakit naadum indah haraag min naar wa fi l-uwaara di baanat bug'a beeda muhammire aw beeda wa tiraari,

25waajib raajil al-diin yichiifha. Wa kan al-suuf al-fi l-uwaara al-tiraari bigi abyad wa kan hi sawwat nugra fi l-laham da, khalaas da marad fi l-jisim yidoor yugumm fi l-uwaara. Wa raajil al-diin yiballikh kadar al-naadum da nijis. Wa da marad al-jisim.

26Wa laakin kan raajil al-diin chaaf ma fi suuf abyad fi l-bug'a wa ma sawwat nugra fi l-laham wa ma gaa'ide tiraari, hu yukhutt al-mardaan da taraf le muddit sab'a yoom.

27Wa fi l-yoom al-saabi', raajil al-diin yichiifah wa kan al-bug'a di alwassa'at fi l-jisim, hu yiballikh kadar al-mardaan da nijis. Wa da marad al-jisim.

28Wa laakin kan al-bug'a al-tiraari di gaa'ide fi bakaanha wa ma alwassa'at wa ma gaa'ide tiraari, khalaas di khurraaja jaaye min al-haraag. Wa raajil al-diin yiballikh kadar al-naadum da taahir ahaan di alaama hana haraag bas.

29Wa wakit raajil aw mara indah uwaara fi raasah aw fi dignah,

30waajib raajil al-diin yichiif al-uwaara di. Wa kan al-uwaara di sawwat nugra fi l-laham wa indaha suuf musaffir wa rugaag, khalaas raajil al-diin yiballikh kadar al-naadum da nijis. Wa da guub, hu marad al-jisim al-yakrub fi l-raas aw fi l-digin.

31Wa kan raajil al-diin chaaf al-uwaara ma indaha nugra fi l-laham wa ma indaha suuf azrag misil fi l-aadi, khalaas hu yukhuttah taraf le muddit sab'a yoom le l-mardaan al-indah guub.

32Wa fi l-yoom al-saabi', raajil al-diin yichiif al-uwaara. Wa kan al-guub da ma alwassa' wa ma fi suuf musaffir wa kan ma sawwa nugra fi l-laham,

33al-naadum da yizzayyan. Wa laakin ma yizayyin al-bakaan al-indah guub. Wa raajil al-diin yukhutt siid al-guub taraf le mudda taaniye hana sab'a yoom.

34Wa raajil al-diin yichiif al-guub fi l-yoom al-saabi'. Wa kan al-guub da ma alwassa' fi l-jisim wa ma sawwa nugra fi l-laham, khalaas raajil al-diin yiballikh kadar al-naadum da taahir. Wa ba'ad yikhassil khulgaanah, hu yabga taahir.

- ³⁵Wa laakin kan al-guub alwassa' fi jismah ba'ad ballakho kadar hu taahir,
- ³⁶raajil al-diin yichiifah. Wa kan al-guub da ma alwassa' fi l-jisim, raajil al-diin ma yifattich kan fi suuf musaffir walla la, al-mardaan da hu nijis.
- ³⁷Wa kan al-guub da gaa'id fi bakaanah wa ma zaad wa suufah al-azrag kula gamma foogah, khalaas al-naadum da biri wa bigi taahir. Wa raajil al-diin yiballikh kadar hu taahir.
- ³⁸Wa wakit buga' buyud wa biraaru marago fi jisim hana mara aw raajil,
- ³⁹waajib raajil al-diin yichiifah. Wa kan al-buga' al-fi l-jisim dool buyud wa ma biraaru, khalaas dool buga' saakit bas al-gammo fi l-jisim wa l-naadum da taahir.
- ⁴⁰Wa kan naadum waddar suufah wa bigi musalli', hu taahir.
- ⁴¹Wa kan waddar suuf raasah min giddaam wa buguchtah musalli'e kula, hu taahir.
- ⁴²Wa laakin kan fi l-bakaan al-musalli' be wara aw fi l-bugcha indah uwaara beeda muhammire, khalaas da marad al-jisim gaa'id yugumm fi l-bakaan al-musalli' be wara aw fi l-bugcha
- ⁴³wa waajib raajil al-diin yichiifah. Wa kan al-uwaara di tisawwi khurraaja beeda muhammire fi l-bakaan al-musalli' be wara aw fi l-bugcha, wa kan hi tichaabih marad al-jisim hana l-farwa,
- ⁴⁴khalaas fi l-bakaan da, al-naadum da indah marad al-jisim wa hu nijis. Wa raajil al-diin yiballikh kadar hu nijis wa l-marad da karabah fi raasah.
- ⁴⁵Wa fi l-haala di, kan naadum karabah marad al-jisim wa bigi mardaan, waajib yalbas khulgaan mucharratiin wa ma yi'addil suuf raasah wa yikhatti chanabah wa yi'it wa yuguul: «Nijis! Nijis!»
- ⁴⁶Wa hu yukuun nijis fi kulla l-mudda al-gaa'ide foogha al-uwaara al-nijse. Hu yagood wiheedah wa yukhutt beetah barra min al-fariig.

Buga' al-barnuug fi l-khulgaan

- ⁴⁷Wa wakit fi bug'a hana barnuug fi khalag hana suuf aw hana kattaan,
- ⁴⁸aw fi gumaach aw fi khattaay hana suuf aw hana kattaan aw fi farwa aw fi ayyi cheyy hana farwa,
- ⁴⁹wa kan al-bug'a di mukhaddire aw muhammire fi l-khalag aw fi l-farwa aw fi l-gumaach aw fi l-khattaay aw fi ayyi cheyy hana farwa, khalaas di bug'a hana barnuug. Khalli yiwassufuuha le raajil al-diin.
- ⁵⁰Wa raajil al-diin yichiif al-bug'a di wa yichiil al-cheyy al-hi foogah wa yukhuttah taraf le muddit sab'a yoom.

⁵¹Wa fi l-yoom al-saabi', raajil al-diin yichiif al-bug'a di wa kan hi alwassa'at fi l-khalag aw fi l-gumaach aw fi l-khattaay aw fi l-farwa aw fi ayyi cheyy hana farwa, khalaas da barnuug mudammir. Wa l-cheyy da nijis.

⁵²Wa raajil al-diin yiharrig al-khalag aw al-gumaach aw al-khattaay hana l-suuf aw hana l-kattaan aw ayyi cheyy hana farwa, al-foogah al-bug'a. Achaan da barnuug al-mudammir wa l-cheyy al-hu foogah, waajib yiharruguuh fi l-naar.

⁵³Wa laakin kan raajil al-diin chaaf al-bug'a di ma gaa'ide tilwassa' fi l-khalag aw fi l-gumaach aw fi l-khattaay aw fi ayyi cheyy hana farwa,

⁵⁴khalaas raajil al-diin yaamur yikhassulu al-cheyy al-foogah al-bug'a wa yichiilah battaan wa yukhuttah taraf le muddit sab'a yoom.

⁵⁵Wa raajil al-diin yichiif al-bug'a ba'ad khassalooaha. Wa kan al-bug'a ma alkhayyarat wa ma gaa'ide tilwassa', khalaas al-cheyy al-foogah al-bug'a di nijis. Wa waajib yiharruguuh achaan al-khalag da ma'kuul be gidzaam aw be wara.

⁵⁶Wa kan raajil al-diin chaaf al-bug'a di gaa'ide tiwaddir ba'ad khassalooaha, hu yagta'ha min al-khalag aw al-farwa aw al-gumaach aw al-khattaay.

⁵⁷Wa laakin kan battaan cheyy baan fi nafs al-khalag aw al-gumaach aw al-khattaay aw fi ayyi cheyy hana farwa, khalaas di bug'a hana barnuug al-gaa'ide tugumm. Waajib yiharrugu al-cheyy al-foogah al-bug'a di marra waahid.

⁵⁸Wa ayyi khalag aw gumaach aw khattaay aw ayyi cheyy hana farwa al-yikhassuluuh wa l-bug'a tamrug minnah, khalli yikhassuluuh battaan wa hu yabga taahir.

⁵⁹Wa dool gawaaniin al-bug'a hana l-barnuug, kan fi khalag hana suuf aw hana kattaan aw gumaach aw khattaay aw ayyi cheyy hana farwa. Wa dool al-gawaaniin al-be sababhum yiballukhu kan al-cheyy nijis aw taahir.

Laawiyiin 14

Al-tihaara min marad al-jisim

¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²Daahu al-gaanuun al-yitabbigah al-naadum al-indah marad al-jisim fi yoom tihaartah. Wakit yiwadduuh le raajil al-diin,

³raajil al-diin yamrug barra min al-fariig wa yichiif al-mardaan. Kan hu ligi al-aafe min marad al-jisim da,

⁴raajil al-diin yaamur le l-naadum al-yittahhar yijiib itneen tuyuur hayyiin wa taahiriin wa uud min hatab al-arz wa kheet ahmar wa warchaal zuufa.

⁵Wa raajil al-diin yanti amur yadbaho waahid min al-tuyuur dool fi maa'uun hana tiine malaan almi nadiif.

- ⁶Wa yichiil al-teeraay al-hayye wa uud min hatab al-arz wa l-kheet al-ahmar wa warchaal al-zuufa. Wa yidissuhum fi l-damm hana l-teeraay al-dabahooha fi l-almi al-nadiif.
- ⁷Wa raajil al-diin yuruchch sab'a marraat al-naadum al-yittahhar min marad al-jisim. Wa hu yiballikhah taahir wa yatlig al-teeraay al-hayye titiir fi l-kadaade.
- ⁸Wa l-naadum al-yittahhar yikhassil khulgaanah wa yizayyin kulla suufah wa yilbarrad wa khalaas, hu yabga taahir. Wa ba'ad da, hu yagdar yadkhul fi l-fariig. Wa laakin waajib yagood sab'a yoom barra min kheemtah.
- ⁹Wa fi l-yoom al-saabi', hu yizayyin kulla suuf raasah wa dignah wa hadagah wa yizayyin kulla suuf jildah. Wa yikhassil khulgaanah wa yilbarrad wa hu yabga taahir.
- ¹⁰Wa fi l-yoom al-taamin, hu yichiil itneen kharuuf al-ma induhum ayyi eeb wa khanamaay bitt sana al-ma indaha ayyi eeb wa hadiye hana dagiig talaata kooro mukhalbat be dihin wa tilit liitir hana dihin.
- ¹¹Wa raajil al-diin al-yisawwi al-tihaara yukhutt al-naadum al-yittahhar wa l-hadaaya giddaam Allah fi madkhal kheemat al-ijtima'a'.
- ¹²Wa raajil al-diin yichiil waahid min al-khurfaan dool wa tilit al-liitir hana l-dihin wa yigaddimhum dahiiye le kaffaarat al-khata wa hadiye marfuu'a le Allah.
- ¹³Wa hu yadbah al-kharuuf fi l-bakaan al-yadbaho foogah al-dahiiye le kaffaarat al-zanib wa l-dahiiye al-muharraga, fi bakaan mukhaddas. Achaan al-dahiiye le kaffaarat al-khata, hi le raajil al-diin misil dahiiyat kaffaarat al-zanib. Humman mukhaddasiin marra waahid.
- ¹⁴Wa raajil al-diin yichiil min damm al-dahiiye le kaffaarat al-khata wa yukhuttah fi halamat al-adaan al-zeene hana l-naadum al-yittahhar wa fi usba'ah al-kabiir hana iidah wa rijlah al-zeene.
- ¹⁵Wa raajil al-diin yichiil tilit al-liitir hana l-dihin wa yusubb minnah fi kaffah al-israay.
- ¹⁶Wa yidiss usba'ah hana iidah al-zeene fi l-dihin al-fi kaffah al-israay wa yuruchch be usba'ah al-dihin sab'a marraat giddaam Allah.
- ¹⁷Wa raajil al-diin yukhutt min al-dihin al-faddal fi halamat al-adaan al-zeene hana l-naadum al-yittahhar wa fi usba'ah al-kabiir hana iidah wa rijlah al-zeene, min foog le damm hana l-dahiiye le kaffaarat al-khata.
- ¹⁸Wa l-faddal min al-dihin al-fi iid raajil al-diin, yusubbah fi raas al-naadum al-yittahhar. Wa khalaas, yisawwi leyah kaffaara giddaam Allah.
- ¹⁹Wa raajil al-diin yigaddim dahiiyat kaffaarat al-zanib wa be misil da, yisawwi kaffaara le l-naadum al-yittahhar min najaastah. Wa ba'ad da, raajil al-diin yadbah al-dahiiye al-muharraga.

20 Wa raajil al-diin yigaddim fi l-madbah al-dahiiye al-muharraga wa l-hadiiye hana l-dagiig wa yisawwi kaffaara le l-naadum da. Wa khalaas, hu yabga taahir.

Tihaarat al-naadum al-fagri

21 Wa kan al-naadum da fagri, ma yagdar yalga kulla l-achya dool, khalli yichiil kharuuf waahid bas le dahiiyat kaffaarat al-khata wa da yigaddumuuh hadiye marfuu'a le yisawwu leyah kaffaara. Wa yichiil kooro hana dagiig mukhalbat be dihin le l-hadiiye hana l-dagiig wa tilit liitir hana dihin.

22 Wa gimri itneen aw hamaam itneen wa da hasab gudurtah, waahide le l-dahiiye hana kaffaarat al-zanib wa l-aakhara le l-dahiiye al-muharraga.

23 Wa fi l-yoom al-taamin, hu yijiib kulla l-hadaaya hana tihaartah le raajil al-diin fi madkhal kheemat al-ijtima'a giddaam Allah.

24 Wa raajil al-diin yichiil al-kharuuf hana dahiiyat kaffaarat al-khata wa tilit liitir hana dihin wa yigaddimhum hadiye marfuu'a giddaam Allah.

25 Wa raajil al-diin yadbah al-kharuuf hana dahiiyat kaffaarat al-khata. Wa hu yichiil min damm al-dahiiye hana kaffaarat al-khata wa yukhuttah fi halamat al-adaan al-zeene hana l-naadum al-yittahhar wa fi usba'ah al-kabiir hana iidah wa rijlah al-zeene.

26 Wa raajil al-diin yusubb dihin chiyya fi kaffah al-israay.

27 Wa yichiil min al-dihin al-fi kaffah be usba'ah hana iidah al-zeene wa yuruchchah sab'a marraat giddaam Allah.

28 Wa raajil al-diin yukhutt dihin fi halamat al-adaan al-zeene hana l-naadum al-yittahhar wa fi usba'ah al-kabiir hana iidah wa rijlah al-zeene, min foog le damm hana dahiiyat kaffaarat al-khata.

29 Wa l-faddal min al-dihin al-fi iid raajil al-diin yusubbah fi raas al-naadum al-yittahhar wa yisawwi leyah kaffaara giddaam Allah.

30 Wa hu yigaddim waahide min al-gimri aw waahide min al-hamaam hasab gudurtah.

31 Wa min al-cheyy al-gidir ligiih, hu yigaddimah, waahide le l-dahiiye le kaffaarat al-zanib wa l-aakhara le l-dahiiye al-muharraga wa ma'aahum al-hadiiye hana l-dagiig. Wa raajil al-diin yisawwi le l-naadum al-yittahhar kaffaara giddaam Allah.

32 Wa dool al-gawaaniin al-bukhussu tihaarat al-naadum al-indah marad al-jisim wa fagri ma indah gudra le yittahhar.

Al-barnuug al-fi l-buyuut

33 Wa Allah hajja le Muusa wa Haaruun wa gaal:

34 Wakit tiwassulu fi balad Kan'aan al-nantiiha leeku warasa, kan ana nukhutt barnuug fi waahid min al-buyuut hana l-balad al-tabga hintuku,

- ³⁵waajib siid al-beet da yamchi yi'oori raajil al-diin. Wa yuguul leyah: «Ana chift cheyy bichaabih bug'a fi lubb beeti.»
- ³⁶Wa raajil al-diin yanti amur yifaddu al-beet gabul hu ma yaji yichiif al-bug'a ahaan kulla cheyy fi lubb al-beet, hu ma yiballikhha nijis. Wa ba'ad da, raajil al-diin yadkhul yichiif al-beet.
- ³⁷Wa hu yichiif al-bug'a. Wa kan hu yichiif kadar al-bug'a fi l-durdur hana l-beet indaha nugaar mukhaddiriin aw muhammiriin wa kan sawwo nugaar fi l-durdur,
- ³⁸khalaas raajil al-diin yamrug min al-beet. Wa wakit lihig al-baab, hu yisidd al-beet le muddit sab'a yoom.
- ³⁹Wa fi l-yoom al-saabi', raajil al-diin yigabbil. Wa kan hu yichiif al-bug'a gaa'ide tilwassa' fi l-durdur hana l-beet,
- ⁴⁰hu yaamur yamurgu al-hujaar al-gaa'ide fooghum al-bug'a wa yazguluuhum barra min al-madiina fi bakaan nijis.
- ⁴¹Wa yuhukku kulla l-beet min daakhal wa yidaffugu turaabah al-hakkooh barra min al-madiina fi bakaan nijis.
- ⁴²Wa yichiilu hujaar aakhariin wa yukhuttuuhum fi gadd al-hujaar al-maragoohum. Wa yichiilu turaab aakhar le yitallusu al-beet min daakhal.
- ⁴³Wa kan battaan al-bug'a gammat ba'ad marago al-hujaar wa ba'ad hakko al-beet min daakhal wa tallasooh,
- ⁴⁴waajib raajil al-diin yigabbil. Wa kan yichiif al-bug'a zaadat fi l-beet, khalaas da barnuug mu'di. Wa l-beet da nijis.
- ⁴⁵Wa yikassuru al-beet. Wa kulla hujaarah wa hatabah wa kulla turaabah yamurguuh wa yidaffuguuh barra min al-madiina fi bakaan nijis.
- ⁴⁶Wa kan naadum yadkhul fi l-beet wakit hu masduud, al-naadum da yabga nijis lahaddi l-achiiye.
- ⁴⁷Wa kan naadum yargud fi l-beet da, waajib yikhassil khulgaanah. Wa kan yaakul foogah kula, waajib yikhassil khulgaanah.
- ⁴⁸Wa laakin kan raajil al-diin ja wa yichiif kadar ba'ad tallaso al-beet al-bug'a ma al-wassa'at fi l-beet, khalaas raajil al-diin yiballikh al-beet da taahir ahaan al-bug'a al'aalajat.
- ⁴⁹Wa le yitahir al-beet min al-bug'a, hu yichiil itneen tuyuur wa hatab al-arz wa kheet ahmar wa warchaal zuufa.
- ⁵⁰Wa raajil al-diin yadbah waahid min al-tuyuur dool fi maa'uun hana tiine malaan almi nadiif.

51 Wa yichiil uud min hatab al-arz wa warchaal al-zuufa wa l-kheet al-ahmar wa l-teeraay al-hayye wa yidissuhum fi l-damm hana l-teeraay al-dabahooha fi l-almi al-nadiif. Wa yuruchch beyah al-beet sab'a marraat.

52 Wa hu yitahhir al-beet be damm al-teeraay wa l-almi al-nadiif wa l-teeraay al-hayye wa hatab al-arz wa warchaal al-zuufa wa l-kheet al-ahmar.

53 Wa yatlig al-teeraay al-hayye titiir barra min al-madiina fi l-kadaade. Wa be misil da, hu yisawwi kaffaara le l-beet wa khalaas, al-beet yabga taahir.

54 Wa khalaas, dool al-gawaaniin al-bukhussu ayyi marad al-jisim wa l-guub

55 wa l-barnuug hana l-khulgaan wa l-buyuut

56 wa l-kharaariij wa l-bahag wa l-buga' al-yiraaru.

57 Wa l-gawaaniin dool yantu ta'liim fi haalat al-najaasa wa fi haalat al-tihaara. Wa dool gawaaniin al-bukhussu ayyi marad hana l-jisim.

Laawiyiin 15

Al-najaasa al-tamrug min farj al-raajil

1 Wa Allah hajja le Muusa wa Haaruun wa gaal:

2 Hajju le Bani Israa'iil wa guulu leehum: «Ayyi raajil al-indah bajal, hu nijis.

3 Wa l-bajal da, kan yisiil aw ma yisiil kula, al-naadum da nijis.

4 Ayyi sariir al-yargud foogah al-raajil al-mubajjil nijis wa ayyi cheyy al-yagood foogah kula nijis.

5 Wa l-naadum al-yalmas sariirah, waajib yikhassil khulgaanah wa yilbarrad. Wa be da kula, yukuun nijis lahaddi l-achiiye.

6 Wa ayyi naadum al-yagood fi cheyy al-ga'ad foogah al-naadum al-mubajjil, waajib yikhassil khulgaanah wa yilbarrad. Wa be da kula, yukuun nijis lahaddi l-achiiye.

7 Wa ayyi naadum al-yalmas al-naadum al-mubajjil, waajib yikhassil khulgaanah wa yilbarrad. Wa be da kula, yukuun nijis lahaddi l-achiiye.

8 Wa kan al-raajil al-mubajjil yabzikh fi naadum taahir, al-naadum da waajib yikhassil khulgaanah wa yilbarrad. Wa be da kula, yukuun nijis lahaddi l-achiiye.

9 Wa ayyi sarj al-yarkab foogah al-naadum al-mubajjil yukuun nijis.

10 Wa ayyi naadum al-yalmas ayyi cheyy al-gaa'id tihit al-naadum al-mubajjil yukuun nijis lahaddi l-achiiye. Wa l-naadum al-yichiil al-achya dool, waajib yikhassil khulgaanah wa yilbarrad. Wa be da kula, yukuun nijis lahaddi l-achiiye.

11 Wa kan al-naadum al-mubajjil yalmas ayyi naadum gubbaal ma yikhassil iideenah be almi, waajib al-naadum da yikhassil khulgaanah wa yilbarrad. Wa be da kula, yukuun nijis lahaddi l-achiiye.

12 Wa l-maa'uun hana l-tiine al-lammasah al-naadum al-mubajjil, waajib yikassuruuh. Wa ayyi maa'uun hana hatab, waajib yikhassuluuh be almi.

13 «Wa wakıt al-naadum al-mubajjil yittahhar min bajalah, waajib yahsib sab'a yoom le tihaartah wa yikhassil khulgaanah wa yilbarrad be almi nadiif. Wa ba'ad da, yabga taahir.

14 Wa fi l-yoom al-taamin, hu yichiil itneen gimri aw itneen hamaam wa yamchi fi madkhal kheemat al-ijtimaa' giddaam Allah wa yantiuh le raajil al-diin.

15 Wa raajil al-diin yigaddim al-waahide dahiiye le kaffaarat al-zanib wa l-aakhara dahiiye muharraga. Wa hu yisawwi leyah kaffaara giddaam Allah fi chaan bajalah.

16 «Wa kan naadum marag minnah mani, waajib yilbarrad. Wa be da kula, yukuun nijis lahaddi l-achiiye.

17 Wa ayyi khalag aw ayyi farwa al-yalmasha mani, yikhassuluuha be almi wa be da kula, tukuun nijse lahaddi l-achiiye.

18 Wa kan raajil ragad ma'a mara, humman al-itneen waajib yilbarrado. Wa be da kula, yukuunu nijsiin lahaddi l-achiiye.

Al-najaasa al-tamrug min farj al-mara

19 «Wa kan mara indaha heed wa l-damm gaa'id yisiil minha, hi tagood sab'a yoom fi heedha. Wa ayyi naadum al-yalmasha yukuun nijis lahaddi l-achiiye.

20 Wa fi wakıt heedha, ayyi sariir al-targud foogah yukuun nijis wa ayyi cheyy al-tagood foogah yukuun nijis.

21 Wa ayyi naadum al-yalmas sariirha, waajib yikhassil khulgaanah wa yilbarrad. Wa be da kula, yukuun nijis lahaddi l-achiiye.

22 Wa ayyi naadum al-yalmas al-cheyy al-hi ga'adat foogah, waajib yikhassil khulgaanah wa yilbarrad. Wa be da kula, yukuun nijis lahaddi l-achiiye.

23 Wa kan fi cheyy fi sariirha aw fi cheyy al-hi ga'adat foogah, al-naadum al-yalmasah yukuun nijis lahaddi l-achiiye.

24 Wa kan raajil yargud ma'a mara wa fi nafs al-wakıt heedha ja leeha wa l-damm limis al-raajil, hu yukuun nijis lahaddi sab'a yoom. Wa ayyi sariir al-yargud foogah yukuun nijis.

25 «Wa kan mara indaha dimmiye aw heedha yi'akhhir foogha ziyaada min al-wakıt al-wajib leeha, hi tukuun nijse fi kulla l-mudda di. Wa di misil najaasitha fi kulla ayyaam heedha al-tabii'i.

²⁶Wa wakit hi indaha dimmiye, ayyi sariir al-targud foogah wa ayyi cheyy al-tagood foogah yukuun nijis misil fi ayyaam heedha al-tabii'i.

²⁷Wa ayyi naadum al-yalmashum yukuun nijis wa waajib yikhassil khulgaanah wa yilbarrad. Wa be da kula, yukuun nijis lahaddi l-achiye.

²⁸«Wa kan dimmiyitha wagafat, waajib tahsib sab'a yoom wa ba'ad da, tabga taahire.

²⁹Wa fi l-yoom al-taamin, hi tichiil gimri itneen aw hamaam itneen wa tiwaddiih le raajil al-diin fi madkhal kheemat al-ijtimaa'.

³⁰Wa raajil al-diin yigaddim al-waahide dahiiye le kaffaarat al-zanib wa l-aakhara dahiiye muharraga. Wa hu yisawwi leha kaffaara giddaam Allah fi chaan dimmiyitha al-najjasatha.»

³¹Ya Muusa wa Haaruun! Adharo Bani Israa'iil ma yigarrubu le l-bakaan al-mukhaddas wakit humman nijsiin. Wa da, ahaan ma yinajjusu kheemti al-mukhaddasa al-fi usuthum wa yumuutu be sabab najaasithum.

³²Wa dool al-gawaaniin al-bukhussu al-naadum al-indah bajal aw al-yinnajjas be sabab mani al-yamrug minnah.

³³Wa bukussu al-mara al-indaha heed aw al-raajil wa l-mara al-induhum bajal aw al-raajil al-yargud ma'a mara nijse.

Laawiyiin 16

Yoom al-kaffaara

¹Wa Allah hajja le Muusa ba'ad moot awlaad Haaruun al-itneen al-maato wakit jo giddaam Allah.

²Wa Allah gaal le Muusa: Guul le akhuuk Haaruun ma yadkhul fi ayyi wakit fi l-bakaan al-mukhaddas marra waahid. Wa da, khaadi le l-sitaar giddaam sidaadit al-sanduug. Ahaan ma yumuut wakit nibiin fi sahaabaay min foog le sidaadit al-sanduug.

³Wa daahu al-waajib le Haaruun wakit yadkhul fi l-bakaan al-mukhaddas marra waahid. Hu yichiil toor dahiiye le kaffaarat al-zanib wa kabich le l-dahiiye al-muharraga.

⁴Wa hu yalbas khalag khaass wa surwaal gisayyir wa yarbut sulbah be hizaam wa yukujj kadmuul, kulluhum min gumaach hana kattaan. Wa da kulla l-lubaas al-khaass. Wa hu yilbarrad wa yalbasah.

⁵Wa hu yalga min mujtama' Bani Israa'iil itneen tuyuus dahiiye le kaffaarat al-zanib wa waahid kabich le l-dahiiye al-muharraga.

⁶Wa khalaas, Haaruun yigaddim al-toor le l-dahiiye le kaffaarat zanbah wa yisawwi kaffaara leyah hu wa le aayiltah.

⁷Wa hu yichiil al-tuyuus al-itneen wa yukhuttuhum giddaam Allah fi madkhal kheemat al-ijtimaa'.

⁸Wa Haaruun yisawwi am'iyeedaat le ya'arif al-tees al-weenu yabga le Allah wa l-weenu yabga matruud le l-jinn Azaazeel.

⁹Wa Haaruun yichiil al-tees al-bigi le Allah wa yigaddimah dahiiye le kaffaarat al-zanib.

¹⁰Wa l-tees al-yabga matruud le l-jinn Azaazeel yukhuttuuh hayy giddaam Allah. Wa yabga kaffaara wakit yaturduuh fi l-khala.

¹¹Wa Haaruun yigaddim al-toor le dahiiyat kaffaarat al-zanib wa yisawwi kaffaara leyah hu wa le aayiltah. Wa ba'ad da, yadbah al-toor hana dahiiyat kaffaarat zanbah.

¹²Wa hu yichiil mukhbar malaan jamur min al-madbah al-giddaam Allah wa malyit iid itneen hana bakhuur mu'attar marhuuk. Wa yiwaddiihum kulla ke khaadi le l-sitaar.

¹³Wa hu yusubb al-bakhuur da fi l-naar giddaam Allah achaan al-dukhkhaan hana l-bakhuur da yikhatti sidaadit sanduug al-mu'aahada. Wa be misil da, hu ma yumuut.

¹⁴Wa hu yichiil min damm al-toor be usba'ah al-zeenaay wa yuruchch beyah sidaadit al-sanduug be nuss al-sabaah wa giddaam al-sanduug. Wa be usba'ah, hu yuruchch al-damm sab'a marraat fi l-sidaade min giddaam.

¹⁵Wa yadbah al-tees dahiiye le kaffaarat zanib al-cha'ab wa yiwaddi al-damm khaadi le l-sitaar. Wa be l-damm da, hu yisawwi nafs al-cheyy al-sawwaah be damm al-toor, hu yuruchch al-sidaade wa giddaam al-sanduug.

¹⁶Wa be misil da, hu yisawwi fi l-bakaan al-mukhaddas marra waahid kaffaara le najaasit Bani Israa'iil wa isyaanhum wa kulla zunuubhum. Wa yisawwi nafs al-cheyy le kheemat al-ijtimaa' al-gaa'ide ma'aahum fi usut najaasithum.

¹⁷Wa naadum waahid kulla ma yukuun fi kheemat al-ijtimaa' wakit Haaruun yadkhul fi l-bakaan al-mukhaddas marra waahid le yisawwi kaffaara wa lahaddi yamrug. Wa hu yisawwi kaffaara leyah hu wa le aayiltah wa le kulla mujtama' Bani Israa'iil.

¹⁸Wa yamrug ale l-madbah al-gaa'id giddaam Allah wa yisawwi foogah al-kaffaara. Wa yichiil min damm al-toor wa damm al-tees wa yukhuttah fi guruun al-madbah min kulli jiihe.

¹⁹Wa hu yichiil be usba'ah min al-damm wa yuruchch al-madbah sab'a marraat. Wa yitahhirah wa yikhassisah min najaasit Bani Israa'iil.

²⁰Wa wakit yikammil khalaas min al-kaffaara hana l-bakaan al-mukhaddas marra waahid wa kheemat al-ijtimaa' wa l-madbah, hu yigaddim al-tees al-hayy.

21 Wa Haaruun yukhutt iideenah fi raas al-tees al-hayy wa yi'tarif be kulla l-khata wa kulla l-isyaan wa kulla l-zunuub hana Bani Israa'iil wa yukhuttuhum fi raas al-tees da. Wa raajil waahid jaahiz yiwaddiih fi l-khala.

22 Wa l-tees yichiil kulla khataayaahum fi raasah wa yiwaddiihum fi l-sahara. Wa be misil da bas, yaturdu al-tees fi l-khala.

23 Wa ba'ad da, Haaruun yadkhul fi kheemat al-ijtimaa' wa yisill khulgaanah hana l-kattaan al-libishum wakit dakhil fi l-bakaan al-mukhaddas marra waahid. Wa yukhuttuhum fi l-bakaan da.

24 Wa hu yilbarrad fi bakaan mukhaddas wa yalbas khulgaanah. Wa khalaas, yamrug wa yigaddim dahiiytah al-muharraga wa l-dahiiye al-muharraga hana l-cha'ab wa hu yisawwi kaffaara leyah hu wa le l-cha'ab.

25 Wa hu yiharrig al-chaham hana l-dahiiye le kaffaarat al-zanib fi l-madbah.

26 Wa l-raajil al-wadda al-tees al-matruud le l-jinn Azaazeel yikhassil khulgaanah wa yilbarrad wa ba'ad da, yadkhul fi l-fariig.

27 Wa yichiilu toor al-dahiiye hana kaffaarat al-zanib wa tees al-dahiiye hana kaffaarat al-zanib, al-waddo dammuhum fi l-bakaan al-mukhaddas marra waahid le l-kaffaara. Wa yichiilu al-faddal min al-dahaaya dool wa yiwadduuh barra min al-fariig wa yiharrugu firaawhum wa lahamhum wa ba'arhum.

28 Wa l-naadum al-yiharrighum, waajib yikhassil khulgaanah wa yilbarrad. Wa ba'ad da, yadkhul fi l-fariig.

29 Wa daahu al-yabga leeku chart daayim. Wa fi l-yoom al-aachir hana l-chahar al-saabi', suumu wa ma tisawwu ayyi khidme wa la intu wa la l-ajnabi al-saakin ma'aaku.

30 Wa fi l-yoom da, yisawwu leeku kaffaara le yitahuruuku min kulla zunuubku wa tabgo taahiriin giddaam Allah.

31 Wa l-yoom da yabga leeku yoom hana sabt, yoom hana jumma wa siyaam. Wa da yabga leeku chart daayim.

32 Wa l-kaffaara di yisawwiiha raajil al-diin al-masahooh wa darrajooh le yichiil bakaan abuuha raajil al-diin. Wa yalbas khulgaan al-kattaan al-khaassiin.

33 Wa hu yisawwi kaffaara le l-bakaan al-mukhaddas marra waahid wa le kheemat al-ijtimaa' wa le l-madbah. Wa yisawwi kaffaara le rujaal al-diin wa le kulla mujtama' al-cha'ab.

34 Wa da yabga leeku chart daayim fi ayyi sana wakit tisawwu kaffaara le kulla zunuub Bani Israa'iil. Wa sawwo kulla cheyy misil Allah amar beyah Muusa.

Laawiyiin 17

Gawaaniin al-damm

- ¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:
- ²Hajji le Haaruun wa awlaadah wa kulla Bani Israa'iil wa guul leehum: «Daahu kalaam Allah al-amaraaku beyah.
- ³Kan ayyi naadum min Bani Israa'iil yadbah toor aw kabich aw anzaay fi daakhal al-fariig aw barra minnah,
- ⁴waajib yijiib al-bahiime di fi madkhal kheemat al-ijtimaa'. Wa yigaddimha dahiiye giddaam kheemat Allah. Laakin kan ma sawwa misil da, al-naadum da yatulbu minnah damm achaan hu daffag damm. Wa waajib yafsuluuh min cha'abah.
- ⁵Wa be da, Bani Israa'iil battaan ma yadbaho dahaayaahum fi l-kadaade wa laakin yijiibuuhum le raajil al-diin fi madkhal kheemat al-ijtimaa' giddaam Allah. Wa yigaddumuuhum le Allah dahaaya salaama.
- ⁶Wa raajil al-diin yuruchch al-damm fi madbah Allah fi madkhal kheemat al-ijtimaa'. Wa yiharrig al-chaham wa Allah yarda be rihtah.
- ⁷Wa ma waajib yadbaho dahaayaahum le ilaahaathum al-yimassuluuhum be tuyuus wa yichcharmato waraahum. Wa da yabga leehum chart daayim min zurriye le zurriye.»
- ⁸Wa guul leehum battaan: «Akuun naadum min Bani Israa'iil aw min al-ajaanib al-jo ga'ado ma'aahum yigaddim dahiiye muharraga aw ayyi dahiiye.
- ⁹Waajib yijiibha fi madkhal kheemat al-ijtimaa' le yigaddimha le Allah. Laakin kan ma jaabha, al-naadum da waajib yafsuluuh min cha'abah.
- ¹⁰«Wa kan naadum min Bani Israa'iil aw min al-ajaanib al-saakniin ma'aahum yaakul ayyi damm, ana ninlafit didd al-naadum al-yaakul al-damm da. Wa nafsulah min cha'abah.
- ¹¹Achaan hayaat al-makhlug gaa'ide fi l-damm. Wa ana anteetku al-damm da le tisawwu beyah kaffaara le hayaatku fi l-madbah. Achaan al-damm yabga kaffaara le l-haya.
- ¹²Wa be sabab da, ana gult le Bani Israa'iil: «Ma waajib ayyi naadum minku yaakul damm. Wa l-ajjabi al-saakin ma'aaku kula ma yaakulah.»
- ¹³«Wa kan naadum min Bani Israa'iil aw min al-ajaanib al-saakniin ma'aahum macha al-ganiis wa katal haywaan aw teer al-bin'akil, waajib yadbahah wa yadfin dammah be turaab.
- ¹⁴Achaan hayaat ayyi makhlug gaa'ide fi dammah wakit hu hayy. Wa ana gult le Bani Israa'iil: «Ma taakulu damm hana ayyi makhlug hayy achaan al-ruuh hana ayyi makhlug hayy gaa'ide fi dammah. Wa ayyi naadum al-yaakul damm, waajib yafsuluuh min al-cha'ab.»

¹⁵«Wa kan ayyi muwaatin min Bani Israa'iil aw ajnabi akal rimme aw jiife hana haywaan, waajib yikhassil khulgaanah wa yilbarrad. Wa be da kula, yukuun nijis lahaddi l-achiye. Wa ba'ad da, yabga taahir.

¹⁶«Wa kan ma khassal khulgaanah wa ma albarrad, hu yilhammal natiijat khataayah.»

Laawiyiin 18

Ihtiraam al-alaakha al-zoojiye

¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²Hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum: «Ana bas Allah Ilaahku.

³Ma tisawwu amal hana naas balad Masir al-bakaan al-intu sakantu foogah. Wa ma tisawwu amal hana naas balad Kan'aan al-bakaan al-niwaddiiku leyah. Al-naas dool, ma titaabu'u gawaaniinlum.

⁴Wa intu tabbugu gawaaniini wa ahfado churuuti wa taabu'uuhum. Wa ana bas Allah Ilaahku.

⁵Wa ahfado churuuti wa gawaaniini. Wa l-naadum al-yitabbighum yahya be sababhum. Wa ana bas Allah.

⁶«Ma waajib ayyi naadum minku yigarrib le waahide min ahalah le yargud ma'aaha. Wa ana bas Allah.

⁷«Ma targud ma'a ammak wa ti'ayyib abuuk. Wa di ammak, ma waajib targud ma'aaha.

⁸«Ma targud ma'a marit abuuk wa ti'ayyib abuuk zaatah.

⁹«Ma targud ma'a akhtak kan bitt ammak walla bitt abuuk kula. Wa kan rabbooha fi l-beet walla barra minnah kula, ma waajib targud ma'aaha.

¹⁰«Ma targud ma'a bitt waladak wa la ma'a bitt bittak achaan da yi'ayyibak inta zaatak.

¹¹«Ma targud ma'a bitt marit abuuk hi rabiibat abuuk. Hi akhtak ma targud ma'aaha.

¹²«Ma targud ma'a akhut abuuk. Hi immitak, akhut abuuk.

¹³«Ma targud ma'a akhut ammak. Hi khaaltak, akhut ammak.

¹⁴«Ma targud ma'a marit immak wa ti'ayyibah. Hi immitak.

¹⁵«Ma targud ma'a marit waladak. Hi marit waladak, ma waajib targud ma'aaha.

¹⁶«Ma targud ma'a marit akhuuk wa ti'ayyibah hu zaatah.

¹⁷«Ma targud ma'a l-amm wa bittaha. Wa ma taakhud bitt waladha wa la bitt bittaha wa ti'ayyib jidditha. Achaan humman gariibiin wa da fi'il cheen.

- 18«Ma taakhud akhut martak wa la tisawwiiha darritha wa la targud ma'aaha wakit martak hayye.
- 19«Ma tigarrib le mara indaha heed. Ma targud ma'aaha, hi ma taahire.
- 20«Ma targud ma'a marit akhuuk wa tinnajjas ma'aaha.
- 21«Ma tanti waahid min iyaalak le yigaddumuuh fi l-naar le sanam Muulak wa be misil da, ma tihtarim usum Allah Ilaahak. Wa ana bas Allah.
- 22«Ma targud ma'a raajil misil targud ma'a mara. Da fi'il muharram.
- 23«Ma targud ma'a ayyi bahiime wa tinajjis nafsak ma'aaha. Wa l-mara kula ma waajib tigarrib le haywaan wa targud ma'aayah. Wa da cheyy makruuh marra waahid.
- 24«Ma tinajjusu nufuusku be ayyi waahid min al-af'aal dool achaan be l-af'aal dool annajjaso al-umam al-ana natrudhum giddaamku.
- 25Al-balad annajjasat wa ana aakhabtaha be khataaha wa hi taradat sukkaanha.
- 26«Wa kan leeku intu, ahfado churuuti wa gawaaniini wa ma tisawwu waahid min kulla l-muharramaat dool, wa la l-muwaatin al-min Bani Israa'iil wa la l-ajjabi al-saakin ma'aaku.
- 27Wa kulla l-muharramaat dool al-naas al-sakano al-balad gabulku sawwoohum wa l-balad annajjasat beehum.
- 28Wa be da, intu ma tinajjusu al-balad achaan hi ma tatrudku misil hi taradat al-umam al-gabulku.
- 29Wa ayyi waahid al-yisawwi waahide min al-muharramaat dool, waajib yafsuluu min cha'abah.
- 30«Wa khalaas, ahfado wasiiyaati achaan ma titabbugu al-aadaat al-muharramiin al-tabbagoohum al-naas al-gabulku wa ma tinnajjaso beehum. Ana bas Allah Ilaahku.»

Laawiyiin 19

Abgo khaasiin achaan Allah khudduus

- 1Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:
- 2Hajji le kulla mujtama' Bani Israa'iil wa guul leehum: «Abgo khaasiin achaan ana Allah Ilaahku khudduus.
- 3«Wa ayyi waahid minku khalli yihtarim ammah wa abuuu wa ahfado yoomi hana l-sabt. Wa ana bas Allah Ilaahku.
- 4«Ma tiwajjuhu ale l-ilaahaat wa tasna'o leeku asnaam hana hadiid. Wa ana bas Allah Ilaahku.

- ⁵«Wa kan tigaddumu le Allah dahiiyat salaama, waajib tigaddumuuha be tariiga al-hu yarda beeha.
- ⁶Al-dahiiye di taakuluuha fi l-yoom al-gaddamtuuha foogah aw ambaakir. Wa l-yifaddil minha lahaddi l-yoom al-taalit, yiharruguuh fi l-naar.
- ⁷Wa kan yaakuluuh fi l-yoom al-taalit da, yabga misil fatiis wa Allah ma yakhbalah.
- ⁸Wa l-yaakulah yilhammal natiiyat khataayah achaan hu ma ahtaram al-mukhassas le Allah. Wa l-naadum da, waajib yafsuluuh min cha'abah.
- ⁹«Wa wakit tagta'o ziraa'itku fi kulla arduku, faddulu chiyya min taraf ziraa'itku ma tagta'ooh wa l-kichcheeb kula ma tilagguuuuh.
- ¹⁰Wa fi jineenaatku hana l-inab, ma waajib tagta'o al-faddal min al-inab fi l-anaagiid wa la tikachchubu al-daffag fi l-ard. Dool waajib tikhalluum le l-miskiin wa l-ajjabi. Wa ana bas Allah Ilaahku.
- ¹¹«Ma tasurgu. Wa ma takdubu le akhuuku wa la tukhuchchuuh.
- ¹²Wa ma tahalfu be usmi be kidib achaan be l-haliife di, intu ma tihtarumu usmi ana Ilaahku. Wa ana bas Allah.
- ¹³«Ma tazulmu jiiraanku wa la tasurgu. Wa ma takurbu ujrata al-khaddaam lahaddi ambaakir.
- ¹⁴Ma ti'ayyuru al-tarchaan wa ma tukhuttu cheyy gidzaam al-amyaaan le yitarti'ah. Wa be da, tiwassufu khoofku minni ana Ilaahku. Wa ana bas Allah.
- ¹⁵«Wa fi l-charii'a, ma timayyulu wa la tansuru al-gaadir wa la l-da'iif wa laakin ahkumu ambeen akhwaanku be l-adil.
- ¹⁶Ma tangulu al-kalaam ambeenaat cha'abku. Be kidib, ma tathamo jiiraanku be jariime al-tidaffig dammah. Wa ana bas Allah.
- ¹⁷«Ma takraho akhwaanku min daakhal guluubku wa laakin luumu rufgaanku achaan ma tichaaruku ma'aahum fi zunuubhum.
- ¹⁸Ma tichiilu taar wa ma takurbu fi guluubku le iyaal cha'abku. Hibb akhuuk misil tihibb nafsak! Wa ana bas Allah.
- ¹⁹«Ahfado gawaaniini. Ma tilimmu bahaayim itneen al-nafarhum chig chig le tiwalluduuhum. Wa ma tazra'o fi zere' waahid nabaataat itneen al-nafarhum chig chig. Wa ma talbaso khalag masnuu' min noo' tineen chig chig.
- ²⁰«Wa kan raajil ragad ma'a mara wa l-mara di khaadim wa makhtuuba le naadum aakhar wa laakin ma fadooha wa la atagooha, fi l-bakaan da yikaffi al-khasaara. Wa laakin ma yaktuluuhum achaan al-khaadim di ma atagooha.
- ²¹Wa l-raajil al-sawwa al-cheyy da yijiib le Allah fi madkhal kheemat al-ijtima'a' kabich dahiiye le kaffaarat al-khata.

22 Wa be l-kabich da, raajil al-diin yisawwi leyah kaffaara wa yigaddim dahiiye le kaffaarat al-khata le Allah fi chaan al-zanib al-hu sawwaah. Wa khalaas yalga al-khufraan.

23 «Wa wakit tadkhulu fi l-balad wa timaggunu ayyi chadara al-talda iyaal, aj’alo iyaalha muharramiin leeku le muddit talaata sana, ma taakuluuhum.

24 Wa fi l-sana al-raab’e, kulla iyaal al-chadara di tikhassusuuhum le Allah fi iid al-chukur.

25 Wa fi l-sana al-khaamse, taakulu iyaal al-chadar. Wa be da, intaajku yiziid leeku. Wa ana bas Allah Ilaahku.

26 «Ma taakulu ayyi cheyy ma’a l-damm. Wa ma tichawwufu wa la tihajju be ilim al-kheeb.

27 Ma tagta’o cha’arku mudawwar wa ma tagta’o chawaarib duguunku.

28 Ma tijarruhu jisimku be sabab naadum maat wa tisawwu rasim al-ma yingachcha fi jisimku. Wa ana bas Allah.

29 «Ma tiwadduru charaf banaatku be l-charmata wa da achaan al-balad ma tichcharmat wa tinmali be l-fasaala.

30 Ahfado yoomi hana l-sabt wa ahtarumu beeti al-mukhaddas. Wa ana bas Allah.

31 «Ma tiwajjuhu ale l-naas al-yikallumu ma’a l-maytiin wa la l-jannaaniyiin, ma tifattuchuum wa tinnajjaso beehum. Wa ana bas Allah Ilaahku.

32 «Gumm le siyaad al-suuf al-abyad wa ahtarim al-chiyyaab. Wa be da, tiwassif khoofak minni ana Ilaahak. Wa ana bas Allah.

33 «Wa kan naadum ajnabi ja sakan ma’aaku fi baladku, ma tazulmuuh.

34 Wa al’aamalo ma’a l-ajnabi al-saakin ma’aaku misil ma’a l-muwaatin min Bani Israa’iil wa hibbuuh misil tihibbu nufuusku achaan intu kula bigiitu ajaanib fi balad Masir. Wa ana bas Allah Ilaahku.

35 «Ma timayyulu fi l-charii’a wa ma tukhuchchu fi l-magaas wa la l-wazin wa la l-mikyaal.

36 Khuttu miizaan aadil wa wazin aadil wa kooro aadil wa liitir aadil. Wa ana bas Allah Ilaahku al-maragtuku min balad Masir.

37 «Wa ahfado kulla churuuti wa kulla gawaaniini wa tabbuguum. Wa ana bas Allah.»

Laawiyiin 20

Al-ibaada al-mamnuu’a

1 Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²Guul le Bani Israa'iil: «Ayyi waahid min Bani Israa'iil aw al-ajnabi al-saakin fi Israa'iil kan yigaddim waahid min iyaalah le sanam Muulak, waajib yumuut. Wa cha'ab al-balad yarjumuuh.

³Wa ana Allah niwajjih ale l-naadum da wa nafsulah min cha'abah achaan hu gaddam waahid min iyaalah le Muulak wa be da, najjas beeti al-mukhaddas wa ma ahtaram usmi al-mukhaddas.

⁴Wa kan cha'ab al-balad saddo uyuunhum wakit al-raajil da gaddam waahid min iyaalah le Muulak wa ma katalooh,

⁵khalaas ana bas niwajjih ale l-naadum da wa nugumm diddah hu wa ahalah wa nafsulhum min usut cha'abhum, hu wa kulla l-naas al-taab'iin leyah wa yichcharmato ma'a Muulak.

⁶«Wa kan naadum yiwajjih ale l-naas al-yikallumu ma'a l-maytiin wa l-jannaaniyiin le yichcharmat ma'aahum, al-naadum da ana nugumm diddah wa nafsulah min cha'abah.

⁷Khassusu nufuusku wa tabgo khaassiin achaan ana Allah Ilaahku.

Al-zina al-mamnuu'

⁸«Wa ahfado gawaaniini wa tabbuguuhum achaan ana Allah bas nikhassisku.

⁹Wa l-yal'an abuuah aw ammah yil'aakhab be l-moot. Hu la'an abuuah wa ammah, hu mas'uul min mootah.

¹⁰«Wa kan raajil zana marit akhuuh aw marit naadum aakhar, al-raajil wa l-mara al-sawwo al-zina dool waajib yumuutu.

¹¹«Wa kan raajil yargud ma'a marit abuuah wa yi'ayyib abuuah, al-raajil da wa l-mara waajib yumuutu. Wa humman mas'uuliin min mootum.

¹²«Wa kan naadum yargud ma'a marit wileedah, humman al-itneen waajib yumuutu achaan sawwo cheyy makruuh marra waahid. Wa humman mas'uuliin min mootum.

¹³«Wa kan raajil yargud ma'a raajil misil yargud ma'a mara, humman al-itneen sawwo muharram wa waajib yumuutu. Wa humman mas'uuliin min mootum.

¹⁴«Wa kan raajil akhad al-bitt wa ammaha, da fi'il cheen. Wa waajib al-bitt wa ammaha wa l-raajil, yiharruguuhum be naar achaan al-fi'il al-cheen da ma yukuun fi usutku.

¹⁵«Wa kan naadum yargud ma'a bahiime, waajib yumuut wa l-bahiime kula waajib yaktuluuha.

¹⁶Wa kan mara garrabat le haywaan le targud ma'aayah, waajib taktulu al-mara wa l-haywaan. Humman al-itneen yumuutu wa humman mas'uuliin min mootum.

17 «Wa kan raajil yaakhud akhtah bitt ammah aw bitt abuuuh wa kan yargud ma'aaha wa hi targud ma'aayah, da eeb. Wa waajib yafsuluum min cha'abhum gidzaam kulla l-cha'ab. Wa be sabab hu ragad ma'a akhtah, yilhammal natiijat khataayah.

18 «Wa kan naadum yargud ma'a mara indaha heed wa yichiif al-bakaan al-yamrug minnah al-damm al-hi kula kachafatah, khalaas humman al-itneen waajib yafsuluum min cha'abhum.

19 «Ma targud ma'a akhut ammak wa la akhut abuuk ahaan be da inta ragadt ma'a gariibtak. Wa l-yisawwu misil da yilhammalo natiijat khataahum.

20 «Wa kan naadum yargud ma'a immitah, hu yi'ayyib immah. Wa humman al-itneen yilhammalo natiijat zanibhum wa yumuutu bala iyaal.

21 «Wa kan naadum akhad marit akhuuh, da najaasa wa hu yi'ayyib akhuuh. Wa humman ma yalga iyaal.

22 «Wa ahfado kulla churuuti wa kulla gawaaniini wa tabbuguum wa be da, al-balad al-niwaddiiku leeha wa nisakkinku foogha ma tatrudku.

23 Ma titaabu'u aadaat al-umam al-natrudhum gidzaamku ahaan humman sawwo kulla l-a'maal dool wa ana abeethum.

24 «Wa ana gult leeku:

«Intu bas tawrusu arduhum wa ana nantiiha leeku misil warasa. Wa di l-balad al-malaane be l-laban wa l-asal.» «Wa ana Allah Ilaahku al-azaltuku min kulla l-chu'uub.

25 Wa farrugu ambeen al-bahaayim al-taahiriin wa l-nijsiin wa been al-tuyuur al-nijsiin wa l-taahiriin ahaan ma tinajjusu nufuusku be l-haywaanaat wa l-tuyuur wa kulla l-zawaahif hana l-ard al-ana khatteethum taraf wa gult leeku humman dool nijsiin.

26 «Abgo khaassiin leyi ahaan ana Allah khudduus. Wa ana azaltuku min al-chu'uub ahaan tabgo hineeyi.

27 Wa kan raajil aw mara yikallim ma'a l-maytiin aw yihajji ma'a l-jinn, waajib yumuut. Al-naas yarjumuuh wa hu mas'uul min mootah.»

Laawiyiin 21

Gawaaniin rujaal al-diin

1 Wa Allah gaal le Muusa: Hajji le rujaal al-diin min zurriiyit Haaruun wa guul leehum kadar ma waajib le raajil diin yinnajjas be sabab janaaza hana waahid min cha'abah,

2 illa kan al-mayyit da min ahalah al-gariib leyah misil ammah walla abuuuh walla wileedah walla bittah walla akhuuh.

- ³Wa akhtah al-lissaa'ha bineeye udriiye al-ma akhadat raajil wa gaa'ide ma'aayah, di kula hu yagdar yinnajjas be sababha.
- ⁴Wa raajil al-diin hu kabiir fi cha'abah, ma waajib yinnajjas lahaddi yabga ma mukhassas battaan.
- ⁵Wa ma waajib le rujaal al-diin yagta'o cha'arhum mudawwar wa la yagta'o chawaarib duguunhum wa la yijarruhu jisimhum be sabab al-hizin.
- ⁶Wa waajib yabgo mukhassasiin le Allah Ilaahhum wa yihtarumu usmah. Achaan humman bas al-gaa'idiin yigaddumu al-dahiiye al-muharraga le Allah Ilaahhum misil akil. Wa humman yabgo khaassiin.
- ⁷Wa ma yaakhudu mara charmuuta aw aaybe aw mutallaga achaan raajil al-diin hu khaass le Ilaahah.
- ⁸Wa intu waajib tihtarumu raajil al-diin achaan hu bas al-gaa'id yigaddim hadaaya hana khubza misil akil le Ilaahku. Wa hu khaass leeku achaan ana Allah al-Khudduus bas nikhassisku.
- ⁹Wa kan bitt raajil diin tiwaddir charafha be sabab al-zina, hi tiwaddir charaf abuuha kula wa waajib yiharruguuha be naar.
- ¹⁰Wa kan le raajil al-diin al-kabiir min akhwaanah al-sabbo fi raasah dihin al-masahaan wa darrajooh wa labbasooh khulgaan khaassiin, khalli ma yakchif raasah wa ma yicharrit khulgaanah
- ¹¹wa ma yigarrib le ayyi janaaza hatta kan hint abuuha walla ammah le yinnajjas.
- ¹²Wa ma yamrug min al-beet al-mukhaddas wa ma yisawwi gillit al-ihtiraam fi l-beet al-mukhaddas hana Ilaahah. Achaan hu mukhassas be dihin al-masahaan. Ana bas Allah.
- ¹³Wa waajib yaakhud bitt udriiye.
- ¹⁴Wa ma yaakhud mara armala wa la mara mutallaga wa la mara charmuuta. Laakin yaakhud bineeye udriiye min cha'abah.
- ¹⁵Wa be misil da, yijiib zurriiye mukhassasa fi lubb cha'abah. Achaan ana Allah bas nikhassisah.
- ¹⁶Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:
- ¹⁷Guul le Haaruun kadar min zurriiye le zurriiye kan fi naadum min zurriiytah mukhalgan, ma yagdar yigarrib wa yigaddim khubza le Ilaahah.
- ¹⁸Wa ma waajib le ayyi raajil diin mukhalgan yigarrib le yisawwi al-khidme kan hu amyaan aw a'raj aw munkharah ooja aw adaanah magtuu'a
- ¹⁹aw rijlah aw iidah maksuura

²⁰aw musardab aw rigeeyig aw indah bayaadaay fi eenah aw jarab aw guub aw khasi.

²¹Wa ayyi raajil diin al-min zurriiyit Haaruun mukhalgan ma waajib yagdar yigarrib wa yigaddim dahiiye muharraga le Allah achaan hu mukhalgan. Wa be da, hu ma yagdar yigarrib wa yigaddim khubza le Ilaahah.

²²Hu yagdar yaakul min al-akil al-gaddamooh hadiye le Ilaahah wa min al-achya al-mukhaddasiin marra waahid wa l-achya al-mukhaddasiin.

²³Wa laakin waajib ma yigarrib le l-sitaar wa la le l-madbah achaan hu mukhalgan. Wa ma yisawwi gillit ihtiraam fi beeti al-mukhaddas wa kulla cheyy al-fi lubbah. Achaan ana Allah bas khaddastuhum.

²⁴Wa Muusa hajja be kulla l-kalaam da le Haaruun wa awlaadah wa le kulla Bani Israa'iil.

Laawiyiin 22

Gawaaniin akil laham al-dahaaya

¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²Hajji le Haaruun wa awlaadah mata yamna'o nufuushum min al-achya al-mukhaddasiin al-yikhasusuuhum leyi Bani Israa'iil achaan yihtarumu usmi al-mukhaddas. Wa ana bas Allah.

³Wa guul leehum: «Min zurriye le zurriye kan ayyi raajil nijis min kulla zurriiyit rujaal al-diin limis al-achya al-mukhaddasiin al-khassasoozum Bani Israa'iil le Allah, al-naadum da waajib yafsuluuh wa ma yaji giddaami. Wa ana bas Allah.

⁴«Wa ayyi raajil min zurriiyit Haaruun kan indah marad al-jisim aw bajal, ma yaakul min al-achya al-mukhaddasiin lahaddi yittahhar. Wa kan limis naadum al-bigi nijis be sabab limis jiife aw yamrug minnah mani

⁵aw limis ayyi haywaan zaahif al-yinajjis aw naadum al-yinajjis aw ayyi najaasa,

⁶khalaas al-limishum yabga nijis lahaddi l-achiiye wa hu ma yaakul min al-achya al-mukhaddasiin wa laakin yikhassil jismah be almi.

⁷Wa ba'ad waguu' al-harraay hu yabga taahir wa ba'ad da, hu yaakul min al-achya al-mukhaddasiin achaan da akil hana kulla rujaal al-diin.

⁸Wa hu ma yaakul rimme wa la jiife wa la yinnajjas beehum. Wa ana bas Allah.

⁹«Wa be da, yahfado wasiiaati wa ma yisawwu zanib hana gillit ihtiraam al-yijiib leehum al-moot. Wa ana Allah bas nikhassishum.

¹⁰«Wa ayyi raajil ma min gabiilat Laawi, ma waajib yaakul cheyy mukhaddas. Wa l-deef wa l-khaddaam hana raajil al-diin kula, ma waajib yaakulu min ayyi cheyy al-mukhaddas.

11 Wa laakin al-abid al-charaah raajil al-diin be gursah yagdar yaakul wa l-wildooh fi beetah kula. Humman yagdar yaakulu min aklah.

12 Wa bitt raajil al-diin al-mutazawwije ma'a raajil ma min gabiilat Laawi ma tagdar taakul min al-hadaaya al-mukhaddasiin.

13 Wa laakin kan bitt raajil al-diin armala aw mutallaga wa kan ma indaha iyaal wa gabbalat beet abuuha misil awwal hi sabiiye, hi tagdar taakul min akil abuuha. Wa ayyi raajil ma min gabiilat Laawi ma yaakulah.

14 Wa kan naadum akal min al-cheyy al-mukhaddas gabul ma ya'arfah, hu yanti tamanah le raajil al-diin wa yiziid foogah khumsah.

15 «Wa rujaal al-diin yihtarumu al-achya al-mukhaddasiin hana Bani Israa'iil al-yarfa'oohum le Allah.

16 Wa laakin kan akalo al-achya al-mukhaddasiin dool, yilhammalo mas'uuliyit khataahum achaan ana Allah bas nikhassishum.»

Gawaaniin azalaan al-dahiye

17 Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

18 Hajji le Haaruun wa awlaadah wa le kulla Bani Israa'iil wa guul leehum: «Akuun naadum min Bani Israa'iil aw min al-ajaanib al-gaa'idiin fi balad Israa'iil yigaddim dahiiye muharraga le Allah misil le l-nazir aw le kulla hadaaya al-yigaddimhum be niyytah.

19 Wa kan yidoor Allah yarda beeha, waajib yichiil waahid dakar al-ma indah ayyi eeb min lubb al-bagar aw al-khanam aw al-inze.

20 Ma tigaddumu ayyi bahiime mukhalgana achaan Allah ma yarda beeha.

21 «Wa kan naadum yigaddim dahiiyat salaama le Allah le yihaggig nazrah aw le kulla l-hadaaya al-yigaddimhum be niyytah, khalli yichiil min bagarah aw khanamah bahiime al-ma indaha ayyi eeb wa ma mukhalgana le Allah yarda beeha.

22 Wa ma tigaddumu bahiime amyaane wa la maksuura wa la ma'duura wa la indaha tawaaliil wa la jarab wa la guub. Al-bahiime al-misil di, ma tigaddumuha fi l-madbah dahiiye muharraga le Allah.

23 Wa tagdaro tigaddumu toor aw kharuuf aw tees ma'duur al-rijlah tawiile aw gisayre dahiiye be niyytak. Wa laakin kan tigaddumuuh le l-nazir, Allah ma yarda beyah.

24 Wa ma tigaddumu dahiiye le Allah bahiime al-galagaatha mukarchamiin aw mukassariin aw mamruugiin aw magtuu'iin. Wa cheyy misil da, ma tisawwuuh fi baladku.

²⁵Wa ma takhbalo al-bahaayim al-misil dool min al-ajjabi le tigaddumuuhum misil akil le Ilaahku achaan al-bahaayim dool yukuunu khasiyiin aw mukhalmiini. Wa be da, Allah ma yarda beehum.»

²⁶Wa battaan Allah hajja le Muusa wa gaal:

²⁷Wa ba'ad al-waaluuda, al-ijil aw al-hamal aw al-sakhal yagood tihit ammah sab'a yoom. Wa min al-yoom al-taamin wa giddaam, hu yabga makhbuul le l-dahiiye al-muharraga le Allah.

²⁸Wa laakin ma tadbaho fi nafs al-yoom al-bagara aw al-khanamaay aw al-anzaay wa taaba'ha.

²⁹Wa kan tadbaho dahiiyat chukur le Allah, adbahooha be tariiga al-yarda beeha.

³⁰Wa taakuluuha fi nafs al-yoom, ma tikhallu minha cheyy le ambaakir. Wa ana bas Allah.

³¹Ahfado wasiiyaati wa tabbuguuhum. Wa ana bas Allah.

³²Wa ahtarumu usmi al-mukhaddas wa a'arfu ana khudduus fi usut Bani Israa'iil. Wa ana Allah bas nikhassisku.

³³Wa ana bas al-maragtuku min balad Masir le nabga Ilaahku. Wa ana bas Allah.

Laawiyiin 23

Ayyaam al-iid hana Bani Israa'iil

¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²Hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum: «Al-a'yaad hineeyi ana Allah, humman al-a'yaad al-tilimmu fooghum fi malammaat khaassiin. Wa dool al-malammaat al-muhaddadiin le l-ibaada.

Yoom al-sabt hu yoom al-jumma

³«Fi sitte yoom sawwu khidmitku wa l-yoom al-saabi', da al-sabt wa hu yoom hana jumma wa limmu foogah malamma khaassa wa ma tisawwu ayyi khidme. Wa l-sabt da, hu yoom le Allah fi ayyi bakaan al-taskunu foogah.

⁴«Wa daahu ayyaam a'yaadi ana Allah wa l-malammaat al-khaassiin al-tilimmu fooghum fi wakit muhaddad.

Iid al-Fisha wa l-Khubza bala Tawwaara

⁵«Wa fi yoom 14 hana l-chahar al-awwal fi l-makhrib, yukuun iid al-Fisha le Allah.

⁶Wa fi yoom 15 hana nafs al-chahar, yukuun iid al-Khubza bala Tawwaara le Allah. Wa fi muddit sab'a yoom, taakulu khubza bala tawwaara.

⁷Wa fi l-yoom al-awwal, tilimmu malamma khaassa wa ma tisawwu ayyi khidme gaasiye.

⁸Wa fi ayyi yoom min al-ayyaam al-sab'a tigaddumu dahiiye muharraga le Allah. Wa fi l-yoom al-saabi', tilimmu malamma khaassa wa ma tisawwu ayyi khidme gaasiye.»

lid al-Gati'

⁹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

¹⁰Hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum: «Wakit tadhulu fi l-balad al-nantiiha leeku wa tagta'o khallitha, jiibu le raajil al-diin ganaadiil hana awwal gati'ku.

¹¹Wa raajil al-diin yarfa' al-ganaadiil giddaam Allah achaan hu yarda beeku. Wa hu yigaddimhum fi l-yoom al-ba'ad yoom al-sabt.

¹²Wa fi nafs al-yoom al-tarfa'o foogah al-ganaadiil giddaam Allah, gaddumu kharuuf wald sana al-ma indah ayyi eeb dahiiye muharraga le Allah.

¹³Wa gaddumu ma'aayah hadiye koordeen hana dagiig mukhalbat be dihin wa di hadiye muharraga al-riihitha Allah yarda beeha. Wa gaddumu ma'aayah liitir hana khamar hadiyat charaab.

¹⁴Wa ma taakulu khubza wa la ganaadiil fariiki wa la gameh jadiid gabul al-yoom al-muhaddad al-tigaddumu foogah al-hadaaya le Ilaahku. Wa da yabga leeku chart daayim min zurriye le zurriye fi ayyi bakaan al-taskunu foogah.

lid al-Asaabii'

¹⁵«Wa ahsabu sab'a usbuu' min ba'ad yoom al-sabt wa da min yoom jibtu al-ganaadiil hana l-hadiye al-marfuu'a wa tammumu al-sab'a asaabii'.

¹⁶Wa lahaddi l-yoom al-ba'ad al-sabt al-saabi', ahsabu 50 yoom. Wa fi l-yoom da, gaddumu le Allah hadiye hana dagiig min awwal gati'ku.

¹⁷Wa min ayyi bakaan al-taskunu foogah, jiibu hadiye marfuu'a hana itneen khubza, ayyi waahide yisawwuha be koordeen hana dagiig be tawwaara. Wa di tukuun awwal khubza le Allah.

¹⁸Wa ziyaada fi l-khubza di, gaddumu dahiiye muharraga le Allah sab'a kharuuf awlaad sana al-ma induhum ayyi eeb wa toor waahid wa kubchaan itneen ma'a hadiyat al-dagiig wa hadiyat al-charaab wa di hadiye muharraga al-Allah yarda be riihitha.

¹⁹Wa gaddumu tees dahiiye le kaffaarat al-zanib wa itneen kharuuf awlaad sana le dahiyat al-salaama.

²⁰«Wa raajil al-diin yarfa' al-khurfaan al-itneen ma'a l-khubza hana awwal intaaj wa yigaddimhum hadiye marfuu'a le Allah. Wa humman dool yukuunu khaasiin le Allah wa yabgo hagg le raajil al-diin.

²¹Wa fi l-yoom da bas, tilimmu malamma khaassa wa ma tisawwu ayyi khidme gaasiye. Wa da yabga chart daayim le zurriyitku fi ayyi bakaan al-taskunu foogah.

²²«Wa wakit tagta’o ziraa’itku ma tagta’o al-zere’ lahaddi tarafah wa ma tilaggit al-ganaadiil al-yidaffugu wakt al-gati’ khalliihum le l-masaakiin wa l-aajanib. Wa ana bas Allah Ilaahku.»

lid yoom al-Farah

²³Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²⁴Hajji le Bani Israa’iil wa guul leehum: «Al-yoom al-awwal hana l-chahar al-saabi’ da yukuun leeku yoom hana jumma wa da yoom al-tilimmu leyi foogah malamma khaassa wa tadurbu burunji wa tizzakkarooni.

²⁵Wa ma tisawwu ayyi khidme gaasiye wa gaddumu le Allah dahiiye muharraga.»

Yoom Kaffaarat al-Zanib

²⁶Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²⁷Wa l-yoom al-aachir hana l-chahar al-saabi’ da yabga leeku yoom al-Kaffaara wa malamma khaassa. Wa fi l-yoom da, suumu wa gaddumu le Allah dahiiye muharraga.

²⁸Wa fi l-yoom da, ma tisawwu ayyi khidme achaan da yoom al-Kaffaara. Wa fi l-yoom da, yisawwu leeku kaffaara giddaam Allah Ilaahku.

²⁹Wa ayyi naadum al-ma yusuum fi l-yoom da, waajib yafsuluh min cha’abah.

³⁰Wa ayyi naadum al-yisawwi khidme fi l-yoom da, ana nidammirah min cha’abah.

³¹Ma tisawwu ayyi khidme. Wa da yabga leeku chart daayim min zurriye le zurriye fi ayyi bakaan al-taskunu foogah.

³²Wa da yukuun leeku yoom al-sabt wa da yoom hana jumma al-tusuumu foogah min yoom tis’a fi l-chahar be makhrib lahaddi ambaakir makhrib wa ayyudu al-sabt min makhrib le makhrib.

lid al-Lagaadiib

³³Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

³⁴Hajji le Bani Israa’iil wa guul leehum: «Yoom 15 hana l-chahar al-saabi’, da yoom hana iid al-Lagaadiib le Allah al-yagood le muddit sab’a yoom.

³⁵Wa fi l-yoom al-awwal, tilimmu malamma khaassa wa ma tisawwu ayyi khidme gaasiye.

³⁶Wa fi l-ayyaam al-sab’a dool, kulli yoom tigaddumu dahiiye muharraga. Wa fi l-yoom al-taamin kamaan, tilimmu malamma khaassa wa tigaddumu le Allah dahaaya muharragiin. Wa fi kumaalit iidku, ma tisawwu ayyi khidme gaasiye.

³⁷«Wa dool al-a’yaad al-waajib ti’ayyuduuhum le Allah wa l-malammaat al-khaassa al-tilimmu fooghum le tigaddumu dahiiye muharraga wa hadiiye muharraga wa

hadiiye hana dagiig wa dahaaya aakhariin wa hadiiyat charaab hasab al-muwaafiq le ayyi yoom.

³⁸Wa da ziyaada fi dahaaya al-sabt hana Allah wa l-hadaaya wa kulla l-nazir wa kulla cheyy al-tigaddumuuh be niyyitku wa tantuuh le Allah.

³⁹«Wa laakin fi yoom 15 hana l-chahar al-saabi' ba'ad tagta'o khallit ziraa'itku ayyudu le Allah le muddit sab'a yoom. Wa l-yoom al-awwal yukuun yoom hana jumma kaamil wa l-yoom al-taamin kula yukuun yoom hana jumma kaamil.

⁴⁰Wa fi l-yoom al-awwal, chiilu iyaal al-chadar al-sameh wa furuu' al-nakhal wa furuu' al-chadar al-akhdar wa gana al-wudyaan wa afraho giddaam Allah Ilaahku le muddit sab'a yoom.

⁴¹Wa kulli sana, ayyudu al-iid da le Allah le muddit sab'a yoom. Wa da yabga leeku chart daayim min zurriye le zurriye wa ayyudu al-iid da fi l-chahar al-saabi'.

⁴²Wa le muddit sab'a yoom, askunu tihit al-lagaadiib wa kulla muwaatiniin Bani Israa'iil waajib yaskunu tihit al-lagaadiib.

⁴³Wa achaan ta'arfu min zurriye le zurriye kadar ana sakkant Bani Israa'iil tihit al-lagaadiib wa da ba'ad maragtuhum min balad Masir. Wa ana bas Allah Ilaahku.»

⁴⁴Wa khalaas be misil da bas, Muusa kallam le Bani Israa'iil be a'yaad Allah.

Laawiyiin 24

Faanuus al-bakaan al-mukhaddas

¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²Aamur Bani Israa'iil yijiibu leek dihin hana zaytuun ma'suur wa musaffa le l-faanuus achaan deyyah yukuun muwalli' daayman.

³Wa giddaam al-sitaar al-yidaarig al-sanduug al-foogah liihaan al-mu'aahada fi kheemat al-ijtimaa', Haaruun yukhutt al-faanuus giddaam Allah muwalli' daayman min makhrif lahaddi fajur. Wa da yabga chart daayim min zurriye le zurriye.

⁴Wa hu yigabbid niiraan al-faanuus hana l-dahab al-saafi achaan yukuun muwalli' daayman giddaam Allah.

⁵Wa chiil dagiig wa sawwi beyah 12 khubza wa l-dagiig hana ayyi khubza yukuun koorteen.

⁶Wa khuttuhum roogeen fi l-tarabeeza hana l-dahab al-saafi giddaam Allah wa ayyi roog indah 6 khubza.

⁷Wa ayyi roog tukhutt foogah lubaan saafi wa tiharrigah fi badal al-khubza misil zikra le Allah. Wa di hadiye muharraga.

⁸Wa fi kulli yoom sabt, yukhuttu al-khubza di giddaam Allah. Wa Bani Israa'iil yisawwuuh misil da daayman achaan hi mu'aahada daayme.

⁹Wa l-khubza di tabga hint Haaruun wa awlaadah wa yaakuluuha fi l-bakaan al-mukhaddas achaan al-cheyy al-mukhaddas marra waahid al-chaaloooh min al-hadaaya al-muharragiin giddaam Allah yukuun leehum humman. Wa da yukuun hagg daayim.

Al-yahgir usum Allah yumuut

¹⁰Yoom waahid, fiyah naadum ammah Israa'iiliye wa abuuuh Masri ja fi usut Bani Israa'iil wa fi ust al-fariig gamma yidaawis ma'a naadum waahid Israa'iili.

¹¹Wa l-naadum al-ammah Israa'iiliye da gamma hagar usum Allah wa la'anah. Wa l-naadum da waddooh le Muusa wa usum ammah Chaluumit bineeyit Dibri min gabiilat Daan.

¹²Wa l-naadum da sajanoooh lahaddi Allah yuguul kalaam fi chaanah.

¹³Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

¹⁴Amrug al-naadum al-la'anni min al-fariig wa kulla l-naas al-sim'oooh yukhuttu iideehum fi raasah wa kulla l-mujtama' yarjumuuh.

¹⁵Wa hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum: «Ayyi naadum al-yal'an Ilaahah yilhammal zanbah.

¹⁶Wa l-yahgir usum Allah, waajib yumuut. Kulla l-mujtama' yarjumuuh kan hu ajnabi aw muwaatin min Bani Israa'iil kula achaan hu hagar usum Allah.

Gaanuun al-katil

¹⁷«Al-naadum al-yaktul naadum kan yabga yaatu kula, waajib yumuut.

¹⁸Wa kan naadum katal bahiime, yikaffiiha be bahiime aakhara.

¹⁹Wa kan naadum jarah naadum muwaatin, yisawwu foogah misil hu sawwaah.

²⁰Al-kasir be l-kasir wa l-een be l-een wa l-sinn be l-sinn wa yisawwu foogah misil hu sawwa fi l-naadum al-aakhar.

²¹«Al-naadum al-katal bahiime yikaffiiha. Wa l-katal naadum waajib yumuut.

²²Induku nafs al-huguug le l-ajnabi wa l-muwaatin achaan ana bas Allah Ilaahku.»

²³Wa da bas kalaam Muusa le Bani Israa'iil. Khalaas, humman marago al-naadum al-la'an da min al-fariig wa rajamooh. Wa Bani Israa'iil sawwo kulla cheyy misil Allah amar beyah Muusa.

Laawiyiin 25

Al-siniin al-mukhassasiin

¹Wa Allah hajja le Muusa fi jabal Siinaa' wa gaal:

²Hajji le Bani Israa’iil wa guul leehum: «Wakit tadhulu fi l-balad al-nantiiha leeku, khallu al-ard tinjamma wa da sabt le Allah.

³Wa fi muddit sitte sana, teerubu ziraa’itku wa akhdumu jineenaat inabku wa agta’o intaajku.

⁴Wa laakin fi l-sana al-saab’e, khallu al-ard tinjamma wa di sana hint sabt le Allah. Wa fi l-sana di, ma titeerubu ziraa’itku wa ma takhdumu jineenaat inabku.

⁵Wa ma tisawwu nafiir le tagta’o intaaj al-bandar wa ma tilaggutu al-inab hana l-jineene al-intu ma addaltuuha. Wa di tukuun sana hana sabt le l-ard.

⁶Wa be da kula fi sabt al-ard di, talgo akil, inta wa abdak wa khaadmak wa l-mu’ajjar wa l-deef wa kulla l-gaa’idiin ma’aak.

⁷Wa kan le bahaaymak wa haywaanaat al-kadaade hana baladak, humman yi’iichu be kulla cheyy al-tigawwimah al-ard.

Sanit al-Hurriye

⁸«Wa ahsuub 7 usbuu’ fi l-siniin wa da 7 siniin 7 marraat wa kulla ke yabga 49 sana.

⁹Wa fi l-yoom al-aachir hana l-chahar al-saabi’, adurbu al-buug le l-munaada wa fi yoom al-Kaffaara adurbu al-buug fi kulla baladku.

¹⁰Wa khassusu al-sana al-khamsiin wa aalano al-hurriye fi l-balad le kulla sukkaanha. Wa di tabga leeku sanit al-Hurriye wa ayyi waahid minku yigabbil le ard warasatah wa ayyi waahid minku yigabbil le ahalah.

¹¹Wa l-sana al-khamsiin tabga leeku sanit al-Hurriye. Wa fi l-sana di, ma tisawwu nafiir le titeerubu ziraa’itku wa la tagta’o al-yugumm bandar fi l-ziraa’a wa la tilaggutu al-inab hana l-jineene al-intu ma addaltuuha.

¹²Wa di tabga leeku sanit al-Hurriye wa l-sana di mukhassasa. Wa taakulu al-yugumm fi l-ziraa’a.

¹³Wa fi sanit al-Hurriye, ayyi waahid minku yigabbil le ard warasatah.

¹⁴«Wa kan tibii’ cheyy le akhuuk aw tachri minnah cheyy, khalli ayyi waahid minku ma yazlum akhuuh.

¹⁵Achri min akhuuk hasab adad al-siniin ba’ad sanit al-Hurriye wa hu yibii’ leek hasab adad al-siniin al-yilimmu fooghum al-intaaj.

¹⁶Wa kan al-siniin zaado, al-taman yiziid wa kan al-siniin nagaso, al-taman yangus achaan hu gaa’id yibii’ leek hasab adad al-intaaj.

¹⁷Wa khalli ayyi waahid minku ma yazlum akhuuh. Wa be da, tiwassif khoofak minni ana Ilaahak. Achaan ana bas Allah Ilaahku.

- 18** «Tabbugu churuuti wa ahfado gawaaniini wa tabbuguuhum le taskunu fi l-balad be amaan.
- 19** Wa l-balad tanti intaajha wa intu taakulu wa tachba'o wa taskunu be amaan,
- 20** Wa kan gultu: «Naakulu chunu fi l-sana al-saab'e achaan aniina ma gaa'idiin nazra'o wa la gaa'idiin nilimmu intaajna?»
- 21** Khalaas ana ninazzil rahmati foogku fi l-sana al-saadse wa hi tantiiku intaaj al-waajib leeku le talaata sana.
- 22** Wa fi l-sana al-taamne, intu tazra'o wa laakin taakulu min intaaj al-sana al-faatat lahaddi l-sana al-taas'e intaajha yitimm wa intu taakulu intaaj hana l-sana al-faatat.
- 23** «Wa ard al-balad di ma tinbaa' marra waahid achaan al-balad hinti ana wa intu gaa'idiin fi bakaani misil ajaanib wa diifaan.
- 24** Wa fi kulla l-balad al-tabga ard warasatku, sawwu gawaaniin al-yakhbalo gabbiliin al-ard.
- 25** Wa kan akhuuk indah deen wa baa' ard warasatah, khalli al-gariib al-indah foogah hagg yigabbil al-ard le akhuuh al-baa'ha.
- 26** Wa kan naadum ma indah gariib al-indah foogah hagg al-yigabbil al-ard di, mumkin hu zaatah yifattich tariiga le yigabbil ardash.
- 27** Hu yahsib al-siniin al-faato min sanit al-bee' wa yigabbil al-faraga le l-muchtari. Wa ba'ad da, yigabbil fi ard warasatah.
- 28** Wa laakin kan hu ma ligi tariiga yigabbil al-maal le l-muchtari, al-ard al-baa'ooaha di tagood fi iid al-muchtari lahaddi sanit al-Hurriye. Wa fi sanit al-Hurriye, siid al-ard yigabbil fi ard warasatah.
- 29** «Wa kan naadum baa' beet al-gaa'id fi madiina gawiiye, hagg al-gabbiliin da yagood lahaddi kumaalit sanit al-bee'. Wa hagg al-gabbiliin da ma yagood ziyaada min sana.
- 30** Wa laakin kan al-beet da ma gabbalooh lahaddi mudda hana sana kaamile, al-beet al-gaa'id fi l-madiina al-gawiiye da yagood le l-muchtari wa le zurriyyah. Wa fi sanit al-Hurriye kula, ma yamrug min iideenah.
- 31** Wa l-buyuut al-gaa'idiin fi l-mudun al-gawiyiin, yaj'aloohum misil ziraa'a hana l-balad wa yagdaru yigabbuluuhum aw yamurgu minhum fi sanit al-Hurriye.
- 32** «Wa l-Laawiyiin induhum daayman hagg al-gabbiliin fi mudun al-Laawiyiin wa fi buyuut hana mudun warasathum.
- 33** Wa kan waahid min al-Laawiyiin baa' beetah, fi sanit al-Hurriye beetah yigabbil leyah achaan al-buyuut dool warasathum fi mudun al-Laawiyiin fi usut Bani Israa'iil.

- 34** Wa kan le l-ziraa'a al-fi hawaale mudunhum, ma mumkin tinbaa' achaan di ard warasathum al-daayme leehum.
- 35** «Wa kan akhuuk fagri wa ma indah cheyy, saa'idah achaan yagdar yi'iich jambak hatta kan hu ajnabi aw deef kula.
- 36** Ma tichiil faayde wa la riba min akhuuk. Wa be da, tiwassif khoofak minni ana Ilaahak wa tikhalli akhuuk yi'iich jambak.
- 37** Wa kan dayyant akhuuk gurus, ma tidayyinah be riba. Wa kan anteetah ma'aach, ma tichiilah minnah be faayde.
- 38** Wa ana Allah Ilaahku bas al-maragtuku min balad Masir le nantuuku balad Kan'aan achaan nabga Ilaahku.
- 39** «Wa kan akhuuk indah deen wa baa' nafsah leek, ma tikhaddimah misil abid.
- 40** Wa aamilah misil mu'ajjar aw deef wa hu yabga leek khaddaam lahaddi sanit al-Hurriye.
- 41** Wa khalaas fi l-sana di, hu yamrug minnak be iyaalah wa yamchi le gabiiltah fi ard warasa hana juduudah.
- 42** Achaan al-naas al-ana maragtuhum min balad Masir, humman abiidi. Ma waajib yibii'uuhum misil abiid.
- 43** Wa ma waajib tamluk foogah be unuf. Wa be da, tiwassif khoofak minni ana Ilaahak.
- 44** «Wa kan tidooru abiid wa khadiim al-yakhdumu leeku, intu achruuhum min al-umam al-muhawwigiinku.
- 45** Wa battaan tagdaro tachru abiid min iyaal al-diifan al-jo fi baladku aw min iyaal al-ajaanib al-wildoohum fi baladku. Humman dool yabgo abiidku halaalku.
- 46** Wa tikhalluuhum warasa le zurriiyitku min ba'adku achaan humman yabgo hagguhum halaalhum wa yi'abbuduuhum ila l-abad. Wa laakin kan le akhwaanku Bani Israa'iil kamaan, ma fi ayyi waahid minhum yamluk fi l-aakhar be l-unuf.
- 47** «Akuun ajnabi aw deef gaa'id ma'aak wa indah gurus. Wa kan waahid min akhwaanak dayyan minnah wa yidoor yibii' nafsah leyah aw le waahid min zurriiyit al-ajjabi da,
- 48** khalaas akhuuk da indah hagg le yafdooh hatta ba'ad al-bee' kula. Wa waahid min akhwaanah yagdar yafdaah.
- 49** Aw immah aw wileed immah aw waahid min gariibiinah min gabiiltah kula yagdar yafdaah. Aw hu zaatah yagdar yifattich tariiga al-beeha yafda nafsah.

⁵⁰Wa fi l-haala di, hu yistafiq ma'a l-naadum al-charaah wa yabsib adad al-siniin ambeen al-sana al-baa' foogah nafsah wa sanit al-Hurriye. Wa be da, taman al-bee' yukuun hasab adad al-siniin wa hasab taman al-ujra al-yoomiye.

⁵¹Wa kan al-siniin al-faddalo katiiriin, hu yikaffi al-katiir min al-taman al-baa' beyah nafsah le yafdaaha wa yabga hurr.

⁵²Wa kan al-siniin al-faddalo chiyya le yalhago sanit al-Hurriye, hu yihaasibhum wa yigabbil al-taman hana l-fadayaanah hasab al-siniin.

⁵³Wa min sana le sana hu yagood misil mu'ajjar le siidah al-charaah. Wa laakin al-naadum al-charaah da ma yista'malah be unuf.

⁵⁴Wa kan fi kulla l-haalaat dool ma fadooh, hu yagood lahaddi sanit al-Hurriye. Wa khalaas hu wa iyaalah yalgo al-hurriye.

⁵⁵«Achaan Bani Israa'iil humman abiidi. Humman abiidi al-ana maragtuhum min balad Masir. Wa ana bas Allah Ilaahku.»

Laawiyiin 26

Ma tasna'o ilaahaat

¹«Ma tasna'o leeku ilaahaat wa la tukhuttu asnaam wa la tukhuzzu hujaar le l-ibaada wa la tamaasiil hana hujaar. Ma tukhuttuhum fi baladku wa tasjudu giddaamhum. Achaan ana bas Allah Ilaahku.

²Ahfado yoomi hana l-sabt wa ahtarumu beeti al-mukhaddas. Wa ana bas Allah.

Al-baraka

³«Wa kan taaba'tu churuuti wa hafadtu wasiiaati wa tabbagtuuhum,

⁴ana ninazzil leeku al-matar fi waktah wa l-ard tanti intaajha wa chadar al-kadaade kula yanti fawaakihha.

⁵Wa fi bakaanku, wakt al-daggiin yamchi lahaddi l-gati' wa l-gati' lahaddi l-teeraab. Wa taakulu min ma'aachku lahaddi tachba'o wa taskunu fi baladku be amaan.

⁶«Wa nijjib al-salaam fi l-balad wa tunuumu wa ma fi cheyy yibarjil noomku. Wa niwaddir min al-balad al-haywaanaat al-fasliin wa l-seef ma yuchugg baladku.

⁷Wa intu titaarudu udwaanku wa humman yumuutu be l-seef giddaamku.

⁸Wa minku intu, 5 yaturdu 100 naas wa 100 yaturdu 10 000 naas. Wa udwaanku yumuutu be l-seef giddaamku.

⁹«Wa ana niwajjih aleeku wa nisawwiiku taldo wa tiziidu wa nisabbit ma'aaku mu'aahadaati.

¹⁰Wa taakulu min intaajku al-gadiim wakit tawiil lahaddi tamurgu intaajku al-gadiim le tudummu al-jadiid.

11 Wa ana nukhutt maskani fi usutku wa ma nakrahku.

12 Wa nuruukh fi usutku wa nabga Ilaahku wa intu tabgo cha'abi.

13 Wa ana Allah Ilaahku al-maragtuku min balad al-Masriyiin le ma tabgo abiidhum wa ana bas al-kassart al-daami al-fi rigaabku wa khalleetku maachiin raasku marfuu'.

Al-Ia'ana

14 «Wa kan intu ma tasma'ooni wa ma titabbugu wasiiaati

15 wa kan taabo churuuti wa takraho gawaaniini wa ma tihtarumu wasiiaati wa tagta'o mu'aahadati,

16 khalaas daahu al-nisawwi leeku. Nigawwim didduku al-sull wa l-wirde le nikhawwifku. Wa humman dool yida''ufu choofku wa yaakulu hayaatku. Wa kan harattu kula, udwaanku bas yaakulu intaajku.

17 Wa ana nugumm didduku wa udwaanku yinnasru foogku wa l-yakrahooku yahkumu foogku wa tajru kan ma yitaaruduuku kula.

18 «Wa kan be da kula ma simi'tuuni, ana ni'aakhibku sab'a marraat be sabab zunuubku.

19 Wa ana nikassir istikbaar gudritku wa nisawwi samaaku gawi misil hadiid wa arduku misil nahaas.

20 Wa intu ti'ayyu nufuusku bala faayde. Al-ard ma tigawwim cheyy wa chadar al-balad kula ma yalda iyaal.

21 «Wa kan be da kula tugummu diddi wa ma tasma'ooni, ana nadrubku sab'a marraat ziyaada be sabab zunuubku.

22 Wa nigawwim didduku haywaanaat al-kadaade al-yaakulu iyaalku wa yikammulu bahaayimku wa yisawwuuku chiyya wa duruubku yabgo faadiyiin.

23 «Wa kan be da kula ma tardo be ikhaabi wa tugummu diddi,

24 ana kula nugumm didduku wa ana kula nadrubku sab'a marraat be sabab zunuubku.

25 Wa ana niijiib leeku al-harib be sabab intu nagadtu mu'aahadati wa intu tilimmu fi mudunku. Wa ana nirassil leeku waba wa nisallimku le udwaanku.

26 Wa ana niwaggif minku al-ma'aach wa achara awiin yisawwan leeku akil fi furun waahid. Hinna yijiibannah leeku chiyya. Intu taakulu wa ma tachba'o.

27 «Wa kan be da kula ma simi'tuuni wa gammeetu diddi,

28 ana kula nugumm didduku be khadab chadiid wa ana zaati ni'aakhibku sab'a marraat be sabab zunuubku.

29 Wa taakulu laham awlaadku wa banaatku.

30 Wa ana nidammir bakaanaatku al-aaliyiin wa nikassir makhaabirku hana l-bakhuur. Wa nuruss janaazaatku ma'a janaazaat asnaamku wa nakrahku.

31 Wa nisawwi mudunku kharaab wa bakaanaat al-mukhaddasiin faadiyiin wa ma nuchumm al-riihe al-tiharruguuha le ridaayi.

32 Wa ana zaati nijiiib al-hizin fi l-balad wa udwaanku al-yaskunuuha yinbahtu.

33 Wa kan leeku intu, nijiiib leeku al-harib wa nichattitku fi lubb al-umam. Wa baladku tabga kharaab wa mudunku yilhaddamo.

34 «Wa kulla l-wakit al-intu gaa'idiin foogah fi balad udwaanku, baladku al-kharbaane tinjamma. Wa da yibaddil ayyaam al-sabt al-intu ma ahtaramtuuhum.

35 Wa fi muddit kulla ayyaam kharaabha, hi tinjamma wa tilkaffa ayyaam al-sabt al-hi ma anjammatt fooghum wakit intu saakniin foogha.

36 «Wa kan le l-yifaddulu minku fi balad udwaanku, ana nagta' achamhum. Wa haraka hana warchaalaay al-chaayleeha al-riih kula tatrudhum wa humman yi'arrudu misil al-mu'arrid min al-harib wa yaga'o kan ma yitaaruduuhum kula.

37 Wa humman yittarta'o al-waahid fi l-aakhar misil fi l-harib, kan ma yitaaruduuhum kula. Wa intu ma tagdaro tigabbulu udwaanku

38 wa tumuutu fi lubb al-umam wa balad udwaanku tazrutku.

39 Wa l-yifaddulu minku yumuutu be sabab khataahum fi buldaan udwaanku. Wa battaan be sabab khata abbahaathum al-zaad fi khataahum, humman yumuutu.

Allah jaddad mu'aahadatah

40 «Wa laakin yi'tarufu be khataahum wa khata abbahaathum wa yuguulu humman sawwo khiyaana lahaddi gammo diddi.

41 Wa ana kula nugumm didduhum wa niwaddiihum fi balad udwaanhum. Wa be da, guluubhum al-ma taahiriin yi'ayyubuuhum wa ikhaabhum yilhaggag.

42 Wa ana nisawwi hasab mu'aahadati ma'a Yaakhuub wa hasab mu'aahadati ma'a Ishaakh wa hasab mu'aahadati ma'a Ibraahiim wa nifakkir fi l-balad.

43 Wa be da wakit al-balad tabga kharbaane wa faadiye minhum, hi tinjamma misil fi yoom al-sabt. Wa khalaas, yi'tarufu be ikhaabhum achaan humman abo gawaaniini wa kirho churuuti.

44 «Wa fi chaan da wakit yukuunu fi balad udwaanhum, ana ma naabaahum wa la nakrahhum lahaddi nikammilhum wa nagta' mu'aahadati ma'aahum achaan ana Allah Ilaahhum.

45 Wa fi chaanhum, ana nitimm al-mu'aahada al-awwal sawweetha ma'a juduudhum al-maragtuhum min balad Masir giddaam kulla l-umam achaan nabga Ilaahhum. Wa ana bas Allah.»

⁴⁶Wa dool al-wasaaya wa l-gawaaniin wa l-churuut al-khataahum Allah beenah hu wa been Bani Israa'iil fi jabal Siinaa' be waasitat Muusa.

Laawiyiin 27

Al-nazir wa l-uchuur

¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²Hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum: «Kan naadum yisawwi nazir wa yuguul yikhassis insaan le Allah, waajib yigaddim le Allah al-taman al-haddadooh le l-insaan da.

³Wa daahu al-taman. «Le l-raajil al-umrah min 20 lahaddi 60 sana, al-taman al-haddadooh leyah hu 50 hajar fudda wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas.

⁴«Wa le l-mara kamaan tamanha 30 hajar fudda.

⁵«Wa le l-naadum al-umrah min 5 lahaddi 20 sana, kan wileed tamanah 20 hajar fudda wa kan bineeye tamanha 10 hajar fudda.

⁶«Wa le l-naadum al-umrah min chahar lahaddi 5 sana, kan wileed tamanah 5 hajar fudda wa kan bineeye tamanha 3 hajar fudda.

⁷«Wa le l-naadum al-umrah min 60 sana wa foog, kan raajil tamanah 15 hajar fudda wa kan mara tamanha 10 hajar fudda.

⁸«Wa kan al-raajil al-sawwa al-nazir da fagri ma yagdar yikaffi al-taman, yiwaddi al-naadum al-mukhassas bakaan raajil al-diin. Wa raajil al-diin yagta' leyah al-taman hasab gudurtah.

⁹«Wa kan bahiime chaalooaha min al-bahaayim al-yagdar yigaddumuuhum le Allah, aj'alo ayyi bahiime al-yigaddumuuha le Allah mukhassasa.

¹⁰Ma yikhayyuruuha wa la yibadduluuha wa la yichiilu al-adiile fi badal al-ma adiile wa la l-ma adiile fi badal al-adiile. Wa kan yibaddulu bahiime be bahiime aakhara, al-bahaayim al-itneen dool yabgo mukhassasiin.

¹¹«Wa kan al-bahiime di nijse al-ma yagdar yigaddumuuha le Allah, waajib yijiibuuha le raajil al-diin.

¹²Wa raajil al-diin yichiifha kan adiile wa la ma adiile wa humman yitabbugu hasab kalaam raajil al-diin.

¹³Wa kan yidooru yafdooha kamaan, yiziidu foogha khumusha.

¹⁴«Wa kan naadum khassas beetah le Allah, raajil al-diin yichiifah kan adiil wa la ma adiil. Wa siid al-beet yarda be l-taman al-gata'ah leyah raajil al-diin.

- 15** Wa kan al-raajil al-khassas beetah dawwar yafdaah hu yiziid foogah khumus tamanah wa khalaas yabga hanaayah.
- 16** «Wa kan naadum khassas bakaan le Allah min ard warasatah, tamanah yabga hasab al-cheyy al-titeerubuuh wa da 50 hajar fudda le chuwaaleen wa nuss hana gameh abyad.
- 17** Wa kan naadum yikhassis ardah min sanit al-Hurriye, hu yarda be l-taman da.
- 18** Wa kan naadum yikhassis ardah ba'ad sanit al-Hurriye, raajil al-diin yahsib al-taman hasab al-siniin al-faddalo le sanit al-Hurriye al-jaayi wa yangusah min al-taman al-magtuu'.
- 19** Wa kan al-naadum al-khassas ardah yidoor yafdaaha, hu yiziid foogha khumus tamanha wa hi tabga hintah.
- 20** Wa kan hu ma fadaaha bas baa'ha le naadum aakhar, khalaas hagg al-fadayaan yabga ma fiih.
- 21** Wa l-ard di wakit yikhalliha fi sanit al-Hurriye, hi tabga khaass le Allah misil muharrama wa tabga ard warasa hint rujaal al-diin.
- 22** «Wa kan naadum chara ard wa khassasha le Allah wa l-ard di ma min ard warasatah,
- 23** khalaas raajil al-diin yahsib tamanha lahaddi sanit al-Hurriye wa hu yikaffi tamanha fi nafs al-yoom wa da cheyy mukhassas le Allah.
- 24** Wa fi sanit al-Hurriye, al-ard di tigabbil le siidha al-awwal charooha minnah wa hi tabga ard warasatah.
- 25** «Wa ayyi taman yabga hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas wa hajar fudda yawzin 12 giraam.
- 26** «Wa abadan naadum ma yagdar yikhassis wileed al-bikir min bahaaymah achaan wileed al-bikir da hu min wildooh bas hana Allah. Kan min al-khanam wa la min al-bagar kula, hu min wildooh bas hana Allah.
- 27** Wa kan le l-bahiime al-nijse, yagdar yafdooha wa yiziidu fi tamanha khumusha. Wa kan ma fadooha kamaan, yibii'uuha hasab al-taman al-magtuu' leeha.
- 28** «Wa kulla cheyy al-yikhassisah al-insaan le Allah min kulla cheyy haggah halaalah misil al-naadum wa l-bahiime wa l-zere' min ard warasatah, dool ma yibii'uuhum wa la yafdoohum. Wa kulla cheyy al-tantuuh le Allah yabga mukhassas marra waahid.
- 29** Wa ayyi naadum kan khassasoooh le l-damaar, ma yafdooh laakin yumuut.
- 30** «Wa ayyi uchur al-tichiiluuh min intaaj al-ard wa min al-fawaakih yabga hana Allah wa da cheyy mukhassas le Allah.

31 Wa kan naadum yidoor yafda cheyy min al-uchur al-hu yantiih, waajib yikaffi tamanah wa yiziid foogah khumsah.

32 Wa kulla l-uchur hana l-bagar wa l-khanam wa da ayyi bahiime al-aachre al-tufuut tihit al-dugul, hi tabga mukhassasa le Allah.

33 Wa ma yimayyuzu al-bahiime kan adiile walla ma adiile wa la yibadduluuha be bahiime aakhara. Wa kan baddalooha, humman al-itneen yabgo mukhassasiin le Allah wa ma yagdaru yafdoohum.»

34 Wa dool al-wasaaya al-antaahum Allah be waasitat Muusa le Bani Israa'iil fi jabal Siinaa'.

Adad

Adad 1

Muusa yahsib Bani Israa'iil

- ¹Fi saharat Siinaa', Allah hajja le Muusa fi kheemat al-ijtimaa' wa da fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-taani fi l-sana al-taaniye ba'ad marigiin Bani Israa'iil min balad Masir. Wa Allah gaal:
- ²«Ahsubu kulla l-naas min mujtama' Bani Israa'iil hasab khuchuum buyuuthum wa aayilaathum. Wa sajjulu asaame kulla l-rujaal al-min Bani Israa'iil
- ³al-umurhum min 20 sana wa foog al-yagdaru le khidmit al-askariye. Inta wa Haaruun ahsubuuhum hasab majmuu'aathum.
- ⁴Wa chiilu ma'aaku min ayyi gabiila raajil waahid kabiir aayiltah.
- ⁵Wa daahu asaame al-rujaal al-yukuunu ma'aaku. Min gabiilat Ra'uubiin Alisuur wileed Chadayuur.
- ⁶Wa min gabiilat Chim'uun Chalumiyiil wileed Surichadaay.
- ⁷Wa min gabiilat Yahuuza Nahchuun wileed Aminadaab.
- ⁸Wa min gabiilat Yassaakar Nataniil wileed Suu'ar.
- ⁹Wa min gabiilat Zabuluun Aliyaab wileed Hiiluun.
- ¹⁰Wa min zurriiyit Yuusuf kamaan min gabiilat Afraayim Alichama' wileed Amihuud wa min gabiilat Manassa Gamaliyiil wileed Fadahsuur.
- ¹¹Wa min gabiilat Banyaamiin Abidaan wileed Gid'uuni.
- ¹²Wa min gabiilat Daan Akhi'aazar wileed Amichadaay.
- ¹³Wa min gabiilat Achiir Fag'iyiil wileed Ukran.
- ¹⁴Wa min gabiilat Gaad Aliyaasaf wileed Da'uwiil.
- ¹⁵Wa min gabiilat Naftaali Akhiira' wileed Inaan.»
- ¹⁶Wa humman dool mumassiliin mujtama' Bani Israa'iil. Wa ayyi waahid cheekh fi gabiiltah wa humman bas kubaaraat hana khuchuum buyuut Bani Israa'iil.
- ¹⁷Wa Muusa wa Haaruun chaalo ma'aahum kulla l-kubaaraat al-azaloohum dool.
- ¹⁸Wa fi nafs al-yoom da ya'ni al-yoom al-awwal hana l-chahar al-taani, humman lammo kulla l-mujtama' wa sajjalo asaame kulla l-rujaal al-umurhum min 20 sana wa foog hasab khuchuum buyuuthum wa aayilaathum.
- ¹⁹Wa khalaas Muusa hasabaahum fi saharat Siinaa' misil Allah amarah beyah.

20-43 Ayyi gabiila min Bani Israa'iil hasabooha hasab khuchuum buyuutha wa aayilaatha wa sajjalo asaame al-rujaal al-umurhum min 20 sana wa foog al-yagdaro le khidmit al-askariye. Wa bado be gabiilat Ra'uubiin bikir Israa'iil wa daahu adadhum. Wa min gabiilat Ra'uubiin hasabo 46 500 raajil. Wa min gabiilat Chim'uun hasabo 59 300 raajil. Wa min gabiilat Gaad hasabo 45 650 raajil. Wa min gabiilat Yahuuza hasabo 74 600 raajil. Wa min gabiilat Yassaakar hasabo 54 400 raajil. Wa min gabiilat Zabuluun hasabo 57 400 raajil. Wa min gabiilat Afraayim wileed Yuusuf hasabo 40 500 raajil. Wa min gabiilat Manassa wileed Yuusuf hasabo 32 200 raajil. Wa min gabiilat Banyaamiin hasabo 35 400 raajil. Wa min gabiilat Daan hasabo 62 700 raajil. Wa min gabiilat Achiir hasabo 41 500 raajil. Wa min gabiilat Naftaali hasabo 53 400 raajil.

44 Wa da adad al-naas al-hasaboohum Muusa wa Haaruun wa l-chuyuukh al-atnaachar al-yimassulu aayilaat Bani Israa'iil.

45 Wa rujaal Bani Israa'iil al-umurhum min 20 sana wa foog al-yagdaro le khidmit al-askariye hasaboohum hasab aayilaathum

46 wa adadhum bigi 603 550 raajil.

47 Wa laakin rujaal gabiilat Laawi ma hasaboohum ma'a l-aakhariin.

48 Achaan Allah gaal le Muusa:

49 «Gabiilat Laawi ma tahsibha wa la tisajjilha ma'a Bani Israa'iil.

50 Kallifhum be kheemat al-ibaada al-foogha al-sanduug al-indah liihaan al-mu'aahada wa kulla mu'iddaatha wa kulla cheyy al-foogha. Humman yichiilu al-kheema di wa kulla mu'iddaatha wa yakhdumu foogha wa yanzulu hawaaleeha.

51 Wa wakit tisiiru, al-Laawiyiin bas yifartuguuha. Wa wakit tanzulu kula, humman bas yabnuuha. Laakin ayyi naadum aakhar kan yigarrib le l-kheema di, waajib yumuut.

52 Khalli Bani Israa'iil yanzulu ayyi waahid fi mu'askarah wa ayyi waahid tihit raaytah fi majmuu'tah al-askariye.

53 Wa laakin al-Laawiyiin khalli yanzulu hawaale kheemat al-ibaada al-foogha al-sanduug al-indah liihaan al-mu'aahada wa yahfadooha. Wa be da, khadabi ma yanzil fi kulla mujtama' Bani Israa'iil.»

54 Wa khalaas, Bani Israa'iil sawwo kulla cheyy misil Allah amar beyah Muusa.

Adad 2

Nizaam askari le Bani Israa'iil

1 Wa Allah hajja le Muusa wa Haaruun wa gaal:

- ²«Ayyi naadum min Bani Israa'iil yanzil ma'a majmuu'at aayiltah tihit raayitha al-askariye. Wa yukhuttu mu'askarhum hawaale kheemat al-ijtimaa' wa muwajjihiin aleeha.
- ³«Wa min jiihat al-sabaah, yabnu mu'askar Yahuuza tihit raayaathum hasab majmuu'aathum al-askariye. Wa cheekhhum Nahchuun wileed Aminadaab.
- ⁴Wa adad askarah 74 600 raajil.
- ⁵Wa jambah tanzil gabiilat Yassaakar wa cheekhha Nataniil wileed Suu'ar.
- ⁶Wa adad askarah 54 400 raajil.
- ⁷Wa battaan tanzil ma'aayah gabiilat Zabuluun wa cheekhha Aliyaab wileed Hiiluun.
- ⁸Wa adad askarah 57 400 raajil.
- ⁹Wa l-majmuu'aat al-askariye al-yikawwunu mu'askar Yahuuza adadhum kulluhum ke 186 400 raajil. Wa humman yamchu awwal naas.
- ¹⁰«Wa min jiihat al-wati, yukhuttu mu'askar Ra'uubiin tihit raayaathum hasab majmuu'aathum al-askariye. Wa cheekhhum Alisuur wileed Chadayuur.
- ¹¹Wa adad askarah 46 500 raajil.
- ¹²Wa jambah tanzil gabiilat Chim'uun wa cheekhha Chalumiyyiil wileed Surichadaay.
- ¹³Wa adad askarah 59 300 raajil.
- ¹⁴Wa battaan tanzil ma'aayah gabiilat Gaad wa cheekhha Aliyaasaf wileed Da'uwiiil.
- ¹⁵Wa adad askarah 45 650 raajil.
- ¹⁶Wa l-majmuu'aat al-askariye al-yikawwunu mu'askar Ra'uubiin adadhum kulluhum ke 151 450 raajil. Wa humman yamchu taani naas.
- ¹⁷«Wa ba'ad da, tamchi kheemat al-ijtimaa' ma'a mu'askar al-Laawiyiin fi ust al-mu'askaraat. Wa ayyi mu'askar yisiir tihit raaytah hasab al-nizaam al-nazal foogah.
- ¹⁸«Wa min jiihat al-kharib, yukhuttu mu'askar Afraayim tihit raayaathum hasab majmuu'aathum al-askariye. Wa cheekhhum Alichama' wileed Amihuud.
- ¹⁹Wa adad askarah 40 500 raajil.
- ²⁰Wa jambah tanzil gabiilat Manassa wa cheekhha Gamaliyyiil wileed Fadahsuur.
- ²¹Wa adad askarah 32 200 raajil.
- ²²Wa battaan tanzil ma'aayah gabiilat Banyaamiin wa cheekhha Abidaan wileed Gid'uuni.
- ²³Wa adad askarah 35 400 raajil.

²⁴Wa l-majmuu'aat al-askariye al-yikawwunu mu'askar Afraayim adadhum kulluhum ke 108 100 raajil. Wa humman yamchu taalit naas.

²⁵«Wa min jiihat al-munchaakh, yukhuttu mu'askar Daan tihit raayaathum hasab majmuu'aathum al-askariye. Wa cheekhum Akhi'aazar wileed Amichadaay.

²⁶Wa adad askarah 62 700 raajil.

²⁷Wa jambah tanzil gabiilat Achiir wa cheekhha Fag'iyiil wileed Ukran.

²⁸Wa adad askarah 41 500 raajil.

²⁹Wa battaan tanzil ma'aayah gabiilat Naftaali wa cheekhha Akhiira' wileed Inaan.

³⁰Wa adad askarah 53 400 raajil.

³¹Wa l-majmuu'aat al-askariye al-yikawwunu mu'askar Daan adadhum kulluhum ke 157 600 raajil. Wa humman yamchu wara tihit raayithum.»

³²Wa khalaas Bani Israa'iil hasaboohum hasab aayilaathum wa majmuu'aathum al-askariye wa adadhum bigi 603 550 raajil.

³³Wa laakin al-Laawiyiin ma hasaboohum ma'a askar Bani Israa'iil. Wa da, misil Allah amar beyah Muusa.

³⁴Wa khalaas Bani Israa'iil sawwo kula cheyy misil Allah amar beyah Muusa. Wa yanzulu tihit raayaathum wa yisiiru hasab khuchuum buyuuthum wa aayilaathum.

Adad 3

Khidmit al-Laawiyiin

¹Di hi zurriiyit Haaruun akhu Muusa fi l-wakit al-hajja foogah Allah le Muusa fi jabal Siinaa'.

²Haaruun indah arba'a awlaad. Al-bikir usmah Nadaab wa waraayah Abiihu wa Ali'aazar wa Itamaar.

³Wa dool awlaad Haaruun al-masahoohum wa darrajoohum rujaal diin.

⁴Laakin Nadaab wa Abiihu maato fi saharat Siinaa' gidzaam Allah. Wa maato achaan humman gaddamo le Allah fi lubb kheemat al-ijtimaa' bakhuur fi naar al-hu ma azan beeha. Wa humman maato wa ma khallo iyaal. Wa akhwaanhum Ali'aazar wa Itamaar kamaan gaa'idiin yakhdumu khidmit rujaal al-diin tihit muraakhabat abuum Haaruun.

⁵Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

⁶«Gaddim naas gabiilat Laawi wa khuttuhum tihit muraakhabat Haaruun raajil al-diin achaan yakhdumu leyah.

⁷Wa yugummu be khidmit al-kheema di wa yaharsu Haaruun wa yahfado kulla l-mujtama' giddaam kheemat al-ijtimaa'.

⁸Wa humman yahfado kulla mu'iddaat kheemat al-ijtimaa' wa yahfado Bani Israa'iil kula wa yakhdumu fi kheemat al-ibaada.

⁹Wa anti al-Laawiyiin le Haaruun wa awlaadah achaan yisaa'uduuhum. Wa humman yabgo misil atiiye al-jaabooha kulla Bani Israa'iil.

¹⁰Wa kallif Haaruun wa awlaadah le yahfado khidmit rujaal al-diin di leehum humman bas. Wa ayyi naadum aakhar kan yisawwi nafsah raajil diin, waajib yumuut.»

¹¹Wa battaan Allah hajja le Muusa wa gaal:

¹²«Daahu ana chilt al-Laawiyiin min kulla Bani Israa'iil fi badal kulla awlaad al-bikir min ammahaathum achaan al-Laawiyiin yabgo hineeyi ana.

¹³Wa kulla awlaad al-bikir hineeyi. Achaan min yoom ana katalt kulla awlaad al-bikir hana l-Masriyiin fi balad Masir, ana khassast kulla awlaad al-bikir fi Israa'iil min al-naas wa min al-bahaayim le yabgo hineeyi ana Allah.»

¹⁴Wa battaan Allah hajja le Muusa fi saharat Siinaa' wa gaal:

¹⁵«Ahsib al-dukuur min zurriiyit Laawi hasab khuchuum buyuuthum wa aayilaathum min wileed chahar wa foog wa alga adadhum.»

¹⁶Wa Muusa hasabaahum hasab kalaam Allah al-hu amarah beyah.

¹⁷Wa daahu iyaal Laawi. Hu jaab Girchuun wa Gahaat wa Maraari.

¹⁸Wa Girchuun jaab khuchuum buyuut Libni wa Chim'i.

¹⁹Wa Gahaat jaab khuchuum buyuut Amraam wa Yishaar wa Habruun wa Uzziyiil.

²⁰Wa Maraari jaab khuchuum buyuut Mahli wa Muuchi. Wa dool kulluhum ke khuchuum al-buyuut wa l-aayilaat al-marago min Laawi.

²¹Wa min Girchuun wileed Laawi marago khuchuum buyuut Libni wa Chim'i. Wa humman bas al-yikawwunu gabiilat Girchuun.

²²Wa hasabo adad al-dukuur min wileed chahar wa foog wa adadhum bigi 7 500. ²³Wa khuchuum buyuut hana gabiilat Girchuun yanzulu wara l-kheema min jiihat al-kharib.

²⁴Wa cheekh gabiilat Girchuun usmah Aliyaasaf wileed Laayiiil.

²⁵Wa fi kheemat al-ijtimaa', zurriiyit Girchuun tahfad kheemat al-ibaada wa khitaaha wa sitaar hana madkhal kheemat al-ijtimaa'

26wa l-sataayir al-muhawwigiin beehum al-fadaay wa sitaar baab al-fadaay al-muhawwige kheemat al-ibaada wa l-madbah wa kulla l-hubaal. Wa gabiilat Girchuun mas'uula min kulla l-khumaam dool.

27Wa min Gahaat wileed Laawi marago khuchuum buyuut Amraam wa Yishaar wa Habruun wa Uzziyiil. Wa humman bas al-yikawwunu gabiilat Gahaat.

28Wa hasabo adad al-dukuur min wileed chahar wa foog wa adadhum bigi 8 300. Wa humman yahfado mu'iddaat al-bakaan al-mukhaddas.

29Wa khuchuum buyuut hana gabiilat Gahaat yanzulu min jiihat al-wati le kheemat al-ibaada.

30Wa cheekh gabiilat Gahaat usmah Alisaafan wileed Uzziyiil.

31Wa humman mas'uuliin min sanduug mu'aahadat Allah wa l-tarabeeza wa l-faanuus wa l-madaabih wa l-mu'iddaat al-mukhassasiin wa l-sitaar al-yidaarig sanduug mu'aahadat Allah. Wa gabiilat Gahaat mas'uula min kulla l-khumaam dool.

32Wa kubaaraat al-Laawiyiin kabiiirhum Ali'aazar wileed Haaruun raajil al-diin. Wa hu mas'uul min al-naas al-yahfado al-bakaan al-mukhaddas.

33Wa min Maraari wileed Laawi marago khuchuum buyuut Mahli wa Muuchi. Wa humman bas al-yikawwunu gabiilat Maraari.

34Wa hasabo adad al-dukuur min wileed chahar wa foog wa adadhum bigi 6 200. **35**Wa cheekh gabiilat Maraari usmah Suriyiil wileed Abihaayil. Wa humman yanzulu min jiihat al-munchaakh le kheemat al-ibaada.

36Wa humman mas'uuliin min khachab al-kheema wa maraadiis wa amadha wa asaasha wa kulla mu'iddaatha. Wa gabiilat Maraari mas'uula min kulla l-khumaam dool.

37Wa battaan induhum mas'uuliye fi l-mu'iddaat al-muhawwigiin beehum al-fadaay misil al-amad wa l-asaas wa l-wutaad wa l-hubaal.

38Wa Muusa wa Haaruun wa awlaadah yanzulu giddaam kheemat al-ijtima' min jiihaat al-sabaah. Wa humman yahfado Bani Israa'iil giddaam al-beet al-mukhaddas. Wa ayyi naadum aakhar kan yigarrib le l-beet da waajib yumuut.

39Wa hasab kalaam Allah, Muusa wa Haaruun hasabo kulla l-Laawiyiin al-dukuur min wileed chahar wa foog hasab khuchuum buyuuthum. Wa adadhum bigi 22 000.

40Wa battaan Allah gaal le Muusa: «Ahsib kulla awlaad al-bikir al-dukuur min Bani Israa'iil al-umurhum min chahar wa foog wa sajjil asaameehum.

41Wa aj'al al-Laawiyiin leyi ana Allah fi badal kulla awlaad al-bikir min Bani Israa'iil. Wa aj'al bahaayim al-Laawiyiin fi badal kulla awlaad al-bikir hana bahaayim Bani Israa'iil.»

⁴²Wa Muusa hasab kulla awlaad al-bikir min Bani Israa'iil misil Allah amarah beyah.

⁴³Wa sajjal asaame kulla awlaad al-bikir al-dukuur al-umurhum min chahar wa foog. Wa adadhum bigi 22 273.

Allah khassas al-Laawiyiin le nafsah

⁴⁴Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

⁴⁵«Aj'al al-Laawiyiin fi badal kulla awlaad al-bikir min Bani Israa'iil wa bahaayim al-Laawiyiin fi badal bahaayimhum. Wa l-Laawiyiin yabgo hineeyi ana Allah.

⁴⁶Wa laakin awlaad al-bikir min Bani Israa'iil adadhum bigi 273 ziyaada min adad al-Laawiyiin. Wa l-naas al-ziyaada dool waajib tafdoohum.

⁴⁷Wa le fadayaanhum, tichiil 5 hajar fudda le ayyi waahid. Wa hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas, ayyi hajar fudda yawzin 12 giraam.

⁴⁸Wa l-fudda al-yafdo beeha al-naas al-ziyaada di, antiiha le Haaruun wa awlaadah.»

⁴⁹Wa Muusa lamma fuddit al-fadayaan hana l-naas al-adadhum ziyaada min adad al-Laawiyiin.

⁵⁰Wa Muusa chaal min awlaad al-bikir hana Bani Israa'iil 1 365 hajar fudda hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas.

⁵¹Wa Muusa anta fuddit al-fadayaan di le Haaruun wa awlaadah misil Allah amarah beyah.

Adad 4

Khidmit gabiilat Gahaat

¹Wa Allah hajja le Muusa wa Haaruun wa gaal:

²«Min zurriiyit Laawi, ahsib zurriiyit Gahaat hasab khuchuum buyuuthum wa aayilaathum.

³Wa sajjil kulla l-rujaal al-umurhum min 30 le

⁵⁰ sana le yakhdumu fi kheemat al-ijtimaa'.

⁴«Daahu khidmit zurriiyit Gahaat fi kheemat al-ijtimaa'. Humman mas'uuliin fi l-bakaan al-mukhaddas marra waahid.

⁵Wa wakit yidooru yisiiru, Haaruun wa awlaadah yifartugu al-sitaar al-yidaarig al-sanduug al-foogah liihaan al-mu'aahada wa yikhattuuh beyah.

⁶Wa yiliffuuh be farwit ijil al-bahar. Wa ba'ad da, kulla ke yiliffuuh be gumaach zahri wa yidissu leyah iseeyah al-yichiiluuh beehum.

⁷«Wa l-tarabeeza hana l-khubza al-mukhaddasa, yafurchu foogha gumaach zahri. Wa be foog le l-tarabeeza di, yukhuttu al-sufar wa l-kharaariif wa l-kiisaan wa l-abaariig

al-yigaddumuuh fooghum hadiiyat al-charaab. Wa l-khubza al-daayme kula tukuun gaa'ide foog al-tarabeeza di.

⁸Wa yikhattu al-tarabeeza wa kulla l-khumaam al-foogha be gumaach ahmar. Wa ba'ad da, yiliffuuha be farwit ijil al-bahar wa yidissu leeha iseeyha al-yichiiluha beehum.

⁹«Wa yichiilu khita min gumaach zahri wa yikhattu beyah al-faanuus wa tiyeesaat le l-naar al-murassas foogah wa kalaaliibah wa taffaayaatah wa kulla mawaa'iin al-dihin al-yista'maloohum fi khidmit al-faanuus.

¹⁰Wa l-faanuus wa kulla mu'iddaatah yiliffuuh be farwit ijil al-bahar wa ba'ad da, yukhuttuuh fi l-cheyy al-yanguluuh beyah.

¹¹«Wa yikhattu mukhbar al-bakhuur hana l-dahab be gumaach zahri wa yiliffuuh be farwit ijil al-bahar wa ba'ad da, yidissu leyah iseeyah al-yichiiluuh beehum.

¹²Wa yichiilu kulla mu'iddaat al-ibaada al-yakhdumu beehum fi l-bakaan al-mukhaddas wa yikhattuuhum be gumaach zahri wa yiliffuuhum be farwit ijil al-bahar wa ba'ad da, yukhuttuuhum fi l-cheyy al-yanguluuhum beyah.

¹³«Wa yukhummu al-rumaad min al-madbah wa yafurchu foogah gumaach garadi.

¹⁴Wa yichiilu kulla l-mu'iddaat al-yakhdumu beehum wa yukhuttuuhum foogah misil khammaamaat al-naar wa l-hadaayid al-yisillu beehum al-laham wa l-feelaat wa l-kiisaan. Wa l-madbah wa kulla mu'iddaatah yiliffuuh be farwit ijil al-bahar wa ba'ad da, yidissu leyah iseeyah al-yichiiluuh beehum.

¹⁵«Wa wakit Haaruun wa awlaadah yikammulu min damdimiin al-bakaan al-mukhaddas wa kulla l-mu'iddaat al-mukhassasiin. Wa wakit yugummu min al-mu'askar zurriiyit Gahaat yaju yichiilu al-khumaam dool. Laakin ma yilammusu minhum cheyy ahaan da yijiib leehum al-moot. Wa da bas al-kallafo beyah zurriiyit Gahaat min kheemat al-ijtimaa'.

¹⁶Wa Ali'aazar wileed Haaruun raajil al-diin mukallaf be dihin al-faanuus wa l-bakhuur al-mu'attar wa l-hadiiye al-daayme wa dihin al-masahaan. Wa hu indah mas'uuliye fi kulla kheemat al-ibaada wa fi kulla cheyy al-gaa'id fi lubbaha wa fi l-bakaan al-mukhaddas wa kulla mu'iddaatah.»

¹⁷Wa battaan Allah hajja le Muusa wa Haaruun wa gaal:

¹⁸«Ma tikhallu khuchuum buyuut Gahaat yingat'u min ust al-Laawiyiin.

¹⁹Wa khalli Haaruun wa awlaadah yadkhulu wa yikallufu ayyi waahid min zurriiyit Gahaat be khidimtah wa be himlah al-yangulah. Wa be da, humman ma yumuutu wakit yangulu al-mu'iddaat al-mukhaddasiin marra waahid.

²⁰Wa ma waajib yadkhulu yichiifu al-mu'iddaat al-mukhaddasiin hatta le mudda gisayre kula ahaan da yijiib leehum al-moot.»

Khidmit gabiilat Girchuun

21 Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

22 «Ahsib zurriiyit Girchuun hasab aayilaathum wa khuchuum buyuuthum.

23 Wa sajjil kulla l-rujaal al-umurhum min 30 le

50 sana le yugummu wa yakhdumu fi kheemat al-ijtimaa’.

24 «Daahu khidmit khuchuum buyuut Girchuun. Humman yakhdumu wa yangulu.

25 Yangulu sataayir kheemat al-ibaada wa kheemat al-ijtimaa’ wa l-khita al-be foog leeha wa l-khita al-min farwit ijil al-bahar wa sitaar hana madkhal kheemat al-ijtimaa’.

26 Wa battaan yangulu sataayir al-fadaay al-muhawwige kheemat al-ibaada wa l-madbah wa l-sitaar hana khachum baab al-fadaay wa l-hubaal wa kulla l-mu’iddaat al-wajib leehum le yisawwu khidmithum.

27 «Wa be amur min Haaruun wa awlaadah, zurriiyit Girchuun yisawwu kulla khidmithum hana l-nagiliin. Wa humman bas al-yikallufu zurriiyit Girchuun be l-khumaam al-yahfadooh wa l-yanguluuh.

28 Wa di khidmit khuchuum buyuut Girchuun humman yakhdumu wa yahfado kheemat al-ijtimaa’ tihit muraakhabat Itamaar wileed Haaruun raajil al-diin.»

Khidmit gabiilat Maraari

29 Wa battaan Allah gaal le Muusa: «Ahsib zurriiyit Maraari hasab khuchuum buyuuthum wa aayilaathum.

30 Wa sajjil kulla l-rujaal al-umurhum min 30 le

50 sana le yakhdumu fi kheemat al-ijtimaa’.

31 Daahu kulla khidmithum fi kheemat al-ijtimaa’ wa l-mu’iddaat al-yahfadoohum wa yanguluuhum. Humman yangulu khachab al-kheema wa maraadiisha wa amadha wa asaasha

32 wa l-amad al-muhawwigiin beehum al-fadaay wa l-asaas wa l-wutaad wa l-hubaal wa kulla l-mu’iddaat al-wajib leehum le yisawwu khidmithum. Ayyi waahid yinaaduuh be usmah wa yikallufuuh be l-mu’iddaat al-yahfadhun wa l-yangulhum.

33 Wa di khidmit khuchuum buyuut Maraari fi kheemat al-ijtimaa’ tihit muraakhabat Itamaar wileed Haaruun raajil al-diin.»

Adad zurriiyit Laawi

34 Wa Muusa wa Haaruun wa chuyuukh al-mujtama’ hasabo zurriiyit Gahaat hasab khuchuum buyuuthum wa aayilaathum.

35 Wa sajjalo kulla l-rujaal al-umurhum min 30 le

⁵⁰ sana al-yagdaru yakhdumu fi kheemat al-ijtimaa’.

³⁶Wa fi khuchuum al-buyuut dool adad al-rujaal bigi 2 750 raajil.

³⁷Wa da adad al-rujaal min khuchuum buyuut Gahaat al-gaa’idiin yakhdumu fi kheemat al-ijtimaa’. Wa khalaas Muusa wa Haaruun hasaboohum hasab kalaam Allah le Muusa.

³⁸Wa hasabo zurriiyit Girchuun hasab khuchuum buyuuthum wa aayilaathum.

³⁹Wa sajjalo kulla l-rujaal al-umurhum min 30 le

⁵⁰ sana al-yagdaru yakhdumu fi kheemat al-ijtimaa’.

⁴⁰Wa fi khuchuum al-buyuut wa l-aayilaat dool adad al-rujaal bigi 2 630 raajil.

⁴¹Wa da adad al-rujaal min khuchuum buyuut Girchuun al-gaa’idiin yakhdumu fi kheemat al-ijtimaa’. Wa khalaas Muusa wa Haaruun hasaboohum hasab kalaam Allah.

⁴²Wa hasabo zurriiyit Maraari hasab khuchuum buyuuthum wa aayilaathum.

⁴³Wa sajjalo kulla l-rujaal al-umurhum min 30 le

⁵⁰ sana al-yagdaru yakhdumu fi kheemat al-ijtimaa’.

⁴⁴Wa fi khuchuum al-buyuut dool adad al-rujaal bigi 3 200. ⁴⁵Wa da adad al-rujaal min khuchuum buyuut Maraari. Wa khalaas Muusa wa Haaruun hasaboohum hasab kalaam Allah le Muusa.

⁴⁶Wa khalaas Muusa wa Haaruun wa chuyuukh Bani Israa’iil hasabo kulla l-Laawiyiin hasab khuchuum buyuuthum wa aayilaathum.

⁴⁷Wa sajjalo kulla l-rujaal al-umurhum min 30 le

⁵⁰ sana al-yagdaru yakhdumu fi kheemat al-ijtimaa’ wa yanguluuha.

⁴⁸Wa l-rujaal dool adadhun be l-jumla bigi 8 580. ⁴⁹Wa hasab amur Allah, Muusa hasabaahum wa anta le ayyi raajil khidimtah wa himlah al-yangulah wa mas’uuliytah misil Allah amarah beyah.

Adad 5

Taridiin al-naas al-ma taahiriin

¹Allah hajja le Muusa wa gaal:

²«Aamur Bani Israa’iil yaturdu min al-fariig ayyi naadum al-indah marad al-jismi aw bajal aw nijis be sabab hu limis janaaza.

³Kan awiin walla rujaal kula yaturduuhum barra min al-fariig achaan ma yinajjusu al-fariig al-ana gaa’id foogah fi usuthum.»

⁴Wa Bani Israa'iil tabbago kulla l-kalaam al-Allah gaalah le Muusa wa tarado al-naas al-ma taahiriin barra min al-fariig.

Gaanuun al-sirge

⁵Wa battaan Allah hajja le Muusa wa gaal:

⁶«Gul le Bani Israa'iil ayyi raajil walla mara kan sawwa zanib min kulla l-zunuub al-yisawwiihum Bani Adam, hu isi Allah. Wa be da, hu yabga khaati.

⁷Khalli yi'tarif be zanbah al-hu sawwaah wa yigabbil al-cheyy al-hu saragah wa yiziid foogah al-khumus hana tamanah wa yantiuh le l-naadum al-hu khiti foogah.

⁸Wa kan al-naadum da maat wa ma indah wariis le yigabbulu leyyah al-cheyy al-sirgooh, khalaas al-cheyy da yantuuh le Allah ya'ni yantuuh le raajil al-diin. Wa da bala kabich al-kaffaara al-waajib hu yijiibah le yikaffir beyah zanbah.

⁹«Wa kulla l-hadaaya al-mukhaddasiin al-yijiibuuhum Bani Israa'iil le raajil al-diin, hu indah foogum hagg.

¹⁰Wa ayyi naadum kan yijiib hadiye mukhaddasa le raajil al-diin, al-hadiye di tabga hint raajil al-diin.»

Gaanuun tuhmat al-mara be l-zina

¹¹Wa battaan Allah hajja le Muusa wa gaal:

¹²«Hajji le Bani Israa'iil wa gul leehum, masalan, mara khaalafat raajilha wa khaanatah

¹³wa ragadat ma'a raajil aakhar wa najjasat nafisha be achiir. Wa raajilha ma indah khabar wa naadum aakhar chahad foogha walla karabaaha kula ma fiuh.

¹⁴Kan raajil al-mara di nandal wa chakka foogha, kan hi najjasat nafisha walla ma najjasat nafisha kula,

¹⁵khalli raajilha yiwaddiha gidzaam raajil al-diin. Wa yiwaddi ma'aayah hadiye kooro hana dagiig gameh abyad. Wa l-hadiye di, ma yusubb foogha dihin walla yusubb foogha rihe achain di hadiye hint khiira wa hadiye hint zikra al-yizzakkaro beeha al-khata.

¹⁶Wa raajil al-diin yichiil al-mara di wa yiwaggifha gidzaam Allah.

¹⁷Wa yichiil al-almi al-mukhaddas le Allah wa yusubbah fi maa'uun hana tiine wa yukhumm turaab min lubb kheemat al-ibaada wa yikhalbitah ma'a l-almi da.

¹⁸Wa ba'ad waggafaaha gidzaam Allah, hu yakchif raasha wa yantiuha fi iideenah hadiyat al-zikra ya'ni hadiyat al-khiira. Wa raajil al-diin kamaan yichiil fi iidah al-almi al-murr al-yijiib al-la'ana al-hu jahhazah.

19«Wa khalaas, raajil al-diin yihallif al-mara wa yuguul: «Kan inti bariye ma ragadi ma'a raajil aakhar wa ma khaalafati raajilki wa ma najjasti nafiski, al-almi al-murr al-yijiib al-la'ana da, ma yisawwi leeki cheyy!

20Wa laakin kan khaalafati raajilki wa khuntiih wa najjasti nafiski wa dasseeti raajil aakhar wara raajilki kamaan, al-haliife talhagki!»

21«Wa khalaas, raajil al-diin yihallifha be haliifit al-la'ana wa yuguul: «Allah yaj'alki mal'uuna wa hallaafa fi usut ahalki. Wa yaj'alki aagre wa yanfukh batunki.

22Wa khalli al-almi al-yijiib al-la'ana da yadkhul fi batunki wa yanfukhha wa be da, tabge aagre.» Wa hi tuguul: «Aamiin! Aamiin!»

23«Wa raajil al-diin yaktib kalimaat al-la'ana di wa yakhsilhum fi l-almi al-murr.

24Wa yanti al-almi al-murr al-yijiib al-la'ana le l-mara achaan yijiib foogha al-la'ana wa maraarit al-dunya.

25Wa raajil al-diin yichiil min al-mara hadiiyat al-khiira wa yarfa'ha giddaam Allah wa yigaddimha fi l-madbah.

26Wa yamla iidah min dagiig al-hadiiye wa da yimassil kulla l-hadiiye di. Wa hu yiharrigah fi l-madbah. Wa be da, Allah yazkurah. Wa ba'ad da, yazgi al-mara al-almi da.

27Wa ba'ad hu zagaaha al-almi khalaas, daahu al-cheyy al-yukuun leeha kan hi najjasat nafisha wa khaanat raajilha. Al-almi al-yijiib al-la'ana yidakhkil foogha al-murr wa yanfukh batunha wa be da, hi tabga aagre. Wa tabga mara mal'uuna fi usut ahalha.

28Wa laakin kan hi ma najjasat nafisha wa hi mara taahire khalaas hi bariye wa talda wa tijiib iyaal.

29«Wa da gaanuun al-khiira al-bukhuss al-mara al-tikhaalif raajilha wa tukhuunah wa tinajjis nafisha.

30Aw al-gaanuun da bukhus al-raajil al-yinandil wa yuchukk fi martah. Wa be da, hu yagdar yiwaggifha giddaam Allah wa raajil al-diin yitabbig foogha al-gaanuun da.

31Wa khalaas al-raajil yukuun bari min al-khata wa l-mara kamaan tilhammal khataaha da.»

Adad 6

Al-naadum al-yikhassis nafsah le Allah

1Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

2«Hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum al-kalaam da. Ayyi raajil aw mara kan yi'aahid Allah be nazir achaan yikhassis nafsah leyah,

³al-naadum da ma yachrab khamar hana inab wa la ayyi charaab al-bisakkir. Wa ma yachrab charaab haamud hana inab wa la charaab haamud hana ayyi charaab al-bisakkir wa la yachrab asiir hana inab wa la yaakul inab layyin wa la yaabis.

⁴Wa fi kulla ayyaam nazrah, al-naadum da abadan ma yaakul akil maarig min iyaal chadarat al-inab hatta min gichirhum wa la iyaalhum al-daakhal kula.

⁵«Wa fi kulla ayyaam nazrah, al-naadum da ma yizayyin raasah. Wa wakıt yikhassis nafsa le Allah, waajib yikhalli suuf raasah yiziid lahadı yitimm ayyaam nazrah.

⁶Wa fi kulla ayyaam nazrah le Allah, al-naadum da abadan ma yamchi fi bakaan naadum mayyit.

⁷Hatta kan al-mayyit da abuu aw ammah aw akhuu aw akhtah kula, hu ma yinajjis beyah nafsa. Achaan al-cha'ar al-gaa'id fi raasah da yiwassif nazrah ma'a l-Rabb.

⁸Wa fi kulla ayyaam nazrah, hu yabga khaass le Allah.

⁹«Wa kan faj'atan naadum maat jambah, hu yinnajjas wa nazrah kula. Wa yittahhar fi l-yoom al-saabi' wa fi l-yoom da bas, yizayyin raasah.

¹⁰Wa fi l-yoom al-taamin, yijiib gimri itneen aw furuukh hamaam itneen le raajil al-diin fi madkhal kheemat al-ijtimaa'.

¹¹Wa raajil al-diin yigaddim al-waahid dahiiye le kaffaarat al-zanib wa l-aakhar dahiiye muharraga. Wa da yabga kaffaara le l-zanib al-hu sawwaah be sabab al-mayyit wa fi nafs al-yoom hu battaan yikhassis raasah.

¹²Wa yikhassis nafsa min jadiid le Allah lahadı yitimm nazrah. Wa yijiib kharuuf wald sana wa yigaddimah dahiiye le kaffaarat al-khata. Wa l-ayyaam al-faato ma yahsibhum achaan nazrah al-awwal da annajjas khalaas.

¹³«Wa daahu gaanuun al-nazir. Wakıt al-naadum da yitimm nazrah, yiwadduuh fi madkhal kheemat al-ijtimaa'.

¹⁴Wa yiwaddi ma'aayah hadiiye le Allah. Wa l-hadiiye di, mukawwana min kharuuf wald sana al-ma indah ayyi eeb le yigaddimah dahiiye muharraga wa khanamaay bitt sana al-ma indaha ayyi eeb le yigaddimha hadiiye le kaffaarat al-zanib wa kabich al-ma indah ayyi eeb le yigaddimah dahiiyat salaama

¹⁵wa guffa al-indaha ka'ak al-sawwooh be dajiig bala tawwaara mukhalbat be dihin wa kisaar mamsuuh be dihin wa hadaaya aakhariin al-waahid hana dajiig wa l-aakhar hana charaab.

¹⁶Wa raajil al-diin yiwaddi kulla l-hadaaya dool giddaam Allah wa yigaddimhum dahiiye le kaffaarat al-zanib wa dahiiye muharraga.

¹⁷Wa l-kabich hu yigaddimah le Allah dahiiyat al-salaama ma'a l-guffa al-indaha ka'ak bala tawwaara. Wa battaan raajil al-diin yigaddim hadiiye hana dajiig wa hadiiye hana charaab.

18«Wa l-naadum al-sawwa al-nazir yizayyin raasah fi madkhal kheemat al-ijtimaa' wa yichiil cha'ar raasah wa yazgulah fi l-naar wakit hi gaa'ide tinajjid dahiiyat al-salaama.

19Wa raajil al-diin yichiil al-gaayme al-giddaamiye hana l-kabich wakit tanjad wa yichiil min al-guffa ka'akaay bala tawwaara wa yichiil kisaaraay wa yukhuttuhum fi iideen al-naadum al-sawwa al-nazir ba'ad zayyan raasah.

20Wa raajil al-diin yarfa' al-hadaaya dool giddaam Allah. Wa da yabga hagg mukhaddas le raajil al-diin yiziidah fi l-hadiiye al-marfuu'a hana l-zoor wa l-gaayme al-warraaniye al-waajib leyah. Wa ba'ad da, al-naadum al-sawwa al-nazir yagdar yachrab khamar misil awwal.

21«Wa khalaas da gaanuun al-naadum al-yi'aahid Allah be nazir. Hu yigaddim al-hadiiye le Allah misil hu gaalah fi nazrah wa kan yiziid aleeha cheyy aakhar kula ma muchkila. Laakin hu yisawwiih hasab mu'aahadatah al-hu sawwaaha wa hasab gaanuun al-nazir.»

Allah anta kalimaat al-baraka

22Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

23«Hajji le Haaruun wa awlaadah wa guul leehum kan yibaaruku Bani Israa'iil, khalli yuguulu misil da:

24«Allah yibaarikku wa yahfadku.

25Allah yiwajjih aleeku nuur wijhah wa yarhamku.

26Allah yarda beeku wa yantiiku al-salaam.»

27Wa l-kalimaat dool yisabbutu usmi fi Bani Israa'iil wa ana nibaarikhum.»

Adad 7

Al-chuyuukh jaabo hadaayaahum

1Wa wakit Muusa kammal min bani kheemat al-ibaada, masahaaha wa khassasaaha hi wa kulla mu'iddaatha. Wa l-madbah wa kulla mu'iddaatah kula masahah wa khassasah.

2Wa khalaas, chuyuukh Bani Israa'iil gaddamo hadaaya. Wa humman bas al-chuyuukh hana l-aayilaat wa l-gabaayil al-gammo be l-hasaaba.

3Wa humman lammo hadaayaahum sawa wa gaddamoohum le Allah. Wa jaabo sitte kaarro mukhattayiin wa 12 toor ya'ni kulli chuyuukh itneen jaabo kaarro waahid wa ayyi waahid jaab toor. Wa humman jaaboohum giddaam kheemat al-ibaada.

4Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

⁵«Akhabal al-hadaaya al-jaaboohum leek wa asta'malhum le nagiliin kheemat al-ijtimaa'. Antiihum le iyaal Laawi. Ayyi waahid antiih hasab al-cheyy al-waajib leyah fi khidimtah.»

⁶Muusa chaal minhum al-kaarrooyaat wa l-tiiraan wa antaahum le iyaal Laawi.

⁷Hu anta itneen kaarro wa arba'a tiiraan le zurriiyit Girchuun hasab al-cheyy al-waajib leehum fi khidmithum.

⁸Wa l-arba'a kaarro wa l-tamaane tiiraan al-faddalo, antaahum le zurriiyit Maraari hasab al-cheyy al-waajib leehum fi khidmithum tihit muraakhabat Itamaar wileed Haaruun raajil al-diin.

⁹Wa laakin ma anta cheyy le zurriiyit Gahaat achaan humman khidmithum yangulu al-mu'iddaat al-mukhaddasiin fi kataafeehum.

Hadaaya le yaftaho al-madbah

¹⁰Wa yoom masaho al-madbah le yaftahoo, al-chuyuukh gaddamo hadaaya. Wa humman jaabo hadaayaahum giddaam al-madbah.

¹¹Wa Allah gaal le Muusa: «Khalli ayyi cheekh yaji fi yoom waahid yigaddim hadiiytah le fatihiin al-madbah. Wa misil da, al-waahid yaji ba'ad al-aakhar.»

¹²Wa fi l-yoom al-awwal, Nahchuun wileed Aminadaab cheekh gabiilat Yahuuza ja gaddam hadiiytah.

¹³Wa fi l-hadiiye di, fi sufra hana fudda wazinha 50 hajar wa kaas hana fudda al-yawzin 30 hajar wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa l-mawaa'iin al-itneen dool maloohum dagiig mukhalbat be dihin wa gaddamoohum hadiye.

¹⁴Wa fi battaan taasa sakhayre hana dahab al-tawzin 14 jineeh wa siisi malaane bakhuur.

¹⁵Wa fi toor wa kabich wa kharuuf wald sana le l-dahiye al-muharraga

¹⁶wa tees dahiye le kaffaarat al-zanib.

¹⁷Wa le dahiyat al-salaama kamaan fi tiiraan itneen wa khamsa kabich wa khamsa tees wa khamsa kharuuf ayyi waahid wald sana. Wa di l-hadiiye al-gaddamaaha Nahchuun wileed Aminadaab.

¹⁸Wa fi l-yoom al-taani, Nataniil wileed Suu'ar cheekh gabiilat Yassaakar ja gaddam hadiiytah.

¹⁹Wa fi l-hadiiye di fi sufra hana fudda wazinha 50 hajar wa kaas hana fudda al-yawzin 30 hajar wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa l-mawaa'iin al-itneen dool maloohum dagiig mukhalbat be dihin wa gaddamoohum hadiye.

20Wa fi l-hadiiye di fi battaan taasa sakhayre hana dahab al-tawzin 14 jineeh wa siisi malaane bakhuur.

21Wa fi toor wa kabich wa kharuuf wald sana le l-dahiiye al-muharraga

22wa tees dahiiye le kaffaarat al-zanib.

23Wa le dahiiyat al-salaama kamaan fi tiiraan itneen wa khamsa kabich wa khamsa tees wa khamsa kharuuf ayyi waahid wald sana. Wa di l-hadiiye al-gaddamaaha Nataniil wileed Suu'ar.

24Wa fi l-yoom al-taalit, Aliyaab wileed Hiiluun cheekh gabiilat Zabuluun ja gaddam hadiiytah.

25Wa fi l-hadiiye di fi sufra hana fudda wazinha 50 hajar wa kaas hana fudda al-yawzin 30 hajar wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa l-mawaa'iin al-itneen dool maloohum dagiig mukhalbat be dihin wa gaddamoohum hadiiye.

26Wa fi l-hadiiye di fi battaan taasa sakhayre hana dahab al-tawzin 14 jineeh wa siisi malaane bakhuur.

27Wa fi toor wa kabich wa kharuuf wald sana le l-dahiiye al-muharraga

28wa tees dahiiye le kaffaarat al-zanib.

29Wa le dahiiyat al-salaama kamaan fi tiiraan itneen wa khamsa kabich wa khamsa tees wa khamsa kharuuf ayyi waahid wald sana. Wa di l-hadiiye al-gaddamaaha Aliyaab wileed Hiiluun.

30Wa fi l-yoom al-raabi', Alisuur wileed Chadayuur cheekh gabiilat Ra'uubiin ja gaddam hadiiytah.

31Wa fi l-hadiiye di fi sufra hana fudda wazinha 50 hajar wa kaas hana fudda al-yawzin 30 hajar wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa l-mawaa'iin al-itneen dool maloohum dagiig mukhalbat be dihin wa gaddamoohum hadiiye.

32Wa fi l-hadiiye di fi battaan taasa sakhayre hana dahab al-tawzin 14 jineeh wa siisi malaane bakhuur.

33Wa fi toor wa kabich wa kharuuf wald sana le l-dahiiye al-muharraga

34wa tees dahiiye le kaffaarat al-zanib.

35Wa le dahiiyat al-salaama kamaan fi tiiraan itneen wa khamsa kabich wa khamsa tees wa khamsa kharuuf ayyi waahid wald sana. Wa di l-hadiiye al-gaddamaaha Alisuur wileed Chadayuur.

36Wa fi l-yoom al-khaamis, Chalumiyyil wileed Surichadaay cheekh gabiilat Chim'uun ja gaddam hadiiytah.

37 Wa fi l-hadiiye di fi sufra hana fudda wazinha 50 hajar wa kaas hana fudda al-yawzin 30 hajar wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa l-mawaa'iin al-itneen dool maloohum dagiig mukhalbat be dihin wa gaddamoohum hadiye.

38 Wa fi l-hadiiye di fi battaan taasa sakhayre hana dahab al-tawzin 14 jineeh wa siisi malaane bakhuur.

39 Wa fi toor wa kabich wa kharuuf wald sana le l-dahiye al-muharraga

40 wa tees dahiye le kaffaarat al-zanib.

41 Wa le dahiyat al-salaama kamaan fi tiiraan itneen wa khamsa kabich wa khamsa tees wa khamsa kharuuf ayyi waahid wald sana. Wa di l-hadiiye al-gaddamaaha Chalumiil wileed Surichadaay.

42 Wa fi l-yoom al-saadis, Aliyaasaf wileed Da'uwil cheekh gabiilat Gaad ja gaddam hadiyyah.

43 Wa fi l-hadiiye di fi sufra hana fudda wazinha 50 hajar wa kaas hana fudda al-yawzin 30 hajar wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa l-mawaa'iin al-itneen dool maloohum dagiig mukhalbat be dihin wa gaddamoohum hadiye.

44 Wa fi l-hadiiye di fi battaan taasa sakhayre hana dahab al-tawzin 14 jineeh wa siisi malaane bakhuur.

45 Wa fi toor wa kabich wa kharuuf wald sana le l-dahiye al-muharraga

46 wa tees dahiye le kaffaarat al-zanib.

47 Wa le dahiyat al-salaama kamaan fi tiiraan itneen wa khamsa kabich wa khamsa tees wa khamsa kharuuf ayyi waahid wald sana. Wa di l-hadiiye al-gaddamaaha Aliyaasaf wileed Da'uwil.

48 Wa fi l-yoom al-saabi', Alichama' wileed Amihuud cheekh gabiilat Afraayim ja gaddam hadiyyah.

49 Wa fi l-hadiiye di fi sufra hana fudda wazinha 50 hajar wa kaas hana fudda al-yawzin 30 hajar wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa l-mawaa'iin al-itneen dool maloohum dagiig mukhalbat be dihin wa gaddamoohum hadiye.

50 Wa fi l-hadiiye di fi battaan taasa sakhayre hana dahab al-tawzin 14 jineeh wa siisi malaane bakhuur.

51 Wa fi toor wa kabich wa kharuuf wald sana le l-dahiye al-muharraga

52 wa tees dahiye le kaffaarat al-zanib.

53 Wa le dahiiyat al-salaama kamaan fi tiiraan itneen wa khamisa kabich wa khamisa tees wa khamisa kharuuf ayyi waahid wald sana. Wa di l-hadiiye al-gaddamaaha Alichama' wileed Amihuud.

54 Wa fi l-yoom al-taamin, Gamaliyiil wileed Fadahsuur cheekh gabiilat Manassa ja gaddam hadiiytah.

55 Wa fi l-hadiiye di fi sufra hana fudda wazinha 50 hajar wa kaas hana fudda al-yawzin 30 hajar wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa l-mawaa'iin al-itneen dool maloohum dagiig mukhalbat be dihin wa gaddamoohum hadiye.

56 Wa fi l-hadiiye di fi battaan taasa sakhayre hana dahab al-tawzin 14 jineeh wa siisi malaane bakhuur.

57 Wa fi toor wa kabich wa kharuuf wald sana le l-dahiiye al-muharraga

58 wa tees dahiiye le kaffaarat al-zanib.

59 Wa le dahiiyat al-salaama kamaan fi tiiraan itneen wa khamisa kabich wa khamisa tees wa khamisa kharuuf ayyi waahid wald sana. Wa di l-hadiiye al-gaddamaaha Gamaliyiil wileed Fadahsuur.

60 Wa fi l-yoom al-taasi', Abidaan wileed Gid'uuni cheekh gabiilat Banyaamiin ja gaddam hadiiytah.

61 Wa fi l-hadiiye di fi sufra hana fudda wazinha 50 hajar wa kaas hana fudda al-yawzin 30 hajar wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa l-mawaa'iin al-itneen dool maloohum dagiig mukhalbat be dihin wa gaddamoohum hadiye.

62 Wa fi l-hadiiye di fi battaan taasa sakhayre hana dahab al-tawzin 14 jineeh wa siisi malaane bakhuur.

63 Wa fi toor wa kabich wa kharuuf wald sana le l-dahiiye al-muharraga

64 wa tees dahiiye le kaffaarat al-zanib.

65 Wa le dahiiyat al-salaama kamaan fi tiiraan itneen wa khamisa kabich wa khamisa tees wa khamisa kharuuf ayyi waahid wald sana. Wa di l-hadiiye al-gaddamaaha Abidaan wileed Gid'uuni.

66 Wa fi l-yoom al-aachir, Akhi'aazar wileed Amichadaay cheekh gabiilat Daan ja gaddam hadiiytah.

67 Wa fi l-hadiiye di fi sufra hana fudda wazinha 50 hajar wa kaas hana fudda al-yawzin 30 hajar wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa l-mawaa'iin al-itneen dool maloohum dagiig mukhalbat be dihin wa gaddamoohum hadiye.

68Wa fi l-hadiiye di fi battaan taasa sakhayre hana dahab al-tawzin 14 jineeh wa siisi malaane bakhuur.

69Wa fi toor wa kabich wa kharuuf wald sana le l-dahiiye al-muharraga

70wa tees dahiiye le kaffaarat al-zanib.

71Wa le dahiiyat al-salaama kamaan fi tiiraan itneen wa khamsa kabich wa khamsa tees wa khamsa kharuuf ayyi waahid wald sana. Wa di l-hadiiye al-gaddamaaha Akhi'aazar wileed Amichadaay.

72Wa fi yoom 11, Fag'iyiil wileed Ukran cheekh gabiilat Achiir ja gaddam hadiiytah.

73Wa fi l-hadiiye di fi sufra hana fudda wazinha 50 hajar wa kaas hana fudda al-yawzin 30 hajar wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa l-mawaa'iin al-itneen dool maloohum dagiig mukhalbat be dihin wa gaddamoohum hadiiye.

74Wa fi l-hadiiye di fi battaan taasa sakhayre hana dahab al-tawzin 14 jineeh wa siisi malaane bakhuur.

75Wa fi toor wa kabich wa kharuuf wald sana le l-dahiiye al-muharraga

76wa tees dahiiye le kaffaarat al-zanib.

77Wa le dahiiyat al-salaama kamaan fi tiiraan itneen wa khamsa kabich wa khamsa tees wa khamsa kharuuf ayyi waahid wald sana. Wa di l-hadiiye al-gaddamaaha Fag'iyiil wileed Ukran.

78Wa fi yoom 12, Akhiira' wileed Inaan cheekh gabiilat Naftaali ja gaddam hadiiytah.

79Wa fi l-hadiiye di fi sufra hana fudda wazinha 50 hajar wa kaas hana fudda al-yawzin 30 hajar wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa l-mawaa'iin al-itneen dool maloohum dagiig mukhalbat be dihin wa gaddamoohum hadiiye.

80Wa fi l-hadiiye di fi battaan taasa sakhayre hana dahab al-tawzin 14 jineeh wa siisi malaane bakhuur.

81Wa fi toor wa kabich wa kharuuf wald sana le l-dahiiye al-muharraga

82wa tees dahiiye le kaffaarat al-zanib.

83Wa le dahiiyat al-salaama kamaan fi tiiraan itneen wa khamsa kabich wa khamsa tees wa khamsa kharuuf ayyi waahid wald sana. Wa di l-hadiiye al-gaddamaaha Akhiira' wileed Inaan.

84Wa dool al-hadaaya al-jaaboohum chuyuukh Bani Israa'iil wakit masaho al-madbah wa fatahooh. Humman jaabo 12 sufra hana fudda wa 12 kaas hana fudda wa 12 taasa sakhayre hana dahab.

85 Wa ayyi sufra hana fudda wazinha 50 hajar wa ayyi kaas hana fudda waznah 30 hajar wa kulla mawaa'iin al-fudda dool wazinhum 985 hajar wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas.

86 Wa l-atnaachar taasa sakhayre hana dahab malaane bakhuur ayyi waahide tawzin 14 jineeh wa siisi. Wa l-taasaat al-sukhaar hana l-dahab dool kulluhum ke yawzunu 174 jineeh wa da hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas.

87 Wa be l-jumla jaabo le l-dahaaya al-muharragiin 12 toor wa 12 kabich wa 12 kharuuf ayyi waahid wald sana wa jaabo ma'aahum hadiye hana dagiig. Wa jaabo 12 tees dahaaya le kaffaarat al-zanib.

88 Wa be l-jumla jaabo le dahaaya al-salaama 24 toor wa 60 kabich wa 60 tees wa 60 kharuuf ayyi waahid wald sana. Wa dool al-hadaaya al-gaddamoohum le fatihiin al-madbah ba'ad masahooh.

Muusa yikallim ma'a Allah

89 Wa wakit Muusa yadkhul fi kheemat al-ijtima' le yikallim ma'a Allah, hu yasma' hissah yaji leyah min foog le sidaadit sanduug al-foogah liihaan al-mu'aahada ambeen al-makhlugiin al-samaawiyiin al-itneen al-masnuu'iin fi dahar al-sidaade. Wa yikallim ma'aayah.

Adad 8

Al-faanuus wa niiraanah

1 Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

2 «Gul le Haaruun wakit yirakkib al-sab'a tiyeesaat le l-naar, khalli yiwajjih al-niiraan le yidawwu al-bakaan al-gaa'id giddaam al-faanuus.»

3 Wa Haaruun sawwa misil Allah amar beyah Muusa. Rakkab kulla tiyeesaat al-naar wa wajjah niiraanhum achaan gaa'idiin yidawwu al-bakaan al-gaa'id giddaam al-faanuus.

4 Wa l-faanuus da madguug be dahab min ga'arah lahaddi raasah al-gaa'idiin foogah al-zuhaar hana l-dahab. Wa daggooh hasab wasif al-wassafah Allah le Muusa.

Tihaarat al-Laawiyiin

5 Wa battaan Allah hajja le Muusa wa gaal:

6 «Chiil al-Laawiyiin min Bani Israa'iil wa sawwiihum taahiriin.

7 Wa daahu al-cheyy al-tisawwiih le yabgo taahiriin. Ruchchuhum be almi al-tathiiir wa khalli yizayyunu kulla jilidhum wa yikhassulu khulgaanhum wa be da, khalaas yabgo taahiriin.

8 Wa yichiilu toor wa ma'aayah hadiye hana dagiig mukhalbat be dihin wa inta tichiil toor aakhar dahiye le kaffaarat al-zanib.

- ⁹Wa jiiib al-Laawiyiin giddaam kheemat al-ijtimaa' wa limm kulla mujtama' Bani Israa'iil.
- ¹⁰Wa gaddim al-Laawiyiin giddaam Allah. Wa khalli Bani Israa'iil yukhuttu iideehum foog al-Laawiyiin.
- ¹¹Wa Haaruun yigaddim al-Laawiyiin misil hadiye marfuu'a al-yigaddumuha Bani Israa'iil le Allah. Wa be da, al-Laawiyiin yagdaru yakhdumu le Allah.
- ¹²Wa l-Laawiyiin yukhuttu iideehum fi ruuse al-tiiraan dool wa inta gaddimhum le Allah. Al-toor al-waahid dahiiye le kaffaarat al-zanib wa l-waahid dahiiye muharraga wa da yabga kaffaara le zunuub al-Laawiyiin.
- ¹³Wa jiiib al-Laawiyiin giddaam Haaruun wa awlaadah wa gaddimhum misil hadiye marfuu'a le Allah.
- ¹⁴Wa be da, a'azil al-Laawiyiin min Bani Israa'iil wa humman yabgo hineeyi ana Allah.
- ¹⁵«Wa ba'ad titahhir al-Laawiyiin wa tigaddimhum leyi misil hadiye marfuu'a, khalli yamchu yakhdumu fi kheemat al-ijtimaa'.
- ¹⁶Achaan min kulla Bani Israa'iil, humman bas hineeyi halaali. Wa ana chiltuhum fi badal kulla awlaad al-bikir min Bani Israa'iil le yabgo hineeyi ana Allah.
- ¹⁷Achaan kulla awlaad al-bikir hineeyi. Min yoom ana katalt kulla awlaad al-bikir fi balad Masir, kulla awlaad al-bikir fi Israa'iil kan min al-naas walla min al-bahaayim kula, ana khassastuhum le yabgo hineeyi ana.
- ¹⁸Wa laakin hassa' ana chilt al-Laawiyiin fi badal kulla awlaad al-bikir min Bani Israa'iil.
- ¹⁹Wa ana chilt al-Laawiyiin wa anteethum le Haaruun wa awlaadah achaaan yakhdumu le Bani Israa'iil fi kheemat al-ijtimaa' wa yisawwu leehum al-kaffaara. Wa be da, al-waba ma yanzil fi Bani Israa'iil wakit yaju gariib le l-bakaan al-mukhaddas.»
- ²⁰Wa Muusa wa Haaruun wa kulla mujtama' Bani Israa'iil sawwo kulla cheyy al-bukhuss al-Laawiyiin misil Allah amar beyah Muusa.
- ²¹Wa l-Laawiyiin tahharo nufuushum wa khassalo khulgaanhum wa Haaruun gaddamaahum misil hadiye marfuu'a le Allah. Wa sawwa leehum al-kaffaara achaaan yabgo taahiriin.
- ²²Wa ba'ad da, al-Laawiyiin gidro khadamo fi kheemat al-ijtimaa' tihit muraakhabat Haaruun wa awlaadah. Wa sawwo kulla cheyy al-bukhuss al-Laawiyiin misil Allah amar beyah Muusa.
- ²³Wa battaan Allah hajja le Muusa wa gaal:

²⁴«Daahu khidmit al-Laawiyiin. Ayyi waahid al-umrah min 25 sana wa foog, waajib yugumm wa yakhdim fi kheemat al-ijtimaa'.

²⁵Wa kan umrah lihig 50 sana, khalaas khalli yagiif battaan ma yakhdim.

²⁶Hu yisaa'id akhwaanah al-gaa'idiin yahfado wa yakhdumu fi kheemat al-ijtimaa' laakin ma yantuuh khidme khaassa leyah. Wa da l-cheyy al-waajib tisawwiih fi l-khidme al-tukhuss al-Laawiyiin.»

Adad 9

Gawaaniin wa churuut iid al-Fisha

¹Wa fi l-chahar al-awwal hana l-sana al-taaniye ba'ad Bani Israa'iil marago min balad Masir, Allah hajja le Muusa fi saharat Siinaa' wa gaal:

²«Guul le Bani Israa'iil yi'ayyudu iid al-Fisha fi l-wakit al-muhaddad leyah.

³Wa fi yoom 14 hana l-chahar da, fi l-makhrif, intu ti'ayyudu al-iid da fi l-wakit al-muhaddad leyah hasab kulla gawaaniinah wa churuutah.»

⁴Wa Muusa gaal le Bani Israa'iil yi'ayyudu iid al-Fisha.

⁵Wa fi saharat Siinaa', Bani Israa'iil ayyado al-iid da fi yoom 14 hana l-chahar al-awwal fi l-makhrif. Wa humman sawwo kulla cheyy misil Allah amar beyah Muusa.

⁶Wa laakin fi l-yoom da, fi naas waahidiin limso janaaza wa najjaso nufuushum. Wa fi chaan da, humman ma yagdaru yi'ayyudu al-iid fi l-yoom da. Wa khalaas al-naas dool jo gidzaam Muusa wa Haaruun fi nafs al-yoom

⁷wa gaalo: «Sahiih aniina ma taahiriin be sabab limisna janaaza. Laakin maala ma nagdaru nigaddumu hadiye le Allah fi l-wakit al-muhaddad misil Bani Israa'iil al-aakhariin?»

⁸Wa Muusa gaal leehum: «Arjooni lahaddi Allah yantiini amur fi chaanku.»

⁹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

¹⁰«Guul le Bani Israa'iil, humman wa kulla zurriyaathum kan naas minhum ma taahiriin be sabab limso janaaza aw musaafiriin ba'iid kula, khalli yi'ayyudu iid al-Fisha le Allah.

¹¹Wa laakin humman dool waajib yi'ayyudu al-iid da be ta'khiir ya'ni fi yoom 14 hana l-chahar al-taani fi l-makhrif. Wa yaakulu al-hamal wa l-khubza bala tawwaara wa l-khadaar al-murr.

¹²Wa ma yifaddulu cheyy min al-akil da yagood lahaddi fajur. Wa ma yaksuru adum min laham al-hamal. Wa yi'ayyudu iid al-Fisha hasab gaanuunah sawa sawa.

¹³«Wa laakin kan naadum taahir wa ma musaafir wa aba ma yi'ayyid iid al-Fisha, al-naadum da waajib yafsuluuh min ahalah be sabab hu ma gaddam hadiye le Allah fi

l-yoom al-muhaddad. Wa l-naadum da waajib yilhammal mas'uuliyit al-zanib al-hu sawwaah.

14«Wa kan naadum ajnabi gaa'id ma'aaku kula, khalli yi'ayyid iid al-Fisha le Allah hasab kulla l-gawaaniin wa l-churuut hana iid al-Fisha. Leeku intu al-muwaatiniin wa le l-ajjabi al-ma'aaku kula, al-gaanuun waahid bas.»

Al-sahaabaay wa l-kheema

15Wa wakit bano kheemat al-ibaada, al-sahaabaay nazalat wa khattat al-kheema wa di l-kheema al-foogha al-sanduug al-indah liihaan al-mu'aahada. Wa be l-leel, al-sahaabaay tidawwi misil al-naar fi raas al-kheema lahaddi fajur.

16Wa l-sahaabaay gaa'ide daayman mukhattiye al-kheema wa be l-leel tidawwi misil al-naar.

17Wa wakit al-sahaabaay tugumm min al-kheema, Bani Israa'iil yisiiru. Wa wakit tanzil fi ayyi bakaan, Bani Israa'iil yanzulu fi l-bakaan da.

18Bani Israa'iil yisiiru be amur Allah wa yanzulu be amur Allah. Wa wakit al-sahaabaay gaa'ide mukhattiye al-kheema, humman yagoodu fi bakaanhum.

19Wa kan al-sahaabaay tagood titawwil mukhattiye kheemat al-ibaada kula, Bani Israa'iil yitii'u Allah wa ma yisiiru.

20Hatta kan al-sahaabaay tagood fi kheemat al-ibaada le muddit ayyaam chiyya kula, Bani Israa'iil yagoodu be amur Allah wa yisiiru be amur Allah.

21Wa kan al-sahaabaay tagood min achiye lahaddi fajur wa tugumm tamchi kula, humman yisiiru. Wa kan tagood yoom wa leele wa tugumm tamchi kula, humman yisiiru.

22Wa kan al-sahaabaay tagood ti'akhhir mukhattiye al-kheema misil yoomeen aw chahar aw ziyaada kula, Bani Israa'iil yagoodu ma yisiiru abadan. Wa laakin wakit al-sahaabaay tugumm tamchi, khalaas Bani Israa'iil kula yisiiru.

23Bani Israa'iil yanzulu be amur Allah wa yisiiru be amur Allah. Wa humman yitii'u amur Allah al-hu antaah be waasitat Muusa.

Adad 10

Burunji al-fudda

1Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

2«Sawwi leek burunji itneen madguugiin min fudda le tinaadi beehum mujtama' Bani Israa'iil wakit yilimmu aw wakit yisiiru hasab mu'askaraathum.

3Wakit yasma'o daribiin al-burunji al-itneen, kulla mujtama' Bani Israa'iil yilimmu giddaamak fi madkhal kheemat al-ijtimaa'.

⁴Wa laakin wakit yasma'o daribiin al-burunji al-waahid, al-chuyuukh wa l-kubaaraat hana khuchuum buyuut Bani Israa'iil bas yilimmu giddaamak.

⁵Wa kan tadurbu al-burunji iddat marraat, khalaas al-mu'askar al-naazil sabaah yugumm yisiir.

⁶Wa kan tadurbu al-burunji iddat marraat darbe taaniye, al-mu'askar al-naazil wati yugumm yisiir. Wa daribiin al-burunji iddat marraat da yiwassif al-masaar.

⁷Wa laakin wakit tinaadu mujtama' al-cha'ab le yilimmu, adurbu al-burunji marra waahide bas.

⁸Wa l-burunji al-itneen dool yadurbuuhum rujaal al-diin min zurriiyit Haaruun. Wa da yabga leeku chart daayim min zurriye le zurriye.

⁹«Wa wakit tamchu le l-harib didd udwaanku al-gaa'idiin yahjumuuku fi baladku, adurbu al-burunji al-itneen iddat marraat. Wa be da, ana Allah Ilaahku nifakkir foogku wa ninajjiiku min udwaanku.

¹⁰Adurbu al-burunji fi farahku wa iidku wa fi l-yoom al-awwal hana kulli chahar. Wa adurbu al-burunji wakit tigaddumu dahaaya muharragiin wa dahaaya al-salaama. Wa be da, ana Ilaahku nifakkir foogku. Wa ana Allah Ilaahku.»

Bani Israa'iil saaro min saharat Siinaa'

¹¹Wa fi yoom 20 hana l-chahar al-taani fi l-sana al-taaniye ba'ad Bani Israa'iil marago min balad Masir, al-sahaabaay gammat min kheemat al-ibaada al-foogha al-sanduug al-indah liihaan al-mu'aahada wa machat.

¹²Wa Bani Israa'iil kula khalaas saaro min saharat Siinaa' lahaddi bakaan al-sahaabaay nazalat foogah fi kadaadit Faaraan.

¹³Wa da awwal masaar al-amaraahum beyah Allah be waasitat Muusa.

¹⁴Wa l-maachi awwal, mu'askar Yahuuza tihit raaytah hasab majmuu'tah al-askariye. Wa khaaydah Nahchuun wileed Aminadaab.

¹⁵Wa ma'aayah gabiilat Yassaakar wa khaayidha Nataniil wileed Suu'ar.

¹⁶Wa ma'aayah battaan gabiilat Zabuluun wa khaayidha Aliyaab wileed Hiiluun.

¹⁷Wa ba'ad da, fartago kheemat al-ibaada. Wa zurriiyit Girchuun wa zurriiyit Maraari chaalooaha wa saaro beeha.

¹⁸Wa ba'ad al-kheema, mu'askar Ra'uubiin saar tihit raaytah hasab majmuu'tah al-askariye. Wa khaaydah Alisuur wileed Chadayuur.

¹⁹Wa ma'aayah gabiilat Chim'uun wa khaayidha Chalumiyyil wileed Surichadaay.

²⁰Wa ma'aayah battaan gabiilat Gaad wa khaayidha Aliyaasaf wileed Da'uwiil.

- 21** Wa ba'ad da, zurriiyit Gahaat saaro chaayliin al-mu'iddaat al-mukhaddasiin. Wa gabul zurriiyit Gahaat ma yiwassulu, al-Laawiyiin al-aakhariin yabnu kheemat al-ibaada wa yijahhuzuuha leehum.
- 22** Wa ba'ad da, mu'askar Afraayim saar tihit raaytah hasab majmuu'tah al-askariye. Wa khaaydah Alichama' wileed Amihuud.
- 23** Wa ma'aayah gabiilat Manassa wa khaayidha Gamaliyiil wileed Fadahsuur.
- 24** Wa ma'aayah battaan gabiilat Banyaamiin wa khaayidha Abidaan wileed Gid'uuni.
- 25** Wa fi l-akhiir, mu'askar Daan hu macha wara kulla l-mu'askaraat le yahfadoohum min wara. Wa hu saar tihit raaytah hasab majmuu'tah al-askariye. Wa khaaydah Akhi'aazar wileed Amichadaay.
- 26** Wa ma'aayah gabiilat Achiir wa khaayidha Fag'iyiil wileed Ukran.
- 27** Wa ma'aayah battaan gabiilat Naftaali wa khaayidha Akhiira' wileed Inaan.
- 28** Wa da bas al-nizaam al-saayriin beyah Bani Israa'iil. Humman saayriin hasab majmuu'aathum al-askariye.
- 29** Wa Muusa gaal le Hubaab wileed nasiibah Ra'uwiil al-Midyaani: «Aniina saayriin le l-bakaan al-Allah gaal yantiin leena. Ta'aal namchu sawa wa nisawwu leek al-kheer ahaan Allah gaal yisawwi le Bani Israa'iil al-kheer.»
- 30** Wa hu gaal: «La! Ana ma namchi ma'aaku. Ana namchi le baladi wa ahali.»
- 31** Wa Muusa gaal leyah: «La! Ma tikhalliina wiheedna ahaan inta ta'arif al-bakaan al-adiil fi l-kadaade al-aniina nanzulu foogha. Ta'aal abga leena giid.
- 32** Wa kan macheet ma'aana nantuuk min al-kheer al-Allah yantiina.»
- 33** Wa gammo min jabal Allah wa macho masaafit talaata yoom. Wa sanduug mu'aahadat Allah waddooh giddaamhum ahaan ya'arfu al-bakaan al-yanzulu foogah.
- 34** Wa sahaabaayit Allah mukhattiyeelum be nahaar wakit yisiiru min fariighum.
- 35** Wa wakit sanduug mu'aahadat Allah yugumm le l-masaar, Muusa yuguul: «Gumm, ya Allah! Udwaanak yichittu wa khusmaanak yajru giddaamak!»
- 36** Wa wakit al-sanduug yanzil, Muusa yuguul: «Gabbil, ya Allah, le cha'abak Bani Israa'iil al-adadhum katiiriin.»

Adad 11

Bani Israa'iil gammo yachku

- 1** Wa yoom waahid, Bani Israa'iil gammo yachku be za'al le Allah. Wa wakit hu simi' chakwaahum, khidib khadab chadiid wa nazzal fooghum naar wa l-naar di haragat taraf fariighum.

²Wa Bani Israa'iil koorako le Muusa wa hu chahad Allah wa l-naar di maatat.

³Wa khalaas, humman sammo al-bakaan da Tab'iira (ma'anaatah bakaan al-hariige) achaan naar Allah nazalat fooghum wa haragat min al-fariig.

Bani Israa'iil girmo le l-laham

⁴Wa yoom aakhar, al-ajaanib al-gaa'idiin ma'a Bani Israa'iil girmo wa dawwaro leehum laham. Wa Bani Israa'iil zaathum gammo yabku wa yuguulu: «Al-jaham katalna. Nidooru laham naakulu!»

⁵Al-yoom aniina alfakkarna al-huut al-gaa'idiin naakuluuh fi Masir saakit bala gurus wa l-fagguus wa l-chammaam wa l-basal al-akhdar wa l-tuum wa l-basal.

⁶Wa hassa' da, niyyitna gafalat min al-akil achaan akil aakhar binchaaf ke ma fiih, illa l-manna di.»

⁷Wa l-manna hi misil al-kussubarra wa tinchaaf misil al-samukh.

⁸Wa Bani Israa'iil yamchu yukhummuuha wa yarhakooha fi l-murhaaka aw yudugguuha fi l-fundug. Wa yirakkubuuha fi l-buraam wa yisalluluuha kisaar kula. Wa tu'mitha misil al-ka'ak al-sawwooh be dihin.

⁹Wa be l-leel wakit al-karany yanzil fi l-fariig, al-manna kula tanzil ma'aayah.

¹⁰Wa Muusa simi' kulla khuchuum buyuut Bani Israa'iil gaa'idiin yabku, ayyi waahid fi khachum baab kheemtah. Wa Allah khidib khadab chadiid wa achaan da, Muusa kula zi'il.

¹¹Wa gaal le Allah: «Maala sawweet cheyy fasil misil da leyi ana abdak? Wa maala ma ridiit leyi? Wa maala tukhutt mas'uuliyit kulla l-cha'ab da fi raasi ana?»

¹²Kulla l-naas dool, ana bas wilidtum walla? Wa maala taamurni wa tuguul leyi: «Ahdinum fi sadrak misil al-amm tahdin sakhiirha, lahaddi tiwaddiikum fi l-ard al-ana waa'adt beeha juduudhum.»

¹³Wa min ween ana nalga laham nantiih le kulla l-cha'ab da? Achaan humman gaa'idiin yabku wa yuguulu leyi: «Antiina laham naakulu!»

¹⁴Ana wiheedi ma nagdar nichiiil mas'uuliyithum achaan humman tugaal leyi.

¹⁵Ya Rabb, kan di bas mu'aamalatak leyi, aktulni hassa'. Wa kan ana nalga minnak rida, battaan ma nichiiif bala misil da.»

¹⁶Wa Allah radda le Muusa wa gaal: «Jiib leyi 70 raajil min chuyuukh Bani Israa'iil al-inta ta'arifum kadar humman chuyuukh wa mukallafiin min Bani Israa'iil. Chiilhum wa jiiibhum giddaam kheemat al-ijtima' wa hinaak humman yagiifu ma'aak.

17 Wa fi l-bakaan da, ana nanzil wa nikallim ma'aak wa nichiiil min al-ruuh al-gaa'id foogak wa nukhuttah fooghum. Wa be da, humman yichiilu ma'aak mas'uuliyit al-cha'ab wa battaan inta ma tichiilha wiheedak.

18 Wa guul le l-cha'ab: «Khassusu nufuusku wa ambaakir taakulu laham ahaan Allah simi' bakiiku wakit gultu: "Al-jaham katalna nidooru laham naakulu! Aywa, akheer leena kan ga'adna fi Masir." Wa fi chaan da, Allah yantiiku laham wa inta taakuluuh.

19 Wa l-laham da, ma taakuluuh le muddit yoom aw yoomeen aw khamsa aw achara aw 20 yoom.

20 Laakin taakuluuh le muddit chahar tamaam lahaddi yamrug leeku min manaakhirku wa yitiir leeku. Wa da ahaan abeetu Allah al-gaa'id fi usutku wa bakeetu giddeamah wa gultu: "Maala maragna min Masir?"»

21 Wa Muusa radda le Allah wa gaal: «Al-cha'ab al-ana gaa'id fi usuthum adad al-askar 600 000. Wa be da kula, inta gult tantiihum laham yaakulu le muddit chahar kaamil!

22 Wa laakin kan nadbaho kulla l-khanam wa l-bagar kula yitimmu leehum walla? Wa kan nakurba kulla huut al-bahar kula yitimm leehum walla?»

23 Wa Allah gaal le Muusa: «Idi ana Allah gisayre walla? Wa hasa' tichiif kan kalaami yilhaggag leek walla la.»

Allah khatta al-ruuh fi l-kubaaraat

24 Wa Muusa marag min al-kheema wa macha khabbaraahum le l-cha'ab be kalaam Allah. Wa lamma al-sab'iin rujaal min chuyuukh Bani Israa'iil wa khattaahum hawaale al-kheema.

25 Wa Allah nazal fi lubb al-sahaabaay wa kallam leyah. Wa chaal min al-ruuh al-gaa'id foog Muusa wa khattaah foog al-sab'iin chuyuukh. Wa wakit al-ruuh ga'ad fooghum, tawwaali gammo yitnabba'o wa battaan yoom aakhar ma sawwooh.

26 Wa laakin rujaal itneen, al-waahid usmah Alidaad wa l-aakhar usmah Midaad, humman kula min al-sab'iin kubaaraat wa ma macho ma'a l-aakhariin le l-kheema. Wa laakin humman kula al-ruuh nazal fooghum wa gammo yitnabba'o fi l-fariig.

27 Wa wileed waahid jara khabbar Muusa wa gaal: «Alidaad wa Midaad gaa'idiin yitnabba'o fi l-fariig.»

28 Wa Yachuu' wileed Nuun musaa'id Muusa min chabaabah, gaal: «Ya sayyidi Muusa! Adharhum.»

29 Wa Muusa gaal leyah: «Inta hasuud leyi walla chunu? Aywa, khalli Allah yinazzil ruuhah fi kulla l-cha'ab wa yisawwiihum kulluhum anbiya.»

30 Wa ba'ad da, khalaas Muusa wa kulla chuyuukh Bani Israa'iil gabbalo fi l-fariig.

Allah jaab tuyuur al-salwa

³¹Wa khalaas, Allah jaab riih min ale l-bahar wa jaabat ma'aaha tuyuur al-salwa wa sabbathum fi l-fariig fi ayyi jiihe lahaddi machi yoom. Munsabbiin fi l-ard wa gaaymiin minha lahaddi duraa'een.

³²Wa Bani Israa'iil gammo yukhummu al-salwa tuul al-leel wa tuul al-nahaar lahaddi l-yoom al-taani. Wa lammo al-salwa wa l-ligi chiyya kula ligi 25 chuwaal wa charrooha hawaale al-fariig le tijiff.

³³Wa wakit gaa'idiin yaakulu al-laham wa lissaa' ma kammalo min aklah ke bas, Allah khidib khadab chadiid wa darabaahum be waba chadiid.

³⁴Wa sammo al-bakaan da Khibruut Hattaawa (ma'anaatah khubuur al-garam). Achaan da bas al-bakaan al-dafano foogah al-naas al-garmaaniin le akil al-laham.

³⁵Wa min Khibruut Hattaawa, Bani Israa'iil saaro wa macho le Hasiruut wa ga'ado hinaak.

Adad 12

Allah kallam le Mariyam wa Haaruun

¹Wa yoom waahid, Mariyam wa Haaruun gammo didd Muusa be sabab al-mara al-hu akhadaaha min balad al-Habacha.

²Wa humman gaalo: «Allah wa la kallam le Muusa wiheedah? Hu ma kallam leena aniina kula walla?» Wa Allah simi' kalaamhum.

³Wa Muusa kamaan, hu raajil miskiin wa ma yichiif nafsah ziyaada min kula naas al-ard.

⁴Wa tawwaali, Allah kallam le Muusa wa Haaruun wa Mariyam wa gaal leehum: «Intu al-talaata ta'aalu fi kheemat al-ijtimaa'.» Wa khalaas humman al-talaata macho.

⁵Wa tawwaali, Allah nazal fi amuud hana sahaab wa wagaf fi khachum baab al-kheema wa naada Haaruun wa Mariyam wa humman zahafu gidzaam.

⁶Wa gaal: «Asma'o kalaami. Kan fi nabi fi usutku ana Allah ni'arrif nafsi leyah be ru'ya wa nikallim leyah wakit hu naayim.

⁷Wa laakin da ma misil ana gaa'id nisawwiih ma'a Muusa abdi achaan hu raajil amiin fi kulla cha'abi.

⁸Wa nikallim ma'aayah khachum be khachum be kalaam waadih ma mulabbad. Wa ana nibayyin nafsi leyah wa hu yichiifni ana Allah. Wa be da, maala ma khuftu wa gammeetu didd Muusa abdi?»

⁹Wa Allah khidib leehum khadab chadiid wa khalaas khallaahum.

10 Wa min al-sahaabaay gammat min al-kheema bas, khalaas Mariyam karabaaha al-jidaam wa hi bigat beeda karr misil al-laban. Wa Haaruun kula wakıt anlafat hu chaaf hi mujaddime.

11 Wa Haaruun gaal le Muusa: «Ya siidi, Allah yikhaliik! Ma tinazzil foogna ikhaab be sabab al-zanib al-sawweenaah misil ma indina raas.

12 Wa khalli Mariyam ma tabga misil sakhiir al-rumaaye al-marag min batun ammah nuss laham jildah ma'kuul.»

13 Wa fi chaan da, Muusa chahad Allah wa gaal: «Ya Ilaahi, achfiiha!»

14 Wa laakin Allah radda leyah wa gaal: «Kan abuuha bazakh leeha fi wijihha, al-khajla ma takrubha le muddit sab'a yoom walla? Wa achaan da, aturduuha barra min al-fariig le muddit sab'a yoom wa ba'ad da, khalli tigabbil.»

15 Wa be misil da, taradooha le Mariyam barra min al-fariig le muddit sab'a yoom. Wa l-cha'ab ma saaro min bakaanhum lahaddi hi gabbalat.

16 Wa khalaas ba'ad da, humman saaro min Hasiruut wa nazalo fi kadaadit Faaraan.

Adad 13

Muusa rassal naas yuruukhu al-balad

1 Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

2 «Rassil naas le yuruukhu leek balad Kan'aan al-ana nantiiha le Bani Israa'iil. Chiil min ayyi gabiila naadum aagil le yimassil gabiilat abbahaatah wa rassilhum.»

3 Wa khalaas Muusa rassalaahum min kadaadit Faaraan hasab kalaam Allah. Wa l-rujaal dool kulluhum min kubaaraat Bani Israa'iil.

4 Wa dool asaameehum. Min gabiilat Ra'uubiin, Chammuu' wileed Zakkuur.

5 Wa min gabiilat Chim'uun, Chaafaat wileed Huuri.

6 Wa min gabiilat Yahuuza, Kaalib wileed Yafuuna.

7 Wa min gabiilat Yassaakar, Yigaal wileed Yuusuf.

8 Wa min gabiilat Afraayim, Huucha' wileed Nuun.

9 Wa min gabiilat Banyaamiin, Falti wileed Raafu.

10 Wa min gabiilat Zabuluun, Gaddiyiil wileed Suudi.

11 Wa min gabiilat Yuusuf wa da min gabiilat Manassa, Gaddi wileed Suusi.

12 Wa min gabiilat Daan, Amiyiil wileed Gamaali.

13 Wa min gabiilat Achiir, Satuur wileed Mikaayiiil.

14 Wa min gabiilat Naftaali, Nahbi wileed Wafsi.

- 15** Wa min gabiilat Gaad, Gawiil wileed Maaki.
- 16** Wa dool asaame al-naas al-rassalaahum Muusa le yuruukhu balad Kan'aan. Wa Muusa samma Huucha' wileed Nuun be usum Yachuu'.
- 17** Wa Muusa rassalaahum le yuruukhu balad Kan'aan wa gaal leehum: «Amurgu min hini. Addu be saharat al-Nagab wa amchu giddaam ale l-jibaal.
- 18** Wa chiifu kikkeef al-balad di wa akkudu min naasha kan gawiyiin walla da'iifiin wa kan katiiriin walla chiyya.
- 19** Wa battaan akkudu adiil kan al-balad di zeene walla fasle wa akkudu min buyuutha kan khiyam saakit walla mudun gawiyiin.
- 20** Wa chiifu kan ard al-balad di tigawwim ma'aach walla la wa kan indaha chadar walla ma indaha. Wa ma takhaafo, jiibu ma'aaku chiyya min fawaakihha.» Wa da, wakit awwal intaaj al-inab.
- 21** Wa khalaas macho raakho kulla l-balad min saharat Siin lahaddi Rahuub gariib le Labu Hamaat.
- 22** Wa humman macho be saharat Nagab lahaddi wassalo hillit Hibruun, bakaan al-aaychiin foogah khuchuum buyuut Akhimaan wa Chiichaay wa Talmaay min zurriiyit Bani Anakh. Wa hillit Hibruun di banooha be sab'a sana gubbaal hillit Su'aan al-gaa'ide fi Masir.
- 23** Wa humman wassalo fi waadi Achkuul wa hinaak gata'o firi' al-indah anguud hana inab wa dara'ooh fi uud wa chaalooch ambeenaathum fi kataafeehum. Wa chaalorommaan wa tiin.
- 24** Wa l-bakaan da, sammooch waadi Achkuul (ma'anaatah waadi al-anguud) achaan Bani Israa'iil gata'o minnah anguud al-inab.

Al-rawwaakhiin khabbaro be l-balad

- 25** Wa humman raakho al-balad fi muddit 40 yoom wa gabbalo.
- 26** Wa jo ligo Muusa wa Haaruun wa kulla mujtama' Bani Israa'iil fi Khaadich al-gaa'ide fi kadaadit Faaraan. Wa kallamo leehum wa le kulla Bani Israa'iil be khabar al-balad di wa wassafo leehum al-fawaakih al-jaaboohum minha.
- 27** Wa humman gaalo le Muusa: «Aniina macheena fi l-balad al-inta rassaltina leeha wa sahiih al-balad di samhe wa malaane be l-laban wa l-asal wa daahu fawaakihha.
- 28** Wa laakin naasha chudaad wa mudunhum kubaar wa gawiyiin wa chifna naas kubaar min zurriiyit Bani Anakh.
- 29** Wa l-Amaalikh saakniin fi saharat Nagab wa l-Hittiyiin wa l-Yabuusiyyiin wa l-Amuuriyyiin saakniin fi balad al-jibaal. Wa l-Kan'aaniyyiin saakniin jamb al-bahar al-Abyad wa fi khachum bahar al-Urdun.»

³⁰Wa Kaalib sakkat al-naas al-gammo didd Muusa wa gaal: «Gummu namchu nichiiilu al-balad achaan aniina nagdaro ninnasru fooghum!»

³¹Wa laakin al-rujaal al-raakho ma'aayah al-balad gaalo: «Ma nagdaro namchu nahjumu al-naas dool achaan humman gawiyiin minnina.»

³²Wa khalaas, gammo ayyaro le Bani Israa'iil al-balad al-humman macho raakhooha wa chaafuoha. Wa gaalo: «Al-balad al-rukhaaha wa chifnaaha di ma adiile. Hi tikattil siyaadha wa kulla l-naas al-ligiinaahum hinaak foogha kula naas kubaar.

³³Wa aniina chifna naas min zurriiyit Bani Anakh wa humman naas tuwaal wa chudaad. Wa jambuhum aniina nichiiifu nufuusna misil angurraasa. Wa humman kula yichiiifuuna misil da.»

Adad 14

Al-cha'ab abo ma yadkhulu al-balad

¹Wa kulla mujtama' Bani Israa'iil gaa'idiin yikooruku wa yabku tuul al-leele di.

²Wa kulla l-mujtama' gammo yuluumu Muusa wa Haaruun wa gaalo leehum: «Akheer leena kan mutna fi balad Masir aw numuutu fi l-sahara di.

³Maala Allah yiwaddiina fi l-balad di achaan yaktuluuna be l-seef? Wa iyaalna wa awiinna yabgo kasiibe. Wa da akheer leena kan nigabbulu fi balad Masir.»

⁴Wa gaalo ambeenaathum: «Yalla nukhuttu leena cheekh aakhar wa nigabbulu fi balad Masir.»

⁵Fi l-bakaan da, Muusa wa Haaruun waga'o fi l-turaab be wujuuhum giddaam kulla mujtama' Bani Israa'iil al-laammiin.

⁶Wa min al-naas al-raakho al-balad, Yachuu' wileed Nuun wa Kaalib wileed Yafuuna humman dool gammo charrato khulgaanhum min al-za'al.

⁷Wa gaalo le kulla l-mujtama': «Al-balad al-aniina rukhaaha wa chifnaaha samhe marra waahid.

⁸Kan Allah biriidna, yiwaddiina fi l-balad di wa yantiiha leena hi al-malaane be l-laban wa l-asal.

⁹Wa hassa' da, ma ta'aso Allah wa ma takhaafo min sukkaan al-balad di. Humman lugma kula ma tammo leena! Wa ilaahaathum al-yahmuuhum kula aboohum wa laakin aniina Allah ma'aana. Wa fi chaan da, ma takhaafo minhum.»

¹⁰Wa be sabab da, kulla l-mujtama' dawwaro yarjumuuhum. Wa tawwaali, majd Allah baan fi kheemat al-ijtima' giddaam kulla Bani Israa'iil.

Allah khafar le l-cha'ab be du'a Muusa

11 Wa Allah gaal le Muusa: «Lahaddi mata al-cha'ab da yahgirmi? Be kulla l-ajaayib al-ana sawweethum fi usuthum kula humman ma aamano beyi. Yi'aamunu beyi mata?»

12 Achaan da, ana ninazzil fooghum waba wa ma nantiihum warasathum. Wa minnak inta ana namrug umma kabiire wa chadiide minhum.»

13 Wa laakin Muusa gaal le Allah: «Al-Masriyiin ya'arfu kadar inta bas maragt al-cha'ab da be gudurtak min usuthum

14 wa hajjo beyah le sukkaan al-balad di. Wa be da, sukkaan al-balad di kula sim'o kadar inta Allah gaa'id fi usut cha'abak da. Wa bayyant nafsak leehum wa humman chaafu majdak be uyuunhum. Wa sahaabaaytak gaa'ide min foog leehum wa inta bas maachi giddaamhum be nahaar fi amuud hana sahaab wa be l-leel fi amuud hana naar.

15 Wa kan inta katalat al-cha'ab da khachum waahid, al-umam al-yasma'o be l-khabar hana l-cheyy al-inta sawweetah da, yuguulu:

16 Daahu Allah ma gidir yiwaddi al-cha'ab fi l-balad al-hu halaf wa gaal yantiiha leehum. Achaan da, hu dammaraahum fi l-sahara.»

17 Wa hassa' wassif azamat gudurtak, ya Rabb, achaan inta gult:

18 Ana Allah al-Sabuur wa l-Muhibb, nakhfir le l-khaati wa l-aasi. Wa laakin al-muznib ma naj'alah bari. Wa ni'aakhib al-iyaal be zunuub abbahaathum lahaddi l-zurriye al-taalta wa l-raab'e.»

19 Ya Rabb, be rahmatak al-wasii'e akhfir le l-cha'ab dool khataayaahum misil inta khafart leehum min maragtuhum min balad Masir lahaddi jibtuhum hini.»

20 Wa Allah radda leyah wa gaal: «Ana khafart leehum be sabab su'aalak.

21 Sahiih, ana hayy wa majdi yamla kulla l-ard.

22 Wa l-naas dool kulluhum chaafu majdi wa l-ajaayib al-ana sawweethum fi Masir wa fi l-sahara di wa be da kula, jarrabooni achara marraat wa ma sim'o kalaami.

23 Wa fi chaan da, waahid minhum ma yichiif al-balad al-ana halaft nantiiha le juduudhum. Wa l-yahguruuni kula, waahid minhum ma yichiifha.

24 Wa laakin abdi Kaalib galbah bigi minhum chig. Hu taaba' kalaami bala chakk. Hu da, ana niwaddiih fi l-ard al-hu raakh foogha wa zurriyyah yichiiluha wa yaskunu foogha.

25 Wa hassa', al-Amaalikh wa l-Kan'aaniyiin saakniin fi l-wudyaan. Wa intu kamaan, ambaakir gabbulu wa amchu battaan fi l-sahara be l-derib al-yamchi beyah al-bahar al-Ahmar.»

Allah gaal al-cha'ab yumuutu fi l-sahara

26 Wa battaan Allah hajja le Muusa wa Haaruun wa gaal:

27 «Le mata mujtama' Bani Israa'iil al-fasliin dool yuluumuuni? Wa ana simi't al-chakwa wa l-luwaama al-Bani Israa'iil gaaymiin beeha diddi.

28 Guul leehum: «Nahlif be usmi al-Hayy, ni'aamilku hasab kalaamku al-intu gultuuh leyi. Wa da kalaam Allah.

29 Intu al-hasabooku min umur 20 sana wa foog, kulluku tumuutu fi l-sahara di achaan gammeetu tuluumuuni.

30 Abadan intu ma tadhulu fi l-balad al-halaft wa gult nantiiha leeku le taskunu foogha. Illa Kaalib wileed Yafuuna wa Yachuu' wileed Nuun bas yadhuluuha.

31 Wa iyaalku al-gultu yabgo kasiibe, niwaddiihum wa humman yadhulu fi l-balad al-intu abeetuuha.

32 Wa laakin intu dool kamaan, tumuutu fi l-sahara di.

33 Wa iyaalku yabgo ruhhal wa yarhalo fi l-sahara le muddit 40 sana wa yat'abo be sabab khiyaanitku. Wa ta'abhum da, ma yikammil illa kan intu kulluku muttu fi l-sahara.

34 Wa l-arba'iin sana dool fi adad al-arba'iin yoom al-intu rukhtu wa chiftu fooghum al-balad. Wa tilhammalo ikhaab khataayaaku le muddit 40 sana wa da ayyi yoom yisaawi sana. Wa be da, ta'arfu adaawti.»

35 Wa da, ana Allah bas gultah: «Da bas al-cheyy al-ana nisawwiih le kulla l-mujtama' al-fasliin al-gammo diddi. Humman dool yikammulu wa yumuutu fi l-sahara di.»»

36 Wa l-naas al-Muusa rassalaahum macho raakho wa chaafu al-balad gabbalo wa ayyaro al-balad. Wa battaan gammo harracho kulla mujtama' Bani Israa'iil didd Muusa.

37 Wa l-naas dool maato be waba gidzaam Allah achaan humman gammo ayyaro al-balad al-humman chaafuoha.

38 Wa min al-naas al-macho raakho wa chaafu al-balad illa Yachuu' wileed Nuun wa Kaalib wileed Yafuuna bas ma maato.

Al-cha'ab khaalafu kalaam Allah

39 Wa wakit Muusa kallamaahum le Bani Israa'iil be l-kalaam da, humman hizno hizin chadiid.

40 Wa ambaakir be fajur badri, Bani Israa'iil gammo macho ale balad al-jibaal wa gaalo: «Sahiih, aniina aznabna wa laakin hassa' khassadna namchu fi l-balad al-wassafaaha leena Allah.»

41 Wa laakin Muusa gaal: «Maala tikhaalufu kalaam Allah? Chokholku da, battaan ma yanjah.

⁴²Wa hassa' da, ma tamchu! Achaan Allah ma gaa'id fi usutku wa kan tamchu, kula udwaanku yaktuluuku.

⁴³Wa l-Amaalikh wa l-Kan'aaniyiin gaa'idiin giddaamku wa yaktuluuku achaaan intu abeetu ma titaabu'u Allah. Wa hu kula ma yukuun ma'aaku.»

⁴⁴Wa Bani Israa'iil gawwo ruuseehum wa macho ale balad al-jibaaal wa laakin wa la sanduug mu'aahadat Allah wa la Muusa ma harrako min al-mu'askar.

⁴⁵Wa l-Amaalikh wa l-Kan'aaniyiin al-saakniin fi l-jibaaal nazalo fooghum wa haaraboohum wa taradoohum lahaddi hillit Hurma.

Adad 15

Gawaaniin gaddimiin al-hadaaya

¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²«Guul le Bani Israa'iil: «Kan dakhaltu fi l-balad al-nantiiha leeku wa sakantu foogha,

³waajib tigaddumu le Allah min bagarku aw khanamku hadiye muharraga aw dahiiye muharraga aw dahiiye aakhara. Wa da achaaan tihaggugu wa'adku aw tigaddumu hadiye be niyitku aw wakit tilimmu le l-iid wa hu yarda be riihitha.

⁴««Wa l-yigaddim al-hadiye di le Allah, yigaddim ma'aaha hadiye hana dagiig kooro mukhalbat be liitir hana dihin.

⁵Wa battaan yigaddim liitir hana khamar hadiiyat charaab ma'a ayyi kharuuf dahiiye muharraga aw dahiiye aakhara.

⁶««Wa kan le l-kabich kamaan, yichiil ma'aayah hadiye hana dagiig kooro mukhalbat be liitir wa nuss hana dihin.

⁷Wa yichiil liitir wa nuss hana khamar hadiiyat charaab wa yigaddimha le Allah wa hu yarda be riihitha.

⁸««Wa kan yigaddim le Allah toor dahiiye muharraga aw dahiiye aakhara le yihaggig wa'adah aw le dahiiyat al-salaama,

⁹yigaddim ma'aayah hadiye talaata kooro hana dagiig mukhalbat be liitreen hana dihin.

¹⁰Wa yichiil liitreen hana khamar hadiiyat charaab wa yigaddimha hadiye muharraga le Allah wa hu yarda be riihitha.

¹¹««Wa yisawwi misil da ma'a ayyi hadiye hana toor wa kabich wa kharuuf wa anzaay.

¹²Wa kan al-bahaayim al-yigaddimhum dool katiiriin kula, yisawwi ma'a ayyi waahid misil da.

13 Wa kan ayyi muwaatin yigaddim al-hadaaya al-muharragiin le Allah, khalli yisawwi misil da wa Allah yarda be riihithum.

14 «Wa kan naadum ajnabi gaa'id ma'aaku mudda tawiile wa yidoor yigaddim hadiye muharraga le Allah wa hu yarda be riihitha, khalli yisawwi misil intu gaa'idiin tisawwuuh.

15 Wa da yabga leeku chart daayim min zurriye le zurriye le intu kulluku wa le l-ajjabi al-gaa'id ma'aaku kula. Wa tisawwu misil da sawa sawa giddaam Allah.

16 Wa da yabga gaanuun waahid wa chart waahid leeku intu wa le l-ajjabi al-gaa'id ma'aaku.»»

Dahiye le kaffarat al-zanib

17 Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

18 «Hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum: «Kan dakhaltu fi l-balad al-niwaddiiku foogha

19 wa kan taakulu min khubzitha, gaddumu minha hadiye le Allah.

20 Wa min awwal dagiigku, sawwu khubza wa gaddumuuha leyi hadiye misil al-hadiye al-intu tigaddumuuha leyi wakt al-gati' hana ziraa'itku.

21 Wa min zurriye le zurriye, gaddumu leyi hadiye min awwal dagiigku.

22 «Wa kan intu kulluku bala raayku bas ma tabbagtu waahid min wasaaya Allah al-gaalaahum le Muusa,

23 ya'ni kulla l-wasaaya al-amaraaku beehum Allah be waasitat Muusa min awwal yoom wa ba'ad da min zurriye le zurriye,

24 wa kan mujtama' Bani Israa'iil sawwo zanib bala raayhum wa kulluhum ma irfooh, khalaas kulluhum yigaddumu toor dahiye muharraga le Allah wa hu yarda be riihitha. Wa yigaddumu hadiye hana dagiig wa hadiyat charaab misil fi l-gaanuun wa tees dahiye le kaffarat al-zanib.

25 Wa raajil al-diin yisawwi kaffara le zunub kulla mujtama' Bani Israa'iil wa humman yalga al-khufraan. Achaan al-zanib da sawwooh bala raayhum wa humman jaabo dahiye muharraga le Allah wa gaddamo dahiye le kaffarat al-zanib.

26 Wa l-khufraan da le kulla mujtama' Bani Israa'iil wa le l-ajjabi al-saakin ma'aahum achaan al-zanib al-sawwooh bala raayhum da bukhuss kulla l-cha'ab.

27 «Wa kan al-zanib da sawwaah naadum waahid bas, hu yigaddim anzaay bitt sana dahiye le kaffarat al-zanib.

28 Wa raajil al-diin yisawwi kaffara le l-zanib hana l-naadum al-sawwaah bala raayah giddaam Allah. Wa wakit raajil al-diin yisawwi kaffara, al-naadum da yalga al-khufraan.

²⁹Kan al-naadum min Bani Israa'iil aw kan naadum ajnabi saakin ma'aahum kula, al-gaanuun hana l-zanib al-yisawwuuh bala raayhum da waahid bas.

³⁰«Wa kan naadum min Bani Israa'iil aw ajnabi gaa'id ma'aahum kula kan sawwa zanib be niyytah, al-naadum da sawwa jariime didd Allah. Wa be sabab da, waajib yafsuluuh min ahalah.

³¹Achaan hu aba kalaam Allah wa khaalaf wasiyyaatah. Wa be da, waajib yafsuluuh wa yilhammal ikhaabah.»»

Al-rajim lahaddi l-moot

³²Wa yoom waahid fi l-sahara, Bani Israa'iil ligo naadum waahid gaa'id yilaggit hatab fi yoom al-sabt.

³³Wa humman karaboooh le l-naadum da wa waddooh giddaam Muusa wa Haaruun wa kulla mujtama' Bani Israa'iil.

³⁴Al-naadum da khattooh fi l-sijin achaan fi l-wakit daak, gaanuun al-yihaakumuuh beyah ke ma fiih.

³⁵Wa khalaas ba'ad da, Allah gaal le Muusa: «Khalli kulla mujtama' Bani Israa'iil yilimmu barra min al-fariig wa yarjumu al-naadum da lahaddi l-moot.»

³⁶Wa khalaas, kulla l-mujtama' waddooh le l-naadum da barra min al-fariig wa rajamoooh lahaddi maat. Wa da misil Allah amar beyah Muusa.

Al-chanchali al-beyah yizzakkaro

³⁷Wa battaan Allah gaal le Muusa:

³⁸«Hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum: «Min zurriye le zurriye tisawwu chanchali fi daayir khulgaanku wa khayyutuuh be kheet zahri.

³⁹Wa wakit tichiifu al-chanchali da, tizzakkaro kulla wasaaya Allah wa titabbuguuhum. Wa be da, ma titaabu'u chahwaat guluubku wa uyuunku al-yiwadduuku fi l-isyaan.

⁴⁰Wa misil da, tizzakkaro kulla wasiyyaatah wa titabbuguuhum wa tukuunu ummat Allah al-saalhe.

⁴¹Wa ta'arfu ana bas Allah Ilaahku al-maragtuku min balad Masir le nabga Ilaahku. Wa ana bas Allah Ilaahku.»»

Adad 16

Khuurah gamma didd Muusa

¹Wa Khuurah wileed Yishaar min khachum beet Gahaat min gabiilat Laawi chaal min gabiilat Ra'uubiin talaata naas wa humman Dataan wa Abiraam iyaal Aliyaab wa Uun wileed Faalat

²wa gammo didd Muusa. Wa ma'aahum 250 raajil min chuyuukh wa mas'uuliin fi l-mujtama' wa naas ma'ruufiin fi Bani Israa'iil.

³Wa humman kulluhum gammo didd Muusa wa Haaruun wa gaalo: «Chokholku da bigi leena katiir! Kulla mujtama' Bani Israa'iil kulluhum mukhassasiin le Allah wa Allah gaa'id ma'aahum. Wa maala intu tichiifu nufuusku ziyaada min jamaa'at Allah?»

⁴Wa wakit Muusa simi' al-kalaam da, waga' be wijhah fi l-turaab.

⁵Wa ba'ad da, gaal le Khuurah wa le naas Bani Israa'iil al-ma'aayah: «Ambaakir fajur, Allah yiwassif leena al-naadum al-taab'ah wa l-hu khassasah wa ridi beyah le yaji giddaamah. Wa l-naadum al-hu ya'azilah da, hu bas yaji giddaamah.

⁶Daahu al-cheyy al-tisawwuh, inta Khuurah wa naas Bani Israa'iil al-ma'aak. Ayyi waahid yichiil mukhbar.

⁷Wa ambaakir, subbu fooghum naar wa bakhuur wa gaddumuuh le Allah. Wa l-naadum al-Allah ya'azilah da, hu bas al-mukhassas. Wa chokholku da bigi leena katiir, ya iyaal Laawi.»

⁸Wa Muusa gaal battaan le Khuurah: «Asma'o, ya iyaal Laawi.

⁹Kan Allah Ilaah Bani Israa'iil azalaaku min mujtama' Bani Israa'iil wa ridi beeku le taju giddaamah wa takhdumu fi kheemat Allah wa tagiifu giddaam Bani Israa'iil wa tisaa'uduuhum, da chiyya leeku walla?

¹⁰Hu ridi beeku le taju giddaamah, inta wa kulla akhwaan al-Laawiyiin. Wa battaan tidooru khidmit rujaal al-diin walla?

¹¹Achaan da bas, inta wa kulla naasak gammeetu didd Allah. Wa Haaruun ke, hu yaatu intu tuluumuuh?»

¹²Wa Muusa naadaahum le Dataan wa Abiraam iyaal Aliyaab. Wa laakin humman gaalo leyah: «Aniina abadan ma naju leek!

¹³Inta maragtina min balad al-malaane be l-laban wa l-asal wa jibtina numuutu fi l-sahara di. Da ma tammaak walla? Wa be da kula, battaan tidoor tahkim foogna?

¹⁴Be l-sahiih inta ma waddeetna fi balad al-malaane be l-laban wa l-asal. Wa ma anteetna warasa hana ziraa'a wa la jineenaat inab. Inta tahsib aniina matmuusiin walla? Khalaas, aniina abadan ma naju giddaamak.»

¹⁵Wa min simi' al-kalaam da, Muusa zi'il za'al chadiid wa gaal: «Ya Allah, ma takhbal hadaayaahum! Wa abadan ana ma chilt humaar hana naadum wa la sawweet leehum cheyy.»

Allah aakhab naas Khuurah

16Wa Muusa gaal battaan le Khuurah: «Inta wa Bani Israa'iil al-ma'aak ambaakir ta'aalu giddaam Allah, inta wa humman wa Haaruun kula.

17Wa ayyi waahid min naasak al-miiteen wa khamsiin yichiil mukhbar wa yusubb foogah bakhuur wa ayyi waahid yigaddim mukhbarah giddaam Allah. Wa inta wa Haaruun kula tisawwu nafs al-cheyy, tigaddumu makhaabirku.»

18Wa khalaas ayyi waahid chaal mukhbarah wa sabba foogah naar wa bakhuur wa wagafo fi madkhal kheemat al-ijtimaa' ma'a Muusa wa Haaruun.

19Wa Khuurah lamma kulla naasah giddaam Muusa wa Haaruun fi madkhal kheemat al-ijtimaa' wa tawwaali, majd Allah baan le kulla mujtama' Bani Israa'iil.

20Wa Allah gaal le Muusa wa Haaruun:

21«Amurgu min usut mujtama' Bani Israa'iil dool achaan ana nidammirhum hassa'.»

22Wa laakin fi l-bakaan da, Muusa wa Haaruun waga'o be wujuuhhum fi l-turaab wa gaalo: «Ya Rabb, inta al-Ilaah al-tamluk fi kulla makhluug hayy. Takhdab le kulla mujtama' Bani Israa'iil be sabab naadum waahid sawwa zanib walla?»

23Wa Allah radda le Muusa wa gaal:

24«Guul le mujtama' Bani Israa'iil yikissu ba'iid min khiyam Khuurah wa Dataan wa Abiraam.»

25Wa Muusa gamma macha bakaan Dataan wa Abiraam wa kulla chuyuurk Bani Israa'iil taaba'ooh.

26Wa Muusa hajja le mujtama' Bani Israa'iil wa gaal: «Kissu ba'iid min khiyam al-naas al-aasiyiin dool. Wa ma tilammusu khumaamhum achaan ma tumuutu intu kula be sabab zunuubhum.»

27Wa khalaas, kulla l-cha'ab kasso ba'iid min al-khiyam al-saakniin fooghum Khuurah wa Dataan wa Abiraam. Wa laakin Dataan wa Abiraam marago waagfiin fi khuchuum biibaan khiyamhum ma'a awiinum wa iyaalhum wa iyaal iyaalhum.

28Wa Muusa gaal: «Be misil da, ta'arfu kadar Allah bas rassalaani achaan nisawwi kulla cheyy be amrah. Wa ta'arfu ana ma sawweet cheyy be niityi ana.

29Kan al-naas dool yumuutu moot tabii'i walla yabga leelum misil bigi fi l-naas, Allah ma rassalaani.

30Laakin kan Allah yisawwi cheyy al-abadan ma bigi, misil kan al-ard tinfatih wa tazruthum humman wa kulla cheyy al-induhum wa hayyiin bas yindafnu ma'a l-maytiin, be da intu ta'arfu kadar al-naas dool hagaru Allah.»

31Wa min Muusa kammal kalaamah da, tawwaali al-ard anchaggat tihit rijleehum.

32Wa zaratathum humman wa aayilaathum wa zaratat kulla naas Khuurah wa khumaamhum kula.

³³Humman wa khumaamhum hayyiin bas andafano ma'a l-maytiin. Wa l-ard ansaddat fooghum wa khalaas, bigo ma fiihum fi ust al-mujtama'.

³⁴Wa min chiddit siraakhhum, kulla naas Israa'iil al-sim'oohum arrado wa gaalo: «Yalla najru achaan al-ard ma tazrutna aniina kula!»

³⁵Wa Allah nazzal naar akalat al-miiteen wa khamsiin raajil al-gaa'idiin yigaddumu bakhuur le Allah.

Al-makhaabir kaso beehum al-madbah

³⁶Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

³⁷«Guul le raajil al-diin Ali'aazar wileed Haaruun yisill al-makhaabir min ust al-naar achaan humman mukhaddasiin wa khalli yichattit al-jamur da ba'iid.

³⁸Wa be l-makhaabir hana l-naas al-kaffo zunuubhum be ruuhum dool, dugguuhum misil al-birich wa aksu beehum al-madbah. Wa l-makhaabir al-gaddamoohum le Allah dool mukhaddasiin. Wa l-makhaabir al-daggoohum dool yabgo alaamat tahziir le Bani Israa'iil.»

³⁹Wa khalaas, raajil al-diin Ali'aazar chaal al-makhaabir hana l-nahaas al-gaddamoohum al-naas al-hirgo. Wa daggoohum misil al-birich wa kaso beehum al-madbah.

⁴⁰Wa da yanti fikir le Bani Israa'iil achaan ayyi naadum al-ma min zurriiyit Haaruun ma yigaddim bakhuur le Allah wa yahrag misil Khuurah wa Bani Israa'iil al-ma'aayah. Wa da misil Allah gaalah be waasitat Muusa.

Al-cha'ab didd Muusa wa Haaruun

⁴¹Wa ambaakir fajur, kulla mujtama' Bani Israa'iil gammo didd Muusa wa Haaruun wa gaalo: «Intu bas kataltu cha'ab Allah!»

⁴²Wa laakin wakit kulla mujtama' Bani Israa'iil lammo wa gammo didd Muusa wa Haaruun wa humman muwajjihiin ale kheemat al-ijtimaa', tawwaali chaafu al-sahaabaay khattat al-kheema wa majd Allah baan.

⁴³Wa Muusa wa Haaruun jo giddaam kheemat al-ijtimaa'

⁴⁴wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

⁴⁵«Amurgu min usut mujtama' Bani Israa'iil dool achaan ana nidammirhum hassa'.»
Fi l-bakaan da, Muusa wa Haaruun waga'o be wujuuhum fi l-turaab.

⁴⁶Wa Muusa gaal le Haaruun: «Chiil al-mukhbar wa subb foogah jamur min al-madbah wa subb foogah bakhuur wa amchi ajala le mujtama' Bani Israa'iil wa sawwi leehum al-kaffaara achaan khadab Allah nazal fooghum wa l-waba bada khalaas.»

⁴⁷Wa Haaruun chaal al-mukhbar misil Muusa gaalah leyah wa jara le l-cha'ab wa ligi al-waba bada fi usuthum khalaas. Hu sabba al-bakhuur fi l-mukhbar wa sawwa leehum al-kaffaara.

⁴⁸Wa hu wagaf ambeen al-hayyiin wa l-maytiin wa khalaas al-waba wagaf.

⁴⁹Wa l-naas al-katalhum al-waba adadhun 14 700. Wa da bala l-naas al-maato fi muchkilat Khuurah.

⁵⁰Wa Haaruun gabbal le Muusa fi madkhal kheemat al-ijtimaa' achaan al-waba wagaf khalaas.

Adad 17

Asaat Haaruun khaddarat

¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²«Guul le Bani Israa'iil ayyi cheekh gabiila yijiib asa wa da fi adad gabaayilhum al-atnaachar. Wa aktib usum ayyi cheekh fi asaatah.

³Wa fi asaatah gabiilat Laawi aktib usum Haaruun achaan ayyi cheekh gabiila indah asa waahide.

⁴Wa khutt al-isay dool fi lubb kheemat al-ijtimaa' giddaam al-sanduug al-foogah liihaan al-mu'aahada fi l-bakaan al-ana nigaabilku foogah.

⁵Wa l-naadum al-asaatah tikhaddir wa tisawwi nuwwaar, hu da bas al-ana azaltah. Wa be da, ana niwaggif al-luwaama al-gaaymiin beeha Bani Israa'iil didduku.»

⁶Wa khalaas, Muusa kallam le Bani Israa'iil wa kulla chuyuukhum ayyi waahid jaab asaatah. Wa l-chuyuukh al-atnaachar ayyi cheekh gabiila jaab asaatah. Wa asaatah Haaruun kula gaa'ide fi ust al-isay dool.

⁷Wa Muusa khatta al-isay dool giddaam Allah fi lubb al-kheema al-foogha al-sanduug al-indah liihaan al-mu'aahada.

⁸Wa ambaakir fajur, Muusa dakhil fi l-kheemat di wa chaaf asaatah Haaruun al-min gabiilat Laawi khaddarat wa sawwat nuwwaar wa indaha iyaal naajdiin.

⁹Wa Muusa marag kulla l-isay min giddaam Allah wa khattaahum giddaam Bani Israa'iil wa ayyi cheekh chaaf asaatah wa chaalha.

¹⁰Wa Allah gaal le Muusa: «Gabbil asaatah Haaruun wa khuttaha giddaam al-sanduug da wa ahfadha misil alaama le l-mu'aaridiin. Wa tiwaggif kalaamhum diddi wa be da, ma yumuutu.»

¹¹Wa Muusa tabbag kalaam Allah sawa sawa misil hu amarah beyah.

¹²Wa Bani Israa'iil gaalo le Muusa: «Chiif daahu aniina kullina ke nahlako wa numuutu!»

¹³Wa ayyi naadum al-yigarrib le kheemat Allah da yumuut! Wa da, ma numuutu kullina lahaddi aakhirna walla?»

Adad 18

Khidmit rujaal al-diin wa l-Laawiyiin

¹Wa Allah gaal le Haaruun: «Inta wa iyaalak wa naas min ahalak tilhammalo al-ikhaab hana ayyi khata al-yukuun fi l-mu'iddaat hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa inta wa iyaalak bas tilhammalo al-ikhaab hana ayyi khata al-yukuun fi khidmit rujaal al-diin.

²Wa akhwaanak naas gabiiltak al-Laawiyiin, khalli humman kula yigarrubu ma'aak le l-beet al-mukhaddas wa yakhdumu ma'aak wa yisaa'uduuk. Wa laakin inta wa iyaalak bas tagiifu giddaam al-kheema al-foogha al-sanduug.

³Al-Laawiyiin yakhdumu tihit amrak wa yahfado kulla kheemat al-ibaada wa laakin ma yigarrubu le l-mu'iddaat al-mukhassasiin wa la le l-madbah ahaan ma yijiibu al-moot le nufuushum wa la leeku intu.

⁴Wa humman bas yisaa'uduuku wa yakhdumu ma'aaku fi kulla l-khidme al-tukuun fi kheemat al-ijtimaa' wa yahfadooha. Naadum aakhar ke ma yaji yakhdum ma'aaku.

⁵Wa intu bas tahfado al-bakaan al-mukhaddas wa l-madbah wa be da, battaan khadab Allah ma yanzil fi Bani Israa'iil.

⁶Wa daahu ana azalt akhwaanku al-Laawiyiin min Bani Israa'iil wa anteethum leeku misil hadiye ahaan yakhdumu fi kheemat al-ijtimaa'.

⁷Wa inta Haaruun wa awlaadak ahfado khidmit rujaal al-diin wa akhdumu fi ayyi cheyy al-bukhuss al-madbah wa l-bakaan al-mukhaddas marra waahid al-gaa'id khaadi le l-sitaar. Wa khidmit rujaal al-diin di, ana anteetha leeku intu bas. Wa ayyi naadum aakhar kan yigarrib le l-khidme di yumuut.»

Hagg Haaruun wa awlaadah

⁸Wa battaan Allah gaal le Haaruun: «Daahu ana nantiik mas'uuliiye fi kulla l-hadaaya al-mukhaddasiin al-yigaddumuuhum leyi Bani Israa'iil. Wa l-hadaaya dool, ana anteethum leek wa le awlaadak wa da yabga leeku hagg daayim.

⁹Wa daahu haggak al-talgaah min al-hadaaya al-mukhaddasiin al-ma muharragiin misil kulla l-hadaaya hana l-dagiig wa kulla dahaaya le kaffaarat al-zanib wa l-dahaaya le kaffaarat al-khata al-yigaddumuuhum leyi ana. Kulla l-hadaaya al-mukhaddasiin dool, ana nantiikum leek inta wa awlaadak.

¹⁰Wa min al-hadaaya al-mukhaddasiin dool inta taakul wa kulla l-dukuur min iyaalak yaakuluuhum wa aj'alhum mukhaddasiin leek.

¹¹«Wa daahu cheyy aakhar kula yabga haggak. Wa humman al-hadaaya al-yarfa'oohum Bani Israa'iil wa yigaddumuuhum, dool kula ana nantiikum leek inta

wa le awlaadak wa le banaatak al-gaa'idaat ma'aak. Kulli insaan taahir min ahal beetak yagdar yaakul minhum wa da yabga leeku hagg daayim.

12«Wa nantiik al-zaka al-yigaddumuha le Allah min ahsan al-dihin wa ahsan al-khamar wa l-gameh.

13Wa ana nantiik inta kula awwal intaaj al-yigaddumuuh le Allah min ziraa'ithum wa kulli insaan taahir min ahal beetak yagdar yaakul minnah.

14Wa kulla cheyy al-yikhassusuuh leyi Bani Israa'iil, ana nantiih leek inta.

15«Wa battaan nantiik kulla awlaad al-bikir al-yigaddumuuhum leyi ana Allah kan min al-naas walla min al-bahaayim kula. Wa laakin kulla awlaad al-bikir min al-naas wa l-bahaayim al-ma taahiriin, chiil tamanhum al-yafdoohum beyah.

16Wa wakıt umur al-wileed yitimm chahar, afdooch be 5 hajar fudda. Wa hasab al-wazin al-rasmi hana l-bakaan al-mukhaddas, ayyi hajar fudda yawzin 12 giraam.

17«Wa laakin ma tafda wileed al-bikir hana l-bagar wa l-khanam wa l-inze achaan dool mukhassasiin le Allah. Adbahhum wa ruchch dammuhum fi l-madbah wa harrig chahamhum hadiye muharraga al-Allah yarda be riihitha.

18Wa l-laham hana l-hadaaya dool yabga hanaak ma'a l-zoor al-yarfa'ooh wa yigaddumuuh hadiye wa l-gaayme al-zeene.

19«Kulla l-hadaaya al-mukhaddasiin al-yigaddumuuhum Bani Israa'iil le Allah yabgo hagg daayim leek inta wa awlaadak wa banaatak al-gaa'idaat ma'aak. Wa da yabga leek wa le zurriiyak mu'aahada daayme ma'a Allah al-abadan ma tingati'.»

20Wa battaan Allah gaal le Haaruun: «Inta ma indak warasa fi arduhum wa la indak hagg ma'aahum. Ana bas nabga leek misil hagg wa warasa fi Bani Israa'iil.»

Allah anta al-uchuur le l-Laawiyiin

21Wa Allah gaal: «Le zurriiyit Laawi ana nantiihum kulla l-uchuur fi Israa'iil warasa. Wa da fi badal al-khidme al-humman gaa'idiin yakhdumuha fi kheemat al-ijtimaa'.

22Wa be da, Bani Israa'iil ma yigarrubu battaan le kheemat al-ijtimaa' achaan da zanib al-yijiib leehum al-moot.

23Wa l-Laawiyiin humman bas yakhdumu fi kheemat al-ijtimaa' wa humman yilhammalo natiijat khataahum. Wa da yabga leehum chart daayim min zurriye le zurriye. Wa laakin ma induhum warasa al-yawrusuuha misil Bani Israa'iil.

24Al-uchuur al-yigaddumuuhum Bani Israa'iil hadiye le Allah dool, ana anteethum le l-Laawiyiin misil warasa. Achaan ana gult humman ma induhum warasa al-yawrusuuha misil Bani Israa'iil.»

25Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²⁶«Guul le l-Laawiyiin: «Kan ligo min Bani Israa'iil al-uchuur al-ana anteethum leehum misil warasa, khalli humman kula yamurgu uchur al-uchuur hadiye le Allah.

²⁷Wa da yabga leeku misil hadaaya al-yigaddumuuhum al-naas al-aakhariin min al-gameh fi l-madagg aw min asiir al-inab.

²⁸Wa misil da, intu kula tigaddumu hadaaya le Allah min kulla l-uchuur al-intu talgoohum min Bani Israa'iil. Wa l-hadaaya dool hana Allah, antuuhum le Haaruun raajil al-diin.

²⁹Wa min kulla cheyy al-yantuuku, gaddumu minnah hadiye le Allah wa l-hadiye al-ahsan khassusuuha leyah.»

³⁰«Wa guul leehum battaan: «Kan gaddamtu min kulla cheyy al-ahsan, al-faddal yagood leeku intu al-Laawiyiin misil al-faddal le l-naas min al-gameh fi l-madagg wa asiir al-inab.

³¹Wa intu wa aayilaatku tagdaro taakulu minnah fi ayyi bakaan achaan di bas ujrak khidmitku al-gaa'idiin tisawwuha fi kheemat al-ijtimaa'.

³²Wa be misil da, wakit gaddamtu al-ahsan min al-achya dool, ma tilhammalo ayyi zanib. Wa ahtarumu al-hadaaya al-mukhaddasiin hana Bani Israa'iil wa be da, ma tijiibu al-moot le nufuusku.»»

Adad 19

Rumaad hana l-bagara al-chagra

¹Wa Allah gaal le Muusa wa Haaruun:

²«Dool humman gawaaniin al-charii'a al-Allah amar beehum. Guul le Bani Israa'iil yijiibu leek bagara chagra ma mukhalgana wa ma indaha ayyi eeb wa yoom waahid kula ma harato beeha.

³Wa l-bagara di sallumuha le raajil al-diin Ali'aazar wa yiwaddiha barra min al-fariig wa yadbahooa giddaamah.

⁴«Hu yichiil min dammaha be usba'ah wa yuruchchah sab'a marraat ale jiihat khachum kheemat al-ijtimaa'.

⁵Wa fi giddaam raajil al-diin Ali'aazar, yiharrugu al-bagara di kullaha ke, farwitha wa lahamha wa dammaha wa ba'arha kula.

⁶Wa raajil al-diin yichiil uud hana arz wa firi' hana zuufa wa kheet ahmar wa yazgulhum fi l-naar al-gaa'ide tahrag foogha al-bagara.

⁷Wa raajil al-diin yikhassil khulgaanah wa yilbarrad wa ba'ad da, yigabbil fi l-fariig wa laakin yagood nijis lahaddi achiye.

⁸Wa l-harrag al-bagara kula yikhassil khulgaanah wa yilbarrad be almi wa laakin yagood nijis lahaddi achiye.

⁹«Wa naadum waahid taahir yukhumm al-rumaad hana l-bagara wa yukhuttah barra min al-fariig fi bakaan taahir. Wa mujtama' Bani Israa'iil yahfado al-rumaad le yisawwu beyah almi al-tathiir al-yista'maloooh le mahiyiin al-khata.

¹⁰Wa l-naadum al-yukhumm al-rumaad hana l-bagara, hu kula yikhassil khulgaanah wa laakin yagood nijis lahaddi achiiye. Wa da yabga chart daayim le Bani Israa'iil wa le l-ajnnabi al-saakin ma'aahum.

Al-naadum al-limis janaaza yabga nijis

¹¹«Kan naadum limis janaaza, hu yabga nijis le muddit sab'a yoom.

¹²Wa l-naadum da, khalli yitahhir nafsah be almi al-tathiir al-sawwooh be rumaad al-bagara fi l-yoom al-taalit wa fi l-yoom al-saabi' wa be da, hu yukuun taahir. Wa laakin kan ma yitahhir nafsah fi l-yoom al-taalit wa l-yoom al-saabi', hu ma yabga taahir.

¹³Kan naadum limis janaaza wa ma tahhar nafsah, yinajjis kheemat Allah. Wa l-naadum da waajib yafsuluuh min Bani Israa'iil achaan hu ma rachchooh be almi al-tathiir wa hu nijis wa gaa'id be najaastah.

¹⁴«Wa daahu gaanuun al-bukhuss al-naadum al-yumuut fi l-kheema. Wa fi l-haala di, ayyi naadum al-yadkhul fi l-kheema di aw gaa'id foogha yabga nijis le muddit sab'a yoom.

¹⁵Wa ayyi maa'uun maftuuh al-ma indah sidaade masduuda foogah kula yukuun nijis.

¹⁶«Ayyi naadum kan maachi fi l-kadaade wa limis naadum maktuul be l-seef aw limis naadum mayyit moot saakit aw limis udaam hana naadum aw limis khabur, al-naadum da yabga nijis le muddit sab'a yoom.

¹⁷Wa le l-naadum al-ma taahir da, yichiilu min rumaad al-bagara al-harragooha le kaffaarat al-zanib wa yusubbuuh fi maa'uun wa yusubbu foogah almi nadiif.

¹⁸Wa raajil waahid taahir yichiil firi' hana zuufa wa yidissah fi l-almi da wa yuruchch beyah al-kheema wa kulla l-mawaa'iin wa kulla l-naas al-gaa'idiin fi lubbaha. Wa yuruchch al-naadum al-limis udaam hana naadum mayyit aw limis naadum maktuul be l-seef aw limis naadum mayyit moot saakit aw limis khabur.

¹⁹Wa l-raajil al-taahir yuruchch al-naadum al-nijis fi l-yoom al-taalit wa l-yoom al-saabi'. Wa fi l-yoom al-saabi' da, khataayah yinmahi. Wa ba'ad da, yikhassil khulgaanah wa yilbarrad wa be achiiye hu yabga taahir.

²⁰Wa laakin al-naadum al-najjas nafsah wa ma tahharha, waajib yafsuluuh min al-cha'ab achaan hu najjas al-beet al-mukhaddas hana Allah. Wa l-naadum da gaa'id be najaastah achaan ma rachchooh be almi al-tathiir.

²¹«Wa da yabga leehum chart daayim. Wa l-naadum al-yuruchch almi al-tathiir da, waajib yikhassil khulgaanah. Wa kan naadum limis almi al-tathiir da, yukuun nijis lahaddi achiye.

²²Ayyi cheyy al-yilammisah al-naadum al-nijis da, yukuun nijis wa l-naadum limis naadum nijis, hu kula yukuun nijis lahaddi achiye.»

Adad 20

Al-almi al-marag min al-hajar

¹Wa fi l-chahar al-awwal, kulla mujtama' Bani Israa'iil wassalo fi saharat Siin wa ga'ado fi hillit Khaadich wa da bakaan Mariyam maatat foogah wa dafanooha.

²Wa fi l-bakaan da, almi ma fiih wa Bani Israa'iil lammo wa gammo didd Muusa wa Haaruun.

³Wa humman harajo Muusa wa gaalo: «Akheer leena kan mutna ma'a akhwaanna al-maato min khadab Allah.

⁴Maala jibtu jamaa'at Allah fi l-sahara di? Achaan numuutu aniina wa bahaayimna walla?

⁵Maala maragtuuna min Masir wa jibtuuna fi l-bakaan al-fasil da? Wa l-bakaan da ma indah ma'aach wa la indah tiin wa la indah inab wa la indah rummaan. Wa almi hana charaab kula ma fiih.»

⁶Wa Muusa wa Haaruun khallo al-cha'ab wa macho fi madkhal kheemat al-ijtimaa' wa waga'o be wujuuhum fi l-turaab. Wa khalaas majd Allah baan leehum.

⁷Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

⁸«Chiil asaatak. Inta wa akhuuk Haaruun limmu mujtama' Bani Israa'iil wa giddaamhum kulluhum guulu le l-hajar: <Amrug almi!> Wa khalaas al-hajar yamrug almi wa be l-almi al-yamrug min al-hajar da, azgi kulla Bani Israa'iil wa bahaayimhum.»

⁹Wa misil Allah amarah beyah, Muusa chaal al-asa min giddaam Allah min kheemat al-ibaada.

¹⁰Wa Muusa wa Haaruun lammo kulla Bani Israa'iil giddaam al-hajar. Wa Muusa gaal leehum: «Asma'o, ya aasiyiin! Aniina namurgu leeku almi min al-hajar da walla?»

¹¹Wa Muusa rafa' iidah wa darab al-hajar marrateen be asaatah. Wa khalaas almi jara be katara min al-hajar. Wa mujtama' Bani Israa'iil chirbo wa zago kulla bahaayimhum.

12 Wa Allah gaal le Muusa wa Haaruun: «Intu ma aamantu beyi wa giddaam Bani Israa'iil ma ahtaramtuuni ana al-Khudduus. Wa fi chaan da, intu abadan ma tiwaddu al-cha'ab da fi l-ard al-ana anteetha leehum.»

13 Wa l-bakaan da sammoooh almi Mariiba (ma'anaatah almi al-huraaaj) achaan Bani Israa'iil gammo didd Allah. Wa fi l-bakaan da, Allah wassaf leehum khadaastah.

Malik Adoom dahar Bani Israa'iil

14 Wa min Khaadich, Muusa rassal naas le malik Adoom. Wa l-naas dool gaalo le l-malik: «Akhwaanak Bani Israa'iil yuguulu leek ke: «Inta ta'arif kulla l-machaakil al-bigo foogna.

15 Wa juduudna macho fi balad Masir wa aniina sakanna foogha mudda tawiile. Wa hinaak al-Masriyiin sawwo al-fasaala foog juduudna wa foogna aniina kula.

16 Wa aniina sarakhna wa chahadna Allah wa hu simi'na wa rassal leena malak le yamrugna min Masir. Wa daahu aniina fi Khaadich al-hille al-gariib le huduud baladak.

17 Wa hassa' nidooru nuchuggu ardak wa ma nitallufu al-ziraa'a wa la chadar al-inab wa ma nacharbo almi biyaarak. Aniina nichiiilu al-derib al-usmah Derib al-Malik wa la nimayyulu minnah isra wa la zeene lahaddi nagta'o ardak.»

18 Wa laakin malik Adoom gaal: «Ma tuchuggu ardi. Wa kan abeetu, namrug leeku wa nihaaribku.»

19 Wa Bani Israa'iil gaalo leyah: «Aniina nichiiilu al-derib wa kan nidooru almi leena walla le bahaayimna kula, nachruuh minnak chari. Wa laakin nidooru minnak tikhalliina nuchuggu ardak bas.»

20 Wa laakin malik Adoom gaal leehum: «Ma tuchuggu ardi!» Wa hu marag laagaahum be deech kabiir wa gawi.

21 Wa be misil da, malik Adoom aba ma yikhalliium le Bani Israa'iil yuchuggu ardah. Wa humman gabbalo wa macho be derib aakhar.

Moot Haaruun

22 Wa kulla l-mujtama' saaro min Khaadich wa nazalo fi jabal Hoor

23 al-gaa'id fi huduud balad Adoom. Wa hinaak Allah hajja le Muusa wa Haaruun wa gaal:

24 «Haaruun yumuut wa yalhag abbahaatah. Wa hu ma yadkhul fi l-balad al-ana anteetha le Bani Israa'iil achaan intu isiitu kalaami fi almi Mariiba.

25 Wa inta, ya Muusa, chiil Haaruun wa wileedah Ali'aazar wa atla' beehum fi jabal Hoor.

²⁶Wa sill khulgaan raajil al-diin min Haaruun wa labbishum le wileedah Ali'aazar wa khalaas Haaruun yumuut fi l-bakaan daak.»

²⁷Wa Muusa sawwa kulla cheyy misil Allah amarah beyah. Giddaam kulla mujtama' Bani Israa'iil, humman tala'o fi jabal Hoor.

²⁸Wa Muusa salla khulgaan Haaruun minnah wa labbasaahum le wileedah Ali'aazar. Wa khalaas Haaruun maat fi raas jabal Hoor. Wa ba'ad da, Muusa wa Ali'aazar nazalo min al-jabal.

²⁹Wa wakit kulla mujtama' Bani Israa'iil irfo kadar Haaruun maat khalaas, humman bako wa hizno leyah le muddit 30 yoom.

Adad 21

Nasur Bani Israa'iil fi l-Kan'aaniyiin

¹Wa wakit al-malik Araad al-Kan'aani al-gaa'id yaskun fi saharat Nagab simi' kadar Bani Israa'iil jaayiin be derib Ataariim, hu laagaahum wa haarabaahum wa karab minhum masaajiin.

²Wa ba'ad da, Bani Israa'iil aahado Allah wa gaalo: «Kan dassheet leena al-cha'ab da fi iideenna, aniina kula nidammuru kulla hillaalhum ma nikhallu minhum cheyy.»

³Wa Allah khibil kalaamhum wa nasaraahum fi l-Kan'aaniyiin dool. Wa Bani Israa'iil dammaro kulla l-Kan'aaniyiin dool wa hillaalhum ma khallo minhum cheyy. Wa sammo al-bakaan da Hurma (ma'anaatah al-damaar).

Dabiib amchideegaat

⁴Wa Bani Israa'iil saaro min jabal Hoor wa macho be l-derib al-yufuut be l-bahar al-Ahmar ahaan humman yidooru yihawwugu ba'iid min balad Adoom. Wa laakin fi l-derib, humman ma sabaro.

⁵Wa gammo didd al-Rabb wa didd Muusa wa gaalo: «Maala maragtuuna min balad Masir wa jibtuuna le numuutu fi l-sahara di? Ahaan hini ma fi khubza wa la almi wa akilna da, akil ma yanfa'. Taar leena khalaas.»

⁶Wa khalaas Allah rassal leehum dabiib amchideegaat wa addo katiir min Bani Israa'iil wa kataaahum.

⁷Wa Bani Israa'iil jo le Muusa wa gaalo leyah: «Aniina aznabna wakit gammeena didd Allah wa diddak inta. Hassa' da, achhad leena Allah ahaan yiba''id minnina al-dabiib da.» Wa Muusa chahad leehum Allah.

⁸Wa Allah gaal le Muusa: «Asna' daabi amchideegaat wa arfa'ah foog fi uud. Wa ayyi naadum al-addaah daabi kan chaafah, battaan ma yumuut.»

⁹Wa khalaas, Muusa sana' daabi hana nahaas wa rafa'ah foog fi uud. Wa wakit daabi yi'addi naadum, kan al-naadum da chaaf al-daabi hana l-nahaas da battaan ma yumuut.

Al-cha'ab saaro min bakaan le aakhar

¹⁰Wa Bani Israa'iil saaro wa nazalo fi Ubuut.

¹¹Wa battaan saaro min Ubuut wa nazalo fi Iyy Abaariim fi l-sahara sabaah min balad Muwaab.

¹²Wa min al-bakaan da, saaro wa nazalo fi khachum waadi Zarad.

¹³Wa minnah saaro wa nazalo khaadi le waadi Arnuun wa da l-waadi al-yuchugg al-sahara wa jaayi min turaab al-Amuuriyiin. Wa hu gaa'id huduud ambeen balad Muwaab wa balad al-Amuuriyiin.

¹⁴Wa fi chaan da, fi kalaam maktuub fi kitaab al-Huruub hana Allah wa l-kalaam da bukhuss madiinat Waahib fi Suufa be wudyaanha wa waadi Arnuun

¹⁵wa rujuulah al-yusubbu ale madiinat Aar yabgo huduud Muwaab.

¹⁶Wa min al-bakaan da, saaro wa nazalo fi hillit Biir. Wa da l-bakaan al-Allah amar Muusa wa gaal leyah: «Limm al-cha'ab wa ana nantiikum almi.»

¹⁷Wa Bani Israa'iil khanno be l-khine da: «Atmi, ya biir, wa ya naas, khannu leeha katiir.

¹⁸Wa l-biir di hafaroooha al-kubaaraat wa gaddoooha al-hukkaam be isay mulukhum wa isay kheezaraanhum.» Wa min al-sahara, saaro lahaddi Mattaana

¹⁹wa min Mattaana lahaddi Nahliyiil wa min Nahliyiil lahaddi Baamoot.

²⁰Wa min Baamoot saaro lahaddi l-waadi al-fi balad Muwaab wa da ale raas jabal al-Fisga al-minnah tinsaaf kulla l-sahara.

Bani Israa'iil annasaro fi l-muluuk

²¹Wa Bani Israa'iil rassalo naas le Siihuun malik al-Amuuriyiin wa gaalo leyah:

²²«Nidooru nuchuggu ardak wa ma nitallufu al-ziraa'a wa la chadar al-inab wa ma nacharbo almi biyaarak. Aniina nichiiilu al-derib al-usmah Derib al-Malik lahaddi nagta'o ardak.»

²³Wa laakin al-malik Siihuun aba ma yanti izin le Bani Israa'iil yuchuggu ardah. Hu lamma deechah wa marag laaga Bani Israa'iil fi l-sahara. Wa hu ja fi Yahaas wa haarabaahum le Bani Israa'iil.

²⁴Wa laakin Bani Israa'iil haarabooh wa katalooh be l-seef wa chaalo ardah min waadi Arnuun lahaddi waadi Yabbuukh. Wa laakin wagafo fi l-huduud al-gawiiye hana Bani Ammuun.

²⁵Wa Bani Israa'iil chaalo kulla mudun al-Amuuriyiin wa sakano fooghum. Humman sakano fi Hachbuun wa kulla l-hillaal al-taab'iin leeha.

²⁶Wa Hachbuun hi madiinat Siihuun malik al-Amuuriyiin al-haarab malik Muwaab al-awwal wa chaal minnah kulla ardah lahaddi waadi Arnuun.

²⁷Wa be sabab da, al-khannaayiin gaalo: «Ta'aalu le madiinat al-malik Siihuun nabnu Hachbuun wa nigawwuha.

²⁸Achaan min Hachbuun maragat naar wa min hillit Siihuun maragat ambalbaala wa akalat hillit Aar fi balad Muwaab wa siyaad al-bakaan al-aali jamb waadi Arnuun.

²⁹Ya khasaaritki, ya balad Muwaab! Ya cha'ab al-ilaahku Kamuuch, intu addammartu khalaas. Intu ja'altu awlaadku matruudiin min malik al-Amuuriyiin wa hasabtu banaatku masjuunaat fi iideen Siihuun.

³⁰Wa laakin hassa' aniina Bani Israa'iil ta''anna al-Amuuriyiin be l-huraab wa dammarnaahum min Hachbuun lahaddi Diibuun wa kharabnaahum min Nuufah lahaddi Miidba.»

³¹Wa be misil da, Bani Israa'iil sakano fi balad al-Amuuriyiin.

³²Wa Muusa rassal naas le yuruukhu madiinat Ya'ziir. Wa Bani Israa'iil chaalo kulla l-hillaal al-taab'iin leeha. Wa nahabo al-Amuuriyiin al-saakniin fooghum.

³³Wa ba'ad da, Bani Israa'iil chaalo derib aakhar wa macho ale Baachaan. Wa Oog malik Baachaan marag laagaahum hu wa kulla cha'abah le yihaaribhum fi Idra'i.

³⁴Wa Allah gaal le Muusa: «Ma takhaaf minnah, ana nisallimah leek fi iidak, hu wa kulla cha'abah wa baladah. Wa inta tisawwi foogah misil inta sawweet foog Siihuun malik al-Amuuriyiin al-hakam fi Hachbuun.»

³⁵Wa khalaas Bani Israa'iil annasaro foog Oog malik Baachaan wa katalooh hu wa iyaalah wa kulla cha'abah lahaddi naadum waahid kula minhum ma faddal. Wa chaalo baladah.

Adad 22

Balaakh malik Muwaab naada Bal'aam

¹Bani Israa'iil saaro wa nazalo fi kadaadit Muwaab sabaah le bahar al-Urdun mugaabiliin Ariiha.

²⁻⁴Wa fi l-wakit da, Balaakh wileed Siffuur hu bas malik Muwaab. Wa wakit hu chaaf kulla cheyy al-sawwooh Bani Israa'iil fi l-Amuuriyiin, hu wa cha'abah al-Muwaabiyiin khaafo min katarat Bani Israa'iil. Wa wakit chaafuum, barjalo marra waahid. Wa l-Muwaabiyiin gaalo le kubaaraat Midyaan: «Al-naas dool katiiriin. Humman yidammuru kulla cheyy al-gaa'id hawaaleena misil al-bagar al-yaakulu al-gechch.»

⁵Wa l-malik Balaakh rassal naas le Bal'aam wileed Ba'uur fi hillit Fatuur jamb bahar al-Furaat fi usut cha'abah. Hu rassal le yikhabbirah wa yuguul leyah: «Daahu fi cha'ab marago min balad Masir wa min al-katara saddo al-ard marra waahid. Wa jo gaabaloona wa nazalo.

⁶Wa hassa', ta'aal al'anhum achaan humman gawiyiin minnina. Wa be da, akuun ana ninnasir fooghum wa natrudhum min al-balad. Achaan ana na'arif kadar al-naadum al-inta baaraktah yabga mubaarak wa l-la'antah yabga mal'uun.»

⁷Wa kubaaraat Muwaab wa kubaaraat Midyaan chaalo ma'aahum bayaad wa macho le Bal'aam. Wa wakit humman wassalo, khabbarooh be kalaam Balaakh.

⁸Wa Bal'aam gaal leehum: «Al-leele arugdu ma'aayi hini wa ambaakir, ana nikhabbirku be kalaam Allah al-yuguulah leyi.» Wa khalaas, kubaaraat al-Muwaabiyiin ga'ado ma'a Bal'aam.

⁹Wa be l-leel, al-Rabb sa'al Bal'aam wa gaal leyah: «Al-rujaal al-ma'aak dool yaatumman?»

¹⁰Wa Bal'aam gaal le l-Rabb: «Balaakh wileed Siffuur malik Muwaab rassalaahum leyi wa gaal:

¹¹«Daahu fiyah cha'ab katiiriin marra waahid marago min balad Masir. Ta'aal al'anhum leyi wa be da, akuun ana ninnasir fooghum wa natrudhum.»»

¹²Wa l-Rabb gaal le Bal'aam: «Inta wa la tamchi ma'aahum wa la tal'an al-cha'ab da achaan al-cha'ab da mubaarak.»

¹³Wa ambaakir fajur, Bal'aam gamma wa gaal le kubaaraat Balaakh: «Gabbulu baladku. Allah aba ma yikhalliini namchi ma'aaku.»

¹⁴Wa kubaaraat Muwaab gabbalo le Balaakh wa gaalo leyah: «Bal'aam aba ma yaji ma'aana.»

¹⁵Wa laakin Balaakh battaan rassal kubaaraat aakhariin katiiriin wa muhimmiin min al-awwal.

¹⁶Wa l-kubaaraat jo le Bal'aam wa gaalo leyah: «Balaakh wileed Siffuur buguul leek ke: «Min fadlak, ta'aal leyi ma taaba.

¹⁷Wa ana nicharrifak wa nisawwi leek ayyi cheyy al-tidoorah minni. Min fadlak, ta'aal! Al'an leyi al-cha'ab da.»»

¹⁸Wa Bal'aam radda le l-naas al-rassalaahum Balaakh wa gaal: «Kan Balaakh yantiini kulla l-fudda wa l-dahab al-fi beetah kula, ana ma nagdar nisawwi leyah cheyy wa la kabiir wa la sakhayyar didd amur Allah Ilaahi.

¹⁹Wa hassa' da, intu kula al-leele agoodu hini lahaddi ana na'arif al-cheyy al-yuguulah leyi Allah battaan.»

20 Wa be l-leel, al-Rabb hajja le Bal'aam wa gaal leyah: «Kan al-naas dool jo battaan le yinaaduuk, khalaas amchi ma'aahum. Wa laakin sawwi al-cheyy al-ana nuguulah leek bas.»

21 Wa ambaakir fajur, Bal'aam gamma chadda humaartah wa macha ma'a kubaaraat Muwaab.

Bal'aam zi'il wa dagga humaartah

22 Wa be da kula, Allah khidib le Bal'aam wakit gamma maachi wa khalaas malak Allah wagaf leyah fi l-derib achaan yadharah. Wa Bal'aam raakib fi humaartah wa ma'aayah itneen min khaddaamiinah.

23 Wa wakit al-humaara chaafat malak Allah waagif fi l-derib wa seefah masluul fi iidah, talagat al-derib wa dagachat al-khala. Wa Bal'aam gamma yudugg al-humaara le yijiibha fi l-derib.

24 Wa battaan malak Allah macha wagaf fi l-derib fi bakaan chiyya dayyig al-yufuut ambeen daraadir itneen hana jineenaat inab.

25 Wa wakit al-humaara chaafat malak Allah, lammat fi l-durdur wa asarat rijil Bal'aam fi l-durdur. Wa hu gamma battaan yuduggaha.

26 Wa battaan malak Allah macha gidzaam wagaf fi bakaan dayyig marra waahid ma indah faraga al-yufuutu beeha wa la isra wa la zeene.

27 Wa wakit al-humaara chaafat malak Allah, ragadat be Bal'aam. Wa hu zi'il wa gamma yuduggaha be asaatah.

28 Wa Allah anta khachum le l-humaara achaan tihajji wa gaalat le Bal'aam: «Ana sawweet leek chunu lahaddi tuduggini talaata marraat?»

29 Wa Bal'aam gaal leeha: «Inti gaa'ide tal'abe beyi wa kan awwal ana indi seef, wakit da ana gata't raaski khalaas.»

30 Wa l-humaara gaalat le Bal'aam: «Ana ma humaartak al-gaa'id tarkab foogi min zamaan lahaddi l-yoom? Wa yoom waahid kula, ana sawweet cheyy misil da walla?» Wa Bal'aam gaal: «La, abadan.»

31 Wa fi l-bakaan da, Allah kachaf le Bal'aam wa hu chaaf malak Allah waagif fi ust al-derib wa seefah masluul fi iidah. Wa tawwaali, Bal'aam dangar fi l-ard wa sajad.

32 Wa malak Allah gaal leyah: «Maala daggeet humaartak talaata marraat? Wa daahu ana jiiit le nadharak achaan makhatarak da ma ajabni.

33 Al-humaara chaafatni wa talaata marraat hi baarat minni. Wa kan awwal hi ma baarat minni, wakit da ana kataltak khalaas wa khalleetha hi hayye.»

34 Wa Bal'aam gaal le malak Allah: «Ana aznabt wa ma irift kadar inta bas gaa'id fi derbi. Wa kan makhatari da ma ajabaak, ana nigabbil.»

³⁵Wa laakin malak Allah gaal leyah: «Amchi ma'a l-rujaal dool. Wa laakin guul al-kalaam al-ana nuguulah leek bas.» Wa khalaas Bal'aam macha ma'a l-kubaaraat al-rassalaahum Balaakh.

Balaakh laaga Bal'aam

³⁶Wa wakit Balaakh simi' kadar Bal'aam jaayi leyah, hu marag laagaah fi madiinat Iir fi huduud Muwaab jamb waadi Arnuun.

³⁷Wa Balaakh gaal le Bal'aam: «Maala ma jiiit wakit ana rassalt leek awwal marra wa azamtak? Inta tahsib ana ma nagdar nantiik charaf walla?»

³⁸Wa Bal'aam radda leyah wa gaal: «Hassa' daahu ana jiiit leek! Wa ana ma nagdar nuguul ayyi cheyy illa l-kalaam al-yuguulah leyi al-Rabb.»

³⁹Wa Bal'aam macha ma'a Balaakh wa dakhalo fi hillit Kharyat Husuut.

⁴⁰Wa Balaakh gaddam dahaaya hana bagar wa khanam wa anta minhum le Bal'aam wa l-kubaaraat al-jo ma'aayah.

Awwal baraka le Bani Israa'iil

⁴¹Wa ambaakir fajur, Balaakh chaal Bal'aam wa tala'o fi raas hajar al-binaaduuh Baamoot Ba'al wa min hinaak, humman chaafu nuss min Bani Israa'iil.

Adad 23

¹Wa Bal'aam gaal le Balaakh: «Abni leyi hini sab'a madbah wa jiiib leyi sab'a tiiraan wa sab'a kubchaan.»

²Wa Balaakh sawwa misil Bal'aam gaalah leyah. Wa humman al-itneen gaddamo dahiiye hana toor wa kabich fi ayyi madbah.

³Wa Bal'aam gaal le Balaakh: «Agiif jamb dahiiytak al-muharraga wa ana kamaan namchi hinaak. Akuun Allah yaji wa yihajji leyi wa ayyi kalaam al-yuguulah leyi ana nuguulah leek.» Wa macha fi raas al-jabal.

⁴Wa l-Rabb baan wa Bal'aam gaal leyah: «Ana baneet sab'a madbah wa gaddamt dahiiye fi ayyi waahid toor wa kabich.»

⁵Wa Allah kallam le Bal'aam wa gaal leyah: «Gabbil amchi le Balaakh wa guul leyah al-kalaam da.»

⁶Wa Bal'aam gabbal le Balaakh wa ligiih waagif jamb dahiiytah al-muharraga wa kulla kubaaraat Muwaab waagfiin ma'aayah.

⁷Wa khalaas, bada be l-chi'ir wa gaal: «Min Araam, Balaakh malik Muwaab jaabaani wa min jibaal al-sabaah, naadaani wa gaal:

«Ta'aal le Yaakhuub al'anah leyi wa ta'aal ayyir Israa'iil aduuyi.»

⁸Wa kikkeef nal'an naadum al-Ilaah ma la'anah? Wa kikkeef nihaddid naadum al-Allah ma haddadah?

⁹Wa wakit nichiihmin min raas al-hajar wa wakit niraakhibhum min raas al-jabal, ana nichiihmin cha'ab yaskun ma'zuul wa ma mahsuubiin ma'a baagi al-umam.

¹⁰Zurriiyit Yaakhuub misil al-turaab. Yaatu yagdar yahsibhum? Wa Bani Israa'iil misil al-ramla. Yaatu yalga adadhum? Khalli ana numuut fi moot al-saalihiiin wa nintahi misil humman antaho.»

¹¹Wa Balaakh gaal le Bal'aam: «Chunu al-sawweetah leyi da? Ana naadeetak le tal'an leyi aduuyi wa daahu inta baaraktuhum khalaas!»

¹²Wa Bal'aam radda leyah wa gaal: «Ana ma nikallim al-kalaam al-Allah gaalah leyi walla?»

Taani baraka le Bani Israa'iil

¹³Wa Balaakh gaal battaan: «Ta'aal ma'aayi fi bakaan aakhar wa min hinaak, tichiif al-cha'ab da. Wa inta tichiif nussuhum bas ma kulluhum ke. Wa min al-bakaan da, al'anhum leyi.»

¹⁴Wa wadda Bal'aam foog fi raas jabal al-Fisga wa da l-bakaan al-yiraakhubu minnah. Wa bana sab'a madbah wa gaddam dahiiye hana toor wa kabich fi ayyi madbah.

¹⁵Wa Bal'aam gaal le Balaakh: «Agiif jamb dahiiytak al-muharraga wa ana kamaan namchi hinaak narja Allah yaji leyi.»

¹⁶Wa khalaas, Allah ja le Bal'aam wa kallamah. Wa gaal leyah: «Gabbil amchi le Balaakh wa guul leyah al-kalaam da.»

¹⁷Wa Bal'aam gabbal le Balaakh wa ligiih waagif jamb dahiiytah al-muharraga wa kulla kubaaraat Muwaab waagfiin ma'aayah. Wa Balaakh sa'alah wa gaal leyah: «Allah gaal leek chunu?»

¹⁸Wa khalaas, Bal'aam bada be l-chi'ir wa gaal: «Gumm, ya Balaakh, wa asma' wa khutt adaanak leyi, ya wileed Siffuur.

¹⁹Al-Ilaah ma misil al-insaan yakdib wa la misil Bani Adam yandam. Kulla cheyy al-yuguulah, hu yisawwiih wa yihaggig kalaamah al-yihajjiih.

²⁰Ana ligiit amur nibaarik achaan hu baarakaahum khalaas. Wa battaan ana ma nagdar nisawwi cheyy aakhar.

²¹Ma fi zanib fi zurriiyit Yaakhuub wa la zulum fi Bani Israa'iil. Allah Ilaahum yukuun ma'aahum wa humman yahmudu Allah malikhum.

²²Allah maragaahum min balad Masir wa induhum gudra misil gudrat al-jaamuus.

²³Ma fi al-yikallim be ilim al-kheeb fi zurriiyit Yaakhuub wa ma fi al-yichawwif fi Bani Israa'iil. Wa fi wakit muwaafiq, zurriiyit Yaakhuub wa Bani Israa'iil ya'arfu kulla cheyy al-Allah yisawwiih.

²⁴Daahu al-cha'ab gamma misil al-nimir wa wagaf misil al-duud. Ma yunuum kan ma akal seede al-hu saadaaha wa la yargud kan ma chirib damm al-seede al-hu katalaaha.»

²⁵Wa Balaakh gaal le Bal'aam: «Kan ma tal'anhum da, ma tibaarikhum kula!»

²⁶Wa Bal'aam radda leyah wa gaal: «Ana ma gult leek? Ana nihajji kulla l-kalaam al-Allah yuguulah leyi.»

Taalit baraka le Bani Israa'iil

²⁷Wa Balaakh gaal le Bal'aam: «Ta'aal niwaddiik bakaan aakhar. Akuun min al-bakaan daak al-Rabb yarda inta tal'an leyi al-cha'ab da.»

²⁸Wa Balaakh wadda Bal'aam fi raas jabal Fa'uur wa min al-bakaan da, tinchaaf al-sahara.

²⁹Wa Bal'aam gaal le Balaakh: «Abni leyi hini sab'a madbah wa jiib leyi sab'a tiiraan wa sab'a kubchaan.»

³⁰Wa Balaakh sawwa misil Bal'aam gaalah leyah wa gaddam dahiiye hana toor wa kabich fi ayyi madbah.

Adad 24

¹Wa wakit Bal'aam irif kadar Allah yidoor yibaarik Bani Israa'iil, hu ma sawwa misil al-marraat al-awwal le ya'arif al-kheeb wa laakin wajjah ale l-sahara.

²Wa wakit Bal'aam rafa' raasah, chaaf kulla Bani Israa'iil naazliin hasab gabaayilhum. Wa khalaas Ruuh Allah nazal foogah.

³Wa bada be l-chi'ir wa gaal: «Da kalaam Bal'aam wileed Ba'uur. Da kalaam al-raajil al-yichiif adiil.

⁴Da kalaam al-naadum al-yasma' kalaam al-Ilaah wa wakit yasjud, uyuunah yinfathu yichiif al-ru'ya al-yiwassifha leyah Allah al-Gaadir.

⁵Khiyamku samhiin, ya zurriiyit Yaakhuub, wa masaakinku al-taskunu fooghum, ya Bani Israa'iil.

⁶Khiyamku marsuusiin misil waadi wa misil jineenaat fi khachum al-bahar wa misil chadar al-kitir al-Allah gawwamah wa misil chadar al-arz fi khachum al-almi.

⁷Almi yisiil min eenah wa bizirtah yazguuha be almi katiir. Wa malikhum yabga ziyaada min al-malik Agaag wa mamlakatah tabga gawiiye.

⁸Wa l-Ilaah maragaahum min balad Masir wa induhum gudrat misil gudrat al-jaamuus. Wa yidammuru al-umam al-humman udwaanhum wa yita' unuuhum be nuchchaabhum wa yikassuru udaamhum.

⁹Humman misil al-duud al-yabruk wa l-duudaay al-targud. Yaatu al-yagdar yigawwimhum? Mabruuk al-yibaarikku wa mal'uun al-yal'anku.»

¹⁰Wa khalaas Balaakh zi'il didd Bal'aam wa darab ambeenaat iideenah wa gaal: «Ana naadeetak le tal'an leyi udwaani. Wa daahu le taalit marra inta baarktuhum!

¹¹Yalla! Amchi baladak! Awwal ana gult nicharrifak wa laakin daahu Allah daharak min al-charaf da.»

¹²Wa Bal'aam radda le Balaakh wa gaal: «Ana kallamtuhum le naasak al-inta rassaltuhum wa gult:

¹³Kan Balaakh yantiini kulla l-fudda wa l-dahab al-fi beetah kula, ana ma nagdar nisawwi cheyy didd amur Allah wa ana be nafsi ma nagdar nisawwi kheer wa la charr. Ana nuguul illa l-kalaam al-Allah gaalah bas.»»

Bal'aam wassaf al-cheyy al-yukuun

¹⁴Wa battaan Bal'aam gaal: «Hassa', gubbaal ma nigabbil le cha'abi, ta'aal ni'ooriik be l-cheyy al-yisawwi al-cha'ab da ba'adeen fi cha'abak.»

¹⁵Wa khalaas, bada be l-chi'ir wa gaal: «Da kalaam Bal'aam wileed Ba'uur. Da kalaam al-raajil al-yichiif adiil.

¹⁶Da kalaam al-naadum al-yasma' kalaam al-Ilaah wa indah ilim min al-Aali wa wakıt yasjud, uyuunah yinfathu yichiif al-ru'ya al-yiwassifha leyah Allah al-Gaadir.

¹⁷Ana nichiiif al-jaayi wa laakin ma yaji hassa'. Ana gaa'id nichiiifah wa laakin ma min gariib. Min zurriiyit Yaakhuub tatla' najma wa min Bani Israa'iil yaji malik. Be asaas mulkah yaksir jabhat Muwaab wa yaktul kulla zurriiyit Chiit.

¹⁸Wa balad Adoom yichiilha wa yichiil Sa'iir balad udwaanhum wa Bani Israa'iil gudrithum tiziid.

¹⁹Wa yaji malik gawi min zurriiyit Yaakhuub wa yidammir al-naas al-faddalo fi l-madiina.»

²⁰Wa Bal'aam chaaf balad al-Amaalikh wa bada be l-chi'ir wa gaal: «Amaalikh hu al-awwal fi l-umam wa laakin fi l-akhiir yiddammar.»

²¹Wa Bal'aam chaaf balad al-Khiiniyiin wa bada be l-chi'ir wa gaal: «Buyuutku gaa'idiin be amaan misil uchuuch fi raas al-hajar.

²²Laakin balad al-Khiiniyiin tahrag be naar wakıt Achuur yakrubku masaajiin.»

²³Wa battaan Bal'aam bada be l-chi'ir wa gaal: «Ya khasaaritna! Yaatu yagdar yi'iich kan al-Ilaah bas ja'alah misil da?

²⁴Fi sufun yaju min Khubrus. Yazulmu Achuur wa yazulmu Ibaar wa humman kula yiddammaro.»

²⁵Wa khalaas, Bal'aam gabbal baladah wa Balaakh kula chaal derbah.

Adad 25

Bani Israa'iil abado ilaah aakhar

¹Wakit Bani Israa'iil ga'ado fi Chittiim, gammo yafsudu ma'a banaat al-Muwaabiyiin.

²Banaat al-Muwaabiyiin ya'aziman Bani Israa'iil fi gaddimiin al-dahaaya le ilaahaathin. Wa humman yaakulu ma'aahin laham dahaayaahin wa yasjudu le ilaahaathin.

³Wa be misil da, Bani Israa'iil chaarako fi ibaadat ilaah Ba'al hana jabal Fa'uur wa Allah khidib khadab chadiid didduhum.

⁴Wa Allah gaal le Muusa: «Akrub kulla kubaaraat al-cha'ab al-fasado wa jiihum giddaami ana Allah wa gaabilhum le l-harraay wa achnighum. Wa be da, khadabi al-muhrig battaan ma yalhaghum le Bani Israa'iil.»

⁵Wa Muusa gaal le l-gudiya hana Bani Israa'iil: «Ayyi waahid minku yaktul rujaalah al-chaarako fi ibaadat ilaah Ba'al hana jabal Fa'uur.»

⁶Wa wakit Bani Israa'iil gaa'idiin yabku fi madkhal kheemat al-ijtima', fi raajil min Bani Israa'iil jaayi le akhwaanah ma'a mara Midyaaniye. Wa Muusa wa kulla mujtama' Bani Israa'iil chaafuoh.

⁷Wa khalaas fi l-bakaan da, Fiinhaas wileed Ali'aazar wileed Haaruun raajil al-diin, gamma min usut mujtama' Bani Israa'iil wa chaal harba fi iidah.

⁸Wa taaba' al-raajil lahaddi fi lubb al-kheema wa ta'anaahum humman al-itneen ta'ne waahide bas. Al-raajil wa l-mara ta'anaahum fi butuunhum. Wa khalaas al-waba wagaf min Bani Israa'iil.

⁹Wa l-maato min al-waba da, adadhum 24 000 naas.

Al-mu'aahada ma'a Fiinhaas

¹⁰Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

¹¹«Fiinhaas wileed Ali'aazar wileed Haaruun raajil al-diin waggaf khadabi min Bani Israa'iil wakit wassaf khiirti ana Allah fi usuthum. Wa be sabab al-cheyy al-sawwaah Fiinhaas, ana battaan ma niwassif khiirti wa nikammil Bani Israa'iil.

¹²Achaan da, guul leyah ana nantiih mu'aahadati hana l-salaam.

¹³Wa l-mu'aahada di tabga ma'aayah hu wa zurriyyah al-yaju min ba'adah. Wa hi tadman leehum khidmit rujaal al-diin le l-abad ahaan hu wassaf khiirtah fi chaani ana Ilaahah wa sawwa kaffaara le zunuub Bani Israa'iil.»

¹⁴Wa l-raajil al-min Bani Israa'iil al-katalooh ma'a l-Midyaaniye usmah Zimri wileed Saalu cheekh hana aayila min gabiilat Chim'uun.

¹⁵Wa l-mara al-Midyaaniye al-katalooha usumha Kuzbi bineeyit Suur kabiir hana khachum beet min khuchuum buyuut Midyaan.

¹⁶Wa khalaas, Allah hajja le Muusa wa gaal:

¹⁷«Ahjumu al-Midyaaniyiin wa aktuluuhum.

¹⁸Ahaan humman khachchooku fi muchkilat Fa'uur wa fi muchkilat akhuthum Kuzbi bitt kabiir Midyaan al-katalooha fi yoom al-waba al-nazal fi muchkilat Fa'uur.»

Adad 26

Al-hasaaba fi kadaadit Muwaab

¹Wa ba'ad al-waba da, Allah gaal le Muusa wa le Ali'aazar wileed Haaruun raajil al-diin:

²«Min kulla mujtama' Bani Israa'iil, ahsabu kulla l-rujaal al-umurhum min 20 sana wa foog al-yagdaru le khidmit al-askariye hasab aayilaathum.»

³Wa fi kadaadit Muwaab fi khachum bahar al-Urdun al-mugaabil hillit Ariiha, Muusa wa raajil al-diin Ali'aazar gaalo le l-cha'ab:

⁴«Aniina nahsubuuku intu al-rujaal al-umurku min 20 sana wa foog misil Allah amar beyah Muusa.» Wa daahu gabaayil Bani Israa'iil al-marago min balad Masir.

Gabiilat Ra'uubiin

⁵Wa Ra'uubiin hu bikir Israa'iil wa dool zurriyyah hasab khuchuum buyuuthum. Hanuuk jaab al-Hanuukiyiin wa Fallu jaab al-Falluwiyiin

⁶wa Hasruun jaab al-Hasruuniyiin wa Karmi jaab al-Karmiyyiin.

⁷Wa khuchuum buyuut gabiilat Ra'uubiin adadhum 43 730 naas.

⁸Wa Fallu jaab Aliyaab

⁹wa Aliyaab jaab Namuwiil wa Dataan wa Abiraam. Wa Dataan wa Abiraam dool kubaaraat mujtama' Bani Israa'iil al-gammo didd Muusa wa Haaruun. Humman ma'a naas Khuurah wakit gammo didd Allah.

¹⁰Wa l-ard anfatahat wa zaratathum humman wa Khuurah wa l-naas al-ma'aahum wa l-naar haragat 250 naadum wa bigo masal le l-aakhariin.

11 Wa laakin iyaal Khuurah ma maato fi l-yoom daak.

Gabiilat Chim'uun

12 Wa dool zurriiyit Chim'uun hasab khuchuum buyuuthum. Namuwiil jaab al-Namuwiiliyiin wa Yaamiin jaab al-Yaamiiniyiin wa Yaakiin jaab al-Yaakiiniyiin

13 wa Zarah jaab al-Zarahiyiin wa Chaawuul jaab al-Chaawuuliyiin.

14 Wa khuchuum buyuut gabiilat Chim'uun adadhun 22 200 naas.

Gabiilat Gaad

15 Wa dool zurriiyit Gaad hasab khuchuum buyuuthum. Safuun jaab al-Safuuniyiin wa Haggi jaab al-Haggiyiin wa Chuuni jaab al-Chuuniyiin

16 wa Uzni jaab al-Uzniyiin wa Iiri jaab al-Iriyiin

17 wa Aruudi jaab al-Aruudiyiin wa Ariili jaab al-Ariiliyiin.

18 Wa khuchuum buyuut gabiilat Gaad adadhun 40 500 naas.

Gabiilat Yahuuza

19 Wa iyaal Yahuuza humman Iir wa Unaan wa humman dool maato fi balad Kan'aan.

20 Wa dool zurriiyit Yahuuza hasab khuchuum buyuuthum. Chiila jaab al-Chiiliyiin wa Faaris jaab al-Faarisiyiin wa Zarah jaab al-Zarahiyiin.

21 Wa min al-Faarisiyiin marago Hasruun wa Haamul. Wa Hasruun jaab al-Hasruuniyiin wa Haamul jaab al-Haamuliyiin.

22 Wa khuchuum buyuut gabiilat Yahuuza adadhun 76 500 naas.

Gabiilat Yassaakar

23 Wa dool zurriiyit Yassaakar hasab khuchuum buyuuthum. Tuula' jaab al-Tuula'iyiin wa Fuwwa jaab al-Fuwwiyiin.

24 Wa Yachuub jaab al-Yachuubiin wa Chimruun jaab al-Chimruuniyiin.

25 Wa khuchuum buyuut gabiilat Yassaakar adadhun 64 300 naas.

Gabiilat Zabuluun

26 Wa dool zurriiyit gabiilat Zabuluun hasab khuchuum buyuuthum. Saarad jaab al-Saaradiyiin wa Iluun jaab al-Iluuniyiin wa Yahaliil jaab al-Yahaliiliyiin.

27 Wa khuchuum buyuut gabiilat Zabuluun adadhun 60 500 naas.

Gabaayil Manassa wa Afraayim

28 Wa dool zurriiyit Yuusuf, gabaayil Manassa wa Afraayim hasab khuchuum buyuuthum.

²⁹Manassa jaab Makiir wa Makiir jaab al-Makiiriyyiin wa min al-Makiiriyyiin marag Gil'aad wa Gil'aad jaab al-Gil'aadiyyiin.

³⁰Wa min al-Gil'aadiyyiin marago Iya'zar al-jaab al-Iya'zariyyiin wa Hilakh al-jaab al-Hilakhiyyiin.

³¹Wa Asriyiil al-jaab al-Asriyiiliyyiin wa Chakiim al-jaab al-Chakiimiyyiin.

³²Wa Chamiida' al-jaab al-Chamiida'iyiin wa Hiifar al-jaab al-Hiifariyyiin.

³³Wa Saluufhad wileed Hiifar ma jaab awlaad wa laakin jaab banaat bas. Wa banaatah asaameehum Mahla wa Nuu'a wa Hugla wa Milka wa Tirsa.

³⁴Wa khuchuum buyuut gabiilat Manassa adadhun 52 700 naas.

³⁵Wa dool zurriiyit Afraayim hasab khuchuum buyuuthum. Chutaalah jaab al-Chutaalahiyyiin wa Baakar jaab al-Baakariyyiin wa Taahan jaab al-Taahaniyyiin.

³⁶Wa min al-Chutaalahiyyiin marag Araan. Wa Araan jaab al-Araaniyyiin.

³⁷Wa khuchuum buyuut gabiilat Afraayim adadhun 32 500 naas. Wa dool gabaayil Manassa wa Afraayim iyaal Yuusuf hasab khuchuum buyuuthum.

Gabiilat Banyaamiin

³⁸Wa dool zurriiyit Banyaamiin hasab khuchuum buyuuthum. Baala' jaab al-Baala'iyiin wa Achbiil jaab al-Achbiiliyyiin wa Ahiraam jaab al-Ahiraamiyyiin

³⁹wa Chafuufam jaab al-Chafuufamiyyiin wa Huufam jaab al-Huufamiyyiin.

⁴⁰Wa min al-Baala'iyiin marago Arad wa Na'amaan. Wa Arad jaab al-Aradiyyiin wa Na'amaan jaab al-Na'amaaniyyiin.

⁴¹Wa khuchuum buyuut gabiilat Banyaamiin adadhun 45 600 naas.

Gabiilat Daan

⁴²Wa dool zurriiyit Daan hasab khuchuum buyuuthum. Chuhaam jaab al-Chuhaamiyyiin. Wa dool zurriiyit gabiilat Daan hasab khachum beethum.

⁴³Wa khachum beet al-Chuhaamiyyiin adadah 64 400 naas.

Gabiilat Achiir

⁴⁴Wa dool zurriiyit Achiir hasab khuchuum buyuuthum. Yimna jaab al-Yimniyyiin wa Yichwi jaab al-Yichwiyyiin wa Bari' a jaab al-Bari'iyiin.

⁴⁵Wa min al-Bari'iyiin marago Haabar wa Malkiyiil. Wa Haabar jaab al-Haabariyyiin wa Malkiyiil jaab al-Malkiyiiliyyiin.

⁴⁶Wa Achiir jaab bineeye usumha Saarah.

⁴⁷Wa khuchuum buyuut gabiilat Achiir adadhun 53 400 naas.

Gabiilat Naftaali

48 Wa dool zurriiyit Naftaali hasab khuchuum buyuuthum. Yahsiil jaab al-Yahsiiliyiin wa Guuni jaab al-Guuniyiin

49 wa Yisar jaab al-Yisriyiin wa Chilliim jaab al-Chilliimiyiin.

50 Wa khuchuum buyuut gabiilat Naftaali adadhum 45 400 naas.

51 Wa Bani Israa'iil adadhum bigi 601 730 naas.

Gassimiin al-balad

52 Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

53 «Gassim al-balad di warasa ambeenaat al-gabaayil dool wa gassimha leehum hasab adad al-naas.

54 Al-gabiila al-kabiire antiiha ard warasa kabiire wa l-gabiila al-sakhayre antiiha ard warasa sakhayre. Ayyi gabiila, antiiha warasa hasab adad naasha.

55 Wa gassimiin al-balad di yabga be am'iyeedaat. Wa ayyi gabiila talga warasatha hasab adad naasha.

56 Wa be am'iyeedaat ambeenaat al-gabaayil al-kubaar wa l-dugaag, ayyi gabiila talga warasatha.»

Al-hasaaba al-taaniye hana l-Laawiyiin

57 Wa dool zurriiyit Laawi hasab khuchuum buyuuthum. Girchuun jaab al-Girchuuniyiin wa Gahaat jaab al-Gahaatiyiin wa Maraari jaab al-Maraariyiin.

58 Wa min khuchuum al-buyuut al-talaata dool marago khuchuum buyuut Libni wa Habruun wa Mahli wa Muuchi wa Khuurah. Wa min khachum beet Gahaat marag al-raajil al-bisammuh Amraam.

59 Wa marit Amraam usumha Yuukaabad bineeyit Laawi al-wildooha fi Masir. Wa Yuukaabad jaabat le Amraam, Haaruun wa Muusa wa akhuthum Mariyam.

60 Wa Haaruun jaab Nadaab wa Abiihu wa Ali'aazar wa Itamaar.

61 Wa Nadaab wa Abiihu maato achaan humman gaddamo le Allah fi lubb kheemat al-ijtima' bakhuur fi naar al-hu ma azan beeha.

62 Wa l-Laawiyiin al-dukuur min wileed chahar wa foog, adadhum 23 000 naas. Wa ma hasaboohum ma'a Bani Israa'iil al-aakhariin achaan ma induhum warasa min al-balad ma'a Bani Israa'iil.

63 Wa dool al-naas al-hasaboohum Muusa wa raajil al-diin Ali'aazar wakit hasabo Bani Israa'iil fi kadaadit Muwaab fi khachum bahar al-Urdun al-mugaabil hillit Ariiha.

64 Wa laakin Bani Israa'iil al-zamaan hasaboohum Muusa wa raajil al-diin Haaruun fi saharat Siinaa', waahid kula minhum ma faddal.

⁶⁵Achaan Allah gaal: «Humman kulluhum yumuutu fi l-sahara.» Wa khalaas, waahid kula minhum ma faddal illa Kaalib wileed Yafuuna wa Yachuu' wileed Nuun.

Adad 27

Hagg al-banaat fi l-warasa

¹Wa Saluufhad wileed Hiifar wileed Gil'aad wileed Makiir wileed Manassa indah banaat. Wa l-banaat deel asaameehin Mahla wa Nuun'a wa Hugla wa Milka wa Tirsa. Wa hinna min gabiilat Manassa wileed Yuusuf. Wa yoom waahid, jin

²wa wagafan giddaam Muusa wa raajil al-diin Ali'aazar wa l-chuyuukh wa kulla mujtama' Bani Israa'iil fi madkhal kheemat al-ijtimaa'. Wa gaalan:

³«Abuuna maat fi l-sahara wa hu ma ma'a Bani Israa'iil wa Khuurah al-gammo didd Allah. Wa laakin hu maat be sabab zanbah halaalah. Wa ma indah wileed.

⁴Hal usum abuuna yingachcha min khachum beetah be sabab hu ma indah wileed walla? Antiina aniina kula warasatna min al-ard misil tanti akhwaan abuuna.»

⁵Wa daliimat al-banaat di, Muusa gaddamaaha le Allah.

⁶Wa Allah gaal le Muusa:

⁷«Banaat Saluufhad indihin hagg. Antihin warasathin min al-ard misil tanti akhwaan abuhin. Antihin kulla l-warasa hana abuhin.

⁸Wa guul le Bani Israa'iil: «Kan naadum maat wa ma khalla wileed, warasatah antuuha le bineeytah.

⁹Wa kan ma indah bineeye, warasatah antuuha le akhwaanah.

¹⁰Wa kan ma indah akhwaan, warasatah antuuha le akhwaan abuh.

¹¹Wa kan abuh ma indah akhwaan, warasatah antuuha le l-gariib leyah min khachum beetah. Wa hu da bas yichiil al-warasa di. Wa da yabga gaanuun hagg le Bani Israa'iil misil ana Allah amartak beyah, ya Muusa.»»

Muusa anta mas'uuliye le Yachuu'

¹²Wa Allah gaal le Muusa: «Atla' fi raas jabal Abaariim wa chiif al-balad al-ana nantiiha le Bani Israa'iil.

¹³Inta tichiifha wa ba'ad da, tumuut inta kula misil akhuuk Haaruun wa talhag abbahaatak.

¹⁴Wa da achaaan fi saharat Siin wakit mujtama' Bani Israa'iil gammo diddi, intu kula isiitu awaamiri. Achaan ana gult leeku: «Wassufu leehum kadar ana bas Allah al-Khudduus wa amurgu leehum almi al-humman dawwarooh. Wa da almi Mariiba al-fi Khaadich fi saharat Siin.»»

¹⁵Wa Muusa gaal le Allah:

16«Inta Allah al-Rabb al-tamluk fi kulla makhluug hayy. Kallif naadum fi raas Bani Israa'iil dool.

17Wa l-naadum da yuguudhum, yamrug wa yaji beehum wa yimarrighum wa yidakhkhilhum. Wa be da, cha'ab Allah ma yabgo misil al-khanam al-ma induhum raa'i.»

18Wa Allah radda le Muusa wa gaal: «Chiil Yachuu' wileed Nuun al-ruuhi gaa'ide foogah wa khutt iidak foogah.

19Wa waggifah giddaam raajil al-diin Ali'aazar wa giddaam kulla mujtama' Bani Israa'iil wa darriyah wa antiih mas'uuliytah fi giddaamhum.

20Wa antiih mas'uuliye min mas'uuliytak achaan mujtama' Bani Israa'iil yitii'u amrah.

21Wa kan indah su'aal yaji giddaam raajil al-diin Ali'aazar wa Ali'aazar yas'al leyah Allah be l-Uriim wa l-Tummiim al-beehum yas'alo Allah. Wa be da, hu wa kulla mujtama' Bani Israa'iil yamurgu wa yaju be izin raajil al-diin Ali'aazar.»

22Wa Muusa sawwa misil Allah amarah beyah wa chaal Yachuu' wa waggafah giddaam raajil al-diin Ali'aazar wa giddaam kulla mujtama' Bani Israa'iil.

23Wa Muusa khatta iidah foogah wa darriyah wa antaah mas'uuliytah misil Allah gaalah leyah.

Adad 28

Al-dahiye al-yoomiye

1Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

2«Aamur Bani Israa'iil wa guul leehum: «Fakkuru adiil wa waajib tigaddumu leyi dahiiye muharraga fi l-wakit al-muhaddad al-ana Allah narda be riihitha.»

3Wa guul leehum: «Daahu al-dahaaya al-muharragiin al-tigaddumuuhum le Allah. Ayyi yoom, chiilu khurfaan itneen awlaad sana al-ma induhum ayyi eeb wa gaddumuuhum dahiiye muharraga daayme.

4Al-kharuuf al-waahid tigaddumuuh be fajur wa l-taani tigaddumuuh fi l-makhrib.

5Wa tigaddumu ma'aayah hadiye hana dagiig kooro mukhalbat be liitir hana dihin adiil.

6Wa di dahiiye muharraga daayme misil al-awwal gaddamooha fi jabal Siinaa' ana Allah ridiit be riihitha.

7Wa tigaddumu le Allah ma'a l-kharuuf al-awwal fi l-bakaan al-mukhaddas liitir hana khamar hadiyat charaab.

⁸Wa l-kharuuf al-taani tigaddumuuh be makhrib wa tigaddumu ma'aayah hadiiyat dagiig wa hadiiyat charaab misil al-gaddamtuuhum fajur. Wa di dahiiye muharraga al-Allah yarda be riihitha.

Dahiiyat yoom al-sabt

⁹««Wa fi ayyi yoom sabb, tigaddumu dahiiye itneen kharuuf awlaad sana al-ma induhum ayyi eeb wa tigaddumu ma'aahum hadiiye hana dagiig koorteen mukhalbat be dihin wa ma'aayah hadiiyat charaab.

¹⁰Wa l-dahiiye al-muharraga hana l-sabb di, tiziid fi l-dahiiye al-muharraga al-yoomiye wa hadiiyat al-charaab al-ma'aaha.

Dahiiyat awwal yoom fi ayyi chahar

¹¹««Wa fi awwal yoom fi ayyi chahar, tigaddumu le Allah dahiiye muharraga itneen toor wa kabich wa sab'a kharuuf awlaad sana. Wa kulla l-bahaayim dool yukuunu ma induhum ayyi eeb.

¹²Wa ma'a ayyi toor, gaddumu hadiiye hana dagiig talaata kooro mukhalbat be dihin. Wa ma'a l-kabich, gaddumu hadiiye hana dagiig koorteen mukhalbat be dihin.

¹³Wa ma'a ayyi kharuuf, gaddumu hadiiye kooro hana dagiig mukhalbat be dihin. Wa di dahiiye muharraga al-tigaddumuuha le Allah wa hu yarda be riihitha.

¹⁴Wa hadiiyat al-charaab hana l-khamar al-tigaddumuuha ma'a ayyi toor, liitreen wa ma'a l-kabich, liitir wa nuss wa ma'a ayyi kharuuf, liitir. Wa di l-dahiiye al-muharraga al-tigaddumuuha fi awwal yoom fi ayyi chahar fi l-sana.

¹⁵Wa battaan tigaddumu le Allah tees dahiiye le kaffaarat al-zanib wa di tiziid fi l-dahiiye al-muharraga al-yoomiye wa hadiiyat al-charaab al-ma'aaha.

Dahiiyat iid al-Fisha

¹⁶««Wa fi yoom 14 hana l-chahar al-awwal, da yoom iid al-Fisha le Allah.

¹⁷««Wa yoom 15 hana l-chahar, da bidaayit al-iid hana l-sab'a yoom al-taakulu foogah khubza bala tawwaara.

¹⁸Fi l-yoom al-awwal, limmu fi malamma khaassa wa ma tisawwu ayyi khidme gaasiye.

¹⁹Wa gaddumu le Allah dahaaya muharragiin itneen toor wa kabich wa sab'a kharuuf awlaad sana. Wa kulla l-bahaayim dool yukuunu ma induhum ayyi eeb.

²⁰Wa kan le l-hadiiye hana l-dagiig al-mukhalbat be dihin kamaan, gaddumuuha talaata kooro ma'a ayyi toor wa koorteen ma'a l-kabich.

²¹Wa gaddumu kooro ma'a ayyi kharuuf min al-khurfaan al-sab'a.

²²Wa battaan tigaddumu tees dahiiye le kaffaarat al-zanib wa di tabga leeku kaffaara.

²³Wa di tiziid fi l-dahiiye al-muharraga al-yoomiye hana l-fajur.

²⁴Ayyi yoom min ayyaam usbuu' al-iid da, tichiilu nafs al-dahaaya dool wa tigaddumuuhum le Allah dahaaya muharragiin al-hu yarda be riihithum. Wa di tiziid fi l-dahiiye al-muharraga al-yoomiye wa hadiiyat al-charaab al-ma'aaha.

²⁵Wa fi l-yoom al-saabi', tilimmu malamma khaassa wa ma tisawwu ayyi khidme gaasiye.

Dahiiyat iid Gati' al-ziraa'a

²⁶««Wa fi yoom al-gati' hana l-ziraa'a, tigaddumu hadiye le Allah min awwal khalla al-intu gata'tuuha min al-zere' le iid al-Gati'. Wa tilimmu malamma khaassa wa ma tisawwu ayyi khidme gaasiye.

²⁷Wa tigaddumu le Allah dahiiye muharraga al-hu yarda be riihitha itneen toor wa kabich wa sab'a kharuuf awlaad sana.

²⁸Wa kan le l-hadiye hana l-dagiig al-mukhalbat be dihin kamaan, gaddumuuha talaata kooro ma'a ayyi toor wa koorteen ma'a l-kabich.

²⁹Wa gaddumu kooro ma'a ayyi kharuuf min al-khurfaan al-sab'a.

³⁰Wa battaan tigaddumu tees dahiiye le kaffaaral al-zanib wa di tabga leeku kaffaara.

³¹Wa gaddumu ma'aahum hadiiyat charaab wa di tiziid fi l-dahiiye al-muharraga al-yoomiye wa hadiiyat al-dagiig al-ma'aaha. Wa gaddumu bahaayim al-ma induhum ayyi eeb.

Adad 29

lid yoom al-Farah

¹««Wa fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-saabi', tilimmu malamma khaassa. Wa fi l-yoom da, ma tisawwu ayyi khidme gaasiye. Wa fi l-yoom da bas, taturbu al-buug.

²Wa tigaddumu le Allah dahiiye muharraga al-hu yarda be riihitha, waahid toor wa waahid kabich wa 7 kharuuf awlaad sana. Wa l-bahaayim dool yukuunu ma induhum ayyi eeb.

³Wa kan le l-hadiye hana l-dagiig al-mukhalbat be dihin kamaan, gaddumuuha talaata kooro ma'a l-toor wa koorteen ma'a l-kabich.

⁴Wa gaddumu kooro ma'a ayyi kharuuf min al-khurfaan al-sab'a.

⁵Wa battaan tigaddumu tees dahiiye le kaffaaral al-zanib wa di tabga leeku kaffaara.

⁶Wa di tiziid fi l-dahiiye al-muharraga hana l-chahar wa l-dahiiye al-muharraga al-daayme wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab al-ma'aahum hasab al-churuut. Kulla l-hadaaya al-muharragiin dool Allah yarda be riihithum.

lid yoom Kaffaaral al-Zanib

⁷««Wa fi l-yoom al-aachir hana l-chahar al-saabi' da, tilimmu malamma khaassa. Wa fi l-yoom da, tusuumu wa ma tisawwu ayyi khidme.

⁸Wa tigaddumu le Allah dahiiye muharraga al-hu yarda be riihitha waahid toor wa waahid kabich wa sab'a kharuuf awlaad sana. Wa kulla l-bahaayim dool yukuunu ma induhum ayyi eeb.

⁹Wa kan le l-hadiiye hana l-dagiig al-mukhalbat be dihin kamaan, gaddumuuha talaata kooro ma'a l-toor wa koorteen ma'a l-kabich.

¹⁰Wa gaddumu kooro ma'a ayyi kharuuf min al-khurfaan al-sab'a.

¹¹Wa tigaddumu hadiye hana tees le kaffaarat al-zanib wa di tiziid fi l-dahiiye hana kaffaarat al-zanib wa l-dahiiye al-muharraga al-daayme wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab al-ma'aaha.

lid al-Lagaadiib

¹²««Wa yoom 15 hana l-chahar al-saabi', tilimmu malamma khaassa. Wa fi l-yoom da, ma tisawwu ayyi khidme gaasiye. Wa ti'ayyudu le Allah le muddit sab'a yoom.

¹³Wa tigaddumu 13 toor wa 2 kabich wa 14 kharuuf awlaad sana. Wa di dahiiye muharraga wa hi hadiye muharraga al-riihitha Allah yarda beeha. Wa kulla l-bahaayim dool yukuunu ma induhum ayyi eeb.

¹⁴Wa kan le l-hadiiye hana l-dagiig al-mukhalbat be dihin kamaan, gaddumuuha talaata kooro ma'a ayyi toor min al-tiiraan al-talaataachar wa koorteen ma'a ayyi kabich min al-kubchaan al-itneen.

¹⁵Wa gaddumu kooro ma'a ayyi kharuuf min al-khurfaan al-arba'taachar.

¹⁶Wa tigaddumu dahiiye hana tees le kaffaarat al-zanib wa di tiziid fi l-dahiiye al-muharraga al-daayme wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab al-ma'aaha.

¹⁷««Wa fi l-yoom al-taani, gaddumu 12 toor wa 2 kabich wa 14 kharuuf awlaad sana. Wa kulla l-bahaayim dool yukuunu ma induhum ayyi eeb.

¹⁸Wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab tigaddumuuhum hasab adad al-tiiraan wa l-kubchaan wa l-khurfaan hasab al-churuut.

¹⁹Wa tigaddumu dahiiye hana tees le kaffaarat al-zanib wa di tiziid fi l-dahiiye al-muharraga al-daayme wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab al-ma'aaha.

²⁰««Wa fi l-yoom al-taalit, gaddumu 11 toor wa 2 kabich wa 14 kharuuf awlaad sana. Wa kulla l-bahaayim dool yukuunu ma induhum ayyi eeb.

²¹Wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab tigaddumuuhum hasab adad al-tiiraan wa l-kubchaan wa l-khurfaan hasab al-churuut.

²²Wa tigaddumu dahiiye hana tees le kaffaarat al-zanib wa di tiziid fi l-dahiiye al-muharraga al-daayme wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab al-ma'aaha.

- 23««Wa fi l-yoom al-raabi’, tigaddumu 10 toor wa 2 kabich wa 14 kharuuf awlaad sana. Wa kulla l-bahaayim dool yukuunu ma induhum ayyi eeb.
- 24Wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab tigaddumuuhum hasab adad al-tiiraan wa l-kubchaan wa l-khurfaan hasab al-churuut.
- 25Wa tigaddumu dahiiye hana tees le kaffaarat al-zanib wa di tiziid fi l-dahiiye al-muharraga al-daayme wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab al-ma’aaha.
- 26««Wa fi l-yoom al-khaamis, tigaddumu 9 toor wa 2 kabich wa 14 kharuuf awlaad sana. Wa kulla l-bahaayim dool yukuunu ma induhum ayyi eeb.
- 27Wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab tigaddumuuhum hasab adad al-tiiraan wa l-kubchaan wa l-khurfaan hasab al-churuut.
- 28Wa tigaddumu dahiiye hana tees le kaffaarat al-zanib wa di tiziid fi l-dahiiye al-muharraga al-daayme wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab al-ma’aaha.
- 29««Wa fi l-yoom al-saadis, tigaddumu 8 toor wa 2 kabich wa 14 kharuuf awlaad sana. Wa kulla l-bahaayim dool yukuunu ma induhum ayyi eeb.
- 30Wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab tigaddumuuhum hasab adad al-tiiraan wa l-kubchaan wa l-khurfaan hasab al-churuut.
- 31Wa tigaddumu dahiiye hana tees le kaffaarat al-zanib wa di tiziid fi l-dahiiye al-muharraga al-daayme wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab al-ma’aaha.
- 32««Wa fi l-yoom al-saabi’, tigaddumu 7 toor wa 2 kabich wa 14 kharuuf awlaad sana. Wa kulla l-bahaayim dool yukuunu ma induhum ayyi eeb.
- 33Wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab tigaddumuuhum hasab adad al-tiiraan wa l-kubchaan wa l-khurfaan hasab al-churuut.
- 34Wa tigaddumu dahiiye hana tees le kaffaarat al-zanib wa di tiziid fi l-dahiiye al-muharraga al-daayme wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab al-ma’aaha.
- 35««Wa fi l-yoom al-taamin, khalaas tisawwu hafla hana kumaalit al-iid wa fi l-yoom da, ma tisawwu ayyi khidme gaasiye.
- 36Wa tigaddumu toor wa kabich wa 7 kharuuf awlaad sana. Wa di dahiiye muharraga wa hi hadiiye muharraga al-riihitha Allah yarda beeha. Wa kulla l-bahaayim dool yukuunu ma induhum ayyi eeb.
- 37Wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab tigaddumuuhum hasab adad al-tiiraan wa l-kubchaan wa l-khurfaan hasab al-churuut.
- 38Wa tigaddumu dahiiye hana tees le kaffaarat al-zanib wa di tiziid fi l-dahiiye al-muharraga al-daayme wa hadiiyat al-dagiig wa hadiiyat al-charaab al-ma’aaha.
- 39««Wa dool bas al-hadaaya al-waajib tigaddumuuhum le Allah fi ayyaam a’yaadku. Wa l-hadaaya dool, yiziidu fi dahaaya al-mu’aahada wa l-hadaaya al-

tigaddumuuhum be niyitku wa l-dahaaya al-muharragiin wa l-hadaaya hana l-dagiig wa l-hadaaya hana l-charaab wa dahaaya al-salaama.»»

⁴⁰ Wa Muusa gaal le Bani Israa'iil kulla l-kalaam al-Allah amarah beyah.

Adad 30

Gawaaniin al-nazir

¹ Wa Muusa kallam le kubaaraat gabaayil Bani Israa'iil wa gaal: «Daahu amur Allah al-gaalah.

² Kan raajil yisawwi nazir le Allah wa yahlif wa yuguul yitimm haliiftah, waajib al-raajil da ma yafchul min al-nazir wa yitabbig sawa sawa al-kalaam al-hu gaalah.

³ «Wa kan bitt sabiye gaa'ide fi beet abuuha wa tisawwi nazir le Allah wa tahlif wa tuguul titimm haliifitha,

⁴ kan abuuha simi' be nazirha wa haliifitha wa ma gaal cheyy, khalaas nazirha da hi mas'uula minnah wa haliifitha kula hi mas'uula minha.

⁵ Wa laakin kan fi nafs al-yoom wakit abuuha simi' bas daharha, khalaas hi ma mas'uula min al-nazir wa la min al-haliife wa Allah yakhfir leeha achaan abuuha daharha.

⁶ «Wa kan al-bitt di sawwat nazirha wa l-kalaam al-hi halafat beyah wa ba'ad da akhadat,

⁷ kan raajilha simi' wa ma gaal cheyy, khalaas nazirha da hi mas'uula minnah wa haliifitha kula hi mas'uula minha.

⁸ Wa laakin kan fi nafs al-yoom wakit raajilha simi' bas daharha, khalaas hu yibattil al-nazir wa l-haliife al-sawwathum wa be da, Allah yakhfir leeha.

⁹ «Wa kan le l-mara al-armala aw al-mutallaga, kan sawwat nazir aw haliife, hi mas'uula minnah.

¹⁰ «Wa laakin kan al-mara fi beet raajilha bas hi sawwat nazir wa halafat wa gaalat tisawwi cheyy

¹¹ kan raajilha simi' wa ma gaal cheyy wa ma daharha, khalaas nazirha da hi mas'uula minnah wa haliifitha kula hi mas'uula minha.

¹² Wa laakin kan raajilha yibattil kalaamha fi nafs al-yoom wakit hu simi', khalaas hi ma indaha nazir wa la indaha haliife achaan raajilha battalaahum wa Allah yakhfir leeha.

¹³ «Wa ayyi nazir aw haliife hana siyaam, raajilha bas yibattilah aw yi'akkidah.

¹⁴Wa kan raajilha ma gaal cheyy lahaddi ambaakir, khalaas hu sawwaaha mas'uula min al-nazir aw al-haliife ahaan hu ma gaal cheyy fi l-yoom al-awwal wakit hu simi'.

¹⁵Wa laakin kan hu battal al-nazir aw al-haliife di ba'ad yoom min hu simi', khalaas hu yichiil mas'uuliyit al-khata hana martah.»

¹⁶Wa dool al-gawaaniin al-Allah amar beehum Muusa wa bukhussu al-raajil wa martah aw al-abu wa bittah al-sabiye wakit hi lissaa' gaa'ide ma'aayah fi beetah.

Adad 31

Al-harib didd al-Midyaaniyiin

¹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

²«Chiil le Bani Israa'iil taarhum fi l-Midyaaniyiin wa ba'ad da, tumuut wa talhag abbahaatak.»

³Wa Muusa gaal le l-cha'ab: «Khalli rujaal waahidiin minku yichiilu silaahum le yihaarubu al-Midyaaniyiin wa yichiilu fiihum taar be usum Allah.

⁴Wa chiilu 1 000 raajil min ayyi gabiila min gabaayil Bani Israa'iil wa rassuluuhum le l-harib da.»

⁵Wa min aalaaf Bani Israa'iil chaalo min ayyi gabiila 1 000 raajil wa adadhum bigi 12 000 rujaal musallahiin le l-harib.

⁶Wa Muusa chaal min ayyi gabiila 1 000 raajil wa rassalaahum le l-harib. Wa raajil al-diin Fiinhaas wileed Ali'aazar kula macha ma'aahum. Wa hu indah kulla l-mu'iddaat al-mukhassasiin wa l-burunji al-yantu beyah ichaaraat fi l-harib.

⁷Wa humman macho wa haarabo balad Midyaan misil Allah amar beyah Muusa wa katalo kulla l-rujaal.

⁸Wa ma'a l-rujaal dool humman katalo muluuk Midyaan al-khamsa, Awiya wa Raakhim wa Suur wa Huur wa Raabi'. Wa Bal'aam wileed Ba'uur kula katalooh ma'aahum.

⁹Bani Israa'iil karabo awiin al-Midyaaniyiin wa iyaalhum masaajiin wa nahabo kulla bahaayimhum wa khumaamhum wa maalhum.

¹⁰Wa harrago kulla l-mudun wa l-furgaan hana l-Midyaaniyiin.

¹¹Wa humman jaabo ma'aahum kulla l-khaniime hana l-khumaam al-nahabooh wa l-bahaayim wa l-kasiibe hana l-naas al-karaboohum.

¹²Wa jaabo al-masaajiin wa l-khumaam al-nahabooh fi l-harib wa l-khaniime le Muusa wa le raajil al-diin Ali'aazar wa le mujtama' Bani Israa'iil al-gaa'idiin fi l-fariig fi kadaadit Muwaab fi khachum bahar al-Urdun mugaabil Ariiha.

13 Wa khalaas Muusa wa raajil al-diin Ali'aazar wa kulla chuyuukh al-mujtama' marago le yilaaguuhum barra min al-fariig.

14 Wa Muusa zi'il fi khuyyaad al-deech wakit gabbalo min al-harib. Wa humman khuyyaad al-aalaaf wa khuyyaad al-miyaat min al-askar.

15 Wa gaal: «Maala intu khalleetu al-awiin dool hayyiin?»

16 Dool bas ma al-awiin al-awwal Bal'aam gaal leehum khalli yilizzu Bani Israa'iil ya'aso Allah? Wa hinna bas ma jaaban muchkilat Fa'uur lahaddi l-waba nazal fi cha'ab Allah?

17 Wa hassa' da, aktulu kulla l-dukuur min al-iyaal wa kulli mara al-daakhle beet.

18 Wa laakin al-banaat al-udriiyaat al-yoom waahid ma chaafan raajil, ma taktuluuhin, khalluuhin leeku.

19 «Wa kan leeku intu, agoodu barra min al-fariig lahaddi sab'a yoom. Wa ayyi naadum minku al-katal naadum aw limis janaaza kula, waajib yitahhir nafsah fi l-yoom al-taalit wa l-yoom al-saabi'. Attahharo intu zaatku wa kulla masjuunaatku.

20 Tahhuru kulla cheyy al-min gumaach wa kulla cheyy al-min farwa wa kulla cheyy al-min suuf al-inze wa kulla cheyy al-min hatab.»

21 Wa raajil al-diin Ali'aazar gaal le l-askar al-jo min al-harib: «Daahu churuut al-Tawraat al-Allah amar beehum Muusa.

22 Al-dahab wa l-fudda wa l-nahaas wa l-hadiid wa l-tuuta wa l-hadiid al-azrag

23 wa ayyi cheyy al-yahmal al-naar, dissuuh fi l-naar le yabga taahir. Wa ba'ad da, titahhuruuh be almi al-tathiir kula. Wa ayyi cheyy al-ma yahmal al-naar, dissuuh fi almi al-tathiir da.

24 Wa tikhassulu khulgaanku fi l-yoom al-saabi' wa khalaas tabgo taahiriin. Wa ba'ad da, tadhulu fi l-fariig.»

Gassimiin al-khaniime

25 Wa Allah gaal le Muusa:

26 «Inta wa raajil al-diin Ali'aazar wa kubaaraat al-aayilaat hana mujtama' Bani Israa'iil ahsabu kulla l-khaniime al-nahabooha fi l-harib wa l-naas wa l-bahaayim al-karaboohum.

27 Wa gassim al-khumaam al-nahabooh da ambeen al-askar al-macho fi l-harib wa kulla mujtama' Bani Israa'iil.

28 Wa chiil zakaat Allah min gisim hana l-askar al-macho fi l-harib. Waahid fi l-khumsumiya min al-naas wa waahid fi l-khumsumiya min al-bagar wa l-hamiir wa l-khanam.

29 Wa chiil al-zaka di min gisim al-askar wa antiha le raajil al-diin Ali'aazar hadiye le Allah.

30 Wa min gisim cha'ab Bani Israa'iil kamaan, chiil waahid fi l-khamsiin min al-naas wa l-bagar wa l-hamiir wa l-khanam wa kulla l-bahaayim. Wa antiha le l-Laawiyiin al-gaa'idiin yahfado kheemat Allah.»

31 Wa Muusa wa raajil al-diin Ali'aazar sawwo kulla cheyy misil Allah amar beyah Muusa.

32 Wa min al-kasiibe wa l-khaniime al-nahabooha al-askar faddal 675 000 khanam

33 wa 72 000 bagar

34 wa 61 000 hamiir.

35 Wa l-banaat al-udriyaat al-yoom waahid ma chaafan raajil kamaan adadhin 32 000.

36 Wa l-gisim al-antooh le l-askar al-macho fi l-harib, hu 337 500 khanam

37 wa minhum 675 khanam zaka le Allah.

38 Wa l-bagar adadhun 36 000 wa minhum 72 dool zaka le Allah.

39 Wa l-hamiir kamaan adadhun 30 500 wa minhum 61 dool zaka le Allah.

40 Wa l-banaat al-udriyaat adadhin 16 000 wa minhin 32 dool zaka le Allah.

41 Wa Muusa anta al-zaka al-yigaddumuha hadiye le Allah le raajil al-diin Ali'aazar wa da misil Allah amarah beyah.

42 Wa kan le gisim mujtama' Bani Israa'iil al-Muusa chaalah min al-askar al-macho fi l-harib da,

43 daahu gisim Bani Israa'iil wa kulla ke indah 337 500 khanam

44 wa 36 000 bagar

45 wa 30 500 hamiir

46 wa 16 000 banaat udriyaat.

47 Wa min gisim Bani Israa'iil, Muusa chaal waahid fi l-khamsiin min al-naas wa l-bahaayim wa antaah le l-Laawiyiin al-gaa'idiin yahfado kheemat Allah. Wa da misil Allah amar beyah Muusa.

Al-khuyyaad yigaddumu hadiye

48 Wa khuyyaad al-deech al-macho fi l-harib jo le Muusa wa humman khuyyaad al-aalaaf wa khuyyaad al-miyaat min al-askar.

⁴⁹Wa gaalo leyah: «Aniina abiidak hasabna askarna wa naadum waahid kula minnina ma fagadnaah.

⁵⁰Wa achaan da, ayyi waahid minnina yigaddim hadiye le Allah min al-achya hana l-dahab al-ligiinaahum misil al-salaasil wa l-suure wa l-khatam wa l-khuruus wa l-hafaayid le yabgo leena kaffaara giddaam Allah.»

⁵¹Wa Muusa wa raajil al-diin Ali'aazar chaalo minhum al-achya hana l-dahab al-madguug.

⁵²Wa kulla l-dahab al-jaabooh khuyyaad al-aalaaf wa khuyyaad al-miyaat hadiye le Allah da, adadah 193 kiilo.

⁵³Wa l-askar kamaan ayyi waahid karab al-khumaam al-nahabah le nafsah.

⁵⁴Wa Muusa wa raajil al-diin Ali'aazar ligo al-dahab min khuyyaad al-aalaaf wa khuyyaad al-miyaat wa waddooh fi kheemat al-ijtima' wa be da, Allah yifakkir fi Bani Israa'iil.

Adad 32

Al-gabaayil al-sabaah le bahar al-Urdun

¹Wa gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad induhum bahaayim katiiriin marra waahid. Wa wakit chaafu ard Ya'ziir wa ard Gil'aad, humman irfo kadar al-ard di tiwaafig ma'a l-bahaayim.

²Wa khalaas jo le Muusa wa le raajil al-diin Ali'aazar wa le chuyuukh al-mujtama' wa gaalo:

³«Al-hillaal hana Ataruut wa Diibuun wa Ya'ziir wa Nimra wa Hachbuun wa Ali'aala wa Sabaam wa Nabu wa Ba'uun dool hillaal

⁴hana l-balad al-Allah gala'aaha wa antaaha le mujtama' Bani Israa'iil. Wa l-ard di muwaafge le l-bahaayim. Wa daahu aniina abiidak kula indina bahaayim.»

⁵Wa gaalo battaan: «Kan tarda leena, antiina aniina abiidak al-ard di misil warasa. Ma tajburna nagta'o bahar al-Urdun.»

⁶Wa Muusa gaal le gabiilat Gaad wa gabiilat Ra'uubiin: «Maala tikhallu akhwaanku yamchu al-harib wa intu tagoodu hini?

⁷Maala tifachchulu Bani Israa'iil achaan ma yamchu fi l-balad al-Allah antaaha leehum?

⁸Wa da misil al-cheyy al-abbahaatku sawwooh wakit ana rassaltuhum min Khaadich Barnii'a yuruukhu al-balad.

⁹Humman macho lahaddi waadi Achkuul wa ba'ad irfo al-balad, gammo yikallumu le yifachchulu Bani Israa'iil achaan ma yadkhulu fi l-balad al-Allah antaaha leehum.

- 10 «Wa fi l-wakit daak, Allah khidib khadab chadiid wa halaf wa gaal:
- 11 «Abadan al-naas al-umurhum min 20 sana wa foog al-marago min balad Masir dool, ma yadkhulu fi l-balad al-ana waa'adt beeha Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub achaan al-naas dool abo ma yasma'o kalaami.
- 12 Illa Kaalib wileed Yafuuna al-Khinaazi wa Yachuu' wileed Nuun humman dool bas yadkhulu balad Kan'aan achaan humman taaba'o kalaami ana Allah.»
- 13 «Wa khalaas, Allah khidib khadab chadiid le Bani Israa'iil wa khallaahum aayriin fi l-sahara le muddit 40 sana lahaddi kulla l-zurriye al-sawwo al-fasaala giddaam Allah maato.
- 14 Wa daahu intu kula tidooru tichiilu derib abbahaatku al-muznibiin wa battaan tijiibu khadab Allah al-muhrig fi Bani Israa'iil.
- 15 Achaan kan abeetu ma titii'u Allah, hu battaan yikhalliiku fi l-sahara le mudda tawiile wa be da, tisabbubu moot hana kulla l-cha'ab da.»
- 16 Wa khalaas, humman garrabo le Muusa wa gaalo leyah: «Aniina nisawwu zaraayib le khanamna wa bahaayimna wa nabnu mudun le iyaalna hini.
- 17 Wa ba'ad da, nichiiilu silaahna wa namchu giddaam Bani Israa'iil wa niwadduuhum lahaddi fi l-bakaan al-Allah antaahum. Wa laakin iyaalna yagoodu hini fi l-mudun al-gawiyiin min sukkaan al-balad di.
- 18 Wa aniina ma nigabbulu fi buyuutna lahaddi ayyi naadum min Bani Israa'iil yalga warasatah.
- 19 Wa aniina ma nalgo ma'aahum warasa khaadi le bahar al-Urdun achaan warasatna aniina gaa'ide be jaayi le bahar al-Urdun fi nussah al-sabhaani.»
- 20 Wa Muusa gaal: «Tabbugu kalaamku wa assallaho wa haarubu fi chaan Allah.
- 21 Wa khalli kulla rujaalku yissallaho wa yagta'o bahar al-Urdun fi chaan Allah wa yichiilu ard udwaanah.
- 22 Wa khalli rujaalku ma yigabbulu lahaddi al-ard tabga tihit mas'uuliiyit Allah. Wa misil da, wa la Allah wa la Bani Israa'iil kula yaj'alooku bariyiin wa khalaas al-ard al-intu gaa'idiin foogha, Allah yarda hi tabga misil warasatku.
- 23 Wa laakin kan wa'adku da ma tabbagtuuh, intu sawweetu zanib didd Allah wa be da, ta'arfu kadar zanibku da yalhagku.
- 24 Wa hassa' da, abnu mudun le iyaalku wa zaraayib le khanamku wa laakin al-wa'ad al-gultuuh timmuuh.»
- 25 Wa gabiilat Gaad wa gabiilat Ra'uubiin gaalo le Muusa: «Abiidak yitabbugu amrak, ya siidna.

²⁶Hassa' da, iyaalna wa awiinna wa bahaayimna wa kulla maalna yagoodu hini fi mudun Gil'aad.

²⁷Wa aniina abiidak kamaan nissallaho wa namchu al-harib tihit amur Allah misil inta gultah ya siidna.»

²⁸Wa fi sababhum, Muusa anta amur le raajil al-diin Ali'aazar wa le Yachuu' wileed Nuun wa le kubaaraat al-aayilaat hana gabaayil Bani Israa'iil.

²⁹Wa gaal: «Kan gabiilat Gaad wa gabiilat Ra'uubiin yissallaho wa yagta'o bahar al-Urdun ma'aaku wa yihaarubu fi chaan Allah lahaddi al-balad tabga tihit mas'uuliyitku, intu kula tantuuhum balad Gil'aad misil warasa.

³⁰Wa laakin kan abo ma yissallaho wa yagta'o ma'aaku, humman yalgo warasathum ma'aaku fi balad Kan'aan.»

³¹Wa gabiilat Gaad wa gabiilat Ra'uubiin raddo leyah wa gaalo: «Aniina nitabbugu kalaam Allah al-gaalah leena aniina abiidak.

³²Wa nichiiilu al-silaah wa namchu le balad Kan'aan misil Allah amaraana wa laakin warasatna min al-ard tukuun be hini jaay le bahar al-Urdun.»

³³Wa le gabiilat Gaad wa gabiilat Ra'uubiin wa nuss min gabiilat Manassa wileed Yuusuf, Muusa antaahum mamlakat Siihuun malik al-Amuuriyiin wa mamlakat Oog malik Baachaan ya'ni kulla l-balad wa mudunha wa l-hillaal al-muhawwigiinhum.

³⁴Wa gabiilat Gaad bano hillaal Diibuun wa Ataruut wa Aruu'ir

³⁵wa Ataruut Chuufan wa Ya'ziir wa Yugbaha

³⁶wa Beet Nimra wa Beet Haaraan. Wa humman bano al-mudun al-gawiyiin dool wa sawwo zaraayib le khanamhum.

³⁷Wa gabiilat Ra'uubiin bano Hachbuun wa Ali'aala wa Khiryataayim

³⁸wa Nabu wa Ba'al Maa'oon wa Sibma. Wa humman khayyaro asaame hana hillaal waahidiin wa anto asaame jadiidiin le l-hillaal al-humman banoohum.

³⁹Wa khachum beet Makiir wileed Manassa macho balad Gil'aad wa tarado al-Amuuriyiin minha wa chaalooaha.

⁴⁰Wa khalaas, Muusa anta balad Gil'aad le khachum beet Makiir wileed Manassa le yaskunu foogha.

⁴¹Wa zurriiyit Yayiir wileed Manassa macho chaalo furgaan al-Amuuriyiin wa sammaahum furgaan Yayiir.

⁴²Wa Nuubah macha chaal Khanaat wa l-hillaal al-taab'iin leeha wa sammaaha be usmah Nuubah.

Adad 33

Maraahil al-masaar hana Bani Israa'iil

- ¹Wa dool maraahil al-masaar hana Bani Israa'iil wakıt marago min balad Masir hasab majmuu'aathum al-askariye tihit khiyaadit Muusa wa Haaruun.
- ²Wa Muusa yaktib al-bakaanaat al-yisiiru minhum wa l-yanzulu fooghum hasab amur Allah wa daahu maraahilhum hasab masaarhum.
- ³Wa humman gammo min Ra'amsiis yoom 15 hana l-chahar al-awwal wa da fi l-yoom al-taani hana iid al-Fisha al-awwal. Wa fi l-yoom da, Bani Israa'iil gammo macho be kulla hurriye giddaam kulla l-Masriyiin.
- ⁴Wa l-Masriyiin gaa'idiin yadfunu janaazaat iyaalhum awlaad al-bikir al-Allah katalaahum. Wa katalaahum achaan yi'aakhib ilaahaathum kula.
- ⁵Wa Bani Israa'iil saaro min Ra'amsiis wa nazalo fi Sukkuut.
- ⁶Wa saaro min Sukkuut wa nazalo fi Itaam fi taraf al-sahara.
- ⁷Wa saaro min Itaam wa gabbalo jo fi Khachum al-Hiruut mugaabil Ba'al Safuun wa nazalo giddaam Migduul.
- ⁸Wa saaro min Khachum al-Hiruut wa gata'o al-bahar wa wassalo fi l-sahara. Wa ba'ad talaata yoom hana ruwaakha fi lubb saharat Itaam, humman nazalo fi Murra.
- ⁹Wa gammo min Murra wa wassalo fi Iliim. Wa da l-bakaan al-indah 12 een hana almi wa 70 chadara hana tamur wa fi l-bakaan da bas, humman nazalo.
- ¹⁰Wa saaro min Iliim wa nazalo jamb al-bahar al-Ahmar.
- ¹¹Wa saaro min al-bahar al-Ahmar wa nazalo fi saharat Siin.
- ¹²Wa saaro min saharat Siin wa nazalo fi Dufga.
- ¹³Wa saaro min Dufga wa nazalo fi Aluuch.
- ¹⁴Wa saaro min Aluuch wa nazalo fi Rafidiim wa fi l-bakaan da, al-cha'ab ma ligo almi hana charaab.
- ¹⁵Wa saaro min Rafidiim wa nazalo fi saharat Siinaa'.
- ¹⁶Wa saaro min saharat Siinaa' wa nazalo fi Khibruut Hattaawa.
- ¹⁷Wa saaro min Khibruut Hattaawa wa nazalo fi Hasiruut.
- ¹⁸Wa saaro min Hasiruut wa nazalo fi Ritma.
- ¹⁹Wa saaro min Ritma wa nazalo fi Rimmuun Faaris.
- ²⁰Wa saaro min Rimmuun Faaris wa nazalo fi Libna.
- ²¹Wa saaro min Libna wa nazalo fi Rissa.
- ²²Wa saaro min Rissa wa nazalo fi Khahilaata.

- 23 Wa saaro min Khahilaata wa nazalo fi jabal Chafar.
- 24 Wa saaro min jabal Chafar wa nazalo fi Haraada.
- 25 Wa saaro min Haraada wa nazalo fi Maghiluut.
- 26 Wa saaro min Maghiluut wa nazalo fi Tahat.
- 27 Wa saaro min Tahat wa nazalo fi Taarah.
- 28 Wa saaro min Taarah wa nazalo fi Mitkha.
- 29 Wa saaro min Mitkha wa nazalo fi Hachmuuna.
- 30 Wa saaro min Hachmuuna wa nazalo fi Muusiruut.
- 31 Wa saaro min Muusiruut wa nazalo fi Bani Ya'khaan.
- 32 Wa saaro min Bani Ya'khaan wa nazalo fi Huur al-Gidgaad.
- 33 Wa saaro min Huur al-Gidgaad wa nazalo fi Yutbaata.
- 34 Wa saaro min Yutbaata wa nazalo fi Abruuna.
- 35 Wa saaro min Abruuna wa nazalo fi Asyuun Giibar.
- 36 Wa saaro min Asyuun Giibar wa nazalo fi saharat Siin wa da fi turaab Khaadich.
- 37 Wa saaro min Khaadich wa nazalo fi jabal Hoor fi huduud balad Adoom.
- 38 Wa be amur Allah, Haaruun raajil al-diin tala' fi jabal Hoor wa maat fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-khaamis. Wa da, be 40 sana ba'ad marigiin Bani Israa'iil min balad Masir.
- 39 Wa Haaruun indah 123 sana wakıt maat fi jabal Hoor.
- 40 Wa fi l-wakit da, malik Araad al-Kan'aani gaa'id yaskun fi saharat Nagab fi balad Kan'aan simi' kadar Bani Israa'iil jaayiın ale baladah.
- 41 Wa Bani Israa'iil saaro min jabal Hoor wa nazalo fi Salmuuna.
- 42 Wa saaro min Salmuuna wa nazalo fi Funuun.
- 43 Wa saaro min Funuun wa nazalo fi Ubuut.
- 44 Wa saaro min Ubuut wa nazalo fi Iyy Abaariim fi huduud Muwaab.
- 45 Wa saaro min Iyy Abaariim wa nazalo fi Diibuun Gaad.
- 46 Wa saaro min Diibuun Gaad wa nazalo fi Almuun Diblataayim.
- 47 Wa saaro min Almuun Diblataayim wa nazalo fi jibaal Abaariim mugaabiliin Nabu.
- 48 Wa saaro min jibaal Abaariim wa nazalo fi kadaadit Muwaab fi khachum bahar al-Urdun mugaabiliin hillit Ariiha.

49Wa humman nazalo fi khachum bahar al-Urdun fi kadaadit Muwaab min Beet Yachiimut lahaddi Abil Chittiim.

Gassimiin al-balad be am'iyeedaat

50Wa fi kadaadit Muwaab fi khachum bahar al-Urdun mugaabil hillit Ariiha, Allah hajja le Muusa wa gaal:

51«Hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum: <Wakit tagta'o bahar al-Urdun le tadkhulu fi balad Kan'aan,

52chiilu ard kulla sukkaan al-balad wa dammuru kulla tamaasiilhum al-sawwoohum min hajar wa kassuru asnaamhum al-daggoohum min hadiid wa haddumu bakaanaathum al-aaliyiin hana l-ibaada.

53Chiilu al-balad di wa askunu foogha achaan ana anteetku al-balad di le tabga hintuku.

54Wa gassumu al-balad di ambeenaat khuchuum buyuutku be am'iyeedaat. Ayyi khachum beet kabiir yalga ard kabiire wa ayyi khachum beet sakhayyar yalga ard sakhayre wa ayyi waahid yalga warasatah fi l-bakaan al-yaga' leyah be am'iyeedaat. Wa l-gisim da yabga ambeenaat gabaayilku.

55Wa laakin kan ma chiltu al-ard min kulla sukkaan al-balad di, al-yifaddulu minhum yabgo leeku misil waga'aay fi l-een aw misil chookaay fi l-dahar. Wa yahjumuuku fi l-bakaan al-taskunu foogah.

56Wa ana nisawwi foogku intu al-cheyy al-gult nisawwi h fooghum humman.»»

Adad 34

Huduud al-balad

1Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

2«Anti amur le Bani Israa'iil wa guul leehum: <Wakit tadkhulu fi balad Kan'aan, di hi al-balad al-tabga leeku warasa wa daahu huduudha.

3««Min al-junuub, huduudku yabdo min saharat Siin gariib le balad Adoom. Wa l-huduud dool yabdo min sabaah le l-nuss al-junuubi hana l-bahar al-Mayyit.

4Wa battaan huduudku yihawwugu be junuub le giizaan al-Agaarib wa yi'addu be saharat Siin lahaddi junuub Khaadich Barnii'a. Wa min Khaadich Barnii'a, huduudku yamurgu ale Hasar Addaar lahaddi Asmuun.

5Wa min Asmuun, huduudku yihawwugu be waadi Masir lahaddi l-bahar al-Abyad al-Mutawassit.

6««Wa min al-kharib, al-bahar al-Abyad yabga leeku huduud wa dool bas huduudku min al-kharib.

⁷««Wa min al-munchaakh, daahu huduudku. Sawwu huduudku min al-bahar al-Abyad lahaddi jabal Hoor.

⁸Wa battaan huduudku sawwuuhum min jabal Hoor lahaddi Labu Hamaat. Wa min al-bakaan da, al-huduud yamchu lahaddi Sadaad

⁹wa Zifruun wa yagiifu fi Hasar Eenaan. Wa dool yabgo huduudku min al-munchaakh.

¹⁰««Wa min al-sabaah, sawwu huduudku min Hasar Eenaan lahaddi Chafaam.

¹¹Wa min Chafaam, al-huduud yamchu lahaddi Ribla sabaah le l-Een wa minha, al-huduud yamchu ale l-giizaan al-gaa'idiin sabaah le bahar al-Jaliil.

¹²Wa fi l-akhiir, al-huduud yadkhulu bahar al-Urdun wa minnah lahaddi l-bahar al-Mayyit. Wa di baladku be kulla huduudha.»»

¹³Wa Muusa amar Bani Israa'iil wa gaal: «Di l-balad al-tigassumuuha be am'iyeedaat wa Allah amar yigassumuuha ambeenaat al-tis'a gabaayil wa nuss gabiila.

¹⁴Achaan al-gabaayil al-aakhariin, ya'ni aayilat Ra'uubiin wa aayilat Gaad wa aayilat nuss gabiilat Manassa, ligo warasathum khalaas.

¹⁵Al-gabaayil al-itneen wa nuss al-gabiila dool ligo warasathum khaadi sabaah le bahar al-Urdun mugaabil Ariiha.»

Ali'aazar wa Yachuu' gassamo al-balad

¹⁶Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

¹⁷«Daahu asaame al-rujaal al-yigassumu leeku warasatku hana l-balad. Wa humman raajil al-diin Ali'aazar wa Yachuu' wileed Nuun.

¹⁸Wa tichiilu ma'aahum cheekh waahid min ayyi gabiila le yigassumu al-balad.

¹⁹Wa daahu asaame al-naas dool. Min gabiilat Yahuuza, Kaalib wileed Yafuuna.

²⁰Wa min gabiilat Chim'uun, Chamuwiil wileed Amihuud.

²¹Wa min gabiilat Banyaamiin, Alidaad wileed Kisluun.

²²Wa min gabiilat Daan, al-cheekh Bukhi wileed Yugli.

²³Wa min zurriiyit Yuusuf kamaan, min gabiilat Manassa, al-cheekh Hanniyiil wileed Ifuud

²⁴wa min gabiilat Afraayim, al-cheekh Khamuwiil wileed Chiftaan.

²⁵Wa min gabiilat Zabuluun, al-cheekh Alisaafan wileed Farnaak.

²⁶Wa min gabiilat Yassaakar, al-cheekh Faltiyiil wileed Azzaan.

²⁷Wa min gabiilat Achiir, al-cheekh Akhihuud wileed Chaluumi.

²⁸Wa min gabiilat Naftaali, al-cheekh Fadahiil wileed Amihuud.»

²⁹Dool bas al-naas al-amaraahum Allah yigassumu balad Kan'aan warasa le Bani Israa'iil.

Adad 35

Al-mudun hana l-Laawiyiin

¹Wa fi kadaadit Muwaab fi khachum bahar al-Urdun mugaabil Ariiha, Allah kallam le Muusa wa gaal:

²«Aamur Bani Israa'iil yantu min warasathum hillaal le l-Laawiyiin yaskunu fooghum wa yantuuhum ard hana sarha le bahaayimhum hawaale al-hillaal dool.

³Wa l-hillaal dool yabgo hineehum halaalhum le yaskunu fooghum wa ard al-sarha al-hawaaleehum le bahaayimhum wa khumaamhum wa kulla haywaanaathum.

⁴Wa ard al-sarha al-tantuuha le l-Laawiyiin tabga nuss kiilomitir barra min al-durdur hana l-hille fi kulli jiihe.

⁵Wa l-ard di tukuun murabba'a. Tuulha ale jiihat al-sabaah kiilomitir waahid wa ale jiihat al-wati kiilomitir waahid wa ale jiihat al-kharib kiilomitir waahid wa ale jiihat al-munchaakh kiilomitir waahid wa l-hille kamaan, tabga usut. Wa di tabga ard hana sarha hawaale ayyi hille al-tantuuha leehum.

⁶«Wa tantu le l-Laawiyiin sitte mudun hana luju achaan kan naadum katal naadum bala raayah yagdar yajri yagood fooghum. Wa tiziidu fi l-mudun al-sitte dool 42 hillaal aakhariin.

⁷Wa l-hillaal al-tantuuhum le l-Laawiyiin adadhum yabga 48 hille wa ayyi waahide indaha ard hana sarha hawaaleeha.

⁸Wa l-hillaal al-tichiiluuhum min Bani Israa'iil, chiiluuhum hasab al-warasa hana ayyi gabiila. Min al-gabiila al-ligat katiir, tichiilu katiir. Wa min al-gabiila al-ligat chiyya, tichiilu chiyya. Ayyi gabiila hasab warasatha tanti hillaal le l-Laawiyiin.»

Mudun al-luju

⁹Wa Allah hajja le Muusa wa gaal:

¹⁰«Guul le Bani Israa'iil: «Kan gata'tu bahar al-Urdun le tadkhulu fi balad Kan'aan,

¹¹a'azulu leeku mudun hana luju achaan kan naadum katal naadum bala raayah yagdar yajri yagood fooghum.

¹²Wa l-mudun dool yabgo leeku mudun hana luju wa yinajju al-kaatil min siid al-taar. Achaan al-kaatil ma waajib yaktuluuh gubbaal ma yagiif giddaam mujtama' Bani Israa'iil le yihaakumuuh.

¹³Wa l-mudun al-sitte dool yabgo leeku mudun hana luju.

- 14** Wa mudun al-luju dool, talaata minhum yukuunu sabaah le bahar al-Urdun wa talaata fi balad Kan'aan.
- 15** Wa l-mudun al-sitte dool yabgo bakaan hana luju le Bani Israa'iil wa le l-ajjabi al-gaa'id ma'aahum wa le l-deef al-khaatir. Ayyi waahid kan katal naadum bala raayah yagdar yajri yagood fi madiina waahide minhum.
- 16** «Wa laakin kan naadum darab naadum be silaah hana hadiid wa katalah, al-naadum da bigi kaatil dimme wa fi chaan da, waajib yaktuluuh.
- 17** Wa kan naadum darab naadum be hajar al-yagdar yaktul wa katalah, al-naadum da bigi kaatil dimme wa fi chaan da, waajib yaktuluuh.
- 18** Aw kan naadum darab naadum be uud al-yagdar yaktul wa katalah, al-naadum da bigi kaatil dimme wa fi chaan da, waajib yaktuluuh.
- 19** Wa siid al-taar hu yaktul kaatil al-dimme wa yichiil foogah al-taar kan laagaah.
- 20** Wa kan naadum lazza naadum achaan hu indah ma'aayah muchkila aw zaragah be niyytah bas wa katalah
- 21** aw darabah be iidah fi duwaas wa katalah, al-naadum al-darab da yaktuluuh achaan hu bigi kaatil dimme. Wa siid al-taar hu yaktul kaatil al-dimme wa yichiil foogah al-taar kan laagaah.
- 22** «Wa laakin akuun naadum katal naadum bala raayah. Lazzaah wa ma indah ma'aayah ayyi muchkila aw zaragah be ayyi cheyy bala niyytah
- 23** aw ma chaafah wa darabah be hajar al-yagdar yaktul wa katalah. Wa wakit zarag al-hajar da, hu ma indah ma'aayah adaawa wa la yidoor yisawwi leyah cheyy fasiil.
- 24** Khalaas, mujtama' Bani Israa'iil yahkumu been kaatil al-dimme wa siid al-taar hasab al-churuut dool.
- 25** Wa be da, mujtama' Bani Israa'iil yinajju kaatil al-dimme min siid al-taar wa yigabbuluuh fi madiinat al-luju al-hu jara ga'ad foogha. Wa hu yagood hinaak lahaddi moot kabiir rujaal al-diin al-masahooch be l-dihin al-mukhaddas wa darrajooh.
- 26** Wa laakin kan al-kaatil marag barra min huduud madiinat al-luju al-hu jara wa ga'ad foogha
- 27** wa siid al-taar ligiih barra min madiinat al-luju wa katalah, siid al-taar da, ma yaj'alooh kaatil dimme.
- 28** Waajib le l-kaatil yagood fi madiinat al-luju lahaddi moot kabiir rujaal al-diin. Wa ba'ad moot kabiir rujaal al-diin da, al-kaatil yagdar yigabbil fi ard warasatah.
- 29** «Wa da yabga leeku gaanuun hana charii'a le kulla zurriyaatku fi ayyi bakaan al-taskunu foogah.

³⁰«Fi kulla wakıt, kaatil al-dimme be raayah ma yaktuluuh illa be chahaada hana naas waahidiin achaan be chahaada hana naadum waahid ma yagdarı yahkumu le naadum be l-moot.

³¹Ma tardo le yafdo ruuh kaatil al-dimme be gurus al-waajib leyah al-moot. Hu waajib yumuut.

³²Wa ma tardo le yikaffu gurus achaan yikhallu kaatil al-dimme yamrug yufuut min madiinat al-luju wa yigabbil fi ardah gubbaal moot raajil al-diin.

³³Ma tinajjusı arduku al-saakniin foogha achaan damm al-maktuul yinajjis al-ard wa ma tittahhar illa be damm hana kaatil al-dimme.

³⁴Ma tinajjusı al-ard al-intu saakniin foogha wa ana zaati gaa'id fi usutha. Achaan ana Allah saakin fi usut Bani Israa'iil.»»

Adad 36

Zawaaj al-banaat al-indihin warasa

¹Wa kubaaraat al-aayilaat hana khachum beet Gil'aad wileed Makiir wileed Manassa min khuchuum buyuut zurriiyit Yuusuf jo giddaam Muusa wa kubaaraat al-aayilaat hana Bani Israa'iil.

²Wa gaalo: «Allah amarak inta sayyidna Muusa tigassim al-balad le Bani Israa'iil be am'iyeedaat. Wa hu amarak inta tanti warasat akhuuna Saluufhad le banaatah.

³Wa laakin kan al-banaat deel yaakhudan rujaal min gabiila aakhara min gabaayil Bani Israa'iil, warasatna tangus wa warasat al-gabiila al-aakhara tiziid. Wa be da, warasatna al-nalgooha be am'iyeedaat tangus.

⁴Wa fi sanit al-Hurriye hana Bani Israa'iil, warasathin tiziid fi warasat al-gabiila al-hinna mutazawwijaat foogha. Wa be da, warasat gabiilitna tangus.»»

⁵Wa be amur min Allah, Muusa gaal le Bani Israa'iil: «Naas zurriiyit Yuusuf induhum hagg.

⁶Wa daahu kalaam Allah fi sabab banaat Saluufhad. Hu gaal: «Hinna yaakhudan ayyi raajil al-yidoorannah wa laakin ma yukuun barra min khuchuum buyuut gabiilat abuuhin.

⁷Wa be misil da, ayyi gabiila min Bani Israa'iil ma tichiil warasa hana gabiila aakhara. Wa ayyi naadum yakrub gawi warasat gabiilat abbahaatah.

⁸Ayyi bineeye al-talga warasa fi waahide min gabaayil Bani Israa'iil, ma taakhud illa fi daakhal khuchuum buyuut gabiilat abuuha. Wa be da, Bani Israa'iil yagdarı yahfado warasat abbahaathum. Ayyi waahid yahfad haggah.

⁹Wa be da, al-warasa hana gabiila waahide ma yantuuha le gabiila aakhara wa laakin gabaayil Bani Israa'iil, ayyi waahide titmassak be warasatha.»»

10 Wa banaat Saluufhad sawwan misil Allah amar beyah Muusa.

11 Wa banaat Saluufhad hinna Mahla wa Tirsa wa Hugla wa Milka wa Nuu'a, akhadan iyaal amaameehin.

12 Hinna akhadan rujaal min aayilaat Manassa min zurriiyit Yuusuf. Wa warasathin ga'adat fi khachum beet gabiilat abuuhin.

13 Wa dool al-wasaaya wa l-churuut al-Allah amar beehum Bani Israa'iil be waasitat Muusa fi kadaadit Muwaab fi khachum bahar al-Urdun mugaabil Ariiha.

Tasniya

Tasniya 1

Muusa yizakkir al-cha'ab

- ¹Wa daahu al-kalaam al-Muusa gaalah le kulla Bani Israa'iil sabaah le bahar al-Urdun fi l-sahale mugaabil Suuf. Wa da ambeen Faaraan wa Tuufal wa Laabaan wa Hasiruut wa Dizahaab.
- ²Wa min Huuriib le Khaadich Barnii'a, indah 11 yoom be l-rijil. Wa da be l-derib al-yi'addi be balad jibaal Sa'iir.
- ³Wa fi l-yoom al-awwal fi chahri 11 hana sanit 40 ba'ad marago min balad Masir, Muusa kallam le Bani Israa'iil hasab kulla l-kalaam al-amarah beyah Allah.
- ⁴Wa da ba'ad annasar fi Siihuun malik al-Amuuriyiin al-gaa'id fi Hachbuun wa annasar fi Oog fi hillit Idra'i. Wa Oog da malik Baachaan al-saakin fi Achtaruut.
- ⁵Wa Muusa gamma yiwaddih wasaaya Allah fi balad Muwaab sabaah le bahar al-Urdun wa gaal:
- ⁶Wakit aniina gaa'idiin fi jabal Huuriib, Allah Ilaahna kallam leena wa gaal: «Kafaaku ma tagoodu fi l-jabal da.
- ⁷Gummu siiru battaan wa amchu le jibaal al-Amuuriyiin wa le kulla l-naas al-hawaaleehum fi l-Araba wa balad al-jibaal wa l-sahale wa saharat Nagab wa khachum al-bahar al-Abyad wa balad al-Kan'aaniyiin wa Lubnaan wa lahaddi l-Furaat al-bahar al-kabiir.
- ⁸Daahu ana anteetku kulla l-balad di. Amchu wa chiiluuha! Di l-balad al-ana Allah halaft nantiiha le juduudku Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub wa le zurriiyithum al-ba'adhum.»
- ⁹Fi l-wakit daak, ana Muusa gult: «Ana wiheedi ma nagdar nichiiil mas'uuliyitku.
- ¹⁰Wa Allah Ilaahku kattaraaku wa l-yoom bigiitu katiiriin misil nujuum al-sama.
- ¹¹Wa khalli Allah Rabb juduudku yiziid adadku alif marra wa yibaarikku misil hu gaalah.
- ¹²Wa kikkeef ana wiheedi nagdar nichiiil al-mas'uuliiye hana machaakilku wa tagalatku?
- ¹³Hassa' da, a'azulu rujaal al-induhum hikma wa faahimiin wa ma'ruufiin fi gabaayilku le nukhuttuhum mas'uuliin foogku.»
- ¹⁴Wa intu gultu leyi: «Kalaamak al-gultah da adiil. Nisawwuuh.»
- ¹⁵Wa ana chilt naas wa khatteethum kubaaraat fi gabaayilku wa l-naas dool humman rujaal al-induhum hikma wa ma'ruufiin. Wa ana khatteethum kubaaraat fi acharaat

wa khamsiinaat wa miyaat wa aalaaf wa khatteethum misil muraakhibiin fi gabaayilku.

¹⁶Wa fi l-wakit daak, ana anteet al-amur da le gudiyaaku wa gult: «Asma’o kalaam akhwaanku wa ahkumu le ayyi waahid be adaala kan ma’a akhuuh walla ma’a ajnabi kula.

¹⁷Ma timayyulu fi l-charii’a, asma’o al-sakhayyar wa l-kabiir. Ma takhaafo min naadum achaan al-charii’a hint al-Rabb. Wa kan al-charii’a bigat leeku gawiiye kula, jiibuha leyi ana nichiiifha.»

¹⁸Wa fi l-wakit daak, ana anteetku amur fi kulla cheyy al-waajib tisawwuuh.

Muusa rassal rujaal yuruukhu al-balad

¹⁹Wa gammeena sirna min Huuriib wa chaggeena kulla l-sahara al-wasii’e wa l-mukhiife al-intu chiftuuha. Wa chilna derib jibaal al-Amuuriyiin misil Allah Ilaahna amaraana beyah. Wa wassalna fi Khaadich Barnii’a.

²⁰Wa ana gult leeku: «Daahu jiitu fi jibaal al-Amuuriyiin al-yantiihum leena Allah Ilaahna al-yoom.

²¹Chiifu! Allah Ilaahku antaaku al-balad. Gummu amchu chiiluuh misil Allah Rabb juduudku gaalah leeku. Ma takhaafo wa la tinbahtu.»

²²Wa intu kulluku garrabtu leyi wa gultu: «Nirassulu naas giddaamna yuruukhu al-balad wa yijiibu leena khabar al-derib al-nichiiluuh wa l-mudun al-namchu lehum.»

²³Wa ana chift al-fikra di adiile wa chilt minku 12 raajil, min ayyi gabiila raajil waahid.

²⁴Wa l-rujaal dool macho ale balad al-jibaal wa wassalo lahaddi waadi Achkuul wa raakhooh.

²⁵Wa jaabo ma’aahum min fawaakih al-balad di wa wassafoohum leena. Wa kallamo leena wa gaalo: «Al-balad al-yantiiha leena Allah Ilaahna di, hi adiile.»

²⁶Wa laakin intu abeetu ma tamchu leeha wa isiitu amur Allah Ilaahku.

²⁷Wa gaawaltu fi lubb khiyamku wa gultu: «Be sabab karaahiyah leena, Allah maragaana min balad Masir le yisallimna le l-Amuuriyiin wa yidammirna.

²⁸Ween namchu? Akhwaanna waddaro chajaa’itna wakit gaalo: «Sukkaana al-balad di tuwaal wa chudaad minnina. Wa mudunhum mudun kubaar wa gawiyiin wa muhawwagiin be daraadir tuwaal lahaddi l-sama. Wa battaan, hinaak chifna naas min Bani Anakh al-tuwaal wa chudaad.»»

²⁹Wa ana gult leeku: «Ma tinbahtu wa la takhaafo minhum.

³⁰Allah Ilaahku yamchi giddaamku wa hu zaatah yihaarib leeku misil hu sawwaah awwal fi Masir wa intu chiftuuh be uyuunku.

31 Wa battaan fi l-sahara hinaak, chiftu Allah Ilaahku chaalku misil raajil yichiil wileedah, fi kulla tuul al-derib al-intu rukhtu foogah lahaddi jiitu fi l-bakaan da.»

32 Wa be da kula, ma induku amaan le Allah Ilaahku.

33 Wa hu maachi giddaamku fi l-derib le yifattich leeku bakaan al-tanzulu foogah. Wa maachi giddaamku be l-leel fi amuud hana naar le yidawwi leeku fi l-derib al-intu maachiin foogah wa be nahaar fi amuud hana sahaab.

34 Wa Allah simi' be l-kalaam al-intu gultuuh. Wa fi khadabah, hu halaf wa gaal:

35 «Waahid min al-zurriye al-fasle di ma yichiif al-balad al-adiile al-ana waa'adt wa gult nantiiha le juduudhum.

36 Illa Kaalib wileed Yafuuna bas yichiifha. Hu raakh al-balad di zamaan wa ana nantiiha leyah hu wa le zurriytah achaan hu taaba' derib Allah tamaam.»

37 Wa hatta foogi ana Muusa kula, Allah khidib wa da fi chaanku intu. Wa gaal: «Inta kula, ya Muusa, abadan ma tadhul fi l-balad di.

38 Wa laakin khaddaamak Yachuu' wileed Nuun yadhul foogha. Wa inta chajji'ah achaan hu bas al-yanti al-balad di le Bani Israa'iil misil warasa.

39 Wa iyaalku al-gultu yabgo kasiibe wa iyaalku al-ma yafsulu been al-kheer wa l-charr, humman dool bas yadhuluuha. Wa leehum humman, ana anteet al-balad wa humman yichiiluuha.

40 Wa laakin intu kamaan, gabbulu wa amchu le l-sahara ale l-bahar al-Ahmar.»

41 Wa intu gultu leyi: «Sahiih! Aniina aznabna didd Allah. Wa hassa' namchu nihaarubu hasab kulla cheyy al-amar beyah Allah Ilaahna.» Wa ayyi waahid minku chaal silaahah hana l-harib wa hasabtu be suhuula bas tichiilu balad al-jibaaal.

42 Wa laakin Allah gaal leyi: «Gul leehum: «Ma tamchu wa la tihaarubu achaan ana ma gaa'id fi usutku! Wa be da, udwaanku yinnasru foogku.»»

43 Wa ana kallamt leeku wa laakin intu ma simi'tuuni wa isiitu amur Allah wa gammeetu be istikbaar macheetu ale balad al-jibaaal.

44 Wa khalaas, al-Amuuriyiin al-saakniin fi l-balad di marago foogku misil nahale wa taradooku wa katalooku fi balad Sa'iir lahaddi hillit Hurma.

45 Wa battaan gabbaltu jiitu bakeetu le Allah wa laakin hu ma simi' hissuku wa la dawwar yasma'ku.

46 Wa fi chaan da bas, ga'adtu fi Khaadich wa tawwaltu fiiha ziyaada.

Tasniya 2

Al-cha'ab chaggo al-buldaan

¹Wa Muusa gaal: Khalaas wajjahna ale l-sahara wa macheena ale l-bahar al-Ahmar, misil Allah gaalah leyi. Wa mudda tawiile gaa'idiin nuluudu balad jibaal Sa'iir.

²Wa Allah gaal leyi:

³«Min mudda tawiile, intu gaa'idiin tuluudu balad al-jibaal di. Wa hassa' da, kafaaku. Wajjuhu ale l-munchaakh.

⁴Ya Muusa, daahu al-amur al-tantiikh le l-cha'ab. Guul leehum: «Fuutu gariib le huduud akhwaanku zurriiyit Isuu al-saakniin fi balad Sa'iir. Wa humman yakhaafo minku wa laakin intu ahfado nufuusku.

⁵Ma tujukhkhuum. Ana ma nantiiku wa la chibir min arduhum achaan balad jibaal Sa'iir di, ana anteetha warasa le zurriiyit Isuu.

⁶Hatta al-akil al-taakuluuh wa l-charaab al-tacharbooh kula, waajib tachruuh minhum be gurusku.

⁷Achaan ana Allah Ilaahku baaraktuku fi kulla cheyy al-sawweetuuh. Wa ana na'arif be masaarku fi l-sahara al-kabiire di. Wa daahu 40 sana, ana gaa'id ma'aaku wa cheyy gassar leeku kula ma fiih.»

⁸Wa aniina futna ba'iid min akhwaanna zurriiyit Isuu al-saakniin fi balad Sa'iir. Wa khalleena derib al-Araba wa Ilaat wa Asyuun Giibar wa chilna derib hana saharat Muwaab.

⁹Wa Allah gaal leyi: «Ma tahjumu al-Muwaabiyiin wa la tugummu didduhum le tihaaribhum. Ana ma nantiiku ard warasa min baladhum achaan balad Aar di, ana anteetha le l-Muwaabiyiin zurriiyit Luut.»

¹⁰Wa zamaan al-Imiyiin saakniin fi l-ard di wa humman cha'ab chudaad wa katiiriin wa tuwaal misil Bani Anakh.

¹¹Wa humman kula ja'aloohum misil Rafaayiin wa misil Bani Anakh wa laakin al-Muwaabiyiin binaaduum Imiyiin.

¹²Wa zamaan, al-Huuriyiyin saakniin fi balad Sa'iir wa zurriiyit Isuu jo dammaroohum wa chaalo arduhum wa sakano fi badalhum. Wa da misil Bani Israa'iil sawwooh fi l-ard al-Allah antaaha leehum warasa wa chaalooaha.

¹³Wa Allah gaal leena: «Hassa' gummu agta'o waadi al-Zarad.» Wa khalaas gammeena gata'na waadi al-Zarad.

¹⁴Wa min gammeena min Khaadich Barnii'a lahaddi gata'na waadi al-Zarad, khatteena 38 sana. Wa da lahaddi kulla l-rujaal al-umurhum taamm le l-askariiyee min bidaayit al-masaar bigo ma fiihum fi l-fariig. Wa bigi misil Allah halaf beyah wa gaalah leehum.

¹⁵Wa Allah darabaahum lahaddi kulluhum angachcho min al-fariig.

16Wa wakit kulla l-rujaal al-umurhum taamm le l-askariye maato wa bigo ma fiihum fi ust al-cha'ab,

17khalaas Allah hajja leyi wa gaal:

18«Al-yoom intu tagta'o huduud Muwaab wa tuchuggu balad Aar.

19Wa talgo giddaamku Bani Ammuun. Ma tahjumuuhum wa la tugummu didduhum. Ana ma nantiiku ayyi ard fi baladhum achaan al-balad di, ana anteetha warasa le Bani Ammuun zurriiyit Luut.»

20Wa l-ard di kula, ja'alooha ard al-Rafaayiin achaan awwal al-Rafaayiin sakano foogha wa Bani Ammuun binaaduuhum al-Zamzuumiyyiin.

21Wa l-Rafaayiin dool, humman cha'ab kubaar wa katiiriin wa tuwaal misil Bani Anakh. Wa Allah dammaraahum le l-Rafaayiin wa Bani Ammuun chaalo arduhum wa sakano fi badalhum.

22Wa da misil Allah sawwaah le zurriiyit Isuu al-saakniin fi balad Sa'iir. Allah dammaraahum le l-Huuriyyiin wa zurriiyit Isuu chaalo arduhum wa sakano foogha lahaddi l-yoom.

23Wa l-Kaftuuriyyiin jo min Kaftuur wa dammaroohum le l-Awwiyyiin al-saakniin fi l-hillaal hana mantagat Khazza wa sakano fi badalhum.

Allah sallam Siihuun wa baladah

24Wa ba'ad da, Allah gaal leena: «Yalla gummu! Amchu agta'o waadi Arnuun. Wa daahu ana sallamt leeku Siihuun malik Hachbuun al-Amuuri wa baladah. Min hassa', gummu diddah haarubuuh wa chiilu baladah.

25Wa min al-yoom, ana nabda ninazzil al-ru'ub wa l-khoof fi kulla chu'uub al-ard wa humman yakhaafo minku. Wa wakit yasma'o beeku, yibarjulu wa yinbahtu.»

26Min saharat Khadimuut, ana Muusa rassalt naas le Siihuun malik Hachbuun be kalaam hana salaam wa gult:

27«Khalliina nuchuggu ardak wa nichiiilu al-derib wa ma nikissu minnah wa la isra wa la zeene.

28Wa l-akil al-naakuluuh wa l-almi al-nacharbooh kula, antiih leena be gurus wa laakin nidooru nuchuggu ardak bas.

29Wa zurriiyit Isuu al-saakniin fi Sa'iir wa l-Muwaabiyyiin al-saakniin fi Aar khalloona chaggeena arduhum. Inta kula khalliina nuchuggu ardak lahaddi nagta'o bahar al-Urdun wa nadkhulu fi l-balad al-yantiiha leena Allah Ilaahna.»

30Wa laakin Siihuun malik Hachbuun aba ma yikhalliina nuchuggu ardah achaan Allah Ilaahna bas gawwa raasah wa ama galbah le yisallimah leena fi iideenah fi l-yoom da.

31 Wa Allah gaal leyi: «Daahu ana badeet nisallim leeku Siihuun wa ardah. Wa intu kula abdo adkhulu fi ardah wa chiiluuha.»

32 Wa Siihuun marag min Hachbuun, hu wa kulla cha'abah le yihaaribna fi Yahaas.

33 Wa Allah Ilaahna sallamah leena wa aniina annasarna foogah hu wa iyaalah wa kulla cha'abah.

34 Wa fi l-wakit daak, aniina chilna kulla mudunah. Wa dammarna al-rujaal wa l-awiin wa l-iyaaal lahaddi waahid minhum kula ma faddal hayy.

35 Wa laakin aniina chilna bahaayim misil khaniime wa nahabna khumaam al-mudun al-chilnaahum.

36 Wa min hillit Aruu'ir al-fi khachum waadi Arnuun wa l-madiina al-fi l-waadi lahaddi Gil'aad, ma fi madiina al-gidrat waajahatna. Wa Allah Ilaahna sallam leena kulla l-mudun dool.

37 Wa laakin aniina ma dakhalna fi ard Bani Ammuun. Wa laakin al-balad hana khachum waadi Yabbuukh wa l-mudun hana balad al-jibaaal, ma dakhalna fooghum. Ma dakhalna fi ayyi bakaan al-Allah Ilaahna daharaana ma nadkhulu foogah.

Tasniya 3

Allah sallam leehum Oog wa baladah

1 Wa ba'ad da, aniina wajjahna ale Baachaan. Wa laakin Oog malik Baachaan wa cha'abah marago wa haaraboona fi Idra'i.

2 Wa Allah gaal leyi ana Muusa: «Ma takhaaf achaan ana nisallimah leek fi iidak, hu wa cha'abah wa baladah. Wa sawwi foogah misil sawweet fi Siihuun malik al-Amuuriyiin al-gaa'id fi Hachbuun.»

3 Wa khalaas, Allah Ilaahna sallam leena fi iidna Oog malik Baachaan wa kulla cha'abah. Wa aniina katalnaahum lahaddi waahid minhum kula ma faddal hayy.

4 Wa fi l-wakit da, chilna kulla mudunah wa ma fi madiina al-ma chilnaaha. Wa adad al-mudun dool 60 fi mantagat Arguub fi balad Baachaan al-haakim foogha Oog.

5 Wa kulla l-mudun dool, humman mudun gawiyiin wa induhum daraadir tuwaal wa biibaan wa hawaadir al-yisiddu beehum al-biibaan. Wa fi hillaal aakhariin kula katiiriin al-ma induhum daraadir.

6 Aniina chilna al-mudun dool wa dammarnaahum misil dammarna Siihuun malik Hachbuun. Wa katalna al-rujaal wa l-awiin wa l-iyaaal hana l-mudun dool lahaddi waahid minhum kula ma faddal hayy.

7 Wa nahabna kulla l-bahaayim wa chilna khumaam al-mudun dool misil khaniime.

Muusa gassam ard Gil'aad

8Wa fi l-wakit daak, aniina chilna balad muluuk al-Amuuriyiin al-itneen dool ya'ni Oog wa Siihuun. Wa di l-ard al-gaa'ide sabaah le bahar al-Urdun min waadi Arnuun fi l-wati lahaddi jabal Harmuun fi l-munchaakh.

9Wa jabal Harmuun da, naas balad Seeda sammoooh Siryuun wa l-Amuuriyiin kula sammoooh Saniir.

10Wa aniina chilna kulla mudun al-sahale wa kulla turaab Gil'aad wa kulla turaab Baachaan lahaddi mudun Salka wa Idra'i. Wa dool mudun Baachaan al-hakam fooghum al-malik Oog.

11Wa Oog malik Baachaan, hu aakhir waahid al-faddal min al-Rafaayiin. Wa sariirah hana hadiid gaa'id fi Rabba aasimat Bani Ammuun. Wa tuul al-sariir da 9 duraa' wa urdah 4 duraa'.

12Wa wakit aniina chilna al-balad di, ana anteet le gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad al-ard min hillit Aruu'ir al-fi waadi Arnuun lahaddi nuss balad jibaal Gil'aad wa mudunah.

13Wa l-faddal min Gil'aad wa kulla mamlakat Oog fi Baachaan, ana anteetah le nuss gabiilat Manassa. Wa da, kulla mantagat Arguub wa kulla Baachaan al-awwal binaaduuh balad al-Rafaayiin.

14Wa zurriiyit Yayiir wileed Manassa chaalo kulla mantagat Arguub lahaddi turaab al-Gachuuriyiin wa l-Ma'aakiyiin. Wa sammo balad Baachaan be usum jidduhum Yayiir wa lahaddi l-yoom kula, binaaduuha Furgaan Yayiir.

15Wa ana anteet al-nuss al-munchaakhi hana Gil'aad le zurriiyit khachum beet Makiir wileed Manassa.

16Wa le gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad, ana anteethum nuss balad Gil'aad lahaddi waadi Arnuun wa ust al-waadi da bigi huduudhum al-junuubiye. Wa anteethum battaan lahaddi waadi Yabbuukh wa hu kula bigi huduudhum ma'a Bani Ammuun.

17Wa l-huduud al-kharbaaniye hana khachum beet Makiir wa gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad, humman macho ma'a tuul waadi al-Urdun min bahar al-Jaliil fi l-munchaakh lahaddi l-bahar al-Mayyit fi l-wati. Wa minnah, al-huduud macho lahaddi ga'ar jabal al-Fisga fi l-sabaah.

18Achaan fi l-wakit daak, ana amartuhum wa gult: «Allah Ilaahku antaaku al-balad di warasa. Wa intu al-rujaal al-fahaliin, chiilu silaahku wa agta'o bahar al-Urdun giddaam akhwaanku Bani Israa'iil al-aakhariin.

19Illa awiinku wa iyaalku wa maalku yagoodu fi l-hillaal al-ana anteethum leeku. Wa ana na'arif kadar intu induku maal katiir.

20Wa saa'udu akhwaanku lahaddi Allah yantiikum al-raaha misilku. Wa wakit humman kula chaalo al-balad al-yantiuha leehum Allah Ilaahku warasa kharib le

bahar al-Urdun, fi l-wakit da, intu tigabbulu wa tagoodu ayyi waahid fi ardah al-ana anteetha leyah.»

²¹Wa fi l-wakit daak, ana anteet amur le Yachuu' wa gult leyah: «Inta chift be uyuunak kulla cheyy al-sawwaah Allah Ilaahku le l-muluuk al-itneen dool ya'ni Oog wa Siihuun. Wa hu yisawwi nafs al-cheyy fi kulla l-mamaalik al-tamchu leehum kharib le bahar al-Urdun.

²²Ma takhaafo minhum achaan Allah Ilaahku, hu zaatah yihaarib leeku.»

Muusa ma yadkhul balad Kan'aan

²³Wa fi l-wakit daak, ana chahadt Allah wa gult:

²⁴«Ya Allah al-Rabb, inta badeet tiwassif le abdak azamatak wa iidak al-chadiide. Hal fi ilaah fi l-sama aw fi l-ard al-yagdar yisawwi misil amalak wa khidimtak al-chadiide walla?

²⁵Ya Allah, nachhadak khalliini nagta' kharib le bahar al-Urdun achaan nichiiif al-balad al-adiile di wa l-jibaaal al-samhiin wa Lubnaan.»

²⁶Wa laakin Allah khidib aleyi be sababku intu wa ma simi' su'aali. Wa gaal leyi: «Khalaas, battaan ma tihajji leyi be l-kalaam da.

²⁷Atla' fi raas jabal al-Fisga wa chiif munchaakh wa wati wa kharib wa sabaah. Wa chiif al-bakaan da adiil achaan inta ma tagta' bahar al-Urdun da.

²⁸Anti amur le Yachuu' wa khalli yabga chadiid wa fahal achaan hu bas al-yagta' bahar al-Urdun fi raas al-cha'ab da wa hu bas al-yantiihum warasa al-balad al-inta gaa'id tichiifha.»

²⁹Wa min al-wakit da, aniina gaa'idiin hini fi l-waadi mugaabiliin Beet Fa'uur.

Tasniya 4

Muusa amar be tabbigiin al-churuut

¹Wa Muusa gaal: Hassa' da, ya Bani Israa'iil, asma'o al-churuut wa l-gawaaniin al-ana zaati ni'allimhum leeku wa tabbuguuhum. Wa be da, talgo al-haya wa tadkhulu fi l-balad al-yantiiha leeku Allah Rabb juduudku wa tichiiluuha warasa.

²Ma tiziidu cheyy fi l-awaamir al-ana amartuku beehum wa la tangusu minhum cheyy. Achaan tahfado wasaaya Allah Ilaahku al-ana amartuku beehum.

³Wa intu chiftu be uyuunku al-cheyy al-sawwaah Allah fi hillit Ba'al Fa'uur. Wa fi usutku, Allah Ilaahku katal kulla l-naas al-abado ilaah Ba'al hana jabal Fa'uur.

⁴Wa laakin intu al-munrabitiiin ma'a Allah Ilaahku, kulluku hayyiin al-yoom.

⁵Chiifu, ana allamtuku gawaaniin wa churuut misil Allah Ilaahi amaraani beyah achaan titabbuguuhum fi l-balad al-tadkhulu foogha wa tichiiluuha warasa.

⁶Ahfadoohum wa tabbuguuhum wa beehum talgo al-ma'rafa wa l-hikma giddaam al-chu'uub al-mujaawiriinku. Wa wakit al-chu'uub al-mujaawiriinku yasma'o al-churuut dool, yuguulu: «Akiid al-umma al-kabiire di indaha ma'rafa wa hikma.»

⁷Achaan weeni al-umma al-kabiire al-indaha ilaahaat gariibiin leeha misil Allah Ilaahna wakit ninaaduuh fi ayyi wakit?

⁸Wa weeni al-umma al-kabiire al-indaha gawaaniin wa churuut aadiliin min kulla l-wasaaya al-ana al-yoom nantiihum leeku dool?

⁹Wa laakin angar'u! Ahfado adiil nufuusku achaan ma tanso al-achya al-chaafuuhum uyuunku. Wa fi kulla muddit hayaatku, khalli ma yamurgu min guluubku. Wa arrufuuhum le iyaalku wa le iyaal iyaalku.

Muusa zakkar al-naas be l-mu'aahada

¹⁰Fakkuru fi l-yoom al-wagaftu foogah giddaam Allah Ilaahku fi jabal Huuriib wakit Allah gaal leyi: «Limm leyi al-cha'ab achaan yasma'o al-kalaam al-nuguulah leehum wa be da, yil'allamo kikkeef yakhaafo minni fi kulla muddit hayaathum. Wa yi'allumuuh le awlaadhun kula.»

¹¹Wa fi l-yoom da, garrabtu leyi wa wagaftu fi ga'ar al-jabal wa l-jabal mugabbad naar lahaddi naarah taal'e fi l-sama wa indah dalaam wa sahaab wa khamaam azrag kurum.

¹²Wa Allah hajja leeku min ust al-naar wa intu simi'tu kalaamah. Ma chiftu ayyi hajim wa laakin simi'tu hissah.

¹³Wa hu ooraaku be mu'aahadatah wa amaraaku titabbugu al-wasaaya al-achara wa hu katabaahum fi liihaan itneen hana hajar.

¹⁴Wa fi l-wakit da, Allah amaraani ni'allimku al-gawaaniin wa l-churuut achaan titabbuguuhum fi l-balad al-tadkhulu foogha wa tichiiluuha warasa.

Ibaadat al-sanam mamnuu'a

¹⁵Angar'u wa ahfado nufuusku achaan intu ma chiftu ayyi hajim wakit Allah hajja leeku min ust al-naar fi Huuriib.

¹⁶Wa da achaan ma titallufu nufuusku wa tasna'o leeku sanam fi ayyi hajim wa ta'abuduuh misil fi hajim raajil aw fi hajim mara

¹⁷aw fi hajim ayyi haywaan fi l-ard aw fi hajim ayyi teeraay al-titiir fi l-sama

¹⁸aw fi hajim ayyi haywaan al-yazhaf fi l-ard aw fi hajim ayyi huut fi lubb al-almi.

¹⁹Ma tarfa'o uyuunku le l-sama wa tichiifu al-harraay wa l-gamar wa l-nujuum wa kulla khuwwaat al-sama wa ya'ajubuuku wa tasjudu giddaamhum wa ta'abuduuhum. Humman dool, Allah Ilaahku antaahum le kulla l-chu'uub al-aakhariin al-gaa'idiin tihit al-sama.

20 Wa laakin intu bigiitu hineey Allah, hu al-chaalaaku wa maragaaku min balad Masir wa hi balad al-misil jahannam al-tagta' al-hadiid. Wa da, achaan tabgo cha'abah wa warasatah misil intu bigiitu leyah al-yoom.

21 Wa Allah khidib aleyi fi chaanku intu. Wa halaf wa gaal abadan ana ma nagta' bahar al-Urdun wa ma nadkhul fi l-balad al-adiile al-Allah Ilaahku yantiiha leeku warasa.

22 Wa kan leyi ana, numuut fi l-balad di, ma nagta' bahar al-Urdun ma'aaku. Wa laakin intu tagta' ooh wa tichiilu al-balad al-adiile di warasa.

23 Angar'u ma tanso al-mu'aahada al-sawwaaha ma'aaku Allah Ilaahku wa la tisawwu leeku sanam fi ayyi hajim. Wa da l-cheyy al-hu daharaaku minnah.

24 Achaan khadab Allah Ilaahku misil naar al-tahrig. Wa hu Ilaah khayyuur ya'ni ma yidoor ta'abudu ilaah aakhar.

25 Wa wakit taskunu wa titawwulu fi l-balad di, wa taldo iyaal wa iyaalku kula yaldo iyaal, ma tisawwu sanam fi ayyi hajim le tisawwu al-fasaala giddaam Allah Ilaahku wa tikhaddubuuh.

26 Wa khalaas al-yoom bas, ana nichahhid foogku al-samaawaat wa l-ard. Kan sawweetu fasaala misil di, Allah yuguchchuku tawwaali min al-balad al-tichiiluuha warasa wa tagoodu foogha khaadi le bahar al-Urdun. Wa l-ard di ma tagoodu foogha titawwulu achaan hu yidammirku marra waahid.

27 Wa Allah yichattitku fi lubb al-umam wa tifaddil minku umma sakhayre bas fi lubb al-umam al-Allah yiwaddiiku fi bakaanhum.

28 Wa hinaak ta'abudu ilaahaat hana hatab wa hajar al-sana'aahum insaan be iidah, al-abadan ma chaafu wa la sim'o wa la akalo wa la chammo.

29 Wa khalaas, min hinaak tifattuchu Allah Ilaahku. Wa kan tifattuchuuuh be kulla guluubku wa kulla fikirku, khalaas talgooh.

30 Wa kan fi diigitku tiwaajuhu kulla l-kalaam da, khalaas fi l-akhiir, tigabbulu le Allah Ilaahku wa tasma'o kalaamah.

31 Achaan Allah Ilaahku, hu Ilaah rahiim. Wa la yaabaaku wa la yidammirku wa la yansa al-mu'aahada al-halaf beeha le abbahaatku.

Allah azal cha'abah

32 Fakkuru fi l-zaman al-faat min Allah khalag al-insaan fi l-ard. Wa fakkuru fi kulla cheyy al-bigi fi l-dunya min tarafha le tarafha. Cheyy kabiir misil da bigi walla? Wa simi'tu cheyy mislah walla?

33 Wa hal fi naas misilku intu al-sim'o hiss al-Rabb hajja leehum min ust al-naar wa ga'ado hayyiin walla?

34 Wa hal fi ilaah aakhar al-jarrab yichiil le nafsah umma min usut umma aakhara be tajriba aw be alaamaat aw be ajaayib aw be harib aw be iid chadiide aw be duraa' gawi aw be khoof chadiid misil al-sawwaah Allah Ilaahku fi balad Masir walla? Wa da intu chiftuuh be uyuunku.

35 Wa waddah leeku le ta'arfu kadar Allah hu bas al-Ilaah wa la ilaah illa hu.

36 Wa min al-sama, hu khallaaku simi'tu hissah le yantiiku adab. Wa fi l-ard, hu chawwafaaku naarah al-kabiire wa min ust al-naar intu simi'tu kalaamah.

37 Wa da achaan hu habba abbahaatku wa azal zurriiyithum al-ba'adhum. Wa maragaaku min balad Masir be gudurtah al-kabiire

38 le yagla' balad al-umam al-kubaar wa chudaad minku. Wa yantiuha leeku warasa wa tadhulu foogha. Wa da, misil al-gaa'id yabga al-yoom.

39 Wa l-yoom, a'arfu wa khuttu fi guluubku kadar Allah hu bas Rabb al-samaawaat wa l-ard. Wa la ilaah illa hu.

40 Wa intu wa le iyaalku, ahfado al-churuut wa l-wasaaya al-naamurku beehum al-yoom achaan talgo al-kheer wa umurku kula yabga tawiil fi l-ard al-antaaha leeku Allah Ilaahku le l-abad.

Mudun al-luju al-talaata

41 Wa khalaas, Muusa azal talaata mudun sabaah le bahar al-Urdun.

42 Wa l-mudun dool yabgo hana lju le l-naadum al-katal naadum aakhar bala raayah, al-ma indah ma'aayah ayyi karaahiiye min awwal. Wa wakit al-kaatil yajri wa yamchi le waahide min al-mudun dool, hayaatah madmuuna.

43 Wa l-mudun dool, humman Baasar al-fi l-khala fi l-sahale le gabiilat Ra'uubiin, wa Raamuut al-fi Gil'aad le gabiilat Gaad, wa Joolaan fi turaab Baachaan le gabiilat Manassa.

44 Wa dool al-gawaaniin al-Muusa khattaahum le Bani Israa'iil.

Bani Israa'iil sabaah bahar al-Urdun

45 Wa ba'ad marago min balad Masir, Muusa anta Bani Israa'iil faraayid wa churuut wa gawaaniin.

46 Wa da khaadi le bahar al-Urdun fi waadi al-mugaabil hillit Beet Fa'uur fi balad Siihuun malik al-Amuuriyiin al-sakan fi Hachbuun. Wa wakit Muusa wa Bani Israa'iil marago min balad Masir, haarabooh le l-malik da wa annasaro foogah.

47 Wa humman chaalo baladah wa balad Oog malik Baachaan. Wa humman al-itneen dool muluuk al-Amuuriyiin al-gaa'idiin sabaah khaadi le bahar al-Urdun.

48 Wa buldaanhum macho min hillit Aruu'ir al-fi khachum waadi Arnuun lahaddi jabal Siyuun al-binaaduuh Harmuun,

⁴⁹wa kulla l-Araba sabaah khaadi le bahar al-Urdun lahaddi l-bahar al-Mayyit fi ga'ar jabal al-Fisga.

Tasniya 5

Al-wasaaya al-achara

¹Wa Muusa naada kulla Bani Israa'iil wa gaal leehum: Asma'o, ya Bani Israa'iil, al-churuut wa l-gawaaniin al-ni'ooruuku beehum al-yoom. Allumuuhum wa ahfadoohum wa tabbuguuhum.

²Allah Ilaahna sawwa ma'aana mu'aahada fi Huuriib.

³Wa l-mu'aahada di, Allah ma sawwaaha ma'a abbahaatna bas wa laakin sawwaaha ma'aana aniina kula al-gaa'idiin hayyiin al-yoom.

⁴Wa Allah gaabalaaku wa hajja ma'aaku fi l-jabal, min ust al-naar.

⁵Wa fi l-wakit daak, ana bigiit wasiit ambeenku intu wa Allah le ni'ooriiku be kalaamah. Achaan intu khuftu min al-naar wa ma tala'tu fi l-jabal. Wa Allah gaal:

⁶«Ana Allah Ilaahak bas al-maragtak min Masir balad al-ubuudiiye.

⁷«Ma ta'abud ilaahaat aakhariin illa ana.

⁸«Ma tasna' sanam fi ayyi hajim min al-achya al-gaa'idiin foog fi l-sama aw tihit fi l-ard aw fi lubb al-almi al-fi l-ard.

⁹Wa ma tasjud giddaam al-asnaam dool wa la ta'abudhum achaan ana bas Allah Ilaahak. Ana Allah khayyur ya'ni ma nidoor ta'abud ilaah aakhar. Wa ana ni'aakhib al-iyaal wa iyaal al-iyaal be zunuub abbahaathum lahaddi l-zurriye al-taalta wa l-raab'e kan humman yakrahooni.

¹⁰Wa laakin ana nisawwi al-kheer le aalaaf al-zurriyaat al-yihibbuuni wa yitabbugu wasiiyaati.

¹¹«Ma tahlif be usmi ana Allah Ilaahak be kidib achaan al-yahlif be usmi be kidib, ana Allah ma naj'alah bari.

¹²«Ahfad yoom al-sabt wa aj'alah yoom mukhaddas misil ana Allah Ilaahak amarak beyah.

¹³Inta takhdim le muddit sitte yoom wa tikammil kulla khidimtak.

¹⁴Wa laakin al-yoom al-saabi', hu sabbat leyi ana Allah Ilaahak. Fi l-yoom da, ma takhdim ayyi cheyy, wa la inta wa la awlaadak wa la banaatak wa la abiidak wa la khadiimtak wa la tiiraanak wa la hamiirak wa la kulla bahaaymak wa la l-ajaanib al-gaa'idiin ma'aak fi hillitak. Wa da yikhalli abdak wa khaadmak kula yinjammo mislak.

¹⁵Wa azzakkar kadar inta bigiit abid fi balad Masir wa ana Allah Ilaahak maragaak be iid chadiide wa be duraa' gawi wa fi chaan da, ana Allah Ilaahak amarak tikarrim yoom al-sabt.

¹⁶«Karrim ammak wa abuuk misil ana Allah Ilaahak amarak beyah achaan umrak yabga tawiil wa talga al-kheer fi l-ard al-nantiha leek ana Allah Ilaahak.

¹⁷«Ma taktul dimme.

¹⁸«Ma tazna.

¹⁹«Ma tasrig.

²⁰«Ma tachhad be kidib fi ayyi waahid min jiiraanak.

²¹«Ma titmanna marit jaarak. Wa la tatma' fi beet jaarak wa la zer'ah wa la abdah wa la khaadmah wa la toorah wa la humarah wa la ayyi cheyy hanaayah.»

²²Wa l-kalaam da, Allah gaalah le kulla l-cha'ab fi l-jabal, min ust al-naar wa l-sahaab wa khamaam azrag kurum. Wa kallamaahum be soot aali wa ma zaad foogah cheyy. Wa l-kalaam da, hu katabah fi liihaan itneen hana hajar wa antaahum leyi ana Muusa.

Bani Israa'iil sim'o kalaam Allah

²³Wa wakit simi'tu al-hiss min ust al-dalaam wa l-jabal gaa'id yahrag, intu garrabtu leyi ma'a kulla chuyuukh gabaayilku wa kubaaraatku.

²⁴Wa intu gultu: «Daahu Allah Ilaahna bayyan leena majdah wa azamatah wa simi'na hissah min ust al-naar. Wa l-yoom, aniina chifna wa irifna kadar mumkin Allah yihajji le l-insaan wa l-insaan da ma yumuut.

²⁵Wa hassa' maala numuutu be l-naar al-kabiire al-taakulna? Achaan kan battaan gaa'idiin nasma'o hiss Allah Ilaahna, numuutu.

²⁶Hal fi insaan misilna simi' hiss Allah al-Hayy min ust al-naar wa ga'ad hayy walla?

²⁷Wa khalaas hassa' da, inta ya Muusa, garrib le Allah Ilaahna wa asma' kulla kalaamah. Wa ba'adeen, hajjiina be kulla l-kalaam al-yuguulah leek Allah Ilaahna. Wa aniina nasma'o kalaamah wa nitabbuguuh.»

²⁸Wa Allah simi' kulla kalaamku al-gultuuh leyi wa gaal: «Ana simi't kulla l-kalaam al-gaalooh leek al-cha'ab wa kalaamhum da kulla ke adiil.

²⁹Wa nitmanna kulla yoom humman yakhaafo minni wa yitabbugu kulla wasiiaati. Wa da le yalga al-kheer, humman wa iyaalhum ila l-abad.

³⁰Amchi guul lehum: «Gabbulu fi khiyamku.»

³¹Wa inta kamaan, ya Muusa, agood giddaami hini wa ana nikallimak kulla l-wasaaya wa l-churuut wa l-gawaaniin. Wa allimhum le cha'abi wa humman yitabbuguuhum fi l-balad al-ana nantiha leehum warasa.»

³²Wa Muusa gaal battaan: Khalaas ahfado wa sawwu kulla cheyy misil Allah Ilaahku amaraaku beyah. Ma tikissu wa la isra wa la zeene.

³³Chiilu daayman derib Allah Ilaahku al-amaraaku beyah. Wa be da, tahyo wa umurku yabga tawiil wa ti'iichu adiil fi l-balad al-tichiiluuha warasa.

Tasniya 6

Waajib tihibb Allah Ilaahak

¹Daahu al-wasaaya wa l-churuut wa l-gawaaniin al-amar beehum Allah Ilaahku le ni'allimhum leeku wa titabbuguuhum fi l-balad al-intu maachiin tichiiluuha warasa.

²Wa da achaan takhaafo min Allah Ilaahku intu wa iyaalku wa iyaal iyaalku wa tahfado fi kulla muddit hayaatku kulla l-churuut wa l-wasaaya al-nantiikum leeku. Wa be da, umurku yabga tawiil.

³Asma'o! Ya Bani Israa'iil, ahfado al-churuut wa l-wasaaya wa tabbuguuhum. Wa da achaan talgo al-kheer wa tabgo katiiriin misil gaalah leeku Allah Rabb juduudku fi l-balad al-malaane be l-laban wa l-asal.

⁴Asma'o, ya Bani Israa'iil! Allah Ilaahna hu Allah al-Waahid.

⁵Hibbu Allah Ilaahku be kulla guluubku wa be kulla fikirku wa be kulla gudritku.

⁶Wa l-wasaaya al-nantiikum leeku al-yoom dool, ahfadoohum fi guluubku.

⁷Wa allumuuhum le iyaalku wa kallumu beehum fi l-beet wa fi l-safar wa wakit raagdiin wa gaaymiin.

⁸Wa sawwuuhum misil alaama al-tarbutuuha fi iideeku wa misil hilaal al-ti'alluguuh fi jabhaatku ambeenaat uyuunku.

⁹Wa aktubuuhum fi iidaan biibaan buyuutku wa fi madkhal hillaalku.

¹⁰Wa Allah Ilaahku yiwaddiiku fi l-balad al-hu halaf le juduudku Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub wa gaal yantiha leeku, be mudunha al-kubaar wa adiiliin al-intu ma baneetuuhum.

¹¹Wa l-ard indaha buyuut al-malaaniin be l-khumaam al-intu ma sabbeetuuh wa biyaar al-intu ma nakattuuhum wa jineenaat inab wa zaytuun al-intu ma maggantuuhum. Wa wakit taakulu wa tachba'o,

¹²fakkuru ma tanso Allah al-maragaaku min Masir balad al-ubuudiiye.

¹³Wa akhaafo min Allah Ilaahku wa leyah hu bas, a'abuduuh wa be usmah hu bas, ahalfu.

¹⁴Ma titaabu'u ilaahaat aakhariin hana l-chu'uub al-mujaawiriinku

¹⁵achaan Allah Ilaahku al-gaa'id fi usutku hu Ilaah khayyuur ya'ni ma yidoor ta'abudu ilaah aakhar. Wa kan khidib leeku khadabah yikammilku min wjij al-ard.

- ¹⁶Ma tijarrubu Allah Ilaahku misil awwal jarrabtuuh fi Massa (ma'anaatah al-tajriba).
- ¹⁷Wa waajib tahfado adiil wasaaya Allah Ilaahku wa l-mu'aahada wa l-churuut al-amaraaku beehum.
- ¹⁸Wa tisawwu al-adiil wa l-zeen giddaam Allah. Wa da, achaan talgo al-kheer wa tichiilu al-balad al-adiile al-fi chaanha Allah halaf yantiha le juduudku.
- ¹⁹Wa yatrud udwaanku ba'iid minku misil hu gaalah.
- ²⁰Wa kan iyaalku yas'alooku wa yuguulu: «Maala Allah Ilaahna amaraaku be l-faraayid wa l-churuut wa l-gawaaniin»,
- ²¹khalaas guulu leehum: «Awwal aniina bigiina abiid le Fir'oon malik Masir wa laakin Allah maragaana min Masir be iid chadiide.
- ²²Wa fi uyuunna Allah sawwa alaamaat wa ajaayib kubaar wa mukhiifiin le yahlik Masir wa l-malik Fir'oon wa kulla beetah.
- ²³Wa maragaana min al-bakaan da wa waddaana le yantiina al-balad al-hu halaf yantiha le juduudna.
- ²⁴Wa Allah Ilaahna amaraana nitabbugu kulla l-churuut dool wa nakhaafo minnah. Wa da achaan nalgo al-kheer al-daayim wa yahfadna hayyiin misil hu sawwaah leena al-yoom.
- ²⁵Wa nabgo saalihiin kan nahfado wa nitabbugu kulla l-wasaaya dool giddaam Allah Ilaahna misil hu amaraana beyah.»

Tasniya 7

Allah amar yidammuru al-umam

- ¹Wa Muusa gaal battaan: Wakit Allah Ilaahku yiwaddiiku fi l-balad al-tadkhulu foogha wa tichiiluwa warasa, hu yatrud giddaamku sab'a umam katiiriin wa chudaad minku wa humman al-Hittiyyiin wa l-Girgaachiyyiin wa l-Amuuriyyiin wa l-Kan'aaniyyiin wa l-Firizziyyiin wa l-Hiwwiyyiin wa l-Yabuusiyyiin.
- ²Wa wakit Allah Ilaahku yansurku fooghum wa yisallimhum leeku fi iideeku, waajib tidammuruuhum marra waahid wa abadan ma tisawwu ma'aahum alaakha wa la tarhamoohum.
- ³Al-umam dool ma taakhudu minhum wa la tantu banaatku le awlaadhum wa la taakhudu le awlaadku min banaathum.
- ⁴Achaan da, yiba'id iyaalku min Allah wa ya'abudu ilaahaat aakhariin wa Allah yakhdab aleeku khadab chadiid wa yidammirku bala ta'khiir.
- ⁵Wa laakin daahu al-cheyy al-tisawwuuh le l-umam dool. Haddumu madaabihhum wa armu hujaarhum al-khazzoohum le l-ibaada wa kassuru iidaanhum al-khazzoohum le ibaadat Achiira wa harrugu asnaamhum.

⁶Achaan intu cha'ab mukhassasiin le Allah Ilaahku wa Allah Ilaahku azalaaku min kulla l-chu'uub al-gaa'idiin fi l-ard le tabgo cha'abah halaalah.

⁷Wa Allah habbaaku wa azalaaku ma achaaan intu katiiriin min kulla l-chu'uub al-aakhariin. La! Intu bas al-chiyya.

⁸Achaan Allah yihubbuku bas, hu hafad al-haliife al-halaf beeha le juduudku. Wa fi chaan da bas, hu maragaaku be iid chadiide wa fadaaku min iid Fir'oon malik Masir balad al-ubuudiiye.

⁹Wa be da, ta'arfu tamaam kadar Allah Ilaahku, hu bas al-Rabb. Wa hu saadikh wa yahfad mu'aahadatah wa kheerah le alif zurriye. Wa da, le l-naas al-yihibbuuh wa yitabbugu wasiyyaatah.

¹⁰Wa laakin yijaazi al-yakrahooh wa yidammirhum wa bala ta'khiir al-yakrahooh hu yijaaziihum.

¹¹Wa ahfado al-wasaaya wa l-churuut wa l-gawaaniin al-naamurku beehum al-yoom wa tabbuguuhum.

¹²Kan intu simi'tu al-churuut dool wa hafadtuuhum wa tabbagtuuhum, Allah Ilaahku kula yahfad leeku al-mu'aahada wa l-kheer al-halaf beyah le juduudku.

¹³Wa yihubbuku wa yibaarikku wa yikattirku wa yibaarik zurriiyitku wa intaaj arduku wa gamehku wa khamarku al-jadiid wa dihinku wa waaluudit bagarku wa khanamku fi l-ard al-halaf le juduudku wa gaal yantiiha leeku.

¹⁴Wa intu tabgo mubaarakiin ziyaada min kulla l-chu'uub al-aakhariin wa fi lubbuku, ma fi raajil wa la mara aagre wa ma fi bahiime aagre fi lubb bahaayimku.

¹⁵Wa Allah yiba'id minku ayyi marad. Wa ma yirassil leeku al-amraad al-fasliin al-chiftuuhum fi Masir wa laakin yirassilhum le kulla l-naas al-yakrahooku.

¹⁶Wa tidammuru kulla l-chu'uub al-yisallimhum leeku Allah Ilaahku wa ma tihinnu fooghum. Wa ma ta'abudu ilaahaathum achaaan ma yabgo leeku charak.

¹⁷Wa akuun tuguulu fi guluubku: «Al-umam dool katiiriin minnina wa kikkeef nagdaro nagla'o arduhum?»

¹⁸Wa laakin ma takhaafo minhum. Fakkuru fi l-cheyy al-sawwaah Allah Ilaahku fi l-malik Fir'oon wa kulla balad Masir.

¹⁹Wa intu chiftu be uyuunku al-alaamaat wa l-ajaayib wa l-iid al-chadiide wa l-duraa' al-gawi al-maragaaku beehum Allah Ilaahku. Wa be misil da, Allah Ilaahku yisawwi fi kulla l-chu'uub al-intu gaa'idiin takhaafo minhum.

²⁰Wa Allah Ilaahku yirassil leehum nahale tidammir al-faddalo minhum wa l-mullabbidiin minku.

²¹Ma tinbahtu minhum achaan Allah Ilaahku gaa'id fi usutku wa hu al-Ilaah al-aziim wa l-mukhiif.

²²Wa Allah Ilaahku yatrud al-umam dool ba'iid minku be chiyya chiyya. Intu ma tagdaro tikammuluuhum tawwaali ke achaan haywaanaat al-kadaade yabgo katiiriin didduku.

²³Wa Allah Ilaahku yisallim leeku al-cha'ab da fi iidku wa yibarjilhum marra waahid lahaddi yiddamaro.

²⁴Wa yisallim leeku muluukhum wa intu tuguchchuuhum min tihit al-sama wa waahid minhum ma yagdar yagiif giddaamku lahaddi tikammuluuhum kulluhum.

²⁵Wa harrugu asnaam ilaahaathum be naar wa ma tatma'o wa tichiilu min al-fudda wa l-dahab al-fooghum le nufuusku achaan da yabga leeku charak yakrubku wa Allah Ilaahku kula harramah.

²⁶Wa ma tijiibu al-haraam fi buyuutku achaan beyah tahlako misilhum. Wa harrumu al-haraam achaan hu yijiib al-halaak.

Tasniya 8

Allah allam Bani Israa'iil fi l-sahara

¹Wa Muusa gaal: Hassa' da, kulla l-wasaaya al-naamurku beehum al-yoom, ahfadoohum wa tabbuguuhum. Wa da achaan tahyo wa tabgo katiiriin wa Allah yiwaddiiku wa tichiilu warasa al-balad al-hu halaf yantiiha le juduudku.

²Wa fakkuru fi l-derib al-waddaaku foogah Allah Ilaahku fi muddit 40 sana fi l-sahara le yida'ifku. Wa da le yijarribku wa ya'arif al-fi guluubku wa yichiif kan tahfado wasiiaatah walla la.

³Wa Allah da'afku be l-juu' wa ba'ad da, akkalaaku al-manna wa la intu wa la juduudku ma ta'arfuuha min awwal. Wa da achaan yi'arrifku kadar al-insaan ma yi'iich be l-akil wiheedah laakin yi'iich be kulli kilme al-yuguulha Allah.

⁴Wa fi muddit al-arba'in sana dool, khulgaanku ma gidmo leeku fi jilidku wa rijleeku kula ma wirmo.

⁵Wa a'arfu tamaam wa khuttu fi guluubku kadar Allah Ilaahku yi'addibku misil naadam yi'addib wileedah.

Al-ard al-waa'ad beeha Allah

⁶Wa ahfado wasaaya Allah Ilaahku achaan tamchu fi derbah wa takhaafo minnah.

⁷Wa be da, Allah Ilaahku yiwaddiiku fi balad adiile al-indaha wudyaan wa uyuun almi wa almi al-yamrug min tihit al-ard wa yisiil fi l-kadaade wa l-jibaal.

⁸Wa di l-balad al-indaha gameh abyad wa gameh ahmar wa inab wa tiin wa rummaan wa dihin zaytuun wa asal.

⁹Wa fi l-balad di, taakulu khubza bala ta'ab wa cheyy yigassir leeku kula ma fiih. Wa hujaar al-balad di induhum hadiid wa min jibaalha, tamurgu nahaas.

¹⁰Wa wakit taakulu wa tachba'o, tahmudu Allah Ilaahku fi chaan al-balad al-adiile al-antaaha leeku.

¹¹Ahfado nufuusku wa ma tanso Allah Ilaahku lahaddi ma titabbugu al-wasaaya wa l-gawaaniin wa l-churuut al-ana Muusa nantiihum leeku al-yoom.

¹²Wa da wakit taakulu wa tachba'o wa wakit tabnu buyuut adiiliin wa taskunu fooghum.

¹³Wa da wakit yikattir leeku bagarku wa khanamku wa dahabku wa fudditku wa kulla cheyy al-hanaaku.

¹⁴Fi l-wakit da, angar'u! Khalli guluubku ma yistakbaro wa tanso Allah Ilaahku al-maragaaku min Masir balad al-ubuudiiye.

¹⁵Wa hu al-waddaaku fi l-sahara al-wasii'e wa l-mukhiife, al-indaha dabiib niiraani wa agaarib. Wa di balad al-atach al-ma yalgo foogha almi. Wa laakin hu marag leeku almi min al-hajar al-gawi.

¹⁶Wa hu akkalaaku al-manna fi l-sahara al-abadan juduudku ma irfoooha wa battaan jaab leeku al-du'uf wa jarrabaaku wa fi l-akhiir, sawwa leeku al-kheer.

¹⁷Angar'u, ma tuguulu fi guluubku: «Be juhudna wa gudrat duraa'na aniina ligiina al-khuna di.»

¹⁸Fakkuru fi Allah Ilaahku achaan hu bas al-antaaku al-gudra al-beeha ligiitu al-khuna di. Wa be da, lahaddi l-yoom hu akkad al-mu'aahada al-sawwaaha ma'a abbahaatku.

¹⁹Wa kan nisiitu Allah Ilaahku wa taaba'tu ilaahaat aakhariin wa abadtuuhum wa sajadtu giddaamhum, khalaas ana ni'akkid leeku al-yoom kadar tiddamaro kulluku.

²⁰Aywa, tiddamaro misil al-umam al-dammaraahum Allah giddaamku achaan intu ma simi'tu kalaam Allah Ilaahku.

Tasniya 9

Bani Israa'iil ma akheer min al-umam

¹Wa Muusa gaal: Asma'o, ya Bani Israa'iil, al-yoom tagta'o bahar al-Urdun le tamchu tichiilu al-balad min al-umam al-kubaar wa chudaad minku. Wa tichiilu mudunhum kubaar wa gawiyiin wa muhawwagiin be daraadir tuwaal lahaddi l-sama.

²Wa sukkaanhum Bani Anakh al-humman kubaar wa tuwaal wa intu ta'arfuuhum wa simi'tu al-naas bihajju beehum wa buguulu: «Yaatu yagdar yagiif giddaam Bani Anakh wa yihaaribhum?»

³Wa laakin a'arfu tamaam kadar al-yoom, Allah Ilaahku hu bas maachi giddaamku misil naar al-tahrig wa hu bas yidammirhum wa yi'ayyibhum giddaamku. Wa be da, intu tichiilu khumaamhum wa tidammuruuhum tawwaali misil Allah gaalah leeku.

⁴Wa wakıt Allah Ilaahku yatrudhum giddaamku, ma tuguulu fi guluubku: «Be sabab adaalitna Allah antaana al-balad di.» La! Allah yagla' al-balad min al-umam wa yantiiha leeku be sabab al-fasaala al-humman gaa'idiin yisawwuuha.

⁵Wa ma be sabab adaalitku wa la be sabab takhwa guluubku, intu tichiilu al-balad di. Wa laakin be sabab fasaalit al-umam dool, Allah Ilaahak yagla' minhum al-balad wa yantiiha leeku. Wa da, le yi'akkid al-kalaam al-hu waa'ad beyah juduudku Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub.

⁶Wa a'arfu kadar Allah Ilaahku yikhalliiku tichiilu al-balad al-adiile di, ma achaan intu saalihiin. Laakin intu cha'ab raasku gawi.

Al-cha'ab tallafo

⁷Wa fakkuru ma tanso wakıt khaddabtu Allah Ilaahku fi l-sahara. Wa min maragtu min balad Masir lahaddi jiitu hini, intu aasiyiin Allah.

⁸Wa fi Huuriib, intu khaddabtu Allah wa hu khidib aleeku lahaddi dawwar yidammirku.

⁹Wa wakıt ana tala't fi l-jabal le nichiiil al-liihaan hana l-hajar al-fooghum al-mu'aahada al-sawwaaha Allah ma'aaku, ana ga'adt 40 yoom wa 40 leele wa la akalt wa la chiribt.

¹⁰Wa Allah antaani al-liihaan al-itneen hana l-hajar al-hu katab fooghum. Hu katab fooghum kulla l-kalaam al-hu gaalah leeku fi raas al-hajar min ust al-naar. Wa da fi yoom al-ijtima'a'.

¹¹Wa ba'ad 40 yoom wa 40 leele, Allah antaani al-liihaan al-itneen hana l-hajar wa humman liihaan al-mu'aahada.

¹²Wa Allah gaal leyi: «Gumm wa anzil ajala min hini achaan cha'abak al-inta maragtuhum min balad Masir tallafo. Wa ajala ke humman kasso ba'iid min al-derib al-ana amartuhum yichiiluuh wa daggo leehum asnaam.»

¹³Wa Allah gaal leyi: «Ana chift al-cha'ab da. Wa daahu humman cha'ab raashum gawi.

¹⁴Ma tiddakhkhal! Ana nidammirhum wa nuguchchuhum min tihit al-sama. Wa minnak inta, namrug umma gawiiye wa katiire min al-cha'ab da.»

¹⁵Wa khalaas, ana gabbalt wa nazalt min al-jabal. Wa kulla l-jabal da mugabbid naar wa l-liihaan al-itneen fi iideeni.

¹⁶Wa ana chiftuku wa daahu aznabtu didd Allah Ilaahku wa sana'tu leeku sanam hana ijil. Wa ajala ke kasseetu ba'iid min al-derib al-amaraaku beyah Allah le tichiiluuh.

17 Wa khalaas, ana chilt al-liihaan al-itneen wa zagaltuhum wa kassartuhum giddaamku.

Muusa sajad le Allah

18 Wa ana waga't wa sajad giddaam Allah misil awwal le muddit 40 yoom wa 40 leele wa la akalt wa la chiribt. Wa da be sabab kulla zunuubku wakit sawweetu al-fasaala giddaam Allah le tikhaddubuu.

19 Achaan ana khuft min al-khadab wa l-za'al hana Allah didduku lahaddi hu dawwar yidammirku. Wa laakin Allah battaan khibil su'aali.

20 Wa Allah khidib khadab chadiid le Haaruun wa dawwar yaktulah. Wa laakin fi l-wakit da, ana chahadt Allah fi chaan Haaruun kula.

21 Wa ana chilt al-sanam hana l-ijil wa hu al-zanib al-intu sawweetuuh. Wa harragtah fi l-naar wa gatta'tah wa rihiktah lahaddi bigi dagiig wa sabbeet al-dagiig da fi l-waadi al-naazil min al-jabal.

22 Wa intu khaddabtu Allah fi Tab'iira wa fi Massa wa fi Khibruut Hattaawa.

23 Wa wakit Allah rassalaaku min Khaadich Barnii'a wa gaal: «Amchu wa chiilu al-balad al-anteetha leeku», intu isiitu amur Allah Ilaahku wa ma aamantu beyah wa ma simi'tu kalaamah.

24 Wa intu aasiyiin Allah wa da min ana iriftuku.

25 Wa da l-sabab al-khallaani waga't wa sajad giddaam Allah le muddit 40 yoom wa 40 leele achaaan Allah gaal hu yidoor yidammirku.

26 Wa ana sa'alt Allah wa gult: «Ya Allah al-Rabb! Ma tidammir cha'abak achaaan humman warasatak halaalak al-inta fadeethum be azamatak wa maragtuhum min balad Masir be iid chadiide.

27 Ya Rabb! Fakkir fi abiidak Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub wa ma tichiif gu al-raas hana l-cha'ab da wa la fasaalithum wa la zunuubhum.

28 Wa be da, naas al-balad al-maragtina minha ma yuguulu: «Allah ma indah gudra le yidissuhum fi l-balad al-waa'adaahum beeha wa yakrahhum. Wa fi chaan da, hu maragaahum le yikhalliikum yumuutu fi l-sahara.»

29 Wa laakin cha'abak, humman misil warasatak wa inta maragtuhum be gudurtak al-kabiire wa duraa'ak al-gawi.»

Tasniya 10

Al-sanduug wa liihaan al-mu'aahada

1 Wa fi l-wakit daak, Allah gaal leyi ana Muusa: «Sawwi liihaan itneen hana hajar misil al-liihaan al-awwal wa atla' leyi fi l-jabal. Wa sawwi sanduug hana hatab kula.

²Wa ana naktib fooghum al-wasaaya al-awwal katabtuhum fi l-liihaan al-inta kassartuhum. Wa tidiss al-liihaan dool fi lubb al-sanduug.»

³Wa khalaas, ana sawweet sanduug hana hatab al-sunt wa sawweet liihaan itneen hana hajar misil al-liihaan al-awwal wa tala't fi l-jabal wa l-liihaan dool fi iidi.

⁴Wa Allah katab fi l-liihaan nafs al-kalaam al-maktuub fi l-liihaan al-awwal. Wa dool al-wasaaya al-achara al-kallamaaku beehum fi l-jabal min ust al-naar fi yoom al-ijtima'. Wa Allah antaahum leyi.

⁵Wa khalaas, ana gabbalt wa nazalt min al-jabal wa dasset al-liihaan dool fi l-sanduug al-ana sawweetah wa humman gaa'idiin foogah misil Allah amaraani beyah.

⁶Wa Bani Israa'iil gammo min biyaar Bani Ya'khaan wa macho le Muusira wa da bakaan al-maat foogah Haaruun wa dafanooh. Wa wileedah Ali'aazar bigi raajil diin fi badalah.

⁷Wa min al-bakaan da, macho le Gudguuda wa min Gudguuda, macho le Yutbaata wa di l-balad al-foogha wudyaan almi.

⁸Wa fi l-wakit daak, Allah azal gabiilat al-Laawiyiin le yichiilu sanduug mu'aahadat Allah wa le yagiifu giddaamah wa yakhdumu leyah wa yibaaruku al-cha'ab be usmah. Wa da misil humman gaa'idiin yisawwuuh lahaddi l-yoom.

⁹Wa achaan da, al-Laawiyiin ma induhum gisim wa la warasa ma'a akhwaanhum. Wa Allah hu warasathum wa da misil Allah Ilaahku gaalah leehum.

¹⁰Wa ana Muusa ga'adt fi raas al-jabal misil awwal, 40 yoom wa 40 leele. Wa fi l-marra di kula, Allah simi'ni wa ma dawwar yidammirku.

¹¹Wa Allah gaal leyi: «Gumm wa amchi giddaam al-cha'ab da wa khalli yamchu yichiilu al-balad al-ana halaft nantiiha le juduudhum.»

Gaanuun al-hubb wa l-khoof min Allah

¹²Wa Muusa gaal battaan: Hassa', ya Bani Israa'iil, Allah Ilaahku yidoor minku chunu? Hu yidoor bas intu takhaafo minnah hu Allah Ilaahku wa tamchu fi kulla duruubah wa tihibbuuh wa ta'abuduuh be kulla guluubku wa kulla fikirku.

¹³Wa tabbugu wasaaya Allah wa l-gawaaniin al-nantiihum leeku al-yoom. Wa da, le kheerku.

¹⁴Aywa, Allah Ilaahku siid al-samaawaat wa l-ard wa kulla cheyy al-fiihum.

¹⁵Wa le abbahaatku bas, Allah azalaahum le yihibbuhum. Wa ba'adhum, habbaaku intu zurriiyithum wa azalaaku min usut kulla l-chu'uub misil intu gaa'idiin tichiifuuh al-yoom.

¹⁶Tahhuru guluubku wa ma tigawwu ruuseeku wa ta'aso Allah battaan.

¹⁷Achaan Allah Ilaahku, hu Ilaah al-ilaahaat wa Rabb al-arbaab. Wa hu al-Ilaah al-Aziim wa l-Gaadir wa l-Mukhiif. Wa hu aadil wa ma yarda be l-rachwa.

¹⁸Wa hu yahmi huguug al-atiim wa l-armala wa yhibb al-ajnnabi wa yantiih akil wa lubaas.

¹⁹Wa intuu kula hibbu al-ajnnabi achaan intuu kula bigiitu ajaanib fi balad Masir.

²⁰Wa akhaafu min Allah Ilaahku wa a'abuduuh wa atmassako beyah wa ahalfu be usmah hu bas.

²¹Wa leyah hu bas achkuruuh, hu Ilaahku al-sawwa fi usutku al-ajnnabi al-kubaa al-bikhawwufu wa intuu chiftuuhum be uyuunku.

²²Wa wakii abbaahatku wassalo fi Masir, adadhum 70 raajil bas wa hassa' Allah Ilaahku sawwaaku katiiriin misil nujuum al-sama.

Tasniya 11

Muusa yi'arraf al-cha'ab be amal Allah

¹Hibbu Allah Ilaahku wa daayman ahfado wasiiyaatah wa churuutah wa gawaaniinah.

²Intuu al-yoom ma misil iyaalku al-ma chaafu cheyy wa la sim'o cheyy. Wa laakin intuu ta'arfuuh. Allah Ilaahku darrasaaku wa iriftu azamatah wa iidah al-chadiide wa duraa'ah al-gawi.

³Wa iriftu ajaaybah wa a'malah al-sawwaahum fi lubb Masir didd Fir'oon malik Masir wa didd kulla baladah.

⁴Wa intuu chiftu al-sawwaah fi deech Masir wakii gaa'idiin yitaaruduuku. Hu galab almi al-bahar al-Ahmar fi kheelhum wa arabaathum. Wa Allah dammaraahum damaar kaamil lahaddi l-yoom humman ma fiihum.

⁵Wa intuu chiftu al-sawwaah leeku min al-sahara lahaddi jiiu hini.

⁶Wa intuu chiftu al-sawwaah fi Dataan wa Abiraam iyaal Aliyaab min gabiilat Ra'uubiin giddaam kulla Bani Israa'iil, wakii al-ard fatahat khachumha wa zaratathum, humman wa aayilaathum wa khiyamhum wa kulla l-naas al-taab'iin leehum.

⁷Aywa, be uyuunku chiftu kulla l-amal al-kabiir al-sawwaah Allah.

⁸Wa be da, tabbugu kulla l-wasaaya al-nantiikum leeku al-yoom achaan tabgo chudaad wa tadkhulu fi l-balad wa tichiiluuha warasa.

⁹Wa be da, taskunu mudda tawiile fi l-balad al-Allah halaf yantiiha le juduudku wa le zurriyithum. Wa di l-balad al-malaane be l-laban wa l-asal.

Mustakhbal al-cha'ab

- 10** Achaan al-balad al-tamchu leeha wa tichiiluuha warasa, di ma misil balad Masir al-intu maragtu minha. Fi balad Masir intu titeerubu ziraa'itku wa tazguuha be nagiliin almi misil jineene hana khudrawaat.
- 11** Wa laakin al-balad al-tamchu foogha wa tichiiluuha warasa di, hi balad al-indaha jibaaal wa wudyaan mazgiye be matar al-sama.
- 12** Wa l-balad di, Allah Ilaahku gaa'id yar'aaha wa yiraakhibha min bidaayit al-sana lahaddi aakhirha.
- 13** Wa kan tasma'o wasiiyaati al-nantiihum leeku al-yoom wa tihibbu Allah Ilaahku wa takhdumu leyah be kulla guluubku wa kulla fikirku,
- 14** khalaas hu yinazzil matar fi l-wakit al-muwaafiq fi bidaayit al-khariif wa l-richaach. Wa ba'adah, yaji al-darat al-foogah tilimmu gamehku wa khamarku wa dihinku.
- 15** Wa hu yigawwim gechch fi ziraa'itku le bahaayimku wa intu taakulu wa tachba'o.
- 16** Angar'u ma tikhallu guluubku yinkhachcho wa ta'abudu ilaahaat aakhariin wa tasjudu giddaamhum.
- 17** Wa da achaaan, Allah yakhdab leeku wa khalaas yadhar al-sama ma tinazzil matar wa l-ard ma tigawwim ma'aach. Wa khalaas, tingachcho tawwaali min al-balad al-adiile al-hu antaaha leeku.
- 18** Wa Allah gaal: «Kalaami da ahfadooh fi guluubku wa khuttuuh fi fikirku wa sawwuuh misil alaama al-tarbutuuha fi iideeku wa misil hilaal al-ti'alluguuh fi jabhaatku ambeenaat uyuunku.
- 19** Wa allumuuh le iyaalku wa kallumu beyah fi l-beet wa fi l-safar wa wakit raagdiin wa gaaymiin.
- 20** Wa aktubuuh fi iidaan biibaan buyuutku wa fi madkhal hillaalku.
- 21** Wa be da, ayyaam umurku wa umur iyaalku yabgo tuwaal fi l-balad al-ana Allah halaft wa gult nantiiha le juduudku. Wa da misil umur al-sama min foog le l-ard.»
- 22** Achaan kan tahfado kulla l-wasaaya al-naamurku beehum wa titabbuguuhum wa tihibbu Allah Ilaahku wa tichiilu derbah wa titmassako beyah,
- 23** khalaas Allah yatrud giddaamku al-umam al-kubaar wa chudaad minku. Wa intu tichiilu arduhum.
- 24** Wa ayyi bakaan al-rijilku tafjakhah yabga hanaaku. Wa huduudku yabgo min al-sahara fi l-wati lahaddi Lubnaan fi l-munchaakh wa min bahar al-Furaat fi l-sabaah lahaddi l-bahar al-Abyad fi l-kharib.

²⁵Wa ma fi ayyi naadum yagdar yagiif giddaamku. Wa misil Allah Ilaahku gaalah fi ayyi balad al-tamchu foogha hu yidiss al-ru'ub wa l-khoof fi cha'abha wa humman yakhaafo minku.

Al-baraka wa l-la'ana

²⁶Wa chiifu daahu al-yoom ana nukhutt giddaamku al-baraka wa l-la'ana.

²⁷Wa talgo al-baraka kan simi'tu wasaaya Allah Ilaahku al-naamurku beehum al-yoom.

²⁸Wa talgo al-la'ana kan ma tasma'o wasaaya Allah Ilaahku wa tikissu ba'iid min al-derib al-naamurku beyah al-yoom wa titaabu'u leeku ilaahaat aakhariin al-awwal ma ta'arfuuhum.

²⁹Wa wakit Allah Ilaahku yiwaddiiku fi l-balad al-tamchu leeha wa tichiiluuha warasa, atla'o fi raas jabal Gariziim wa ballukhu be l-baraka wa atla'o fi raas jabal Ibaal wa ballukhu be l-la'ana.

³⁰Wa l-jibaaal dool gaa'idiin khaadi le bahar al-Urdun ale jiihat al-kharib fi balad al-Kan'aaniyiin al-saakniin fi l-Araba mugaabiliin Gilgaal jamb chadar al-kubaar hana Muura.

³¹Wa tagta'o bahar al-Urdun wa tamchu tichiilu al-balad al-Allah Ilaahku antaaha leeku warasa. Intu tichiiluuha wa taskunu foogha.

³²Wa intu tahfado wa titabbugu kulla l-churuut wa l-gawaaniin al-nantiikum leeku al-yoom.

Tasniya 12

Gawaaniin Allah wa tabbigiinum

¹Allah Rabb juduudku antaaku al-balad le tichiiluuha warasa. Wa daahu al-churuut wa l-gawaaniin al-tahfadoohum wa titabbuguuhum fi kulla muddit hayaatku al-ti'ichuuha fi l-ard.

²Dammuru be l-kaamil kulla l-bakaanaat al-tichiiluuhum al-fooghum al-umam abado ilaahaathum fi ruuse al-jibaaal wa fi l-hujaar wa fi tihit ayyi chadara khadra.

³Wa haddumu madaabihhum wa armu hujaarhum al-khazzoohum le l-ibaada wa harrugu iidaanhum al-khazzoohum le ibaadat Achiira. Wa kassuru asnaam ilaahaathum wa guchchuuhum marra waahid min al-bakaan da.

⁴Wa ma ta'abudu Allah Ilaahku misil da.

⁵Wa laakin ta'abudu Allah Ilaahku fi l-bakaan al-hu ya'azilah min usut kulla gabaayilku. Wa yukhutt usmah foogah wa yaskun foogah wa fi l-bakaan da bas, intu taju.

⁶Wa fi l-bakaan da bas, intu tigaddumu dahaayaaku al-muharragiin wa dahaayaaku al-aakhariin wa uchuurku wa zakaatku. Wa tigaddumu nazirku wa l-hadiiye al-tantuuha be niyitku wa awlaad al-bikir hana bagarku wa khanamku.

⁷Wa fi l-bakaan da, taakulu gidzaam Allah Ilaahku. Intu wa aayilaatku tafraho be kulla cheyy al-sawweetuuh wa beyah Allah Ilaahku baarakaaku.

⁸Wa ma tisawwu misil aniina gaa'idiin nisawwuuh al-yoom achaan hini ayyi naadum gaa'id yisawwi al-ya'ajibah.

⁹Achaan intu lissaa' ma jiitu fi bakaan al-jumma wa da l-bakaan al-Allah Ilaahku antaah leeku warasa.

¹⁰Wa laakin tagta'o bahar al-Urdun wa taskunu fi l-balad al-Allah Ilaahku antaaha leeku warasa. Wa hu yantiiku jumma min kulla udwaanku al-muhawwigiinku wa taskunu be amaan.

¹¹Wa Allah Ilaahku ya'azil bakaan le yukhutt foogah usmah. Wa fi l-bakaan da bas, tigaddumu kulla cheyy al-naamurku beyah misil dahaayaaku al-muharragiin wa dahaayaaku al-aakhariin wa uchuurku wa zakaatku. Wa tigaddumu kulla l-hadaaya al-azaltuuhum le nazirku al-sawweetuuh le Allah.

¹²Wa intu tafraho gidzaam Allah Ilaahku intu wa iyaalku wa banaatku wa abiidku wa khadiimku wa l-Laawiyiin al-saakniin fi hillaalku. Achaan hu ma indah gisim wa la warasa ma'aaku.

¹³Angar'u ma tigaddumu dahaayaaku al-muharragiin fi ayyi bakaan al-ya'ajibku.

¹⁴Wa laakin tigaddumu dahaayaaku al-muharragiin fi l-bakaan al-ya'azilah Allah min ard hana gabiila waahide min gabaayilku. Wa da l-bakaan al-tisawwu foogah kulla cheyy al-naamurku beyah.

¹⁵Wa be da kula, wakit tagramo tagdaro tadbaho wa taakulu laham fi ayyi bakaan al-taskunu foogah. Wa da hasab al-baraka al-yantiiha leeku Allah Ilaahku. Wa l-taahir wa l-nijis kula yagdar yaakul minnah misil yaakulu al-khazaal aw ayyi seed aakhar.

¹⁶Bas ma taakulu al-damm wa laakin daffuguuh fi l-turaab misil tidaffugu almi.

¹⁷Wa laakin ma tagdaro taakulu fi l-bakaan al-intu saakniin foogah uchuur gamehku wa khamarku al-jadiid wa dihinku. Wa ma tagdaro taakulu hinaak wa la awlaad al-bikir hana bagarku wa khanamku wa la ayyi hadiye min al-hadaaya al-tisawwuuhum le nazirku wa la hadaayaaku al-tantuuhum be niyitku wa la zakaatku.

¹⁸Wa laakin taakuluuhum gidzaam Allah Ilaahku fi l-bakaan al-hu ya'azilah bas. Wa taakuluuhum intu wa awlaadku wa banaatku wa abiidku wa khadiimku wa l-Laawiyiin al-saakniin fi hillaalku. Wa tafraho gidzaam Allah Ilaahku be kulla cheyy al-sawwatah iidku.

¹⁹Wa fi kulla muddit hayaatku fi l-ard, ahtammo be l-Laawiyiin ma tikhalluuhum.

20 Wa wakit Allah Ilaahku yiwassi' arduku misil hu gaalah leeku, kan tidooru laham, aakuluuh misil tidooruuh.

21 Wa kan al-bakaan al-ya'azilah Allah Ilaahku le yukhutt foogah usmah bigi leeku ba'iid, intu tagdaro tadbaho bagarku wa khanamku al-antaahum leeku Allah. Wa sawwu misil ana amartuku wa intu tagdaro taakulu misil tidooruuh fi l-bakaan al-saakniin foogah.

22 Wa intu taakulu misil yaakulu al-khazaal aw ayyi seed aakhar. Wa kulluku al-taahir wa l-nijis kula taakulu sawa.

23 Bas angar'u marra waahid, ma taakulu al-damm achaan al-damm hu al-haya wa intu ma taakulu al-haya ma'a l-laham.

24 Wa abadan ma taakuluuh. Daffuguuh fi l-turaab misil almi.

25 Ma taakuluuh wa misil da, talgo al-kheer intu wa iyaalku min ba'adku achaan intu sawweetu al-adiil gidzaam Allah.

26 Wa l-achya al-tichiiluuhum wa tiwadduuhum fi l-bakaan al-ya'azilah Allah, humman al-achya al-intu khassastuuhum le Allah wa nazirku.

27 Wa tigaddumu dahaayaaku al-muharragiin wa l-laham wa l-damm fi madbah Allah Ilaahku. Wa damm dahaayaaku daffuguuh, fi madbah Allah Ilaahku. Wa l-laham kamaan, aakuluuh.

28 Asma'o wa ahfado kulla l-kalaam al-naamurku beyah da achaan talgo al-kheer intu wa awlaadku ila l-abad. Wa intu tisawwu al-zeen wa l-adiil gidzaam Allah Ilaahku.

Ma ta'abudu ilaahaat al-Kan'aaniyiin

29 Wa wakit Allah Ilaahku yatrud al-umam al-tamchu leehum, khalaas intu tichiilu arduhum wa taskunu fi baladhum.

30 Wa ba'ad yiddammaro gidzaamku, angar'u wa ahfado nufuusku ma tinkarbu fi l-charak misilhum. Wa da achaan ma tifattuchu derib ilaahaathum wa tuguulu: «Chiifu kikkeef al-umam dool abado ilaahaathum! Khalli aniina kula nisawwu misilhum.»

31 Wa intu ma tisawwu misil da le Allah Ilaahku, achaan al-umam dool yisawwu le ilaahaathum kulla cheyy haraam al-yakrahah Allah lahaddi humman yiharrugu awlaadhum wa banaathum fi l-naar le ilaahaathum.

32 Wa intu kamaan ahfado wa tabbugu kulla l-awaamir al-ana anteethum leeku. Ma tiziidu fooghum cheyy wa la tangusu minhum cheyy.

Tasniya 13

Angar'u min ibaadat al-asnaam

1 Wa akuun yamrug fi usutku nabi aw siid al-ru'ya wa yihajji leeku be alaamaat wa ajaayib.

²Wa akuun al-alaama aw al-ajab al-hu hajja leeku beyah da yilhaggag wa hu yuguul leeku: «Yalla nitaabu’u ilaahaat aakhariin wa na’abuduuhum.» Wa dool ilaahaat al-awwal intu ma ta’arfuuhum.

³Ma tasma’o kalaam al-nabi aw siid al-ru’ya achaan Allah Ilaahku gaa’id yijarribku le yichiif kan intu tihibbu Allah Ilaahku be kulla guluubku wa kulla fikirku.

⁴Wa intu amchu wara Allah Ilaahku wa akhaafo minnah wa ahfado wasiyyaatah wa asma’o kalaamah wa a’abuduuh wa atmassako beyah.

⁵Wa l-nabi aw siid al-ru’ya da, yahkumu leyah be l-moot achaan be kalaamah, hu mu’aarid Allah Ilaahku al-maragaaku wa fadaaku min Masir balad al-ubuudiiye. Wa l-naadum da yidoor yamrugku min al-derib al-amaraaku beyah Allah Ilaahku le tichiiluuh. Wa intu amurgu al-charr min usutku.

⁶Wa akuun akhuuk wald ammak aw waladak aw bittak aw martak al-tahdinha fi sadrak aw rafiigak al-tihibbah misil nafsak yaji be achiir yuguul leek: «Yalla namchu na’abudu ilaahaat aakhariin.» Wa l-ilaahaat dool wa la inta wa la abbahaatak awwal ma ta’arfuuhum

⁷wa laakin humman fi usut ilaahaat al-chu’uub al-muhawwigiinku min gariib aw min ba’iid aw min taraf al-ard le tarafha.

⁸Al-naadum da, aaba ma tasma’o kalaamah. Wa tichiifah be een al-rahma wa la tihinn foogah wa la tahmiih.

⁹Wa laakin inta bas waajib tarfa’ iidak awwal le taktulah wa kulla l-cha’ab al-aakhariin min ba’ad.

¹⁰Wa arjumuuh be hujaar lahaddi yumuut achaan hu dawwar yiba’idku min Allah Ilaahku al-maragaaku min Masir balad al-ubuudiiye.

¹¹Wa be da, kulla Bani Israa’iil yasma’o wa yakhaafo wa abadan ma yisawwu fasaala misil di fi usutku.

¹²Wa akuun simi’tu fi waahide min al-hillaal al-antaahum leeku Allah Ilaahku le taskunu fooghum

¹³kadar naas waahidiin ma naaf’iin lazzo sukkaan hillaalhum be l-kalaam al-buguul: «Yalla namchu na’abudu ilaahaat aakhariin.» Wa dool ilaahaat al-awwal ma ta’arfuuhum.

¹⁴Fi l-haala di, gummu fattuchu wa haggugu wa as’alo adiil kan al-kalaam da sahiih. Wa akkudu tamaam kadar al-haraam da bigi fi usutku.

¹⁵Wa khalaas fi l-bakaan da, dammuru marra waahid kulla sukkaan al-hille di wa kulla cheyy al-fiiha hatta al-bahaayim kula, aktuluuhum be l-seef.

¹⁶Wa limmu kulla l-khaniime al-ligiituuha fi naga'at al-hille wa harrugu al-hille wa kulla l-khaniime giddaam Allah Ilaahku. Wa l-bakaan da yagood misil dungus achaan al-hille di abadan ma ta'amir battaan.

¹⁷Wa ma tichiilu le nufuusku ayyi cheyy haraam al-khassasoooh le l-damaar. Wa kan ma chiltuuh, Allah yikhalli khadabah al-chadiid wa yarhamku wa yisawwiiku katiiriin misil hu halaf le juduudku.

¹⁸Wa da achaan tasma'o kalaam Allah Ilaahku wa tahfado kulla l-wasaaya al-ana nantiihum leeku al-yoom. Wa tisawwu al-adiil giddaam Allah Ilaahku.

Tasniya 14

Al-mamnuu' le l-cha'ab fi wakt al-hizin

¹Wa intu iyaal Allah Ilaahku. Wakit tahzano le l-mayyit ma tijarruhu jisimku wa la tizayyunu ruuseeku min giddaam.

²Achaan intu cha'ab mukhassasiin le Allah Ilaahku wa Allah azalaaku min kulla l-chu'uub al-gaa'idiin fi l-ard le tabgo cha'abah halaalah.

Al-laham al-halaal wa l-haraam

³Ma taakulu al-haraam.

⁴Wa daahu al-bahaayim al-tagdaro taakuluuhum. Tagdaro taakulu al-toor wa l-kharuuf wa l-sakhal

⁵wa l-aryal wa l-khazaal wa l-wahach wa l-agas wa l-antigdim wa l-jaamuus wa l-teetal.

⁶Wa tagdaro taakulu kulla l-bahaayim al-induhum duluf wa yagsa'o jurra.

⁷Wa min al-induhum duluf aw yagsa'o jurra, ma taakulu al-jamal wa l-arnab wa tees al-hajar. Humman dool yagsa'o jurra wa laakin ma induhum duluf wa humman dool haraam leeku.

⁸Wa l-khinziir hu indah duluf wa laakin ma yagsa' jurra. Wa achaan da, hu haraam leeku wa la taakulu lahamah wa la tilammusu rimmitah.

⁹Wa min haywaanaat al-bahar, tagdaro taakulu kulla l-induhum awwaamaat wa gichir.

¹⁰Wa laakin al-ma induhum awwaamaat wa la gichir, ma taakuluuhum achaan humman dool haraam leeku.

¹¹Wa tagdaro taakulu kulla l-tuyuur al-halaaliin.

¹²Wa laakin min al-tuyuur, ma taakulu al-nisir wa jaga wa sagur al-bahar

¹³wa sagur al-jidaad wa kulla nafar al-suguura

- 14wa l-khurbaat wa kulla nafarhum
- 15wa l-na'aam wa amguggum wa tuyuur al-bahar wa kulla nafar al-suguura
- 16wa l-buuma wa l-kurki wa l-buuma al-beeda
- 17wa am'akk wa l-dagal wa l-wizziin
- 18wa abunkhanam wa kulla nafar al-riheew wa l-hudhud wa abunrigee'.
- 19Wa kulla l-hacharaat al-induhum janaahe muharramiin leeku, ma taakuluuhum.
- 20Wa tagdaro taakulu kulla l-tuyuur al-halaaliin.
- 21Ma taakulu laham al-bahiime al-mayte. Antuuha le l-ajnabi al-gaa'id ma'aaku yaakulha aw bii'uuha le l-khariib. Achaan intu cha'ab mukhassasiin le Allah Ilaahku. Wa ma tirakkubu al-sakhal fi laban ammah.

Amurgu al-uchur

- 22Wa kulli sana, amurgu al-uchur hana kulla cheyy al-teerabtuuh wa gamma fi ziraa'itku.
- 23Wa gidzaam Allah Ilaahku fi l-bakaan al-hu ya'azilah le yukhutt foogah usmah, intu taakulu al-uchur hana gamehku wa khamarku al-jadiid wa dihinku wa awlaad al-bikir hana bagarku wa khanamku. Wa be da, til'allamo al-khoof min Allah Ilaahku kulla yoom.
- 24Wa kan al-derib yabga leeku tawiil le tiwaddu al-uchuur wa kan al-bakaan al-ya'azilah Allah Ilaahku le yukhutt foogah usmah bigi minku ba'iid wa kan Allah Ilaahku kattar foogku al-baraka,
- 25khalaas baddulu al-uchuur dool be fudda wa wadduuha le l-bakaan al-ya'azilah Allah Ilaahku.
- 26Wa hinaak battaan baddulu al-fudda di be ayyi cheyy al-tidooruu misil al-bagar wa l-khanam wa l-khamar wa l-charaab al-mukhammar wa kulla chahwaat nufuusku. Wa aakulu gidzaam Allah Ilaahku wa afraho intu wa aayilaatku.
- 27Wa ma tanso al-Laawiyiin al-saakniin fi hillaalku achaaan humman ma induhum gisim wa la warasa ma'aaku.
- 28Wa fi kulli talaata sana, amurgu kulla l-uchuur hana intaaj ziraa'itku hana l-sana di wa dummuu fi lubb al-hille al-intu gaa'idiin foogha.
- 29Wa khalaas, khalli yaju al-Laawiyiin al-ma induhum gisim wa la warasa ma'aaku wa l-ajaanib wa l-ataama wa l-araamil al-gaa'idiin ma'aaku, khalluuhum kulluhum yaju yaakulu wa yacharbo. Wa be da, Allah Ilaahku yibaarikku fi kulla cheyy al-tisawwuuh.

Tasniya 15

Afu al-deen

- ¹Fi kulli sab'a sana, a'afu al-duyuun.
- ²Wa daahu kikkeef tisawwu. Ayyi naadum al-dayyan naadum, khalli ya'afa leyah al-deen da. Wa ma tidaayig rafiigak aw akhuuk achaan al-deen da Allah bas gaal a'afuoh.
- ³Wa intu tagdaro tidaayugu al-ajaanib wa laakin a'afu duyuunku al-fi bakaan akhwaanku.
- ⁴Wa fi kulli haal, ma fi masaakiin fi usutku achaan Allah Ilaahku yikattir foogku al-baraka fi l-balad al-hu yantiha leeku warasa wa tamchu tichiiluha.
- ⁵Wa da, illa kan tasma'o kalaam Allah Ilaahku wa tahfado wa titabbugu kulla l-wasaaya al-ana naamurku beehum al-yoom.
- ⁶Achaan Allah Ilaahku yibaarikku misil hu gaalah leeku. Wa be da, intu tidayyunu umam katiiriin. Wa laakin intu ma tihtaajo lahaddi tiddayyano wa intu tagdaro fi umam katiiriin wa laakin umma tagdar foogku ke ma fi.
- ⁷Wa kan fi masaakiin min akhwaanku saakniin fi waahide min hillaalku fi l-balad al-antaaha leeku Allah Ilaahku, khalli guluubku ma yabgo masaakiin wa iideeku ma yabgo gawiyiin le akhwaanku al-masaakiin.
- ⁸Wa laakin aftaho leehum iideeku wa dayyunuum hasab al-cheyy al-humman muhtaajiin leyah.
- ⁹Angar'u, ma tukhuttu fi ruuseeku afkaar al-ma naaf'iin wa tuguulu kadar al-sana al-saab'e hana afu al-deen garrabat. Wa tabgo jafiyiin le akhwaanku al-masaakiin wa taabo ma tantuum cheyy. Wa humman yachkuuku gidzaam Allah wa intu tabgo muznibiin.
- ¹⁰Antuum be galib abyad wa bala nadaama achaan be sabab da, Allah Ilaahku yibaarikku fi kulla cheyy al-tisawwuh wa fi kulla khidmitku.
- ¹¹Wa daayman yukuun fi masaakiin fi ust al-balad wa achaan da, ana nantiiku al-amur da wa nuguul leeku: «Aftaho iideeku le akhwaanku wa le l-ta'baaniin wa le l-masaakiin al-fi baladku.»

Atigiin al-abiid al-Ibraaniyiin

- ¹²Kan raajil aw mara min akhwaanku al-Ibraaniyiin baa' nafsah leeku, khaddumuh sitte sana misil abid wa laakin fi l-sana al-saab'e, a'atuguuh wa khallu yamchi hurr.
- ¹³Wa wakit ta'atuguuh, ma tikhalluuh yamchi iideenah yaabis.
- ¹⁴Wa antuuh hadaaya be galib abyad min al-khanam wa l-gameh wa l-khamar. Wa l-cheyy al-tantuuh da, jaayi min barakat Allah Ilaahku al-antaaha leeku.

¹⁵Wa fakkuru kadar kuntu abiid fi balad Masir wa Allah Ilaahku fadaaku. Wa fi chaan da, al-yoom ana nantiiku al-amur da.

¹⁶Wa laakin akuun al-abid yuguul leek: «Ana ma namchi min bakaanak achaan ana niriidak inta siidi wa niriid iyaalak.» Wa l-abid da gaa'id murtaah fi bakaanak.

¹⁷Fi l-bakaan da, chiil mukhras wa khutt adaanah fi l-baab wa giddaha wa khalaas, hu yagood yakhdim leek ila l-abad. Wa le khaadmak kula, sawwi leeha nafs al-cheyy.

¹⁸Wa khalli ma yabga leek gaasi wakit ta'atigah wa yamchi hurr min bakaanak achaan hu khadam leek sitte sana wa l-khidme al-hu sawwaaha tabga marrateen fi l-khidme hana l-naadum al-mu'ajjar. Wa Allah Ilaahak yibaarikak fi kulla cheyy al-tisawwiih.

Khassisiin awlaad al-bikir

¹⁹Wa khassusu le Allah Ilaahku kulla awlaad al-bikir al-dukuura min bagarku wa khanamku. Wa ma takhdumu be wald al-bikir hana bagarku wa ma tagta'o suuf wald al-bikir hana khanamku.

²⁰Wa sana ba'ad sana, aakuluuh intu wa aayilaatku giddaam Allah Ilaahku fi l-bakaan al-hu ya'azilah.

²¹Wa kan indah eeb aw yadla' aw amyaan aw mukhalkan min ayyi bakaan, ma tigaddumuuh dahiiye le Allah Ilaahku.

²²Aakuluuh fi l-hillaal al-intu saakniin fooghum. Wa l-taahir wa l-nijis kula yagdar yaakul minnah misil yaakulu al-khazaal aw ayyi seed aakhar.

²³Wa laakin ma taakulu al-damm, daffuguuh fi l-turaab misil almi.

Tasniya 16

Al-a'yaad al-talaata

¹Fakkuru fi chahar al-Ganaadiil wa ayyudu iid al-Fisha le Allah Ilaahku achaan fi chahar al-Ganaadiil bas Allah Ilaahku maragaaku min balad Masir be l-leel.

²Wa gaddumu min khanamku wa bagarku dahiiyat iid al-Fisha le Allah Ilaahku wa da fi l-bakaan al-ya'azilah Allah le yukhutt foogah usmah.

³Wa ma'a akil al-iid, ma taakulu khubza al-indaha tawwaara. Wa laakin sab'a yoom, aakulu khubza bala tawwaara wa di khubzit al-ta'ab. Achaan intu maragtu min balad Masir mussa'jiliin wa be da, fi kulla muddit hayaatku tizzakkaro al-yoom al-maragtu beyah min balad Masir.

⁴Wa fi l-ayyaam al-sab'a dool, abadan ma tikhallu tawwaara fi buyuutku wa fi kulla baladku. Wa laham al-dahiiye al-dabahtuuha fi awwal yoom be achiye, ma tikhalluuh yargud lahaddi fajur.

⁵Wa ma tadbaho dahiiyat iid al-Fisha fi ayyi madiina al-yantiiha leeku Allah Ilaahku.

⁶Wa laakin adbaho dahiiyat iid al-Fisha fi l-bakaan al-ya'azilah Allah Ilaahku le yukhutt foogah usmah wa da fi waguu' al-harraay, fi l-wakit al-intu maragtu foogah min balad Masir.

⁷Rakkubu laham al-dahiiye da wa aakuluuh fi l-bakaan al-ya'azilah Allah Ilaahku. Wa be fajur, gabbulu wa amchu buyuutku.

⁸Wa fi muddit sitte yoom, aakulu khubza bala tawwaara. Wa fi l-yoom al-saabi', khalaas tisawwu hafla hana kumaalit al-iid le Allah Ilaahku wa fi l-yoom da, ma tisawwu ayyi khidme.

⁹Wa ahsubu sab'a subuu' wa abdo hisaabhum min yoom tidissu al-khanjar fi gati' al-gameh.

¹⁰Wa ba'ad da, ayyudu iid al-Gati' le Allah Ilaahku wa antu hadaaya be niyitku hasab al-baraka al-antaaha leeku Allah Ilaahku.

¹¹Wa afraho giddeam Allah Ilaahku fi l-bakaan al-hu ya'azilah le yukhutt foogah usmah, intu wa iyaalku wa banaatku wa abiidku wa khadiimku wa l-Laawiyiin al-saakniin fi hillaalku wa l-aajaanib wa l-ataama wa l-araamil al-gaa'idiin fi usutku.

¹²Wa azzakkaro kadar intu bigiitu abiid fi balad Masir wa hassa' ahfado al-churuut dool wa tabbuguuhum.

¹³Wa ayyudu iid al-Lagaadiib le muddit sab'a yoom wa da wakit lammeetu intaajku min al-madagg wa assaarat al-inab.

¹⁴Wa afraho be munaasabat al-iid da, intu wa awlaadku wa banaatku wa abiidku wa khadiimku wa l-Laawiyiin wa l-aajaanib wa l-ataama wa l-araamil al-gaa'idiin fi hillaalku.

¹⁵Wa ayyudu al-iid da le muddit sab'a yoom le Allah Ilaahku fi l-bakaan al-hu ya'azilah. Aywa afraho katiir achaan Allah Ilaahku baarak kulla ma'aach ziraa'itku wa khidmit iideeku.

¹⁶Talaata marraat fi l-sana, ayyi dakar minku yaji giddeam Allah Ilaahku fi l-bakaan al-hu ya'azilah. Wa da, fi wakit iid al-Khubza bala Tawwaara wa iid al-Gati' wa iid al-Lagaadiib. Wa abadan ma taju giddeam Allah Ilaahku iideeku yaabsiin.

¹⁷Wa ayyi naadum yanti hadiye al-yagdar yantiiha hasab barakat Allah Ilaahah al-antaaha leyah.

Khattiin al-gudiya

¹⁸Wa khuttu leeku gudiya wa muraakhibiin fi kulla l-mudun al-yantiihum leeku Allah Ilaahku hasab gabaayilku, le yahkumu been al-cha'ab be l-hagg.

¹⁹Wa abadan ma tidangusu al-charii'a wa ma tichiifu naadum ahsan min naadum wa ma takhbal rachwa achaan hi ta'ami uyuun al-hakiim wa ti'awwij kalaam al-saalihiin.

²⁰Wa fattuchu derib al-adaala achaan tahyo wa tichiilu al-balad al-yantiiha leeku Allah Ilaahku.

Al-ibaada al-mamnuu'a

²¹Wa ma tukhuzzu uud le ibaadat Achiira jamb al-madbah al-baneetuuh le Allah Ilaahak.

²²Wa ma tukhuzzu hujaar le l-ibaada achaan da Allah Ilaahku yakrahah.

Tasniya 17

¹Ma tadbaho dahiiye le Allah Ilaahku toor aw kharuuf al-indah eeb aw mukhalgan achaan al-cheyy da Allah Ilaahku harramah.

²Akuun fi mara aw raajil gaa'id ma'aaku fi waahide min mudunku al-antaahum leeku Allah Ilaahku wa l-naadum da yisawwi al-fasaala giddaam Allah wa ma yikarrim mu'aahadatah.

³Wa yamchi ya'abud ilaahaat aakhariin wa yasjud leehum wa yasjud le l-harraay aw le l-gamar aw le khuwwaat al-sama al-da mukhaalif le awaamiri.

⁴Wa kan oorooku aw simi'tu be cheyy misil da, fattuchu adiil wa akkudu. Wa kan akkadtu al-cheyy al-haraam da saabit wa sahiih bigi fi Israa'iil,

⁵khalaas fi l-bakaan da, jiibu al-raajil aw al-mara al-sawwa al-fasaala di fi khachum baab al-madiina wa arjumuuh lahadidi yumuut.

⁶Wa l-naadum al-waajib leyah al-moot, yaktuluuh be chahaadat naas itneen aw talaata. Wa laakin ma yaktuluuh be chahaadat naadum waahid.

⁷Wa l-chuhuud dool, humman bas yazurguuh be l-hujaar awwal le yaktuluuh wa kulla l-cha'ab min ba'adhum. Wa be da, tamurgu al-charr min usutku.

Beet Allah bakaan al-charii'a

⁸Wa kan ma tagdaro tisawwu al-charii'a hana l-katil wa l-khilaaf wa l-jiraah wa l-naas ma mukhassidiin be charii'at madiinitku, khalaas gummu amchu fi l-bakaan al-ya'azilah Allah Ilaahku.

⁹Wa amchu le rujaal al-diin al-Laawiyiin wa l-gaadi al-gaa'id yakhdim fi l-wakit daak. Wa humman yi'ooruuku kikkeef tisawwu al-charii'a di.

¹⁰Wa sawwu sawa sawa misil humman yi'ooruuku fi l-bakaan al-ya'azilah Allah. Wa ahfado kalaamhum wa tabbuguuh misil humman yiwassufuuku.

¹¹Wa sawwu hasab al-churuut al-yiwassufuuhum leeku wa hasab al-wasaaya al-yaamuruuku beehum. Wa abadan ma tibaaru min kalaamhum al-yi'ooruuku beyah wa la isra wa la zeene.

12Wa laakin al-naadum al-yisawwi ayyi cheyy be istikbaar wa ma yasma' kalaam rujaal al-diin al-gaa'idiin yakhdumu le Allah Ilaahku wa la yasma' kalaam al-gudiya, al-naadum da waajib yumuut. Wa be da, tamurgu al-charr min usut Bani Israa'iil.

13Wa kulla l-cha'ab yasma'o be l-cheyy al-bigi wa yakhaafo wa battaan ma yistakbaro.

Gaanuun bukhuss al-malik

14Wa wakit tadhulu fi l-balad al-yantiha leeku Allah Ilaahku wa tichiiluuha warasa wa tagoodu foogha, akuun tuguulu: «Khalli nukhuttu leena malik misil al-umam al-aakhariin al-muhawwigiinna.»

15Wa waajib tukhuttu malik al-ya'azilah leeku Allah Ilaahku. Wa l-malik da yukuun waahid minku wa abadan ma tagdaro tukhuttu naadum ajnabi al-ma minku.

16Wa khalli al-malik da ma yikattir al-kheel wa la yigabbil al-cha'ab fi Masir le yijiibu kheel achaan Allah gaal leeku: «Abadan battaan ma tigabbulu be l-derib da.»

17Wa ma yaakhud awiin katiiraat achaan galbah ma yiba'id. Wa ma yilimm fudda katiire wa la dahab katiir.

18Wa wakit al-malik yagood fi kursi al-muluk, hu yaktib le nafsah kitaab min nafs al-kitaab al-wasaaya al-yantuuhum leyah rujaal al-diin al-Laawiyiin.

19Wa hu waajib yukhuttah ma'aayah wa yagriih fi kulla ayyaam hayaatah. Wa be da, yil'allam al-khoof min Allah Ilaahah wa yahfad kulla l-wasaaya wa l-churuut wa yitabbighum.

20Wa hu ma yistakbar fi akhwaanah wa ma yibaari min al-wasaaya wa la isra wa la zeene. Wa be da, hu wa iyaalah mulukhum yabga tawiil fi usut Bani Israa'iil.

Tasniya 18

Al-Laawiyiin ma yawrusu

1Wa rujaal al-diin al-Laawiyiin wa kulla gabiilat al-Laawiyiin ma induhum gisim wa la warasa ma'a Bani Israa'iil. Wa gisim Allah da bas, warasathum wa dool al-hadaaya al-muharragiin al-yigaddumuuhum le Allah.

2Wa humman ma induhum warasa ma'a akhwaanhum. Wa misil Allah gaalah leehum, hu bas yabga warasathum.

3Wa daahu hagg hana rujaal al-diin fi l-cha'ab wa fi l-dahaaya al-yigaddumuuhum Bani Israa'iil min al-tiiraan wa l-khurfaan. Humman yalgo al-gaayme al-giddaamiye wa l-chuduug wa l-butuun.

4Wa antuuhum awwal intaaj min gamehku wa khamarku al-jadiid wa dihinku wa suuf khamarku

⁵achaan Allah Ilaahku azalaahum humman bas min kulla l-gabaayil le yisawwu khidimtah, humman wa iyaalhum ila l-abad.

⁶Wa kan waahid min gabiilat Laawi yugumm min waahide min hillaalku al-hu saakin foogha fi balad Israa'iil, hu yagdar yamchi hasab niyytah fi l-bakaan al-ya'azilah Allah.

⁷Wa hu yakhdim le Allah Ilaahah misil kulla akhwaanah al-Laawiyiin al-yagiifu giddaam Allah hinaak.

⁸Hu yalga gisim misil hanaahum le yi'iich beyah hatta kan indah warasa min khumaam abbahaatah ba'ad baa'ooh kula.

Al-anbiya wa l-ma anbiya

⁹Wa wakit tadhulu fi l-balad al-yantiiha leeku Allah Ilaahku, ma til'allamo nafs al-muharramaat al-sawwoohum al-umam dool.

¹⁰Wa khalli ma yinlagi fi usutku naadum al-yiharrig bittah aw waladah fi l-naar le l-asnaam wa la chawwaafi wa la l-yihajji be ilim al-kheeb wa la munajjim wa la sahhaari

¹¹wa la chaddaari wa la jannaani wa la l-yikallim ma'a l-maytiin.

¹²Wa ayyi naadum al-yisawwi al-achya dool makruuh giddaam Allah. Wa be sabab al-af'aal al-muharramiin dool bas, Allah Ilaahku yagla' al-balad min al-umam dool gubbaal ma taju.

¹³Wa intu abgo kaamiliin giddaam Allah Ilaahku.

¹⁴Achaan al-umam al-intu tagla'o minhum baladhun dool humman gaa'idiin yasma'o kalaam al-naas al-yihajju be ilim al-kheeb wa l-chawwaafiin. Wa laakin leeku intu Allah Ilaahku ma yidoor tisawwu cheyy misil da.

¹⁵Wa Allah Ilaahku yamrug leeku min akhwaanku nabi misli ana wa intu tasma'o kalaamah.

¹⁶Wa da bas al-cheyy al-intu sa'altuuh min Allah Ilaahku fi jabal Huuriib fi yoom al-ijtima' wakit gultu: «Bataan ma nidooru nasma'o hiss Allah Ilaahna wa la nidooru nichiiifu al-naar al-kabiire di. Wa da, achaan ma numuutu.»

¹⁷Wa Allah gaal leyi ana Muusa: «Kalaamhum adiil.

¹⁸Ana namrug leehum fi usuthum nabi mislak wa ana nantiih kulla kalaami wa hu yihajji leehum be kulla cheyy al-naamurah beyah.

¹⁹Wa kan naadum ma yasma' kalaami al-yuguulah al-nabi be usmi, khalaas al-naadum da ana bas nihaasibah.

²⁰Wa laakin kan nabi astakbar wa be usmi yuguul kalaam al-ana ma amartah beyah aw yihajji be usum hana ilaahaat aakhariin, khalaas al-nabi da waajib yumuut.»

²¹Wa akuun tuguulu fi guluubku: «Kikkeef na'arfu kadar al-kalaam da Allah ma gaalah?»

²²Wa kan al-nabi gaal kalaam be usum Allah wa l-kalaam da ma alhaggag, khalaas ta'arfu kadar al-kalaam da ma jaayi min Allah be istikbaar bas al-nabi gaalah. Ma takhaafo minnah.

Tasniya 19

Mudun al-luju

¹Allah Ilaahku yidammir al-umam wa yantiiku baladhun wa intu tichiiluha wa taskunu fi mudunhum wa buyuuthum.

²Wa ba'ad da, ta'azulu leeku talaata mudun fi ust al-balad al-Allah Ilaahku yantiha leeku warasa.

³Wa ti'addulu duruub le l-balad al-Allah Ilaahku yantiha leeku warasa wa tigassumuha ale talaata manaatig. Wa da, achaan ayyi kaatil yagdar yajri yagood fi waahide minhum.

⁴Wa di hi al-haala al-yagdar yajri foogha al-kaatil le yinajji nafsah wakit yaktul akhuuh. Wa da kan yaktulah bala raayah, hu awwal ma indah leyah ayyi karaahiye.

⁵Wa da misil naadum macha le l-hatab ma'a akhuuh wa wakit gaa'id yagta', faasah nasalat wa katalah. Al-naadum da yagdar yajri le waahide min al-mudun dool le yinajji nafsah.

⁶Wa akuun siid al-taar yichiil derib al-kaatil wa fi l-derib al-tawiil, hu yalhagah wa yaktulah wa laakin al-kaatil ma waajib leyah al-moot achaan min awwal, hu ma indah ayyi karaahiye le l-mayyit.

⁷Wa fi chaan da, ana amartuku wa gult: «A'azulu leeku talaata mudun.»

⁸Wa kan Allah Ilaahku yiwassi' huduud baladku misil hu halaf le juduudku wa yantiiku kulla l-balad misil hu gaal yantiha le juduudku,

⁹khalaas tiziidu battaan talaata mudun fi l-mudun al-talaata al-awwal. Wa wassi'in al-huduud da yabga kan hafadu wa tabbagtu kulla l-wasaaya al-nantiikum leeku al-yoom wa habbeetu Allah Ilaahku wa daayman chiltu derbah.

¹⁰Wa be da, damm al-bari ma yidaffig fi baladku al-Allah Ilaahku yantiha leeku warasa. Wa ma tabgo mas'uuliin min mootah.

¹¹Wa laakin kan naadum indah karaahiye le akhuuh wa yakrus leyah wa yaktulah wa ba'ad da, yajri le waahide min al-mudun al-luju dool,

¹²khalaas kubaaraat hillitah yirassulu naadum le yijiibah wa yantuuh le siid al-taar wa hu yaktulah.

¹³Ma tihinnu foogah wa da achaan daffigiin damm al-bari ke yabga ma fiih fi balad Israa'iil. Wa da yabga leeku akheer.

Gaanuun bukhuss al-chuhuud

¹⁴Wakit tadhulu fi l-balad al-Allah Ilaahku yantiiha leeku warasa, ma tihawwulu alaamaat al-huduud al-beenku wa been jiiraanku al-khattoohum al-naas al-jo awwal.

¹⁵Wa naadum wiheedah ma yagdar yachhad fi naadum wa yisabbit foogah al-khata aw al-zanib aw ayyi zanib aakhar al-hu sawwaah. Wa l-tuhma ma tasbit illa be chahaada hana naas itneen aw talaata.

¹⁶Wa kan naadum yachhad fi akhuuh be kidib le yisabbit foogah tuhma hana jariime,

¹⁷al-naaseen dool waajib yaju giddaam Allah wa yagiifu giddaam rujaal al-diin wa l-gudiya al-gaa'idiin yakhdumu fi l-wakit da.

¹⁸Wa l-gudiya yifattuchu al-kalaam da adiil. Wa kan irfo al-chaahid da kaddaab wa hu chahad fi akhuuh be kidib,

¹⁹khalaas al-naadum da aakhubuuh be nafs al-ikhaab al-hu dawwarah le akhuuh. Wa be da, tamurgu al-charr min usutku.

²⁰Wa be da, al-yasma'o beyah yakhaafo wa battaan ma yisawwu amal cheen misil da fi usutku.

²¹Ma tihinnu foogah wa tabbugu al-nafis be l-nafis wa l-een be l-een wa l-sinn be l-sinn wa l-iid be l-iid wa l-rijil be l-rijil.

Tasniya 20

Gaanuun al-harib

¹Wa wakit tamurgu le l-harib didd udwaanku wa tichiifu al-kheel wa arabaat al-harib wa naas katiiriin minku, ma takhaafo minhum achaan Allah Ilaahku al-maragaaku min balad Masir gaa'id ma'aaku.

²Wa wakit al-harib yigarrib, raajil al-diin yagiif giddaam al-cha'ab wa yikallim leehum

³wa yuguul: «Asma'o, ya Bani Israa'iil! Daahu al-yoom garrabtu le l-harib ma'a udwaanku wa fi chaan da, khalli guluubku ma yingat'u wa ma takhaafo wa la tibarjulu wa la tarjufu minhum.

⁴Achaan Allah Ilaahku maachi ma'aaku wa yihaarib leeku udwaanku le yinajjiiku.»

⁵Wa l-muraakhibiin yihajju le l-cha'ab wa yuguulu: «Yaatu al-bana beet jadiid wa lissaa' ma fatahah? Al-naadum da, khalli yigabbil beetah achaan akuun hu yumuut fi l-harib wa naadum aakhar yamchi yaftahah.

⁶Wa yaatu al-maggan jineenit inab wa lissaa' ma gata' awwal inabha? Al-naadum da, khalli yigabbil beetah achaan akuun hu yumuut fi l-harib wa naadum aakhar yagta' awwal inabha.

⁷Wa yaatu al-karab raas bineeye wa lissaa' ma chaalha? Al-naadum da, khalli yigabbil beetah achaan akuun hu yumuut fi l-harib wa naadum aakhar yichiilha.»

⁸Wa l-muraakhibiin yihajju le l-cha'ab wa yuguulu: «Yaatu al-khaaf wa galbah angata'? Al-naadum da, khalli yigabbil beetah achaan ma yijiib al-khoof le akhwaanah wa yabgo mislah.»

⁹Wa wakit al-muraakhibiin yikammulu min kalaamhum le l-cha'ab, yikallufu khuyyaad fi raas al-cha'ab.

¹⁰Wa kan tigarrubu le ayyi madiina le tahjumuha, awwalan ke waajib tigaddumu leehum al-salaam.

¹¹Wa kan naas al-madiina di khiblo be l-salaam al-gaddamtuuh wa fataho leeku biibaanhum, khalaas kulla cha'ab al-madiina di yabgo leeku abiid wa yakhdumu leeku.

¹²Wa laakin kan abo al-salaam wa dawwaro al-harib, khalaas haasuru al-madiina.

¹³Wakit Allah Ilaahku yisallim leeku al-madiina fi iideeku, aktulu kulla l-dukuura be l-seef.

¹⁴Wa laakin al-awiin wa l-iyaaal wa l-bahaayim wa ayyi cheyy al-fi l-madiina, aksabooh. Wa aakulu min al-khaniime al-tichiiluha min udwaanku al-sallamaahum leeku Allah Ilaahku.

¹⁵Wa sawwu misil da fi kulla l-mudun al-ba'idiin ziyaada minku al-ma min mudun al-umam al-intu taskunu fi baladhum.

¹⁶Wa laakin fi l-mudun hana l-chu'uub al-Allah Ilaahku yantiihum leeku warasa, dool abadan ma tikhallu fooghum makhluug hayy.

¹⁷Wa dammuru al-Hittiyiin wa l-Amuuriyiin wa l-Kan'aaniyiin wa l-Firizziyiin wa l-Hiwwiyiin wa l-Yabuusiyyiin misil Allah Ilaahku amaraaku beyah.

¹⁸Wa tisawwu misil da achaan ma yi'allumuuku kulla l-muharramaat al-gaa'idiin yisawwuuhum fi ibaadat asnaamhum wa la yilizzuuku le taznubu didd Allah Ilaahku.

¹⁹Wa kan tihaasuru madiina le mudda tawiile le tichiiluha, ma tidammuru al-chadar be l-faas achaan be iyaal al-chadar dool bas, intu ti'iichu. Wa fi chaan da, ma tagta'ooh. Wa l-chadar hana l-kadaade da, hu insaani achaan tihaasuruuh walla?

²⁰Wa laakin tagdaro tagta'o wa tichaggugu al-chadar al-intu ta'arfuuh hu ma indah iyaal. Wa be l-chadar da, tagdaro tihaasuru al-madiina al-tihaaribku lahaddi taga'.

Tasniya 21

Al-dimme al-kattaalha ma ma'ruuf

- ¹Wa akuun fi l-ard al-Allah Ilaahku yantiiha leeku warasa, talgo janaaza waag'e fi l-kadaade wa ma ta'arfu yaatu al-katalha.
- ²Wa kan ke da, khalli chuyuukhku wa gudiyaaku yamurgu wa yigaawusu al-masaafa been al-janaaza wa l-mudun al-muhawwigiinha.
- ³Wa wakit ya'arfu al-madiina al-gariibe le l-janaaza, chuyuukh al-madiina di yichiilu ijle al-abadan ma khadamo beeha wa la karro beeha harraata.
- ⁴Wa chuyuukh al-madiina di yidallu al-ijle fi waadi al-almiiah jaari daayman wa l-waadi da ma muteerab wa la mahruut. Wa yaksuru ragabat al-ijle di fi lubb almi al-waadi da.
- ⁵Wa khalaas, rujaal al-diin iyaal Laawi yigarrubu achaan humman bas Allah Ilaahku azalaahum le yakhdumu leyah wa yibaaruku be usmah. Wa humman bas al-yihillu ayyi muchkila hana hurraaj wa ayyi muchkila hana darabaan.
- ⁶Wa kulla chuyuukh al-madiina al-gariibe le l-janaaza yikhassulu iideehum fi l-ijle al-kasaro ragabatha fi almi al-waadi da.
- ⁷Wa humman yuguulu: «Iideenna ma daffago al-damm da wa uyuunna kula ma chaafuoh wakit daffag.
- ⁸Ya Allah, akhfir le cha'abak Bani Israa'iil al-inta fadeethum wa ma tas'al cha'abak Bani Israa'iil min damm al-bari al-daffag fi usuthum.» Wa khalaas, da yabga leehum kaffaara min al-dimme di.
- ⁹Wa be misil da, tamurgu min usutku damm al-bari be sawwiyyiin al-adiil giddaam Allah.

Akhiidit al-masjuuna

- ¹⁰Wa akuun tamchu le l-harib didd udwaanku wa Allah Ilaahku yisallimhum leeku fi iideeku wa takurbuuhum masaajiin.
- ¹¹Wa kan raajil minku yichiif min al-masaajiin dool mara jamiile wa azalha le tabga leyah mara,
- ¹²khalaas al-raajil da yiwaddiha fi lubb beetah. Wa hi tizayyin raasha wa tigatti' khanaafirha
- ¹³wa tikhayyir khulgaanha al-awwal karabooha beehum masjuuna. Wa taskun ma'aayah fi beetah. Wa hi tahzan le abuuha wa ammaha le muddit chahar. Wa ba'ad da, yaji leeha wa yaakhudha wa hi tabga martah.
- ¹⁴Wa laakin kan ba'ad mudda al-mara di ma ajabat al-raajil, waajib yikhalliha tamchi fi ayyi bakaan al-hi tidoorah. Wa hu ma yagdar yibii'ha be fudda wa la yujuurha achaan hu ragad ma'aaha wa abaaha.

Hagg wald al-bikir

¹⁵Wa akuun naadum indah awiin itneen wa yihubb al-waahide ziyaada min al-aakhara wa ayyi waahide indaha wileed. Wa kan wileedah al-bikir hu min al-mara al-ma yiriidha ziyaada,

¹⁶wakit yigassim warasatah le iyaalah, hu ma yanti hagg al-bukuuriye le wileed al-mara al-yihubbaha ziyaada wa yikhalli wileedah al-bikir wileed al-mara al-hu ma yiriidha.

¹⁷Wa laakin waajib ya'arif kadar al-bikir hu wileed al-mara al-hu ma yiriidha wa waajib yantiih min kulla cheyy al-indah haggah marrateen. Achaan al-wileed da hana awwal chabaabah wa hagg al-bukuuriye kula waajib leyah hu.

Al-wileed al-aasi

¹⁸Wa kan naadum indah wileed haraami wa aasi wa la yasma' kalaam abuuu wa la ammah wa wakit yi'addubuuh hu ma yitii'hum,

¹⁹khalaas ammah wa abuuu yakurbuuh wa yiwadduuh le l-chuyuukh fi khachum baab al-madiina al-hu saakin foogha.

²⁰Wa yuguulu le chuyuukh al-madiina: «Daahu wileedna haraami wa aasi wa abadan ma yitii'na wa hu mukhaalif wa sakkaari.»

²¹Wa kulla rujaal madiintah yarjumuuh be hujaar wa yumuut. Wa be da, tamurgu al-charr min usutku wa kulla Bani Israa'iil yasma'o beyah wa yakhaafu.

Al-janaaza al-mu'allaga

²²Wa kan hakamtu le naadum waahid be l-moot be sabab zambah wa kataltuuh wa allagtuuh fi chadara,

²³khalaas ma tikhallu janaaztah mu'allaga fi l-chadara tuul al-leel. Wa laakin adfunuuha fi nafs al-yoom achaaan al-janaaza al-mu'allaga fi l-chadara tijiib la'anat Allah fi l-balad. Wa ma waajib tinajjusu baladku al-Allah Ilaahku yantiha leeku warasa.

Tasniya 22

Fakkir fi l-khumaam al-muwaddir

¹Wa kan tichiif toor aw kharuuf akhuuk muwaddir, ma tikhalliuh. Chiilah wa waddiuh leyah.

²Wa kan siid al-bahiime di ma saakin gariib leek aw ma ta'arfah, chiil bahiimtah di wa limmaha ma'aak. Wa khalliha tagood fi beetak lahaddi hu yaji yifattichha wa khalaas, tantiha leyah.

³Wa tisawwi misil da kan ligiit humarah aw khalagah aw ayyi cheyy al-akhuuk yiwaddirah, ma tikhalliuh.

⁴Wa kan ligiit humaar akhuuk aw toorah waagi' fi l-derib, ma tikhalliuh. Saa'id akhuuk wa gawwimah ma'aayah.

Gawaaniin aakhariin

⁵Wa l-mara ma talbas lubaas al-raajil wa l-raajil ma yalbas lubaas al-mara. Wa ayyi naadum al-yisawwi cheyy misil da, Allah Ilaahak yakrahah.

⁶Wa kan maachi fi derbak wa ligiit uchch indah furuukh aw beed hana teeraay fi chadara aw fi l-ard wa ammuhum raagde fooghum, ma tichiil al-amm wa furuukhha sawa.

⁷Wa laakin chiil al-furuukh wiheedhum wa khalli al-amm. Wa be da, talga al-kheer wa umrak yabga tawiil.

⁸Wa kan baneetu beet jadiid, hawwugu raasah be durdur achaan beetku ma yabga sabab hana dimme wakit naadum yaga' minnah.

⁹Ma tazra'o cheyy aakhar fi jineenit inabku. Wa da, achaan ma tikhassusu kulla natiijat al-cheyy al-intu zara'tuuh ma'a intaaj inabku.

¹⁰Wa ma tahartu be toor wa humaar sawa.

¹¹Wa ma talbaso khalag masnuu' be suuf wa gumaach kattaan sawa.

¹²Wa khayyutu hubaal fi l-koonyaat al-arba'a hana l-khita al-tilkhatto beyah.

Gaanuun bukhuss al-raajil wa martah

¹³Wa akuun naadum yaakhud mara wa ba'ad lamma ma'aaha, yikhalliha

¹⁴wa yathamha kadar hi ma maache adiil wa yihajji foogha kalaam fasil wa yuguul: «Ana akhadtaha wa wakit dakhalt beeha, ligiitha ma bineeye.»

¹⁵Wa fi l-haala al-misil di, amm al-bineeye wa abuuha yamchu le chuyuukh al-madiina fi khachum baab al-madiina wa hinaak yiwassufu alaamat al-banaatiye le chuyuukh al-madiina.

¹⁶Wa abu al-bineeye yuguul le l-chuyuukh: «Ana anteet bineeyti le l-raajil da wa hu khallaaha.

¹⁷Wa hu tahamha kadar hi ma maache adiil wa gaal leyi: «Bittak ana ma ligiitha bineeye!» Wa laakin daahu al-alaama hana banaatiyit bitti!» Wa yifillu al-farde al-indaha damm al-banaatiye giddaam al-chuyuukh hana l-madiina.

¹⁸Wa chuyuukh al-madiina di yakurba al-raajil da wa yi'addubuu.

¹⁹Wa ya'asuruuh yikaffi hukum hana 100 hajar fudda le abu al-bineeye achaan hu tallaf sim'it al-bineeye al-udriye fi Israa'iil. Wa khalaas fi l-bakaan da, al-bineeye tagood martah wa hu ma yagdar yatrudha fi kulla muddit hayaatah.

²⁰Wa laakin kan kalaam al-raajil da sahiih wa kan alaamat al-banaatiye ma anlagat fi l-farde,

²¹khalaas yamurgu al-bineeye di fi khachum beet abuuha wa naas al-madiina yarjumuuha lahaddi l-moot ahaan hi sawwat fi'il cheen fi Israa'iil wa achcharmatat min hi fi beet abuuha. Wa be da, tamurgu al-charr min usutku.

Al-zina wa l-ragadaan be gu

²²Wa kan ligiitu raajil raagid ma'a marit raajil, humman al-itneen yumuutu, al-raajil wa l-mara kula. Wa be da, tamurgu al-charr min usut Bani Israa'iil.

²³Wa kan bineeye udriiye kaarbiin raasha wa raajil waahid laagaaha fi l-madiina wa ragad ma'aaha,

²⁴waajib tamurguuhum humman al-itneen fi khachum baab al-madiina wa tarjumuuhum lahaddi yumuutu. Wa da, ahaan al-bineeye ma aatat le naas al-madiina wa l-raajil ahaan hu sawwa al-unuf le marit akhuuh. Wa be da, tamurgu al-charr min usutku.

²⁵Wa laakin kan fi l-kadaade bas al-raajil da laaga al-bineeye al-kaarbiin raasha di wa karabaaha wa ragad ma'aaha, al-raajil yaktuluuh wiheedah.

²⁶Wa ma tisawwu le l-bineeye di cheyy ahaan hi ma sawwat zanib al-yijiib leeha al-moot. Wa l-haala di, hi misil naadum gamma didd akhuuh wa katalah.

²⁷Wa l-bineeye al-kaarbiin raasha di, al-raajil laagaaha fi l-kadaade wa hi aatat wa ma ligat naadum al-yinajjiiha minnah.

²⁸Wa kan naadum karab bineeye udriiye al-ma kaarbiin raasha wa ragad ma'aaha wa karabooh,

²⁹khalaas al-raajil da yikaffi le abu al-bineeye 50 hajar fudda ahaan hu karabaaha be gu. Wa hu yaakhudha wa ma yagdar yatrudha min beetah fi kulla muddit hayaatah.

³⁰Abadan naadum ma yagdar yargud ma'a marit abuuha ahaan da misil kachaf oorit abuuha.

Tasniya 23

Al-ma yilimmu ma'a jamaa'at Allah

¹Al-naadum al-khasi aw al-dakarah magtuu' ma yilimm ma'a jamaa'at Allah.

²Al-farikh ma yilimm ma'a jamaa'at Allah. Lahaddi zurriiyah al-aachre kula, ma yagdar yilimmu ma'a jamaa'at Allah.

³Wa Bani Ammuun wa l-Muwaabiyiin ma yilimmu abadan ma'a jamaa'at Allah hatta zurriiyithum al-aachre.

⁴Achaan zamaan, humman abo ma yigaddumu leeku al-khubza wa l-almi fi l-derib wakit maragtu min balad Masir. Wa achaaan ajjaro didduku Bal'aam wileed Ba'uur al-min hillit Fatuur fi Araam been al-Nahreen le yal'anku.

⁵Wa laakin Allah Ilaahku aba ma simi' kalaam Bal'aam wa baddal leeku al-la'ana be baraka achaaan Allah Ilaahku yihibbuku.

⁶Wa abadan ma tifattuchu leehum al-salaam wa la l-kheer fi muddit kulla hayaatku.

⁷Ma takraho al-Adoomiyiin achaaan humman akhwaanku wa ma takraho al-Masriyiin achaaan intu ga'adtu misil ajaanib fi baladhuma.

⁸Wa iyaalhum al-yaldoohum fi mujtama'ku, fi l-zurriye al-taalta yagdaro yilimma ma'a jamaa'at Allah.

Tihaarat al-mu'askar

⁹Wakit tamurgu wa tukhuttu mu'askarku didd udwaanku, ahfado nufuusku min kulla cheyy fasil.

¹⁰Wa kan fi lubbuku fi raajil ma taahir be sabab hu astahlam fi l-leel, al-naadum da khalli yamrug barra min al-mu'askar wa battaan ma yadkhul foogah.

¹¹Wa fi l-achiiye, hu yilbarrad be almi wa wakit al-harraay taga', hu yadkhul fi lubb al-mu'askar.

¹²Wa sawwu leeku bakaan barra min al-mu'askar wa foogah amchu agdu haajitku.

¹³Wa ma'a khumaamku, waajib induku haffaar. Wa wakit tamchu le tagdu haajitku, abhato nugra wa agoodu foogha wa kan khalaas, adfunu khalaaku.

¹⁴Achaan Allah Ilaahku gaa'id ma'aaku fi lubb mu'askarku le yinajjiiku wa yisallim leeku udwaanku. Wa fi chaan da, waajib al-mu'askar yukuun mukhassas le Allah. Wa be da, khalli Allah ma yichiif cheyy afin fi l-mu'askar wa yikhalliiku.

Al-abid al-jara min siidah

¹⁵Wa kan abid jara min siidah wa ja laaji' fi baladku, ma tigabbuluuh.

¹⁶Khalluuh yaskun ma'aaku fi lubbuku fi l-bakaan al-ya'azilah, fi ayyi waahide min mudunku al-ta'ajibah. Wa hu yalga al-kheer wa ma tita''ubuuh.

Ibaadat al-ilaahaat wa l-charmata

¹⁷Wa ma waajib ayyi mara aw raajil min Bani Israa'iil ya'abud al-ilaahaat al-ajnabiyyiin wa yichcharmat waraahum.

¹⁸Wa le tikaffu ayyi nazir, abadan ma tijiibu min maal al-charmata hana mara aw raajil le beet Allah Ilaahku achaaan humman al-itneen dool, Allah Ilaahku harramaahum.

Al-deen be riba

¹⁹Ma tatlub min akhuuk riba fi l-gurus aw fi l-ma'aach aw fi ayyi cheyy aakhar al-tidayyinah leyah.

²⁰Wa tagdaro tichiilu riba min al-ajaanib wa laakin ma tichiiluuh min akhwaanku. Wa da achaan Allah Ilaahku yibaarikku fi kulla cheyy al-tisawwuuh fi l-balad al-tamchu tichiiluuha warasa.

Haggugu al-nazir

²¹Wa kan sawweetu nazir le Allah Ilaahku, ma ti'akhhuru fi haggiinah achaan kan ma haggagtuuh, Allah Ilaahku yas'alku minnah. Wa da zanib intu sawweetuuh.

²²Wa kan abeetu ma sawweetu nazir kamaan, da ma zanib.

²³Wa laakin ahfado wa tabbugu al-kalaam al-gultuuh be khuchuumku hasab al-nazir al-sawweetuuh be niyitku le Allah Ilaahku hasab kalaamku.

Zere' akhuuk wa aklah

²⁴Wa kan dakhalt fi jineenit inab hana akhuuk, tagdar taakul misil tidoor lahaddi tachba' wa laakin ma tichiil fi maa'uunak.

²⁵Wa kan dakhalt fi zere' akhuuk hana l-gameh, tagdar tagta' ganaadiilah be iidak wa laakin ma tagta'hum be khanjar.

Tasniya 24

Al-akhiide

¹Wa akuun raajil yaakhud mara wa yichiilha wa ba'ad da, ma yarda beeha achaan ligi foogha eeb, khalaas yaktib leeha maktuub hana talaag. Wa ba'ad hu yantiiha al-maktuub hana l-talaag fi iidha, khalaas yatrudha min beetah

²wa hi tamrug min beetah wa tamchi taakhud raajil aakhar.

³Wa akuun al-raajil al-aakhar da kula yaabaaha wa yaktib leeha maktuub hana talaag wa yantiiha fi iidha wa yatrudha min beetah. Walla akuun al-raajil al-aakhar al-akhadaaha da yumuut.

⁴Kan al-raajil al-aakhar tallagha walla maat kula, raajilha al-awwal tallagha da, battaan ma yigabbilha ba'ad hi annajjasat. Achaan da cheyy Allah harramah wa be da, intu ma tijiibu zanib fi l-balad al-Allah Ilaahku yantiiha leeku warasa.

⁵Wa kan raajil akhad dahaabah jadiid, ma waajib yirassuluuh fi l-askariye wa la yukhuttu foogah ayyi himil. Humman ya'afuuh min kulla cheyy le muddit sana achaan yifarrih al-mara al-akhadha wa yikawwin aayila.

Al-damaan wa l-khidme

⁶Wa ma takurbu damaana min naadum misil murhaaktah wa bittaha achaan da misil karabtu hayaatah fi l-damaana.

⁷Wa kan naadum min Bani Israa'iil karab waahid min akhwaanah Bani Israa'iil wa sawwaah abid wa baa'ah al-naadum da, waajib yaktuluuh. Wa be da, tamurgu al-charr min usutku.

⁸Ahfado nufuusku min marad al-jisim achaan tahfado wa titabbugu adiil kulla l-yi'allumuuku leyah rujaal al-diin al-Laawiyiin. Wa l-ana amartuhum beyah da, ahfadooh wa tabbuguuh.

⁹Wa fakkuru fi l-cheyy al-sawwaah Allah Ilaahku le Mariyam fi l-derib wakit maragtu min balad Masir.

¹⁰Wa kan dayyant cheyy le akhuuk, ma tadhul fi beetah wa tichiil minnah damaana.

¹¹Laakin agood barra wa hu al-dayyantah yijiib leek al-cheyy al-takurbah fi l-damaana.

¹²Wa kan al-naadum da, miskiin ma takrub khalagah fi l-damaana wa tiraggidah fi beetak.

¹³Wa waajib tigabbil leyah al-damaana fi waguu' al-harraay wa hu yunuum be khalagah wa yibaarikak. Wa be l-cheyy al-inta sawweetah tukuun aadil gidzaam Allah Ilaahak.

¹⁴Ma tazulmu al-khaddaam al-ta'baan wa miskiin kan min akhwaanku aw min al-ajaanib al-gaa'idiin ma'aaku fi baladku.

¹⁵Wa antuuh ujurtah gabul al-harraay ma taga' achaan hu ta'baan wa mussa'jil le yalgaaha. Wa kan ma ke da, hu yarfa' iideenah le Allah diddak wa Allah yi'aakhibak be sabab zanbak.

Al-mas'uuliye al-chakhsiye

¹⁶Al-abbahaat ma yaktuluuhum be sabab zanib al-iyaal wa l-iyaal ma yaktuluuhum be sabab zanib al-abbahaat. Ayyi waahid yumuut be sabab zambah bas.

¹⁷Wa ma tidangusu al-charii'a le l-ajnnabi wa l-atiim wa ma takurbu fi l-damaana farde hana mara armala.

¹⁸Wa fakkuru kadar intu bigiitu abiid fi balad Masir wa Allah Ilaahku fadaaku. Wa fi chaan da, ana naamurku titabbugu al-kalaam da.

¹⁹Wa wakit tagta'o ziraa'itku, ma tigabbulu le l-ganaadiil al-nisiituum. Khalluum le l-ajnnabi wa l-atiim wa l-armala achaan Allah Ilaahku yibaarik kulla khidmit iideeku.

²⁰Wa wakit tihittu zaytuunku, ma tigabbulu le l-kichcheeb al-faddal fi l-furuu' wa tagta'oo. Khalluu le l-ajnnabi wa l-atiim wa l-armala.

²¹Wa wakit tagta'o jineenit inabku, ma tigabbulu le l-kichcheeb al-faddal. Khalluu le l-ajnnabi wa l-atiim wa l-armala.

22 Wa fakkuru kadar intu bigiitu abiid fi balad Masir. Wa fi chaan da, ana naamurku titabbugu al-kalaam da.

Tasniya 25

Al-charii'a wa l-huguug

1 Wa kan rujaal induhum muchkila ambeenaathum, khalli yamchu le l-charii'a achaan yahkumu leehum wa yibarru al-bari wa yikhattu al-khaati.

2 Wa kan al-khaati da waajib leyah al-jalid, al-gaadi yiraggidah fi l-turaab giddaamah wa yajluduuh adad al-jaldaat al-muwaafiq le jariimtah.

3 Wa laakin kan tajluduuh, ma tajluduuh ziyaada min 40 jalda achaan akhuuku ma yiwaddir charafah giddaamku.

4 Wakit al-toor gaa'id yifajjikh leek al-khalla fi l-madagg, ma tarbut khachmah. Khalli yaakul.

5 Wa kan akhwaan itneen gaa'idiin sawa wa l-waahid maat ma khalla iyaal, al-mara al-armala di ma taakhud barra min ahal raajilha. Wa hamaaha yugumm be waajbah hana l-hama wa ya'agilha.

6 Wa awwal wileed al-yaldaah min al-mara di yisammiih be usum akhuuh al-mayyit achaan usmah ma yiwaddir min Bani Israa'iil.

7 Wa kan al-raajil da aba ma yaakhud hamaatah marit akhuuh, hi tamchi fi khachum baab al-madiina wa tuguul le l-chuyuukh: «Hamaayi aba ma yi'alli usum akhuuh fi Israa'iil. Wa aba ma yugumm be waajbah hana l-hama.»

8 Wa chuyuukh al-madiina yinaaduuh wa yihajju leyah. Wa laakin kan aba wa gaal ma ya'agilha,

9 khalaas hamaatah tigarrib leyah giddaam al-chuyuukh wa tisill na'aalah min rijlah wa tabzukh leyah fi wihah. Wa tuguul: «Da bas al-yukuun le ayyi raajil al-yaaba ma yijiib zurriye le akhuuh.»

10 Wa khalaas, fi Israa'iil yinaadu aayiltah be l-usum Aayilat al-Salla Na'aalah.

11 Wa kan rujaal itneen addaawaso wa marit al-waahid garrabat le tikhallis raajilha min iid al-aakhar wa wakit garrabat, hi karabat al-raajil da min giddaamah,

12 al-mara di waajib tagta'o iidha wa ma tihinnu foogha.

13 Wa fi mukhlaatak, ma waajib yinlagi wazin itneen, al-waahid tagiil wa l-aakhar khafiif.

14 Wa fi beetak, ma waajib yinlagi mikyaal itneen, al-waahid kabiir wa l-aakhar sakhayyar.

¹⁵Waajib indak wazin sawa sawa wa aadil wa mikyaal kula sawa sawa wa aadil achaan umrak yabga tawiil fi l-ard al-yantiiha leek Allah Ilaahak.

¹⁶Achaan Allah Ilaahak yakrah ayyi naadum al-yisawwi misil da wa ayyi naadum zaalim.

Al-Amaalikh mahkuumiin

¹⁷Wa fakkuru fi l-cheyy al-sawwooh leeku al-Amaalikh fi l-derib wakit maragtu min balad Masir.

¹⁸Wa l-Amaalikh ma khaayfiin min Allah wakit gammo gata'o leeku al-derib wa katalo al-muta'akhhiriin minku wakit intu ayyaaniin wa ma induku gudra.

¹⁹Wa wakit Allah Ilaahku yantiiku al-jumma min kulla udwaanku al-muhawwigiinku fi l-balad al-yantiiha leeku warasa le tichiiluuha, dammuru al-Amaalikh. Wa guchchu zikirhum min tihit al-sama. Wa da ma tansooh.

Tasniya 26

Antu min awwal intaaj al-ard

¹Wa wakit tadhulu fi l-balad al-Allah Ilaahku yantiiha leeku warasa wa wakit tichiiluuha wa taskunu foogha,

²ayyi waahid minku yichiil min awwal intaaj ardash al-Allah Ilaahku yantiiha leyah. Wa yusubbah fi soosal wa yiwaddiif fi l-bakaan al-ya'azilah Allah Ilaahku le yukhutt foogah usmah.

³Wa yamchi le raajil al-diin al-gaa'id yakhdim fi l-wakit da wa yuguul leyah: «Daahu al-yoom ana nachhad giddaam Allah Ilaahak kadar ana jiiit fi l-balad al-hu halaf le juduudna wa gaal yantiiha leena.»

⁴Wa raajil al-diin yichiil al-soosal min iideenah wa yukhuttah giddaam al-madbah hana Allah Ilaahku.

⁵Wa battaan yuguul al-kalaam da giddaam Allah Ilaahku: «Zamaan jiddi Araami sayyaari. Wa nazal fi balad Masir ma'a naas chiyya wa sakan foogha wa ba'ad da, hu bigi umma kabiire wa chadiide wa katiire.

⁶Wa laakin al-Masriyiin sawwo foogna al-fasaala wa ta''aboona wa khaddamoona khidme gaasiye.

⁷Wa aniina kamaan sa'alna Allah Rabb juduudna wa hu simi' hissina wa chaaf murrina wa ta'abna wa diigitna.

⁸Wa Allah maragaana min balad Masir be iid chadiide wa duraa' gawi wa be khoof chadiid wa alaamaat wa ajaayib.

⁹Wa hu jaabaana fi l-bakaan da wa antaana al-balad di wa hi al-balad al-malaane be l-laban wa l-asal.

10Ya Allah! Daahu ana jibt al-intaaj al-awwal hana l-ard al-anteetha leyi.» Wa hu yukhuttah giddaam Allah Ilaahku wa yasjud giddaamah.

11Wa khalaas, tafraho ma'a l-Laawiyiin wa l-ajaanib al-gaa'idiin fi usutku. Wa da, fi chaan kulla l-kheer al-antaah leeku Allah Ilaahku wa le aayilaatku.

Al-uchuur fi l-sana al-taalta

12Wa l-sana al-taalta, hi sanit al-uchur wa wakit tamurgu al-uchur min kulla intaajku, tantuuh le l-Laawiyiin wa l-ajjabi wa l-atiim wa l-armala. Wa humman yaakulu wa yachba'o fi mudunku.

13Wa tuguulu giddaam Allah Ilaahak: «Ana maragt min beeti al-cheyy al-mukhassas le Allah wa anteetah le l-Laawiyiin wa l-ajjabi wa l-atiim wa l-armala wa da hasab kulla l-wasaaya al-inta amartini beehum. Wa waahide min wasiiaatak kula, ana ma khalleetha wa la nisiitha.

14Wa l-achya dool, ana ma akalt minhum fi wakt al-hizin wa la maragt cheyy wakit ana ma taahir wa la anteet minhum cheyy le l-mayyit. Wa simi't kalaamak inta Allah Ilaahi wa sawweet hasab wasiiaatak al-amartini beehum.

15Chiif min maskanak al-mukhaddas fi l-sama wa baarik cha'abak Bani Israa'iil wa l-ard al-anteetha leena misil inta halaft le juduudna wa di l-balad al-malaane be l-laban wa l-asal.»

Bani Israa'iil cha'ab Allah

16Al-yoom, Allah Ilaahku yaamurku le titabbugu al-churuut wa l-gawaaniin dool wa tahfadoohum wa titabbuguuhum be kulla guluubku wa kulla fikirku.

17Wa l-yoom, intu chahadtu kadar Allah yabga Ilaahku wa intu kula tichiilu derbah wa tahfado churuutah wa wasiiaatah wa gawaaniinah wa tasma'o kalaamah.

18Wa l-yoom, Allah waa'adku kadar intu tabgo cha'abah halaalah misil hu gaalah leeku wa tahfado kulla wasiiaatah

19achaan yisawwiiku aaliyiin be chukur wa usum wa charaf min kulla l-umam al-hu khalagaahum. Wa be da, tabgo cha'ab mukhassasiin le Allah Ilaahku misil hu gaalah leeku.

Tasniya 27

Muusa amar yitabbugu al-gaanuun

1Wakit Muusa gaa'id ma'a kulla chuyuukh Bani Israa'iil, anta al-amur da le l-cha'ab wa gaal: «Ahfado al-wasaaya al-naamurku beehum al-yoom.

2Wa fi l-yoom al-tagta'o foogah bahar al-Urdun le tadkhulu fi l-balad al-yantiiha leeku Allah Ilaahku, khuzzu hujaar kubaar wa amsahoohum be buhya beeda.

³Wa wakit tagta' o le tadhulu fi l-balad al-malaane be l-laban wa l-asal al-yantiha leeku Allah Ilaahku, aktubu fi l-hujar dool kulla l-wasaaya misil gaalah leeku Allah Rabb juduudku.

⁴Wa wakit tagta' o bahar al-Urdun khuzzu al-hujar dool fi jabal Ibaal hasab al-amur al-nantiha leeku al-yoom wa amsahoom be buhya beeda.

⁵«Wa fi l-bakaan da, abnu madbah le Allah Ilaahku be hajar wa ma tagta' ooh be hadiid.

⁶Wa abnu madbah le Allah Ilaahku be hujar kaamiliin. Wa fi l-madbah da, gaddumu dahaaya muharragiin le Allah Ilaahku.

⁷Wa gaddumu dahaaya al-salaama wa aakulu fi l-bakaan da wa afroho giddaam Allah Ilaahku.

⁸Wa aktubu fi l-hujar dool kulla kalaam al-wasaaya be katib waadih.»

⁹Wa Muusa wa rujaal al-diin al-Laawiyiin kallamo le kulla Bani Israa' iil wa gaalo: «Askutu wa asma' o ya Bani Israa' iil! Al-yoom intu bigiitu cha' ab Allah Ilaahku.

¹⁰Wa asma' o kalaam Allah Ilaahku wa tabbugu wasiiaatah wa churuutah al-naamurku beehum al-yoom.»

¹¹Wa fi l-yoom da, Muusa anta al-amur da le l-cha' ab wa gaal:

¹²«Wa wakit tagta' o bahar al-Urdun, gabiilat Chim' uun wa gabiilat Laawi wa gabiilat Yahuuza wa gabiilat Yassaakar wa gabiilat Yuusuf wa gabiilat Banyaamiin yagiifu fi jabal Gariziim le yibaaruku al-cha' ab.

¹³Wa laakin gabiilat Ra' uubiin wa gabiilat Gaad wa gabiilat Achiir wa gabiilat Zabuluun wa gabiilat Daan wa gabiilat Naftaali yagiifu fi jabal Ibaal le yal' ano al-cha' ab.»

Al-atnaachar la' ana

¹⁴Wa l-Laawiyiin yichiilu al-kalaam wa be hiss aali, yuguulu le kulla Bani Israa' iil:

¹⁵«Mal' uun al-yisawwi sanam hana hadiid aw suura wa yilabbidha fi bakaan sirri. Wa Allah haram al-sanam khidmit iid al-sinaa' i.» Wa kulla l-cha' ab yuguulu: «Aamiin!»

¹⁶«Wa mal' uun al-ma yikarrim ammah wa abuu.» Wa kulla l-cha' ab yuguulu: «Aamiin!»

¹⁷«Wa mal' uun al-yihawwil hajar hana l-huduud ma' a jaarah.» Wa kulla l-cha' ab yuguulu: «Aamiin!»

¹⁸«Wa mal' uun al-yiwaddir al-amyaaan min al-derib.» Wa kulla l-cha' ab yuguulu: «Aamiin!»

- ¹⁹«Wa mal'uun al-yidangis al-charii'a le yazlum al-ajnabi wa l-atiim wa l-armala.»
Wa kulla l-cha'ab yuguulu: «Aamiin!»
- ²⁰«Wa mal'uun al-yargud ma'a marit abuuah achaan hu kachaf oorit abuuah.» Wa kulla l-cha'ab yuguulu: «Aamiin!»
- ²¹«Wa mal'uun al-yargud ma'a l-bahiime.» Wa kulla l-cha'ab yuguulu: «Aamiin!»
- ²²«Wa mal'uun al-yargud ma'a akhtah bitt ammah aw bitt abuuah.» Wa kulla l-cha'ab yuguulu: «Aamiin!»
- ²³«Wa mal'uun al-yargud ma'a nasiibtah amm martah.» Wa kulla l-cha'ab yuguulu: «Aamiin!»
- ²⁴«Wa mal'uun al-yaktul akhuuh be sirr.» Wa kulla l-cha'ab yuguulu: «Aamiin!»
- ²⁵«Wa mal'uun al-yichiil ujra le yidaffig damm al-bari.» Wa kulla l-cha'ab yuguulu: «Aamiin!»
- ²⁶«Wa mal'uun al-ma yichiil kalaam al-wasaaya dool wa yitabbighum.» Wa kulla l-cha'ab yuguulu: «Aamiin!»

Tasniya 28

Al-baraka le l-yasma'o kalaam Allah

- ¹Wa kan tasma'o adiil kalaam Allah Ilaahku wa tahfadooh wa titabbugu wasiyyaatah al-naamurku beehum al-yoom, khalaas Allah Ilaahku yisawwiiku aaliyiin min kulla umam al-ard.
- ²Wa daahu kulla l-barakaat al-talgoohum kan tasma'o kalaam Allah Ilaahku.
- ³Intu mubaarakiin fi l-mudun wa mubaarakiin fi l-kadaade.
- ⁴Wa mubaarakiin zurriiyitku wa intaaj arduku wa maalku wa waaluudit bagarku wa khanamku.
- ⁵Wa mubaarakiin sawaasilku wa ajjaanaatku.
- ⁶Wa mubaarakiin wakit tamchu wa mubaarakiin wakit taju.
- ⁷Wa udwaanku al-yugummu didduku Allah yatrudhum wa humman yajru giddaamku. Wa humman yaju didduku be derib waahid wa yajru giddaamku be sab'a duruub.
- ⁸Wa Allah yaamur al-baraka tukuun fi dabangaatku wa fi kulla cheyy al-tisawwuuh. Wa Allah Ilaahku yibaarikku fi l-balad al-yantiiha leeku.
- ⁹Kan intu tahfado wasaaya Allah Ilaahku wa tichiilu derbah, Allah yisawwiiku cha'abah al-khaassiin misil hu halaf leeku beyah.
- ¹⁰Wa kulla chu'uub al-ard ya'arfu kadar usum Allah gaa'id fiiku wa yakhaafo minku.

11 Wa Allah yisawwi leeku al-kheer wa yibaarik zurriiyitku wa maalku wa intaaj arduku fi l-balad al-fi chaanha Allah halaf le juduudku wa gaal yantiiha leeku.

12 Wa Allah yaftah leeku khazzaan al-sama. Wa da l-khazzaan al-adiil al-yusubb almi fi baladku fi waktah wa yibaarik khidmit iideeku. Wa intu tidayyunu umam katiiriin wa laakin intu ma tiddayyano minhum.

13 Wa kan simi'tu wasaaya Allah Ilaahku al-naamurku beehum al-yoom wa hafadtuuhum wa tabbagtuuhum, Allah yukhuttuku fi l-raas wa ma fi l-danab wa daayman tukuunu foog wa abadan ma tihit.

14 Wa abadan ma tibaaru wa la zeene wa la isra min al-wasaaya al-naamurku beehum al-yoom wa ma tamchu wara ilaahaat aakhariin wa ta'abuduuhum.

Al-la'ana le l-ma yasma'o kalaam Allah

15 Wa laakin kan ma simi'tu kalaam Allah Ilaahku wa kan ma hafadtu wa la tabbagtu wasiiaatah wa churuutah al-nantiikum leeku al-yoom, daahu kulla nafar hana l-la'ana al-taji foogku wa talhagku.

16 Intu mal'uuniin fi l-mudun wa mal'uuniin fi l-kadaade.

17 Wa mal'uuniin sawaasilku wa ajjaanaatku.

18 Wa mal'uuniin zurriiyitku wa intaaj arduku wa waaluudit bagarku wa khanamku.

19 Wa mal'uuniin wakit tamchu wa mal'uuniin wakit taju.

20 Wa Allah yirassil didduku al-la'ana wa l-barjaal wa l-tahdiid fi kulla cheyy al-tisawwuh, lahaddi tiddammaro wa lahaddi tikammulu be sur'a be sabab al-fasaala al-sawweetuuha wakit abeetuuni.

21 Wa Allah yadrubku be l-waba lahaddi yikammilku min al-balad al-tadkhulu foogha wa tichiiluuha warasa.

22 Wa Allah yadrubku be l-sull wa l-wirde wa l-warama wa l-hamu al-mudammir wa l-jafaaf wa l-yabaas wa affiniin al-ziraa'a. Wa yadrubku be l-achya dool lahaddi tumuutu kulluku.

23 Wa l-sama al-min foog le ruuseeku tabga misil nahaas wa l-ard al-tihit rijleeku tabga misil hadiid.

24 Wa fi badal al-matara, Allah yirassil min al-sama le baladku rumaad wa ajaaj wa yanzulu lahaddi tiddammaro.

25 Wa Allah yatrudku giddaam udwaanku wa intu tamurgu didduhum be derib waahid wa laakin tajru giddaamhum be sab'a duruub. Wa Allah yisawwiiku masal mukhiif le kulla mamaalik al-ard.

26 Wa ma yifaddil naadum al-yatrud tuyuur al-sama wa haywaanaat al-kadaade wakit gaa'idiin yaakulu janaazaatku.

- 27** Wa Allah yadrubku be hubuun Masir wa ambaasuur wa jarab wa akuula al-abadan ma tagdaro tidaawuuhum.
- 28** Wa Allah yadrubku be l-junuun wa l-ama wa darabaan al-agul.
- 29** Wa misil amyaaniin yiddaggacho fi l-dalaam be gaayle, intu kula ma tanjaho fi deribku. Wa akiid tinzalmu wa hagguku yagla'ooh wa ma fi naadum al-yinajjiiku.
- 30** Wa takurbu raas al-banaat wa naas aakhariin yarugdu ma'aahin be gu. Wa tabnu buyuut wa ma taskunu fooghum wa timaggunu jineenaat inab wa ma titmatta'o fiihum.
- 31** Wa tiiraanku yadbahoohum giddaamku wa ma taakulu minhum wa yagla'o hamiirku wa ma yigabbulu leeku wa khanamku yantuuhum le udwaanku wa ma fi naadum al-yinajjiiku.
- 32** Wa awlaadku wa banaatku yantuuhum le cha'ab aakhariin wa uyuunku ya'yo min al-choof fooghum kulla yoom wa ma tagdaro tisawwu cheyy.
- 33** Wa chu'uub al-ma ta'arfuuhum yaakulu intaaj arduku wa natiijat khidmitku. Wa intu tinzalmu wa tat'abo kulla yoom.
- 34** Wa tinjanno min chiddit al-cheyy al-cheen al-yichiifuuh uyuunku.
- 35** Wa Allah yadrubku be hubuun cheeniin fi rikabbuku wa dawaarijku wa battaan min rijleeku lahaddi ruuseeku wa ma tagdaro tidaawuuhum.
- 36** Wa Allah yiwaddiiku, intu wa malikku al-khatteetuuh fi raasku, le umam al-abadan ma ta'arfuuhum wa la intu wa la juduudku. Wa hinaak intu ta'abudu ilaahaat aakhariin hana hatab wa hajar.
- 37** Wa kulla l-cha'ab al-yiwaddiiku leehum Allah Ilaahku, humman yinbahtu wa yichchammato foogku wa yi'ayyuruuku.
- 38** Wa titeerubu hubuub katiiriin fi ziraa'itku wa tilimmu ma'aach chiyya achaan al-jaraad yaakulah.
- 39** Wa timaggunu jineenaat al-inab wa tirayyusuuhum wa laakin ma tacharbo minhum khamar wa la tilimmu minhum cheyy achaan al-duud yaakulhum.
- 40** Wa talgo chadar al-zaytuun fi kulla baladku wa laakin ma talgo dihin tilmassaho beyah achaan iyaal chadar al-zaytuun da yidaffugu gabul ma yanjado.
- 41** Wa taldo awlaad wa banaat wa ma yagoodu ma'aaku achaan udwaanku yagla'oohum minku wa yisawwuuhum abiid.
- 42** Wa chadarku wa intaaj ziraa'itku yabgo maskan le l-jaraad.
- 43** Wa l-ajaanib al-gaa'idiin fi usutku yabgo daayman aaliyiin min foog leeku wa intu kamaan daayman tabgo tihit.

44 Wa humman yidayyunuuku wa intu ma tagdaro tidayyunuuhum cheyy. Wa humman yabgo al-raas wa intu tabgo al-danab.

45 Wa kulla l-la'ana di taga' foogku wa tatrudku wa talhagku lahaddi tiddammaro achaan intu ma simi'tu kalaam Allah Ilaahku wa ma hafadtu wasiyyaatah wa churuutah al-amaraaku beehum.

46 Wa l-la'ana di tabga leeku misil alaama wa ajab le zurriiyitku ila l-abad.

47 Wa kan ma ta'abudu Allah Ilaahku be farah wa galib abyad wakit induku kulla cheyy be katara,

48 intu tabgo abiid. Aywa, tabgo abiid le udwaanku al-yijiibhum leeku Allah fi ust al-juu' wa l-atach wa l-ire wa mugassiriin min kulla cheyy. Wa Allah yukhutt foogku daami hana hadiid fi rigaabku lahaddi yidammirku.

49 Wa Allah yigawwim didduku umam yaju min ba'iid min aakhir al-ard misil al-sagur al-yinrakhi fi rimmitah. Wa l-umam dool, intu ma ta'arfu lukhkhithum.

50 Wa l-umam dool, wujuuhhum bikhawwufu wa ma yihtarumu al-chaayib wa la yihinnu fi l-sakhiir.

51 Wa yichiilu kulla maalku wa kulla intaaj arduku lahaddi tiddammaro. Wa ma yikhallu leeku wa la gameh wa la khamar jadiid wa la dihin wa la waaluudit bagarku wa la iyaal khanamku lahaddi tiddammaro.

52 Wa humman yihaasuruuku fi kulla mudunku al-taskunu fooghum lahaddi yaga'o al-daraadir al-tuwaal wa gawiyiin al-intu atwakkaltu aleehum fi kulla l-balad. Wa humman yihaasuruuku fi kulla mudun baladku al-Allah Ilaahku antaaha leeku.

53 Wa fi wakt al-hisaar wa l-diige al-udwaanku yidaayuguuku beehum, intu taakulu laham iyaalku al-jibtuuhum min butuunku. Wa da awlaadku wa banaatku al-antaahum leeku Allah Ilaahku.

54 Wa l-raajil al-latiif wa hanuun minku yichiif be een al-ma indaha rahma le akhuuh wa martah al-haadinha wa iyaalah al-faddalo.

55 Achaan hu ma yidoor yigassim ma'a waahid minhum laham iyaalah al-gaa'id yi'iich beyah. Achaan ma faddal leyah cheyy wakit al-hisaar wa l-diige al-khattooh foogku udwaanku fi kulla mudunku.

56 Wa l-mara al-latiife wa hanuuna minku tisawwi nafs al-cheyy. Hi al-awwal latiife wa khaniye, ma tukhutt rijileenha fi l-turaab, hi kula tichiif be een al-ma indaha rahma le raajilha al-haadne wa wileedha wa bineeyitha.

57 Achaan hi tidoor taakul be achiir al-bachiime wa iyaalha al-wildathum. Achaan ma faddal leeha cheyy fi wakit al-hisaar wa l-diige al-khattooh foogku udwaanku fi kulla mudunku.

⁵⁸Kan ma hafadtu wa ma tabbagtu kulla kalaam al-wasaaya al-maktuub fi l-kitaab da, wa kan ma khuftu min usum Allah Ilaahku al-majiid wa l-mukhiif,

⁵⁹khalaas Allah yisawwi foogku achya ajiibiin. Wa yadrubku be waba, intu wa zurriiyitku. Wa yadrubku be waba kabiir al-yitawwil foogku wa marad fasil al-yitawwil foogku.

⁶⁰Wa hu yijiib leeku kulla l-amraad al-fasliin hana Masir. Wa intu takhaafo minhum wa humman yakurbuuku.

⁶¹Wa Allah yijiib foogku kulli nafar hana waba wa marad al-ma maktuub fi kitaab al-Tawraat da lahaddi tiddammaro.

⁶²Kan awwal intu katiiriin misil nujuum al-sama kula, khalaas tifaddulu chiyya achaan ma simi'tu kalaam Allah Ilaahku.

⁶³Wa zamaan Allah fi mahabbitha dawwar yisawwi leeku al-kheer wa yikattirku. Wa laakin hu yagdar yichiil niye le yikammilku wa yidammirku. Wa khalaas, hu yamrugku min al-ard al-tadkhulu foogha wa tichiiluuha warasa.

⁶⁴Wa Allah yichattitku fi lubb al-chu'uub min taraf al-ard le tarafha al-aakhar. Wa hinaak ta'abudu ilaahaat aakhariin hana hatab wa hajar wa dool ilaahaat al-awwal ma ta'arfuuhum wa la intu wa la juduudku.

⁶⁵Wa fi ust al-umam dool, intu ma talgo raaha wa la talgo bakaan al-tukhuttu foogah rijleeku. Wa Allah yisawwi guluubku yarjufu wa uyuunku yad'afu wa nufuusku yiwadduru al-acham.

⁶⁶Wa hayaatku tabga mu'allaga giddaamku wa tarjufu leel wa nahaar lahaddi ma induku acham le hayaatku.

⁶⁷Wa be fajur tuguulu: «Mata taji al-achiiye?» Wa be l-achiiye tuguulu: «Mata yaji al-fajur?» Wa da min rajifiin guluubku wa min al-cheyy al-gaa'idiin tichiifuuh.

⁶⁸Wa Allah yigabbilku be sufun fi balad Masir wa di l-balad al-foogha ana gult: «Intu abadan ma tichiifuuha battaan.» Wa hinaak intu tukhuttu nufuusku le l-bee' le tabgo abiid wa khadiim le udwaanku. Wa laakin ma fi naadum al-yachriiku.

Tasniya 29

Al-mu'aahada fi balad Muwaab

¹Wa di hi al-mu'aahada al-Allah amar beeha Muusa le yisawwiiha ma'a Bani Israa'iil fi balad Muwaab wa da yiziid fi l-mu'aahada al-sawwaaha ma'aahum fi jabal Huuriib.

²Wa Muusa naada kulla Bani Israa'iil wa gaal: Intu chiftu be uyuunku kulla cheyy al-sawwaah Allah fi balad Masir le Fir'oon wa le khaddaamiinah wa le kulla baladah.

³Wa intu chiftu be uyuunku al-alaamaat wa l-ajaayib al-kubaar dool.

⁴Wa laakin lahaddi l-yoom, Allah ma antaaku guluub le tafhamo wa la uyuun le tichiifu wa la udne le tasma'o.

⁵Wa Allah gaal: «Ana gudtuku le muddit 40 sana fi l-sahara wa laakin khulgaanku ma gidmo fi jisimku wa ni'leeku ma algatta'o fi rijleeku.

⁶Wa intu ma akaltu khubza wa la chiribtu khamar wa la mariise. Wa ana sawweet kulla l-cheyy da achaan ta'arfu kadar ana bas Allah Ilaahku.»

⁷Wa ba'ad da, aniina jiina fi l-bakaan da wa Siihuun malik Hachbuun wa Oog malik Baachaan marago laagoona le yihaarubuuna wa laakin aniina annasarna fooghum.

⁸Wa chilna baladhuma wa gassamnaaha warasa le gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad wa nuss gabiilat Manassa.

⁹Wa hassa', ahfado al-mu'aahada di wa tabbuguuha achaan tanjaho fi kulla cheyy al-tisawwuuh.

Al-mu'aahada be haliife

¹⁰Wa l-yoom, kulluku jiitu giddaam Allah Ilaahku be kubaaraat gabaayilku wa chuyuukhku wa muraakhibiinku wa kulla rujaal Israa'iil

¹¹wa iyaalku wa awiinku wa ajaanibku al-gaa'idiin ma'aaku fi fariigku, min al-bagta'o leeku al-hatab lahaddi l-yisillu leeku al-almi.

¹²Wa hassa', Allah Ilaahku yisawwi ma'aaku mu'aahada wa hu yidoor intu ti'akkudu al-mu'aahada di be haliife.

¹³Achaan intu tabgo cha'abah wa hu kula yabga Ilaahku wa da misil hu gaalah leeku wa misil hu halaf le juduudku Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub.

¹⁴Wa ma ma'aaku intu wiheedku bas, hu sawwa al-mu'aahada di be haliife.

¹⁵Wa laakin ma'a l-naas al-haadiriin ma'aaku al-yoom giddaam Allah Ilaahna wa ma'a l-naas al-ma haadiriin ma'aana al-yoom kula.

¹⁶Wa intu zaatku ta'arfu kikkeef aniina sakanna fi balad Masir wa kikkeef addeena ust al-umam al-intu chaggeetuuhum.

¹⁷Wa intu chiftu muharramaathum wa asnaamhum hana l-hatab wa l-hajar wa l-fudda wa l-dahab.

¹⁸Wa khalli ma yukuun minku al-yoom wa la raajil wa la mara wa la khachum beet wa la gabiila al-yigabbil min Allah Ilaahna wa yamchi ya'abud ilaahaat al-umam dool. Wa khalli ma yukuun fi usutku galib murr misil irig hana chadara al-talda samm wa hamdal.

¹⁹Wa khalli ayyi naadum galbah ma yinkhachcha ba'ad al-haliife di wa yibaarik nafsah wa yuguul: «Ana ligiit al-salaam achaan raasi gawi wa nitaabi' fikri wa sahiih al-ard al-matraane ma atchaane.»

²⁰Allah ma yakfir leyah. Wa laakin yoom za'al Allah wa khiirtah yugummu didd al-naadum da, khalaas kulla l-la'ana al-maktuuba fi l-kitaab da taga' foogah. Wa Allah yuguchch usmah min tihit al-sama.

²¹Wa Allah ya'azilah le l-fasaala min kulla gabaayil Bani Israa'iil wa l-la'ana taji hasab al-mu'aahada al-maktuuba fi kitaab al-Tawraat da.

Allah yihaggig kalaamah

²²Wa l-zurriye al-taji min ba'adku wa humman iyaalku al-min ba'adku wa l-ajaanib al-jaayiin min balad ba'iide, kulla l-naas dool yichiifu al-waba wa l-amraad al-Allah darabaaku beehum

²³wa yichiifu al-kibriit wa l-mileh wa l-naar al-mugabbide fi kulla l-balad. Wa fi l-wakit daak, ma fi nabaat wa la ma'aach wa la gechch al-gaa'id yugumm. Wa da yabga misil damaar Saduum wa Amuura wa Adma wa Sabuuyiim al-dammaraahum Allah fi za'alah wa khadabah.

²⁴Wa kulla l-umam yuguulu: «Maala Allah sawwa al-balad di misil da? Wa maala za'alah bigi chadiid misil da?»

²⁵Wa yuruddu leehum wa yuguulu: «Achaan humman abo al-mu'aahada al-sawwaaha ma'aahum Allah Rabb juduudhum wakit maragaahum min balad Masir.

²⁶Wa achaaan humman macho abado leehum ilaahaat aakhariin wa sajado giddaamhum wa dool ilaahaat al-abadan humman ma irfoohum wa Allah kula ma amar be ibaadithum.

²⁷Wa fi chaan da, Allah khidib le l-balad di wa jaab foogha kulla l-la'ana al-maktuuba fi l-kitaab da.

²⁸Wa Allah maragaahum min arduhum be za'al. Wa be khadab chadiid, hu zagalaahum fi balad aakhara wa da misil nichiihuu al-yoom.»

²⁹Wa l-achya al-mulabbadiin hineey Allah Ilaahna wa l-achya al-hu bayyanhum, humman hineena wa hineey zurriiyitna ila l-abad. Achaan nitabbugu kulla kalaam al-wasaaya dool.

Tasniya 30

Bani Israa'iil yigabbulu le Allah

¹Wa wakit kulla l-achya al-kallamtuku beehum wa humman al-baraka wa l-la'ana yaju foogku wa Allah Ilaahku yichattitku been al-umam, khalaas fi l-wakit daak tilfakkaro fi guluubku kulla cheyy al-bigi.

²Wa kan gabbaltu le Allah Ilaahku wa simi'tu kalaamah be kulla guluubku wa kulla fikirku intu wa iyaalku hasab al-amur al-nuguulah leeku al-yoom,

³khalaas Allah Ilaahku yigabbil leeku naasku al-karaboohum wa waddoohum fi l-khurba. Wa yihinn foogku wa battaan yilimmuku min ust al-umam al-awwal hu chattataaku fi lubbuhum.

⁴Wa hatta kan ba''adooku fi aakhir al-dunya kula, Allah Ilaahku yifattichku min hinaak wa yichiilku wa yilimmuku.

⁵Wa Allah Ilaahku yigabbilku fi l-balad al-juduudku chaalooaha warasa wa intu kula tichiiluuha. Wa hu yisawwi leeku al-kheer wa yikattirku ziyaada min juduudku.

⁶Wa Allah Ilaahku yitahhir guluubku wa guluub zurriiyitku wa da le tihibbu Allah Ilaahku be kulla guluubku wa kulla fikirku wa da achaan tahyo.

⁷Wa Allah Ilaahku yarmi kulla l-la'ana di fi udwaanku wa fi l-naas al-yakrahooku wa yitaaruduuku.

⁸Wa intu battaan tigabbulu wa tasma'o kalaam Allah wa titabbugu al-wasaaya al-naamurku beehum al-yoom.

⁹Wa Allah Ilaahku yantiiku al-iiche al-haluuwe wa yibaarik khidmit iideeku wa zurriiyitku wa waaluudit maalku wa intaaj ziraa'itku achaan battaan Allah chaal niye yisawwi leeku al-kheer misil hu sawwaah le juduudku.

¹⁰Wa da wakit tasma'o kalaam Allah Ilaahku wa tahfado wasiyyaatah wa churuutah al-maktuubiin fi kitaab al-Tawraat da. Wa tigabbulu le Allah Ilaahku be kulla guluubku wa kulla fikirku.

Kalaam Allah gariib leeku

¹¹Wa l-wasaaya al-naamurku beehum al-yoom ma gaasiyiin leeku wa tagdaro tahmaloohum.

¹²Wa l-wasaaya dool ma gaa'idiin fi l-sama achaan tuguulu: «Yaatu al-yatla' fi l-sama wa yidalliikum wa yisammi'hum leena achaan nitabbuguuhum?»

¹³Wa ma gaa'idiin khaadi le l-bahar achaan tuguulu: «Yaatu al-yagta' al-bahar wa yamchi yijiibhum wa yisammi'hum leena achaan nitabbuguuhum?»

¹⁴Aywa, al-kalaam da gaa'id gariib leeku fi khuchuumku wa fi guluubku achaan titabbuguuh.

A'azulu been al-haya wa l-moot

¹⁵Wa chiifu, al-yoom ana nukhutt giddaamku al-haya wa l-kheer wa l-moot wa l-charr.

¹⁶Wa l-yoom, ana natlub minku tihibbu Allah Ilaahku wa tichiilu derbah wa tahfado wasiyyaatah wa churuutah wa gawaaniinah. Wa be da, tahyo wa tabgo katiiriin wa Allah Ilaahku yibaarikkku fi l-balad al-tamchu leeha wa tichiiluuha warasa.

¹⁷Wa laakin kan guluubku yaabo wa ma tasma' o wa tamchu wara ilaahaat aakhariin wa ta' abuduuhum wa tasjudu giddaamhum,

¹⁸ana nuguul leeku al-yoom, intu tiddamaro marra waahid wa ayyaamku ma yutuulu fi l-balad al-tamchu leeha wa tichiiluha warasa ba'ad tagta' o bahar al-Urdun.

¹⁹Wa l-yoom, ana nijib al-sama wa l-ard le yachhado foogku. Wa ana khatteet giddaamku al-haya wa l-moot wa l-baraka wa l-la'ana. Wa nuguul a'azulu al-haya achaan tahyo intu wa zurriiyitku.

²⁰Wa hibbu Allah Ilaahku wa asma' o kalaamah wa anrabbtu ma'aayah achaan hu hayaatku wa yiziid umurku wa taskunu fi l-balad al-fi chaanha Allah halaf yantiiha le juduudku Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub.

Tasniya 31

Moot Muusa wa darrijiin Yachuu'

¹Wa Muusa hajja battaan le kulla Bani Israa'iil wa gaal:

²Al-yoom ana indi 120 sana wa be da, ma nagdar nuguudku battaan. Wa Allah kula gaal leyi: «Inta ma tagta' bahar al-Urdun da.»

³Wa Allah Ilaahku hu yamchi giddaamku wa yidammir al-umam wa intu tichiilu arduhum. Wa Yachuu' yamchi giddaamku misil Allah gaalah.

⁴Wa Allah yisawwi foog al-umam dool misil sawwaah fi Siihuun wa Oog muluuk al-Amuuriyiin wa baladhum wakit dammaraahum.

⁵Wa Allah yisallimhum leeku fi iideeku wa tisawwu fooghum hasab al-wasaaya al-ana amartuku beehum.

⁶Wa abgo chudaad wa fahaliin wa la takhaafo wa la tarjufu giddaamhum achaan Allah Ilaahku maachi ma'aaku wa la yaabaaku wa la yikhalliiku.

⁷Wa Muusa naadaah le Yachuu' giddaam kulla Bani Israa'iil wa gaal leyah: Abga chadiid wa fahal achaan inta bas al-tadkhul ma'a l-cha'ab da fi l-balad al-fi chaanha Allah halaf le juduudhum wa gaal yantiiha leehum. Wa inta bas al-tantiihum al-balad di warasa.

⁸Wa Allah maachi giddaamak wa hu gaa'id ma'aak wa la yaabaak wa la yikhalliik wa ma takhaaf wa la tinbahit.

Muusa anta al-charii'a le l-Laawiyiin

⁹Wa Muusa katab al-wasaaya dool wa antaahum le rujaal al-diin iyaal Laawi al-chaayliin sanduug mu'aahadat Allah wa le kulla chuyuukh Bani Israa'iil.

¹⁰Wa Muusa amaraahum wa gaal: Ba'ad sab'a siniin fi sanit afu al-deen wa fi iid al-Lagaadiib

11Wakit kulla Bani Israa'iil yaju giddaam Allah Ilaahku fi l-bakaan al-hu ya'azilah, agru leehum al-wasaaya dool achaan yasma'oohum.

12Wa limm kulla l-cha'ab, al-rujaal wa l-awiin wa l-iyaal wa l-aajaanib al-gaa'idiin ma'aaku fi hillaalku, achaan yasma'o wa yil'allamo al-khoof min Allah Ilaahku wa yahfado wa yitabbugu kulla kalaam al-wasaaya dool.

13Wa iyaalhum al-ma ya'arfuuh kula yasma'ooh wa yil'allamo al-khoof min Allah Ilaahku. Wa da fi kulla muddit hayaatku fi l-ard al-tichiiluha warasa ba'ad tagta'o bahar al-Urdun.

Bani Israa'iil ba'ad moot Muusa

14Wa Allah gaal le Muusa: «Daahu ayyaam mootak garrabo. Naadi Yachuu' wa agiifu fi lubb kheemat al-ijtimaa' wa ana nantiih awaamiri.» Wa Muusa wa Yachuu' macho wagaf fi lubb kheemat al-ijtimaa'.

15Wa Allah baan fi amuud hana sahaab. Wa amuud al-sahaab da wagaf fi baab al-kheema.

16Wa Allah gaal le Muusa: «Daahu inta tumuut wa talhag abbahaatak. Wa l-cha'ab dool yugummu ya'abudu ilaahaat al-aajaanib al-gaa'idiin fi l-balad al-yadkhulu foogha. Wa humman yikhalluuni wa yagta'o mu'aahadati al-sawweetha ma'aahum.

17Wa fi l-yoom da, khadabi yabga chadiid didduhum. Wa ana nikhalliikum wa ma niwajjih aleehum. Wa khalaas, yaga'o fi l-bala al-katiir wa l-ta'ab yalhaghum wa fi l-yoom da, yuguulu: «Akiid al-bala da lihigna achaan Ilaahna ma kaan ma'aana!»

18Wa laakin ana fi l-yoom da kula battaan ma niwajjih aleehum wa da be sabab kulla l-fasaala al-sawwooha wakit taaba'o ilaahaat aakhariin.

19«Wa hassa', aktubu al-khine da wa allumuuh le Bani Israa'iil. Wa ahfadooh leehum achaan al-khine da yachhad leyi didd Bani Israa'iil.

20Wa be da, ana niwaddiihum le l-balad al-ana halaft le juduudhum wa gult nantiiha leehum wa di l-balad al-malaane be l-laban wa l-asal. Wa humman yaakulu wa yachba'o wa yasmano wa yamchu le ilaahaat aakhariin wa ya'abuduuhum. Wa humman yahguruuni ana wa yangudu mu'aahadati.

21Wa wakit yaga' fooghum al-bala al-katiir wa l-ta'ab, al-khine da zurriiyithum ma yansooh wa hu yabga leyi chahaada fooghum. Wa l-yoom, ana na'arif tamaam al-cheyy al-humman yidooru yisawwuuh gabul ana ma nidakhkhilhum fi l-balad al-ana halaft le juduudhum wa gult nantiiha leehum.»

22Wa fi l-yoom da, Muusa katab al-khine da wa allamah le Bani Israa'iil.

23Wa Allah amar Yachuu' wileed Nuun wa gaal leyah: «Abga chadiid wa fahal achaan inta bas al-tidakhkhil Bani Israa'iil fi l-balad al-ana halaft wa gult nantiiha leehum wa ana kula nukuun ma'aak.»

- ²⁴Wa wakit Muusa kammal min kitaabit kulla kalaam al-wasaaya dool fi l-kitaab,
²⁵anta amur le l-Laawiyiin al-chaayliin sanduug mu'aahadat Allah wa gaal:
²⁶Chiilu kitaab al-Tawraat da wa khuttuuh jamb sanduug mu'aahadat Allah Ilaahku wa hu yagood misil chahaada didd Bani Israa'iil.
²⁷Achaan ana na'arif isyaanhum wa gu raashum. Wa wakit ana lissaa' hayy fi usuthum, humman iso Allah. Wa chunu yukuun ba'ad ana numuut?
²⁸Wa hassa' da, jiibu giddaami kulla chuyuukh gabaayilku wa muraakhibiinku wa nuguul leehum al-kalaam da wa nijib al-sama wa l-ard le yachhado foogku.
²⁹Achaan ana na'arif ba'ad mooti humman yitallufu marra waahid wa yikhallu al-derib al-amartuhum beyah wa fi l-akhiir, al-charr yalhaghum achaan yisawwu al-fasaala giddaam Allah wa yikhaddubuuh be khidmithum.

Al-khine hana Muusa

- ³⁰Wa khalaas, Muusa raddad kulla kalimaat al-khine da giddaam kulla mujtama' Bani Israa'iil.

Tasniya 32

- ¹Ya sama, asma'e wa ana nihajji. Ya ard, khutti baalki le kalaam khachmi.
²Wa khalli ta'liimi yisiil misil almi al-matar wa kalaami yanzil misil karany wa misil hadab almi fi l-khadaar wa misil matar fi l-gechch.
³Ana na'lin usum Allah. Ya l-naas! Arrufu kadar Ilaahna aziim.
⁴Hu al-malja' wa a'malah tamaamiin achaan duruubah kulluhum adaala. Hu Ilaah amiin wa ma indah ayyi zulum wa saadikh wa aadil.
⁵Wa giddaamah, humman tallafu be sabab eebhum. Humman battaan ma iyaalah achaan humman zurriye ooja wa munlawiye.
⁶Wa misil da bas, tisawwu ma'a Allah walla? Ya l-matmuusiin! Intu ma induku hikma. Ma hu bas abuuku al-antaaku al-haya walla? Wa hu bas al-khalagaaku wa sabbataaku.
⁷Wa fakkuru fi l-zamaan, fi l-ayyaam wa l-siniin min zurriye le zurriye wa as'alo abbahaatku wa yi'ooruuku wa chiyyaabku yikallumuuku.
⁸Wa wakit Allah al-Aali anta le l-umam warasathum wa wakit farrag Bani Adam, hu khatta huduud le l-cha'ab hasab adad al-ilaahaat.
⁹Achaan gisim Allah, hu cha'abah Bani Israa'iil wa zurriiyit Yaakhuub kamaan, humman warasatah.

10Wa hu ligiihum fi ard sahara, fi ard jafaaf al-foogha illa harakat al-riih. Hu hafadaahum wa allamaahum wa fakkar fooghum misil naadum yifakkir fi wald eenah.

11Allah hu misil sagur al-yilizz iyaalah min al-uchch wa yuum min foog leehum wa yimattit janaaheeh wa yichiilhum fooghum.

12Wa Allah wiheedah gaad cha'abah bala ilaah aakhar ajnabi ma'aayah.

13Wa waddaahum fi l-bakaanaat al-aaliyiin fi l-balad wa akkalaahum min ma'aach al-kadaade wa akkalaahum asal al-saayil min al-jibaal wa antaahum dihin al-zaytuun min al-hajar al-gawi.

14Wa akkalaahum raayib min laban al-bagar wa haliib min al-khanam wa antaahum laham samiin min humlaan wa kubchaan hana Baachaan wa tuyuus wa akkalaahum dagiig al-gameh wa charrabaahum min asiir al-inab al-hu khamar.

15Wa Bani Israa'iil simno wa iso. Aywa, humman simno wa gargato wa tikhno. Wa khalaas abo Allah al-khalagaahum wa hagaro malja'hum wa munajjiikum.

16Wa gawwamo khiirtah be l-ilaahaat al-ajnabiyiin wa khaddabooh be l-haraam.

17Wa l-cha'ab dabaho le l-chawaatiin al-humman ma al-Rabb. Aywa, dabaho le l-ilaahaat al-humman ma irfoohum. Wa l-ilaahaat dool jo dahaabhum wa abbahaathum ma irfoohum.

18Wa intu ma fakkartu fi Allah al-hu malja'ku al-antaaku al-haya. Aywa, nisiitu Ilaahku al-jaabaaku fi l-dunya.

19Wa Allah chaafaahum wa rafadaahum achaan iyaalah khaddabooh.

20Wa gaal: «Battaan ma niwajjih aleehum wa nichiiif chunu yukuun leehum fi l-akhiir achaan humman zurriye mufside wa iyaal al-ma induhum amaan.

21Wa ana bas Allah wa humman gawwamo khiirti be ilaahum wa khaddabooni be asnaamhum al-zaayliin. Wa laakin ana kamaan nigawwim khiirithum be l-cha'ab al-ma tammo umma wa niza''ilhum be umma matmuusa.

22Achaan naar khadabi oogadat wa akalat lahaddi l-makhaabir wa akalat al-ard wa nabaatha lahaddi asaas al-jibaal.

23Wa ninazzil fooghum kulla l-masaayib wa nikammil fooghum kulla nachaachiibi.

24Wa juu' yibattilhum wa wirde wa waba chadiid yaga'o fooghum wa nirassil didduhum haywaanaat fasliin wa dabiib al-indah samm al-yaktul.

25Barra, al-seef yaktul iyaalhum wa daakhal, al-khoof yakrubhum. Wa kulluhum yumuutu, al-subyaan wa l-banaat wa l-atfaal wa l-chiyyaab.

26Wa ana nuguchchuhum be nafkha waahide wa niwaddir zikirhum min ust al-naas.

- 27** Wa ana gult udwaanhum yichchammato wa yuguulu:
 ‹Al-cheyy da, Allah ma sawwaah laakin aniina bas gidirna fooghum.›»
- 28** Achaan dool al-umam al-khittithum addammarat wa ma induhum ayyi fihim.
- 29** Wa kan humman hakiimiin, yafhamo al-cheyy da wa ya'arfu mustakhbalhum.
- 30** Kikkeef raajil waahid yatrud alif naas wa rujaal itneen yaturdu achara alif kan Allah bas ma sallamaahum wa malja'hum ma baa'aahum?
- 31** Achaan malja'hum ma misil malja'na wa udwaanna ya'arfuuh.
- 32** Humman misil chadar al-inab hana Saduum wa Amuura al-yalda inab murr wa musammam.
- 33** Wa khamarah misil samm abundarag wa misil al-samm al-khatiir hana amchideegaat.
- 34** Wa Allah gaal: «Da kulla mulabbad fi bakaani wa makhtuum wa gaa'id fi makhazani.
- 35** Wa ana bas al-nichiil al-taar wa nanti al-ajur wakit rijleehum yittarta'o achaaan yoom kharaabhum garrab wa yajiihum be sur'a.»
- 36** Aywa, Allah yihaakim cha'abah be l-adil wa yihinn fi abiidah wakit yichiif ma induhum gudra wa ma faddal waahid kula, wa la abid wa la hurr.
- 37** Wa Allah yuguul: «Ween ilaahaathum wa ween malja'hum al-yalja'o leyah?
- 38** Wa ween ilaahaathum al-akalo chaham dahaayaahum wa chirbo hadaaya charaabhum? Khalli yugummu yafza'oohum wa yahmuuhum.
- 39** Wa hassa', a'arfu ana bas al-Rabb. La Ilaah illa ana! Ana bas al-nahayi wa naktul wa najrah wa nachfi wa ma fi al-yagdar yikhallis min iidi.
- 40** Wa nahlif be nafsi wa nuguul:
 ‹Ana hayy ila l-abad.›
- 41** Wa wakit nitarrig seefi wa nugumm be l-adaala, nichiiil al-taar fi udwaani wa nilkaffa fi l-yakrahooni.
- 42** Wa seefi yaakul laham wa nachaachiibi yarwo be l-damm wa da, damm al-maytiin wa masaajiin al-harib wa nagta' ruuse al-adu be cha'arhum al-tuwaal.›»
- 43** Ya l-umam, afraho ma'a cha'abah achaaan Allah yilkaffa damm abiidah wa yichiil al-taar fi udwaanah wa yikaffir le cha'abah fi ardash.
- 44** Wa Muusa ja ma'a Yachuu' wileed Nuun wa raddad kulla kalaam al-khine da giddaam al-cha'ab.
- 45** Wa wakit Muusa kammal al-kalaam da giddaam kulla Bani Israa'iil,

⁴⁶hu gaal leehum: Fakkuru fi kulla l-kalaam al-ana hazzartuku beyah al-yoom. Wa allumuuh le awlaadku achaan yahfado wa yitabbugu kulla kalaam al-wasaaya dool.

⁴⁷Achaan al-kalaam da, muhimm leeku. Wa l-kalaam da, hu hayaatku wa yiziid umurku fi l-balad al-tamchu leeha wa tichiiluuha warasa ba'ad tagta'o bahar al-Urdun.

Muusa ma yadhul fi l-balad

⁴⁸Wa fi nafs al-yoom da, Allah hajja le Muusa wa gaal:

⁴⁹«Atla' fi ruuse jibaal Abaariim wa lahaddi jabal Nabu al-fi ard Muwaab mugaabil Ariiha. Wa chiif ard Kan'aan al-ana nantiiha warasa le Bani Israa'iil.

⁵⁰Wa inta tumuut fi raas al-jabal al-tatla' foogah wa talhag abbahaatak misil Haaruun akhuuk maat fi jabal Hoor wa lihig abbahaatah.

⁵¹Achaan intu bigiitu khaayniin leyi ana fi lubb Bani Israa'iil fi een almi Mariiba gariib le hillit Khaadich fi saharat Siin wakit intu ma khaddastuuni fi lubb Bani Israa'iil.

⁵²Wa khalaas inta tichiif al-balad min ba'iid giddaamak wa laakin ma tadhul fi l-balad al-nantiiha le Bani Israa'iil di.»

Tasniya 33

Muusa baarak gabaayil Bani Israa'iil

¹Wa di hi al-baraka al-nabi Allah Muusa baarak beeha Bani Israa'iil gabul mootah.

²Hu gaal: Allah ja leehum min Siinaa' wa misil al-harraay, tala' min Sa'iir wa min jabal Faaraan, nawwar. Wa ja be aalaaf min al-malaa'ika ma'aayah wa min iidah al-zeene tamrug naar.

³Akiid hu yihibb al-cha'ab wa kulla saalihiinah fi iideenah. Wa humman gaa'idiin tihtah wa yasma'o ta'liimah.

⁴Wa Muusa amaraana be l-wasaaya wa humman warasat gabiilat Yaakhuub.

⁵Wa l-Rabb bigi malik fi Israa'iil wakit lammo kubaaraat al-cha'ab wa gabaayil Bani Israa'iil.

⁶Khalli gabiilat Ra'uubiin yahyo ma yumuutu wa rujaalha yabgo katiiriin.

⁷Wa fi gabiilat Yahuuza, hu gaal: Ya Allah asma' hiss Yahuuza wa gabbilah le cha'abah wa gawwi duraa'ah wa saa'idah didd udwaanah.

⁸Wa fi gabiilat Laawi, hu gaal: Ya Allah, al-Uriim wa l-Tummiim al-beehum yas'alook antoohum le l-naas al-amiiniin ma'aak al-inta jarrabtuhum fi Massa wa haarajtuhum fi almi Mariiba.

⁹Wa humman gaalo le waaldeenum: «Aniina ma chifnaaku.» Wa gaalo le akhwaanhum: «Aniina ma na'arfuuku.» Wa gaalo le iyaalhum: «Aniina ma na'arfu intu yaatumman.» Wa humman hafado kalaamak, ya Allah, wa ahtaramo mu'aahadatak.

¹⁰Wa humman gaa'idiin yigarru churuutak le iyaal Yaakhuub wa wasiiaatak le Bani Israa'iil. Wa fi l-mukhbar, yigaddumu leek al-bakhuur wa fi l-madbah, yigaddumu dahiiye kaamile.

¹¹Ya Allah, baarik khidmithum wa arda be amalhum al-yisawwuuh be iideehum. Aksir salaba al-naas al-yugummu didduhum wa kan le l-yakrahoohum, ma tikhalliikum battaan yugummu.

¹²Wa fi gabiilat Banyamiin, hu gaal: Allah yihubb iyaal Banyamiin wa yaskunu be amaan jamb al-yahmiihum daayman wa yaskunu fi jibaalah.

¹³Wa fi zurriiyit Yuusuf, hu gaal: Allah yibaarik baladhum wa yalga al-rahma be l-matara al-tanzil min al-sama wa l-karany wa uyuun almi al-yatla'o min al-ard.

¹⁴Wa yarhamhum be l-nabaataat al-tigawwimhum al-harraay wa iyaalhum yanjado fi ayyi chahar.

¹⁵Wa yarhamhum be awwal intaaj al-jibaa al-gadiimiin wa ahsan intaaj al-hujaar ila l-abad.

¹⁶Wa yarhamhum be ahsan intaaj al-malaan fi l-ard. Allah al-baan fi l-chideere al-gammat foogha naar, khalli ni'matah tabga misil taaj fi raas Yuusuf wa fi jabhat al-khassasooch wa darrajooh fi akhwaanah.

¹⁷Hu indah charaf misil toor wald al-bikir wa guruunah misil guruun al-jaamuus. Be darbe waahide, hu yadrub beehum kulla l-cha'ab lahaddi aakhir al-ard. Wa humman acharaat al-aalaaf min iyaal Afraayim wa aalaaf min iyaal Manassa.

¹⁸Wa fi gabiilat Zabuluun, hu gaal: Ya iyaal Zabuluun, afraho wakait tamurgu. Ya iyaal Yassaakar, afraho wakait gaa'idiin fi khiyamku.

¹⁹Humman ya'azumu al-cha'ab fi l-jibaa, fi l-bakaan al-yigaddumu foogah al-dahaaya al-muwaafgiin achaan humman yalga khunaahum min khazaayin al-ramla hana khachum al-bahar.

²⁰Wa fi gabiilat Gaad, hu gaal: Mubaarak al-anta gabiilat Gaad bakaan wasii'. Humman ragado misil al-duud al-yagta' gaayme aw raas rimmitah.

²¹Wa hu khatta eenah fi l-ard al-ahsan wa fi bakaan al-foogah gisim al-malik. Wa hu gaddam le l-cha'ab wa tabbag adaalit Allah wa churuutah fi Bani Israa'iil.

²²Wa fi gabiilat Daan, hu gaal: Iyaal Daan humman misil wileed al-duud al-marag min Baachaana.

²³Wa fi gabiilat Naftaali, hu gaal: Iyaal Naftaali, humman chab'aaniin be l-ni'ma wa barakat Allah wa yichiilu al-kharib wa l-junuub.

²⁴Wa fi gabiilat Achiir, hu gaal: Allah yibaarik Achiir min iyaal Yaakhuub wa akhwaanah yardo beyah wa yidiss rijlah fi l-dihin.

²⁵Khalli gafala madiintah yabgo hana hadiid wa nahaas wa khalli yantiih al-gudra fi kulla muddit hayaatah.

²⁶Wa ma fi chabihi le l-Rabb, hu al-yaji yafza'ku ya Israa'iil. Hu raakib fi l-samaawaat wa be azamatah, fi l-sahaab.

²⁷Wa l-Rabb min zamaan hu al-malja' wa gudurtah hi al-sawwat kulla cheyy fi l-ard. Hu tarad udwaanak giddaamak wa gaal: «Dammirhum!»

²⁸Bani Israa'iil yaskunu be amaan wa zurriiyit Yaakhuub yagoodu wiheedhum fi balad al-gameh wa l-khamar al-jadiid wa l-sama yinazzil al-karany.

²⁹Afrahoo, ya Bani Israa'iil! Yaatu al-misilku? Intu cha'ab al-najjaaku Allah. Hu al-daraga al-tahmiiku wa l-seef al-yiwassif gudritku. Wa udwaanku yilmaskano wa intu tifajjukhu bakaanaathum al-aaliyiin.

Tasniya 34

Moot Muusa

¹Wa min kadaadit Muwaab, Muusa tala' fi jabal Nabu fi raas al-Fisga al-mugaabile hillit Ariiha. Wa min al-bakaan da, Allah wassafah kulla balad Gil'aad lahaddi Daan

²wa kulla ard Naftaali wa balad Afraayim wa Manassa wa kulla balad Yahuuza lahaddi l-bahar al-Abyad

³wa saharat Nagab wa waadi Ariiha madiinat al-nakhal lahaddi Suukhar.

⁴Wa Allah gaal leyah: «Di l-balad al-ana halaft le Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub wa gult: «Nantiha le zurriytak.» Wa ana chawwaftak al-ard di wa laakin inta ma tadkhul foogha.»

⁵Wa Muusa abd Allah maat fi l-bakaan da, fi balad Muwaab wa da hasab amur Allah.

⁶Wa Allah satarah fi l-waadi fi balad Muwaab mugaabil Beet Fa'uur. Wa lahaddi l-yoom da, naadum ma ya'arif bakaan khaburah.

⁷Wa wakit Muusa maat, umrah 120 sana wa laakin choofah ma nagas wa gudurtah kula ma kammalat.

⁸Wa Bani Israa'iil hizno le Muusa le muddit 30 yoom fi kadaadit Muwaab wa ba'ad da, ayyaam hizinum kammalo.

⁹Wa Yachuu' wileed Nuun malaan be ruuh al-hikma achaan Muusa khatta foogah iidah. Wa Bani Israa'iil yasma'o kalaamah wa yisawwu kulla cheyy misil Allah amar beyah Muusa.

¹⁰Wa abadan ma marag nabi fi Bani Israa'iil misil Muusa, hu al-kallam ma'a Allah khachum be khachum.

¹¹Wa hu bas Allah rassalah yisawwi alaamaat wa ajaayib fi balad Masir gidzaam Fir'oon wa khaddaamiinah wa kulla baladah.

¹²Wa be iidah, Muusa bas al-sawwa amal chadiid wa mukhiif gidzaam kulla Bani Israa'iil.

Yachuu'

Yachuu' 1

Allah darraj Yachuu' foog Bani Israa'iil

¹Wa ba'ad moot Muusa abd Allah, Allah gaal le Yachuu' wileed Nuun musaa'id Muusa:

²«Abdi Muusa maat. Hassa' gumm, inta wa kulla l-cha'ab. Agta'o bahar al-Urdun wa amchu le l-balad al-ana nantiiha leeku intu Bani Israa'iil.

³Wa ayyi bakaan al-rijlak tafjakhah, ana nantiih leeku misil ana waa'adt beyah Muusa.

⁴Wa min al-wati le l-munchaakh, arduku tamchi min al-sahara le jibaaal Lubnaan. Wa min al-sabaah le l-kharib, tamchi min bahar al-Furaat, al-bahar al-kabiir, lahaddi l-bahar al-Abyad wa kulla balad al-Hittiyiin.

⁵Fi kulla muddit hayaatak, ma fi naadum al-yagdar yagiif giddaamak. Wa ana nukuun ma'aak misil kunt ma'a Muusa wa la naabaak wa la nikhalliik.

⁶Abga chadiid wa fahal! Achaan inta bas al-tiwaddi al-cha'ab da fi l-balad al-ana halaft le juduudhum wa gult nantiiha leehum.

⁷Aywa, abga chadiid wa fahal be ziyaada. Wa sawwi ayyi cheyy hasab al-Tawraat al-amarak beyah abdi Muusa. Ma tibaari minnah wa la isra wa la zeene. Wa be da, tanjah fi ayyi bakaan al-tamchi foogah.

⁸Wa kitaab al-Tawraat hana Muusa da, ma tiba''idah minnak. Agriih fajur wa achiye achaan tisawwi ayyi cheyy hasab al-kalaam al-maktuub foogah. Wa be da, kulla cheyy al-tisawwi yabga adiil wa tanjah.

⁹Wa azzakkar kadar ana amartak abga chadiid wa fahal. Ma tarjif wa la takhaaf achaan ana Allah Ilaahak nukuun ma'aak fi ayyi bakaan al-inta tamchi foogah.»

Yachuu' jahhaz yagta' al-bahar

¹⁰Wa khalaas, Yachuu' amar chuyuukh al-cha'ab wa gaal:

¹¹«Adkhulu al-fariig wa aamuruuhum le l-cha'ab wa guulu leehum: <Kulluku jahhuzu zaadku. Achaan fi talaata yoom tagta'o bahar al-Urdun wa tadkhulu fi l-balad al-yantiiha leeku Allah Ilaahku wa tichiiluuha.»»

¹²Wa Yachuu' kallam le gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad wa nuss gabiilat Manassa wa gaal:

¹³«Azzakkar al-amur al-antaaku Muusa abd Allah, wakit gaal: <Allah Ilaahku antaaku al-balad di wa raaha.»

¹⁴Hassa' da, awiinku wa iyaalku wa bahaayimku yagoodu hini fi l-balad al-antaaha leeku Muusa, sabaah le bahar al-Urdun. Wa laakin intu kulluku al-rujaal al-furraas, jahhuzu le l-harib wa amchu giddaam akhwaanku wa saa'uduuhum.

¹⁵Saa'udu akhwaanku lahaddi Allah yantiihum al-raaha misilku wa humman kula yichiilu al-ard al-antaaha leehum Allah Ilaahku. Wa ba'ad da, tigabbulu fi l-balad warasatku, sabaah le bahar al-Urdun, al-antaaha leeku Muusa abd Allah.»

¹⁶Wa humman raddo le Yachuu' wa gaalo leyah: «Kulla cheyy al-inta amartina beyah, aniina nisawwuh. Wa ayyi bakaan al-tirassilna foogah, namchu.

¹⁷Wa misil simi'na kalaam Muusa fi ayyi cheyy, nasma'o kalaamak inta kula. Wa khalli Allah Ilaahak yukuun ma'aak misil kaan ma'a Muusa.

¹⁸Wa ayyi naadum al-isi amrak wa ma yasma' kalaamak al-tuguulah fi ayyi cheyy, naktuluuh. Aywa, abga chadiid wa fahal!»

Yachuu' 2

Jawaasiis itneen raakho hillit Ariiha

¹Wa min fariighum fi Chittiim, Yachuu' wileed Nuun rassal jawaasiis itneen be sirr wa gaal leehum: «Amchu akkudu al-balad wa hillit Ariiha.» Wa humman macho. Wakit wassalo fi hillit Ariiha, dakhalo fi beet hana mara waahide charmuuta usumha Raahaab wa naamo fi l-bakaan da.

²Wa naas waahidiin macho khabbaro malik Ariiha wa gaalo leyah: «Daahu fi rujaal dakhalo hini albaareh wa humman min Bani Israa'iil wa jo le yuruukhu kulla l-balad.»

³Wa l-malik rassal le Raahaab wa gaal leeha: «Amurgi al-rujaal al-jo wa dakhalo fi beetki, achaan humman jo le yuruukhu kulla l-balad.»

⁴Wa laakin al-mara chaalat al-rujaal al-itneen wa labbadathum. Wa khalaas, raddat le l-malik wa gaalat: «Sahihih, al-rujaal dool jo fi bakaani wa laakin ana ma na'arif humman jo min ween.

⁵Wa l-rujaal dool marago min al-hille be l-leel wakit yisiddu baab al-hille wa ana ma na'arif bakaan macho. Amchu waraahum ajala, akuun talhagoohum!»

⁶Wa taari, hi talla'athum fi raas beetha wa labbadathum tihit ganaadiil al-kattaan al-marsuus fi raas al-beet.

⁷Wa rujaal al-malik macho yifattuchuum be l-derib al-maachi ale bahar al-Urdun, gariib le l-ma'ada. Wa ba'ad marago yifattuchuum, saddo baab al-hille waraahum.

⁸Wa gabul al-rujaal al-itneen dool ma yunuumu, hi tala'at leehum fi raas al-beet

⁹wa gaalat leehum: «Ana na'arif kadar al-balad di Allah antaaha leeku. Wa aniina khufna khoof chadiid minku lahaddi kulla sukkaan al-balad gaa'idiin yarjufu giddaamku.

¹⁰Simi'na kadar Allah yabbas leeku al-bahar al-Ahmar wakit maragtu min balad Masir. Wa simi'na kikkeef dammartu Siihuun wa Oog al-muluuk al-itneen hana l-Amuuriyiin al-ga'ado sabaah le bahar al-Urdun.

¹¹Wa wakit simi'na al-khabar da, khalaas galibna angata' wa ma indina gudra le nigaabuluuku. Achaan Allah Ilaahku, hu al-Ilaah al-gaa'id foog fi l-sama wa tihit fi l-ard.

¹²Wa daahu ana sawweet leeku al-kheer. Wa be da, ahalfu leyi be Allah kadar intu kula tisawwu al-kheer le aayilti. Wassufuuni al-alaama al-ti'akkid haliifitku

¹³kadar ma taktulu abuyi wa la ammi wa la akhwaani wa la akhwaati wa la aayilaathum wa tinajjuuna min al-moot.»

¹⁴Wa l-rujaal al-itneen gaalo leeha: «Kan inti ma maragti achiirna da le l-naas, nahalfu leeki be ruuhna. Wa kan Allah antaana al-balad, nisawwu leeki al-kheer wa l-amaan.»

¹⁵Wa khalaas, hi dallathum be habil min al-chubbaak hana beetha achaaan beetha mulassag ma'a l-durdur al-muhawwig al-hille.

¹⁶Wa gaalat leehum: «Amchu ale l-jibbaal achaaan al-naas al-macho waraaku ma yalگوو. Wa allabbado hinaak talaata yoom, lahaddi al-naas al-macho waraaku yigabbulu. Wa ba'ad da, amurgu wa chiilu deribku.»

¹⁷Wa l-rujaal al-itneen gaalo leeha: «Aniina nitimmu al-haliife al-hallaftiina beeha.

¹⁸Wa wakit nahjumu baladki, arbuti al-jango al-ahmar da fi l-chubbaak al-maragtiina beyah. Wa limmi fi beetki abuuki wa ammiki wa akhwaanki wa kulla aayilitki.

¹⁹Wa kan naadum minhum marag min beetki, aniina bariyiin minnah wa hu yilhammal mas'uuliyit mootah. Wa kan naadum min naaski al-ma'aaki katalooh fi beetki, aniina nilhammalo mas'uuliyit mootah.

²⁰Wa laakin kan maragti achiirna da, aniina nukuunu bariyiin min al-haliife al-hallaftiina beeha.»

²¹Wa hi gaalat: «Khalli yabga misil intu gultuuh.» Wa khalaas, khallathum macho wa rabat al-jango al-ahmar fi l-chubbaak.

²²Wa humman macho ale l-jibbaal wa allabbado hinaak talaata yoom lahaddi al-naas al-macho waraahum gabbalo. Wa l-naas al-taradoohum fattachoohum fi tuul al-derib wa ma ligoohum. Wa gabbalo Ariiha.

²³Wa khalaas, al-rujaal al-itneen dool addallo min al-jibaal wa gata'o bahar al-Urdun. Wa ba'ad da, jo le Yachuu' wileed Nuun wa kallamooh be kulla l-cheyy al-kaan leehum.

²⁴Wa gaalo le Yachuu': «Sahiih ke, Allah antaana kulla l-balad fi iideenna wa sukkaan al-balad gaa'idiin yarjufu giddaamna.»

Yachuu' 3

Bani Israa'iil gata'o bahar al-Urdun

¹Wa be fajur badri, Yachuu' wa kulla Bani Israa'iil gammo min fariighum fi Chittiim wa nazalo fi khachum bahar al-Urdun. Wa humman ga'ado fi l-bakaan da gubbaal ma yagta'o.

²Wa fi muddit talaata yoom, chuyuukh al-cha'ab gaa'idiin yuruukhu fi l-fariig

³wa anto amur wa gaalo: «Wakit tichiifu sanduug mu'aahadat Allah Ilaahku wa rujaal al-diin al-Laawiyiin al-yichiiluu, khalaas gummu min bakaanku al-gaa'idiin foogah wa taabu'uuh.

⁴Wa be da, ta'arfu al-derib al-tichiiluu achaan awwal intu ma addeetu be l-derib da. Wa waajib tikhallu beenku wa been al-sanduug faraga tisaawi waahid kiilomitir wa abadan ma tigarrubu leyah.»

⁵Wa Yachuu' gaal le l-cha'ab: «Khassusu nufuusku achaan ambaakir Allah yisawwi ajaayib fi usutku.»

⁶Wa Yachuu' gaal le rujaal al-diin: «Chiilu sanduug mu'aahadat Allah wa amchu giddaam al-cha'ab.» Wa khalaas humman chaalo sanduug al-mu'aahada wa macho giddaam al-cha'ab.

⁷Wa Allah gaal le Yachuu': «Al-yoom, ana nisawwiik kabiir fi uyuun kulla Bani Israa'iil achaan ya'arfu kadar ana nukuun ma'aak misil kunt ma'a Muusa.

⁸Wa anti al-amur da le rujaal al-diin al-chaayliin sanduug al-mu'aahada wa guul leehum: «Kan wassaltu khachum bahar al-Urdun wa dassetu rijleeku fi almiih, agiifu.»»

⁹Wa Yachuu' gaal le Bani Israa'iil: «Ta'aalu gariib hini wa asma'o kalaam Allah Ilaahku.»

¹⁰⁻¹¹Wa battaan Yachuu' gaal: «Wakit tichiifu sanduug mu'aahadat Allah Rabb kulla l-ard yagta' bahar al-Urdun, khalaas fi l-wakit da, ta'arfu kadar Allah al-Hayy gaa'id fi usutku. Wa ta'arfu kadar hu yagla' giddaamku ard al-Kan'aaniyiin wa l-Hittiyiin wa l-Hiwwiyiin wa l-Firizziyiin wa l-Girgaachiyiin wa l-Amuuriyiin wa l-Yabuusiyyiin.

¹²Wa hassa', a'azulu raajil waahid min ayyi gabiila min gabaayil Bani Israa'iil al-atnaachar.

13 Wa rujaal al-diin yichiilu sanduug Allah Rabb kulla l-ard yadkhulu fi l-bahar. Wa wakit butuun rijleehum yadkhulu fi almi bahar al-Urdun, khalaas almi al-bahar da yinhajiz min almi al-jaari min al-een wa yagiif misil al-durdur.»

14 Wa wakit al-cha'ab gammo min khiyamhum le yagta'o bahar al-Urdun, rujaal al-diin al-chaayliin sanduug al-mu'aahada macho giddaamhum.

15 Wa da fi wakt al-gati' al-foogah bahar al-Urdun malaan marra waahid lahaddi faat huduudah. Wa laakin wakit rujaal al-diin al-chaayliin sanduug mu'aahadat Allah wassalo fi khachum bahar al-Urdun wa dasso rijleehum fi l-almi,

16 tawwaali al-almi al-jaari min al-een wagaf wa bigi misil durdur fi masaafa tawiile fi hillit Adam al-gaa'ide jamb Sartaan. Wa l-almi al-naazil ale l-bahar al-Mayyit wagaf marra waahid. Wa l-cha'ab gata'o al-bahar mugaabil hillit Ariiha.

17 Wa rujaal al-diin al-chaayliin sanduug mu'aahadat Allah wagafo saabtiin fi l-turaab al-yaabis fi usut bahar al-Urdun. Wa kulla Bani Israa'iil gaa'idiin yagta'o fi l-turaab al-yaabis da, lahaddi kulla l-umma gata'at bahar al-Urdun.

Yachuu' 4

Al-hujaar al-atnaachar

1 Wa wakit kulla l-umma gata'at bahar al-Urdun khalaas, Allah gaal le Yachuu':

2 «Chiilu 12 raajil min al-cha'ab. Wa da yabga raajil waahid min ayyi gabiila.

3 Wa aamuruuhum wa guulu leehum: «Chiilu 12 hajar min usut bahar al-Urdun, min al-bakaan al-wagafo foogah rujaal al-diin. Wa wadduuhum ma'aaku wa khuttuuhum fi l-bakaan al-tidallu wa tunuumu foogah.»»

4 Wa khalaas, Yachuu' naada al-atnaachar rujaal al-azalaahum min Bani Israa'iil wa l-rujaal dool ayyi waahid min gabiila.

5 Wa gaal leehum: «Amchu giddaam sanduug Allah Ilaahku fi usut bahar al-Urdun wa ayyi waahid minku yichiil hajar waahid fi kitfah ale hasab adad gabaayil Bani Israa'iil.

6 Achaan yabga alaama ambeenaatku. Akuun fi l-mustakhbal, iyaalku yas'alooku wa yuguulu: «Al-hujaar dool yimassulu chunu?»

7 Wa intu tuguulu leehum: «Da achaan almi hana bahar al-Urdun wagaf wakit sanduug mu'aahadat Allah gaa'id yagta' al-bahar. Wa l-hujaar dool humman zikra le Bani Israa'iil ila l-abad kadar almi bahar al-Urdun wagaf.»»

8 Wa khalaas, Bani Israa'iil sawwo misil Yachuu' amaraahum beyah. Humman chaalo 12 hajar min usut bahar al-Urdun fi adad gabaayil Bani Israa'iil, misil Allah gaalah le Yachuu'. Wa humman chaalo al-hujaar dool wa waddoohum ma'aahum lahaddi l-bakaan al-naamo foogah wa khattoohum hinaak.

9Wa ba'ad da, Yachuu' amar yichiilu 12 hujaar aakhariin wa yurussuuhum fi usut bahar al-Urdun fi bakaan rijle rujaal al-diin al-chaayliin sanduug al-mu'aahada. Wa l-hujaar dool gaa'idiin lahaddi l-yoom.

10Wa rujaal al-diin al-chaayliin sanduug mu'aahadat Allah wagafo fi usut bahar al-Urdun lahaddi tamma kulla l-kalaam al-Allah amar beyah Yachuu' le yuguulah le l-cha'ab. Wa da hasab al-kalaam al-Muusa amar beyah Yachuu'. Wa l-cha'ab macho ajala le yagta'o al-bahar.

11Wa wakit kulla l-cha'ab gata'oo khalaas, rujaal al-diin chaalo sanduug Allah wa macho gidzaam al-cha'ab.

12Wa l-macho awwal min Bani Israa'iil humman gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad wa nuss gabiilat Manassa. Wa humman macho be nizaam hana harib gidzaam Bani Israa'iil misil awwal Muusa gaalah leehum.

13Wa hawaale 40 000 rujaal musallahiin gata'o al-bahar jaahiziin le l-harib wa Allah ma'aahum. Wa humman mutawajjihiin ale kadaadit Ariiha.

14Wa fi l-yoom da, Allah kabbar Yachuu' fi uyuun kulla Bani Israa'iil wa humman karramooh misil awwal karramo min Muusa fi hayaatah.

15Wa khalaas, Allah gaal le Yachuu':

16«Aamur rujaal al-diin al-chaayliin al-sanduug al-foogah liihaan al-mu'aahada, yamurgu min lubb bahar al-Urdun.»

17Wa Yachuu' amar rujaal al-diin wa gaal leehum: «Amurgu min lubb bahar al-Urdun.»

18Wa rujaal al-diin al-chaayliin sanduug mu'aahadat Allah marago min lubb bahar al-Urdun. Wa wakit khatto rijleehum fi l-turaab al-yaabis, khalaas almi al-bahar gabbal fi bakaanah wa gaa'id yajri wa saal misil awwal.

19Wa fi l-yoom al-aachir hana l-chahar al-awwal, al-cha'ab gata'o bahar al-Urdun. Wa sakano fi Gilgaal, sabaah min hillit Ariiha.

20Wa kan le l-hujaar al-chaaloozum ma'aahum min bahar al-Urdun, Yachuu' rassaahum fi Gilgaal.

21Wa gaal le Bani Israa'iil: «Akuun fi l-mustakhabal, iyaalku yas'alooku wa yuguulu leeku: <Al-hujaar dool yimassulu chunu?»

22Khalaas, fassuru leehum wa guulu: <Bani Israa'iil gata'o bahar al-Urdun da fi l-turaab al-yaabis.

23Wa da achaan Allah Ilaahku yabbas almi bahar al-Urdun gidzaamku lahaddi intu gidirtu gata'tuuh. Wa da misil Allah Ilaahku sawwaah leena zamaan wakit hu yabbas al-bahar al-Ahmar gidzaamna wa aniina gata'naah.

²⁴Wa be da, kulla chu'uub al-ard ya'arfu kadar iid Allah chadiide wa intu iyaalna kula takhaafo min Allah Ilaahku daayman.»»

Yachuu' 5

¹Wa kulla muluuk al-Amuuriyiin al-gaa'idiin fi l-nuss al-kharbaani le bahar al-Urdun wa kulla muluuk al-Kan'aaniyiin al-fi khachum al-bahar al-Abyad sim'o kadar Allah yabbas almi bahar al-Urdun giddaam Bani Israa'iil lahaddi gidro gata'o. Wa wakit sim'ooh khalaas, guluub al-muluuk dool angata'o wa ma gidro yagoodu giddaam Bani Israa'iil.

Tahharo rujaal Bani Israa'iil

²Wa fi l-wakit da, Allah gaal le Yachuu': «Tarrig leek hujaar wa tahhir al-ma mutahhariin min Bani Israa'iil.»

³Wa khalaas, Yachuu' tarrag hujaar wa tahhar Bani Israa'iil fi jabal al-Tahuura.

⁴Wa daahu al-sabab al-tahharaahum foogah Yachuu'. Awwal, kulla l-rujaal al-muhaaribiin al-marago min Masir maato fi l-sahara fi deribhum wakit jaayiin min Masir.

⁵Wa l-cha'ab al-marago min Masir kulluhum mutahhariin. Laakin iyaalhum al-wildoohum fi l-sahara fi l-derib wakit jaayiin min Masir, waahid kula minhum ma mutahhar.

⁶Bani Israa'iil raakho le muddit 40 sana fi l-sahara lahaddi kulla l-rujaal al-muhaaribiin al-marago min Masir maato achaan humman ma sim'o kalaam Allah. Wa fi chaan isyaanhum, Allah kharrar kadar ma yichawwifhum al-balad al-awwal hu halaf le juduudhum wa gaal yantiiha lehum. Wa di l-balad al-malaane be l-laban wa l-asal.

⁷Wa Allah wadda iyaalhum fi badalhum. Wa awlaadhum dool bas al-naas al-tahharaahum Yachuu' achaan humman ma tahharoohum fi l-derib.

⁸Wa wakit tahharo kulla rujaal al-umma, humman ga'ado fi l-fariig lahaddi biro.

⁹Wa Allah gaal le Yachuu': «Al-yoom ana maragt minku al-eeb al-jibtuuh min Masir.» Wa achaan da, sammo al-bakaan da Gilgaal (ma'anaatah marag minku). Wa l-usum da gaa'id lahaddi l-yoom kula.

Awwal iid al-Fisha fi kadaadit Ariiha

¹⁰Wa Bani Israa'iil nazalo fi Gilgaal wa ayyado iid al-Fisha fi yoom 14 hana l-chahar al-awwal be achiye fi kadaadit Ariiha.

¹¹Wa ambaakir, humman akalo min intaaj al-balad wa khubza bala tawwaara wa fariiki.

12 Wa fi l-yoom al-akalo min intaaj al-balad, khalaas al-manna wagafat. Al-manna wagafat min Bani Israa'iil wa humman akalo min intaaj balad Kan'aan fi l-sana di.

Yachuu' gaabal khaayid deech Allah

13 Wa wakit Yachuu' gaa'id jamb Ariiha, hu rafa' raasah wa chaaf naadum waagif giddaamah wa seefah masluul fi iidah. Wa Yachuu' macha leyah wa gaal: «Inta leena aniina walla le aduuna?»

14 Wa hu gaal: «La! Ana khaayid deech Allah. Wa hassa' jiiit.» Wa khalaas, Yachuu' waga' fi l-ard wa sajad giddaamah wa gaal leyah: «Ya sayyidi! Chunu kalaamak leyi ana abdak?»

15 Wa khaayid deech Allah gaal le Yachuu': «Sill na'aalak achaan al-bakaan al-inta gaa'id foogah da mukhaddas.» Wa khalaas, Yachuu' salla na'aalah misil amarah beyah.

Yachuu' 6

Durdur Ariiha waga'

1 Wa Ariiha masduuda gawi min Bani Israa'iil wa naadum ma marag wa la dakhil.

2 Wa Allah gaal le Yachuu': «Chiif, ana nisallim leek Ariiha wa malikha wa rujaalha al-furraas.

3 Wa chiil kulla l-rujaal al-muhaaribiin wa ruukhu hawwugu al-hille di. Wa hawwugu al-hille di marra waahide ayyi yoom lahaddi sitte yoom.

4 Wa sab'a rujaal diin yuruukhu giddaam sanduug Allah wa ayyi waahid minhum yichiil buug hana garin kabich. Wa fi l-yoom al-saabi', ruukhu wa hawwugu al-hille sab'a marraat wa rujaal al-diin yadurba al-buug.

5 Wa wakit tasma'o rujaal al-diin yadurba hiss tawiil fi l-buug, khalli kulla l-cha'ab yi'iitu. Wa l-durdur al-muhawwig al-hille yaga' wa khalaas, kulluku tahjumu al-hille, ayyi waahid be l-faraga al-giddaamah.»

6 Wa ba'ad da, Yachuu' wileed Nuun naada rujaal al-diin wa gaal leehum: «Chiilu sanduug al-mu'aahada wa khalli sab'a rujaal diin yamchu giddaam sanduug Allah wa ayyi waahid minhum yichiil buug hana garin kabich.»

7 Wa hu gaal le l-cha'ab: «Amchu wa hawwugu al-hille wa l-rujaal al-musallahiin khalli yamchu giddaam sanduug Allah.»

8 Wa kulla cheyy bigi misil Yachuu' gaalah le l-cha'ab. Wa rujaal al-diin al-sab'a macho giddaam sanduug Allah wa ayyi waahid minhum chaal buug wa yadurbah. Wa sanduug mu'aahadat Allah kamaan maachi waraahum.

⁹Wa l-rujaal al-musallahiin maachiin giddaam rujaal al-diin al-yadurbu al-buug wa rujaal musallahiin aakhariin maachiin wara l-sanduug. Wakit humman maachiin rujaal al-diin gaa'idiin yadurbu al-buug.

¹⁰Wa Yachuu' amaraahum le l-cha'ab wa gaal leehum: «Abadan ma ti'iitu wa hissuku ma yinsami' wa khuchuumku ma yuguul ayyi kalaam lahaddi yoom ana nuguul leeku iitu.»

¹¹Wa humman hawwago al-hille marra waahide be sanduug Allah wa gabbalo naamo fi l-fariig.

¹²Wa Yachuu' gamma be fajur badri wa rujaal al-diin chaalo sanduug Allah.

¹³Wa rujaal al-diin al-sab'a macho giddaam sanduug Allah wa ayyi waahid chaal buug wa yadurbah. Wa l-rujaal al-musallahiin maachiin giddaamhum wa rujaal musallahiin aakhariin maachiin wara sanduug Allah. Wakit humman maachiin, rujaal al-diin gaa'idiin yadurbu al-buug.

¹⁴Wa humman hawwago al-hille marra waahide fi l-yoom al-taani wa ba'ad da, gabbalo fi l-fariig. Wa humman sawwo misil da lahaddi sitte yoom.

¹⁵Wa fi l-yoom al-saabi', humman gammo be fajur badri hawwago al-hille misil fi l-aade. Wa laakin fi l-yoom da bas, humman hawwago al-hille sab'a marraat.

¹⁶Wa fi l-marra al-saab'e, rujaal al-diin darabo al-buug wa Yachuu' gaal le l-cha'ab: «Iitu achaan Allah antaaku al-hille!»

¹⁷Dammuru al-hille wa kulla l-khumaam al-haraam. Dammuruuha achaan hi hint Allah. Wa illa Raahaab al-charmuuta wa kulla l-naas al-ma'aaha fi beetha, ma taktuluuhum achaan hi labbadat al-naas al-rassalnaahum yuruukhu al-balad.

¹⁸Wa kan leeku intu, angar'u min al-haraam. Ma tatma'o wa tichiilu al-khumaam al-haraam achaan tinajjusu beyah fariig Bani Israa'iil wa tijiibu foogah al-masiibe.

¹⁹Al-fudda wa l-dahab wa kulla l-mu'iddaat hana l-nahaas wa l-hadiid, humman dool mukhassasiin le Allah. Khuttuuhum fi makhaazin Allah.»

²⁰Wa darabo al-buug wa wakit al-cha'ab sim'o daribiin al-buug, aato be chidde. Wa tawwaali, durdur al-hille waga' wa Bani Israa'iil hajamo al-hille ayyi waahid be l-faraga al-giddaamah wa chaalo al-hille.

²¹Wa humman dammaro kulla cheyy fi l-hille. Katalo be l-seef kulla l-rujaal wa l-awiin wa l-iyaal wa l-chiyyaab wa l-bagar wa l-khanam wa l-hamiir.

Yachuu' najja Raahaab wa aayilitha

²²Wa Yachuu' gaal le l-jawaasiis al-itneen al-rassaloohum yi'akkudu al-balad: «Amchu fi beet al-mara al-charmuuta wa amurguuha wa amurgu kulla aayilitha misil intu halaftu leeha.»

²³Wa l-jawaasiis dool dakhalo fi l-beet wa marago Raahaab wa abuuha wa ammaha wa akhwaanha wa kulla aayilitha. Wa humman marago kulla naas beetha wa khattoohum barra min fariig Bani Israa'iil.

²⁴Wa l-hille kamaan haragooha be kulla cheyy al-fiiha wa illa l-dahab wa l-fudda wa l-mu'iddaat hana l-nahaas wa l-hadiid khattoohum fi makhaazin hana beet Allah.

²⁵Wa Yachuu' khalla Raahaab al-charmuuta wa aayilitha wa kulla naasha hayyiin achaan hi labbadat al-jawaasiis al-rassalaahum Yachuu' yi'akkudu Ariiha. Wa hi wa zurriiyitha saakniin fi usut Bani Israa'iil lahaddi l-yoom.

²⁶Wa fi l-wakit da, Yachuu' halaf wa gaal: «Allah yal'an al-naadum al-yugumm wa yabni bataan hillit Ariiha. Khalli iyaalah yumuutu! Al-bikir yumuut wakit yukhutt asaasha wa tariidah yumuut wakit yirakkib biibaanha.»

²⁷Wa Allah kaan ma'a Yachuu' wa kulla naas al-balad sim'o beyah.

Yachuu' 7

Akaan jaab al-khadab le l-cha'ab

¹Wa Bani Israa'iil iso Allah fi l-khumaam al-hu harramah leehum. Akaan wileed Karmi wileed Zabdi wileed Zaarah min gabiilat Yahuuza chaal min al-khumaam al-haraam wa khalaas, Allah khidib le Bani Israa'iil.

²Wa min Ariiha, Yachuu' rassal jawaasiis le hillit Aay al-gariibe le hillit Beet Awan sabaah le hillit Beet Iil. Wa gaal: «Amchu akkudu al-balad.» Wa l-jawaasiis dool macho akkado hillit Aay.

³Wa wakit gabbalo, gaalo le Yachuu': «Khalli al-cha'ab kulluhum ma yamchu. Khalli naas misil 2 000 aw

^{3 000} bas yamchu yahjumu hillit Aay achaan sukkaanha chiyya wa fi chaan da, ma tita' 'ib al-cha'ab kulluhum ke.»

⁴Wa khalaas, hawaale 3 000 rujaal macho hajamo al-hille. Wa laakin ma gidro yichiiluuha wa arrado giddaam sukkaan hillit Aay.

⁵Wa rujaal hillit Aay taradoohum min madkhal al-hille lahaddi Chabaariim wa katalo hawaale 36 raajil fi l-dilleeye. Wa khalaas, al-cha'ab khaafu wa galibhum angata'.

⁶Wa fi l-bakaan da, Yachuu' wa chuyuukh Bani Israa'iil charrato khulgaanhum min al-hizin wa sabbo turaab fi ruuseehum. Wa waga'o be wujuuhum fi l-turaab wa sajado giddaam sanduug Allah lahaddi l-achiye.

⁷Wa Yachuu' gaal: «Ya Allah Rabbi, maala inta jibt al-cha'ab lahaddi gata'o bahar al-Urdun? Wa da achaan tisallimna le l-Amuuriyiin wa yidammuruuna walla? Wa hassa' da, aniina nidimna. Maala ma sakanna sabaah le bahar al-Urdun?»

8Ya Rabb, saamihni. Hassa' ana nuguul chunu ba'ad Bani Israa'iil arrado min udwaanhum?

9Wakit al-Kan'aaniyiin wa kulla sukkaan al-balad yasma'o, humman kula yugummu diddina wa yuguchchu usumna min al-ard. Wa be da, chunu yabga le charaf usmak al-aziim?»

10Wa Allah gaal le Yachuu': «Gumm! Maala waga't be wijhak fi l-turaab?

11Bani Israa'iil aznabo! Aywa, humman nagado mu'aahadati al-ana amartuhum beeha wa chaalo min al-khumaam al-haraam, sirgooh wa labbadooh fi khumaamhum.

12Wa fi chaan da, Bani Israa'iil ma yagdaru yiwaajuhu udwaanhum. Humman yi'arrudu min giddaamhum achaan humman zaathum bigo misil al-khumaam al-haraam. Wa be da, ana ma nukuun ma'aaku, ya Bani Israa'iil, kan ma dammartu kulla l-khumaam al-haraam al-gaa'id fi usutku.

13Gumm amchi khassis al-cha'ab wa guul leehum: «Khassusu nufuusku le ambaakir achaan daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: "Fi khumaam haraam gaa'id fi usutku, ya Bani Israa'iil. Wa intu ma tagdaro tiwaajuhu udwaanku kan ma maragtu al-khumaam al-haraam da min usutku.

14Wa ambaakir fajur, ta'aalu hasab gabaayilku. Wa l-gabiila al-ya'azilha Allah taji hasab khuchuum buyuutha. Wa khachum al-beet al-ya'azilah Allah yaji hasab aayilaatah. Wa l-aayila al-ya'azilha Allah taji hasab rujaalha.

15Wa l-raajil al-ya'azilah Allah be sabab hu chaal khumaam haraam, al-raajil da yiharruguuh fi l-naar hu wa kulla cheyy al-indah achaan hu nagad mu'aahadat Allah wa sawwa fi'il cheen fi Bani Israa'iil.»»

16Wa khalaas, Yachuu' gamma be fajur badri wa gaddam Bani Israa'iil hasab gabaayilhum wa khalaas, gabiilat Yahuuza azalooha.

17Wa gaddam gabiilat Yahuuza hasab khuchuum buyuutha wa khachum beet Zaarah azalooh. Wa gaddam khachum beet Zaarah hasab aayilaatah wa aayilat Zabdi azalooha.

18Wa wakit gaddam rujaal aayiltah, azalooh le Akaan wileed Karmi wileed Zabdi wileed Zaarah al-min gabiilat Yahuuza.

19Wa Yachuu' gaal le Akaan: «Ya wileedi, Allah aleek! Majjid Allah Ilaah Bani Israa'iil wa achkurah. Kallimni! Inta sawweet chunu? Ma tilabbid leyi cheyy.»

20Wa Akaan radda le Yachuu' wa gaal: «Be sahiih, ana sawweet zanib didd Allah Ilaah Bani Israa'iil. Wa daahu al-cheyy al-ana sawweetah.

21Ana chift fi l-khaniime al-ligiinaaha fi l-harib, khalag jamiil min Chin'aar wa 200 hajar fudda wa hafiide hana dahab wazinha 72 jineeh. Wa l-khumaam da ajabaani wa ana chiltah wa daahu madfuun fi l-turaab fi lubb kheemti wa l-fudda tihtah.»

²²Wa Yachuu' rassal naas fi kheemtah wa daahu ligo al-khumaam al-madfuun fi lubb kheemtah wa l-fudda tihtah.

²³Humman marago al-khumaam min al-kheema wa waddooh le Yachuu' wa le kulla Bani Israa'iil. Wa khattooh giddaam Allah.

²⁴Wa khalaas, Yachuu' wa kulla Bani Israa'iil chaalo Akaan wileed Zaarah wa l-fudda wa l-khalag wa l-hafiide hana l-dahab wa awlaadah wa banaatah wa toorah wa humarah wa khanamah wa kheemtah wa kulla cheyy al-indah wa waddoohum fi waadi Akuur.

²⁵Wa Yachuu' gaal: «Maala jibt leena masiibe misil di? Allah yijiib foogak inta masiibe al-yoom!» Wa khalaas, kulla Bani Israa'iil gammo rajamooh. Wa rajamo aayiltah wa harragoohum.

²⁶Wa humman sawwo fooghum koom kabiir hana hujaar al-gaa'id lahaddi l-yoom. Wa khalaas, Allah ma khidib aleehum battaan. Wa fi chaan da, sammo al-bakaan da waadi Akuur (ma'anaatah waadi al-masiibe) lahaddi l-yoom.

Yachuu' 8

Bani Israa'iil dammaro hillit Aay

¹Wa Allah gaal le Yachuu': «Ma takhaaf wa la tinbahit. Chiil ma'aak kulla l-rujaal al-muhaaribiin wa gumm didd hillit Aay. Daahu ana sallamt leek malik hillit Aay wa cha'abah wa hillitah wa baladah.

²Wa inta tisawwi fi hillit Aay wa malikha misil sawweet fi Ariiha wa malikha. Wa laakin hassa' tagdaro tichiilu khaniime hana l-khumaam wa l-bahaayim. Wa arbut kamiin wara l-hille.»

³Wa Yachuu' wa kulla l-rujaal al-muhaaribiin gammo jahhazo le yahjumu hillit Aay. Wa hu azal 30 000 raajil min al-rujaal al-furraas wa rassalaahum be l-leel.

⁴Wa amaraahum wa gaal: «Arbutu kamiin wara l-hille wa ma tagoodu minha ba'iid laakin agoodu jaahiziin.

⁵Wa ana wa kulla l-deech al-ma'aayi nigarrubu le l-hille. Wa wakit humman yamurgu le yihaarubuuna, aniina ni'arrudu minhum misil awwal.

⁶Wa yamurgu waraana wa aniina niwadduuhum ba'iid min al-hille lahaddi yuguulu: «Al-naas dool arrado giddaamna misil awwal.» Wa wakit aniina najru giddaamhum,

⁷khalaas intu tamurgu min kamiinku wa tichiilu al-hille achaan Allah Ilaahku yisallimha leeku fi iideeku.

⁸Wa min tichiiluuha, harruguuha misil Allah hajja leeku. Wa dool bas awaamiri ana.»

9Wa Yachuu' rassalaahum fi bakaan al-kamiin wa humman ga'ado ambeen Beet Iil wa hillit Aay fi l-nuss al-kharbaani hana hillit Aay. Wa fi l-leele di, Yachuu' naam ma'a l-cha'ab fi l-fariig.

10Wa be fajur badri, Yachuu' gamma alfaggad al-deech. Wa ba'ad da, hu wa chuyuukh Bani Israa'iil gammo fi raas al-deech wa macho le yahjumu hillit Aay.

11Wa kulla l-rujaal al-muhaaribiin al-ma'aayah macho wa garrabo le l-hille be nussaha al-munchaakhi wa nazalo hinaak. Wa l-waadi gaa'id ambeenaathum humman wa hillit Aay.

12Wa Yachuu' chaal hawaale 5 000 raajil wa khattaahum kamiin ambeen Beet Iil wa hillit Aay fi l-nuss al-kharbaani hana l-hille.

13Wa l-deech khatta mu'askarah be l-nuss al-munchaakhi hana l-hille wa l-kamiin khattooh kharib le l-hille. Wa fi l-leele di, Yachuu' macha fi lubb al-waadi.

14Wakit malik hillit Aay chaaf deech Bani Israa'iil, hu wa kulla rujaal al-hille gammo le yihaarubu Bani Israa'iil ale waadi al-Urdun. Wa laakin humman ma irfo kadar khatto kamiin wara l-hille.

15Wa khalaas, Yachuu' wa deech Bani Israa'iil sawwo nufuushum misil an hazamo wa gammo arrado ale l-sahara.

16Wa kulla rujaal hillit Aay lammo sawwa le yaturduuhum. Wa taarado Yachuu' wa deechah lahaddi macho ba'iid min al-hille.

17Wa fi hillit Aay wa Beet Iil, ma fi raajil al-ma marag taarad Bani Israa'iil. Wa humman khallo al-hille maftuuha wa macho yitaarudu Bani Israa'iil.

18Wa Allah gaal le Yachuu': «Midd al-harba al-fi iidak ale hillit Aay achaan nisallimha leek.» Wa khalaas, Yachuu' madda al-harba al-fi iidah ale l-hille.

19Wa min madda iidah, tawwaali al-rujaal al-fi l-kamiin gammo wa jaro dakhalo al-hille wa chaalooaha wa harragooha.

20Wa rujaal hillit Aay anlafato wa chaaf al-dukhkhaan gaa'id yatla' min al-hille. Wa khalaas, humman ma induhum bakaan al-yajru aleyah achaan Bani Israa'iil al-mu'arridiin gabbalo fi l-naas al-gaa'idiin yitaaruduuhum.

21Wa khalaas, wakit Yachuu' wa deech Bani Israa'iil chaaf al-rujaal al-fi l-kamiin chaalo al-hille wa l-dukhkhaan gaa'id yatla' minha, humman hajamo rujaal hillit Aay wa kataloohum.

22Wa l-rujaal al-sawwo al-kamiin marago min hillit Aay le yihaarubuuhum humman kula. Wa khalaas, rujaal hillit Aay bigo fi usut Bani Israa'iil, dool giddaamhum wa dool waraahum. Wa Bani Israa'iil kataloohum lahaddi naadum waahid minhum kula ma faddal hayy wa la arrad.

23Wa kan le malik hillit Aay kamaan, karabooh hayy wa waddooh le Yachuu'.

24 Wa ba'ad Bani Israa'iil katalo be l-seef kulla sukkaan hillit Aay fi l-kadaade wa fi l-sahara wa fi ayyi bakaan al-taradoohum foogah, humman gabbalo fi l-hille wa katalo kulla naasha be l-seef.

25 Wa fi l-yoom da, kulla sukkaan hillit Aay maato wa adadhun 12 000 rujaal wa awiin.

26 Achaan Yachuu' ma dalla iidah al-madda beeha al-harba lahaddi dammaro kulla sukkaan Aay.

27 Wa Bani Israa'iil chaalo khaniime hana l-bahaayim wa l-khumaam min al-hille di hasab kalaam Allah al-gaalah le Yachuu'.

28 Wa Yachuu' harrag hillit Aay wa bigat koom hana turaab daayim wa kharaab lahaddi l-yoom.

29 Wa Yachuu' chanag malik hillit Aay fi chadara wa khallaah mu'allag foogha lahaddi l-achiiye. Wa wakit al-harraay waga'at, Yachuu' amar yidallu janaaztah. Wa wakit dallooha, zagalooaha fi khachum baab al-hille wa sawwo foogha koom kabiir hana hujaar al-gaa'id lahaddi l-yoom.

Yachuu' bana madbah fi jabal Ibaal

30 Wa ba'ad da, Yachuu' bana madbah le Allah Ilaah Bani Israa'iil fi jabal Ibaal

31 misil Muusa abd Allah amar Bani Israa'iil wa misil maktuub fi Tawraat Muusa. Gaal waajib yabnu madbah be hujaar kaamiliin al-abadan ma gata'oohum be hadiid. Wa fi l-madbah da, gaddamo dahaaya muharragiin le Allah wa dahaaya salaama.

32 Wa fi l-hujaar dool, Yachuu' katab Tawraat Muusa al-awwal hu katabha le Bani Israa'iil.

33 Wa cha'ab Bani Israa'iil wa chuyuukhhum wa masaa'iilhum wa gudiyaahum wagafo jaay wa jaay le sanduug mu'aahadat Allah giddaam rujaal al-diin al-Laawiyiin al-chaalo al-sanduug da. Al-ajaanib wa l-muwaatiniin kulluhum gaa'idiin. Nussuhum wagafo giddaam jabal Gariziim wa nussuhum wagafo giddaam jabal Ibaal misil Muusa abd Allah amaraahum le yibaaruku awwalan ke Bani Israa'iil.

34 Wa ba'ad da, Yachuu' gara be hiss aali kulla kalaam kitaab al-Tawraat hana Muusa hana l-baraka wa l-la'ana hasab kulla cheyy al-maktuub fi l-kitaab da.

35 Wa min kulla l-kalaam al-katabah Muusa, ma fi kalaam al-Yachuu' ma garaah giddaam kulla mujtama' Bani Israa'iil wa l-awiin wa l-iyaaal wa l-ajaanib al-gaa'idiin ma'aahum.

Yachuu' 9

Sukkaan Gib'uun khachcho Yachuu'

- ¹Wa kulla muluuk al-balad sim'o be nasur Bani Israa'iil wa humman saakniin kharib le bahar al-Urdun fi l-jibaaal wa fi l-sahale wa fi khachum al-bahar al-Abyad lahaddi Lubnaan. Wa humman muluuk al-Hittiyiin wa l-Amuuriyiin wa l-Kan'aaniyiin wa l-Firizziyiin wa l-Hiwwiyiin wa l-Yabuusiyyiin.
- ²Wa kulla l-muluuk dool astafago achaan yihaarubu sawa didd Yachuu' wa Bani Israa'iil.
- ³Wa sukkaan Gib'uun min Hiwwiyiin sim'o be l-cheyy al-sawwaah Yachuu' fi hillaal Ariiha wa hillit Aay.
- ⁴Wa humman kula gammo annaajado. Chaddo fi hamiirhum chuwaalaat gadiimiin wa girab hana khamar mucharratiin wa mukhayyatiin.
- ⁵Wa libso ni'le gadiimiin wa mukhayyatiin wa libso khulgaan mucharratiin wa chaalo khubza yaabse wa mukassara.
- ⁶Wa macho ligo Yachuu' fi l-fariig fi Gilgaal wa gaalo leyah wa le Bani Israa'iil: «Aniina jiina min ba'iid. Wa hassa', sawwu ma'aana alaakha.»
- ⁷Wa rujaal Bani Israa'iil gaalo le l-Hiwwiyiin dool: «Mumkin intu saakniin fi usutna! Wa be da, ma nagdaro nisawwu ma'aaku alaakha.»
- ⁸Wa laakin humman gaalo le Yachuu': «Aniina abiidak.» Wa Yachuu' sa'alaahum wa gaal leehum: «Intu yaatumman wa jaayiin min ween?»
- ⁹Wa humman gaalo leyah: «Aniina abiidak jaayiin min balad ba'iide marra waahid fi chaan usum Allah Ilaahak achaan simi'na be usmah wa be kulla cheyy al-sawwaah fi Masir.
- ¹⁰Wa simi'na battaan be kulla cheyy al-sawwaah fi l-muluuk al-itneen hana l-Amuuriyiin al-gaa'idiin khaadi le bahar al-Urdun wa humman Siihuun malik Hachbuun wa Oog malik Baachaan al-saakin fi Achtaruut.
- ¹¹Wa kubaaraatna wa kulla sukkaan baladna gaalo leena: «Chiilu ma'aaku zaad le l-derib wa amchu gaabuluuhum wa guulu leehum: “Aniina abiidku wa hassa' sawwu ma'aana alaakha.”»
- ¹²Wa chiifu al-khubza hint zaadna! Wakit maragna le naju leeku, chilnaaha haamiye wa laakin hassa', di hi yaabse wa mukassara.
- ¹³Wa l-girab dool kula, wakit maleenaahum khamar humman judaad. Wa laakin hassa' chiifu kikkeef humman achcharrato. Wa khulgaanna wa ni'leena kula gidmo achaan saafarna wa jiina leeku min ba'iid.»
- ¹⁴Wa Bani Israa'iil khassado be alaakhithum wa akalo min zaadhun wa laakin ma sa'alo Allah le ya'arfu al-hu yidoorah.

15 Wa khalaas, Yachuu' sawwa ma'aahum salaam wa alaakha al-tadman leehum hayaathum. Wa chuyuukh al-mujtama' kula halafu leehum.

16 Wa laakin talaata yoom ba'ad sawwo ma'aahum al-alaakha, Bani Israa'iil sim'o kadar al-naas dool jiiraanhum wa saakniin fi usuthum.

17 Wa Bani Israa'iil gammo saafaro. Wa fi l-yoom al-taalit, wassalo fi hillaalhum wa humman hillaal Gib'uun wa Kafiira wa Biiruut wa Kharyat Ya'ariim.

18 Wa Bani Israa'iil ma daraboohum achaan chuyuukh al-mujtama' halafu leehum be Allah Ilaah Bani Israa'iil. Wa laakin kulla l-mujtama' gaa'idiin yihajju tihit tihit didd al-chuyuukh.

19 Wa kulla l-chuyuukh gaalo le kulla l-mujtama': «Aniina halafna leehum be usum Allah Ilaah Bani Israa'iil. Battaan ma nagdaro nisawwu leehum cheyy fasil.

20 Wa daahu al-cheyy al-nisawwuuh leehum. Nikhalluuhum hayyiin achaan khadab Allah ma yanzil foogna be sabab al-haliife al-halafnaaha leehum.»

21 Wa l-chuyuukh gaalo battaan le cha'abhum: «Nikhalluuhum hayyiin achaan yichaggugu al-hatab wa yawurdu almi le kulla l-mujtama'.» Wa da bas kalaam al-chuyuukh.

22 Wa Yachuu' naadaahum le sukkaan Gib'uun wa gaal leehum: «Maala khachcheetuuna wa gultu intu jaayyiin min ba'iid wa taari intu saakniin fi usutna?

23 Wa be da, intu khalaas mal'uuniin wa tabgo daayman abiid. Wa tichaggugu al-hatab wa tawurdu almi le beet Allah.»

24 Wa humman raddo leyah wa gaalo: «Aniina abiidak. Simi'na kadar Allah Ilaahku amar abdah Muusa yantiiku al-balad di wa yaktul sukkaanha giddaamku. Wa aniina khufna ziyaada minku wa achaan da bas, sawweena al-cheyy da.

25 Wa hassa', daahu aniina fi iidak. Sawwi foogna ayyi cheyy al-tidoorah.»

26 Wa be misil da, Yachuu' najjaahum min Bani Israa'iil ma kataloohum.

27 Wa fi l-yoom da, Yachuu' khaddamaahum wa humman chaggago al-hatab wa warado al-almi le kulla l-mujtama' wa le madbah Allah. Wa zurriiyithum yisawwu al-khidme di lahaddi l-yoom, fi bakaan al-ibaada al-Allah azalah le cha'abah.

Yachuu' 10

Bani Israa'iil annasaro fi l-Amuuriyiin

1 Wa Aduuni Saadikh malik Uruchaliim simi' kadar Yachuu' chaal hillit Aay wa dammaraaha wa sawwa fi hillit Aay wa malikha misil hu sawwa fi Ariiha wa malikha. Wa simi' kadar sukkaan Gib'uun sawwo salaam ma'a Bani Israa'iil wa sakano fi usuthum.

²Wa khalaas, hu khaaf marra waahid achaan Gib'uun hi hille kabiire misil hillaal al-muluuk wa hi kabiire min hillit Aay wa rujaalha kula fahaliin.

³Wa khalaas, Aduuni Saadikh malik Uruchaliim rassal le Huhaam malik Hibruun wa Firaam malik Yarmuut wa Yafii'a malik Lakiich wa Dabiir malik Agluun. Wa gaal leehum:

⁴«Yalla ta'aalu leyi! Afza'ooni wa nihaarubu Gib'uun achaan hi sawwat salaam ma'a Yachuu' wa Bani Israa'iil.»

⁵Wa l-muluuk al-khamsa hana l-Amuuriyiin dool wa kulla duyuuchhum macho hajamo Gib'uun wa haarabooha. Wa humman malik Uruchaliim wa malik Hibruun wa malik Yarmuut wa malik Lakiich wa malik Agluun.

⁶Wa tawwaali, naas Gib'uun rassalo le Yachuu' fi mu'askar Gilgaal wa gaalo leyah: «Ma taaba musaa'adatak le abiidak. Ta'aalu leena ajala! Afza'ona wa najjuuna achaan kulla muluuk al-Amuuriyiin al-saakniin fi l-jibaaal lammo wa gammo diddina.»

⁷Wa Yachuu' gamma min Gilgaal wa ma'aayah kulla l-rujaal al-muhaaribiin wa kulla l-rujaal al-furraas.

⁸Wa Allah gaal le Yachuu': «Ma takhaaf minhum achaan ana sallamtuhum leek fi iideenak wa waahid minhum ma yagdar yagiif giddaamak.»

⁹Wa Yachuu' gamma min Gilgaal wa raakh tuul al-leel wa be khafla ja le malik al-Amuuriyiin.

¹⁰Wa Allah hazamaahum haziime kabiire giddaam Bani Israa'iil fi Gib'uun. Wa taradoohum ale giizaan Beet Huruun wa kataloohum lahaddi hillaal Aziikha wa Makhiida.

¹¹Wa wakit humman mu'arridiin giddaam Bani Israa'iil wa wassalo fi l-dilleeye hana Beet Huruun, Allah rassal fooghum barad kubaar min al-sama wa maato. Wa l-barad al-kubaar da darabaahum fi deribhum lahaddi Aziikha wa katal naas ziyaada min al-naas al-kataloohum Bani Israa'iil be l-seef.

¹²Wa fi l-yoom al-foogah Allah sallam al-Amuuriyiin le Bani Israa'iil, Yachuu' sa'al Allah giddaam Bani Israa'iil wa gaal: «Ya l-harraay, agiifi saabte fi Gib'uun! Wa inta al-gamar, agiif saabit fi waadi Ayyaluun!»

¹³Wa l-harraay wagafat wa l-gamar kula wagaf lahaddi al-umma chaalat taarha fi udwaanha. Wa daahu al-maktuub fi Kitaab al-Saalih: «Al-harraay wagafat fi bakaanha fi l-sama, ma waga'at muddit yoom kaamil.»

¹⁴Wa l-yoom da, yoom mislah ke ma fiih wa la gablah wa la ba'adah. Wa fi l-yoom da, al-insaan sa'al wa Allah khibil su'aalah achaan Allah gaa'id yihaarib udwaan Bani Israa'iil.

- 15** Wa Yachuu' wa kula Bani Israa'iil gabbalo fi l-fariig fi Gilgaal.
- 16** Wa l-muluuk al-khamsa al-arrado macho allabbado fi karkuur Makhiida.
- 17** Wa naas jo gaalo le Yachuu': «Al-muluuk al-khamsa anlago mullabbidiin fi karkuur hajar Makhiida.»
- 18** Wa Yachuu' gaal: «Dargusu hujaar kubaar wa siddu beehum khachum al-karkuur wa khuttu naas yaharsu al-muluuk dool.
- 19** Wa intu kamaan ma tagiifu. Aturdu udwaanku wa agta'o leehum al-derib. Ma tikhalluum yadkhulu mudunhum ahaan Allah Ilaahku sallamaahum leeku fi iideeku.»
- 20** Wa khalaas, Yachuu' wa Bani Israa'iil annasaro nasur kabiir wa dammaro al-Amuuriyiin. Wa naas chiyya bas min al-Amuuriyiin gidro arrado wa niyo wa dakhalo fi mudunhum al-gawiyiin.
- 21** Wa ba'ad da, kulla l-cha'ab gabbalo le Yachuu' fi l-mu'askar al-fi Makhiida be salaam. Wa naadam waahid kula min al-balad ma gidir yuguul cheyy didd Bani Israa'iil.
- 22** Wa ba'ad da, Yachuu' gaal: «Fukku khachum al-karkuur wa amurgu leyi al-muluuk al-khamsa.»
- 23** Wa be misil da, humman maragoohum le l-muluuk al-khamsa min al-karkuur wa jaaboohum giddaam Yachuu'. Wa humman muluuk Uruchaliim wa Hibuun wa Yarmuut wa Lakiich wa Agluun.
- 24** Wa wakit maragoohum le l-muluuk al-khamsa wa jaaboohum giddaamah, Yachuu' naadaahum le kulla rujaal Bani Israa'iil wa gaal le khuyyaad askarah al-macho ma'aayah: «Khuttu rijleeku fi rigaab al-muluuk dool.» Wa humman garrabo wa khatto rijleehum fi rigaab al-muluuk.
- 25** Wa Yachuu' gaal: «Ma takhaafo wa la tinbahtu wa laakin abgo chudaad wa fahaliin. Ahaan Allah yisawwi nafs al-cheyy fi kulla udwaanku al-tihaarubuum.»
- 26** Wa ba'ad da, Yachuu' katalaahum le l-muluuk al-khamsa wa allaghum fi chadar khamsa, ayyi waahid fi chadara. Wa humman ga'ado mu'allagiin lahaddi l-achiye.
- 27** Wa ba'ad al-harraay waga'at, Yachuu' amar yinazzulu janaazaathum min al-chadar wa yazguluuhum fi l-karkuur al-awwal humman allabbado foogah. Wa saddo khachmah be hujaar kubaar wa l-hujaar dool gaa'idiin lahaddi l-yoom.
- 28** Wa fi l-yoom da, Yachuu' chaal hillit Makhiida wa katal malikha be l-seef wa dammar kulla naasha lahaddi naadam waahid minhum kula ma faddal hayy. Wa Yachuu' sawwa fi malik Makhiida misil sawwa fi malik Ariiha.
- 29** Wa min Makhiida, Yachuu' wa kulla Bani Israa'iil macho hillit Libna wa haarabooha.

30 Wa Libna kula Allah sallamaaha hi wa malikha fi iid Bani Israa'iil wa humman katalo malikha be l-seef wa dammaro kulla naasha lahaddi naadum waahid minhum kula ma faddal hayy. Wa Yachuu' sawwa fi malik Libna misil sawwa fi malik Ariiha.

31 Wa min Libna, Yachuu' wa kulla Bani Israa'iil macho haasaro hillit Lakiich wa haarabooha.

32 Wa fi l-yoom al-taani, Lakiich kula Allah sallamaaha fi iid Bani Israa'iil wa humman katalo kulla naasha be l-seef. Wa Yachuu' sawwa foogha misil sawwa fi Libna.

33 Wa Huraam malik Gaazar ja faza' le hillit Lakiich. Wa laakin Yachuu' gidir fooghum hu wa naasah wa katalaahum lahaddi naadum waahid minhum kula ma faddal hayy.

34 Wa min Lakiich, Yachuu' wa kulla Bani Israa'iil macho haasaro hillit Agluun wa haarabooha.

35 Wa fi l-yoom da, humman chaalooaha be l-seef wa dammaro kulla naasha. Wa Yachuu' sawwa foogha misil sawwa fi Lakiich.

36 Wa min Agluun, Yachuu' wa kulla Bani Israa'iil macho hillit Hibruun wa haarabooha.

37 Wa humman chaalooaha wa katalo malikha be l-seef wa dammaro kulla naasha wa naas al-hillaal al-taab'iinha lahaddi naadum waahid minhum kula ma faddal hayy. Wa Yachuu' sawwa foogha misil sawwa fi Agluun. Dammar kulla naasha.

38 Wa ba'ad da, Yachuu' wa kulla Bani Israa'iil gabbalo fi hillit Dabiir wa haarabooha.

39 Wa humman chaalooaha wa kulla l-hillaal al-taab'iinha wa katalo malikha be l-seef wa dammaro kulla naasha lahaddi naadum waahid minhum kula ma faddal hayy. Wa Yachuu' sawwa fi Dabiir wa malikha misil sawwa fi Hibruun wa misil sawwa fi Libna wa malikha.

40 Wa be misil da, Yachuu' chaal kulla l-balad ya'ni jibaalha wa junuubha wa sahalitha wa giizaanha. Hu katal muluukha lahaddi naadum waahid minhum kula ma faddal hayy. Wa dammar kulla makhluug hayy misil Allah Ilaah Bani Israa'iil amarah beyah.

41 Wa Yachuu' chaal kulla l-balad min Khaadich Barnii'a wa Khazza fi l-wati lahaddi mantagat Goochan wa Gib'uun fi l-munchaakh.

42 Wa Yachuu' khalab kulla l-muluuk dool wa chaal buldaanhum fi wakit waahid ahaan Allah Ilaah Bani Israa'iil gaa'id yihaarib leehum.

43 Wa ba'ad da, Yachuu' wa kulla Bani Israa'iil gabbalo fi l-fariig fi Gilgaal.

Yachuu' 11

Al-harib fi een Miruum

- ¹Wa wakit Yaabiin malik Haasuur simi' be l-khabar da, rassal naas le yikhabburu muluuk aakhariin wa humman Yubaab malik Maduun wa l-malik hana Chimruun wa l-malik hana Akchaaf
- ²wa muluuk jibaal al-munchaakh wa muluuk waadi al-Urdun junuub bahar al-Jaliil wa muluuk sahalat Chafiila wa muluuk giizaan Duur fi l-kharib
- ³wa l-Kan'aaniyiin al-gaa'idiin sabaah wa kharib wa l-Amuuriyiin wa l-Hittiyyiin wa l-Firizziyiin wa l-Yabuusiyyiin al-gaa'idiin fi l-jibaal wa l-Hiwwiyyiin al-gaa'idiin fi ga'ar jabal Harmuun fi ard Misfa.
- ⁴Wa kulluhum marago be duyuuchhum. Wa humman katiiriin misil ramla hana khachum al-bahar be kheel katiiriin wa arabaat hana harib.
- ⁵Wa kulla l-muluuk dool lammo wa jo nazalo sawa jamb een Miruum le yihaarubu Bani Israa'iil.
- ⁶Wa Allah gaal le Yachuu': «Ma takhaaf minhum achaan ambaakir fi nafs al-wakit, ana nisallim al-muluuk dool wa askarhum kulluhum maytiin le Bani Israa'iil. Wa inta tigatti' araagiib kheelhum wa titichch arabaathum hana l-harib.»
- ⁷Wa Yachuu' wa kulla l-rujaal al-muhaaribiin macho hajamoohum be khafla jamb een Miruum.
- ⁸Wa Allah sallamaahum le Bani Israa'iil. Wa humman hajamoohum wa taaradoohum lahaddi Seeda al-kabiire wa lahaddi Misrafuut Maayim wa lahaddi waadi Misfa ale l-sabaah. Wa humman kataloohum lahaddi naadum waahid minhum kula ma faddal hayy.
- ⁹Wa Yachuu' sawwa fooghum misil Allah amarah beyah. Hu gatta' araagiib kheelhum wa tachcha arabaathum hana l-harib.

Yachuu' chaal madiinat Haasuur

- ¹⁰Wa fi nafs al-wakit, Yachuu' gabbal wa chaal madiinat Haasuur wa katal malikha be l-seef. Wa Haasuur di, hi bas zamaan aasima hana kulla l-mamaalik dool.
- ¹¹Wa Yachuu' katal kulla naas Haasuur be l-seef wa dammaraahum lahaddi ma faddal minhum makhluug hayy. Wa ba'ad da, harrag al-madiina di.
- ¹²Wa Yachuu' chaal kulla l-mudun dool wa katal muluukhum be l-seef. Wa hu dammaraahum misil Muusa abd Allah amarah beyah.
- ¹³Wa laakin kulla l-mudun al-gaa'idiin fi l-jibaal, Bani Israa'iil ma harragoohum. Illa madiinat Haasuur bas Yachuu' harragaaha.

14 Wa kulla l-khumaam hana l-mudun dool wa l-bahaayim, Bani Israa'iil kasaboohum misil khaniime. Wa laakin katalo kulla naashum be l-seef lahaddi ma faddal minhum makhluug hayy.

15 Wa da misil Allah gaalah le abdah Muusa wa Muusa kamaan amar beyah Yachuu' wa da bas al-cheyy al-sawwaah Yachuu'. Hu tabbag kulla kalaam al-Allah amar beyah Muusa.

Yachuu' chaal kulla balad Kan'aan

16 Wa be misil da, Yachuu' chaal kulla l-balad di ya'ni jibaa'ha wa saharat Nagab wa kulla turaab Goochan wa sahalat Chafiila wa waadi al-Urdun wa jibaa' Israa'iil wa sahale hana khachum al-bahar.

17 Wa min al-jabal al-amlas al-gaa'id jamb Sa'iir fi l-wati lahaddi Ba'al Gaad fi waadi Lubnaan fi ga'ar jabal Harmuun fi l-munchaakh, hu karab kulla muluukhum wa katalaahum.

18 Wa muddit ayyaam katiiriin, Yachuu' gaa'id yihaarib fi l-muluuk dool.

19 Wa hille waahide kula ma sawwat salaam ma'a Bani Israa'iil illa l-Hiwwiyiin al-gaa'idiin fi Gib'uun. Wa kulla l-hillaal al-aakhariin, humman chaaloo'hum fi l-harib.

20 Wa Allah bas gawwa guluubhum le yihaarubu Bani Israa'iil. Wa be da, waajib Bani Israa'iil yidammuruuhum wa ma yihinnu minhum naadam. Wa yikammuluuhum kulluhum misil Allah amar beyah Muusa.

21 Wa fi l-wakit da, Yachuu' macha marag Bani Anakh min al-jibaa' wa min Hibruun wa min Dabiir wa min Anaab wa min kulla jibaa' Yahuuza wa min kulla jibaa' Israa'iil. Hu katalaahum kulluhum wa dammar hillaalhum.

22 Wa min Bani Anakh waahid kula ma faddal fi balad Bani Israa'iil. Wa laakin waahidiin minhum faddalo fi Khazza wa Gaat wa Achduud.

23 Wa Yachuu' chaal kulla l-balad wa da hasab kalaam Allah al-gaalah le Muusa. Wa l-balad di, Yachuu' antaaha le Bani Israa'iil warasa le yigassumuuha ambeenat gabaayilhum. Wa khalaas, al-harib wagaf wa l-balad ligat al-raaha.

Yachuu' 12

Nasur Bani Israa'iil fi l-muluuk

1 Wa awwal, Bani Israa'iil annasaro fi muluuk itneen sabaah min bahar al-Urdun wa chaalo arduhum min waadi Arnuun fi l-wati lahaddi jabal Harmuun fi l-munchaakh wa kulla arduhum ale l-sabaah min waadi al-Urdun.

2 Wa l-awwal hu Siihuun malik al-Amuuriyiin al-saakin fi madiinat Hachbuun. Hu yamluk fi nuss waadi Arnuun min Aruu'ir wa fi nuss turaab Gil'aad lahaddi waadi Yabbuukh al-hu huduud Bani Ammuun.

³Wa yamluk fi waadi al-Urdun min bahar al-Jaliil fi l-munchaakh lahaddi Beet Yachiimut gariib al-bahar al-Mayyit wa battaan lahaddi l-turaab fi ga'ar jabal al-Fisga fi l-wati.

⁴Wa l-malik al-taani, hu Oog malik Baachaan al-saakin fi Achtaruut wa Idra'i wa hu aakhir waahid min al-Rafaayiin.

⁵Wa hu malak fi jabal Harmuun wa Salka wa fi kulla turaab Baachaan lahaddi huduud al-Gachuuriyiin wa l-Ma'aakiyiin. Wa hu malak fi nuss turaab Gil'aad lahaddi huduud turaab Siihuun malik Hachbuun.

⁶Wa Muusa abd Allah wa Bani Israa'iil dammaro al-muluuk al-itneen dool wa Muusa anta arduhum warasa le gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad wa nuss gabiilat Manassa.

⁷Wa Yachuu' wa Bani Israa'iil dammaro muluuk al-balad al-kharib le bahar al-Urdun. Wa arduhum min Ba'al Gaad al-fi waadi Lubnaan fi l-munchaakh lahaddi l-jabal al-amlas al-gaa'id jamb Sa'iir fi l-wati. Wa Yachuu' anta al-ard di warasa le Bani Israa'iil hasab gabaayilhum.

⁸Wa dool al-jibaaal wa sahalat Chafiila wa waadi al-Urdun wa l-giizaan wa l-sahara wa saharat Nagab. Wa dool buldaan al-Hittiyiin wa l-Amuuriyiin wa l-Kan'aaniyiin wa l-Firizziyiin wa l-Hiwwiyiin wa l-Yabuusiyyiin.

⁹Wa l-muluuk al-dammaroohum humman malik Ariiha wa malik hillit Aay al-gaa'ide jamb Beet Iil

¹⁰wa malik Uruchaliim wa malik Hibruun

¹¹wa malik Yarmuut wa malik Lakiich

¹²wa malik Agluun wa malik Gaazar

¹³wa malik Dabiir wa malik Gadiir

¹⁴wa malik Hurma wa malik Araad

¹⁵wa malik Libna wa malik Adullaam

¹⁶wa malik Makhiida wa malik Beet Iil

¹⁷wa malik Tafuuh wa malik Hiifar

¹⁸wa malik Afiikh wa malik Chaaruun

¹⁹wa malik Maduun wa malik Haasuur

²⁰wa malik Chimruun Maruum wa malik Akchaaf

²¹wa malik Ta'nak wa malik Magiddu

²²wa malik Khadach wa malik Yakhna'aam fi Karmal

²³wa malik Duur fi giizaan hana Duur wa malik Guuyim fi Jaliil

²⁴wa malik Tirsaa. Kulluhum ke 31 malik.

Yachuu' 13

Al-ard al-lissaa' ma chaalooaha

¹Wa Yachuu' bigi chaayib marra waahid wa Allah gaal leyah: «Inta bigiit chaayib marra waahid wa l-ard al-waajib tichiiluuha kula kabiire.

²Wa di hi al-ard al-faddalat. Chiilu kulla mudiriyaat al-Filistiyiin wa l-Gachuuriyiin

³min waadi Chiihuur fi huduud Masir lahaddi huduud Akhruun fi l-munchaakh. Wa da turaab al-Kan'aaniyiin al-gaa'idiin foogah khamsa kubaaraat hana l-Filistiyiin. Wa humman kabiir Khazza wa kabiir Achduud wa kabiir Achgaluun wa kabiir Gaat wa kabiir Akhruun wa kabiir al-Awwiyiin

⁴fi l-junuub. Wa chiilu kulla ard al-Kan'aaniyiin min Aara hana l-Seeduuniyiin lahaddi Afiikh fi huduud al-Amuuriyiin.

⁵Wa chiilu balad al-Gibaaliyiin wa kulla Lubnaan fi l-sabaah min Ba'al Gaad ga'ar jabal Harmuun lahaddi Labu Hamaat.

⁶Wa chiilu kulla l-jabal min Lubnaan lahaddi Misrafuut Maayim al-yaskun foogah al-Seeduuniyiin. Wa kulla l-sukkaan dool, ana natrudhum giddaam Bani Israa'iil. Wa inta chiil al-balad di wa gassimha warasa le Bani Israa'iil be am'iyeedaat misil ana amartak beyah.

⁷Wa hassa' da, gassim al-balad di le Bani Israa'iil le tabga warasathum. Tis'a gabaayil wa nuss gabiilat Manassa yalگو ard warasathum kharib le bahar al-Urdun.»

Al-ard al-sabaah le bahar al-Urdun

⁸Wa l-nuss al-aakhar hana gabiilat Manassa wa gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad ligo ard warasathum sabaah le bahar al-Urdun wa da bas al-antaah leehum Muusa abd Allah.

⁹Wa huduudhum min hillit Aruu'ir al-gaa'ide fi khachum waadi Arnuun fi l-junuub wa l-hille al-gaa'ide fi ust al-waadi wa kulla l-sahale hana Miidba lahaddi Diibuun.

¹⁰Wa gisimhum indah kulla l-mudun al-hakam fooghum Siihuun malik al-Amuuriyiin min Hachbuun lahaddi huduud Bani Ammuun.

¹¹Wa gisimhum indah turaab Gil'aad wa turaab Gachuuriyiin wa l-Ma'aakiyiin wa jabal Harmuun wa kulla turaab Baachaan lahaddi Salka.

¹²Wa turaab Baachaan, awwal da mamlakat Oog al-hakam fi Achtaruut wa Idra'i wa hu aakhir waahid faddal min al-Rafaayiin. Muusa katalaahum wa chaal arduhum.

- 13** Wa laakin Bani Israa'iil ma chaalo ard al-Gachuuriyiin wa la l-Ma'aakiyiin wa be da, humman saakniin fi ust Bani Israa'iil lahaddi l-yoom.
- 14** Wa le gabiilat Laawi, Muusa ma antaahum ard warasa. Humman waraso al-hadaaya al-muharragiin al-yigaddumuuhum le Allah Ilaah Bani Israa'iil. Da bas bigi warasathum misil Muusa gaalah leehum.
- 15** Wa Muusa anta gisim le gabiilat Ra'uubiin hasab khuchuum buyuuthum.
- 16** Wa gisimhum min hillit Aruu'ir al-gaa'ide fi khachum waadi Arnuun wa l-hille al-gaa'ide fi ust al-waadi wa kulla l-sahale hana Miidba
- 17** lahaddi Hachbuun wa kulla hillaalha al-fi l-sahale. Wa l-hillaal dool Diibuun wa Baamoot Ba'al wa Beet Ba'al Maa'oon
- 18** wa Yahaas wa Khadimuut wa Mifa'at
- 19** wa Khiryataayim wa Sibma wa Saarat Chahar al-fi jabal al-waadi
- 20** wa Beet Fa'uur wa jabal al-Fisga wa Beet Yachiimut.
- 21** Wa gisim gabiilat Ra'uubiin, hu kulla l-hillaal hana l-sahale dool wa kulla mamlakat Siihuun malik al-Amuuriyiin al-hakam fi Hachbuun. Muusa katalah wa katal chuyuukh Midyaan wa humman Awiya wa Raakhim wa Suur wa Huur wa Raabi'. Dool kubaaraat al-malik Siihuun al-sakano fi l-balad di.
- 22** Wa ambeen al-naas al-Bani Israa'iil kataloohum be l-seef, fiyah al-chawwaafi Bal'aam wileed Ba'uur.
- 23** Wa huduud gabiilat Ra'uubiin fi l-kharib bahar al-Urdun wa l-ard al-jambah. Wa dool al-mudun wa l-hillaal al-ligoohum gabiilat Ra'uubiin warasa hasab khuchuum buyuuthum.
- 24** Wa Muusa anta gisim le gabiilat Gaad hasab khuchuum buyuuthum.
- 25** Wa gisimhum ard Ya'ziir wa kulla mudun Gil'aad wa nuss hana ard Bani Ammuun lahaddi hillit Aruu'ir al-mugaabile madiinat Rabba.
- 26** Wa gisimhum min madiinat Hachbuun lahaddi Raamat al-Misfa wa Batuniim wa min Mahanaayim lahaddi huduud Luudabaar.
- 27** Wa jamb waadi al-Urdun, antaahum Beet Haaraam wa Beet Nimra wa Sukkuut wa Safuun. Wa dool al-hillaal al-faddalo min mamlakat Siihuun malik Hachbuun. Wa huduudhum fi l-kharib, humman bahar al-Urdun wa hawaaleeyah lahaddi bahar al-Jaliil fi l-munchaakh. Kulla arduhum sabaah le bahar al-Urdun.
- 28** Wa dool al-mudun wa l-hillaal al-ligoohum gabiilat Gaad warasa hasab khuchuum buyuuthum.
- 29** Wa Muusa anta gisim le nuss gabiilat Manassa hasab khuchuum buyuuthum.

³⁰Wa gisimhum min Mahanaayim lahaddi kulla turaab Baachaan wa da kulla ard mamlakat Oog malik Baachaan wa kulla furgaan Yayiir al-gaa'idiin fi Baachaan, adadhum 60 fariig.

³¹Wa gisimhum nuss hana mantaga Gil'aad wa Achtaruut wa Idra'i wa dool hillaal mamlakat Oog fi Baachaan. Kulla l-turaab da antooh le nuss khuchuum buyuut Makiir wileed Manassa.

³²Wa wakit Muusa fi kadaadit Muwaab, gassam al-warasa di wa hi al-ard fi sabaah le bahar al-Urdun mugaabil hillit Ariiha.

³³Wa laakin le gabiilat Laawi, Muusa ma antaahum ard warasa achaan warasathum di yakhdumu le Allah Ilaah Bani Israa'iil misil hu gaalah leehum.

Yachuu' 14

Gassimiin ard Kan'aan

¹Wa daahu al-ard al-ligooaha Bani Israa'iil misil warasa fi balad Kan'aan. Wa l-naas al-gassamooaha leehum humman raajil al-diin Ali'aazar wa Yachuu' wileed Nuun wa chuyuukh aayilaat gabaayil Bani Israa'iil.

²Wa l-warasa di bigat le tis'a gabaayil wa nuss gabiilat Manassa be am'iyeedaat misil Allah amar beyah be waasitat Muusa.

³Awwal, Muusa anta le itneen gabiila wa nuss gabiilat Manassa warasa sabaah le bahar al-Urdun. Wa laakin le l-Laawiyiin ma antaahum warasa ma'a l-gabaayil al-aakhariin.

⁴Achaan Iyaal Yuusuf bigo itneen gabiila wa humman gabiilat Manassa wa gabiilat Afraayim. Wa ma anto ard warasa le gabiilat Laawi fi l-balad illa antoohum hillaal al-yaskunu fooghum wa ard hana sarha le bahaayimhum wa maalhum.

⁵Wa Bani Israa'iil sawwo misil Allah amar beyah Muusa wa humman algaasamo al-balad.

⁶Wa yoom waahid, naas min gabiilat Yahuuza jo le Yachuu' fi Gilgaal. Wa Kaalib wileed Yafuuna al-Khinaazi gaal leyah: «Inta ta'arif tamaam kalaam Allah al-gaalah le l-nabi Muusa fi sababi ana wa fi sababak inta wakit aniina fi Khaadich Barnii'a.

⁷Ana umri 40 sana wakit Muusa abd Allah rassalaani min Khaadich Barnii'a le nuruukh al-balad wa ana kallamt leyah be kulla cheyy al-chiftah hasab ma'rafati.

⁸Wa akhwaani al-macho ma'aayi jo wa be kalaamhum khawwafo al-cha'ab. Wa laakin ana taaba't Allah Ilaahi be kulla niityi.

⁹Wa fi l-yoom da, Muusa halaf leyi wa gaal: «Al-balad al-inta rukht foogha tabga daayman warasa leek inta wa le zurriiytak achaan inta taaba't Allah Ilaahi be kulla niityak.»

10«Wa hassa’, daahu Allah antaani umur tawiil hasab kalaamah wa min Allah gaal al-kalaam da le Muusa, indah 45 sana. Wa fi kulla l-wakit da, Bani Israa’iil gaa’idiin fi l-sahara. Wa l-yoom, daahu indi 85 sana.

11Wa l-yoom, indi nafs al-gudra wakit Muusa rassalaani namchi nuruukh al-balad. Wa l-gudra al-hassa’ indi, hi misil al-gudra al-indi wakit nihaarib aw wakit namchi wa naji min al-harib.

12Wa khalaas, antiini ard fi l-jibaaal misil Allah gaalah fi l-yoom da. Achaan fi l-yoom da, inta irift kadar Bani Anakh gaa’idiin fi l-ard di fi mudun gawiyiin. Wa laakin kan Allah yukuun ma’aayi, ana nichiiil minhum al-ard di misil Allah gaalah.»

13Wa Yachuu’ baarak Kaalib wileed Yafuuna wa antaah hillit Hibruun misil warasa.

14Wa be sabab da, Kaalib wileed Yafuuna al-Khinaazi ligi Hibruun misil warasa lahaddi l-yoom achaan hu taaba’ Allah Ilaah Bani Israa’iil be kulla niyytah.

15Wa gabul da, Hibruun usumha Kharyat Arba’a. Wa Arba’a da hu raajil ma’ruuf fi Bani Anakh. Wa khalaas, al-harib wagaf wa l-balad ligat al-raaha.

Yachuu’ 15

Gisim al-ard hana gabiilat Yahuuza

1Wa daahu gisim al-ard hana gabiilat Yahuuza hasab khuchuum buyuuthum min huduud Adoom le saharat Siin wa lahaddi saharat Nagab fi aakhir al-junuub.

2Wa huduudhum fi l-junuub min khachum al-bahar al-Mayyit al-mugaabil al-junuub.

3Wa min hinaak, al-huduud yihawwugu junuub le giizaan al-Agaarib wa yi’addu be saharat Siin. Wa l-huduud dool yatla’o junuub le Khaadich Barnii’a wa yamchu le turaab Hasruun wa yatla’o ale Addaar wa yigabbulu ale turaab Garga’.

4Wa min al-bakaan da, yi’addu be Asmuun lahaddi waadi Masir wa minnah lahaddi l-bahar al-Abyad. Wa dool bas huduudhum min jiihat al-junuub.

5Wa huduudhum fi l-sabaah yamchu min al-bahar al-Mayyit lahaddi khachum bahar al-Urdun. Wa min al-munchaakh, al-huduud yabdo min nafs al-bakaan fi khachum bahar al-Urdun

6wa yatla’o lahaddi Beet Hugla wa yi’addu munchaakh le Beet Araba wa yatla’o lahaddi l-hajar al-binaaduuh Buuhan usum hana wileed Ra’uubiin.

7Wa l-huduud yamchu ale Dabiir be waadi Akuur wa yigabbulu munchaakh ale Gilgaal al-mugaabile al-gooz hana Aduumiim al-gaa’id wati le l-waadi. Al-huduud dool yi’addu gariib le almi hana Een Chams wa yamchu lahaddi Een Ruugil.

8Wa l-huduud yi’addu be waadi Bani Hinnum wa l-dilleeye al-wati le jabal al-Yabuusiyyiin ya’ni Uruchaliim. Wa minha yatla’o lahaddi raas al-jabal al-mugaabil waadi Bani Hinnum fi l-kharib fi khachum waadi Rafaayiin fi l-munchaakh.

- 9**Wa l-huduud yigabbulu min raas al-jabal lahaddi Een Niftuuh wa yamchu ale l-hillaal al-fi jabal Afruun wa yigabbulu ale Ba'la ya'ni Kharyat Ya'ariim.
- 10**Wa min Ba'la, al-huduud yigabbulu kharib ale jabal Sa'iir wa yatla'o fi l-dilleeye hana jabal al-Khaabaat fi l-munchaakh ya'ni jabal Kasaaluun. Wa yiddallo be Beet Chams wa yi'addu be Timna.
- 11**Wa l-huduud yamchu lahaddi l-dilleeye hana hillit Akhruun fi l-munchaakh wa yigabbulu ale Chikaaruun wa yi'addu be jabal Ba'la wa yamchu lahaddi Yabniyiil wa yagiifu fi l-bahar al-Abyad.
- 12**Wa khalaas al-bahar al-Abyad yabga huduudhum fi l-khariib. Wa dool bas al-huduud min kulli jiihe hana ard gabiilat Yahuuza hasab khuchuum buyuuthum.
- 13**Wa Kaalib wileed Yafuuna ligi gismah min gabiilat Yahuuza wa da hasab kalaam Allah le Yachuu'. Wa antooh Kharyat Arba'a ya'ni Hibuun. Wa Arba'a da hu jidd hana Bani Anakh.
- 14**Wa Kaalib tarad talaata khuchuum buyuut min Bani Anakh wa chaal minhum arduhum wa humman Chiichaay wa Akhimaan wa Talmaay.
- 15**Wa min al-bakaan da, hu gamma didd sukkaan Dabiir al-awwal usumha Kharyat Siifar.
- 16**Wa Kaalib gaal: «Al-naadum al-hajam Kharyat Siifar wa chaalha, ana nantiih bineeyti Aksa yaakhudha.»
- 17**Wa Utneyiil wileed Khinaaz akhu Kaalib hajam Kharyat Siifar wa chaalha. Wa Kaalib antaah bineeytah Aksa le yaakhudha.
- 18**Wa laakin min jaat leyah, hi harrachatah wa gaalat: «As'al abuyi yantiik zere'.» Wa ba'ad hi addallat min humaarha, Kaalib gaal leeha: «Tidoori chunu?»
- 19**Wa hi raddat leyah wa gaalat: «Hassa' da, baarikni. Inta anteetni turaab fi saharat Nagab wa hassa' da, antiini uyuun almi kula.» Wa hu antaaha uyuun almi al-foog wa l-tihit kula.
- 20**Wa di bas al-ard al-antooha warasa le gabiilat Yahuuza hasab khuchuum buyuuthum.
- 21**Wa l-mudun hana gabiilat Yahuuza al-fi huduud Adoom fi l-junuub, humman Khabsiil wa Idar wa Yaguur
- 22**wa Khiina wa Diimuuna wa Ad'aada
- 23**wa Khadach wa Haasuur wa Yitnaan
- 24**wa Ziif wa Talam wa Ba'aluut
- 25**wa Haasuur Hadatta wa Kharyuut Hasruun al-binaaduuha Haasuur

- 26wa Amaam wa Chama' wa Mulaada
- 27wa Hasar Gadda wa Hachmuun wa Beet Faalat
- 28wa Hasar Chuu'al wa Biir Sab'a wa l-hillaal al-taab'iin leeha
- 29wa Ba'la wa Iyyiim wa Asam
- 30wa Alituulad wa Kasiil wa Hurma
- 31wa Sikhlaag wa Madmanna wa Sansanna
- 32wa Labawuut wa Chilhiim wa Een Rimmuun. Wa be l-jumla 29 madiina wa hillaalhum al-taab'iin leehum.
- 33Wa mudunhum al-fi sahalat Chafiila humman Achtawuul wa Saar'a wa Achna
- 34wa Zanuuh wa Een Ganniim wa Tafuuh wa Inaam
- 35wa Yarmuut wa Adullaam wa Suuku wa Aziikha
- 36wa Cha'araayim wa Aditaayim wa Gadiira wa Gadiiruutaayim. Wa be l-jumla 14 madiina wa hillaalhum al-taab'iin leehum.
- 37Wa waraso battaan Sinaan wa Hadaacha wa Migdal Gaad
- 38wa Dil'aan wa Misfa wa Yakhtiil
- 39wa Lakiich wa Buskhat wa Agluun
- 40wa Kabbuun wa Lahmaas wa Kitliich
- 41wa Gadiiruut wa Beet Daguun wa Na'ama wa Makhiida. Wa be l-jumla 16 madiina wa hillaalhum al-taab'iin leehum.
- 42Wa waraso battaan Libna wa Atar wa Achan
- 43wa Yiftaah wa Achna wa Nasiib
- 44wa Kha'iila wa Akziib wa Mariicha. Wa be l-jumla 9 madiina wa hillaalhum al-taab'iin leehum.
- 45Wa waraso Akhruun wa l-hillaal al-taab'iin leeha.
- 46Wa min Akhruun huduudhum yamchu kharib le Achduud wa hillaalha.
- 47Waraso Achduud wa l-hillaal al-taab'iin leeha wa Khazza wa l-hillaal al-taab'iin leeha wa lahaddi waadi Masir fi khachum al-bahar al-Abyad.
- 48Wa waraso battaan mudun al-gaa'idiin fi l-jibaaal wa humman Chamiir wa Yattiir wa Suuku
- 49wa Danna wa Kharyat Sanna ya'ni Dabiir
- 50wa Anaab wa Achtimu wa Aniiim

⁵¹wa Goochan wa Huluun wa Giilu. Wa be l-jumla 11 madiina wa hillaalhum al-taab'iin leehum.

⁵²Wa waraso battaan fi Araab wa Ruuma wa Ich'aan

⁵³wa Yaanuum wa Beet Tafuuh wa Afiikha

⁵⁴wa Humta wa Kharyat Arba'a ya'ni Hibruun wa Sii'uur. Wa be l-jumla 9 madiina wa hillaalhum al-taab'iin leehum.

⁵⁵Wa waraso battaan fi Maa'oon wa Karmal wa Ziif wa Yutta

⁵⁶wa Yazra'iil wa Yakhda'aam wa Zanuuh

⁵⁷wa Khayiin wa Gibee'a wa Timna. Wa be l-jumla 10 madiina wa hillaalhum al-taab'iin leehum.

⁵⁸Wa waraso battaan ligo Halhuul wa Beet Suur wa Gaduur

⁵⁹wa Ma'aarat wa Beet Anuut wa Alitakhuun. Wa be l-jumla 6 madiina wa hillaalhum al-taab'iin leehum.

⁶⁰Wa waraso battaan Kharyat Ba'al ya'ni Kharyat Ya'ariim wa Rabba. Be l-jumla 2 madiina wa hillaalhum al-taab'iin leehum.

⁶¹Wa fi l-sahara, waraso Beet Araba wa Middiin wa Sikaaka

⁶²wa Nibchaan wa madiinat al-Mileh wa Een Jidi. Be l-jumla 6 madiina wa hillaalhum al-taab'iin leehum.

⁶³Wa laakin gabiilat Yahuuza ma gidro chaalo ard al-Yabuusiyyiin al-saakniin fi Uruchaliim. Wa l-Yabuusiyyiin gaa'idiin yaskunu fi Uruchaliim fi usut gabiilat Yahuuza lahaddi l-yoom.

Yachuu' 16

Ard gabiilat Afraayim wa Manassa

¹Wa gisim al-ard hana zurriiyit Yuusuf yamchi min bahar al-Urdun gariib le Ariiha lahaddi sabaah le Een Ariiha wa yatla' ale l-sahara min Ariiha lahaddi jibaal Beet Iil.

²Wa min Beet Iil, al-huduud yamchu ale Luuz wa yufuutu be huduud al-Arkiyyiin fi Ataruut.

³Wa yamchu ale huduud al-Yaflitiyyiin fi l-kharib wa lahaddi huduud Beet Huruun al-tihit wa lahaddi Gaazar wa lahaddi khachum al-bahar al-Abyad.

⁴Wa zurriiyit Yuusuf al-humman gabaayil Manassa wa Afraayim kula ligo warasathum.

⁵Wa daahu huduud al-ard hana gabiilat Afraayim hasab khuchuum buyuuthum. Min Ataruut Addaar fi l-sabaah, huduud warasathum yi'addu be Beet Huruun al-foog

⁶wa yamchu lahaddi l-bahar al-Abyad. Wa fi l-munchaakh, al-huduud yamchu ale Mikmata wa yigabbulu sabaah ale Taanat Chiilooch wa yamchu sabaah ale Yanuuh.

⁷Wa l-huduud dool yamchu min Yanuuh lahaddi Ataruut wa Na'ara wa yalhago Ariiha wa minha lahaddi bahar al-Urdun.

⁸Wa min Tafuuh, al-huduud yamchu kharib lahaddi waadi Khaana wa yagiifu fi l-bahar al-Abyad. Wa da l-ard al-ligo warasa gabiilat Afraayim hasab khuchuum buyuuthum.

⁹Wa fi mudun aakhariin al-antoochum warasa le gabiilat Afraayim fi usut ard gabiilat Manassa wa l-hillaal al-taab'iin le l-mudun dool.

¹⁰Wa laakin ma chaalo ard al-Kan'aaniyiin al-gaa'idiin fi Gaazar. Wa l-Kan'aaniyiin dool gaa'idiin yaskunu fi usut gabiilat Afraayim lahaddi l-yoom wa bigo abiid yakhdumu leehum.

Yachuu' 17

¹Wa gabiilat Manassa bikir Yuusuf kula ligo gisim al-ard. Wa Makiir hu bikir Manassa wa abu Gil'aad. Wa hu ligi turaab Gil'aad wa Baachaan sabaah bahar al-Urdun achaan hu muhaarib kabiir.

²Wa khuchuum buyuut al-aakhariin hana gabiilat Manassa kula ligo gisim al-ard. Wa humman khuchuum buyuut hana Abi'aazar wa iyaal Hilakh wa iyaal Asriyiil wa iyaal Chakiim wa iyaal Hiifar wa iyaal Chamiida'. Wa dool kulluhum dukuur hana gabiilat Manassa wileed Yuusuf hasab khuchuum buyuuthum.

³Wa Saluufhad wileed Hiifar wileed Gil'aad wileed Makiir wileed Manassa ma jaab wulaad wa laakin jaab banaat bas. Wa banaatah asaameehin Mahla wa Nu'u'a wa Hugla wa Milka wa Tirsa.

⁴Wa l-banaat deel jin giddaam raajil al-diin Ali'aazar wa giddaam Yachuu' wileed Nuun wa giddaam al-chuyuukh wa gaalan: «Allah amar Muusa yantiina warasa fi usut akhwaanna.» Wa khalaas hasab kalaam Allah, antoochin warasa fi lubb akhwaanhin awlaad abuuhin.

⁵Wa gabiilat Manassa ligat achara gisim. Wa da bala turaab Gil'aad wa Baachaan sabaah le bahar al-Urdun

⁶achaan banaat Manassa ligan warasathin ambeen akhwaanhin. Wa laakin turaab Gil'aad le zurriiyit Manassa al-aakhariin.

⁷Wa huduud Manassa yamchu min Achiir lahaddi Mikmata mugaabil Chakiim wa yamchu ale l-junuub lahaddi bakaan sukkaan Een Tafuuh.

⁸Wa ard Tafuuh hi hana Manassa wa laakin hillit Tafuuh al-fi huduud Manassa, hi hana gabiilat Afraayim.

⁹Wa l-huduud yamchu le waadi Khaana fi l-wati. Wa l-hillaal hana l-bakaan da, antoohum le gabiilat Afraayim kan gaa'idiin fi ard gabiilat Manassa kula. Wa huduud gabiilat Manassa yamchu munchaakh le l-waadi wa yagiifu fi l-bahar al-Abyad.

¹⁰Wa be da, gabiilat Afraayim ale l-wati wa gabiilat Manassa ale l-munchaakh wa huduudhum fi l-kharib al-bahar al-Abyad. Wa munchaakh le ard gabiilat Manassa fi ard gabiilat Achiir wa ard gabiilat Yassaakar fi l-sabaah.

¹¹Wa gabiilat Manassa ligo mudun fi ard Yassaakar wa ard Achiir. Wa l-mudun dool humman Beet Chaan wa Yibla'aam wa l-hillaal al-taab'iin leehum wa Duur wa Een Duur wa Ta'nak wa Magiddu wa sukkaanhum wa l-hillaal al-taab'iin leehum. Wa da, talaata manaatig.

¹²Wa laakin gabiilat Manassa ma gidrat tichiilu al-mudun dool wa l-Kan'aaniyiin ga'ado fi l-balad di.

¹³Wa wakit Bani Israa'iil bigo gawiyiin, gidro abbado al-Kan'aaniyiin. Wa laakin ma gidro chaalo minhum arduhum.

¹⁴Wa zurriiyit Yuusuf gaalo le Yachuu': «Maala tantiina warasa gisim waahid bas kan aniina naas katiiriin achaan Allah baarakaana?»

¹⁵Wa Yachuu' gaal leehum: «Kan intu naas katiiriin wa jibaal Afraayim dayyig leeku, amchu fi l-khaaba wa chiilu le nufuusku bakaan fi balad al-Firizziyiin wa l-Rafaayiin.»

¹⁶Wa zurriiyit Yuusuf gaalo leyah: «Sahiih al-jibaal wiheedhum ma yitimmuuna wa laakin al-Kan'aaniyiin al-saakniin fi l-sahale hana l-balad di induhum arabaat hana hadiid wa naas al-gaa'idiin fi Beet Chaan wa hillaalha al-taab'iin leeha wa l-fi waadi Yazra'iil kula.»

¹⁷Wa Yachuu' gaal le zurriiyit Yuusuf ya'ni gabiilat Afraayim wa gabiilat Manassa: «Intu naas katiiriin wa induku gudra ziyaada. Ma waajib gisimku yabga waahid.

¹⁸Wa hassa' da, chiilu balad al-jibaal hatta kan hi khaaba kula agta'o chadarha wa agoodu foogha. Wa aturdu al-Kan'aaniyiin hatta kan humman induhum arabaat hana hadiid wa gudra kula.»

Yachuu' 18

Sab'a gabaayil ligo warasathum

¹Wa ba'ad khatto kulla l-balad tihit hukumhum, kulla mujtama' Bani Israa'iil lammo fi Chiilooch wa bano kheemat al-ijtima'a'.

²Wa min Bani Israa'iil, fi sab'a gabaayil al-lissaa' ma ligo warasathum.

³Wa Yachuu' gaal le Bani Israa'iil: «Le mata taabo ma tamchu tichiilu al-balad al-antaaha leeku Allah Rabb juduudku?»

⁴A'azulu talaata rujaal min ayyi gabiila wa ana nirassilhum yamchu yuruukhu al-balad. Wa yaktubu rasim huduud ard al-warasa al-muwaafge le ayyi gabiila wa yigabbulu leyi.

⁵Wa humman yigassumu al-balad al-faddalat ale sab'a gisim. Wa gabiilat Yahuuza yagoodu fi turaabhum fi l-wati wa zurriiyit Yuusuf yagoodu fi turaabhum fi l-munchaakh.

⁶Amchu wa aktubu rasim huduud al-balad hasab al-sab'a gisim wa jiibuuh leyi hini giddaami. Wa ana nisawwi am'iyeedaat giddaam Allah Ilaahna achaan na'arfu al-gisim le ayyi gabiila.

⁷Wa laakin ma fi gisim ambeenaatku le l-Laawiyiin achaan humman warasathum khidmit rujaal al-diin. Wa gabiilat Gaad wa gabiilat Ra'uubiin wa nuss gabiilat Manassa humman ligo gisimhum sabaah khaadi le bahar al-Urdun. Wa da l-gisim al-antaah leehum Muusa abd Allah.»

⁸Wa l-rujaal al-azaloohum jahhazo le l-machi. Wa gubbaal ma yamchu, Yachuu' gaal leehum: «Amchu ruukhu al-balad wa aktubu rasimha wa gabbulu leyi hini. Wa ana nisawwi am'iyeedaat giddaam Allah hini fi Chiilooch achaan na'arfu al-gisim le ayyi gabiila.»

⁹Wa l-rujaal dool macho chaggo al-balad wa katabo rasim al-hillaal hasab al-sab'a gisim. Wa gabbalo le Yachuu' fi l-fariig fi Chiilooch.

¹⁰Wa Yachuu' sawwa leehum am'iyeedaat giddaam Allah fi Chiilooch. Wa be da, Yachuu' gassam al-balad le Bani Israa'iil hasab al-gisim al-waga' le ayyi gabiila.

Gisim gabiilat Banyamiin

¹¹Wa l-gisim al-awwal antooh le gabiilat Banyamiin hasab khuchuum buyuuthum. Wa l-turaab al-ligooh gaa'id ambeen turaab gabiilat Yahuuza wa turaab zurriiyit Yuusuf.

¹²Wa min jiihat al-munchaakh, huduudhum yamchu min bahar al-Urdun lahaddi l-dilleeye hana Ariiha fi l-munchaakh wa lahaddi balad al-jibbaal al-fi l-kharib wa yagiifu fi saharat Beet Awan.

¹³Wa min al-bakaan da, al-huduud yamchu lahaddi Luuz wa yi'addi jamb al-dilleeye al-fi junuub Luuz ya'ni Beet Iil. Wa l-huduud yiddallo ale Ataruut Addaar wa yamchu ale l-jabal al-gaa'id junuub min Beet Huruun al-tihit.

¹⁴Wa l-huduud yigabbulu ale l-kharib wa yamchu ale l-junuub min al-jabal al-mugaabil Beet Huruun. Wa yamchu le Kharyat Ba'al ya'ni Kharyat Ya'ariim al-hi hille hint gabiilat Yahuuza. Wa dool al-huduud min jiihat al-kharib.

¹⁵Wa min jiihat al-junuub huduudhum yabdo min Kharyat Ya'ariim wa yamchu ale l-kharib lahaddi Een Niftuuh.

16Wa l-huduud yamchu taraf al-jabal al-mugaabil waadi Bani Hinnuum al-gaa'id munchaakh le waadi Rafaayiin. Wa l-huduud yamchu min waadi Bani Hinnuum be l-dilleeye al-junuubiye hana jabal al-Yabuusiyyiin wa yiddallo ale Een Ruugil.

17Wa l-huduud yigabbulu munchaakh lahaddi Een Chams wa lahaddi Galiiluut al-mugaabile al-gooz hana l-Aduumiim. Wa l-huduud yamchu ale l-hajar hana Buuhan wileed Ra'uubiin.

18Wa l-huduud yi'addu be l-dilleeye al-tidalli fi waadi al-Urdun wa yamchu ale l-junuub fi waadi al-Urdun.

19Wa l-huduud yi'addu ale munchaakh le l-dilleeye hana Beet Hugla wa yamchu lahaddi munchaakh le l-bahar al-Mayyit bakaan al-yusubb foogah bahar al-Urdun. Wa dool al-huduud min al-junuub.

20Wa l-huduud min sabaah hu bahar al-Urdun. Wa da bas ard warasa hana gabiilat Banyaamiin hasab khuchuum buyuuthum be huduudhum min kulli jiihe.

21Wa l-mudun hana gabiilat Banyaamiin hasab khuchuum buyuuthum humman Ariiha wa Beet Hugla wa Imakh Khasiis

22wa Beet Araba wa Samaraayim wa Beet Iil

23wa Awiim wa Faara wa Ufra

24wa Kafar Ammuuna wa Ufni wa Gaba'. Wa be l-jumla 12 mudun wa l-hillaal al-taab'iin leehum.

25Wa battaan Gib'uun wa l-Raama wa Biiruut

26wa Misfa wa Kafiira wa Mussa

27wa Raakhim wa Yirfiil wa Taraala

28wa Siila' wa Alif wa madiinat al-Yabuusiyyiin ya'ni Uruchaliim wa Gibee'a wa Kharyat Ya'ariim. Wa be l-jumla 14 mudun wa hillaalhum al-taab'iin leehum. Wa da kulla ard warasa hint gabiilat Banyaamiin hasab khuchuum buyuuthum.

Yachuu' 19

Al-gisim al-antooh le gabiilat Chim'uun

1Wa l-gisim al-taani antooh le gabiilat Chim'uun hasab khuchuum buyuuthum. Wa ard warasathum gaa'ide fi usut ard warasat gabiilat Yahuuza.

2Wa l-turaab al-ligooh warasa indah mudun Biir Sab'a wa Chaba' wa Mulaada

3wa Hasar Chuu'al wa Baala wa Asam

4wa Alituulad wa Batuul wa Hurma

5wa Sikhlaag wa Beet Markabuut wa Hasar Suusa

⁶wa Beet Labawuut wa Charuuheen. Wa be l-jumla 13 mudun wa hillaalhum al-taab'iin leehum.

⁷Wa Een wa Rimmuun wa Atar wa Achan. Wa be l-jumla 4 mudun wa hillaalhum al-taab'iin leehum

⁸wa battaan kulla l-hillaal al-muhawwigiin al-mudun dool lahaddi Ba'alat Biir ya'ni Raamat al-junuub. Wa di bas ard warasa hint gabiilat Chim'uun hasab khuchuum buyuuthum.

⁹Wa gisim hana gabiilat Chim'uun chaaloo min ard warasa hint gabiilat Yahuuza. Achaan gisim hana gabiilat Yahuuza kabiir leehum ziyaada wa be misil da bas, gabiilat Chim'uun ligo arduhum fi usut ard warasat gabiilat Yahuuza.

Al-gisim al-antooh le gabiilat Zabuluun

¹⁰Wa l-gisim al-taalit antooh le gabiilat Zabuluun hasab khuchuum buyuuthum. Wa huduud ard warasathum yamchu lahaddi Saariid.

¹¹Min hinaak, huduudhum yatla'o ale l-kharib lahaddi Mar'ala wa yalhago Dabbaacha wa l-waadi al-mugaabil Yakhna'aam.

¹²Wa min Saariid, al-huduud yigabbulu ale l-sabaah lahaddi turaab Kisluut Taabuur wa yamchu ale Dabra wa yatla'o lahaddi Yafii'a.

¹³Wa min al-bakaan da, al-huduud yamchu sabaah lahaddi Gaat Hiifar wa Itta Khaasiin. Wa minha yamchu ale Rimmuun wa yigabbulu ale Nii'a.

¹⁴Wa min al-munchaakh, al-huduud yihawwugu Hannatuun wa yamchu lahaddi waadi Yiftahiil.

¹⁵Wa humman ligo al-mudun Khattaat wa Nahlaal wa Chimruun wa Yidaala wa Beet Laham. Wa be l-jumla 12 mudun wa l-hillaal al-taab'iin leehum.

¹⁶Wa dool bas al-mudun wa hillaalhum al-taab'iin leehum al-ligoohum warasa gabiilat Zabuluun hasab khuchuum buyuuthum.

Al-gisim al-antooh le gabiilat Yassaakar

¹⁷Wa l-gisim al-raabi' antooh le gabiilat Yassaakar hasab khuchuum buyuuthum.

¹⁸Wa huduudhum yamchu ale Yazra'iil wa Kasuluut wa Chuunam

¹⁹wa Hafaraayim wa Chiyuun wa Anaharat

²⁰wa Rabbiit wa Khichyuun wa Abiis

²¹wa Raamat wa Een Ganniim wa Een Hadda wa Beet Fasiis.

²²Wa l-huduud yiwassulu ale Taabuur wa Chahsiima wa Beet Chams wa yamchu lahaddi bahar al-Urdun. Wa be l-jumla 16 mudun wa hillaalhum al-taab'iin leehum.

23Wa dool bas al-mudun wa hillaalhum al-taab'iin leehum al-ligoohum warasa gabiilat Yassaakar hasab khuchuum buyuuthum.

Al-gisim al-antooh le gabiilat Achiir

24Wa l-gisim al-khaamis antooh le gabiilat Achiir hasab khuchuum buyuuthum.

25Wa huduudhum fi Halkha wa Hali wa Baatan wa Akchaaf

26wa Allamalik wa Am'aad wa Michael. Fi l-kharib, yamchu min jabal al-Karmal lahaddi Chiihuur Libna

27wa yigabbulu sabaah ale Beet Daguun wa yamchu ale huduud gabiilat Zabuluun wa waadi Yiftahiil munchaakh le Beet Imakh wa Na'iil. Wa yamchu ale jiihat Kaabuul

28wa ale Abduun wa Rahuub wa Hammuun wa Khaana lahaddi Seeda al-kabiire.

29Wa l-huduud yigabbulu ale l-Raama wa lahaddi madiinat Suur al-gawiiye. Wa l-huduud yigabbulu lahaddi Huusa wa l-bahar al-Abyad wa yufuutu be Mahlab wa Akziib

30wa Umma wa Afiikh wa Rahuub. Wa be l-jumla 22 mudun wa hillaalhum al-taab'iin leehum.

31Wa dool bas al-mudun wa hillaalhum al-taab'iin leehum al-ligoohum ard warasa gabiilat Achiir hasab khuchuum buyuuthum kulla.

Al-gisim al-antooh le gabiilat Naftaali

32Wa l-gisim al-saadis antooh le gabiilat Naftaali hasab khuchuum buyuuthum.

33Wa huduudhum yamchu min Hiilaf wa l-chadar al-kubaar hana Sa'naniim wa Adaami Nakhab wa Yabniyiil lahaddi Lakhuum wa yagiifu fi bahar al-Urdun.

34Wa min al-kharib, al-huduud yigabbulu lahaddi Aznuut Taabuur wa minha yamchu lahaddi Huugug wa lahaddi turaab gabiilat Zabuluun fi l-junuub wa lahaddi turaab gabiilat Achiir fi l-kharib wa Yahuuza gariib le bahar al-Urdun ale sabaah.

35Wa l-mudun al-gawiyiin humman Siddiim wa Siir wa Hammat wa Rakhat wa Kinaarat

36wa Adama wa l-Raama wa Haasuur

37wa Khadach wa Idra'i wa Een Haasuur

38wa Yirwuun wa Migdaliil wa Huuriim wa Beet Anaat wa Beet Chams. Wa be l-jumla 19 mudun wa hillaalhum al-taab'iin leehum.

39Wa dool bas al-mudun wa hillaalhum al-taab'iin leehum al-ligoohum warasa gabiilat Naftaali hasab khuchuum buyuuthum.

Al-gisim al-antooh le gabiilat Daan

⁴⁰Wa l-gisim al-saabi' antooh le gabiilat Daan hasab khuchuum buyuuthum.

⁴¹Wa huduud ard warasathum Saar'a wa Achtawuul wa Iir Chams

⁴²wa Cha'albiin wa Ayyaluun wa Yitla

⁴³wa Iluun wa Timna wa Akhruun

⁴⁴wa Alitakha wa Gibbatuun wa Ba'ala

⁴⁵wa Yihuud wa Bani Barakh wa Gaat Rimmuun

⁴⁶wa Almi Yarguun wa Rakhuun wa l-turaab al-mugaabil Yaafa.

⁴⁷Wa laakin gabiilat Daan ma gidro yalgo turaabhum. Wa fi chaan da, humman gammo didd sukkaan Lacham haaraboohum wa kataloohum be l-seef wa chaalo hillithum minhum. Wa ga'ado foogha wa sammooaha Daan be usum jidduhum.

⁴⁸Wa dool bas al-mudun wa hillaalhum al-taab'iin leehum al-ligoohum warasa gabiilat Daan hasab khuchuum buyuuthum.

Al-gisim al-antooh le Yachuu'

⁴⁹Wa ba'ad gassamo ard warasathum be kulla huduudha, Bani Israa'iil anto ard le Yachuu' wileed Nuun fi usuthum.

⁵⁰Wa hasab kalaam Allah, humman antooh al-madiina al-hu dawwaraaha ya'ni Timna Saarah fi jibaa Afraayim. Wa hu banaaha wa sakan foogha.

⁵¹Wa da bas gisim al-ard al-sawwooh raajil al-diin Ali'aazar wa Yachuu' wileed Nuun wa chuyuukh aayilaat gabaayil Bani Israa'iil be am'iyeedaat. Sawwooh be am'iyeedaat giddaam Allah fi Chiiloo fi madkhal kheemat al-ijtimaa'. Wa be misil da, humman gassamo al-balad.

Yachuu' 20

Al-mudun hana l-luju

¹Wa Allah hajja le Yachuu' wa gaal:

²«Guul le Bani Israa'iil: «Khassusu leeku mudun hana luju hasab al-kalaam al-ana gultah leeku be waasitat Muusa.

³Wa naadum al-katal dimme bala raayah yagdar yajri le waahide minhum. Wa l-mudun dool yagdaro yahfado al-kaatil min siid al-taar.

⁴Wa l-kaatil yajri le waahide min al-mudun dool wa wakit yiwassil fi khachum baab al-madiina, hu yigaabil kubaaraat al-madiina wa yihajji leehum muchkiltah. Ba'ad da, humman yantu izin yadkhul fi madiinithum wa yantuuh bakaan yagood fi usuthum.

⁵Wa kan siid al-taar macha waraayah kula, humman ma yisallumuuh leyah achaan hu katal dimme bala raayah wa ma indah leyah ayyi karaahiye min awwal.

⁶Wa yagood fi l-madiina di lahaddi yagiif giddaam al-mujtama' le yihaakumuuh wa lahaddi moot kabiir rujaal al-diin hana l-zaman da. Wa ba'ad da, al-kaatil yagdar yigabbil fi madiintah wa fi beetah ya'ni fi l-madiina al-hu jara minha.»»

⁷Wa khalaas, Bani Israa'iil khassaso Khadach al-Jaliil al-fi jibaal Naftaali wa Chakiim al-fi jibaal Afraayim wa Kharyat Arba'a ya'ni Hibuun al-fi jibaal Yahuuza.

⁸Wa khaadi le bahar al-Urdun wa sabaah le Ariiha, humman khassaso Baasar al-fi l-sahara fi sahalat gabiilat Ra'uubiin wa Raamuut al-fi turaab Gil'aad hana gabiilat Gaad wa Joolaan fi turaab Baachaan hana gabiilat Manassa.

⁹Wa dool bas al-mudun hana l-luju al-khassasoohum Bani Israa'iil le nufuushum wa le l-ajjabi al-saakin ma'aahum. Wa ayyi naadum al-katal dimme bala raayah yagdar yajri leehum achaan siid al-taar ma yaktulah gabul ma yagiif giddaam al-mujtama' le yihaakumuuh.

Yachuu' 21

Bani Israa'iil anto mudun le l-Laawiyiin

¹Wa ba'ad da, kubaaraat aayilaat al-Laawiyiin jo giddaam raajil al-diin Ali'aazar wa Yachuu' wileed Nuun wa kubaaraat aayilaat gabaayil Bani Israa'iil

²fi Chiilooch fi balad Kan'aan. Wa gaalo leehum: «Allah gaal be waasitat Muusa tantuuna mudun al-naskunu fooghum wa induhum bakaan le bahaayimna yasraho foogah.»

³Wa khalaas min ard warasathum, Bani Israa'iil antoohum le l-Laawiyiin mudun be bakaanaathum hana sarha hasab kalaam Allah.

⁴Wa gassamo be am'iyeedaat wa l-gisim al-awwal, antooh le khachum beet Gahaat. Wa minhum zurriiyit Haaruun raajil al-diin ligo 13 mudun min gabiilat Yahuuza wa gabiilat Chim'uun wa gabiilat Banyaamiin.

⁵Wa l-Laawiyiin al-aakhariin hana khachum beet Gahaat ligo be am'iyeedaat 10 mudun min gabiilat Afraayim wa gabiilat Daan wa nuss gabiilat Manassa.

⁶Wa khachum beet Girchuun ligi be am'iyeedaat 13 mudun min gabiilat Yassaakar wa gabiilat Achiir wa gabiilat Naftaali wa nuss gabiilat Manassa al-fi turaab Baachaan.

⁷Wa khachum beet Maraari ligi 12 mudun min gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad wa gabiilat Zabuluun.

⁸Wa Bani Israa'iil anto kulla l-mudun dool be bakaanaathum hana l-sarha be am'iyeedaat le l-Laawiyiin misil Allah amar beyah be waasitat Muusa.

Mudun zurriiyit Haaruun

- ⁹Wa daahu asaame al-mudun al-antoozum gabiilat Yahuuza wa gabiilat Chim'uun
- ¹⁰le zurriiyit Haaruun min khachum beet Gahaat min gabiilat Laawi gisimhum antoozum leehum be am'iyeedaat fi l-awwal.
- ¹¹Wa anto Kharyat Arba'a ya'ni Hibruun al-gaa'ide fi jibaal Yahuuza be bakaanaatha hana l-sarha al-muhawwigiinha. Wa sammo al-madiina di Kharyat Arba'a be usum hana Arba'a abu Anuukh.
- ¹²Wa laakin al-ziraa'a wa l-hillaal hana l-madiina di antoozum warasa le Kaalib wileed Yafuuna.
- ¹³Wa ziyaada min Hibruun madiinat al-luju be bakaanaatha hana l-sarha, zurriiyit Haaruun raajil al-diin ligo Libna be bakaanaatha hana l-sarha
- ¹⁴wa Yattiir be bakaanaatha hana l-sarha wa Achtamuu'a be bakaanaatha hana l-sarha
- ¹⁵wa Huluun be bakaanaatha hana l-sarha wa Dabiir be bakaanaatha hana l-sarha
- ¹⁶wa Achan be bakaanaatha hana l-sarha wa Yutta be bakaanaatha hana l-sarha wa Beet Chams be bakaanaatha hana l-sarha. Wa be l-jumla 9 mudun al-antoozum gabiilat Yahuuza wa gabiilat Chim'uun.
- ¹⁷Wa min gabiilat Banyaamiin ligo Gib'uun be bakaanaatha hana l-sarha wa Gaba' be bakaanaatha hana l-sarha
- ¹⁸wa Anatuut be bakaanaatha hana l-sarha wa Almuun be bakaanaatha hana l-sarha. Wa be l-jumla 4 mudun.
- ¹⁹Wa adad al-mudun hana rujaal al-diin zurriiyit Haaruun 13 mudun be bakaanaathum hana l-sarha.

Mudun khachum beet Gahaat

- ²⁰Wa l-Laawiyiin al-aakhariin min khachum beet Gahaat ligo mudun be am'iyeedaat min gabiilat Afraayim.
- ²¹Wa humman antoozum Chakiim madiinat al-luju le l-kaatil al-gaa'ide fi jibaal Afraayim be bakaanaatha hana l-sarha wa Gaazar be bakaanaatha hana l-sarha
- ²²wa Khiksiim be bakaanaatha hana l-sarha wa Beet Huruun be bakaanaatha hana l-sarha. Wa be l-jumla 4 mudun.
- ²³Wa min gabiilat Daan ligo hillit Alitakha be bakaanaatha hana l-sarha wa Gibbatuun be bakaanaatha hana l-sarha.
- ²⁴Wa Ayyaluun be bakaanaatha hana l-sarha wa Gaat Rimmuun be bakaanaatha hana l-sarha. Wa be l-jumla 4 mudun.

²⁵Wa min nuss gabiilat Manassa ligo Ta'nak be bakaanaatha hana l-sarha wa Yibla'aam be bakaanaatha hana l-sarha. Wa be l-jumla 2 mudun.

²⁶Wa be l-jumla al-Laawiyiin al-aakhariin min khachum beet Gahaat ligo 10 mudun be bakaanaathum hana l-sarha.

Mudun khachum beet Girchuun

²⁷Wa l-Laawiyiin min khachum beet Girchuun ligo min nuss gabiilat Manassa, Joolaan madiinat al-luju le l-kaatil fi Baachaan be bakaanaatha hana l-sarha wa Ba'achtara be bakaanaatha hana l-sarha. Wa be l-jumla 2 mudun.

²⁸Wa min gabiilat Yassaakar, ligo Khichyuun be bakaanaatha hana l-sarha wa Dabra be bakaanaatha hana l-sarha

²⁹wa Yarmuut be bakaanaatha hana l-sarha wa Een Ganniim be bakaanaatha hana l-sarha. Wa be l-jumla 4 mudun.

³⁰Wa min gabiilat Achiir ligo Michael be bakaanaatha hana l-sarha wa Abduun be bakaanaatha hana l-sarha

³¹wa Halkha be bakaanaatha hana l-sarha wa Rahuub be bakaanaatha hana l-sarha. Wa be l-jumla 4 mudun.

³²Wa min gabiilat Naftaali ligo Khadach fi l-Jaliil madiinat al-luju be bakaanaatha hana l-sarha wa Hammuut Duur be bakaanaatha hana l-sarha wa Khartaan be bakaanaatha hana l-sarha. Wa be l-jumla 3 mudun.

³³Wa khachum beet Girchuun be l-jumla ligo 13 mudun be bakaanaathum hana l-sarha.

Mudun khachum beet Maraari

³⁴Wa l-Laawiyiin min khachum beet Maraari ligo min gabiilat Zabuluun Yakhna'aam be bakaanaatha hana l-sarha wa Kharta be bakaanaatha hana l-sarha

³⁵wa Rimuuna be bakaanaatha hana l-sarha wa Nahlaal be bakaanaatha hana l-sarha. Wa be l-jumla 4 mudun.

³⁶Wa min gabiilat Ra'uubiin sabaah khaadi le bahar al-Urdun mugaabil Ariiha ligo Baasar madiina le luju al-kaatil al-gaa'ide fi l-sahara fi l-kadaade be bakaanaatha hana l-sarha, wa Yahaas be bakaanaatha hana l-sarha

³⁷wa Khadimuut be bakaanaatha hana l-sarha wa Mifa'at be bakaanaatha hana l-sarha. Wa be l-jumla 4 mudun.

³⁸Wa min gabiilat Gaad anto Raamuut al-fi Gil'aad madiinat al-luju le l-kaatil be bakaanaatha hana l-sarha wa Mahanaayim be bakaanaatha hana l-sarha

³⁹wa Hachbuun be bakaanaatha hana l-sarha wa Ya'ziir be bakaanaatha hana l-sarha. Wa be l-jumla 4 mudun.

⁴⁰Wa be l-jumla adad al-mudun al-antoohum be am'iyeedaat le l-Laawiyiin min khachum beet Maraari 12 mudun.

⁴¹Wa be l-jumla adad al-mudun al-antoohum le l-Laawiyiin fi lubb Bani Israa'iil 48 mudun be bakaanaathum hana l-sarha.

⁴²Wa ayyi waahide min al-mudun dool indaha bakaanaat hana sarha.

⁴³Wa Allah anta Bani Israa'iil kulla l-balad al-hu halaf le juduudhum wa gaal yantiiha leehum. Wa humman chaalooha wa ga'ado foogha.

⁴⁴Wa Allah antaahum al-raaha min kulli jiihe hasab al-haliife al-halaf beeha le juduudhum. Wa min kulla udwaanhum, waahid kula ma gidir yihaaribhum wa be da, Allah sallam leehum kulla udwaanhum.

⁴⁵Wa min kulla kalaam al-kheer al-Allah gaalah le Bani Israa'iil, ma fi kilme al-ma alhaggagat. Kulla l-kalaam da alhaggag leehum.

Yachuu' 22

Yachuu' wassa al-gabaayil

¹Wa khalaas, Yachuu' naada gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad wa nuss gabiilat Manassa

²wa gaal leehum: «Intu tabbagtu kulla l-kalaam al-amaraaku beyah Muusa abd Allah wa simi'tu kulla kalaami al-ana amartuku beyah.

³Wa min wakit tawiil lahaddi l-yoom, intu ma abeetu akhwaanku wa hafadtu wasaaya Allah Ilaahku.

⁴Wa hassa' Allah Ilaahku anta al-raaha le akhwaanku misil hu waa'adaahum beeha. Wa hassa' tagdaro tamchu le khiyamku fi baladku al-antaaha leeku Muusa abd Allah sabaah khaadi le bahar al-Urdun.

⁵Wa laakin fakkuru chadiid wa tabbugu al-wasiye wa l-gaanuun al-amaraaku beyah Muusa abd Allah. Hibbu Allah Ilaahku wa amchu adiil fi derbah wa tabbugu wasiiaatah wa atmassako be Allah wa a'abuduuh be kulla guluubku wa be kulla fikirku.»

⁶Wa Yachuu' baarakaahum wa gaal leehum yamchu le khiyamhum wa humman macho.

⁷Wa le nuss waahid min gabiilat Manassa, Muusa antaahum ard fi Baachaan sabaah le bahar al-Urdun. Wa l-nuss al-aakhar, Yachuu' antaahum ard ma'a akhwaanhum kharib le bahar al-Urdun. Wa wakit Yachuu' gaal leehum yamchu le khiyamhum, hu baarakaahum

⁸wa gaal leehum: «Amchu le khiyamku be l-khuna al-ligiituuha hana l-bahaayim wa l-fudda wa l-dahab wa l-nahaas wa l-hadiid wa l-lubaas al-katiir. Gassumu ma'a akhwaanku al-khaniime al-ligiituuha min udwaanku.»

Gabaayil al-sabaah bano madbah

⁹Wa be misil da, gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad wa nuss gabiilat Manassa gammo min bakaan Bani Israa'iil fi Chiilooch fi balad Kan'aan wa macho le balad Gil'aad ard warasathum al-Allah antaaha leehum be waasitat Muusa.

¹⁰Wa wakit jo fi khachum bahar al-Urdun fi balad Kan'aan, gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad wa nuss gabiilat Manassa bano madbah jamb al-bahar. Wa l-madbah da binchaaf kabiir.

¹¹Wa Bani Israa'iil sim'o be l-khabar al-buguul: «Daahu gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad wa nuss gabiilat Manassa bano madbah fi balad Kan'aan fi khachum bahar al-Urdun wa da fi ard Bani Israa'iil.»

¹²Wa wakit Bani Israa'iil sim'o al-khabar da, tawwaali kulla mujtama' Bani Israa'iil lammo fi Chiilooch achaan yamchu yahjumuuhum.

¹³Wa Laakin gubbaal ma yamchu, Bani Israa'iil rassalo Fiinhaas wileed raajil al-diin Ali'aazar le turaab Gil'aad achaan yamchi yihajji le gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad wa nuss gabiilat Manassa.

¹⁴Wa macho ma'aayah achara rujaal min kubaaraat aayilaat Bani Israa'iil, ayyi waahid mas'uul fi aayiltah ambeen aayilaat Bani Israa'iil.

¹⁵Wa l-naas dool jo le gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad wa nuss gabiilat Manassa fi turaab Gil'aad wa gaalo leehum:

¹⁶«Daahu kulla mujtama' Allah buguulu leeku: «Maala sawweetu khiyaana misil di didd Allah Ilaah Bani Israa'iil? Wa maala al-yoom khalleetu derib Allah wa baneetu leeku madbah wa isiitu Allah?»

¹⁷Wa l-khata al-sawweena fi Fa'uur ma tamma leena walla? Lahaddi al-yoom ma taharna nufuusna min al-khata da, kan Allah nazal fi cha'abah waba kula.

¹⁸Wa chiifu! Al-yoom, intu khalleetu derib Allah wa isiituuh. Wa ambaakir, hu yaz'al didd kulla mujtama' Bani Israa'iil!

¹⁹Wa kan ard warasatku ma taahire, ta'aalu agoodu ma'aana fi ard warasatna al-foogha kheemat Allah wa awrusuuha ma'aana sawa. Wa laakin ma tugummu didd Allah wa la diddina aniina wa tabnu leeku madbah aakhar bala madbah Allah Ilaahna!

²⁰Wakit Akaan wileed Zaarah isi wa chaal al-khumaam al-haraam, hu ma hilik wiheedah be sabab khataayah laakin khadab Allah waga' fi kulla mujtama' Bani Israa'iil!>>>

21 Wa gabiilat Ra’uubiin wa gabiilat Gaad wa nuss gabiilat Manassa raddo le kubaaraat aayilaat Bani Israa’iil wa gaalo:

22 «Allah hu bas Ilaah al-Ilaahaat! Allah hu al-Rabb! Allah ya’arif al-sahiih wa waajib Bani Israa’iil kula ya’arfuuh! Kan aniina gammeena didd Allah wa isiinaah, khalli ma tinajjuuna al-yoom.

23 Wa kan baneena leena madbah le nikhallu derib Allah wa le nigaddumu foogah dahaaya muharragiin aw hadaaya hana dagiig aw dahaaya salaama, khalli Allah yi’aakhibna!

24 La, aniina sawweena al-cheyy da achaan nakhaafo yoom waahid iyaalku yuguulu le iyaalna: «Chunu alaakhitku intu be Allah Ilaah Bani Israa’iil?»

25 Allah khatta bahar al-Urdun huduud ambeenna aniina wa intu gabaayil Ra’uubiin wa Gaad. Wa intu ma induku ayyi hagg fi Allah.» Wa be da, iyaalku yilizzu iyaalna achaan ma yakhaafo Allah.

26 Wa be sabab da bas, aniina chilna niye nabnu madbah wa laakin wa la le dahaaya muharragiin wa la le dahaaya aakhariin.

27 Wa da yukuun chahaada ambeenna aniina wa intu wa zurriiyitna al-yaju waraana kadar indina hagg na’abudu Allah be gaddimiin dahaaya muharragiin wa dahaaya salaama. Wa be da, ambaakir iyaalku ma yuguulu le iyaalna: «Intu ma induku hagg ta’abudu Allah.»

28 Wa aniina gulna ambeenaatna: «Kan ambaakir al-kalaam da gaalooch leena walla le zurriiyitna, aniina nuguulu: “Chiifu hajim madbah Allah al-banooh abbahaatna. Hu ma hana dahaaya muharragiin wa la hana dahaaya aakhariin wa laakin le yabga chahaada beenna aniina wa intu.”»

29 Istakhfar Allah! Abadan ma nugummu didd Allah wa la khalleena derbah al-yoom. Wa ma nabnu madbah hana dahaaya muharragiin wa hadaaya hana dagiig wa dahaaya aakhariin bala madbah Allah Ilaahna al-gaa’id giddaam kheemtah.»

30 Wa wakit raajil al-diin Fiinhaas wa chuyuukh al-mujtama’ wa kubaaraat aayilaat Bani Israa’iil al-macho ma’aayah sim’o al-kalaam al-gaalooch gabiilat Ra’uubiin wa gabiilat Gaad wa nuss gabiilat Manassa, humman khassado beyah.

31 Wa Fiinhaas wileed raajil al-diin Ali’aazar gaal leehum: «Al-yoom aniina na’arfu kadar Allah gaa’id fi usutna achaan intu ma isiitu Allah. Wa be da, intu najjeetu Bani Israa’iil min khadab Allah.»

32 Wa Fiinhaas wileed raajil al-diin Ali’aazar wa l-kubaaraat gammo min gabaayil Ra’uubiin wa Gaad wa jo min turaab Gil’aad le Bani Israa’iil fi balad Kan’aan. Wa kallamoohum be kulla cheyy al-hasal.

33 Wa Bani Israa’iil kula khassado wa chakaro al-Rabb. Wa khallo minhum al-harib wa l-kharaab al-awwal dawwaro yijiibu didd gabaayil Ra’uubiin wa Gaad.

³⁴Wa gabaayil Ra'uubiin wa Gaad gaalo: «Al-madbah da yachhad kadar Allah hu Ilaahna kullina!» Wa sammo al-madbah da Chaahid.

Yachuu' 23

Wasiiyat Yachuu' al-akhiire

¹Wa ba'ad mudda tawiile, Allah anta al-raaha le Bani Israa'iil min kulla udwaanhum al-mujaawiriinum. Wa Yachuu' chayyab wa umrah bigi tawiil.

²Wa hu naada kulla Bani Israa'iil wa chuyuukhhum wa kubaaraathum wa gudiyaaahum wa masaa'iilhum wa gaal: «Ana chayyabt wa umri bigi tawiil.

³Wa intu zaatku chiftu kulla cheyy al-sawwaah Allah Ilaahku didd al-umam dool fi sababku. Achaan Allah Ilaahku, hu bas al-haarab leeku.

⁴Wa chiifu, ana anteetku ard warasatku be am'iyeedaat hasab gabaayilku. Wa di ard al-umam al-ana dammartuhum wa ard al-umam al-lissaa'hum gaa'idiin. Wa l-ard di tamchi min bahar al-Urdun fi l-sabaah lahaddi l-bahar al-Abyad fi l-kharib.

⁵Wa Allah Ilaahku, hu bas yatrud giddaamku al-umam al-lissaa'hum gaa'idiin achaaan intu tichiilu baladhum misil hu waa'adaaku beyah.

⁶«Wa be da, abgo chudaad wa fakkuru achaaan tisawwu ayyi cheyy hasab al-wasaaya al-maktuubiin fi Tawraat Muusa. Ma tibaaru minhum wa la isra wa la zeene.

⁷Wa ma tilkhalbato ma'a l-umam al-lissaa'hum jambuku wa la tifakkuru fi asaame ilaahaathum wa la tahalfu beehum wa la ta'abuduuhum wa la tasjudu leehum.

⁸Wa waajib intu titmassako be Allah Ilaahku misil intu sawweetuuh min awwal lahaddi l-yoom.

⁹«Chiifu! Allah gala' giddaamku ard al-umam al-kubaar wa chudaad. Wa waahid minhum ma gidir yagiif giddaamku lahaddi l-yoom.

¹⁰Wa naadum waahid minku yatrud alif naadum achaaan Allah Ilaahku gaa'id yihaarib leeku misil hu gaalah leeku.

¹¹Wa chiilu niye achaaan tihibbu Allah Ilaahku.

¹²Wa laakin kan khalleetu derib Allah wa atmassaktu be l-umam al-lissaa'hum jambuku wa kan akhadtu minhum wa alkhalbattu ma'aahum,

¹³khalaas, a'arfu kadar Allah Ilaahku battaan ma yagla' ard al-umam dool giddaamku. Wa humman yabgo leeku misil amkajjaama wa charak wa soot al-yafpruchku wa chook fi uyuunku, lahaddi kulluku tikammulu fi l-ard al-samhe di al-antaaha leeku Allah Ilaahku.

¹⁴«Wa daahu gariib numuut misil kulla makhluug fi l-ard. Wa laakin waajib ta'arfu be kulla guluubku wa be kulla fikirku kadar kulla l-kalaam al-kheer al-gaalah Allah

Ilaahku fi chaanku, alhaggag. Kulla l-kalaam da alhaggag leeku, ma fi kilme waahide kula al-ma alhaggagat.

¹⁵Wa laakin angar'u! Al-kalaam al-kheer al-gaalah Allah Ilaahku alhaggag. Wa misil da, al-kalaam al-cheen al-gaalah didduku kula yilhaggag lahaddi kulluku tikammulu fi l-ard al-samhe di, al-antaaha leeku Allah Ilaahku.

¹⁶Wa kan nagadtu mu'aahadat Allah Ilaahku al-hu amaraaku beeha wa kan abadtu ilaahaat aakhariin wa sajadtu giddaamhum, khalaas khadab Allah yanzil foogku wa tawwaali tikammulu fi l-balad al-adiile al-hu antaaha leeku.»

Yachuu' 24

Al-cha'ab chaalo niiye ya'abudu Allah

¹Wa Yachuu' lamma kulla gabaayil Bani Israa'iil fi Chakiim wa naada chuyuukhhum wa kubaaraathum wa gudiyaahum wa masaa'iilhum wa humman jo giddaam al-Rabb.

²Wa Yachuu' gaal le kulla l-cha'ab: «Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: <Zamaan, juduudku sakano khaadi le bahar al-Furaat wa abado ilaahaat aakhariin. Wa Taarah abu Ibraahiim wa Naahuur kula ambeenaathum.

³Wa fi l-wakit daak, ana chilt abuuku Ibraahiim min khaadi le bahar al-Furaat wa jibtah fi balad Kan'aan. Wa ana kattart zurriiytah wa anteetah wileedah Ishaakh.

⁴Wa le Ishaakh, ana anteetah awlaadah Yaakhuub wa Isuu. Wa anteetah le Isuu balad jibaal Sa'iir le yichiilha wa Yaakhuub wa iyaalah kamaan macho ale balad Masir.

⁵««Wa ba'ad da, ana rassalt Muusa wa Haaruun wa darabt balad Masir be l-waba al-nazzaltah foogha wa khalaas, maragtuku minha.

⁶Wa ana maragt juduudku min Masir wa jo lahaddi l-bahar al-Ahmar. Wa laakin al-Masriyiin tarado juduudku be arabaat harib wa siyaad kheel lahaddi l-bahar da.

⁷Wa wakit juduudku sarakho leyi, ana Allah khatteet dalaam beenhum wa been al-Masriyiin. Wa ba'ad da, chilt al-bahar wa khatteet beyah al-Masriyiin. Wa intu chiftuuh be uyuunku al-cheyy al-ana sawweetah le l-Masriyiin. ««Wa ba'ad da, intu ga'adtu fi l-sahara le mudda tawiile.

⁸Wa ana waddeetku le balad al-Amuuriyiin al-saakniin sabaah le bahar al-Urdun. Wa humman haarabooku wa laakin ana hazamtuhum wa dammartuhum giddaamku wa intu chiltu baladhun.

⁹Wa Balaakh wileed Siffuur malik Muwaab gamma le yihaarib Bani Israa'iil wa rassal le Bal'aam wileed Ba'uur achaan yaji yal'anku.

¹⁰Wa laakin ana ma simi't kalaam Bal'aam wa fi l-akhiir, hu baarakaaku be baraka kabiire. Wa ana najjeetku min iid Balaakh malik Muwaab.

¹¹««Wa gata'tu bahar al-Urdun wa wassaltu Ariiha. Wa sukkaanha gammo haarabooku wa ma'aahum al-Amuuriyiin wa l-Firizziyiin wa l-Kan'aaniyiin wa l-

Hittiyyiin wa l-Girgaachiyiin wa l-Hiwwiyiin wa l-Yabuusiyyiin. Wa laakin ana sallamtuhum leeku fi iideeku.

12Wa rassalt ru'ub chadiid le natrud min giddaamku al-muluuk al-itneen hana l-Amuuriyyiin wa da ma be suyuufku wa la be nachaachiibku!

13Wa ana anteetku balad al-ma ti'ibtu foogha wa anteetku mudun al-intu ma baneetuuhum wa hassa' gaa'idiin taskunu fooghum. Wa anteetku ziraa'a hana inab wa zaytuun al-ma teerabtuuh wa hassa' gaa'idiin taakulu minnah.»

14Wa Yachuu' gaal battaan: «Hassa', akhaafo Allah wa a'abuduuh be sahiih wa amaan. Wa ba''udu minku kulla l-asnaam al-juduudku abadoohum khaadi le bahar al-Furaat wa fi Masir wa a'abudu Allah.

15Wa laakin kan ma tidooru ta'abudu Allah, a'azulu al-yoom al-ilaah al-tidooru ta'abuduuh. Mumkin tichiilu ilaahaat al-abadoohum juduudku khaadi le bahar al-Furaat, walla tichiilu ilaahaat al-Amuuriyyiin min al-balad al-intu saakniin foogha. Wa laakin ana wa aayilti kamaan, aniina na'abudu Allah!»

16Wa l-cha'ab raddo leyah wa gaalo: «La, abadan! Ma naabo Allah le na'abudu ilaahaat aakhariin!

17Achaan Allah Ilaahna, hu bas al-maragaana aniina wa abbahaatna min Masir balad al-ubuudiiye wa sawwa al-ajaayib al-kubaar dool giddaamna. Wa hafadaana fi tuul al-derib al-macheena foogah wa fi ust kulla l-chu'uub al-chaggeenaahum.

18Wa Allah tarad giddaamna al-Amuuriyyiin wa kulla l-chu'uub al-aakhariin al-sakano fi l-balad di. Wa fi chaan da, aniina kula na'abudu Allah achaan hu bas Ilaahna.»

19Wa Yachuu' gaal le l-cha'ab: «Intu ma tagdaro ta'abudu Allah achaan hu al-Ilaah al-Khudduus wa hu al-Ilaah al-Khayyuur, ma yahmal isyaanku wa zunuubku.

20Wa wakit taabo Allah wa ta'abudu ilaahaat aakhariin, hu yugumm didduku wa yi'aakhibku wa yikammilku ba'ad hu sawwa leeku kulla l-kheer da.»

21Wa l-cha'ab gaalo le Yachuu': «La, na'abudu Allah bas.»

22Wa Yachuu' gaal le l-cha'ab: «Intu zaatku chuhuud fi nufuusku kadar azaltu Allah wa ta'abuduuh.» Wa humman gaalo: «Aywa, aniina chuhuud.»

23Wa Yachuu' gaal: «Kan ke da khalaas, ba''udu al-ilaahaat al-ajnabiyyiin min usutku wa khuttu guluubku fi Allah Ilaah Bani Israa'iil.»

24Wa l-cha'ab gaalo le Yachuu': «Aniina na'abudu Allah Ilaahna bas wa nasma'o kalaamah.»

25Wa khalaas fi l-yoom da fi Chakiim, Yachuu' sawwa mu'aahada been al-cha'ab wa Allah wa sawwa leehum gawaaniin wa churuut.

26 Wa Yachuu' katab al-kalaam da fi kitaab Tawraat Allah. Wa chaal hajar kabiir wa khazzaah fi l-bakaan da, tihit al-chadara al-kabiire al-gaa'ide jamb al-bakaan al-mukhaddas hana Allah.

27 Wa gaal le kulla l-cha'ab: «Daahu al-hajar yukuun chaahid foogna achaan hu simi' kulla kalaam Allah wakit kallam ma'aana. Wa l-hajar da yachhad foogku achaan ma tankuru Ilaahku.»

28 Wa khalaas, Yachuu' gaal le l-cha'ab khalli ayyi waahid yamchi le ard warasatah.

Yachuu' wileed Nuun maat

29 Wa ba'ad da, Yachuu' wileed Nuun abd Allah maat fi umur hana 110 sana.

30 Wa dafanooh fi ard warasatah fi Timna Saarah fi jibaal Afraayim munchaakh le jabal Ga'ach.

31 Wa Bani Israa'iil abado Allah fi kulla muddit ayyaam Yachuu'. Wa ba'ad mootah, abado Allah fi kulla muddit ayyaam al-chuyuukh al-chaafo kulla l-a'maal al-sawwaahum Allah fi chaan Bani Israa'iil.

32 Wa kan le udaam Yuusuf al-chaaloozum Bani Israa'iil min balad Masir, humman dafanoohum fi Chakiim fi l-zere' al-charaah Yaakhuub be 100 hajar fudda min awlaad Hamuur abu Chakiim. Wa da kula bigi warasa le zurriiyit Yuusuf.

33 Wa Ali'aazar wileed Haaruun kula maat wa dafanooh fi l-jabal al-anto le wileedah Fiinhaas fi jibaal Afraayim.

Gudiya

Gudiya 1

Bani Israa'iil sakano fi balad Kan'aan

¹Wa ba'ad moot Yachuu', Bani Israa'iil sa'alo Allah wa gaalo: «Yaatu minnina yugumm awwal yahjim al-Kan'aaniyiin wa yihaaribhum?»

²Wa Allah gaal: «Gabiilat Yahuuza bas yahjumuuhum achaan ana khalaas anteethum al-balad di fi iideehum.»

³Wa gabiilat Yahuuza gaalo le akhwaanhum gabiilat Chim'uun: «Yalla! Ta'aalu ma'aana le ardina al-gassamooha leena wa nihaarubu al-Kan'aaniyiin sawa. Wa ba'adeen, aniina kula namchu ma'aaku le nichiiilu arduku.» Wa khalaas, gabiilat Chim'uun macho ma'aahum.

⁴Wa gabiilat Yahuuza hajamo udwaanhum wa Allah sallam leehum fi iideehum al-Kan'aaniyiin wa l-Firizziyiin. Wa fi hillit Baazakh, humman katalo minhum 10 000 raajil.

⁵Wa hinaak humman ligo al-malik Aduuni Baazakh wa haarabooh wa annasaro fi l-Kan'aaniyiin wa l-Firizziyiin.

⁶Wa Aduuni Baazakh arrad wa laakin humman taaba'ooh wa karabooh wa gatta'o asaab'ah al-kubaar hana iideenah wa rijileenah.

⁷Wa fi l-bakaan da, Aduuni Baazakh gaal: «70 malik ana gatta't asaabi'hum al-kubaar hana iideehum wa rijleehum wa humman laggato al-akil al-mudaffig fi bakaan dabalaayti. Al-cheyy al-ana sawweetah bas, al-Rabb gabbalah leyi.» Wa humman chaaloooh wa waddooh fi madiinat Uruchaliim wa maat hinaak.

⁸Wa gabiilat Yahuuza hajamo madiinat Uruchaliim wa chaaloooha wa katalo kulla sukkaanha be l-seef wa harragooha.

⁹Wa ba'ad da, gabiilat Yahuuza macho achaan yihaarubu al-Kan'aaniyiin al-gaa'idiin fi l-jibaaal wa fi saharat Nagab wa fi sahalat Chafiila.

¹⁰Gabiilat Yahuuza gammo didd al-Kan'aaniyiin al-gaa'idiin fi Hibuun al-awwal usumha Kharyat Arba'a. Wa hinaak, humman hazamo khuchuum buyuut Chiichaay wa Akhimaan wa Talmaay.

¹¹Wa min al-bakaan da, gabiilat Yahuuza gammo didd sukkaan Dabiir al-awwal usumha Kharyat Siifar.

¹²Wa Kaalib gaal: «Al-naadum al-hajam Kharyat Siifar wa chaalha, ana nantiih bineeyti Aksa yaakhudha.»

¹³Wa Utniyiil wileed Khinaaz tariidah le Kaalib, hajam Kharyat Siifar wa chaalha. Wa Kaalib antaah bineeytah Aksa le yaakhudha.

- 14** Wa laakin min jaat leyah, hi harrachatah wa gaalat: «As'al abuuyi yantiik zere'.» Wa ba'ad hi addallat min humaarha, Kaalib gaal leeha: «Tidoori chunu?»
- 15** Wa hi raddat leyah wa gaalat: «Hassa' da, baarikni. Inta anteetni turaab fi saharat Nagab wa hassa' antiini uyuun almi kula.» Wa hu antaaha uyuun almi al-foog wa l-tihit kula.
- 16** Wa zurriiyit Khiini nasiib Muusa marago min madiinat al-Nakhal wa macho ma'a gabiilat Yahuuza fi kadaadit Yahuuza ale junuub Araad. Wa humman sakano ma'a l-cha'ab hinaak.
- 17** Wa ba'ad da, gabiilat Yahuuza gammo macho ma'a akhwaanhum gabiilat Chim'uun le yichiilu arduhum. Wa haarabo al-Kan'aaniyiin al-saakniin fi Safat wa dammaro al-hille di wa sammooaha Hurma (ma'anaatah al-damaar).
- 18** Wa gabiilat Yahuuza chaalo mudun Khazza wa Achgaluun wa Akhruun be kula turaabhum.
- 19** Wa Allah saa'ad gabiilat Yahuuza wa humman chaalo manaatig hana l-jibaal. Wa laakin ma gidro yichiilu balad sukkaan al-sahale achaan al-sukkaan dool induhum arabaat hana hadiid le l-harib.
- 20** Wa hasab kalaam Muusa, hillit Hibruun antooha le Kaalib wa hu bas chaalha min al-talaata khuchuum buyuut hana Bani Anakh.
- 21** Wa kan le l-Yabuusiyyiin al-saakniin fi Uruchaliim, gabiilat Banyaaamiin ma chaalo minhum arduhum. Wa l-Yabuusiyyiin saakniin ma'a gabiilat Banyaaamiin fi Uruchaliim lahaddi l-yoom.
- 22** Wa zurriiyit Yuusuf gammo didd hillit Beet Iil wa Allah kaan ma'aahum.
- 23** Wa zurriiyit Yuusuf rassalo naas achaan yuruukhu Beet Iil al-awwal usumha Luuz.
- 24** Wa l-rawwaakhiin dool wakit jo fi l-hille, ligo raajil maarig minha. Wa humman gaalo leyah: «Wassif leena madkhal al-hille wa aniina nisawwu leek al-kheer.»
- 25** Wa hu wassaf leehum min ween yadkhulu al-hille. Wa humman dakhalo wa katalo kulla sukkaanha be l-seef. Wa laakin le l-raajil al-wassaf leehum al-derib, khallooh hu wa kulla aayiltah yamchu be salaam.
- 26** Wa l-raajil da macha fi balad al-Hittiyiin wa bana leyah hille wa sammaaha Luuz. Wa da usumha lahaddi l-yoom.
- 27** Wa gabiilat Manassa ma chaalo ard sukkaan Beet Chaan wa Ta'nak wa Duur wa Yibla'aam wa Magiddu wa hillaalhum al-taab'iin leehum. Wa be da, al-Kan'aaniyiin gaa'idiin yaskunu fi l-balad di.
- 28** Wa wakit Bani Israa'iil ligo gudra, gammo abbadoohum le l-Kan'aaniyiin wa laakin ma chaalo minhum arduhum.

29Wa gabiilat Afraayim ma chaalo ard al-Kan'aaniyiin al-saakniin fi Gaazar. Wa be da, al-Kan'aaniyiin sakano fi usut gabiilat Afraayim.

30Wa gabiilat Zabuluun ma chaalo ard al-Kan'aaniyiin al-saakniin fi Khitruun wa fi Nahlaal. Wa be da, al-Kan'aaniyiin sakano fi usut gabiilat Zabuluun laakin gabiilat Zabuluun gammo abbadoohum.

31Wa gabiilat Achiir ma chaalo ard sukkaan Akku wa Seeda wa Ahlab wa Akziib wa Halba wa Afiikh wa Rahuub.

32Wa gabiilat Achiir sakano fi ust al-Kan'aaniyiin al-saakniin fi l-balad achaan ma chaalo minhum arduhum.

33Wa gabiilat Naftaali ma chaalo ard al-Kan'aaniyiin al-saakniin fi Beet Chams wa Beet Anaat. Wa be da, humman sakano fi ust al-Kan'aaniyiin wa laakin gabiilat Naftaali gammo abbadoohum le sukkaan al-hillaal al-tineen dool.

34Wa l-Amuuriyiin gammo haasaroohum le gabiilat Daan fi l-jibaaal wa daharoohum ma yanzulu fi l-wudyaan.

35Wa be da, al-Amuuriyiin gaa'idiin saakniin fi jabal Haaras wa Ayyaluun wa Cha'albiim wa laakin wakit zurriiyit Yuusuf ligo gudra, abbadoohum.

36Wa huduud balad al-Amuuriyiin yamchu min giizaan al-Agaarib wa lahaddi khaadi le Saala'.

Gudiya 2

Malak Allah kallam le l-cha'ab

1Wa malak Allah gamma min Gilgaal wa macha le Bukiim. Wa gaal le Bani Israa'iil: «Ana maragtuku min balad Masir wa waddeetku fi l-balad al-ana halaft le juduudku wa gult nantiiha leehum. Wa ana gult: «Abadan ma nangud mu'aahadati ma'aaku.

2Wa intu kula ma tisawwu mu'aahada ma'a sukkaan al-balad di. Wa haddumu madaabihhum.» Wa laakin intu ma simi'tu kalaami. Wa maala sawweetu misil da?

3Wa khalaas, ana nuguul: «Ma natrud sukkaan al-balad di min giddaamku. Wa humman yabgo leeku misil amkajjaama wa ilaahaathum yabgo leeku charak.»»

4Wa laakin wakit malak Allah gaal al-kalaam da le kulla Bani Israa'iil, tawwaali al-cha'ab gammo yikooruku wa yabku.

5Wa humman sammo al-bakaan da Bukiim (ma'anaatah al-bakkaayiin) wa gaddamo dahaaya le Allah.

Moot Yachuu'

6Wa Yachuu' gaal le l-cha'ab yamchu. Wa ayyi waahid min Bani Israa'iil macha le yichiil ard warasatah. Wa be da, chaalo al-balad.

⁷Wa Bani Israa'iil abado Allah fi kulla muddit ayyaam Yachuu'. Wa ba'ad mootah, abado Allah fi kulla muddit ayyaam al-chuyuukh al-chaafu kulla l-a'maal al-sawwaahum Allah fi chaan Bani Israa'iil.

⁸Wa Yachuu' wileed Nuun abd Allah, maat fi umur hana 110 sana.

⁹Wa dafanooh fi ard warasatah fi Timna Haaras fi jibaal Afraayim munchaakh le jabal Ga'ach.

¹⁰Wa ba'ad kulla l-zurriye di maatat wa lihgat abbahaatha, zurriye aakhara gammat ba'adha wa laakin al-zurriye di ma irfat Allah wa la l-a'maal al-sawwaahum le Bani Israa'iil.

Al-cha'ab abo Allah

¹¹Wa Bani Israa'iil sawwo al-fasaala giddaam Allah wa abado asnaam Ba'al.

¹²Wa humman abo Allah Rabb juduudhum al-maragaahum min balad Masir. Wa taaba'o leehum ilaahaat aakhariin min ilaahaat al-chu'uub al-mujaawiriinuhum wa sajado giddaamhum. Wa be da, khaddabo Allah.

¹³Wa humman abo Allah wa abado asnaam Ba'al wa Achtaruut.

¹⁴Wa khadab Allah nazal fi Bani Israa'iil wa hu sallamaahum le l-nahhaabiin wa nahaboohum. Hu sallamaahum le udwaanuhum al-mujaawiriinuhum wa ma gidro yagiifu giddaamhum.

¹⁵Wa fi kulli wakit kan yamurgu le l-harib, Allah yijiib fooghum al-fasaala wa da misil Allah gaalah wa misil hu halaf leehum beyah. Wa be da, al-mudaayaga bigat chadiide.

¹⁶Wa khalaas, Allah khatta leehum hukkaam achaan yinajjuuhum min al-naas al-yanhaboohum.

¹⁷Wa laakin al-cha'ab abo ma yasma'o kalaam hukkaamhum wa achcharmato ma'a ilaahaat aakhariin wa abadoohum. Wa ajala ke bas, humman abo derib juduudhum al-sim'o wasaaya Allah wa ma sawwo misilhum.

¹⁸Wa wakit Allah khatta leehum al-hukkaam, hu kaan ma'a ayyi haakim. Wa fi kulla muddit hayaatah, Allah yinajjiinuhum le Bani Israa'iil min udwaanuhum. Wakit gaa'idiin yaguntu min al-naas al-yazulmuuhum wa yita'ubuuhum, Allah hanna fooghum.

¹⁹Wa laakin ba'ad moot al-haakim, al-cha'ab yigabbulu fi zunuubhum wa yitallufu ziyaada min juduudhum achaan humman yitaabu'u ilaahaat aakhariin wa ya'abuduuhum wa yasjudu giddaamhum. Wa humman gawwo raashum wa abadan ma khayyaro amalhum.

Allah khidib le Bani Israa'iil

20 Wa Allah khidib khadab chadiid didd Bani Israa'iil wa gaal: «Al-umma di nagadat al-mu'aahada al-ana sawweetha ma'a juduudhum wa ma sim'o kalaami.

21 Wa ana kula battaan ma nagla' giddaamhum ard hana ayyi naadum min al-umam al-Yachuu' khallaahum fi l-balad gabul ma yumuut.

22 Wa be l-umam dool, nijarrib Bani Israa'iil wa nichiiif kan yakurbu derbi ana Allah al-macho foogah juduudhum.»

23 Wa achaan da, Allah khalla fi l-balad di kulla l-umam al-ma sallamaahum le Yachuu'. Wa ma gala' minhum arduhum ajala.

Gudiya 3

1 Wa dool al-umam al-khallaahum Allah yagoodu wa beehum yijarrib kulla naas Bani Israa'iil al-ma hidro wakit haarabo le yichiilu balad Kan'aan.

2 Wa hu sawwa misil ke le yi'allim al-harib le l-zurriiyit al-jadiide hana Bani Israa'iil achaan awwal humman ma haarabo.

3 Daahu al-umam al-Allah khallaahum fi l-balad. Humman khamisa kubaaraat hana l-Filistiyiin wa kulla l-Kan'aaniyiin wa l-Seeduuniyiin wa l-Hiwwiyiin al-saakniin fi jibaal Lubnaan min jabal Ba'al Harmuun lahaddi Labu Hamaat.

4 Wa be l-umam dool, Allah yijarrib Bani Israa'iil le ya'arif kan humman yasma'o wasiiaatah al-amar beehum juduudhum be waasitat Muusa.

5 Wa Bani Israa'iil sakano fi ust al-Kan'aaniyiin wa l-Hittiyiin wa l-Amuuriyiin wa l-Firizziyiin wa l-Hiwwiyiin wa l-Yabuusiyiin.

6 Bani Israa'iil akhado banaat al-umam dool wa anto banaathum al-halaalhum le awlaadhum. Wa abado ilaahaathum kula.

Al-haakim Utneyil wileed Khinaaz

7 Wa Bani Israa'iil sawwo al-fasaala giddaam Allah. Humman niso Allah ilaahum wa abado asnaam Ba'al wa Achiira.

8 Wa Allah khidib khadab chadiid didd Bani Israa'iil wa sallamaahum le Kuuchan Richa'taayim malik Araam been al-Nahreen. Wa Bani Israa'iil khadamo abiid le Kuuchan Richa'taayim le muddit tamaane sana.

9 Wa Bani Israa'iil koorako le Allah wa dawwaro al-faza' wa Allah rassal leehum munajji. Wa hu Utneyil wileed Khinaaz tariidah le Kaalib.

10 Wa Ruuh Allah nazal fi Utneyil wa hu hakam fi Bani Israa'iil. Wa hu macha haarab Kuuchan Richa'taayim malik balad Araam wa Allah nasarah.

11 Wa l-balad gaa'ide fi raaha le muddit 40 sana wa ba'ad da, Utneyil wileed Khinaaz maat.

Al-haakim Ihuud

- 12** Wa Bani Israa'iil gammo battaan sawwo al-fasaala giddaam Allah. Wa fi chaan da, Allah anta gudra le Agluun malik Muwaab le yugumm didduhum.
- 13** Wa Agluun lamma ma'a Bani Ammuun wa l-Amaalikh wa haarab Bani Israa'iil. Wa annasar fooghum wa chaal minhum Ariiha madiinat al-Nakhal.
- 14** Wa Bani Israa'iil khadamo abiid le Agluun malik Muwaab le muddit 18 sana.
- 15** Wa Bani Israa'iil koorako le Allah wa Allah rassal leehum munajji. Wa hu Ihuud al-israay, wileed Giira min gabiilat Banyaaamiin. Wa Bani Israa'iil rassalo Ihuud yiwaddi hadaaya le Agluun malik Muwaab.
- 16** Wa Ihuud sawwa le nafsah seef tuulah duraa' wa tarragah jaay wa jaay wa rabatah fi daarijta al-zeene be daakhal le khalagah.
- 17** Wa wadda al-hadaaya dool le Agluun malik Muwaab. Wa Agluun hu samiin marra waahid.
- 18** Wa wakit anta al-hadaaya khalaas, Ihuud faat ma'a naasah al-jaabo al-hadaaya.
- 19** Wa wakit wassalo bakaan al-asnaam gariib le hillit Gilgaal, Ihuud gabbal le l-malik wa gaal: «Ya l-malik, indi leek kalaam sirr.» Wa l-malik amar kulla khaddaamiinah yamchu wa humman marago min giddaamah.
- 20** Wa fi l-wakit da, al-malik gaa'id fi khurfitah al-baarde al-jahzooaha leyah foog. Wa Ihuud macha gariib leyah wa gaal: «Indi kalaam min al-Rabb nidoor nuguulah leek.» Wa khalaas, al-malik gamma min kursihi.
- 21** Wa tawwaali be iidah al-isra, Ihuud salla al-seef min daarijta al-zeene wa ta'anah le l-malik fi batnah.
- 22** Sala'at al-seef kula dakhalat fi batnah wa khalaas al-chaham sadda foogah ahaan Ihuud ma salla al-seef min batun al-malik. Wa khalaas, Ihuud marag min wara.
- 23** Wa gubbaal ma yufuut, hu sadda biibaan al-khurfa wa gaffalaahum.
- 24** Wa ba'ad hu marag, khaddaamiin al-malik jo wa ligo biibaan al-khurfa al-foog mugaffaliin wa gaalo: «Akiid al-malik gaa'id yagdi haajta fi l-khurfa al-baarde.»
- 25** Wa humman arrajjooch wakit tawiil wa laakin hu ma fatah leehum biibaan khurfitah. Wa ba'ad da, humman chaalo al-muftaah wa fataho al-baab wa ligo siidhum waagi' fi l-turaab wa mayyit.
- 26** Wa wakit humman gaa'idiin yarjo da, Ihuud anbalas wa faat khaadi le bakaan al-asnaam wa arrad ale Sa'iira.
- 27** Wa wakit wisil hinaak, darab al-buug fi jibaal Afraayim. Wa kulla Bani Israa'iil nazalo ma'aayah min al-jibaal wa hu maachi giddaamhum.

²⁸Wa gaal leehum: «Taabu'uuni achaan Allah sallam leeku udwaanku al-Muwaabiyiin fi iideeku.» Wa humman nazalo waraayah wa chaalo al-ma'ada hana bahar al-Urdun min al-Muwaabiyiin wa ma khallo naadum waahid kula yuchugg al-bahar da.

²⁹Wa fi l-wakit da, katalo min al-Muwaabiyiin gariib 10 000 raajil, kulluhum induhum gudra wa fahaliin. Wa naadum waahid kula minhum ma niiji.

³⁰Wa min al-yoom da, al-Muwaabiyiin ga'ado tihit hukum Bani Israa'iil wa l-balad gaa'ide fi raaha le muddit 80 sana.

Al-haakim Chamgar

³¹Wa ba'ad Ihuud, hakam Chamgar wileed Anaat. Wa Chamgar da katal 600 raajil min al-Filistiyiin be kookaab hana garin toor wa hu kula najja Bani Israa'iil.

Gudiya 4

Dabuura wa Baaraakh

¹Wa ba'ad Ihuud maat, Bani Israa'iil gammo battaan sawwo al-fasaala gidzaam Allah.

²Wa Allah sallamaahum le Yaabiin malik Kan'aan al-haakim fi madiinat Haasuur. Wa khaayid deechah usmah Siisra wa Siisra da saakin fi Haruuchat Guuyim.

³Wa Bani Israa'iil sarakho le Allah achaan Siisra indah 900 araba hint hadiid wa hu zalamhum le Bani Israa'iil zulum chadiid le muddit 20 sana.

⁴Wa fi l-wakit daak, Dabuura al-nabiiye gaa'ide tahkim fi Bani Israa'iil. Wa raajilha usmah Lafiiduut.

⁵Wa hi sakanat tihit nakhal al-binaaduuh Dabuura ambeen hillit al-Raama wa hillit Beet Iil fi jibaal Afraayim. Wa Bani Israa'iil yamchu leeha wa hi tisawwi leehum charii'a ambeenaathum.

⁶Wa yoom waahid, hi rassalat naadat Baaraakh wileed Abinuu'am min Khadach turaab Naftaali wa gaalat leyah: «Allah Ilaah Bani Israa'iil amarak be l-kalaam da: <Yalla gumm amchi le jabal Taabuur wa chiil ma'aak 10 000 raajil min gabaayil Naftaali wa Zabuluun.

⁷Wa ana nilizz Siisra khaayid deech Yaabiin le yihaaribku hu wa kulla askarah wa arabaatah hana l-harib wa niijiibhum fi waadi Khiichuun. Wa nisallimhum leek fi iideenak.»

⁸Wa Baaraakh gaal le Dabuura: «Kan tamchi ma'aayi, namchi. Wa laakin kan ma tamchi ma'aayi, ana ma namchi.»

⁹Wa hi gaalat leyah: «Khalaas ana namchi ma'aak. Wa laakin fi l-tariig al-tamchi foogah, al-charaf ma yukuun leek inta achaan Allah yisallim Siisra fi iideen hana mara bas.» Wa khalaas, Dabuura gammat machat le Baaraakh fi Khadach.

¹⁰Wa fi Khadach, Baaraakh naada rujaal gabaayil Zabuluun wa Naftaali wa humman macho ma'aayah wa adadhun 10 000 raajil. Wa Dabuura kula machat ma'aahum.

¹¹Wa fi l-wakit da, Haabar al-Khiini anfarag min al-Khiiniyiin al-aakhariin al-min iyaal Hubaab nasiib Muusa. Wa bana kheemtah jamb al-chadara al-kabiire hana Sa'naniim gariib le Khadach.

¹²Wa jo khabbarooh le Siisra kadar Baaraakh wileed Abinuu'am wa deechah tala'o fi jabal Taabuur.

¹³Wa khalaas Siisra lamma kulla arabaatah hana l-hadiid al-adadhun 900 wa kulla deechah. Wa gamma min Haruuchat Guuyim wa macha le waadi Khiichuun.

¹⁴Wa Dabuura gaalat le Baaraakh: «Yalla gumm! Al-yoom bas Allah yisallim leek Siisra fi iideenak. Aywa, Allah macha giddaamak.» Wa khalaas, Baaraakh nazal min jabal Taabuur wa ma'aayah 10 000 raajil.

¹⁵Wa Allah hazam Siisra be arabaatah wa askarah giddaam Baaraakh wa deechah. Wa Siisra addalla min arabatah wa arrad be rijileenah.

¹⁶Wa Baaraakh taaba' al-arabaat wa l-askar lahaddi Haruuchat Guuyim. Wa kulla askar Siisra kataloohum be l-seef wa waahid kula minhum ma faddal.

¹⁷Wa laakin Siisra arrad be rijileenah lahaddi kheemat Yaa'il marit Haabar al-Khiini achaan fi salaam ambeen Yaabiin malik Haasuur wa aayilat Haabar al-Khiini.

¹⁸Wa Yaa'il maragat laagat Siisra wa gaalat leyah: «Ta'aal adkhul hini fi bakaani, ya sayyidi. Wa ma takhaaf.» Wa hu dakhil fi kheemitha wa hi khattatah be khattaay wa labbadatah.

¹⁹Wa hu gaal leeha: «Ana atchaan. Min fadulki, antiini almi chiyya nachrab.» Wa Yaa'il chaalat bukhsa malaane laban wa antatah chirib minha. Wa ba'ad da, khattatah battaan be l-khattaay.

²⁰Wa hu gaal leeha: «Agoodi fi madkhal al-kheema. Akuun naadum yas'alki wa yuguul: <Fi naadum hini walla?> Khalaas, guuli leyah: <La! Ma fihih.»

²¹Wa laakin wakit Siisra naayim min al-aya, Yaa'il marit Haabar chaalat witid min wutaad al-kheema wa mitraga wa dakhilat bicheech jambah. Wa hi ta'anatah be l-witid fi raasah lahaddi al-witid andafan fi l-turaab. Wa be da, Siisra maat.

²²Wa wakit Baaraakh chaayil derib Siisra ja, Yaa'il maragat leyah laagatah wa gaalat: «Ta'aal, niwassifak al-raajil al-inta gaa'id tifattichah.» Wa wakit dakhil fi beetha, hu ligi Siisra waagi' mayyit wa l-witid fi raasah.

²³Wa fi l-yoom da, al-Rabb hazam Yaabiin malik Kan'aan giddaam Bani Israa'iil.

24 Wa gudrat Bani Israa'iil gaa'ide tiziid didd Yaabiin malik Kan'aan lahaddi katalooh.

Gudiya 5

Dabuura khannat be l-nasur

1 Wa fi l-yoom da, Dabuura wa Baaraakh wileed Abinuu'am khanno wa gaalo:

2 «Fi Israa'iil, ayyi raajil jaahiz le l-harib wa l-cha'ab yamchu le l-harib be niye waahide. Baarak Allah!

3 «Asma'o, ya l-muluuk, wa aftaho adaanku, ya l-salaatiin. Ana nikhanni le Allah wa le Allah Ilaah Bani Israa'iil ana nahmudah.

4 Ya Allah, wakit inta maragt min Sa'iir wa wakit inta jiit min balad Adoom, al-ard rajafat wa min al-sama, almi sabba chadiid wa l-sahaab nazzal matar.

5 Al-jibaaal maa'o misil al-almi giddaam Allah aywa, jabal Siinaa' maa' giddaam Allah Ilaah Bani Israa'iil.

6 «Fi ayyaam Chamgar wileed Anaat wa fi ayyaam Yaa'il, naas katiir khallo al-duruub wa l-musaafiriin yamchu be dabaali uwuj.

7 Sukkaan al-hillaal khallo hillaalhum aywa, khallo hillaalhum lahaddi ana Dabuura jiit wa bigiit misil amm le Bani Israa'iil.

8 Humman chaalo leehum ilaahaat aakhariin, wakit al-harib garrab le madaakhil al-hillaal. Fi l-wakit da, bigi leena gaasi le nalgo daraga aw harba le deech Israa'iil al-adadhum 40 000 raajil.

9 Wa galbi ma'a khuyyaad Israa'iil wa ma'a l-cha'ab al-yihaarubu be niye waahide. Baarak Allah!

10 «Intu al-raakbiin fi hamiir buyud wa intu al-jaalsiin fi busaataat wa intu al-maachiin fi l-duruub, fakkuru adiil!

11 Wa l-yusubbu almi fi l-hiitaan khanno be amal adaalit Allah. Wa da l-nasur al-antaah Allah le khuyyaad Israa'iil wakit cha'ab Allah nazalo fi biibaan al-madiina.

12 «Yalla gummi! Yalla gummi, ya Dabuura. Yalla gummi! Yalla gummi wa khanni. Yalla gumm, ya Baaraakh wileed Abinuu'am! Wa jiib masaajjinak.

13 «Khalaas al-faddalo hayyiin nazalo ale l-kubaaraat wa cha'ab Allah gammo fi chaani misil al-furraas.

14 Al-dammaro al-Amaalikh marago min gabiilat Afraayim wa ma'aahum gabiilat Banyaamiin ma'a askarhum. Wa min khachum beet Makiir marago al-khuyyaad wa min gabiilat Zabuluun marago kubaaraat al-askar.

15 Wa kubaaraat gabiilat Yassaakar andammo le Dabuura wa rujaal Yassaakar taaba'o Baaraakh wa macho waraayah fi l-waadi. Wa laakin ambeenaat khuchuum buyuut Ra'uubiin gammo machaakil bala hadd.

16 Wa maala intu ga'adtu jamb al-zaraayib le tasma'o baki al-bahaayim wa tasma' baki al-maal? Wa ambeenaat khuchuum buyuut Ra'uubiin gammo machaakil bala hadd.

17 Wa naas Gil'aad ga'ado fi arduhum sabaah le bahar al-Urdun. Wa maala gabiilat Daan ga'adat jamb sufunha? Wa gabiilat Achiir ga'adat fi khachum al-bahar wa ma gammat min bakaanha foogah.

18 Wa laakin gabiilat Zabuluun dasso nufuushum fi l-khutuura wa gabiilat Naftaali khaataro be hayaathum fi bakaan al-harib.

19 «Wa jo muluuk wa haarabo. Khalaas, muluuk Kan'aan kula haarabo. Fi Ta'nak gariib le almi Magiddu, ma ligo khaniime hana fudda.

20 Wa min al-sama, al-nujuum chaarako fi l-harib wa min bakaanhum al-ba'iid, haarabo Siisra.

21 Wa waadi Khiichuun chaalaahum, hu al-waadi al-gadiim, waadi Khiichuun. Amchi, ya nafsi, be gudra!

22 «Harakat rijle al-kheel ansama'at wakit gaa'idiin yajru, yajru misil kheel al-sabag.

23 Wa malak Allah gaal:

«Al'ano hillit Miruuz wa al'ano sukkaanha la'ana chadiide. Achaan humman ma jo haarabo le Allah wa ma jo faza'o al-furraas.»

24 «Ya Yaa'il, marit Haabar al-Khiini, Allah yibaarikki min kulla l-awiin. Aywa, khalli Allah yibaarikki, min kulla l-awiin al-saaknaat fi l-khiyam.

25 Wakit Siisra sa'alha almi, hi antatah laban wa antatah zibde fi kaas al-furraas.

26 Wa hi chaalat witid al-kheema be iidha al-isra wa be iidha al-zeene, chaalat mitragat al-khaddaam. Wa hi darabat Siisra wa rihkat raasah wa ta'anatah fi raasah.

27 Giddaamha, hu barak wa waga' giddaamha wa ragad. Wa l-bakaan al-waga' foogah, da bas maat foogah.

28 «Min al-chubbaak, amm Siisra gaa'ide tichiif wa min al-chubbaak, hi tuguul:

«Maala arabaatah hana l-harib ma jo? Maala arabat wileedi hana l-harib akhkharaat?»

29 Wa l-indihin hikma min awiin al-kubaaraat yikalliman leeha wa hi tiraddid fi nafisha kalaamhin wa tuguul:

³⁰«Akiid ligo khaniime wa gaa'idiin yigassumuuha. Bitt waahide aw banaat itneen le kulli muhaarib. Toob mulawwan wa mukallaf le Siisra wa kadmuul mukallaf al-yarbutuuh fi ragabat al-munnasir.»

³¹«Ya Allah, khalli kulla udwaanak yiddammaro misil Siisra wa l-yihibbuuk yabgo misil deyy al-harraay wakit tatla'.» Wa ba'ad da, al-balad gaa'ide fi raaha le muddit 40 sana.

Gudiya 6

Hukum Midyaan bigi chadiid

¹Wa Bani Israa'iil gammo battaan sawwo al-fasaala giddaam Allah. Wa Allah sallamaahum le balad Midyaan le muddit sab'a siniin.

²Wa hukum Midyaan bigi chadiid fi Bani Israa'iil wa be sabab da, Bani Israa'iil sawwo bakaanaat hana malja' fi karaakiir al-jibaaal wa fi wa'ar al-hajar.

³Wa wakit Bani Israa'iil teerabo ziraa'ithum, al-Midyaaniyiin wa l-Amaalikh wa gabaayil aakhariin min al-sabaah gammo hajamoohum.

⁴Wa humman nazalo jamb Bani Israa'iil wa dammaro intaaj al-ziraa'a hana l-balad lahaddi Khazza. Wa ma khallo cheyy le Bani Israa'iil yi'iichu beyah wa la khanamaay wa la bagara wa la humaar.

⁵Wakit jo, jo katiiriin misil saar al-leel, humman be khiyamhum wa maalhum. Jo be jumaalhum bala adad wa be da, dammaro al-balad.

⁶Wa Bani Israa'iil ti'ibo ziyaada be sabab al-Midyaaniyiin wa koorako le Allah.

⁷Wa wakit Bani Israa'iil koorako le Allah wa dawwaro al-faza' min al-Midyaaniyiin,

⁸khalaas Allah rassal nabi le Bani Israa'iil. Wa hu gaal leehum: «Daahu Allah gaal: «Ana Allah Ilaah Bani Israa'iil, al-maragtuku min Masir balad al-ubuudiiye.

⁹Ana najjeetku min iid al-Masriyiin wa min kulla l-naas al-zalamooku wa taradtuhum giddaamku wa anteetku baladhuh.

¹⁰Wa gult leeku: “Ana Allah Ilaahku. Ma takhaafo min ilaahaat al-Amuuriyiin al-intu saakniin fi baladhuh.” Wa laakin intu ma simi'tu kalaami.»

Malak Allah kallam le Gid'uun

¹¹Wa ba'ad da, malak Allah ja wa ga'ad tihit al-chadarat al-kabiire fi hillit Ufra, hint Yuwaach al-min khachum beet Abi'aazar. Wa wileedah Gid'uun gaa'id yudugg gameh fi assaarat al-inab ahaan al-Midyaaniyiin ma yichiifuuh.

¹²Wa malak Allah baan leyah wa gaal: «Allah gaa'id ma'aak, ya l-raajil al-faaris.»

¹³Wa Gid'uun gaal leyah: «Min fadlak ya siidi, kan Allah gaa'id ma'aana, maala kulla l-ta'ab da ja foogna? Wa ween al-ajaayib al-hajjo beehum juduudna wakit

ooroona kikkeef Allah maragaahum min Masir? Wa hassa' da, Allah abaana wa sallamna le l-Midyaaniyiin.»

14Wa khalaas, Allah wajjah aleyah wa gaal: «Amchi be l-gudra al-indak wa najji Bani Israa'iil min al-Midyaaniyiin. Ana bas rassaltak!»

15Wa laakin Gid'uun gaal leyah: «Ya siidi, saamihni! Kikkeef ana nagdar ninajji Bani Israa'iil? Khachum beeti aakhir khachum beet fi gabiilat Manassa wa ana kula aakhir naadum fi aayilat abuuyi.»

16Wa Allah radda leyah wa gaal: «Ana nukuun ma'aak wa be da, taktul kulla l-Midyaaniyiin misil naadum waahid.»

17Wa Gid'uun gaal: «Kan inta ridiit leyi, wassif leyi alaama kadar da inta bas al-gaa'id tihajji leyi.

18Min fadlak, ma tamchi min hini lahaddi nigabbil leek wa nukhutt giddaamak hadiyyi.» Wa Allah gaal: «Ana nagood lahaddi inta tigabbil.»

19Wa Gid'uun macha wa jahhaz sakhhal ma'a 10 kooro hana dagiig wa sawwa khubza bala tawwaara. Wa khatta al-laham fi guffa wa l-mulaah fi burma. Wa waddaah wa gaddamah leyah tihit al-chadarat al-kabiire.

20Wa malak Allah gaal leyah: «Chiil al-laham wa l-khubza bala tawwaara wa khuttuhum fi l-hajar da wa ruchch al-mulaah.» Wa Gid'uun tabbag kulla l-kalaam da.

21Wa malak Allah matta al-asa al-fi iideenah wa limis beeha al-laham wa l-khubza bala tawwaara. Wa l-naar gammat min al-hajar wa akalat al-laham wa l-khubza bala tawwaara. Wa khalaas, malak Allah bigi ma fiih.

22Wa wakit Gid'uun irif kadar da malak Allah, hu gaal: «Ya Allah Rabbi, ana gaabalt malak Allah wijih be wijih!»

23Wa Allah gaal leyah: «Al-salaam ma'aak! Ma takhaaf, inta ma tumuut.»

24Wa fi l-bakaan da, Gid'uun bana madbah le Allah wa sammaah Allah Hu al-Salaam. Wa lahaddi l-yoom, al-madbah da gaa'id fi hillit Ufra fi ard khachum beet Abi'aazar.

Gid'uun haddam madbah Ba'al

25Wa fi l-leele di, Allah gaal le Gid'uun: «Chiil al-toor al-taani hana abuuk al-hu wald sab'a sana. Wa ahdim madbah Ba'al hana abuuk wa agta' al-uud al-khazzooh le ibaadat Achiira al-gaa'id jambah.

26Wa abni madbah be nizaam le Allah Ilaahak fi raas al-bakaan al-gawi da. Wa chiil al-toor da wa gaddimah dahiye muharraga be l-uud hana ibaadat Achiira al-inta gata'tah.»

27 Wa Gid'uun chaal achara raajil min abiidah wa tabbag amur Allah al-gaalah leyah. Wa laakin hu sawwa al-khidme di be l-leel achaan be l-nahaar, hu khaayif min aayiltah wa min naas al-hille.

28 Wa be fajur badri, naas al-hille gammo chaafu madbah Ba'al muhaddam wa l-uud al-khazzooch le ibaadat Achiira al-gaa'id jambah magtuu' wa l-toor al-taani gaddamooch dahiiye muharraga fi l-madbah al-banooh.

29 Wa humman gaalo ambeenaathum: «Yaatu sawwa al-cheyy da?» Wa sa'alo wa fattacho wa gaalo: «Da Gid'uun wileed Yuwaach. Hu bas sawwa al-cheyy da.»

30 Wa naas al-hille gaalo le Yuwaach: «Jiib leena wileedak naktuluuh achaan hu bas al-haddam madbah Ba'al wa kassar al-uud hana ibaadat Achiira al-gaa'id jambah.»

31 Wa Yuwaach gaal le kulla l-naas al-waagfiin jambah: «Hal intu bas al-tidaafu'u le Ba'al walla? Wa intu bas al-tafza'ooch walla? Ayyi naadum al-yidaafi' le Ba'al, waajib yumuut gabul al-harraay ma tatla'. Wa kan Ba'al hu ilaah, khalli yidaafi' le nafsah kan naadum haddam madbahah.»

32 Wa fi l-yoom da, sammo Gid'uun Yarba'al wa gaalo: «Khalli Ba'al yidaafi' le nafsah minnah achaan hu haddam madbahah.»

Gid'uun dawwar ya'arif kharaar Allah

33 Wa ba'ad da, kulla l-Midyaaniyiin wa l-Amaalikh wa gabaayil al-sabaah lammo kalaamhum sawa wa gata'o bahar al-Urdun wa nazalo fi waadi Yazra'iil.

34 Wa Ruuh Allah nazal fi Gid'uun wa hu darab al-buug wa khachum beet Abi'aazar macho waraayah.

35 Wa hu rassal naas yi'ooru kulla gabiilat Manassa achaan yitaabu'uuh. Wa battaan rassal naas le gabaayil Achiir wa Zabuluun wa Naftaali achaan humman kula yindammo leyah.

36 Wa Gid'uun gaal le l-Rabb: «Kan tidoor tinajji Bani Israa'iil beyi ana misil inta gultah,

37 daahu ana nukhutt farwa be suufha fi l-madagg. Wa kan al-karany yanzil fi l-suuf da wa ma yibill al-naga'a, khalaas ana na'arif kadar inta tinajji Bani Israa'iil be iidi ana.»

38 Wa bigi misil da. Wa wakit ambaakir Gid'uun gamma, macha asar al-suuf wa almi marag minnah malyit kooro.

39 Wa khalaas, Gid'uun gaal le l-Rabb: «Ya Ilaahi, ma takhdab leyi kan nikallim battaan. Khalliini nijarrib al-suuf da battaan. Wa fi l-marra di, khalli al-suuf yagood yaabis wa l-naga'a kamaan tinballa be l-karany.»

40 Wa l-Rabb sawwa misil da fi l-leele di. Al-suuf ga'ad yaabis wa l-naga'a anballat.

Gudiya 7

Gid'uun annasar fi l-Midyaaniyiin

¹Wa be fajur badri, Yarba'al wa hu Gid'uun gamma, hu wa kulla l-cha'ab al-ma'aayah wa nazalo gariib le Een Haruud. Wa mu'askar al-Midyaaniyiin kamaan gaa'id munchaakh fi l-waadi ale jabal Muura.

²Wa Allah gaal le Gid'uun: «Al-cha'ab al-ma'aak dool katiiriin marra waahid. Wa kan ana nisallim leehum al-Midyaaniyiin fi iideehum, Bani Israa'iil yafchuru be nufuushum wa yuguulu: «Be duraa'na bas najjeena nufuusna.»

³Wa hasa', guul le cha'abak: «Ayyi naadum al-khaaf wa gaa'id yarjif, khalli yigabbil min jibaal Gil'aad.» Wa khalaas, 22 000 raajil min al-cha'ab gabbalo wa faddalo 10 000 raajil.

⁴Wa Allah gaal le Gid'uun: «Ya hasa' kula, al-cha'ab dool katiiriin ziyaada. Dalliihum fi khachum al-almi wa hinaak, ana nijarribhum leek. Wa ayyi naadum al-nuguul leek: «Khalli yamchi ma'aak», hu da yamchi ma'aak. Wa l-naadum al-nuguul leek: «Ma yamchi ma'aak», hu da khalli ma yamchi ma'aak.»

⁵Wa khalaas, Gid'uun wadda al-cha'ab fi khachum al-almi. Wa Allah gaal leyah: «Ayyi naadum al-yakhrif almi be iideenah wa yulgah misil kalib, khuttah chig. Wa l-yabruk wa yachrab kula, khuttah chig.»

⁶Wa l-naas al-kharafo almi be iideehum wa laggooh misil kulaab, adadhum bigi tultumiya. Wa laakin al-baagi min al-cha'ab, kulluhum barako wa chirbo almi.

⁷Wa Allah gaal le Gid'uun: «Be l-tultumiya rujaal al-laggo almi misil kulaab dool bas, ana ninajjiiku wa nisallim leeku al-Midyaaniyiin fi iideeku. Wa khalaas, khalli kulla l-baagi min al-cha'ab yamchu buyuuthum.»

⁸Wa khalaas, al-rujaal al-tultumiya chaalo zaad al-baagi min al-cha'ab wa bawagaahum. Wa Gid'uun gaal le l-baagi min cha'ab Bani Israa'iil khalli ayyi waahid yigabbil beetah. Wa hu khatta al-tultumiya naas dool ma'aayah. Wa mu'askar al-Midyaaniyiin gaa'id tihithum fi l-waadi.

Gid'uun khabbarooh be l-nasur

⁹Wa fi l-leele di, Allah gaal le Gid'uun: «Gumm anzil wa ahjim mu'askar al-Midyaaniyiin. Ana sallamtah leek!

¹⁰Wa laakin kan khuft ma tanzil wa tahjim, dalli chiif ale l-mu'askar ma'a khaddaamak Fuura.

¹¹Wa tasma' kalaamhum wa khalaas, talga gudra wa tahjim al-mu'askar.» Wa hu dalla ma'a Fuura khaddaamah lahaddi gariib le khachum al-mu'askar.

¹²Wa l-Midyaaniyiin wa l-Amaalikh wa kulla gabaayil al-sabaah muchattatiin fi l-waadi misil saar al-leel wa jumaalhum katiiriin misil ramla hana khachum al-bahar.

13 Wa wakit Gid'uun dalla, hu simi' waahid min al-askar gaa'id yihajji le rafiigah be ru'ya. Wa gaal: «Ana ri'it wa di hi al-ru'ya al-ana chiftaha. Ana chift khubza waahide hint gameh abyad gaa'id yiddargas fi mu'askarna. Wa l-khubza di jaat lahaddi le kheema waahide wa darabaaha wa l-kheema di achchaglabat wa waga'at marra waahid.»

14 Wa rafiigah gaal leyah: «Da bas yabga seef Gid'uun wileed Yuwaach al-min Israa'iil. Al-Rabb sallam leyah Midyaan wa kulla mu'askarna.»

15 Wa min Gid'uun simi' al-ru'ya wa tafsiiirha, gamma sajad. Wa gabbal le mu'askar Bani Israa'iil wa gaal: «Gummu achaan Allah sallam mu'askar Midyaan fi iideeku!»

Gid'uun tarad al-Midyaaniyiin

16 Wa Gid'uun gassam al-tultumiya rujaal ale talaata majmuu'aat wa anta ayyi raajil buug wa jarr faadi wa fi ayyi jarr fi deyy.

17 Wa gaal leehum: «Chiifu aleyi wa sawwu misli. Wa wakit niwassil fi khachum al-mu'askar, al-cheyy al-ana nisawwiih, intu kula sawwuuh.

18 Wakit ana wa l-naas al-ma'aayi nadurbu al-buug, intu kula hawwugu al-mu'askar wa adurbu bawagaaku wa guulu: «Le Allah wa le Gid'uun!»»

19 Wa gubbaal al-leel ma yingasim Gid'uun wa l-miya naas al-ma'aayah jo fi khachum al-mu'askar wa da wakit baddalo al-haraasa. Humman darabo al-buug wa kassar al-jiraar al-fi iideehum.

20 Wa l-talaata majmuu'aat kulluhum darabo al-buug wa kassar jiraarhum. Ayyi raajil be iidah al-isra, kaarib al-deyy wa be iidah al-zeene, kaarib al-buug al-gaa'id yadurbah. Wa gaalo: «Al-seef le Allah wa le Gid'uun!»

21 Wa humman hawwago al-mu'askar ayyi waahid waagif fi bakaanah. Wa khalaas, kulla rujaal fi mu'askar al-Midyaaniyiin gammo barjalo wa koorako wa arrado.

22 Wa wakit al-tultumiya naas darabo al-bawaga, Allah sawwa fi lubb al-mu'askar kadar ayyi raajil yaktul rafiigah be seefah. Wa kulla l-askar arrado lahaddi Beet Chitta ale Sariira wa lahaddi khachum Abil Mahuula gariib le Tabbat.

23 Wa Bani Israa'iil lammo rujaal gabaayil Naftaali wa Achiir wa kulla gabiilat Manassa wa taarado al-Midyaaniyiin.

24 Wa Gid'uun rassal naas le kulla jibaal Afraayim le yuguulu: «Anzulu wa ahjumu al-Midyaaniyiin. Akurbu giddaamhum ayyi ma'ada fi bahar al-Urdun lahaddi Beet Bara.» Wa be da, kulla rujaal Afraayim karabo ayyi ma'ada fi bahar al-Urdun lahaddi Beet Bara.

25 Wa karabo itneen min khuyyaad al-Midyaaniyiin wa humman Uriib wa Ziib. Wa katalo Uriib fi hajar hana Uriib wa Ziib fi assaarat Ziib. Wa humman taarado al-Midyaaniyiin lahaddi turaab Midyaan. Wa ba'ad da, jaabo ruuse Uriib wa Ziib le Gid'uun khaadi le bahar al-Urdun.

Gudiya 8

Rujaal Afraayim zi'ilo didd Gid'uun

¹Wa rujaal Afraayim gaalo le Gid'uun: «Maala ma hajjeetna wakit maachi tihaarib al-Midyaaniyiin?» Wa humman harajo ma'aayah huraaj chadiid.

²Wa Gid'uun gaal leehum: «Ana ma sawweet cheyy yisaawi al-cheyy al-intu sawweetuuh! Wa l-kichcheeb gabiilitku Afraayim ma akheer min kulla l-gati' hana khachum beeti Abi'aazar walla?»

³Wa leeku intu bas, al-Rabb sallam Uriib wa Ziib khuyyaad al-Midyaaniyiin. Ana ma sawweet cheyy yisaawi al-cheyy al-intu sawweetuuh!» Wa min hu gaal al-kalaam da, khalaas za'alhum da bigi ma fiih.

Gid'uun katal muluuk Midyaan

⁴Wa Gid'uun wa l-rujaal al-tultumiya al-ma'aayah wassalo bahar al-Urdun wa gata'ooh. Hatta kan ayyaaniin kula, humman gaa'idiin yitaarudu udwaanhum.

⁵Wa wakit wassalo hillit Sukkuut, Gid'uun gaal le sukkaanha: «Min fadulku, antu khubza le l-rujaal al-ma'aayi achaan humman ayyaaniin. Ana gaa'id natrud Zabah wa Salmuuna' muluuk Midyaan.»

⁶Wa laakin kubaaraat Sukkuut gaalo leyah: «Inta lissaa' ma gidirt tukhutt Zabah wa Salmuuna' tihit sultitak. Maala nantu akil le deechak?»

⁷Wa Gid'uun radda leehum wa gaal: «Kan Allah sallam leyi Zabah wa Salmuuna', ana nafruchku be chook al-sahara wa l-haskaniit.»

⁸Wa min al-bakaan da, hu macha hillit Fanuwiil wa hajja le sukkaanha be nafs al-kalaam wa naas Fanuwiil kula raddo leyah be nafs al-kalaam misil hana naas Sukkuut.

⁹Wa hu gaal le naas Fanuwiil: «Kan jiiit be sihha wa salaama, nihaddim gasirku da.»

¹⁰Wa fi l-wakit da, Zabah wa Salmuuna' gaa'idiin fi Garguur ma'a askarhum al-adadhun yisaawi 15 000 raajil. Wa dool bas al-faddalo min kulla deech gabaayil al-sabaah achaan 120 000 askar al-ya'arfu harb al-suyuuf maato.

¹¹Wa Gid'uun macha be murhaal al-sayyaara sabaah le Nuubah wa Yugbaha wa katal al-askar al-yahsubu humman gaa'idiin be amaan.

¹²Wa Zabah wa Salmuuna' muluuk Midyaan arrado wa Gid'uun taradaahum wa karabaahum. Wa khalaas be da, barjal kulla askarhum.

¹³Wa Gid'uun wileed Yuwaach gabbal min al-harib be gooz Haaras.

¹⁴Wa hu karab sabi min naas Sukkuut wa sa'alah. Wa hu katab leyah kulla asaame al-kubaaraat wa l-chuyuukh hana Sukkuut wa adadhun 77 raajil.

15 Wa Gid'uun macha le naas Sukkuut wa gaal leehum: «Chiifu! Daahu Zabah wa Salmuuna' al-be sababhum intu gultu leyi: «Inta lissaa' ma gidirt tukhutt Zabah wa Salmuuna' tihit sultitak. Maala nantu akil le deechak?»»

16 Wa hu chaal chuyuukh al-hille wa chaal chook al-sahara wa haskaniit wa farach beehum naas Sukkuut.

17 Wa hu haddam al-gasir al-fi Fanuwiil wa katal rujaal al-hille.

18 Wa ba'ad da, Gid'uun gaal le Zabah wa Salmuuna': «Al-naas al-kataltuuhum fi Taabuur yichaabuhu yaatu?» Wa humman raddo leyah wa gaalo: «Al-naas dool mislak. Wa ayyi waahid minhum misil wileed malik.»

19 Wa hu gaal leehum: «Humman dool akhwaani iyaal ammi. Nahlif leeku be Allah al-Hayy, kan awwal ma kataltuuhum, ana abadan ma naktulku.»

20 Wa Gid'uun gaal le Yatar wileedah al-bikir: «Gumm wa aktulhum!» Wa laakin al-wileed ma salla seefah. Hu khaaf achaan hu wileed sabi.

21 Wa Zabah wa Salmuuna' gaalo: «Gumm, inta zaatak bas aktulna achaan di khidmit al-raajil al-fahal.» Wa khalaas, Gid'uun gamma katalaahum le Zabah wa Salmuuna' wa chaal al-ziina min rigaab jumaalhum.

Moot Gid'uun

22 Wa rujaal Bani Israa'iil gaalo le Gid'uun: «Inta bas abga malikna. Wa ba'ad inta, wileedak wa wileed wileedak yabgo muluukna achaan inta najjeetna min al-Midyaaniyiin.»

23 Wa laakin Gid'uun gaal leehum: «Ana ma nabga malik foogku wa la wileedi. Khalli Allah bas yamluk foogku.»

24 Wa battaan gaal leehum: «Nidoor nas'alku cheyy waahid. Khalli ayyi waahid minku yijiib leyi khaatim waahid min al-khaniime al-ligiituuha fi l-harib.» Udwaanhum al-Ismaa'iiliyiin induhum khatam.

25 Wa humman gaalo leyah: «Tamaam, nantuuhum leek.» Wa humman faracho khalag wa ayyi waahid zagal foogah khaatim waahid min khaniimtah.

26 Wa l-khatam al-talabaahum Gid'uun wazinhum yisaawi 2 500 jineeh hana dahab. Wa da bala l-suure wa l-khuruus wa l-khulgaan al-loonhum garadi al-yalbasoohum muluuk Midyaan wa l-ribig al-yarbutuuh fi rigaab jumaalhum.

27 Wa Gid'uun chaal al-dahab da wa daggah farmala wa khattaah fi hillitah Ufra. Wa kulla Bani Israa'iil yaju ya'abudu al-farmala di wa da bigi charak le Gid'uun wa le kulla aayiltah.

28 Wa khalaas, al-Midyaaniyiin ga'ado tihit hukum Bani Israa'iil wa ma gidro battaan yarfa'o ruuseehum. Wa fi muddit hayaat Gid'uun, al-balad gaa'ide fi raaha le muddit 40 sana.

- 29** Wa Yarba'al wa hu Gid'uun wileed Yuwaach gabbal sakan fi beetah.
- 30** Wa Gid'uun jaab 70 awlaad achaan hu indah awiin katiiraat.
- 31** Wa indah sirriye fi Chakiim. Hi kula jaabat leyah wileed wa hu sammaah Abiimalik.
- 32** Wa Gid'uun wileed Yuwaach chayyab marra waahid wa aach fi halu. Wa ba'ad da, maat wa dafanooh fi khabur abuu Yuwaach fi Ufra hint khachum beet Abi'aazar.
- 33** Wa ba'ad moot Gid'uun, Bani Israa'iil gammo battaan achcharmato ma'a asnaam Ba'al wa abadoohum wa sawwo Ba'al Bariit ilaahhum.
- 34** Wa Bani Israa'iil abadan ma fakkaro fi Allah ilaahhum al-najjaahum min udwaanhum al-muhawwigiinhum.
- 35** Wa be kulla l-kheer al-sawwaah leehum Yarba'al wa hu Gid'uun, Bani Israa'iil ma sawwo kheer le aayiltah.

Gudiya 9

Abiimalik bigi malik fi Chakiim

- 1** Wa Abiimalik wileed Yarba'al macha Chakiim le yalga akhwaan ammah wa kulla aayilat abu ammah. Wa gaal leehum:
- 2** «Guulu le kulla sukkaan Chakiim: «Akheer yahkumuuku 70 hukkaam kulluhum min awlaad Yarba'al aw yahkimku raajil waahid bas? Wa a'arfu kadar ana da min dammuku wa lahamku.»»
- 3** Wa akhwaan ammah kallamo kulla kalaam Abiimalik le sukkaan Chakiim wa humman dawwarooh achaan gaalo ambeenaathum: «Hu da akhuuna.»
- 4** Wa humman antooh 70 hajar fudda min beet ilaahhum Ba'al Bariit le Abiimalik. Wa be l-fudda di, hu ajjar naas ma naaf'iin wa rabbaatiin duruub le yitaabu'uuh.
- 5** Wa hu gabbal le beet abuu fi Ufra wa katal kulla akhwaanah iyaal abuu Yarba'al, humman al-sab'iin, kulluhum fi hajar waahid. Wa illa Yuutaam al-sakhayyar wileed Yarba'al faddal minhum achaan hu da allabbad.
- 6** Wa kulla sukkaan Chakiim wa kulla cha'ab Beet Millu macho le l-chadara al-kabiire al-gaa'ide jamb al-hajar al-khazzooh fi Chakiim. Wa hinaak darrajo Abiimalik malik.

Hije hana Yuutaam

- 7** Wa wakit khabbaro Yuutaam, hu macha tala' fi raas jabal Gariziim wa sarakh be hiss aali wa gaal: «Asma'ooni, ya sukkaan Chakiim, wa l-Rabb kula yasma'ku.
- 8** Yoom min al-ayyaam, kulla chadar al-khaaba gammo le yamsaho wa yidarruju leehum malik wa gaalo le chadar al-zaytuun: «Abga foogna malik.»

⁹Wa chadar al-zaytuun gaal: «Hal nikhalli dihni al-be sababah al-Rabb wa l-naas kula chakarooni wa namchi nabga kabiir fi l-chadar walla?»

¹⁰Wa chadar al-khaaba gaalo le chadar al-tiin: «Ta'aal wa abga foogna malik.»

¹¹Wa chadar al-tiin gaal: «Hal nikhalli tu'umti al-haluuwe wa ma nalda fawaakihi al-haluwiin wa namchi nabga kabiir fi l-chadar walla?»

¹²Wa chadar al-khaaba gaalo le chadar al-inab: «Ta'aal wa abga foogna malik.»

¹³Wa chadar al-inab gaal: «Hal nikhalli asiiri al-yafrah beyah al-Rabb wa l-naas wa namchi nabga kabiir fi l-chadar walla?»

¹⁴Wa khalaas, kulla chadar al-khaaba gaalo le l-chadar al-indah chook: «Ta'aal wa abga foogna malik.»

¹⁵Wa l-chadar al-indah chook gaal leehum: «Kan sahiih ke intu tidooru tamsahooni wa tidarrujuuni malik foogku da, ta'aalu agoodu tihti fi dulli. Wa laakin kan abeetu kamaan, tamrug naar minni wa taakul arz Lubnaan.»»

¹⁶Wa Yuutaam gaal battaan: «Hassa', ya sukkaan Chakiim, wakit darrajtu Abiimalik malik, hal darrajtuuh be l-hagg wa l-adaala? Wa hal sawweetu al-kheer ma'a Yarba'al wa aayiltah walla? Wa hal fakkartu fi l-cheyy al-hu sawwaah leeku?»

¹⁷Abuuyi haarab fi chaanku wa dassa nafsah fi l-khutuura wa najjaaku min al-Midyaaniyiin.

¹⁸Wa l-yoom, intu gammeetu didd aayiltah wa kataltu awlaadah al-sab'iin fi hajar waahid. Wa Abiimalik wileed sirriiyah bas darrajtuuh malik fi sukkaan Chakiim ahaan hu akhuuku.

¹⁹Wa kan al-yoom intu gammeetu ma'a Yarba'al wa ma'a aayiltah be l-hagg wa l-adaala, khalaas afraho be Abiimalik wa khalli Abiimalik kula yafrah beeku.

²⁰Wa kan abeetu kamaan, khalli naar tamrug min Abiimalik wa taakul sukkaan Chakiim wa cha'ab Beet Millu. Wa khalli naar tamrug min sukkaan Chakiim wa cha'ab Beet Millu wa taakul Abiimalik.»

²¹Wa khalaas, Yuutaam jara wa macha le hillit Biir wa sakan hinaak ba'iid min akhuuh Abiimalik.

Cha'ab Chakiim gammo didd Abiimalik

²²Wa Abiimalik hakam fi Israa'iil muddit talaata sana.

²³Wa ba'ad da, al-Rabb rassal ruuh fasle jaabat khilaaf ambeen Abiimalik wa sukkaan Chakiim wa humman gammo khaanooh.

²⁴Wa be sabab dimmit awlaad Yarba'al al-sab'iin, al-ikhaab waga' fi raas akhuuhum Abiimalik al-katalhum wa fi raas sukkaan Chakiim al-lazzooh fi l-katil.

- 25** Wa sukkaan Chakiim gammo yarbutu leyah kamiin fi ruuse al-jibaal wa yagla'o khumaam kulla l-naas al-yi'addu beyah. Wa khalaas, jo khabbaro Abiimalik.
- 26** Wa yoom waahid, raajil waahid al-binaaduuh Ga'al wileed Aabad ja ma'a akhwaanah fi Chakiim wa sukkaan Chakiim aamanoo.
- 27** Wa l-sukkaan marago fi l-kadaade wa gata'o jineenaathum hana l-inab wa asaroooh wa sawwo aazuuma. Wa macho le beet ilaahhum wa akalo wa chirbo wa la'ano Abiimalik.
- 28** Wa Ga'al wileed Aabad gaal: «Abiimalik hu yaatu lahaddi aniina naas Chakiim nagoodu tihtah? Hu wileed Yarba'al bas wa l-mas'uul fi l-hille di, hu Zabuul. Nagoodu tihit zurriiyit Hamuur abu Chakiim. Maala nidooru nagoodu tihit hukum Abiimalik?»
- 29** Kan kulla l-naas aamano beyi, ana nitarrif Abiimalik. Wa nuguul le Abiimalik: «Limm askarak wa amrug le l-harib!»»
- 30** Wa Zabuul haakim al-hille zi'il za'al chadiid wakit simi' kalaam Ga'al wileed Aabad.
- 31** Wa hu rassal naas be sirr le yikhabburu Abiimalik wa gaalo leyah: «Daahu Ga'al wileed Aabad wa akhwaanah jo fi Chakiim wa gawwamo kulla naas al-hille diddak.
- 32** Wa hassa' da, gumm be l-leel, inta wa askarak wa amchi arbut lehum kamiin fi l-kadaade.
- 33** Wa be fajur wakit al-harraay tatla', amchi wa ahjim al-hille. Wa wakit Ga'al wa l-naas al-ma'aayah yamurgu le yihaarubuuk, khalaas sawwi foogah ayyi cheyy al-tidoorah.»
- 34** Wa Abiimalik wa kulla askarah gammo be l-leel wa angasamo ale arba'a majmuu'aat wa rabato kamiin gariib le hillit Chakiim.
- 35** Wa Ga'al wileed Aabad marag wa wagaf fi khachum baab al-hille. Wa khalaas, Abiimalik wa askarah marago min bakaanaathum al-rabato fooghum kamiin.
- 36** Wa wakit chaafhum, Ga'al gaal le Zabuul: «Daahu rujaal gaa'idiin yiddallo min al-jibaal.» Wa laakin Zabuul gaal leyah: «Da dull hana l-jibaal bas wa inta tahsibah naas.»
- 37** Wa Ga'al gaal battaan: «Daahu naas gaa'idiin yiddallo min al-jabal al-fi usut wa fi aakhariin kula jaayiin be derib chadarat al-Chawwaafiin.»
- 38** Wa Zabuul gaal leyah: «Ween kalaamak al-inta awwal hajjeetah? Awwal inta ma gult: «Abiimalik hu yaatu lahaddi aniina nagoodu tihtah?» Wa daahu al-naas al-inta hagartuhum. Hassa' da, amrug wa haaribhum!»
- 39** Wa khalaas, Ga'al marag fi raas sukkaan Chakiim wa haarab Abiimalik.

⁴⁰Wa laakin Abiimalik annasar fi Ga'al wa taradah giddaamah lahaddi khachum baab al-hille wa naas katiir maato.

⁴¹Wa ba'ad da, Abiimalik macha ga'ad fi Aruuma. Wa Zabuul tarad Ga'al wa akhwaanah wa ma yikhalliihum yaskunu fi Chakiim.

⁴²Wa fi l-yoom al-taani, cha'ab Chakiim macho fi ziraa'ithum wa Abiimalik simi' be l-khabar da.

⁴³Wa Abiimalik chaal askarah wa gassamaahum ale talaata majmuu'at wa rabat kamiin fi l-kadaade. Wa wakit chaafu al-cha'ab marago min al-hille, al-askar gammo didduhum wa kataloohum.

⁴⁴Wa Abiimalik wa l-majmuu'a al-ma'aayah macho karabo khachum baab al-hille wa ga'ado foogah. Wa l-majmuu'teen al-aakhariin hajamo kulla l-naas al-gaa'idiin fi l-ziraa'a wa kataloohum.

⁴⁵Wa tuul al-nahaar da, Abiimalik gaa'id yihaarib fi l-hille wa ba'ad da, chaalha. Wa katal kulla l-cha'ab wa dammar al-hille wa sabba fi bakaanha mileh.

⁴⁶Wa wakit kulla rujaal Migdal Chakiim sim'o al-khabar da, humman macho allabbado fi l-nugra al-gaa'ide tihit beet al-ibaada hana Iil Bariit.

⁴⁷Wa jo khabbaro Abiimalik kadar kulla rujaal Migdal Chakiim lammo bakaan waahid.

⁴⁸Wa khalaas, Abiimalik wa kulla askarah tala'o fi jabal Salmuun. Wa Abiimalik chaal faas wa gata' firi' yaabis wa khattaah fi kitfah wa gaal le askarah: «Ajala, sawwu misil ana sawweetah.»

⁴⁹Wa ayyi waahid min askarah gata' firi' yaabis wa taaba'o Abiimalik. Wa humman khatto al-furuu' dool fi khachum al-nugra di wa tachchooha. Wa kulla naas Migdal Chakiim al-gaa'idiin fi lubb al-nugra di maato, awiin wa rujaal adadhum gariib 1 000.

Moot Abiimalik

⁵⁰Wa ba'ad da, Abiimalik chaal derib hillit Tiibis wa haasarha wa chaalha.

⁵¹Wa fiyah gasir gawi fi ust al-hille wa kulla l-sukkaan, awiin wa rujaal, dakhalo foogah. Wa ba'ad saddo al-baab, tala'o fi raas al-gasir.

⁵²Wa Abiimalik ja hajam al-gasir al-gawi da. Hu ja gariib le baabah achain yitichchah.

⁵³Wa khalaas, mara waahide zaragat Abiimalik be murhaaka wa kassarat raasah.

⁵⁴Wa tawwaali, Abiimalik naada al-sabi al-chaayil leyah silaahah wa gaal leyah: «Sill seefak wa aktulni achain ma yuguulu: «Mara bas katalatah.»» Wa l-sabi ta'annah wa hu maat.

⁵⁵Wa wakit rujaal Bani Israa'iil chaafu Abiimalik maat, ayyi waahid macha beetah.

⁵⁶Wa l-Rabb gabbal fi raas Abiimalik al-fasaala al-hu sawwaaha le abuuuh wakit katal akhwaanah al-sab'iin.

⁵⁷Wa l-Rabb gabbal fi raas sukkaan Chakiim kulla l-fasaala al-humman sawwooha. Wa be misil da, al-la'ana al-la'anaahum beeha Yuutaam wileed Yarba'al kula lihgathum.

Gudiya 10

Al-hukkaam Tuula' wa Yayiir

¹Wa ba'ad moot Abiimalik, Tuula' wileed Fuwwa wileed Duudu al-min gabiilat Yassaakar gamma le yinajji Bani Israa'iil. Wa hu saakin fi Chamiir fi jibaal Afraayim.

²Hu hakam fi Bani Israa'iil 23 sana. Wa ba'ad da, maat wa dafanooh fi Chamiir.

³Wa ba'adah gamma Yayiir al-min turaab Gil'aad wa hakam fi Bani Israa'iil 22 sana.

⁴Wa hu indah 30 awlaad raakbiin fi 30 duhuuch wa induhum 30 hillaal al-bisammuuhum lahaddi l-yoom furgaan Yayiir fi turaab Gil'aad.

⁵Wa Yayiir maat wa dafanooh fi Khaamuun.

Bani Ammuun hajamo Bani Israa'iil

⁶Wa Bani Israa'iil gammo battaan yisawwu al-fasaala gidzaam Allah. Wa abado asnaam Ba'al wa Achtaruut wa ilaahaat hana buldaan aakhariin, misil Araam wa Seeda wa Muwaab wa Bani Ammuun wa l-Filistiyiin. Wa humman abo Allah wa battaan ma abadooh.

⁷Wa Allah khidib khadab chadiid didd Bani Israa'iil wa sallamaahum le l-Filistiyiin wa Bani Ammuun.

⁸Wa min al-wakit da, humman rihko Bani Israa'iil wa zalamoohum fi muddit 18 sana lahaddi kulla Bani Israa'iil al-gaa'idiin sabaah le bahar al-Urdun fi balad al-Amuuriyiin fi turaab Gil'aad.

⁹Wa Bani Ammuun gata'o bahar al-Urdun ahaan yihaarubu gabaayil Yahuuza wa Banyaamiin wa Afraayim. Wa Bani Israa'iil addaayago mudaayaga chadiide.

¹⁰Wa khalaas, Bani Israa'iil sarakho le Allah wa gaalo: «Sahiin, aniina aznabna ahaan abeenaak inta Ilaahna wa abadna asnaam Ba'al.»

¹¹Wa Allah gaal le Bani Israa'iil: «Wakit al-Masriyiin wa l-Amuuriyiin wa Bani Ammuun wa l-Filistiyiin

¹²wa l-Seeduuniyiin wa l-Amaalikh wa l-Maa'ooniyiin zalamooku wa wakit sarakhtu leyi, ana ma najjeetku minhum walla?

¹³Wa laakin intu abeetuuni wa abadtu leeku ilaahaat aakhariin wa fi chaan da, ana ma ninajjiiku battaan.

¹⁴Yalla! Amchu asrakho le ilaahaatku al-intu azaltuuhum. Khalli humman bas yafza'ooku wakit tat'abo!»

¹⁵Wa Bani Israa'iil gaalo le Allah: «Sahiih, aniina aznabna. Sawwi foogna kulla cheyy al-tidoorah wa laakin najjiina al-yoom.»

¹⁶Wa humman ba''ado minhum al-ilaahaat al-ajnabiyyiin wa abado Allah. Wa hu hanna fooghum fi chaan ta'abhum.

¹⁷Wa deech Bani Ammuun lammo wa khatto mu'askarhum fi Gil'aad. Wa Bani Israa'iil lammo wa khatto mu'askarhum fi Misfa.

¹⁸Al-cha'ab wa kulla kubaaraat Gil'aad gaalo ambeenaathum: «Al-raajil al-yabda al-harib ma'a Bani Ammuun, hu da bas yabga kabiir fi kulla sukkaan Gil'aad.»

Gudiya 11

Yiftaah bigi khaayid fi Gil'aad

¹Wa Yiftaah al-min turaab Gil'aad hu raajil faaris. Wa ammah mara charmuuta wa abuuu usmah Gil'aad.

²Wa l-mara al-aakhara hint Gil'aad jaabat leyah iyaal aakhariin. Wakit al-iyaaal dool kibro, humman taradooh le Yiftaah wa gaalo leyah: «Inta ma talga warasa ma'a aayilitna achaan ammak aakhara.»

³Wa Yiftaah arrad ba'iid min akhwaanah wa macha sakan fi balad Toob. Wa naas waahidiin ma naaf'iin andammo ma'a Yiftaah wa gaa'idiin yihaarubu ma'aayah.

⁴Wa fi l-wakit da, Bani Ammuun gammo yihaarubu Bani Israa'iil.

⁵Wa wakit gammo didduhum, kubaaraat Gil'aad macho fattacho Yiftaah fi balad Toob.

⁶Wa humman gaalo leyah: «Ta'aal abga foogna khaayid le nihaarubu Bani Ammuun.»

⁷Wa Yiftaah gaal le kubaaraat Gil'aad: «Intu bas ma kirihtuuni wa taradtuuni min aayilat abuuyi? Wa maala al-yoom wakit addaayagtu, jiitu leyi?»

⁸Wa kubaaraat Gil'aad gaalo le Yiftaah: «Hassa' aniina jiina leek achaan tamchi ma'aana wa nihaarubu Bani Ammuun. Wa tabga kabiir foogna wa fi kulla sukkaan Gil'aad.»

⁹Wa Yiftaah gaal le kubaaraat Gil'aad: «Kan tigabbuluuni le nihaarib Bani Ammuun wa kan Allah sallamaahum leyi fi iidi, ana nabga kabiir foogku.»

- 10** Wa kubaaraat Gil'aad gaalo le Yiftaah: «Allah yachhad ambeenaatna kan ma sawweena misil inta gultah.»
- 11** Wa khalaas, Yiftaah macha ma'a kubaaraat Gil'aad wa l-cha'ab khattooh fooghum kabiir wa khaayid. Wa fi hillit Misfa giddaam Allah, Yiftaah sabbat al-alaakha al-sawwaaha ma'a kubaaraat Gil'aad.
- 12** Wa ba'ad da, Yiftaah rassal naas le malik Bani Ammuun wa gaal leyah: «Chunu al-beeni wa beenak le taji tihaaribni fi baladi?»
- 13** Wa malik Bani Ammuun gaal le l-naas al-rassalhum Yiftaah: «Wakit Bani Israa'iil marago min balad Masir chaalo kulla ardi min waadi Arnuun le waadi Yabbuukh wa lahaddi bahar al-Urdun. Wa hassa' da, gabbulu leyi ardi be l-salaama.»
- 14** Wa battaan Yiftaah rassal naas le malik Bani Ammuun
- 15** le yuguulu leyah: «Daahu Yiftaah gaal leek: «Bani Israa'iil ma chaalo balad Muwaab wa la balad Bani Ammuun.
- 16** Wakit marago min balad Masir, Bani Israa'iil chaggo al-sahara lahaddi l-bahar al-Ahmar wa jo fi Khaadich.
- 17** Wa rassalo naas le malik Adoom wa gaalo leyah: “Min fadlak, khalliina nuchuggu baladak.” Wa laakin malik Adoom aba ma simi' kalaamhum. Wa le malik Muwaab kula, gaddamo leyah nafs al-talab wa laakin hu kula aba. Wa khalaas, Bani Israa'iil ga'ado fi Khaadich.
- 18** Wa ba'ad da, Bani Israa'iil gammo maachiin fi l-sahara wa baaro balad Adoom wa balad Muwaab. Wa wassalo sabaah le Muwaab wa nazalo khaadi le waadi Arnuun wa laakin ma dakhalo balad Muwaab achain waadi Arnuun da huduud Muwaab.
- 19** ««Wa Bani Israa'iil rassalo naas le Siihuun malik al-Amuuriyiin al-gaa'id fi Hachbuun wa gaalo leyah: “Min fadlak, khalliina nuchuggu baladak lahaddi nawsalo bakaanna.”
- 20** Wa laakin Siihuun ma aamanaahum le Bani Israa'iil wa aba ma khallaahum yuchuggu baladah. Wa hu lamma kulla askarah wa khatto mu'askarhum fi Yahaas wa haarabo Bani Israa'iil.
- 21** Wa Allah Ilaah Bani Israa'iil sallam Siihuun wa kulla cha'abah le Bani Israa'iil wa humman annasaro fooghum. Wa Bani Israa'iil chaalo kulla ard al-Amuuriyiin al-saakniin fi l-balad di.
- 22** Wa chaalo kulla ard al-Amuuriyiin min waadi Arnuun lahaddi waadi Yabbuukh wa min al-sahara lahaddi bahar al-Urdun.
- 23** ««Wa hassa', Allah Ilaah Bani Israa'iil gala' ard al-Amuuriyiin wa antaaha le cha'abah Bani Israa'iil. Wa inta tidoor tagla'ha minhum walla?

24 Wa inta ma warast al-ard al-antaaha leek ilaahak Kamuuch walla? Wa aniina kula indina hagg nawrusu al-ard al-antaaha leena Allah Ilaahna.

25 Walla inta chadiid min Balaakh wileed Siffuur malik Muwaab walla? Laakin hu ma haraj ma'a Bani Israa'iil lahaddi haarabaahum.

26 «Min muddit 300 sana Bani Israa'iil sakano fi Hachbuun wa hillaalha al-taab'iin leeha wa fi Aruu'ir wa hillaalha al-taab'iin leeha wa fi kulla l-mudun al-fi khachum waadi Arnuun. Wa maala intu ma gala'tu al-balad di fi kulla l-mudda di?

27 Wa kan leyi ana, ma khitiit foogak. Wa laakin inta bas khitiit foogi wa gaa'id tihaaribni. Wa khalli Allah yahkim al-yoom been Bani Israa'iil wa Bani Ammuun!»

28 Wa laakin malik Bani Ammuun ma simi' al-kalaam al-Yiftaah rassal wa gaalah leyah.

Yiftaah aahad Allah

29 Wa ba'ad da, Ruuh Allah nazal fi Yiftaah. Wa Yiftaah gamma chagga turaab Gil'aad wa turaab Manassa. Wa ba'ad da, macha fi Misfa Gil'aad wa minha wassal huduud Bani Ammuun.

30 Wa Yiftaah aahad Allah wa gaal: «Kan inta sallamt leyi Bani Ammuun,

31 wakit nigabbil be sihha wa salaama min al-harib ma'a Bani Ammuun, awwal makhluug al-yamrug min beeti le yilaagiini ana nikhassisah le Allah wa nigaddimah dahiiye muharraga.»

32 Wa Yiftaah gata' huduud Bani Ammuun wa haarabaahum. Wa Allah sallamaahum leyah fi iidah.

33 Wa hu annasar fooghum min hillit Aruu'ir lahaddi gariib le Minniit wa da 20 mudun wa lahaddi Abil Karaamiim. Wa l-haziime bigat kabiire lahaddi Bani Ammuun ga'ado tihit Bani Israa'iil.

34 Wa wakit Yiftaah jaayi le beetah fi Misfa, hu chaaf bittah maragat le tilaagiih gaa'ide tudugg tambal wa tal'ab. Wa di bineeytah al-waahide wa balaaha, ma indah wa la bitt wa la walad.

35 Wa min hu chaaf bittah, tawwaali gamma charrat khulgaanah wa gaal: «Ya khasaarti! Ya bineeyti, rameetiini fi l-hizin! Inti bas jibti leyi al-ta'ab! Ana aahadt Allah wa battaan ma nagdar nangud al-ahad.»

36 Wa laakin hi gaalat leyah: «Ya abuuyi, kan inta aahadt Allah, sawwi foogi misil inta gultah achaan Allah chaal leek al-taar fi udwaanak Bani Ammuun.»

37 Wa battaan gaalat le abuuha: «Natlub minnak bas muddit chahareen namchi fi l-jibaal ana wa rafiigaati achaan nabki le banaatiiyi.»

³⁸Wa hu gaal leeha: «Amchi.» Wa hu khallaaha machat le muddit chahareen ma'a rafiigaatha le tabki le banaatiyyitha fi l-jibaal.

³⁹Wa ba'ad chahareen, hi gabbalat le abuuha wa hu tabbag ahadah al-gaalah. Wa hi ma chaafat raajil. Wa da bigi aade fi Bani Israa'iil,

⁴⁰kadar ayyi sana, banaat Bani Israa'iil yamchan yahzanan le muddit arba'a yoom le bitt Yiftaah al-min turaab Gil'aad.

Gudiya 12

Yiftaah wa naas Afraayim alhaarabo

¹Wa rujaal Afraayim lammo wa macho ale Safuun. Wa humman gaalo le Yiftaah: «Maala gata't huduud Bani Ammuun le tihaaribhum wa ma khabbartina achaan namchu ma'aak? Fi chaan da, aniina niharrugu beetak fi raasak.»

²Wa Yiftaah radda leehum wa gaal: «Ana wa cha'abi indina muchkila kabiire ma'a Bani Ammuun. Wa wakit ana naadeetku, intu ma jiitu faza'tuuni.

³Wa wakit ana irift kadar intu ma taju tafza'ooni, ana dasseet nafsi fi l-khutuura wa gata't huduud Bani Ammuun wa Allah sallamaahum leyi fi iidi. Wa maala al-yoom jiitu le tihaarubuuni?»

⁴Wa khalaas, Yiftaah lamma kulla rujaal Gil'aad wa haarab gabiilat Afraayim. Wa rujaal Gil'aad annasaro fi gabiilat Afraayim achaan awwal naas Afraayim gaalo: «Intu ya rujaal Gil'aad, intu arradtu min gabiilat Afraayim. Wa khalleetu gabiilitna le tamchu tabgo fi gabiilat Manassa.»

⁵Wa rujaal Gil'aad karabo ayyi ma'ada hana bahar al-Urdun al-maachi ale ard Afraayim. Wa wakit raajil min Afraayim mu'arrid yuguul: «Khalluuni nagta'!» Rujaal Gil'aad yuguulu leyah: «Inta min gabiilat Afraayim walla?» Wa kan hu yuguul: «La»,

⁶humman yuguulu leyah: «Min fadlak, guul: «Chibuuleet!»» Wa kan hu yuguul: «Sibuuleet» achaan ma natagah adiil, khalaas humman yakurbuuh wa yadbahoooh fi l-ma'ada hana bahar al-Urdun. Wa fi l-wakit daak, katalo 42 000 raajil min Afraayim.

⁷Wa Yiftaah hakam fi Bani Israa'iil sitte sana. Wa ba'ad da, maat wa dafanooh fi waahide min mudun Gil'aad.

Ibsaan wa Iluun wa Abduun

⁸Wa ba'ad Yiftaah, Ibsaan al-min Beet Laham hakam fi Bani Israa'iil.

⁹Wa Ibsaan indah 30 awlaad wa 30 banaat. Hu chaal banaatah al-talaatiin wa jawwazaahum barra min al-gabiila wa jaab le awlaadah 30 banaat min barra. Wa hakam fi Bani Israa'iil sab'a sana.

¹⁰Wa ba'ad da, Ibsaan maat wa dafanooh fi Beet Laham.

11 Wa ba'ad Ibsaan, Iluun al-min gabiilat Zabuluun hakam fi Bani Israa'iil le muddit achara sana.

12 Wa ba'ad da, Iluun maat wa dafanooh fi Ayyaluun fi ard gabiilat Zabuluun.

13 Wa ba'ad Iluun, Abduun wileed Hilliil al-min hillit Fir'atuun hakam fi Bani Israa'iil.

14 Wa Abduun da iyaalah 40 wa iyaal iyaalah 30 wa kulluhum raakbiin fi 70 duhuuch. Wa hu hakam fi Bani Israa'iil muddit tamaane sana.

15 Wa ba'ad da, Abduun maat wa dafanooh fi hillit Fir'atuun fi ard gabiilat Afraayim, fi jibaal Amaalikh.

Gudiya 13

Waluudit Chamchuun

1 Wa battaan Bani Israa'iil gammo yisawwu al-fasaala gidzaam Allah. Wa be da, Allah sallamaahum le l-Filistiyyin le muddit 40 sana.

2 Wa fi l-wakit daak, fiyah raajil waahid min gabiilat Daan al-yaskun fi hillit Saar'a wa usmah Manuuh. Wa l-raajil da, martah aagre ma jaabat iyaal.

3 Wa yoom waahid, malak Allah baan le martah wa gaal leeha: «Ana na'arif kadar inti aagre ma indiki iyaal. Wa laakin hassa', inti tabge khalbaane wa tijiibi wileed.

4 Min hini le gidzaam, fakkiri ma tacharbe khamar wa la ayyi charaab al-bisakkir wa ma taakuli akil nijis,

5 achaan inti tabge khalbaane wa talde wileed. Wa kan wilidtiih, ma tizayyini raasah achaan al-wileed da mukhassas le l-Rabb min hu fi batunki. Wa hu bas al-yabda yinajji Bani Israa'iil min al-Filistiyyin.»

6 Wa khalaas, al-mara gabbalat fi l-beet wa gaalat le raajilha: «Fiyah raajil saalih hana Allah ja leyi wa l-raajil da chooftah tikhawwif ziyaada. Akuun hu da malak Allah. Wa ana ma sa'altah hu min ween wa hu kula ma ooraani usmah.

7 Wa hu gaal leyi: «Inti tabge khalbaane wa talde wileed. Wa min hini le gidzaam, ma tacharbe khamar wa la ayyi charaab al-bisakkir wa ma taakuli akil nijis achaan al-wileed da mukhassas le l-Rabb min hu fi batunki lahaddi yumuut.»

8 Wa Manuuh sa'al Allah wa gaal: «Ya Rabb, khalli al-raajil al-saalih al-inta rassaltah da, yajiina battaan wa khalli yiwassifna al-cheyy al-nisawwuuh wakit al-wileed da yaldooh.»

9 Wa khalaas, Allah khibil su'aal Manuuh wa malak Allah ja battaan le martah wakit hi gaa'ide tihit fi l-zere'. Wa raajilha Manuuh ma ma'aaha.

10 Wa tawwaali, al-mara jarat le raajilha khabbaratah wa gaalat leyah: «Daahu al-raajil al-jaani al-yoom daak, battaan baan leyi!»

11 Wa Manuuh gamma taaba' martah wa jo le l-raajil. Wa hu gaal leyah: «Inta bas al-raajil al-awwal kallamt le marti walla?» Wa hu radda leyah wa gaal: «Aywa, ana bas.»

12 Wa Manuuh gaal leyah: «Wakit kalaamak da yilhaggag, chunu al-churuut al-waajib leyah? Wa aniina nisawwu chunu le l-wileed da?»

13 Wa malak Allah gaal le Manuuh: «Kulla cheyy al-ana gultah le martak di, khalli hi tifakkir foogah.

14 Ma taakul ayyi cheyy al-jaayi min al-inab wa la tachrab khamar wa la ayyi charaab al-bisakkir wa ma taakul akil nijis. Waajib hi titabbig kulla l-kalaam al-ana gultah leeha.»

15 Wa Manuuh gaal le malak Allah: «Min fadlak, khalli nidayyufuuk wa nigaddumu leek sakhal.»

16 Wa malak Allah gaal le Manuuh: «Hatta kan tidayyifni kula, ana ma naakul aklak. Wa laakin kan tidoor tigaddim dahiiye muharraga, gaddimha le Allah.» Wa Manuuh ma irif kadar al-raajil hu malak Allah.

17 Wa Manuuh gaal le malak Allah: «Usmak yaatu? Achaan wakit kalaamak da yilhaggag, nicharrufuuk ziyaada.»

18 Wa malak Allah gaal leyah: «Maala tas'alni min usmi? Usmi hu ajiib bilheen.»

19 Wa Manuuh chaal sakhal wa hadiye hana dagiig wa gaddamaahum dahiiye muharraga fi raas hajar waahid le Allah. Wa tawwaali, cheyy ajiib bigi gidzaam Manuuh wa martah.

20 Wa wakit lahiib al-naar gaa'id yatla' min al-madbah le l-sama, malak Allah kula tala' fi l-lahiib. Wa wakit chafo al-cheyy da, Manuuh wa martah waga'o be wujuuhhum fi l-ard.

21 Wa khalaas, Manuuh irif kadar da malak Allah. Wa malak Allah ma baan leyah hu wa la le martah battaan.

22 Wa Manuuh gaal le martah: «Akiid aniina numuutu achaan chifna al-Rabb!»

23 Wa laakin martah gaalat leyah: «Kan Allah dawwar yaktulna, ma khibil minnina al-dahiiye al-muharraga wa l-hadiye wa la wassafna kulla l-achya dool wa la ooraana kulla l-kalaam da.»

24 Wa l-mara wildat wileed wa sammatah Chamchuun. Wa l-wileed kibir wa Allah baarakah.

25 Wa fi mantagat Daan ambeen Saar'a wa Achtawuul, Ruuh Allah nazal fi Chamchuun wa bada yichajji'ah.

Gudiya 14

Chamchuun wa l-mara al-Filistiye

¹Wa yoom waahid, Chamchuun macha fi Timna wa hinaak hu chaaf mara waahide min banaat al-Filistiyaan.

²Wa hu macha le abuu wa ammah wa gaal leehum: «Fi Timna, ana chift mara waahide min banaat al-Filistiyaan. Wa hassa', amchu aakhuduuha leyi.»

³Wa abuu wa ammah gaalo leyah: «Ma ligiit mara min banaat akhwaanak wa la min cha'abna walla? Maala tamchi tichiil mara min al-Filistiyaan al-ma mutahhariin dool?» Wa laakin Chamchuun gaal le abuu: «Al-bineeye di bas ajabatni. Amchi aakhudha leyi!»

⁴Wa abuu wa ammah ma irfo kadar be l-cheyy da Allah yijiib fursa le muhaarabat al-Filistiyaan. Wa hu gaa'id yifattich tariiga le yihaarib al-Filistiyaan. Achaan fi l-wakit da, Bani Israa'iil gaa'idiin tihit hukum al-Filistiyaan.

⁵Wa khalaas, Chamchuun macha Timna ma'a abuu wa ammah. Wa wakit wassalo fi jineenaat al-inab hana Timna, Chamchuun chaaf farkh hana duud gaa'id yikirr jaari jaayi leyah.

⁶Fi l-bakaan da, Ruuh Allah nazal fi Chamchuun. Hu ma indah silaah fi iidah wa laakin be iideenah bas, karab al-duud wa chaggah tineen misil sakhil. Wa hu ma kallam abuu wa la ammah be l-cheyy al-sawwaah.

⁷Wa hu macha Timna wa kallam ma'a l-mara wa hi ajabatah.

⁸Wa ba'ad ayyaam, hu gabbal le yaakhudha. Wa hu baara min derbah achaaan yichiif al-rimme hana l-duud. Wa fi lubb al-rimme di, hu ligi beet hana nahale malaan asal.

⁹Hu chaal min al-asal da fi lubb iidah wa maachi wa gaa'id yaakul. Wa wakit wassal bakaan abuu wa ammah, hu antaahum wa akalo humman kula. Wa laakin ma khabbaraahum kadar chaal al-asal da min lubb al-rimme hana l-duud.

¹⁰Wa khalaas, abuu gamma macha bakaan al-mara. Chamchuun sawwa aazuuma hinaak wa da misil aadit al-subyaan fi l-wakit da.

¹¹Wa wakit al-Filistiyaan chaafuoh, humman azalo 30 subyaan le yagoodu ma'aayah.

¹²Wa Chamchuun gaal leehum: «Min fadulku, khalli nihajji leeku hijjeeye. Kan gidirtu iriftu ma'anaatha wa halleetuha fi l-sab'a yoom hana l-aazuuma, ana nantiiku 30 jawwaaniye wa 30 khulgaan tikhayyuru beehum.

¹³Wa laakin kan ma gidirtu halleetu al-hijjeeye kamaan, intu tantuuni 30 jawwaaniye wa 30 khulgaan nikhayyir beehum.» Wa humman gaalo leyah: «Guul hijjeeytak wa aniina nasma'ooaha.»

¹⁴Wa Chamchuun gaal leehum: «Min al-biyaakul marag al-akil wa min al-gawi marag al-halu.» Wa muddit talaata yoom, al-subyaan ma gidro yifassuru ma'ana al-hijjeeye di.

15 Wa laakin fi l-yoom al-saabi', humman gaalo le marit Chamchuun: «Khuchchi raajilki le yi'ooriina ma'ana al-hijjeeye di. Kan ma khachcheeti, aniina niharruguuki inti wa aayilat abuuki. Walla inta azamtuuna le tanhaboona?»

16 Wa be da, marit Chamchuun bakat katiir wa gaalah leyah: «Inta kirihini wa abadan ma tihibbini. Al-hijjeeye al-inta gultaha le subyaan cha'abi kula inta ma ooreetni ma'anaatha.» Wa hu gaal leeha: «Ana le abuuhi wa ammi kula ma ooreethum wa leeki inti bas ni'ooriiki walla?»

17 Wa fi muddit sab'a yoom hana l-aazuuma, hi daayman tabki. Wa fi l-yoom al-saabi', hu gaal leeha al-ma'ana achaan hi ta'abatah. Wa khalaas, hi machat kallamat ma'ana al-hijjeeye di le subyaan cha'abha.

18 Wa fi l-yoom al-saabi' gubbaal al-harraay ma taga', naas al-madiina gaalo leyah: «Chunu al-halu min al-asal wa chunu al-gawi min al-duud?» Wa hu radda leehum wa gaal: «Kan ma harattu ma'a ijilti, ma tihillu hijjeeyti.»

19 Wa khalaas, Ruuh Allah nazal foogah. Wa Chamchuun macha madiinat Achgaluun wa katal min sukkaanha 30 raajil wa chaal khulgaanhum wa antaahum le l-naas al-hallo al-hijjeeye. Wa zi'il chadiid wa gabbal le beet abuuhi.

20 Wa marit Chamchuun kamaan, antooha le sabi al-bigi waziirah.

Gudiya 15

Chamchuun chaal al-taar fi l-Filistiyiin

1 Wa ba'ad ayyaam fi wakit gati'iin al-gameh, Chamchuun saafar macha bakaan martah. Wa wadda ma'aayah sakhal wa gaal: «Nidoor nadkhul fi khurfit marti.» Wa laakin abu martah ma antaah izin le yaadkhul.

2 Wa gaal le Chamchuun: «Ana hasabt inta abeetha wa ana anteetha le waziirak. Wa akhutha tariiditha ma samhe minha walla? Khalaas chiilha fi badalha.»

3 Wa Chamchuun gaal: «Hassa' da, kan nisawwi cheyy fasil fi l-Filistiyiin kula, ma yagdaru yuluumuuni!»

4 Wa macha karab 300 ba'aachiim wa kulli ba'aachiim itneen rabat dunubbaahum sawa. Wa khatta ambeenaat al-dunubba al-itneen dool kaniite.

5 Wa ba'ad da, hu gabbad al-kaniite wa talag al-ba'aachiim fi ziraat al-Filistiyiin. Wa be da, hu harrag ganaadiil al-gameh al-waagif foog wa rubat al-gameh al-magtuu'. Wa hatta jineenaat al-inab wa l-zaytuun kula hirgo.

6 Wa l-Filistiyiin gaalo: «Yaatu al-sawwa al-cheyy da?» Wa gaalo leehum: «Da Chamchuun nasiib al-raajil al-min hillit Timna achaan hu da, chaal martah wa antaaha le waziirah.» Wa khalaas, al-Filistiyiin macho harrago al-mara di wa abuuha.

7 Wa Chamchuun gaal leehum: «Hatta kan sawweetu al-cheyy da kula, ana ma nagiiif lahaddi nichiiil taari foogku.»

⁸Khalaas, hu hajamaahum wa hazamaahum haziime kabiire. Wa ba'ad da, macha dakhil fi karkuur hajar Itaam wa ga'ad foogah.

Chamchuun annasar be saalfit humaar

⁹Wa ba'ad da, al-Filistiyiin gammo khatto mu'askarhum fi turaab Yahuuza wa hajamo Laahi.

¹⁰Wa rujaal Yahuuza gaalo leehum: «Maala gammeetu diddina?» Wa l-Filistiyiin gaalo: «Aniina gammeena ahaan nakurbu Chamchuun wa nisawwu foogah misil hu sawwa foogna.»

¹¹Wa khalaas, 3 000 raajil min Yahuuza gammo macho le l-karkuur hana hajar Itaam. Wa gaalo le Chamchuun: «Inta ma ta'arif kadar aniina gaa'idiin tihit hukum al-Filistiyiin walla? Wa chunu al-inta sawweetah da?» Wa hu gaal leehum: «Ana sawweet fooghum misil humman sawwo foogi.»

¹²Wa humman gaalo leyah: «Aniina jiina le nakurbuuk wa nisallumuuk le l-Filistiyiin.» Wa Chamchuun gaal leehum: «Ahalfu leyi kadar intu ke ma taktuluuni.»

¹³Wa humman gaalo leyah: «La, aniina nidooru nakurbuuk wa nisallumuuk leehum bas laakin ma naktuluuk.» Khalaas, humman rabbatooh be hubaal judaad itneen wa maragooh min al-karkuur.

¹⁴Wa wakit ja gariib le Laahi, al-Filistiyiin marago laagooh be korooraak hana harib. Laakin Ruuh Allah nazal foogah wa l-hubaal al-raabtiin beehum iideenah bigo misil al-janaago al-haragathum al-naar wa daffago min iideenah.

¹⁵Wa tawwaali, hu ligi saalfe hint humaar maat gariib waag'e wa chaalha wa katal beeha 1 000 raajil.

¹⁶Wa Chamchuun gaal: «Be saalfit humaar, ana hazamtuhum! Be saalfit humaar bas, ana katal 1 000 raajil.»

¹⁷Wa min kammal kalaamah bas, hu zagal minnah al-saalfe. Wa sammo al-bakaan da Raamat Laahi (ma'anaatah jabal al-Saalfe).

¹⁸Wa hu atchaan ziyaada wa sa'al Allah wa gaal: «Inta bas al-jibt al-nasur al-kabiir da be iid ana abdak. Wa hassa', hal ana numuut min al-atach wa naga' fi iideen al-naas al-ma mutahhariin walla?»

¹⁹Wa l-Rabb chagga al-jabal al-fi Laahi wa almi jara minnah. Wa Chamchuun chirib wa battaan bigi chadiid wa hiyi. Wa be sabab da, een almi al-gaa'ide lahaddi l-yoom fi Laahi sammooha Een Khuuri (ma'anaatah een hana l-naadum al-yas'al Allah).

²⁰Wa fi wakit al-Filistiyiin, Chamchuun hakam fi balad Israa'iil 20 sana.

Gudiya 16

Chamchuun wa biibaan Khazza

¹Yoom waahid, Chamchuun macha madiinat Khazza wa hinaak hu chaaf mara charmuuta wa macha ragad fi beetha.

²Wa gaalo le sukkaan Khazza: «Chamchuun ja hini.» Khalaas humman hawwago al-madiina wa karaso jamb baab al-madiina tuul al-leel. Wa ma harrako min bakaanhum tuul al-leel achaan gaalo: «Khalli narjo nuur al-fajur wa naktuluuh.»

³Wa laakin Chamchuun ragad lahaddi ust al-leel. Wa fi ust al-leel, gamma macha marrag biibaan al-madiina wa maraadiishum wa chaalaahum fi kataafeeh wa waddaahum lahaddi raas al-hajar al-mugaabil Hibuun.

Chamchuun wa Daliila

⁴Wa ba'ad da, Chamchuun dawwar mara waahide usumha Daliila al-gaa'ide ale waadi Suurikh.

⁵Wa kubaaraat al-Filistiyiin macho le l-mara di wa gaalo leeha: «Khuchchiih wa as'aleeh min ween yaji sirr gudurtah al-kabiire di. Fattichi kikkeef nagdaro foogah wa nirabbutuuh. Wa ayyi waahid minnina yantiiki 1 100 hajar fudda.»

⁶Wa Daliila gaalat le Chamchuun: «Ooriini min ween ligiit sirr gudurtak al-kabiire di wa be chunu yarbutuuk wa gudurtak al-kabiire di tabga ma fiha.»

⁷Wa Chamchuun gaal leeha: «Kan rabbatooni be sab'a hubaal hana nubbaal neyyiin ma muyabbasiin, khalaas gudurti tabga ma fiha wa nabga misil kulla l-naas.»

⁸Wa kubaaraat al-Filistiyiin jaabo le Daliila sab'a hubaal hana nubbaal neyyiin ma muyabbasiin wa hi rabbatatah be l-hubaal dool.

⁹Wa naas waahidiin allabbado fi khurfitha wa l-mara koorakat wa gaalat: «Chamchuun, al-Filistiyiin hajamook!» Wa khalaas, Chamchuun gata' al-hubaal dool misil gata'oohum be naar. Wa laakin ma ligo al-sirr hana gudurtah.

¹⁰Wa Daliila gaalat le Chamchuun: «Inta khachcheetni wa gult leyi kalaam kidib. Wa hassa', ooriini be chunu yirabbutuuk?»

¹¹Wa hu gaal leeha: «Kan rabbatooni gawi be hubaal judaad al-yoom waahid ma sawwo beehum khidme, khalaas gudurti tabga ma fiha wa nabga misil kulla l-naas.»

¹²Wa khalaas, Daliila chaalat hubaal judaad wa rabbatatah wa gaalat: «Chamchuun, al-Filistiyiin hajamook!» Wa fi l-wakit daak, naas waahidiin mullabbidiin fi l-khurfa wa laakin Chamchuun gata' al-hubaal al-marbuut beehum misil al-kheet.

¹³Wa Daliila gaalat le Chamchuun: «Hassa' kula inta khachcheetni wa gult leyi kalaam kidib. Ooriini be chunu yirabbutuuk?» Wa hu gaal leeha: «Kan machatti sab'a cha'ar fi raasi be khuyuut hana gabag wa rabattiihum fi mutraara, khalaas gudurti tabga ma fiha wa nabga misil kulla l-naas.»

¹⁴Wa khalaas, hi nawwamatah wa machatat sab'a cha'ar fi raasah be khuyuut hana gabag wa rabatatah fi witid wa gaalat: «Chamchuun, al-Filistiyiin hajamook!» Fi l-

bakaan da, Chamchuun wi'i min noomah wa marag al-mutraara al-marbuut foogha al-cha'ar al-madfuur be khuyuut al-gabag.

15Wa Daliila gaalat: «Kikkeef tagdar tuguul leyi: <Ana nihibbiki!> Galbak ma ma'aayi! Wa daahu talaata marraat, inta khachcheetni wa abeet ma ooretne sirr gudurtak al-kabiire di.»

16Wa hi gaa'ide tibachtinah kulla yoom le Chamchuun lahaddi hu iyi min bachtanatha.

17Wa khalaas, ooraaha sirrah min daakhal galbah wa gaal: «Ana raasi yoom waahid ma zayyanooch ahaan ana mukhassas le l-Rabb min ana fi batun ammi. Kan zayyanooni, gudurti tabga ma fiiha marra waahid wa nabga misil kulla l-naas.»

18Wa wakit Daliila irfat kadar hu ooraaha sirrah min daakhal galbah, hi rassalat le kubaaraat al-Filistiyiin wa gaalat leehum: «Al-yoom kula ta'aalu ahaan hu ooraani sirrah min daakhal galbah.» Wa kubaaraat al-Filistiyiin jo fi bakaanha chaayliin ma'aahum al-fudda al-hajjooha leha.

19Hi nawwamat Chamchuun fi rijilha wa naadat naadum waahid zayyan al-sab'a cha'ar al-mamchuut fi raasah. Khalaas fi l-bakaan da, hi gidrat foogah wa gudurtah kula bigat ma fiiha.

20Wa Daliila gaalat leyah: «Chamchuun, al-Filistiyiin hajamook!» Tawwaali, hu wi'i min noomah wa fakkar wa gaal: «Namrug minhum misil awwal wa ninbalis.» Wa laakin hu ma irif kadar Allah ba''adah minnah.

21Wa fi l-bakaan da, al-Filistiyiin karabooh wa gaddado uyuunah. Wa humman chaalooch wa waddooch fi Khazza. Wa rabbatooch be guyuud hana nahaas wa jabarooch yarhak gameh fi lubb al-sijin.

22Wa laakin ba'ad zayyanooch, battaan suuf raasah bada yugumm.

23Yoom waahid, kubaaraat al-Filistiyiin lammo wa gaddamo dahiiye kabiire le ilaahhum Daguun. Wa gaa'idiin yafraho wa yuguulu: «Ilaahna sallam leena aduuna Chamchuun fi iideenna!»

24Wa wakit al-cha'ab chaafu Chamchuun, chakaro ilaahhum wa gaalo: «Ilaahna sallam leena aduuna fi iideenna! Hu bas al-kharab baladna wa kattar maytiinna.»

25Wa laakin wakit firho ziyaada, gaalo: «Naadu leena Chamchuun le yidahhikna.» Wa humman jaabooh min al-sijin wa jabarooch yal'ab giddaamhum. Wa humman wagafooh ambeen amad beet al-ibaada da.

26Wa Chamchuun gaal le l-sabi al-karabah min iidah: «Guudni wa khalliini nalmas al-amad hana beet al-ibaada ahaan nirrakkaz fooghum.»

²⁷Wa beet al-ibaada da malaan be rujaal wa awiin wa kulla kubaaraat al-Filistiyyiin kula gaa'idiin. Wa battaan fi raas al-beet, hawaale 3 000 rujaal wa awiin gaa'idiin yichiifu Chamchuun al-gaa'id yal'ab.

²⁸Wa Chamchuun naada Allah wa gaal: «Ya Allah Rabbi, fakkir foogi wa gaddirni aakhir marra le nichiiil al-taar fi l-Filistiyyiin fi chaan gaddado uyuuni.»

²⁹Wa Chamchuun karab al-amad al-itneen al-ust al-bano fooghum beet al-ibaada wa arrakkaz fooghum iidah al-zeene fi amuud wa l-isra kula fi l-amuud al-aakhar.

³⁰Wa gaal: «Khalli numuut ma'a l-Filistiyyiin!» Wa be gudra lazza al-amad al-itneen wa khalaas beet al-ibaada waga' fi l-kubaaraat wa kulla l-cha'ab al-gaa'idiin foogah. Wa l-naas al-katalaahum ma'aayah fi wakit mootah aktar min al-naas al-katalaahum wakit hu hayy.

³¹Wa khalaas akhwaanah wa kulla aayilat abuuuh jo chaalo janaaztah wa waddooh dafanooh ambeen hillaal Saar'a wa Achtawuul fi khabur abuuuh Manuuuh. Wa Chamchuun hakam fi Israa'iil 20 sana.

Gudiya 17

Asnaam Miika

¹Fiyah raajil waahid min jibaal Afraayim usmah Miika.

²Wa l-raajil da gaal le ammah: «Ana simi'tiki tal'ane al-naadum al-sirig minki 1 100 hajar fudda. Al-fudda di fi bakaani. Ana bas chiltaha.» Wa ammah gaalat leyah: «Allah yibaarikak, ya wileedi.»

³Wa hu gabbal al-alif wa miya hajar fudda le ammah wa laakin hi gaalat leyah: «Ana khassast al-fudda di le Allah wa nantiiha leek inta wileedi achaan tasna' beeha sanam wa timsaal hana hadiid. Wa daahu ana nigabbilha leek.»

⁴Wa misil da, wakit hu gabbal al-fudda le ammah, hi chaalat 200 hajar fudda wa antathum le l-haddaadi. Wa hu sana' beeha sanam wa timsaal hana hadiid wa khattoohum fi beet Miika.

⁵Wa Miika indah beet hana ilaahah. Hu sana' farmala hana raajil al-diin wa tamaasiil wa darraj waahid min awlaadah le yabga leyah raajil diin.

⁶Wa fi l-wakit da, ma fi malik fi Israa'iil wa ayyi naadum bisawwi cheyy al-hu bidoorah.

⁷Wa fiyah sabi waahid Laawi al-saakin fi Beet Laham fi turaab gabiilat Yahuuza.

⁸Wa yoom waahid, al-naadum da gamma macha min Beet Laham fi turaab Yahuuza le yifattich bakaan aakhar yaskun foogah. Wa wakit ja fi jibaal Afraayim, sudfa fi derbah hu ligi beet Miika.

⁹Wa Miika gaal leyah: «Inta jaayi min ween?» Wa hu gaal leyah: «Ana Laawi min Beet Laham fi turaab Yahuuza wa maachi nifattich bakaan naskun foogah.»

¹⁰Wa khalaas, Miika gaal leyah: «Agood ma'aayi wa abga leyi abu wa raajil diin. Wa ana nantiik achara hajar fudda fi ayyi sana wa khulgaan wa akil.» Wa l-Laawi dakhil beetah.

¹¹Wa hu khassad yagood ma'a Miika wa hu ja'alah misil waahid min awlaadah.

¹²Wa Miika darraj al-Laawi da raajil diin wa ga''adah ma'aayah fi beetah.

¹³Wa Miika gaal: «Hassa' da, ana na'arif kadar Allah yisawwi leyi al-kheer achaan al-Laawi da bigi leyi raajil diin.»

Gudiya 18

Gabiilat Daan hajamat Layich

¹Wa fi l-wakit da, ma fi malik fi Israa'iil. Wa gabiilat Daan gaa'ide tifattich turaab al-taskun foogah achaan hi lissaa' ma ligat ard warasa ambeen gabaayil Bani Israa'iil.

²Wa min hillaalhum Saar'a wa Achtawuul, naas gabiilat Daan rassalo rujaal khamisa fahaliin min gabiilithum achaan yamchu yuruukhu wa yichiifu al-balad. Wa gaalo leehum: «Amchu chiifu al-balad.» Wa l-rujaal al-khamisa wassalo fi jibaal Afraayim wa ligo beet Miika wa naamo foogah.

³Wa wakit gaa'idiin jamb beet Miika, humman irfo al-lahja al-hajja beeha al-sabi al-Laawi. Wa garrabo leyah wa sa'aloooh wa gaalo: «Yaatu al-jaabak hini? Gaa'id tisawwi chunu fi l-bakaan da? Wa chunu al-ga''adaak hini?»

⁴Wa hu radda leehum wa gaal: «Miika sawwa leyi misil da wa hu ajjaraani wa ana bigiit leyah raajil diin.»

⁵Wa humman gaalo leyah: «As'al leena al-Rabb achaan na'arfu kan makhatarna da yanjah walla la.»

⁶Wa raajil al-diin gaal leehum: «Amchu be l-salaam fi makhatarku. Allah ma'aaku.»

⁷Wa l-rujaal al-khamisa macho gidzaam wa wassalo hillit Layich. Wa chaafu kadar sukkaanha haadiyiin wa aaychiin fi raaha wa amaan hasab aadit al-Seeduuniyiin. Wa fi l-balad di, ma fi naadum yibarjilhum walla yazlumhum. Wa sukkaan Layich ba'iidiin min al-Seeduuniyiin wa ma induhum naas al-yahfadoohum.

⁸Wakit al-rujaal al-khamisa gabbalo le akhwaanhum fi Saar'a wa Achtawuul, akhwaanhum gaalo leehum: «Chunu al-khabar?»

⁹Wa humman raddo leehum wa gaalo: «Yalla! Nugummu didduhum achaan aniina chifna al-balad wa hi samha marra waahid. Ma tagoodu saakit! Yalla! Gummu amchu le l-balad di le tichiiluuha.

10 Wa wakit tiwassulu fi l-balad di, talgo cha'ab gaa'idiin be amaan wa kulla l-balad wasii'e giddaamku achaan al-Rabb sallamaaha leeku fi iideeku. Wa cheyy mugassir fi l-balad di ke ma fiih.»

11 Wa khalaas min gabiilat Daan, 600 rujaal musallahiin gammo min Saar'a wa Achtawuul wa macho.

12 Wa humman macho nazalo fi Kharyat Ya'ariim fi turaab Yahuuza. Achaan da, lahaddi l-yoom yinaadu al-bakaan da Mahana Daan (ma'anaatah fariig Daan). Wa l-bakaan da gaa'id kharib le Kharyat Ya'ariim.

13 Wa min al-bakaan da, macho le jibaal Afraayim wa ligo beet Miika.

14 Wa l-rujaal al-khamsa al-macho raakho hillit Layich gaalo le akhwaanhum: «Hal ta'arfu kadar fi l-buyuut dool fi farmala hana raajil al-diin wa tamaasiil wa sanam wa timsaal hana hadiid walla? Wa hassa' da, fakkuru fi l-cheyy al-waajib tisawwuuh.»

15 Wa jo dakhalo fi beet al-sabi al-Laawi al-gaa'id ma'a Miika wa sallamooh.

16 Wa fi l-wakit da, al-suttumiya rujaal musallahiin al-min naas gabiilat Daan waagfiin fi khachum al-baab.

17 Wa l-rujaal al-khamsa al-macho raakho al-balad dakhalo wa chaalo al-sanam wa l-farmala wa l-tamaasiil wa timsaal hana l-hadiid. Wa fi l-wakit da, raajil al-diin wa l-suttumiya rujaal musallahiin waagfiin fi khachum al-baab.

18 Wa wakit al-rujaal dool dakhalo fi beet Miika wa chaalo al-sanam wa l-farmala wa l-tamaasiil wa l-timsaal hana l-hadiid, raajil al-diin gaal leehum: «Tisawwuuh chunu?»

19 Wa humman gaalo leyah: «Askut wa khutt iidak fi khachmak! Ta'aal ma'aana wa abga leena abu wa raajil diin. Da akheer leek tabga raajil diin le aayila hana raajil waahid bas aw le gabiila tamaama fi Israa'iil?»

20 Wa khalaas, raajil al-diin galbah firih wa chaal al-farmala wa l-tamaasiil wa l-sanam wa macha ma'a l-rujaal al-musallahiin.

21 Wa khalaas, gammo maachiin wa khatto giddaamhum al-iyaaal wa l-bahaayim wa l-khumaam.

22 Wa wakit ba''ado min beet Miika, al-rujaal al-saakniin jamb beet Miika lammo wa gammo didd naas gabiilat Daan wa macho waraahum.

23 Wa l-rujaal dool gaa'idiin yi'iitu foog naas gabiilat Daan. Wa naas gabiilat Daan gabbalo le Miika wa gaalo leyah: «Maala gawwamt al-rujaal dool diddina?»

24 Wa Miika gaal: «Al-ilaahaat al-ana sawweethum, intu chiltuuhum! Wa raajil al-diin kula chiltuuh wa macheetu beyah. Battaan faddal leyi chunu? Wa kikkeef tuguulu leyi: <Inta maalak?>»

25 Wa naas gabiilat Daan raddo leyah wa gaalo: «Ma ti'ayyiina be kalaamak. Wa kan abeet kamaan, rujaal galibhum murr yahjumuuk wa inta tijiib al-moot fi nafsak wa fi aayiltak!»

26 Wa khalaas, naas gabiilat Daan chaalo deribhum wa macho. Wa wakit Miika chaaf humman induhum gudra ziyaada minnah, hu gabbal beetah.

Gabiilat Daan sakano fi Layich

27 Wa naas gabiilat Daan chaalo al-khumaam al-Miika sana'aahum wa raajil al-diin al-khadam leyah wa macho fi Layich. Wa sukkaanha al-gaa'idiin fi raaha wa amaan, kataloohum be l-seef wa harrago al-madiina.

28 Wa ma fi naadum al-yinajjiikum achaan al-hille ba'iide min Seeda wa ma induhum alaakha ma'a naas aakhariin kula. Hi gaa'ide fi l-waadi hana Beet Rahuub. Wa naas gabiilat Daan bano al-hille di battaan wa ga'ado foogha.

29 Wa sammo al-hille be usum jidduhum Daan wileed Yaakhuub wa laakin al-hille di zamaan binaaduuha Layich.

30 Wa naas gabiilat Daan khatto leehum sanam Miika. Wa Yuunataan wileed Girchuum wileed Muusa wa iyaalah bigo rujaal diin le naas gabiilat Daan lahaddi chaaloozum wa waddoohum fi l-khurba.

31 Wa l-sanam al-sana'ah Miika gaa'id fi bakaanah fi kulla l-mudda al-gaa'id foogha beet Allah fi Chiiloo.

Gudiya 19

Naas Banyaamiin sawwo fi'il cheen

1 Wa fi l-wakit da, ma fi malik fi Israa'iil. Wa fiyah raajil waahid Laawi saakin fi jibaal Afraayim wa akhad leyah mara sirriye min Beet Laham fi turaab Yahuuza.

2 Wa l-sirriye di alkhabbanat minnah wa machat beet abuuha fi Beet Laham fi turaab Yahuuza wa ga'adat hinaak le muddit arba'a chahar.

3 Wa l-raajil macha waraaha achaan yiraddiha wa yijiibha. Wa hu chaal ma'aayah khaddaamah wa hamiir itneen. Wa l-sirriye di faddalat raajilha fi beet abuuha wa wakit abuuha chaafah, gamma laagaah be farah.

4 Wa abu al-mara di dayyaf nasiibah wa fi muddit talaata yoom, al-Laawi wa khaddaamah yaakulu wa yacharbo wa yunuumu fi l-bakaan da.

5 Wa fi l-yoom al-raabi', al-Laawi gamma be fajur badri wa jahhaz khumaamah le l-safar. Wa abu martah gaal leyah: «Agiif, aakul leek akil chiyya wa ba'ad da, amchu.»

6 Khalaas, humman al-itneen ga'ado wa akalo wa chirbo sawa. Wa abu al-mara gaal le nasiibah: «Min fadlak, khassid al-leele kula, nuum ma'aana wa anjamma.»

⁷Al-Laawi gamma yidoor yamchi wa laakin fi chaan talab nasiibah, hu naam al-leele di.

⁸Wa fi l-yoom al-khaamis, al-Laawi gamma be fajur badri le yisaafir. Wa laakin abu martah gaal leyah: «Min fadlak, anjamma wa akhkhir safarak da lahaddi ba’ad al-duhur.» Wa humman al-itneen akalo sawa.

⁹Wa ba’ad da, al-raajil gamma yidoor yamchi hu wa sirriiyah wa khaddaamah. Wa laakin abu martah gaal leyah: «Ana nichiiif al-wata di bigat achiye wa l-harraay kula gariib taga’, khalaas al-leele di kula nuum hini wa anjamma. Wa ambaakir fajur kamaan, saafuru gabbulu beetku.»

¹⁰Wa laakin fi l-marra di, al-Laawi aba ma yunuum. Wa gamma macha ma’a hamiirah al-itneen machduudiin wa sirriiyah lahaddi wassal mugaabil Yabuus ya’ni Uruchaliim.

¹¹Wa wakit wassalo gariib le Yabuus, al-makhib garrabat. Wa l-khaddaam gaal le siidah: «Khalli nidallu fi madiinat al-Yabuusiyyiin di wa nunuumu foogha.»

¹²Wa siidah gaal leyah: «Ma nidallu fi madiina ajnabiye al-sukkaanha ma min Bani Israa’iil. Khalli namchu giddeem lahaddi Gibee’a.»

¹³Wa gaal battaan le khaddaamah: «Yalla namchu ale hillaal Gibee’a aw al-Raama wa nunuumu fi waahide minhum.»

¹⁴Wa macho giddeem wa fi wakit al-makhib, wassalo gariib le hillit Gibee’a fi turaab Banyaamiin.

¹⁵Wa dallo fi Gibee’a le yunuumu foogha. Wa dakhalo al-hille wa ga’ado fi naga’a fi usutha wa laakin naadum waahid kula ma faddalaahum fi beetah le yunuumu ma’aayah.

¹⁶Wa khalaas, humman chaaf chaayib waahid jaayi min al-ziraa’a be makhib. Wa l-chaayib da min jibaal Afraayim wa aayich fi Gibee’a fi turaab Banyaamiin.

¹⁷Wa wakit al-chaayib rafa’ raasah, chaaf al-raajil al-musaafir fi naga’at al-hille wa gaal: «Jaayi min ween wa maachi ween?»

¹⁸Wa hu radda leyah wa gaal: «Aniina jaayiin min Beet Laham fi turaab Yahuuza wa maachiin lahaddi lubb jibaal Afraayim ahaan ana naskun hinaak. Ana macheet Beet Laham wa hassa’, mugabbil le beet Allah fi bakaani. Wa laakin naadum faddalaani fi beetah ke ma fihih.

¹⁹Indina gechch wa alfa le hamiirna wa khubza wa khamar leyi ana wa sirriiyti wa l-khaddaam al-ma’aana. Wa cheyy gassar leena ke ma fihih.»

²⁰Wa l-chaayib radda leyah wa gaal: «Al-salaam aleekum! Akiid kulla cheyy al-tidoorah ana nichiiil mas’uuliyyah wa laakin ma tunuum fi l-naga’a di.»

21 Wa hu waddaahum beetah wa anta al-hamiir alfa. Wa l-diifaaan khassalo rijleehum wa akalo wa chirbo.

22 Wa wakit humman gaa'idiin yinjammo, tawwaali rujaal waahidiin ma naaf'iin min al-hille jo hawwago al-beet. Wa taggo al-baab be chidde wa gaalo le l-chaayib siid al-beet: «Amrug leena al-naadum al-dakhal fi beetak da ahaan narugdu ma'aayah.»

23 Wa siid al-beet marag wa gaal leehum: «La, ya akhwaani, ma tisawwu al-fasil da! Al-raajil da deef fi beeti wa khalaas ma tisawwu leyah al-fi'il al-cheen da!

24 Wa di hi bineeyti udriye wa sirriiyit al-raajil da. Namrughin leeku le tisawwu fooghin kulla cheyy al-tidooruu. Wa laakin le l-raajil da, ma tisawwu leyah fi'il cheen misil da.»

25 Wa l-rujaal dool abo ma yasma'o kalaam al-chaayib. Wa khalaas, al-Laawi karab sirriiytah wa maragaaha leehum barra. Wa humman chaalooaha wa ragado ma'aaha be gu tuul al-leel lahaddi fajur. Wa gariib sabaah bas, humman khallooha.

26 Wa fi l-wakit da, al-mara jaat waga'at fi khachum baab al-chaayib al-raajilha gaa'id fi bakaanah wa ragadat fi bakaanha da lahaddi al-harraay tala'at.

27 Wa be fajur badri, wakit raajilha fatah al-baab le yisaafir, hu ligi sirriiytah waag'e fi khachum al-baab be iideenha fi l-ataba.

28 Wa hu gaal leeha: «Yalla gummi namchu.» Wa laakin hi ma raddat leyah. Khalaas, hu chadda janaazitha fi l-humaar wa macha lahaddi wassal bakaanah.

29 Wakit wassal beetah, chaal sakkiin wa gatta' janaazit sirriiytah ale 12 koom wa rassalhum le ayyi gabiila fi balad Israa'iil.

30 Wa l-Laawi gaal le murassaliinah: «Guulu le kulla Bani Israa'iil: «Min maragna min balad Masir lahaddi l-yoom, hal cheyy misil da bigi walla? Fakkuru wa achchaawaro ambeenaatku wa kallumu be raayku!»» Wa ayyi naadum al-chaaf al-cheyy da gaal: «Min Bani Israa'iil marago min balad Masir lahaddi l-yoom da, cheyy misil da ma bigi.»

Gudiya 20

Al-harib didd gabiilat Banyaamiin

1 Wa kulla Bani Israa'iil marago min Daan fi l-munchaakh lahaddi Biir Sab'a fi l-wati wa lahaddi turaab Gil'aad wa lammo be galib waahid giddaam Allah fi hillit Misfa.

2 Wa kubaaraat al-cha'ab hana kulla gabaayil Bani Israa'iil hidro fi malammat cha'ab al-Rabb. Wa adadhum 400 000 askar al-ya'arfu harb al-suyuuf.

3 Wa naas gabiilat Banyaamiin sim'o kadar Bani Israa'iil jo fi Misfa. Wa Bani Israa'iil gaalo: «Ooruuna kikkeef al-fasaala di bigat.»

- ⁴Wa l-Laawi raajil al-mara al-katalooha gaal: «Ana wa sirriiyti wassalna fi Gibee'a fi turaab Banyaaamiin le nunuumu foogha.
- ⁵Wa sukkaan Gibee'a gammo diddi wa be l-leel, hawwago al-beet al-ana dalleet foogah wa dawwaro yaktuluuni. Wa chaalo sirriiyti wa ragado ma'aaha be gu lahaddi maatat.
- ⁶Wa ana chilt janaazit sirriiyti wa gatta'taha wa rassaltaha fi kulla ard warasa hana Bani Israa'iil achaan al-naas dool sawwo fasaala wa fi'il cheen fi Bani Israa'iil.
- ⁷Daahu intu kulluku, ya Bani Israa'iil, hajju wa achchaawaro ambeenaatku hini bas wa antuuna raayku.»
- ⁸Wa kulla l-cha'ab gammo be galib waahid wa gaalo: «Naadum minnina waahid kula ma yigabbil le kheemtah wa la le beetah.
- ⁹Wa hassa' daahu al-cheyy al-nisawwuuh le Gibee'a. Nisawwu am'iyeedaat wa nugummu diddaha.
- ¹⁰Wa nichiiilu rujaal min kulla gabaayil Bani Israa'iil. Min al-miya, nichiiilu 10 wa min al-alif, nichiiilu 100 wa min al-achara alif nichiiilu 1 000. Wa l-naas dool yijiibu akil le l-rujaal al-yamchu yahjumu Gibee'a hana Banyaaamiin le yisawwu fooghum hasab fi'ilhum al-cheen al-sawwooh fi Bani Israa'iil.»
- ¹¹Wa khalaas, kulla rujaal Bani Israa'iil gammo be galib waahid didd al-hille di.
- ¹²Wa gabaayil Bani Israa'iil rassalo rujaal le gabiilat Banyaaamiin le yas'aloohum wa yuguulu leehum: «Chunu al-fasaala al-bigat fi bakaanku di?
- ¹³Wa hassa' da, sallumuuna al-naas al-ma naaf'iin hana Gibee'a le naktuluuhum wa namurgu al-fasaala min Israa'iil!» Wa laakin naas gabiilat Banyaaamiin abo ma yasma'o kalaam akhwaanhum Bani Israa'iil.
- ¹⁴Wa naas gabiilat Banyaaamiin jo min hillaalhum wa lammo fi Gibee'a achaan yihaarubu Bani Israa'iil.
- ¹⁵Wa fi l-yoom da, naas gabiilat Banyaaamiin al-jo min al-hillaal, hasaboohum wa adadhum bigi 26 000 askar al-ya'arfu harb al-suyuuf. Wa da, bala sukkaan Gibee'a al-adadhum 700 raajil min ahsan al-muhaaribiin.
- ¹⁶Wa min kulla l-rujaal dool fiyah 700 rujaal israayiin min ahsan al-muhaaribiin. Al-waahid minhum be hajar miglaa'ah yagdar yagta' al-kheet.
- ¹⁷Wa Bani Israa'iil kula hasabo nufuushum bala naas gabiilat Banyaaamiin wa adadhum bigi 400 000 askar al-ya'arfu harb al-suyuuf wa kulluhum muhaaribiin.
- ¹⁸Wa Bani Israa'iil macho Beet Iil wa sa'alo al-Rabb wa gaalo: «Yaatu minnina yamchi awwal le muhaarabat naas gabiilat Banyaaamiin?» Wa Allah gaal leehum: «Naas gabiilat Yahuuza bas yamchu awwal.»

- 19** Wa khalaas, Bani Israa'iil gammo be fajur badri wa macho nazalo jamb Gibee'a.
- 20** Wa gammo le yihaarubu Banyaamiin wa rasso le l-harib mugaabiliin Gibee'a.
- 21** Wa naas gabiilat Banyaamiin marago min Gibee'a le yihaarubuuhum. Wa fi l-yoom da, katalo 22 000 raajil min Bani Israa'iil.
- 22** Wa rujaal Israa'iil chaddo heelhum wa battaan rasso le l-harib fi bakaanhum al-awwal yoom rasso foogah.
- 23** Wa Bani Israa'iil macho bako giddaam Allah lahaddi l-achiiye wa sa'alooch wa gaalo: «Battaan namchu nihaarubu didd akhwaanna naas gabiilat Banyaamiin walla?» Wa Allah radda leehum wa gaal: «Gummu didduhum.»
- 24** Wa fi l-yoom al-taani, Bani Israa'iil garrabo le naas gabiilat Banyaamiin
- 25** wa naas gabiilat Banyaamiin marago min Gibee'a le yigaabuluuhum. Wa fi l-yoom da, katalo 18 000 raajil min Bani Israa'iil, kulluhum askar al-ya'arfu harb al-suyuuf.
- 26** Wa khalaas, kulla cha'ab Bani Israa'iil macho Beet Iil wa ga'ado tihit wa bako le Allah. Wa l-yoom da, saamo lahaddi l-achiiye wa gaddamo dahaaya muharragiin wa dahaaya salaama le Allah.
- 27** Bani Israa'iil sa'alo Allah achaan fi l-wakit daak, sanduug mu'aahadat al-Rabb gaa'id fi Beet Iil.
- 28** Wa fi l-wakit daak, Fiinhaas wileed Ali'aazar wileed Haaruun gaa'id giddaam al-sanduug da. Wa hu gaal: «Battaan namchu nihaarubu didd akhwaanna naas gabiilat Banyaamiin walla la?» Wa Allah radda leehum wa gaal: «Amchu, achaan ambaakir ana nisallimhum leeku.»
- 29** Wa khalaas, Bani Israa'iil hawwago Gibee'a wa rabato kamiin.
- 30** Wa fi l-yoom al-taalit, Bani Israa'iil gammo didd Banyaamiin wa rasso mugaabiliin Gibee'a misil fi l-marraat al-faato.
- 31** Wa iyaal Banyaamiin marago le yigaabulu rujaalhum wa macho ba'iid min al-hille. Wa gammo yaktulu rujaalhum misil fi l-marraat al-faato. Wa katalo min Bani Israa'iil hawaale 30 raajil fi l-derib al-maachi le Beet Iil wa fi l-derib hana l-kadaade al-maachi le Gibee'a.
- 32** Wa iyaal Banyaamiin gaalo: «Daahu battaan hazamnaahum misil awwal!» Wa laakin Bani Israa'iil gaalo: «Khalli ni'arrudu minhum wa namurguuhum ba'iid min al-hille fi l-duruub.»
- 33** Wa kulluhum arrado lahaddi wislo Ba'al Taamaar wa hinaak, laffo wa rasso battaan le l-harib. Wa laakin rujaal Bani Israa'iil fi l-kamiin marago be sur'a min bakaanhum gariib le hillit Gaba'.

34 Wa 10 000 raajil min ahsan al-muhaaribiin hana Bani Israa'iil jo gaabalo Gibee'a wa l-harib da bigi chadiid. Wa laakin iyaal Banyaamiin ma irfo kadar al-masiibe taji fooghum.

35 Wa Allah hazam iyaal Banyaamiin giddaam Bani Israa'iil. Fi l-yoom da, Bani Israa'iil katalo 25 100 raajil, kulluhum askar al-ya'arfu harb al-suyuuf.

36 Wa ba'ad da, iyaal Banyaamiin irfo kadar humman an hazamo. Wa rujaal Bani Israa'iil arrado giddaam naas Banyaamiin ahaan humman antakalo ale l-kamiin al-humman rabatooh hawaale Gibee'a.

37 Wa be sur'a, naas al-kamiin gammo hajamo Gibee'a wa katalo kulla naas al-hille be l-seef.

38 Wa rujaal Bani Israa'iil astafago ma'a naas al-kamiin ahaan humman yisawwu alaama hana dukhkhaan fi l-hille.

39 Wa be da, Bani Israa'iil gabbalo battaan le l-harib wa iyaal Banyaamiin bado yaktulu minhum hawaale 30 raajil. Wa gaalo: «Daahu battaan hazamnaahum misil awwal!»

40 Wa tawwaali, al-alaama hint al-dukhkhaan badat tatla' min al-hille. Wa wakiti iyaal Banyaamiin anlafato, chaafu al-hille kullaha ke gammat naar wa dukhkhaanha tala' fi l-sama.

41 Wa rujaal Bani Israa'iil gabbalo le l-harib. Wa rujaal Banyaamiin anbahato ahaan humman irfo kadar al-masiibe khalaas jaat fooghum.

42 Wa humman arrado giddaam Bani Israa'iil wa jaro ale l-sahara. Wa laakin dakhalo ambeen al-rujaal al-gaa'idiin yitaaruduuhum wa l-rujaal al-marago min al-hille. Wa humman kataloohum marra waahid.

43 Wa Bani Israa'iil hajamoohum le iyaal Banyaamiin min kulli jiihe. Wa taaradoohum lahaddi sabaah min Gibee'a wa ma khalloohum yinjammo wa kataloohum hinaak.

44 Wa min iyaal Banyaamiin, 18 000 rujaal fahaliin maato.

45 Wa aakhariin arrado ale l-sahara le hajar Rimmuun. Wa Bani Israa'iil katalo minhum 5 000 raajil fi l-duruub wa taaradoohum lahaddi Gid'uuum wa katalo battaan minhum 2 000 raajil.

46 Wa be l-jumla, adad iyaal Banyaamiin al-maato fi l-yoom da 25 000 askar al-ya'arfu harb al-suyuuf.

47 Wa 600 rujaal kamaan arrado ale l-sahara le hajar Rimmuun wa ga'ado fi l-hajar da arba'a chahar.

⁴⁸Wa Bani Israa'iil gabbalo didd iyaal Banyaamiin wa katalo kulla sukkaan hillaalhum be l-seef lahaddi bahaayimhum wa dammaro kulla cheyy al-ligooh. Wa ziyaada min da, tachcho kulla l-hillaal al-fi deribhum.

Gudiya 21

Gabiilat Banyaamiin yalgo awiin

¹Wakit Bani Israa'iil lammo fi Misfa, humman halafo wa gaalo: «Khalli ayyi naadum minnina ma yijawwiz bittah le raajil min gabiilat Banyaamiin.»

²Wa ba'ad al-harib da, al-cha'ab jo fi Beet Iil wa ga'ado giddaam al-Rabb lahaddi l-achiiye. Wa humman bako ziyaada wa dumuu'hum kula daffago katiir.

³Wa gaalo: «Ya Allah Ilaah Bani Israa'iil, maala al-yoom waahide min gabaayil Bani Israa'iil bigat ma fiiha?»

⁴Wa ambaakir, al-cha'ab bakkaro wa bano madbah fi l-bakaan da wa gaddamo foogah dahaaya muharragiin wa dahaaya salaama.

⁵Wa Bani Israa'iil gaalo: «Yaatu min kulla gabaayil Bani Israa'iil ma hidir fi l-malamma fi Misfa giddaam Allah?» Achaan fi l-yoom da fi Misfa, humman halafo le yaktulu ayyi naadum al-ma hidir fi l-malamma giddaam Allah.

⁶Wa hassa' Bani Israa'iil nidmo fi chaan akhwaanhum naas gabiilat Banyaamiin. Wa gaalo: «Al-yoom gabiila waahide anfasalat min Israa'iil.

⁷Wa kikkeef nisawwu le nijawwuzu awiin le l-faddalo minhum achaaan awwal aniina halafna be Allah wa gulna ma nijawwuzuuhum banaatna?»

⁸Wa battaan gaalo: «Hal fiyah naas min gabaayil Israa'iil al-ma hidro giddaam Allah fi Misfa walla?» Wa khalaas, humman azzakkaro kadar naas Yaabiich fi turaab Gil'aad ma jo fi l-mu'askar le l-malamma al-yoom daak.

⁹Achaan wakit al-cha'ab lammo le l-hasaaba, naadum waahid kula min sukkaan Yaabiich Gil'aad ma hidir.

¹⁰Wa khalaas, humman rassalo 12 000 raajil min al-muhaaribiin wa gaalo leehum: «Amchu wa aktulu kulla sukkaan Yaabiich Gil'aad be l-seef hatta awiinum wa iyaalhum kula aktuluuhum.

¹¹Wa daahu al-cheyy al-tisawwuh. Dammuru kulla l-dakar wa ayyi mara al-daakhle beet.»

¹²Wa min sukkaan Yaabiich Gil'aad, ligo 400 banaat udriiyaat al-ma dakhalan beet wa humman chaalohin wa jaaboohin fi l-mu'askar fi Chiiloh fi turaab Kan'aan.

¹³Wa kulla l-mujtama' rassalo naas le gabiilat Banyaamiin fi hajar Rimmuun achaaan yisawwu salaam.

14Wa fi l-wakit da, al-rujaal al-faddalo min gabiilat Banyaamiin gabbalo fi bakaanaathum. Wa Bani Israa'iil antoohum al-banaat al-jaaboohin hayyaat min Yaabiich Gil'aad. Wa laakin adad al-banaat ma tamma wa rujaal waahidiin ma ligo awiin.

15Wa l-cha'ab nidmo fi chaan naas gabiilat Banyaamiin achaan Allah khalla faraga hana gabiila waahide min gabaayil Israa'iil.

16Wa kubaaraat al-mujtama' gaalo: «Awiin Banyaamiin kammalo. Nisawwu chunu achaan al-rujaal al-faddalo kula yalga awiin?»

17Wa gaalo battaan: «Khalli gabiilat Banyaamiin kula talga zurriye achaan gabiila waahide ma tiwaddir min Bani Israa'iil.

18Wa aniina zaatna ma nagdaro nantuuhum banaatna le yaakhuduuhin achaan aniina halafna wa gulna: «Mal'uun al-yanti mara le iyaal Banyaamiin.»»

19Wa ba'ad da, gaalo: «Kulli sana fiyah iid le Allah fi Chiiloo al-gaa'ide munchaakh le Beet Iil wa wati le Labuuna wa sabaah le l-derib al-yamchi min Beet Iil le Chakiim.»

20Wa amaro iyaal Banyaamiin wa gaalo leehum: «Amchu allabbado fi jineenaat al-inab.

21Wa kan chiftu banaat min Chiiloo maragan yal'aban sawa, khalaas intu amurgu fooghin min jineenaat al-inab. Wa khalli ayyi waahid minku yakrub leyah mara min banaat Chiiloo. Chiiluuhin wa amchu beehin fi turaab Banyaamiin.

22Wa kan abbahaathin aw akhwaanhin yaju yachku leena, nuguulu leehum: «Hinnu foogah akhwaanna min Banyaamiin achaan aniina ma ligiina leehum kulluhum awiin wakit haarabna Yaabiich Gil'aad. Wa intu kula ma anteetu leehum banaatku be raayku wa be da, haliifitku ma talhagku.»»

23Wa da bas al-cheyy al-iyaaal Banyaamiin sawwooh. Humman chaalo min al-banaat al-la''aabaat hasab adadhun. Wa macho beehin fi ard warasathum wa bano hillaalhum battaan wa sakano fooghum.

24Wa fi l-wakit da, Bani Israa'iil chatto. Ayyi waahid macha le gabiiltah wa le khachum beetah wa ga'ad fi ard warasatah.

25Wa fi l-wakit daak, ma fi malik fi Israa'iil wa ayyi naadum bisawwi cheyy al-hu bidoorah.

Ra'uus

Ra'uus 1

Al-ta'ab ja le Na'iima wa aayilitha

- ¹Fi wakit al-hukkaam gubbaal Bani Israa'iil ma induhum malik, juu' chadiid ja fi balad Yahuuza wa fi chaan da, raajil waahid min hillit Beet Laham macha le balad Muwaab le yaskun hinaak. Wa l-raajil da macha ma'a martah wa awlaadah al-itneen.
- ²Wa hu usmah Aliimalik wa martah usumha Na'iima wa awlaadah asaameehum Mahluun wa Kilyuun. Wa humman min khachum beet Afraata min hillit Beet Laham fi turaab Yahuuza. Wa humman macho le balad Muwaab wa sakano hinaak.
- ³Wa Aliimalik maat wa martah Na'iima ga'adat wiheedha ma'a awlaadha al-itneen.
- ⁴Wa awlaadha al-itneen akhado awiin min al-Muwaabiyiin, al-waahide usumha Urfa wa l-aakhara usumha Ra'uus. Wa humman sakano gariib achara sana min jayyithum min Beet Laham.
- ⁵Wa ba'ad da, Mahluun wa Kilyuun maato wa khalaas ammuhum fagadat raajilha wa iyaalha.

Ra'uus wa Na'iima machan Beet Laham

- ⁶Wa wakit Na'iima gaa'ide fi balad Muwaab, sim'at kadar Allah raham cha'abah wa antaahum intaaj sameh min ziraa'ithum. Wa khalaas, gammat jahhazat hi wa awiin awlaadha al-itneen le yamurgan min al-balad di.
- ⁷Wa gamman min al-bakaan al-hinna sakanan foogah wa chaalan derib hana turaab Yahuuza.
- ⁸Wa wakit maachaat fi l-derib, Na'iima gaalat le awiin awlaadha: «Hassa' da, khalli ayyi waahide minkan tigabbil le beet ammaha. Wa khalli Allah yisawwi leekan al-kheer misil intan sawweetannah le l-maato wa leyi ana.
- ⁹Wa khalli Allah yantiikan le ayyi waahide beet baarid bakaan raajilha!» Wa hi habbat kulli waahide minhin. Wa khalaas hinna bakan chadiid
- ¹⁰wa gaalan le Na'iima: «La, aniina namchu ma'aaki bakaan ahalki.»
- ¹¹Laakin Na'iima gaalat: «Gabbilan, ya banaati! Maala tidooran tamchan ma'aayi? Hal nalda awlaad al-battaan yabgo leekan rujaal walla?»
- ¹²Gabbilan amchan, ya banaati, achaan ana bigiit ajuuz wa battaan ma naakhud raajil. Wa kan nuguul indi acham naakhud raajil fi l-leele di wa nalda awlaad kula
- ¹³hal tagdaran tarjanhum lahaddi yakburu? Taaban ma taakhudan rujaal aakhariin walla? La, ya banaati! Al-murr al-foogi ana da chadiid min hanaakan intan. Wa Allah bas nazzal al-ta'ab foogi.»

14Wa min sim'an al-kalaam da, gamman battaan bakan. Wa ba'ad da, Urfa habbat nasiibitha wa faatat. Laakin Ra'uus anrabbat ma'aaha.

15Wa khalaas, Na'iima gaalat le Ra'uus: «Chiifi, hamaatki gabbalat le ahalha wa le ilaahaatha. Inti kula gabbili ma'aaha.»

16Wa Ra'uus raddat le nasiibitha wa gaalat: «Ma tajburiini le nikhalliiki wa nigabbil minki! Fi ayyi bakaan al-tamchi, namchi ma'aaki wa fi ayyi bakaan al-taskuni, naskun ma'aaki. Ahalki yabgo ahali wa Ilaahki yabga Ilaahi.

17Al-bakaan al-tumuuti, ana kula numuut wa yadfunuuni. Kan cheyy aakhar bala l-moot bas faragaani minki da, khalli Allah yi'aakhibni ikhaab chadiid!»

18Wakit Na'iima chaafat kadar Ra'uus indaha niye le tamchi ma'aaha, sakatat khallatha battaan ma jabaratha le tigabbil.

19Wa khalaas, machan tineenithin lahaddi Beet Laham. Wa wakit wassalan hinaak, kulla awiin al-hille ajjaban fooghin wa assaa'alan ambeenaathin wa gaalan: «Di Na'iima walla?»

20Wa Na'iima raddat lehin wa gaalat: «Bataan ma tinaadanni Na'iima laakin naadanni Murra achaan Allah al-Gaadir marrar leyi hayaati.

21Ana macheet min hini malaane wa Allah gabbalaani yaabse. Bataan maala tinaadanni Na'iima achaan Allah al-Gaadir ta''abaani wa nazzal foogi al-hizin.»

22Wa be misil da, Na'iima wa marit waladha Ra'uus al-Muwaabiiye gabbalan min balad Muwaab. Wa wassalan fi Beet Laham fi bidaayit gati' al-gameh al-abyad.

Ra'uus 2

Ra'uus machat tikachchib

1Wa fiyah raajil waahid usmah taali' wa hu min ahal Aliimalik, raajilha le Na'iima. Wa l-raajil da usmah Bu'aaz.

2Wa Ra'uus al-Muwaabiiye gaalat le Na'iima: «Khalliini namchi fi l-ziraa'a nikachchib kan siyaad al-ziraa'a yardo leyi.» Wa Na'iima gaalat leha: «Amchi, ya bineeyti.»

3Wa khalaas, Ra'uus machat tilaggit wara l-lammaamiin wa be sudfa hi machat fi zere' hana Bu'aaz min ahal Aliimalik.

4Wa ba'ad chiyya, Bu'aaz kula ja min Beet Laham wa gaal le l-lammaamiin: «Allah ma'aaku!» Wa humman gaalo leyah: «Allah yibaarikak!»

5Wa Bu'aaz gaal le khaddaamah al-wakkalah kabiir al-lammaamiin: «Al-bitt di min ween?»

6Wa kabiir al-lammaamiin gaal leyah: «Di al-bineeye al-Muwaabiiye al-jaat ma'a Na'iima min balad Muwaab.

⁷Hi jaat leyi wa sa'alat wa gaalat: «Antuuni izin nikachchib wa nilimm kulla l-ganaadiil al-khalloohum al-lammaamiin waraahum.» Wa min al-fajur hi jaat wa gaa'ide takhdim lahaddi hassa' wa ma anjammat fi l-dull illa chiyya bas.»

⁸Wa ba'ad da, Bu'aaz gaal le Ra'uus: «Asma'e, ya bineeyti. Ma tikhalli al-zere' da wa tamchi tilaggiti fi zere' aakhar. Akhdimi hini ma'a khaddaamaati.

⁹Wa fakkiri fi l-bakaan al-gaa'idiin yagta'ooh wa amchi waraahin. Wa ana kallamt le l-khaddaamiin ma yilammusuuki. Wa kan atchaane kula, amchi acharbe min al-mawaa'iin al-humman malooohum.»

¹⁰Wa min sim'at kalaamah da, hi barakat giddaamah wa gaalat: «Kikkeef ridiit beyi be ziyaada, ana al-khariibe, lahaddi tifakkir foogi misil da?»

¹¹Wa Bu'aaz radda leeha wa gaal: «Ana simi't be kulla l-kheer al-inti sawweetiit le nasiibitki amm raajilki ba'ad hu maat. Wa na'arif inti khalleeti abuuki wa ammiki wa ardiki al-wildooki foogha wa jiiti le naas al-ma ta'arfiihum min awwal.

¹²Wa Allah yantiiki ajur hana l-kheer al-inti sawweetiit. Allah Ilaah Bani Israa'iil, al-jiiti le laja'ti tihit janaaheeh, hu bas yantiiki ajur kaamil!»

¹³Wa Ra'uus gaalat: «Inta ridiit leyi, ya sayyidi, wa chajja'tini be kalaamak al-halu. Wa laakin ana ma nisaawi waahide min khaddaamaatak.»

¹⁴Wa wakit jahhazo al-akil, Bu'aaz gaal le Ra'uus: «Ta'aali hini aakuli. Chiili al-khubza di wa mallihiiha fi l-asiir al-haamud.» Wa hi ga'adat jamb al-lammaamiin wa Bu'aaz antaaha fariiki wa akalat wa chib'at lahaddi faddalatah.

¹⁵Wa ba'ad hi gammat tilaggit, Bu'aaz amar khaddaamiinah wa gaal: «Khalluuha tilaggit al-ganaadiil al-mudaffigiin ambeenaat al-juruun. Ma ti'aazuuha.

¹⁶Wa laakin daffugu leeha be niyitku ganaadiil min al-juruun wa khalluuha tilaggithum, ma tikhawwufuuha.»

¹⁷Wa Ra'uus laggatat fi l-zere' da lahaddi l-achiiye. Wa chakkat al-gameh al-abyad al-lammatah wa bigi gariib 10 kooro.

Na'iima chakarat Ra'uus

¹⁸Wa khalaas, Ra'uus chaalat al-gameh al-abyad al-laggatatah wa gabbalat al-hille antatah kulla le nasiibitha amm raajilha. Wa jaabat ma'aaha kula al-akil al-hi chib'at wa faddalatah wa antatah le nasiibitha.

¹⁹Wa nasiibitha gaalat leeha: «Al-yoom macheeti laggatti ween? Wa khadamti ween? Allah yibaarik al-naadum al-fakkar foogki!» Wa Ra'uus khabbarat nasiibitha be l-naadum al-hi khadamat fi bakaanah wa gaalat: «Al-raajil al-ana khadamti fi bakaanah al-yoom usmah Bu'aaz.»

20 Wa Na'iima gaalat le marit waladha: «Baarak Allah fi Bu'aaz! Wa ya hassa' kula na'arif Allah gaa'id yarham al-hayyiin wa l-maytiin.» Wa Na'iima gaalat battaan: «Al-raajil da gariibna wa hu wariis raajli.»

21 Wa Ra'uus al-Muwaabiiye gaalat: «Wa hu gaal leyi battaan: «Akhdimi hini ma'a khaddaamaati lahaddi kulla l-lammiin yikammil.»»

22 Wa Na'iima gaalat le Ra'uus marit waladha: «Akheer leeki ya bitti, takhdimi ma'a khaddaamaatah achaan kan macheeti fi zere' aakhar mumkin yi'aazuuki.»

23 Wa khalaas, Ra'uus khadamat ma'a khaddaamaat Bu'aaz fi laggitiin al-ganaadiil lahaddi lammiin al-gameh al-abyad wa l-ahmar kulla kammal. Wa hi sakanat ma'a nasiibitha amm raajilha.

Ra'uus 3

Ra'uus naamat jamb Bu'aaz

1 Wa yoom waahid, Na'iima gaalat le Ra'uus: «Ya bineeyti, kan nifattich leeki al-raaha da, ma akheer?»

2 Wa hassa' ta'arfi kadar Bu'aaz al-inti khadamt ma'a khaddaamaatah da, hu gariibna. Wa l-leele di, hu yaji fi l-madagg le yidarri gamhah.

3 Yalla gummi albarrade wa al'attare wa albase khulgaanki al-samhiin wa amchi al-madagg. Wa laakin ma tiwassifi nafiski kadar inti jiiti lahaddi Bu'aaz yaakul wa yachrab.

4 Wa wakit yargud, fakkiri adiil fi bakaan furaachah. Wa kan naam khalaas, fukki al-khita min adal rijileenah wa arugdi. Wa hu yi'ooriiki al-cheyy al-waajib tisawwiih.»

5 Wa Ra'uus gaalat: «Aywa, nisawwi kulla cheyy al-gultiih leyi.»

6 Wa khalaas, Ra'uus machat al-madagg wa sawwat ayyi cheyy misil nasiibitha gaalatah leha.

7 Wa wakit Bu'aaz akal wa chirib wa galbah firih, gamma macha naam fi taraf al-juruun hana l-gameh. Wa Ra'uus gammat be bicheech wa machat fakkat al-khita min adal rijileenah wa ragadat.

8 Wa fi ust al-leel, Bu'aaz jafal wa achchaglab wa irif kadar fiyah mara raagde fi adal rijileenah.

9 Wa gaal: «Inti yaati?» Wa hi gaalat: «Ana Ra'uus khaddaamtak. Aakhudni achaan inta bas wariis indak hagg ta'agilni!»

10 Wa Bu'aaz gaal: «Allah yibaarikki, ya bineeyti! Al-amaan al-indiki al-yoom le l-aayila di, hu ziyaada min amaanki al-awwal. Achaan inti ma talabti raajil min al-subyaan, kan fagri walla khani kula.

11Wa hassa' da, ma takhaafe, ya bineeyti! Ana nisawwi kulla cheyy al-inti talabtiih minni achaan naas hilliti ya'arfu tamaam kadar inti mara indiki khiima.

12Sahiih, ana wariis le raajilki laakin wariis aakhar gariib leyah ziyaada minni ana kula fi.

13Hassa' da, nuumi wa ambaakir fajur kamaan nichiiifu. Kan hu yidoor yugumm be waajbah hana l-wariis, al-hamdulillah. Wa kan aba ma yugumm be waajbah kamaan, nahlif be Allah al-Hayy, ana bas nugumm beyah. Hassa' da, nuumi lahaddi fajur.»

14Wa Ra'uus naamat adal rijileenah lahaddi l-fajur. Laakin hi gammat fajur badri gubbaal al-chagaag achaan naadum ma yichiifha. Wa Bu'aaz kula ma yidoor al-naas ya'arfu kadar al-mara di jaat fi l-madagg.

15Wa hu gaal leeha: «Jiibi nuss farditki wa akurbiih adiil.» Wa hu sabba leeha foogah sitte kayyaal hana gameh wa chayyalah leeha. Wa hu gabbal al-hille.

16Wa wakit Ra'uus gabbalat le nasiibitha, hi sa'alatha wa gaalat: «Chunu al-khabar, ya bineeyti?» Wa Ra'uus kallamatha be kulla cheyy al-sawwaah leeha Bu'aaz.

17Wa gaalat battaan: «Hu antaani al-sitte kayyaal hana l-gameh da. Wa hu gaal leyi: «Ma tamchi iidki yaabse le nasiibitki.»»

18Wa Na'iima raddat wa gaalat: «Arje, ya bineeyti, wa nichiiifu al-cheyy al-yabga. Achaan al-raajil da ma yinjamma al-yoom lahaddi yikammil al-cheyy da.»

Ra'uus 4

Bu'aaz akhad Ra'uus

1Wa wakit Bu'aaz gabbal, macha ga'ad fi khachum baab al-hille wa da bakaan al-malamma. Wa l-raajil al-wariis al-hu kallam beyah le Ra'uus kula ja faayit. Wa Bu'aaz gaal leyah: «Ta'aal, ya gariibi, wa agood hini.» Wa khalaas al-raajil da ja ga'ad jambah.

2Wa Bu'aaz naada achara rujaal min chuyuukh al-hille wa gaal leehum: «Min fadulku agoodu ma'aana.» Wa humman ga'ado.

3Wa khalaas, hajja le l-raajil al-wariis al-hu min ahal Aliimalik wa gaal: «Na'iima al-gabbalat min balad Muwaab tidoor tibii' al-zere' hana akhuuna Aliimalik.

4Ana naadeetak achaan nikallimak be l-cheyy da. Hassa' da, achri al-ard di, giddaam al-naas al-gaa'idiin dool wa giddaam chuyuukh cha'abi. Kan chareetha, khalaas. Wa kan abeet ma tachriiha kamaan, ooriini achaan na'arif. Achaan ma fi naadum aakhar wariis ziyaada minnak inta wa ana min ba'adak.» Wa l-raajil gaal: «Aywa, nachriiha.»

5Wa Bu'aaz gaal: «Kan chareet al-ard min Na'iima da, a'agil Ra'uus al-Muwaabiiye marit al-mayyit kula. Wa misil da, al-ard tagood warasa le ahal al-mayyit.»

⁶Wa l-raajil gaal: «Kan ana wariis kula ma nagdar nachri al-ard ahaan ma nitallif warasati. Inta achriiha fi badali ahaan ana ma nagdar nachriiha.»

⁷Wa fi aadit Bani Israa'iil fi l-wakit daak, kan yibaddulu hagg al-wariis aw yibii'u ard, al-naadum al-yibii' yisill na'aalah wa yantiiha le l-naadum al-yachri. Wa l-cheyy da yabga leehum chahaada le l-bee'.

⁸Wa fi chaan da, al-raajil al-wariis salla na'aalah antaaha le Bu'aaz wa gaal: «Achriiha inta.»

⁹Wa khalaas, Bu'aaz gaal le kulla l-chuyuukh wa kulla l-cha'ab: «Intu chaahidiin. Ana al-yoom chareet min Na'iima kulla l-khumaam hana Aliimalik wa awlaadah Kilyuun wa Mahluun.

¹⁰Wa ana chilt Ra'uus al-Muwaabiiye marit Mahluun le tabga marti ahaan al-ard tagood warasa le ahal al-mayyit. Wa usmah ma yingachcha min al-aayila wa yagood musajjal fi daftar al-madiina. Intu al-yoom chaahidiin!»

¹¹Al-chuyuukh wa kulla l-cha'ab al-gaa'idiin fi khachum baab al-hille gaalo: «Aniina chaahidiin! Allah yibaarik al-mara al-tadkhul fi beetak wa yisawwiiha misil Raahiil wa Leeya, hinna al-itneen ammahaat zurriiyit Yaakhuub jiddina. Wa inta tabga khani fi khachum beet Afraata wa machhuur ziyaada fi Beet Laham.

¹²Wa be l-zurriye al-Allah yantiiha leek min al-mara di, beetak yabga misil beet Faaris, hu al-Taamaar wildatah le jiddina Yahuuza.»

¹³Wa khalaas, Bu'aaz chaal martah Ra'uus wa Allah antaaha bigat khalbaane wa wildat wileed.

¹⁴Wa awiin hana Beet Laham gaalan le Na'iima: «Al-hamdulillah! Allah ma khallaaki wa antaaki wileed al-yabga leeki wariis wa yisawwiih machhuur fi Bani Israa'iil.

¹⁵Wa l-wileed da yikhayyir hayaatki wa yisaa'idki fi wakit tabge ajuuz ahaan wildatah leeki marit wileedki al-tiriidki. Wa hi akheer leeki min sab'a awlaad!»

¹⁶Wa khalaas, Na'iima chaalat al-wileed hadanatah wa ga'adat tirabbiih.

¹⁷Wa jaaraat Na'iima gaalan: «Allah razakhaaha be wileed.» Wa sammanah Ubeed. Wa hu bigi abu Yassa, abu malik Dawuud.

Juduud al-malik Dawuud

¹⁸Wa di hi zurriiyit Faaris. Faaris wilid Hasruun

¹⁹wa Hasruun wilid Raam wa Raam wilid Aminadaab.

²⁰Wa Aminadaab wilid Nahchuun wa Nahchuun wilid Salmuun.

²¹Wa Salmuun wilid Bu'aaz wa Bu'aaz wilid Ubeed.

²²Wa Ubeed wilid Yassa wa Yassa wilid Dawuud.

1 Samuwiil

1 Samuwiil 1

Hinna wa darritha

¹Fiyah raajil waahid min hillit al-Raama fi jibaal Afraayim min khachum beet Suuf. Usmah Alikhaana wileed Yaruuhaam wileed Aliihu wileed Tuuhu wileed Suuf. Wa hu min gabiilat Afraayim.

²Hu indah awiin itneen, al-kabiire usumha Hinna wa l-sakhayre usumha Fininna. Wa Fininna wildat leyah iyaal wa laakin Hinna kamaan aagre.

³Wa kulli sana Alikhaana yamrug min hillitah yatla' wa yamchi le hillit Chiilooh achaan yasjud wa yigaddim dahiiye le Allah al-Gaadir. Wa da l-bakaan al-gaa'idiin foogah rujaal al-diin al-itneen Hufni wa Fiinhaas awlaad Ali. Wa humman mas'uuliin min al-dahiiye al-yigaddumuuha le Allah.

⁴Wa kulli wakit kan ja wakit al-dahiiye, Alikhaana yadbah wa yanti Fininna gisim al-laham ale adadhum hi wa awlaadha wa banaatha.

⁵Wa laakin le Hinna, yantiiha gisim khaass hana l-laham achaan hu biriidha, hi al-Allah ja'alaaha aagre.

⁶Wa darritha daayman tiza''ilha le tahrig galibha be sabab Allah ja'alaaha aagre.

⁷Wa l-cheyy da gaa'id yabga kulli sana. Wa wakit Hinna tatla' le beet Allah, Fininna tiwaaji'ha lahaddi tabki wa taaba al-akil.

⁸Wa raajilha Alikhaana yuguul leeha: «Ya Hinna, maalki tabki wa taabe al-akil? Maalki haznaane? Ana raajilki ma akheer leeki min achara awlaad walla?»

Hinna sa'alat Allah

⁹Wa yoom waahid ba'ad ma akalo wa chirbo fi Chiilooh, Hinna gammat. Wa fi l-wakit da, raajil al-diin al-usmah Ali gaa'id fi kursiij jamb baab beet Allah.

¹⁰Wa hi gaa'ide tas'al Allah wa tabki be hurga.

¹¹Wa sawwat nazir wa gaalat: «Ya Allah al-Gaadir, chiifni ana khaadmak! Fakkir foogi wa ma tansaani! Antiini wileed. Kan anteetni wileed, ana nantiih leek muddit hayaatah. Wa ma nizayyin raasah abadan wa da yiwassif kadar ana anteetah leek.»

¹²Wa wakit Hinna gaa'ide tas'al Allah mudda tawiile, Ali gaa'id yichiif khachumha.

¹³Hi gaa'ide tas'al Allah fi galibha wa chalaaliifha gaa'idiin bilharrako laakin hissaha ma binsami'. Khalaas fi l-bakaan da, Ali yahsib hi sakraane.

¹⁴Wa gaal leeha: «Maala macheeti sikirti? Amchi farrigi al-khamar minki!»

15 Wa Hinna raddat leyah wa gaalat: «La, ya sayyidi! Ana mara haznaane. Wa la chiribt khamar wa la cheyy al-bisakkir. Laakin ana gult kulla hamm galbi gidzaam Allah.

16 Ma tahsib khaadmak mara sitt charr. Be sabab hizni wa za'ali bas, ana tawwalt fi su'aali le Allah.»

17 Wa Ali radda leeha wa gaal: «Amchi be l-salaama. Wa khalli Allah Ilaah Bani Israa'iil yantiiki al-cheyy al-sa'altiih minnah.»

18 Wa hi gaalat leyah: «Khalaas, ya sayyidi, kan inta ridiit leyi.» Wa khalaas, machat akalat wa hizinha faat.

19 Wa ambaakir be fajur badri, gammo sajado le Allah wa gabbalo le beethum fi hillit al-Raama. Wa ba'ad da, Alikhaana lamma ma'a martah Hinna wa Allah fakkar leeha wa khibil su'aalha

20 wa hi bigat khalbaane. Wa fi nafs al-sana di, hi wildat wileed wa sammatah Samuwiiil, ma'anaatah ana sa'altah min Allah.

Hinna haggagat kalaamha

21 Wa ba'ad da, Alikhaana wa kulla aayiltah dawwaro yamchu fi Chiilooch ahaan yigaddim al-dahiiye hana l-sana di le Allah wa yigaddim al-dahiiye al-hu waa'ad beeha fi nazrah.

22 Wa laakin Hinna ma machat ma'aahum wa gaalat le raajilha: «Ana kan faradt al-wileed hatta namchi niwaddiih yagood hinaak fi beet Allah daayman.»

23 Wa raajilha gaal: «Sawwi al-cheyy al-tidoorah. Wa agoodi lahaddi tafurdiih. Wa Allah bas yihaggig kalaamah.» Wa khalaas, Hinna ga'adat fi l-beet wa karabat wileedha lahaddi faradatah.

24 Wa wakit faradatah, chaalat ma'aaha toor wald talaata sana wa 10 kooro hana dagiig wa girbe hana khamar. Wa machat fi hillit Chiilooch wa chaalat al-wileed wa dakhalat beyah fi beet Allah. Wa fi l-wakit da, al-wileed lissaa'ah sakhayyar.

25 Wa dabaho al-toor wa waddo al-wileed le Ali raajil al-diin.

26 Wa Hinna gaalat leyah: «Ya sayyidi, iriftini walla? Ana al-mara al-jaat leek yoom daak hini sa'alat Allah.

27 Ana sa'alt Allah ahaan yantiini al-wileed da. Wa daahu antaani al-cheyy al-ana talabtah minnah.

28 Wa hassa', ana nantiih le Allah muddit hayaatah.» Khalaas fi l-bakaan da, kulluhum sajado le Allah.

1 Samuwiiil 2

Hinna hamadat Allah

- ¹Wa Hinna sallat wa gaalat: «Ni'mat Allah malat galbi be l-farah, Allah rafa' raasi wa antaani gudra. Giddaam udwaani, dihikt be hiss aali wa be najaatak ana firiht, ya Rabbi.
- ²Ma fi cheyy khudduus misil Allah. Ma fi ilaah illa inta wa ma fi malja' misil Ilaahna.
- ³«Ma tikallumu be istikbaar ziyaada wa ma tamurgu kalaam bala adab. Achaan Allah hu al-ilaah al-aalim be kulla cheyy wa yawzin a'maal al-naas fi l-miizaan.
- ⁴Silaah al-furraas addammar wa khalaas al-da'iifiin bigo gawiyiin.
- ⁵Naas al-awwal chab'aaniin, khalaas fi chaan al-akil bigo khaddaamiin wa l-awwal jii'aaniin, khalaas bigo chab'aaniin. Wa l-mara al-aagre wildat sab'a iyaal wa l-awwal indaha iyaal, galibha haznaan.
- ⁶Allah yimowwit al-insaan wa yihayyih wa yinazzilah fi l-khabur wa yigawwimah minnah.
- ⁷Allah yufgir wa yukhni wa yizill wa yi'izz.
- ⁸Wa yigawwim al-miskiin min al-turaab wa yarfa' al-fagraan min al-rumaad. Ma'a l-muluuk, yiga'idhum wa izz wa charaf yantiihum misil warasa. Le Allah bas asaas al-ard wa foogah, khatta al-dunya.
- ⁹Allah yahfad al-naas al-saalihiin wa fi l-dalaam, yumuutu al-fasliin. Achaan al-insaan be gudurtah ma yinnasir.
- ¹⁰Udwaan Allah yiddammaro wa hu yahrihum be ra'ad min al-sama. Wa Allah yahkim lahaddi aakhir al-dunya wa yanti gudra le l-malik al-hu darrajah. Aywa, yarfa' raas al-naadum al-hu masahah.»
- ¹¹Wa ba'ad da, Alikhaana wa aayiltah gabbalo beethum fi hillit al-Raama.

Fasaalit awlaad Ali

Wa l-wileed Samuwiil gaa'id yakhdim le Allah tihit muraakhabat Ali raajil al-diin.

- ¹²Wa laakin awlaad Ali ma naaf'iin wa ma khaayfiin min Allah.
- ¹³Wa di hi al-tariiga al-humman gaa'idiin yi'aamulu beeha al-naas. Kan ayyi naadum gaddam dahiiye, khaddaam awlaad Ali yaji leyah wakait gaa'idiin yirakkubu al-laham wa indah fi iidah hadiidaay al-indaha talaata sunuun.
- ¹⁴Wa yidiss al-hadiidaay di fi l-gidir aw al-tahwa aw al-kalool aw al-burma al-murakkibiin fiiha al-laham. Wa l-laham al-yamrug fi raas al-hadiidaay da, al-khaddaam yichiilah wa yiwaddiih le raajil al-diin. Wa di bas al-tariiga al-beeha awlaad Ali gaa'idiin yi'aamulu kulla Bani Israa'iil al-yaju le beet Allah fi hillit Chiiloo.
- ¹⁵Wa bakaan waahid kamaan, khaddaam rujaal al-diin yaji le l-raajil mugaddim al-dahiiye gubbaal ma yiharrig al-chaham le l-Rabb. Wa l-khaddaam yuguul leyah:

«Antiini laham nutuchchah le raajil al-diin achaan al-laham al-murakkab hu ma yakhbalah minnak, illa kan neyy!»

¹⁶Wa kan al-raajil gaal: «Khalliini niharrig al-chaham hatta ta'aal chiil al-ya'ajibak», al-khaddaam yuguul: «La! Ma fiih! Hassa' da, antiini. Kan abeet nichiihah be gu!»

¹⁷Wa be da, khutuurat al-zanib hana awlaad Ali bigat ziyaada giddaam Allah. Achaan humman ma yihtarumu al-dahaaya al-yigaddumuuhum le Allah.

¹⁸Wa laakin fi l-wakit da, Samuwiil gaa'id yakhdim le Allah. Wa hu lissaa' sakhayyar wa laabis khalag hana rujaal al-diin.

¹⁹Wa ammah tisawwi leyah jallaabiiye sakhayre wa tiwaddiha leyah kulli sana wakit hi tamchi ma'a raajilha le yigaddim dahiiyat al-sana.

²⁰Wa Ali yibaarik Alikhaana wa martah wa yuguul: «Allah yantiik zurriye min al-mara di fi gadd al-wileed al-hi antatah le Allah.» Wa ba'ad da, yigabbulu fi bakaanhum.

²¹Wa Allah razakhaaha le Hinna wa wildat jaabat awlaad talaata wa banaat itneen. Wa l-wileed Samuwiil gaa'id yakbur giddaam Allah.

Ali haraj awlaadah

²²Wa Ali bigi chaayib kabiir wa gaa'id yasma' be l-cheyy al-fasil al-awlaadah gaa'idiin yisawwuuh fi jamii' Bani Israa'iil. Wa hu simi' kadar humman yarugdu ma'a l-awiin al-yakhdumu fi madkhal kheemat al-ijtimaa'.

²³Wa hu gaal leehum: «Maala tisawwu fi'il cheen misil da? Wa ana simi'tah min kulla cha'ab Bani Israa'iil.

²⁴La, ya iyaali. Al-cheyy al-ana simi'tah da hawaan! Ana simi't kadar intu bas al-gaa'idiin tilizzu kulla naas Allah achaan ya'asoo.

²⁵Haay tara! Angar'u! Kan naadum aznab fi naadum aakhar, Allah yahkim ambeenaathum. Wa laakin kan naadum aznab fi Allah, yaatu yagdar yilwassat leyah?» Wa be da kula, awlaad Ali ma sim'o kalaam abuuuhum achaan Allah hakam leehum be l-moot.

²⁶Wa laakin al-wileed Samuwiil gaa'id yakbur wa ligi rida Allah wa rida al-naas.

Allah hazzar Ali

²⁷Wa yoom waahid, nabi waahid ja le Ali wa gaal leyah: «Daahu Allah gaal: «Ana bayyant nafsi le aayilat jiddak Haaruun wakit humman zamaan gaa'idiin abiid tihit Fir'oon malik Masir.

²⁸Wa ana azaltuhum min kulla gabaayil Bani Israa'iil achaan yabgo rujaal al-diin. Wa yiharrugu al-bakhuur fi madbahi wa yalbaso giddaami khalag hana rujaal al-diin. Wa battaan ana anteethum aayilat Haaruun gisim min kulla l-dahaaya muharragiin al-yiharruguuhum Bani Israa'iil.

29Wa laakin maala tahguru al-dahaaya wa l-hadaaya al-ana amart beehum le yigaddumuuhum fi beeti? Wa maala tikarrim awlaadak ziyaada minni ana Allah Rabbak? Wa maala intu tisammunu nufuusku be ahsan laham al-ti'azzuluuh min al-dahaaya al-yigaddumuuhum leyi cha'abi Bani Israa'iil? Da kikkeef!»

30«Achaan da, daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal leek: «Akiid ana awwal gult beetak wa beet abuuk yagoodu fi khidimti daayman.» Laakin hassa' da, daahu kalaam Allah: «Abadan! Battaan ma nisawwiih! Nicharrif al-yicharrufuuni wa laakin al-yahguruuni yabgo mahguuriin.

31Wa daahu yaji yoom waahid al-foogah yumuutu kulla l-rujaal min zurriiyak wa naadum waahid ma yakbur wa yabga chaayib fi beetak.

32Wa wakit Bani Israa'iil yi'iichu fi l-raaha, inta tukuun ta'baan. Wa naadum min zurriiyak ke ma yi'iich lahaddi yabga chaayib.

33Wa ana nikhalli naadum waahid minku le yakhdim fi madbahi wa da yabga leek inta sabab maliyiin uyuunak be dumuu' wa galbak yahzan chadiid min al-daliime. Wa zurriiyak yumuutu fi chabaabhum.

34Wa nantiik alaama wa l-alaama di tabga moot iyaalak Hufni wa Fiinhaas fi yoom waahid.

35Wa na'azil le nafsi raajil diin amiin achaaan yisawwi al-cheyy al-galbi wa nafsi yidooruuh. Wa nisabbat aayiltah le takhdim daayman ma'a l-malik al-ana masahtah wa darrajtah.

36Wa l-faddal min zurriiyak yaji yabruk giddaam raajil al-diin da, achaaan yalga sile aw khubzaay. Wa yuguul battaan leyah: «Min fadlak, antiini amal ma'a rujaal al-diin le nalga khubzaay naakul!»»»

1 Samuwiil 3

Allah naada Samuwiil

1Wa l-wileed Samuwiil gaa'id yakhdim le Allah tihit muraakhabat Ali. Wa fi l-wakit daak, kalaam Allah al-yihajjiih le l-naas ma katiir wa l-ru'ya kula chiyya.

2Wa yoom waahid, Ali naayim fi bakaanah al-yunuum foogah. Wa da wakit al-hu chayyab khalaas wa choofah kula bigi da'iif wa uyuunah ma bichiifu.

3Wa Samuwiil kamaan naayim fi beet Allah fi l-bakaan al-foogah sanduug al-Rabb. Wa da be l-leel gabul faanuus al-Rabb ma yumuut.

4Wa Allah naada Samuwiil wa Samuwiil gaal: «Na'am!»

5Wa gamma jara macha le Ali wa gaal leyah: «Daahuuni. Inta naadeetni wa ana jii!» Wa Ali gaal leyah: «Ana ma naadeetak, ya wileedi. Gabbil nuum!» Wa hu macha naam.

⁶Wa battaan Allah naadaah le Samuwiil. Wa Samuwiil gamma jara le Ali wa gaal: «Daahuuni. Inta naadeetni wa ana jiiit!» Wa Ali gaal leyah: «La! Ana ma naadeetak, ya wileedi. Gabbil nuum!»

⁷Wa fi l-wakit da, Samuwiil ma irif Allah wa la Allah hajja leyah yoom waahid.

⁸Wa Allah naadaah le Samuwiil le taalit marra. Wa Samuwiil gamma jara macha le Ali wa gaal: «Daahuuni. Inta naadeetni wa ana jiiit!» Wa khalaas fi l-bakaan da, Ali irif kadar Allah gaa'id yinaadi al-wileed.

⁹Wa Ali gaal le Samuwiil: «Gabbil nuum. Wa kan naadaak battaan, guul leyah: «Kallim, ya Allah. Abdak gaa'id yasma'ak!»» Wa Samuwiil gabbal fi bakaanah wa ragad.

¹⁰Wa Allah ja wa naadaah le Samuwiil misil awwal: «Ya Samuwiil! Ya Samuwiil!» Wa Samuwiil gaal: «Kallim, ana abdak gaa'id nasma'ak!»

¹¹Wa Allah gaal leyah: «Nisawwi cheyy fi Bani Israa'iil al-yabhat kulla l-naas al-yasma'ooh!»

¹²Wa fi l-yoom da, ana nitimm kulla kalaami al-gult nisawwihi fi zurriiyit Ali, min al-bidaaya lahaddi l-nihaaya.

¹³Wa ana gult leyah ni'aakhib zurriiytah ikhaab daayim. Wa da, be sabab al-hugra al-awlaadah gaa'idiin yisawwuha wa hu ma aakhabaahum.

¹⁴Wa be da, ana nahlif kadar zanib hana zurriiyit Ali abadan ma indah kaffaara wa la be dahiiye wa la be hadiiye aakhara.»

¹⁵Wa ba'ad da, Samuwiil gabbal ragad. Wa be fajur, gamma fatah biibaan beet Allah. Wa hu khaaf ma gidir yi'ooriih le Ali be l-ru'ya di.

¹⁶Laakin Ali naadaah wa gaal: «Ya Samuwiil wileedi!» Wa Samuwiil gaal: «Na'am.»

¹⁷Wa Ali gaal: «Chunu al-kalaam al-gaalah leek Allah? Ma tilabbid minni cheyy. Khalli al-Rabb yi'aakhibak ikhaab chadiid kan labbadt kilme waahide kula!»

¹⁸Khalaas, Samuwiil kallamah le Ali be kulla l-kalaam da wa ma labbad minnah cheyy. Wa Ali gaal: «Hu Allah. Wa hu yisawwi al-cheyy al-yidoorah.»

¹⁹Wa Samuwiil bigi kabiir wa Allah kaan ma'aayah wa kulla l-kalaam al-gaalah leyah Allah da, tamma.

²⁰Wa kulla Bani Israa'iil min Daan fi l-munchaakh lahaddi Biir Sab'a fi l-wati irfo kadar Allah sabbat Samuwiil nabi.

²¹Wa daayman Allah gaa'id yibayyin nafsah fi Chiilooch be kalaamah al-hu gaa'id yuguulah le Samuwiil.

1 Samuwiil 4

Al-Filistiyiin annasaro fi Bani Israa'iil

¹Wa Samuwiil ballakh kalaam Allah le kulla Bani Israa'iil. Wa achaan da, Bani Israa'iil marago le yihaarubu al-Filistiyiin. Wa lammo askarhum fi bakaan al-usmah Aban Aazar (ma'anaatah hajar al-Musaa'ada). Wa l-Filistiyiin kamaan lammo askarhum fi hillit Afiikh.

²Wa l-Filistiyiin rasso rujaalhum le l-harib giddaam Bani Israa'iil. Wa l-harib bada wa alwassa' wa Bani Israa'iil an hazamo giddaam al-Filistiyiin. Wa l-Filistiyiin katalo min Bani Israa'iil gariib 4 000 raajil fi l-duwaas da.

³Wa wakit al-naas al-arrado min al-harib wassalo fi l-mu'askar da, chuyuukh Bani Israa'iil gaalo: «Maala Allah hazamna al-yoom giddaam al-Filistiyiin? Yalla! Namchu nijiibu sanduug mu'aahadat Allah min hillit Chiiloooh wa nichii luuh ma'aana achaan yinajjiina min aduuna.»

⁴Wa khalaas, rassalo naas fi hillit Chiiloooh wa jaabo sanduug mu'aahadat Allah al-Gaadir, hu al-gaa'id fi l-archah ambeen al-makhlugiin al-samaawiyiin. Wa awlaad Ali al-itneen Hufni wa Fiinhaas, humman kula macho ma'a sanduug mu'aahadat al-Rabb.

⁵Wa wakit sanduug mu'aahadat Allah wassal fi l-mu'askar da, Bani Israa'iil sarakho min al-farha wa min siraakhhum, al-ard rajafat.

⁶Wa l-Filistiyiin sim'o al-siraakh da wa gaalo: «Chunu al-haraka al-chadiide al-bigat fi mu'askar al-Ibraaniyiin?» Wa be da, al-Filistiyiin irfo kadar sanduug Allah wassal fi mu'askar Bani Israa'iil.

⁷Wa khaafo khoof chadiid wa gaalo ambeenaathum: «Al-ilaah ja fi mu'askar Bani Israa'iil. Ya khasaaritna! Da cheyy al-awwal ke ma bigi abadan!

⁸Ya khasaaritna! Yaatu yinajjiina min al-ilaah al-aziim da? Wa da bas al-ilaah al-darab al-Masriyiin be kulla l-waba fi l-sahara!

⁹Chiddu heelku, ya l-Filistiyiin, wa abgo rujaal! Kan ma ke da, aniina nabgo abiid le l-Ibraaniyiin misil awwal humman bigo leena abiid. Abgo rujaal wa haarubuuhum be gudra!»

¹⁰Wa fi l-bakaan da khalaas, al-Filistiyiin hajamoohum le Bani Israa'iil wa annasaro fooghum. Wa ayyi waahid min Bani Israa'iil jara gabbal beetah. Wa l-khasaara bigat kabiire fi ust Bani Israa'iil wa waddaro fiha 30 000 raajil.

¹¹Wa kan le sanduug al-Rabb, al-Filistiyiin chaaloooh. Wa awlaad Ali al-itneen Hufni wa Fiinhaas kula maato.

Khabar cheeliin sanduug al-Rabb

¹²Wa fi nafs al-yoom, raajil waahid min gabiilat Banyaaamiin arrad min bakaan al-harib wa jara lahaddi wisil Chiiloooh. Wa l-raajil da charrat khulgaanah wa sabba turaab fi raasah le yiwassif hiznah wa ja fi Chiiloooh.

13 Wa wakit al-raajil da wassal, Ali gaa'id fi kursi ih jamb al-derib gaa'id yarja al-khabar achaan galbah khaayif le sanduug al-Rabb. Wa l-raajil da ja anta al-khabar le naas al-hille wa kulluhum gammo yikooruku.

14 Wakit Ali simi' korooraak hana naas al-hille, hu sa'al wa gaal: «Chunu al-haraka al-gaa'id nasma'ha di?» Wa l-raajil ja ajala khabbarah le Ali be l-khabar da.

15 Wa Ali indah 98 sana wa uyuunah faathiin wa ma bichiifu.

16 Wa l-raajil gaal le Ali: «Ana jaayi min bakaan al-harib wa arradt min hinaak wa di bas jayti!» Wa Ali sa'alah wa gaal: «Chunu al-kaan hinaak, ya wileedi?»

17 Wa l-raajil al-jaab al-khabar gaal: «Bani Israa'iil arrado min al-Filistiyiin wa maato katiiriin be ziyaada! Wa awlaadak Hufni wa Fiinhaas kula maato. Wa sanduug al-Rabb, al-Filistiyiin chaaloo!»

18 Wa min simi' be khabar cheeliin sanduug al-Rabb da, tawwaali Ali waga' be gafaayah min kursi ih jamb khachum baab al-hille wa anfahag wa maat. Achaan hu bigi chaayib wa jismah kula tagiil. Wa gabul da, hu hakam 40 sana fi Bani Israa'iil.

Waaluudit Ikabuud

19 Wa marit wileedah Fiinhaas khalbaane gariib talda. Wa wakit sim'at khabar cheeliin sanduug al-Rabb wa moot raajilha Fiinhaas wa abuu, tawwaali talaga chadiide karabatha wa hi gangasat wa wildat.

20 Wa hilkat gariib tumuut wa l-awiin al-muhawwigiinha gaalan leeha: «Ma takhaafe, wilidti wileed!» Laakin da ma lammaaha wa ma raddat leehin cheyy.

21 Wa sammat al-wileed da Ikabuud (ma'anaatah majd Allah bigi ma fiih). Wa gaalat: «Majd Allah rafa'oo min Israa'iil!» Wa da be sabab cheeliin sanduug al-Rabb wa moot raajilha wa abuu.

22 Wa be misil da, hi gaalat: «Majd Allah rafa'oo min Israa'iil! Achaan sanduug al-Rabb chaaloo.»

1 Samuwii 5

Sanduug al-Rabb fi balad al-Filistiyiin

1 Wa ba'ad chaalo sanduug al-Rabb, al-Filistiyiin nagaloo min hajar al-Musaa'ada wa waddooh madiinat Achduud.

2 Wa jaabooh fi beet al-ibaada hana sanamhum Daguun wa khatto sanduug al-Rabb jamb al-sanam da.

3 Wa ambaakir be fajur badri, sukkaan Achduud gammo wa daahu ligo Daguun waagi' be wijhah giddaam sanduug Allah! Wa humman chaaloo wa battaan khattooh fi bakaanah.

⁴Wa ambaakir kula be fajur badri, gammo wa daahu ligo Daguun waagi' be wijhah gidzaam sanduug Allah! Wa raasah wa iideenah mugatta'iin wa waagi'iin fi atabat al-beet. Wa faddalat illa jittitah bas.

⁵Wa fi chaan da bas fi Achduud, rujaal al-diin hana Daguun wa kulla l-naas al-yadhulu fi beet al-ibaada hana Daguun ma yukhuttu rijleehum fi l-ataba lahaddi l-yoom.

⁶Wa Allah darab naas madiinat Achduud chadiid wa barjalaahum be ziyaada. Wa darab naas Achduud wa l-hillaal al-taab'iinha be waba hana hubuun.

⁷Wa wakit chaafu al-cheyy al-kaan fooghum, sukkaan Achduud gaalo: «Sanduug ilaah Bani Israa'iil ke ma yagood fi baladna achaan hu nazzal waba chadiid foogna aniina wa fi ilaahna Daguun.»

⁸Wa naadoohum le l-kubaaraat hana l-Filistiyiin, lammoohum kulluhum ke wa gaalo: «Hassa' da, nisawwu chunu be sanduug ilaah Bani Israa'iil?» Wa humman raddo wa gaalo: «Khalli yiwadduuh fi hillit Gaat.» Wa khalaas, humman chaalo sanduug ilaah Bani Israa'iil wa waddooh fi hillit Gaat.

⁹Wa wakit waddooh hinaak, Allah darab al-hille di darbe chadiide bilheen. Wa kulla sukkaanha barjalo marra waahid. Wa nazzal fooghum waba hana hubuun min dugaaghum lahaddi kubaarhum.

¹⁰Wa khalaas, waddo sanduug al-Rabb le madiinat Akhruun. Wa wakit dakhkhalooh fi Akhruun, kulla l-sukkaan sarakho wa gaalo: «Daahu jaabo leena sanduug ilaah Bani Israa'iil achaan yikattuluuna kullina ke, aniina wa cha'abna!»

¹¹Wa humman rassalo le kubaaraat al-Filistiyiin wa lammoohum wa gaalo leehum: «Gabbulu sanduug ilaah Bani Israa'iil fi bakaanah achaan ma yaktulna aniina wa kulla cha'abna.» Achaan fi kulla l-madiina di, barjaal chadiid min al-moot nazal fooghum achaan Allah darabaahum be ru'ub chadiid.

¹²Wa kulla l-naas al-ma maato, marad al-hubuun karabaahum wa baki naas al-madiina lihig lahaddi l-sama.

1 Samuwil 6

Al-Filistiyiin gabbalo sanduug Allah

¹Wa sanduug Allah ga'ad fi balad al-Filistiyiin muddit sab'a chahar.

²Wa l-Filistiyiin naado rujaal al-diin wa l-chawwaafiin wa sa'aloohum wa gaalo: «Kikkeef nisawwu be sanduug Allah? Wassufuuna kikkeef nisawwu le nigabbuluuh fi baladah.»

³Wa humman gaalo: «Kan tigabbulu sanduug ilaah Bani Israa'iil fi baladah, ma tigabbuluuh saakit. Laakin gaddumu leyah hadiye le kaffaarat al-khata. Wa be da, intu tachfo min al-marad wa ta'arfu maala Allah ma rafa' minku al-waba da.»

- ⁴Wa l-Filistiyiin gaalo: «Chunu al-hadiiye le kaffaarat al-khata al-niwadduuha ma'aayah?» Wa humman raddo leehum wa gaalo: «Gaddumu khamsa daraadim hana dahab misil al-hubuun dool wa khamsa faar hana dahab ale adad kubaaraat al-Filistiyiin. Achaan al-waba da lihigku intu kulluku wa kubaaraatku kula.
- ⁵Adduluuhum misil al-hubuun al-karabooku wa l-faar al-kharab baladku. Wa timajjudu Allah Ilaah Bani Israa'iil. Wa be da, akuun yiwaggif nazziliin al-waba minku intu wa min ilaahku wa min baladku.
- ⁶Ma tigawwu ruuseeku misil zamaan al-Masriyiin wa Fir'oon malik Masir sawwooh! Achaan Allah ta'abaahum hatta humman khallo Bani Israa'iil faato.
- ⁷«Wa hassa' da, sawwu kaarro jadiid wa chiilu bagar itneen chawaayil al-yoom waahid kula ma rabato fooghum uud hana kaarro. Wa arbutuuhum fi l-kaarro da. Wa gabbulu iyaalhum wa dissuuhum fi l-zariibe.
- ⁸Chiilu sanduug Allah wa khuttuuh fi l-kaarro. Wa l-khumaam hana l-dahab al-tigaddumuuhum misil hadiye le kaffaarat al-khata da, dissuuhum fi sanduug aakhar wa khuttuuh jamb sanduug Allah. Wa khalaas, khallu al-kaarro yamchi
- ⁹wa chiifu. Kan al-bagar macho ale huduud balad Israa'iil ale hillit Beet Chams, ta'arfu kadar Allah bas darabaaku be kulla l-waba da. Wa kan faato be derib aakhar kamaan, ta'arfu kadar al-cheyy al-jaaku, da ma min Allah laakin sudfa bas.»
- ¹⁰Wa l-Filistiyiin sawwo al-cheyy al-gaalo leehum da. Chaalo bagar itneen chawaayil wa rabatoohum fi l-kaarro. Wa iyaalhum kamaan dassoohum fi l-zariibe.
- ¹¹Wa khalaas, khatto sanduug Allah fi l-kaarro ma'a l-sanduug al-indah foogah faar wa daraadim hana dahab.
- ¹²Wa l-bagar macho adiil ale hillit Beet Chams. Humman maachiin fi deribhum wa yabku wa ma mayyalo isra walla zeene. Wa kubaaraat al-Filistiyiin taaba'oohum le l-bagar lahaddi huduud Beet Chams.
- ¹³Wa fi l-yoom da, sukkaan Beet Chams gaa'idiin fi l-waadi yagta'o al-gameh. Wa tawwaali wakit chafo sanduug Allah da, firho farha chadiide.
- ¹⁴Wa wakit al-kaarro wassal fi zere' Yachuu' fi hillit Beet Chams, wagaf. Wa fi l-bakaan da, fiyah hajar kabiir. Wa l-naas chaggago hatab al-kaarro wa dabaho al-bagar al-itneen wa harragoohum dahiiye muharraga le Allah.
- ¹⁵Wa gubbaal da, al-Laawiyiin rafa'o sanduug Allah wa l-sanduug al-ma'aayah al-foogah al-achya hana l-dahab wa nazzalooohum fi l-hajar al-kabiir da. Wa fi nafs al-yoom, sukkaan Beet Chams gaddamo dahaaya muharragiin wa dahaaya aakhariin le Allah.
- ¹⁶Wa ba'ad chafo kulla cheyy al-bigi, kubaaraat al-Filistiyiin al-khamsa gabbalo madiinat Akhruun fi nafs al-yoom.

¹⁷Wa daahu adad daraadim al-dahab al-Filistiyiin gaddamoohum misil hadiye le kaffaarat al-khata le Allah. Waahid le Achduud wa waahid le Khazza wa waahid le Achgaluun wa waahid le Gaat wa waahid le Akhruun.

¹⁸Wa l-faar hana l-dahab kamaan, adadhum yimassil kulla l-hillaal al-taab'iin le l-kubaaraat al-Filistiyiin al-khamsa. Wa l-hillaal dool, humman al-mudun al-gawiyiin wa l-furgaan lahaddi l-huduud gariib le l-hajar al-kabiir al-khatto foogah sanduug Allah. Wa l-hajar da gaa'id lahaddi l-yoom, fi zere' Yachuu' al-fi hillit Beet Chams.

¹⁹Wa Allah darab sukkaan hillit Beet Chams ahaan humman chaafu lubb sanduug Allah. Wa maato minhum 70 raajil. Wa l-cha'ab bigo haznaaniin ahaan Allah darabaahum darbe chadiide.

²⁰Wa sukkaan hillit Beet Chams gaalo: «Yaatu al-yagdar yagood giddaam Allah al-Rabb al-Khudduus? Wa sanduug Allah da, hassa' niwadduuh ween?»

²¹Wa humman rassalo le sukkaan Kharyat Ya'ariim wa gaalo leehum: «Al-Filistiyiin gabbalo sanduug Allah. Hassa' da, ta'aalu wadduuh bakaanku!»

1 Samuwiiil 7

¹Wa sukkaan hillit Kharyat Ya'ariim jo chaalo sanduug Allah wa khattooh fi beet Abinadaab fi raas al-hajar. Wa khassaso wileedah Ali'aazar le yahfadah.

Bani Israa'iil yigabbulu le Allah

²Wa l-sanduug da ga'ad ayyaam katiiriin fi Kharyat Ya'ariim, muddit 20 sana. Wa Bani Israa'iil dawwaro yigabbulu battaan le Allah.

³Wa Samuwiiil kallamaahum wa gaal: «Tamaam! Kan be kulla guluubku tidooru tigabbulu le Allah, ba''udu min kulla l-ilaahaat al-ajnabiyiin wa l-ilaaha Achtaruut wa sabbutu guluubku fi Allah wa a'abuduuh hu wiheedah bas. Be da, hu yinajjiiku min udwaanku al-Filistiyiin.»

⁴Wa khalaas, Bani Israa'iil tarrafo minhum asnaam Ba'al wa Achtaruut wa abado Allah wiheedah.

⁵Wa Samuwiiil gaal le Bani Israa'iil: «Limmu kulluku fi hillit Misfa ahaan nas'al leeku Allah.»

⁶Khalaas, Bani Israa'iil lammo fi Misfa wa chaalo almi wa sabbooh giddaam Allah. Wa di alaamit al-tooba. Wa fi l-yoom da, humman saamo wa gaalo: «Nachhado fi nufuusna kadar aniina aznabna giddaam Allah.» Wa fi l-wakit da fi Misfa, Samuwiiil bigi haakim fi Bani Israa'iil.

Allah anta nasur le Bani Israa'iil

⁷Wakit al-Filistiyiin sim'o kadar Bani Israa'iil lammo fi Misfa, kulla askar kubaaraat al-Filistiyiin gammo le yihaarubuuhum. Wa Bani Israa'iil sim'o al-khabar da wa khaafo khoof chadiid min al-Filistiyiin.

⁸Wa gaalo le Samuwiil: «As'al Allah Ilaahna daayman achaan yinajjiina min al-Filistiyiin.»

⁹Wa Samuwiil chaal hamal radii' wa gaddamah kulla ke dahiiye muharraga le Allah wa sa'al Allah fi chaan Bani Israa'iil. Wa khalaas, Allah khibil su'aalah.

¹⁰Wa wakit Samuwiil gaa'id yigaddim al-dahiiye al-muharraga da, al-Filistiyiin garrabo le yahjumu Bani Israa'iil. Wa laakin fi l-yoom da, Allah darabaahum le l-Filistiyiin be ra'ad chadiid. Wa humman barjalo marra waahid wa an hazamo gid daam Bani Israa'iil.

¹¹Wa rujaal Bani Israa'iil gammo min Misfa wa taarado al-Filistiyiin wa kataloohum lahaddi be khaadi le hillit Beet Kaar.

¹²Wa Samuwiil chaal hajar wa khazzaah been Misfa wa l-hajar al-usmah Sinn wa samma al-hajar da hajar al-Musaa'ada. Wa gaal: «Lahaddi hini, Allah saa'adna.»

¹³Wa l-haziime di bigat chadiide le l-Filistiyiin wa battaan ke ma gabbalo fi turaab Bani Israa'iil. Achaan Allah daharaahum min turaab Bani Israa'iil fi kulla wakit Samuwiil.

¹⁴Wa Bani Israa'iil gala'o kulla l-turaab wa l-mudun al-chaaloozum minhum al-Filistiyiin min huduud madiinat Akhruun lahaddi hillit Gaat. Wa kaan salaam ambeen al-Amuuriyiin wa Bani Israa'iil.

Samuwiil bigi haakim wa gaadi

¹⁵Wa Samuwiil hakam fi Bani Israa'iil muddit hayaatah.

¹⁶Wa hu yamchi kulla sana le Beet Iil wa Gilgaal wa Misfa wa yisawwi charii'a le Bani Israa'iil fi kulla l-hillaal al-talaata dool.

¹⁷Wa ba'ad da, yigabbil fi hillit al-Raama wa da l-bakaan al-hu saakin foogah. Wa hinaak kula hu yisawwi charii'a le Bani Israa'iil. Wa bana madbah le ibaadat Allah.

1 Samuwiil 8

Bani Israa'iil talabo malik

¹Wa wakit Samuwiil bigi chaayib khalaas, darraj awlaadah hukkaam fi Israa'iil.

²Wa wileedah al-bikir usmah Yuwiil wa l-taani Abiyya. Wa humman gaa'idiin yahkumu min hillit Biir Sab'a.

³Laakin al-awlaad dool ma taaba'o derib abuuhum. Dawwaro maslahat nafishum wa yakhbalo al-rachwa wa yidangusu al-charii'a.

⁴Wa kulla chuyuukh Bani Israa'iil lammo wa macho le Samuwiil fi hillit al-Raama.

⁵Wa gaalo leyah: «Daahu inta bigiit chaayib wa awlaadak ma gaa'idiin yitaabu'u derbak. Hassa' da, darrij leena malik yahkimna, misil al-umam al-aakhariin.»

⁶Wa Samuwiil zi'il fi l-kalaam al-buguul: «Darrij leena malik yahkimna.» Wa gamma sa'al Allah.

⁷Wa Allah gaal leyah: «Asma' kalaam al-cha'ab fi kulla cheyy al-buguuluuh leek. Humman ma rafadook inta laakin rafadooni ana. Wa ma yidooru nahkimhum.

⁸A'arif! Min yoom al-ana maragtuhum min balad Masir lahaddi hassa', humman khallooni wa abado ilaahaat aakhariin. Wa l-cheyy al-daayman sawwooh leyi ana da, hassa' gaa'idiin yisawwuuh leek inta kula!

⁹Wa hassa' da khalaas, akhbal talabhum. Laakin hazzirhum wa arrifhum huguug al-malik al-yahkimhum.»

Huguug al-malik

¹⁰Wa Samuwiil hajja le Bani Israa'iil al-talabo minnah malik be kulla l-kalaam al-gaalah leyah Allah.

¹¹Wa gaal leehum: «Daahu huguug al-malik al-yahkimku. Hu yichiil awlaadku le yusuugu leyah arabaatah hana l-harib wa yarkabo fi kheelah wa yajru gidzaam arabatah.

¹²Wa yichiil waahidiin minhum wa yisawwiihum khuyyaad fi aalaaf wa khuyyaad fi khamsiinaat. Wa yahartu zer'ah wa yagta'o intaajah wa yasna'o leyah silaah hana l-harib wa aalaat arabaatah hana l-harib.

¹³«Wa yichiil banaatku achaan yisawwan leyah riie fi beetah wa yisawwan leyah akil wa yidissan leyah khubza fi l-furun.

¹⁴Wa yichiil al-adiil min ziraa'itku wa jineenaatku hana l-inab wa l-zaytuun wa yantiihum le khaddaamiinah.

¹⁵Wa yichiil al-uchur min intaaj ziraa'itku wa inabku wa yantiihum le khaddaamiinah wa kubaaraatah.

¹⁶Wa yichiil khaddaamiinku wa khaddaamaatku wa subyaanku wa hamiirku al-induhum gudra le yakhdumu leyah.

¹⁷Wa yichiil al-uchur min khanamku. Wa fi l-akhiir, intu zaatku tabgo leyah abiid!

¹⁸Wa fi l-wakit da, intu tabku le Allah achaan al-malik al-intu azaltuuh. Wa laakin fi l-yoom da, Allah ma yasma'ku abadan.»

¹⁹Wa be da kula, al-cha'ab abo ma sim'o kalaam Samuwiil wa gaalo: «La! Ma lammaana! Darrij leena malik bas

²⁰achaan aniina kula nabgo misil al-umam al-aakhariin. Malikna yahkim foogna wa yamchi gidzaam askarna wa yihaarib ma'aana.»

²¹Wa Samuwiil simi' kulla kalaamhum wa kallamah le Allah.

²²Wa Allah gaal leyah: «Kan ke da, asma' kalaamhum wa darrij leehum malik.» Wa khalaas, Samuwiiil gaal le Bani Israa'iil: «Khalli ayyi waahid yigabbil hillitah.»

1 Samuwiiil 9

Chaawuul macha yifattich hamiir

¹Wa fiyah naadum waahid min balad Banyaamiin usmah Khiich. Wa aayich fi l-balad di wa hu siid al-maal. Wa hu wileed Abiyiil wileed Saruur wileed Bakuurat wileed Afiyah.

²Wa Khiich indah wileed usmah Chaawuul. Hu sabi jamiil wa naadum min Bani Israa'iil al-yufuutah da, ma fiih. Hu faataahum kulluhum be tuul, raasah wa kataafeeh maargiin foog minhum.

³Wa yoom waahid, hamiir hana Khiich abuuha Chaawuul waddaro. Wa Khiich gaal le wileedah Chaawuul: «Chiil waahid min al-khaddaamiin wa amchi fattich al-hamiir.»

⁴Wa khalaas, Chaawuul wa l-khaddaam macho yifattichu al-hamiir fi kulla jibaal Afraayim wa fi kulla balad Chaliicha wa ma ligoohum. Wa fattachuum battaan fi kulla balad Cha'aliim wa balad Banyaamiin wa laakin ma ligoohum.

Chaawuul yifattich chawwaafi

⁵Wa wakit wassalo fi balad Suuf, Chaawuul gaal le khaddaamah al-ma'aayah: «Khalli nigabbulu! Ana nakhaaf abuuhi hassa' ma yihimm le l-hamiir laakin yihimm leena aniina.»

⁶Wa l-khaddaam gaal leyah: «Fi l-hille di, fiyah nabi Allah. Wa l-naadum da hu ma'ruuf wa kulla cheyy al-buguulah yaji fi bakaanah. Khalli namchu leyah. Akuun yiwassif leena al-derib al-waajib nichiihu.»

⁷Wa khalaas, Chaawuul gaal le khaddaamah: «Yalla namchu! Wa laakin niwaddu chunu le l-nabi da? Ma indina khubza fi mukhlaatna wa ma indina hadiye al-nigaddumuha leyah. Ma indina cheyy!»

⁸Wa l-khaddaam radda le Chaawuul wa gaal: «Indi fi jeebi rubu' hana hajar fudda nantiih le nabi Allah. Wa hu yiwassif leena al-derib.»

⁹Wa fi aadit Bani Israa'iil zamaan, kan yidooru yamchu yas'alo al-Rabb, humman yuguulu: «Namchu le l-chawwaafi.» Achaan fi wakithum daak, humman le l-nabi yinaaduuh chawwaafi.

¹⁰Wa Chaawuul gaal le khaddaamah: «Kalaamak adiil! Ta'aal namchu!» Wa khalaas, humman macho fi l-hille al-gaa'id foogha nabi Allah.

¹¹Wa wakit gaa'idiin yatla'o le yadkhulu fi l-hille, laago banaat maargaat maachaat yichiilan almi. Wa humman sa'aloohin wa gaalo: «Al-chawwaafi da hini walla?»

12 Wa l-banaat raddan leehum wa gaalan: «Aywa! Hu giddaamku! Amchu ajala talgooh. Hu ja fi l-hille al-yoom achaan al-yoom fiyah dahiiye le l-cha'ab fi l-bakaan al-aali hana l-ibaada.

13 Amchu ajala talgooh gubbaal ma yatla' fi bakaan al-ibaada. Achaan al-cha'ab ma yaakulu gubbaal hu ma yawsal wa yibaarik al-dahiiye di. Wa ba'ad da, al-ma'zuumiin yaakuluuha. Hassa' da, amchu talgooh.»

Allah rassal Chaawuul le Samuwiil

14 Humman tala'o ale l-hille. Wa wakit daakhliin fi lubb al-hille, chaafu daahu Samuwiil kulla jaayi mulaagiihum taali' ale bakaan al-ibaada.

15 Laakin gubbaal al-lumma ma'a Chaawuul be yoom, Allah khabbarah le Samuwiil wa gaal leyah:

16 «Ambaakir fi nafs al-wakit, nirassil leek naadum waahid min balad Banyaamiin. Amsahah wa darriyah le yabga kabiir le cha'abi Bani Israa'iil wa yinajjihum min al-Filistiyyiin. Achaan ana chift ta'ab cha'abi wa siraakhhum wassalaani.»

17 Wa wakit Samuwiil chaaf Chaawuul, tawwaali Allah hajja leyah wa gaal: «Da al-raajil al-kallamtak beyah wa hu bas al-yakrub cha'abi!»

18 Wa Chaawuul lamma ma'a Samuwiil fi khachum baab al-hille wa sa'alah wa gaal leyah: «Al-salaam aleek! Min fadlak, wassifni beet al-chawwaafi.»

19 Wa Samuwiil radda leyah wa gaal: «Ana bas al-chawwaafi. Atla' giddaami fi bakaan al-ibaada. Al-yoom, intu taakulu ma'aayi. Wa ambaakir fajur kamaan, nihajjiik be kulla cheyy al-yihimmak wa ni'addiik tamchi.

20 Wa kan le l-hamiir al-waddaro induhum talaata yoom, ma tihimm leehum. Humman anlago. Wa l-muna hana cha'ab Bani Israa'iil da, fi yaatu? Ma fiik inta wa aayilat abuuk walla?»

21 Wa Chaawuul radda wa gaal: «Ana ma min gabiilat Banyaamiin walla? Wa aniina min al-gabaayil al-dugaag hana Bani Israa'iil! Wa khachum beeti kulla l-sakhayyar fi khuchuum buyuut Banyaamiin. Wa maala tihajji leyi misil da?»

22 Wa Samuwiil macha ma'a Chaawuul wa khaddaamah wa waddaahum fi l-beet al-baakulu foogah. Wa khattaahum fi l-bakaan al-indah charaf fi usut 30 ma'zuumiin aakhariin.

23 Wa Samuwiil gaal le l-khaddaam al-gaa'id yisawwi al-akil: «Jiib al-laham al-anteetak wa gult leek ahfadah.»

24 Wa l-khaddaam jaab al-gaayme wa kulla l-laham al-foogha wa khattaaha giddaam Chaawuul. Wa Samuwiil gaal: «Alfaddal. Daahu al-cheyy al-dammeena leek fi l-munaasaba di wakit ana azamt al-naas. Khuttah giddaamak wa aakul.» Wa fi l-yoom da, Chaawuul akal ma'a Samuwiil.

²⁵Wa ba'ad da, nazalo min bakaan al-ibaada wa macho al-hille. Wa Samuwiil hajja ma'a Chaawuul fi raas beetah.

Samuwiil addaah le Chaawuul

²⁶Wa humman bakkaro. Wa wakit al-chagaag chagga, Samuwiil naadaah le Chaawuul al-gaa'id fi raas al-beet wa gaal leyah: «Ni'addiik.» Wa khalaas, Chaawuul gamma wa Samuwiil macha ma'aayah le yi'addiih.

²⁷Wa wakit garrabo yamurgu min al-hille, Samuwiil gaal le Chaawuul: «Guul le khaddaamak khalli yigaddim.» Wa hu gaddam. Wa Samuwiil gaal le Chaawuul: «Hassa' da, inta agiif! Ni'ooriik kalaam al-Rabb.»

1 Samuwiil 10

Samuwiil sabba dihin fi raas Chaawuul

¹Wa Samuwiil chaal dihin wa sabbaah fi raas Chaawuul. Wa hadanah wa gaal: «Be da, Allah darraajak le tabga kabiir le cha'abah Bani Israa'iil al-misil warasatah.

²Wa wakit al-yoom tamchi min bakaani hini, tilimm ma'a rujaal itneen jamb khabur Raahiil al-gaa'id fi turaab Salsah fi huduud Banyamiin. Wa humman yuguulu leek: «Al-hamiir al-inta macheet tifattichhum, khalaas anlago. Wa hassa', abuuk khalla kalaam al-hamiir wa gaa'id yihimm leeku intu. Wa yas'al nafsah kikkeef yalga wileedah.»

³«Min al-bakaan da, amchi lahaddi tiwassil fi ga'ar al-chadara al-kabiire al-fi jabal Taabuur. Wa fi l-bakaan da, yalgook rujaal talaata al-taali'iin le ya'abudu al-Rabb fi hillit Beet Iil. Wa waahid min al-rujaal dool chaayil talaata sakhal wa l-taani chaayil talaata khubza wa l-taalit kamaan chaayil girbe hint asiir al-inab.

⁴Wa humman yisallumuuk wa yantuuk itneen khubza wa inta tichiilhum minhum.

⁵Wa ba'ad da, tamchi fi hillit Gibee'at Allah, al-bakaan al-gaa'id foogah mu'askar al-Filistiyiin. Wa wakit tadhul fi l-hille di, tilimm ma'a majmuu'a min al-anbiya naazliin min bakaan al-ibaada. Wa giddaamhum, fiyah naas al-yadurbu jigindiiye wa nuggaara wa suffaara wa amsibeybe. Wa l-anbiya dool yitnabba'o.

⁶Wa tawwaali, Ruuh Allah yanzil foogak inta be chidde wa titnabba' ma'aahum wa tikhayyir wa tabga raajil aakhar.

⁷Wa wakit kulla l-alaamaat dool yitimmu leek, khalaas sawwi kulla cheyy al-inta tidoor tisawwiih achain al-Rabb ma'aak.

⁸Wa anzil giddaami wa amchi fi hillit Gilgaal. Wa ba'ad da, ana nalhagak le nigaddim dahaaya muharragiin wa dahaaya salaama. Wa arjaani muddit sab'a yoom lahaddi ana najiik wa ni'ooriik al-cheyy al-waajib tisawwiih.»

⁹Wa min Chaawuul gabbal min Samuwiil wa macha, al-Rabb khayyar galbah. Wa kulla l-alaamaat dool tammo fi nafs al-yoom.

10 Wa wakit Chaawuul wa khaddaamah wassalo fi hillit Gibee'a, laagoohum majmuu'a min al-anbiya. Wa tawwaali, Ruuh Allah nazal be chidde fi Chaawuul wa hu kula dakhil fi usuthum wa gamma yitnabba' ma'aahum.

11 Wa wakit chaafooh yitnabba' ma'a l-anbiya, kulla l-naas al-awwal irfo Chaawuul assaa'alo ambeenaathum wa gaalo: «Chunu al-bigi le wileed Khiich? Chaawuul kula bigi nabi ma'aahum walla?»

12 Wa naadum waahid min naas al-bakaan da gaal: «Yaatu sayyidhum?» Wa min al-bakaan da bas, marag al-masal al-buguul: «Chaawuul kula bigi nabi ma'aahum walla?»

13 Wa wakit Chaawuul kammal min al-tanabbu, tala' fi bakaan al-ibaada.

14 Wa immah le Chaawuul sa'alah hu wa khaddaamah wa gaal leehum: «Intu macheetu ween?» Wa Chaawuul radda leyah wa gaal: «Aniina macheena nifattuchu al-hamiir. Wa wakit ma ligiinaahum kamaan, macheena gaabalna Samuwiil.»

15 Wa immah le Chaawuul gaal: «Khalaas, ooriini Samuwiil gaal leeku chunu?»

16 Wa Chaawuul radda le immah wa gaal: «Samuwiil khabbaraana kadar al-hamiir anlago.» Wa laakin labbad le immah al-cheyy al-bukhuss al-muluk, al-khabbarah beyah Samuwiil.

Chaawuul azalooch malik

17 Wa Samuwiil naada al-cha'ab le yilimmu giddaam Allah fi hillit Misfa.

18 Wa hu gaal le Bani Israa'iil: «Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Ana bas al-maragtuku intu Bani Israa'iil min Masir. Wa ana bas al-najjeetku min malik Masir wa min kulla l-muluuk al-gaa'idiin yista'marooku.»

19 Wa laakin al-yoom intu abeetu Ilaahku al-najjaaku min kulla l-masaayib wa min kulla l-ta'ab. Wa gultu leyah: «Aywa! Darrij leena malik!» Hassa' da, ta'aalu giddaam Allah be gabaayilku wa khuchuum buyuutku.»

20 Wa Samuwiil gaddam kulla gabaayil Bani Israa'iil wa sawwa leehum am'iyeedaat wa l-ikhtiyaar waga' fi gabiilat Banyaamiin.

21 Wa battaan gaddam gabiilat Banyaamiin be kulla khuchuum buyuutha wa l-ikhtiyaar waga' fi khachum beet Matri. Wa fi l-akhiir, al-ikhtiyaar waga' fi Chaawuul wileed Khiich. Wa humman fattachooch wa laakin ma ligooh.

22 Wa humman sa'alo Allah battaan wa gaalo: «Al-raajil da gaa'id ma'aana hini walla?» Wa Allah gaal: «Aywa! Chiifuuh! Mullabbid jamb al-khumaam.»

23 Wa humman macho jaabooh. Wa wakit wagaf fi ust al-cha'ab, hu bas faataahum be tuul, raasah wa kataafeeh maargiin foog minhum.

²⁴Wa Samuwiil gaal le kulla l-cha'ab: «Hal chiftu al-naadum al-Allah azalah walla? Ma fi naadum mislah fi kulla l-cha'ab!» Wa kulla l-cha'ab aato be hiss waahid wa gaalo: «Yi'iich al-malik!»

²⁵Wa Samuwiil kallam le l-cha'ab be kulla huguug al-malik wa katabaahum fi kitaab wa khattaah giddaam Allah. Wa ba'ad da, Samuwiil gaal le kulla l-cha'ab khalli ayyi waahid yigabbil beetah.

²⁶Wa Chaawuul kula gabbal beetah fi hillit Gibee'a wa macho ma'aayah mujtama' min al-rujaal al-chudaad al-hadaahum al-Rabb.

²⁷Wa laakin naas waahidiin al-ma naaf'iin gaalo: «Hu da yinajjiina walla?» Humman kirhooh wa ma gaddamo leyah hadaaya. Wa Chaawuul ma gaal cheyy.

1 Samuwiil 11

Chaawuul faza' sukkaan Yaabiich

¹Wa ba'ad da, Nahaach malik Bani Ammuun macha fi hillit Yaabiich fi turaab Gil'aad wa haasarha. Wa kulla sukkaan Yaabiich Gil'aad gaalo leyah: «Sawwi ma'aana mu'aahada wa nagoodu tihtak.»

²Wa Nahaach gaal leehum: «Tamaam! Kan nisawwi ma'aaku mu'aahada da, illa nisill kulla uyuunku al-zeenaayaat. Wa be da, nijjib al-ihaana fi kulla Bani Israa'iil.»

³Wa chuyuukh Yaabiich gaalo: «Arjaana sab'a ayyaam. Nirassulu fi kulla balad Bani Israa'iil wa kan ma ligiina naadum yafza'na, khalaas namurgu wa nagoodu tihtak.»

⁴Wa wakit al-murassaliin wassalo fi hillit Chaawuul al-usumha Gibee'a, hajjo be l-kalaam da le kulla l-cha'ab wa l-cha'ab gammo yabku be hiss aali.

⁵Wa fi l-wakit da, Chaawuul jaayi min al-zere' wara bagarah wa gaal: «Chunu al-bigi le l-cha'ab wa gaa'idiin yabku?» Wa humman oorooh be l-khabar hana naas Yaabiich.

⁶Wa wakit Chaawuul simi' al-kalaam da, tawwaali Ruuh Allah nazal foogah wa hu zi'il za'al chadiid.

⁷Wa chaal bagar itneen dabahaahum wa gatta'aahum wa rassal lahamhum fi kulla balad Israa'iil. Wa gaal: «Guulu le Bani Israa'iil: «Ayyi naadum al-ma marag le l-harib wara Chaawuul wa Samuwiil, bagarah nigatti'hum misil da!»» Wa khalaas, khoof chadiid min Allah dakhal fi guluubhum wa marago kulluhum misil raajil waahid.

⁸Wa fi hillit Baazakh, Chaawuul hasab askarah. Wa adad rujaal Bani Israa'iil 300 000 wa rujaal gabiilat Yahuuza 30 000.

⁹Wa l-naas al-lammo gaalo le l-murassaliin al-jo min hillit Yaabiich Gil'aad: «Guulu le naasku ambaakir gaayle yalgo al-faza'.» Wa l-murassaliin macho wa khabbaro naas hillit Yaabiich wa humman firho bilheen be l-khabar da.

10 Wa gaalo le Bani Ammuun: «Ambaakir aniina nisallumu nufuusna leeku wa tisawwu foogna kulla cheyy al-tidooruu.»

Chaawuul annasar fi Bani Ammuun

11 Wa ambaakir be fajur badri, Chaawuul gassam askarah ale talaata bakaan wa hajamo mu'askar Bani Ammuun wa kataloohum lahaddi al-harraay bigat gaayle. Wa l-askar al-faddalo chattato marra waahid, itneen maachiin sawa kula ma fiih!

12 Wa kulla l-naas gaalo le Samuwiil: «Yaatumman al-gaalo: <Chaawuul ma yamluk foogna?> Jiibuuhum hini naktuluuhum!»

13 Wa laakin Chaawuul gaal: «Fi l-yoom da, ma yaktulu naadum waahid kula! Achaan Allah najja Bani Israa'iil fi l-yoom da.»

14 Wa Samuwiil gaal le Bani Israa'iil: «Ta'aalu namchu hillit Gilgaal le nijaddudu sabbitiin al-malik.»

15 Wa khalaas, kulla Bani Israa'iil macho le hillit Gilgaal wa sabbato al-malik Chaawuul giddaam Allah. Wa gaddamo dahaaya salaama le Allah. Wa ba'ad da, Chaawuul wa kulla Bani Israa'iil firho farha chadiide.

1 Samuwiil 12

Samuwiil sallam al-hukum le Chaawuul

1 Wa Samuwiil gaal le Bani Israa'iil: «Daahu ana simi't kulla kalaamku wa darrajt leeku malik.

2 Wa hasa' da, daahu induku malik gaa'id yuguudku. Wa kan leyi ana kamaan, ana bigiit chaayib wa raasi kula bigi abyad. Wa daahu iyaali kula gaa'idiin ma'aaku wa ta'arfu kadar ana gudtuku min subaayi lahaddi l-yoom.

3 Wa daahu ana waagif giddaamku. Awurdu foogi chahaada giddaam Allah wa giddaam al-malik al-hu masahah wa darrajah. Kan ana chilt toor aw humaar min naadum aw zalamt naadum aw sawweet fasil le naadum, ooruuni! Kan chilt rachwa min naadum achaan nakhjal minnah wa ma ni'ooriit al-sahiit, ooruuni! Ooruuni achaan ana nikaffiiku al-cheyy al-zalamtuku beyah.»

4 Wa humman gaalo: «La! Inta ma zalamtina wa la sawweet cheyy fasil le naadum wa la chilt cheyy min naadum.»

5 Wa hu gaal leehum: «Al-yoom Allah chaahid wa l-malik al-hu darrajah kula chaahid kadar intu ma ligiitu foogi eeb waahid kula.» Wa humman gaalo: «Aywa, hu chaahid!»

6 Wa khalaas, Samuwiil gaal le l-cha'ab: «Aywa! Allah hu bas al-azal Muusa wa Haaruun wa marag juduudku min balad Masir.

⁷Wa hassa' da, ta'aalu. Ana madluum foogku gidzaam Allah. Wa nifakkirku be kulla cheyy al-aadil al-Allah sawwaah leeku intu wa le juduudku.

⁸Wa wakıt juduudku iyaal Yaakhuub gaa'idiin fi balad Masir, sarakho le Allah. Wa hu rassal Muusa wa Haaruun maragoohum min balad Masir wa jaaboohum hini.

⁹Wa laakin humman niso Allah Ilaahum wa Allah sallamaahum le Siisra khaayid hana madiinat Haasuur wa le l-Filistiyiin wa le malik Muwaab wa humman haaraboohum.

¹⁰Wa juduudku sarakho le Allah wa gaalo: «Aniina aznabna achaan abeena Allah wa abadna asnaam Ba'al wa Achtaruut. Wa laakin hassa' da, najjiina min udwaanna wa aniina na'abuduuk battaan.»

¹¹«Wa khalaas, Allah rassal Yarba'al wa Baaraakh wa Yiftaah wa ana Samuwiil. Wa najjaaku min udwaanku al-muhawwigiinku wa be da, sakantu be amaan.

¹²Wa wakıt chiftu Nahaach malik Bani Ammuun gamma didduku, gultu: «Aniina kula nidooru malik yamluk foogna.» Wa be da kula, abeetu Allah Ilaahku wa hu bas malikku.

¹³«Wa hassa' da, daahu al-malik al-intu dawwartuuh wa talabtuuh. Wa hu bas al-malik al-Allah darrajah foogku.

¹⁴Wa kan intu khuftu min Allah wa abadtuuh wa simi'tu kalaamah wa ma isiitu amur Allah Ilaahku wa taaba'tuuh, intu wa l-malik al-gaa'id yamluk foogku, da yabga leeku adiil.

¹⁵Laakin kan ma simi'tu kalaam Allah wa isiitu amrah, Allah yadrubku misil awwal darab juduudku.

Samuwiil khawwaf al-cha'ab

¹⁶«Wa hassa' da, ta'aalu wa chiifu al-cheyy al-ajiib al-yisawwiih Allah gidzaamku!

¹⁷Da darat, wakıt gati'iin al-gameh. Wa hassa' bas, ana nas'al Allah wa hu yinazzil matara wa ra'ad. Wa be da, intu tichiifu wa ta'arfu kadar intu sawweetu khata kabiir gidzaam Allah wakıt intu talabtu minnah malik!»

¹⁸Wa khalaas, Samuwiil sa'al Allah wa Allah nazzal matara wa ra'ad fi l-yoom da. Wa kulla l-cha'ab khaafo khoof chadiid min Allah wa min Samuwiil.

¹⁹Wa kulla l-cha'ab gaalo le Samuwiil: «Achhad leena Allah ilaahak le ma numuutu! Achaan aniina zidna zanib kabiir fi zunuubna be sabab talabna malik.»

²⁰Wa Samuwiil gaal le l-cha'ab: «Ma takhaafo. Sahiih, intu sawweetu al-khata da. Wa laakin ma tikhallu derib Allah wa a'abuduuh be kulla guluubku.

²¹Ma titaabu'u al-asnaam achaan humman ma yagdaru yafza'ooku wa la yinajjuuku. Achaan humman ma naaf'iin.

²²«Wa fi chaan usmah al-aziim, Allah ma yikhalli cha'abah. Achaan dawwar yisawwiiku intu cha'abah halaalah.

²³Wa kan leyi ana, ma niwaggif al-du'a fi chaanku achaaan kan ana waggafah, da zanib didd Allah. Wa waajib niwassifku al-derib al-sameh wa l-adiil.

²⁴Wa laakin akhaafo min Allah wa a'abuduuh be sahiih wa be kulla guluubku. Wa fakkuru fi l-ajaayib al-kubaar al-hu sawwaahum leeku.

²⁵Wa kan sawweetu al-fasaala, tahlako intu wa malikku kula!»

1 Samuwiil 13

Al-harib ma'a l-Filistiyiin

¹Wa Chaawuul indah 30 sana wakit bigi malik fi Bani Israa'iil wa hu hakam 42 sana lahaddi maat.

²Wa yoom waahid, Chaawuul azal 3 000 raajil min Bani Israa'iil. Wa 2 000 khattaahum ma'aayah fi Mikmaach wa fi jabal Beet Iil. Wa 1 000 kamaan khattaahum ma'a Yuunataan wileedah fi hillit Gibee'a Banyaaamiin. Wa l-faddalo min al-rujaal, Chaawuul gaal khalli ayyi waahid yigabbil beetah.

³Wa yoom waahid, Yuunataan katal khaayid al-Filistiyiin al-gaa'id fi Gaba'. Wa l-Filistiyiin kula sim'o be l-khabar da. Wa Chaawuul amar le yadurbu al-buug fi kulla l-balad wa gaal: «Khalli kulla l-Ibraaniyiin yasma'o al-khabar da!»

⁴Wa kulla Bani Israa'iil sim'o kadar Chaawuul katal khaayid al-Filistiyiin wa humman irfo kadar al-Filistiyiin gaa'idiin yakrahoohum. Wa khalaas, kulla rujaal Bani Israa'iil wagafo misil raajil waahid wara Chaawuul fi hillit Gilgaal.

⁵Wa l-Filistiyiin kula lammo le yihaarubu Bani Israa'iil wa humman induhum 30 000 arabaat al-harib wa 6 000 siyaad al-kheel wa rujaal katiiriin misil ramla hana khachum al-bahar. Wa jo wa dallo fi hillit Mikmaach sabaah le hillit Beet Awan.

⁶Wa wakit rujaal Bani Israa'iil chaafu kadar aduuhum ja leehum gariib, humman barjalo wa jaro allabbado fi l-karaakiir wa l-nugaar wa l-hujaar wa l-khaaba wa l-biyaar.

⁷Wa waahidiin min al-Ibraaniyiin gata'o bahar al-Urdun wa wassalo balad Gaad wa Gil'aad. Wa laakin Chaawuul kamaan ga'ad fi Gilgaal. Wa kulla l-rujaal al-ma'aayah gaa'idiin yarjufu min al-khoof.

⁸Wa Chaawuul ga'ad sab'a yoom hasab al-wa'ad al-antaah leyah Samuwiil. Wa laakin Samuwiil ma ja leyah fi Gilgaal. Wa l-rujaal bado yichattutu minnah.

⁹Wa khalaas, Chaawuul gaal: «Jiibu leyi bahaayim le l-dahiye al-muharraga wa dahaaya al-salaama.» Wa hu gaddam al-dahiye al-muharraga.

¹⁰Wa wakit Chaawuul kammal min gaddimiin al-dahiiye al-muharraga, tawwaali chaaf Samuwiil wassal. Wa hu marag laagaah.

¹¹Wa Samuwiil gaal leyah: «Chunu al-sawweetah da?» Wa Chaawuul gaal: «Wakit ana chift al-rujaal gaa'idiin yichattutu minni wa inta zaatak ma jiit fi l-wa'ad wa l-Filistiyiin lammo fi Mikmaach,

¹²ana gult akuun al-Filistiyiin yahjumuuni fi Gilgaal gubbaal ma nachhad Allah. Wa khalaas, ana anjabart wa gaddamt al-dahiiye al-muharraga.»

¹³Wa Samuwiil gaal le Chaawuul: «Inta sawweet cheyy bala fikir wa ma taaba't wasiiyat Allah Ilaahak al-hu amarak beeha. Wa kan awwal inta taaba't wasiiyat Allah, hu yisabbat mulkak daayman fi Bani Israa'iil.

¹⁴Wa hassa' da, mulkak ma yitawwil. Achaan Allah azal naadum aakhar al-hu radyaan beyah wa darrajah le yahkim cha'abah. Wa laakin inta ma taaba't wasiiyat Allah al-amarak beeha.»

¹⁵Wa ba'ad da, Samuwiil gamma min Gilgaal wa macha le Gibee'a fi ard Banyaamiin. Wa Chaawuul hasab al-rujaal al-ma'aayah wa adadhum bigi hawaale 600 raajil.

¹⁶Wa Chaawuul wa wileedah Yuunataan wa l-rujaal al-ma'aahum ga'ado fi Gaba'ard Banyaamiin. Wa l-Filistiyiin kamaan khatto mu'askarhum fi Mikmaach.

¹⁷Wa l-mukharribiin min al-Filistiyiin marago min mu'askarhum wa angasamo ale talaata majmuu'aat. Al-majmuu'a al-awwalaaniye chaalat derib Ufra ale balad Chuu'al.

¹⁸Wa l-majmuu'a al-taaniye machat ale derib Beet Huruun. Wa l-majmuu'a al-taalta kamaan chaalat derib al-maachi le l-huduud ale waadi al-Maraaf'iin fi l-sahara.

¹⁹Wa fi l-wakit daak, ma fi haddaadi fi kulla balad Israa'iil achaaan al-Filistiyiin khaafo wa gaalo: «Akuun al-Ibraaniyiin yasna'o suyuuf walla huraab.»

²⁰Wa ayyi naadum min Bani Israa'iil waajib yamchi le haddaad al-Filistiyiin hatta yitarrugu leyah jarraaytah aw haffaarah aw faasah aw kadankitah.

²¹Wa tarrigiin al-jarraay aw al-kadanka tamanah itneen tilit hana hajar fudda. Wa tarrigiin al-faas aw addiliin raas al-kookaab tamanah tilit hana hajar fudda.

²²Wa achaaan da fi yoom al-harib, ma fi seef walla harba fi iideen kulla l-rujaal al-gaa'idiin ma'a Chaawuul wa Yuunataan. Illa Chaawuul wa wileedah Yuunataan bas musallaheen.

²³Wa l-Filistiyiin marago min al-mu'askar wa ga'ado fi derib Mikmaach.

1 Samuwiil 14

Fahaaliyyit Yuunataan

- ¹Wa yoom waahid, Yuunataan wileed Chaawuul gaal le l-sabi al-chaayil leyah silaahah: «Ta'aal, namchu le l-mu'askar hana l-Filistiyiin al-gaa'id fi l-nuss al-hinaak.» Wa laakin Yuunataan ma khabbar abuu.
- ²Wa Chaawuul gaa'id fi taraf hillit Gibee'a fi ga'ar chadarat al-rummaan fi turaab Migruun wa ma'aayah hawaale 600 raajil.
- ³Wa fiyah raajil waahid usmah Akhiya wileed Akhituub akhu Ikabuud wileed Fiinhaas wileed Ali al-hu raajil al-diin hana Allah fi hillit Chiiloo. Wa Akhiya da, hu bas kabiir rujaal al-diin wa laabis al-farmala. Wa kulla l-askar ma irfo kadar Yuunataan ma fiih.
- ⁴Wa l-derib al-Yuunataan yidoor yamchi beyah wa yahjim mu'askar al-Filistiyiin indah hujaar itneen. Al-waahid be hini usmah Busiis wa l-aakhar be hinaak usmah Sanna.
- ⁵Wa l-hajar al-waahid gaa'id be munchaakh mugaabil Mikmaach wa l-hajar al-aakhar kamaan gaa'id wati mugaabil Gaba'.
- ⁶Wa Yuunataan gaal le l-sabi al-chaayil leyah silaahah: «Ta'aal! Namchu le l-mu'askar hana l-naas al-ma mutahhariin dool. Akuun Allah yisaa'idna wa ninnasru fooghum achaan Allah gaadir, yanti al-nasur le naas katiiriin aw le naas chiyya kula.»
- ⁷Wa khaddaamah gaal leyah: «Sawwi kulla cheyy al-tidoorah! Amchi wa ana waraak!»
- ⁸Wa Yuunataan gaal: «Yalla! Khalli namchu leehum lahaddi yichii fuuna.
- ⁹Wa kan yuguulu leena: «Agiifu fi bakaanku lahaddi najuuku», khalaas nagiifu wa ma natla'o leehum.
- ¹⁰Wa laakin kan yuguulu leena: «Atla'o», natla'o leehum. Achaan di bas alaamat al-nasur wa Allah yansurna fooghum.»
- ¹¹Wa khalaas, al-Filistiyiin chaafuum tineenithum wa gaalo: «Chiifu! Al-Ibraaniyiin maargiin min al-nugaar al-humman allabbado fooghum!»
- ¹²Wa l-hurraas gaalo le Yuunataan wa khaddaamah: «Atla'o leena jaay! Ni'ooruuku kalaam waahid!» Wa Yuunataan gaal le khaddaamah: «Atla' waraayi achaan al-yoom Allah dassaahum fi iideen Bani Israa'iil!»
- ¹³Wa Yuunataan tala' fi l-hajar wa khaddaamah tala' waraayah. Wa hu katal al-Filistiyiin. Wa khalaas, al-Filistiyiin an hazamo gidzaam Yuunataan. Wa khaddaamah kula gaa'id yaktulhum waraayah.
- ¹⁴Wa fi l-duwaas al-awwal da, Yuunataan wa khaddaamah katalo hawaale 20 raajil fi masaafa gariibe bas.

15 Wa khalaas, khoof chadiid waga' fi kulla deech al-Filistiyiin wa fi kulla sukkaan al-mantaga wa l-gaa'idiin fi l-mu'askar. Wa l-hurraas wa l-mukharribiin kulluhum barjalo. Wa l-ard kula rajafat achaan al-Rabb bas nazzal fooghum al-barjaal da.

16 Wa hurraas Chaawuul al-gaa'idiin fi Gibee'a ard Banyaamiin gaa'idiin bichiifu al-Filistiyiin barjalo wa jaariyiin fi ayyi bakaan.

17 Wa Chaawuul gaal le l-rujaal al-ma'aayah: «Ajala ahsubu al-naas al-gaa'idiin wa chiifu yaatu al-ma fiih!» Wa humman hasabo al-naas wa ligo Yuunataan wa khaddaamah ma fiihum.

18 Wa Chaawuul gaal le Akhiya: «Jiib sanduug Allah!» Achaan fi l-wakit daak, sanduug al-Rabb gaa'id fi bakaan Bani Israa'iil.

19 Wa wakit Chaawuul gaa'id yikallim ma'a Akhiya raajil al-diin, al-korooraak gaa'id yiziid fi mu'askar al-Filistiyiin wa tawwaali Chaawuul gaal le raajil al-diin: «Agiif! Khalaas khalliif!»

20 Wa Chaawuul lamma kulla l-rujaal al-ma'aayah wa dakhalo fi l-harib. Wa humman ligo al-Filistiyiin gaa'idiin yilkaatalo ambeenaathum. Wa l-barjala di bigat chadiide.

21 Wa fi Ibraaniyiin waahidiin tawwalo ma'a l-Filistiyiin wa gaa'idiin yihaarubu ma'aahum. Wa fi l-yoom da, humman lamma ma'a akhwaanhum Bani Israa'iil al-taab'iin le Chaawuul wa Yuunataan.

22 Wa wakit sim'o al-Filistiyiin arrado, kulla rujaal Bani Israa'iil al-mullabbidiin fi jibaa Afraayim, humman kula dakhalo fi l-harib le yitaarudu al-Filistiyiin.

23 Wa fi l-yoom da, Allah najja Bani Israa'iil. Wa l-harib lihig lahaddi khaadi le hillit Beet Awan.

24 Wa rujaal Bani Israa'iil ti'ibo fi l-yoom da achaan Chaawuul hallafaahum wa gaal: «Mal'uun al-naadum al-yaakul gubbaal al-achiye, gabul ma ninnasir fi aduuyi!» Wa fi l-yoom da, kulla rujaal Bani Israa'iil ma akalo cheyy.

25 Wa kulla l-deech dakhil fi l-khaaba wa hinaak fiyah asal gaa'id yisiil fi l-ard.

26 Wa wakit dakhalo fi l-khaaba, chafo al-asal al-gaa'id yisiil fi l-ard laakin naadum ma akal minnah achaan khafo min al-haliife.

27 Wa Yuunataan ma simi' kadar abuu hallaf al-askar wa gamma madda asaatah al-fi iidah wa chakka raasha fi l-asal wa akalah. Wa tawwaali ke, jildah bigi nachiiit.

28 Wa waahid min al-askar gaal leyah: «Abuuk hallaf al-askar wa gaal: «Mal'uun al-naadum al-yaakul fi l-yoom da.» Wa achaan da bas, kulla l-deech bigi ayyaan.»

29 Wa Yuunataan gaal: «Abuuyi sabbab barjaal le kulla l-askar. Chiifuuni ana, kikkeef bigiit nachiiit wakit dukht al-asal da.

- 30** Wa kan al-yoom al-askar akalo min al-khaniime al-chaalooaha min aduuhum di, akiid haziimat al-Filistiyiin tabga akbar min da.»
- 31** Wa fi l-yoom da, Bani Israa'iil annasaro fi l-Filistiyiin wa kataloohum min Mikmaach lahaddi hillit Ayyaluun. Wa askar Bani Israa'iil iyo marra waahid.
- 32** Wa waga'o fi l-khaniime wa chaalo al-khanam wa l-bagar wa l-ajjaal wa kataloohum wa akalo al-laham be dammah fi nafs al-bakaan.
- 33** Wa naas waahidiin jo khabbaro Chaawuul kadar al-askar aznabo wa iso Allah achaan akalo al-laham be dammah. Wa Chaawuul gaal: «Intu khaayniin. Hassa' da, dargusu hajar kabiir wa jiibuuh leyi hini.»
- 34** Wa Chaawuul gaal: «Amchu ambeen al-askar wa guulu leehum: «Khalli ayyi waahid yijiib leyi khanamaaytah aw toorah wa yadbahoozum hini wa yaakuluuhum. Achaan ma taakulu laham be dammah wa tisawwu zanib wa ta'aso Allah.»» Wa khalaas fi l-leele di, ayyi waahid min al-askar jaab toorah wa dabahah fi l-bakaan da.
- 35** Wa Chaawuul bana madbah le Allah wa da awwal madbah al-hu bana le Allah.
- 36** Wa Chaawuul gaal: «Khalli al-leele di namchu wara l-Filistiyiin wa nagla'o khumaamhum lahaddi l-fajur. Wa ma nikhallu waahid kula minhum yifaddil.» Wa l-askar raddo leyah wa gaalo: «Sawwi kulla cheyy al-tidoorah.» Wa laakin raajil al-diin gaal: «Khalli hini bas nas'alo al-Rabb.»
- 37** Wa Chaawuul sa'al al-Rabb wa gaal: «Namchi wara l-Filistiyiin walla? Tisallimhum fi iideen Bani Israa'iil walla?» Wa laakin al-Rabb ma radda leyah fi l-yoom da.
- 38** Wa Chaawuul wa gaal le kulla kubaaraat al-deech: «Limmu wa ta'aalu. Khalli al-yoom nichiiifu wa na'arfu chunu al-sabab hana l-zanib da.
- 39** Wa nahlif be Allah al-Hayy al-najja Bani Israa'iil, al-naadum al-sawwa al-khata da kan wileedi Yuunataan kula, al-yoom yumuut.» Wa naadum min al-deech radda leyah ma fiih.
- 40** Wa hu gaal le kulla Bani Israa'iil: «Agiifu intu be hinaak wa ana wa wileedi Yuunataan nagiifu be hini.» Wa l-askar gaalo le Chaawuul: «Sawwi kulla cheyy al-tidoorah.»
- 41** Wa Chaawuul gaal le Allah Ilaah Bani Israa'iil: «Wassifna al-hagg!» Wa sawwo am'iyeedaat. Wa khalaas, waga'at fi raas Yuunataan wa Chaawuul wa l-askar bigo bariyiin.
- 42** Wa Chaawuul gaal: «Sawwu am'iyeedaat beeni wa been wileedi Yuunataan!» Wa khalaas, waga'at fi Yuunataan.

⁴³Wa Chaawuul gaal le Yuunataan: «Ooriini al-cheyy al-inta sawweetah.» Wa Yuunataan hajja leyah wa gaal: «Ana dukht al-asal be raas al-asa al-fi iidi. Wa daahuuni le l-moot.»

⁴⁴Wa Chaawuul gaal: «Khalli al-Rabb yi'aakhibni ikhaab chadiid kan inta ma mutt, ya Yuunataan!»

⁴⁵Wa l-askar gaalo le Chaawuul: «Yuunataan al-jaab al-nasur al-kabiir le Israa'iil da, yumuut? Da ma sahih! Nahalfu be Allah al-Hayy, suufaay waahide kula min raasah ma taga' fi l-ard! Achaan fi l-yoom da, hu najja Bani Israa'iil be gudrat Allah. La! Yuunataan ma yumuut.» Wa be da, al-askar najjo Yuunataan min al-moot.

⁴⁶Wa ba'ad Chaawuul khalla mutaaradathum, al-Filistiyyiin gabbalo fi baladhum.

Chaawuul annasar fi udwaan aakhariin

⁴⁷Wa wakit Chaawuul chaal al-muluk fi Israa'iil, hu haarab kulla udwaanah al-mujaawiriinah misil naas Muwaab wa Bani Ammuun wa naas Adoom wa muluk Suuba wa l-Filistiyyiin. Wa fi ayyi bakaan yiwajjih, hu yinnasir.

⁴⁸Wa hu wassaf faraasiiytah wakit hazam al-Amaalikh wa najja Bani Israa'iil min al-naas al-yanhaboohum.

⁴⁹Wa awlaad Chaawuul humman Yuunataan wa Yichwi wa Malkichuu'. Wa banaatah kamaan itneen al-kabiire usumha Miirab wa l-sakhayre usumha Mikaal.

⁵⁰Wa marit Chaawuul usumha Akhinuu'am bineeyit Akhimaa'as. Wa khaayid askarah usmah Abniir wileed Niir. Wa Niir da, hu immah le Chaawuul.

⁵¹Niir abu Abniir wa Khiich abu Chaawuul, humman kulluhum iyaal Abiyiil.

⁵²Fi wakit Chaawuul, al-harib didd al-Filistiyyiin bigi chadiid bilheen. Wa Chaawuul gaa'id yijannid kulla l-rujaal al-fahaliin wa l-gaadriin.

1 Samuwiiil 15

Chaawuul isi Allah

¹Wa Samuwiiil gaal le Chaawuul: «Ana bas, Allah rassalaani masahtak wa darrajtak malik fi cha'abah Bani Israa'iil. Hassa' da, asma' kalaam Allah.

²Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Ana ni'aakhib cha'ab Amaalikh fi amalhum al-sawwooh kan daharo al-derib le Bani Israa'iil wakit humman maargiin min balad Masir.

³Hassa' da, amchi wa haarib cha'ab Amaalikh wa dammir kulla cheyy al-induhum. Wa ma tihinn fooghum! Aktul al-rujaal wa l-awiin wa l-iyaaal wa l-atfaal wa l-bagar wa l-khanam wa l-jumaal wa l-hamiir.»

⁴Wa khalaas, Chaawuul lamma al-deech fi hillit Talaayim wa ligi adadhum 200 000 askari wa 10 000 min gabiilat Yahuuza.

- ⁵Wa Chaawuul macha ma'a askarah le madiinat al-Amaalikh wa karaso fi l-waadi.
- ⁶Wa Chaawuul gaal le l-Khiiniyiin: «Amurgu min ust al-Amaalikh wa amchu! Ma nidammirku ma'aahum ahaan intu sawweetu al-kheer le Bani Israa'iil wakit humman maargiin min balad Masir.» Wa khalaas, al-Khiiniyiin anfarago min al-Amaalikh.
- ⁷Wa Chaawuul haarab al-Amaalikh wa annasar fooghum min hillit Hawiila lahaddi gariib le hillit Chuur al-mugaabile balad Masir.
- ⁸Wa dammar kulla cha'ab Amaalikh be l-seef wa karab malikhum Agaag.
- ⁹Wa Chaawuul wa askarah khallo ma dammaro al-malik Agaag wa kulla l-bahaayim al-samhiin wa sumaan misil al-khanam wa l-bagar wa l-humlaan. Wa kulla cheyy sameh wa indah faayde ma dammarooh wa laakin dammaro kulla cheyy al-da'iif wa l-ma indah faayde.
- ¹⁰Wa Allah hajja le Samuwiil wa gaal:
- ¹¹«Awwal ana darrajt Chaawuul malik. Wa laakin hassa', ana nidimt ahaan hu abaani wa ma taaba' kalaami.» Wa l-kalaam da bigi le Samuwiil gaasi bilheen wa tuul al-leel hu gaa'id yas'al Allah.
- ¹²Wa be fajur badri, Samuwiil gamma macha le yigaabil Chaawuul. Wa oorooh kadar Chaawuul macha fi hillit Karmal sawwa leyah timsaal wa gabbal fi hillit Gilgaal.
- ¹³Wa wakit Samuwiil wassal fi bakaan Chaawuul, Chaawuul gaal leyah: «Allah yibaarikak! Ana sawweet al-cheyy al-Allah gaalah!»
- ¹⁴Wa Samuwiil gaal: «Chunu al-baki hana l-bagar wa l-khanam al-gaa'id nasma' da?»
- ¹⁵Wa Chaawuul gaal: «Dool al-bagar wa l-khanam al-samhiin wa sumaan al-aniina gala'naahum min al-Amaalikh wa l-askar khalloohum ma dammaroohum ahaan yigaddumuuhum dahiiye le Allah Ilaahak. Wa laakin al-faddalo kamaan, aniina dammarnaahum.»
- ¹⁶Wa Samuwiil gaal le Chaawuul: «Askut! Khalli nikallimak be l-kalaam al-Allah gaalah leyi albaareh.» Wa Chaawuul gaal: «Kallim!»
- ¹⁷Wa Samuwiil gaal: «Inta ta'arif nafsak kadar inta ma tisaawi cheyy wa laakin hassa' bigiit kabiir fi gabaayil Bani Israa'iil. Wa Allah bas masahak wa darrajak fooghum malik.
- ¹⁸Wa Allah kallafaak wa gaal leek: «Amchi wa dammir kulla l-Amaalikh al-muznibiin wa haaribhum lahaddi tikammilhum marra waahid.»
- ¹⁹Wa laakin maala inta ma simi't kalaam Allah? Waga'at fi l-khaniime wa sawweet al-fasaala giddaam Allah.»

20 Wa Chaawuul gaal le Samuwiil: «Ana simi't kalaam Allah. Wa sawweet al-cheyy al-hu kallafaani beyah. Dammart kulla l-Amaalikh wa karabt malikhum Agaag wa jibtah!

21 Wa l-askar chaalo al-khaniime hana l-khanam wa l-bagar al-samhiin al-waajib nidammuruuhum wa khalloohum le yigaddumuuhum dahiiye le Allah Ilaahak fi Gilgaal!»

22 Wa Samuwiil gaal: «Allah yafrah be dahaaya muharragiin wa be dahaaya aakhariin walla? Walla yafrah kan titii' kalaamah? Achaan kan titii' ah, da afdal min al-dahaaya wa kan tasma' kalaamah, da afdal min chaham al-kubaach.

23 Al-isyaan, hu khata misil al-hije be ilim al-kheeb. Wa gu al-raas, hu charr misil ibaadat al-asnaam! Wa be sabab inta abeet kalaam Allah, hu kula abaak wa maragaak min al-muluk!»

24 Wa khalaas, Chaawuul gaal le Samuwiil: «Ana aznabt! Achaan khaalaft awaamir Allah wa wasiiytak inta. Ana khuft min al-rujaal al-ma'aayi wa taaba't kalaamhum.

25 Wa hassa' da, min fadlak saamihni min zanbi. Wa ta'aal, nigabbulu sawa achaaan ana nasjud le Allah.»

26 Wa Samuwiil gaal le Chaawuul: «La, ana ma nigabbil ma'aak achaaan inta abeet kalaam Allah wa Allah kula abaak. Wa battaan ma tabga malik fi Bani Israa'iil.»

27 Wa wakit Samuwiil anlafat yidoor yamchi, Chaawuul karabah min chaarib khalagah wa l-khalag ancharat.

28 Wa Samuwiil gaal leyah: «Al-yoom Allah yagla' muluk Israa'iil minnak wa yantiih le naadum aakhar al-akheer minnak.

29 Wa Allah al-Daayim Ilaah Bani Israa'iil ma yakdib wa ma yandam. Achaan hu ma misil al-insaan yandam.»

30 Wa Chaawuul gaal battaan: «Ana aznabt. Hassa' da, Allah aleek ma ti'ayyibni giddaam cha'abi Bani Israa'iil wa kubaaraathum. Ta'aal nigabbulu sawa wa nasjud le Allah Ilaahak.»

31 Wa Samuwiil gabbal ma'a Chaawuul wa Chaawuul sajad le Allah.

32 Wa Samuwiil gaal: «Jiib leyi Agaag malik al-Amaalikh.» Wa Agaag jaayi leyah farhaan wa buguul fi galbah: «Akiid! Ana ma'a l-moot da, fakka fakka.»

33 Wa Samuwiil gaal leyah: «Misil seefak bakka awiin katiiriin, ammak inta kula al-yoom tabki!» Wa Samuwiil katalah le l-malik Agaag giddaam Allah fi Gilgaal.

34 Wa Samuwiil gabbal fi hillit al-Raama wa Chaawuul kamaan gabbal beetah fi Gibee'a.

³⁵Wa Samuwiil hizin bilheen min Chaawuul wa ma macha chaafah lahaddi maat. Wa Allah nidim achaan darraj Chaawuul malik fi Bani Israa'iil.

1 Samuwiil 16

Allah rassal Samuwiil

¹Wa Allah gaal le Samuwiil: «Le mata inta tahzan le Chaawuul, al-ana abeetah battaan ma yamluk fi Israa'iil? Hassa' da, chiil garnak wa amla dihin wa ta'aal nirassilak le Yassa al-min hillit Beet Laham achaan ana azalt waahid min iyaalah le yabga malik.»

²Wa Samuwiil gaal: «Kikkeef ana namchi? Kan Chaawuul simi', ma yaktulni walla?» Wa Allah gaal leyah: «Chiil ma'aak ijle wa guul: «Ana jiiit nigaddim dahiiye le Allah.»

³Wa ta'azim Yassa kula fi l-dahiiye di. Wa ana ni'ooriik be l-cheyy al-tisawwiih. Wa tamsah wa tidarriyah leyi al-naadum al-niwassifah leek.»

⁴Wa Samuwiil sawwa kulla cheyy al-gaalah leyah Allah. Wa wakit wassal fi hillit Beet Laham, kulla kubaaraat al-hille barjalo wa marago le yigaabuluuh wa gaalo: «Jaytak di aafe bas?»

⁵Wa Samuwiil gaal: «Aafe bas! Jiiit le nigaddim dahiiye le Allah. Khassusu nufuusku wa ta'aalu ma'aayi fi l-dahiiye di.» Wa hu khassas Yassa wa iyaalah wa azamaahum fi l-dahiiye.

Samuwiil darrajah le Dawuud

⁶Wa wakit Yassa wa iyaalah jo, Samuwiil chaaf Aliyaab wa gaal fi nafsah: «Akiid! Hu da bas al-Allah darrajah. Wa daahu gaa'id giddaamah!»

⁷Wa laakin Allah gaal le Samuwiil: «Ana rafadtah. Wa khalli jamaalah wa tuulah ma ya'ajubuuk! Achaan ana ma nichiiif al-achya misil al-insaan yichiiifhum. Al-insaan yichiiif al-zaahir bas wa laakin ana Allah nichiiif al-fi l-galib.»

⁸Wa ba'ad da, Yassa naada Abinadaab wa jaabah giddaam Samuwiil. Wa Samuwiil gaal: «Hu da kula, Allah ma azalah.»

⁹Wa Yassa jaab wileedah Chamma giddaam Samuwiil wa Samuwiil gaal: «Hu da kula, Allah ma azalah.»

¹⁰Wa Yassa jaab sab'a min iyaalah giddaam Samuwiil. Wa Samuwiil gaal le Yassa: «Dool Allah ma azalaahum.»

¹¹Wa Samuwiil sa'alah le Yassa wa gaal: «Dool bas iyaalak walla?» Wa Yassa radda leyah wa gaal: «La. Faddal waahid wa laakin sakhayyar. Wa gaa'id yasrah be l-khanam.» Wa Samuwiil gaal: «Rassil leyah yaji! Aniina ma naakulu lahaddi hu yiwassil.»

12 Wa Yassa rassal leyah wa jaabah. Wa hu jamiil wa loonah sameh wa uyuunah kula samhiin. Wa Allah gaal: «Da bas hu. Gumm amsahah wa darrijah!»

13 Wa khalaas, Samuwiil chaal dihin min garnah wa masah Dawuud wa darrajah gidzaam akhwaanah. Wa tawwaali, Ruuh Allah nazal fi Dawuud wa min al-yoom da, hu gaa'id foogah. Wa Samuwiil gabbal fi hillit al-Raama.

Allah khallaah le Chaawuul

14 Wa Ruuh Allah khalla Chaawuul. Wa ruuh fasle jaat min Allah wa gaa'ide ti'azzibah.

15 Wa khaddaamiin Chaawuul gaalo leyah: «Daahu fi ruuh fasle hana l-ilaahaat gaa'ide ti'azzibak.

16 Wa hassa' da, khalli inta siidna al-malik tanti izin le khaddaamiinak wa aniina namchu nifattuchu naadum al-ya'arif yadrub jigindiye. Achaan kan al-ruuh al-fasle hana l-ilaahaat nazalat foogak, hu yadrub al-jigindiye. Wa da yabga leek chiyya akheer.»

17 Wa Chaawuul gaal le khaddaamiinah: «Fattuchu leyi raajil al-ya'arif yadrub al-jigindiye wa jiibuuh leyi.»

18 Wa waahid min al-khaddaamiin gaal leyah: «Daahu ana na'arif waahid min iyaal Yassa al-min hillit Beet Laham. Hu ya'arif daribiin al-jigindiye wa hu raajil faaris wa muhaarib wa ya'arif yikallim wa hu jamiil. Wa Allah ma'aayah.»

Yassa rassal Dawuud le Chaawuul

19 Wa khalaas, Chaawuul rassal naas le Yassa wa gaal: «Rassil leyi wileedak Dawuud al-gaa'id yasrah be l-khanam.»

20 Wa Yassa chaal humaar wa chadda foogah khubza wa girbe hana khamar wa sakhal wa antaah le Dawuud wileedah wa rassalah le Chaawuul.

21 Wa Dawuud macha le Chaawuul wa gaa'id yakhdim leyah. Wa Chaawuul habbaah marra waahid wa sawwaah khaddaam al-yichiil leyah silaahah.

22 Wa battaan Chaawuul rassal le Yassa wa gaal: «Khalli Dawuud yagood ma'aayi achaan ana ridiit beyah marra waahid.»

23 Wa wakit ruuh al-ilaahaat taji fi Chaawuul, Dawuud yichiil al-jigindiye wa yadrubha. Wa fi l-bakaan da khalaas, Chaawuul haalah tabga leyah akheer wa yirraah wa l-ruuh al-fasle kula tikiss minnah.

1 Samuwiil 17

Jaaluut wassaf faraasiyyah

1 Wa yoom waahid, al-Filistiyyiin lammo deechhum le l-harib fi hillit Suuku al-gaa'ide fi balad Yahuuza wa ga'ado been Suuku wa hillit Aziikha, fi hillit Afas Dammiim.

²Wa Chaawuul kamaan lamma Bani Israa'iil wa ga'ado fi waadi al-Butum wa jahhazo le muhaarabat al-Filistiyiin.

³Wa l-Filistiyiin ga'ado fi l-hajar al-be hini wa Bani Israa'iil fi l-hajar al-aakhar be hinaak. Wa l-waadi ambeenaathum.

⁴Wa fiyah raajil waahid faaris marag min ust al-Filistiyiin. Wa usmah Jaaluut, min hillit Gaat. Wa tuulah ziyaada min 6 duraa'.

⁵Wa fi raasah taagiye min nahaas wa jildah kula mukhatta be dire' hana nahaas madfuur al-yawzin hawaale 60 kiilo.

⁶Wa siigaanah kula khattaahum be safaayih hana nahaas. Wa mu'allag fi kitfah tabiig hana nahaas.

⁷Wa uud haribtah misil uud murdaas al-ligdaabe wa sinnaha kamaan tawzin hawaale 7 kiilo. Wa l-khaddaam al-yichiil leyah daragatah maachi giddaamah.

⁸Wa Jaaluut wagaf wa naada Bani Israa'iil wa gaal leehum: «Maalku rasseetu le l-harib? Ana ma Filisti walla? Wa intu abiid Chaawuul. A'azulu raajil minku wa khalli yanzil leyi.

⁹Wa kan haarabaani wa gidir katalaani, aniina nabgo leeku abiid. Wa laakin kan ana bas annasart foogah wa katalah kamaan, intu tabgo leena abiid wa takhdumu leena.»

¹⁰Wa battaan al-Filisti gaal: «Wa daahu ana! Nichammit foogku intu, ya Bani Israa'iil! Amurgu leyi raajil wa ma'aayah nilhaarabo!»

¹¹Wa wakit Chaawuul wa kulla Bani Israa'iil sim'o kalaam al-Filisti da, khaafo khoof chadiid wa anbahato.

Dawuud lihig akhwaanah fi l-deech

¹²Wa Dawuud da, hu wileed raajil waahid min gabiilat Afraayim al-usmah Yassa wa hu min hillit Beet Laham fi turaab Yahuuza. Wa Yassa da indah tamaane awlaad. Wa fi wakit hukum Chaawuul, hu chayyab wa bigi kabiir ziyaada.

¹³Awlaad Yassa al-talaata al-kubaar, al-bikir usmah Aliyaab wa l-taani usmah Abinadaab wa l-taalit usmah Chamma, wa kulluhum taaba'o Chaawuul fi bakaan al-harib.

¹⁴Wa Dawuud hu al-sakhayyar minhum. Wa l-talaata al-kubaar gaa'idiin ma'a Chaawuul

¹⁵wa laakin Dawuud gaa'id yamchi le Chaawuul wa yigabbil bakaan abuuu le yasrah be l-khanam fi Beet Laham.

¹⁶Wa Jaaluut al-Filisti gaa'id yamrug wa yinaadi Bani Israa'iil fajur wa achiiye lahaddi 40 yoom.

17Wa yoom waahid, Yassa gaal le wileedah Dawuud: «Chiil al-achara kooro hana l-gameh al-fariik da wa l-khubza al-achara dool wa waddiihum ajala le akhwaanak fi l-mu'askar.

18Wa haak al-jibna al-achara dool wa waddiihum le khaayid al-alif. Wa al'akkad min aafiyit akhwaanak wa jiiib leyi minhum cheyy al-yiwassif kadar humman aafe.

19Talgaahum humman wa kulla rujaal Bani Israa'iil ma'a Chaawuul fi waadi al-Butum gaa'idiin yihaarubu al-Filistiyiin.»

20Wa Dawuud gamma be fajur badri wa khalla al-khanam ma'a l-haras wa chaal khumaamah wa macha misil abuu Yassa amarah beyah. Wa wisil fi l-mu'askar wakit al-askar kulluhum marago wa rasso le l-duwaas wa gaa'idiin yichajju'u nufuushum be hiss aali.

21Wa Bani Israa'iil ma'a l-Filistiyiin algaabalo le l-duwaas.

22Wa Dawuud khalla khumaamah le l-haras hana l-khumaam wa jara bakaan al-harib wa sallam akhwaanah.

23Wa wakit Dawuud gaa'id yikallim ma'a akhwaanah, tawwaali al-raajil al-Filisti al-faaris al-usmah Jaaluut min hillit Gaat marag min ust al-Filistiyiin wa gaal kalaamah al-awwal gaa'id yuguulah. Wa Dawuud simi' kalaamah da.

24Wa wakit Bani Israa'iil chaafu al-raajil da, kaskaso minnah wa khaafu khoof chadiid.

25Wa rujaal Bani Israa'iil gaalo: «Chiifu al-raajil al-gaa'id yamrug da! Hu yichchammat le Bani Israa'iil! Al-raajil al-yamrug leyah wa yaktulah, al-malik yisawwiih khani marra waahid. Wa yizawwijah bittah kula! Wa le ahalah kula, ma yichiil minhum al-miiri.»

26Wa Dawuud sa'al al-rujaal al-gaa'idiin jambah wa gaal: «Yantu chunu le l-naadum al-yaktul al-Filisti da wa yarfa' al-eeb min Bani Israa'iil? Al-Filisti al-ma mutahhar da, hu yaatu achaan yichchammat fi deech Allah al-Hayy?»

27Wa humman hajjo leyah al-kalaam battaan wa gaalo: «Aywa! Al-naadum al-yaktulah yalga kulla l-cheyy da!»

28Wa wakit Aliyaab akhuuh al-kabiir simi' kalaam Dawuud al-gaa'id yikallim ma'a l-rujaal dool, hu zi'il za'al chadiid wa gaal leyah: «Chunu jaabak hini? Wa l-khanam khalleethum ma'a yaatu fi l-kadaade? Ana na'arfak! Inta mutakabbir wa galbak murr wa jiit le tichiif al-harib bas!»

29Wa Dawuud gaal: «Ana sawweet chunu? Mamnuu' leyi ma nikallim walla?»

30Wa Dawuud anlafat min akhuuh wa sa'al naadum aakhar min al-kalaam da. Wa hu radda leyah nafs al-kalaam al-gaalah al-malik.

- 31** Wa naas waahidiin sim'oo kalaam Dawuud wa kallamooh le Chaawuul. Wa tawwaali, hu rassal leyah wa naadaah.
- 32** Wa Dawuud gaal le Chaawuul: «Khalli naadum waahid kula galbah ma yakhaaf min al-Filisti da! Ana abdak namchi leyah wa nihaaribah.»
- 33** Wa Chaawuul gaal le Dawuud: «La! Inta ma tagdar tihaarib al-Filisti da achaan inta wileed sakhayyar wa hu raajil kabiir wa muhaarib min hu sakhayyar.»
- 34** Wa Dawuud radda le Chaawuul wa gaal: «Ya siidi! Wakit ana gaa'id nasrah be khanam abuuyi, kan duud aw dubb ja khataf waahide min khanami,
- 35** ana najri waraayah nadurbah wa nagla'ha minnah. Wa kan natta foogi, nakurbah min dignah wa nuduggah lahaddi naktulah.
- 36** Wa misil al-duud wa l-dubb al-abdak katalaahum, al-Filisti al-ma mutahhar da, hu kula ma yufuuthum. Achaan hu achchammat fi deech Allah al-Hayy!»
- 37** Wa Dawuud gaal: «Allah al-najjaani min al-duud wa l-dubb, hu yagdar yinajjiini min al-Filisti da.» Wa Chaawuul gaal le Dawuud: «Amchi! Allah ma'aak.»
- 38** Wa Chaawuul labbasah le Dawuud khulgaanah wa dassa leyah taagiye hana nahaas fi raasah wa labbasah dir'ah.
- 39** Wa Dawuud rabat seefah fi sulbah min foog le khulgaanah wa dawwar yamchi. Wa laakin ma gidir yamchi achaan hu ma muwaalif beyah. Wa gaal le Chaawuul: «Ana ma nagdar namchi be kulla l-khumaam da achaan ana ma muwaalif beyah.» Wa khalaas, hu salla kulla l-khumaam da minnah.
- 40** Wa chaal asaatah fi iidah wa azzal khamisa hajar amlas min al-waadi wa dassaahum fi mukhlaatah hint al-raa'i. Wa chaal miglaa'ah fi iidah wa macha le l-Filisti.
- 41** Wa l-Filisti zahaf lahaddi ja gariib le Dawuud wa l-khaddaam al-yichiil leyah daragatah maachi giddaamah.
- 42** Wa l-Filisti chaafah le Dawuud wa hagarah achaan hu sakhayyar wa jamiil wa indah loon sameh.
- 43** Wa l-Filisti gaal le Dawuud: «Ana kalib walla, inta taji leyi be asa?» Wa la'anah le Dawuud be ilaahaatah.
- 44** Wa gaal battaan: «Ta'aal giddaam! Khalli nanti lahamak le tuyuur al-sama wa le wuhuuch al-kadaade.»
- 45** Wa Dawuud gaal le l-Filisti: «Inta jiiit leyi be seef wa harba wa tabiig. Wa laakin ana jiiit leek be usum Allah al-Gadir Ilaah askar Bani Israa'iil al-inta gaa'id tichammit fooghum.

⁴⁶Al-yoom Allah yarmiik fi iidi wa ana naktulak wa nagta' raasak. Wa nanti jisas al-Filistiyiin le tuyuur al-sama wa haywaanaat al-ard. Wa be da, kulla l-dunya ta'arif kadar Bani Israa'iil induhum Ilaah al-yihaarib leehum.

⁴⁷Wa kulla l-naas al-gaa'idiin hini ya'arfu kadar Allah ma yansur be seef wa la be harba achaan Allah hu bas siid al-harib wa l-yoom yisallimku fi iideenna.»

⁴⁸Wa wakit al-Filisti gamma macha le yilaagi Dawuud, Dawuud kula tawwaali jara macha leyah le yilaagiih.

⁴⁹Wa Dawuud dassa iidah fi mukhlaatah wa chaal hajar wa zaragah be l-miglaa' wa darab al-Filisti fi buguchtah. Wa l-hajar da dakhil fi raasah. Wa l-Filisti waga' be wijhah fi l-ard.

⁵⁰Wa be da, Dawuud annasar fi l-Filisti be l-miglaa' wa l-hajar bas. Hu darabah le l-Filisti wa katalah bala seef.

⁵¹Wa Dawuud jara le l-Filisti wa salla seefah minnah wa tammamah. Wa beyah gata' raasah. Wa wakit al-Filistiyiin chaafu naadumhum al-faaris maat, humman arrado.

⁵²Wa rujaal Bani Israa'iil wa gabiilat Yahuuza aato wa taarado al-Filistiyiin lahaddi gariib le khachum al-waadi wa lahaddi khachum baab madiinat Akhruun. Wa jisas al-Filistiyiin muchattatiin fi derib hillit Cha'araayim lahaddi hillaal Gaat wa Akhruun.

⁵³Wa Bani Israa'iil gabbalo min mutaaradat al-Filistiyiin wa nahabo mu'askarhum.

⁵⁴Wa Dawuud chaal raas Jaaluut wa waddaah fi madiinat Uruchaliim. Wa silaahah kamaan, khattaahum fi kheemtah.

⁵⁵Wa wakit Dawuud macha le yilaagi al-Filisti, Chaawuul chaafah wa sa'al Abniir khaayid al-deech wa gaal: «Ya Abniir, al-wileed da hana yaatu?» Wa Abniir gaal: «Allah yansurak, ya l-malik! Ana ma na'arfah.»

⁵⁶Wa l-malik gaal: «Amchi as'al! Al-sabi da wileed yaatu?»

⁵⁷Wa ba'ad Dawuud katal al-Filisti wa gabbal, Abniir chaalah wa waddaah gidzaam Chaawuul. Wa raas Jaaluut fi iidah.

⁵⁸Wa Chaawuul sa'alah le Dawuud wa gaal: «Inta wileed yaatu?» Wa Dawuud gaal: «Ana wileed abdak Yassa al-min hillit Beet Laham.»

1 Samuwil 18

Yuunataan habbaah le Dawuud

¹Wa wakit Dawuud kammal kalaamah ma'a Chaawuul, Yuunataan galbah allag foog Dawuud wa hu habbaah misil nafsah.

²Wa min al-yoom da, Chaawuul khatta Dawuud ma'aayah wa ma khallaah yigabbil bakaan abuu.

³Wa Yuunataan sawwa alaakha ma'a Dawuud achaan hu habbaah misil nafsah.

⁴Wa Yuunataan salla jallaabiyytah wa antaaha le Dawuud. Wa antaah khulgaanah hana l-askar wa seefah wa nubbaalah wa hizaamah kula.

⁵Wa fi ayyi muhimma al-Chaawuul yirassilah foogha, Dawuud yanjah. Wa Chaawuul khattaah khaayid fi l-rujaal al-muhaaribiin. Wa kulla l-cha'ab wa rujaal Chaawuul raadooh le Dawuud.

Chaawuul kirihah le Dawuud

⁶Wa ba'ad Dawuud katal Jaaluut al-Filisti, humman gabbalo min bakaan al-harib wa l-awiin al-min kulla hillaal balad Israa'iil maragan le yilaagan al-malik Chaawuul be khine wa li'ib wa nagaagiir wa jigindiiye wa zakhraat.

⁷Wa hinna kullihin ke gaa'idaat yal'aban wa yikhannan wa yuguulan: «Chaawuul katal aalaaf wa Dawuud katal acharaat al-aalaaf!»

⁸Wa l-khine da harrag galib Chaawuul wa hu zi'il za'al chadiid wa fakkar wa gaal: «Kan hinna yuguulan Dawuud katal acharaat al-aalaaf wa ana katal aalaaf bas, faddal leyah illa l-muluk!»

⁹Wa min al-yoom da, Chaawuul kirihah le Dawuud.

¹⁰Wa ambaakir, ruuh fasle min al-ilaahaat jaat fi Chaawuul. Wa hu gaa'id yitnabba' fi beetah wa Dawuud kamaan gaa'id yudugg fi jigindiiytah misil awwal. Wa Chaawuul indah harba fi iidah.

¹¹Wa tawwaali, zaragah le Dawuud wa gaal fi nafsah: «Khalli nilassigah fi l-durdur!» Laakin Dawuud khanas minnah marrateen.

¹²Wa Chaawuul khaaf min Dawuud achaan Allah kaan ma'aayah wa khallaah leyah hu.

¹³Wa fi chaan da, Chaawuul ba'adah minnah wa khattaah khaayid fi alif askar wa hu yamchi wa yaji fi raashum.

¹⁴Wa Dawuud gaa'id yanjah fi l-harib achaan Allah ma'aayah.

¹⁵Wa wakit Chaawuul chaaf Dawuud gaa'id yanjah be ziyaada fi l-harib, hu khaaf minnah bilheen.

¹⁶Wa laakin kulla Bani Israa'iil wa naas gabiilat Yahuuza yiriiduuh le Dawuud achaan hu bas khaayid al-deech wa gaa'id yamchi wa yaji fi raashum.

Dawuud akhad bineeyit Chaawuul

¹⁷Wa yoom waahid, Chaawuul gaal le Dawuud: «Di hi bineeyti al-kabiire Miirab, nantiiha leek mara! Wa laakin be chart tabga raajil fahal wa tihaarib fi huruub Allah.» Wa fi galbah, Chaawuul gaal: «Khalli ana ma naktulah laakin narmiih fi iid al-Filistiyyiin.»

18 Wa Dawuud radda leyah wa gaal: «Ana ke yaatu? Wa khachum beet abuu yi fi Bani Israa'iil ke chunu? Wa kikkeef nabga nasiib al-malik?»

19 Wa fi wakit al-Dawuud yichiil foogah martah Miirab bineeyit Chaawuul, tawwaali abuuha gamma antaaha le Adriyiil min hillit Mahuula.

20 Wa laakin Mikaal bineeyit Chaawuul al-sakhayre habbatah le Dawuud. Wa wakit Chaawuul sim'ah, hu firih

21 wa gaal fi galbah: «Khalli nantiiha leyah achaan tabga leyah charak! Wa l-Filistiyiin yaktuluuh!» Wa Chaawuul gaal le Dawuud: «Hassa' da, di fursa aakhara al-beeha inta tabga nasiibi!»

22 Wa Chaawuul gaal le khaddaamiinah: «Guulu le Dawuud be achiir: «Al-malik farhaan beek wa kulla khaddaamiinah yihibbuuk. Ma taaba! Abga nasiib al-malik!»»

23 Wa khaddaamiin Chaawuul gaalo al-kalaam da le Dawuud wa Dawuud gaal: «Intu tichiifu al-cheyy da hayyiin, le nabga nasiib al-malik? Ana miskiin wa ma nisaawi cheyy!»

24 Wa l-khaddaamiin jaabo al-radd hana Dawuud le l-malik.

25 Wa Chaawuul gaal: «Guulu le Dawuud: «Al-malik ma bidoor minnak maal fi bineeytah. Laakin hu yidoor miya khulaf hana l-Filistiyiin al-taktulhum. Achaan Chaawuul yichiil al-taar fi udwaanah.»» Wa be da, Chaawuul yahsib yarmi Dawuud fi iid al-Filistiyiin.

26 Wa khaddaamiin Chaawuul hajjo be l-kalaam da le Dawuud. Wa hu khassad le yabga nasiib al-malik. Wa gubbaal al-wa'ad ma yitimm,

27 Dawuud chaal rujaalah wa macha katal miiteen rujaal min al-Filistiyiin. Wa jaab adad al-khulaf wa antaahum le l-malik achaan yabga nasiibah. Wa khalaas, Chaawuul antaah bineeytah Mikaal.

28 Wa Chaawuul irif tamaam kadar Allah gaa'id ma'a Dawuud wa bineeytah Mikaal kula habbatah.

29 Wa be da, Chaawuul khaaf min Dawuud be ziyaada. Wa min al-yoom da, hu chaafah misil aduuh.

30 Wa fi ayyi wakit kan kubaaraat al-Filistiyiin yahjumu, Dawuud yinnasir fooghum. Wa nasrah bigi ziyaada min nasur kulla l-khuuyaad al-aakhariin hana Chaawuul. Wa be da, usmah tala'.

1 Samuwiiil 19

Chaawuul haawal yaktul Dawuud

¹Wa Chaawuul kallam le wileedah Yuunataan wa kulla khaddaamiinah kadar hu yidoor yaktul Dawuud. Wa laakin Yuunataan wileed Chaawuul indah mahabba chadiide le Dawuud.

²Wa Yuunataan ja khabbarah le Dawuud wa gaal leyah: «Abuuyi Chaawuul yidoor yaktulak! Abga hadiir ambaakir fajur. Fattich leek bakaan wa allabbadt foogah.

³Wa ana namrug wa namchi ma'a abuuyi fi l-zere' al-inta mullabbid foogah. Wa ana nihajji leyah beek wa nasma' hu yuguul chunu. Wa ba'adeen nikhabbirak.»

⁴Wa Yuunataan hajja le Chaawuul abuuu be kulla l-kheer al-Dawuud sawwaah wa gaal: «Ya l-malik! Ma takhta fi khaddaamak Dawuud achaan hu ma khiti foogak. Wa hu sawwa leek daayman al-kheer.

⁵Wa dassa nafsah fi l-khutuura wakit hu katal al-Filisti. Wa be da, Allah nasar kulla Bani Israa'iil nasur kabiir. Wa inta zaatak chiftah wa firihit beyah. Wa maala takhta wa tidaffig damm hana insaan bari misil Dawuud wa taktulah bala janiie?»

⁶Wa Chaawuul simi' kalaam Yuunataan wileedah wa halaf wa gaal: «Nahlif be Allah al-Hayy, battaan le Dawuud ma naktulah!»

⁷Wa khalaas, Yuunataan naadaah le Dawuud wa khabbarah be kulla l-kalaam da. Wa battaan jaab Dawuud le abuuu Chaawuul. Wa Dawuud gaa'id yakhdim leyah misil awwal.

Mikaal najjat Dawuud min al-moot

⁸Wa l-harib ma'a l-Filistiyyiin bada battaan wa Dawuud macha hajamaahum wa khassaraahum khasaara kabiire. Wa humman arrado minnah.

⁹Wa ruuh fasle min Allah nazalat fi Chaawuul. Wa hu gaa'id fi beetah wa haribtah fi iidah. Wa Dawuud kamaan gaa'id yudugg fi jigindiiytah.

¹⁰Wa Chaawuul dawwar yilassigah le Dawuud fi l-durdur be haribtah. Wa laakin Dawuud khanas wa l-harba liscat fi l-durdur. Wa be da, Dawuud jara faat fi l-leele di.

¹¹Wa Chaawuul rassal naas fi beet Dawuud le yiraakhubuuu wa ambaakir fajur kamaan, yaktuluu. Laakin Mikaal marit Dawuud khabbarat raajilha wa gaalat: «Kan ma arradt fi l-leele di, ambaakir fajur yaktuluuk!»

¹²Wa khalaas, Mikaal saa'adat raajilha Dawuud wa maragatah min al-chubbaak. Wa be misil da, Dawuud arrad wa niji.

¹³Wa ba'ad da, Mikaal chaalat sanam wa raggadatah fi l-sariir wa khattat farwa hana khanam fi raasah wa khattatah be khalag.

¹⁴Wa wakit Chaawuul rassal naas le yakurbu Dawuud, Mikaal gaalat leehum: «Hu mardaan.»

15 Wa Chaawuul gabbalaahum le l-naas dool wa gaal: «Jiibuuh leyi fi lubb sariirah le nitammimah marra waahid!»

16 Wa wakit al-rujaal dakhalo fi beet Dawuud, ma ligooh. Laakin ligo al-sanam fi l-sariir wa farwit al-khanam fi raasah.

17 Wa Chaawuul naadaaha le Mikaal wa gaal leeha: «Maala khachcheetiini wa khalleeti aduuyi jara wa niji?» Wa Mikaal raddat le Chaawuul wa gaalat: «Hu gaal leyi: «Khalliini namchi! Walla tidoori naktulki?»»

Dawuud arrad wa Chaawuul taaba'ah

18 Wa be misil da, Dawuud arrad wa niji. Wa macha le Samuwiil fi hillit al-Raama wa hajja leyah be kulla cheyy al-Chaawuul sawwaah leyah. Wa humman gammo macho sakano fi hillit Nayuut.

19 Wa naas jo khabbaro Chaawuul wa gaalo leyah: «Daahu Dawuud macha Nayuut, gariib le hillit al-Raama.»

20 Wa khalaas, Chaawuul rassal naas le yakurbu Dawuud. Wa laakin wakit wassalo, chaafu majmuu'a min al-anbiya gaa'idiin yitnabba'o wa fi raashum Samuwiil waagif be tuulah. Wa Ruuh Allah nazal fi l-naas al-rassaloohum wa humman kula bado yitnabba'o.

21 Wa jo khabbaro Chaawuul be l-cheyy da wa hu gamma rassal naas aakhariin. Laakin humman kula bado yitnabba'o. Wa rassal naas aakhariin le taalit marra wa humman dool kula bado yitnabba'o.

22 Wa fi l-akhiir, Chaawuul zaatah gamma macha le hillit al-Raama. Wa wakit wisil fi l-biir al-kabiire al-gaa'ide fi hillit Siiku, hu sa'al wa gaal: «Ween Samuwiil wa Dawuud?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Humman gaa'idiin fi Nayuut gariib le hillit al-Raama.»

23 Wa wakit hu maachi le Nayuut gariib le hillit al-Raama, Ruuh Allah nazal foogah hu kula wa maachi wa gaa'id yitnabba' lahaddi wisil fi Nayuut.

24 Wa khalaas, Chaawuul salla khalagah wa hu kula gaa'id yitnabba' gidzaam Samuwiil. Wa waga' aryaan wa gaa'id waagi' tuul al-yoom da wa tuul al-leele di. Wa be sabab da bas, al-naas yuguulu: «Chaawuul kula bigi nabi ma'aahum walla?»

1 Samuwiil 20

Yuunataan yahmi Dawuud

1 Wa Dawuud arrad min hillit Nayuut al-gariibe le hillit al-Raama wa ja ligaah le Yuunataan wa gaal leyah: «Chunu al-ana sawweetah le abuuk? Chunu al-khata wa l-zanib al-ana sawweetah le abuuk achaan hu yidoor yaktulni?»

²Wa Yuunataan radda leyah wa gaal: «Abadan ma yaktulak! Abuuyi ma yisawwi cheyy wa la kabiir wa la sakhayyar kan ma khabbaraani. Maala hu yilabbid leyi cheyy misil da? Da ma sahiih!»

³Wa Dawuud halaf le Yuunataan wa gaal: «Abuuk ya'arif adiil kadar inta radyaan beyi. Wa gaal fi nafsah: «Khalli Yuunataan ma yasma' be l-cheyy da achaan da ma yabga leyah gaasi!» Wa laakin ana nahlif leek be Allah al-Hayy wa be hayaatak inta, ma faddal beeni wa been al-moot illa chibir bas!»

⁴Wa Yuunataan gaal le Dawuud: «Ana nisawwi leek al-cheyy al-inta tidoorah.»

⁵Wa Dawuud radda leyah wa gaal: «Ambaakir da iid hana awwal yoom fi l-chahar. Waajib ana nil'achcha ma'a l-malik. Laakin khalliini namchi nillabbaad fi l-kadaade lahaddi l-achiiye.

⁶Wa kan abuuk fagadaani, guul leyah: «Dawuud chaal minni izin le yamchi hillitah Beet Laham achaan yahdar fi gaddimiin al-dahiiye al-sanawiiye ma'a ahalah.»

⁷Wa kan abuuk gaal: «Sameh», khalaas ana abdak nagood be salaam. Laakin kan hu zi'il kamaan, inta ta'arif kadar hu chaal niye le yiwaddirni.

⁸Wa inta, sawwi leyi al-kheer achaan ana wa inta sawweena alaakha giddaam Allah. Wa kan ana khitiit fi ayyi cheyy, aktulni inta bas wa laakin ma tisallimni le abuuk!»

⁹Wa Yuunataan radda leyah wa gaal: «Abadan da ma nisawwiih! Kan ana irift abuuyi yidoor yiwaddirak, akiid ana nikhabbirak tawwaali!»

¹⁰Wa Dawuud gaal le Yuunataan: «Kikkeef tagdar tikhabbirni kan radd abuuk ma ajabaak?»

¹¹Wa Yuunataan gaal le Dawuud: «Ta'aal namchu fi l-kadaade.» Wa khalaas, humman al-itneen macho fi l-kadaade.

¹²Wa Yuunataan gaal le Dawuud: «Allah Ilaah Bani Israa'iil yachhad, ambaakir aw ambukra fi nafs al-wakit, ana nas'al abuuyi wa nichiiif fikrah. Kan hu ma indah leek cheyy fi galbah, ana nirassil leek wa nufukk adaanak.

¹³Wa laakin khalli Allah yi'aakhibni ikhaab chadiid kan ana ma khabbartak kadar abuuyi yidoor yisawwi leek cheyy fasil wa ma khalleetak macheet be l-salaama! Khalli Allah yukuun ma'aak misil hu kaan ma'a abuuyi awwal.

¹⁴Wa fi wakit al-ana lissaa' gaa'id hayy, sawwi leyi al-kheer hasab alaakhitna al-sawweenaaha giddaam Allah. Wa kan ana mutt kula,

¹⁵sawwi al-kheer le zurriiyti hatta wakit Allah yuguchch kulla udwaanak min wjih al-ard.»

¹⁶Wa Yuunataan sawwa alaakha ma'a Dawuud wa zurriytah wa gaal: «Khalli Allah yi'aakhib udwaan Dawuud!»

17Wa Yuunataan hallaf Dawuud battaan be mahabbith leyah achaan hu yhibbah misil nafsah.

18Wa Yuunataan gaal leyah: «Ambaakir iid hana awwal yoom fi l-chahar. Bakaanak fi l-akil yukuun faadi wa nafguduuk.

19Wa fi l-yoom al-taalit, inta anzil wa amchi allabbad fi l-bakaan al-inta allabbadt foogah yoom al-muchkila. Wa agood jamb al-hajar al-usmah al-Furga.

20Wa ana nazrug talaata nuchchaab ale l-jiihe al-inta mullabbid foogha misil gaa'id nusuub cheyy.

21Wa ana nirassil wileed wa nuguul leyah: «Amchi jiiib leyi al-nuchchaab!» Wa kan gult leyah: «Ta'aal, al-nuchchaab jaaye minnak», khalaas inta tagdar taji be salaam achaan cheyy ma fiih. Wa da, ana nahlif leek be Allah al-Hayy.

22Wa laakin kan ana gult le l-wileed: «Daahu al-nuchchaab khaadi minnak», khalaas amchi achaan Allah yidoor inta tufuut.

23Wa Allah yachhad fi l-alaakha al-beeni wa beenak ila l-abad.»

24Wa Dawuud macha allabbad fi l-kadaade. Wa awwal yoom hana l-chahar ja wa l-malik ga'ad le l-akil.

25Wa misil fi aadtah, al-malik ga'ad fi bakaanah jamb al-durdur wa Abniir ga'ad jambah. Wa Yuunataan kamaan gaabalah wa ga'ad. Wa laakin bakaan Dawuud gaa'id faadi.

26Wa Chaawuul ma gaal cheyy fi l-yoom da achaan hu gaal fi nafsah: «Akuun hasal leyah cheyy wa hu bigi ma taahir.»

27Wa ambaakir fi l-yoom al-taani hana l-chahar, Chaawuul fagadah le Dawuud. Wa hu sa'alah le wileedah Yuunataan wa gaal: «Maala wileed Yassa ma ja wa la amis wa la l-yoom?»

28Wa Yuunataan gaal le abuu: «Dawuud chahadaani dawwar yamchi fi hillit Beet Laham

29wa gaal leyi: «Min iznak, khalliini namchi achaan ahali induhum dahiiye fi hillitna. Wa akhuuyi gaal leyi nahdar. Wa hassa' kan inta ridiit leyi, khalliini namchi nichiiif akhwaani.» Wa be sabab da, hu ma gidir yahdar ma'a l-malik fi l-akil.»

30Wa fi l-bakaan da, Chaawuul zi'il za'al chadiid didd Yuunataan wa gaal leyah: «Wald al-azaba! Al-mukhaalif! Inta tahsib ana ma na'arfah kadar inta indak rafag ma'a wileed Yassa walla? Wa be da, inta tijiib al-eeb fi raasak inta wa fi raas ammak al-charmuuta!

31Asma', wileed Yassa kan gaa'id hayy, inta ma indak amin wa mamlakatak kula ma tabga gawiiye. Hassa' da, amchi jiiibah leyi! Hu da, waajib leyah al-moot!»

- ³²Wa Yuunataan gaal le abuuu Chaawuul: «Maala yaktuluuh? Hu sawwa chunu?»
- ³³Wa Chaawuul chaal haribtah wa zarag beeha Yuunataan wa yidoor yat'anah. Wa khalaas fi l-bakaan da, Yuunataan irif kadar abuuu chaal niye le yaktul Dawuud.
- ³⁴Wa Yuunataan zi'il za'al chadiid wa gamma. Wa min al-za'al fi l-yoom al-taani hana l-chahar da, hu ma gidir akal achaan abuuu ayyar Dawuud.
- ³⁵Wa ambaakir be fajur, Yuunataan gamma macha fi l-kadaade fi l-wa'ad al-sawwaah ma'a Dawuud. Wa chaal ma'aayah wileed sakhayyar.
- ³⁶Wa Yuunataan gaal le l-wileed: «Ajri amchi jiiib al-nuchchaab al-ana nazurgah.» Wa l-wileed jara giddaam wa Yuunataan zarag al-nuchchaab ba'iid minnah.
- ³⁷Wa wakit al-wileed wassal fi l-bakaan al-Yuunataan zarag foogah al-nuchchaab, Yuunataan gaal leyah: «Al-nuchchaab lissaa' khaadi minnak!»
- ³⁸Wa Yuunataan gaal leyah battaan: «Ajala be sur'a! Ma tagiif!» Wa l-wileed chaal al-nuchchaab wa jaabah le sayyidah.
- ³⁹Wa l-wileed ma irif cheyy wa laakin Yuunataan wa Dawuud bas ya'arfuuh.
- ⁴⁰Wa Yuunataan anta kulla silaahah le l-wileed wa gaal leyah: «Waddiih al-beet.»
- ⁴¹Wa ba'ad al-wileed faat, Dawuud marag min al-bakaan al-mullabbid foogah fi nuss al-wati hana l-hajar wa waga' fi l-ard wa sajad giddaam Yuunataan talaata marraat. Wa l-rufgaan al-itneen alhaadano wa bako wa laakin Dawuud baka ziyaada.
- ⁴²Wa khalaas, Yuunataan gaal le Dawuud: «Amchi be l-salaama! Achaan aniina al-itneen halafna be usum Allah wa gulna Allah yachhad beeni wa beenak wa been zurriiyti wa zurriiytak ila l-abad.» Wa khalaas, Dawuud gamma faat wa Yuunataan kamaan gabbal al-madiina.

1 Samuwii 21

Dawuud yi'arrid le hillit Nuub

- ¹Wa Dawuud macha fi hillit Nuub al-bakaan al-gaa'id foogah Akhiimalik raajil al-diin. Wa wakit Akhiimalik chaaf Dawuud, gaa'id yarjif. Wa gamma laagaah wa gaal: «Maala naadum ma'aak ma fiih?»
- ²Wa Dawuud gaal le Akhiimalik raajil al-diin: «Al-malik amaraani wa gaal leyi ma nuguul cheyy le naadum be l-muhimma al-rassalaani foogha. Achaan da bas, ana waa'adt naasi yarjoooni fi bakaan ma'ruuf.
- ³Wa hassa' da, indak chunu? Antiini khamisa khubza walla kan cheyy aakhar kula.»
- ⁴Wa Akhiimalik gaal le Dawuud: «Ana ma indi khubza aadiye illa l-khubza al-mukhaddasa. Wa nantiiha leek illa kan naasak ma limso awiin.»
- ⁵Wa Dawuud gaal le Akhiimalik raajil al-diin: «Aywa, akiid al-awiin mamnuu'aat leena min amis wa min awwal kula. Wa da misil fi aadti wakit namrug le l-harib.

Hatta fi l-muhimma al-aadiiye kula, naasi jisimhum taahir. Maala jisimhum ma yukuun taahir fi muhimma mukhaddasa misil di?»

⁶Wa khalaas, raajil al-diin anta al-khubza al-mukhaddasa le Dawuud. Achaan ma fi khubza aakhara illa l-khubza al-gaddamooaha le Allah. Wa l-khubza di, hi al-khayyarooaha be khubza jadiide wa haamiye.

⁷Wa fi l-yoom da, fiyah khaddaam hana Chaawuul gaa'id fi bakaan ibaadat Allah. Wa hu naadum min balad Adoom usmah Duwaag kabiir al-ru'yaan hana Chaawuul.

⁸Wa Dawuud gaal le Akhiimalik: «Daahu be khafla al-malik dawwaraani le l-muhimma di wa ana ma jiiit be seef wa la be silaah aakhar. Hal indak harba walla seef tantiini?»

⁹Wa raajil al-diin gaal: «Illa l-seef hana Jaaluut al-Filisti al-inta katalah fi waadi al-Butum. Da gaa'id mulawlaw be git'e wara l-farmala. Chiilah kan tidoorah achaan ma fi seef aakhar hini.» Wa Dawuud gaal: «Seef misil hu da ma fiih. Jiibah leyi!»

¹⁰Wa fi l-yoom da, Dawuud arrad ba'iid min Chaawuul wa macha bakaan Akiich malik hana hillit Gaat.

¹¹Wa khaddaamiin Akiich gaalo leyah: «Da ma Dawuud malik balad Israa'iil walla? Da ma hu al-bikhannu beyah wa buguulu: «Chaawuul katal aalaaf wa Dawuud katal acharaat al-aalaaf?»»

¹²Wa l-kalaam da barjalah le Dawuud wa hu khaaf ziyaada min Akiich malik Gaat.

¹³Wa khalaas, hu sawwa nafsah misil muchootin fi usuthum wa gaa'id yichakhkhit fi l-biibaan wa riyaaltah tisiil fi dignah.

¹⁴Wa Akiich gaal le khaddaamiinah: «Al-raajil da muchootin! Maala jibtuuh leyi?»

¹⁵Ana mugassir leyi muchootiniin walla? Maala tijiibu leyi muchootin yisawwi chawaatiinah giddaami hini? Maala hu yadkhul fi beeti?»

1 Samuwiil 22

Dawuud macha allabbad

¹Wa min al-bakaan da, Dawuud macha allabbad fi karkuur Adullaam. Wa wakit akhwaanah wa ahalah sim'o khabarah, gammo andammo leyah hinaak.

²Wa kulla l-naas al-ta'baaniin wa l-naas al-taradoohum al-duyuun wa l-naas al-za'laaniin min al-hukum macho lammo ma'aayah wa hu bigi fooghum khaayid. Wa be da, adad al-naas al-ma'aayah bigi hawaale 400 raajil.

³Wa ba'ad da, Dawuud macha fi hillit Misfa fi balad Muwaab. Wa gaal le malik Muwaab: «Min fadlak, anti izin le abuyi wa ammi yaju yagoodu fi bakaanak lahaddi nichiiif al-cheyy al-yisawwihi leyi al-Rabb.»

⁴Wa hu chaalaahum wa waddaahum giddaam al-malik wa humman ga'ado ma'aayah kulla l-mudda al-Dawuud gaa'id foogha fi l-bakaan al-gawi.

⁵Wa yoom waahid, al-nabi Gaad gaal le Dawuud: «Ma tagood fi l-bakaan al-gawi hini, amchi fi balad Yahuuza.» Wa Dawuud gamma wa macha fi l-khaaba al-usumha Haarit.

Katalo rujaal al-diin al-min Nuub

⁶Wa Chaawuul simi' be l-bakaan al-gaa'idiin foogah Dawuud wa l-rujaal al-ma'aayah. Wa da wakit Chaawuul gaa'id fi hillit Gibee'a tihit al-ardeebaay al-gaa'ide foog fi l-hajar wa haribtah fi iidah wa khaddaamiinah kulluhum gaa'idiin ma'aayah.

⁷Wa Chaawuul gaal le khaddaamiinah al-gaa'idiin jambah: «Min fadulku asma'o, ya naas Banyamiin! Hal wileed Yassa yantiiku kulluku ziraa'a wa jineenaat inab walla? Wa yidarriju khuyyaad fi aalaaf wa fi miyaat walla?»

⁸Wa kan ma fiih, maala kulluku wagaftu diddi? Naadum waahid minku ma kallamaani kadar wileedi sawwa alaakha ma'a wileed Yassa. Wa naadum waahid minku ma hanna foogi walla ja kallamaani kadar wileedi gaa'id yilizz abdi diddi wa yukujj leyi charak misil al-yoom hu gaa'id yisawwiih.»

⁹Wa Duwaag al-Adoomi gaa'id ma'a khaddaamiin Chaawuul wa gaal: «Yoom waahid, ana chift wileed Yassa macha fi hillit Nuub bakaan Akhiimalik wileed Akhitsuub.

¹⁰Wa Akhiimalik sa'al Allah fi chaanah wa antaah akil wa antaah seef hana Jaaluut al-Filisti kula.»

¹¹Wa ba'ad da, Chaawuul rassal naadaah le raajil al-diin Akhiimalik wileed Akhitsuub wa kulla ahalah al-humman kula rujaal al-diin al-gaa'idiin fi hillit Nuub. Wa kulluhum jo giddaam al-malik.

¹²Wa Chaawuul gaal le Akhiimalik: «Asma', ya wileed Akhitsuub!» Wa hu gaal: «Na'am, ya siidi.»

¹³Wa Chaawuul gaal: «Maala inta wa wileed Yassa atmarradtu diddi? Wa inta anteetah khubza wa seef. Wa battaan sa'alt al-Rabb fi chaanah le yugumm diddi wa yukujj leyi charak misil al-yoom hu gaa'id yisawwiih.»

¹⁴Wa Akhiimalik radda leyah wa gaal: «Yaatu min kulla khaddaamiinak amiin misil Dawuud? Wa hu nasiib al-malik wa bigi harasak wa mukarram ziyaada fi beetak inta al-malik!»

¹⁵Hal di awwal marra ana sa'alt al-Rabb fi chaanah walla? La, di ma awwal marra! Wa laakin khalli al-malik ma yukhutt al-tuhma di foogi ana wa la fi ahali achaan ana abdak ma na'arif foogah cheyy.»

¹⁶Wa l-malik gaal: «La, ya Akhiimalik, akiid inta tumuut! Inta wa ahalak kulluku tumuutu!»

17 Wa l-malik amar al-hurraas al-gaa'idiin jambah wa gaal: «Yalla! Aktulu kulla rujaal al-diin hana Allah achaan humman saa'ado Dawuud. Humman irfo kadar hu mu'arrid wa ma jo kallamooni!» Wa laakin kulla rujaal al-haras abo ma yaktulu rujaal al-diin hana Allah.

18 Wa fi l-bakaan da, al-malik gaal le Duwaag: «Yalla! Inta bas aktul rujaal al-diin dool!» Wa Duwaag al-Adoomi gamma kataalaahum. Wa fi l-yoom da, katal 85 rujaal al-diin kulluhum laabsiin khulgaan rujaal al-diin.

19 Wa battaan hu katal be l-seef kulla naas Nuub hillit rujaal al-diin wa ma khalla wa la awiin wa la rujaal wa la iyaal wa la atfaal wa la bagar wa la hamiir wa la khanam. Kulluhum kataalaahum be l-seef.

20 Wa naadum waahid bas niji. Wa hu Abiyaatar wileed Akhiimalik wileed Akhitsuub. Wa hu arrad wa lihig Dawuud.

21 Wa Abiyaatar khabbarah le Dawuud katar Chaawuul katal rujaal al-diin hana Allah.

22 Wa Dawuud gaal le Abiyaatar: «Al-yoom daak, ana irift katar Duwaag al-Adoomi yikhabbarah le Chaawuul be kulla cheyy. Wa ana bas bigiit sabab fi moot ahalak.

23 Wa hassa' da, agood ma'aayi, ma takhaaf! Achaan al-yaktulak inta, ma yikhalliini ana kula. Laakin fi jambi ana da, inta fi amaan.»

1 Samuwil 23

Dawuud najja hillit Kha'iila

1 Wa yoom waahid, jo khabbaro Dawuud wa gaalo leyah: «Daahu al-Filistiyyin hajamo hillit Kha'iila wa nahabo al-makhaazin hana l-gameh.»

2 Wa Dawuud sa'al Allah wa gaal: «Ya Rabb, namchi nihaarib al-Filistiyyin walla?» Wa Allah gaal leyah: «Amchi haaribhum wa inta tinajji Kha'iila.»

3 Laakin al-rujaal al-ma'a Dawuud gaalo leyah: «Wakit aniina hini fi balad Yahuuza kula, aniina khaayfiin! Wa kan macheena fi Kha'iila le nihaarubu deech al-Filistiyyin, da ma yabga leena gaasi walla?»

4 Wa battaan Dawuud sa'al Allah. Wa Allah radda leyah wa gaal: «Gumm! Amchi wa anzil fi Kha'iila wa ana nisallim al-Filistiyyin leek fi iidak.»

5 Wa khalaas, Dawuud chaal naasah wa gamma macha Kha'iila wa haarab al-Filistiyyin. Wa annasar fooghum nasur kabiir wa chaal bahaayimhum wa najja sukkaan Kha'iila.

6 Wa gabul da, wakite Abiyaatar wileed Akhiimalik arrad wa macha lihig Dawuud fi hillit Kha'iila, chaal sideeriyit al-kharaar wa waddaaha ma'aayah.

⁷Wa wakit Chaawuul simi' kadar Dawuud gaa'id fi hillit Kha'iila, hu gaal: «Al-yoom, al-Rabb sallamah leyi fi iidi! Achaan hu ja dakhil fi hille al-indaha biibaan yilgaffalo.»

⁸Wa khalaas, Chaawuul lamma kulla askarah le yamchu Kha'iila yihaasuru Dawuud wa naasah.

⁹Wa Dawuud simi' kadar Chaawuul khattat al-fasaala diddah wa gaal le raajil al-diin Abiyaatar: «Jiib al-sideerriye achaan nas'alo Allah.»

¹⁰Wa Dawuud sa'al wa gaal: «Ya Allah Ilaah Bani Israa'iil, ana abdak simi't kadar Chaawuul indah niye yaji fi Kha'iila wa yidammir al-hille di fi chaani ana.

¹¹Wa kubaaraat Kha'iila yisallumuuni leyah walla? Wa hu yaji misil ana abdak simi'tah walla? Ya Allah Ilaah Bani Israa'iil, khabbirni ana abdak!» Wa Allah gaal: «Aywa, Chaawuul yaji.»

¹²Wa Dawuud gaal battaan: «Wa kubaaraat Kha'iila yisallumuuni le Chaawuul, ana wa naasi walla?» Wa Allah gaal: «Aywa, humman yisallumuuku leyah kulluku.»

¹³Wa tawwaali, Dawuud wa naasah al-adadhum hawaale 600 marago min hillit Kha'iila wa faato bakaan aakhar. Wa Chaawuul simi' khabar Dawuud arrad min hillit Kha'iila wa khalaas, khalla mutaaradatah.

Yuunataan chajja' Dawuud

¹⁴Wa Dawuud macha fi kadaadit Ziif wa sakan fi jibaalha fi l-wa'ar. Wa fi tuul al-wakit, Chaawuul gaa'id yifattichah wa laakin al-Rabb ma sallamah leyah fi iidah.

¹⁵Wa Dawuud gaa'id fi l-khaaba fi kadaadit Ziif wa simi' kadar Chaawuul gaa'id yifattichah wa yidoor yaktulah.

¹⁶Wa Yuunataan wileed Chaawuul macha le Dawuud fi l-khaaba le yichajji'ah fi iimaanah be l-Rabb.

¹⁷Wa gaal leyah: «Ma takhaaf achaan abuuyi Chaawuul ma yalgaak le yaktulah. Wa inta tahkim fi Israa'iil wa ana nabga naaybak. Wa da abuuyi zaatah ya'arfah!»

¹⁸Wa khalaas, humman al-itneen jaddado alaakhithum giddaam Allah. Wa ba'ad da, Yuunataan gabbal beetah wa Dawuud ga'ad fi l-khaaba.

¹⁹Wa l-naas al-saakniin fi kadaadit Ziif macho le Chaawuul fi hillit Gibee'a wa gaalo leyah: «Dawuud mullabbid fi baladna fi l-khaaba fi raas hajar Hakiila, wati le Yachiimuun.

²⁰Hassa' da, ya l-malik, kan tidoor taji leena, ta'aal! Wa aniina nisallumuuh leek fi iidak.»

²¹Wa Chaawuul gaal leehum: «Allah yibaarikku achaan intu hanneetu foogi!

²²Hassa' da, amchu akkudu adiil min al-bakaan al-hu gaa'id foogah wa min al-naadum al-chaafah achaan ana simi't hu najiid bilheen.

²³Chiifu wa a'arfu kulla l-bakaan al-yillabbad foogah. Akkudu minnah wa ta'aalu leyi wa ana namchi ma'aaku. Wa khalaas, kan hu gaa'id fi lubb al-balad di, ana nalgaah kan nifattichah fi lubb kulla khuchuum buyuut Yahuuza kula!»

²⁴Wa l-naas al-saakniin fi kadaadit Ziif gaddamo le Chaawuul. Wa Dawuud wa naasah kamaan gaa'idiin fi saharat Maa'oon, wati le Yachiimuun.

²⁵Wa Chaawuul chaal askarah wa macha yifattich Dawuud wa jo khabbaro Dawuud. Wa hu dalla min raas al-hajar wa ga'ad fi saharat Maa'oon. Wa Chaawuul simi' wa bada yitaaridah le Dawuud fi saharat Maa'oon.

²⁶Wa Chaawuul maachi be l-nuss al-waahid hana l-hajar wa Dawuud wa naasah maachiin be l-nuss al-aakhar. Wa Dawuud maachi ajala le yi'arrid min Chaawuul wa Chaawuul wa naasah kamaan yidooru yihawwuguuhum le Dawuud wa naasah le yikarrubuuhum.

²⁷Wa laakin mursaal waahid ja wa gaal le Chaawuul: «Ta'aal ajala! Al-Filistiyyiin hajamo al-balad!»

²⁸Wa khalaas, Chaawuul gabbal wa khalla mutaaradat Dawuud wa macha le yihaarib al-Filistiyyiin. Wa achaan da, sammo al-bakaan da hajar al-Mufaaraga.

²⁹Wa Dawuud marag min al-mantaga di wa macha sakan fi l-wa'ar hana Een Jidi.

1 Samuwiiil 24

Dawuud aba ma yaktul Chaawuul

¹Wa wakit Chaawuul gabbal min muhaarabat al-Filistiyyiin, khabbarooh kadar Dawuud gaa'id fi kadaadit Een Jidi.

²Wa Chaawuul lamma 3 000 raajil min ahsan al-muhaaribiin min kulla Bani Israa'iil wa macha yifattich Dawuud wa naasah jamb al-hajar al-binaaduuh hajar al-Khazaal.

³Wa wakit wassalo fi zaraayib al-khanam al-gariib le l-derib, Chaawuul chaaf karkuur wa dakhil foogah wa gangas le yistariih. Wa Dawuud wa naasah kamaan gaa'idiin fi lubb al-karkuur da.

⁴Wa khalaas, naasah le Dawuud waswaso leyah wa gaalo: «Daahu al-yoom al-Allah hajja leek foogah wa gaal: «Ana nisallim leek aduuk. Wa be da, sawwi leyah kulla cheyy al-tidoorah.»» Wa Dawuud gamma addabba wa gata' khachum khalag Chaawuul min wara.

⁵Wa ba'ad da, Dawuud galbah ma bigi leyah halu achaan hu gata' khachum khalag Chaawuul.

⁶Wa gaal le naasah: «Allah yi'aakhibni kan ana sawweet cheyy fasil le siidi Chaawuul al-Allah masahah wa darrajah malik! Ana ma nukhutt iidi foogah achaan Allah bas azalah.»

⁷Wa be misil da, Dawuud kallam le naasah wa daharaahum ma yahjumu Chaawuul. Wa Chaawuul marag min al-karkuur wa faat.

⁸Wa ba'ad da, Dawuud kula marag waraayah min al-karkuur wa naadaah wa gaal: «Ya siidi al-malik!» Wa Chaawuul chaglab wa chaaf waraayah. Wa Dawuud dangar fi l-ard wa sajad.

⁹Wa Dawuud gaal le Chaawuul: «Maala tasma' kalaam al-naas al-buguulu: <Dawuud yidoor yisawwi leek cheyy fasil?>

¹⁰Daahu al-yoom inta chift be eenak Allah sallamaak leyi fi iidi fi lubb al-karkuur! Wa naasi gaalo leyi naktulak. Wa laakin ana hanneet foogak wa ma maddeet iidi aleek inta, ya siidi, achaan inta bas al-Allah masahak wa darrajak malik!

¹¹Chiif, ya abuuyi! Al-fi iidi, da ma khachum khalagak walla? Kan ana gidirt gata'at khachum khalagak wa ma katalak da, a'arif kadar ana ma mu'aarid wa la khaayin wa ma sawweet khata diddak inta. Laakin inta bas gaa'id titaaridni wa tidoor taktulni!

¹²Wa khalli Allah yahkim beeni wa beenak wa yikaffiini kulla l-fasaala al-inta gaa'id tisawwiha leyi. Laakin ana ke ma nukhutt iidi foogak!

¹³Misil al-masal al-gadiim buguul: <Min naas al-fasliin bas taji al-fasaala.> Wa laakin ana ke, ma nukhutt iidi foogak!»

¹⁴Wa Dawuud gaal battaan: «Didd yaatu marag malik Israa'iil? Inta maragt wara kalib mayyit walla wara gamulaay bas?»

¹⁵Wa Allah hu al-haakim wa yahkim beeni wa beenak wa yichiif muchkilti wa yidaafi' leyi wa yibbarriini wa yinajjiini min iidak inta.»

¹⁶Wa ba'ad Dawuud kammal kalaamah le Chaawuul, Chaawuul gaal: «Ya wileedi Dawuud, kalaamak sahih!» Wa Chaawuul gamma baka baki chadiid

¹⁷wa gaal battaan le Dawuud: «Inta saalih ziyaada minni ana achaan inta sawweet leyi al-kheer wa laakin ana sawweet leek al-charr.

¹⁸Wa l-yoom, inta sawweet leyi al-kheer wakait Allah sallamaani leek fi iidak wa inta ma katalitini.

¹⁹Yaatu al-ligi aduuh wa khallaah macha be l-salaama? Allah yi'aajirak fi l-kheer al-inta sawweetah leyi al-yoom!

²⁰Wa hassa', ana akkadit inta tabga malik wa mamlakat Israa'iil tagood saabte fi iideenak.

21Wa hassa' da, ahlif leyi be Allah wa akkid leyi ma taktul zurriyti ba'ad mooti wa ma tuguchch usmi min lubb ahali.»

22Wa khalaas, Dawuud halaf le Chaawuul. Wa ba'ad da, Chaawuul gabbal beetah wa Dawuud ma'a naasah kamaan gabbalo fi bakaanhum al-gawi.

1 Samuwiiil 25

Abigaayil najjat naas beetha

1Wa Samuwiiil maat wa dafanooh fi beetah fi hillit al-Raama. Wa kulla Bani Israa'iil lammo wa bako leyah. Wa ba'ad da, Dawuud macha fi kadaadit Faaraan.

2Wa fi hillit Maa'oon, fiyah raajil waahid indah maal katiir wa maalah da gaa'id fi hillit Karmal. Hu indah 3 000 kham dawaayin wa 1 000 inze. Wa macha fi hillit Karmal le yagta' suuf khamamah.

3Wa l-raajil da usmah Naabaal wa martah usumha Abigaayil. Hi mara aagle wa samha bilheen wa laakin raajilha iideenah gawi wa hawaan. Wa hu min khachum beet Kaalib.

4Wa fi l-kadaade, Dawuud simi' kadar Naabaal macha yagta' suuf khamamah.

5Wa Dawuud rassal achara subyaan wa gaal leehum: «Amchu hillit Karmal wa talgo Naabaal. Wa waddu leyah salaami wa guulu leyah:

6«Ti'iich daayman! Wa l-salaam aleek wa le ahalak wa le kulla maalak!

7Wa hassa' da, ana simi't kadar inta jiiit ma'a naasak le tagta' suuf khamamak. Wa wakit ru'yaanak ga'ado ma'aana, aniina ma sawweena leehum cheyy fasil. Wa cheyy waahid kula ma waddar leehum wakit humman ga'ado fi Karmal.

8As'al naasak wa humman yi'ooruuk! Wa khalli naasi yalgo minnak rida achaaan aniina jiina fi yoom al-iid. Wa min fadlak, anti al-cheyy al-tagdar tantiih le abiidak wa le wileedak Dawuud.»

9Wa wakit subyaan Dawuud wassalo bakaan Naabaal, hajjo leyah be kulla l-kalaam al-Dawuud rassalaahum beyah. Wa ga'ado yarjo.

10Wa Naabaal gaal le naas Dawuud: «Dawuud da, hu yaatu? Wileed Yassa da, hu yaatu? Fi wakitna da, fiyah abiid katiiriin al-yi'arrudu min siyaadhuma!

11Wa ana kamaan, kikkeef nichiiil khubziti wa almiiyi wa lahami al-jahhaztah le naasi wa nantiih le naas al-ma na'arifhum jaayiin min ween kula?»

12Wa khalaas, subyaan Dawuud gammo gabbalo. Wa wakit wassalo, hajjo le Dawuud be kulla l-kalaam da.

13Wa Dawuud gaal le naasah: «Khalli ayyi waahid minku yichiil seefah!» Wa khalaas, ayyi waahid chaal seefah wa rabatah fi sulbah. Wa Dawuud kula chaal

hanaayah wa macho. Wa l-macho, adadhuma 400 raajil wa 200 kamaan ga'ado ma'a l-khumaam.

14 Wa waahid min khaddaamiin Naabaal ja khabbar Abigaayil marit Naabaal be kulla cheyy al-hasal wa gaal leeha: «Daahu Dawuud rassal naasah jo min al-kadaade le yisallumu siidna. Laakin hu ma rahhab beehum.

15 Wa l-naas dool zeeniin leena marra waahid wakit aniina ga'adna ma'aahum fi l-kadaade wa ma sawwo leena cheyy fasil. Wa min maalna kula, cheyy ma waddar.

16 Leel wa nahaar, humman bigo leena misil al-zariibe fi kulla l-wakit al-aniina ga'adna ma'aahum wa saarhiin be l-khanam.

17 Wa hassa' da, a'arfi wa chiifi al-cheyy al-tagdare tisawwihi achaan masiibe kabiire jaaye le siidna wa ahalah. Achaan sayyidna ma naafi' wa naadum yahdiih kula ma fiih!»

18 Wa tawwaali, Abigaayil chaalat 200 khubza wa 2 girbe hana khamar wa 5 khanam munajjadiin wa 15 kooro hana gameh fariiki wa 100 dukrume hana inab yaabis mu'abbak wa 200 dukrume hana tiin yaabis mu'abbak. Wa kulla l-achya dool, hi chaddathum fi hamiir.

19 Wa gaalat le khaddaamiinha: «Intu gaddumu wa ana namchi waraaku.» Wa laakin hi ma gaalat cheyy le raajilha Naabaal.

20 Wa hi rikbat fi humaarha wa machat ale l-hajar. Wa Dawuud kula be naasah jaayiin be nuss al-hajar be hinaak. Wa jo wa be khafla, lammo.

21 Wa gubbaal ma yilimmu, Dawuud gaal: «Ana sawweet khata. Al-naadum da, ana hafadt kulla maalaha fi l-kadaade achaan cheyy ma yiwaddir leyah. Wa l-kheer al-sawweetah leyah da, hu gabbalah leyi be charr!

22 Kadar le ambaakir fajur, kan ana khalleet naadum waahid min rujaal Naabaal aach kula, khalli al-Rabb yi'aakhibni ikhaab chadiid!»

23 Wa wakit Abigaayil chaafat Dawuud, dallat ajala min humaarha. Wa barakat wa sajjadat giddaamah,

24 wa karabat rijileenah wa gaalat: «Ya sayyidi, aj'al al-khata da minni ana! Wa daahu ana khaadmak nihajji leek wa asma' kalaami.

25 Min fadlak, ya sayyidi, Naabaal hu siid charr, ma taj'alah! Al-usum bitaabi' siidah wa usmah Naabaal ma'anaatah matmuus. Wa ana khaadmak ma chift al-naas al-inta rassaltuhum, ya sayyidi.

26 Wa hassa', ya sayyidi, nahlif leek be Allah al-Hayy wa be hayaatak inta kadar Allah daharak min daffigiin al-damm wa kaffiin al-taar. Khalli udwaanak wa kulla l-naas al-yidooru leek al-fasaala yabgo misil Naabaal, ya sayyidi!

- 27** Wa khalaas, ya sayyidi, akhbal al-hadaaya al-ana khaadmak jibtuhum leek wa gassimhum le l-subyaan al-ma'aak.
- 28** Wa saamih ana khaadmak fi l-khata al-sawweetah, ya sayyidi. Akiid Allah yisabbit zurriiytak fi l-muluk achaan inta gaa'id tihhaarib fi chaan Allah. Wa abadan fi muddit hayaatak, ma yalgo foogak ayyi eeb.
- 29** Wa kan naadum gaa'id yitaaridak wa yidoor yaktulak, ya sayyidi, Allah Ilaahak yinajjiik wa yahfadak misil naadum al-gaa'id yahfad maalah. Wa laakin udwaanak, Allah yiwaddihum ba'iid minnak misil hajar al-zaragooh be miglaa'.
- 30** Wa wakit Allah yitimm kulla cheyy al-waa'adak beyah inta sayyidi, hu yidarriyak malik fi Israa'iil.
- 31** Ya sayyidi, kan inta kaffeet al-taar, da yagood leek fi fikrak wa tandam le l-cheyy al-sawweetah achaan fi za'alak bas inta katalat naas. Wa wakit Allah yisawwi leek al-kheer, ma tansaani.»
- 32** Wa Dawuud gaal le Abigaayil: «Baarak Allah Ilaah Bani Israa'iil al-jaabaaki al-yoom le tilaagiini!
- 33** Allah yibaarik foogki wa fi fikirki achaan inti dahartiini ma naktul naas wa ma nilkaffa al-taar.
- 34** Wa nahlif be Allah al-Hayy Ilaah Bani Israa'iil, hu bas daharaani ma nisawwi leeki cheyy fasil. Wa kan inti ma jiiti ajala laageetiini, ambaakir fajur da, naadum waahid kula ma yifaddil fi beet Naabaal!»
- 35** Wa Dawuud khibil al-hadaaya al-Abigaayil jaabathum wa gaal leeha: «Amchi beetki be l-salaama. Ana simi't kalaamki wa nisawwi kulla cheyy al-talabtiih minni.»
- 36** Wa Abigaayil gabbalat bakaan Naabaal raajilha wa ligatah sawwa aazuuma kabiire fi beetah misil aazuuma hana malik. Wa hu sakraan marra waahid wa farhaan. Wa hi ma gaalat leyah cheyy lahaddi l-fajur.
- 37** Wa be fajur, wakit sakarah chatta minnah, Abigaayil hajjat leyah be kulla cheyy al-hasal. Wa wakit Naabaal simi' al-kalaam da, taggaah waja' galib wa jildah maat.
- 38** Wa ga'ad hawaale achara yoom wa ba'ad da, Allah hakam leyah be l-moot.
- 39** Wa wakit Dawuud simi' be moot Naabaal, gaal: «Al-hamdulillah. Allah daafa' leyi min mu'yaar Naabaal wa daharaani ma nisawwi cheyy fasil diddah. Wa hu gabbal leyah fasaaltah fi raasah.» Wa Dawuud rassal naas le Abigaayil wa dawwar yaakhudha.
- 40** Wa wakit naas Dawuud wassalo fi hillit Karmal bakaan Abigaayil, gaalo leeha: «Dawuud rassalaana leeki achaan yidoor yaakhudki.»

⁴¹Wa tawwaali, Abigaayil waga'at fi l-ard wa barakat giddaam Dawuud wa gaalat: «Ana khaadmah jaahize le nabga khaadim le nijib almi le nikhassil rijileen khaddaamiin sayyidi.»

⁴²Wa Abigaayil gammat ajala wa rikbat fi humaarha. Wa machan ma'aaha khamisa banaat wa taaba'an khaddaamiin Dawuud. Wa khalaas, hi bigat marit Dawuud.

⁴³Wa gubbaal da kula, Dawuud indah mara usumha Akhinuu'am. Hi min hillit Yazra'iil. Wa be da, Akhinuu'am wa Abigaayil kullihin ke awiinah le Dawuud.

⁴⁴Wa kan le Mikaal marit Dawuud al-awwalaaniye, Chaawuul abuuha chaalaaha wa antaaha le raajil aakhar usmah Falti wileed Layich min hillit Galliim.

1 Samuwii 26

Dawuud aba moot Chaawuul

¹Wa battaan al-naas al-saakniin fi kadaadit Ziif jo ligooh le Chaawuul fi hillit Gibee'a wa gaalo leyah: «Inta ma ta'arfah kadar Dawuud mullabbid fi raas hajar Hakiila mugaabil naga'at Yachiimuun?»

²Wa Chaawuul chaal 3 000 raajil min ahsan al-muhaaribiin hana Bani Israa'iil wa gamma macha le kadaadit Ziif le yifattich Dawuud.

³Wa Chaawuul khatta mu'askarah fi raas hajar Hakiila mugaabil Yachiimuun gariib le l-derib. Wa Dawuud kamaan gaa'id fi l-kadaade. Wa wakit hu irif kadar Chaawuul ja wa gaa'id yifattich foogah fi l-kadaade,

⁴hu rassal naas le yi'akkudu min jayyit Chaawuul.

⁵Wa khalaas, Dawuud gamma macha chaaf al-mu'askar hana Chaawuul wa akkad min al-bakaan al-Chaawuul wa Abniir wileed Niir khaayid deechah naaymiin foogah. Wa Chaawuul ragad fi ust al-mu'askar wa askarah hawwagooh.

⁶Wa Dawuud naadaah le Akhiimalik al-Hitti wa le Abichaay akhu Yuwaab wileedha le Saruuya wa gaal: «Yaatu yamchi ma'aayi fi mu'askar Chaawuul?» Wa Abichaay gaal leyah: «Ana namchi ma'aak.»

⁷Wa khalaas, Dawuud wa Abichaay macho dakhalo be l-leel fi l-mu'askar. Wa chaaf Chaawuul raagid wa naayim fi ust al-mu'askar wa haribtah ale raasah. Wa Abniir wa askarah hawwagooh wa raagdiin.

⁸Wa Abichaay gaal le Dawuud: «Al-yoom, al-Rabb sallam leek aduuk! Khalliini nat'anah be haribti marra waahide bas wa nilassigah fi l-turaab! Wa ma nitanniih leyah!»

⁹Wa Dawuud gaal le Abichaay: «La, ma taktulah! Achaan Allah ma yaj'al bari al-naadum al-yaktul al-malik al-hu masahah wa darrajah.»

10 Wa Dawuud gaal: «Nahlif leek be Allah al-Hayy. Allah bas yigassir ajalaha wa yumuut moot aadi walla yaktuluuh fi l-harib.

11 Allah yasturni ma nukhutt iidi foogah, hu al-Allah masahah wa darrajah malik! Hassa' da, khalli nichiiilu haribtah al-gaa'ide ale raasah wa girbitah hint al-almi wa namchu.»

12 Wa khalaas, Dawuud chaal al-harba wa l-girbe hint al-almi al-gaa'idiin ale raas Chaawuul wa faato. Wa naadum waahid kula ma chaafaahum wa la hassa beehum wa la gamma. Kulluhum naaymiin ahaan Allah nazzal fooghum noom chadiid.

13 Wa Dawuud dalla min mu'askar Chaawuul wa tala' fi raas hajar aakhar al-chiyya ba'iid minhum.

14 Wa gamma yinaadi ale l-mu'askar wa le Abniir wa gaal: «Ya Abniir wileed Niir! Ya Abniir! Ma turudd leyi walla?» Wa Abniir gaal: «Inta ke yaatu al-ti'iit le l-malik?»

15 Wa Dawuud gaal le Abniir: «Inta ma raajil al-mislak ma fiih fi Bani Israa'iil walla? Wa maala ma harast siidak al-malik? Ahaan naadum waahid min al-cha'ab ja wa yidoor yaktul siidak al-malik!

16 Al-cheyy al-hassa' inta sawweetah, da ma adiil! Wa nahlif leek be Allah al-Hayy, intu dool waajib leeku al-katil ahaan intu ma harastu siidku, hu al-Allah masahah wa darrajah malik. Chiif! Ween al-harba wa l-girbe hana l-malik al-ga'ado ale raasah?»

17 Wa Chaawuul irif hiss Dawuud. Wa gaal: «Ya wileedi Dawuud, da hissak inta walla?» Wa Dawuud gaal: «Aywa, da hissi ana, ya siidi al-malik.»

18 Wa Dawuud gaal: «Maala siidi yitaarid abdah? Ana sawweet leek chunu? Wa chunu al-fasaala al-ana sawweetha?

19 Wa hassa' da, min fadlak ya siidi, asma' kalaami ana abdak. Kan Allah bas lazzaak ahaan titaaridni, waajib ana nigaddim leyah dahiiye. Laakin kan min naas bas, khalli Allah yal'anhum! Ahaan al-yoom humman taradooni min al-balad al-antaaha Allah warasa le cha'abah wa da misil humman gaalo leyi: «Amchi wa a'abud ilaahaat aakhariin.»

20 Wa hassa' da, khalli dammi ma yidaffig ba'iid min giddaam Allah. Ahaan malik Israa'iil gamma yitaaridni misil gaa'id yitaarid gamulaay walla jidaadit khala fi raas al-hajar.»

21 Wa Chaawuul gaal: «Ana aznabt. Gabbil, ya wileedi Dawuud! Ana battaan ma nisawwi leek cheyy fasil. Ahaan fi l-yoom da, inta chift hayaati indaha khiima giddaamak. Wa ana khitiit ziyaada wakit gammeet diddak misil naadum ma indah fikir.»

22 Wa Dawuud radda wa gaal: «Di hi harbit al-malik! Khalli waahid min subyaanak yaji yichiilha.

²³Wa Allah yikaafi ayyi naadum saalih wa amiin. Achaan al-yoom, Allah sallamaak leyi wa laakin ana ma dawwart nimidd iidi didd al-raajil al-Allah masahah wa darrajah malik.

²⁴Wa misil al-yoom ana ja'alt hayaatak muhimme, Allah kula yaj'al hayaati muhimme wa yinajjiini min ayyi masiibe.»

²⁵Wa khalaas, Chaawuul gaal le Dawuud: «Allah yibaarikak, ya wileedi Dawuud! Akiid inta tisawwi achya katiiriin wa tanjah!» Wa ba'ad da, Dawuud chaal derbah wa faat. Wa Chaawuul gabbal beetah.

1 Samuwii 27

Dawuud fi balad al-Filistiyiin

¹Wa Dawuud gaal fi nafsah: «Yoom min al-ayyaam, Chaawuul yaji yaktulni. Wa cheyy aakhar nisawwiih ma fihi illa ni'arrid wa namchi balad al-Filistiyiin. Wa be da, hu yikhalli mutaaradati fi kulla balad Israa'iil. Wa ana nanja minnah.»

²Wa Dawuud wa l-rujaal al-suttumiya al-ma'aayah macho le Akiich wileed Ma'uuk malik hillit Gaat.

³Wa Dawuud macha sakan bakaan Akiich malik Gaat, hu wa l-naas al-ma'aayah, ayyi waahid be aayiltah. Wa Dawuud kula chaal awiinah al-itneen Akhinuu'am al-min hillit Yazra'iil wa Abigaayil al-awwal marit Naabaal al-min hillit Karmal.

⁴Wa wakit Chaawuul simi' kadar Dawuud arrad macha hillit Gaat, hu khalla mutaaradatah.

⁵Wa Dawuud gaal le Akiich: «Kan ridiit leyi, antiini hille waahide min al-hillaal dool nagood foogha. Wa maala ana abdak nagood ma'aak fi hillit al-malik?»

⁶Wa khalaas fi l-yoom da, Akiich antaah le Dawuud hillit Sikhlaag. Wa achaaan da bas, hillit Sikhlaag gaa'ide fi iideen muluuk Yahuuza lahaddi l-yoom.

⁷Wa Dawuud ga'ad fi balad al-Filistiyiin muddit sana wa arba'a chahar.

⁸Wa Dawuud wa naasah gaa'idiin yamchu yahjumu al-Gachuuriyiin wa l-Girziyiin wa l-Amaalikh. Wa dool al-naas al-saakniin min zamaan fi l-ard min Chuur lahaddi balad Masir.

⁹Wa Dawuud yidammir al-balad wa yaktul kulla l-rujaal wa l-awiin wa yichiil al-khanam wa l-bagar wa l-hamiir wa l-jumaal wa l-khulgaan. Wa yigabbil yaji le l-malik Akiich.

¹⁰Wa l-malik Akiich yuguul leyah: «Al-yoom hajamtu ween?» Wa Dawuud yadib wa yuguul: «Hajamna be nuss al-wati hana balad Yahuuza wa ard al-Yarhamiiliyiin wa ard al-Khiiniyiin.»

¹¹Wa fi l-bakaanaat al-macha hajamhum, Dawuud yaktul kulla l-naas. Ma yikhalli wa la mara wa la raajil achaaan kan yijiibuuhum fi hillit Gaat, yihajju wa yi'ooru be l-

buldaan al-hu hajamaahum be l-sahiih. Wa da l-cheyy al-Dawuud gaa'id yisawwiih wakit hu gaa'id fi balad al-Filistiyiin.

¹²Wa Akiich aamanah le Dawuud wa gaal fi nafsah: «Hassa' da, Dawuud bigi makruuh le ahalah Bani Israa'iil. Achaan da, khalli yabga leyi khaddaam daayman.»

1 Samuwii 28

¹Wa fi l-wakit da, al-Filistiyiin lammo askarhum le yihaarubu Bani Israa'iil. Wa Akiich gaal le Dawuud: «Waajib ta'arif kadar inta wa naasak tamchu ma'aayi le l-harib.»

²Wa Dawuud gaal le Akiich: «Sameh. Inta zaatak tichiif al-cheyy al-abdak yisawwiih!» Wa l-malik gaal le Dawuud: «Tamaam. Min hini le giddaam, inta tabga mas'uul harasi.»

Chaawuul macha le yichawwufu leyah

³Wa Samuwii 28 maat wa dafanooh fi hillitah al-Raama wa kulla Bani Israa'iil hizno leyah. Wa ba'ad da, Chaawuul gamma tarad kulla l-naas al-yikallumu ma'a l-maytiin wa l-naas al-yihajju ma'a l-junuun min balad Israa'iil.

⁴Wa l-Filistiyiin lammo naashum wa jo khatto mu'askarhum fi hillit Chuunam. Wa Chaawuul kula lamma kulla Bani Israa'iil wa khatto mu'askarhum fi jabal Gilbuu'a.

⁵Wa laakin wakit Chaawuul chaaf mu'askar al-Filistiyiin, khaaf khoof chadiid wa bada yarjif.

⁶Wa Chaawuul sa'al Allah laakin Allah ma radda leyah wa la be ru'ya wa la be Uriim wa la be l-anbiya.

⁷Wa Chaawuul gaal le khaddaamiinah: «Fattuchu leyi mara al-tagdar tikallim ma'a l-maytiin wa ana namchi le tichiif leyi.» Wa khaddaamiinah gaalo leyah: «Daahu mara waahide al-gaa'ide fi hillit Een Dur tikallim ma'a l-maytiin.»

⁸Wa Chaawuul baddal khulgaanah hana l-muluk wa libis khulgaan aakhariin wa macha bakaan al-mara ma'a itneen min khaddaamiinah. Wa humman wassalo be l-leel wa Chaawuul gaal leha: «Chiifi leyi wa naadi al-mayyit al-ni'ooriiki beyah.»

⁹Wa l-mara gaalat leyah: «Inta ta'arif adiil kadar Chaawuul tarad min al-balad kulla l-naas al-bikallumu ma'a l-maytiin wa l-junuun. Wa maala inta tukujj leyi charak wa tidoor taktulni?»

¹⁰Wa Chaawuul halaf leha be Allah wa gaal: «Nahlif be Allah al-Hayy, akiid al-ikhaab ma yaji leeki be l-sabab da!»

¹¹Wa l-mara gaalat: «Tidoor ninaadi leek yaatu?» Wa hu gaal: «Naadi leyi Samuwii.»

12 Wa wakit al-mara chaafat Samuwiil, sarakhat wa gaalat le Chaawuul: «Maala khachcheetni? Inta Chaawuul!»

13 Wa l-malik Chaawuul gaal leeha: «Ma takhaafe! Laakin chifti chunu?» Wa l-mara gaalat leyah: «Ana chift naadum bikhawwif taali' min tihit al-ard.»

14 Wa Chaawuul gaal: «Chabahah kikkeef?» Wa hi gaalat: «Raajil chaayib taali' min tihit al-ard wa mukhatti be khalag al-anbiya.» Wa Chaawuul irif kadar da Samuwiil. Wa khalaas, Chaawuul dangar fi l-ard wa sajad.

Samuwiil hajja le Chaawuul

15 Wa Samuwiil gaal le Chaawuul: «Maala tibarjil margadi wa tigawwimni?» Wa Chaawuul gaal: «Ana addaayagt marra waahid. Al-Filistiyiin jo le yihaarubuuni wa l-Rabb abaani wa ma radda leyi wa la be l-anbiya wa la be ru'ya. Achaan da bas, ana naadeetak le ti'arrifni al-cheyy al-waajib nisawwiih.»

16 Wa Samuwiil gaal leyah: «Kan Allah abaaq wa bigi leek misil adu, maala tinaadiini?»

17 Achaan Allah tamma al-kalaam al-gaalah leek be waasitati ana. Chaal minnak al-muluk wa antaah le naadum aakhar gariibak wa hu Dawuud.

18 Wa da achaaan inta ma simi't kalaam Allah wa ma aakhabt al-Amaalikh hasab khadab Allah. Wa be da, al-yoom Allah gabbal leek al-cheyy da fi raasak.

19 Wa yisallimak inta wa Bani Israa'iil fi iid al-Filistiyiin. Wa ambaakir, inta wa iyaalak kulluku tumuutu wa tukuunu ma'aayi hini. Wa Allah yisallim mu'askar Bani Israa'iil kula fi iid al-Filistiyiin.»

20 Wa wakit Chaawuul simi' kalaam Samuwiil, tawwaali anbahat wa waga' tihit wa almattat. Wa hu ma indah gudra achaaan ma akal cheyy tuul al-leel wa l-nahaar.

21 Wa l-mara garrabat le Chaawuul wa chaafat hu anbahat be ziyaada wa gaalat leyah: «Chiif, ana khaadmak simi't kalaamak wa dasseet nafsi fi l-khutuura wa sawweet kulla cheyy al-inta talabtah minni.

22 Hassa' da, min fadlak asma' kalaam khaadmak. Khalliini nijjib leek khubza chiyya. Aakul achaaan talga gudra wa tamchi.»

23 Wa Chaawuul aba wa gaal: «Ana ma naakul.» Wa laakin khaddaamiinah wa l-mara assarook wa hu simi' kalaamhum. Wa gamma min al-turaab wa ga'ad fi l-sariir.

24 Wa tawwaali, al-mara machat chaalat ijilha al-samiin wa dabahatah wa chaalat dagiig ajjanatah wa sawwatah khubza bala tawwaara.

25 Wa hi gaddamatah le Chaawuul wa khaddaamiinah wa humman akalo. Wa ba'ad da, gammo faato fi nafs al-leele di.

1 Samuwiil 29

Al-Filistiyiin abooh le Dawuud

¹Wa l-Filistiyiin lammo askarhum fi hillit Afiikh. Wa Bani Israa'iil kamaan lammo askarhum jamb een al-almi al-gaa'ide fi hillit Yazra'iil.

²Wa kubaaraat al-Filistiyiin jarsaso ayyi waahid fi raas miya askar aw fi alif. Wa Dawuud wa naasah jarsaso fi l-akhiir ma'a l-malik Akiich.

³Wa kubaaraat al-Filistiyiin gaalo: «Al-Ibraaniyiin dool jo yisawwu chunu?» Wa Akiich gaal leehum: «Da Dawuud mas'uul hana Chaawuul malik Israa'iil. Hu gaa'id ma'aayi muddit sana aw santeen. Wa ana ma ligiit foogah cheyy fasil min arrad min sayyidah lahaddi l-yoom.»

⁴Wa kubaaraat al-Filistiyiin zi'ilo didd Akiich wa gaalo: «Atrud al-raajil da! Khalli yigabbil fi l-bakaan al-inta sakkantah foogah! Ma yamchi ma'aana fi l-harib ahaan ba'adeen ma yigabbil diddina. Wa kan yidoor yidalli galib sayyidah, ma yiwaddi leyah ruuseena walla?

⁵Da ma Dawuud al-bikhannu beyah wa buguulu: «Chaawuul katal aalaaf wa Dawuud katal acharaat al-aalaaf?»»

⁶Wa khalaas, al-malik Akiich naadaah le Dawuud wa gaal leyah: «Nahlif be Allah al-Hayy, inta adiil! Da bigi leyi sameh wakit tamchi wa taji ma'aayi fi l-mu'askar. Wa ana ma ligiit foogak cheyy fasil min jiiit leyi lahaddi l-yoom. Wa laakin kubaaraat al-Filistiyiin al-aakhariin ma yidooruuk.

⁷Hassa' da, gabbil wa amchi be l-salaama ahaan ma tisawwi cheyy al-yiza''il kubaaraat al-Filistiyiin.»

⁸Wa Dawuud gaal le Akiich: «Laakin ana sawweet chunu? Wa chunu al-cheyy al-inta simi'tah minni ana abdak min ana jiiitak lahaddi l-yoom ahaan tadharni ma namchi nihaarib udwaan sayyidi al-malik?»

⁹Wa Akiich radda le Dawuud wa gaal: «Ana na'arif kadar inta adiil ma'aayi misil malak al-Rabb. Wa laakin kubaaraat al-Filistiyiin bas gaalo leyi, inta ma tamchi ma'aana fi l-harib.

¹⁰Hassa' da, gumm be fajur badri, inta wa l-rujaal al-jo ma'aak. Gabbulu fi l-bakaan al-ana anteetak. Ma tifakkir fi l-kalaam da ahaan ana radyaan beek. Wa kan al-wata asbahat, khalaas amchu!»

¹¹Wa ambaakir fajur badri, Dawuud wa naasah gabbalo fi balad al-Filistiyiin. Wa l-Filistiyiin kamaan faato ale Yazra'iil.

1 Samuwiiil 30

Al-Amaalikh dammaro hillit Sikhlaag

¹Wa ba'ad talaata yoom, Dawuud wa naasah wassalo fi hillit Sikhlaag wa ligo al-Amaalikh hajamo wati balad Yahuuza wa hajamo Sikhlaag kula wa tachchooha.

- ²Wa humman chaalo al-awiin wa ma khallo naadum, wa la kubaar wa la dugaag. Wa ma katalo naadum waahid kula laakin chaaloohum wa gabbalo beehum.
- ³Wa wakit Dawuud wa naasah wassalo fi Sikhlaag, ligo al-hille khalaas al-Amaalikh tachchooha. Wa awiinum wa awlaadhum wa banaathum kamaan, waddoohum masaajiin.
- ⁴Wa Dawuud wa naasah bako baki chadiid lahaddi iyo min al-baki.
- ⁵Wa awiin Dawuud al-itneen Akhinuu'am al-min Yazra'iil wa Abigaayil al-awwal marit Naabaal al-min Karmal kula waddoohin masjuunaat.
- ⁶Wa Dawuud addaayag marra waahid achaan kulla l-naas al-ma'aayah gaalo yarjumuuh. Humman hizno katiir le awlaadhum wa banaathum. Wa laakin hu ligi chajaa'a be ni'mat Allah Ilaahah.
- ⁷Wa Dawuud gaal le raajil al-diin Abiyaatar wileed Akhiimalik: «Min fadlak, jiiib leyi sideeriyit al-kharaar.» Wa Abiyaatar jaabah leyah.
- ⁸Wa Dawuud sa'al Allah wa gaal: «Kan namchi wara l-adu da, nagdar nalhagah walla?» Wa Allah gaal leyah: «Amchi waraahum! Talhaghum wa tagla' naasak.»
- ⁹Wa Dawuud wa naasah al-suttumiya macho wara l-adu wa wassalo fi l-rijil al-uumha Basuur.
- ¹⁰Wa wakit wassalo fi l-rijil di, miiteen min naasah bigo ayyaaniin marra waahid wa ma gidro yagta'o al-rijil. Wa ga'ado fi l-bakaan da. Laakin Dawuud taaba' al-adu be naasah al-urbu'miya.
- ¹¹Wa fi l-khala, naasah le Dawuud ligo sabi Masri waahid wa karabooh wa waddooh le Dawuud. Wa antooh akil akal wa almi chirib.
- ¹²Wa antooh dukrume hana tiin yaabis mu'abbak wa dakaarim itneen hana inab yaabis mu'abbak. Wa ba'ad akalaahum, aghlah ja achaan hu ma akal wa la chirib min muddit talaata yoom wa talaata leele.
- ¹³Wa Dawuud sa'alah: «Siidak yaatu? Wa inta min ween?» Wa hu radda leyah wa gaal: «Ana Masri. Wa siidi Amaalikhi wa hu khallaani achaan ana miridt le muddit talaata yoom.
- ¹⁴Wa aniina bas al-jiina hajamna wati le balad al-Kiritiyiin wa wati le balad Yahuuza wa wati le balad Kaalib. Wa tachcheena hillit Sikhlaag kula.»
- ¹⁵Wa Dawuud gaal leyah: «Tagdar tiwaddiini bakaan al-adu da walla?» Wa l-Masri gaal: «Ahlif leyi be l-Rabb kadar ma taktulni wa la tisallimni le siidi. Wa ana niwaddiik bakaan al-adu.»
- ¹⁶Wa khalaas, al-Masri waddaah le Dawuud. Wa ligoohum le l-Amaalikh muchattatiin fi kulla l-balad, yaakulu wa yacharbo wa farhaaniin be l-khaniime al-kabiire al-ligooha min balad al-Filistiyiin wa min balad Yahuuza.

17Wa Dawuud hajamaahum min fajur badri wa daawasaahum lahaddi ambaakir achiiye. Wa naadum waahid kula minhum ma faddal, illa 400 subyaan al-rikbo fi jumaal wa arrado.

18Wa Dawuud gala' kulla cheyy al-Amaalikh chaaloooh wa najja awiinah al-itneen kula.

19Wa naadum waahid kula ma fagadooh wa la min al-dugaag wa la min al-kubaar wa la min al-awlaad wa la min al-banaat wa la min al-khaniime al-chaaloooha minhum. Kulla ke, Dawuud gala'ah.

20Wa Dawuud jaab kulla l-khanam wa l-bagar hana l-Amaalikh. Wa l-naas al-yusuugu al-bahaayim gaa'idiin yuguulu: «Di al-khaniime al-gala'aaha Dawuud!»

Dawuud gassam al-khaniime

21Wa Dawuud wisil bakaan naasah al-miiteen al-awwal ayyaaniin bilheen wa ma taaba'ooh wa ga'ado fi l-rijil Basuur. Wa gammo laagooh le Dawuud wa naasah. Wa Dawuud wa naasah garrabo leehum wa sallamoohum.

22Wa min al-naas al-macho ma'a Dawuud, fiyah naas fasliin wa siyaad charr al-gaalo: «Al-naas al-ma macho ma'aana, ma nantuuhum cheyy min al-khaniime al-jibnaaha. Illa ayyi waahid yichiil martah wa iyaalah wa yamchi!»

23Wa laakin Dawuud gaal: «Ma tisawwu misil da, ya akhwaani, fi l-cheyy al-antaana Allah. Hu bas al-hafadaana wa sallam leena fi iideenna aduuna al-ja hajamaana.

24Kalaamku da ma yabga, achaan al-macha fi l-harib wa l-gaa'id fi l-khumaam yigassumu sawa sawa.»

25Wa min al-yoom da, al-gisim hana l-kasiibe bigi chart wa gaanuun fi Bani Israa'iil lahaddi l-yoom.

26Wa wakit Dawuud gabbal fi Sikhlaag, rassal min al-khaniime le rufgaanah kubaaraat balad Yahuuza. Wa gaal leehum: «Daahu hadiye leeku min al-khaniime al-chilnaaha min udwaan Allah.»

27Wa Dawuud rassalha le kubaaraat hana hillaal Beet Iil wa Raamuut fi l-wati wa Yattiir

28wa Aruu'ir wa Sifmuut wa Achtamuu'a

29wa Raakaal wa le hillaal Yarhamiiliyiin wa le hillaal al-Khiiniyiin

30wa Hurma wa Buur Achan wa Ataak

31wa Hibruun. Wa da fi kulla l-bakaanaat al-awwal macha fooghum Dawuud wa naasah.

1 Samuwil 31

Moot Chaawuul wa awlaadah

- ¹Wa yoom waahid, al-Filistiyiin hajamo Bani Israa'iil wa humman jaro giddaam al-Filistiyiin wa katiiriin minhum maato fi jabal Gilbuu'a.
- ²Wa l-Filistiyiin haasaroom le Chaawuul wa awlaadah. Wa humman katalo Yuunataan wa Abinadaab wa Malkichuu', awlaad Chaawuul.
- ³Wa fi l-bakaan da, al-harib bigi chadiid le Chaawuul. Wa siyaad al-nuchchaab chaafuoh wa wakit hu chaafaahum, gamma yarjif chadiid giddaamhum.
- ⁴Wa Chaawuul gaal le l-sabi al-chaayil leyah silaahah: «Sill seefak wa aktulni. Achaan ma nidoor al-ma mutahhariin dool yi'azzubuuni wa yaktuluuni.» Laakin al-sabi aba achaan hu khaaf marra waahid. Wa khalaas, Chaawuul chaal seefah wa waga' foogah wa maat.
- ⁵Wa wakit al-sabi chaaf Chaawuul maat, hu kula waga' fi seefah wa maat ma'aayah.
- ⁶Wa be misil da, Chaawuul wa awlaadah al-talaata wa l-sabi al-chaayil leyah silaahah wa kulla askarah al-ma'aayah da maato sawa fi l-yoom da.
- ⁷Wa wakit Bani Israa'iil al-saakniin khaadi le waadi Yazra'iil wa l-saakniin khaadi le l-Urdun sim'o be haziimat Bani Israa'iil wa moot Chaawuul wa awlaadah, humman kula arrado wa khallo hillaalhum. Wa l-Filistiyiin jo wa sakano fi l-hillaal dool.
- ⁸Wa ambaakir wakit al-Filistiyiin jo fi bakaan al-duwaas le yichiilu khumaam al-maytiin, ligo Chaawuul wa awlaadah al-talaata maytiin fi raas jabal Gilbuu'a.
- ⁹Wa gata'o raas Chaawuul wa chaalo silaahah. Wa rassalo al-khabar da fi kulla balad al-Filistiyiin wa khabbaro beyah cha'abhum wa fi buyuut asnaamhum.
- ¹⁰Wa humman khatto silaah Chaawuul fi beet al-ibaada hana ilaahithum Achtaruut. Wa allago janaaztah fi durdur hillit Beet Chaan.
- ¹¹Wa sukkaan hillit Yaabiich fi turaab Gil'aad sim'o be l-cheyy al-Filistiyiin sawwooh fi Chaawuul.
- ¹²Wa khalaas, kulla l-rujaal al-fahaliin gammo wa raakho tuul al-leel. Wa jo sallo janaazaat Chaawuul wa awlaadah min durdur Beet Chaan wa jaaboohum fi Yaabiich wa tachchoohum.
- ¹³Wa ba'ad da, khammo udaamhum wa dafanoohum fi ga'ar al-ardeebaay al-gaa'ide fi Yaabiich. Wa saamo sab'a yoom.

2 Samuwiil

2 Samuwiil 1

Moot Chaawuul wa Yuunataan

- ¹Wa Dawuud haarab al-Amaalikh wa annasar fooghum wa gabbal ga'ad fi hillit Sikhlaag yoomen. Wa da ba'ad Chaawuul maat khalaas.
- ²Wa fi l-yoom al-taalit, ja sabi waahid min mu'askar Chaawuul, khulgaanah mucharratiin wa indah turaab fi raasah le yiwassif hiznah. Wa wakit garrab le Dawuud, waga' fi l-ard wa sajad giddaamah.
- ³Wa Dawuud sa'alah wa gaal: «Inta jaayi min ween?» Hu radda leyah wa gaal: «Ana min mu'askar Bani Israa'iil wa arradt min al-harib.»
- ⁴Wa Dawuud gaal leyah: «Chunu al-kaan hinaak? Min fadlak, hajjiini beyah.» Wa l-sabi radda leyah wa gaal: «Askar Bani Israa'iil arrado min al-harib wa katiiriin minhum maato. Wa Chaawuul wa wileedah Yuunataan kula maato.»
- ⁵Wa Dawuud gaal le l-sabi al-jaab leyah al-khabar da: «Kikkeef inta irift kadar Chaawuul wa wileedah Yuunataan maato?»
- ⁶Wa l-sabi gaal: «Wakit ana gaa'id fi raas jabal Gilbuu'a, chift Chaawuul gaa'id yirrakkaz fi haribtah wa l-adu haasarah be kheel wa be arabaat al-harib.
- ⁷Wa wakit Chaawuul anlafat, chaafaani wa naadaani wa ana gult: «Na'am, ya siidi.»
- ⁸Wa hu sa'alaani gaal: «Inta yaatu?» Wa ana gult: «Ana Amaalikhi.»
- ⁹Wa hu gaal leyi: «Ta'aal gariib leyi wa aktulni kan ruuhi ma maragat kula achaan ana gariib numuut.»
- ¹⁰Wa khalaas, ana garrabt leyah wa katalah achaan irift kadar min waga' da, hu ma yi'iich. Wa be da, daahu chilt al-taaj al-fi raasah wa dimlij al-muluk al-fi iidah wa jibtuhum leek, inta siidi.»
- ¹¹Wa tawwaali, min al-hizin Dawuud gamma charrat khalagah wa l-naas al-ma'aayah kula charrato khulgaanhum.
- ¹²Wa humman bako wa naaho wa saamo lahaddi l-achiiye fi chaan Chaawuul wa wileedah Yuunataan wa cha'ab Allah wa kulla Bani Israa'iil al-maato fi l-harib.
- ¹³Wa Dawuud gaal le l-sabi al-jaab leyah al-khabar: «Inta min ween?» Wa hu radda wa gaal: «Ana wileed ajnabi waahid Amaalikhi.»
- ¹⁴Wa Dawuud gaal leyah: «Kikkeef inta ma khuft wa rafa't iidak wa katalat al-raajil al-Allah masahah wa darrajah malik?»
- ¹⁵Wa khalaas, Dawuud naada waahid min askarah wa gaal leyah: «Aktulah!» Wa l-askari darab al-Amaalikhi wa katalah.

16Wa wakit ruuhah gaa'ide tamrug, Dawuud gaal leyah: «Khalli dimmitak taga' fi raasak achaan inta gult be khachmak kadar inta bas katalt al-raajil al-Allah masahah wa darrajah malik.»

Dawuud hizin wa khanna

17Wa khalaas, Dawuud khanna khine hana hizin le Chaawuul wa wileedah Yuunataan.

18Wa amar yi'allumuuh le Bani Yahuuza. Wa l-khine da sammoooh Khine al-Nubbaal. Wa hu maktuub fi Kitaab al-Saalih.

19Ya Bani Israa'iil, majduku dabahooh fi raas al-hajar. Maala al-furraas dabahoohum?

20Ma tikhabburu naas hillit Gaat wa ma tiballukhuuh fi chawaari' hillit Achgaluun achaan banaat al-Filistiyyiin ma yafrahan wa la banaat al-ma mutahhariin yifaachiran.

21Ya jabal Gilbuu'a, ma yanzil foogak matar wa la yibillak karany wa ziraa'tak abadan ma tugumm. Achaan hinaak wassakho daragat al-furraas wa daragat Chaawuul, be dihin ma yamsahooha battaan

22illa be damm al-dabahoohum wa be chaham furraashum. Nuchchaab Yuunataan ma khiti abadan wa seef Chaawuul abadan ma raham.

23Chaawuul wa Yuunataan maryuudiin wa mahbuubiin fi hayaathum wa humman ma anfarago fi mootum. Humman ajiliin min al-suguura wa chudaad min al-diidaan.

24Ya banaat Bani Israa'iil, abkan le Chaawuul achaan hu labbasaakan khulgaan samhiin wa khaaliyiin wa mujammaliin be dahab.

25Maala al-furraas dabahoohum fi l-harib? Wa maala Yuunataan dabahooh fi raas al-hajar?

26Ana haznaan leek, ya akhuuyi Yuunataan! Ridtak min kulla galbi wa rafagak ajabni ziyaada min hubb al-awiin.

27Maala al-furraas dabahoohum? Wa maala silaahum daffag?

2 Samuwiiil 2

Dawuud bigi malik fi balad Yahuuza

1Wa ba'ad al-hizin da, Dawuud sa'al Allah wa gaal: «Hal namchi nagood fi hille waahide min hillaal balad Yahuuza walla?» Wa Allah gaal leyah: «Amchi.» Wa Dawuud gaal: «Namchi ween?» Wa Allah gaal leyah: «Amchi hillit Hibruun.»

2Wa Dawuud gamma macha Hibruun ma'a awiinah al-itneen Akhinuu'am al-min hillit Yazra'iil wa Abigaayil marit Naabaal al-min hillit Karmal.

³Wa Dawuud wadda ma'aayah naasah wa aayilaathum wa sakano fi Hibruun wa hawaaleeha.

⁴Wa naas gabiilat Yahuuza jo le Dawuud masahooh wa darrajooh malik fooghum. Wa wakit khabbarooh kadar naas hillit Yaabiich fi turaab Gil'aad sataro janaazit Chaawuul,

⁵khalaas Dawuud rassal le naas Yaabiich Gil'aad wa gaal: «Allah yibaarikku achaan intu induku amaan le siidku Chaawuul wa satartu janaaztah.

⁶Wa hassa' da, khalli Allah yiwassif leeku al-rahma wa l-amaan. Wa ana kula nisawwi leeku al-kheer misil intu sawweetuuh.

⁷Sahiin, kan siidku Chaawuul maat kula, chiddu heelku wa abgo rujaal fahaliin. Achaan naas gabiilat Yahuuza masahooni wa darrajooni malik fooghum.»

Ichbuuchat bigi malik fi Israa'iil

⁸Wa Abniir wileed Niir khaayid deech Chaawuul jaab Ichbuuchat wileed Chaawuul fi hillit Mahanaayim.

⁹Wa darrajah malik fi turaab Gil'aad wa Achuuriin wa Yazra'iil wa Afraayim wa Banyaamiin wa fi kulla turaab Bani Israa'iil.

¹⁰Wa Ichbuuchat wileed Chaawuul indah 40 sana wakit bigi malik fi Israa'iil wa hakam santeen. Wa laakin naas gabiilat Yahuuza taaba'o Dawuud.

¹¹Wa l-malik Dawuud hakam fi Hibruun sab'a sana wa sitte chahar foog naas gabiilat Yahuuza.

Naas Dawuud haarabo Bani Israa'iil

¹²Wa Abniir wileed Niir wa naas Ichbuuchat wileed Chaawuul marago min Mahanaayim wa macho ale hillit Gib'uun.

¹³Wa Yuwaab wileedha le Saruuya wa naas Dawuud kula marago. Wa l-majmuu'teen dool lammo fi rahad Gib'uun. Wa dool wagafo be hini wa dool wagafo be hinaak le l-rahad.

¹⁴Wa Abniir gaal le Yuwaab: «Khalli subyaanna wa subyaanku yamurgu yijarrubu gudrithum giddaamna.» Wa Yuwaab gaal: «Sameh. Khalli yamurgu.»

¹⁵Wa khalaas, hasabo 12 raajil min gabiilat Banyaamiin naas Ichbuuchat wileed Chaawuul wa 12 raajil min naas Dawuud.

¹⁶Wa ayyi waahid gamma wa karab gabiilah min raasah wa attaa'ano be l-suyuuf fi nawaayithum wa maato kulluhum fi l-bakaan da. Wa sammooch Khilgat Hasuuriim (ma'anaatah zere' al-hujaar) wa l-bakaan da fi Gib'uun.

¹⁷Wa fi l-yoom da, al-harib bigi chadiid bilheen wa naas Dawuud hazamoohum le Abniir wa naas Bani Israa'iil.

18Wa awlaadha le Saruuya al-talaata Yuwaab wa Abichaay wa Asaahiil, humman kula haadiriin fi l-harib da. Wa Asaahiil hu jarraay misil khazaal al-naga'a.

19Wa Asaahiil jara wara Abniir wa ma baara min derbah wa la isra wa la zeene.

20Wa Abniir anlafat chaafah wa gaal: «Da inta, ya Asaahiil?» Wa Asaahiil gaal: «Aywa, da ana.»

21Wa Abniir gaal: «Amchi ale israaytak aw zeenaaytak wa talga waahid min al-subyaan, aktulah wa chiil silaahah.» Wa laakin Asaahiil aba ma yigabbil min wara Abniir.

22Wa Abniir gaal battaan le Asaahiil: «Gabbil min derbi walla tidoor naktulak? Wa kan kataltak, nuguul chunu le akhuuk Yuwaab?»

23Wa laakin Asaahiil aba ma yigabbil min wara Abniir. Wa khalaas, Abniir ta'anah fi batnah be ga'ar haribtah lahaddi maragat leyah min wara. Wa hu waga' wa maat fi l-bakaan da. Wa kulla l-naas yagiifu wakıt wassalo fi l-bakaan al-maat foogah Asaahiil.

24Wa laakin Yuwaab wa Abichaay chaalo derib Abniir. Wa wakıt wassalo jabal Amma, al-harraay waga'at khalaas. Wa l-jabal da gaa'id sabaah le hillit Giiyah fi l-derib al-maachi ale saharat Gib'uun.

25Wa gabiilat Banyaamiin lammo kulluhum wara Abniir misil raajil waahid fi raas jabal waahid.

26Wa Abniir naadaah le Yuwaab be hiss aali wa gaal: «Le mata nikhallu minnina al-duwaas? Inta ma ta'arfah kadar al-cheyy da yikammil be hizin? Wa le mata tuguul le naasak yikhallu minhum mutaaradat akhwaanhum?»

27Wa Yuwaab gaal le Abniir: «Nahlif leek be Allah al-Hayy, awwal kan inta ma hajjeet da, naasi yitaaruduuku lahaddi ambaakir fajur.»

28Wa khalaas, Yuwaab darab al-buug wa kulla naasah wagafo min mutaaradat akhwaanhum Bani Israa'iil wa battaan ma alhaarabo.

29Wa Abniir wa naasah raakho tuul al-leel fi waadi al-Urdun wa chaggo al-bahar wa raakho lahaddi hillit Bitruun wa wassalo Mahanaayim.

30Wa ba'ad Yuwaab khalla mutaaradat Abniir, lamma kulla naasah. Wa fagad Asaahiil wa 19 naas min naas Dawuud.

31Wa laakin naas Dawuud katalo 360 naas min rujaal hana Banyaamiin wa Abniir.

32Wa chaalo janaazit Asaahiil wa dafanooha fi khabur abuu al-fi Beet Laham. Wa ba'ad da, Yuwaab wa naasah raakho tuul al-leel wa wassalo fi Hibruun be fajur badri.

2 Samuwil 3

¹Wa l-harba ambeen aayilat Dawuud wa aayilat Chaawuul tawwalat. Wa gudrat Dawuud gaa'ide tiziid wa aayilat Chaawuul kamaan darajathum gaa'ide tangus.

Awlaad Dawuud

²Wa daahu awlaad Dawuud al-wildoohum leyah fi Hibruun. Al-bikir usmah Amnuun wa ammah usumha Akhinuu'am min hillit Yazra'iil.

³Wa l-taani Kilaab wa ammah usumha Abigaayil al-awwal marit Naabaal min hillit Karmal. Wa l-taalit Abchaluun wa ammah usumha Ma'aaka bineeyit Talmaay malik balad Gachuur.

⁴Wa l-raabi' Aduniya wa ammah usumha Haggiit. Wa l-khaamis Chafatya wa ammah usumha Abitaal.

⁵Wa l-saadis Yitra'aam wa ammah usumha Agla marit Dawuud. Wa dool awlaad Dawuud al-wildoohum leyah fi Hibruun.

Abniir tahamooh

⁶Wa wakit al-harib gaa'id ambeen aayilat Chaawuul wa aayilat Dawuud, Abniir gaa'id yilmakkan fi lubb aayilat Chaawuul.

⁷Wa Chaawuul indah sirriye waahide usumha Risfa wa abuuha usmah Ayya. Wa yoom waahid, Ichbuuchat taham Abniir wa gaal: «Maala dakhalt fi sirriyit abuuji?»

⁸Wa wakit Abniir simi' al-kalaam da, zi'il za'al chadiid wa gaal: «Ana jaasus hana Bani Yahuuza walla? Ya hassa' kula, ana gaa'id fi amaani le aayilat Chaawuul abuuk wa akhwaanah wa rufgaanah. Wa inta zaatak, ana ma sallamtak le Dawuud! Wa laakin al-yoom, inta tahamtini be l-mara di.

⁹Khalli al-Rabb yi'aakhibni ikhaab chadiid kan ana ma haggagt al-cheyy al-halaf beyah Allah le Dawuud.

¹⁰Achaan Allah gaal yichiil al-muluk min aayilat Chaawuul wa yantihi le Dawuud. Wa hu yahkim fi Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza min Daan fi l-munchaakh lahaddi Biir Sab'a fi l-wati.»

¹¹Wa Ichbuuchat ma yagdar yuguul kilme waahide kula le Abniir achaan hu khaayif minnah.

Abniir andamma le Dawuud

¹²Wa khalaas, Abniir rassal naas le Dawuud wa gaal leehum: «Amchu guulu le Dawuud: <Yaatu yahkim al-balad di?> Wa guulu leyah battaan: <Khalli yisawwi ma'aayi mu'aahada wa ana nisaa'idah wa kulla Bani Israa'iil yindammo leyah.»»

¹³Wa Dawuud gaal: «Sameh! Nisawwi ma'aak mu'aahada. Wa laakin natlub minnak cheyy waahid. Gubbaal ma taji tigaabilni, jiib leyi marti Mikaal bineeyit Chaawuul. Wa ba'ad da, ta'aal gaabilni.»

14 Wa Dawuud rassal naas le Ichbuuchat wileed Chaawuul wa gaal: «Gabbil leyi marti Mikaal al-ana akhadtaha be miya khulaf hana l-Filistiyiin al-ana katalatum.»

15 Wa khalaas, Ichbuuchat rassal maragooha le Mikaal min beet raajilha Faltiyiil wileed Layich.

16 Wa raajilha taaba'ha be baki lahaddi hillit Bahuriim. Wa laakin Abniir gaal leyah: «Yalla gabbil amchi beetak!» Wa khalaas, hu gabbal macha beetah.

17 Wa Abniir lamma chuyuukh Bani Israa'iil wa hajja leehum wa gaal: «Min zamaan, intu dawwartu Dawuud yabga malikku.

18 Wa hassa' da, darrujuuh! Achaan fi sabab Dawuud, Allah gaal: «Be waasitat abdi Dawuud, ana ninajji cha'abi Bani Israa'iil min iid al-Filistiyiin wa min kulla udwaanhum.»»

19 Wa Abniir hajja be nafs al-kalaam da le kubaaraat gabiilat Banyaaamiin. Wa ba'ad da, gamma wa macha le Dawuud fi Hibruun kallam leyah be niyyit Bani Israa'iil wa kulla gabiilat Banyaaamiin.

20 Wa wakit Abniir macha bakaan Dawuud fi Hibruun, chaal ma'aayah 20 raajil. Wa Dawuud sawwa leehum aazuuma.

21 Wa Abniir gaal le Dawuud: «Khalli namchi nilimm kulla Bani Israa'iil le yindammo leek inta, ya siidi al-malik. Wa humman yisawwu ma'aak mu'aahada wa inta tahkim fi ayyi bakaan al-galbak yidoorah.» Wa khalaas, Dawuud khallaah macha. Wa Abniir faat be l-salaama.

Yuwaab katal Abniir

22 Wa ba'ad chiyya, Yuwaab wa naas Dawuud gabbalo min al-harib wa jaabo ma'aahum khaniime katiire. Wa fi l-wakit da, Abniir khalaas ma fihi fi Hibruun achaan Dawuud khallaah macha be l-salaama.

23 Wa wakit Yuwaab wa kulla l-askar al-ma'aayah wassalo, khabbaroohum kadar Abniir wileed Niir ja bakaan al-malik wa hu khallaah macha be l-salaama.

24 Wa Yuwaab gaabal al-malik wa gaal: «Da chunu al-sawweetah da? Maala Abniir ja leek hini wa inta khalleetah macha?»

25 Wa Yuwaab gaal battaan: «Abniir wileed Niir da, inta ta'arfah tamaam kadar hu ja leek le yukhuchchak wa ya'arif marigiinak wa jaytak wa yichiif kulla cheyy al-inta gaa'id tisawwihi.»

26 Wa tawwaali, Yuwaab marag min bakaan Dawuud wa rassal naas wara Abniir wa humman gabbaloo min Biir Siira. Wa laakin Dawuud ma indah khabar.

27 Wa wakit Abniir gabbal ja fi Hibruun, Yuwaab laagaah fi khachum baab al-hille wa tarrafah misil yidoor yihajji leyah be achiir. Wa tawwaali, ta'anah fi batnah wa katalah. Wa be da, hu alkaffa al-taar hana akhuuh Asaahiil.

28Wa wakit Dawuud simi' be cheyy al-kaan da, gaal: «Ana wa mamlakati bariyiin giddaam Allah min dimmit Abniir wileed Niir ila l-abad.

29Wa khalli al-dimme di taga' fi raas Yuwaab wa zurriiyah. Wa khalli daayman waahidiin minhum yakrubhum marad al-bajal aw marad al-jismi aw yisawwu khidmit al-awiin aw yumuutu fi l-harib aw yat'abo min al-juu'.

30Wa be misil da, Yuwaab wa akhuuh Abichaay katalo Abniir achaan hu katal akhuuhum Asaahiil fi l-harib al-kaan fi hillit Gib'uun.

31Wa fi l-bakaan da, Dawuud gaal le Yuwaab wa le kulla l-naas al-ma'aayah: «Charrutu khulgaanku wa albaso khulgaan hana chuwaalaat le tiwassufu hizinku le Abniir.» Wa Dawuud macha wara l-janaaza.

32Wa dafano janaazit Abniir fi Hibriun. Wa Dawuud baka chadiid fi l-khabur wa kulla l-naas al-ma'aayah bako.

33Wa Dawuud wassaf hiznah le Abniir be khine wa gaal: «Ya Abniir, maalak tumuut misil al-mukhaffal?

34Ideenak ma marbuutiin wa rijileenak kula ma mujanzariin. Wa mootak misil al-naadam al-katalooh mujrimiin.» Wa kulla l-naas al-haadiiriin gaa'idiin yabku fi chaan Abniir.

35Wa ba'ad da, naasah le Dawuud jo le yantuuh akil wa da gubbaal al-harraay ma taga'. Wa laakin Dawuud halaf wa gaal: «Khalli al-Rabb yi'aakhibni ikhaab chadiid kan ana akalt khubza walla cheyy aakhar gubbaal al-harraay ma taga'.

36Wa kulla l-naas chaafu siyaamah wa rido beyah. Wa be misil da, kulla l-naas radyaaniin be kulla cheyy al-malik gaa'id yisawwiin.

37Wa fi l-yoom da, kulla naas Bani Yahuuza wa kulla Bani Israa'iil irfo kadar katil Abniir wileed Niir da, ma be amur min al-malik.

38Wa l-malik gaal le masaa'iilah: «A'arfu kadar al-yoom khaayid kabiir maat fi Israa'iil.

39Wa l-yoom kan masahooni wa darrajooni malik kula, ana na'arif kadar ma indi gudra. Laakin Yuwaab wa Abichaay awlaadha le Saruuya, humman dool gawiyiin. Wa khalli Allah yi'aakhibhum fi l-fasaala al-sawwooha.»

2 Samuwil 4

Ichbuuchat katalooh

1Wa wakit Ichbuuchat wileed Chaawuul simi' kadar Abniir maat fi Hibriun, hu anbahat marra waahid. Wa kulla Bani Israa'iil anbahato.

²Wa Ichbuuchat indah kubaaraat askar itneen. Al-waahid usmah Ba'ana wa l-taani usmah Rikaab. Wa humman iyaal Rimmuun al-min hillit Biiruut min gabiilat Banyaaamiin. Wa hillit Biiruut mahsuuba le turaab Banyaaamiin.

³Wa zamaan, naas hillit Biiruut arrado wa macho hillit Gitaayim wa ga'ado hinaak lahaddi l-yoom.

⁴Wa Yuunataan wileed Chaawuul indah wileed rijileenah maato. Wa da hasal wakit jaabo khabar moot Chaawuul wa Yuunataan min hillit Yazra'iil. Wa fi l-wakit daak, al-wileed indah khamsa sana. Wa l-mara al-takurbah chaalatah wa mu'arride beyah wa min al-sa'jaal, hu waga' minha. Wa be sabab da, rijileenah maato. Wa l-wileed da usmah Mafiibuchat.

⁵Wa Rikaab wa Ba'ana iyaal Rimmuun al-min hillit Biiruut macho bakaan Ichbuuchat wakit al-harraay haamiye. Wa hu raagid yinjamma.

⁶Wa humman dakhalo fi l-beet misil yidooru yichiilu gameh wa ta'anooh fi batnah wa katalooh. Wa ba'ad da, Rikaab wa akhuuh Ba'ana arrado.

⁷Wa wakit dakhalo fi l-beet, ligooh raagid fi sariirah fi lubb beetah gaa'id yinjamma. Wa khalaas, ta'anooh katalooh wa gata'o raasah wa arrado beyah. Wa humman raakho tuul al-leel fi l-derib al-maachi waadi al-Urdun.

⁸Wa jaabo raas Ichbuuchat le Dawuud fi Hibruun wa gaalo leyah: «Ya siidna al-malik, fi chaanak inta al-yoom Allah aakhab Chaawuul wa zurriiyah. Wa hassa' da, daahu raas Ichbuuchat wileed Chaawuul, aduuk al-dawwar yaktulak.»

⁹Wa Dawuud radda le Rikaab wa akhu Ba'ana iyaal Rimmuun al-min hillit Biiruut wa gaal leehum: «Nahlif be Allah al-Hayy al-fadaani min kulla cheyy fasil!

¹⁰Ana nuguul leeku, zamaan naadum waahid khabbaraani be moot Chaawuul wa hu yahsib jaab leyi khabar halu. Laakin ana karabtah wa kataltah fi Sikhlaag. Wa di natiijat al-khabar al-hu jaabah.

¹¹Wa laakin intu dool fasliin marra waahid. Kataltu leeku naadum saalih fi lubb beetah fi sariirah! Wa be sabab al-dimme di, ana ni'aakhibku wa nuguchchuku min al-ard.»

¹²Wa Dawuud amar naasah yaktulu Rikaab wa Ba'ana. Wa humman kataloohum wa gata'o iideehum wa rijleehum wa allago jisassuhum jamb al-rahad al-fi Hibruun. Wa laakin raas Ichbuuchat kamaan, chaaloooh wa dafanooh fi khabur Abniir fi Hibruun.

2 Samuwiiil 5

Dawuud bigi malik fi kulla Israa'iil

¹Wa kulla gabaayil Bani Israa'iil jo le Dawuud fi Hibruun wa gaalo leyah: «Chiif! Aniina min dammak wa lahamak.

²Wa zamaan wakit Chaawuul malikna, inta gaa'id tuguud deech Bani Israa'iil. Wa fi l-wakit daak bas, Allah gaal leek: «Inta tabga raa'i le cha'abi Bani Israa'iil wa tahkim fooghum.»»

³Wa kulla chuyuukh Bani Israa'iil jo le Dawuud fi Hibruun wa hu sawwa ma'aahum mu'aahada giddaam Allah. Wa humman masahooch wa darrajooh malik fi Bani Israa'iil.

⁴Wa Dawuud indah 30 sana wakit bigi malik wa hakam 40 sana.

⁵Wa hu hakam fi Bani Yahuuza 7 sana wa nuss fi Hibruun. Wa ba'ad da, hakam fi kulla Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza 33 sana fi Uruchaliim.

Dawuud chaal hillit Uruchaliim

⁶Wa yoom waahid, Dawuud wa naasah gammo min Hibruun wa macho Uruchaliim le yihaarubu al-Yabuusiyyiin al-saakniin fiiha. Wa l-Yabuusiyyiin gaalo le Dawuud: «Inta ma tagdar tadhul fi l-hille di! Hatta al-amyaniin wa l-mukarsahiin kula yagdar yadharook.» Wa be l-kalaam da, humman yahsubu Dawuud ma yagdar yichiil al-hille.

⁷Wa be da kula, Dawuud chaal bakaanhum al-gawi al-usmah Sahyuun. Wa l-bakaan da, sammooch madiinat Dawuud.

⁸Wa fi l-yoom da, Dawuud gaal le naasah: «Kan ayyi naadum yidoor yahjim al-Yabuusiyyiin, khalli yadhul leehum be l-majra al-yadhul beyah al-almi al-fi tihit al-ard wa yalghum. Wa kan le l-mukarsahiin wa l-amyaniin dool, ana nakrahum.» Wa fi chaan da, al-masal buguul: «Al-amyaniin wa l-mukarsahiin ma yadhulu beet Allah.»

⁹Wa Dawuud sakan fi l-bakaan al-gawi da wa sammaah madiinat Dawuud. Wa ba'ad da, bana durdur al-difaa' al-sammooch Millu al-gaa'id ambeen al-ziraa'a wa maskanah.

¹⁰Wa gudrat Dawuud gaa'ide tiziid be ziyaada achaan Allah al-Ilaah al-Gaadir gaa'id ma'aayah.

¹¹Wa Hiiraam malik balad Suur rassal naas le Dawuud wa waddo leyah hatab al-arz. Wa rassal najjaariin al-hatab wa naas al-yagta'o al-hajar le yabnu beet le Dawuud.

¹²Wa be da, Dawuud irif kadar Allah sabbatah malik fi Bani Israa'iil. Wa Allah zaad darajat mulkah fi chaan cha'abah Bani Israa'iil.

Asaame awlaad Dawuud

¹³Wa wakit Dawuud gamma min Hibruun wa ja fi Uruchaliim, akhad awiin aakharaat wa chaal sirriyaat. Wa hinna wildan leyah awlaad wa banaat.

¹⁴Wa daahu asaame awlaad Dawuud al-wildoohum leyah fi Uruchaliim. Humman Chammuu' wa Chuubaab wa Naataan wa Suleymaan

¹⁵wa Yibhaar wa Alichuu' wa Nafag wa Yafii'a

¹⁶wa Alichama' wa Aliyaada' wa Alifaalat.

Dawuud annasar fi l-Filistiyiin

¹⁷Wa wakit al-Filistiyiin sim'o kadar Dawuud masahooch wa darrajooh malik fi Bani Israa'iil, kulluhum gammo macho le yifattuchuu. Wa laakin Dawuud simi' beehum wa macha ga'ad fi bakaanah al-gawi.

¹⁸Wa l-Filistiyiin jo le l-harib wa rasso fi waadi Rafaayiin.

¹⁹Wa Dawuud sa'al Allah wa gaal: «Namchi nihaarib al-Filistiyiin walla? Inta tisallimhum fi iidi walla?» Wa Allah radda le Dawuud wa gaal: «Amchi haaribhum wa akiid ana nisallimhum leek fi iidak.»

²⁰Wa Dawuud macha hillit Ba'al Faraasiim wa haarabaahum le l-Filistiyiin hinaak wa annasar fooghum. Wa gaal: «Allah fatah leyi derib wa darabt udwaani misil al-seel.» Wa be sabab da bas, al-bakaan da sammooch Ba'al Faraasiim (ma'anaatah al-Rabb al-darab).

²¹Wa l-Filistiyiin khallo asnaamhum fi l-bakaan da wa Dawuud wa naasah chaaloochum.

²²Wa battaan al-Filistiyiin jo le l-harib wa rasso fi waadi Rafaayiin.

²³Wa Dawuud sa'al Allah. Wa Allah gaal leyah: «Ma tamchi tahjimhum be giddaam laakin hawwig leehum be wara min jiihat al-chadar wa garrib leehum.

²⁴Wa wakit simi't haraka misil khatwaat al-rijil fi raas al-chadar, tawwaali amchi ahjimhum! Achaan Allah macha giddaamak le yadrub askar al-Filistiyiin.»

²⁵Wa Dawuud sawwa kulla cheyy misil Allah amarah beyah. Wa khalaas, haarab al-Filistiyiin wa taradaahum min hillit Gaba' lahaddi madkhal hillit Gaazar.

2 Samuwil 6

Dawuud dawwar yijiib sanduug Allah

¹Wa Dawuud lamma battaan 30 000 raajil min ahsan al-muhaaribiin hana Bani Israa'iil.

²Wa gamma ma'a kulla l-naas dool wa macho hillit Ba'la Yahuuza achaan yijiibu min hinaak sanduug al-Rabb. Wa da l-sanduug al-foogah usum Allah al-Gaadir, hu al-archah gaa'id been al-makhuugiin al-samaawiyiin al-masnuu'iin fi sidaadit al-sanduug.

³Wa humman chaalo sanduug al-Rabb min beet Abinadaab al-gaa'id fi raas al-hajar wa khattooh fi kaarro jadiid. Wa awlaad Abinadaab, Uzza wa Akhyu, gaado al-kaarro

⁴al-gaa'id foogah sanduug al-Rabb wa Akhyu maachi giddaamah.

⁵Wa Dawuud wa kulla Bani Israa'iil gaa'idiin yal'abo giddaam sanduug Allah fi hiss aalaat al-sawwoohum be hatab al-sarwi misil al-jigindiye wa amsibeybe wa l-tambal wa l-bukhsa wa l-nuggaara.

⁶Wa wakit wassalo fi l-madagg hana Naakuun, al-bagar attarta'o wa Uzza madda iidah wa karab sanduug al-Rabb.

⁷Wa Allah khidib khadab chadiid didd Uzza wa tawwaali darabah achaaan khataayah. Wa Uzza waga' maat hinaak jamb sanduug al-Rabb.

⁸Wa Dawuud zi'il za'al chadiid achaaan Allah khidib didd Uzza wa darabah. Wa samma al-bakaan da Faaris Uzza (ma'anaatah darab Uzza) wa l-usum da gaa'id lahaddi l-yoom.

⁹Wa fi l-yoom da, Dawuud khaaf khoof chadiid min Allah wa gaal: «Kan ke da, kikkeef nagdar nijjib sanduug Allah fi beeti?»

¹⁰Wa Dawuud aba ma yiwaddi sanduug Allah fi beetah fi madiinat Dawuud. Wa laakin waddaah fi beet Ubeed Adoom al-min hillit Gaat.

¹¹Wa sanduug Allah ga'ad talaata chahar fi beet Ubeed Adoom. Wa Allah baarak Ubeed Adoom wa kulla aayiltah.

Sanduug Allah wassal fi Uruchaliim

¹²Wa jo khabbarooh le l-malik Dawuud kadar Allah baarak Ubeed Adoom wa kulla aayiltah wa ayyi cheyy al-indah achaaan sanduug al-Rabb gaa'id fi beetah. Wa khalaas, Dawuud gamma macha chaal sanduug al-Rabb min beet Ubeed Adoom wa waddaah fi madiinat Dawuud be farah.

¹³Wa wakit al-naas al-chaalo sanduug Allah yisawwu sitte khatwa, Dawuud yadbah toor wa ijil samiin.

¹⁴Wa Dawuud gaa'id yal'ab be kulla gudurtah giddaam Allah wa laabis khalag gisayyir misil rujaal al-diin.

¹⁵Dawuud wa kulla Bani Israa'iil waddo sanduug Allah fi Uruchaliim be zakhraat wa daribiin buug.

¹⁶Wa wakit jaabo sanduug Allah fi madiinat Dawuud, Mikaal bineeyit Chaawuul gaa'ide tichiif min al-chubbaak wa hi chaafat al-malik Dawuud gaa'id yal'ab wa yinattit giddaam Allah. Wa khalaas, hi abatah min daakhil galibha.

¹⁷Wa humman jaabo sanduug Allah wa khattooh fi bakaanah fi lubb al-kheema al-Dawuud jahhazaaha leyah. Wa ba'ad da, Dawuud gaddam le Allah dahaaya muharragiin wa dahaaya salaama.

¹⁸Wa wakit Dawuud gaddam al-dahaaya al-muharragiin wa dahaaya al-salaama dool khalaas, hu baarak Bani Israa'iil be usum Allah al-Gadir.

¹⁹Wa ba'ad da, Dawuud gassam akil le kulla cha'ab Bani Israa'iil, mara wa raajil. Le ayyi waahid, antaah khubza wa abbuud hana tamur wa abbuud hana inab. Wa khalaas, kulla l-cha'ab chatto wa ayyi waahid gabbal beetah.

²⁰Wa Dawuud gabbal beetah le yibaarik aayiltah. Wa Mikaal bineeyit Chaawuul maragat tilaagiih wa gaalat: «Da ma eeb leek inta malik Bani Israa'iil? Al-yoom khalleet jildak ariyaan giddaam khaddaamaat naasak misil naadum al-ma yanfa' yisawwiih!»

²¹Wa Dawuud gaal le Mikaal: «Ana sawweet al-cheyy da giddaam Allah al-azalaani ana akheer min abuuki wa aayiltah. Wa sawwaani kabiir hana cha'abah Bani Israa'iil. Wa ana nafrah battaan ziyaada giddaam Allah.

²²Aywa! Kan ti'ayyiriini wa ti'ayyibiini kula, nafrah. Wa laakin al-khaddaamaat deel yicharrifanni.»

²³Wa Mikaal bineeyit Chaawuul ma ligat sakhiir lahaddi maatat.

2 Samuwiiil 7

Dawuud dawwar yabni beet le Allah

¹Wa ba'ad Allah nasarah le l-malik Dawuud fi kulla udwaanah al-mujaawiriinah, khalaas hu sakan fi beetah be l-salaama.

²Wa yoom waahid, al-malik gaal le l-nabi Naataan: «Chiif, ana saakin fi beet jamiil hana hatab al-arz. Wa laakin sanduug al-Rabb gaa'id fi kheema bas.»

³Wa Naataan radda le l-malik wa gaal: «Amchi sawwi kulla cheyy al-fi galbak achaan Allah ma'aak.»

⁴Wa laakin fi l-leele di, Allah hajja le Naataan wa gaal:

⁵«Amchi guul le abdi Dawuud: «Daahu Allah gaal: “Da ma inta al-tabni leyi beet al-ana naskun foogah.

⁶Achaan ana abadan ma sakant fi beet min yoom al-ana maragt Bani Israa'iil min Masir lahaddi l-yoom. Wa laakin ana sirt ma'aahum wa sakant fi kheema.

⁷Wa fi ayyi bakaan, ana sirt ma'a kulla Bani Israa'iil. Wa ana abadan ma kallamt le waahid min kubaaraat gabaayil Bani Israa'iil al-ana amartuhum le yahkumu foog cha'abi wa la sa'altah maala ma bana leyi beet hana hatab al-arz.”»

⁸«Wa hassa' da, amchi guul le abdi Dawuud: «Daahu Allah al-Gaadir gaal: “Ana jibtak min sarhit al-khanam achaan tabga kabiir hana cha'abi Bani Israa'iil.

⁹Wa ana kunt ma'aak fi ayyi bakaan al-inta macheet foogah wa gachcheet kulla udwaanak min giddaamak. Wa nisawwi usmak aali misil al-asaame hana l-naas al-kubaar fi l-ard.

10Wa ana nanti bakaan le cha'abi Bani Israa'iil wa nimakkinhum. Wa humman yaskunu fi l-bakaan da bala khoof. Wa naas fasliin ma yazulmuuhum battaan misil awwal.

11Wa min wakit al-ana kallaft hukkaam fi cha'abi Bani Israa'iil, ana najjeetak min kulla udwaanak. Wa nikhabbirak kadar ana Allah nisabbit beet aayiltak.

12Wa wakit ayyaamak yikammulu, tumuut wa talhag abbahaatak. Wa ana na'azil waahid min zurriiytak, hu al-yamrug min sulbak, wa ana nisabbit mulkah.

13Wa hu bas al-yabni beet le yimajjudu foogah usmi wa ana nisabbit aayiltah fi l-muluk ila l-abad.

14Wa ana nabga leyah abuuu wa hu yabga leyi ibni. Wa kan ma maachi adiil, ana ni'addibah misil al-insaan yi'addib iyaalah.

15Wa laakin ma nichiiil minnah rahmati misil chiltaha min Chaawuul al-ana tarraftah ahaan inta tabga malik.

16Wa aayilat beetak tahkim daayman ba'adad wa mulkak yasbit ila l-abad."»»

17Wa Naataan hajja le Dawuud be kulla l-kalaam al-gaalah leyah Allah fi l-ru'ya di.

Salaat Dawuud

18Wa l-malik Dawuud dakhil fi l-kheema fi hadarat Allah wa gaal: «Ana yaatu, ya Allah Rabbi? Wa aayilti tisaawi chunu lahaddi tantiini daraja misil di?

19Wa da cheyy hayyin saakit leek inta, ya Allah Rabbi, wa inta aahadt aayilat beeti ana abdak fi l-mustakhal. Wa ya Allah Rabbi, cheyy misil da yichaabih leyi ana al-insaani walla?

20Ya Allah Rabbi, inta ta'arifni tamaam ana abdak. Wa nagdar nuguul chunu battaan?

21Wa be sabab kalaamak wa niyytak, inta sawweet leyi al-achya al-kubaar dool wa arraftuhum leyi ana abdak.

22Ya Allah al-Rabb, inta al-akbar. Inta ma indak chabiih wa abadan ma fi ilaah illa inta. Wa da hasab kulla l-kalaam al-simi'naah.

23Fiyah umma fi kulla l-ard misil cha'abak Bani Israa'iil walla? Ya Rabb, inta fadeethum wa sawweethum cha'abak ahaan usmak yabga aali. Wa inta sawweet ajaayib kubaar al-bikhawwufu le baladak wa gidzaam cha'abak al-inta fadeethum le nafsak min balad Masir. Wa taradt al-umam al-aakhariin wa ilaahaathum gidzaam cha'abak.

24Wa inta sabbatt cha'abak Bani Israa'iil le yabgo daayman cha'abak halaalak. Ya Allah, inta bigiit leehum Ilaahhum.

25Wa hassa' da, ya Allah Ilaahi, al-kalaam al-gultah foogi ana abdak wa foog aayilti da, khalli yilhaggag ila l-abad. Wa tammim kulla cheyy al-gultah.

²⁶Wa khalli yimajjudu usmak ila l-abad wa yuguulu: «Allah al-Gaadir, hu bas Ilaah Bani Israa'iil.» Wa khalli beeti ana abdak Dawuud yagood saabit giddaamak.

²⁷Achaan inta zaatak, ya Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil, khabbartini ana abdak wa gult leyi: «Nisabbit beet aayiltak fi l-muluk.» «Wa fi chaan da, ana abdak ligiit al-chajaa'a wa gaddamt leek al-sala di.

²⁸Wa hassa' da, ya Allah Rabbi, inta bas al-Ilaah wa kalaamak hagg. Wa inta aahadtini ana abdak be kulla l-kheer da.

²⁹Wa khalaas hassa' da, akhbal su'aali wa baarik aayilti ana abdak le yamulku giddaamak ila l-abad. Ya Allah Rabbi, achaan inta bas gult be barakatak, aayilat beeti talga baraka daayme.»

2 Samuwiil 8

Dawuud annasar fi jiiraanah

¹Wa ba'ad da, Dawuud haarab al-Filistiyyiin wa annasar fooghum. Wa gala' sultit hukumhum.

²Hu annasar fi naas Muwaab wa raggadaahum fi l-ard wa gaawasaahum be habil. Wa khattaahum be majmuu'aat wa fi ayyi talaata majmuu'a, yaktul majmuu'teen. Wa naas balad Muwaab ga'ado tihit hukum Dawuud wa yikaffu miiri.

³Wa Dawuud annasar fi Hadad'aazar wileed Rahuub malik Suuba. Wa da fi l-wakit al-Hadad'aazar dawwar yichiil battaan mantagat bahar al-Furaat.

⁴Wa Dawuud karab min Hadad'aazar 1 700 masaajjin min siyaad al-kheel wa 20 000 askar maachiin be rijleehum. Wa hu gatta' araagiib hana l-kheel al-yukurru arabaat al-harib wa khalla minhum illa 100 kheel.

⁵Wa naas balad Araam jo min Dimachkh le yafza'o le Hadad'aazar malik Suuba. Wa laakin Dawuud katal min naas Araam 22 000 raajil.

⁶Wa Dawuud khatta muhaafiziin fi l-Araamiyyiin al-gaa'idiin tihit hukum madiinat Dimachkh. Wa l-Araamiyyiin ga'ado tihit hukum Dawuud wa gaa'idiin yikaffu miiri. Wa Allah anta al-nasur le Dawuud fi ayyi bakaan al-yamchi foogah.

⁷Wa Dawuud gala' darag hana dahab min hurraas Hadad'aazar wa waddaahum Uruchaliim.

⁸Wa min Baatah wa Biiruutaay hillaal Hadad'aazar, al-malik Dawuud gala' nahaas katiir.

⁹Wa Tuu'i malik balad Hamaat simi' kadar Dawuud annasar fi kulla askar Hadad'aazar.

¹⁰Khalaas, rassal wileedah Yuuraam le yisallimah wa yachkurah achaan Dawuud haarab Hadad'aazar wa annasar foogah. Wa gubbaal da, Tuu'i wa Hadad'aazar

humman udwaan. Wa Yuuraam wileed Tuu'i jaab le Dawuud mu'iddaat katiiriin hana fudda wa dahab wa nahaas.

¹¹Wa l-mu'iddaat al-jaabaahum le Yah le Allah. Wa da misil awwal kula, hu khassas le Allah al-fudda wa l-dahab al-chaalaahum min al-umam al-annasar fooghum.

¹²Wa l-umam dool humman al-Adoomiyiin wa l-Muwaabiyiin wa Bani Ammuun wa l-Filistiyiin wa l-Amaalikh. Wa kulla l-khaniime al-chaalaaha min Hadad'aazar wileed Rahuub malik hillit Suuba, di kula hu khassasaaha le Allah.

¹³Wa Dawuud annasar fi l-Araamiyiin fi waadi al-Mileh wa katal minhum 18 000 raajil wa usmah bigi taali' be ziyaada.

¹⁴Wa Dawuud khatta muhaafiziin fi ayyi bakaan fi balad Adoom wa kulla l-Adoomiyiin ga'ado tihit hukmah. Wa Allah anta al-nasur le Dawuud fi ayyi bakaan al-yamchi foogah.

Asaame masaa'iil Dawuud

¹⁵Wa Dawuud malak fi kulla balad Israa'iil. Wa hakam fi kulla cha'abah be l-hagg wa l-adaala.

¹⁶Wa Yuwaab wileedha le Saruuya, hu khaayid al-deech wa Yahuuchafat wileed Akhiluud, hu kaatib al-yizakkir al-malik

¹⁷wa Saduukh wileed Akhitsuub wa Akhiimalik wileed Abiyaatar, humman dool rujaal diin wa Saraaya, hu kaatib hana l-malik.

¹⁸Wa Banaaya wileed Yahuuyada', hu mas'uul fi l-Kiritiyiin wa fi l-Filtiyiin wa humman dool hurraas al-malik. Wa awlaad Dawuud, humman rujaal diin.

2 Samuwiiil 9

Dawuud wa Mafiibuchat

¹Wa yoom waahid, Dawuud sa'al wa gaal: «Hal faddal naadum waahid min aayilat Chaawuul al-nagdar nisawwi le Yah kheer fi chaan Yuunataan walla?»

²Wa fi beet Chaawuul, fiyah khaddaam waahid usmah Siiba wa jaaboo bakaan Dawuud. Wa l-malik sa'alah wa gaal: «Inta bas Siiba walla?» Wa hu radda wa gaal: «Aywa, ana abdak.»

³Wa l-malik gaal: «Hal ma faddal naadum waahid min aayilat Chaawuul al-nagdar nisawwi le Yah kheer al-Rabb walla?» Wa Siiba radda le l-malik wa gaal: «Faddal wileed waahid hana Yuunataan al-rijileenah maytiin.»

⁴Wa l-malik gaal: «Gaa'id ween?» Wa Siiba radda le Yah wa gaal: «Hu gaa'id fi hillit Luudabaar fi beet Makiir wileed Amiyiil.»

⁵Wa l-malik Dawuud rassal jaabooh min beet Makiir wileed Amiyiil fi hillit Luudabaar.

⁶Wa wakit Mafiibuchat wileed Yuunataan wileed Chaawuul wassal bakaan Dawuud, waga' be wijhah wa sajad gidzaamah. Wa Dawuud sa'alah wa gaal: «Da inta Mafiibuchat walla?» Wa hu radda wa gaal: «Aywa, ana abdak.»

⁷Wa Dawuud gaal leyah: «Ma takhaaf. Ana nisawwi leek kheer fi chaan al-amaan al-indi le abuuk Yuunataan. Wa nantiik kulla ziraa'a hana jiddak Chaawuul. Wa inta taakul ma'aayi daayman fi beeti.»

⁸Wa Mafiibuchat sajad wa gaal: «Ana abdak misil kalib mayyit. Maala tihimm beyi?»

⁹Wa l-malik naadaah le Siiba khaddaam Chaawuul wa gaal leyah: «Kulla cheyy al-hana siidak Chaawuul wa aayiltah, ana nantiih le wileed wileedah Mafiibuchat.

¹⁰Inta wa iyaalak wa khaddaamiinak tahartu leyah. Wa l-intaaj, tijiibuuha le wileed Yuunataan wileed siidak achaan yi'iich beeha. Wa Mafiibuchat wileed siidak yaakul daayman ma'aayi fi beeti.» Wa Siiba da indah 15 awlaad wa 20 khaddaam.

¹¹Wa Siiba radda le l-malik wa gaal: «Ana abdak nisawwi kulla cheyy al-siidi al-malik amaraani beyah.» Wa be misil da, khalaas Mafiibuchat gaa'id yaakul daayman fi gasir al-malik misil waahid min awlaadah.

¹²Wa Mafiibuchat indah wileed waahid sakhayyar usmah Miika. Wa kulla l-naas al-saakniin fi beet Siiba gaa'idiin yakhdumu le Mafiibuchat.

¹³Wa Mafiibuchat sakan fi Uruchaliim achaan yamchi yaakul daayman fi beet al-malik. Wa Mafiibuchat da, rijileenah maytiin.

2 Samuwiiil 10

Bani Ammuun ayyabo naas Dawuud

¹Wa ba'ad da, Nahaach malik Bani Ammuun maat wa wileedah Hanuun hakam fi badalah.

²Wa Dawuud gaal: «Nisawwi al-kheer le Hanuun wileed Nahaach misil al-kheer al-abuuh sawwaah leyi.» Wa Dawuud rassal masaa'iilah le Hanuun achaan yikalwudu leyah fi moot abuuh. Wa wakit humman wassalo fi balad Bani Ammuun,

³kubaaraat al-balad gaalo le Hanuun siidhum: «Hal le yicharrif abuuk bas Dawuud rassal naasah achaan yikalwudu leek walla? La, hu rassal naasah misil jawaasiis achaan yi'akkudu min al-hille di wa ba'adeen yaju yichiiluha.»

⁴Wa khalaas, Hanuun karab masaa'iil Dawuud wa zayyan nuss duguunhum wa gatta' khulgaanhum min ale ja'abaathum. Wa ba'ad da, taradaahum.

⁵Wa khabbaro Dawuud be l-ihaana al-ziyaada al-bigat fi naasah. Wa hu rassal leehum naadum le yuguul leehum: «Agoodu fi hillit Ariiha lahaddi duguunku yugummu wa ba'ad da, ta'aalu.»

Dawuud haarab Bani Ammuun

⁶Wa naas Bani Ammuun irfo kadar humman bigo makruuhiin le Dawuud. Wa khalaas, jannado murtazakha 20 000 askar min al-Araamiyiin al-min hillit Beet Rahuub wa min al-Araamiyiin al-min hillit Suuba wa 1 000 raajil min balad al-malik Ma'aaka wa 12 000 min balad Toob.

⁷Wa wakit Dawuud simi' be l-cheyy da, rassal Yuwaab ma'a kulla l-askar al-fahaliin didduhum.

⁸Wa Bani Ammuun kamaan marago wa rasso le l-harib fi khachum baab al-hille. Wa l-Araamiyiin al-min hillit Suuba wa l-min hillit Rahuub wa naas Ma'aaka al-min balad Toob, humman dool ga'ado taraf fi l-khala.

⁹Wa Yuwaab chaaf kadar hu wa naasah waajib yihaarubu majmuu'teen, al-wahide waraahum wa l-aakhara giddaamhum. Wa khalaas, hu azzal naasah al-chudaad min Bani Israa'iil wa gaabalaahum le l-Araamiyiin.

¹⁰Wa naasah al-faddalo kamaan, kallaf beehum akhuuh Abichaay wa humman gaabalo Bani Ammuun.

¹¹Wa ba'ad da, Yuwaab gaal le Abichaay: «Kan al-Araamiyiin khalabooni, inta taji tafza'ni. Wa kan Bani Ammuun khalabook, ana naji nafza'ak.

¹²Chidd heelak, khalli nabgo rujaal! Nidaafu'u le cha'abna wa le l-hillaal al-Ilaahna antaahum leena. Wa khalli Allah yisawwi al-cheyy al-yidoorah.»

¹³Wa khalaas, Yuwaab wa l-askar al-ma'aayah macho le yihaarubu al-Araamiyiin al-gaa'idiin taraf fi l-khala. Wa l-Araamiyiin dool arrado minhum.

¹⁴Wa wakit Bani Ammuun chaaf al-Araamiyiin arrado, humman kula arrado min Abichaay wa gabbalo hillithum. Wa khalaas, Yuwaab khalla minnah al-duwaas didd Bani Ammuun wa gabbal Uruchaliim.

¹⁵Wa laakin wakit al-Araamiyiin chaaf kadar Bani Israa'iil annasaro fooghum, humman macho wa lammo kulla naashum.

¹⁶Wa l-malik Hadad'aazar rassal naas le yilimmu kulla l-Araamiyiin al-gaa'idiin khaadi le bahar al-Furaat. Wa humman lammo fi hillit Hilaam. Wa fi raashum Chubak khaayid deech Hadad'aazar.

¹⁷Wa wakit khabbarooh le Dawuud, hu kula lamma kulla askar Bani Israa'iil wa gata' bahar al-Urdun wa macha Hilaam. Wa l-Araamiyiin rasso gaabaloooh le Dawuud wa haarabooh.

¹⁸Laakin askar al-Araamiyiin arrado min Bani Israa'iil. Wa wakit humman mu'arridiin, Dawuud wa askarah katalo 700 naas min siyaad arabaat al-harib wa katalo 40 000 min siyaad al-kheel. Wa darabo Chubak khaayid deech al-Araamiyiin wa hu maat fi l-bakaan da.

¹⁹Wa wakit kulla l-muluuk al-gaa'idiin tihit Hadad'aazar irfo kadar Bani Israa'iil annasaro fooghum khalaas, humman sawwo ma'aahum salaam wa ga'ado tihit hukumhum. Wa l-Araamiyiin khaafu wa battaan ma jo faza'o le Bani Ammuun.

2 Samuwii 11

Dawuud wa Batchaaba'

¹Wa fi l-sana al-jadiide, fi wakit al-muluuk yamchu al-harib, Dawuud rassal Yuwaab khaayid deechah wa naasah wa kulla Bani Israa'iil fi l-harib. Wa humman dammaro Bani Ammuun wa haasaro madiinat Rabba aasimathum. Wa laakin Dawuud ga'ad fi Uruchaliim.

²Wa yoom waahid be achiye, Dawuud gamma min furaachah wa gaa'id yihawwig fi raas gasrah wa min foog, chaaf mara gaa'ide tilbarrad. Wa hi jamiile marra waahid.

³Wa Dawuud rassal le yi'akkudu min al-mara di. Wa oorooh gaalo leyah: «Di Batchaaba' bineeyit Ali'aam. Wa hi marit Uriiya al-min gabiilat al-Hittiin.»

⁴Wa khalaas, Dawuud rassal naas le yijiibuuha. Wa l-mara di dahaabha khassalat wa hi jaat fi gasrah wa hu ragad ma'aaha. Wa ba'ad da, hi gabbalat beetha.

⁵Wa l-mara di bigat khalbaane. Wa hi rassalat le Dawuud wa ooratah wa gaalat kadar hi khalbaane.

⁶Wa tawwaali, Dawuud rassal le Yuwaab wa gaal: «Rassil leyi Uriiya al-Hitti.» Wa khalaas, Yuwaab rassalah leyah.

⁷Wa wakit Uriiya ja le Dawuud, hu sa'alah min aafiyit Yuwaab wa l-askar wa khabar al-harib.

⁸Wa ba'ad da, Dawuud gaal le Uriiya: «Amchi beetak wa khassil rijileenak.» Wa Uriiya marag min gasir al-malik wa waraayah al-malik rassal leyah hadiye.

⁹Wa laakin Uriiya ragad fi madkhal gasir al-malik ma'a khaddaamiin siidah wa ma macha beetah.

¹⁰Wa khabbarooh le Dawuud wa gaalo leyah: «Daahu Uriiya ma macha beetah.» Wa Dawuud sa'alah wa gaal: «Inta ma dahaabak jiit min al-safar? Wa maala ma macheet beetak?»

¹¹Wa Uriiya radda le Dawuud wa gaal: «Sanduug Allah wa askar Bani Israa'iil wa Bani Yahuza saakniin fi khiyam wa siidi Yuwaab wa naasak al-aakhariin gaa'idiin barra fi l-kadaade. Wa be da, kikkeef namchi beeti wa naakul wa nachrab wa nargud

ma'a marti? Da ma mumkin! Nahlif leek be hayaatak inta kadar cheyy misil da, abadan ma nisawwiih.»

12Wa Dawuud gaal le Uriiya: «Khalaas, al-yoom kula agood hini. Wa ambaakir kamaan, nikhalliik tamchi.» Wa Uriiya ga'ad fi Uruchaliim fi l-yoom da wa ambaakir kula.

13Wa Dawuud azamah fi gasrah le yaakul wa yachrab wa sakkarah. Wa be l-leel, Uriiya marag wa macha ragad fi furaachah ma'a khaddaamiin al-malik. Laakin ma macha beetah.

14Wa be fajur, Dawuud katab jawaab le Yuwaab wa rassalah leyah be waasitat Uriiya.

15Wa fi l-jawaab da, Dawuud katab wa gaal: «Gaddim Uriiya wa khuttah fi l-bakaan al-khatari marra waahid hana l-harib al-chadiid. Wa intu ba''udu minnah. Wa be da, al-adu yadurbah wa hu yumuut.»

Moot Uriiya raajilha le Batchaaba'

16Wa Yuwaab gaa'id yiraakhib fi l-hille al-haasarha. Khalaas, khatta Uriiya fi l-bakaan al-ya'arfah gaa'idiin foogah udwaanhum al-fahaliin.

17Wa askar al-hille di marago wa hajamo Yuwaab wa katalo waahidiin min askarah wa naas Dawuud. Wa Uriiya al-Hitti kula maat.

18Wa Yuwaab rassal khabbarah le Dawuud be kulla cheyy al-kaan fi l-duwaas.

19Wa anta amur le l-mursaal da wa gaal: «Ba'ad kammalt hijeek le l-malik be kulla cheyy al-kaan fi l-duwaas da,

20akuun al-malik yaz'al wa yuguul leek: «Maala intu garrabtu le l-hille hatta daawastu? Ma ta'arfu kadar humman yadurbuuku min al-durdur walla?»

21Wa ma fakkartu zamaan yaatu al-katal Abiimalik wileed Yarbuuchat fi hillit Tiibis? Ma mara bas zagalat foogah murhaaka min al-durdur wa katalatah. Wa be da, maala intu garrabtu le l-durdur?» Wa kan al-malik hajja leek misil da, inta rudd leyah wa guul: «Khaddaamak Uriiya al-Hitti kula maat.»»

22Wa l-mursaal macha. Wa wakit wassal bakaan Dawuud, kallamah be kulla cheyy al-Yuwaab kallafah beyah.

23Wa gaal le Dawuud: «Bani Ammuun dool bigo chudaad minnina wa marago barra min al-hille wa hajamoona. Wa laakin aniina daawasnaahum lahaddi khachum baab al-hille.

24Wa fi l-wakit da, siyaad al-nuchchaab zarrago fi askarak min foog le l-durdur. Wa waahidiin min askarak maato wa khaddaamak Uriiya al-Hitti kula maat.»

25Wa Dawuud gaal le l-mursaal: «Amchi chajji'ah le Yuwaab wa guul leyah ma yihimm fi l-cheyy da achain fi l-harba, daayman fi moot min hini wa min hinaak kula. Khalli yihaaribhum be chidde wa yidammir al-hille di.»

²⁶Wa wakit Batchaaba' marit Uriiya sim'at be moot raajilha, hi hiznat le zoogha.

²⁷Wa ba'ad wakt al-hizin kammal khalaas, Dawuud rassal jaabooaha leyah wa hu khattaaha fi beetah. Wa hi bigat leyah martah wa wildat leyah wileed. Wa laakin Allah khidib le Dawuud be sabab al-cheyy al-hu sawwaah.

2 Samuwiil 12

Allah aakhab Dawuud le zanbah

¹Wa Allah rassal Naataan le Dawuud. Wa l-nabi macha le Dawuud wa gaal leyah: «Fiyah naaseen gaa'idiin fi hille waahide. Al-raajil al-waahid khani wa l-aakhar fagri.

²Wa l-khani da indah khanam wa bagar katiiriin.

³Wa l-fagri da ma indah cheyy, illa sakhala waahide bas al-hu charaaha wa gaa'id yirabbiha. Wa hi gaa'ide takbur ma'aayah fi lubb iyaalah wa taakul min aklah wa tachrab min charaabah wa tunuum jambah. Wa hi bigat leyah misil bineeytah.

⁴Wa yoom waahid, deef ja le l-raajil al-khani fi beetah. Wa laakin al-khani hanna fi bahaaymah wa ma dawwar yichiil bahiime waahide min khanamah aw bagarah le yidayyif beeha deefah. Hu gamma macha chaal al-sakhala hint al-fagri da wa dayyaf beeha deefah.»

⁵Wa wakit Dawuud simi' al-kalaam da, zi'il za'al chadiid didd al-raajil al-khani wa gaal le Naataan: «Nahlif be Allah al-Hayy, al-raajil da waajib leyah al-moot.

⁶Wa waajib yikaffi arba'a khanam fi badal al-sakhala di achaan hu sawwa fi'il cheen wa ma hanna foogha.»

⁷Wa khalaas, Naataan gaal le Dawuud: «Al-raajil da, inta zaatak! Wa daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Ana masahtak wa darrajtak malik fi Bani Israa'iil wa najjeetak min iid Chaawuul.

⁸Wa anteetak mas'uuliyee hana aayilat siidak Chaawuul wa anteetak awiinah kula. Wa anteetak mas'uuliyee hana Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza. Wa da kulla ke, kan chiyya leek, ana niziidak battaan ziyaada min da.

⁹Wa maala ma karramt kalaami ana Allah? Maala sawweet al-cheyy al-fasil da giddaami? Inta katalt Uriiya al-Hitti be l-seef wa chilt martah wa sawweetha martak. Aywa, inta sallamtah le Bani Ammuun wa katalooh.

¹⁰Wa min al-yoom le giddaam, aayiltak yaktuluuhum be l-seef. Achaan inta ma simi't kalaami ana Allah wa chilt marit Uriiya al-Hitti wa sawweetha martak.»

¹¹Wa hassa' da, daahu Allah gaal: «Ana ni'assis leek masiibe min lubb ahalak. Nagla' minnak awiinak wa nantihin le waahid min ahalak wa hu yargud ma'aahin be l-nahaar.

12 Aywa, inta sawweet al-cheyy da be achiir laakin ana niwassifah giddaam kulla Bani Israa'iil be l-nahaar.»»

13 Wa Dawuud gaal le Naataan: «Ana a'taraft be zanbi giddaam Allah.» Wa Naataan gaal le Dawuud: «Allah khafar leek zunuubak, inta ma tumuut.

14 Wa laakin inta hagart Allah wa isiitah wa be l-sabab da, al-wileed al-wildooh leek da yumuut.»

15 Wa ba'ad da, Naataan gabbal beetah. Wa Allah darab wileed marit Uriiya al-wildatah le Dawuud wa hu bigi mardaan.

Moot wileed Batchaaba'

16 Wa Dawuud chahad al-Rabb fi chaan al-wileed wa gaa'id yusuum. Wa wakit yamchi beetah be l-leel, yargud fi l-turaab.

17 Wa kubaaraat khaddaamiinah jo le yigawwumuuh min al-turaab laakin hu aba ma yugumm wa ma dawwar yaakul ma'aahum.

18 Wa fi l-yoom al-saabi', al-wileed maat. Wa l-masaa'iil khaafo wa abo ma yikhabburu Dawuud be mootah. Wa gaalo: «Wakit al-wileed lissaa' hayy, aniina hajjeena leyah wa hu aba ma yasma' kalaamna. Wa kikkeef nagdaro ni'ooruuh moot al-wileed da? Akuun yisawwi al-fasaala le nafsah.»

19 Wa wakit Dawuud chaaf masaa'iilah gaa'idiin yiwaswusu ambeenaathum, hu irif kadar al-wileed da maat. Wa hu sa'alaahum wa gaal: «Al-wileed da maat walla?» Wa humman raddo leyah wa gaalo: «Aywa siidna, hu maat.»

20 Wa khalaas, Dawuud gamma min al-turaab albarrad wa al'attar wa khayyar khulgaanah wa macha fi beet Allah wa sajad. Wa ba'ad gabbal beetah, hu sa'al yantuuh akil. Wa hu akal.

21 Wa masaa'iilah gaalo leyah: «Da chunu al-gaa'id tisawwiid da? Wakit al-wileed lissaa' hayy, inta sumt wa bakeet. Wa hassa' wakit al-wileed maat, inta tugumm wa taakul.»

22 Wa Dawuud radda leehum wa gaal: «Wakit al-wileed lissaa' hayy, ana sumt wa bakeet achaan gult akuun Allah yihinn foogi wa l-wileed yi'iich.

23 Wa laakin hassa' hu maat. Wa maala battaan nusuum? Ana ma nagdar nigawwimah. Ana bas namchi nalhagah laakin hu abadan ma yaji leyi.»

Waaludit Suleymaan

24 Wa Dawuud sabbar martah Batchaaba'. Wa ragad ma'aaha wa hi bigat khalbaane wa ba'ad da, wildat wileed wa hi sammatah Suleymaan. Wa Allah habbaah

25 wa gaalah le Dawuud be waasitat al-nabi Naataan. Wa fi chaan da, al-wileed sammoooh Yadiidya (ma'anaatah mahbuub Allah). Wa da misil Allah gaalah.

Cheeliin madiinat Rabba

²⁶Wa fi l-wakit da, Yuwaab khaayid al-deech macha hajam Rabba aasimat Bani Ammuun wa chaal aasimat al-mamlaka.

²⁷Wa Yuwaab rassal naas le Dawuud wa gaal: «Guulu le Dawuud ke: «Ana hajamt aasimat Rabba wa chilt minha al-bakaan al-indah almi.

²⁸Hassa' da, ajala limm al-naas al-faddalo wa ta'aal hawwig al-madiina di wa chiilha inta zaatak. Achaan kan ana bas nichiiha, yinaaduuha be usmi.»»

²⁹Wa khalaas, Dawuud lamma kulla naasah wa gamma macha Rabba wa hajamha wa chaalha.

³⁰Wa chaal al-taaj min raas Muulak sanam Bani Ammuun. Wa l-taaj da hana dahab wa yawzin gariib 34 kiilo wa mujammal be hajar khaali. Wa khattooh fi raas Dawuud. Wa chaalo khaniime katiire min al-madiina di.

³¹Wa Dawuud chaal naas al-madiina di wa khaddamaahum be gu khidme al-yisawwuha be munchaar wa khaazuug hana hadiid wa faas. Wa asaraahum fi salliliin al-diringeel kula. Wa hu sawwa misil da fi kulla hillaal Bani Ammuun. Wa ba'ad da, Dawuud wa kulla l-naas gabbalo fi Uruchaliim.

2 Samuwii 13

Amnuun wa Taamaar

¹Wa ba'ad da, daahu al-cheyy al-kaan. Abchaluum wileed Dawuud indah akhut waahide jamiile usumha Taamaar. Wa Amnuun wileed Dawuud al-aakhar habbaaha le Taamaar.

²Wa l-chahwa karabat Amnuun lahaddi mirid wa dawwar yargud ma'a akhtah Taamaar al-hi lissaa' ma chaafat raajil. Wa hu ma ligi fursa wa da bigi leyah gaasi bilheen.

³Wa Amnuun indah rafiig waahid usmah Yunadaab wileed Chim'a akhu Dawuud. Wa Yunadaab da, hu najiid.

⁴Wa yoom waahid, Yunadaab sa'alah le Amnuun wa gaal leyah: «Ya wileed al-malik, maalak ayyi ma sabaah inta kaslaan? Ma ti'ooriini al-sabab walla?» Wa Amnuun gaal leyah: «Nihibb Taamaar akhut Abchaluum akhuuyi.»

⁵Wa Yunadaab gaal leyah: «Argud fi sariir wa sawwi nafsak mardaan. Wa wakit abuuk yaji leek fi beetak le yichiifak, guul leyah: «Min fadlak, anti izin le akhti Taamaar taji tantiini akil. Wa l-akil da, khalli tisawwi giddaami nichiihah be eeni. Wa hi zaatha tijiibah leyi wa ana naakulah.»»

⁶Wa khalaas, Amnuun ragad wa sawwa nafsah mardaan. Wa wakit al-malik abuuha ja le yichiifah, hu gaal leyah: «Min fadlak, anti izin le akhti Taamaar taji tisawwi leyi itneen ka'ak fi giddaami. Wa hi zaatha tantiini wa ana naakulah.»

7Wa Dawuud rassal le Taamaar fi beetha wa gaal: «Min fadulki, amchi bakaan akhuuki Amnuun wa sawwi leyah akil.»

8Wa Taamaar machat beet akhuuha Amnuun wa ligatah raagid. Wa khalaas, hi chaalat dagiig wa ajjanatah wa sawwatah ka'ak fi giddaamah.

9Wa ba'ad da, chaalat al-ka'ak da min al-tahwa wa gaddamatah leyah achaan yaakul. Laakin hu aba ma yaakul wa gaal: «Amurgu kulla l-naas al-gaa'idiin ma'aayi.» Wa khalaas, kulla l-naas marago.

10Wa Amnuun gaal le Taamaar: «Waddi al-ka'ak da fi l-khurfa wa antiini naakulah.» Wa khalaas, Taamaar chaalat al-ka'ak al-sawwatah wa waddatah le akhuuha Amnuun fi l-khurfa.

11Wa wakiti hi gaddamatah leyah le yaakul, hu karabha wa gaal leeha: «Ta'aali arugdi ma'aayi, ya akhti.»

12Wa Taamaar gaalat leyah: «La, ya akhuuyi, ma titallifni achaan cheyy misil da ma bisawwuuh fi Israa'iil. Ma tisawwi al-fasaala di!

13Fakkir foogi, ana namchi ween be eebi da? Wa fakkir fi nafsak, inta tabga misil matmuus fi Israa'iil. Hassa' da, nachhadak hajji le abuuna al-malik. Hu ma yaaba, yantiini leek.»

14Wa laakin Amnuun aba ma yasma' kalaamha. Hu gidir foogha wa ragad ma'aaha wa tallafha.

15Wa ba'ad da, Amnuun gamma kirihha ziyaada min al-hubb al-awwal indah leeha. Wa gaal leeha: «Yalla! Gummi amchi.»

16Wa hi gaalat leyah: «Taridiinak leyi da, masiibe kabiire ziyaada min al-cheyy al-inta sawweetah.» Laakin hu aba ma yasma' kalaamha.

17Wa naada khaddaamah wa gaal leyah: «Hi di, atrudha min hini wa agfil al-baab.»

18Wa khalaas, khaddaam Amnuun taradaaha wa gafal al-baab. Wa Taamaar laabse khalag khaali wa da lubaas hana banaat al-muluuk al-lissaa'hin ma chaafan raajil.

19Wa charratat khalagha min al-hizin wa sabbat rumaad fi raasha wa khattat iideenha fi raasha wa maache wa tabki.

20Wa akhuuha Abchaluum gaal leeha: «Hal akhuuki Amnuun tallafki? Hassa' da, ya akhti askuti, da akhuuki. Ma tifakkiri battaan fi l-cheyy da.» Wa Taamaar ga'adat fi beet akhuuha Abchaluum misil mara baayre.

21Wa wakiti al-malik Dawuud simi' be l-cheyy al-kaan da, hu zi'il za'al chadiid. Wa laakin ma sawwa leyah cheyy achaan Amnuun da, hu wileedah al-bikir wa hu yiriidah ziyaada.

22 Wa kan le Abchaluum kamaan, ma gaa'id yihajji le Amnuun wa la be kheer wa la be charr. Hu kirihah achaan Amnuun tallaf akhtah Taamaar.

Abchaluum katal Amnuun wa arrad

23 Wa ba'ad santeen, Abchaluum wa l-naas al-yagta'o suuf khanamah gaa'idiin fi hillit Ba'al Haasuur gariib le hillit Afraayim. Wa hu azam kulla akhwaanah awlaad al-malik.

24 Abchaluum ja bakaan abuuu wa gaal leyah: «Ya l-malik, daahu al-naas al-yagta'o suuf al-khanam gaa'idiin bakaan ana abdak. Min fadlak, khalli al-malik wa kulla masaa'iilah yahdaro fi l-hafla.»

25 Wa l-malik gaal leyah: «La, ya wileedi, aniina ma namchu kullina achaan da yabga leek tagiil.» Wa laakin Abchaluum asarah le abuuu yamchi. Wa abuuu aba ma yamchi wa baarakah.

26 Wa Abchaluum gaal: «Kan ke da, min fadlak khalli akhuuyi Amnuun yamchi ma'aana.» Wa l-malik gaal leyah: «Maala tidoor hu yamchi ma'aak?»

27 Wa battaan hu asarah le abuuu. Wa khalaas, al-malik khalla Amnuun wa kulla awlaadah al-aakhariin macho ma'a Abchaluum. Wa khalaas, hu sawwa aazuuma kabiire misil aazuumit al-malik.

28 Wa Abchaluum antaah amur le khaddaamiinah wa gaal: «Fakkuru adiil fi Amnuun. Wakit chiftuuh sikir wa ana gult leeku adurbuuu, gummu aktuluu. Ma takhaafo achaan ana bas anteetku al-amur da. Chiddu heelku wa abgo fahaliin!»

29 Wa khalaas, al-khaddaamiin katalo Amnuun be amur min Abchaluum. Wa tawwaali, awlaad al-malik al-aakhariin gammo jaro, ayyi waahid rikib fi bakhalah wa arrad.

30 Wa wakit humman lissaa'hum fi l-derib bas, khabbarooh le Dawuud wa gaalo leyah: «Abchaluum katal kulla awlaad al-malik! Waahid minhum kula ma faddal.»

31 Wa tawwaali, al-malik gamma charrat khalagah wa waga' fi l-turaab min al-hizin. Wa kulla masaa'iilah waagfiin jambah, khulgaanhum mucharratiin min al-hizin.

32 Wa Yunadaab wileed Chim'a akhu Dawuud chaal al-kalaam wa gaal: «Khalli siidi al-malik ma yifakkir kadar katalo kulla awlaadah. Amnuun wiheedah bas maat. Achaan Abchaluum chaal al-niye di min al-yoom al-Amnuun tallaf akhtah Taamaar.

33 Wa hassa' da, khalli siidi al-malik ma yifakkir kadar kulla awlaadah maato. La, Amnuun wiheedah bas maat.»

34 Wa Abchaluum kula arrad. Wa wakit al-haras hana gasir al-malik rafa' raasah, chaaf naas katiiriin jaayiin be waraayah ale l-hajar.

35 Wa Yunadaab gaal le l-malik: «Dool awlaad al-malik bas jaayiin. Wa kulla l-cheyy da kaan misil ana abdak gultah leek.»

³⁶Wa min Yunadaab kammal kalaamah ke bas, awlaad al-malik wassalo. Wa gammo yabku wa l-malik wa kulla masaa'iilah al-ma'aayah bako baki chadiid.

³⁷Wakit Abchaluum arrad, hu macha bakaan Talmaay wileed Amihuud malik hillit Gachuur. Wa fi kulla l-wakit da, Dawuud gaa'id fi hizin hana wileedah Amnuun.

³⁸Wa Abchaluum al-arrad wa macha hillit Gachuur da, ga'ad talaata sana hinaak.

³⁹Wa l-malik Dawuud khalla minnah mutaaradat Abchaluum achaan sabbarooh fi moot wileedah Amnuun.

2 Samuwiiil 14

Abchaluum gabbalooh fi Uruchaliim

¹Wa Yuwaab wileedha le Saruuya irif kadar Dawuud galbah dawwar Abchaluum.

²Wa gamma rassal fi hillit Takhuu'a le mara waahide al-indaha hikma. Wa wakit al-mara di jaat, hu gaal leeha: «Min fadulki, sawwi nafiski haznaane wa albase khulgaan al-hizin wa ma tilmassahe. Abge misil mara al-haznaane min zamaan.

³Wa amchi bakaan al-malik wa guuli leyah al-kalaam al-ana ni'ooriiki da.» Wa Yuwaab gaal leeha al-kalaam al-waajib hi tuguulah.

⁴Wa khalaas, al-mara al-min hillit Takhuu'a machat le l-malik Dawuud wa waga'at fi l-ard wa sajjadat gidzaamah wa gaalat: «Ya l-malik, afza'ni!»

⁵Wa l-malik gaal leeha: «Maalki?» Wa hi gaalat leyah: «Leyi al-asaf, ana armala wa raajli mayyit.

⁶Wa ana khaadmak indi awlaad itneen al-addaawaso fi l-kadaade wa naadum al-yihaajizhum kula ma fihi. Wa l-waahid katal al-aakhar.

⁷Wa hassa' daahu kulla naas gabiilti gammo diddi wa gaalo leyi khalli nisallim leehum wileedi al-katal akhuuh wa humman yaktuluuh fi gaddah, hu al-ba'adeen yabga wariis. Wa be misil da, humman yidooru yiwadduru al-acham al-waahid al-indi wa ma yikhallu le raajli wa la wariis wa la usum fi l-ard.»

⁸Wa l-malik gaal leeha: «Gabbili amchi beeti. Wa ana zaati nanti amur fi sababki.»

⁹Wa l-mara al-min hillit Takhuu'a gaalat leyah: «Ya siidi al-malik, khalli al-khata da yaga' fi raasi wa fi raas ahali. Al-malik wa aayiltah yukuunu bariyiin.»

¹⁰Wa l-malik gaal leeha: «Kan naadum yihajji foogki, jiibihih leyi ana. Wa battaan ma yisawwihih.»

¹¹Wa l-mara gaalat battaan: «Khalli al-malik yi'aahidni be usum Allah Ilaahah achaan siid al-taar ma yiziid al-damaar wa yaktul leyi wileedi.» Wa l-malik gaal leeha: «Nahlif be Allah al-Hayy, suufaay waahide kula hana wileedki ma taga' fi l-ard.»

12 Wa ba'ad da, al-mara gaalat leyah: «Min iznak, ya siidi al-malik, khalli nuguul leek kilme waahide.» Wa hu gaal leeha: «Hajji.»

13 Wa hi gaalat leyah: «Maala inta ma fakkart misil da fi cha'ab al-Rabb? Wa be kalaamak al-inta kallamtah hassa', ya l-malik, inta bigiit khaati achaan inta ma gabbalt wileedak al-mu'arrid.

14 Aywa, yoom waahid kullina numuutu wa hayaatna tabga misil almi al-daffag fi l-turaab wa battaan ma yinchaal. Wa laakin al-Rabb ma yaktul al-mu'arrid. Da ma fikir al-Rabb kadar al-mu'arrid yagood ba'iid minnah.

15 Wa hassa', ana jiiit hajjeet al-kalaam da leek inta siidi al-malik achaan al-naas khawwafooni. Wa ana khaadmak gult namchi nihajji leek inta al-malik wa akuun tisawwi al-cheyy al-ana khaadmak nuguulah leek.

16 Wa be da, inta tasma' kalaami wa tinajjiini ana khaadmak min iid al-naadum al-yidoor yiwaddirni ana wa wileedi min usut cha'ab al-Rabb al-misil warasatah.

17 Wa ana fakkart kadar kalaamak inta al-malik yisabbirni min al-muchkila di. Wa siidi al-malik, hu misil malak Allah al-yasma' al-zeen wa l-fasil. Khalli Allah Ilaahak yukuun ma'aak.»

18 Wa l-malik gaal le l-mara: «Nas'alki su'aal waahid wa ma tilabbidi leyi cheyy.» Wa l-mara gaalat leyah: «Kallim, ya siidi al-malik.»

19 Wa l-malik gaal leeha: «Hal kulla l-kalaam da ma jaayi min Yuwaab walla?» Wa l-mara gaalat: «Nahlif be hayaatak inta, ya siidi al-malik. Ana ma nagdar nakdib leek, ya siidi al-malik. Be akiid, abdak Yuwaab bas kallafaani be l-kalaam da.

20 Wa abdak Yuwaab sawwa al-cheyy da achaan yibaddil al-haala di. Wa laakin siidi al-malik, hu hakiim misil malak Allah al-ya'arif kulla cheyy fi l-ard.»

21 Wa fi l-bakaan da, al-malik gaal le Yuwaab: «Khalaas al-kalaam kammal. Amchi gabbilah le Abchaluum hini.»

22 Wa tawwaali, Yuwaab waga' fi l-ard wa sajad wa baarak al-malik wa gaal: «Al-yoom ana abdak irift kadar inta siidi al-malik ridiit leyi achaan inta sawweet al-cheyy al-ana abdak gultah leek.»

23 Wa Yuwaab gamma wa macha Gachuur gabbalah le Abchaluum fi Uruchaliim.

24 Wa l-malik gaal: «Khalli Abchaluum yamchi beetah ma yigaabilni.» Wa khalaas, Abchaluum macha beetah wa ma gaabalah le l-malik.

Dawuud assaalaho ma'a Abchaluum

25 Wa fi Israa'iil, ma fi naadum jamiil wa machkuur misil Abchaluum wa min rijileenah lahaddi raasah foog ma fi ayyi eeb.

- 26** Wa fi ayyi akhiir al-sana, yizayyin suuf raasah achaan tagiil leyah. Wa hu yawzin suuf raasah wa waznah yisaawi ziyaada min itneen kiilo hasab wazin al-muluuk.
- 27** Wa Abchaluum indah awlaad talaata wa bineeye waahide usumha Taamaar. Wa hi mara jamiile marra waahid.
- 28** Wa Abchaluum ga'ad santeen fi Uruchaliim wa laakin ma gaabal al-malik.
- 29** Wa yoom waahid, Abchaluum naadaah le Yuwaab achaan yirassilah bakaan al-malik wa laakin Yuwaab aba ma yaji leyah. Wa le taani marra battaan rassal le Yuwaab wa hu aba ma yaji.
- 30** Wa Abchaluum gaal le khaddaamiinah: «Chiifu al-zere' hana gameh abyad al-jamb zer'i, da hana Yuwaab. Amchu tuchchuuh.» Wa khalaas, khaddaamiin Abchaluum tachcho al-zere' da.
- 31** Wa tawwaali, Yuwaab gamma macha le Abchaluum fi beetah wa gaal leyah: «Maala khaddaamiinak tachcho zer'i?»
- 32** Wa Abchaluum gaal le Yuwaab: «Achaan ana rassalt leek taji leyi wa inta abeet. Ana dawwart nirassilak bakaan al-malik tuguul leyah: «Maala ana jiit min Gachuur? Akheer leyi nigabbil battaan hinaak.» Wa hassa', nidoor nigaabil al-malik. Wa kan ana khaati kamaan, khalli yaktulni.»
- 33** Wa Yuwaab macha hajja le l-malik be l-kalaam da. Wa khalaas, al-malik naadaah le Abchaluum wa hu gamma macha wa waga' fi l-ard wa sajad giddaam al-malik. Wa l-malik habbaah.

2 Samuwil 15

Abchaluum atmarrad

- 1** Wa ba'ad kulla l-cheyy da, Abchaluum ligi araba hint harib wa kheel wa 50 rujaal al-maachiin giddaam arabatah.
- 2** Wa be fajur badri, Abchaluum yugumm wa yagiif fi khachum al-derib hana madkhal al-hille. Wa kulli wakit kan naadum indah muchkila wa jaayi bakaan al-malik achaan yisawwi leyah charii'a, Abchaluum yiwaggifah wa yuguul leyah: «Inta min hille al-weeni?» Wa akuun al-naadum da yuguul: «Ana abdak jaayi min gabiila waahide hana Bani Israa'iil.»
- 3** Khalaas, Abchaluum yuguul leyah: «Chiif! Kalaamak adiil wa hagg. Wa laakin ma fi naadum mas'uul bakaan al-malik al-yasma' kalaamak.»
- 4** Wa yuguul battaan: «Kan awwal ana bigiit haakim fi l-balad di wa ayyi naadum yaji leyi be daliimtah aw muchkiltah, ana nisawwi leyah al-charii'a.»
- 5** Wa kan naadum yigarrib leyah le yasjud giddaamah, Abchaluum yimidd iidah yakurbah wa yihibbah.

⁶Wa hu yisawwi misil da le kulla Bani Israa'iil al-yaju bakaan al-malik le yisawwi leehum al-charii'a. Wa be misil da, hu yilimm kulla Bani Israa'iil waraayah be najaada.

⁷Wa ba'ad arba'a sana, Abchaluum gaal le l-malik: «Min fadlak, khalliini namchi hillit Hibruun le nihaggig al-nazir al-sawweetah le Allah.

⁸Achaan wakit ana abdak saakin fi Gachuur fi balad Araam, sawweet nazir wa gult: «Kan gabbalt be aafe fi Uruchaliim, na'abud Allah.»»

⁹Wa l-malik gaal leyah: «Amchi be l-salaama.» Wa khalaas, Abchaluum gamma macha hillit Hibruun.

¹⁰Wa wakit wassal hinaak, rassal naas be talbiid fi kulla gabaayil Bani Israa'iil wa gaal leehum: «Wakit tasma'o hiss al-buug, guulu: «Abchaluum bigi malik fi Hibruun.»»

¹¹Wa 200 naas al-azamaahum Abchaluum macho ma'aayah min Uruchaliim. Wa humman macho ma'aayah wa laakin ma induhum khabbar be l-mu'aamara di.

¹²Wa wakit Abchaluum gaa'id yigaddim al-dahiiye, rassal le Akhitsuufal al-Giiluuni mustachaar Dawuud al-saakin fi hillit Giilu. Wa l-mu'aamara gaa'ide tabga chadiide bilheen. Wa l-naas gaa'idiin yiziidu be ziyaada wara Abchaluum.

Dawuud arrad min Uruchaliim

¹³Wa naadum waahid ja khabbarah le Dawuud wa gaal leyah: «Daahu Bani Israa'iil lammo wara Abchaluum.»

¹⁴Khalaas, Dawuud gaal le kulla masaa'iilah al-ma'aayah fi Uruchaliim: «Yalla ni'arrudu! Kan ma ke da, ma nanjo min Abchaluum. Khalli namchu ajala gubbaal ma yalhagna wa yijiib foogna al-masiibe wa yaktul kulla naas al-hille be l-seef.»

¹⁵Wa masaa'iilah gaalo leyah: «Ya siidna al-malik, kulla cheyy al-inta tikharrirah, aniina nisawwuuh.»

¹⁶Wa l-malik marag be rijileenah wa kulla aayiltah taaba'ooh. Wa laakin khalla waraayah achara sirriyaat le yahfadan al-beet.

¹⁷Wa wakit al-malik maarig, kulla l-cha'ab taaba'ooh wa humman wagafo fi aakhir beet hana l-hille.

¹⁸Wa kulla naas Dawuud wa kulla l-Kiritiyiin wa l-Filtiyiin hurraas al-malik gammo yijarsusu giddaamah. Wa 600 naas al-taaba'o Dawuud min hillit Gaat, humman kula jarsaso.

¹⁹Wa Dawuud gaal le Ittaay al-min hillit Gaat: «Maala inta kula tamchi ma'aana? Gabbil amchi agood ma'a l-malik Abchaluum achaan inta ajnabi wa laaji'.

20 Wa inta jiit hini ma tawwalt. Wa l-yoom, nichii lak wa niwaddiik ma'aayi fi bakaan al-ana zaati ma na'arfah da walla? La! Hassa' da, chiil akhwaanak wa gabbil fi l-hille fi kheer wa amaan Allah.»

21 Wa laakin Ittaay radda le l-malik wa gaal: «Nahlif be Allah al-Hayy wa be hayaatak inta al-malik, fi ayyi bakaan al-siidi al-malik yamchi le yi'iich aw yumuut, ana abdak kula namchi.»

22 Wa Dawuud gaal le Ittaay: «Sameh! Gaddim.» Wa Ittaay gaddam ma'a naasah wa kulla aayilaathum.

23 Wa kulla naas al-balad gaa'idiin yabku chadiid wakit chaafu Dawuud wa naasah maachiin. Wa l-malik chagga waadi Khidruun ma'a kulla naasah wa chaalo al-derib al-maachi le l-sahara.

24 Wa macha ma'aahum Saduukh raajil al-diin wa ma'aayah kulla l-Laawiyiin al-chaayliin sanduug mu'aahadat al-Rabb. Wa humman khatto al-sanduug da tihit wa Abiyaatar raajil al-diin gaa'id jambah lahaddi kulla l-naas al-maargiin min al-hille kammalo.

25 Wa l-malik gaal le Saduukh raajil al-diin: «Gabbil sanduug al-Rabb fi l-hille. Achaan kan Allah yarda beyi, yisawwi leyi al-kheer wa yigabbilni wa yichawwifni battaan sanduugah wa maskanah.

26 Wa laakin kan hu gaal ma yidoorni, khalaas khalli yisawwi foogi al-cheyy al-hu yidoorah.»

27 Wa l-malik gaal battaan le Saduukh raajil al-diin: «Hassa' da, inta chift al-haala. Gabbil amchi be l-salaama fi l-hille ma'a Akhimaa'as wileedak wa Yuunataan wileed Abiyaatar. Wa be da, iyaalku al-itneen yamchu ma'aaku.

28 Wa kan leyi ana, ni'akhkhir fi waadi al-Urdun lahaddi nalga khabar minku.»

29 Wa khalaas, Saduukh wa Abiyaatar gabbalo sanduug al-Rabb fi Uruchaliim wa ga'ado hinaak.

Dawuud rassal jaasuus le Abchaluum

30 Wa Dawuud gaa'id yatla' jabal al-Zaytuun be baki wa sadda raasah wa maachi bala na'aal. Wa kulla l-naas al-taali'iin ma'aayah, humman kula saddo ruuseehum wa gaa'idiin yabku.

31 Wa jo khabbaro Dawuud wa gaalo: «Daahu Akhitsuufal kula min al-khaayniin al-ma'a Abchaluum.» Khalaas Dawuud gaal: «Ya Allah, khalli wasiiyat Akhitsuufal tabga ma naaf'e.»

32 Wa wakit Dawuud wassal fi raas al-jabal fi bakaan ibaadat al-Rabb, Huuchaay al-min hillit Arki ja laagaah le Dawuud wa khalagah mucharrat min al-hizin wa indah turaab fi raasah.

- 33** Wa Dawuud gaal leyah: «Inta ma tamchi ma'aayi achaan da tagiil leyi.
- 34** Wa laakin kan gabbalt al-hille, guul le Abchaluum: «Ya l-malik, nidoor nabga khaddaamak. Awwal, ana khaddaam abuuk wa laakin hassa', nabga khaddaamak.» Wa be misil da, tafchul wasiiyat Akhitsuufal.
- 35** Wa hinaak talga musaa'ada min rujaal al-diin Saduukh wa Abiyaatar. Wa kulla cheyy al-tasma'ah min gasir al-malik, guulah le Saduukh wa Abiyaatar.
- 36** Wa iyaalhum Akhimaa'as wileed Saduukh wa Yuunataan wileed Abiyaatar, humman kula gaa'idiin ma'aahum. Wa be waasitathum humman, tikhabburuuni be kulla cheyy al-tasma'o.»
- 37** Wa khalaas, Huuchaay rafiig Dawuud gabbal al-hille fi wakit al-Abchaluum daakhil Uruchaliim.

2 Samuwiiil 16

Dawuud wa Siiba

- 1** Wa wakit Dawuud gaa'id yanzil min raas al-jabal be khaadi, laaga Siiba khaddaam Mafiibuchat saayig hamiir itneen al-chadda fooghum 200 khubza wa 100 abbuud hana inab yaabis mu'abbak wa 100 abbuud hana tiin yaabis mu'abbak wa girbe hana khamar.
- 2** Wa l-malik gaal le Siiba: «Hu da kulla, tisawwi beyah chunu?» Wa Siiba gaal: «Al-hamiir le aayilat al-malik yarkabo fooghum wa l-khubza wa l-tiin le naasak yaakulu wa l-khamar kamaan yichajji' naasak al-ayyaaniin min ta'ab al-safar fi l-sahara.»
- 3** Wa l-malik gaal leyah: «Ween wileed siidak?» Wa Siiba gaal leyah: «Hu gaa'id fi Uruchaliim wa gaal: «Al-yoom Bani Israa'iil yigabbulu leyi muluk abuuyi Chaawuul.»»
- 4** Wa l-malik gaal le Siiba: «Kan ke da, min hini le giddaam kulla l-maal hana Mafiibuchat da hanaak inta.» Wa Siiba sajad giddaamah wa gaal: «Ana abdak, ya siidi al-malik, kan inta ridiit leyi.»

Chim'i la'an Dawuud

- 5** Wa wakit Dawuud garrab le hillit Bahuriim, raajil waahid marag leyah. Wa l-raajil da, hu min khachum beet Chaawuul wa usmah Chim'i wileed Giira. Wa hu marag min al-hille wa gaa'id yal'an foogah.
- 6** Wa be katarat al-cha'ab wa rujaalah al-fahaliin al-maachiin ma'aayah be zeene wa isra kula, Chim'i gaa'id yizarrig fi l-malik Dawuud wa masaa'iilah be hujaar.
- 7** Wa daahu kalaam Chim'i al-gaa'id yuguulah: «Yalla amchi! Yalla amchi! Ya kattaal al-dimam al-ma naafi'!

⁸Allah gabbal leek fi raasak al-damm al-inta daffagtah min aayilat Chaawuul al-inta bigiit malik fi badalah. Hassa' Allah sallam al-muluk le wileedak Abchaluum wa di bas al-masiibe al-waajbe leek achaan inta kattaal al-dimam.»

⁹Wa Abichaay wileedha le Saruuya gaal le l-malik: «Maala al-kalib al-mayyit da gaa'id yal'an siidi al-malik? Khalliini namchi nagta' raasah!»

¹⁰Wa laakin al-malik gaal: «Chunu al-beeni ana wa intu, ya awlaad Saruuya? Kan al-raajil da gaa'id yal'an, akuun Allah bas gaalah leyah: <Amchi al'an Dawuud!> Wa be da, yaatu yagdar yuguul leyah: <Maala inta tuguul al-kalaam da?>»

¹¹Wa Dawuud gaal le Abichaay wa le kulla masaa'iilah: «Chiifu wileedi, hu al-marag min sulbi. Hu kula yidoor yaktulni wa da maala yabga ajiib kan al-naadum min gabiilat Banyamiin da gaa'id yal'an foogi? Khalli yuguul al-la'ana di kan Allah bas amarah beeha.

¹²Wa be da, akuun Allah yichiif ta'abi wa yisawwi leyi al-kheer fi badal al-la'ana al-hu gaa'id yuguulha foogi al-yoom.»

¹³Wa Dawuud wa rujaalah taab'iin fi deribhum wa maachiin wa Chim'i kula maachi jambuhum fi raas al-hajar yal'an wa yizarrig fi Dawuud wa yigawwim ajaaj kula.

¹⁴Wa l-malik wa kulla l-cha'ab al-ma'aayah wassalo fi khachum bahar al-Urdun. Wa humman wassalo ayyaaniin wa ga'ado yinjammo fi l-bakaan da.

Huuchaay lihig Abchaluum

¹⁵Wa Abchaluum wa kulla l-cha'ab wa askar Bani Israa'iil wassalo fi Uruchaliim. Wa Akhituufal mustachaar Dawuud, hu kula ma'aahum.

¹⁶Wa wakit Huuchaay al-min hillit Arki rafiigah le Dawuud wassal bakaan Abchaluum, hu gaal: «Yi'iich al-malik! Yi'iich al-malik!»

¹⁷Wa Abchaluum gaal le Huuchaay: «Da bas al-amaan al-indak le rafiigak Dawuud walla? Maala inta ma macheet ma'aayah?»

¹⁸Wa Huuchaay gaal le Abchaluum: «La! Ana nabga ma'a l-naadum al-azaloo Allah wa kulla l-cha'ab wa kulla askar Bani Israa'iil. Hu da bas, ana nagood ma'aayah.

¹⁹Wa fi cheyy taani, ana nakhdim le yaatu? Ma leek inta wileedah walla? Misil ana khadamt le abuuk, be misil da nakhdim leek inta kula.»

Abchaluum wa sirriyaat Dawuud

²⁰Wa Abchaluum gaal le Akhituufal: «Chaawuru ambeenaatku fi l-cheyy al-waajib nisawwuuh.»

²¹Wa Akhituufal gaal le Abchaluum: «Amchi argud ma'a sirriyaat abuuk al-khallaahin yahfadan al-beet. Wa be misil da, kulla Bani Israa'iil yasma'ooh wa inta tabga makruuh le abuuk. Wa l-naas al-ma'aak yalگو chajaa'a.»

²²Wa khalaas, sawwo kheema fi raas gasir al-malik wa Abchaluum macha ragad ma'a sirriyaat abuuah giddaam kulla Bani Israa'iil.

²³Wa fi l-wakit da, al-wasaaya al-yantiikum Akhitsuufal induum ahammiye ziyaada misil kalaam jaayi min al-Rabb. Wa kan Dawuud walla Abchaluum kula, ma yagdaru yikhaalufu wasiiyat Akhitsuufal.

2 Samuwiil 17

Huuchaay battal wasaaya Akhitsuufal

¹Wa ba'ad da, Akhitsuufal gaal le Abchaluum: «Min fadlak, khalliini na'azil 12 000 raajil wa namchi wara Dawuud fi l-leele di bas.

²Ana nikhaffilah wakit hu ayyaan wa ma indah gudra. Wa ana nibarjilah wa kulla l-cha'ab al-ma'aayah yi'arrudu. Wa khalaas, ana naktulah hu wiheedah.

³Wa be misil da, nilimm kulla cha'abah leek misil awwal al-cha'ab lammo wara l-naadum al-inta gaa'id tifattichah. Wa be da, kulla l-cha'ab yukuunu fi l-salaama.»

⁴Wa Abchaluum wa kulla chuyuukh Bani Israa'iil muwaafgiin fi l-kalaam da.

⁵Wa Abchaluum gaal: «Naaduuh le Huuchaay al-min hillit Arki ahaan hu kula yantiina fikrah.»

⁶Wa Huuchaay ja le Abchaluum. Wa Abchaluum hajja leyah be l-kalaam al-Akhitsuufal gaalah leyah. Wa sa'alah wa gaal: «Hal nitabbugu kalaamah walla? Kan la kamaan, antiina fikrak.»

⁷Wa Huuchaay gaal le Abchaluum: «Fi l-marra di, wasiiyat Akhitsuufal ma adiile.»

⁸Wa Huuchaay gaal battaan: «Inta ta'arif abuur wa rujaalah, humman furraas wa khatiiriin misil mart al-duud al-waddarat iyaalha fi l-khala. Wa abuur raajil muhaarib, ma yunuum ma'a l-cha'ab.

⁹Wa akiid, hassa' hu gaa'id mullabbid fi karkuur aw bakaan aakhar. Wa kan al-harib bada wa katalo minnina, naas aakhariin yasma'oooh wa yuguulu: «Al-naas al-gaa'idiin ma'a Abchaluum an hazamo.»

¹⁰Wa be da, naadum fahal al-galbah misil galib al-duud kula yabga kaslaan. Ahaan kulla Bani Israa'iil ya'arfu kadar abuur faaris wa indah ma'aayah rujaal fahaliin.

¹¹Wa di hi wasiiyti ana. Limm kulla Bani Israa'iil ma'aak min Daan fi l-munchaakh lahaddi Biir Sab'a fi l-wati. Wa humman yilimmu katiiriin misil ramla hana khachum al-bahar. Wa be da, inta zaatak tamchi ma'aahum fi l-harib.

¹²Wa aniina nalhagooh le Dawuud fi ayyi bakaan al-hu mullabbid foogah. Wa nanzulu foogah misil al-matar al-yanzil fi l-ard. Wa be da, naadum waahid kula minhum ma yifaddil wa la hu wa la rujaalah al-ma'aayah.

13 Wa kan hu arrad wa dakhil fi hille waahide, kulla Bani Israa'iil yichiilu hubaal yarbutu daraadirha wa yukurruuha wa yarmuuha fi l-waadi lahaddi ma yifaddil minha cheyy.»

14 Wa khalaas, Abchaluum wa kulla Bani Israa'iil gaalo: «Wasiiyat Huuchaay al-min hillit Arki akheer min wasiiyat Akhitsuufal.» Wa be da, Allah fachchal al-wasiiye al-adiile hint Akhitsuufal achaan Allah yidoor yinazzil masiibe fi raas Abchaluum.

Dawuud gata' bahar al-Urdun

15 Wa khalaas, Huuchaay macha le Saduukh wa Abiyaatar rujaal al-diin wa gaal leehum: «Akhitsuufal anta wasiiye le Abchaluum wa le chuyuukh Bani Israa'iil. Wa ana kula anteet wasiiyi misil di misil di.

16 Wa hassa' da, rassulu ajala le Dawuud khabburuuh wa guulu leyah khalli ma yargud fi waadi al-Urdun. Waajib yagta' al-bahar achaan ma yaktuluuh, hu wa kulla naasah al-ma'aayah.»

17 Wa fi l-wakit da, Akhimaa'as wa Yuunataan ga'ado fi hillit Een Ruugil. Wa waajib khaddaama waahide tamchi tikhabbirhum wa humman kamaan yamchu yikallumuuh le Dawuud achaan humman ma yagdaru yadkhulu fi Uruchaliim le yichiifuuhum.

18 Wa laakin sabi waahid chaafaahum wa macha khabbar Abchaluum. Wa Akhimaa'as wa Yuunataan macho ajala ajala wa wassalo bakaan raajil waahid fi hillit Bahuriim. Wa fi l-hooch da, fiyah biir wa humman dakhalo allabbado foogha.

19 Wa sitt al-beet chaalat birich wa saddat khachum al-biir wa sabbat foog al-birich da khalla achaan ma yichiifu cheyy.

20 Wa khaddaamiin Abchaluum macho bakaan al-mara di wa sa'alooha wa gaalo: «Ween Akhimaa'as wa Yuunataan?» Wa l-mara gaalat leehum: «Humman gata'o al-rijil.» Wa khalaas, khaddaamiin Abchaluum fattachuum ke wa ma ligoohum. Wa ba'ad da, gabbalo fi Uruchaliim.

21 Wa ba'ad humman faato, Akhimaa'as wa Yuunataan marago min al-biir wa macho khabbarooh le Dawuud be wasiiyat Akhitsuufal. Wa humman gaalo leyah: «Ajala agta'o al-bahar.»

22 Wa tawwaali, Dawuud wa kulla l-naas al-ma'aayah gammo wa gata'o bahar al-Urdun. Wa be fajur badri, kulluhum gata'o al-bahar wa naadum waahid kula minhum ma faddal.

23 Wa wakit Akhitsuufal irif kadar Abchaluum ma tabbag wasiiytah, gamma chadda humarah wa gabbal hillitah wa macha beetah. Wa wassa aayiltah wa chanag nafsah wa maat. Wa dafanooh fi khabur abuuuh.

Dawuud wassal hillit Mahanaayim

24 Wa Dawuud wassal hillit Mahanaayim wakit Abchaluum gaa'id yagta' bahar al-Urdun ma'a kulla askar Bani Israa'iil.

25 Wa Abchaluum khatta Amaasa khaayid al-deech fi badal Yuwaab. Wa Amaasa da, abuu Yatar al-min Bani Israa'iil wa ammah Abigaayil bineeyit Nahaach akhutha le Saruuya amm Yuwaab.

26 Wa Abchaluum wa askar Bani Israa'iil khatto mu'askarhum fi balad Gil'aad.

27 Wa wakit Dawuud wassal Mahanaayim, laagooh Chuubi wileed Nahaach al-min madiinat Rabba aasimat balad Bani Ammuun wa Makiir wileed Amiyiil al-min hillit Luudabaar wa Barzillaay al-min hillit Rugliim fi turaab Gil'aad.

28 Wa l-naas dool jaabo le Dawuud wa naasah furaach wa mawaa'iin wa buraam hana tiine wa akil misil gameh ahmar wa gameh abyad wa dagiig wa fariiki wa lubya wa adas

29 wa asal wa zibde hana kham wa jibna min laban al-bagar. Wa humman jaabo kulla l-achya dool le Dawuud achaan al-naas al-ma'aayah yaakulu. Wa gaalo: «Al-naas dool yukuunu maytiin min al-aya wa l-juu' wa l-atach hana l-sahara.»

2 Samuwil 18

Haziimat Abchaluum

1 Wa Dawuud hasab askarah al-ma'aayah wa khatta leehum khuyyaad fi aalaaf wa khuyyaad fi miyaat.

2 Wa Dawuud anta amur le l-askar yamchu. Wa l-tilit min al-askar da, hu kallaf beyah Yuwaab wa l-tilit kallaf beyah Abichaay wileed Saruuya al-hu akhu Yuwaab wa l-tilit kallaf beyah Ittaay al-min hillit Gaat. Wa l-malik gaal le askarah: «Ana zaati namchi ma'aaku.»

3 Wa laakin askarah gaalo leyah: «La! Ya siidna al-malik, inta ma tamchi ma'aana. Achaan kan aniina arradna kula, naadum yaj'alna ma fiih wa kan nussina maat kula, ma yijiibu khabarna. Wa inta wiheedak muhimm min 10 000 minnina wa da akheer leena kan tagood fi l-madiina wa tijiib leena minha al-faza'.»

4 Wa l-malik gaal leehum: «Ana nisawwi al-cheyy al-tidooruu.» Wa khalaas, al-malik wagaf fi khachum baab al-hille wakit kulla askarah maargiin be miyaat wa aalaaf.

5 Wa hu amar Yuwaab wa Abichaay wa Ittaay wa gaal leehum: «Assahhalo ma'a l-sabi Abchaluum fi chaan reedti leyah.» Wa kulla askarah sim'o be l-amur al-malik antaah le l-khuyyaad fi sabab Abchaluum.

6 Wa khalaas, askar Dawuud marago fi l-kadaade le yihaarubu Bani Israa'iil. Wa l-harib bada fi l-khaaba hana balad Afraayim.

7 Wa askar Bani Israa'iil an hazamo gidzaam naas Dawuud. Wa fi l-yoom da, al-haziime bigat kabiire wa maato foogha 20 000 raajil.

⁸Wa l-harib alwassa' fi kulla l-balad. Wa fi l-yoom da, al-naas al-katalathum al-khaaba katiiriin ziyaada min al-naas al-katalaahum al-harib.

Yuwaab katal Abchaluum

⁹Wa Abchaluum be khafla anlaga wijih be wijih ma'a naas Dawuud. Wa hu raakib fi bakhal wa l-bakhal da dakhil tihit firi' hana chadarat balluut. Wa raas Abchaluum dakhil fi mafaarig al-firi' wa hu ga'ad mu'allag ambeen al-sama wa l-ard wa l-bakhal faat khallaah.

¹⁰Wa askari waahid chaafah wa macha khabbarah le Yuwaab wa gaal: «Daahu ana chift Abchaluum mu'allag fi firi' hana chadara.»

¹¹Wa Yuwaab gaal le l-raajil al-jaab leyah al-khabar: «Sahihih ke, inta chiftah walla? Wa maala ma darabtah wa katalah fi bakaanah da? Kan awwal inta katalah, ana nantiik 10 hajar fudda wa hizaam.»

¹²Wa l-raajil gaal le Yuwaab: «Kan inta tantiini 1 000 hajar fudda kula, ana ma narfa' iidi wa nadurbah le wileed al-malik. Achaan aniina kullina simi'na be amur al-malik al-antaah leek inta wa Abichaay wa Ittaay wa gaal: «Fakkuru fi l-sabi Abchaluum.»

¹³Wa kan ana sawweet nafsi misil ma simi't kalaamah wa gammeet katalah kula, al-malik ya'arif kulla cheyy wa yi'aakhibni wa inta zaatak ma tahmiini.»

¹⁴Wa Yuwaab gaal: «Ana ma ni'akhhir wakti ma'aak.» Wa khalaas, Yuwaab chaal talaata kookaab wa khazzaahum fi galib Abchaluum wakit hu lissaa' hayy wa mu'allag fi l-chadara.

¹⁵Wa ba'ad da, achara subyaan al-chaayliin silaahah le Yuwaab jo hawwagooh wa tammamooh.

¹⁶Wa khalaas, Yuwaab darab al-buug wa askarah wagafo min mutaaradat Bani Israa'iil achaaan hu waggafaahum.

¹⁷Wa chaalo janaazit Abchaluum wa zagalooha fi nugra fi l-khaaba wa radamo foogah hujaar. Wa kulla Bani Israa'iil arrado wa ayyi waahid gabbal beetah.

¹⁸Wa fi hayaatah, Abchaluum khazza hajar al-yizzakkaro beyah fi waadi al-Malik wa gaal: «Ana ma indi wileed al-yichiil usmi.» Wa samma al-hajar da be usmah. Wa lahaddi l-yoom, binaaduuh hajar Abchaluum.

Dawuud simi' be moot Abchaluum

¹⁹Wa Akhimaa'as wileed Saduukh gaal: «Min fadlak, khalliini najri nikhabbir al-malik be l-khabar al-halu da achaaan Allah najjaah min iid udwaanah.»

²⁰Wa Yuwaab gaal leyah: «La! Al-yoom inta ma tiwaddi khabar halu, tiwaddiih yoom aakhar. Wa l-khabar hana l-yoom da, khabar cheen achaaan wileed al-malik maat.»

21 Wa Yuwaab rassal waahid Habachi min khaddaamiinah wa gaal leyah: «Amchi khabbir al-malik be l-cheyy al-chiftah.» Wa khalaas, al-Habachi sajad giddaam Yuwaab wa gamma macha be jari.

22 Wa battaan Akhimaa'as wileed Saduukh gaal le Yuwaab: «Kan chunu yukuun leyi kula, khalliini namchi wara l-Habachi da.» Wa Yuwaab gaal leyah: «Maala inta kula tamchi, ya wileedi? Achaan da ma al-khabar al-inta talga foogah faayde.»

23 Wa Akhimaa'as gaal: «Kan chunu yukuun leyi kula, namchi.» Wa Yuwaab gaal leyah: «Amchi.» Wa khalaas, Akhimaa'as jara be l-derib al-saahil wa sabagah le l-Habachi.

24 Wa fi l-wakit da, Dawuud gaa'id ambeenaat al-biibaan al-itneen hana l-hille. Wa l-haras kamaan gaa'id fi bakaan waahid be foog le l-baab wa da bakaan al-yagood foogah al-haras. Wa l-haras chaaf raajil jaari jaayi wiheedah.

25 Wa l-haras naada le yikhabbir al-malik. Wa l-malik gaal leyah: «Kan hu jaayi wiheedah da, yiwassif kadar yijiib khabar halu.» Wa l-raajil gaa'id yigarrib lehum.

26 Wa l-haras chaaf naadum aakhar jaari jaayi wiheedah wa naada haaris al-biibaan wa gaal: «Daahu naadum aakhar jaari jaayi wiheedah.» Wa l-malik gaal: «Hu da kula jaayib khabar halu.»

27 Wa l-haras gaal battaan: «Ana irift al-raajil al-awwal da min jariih wa hu Akhimaa'as wileed Saduukh.» Wa l-malik gaal: «Hu da raajil hana kheer jaayi yijiib khabar halu bilheen.»

28 Wa wakit Akhimaa'as wassal bakaan al-malik, hu gaal: «Al-salaam aleek!» Wa waga' fi l-ard wa sajad giddaam al-malik wa gaal: «Ya siidi al-malik, nibaarik Allah Ilaahak al-sallam leek al-naas al-atmarrado diddak.»

29 Wa l-malik gaal: «Wa kikkeef haalit al-sabi Abchaluum?» Wa Akhimaa'as gaal le l-malik: «Ana chift al-naas barjalo be ziyaada wakit Yuwaab rassal ana abdak. Wa laakin ana ma na'arfah chunu kaan.»

30 Wa l-malik gaal leyah: «Kiss wa agood hini.» Wa Akhimaa'as kassa wa ga'ad yarja.

31 Wa khalaas, al-Habachi ja wa gaal le l-malik: «Ana jibt le siidi al-malik khabar halu, al-yoom Allah sallamaak min iid udwaanak al-gammo diddak.»

32 Wa l-malik gaal: «Wa kikkeef haalit al-sabi Abchaluum?» Wa l-Habachi gaal: «Ya siidi al-malik, kulla udwaanak wa kulla l-naas al-gammo diddak le yisawwu leek al-fasaala, khalli yabgo misil al-sabi da.»

33 Wa khalaas, al-malik barjal wa tala' fi l-gasir al-gaa'id fi khachum baab al-hille wa dakhil fi khurfa wa gamma yabki. Wa yuruukh wa yuguul: «Ya wileedi Abchaluum! Haay wileedi! Ya wileedi Abchaluum, maala ana ma mutt fi badalak! Haay wileedi Abchaluum, ya wileedi!»

2 Samuwiil 19

Dawuud hizin le wileedah

- ¹Wa macho kallamooh le Yuwaab wa gaalo leyah: «Daahu al-malik gaa'id yabki wa yunuuh le Abchaluum.»
- ²Wa l-nasur hana l-yoom da albaddal be hizin le kulla l-askar achaan fi l-yoom da, sim'o kadar al-malik haznaan be sabab moot wileedah.
- ³Wa fi l-yoom da min al-khajla, al-askar dakhalo fi l-madiina be sirr misil al-deech al-anhazam fi l-harib.
- ⁴Wa l-malik sadda wijhah wa gaa'id yabki be tuul hissah wa yuguul: «Haay wileedi Abchaluum! Abchaluum, ya wileedi! Ya wileedi!»
- ⁵Wa khalaas, Yuwaab ja le l-malik fi l-khurfa wa gaal leyah: «Al-yoom inta dasseet kulla naasak fi l-eeb. Wa humman bas al-yoom najjo hayaatak inta wa awlaadak wa banaatak wa hayaat awiinak wa sirriyaatak.
- ⁶Inta tihibb al-yakrahook wa takrah al-yihibbuuk! Wa l-yoom wassaftina kadar wa la khaayid wa la khaddaam ma yisaawu cheyy giddaamak. Wa ana irift kadar al-yoom kan Abchaluum gaa'id hayy wa aniina dool kullina mutna kula, inta halu leek.
- ⁷Wa hassa' da, gumm amchi raggid galib naasak. Achaan kan ma macheet, ana nahlif leek be Allah kadar le fajur da, naadum waahid kula ma yifaddil ma'aak. Wa di tabga akbar masiibe min kulla l-masaayib al-waga'o foogak min inta sabi lahaddi l-yoom.»
- ⁸Wa khalaas, al-malik gamma macha ga'ad fi khachum baab al-hille wa ooroohum le l-askar wa gaalo leehum: «Daahu al-malik macha ga'ad fi khachum baab al-hille.» Wa kulla l-askar jo giddaam al-malik.

Dawuud dawwar yigabbil Uruchaliim

Wa askar Abchaluum kamaan arrado wa ayyi waahid gabbal beetah.

- ⁹Wa kulla gabaayil Bani Israa'iil gaa'idiin yinaakhuchu wa yuguulu: «Al-malik najjaana min iid udwaanna wa min iid al-Filistiyiin wa hassa' arrad min al-balad le yanja min Abchaluum.
- ¹⁰Wa Abchaluum al-masahnaah wa darrajnaah malik maat fi l-duwaas. Wa hassa', gaa'idiin narjo chunu le nigabbulu al-malik Dawuud?»
- ¹¹Wa kulla l-kalaam al-hajjoooh Bani Israa'iil wassaloooh le l-malik Dawuud. Wa khalaas, al-malik rassal le Saduukh wa Abiyaatar rujaal al-diin wa gaal leehum: «Amchu hajju le kubaaraat Bani Yahuuza wa guulu leehum: «Maala tabgo aakhir naas al-yigabbulu al-malik fi beetah?»
- ¹²Intu akhwaani min dammi wa lahami. Wa maala tabgo aakhir naas al-yigabbulu al-malik fi beetah?»

13 Wa guulu le Amaasa: «Inta ma min dammi wa lahami walla? Khalli al-Rabb yi'aakhibni ikhaab chadiid kan ana ma darrajtak khaayid deechi fi badal Yuwaab.»

14 Wa be kalaamah da, Dawuud radda guluub Bani Yahuuza. Wa misil raajil waahid, humman rassalo gaalo le l-malik: «Gabbil inta wa kulla naasak.»

Dawuud najja Chim'i

15 Wa l-malik gabbal lahaddi bahar al-Urdun wa kulla Bani Yahuuza macho laagooh le l-malik fi hillit Gilgaal achain yigattu'uuh al-bahar.

16 Wa Chim'i wileed Giira al-min gabiilat Banyaaamiin wa min hillit Bahuriim, hu macha ajala ma'a naas Bani Yahuuza le yilaagu al-malik Dawuud.

17 Wa macho ma'a Chim'i 1 000 raajil min gabiilat Banyaaamiin. Wa Siiba khaddaam aayilat Chaawuul, hu kula macha ma'aahum wa ma'aayah awlaadah al-khamistaachar wa khaddaamiinah al-ichriin. Wa humman assa'jalo wa lihgo bahar al-Urdun gubbaal al-malik.

18 Wa humman gata'o al-bahar le yigattu'u al-malik wa aayiltah wa le yisawwu kulla cheyy al-hu yidoorah. Wa wakit al-malik gata' al-bahar, Chim'i wileed Giira waga' giddaamah

19 wa gaal: «Ma ti'aakhibni be khataayi wa la tifakkir fi l-khata al-ana abdak sawweetah wakit inta maarig min Uruchaliim. Wa ya siidi al-malik, ma takrub leyi fi galbak.

20 Achain ana abdak a'tarafa be zanbi wa l-yoom, ana bas awwal naadum min kulla gabaayil al-munchaakh jiiit le nigaabil siidi al-malik.»

21 Wa Abichaay wileedha le Saruuya chaal al-kalaam wa gaal: «Hal da sabab al-yikhalli Chim'i ma yaktuluuh walla? Achain hu la'an al-raajil al-Allah masahah wa darrajah malik!»

22 Wa laakin Dawuud gaal: «Chunu al-beeni ana wa intu, ya awlaad Saruuya? Maala al-yoom gammeetu diddi misil adu? Hal al-yoom, da yoom al-yaktulu foogah naadum fi balad Israa'iil walla? Hal ana ma na'arif kadar al-yoom, ana bas malik fi balad Israa'iil walla?»

23 Wa l-malik halaf le Chim'i wa gaal: «Inta ma tumuut!»

Dawuud saalah Mafiibuchat

24 Wa Mafiibuchat wileed wileedah le Chaawuul, hu kula macha yigaabil al-malik. Wa hu ma khassal rijileenah wa la khulgaanah wa la addal dignah min yoom al-malik marag lahaddi yoom gabbal be l-salaama fi Uruchaliim.

25 Wa wakit Mafiibuchat wassal bakaan al-malik, al-malik gaal leyah: «Ya Mafiibuchat, maalak ma macheet ma'aayi?»

²⁶Wa hu radda leyah wa gaal: «Ya siidi al-malik, khaddaami khaanni. Ana abdak a'raj wa be da, gult nichidd humaari wa namchi ma'a l-malik.

²⁷Wa khaddaami kadab foogi ana abdak giddaamak inta siidi al-malik. Wa siidi al-malik, hu misil malak Allah wa be da, sawwi kulla cheyy al-tidoorah.

²⁸Achaan aayilat abuuyi ma tisaawi cheyy fi giddaamak inta siidi al-malik, illa l-moot. Wa be da kula, inta khibiltini ana abdak ma'a l-naas al-yaakulu fi beetak. Wa ana ma indi ayyi cheyy al-natulbah battaan min al-malik.»

²⁹Wa l-malik gaal leyah: «Maala nihajju battaan fi l-kalaam da? Ana kharrart, inta wa Siiba tigassumu ziraa'at Chaawuul.»

³⁰Wa Mafiibuchat gaal le l-malik: «Khalli yichiilah kulla ke, al-muhimm leyi da siidi al-malik ja beetah be l-salaama.»

Dawuud radda al-kheer le Barzillaay

³¹Wa Barzillaay al-min balad Gil'aad, hu kula ja min Rugliim gata' ma'a l-malik bahar al-Urdun. Wa ba'ad da, macha le yisallim al-malik gubbaal ma yufuut.

³²Wa Barzillaay chaayib marra waahid, umrah 80 sana. Wa wakit al-malik gaa'id fi Mahanaayim, hu bas wagaf ma'aayah wa rayyasah achaan hu khani marra waahid.

³³Wa l-malik gaal le Barzillaay: «Ta'aal ma'aayi fi Uruchaliim wa ana nirayyisak.»

³⁴Wa Barzillaay gaal le l-malik: «Ma faddal leyi min umri cheyy achaan namchi nagood ma'aak fi Uruchaliim.

³⁵Hassa' indi 80 sana. Hal nagdar nafsul been al-fasil wa l-zeen walla? Wa hal ana abdak nagdar nafsul ta'am al-akil wa l-charaab walla? Wa nagdar battaan nasma' hiss al-hakkaamaat wa l-dawaka walla? Wa maala battaan siidi al-malik yilkallaf beyi ana abdah?

³⁶Wa ana abdak macheet ma'aak chiyya lahaddi gata'na bahar al-Urdun bas. Wa maala al-malik yidoor yantiini mukaafa misil di?

³⁷Min fadlak, ya l-malik, khalliini nigabbil hilliti wa numuut jamb khabur abuuyi wa ammi. Wa laakin daahu abdak Kimhaam wileedi. Khalli hu yamchi ma'aak inta siidi al-malik wa sawwi leyah kulla cheyy al-tidoorah.»

³⁸Wa khalaas, al-malik gaal: «Tamaam, Kimhaam yamchi ma'aayi wa nisawwi leyah kulla cheyy al-inta tidoorah. Wa kulla cheyy al-tatulbah minni, ana nisawwi leek.»

³⁹Al-malik Dawuud gata' al-bahar gubbaal kulla l-cha'ab. Wa ba'ad da, hu habbaah wa baarakah le Barzillaay wa Barzillaay gabbal beetah.

⁴⁰Wa l-malik taaba' derbah ale hillit Gilgaal wa Kimhaam kula macha ma'aayah.

Bani Yahuuza wa Israa'iil ankhalafo

Wa kulla cha'ab Bani Yahuuza wa nuss cha'ab Bani Israa'iil chaalo al-malik wa gatta'o bahar al-Urdun.

⁴¹Wa laakin wakıt garrabo le l-malik, kulla rujaal Bani Israa'iil gaalo leyah: «Maala akhwaanna Bani Yahuuza chaalook wa gatta'ook al-bahar inta wa aayiltak wa kulla naasak al-ma'aak?»

⁴²Wa rujaal Bani Yahuuza raddo le rujaal Bani Israa'iil wa gaalo leehum: «Sahiih aniina ahal al-malik wa maalku zi'iltu? Hal al-malik gaa'id yikallifna walla? Wa hal aniina chilna miiri le nufuusna walla?»

⁴³Wa rujaal Bani Israa'iil gaalo le Bani Yahuuza: «Wa laakin aniina indina hagg fi l-muluk achara marra ziyaada minku wa foog Dawuud kula. Wa maala tahguruuna, ma aniina bas al-awwalaaniyiin talabna gabbiliin al-malik walla?» Wa laakin rujaal Bani Yahuuza hajjo kalaam murr ziyaada min kalaam rujaal Bani Israa'iil.

2 Samuwii 20

Chaba' atmarrad didd Dawuud

¹Wa hinaak fi Gilgaal, fiyah raajil waahid ma naafi' usmah Chaba' wileed Bikri min gabiilat Banyaaamiin. Wa hu darab al-buug wa gaal: «Chunu al-yilimmina ma'a zurriiyit Dawuud? Aniina ma indina warasa ma'a iyaal Yassa. Yalla, ya Bani Israa'iil, khalli ayyi waahid yigabbil beetah!»

²Wa khalaas, kulla rujaal Bani Israa'iil tarrafo min Dawuud wa taaba'o Chaba' wileed Bikri. Wa laakin rujaal Bani Yahuuza anrabato fi malikhum wa macho ma'aayah min al-Urdun lahaddi Uruchaliim.

³Wa wakıt Dawuud wassal beetah fi Uruchaliim, chaal sirriyaatah al-achara al-khallaahin yahfadan al-beet wa gamma habasaahin. Wa antaahin kilfithin wa laakin ma garrabaahin. Wa hinna ga'adan mahbuusaat tuul muddit hayaathin lahaddi l-moot. Wa hinna aachan misil awiin al-raajilhin mayyit.

Yuwaab katal Amaasa

⁴Wa l-malik gaal le Amaasa: «Fi talaata yoom da, limm leyi kulla rujaal Bani Yahuuza. Wa inta kula ta'aal ma'aahum.»

⁵Wa khalaas, Amaasa macha yilimm rujaal Bani Yahuuza wa laakin hu fawwat al-wakıt al-haddadah leyah al-malik.

⁶Wa l-malik gaal le Abichaay: «Chaba' wileed Bikri da yisawwi leena cheyy fasıl ziyaada min al-sawwaah Abchaluum. Hassa' da, chiil askari hanaayi ana siidak wa amchi waraayah gubbaal ma yalhag al-mudun al-gawiyiin wa yanja minnina.»

⁷Wa ma'a Abichaay macho askar Yuwaab wa l-Kiritiyiin wa l-Filtiyiin hurraas al-malik wa kulla l-rujaal al-fahaliin. Wa humman marago min Uruchaliim wa macho wara Chaba' wileed Bikri.

8Wa wakit wassalo jamb al-hajar al-kabiir al-fi hillit Gib'uun, Amaasa laagaahum. Wa Yuwaab laabis khulgaanah hana l-askar wa raabit seefah be beetah fi sulbah. Wa wakit maachi, al-seef waga'.

9Wa Yuwaab gaal le Amaasa: «Keef haalak, ya akhuuyi?» Wa be iidah al-zeene, karabah le Amaasa min dignah le yhibbah.

10Wa Amaasa ma fakkar fi l-seef al-fi iid Yuwaab al-isra. Wa khalaas, Yuwaab ta'anah le Amaasa fi batnah wa daffag musraanah wa tawwaali, hu maat fi l-bakaan da wa battaan Yuwaab ma tanna leyah kula. Wa Yuwaab wa akhuuh Abichaay faato wara Chaba' wileed Bikri.

11Wa fi l-bakaan da, sabi askari waahid hana Yuwaab waagif jamb janaazit Amaasa wa yuguul: «Al-naas al-ma'a Yuwaab wa Dawuud, khalli yitaabu'u Yuwaab.»

12Wa Amaasa waagi' fi lubb dammah fi ust al-derib. Wa l-sabi karra janaazit Amaasa wa tarrafha fi zere' wa khattaaha be khalag achaan hu chaaf kadar kulla l-naas al-wassalo jambah yagiifu.

13Wa ba'ad tarraf al-janaaza min al-derib, kulla l-naas taaba'o Yuwaab wa macho wara Chaba' wileed Bikri.

Yuwaab katal Chaba' wileed Bikri

14Wa Chaba' wa naasah al-fahaliin chaggo ard kulla gabaayil Bani Israa'iil wa wajjaho ale hillit Abil Beet Ma'aaka. Wa kulla naas lammo wa macho ma'aayah.

15Wa Yuwaab wa naasah macho hillit Abil Beet Ma'aaka wa hawwago al-hille be radmiye lahaddi gismit al-durdur wa haasarooaha. Wa kulla l-naas al-macho ma'a Yuwaab gammo yankutu ga'ar al-durdur achaan yarmuuh.

16Wa min al-hille, mara waahide al-indaha hikma sarakhat wa gaalat: «Asma'o! Asma'o! Min fadulku, guulu le Yuwaab yigarrib leyi nidoor nihajji leyah.»

17Wa hu garrab leeha. Wa l-mara sa'alatah wa gaalat: «Inta Yuwaab walla?» Wa hu gaal: «Aywa, da ana.» Wa hi gaalat leyah: «Asma' kalaam khaadmak.» Wa hu gaal: «Nasma'.»

18Wa l-mara gaalat: «Zamaan fi aaditna, yuguulu: <Chaawuru naas hillit Abil Beet Ma'aaka.> Wa be da khalaas, al-kalaam yikammil.

19Wa ana min al-naas al-haadiyiin wa amiiniin fi balad Israa'iil. Wa inta gaa'id tifattich derib al-tahlik hillitna al-muhimme fi Israa'iil. Maala tidoor tidammir al-warasa al-antaaha leena Allah?»

20Wa Yuwaab gaal: «Haraam, haraam leyi nahlik wa nidammir!

21Al-kalaam da ma ke. Laakin fiyah naadum waahid min jibaal Afraayim usmah Chaba' wileed Bikri wa hu atmarrad didd al-malik Dawuud. Hassa' da, sallumuuh

leyi hu wiheedah bas wa ana niba''id min al-hille.» Wa l-mara gaalat le Yuwaab: «Khalaas, nazgulu leek raasah min al-durdur.»

²²Wa l-mara machat khabbarat kulla naas al-hille be fikirha al-hakiim da. Wa khalaas, humman gata'o raas Chaba' wileed Bikri wa zagaloooh le Yuwaab. Wa Yuwaab darab al-buug wa askarah tarrafo min al-hille wa ayyi waahid gabbal beetah. Wa Yuwaab kula macha bakaan al-malik fi Uruchaliim.

Asaame masaa'iil Dawuud

²³Wa Yuwaab, hu khaayid deech Bani Israa'iil wa Banaaya wileed Yahuuyada', hu mas'uul fi l-Kiritiyiin wa fi l-Filtiyiin hurraas al-malik.

²⁴Wa Aduraam, hu mas'uul fi l-khidme al-ijbaariye wa Yahuuchafat wileed Akhiluud, hu kaatib al-yizakkir al-malik.

²⁵Wa Cheewa, hu al-kaatib wa Saduukh wa Abiyaatar, humman rujaal diin.

²⁶Wa Iira al-min hillit Yayiiri, hu kula raajil diin yakhdim le Dawuud.

2 Samuwiiil 21

Al-juu' al-ga'ad talaata sana

¹Wa fi wakit hukum Dawuud, bigi juu' wa l-juu' da ga'ad talaata sana mutataabi'iin. Wa Dawuud sa'al Allah wa Allah radda leyah wa gaal: «Al-juu' da ja be sabab al-dimam al-Chaawuul wa aayiltah kataloohum. Humman katalo min sukkaan Gib'uun.»

²Wa l-malik naadaahum le sukkaan Gib'uun wa hajja leehum. Wa l-Gib'uuniyiin, humman ma min Bani Israa'iil laakin min al-Amuuriyiin al-faddalo fi l-balad. Wa zamaan, Bani Israa'iil halafo le l-Gib'uuniyiin wa gaalo ma yaktuluuhum. Wa laakin min chiddit hamiistah le Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza, Chaawuul dawwar yidammirhum.

³Wa Dawuud gaal le l-Gib'uuniyiin: «Nisawwi leeku chunu? Wa be chunu niraddiiku min al-fasaala al-sawwooha leeku achaan tibaaruku cha'ab Allah al-misil warasatah?»

⁴Wa l-Gib'uuniyiin gaalo le l-malik: «Muchkilitna ma'a Chaawuul wa aayiltah ma tinhalla wa la be gurus wa la be dahab wa la be katil naadum fi Bani Israa'iil.» Wa l-malik gaal leehum: «Ayyi cheyy al-tidooruuuh, ana nisawwi leeku.»

⁵Wa humman gaalo le l-malik: «Chaawuul dawwar yidammirna wa yiwaddirna marra waahid min balad Israa'iil.

⁶Wa be da, khalli yisallumu leena sab'a rujaal min iyaalah wa aniina nachunguuhum giddaam Allah fi Gibee'a hillit Chaawuul hu al-Allah azalah.» Wa l-malik gaal leehum: «Nisallimhum leeku.»

⁷Wa laakin al-malik hanna fi Mafiibuchat wileed Yuunataan wileed Chaawuul achaan al-haliife al-sawwaaha Dawuud wa Yuunataan giddaam Allah.

⁸Wa khalaas, al-malik chaal Armuuni wa Mafiibuchat iyaal Risfa al-wildathum le Chaawuul. Wa Risfa di hi bineeyit Ayya. Wa chaal battaan al-iyaaal al-khamsa hana Miirab bineeyit Chaawuul al-wildathum le Adriyiil wileed Barzillaay al-min hillit Mahuula.

⁹Wa l-malik sallamaahum le l-Gib'uuniyiin. Wa khalaas, al-Gib'uuniyiin chanagoohum fi raas al-hajar giddaam Allah. Wa humman al-sab'a dool, kulluhum maato sawa. Wa moothum da bigi fi bidaayit al-gati' hana l-gameh al-abyad.

¹⁰Wa Risfa bineeyit Ayya chaalat chuwaal wa farachatah fi raas al-hajar wa ga'adat hinaak min bidaayit gati' al-gameh al-abyad lahaddi almi al-khariif sabba fi l-janaazaat dool. Wa be nahaar, hi tadhar al-suguura ma yanzulu fooghum wa be leel, tadhar minhum haywaanaat al-kadaade.

¹¹Wa khabbarooh le Dawuud be l-cheyy al-sawwatah Risfa bineeyit Ayya sirriiyit Chaawuul.

¹²Wa Dawuud gamma macha chaal udaam Chaawuul wa Yuunataan wileedah min sukkaan hillit Yaabiich fi turaab Gil'aad. Achaan wakit al-Filistiyyiin hajamo Chaawuul wa askarah fi jabal Gilbuu'a, humman kataloohum wa allago janaazaathum fi naga'at hillit Beet Chaan. Wa sukkaan Yaabiich chaaloohum.

¹³Wa Dawuud wadda ma'aayah udaam Chaawuul wa Yuunataan. Wa naasah kula khammo udaam al-rujaal al-sab'a al-chanagoohum.

¹⁴Wa dafano udaam Chaawuul wa Yuunataan wa l-rujaal al-sab'a dool fi balad Banyaamiin fi hillit Siila' fi khabur Khiich abu Chaawuul. Wa l-naas sawwo kulla cheyy al-malik amaraahum beyah. Wa ba'ad da, al-Rabb raham al-balad di.

Moot hana rujaal min zurriiyit Raafa

¹⁵Wa kaan harib ambeen al-Filistiyyiin wa Bani Israa'iil. Wa Dawuud wa naasah macho haaraboohum le l-Filistiyyiin wa Dawuud bigi ayyaan.

¹⁶Wa Yichbi Binuub waahid min zurriiyit Raafa chaal niiye achaan yaktul al-malik Dawuud. Wa haribtah hint nahaas tawzin talaata kiilo wa raabit fi sulbah seef jadiid.

¹⁷Wa laakin Abichaay wileedha le Saruuya ja faza' le Dawuud wa darab al-Filisti wa katalah. Wa fi l-bakaan da, askar Dawuud halafo wa gaalo leyah: «Battaan inta ma tamrug ma'aana fi l-harib. Achaan inta nuur Bani Israa'iil ma tumuut.»

¹⁸Wa ba'ad da, gamma battaan harib ma'a l-Filistiyyiin fi Guub. Wa fi l-bakaan da, Sibbakaay min hillit Huucha katal Saaf min zurriiyit Raafa.

¹⁹Wa battaan al-harib bada ma'a l-Filistiyyiin fi Guub. Wa Alihanaan wileed Ya'ri min Beet Laham katal Jaaluut min hillit Gaat. Wa Jaaluut da, uud haribtah takhiin misil murdaas al-ligdaabe.

²⁰Wa battaan kula al-harib bada fi hillit Gaat. Wa fiyah raajil waahid tawiil wa asaabi' rijileenah wa iideenah sitte sitte wa kulluhum ke adadhum 24. Wa hu kula min zurriiyit Raafa.

²¹Wa l-raajil da ayyar Bani Israa'iil. Wa khalaas, Yuunataan wileed Chim'a akhu Dawuud katalah.

²²Wa kulla l-rujaal al-arba'a dool, humman min zurriiyit Raafa min hillit Gaat. Wa humman maato be iid Dawuud wa naasah.

2 Samuwiil 22

Dawuud chakar Allah

¹Wa Dawuud gaddam khine al-chukur le Allah wakit hu najjaah min iid kulla udwaanah wa min iid Chaawuul.

²Wa hu gaal: «Allah hu malja'i yahmiini wa yinajjiini.

³Ilaahi hu malja'i wa l-bakaan al-nillabbad foogah. Hu daragati wa l-gudra al-tinajjiini. Hu maskani al-gawi wa malja'i wa min siyaad al-unuf, yinajjiini.

⁴Ana sarakht wa gult: «Al-hamdulillah! Allah najjaani min udwaani.»

⁵«Achaan mooj al-moot khattaani wa seel al-halaak bahatni.

⁶Guyuud al-haawiye hawwagooni wa churukka al-moot gaa'idiin giddaami.

⁷Fi l-diige, naadeet Allah aywa, naadeet Ilaahi wa min beetah al-mukhaddas hu simi'ni, hu simi' hiss siraakhi.

⁸«Al-ard anhazzat wa rajafat wa asaas al-sama anhazza wa barjal achaan ma himlo khadab Allah al-chadiid.

⁹Wa min manaakhirah yatla' dukhkhaan wa min khachmah tamrug naar al-taakul al-indaha jamur al-yahrig.

¹⁰«Allah falla al-samaawaat wa dalla ma'a sahaabaay dalma tihit rijileenah.

¹¹Hu rikib fi makhluug samaawi wa taar wa be janaahe al-riih, haam.

¹²Wa allabbad fi dalaam al-muhawwig misil kheemtah wa da katarat almi wa l-sahaab al-azrag al-chaayil.

¹³Giddaamah nuur chadiid al-yamrug minnah jamur al-yahrig.

¹⁴Wa Allah dagdag min al-sama. Hu al-Aali, wa hissah ansama'.

¹⁵Hu zarrag nachaachiib le udwaani wa chattataahum be barraaga al-chadiide wa hazamaahum.

¹⁶Wa min chiddit za'al Allah wa min hamu riid al-jaayi minnah, ga'ar al-bahar baan wa asaas al-dunya ankachaf.

- 17 «Wa min foog, madda iidah rafa'ni wa min al-almi al-katiir, maragaani.
- 18 Wa najjaani min udwaani al-chudaad wa min khusmaani al-gawiyiin minni.
- 19 Wa yoom al-masiibe waga'at foogi, humman hajamooni laakin Allah faza'ni.
- 20 Wa hu maragaani min al-khutuura wa harraraani, hu najjaani ahaan yiriidni.
- 21 Wa Allah yi'aamilni hasab adaalti wa yikaafiini hasab salaamat iideeni.
- 22 Ahaan ana taaba't derib Allah wa ma isiit Ilaahi.
- 23 Aywa, ana tabbagt kulla churuutah wa abadan ma tarraft min gawaaniinah.
- 24 Wa bigiit naadum tamaam giddaamah wa hafadt nafsi min al-khata.
- 25 Wa khalaas, Allah antaani ajur hasab adaalti wa hasab salaamti al-hu chaafha giddaamah.
- 26 «Ya Allah! Inta saadikh ma'a l-saadikhiin wa ma tulum al-naas al-tamaamiin.
- 27 Ma'a l-taahiriin, tukuun taahir wa ma'a l-uwuj, tukuun a'waj.
- 28 Wa tinajji al-mazluumiin wa tidalli raas al-mustakbiriin.
- 29 Ya Allah! Inta bas faanuusi wa Allah al-yidawwi leyi fi l-dalaam.
- 30 Ya Ilaahi! Beek inta, nahjim duyuuch wa beek inta, nunutt daraadir al-hille.
- 31 «Al-Rabb, derbah adiil, kalaam Allah daayman kaamil. Hu daraga le l-naadum al-yalja' leyah.
- 32 Ahaan la ilaah illa Allah wa la malja' illa Ilaahna.
- 33 Ilaahi hu malja'i al-gawi wa yuguudni fi l-derib al-adiil.
- 34 Wa antaani rijle khafiifiin najri misil al-khazaal wa rafa'ni fi l-bakaan al-aali.
- 35 Hu bas allamaani kikkeef nihaarib wa kikkeef iideeni yajbudu nubbaal al-nahaas.
- 36 «Ya Allah! Anteetni daragat najaatak wa be musaa'adatak, gawweetni.
- 37 Wa sahalt leyi derbi wa sabbat rijileeni.
- 38 Nitaarid udwaani wa nidammirhum wa ma nigabbil lahaddi nikammilhum.
- 39 Nikammilhum wa nidammirhum wa yaga'o fi l-ard wa nifajjikhhum.
- 40 Wa gudra le l-harib, inta anteetni wa dangart udwaani giddaami.
- 41 Wa fi iideeni, sallamtuhum wa le khusmaani, ana dammartuhum.
- 42 Yi'iitu le l-faza' wa ma fi munajji, yas'alo Allah wa ma yurudd leehum.
- 43 Ana rihiktuhum misil ajaaj al-ard, misil tiinat al-chawaari' daggeethum wa fajjakhtuhum.

⁴⁴«Wa inta najjeetni min mu'aradat cha'abi wa sabbattini kabiir fi umam wa cha'ab al-ma na'arifhum yakhdumu leyi.

⁴⁵Al-ajaanib yimaskunu nufuushum leyi wa yukhuttu udneehum le yasma'ooni.

⁴⁶Al-ajaanib kislo wa marago min malja'hum be rajifiin.

⁴⁷«Al-Hayy hu Allah wa baarak Allah malja'i! Al-Aali hu Ilaah malja'i al-yinajjiini.

⁴⁸Ilaahi hu al-yichiil leyi al-taar wa yisallim leyi al-chu'uub tihit sultiti.

⁴⁹Wa yamrugni min iid udwaani wa yansurni fooghum wa yinajjiini min al-naas al-yisawwu al-unuf.

⁵⁰Wa be sabab da, ya Allah, fi ust al-umam, nachkurak wa be khine, namdah usmak.

⁵¹Allah anta al-nasur le l-malik al-hu darrajah. Aywa, wassaf kheerah le l-naadum al-hu masahah, le Dawuud wa zurriiyah ila l-abad.»

2 Samuwiil 23

Dawuud gaddam aakhir kalaamah

¹Daahu aakhir kalaam Dawuud. Da kalaam Dawuud wileed Yassa, kalaam al-raajil al-aziim. Hu al-Allah Ilaah Yaakhuub masahah wa darrajah malik wa hu chaa'ir al-kulla Bani Israa'iil yihibbuuh wa yikarrumuuh.

²Wa hu gaal: «Ruuh Allah hajja be waasitati wa kallam be khachmi.

³Allah Ilaah Bani Israa'iil hajja, aywa, malja' Bani Israa'iil gaal leyi:

«Al-malik al-yahkim be l-adaala wa yuguud al-naas be khoof Allah,

⁴hu bas misil deyy al-sabaah fi taluu' al-harraay bala sahaab wa misil nuur al-yigawwim al-khadaar ba'ad al-matara.»

⁵«Wa daahu al-cheyy al-Rabb sawwaah ma'aayi ana wa ma'a zurriiyti, hu sawwa ma'aayi mu'aahada daayme wa kaamile wa madmuuna. Wa fi ayyi cheyy, hu yinajjiini wa yihaggig muna galbi.

⁶Wa laakin kulla l-naas al-ma naaf'iin, humman misil firi' indah chook al-yazguluuh ba'iid wa ma yinkarib be iid saakit.

⁷Wa l-naadum al-yidoor yilammisah, waajib yichiil faas aw uud harba hatta yukurrah wa yazgulah fi l-naar wa yutuchchah.»

Al-furraas al-ma'ruufiin hana Dawuud

⁸Daahu asaame furraas Dawuud. Al-awwalaani Yichbaal min hillit Hakmuun wa hu khaayid hana l-furraas dool. Wa usmah al-aakhar Adiinu min hillit Asnu. Wa hu bas al-katal 800 raajil fi l-duwaas fi yoom waahid.

⁹Wa l-taani Ali'aazar wileed Duudu min hillit Akhuukh. Hu kula faaris min al-furraas al-talaata al-macho ma'a Dawuud wa wagafodidd al-Filistiyiin al-lammo le l-harib. Kulla rujaal Bani Israa'iil ansahabo

¹⁰wa laakin Ali'aazar ga'ad saabit wa katal al-Filistiyiin lahaddi iidah khidrat wa bigat gawiiye fi seefah. Wa fi l-yoom da, Allah anta nasur kabiir le Bani Israa'iil. Wa Bani Israa'iil gabbalo le Ali'aazar achaan yichiilu al-kasiibe bas.

¹¹Wa l-taalit Chamma wileed Aagi min hillit Haraar. Al-Filistiyiin lamma askarhum fi hillit Laahi wa fi l-bakaan da, fiyah zere' hana adas. Wa rujaal Bani Israa'iil arrado min al-Filistiyiin

¹²wa laakin Chamma waagif fi lubb al-zere' da wa min hinaak, marag wa haarabaahum le l-Filistiyiin. Wa Allah anta nasur kabiir le Bani Israa'iil.

¹³Wa yoom waahid fi wakt al-gati', talaata min al-furraas al-talaatiin hana Dawuud jo ligooh le Dawuud fi karkuur Adullaam. Wa fi l-wakit da, al-Filistiyiin lamma askarhum wa ga'ado fi waadi Rifaayiin.

¹⁴Wa Dawuud macha laja' fi bakaanah al-gawi. Wa fi l-wakit da, Filistiyiin waahidiin gaa'idiin fi mu'askarhum fi Beet Laham.

¹⁵Wa tawwaali, Dawuud atmanna wa gaal: «Yaatu yijiib leyi almi nachrab min al-biir al-gaa'ide fi madkhal Beet Laham?»

¹⁶Wa khalaas, al-furraas al-talaata macho dakhalo fi mu'askar al-Filistiyiin wa chaalo almi min al-biir al-gaa'ide fi madkhal Beet Laham wa jaabooh wa antooh le Dawuud. Wa hu aba ma yacharbah wa laakin gaddamah hadiyat charaab le Allah.

¹⁷Wa gaal: «Istakhfar Allah! Abadan ma nisawwi cheyy misil da! Ma nachrab min al-almi da achaan hu misil damm al-rujaal al-macho jaabooh be taman hayaathum.» Wa Dawuud aba ma yachrab al-almi da. Wa da l-cheyy al-sawwooh al-furraas al-talaata dool.

¹⁸Wa Abichaay akhu Yuwaab wileedha le Saruuya, hu khaayid al-talaata. Wa yoom waahid, hu bas be haribtah katal 300 raajil. Wa usmah bigi taali' ambeen al-furraas al-talaata dool.

¹⁹Wa hu ligi charaf ziyaada min al-talaata wa bigi khaayidhum. Wa ma fi al-yufuutah ambeen al-furraas al-talaata.

²⁰Wa Banaaya al-min hillit Khabsiil, hu wileed Yahuuyada' raajil waahid fahal. Wa Banaaya da, hu zaatah fahal wa chadiid. Da hu bas al-katal rujaal itneen fahaliin hana balad Muwaab. Wa yoom waahid wakt al-talaj nazal, hu dakhil fi nugra wa katal duud.

²¹Wa battaan hu bas katal Masri al-chooftah tikhawwif. Wa l-Masri da gaa'id be haribtah fi iidah wa Banaaya macha leyah hajamah be asa wa gala' minnah haribtah wa katalah beeha.

22 Wa dool al-a'maal al-sawwaahum Banaaya wileed Yahuuyada' wa usmah bigi taali' misil al-furraas al-talaata.

23 Wa hu ligi charaf ziyaada min al-talaatiin wa laakin ma lihig al-talaata. Wa Dawuud khattaah mas'uul harasah.

24 Wa l-rujaal al-talaatiin hana Dawuud humman Asaahiil akhu Yuwaab wa Alihanaan wileed Duudu min Beet Laham

25 wa Chamma wa Aliikha, humman dool min hillit Haruud

26 wa Haalas min hillit Falit wa Iira wileed Ikheech min hillit Takhuu'a

27 wa Abi'aazar min hillit Anatuut wa Mabunnaay min hillit Huucha

28 wa Salmuun min hillit Akhuukh wa Mahraay min hillit Natuufa

29 wa Khaalib wileed Ba'ana min hillit Natuufa wa Ittaay wileed Riibaay min hillit Gibee'a fi ard gabiilat Banyaamiin

30 wa Banaaya min hillit Fir'atuun wa Hiddaay min waadi Ga'ach

31 wa Abi'albuun min hillit Araba wa Azmaawat min hillit Barhum

32 wa Aliyahba min hillit Cha'albuun wa waahid min awlaad Yaachin wa Yuunataan

33 wa Chamma min hillit Haraar wa Akhiyaam wileed Charaar min hillit Haraar

34 wa Alifaalat wileed Ahasbaay wileed raajil waahid min hillit Ma'aaka wa Ali'aam wileed Akhituufal min hillit Giilu

35 wa Hasraay min hillit Karmal wa Fa'araay min hillit Arab

36 wa Yigaal wileed Naataan min hillit Suuba wa Baani min gabiilat Gaad

37 wa Salakh min Bani Ammuun wa Nahraay min hillit Biiruut, hu al-chaayil silaah Yuwaab wileedha le Saruuya

38 wa Iira wa Gaarib kulluhum min aayilat Yitri

39 wa Uriiya al-Hitti. Dool kulluhum ke furraas Dawuud wa adadhum 37.

2 Samuwil 24

Dawuud hasab cha'ab Bani Israa'iil

1 Wa yoom waahid, Allah khidib battaan le Bani Israa'iil wa lazza Dawuud yisawwi cheyy al-ma biwaafiq wa gaal leyah: «Gumm ahsib Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza.»

2 Wa khalaas, al-malik Dawuud gaal le Yuwaab khaayid deechah: «Amchi fi kulla gabaayil Bani Israa'iil min Daan fi l-munchaakh lahaddi Biir Sab'a fi l-wati wa ahsib kulla l-cha'ab le na'arif adadhum.»

³Wa Yuwaab gaal le l-malik: «Khalli Allah Ilaahak yiziid adad al-cha'ab miya marra wa khalli inta siidi al-malik tichiifah be eenak. Wa laakin maala, ya siidi al-malik, tidoor tisawwi al-cheyy da?»

⁴Wa laakin amur al-malik bigi chadiid bilheen fi Yuwaab wa l-khuyyaad al-aakhariin hana l-deech. Wa khalaas, humman marago min bakaan al-malik le yamchu yahsubu cha'ab Bani Israa'iil.

⁵Humman chaggo bahar al-Urdun wa macho fi hillit Aruu'ir wa l-hille di gaa'ide fi ust al-waadi. Wa macho le gabiilat Gaad wa wajjaho ale hillit Ya'ziir.

⁶Wa wassalo hillit Gil'aad fi mantagat Tahtiim Khaadich wa macho lahaddi Daan Ya'an wa ale hawaale Seeda.

⁷Wa dakhalo fi Suur al-madiina al-gawiiye wa fi kulla mudun al-Hiwwiyiin wa l-Kan'aaniyiin. Wa fi l-aakhir, macho wati balad Yahuuza fi hillit Biir Sab'a.

⁸Wa ba'ad raakho fi kulla l-balad fi muddit 9 chahar wa 20 yoom, gabbalo fi Uruchaliim.

⁹Wa khalaas, Yuwaab anta adad hisaab al-cha'ab le l-malik. Wa rujaal Bani Israa'iil adadhum 800 000 askar al-ya'arfu harb al-suyuuf wa min Bani Yahuuza kamaan 500 000.

¹⁰Wa ba'ad hasab al-cha'ab, tawwaali Dawuud hassa' galbah gaa'id yadrub. Wa gaal: «Ana sawweet zanib kabiir achaan hasabt al-cha'ab. Hassa' da, ya Allah, akhfir leyi khataayi ana abdak. Achaan ana sawweet al-cheyy da misil naadum matmuus.»

¹¹Wa wakit Dawuud gamma be fajur, Allah hajja le l-nabi Gaad al-yichiif ru'ya le Dawuud wa gaal leyah:

¹²«Amchi guul le Dawuud: «Daahu Allah gaal: “Ana ninazzil leek talaata nafar hana masaayib. Wa a'azil minhum waahid wa ana ninazzilah.”»»

¹³Wa khalaas, Gaad macha le Dawuud wa gaal leyah: «Tidoor sab'a sana hana juu' fi baladak? Aw tidoor tajri giddaam udwaanak wa humman yaturduuk le muddit talaata chahar? Aw tidoor waba yanzil le muddit talaata yoom fi baladak? Hassa' da, fakkir wa ooriini al-radd al-nuguulah le Allah al-rassalaani.»

¹⁴Wa Dawuud gaal le Gaad: «Ana addaayagt marra waahid! Khalli naga' fi iid Allah achaan rahmatah wasii'e. Wa khalli ma naga' fi iid insaan.»

¹⁵Wa khalaas, Allah nazzal waba fi balad Israa'iil. Wa min al-fajur lahaddi l-wakit al-muhaddad, maato 70 000 naas min Daan fi l-munchaakh lahaddi Biir Sab'a fi l-wati.

¹⁶Wa l-malak al-mudammir madda iidah ale Uruchaliim le yidammirha. Laakin Allah ma dawwar al-damaar da wa gaal le l-malak: «Khalaas, kafa! Arfa' iidak.» Wa l-malak da gaa'id fi l-madagg hana Arawna al-Yabuusi.

- 17** Wa wakít Dawuud chaaf al-malak al-katal al-cha'ab da, gaal le Allah: «Ana bas aznabt wa sawweet al-khata da. Laakin al-cha'ab dool al-misil al-khanam sawwo chunu? Aakhibni ana wa aayilti.»
- 18** Wa fi nafs al-yoom da, al-nabi Gaad macha le Dawuud wa gaal leyah: «Amchi abni madbah le Allah fi l-madagg hana Arawna al-Yabuusi.»
- 19** Wa khalaas, Dawuud macha misil Allah amarah beyah be waasitat al-nabi Gaad.
- 20** Wa wakít Arawna rafa' raasah wa chaaf al-malik wa khaddaamiinah jaayiin aleyah, hu ja wa waga' fi l-ard wa sajad giddaam al-malik.
- 21** Wa gaal: «Maala siidi al-malik jaayi bakaan abdah?» Wa Dawuud radda leyah wa gaal: «Ana jiit le nachri minnak al-madagg wa nabni foogah madbah le Allah ahaan al-waba da yagiif min al-cha'ab.»
- 22** Wa Arawna gaal battaan le Dawuud: «Khalli siidi al-malik yichiil al-madagg wa yisawwi beyah ayyi cheyy al-yidoorah. Chiif! Daahu bagar le l-dahiye al-muharraga. Wa l-kaarro al-yifajjukhu beyah al-gameh wa aalaatah kamaan yabgo leek hatab.
- 23** Ya l-malik, ana Arawna anteetak kulla l-achya dool. Khalli Allah Ilaahak yakhbal dahiytak.»
- 24** Wa laakin al-malik gaal le Arawna: «La! Ana nachriih minnak wa nikaffi tamanah. Ahaan ma nidoor nigaddim dahiye le Allah Ilaahi al-ma tikallifni cheyy.» Wa khalaas, Dawuud chara al-madagg wa l-bagar be 50 hajar fudda.
- 25** Wa fi l-bakaan da, Dawuud bana madbah le Allah wa gaddam foogah dahaaya muharragiin wa dahaaya salaama. Wa be da, Allah raham al-balad wa l-waba wagaf min Bani Israa'iil.

1 Muluuk

1 Muluuk 1

Dawuud bigi chaayib marra waahid

¹Wa l-malik Dawuud bigi chaayib marra waahid wa kan yikhattuuh be khattaay kula hu ma yihiss be l-dafu.

²Wa khaddaamiinah gaalo leyah: «Khalli nifattuchu le siidna al-malik bineeye udriiye tirayyisah wa tabga leyah mara targud jambah. Wa be misil da, siidna al-malik yiddaffa.»

³Wa khalaas, gammo yifattuchu bitt jamiile fi kulla balad Israa'iil. Wa ligo Abichaag al-min hillit Chuunam wa jaabooaha le l-malik.

⁴Wa l-bitt di jamiile marra waahid. Wa gaa'ide tirayyis al-malik wa takhdim leyah. Wa laakin al-malik ma limisha.

Aduniya dawwar yichiil al-muluk

⁵Wa fi nafs al-wakit da, Aduniya wileed Dawuud wileedha le Haggiit gamma yuguul: «Ana bas namluk.» Wa hu ligi araba hint harib wa siyaad kheel wa 50 rujaal al-yamchu giddaam arabatah.

⁶Wa Aduniya hu jamiil marra waahid wa wildooh ba'ad Abchaluum. Wa abadan abuu fi kulla hayaatah ma kachchar leyah wa gaal: «Maala tisawwi cheyy misil da?»

⁷Wa Aduniya hajja ma'a Yuwaab wileedha le Saruuya wa ma'a Abiyaatar raajil al-diin. Wa humman andammo leyah.

⁸Wa laakin wa la Saduukh raajil al-diin wa la Banaaya wileed Yahuuyada' wa la l-nabi Naataan wa la Chim'i wa la Rii'i wa la furraas Dawuud humman dool ma andammo ma'a Aduniya.

⁹Wa yoom waahid, Aduniya gaddam dahaaya hana khanam wa bagar wa tiiraan sumaan gariib le l-hajar al-amlas al-fi hillit Een Ruugil. Wa hu azam kulla akhwaanah iyaal al-malik wa kulla Bani Yahuuza masaa'iil al-malik.

¹⁰Wa laakin ma azam al-nabi Naataan wa la Banaaya wa la l-furraas wa la Suleymaan akhuuh.

¹¹Wa khalaas, Naataan macha le Batchaaba' amm Suleymaan wa gaal leeha: «Inti ma simi'ti kadar Aduniya wileedha le Haggiit sawwa nafsah malik? Wa siidna al-malik Dawuud kula ma indah khabar.

¹²Wa hassa' da, ta'aali nantiiki wasiye wa beeha tagdare tinajji hayaatki wa hayaat wileedki Suleymaan.

13 Amchi tawwaali algeeh le l-malik Dawuud. Wa guuli leyah: <Ya siidi al-malik, ma inta bas halaft leyi ana khaadmak wa gult: “Wileedki Suleymaan yahkim ba’adi wa hu bas yagood fi kursi al-muluk.” Wa hassa’, maala Aduniya bigi malik?>

14 Wa wakit inti gaa’ide tihajji ma’a l-malik, ana zaati nadkhul waraaki wa nitammim fi kalaamki.»

15 Khalaas, Batchaaba’ machat le l-malik fi khurfitah. Wa fi l-wakit da, hu bigi chaayib marra waahid wa Abichaag al-min hillit Chuunam gaa’ide tirayyisah.

16 Wa Batchaaba’ barakat wa sajjadat gidzaam al-malik. Wa l-malik sa’alha wa gaal: «Tidoori chunu?»

17 Wa hi raddat leyah wa gaalat: «Ya siidi, inta halaft leyi ana khaadmak be usum Allah Ilaahak wa gult: <Wileedki Suleymaan yahkim ba’adi wa hu bas yagood fi kursi al-muluk.>

18 Wa hassa’, ana simi’t kadar Aduniya bigi malik. Wa laakin, ya siidi, inta ma simi’t cheyy.

19 Wa Aduniya gaddam dahaaya hana tiiraan wa ajjaal sumaan wa khanam katiiriin. Wa azam kulla iyaalak inta al-malik wa Abiyaatar raajil al-diin wa Yuwaab khaayid al-deech. Wa laakin ma azam abdak Suleymaan.

20 Wa kan leek inta, ya siidi al-malik, kulla Bani Israa’iil gaa’idiin yarjook be sabur le yasma’o kharaarak wa ya’arfu yaatu al-yagood fi kursi al-muluk ba’adak.

21 Wa wakit inta siidi al-malik tumuut wa talhag abbahaatak, ana wa wileedi Suleymaan al-naas yaj’aloonu muznibiin.»

22 Wa wakit Batchaaba’ lissaa’ha tihajji ma’a l-malik ke bas, al-nabi Naataan wassal.

23 Wa jo khabbaro al-malik wa gaalo leyah: «Daahu al-nabi Naataan ja.» Wa l-nabi Naataan dakhil le l-malik wa waga’ fi l-ard wa sajjad gidzaamah.

24 Wa gaal le l-malik: «Ya siidi al-malik, hal inta bas kharrart wa gult Aduniya yahkim ba’adak wa hu bas yagood fi kursi al-muluk walla?»

25 Achaan al-yoom hu macha Een Ruugil wa gaddam dahaaya hana tiiraan wa ajjaal sumaan wa khanam katiiriin. Wa hu azam kulla iyaal al-malik wa khuyyaad al-askar wa Abiyaatar raajil al-diin. Wa humman gaa’idiin yaakulu wa yacharbo gidzaamah wa yuguulu: <Yi’iich al-malik Aduniya!>

26 Wa laakin hu ma azamaani ana abdak wa la Saduukh raajil al-diin wa la Banaaya wileed Yahuuyada’ wa la abdak Suleymaan.

27 Ya siidi al-malik, al-amur da jaayi minnak inta walla? Ya siidi al-malik, ma khabbartini ana abdak be l-naadum al-yagood fi kursi al-muluk min ba’adak.»

Suleymaan bigi malik fi Israa’iil

28 Wa be sabab kalaam Naataan, al-malik Dawuud gaal: «Naadu leyi Batchaaba'.» Wa hi jaat dakhlat bakaan al-malik wa wagafat giddaamah.

29 Wa l-malik halaf wa gaal: «Nahlif be Allah al-Hayy al-najjaani min kulla diige

30 misil awwal kula ana halaft leeki be Allah Ilaah Bani Israa'iil, wileedki Suleymaan bas yahkim ba'adi wa yagood fi l-kursi fi gaddi. Wa l-yoom bas, nihaggig al-kalaam da.»

31 Wa Batchaaba' waga'at fi l-ard wa sajadat giddaam al-malik wa gaalat: «Allah yansur siidi al-malik Dawuud ila l-abad.»

32 Wa l-malik Dawuud gaal: «Naadu leyi Saduukh raajil al-diin wa l-nabi Naataan wa Banaaya wileed Yahuuyada'.» Wa humman jo wa dakhalo le l-malik.

33 Wa l-malik gaal battaan: «Limmu kulla masaa'iili wa rakkubu wileedi Suleymaan fi bakhali wa wadduuh fi rijil al-almi hana Gihuun.

34 Wa fi l-bakaan daak, Saduukh raajil al-diin wa l-nabi Naataan yamsahoooh wa yidarrujuuh malik fi Israa'iil. Wa khalaas, taturbu al-buug wa tuguulu: «Yi'iich al-malik Suleymaan.»

35 Wa ba'ad da, tusuuguuh giddaamku wa taju fi l-hille. Wa hu yaji yagood fi kursiyyi wa hu bas yahkim fi gaddi. Wa hu bas al-ana azaltah le yabga haakim fi Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza.»

36 Wa Banaaya wileed Yahuuyada' gaal le l-malik: «Aamiin, khalli Allah Ilaah siidi al-malik yihaggig kalaamah.

37 Wa misil Allah kaan ma'a siidi al-malik, khalli yukuun ma'a Suleymaan kula. Wa yi'alli darajat hukmah ziyaada min darajat siidi al-malik Dawuud.»

Suleymaan darrajooh malik

38 Wa khalaas, Saduukh raajil al-diin macha ma'a l-nabi Naataan wa Banaaya wileed Yahuuyada' wa l-Kiritiyiin wa l-Filtiyiin hurraas al-malik wa kulluhum rakkabooh le Suleymaan fi bakhali hana l-malik Dawuud wa waddooh Gihuun.

39 Wa Saduukh raajil al-diin chaal al-garin malaan dihin min lubb kheemat Allah wa masahah le Suleymaan wa darraajah malik. Wa darab al-buug wa kulla l-naas al-haadiriin gaalo: «Yi'iich al-malik Suleymaan.»

40 Wa khalaas, kulla l-naas gabbalo al-hille wara Suleymaan. Wa humman gaa'idiin yal'abo fi hiss al-suffaara be farha chadiide lahaddi al-ard rajafat min harakathum.

Suleymaan samaahah le Aduniya

41 Wa Aduniya wa naasah sim'o al-haraka di fi wakit al-dahaabhum kammalo akilhum. Wa Yuwaab irif hiss al-buug wa gaal: «Chunu al-haraka al-chadiide di al-fi lubb al-hille?»

⁴²Wa lissaa' ma kammal kalaamah ke bas, ja Yuunataan wileed Abiyaatar raajil al-diin. Wa Aduniya gaal leyah: «Ta'aal, inta naadum indah charaf wa akiid indak khabar halu le ti'ooriina.»

⁴³Wa Yuunataan radda le Aduniya wa gaal: «La abadan! Siidna al-malik Dawuud darrajah le Suleymaan wa khattaah malik.

⁴⁴Wa l-malik Dawuud rassal ma'a Suleymaan Saduukh raajil al-diin wa l-nabi Naataan wa Banaaya wileed Yahuuyada' wa l-Kiritiyiin wa l-Filtiyiin hurraas al-malik. Wa humman rakkaboo fi l-bakhal hana l-malik.

⁴⁵Wa Saduukh raajil al-diin wa l-nabi Naataan masahooch wa darrajooh malik fi Gihuun. Wa be da khalaas, humman gabbalo fi l-hille farhaaniin wa kulla l-naas gaa'idiin yasrakho. Wa di bas al-haraka al-intu gaa'idiin tasma'oocha.

⁴⁶Wa Suleymaan zaatah ga'ad khalaas fi l-kursi hana l-muluk

⁴⁷wa ziyaada min da, masaa'iil al-malik jo baarako le siidna al-malik Dawuud wa gaalo leyah: «Khalli al-Rabb yisawwi usum Suleymaan yabga machhuur min usmak inta wa mulkah kula yabga ziyaada min mulkak inta.» Wa l-malik sajad fi furaachah.

⁴⁸Wa gaal al-kalaam da: «Baarak Allah Ilaah Bani Israa'iil hu al-khatta fi kursi al-muluk naadum fi badali. Wa ana gidirt chiftah be uyuuni.»»

⁴⁹Wa wakit sim'o al-kalaam da, kulla ma'zuumiin Aduniya gaa'idiin yarjufu min al-khoof wa ayyi waahid gamma wa macha.

⁵⁰Wa Aduniya zaatah khaaf min Suleymaan wa gamma macha karab guruun al-madbah.

⁵¹Wa jo khabbaro Suleymaan wa gaalo leyah: «Daahu Aduniya khaaf minnak inta, ya l-malik Suleymaan. Wa karab guruun al-madbah wa gaal: «Khalli al-yoom al-malik Suleymaan yahlif leyi kadar ma yaktulni be l-seef.»»

⁵²Wa Suleymaan radda wa gaal: «Kan hu maachi adiil, suufaay waahide kula min raasah ma taga' fi l-turaab. Laakin kan yisawwi al-fasaala kamaan, yumuut.»

⁵³Wa khalaas, Suleymaan rassal naas dallooh le Aduniya min al-madbah. Wa hu ja wa sajad giddaam al-malik Suleymaan. Wa Suleymaan gaal leyah: «Amchi beetak.»

1 Muluuk 2

Al-wasiye al-akhiire hana Dawuud

¹Wa wakit Dawuud irif kadar hu gariib yumuut, anta wasiye le wileedah Suleymaan. Wa gaal:

²«Ana gariib nikhalli al-dunya. Chidd heelak wa abga raajil!

³Taabi' kalaam Allah Ilaahak wa amchi fi derbah. Ahfad gawaaniinah wa wasiiaatah wa churuutah wa mu'aahadatah wa kulla cheyy al-maktuub fi Tawraat Muusa. Wa be da, inta tanjah fi kulla cheyy al-tisawwiih wa fi ayyi bakaan al-tamchi.

⁴Achaan Allah gaal yihaggig kalaamah al-gaalah leyi. Hu gaal: «Kan naas zurriiytak yamchu adiil wa yisawwu al-hagg be kulla guluubhum wa kulla fikirhum, khalaas daayman yukuun naadum min zurriiytak fi kursi al-muluk hana Bani Israa'iil.»

⁵Wa Dawuud gaal: «Inta ta'arif tamaam al-cheyy al-sawwaah leyi Yuwaab wileedha le Saruuya. Hu bas al-katalaahum le kubaaraat al-askar al-itneen hana Bani Israa'iil ya'ni Abniir wileed Niir wa Amaasa wileed Yatar. Wa daffag dammuhum fi wakit al-salaama wa chaal mas'uuliyit katilhum.

⁶Wa al'aamal ma'aayah be hikma achaan ma tikhalli yabga chaayib wa la yumuut be salaam.

⁷«Wa fakkir fi iyaal Barzillaay al-min turaab Gil'aad wa sawwi leehum al-kheer. Wa khalliihum yabgo min al-naas al-yaakulu ma'aak inta al-malik achaan humman faza'ooni wakit ana mu'arrid min akhuuk Abchaluum.

⁸«Wa fakkir fi Chim'i wileed Giira min gabiilat Banyaamiin min hillit Bahuriim al-gaa'id jambak. Hu la'anni ziyaada wakit ana mu'arrid maachi Mahanaayim. Wa laakin wakit ana mugabbil, hu ligaani ale bahar al-Urdun wa ana halaft leyah be Allah wa gult ma naktulah be l-seef.

⁹Wa hassa', ma taj'alah naadum bari. Achaan inta raajil hakiim wa ta'arif al-cheyy al-waajib tisawwiih leyah. Wa be suuf raasah al-abyad da kula, aktulah.»

¹⁰Wa Dawuud maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi madiinat Dawuud fi Uruchaliim.

¹¹Wa muddit hukum Dawuud fi kulla balad Israa'iil 40 sana. Hu hakam 7 sana fi Hibruun wa 33 sana fi Uruchaliim.

¹²Wa Suleymaan chaal kursi al-muluk hana abuuu Dawuud. Wa mulkah bigi saabit.

Aduniya hakamo leyah be l-moot

¹³Wa Aduniya wileedha le Haggiit ja le Batchaaba' amm Suleymaan. Wa hi gaalat leyah: «Jaytak di aafe bas?» Wa hu gaal leha: «Aafe.»

¹⁴Wa gaal battaan: «Indi kilme nuguulha leeki.» Wa hi gaalat: «Guulha.»

¹⁵Wa hu gaal: «Inti ta'arfi kadar al-muluk da hanaayi ana wa kulla Bani Israa'iil yidooru ana nabga malik. Wa laakin al-muluk marag minni wa waga' le akhuuyi Suleymaan achaan Allah bas dawwar kadar hu yabga malik.

¹⁶Wa hassa' da, indi talab waahid nigaddimah leeki. Ma taabe leyi.» Wa hi gaalat leyah: «Kallim!»

17 Wa hu gaal: «Min fadulki guuli le l-malik Suleymaan yantiini Abichaag al-min hillit Chuunam le tabga marti. Hu ma yaaba leeki.»

18 Wa Batchaaba' gaalat: «Da adiil. Ana zaati namchi nikallim al-malik be l-cheyy al-bukhussak.»

19 Wa khalaas, Batchaaba' machat bakaan al-malik Suleymaan le tihajji leyah be l-cheyy al-bukhuss Aduniiya. Wa wakit dakhalat, al-malik gamma laagaaha le ammah wa sajad leeha. Wa ba'ad da, gamma ga'ad fi kursihi wa khatta kursi aakhar le ammah be nussah al-zeenaay.

20 Wa Batchaaba' gaalat leyah: «Indi talab sakhayyar ke nigaddimah leek wa laakin ma taaba leyi.» Wa l-malik gaal leeha: «Gaddimi talabki, ya ammi. Ana ma naaba leeki.»

21 Wa hi gaalat leyah: «Hal ma nagdaro nantu Abichaag al-min hillit Chuunam le akhuuk Aduniiya le tabga martah walla?»

22 Wa l-malik Suleymaan radda le ammah wa gaal: «Maala tatulbi Abichaag al-min hillit Chuunam le Aduniiya? Hu akhuuyi al-kabiir. Wa misil da, atulbi al-muluk leyah hu wa le Abiyaatar raajil al-diin wa le Yuwaab wileedha le Saruuya kula!»

23 Wa khalaas, al-malik Suleymaan halaf be Allah wa gaal: «Khalli al-Rabb yi'aakhibni ikhaab chadiid kan Aduniiya ma kaffa be hayaatah taman al-talab al-hu gaddamah da.

24 Wa Allah al-Hayy bas sabbataani fi kursi al-muluk hana abuuyi Dawuud wa anta al-muluk da leyi ana wa le zurriiyti misil hu gaalah. Wa l-yoom bas, Aduniiya yumuut.»

25 Wa khalaas, al-malik Suleymaan rassalah le Banaaya wileed Yahuuyada'. Wa hu macha darabah le Aduniiya wa katalah.

Suleymaan tarad Abiyaatar

26 Wa kan le Abiyaatar raajil al-diin kamaan, al-malik gaal: «Amchi le ziraa'tak fi Anatuut ahaan al-moot waajib leek. Wa laakin ana ma naktulak al-yoom ahaan inta chilt sanduug Allah al-Rabb giddaam abuuyi Dawuud wa inta ti'ibt ma'aayah fi kulla diigtah.»

27 Wa be misil da, Suleymaan tarad Abiyaatar min khidimtah hana rujaal al-diin ahaan yihaggig al-kalaam al-gaalah Allah fi zurriiyit Ali fi Chiilooh.

28 Wa wakit Yuwaab simi' be l-khabar da, gamma arrad wa macha fi kheemat Allah wa karab guruun al-madbah. Wa da ahaan hu aba ma andamma ma'a Abchaluum wa laakin andamma ma'a Aduniiya.

29 Wa jo khabbaro al-malik Suleymaan kadar Yuwaab arrad wa allabbad fi lubb kheemat Allah wa gaa'id jamb al-madbah. Wa khalaas, Suleymaan rassal Banaaya wileed Yahuuyada' wa gaal leyah: «Amchi aktulah.»

30 Wa Banaaya dakhil fi kheemat Allah wa gaal le Yuwaab: «Al-malik buguul: <Amrug min al-bakaan da.>» Wa Yuwaab gaal: «La! Ana numuut hini.» Wa khalaas, Banaaya gabbal bakaan al-malik wa ooraah be l-kalaam al-Yuwaab raddaah leyah.

31 Wa l-malik gaal leyah: «Sawwi misil hu gaalah! Aktulah wa adfinah fi bakaanah da bas. Wa be misil da, ana wa aayilat abuuqi nukuunu bariyiin min al-dimam al-katalaahum Yuwaab bala sabab.

32 Wa khalli Allah yigabbil leyah al-dimam dool fi raasah achaan hu katal be l-seef naaseen al-adiiliin wa akheer minnah wa abuuqi Dawuud ma indah khabar. Hu katal Abniir wileed Niir khaayid deech Bani Israa'iil wa Amaasa wileed Yatar khaayid deech Bani Yahuuza.

33 Khalli Allah yigabbil al-dimam dool fi raas Yuwaab wa fi zurriiyah ila l-abad. Wa laakin le Dawuud kamaan, khalli Allah yijiib al-salaam al-daayim fi zurriiyah wa fi beetah wa fi mulkah.»

34 Wa khalaas, Banaaya wileed Yahuuyada' macha le Yuwaab dakhil leyah wa katalah. Wa dafanooh fi beetah fi l-kadaade.

35 Wa l-malik khattaah le Banaaya wileed Yahuuyada' khaayid al-deech fi badal Yuwaab. Wa le Saduukh, khattaah raajil al-diin fi badal Abiyaatar.

Suleymaan hakamah le Chim'i

36 Wa l-malik naadaah le Chim'i wa gaal leyah: «Abni leek beet fi Uruchaliim wa askun fi lubb al-madiina wa ma tamchi ayyi bakaan.

37 Wa a'arif tamaam kan yoom inta maragt min al-madiina di wa gata't waadi Khidruun da, tumuut. Wa inta bas tabga mas'uul min mootak.»

38 Wa Chim'i radda le l-malik wa gaal: «Kalaamak adiil! Ana khaddaamak nisawwi kula cheyy al-inta siidi al-malik gultah.» Wa Chim'i sakan tawwal fi Uruchaliim.

39 Wa laakin ba'ad talaata sana, abiid itneen hana Chim'i arrado wa macho bakaan Akiich wileed Ma'aaka malik hillit Gaat. Wa jo khabbarooh le Chim'i wa gaalo leyah: «Daahu abiidak macho hillit Gaat.»

40 Wa tawwaali, Chim'i gamma chadda humaara wa macha hillit Gaat bakaan Akiich le yichiil abiidah. Wa khalaas, Chim'i chaal wa jaab abiidah min hillit Gaat.

41 Wa jo khabbarooh le Suleymaan kadar Chim'i marag min Uruchaliim wa macha hillit Gaat wa gabbal.

42 Wa khalaas, al-malik rassal naadaah le Chim'i wa gaal leyah: «Ana ma hallaftak be Allah wa hazzartak wa gult leek: <A'arif tamaam kan yoom maragt min al-madiina di wa macheet fi ayyi bakaan, tumuut.> Wa inta gult: <Tamaam! Simi't kalaamak.>

43 Wa maala ma khuft min al-haliife al-sawweetha giddaam Allah? Wa maala ma tabbagt amri al-amartak beyah?»

⁴⁴Wa l-malik gaal battaan le Chim'i: «Inta ta'arif kulla l-fasaala al-sawweetha be niyytak le abuyi Dawuud. Allah yigabbil leek fasaaltak di fi raasak.

⁴⁵Wa laakin Allah yibaarikni ana al-malik Suleymaan wa yisabbit kursi al-muluk hana abuyi Dawuud wa yagood ila l-abad giddaam Allah.»

⁴⁶Wa ba'ad da, al-malik anta amur le Banaaya wileed Yahuuyada' wa hu macha darabah le Chim'i lahaddi maat. Wa be misil da, al-muluk hana malik Suleymaan bigi saabit.

1 Muluuk 3

Suleymaan akhad bineeyit malik Masir

¹Wa Suleymaan naasab Fir'oon malik Masir. Hu akhad bineeyit Fir'oon wa khattaaha fi madiinat Dawuud lahaddi hu kammal buna beetah al-halaalah wa beet Allah wa durdur al-muhawwig Uruchaliim.

²Wa fi l-wakit da, al-cha'ab gaa'idiin yigaddumu dahaayaahum le Allah fi l-bakaanaat al-aaliyiin ahaan lissaa' ma bano beet Allah.

³Wa Suleymaan indah hubb le Allah wa gaa'id yitabbig al-churuut al-antaahum leyah abuu Dawuud. Wa laakin hu kula gaa'id yigaddim dahaaya wa yiharrig bakhuur fi l-bakaanaat al-aaliyiin.

Allah anta hikma le Suleymaan

⁴Wa yoom waahid, al-malik macha hillit Gib'uun le yigaddim dahaaya fi bakaan al-ibaada hinaak. Wa da bakaan al-ibaada al-muhimm ziyaada. Wa Suleymaan gaddam 1 000 dahaaya muharragiin fi l-madbah da.

⁵Wa fi Gib'uun, Allah baan le Suleymaan be l-leel fi ru'ya wa gaal leyah: «Atlub minni al-cheyy al-inta tidoorah wa ana nantiih leek.»

⁶Wa Suleymaan radda wa gaal: «Inta sawweet kheer katiir le abuyi Dawuud abdak ahaan hu taaba' derbak be amaan wa adaala wa galib abyad. Wa inta hafadt leyah al-kheer al-katiir da wa anteetah wileed al-chaal mulkah al-yoom.

⁷Wa hassa' da, ya Allah Ilaahi, inta bas al-darrajtini ana abdak malik fi gadd abuyi Dawuud. Wa ana lissaa'ni sabi wa ma na'arif kikkeef nahkim.

⁸Wa ana abdak gaa'id fi ust al-cha'ab al-inta azaltuhum. Wa l-cha'ab dool min katarathum wa la yinhasbu wa la yin'addo.

⁹Arzukhni ana abdak be galib al-indah hikma le nahkim fi cha'abak wa na'arif al-zeen wa l-fasil. Ahaan yaatu yagdar yahkim fi cha'abak al-katiiriin dool?»

¹⁰Wa l-Rabb khibil talab Suleymaan al-gaddamah leyah da.

11 Wa l-Rabb radda leyah wa gaal: «Inta talabt al-hikma bas wa la talabt umur tawiil wa la talabt maal wa la talabt moot udwaanak laakin inta talabt al-fihim le tahkim be l-adaala.»

12 Daahu ana nihaggig talabak wa nantiik hikma wa fihim al-abadan ma anteetah le naadum min gablak wa la min ba'adak.

13 Wa ana nantiik al-cheyy al-inta ma talabtah kula. Nantiik al-khuna wa l-azama wa fi kulla muddit hayaatak ma fi malik min al-muluuk al-yabga mislak.

14 Wa kan titaabi' derbi wa tahfad churuuti wa wasiyyaati misil Dawuud abuuk, ana nitawwil umrak.»

15 Wa wakit Suleymaan wi'i, hu irif kadar hu ri'i. Wa khalaas, gamma macha Uruchaliim wa wagaf giddaam sanduug mu'aahadat al-Rabb. Wa hu gaddam dahaaya muharragiin wa dahaaya salaama. Wa ba'ad da, hu sawwa aazuuma le masaa'iilah.

Hikmat al-malik Suleymaan

16 Wa yoom waahid, awiin itneen charaamiit jin giddaam al-malik.

17 Wa l-waahide min al-awiin deel gaalat: «Ya siidi al-malik! Ana wa l-mara di saaknaat fi nafs al-beet. Wa wakit ana wilidt, hi kula gaa'ide.

18 Wa ba'ad talaata yoom, hi kula wildat. Wa aniina gaa'idaat sawa, naadum aakhar ma'aana fi l-beet ke ma fiih illa aniina al-itneen.

19 Wa wald al-mara di maat be l-leel achaan hi ragadat foogah.

20 Wa hi gammat ust al-leel wa chaalat wileedi al-raagid jambi. Wa da wakit ana khaadmak naayme. Wa hi hadanatah giddaamha wa wileedha al-mayyit kamaan raggadatah giddaami.

21 Wa be fajur wakit gammeet niraddi' wileedi, ligiitah mayyit. Wa wakit al-sabaah asbah, ana akkadat al-wileed da adiil wa irift kadar da ma wileedi al-ana wilidtah.»

22 Wa l-mara al-aakhara gaalat: «La, ma ke! Al-wileed al-hayy da bas hanaayi wa l-mayyit da hanaaki.» Wa l-mara al-awwalaaniye gaalat: «Abadan! Wileedki inti bas al-mayyit wa wileedi ana bas al-hayy.» Wa be misil da, hinna gamman yilkhaalatan giddaam al-malik.

23 Wa l-malik gaal leehin: «Al-waahide minkan gaalat: «Al-wileed al-hayy hanaayi wa l-mayyit hanaaki.» Wa l-aakhara tuguul: «La! Wileedki inti bas al-mayyit wa hanaayi ana bas al-hayy.»»

24 Wa khalaas, al-malik gaal: «Jiibu leyi seef.» Wa jaabo seef le l-malik.

25 Wa l-malik gaal: «Agta'o al-sakhiir al-hayy da bakaanteen wa antu nuss le l-waahide wa nuss le l-aakhara.»

²⁶Wa khalaas fi l-bakaan da, amm al-sakhiir al-hayy hannat le sakhiirha wa gaalat le l-malik: «Ya siidi al-malik, antiha al-sakhiir da. Ma taktuluuh!» Wa laakin al-mara al-aakhara tuguul: «Agta'o al-sakhiir! Wa be misil da, wa la ana nalgaah wa la hi talgaah.»

²⁷Wa khalaas, al-malik gaal: «Antu al-sakhiir al-hayy da le l-mara al-awwalaaniye. Ma taktuluuh ahaan hi bas ammah.»

²⁸Wa kulla Bani Israa'iil sim'o be l-charii'a al-sawwaaha Suleymaan. Wa humman khaafo minnah ahaan irfo kadar al-Rabb antaah hikma le yahkim be l-adaala.

1 Muluuk 4

Suleymaan nazzam mamlakatah

¹Wa Suleymaan bigi malik fi kulla Bani Israa'iil.

²Wa masaa'iilah humman Azarya wileed Saduukh hu raajil al-diin

³wa Alihuuraf wa Akhiya wileed Chiicha humman kuttaabah wa Yahuuchafat wileed Akhiluud hu kaatib al-yizakkir al-malik.

⁴Wa Banaaya wileed Yahuuyada' hu khaayid al-deech wa Saduukh wa Abiyaatar humman rujaal diin

⁵wa Azarya wileed Naataan hu mas'uul fi l-hukkaam wa Zabuud wileed Naataan hu raajil diin wa mustachaar al-khaass hana l-malik.

⁶Wa Akhichaar hu mas'uul fi gasir al-malik wa Aduniraam wileed Abda hu mas'uul fi l-khidme al-ijbaariye.

Al-manaatig wa hukkaamhum

⁷Suleymaan khatta 12 hukkaam fi kulla balad Israa'iil. Wa humman bas mas'uuliin min iichit al-malik wa aayiltah. Wa fi l-sana, ayyi waahid minhum yijiib ma'aach hana chahar waahid.

⁸Wa daahu asaame al-hukkaam dool. Wileed Huur haakim fi mantagat jibaal Afraayim.

⁹Wa wileed Dakhar haakim fi Maakhas wa fi Cha'albiim wa fi Beet Chams wa fi Iluun Beet Hanaan.

¹⁰Wa wileed Hasad haakim fi Arubuut ya'ni mantagat Suuku wa kulla balad Hiifar.

¹¹Wa wileed Abinadaab haakim fi kulla mantagat jibaal Duur. Wa hu bas raajilha le Taafat bineeyit Suleymaan.

¹²Wa Ba'ana wileed Akhiluud haakim fi Ta'nak wa Magiddu wa kulla mantagat Beet Chaan al-gariibe le Sartaan giddaam le Yazra'iil ya'ni min Beet Chaan lahaddi Abil Mahuula wa lahaddi khaadi le Yakhma'aam.

13 Wa wileed Giibar haakim fi Raamuut al-fi Gil'aad. Wa hu mas'uul fi hillaal hana Yayiir wileed Manassa fi Gil'aad. Wa battaan hu haakim fi Arguub fi turaab Baachaan wa 60 mudun kubaar wa muhawwagiin be daraadir gawiyiin wa mugaffaliin be hawaadir hana nahaas.

14 Wa Akhinadaab wileed Iddu haakim fi mantagat Mahanaayim.

15 Wa Akhimaa'as haakim fi mantagat Naftaali. Wa hu kula akhad bitt waahide min banaat Suleymaan al-uumha Baasmat.

16 Wa Ba'ana wileed Huuchaay haakim fi mantagat Achiir wa Ba'aluut.

17 Wa Yahuuchafat wileed Faaruuh haakim fi mantagat Yassaakar.

18 Wa Chim'i wileed Iila haakim fi mantagat Banyamiin.

19 Wa Giibar wileed Uuri haakim fi turaab Gil'aad. Wa l-turaab di zamaan hi hint Siihuun malik al-Amuuriyiin wa Oog malik Baachaan. Wa ziyaada min al-hukkaam al-atnaachar dool, fiyah haakim fi balad Yahuuza.

20 Wa Bani Yahuuza wa Bani Israa'iil humman katiiriin misil ramla hana khachum al-bahar. Wa humman induhum akil wa charaab wa aaychiin fi raaha.

Hukum Suleymaan alwassa'

21 Wa l-malik Suleymaan hakam fi kulla l-mamaalik min bahar al-Furaat wa balad al-Filistiyiin lahaddi huduud balad Masir. Wa humman dool yikaffu al-miiri wa yakhdumu le l-malik Suleymaan fi kulla muddit hayaatah.

22 Wa l-ma'aach al-yijiibuu le Suleymaan wa naasah fi l-yoom yisaawi 75 chuwaal hana ahsan dagiig wa 150 chuwaal hana dagiig gameh

23 wa 10 tiiraan sumaan murabbayiin wa 20 tiiraan hana sarha wa 100 khanam. Wa da bala l-teetal wa l-khuzlaan wa l-wuhuuch wa l-tuyuur al-murabbayiin.

24 Al-malik Suleymaan gaa'id yahkim fi kulla l-balad al-gaa'ide kharib le bahar al-Furaat wa da min hillit Tifsah lahaddi hillit Khazza. Wa hu aayich be l-salaama ma'a kulla l-buldaan al-mujaawiriinah.

25 Wa min Daan fi l-munchaakh lahaddi Biir Sab'a fi l-wati, Bani Yahuuza wa Bani Israa'iil yagoodu be amaan ayyi waahid fi lubb jineentah hana l-inab wa l-tiin fi kulla muddit hayaat Suleymaan.

26 Wa Suleymaan indah 40 000 chaaye le l-kheel al-yukurru leyah arabaatah hana l-harib wa 12 000 rujaal siyaad kheel.

27 Wa l-malik kallaf atnaachar hukkaam, wa humman al-mas'uuliin be ma'aach al-malik wa l-naas al-yaakulu fi dabalaaytah. Wa ayyi waahid yijiib ma'aach hana chahar waahid wa ma yikhalli cheyy yigassir leyah.

28 Wa l-hukkaam dool ayyi waahid hasab al-talabooh minnah yijiib gameh abyad wa gechch le l-kheel al-yarkabo fooghum wa l-kheel al-yukurru beehum. Wa l-khumaam da, kulla ke yijiibuuh fi l-bakaan al-gaa'id foogah al-malik.

Suleymaan faat kulla l-naas be l-hikma

29 Wa l-Rabb antaah le Suleymaan hikma wa fihim ziyaada wa ma'rafa katiire misil ramla hana khachum al-bahar.

30 Wa hikmat Suleymaan bigat ziyaada min hikmat kulla naas al-sabaah wa hikmat naas Masir.

31 Wa Suleymaan bigi hakiim min kulla naas al-dunya wa hakiim min Itaan al-min khachum beet Azraahi wa Heemaan wa Kalkuul wa Darda' iyaal Mahuul. Wa usmah bigi ma'ruuf fi kulla l-umam al-mujaawiriinah.

32 Wa Suleymaan katab 3 000 masal wa 1 005 khine.

33 Wa hu hajja be l-nabaat min chadar al-arz al-aziim hana Lubnaan lahaddi nabaat al-zuufa al-sakhayyar al-yugumm fi l-durdur. Wa hajja be l-bahaayim wa l-tuyuur wa l-zawaahif wa l-huut.

34 Wa kulla l-chu'uub wa muluuk al-ard al-sim'o be hikmat al-malik Suleymaan rassalo naashum jo le yasma'o hikmatah.

1 Muluuk 5

Alaakhat Suleymaan ma'a malik Suur

1 Wa wakit Hiiraam malik balad Suur simi' kadar Suleymaan masahooch wa darrajooh malik fi gadd abuuu, rassal masaa'iilah le Suleymaan achaan Hiiraam kaan rafiigah le Dawuud fi kulla muddit hayaatah.

2 Wa Suleymaan rassal le Hiiraam wa gaal:

3 «Inta ta'arif kadar abuuyi Dawuud ma gidir bana beet le Allah Ilaahah achaan udwaanah haarabooh min ayyi jiihe lahaddi Allah khattaahum tihit rijileenah.

4 Wa laakin hassa', Allah Ilaahi jaab leyi al-salaama min ayyi jiihe wa ma fi adu wa la diige.

5 Wa daahu ana indi niye le nabni beet le Allah Ilaahi. Wa da misil Allah gaalah le abuuyi Dawuud, hu gaal: «Ana nidarrij wileedak malik fi gaddak wa hu bas al-yabni beet le usmi.»

6 Wa hassa' da, anti amur le naasak yagta'o leyi hatab al-arz hana Lubnaan. Wa khaddaamiinak yakhdumu ma'a khaddaamiini wa ana nikaffiik ujrak khaddaamiinak hasab inta tuguulah. Achaan inta ta'arif tamaam kadar ma fi naadum minnina al-ya'arif yagta' al-chadar misil naasak min balad Seeda.»

⁷Wa wakit Hiiraam simi' kalaam Suleymaan da, firih farha chadiide wa gaal: «Baarak Allah al-antaah al-yoom le Dawuud wileed hakiim le yahkim fi l-cha'ab al-katiiriin dool.»

⁸Wa Hiiraam rassal le Suleymaan wa gaal: «Ana simi't kalaam mursaalak wa khalaas nantiik kulla l-dawwartah min hatab al-arz wa hatab al-sarwi.

⁹Wa khaddaamiini yangulu hatab al-arz min Lubnaan lahaddi khachum al-bahar al-Abyad. Wa hinaak, yilimmu al-hatab da wa yarbutuuh wa yi'awwumuuh fi l-bahar lahaddi fi l-bakaan al-inta tiwassifah leyi. Wa fi l-bakaan da, naasi yifartugu al-hubaal wa inta tichiilah. Wa inta kamaan sawwi leyi al-cheyy al-nidoorah wa anti akil le naas beeti.»

¹⁰Wa be misil da, Hiiraam anta Suleymaan hatab al-arz wa hatab al-sarwi misil hu dawwarah.

¹¹Wa kulli sana, Suleymaan yanti akil le Hiiraam misil 50 000 chuwaal hana gameh wa itneen birmiil hana dihin zaytuun saafi.

¹²Wa Allah antaah hikma le Suleymaan misil hu gaalah leyah. Wa l-alaakha bigat samha been Hiiraam wa Suleymaan. Wa be da, humman sawwo mu'aahada ambeenaathum.

¹³Wa l-malik Suleymaan nazzam khidme ijbaariye wa chaal foogha 30 000 raajil min kulla Bani Israa'iil.

¹⁴Wa l-rujaal dool yakhdumu amkaaba. Wa fi ayyi chahar, yirassil 10 000 raajil yamchu Lubnaan le yakhdumu chahar. Wa ba'ad da, yigabbulu yinjammo chahareen fi buyuuthum. Wa l-muraakhib fi l-khidme di, hu Aduniraam.

¹⁵Wa Suleymaan indah battaan 70 000 naggaaliin wa 80 000 naas gaa'idiin fi l-jibbaal achaan yagta'o hujaar hana buna.

¹⁶Wa bala l-masaa'iil al-Suleymaan kallafaahum fi l-khidme, fiyah naas aakhariin kula muraakhibiin fi l-khidme di. Wa adadhum 3 300 raajil.

¹⁷Wa l-malik anta amur le yagta'o hujaar kubaar wa samhiin le yabgo asaas le beet Allah.

¹⁸Wa khalaas, kulla khaddaamiin Suleymaan wa khaddaamiin Hiiraam wa naas hillit Gibaal gammo yagta'o wa yijahhuzu al-hatab wa l-hujaar le buna al-beet da.

1 Muluuk 6

Buna beet Allah

¹Wa l-malik Suleymaan bada buna beet Allah be 480 sana ba'ad marigiin Bani Israa'iil min balad Masir. Wa da fi l-sana al-raab'e hana hukmah fi Bani Israa'iil wa fi l-chahar al-usmah Ziyu wa hu al-chahar al-taani hana l-sana.

²Wa l-beet al-Suleymaan banaah le Allah da tuulah 60 duraa' wa urdah 20 duraa' wa tuulah foog kamaan 30 duraa'.

³Wa gidzaam beet Allah, fiyah khurfa hana madkhal al-urdaha 20 duraa' ma'a urd al-beet sawa wa tuulha 10 duraa' gidzaam al-beet.

⁴Wa l-beet da rakkabo leyah chabaabiik wa saddoohum be hadiid madfuur.

⁵Wa bano buyuut barra fi tuul al-durdur hana l-bakaan al-mukhaddas wa l-bakaan al-mukhaddas marra waahid.

⁶Wa l-gasir al-tihtaani urdah 5 duraa' wa l-ustaani urdah 6 duraa' wa l-taalit urdah 7 duraa' ahaan durdur hana beet Allah ma indah nafs al-tukhun fi kulla tuulah foog. Wa tukhnah ma mutasaawi fi ayyi gasir. Wa be da, al-maraadiis al-yisabbutu al-beet ma yadkhulu fi l-durdur hana beet Allah.

⁷Wa l-buna hana beet Allah da sawwooh be hujaar mujahhaziin al-gata'oozum gubbaal. Wa be da, ma binsami' daribiin hana mitraga wa la faas wa la aala aakhara hana hadiid fi lubb beet Allah wakit gaa'idiin yabnuuh.

⁸Wa l-baab al-yadkhulu beyah al-gasir al-ustaani gaa'id be nuss al-zeene hana beet Allah. Wa yarkabo fi l-gasir al-ustaani da be ataba wa min hinaak, yarkabo battaan fi l-gasir al-foogaani.

⁹Wa ba'ad Suleymaan kammal buna beet Allah, khatta leyah maraadiis hana arz wa sadda raasah be khachab.

¹⁰Wa bana al-buyuut barra fi tuul al-durdur hana l-beet al-mukhaddas wa ayyi beet tuulah 5 duraa' wa lammaahum ma'a durdur al-beet al-mukhaddas be hatab al-arz.

¹¹Wa Allah hajja le Suleymaan wa gaal:

¹²«Daahu inta gaa'id tabni leyi al-beet da. Wa kan tamchi hasab gawaaniini wa titaabi' churuuti wa tahfad wasiiyaati wa titabbighum, khalaas ana nihaggig al-kalaam al-gultah fi chaanak wa da l-kalaam al-gultah le abuuk Dawuud.

¹³Wa ana naskun fi lubb cha'abi Bani Israa'iil wa abadan ma nikhalliium.»

Jammiliin lubb beet Allah

¹⁴Wa ba'ad kammal buna beet Allah, Suleymaan

¹⁵sadda kulla daakhal al-beet min tihit lahaddi foog be khachab al-arz. Wa turaabah kula saddaah be khachab al-sarwi.

¹⁶Wa fi lubb al-beet daakhal, bana khurfa khaassa wa da l-bakaan al-mukhaddas marra waahid. Tuulah yisaawi 20 duraa' wa saddaah be khachab al-arz min tihit lahaddi foog.

¹⁷Wa l-bakaan al-faddal min al-khurfa al-kabiire hana beet Allah gaa'id gidzaam al-bakaan al-mukhaddas marra waahid wa tuulah yisaawi 40 duraa'.

18Wa khachab al-arz al-saddo beyah al-bakaan al-mukhaddas min daakhal, nagacho foogah suwar hana bukhas wa zuhuur mufattahiin. Wa saddo kulla l-bakaan al-mukhaddas da be khachab al-arz. Wa be da, hajar waahid kula ma binchaaf.

19Wa daakhal beet Allah, Suleymaan bana al-bakaan al-mukhaddas marra waahid da le yukhuttu foogah sanduug mu'aahadat Allah.

20Wa l-bakaan al-mukhaddas marra waahid tuulah 20 duraa' wa urdah 20 duraa' wa tuulah foog kula 20 duraa'. Wa Suleymaan masah lubbah be dahab saafi. Wa sawwa mukhbar kula min hatab al-arz wa masahah be dahab.

21Wa Suleymaan masah lubb al-beet da be dahab saafi wa allag salaasil hana dahab giddaam al-bakaan al-mukhaddas marra waahid al-mamsuuh be dahab.

22Wa khalaas be da, hu masah be dahab saafi kulla l-beet wa l-mukhbar al-khattaah giddaam al-bakaan al-mukhaddas marra waahid.

23Wa fi lubb al-bakaan al-mukhaddas marra waahid, sana' tamaasiil hana makhluugiin samaawiyiin itneen be hatab al-zaytuun. Wa ayyi waahid tuulah foog 10 duraa'.

24Wa ayyi makhluug samaawi indah janaahe itneen. Wa tuul al-jinh al-waahid 5 duraa' wa l-jinh al-aakhar kula tuulah 5 duraa'. Wa min taraf jinhah al-waahid le jinhah al-aakhar, tuulah 10 duraa'.

25Wa tuul al-makhluugiin al-samaawiyiin al-itneen dool sawa sawa ya'ni 10 duraa' ayyi waahid. Wa chakilhum kula waahid.

26Wa ayyi waahid min al-makhluugiin al-samaawiyiin dool tuulah foog 10 duraa'.

27Wa Suleymaan khatta al-makhluugiin al-samaawiyiin dool daakhal fi lubb al-bakaan al-mukhaddas marra waahid. Wa l-makhluugiin al-samaawiyiin dool mumattitiin janaaheehum wa jinh hana l-makhluug al-samaawi al-waahid yilammis al-durdur be hini wa jinh hana l-makhluug al-samaawi al-aakhar yilammis al-durdur be hinaak. Wa misil da, janaaheehum al-aakhariin kamaan laammiin sawa fi ust al-beet, jinh ma'a jinh.

28Wa l-tamaasiil hana l-makhluugiin al-samaawiyiin al-itneen dool, masahaahum be dahab.

29Wa fi kulla l-daraadir al-daakhal hana l-khuraf al-itneen hana beet Allah, nagach suwar hana makhluugiin samaawiyiin wa chadar nakhal wa zuhuur mufattahiin.

30Wa hu masah ard al-khuraf al-itneen dool be dahab.

31Wa fi madkhal al-bakaan al-mukhaddas marra waahid, sawwa baab abdalriteen be hatab al-zaytuun. Wa l-hatab al-yirakkubu foogah al-baab da, tuulah yisaawi al-khumus hana l-durdur.

³²Wa l-biibaan al-itneen hana l-baab abdalfiteen dool, sawwaahum be hatab al-zaytuun. Wa nagach fooghum suwar hana makhluugiin samaawiyiin wa chadar nakhal wa zuhuur mufattahiin wa masahaahum be dahab. Al-makhluugiin al-samaawiyiin wa l-nakhal kulluhum ke masahaahum be dahab.

³³Wa sawwa nafs al-cheyy le l-baab hana madkhal beet Allah. Wa l-hatab al-yirakkubu foogah al-baab da sawwaah be hatab al-zaytuun wa tuulah yisaawi al-rubu' hana l-durdur.

³⁴Wa sawwa biibaan itneen be hatab al-sarwi al-induhum rubaat ambeenaathum wa l-waahid yintabig fi l-aakhar.

³⁵Wa fi l-biibaan dool, nagach suwar hana makhluugiin samaawiyiin wa chadar nakhal wa zuhuur mufattahiin wa masahaahum be dahab.

³⁶Wa l-fadaay al-dakhlaaniye, hawwagha be talaata roog hana hajar manguuch. Wa fi raas al-talaata roog hana hajar, khatta roog waahid hana hatab al-arz.

³⁷Wa asaas beet Allah, khattooh fi l-sana al-raab'e hana hukum Suleymaan fi l-chahar al-usmah Ziyu.

³⁸Wa fi sanit 11 hana hukmah fi l-chahar al-usmah Buul ya'ni fi l-chahar al-taamin, buna hana l-beet da kammal marra waahid hasab al-waajib leyah. Wa Suleymaan bana al-beet da fi muddit sab'a sana.

1 Muluuk 7

Suleymaan bana gasrah

¹Wa Suleymaan bana gasrah wa kammalah fi muddit 13 sana.

²Wa hu bana beet al-sammooh Khaabat Lubnaan wa tuulah 100 duraa' wa urdah 50 duraa' wa tuulah foog kamaan 30 duraa'. Wa fi lubbah, hu sawwa arba'a roog hana amad min hatab al-arz wa fi raashum, khatta maraadiis kula min hatab al-arz.

³Wa l-maraadiis dool adadhun 45 wa gaa'idiin fi talaata roog wa ayyi roog indah 15 maraadiis al-gaa'idiin fi raas al-amad. Wa hu sadda al-maraadiis dool be khachab al-arz.

⁴Wa fi ayyi jiihe hana l-beet, sawwo talaata roog hana chabaabiik be hatabhum. Wa rakkabo al-chabaabiik dool mulgaabiliin al-waahid le l-aakhar.

⁵Wa kulla l-biibaan wa l-chabaabiik wa hatabhum al-yirakkubuum foogah, chakilhum murabba'. Wa l-chabaabiik dool mulgaabiliin ambeenaathum ale talaata roog.

⁶Wa Suleymaan sawwa baranda al-tuilha 50 duraa' wa urdaha 30 duraa' wa banaaha be amad. Wa bana khurfit al-madkhal wa sabbatha be amad wa sawwa baabha be giddaam.

⁷Wa battaan bana baranda aakhara al-yukhuttu foogha kursi al-muluk wa da l-bakaan al-yisawwi foogah al-charii'a. Wa l-bakaan da, hu saddaah be khachab al-arz min tihit lahaddi foog.

⁸Wa l-beet al-yaskun foogah, banooh fi fadaay aakhara wa hu bichaabih beet Khaabat Lubnaan. Wa le martah bineeyit Fir'oon malik Masir, Suleymaan bana beet al-hu kula bichaabih beet Khaabat Lubnaan.

⁹Wa kulla l-buyuut dool wa l-daraadir wa l-fadaay al-kabiire min al-asaas lahaddi l-maraadiis, banoohum be hujaar samhiin wa magtuu'iin. Wa humman gata'oohum be munchaar be giddaam wa be wara.

¹⁰Wa le l-asaas, asta'malo hujaar kubaar wa samhiin al-tuulhum ma sawa. Waahidiin 10 duraa' wa waahidiin 8 duraa'.

¹¹Wa fi raas al-asaas da, khatto hujaar samhiin magtuu'iin hasab al-magaas al-waajib wa hatab al-arz.

¹²Wa l-fadaay al-kabiire, hawwagooha be durdur al-indah talaata roog hana hujaar magtuu'iin wa fi raashum, indah roog waahid hana hatab al-arz. Wa da misil al-fadaay al-dakhlaaniye wa khurfit al-madkhal hana beet Allah.

Huuraam sana' khumaam beet Allah

¹³Wa l-malik Suleymaan rassal jaabah le Huuraam min balad Suur.

¹⁴Wa Huuraam da, hu wileed hana mara armala wa hi min gabiilat Naftaali wa abuu min balad Suur. Wa hu indah khibra wa fihim wa ma'rafa fi khidmit al-nahaas. Hu ja bakaan al-malik Suleymaan wa sawwa leyah kulla khidimtah.

Huuraam sana' amad tineen

¹⁵Wa Huuraam sana' amad itneen hana nahaas wa tuul hana ayyi waahid 18 duraa' wa l-daayira hana ayyi waahid indaha 12 duraa'.

¹⁶Wa sana' ruuse hana nahaas al-yukhuttuum foog fi l-amad dool wa ayyi waahid min al-ruuse dool tuulah 5 duraa'.

¹⁷Wa jammal al-amad dool be salaasil hana nahaas madfuuriin wa khattaahum foog fi raas al-amad dool. Wa ayyi amuud indah sab'a salaasil.

¹⁸Wa battaan sana' be nahaas roogeen hana rummaan wa allaghum fi l-salaasil wa sadda beehum raas al-amuud al-waahid. Wa sawwa nafs al-cheyy be l-amuud al-taani.

¹⁹Wa le l-amad hana l-madkhal dool, sana' leehum ruuse aakhariin wa ayyi raas tuulah 4 duraa'. Wa l-ruuse dool bichaabuhu nuwwaar al-sitteeb.

²⁰Wa foog min ruuse al-amad, fiyah bakaan takhiin ziyaada. Wa l-bakaan da faayit al-salaasil al-mu'allagiin fooghum 200 rummaan al-muhawwigiin ruuse al-amad.

21 Wa Huuraam khatta al-amad dool gidzaam khurfit al-madkhal hana beet Allah. Al-amuud al-waahid, khattaah be l-zeene wa sammaah Yaakiin (ma'anaatah Allah yisabbit). Wa l-amuud al-taani, khattaah be l-isra wa sammaah Bu'aaz (ma'anaatah al-gudra min Allah).

22 Wa l-ruuse hana l-amad dool bichaabuhu nuwwaar al-sitteeb. Wa be misil da, Huuraam kammal khidmit al-amad.

Huuraam sana' hoot kabiir

23 Wa Huuraam sana' hoot kabiir mudawwar hana nahaas. Wa khachmah yisaawi 10 duraa' min tarafah le tarafah. Wa tuulah foog yisaawi 5 duraa' wa daayirah kamaan 30 duraa'.

24 Wa jammal al-hoot be bukhas al-sana'aahum be nahaas. Fi ayyi duraa', sawwa 10 bukhas wa da, fi kulla daayira al-hoot. Wa l-bukhas dool sana'aahum ale roogeen. Wa humman wa l-hoot kulluhum ke sun'a waahide bas.

25 Wa l-hoot da khattooh fi 12 tiiraan hana nahaas. Wa l-tiiraan dool muwajjihiin ale l-arba'a jiihaat. Talaata muwajjihiin ale jiihat al-munchaakh wa talaata ale jiihat al-kharib wa talaata ale jiihat al-wati wa talaata ale jiihat al-sabaah. Wa duhuurhum daakhal tihit al-hoot.

26 Wa khachum al-hoot da tukhnah yisaawi arba'a usba' wa khachmah misil nuwwaar al-sitteeb. Wa l-hoot da yichiil 200 birmiil hana almi.

Huuraam sana' achara hiitaan

27 Wa Huuraam sana' achara hiitaan mutaharrikiin min nahaas wa ayyi waahid tuulah 4 duraa' wa urdah 4 duraa' wa tuulah foog kamaan 3 duraa'.

28 Wa daahu kikkeef sana' al-hiitaan al-mutaharrikiin dool. Sana'aahum be safaayih hana nahaas al-bigi misil asaas wa khatta leehum hawaadir.

29 Wa sana' fi l-safaayih ambeen al-hawaadir dool suwar hana diidaan wa tiiraan wa makhluugiin samaawiyiin. Wa be foog wa be tihit le l-diidaan wa l-tiiraan, jammalaahum be zuhuur muddoodaliin.

30 Wa ayyi asaas indah arba'a ajalaat hana nahaas murakkabiin fi arba'a hawaadir hana nahaas al-musabbatiin fi l-arba'a arkaan hana l-asaas. Wa l-hawaadir ma'a l-asaas, kulluhum ke sun'a waahide bas wa l-ajalaat ma lihgo al-bakaan al-mujammal be zuhuur.

31 Wa fi raas ayyi asaas, fiyah fatha mudawwara tuulha foog duraa' wa urdaha duraa' wa nuss wa da l-bakaan al-yukhuttu foogah al-hoot. Wa khachum al-fatha al-mudawwara da, nagacho foogah suwar. Wa laakin safaayih al-asaas da murabba'iin ma mudawwariin.

32Wa l-arba'a ajalaat dool gaa'idiin be tihit marbuutiin fi safaayih al-asaas wa l-hawaadir al-murabbatiin fooghum al-ajalaat maargiin jaay wa jaay le l-asaas wa tuul al-ajalaat foog duraa' wa nuss.

33Wa l-ajalaat dool misil ajalaat hana arabaat al-harib. Al-hawaadir wa kulla cheyy al-fooghum, sana'aahum min nahaas.

34Wa fi arba'a amad masnuu'iin fi l-arba'a arkaan wa kulluhum ke sun'a waahide ma'a l-asaas.

35Wa l-bakaan al-foog hana ayyi asaas mujammal be taaj mudawwar tuulah nuss duraa'. Wa l-bakaan da, indah massaaka wa safaayih hana nahaas wa humman kulluhum ke sun'a waahide ma'a l-asaas.

36Wa ayyi bakaan faadi fi l-massaaka wa l-safaayih, hu jammalaahum be suwar hana makhluugiin samaawiyiin wa diidaan wa chadar nakhal wa zuhuur fi kulla daayir al-asaas.

37Wa be misil da, hu sawwa al-asaas dool be nahaas wa kulluhum induhum nafs al-sun'a wa nafs al-tuul wa nafs al-hajim.

38Wa sawwa achara hiitaan hana nahaas. Wa ayyi hoot tuulah foog yisaawi 4 duraa' wa yichiil 4 birmiil almi. Wa ayyi hoot yukhuttuuh fi raas asaas waahid.

39Wa l-hiitaan al-mutaharrikiin al-khamsa khattaahum be nuss al-zeene hana l-beet al-mukhaddas wa l-hiitaan al-khamsa al-aakhariin kamaan khattaahum be nuss al-isra. Wa laakin al-hoot al-kabiir kamaan khattaah be nuss al-zeene hana l-beet fi ruknah mugaabil wati sabaah.

Huuraam sana' mu'iddaat min nahaas

40Wa Huuraam sana' hiitaan wa feelaat wa kiisaan. Wa hu kammal kulla l-khidme hana beet Allah al-kallafah beeha al-malik Suleymaan.

41Wa hu sana' al-amad al-itneen wa ruuseehum al-khattaahum fi raas al-amad wa l-silsilateen hana nahaas al-madfuuriin al-khattaahum fi ruuse al-amad dool

42wa l-urbu'miya rummaan al-mu'allagiin roogeen fi l-silsilateen hana nahaas al-madfuuriin al-khattaahum fi ruuse al-amad dool

43wa l-achara asaas wa l-achara hiitaan al-khattaahum fooghum

44wa l-hoot al-kabiir al-wahiid wa l-atnaachar tiiraan al-tihtah

45wa l-hiitaan wa l-feelaat wa l-kiisaan. Kulla l-mu'iddaat dool, Huuraam sana'aahum min nahaas nagi le beet Allah be amur al-malik Suleymaan.

46Wa l-malik amar yasna'o kulla l-mu'iddaat dool fi gawaalib hana tiine fi turaab bahar al-Urdun ambeen Sukkuut wa Sartaan.

⁴⁷Wa Suleymaan sawwa mu'iddaat katiiriin marra waahid lahaddi naadum ma yagdar ya'arif wazin al-nahaas al-sawwoohum beyah.

Al-mu'iddaat hana dahab

⁴⁸Wa battaan kula Suleymaan sawwa mu'iddaat aakhariin le beet Allah. Wa humman mukhbar al-bakhuur hana l-dahab wa l-tarabeeza hana l-dahab al-yigaddumu foogha al-khubza le Allah

⁴⁹wa l-achara faanuus min dahab saafi al-khattaahum gidzaam al-bakaan al-mukhaddas marra waahid, al-khamsa be nuss al-zeene wa l-khamsa al-aakhariin be nuss al-isra wa l-zuhuur wa l-tiyeesaat le l-naar wa l-kalaaliib kulluhum ke min dahab

⁵⁰wa l-mawaa'iin wa l-sakaakiin wa l-kiisaan wa l-sufar wa khammaamaat al-naar kulluhum ke min dahab saafi wa l-hadiid al-musabbit al-biibaan hana l-bakaan al-mukhaddas marra waahid wa l-hadiid al-musabbit al-biibaan hana beet Allah kulluhum ke min dahab.

⁵¹Wa wakit kulla l-khidme hana beet Allah kammalat khalaas, al-malik Suleymaan jaab kulla cheyy al-abuuh Dawuud khassasah misil al-fudda wa l-dahab wa l-mawaa'iin wa khattaahum fi l-makhaazin hana beet Allah.

1 Muluuk 8

Sanduug al-mu'aahada fi beet Allah

¹Wa ba'ad da, al-malik Suleymaan naada kulla chuyuukh Bani Israa'iil wa kulla kubaaraat al-gabaayil wa kubaaraat al-aayilaat hana Bani Israa'iil yilimmu fi Uruchaliim. Wa da achaan yichiilu sanduug mu'aahadat Allah min madiinat Dawuud al-sammooaha Sahyuun wa yiwadduuh beet Allah.

²Wa kulla rujaal Bani Israa'iil lammo wara l-malik Suleymaan fi l-chahar al-saabi' al-usmah Itaaniim wa da fi wakt al-iid.

³Wakit kulla chuyuukh Bani Israa'iil jo, rujaal al-diin chaalo al-sanduug.

⁴Wa rujaal al-diin wa l-Laawiyiin chaalo sanduug Allah wa kheemat al-ijtimaa' wa kulla l-mu'iddaat al-mukhassasiin al-fi lubb al-kheema.

⁵Wa l-malik Suleymaan wa kulla jamaa'at Bani Israa'iil lammo wa wagafo gidzaam al-sanduug. Wa gaddamo dahaaya hana khanam wa bagar katiir marra waahid lahaddi naadum ma yagdar yahsibhum wa la yalga adadhum.

⁶Wa ba'ad da, rujaal al-diin jaabo sanduug mu'aahadat Allah wa dakhkhalooh fi lubb beet Allah fi l-bakaan al-khassasoooh leyah fi l-bakaan al-mukhaddas marra waahid tihit janaahe hana l-makhluugiin al-samaawiyiin.

⁷Wa l-makhluugiin al-samaawiyiin dool mumattitiin janaaheehum be foog le l-bakaan al-gaa'id foogah al-sanduug. Wa be misil da, yikhattu al-sanduug wa l-iidaan al-yichiiluuh beehum.

⁸Wa l-iidaan al-yichiiluuh beehum tuwaal. Wa khachum al-iidaan dool yinchaaf le l-naadum al-gaa'id ambeen al-sanduug wa l-madkhal hana l-bakaan al-mukhaddas marra waahid wa laakin naadum min barra ma yichiifah. Wa kulla l-achya dool gaa'idiin lahaddi l-yoom.

⁹Wa l-sanduug da ma indah cheyy daakhal illa l-liihaan al-itneen hana l-hajar al-Muusa khattaahum fi lubbah wakit hu gaa'id fi jabal Huuriib. Wa da, wakit Allah sawwa mu'aahada ma'a Bani Israa'iil ba'ad marigiinlum min balad Masir.

¹⁰Wa wakit rujaal al-diin marago min al-bakaan al-mukhaddas da, sahaabaay jaat saddat beet Allah.

¹¹Wa rujaal al-diin ma gidro yisawwu khidmithum be sabab al-sahaabaay di achaan majd Allah mala beet Allah.

¹²Wa khalaas, Suleymaan gaal: «Ya Allah! Inta gult taskun fi l-dalaam.

¹³Wa daahu ana baneet leek beet aziim al-taskun foogah. Wa da l-bakaan al-inta taskun foogah ila l-abad.»

Suleymaan chakar Allah

¹⁴Wa ba'ad da, al-malik wajjah le kulla jamaa'at Bani Israa'iil al-waagfiin foog wa baarakaahum.

¹⁵Wa gaal: «Baarak Allah Ilaah Bani Israa'iil al-hajja le abuuyi Dawuud. Aywa, be iidah hu haggag kulla l-kalaam al-gaalah leyah. Hu gaal:

¹⁶«Min yoom al-ana maragt cha'abi Bani Israa'iil min balad Masir, ana ma azalt hille waahide min kulla hillaal gabaayil Bani Israa'iil le yabnu beet al-nukhutt foogah usmi. Wa laakin ana azalt Dawuud le yahkim fi cha'abi Bani Israa'iil.»»

¹⁷Wa Suleymaan gaal bataan: «Dawuud abuuyi indah niye le yabni beet le Allah Ilaah Bani Israa'iil.

¹⁸Wa laakin Allah gaal le abuuyi Dawuud: «Inta chilt niye le tabni beet le usmi wa niytak di adiile.

¹⁹Wa da ma inta al-tabni leyi al-beet da laakin wileedak al-marag min sulbak, hu bas yabni al-beet da le usmi.»

²⁰«Wa hassa', Allah haggag kalaamah al-gaalah. Ana baddalt abuuyi Dawuud wa ga'adt fi kursi al-muluk fi Bani Israa'iil misil Allah gaalah. Wa daahu ana baneet beet le Allah Ilaah Bani Israa'iil.

²¹Wa addalt bakaan le l-sanduug al-indah al-liihaan al-fooghum al-mu'aahada al-sawwaaha Allah ma'a juduudna wakit hu maragaahum min balad Masir.»

Suleymaan sa'al Allah le l-cha'ab

22Wa Suleymaan wagaf gidzaam madbah Allah wa gaabal kulla jamaa'at Bani Israa'iil. Wa rafa' iideenah ale l-sama

23wa gaal: «Ya Allah Ilaah Bani Israa'iil, ma fi Ilaah mislak inta wa la foog fi l-sama wa la tihit fi l-ard. Inta tahfad mu'aahadatak wa kheerak le khaddaamiinak al-yitaabu'uuk be kulla guluubhum.

24Wa l-yoom, inta hafadt le abdak Dawuud abuuyi mu'aahadatak wa be iidak, inta haggagt kulla kalaamak al-gultah leyah.

25«Wa hassa', ya Allah Ilaah Bani Israa'iil, ahfad mu'aahadatak al-sawweetha ma'a abdak Dawuud abuuyi wakit gult leyah: «Daayman yukuun naadum min zurriiyak giddaami fi kursi al-muluk hana Bani Israa'iil. Wa da illa kan zurriiyak tukuunu ma'aayi wa titaabi' derbi misil inta zaatak taaba'tah.»

26Wa hassa', ya Allah Ilaah Bani Israa'iil, min fadlak khalli kalaamak da yilhaggag misil inta gultah le abdak Dawuud abuuyi.

27«Wa hal sahiih ke al-Rabb yaskun fi l-ard walla? Al-sama wa kulla l-samaawaat al-wasii'iin dool ma yagdaru yichiiluuk, ya Allah. Wa kikkeef al-beet al-sakhayyar al-ana baneetah yichiilak?»

28Ya Allah Ilaahi, akhbal salaati wa du'aayi ana abdak. Asma' al-munaada wa l-sala al-niwajjihhum leek ana abdak al-yoom.

29Wa fakkir fi l-beet da leel wa nahaar achaan da al-bakaan al-inta gult: «Da bas al-bakaan al-nukhutt foogah usmi.» Asma' salaati ana abdak al-niwajjihha ale l-bakaan da.

30Ya Allah, asma' du'aayi ana abdak wa du'a cha'abak Bani Israa'iil wakit yisallu ale l-bakaan da. Wa min al-sama, al-bakaan al-inta saakin foogah, asma'na wa akhfir leena zunubna.

31«Wa kan yuluumu naadum wa yuguulu hu sawwa khata didd naadum aakhar wa yajburuuh le yahlif be haliife al-tijiib foogah al-la'ana, khalli al-naadum da yaji yahlif gidzaam madbahak al-gaa'id fi lubb al-beet da.

32Wa khalaas min al-sama, asma' wa ahkim ambeen abiidak. Aakhib al-fasil wa gabbil leyah fasaaltah fi raasah. Wa barri al-saalih wa ahkim leyah hasab adaaltah.

33«Wa akuun al-adu yinnasir fi cha'abak Bani Israa'iil be sabab humman aznabo diddak. Wa kan humman yi'tarufu be zunubhum wa yimajjudu usmak wa yiwajjuhu leek salaawaathum wa yachhadook fi lubb al-beet da,

34khalaas min al-sama asma' wa akhfir le cha'abak Bani Israa'iil zunubhum wa gabbilhum fi l-ard al-inta anteetha le juduudhum.

³⁵«Wa akuun al-sama yinsadda wa l-matar yabga ma fiih achaan cha'abak aznabo diddak. Wa kan humman yiwajjuhu leek ale l-bakaan da le yisallu wa yimajjudu usmak wa yi'tarufu be zunuubhum achaan inta ta''abtuhum,

³⁶khalaas min al-sama asma'hum wa akhfir le abiidak wa le cha'abak Bani Israa'iil zunuubhum. Wa wassif leehum al-derib al-adiil al-waajib yichiiluuh. Wa nazzil leehum matar fi l-ard al-inta anteetha warasa le cha'abak.

³⁷«Wa akuun juu' walla waba yaji fi l-balad di wa l-ziraa'a yaybaso wa l-teeraab yi'affin wa saar al-leel wa l-jaraad yaju be katara. Wa l-adu yaji yihaasir al-mudun al-gawiyiin hana cha'abak hatta kan fooghum waba aw amraad kula.

³⁸Wa kan kulla cha'abak Bani Israa'iil irfo kadar al-waba da jaayi minhum humman zaathum, humman yachhadoo wa yiwajjuhu ale beetak wa yarfa'o iideehum aleek le yas'alook,

³⁹khalaas min al-sama, al-bakaan al-inta saakin foogah, asma' wa akhfir leehum zunuubhum wa ahkim wa sawwi foog ayyi waahid hasab amalah achaan inta ta'arif galbah. Wa inta bas al-ta'arif galib hana ayyi naadum.

⁴⁰Wa be misil da, Bani Israa'iil yakhaafo minnak fi kulla muddit hayaathum al-yi'iichuuha fi l-ard al-inta anteetha le juduudna.

⁴¹«Wa akuun ajnabi al-ma min cha'abak Bani Israa'iil yaji min balad ba'iide fi chaan usmak

⁴²achaan simi' yihajju be usmak al-majiid wa gudurtak al-aziime wa iidak al-mamduuda. Wa kan al-ajnabi da yaji yigaddim salaawaatah ale l-beet da,

⁴³khalaas min al-sama, al-bakaan al-inta saakin foogah, asma' wa akhbal kulla cheyy al-yatulbah minnak al-ajnabi. Wa be da, kulla chu'uub al-ard yi'tarufu be usmak wa yakhaafo minnak misil cha'abak Bani Israa'iil. Wa ya'arfu kadar usmak yinaaduuh fi l-beet al-ana baneetah leek da.

⁴⁴«Wa akuun cha'abak yamurgu yamchu yihaarubu udwaanhum be l-derib al-inta tirassilhum foogah. Wa kan humman yisallu leek inta Allah wa yiwajjuhu ale l-madiina al-inta azaltaha wa ale l-beet al-ana baneetah le usmak,

⁴⁵khalaas min al-sama asma' salaawaathum wa du'aahum al-yiwajjuhuuum leek wa daafi' le huguughum.

⁴⁶«Wa akuun Bani Israa'iil yaznubu diddak, achaan ma fi naadum al-ma yisawwi zanib, wa inta takhdab leehum wa tisallimhum le udwaanhum wa humman yakurbuuhum masaajiin harib wa yiwadduuhum fi balad ba'iide aw gariibe.

⁴⁷Wa akuun min balad al-adu, al-bakaan al-humman gaa'idiin foogah masaajiin, yutuubu min zunuubhum wa yachhadoo wa yuguulu: <Aniina aznabna wa sawweena khata wa fasaala.>

⁴⁸Wa kan yi'tarufu be zunuubhum be kulla guluubhum wa be kulla fikirhum min balad udwaanhum, al-balad al-waddoohum foogha masaajiin, wa kan humman yisallu leek wa yiwajjuhu ale baladhum al-inta anteetha le juduudhum wa ale l-madiina al-inta azaltaha wa ale l-beet al-ana baneetah le usmak,

⁴⁹khalaas min al-sama, al-bakaan al-inta saakin foogah, asma' salaawaathum wa du'aahum wa daafi' le huguughum.

⁵⁰Akhfir le cha'abak al-aznabo diddak wa isook. Wa khalli yalgo rahma min al-naas al-karaboohum wa waddoohum masaajiin wa yihinnu fooghum

⁵¹achaan Bani Israa'iil humman cha'abak al-misil warasatak min inta maragtuhum min balad Masir al-misil jahannam al-tagta' al-hadiid.

⁵²Wa asma' daayman du'a hana ana abdak wa cha'abak Bani Israa'iil. Asma'na fi ayyi wakit al-nachhadook.

⁵³Ya Allah Rabbina, inta bas azaltina min usut kulla chu'uub al-ard le nabgo warasatak. Wa da misil inta gultah be waasitat abdak Muusa wakit maragt juduudna min balad Masir.»

Suleymaan talab al-baraka le l-cha'ab

⁵⁴Wa wakit Suleymaan gaa'id yisalli wa yachhad Allah, kammal kulla salaatah wa du'aayah da le Allah, hu barak gidzaam madbah Allah wa rafa' iideenah ale l-sama. Wa wakit kammal salaatah gamma

⁵⁵wa wagaf be tuulah wa baarak kulla jamaa'at Bani Israa'iil be hiss aali wa gaal:

⁵⁶«Baarak Allah al-anta bakaan hana raaha le cha'abah Bani Israa'iil misil hu gaalah. Wa min kulla l-kalaam al-adiil al-hu gaalah be waasitat abdash Muusa, kilme waahide al-lissaa'ha ma alhaggagat ke ma fi.

⁵⁷Wa khalli Allah Ilaahna yukuun ma'aana misil kaan ma'a juduudna. Wa khalli ma yaabaana wa la yikhalliina.

⁵⁸Wa laakin khalli yiwajjih fikirna aleyah achaan nitaabu'u derbah wa nahfado wasiiaatah wa gawaaniinah wa churuutah al-antaahum le juduudna.

⁵⁹Ya Allah, leel wa nahaar fakkir fi du'aayi al-wajjahtah leek achaan inta Allah Ilaahna tidaafi' daayman huguugi ana abdak wa huguug cha'abak Bani Israa'iil.

⁶⁰Wa be misil da, kulla chu'uub al-ard ya'arfu kadar Allah hu bas al-Ilaah wa ma fi ilaah illa hu.

⁶¹Wa khalli guluubku yukuunu mukhlisiin le Allah Ilaahna misil hu yidoorah wa tahfado churuutah wa titabbugu gawaaniinah misil al-yoom.»

⁶²Wa ba'ad da, al-malik Suleymaan wa kulla Bani Israa'iil al-ma'aayah gaddamo dahaaya le Allah.

⁶³Wa l-malik Suleymaan gaddam dahaaya katiiriin. Dahaaya al-salaama al-gaddamaahum le Allah humman 22 000 bagar wa 120 000 khanam. Wa be misil da, al-malik wa kulla Bani Israa'iil sawwo hafla wa fataho beet Allah.

⁶⁴Wa fi nafs al-yoom da, al-malik khassas ust al-fadaay al-gaa'ide giddaam beet Allah achaan yigaddim foogah al-dahaaya al-muharragiin wa hadaaya al-dagiig wa yiharrig foogah al-chaham hana dahaaya al-salaama. Wa da achaan al-madbah hana l-nahaas al-gaa'id fi beet Allah sakhayyar ma yichiil kulla l-dahaaya al-muharragiin wa hadaaya al-dagiig wa l-chaham hana dahaaya al-salaama.

⁶⁵Wa fi l-wakit da, al-malik Suleymaan ayyad iid ma'a kulla Bani Israa'iil. Wa jamaa'a katiiriin jo min kulla l-balad, min hillit Labu Hamaat fi l-munchaakh lahaddi waadi Masir fi l-wati. Wa humman ayyado giddaam Allah al-Rabb 7 yoom wa battaan 7 yoom wa kulla ke yisaawi 14 yoom.

⁶⁶Wa fi l-yoom al-taamin hana l-subuu' al-taani, Suleymaan gaal le Bani Israa'iil khalli ayyi waahid yamchi beetah. Wa humman jo baarako le l-malik wa macho buyuuthum mabsuutiin wa farhaaniin achaan Allah sawwa al-kheer le abdah Dawuud wa le cha'abah Bani Israa'iil.

1 Muluuk 9

Allah baan le Suleymaan le taani marra

¹Wakit Suleymaan kammal buna hana beet Allah wa gasir al-malik wa kulla cheyy al-dawwar yisawwiih hasab niyytah,

²Allah baan leyyah battaan misil awwal baan leyyah fi Gib'uun.

³Wa Allah gaal leyyah: «Ana khibilt salaatak wa du'aak al-wajjahtuhum leyi. Wa l-beet al-inta baneetah leyi da, ana khaddastah achaan khatteet foogah usmi ila l-abad. Wa niraakhibah wa nifakkir foogah daayman.

⁴Wa inta, ya Suleymaan, kan tichiil derbi misil Dawuud abuuk chaalah be niye mukhlisa wa l-takhwa wa kan tisawwi kulla cheyy al-ana amartak beyah wa tahfad gawaaniini wa churuuti,

⁵khalaas ana daayman nisabbit mulkak fi Israa'iil misil gultah le Dawuud abuuk. Ana gult leyyah: «Daayman yukuun naadum min zurriiyak al-yamluk fi kursi Bani Israa'iil.»

⁶«Wa laakin kan inta wa zurriiyitku abeetu ma tahfado wasiiyaati wa la titabbugu gawaaniini al-ana amartuku beehum wa kan tamchu ta'abudu ilaahaat aakhariin wa tasjudu leehum,

⁷khalaas ana natrudku, ya Bani Israa'iil, min al-ard al-ana anteetha leeku wa niba''id minni al-beet al-ana khaddastah le usmi. Wa be da, kulla l-chu'uub al-aakhariin yichchammato foogku wa yi'ayyuruuku.

⁸Wa ayyi naadum al-yufuut jamb al-beet al-awwal aali da yil'ajjab wa yisaffir wa yuguul: «Maala Allah sawwa misil da le l-balad di wa l-beet da?»

⁹Wa yuruddu wa yuguulu leyah: «Achaan humman abo ma yitaabu'u Allah Ilaahum al-marag juduudhum min balad Masir. Wa humman taaba'o leehum ilaahaat aakhariin wa sajado leehum wa abadoohum. Wa be sabab da bas, Allah nazzal fooghum kulla l-charr da.»»

Suleymaan anta hillaal le Hiiraam

¹⁰Wa fi muddit 20 sana, Suleymaan bana al-buyuut al-itneen ya'ni beet Allah wa gasir al-malik.

¹¹Wa Hiiraam malik Suur jaab le Suleymaan hatab al-arz wa hatab al-sarwi wa dahab be katara misil hu dawwarah. Wa Suleymaan antaah le Hiiraam 20 hille fi balad al-Jaliil.

¹²Wa Hiiraam gamma min Suur wa macha le yichiif al-hillaal al-Suleymaan antaahum leyah. Wa laakin al-hillaal dool ma ajabooh le Hiiraam.

¹³Wa hu gaal: «Ya akhuuyi, dool bas al-hillaal al-anteethum leyi walla?» Wa hu sammaahum balad Kaabuul (ma'anaatah ma yanfa'). Wa l-usum da gaa'id lahaddi l-yoom.

¹⁴Wa laakin gabul da, Hiiraam rassal gariib 4 000 kiilo hana dahab le Suleymaan.

Khaddaamiin hana Suleymaan

¹⁵Wa daahu al-cheyy al-bukhuss al-khidme al-ijbaariye al-asaasha al-malik Suleymaan fi wakit buna beet Allah wa gasir al-malik wa durdur al-difaa' al-sammoooh Millu wa daraadir hana Madiinat al-Khudus wa hillaal Haasuur wa Magiddu wa Gaazar.

¹⁶Wa Fir'oon malik Masir macha hajam hillit Gaazar chaalha wa tachchaaha. Wa ba'ad katal al-Kan'aaniyiin al-saakniin fi l-hille di, hu anta al-hille di hadiye le bittah marit Suleymaan.

¹⁷Wa be misil da, Suleymaan banaaha battaan le hillit Gaazar. Wa bana kula hillaal Beet Huruun al-tihit

¹⁸wa Ba'alat wa Tadmur fi l-kadaade hana l-balad.

¹⁹Wa bana kulla l-hillaal al-yakhzin fooghum wa l-hillaal al-yukhutt fooghum arabaatah hana l-harib wa kheelah. Wa Suleymaan bana kulla cheyy al-yidoorah fi Madiinat al-Khudus wa fi jibaal Lubnaan wa fi kulla mamlakatah al-hu gaa'id yahkim foogha.

²⁰Wa fi l-balad, yifaddil naas min al-Amuuriyiin wa l-Hittiyyiin wa l-Firizziyiin wa l-Hiwwiyyiin wa l-Yabuusiyyiin. Wa kulla l-naas dool, humman ma min Bani Israa'iil.

²¹Wa Bani Israa'iil ma gidro dammaroohum kulluhum wa fi chaan da, waahidiin min zurriyithum faddalo fi l-balad. Wa humman dool, Suleymaan asta'malhum misil abiid fi l-khidme al-ijbaariye lahadu l-yoom.

²²Wa Suleymaan ma anta khidmit al-ubuudiiye di le naadum waahid min Bani Israa'iil. Wa laakin hu sawwaahum askarah wa masaa'iilah wa khuyyaadah wa kubaaraat arabaatah hana l-harib wa siyaad kheelah.

²³Wa daahu adad kubaaraat al-hukkaam al-yiraakhubu fi khidmit Suleymaan. Humman 550 rujaal al-yiraakhubu fi l-khaddaamiin al-yisawwu al-khidme di.

²⁴Wa bineeyit Fir'oon hawwalat min madiinat Dawuud wa machat fi l-beet al-Suleymaan bana leeha. Wa ba'ad da kamaan, Suleymaan bana durdur al-difaa' al-sammoooh Millu.

²⁵Wa talaata marraat fi l-sana, Suleymaan yigaddim dahaaya muharragiin wa dahaaya salaama fi l-madbah al-bana le Allah wa yiharrig al-bakhuur al-halu giddaam Allah. Wa be misil da, asta'malo al-beet misil waajib leyah.

²⁶Wa l-malik Suleymaan addal sufun wa khattaahum fi hillit Asyuun Giibar gariib le hillit Ilaat. Wa l-bakaan da fi khachum al-bahar al-Ahmar hana balad Adoom.

²⁷Wa Hiiraam malik Suur rassal leyah khaddaamiinah al-ya'arfu al-bahar adiil wa l-sufun kula. Wa l-khaddaamiin dool saafaro sawa ma'a khaddaamiin Suleymaan

²⁸wa macho le balad Ufiir. Wa jaabo min hinaak dahab ziyaada min 14 000 kiilo le l-malik Suleymaan.

1 Muluuk 10

Malikat Saba zaarat Suleymaan

¹Wa malikat balad Saba sim'at be l-kalaam al-gaa'idiin yihajjuuh fi Suleymaan wa fi l-cheyy al-sawwaah leyah Allah. Wa hi jaat le tijarribah be gaddimiin su'aalaat gaasiyiin.

²Wa l-malika wassalat fi Madiinat al-Khudus be naas katiiriin wa jumaal chaayliin itir wa dahab katiir wa hujaar khaaliyiin. Wa wakit wassalat bakaan Suleymaan, hi hajjat leyah be kulla cheyy al-indaha fi galibha.

³Wa l-malik Suleymaan radda leeha fi kulla l-su'aalaat al-gaddamathum leyah. Wa ma fi su'aal waahid al-bigi leyah gaasi al-ma gidir radda foogah.

⁴Wa malikat balad Saba chaafat hikmat Suleymaan wa l-gasir al-hu banaah

⁵wa l-akil al-fi raas tarabeeztah wa l-maskan hana masaa'iilah wa nizaam khidmithum wa l-lubaas hana l-naas al-yantu al-akil wa l-charaab wa l-dahaaya al-gaa'idiin yigaddumuuhum fi beet Allah. Wa hi al'ajjabat bilheen wa ma gidrat tuguul cheyy.

⁶Wa khalaas, gaalat le l-malik: «Al-cheyy al-simi'tah min baladi al-bukhuss kalaamak wa hikmatak da sahiih.

⁷Wa ana ma saddagt be l-kalaam al-gaaloooh foogak illa ba'ad jiit wa chiftah be eeni. Wa daahu nuss hikmatak kula ma khabbarooni beyah! Hikmatak wa kheerak ziyaada min kulla cheyy al-ana simi'tah.

⁸Mabruuk le naasak wa le masaa'iilak al-daayman gaa'idiin ma'aak wa yasma'o hikmatak.

⁹Baarak Allah Ilaahak al-ridi beek wa khattaak fi kursi al-muluk le tamluk fi Bani Israa'iil achaan Allah gaa'id yhibb Bani Israa'iil ila l-abad. Wa fi chaan da bas, hu khattaak malik fooghum le tahkim be l-hagg wa l-adaala.»

¹⁰Wa ba'ad da, al-malika hana balad Saba antat le l-malik ziyaada min 4 000 kiilo hana dahab wa itir katiir wa hujaar khaaliyiin kula. Wa abadan ma fi itir ziyaada min al-itir al-jaabatah al-malika hana Saba le l-malik Suleymaan.

¹¹Wa l-sufun hana malik Hiiraam al-gaa'idiin yijiibu dahab min Ufiir jaabo hatab al-sandal be katara wa hujaar khaaliyiin kula.

¹²Wa be hatab al-sandal da, al-malik sawwa maraadiis le beet Allah wa le gasrah hu kula. Wa sawwa beyah jigindiiye wa amsibeybe le l-khannaayiin. Wa min al-wakit daak lahaddi l-yoom da, ma chaafu hatab al-sandal katiir misil da.

¹³Wa l-malik Suleymaan antaaha le malikat balad Saba kulla cheyy al-dawwaratah wa talabatah minnah. Wa ziyaada min da, al-malik Suleymaan antaaha hadaaya be juud wa karam. Wa ba'ad da, al-malika gabbalat baladha ma'a masaa'iilha.

Maal Suleymaan

¹⁴Wa wazin al-dahab al-yijiibuuh le Suleymaan fi kulli sana yisaawi ziyaada min 22 000 kiilo.

¹⁵Wa da bala l-maal al-yalgaah min al-daraayib al-yichiilah min al-tujjaar wa l-miiri al-yalgaah min muluuk al-Arab wa hukkaam al-balad.

¹⁶Wa l-malik Suleymaan dagga 200 darag kubaar hana dahab wa ayyi waahide wazinha yisaawi 850 jineeh.

¹⁷Wa dagga battaan 300 darag dugaag wa ayyi waahide wazinha yisaawi 200 jineeh hana dahab. Wa l-malik khattaahum fi beetah al-sammooh Khaabat Lubnaan.

¹⁸Wa l-malik sana' kursi kabiir hana aaj wa masahah be dahab saafi.

¹⁹Wa l-kursi da indah sitte ataba al-yatla'o beehum. Wa be wara fi l-bakaan al-yintaku foogah mudawwar wa l-kursi da sawwo leyah iideen be jaay wa jaay. Wa sana'o timsaal hana diidaan itneen wa khattoohum be nuss al-zeene wa l-isra le l-kursi.

20 Wa 12 diidaan aakhariin waagfiin be jaay wa jaay le l-atabaat al-sitte dool. Wa abadan ma sawwo cheyy misil da fi ayyi mamlaka.

21 Wa kulla l-kiisaan al-yachrab beehum al-malik Suleymaan humman hana dahab wa kulla l-mu'iddaat al-fi beet Khaabat Lubnaan sawwoohum min dahab saafi. Wa cheyy al-sawwooh be fudda ke ma fiih achaan fi wakit Suleymaan, al-fudda ma indaha khiima.

22 Wa l-malik Suleymaan indah sufun kubaar hana l-tijaara al-yamchu ma'a sufun hana l-malik Hiiraam. Wa fi ayyi talaata sana, al-sufun dool yigabbulu machhuuniin be dahab wa fudda wa aaj wa tuguula wa taawuus.

23 Wa l-malik Suleymaan faat kulla muluuk al-ard be maal wa hikma.

24 Wa kulla l-naas al-ard yidooru yigaabulu Suleymaan achaan yasma'o min hikmatah al-antaaha leyah al-Rabb fi galbah.

25 Wa ayyi sana, al-naas dool yijiibu leyah hadaaya. Yijiibu leyah mu'iddaat hana fudda wa dahab wa khulgaan wa silaah wa itir wa kheel wa bikhaal.

26 Wa l-malik Suleymaan lamma arabaat hana harib wa siyaad kheel. Hu indah 1 400 arabaat harib wa 12 000 siyaad kheel. Wa hu wadda waahidiin minhum fi l-hillaal al-yukhutt fooghum arabaatah wa waahidiin kamaan khallaahum ma'aayah fi Madiinat al-Khudus.

27 Wa l-malik jaab fi Madiinat al-Khudus fudda katiire ziyaada misil al-hashas. Wa hatab al-arz kula bigi katiir ziyaada misil chadar al-jimmez al-yugumm fi sahalat Chafiila.

28 Wa kheel al-malik Suleymaan, gaa'idiin yijiibuuhum leyah min Masir wa min Kuwi. Wa da tujjaar al-malik bas yamchu wa yachruuhum leyah min hinaak.

29 Wa ayyi araba al-yijiibuuha min Masir tamanha 600 hajar fudda wa ayyi juwaad tamanah 150 hajar fudda. Wa be nafs al-taman da bas, al-tujjaar gaa'idiin yijiibu arabaat wa kheel le muluuk al-Hittiyiin wa le muluuk balad Araam kula.

1 Muluuk 11

Suleymaan marag min derib Allah

1 Wa l-malik Suleymaan habba awiin katiiraat ajnabiyyaat bala bineeyit Fir'oon. Hu habba awiin min balad Muwaab wa Ammuun wa Adoom wa Seeda wa min balad al-Hittiyiin.

2 Wa l-awiin deel min al-umam al-Allah gaal le Bani Israa'iil: «Angar'u ma taakhudu min al-umam dool wa humman kula ma yaakhudu minku achaan yamurguuku min al-derib wa ta'abudu ilaahaathum.» Wa laakin al-malik Suleymaan habba awiin min al-umam dool wa anrabat ma'aahum.

³Wa hu akhad 700 awiin mayaarim wa chaal 300 sirriyaat kula. Wa l-awiin deel maragannah min al-derib.

⁴Wa wakit Suleymaan chayyab marra waahid, al-awiin deel maragannah min al-derib wa hu abad ilaahaat aakhariin. Wa be sabab da, hu ma abad Allah Ilaahah be galib mukhlis misil abuuu Dawuud.

⁵Wa l-malik Suleymaan abad Achtaruut ilaahat naas balad Seeda wa Milkuum al-sanam al-muharram hana Bani Ammuun.

⁶Wa Suleymaan sawwa al-fasaala giddaam Allah wa hu ma taaba' Allah misil abuuu Dawuud.

⁷Wa fi l-wakit da, Suleymaan addal bakaan aali fi raas al-jabal al-mugaabil Madiinat al-Khudus le Kamuuch al-sanam al-muharram hana naas Muwaab wa le Muulak al-sanam al-muharram hana Bani Ammuun.

⁸Wa hu sawwa misil da le ilaahaat hana kulla awiinah al-ajnaabiiyaat. Wa hinna yiharrigan bakhuur wa yigaddiman dahaaya muharragiin le ilaahaathin.

Natiijat al-khata hana Suleymaan

⁹Wa Allah khidib didd Suleymaan achaan hu aba ma taaba' al-derib hana Allah Ilaah Bani Israa'iil al-baan leyah marrateen.

¹⁰Wa amarah ma yitaabi' ilaahaat aakhariin. Wa laakin Suleymaan ma tabbag amur Allah.

¹¹Wa fi chaan da, Allah gaal le Suleymaan: «Inta ma hafadt mu'aahadati wa churuuti al-ana amartak beehum. Khalaas, ana nagla' minnak mulkak wa nanti le waahid min khaddaamiinak.

¹²Wa ana ma nagla'ah fi hayaatak fi chaan abuuk Dawuud. Laakin nagla' al-muluk da min iid wileedak.

¹³Wa ana ma nagla' kulla l-mamlaka di min wileedak. Laakin nikhalliih yahkim fi gabiila waahide bas. Wa da fi chaan Dawuud abdi wa fi chaan Madiinat al-Khudus al-madiina al-ana azaltaha.»

Udwaan Suleymaan

¹⁴Wa khalaas, Allah gawwam adu le Suleymaan. Wa hu Haddaad al-Adoomi min zurriiyit malik al-Adoomiyiin.

¹⁵Zamaan, Dawuud haarab mamlakat Adoom. Wa wakit Yuwaab khaayid deechah macha dafan kulla janaazaat al-naas al-maato fi l-harib, hu katal kulla naas balad Adoom al-dukuura.

¹⁶Wa Yuwaab wa kulla Bani Israa'iil ga'ado hinaak sitte chahar lahaddi kammalo kulla l-dukuura min balad Adoom.

17 Wa fi l-wakit da, Haddaad lissaa' sabi. Wa hu arrad macha Masir ma'a waahidiin min naas balad Adoom min khaddaamiin abuuu.

18 Wa humman gammo min Midyaan wa macho Faaraan wa chaalo ma'aahum naas min Faaraan. Wa ba'ad da, macho Masir bakaan Fir'oon malik Masir. Wa hu antaah le Haddaad beet wa ma'aach wa ard.

19 Wa Haddaad ligi rida min Fir'oon wa jawwazah hamaatah akhut martah Tahfaniis al-meeram.

20 Wa akhut Tahfaniis wildat wa jaabat wileed le Haddaad wa sammaah Ganuubat. Wa Tahfaniis faradatah wa chaalatah fi beet Fir'oon wa Ganuubat kibir hinaak ma'a awlaad Fir'oon.

21 Wa wakiti Haddaad fi Masir simi' kadar Dawuud maat wa lihig abbahaatah wa Yuwaab khaayid al-deech kula maat, khalaas Haddaad gaal le Fir'oon: «Khalliini namchi baladi.»

22 Wa Fir'oon gaal leyah: «Min inta gaa'id ma'aayi da, chunu gassar leek? Maala tidoor tamchi baladak?» Wa Haddaad radda leyah wa gaal: «Cheyy ma gassar leyi laakin khalliini namchi bas.»

23 Wa l-Rabb gawwam adu aakhar le Suleymaan, usmah Rizuun wileed Aliyaada' al-arrad min beet siidah Hadad'aazar malik Suuba.

24 Wa Rizuun lamma majmuu'a hana rujaal haraamiyiin wa bigi kabiirhum. Wa wakiti Dawuud gamma katal naas Hadad'aazar, Rizuun wa naasah macho madiinat Dimachkh wa ga'ado hinaak wa hakamo foogha.

25 Wa Rizuun bigi adu le Bani Israa'iil fi kulla muddit hayaat Suleymaan. Wa hu kirih Bani Israa'iil ziyaada min al-fasaala al-sawwaah Haddaad. Wa Rizuun hakam fi balad Araam.

Yaruba'aam atmarrad didd Suleymaan

26 Wa fiyah raajil waahid usmah Yaruba'aam wileed Nabaat min gabiilat Afraayim wa hu min hillit Sariida. Wa ammah usumha Saruu'a wa hi armala. Wa Yaruba'aam da hu awwal waahid min khaddaamiin Suleymaan wa ba'adeen, gamma atmarrad diddah.

27 Wa daahu al-sabab al-gawwam Yaruba'aam le yitmarrad. Da fi wakiti al-Suleymaan gaa'id yabni durdur al-difaa' al-sammooh Millu wa yikaddik al-khurma al-fi durdur madiinat Dawuud abuuu.

28 Wa Yaruba'aam da hu raajil faaris. Wa Suleymaan chaaf al-sabi da wakiti gaa'id yakhdim wa hu kallafah le yiraakhib al-khidme al-ijbaariye hana zurriiyit Yuusuf.

29 Wa yoom waahid, Yaruba'aam marag min Madiinat al-Khudus wa fi l-derib lamma ma'a l-nabi Akhiya hana hillit Chiiloo. Wa Akhiya da laabis jard jadiid wa humman lammo itneen bas fi l-kadaade.

- 30** Wa Akhiya chaal al-jard al-jadiid al-laabsah da wa charratah atnaachar git'e.
- 31** Wa gaal le Yaruba'aam: «Chiil al-achara git'e dool le nafsak achaan daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Ana nagla' al-muluk min iid Suleymaan wa nantiik inta al-achara gabaayil dool.
- 32** Wa gabiila waahide bas tifaddil leyah wa da fi chaan abdi Dawuud wa fi chaan Madiinat al-Khudus al-ana azaltaha min kulla gabaayil Bani Israa'iil.
- 33** Wa nisawwi misil da achaan humman abooni wa sajado le Achtaruut ilaahat naas balad Seeda wa le Kamuuch sanam naas balad Muwaab wa le Milkuum sanam Bani Ammuun. Wa humman ma taaba'o derbi wa la sawwo al-adiil giddaami wa la tabbago churuuti wa gawaaniini misil Dawuud abu Suleymaan.
- 34** Wa abdi Dawuud al-ana azaltah, hu hafad wasiiaati wa churuuti. Wa be sabab da, ana ma nagla' al-muluk min iid Suleymaan. Nikhalli yamluk fi kulla muddit hayaatah.
- 35** Laakin ana nagla' al-muluk min iid wileed Suleymaan wa l-achara gabaayil dool nantiikum leek inta.
- 36** Wa ana nikhalli gabiila waahide le wileed Suleymaan fi chaan abdi Dawuud. Waajib daayman yukuun naadam waahid min zurriiyah fi l-muluk fi Madiinat al-Khudus al-ana azaltaha le nukhutt foogha usmi.
- 37** ««Wa kan leek inta kamaan, ana bas azaltak wa tagdar tamluk misil galbak yidoorah. Wa tabga malik fi Bani Israa'iil.
- 38** Wa kan inta tasma' kulla cheyy al-amartak wa titaabi' derbi adiil wa tisawwi al-adiil giddaami wa titabbig churuuti wa wasiiaati misil Dawuud abdi tabbagaahum, ana nukuun ma'aak wa nisabbit mulkak misil sabbatt muluk Dawuud. Wa nantiik al-achara gabaayil hana Bani Israa'iil.
- 39** Wa be misil da, ana nijib al-ihaana fi zurriiyit Dawuud wa laakin al-ihaana di ma tagood fooghum daayman.»»
- 40** Wa ba'ad da, Suleymaan fattachah le Yaruba'aam achaan yaktulah. Wa laakin Yaruba'aam arrad macha bakaan Chiichakh malik Masir wa hu ga'ad hinaak lahaddi Suleymaan maat.

Moot Suleymaan

- 41** Wa l-baagi min amal Suleymaan wa kulla cheyy al-sawwaah wa hikmatah maktuubiin fi kitaab a'maal Suleymaan.
- 42** Wa Suleymaan hakam fi Madiinat al-Khudus wa fi kulla balad Israa'iil muddit 40 sana.
- 43** Wa ba'ad da, Suleymaan maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi madiinat Dawuud abuh. Wa wileedah Rahab'aam hakam fi badalah.

1 Muluuk 12

Malammat Chakiim

- ¹Wa Rahab'aam gamma macha hillit Chakiim achaan kulla Bani Israa'iil gaa'idiin yarjooch hinaak le yidarrujuuh malik.
- ²Wa wakit Yaruba'aam wileed Nabaat simi' al-khabar da, hu lissaa' gaa'id fi Masir. Achaan awwal hu arrad min al-malik Suleymaan wa macha Masir wa sakan hinaak.
- ³Wa rassalo naadooh le Yaruba'aam wa hu ja. Wa hu ma'a kulla jamaa'at Bani Israa'iil gammo hajjo le Rahab'aam wa gaalo leyah:
- ⁴«Abuuk sawwaana misil abiid wa khatta foogna khidme gaasiye misil daami tagiil fi ragabatna. Wa hassa', nidooru minnak inta tikhaffif leena tagalat al-daami al-abuuk khattaah foogna wa aniina nakhdumu tihtak.»
- ⁵Wa Rahab'aam gaal leehum: «Gabbulu wa ba'ad talaata yoom ta'aalu leyi.» Wa khalaas, al-cha'ab gabbalo buyuuthum.
- ⁶Wa l-malik Rahab'aam chaawar al-chuyuukh al-awwal gaa'idiin ma'a abuu Suleymaan wakit hu hayy. Wa gaal leehum: «Chunu wasiiyitku leyi fi kalaam al-cha'ab da?»
- ⁷Wa l-chuyuukh raddo leyah wa gaalo: «Kan al-yoom inta takhdim le l-cha'ab wa tisawwi leehum al-kheer wa turudd leehum be kalaam halu, khalaas humman yakhdumu daayman tihtak.»
- ⁸Wa laakin Rahab'aam aba wasiiyat al-chuyuukh al-antooaha leyah. Wa hu chaawar wasiiyat al-subyaan al-kibro ma'aayah sawa wa gaa'idiin yakhdumu leyah.
- ⁹Wa hu sa'alaahum le l-subyaan dool wa gaal: «Chunu wasiiyitku fi l-cha'ab al-bidooru nikhaffif leehum tagalat al-daami al-abuuyi khattaah fooghum?»
- ¹⁰Wa l-subyaan al-kibro ma'aayah gaalo: «Daahu al-kalaam al-tuguulah le l-cha'ab al-yachku kadar abuuk khatta fooghum daami tagiil wa yidooru inta tikhaffifah leehum. Wa daahu al-kalaam al-tuguulah leehum: «Usba'i al-sakhayyar da kabiir min sulub abuuyi.»
- ¹¹Sahiih, abuuyi khatta foogku daami tagiil wa hassa' da, ana niziid foogku tagala aakhara! Abuuyi jaladaaku be soot hana farwa wa laakin ana najlidku be soot al-indah hadiid misil danab al-agrab.»
- ¹²Wa ba'ad talaata yoom, Yaruba'aam wa kulla l-cha'ab gabbalo jo le Rahab'aam misil hu gaalah leehum: «Gabbulu wa ba'ad talaata yoom, ta'aalu leyi.»
- ¹³Wa l-malik Rahab'aam aba wasiiyat al-chuyuukh al-antooaha leyah wa hajja le l-cha'ab be kalaam gawi.

14 Wa radda leehum hasab wasiiyat al-subyaan wa gaal leehum: «Abuuyi khatta foogku daami tagiil wa hassa' ana niziid foogku tagala aakhara. Abuuyi jaladaaku be soot hana farwa laakin ana najlidku be soot al-indah hadiid misil danab al-agrab.»

15 Wa l-malik ma simi' kalaam al-cha'ab. Wa da jaayi min Allah, achaan Allah dawwar yihaggig kalaamah al-gaalah le Yaruba'aam wileed Nabaat be waasitat al-nabi Akhiya al-min hillit Chiiloo.

Bani Israa'iil angasamo mamlakateen

16 Wa wakit kulla gabaayil Bani Israa'iil chaafu kadar al-malik ma simi' kalaamhum da, gaalo leyah: «Chunu al-yilimmina ma'a zurriiyit Dawuud? Aniina ma indina warasa ma'a iyaal Yassa! Yalla, ya gabaayil Israa'iil, khalli ayyi waahid yigabbil beetah! Wa hassa' da, ya zurriiyit Dawuud, himmu be nufuusku.» Wa Bani Israa'iil chatto wa gabbalo buyuuthum.

17 Wa be da, Rahab'aam gaa'id yahkim fi gabaayil Israa'iil al-saakniin fi hillaal balad Yahuuza bas.

18 Wa l-malik Rahab'aam rassal Aduraam muraakhib hana l-khidme al-ijbaariye le gabaayil Bani Israa'iil al-saakniin fi munchaakh al-balad. Laakin kulluhum lammo foogah wa rajamooh wa maat. Wa l-malik Rahab'aam zaatah yalla yalla rikib fi arabatah wa arrad macha Madiinat al-Khudus.

19 Wa be misil da, gabaayil Israa'iil al-saakniin fi l-munchaakh atmarrado didd zurriiyit Dawuud lahaddi l-yoom.

20 Wa wakit Bani Israa'iil sim'o kadar Yaruba'aam gabbal min Masir, naadooh giddaam al-mujtama' wa darrajooch malik fi waahidiin min gabaayil Israa'iil. Wa illa gabiilat Yahuuza wiheedha bas taaba'at zurriiyit Dawuud.

Rahab'aam yidoor al-muluk be duwaas

21 Wa wakit Rahab'aam wassal Madiinat al-Khudus, lamma kulla gabiilat Yahuuza wa gabiilat Banyaamiin wa azal minhum 180 000 rujaal muhaaribiin le yamchu yihaarubu gabaayil Israa'iil fi l-munchaakh wa yigabbulu al-muluk battaan le Rahab'aam wileed Suleymaan.

22 Wa laakin al-Rabb hajja le l-nabi Chama'ya wa gaal leyah:

23 «Hajji le Rahab'aam wileed Suleymaan malik Bani Yahuuza wa le kulla gabiilat Yahuuza wa gabiilat Banyaamiin wa le kulla l-cha'ab al-aakhariin wa guul leehum:

24 «Daahu Allah gaal: “Ma tamchu tihaarubu akhwaanku gabaayil Israa'iil. Khalli ayyi waahid yigabbil beetah achaan ana bas assast al-barjala di.”» Wa be da, khalaas humman sim'o kalaam Allah wa gabbalo buyuuthum hasab kalaam Allah.

25 Wa Yaruba'aam bana hillit Chakiim fi jibaal Afraayim wa sakan hinaak. Wa ba'ad da, macha bana hillit Fanuwil.

Al-ajjaal al-itneen hana l-dahab

²⁶Wa Yaruba'aam gaal fi nafsah: «Fi l-haala di, mumkin al-muluk da yigabbil le zurriiyit Dawuud.

²⁷Kan al-cha'ab yamchu daayman yigaddumu dahaaya fi beet Allah fi Madiinat al-Khudus, yoom waahid guluubhum yigabbulu wa yitaabu'u siidhum Rahab'aam malik mamlakat Yahuuza. Wa ana da yaktuluuni wa yigabbulu le Rahab'aam malik mamlakat Yahuuza.»

²⁸Wa khalaas, al-malik Yaruba'aam ligi fikra wa sana' ajjaal itneen hana dahab wa gaal le l-cha'ab: «Intu macheetu iddat marraat fi Madiinat al-Khudus. Wa hassa' da, ya Bani Israa'iil, dool bas ilaahaatku al-maragooku min balad Masir.»

²⁹Wa khatta al-asnaam dool waahid fi hillit Beet Iil wa l-aakhar fi hillit Daan.

³⁰Wa lazza al-cha'ab fi l-zanib. Humman macho ma'a l-sanam al-waahid da lahaddi hillit Daan.

³¹Wa Yaruba'aam bana bakaanaat aaliyiin hana ibaada. Wa min al-cha'ab, hu darraj rujaal diin al-ma min gabiilat Laawi.

³²Wa Yaruba'aam assas iid fi yoom 15 hana l-chahar al-taamin misil al-iid al-gaa'idiin yi'ayyuduuh fi mamlakat Yahuuza. Wa l-malik zaatah macha wa gaddam dahaaya fi l-madbah. Wa fi Beet Iil kula, hu gaddam dahaaya le l-ajjaal al-sana'aahum. Wa fi Beet Iil, khatta rujaal diin fi l-bakaanaat al-aaliyiin al-banaahum le l-ibaada.

³³Wa da fi yoom 15 hana l-chahar al-taamin, al-yoom al-hu bas gata'ah, hu macha Beet Iil fi bakaan al-madbah al-banaah. Wa assas iid le Bani Israa'iil wa hu zaatah gaddam dahaaya fi l-madbah da.

1 Muluuk 13

Allah rassal nabi fi Beet Iil

¹Wa daahu nabi Allah waahid gamma min balad Yahuuza be amur Allah wa ja fi Beet Iil. Wa da fi wakit al-Yaruba'aam gaa'id yiharrig al-bakhuur fi l-madbah al-hu banaah.

²Wa l-nabi da hajja be hiss aali didd al-madbah hasab kalaam Allah wa gaal: «Ya l-madbah! Ya l-madbah! Daahu Allah gaal: «Daahu yaldo wileed le zurriiyit Dawuud wa yisammuh Yuuchiiya. Wa rujaal al-diin hana l-bakaanaat al-aaliyiin al-yiharrigu foogak al-bakhuur, hu yigaddimhum foogak dahaaya. Wa yiharrigu foogak udaam al-naas kula.»»

³Wa fi nafs al-yoom da, al-nabi anta alaama wa gaal: «Di hi al-alaama al-tiwassif kadar kalaam Allah yihaggig. Al-madbah da yinchagga wa l-rumaad al-fi lubbah yidaffig.»

⁴Wa wakit al-malik Yaruba'aam simi' kalaam nabi Allah al-gaalah didd al-madbah hana Beet Iil da, hu madda iidah min al-madbah wa gaal be hiss aali: «Akurbu al-raajil da!» Wa fi l-bakaan da, iidah al-maddaaha ale l-nabi di yibsat wa ma yagdar yijiibha aleyah.

⁵Wa tawwaali, al-madbah anchagga wa l-rumaad al-fi lubbah daffag. Wa da bigi misil al-alaama al-kallam beeha al-nabi al-tiwassif kadar kalaam Allah yihaggig.

⁶Wa l-malik gaal le l-nabi: «Min fadlak, achhad Allah Ilaahak wa as'alah leyi achaan nagdar niijiib iidi aleyi.» Wa l-nabi chahad Allah wa l-malik gidir jaab iidah aleyah wa hi bigat misil awwal.

⁷Wa l-malik gaal le l-nabi: «Ta'aal namchu al-beet taakul wa tachrab wa ana nantiik hadiye.»

⁸Wa l-nabi radda le l-malik wa gaal: «Kan inta tantiini nuss beetak kula, ana ma namchi ma'aak. Wa ana wa la naakul akil wa la nachrab almi fi l-bakaan da

⁹achaan da bas Allah amaraani wa gaal: «Wa la taakul akil wa la tachrab almi wa la tigabbil be nafs al-derib al-macheet beyah.»»

¹⁰Wa khalaas, al-nabi gabbal be derib aakhar ma be l-derib al-awwal macha beyah Beet Iil.

Al-nabi isi Allah

¹¹Wa fiyah nabi waahid chaayib saakin fi Beet Iil. Wa iyaalah jo wa hajjo leyah be l-amal al-sawwaah nabi Allah fi l-yoom da fi Beet Iil. Wa hajjo le abuum be l-kalaam al-gaalah le l-malik.

¹²Wa abuum gaal leehum: «Be l-derib al-weenu al-nabi da faat?» Wa iyaalah wassafooh al-derib al-gabbal beyah al-nabi al-ja min balad Yahuuza.

¹³Wa khalaas, gaal le iyaalah: «Chiddu leyi al-humaar.» Wa humman chaddooh leyah wa hu rikib foogah.

¹⁴Wa l-chaayib chaal derib al-nabi wa ligaah gaa'id fi ga'ar chadara kabiire. Wa sa'alah wa gaal: «Inta bas al-nabi al-ja min balad Yahuuza walla?» Wa hu radda leyah wa gaal: «Aywa, ana bas.»

¹⁵Wa l-chaayib gaal leyah: «Ta'aal ma'aayi fi l-beet wa aakul leek akil.»

¹⁶Wa l-nabi radda leyah wa gaal: «Ana wa la nagdar nigabbil wa la nagdar namchi ma'aak fi beetak wa la naakul akil wa la nachrab almi ma'aak fi l-bakaan da.

¹⁷Wa da achaan Allah amaraani wa gaal leyi: «Wa la taakul akil wa la tachrab almi fi l-bakaan da wa la tigabbil be nafs al-derib al-macheet beyah.»»

18 Wa l-chaayib gaal leyah: «Ana kula nabi mislak. Wa malak waahid kallam leyi be kalaam min Allah wa gaal: «Amchi gabbil al-nabi da fi beetak wa khalli yaakul akil wa yachrab almi.»» Wa laakin al-chaayib gaa'id yakdib leyah.

19 Wa khalaas, al-nabi gabbal ma'aayah fi beetah wa akal akil wa chirib almi.

Moot al-nabi al-ja min balad Yahuuza

20 Wa wakit humman al-itneen gaa'idiin yaakulu, Allah hajja le l-nabi al-chaayib al-gabbal al-nabi al-ja min balad Yahuuza.

21 Wa l-nabi al-chaayib hajja be hiss foog le l-nabi al-ja min balad Yahuuza wa gaal leyah: «Daahu Allah gaal: «Inta isiit kalaami wa ma hafadt al-amur al-amartak beyah ana Allah Ilaahak.

22 Wa gabbalt akalt akil wa chiribt almi fi l-bakaan al-ana gult leek: «Ma taakul akil wa ma tachrab almi.» Wa be sabab da, ma yadfunu janaaztak fi khabur juduudak.»»

23 Wa ba'ad akal akil wa chirib almi, al-nabi al-chaayib chadda humaar al-nabi al-hu gabbalah.

24 Wa khalaas, al-nabi da rikib wa faat. Wa wakit maachi fi l-derib, duud waahid marag wa katalah. Wa janaaztah waag'e fi l-derib wa l-humaar waagif jambaha be nussaha al-waahid wa l-duud kula waagif jambaha be nussah al-aakhar.

25 Wa naas waahidiin faaytiin be l-derib da chaafu janaaza waag'e fi l-derib wa l-duud waagif jambaha. Wa humman macho wa hajjo beeha fi l-hille al-saakin foogha al-nabi al-chaayib.

26 Wa wakit al-nabi al-chaayib al-gabbalah simi' be l-khabar da, hu gaal: «Da nabi Allah, da l-nabi al-isi amur Allah. Wa Allah sallamah le l-duud darabah wa katalah wa da bigi hasab kalaam Allah al-gaalah leyah.»

27 Wa khalaas, al-nabi al-chaayib gaal le iyaalah: «Chiddu leyi al-humaar.» Wa humman chaddooh leyah.

28 Wa hu macha ligi al-janaaza waag'e fi l-derib wa l-humaar wa l-duud waagfiin jamb al-janaaza. Wa l-duud ma akal al-janaaza wa ma darabt al-humaar.

29 Wa l-nabi al-chaayib rafa' janaazit nabi Allah wa khattaaha fi l-humaar wa gabbal beeha. Wa l-nabi al-chaayib ja fi l-hille le yadfinah wa yisawwi leyah furaach.

30 Wa hu dafan al-janaaza fi khabur hana juduudah halaalah wa hizin leyah wa gaal: «Ya khasaaritna! Ya akhuuyi.»

31 Wa ba'ad dafanah, al-chaayib gaal le iyaalah: «Kan ana mutt, adfunuuni fi khabur juduudi ma'a l-nabi da. Wa khuttu udaami jamb udaamah.

32 Achaan al-kalaam al-gaalah Allah didd al-madbah hana Beet Iil wa didd kulla buyuut al-ibaada fi l-bakaanaat al-aaliyiin fi hillaal al-Saamira, akiid yilhaggag.»

³³Wa ba'ad kulla cheyy al-kaan da, Yaruba'aam ma khalla derbah al-fasil al-maachi foogah da. Wa min al-cha'ab hu darraj rujaal diin le l-bakaanaat al-aaliyiin. Wa ayyi naadum al-yidoor yabga raajil diin, hu yidarriyah raajil diin fi l-bakaanaat al-aaliyiin.

³⁴Wa da bas sabab zanib aayilat Yaruba'aam. Wa achaan da bas, aayiltah addammarat wa waddarat min wjih al-ard.

1 Muluuk 14

Nihaayat hukum Yaruba'aam

¹Wa fi l-wakit da, Abiyya wileed Yaruba'aam mirid.

²Wa Yaruba'aam gaal le martah: «Gummi wa khayyiri khulgaanki achaan al-naas ma ya'arfuuki kadar inti marti ana Yaruba'aam. Wa ba'ad da, amchi hillit Chiiloooh wa hinaak talge al-nabi Akhiyya. Wa hu bas al-awwal khabbaraani kadar nabga malik fi Bani Israa'iil.

³Wa chiili ma'aaki achara khubza wa ka'ak wa girbe hana asal wa amchi algeeh. Wa hu yikhabbirki be l-cheyy al-yukuun le l-wileed.»

⁴Wa marit Yaruba'aam sawwat al-cheyy al-raajilha gaalah leeha wa hi gammat wa machat le hillit Chiiloooh fi beet al-nabi Akhiyya. Wa Akhiyya da ma bichiif achaan hu chayyab marra waahid wa uyuunah faathiin wa ma bichiifu.

⁵Wa Allah gaal le Akhiyya: «Di hi marit Yaruba'aam jaaye leek le tichawwif leeha achaan wileedha mardaan. Wa wakit hi tawsal hini, hi tisawwi nafisha misil mara aakhara. Wa inta kamaan hajji leeha be misil da wa misil da.»

⁶Wa tawwaali wakit Akhiyya simi' harakat rijileenha wakit daakhle, hu gaal leeha: «Alfaddale, ya marit Yaruba'aam! Maala sawweeti nafiski misil mara aakhara? Ana indi leeki khabar cheen.

⁷Gabbili le Yaruba'aam wa guuli leyah: «Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: "Min ust al-cha'ab, ana rafa'tak wa sawweetak kabiir fi cha'abi Bani Israa'iil.

⁸Wa ana gala't al-muluk min zurriiyit Dawuud wa anteetah leek. Wa laakin inta ma bigiit misil abdi Dawuud al-hafad wasiyyaati wa taaba' kalaami be kulla galbah wa illa yisawwi al-adiil bas giddaami.

⁹Wa inta gaa'id tisawwi al-fasaala ziyaada min al-naas al-gablak. Wa le tiza''ilni, inta sana' leek asnaam min hadiid al-yimassulu ilaahaat aakhariin. Wa leyi ana kamaan, rafadtini.

¹⁰Wa be sabab da, ana ninazzil charr foog aayilat Yaruba'aam. Wa nidammir kulla l-rujaal min aayiltah kan abiid walla hurriin kula fi lubb Bani Israa'iil. Wa nuguchch aayiltah misil yuguchchu al-ba'ar min wjih al-ard.

11 Wa ayyi naadum min aayilat Yaruba'aam al-yumuut fi lubb al-hille, al-kulaab yaakuluuh. Wa l-yumuut fi l-kadaade, tuyuur al-sama yaakuluuh.› Wa da kalaam Allah al-hu gaalah.

12 «Wa kan leeki inti, gummi amchi beetki. Wa laakin wakıt tidissi rijilki fi l-hille bas, al-wileed yumuut.

13 Wa kulla Bani Israa'iil yahzano leyah wa yadfunuuh. Wa min aayilat Yaruba'aam, hu wiheedah bas al-yadfunuuh fi khabur achaan hu wiheedah bas min aayilat Yaruba'aam, Allah Ilaah Bani Israa'iil ligi foogah cheyy adiil.

14 «Wa ba'ad da, Allah yidarrij leyah malik fi Bani Israa'iil al-yidammir aayilat Yaruba'aam. Wa da l-cheyy al-gaa'id yahsal al-yoom fi l-wakit da bas.

15 Wa Allah yadrub Bani Israa'iil wa yabgo misil ageeg al-chaaylah al-almi. Wa hu yamrughum min al-balad al-samha al-antaaha le juduudhum wa yichattithum khaadi le bahar al-Furaat achaan humman khaddabo Allah wakıt khazzo iidaan le ibaadat ilaaha Achiira.

16 Wa Allah yaabaahum le Bani Israa'iil be sabab al-zanib al-Yaruba'aam sawwaah, hu al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub.»

17 Wa marit Yaruba'aam gammat wa gabbalat hillit Tirsaa. Wa wakıt wassalat khachum baab beetha, khalaas al-wileed maat.

18 Wa dafanooh wa kulla Bani Israa'iil hizno leyah. Wa da bigi hasab kalaam Allah al-gaalah be waasitat abdah al-nabi Akhiya.

Moot Yaruba'aam

19 Wa l-baagi min amal Yaruba'aam al-sawwaah min al-huruub wa l-hukum, kulla ke maktuub fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

20 Wa muddit hukum Yaruba'aam 22 sana wa ba'ad da, maat wa lihig abbahaatah. Wa wileedah Nadaab hakam fi badalah.

Rahab'aam bigi malik fi Yahuuza

21 Wa Rahab'aam wileed Suleymaan bigi malik fi mamlakat Yahuuza. Wa hu indah 41 sana wakıt bigi malik. Wa hakam 17 sana fi Madiinat al-Khudus wa di l-madiina al-azalaaha Allah min kulla mudun gabaayil Bani Israa'iil le yukhutt foogha usmah. Wa amm Rahab'aam usumha Na'ama wa hi min balad Bani Ammuun.

22 Wa naas gabiilat Yahuuza gaa'idiin yisawwu al-fasaala gidzaam Allah. Wa be l-zanib da, khaddabo Allah ziyaada min al-khadab al-awwal juduudhum sabbabooh be zunuubhum al-sawwoohum.

23 Wa humman kula bano bakaanaat aaliyiin wa khazzo hujaar le l-ibaada wa khazzo iidaan le ibaadat Achiira fi raas ayyi jabal aali wa tihit ayyi chadara khadra.

²⁴Wa naas waahidiin yisawwu al-charmata fi bakaan al-ibaada fi l-balad. Wa da nafs al-muharramaat al-sawwoohum al-umam al-Allah gala' minhum arduhum wa antaaha le Bani Israa'iil.

Al-harba ma'a l-Masriyiin

²⁵Wa fi l-sana al-khaamse hana hukum Rahab'aam, Chiichakh malik Masir gamma ja haarab Madiinat al-Khudus.

²⁶Hu chaal kulla l-khuna al-fi beet Allah wa gasir al-malik. Hu chaal kulla cheyy, khaassatan al-darag hana l-dahab al-Suleymaan sawwaahum.

²⁷Wa fi badal al-darag dool, al-malik Rahab'aam sawwa darag aakhariin hana nahaas wa ammanaahum le kabiir al-hurraas al-gaa'id yahris khachum baab gasir al-malik.

²⁸Wa kan al-malik yamchi beet Allah, al-hurraas yichiilu al-darag dool wa ba'adeen yigabbuluuhum fi beet al-hurraas.

²⁹Wa l-baagi min amal Rahab'aam wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Yahuuza.

³⁰Wa daayman bigi harib ambeen Rahab'aam wa Yaruba'aam.

³¹Wa Rahab'aam maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi khabur juduudah fi madiinat Dawuud. Wa ammah usumha Na'ama wa hi min balad Bani Ammuun. Wa wileedah Abiyya hakam fi badalah.

1 Muluuk 15

Abiyya bigi malik fi Yahuuza

¹Fi sanit 18 hana hukum Yaruba'aam wileed Nabaat, Abiyya bigi malik fi mamlakat Yahuuza.

²Wa hu hakam talaata sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Ma'aaka bineeyit Abichalum.

³Wa Abiyya sawwa kulla l-zunuub al-awwal abuuah sawwaahum wa galbah ma mukhlis le Allah Ilaahah misil galib jiddah Dawuud.

⁴Wa laakin fi chaan Dawuud, Allah Ilaahah khatta naadum waahid min zurriyytah fi l-muluk fi Madiinat al-Khudus. Wa da achaan Madiinat al-Khudus kula tagood

⁵wa achaan Dawuud sawwa al-adiil gidzaam Allah. Wa fi kulla muddit hayaatah, hu ma khaalaf amur Allah illa fi muchkilat Uriiyya al-Hitti.

⁶Wa kaan harib ambeen aayilat Rahab'aam wa aayilat Yaruba'aam. Wa l-harba di gaa'ide daayman fi kulla muddit hayaat Abiyya.

⁷Wa l-baagi min amal Abiyya wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Yahuuza. Wa kaan harib ambeen Abiyya wa Yaruba'aam.

⁸Wa Abiyya maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi madiinat Dawuud. Wa wileedah Aasa hakam fi badalah.

Aasa bigi malik fi Yahuuza

⁹Wa fi sanit 20 hana hukum Yaruba'aam malik mamlakat Israa'iil, Aasa kula bigi malik fi mamlakat Yahuuza.

¹⁰Wa Aasa hakam 41 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa jidditah usumha Ma'aaka bineeyit Abichalum.

¹¹Wa Aasa sawwa al-adiil giddaam Allah misil jiddah Dawuud.

¹²Wa tarad min al-balad al-naas al-yichcharmato fi bakaan al-ibaada wa dammar kulla l-asnaam al-abbahaatah sana'oohum.

¹³Wa l-malik Aasa marag hatta jidditah Ma'aaka min darajatha hana l-meeram achaan hi sana'at sanam muharram le l-ilaaha Achiira. Wa Aasa kassar al-sanam al-muharram da wa harragah fi waadi Khidruun.

¹⁴Wa laakin be da kula, al-bakaanaat al-aaliyiin hana ibaadat al-asnaam gaa'idiin. Wa fi kulla muddit hayaatah, Aasa gaa'id yitaabi' Allah be galib mukhlis.

¹⁵Wa hu jaab fi beet Allah al-fudda wa l-dahab wa l-mu'iddaat al-abuuh wa hu zaatah khassasooohum.

Al-harib ambeen Aasa wa Ba'aacha

¹⁶Wa kaan harib ambeen Aasa wa Ba'aacha malik mamlakat Israa'iil fi kulla muddit hayaathum.

¹⁷Wa Ba'aacha malik mamlakat Israa'iil gamma yihaarib mamlakat Yahuuza. Wa gawwa hillit al-Raama le yadhar al-derib le Aasa malik mamlakat Yahuuza wa naasah ma yamurgu wa la yadkhulu be l-derib da.

¹⁸Wa khalaas, Aasa chaal kulla l-fudda wa l-dahab al-gaa'idiin fi makhaazin hana beet Allah wa kulla l-maal hana gasir al-malik wa antaah le masaa'iilah. Wa rassalaahum le Banhadaad wileed Tabrimuun wileed Hazyuun malik balad Araam al-gaa'id fi madiinat Dimachkh. Wa rassal leyah wa gaal:

¹⁹«Khalli nisawwu alaakha beeni wa beenak misil al-alaakha al-bigat ambeen abuuyi wa abuuk. Daahu nirassil leek hadiye hana fudda wa dahab wa natlub minnak tagta' alaakhtak ma'a Ba'aacha malik mamlakat Israa'iil. Wa be da, yiwaggif al-harba al-gamma beeha diddi.»

²⁰Wa Banhadaad khassad be kalaam al-malik Aasa. Wa khalaas, hu rassal khuyyaad askarah wa hajamo hillaal mamlakat Israa'iil wa chaalo Iyuun wa Daan wa Abil Beet Ma'aaka wa kulla mantagat al-Jaliil wa kulla ard gabiilat Naftaali.

²¹Wa min Ba'aacha simi' be l-khabar da, khalla minnah gawiyiin hillit al-Raama wa sakan fi hillit Tirsaa.

²²Wa khalaas fi l-bakaan da, al-malik Aasa lamma kulla naas mamlakat Yahuuza, wa ma khalla naadum waahid kula, le yangulu al-hajar wa l-hatab al-Ba'aacha lammaahum le yigawwi beehum hillit al-Raama. Wa hu asta'mal al-hajar wa l-hatab dool le yigawwi hillit Gaba' Banyaamiin wa hillit Misfa.

²³Wa l-baagi min amal Aasa wa kulla faraasiyyah wa kulla cheyy al-sawwaah wa l-hillaal al-banaahum, kulla l-cheyy da maktuub fi kutub taariikh muluuk Bani Yahuuza. Wa laakin wakit Aasa chayyab, waja' rijle karabah.

²⁴Wa Aasa maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi khabur juduudah fi madiinat Dawuud jiddah. Wa wileedah Yahuuchafat hakam fi badalah.

Nadaab bigi malik fi Israa'iil

²⁵Wa Nadaab wileed Yaruba'aam bigi malik fi mamlakat Israa'iil fi l-sana al-taaniye hana hukum Aasa. Wa hu hakam santeen fi Bani Israa'iil.

²⁶Wa Nadaab sawwa al-fasaala giddaam Allah. Hu taaba' derib abuuah al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub.

²⁷Wa Ba'aacha wileed Akhiiya al-min gabiilat Yassaakar atmarrad didd al-malik. Al-malik Nadaab ma'a kulla askar mamlakat Israa'iil macho haasaro hillit Gibbatuun al-fi iid al-Filistiyiin, fi l-wakit da bas Ba'aacha katalah le Nadaab.

²⁸Ba'aacha katalah le Nadaab fi l-sana al-taalta hana hukum Aasa malik mamlakat Yahuuza. Wa Ba'aacha hakam fi badal Nadaab.

²⁹Wa min hu bigi malik, dammar kulla aayilat Yaruba'aam. Ma khalla naadum waahid kula min aayiltah. Wa da bigi misil kalaam Allah al-gaalah be waasitat abdash Akhiiya al-min hillit Chiilooh.

³⁰Wa kulla l-cheyy da bigi achaan al-zunuub al-Yaruba'aam sawwaahum. Wa lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub wa khaddabo Allah Ilaah Bani Israa'iil.

³¹Wa l-baagi min amal Nadaab wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

³²Wa kaan harib ambeen Aasa wa Ba'aacha malik mamlakat Israa'iil fi kulla muddit hayaathum.

Ba'aacha bigi malik fi Israa'iil

³³Wa fi l-sana al-taalta hana hukum Aasa malik mamlakat Yahuuza, Ba'aacha wileed Akhiiya bigi malik fi kulla mamlakat Israa'iil fi hillit Tirsa. Wa hu hakam 24 sana.

³⁴Wa Ba'aacha sawwa al-fasaala giddaam Allah. Hu taaba' derib Yaruba'aam al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub.

1 Muluuk 16

¹Wa Allah hajja le l-nabi Yaahu wileed Hanaani kalaam bukhuss al-malik Ba'aacha wa gaal:

²«Inta al-ma tisaawi cheyy kula, ana darrajtak wa sawweetak kabiir hana cha'abi Bani Israa'iil. Wa laakin inta taaba't derib Yaruba'aam wa lazzeet cha'abi Bani Israa'iil fi l-zunuub wa be zunuubhum da, humman khaddabooni.

³Wa hassa' da, ana nuguchchak inta wa aayiltak. Wa aayiltak tabga misil aayilat Yaruba'aam wileed Nabaat.

⁴Wa ayyi naadum min aayilat Ba'aacha al-yumuut fi lubb al-hille, al-kulaab yaakuluuh. Wa l-yumuut fi l-kadaade, tuyuur al-sama yaakuluuh.»

⁵Wa l-baagi min amal Ba'aacha wa kulla cheyy al-sawwaah wa faraasiyyah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

⁶Wa Ba'aacha maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi hillit Tirsa. Wa wileedah Iila hakam fi badalah.

⁷Wa Allah hajja be waasitat al-nabi Yaahu wileed Hanaani le Ba'aacha wa aayiltah be sabab kulla l-fasaala al-khaddabo beeha Allah wa l-achya al-sawwoohum be iidhum le yabgo sawa sawa misil Yaruba'aam wa aayiltah. Wa achaan Ba'aacha dammar aayilat Yaruba'aam.

Iila bigi malik fi Israa'iil

⁸Wa fi sanit 26 hana hukum Aasa malik mamlakat Yahuuza, Iila wileed Ba'aacha bigi malik fi mamlakat Israa'iil fi hillit Tirsa. Wa hakam santeen.

⁹Wa waahid min masaa'iilah al-usmah Zimri atmarrad diddah. Wa hu da khaayid deech Iila al-indah mas'uuliye fi nuss min arabaat al-harib. Wa wakit Iila gaa'id yachrab wa yaskar fi Tirsa fi beet Arsa al-hu mas'uul fi gasir al-malik,

¹⁰Zimri dakhil leyah wa darabah wa katalah. Wa da fi sanit 27 hana hukum Aasa malik mamlakat Yahuuza. Wa Zimri hakam fi badal Iila.

¹¹Wa min ga'ad fi kursi al-muluk, katal kulla aayilat Ba'aacha. Ma khalla naadum waahid kula min al-dukuura wa la min aayiltah wa la min rufgaanah.

¹²Wa hasab kalaam Allah al-gaalah didd Ba'aacha be waasitat al-nabi Yaahu, Zimri dammar kulla aayilat Ba'aacha.

¹³Wa da be sabab kulla zunuub Ba'aacha wa wileedah Iila. Humman aznabo wa lazzo naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub. Wa be da, khaddabo Allah Ilaah Bani Israa'iil be ibaadat al-asnaam.

¹⁴Wa l-baagi min amal Iila wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

Zimri bigi malik fi Israa'iil

15 Wa fi sanit 27 hana hukum Aasa malik mamlakat Yahuuza, Zimri bigi malik wa hakam sab'a yoom fi hillit Tirsa. Wa fi l-wakit da, askar mamlakat Israa'iil ga'ado mugaabil hillit Gibbatuun al-fi iid al-Filistiyyin.

16 Wa l-askar ligo khabar kadar Zimri atmarrad didd al-malik wa katalah. Wa fi l-yoom da, tawwaali humman darrajoooh le Umri khaayid al-deech malik fi Bani Israa'iil.

17 Wa khalaas, Umri wa kulla askar Bani Israa'iil gammo min hillit Gibbatuun wa jo haasaro hillit Tirsa.

18 Wa wakit Zimri irif kadar al-hille di chaalooaha, khalaas dakhil fi gasir hana l-malik. Wa tachcha gasir al-malik wa nafsah kula wa maat.

19 Wa da bigi achaan zunuubah wakit sawwa al-fasaala giddaam Allah. Wa hu taaba' kulla l-fasaala al-sawwaaha Yaruba'aam al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub.

20 Wa l-baagi min amal Zimri wa mu'aamaratah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

21 Wa ba'ad moot Zimri, cha'ab mamlakat Israa'iil angasamo bakaanteen. Waahidiin taaba'o Tibni wileed Giinat le yidarrujuuh malik. Wa waahidiin taaba'o Umri.

22 Wa l-naas al-taaba'o Umri khilbo naas Tibni wileed Giinat. Wa Tibni maat wa Umri bigi malik.

Umri bigi malik fi Israa'iil

23 Wa fi sanit 31 hana hukum Aasa malik mamlakat Yahuuza, Umri bigi malik fi mamlakat Israa'iil wa hakam 12 sana. Wa gabul da, hu hakam 6 sana fi hillit Tirsa.

24 Wa hu chara min Saamar jabal be 70 kiilo fudda. Wa bana madiina fi raas al-jabal da wa gawwaaha wa sammaaha madiinat al-Saamira. Wa da l-usum al-awwal hana Saamar siid al-jabal.

25 Wa Umri sawwa al-fasaala giddaam Allah ziyaada min kulla l-muluuk al-hakamo gablah.

26 Hu taaba' kulla duruub Yaruba'aam wileed Nabaat al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub. Wa be da, khaddabo Allah Ilaah Bani Israa'iil be ibaadat al-asnaam.

27 Wa l-baagi min amal Umri wa kulla cheyy al-sawwaah wa faraasiyytah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

28 Wa Umri maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi madiinat al-Saamira. Wa wileedah Akhaab hakam fi badalah.

Akhaab bigi malik fi Israa'iil

29 Wa fi sanit 38 hana hukum Aasa malik mamlakat Yahuuza, Akhaab wileed Umri bigi malik fi mamlakat Israa'iil. Wa Akhaab wileed Umri hakam 22 sana fi mamlakat Israa'iil fi madiinat al-Saamira.

30 Wa Akhaab wileed Umri sawwa al-fasaala giddaam Allah ziyaada min kulla l-muluuk al-hakamo gablah.

31 Wa hu taaba' al-zunuub al-sawwaahum Yaruba'aam wileed Nabaat. Wa da kula, hu chaafah chiyya wa sawwa ziyaada minnah! Akhaab macha akhadaaha le Izabiil bineeyit Atba'al malik balad Seeda wa sajad le ilaah al-usmah Ba'al wa abadah.

32 Wa fi l-Saamira, bana madbah wa beet le ya'abudu foogah ilaah Ba'al.

33 Wa Akhaab khazza iidaan le ibaadat Achiira le yikhaddib Allah Ilaah Bani Israa'iil ziyaada min kulla muluuk Israa'iil al-hakamo gablah.

34 Wa fi waktah, Hiyiil al-min hillit Beet Iil gamma yabni hillit Ariiha battaan. Wa wakit bada yukhutt asaasha, wileedah al-bikir Abiraam maat. Wa battaan wakit gaa'id yidiss biibaan al-durdur, wileedah al-taani al-usmah Saguub kula maat. Wa da hasab kalaam Allah al-gaalah zamaan be waasitat al-nabi Yachuu' wileed Nuun.

1 Muluuk 17

Al-nabi Iliyaas ballakh be l-jafaaf

1 Wa fiyah raajil waahid usmah Iliyaas saakin fi hillit Tichbi fi turaab Gil'aad. Wa hu gaal le l-malik Akhaab: «Nahlif be Allah al-Hayy, Ilaah Bani Israa'iil al-ana gaa'id na'abudah, fi l-siniin al-jaayiin ma fi karany wa la matara illa kan ana chahadtah.»

2 Wa ba'ad da, Allah hajja le Iliyaas wa gaal:

3 «Gumm min hini wa amchi ale sabaah wa allabbad fi waadi Kariit sabaah le bahar al-Urdun.

4 Wa hinaak tachrab min al-waadi wa ana amart khurbaat yijiibu leek akil.»

5 Wa khalaas, Iliyaas sawwa hasab amur Allah. Hu macha sakan fi waadi Kariit sabaah le bahar al-Urdun.

6 Wa fi l-bakaan da fajur wa achiye, al-khurbaat gaa'idiin yijiibu leyah khubza wa laham. Wa hu gaa'id yachrab min almi al-waadi.

Iliyaas macha le armala fi Sarafa

7 Wa ba'ad Iliyaas ga'ad wakit chiyya fi l-bakaan da, al-waadi yibis ahaan al-matara ma sabbat fi l-balad.

8 Wa khalaas, Allah hajja leyah wa gaal:

9 «Gumm amchi hillit Sarafa al-gaa'ide fi turaab Seeda wa askun hinaak. Achaan ana amart le mara waahide armala tantiik akil.»

10 Wa khalaas, Iliyaas gamma macha fi Sarafa. Wa wakít wisil fi madkhal al-hille, hu chaaf al-mara al-armala gaa'ide tilaggit hatab. Hu naadaaha wa gaal leeha: «Min fadulki, jiibi leyi almi chiyya fi maa'uun nachrab.»

11 Wa wakít maache tijiib leyah al-almi da, hu naadaaha battaan wa gaal leeha: «Jiibi leyi ma'aaki khubza sakhayre kula.»

12 Wa hi raddat leyah: «Nahlif be Allah al-Hayy Ilaahak, ana ma indi cheyy jaahiz. Ma faddal leyi illa dagiig fi umra yisaawi malyit iid wa dihin chiyya fi karyo. Wa hassa' jiiit nilaggit hatab achaan nisawwi akil leyi ana wa le wileedi naakulu. Wa ba'ad da, numuutu.»

13 Wa khalaas Iliyaas gaal leeha: «Ma takhaafe, amchi wa sawwi misil inti gultiih. Wa be cheyy al-indiki da bas, sawwi leyi ana khubza sakhayre wa jiibiiha leyi. Wa ba'ad da, sawwiih leeki inti wa le wileedki.

14 Achaan daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Al-dagiig ma yikammil min al-umra wa l-dihin ma yikammil min al-karyo lahaddi l-yoom al-Allah yijiib al-matara fi l-ard.»»

15 Wa khalaas, al-mara machat wa sawwat misil Iliyaas gaalah leeha. Wa humman akalo, hi wa Iliyaas wa aayilitha le muddit ayyaam.

16 Wa l-dagiig al-fi l-umra ma kammal wa l-dihin al-fi l-karyo kula ma kammal wa da bigi hasab kalaam Allah al-gaalah be waasitat Iliyaas.

Al-nabi Iliyaas gawwam wileed al-mara

17 Wa ba'ad da, wileed al-mara al-armala sitt al-beet di bigi mardaan. Wa maradah bigi chadiid bilheen lahaddi maat.

18 Wa hi gaalat le Iliyaas: «Chunu al-beeni wa beenak, ya nabi Allah? Inta jiiit achaan tizakkirni be khataayi wa taktul wileedi walla?»

19 Wa hu radda leeha wa gaal: «Antiini wileedki.» Wa khalaas, chaal al-wileed min iideenha wa macha beyah foog fi l-gasir, fi l-beet al-hu saakin foogah wa raggadah fi l-sariir.

20 Wa fi l-bakaan da, sa'al Allah be chidde wa gaal: «Ya Allah Ilaahi, le l-mara al-ana gaa'id deef fi bakaanha di kula tisawwi leeha cheyy fasil wa taktul wileedha walla?»

21 Wa Iliyaas almattat talaata marraat min foog le l-wileed wa sa'al Allah be chidde wa gaal: «Ya Allah Ilaahi, nachhadak tigabbil ruuh al-wileed da.»

22 Wa Allah khibil su'aalah wa ruuh al-wileed gabbalat wa hu hiyi.

23 Wa Iliyaas chaal al-wileed wa dalla beyah min al-gasir wa antaah le ammah wa gaal: «Chiifi! Daahu wileedki hiyi.»

²⁴Wa l-mara gaalat le Iliyaas: «Aywa, hassa' ana irift kadar inta nabi Allah wa akiid al-kalaam al-gaa'id tuguulah da jaayi min Allah.»

1 Muluuk 18

Iliyaas macha yigaabil al-malik Akhaab

¹Wa ba'ad muddit ayyaam katiiriin, Allah hajja le Iliyaas fi l-sana al-taalta hana jafaaf wa gaal: «Amchi gaddim nafsak le l-malik Akhaab wa ana ninazzil matara fi wjih al-ard.»

²Wa khalaas, Iliyaas gamma macha le yigaabil Akhaab. Wa fi l-wakit da, al-juu' bigi chadiid marra waahid fi madiinat al-Saamira.

³Wa Akhaab naada khaddaamah Ubadya hu al-mas'uul fi gasrah. Wa Ubadya da khaayif ziyaada min Allah.

⁴Wa wakit Izabiil marit al-malik Akhaab dammarat anbiya Allah, Ubadya chaal minhum 100 wa labbadaahum fi karaakiir. Wa gassamaahum khamisiin khamisiin wa ayyachaahum be khubza wa almi.

⁵Wa Akhaab gaal le khaddaamah Ubadya: «Amchi ruukh wa chiif kulla l-uyuun al-almi wa kulla l-wudyaan al-fi l-balad. Akuun talga gechch al-ni'ayyuchu beyah al-kheel wa l-bikhaal. Wa be da, maalna ma yumuut.»

⁶Wa humman gassamooha le l-balad di achaan yuruukhuuha kullaha ke. Wa Akhaab macha wiheedah be derib waahid wa Ubadya kula macha wiheedah be derib aakhar.

⁷Wa wakit Ubadya maachi, lamma ma'a Iliyaas fi l-derib. Wa Ubadya irifah wa waga' be wijhah fi l-ard wa gaal: «Akiid inta bas sayyidi Iliyaas walla?»

⁸Wa Iliyaas radda leyah wa gaal: «Aywa, da ana. Amchi guul le siidak Akhaab: «Daahu Iliyaas jaayi.»»

⁹Wa Ubadya gaal: «Chunu al-zanib al-ana sawweetah achaan tisallimni fi iid Akhaab le yaktulni?»

¹⁰Nahlif be Allah al-Hayy Ilaahak wa ni'akkid leek kadar ma fi umma wa la mamlaka al-siidi ma rassal naas le yifattuchuuk foogha. Wa kan naas al-umma di wa l-mamlaka gaalo ma chaafook, yihallufuuhum lahaddi yuguulu ma ligook.

¹¹Wa hassa', inta tuguul leyi: «Amchi guul le siidak: «Daahu Iliyaas jaayi.»»

¹²Wa wakit ana nufuut minnak, Ruuh Allah yiwaddiik fi bakaan al-ana ma na'arfah. Wa kan ana macheet wa khabbartah le Akhaab beek wa ma ligaak, khalaas yaktulni. Wa laakin ana abdak khaayif min Allah min ana sabi.

¹³Ya sayyidi, inta ma khabbarook be l-cheyy al-ana sawweetah wakit Izabiil gaa'ide taktul fi anbiya Allah da walla? Ana labbadt 100 min al-anbiya dool wa gassamtuhum khamisiin khamisiin fi l-karaakiir wa ayyachtuhum be khubza wa almi.

14Wa hassa', inta tuguul leyi <Amchi guul le siidak: "Daahu Iliyaas jaayi."> Kan ke da, hu ma yaktulni walla?»

15Wa khalaas, Iliyaas radda leyah wa gaal: «Nahlif be Allah al-Hayy al-Gaadir al-ana gaa'id na'abudah wa ni'akkid leek kadar al-yoom bas namchi nigaabil Akhaab.»

16Wa Ubadya macha lihigah le Akhaab wa khabbarah. Wa Akhaab macha achaan yigaabil Iliyaas.

17Wa wakit Akhaab chaafah le Iliyaas, gaal leyah: «Da bas inta, inta al-jibt al-barjaal le Bani Israa'iil walla?»

18Wa Iliyaas radda leyah wa gaal: «Ana ma jibt barjaal le Bani Israa'iil. Laakin inta wa aayilat abuuk bas jibtuuh achaan khalleetu wasaaya Allah wa taaba'tu ilaahaat Ba'al.

19Wa hassa' da, rassil le kulla Bani Israa'iil yaju yilimmu leyi fi jabal al-Karmal. Wa limm al-urbu'miya wa khamsiin anbiya hana l-ilaah Ba'al wa l-urbu'miya anbiya hana l-ilaaha Achiira al-gaa'idiin yaakulu min tarabeezit Izabiil marit al-malik.»

Iliyaas wa anbiya Ba'al fi jabal Karmal

20Wa khalaas, Akhaab rassal naadaahum le kulla Bani Israa'iil wa lamma al-anbiya fi raas jabal al-Karmal.

21Wa fi l-bakaan da, Iliyaas garrab le kulla l-cha'ab wa gaal: «Le mata tamchu jaay wa jaay misil ja'abaat al-rahhaak? Kan Allah bas al-Ilaah, taabu'uuh! Kan Ba'al bas al-ilaah, taabu'uuh!» Wa laakin humman ma gidro raddo leyah kilme waahide kula.

22Wa Iliyaas gaal leehum: «Ana wiheedi bas faddalt min anbiya Allah laakin anbiya Ba'al humman 450. 23Khalli yijiibu leena tiiraan itneen. Wa anbiya Ba'al yi'azzulu leehum toor waahid yadbahooch wa yigattu'uuh wa yukhuttuuh fi raas al-hatab laakin ma yi'oogudu foogah naar. Wa ana kula nisawwi nafs al-cheyy be l-toor al-aakhar da. Nukhuttah fi l-madbah fi raas al-hatab wa laakin ma ni'oogid foogah naar.

24Wa intu as'alo ilaahku wa ana kula nas'al be usum Allah. Wa l-ilaah al-yurudd fi l-su'aal da wa yi'oogid al-naar, hu da bas al-Ilaah al-sahiih.» Wa kulla l-cha'ab gaalo: «Kalaamak adiil.»

25Wa khalaas, Iliyaas gaal le anbiya Ba'al: «A'azulu leeku waahid min al-tiiraan dool wa jahhuzuuh intu bas al-awwal achaan intu katiiriin. Wa as'alo ilaahku laakin ma ti'oogudu foogah naar.»

26Wa humman chaalo al-toor al-antooh leehum wa jahhazooch wa gammo yas'alo be usum Ba'al min fajur lahaddi gaayle wa yuguulu: «Ya Ba'al, rudd leena!» Laakin ma fi hiss wa la radd. Wa humman gaa'idiin yinattutu giddaam al-madbah al-addalooch.

27Wa fi wakit al-gaayle, Iliyaas bada yichchammat fooghum wa gaal: «Kooruku be hiss foog, hu ilaah! Akuun anchakhal walla khaayib walla saafar. Akuun hu naayim, khalli yugumm!»

28 Wa humman gammo yikooruku ziyaada. Wa misil fi aadithum, bado yijarruhu jilidhum be suyuuf wa be huraab lahaddi damm yidaffig minhum.

29 Wa wakit al-gaayle faatat, humman gammo yitnabba'o be usum Ba'al lahaddi l-wakit al-yigaddumu foogah hadaaya hana achiye. Laakin humman ma ligo wa la radd wa la kilme wa la alaama.

30 Wa fi l-bakaan da, Iliyaas gaal le kulla l-cha'ab: «Garrubu leyi.» Wa kulla l-cha'ab garrabo leyah. Wa hu addal madbah Allah al-awwal haddamooh.

31 Wa Iliyaas chaal 12 hajar ale hasab adad gabaayil iyaal Yaakhuub hu al-Allah hajja leyah wa gaal: «Min al-yoom, yinaaduuk Israa'iil.»

32 Wa be l-hujaar dool, addal madbah le Allah. Wa hawwag al-madbah be nugra al-tagdar tichiil 12 kooro almi.

33 Wa khalaas, hu rassa al-hatab wa dabah al-toor wa gatta'ah wa khattaah fi raas al-hatab. Wa ba'ad da, hu gaal: «Amlo arba'a jiraar hana almi wa subbuuh fi l-dahiye al-muharraga wa fi l-hatab.»

34 Wa gaal battaan: «Subbuuh marra taaniye.» Wa humman sabbooh marra taaniye. Wa gaal battaan: «Subbuuh marra taalta.» Wa humman sabbooh marra taalta.

35 Wa l-almi jara wa mala al-nugra al-muhawwige al-madbah.

36 Wa fi l-wakit al-yigaddumu foogah hadaaya al-achiye, al-nabi Iliyaas gaal: «Ya Allah, inta Allah Rabb juduudna Ibrahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub. Wa l-yoom, wassif le l-naas kadar inta bas Ilaah Bani Israa'iil. Wa hasab kalaamak, ana abdak sawweet kulla l-cheyy da.

37 Ya Allah, rudd leyi. Rudd leyi achaan al-cha'ab da ya'arif kadar inta bas al-Rabb Allah. Wa inta bas al-tigabbil al-cha'ab da aleek.»

38 Wa tawwaali, Allah nazzal naar min al-sama. Wa l-naar akalat al-dahiye al-muharraga wa l-hatab wa l-hujaar wa l-ajaaj wa chirbat al-almi al-gaa'id fi l-nugra.

39 Wa wakit kulla l-cha'ab chaafu al-cheyy da, waga'o kulluhum be wujuuhum fi l-ard wa gaalo: «La Ilaah illa Allah! La Ilaah illa Allah!»

40 Wa Iliyaas gaal leehum: «Karrubu kulla anbiya Ba'al wa khalli waahid minhum kula ma yinbalis.» Wa khalaas, karaboohum. Wa Iliyaas nazal beehum fi waadi Khiichuun wa dabahaahum.

Iliyaas khabbar al-malik be l-matara

41 Wa ba'ad al-cheyy al-kaan da, Iliyaas gaal le Akhaab: «Amchi aakul wa achrab achaan ana gaa'id nasma' dagdaag hana matara.»

42 Wa Akhaab macha le yaakul wa yachrab. Wa laakin Iliyaas macha tala' fi raas jabal al-Karmal wa sajad wa dassa raasah ambeenaat rikabbah.

⁴³Wa ba'ad da, Iliyaas gaal le khaddaamah: «Atla' foog wa chiif ale l-bahar al-Abyad.» Wa khaddaamah tala' wa chaaf wa gaal leyah: «Ma chift cheyy.» Wa sab'a marraat Iliyaas gaal leyah: «Amchi chiif battaan.»

⁴⁴Wa fi l-marra al-saab'e al-khaddaam gaal: «Daahu chift sahaabaay sakhayre gadur al-kaff gaa'ide tatla' min al-bahar.» Wa khalaas, Iliyaas gaal le khaddaamah: «Amchi guul le Akhaab: «Chidd kheelak wa amchi gubbaal al-matara ma tiwaggifak.»»

⁴⁵Wa tawwaali, al-sama bigi adlam be ziyaada min al-sahaab wa l-riih wa matara chadiide sabbat. Wa Akhaab rikib fi arabatah wa macha le hillit Yazra'iil.

⁴⁶Wa iid Allah kaanat ma'a Iliyaas wa hu rabat sulbah wa gaa'id yajri giddaam Akhaab lahaddi madkhal hillit Yazra'iil.

1 Muluuk 19

Iliyaas arrad wa macha Huuriib

¹Wa l-malik Akhaab khabbar martah Izabiil be kulla cheyy al-Iliyaas sawwaah wa kikkeef katal kulla anbiya Ba'al be l-seef.

²Wa khalaas, Izabiil rassalat le Iliyaas wa gaalat: «Khalli al-ilaahaat yi'aakhubuuni kadar le ambaakir fi nafs al-saa'a di kan ma sawweet fi hayaatak misil inta sawweet fi hayaat al-anbiya dool.»

³Wa min simi' al-kalaam da, Iliyaas arrad le yinajji nafsah. Wa gamma macha Biir Sab'a fi balad Yahuuza wa khalla khaddaamah hinaak.

⁴Wa Iliyaas macha fi l-sahara wa raakh ruwaakha hana yoom kaamil. Wa macha ga'ad fi ga'ar chideerit ratam. Wa talab al-moot le nafsah wa gaal: «Hassa' da, tammaani. Ya Allah, chiil ruuhi achaan ana ma akheer min juduudi.»

⁵Wa hu ragad wa naam fi tihit al-chideere di. Wa tawwaali fi l-bakaan da, malak ja limsah wa gaal leyah: «Gumm wa aakul.»

⁶Wa khalaas, Iliyaas gamma wa chaaf ale raasah khubza haamiye wa jarr hana almi. Wa hu akal wa chirib wa gabbal ragad.

⁷Wa malak Allah ja leyah le taani marra limsah wa gaal leyah: «Gumm wa aakul achaan al-safar yabga leek tawiil ziyaada.»

⁸Wa Iliyaas gamma akal wa chirib. Wa ba'ad ligi gudra min al-akil da, raakh muddit 40 leele wa 40 nahaar lahaddi wisil fi jabal Allah al-usmah Huuriib.

Allah baan le Iliyaas fi jabal Huuriib

⁹Wa wakit Iliyaas wisil hinaak, dakhil fi karkuur wa ragad fi l-bakaan da leele waahide. Wa laakin Allah hajja leyah wa gaal: «Ya Iliyaas, inta gaa'id tisawwi chunu hini?»

10 Wa Iliyaas radda leyah wa gaal: «Ya Allah al-Ilaah al-Gaadir, indi mahabba chadiide leek. Wa Bani Israa'iil nagado mu'aahadatak wa kassaro kulla madaabhak wa katalo anbiyaak be l-seef. Wa ana faddalt wiheedi wa humman gaa'idiin yifattuchuuni le yaktuluuni.»

11 Wa Allah gaal leyah: «Amrug wa agiif fi l-hajar fi giddaami ana Allah. Wa ana nufuut giddaamak.» Wa riih chadiide gammat giddaam Allah wa chaggagat al-jibaaal wa kassarat al-hujaar. Wa laakin Allah ma gaa'id fi l-riih di. Wa ba'ad al-riih, ja zilzaal. Wa laakin Allah ma gaa'id fi l-zilzaal da.

12 Wa ba'ad al-zilzaal, jaat naar. Wa laakin Allah ma gaa'id fi l-naar di. Wa ba'ad al-naar, jaat haraka hana hiss baarid.

13 Wa wakit Iliyaas simi' al-hiss al-baarid da, khatta wijhah be khalagah wa marag wagaf fi khachum al-karkuur. Wa simi' hiss buguul leyah: «Ya Iliyaas, inta gaa'id tisawwi chunu hini?»

14 Wa Iliyaas radda leyah wa gaal: «Ya Allah al-Ilaah al-Gaadir, indi mahabba chadiide leek. Wa laakin Bani Israa'iil nagado mu'aahadatak wa kassaro kulla madaabhak wa katalo anbiyaak be l-seef. Wa ana faddalt wiheedi wa humman gaa'idiin yifattuchuuni le yaktuluuni.»

15 Wa Allah gaal leyah: «Gabbil be derib al-sahara wa amchi lahaddi madiinat Dimachkh. Wa hinaak, amsahah le Hazayiil wa darriyah malik fi balad Araam.

16 Wa amsahah le Yaahu wileed Nimchi wa darriyah malik fi mamlakat Israa'iil. Wa amsah Alyasa' wileed Chaafaat al-min hillit Abil Mahuula achaan yabga nabi fi badalak.

17 Wa ayyi naadum al-niji min seef Hazayiil, Yaahu yaktulah. Wa ayyi naadum al-niji min seef Yaahu, Alyasa' yaktulah.

18 Wa laakin nikhalli 7 000 naas min Bani Israa'iil humman al-ma sajado wa la habbo ilaah Ba'al.»

Allah kallaf Alyasa' le yibaddil Iliyaas

19 Wa khalaas, Iliyaas gamma min al-bakaan da wa macha ligi Alyasa' wileed Chaafaat. Hu gaa'id yahrit fi zer'ah be 12 harraata wa ayyi harraata yukurruuha tiiraan itneen. Wa Alyasa' zaatah gaa'id yusuug tiiraan al-harraata al-akhiire. Wa Iliyaas garrab leyah wa khatta khalagah foogah.

20 Wa Alyasa' khalla al-tiiraan wa jara wara Iliyaas wa gaal leyah: «Khalliini namchi nihibb abuuyi wa ammi wa ba'ad da, nitaabi'ak.» Wa Iliyaas radda leyah wa gaal: «Amchi wa gabbil ta'aal achaan inta ta'arif al-cheyy al-ana sawweetah leek.»

21 Wa khalaas, Alyasa' gabbal min wara Iliyaas wa chaal tiiraanah al-itneen wa dabahaahum wa gaddamaahum dahiye. Wa be hatab al-harraata di, oogad naar wa

rakkab al-laham wa antaah le l-naas al-gaa'idiin ma'aayah wa humman akalooh. Wa ba'ad da, hu taaba'ah le Iliyaas wa bigi khaddaamah.

1 Muluuk 20

Banhadaad haasar al-Saamira

¹Wa Banhadaad malik Araam lamma kulla askarah wa ma'aayah 32 muluuk wa siyaad kheel wa arabaat harib. Wa humman macho haasaro madiinat al-Saamira le yihaarubuuha.

²Wa Banhadaad rassal naas fi l-madiina le Akhaab malik mamlakat Israa'iil

³wa gaalo leyah: «Daahu kalaam Banhadaad, hu buguul: <Fudditak wa dahabak humman hineeyi wa awiinak wa iyaalak al-samhiin kula hineeyi.>»

⁴Wa malik mamlakat Israa'iil radda leyah wa gaal: «Misil inta gultah, ya siidi al-malik, ana wa kulla cheyy al-indi hanaak inta.»

⁵Wa l-naas dool gabbalo taani marra le Akhaab wa gaalo leyah: «Daahu kalaam Banhadaad, hu buguul: <Ana rassalt leek wa gult kadar fudditak wa dahabak hineeyi wa awiinak wa iyaalak kula tantiihum leyi.>»

⁶Wa ziyaada min da, a'arif kadar le ambaakir fajur fi nafs al-wakit, nirassil leek masaa'iili wa humman yifattuchu beetak wa buyuut masaa'iilak. Wa kulla cheyy al-tichiifah khaali leek, humman yichiiluuh.>»

⁷Wa malik mamlakat Israa'iil lamma kulla chuyuukh al-balad wa gaal leehum: «Chiifu al-raajil da yidoor yisawwi leyi cheyy fasil. Wakit dawwar minni awiini wa iyaali wa fudditi wa dahabi, ana ma abeet leyah.»

⁸Wa kulla l-chuyuukh wa kulla l-cha'ab gaalo leyah: «Ma tasma' kalaamah wa la tarda beyah.»

⁹Wa be da, Akhaab gaal le naas Banhadaad: «Amchu guulu le siidi al-malik: <Kulla cheyy al-talabah minni fi l-marra al-awwal, ana khassadt beyah nisawwiih. Laakin talabah al-taani da, ana ma nagdar nitabbigah.>» Wa khalaas, al-naas dool gabbalo wa waddo al-radd da le siidhum.

¹⁰Wa Banhadaad rassal le taalit marra wa gaal: «Khalli al-ilaahaat yi'aakhubuuni ikhaab chadiid kan ard al-Saamira tammam malyit iid le kulla askari al-maachiin ma'aayi.»

¹¹Wa laakin malik mamlakat Israa'iil radda leyah wa gaal: «Amchu guulu leyah al-masal da: <Ma tachkur nafsak gabul al-harib!>»

¹²Wa wakit Banhadaad simi' al-kalaam da, hu gaa'id yachrab ma'a muluuk aakhariin fi lubb al-kheema wa gaal le askarah: «Yalla jahhuzu!» Wa khalaas, humman jahhazo le yihaarubu al-madiina.

Bani Israa'iil annasaro fi malik Araam

13 Wa laakin nabi waahid ja le Akhaab malik mamlakat Israa'iil wa gaal leyah: «Daahu Allah gaal: «Hal chift al-deech al-kabiir da walla? Daahu ana nisallimhum leek fi iidak. Wa fi l-yoom da, inta ta'arif kadar ana bas Allah.»»

14 Wa Akhaab sa'al al-nabi wa gaal: «Be musaa'adat yaatu inta tisallimhum leyi?» Wa l-nabi gaal: «Daahu Allah gaal: «Be musaa'adat askar masaa'iil al-wulaayaat.»» Wa Akhaab gaal: «Yaatu al-yamchi yigawwim al-harib?» Wa l-nabi radda leyah wa gaal: «Inta bas.»

15 Wa khalaas, Akhaab lamma kulla askar masaa'iil al-wulaayaat wa adadhum 232. Wa lamma battaan kulla naas mamlakat Israa'iil wa ligi adadhum 7 000 askari.

16 Wa humman macho hajamo be gaayle. Wa Banhadaad wa l-muluuk al-talaatiin wa tineen al-jo leyah faza' gaa'idiin yaskaro fi lubb al-kheema.

17 Wa awwalan ke, askar masaa'iil al-wulaayaat marago. Wa Banhadaad rassal wa akkad wa gaalo leyah: «Rujaal marago min al-Saamira.»

18 Wa hu gaal leehum: «Kan humman jaayiin yidooru al-salaama, karrubuuhum hayyiin. Wa kan jaayiin le l-harib kula, karrubuuhum hayyiin.»

19 Wa askar masaa'iil al-wulaayaat wa l-askar al-aakhariin al-maachiin waraahum marago min al-madiina.

20 Wa ayyi waahid darab gabiilah. Wa l-Araamiyiin arrado wa askar mamlakat Israa'iil taaradoohum. Wa Banhadaad malik Araam rikib fi juwaad wa arrad ma'a siyaad kheel waahidiin.

21 Wa malik mamlakat Israa'iil macha ma'a askarah al-ma'aayah wa katal al-kheel wa dammar arabaat al-harib. Wa be misil da, hu annasar fi l-Araamiyiin nasur kabiir.

22 Wa fi l-bakaan da, al-nabi ja le malik mamlakat Israa'iil wa gaal leyah: «Chidd heelak wa fakkir fi l-cheyy al-waajib tisawwihi. Achaan fi l-sana al-jadiide, malik Araam yaji yahjimak battaan.»

Mamlakat Israa'iil annasarat battaan

23 Wa masaa'iil malik Araam gaalo leyah: «Ilaah Bani Israa'iil hu ilaah hana jibaal wa fi chaan da bas, humman bigo gawiyiin minnina. Laakin khalli nihaarubuuhum fi l-sahale wa akiid aniina nabgo gawiyiin minhum.

24 Wa hassa', daahu al-cheyy al-tisawwihi. Nazzil kulla l-muluuk dool wa baddilhum be hukkaam.

25 Wa inta zaatak chiil leek askar gawiyiin misil al-askar al-awwal inta waddartuhum wa chiil nafs al-adad hana l-kheel wa arabaat al-harib. Wa ba'ad da, aniina nihaarubu askar Bani Israa'iil fi l-sahale. Wa akiid aniina nabgo gawiyiin minhum.» Wa l-malik simi' kalaamhum wa sawwa al-cheyy al-gaalooch leyah.

26 Wa fi l-sana al-jadiide, Banhadaad wa kulla askar al-Araamiyiin macho wa lammo fi hillit Afiikh le yihaarubu mamlakat Israa'iil.

27 Wa naas mamlakat Israa'iil kula lammo askarhum wa antoohum ma'aach wa macho le yiwaajuhu al-Araamiyiin. Wa askar mamlakat Israa'iil khatto mu'askarhum mugaabil al-Araamiyiin. Wa laakin humman chiyya, bichchaabaho misil door itneen hana khanam jamb al-Araamiyiin al-malo kulla l-balad.

28 Wa fi l-bakaan da, al-nabi ja le malik mamlakat Israa'iil wa gaal leyah: «Daahu Allah gaal: <Al-Araamiyiin gaalo: “Allah hu ilaah hana jibaal wa ma ilaah hana wudyaan.” Wa fi chaan da, ana nisallim leek kulla l-deech al-kabiir da fi iidak. Wa be da, ta'arfu kadar ana bas Allah.»»

29 Wa l-duyuuch al-itneen dool ga'ado mulgaabiliin muddit sab'a yoom. Wa fi l-yoom al-saabi', al-duwaas bada. Wa fi yoom waahid, askar mamlakat Israa'iil katalo min al-Araamiyiin 100 000 askar al-maachiin be rijleehum.

30 Wa 27 000 askar al-faddalo arrado wa dakhalo fi hillit Afiikh wa laakin al-durdur waga' fooghum kulluhum. Wa Banhadaad kula arrad wa macha dakhil fi l-hille wa gaa'id yillabbad min khurfa le khurfa.

Alaakhit Akhaab ma'a malik Araam

31 Wa masaa'iil Banhadaad jo wa gaalo leyah: «Aniina simi'na kadar muluuk Bani Israa'iil induhum rahma. Hassa' da, khalli narbutu chuwaalaat fi salabaana wa hubaal fi ruuseena wa namchu le malik mamlakat Israa'iil. Wa be da, akuun yikhalliik ma yaktulak.»

32 Wa khalaas, humman rabato chuwaalaat fi salabaahum wa hubaal fi ruuseehum wa macho le malik mamlakat Israa'iil wa gaalo leyah: «Abdak Banhadaad buguul: <Min fadlak, khalliini ni'iich!»» Wa Akhaab gaal: «Hu gaa'id hayy walla? Hu akhuuyi!»

33 Wa l-kalaam da bigi leehum halu le l-naas dool wa tawwaali gaalo leyah: «Banhadaad da akhuuk!» Wa Akhaab gaal leehum: «Aywa, jiibuuh leyi!» Wa khalaas, Banhadaad marag ja le Akhaab wa hu rakkabah fi arabatah hu zaatah.

34 Wa Banhadaad gaal le Akhaab: «Ana nigabbil leek al-mudun al-abuuyi chaalaahum min abuuk. Wa inta tagdar tamchi tisaawig khumaamak fi madiinat Dimachkh misil awwal abuuyi saawag fi l-Saamira.» Wa Akhaab gaal le Banhadaad: «Ana nisawwi alaakha ma'aak wa nikhalliik tamchi.» Wa khalaas, hu sawwa ma'aayah alaakha wa khallaah macha.

Allah aakhab Akhaab

35 Wa nabi waahid min majmuu'at al-anbiya gaal le rafiigah be amur Allah: «Min fadlak, adrubni!» Wa laakin rafiigah da aba.

³⁶Wa l-nabi gaal leyah: «Inta abeet ma tabbagt amur Allah. Wa fi chaan da, wakit tugumm min hini wa tamchi, duud yadurbak.» Wa khalaas, wakit rafiigah gamma minnah wa maachi, duud waahid ligaah wa darabah wa katalah.

³⁷Wa l-nabi da ligi naadum aakhar wa gaal leyah: «Min fadlak, adrubni!» Wa khalaas, al-naadum da darabah wa jarahah.

³⁸Wa khalaas, al-nabi macha ga'ad fi derib al-yufuut beyah al-malik wa khatta wijhah be khita achaan ma ya'arfuh.

³⁹Wa wakit al-malik ja faayit be l-derib da, al-nabi gamma naadaah wa gaal: «Ya l-malik, wakit ana abdak gaa'id fi l-duwaas, naadum waahid jaab leyi masjuun waahid wa gaal: «Ahfad al-naadum da. Kan khalleetah arrad kamaan, hayaatak inta tukuun fi badalah aw tikaffi 34 kiilo fudda.»

⁴⁰Wa wakit ana abdak anchakhalt be cheyy aakhar, al-masjuun da arrad.» Wa malik mamlakat Israa'iil gaal leyah: «Wa da inta be nafsak bas gata't al-charii'a.»

⁴¹Wa tawwaali, al-nabi fatah al-khita min wijhah wa malik mamlakat Israa'iil irifah kadar hu waahid min al-anbiya.

⁴²Wa hu gaal le l-malik: «Daahu Allah gaal: «Achaan inta khalleet al-raajil al-wajib tidammirah arrad min iideenak, hassa' hayaatak inta tukuun fi badal hayaatah wa hayaat cha'abak fi badal hayaat cha'abah.»»

⁴³Wa malik mamlakat Israa'iil gabbal beetah fi l-Saamira za'laan wa indah hamm.

1 Muluuk 21

Akhaab katal Naabuut

¹Wa ba'ad da, fi cheyy aakhar kula hasal. Fiyah naadum waahid usmah Naabuut. Hu min hillit Yazra'iil wa indah jineenit inab fi Yazra'iil jamb gasir Akhaab malik al-Saamira.

²Wa yoom waahid, Akhaab malik mamlakat Israa'iil gaal le Naabuut: «Antiini jineentak wa nahrit foogha khadaar achaan hi gariibe le beeti. Wa ana nantiik jineene aakhara al-ahsan min di. Wa laakin kan inta tidoor tamanha, nantiik fudda.»

³Wa Naabuut radda le Akhaab wa gaal: «Istakhfar Allah! Abadan ma nantiik al-jineene al-ana ligiitha warasa min juduudi.»

⁴Wa Akhaab gabbal beetah za'laan wa indah hamm achaan al-kalaam al-Naabuut al-min hillit Yazra'iil gaalah leyah: «Ana ma nantiik al-jineene al-ligiitha warasa min juduudi.» Hu macha ragad fi sariirah wa wajjah ale l-durdur wa aba ma yaakul cheyy.

⁵Wa fi l-bakaan da, martah Izabiil jaat ligatah wa sa'alatah: «Maalak inta za'laan ke wa ma tidoor taakul?»

⁶Wa Akhaab radda leeha wa gaal: «Ana hajjeet le Naabuut al-min hillit Yazra’iil wa gult leyah: <Bii’ leyi jineentak hana l-inab wa kan ma fi kamaan, nibaddilha leek be jineene aakhara.> Wa laakin hu gaal leyi: <Ana ma nantiik jineenti.>»

⁷Wa khalaas, Izabiil martah gaalat leyah: «Hal da ma inta bas al-gaa’id tahkim fi mamlakat Israa’iil walla? Gumm aakul wa afrah. Wa ana nantiik jineenit Naabuut al-min hillit Yazra’iil.»

⁸Wa hi gammat katabat jawaabaat be usum Akhaab wa khatamathum be khitmah. Wa rassalat al-jawaabaat dool le l-kubaaraat wa l-chuyuukh al-saakniin ma’a Naabuut fi hillitah.

⁹Wa fi l-jawaabaat dool, hi katabat gaalat: «Kharruru yoom hana siyaam wa khuttuuh le Naabuut giddaam al-cha’ab.

¹⁰Wa khuttu naaseen al-ma naaf’iin mugaabiliinah wa khalli yachhado foogah wa yuguulu: <Hu ayyar al-Rabb wa l-malik.> Wa ba’ad da, amurguuh barra min al-hille wa arjumuuh lahaddi yumuut.»

¹¹Wa l-kubaaraat wa l-chuyuukh al-saakniin fi hillit Yazra’iil sawwo kulla cheyy al-Izabiil amarat beyah fi jawaabaatha al-rassalathum leehum.

¹²Wa khalaas, humman kharraro yoom hana siyaam wa khattooh le Naabuut giddaam al-cha’ab

¹³wa l-naaseen al-ma naaf’iin jo gaabalooh. Wa humman gammo yachhado fi Naabuut giddaam al-cha’ab wa gaalo: «Naabuut ayyar al-Rabb wa l-malik.» Wa khalaas, gammo maragooh barra min al-hille wa rajamooh lahaddi hu maat.

¹⁴Wa rassalo le Izabiil wa gaalo leeha: «Naabuut rajamooh wa maat khalaas.»

¹⁵Wa wakit Izabiil sim’at kadar Naabuut rajamooh wa maat, khalaas hi gaalat le Akhaab: «Gumm wa chiil jineenit Naabuut al-min hillit Yazra’iil hu al-aba ma yantiiha leek be fudditak achaan hu faarag al-haya wa maat khalaas.»

¹⁶Wa wakit Akhaab simi’ kadar Naabuut maat, gamma wa macha fi jineenit Naabuut al-min hillit Yazra’iil le yichiilha.

¹⁷Wa khalaas, Allah hajja le Iliyaas al-min hillit Tichbi wa gaal:

¹⁸«Gumm amchi algaah le Akhaab malik mamlakat Israa’iil al-gaa’id fi l-Saamira. Hassa’ hu gaa’id fi jineenit Naabuut, macha achaan yichiil al-jineene di.

¹⁹Amchi wa guul leyah: <Daahu Allah gaal: “Ba’ad katalt Naabuut, battaan tidoor tichiil jineentah walla?”> Wa guul leyah battaan: <Daahu Allah gaal: “Fi nafs al-bakaan al-foogah al-kulaab lihso damm Naabuut, inta kula al-kulaab yalhaso dammak.”>»

20 Wa Akhaab gaal le Iliyaas: «Inta jiiit ligiitni walla, ya aduuyi?» Wa Iliyaas gaal leyah: «Aywa! Ana jiiit ligiitak achaan inta chilt niye tisawwi al-fasaala giddaam Allah.

21 Wa daahu Allah gaal: «Ana ninazzil foogak charr wa nuguchchak inta wa kulla aayiltak min wjih al-ard. Wa nidammir kulla l-rujaal min aayiltak kan abiid walla hurriin kula fi lubb Bani Israa'iil.

22 Wa nisawwi aayiltak tabga misil aayilat Yaruba'aam wileed Nabaat wa misil aayilat Ba'aacha wileed Akhiya fi chaan al-khadab al-khaddabtini wa lazzeet naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub.»

23 Wa Allah hajja battaan fi l-cheyy al-bukhuss Izabiil wa gaal: «Al-kulaab yaakuluuha le Izabiil fi ga'ar al-durdur hana hillit Yazra'iil.

24 Wa ayyi naadum min aayilat Akhaab al-yumuut fi lubb al-hille, al-kulaab yaakuluuh. Wa l-yumuut fi l-kadaade, tuyuur al-sama yaakuluuh.»»

25 Wa abadan ma fi naadum misil Akhaab al-chaal niye wa sawwa al-fasaala giddaam Allah. Wa martah Izabiil kula gaa'ide tilizzah.

26 Hu sawwa cheyy muharram, taaba' al-asnaam misil sawwooh al-Amuuriyiin humman al-Allah gala' minhum arduhum wa antaaha le Bani Israa'iil.

27 Wa wakit Akhaab simi' al-kalaam da, charrat khulgaanah wa libis khalag hana tooba wa saam. Wa hu yunuum wa yugumm be khalag al-tooba da wa yuruukh bicheech bicheech.

28 Wa khalaas, Allah hajja le Iliyaas al-min hillit Tichbi wa gaal:

29 «Hal chift kikkeef Akhaab almaskan giddaami? Wa achaan da, ana ma ninazzil al-charr da fi wakit hukmah. Laakin ninazzil al-charr da fi aayiltah fi wakit hukum wileedah.»

1 Muluuk 22

Akhaab dawwar yichiil hillit Raamuut

1 Wa fi muddit talaata sana, ma fi harib ambeen al-Araamiyiin wa mamlakat Israa'iil.

2 Wa fi l-sana al-taalta, Yahuuchafat malik mamlakat Yahuuza ja le malik mamlakat Israa'iil.

3 Wa malik mamlakat Israa'iil gaal le masaa'iilah: «Intu ta'arfu kadar hillit Raamuut al-fi Gil'aad di hintina. Wa maala ma namchu nichiiuluha min iid malik al-Araamiyiin?»

4 Wa l-malik gaal le Yahuuchafat: «Hal inta kula tamchi ma'aayi le nahjumu hillit Raamuut al-fi Gil'aad walla?» Wa Yahuuchafat radda le malik mamlakat Israa'iil wa

gaal leyah: «Aywa, ana wa inta kullina sawa wa cha'abi misil cha'abak wa kheeli misil kheelak.»

⁵Wa laakin Yahuuchafat gaal battaan le malik mamlakat Israa'iil: «Hassa' da min fadlak, amchi as'al Allah gabul.»

Al-anbiya atnabba'o be l-nasur

⁶Wa malik mamlakat Israa'iil lamma al-anbiya wa adadhum 400 raajil wa gaal leehum: «Hal namchi nahjim hillit Raamuut al-fi Gil'aad walla ma namchi?» Wa humman raddo leyah wa gaalo: «Amchi! Al-Rabb yisallimha leek fi iidak, ya l-malik!»

⁷Wa laakin Yahuuchafat gaal: «Hal ma fi hini nabi Allah al-nagdaro nas'alo beyah Allah walla?»

⁸Wa malik mamlakat Israa'iil gaal le Yahuuchafat: «Fiyah naadum waahid al-yagdar yas'al leena Allah. Wa laakin ana nakrahaa ahaan hu ma yitnabba' beyi be l-kheer laakin daayman yitnabba' beyi be l-fasaala. Wa l-naadum da, hu Miika wileed Yimla.» Wa Yahuuchafat gaal: «Khalli al-malik ma yihajji kalaam misil da!»

⁹Wa khalaas, al-malik naada waahid min khaddaamiinah wa gaal leyah: «Amchi ajala naadiih le Miika wileed Yimla.»

¹⁰Wa malik mamlakat Israa'iil wa Yahuuchafat malik mamlakat Yahuuza ayyi waahid laabis khalagah hana l-muluk wa ga'ado fi karaasiikum fi l-madagg jamb khachum baab madiinat al-Saamira. Wa kulla l-anbiya gaa'idiin yitnabba'o giddaamhum.

¹¹Wa waahid min al-anbiya dool usmah Sidkhiya wileed Kan'aana. Hu sawwa leyah guruun hana hadiid wa gaal: «Daahu Allah gaal: «Be l-guruun dool tadrub al-Araamiyiin lahaddi tidammirhum.»»

¹²Wa kulla l-anbiya yitnabba'o be nafs al-kalaam wa gaalo: «Amchi ahjim hillit Raamuut al-fi Gil'aad wa inta tanjah wa Allah yisallimha leek fi iidak, ya l-malik.»

Al-nabi Miika hajja be l-haziime

¹³Wa l-mursaal al-macha yinaadiih le Miika gaal leyah: «Daahu kulla l-anbiya kalaamhum waahid wa yihajju be l-kheer le l-malik. Hassa' da, khalli kalaamak inta yabga sawa ma'a kalaamhum. Inta kula hajji be l-kheer.»

¹⁴Wa laakin Miika gaal leyah: «Nahlif be Allah al-Hayy kadar illa l-kalaam al-gaalah leyi Allah, da bas nuguulah.»

¹⁵Wa wakit wassal bakaan al-malik, al-malik gaal leyah: «Ya Miika, hal namchu nahjumu hillit Raamuut al-fi Gil'aad walla ma namchu?» Wa Miika radda leyah wa gaal: «Amchi! Inta tanjah wa Allah yisallimha leek fi iidak, ya l-malik!»

16Wa laakin al-malik gaal leyah: «Nihallifak kam marra le ti'ooriini illa l-hagg be usum Allah?»

17Wa Miika radda leyah wa gaal: «Ana chift kulla Bani Israa'iil muchattatiin fi l-jibaaal misil khanam bala raa'i. Wa Allah gaal: «Al-naas dool battaan ma induhum siid. Khalli ayyi waahid yigabbil beetah be l-salaama.»»

18Wa malik mamlakat Israa'iil gaal le Yahuuchafat: «Ana ma gult leek kadar al-naadum da ma yitnabba' leyi be l-kheer laakin yitnabba' leyi be l-charr bas.»

19Wa khalaas, Miika gaal leyah: «Hassa' da, asma' kalaam Allah! Ana chift Allah gaa'id fi archah wa kulla khuwwaat al-sama waagfiin jambah be nussah al-zeenaay wa l-israay.

20Wa Allah sa'alaahum wa gaal: «Yaatu yagdar yukhuchch al-malik Akhaab le yamchi yahjim hillit Raamuut al-fi Gil'aad wa yumuut hinaak?» Wa ayyi waahid yihajji kalaam chig.

21Wa khalaas fi l-bakaan da, ruuh waahid ja giddaam Allah wa gaal: «Ana bas nukhuchchah.» Wa Allah gaal leyah: «Be tariiga al-weeni?»

22Wa l-ruuh gaal: «Ana namchi wa nabga ruuh al-kaddaab fi khuchuum kulla anbiya al-malik.» Wa Allah gaal leyah: «Akiid, misil ke tagdar tukhuchchah wa tanjah. Amchi wa sawwi misil inta gultah.»»

23Wa Miika gaal: «Daahu Allah bas rassal ruuh al-kaddaab fi khuchuum anbiyaak wa hu bas kharrar yirassil leek al-charr da.»

24Wa tawwaali fi l-bakaan da, Sidkhiiya wileed Kan'aana garrab le Miika wa chaddagah wa gaal leyah: «Kikkeef Ruuh Allah marag minni wa hajja leek?»

25Wa Miika gaal leyah: «Tichiifah yoom tamchi tillabbad min khurfa le khurfa fi beetak.»

26Wa malik mamlakat Israa'iil gaal: «Akurbuuh le Miika wa gabbuluuh bakaan Aamuun haakim al-madiina wa Yuwaach wileed al-malik.

27Wa guulu leehum: «Daahu kalaam al-malik hu gaal: “Dissu al-naadum da fi l-sijin wa antuuh khubza wa almi chiyya chiyya bas lahaddi ana nigabbil be l-sihha wa l-salaama.”»»

28Wa Miika gaal le l-malik: «Kan sahih ke inta bas gabbalt be sihha wa salaama da, Allah ma hajja kalaamah leyi ana.» Wa gaal battaan: «Asma'o, ya kulla l-cha'ab.»

Al-malik Akhaab katalooh fi l-duwaas

29Wa malik mamlakat Israa'iil wa Yahuuchafat malik mamlakat Yahuuza macho le yahjumu hillit Raamuut al-fi Gil'aad.

30 Wa malik mamlakat Israa’iil gaal le Yahuuchafat: «Ana nikhayyir khulgaani hana l-muluk wa namchi al-duwaas. Wa inta kamaan, agood be khulgaanak hana l-muluk.» Wa khalaas, malik mamlakat Israa’iil khayyar khulgaanah wa macha al-duwaas.

31 Wa malik balad Araam anta amur le 32 min kubaaraat arabaatah hana l-harib wa gaal leehum: «Ma tahjumu al-askar wa la kubaaraathum laakin ahjumu malik mamlakat Israa’iil.»

32 Wa wakıt kubaaraat arabaatah chaafuoh le Yahuuchafat, gaalo: «Akiid, hu da bas malik mamlakat Israa’iil.» Wa humman wajjaho aleyah le yihaarubuuh wa laakin Yahuuchafat koorak.

33 Wa wakıt kubaaraat al-arabaat irfo kadar da ma malik mamlakat Israa’iil, humman gabbalo min waraayah.

34 Wa laakin naadum waahid zarag nuchchaabah bala hadaf wa l-nuchchaab da lihg malik mamlakat Israa’iil wa darabah ambeen faragaat al-dire’. Wa tawwaali, malik mamlakat Israa’iil sarakh le sawwaag arabatah wa gaal: «Gabbil! Amrugni min bakaan al-harib achaan ana anjarah.»

35 Wa fi l-yoom da, al-harib bigi chadiid marra waahid wa l-malik ga’ad fi lubb arabatah gidzaam al-Araamiyiin. Wa damm jiraahah da jara fi ga’ar al-araba. Wa kadar le l-achiiye da hu maat.

36 Wa ma’a waguu’ al-harraay, al-askar koorako fi l-mu’askar wa gaalo: «Khalli ayyi waahid yamchi le hillitah wa le baladah.»

37 Wa be misil da, al-malik maat wa jaabooh fi l-Saamira wa dafanooh foogha.

38 Wa wakıt khassalo al-araba fi l-rijil hana l-Saamira fi l-bakaan al-yilbarradan foogah al-charaamiit, al-kulaab lihso damm Akhaab da hasab kalaam Allah al-gaalah.

39 Wa l-baagi min amal Akhaab wa kulla cheyy al-sawwaah wa l-beet hana l-aaj wa l-hillaal al-banaahum, kulla l-cheyy da maktuub fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa’iil.

40 Wa Akhaab maat wa lihg abbahaatah. Wa wileedah Akhazyah hakam fi badalah.

Yahuuchafat bigi malik fi Yahuuza

41 Wa fi l-sana al-raab’e hana hukum Akhaab malik mamlakat Israa’iil, Yahuuchafat wileed Aasa bigi malik fi mamlakat Yahuuza.

42 Wa hu indah 35 sana wakıt bigi malik wa hakam 25 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Azuuba bineeyit Chilhi.

43 Wa Yahuuchafat taaba’ derib abuuah Aasa wa ma baara minnah. Wa sawwa al-adiil gidzaam Allah. Wa laakin be da kula, al-bakaanaat al-aaliyiin hana ibaadat al-asnaam gaa’idiin wa fooghum, al-cha’ab yigaddumu dahaaya wa yiharrugu bakhuur.

- 44** Wa Yahuuchafat sawwa salaam ma'a malik mamlakat Israa'iil.
- 45** Wa l-baagi min amal Yahuuchafat wa faraasiytah wa l-huruub al-sawwaahum maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Yahuuza.
- 46** Wa hu gachcha al-naas al-bisawwu al-charmata fi l-bakaanaat al-aaliyiin hana ibaadat al-asnaam al-faddalo fi l-balad min wakit abuuuh Aasa.
- 47** Wa fi l-wakit da, ma fi malik fi balad Adoom wa laakin mumassil hana l-malik bas gaa'id.
- 48** Wa Yahuuchafat addal sufun kubaar hana l-tijaara al-yamchu le Ufiir yangulu dahab. Wa laakin al-sufun dool ma gidro macho achaan humman alkassaro fi hillit Asyuun Giibar.
- 49** Wa khalaas, Akhazyia wileed Akhaab gaal le Yahuuchafat: «Khalli khaddaamiini yamchu ma'a khaddaamiinak fi l-sufun.» Wa laakin Yahuuchafat aba.
- 50** Wa Yahuuchafat maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi khabur juduudah fi madiinat Dawuud jiddah. Wa wileedah Yahuuraam hakam fi badalah.
- 51** Wa fi sanit 17 hana hukum Yahuuchafat malik mamlakat Yahuuza, Akhazyia wileed Akhaab bigi malik fi mamlakat Israa'iil fi madiinat al-Saamira. Wa hu hakam santeen fi mamlakat Israa'iil.
- 52** Wa hu sawwa al-fasaala giddaam Allah wa taaba' derib ammah wa abuuuh wa derib Yaruba'aam wileed Nabaat al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub.
- 53** Wa hu abad al-ilaah Ba'al wa sajad leyah. Wa be da, hu khaddab Allah Ilaah Bani Israa'iil misil abuuuh sawwaah.

2 Muluuk

2 Muluuk 1

Marad al-malik Akhazya

- ¹Wa ba'ad moot Akhaab, balad Muwaab atmarradat didd Bani Israa'iil.
- ²Wa yoom waahid fi madiinat al-Saamira, al-malik Akhazya waga' min chubbaak gasrah wa ti'ib ziyaada. Wa khalaas, rassal naas wa gaal leehum: «Amchu as'alo leyi Ba'al Zabuub ilaah madiinat Akhruun fi balad al-Filistiyyiin le na'arif kan nalga al-aafe walla la.»
- ³Wa laakin malak Allah ja le l-nabi Iliyaas al-min al-Tichbi wa gaal leyah: «Gumm amchi gaabil naas malik mamlakat Israa'iil al-rassalaahum min madiinat al-Saamira wa guul leehum: «Ma fi Ilaah fi balad Israa'iil walla? Maala intu maachiin tas'alo Ba'al Zabuub ilaah madiinat Akhruun?»
- ⁴Wa fi chaan da, daahu Allah gaal: «Al-sariir al-hu raagid foogah da ma yugumm minnah achaan akiid hu yumuut.»» Wa ba'ad da, Iliyaas macha wa hajja leehum.
- ⁵Wa tawwaali, al-naas al-rassalaahum al-malik gabbalo jo leyah. Wa l-malik sa'alaahum wa gaal: «Maalku gabbaltu ajala?»
- ⁶Wa humman raddo leyah wa gaalo: «Raajil waahid jara lihigna wa gaal leena: «Ajala gabbulu le malikku al-rassalaaku wa guulu leyah: Daahu Allah gaal: «Hal ma fi Ilaah fi balad Israa'iil lahaddi tirassil naas yamchu yas'alo Ba'al Zabuub ilaah madiinat Akhruun walla? Wa be sabab da, al-sariir al-inta raagid foogah da ma tugumm minnah achaan akiid inta tumuut.»»
- ⁷Wa l-malik sa'alaahum wa gaal: «Al-raajil al-macha lihigku wa gaal leeku al-kalaam da, chabahah kikkeef?»
- ⁸Wa humman raddo wa gaalo leyah: «Al-raajil da laabis khalag hana suuf wa mulhazzim be farwa.» Wa tawwaali, al-malik gaal: «Da Iliyaas al-min hillit Tichbi.»

Akhazya dawwar yakrub al-nabi Iliyaas

- ⁹Wa khalaas, al-malik rassal khaayid be khamsiin askar le yakurbu Iliyaas. Wa Iliyaas gaa'id fi raas al-jabal foog wa l-khaayid gaal leyah: «Ya nabi Allah! Al-malik buguul anzil!»
- ¹⁰Wa laakin Iliyaas gaal le khaayid al-khamsiin: «Kan ana nabi Allah, khalli naar tanzil min al-sama wa taakulak inta wa askarak al-khamsiin.» Wa tawwaali, naar nazalat min al-sama wa akalathum hu wa askarah al-khamsiin.
- ¹¹Wa battaan kula, al-malik rassal khaayid aakhar be khamsiin askar le yakurbu Iliyaas. Wa l-khaayid gaal le Iliyaas: «Ya nabi Allah! Al-malik buguul anzil ajala!»

¹²Wa Iliyaas radda leyah wa gaal: «Kan ana nabi Allah, khalli naar tanzil min al-sama wa taakulak inta wa askarak al-khamsiin.» Wa tawwaali, naar Allah nazalat min al-sama wa akalathum hu wa askarah al-khamsiin.

¹³Wa le taalit marra battaan, al-malik rassal khaayid be khamsiin askar le yakurbu Iliyaas. Wa l-khaayid al-taalit da gamma macha wa barak giddaam Iliyaas wa chahadah wa gaal: «Ya nabi Allah! Khalli hayaati wa hayaat khaddaamiinak al-khamsiin dool tabga leek muhimme.

¹⁴Wa daahu naar nazalat min al-sama wa akalat khuyyaad al-itneen al-awwalaaniyiin wa askarhum. Wa laakin hassa', khalli hayaati tabga leek muhimme.»

¹⁵Wa fi l-bakaan da, malak Allah hajja le Iliyaas wa gaal leyah: «Anzil wa amchi ma'aayah, ma takhaaf minnah.» Wa khalaas, Iliyaas nazal wa macha ma'a l-khaayid da bakaan al-malik.

¹⁶Wa Iliyaas gaal le l-malik: «Daahu Allah gaal: «Hal ma fi Ilaah fi balad Bani Israa'iil al-inta tagdar tas'alah walla? Achaan inta rassalt naas yas'alo leek Ba'al Zabub ilaah madiinat Akhruun. Wa be sabab da, al-sariir al-inta raagid foogah da ma tugumm minnah achaan akiid inta tumuut.»»

Moot al-malik Akhazya

¹⁷Wa l-malik Akhazya maat hasab kalaam Allah al-gaalah al-nabi Iliyaas. Wa Akhazya ma indah wileed. Wa be da, akhuuh Yuuraam hakam fi badalah fi l-sana al-taaniye hana hukum Yahuuraam wileed Yahuuchafat malik mamlakat Yahuuza.

¹⁸Wa l-baagi min amal Akhazya wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

2 Muluuk 2

Al-nabi Iliyaas wa Alyasa'

¹Daahu kikkeef Allah rafa' Iliyaas fi l-sama, hu rafa'ah be riid amzooba'aane. Wa da yoom, Iliyaas wa Alyasa' gammo min Gilgaal.

²Wa wakit maachiin fi l-derib, Iliyaas gaal le Alyasa': «Agood hini achaan Allah rassalaani namchi Beet Iil.» Wa laakin Alyasa' radda leyah wa gaal: «Ya abuuyi, nahlif be Allah al-Hayy wa be hayaatak inta kadar ana abadan ma nikhalliik wiheedak.» Wa khalaas, humman macho sawa le Beet Iil.

³Wa naas majmuu'at al-anbiya al-saakniin fi Beet Iil marago laagooh le Alyasa' wa gaalo leyah: «Hal inta ta'arif kadar al-yoom Allah yarfa' sayyidak fi l-sama?» Wa Alyasa' radda wa gaal: «Ana kula na'arfah. Askutu!»

⁴Wa Iliyaas gaal le Alyasa': «Hassa' da, ya wileedi, agood hini achaan Allah rassalaani namchi Ariiha.» Wa Alyasa' gaal: «Ya abuuyi, nahlif be Allah al-Hayy wa

be hayaatak inta kadar ana abadan ma nikhalliik tamchi wiheedak.» Wa khalaas, humman macho sawa le Ariiha.

⁵Wa naas majmuu'at al-anbiya al-saakniin fi Ariiha garrabo le Alyasa' wa gaalo leyah: «Hal inta ta'arif kadar al-yoom Allah yarfa' sayyidak fi l-sama?» Wa Alyasa' radda wa gaal: «Ana kula na'arfah. Askutu!»

⁶Wa Iliyaas gaal le Alyasa': «Hassa' da, ya wileedi, agood hini achaan Allah rassalaani namchi bahar al-Urdun.» Wa Alyasa' radda wa gaal: «Ya abuuyi, nahlif be Allah al-Hayy wa be hayaatak inta kadar ana abadan ma nikhalliik wiheedak.» Wa khalaas, attaaba'o tineenithum wa macho.

⁷Wa 50 naas min majmuu'at al-anbiya macho ga'ado mugaabil al-Urdun chiyya ba'iid min Iliyaas wa Alyasa'. Wa humman al-itneen wagafo fi khachum bahar al-Urdun.

⁸Wa khalaas fi l-bakaan da, Iliyaas salla khalagah wa tabbagah wa darab beyah al-almi wa l-almi da angasam itneen jaay wa jaay. Wa humman chaggo al-bahar da fi l-turaab al-yaabis.

⁹Wa wakit gaa'idiin yuchuggu al-bahar da, Iliyaas gaal le Alyasa': «Atlub minni al-cheyy al-waajib nisawwi leek gubbaal ma yarfa'ooni min jambak.» Wa Alyasa' radda leyah wa gaal: «Khalli yanzil foogi ruuh misil al-ruuh al-indak marrateen.»

¹⁰Wa Iliyaas gaal leyah: «Inta talabt minni cheyy gaasi. Wa laakin wakit yarfa'ooni min jambak, kan gaa'id tichiifni, khalaas talga talabak da. Wa kan ma tichiifni kamaan, talabak da ma talgaah.»

Allah rafa' Iliyaas fi l-sama

¹¹Wa wakit humman maachiin wa gaa'idiin yihajju, tawwaali maragat fooghum araba hint naar al-karrooha kheel hana naar. Wa l-araba di faragat Iliyaas min Alyasa'. Wa khalaas, Iliyaas tala' fi l-sama fi riih amzooba'aane.

¹²Wa Alyasa' gaa'id yichiifah wa yabki chadiid wa yuguul: «Ya abuuyi! Ya abuuyi! Inta muhimm le Bani Israa'iil misil kulla arabaathum wa kulla kheelhum!» Wa ba'ad da, battaan Alyasa' ma chaafah le Iliyaas. Wa gamma charrat khulgaanah min usut min al-hizin.

¹³Wa chaal khalag Iliyaas al-waga' min kitfah wa gabbal wa wagaf fi khachum bahar al-Urdun.

¹⁴Wa chaal khalag Iliyaas al-waga' min kitfah wa darab beyah al-almi wa gaal: «Hal Allah Ilaah Iliyaas gaa'id ma'aayi walla?» Wa wakit hu kula darab al-almi, al-almi angasam itneen jaay wa jaay wa Alyasa' adda.

¹⁵Wa naas majmuu'at al-anbiya al-gaa'idiin mugaabiliin Ariiha chaafah wa gaalo: «Ruuh Iliyaas gaa'id fi Alyasa'!» Wa humman macho laagooh wa waga'o be wujuuhum wa sajado giddaamah.

16 Wa gaalo leyah: «Daahu min khaddaamiinak fi 50 rujaal fahaliin. Khalli yamchu yifattuchuh le sayyidak. Akuun Ruuh Allah waddaah khattaah fi raas jabal waahid aw fi waadi.» Wa hu gaal leehum: «Ma tirassuluuhum.»

17 Wa laakin humman ma khallooh, asarook be ziyaada. Wa hu gaal leehum: «Khalaas, rassuluuhum.» Wa humman rassalo 50 raajil le yifattuchu Iliyaas. Wa humman fattachoooh le muddit talaata yoom wa ma ligooh.

18 Wa gabbalo jo le Alyasa' al-gaa'id fi Ariiha wa hu gaal leehum: «Hal ana ma gult leeku ma tamchu?»

Alyasa' tahhar een almi

19 Wa naas hillit Ariiha gaalo le Alyasa': «Ya sayyidna, misil gaa'id tichiifah al-mug'ad fi l-hille di hu adiil laakin al-almi waskhaan wa l-ard kula ma tantij.»

20 Wa hu radda leehum wa gaal: «Jiibu leyi maa'uun jadiid wa subbu foogah mileh.» Wa humman jaabooh leyah.

21 Wa Alyasa' marag wa macha le een al-almi wa sabba foogha al-mileh wa gaal: «Daahu Allah gaal: «Ana tahhart al-almi da wa battaan ma yisabbib moot wa ma yadhar al-ard ma tantij.»»

22 Wa be da, al-almi bigi nadiif lahaddi l-yoom da, hasab kalaam Alyasa'.

Alyasa' la'an al-iyaaal

23 Wa Alyasa' gamma min Ariiha wa macha Beet Iil. Wa wakit maachi fi l-derib, iyaal waahidiin marago min al-hille wa achchammato leyah wa gaalo: «Amchi, ya abu sala'a! Amchi, ya abu sala'a!»

24 Wa Alyasa' chaglab chaafhum wa la'anhum be usum Allah. Wa tawwaali, dubaba itneen khatiiraat maragan leehum min al-khaaba wa katalan 42 min al-iyaaal dool.

25 Wa min al-bakaan da, Alyasa' gamma macha jabal al-Karmal wa min hinaak, gabbal madiinat al-Saamira.

2 Muluuk 3

Yuuraam bigi malik fi Israa'iil

1 Wa Yuuraam wileed Akhaab bigi malik fi mamlakat Israa'iil fi madiinat al-Saamira fi sanit 18 hana hukum Yahuuchafat malik mamlakat Yahuuza. Wa hu hakam 12 sana.

2 Wa hu sawwa al-fasaala gidzaam Allah wa laakin ma misil fasaalit ammah wa abuu. Hu salla al-hajar al-abuu khazzaah le ibaadat al-ilaah Ba'al.

3 Wa hu anrabat fi l-zunuub al-sawwaahum Yaruba'aam wileed Nabaat al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub. Yuuraam kula ma khalla minnah al-zunuub dool.

Naas Israa'iil haarabo balad Muwaab

⁴Wa Miicha' malik balad Muwaab indah bahaayim katiiriin wa gaa'id yikaffi 100 000 humlaan wa 100 000 kubchaan al-induhum suuf tuwaal misil miiri le malik mamlakat Israa'iil.

⁵Wa laakin wakit Akhaab maat, malik balad Muwaab atmarrad didd al-malik al-jadiid hana mamlakat Israa'iil.

⁶Wa khalaas fi l-yoom da, al-malik Yuuraam marag min madiinat al-Saamira wa lamma kulla mamlakat Israa'iil le l-harib.

⁷Wa gamma rassal le Yahuuchafat malik mamlakat Yahuuza wa gaal leyah: «Daahu malik balad Muwaab atmarrad diddi. Tagdar taji ma'aayi le nihaarubu balad Muwaab walla?» Wa Yahuuchafat radda leyah wa gaal: «Aywa, najiik! Ana wa inta kullina sawa, naasi misil naasak wa kheeli misil kheelak.»

⁸Wa gaal battaan: «Be l-derib al-weenu namchu?» Wa Yuuraam gaal leyah: «Be derib al-maachi be saharat Adoom.»

⁹Wa khalaas, malik mamlakat Israa'iil wa malik mamlakat Yahuuza wa malik balad Adoom gammo wa macho sawa. Wa hawwago muddit sab'a yoom wa almi bigi ma fiih le l-askar wa le l-bahaayim al-maachiin ma'aahum.

¹⁰Wa fi l-bakaan da, malik mamlakat Israa'iil gaal: «Akiid Allah jaabaana aniina al-muluuk al-talaata dool hini achaan yisallimna fi iid malik balad Muwaab.»

¹¹Wa laakin Yahuuchafat gaal: «Hini ma fi nabi Allah al-beyah hu nagdaro nas'alo Allah walla?» Wa waahid min masaa'iil malik mamlakat Israa'iil gaal leyah: «Fiyah Alyasa' wileed Chaafaat hu al-awwal tilmiiz hana l-nabi Iliyaas wa gaa'id yusubb almi fi iideenah.»

¹²Wa Yahuuchafat gaal battaan: «Al-raajil da indah kalaam Allah.» Wa malik mamlakat Israa'iil wa Yahuuchafat wa malik balad Adoom macho le Alyasa'.

¹³Wa Alyasa' gaal le malik mamlakat Israa'iil: «Chunu beeni wa beenak, ya malik mamlakat Israa'iil? Amchi le anbiya ammak wa abuuk.» Wa khalaas, malik mamlakat Israa'iil gaal: «La! Achaan akiid Allah jaabaana aniina al-muluuk al-talaata dool hini le yisallimna fi iid malik balad Muwaab.»

¹⁴Wa Alyasa' gaal: «Nahlif be Allah al-Hayy al-Gaadir al-ana gaa'id na'abudah, kan awwal ma indi karaama le Yahuuchafat malik mamlakat Yahuuza da, ana ma naj'alak wa la nichii fak kula.

¹⁵Hassa' da, jiiibu leyi naadum al-ya'arif yadrub jigindiiye.» Wa wakit al-naadum da bada yadrub al-jigindiiye, Ruuh Allah nazal fi Alyasa'.

¹⁶Wa Alyasa' gaal: «Daahu Allah gaal: «Ankutu nugaar katiiriin fi l-waadi da.»

¹⁷Wa daahu Allah gaal battaan: «Ma tichiifu riih wa la tichiifu matara laakin al-waadi da yinmali almi. Wa intu wa maalku wa bahaayimku tucharbo minnah.

18Wa da cheyy hayyin leyi ana Allah! Wa nisallim leeku balad Muwaab fi iideeku kula.

19Wa tidammuru kulla l-mudun al-gawiyiin wa kulla mudun al-muhimmiin wa tagta'o kulla l-chadar al-adiil wa tadfunu kulla uyuun al-almi wa titallufu al-ziraa'a ahaan tamloohum be hujaar.»»

20Wa be fajur fi wakıt gaddimiin al-hadaaya, chaafu almi jaari jaayi min ale nuss balad Adoom wa l-ard anmalat be almi.

21Wa l-Muwaabiyiin sim'o kadar al-muluuk al-talaata dool jaayiin le yihaarubuuhum. Khalaas, lammo kulla naashum min al-subyaan lahaddi l-chiyyaab al-yagdaru yichiilu silaah wa khattoohum fi l-huduud.

22Wa be fajur badri wakıt naas balad Muwaab gammo, al-almi gaa'id yiraari fi taluu' al-harraay wa humman chaafu al-almi da ahmar misil damm.

23Wa khalaas, gaalo: «Akiid al-muluuk dool yiddaawaso ambeenaathum be l-seef. Hassa' da, ya l-Muwaabiyiin, gummu le l-kasiibe!»

24Wa humman garrabo le mu'askar Bani Israa'iil. Wa tawwaali, Bani Israa'iil gammo wa hajamoohum le l-Muwaabiyiin wa humman arrado min Bani Israa'iil. Wa humman macho waraahum lahaddi dakhalo fi baladhun wa dammaroohum marra waahid.

25Wa Bani Israa'iil dammaro mudunhum wa ayyi waahid daffag hajar wa malo kulla l-ziraa'a wa dafano kulla uyuun al-almi wa gata'o al-chadar al-adiil. Wa fi akhiir faddalat illa hillit Khiir Haaras. Wa laakin al-naas al-induhum miglaa' hawwagooha wa hajamooha hi kula.

26Wa wakıt malik balad Muwaab chaaf kadar al-harib da bigi leyah chadiid bilheen, chaal 700 askar al-ya'arfu harb al-suyuuf wa yidooru yuchuggu min jiihat malik balad Adoom. Wa laakin ma gidro.

27Wa malik balad Muwaab chaal wileedah al-bikir al-waajib yahkim ba'adah wa rafa' fi raas durdur al-hille wa gaddamah dahiiye muharraga. Wa khadab chadiid nazal fi Bani Israa'iil wa humman kasso min malik balad Muwaab wa gabbalo baladhun.

2 Muluuk 4

Alyasa' faza' al-armala

1Wa fi mara armala al-raajilha awwal hu min majmuu'at al-anbiya. Hi jaat chahadat Alyasa' wa gaalat leyah: «Abdak raajli maat wa inta ta'arfah kadar abdak khaayif min Allah. Wa daahu siid deen waahid ja wa gaal yichiil iyaali al-itneen wa yisawwiihum abiid.»

²Wa Alyasa' gaal leeha: «Tidoori nisawwi leeki chunu? Ooriini indiki chunu fi l-beet?» Wa hi raddat leyah wa gaalat: «Khaadmak indaha illa gazzaaza hint dihin.»

³Wa hu gaal leeha: «Amchi as'ale min jiiraanki mawaa'iin yaabsiin wa katiiriin, ma chiyya.

⁴Wa wakit tijiibiihum, adkhuli fi beetki wa siddi al-baab foogki wa foog iyaalki. Wa subbi al-dihin fi kulla l-mawaa'iin dool wa ayyi maa'uun kan malaan khalaas, khuttiin taraf.»

⁵Wa khalaas, hi gammat machat wa saddat al-baab foogha wa foog iyaalha. Wa humman gaa'idiin yantuuha al-mawaa'iin wa hi tamlaahum.

⁶Wa wakit al-mawaa'iin anmalo khalaas, gaalat le wileedha: «Antiini maa'uun aakhar battaan.» Wa hu gaal leeha: «Ma fi maa'uun aakhar.» Wa tawwaali, al-dihin wagaf ma gaa'id yusubb.

⁷Wa khalaas, al-mara gammat machat bakaan nabi Allah wa khabbaratah be l-cheyy al-kaan. Wa hu gaal leeha: «Amchi bii'i al-dihin da wa kaffi beyah deenki. Wa l-faddal kamaan, iichu beyah inti wa iyaalki.»

Alyasa' wa l-mara al-khaniye

⁸Yoom waahid, Alyasa' ja faayit be hillit Chuunam. Wa fi l-hille di, fiyah mara khaniye talabat minnah ahaan yaji yaakul fi beetha. Wa min al-yoom da, ayyi wakit kan Alyasa' faayit, yakhchaaha ahaan yaakul fi bakaanha.

⁹Wa l-mara di gaalat le raajilha: «Al-raajil al-daayman gaa'id yaji leena da, ana na'arfah hu nabi mukhassas le Allah.

¹⁰Hassa' da, khalli nabnu leyah kuuzi sakhayyar fi l-gasir foog. Wa nukhuttu fi lubbah sariir wa tarabeeza wa ga'aada wa faanuus ahaan kan yoom ja leena, yargud fi l-kuuzi da.»

¹¹Wa yoom waahid, Alyasa' ja fi bakaanhum wa anjamma fi l-kuuzi al-fi l-gasir da wa ragad.

¹²Wa gaal le khaddaamah Gihaazi: «Naadi leyi al-Chuunamiye di.» Wa Gihaazi naadaaha wa hi jaat wa wagafat giddaamah.

¹³Wa Alyasa' gaal le khaddaamah: «Guul leeha: «Inti ti'ibti katiir fi chaanna. Tidoori nisawwu leeki chunu? Tidoori nihajju le l-malik wa le khaayid al-deech fi chaanki walla?»» Wa hi raddat wa gaalat: «La! Ana aayche be l-salaama fi usut ahali.»

¹⁴Wa Alyasa' gaal le khaddaamah: «Kan ke da, nisawwi leeha chunu?» Wa khaddaamah Gihaazi radda leyah wa gaal: «Hi ma indaha iyaal wa raajilha kula chaayib.»

¹⁵Wa Alyasa' gaal leyah: «Naadiha battaan!» Wa hu naadaaha. Wa hi jaat wa wagafat fi khachum al-baab.

16Wa Alyasa' gaal leeha: «Fi nafs al-wakit fi l-sana al-jaaye, takurbi wileed fi hudunki.» Wa laakin al-mara gaalat: «La! Ya siidi nabi Allah, ma takdib le khaadmak.»

17Wa khalaas, fi nafs al-wakit hana l-sana al-aakhara, al-mara di bigat khalbaane. Wa hi wildat wileed hasab al-kalaam al-Alyasa' gaalah leeha.

Wileed al-mara al-khaniye maat

18Wa l-wileed kibir. Wa yoom waahid, al-wileed macha wara abuu al-gaa'id yakhdim ma'a l-naas al-yagta'o al-khalla fi l-zere'.

19Wa khalaas, al-wileed gamma yabki le abuu wa gaal: «Raasi! Raasi booja'ni!» Wa abuu gaal le khaddaamah: «Chiilah wa waddiiah le ammah.»

20Wa l-khaddaam chaalah wa waddaah le ammah. Wa l-wileed ragad fi rijileen ammah lahaddi l-gaayle wa ba'ad da, maat.

21Wa fi l-bakaan da, ammah tala'at beyah fi l-kuuzi hana nabi Allah wa raggadatah fi l-sariir wa saddat foogah al-baab wa maragat.

22Wa hi naadat raajilha wa gaalat leyah: «Min fadlak, rassil leyi waahid min al-khaddaamiin wa humaara min al-hamiir achaan namchi ajala bakaan nabi Allah wa nigabbil.»

23Wa raajilha sa'alha wa gaal: «Maala tidoori tamchi leyah al-yoom? Al-yoom wa la iid hana awwal yoom fi kulli chahar wa la yoom al-sabt.» Wa hi gaalat leyah: «Aafe bas.»

24Wa hi chaddat al-humaara wa gaalat le khaddaamha: «Waddiini ajala! Ma tagiif fi l-derib kan ana ma gult leek cheyy.»

25Wa hi machat wara nabi Allah fi jabal al-Karmal. Wa wakit nabi Allah chaafha min ba'iid gaal le khaddaamah Gihaazi: «Di hi al-mara al-min hillit Chuunam.

26Hassa' da, gumm ajri laagiha wa as'alha guul leeha: «Keef haalki? Raajilki aafe walla? Wa wileedki kula aafe walla?» Wa hi gaalat: «Aafe!»

27Wa wakit wassalat fi raas al-jabal bakaan nabi Allah kamaan, karabat rijileenah. Wa Gihaazi garrab leeha achaan yitarrifha wa laakin nabi Allah gaal leyah: «Khalliia! Hi haznaane wa Allah labbadah minni ma khabbaraani beyah.»

28Wa khalaas, hi gaalat leyah: «Hal ana sa'alt sakhiir min siidi? Gabul da kula, ana ma gult leek ma takdib leyi walla?»

29Wa Alyasa' gaal le Gihaazi: «Gumm arbut sulbak wa chiil asaati di fi iidak wa amchi! Wa kan lammeet ma'a naadum fi l-derib, ma tisallimah wa kan naadum sallamaak kula, ma turudd leyah. Wa khutt asaati di fi wjih al-wileed.»

30 Wa amm al-wileed gaalat: «Nahlif be Allah al-Hayy wa be hayaatak inta kadar ana ma namchi balaak inta min al-bakaan da.» Wa khalaas, Alyasa' gamma macha ma'aaha.

31 Wa Gihaazi gaddam leehum wa khatta al-asa fi wijih al-wileed. Wa laakin ma fi haraka wa la alaama hint haya. Wa hu gabbal bakaan al-nabi wa khabbarah wa gaal leyah: «Al-wileed ma gamma.»

32 Wa wakit Alyasa' wassal fi l-beet, ligi al-wileed mayyit wa raagid fi sariirah.

33 Wa Alyasa' dakhil wa sadda al-baab foogah ma'a l-wileed wa chahad Allah.

34 Wa hu rikib fi l-sariir wa anbatah min foog le l-wileed wa lamma khachmah ma'a khachum al-wileed wa uyuunah ma'a uyuun al-wileed wa iideenah ma'a iideen al-wileed. Wa hu almattat min foog leyah lahaddi jisim al-wileed himi.

35 Wa Alyasa' dalla min al-sariir wa raayikh jaay wa jaay fi lubb al-kuuzi wa ba'adeen, gabbal almattat battaan min foog le l-wileed. Wa khalaas, al-wileed attach sab'a marra wa fatah uyuunah.

36 Wa Alyasa' naadaah le Gihaazi wa gaal leyah: «Naadi al-mara di.» Wa hu naadaaha. Wa hi jaat le Alyasa' wa hu gaal leeha: «Chiili wileedki.»

37 Wa hi jaat wa waga'at fi rijileenah wa sajadat. Wa ba'ad da, chaalat wileedha wa machat.

Al-churba al-ma tincharib

38 Wa Alyasa' gabbal hillit Gilgaal. Wa fi l-wakit da, juu' chadiid gaa'id fi l-balad. Wa naas majmuu'at al-anbiya lammo wa gaa'idiin giddaamah. Wa Alyasa' gaal le khaddaamah: «Jahhiz al-burma al-kabiire di wa sawwi churba le l-anbiya.»

39 Wa waahid min al-anbiya macha al-kadaade achaan yifattich khadaar. Wa hu ligi fagguus al-kadaade wa mala khalagah be fawaakihah. Wa wakit gabbal, gatta'aahum wa sabbaahum fi l-burma al-jahhazooaha. Wa ma fi naadum minhum ya'arif al-nabaat da hu chunu.

40 Wa anto al-akil le l-naas le yaakuluuh. Wa laakin wakit humman daakhooh, gammo yikooruku wa buguulu: «Al-moot gaa'id fi lubb al-burma, ya nabi Allah!» Wa humman ma gidro yaakuluuh.

41 Wa nabi Allah gaal: «Jiibu leyi dagiig.» Wa hu sabba al-dagiig da fi l-burma wa gaal: «Antuum yaakuluuh.» Achaan al-churba battaan ma fasle.

Alyasa' anta akil le miya naas

42 Wa yoom waahid, naadum ja min Ba'al Chaliicha. Jaab le nabi Allah khubza min al-intaaj al-awwal wa da 20 khubza min dagiig al-gameh al-abyad wa gameh jadiid kula fi mukhlaatah. Wa Alyasa' gaal le khaddaamah: «Antiihum le l-naas yaakulu.»

⁴³Wa khaddaamah gaal leyah: «Kikkeef tidoor nigassimah le 100 naadum?» Wa Alyasa' gaal leyah: «Antiihum le l-naas yaakulu achaan daahu Allah gaal: «Ayyi waahid yaakul wa yifaddilah.»»

⁴⁴Wa khalaas, al-khaddaam gassam al-akil da le l-naas. Wa kulluhum akalo lahaddi faddaloooh kula. Wa da bigi hasab kalaam Allah.

2 Muluuk 5

Na'amaan macha yidoor al-aafe

¹Wa fiyah khaayid deech hana malik balad Araam al-usmah Na'amaan. Wa hu naadum muhimm le siidah al-malik wa hu radyaan beyah achaan beyah hu bas Allah anta al-nasur le balad Araam. Wa hu raajil faaris marra waahid wa laakin mujaddim.

²Wa naas balad Araam macho nahabo mamlakat Israa'iil wa chaalo kasiibe wa fi l-kasiibe di, karabo leehum bineeye. Wa l-bineeye di jaabooha khaddaama le marit Na'amaan.

³Wa yoom waahid, al-bineeye gaalat le sittaha: «Kan siidi yagdar yamchi le l-nabi al-gaa'id fi madiinat al-Saamira, hu yachfiih min al-jidaam da.»

⁴Wa Na'amaan ja hajja be l-kalaam da le siidah al-malik wa gaal: «Al-bineeye al-min mamlakat Israa'iil hajjat kalaam misil da misil da.»

⁵Wa malik Araam gaal leyah: «Gumm amchi! Wa ana nirassil ma'aak jawaab le malik mamlakat Israa'iil.» Wa Na'amaan gamma macha wa chaal ma'aayah 340 kiilo hana fudda wa 70 kiilo hana dahab wa 10 khulgaan hana khiyaar.

⁶Wa wakit wassal fi madiinat al-Saamira, gaddam al-jawaab da le malik mamlakat Israa'iil. Wa fi l-jawaab da maktuub: «Hassa' nirassil leek al-jawaab da ma'a abdi Na'amaan achaan tachfiih min al-jidaam da.»

⁷Wa ba'ad gara al-jawaab da, malik mamlakat Israa'iil charrat khulgaanah min al-hizin wa gaal: «Ana Allah walla? Naktul wa nahayi al-naas walla? Kikkeef malik balad Araam yirassil leyi naadum wa yuguul nachfiih min al-jidaam da? Be da, chiifu wa a'arfu kadar hu yidoor yisawwi ma'aayi muchkila bas!»

⁸Wa wakit Alyasa' nabi Allah simi' kadar malik mamlakat Israa'iil charrat khulgaanah da, rassal leyah wa gaal: «Maala inta charratt khulgaanak? Khalli al-raajil da yaji leyi wa be da, hu ya'arif kadar fi nabi fi mamlakat Israa'iil.»

⁹Wa khalaas, Na'amaan ja be kheelah wa arabatah wa wagaf fi madkhal beet Alyasa'.

¹⁰Wa Alyasa' rassal khaddaamah achaan yuguul leyah: «Amchi albarrad sab'a marraat fi bahar al-Urdun. Wa talga al-aafe wa jismak yabga taahir.»

¹¹Wa Na'amaan gamma macha za'laan wa gaal: «Fi fikri, nahsib al-nabi zaatah yaji yagiif giddaami wa yas'al be usum Allah Ilaahah wa yukhutt iidah fi l-bakaan al-mardaan wa yachfiini min al-jidaam.

12Hal buhuur hana madiinat Dimachkh misil bahar Abaana wa bahar Farfar, humman dool ma akheer min almi hana mamlakat Israa'iil walla? Hal ma nilbarrad fi lubbuhum wa nabga taahir walla?» Wa gamma mugabbil za'laan.

13Wa laakin khaddaamiinah garrabo wa hajjo leyah wa gaalo: «Ya abuuna! Kan al-nabi talab minnak cheyy gaasi kula, ma tisawwihi walla? Wa maala taaba kan hu yuguul leek tamchi tilbarrad wa tabga taahir?»

14Wa khalaas, Na'amaan nazal fi bahar al-Urdun wa albarrad sab'a marra hasab kalaam nabi Allah. Wa jismah bigi misil jisim al-wileed al-sakhayyar wa hu bigi taahir.

15Wa tawwaali, hu wa naasah gabbalo bakaan nabi Allah. Wa wakit wassalo hinaak, Na'amaan gaal: «Hassa' da, ana na'arif kadar fi kulla l-ard, ma fi Ilaah illa fi balad Israa'iil. Min fadlak, akhbal minni ana abdak al-hadiiye al-nigaddimha leek.»

16Wa Alyasa' radda leyah wa gaal: «Nahlif be Allah al-Hayy al-ana gaa'id na'abudah, ana ma nakhbal al-hadiiye di.» Wa Na'amaan asarah achaan yichiilha wa laakin hu aba.

17Wa Na'amaan gaal leyah: «Kan inta abeet ma tichiil minni al-hadiiye di, hassa' da khalliini nichidd bikhaal itneen be turaab hana baladak achaan ana abdak ma nidoor battaan nigaddim wa la dahiiye muharraga wa la dahiiye aakhara le ilaahaat aakhariin bala Allah.

18Wa laakin ana natlub min Allah yakhfir leyi ana abdak fi cheyy waahid. Wakit siidi al-malik yadhul fi beet al-ibaada hana ilaahah Rimmuun le yasjud giddaam ilaahah Rimmuun, hu yintaki fi iidi. Wa waajib ana kula nasjud. Wa be da, khalli Allah yakhfir leyi ana abdak fi l-cheyy da.»

19Wa Alyasa' gaal leyah: «Amchi be l-salaama.» Wa hu gamma macha ba'iid minnah.

20Wa Gihaazi khaddaam Alyasa' nabi Allah gaal fi nafsah: «Siidi aba ma yichiil al-hadiiye al-gaddamaaha leyah Na'amaan al-min balad Araam. Wa laakin nahlif be Allah al-Hayy kadar najri waraayah wa akiid nalga minnah cheyy.»

21Wa khalaas, Gihaazi jara wara Na'amaan. Wa wakit Na'amaan chaafah jaari waraayah, dalla ajala min arabatah wa macha laaga wa sa'alah wa gaal: «Maalak, ma aafe walla?»

22Wa hu radda leyah wa gaal: «Aafe! Siidi bas rassalaani leek wa gaal: «Fiyah subyaan tineen min majmuu'at al-anbiya jo leyi hassa' min jibaal Afraayim. Wa hu yatlub minnak tanti leehum 35 kiilo hana fudda wa khulgaan itneen hana khiyaar.»»

23Wa Na'amaan gaal leyah: «Min fadlak, chiil 70 kiilo hana fudda!» Wa hu asarah le Gihaazi wa sabba leyah 70 kiilo hana fudda fi itneen makhaali wa l-khulgaan hana l-

khiyaar kula. Wa antaahum le itneen min khaddaamiinah wa humman chaaloohum wa macho giddaam Gihaazi.

²⁴Wa wakit wassalo fi l-jabal jamb madkhal al-hille, Gihaazi chaal al-khumaam min iideehum wa khattaah fi beetah wa gaal le l-khaddaamiin dool khalli yigabbulu. Wa khalaas humman faato.

²⁵Wa Gihaazi macha bakaan siidah. Wa Alyasa' sa'alah wa gaal leyah: «Inta jaayi min ween, Gihaazi?» Wa hu radda wa gaal: «Abdak ma macha ayyi bakaan.»

²⁶Wa laakin Alyasa' gaal leyah: «Inta ma ta'arif kadar kan ana ma ma'aak kula, galbi yichiifak? Wakit al-raajil da dalla be ajala min arabatah wa ja laagaak ana chiftak. Hal da l-wakit al-wajib inta tichiil gurus walla khulgaan walla zaytuun walla inab walla bagar walla khanam walla abiid walla khadiim?»

²⁷Wa be sabab da, jidaam Na'amaan yakurbak inta wa zurriiyak ila l-abad.» Wa khalaas, Gihaazi marag min bakaan Alyasa' wa jildah abyad karr misil al-gutun min jidaam.

2 Muluuk 6

Al-faas taahat foog fi raas al-almi

¹Wa yoom waahid, naas majmuu'at al-anbiya gaalo le Alyasa': «Chiif, al-bakaan al-gaa'idiin nilimmu ma'aak foogah da bigi leena dayyig.

²Hassa' da, khalliina namchu al-Urdun wa ayyi waahid minnina yagta' murdaas waahid achaan nabnu leena bakaan al-nagoodu foogah.» Wa hu gaal leehum: «Amchu!»

³Wa waahid min al-majmuu'a gaal leyah: «Min fadlak, nidoor taji ma'a khaddaamiinak.» Wa Alyasa' gaal: «Sameh! Naji.»

⁴Wa hu macha ma'aahum. Wa humman wassalo al-Urdun wa gata'o chadar.

⁵Wa wakit waahid minhum gaa'id yagta' leyah murdaas, al-faas nasalat wa waga'at fi lubb al-almi. Wa l-raajil sarakh wa gaal: «Haay, ya siidi! Al-faas di ana al'attaltaha atiile.»

⁶Wa nabi Allah sa'alah wa gaal: «Waga'at ween?» Wa hu wassaf leyah al-bakaan. Wa Alyasa' gata' uud wa zagalah fi nafs al-bakaan al-waga'at foogah al-faas. Wa khalaas, al-faas taahat foog fi raas al-almi.

⁷Wa ba'ad da, Alyasa' gaal leyah: «Amrug al-faas!» Wa l-raajil madda iidah wa chaalha.

Alyasa' karab askar balad Araam

⁸Wa fi l-wakit al-malik balad Araam gaa'id yihaarib foogah mamlakat Israa'iil da, hu lamma masaa'iilah wa wassaf leehum al-bakaan al-yidoor yukhutt foogah mu'askarah.

- ⁹Wa tawwaali, al-nabi Alyasa' rassel wa gaal le malik mamlakat Israa'iil: «Angari' ma tufuut be l-bakaan da achaan askar balad Araam nazalo foogah.»
- ¹⁰Wa khalaas, malik mamlakat Israa'iil rassel naas le yiraakhubu al-bakaan al-wassafaahum leyah nabi Allah. Wa l-cheyy da, kaan iddat marraat wa nabi Allah yikhabbir al-malik achaan yibaari al-bakaan da.
- ¹¹Wa khalaas, malik Araam galbah khaaf marra waahid. Wa lamma kulla masaa'iilah wa gaal leehum: «Wassufuuni yaatu al-naadum al-minnina al-andamma le malik mamlakat Israa'iil?»
- ¹²Wa waahid min masaa'iilah gaal leyah: «Ma fi naadum, ya siidi al-malik! Laakin Alyasa' al-nabi al-gaa'id fi mamlakat Israa'iil, hu bas yagdar yihajji le malik mamlakat Israa'iil be kulla l-kalaam al-inta tuguulah hatta fi khurfitak al-tunuum foogah kula.»
- ¹³Wa l-malik gaal: «Yalla amchu wa chiifu al-bakaan al-hu gaa'id foogah wa nirassil naas le yakurbuuh.» Wa humman gaalo leyah: «Hu gaa'id fi Dutaan.»
- ¹⁴Wa tawwaali, al-malik rassel askar katiiriin be kheel wa arabaat. Wa humman wassalo be leel wa hawwago al-hille.
- ¹⁵Wa khaddaam nabi Allah gamma be fajur badri wa marag. Wa daahu chaaf askar katiiriin hawwago al-hille be kheel wa arabaat. Wa l-khaddaam gaal le siidah: «Haay, ya siidi! Nisawwu kikkeef?»
- ¹⁶Wa siidah radda leyah wa gaal: «Ma takhaaf! Achaan humman al-gaa'idiin ma'aana katiiriin ziyaada min al-gaa'idiin ma'aahum.»
- ¹⁷Wa Alyasa' chahad Allah wa gaal: «Ya Allah, aftah uyuunah achaan yichiif!» Wa Allah fatah uyuun al-khaddaam wa chaaf al-jabal malaan be kheel wa arabaat hana naar muhawwigiin Alyasa'.
- ¹⁸Wa askar al-Araamiyiin wajjaho ale Alyasa'. Wa hu chahad Allah wa gaal: «Min fadlak, adrub al-naas dool yabgo amyaaniin!» Wa tawwaali, Allah darabaahum wa bigo amyaaniin hasab kalaam Alyasa'.
- ¹⁹Wa fi l-bakaan da, Alyasa' gaal le l-askar dool: «Al-derib da ma be hini wa l-hille kula ma be hini. Taabu'uuni wa niwaddiiku bakaan al-raajil al-intu gaa'idiin tifattuchuuh.» Wa khalaas, hu waddaahum fi madiinat al-Saamira.
- ²⁰Wa wakit dakhalo al-Saamira, Alyasa' chahad Allah wa gaal: «Ya Allah, aftah uyuun al-naas dool wa khalli yichiifu.» Wa khalaas, Allah fatah uyuunhum wa humman chaaf wa irfo kadar gaa'idiin daakhal fi l-Saamira.
- ²¹Wa wakit malik mamlakat Israa'iil chaafaahum, gaal le Alyasa': «Ya abuyi! Waajib leyi naktulhum walla?»
- ²²Wa laakin Alyasa' gaal le malik mamlakat Israa'iil: «Ma taktulhum! Fi l-wajib inta taktul al-masaajiin hana l-harib be seefak wa nuchchaabak walla? Hassa' da,

antiikum khubza yaakulu wa almi yacharbo. Wa ba'ad da, khalliihum yamchu le siidhum.»

23 Wa khalaas, al-malik sawwa aazuuma kabiire. Wa humman akalo wa chirbo wa ba'ad da, khallaahum macho le siidhum. Wa min al-yoom da, battaan naas balad Araam ma jo nahabo mamlakat Israa'iil.

Al-juu' fi madiinat al-Saamira

24 Wa ba'ad al-cheyy al-kaan da, Banhadaad malik Araam lamma kulla askarah wa macha yahjim madiinat al-Saamira.

25 Wa fi l-wakit da, fi juu' chadiid fi l-Saamira. Wa l-juu' da bigi chadiid ziyaada lahaddi akil hawaan kula bigi khaali. Raas humaar tamanah bigi 80 hajar fudda wa nuss kooro hana hurar al-hamaam kula bigi 5 hajar fudda.

26 Wa yoom waahid, malik mamlakat Israa'iil faayit fi raas al-durdur hana l-madiina. Wa mara waahide chaafatah wa koorakat leyah wa gaalat: «Ya siidi al-malik, afza'ni!»

27 Wa l-malik radda leeha wa gaal: «Kan Allah ma faza'ki, ana nagdar nafza'ki be chunu? Wa la fi gameh wa la fi khamar.»

28 Wa l-malik gaal leeha battaan: «Inti tidoori chunu?» Wa hi raddat leyah wa gaalat: «Al-mara di gaalat leyi: «Jiibi wileedki naakuluuh al-yoom wa ambaakir kamaan, naakulu wileedi.»

29 Wa aniina rakkabna wileedi wa akalnaah. Wa ambaakir, ana gult leeha: «Jiibi wileedki naakuluuh.» Wa taari hi labbadatah.»

30 Wa wakit al-malik simi' kalaam al-mara di, charrat khulgaanah min al-hizin. Wa wakit hu faayit fi durdur al-madiina battaan, al-naas gidro chaafu kadar al-malik laabis khulgaan hana chuwaal be tihit le khulgaanah hana l-muluk.

31 Wa l-malik gaal: «Khalli al-Rabb yi'aakhibni ikhaab chadiid kan al-yoom ma gata't raas Alyasa' wileed Chaafaat.»

32 Wa Alyasa' gaa'id fi beetah ma'a chuyuukh al-madiina wa l-malik rassal leyah naadum. Wa laakin gubbaal al-murtaal da ma yawsal ke, Alyasa' gaal le l-chuyuukh: «Chiifu wald kattaal al-dimam da rassal naadum le yagta' raasi. Khuttu baalku! Kan chiftu al-murtaal da wassal, siddu al-baab wa adharooh ma yadkhul. Wa hassa', ma gaa'idiin tasma'o harakat rijle sayyidah waraayah walla?»

33 Wa lissaa' Alyasa' ma kammal kalaamah ke bas, al-malik wassal. Wa gaal le Alyasa': «Kulla l-masiibe di jaayi min Allah! Wa hal indi acham foogah battaan walla?»

2 Muluuk 7

¹Wa Alyasa' radda leyah wa gaal: «Asma'o kalaam Allah! Daahu Allah gaal: «Ambaakir fi nafs al-saa'a fi khachum baab madiinat al-Saamira, yachru 3 kooro hana dagiig gameh ahmar aw 6 kooro hana gameh abyad be hajar waahid bas hana fudda.»»

²Wa l-khaayid al-muraafiq al-malik hajja le nabi Allah wa gaal: «Kan Allah yaftah biibaan al-sama kula, hal kalaamak al-gultah da yilhaggag?» Wa Alyasa' radda leyah wa gaal: «Tichiifah be eenak wa laakin ma taakul minnah!»

Al-Araamiyiin khallo mu'askarhum

³Wa fiyah arba'a rujaal mujaddimiin gaa'idiin fi khachum baab al-madiina. Wa humman gaalo ambeenaathum: «Maala nagoodu hini wa narjo al-moot?»

⁴Hassa' da, kan nuguulu nadkhulu fi lubb al-madiina, numuutu min al-juu' wa kan nagoodu hini kula, numuutu. Wa be da, khalli namchu nisallumu nufuusna fi mu'askar al-Araamiyiin. Kan khalloona, ni'iichu wa kan kataloona kamaan, numuutu.»

⁵Wa khalaas fi wakt al-makhrib, al-mujaddimiin gammo macho fi mu'askar al-Araamiyiin. Wa wakit wassalo fi taraf al-mu'askar, ma ligo naadum waahid kula

⁶achaan al-Rabb khalla al-Araamiyiin yasma'o haraka chadiide hana arabaat al-harib wa hana kheel wa hana askar. Wa humman gaalo ambeenaathum: «Daahu malik mamlakat Israa'iil ajjar muluuk al-Hittiyiin wa l-Masriyiin le yugummu diddina.»

⁷Wa khalaas, askar al-Araamiyiin gammo wa arrado be makhrib wa khallo khiyamhum wa kheelhum wa hamiirhum. Wa khallo mu'askarhum fi haalah misil awwal le yinajju nufuushum.

⁸Wa wakit al-rujaal al-mujaddimiin dool wassalo fi taraf al-mu'askar, dakhalo fi kheema waahide akalo wa chirbo. Wa chaalo min hinaak fudda wa dahab wa khulgaan wa macho labbadoohum. Wa gabbalo battaan wa dakhalo fi kheema aakhara wa chaalo khumaam min hinaak kula wa macho labbadooh.

Al-mujaddimiin khabbaro al-malik

⁹Wa ba'ad da, gaalo ambeenaathum: «Al-cheyy al-aniina gaa'idiin nisawwuuh da ma adiil. Al-yoom da, yoom hana khabar halu! Wa kan sakatna ma ballakhnaah lahaddi l-sabaah da, aniina khaatiyiin. Hassa' da, ta'aalu niwaddu al-khabar fi gasir al-malik.»

¹⁰Wa humman macho wa naado al-haaris hana baab al-madiina wa gaalo leyah: «Aniina macheena fi mu'askar al-Araamiyiin wa ma ligiina naadum wa la simi'na hiss insaan. Wa illa faddalo bas al-kheel wa l-hamiir marbuutiin wa l-khiyam kula khalloohum.»

¹¹Wa l-haaris naada naadum waahid min daakhal wa hu macha wadda al-khabar fi gasir al-malik.

12Wa l-malik gamma be l-leel wa gaal le masaa'iilah: «Asma'o! Ni'ooriiku be l-cheyy al-Araamiyiin yidooru yisawwuuh leena. Humman ya'arfu kadar aniina jii'aaniin. Wa gammo marago min mu'askarhum achaan yillabbado leena fi l-kadaade wa yuguulu: «Al-muhaasariin dool yamurgu min al-madiina wa khalaas, nikarrubuuhum hayyiin wa nadkhulu fi l-madiina.»»

13Wa waahid min masaa'iil al-malik radda leyah wa gaal: «Hassa' da, khalli nichiiilu khamsa min al-kheel al-faddalo fi l-madiina. Be l-aks kan yagoodu kula, al-kheel dool yumuutu ma'a sukkaan al-madiina. Wa khalli naas yarkabo fooghum wa yamchu yichiifu al-cheyy al-hasal hinaak.»

14Wa jahhazo arabaat itneen be kheelhum wa l-malik rassal naas wara askar al-Araamiyiin. Wa gaal leehum: «Amchu akkudu min al-cheyy al-hasal.»

15Wa khalaas, al-naas dool gammo wa macho wara l-askar lahaddi bahar al-Urdun. Wa chaafu al-derib malaan be khulgaan wa khumaam al-Araamiyiin al-daffagooh wakit mu'arridiin. Wa khalaas, al-naas dool gabbalo wa khabbaro al-malik.

Kalaam nabi Allah alhaggag

16Wa tawwaali, naas madiinat al-Saamira marago wa macho kasabo mu'askar al-Araamiyiin. Wa be misil da, humman charo 3 koro hana dagiig gameh ahmar aw 6 koro hana gameh abyad be hajar waahid bas hana fudda. Wa da bigi hasab kalaam Allah.

17Wa l-malik kallaf al-khaayid al-muraafgah le yiraakhib khachum baab al-madiina. Wa laakin al-cha'ab fajjakhooch wa hu maat misil nabi Allah gaalah wakit al-malik macha leyah.

18Achaan awwal al-nabi gaal: «Ambaakir fi nafs al-saa'a fi khachum baab madiinat al-Saamira, yachru 6 koro hana gameh abyad aw 3 koro hana dagiig gameh ahmar be hajar waahid bas hana fudda.»

19Wa l-khaayid al-muraafgah al-malik radda le nabi Allah wa gaal: «Kan Allah yaftah biibaan al-sama kula, hal kalaamak al-gultah da yilhaggag?» Wa fi l-wakit da, Alyasa' radda leyah wa gaal: «Tichiifah be eenak wa laakin ma taakul minnah!»

20Wa da l-cheyy al-hasal le l-khaayid da. Al-cha'ab fajjakhooch wa hu maat fi khachum baab madiinat al-Saamira.

2 Muluuk 8

Al-malik gata' al-charii'a le l-mara

1Wa yoom waahid, Alyasa' hajja le l-mara al-awwal hayya leeha wileedha wa gaal: «Gummi inti wa aayilitki wa amchi alja'e fi l-bakaan al-tagdaro ti'iichu foogah. Achaan Allah kharrar yijiib al-juu' fi l-balad di wa yagood muddit sab'a sana.»

²Wa khalaas, al-mara sawwat misil nabi Allah gaalah leeha. Hi gammat ma'a aayilitha wa machat sakanat sab'a sana fi balad al-Filistiyyiin.

³Wa ba'ad sab'a sana, al-mara gabbalat min balad al-Filistiyyiin. Wa machat bakaan al-malik le tatlub minnah faza' fi cheyy al-bukhuss beetha wa zere'ha.

⁴Wa l-malik gaa'id yihajji ma'a Gihaazi khaddaam nabi Allah wa hu gaa'id yas'alah wa yuguul leyah: «Ooriini kulla l-ajaayib al-kubaar al-sawwaahum Alyasa'.»

⁵Wa wakit Gihaazi gaa'id yihajji le l-malik be kikkeef Alyasa' hayya al-wileed al-maat, tawwaali amm al-wileed al-hiyi jaat le tatlub min al-malik faza' fi cheyy al-bukhuss beetha wa zere'ha. Wa Gihaazi gaal le l-malik: «Ya siidi al-malik! Di bas al-mara al-Alyasa' hayya leeha wileedha.»

⁶Wa l-malik wajjah su'aalat le l-mara wa hi hajjat leyah be kulla cheyy al-kaan. Wa khalaas, al-malik naada waahid min masaa'iilah wa gaal leyah: «Amchi gabbil kulla khumaam al-mara di. Wa antiiha kulla intaaj zere'ha min yoom al-hi maragat min al-balad lahaddi l-yoom.»

Alyasa' gaal Hazayiil yabga malik

⁷Wa yoom waahid, Alyasa' macha madiinat Dimachkh wa fi l-wakit da, Banhadaad malik balad Araam mardaan. Wa wakit al-malik simi' kadar nabi Allah ja fi l-madiina,

⁸gaal le Hazayiil: «Chiil ma'aak hadiye wa waddiha le nabi Allah. Wa atlub minnah yas'al Allah ahaan na'arif kan nalga al-aafe min maradi da walla la.»

⁹Wa khalaas, Hazayiil chaal hadiye min al-khumaam al-ahsan hana Dimachkh wa chaddaah fi 40 jumaal wa macha le Alyasa'. Wa wakit wassal bakaanah, wagaf giddaamah wa gaal: «Wileedak Banhadaad malik Araam rassalaani leek wa gaal: «Ana nalga al-aafe min maradi da walla la?»»

¹⁰Wa Alyasa' radda leyah wa gaal: «Amchi guul leyah hu yalga al-aafe! Wa laakin akiid Allah bayyan leyi kadar hu yumuut.»

¹¹Wa fi l-bakaan da, Alyasa' gamma yihammirah le Hazayiil daakhal fi eenah lahaddi al-eeb sawwaah. Wa ba'ad da, nabi Allah baka.

¹²Wa Hazayiil gaal: «Maala sayyidi gaa'id yabki?» Wa Alyasa' radda leyah wa gaal: «Ahaan ana na'arif al-fasaala al-ba'adeen inta tisawwiha le Bani Israa'iil. Titichch mudunhum al-gawiyiin wa taktul subyaanhum be l-seef wa tidammir iyaalhum al-dugaag wa tuchugg butuun awiinum al-khalbaanaat.»

¹³Wa Hazayiil gaal leyah: «Wa laakin kikkeef ana abdak al-misil al-kalib nagdar nisawwi cheyy misil da?» Wa Alyasa' radda leyah wa gaal: «Allah bayyan leyi kadar inta tabga malik fi balad Araam.»

14Wa khalaas, Hazayiil khallaah le Alyasa' wa gabbal bakaan siidah. Wa siidah sa'alah wa gaal: «Alyasa' gaal leek chunu?» Wa hu radda leyah wa gaal: «Hu gaal leyi akiid inta talga al-aafe.»

15Wa ambaakir, Hazayiil balla khattaay wa khatta beeha wjij al-malik wa l-malik maat. Wa Hazayiil hakam fi badalah.

Yahuuraam bigi malik fi Yahuuza

16Wa fi l-sana al-khaamse hana hukum Yuuraam wileed Akhaab malik mamlakat Israa'iil, Yahuuraam wileed Yahuuchafat bigi malik fi mamlakat Yahuuza.

17Wa Yahuuraam indah 32 sana wakıt bigi malik wa hakam 8 sana fi Madiinat al-Khudus.

18Wa hu taaba' derib muluuk mamlakat Israa'iil misil aayilat Akhaab sawwatah achaan hu akhad bineeyit Akhaab. Wa hu sawwa al-fasaala gidzaam Allah.

19Wa be da kula, Allah ma dawwar yidammir mamlakat Yahuuza fi chaan abdah Dawuud. Achaan hu waa'adah wa gaal leyah daayman naadum waahid min zurriyyah yagood fi l-muluk.

20Wa fi hukum Yahuuraam malik mamlakat Yahuuza, naas balad Adoom atmarrado didd hukmah wa darrajo leehum malik aakhar.

21Wa Yahuuraam gamma wa macha Sa'iir wa chaal ma'aayah kulla arabaatah hana l-harib le yihaarubu al-Adoomiyiin. Wa be l-leel, al-Adoomiyiin hawwagoohum wa laakin Yahuuraam wa kubaaraat arabaatah hana l-harib gammo haaraboohum. Wa laakin askarah arrado macho buyuuthum.

22Wa l-tamarrud hana balad Adoom didd hukum Yahuuraam gaa'id lahaddi l-yoom. Wa fi l-wakit da, hillit Libna kula atmarradat didd hukmah.

23Wa l-baagi min amal Yahuuraam wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Yahuuza.

24Wa Yahuuraam maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi khabur juduudah fi madiinat Dawuud. Wa wileedah Akhazya hakam fi badalah.

Akhazya bigi malik fi Yahuuza

25Wa fi sanit 12 hana hukum Yuuraam wileed Akhaab malik mamlakat Israa'iil, Akhazya wileed Yahuuraam bigi malik fi mamlakat Yahuuza.

26Wa Akhazya indah 22 sana wakıt bigi malik wa hakam sana waahide fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Atalya min aayilat Umri malik mamlakat Israa'iil.

27Wa Akhazya taaba' derib aayilat Akhaab wa sawwa al-fasaala gidzaam Allah misil aayilat Akhaab sawwatah achaan hu akhad min aayilat Akhaab.

²⁸Wa Akhazyia macha ma'a Yuuraam wileed Akhaab wa haarabooh Hazayiil malik Araam fi hillit Raamuut al-fi Gil'aad. Wa l-Araamiyiin jarahoooh le Yuuraam.

²⁹Wa l-malik Yuuraam gabbal fi hillit Yazra'iil le yi'aalij al-jiraah al-jarahoooh al-Araamiyiin wakit gaa'id yihaarib didd Hazayiil malik Araam. Wa Akhazyia wileed Yahuuraam malik mamlakat Yahuuza macha yichiif Yuuraam wileed Akhaab achaan hu ta'baan.

2 Muluuk 9

Yaahu darrajooh malik fi Israa'iil

¹Wa l-nabi Alyasa' naada sabi waahid min majmuu'at al-anbiya wa gaal leyah: «Arbut sulbak wa chiil al-gazzaaza hint al-dihin di fi iidak wa amchi hillit Raamuut al-fi Gil'aad.

²Wa hinaak, algaah le Yaahu wileed Yahuuchafat wileed Nimchi. Wa gawwimah wa tarrifah min rufgaanah wa waddiif fi khurfa chiyya taraf.

³Wa chiil al-dihin da wa subbah leyah fi raasah wa guul leyah: «Daahu Allah gaal: «Be da, ana darrajtak malik fi mamlakat Israa'iil!»» Wa ba'ad da, khalaas aftah al-baab wa arrid ma ti'akhhir.»

⁴Wa l-nabi al-sabi gamma wa macha hillit Raamuut al-fi Gil'aad.

⁵Wa wakit al-nabi da wassal, ligi kubaaraat al-askar gaa'idiin sawa. Wa hu gaal: «Ya kabiir al-askar, indi kalaam nidoor ni'ooriik.» Wa Yaahu sa'alah wa gaal leyah: «Le yaatu minnina?» Wa hu radda wa gaal: «Leek inta, ya kabiir al-askar.»

⁶Wa Yaahu gamma wa dakhil fi lubb al-beet. Wa l-nabi al-sabi sabba al-dihin fi raasah wa gaal leyah: «Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Be da, ana darrajtak malik fi cha'ab Allah, fi mamlakat Israa'iil.

⁷Wa tidammir aayilat siidak Akhaab. Wa ana nichiiil al-taar hana abiidi al-anbiya wa hana khaddaamiini al-aakhariin al-katalathum Izabiil marit Akhaab.

⁸Aywa, kulla aayilat Akhaab yumuutu. Nidammir kulla l-rujaal min aayiltah kan abiid walla hurriin kula fi lubb Bani Israa'iil.

⁹Wa nisawwi aayilat Akhaab tabga misil aayilat Yaruba'aam wileed Nabaat wa misil aayilat Ba'aacha wileed Akhiya.

¹⁰Wa kan le Izabiil kamaan, al-kulaab yaakuluuha fi ard Yazra'iil wa naadum al-yasturha kula ma fiih.»» Wa khalaas, al-nabi fatah al-baab wa arrad.

¹¹Wa Yaahu marag ja le masaa'iil siidah al-malik wa humman sa'alooh wa gaalo leyah: «Hal aafe bas? Maala al-muchootin da ja leek?» Wa Yaahu radda leehum wa gaal: «Intu ta'arfu al-naas al-misil dool wa kalaamhum al-saakit bas.»

¹²Wa laakin humman gaalo leyah: «Kalaamak da ma sahiih! Ooriina al-kalaam al-hu gaalah leek.» Wa hu gaal leehum: «Daahu al-kalaam al-kallamaani. Hu gaal: «Daahu

Allah gaal: “Be sabbiin dihin fi raasak da, ana darrajtak malik fi mamlakat Israa’iil.”»»

13Wa tawwaali, ayyi waahid chaal khalagah wa khattaah fi l-ataba tihit rijileen Yaahu. Wa darabo al-buug wa gaalo: «Yi’iich al-malik Yaahu!»

Yaahu atmarrad didd Yuuraam

14Wa be da, Yaahu wileed Yahuuchafat wileed Nimchi atmarrad didd malikah Yuuraam. Wa Yuuraam wa kulla mamlakat Israa’iil gaa’idiin yahfado hillit Raamuut al-fi Gil’aad min huuum Hazayiil malik balad Araam.

15Wa l-malik Yuuraam ja le yi’aalij nafsah fi hillit Yazra’iil min al-jiraah al-jarahooh leyah al-Araamiyiin. Wa khalaas, Yaahu gaal le kubaaraat al-askar al-ma’aayah: «Kan intu mukhassidiin ma’aayi, khalli naadum ma yamrug min hini le yamchi yi’ooruum fi hillit Yazra’iil kadar masahooni malik.»

16Wa Yaahu rikib fi arabatah wa macha hillit Yazra’iil. Wa hinaak, Yuuraam raagid fi sariirah wa Akhazyia malik mamlakat Yahuuza ja le yichiifah.

17Wa l-haras al-gaa’id fi beet al-muraakhaba hana hillit Yazra’iil chaaf Yaahu wa naasah jaayiin wa gamma gaal: «Gaa’id nichiiif naas jaayiin.» Wa Yuuraam gaal leyah: «Rassil siid juwaad wa khalli yilaagiihum wa yas’alhum kan jayyithum di aafe bas.»

18Wa siid al-juwaad wassalaahum le Yaahu wa naasah wa gaal leehum: «Daahu siidi al-malik gaal: «Jayyitku di aafe bas?»» Wa Yaahu radda leyah wa gaal: «Lammaak chunu be l-aafe? Ta’aal gabbil ma’aayi.» Wa khalaas, al-haras gaal le l-malik Yuuraam: «Gaa’id nichiiif al-mursaal wassalaahum wa laakin ma gabbal hini.»

19Wa l-malik rassal siid juwaad aakhar. Wa hu wassalaahum wa gaal leehum: «Daahu siidi al-malik gaal: «Jayyitku di aafe bas?»» Wa Yaahu radda leyah wa gaal: «Lammaak chunu be l-aafe? Ta’aal gabbil ma’aayi.»

20Wa l-haras gaal: «Gaa’id nichiiif al-mursaal wassalaahum wa laakin ma gabbal hini. Wa ana irift al-suwaage hint al-araba, di suwaage hint Yaahu wileed Nimchi ahaan hu yusuug misil majnuun.»

21Wa khalaas, malik Yuuraam gaal yijahhuzu leyah arabatah. Wa humman jahhazo leyah arabatah wa Yuuraam malik mamlakat Israa’iil wa Akhazyia malik mamlakat Yahuuza ayyi waahid rikib fi arabatah wa macho le yilaagu Yaahu. Wa humman lihgooh fi zere’ hana Naabuut al-min hillit Yazra’iil.

22Wa min Yuuraam chaaf Yaahu, gaal leyah: «Jaytak di aafe bas, ya Yaahu?» Wa Yaahu radda leyah wa gaal: «Aafe hint chunu? Ahaan ammak Izabiil gaa’ide tichcharmat ma’a l-asnaam wa tisawwi sibir katiir kula.»

23Wa tawwaali, Yuuraam laffa arabatah wa arrad wa gaal le Akhazyia: «Di l-khiyaana, ya Akhazyia!»

24 Wa laakin Yaahu chaal nubbaalah wa zarag nuchchaab wa ta'anah le Yuuraam ambeen kataafeeh. Wa l-nuchchaab chagga galbah wa marag. Wa hu maat fi lubb arabatah.

25 Wa Yaahu gaal le Bidkhar khaayid deechah: «Arfa' janaaztah wa azgulha fi zere' hana Naabuut al-min hillit Yazra'iil. Wa fakkir fi kalaam Allah al-gaalah didd abuu al-malik Akhaab wakit ana wa inta maachiin be araba waraayah.

26 Wa daahu kalaam Allah: «Amis, ana chift moot Naabuut wa iyaalah. Wa hassa', ana nilkaffa foogak nafs al-cheyy fi l-zere' da.» Wa Yaahu gaal: «Hassa' da, chiilha le janaazit Yuuraam wa azgulha fi l-zere' da hasab kalaam Allah al-gaalah.»

Yaahu katal Akhazya malik Yahuuza

27 Wa wakit Akhazya malik mamlakat Yahuuza chaaf al-cheyy da, gamma arrad wa chaal derib hana hillit Beet Haggaan. Wa Yaahu taradah wa gaal: «Aktuluuh hu kula!» Wa wakit Akhazya taali' ale giizaan Guur al-gariib le hillit Yibla'aam da, darabooh fi lubb arabatah. Wa hu arrad lahaddi wisil madiinat Magiddu wa maat foogha.

28 Wa masaa'iilah chaaloooh fi araba wa waddooh Madiinat al-Khudus wa dafanooh fi khabur juduudah fi madiinat Dawuud.

29 Akhazya bigi malik fi mamlakat Yahuuza fi sanit 11 hana hukum Yuuraam wileed Akhaab malik mamlakat Israa'iil.

Yaahu katal al-meeram Izabiil

30 Wa wakit Yaahu jaayi daakhil fi hillit Yazra'iil, Izabiil sim'at beyah. Wa hi kahhalat uyuunha wa jammalat raasha wa gaa'ide tichiif min chubbaak al-gasir.

31 Wa wakit hu wassal baab al-hille, hi gaalat leyah: «Jaytak di aafe bas, ya Zimri kattaal siidak?»

32 Wa hu rafa' uyuunah ale l-chubbaak wa gaal: «Yaatu al-ma'aayi? Yaatu?» Wa naaseen aw talaata min khaddaamiin al-meeram dangaro leyah min al-chubbaak.

33 Wa amaraahum wa gaal: «Azguluuha tihit!» Wa khalaas, zagaloooha min al-chubbaak wa dammaha rachcha fi l-durdur wa fi l-kheel. Wa Yaahu rikib fi janaazitha be arabatah.

34 Wa Yaahu dakhil fi gasir al-malik akal wa chirib. Wa ba'ad da, gaal: «Fakkuru foog al-mal'uuna di wa asturuuha achaan hi bineeyit malik.»

35 Wa wakit al-rujaal macho le yasturuuha, ma ligo illa adum al-raas wa l-iideenah wa l-rijileenah.

36 Wa humman gabbalo wa oorooh le Yaahu. Wa hu gaal: «Da bigi hasab kalaam Allah al-gaalah be waasitat abdah Iliyaas al-min hillit Tichbi. Hu gaal: «Al-kulaab yaakulu janaazit Izabiil fi ard Yazra'iil

³⁷wa l-fadle hana jisimha kamaan tabga misil al-ba'ar al-dayyaro beyah zere' fi ard Yazra'iil. Wa naadum ma yagdar ya'arifha wa yuguul: "Di Izabiil."»

2 Muluuk 10

Yaahu dammar aayilat Akhaab

¹Wa l-malik Akhaab indah 70 naas min aayiltah al-saakniin fi madiinat al-Saamira. Wa Yaahu rassal jawaabaat fi l-Saamira le chuyuukh hillit Yazra'iil wa le kubaaraat al-cha'ab wa le l-naas al-mukallafiin be tarbiyat iyaal Akhaab. Wa gaal leehum:

²«Intu mukallafiin be iyaal siidku wa arabaat al-harib wa l-kheel wa l-mudun al-gawiyiin wa l-silaah. Wa min talgo al-jawaab da,

³fattuchu naadum zeen wa adiil min iyaal siidku wa khuttuuh fi kursi al-muluk fi gadd abuu. Wa ba'ad da, agoodu jaahiziin le tihaarubu le tahfado aayilat siidku.»

⁴Wa wakit al-naas dool ligo al-jawaabaat, khaafo khoof chadiid wa gaalo: «Muluuk itneen kula ma gidro foog Yaahu wa aniina kamaan nagdaro nisawwu chunu diddah?»

⁵Wa khalaas, al-mas'uul fi gasir al-malik wa cheekh al-hille wa kubaaraat al-cha'ab wa l-naas al-mukallafiin be tarbiyat iyaal al-malik, kulluhum rassalo le Yaahu wa gaalo leyah: «Aniina abiidak wa nisawwu kulla cheyy al-taamurna beyah. Wa naadum waahid kula, aniina ma nidarrujuuh malik. Inta sawwi kulla cheyy al-tidoorah.»

⁶Wa Yaahu katab jawaab taani wa gaal: «Kan intu ma'aayi wa tasma'o kalaami, agta'o ruuse awlaad siidku wa jiibuuhum leyi ambaakir fajur fi nafs al-saa'a fi Yazra'iil.» Wa awlaad al-malik al-sab'iin saakniin bakaan kubaaraat al-hillaal al-mukallafiin be tarbiyithum.

⁷Wa min al-kubaaraat dool ligo al-jawaab, khalaas gammo karaboohum le iyaal al-malik al-sab'iin wa dabahoohum wa gata'o ruuseehum. Wa ba'ad da, sabbo al-ruuse dool fi gufaf wa rassaloohum le Yaahu fi Yazra'iil.

⁸Wa tawwaali, naadum waahid ja khabbarah le Yaahu wa gaal: «Daahu jaabo ruuse awlaad al-malik.» Wa Yaahu gaal leyah: «Khutt al-ruuse dool fi koom itneen fi khachum baab al-hille wa khalliium yagoodu fi bakaanhum da lahaddi fajur.»

⁹Wa be fajur, Yaahu marag wa wagaf giddaam al-cha'ab wa gaal: «Intu bariyiin! Ana bas atmarradt didd siidi al-malik wa kataltah. Wa laakin kulla l-naas dool, yaatu katalaahum?»

¹⁰Hassa' da, a'arfu tamaam kadar ma fi kilme waahide kula min kalaam Allah al-ma tilhaggag. Allah haggag kulla kalaamah al-gaalah didd aayilat Akhaab be waasitah abdah al-nabi Iliyaas.»

11 Wa Yaahu katal kulla l-naas al-faddalo min aayilat Akhaab al-gaa'idiin fi Yazra'iil. Wa katal kulla kubaaraatah wa rufgaanah wa rujaal al-diin al-yakhdumu leyah. Wa naadum waahid kula minhum ma faddal.

Yaahu dammar aayilat Akhazyia

12 Wa ba'ad da, Yaahu macha madiinat al-Saamira. Wa fi derib hana hillit Beet Ikheed hana l-Ru'yaan,

13 hu lamma ma'a akhwaan Akhazyia malik mamlakat Yahuuza. Wa hu gaal leehum: «Intu dool yaatumman?» Wa humman raddo leyah wa gaalo: «Aniina akhwaan Akhazyia maachiin nisallumu awlaad al-malik wa awlaad al-meeram.»

14 Wa tawwaali, Yaahu amar wa gaal: «Yalla! Karrubuuhum hayyiin.» Khalaas, karaboohum wa ba'ad da, dabahoohum wa daffagoohum fi biir hana Beet Ikheed. Wa l-naas dool adadhum 42 raajil wa Yaahu ma khalla waahid minhum kula hayy.

15 Wa Yaahu gamma min al-bakaan da wa macha laagaah le Yunadaab wileed Rikaab al-hu kula jaayi leyah. Yaahu sallamah wa gaal: «Hal niityak mukhlisa misil niityi ana?» Wa Yunadaab gaal: «Aywa!» Wa Yaahu gaal leyah: «Antiini iidak.» Wa Yunadaab madda iidah wa Yaahu karabah wa rakkabah ma'aayah fi arabatah.

16 Wa gaal leyah: «Ta'aal ma'aayi wa tichiif za'ali al-chadiid didd udwaan Allah.» Wa Yaahu waddaah ma'aayah fi arabatah.

17 Wa wakit wassal fi l-Saamira, Yaahu katal kulla l-naas al-faddalo min aayilat Akhaab al-saakniin fi l-hille. Hu dammaraahum kulluhum hasab kalaam Allah al-gaalah le l-nabi Iliyaas.

Yaahu dammar al-ya'abudu ilaah Ba'al

18 Wa Yaahu lamma kulla l-cha'ab wa gaal leehum: «Akhaab abad ilaah Ba'al chiyya bas wa ana na'abudah ziyaada minnah.

19 Wa hassa' da, limmu kulla anbiya Ba'al wa kulla l-naas al-gaa'idiin ya'abuduuh wa kulla rujaal al-diin hana Ba'al. Khalli naadum waahid kula ma yifaddil laakin kulluhum yaju leyi achaan nidoor nigaddim dahaaya le ilaah Ba'al. Wa ayyi naadum al-ma ja da, ma yi'iich.» Wa laakin Yaahu hajja al-kalaam da be najaada achaan hu yidoor yidammir al-naas al-gaa'idiin ya'abudu Ba'al.

20 Wa Yaahu amar yikhassusu iid le Ba'al. Wa sawwo misil ke.

21 Wa Yaahu rassal naas fi kulla balad Israa'iil. Wa kulla l-naas al-gaa'idiin ya'abudu Ba'al jo wa naadum aba ma yaji da, ma fiih. Wa humman dakhalo fi beet al-ibaada hana Ba'al wa l-beet da anmala tak.

22 Wa Yaahu amar mas'uul khulgaan al-ibaada hana Ba'al wa gaal leyah: «Anti khulgaan le kulla l-naas al-ya'abudu Ba'al.» Wa l-mas'uul antaahum al-khulgaan.

23 Wa khalaas, Yaahu wa Yunadaab wileed Rikaab macho fi beet al-ibaada hana Ba'al. Wa Yaahu gaal le l-naas al-gaa'idiin ya'abudu Ba'al: «Akkudu wa chiifu kadar

fi lubbuku ma fi naadum waahid al-ya'abud Allah laakin illa l-naas al-ya'abudu ilaah Ba'al bas.»

24Wa Yaahu khatta 80 askar be barra wa gaal leehum: «Kan naadum anbalas min al-naas al-ana sallamtuhum leeku dool, al-naadum al-khallaah anbalas da yumuut.» Wa ba'ad da, Yaahu wa Yunadaab dakhalo fi beet al-ibaada le yigaddumu dahaaya muharragiin wa dahaaya aakhariin.

25Wa wakit gaddamo dahaayaahum khalaas, Yaahu gaal le l-askar wa khuyyaadhun: «Adkhulu wa aktuluuhum! Khalli naadum waahid kula ma yi'arrid.» Wa l-askar dakhalo wa kataloohum be l-seef wa khammo al-janaazaat wa daffagoohum barra min al-hille. Wa ba'ad da, al-askar macho daakhal lahaddi l-bakaan al-khaass al-gaa'id fi lubb beet al-ibaada hana Ba'al.

26Wa l-hajar al-khazzooch le l-ibaada, humman ramooh wa waddooh barra wa tachchooh fi l-naar.

27Wa ba'ad marago al-hajar da min beet al-ibaada, haddamo al-beet zaatah wa l-bakaan da, sawwooh wara beet aamm al-gaa'id lahaddi l-yoom.

28Wa be misil da bas, Yaahu gachcha ilaah Ba'al min balad Israa'iil.

Hukum Yaahu fi Israa'iil

29Wa laakin Yaahu anrabat fi zanib Yaruba'aam wileed Nabaat al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub wa da ibaadat al-ajjaal hana l-dahab al-fi Beet Iil wa hillit Daan.

30Wa yoom waahid, Allah gaal le Yaahu: «Achaan inta sawweet al-adiil giddaami wa dammart aayilat Akhaab sawa sawa misil ana dawwartah, awlaadak yagoodu fi kursi al-muluk fi mamlakat Israa'iil lahaddi l-zurriye al-raab'e.»

31Wa laakin Yaahu ma tabbag wasaaya Allah Ilaah Bani Israa'iil be kulla galbah. Wa ma khalla minnah nafs al-zunuub al-sawwaahum Yaruba'aam al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub.

32Wa fi nafs al-wakit da bas, Allah bada yangus min turaab mamlakat Israa'iil. Hazayiil malik balad Araam haarabaahum le naas mamlakat Israa'iil fi kulla huduud baladhun.

33Wa hu chaal minhum al-manaatig al-sabaah le bahar al-Urdun wa da turaab Gil'aad wa ard gabaayil Gaad wa Ra'uubiin wa Manassa. Wa da min hillit Aruu'ir al-gaa'ide fi waadi Arnuun fi l-wati lahaddi turaab Gil'aad wa Baachaan fi l-munchaakh.

34Wa l-baagi min amal Yaahu wa kulla cheyy al-sawwaah wa faraasiyytah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

35Wa Yaahu maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi madiinat al-Saamira. Wa wileedah Yahuhaaz hakam fi badalah.

³⁶Wa Yaahu hakam 28 sana fi mamlakat Israa'iil fi madiinat al-Saamira.

2 Muluuk 11

Atalya bigat malika fi Yahuuza

¹Wa wakít Atalya amm Akhazyá chaafat kadar wileedha maat, hi gammat tidammir kulla zurriiyit al-malik.

²Wa laakin Yuuchab'a al-hi bineeyit malik Yahuuraam wa akhut Akhazyá chaalat Yuwaach wileed Akhazyá wa maragatah be sirr min lubb iyaal al-malik al-yidooru yaktuluuhum. Wa hi khattatah ma'a l-mara al-takurbah fi lubb makhazan al-saraayir. Wa hinna labbadannah min Atalya wa be da, hu niiji min al-moot.

³Wa Yuwaach ga'ad ma'aaha mulabbad fi beet Allah le muddit sitte sana. Wa fi l-wakit da, Atalya gaa'ide tahkim fi l-balad.

Yuwaach darrajooh malik

⁴Wa fi l-sana al-saab'e, raajil al-diin Yahuuyada' rassal le khuyyaad al-miyaat hana l-Kariyiin wa le hurraas gasir al-malik wa jaabaahum jambah fi beet Allah. Wa hu sawwa ma'aahum mu'aahada wa hallafaahum fi beet Allah wa wassafaahum wileed al-malik.

⁵Wa ba'ad da, hu antaahum al-amur wa gaal: «Daahu al-cheyy al-waajib tisawwuuh. Al-tilit minku al-yichiilu al-khidme fi yoom al-sabt yaharsu gasir al-malik

⁶wa l-tilit minku yagoodu fi khachum baab Suur wa l-tilit al-aakhar kamaan yaharsu al-baab al-gaa'id wara l-hurraas. Wa l-majmuu'aat al-talaata dool, waajib yaharsu gasir al-malik al-waahid ba'ad al-aakhar.

⁷Wa le l-majmuu'teen al-ma yakhdumu fi yoom al-sabt, waajib yaharsu beet Allah al-bakaan al-gaa'id foogah al-malik.

⁸Wa intu tihawwuguuh al-malik min kulli jiihe wa ayyi waahid minku be silaahah fi iidah. Wa ayyi naadum al-yidoor yadhul fi sufuufku, aktuluuh. Wa intu tukuunu ma'a l-malik fi marigiinah wa jaytah.»

⁹Wa khalaas, khuyyaad al-miyaat sawwo kulla cheyy al-amaraahum beyah raajil al-diin Yahuuyada'. Wa ayyi khaayid minhum lamma naasah, al-naas al-kammalo khidmithum fi yoom al-sabt wa l-naas al-yichiilu khidmithum fi yoom al-sabt kula. Wa macho bakaan raajil al-diin Yahuuyada'.

¹⁰Wa raajil al-diin anta le khuyyaad al-miyaat al-huraab wa l-darag hana l-malik Dawuud al-gaa'idiin fi beet Allah.

¹¹Wa l-hurraas gaa'idiin fi bakaanhum, ayyi waahid be silaahah fi iidah. Wa rasso min nuss al-zeene hana beet Allah lahaddi nuss al-isra giddaam al-beet wa l-madbah le yihawwugu al-malik.

12 Wa khalaas, Yahuuyada' marag wileed al-malik wa khatta taaj fi raasah wa antaah kitaab al-mu'aahada wa masahah wa darrajah malik. Wa ba'ad da, saffago leyah wa gaalo: «Yi'iich al-malik!»

Atalya maatat

13 Wa wakit al-malika Atalya sim'at harakat al-hurraas wa l-cha'ab, jarat machat leehum fi beet Allah.

14 Wa hi chaafat al-malik waagif jamb al-amuud fi madkhal beet Allah hasab al-aade hana l-muluuk. Wa l-khuyyaad wa l-naas al-yadurbu burunji gaa'idiin ma'a l-malik. Wa kulla cha'ab al-balad farhaaniin marra waahid wa naas gaa'idiin yadurbu burunji. Wa fi l-bakaan da, Atalya charratat khulgaanha min al-za'al wa gaalat: «Di mu'aamara! Di mu'aamara!»

15 Wa raajil al-diin Yahuuyada' anta amur le khuyyaad al-miyaat al-mukallafiin be l-askar wa gaal: «Amurguuha barra min sufuufku. Wa ayyi naadum al-yitaabi'ha, aktuluuh be l-seef.» Achaan hu ma dawwar yaktuluuha fi beet Allah.

16 Wa humman karabooha le Atalya wa maragooha. Wa wakit wassalo ale gasir al-malik fi l-derib hana madkhal al-kheel, khalaas katalooha fi l-bakaan da.

17 Wa Yahuuyada' sawwa mu'aahada been Allah wa been al-malik wa cha'abah le yabgo cha'ab Allah. Wa battaan sawwa mu'aahada ambeen al-malik wa l-cha'ab.

18 Wa kulla l-cha'ab macho beet al-ibaada hana Ba'al wa haddamooh wa dammaro madaabhah wa asnaamah kula. Wa giddaam al-madaabih, katalo Mattaan raajil al-diin hana Ba'al. Wa ba'ad da, raajil al-diin Yahuuyada' khatta muraakhibiin fi beet Allah.

19 Wa hu lamma khuyyaad al-miyaat wa l-Kariyiin wa l-hurraas wa kulla cha'ab al-balad. Wa humman marago al-malik min beet Allah wa waddooh le gasir al-malik be derib madkhal al-hurraas. Wa khalaas, Yuwaach ga'ad fi kursi al-muluk.

20 Wa kulla cha'ab al-balad firho. Wa ba'ad katalooha le Atalya jamb gasir al-malik, al-madiina gaa'ide fi l-salaama.

Yuwaach bigi malik fi Yahuuza

21 Wa Yuwaach indah sab'a sana wakit bigi malik.

2 Muluuk 12

1 Wa da fi l-sana al-saab'e hana hukum Yaahu malik mamlakat Israa'iil. Wa Yuwaach hakam 40 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Sibya wa hi min hillit Biir Sab'a.

2 Wa fi kulla muddit hayaatah, Yuwaach sawwa al-adiil giddaam Allah achaaan Yahuuyada' raajil al-diin anta wasaaya adiiliin.

³Wa laakin be da kula, al-bakaanaat al-aaliyiin hana ibaadat al-asnaam gaa'idiin wa fooghum, al-cha'ab yigaddumu dahaaya wa yiharrugu bakhuur.

⁴Wa Yuwaach gaal le rujaal al-diin: «Limmu kulla l-fudda al-khassastuuha le beet Allah wa l-fudda hana l-fadayaan aw al-fudda al-antooaha hasab gudurtah wa l-fudda al-antooaha be juud hasab al-niye hana ayyi waahid. Wa kulla l-fudda di, jiiibuha le beet Allah.

⁵Wa khalli ayyi raajil diin yichiil al-fudda di min al-naas al-ya'arifhum wa beeha yi'addulu kulla l-chuguug al-gaa'idiin fi beet Allah.»

⁶Wa laakin fi sanit 23 hana hukum Yuwaach, rujaal al-diin lissaa' ma addalo al-chuguug hana beet Allah.

⁷Wa Yuwaach naadaah le Yahuuyada' raajil al-diin wa le rujaal al-diin al-aakhariin wa gaal leehum: «Maala ma addaltu al-chuguug hana beet Allah? Hassa' da, battaan ma tichiilu fudda min al-naas al-ta'arfuuhum laakin khalluuha kullaha le yi'addulu beeha beet Allah.»

⁸Wa rujaal al-diin khassado battaan ma yichiilu al-fudda min al-cha'ab wa la yichiilu al-mas'uuliye le yi'addulu al-chuguug hana beet Allah.

⁹Wa Yahuuyada' raajil al-diin chaal sanduug wa gadda sidaadtah wa khattaah jamb al-madbah be nuss al-zeene hana madkhal beet Allah. Wa rujaal al-diin al-humman hurraas al-madkhal yukhuttu foogah kulla l-fudda al-yijiibuha le beet Allah.

¹⁰Wa kan al-fudda di bigat katiire fi l-sanduug, khalaas al-kaatib hana l-malik wa kabiir rujaal al-diin yaju wa yichiilu al-fudda al-jaabooaha fi beet Allah wa yihaasubuuha.

¹¹Wa ba'ad hasabo al-fudda di, yantuuha fi iid al-naas al-mukallafiin be khidmit beet Allah. Wa humman yista'malooaha le yikaffu beeha al-khachchaabiin wa l-bannaayiin al-gaa'idiin yakhdumu fi beet Allah

¹²wa l-addaaliin wa naggaachiin al-hajar wa yachru beeha maraadiis wa hujaar magtuu'iin le yi'addulu beeha chuguug beet Allah. Wa yikaffu beeha kulla cheyy al-waajib le addiliin al-beet.

¹³Wa laakin be l-fudda al-jaabooaha le beet Allah di, ma sawwo beeha wa la mawaa'iin hana fudda wa la sakaakiin wa la kiisaan wa la buug wa la ayyi aala hana dahab aw fudda.

¹⁴Humman anto al-fudda di le l-mukallafiin be l-khidme achaan yista'malooaha le addiliin beet Allah.

¹⁵Wa ma yas'aloohum le l-mukallafiin dool min al-fudda al-gaa'idiin yikaffu beeha al-khaddaamiin achaan humman naas al-induhum amaan.

¹⁶Wa kan le l-fudda al-yijiibuuha hadiye le kaffaarat al-khata walla hadiye le kaffaarat al-zanib di, ma yusubbuuha fi beet Allah wa laakin yantuuha le rujaal al-diin.

Nihaayat hukum Yuwaach

¹⁷Wa yoom waahid, Hazayiil malik balad Araam ja hajam hillit Gaat wa chaalha. Wa Hazayiil chaal niye le yamchi yahjim Madiinat al-Khudus kula.

¹⁸Wa Yuwaach malik mamlakat Yahuuza chaal al-mawaa'iin al-khassasoohum abbahaatah Yahuuchafat wa Yahuuraam wa Akhazyia muluuk mamlakat Yahuuza wa l-mawaa'iin al-hu zaatah khassasaahum wa kulla l-dahab al-gaa'id fi l-makhaazin hana beet Allah wa fi gasir al-malik. Wa rassal kulla l-achya dool le Hazayiil malik Araam wa hu khalla jaytah fi Madiinat al-Khudus.

¹⁹Wa l-baagi min amal Yuwaach wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Yahuuza.

²⁰Wa masaa'iil Yuwaach atmarrado diddah wa darabooh fi hillit Beet Millu fi l-derib al-maachi ale hillit Silla.

²¹Wa l-masaa'iil dool humman Yuzaakaar wileed Chim'aat wa Yahuzabaad wileed Chumiir. Wa humman darabo Yuwaach wa katalooh. Wa dafanooh fi khabur juduudah fi madiinat Dawuud. Wa wileedah Amasya hakam fi badalah.

2 Muluuk 13

Yahuuhaaz bigi malik fi Israa'iil

¹Wa fi sanit 23 hana hukum Yuwaach wileed Akhazyia malik mamlakat Yahuuza, Yahuuhaaz wileed Yaahu bigi malik fi mamlakat Israa'iil fi madiinat al-Saamira. Wa hu hakam 17 sana.

²Wa Yahuuhaaz sawwa al-fasaala giddaam Allah. Hu sawwa nafs al-zunuub al-sawwaahum Yaruba'aam wileed Nabaat al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub. Wa Yahuuhaaz kula ma khalla minnah al-zunuub dool.

³Wa Allah khidib khadab chadiid le naas mamlakat Israa'iil wa sallamaahum le Hazayiil malik balad Araam wa le Banhadaad wileed Hazayiil fi kulla wakithum.

⁴Wa laakin Yahuuhaaz chahad Allah wa Allah khibil su'aalah achaan hu chaaf al-zulum al-gaa'id yisawwiih malik Araam le mamlakat Israa'iil.

⁵Wa Allah jaab le mamlakat Israa'iil munajji. Wa hu najjaahum min iid malik balad Araam. Wa naas mamlakat Israa'iil gidro aacho be l-salaama fi buyuuthum misil awwal.

⁶Wa laakin be da kula, naas mamlakat Israa'iil ma khallo minhum al-zunuub al-lazzaahum fooghum Yaruba'aam wa aayiltah. Wa humman ga'ado fi zunuubhum hatta khallo fi l-Saamira al-uud al-khazzooh le ibaadat ilaaha Achiira.

⁷Wa fi l-akhiir, min askar Yahuuhaaz ma faddal leyah illa 50 rujaal siyaad kheel wa 10 arabaat hana harib wa 10 000 askar maachiin be rijleehum. Wa da achaan malik Araam dammar al-aakhariin wa rihikaahum marra waahid misil al-ajaaj tihit rijileenah.

⁸Wa l-baagi min amal Yahuuhaaz wa kulla cheyy al-sawwaah wa faraasiyytah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

⁹Wa Yahuuhaaz maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi madiinat al-Saamira. Wa wileedah Yahu'aach hakam fi badalah.

Yahu'aach bigi malik fi Israa'iil

¹⁰Wa fi sanit 37 hana hukum Yuwaach malik mamlakat Yahuuza, Yahu'aach wileed Yahuuhaaz bigi malik fi mamlakat Israa'iil fi madiinat al-Saamira. Wa hakam 16 sana.

¹¹Wa hu sawwa al-fasaala gidzaam Allah. Wa hu ma khalla minnah kulla l-zunuub al-sawwaahum Yaruba'aam wileed Nabaat al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub.

¹²Wa l-baagi min amal Yahu'aach wa kulla cheyy al-sawwaah wa faraasiyytah wa l-huruub al-sawwaahum didd Amasya malik mamlakat Yahuuza, kulla l-cheyy da maktuub fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

¹³Wa Yahu'aach maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi madiinat al-Saamira ma'a muluuk mamlakat Israa'iil. Wa wileedah Yaruba'aam hakam fi badalah.

Al-nabi Alyasa' yitnabba' aakhir marra

¹⁴Wakit Alyasa' mirid marad al-yaktulah, Yahu'aach malik mamlakat Israa'iil macha gidzaamah wa baka leyah wa gaal: «Ya abuuyi! Ya abuuyi! Inta muhimm le Bani Israa'iil ziyaada min kulla arabaathum wa kulla siyaad kheelhum.»

¹⁵Wa Alyasa' gaal leyah: «Chiil leek nubbaal wa nuchchaab.» Wa Yahu'aach chaal nubbaal wa nuchchaab.

¹⁶Wa Alyasa' gaal le malik mamlakat Israa'iil: «Ajbid al-nubbaal.» Wa wakit Yahu'aach jabad al-nubbaal, Alyasa' khatta iideenah fi iideen al-malik wa gaal:

¹⁷«Aftah al-chubbaak al-be l-nuss al-sabhaani.» Wa Yahu'aach fatahah. Wa Alyasa' gaal leyah: «Azurgah!» Wa Yahu'aach zaragah. Wa Alyasa' gaal leyah: «Da nuchchaab al-nasur al-jaayi min Allah, nuchchaab al-nasur didd al-Araamiyiin. Inta tihaaribhum le l-Araamiyiin fi hillit Afiikh wa tidammirhum marra waahid.»

¹⁸Wa Alyasa' gaal battaan: «Chiil al-nuchchaab!» Wa Yahu'aach chaal al-nuchchaab. Wa Alyasa' gaal le malik mamlakat Israa'iil: «Adrub beyah al-ard!» Wa hu darab al-ard talaata marraat wa wagaf.

¹⁹Wa nabi Allah zi'il minnah wa gaal leyah: «Waajib tadrub al-ard khamsa aw sitte marra wa be da, tagdar tinnasir fi l-Araamiyiin lahaddi tidammirhum. Wa laakin hassa' da, inta tinnasir fooghum talaata marraat bas.»

²⁰Wa Alyasa' maat wa dafanooh. Wa ayyi bidaayit al-sana, nahhaabiin min balad Muwaab yadkhulu fi balad Israa'iil.

²¹Wa yoom waahid, fiyah naas waahidiin gaa'idiin yadfunu naadum mayyit wa chaafu al-nahhaabiin dool. Wa tawwaali, al-naas dool zagalo al-janaaza fi khabur Alyasa' wa faato. Wa wakit al-janaaza waga'at fi raas udaam Alyasa', al-mayyit da hiyi wa gamma be tuulah.

Yahu'aach annasar fi l-Araamiyiin

²²Wa Hazayiil malik balad Araam gaa'id yazlum mamlakat Israa'iil fi kulla wakit hukum Yahuuhaaz.

²³Wa laakin Allah hanna foog naas mamlakat Israa'iil wa wassaf leehum rahmatah be sabab al-mu'aahada al-sawwaaha ma'a Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub wa ma dawwar yidammirhum. Wa misil da, ma ba'adaahum min giddaamah lahaddi l-yoom.

²⁴Wa Hazayiil malik Araam maat wa wileedah Banhadaad hakam fi badalah.

²⁵Wa Yahu'aach wileed Yahuuhaaz chaal min Banhadaad kulla l-hillaal al-chaalaahum abuuH Hazayiil fi wakt al-duwaas. Wa Yahu'aach haarabah le Banhadaad talaata marraat wa chaal minnah hillaal mamlakat Israa'iil.

2 Muluuk 14

Amasya bigi malik fi Yahuuza

¹Wa fi l-sana al-taaniye hana hukum Yahu'aach wileed Yahuuhaaz malik mamlakat Israa'iil, Amasya wileed Yuwaach bigi malik fi mamlakat Yahuuza.

²Wa Amasya indah 25 sana wakit bigi malik wa hakam 29 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Yuu'addaan wa hi min Madiinat al-Khudus.

³Wa hu sawwa al-adiil giddaam Allah. Ma sawwa misil jiddah Dawuud sawwaah laakin misil abuuH Yuwaach.

⁴Wa laakin be da kula, al-bakaanaat al-aaliyiin hana ibaadat al-asnaam gaa'idiin wa fooghum, al-cha'ab yigaddumu dahaaya wa yiharrugu bakhuur.

⁵Wa wakit Amasya sabbat al-muluk, hu katal kulla l-masaa'iil al-katalo abuuH al-malik Yuwaach.

⁶Wa laakin hu ma katal iyaalhum. Wa da hasab maktuub fi Tawraat Muusa al-foogah Allah amaraahum wa gaal: «Al-abbahaat ma yaktuluuhum be sabab zanib al-iyaaal wa

l-iyaaal ma yaktuluuhum be sabab zanib al-abbahaat. Ayyi waahid yumuut be sabab zanbah bas.»

⁷Wa l-malik Amasya katal 10 000 naas min al-Adoomiyiin fi waadi al-Mileh. Wa fi l-harib da, hu chaal hillit Saala' wa sammaaha Yakhtiil wa usumha da gaa'id lahaddi l-yoom.

Yahu'aach annasar fi Amasya

⁸Wa khalaas ba'ad al-harib da, Amasya rassal naas le Yahu'aach wileed Yahuuhaaz wileed Yaahu malik mamlakat Israa'iil. Wa Amasya gaal leyah: «Ta'aal nilgaabalo wa nilhaarabo!»

⁹Wa Yahu'aach malik mamlakat Israa'iil rassal le Amasya malik mamlakat Yahuuza wa hajja leyah be l-masal da: «Yoom min al-ayyaam fi jibaaal Lubnaan, chookaay waahide rassalat le chadar al-arz wa gaalat leyah: «Akhkhid bineeytak le wileedi!» Wa laakin teetal waahid hana Lubnaan fajjakh al-chookaay di wa rihikha marra waahid.»

¹⁰Wa Yahu'aach gaal battaan: «Akiid inta annasart fi l-Adoomiyiin wa fi chaan da, firiht be nasrak wa gaa'id tilfachchar. Wa nuguul leek ke: «Agood saakit fi beetak. Maala tidoor tigawwim harib cheen al-yidammirak inta wa mamlakat Yahuuza kula?»»

¹¹Wa laakin Amasya ma simi' kalaamah. Wa khalaas, Yahu'aach malik mamlakat Israa'iil marag gaabalah. Wa askar Yahu'aach wa askar Amasya malik mamlakat Yahuuza alhaarabo fi hillit Beet Chams fi balad Yahuuza.

¹²Wa askar mamlakat Yahuuza an hazamo gid daam askar mamlakat Israa'iil wa ayyi askari arrad gabbal beetah.

¹³Wa fi hillit Beet Chams, Yahu'aach malik mamlakat Israa'iil karabah le Amasya malik mamlakat Yahuuza wileed Yuwaach wileed Akhazya. Wa hu bigi masjuun al-harib wa Yahu'aach waddaah Madiinat al-Khudus. Wa hinaak, hu kassar durdur al-madiina fi tuul hana 400 duraa' min baab Afraayim lahaddi baab al-Rukun.

¹⁴Wa Yahu'aach chaal kulla l-dahab wa l-fudda wa l-mu'iddaat hana beet Allah. Wa chaal al-kanz min gasir al-malik wa khataf naas kula. Wa ba'ad da, gabbal madiinat al-Saamira.

¹⁵Wa l-baagi min amal Yahu'aach wa kulla cheyy al-sawwaah wa faraasiyyah wa l-huruub al-sawwaahum didd Amasya malik mamlakat Yahuuza, kulla l-cheyy da maktuub fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

¹⁶Wa Yahu'aach maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi madiinat al-Saamira ma'a muluuk mamlakat Israa'iil. Wa ba'ad da, wileedah Yaruba'aam hakam fi badalah.

¹⁷Wa Amasya wileed Yuwaach malik mamlakat Yahuuza aach 15 sana ba'ad moot Yahu'aach wileed Yahuuhaaz malik mamlakat Israa'iil.

- 18** Wa l-baagi min amal Amasya maktuub fi kitaab taariikh muluuk Bani Yahuuza.
- 19** Wa fi Madiinat al-Khudus, naas waahidiin atmarrado didd Amasya. Wa hu arrad wa macha hillit Lakiich laakin humman rassalo naas waraayah wa katalooh fi l-hille di.
- 20** Wa humman jaabo janaaztah fi Madiinat al-Khudus be kheel wa dafanooh fi khabur juduudah fi madiinat Dawuud.
- 21** Wa kulla cha'ab mamlakat Yahuuza chaaloooh le Uzziya al-indah 16 sana wa darrajooh malik fi badal abuuuh Amasya.
- 22** Wa ba'ad al-malik Amasya maat wa lihig abbahaatah, Uzziya chaal hillit Ilaat wa banaaha battaan wa gabbalha le mamlakat Yahuuza.

Yaruba'aam al-taani malik fi Israa'iil

- 23** Wa fi sanit 15 hana hukum Amasya wileed Yuwaach malik mamlakat Yahuuza, Yaruba'aam wileed Yahu'aach bigi malik fi mamlakat Israa'iil fi madiinat al-Saamira. Wa hu hakam 41 sana.
- 24** Wa hu sawwa al-fasaala giddaam Allah. Hu ma khalla minnah kulla l-zunuub al-sawwaahum Yaruba'aam wileed Nabaat al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub.
- 25** Wa Yaruba'aam wileed Yahu'aach, hu bas al-gala' battaan kulla l-manaatig al-awwal hana mamlakat Israa'iil min Labu Hamaat fi l-munchaakh lahaddi l-bahar al-Mayyit fi l-junuub. Wa da bigi hasab kalaam Allah Ilaah Bani Israa'iil al-galah be waasitat abdah al-nabi Yuunus wileed Amittaay al-min hillit Gaat Hiifar.
- 26** Allah chaaf al-ta'ab al-chadiid hana Bani Israa'iil. Wa ma fi naadum wa la min al-abiid wa la min al-hurriin al-yaji yafza'hum.
- 27** Wa laakin abadan Allah ma kharrar yuguchch usum Bani Israa'iil min tihit al-sama. Wa be da, hu najjaahum be iid Yaruba'aam wileed Yahu'aach.
- 28** Wa l-baagi min amal Yaruba'aam wa kulla cheyy al-sawwaah wa faraasiytah wa huruubah wa kikkeef hu gabbal mudun Dimachkh wa Hamaat tihit hukum mamlakat Israa'iil wa dool mudun al-awwal hana mamlakat Yahuuza, kulla l-cheyy da maktuub fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.
- 29** Wa Yaruba'aam maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh ma'a muluuk Bani Israa'iil. Wa wileedah Zakariya hakam fi badalah.

2 Muluuk 15

Uzziya bigi malik fi Yahuuza

- 1** Wa fi sanit 27 hana hukum Yaruba'aam malik mamlakat Israa'iil, Uzziya wileed Amasya bigi malik fi mamlakat Yahuuza.

²Wa Uzziya indah 16 sana wakit bigi malik wa hakam 52 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Yakulya wa hi min Madiinat al-Khudus.

³Wa Uzziya sawwa al-adiil giddaam Allah misil abuu Amasya sawwaah.

⁴Wa laakin be da kula, al-bakaanaat al-aaliyiin hana ibaadat al-asnaam gaa'idiin wa fooghum, al-cha'ab yigaddumu dahaaya wa yiharrugu bakhuur.

⁵Wa Allah nazzal marad al-jidaam fi l-malik wa hu ga'ad mujaddim lahaddi mootah. Wa hu sakan fi beet wiheedah taraf. Wa Yuutaam wileed al-malik bigi mas'uul fi l-gasir wa hakam fi cha'ab al-balad.

⁶Wa l-baagi min amal Uzziya wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Yahuuza.

⁷Wa Uzziya maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi khabur juduudah fi madiinat Dawuud. Wa wileedah Yuutaam hakam fi badalah.

Zakariya bigi malik fi Israa'iil

⁸Wa fi sanit 38 hana hukum Uzziya malik mamlakat Yahuuza, Zakariya wileed Yaruba'aam bigi malik fi mamlakat Israa'iil fi madiinat al-Saamira. Wa hu hakam sitte chahar.

⁹Wa hu sawwa al-fasaala giddaam Allah misil al-zanib al-juduudah sawwooh. Wa hu ma khalla minnah al-zunuub al-sawwaahum Yaruba'aam wileed Nabaat al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub.

¹⁰Wa Challuum wileed Yaabiich atmarrad didd al-malik wa gamma darabah wa katalah giddaam al-cha'ab wa hakam fi badalah.

¹¹Wa l-baagi min amal Zakariya maktuub fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

¹²Wa hukum Zakariya bigi hasab kalaam Allah le Yaahu. Wa hu gaal: «Iyaalak yahkumu fi mamlakat Israa'iil lahaddi l-zurriye al-raab'e.» Wa bigi misil hu gaalah.

Challuum bigi malik fi Israa'iil

¹³Fi sanit 39 hana hukum Uzziya malik mamlakat Yahuuza, Challuum wileed Yaabiich bigi malik fi mamlakat Israa'iil. Wa hu hakam chahar waahid fi madiinat al-Saamira.

¹⁴Wa Manahiim wileed Gaadi gamma min hillit Tirsah wa macha al-Saamira wa darabah le Challuum wileed Yaabiich wa katalah hinaak. Wa hu hakam fi badalah.

¹⁵Wa l-baagi min amal Challuum wa mu'aamaratah al-sawwaaha maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

¹⁶Wa fi l-wakit da, Manahiim hajam hillit Tifsah wa kulla manaatigha wa katal kulla l-sukkaah lahaddi Tirsah ahaan humman abo ma yaftaho leyah baab al-madiina. Wa hu chagga butuun al-awiin al-khalbaanaat.

Manahiim bigi malik fi Israa'iil

17Wa fi sanit 39 hana hukum Uzziya malik mamlakat Yahuuza, Manahiim wileed Gaadi bigi malik fi mamlakat Israa'iil. Wa hu hakam 10 sana fi madiinat al-Saamira.

18Wa hu sawwa al-fasaala gidzaam Allah. Wa fi muddit kulla hayaatah, hu ma khalla minnah al-zunuub al-sawwaahum Yaruba'aam wileed Nabaat al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub.

19Wa Takhlata Falaasar malik balad Achuur dakhala be gu fi balad Israa'iil. Wa Manahiim antaah le Takhlata Falaasar ziyaada min 30 000 kiilo hana fudda ahaan yisaa'idah le yisabbit mulkah.

20Wa le yalga al-fudda di, Manahiim talab min al-khaniyiin hana mamlakat Israa'iil yikaffu al-miiri, ayyi waahid yikaffi 50 hajar fudda. Wa hu antaah le malik Achuur wa ba'ad da, al-malik gamma wa gabbal ma ga'ad fi balad Israa'iil.

21Wa l-baagi min amal Manahiim wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

22Wa Manahiim maat wa lihig abbahaatah. Wa wileedah Fakhahya hakam fi badalah.

Fakhahya bigi malik fi Israa'iil

23Wa fi sanit 50 hana hukum Uzziya malik mamlakat Yahuuza, Fakhahya wileed Manahiim bigi malik fi mamlakat Israa'iil fi madiinat al-Saamira. Wa hu hakam santeen.

24Wa hu sawwa al-fasaala gidzaam Allah. Hu ma khalla minnah al-zunuub al-sawwaahum Yaruba'aam wileed Nabaat al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub.

25Wa waahid khaayid deechah le Fakhahya al-usmah Fagah wileed Ramalya atmarrad didd al-malik wa katalah hu wa Arguub wa Aryi fi lubb al-gasir fi l-Saamira. Wa saa'adooh 50 naas min Gil'aad. Wa ba'ad katal al-malik, Fagah hakam fi badalah.

26Wa l-baagi min amal Fakhahya wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

Fagah bigi malik fi Israa'iil

27Wa fi sanit 52 hana hukum Uzziya malik mamlakat Yahuuza, Fagah wileed Ramalya bigi malik fi mamlakat Israa'iil fi madiinat al-Saamira. Wa hu hakam 20 sana.

28Wa hu sawwa al-fasaala gidzaam Allah. Hu ma khalla minnah al-zunuub al-sawwaahum Yaruba'aam wileed Nabaat al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub.

29Wa wakit al-Fagah gaa'id yamluk fi mamlakat Israa'iil, Takhlata Falaasar malik balad Achuur ja wa chaal hillaal Iyuun wa Abil Beet Ma'aaka wa Yanuuh wa Khadach wa Haasuur wa turaab Gil'aad wa balad al-Jaliil wa kulla ard Naftaali. Wa wadda sukkaanhum fi l-khurba fi balad Achuur.

³⁰Wa Huucha' wileed Iila atmarrad didd Fagah wileed Ramalya. Wa hu darabah wa katalah wa hakam fi badalah wa da fi sanit 20 hana hukum Yuutaam wileed Uzziya.

³¹Wa l-baagi min amal Fagah wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

Yuutaam bigi malik fi Yahuuza

³²Wa fi l-sana al-taaniye hana hukum Fagah wileed Ramalya malik mamlakat Israa'iil, Yuutaam wileed Uzziya bigi malik fi mamlakat Yahuuza.

³³Wa Yuutaam indah 25 sana wakıt bigi malik wa hakam 16 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Yaruucha bineeyit Saduukh.

³⁴Wa Yuutaam sawwa al-adiil giddaam Allah misil abuu Uzziya sawwaah.

³⁵Wa laakin be da kula, al-bakaanaat al-aaliyiin hana ibaadat al-asnaam gaa'idiin wa fooghum, al-cha'ab yigaddumu dahaaya wa yiharrugu bakhuur. Wa Yuutaam addal al-baab al-foogaani hana madkhal beet Allah.

³⁶Wa l-baagi min amal Yuutaam wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Yahuuza.

³⁷Wa fi wakıt Yuutaam bas, Allah rassal Rasiin malik balad Araam wa Fagah wileed Ramalya didd mamlakat Yahuuza.

³⁸Wa Yuutaam maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi khabur juduudah fi madiinat Dawuud jiddah. Wa wileedah Ahaaz hakam fi badalah.

2 Muluuk 16

Ahaaz bigi malik fi Yahuuza

¹Wa fi sanit 17 hana hukum Fagah wileed Ramalya, Ahaaz wileed Yuutaam bigi malik fi mamlakat Yahuuza.

²Wa Ahaaz indah 20 sana wakıt bigi malik wa hakam 16 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa hu ma sawwa al-adiil giddaam Allah Ilaahah misil jiddah Dawuud.

³Wa laakin hu taaba' derib muluuk mamlakat Israa'iil lahaddi gaddam wileedah wa harragah fi l-naar. Wa da nafs al-muharramaat al-sawwoohum al-umam al-Allah gala' minhum arduhum wa antaaha le Bani Israa'iil.

⁴Wa Ahaaz gaddam dahaaya wa harrag bakhuur fi l-bakaanaat al-aaliyiin hana ibaadat al-asnaam wa fi ruuse al-jibaaal wa tihit ayyi chadara khadra.

Araam wa Israa'iil hajamo Yahuuza

⁵Wa yoom waahid, Rasiin malik balad Araam wa Fagah wileed Ramalya malik mamlakat Israa'iil jo le yihaarubu Ahaaz malik mamlakat Yahuuza. Wa haasaro Madiinat al-Khudus wa laakin ma annasaro foogah.

⁶Wa fi nafs al-wakit da, Rasiin malik Araam chaal battaan hillit Ilaat wa gabbalha le l-Araamiyiin. Wa tarad Bani Yahuuza al-gaa'idiin fi lubbaha wa l-Adoomiyiin jo wa sakano foogha lahaddi l-yoom.

⁷Wa Ahaaz rassal naas le Takhlata Falaasar malik balad Achuur le yuguulu leyah al-kalaam da: «Ana abdak wa wileedak. Ta'aal najjiini min iid malik Araam wa min iid malik Israa'iil humman al-gammo diddi.»

⁸Wa Ahaaz chaal al-fudda wa l-dahab min beet Allah wa makhaazin hana gasir al-malik wa rassalaahum le malik Achuur misil hadiye.

⁹Wa malik Achuur radda fi talab Ahaaz. Hu gamma wa macha hajam madiinat Dimachkh wa chaalha wa wadda sukkaanha fi l-khurba fi hillit Khiir. Wa katal Rasiin malik Araam.

Al-malik Ahaaz khayyar al-madbah

¹⁰Wa l-malik Ahaaz hana mamlakat Yahuuza macha Dimachkh le yilimm ma'a Takhlata Falaasar malik Achuur. Wa wakit al-malik Ahaaz chaaf madbah hana madiinat Dimachkh, rassal le Uriiya raajil al-diin al-suura wa l-rasim hana l-madbah hana Dimachkh ahaan yabnu madbah sawa sawa mislah.

¹¹Wa Uriiya raajil al-diin bana al-madbah hasab al-suura wa l-rasim al-rassalah leyah al-malik Ahaaz min Dimachkh. Wa Uriiya raajil al-diin bana al-madbah da gubbaal al-malik Ahaaz ma yigabbil min Dimachkh.

¹²Wa wakit al-malik gabbal min Dimachkh, chaaf al-madbah wa garrab leyah

¹³wa gaddam dahaaya muharragiin wa hadaaya hana dagiig wa hadaaya charaab wa rachcha al-madbah be damm dahaaya al-salaama.

¹⁴Wa kan le l-madbah hana l-nahaas al-gaa'id giddaam beet Allah, hu hawwalah min bakaanah al-been al-madbah al-jadiid wa beet Allah. Wa hu khattaah be l-nuss al-munchaakhi hana l-madbah al-jadiid.

¹⁵Wa ba'ad da, al-malik Ahaaz amar Uriiya raajil al-diin wa gaal leyah: «Min al-yoom da, asta'mal al-madbah al-kabiir. Wa fi l-madbah al-kabiir da bas, tigaddim al-dahaaya al-muharragiin hana l-fajur wa hadaaya al-dagiig hana l-achiiye. Wa tigaddim kula al-dahaaya al-muharragiin wa hadaaya al-dagiig hana l-malik wa l-dahaaya al-muharragiin hana kulla cha'ab ma'a hadaayaahum hana l-dagiig wa hana l-charaab. Wa ba'ad da, turuchch al-madbah be damm hana l-bahaayim al-gaddamtuuhum dahaaya. Wa kan le l-madbah hana l-nahaas kamaan, ana bas nista'malah.»

¹⁶Wa Uriiya raajil al-diin sawwa kulla cheyy al-amarah beyah al-malik Ahaaz.

¹⁷Wa l-malik Ahaaz marag al-safaayih min al-hiitaan al-mutaharrikiin wa marag al-hiitaan hana nahaas al-foogah. Wa marag al-hoot al-kabiir al-mudawwar al-gaa'id fi l-tiiraan hana nahaas wa khattaah fi raas hajar al-gaa'id fi l-turaab.

¹⁸Wa achaan yidoor yiraddi malik balad Achuur, hu khayyar baab al-sabt al-banooh daakhal fi beet Allah wa l-baab al-barraani hana madkhal al-malik.

¹⁹Wa l-baagi min amal Ahaaz wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Yahuuza.

²⁰Wa Ahaaz maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi khabur juduudah fi madiinat Dawuud. Wa wileedah Hizkhiiya hakam fi badalah.

2 Muluuk 17

Huucha' malik Israa'iil al-akhiir

¹Wa fi sanit 12 hana hukum Ahaaz malik mamlakat Yahuuza, Huucha' wileed lila bigi malik fi mamlakat Israa'iil fi madiinat al-Saamira. Wa hu hakam 9 sana.

²Wa hu sawwa al-fasaala giddaam Allah wa laakin ma misil al-fasaala hana muluuk mamlakat Israa'iil al-gablah.

Malik Achuur chaal al-Saamira

³Wa Chalmanaasar malik balad Achuur ja haarabah le Huucha' malik mamlakat Israa'iil wa gidir foogah. Wa Huucha' kaffa leyah al-miiri.

⁴Wa laakin malik Achuur irif kadar Huucha' atmarrad wa aba ma yikaffi battaan al-miiri al-waajib yikaffiih ayyi sana. Wa battaan kula, Huucha' rassal naas le Suu malik balad Masir. Wa be da khalaas, malik Achuur karab Huucha' wa dassaah fi l-sijin wa janjarah.

⁵Wa ba'ad da, malik Achuur ja hajam kulla mamlakat Israa'iil. Wa hu haasar madiinat al-Saamira le muddit talaata sana.

⁶Wa fi l-sana al-taas'e hana hukum Huucha', malik Achuur chaal madiinat al-Saamira wa wadda naas mamlakat Israa'iil fi l-khurba fi balad Achuur. Wa hu sakkanaahum fi hillit Halah fi khachum bahar Haabur fi mantagat Guzaan wa fi hillaal al-Maadiyiin.

Sabab nihaayat mamlakat Israa'iil

⁷Wa kulla l-cheyy da kaan achaan naas mamlakat Israa'iil aznabo didd Allah Ilaahum, hu al-najjaahum min hukum Fir'oon malik balad Masir wa maragaahum min baladah wa be da kula, humman abado ilaahaat aakhariin.

⁸Wa humman taaba'o aadaat hana l-umam al-Allah gala' minhum arduhum wa antaaha le Bani Israa'iil. Wa humman taaba'o al-aadaat al-sabbato muluuk mamlakat Israa'iil.

⁹Wa naas mamlakat Israa'iil sawwo achya waahidiin be sirr didd Allah Ilaahum al-ma waajib yisawwuuhum. Bano bakaanaat aaliyiin le ibaadat al-asnaam fi kulla hillaalhum kan di hille sakhayre al-ma kabiire min beet tawiil hana muraakhaba walla kan di madiina gawiiye kula.

- 10** Wa khazzo hujaar wa iidaan le ibaadat Achiira fi raas ayyi jabal aali wa tihit ayyi chadara khadra.
- 11** Wa fi l-bakaanaat al-aaliyiin dool, harrago al-bakhuur misil al-umam al-aakhariin al-Allah taradaahum giddaamhum le yantiikum al-balad. Wa misil ke, humman sawwo al-fasaala lahaddi Allah khidib leehum.
- 12** Wa humman abado al-asnaam al-awwal Allah gaal leehum: «Ma ta'abuduuhum.»
- 13** Wa Allah hazzarhum le naas mamlakat Israa'iil wa mamlakat Yahuuza be waasitat kulla l-anbiya al-yichiifu ru'ya wa gaal leehum: «Khallu deribku al-fasil wa ahfado wasiyyaati wa tabbugu churuuti hasab Tawraat Muusa al-amart beeha juduudku wa rassaltaha leeku be waasitat abiidi al-anbiya.»
- 14** Wa laakin humman ma sim'o kalaamah. Gawwo ruuseehum misil juduudhum al-ma aamano be Allah Ilaahhum.
- 15** Wa Allah antaahum gawaaniin wa sawwa ma'a juduudhum mu'aahada wa antaahum ta'liim. Wa laakin humman rafado kulla l-achya dool wa taaba'o leehum asnaam ma naaf'iin wa humman zaathum bigo naas ma naaf'iin be cheyy. Wa humman taaba'o derib al-umam al-mujaawiriin al-daharaahum Allah achaan ma yichiilu deribhum.
- 16** Wa humman khallo minhum wasaaya Allah Ilaahhum wa sana'o leehum ajjaal itneen min hadiid wa khazzo iidaan le ibaadat Achiira wa sajado le kulla khuwwaat al-sama wa abado ilaah Ba'al.
- 17** Wa harrago awlaadhum wa banaathum fi l-naar le l-asnaam wa gammo yisawwu al-sahir wa yichawwufu. Wa chaalo niye le yisawwu al-fasaala giddaam Allah lahaddi yikhaddubuh.
- 18** Wa Allah khidib khadab chadiid didd Bani Israa'iil wa ba''adaahum minnah wa illa gabiilat Yahuuza bas faddalat.
- 19** Wa laakin gabiilat Yahuuza kula ma hafadat wasaaya Allah Ilaahha wa hi taaba'at aadaat Bani Israa'iil.
- 20** Wa be sabab da, Allah abaahum le kulla zurriiyit Bani Israa'iil wa ayyabaahum wa sallamaahum fi iid al-nahhaabiin wa fi l-akhiir, ba''adaahum minnah.
- 21** Wa wakit Allah farag mamlakat Israa'iil min zurriiyit Dawuud, humman darrajo fooghum malik al-hu Yaruba'aam wileed Nabaat. Wa Yaruba'aam ba''ad naas mamlakat Israa'iil min Allah wa lazzaahum le yisawwu zunuub kubaar.
- 22** Wa min al-wakit daak, kulla naas mamlakat Israa'iil gaa'idiin yisawwu nafs al-zunuub al-sawwaahum Yaruba'aam wa humman ma khallo minhum

²³lahaddi Allah taradaahum ba'iid minnah hasab al-kalaam al-hu gaalah be waasitat abiidah al-anbiya. Wa be da naas mamlakat Israa'iil, karaboohum wa waddoohum fi l-khurba fi balad Achuur ba'iid min baladhum wa gaa'idiin hinaak lahaddi l-yoom.

Al-umam al-jaaboohum fi l-Saamira

²⁴Wa malik balad Achuur jaab naas min madiinat Baabil wa min hillaal Kuuta wa Awwa wa Hamaat wa Safarwaayim wa sakkanaahum fi l-hillaal hana madiinat al-Saamira fi badal naas mamlakat Israa'iil. Wa l-naas dool chaalo madiinat al-Saamira wa sakano fi hillaalha.

²⁵Wa wakit al-naas dool jo sakano fi l-bakaan da, humman ma gaa'idiin ya'abudu Allah. Wa Allah rassal leehum diidaan al-katalo katiir minhum.

²⁶Wa jo khabbaro malik Achuur wa gaalo leyah: «Al-umam al-inta waddeethum fi l-khurba wa sakkantuhum fi hillaal al-Saamira dool ma ya'arfu kikkeef ya'abudu al-ilaah hana l-balad di. Wa hassa', al-ilaah da rassal leehum diidaan al-gaa'idiin yaktuluuhum achaan humman ma ya'arfu kikkeef ya'abuduuh, hu al-ilaah hana l-balad di.»

²⁷Wa khalaas, malik Achuur anta al-amur da wa gaal: «Gabbulu raajil diin waahid min al-naas al-awwal karabnaahum wa maragnaahum min hinaak wa waddeenaahum fi l-khurba. Khalli yigabbil yaskun ma'aahum fi l-Saamira wa yiwassifhum kikkeef ya'abudu al-ilaah hana l-balad di.»

²⁸Wa be misil da, waahid min rujaal al-diin al-karaboohum wa maragoohum min al-Saamira wa waddoohum fi l-khurba gabbal ja wa sakan fi Beet Iil wa gaa'id yi'allimhum kikkeef yakhaafo min Allah.

²⁹Wa laakin be da kula, ayyi umma sawwat leeha sanam wa khattatah fi l-bakaanaat al-aaliyiin al-banoohum naas al-Saamira le l-ibaada. Wa ayyi umma sawwat misil da fi l-hillaal al-saakniin fooghum.

³⁰Wa l-naas al-jo min Baabil sana'o sanam Sukkuut Banuut wa l-naas al-jo min Kuuta sana'o sanam Nirgal wa l-naas al-jo min Hamaat sana'o sanam Achiima

³¹wa l-naas al-jo min Awwa sana'o asnaam Nibhaz wa Tartaakh wa l-naas al-jo min Safarwaayim kamaan gaa'idiin yiharrugu iyaalhum fi l-naar le ilaahaathum Adramalik wa Anamalik.

³²Wa be da kula, humman khaayfiin min Allah. Wa azalo leehum naas min usuthum le yabgo rujaal diin wa yakhdumu leehum fi l-bakaanaat al-aaliyiin hana l-ibaada.

³³Wa be khoofhum min Allah da kula, humman gaa'idiin ya'abudu ilaahaathum hasab aadaat al-umam al-jo minhum.

³⁴Wa lahaddi l-yoom kula, humman gaa'idiin yitaabu'u al-aadaat al-gadiimiin. Humman ma khaayfiin min Allah wa ma gaa'idiin yitabbugu al-churuut wa l-

gawaaniin wa kitaab al-Tawraat wa l-wasaaya al-antaahum Allah le zurriiyit Yaakhuub. Wa da Yaakhuub al-Allah sammaah Israa'iil.

³⁵Wa Allah sawwa mu'aahada ma'a zurriiyit Yaakhuub wa amaraahum wa gaal: «Ma takhaafo min al-ilaahaat al-aakhariin wa ma tasjudu leehum wa la ta'abuduuhum wa la tigaddumu leehum dahaaya.

³⁶Laakin akhaafo minni ana Allah al-maragtuku min balad Masir be gudra kabiire wa duraa' gawi. Wa waajib tasjudu leyi ana bas wa tigaddumu leyi dahaaya.

³⁷Wa waajib titabbugu al-churuut wa l-gawaaniin wa kitaab al-Tawraat wa l-wasaaya al-katabtuhum leeku wa tahfadoohum daayman. Wa ma takhaafo min al-ilaahaat al-aakhariin.

³⁸Wa ma tanso al-mu'aahada al-ana sawweetha ma'aaku wa la takhaafo min al-ilaahaat al-aakhariin.

³⁹Wa laakin waajib takhaafo min Allah Ilaahku bas, hu al-yinajjiiku min iid kulla udwaanku.»

⁴⁰Wa laakin al-naas dool abo ma yasma'o al-kalaam da wa humman munkaribiin fi aadaathum al-gadiimiin.

⁴¹Wa be misil da, al-umam dool khaayfiin min Allah wa laakin taaba'o ibaadat al-asnaam kula. Wa lahaddi l-yoom kula, iyaalhum wa iyaal iyaalhum gaa'idiin yisawwu nafs al-cheyy misil juduudhum.

2 Muluuk 18

Hizkhiiya bigi malik fi Yahuuza

¹Wa fi l-sana al-taalta hana hukum Huucha' wileed Iila malik mamlakat Israa'iil, Hizkhiiya wileed Ahaaz bigi malik fi mamlakat Yahuuza.

²Wa Hizkhiiya indah 25 sana wakit bigi malik wa hakam 29 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Abi bineeyit Zakariiya.

³Wa Hizkhiiya sawwa al-adiil giddaam Allah misil jiddah Dawuud sawwaah.

⁴Hu haddam al-bakaanaat al-aaliyiin wa rama al-hujaar al-khazzoohum le l-ibaada wa kassar al-iidaan al-khazzoohum le ibaadat Achiira. Wa kassar al-daabi hana l-nahaas al-Muusa sana'ah achaan lahaddi l-wakit daak, Bani Israa'iil gaa'idiin yiharrugu bakhuur le l-daabi al-sammooh Nahuuchtaan.

⁵Wa Hizkhiiya atwakkal ale Allah Ilaah Bani Israa'iil. Wa min kulla muluuk mamlakat Yahuuza al-hakamo gablah aw al-hakamo ba'adah, ma fi malik mislah hu.

⁶Wa hu mutamassik be Allah wa abadan ma tarraf minnah. Wa hu hafad al-wasaaya al-Allah amar beehum Muusa.

⁷Wa Allah kaan ma'aayah wa Hizkhiya gaa'id yanjah fi kulla cheyy al-yisawwiih. Wa hu atmarrad didd malik balad Achuur wa aba ma yagood tihit hukmah.

⁸Wa Hizkhiya annasar fi l-Filistiyiin wa chaal arduhum lahaddi hillit Khazza, min hillaal dugaag al-ma ziyaada min beet tawiil hana muraakhaba lahaddi l-mudun al-gawiyiin.

Malik Achuur chaal al-Saamira

⁹Wa l-sana al-raab'e hana hukum Hizkhiya, di hi al-sana al-saab'e hana hukum Huucha' wileed Iila malik mamlakat Israa'iil. Wa fi l-sana di, Chalmanaasar malik balad Achuur ja le madiinat al-Saamira wa haasarha.

¹⁰Wa ba'ad muddit talaata sana, hu chaal al-madiina di. Wa da fi l-sana al-saadse hana hukum Hizkhiya wa l-sana al-taas'e hana hukum Huucha' malik mamlakat Israa'iil.

¹¹Wa malik Achuur wadda naas mamlakat Israa'iil fi l-khurba fi balad Achuur. Wa hu sakkanaahum fi hillit Halah wa fi khachum bahar Haabur fi mantagat Guzaan wa fi hillaal al-Maadiyiin.

¹²Wa da achaaan naas mamlakat Israa'iil ma sim'o kalaam Allah Ilaahum wa ma karramo al-mu'aahada. Wa ma sim'o kalaamah wa la tabbago awaamirah al-antaahum leehum be waasitat abdah Muusa.

Sanhariib gala' manaatig Bani Yahuuza

¹³Wa fi sanit 14 hana hukum Hizkhiya, Sanhariib malik balad Achuur hajam al-mudun al-gawiyiin hana mamlakat Yahuuza wa gala'aahum.

¹⁴Wa Hizkhiya malik mamlakat Yahuuza rassal le malik Achuur fi hillit Lakiich wa gaal leyah: «Ana muznib! Hassa' da, kiss minni. Wa kulla cheyy al-tukhuttah foogi da nahmalah.» Wa khalaas, malik Achuur dawwar min Hizkhiya malik Yahuuza 10 000 kiilo hana fudda wa 1 000 kiilo hana dahab.

¹⁵Wa Hizkhiya antaah kulla l-fudda al-gaa'ide fi beet Allah wa fi l-makhaazin hana gasir al-malik.

¹⁶Wa fi l-wakit da bas, Hizkhiya mallat al-dahab min al-biibaan wa iidaanhum hana beet Allah al-mumassahiin be dahab wa antaah le malik Achuur.

Sanhariib yihaddid Madiinat al-Khudus

¹⁷Wa min hillit Lakiich, malik balad Achuur rassal waziirah hana l-difaa' wa kabiir al-masaa'iil wa khaayid al-deech wa ma'aahum deech kabiir le l-malik Hizkhiya fi Madiinat al-Khudus. Wa wakit wassalo fi Madiinat al-Khudus, ga'ado jamb majra al-birke al-aali fi l-derib al-maachi ale zere' al-khassaaliin.

18Wa humman talabo achaan yihajju le l-malik. Wa laakin Aliyaakhim wileed Hilkhiiya mas'uul fi gasir al-malik marag min al-madiina le yilaagiihim wa macho ma'aayah Chabna al-kaatib wa Yuwaakh wileed Asaaf al-kaatib al-yizakkir al-malik.

19Wa khaayid al-deech gaal leehum: «Guulu le Hizkhiiya al-kalaam da al-jaayi min al-malik al-kabiir hana balad Achuur: <Ween al-amaan al-inta mutawakkil aleyah?»

20Inta tahsib al-kalaam al-faadi yanti raay wa gudra fi l-harib walla? Wa hassa' da, ale yaatu inta atwakkalt le titmarrad diddi?

21Daahu inta atwakkalt ale balad Masir wa hi misil mu'aawana hana ageegaay al-mafjuukha al-tat'an ayyi naadum al-yirakkaz foogah. Wa Fir'oon malik Masir hu misil da le kulla l-naas al-yitwakkalo aleyah.»

22«Wa tuguulu leyi: <Ale Allah Ilaahna bas atwakkalna.> Laakin da Hizkhiiya bas al-haddam al-bakaanaat al-aaliyiin wa l-madaabih hana ibaadat Allah! Wa hu gaal le naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus: <Amchu asjudu giddaam al-madbah al-hini fi Madiinat al-Khudus.>

23«Wa hassa' da, ta'aal astafiq ma'a siidi malik balad Achuur. Ana nantiik 2 000 kheel kan talga leehum rakkaabiin.

24Wa kikkeef inta tagdar tinnasir fi mas'uul waahid sakhayyar min khaddaamiin siidi? Inta titwakkal ale Masir le talga arabaat harib wa siyaad kheel walla?

25Wa hassa' be izin Allah, ana gammeet didd al-bakaan da le nidammirah. Aywa! Allah bas gaal leyi: <Gumm didd al-balad di wa dammirha.>»

26Wa khalaas, Aliyaakhim wileed Hilkhiiya wa Chabna wa Yuwaakh raddo le khaayid al-deech wa gaalo leyah: «Min fadlak, kallim leena aniina khaddaamiinak be l-araamiye achaan aniina nafhamo al-lukhkha di. Laakin ma tikallim leena be l-ibraaniye wa la tisammi' al-cha'ab al-gaa'idiin fi raas al-durdur.»

27Wa khaayid al-deech gaal leehum: «Hal kalaam siidi al-rassalaani da bukhussuku intu wa malikku bas walla? La! Al-kalaam da bukhuss kulla l-naas al-gaa'idiin fi durdur al-madiina. Humman kula misilku yinjabru yaakulu hurarhum wa yacharbo boolhum.»

28Wa ba'ad da, khaayid al-deech gamma be tuulah wa aat be hiss aali be kalaam ibraani wa gaal: «Asma'o kalaam al-malik al-kabiir wa hu malik balad Achuur.

29Daahu al-malik gaal: <Khalli Hizkhiiya ma yukhuchchuku achaan hu ma yagdar yinajjiiku minni.

30Wa khalli Hizkhiiya ma yiwaddiiku lahaddi titwakkalo ale Allah wa yuguul leeku: «Akiid Allah yinajjiina wa l-madiina di kula ma taga' fi iideen malik Achuur!»»

³¹Ma tasma'o kalaam Hizkhiiya achaan daahu malik Achuur gaal: «Sawwu ma'aayi suluh wa sallumu nufuusku leyi. Wa khalaas, ayyi waahid minku yaakul min intaaj inabah wa tiinah wa yachrab min almi biirah.

³²Wa da lahaddi ana nigabbil wa niwaddiiku fi balad misil baladku. Wa l-balad di indaha gameh wa khamar jadiid wa ma'aach wa inab wa zaytuun le l-dihin wa asal wa be misil da, intu ti'iichu wa ma tumuutu. Ma tasma'o kalaam Hizkhiiya al-gaa'id yukhuchchuku wa yuguul: «Allah yinajjiina.»

³³Hal ilaahaat al-umam gidro najjo buldaanhum min iid malik Achuur walla?

³⁴Ween ilaahaat Hamaat wa Arfad? Wa ween ilaahaat Safarwaayim wa Hiina' wa Awwa? Hal humman gidro najjo madiinat al-Saamira min iidi walla?

³⁵Wa min kulla ilaahaat al-buldaan dool, yaatu al-gidir najja baladah minni? Wa be da, hal Allah yagdar yinajji Madiinat al-Khudus minni walla?»

³⁶Wa laakin al-cha'ab sakato ma raddo leyah be ayyi kilme achaan al-malik Hizkhiiya amaraahum wa gaal: «Ma turuddu leyah.»

³⁷Wa khalaas, Aliyaakhim wileed Hilkhiiya mas'uul fi gasir al-malik wa Chabna al-kaatib wa Yuwaakh wileed Asaaf al-kaatib al-yizakkir al-malik, kulluhum jo le Hizkhiiya wa khulgaanhum mucharratiin min al-hizin wa jaabo leyah kalaam khaayid al-deech.

2 Muluuk 19

Hizkhiiya rassal le l-nabi Icha'ya

¹Wa wakit al-malik Hizkhiiya simi' kalaamhum, hu kula gamma charrat khulgaanah wa libis khalag al-hizin wa macha beet Allah.

²Wa hu rassal Aliyaakhim mas'uul fi gasir al-malik wa Chabna al-kaatib wa rujaal al-diin al-chiyyaab. Wa kulluhum ke laabsiin khulgaan al-hizin wa macho le l-nabi Icha'ya wileed Ammuus.

³Wa humman gaalo leyah: «Daahu kalaam al-malik Hizkhiiya: «Al-yoom da, yoom hana diige wa ikhaab wa fadiihe. Wa da misil al-iyaaal jaahiziin le yamurgu min batun ammuhum wa laakin hi ma indaha gudra le taldaahum.

⁴Wa akuun Allah Ilaahak yasma' kulla kalaam khaayid al-deech al-siidah malik balad Achuur rassalah le yi'ayyir Allah al-Hayy. Wa akuun Allah Ilaahak yasma' kalaamah wa yi'aakhibah. Hassa' da, as'al Allah fi chaan al-cha'ab al-faddalo.»

⁵Wa wakit masaa'iil al-malik Hizkhiiya jo giddaam Icha'ya,

⁶hu gaal leehum: «Amchu guulu le siidku al-malik Hizkhiiya: «Daahu Allah gaal: «Ma takhaaf min al-mu'yaar al-simi'tah al-ayyarooni beyah khaddaamiin malik Achuur.

⁷Wa daahu ana nantiih khabar wa be sabab al-khabar da, hu yigabbil baladah. Wa hinaak ana naktulah be l-seef.”»»

⁸Wa khaayid al-deech simi’ kadar malik balad Achuur gamma min hillit Lakiich wa macha le yihaarib hillit Libna. Khalaas, hu kula gabbal lihigah hinaak.

Jawaab Sanhariib hana l-tahdiid

⁹Wa khalaas, malik balad Achuur simi’ khabar. Wa l-khabar da buguul: «Tirhaakha malik balad al-Habacha gamma jaayi le yihaaribak.» Wa khalaas, malik Achuur rassal murassaliin le Hizkhiiya wa gaal leehum:

¹⁰«Amchu le Hizkhiiya malik mamlakat Yahuuza wa guulu leyah: «Khalli ilaahak al-inta gaa’id titwakkal aleyah da ma yukhuchchak wa yuguul leek: “Madiinat al-Khudus ma taga’ fi iideen malik Achuur!”»

¹¹Inta zaatak simi’t be kulla cheyy al-sawwooh muluuk balad Achuur fi kulla l-buldaan wa dammaroohum marra waahid. Wa tahsib inta wiheedak bas tanja walla?

¹²Wa ilaahaat al-umam al-dammaroohum juduudi, hal gidro najjo hillaal Guzaan wa Haaraan wa Rasaf wa zurriiyit Adan al-saakniin fi Talassar walla?

¹³Wa ween muluuk mudun Hamaat wa Arfad wa La’iir wa Safarwaayim wa Hiina’ wa Awwa?»»

¹⁴Wa Hizkhiiya chaal al-jawaab min iide al-murassaliin wa garaah. Wa macha le beet Allah wa fatah al-jawaab da giddaam Allah.

¹⁵Wa giddaam Allah, Hizkhiiya sa’al wa gaal: «Ya Allah Ilaah Bani Israa’iil! Inta al-gaa’id fi archak foog al-makhlugiin al-samaawiyiin. Wa inta wiheedak bas Ilaah kulla mamaalik al-ard! Wa inta bas al-khalagt al-samaawaat wa l-ard!

¹⁶Ya Allah, khutt adaanak wa asma’ni! Ya Allah, aftah uyuunak wa chiif! Wa asma’ kalaam Sanhariib malik Achuur al-rassalah le yi’ayyirak inta, al-Ilaah al-Hayy.

¹⁷Ya Allah, akiid muluuk Achuur dammaro kulla l-umam wa buldaanhum.

¹⁸Wa zagalo ilaahaathum fi l-naar achaan humman asnaam bas al-sawwoohum al-naas be iideehum min hatab wa hajar. Wa muluuk Achuur dammaroohum.

¹⁹Wa hassa’, ya Allah Ilaahna, najjiina min iid Sanhariib wa be da, kulla mamaalik al-ard ya’arfu kadar inta ya Allah, inta wiheedak bas al-Rabb.»»

Allah radda le Hizkhiiya

²⁰Wa Icha’ya wileed Ammuus rassal le Hizkhiiya wa gaal leyah: «Daahu Allah Ilaah Bani Israa’iil gaal: «Aywa, ana simi’t salaatak al-inta wajjahtaha leyi fi chaan Sanhariib malik balad Achuur.»»

²¹Wa Icha’ya gaal battaan: «Daahu kalaam Allah al-galah didd Sanhariib:

«Sahyuun al-misil bineeye udriiye tahgirak wa tichchammat foogak! Aywa! Madiinat al-Khudus al-misil bineeye tihizz raasha waraak.

²²Le yaatu inta ayyartah wa achchammat foogah? Wa didd yaatu inta kallamt wa chift be istikbaar? Da diddi ana, Khudduus Israa'iil!

²³Be waasitat naasak al-rassaltuhum, inta ayyart al-Rabb wa gult:

“Be katarat arabaati, ana tala't fi ruuse al-jibaaal lahaddi dakhalt fi Lubnaan daakhal le nagta' chadarha hana l-arz al-tuwaal wa chadarha hana l-sarwi al-sameh. Wa namchi lahaddi nalhag al-malja' al-aakhir wa khaabaatha al-dulum.

²⁴Wa ana nakat biyaar fi buldaan hana naas aakhariin wa chiribt almiikum wa be fajkhat rijli, yabbast kulla rujuul Niil Masir.”

²⁵««Wa laakin, ya Sanhariib, inta ma fihimt kadar min wakit tawiil, ana kharrart al-cheyy da. Wa min zamaan ana kawwantah wa hassa', nihaggigah. Wa inta kamaan, gaa'id tidammir al-mudun al-gawiyiin wa yabgo koom hana turaab.

²⁶Wa sukkaanhum ma induhum gudra wa khaafo wa khijlo. Wa humman yibso misil gechch al-kadaade wa nabaat al-akhdar wa l-gechch fi ruuse al-buyuut wa yibso misil al-gameh al-yibis gubbaal ma yanjad.

²⁷Wa laakin ana na'arif wakit inta tagood wa wakit tamrug wa tigabbil wa wakit tarjif min al-za'al diddi.

²⁸Wa ana simi't inta rajaft min al-za'al diddi wa astakbart. Wa be sabab da, ana nidiss leek zumaam fi munkharak wa lijaam fi khachmak wa nigabbilak be l-derib al-inta jiit beyah.»»

²⁹««Wa di hi al-alaama, ya Hizkhiya. Fi l-sana di, taakulu min al-kichcheeb wa fi l-sana al-taaniye, taakulu min al-bandar. Wa laakin fi l-sana al-taalta, titeerubu wa tagta'o wa timaggunu jineenaatku hana l-inab wa taakulu min fawaakihum.

³⁰Wa l-nijo min Bani Yahuuza wa faddalo yabgo misil chadara al-tidiss uruugha min jadiid fi l-ard wa furuu'ha yinmalu be fawaakih.

³¹Achaan min Madiinat al-Khudus yamurgu al-naas al-faddalo aywa, min jabal Sahyuun yamurgu humman al-nijo. Wa da, Allah al-Gaadir yisawwiih hasab mahabbith al-chadiide.»»

Sanhariib katalooh

³²Wa fi chaan da, daahu Allah gaal fi malik balad Achuur: «Hu ma yadkhul fi l-madiina di wa la yizarrig foogha nuchchaab. Wa la yigarrib leha be darag wa la yigawwim radmiie wara durdurha.»»

³³Wa daahu kalaam Allah: «Hu yigabbil be l-derib al-ja beyah wa fi l-madiina di, ma yadkhul.

³⁴Ana nahmi al-madiina di wa ninajjiiha. Wa da fi chaani ana Allah wa fi chaan abdi Dawuud.»

³⁵Wa khalaas fi l-leele di, malak Allah ja darab mu'askar al-Achuuriyiin wa katal 185 000 raajil. Wa be fajur wakit gammo, al-faddalo minhum chaafu kulla l-janaazaat dool.

³⁶Wa khalaas, Sanhariib malik balad Achuur gabbal wa macha ga'ad fi madiinat Niinawa.

³⁷Wa yoom waahid, Sanhariib macha fi beet Nisruuk ilaahah le ya'abudah. Wa iyaalah al-itneen Adramalik wa Charaasar dakhalo darabooh wa katalooh be l-seef wa arrado macho le balad Araraat. Wa wileedah Isar Hadduun hakam fi badalah.

2 Muluuk 20

Al-malik Hizkhiiya mirid wa ligi al-aafe

¹Wa fi l-wakit da, Hizkhiiya mirid marad chadiid lahaddi gariib yumuut. Wa l-nabi Icha'ya wileed Ammuus ja leyah wa gaal: «Daahu Allah gaal: «Wassi aayiltak achaan inta tumuut. Ma talga al-aafe.»»

²Wa Hizkhiiya wajjah ale l-durdur wa sa'al Allah wa gaal:

³«Ya Allah, fakkir foogi ana al-taaba't derbak be sidikh wa be galib mukhlis wa sawweet kulla cheyy adiil giddaamak!» Wa Hizkhiiya baka baki chadiid.

⁴Wa wakit al-nabi Icha'ya lissaa' ma marag min al-fadaay hana gasir al-malik, Allah hajja leyah wa gaal:

⁵«Gabbil amchi le Hizkhiiya kabiir cha'abi wa guul leyah: «Daahu Allah Ilaah jiddak Dawuud gaal: “Ana simi't su'aalak wa chift dumuu'ak al-daffago. Hassa' da, ana nachfiik wa fi l-yoom al-taalit, inta tagdar tamchi le beet Allah.

⁶Wa daahu ana niziid leek 15 sana fi umrak. Wa ninajjiik inta wa l-madiina di min iid malik balad Achuur. Aywa, nahmi al-madiina di fi chaani ana wa fi chaan abdi Dawuud.”»»

⁷Wa ba'ad da, Icha'ya gaal: «Chiilu abbuud hana tiin.» Wa humman chaalo al-abbuud wa ajjanooh wa masahooh fi hubuun al-malik wa hu ligi al-aafe.

⁸Wa fi l-wakit da, Hizkhiiya gaal le Icha'ya: «Chunu al-alaama al-tiwassif leyi kadar Allah yantiini al-aafe wa fi l-yoom al-taalit, namchi battaan le beet Allah?»

⁹Wa Icha'ya radda leyah wa gaal: «Di hi al-alaama al-beeha tagdar ta'arif kadar Allah yihaggig al-kalaam al-gaalah. Inta tidoor al-dull yiziid be achara darajaat walla yangus be achara darajaat?»

¹⁰Wa Hizkhiiya gaal leyah: «Hayyin le l-dull yiziid be achara darajaat. Angusah be achara darajaat.»

11 Wa khalaas, al-nabi Icha'ya sa'al Allah wa Allah kaskas al-dull wara be achara darajaat min al-bakaan al-awwal nazal foogah fi darajaat atabat Ahaaz.

Malik Baabil rassal le Hizkhiiya

12 Wa fi l-wakit da, malik balad Baabil al-usmah Maruudak Baladaan wileed Baladaan rassal jawaabaat wa hadiye le Hizkhiiya achaan hu simi' kadar Hizkhiiya mirid.

13 Wa Hizkhiiya simi' kalaam murassaliinah. Wa wassafaahum al-makhaazin al-khazano fooghum al-achya al-khaaliyiin misil al-fudda wa l-dahab wa l-istir wa l-dihin al-mu'attar. Wa wassafaahum makhaazin al-silaah wa ayyi cheyy al-gaa'id fi makhaazinah. Wa ma fi cheyy al-Hizkhiiya ma wassafah leehum kan fi gasrah walla fi kulla mamlakatah.

14 Wa ba'ad da, al-nabi Icha'ya ja le l-malik Hizkhiiya wa gaal leyah: «Al-naas dool jo gaalo leek chunu? Wa humman jaayiin min ween?» Wa Hizkhiiya gaal: «Humman jaayiin min ba'iid, min balad Baabil!»

15 Wa Icha'ya gaal: «Chaafo chunu fi gasrak?» Wa Hizkhiiya gaal: «Chaafo kulla cheyy fi gasri. Ma fi cheyy fi makhaazini al-ana ma wassaftah leehum!»

16 Wa khalaas, Icha'ya gaal leyah: «Asma' kalaam Allah! Hu gaal:

17 Daahu yaji yoom waahid, kulla l-khumaam al-fi gasrak wa kulla cheyy al-juduudak dammooh min zamaan lahaddi l-yoom da, yiwadduuh fi Baabil. Wa cheyy waahid kula ma yifaddil. Wa da, Allah bas gaalah.

18 Wa yichiilu min iyaalak al-marago min sulbak, al-inta wilidtuhum. Wa yikhassuum wa yabgo abiid fi gasir malik Baabil.»

19 Wa Hizkhiiya radda le Icha'ya wa gaal: «Kalaam Allah al-inta gultah leyi da, adiil.» Achaan hu gaal fi nafsah: «Ana ni'iich be salaam wa amaan fi kulla muddit hayaati.»

20 Wa l-baagi min amal Hizkhiiya wa faraasiytah wa kulla cheyy al-sawwaah wa buna khazzaan almi wa nakitiin al-majra al-yijiib al-almi fi lubb al-hille, kulla l-cheyy da maktuub fi kitaab taariikh muluuk Bani Yahuuza.

21 Wa Hizkhiiya maat wa lihig abbahaatah. Wa wileedah Manassa hakam fi badalah.

2 Muluuk 21

Manassa bigi malik fi Yahuuza

1 Wa Manassa indah 12 sana wakit bigi malik wa hakam 55 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Hafsiiba.

2 Wa Manassa sawwa al-fasaala giddaam Allah. Hu sawwa nafs al-muharramaat al-sawwoohum al-umam al-Allah gala' minhum arduhum wa antaaha le Bani Israa'iil.

³Wa hu bana battaan al-bakaanaat al-aaliyiin hana l-ibaada al-abuuh Hizkhiya haddamaahum. Wa bana madaabih le ilaah Ba'al wa khazza iidaan le ibaadat Achiira misil Akhaab malik mamlakat Israa'iil sawwaah. Wa Manassa sajad giddaam kulla khuwwaat al-sama wa abadhun.

⁴Wa bana leehum madaabih fi lubb beet Allah wa da l-bakaan al-Allah gaal foogah: «Fi Madiinat al-Khudus bas, nukhutt usmi.»

⁵Wa battaan kula bana madaabih le kulla khuwwaat al-sama fi l-fadaayaat al-itneen hana beet Allah.

⁶Wa hu harrag wileedah fi l-naar le l-asnaam. Wa macha le l-chaddaara wa l-chawwaafiin wa le l-naas al-yikallumu ma'a l-maytiin wa l-jannaaniyiin. Wa gaa'id yikhaddib Allah ziyaada be l-fasaala al-hu sawwaaha.

⁷Wa hu khatta fi beet Allah sanam Achiira al-sana'ah. Wa da fi lubb al-beet al-hajja foogah Allah le Dawuud wa le wileedah Suleymaan wa gaal: «Ana nukhutt usmi ila l-abad foog al-beet da wa fi Madiinat al-Khudus al-madiina al-ana azaltaha min kulla mudun gabaayil Bani Israa'iil.

⁸Wa battaan ma natrud Bani Israa'iil min al-ard al-anteetha le juduudhum kan humman yahfado wa yitabbugu kulla cheyy al-ana amartuhum beyah hasab kulla l-wasaaya al-amar beehum abdi Muusa.»

⁹Wa laakin Bani Israa'iil ma sim'o kalaam Allah. Wa Manassa lazzaahum le yisawwu al-fasaala ziyaada min al-umam al-dammaraahum Allah giddaam Bani Israa'iil.

¹⁰Wa be sabab da, Allah kallam leehum be waasitat abiidah al-anbiya wa gaal:

¹¹«Manassa malik mamlakat Yahuuza sawwa al-muharramaat wa l-fasaala ziyaada min kulla cheyy al-sawwooh al-Amuuriyiin gablah. Wa be ibaadat asnaamah, hu lazza naas mamlakat Yahuuza kula fi l-zunuub.»

¹²Wa fi chaan da, daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Ana ninazzil fi Madiinat al-Khudus wa fi balad Yahuuza masiibe al-tabhat kulla l-naas al-yasma'o beeha.

¹³Wa nidammir Madiinat al-Khudus misil awwal dammart madiinat al-Saamira wa aayilat Akhaab. Wa ana nuguchch Madiinat al-Khudus wa sukkaanha misil al-maa'uun al-yikhassuluuh wa ba'ad da, yakfooh.

¹⁴Wa naabaahum le l-faddalo min cha'abi al-misil warasati wa nisallimhum fi iid udwaanhum. Wa humman yabgo khaniime wa kasiibe le kulla udwaanhum

¹⁵achaan cha'abi gaa'idiin yisawwu daayman al-fasaala giddaami. Wa humman gaa'idiin daayman yikhaddubuuni min yoom al-juduudhum marago min Masir lahaddi l-yoom.»

16 Wa Manassa kula daffag damm hana naas bariyiin lahaddi dammuhum mala kulla Madiinat al-Khudus min tarafha le tarafha. Wa da bala l-zanib al-hu lazza foogah naas mamlakat Yahuuza wa humman sawwo al-fasaala giddaam Allah.

17 Wa l-baagi min amal Manassa wa kulla cheyy al-sawwaah wa kulla zunuubah al-sawwaahum maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Yahuuza.

18 Wa Manassa maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi jineenit gasrah al-binaaduuh jineenit Uzza. Wa wileedah Aamuun hakam fi badalah.

Aamuun bigi malik fi Yahuuza

19 Wa Aamuun indah 22 sana wakıt bigi malik wa hakam santeen fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Machullama bineeyit Haarus min hillit Yatba.

20 Wa Aamuun kula sawwa al-fasaala giddaam Allah misil abuuah Manassa.

21 Hu chaal nafs al-derib al-abuuah chaalah wa abad al-asnaam al-abuuah abadhum wa sajad giddaamhum.

22 Wa aba minnah Allah Rabb juduudah wa ma chaal al-derib al-Allah yidoorah.

23 Wa masaa'iil Aamuun atmarrado diddah wa katalooh fi lubb beetah.

24 Wa laakin cha'ab al-balad katalo kulla l-naas al-atmarrado didd al-malik Aamuun. Wa darrajo wileedah Yuuchiiya malik fi badalah.

25 Wa l-baagi min amal Aamuun wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Yahuuza.

26 Wa dafanooh le Aamuun fi khaburah fi jineenit Uzza. Wa wileedah Yuuchiiya hakam fi badalah.

2 Muluuk 22

Yuuchiiya bigi malik fi Yahuuza

1 Wa Yuuchiiya indah 8 sana wakıt bigi malik wa hakam 31 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Yadiida bineeyit Adaaya min hillit Buskhat.

2 Wa Yuuchiiya sawwa al-adiil giddaam Allah. Hu taaba' al-derib al-adiil hana jiddah Dawuud wa ma baara minnah wa la ale l-zeene wa la ale l-isra.

3 Wa fi sanit 18 hana hukmah, al-malik Yuuchiiya rassal al-kaatib Chaafaan wileed Asalya wileed Machullam le beet Allah wa gaal leyah:

4 «Amchi bakaan Hilkhiiya kabiir rujaal al-diin wa guul leyah khalli yahsib jumlit al-fudda al-lammooha hurraas madkhal beet Allah min al-cha'ab wa jaabooha fi beet Allah.

5 Wa l-fudda di, yantuuha le l-naas al-mukallafiin be khidmit adiiliin beet Allah. Wa yikaffu beeha al-khaddaamiin al-yi'addulu al-chuguug hana beet Allah

⁶wa yikaffu beeha al-khachchaabiin wa l-bannaayiin wa l-addaaliin. Wa yachru beeha maraadiis wa hujaar magtuu'iin le yi'addulu beehum al-beet.

⁷Wa ma yas'aloohum min al-fudda al-antooaha leehum di achaan humman naas al-induhum amaan.»

Kitaab al-Tawraat ligooh fi beet Allah

⁸Wa Hilkhiiya kabiir rujaal al-diin gaal le Chaafaan al-kaatib: «Ana ligiit kitaab al-Tawraat fi beet Allah.» Wa Hilkhiiya anta al-kitaab da le Chaafaan wa hu garaah.

⁹Wa Chaafaan al-kaatib ja le l-malik wa hajja leyah wa gaal: «Masaa'iilak sallamo al-fudda al-ligooha fi makhazan beet Allah le l-mukallafiin be khidmit adiiliin beet Allah.»

¹⁰Wa Chaafaan al-kaatib gaal battaan le l-malik: «Hilkhiiya raajil al-diin antaani kitaab waahid.» Wa Chaafaan gara al-kitaab da giddaam al-malik.

¹¹Wa wakit al-malik simi' kalaam kitaab al-Tawraat da, gamma charrat khulgaanah min al-hizin.

Yuuchiiya rassal le Hulda al-nabiiye

¹²Wa ba'ad da, al-malik amar Hilkhiiya raajil al-diin wa Akhigaam wileed Chaafaan wa Akbuur wileed Miika wa Chaafaan al-kaatib wa Asaaya waahid min masaa'iil al-malik wa gaal leehum:

¹³«Amchu as'alo Allah leyi wa le l-cha'ab wa le kulla naas mamlakat Yahuuza be sabab al-kalaam al-maktuub fi l-kitaab al-ligooh. Khadab Allah chadiid bilheen foogna achaan juduudna ma sim'o al-kalaam al-fi l-kitaab da wa ma tabbago kulla cheyy al-maktuub foogah.»

¹⁴Wa khalaas, Hilkhiiya raajil al-diin wa Akhigaam wa Akbuur wa Chaafaan wa Asaaya macho bakaan Hulda al-nabiiye marit al-haaris hana khulgaan rujaal al-diin al-usmah Challuum wileed Tigwa wileed Harhas. Wa hi saakne fi l-haara al-jadiide hana Madiinat al-Khudus. Wa wakit humman wassalo, hajjo leeha be l-kalaam da.

¹⁵Wa Hulda al-nabiiye gaalat leehum: «Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal tamchu tuguulu le l-raajil al-rassalaaku leyi:

¹⁶«Daahu Allah gaal: “Akiid ana nijiib masiibe fi Madiinat al-Khudus wa fi sukkaanha. Wa da yihaggig kulla l-kalaam al-maktuub fi l-kitaab al-garaah malik mamlakat Yahuuza.

¹⁷Wa da be sabab humman abooni wa harrago bakhuur le ilaahaat aakhariin wa khaddabooni be kulla amalhum al-sawwooh. Wa khadabi yanzil fi l-madiina di wa ana ma niwaggifah.”»

¹⁸«Wa hassa' da, amchu guulu al-kalaam da le malik mamlakat Yahuuza al-rassalaaku tas'alo leyah Allah. Wa guulu leyah daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: <Inta simi't kalaam al-kitaab da

¹⁹wa galbak khaaf wa inta almaskant giddaami ana Allah wakit inta simi't al-kalaam al-ana gultah didd Madiinat al-Khudus wa sukkaanha. Wa l-kalaam da buguul: "Al-bakaan da yabga kharaab wa mal'uun." Wa inta charratt khulgaanak min al-hizin wa bakeet giddaami wa ana kula simi'tak. Wa da kalaam Allah.

²⁰Wa be sabab da, nikhalliik talhag abbahaatak be l-salaama wa yadfunuuk fi khaburak wa ma tichiif al-masiibe al-ana ninazzilha fi Madiinat al-Khudus.»» Wa khalaas al-murassaliin macho wa kallamo al-kalaam da le l-malik.

2 Muluuk 23

Yuuchiiya jaddad al-mu'aahada

¹Wa tawwaali, malik Yuuchiiya naada kulla chuyuukh Bani Yahuuza wa chuyuukh Madiinat al-Khudus le yilimmu.

²Wa ba'ad da, al-malik macha beet Allah ma'a kulla naas mamlakat Yahuuza wa kulla sukkaan Madiinat al-Khudus wa rujaal al-diin wa l-anbiya wa kulla l-cha'ab min al-kubaar lahaddi l-dugaag. Wa hu gara leehum kulla l-kalaam al-fi kitaab al-mu'aahada al-ligooh fi beet Allah.

³Wa l-malik wagaf jamb amuud beet Allah wa jaddad al-mu'aahada ma'a Allah. Waajib ayyi waahid yitaabi' Allah wa yahfad wasiyyaatah wa ta'liimah wa churuutah be kulla galbah wa be kulla fikrah wa yitabbig kalaam al-mu'aahada al-maktuub fi l-kitaab da. Wa kulla l-cha'ab khassado be l-mu'aahada di.

Yuuchiiya haddam bakaan al-asnaam

⁴Wa l-malik amar Hilkhiiya kabiir rujaal al-diin wa rujaal al-diin al-aakhariin wa hurraas madkhal beet Allah wa gaal khalli yamurgu min beet Allah kulla l-mu'iddaat al-sana'oom le ibaadat asnaam Ba'al wa Achiira wa le kulla khuwmaat al-sama. Wa khalaas, humman maragoohum barra min Madiinat al-Khudus wa harragoohum fi waadi Khidruun wa waddo al-rumaad fi Beet Iil.

⁵Wa hu tarad rujaal al-diin al-khattoohum muluuk mamlakat Yahuuza le yiharrugu bakhuur fi l-bakaanaat al-aaliyiin hana l-ibaada al-fi hillaal balad Yahuuza wa hawaaleeha le Madiinat al-Khudus. Wa tarad al-naas al-yiharrugu al-bakhuur le Ba'al wa le l-harraay wa l-gamar wa l-nujuum wa le kulla khuwmaat al-sama.

⁶Wa marag min beet Allah al-uud al-khazzooch le ibaadat Achiira wa waddaah barra min Madiinat al-Khudus fi waadi Khidruun wa hinaak harragah wa rihkah wa l-rumaad kamaan chattatah fi khubuur al-cha'ab.

7Wa l-malik dammar buyuut al-naas al-bisawwu al-charmata al-gaa'idiin fi fadaayit beet Allah. Wa fi l-bakaan da, awiin gaa'idaat yitirran gabag le ibaadat al-ilaaha Achiira.

8Wa ba'ad da, Yuuchiiya jaab kulla rujaal al-diin al-gaa'idiin fi hillaal balad Yahuuza. Wa hu najjas kulla l-bakaanaat al-aaliyiin hana l-ibaada al-rujaal al-diin gaa'idiin yiharrugu fooghum al-bakhuur min Gaba' lahaddi Biir Sab'a. Wa hu dammar al-bakaanaat al-aaliyiin hana l-ibaada al-fi khachum baab al-madiina wa khaassatan al-baab hana haakim al-madiina Yachuu' al-gaa'id be nuss al-isra le madkhal al-madiina.

9Wa rujaal al-diin hana l-bakaanaat al-aaliyiin hana l-ibaada ma induhum izin yigaddumu dahaaya fi madbah Allah al-fi Madiinat al-Khudus laakin induhum izin yaakulu khubza bala tawwaara ma'a rujaal al-diin akhwaanhum.

10Wa battaan al-malik najjas al-mahrag hana Tuufa al-gaa'id fi waadi Bani Hinnuum ahaan battaan naadum ma yiharrig wileedah wa la bineeytah fi l-naar le ilaah Muulak.

11Wa ba''ad tamaasiil al-kheel al-khassasoohum muluuk mamlakat Yahuuza le ibaadat al-harraay. Wa tamaasiil al-kheel dool awwal khattoohum jamb madkhal beet Allah wa jamb beet al-mas'uul Natanmalik. Wa Yuuchiiya harrag al-arabaat hana ibaadat al-harraay kula.

12Wa l-malik haddam al-madaabih al-banoohum muluuk mamlakat Yahuuza fi raas gasir malik Ahaaz wa l-madaabih al-Manassa banaahum fi l-fadaayaat al-itneen hana beet Allah. Wa ba'ad haddamaahum, hu chaal al-turaab wa daffagah fi waadi Khidruun.

13Wa hu najjas kulla l-bakaanaat al-aaliyiin hana l-ibaada al-mugaabiliin Madiinat al-Khudus be nuss al-zeene hana hajar al-Damaar. Wa l-bakaanaat dool, zamaan Suleymaan malik Bani Israa'iil banaahum le Achtaruut al-ilaahat al-muharrama hint naas balad Seeda wa le Kamuuch al-ilaah al-muharram hana naas balad Muwaab wa le Milkuum al-sanam al-makruuh hana Bani Ammuun.

14Wa hu rama al-hujaar al-khazzoohum wa kassar al-iidaan al-khazzoohum le ibaadat Achiira wa mala al-bakaan da be udaam al-naas.

15Wa battaan al-malik haddam al-madbah al-fi Beet Iil wa da l-bakaan al-aali al-banaah Yaruba'aam wileed Nabaat al-lazza naas mamlakat Israa'iil fi l-zunuub. Wa Yuuchiiya haddam al-madbah da wa l-bakaan al-aali hana l-ibaada. Wa harrag al-bakaan al-aali wa rihikah bigi rumaad wa tachcha al-uud al-khazzooh le ibaadat Achiira.

16Wa ba'ad da, Yuuchiiya chaglab wa chaaf al-khubuur al-gaa'idiin fi raas al-hajar fi l-bakaan da. Wa rassal naas yijiibu al-udaam min al-khubuur wa hu gamma tachcha

al-udaam fi l-madbah da achaan yinajjisah. Wa l-cheyy da bigi hasab kalaam nabi Allah al-awwal gaalah.

17Wa l-malik sa'al wa gaal: «Al-hajar al-gaa'id nichiiifah, da chunu?» Wa naas al-hille raddo leyah wa gaalo: «Da khabur hana nabi Allah al-ja min balad Yahuuza wa hajja be l-achya al-hassa' inta sawweethum fi l-madbah hana Beet Iil.»

18Wa khalaas, al-malik gaal: «Khallu al-khabur da! Naadum ma yilammis udaam al-nabi.» Wa be misil da, ma limso udaam al-nabi da walla udaam al-nabi al-chaayib al-ja min al-Saamira kula.

19Wa l-malik Yuuchiiya haddam kulla l-buyuut al-gaa'idiin fi l-bakaanaat al-aaliyiin hana l-ibaada al-fi hillaal al-Saamira al-banoohum muluuk mamlakat Israa'iil achaan yikhaddubu Allah. Wa hu dammar kulla l-buyuut dool misil sawwaah fi Beet Iil.

20Wa fi raas madaabih hana l-bakaanaat al-aaliyiin dool, hu dabah kulla rujaal al-diin al-gaa'idiin fi l-bakaan da wa harrag udaam al-naas. Wa ba'ad da, gabbal Madiinat al-Khudus.

Naas Yahuuza ayyado iid al-Fisha

21Wa l-malik Yuuchiiya amar kulla l-cha'ab wa gaal leehum: «Ayyudu iid al-Fisha le Allah Ilaahku hasab al-kalaam al-maktuub fi kitaab al-mu'aahada.»

22Wa l-cha'ab abadan ma ayyado iid misil da min al-wakit al-hakamo foogah al-hukkaam al-binaaduuhum al-gudiya lahaddi kulla l-wakit al-hakamo foogah muluuk mamlakat Israa'iil wa muluuk mamlakat Yahuuza.

23Wa laakin fi sanit 18 hana hukum al-malik Yuuchiiya, ayyado iid al-Fisha le Allah fi Madiinat al-Khudus.

24Wa Yuuchiiya katal al-yikallumu ma'a l-maytiin wa l-jannaaniyiin wa dammar al-asnaam wa l-tamaasiil wa kulla l-muharramaat al-gaa'idiin fi balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus. Wa da achaan yihaggig kalaam al-Tawraat al-maktuub fi l-kitaab al-ligaah Hilkhiiya kabiir rujaal al-diin fi beet Allah.

25Wa ma fi malik misil Yuuchiiya al-taaba' le Allah be kulla galbah wa kulla fikrah wa kulla gudurtah hasab Tawraat Muusa. Wa ba'adah ma fi malik mislah.

26Wa be da kula, Allah ma khalla minnah khadabah al-muhrig didd mamlakat Yahuuza be sabab kulla l-fasaala al-sawwaaha Manassa diddah.

27Wa Allah gaal: «Niba''id min giddaami mamlakat Yahuuza misil ba''adt mamlakat Israa'iil. Wa nikhalli minni Madiinat al-Khudus al-madiina al-ana azaltaha wa l-beet al-ana gult foogah: «Da bas al-bakaan al-nukhutt foogah usmi.»»

28Wa l-baagi min amal Yuuchiiya wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Yahuuza.

²⁹Wa fi wakit hukum Yuuchiiya, Fir'oon Naku malik balad Masir gamma le yahjim malik balad Achuur be jiihat bahar al-Furaat. Wa l-malik Yuuchiiya macha gaabalah fi l-derib wa laakin wakit malik Masir chaafah, katalah le Yuuchiiya fi hillit Magiddu.

³⁰Wa masaa'iilah chaaloooh fi araba wa waddooh min Magiddu lahaddi Madiinat al-Khudus wa dafanooh fi khaburah. Wa cha'ab al-balad chaaloooh le Yahaaz wileed Yuuchiiya masahooh wa darrajooh malik fi badal abuuu.

Yahaaz bigi malik fi Yahuuza

³¹Wa Yahaaz indah 23 sana wakit bigi malik wa hakam talaata chahar fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Hamuutal bineeyit Irmiya min hillit Libna.

³²Wa Yahaaz sawwa al-fasaala giddaam Allah misil juduudah sawwooh.

³³Wa Fir'oon Naku malik balad Masir karabah wa sajanah fi Ribla balad Hamaat wa battaan ma hakam fi Madiinat al-Khudus. Wa ziyaada min da, al-malik Naku jabaraahum le naas mamlakat Yahuuza yikaffu miiri hana 3 400 kiilo hana fudda wa 34 kiilo hana dahab.

³⁴Wa Fir'oon Naku darraj Aliyaakhim wileed Yuuchiiya malik fi badal abuuu Yuuchiiya wa khayyar usmah wa sammaah Yahuuyakhim. Wa kan le Yahaaz al-masjuun kamaan, waddaah Masir wa maat hinaak.

³⁵Wa Yahuuyakhim chaal al-miiri min naas mamlakat Yahuuza achaan yanti le Fir'oon Naku al-fudda wa l-dahab al-hu talabaahum. Wa ayyi waahid kaffa al-miiri al-khattooh foogah hasab gudurtah wa Yahuuyakhim antaah le malik Masir.

Yahuuyakhim bigi malik fi Yahuuza

³⁶Wa Yahuuyakhim indah 25 sana wakit bigi malik wa hakam 11 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Zabuuda bineeyit Fadaaya min hillit al-Ruuma.

³⁷Wa Yahuuyakhim sawwa al-fasaala giddaam Allah misil juduudah sawwooh.

2 Muluuk 24

¹Wa wakit Yahuuyakhim gaa'id yahkim, Nabuukhadnasar malik Baabil chaal mamlakat Yahuuza. Wa Yahuuyakhim ga'ad tihit hukmah muddit talaata sana wa ba'ad da, atmarrad diddah.

²Wa Allah rassal didd Yahuuyakhim nahhaabiin min balad Baabil wa balad Araam wa balad Muwaab wa Bani Ammuun achaan yidammuru balad Yahuuza. Wa da hasab kalaam Allah al-gaalah be waasitat abiidah al-anbiya.

³Wa kulla l-achya dool bigo be amur Allah al-dawwar yiba''id minnah mamlakat Yahuuza be sabab zunuub Manassa wa kulla cheyy al-hu sawwaah

⁴wa be sabab damm al-naas al-bariyiin al-Manassa katalaahum lahaddi dammuhum mala kulla Madiinat al-Khudus da. Wa Allah aba ma yakhfir leehum.

⁵Wa l-baagi min amal Yahuuyakhim wa kulla cheyy al-sawwaah maktuubiin fi kitaab taariikh muluuk Bani Yahuuza.

⁶Wa Yahuuyakhim maat wa lihg abbahaatah. Wa wileedah Yuyakiin hakam fi badalah.

⁷Wa min al-wakit da, malik Masir ma marag battaan min baladah achaan malik Baabil chaal minnah kulla l-manaatig al-awwal fi iideenah min waadi Masir fi l-wati lahaddi bahar al-Furaat fi l-munchaakh.

Yuyakiin bigi malik fi Yahuuza

⁸Wa Yuyakiin indah 18 sana wakit bigi malik wa hakam talaata chahar fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Nahuuchta bineeyit Alnaataan min Madiinat al-Khudus.

⁹Wa Yuyakiin sawwa al-fasaala gidzaam Allah misil abuuah sawwaah.

¹⁰Wa fi l-wakit da bas, rujaal Nabuukhadnasar malik Baabil jo wa haasaro Madiinat al-Khudus.

¹¹Wa Nabuukhadnasar malik Baabil hu zaatah ja hajam al-hille al-rujaalah haasarooaha.

¹²Wa khalaas, Yuyakiin malik mamlakat Yahuuza marag didd malik Baabil wa chaal ma'a ammah wa masaa'iilah wa kubaaraatah wa khaddaamiinah. Wa malik Baabil karabah wa waddaah masjuun wa da fi l-sana al-taamne hana hukmah.

¹³Misil Allah gaalah, Nabuukhadnasar chaal kulla l-achya al-fi makhaazin beet Allah wa gasir al-malik. Wa kulla l-mawaa'iin hana l-dahab al-Suleymaan malik Bani Israa'iil sana'aahum wa khataahum fi beet Allah, Nabuukhadnasar dammaraahum.

¹⁴Wa hu wadda fi l-khurba kulla cha'ab Madiinat al-Khudus wa kulla l-kubaaraat wa kulla l-rujaal al-furraas wa adadhum yisaawi 10 000. Wa wadda ma'aahum kulla l-sayyaakhiin wa l-haddaad. Wa fi l-balad, faddalo illa masaakiin al-balad.

¹⁵Wa hu wadda fi Baabil al-malik Yuyakiin wa ammah wa awiinah wa khaddaamiinah wa furraas al-balad. Hu chaalaahum min Madiinat al-Khudus wa waddaahum fi l-khurba fi Baabil.

¹⁶Wa Nabuukhadnasar wadda kulla askar adadhum 7 000 wa l-sayyaakhiin wa l-haddaad adadhum 1 000 wa kulla l-naas al-fahaliin al-ya'arfu al-duwaas. Wa hu wadda kulla l-naas dool fi l-khurba fi Baabil.

¹⁷Wa malik Baabil darraj Mattanya immah le Yuyakiin malik fi badalah wa khayyar usmah wa sammaah Sidkhiiya.

¹⁸Wa Sidkhiiya indah 21 sana wakit bigi malik wa hakam 11 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Hamuutal bineeyit Irmia min hillit Libna.

¹⁹Wa Sidkhiya sawwa al-fasaala gidzaam Allah misil al-malik Yahuuyakhim sawwaah.

²⁰Wa l-fasaala al-humman sawwooha fi Madiinat al-Khudus wa fi balad Yahuuza jaabat khadab Allah. Wa fi chaan da, Allah taradaahum ba'iid minnah. Wa Sidkhiya atmarrad didd malik Baabil.

2 Muluuk 25

Nabuukhadnasar haasar al-madiina

¹Fi l-yoom al-aachir hana l-chahar al-aachir fi l-sana al-taas'e hana hukum Sidkhiya, Nabuukhadnasar malik Baabil ja be kulla askarah le Madiinat al-Khudus. Wa humman nazalo wa hawwagooha be radmiye.

²Wa l-madiina di ga'adat muhaasara lahaddi sanit 11 hana hukum al-malik Sidkhiya.

³Wa l-juu' bigi chadiid fi l-madiina wa l-naas ma induhum cheyy yaakuluuh. Wa fi l-yoom al-taasi' hana l-chahar al-raabi',

⁴gaddo khurma fi durdur al-madiina. Wa khalaas be l-leel, malik mamlakat Yahuuza wa kulla askarah marago wa arrado. Humman marago be l-derib al-gaa'id ambeenaat al-daraadir al-itneen hana l-difaa' al-gariib le jineenit al-malik hatta kan al-Baabiliyiin muhawwigiin al-madiina kula. Wa l-malik Sidkhiya chaal al-derib al-maachi ale waadi al-Urdun.

⁵Wa laakin askar Baabil taradooh le l-malik wa lihgooh wa karabooh fi kadaadit Ariiha. Wa kulla askarah arrado khallooh.

⁶Wa askar Baabil karabooh le l-malik Sidkhiya wa waddooh fi hillit Ribla gidzaam malik Baabil. Wa fi l-bakaan da, haakamooh.

⁷Wa humman dabaho awlaad Sidkhiya fi gidzaamah. Wa ba'ad da, malik Baabil gaddad uyuun Sidkhiya wa janjarah be jinziir hana nahaas matbuug wa waddaah fi Baabil.

Askar Baabil chaalo Madiinat al-Khudus

⁸Wa fi l-yoom al-saabi' hana l-chahar al-khaamis fi sanit 19 hana hukum Nabuukhadnasar malik Baabil, Nabuuzaradaan kabiir al-hurraas wa mas'uul le malik Baabil dakhal fi Madiinat al-Khudus.

⁹Wa hu tachcha beet Allah wa gasir al-malik wa kulla buyuut Madiinat al-Khudus. Wa kulla buyuut al-masaa'iil, hu harragaahum be naar.

¹⁰Wa kulla askar Baabil al-macho ma'a kabiir al-hurraas kassaro al-durdur al-muhawwig Madiinat al-Khudus.

- 11** Wa Nabuuzaradaan kabiir al-hurraas chaal ma'aayah al-cha'ab al-faddalo fi l-madiina wa l-sallamo nufuushum le malik Baabil. Wa hu chaal naas aakhariin kula wa waddaahum fi l-khurba fi Baabil.
- 12** Wa laakin kabiir al-hurraas khalla waahidiin min masaakiin al-balad le yahartu al-inab wa l-ziraa'a.
- 13** Wa askar Baabil kassaroo amad al-nahaas al-giddaam beet Allah wa l-hiitaan al-mutaharrikiin wa l-hoot al-kabiir hana nahaas al-gaa'id giddaam beet Allah. Wa waddo kulla l-nahaas da fi Baabil.
- 14** Wa humman chaalo al-buraam wa l-feelaat wa l-sakaakiin wa l-kiisaan wa kulla l-mawaa'iin al-sana'oohum min nahaas wa asta'maloohum le l-ibaada.
- 15** Wa khammaamaat al-naar wa l-kiisaan al-kulluhum min dahab wa fudda, chaalaahum kabiir al-hurraas.
- 16** Wa kan le l-amad al-itneen wa l-hoot al-kabiir wa l-hiitaan al-mutaharrikiin al-sana'aahum al-malik Suleymaan le beet Allah, wazin nahaashum ma ma'ruuf min al-katara.
- 17** Wa l-amuud al-awwalaani, tuulah 18 duraa' wa l-amuud da khatto foogah raas hana nahaas al-tuulah 3 duraa' wa muhawwag be salaasil al-murassas fooghum rummaan wa kulluhum ke min nahaas. Wa l-amuud al-taani, sun'itah sawa sawa misil al-amuud al-awwalaani be salaasilah.
- 18** Wa battaan kabiir al-hurraas karab Saraaya kabiir rujaal al-diin wa Safanya raajil al-diin al-naayib wa l-hurraas al-talaata hana madkhal beet Allah.
- 19** Wa min al-madiina, karab kabiir waahid al-mukallaf be l-rujaal al-muhaaribiin wa khamsa naas min khaddaamiin al-malik al-ligoohum fi lubb al-madiina. Wa karab battaan al-kaatib hana khaayid al-deech, hu al-mukallaf be jannidiin al-cha'ab fi l-askariye wa 60 raajil min al-cha'ab al-gaa'idiin fi l-madiina.
- 20** Wa Nabuuzaradaan kabiir al-hurraas karabaahum masaajiin wa waddaahum le malik Baabil fi Ribla.
- 21** Wa malik Baabil katalaahum hinaak fi Ribla fi balad Hamaat. Wa be misil da, kulla naas balad Yahuuza waddoohum fi l-khurba ba'iid min arduhum.
- 22** Wa kan le l-naas al-faddalo fi balad Yahuuza, humman al-Nabuukhadnasar malik Baabil khallaahum, hu darraj Gadaalya wileed Akhigaam wileed Chaafaan haakim fooghum.
- 23** Wa wakit kulla khuyyaad al-askar hana mamlakat Yahuuza wa kulla naashum sim'o kadar malik Baabil darrajah le Gadaalya haakim, gammo macho leyah fi Misfa. Wa l-naas dool humman Ismaa'iil wileed Natanya wa Yuuhanaan wileed Gaarih wa Saraaya wileed Tanhuumat min hillit Natuufa wa Yazanya min hillit Ma'aaka.

24Wa Gadaalya halaf leehum wa le naashum wa gaal: «Ma takhaafo min masaa'iil al-Baabiliyiin. Agoodu fi l-balad wa akhdumu tihit sultit malik Baabil wa akiid da yabga leeku adiil.»

25Wa laakin fi l-chahar al-saabi', Ismaa'iil wileed Natanya wileed Alichama' min zurriiyit al-mamlaka ja ma'a achara rujaal wa darabooh le Gadaalya wa katalooh, hu wa naas min balad Yahuuza wa l-Baabiliyiin al-gaa'idiin ma'aayah fi hillit Misfa.

26Wa khalaas fi l-bakaan da, kulla cha'ab mamlakat Yahuuza, kan kabiir walla sakhiiir walla kubaaraat al-askar kula, gammo wa macho balad Masir achaan khaafo min al-Baabiliyiin.

Yuyakiin talagooh min al-sijin

27Wa fi sanit 37 min waddo Yuyakiin malik mamlakat Yahuuza fi l-khurba fi Baabil, darrajo Awiil Maruudak malik fi Baabil. Wa fi yoom 27 hana chahri 12 hana l-sana di, Awiil Maruudak afa Yuyakiin malik mamlakat Yahuuza wa talagah min al-sijin.

28Wa l-malik hajja leyah be kalaam halu wa darrajah fi bakaan aali ziyaada min al-muluuk al-aakhariin al-gaa'idiin ma'aayah fi Baabil.

29Wa malik Baabil khayyar khulgaan Yuyakiin hana l-sijin wa khallaah yaakul ma'aayah daayman fi dabalaaytah fi kulla muddit hayaatah.

30Wa be misil da fi kulla muddit hayaatah, Yuyakiin ligi riise samhe min malik Baabil.

1 Akhbaar

1 Akhbaar 1

Zurriiyit Adam lahaddi Saam

- ¹Adam wilid Chiit wa Chiit wilid Anuuch.
- ²Wa Anuuch wilid Khinaan wa Khinaan wilid Mahlaliil wa Mahlaliil wilid Yaarad.
- ³Wa Yaarad wilid Akhnuukh wa Akhnuukh wilid Matuuchalah wa Matuuchalah wilid Laamak.
- ⁴Wa Laamak wilid Nooh wa Nooh wilid awlaad talaata wa humman Saam wa Haam wa Yaafas.
- ⁵Wa awlaad Yaafas humman Guumar wa Maajuuj wa Maadaay wa Yawaan wa Tuubal wa Maachak wa Tiraas.
- ⁶Wa awlaad Guumar humman Achkanaaz wa Diifat wa Tugarma.
- ⁷Wa awlaad Yawaan humman Aliicha wa Tarchiich wa Kittiim wa Rudaaniim.
- ⁸Wa awlaad Haam humman Kuuch wa Misraayim wa Fuut wa Kan'aan.
- ⁹Wa awlaad Kuuch humman Saba wa Hawiila wa Sabta wa Ra'ma wa Sabtaka. Wa awlaad Ra'ma humman Chaba wa Dadaan.
- ¹⁰Wa Kuuch wilid Nimruud. Wa Nimruud hu awwal raajil faaris fi l-ard.
- ¹¹Wa Misraayim jaab gabaayil Luud wa Anaam wa Lahaab wa Naftuuh
- ¹²wa Fatruus wa Kasluuh wa Kaftuur. Wa min gabiilat Kasluuh bas marago al-Filistiyiin.
- ¹³Wa Kan'aan wilid Siduun wileedah al-bikir wa ba'adah wilid Hitta.
- ¹⁴Wa hu bas jaab gabaayil al-Yabuusiyyiin wa l-Amuuriyyiin wa l-Girgaachiyyiin
- ¹⁵wa l-Hiwwiyyiin wa l-Arkhiyyiin wa l-Siiniyyiin
- ¹⁶wa l-Arwadiyyiin wa l-Samaariyyiin wa l-Hamaatiyyiin.
- ¹⁷Wa awlaad Saam humman Ilaam wa Achuur wa Arfakchaad wa Luud wa Araam wa Uus wa Huul wa Gaatar wa Maachak.
- ¹⁸Wa Arfakchaad wilid Chaalah wa Chaalah wilid Ibaar.
- ¹⁹Wa Ibaar wilid awlaad itneen. Al-waahid usmah Faalag (ma'anaatah gisim) achaan fi zamanah al-ard gassamooha. Wa akhuuh usmah Yakhtaan.

20-23 Wa Yakhtaan wilid Alimudaad wa Chaalaf wa Hadarmuut wa Yaarah wa Haduraam wa Uzaal wa Dikhla wa Ibaal wa Abimaayil wa Chaba wa Ufiir wa Hawiila wa Yubaab. Wa dool kulluhum awlaad Yakhtaan.

Zurriiyit Saam

24 Wa Saam wilid Arfakchaad wa Arfakchaad wilid Chaalah.

25 Wa Chaalah wilid Ibaar wa Ibaar wilid Faalag wa Faalag wilid Ra'u.

26 Wa Ra'u wilid Saruug wa Saruug wilid Naahuur wa Naahuur wilid Taarah.

27 Wa Taarah wilid Abraam al-ba'adeen sammooch Ibraahiim.

28 Wa awlaad Ibraahiim humman Ishaakh wa Ismaa'iil.

Zurriiyit Ismaa'iil

29 Wa di hi zurriiyit Ismaa'iil. Wa awlaadah humman Nabayuut al-bikir wa Khidaar wa Adabiil wa Mibsaam

30 wa Michma' wa Duuma wa Massa wa Hadad wa Tiima

31 wa Yatuur wa Nafiich wa Gidma. Wa dool kulluhum awlaad Ismaa'iil.

32 Wa iyaal Gatuura sirriiyit Ibraahiim humman Zimraan wa Yagchaan wa Madaan wa Midyaan wa Yachbaakh wa Chuwah. Wa Yagchaan wilid Chaba wa Dadaan.

33 Wa iyaal Midyaan humman Ifa wa Ifir wa Hanuuk wa Abiida' wa Alidaa'a. Wa dool kulluhum iyaal Gatuura.

Zurriiyit Isuu

34 Wa Ibraahiim wilid Ishaakh. Wa awlaad Ishaakh humman Isuu wa Israa'iil.

35 Wa awlaad Isuu humman Alifaaz wa Ra'uwiil wa Ya'uuch wa Ya'laam wa Khuurah.

36 Wa awlaad Alifaaz humman Teemaan wa Umaar wa Saafi wa Ga'taam wa Khinaaz wa Timnaa' wa Amaalikh.

37 Wa awlaad Ra'uwiil humman Nahat wa Zaarah wa Chamma wa Mizza.

38 Wa awlaad Sa'iir humman Luutaan wa Chuubaal wa Sib'uun wa Aana wa Diichuun wa Isar wa Diichaan.

39 Wa awlaad Luutaan humman Huuri wa Huumaam. Wa akhut Luutaan usumha Timnaa'a.

40 Wa awlaad Chuubaal humman Alwaan wa Manaahat wa Ibaal wa Chafi wa Unaam. Wa awlaad Sib'uun humman Ayya wa Aana.

41 Wa wileed Aana hu Diichuun. Wa awlaad Diichuun humman Hamraan wa Achbaan wa Yitraan wa Karaan.

⁴²Wa awlaad Isar humman Bilhaan wa Za'waan wa Akhaan. Wa awlaad Diichaan humman Uus wa Araan.

Muluuk wa chuyuukh balad Adoom

⁴³Wa daahu asaame al-muluuk al-hakamo fi balad Adoom wa da gubbaal Bani Israa'iil ma induhum malik. Wa humman Baala' wileed Ba'uur hakam wa usum hillitah Dinhaaba.

⁴⁴Wa Baala' maat wa Yubaab wileed Zaarah min hillit Busra hakam fi badalah.

⁴⁵Wa Yubaab maat wa Huchaam min balad Teemaan hakam fi badalah.

⁴⁶Wa Huchaam maat wa Haddaad wileed Badaad hakam fi badalah. Wa hu bas al-annasar fi gabiilat Midyaan fi balad Muwaab wa hillitah usumha Awiit.

⁴⁷Wa Haddaad maat wa Samla min Masriikha hakam fi badalah.

⁴⁸Wa Samla maat wa Chaawuul min hillit Rahubuut al-Bahar hakam fi badalah.

⁴⁹Wa Chaawuul maat wa Ba'al Hanaan wileed Akbuur hakam fi badalah.

⁵⁰Wa Ba'al Hanaan maat wa Haddaad hakam fi badalah wa usum hillitah Faa'u. Wa usum martah Mahiitabiil bineeyit Matrid wa hi di bineeyit Meedahab.

⁵¹Wa Haddaad maat. Wa chuyuukh Bani Adoom al-hakamo humman Timnaa' wa Alwa wa Yatiit

⁵²wa Uhulibaama wa Iila wa Finuun

⁵³wa Khinaaz wa Teemaan wa Mibsaar

⁵⁴wa Magdiyil wa Iraam. Wa dool bas chuyuukh balad Adoom.

1 Akhbaar 2

Awlaad Israa'iil

¹Wa daahu awlaad Israa'iil. Wa humman Ra'uubiin wa Chim'uun wa Laawi wa Yahuuza wa Yassaakar wa Zabuluun

²wa Daan wa Yuusuf wa Banyaamiin wa Naftaali wa Gaad wa Achiir.

Zurriiyit Yahuuza

³Wa awlaad Yahuuza humman Iir wa Unaan wa Chiila. Wa iyaalah al-talaata dool wildathum leyah martah al-Kan'aaniye wa hi bineeyit Chuu'. Wa laakin Iir bikir Yahuuza bigi naadum fasil giddaam Allah wa Allah ja'al leyah al-moot.

⁴Wa Taamaar marit wileed Yahuuza wildat le Yahuuza awlaad itneen wa humman Faaris wa Zaarah. Wa iyaal Yahuuza kulluhum humman khamsa.

⁵Wa awlaad Faaris humman Hasruun wa Haamul.

- ⁶Wa awlaad Zaaarah humman Zimri wa Itaan wa Heemaan wa Kalkuul wa Daara'. Wa iyaal Zaaarah kulluhum humman khamasa.
- ⁷Wa Akaar hu wileed Karmi. Hu bas al-jaab barjaal fi Bani Israa'iil wakit isi Allah wa chaal min al-khumaam al-haraam.
- ⁸Wa Itaan wilid Azarya.
- ⁹Wa awlaad Hasruun humman Yarhamiil wa Raam wa Kaluubaay.
- ¹⁰Wa Raam wilid Aminadaab wa Aminadaab wilid Nahchuun, cheekh Bani Yahuuza.
- ¹¹Wa Nahchuun wilid Salma wa Salma wilid Bu'aaz.
- ¹²Wa Bu'aaz wilid Ubeed wa Ubeed wilid Yassa.
- ¹³Wa Yassa wilid Aliyaab al-bikir wa Abinadaab al-taani wa Chim'a al-taalit
- ¹⁴wa Nataniil al-raabi' wa Raddaay al-khaamis
- ¹⁵wa Usaam al-saadis wa Dawuud al-saabi'.
- ¹⁶Wa akhwaathum hinna Saruuya wa Abigaayil. Wa awlaad Saruuya humman talaata, Abichaay wa Yuwaab wa Asaahiil.
- ¹⁷Wa Abigaayil wildat Amaasa wa abu Amaasa hu Yatar al-Ismaa'iili.
- ¹⁸Wa Kaalib wileed Hasruun wilid awlaad min awiinah Azuuba wa Yari'uut. Wa awlaadah humman Yachaar wa Chuubaab wa Arduun.
- ¹⁹Wa Azuuba maatat wa Kaalib akhad mara aakhara usumha Afraata wa hi wildat leyah wileed usmah Huur.
- ²⁰Wa Huur wilid Uuri wa Uuri wilid Basaliil.
- ²¹Wa wakit Hasruun indah 60 sana, akhad bineeyit Makiir jidd al-Gil'aadiyiin. Wa hi wildat leyah wileed usmah Saguub.
- ²²Wa Saguub wilid Yayiir wa hu bas al-indah 23 hillaal fi balad Gil'aad.
- ²³Wa laakin al-Gachuuriyiin wa l-Araamiyiin chaalo furgaan Yayiir wa madiinat Khanaat wa l-hillaal al-taab'iinha wa kulluhum ke adadhum 60. Wa kulla l-naas al-saakniin fi l-bakaan da, humman min zurriiyit Makiir abu Gil'aad.
- ²⁴Wa ba'ad moot Hasruun fi hillit Afraata, Kaalib akhad Abiyya marit Hasruun wa hi wildat leyah wileed usmah Achhuur. Wa Achhuur da, hu bas al-bana madiinat Takhuu'a.
- ²⁵Wa wileed al-bikir hana Hasruun hu Yarhamiil. Wa Yarhamiil wilid awlaad wa humman Raam al-bikir wa Buuna wa Uraan wa Usaam wa Akhiyya.

- 26** Wa Yarhamiil akhad mara aakhara usumha Ataara. Wa hi wildat leyah wileed usmah Unaam.
- 27** Wa awlaad Raam bikir Yarhamiil humman Ma'as wa Yaamiin wa Ikhaar.
- 28** Wa awlaad Unaam humman Chammaay wa Yaada'. Wa awlaad Chammaay humman Nadaab wa Abichuur.
- 29** Wa usum marit Abichuur di Abihaayil. Wa hi wildat leyah awlaad wa humman Ahbaan wa Muliid.
- 30** Wa awlaad Nadaab humman Saalid wa Affaayim. Wa Saalid maat bala wileed.
- 31** Wa Affaayim wilid Yich'i wa Yich'i wilid Chichaan wa Chichaan wilid Ahlaay.
- 32** Wa awlaad Yaada' akhu Chammaay humman Yatar wa Yuunataan. Wa Yatar maat bala wileed.
- 33** Wa awlaad Yuunataan humman Faalat wa Zaaza. Wa dool kulluhum min zurriiyit Yarhamiil.
- 34** Wa Chichaan ma indah awlaad laakin indah banaat bas. Wa Chichaan indah abid waahid Masri usmah Yarha'.
- 35** Wa Chichaan jawwaz bineeytah le Yarha' abdah wa hi wildat wileed usmah Attaay.
- 36** Wa Attaay wilid Naataan wa Naataan wilid Zabaad.
- 37** Wa Zabaad wilid Aflaal wa Aflaal wilid Ubeed.
- 38** Wa Ubeed wilid Yaahu wa Yaahu wilid Azarya.
- 39** Wa Azarya wilid Haalas wa Haalas wilid Al'aasa.
- 40** Wa Al'aasa wilid Sismaay wa Sismaay wilid Challuum.
- 41** Wa Challuum wilid Yakhama wa Yakhama wilid Alichama'.
- 42** Wa Kaalib akhu Yarhamiil wilid Miicha' wa Mariicha. Wa Miicha' da bas al-bikir wa hu abu Ziif. Wa Mariicha da hu abu Habruun.
- 43** Wa Habruun wilid Khuurah wa Tafuuh wa Raakhim wa Chama'.
- 44** Wa Chama' wilid Raham wa Raham wilid Yarukha'aam. Wa Raakhim wilid Chammaay
- 45** wa Chammaay wilid Maa'oon wa Maa'oon wilid Beet Suur.
- 46** Wa Kaalib indah sirriye usumha Ayfa wa hi jaabat leyah iyaal wa humman Harraan wa Mussa wa Gaaziz. Wa Harraan wilid wileed wa usmah Gaaziz.
- 47** Wa awlaad Yahdaay humman Ragam wa Yuutaam wa Giichaan wa Faalat wa Iifa wa Cha'af.

⁴⁸Wa sirriiyit Kaalib al-usumha Ma'aaka jaabat iyaal wa humman Chabar wa Tirhaana.

⁴⁹Wa battaan jaabat Cha'af abu Madmanna wa Cheewa abu Makbiina wa Gibee'a. Wa ziyaada min da, Kaalib indah bineeye usumha Aksa.

⁵⁰Wa daahu zurriye aakhara hana Kaalib. Min martah Afraata, Kaalib wilid wileedah al-bikir usmah Huur. Huur wilid talaata awlaad wa humman Chuubaal hu al-bana hillit Kharyat Ya'ariim

⁵¹wa Salma hu al-bana hillit Beet Laham wa Hariif hu al-bana hillit Beet Gadiir.

⁵²Wa Chuubaal bana Kharyat Ya'ariim wa zurriytah humman sukkaan hillit Haruwa wa nuss sukkaan hillit Manaahat.

⁵³Wa khuchuum buyuut Kharyat Ya'ariim humman al-Yitriyiin wa l-Fuutiyyiin wa l-Chumaatiyiin wa l-Michraa'iyiin. Wa minhum humman dool bas marago Bani Sar'aat wa Bani Achtawuul.

⁵⁴Wa zurriiyit Salma humman naas Beet Laham wa hillit Natuufa wa Ataruut Beet Yuwaab wa nuss sukkaan Manaahat wa l-Suur'iyiin.

⁵⁵Wa khuchuum buyuut al-kuttaab al-saakniin fi Ya'biis humman Bani Tir'aat wa Bani Chim'aat wa Bani Suukaat. Wa dool bas al-Khiiniyiin al-marago min zurriiyit Hammat jidduhum le Bani Rikaab.

1 Akhbaar 3

Zurriiyit Dawuud

¹Wa daahu awlaad Dawuud al-wildoohum leyah fi Hibriun. Amnuun al-bikir wa ammah usumha Akhinuu'am min hillit Yazra'iil. Wa l-taani usmah Danyaal wa ammah usumha Abigaayil min hillit Karmal.

²Wa l-taalit Abchaluun wa ammah usumha Ma'aaka bineeyit Talmaay malik balad Gachuur. Wa l-raabi' Aduniya wa ammah usumha Haggiit.

³Wa l-khaamis Chafatya wa ammah usumha Abitaal. Wa l-saadis Yitra'aam wa ammah usumha Agla marit Dawuud.

⁴Wa dool awlaad Dawuud al-sitte al-wildoohum leyah fi wakit hu hakam sab'a sana wa sitte chahar fi Hibriun. Wa ba'ad da, hakam 33 sana fi Uruchaliim.

⁵Wa daahu awlaad Dawuud al-wildoohum leyah fi Uruchaliim. Humman Chim'a wa Chuubaab wa Naataan wa Suleymaan wa l-arba'a dool ammuhum usumha Batchaaba' bineeyit Amiyiil.

⁶Wa Dawuud indah awlaad aakhariin wa humman Yibhaar wa Alichama' wa Alifaalat

⁷wa Nuga wa Nafag wa Yafii'a

- ⁸wa Alichama' wa Aliyaada' wa Alifaalat adadhuma tis'a iyaal.
- ⁹Wa dool kulluhum ke iyaal Dawuud bala iyaal sirriyaatah. Wa indah bineeye waahide usumha Taamaar.
- ¹⁰Wa Suleymaan wilid Rahab'aam wa Rahab'aam wilid Abiyya wa Abiyya wilid Aasa wa Aasa wilid Yahuuchafat
- ¹¹wa Yahuuchafat wilid Yahuuraam wa Yahuuraam wilid Akhazya wa Akhazya wilid Yuwaach
- ¹²wa Yuwaach wilid Amasya wa Amasya wilid Uzziyya wa Uzziyya wilid Yuutaam
- ¹³wa Yuutaam wilid Ahaaz wa Ahaaz wilid Hizkhiyya wa Hizkhiyya wilid Manassa
- ¹⁴wa Manassa wilid Aamuun wa Aamuun wilid Yuuchiiya.
- ¹⁵Wa iyaal Yuuchiiya humman al-bikir Yuuhanaan wa l-taani Yahuuyakhim wa l-taalit Sidkhiyya wa l-raabi' Challuum.
- ¹⁶Wa Yahuuyakhim wilid Yuyakiin wa Sidkhiyya.
- ¹⁷Wa Yuyakiin al-waddooh masjuun fi balad Baabil, iyaalah humman Chaltiyiil
- ¹⁸wa Malkiiraam wa Fadaaya wa Chanaasar wa Yakhama' wa Huchama' wa Nadabya.
- ¹⁹Wa awlaad Fadaaya humman Zarubaabil wa Chim'i. Wa Zarubaabil indah awlaad itneen humman Machullam wa Hananya wa akhuthum Chaluumiya.
- ²⁰Wa Zarubaabil indah khamsa awlaad aakhariin wa humman Hachuuba wa Uhaal wa Barakya wa Hasadya wa Yuchab Hasad.
- ²¹Wa zurriyyit Hananya humman Falatya wa Yacha'ya wa awlaad Rafaaya wa awlaad Arnaan wa awlaad Ubadya wa awlaad Chakanya.
- ²²Wa Chakanya jaab sitte awlaad wa humman Chama'ya wa Hattuuch wa Yigaal wa Bariih wa Na'arya wa Chaafaat.
- ²³Wa Na'arya jaab awlaad talaata wa humman Aliyu'naay wa Hizkhiyya wa Azrikhaam.
- ²⁴Wa Aliyu'naay jaab awlaad sab'a wa humman Hudawya wa Alyaachib wa Falaaya wa Akhuub wa Yuuhanaan wa Dalaaya wa Anaani.

1 Akhbaar 4

Zurriye aakhara hana Yahuuza

- ¹Wa awlaad Yahuuza humman Faaris wa Hasruun wa Karmi wa Huur wa Chuubaal.
- ²Wa Chuubaal wilid Raaya wa Raaya wilid Yahat. Wa Yahat wilid Akhumaay wa Laahad. Wa minhum humman dool bas marago khuchuum buyuut Bani Sar'aat.

- ³Wa daahu awlaad abu Itaam humman Yazra'iil wa Yichma wa Yidbaach wa akhuthum usumha Haslalfuuni.
- ⁴Wa Huur bikir Afraata bana hillit Beet Laham wa hu indah awlaad itneen wa humman Fanuwiil al-bana hillit Gaduur wa Izaar al-bana hillit Huucha.
- ⁵Wa Achhuur abu Takhuu'a akhad awiin tineen, al-waahide usumha Heela wa l-aakhara usumha Na'ara.
- ⁶Wa Na'ara jaabat leyah arba'a awlaad wa humman Akhuzzaam wa Hiifar wa Tiimni wa Akhchataari.
- ⁷Wa awlaad Heela humman Sarat wa Suuhar wa Atnaan.
- ⁸Wa Guus wilid Anuub wa Hasubiiba wa khuchuum buyuut Akharhiil wileed Haruum.
- ⁹Wa fi naadum usmah Ya'biis wa hu bigi naadum muhtaram ziyaada min akhwaanah. Wa ammah sammatah Ya'biis achaan hi wildatah fi ta'ab.
- ¹⁰Ya'biis sa'al Allah wa gaal: «Ya Allah Ilaah Bani Israa'iil, baarikni wa wassi' ardi wa ahfadni wa tarrif minni al-charr wa l-ta'ab.» Wa Allah antaah le Ya'biis kulla cheyy al-hu sa'alah.
- ¹¹Wa Kaluub akhu Chuuha wilid Mahiir wa Mahiir wilid Achtuun.
- ¹²Wa Achtuun wilid Beet Raafa wa Faasih wa Tahinna. Wa Tahinna da, hu bas al-bana hillit Nahaach. Wa l-naas dool sakano fi hillit Riika.
- ¹³Wa awlaad Khinaaz humman Utneyiil wa Saraaya. Wa Utneyiil wilid Hataat.
- ¹⁴Wa Ma'uunutaay wilid Ufra. Wa Saraaya wilid Yuwaab jidduhum le naas al-saakniin Gi Harachiim (ma'anaatah waadi Haddaad).
- ¹⁵Kaalib wileed Yafuuna wilid awlaad wa humman Iiru wa Iila wa Na'am. Wa Iila wilid Khinaaz.
- ¹⁶Wa awlaad Yahalaaliil humman Ziif wa Ziifa wa Tiirya wa Asariil.
- ¹⁷⁻¹⁸Wa awlaad Azra humman Yatar wa Marad wa Ifir wa Yaluun. Wa Marad akhad Bitya bineeyit Fir'oon malik balad Masir wa hi wildat wa jaabat leyah iyaal wa humman Mariyam wa Chammaay wa Yichbakh. Wa Yichbakh da hu al-bana hillit Achtamuu'a. Wa marit Marad al-min Yahuuza jaabat leyah Yaarad hu al-bana hillit Gaduur wa Haabar hu al-bana hillit Suuku wa Yakhutiyiil hu al-bana hillit Zanuuh.
- ¹⁹Wa Huudiiya akhad akhut Naham wa zurriiyithum humman Bani Garmi al-saakniin hillit Kha'iila wa l-Ma'aakiyiin al-saakniin hillit Achtamuu'a.
- ²⁰Wa awlaad Chiimuun humman Amnuun wa Rinna wa Banhanaan wa Tiiluun. Wa awlaad Yich'i humman Zuheet wa Banzuheet.

21Wa zurriiyit Chiila wileed Yahuuza humman Iir al-bana hillit Liika wa La'da al-bana hillit Mariicha wa l-gabaayil al-yasna'o al-gumaach hana kattaan fi hillit Beet Achbii'a.

22Wa Chiila hu jiddah le Yukhiim wa jidd sukkaan hillit Kuziiba wa jidd Yuwaach wa Saraaf wa humman akhado leehum awiin min Muwaab hatta gabbalo sakano fi Laham wa kulla l-cheyy da bigi zamaan.

23Wa humman haddaad wa saakniin fi hillit Nataa'im wa Gadiira jamb al-malik wa yakhdumu leyah.

Zurriiyit Chim'uun

24Wa awlaad Chim'uun humman Namuwiil wa Yaamiin wa Yariib wa Zaarah wa Chaawuul.

25Wa Chaawuul wilid Challuum wa Challuum wilid Mibsaam wa Mibsaam wilid Michma'.

26Wa Michma' wilid Hammuwiil wa Hammuwiil wilid Zakkuur wa Zakkuur wilid Chim'i.

27Wa Chim'i wilid 16 wulaad wa 6 banaat laakin akhwaanah al-aakhariin ma induhum iyaal katiiriin. Wa fi chaan da, gabiilat Chim'uun ma zaadat katiir misil gabiilat Yahuuza.

28Wa humman sakano fi Biir Sab'a wa Mulaada wa Hasar Chuu'al

29wa Bilha wa Asam wa Tuulad

30wa Batuwiil wa Hurma wa Sikhlaag

31wa Beet Markabuut wa Hasar Suusiim wa Beet Biri wa Cha'araayim. Wa dool hillaalhum al-sakano fiihum lahaddi hukum al-malik Dawuud.

32Wa humman sakano fi khamsa hillaal aakhariin wa humman Itaam wa Een wa Rimmuun wa Tuukan wa Achan

33wa kulla hillaal al-muhawwigiin al-mudun dool lahaddi hillit Ba'al. Wa da bas bakaan maskanhum wa sajjalo asaameehum.

34-38Wa daahu asaame chuyukh khuchuum buyuut gabiilat Chim'uun. Wa humman Machuubaab wa Yamliik wa Yuucha wileed Amasya wa Yuwiil wa Yaahu wileed Yuchibya wileed Saraaya wileed Asiyiil wa Aliyu'naay wa Ya'khuuba wa Yuchuhaaya wa Asaaya wa Adiyiil wa Yasimiil wa Banaaya wa Ziiza wileed Chif'i wileed Alluun wileed Yadaaya wileed Chimri wileed Chama'ya. Wa aayilaathum bigo kubaar marra waahid.

39Wa humman macho ale madkhal hillit Gaduur lahaddi sabaah le l-waadi achaaan yalگو bakaan mar'a le khanamhum.

⁴⁰Wa humman ligo bakaan mar'a sameh wa balad wasii'e wa haadiye wa indaha raaha. Wa l-naas al-sakano zamaan fi l-bakaan da, humman min zurriiyit Haam.

⁴¹Wa laakin al-naas dool jo fi l-bakaan da fi wakit Hizkhiiya malik balad Yahuuza. Wa dammaro kulla khiyam wa masaakin hana zurriiyit Haam wa dammaro kulla l-cha'ab wa bigo ma fiihum lahaddi l-yoom. Wa ba'ad da, humman sakano fi badalhum ahaan fi l-bakaan da fiyah mar'a le khanamhum.

⁴²Wa waahidiin min zurriiyit Chim'uun macho fi jibaal Sa'iir. Wa adadhun 500 raajil wa fi raashun Falatya wa Na'arya wa Rafaaya wa Uzziyiil kulluhun awlaad Yich'i.

⁴³Wa humman katalo kulla l-Amaalikh al-faddalo. Wa sakano fi l-bakaan da lahaddi l-yoom.

1 Akhbaar 5

Zurriiyit Ra'uubiin

¹Wa Ra'uubiin hu bikir Israa'iil. Wa ahaan hu dakhil fi marit abuu, hagg bukuuriyitah antooh le iyaal Yuusuf al-hu kula wileed Israa'iil. Wa be da, Ra'uubiin ma ligi hagg al-bukuuriye.

²Wa hatta kan Yahuuza bigi chadiid min akhwaanah wa yamrug minnah al-malik kula, hagg al-bukuuriye antooh le Yuusuf.

³Wa awlaad Ra'uubiin bikir Israa'iil humman Hanuuk wa Fallu wa Hasruun wa Karmi.

⁴Wa Yuwiil wilid Chama'ya wa Chama'ya wilid Juuj wa Juuj wilid Chim'i

⁵wa Chim'i wilid Miika wa Miika wilid Raaya wa Raaya wilid Ba'al.

⁶Wa Biira wileed Ba'al hu cheekh hana gabiilat Ra'uubiin. Wa Takhlal Falaasar malik balad Achuur karabah wa waddaah fi l-khurba.

⁷Wa daahu sajjalo asaame akhwaan Biira al-min khachum beetah hasab zurriiyithum. Al-awwalaani Ya'iyiil wa ba'adah Zakariiya

⁸wa Baala' hu wileed Azaaz wileed Chama' wileed Yuwiil. Wa daahu zurriiyit Ra'uubiin al-saakniin fi l-mantaga al-gaa'ide been hillit Aruu'ir fi l-junuub wa jibal Nabu wa hillit Ba'al Maa'oon fi l-munchaakh.

⁹Wa fi l-sabaah kamaan, humman sakano fi khachum al-sahara al-maachi lahaddi bahar al-Furaat ahaan humman induhun bahaayim katiiriin fi balad Gil'aad.

¹⁰Wa fi wakit al-malik Chaawuul, naas zurriiyit Ra'uubiin haarabo Bani Haajar wa annasaro fooghum. Wa sakano fi furgaanhum fi kulla l-mantaga al-sabaah le balad Gil'aad.

Zurriiyit Gaad

11Wa zurriiyit Gaad sakano mugaabiliin zurriiyit Ra'uubiin fi balad Baachaan lahaddi huduud Salka.

12Wa l-aayila al-awwalaaniye hi hint Yuwiil wa waraayah aayilat Chaafaam wa Ya'naay wa Chaafaat kulluhum fi Baachaan.

13Wa ma'aahum sab'a aayilaat aakhariin wa humman Mikaayiil wa Machullam wa Chaba' wa Yuraay wa Ya'akaan wa Zii' wa Ibaar.

14Wa di l-zurriye al-maragat min Abihaayil. Wa Abihaayil hu wileed Huuri wa Huuri wileed Yaaruuh wa Yaaruuh wileed Gil'aad wa Gil'aad wileed Mikaayiil wa Mikaayiil wileed Yachiichaay wa Yachiichaay wileed Yahdu wa Yahdu wileed Buuz.

15Wa Akhi hu wileed Abdiyiil wa wileed wileedah le Guuni. Wa hu bas kabiir hana kulla l-aayilaat dool.

16Wa kulla aayilaat Gaad sakano fi Gil'aad wa fi Baachaan wa fi l-hillaal al-taab'iin leehum wa fi bakaanaat al-mar'a hana Chaaruun lahaddi huduudhum.

17Wa kulla l-naas al-gabiila di sajjalo usumhum fi wakit Yuutaam malik Bani Yahuuza wa Yaruba'aam malik Bani Israa'iil.

18Wa gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad wa nuss gabiilat Manassa, humman kulla induhum 44 760 rujaal fahaliin al-ya'arfu yista'malo al-daraga wa l-seef wa l-nuchchaab wa jaahiziin le l-harib.

19Wa humman haarabo Bani Haajar wa zurriiyit Yatuur wa Nafiich wa Nudaab.

20Wa fi wakt al-harba di, humman koorako le l-Rabb le yafza'hum achaan humman mutawakkiliin aleyah. Wa hu khibil su'aalhum wa nasaraahum fi Bani Haajar wa l-naas al-ma'aahum.

21Wa humman nahabo bahaayim katiiriin, 50 000 ibil wa 250 000 khanam wa 2 000 hamiir. Wa karabo 100 000 naas masaajiin

22wa katalo naas katiiriin achaan al-harib da, al-Rabb bas amar beyah. Wa humman sakano fi badalhum lahaddi l-wakit al-waddoohum fi l-khurba.

Zurriiyit Manassa

23Wa zurriiyit nuss gabiilat Manassa sakano fi l-balad min Baachaan lahaddi Ba'al Harmuun wa Saniir wa jabal Harmuun. Humman katiiriin marra waahid.

24Wa daahu asaame kubaaraat aayilaathum. Humman Ifir wa Yich'i wa Aliyiil wa Azriyiil wa Irmiya wa Hudawya wa Yahdiyiil. Humman dool rujaal furraas wa gaadriin wa kubaaraat aayilaathum.

25Wa laakin fi l-akhiir naas gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat Gaad wa nuss gabiilat Manassa iso Allah Rabb juduudhum. Wa humman achcharmato ma'a ilaahaat

aakhariin wa abadoohum. Wa dool ilaahaat al-chu'uub al-dammaraahum al-Rabb min giddaamhum.

²⁶Wa khalaas, Allah Ilaah Bani Israa'iil lazza Fuul malik balad Achuur wa hu al-
usmah Takhlal Falaasar. Wa Takhlal Falaasar ja chaal gabiilat Ra'uubiin wa gabiilat
Gaad wa nuss gabiilat Manassa. Wa waddaahum fi l-khurba fi balad Achuur fi hillaal
Halah wa Haabur wa Haara wa gariib le bahar Guzaan. Wa humman saakniin hinaak
lahaddi l-yoom.

1 Akhbaar 6

Zurriiyit Laawi

- ¹Wa awlaad Laawi humman Girchuun wa Gahaat wa Maraari.
- ²Wa awlaad Gahaat humman Amraam wa Yishaar wa Habruun wa Uzziyiil.
- ³Wa awlaad Amraam humman Haaruun wa Muusa wa Mariyam. Wa awlaad
Haaruun humman Nadaab wa Abihu wa Ali'aazar wa Itamaar.
- ⁴Wa Ali'aazar wilid Fiinhaas wa Fiinhaas wilid Abichuu'
- ⁵wa Abichuu' wilid Bukhi wa Bukhi wilid Uzzi
- ⁶wa Uzzi wilid Zarahya wa Zarahya wilid Marayuut
- ⁷wa Marayuut wilid Amarya wa Amarya wilid Akhitsuub
- ⁸wa Akhitsuub wilid Saduukh wa Saduukh wilid Akhimaas'
- ⁹wa Akhimaas' wilid Azarya wa Azarya wilid Yuuhanaan
- ¹⁰wa Yuuhanaan wilid Azarya. Wa Azarya hu bas al-bigi raajil diin fi beet Allah al-
banaah Suleyman fi Uruchaliim.
- ¹¹Wa Azarya wilid Amarya wa Amarya wilid Akhitsuub
- ¹²wa Akhitsuub wilid Saduukh wa Saduukh wilid Challuum
- ¹³wa Challuum wilid Hilkhiiya wa Hilkhiiya wilid Azarya
- ¹⁴wa Azarya wilid Saraaya wa Saraaya wilid Yuusaadikh.
- ¹⁵Wa Yuusaadikh kula waddooh wakit Allah wadda naas balad Yahuuza wa sukkaan
Madiinat al-Khudus fi l-khurba be iid Nabuukhadnasar malik Baabil.

Zurriiyit Laawi al-aakhariin

- ¹⁶Wa awlaad Laawi humman Girchuun wa Gahaat wa Maraari.
- ¹⁷Wa daahu asaame awlaad Girchuun, humman Libni wa Chim'i.
- ¹⁸Wa awlaad Gahaat humman Amraam wa Yishaar wa Habruun wa Uzziyiil.

- 19** Wa awlaad Maraari humman Mahli wa Muuchi. Wa dool bas al-juduud al-anto asaameehum le khuchuum buyuut al-Laawiyiin.
- 20** Wa Girchuun wilid Libni wa Libni wilid Yahat wa Yahat wilid Zimma
- 21** wa Zimma wilid Yuwaakh wa Yuwaakh wilid Iddu wa Iddu wilid Zaarah wa Zaarah wilid Yaatraay.
- 22** Wa Gahaat wilid Aminadaab wa Aminadaab wilid Khuurah wa Khuurah wilid Assiir
- 23** wa Assiir wilid Alikhaana wa Alikhaana wilid Abiyaasaf wa Abiyaasaf wilid Assiir
- 24** wa Assiir wilid Tahat wa Tahat wilid Uriyiil wa Uriyiil wilid Uzziya wa Uzziya wilid Chaawuul.
- 25** Wa awlaad Alikhaana humman Amaasaay wa Akhimuut.
- 26** Wa Akhimuut wilid Alikhaana wa Alikhaana wilid Suufaay wa Suufaay wilid Nahat
- 27** wa Nahat wilid Aliyaab wa Aliyaab wilid Yaruuhaam wa Yaruuhaam wilid Alikhaana.
- 28** Wa awlaad Samuwiil humman Yuwiil al-bikir wa Abiyya al-taani.
- 29** Wa Maraari wilid Mahli wa Mahli wilid Libni wa Libni wilid Chim'i wa Chim'i wilid Uzza
- 30** wa Uzza wilid Chim'a wa Chim'a wilid Haggiya wa Haggiya wilid Asaaya.

Al-khannaayiin fi wakit Dawuud

- 31** Wa ba'ad khatto al-sanduug fi kheemat Allah, Dawuud anta al-mas'uuliye hint al-khine le naas zurriiyit Laawi.
- 32** Gubbaal Suleymaan ma bana beet Allah fi Uruchaliim, al-naas dool gaa'idiin yisawwu khidmithum hana l-khine gidzaam al-kheema wa hi kheemat al-ijtimaa'. Wa humman sawwo khidmithum hasab al-churuut.
- 33** Wa l-naas dool ma'a iyaalhum gaa'idiin yisawwu al-khidme di. Wa min zurriiyit Gahaat, Heemaan kabiir al-khannaayiin. Wa Heemaan da wileed Yuwiil wa Yuwiil wileed Samuwiil
- 34** wa Samuwiil wileed Alikhaana wa Alikhaana wileed Yaruuhaam wa Yaruuhaam wileed Aliyiil wa Aliyiil wileed Tuuh
- 35** wa Tuuh wileed Suuf wa Suuf wileed Alikhaana wa Alikhaana wileed Mahat wa Mahat wileed Amaasaay
- 36** wa Amaasaay wileed Alikhaana wa Alikhaana wileed Yuwiil wa Yuwiil wileed Azarya wa Azarya wileed Safanya

³⁷wa Safanya wileed Tahat wa Tahat wileed Assiir wa Assiir wileed Abiyaasaf wa Abiyaasaf wileed Khuurah

³⁸wa Khuurah wileed Yishaar wa Yishaar wileed Gahaat wa Gahaat wileed Laawi wa Laawi wileed Israa'iil.

³⁹Wa be l-nuss al-zeenaay hana Heemaan, waagif rafiigah Asaaf. Wa Asaaf da wileed Barakya wa Barakya wileed Chim'a

⁴⁰wa Chim'a wileed Mikaayiil wa Mikaayiil wileed Ba'asiya wa Ba'asiya wileed Malkiyya

⁴¹wa Malkiyya wileed Atni wa Atni wileed Zaarah wa Zaarah wileed Adaaya

⁴²wa Adaaya wileed Itaan wa Itaan wileed Zimma wa Zimma wileed Chim'i

⁴³wa Chim'i wileed Yahat wa Yahat wileed Girchuun wa Girchuun wileed Laawi.

⁴⁴Wa be l-nuss al-israay hana Heemaan, waagif Itaan min zurriiyit Maraari. Wa Itaan da wileed Khiichi wa Khiichi wileed Abdi wa Abdi wileed Malluuk

⁴⁵wa Malluuk wileed Hachabya wa Hachabya wileed Amasya wa Amasya wileed Hilkhiiya

⁴⁶wa Hilkhiiya wileed Amsi wa Amsi wileed Baani wa Baani wileed Chaamar

⁴⁷wa Chaamar wileed Mahli wa Mahli wileed Muuchi wa Muuchi wileed Maraari wa Maraari wileed Laawi.

⁴⁸Wa akhwaanhum min gabiilat Laawi, humman bas al-gaa'idiin yisawwu kulla l-khidme al-tukhuss kheemat beet Allah.

⁴⁹Haaruun wa awlaadah, humman yigaddumu al-dahaaya al-muharragiin fi l-madbah wa l-bakhuur fi l-mukhbar wa yisawwu kulla l-khidme al-tukhuss al-bakaan al-mukhaddas marra waahid. Wa yisawwu kaffaara le Bani Israa'iil hasab amur Muusa abd al-Rabb.

⁵⁰Wa daahu asaame zurriiyit Haaruun. Haaruun wilid Ali'aazar wa Ali'aazar wilid Fiinhaas wa Fiinhaas wilid Abichuu'

⁵¹wa Abichuu' wilid Bukhi wa Bukhi wilid Uzzi wa Uzzi wilid Zarahya

⁵²wa Zarahya wilid Marayuut wa Marayuut wilid Amarya wa Amarya wilid Akhituub

⁵³wa Akhituub wilid Saduukh wa Saduukh wilid Akhimaas'as.

Al-hillaal al-antoozum le gabiilat Laawi

⁵⁴Wa daahu al-mudun wa l-furgaan al-sakano fiihum zurriiyit Haaruun al-min khachum beet Gahaat. Wa humman bas al-awwalaaniyiin al-ligo arduhum be am'iyeedaat.

55 Wa antoohum madiina Hibruun fi ard gabiilat Yahuuza ma'a kulla bakaanaatha hana l-sarha al-mujaawiriinha.

56 Wa laakin al-ziraa'a hana l-madiina di wa l-hillaal dool antoohum le Kaalib wileed Yafuuna.

57-59 Wa le zurriiyit Haaruun antoohum mudun hana lujū. Wa l-mudun dool humman Hibruun wa Libna wa Yattiir wa Achtamuu'a wa Hiliin wa Dabiir wa Achan wa Beet Chams wa ayyi madiina be bakaanaatha hana l-sarha.

60 Wa min ard gabiilat Banyaaamiin kamaan, chaalo Gaba' wa Alamaat wa Anatuut wa antoohum le zurriiyit Haaruun. Wa kulla adad mudunhum 13 madiina be bakaanaathum hana l-sarha wa mugassam ale hasab khuchuum buyuuthum.

61 Wa zurriiyit Gahaat al-aakhariin ligo 10 mudun ale hasab khuchuum buyuuthum. Wa humman ligoohum be am'iyeedaat min ard gabiilat Afraayim wa Daan wa min ard nuss gabiilat Manassa.

62 Wa zurriiyit Girchuun ligo 13 mudun ale hasab khuchuum buyuuthum. Wa humman ligoohum be am'iyeedaat min ard gabiilat Yassaakar wa Achiir wa Naftaali wa min ard nuss gabiilat Manassa al-fi Baachaan.

63 Wa zurriiyit Maraari ligo 12 mudun ale hasab khuchuum buyuuthum. Wa humman ligoohum be am'iyeedaat min ard gabiilat Ra'uubiin wa Gaad wa Zabuluun.

64 Wa Bani Israa'iil anto kulla l-mudun dool wa l-bakaanaat al-sarha le l-Laawiyiin.

65 Wa antoohum al-mudun dool be am'iyeedaat min ard gabiilat Yahuuza wa Chim'uun wa Banyaaamiin.

66-69 Wa khuchuum buyuut zurriiyit Gahaat al-aakhariin ligo mudunhum be am'iyeedaat min ard gabiilat Afraayim. Wa antoohum mudun hana lujū wa l-mudun dool Chakiim al-gaa'ide fi jibaa Afraayim wa Gaazar wa Yakhma'aam wa Beet Huruun wa Ayyaluun wa Gaat Rimmuun wa ayyi madiina be bakaanaatha hana l-sarha.

70 Wa min ard nuss gabiilat Manassa ligo mudun Aniir wa Bil'aam wa ayyi madiina be bakaanaatha hana l-sarha. Wa da kulla ke le khuchuum buyuut zurriiyit Gahaat al-aakhariin.

71 Wa zurriiyit Girchuun ale hasab khuchuum buyuuthum ligo mudun hana lujū min ard nuss gabiilat Manassa. Wa l-mudun dool humman Joolaan fi Baachaan wa Acharuut wa ayyi madiina be bakaanaatha hana l-sarha.

72-73 Wa min ard gabiilat Yassaakar ligo mudun. Wa l-mudun dool humman Khadach wa Dabra wa Raamuut wa Aniim wa ayyi madiina be bakaanaatha hana l-sarha.

74-75 Wa min ard gabiilat Achiir ligo mudun. Wa l-mudun dool humman Machaal wa Abduun wa Huguug wa Rahuub wa ayyi madiina be bakaanaatha hana l-sarha.

76Wa min ard gabiilat Naftaali ligo mudun. Wa l-mudun dool humman Khadach fi l-Jaliil wa Hammuun wa Khiryataayim wa ayyi matiina be bakaanaatha hana l-sarha.

77Wa gabiilat Maraari al-aakhariin ligo mudun min ard gabiilat Zabuluun. Wa l-mudun dool humman Rimmuun wa Taabuur wa ayyi matiina be bakaanaatha hana l-sarha.

78-79Wa min ard gabiilat Ra'uubiin sabaah le bahar al-Urdun mugaabil hillit Ariiha ligo mudun. Wa l-mudun dool humman Baasar al-fi l-kadaade wa Yahaas wa Khadimuut wa Mifa'at wa ayyi matiina be bakaanaatha hana l-sarha.

80-81Wa min ard gabiilat Gaad ligo mudun. Wa l-mudun dool humman Raamuut al-fi Gil'aad wa Mahanaayim wa Hachbuun wa Ya'ziir wa ayyi matiina be bakaanaatha hana l-sarha.

1 Akhbaar 7

Zurriiyit Yassaakar

1Wa Yassaakar indah arba'a awlaad wa humman Tuula' wa Fuwwa wa Yachuub wa Chimruun.

2Wa awlaad Tuula' humman Uzzi wa Rafaaya wa Yariyiil wa Yahmaay wa Yibsaam wa Samuwiil. Wa humman dool kubaaraat aayilat Tuula' hasab zurriiyithum. Wa fi wakit Dawuud, zurriiyithum di adadhum 22 600 raajil faaris.

3Wa wileed Uzzi hu Yizrahya. Wa awlaad Yizrahya humman Mikaayil wa Ubadya wa Yuwiil wa Yichiiya. Hu wa awlaadah adadhum khamsa wa kulluhum kubaaraat.

4Wa hasab zurriiyithum aayilaathum induhum 36 000 askar muhaaribiin ahaan induhum awiin wa iyaal katiiriin marra waahid.

5Wa akhwaanhum al-aakhariin al-min gabiilat Yassaakar al-sajjaloozum, adadhum 87 000 raajil faaris.

Zurriiyit Banyaamiin wa Naftaali

6Wa Banyaamiin jaab awlaad talaata wa humman Baala' wa Baakar wa Yadiya'iil.

7Wa Baala' jaab khamsa awlaad wa humman Asbuun wa Uzzi wa Uzziyiil wa Yarimuut wa Iiri, kulluhum ke kubaaraat fi aayilaathum. Wa naashum dool sajjaloozum wa adadhum 22 034 raajil faaris.

8Wa awlaad Baakar humman Zamiira wa Yuwaach wa Ali'aazar wa Aliyu'naay wa Umri wa Yarimuut wa Abiiya wa Anatuut wa Alamaat dool kulluhum ke min zurriiyit Baakar

9wa humman kubaaraat fi aayilaathum. Wa naashum dool sajjaloozum hasab zurriiyithum wa adadhum 20 200 raajil faaris.

10Wa wileed Yadiya'iil hu Bilhaan. Wa awlaad Bilhaan humman Ya'uuch wa Banyaamiin wa Ihuud wa Kan'aana wa Ziitaan wa Tarchiich wa Akhichaahar.

11Wa dool kulluhum ke min zurriiyit Yadiya'iil wa humman kubaaraat fi aayilaathum. Wa naashum dool sajjaloohum wa adadhun 17 200 rujaal furraas wa jaahiziin le l-harib.

12Wa Chuffim wa Huffiim humman dool iyaal Iir wa Huchiim hu wileed Ahiir.

13Wa awlaad Naftaali humman Yahsiyiil wa Guuni wa Yisar wa Challuum. Wa amm Naftaali usumha Bilha.

Zurriiyit Manassa

14Wa awlaad Manassa humman Asriyiil wa Makiir al-wildathum leyah sirriiytah al-Araamiye. Wa Makiir da hu abu Gil'aad.

15Wa Makiir akhad awiin le iyaalah Huffiim wa Chuffim. Wa akhut Makiir usumha Ma'aaka. Wa wileedah al-taani usmah Saluufhad. Wa Saluufhad da jaab illa banaat bas.

16Wa marit Makiir al-usumha Ma'aaka jaabat wileed wa sammatah Faraach wa akhuuh usmah Charaach. Wa iyaal Charaach humman Ulaam wa Raakhim.

17Wa wileed Ulaam usmah Badaan. Wa dool zurriiyit Gil'aad wileed Makiir wileed Manassa.

18Wa Hamuulaka akhut Gil'aad jaabat Ichhuud wa Abi'aazar wa Mahla.

19Wa awlaad Chamiida' humman Akhyaan wa Chakiim wa Lighi wa Ani'aam.

Zurriiyit Afraayim

20Wa Afraayim wilid Chutaalah wa Chutaalah wilid Barad wa Barad wilid Tahat wa Tahat wilid Ali'aada wa Ali'aada wilid Tahat

21wa Tahat wilid Zabaad wa Zabaad wilid Chutaalah. Wa iyaal Afraayim al-itneen Izaar wa Ali'aad da, sukkaan hillit Gaat kataloohum achaan humman macho le yagla'o bahaayimhum.

22Wa abuum Afraayim tawwal fi l-hizin. Wa akhwaanah jo le bihannusuuh.

23Wa ba'ad da, Afraayim lamma ma'a martah wa hi bigat khalbaane wa jaabat wileed. Wa sammaah Bariia (ma'anaatah fi l-charr) achaan al-charr ja le aayiltah.

24Wa Afraayim battaan indah bineeye waahide usumha Chiira wa hi bas al-banat hillit Beet Huruun al-tihit wa Beet Huruun al-foog wa hillit Uziin Chiira.

25Wa Bariia wilid Raafah wa Raafah wilid Raachaf wa Raachaf wilid Taalah wa Taalah wilid Taahan

²⁶wa Taahan wilid La'daan wa La'daan wilid Amihuud wa Amihuud wilid Alichama'

²⁷wa Alichama' wilid Nuun wa Nuun wilid Yachuu'.

²⁸Wa zurriiyit Afraayim sakano fi mudun warasathum wa humman Beet Iil wa Na'araan be sabaah wa Gaazar be kharib wa Chakiim wa Ayya wa l-hillaal al-taab'iin leehum.

²⁹Wa zurriiyit Manassa kula sakano fi mudun wa humman Beet Chaan wa Ta'nak wa Magiddu wa Duur wa l-hillaal al-taab'iin leehum. Wa fi l-hillaal dool bas sakano zurriiyit Yuusuf wileed Israa'iil.

Zurriiyit Achiir

³⁰Wa awlaad Achiir humman Yimna wa Yichwa wa Yichwi wa Bari'a wa akhuthum Saarah.

³¹Wa awlaad Bari'a humman Haabar wa Malkiyiil wa Malkiyiil da abu Birzayit.

³²Wa Haabar wilid Yaflit wa Chumiir wa Huutaam wa akhuthum Chuu'a.

³³Wa awlaad Yaflit humman Faasak wa Bimhaal wa Achwaat.

³⁴Wa awlaad Chaamar humman Ruhga wa Yahubba wa Araam.

³⁵Wa awlaad Hiilaam akhuuh humman Suufah wa Yimna' wa Chiilach wa Amaal.

³⁶Wa awlaad Suufah humman Suuh wa Harnafar wa Chuu'al wa Biiri wa Yimra

³⁷wa Baasar wa Huud wa Chamma wa Chilcha wa Yitraan wa Biira.

³⁸Wa awlaad Yatar humman Yafuuna wa Fisfa wa Ara.

³⁹Wa awlaad Ulla humman Aarah wa Hanniyiil wa Risya.

⁴⁰Wa kulla l-naas dool humman min zurriiyit Achiir wa kubaaraat fi aayilaathum wa rujaal furraas wa khuyyaad. Wa kulla l-naas dool sajjaloohum fi l-deech wa adadhum 26 000 rujaal gaadriin fi l-harba.

1 Akhbaar 8

Zurriiyit Banyaamiin

¹Wa Banyaamiin wilid Baala' al-bikir wa Achbiil al-taani wa Akhrakh al-taalit

²wa Nuuha al-raabi' wa Raafa al-khaamis.

³Wa awlaad Baala' humman Addaar wa Giira wa Abihuud

⁴wa Abichuu' wa Na'amaan wa Akhuukh

⁵wa Giira wa Chafuufan wa Huuraam.

- ⁶Wa daahu awlaad Ihuud al-bigo kubaaraat al-aayilaat al-saakniin fi Gaba' wa waddo naashum fi l-khurba fi Manaahat.
- ⁷Humman Na'amaan wa Akhiya wa Giira. Wa Giira hu bas kabiirhum al-waddaahum fi l-khurba. Wa hu wilid Uzza wa Akhihuud.
- ⁸Wa Chaharaayim tarad awiinah al-itneen Huchiim wa Ba'ara, wa ba'ad da, wilid awlaad fi balad Muwaab
- ⁹min martah Hudach. Wa iyaalah humman Yubaab wa Sibya wa Miicha wa Malkaam
- ¹⁰wa Ya'uus wa Saakya wa Mirma. Wa dool awlaad Chaharaayim al-bigo kubaaraat al-aayilaat.
- ¹¹Wa gubbaal da, Chaharaayim indah awlaad itneen wa humman Abituub wa Alifaa'al min martah Huchiim.
- ¹²Wa awlaad Alifaa'al humman Ibaar wa Mich'aam wa Chaamid. Wa Chaamid bana hillit Uunu wa hillit Luud wa l-hillaal al-taab'iin leeha.
- ¹³Barii'a wa Chama' humman kubaaraat al-aayilaat al-saakniin fi Ayyaluun. Wa humman bas al-tarado sukkaan Gaat.
- ¹⁴⁻¹⁶Wa awlaad Barii'a humman Akhyu wa Chaachakh wa Yarimuut wa Zabadya wa Araad wa Adaar wa Mikaayiil wa Yichfa wa Yuuha.
- ¹⁷⁻¹⁸Wa awlaad Alifaa'al humman Zabadya wa Machullam wa Hizkhi wa Haabar wa Yichmaraay wa Yizliiya wa Yubaab.
- ¹⁹⁻²¹Wa awlaad Chim'i humman Yakhiim wa Zikri wa Zabdi wa Ali'inaay wa Siltaay wa Aliyiil wa Adaaya wa Baraaya wa Chimrat.
- ²²⁻²⁵Wa awlaad Chaachakh humman Yichfaan wa Ibaar wa Aliyiil wa Abduun wa Zikri wa Hanaan wa Hananya wa Ilaam wa Antuutiya wa Yifadya wa Fanuwiil.
- ²⁶⁻²⁷Wa awlaad Yaruuhaam humman Chamachraay wa Chaharya wa Atalya wa Ya'rachya wa Iliiya wa Zikri.
- ²⁸Wa kulluhum kubaaraat al-aayilaat wa ayyi waahid bigi kabiir hasab zurriiytah. Wa humman saakniin fi Uruchaliim.
- ²⁹Wa abu Gib'uun sakan fi hillit Gib'uun ma'a martah al-uumha Ma'aaka.
- ³⁰Wa wileedah al-bikir usmah Abduun wa awlaadah al-aakhariin humman Suur wa Khiich wa Ba'al wa Niir wa Nadaab
- ³¹wa Gaduur wa Akhyu wa Zaakar.
- ³²Wa Mikhluut wilid Chima. Wa humman kula sakano fi Uruchaliim ma'a akhwaanhum al-min khachum beethum.

Zurriiyit Chaawuul

³³Wa Niir wilid Khiich wa Khiich wilid Chaawuul wa Chaawuul wilid Yuunataan wa Malkichuu' wa Abinadaab wa Ichba'al.

³⁴Wa Yuunataan wilid Mariiba'al wa Mariiba'al wilid Miika.

³⁵Wa awlaad Miika humman Fiituun wa Maalik wa Taara' wa Ahaaz.

³⁶Wa Ahaaz wilid Yahu'aada wa Yahu'aada wilid Alamaat wa Azmaawat wa Zimri. Wa Zimri wilid Mussa.

³⁷Wa Mussa wilid Bin'a wa Bin'a wilid Raafa wa Raafa wilid Al'aasa wa Al'aasa wilid Asiiil.

³⁸Wa Asiiil wilid sitte awlaad wa humman Azrikhaam wa Bukru wa Ismaa'iil wa Cha'arya wa Ubadya wa Hanaan. Wa dool kulluhum awlaad Asiiil.

³⁹Wa awlaad Ichakh akhu Asiiil humman Ulaam al-bikir wa Ya'uuch al-taani wa Alifaalat al-taalit.

⁴⁰Wa awlaad Ulaam humman rujaal furraas wa ya'arfu yazurgu al-nuchchaab. Wa humman induhum iyaal wa iyaal al-iyaaal katiir, fi l-jumla 150. Wa humman dool kulluhum ke min zurriiyit Banyaamiin.

1 Akhbaar 9

Sukkaan Madiinat al-Khudus

¹Wa kulla Bani Israa'iil hasaboohum wa sajjalo usumhum fi kitaab muluuk Bani Israa'iil. Wa naas Bani Yahuuza waddoohum fi l-khurba fi balad Baabil achaan iso Allah.

²Wa awwal naas al-gabbalo min al-khurba wa jo fi hillaalhum ard warasathum, humman naas min Bani Israa'iil rujaal al-diin al-Laawiyiin wa l-khaddaamiin hana beet Allah.

³Wa l-naas al-jo wa sakano fi Madiinat al-Khudus, humman min gabaayil Yahuuza wa Banyaamiin wa Afraayim wa Manassa.

⁴Wa min gabiilat Yahuuza, ja Utaay wileed Amihuud wileed Umri wileed Imri wileed Baani min khachum beet Faaris wileed Yahuuza.

⁵Wa min khachum beet Chiilooh, ja Asaaya wileed al-bikir hana aayiltah wa iyaalah.

⁶Wa min khachum beet Zarah, ja Ya'uwiiil. Wa kulla l-naas al-min gabiilat Yahuuza al-sakano fi Madiinat al-Khudus, adadhum 690.

⁷Wa min gabiilat Banyaamiin fiyah Sallu wileed Machullam wileed Hudawya wileed Hasnu

⁸wa Yibniya wileed Yaruuhaam wa Iila wileed Uzzi wileed Mikri wa Machullam wileed Chafatya wileed Ra'uwiiil wileed Yibniya.

- ⁹Wa kulla l-naas al-min gabiilat Banyaamiin al-sakano fi Madiinat al-Khudus, adadhum 956. Wa kulla l-naas dool, ayyi waahid kabiir fi aayiltah.
- ¹⁰Wa min rujaal al-diin fiyah Yada'ya wa Yuyaarib wa Yaakiin
- ¹¹wa Azarya wileed Hilkhiiya wileed Machullam wileed Saduukh wileed Marayuut wileed Akhitsuub wa hu mas'uul fi beet Allah
- ¹²wa Adaaya wileed Yaruuhaam wileed Fachhuur wileed Malkiyya wa Ma'asaay wileed Adiyiil wileed Yahziira wileed Machullam wileed Machillimuut wileed Immiir.
- ¹³Wa ma'a akhwaanhum rujaal al-diin al-aakhariin, al-naas dool kubaaraat fi aayilaathum wa adadhum 1 760 rujaal gaadriin fi khidmit beet Allah.
- ¹⁴Wa min al-Laawiyiin fiyah Chama'ya wileed Hachuub wileed Azrikhaam wileed Hachabya min zurriiyit Maraari
- ¹⁵wa Bagbagar wa Haraach wa Galaal wa Mattanya wileed Miika wileed Zikri wileed Asaaf
- ¹⁶wa Ubadya wileed Chama'ya wileed Galaal wileed Yaduutuun wa Barakya wileed Aasa wileed Alikhaana. Wa Alikhaana sakan fi l-hillaal al-taab'iin madiinat Natuufa.
- ¹⁷Wa min hurraas al-biibaan fiyah Challuum al-mas'uul wa Akhuub wa Talmuun wa Akhimaan wa akhwaanhum.
- ¹⁸Wa lahaddi l-yoom kula, zurriiyithum bas gaa'ide tahrish al-baab al-sabhaani hana beet Allah al-binaaduh baab al-Malik. Wa juduudhum bas al-zamaan hurraas hana furgaan al-Laawiyiin.
- ¹⁹Wa Challuum hu wileed Khuuri wileed Abiyaasaf wileed Khuurah. Wa hu ma'a akhwaanah al-min zurriiyit Khuurah mas'uuliin fi khidmit hurraas madkhal kheemat al-ijtima'. Wa da misil juduudhum awwal kula hurraas fariig cha'ab Allah.
- ²⁰Wa zamaan Fiinhaas wileed Ali'aazar, hu bas kabiirhum wa Allah ma'aayah.
- ²¹Wa Zakariyya wileed Machalaamyaa, hu bas al-gaa'id yahris baab kheemat al-ijtima'.
- ²²Wa l-rujaal al-azaloohum hurraas hana l-biibaan adadhum 212. Humman sajjaloohum min hillaalhum al-wildoohum fooghum. Wa Dawuud wa l-nabi Samuwiil humman bas al-kallafoohum be l-khidme di daayman.
- ²³Wa humman wa iyaalhum hafado khidmit hafidiin kheemat al-ijtima' wa haraasat biibaan beet Allah.
- ²⁴Wa l-hurraas dool gaa'idiin fi l-biibaan hana l-arba'a jiihe, sabaah wa kharib wa wati wa munchaakh.

²⁵Wa akhwaanhum al-gaa'idiin fi hillaalhum yaju leehum fi kulla wakit achaan yisaa'uduuhum fi l-haraasa le muddit sab'a yoom.

²⁶Wa laakin al-kubaaraat al-arba'a hana l-hurraas yagoodu daayman. Wa l-Laawiyiin dool mas'uuliin fi l-buyuut wa l-makhaazin hana beet Allah.

²⁷Humman yunuumu hawaale beet Allah achaan yahfadooh wa yaftaho al-biibaan kulli sabaah.

²⁸Wa waahidiin min al-Laawiyiin mas'uuliin fi hisaab mu'iddaat al-ibaada wakit yichiiluuhum wa yijiibuuhum.

²⁹Wa waahidiin minhum mas'uuliin fi kulla l-mu'iddaat al-mukhassasiin wa fi l-dagiig wa l-khamar wa l-dihin wa l-samukh al-mu'attar wa l-istir.

³⁰Wa laakin rujaal al-diin bas yikhalbutu al-istir.

³¹Wa Mattitya, hu waahid min al-Laawiyiin wa hu bikir Challuum min zurriiyit Khuurah. Hu daayman mas'uul be sawwiyyiin al-ka'ak.

³²Wa waahidiin min al-Laawiyiin al-aakhariin al-humman min zurriiyit Gahaat, humman dool mas'uuliin be sawwiyyiin al-khubza al-yigaddumuuha le Allah kulli yoom sabt.

³³Wa kubaaraat aayilat al-Laawiyiin al-mukallafiin be khine, khattoohum fi buyuut taraf wa ma antoohum khidme aakhara achaan humman gaa'idiin yakhdumu leel wa nahaar.

³⁴Wa dool bas kubaaraat aayilat al-Laawiyiin ayyi waahid hasab zurriyyat. Wa humman saakniin fi Madiinat al-Khudus.

Zurriyyit Chaawuul

³⁵Wa Ya'iyiil abu Gib'uun sakan fi hillit Gib'uun ma'a martah al-usumha Ma'aaka.

³⁶Wa wileedah al-bikir usmah Abduun wa awlaadah al-aakhariin humman Suur wa Khiich wa Ba'al wa Niir wa Nadaab

³⁷wa Gaduur wa Akhyu wa Zakariiya wa Mikhlut.

³⁸Wa Mikhlut wilid Chimaam. Wa humman kula sakano fi Uruchaliim ma'a akhwaanhum al-min khachum beethum.

³⁹Wa Niir wilid Khiich wa Khiich wilid Chaawuul wa Chaawuul wilid Yuunataan wa Malkichuu' wa Abinadaab wa Ichba'al.

⁴⁰Wa Yuunataan wilid Mariiba'al wa Mariiba'al wilid Miika.

⁴¹Wa awlaad Miika humman Fiituun wa Maalik wa Taahri'.

⁴²Wa Ahaaz wilid Ya'ara wa Ya'ara wilid Alamaat wa Azmaawat wa Zimri. Wa Zimri wilid Mussa.

⁴³Wa Mussa wilid Bin'a wa Bin'a wilid Rafaaya wa Rafaaya wilid Al'aasa wa Al'aasa wilid Asiiil.

⁴⁴Wa Asiiil wilid sitte awlaad wa humman Azrikhaam wa Bukru wa Ismaa'iil wa Cha'arya wa Ubadya wa Hanaan. Wa dool kulluhum awlaad Asiiil.

1 Akhbaar 10

Al-harba fi Gilbuu'a wa moot Chaawuul

¹Wa yoom waahid, al-Filistiyiin hajamo Bani Israa'iil wa Bani Israa'iil jaro giddaam al-Filistiyiin wa katiiriin minhum maato fi jabal Gilbuu'a.

²Wa l-Filistiyiin zarroohum le Chaawuul wa iyaalah. Wa humman katalo Yuunataan wa Abinadaab wa Malkichuu', iyaal Chaawuul.

³Wa fi l-bakaan da, al-harib bigi chadiid le Chaawuul. Wa siyaad al-nuchchaab chaafuoh wa wakit hu chaafaahum, gamma yarjif giddaamhum.

⁴Wa Chaawuul gaal le l-sabi al-chaayil leyah silaahah: «Sill seefak wa aktulni. Achaan ma nidoor al-ma mutahhariin dool yi'azzubuuni.» Laakin al-sabi aba achaaan hu khaaf marra waahid. Wa khalaas Chaawuul chaal seefah wa waga' foogah wa maat.

⁵Wa wakit al-sabi da chaaf Chaawuul maat, hu kula waga' fi seefah wa maat.

⁶Wa be misil da, Chaawuul wa awlaadah al-talaata wa kulla aayiltah maato sawa.

⁷Wa wakit Bani Israa'iil al-saakniin jamb al-waadi sim'o be haziimat Bani Israa'iil wa moot Chaawuul wa awlaadah, humman kula arrado wa khallo hillaalhum. Wa l-Filistiyiin jo wa sakano fi l-hillaal dool.

⁸Wa ambaakir, wakit al-Filistiyiin jo fi bakaan al-duwaas le yichiilu khumaam al-maytiin, ligo Chaawuul wa awlaadah maytiin fi raas jabal Gilbuu'a.

⁹Wa humman chaalo silaah Chaawuul wa gata'o raasah. Wa rassalo al-khabar da fi kulla balad al-Filistiyiin wa khabbaro beyah cha'abhum wa fi buyuut asnaamhum.

¹⁰Wa humman khatto silaah Chaawuul fi beet ilaahaathum. Wa allago raasah fi beet ilaahum Daguun.

¹¹Wa kulla sukkaan hillit Yaabiich fi turaab Gil'aad sim'o be kulla cheyy al-Filistiyiin sawwooh fi Chaawuul.

¹²Khalaas kulla l-rujaal al-fahaliin gammo wa macho chaalo janaazaat Chaawuul wa awlaadah wa jaaboohum fi Yaabiich. Wa humman dafano udaamhum fi ga'ar al-chadara al-kabiire al-gaa'ide fi Yaabiich. Wa saamo sab'a yoom.

¹³Wa Chaawuul maat achaaan isi Allah wa ma taaba' kalaamah. Wa battaan hu macha sa'al naadum al-yikallim ma'a l-maytiin

¹⁴wa aba ma yas'al Allah. Wa be sabab da, Allah ja'al leyah al-moot wa sallam al-muluk le Dawuud wileed Yassa.

1 Akhbaar 11

Dawuud darrajooh malik

¹Wa kulla Bani Israa'iil jo le Dawuud fi Hibruun wa gaalo leyah: «Chiif! Aniina min dammak wa lahamak.

²Zamaan wakit Chaawuul malik, inta gaa'id tuguud deech Bani Israa'iil. Wa fi l-wakit daak bas, Allah Ilaahak gaal leek: «Inta tabga raa'i le cha'abi Bani Israa'iil wa tahkim fooghum.»»

³Wa fi chaan da, kulla chuyuukh Bani Israa'iil jo le Dawuud fi Hibruun wa hu sawwa ma'aahum mu'aahada gidzaam Allah. Wa humman masahooch wa darrajooh malik fi Bani Israa'iil hasab kalaam Allah al-gaalah zamaan be waasitat Samuwiil.

Dawuud chaal madiinat Uruchaliim

⁴Wa yoom waahid, Dawuud wa kulla Bani Israa'iil macho Uruchaliim. Wa fi l-wakit da, al-hille di usumha Yabuus wa l-Yabuusiyyin bas saakniin fiiha.

⁵Wa l-Yabuusiyyin gaalo le Dawuud: «Inta ma tagdar tadhul fi l-hille di.» Wa laakin Dawuud chaal bakaanhum al-gawi al-usmah Sahyuun. Wa be da, sammo al-bakaan da madiinat Dawuud.

⁶Wa gubbaal ma yichiil al-bakaan da, Dawuud gaal: «Al-naadum al-yugumm awwal wa yahjim al-Yabuusiyyin, ana nidarriyah khaayid al-deech.» Wa khalaas fi l-bakaan da, Yuwaab wileedha le Saruuya hajamaahum awwal wa hu bigi khaayid al-deech.

⁷Wa Dawuud sakan fi l-bakaan al-gawi da. Wa achaan da bas, sammo al-bakaan da madiinat Dawuud.

⁸Wa hu wassa' al-hille min ayyi jiihe wa da min durdur al-difaa' al-sammooh Millu lahaddi hawaaleha. Wa Yuwaab kamaan jaddad al-baagi hana l-hille.

⁹Wa gudrat Dawuud gaa'ide tiziid be ziyaada achaan Allah al-Gaadir gaa'id ma'aayah.

Al-furraas al-ma'ruufiin hana Dawuud

¹⁰Daahu kubaaraat furraas Dawuud al-saa'adooh marra waahid fi kulla wakit mulkah. Wa humman ma'a kulla Bani Israa'iil darrajooh malik hasab kalaam Allah fi Bani Israa'iil.

¹¹Wa daahu asaame furraas Dawuud. Al-awwalaani Yachab'aam wileed naadum waahid min hillit Hakmuun wa hu khaayid majmuu'at al-talaatiin. Wa hu bas al-be haribtah katal 300 raajil fi l-duwaas fi yoom waahid.

- 12** Wa l-taani Ali'aazar wileed Duudu min hillit Akhuukh. Hu kula faaris min al-furraas al-talaata.
- 13** Wa hu bas al-macha ma'a Dawuud fi Faas Dammiim wakit al-Filistiyiin lammo le l-harib. Wa fi l-bakaan da, fiyah zere' hana gameh abyad wa rujaal Bani Israa'iil arrado min al-Filistiyiin.
- 14** Wa karaso fi lubb al-zere' wa ba'ad da, marago wa haaraboohum le l-Filistiyiin. Wa Allah anta nasur kabiir le Bani Israa'iil.
- 15** Wa yoom waahid, talaata min al-furraas al-talaatiin hana Dawuud jo ligooh le Dawuud fi karkuur Adullaam. Wa fi l-wakit da, mu'askar al-Filistiyiin gaa'id fi waadi Rafaayiin.
- 16** Wa Dawuud gaa'id fi bakaanah al-gawi. Wa l-Filistiyiin kamaan gaa'idiin fi mu'askarhum fi Beet Laham.
- 17** Wa tawwaali Dawuud atmanna wa gaal: «Yaatu yijiib leyi almi nachrab min al-biir al-gaa'ide fi madkhal Beet Laham?»
- 18** Wa khalaas al-furraas al-talaata dool macho dakhalo fi mu'askar al-Filistiyiin, chaalo almi min al-biir al-gaa'ide fi madkhal Beet Laham, jaabooh wa antooh le Dawuud. Wa laakin hu aba ma yacharbah wa gaddamah hadiiyat charaab le Allah.
- 19** Wa gaal: «Istakhfar Allah! Abadan ma nisawwi cheyy misil da! Ma nagdar nachrab min al-almi da achaan hu misil damm al-rujaal al-macho jaabooh be taman hayaathum. Aywa! Be taman hayaathum bas humman jaabo al-almi da.» Wa Dawuud aba ma yachrab al-almi da. Wa da l-cheyy al-sawwooh al-furraas al-talaata dool.
- 20** Wa Abichaay akhu Yuwaab hu bas khaayid al-talaata. Wa yoom waahid, hu bas be haribtah katal 300 raajil. Wa usmah bigi taali' ambeen al-furraas al-talaata dool.
- 21** Wa hu ligi charaf ziyaada min al-tineen wa hu bigi khaayidhum. Wa ma fi al-yufuutah ambeen al-furraas al-talaata.
- 22** Wa Banaaya al-min hillit Khabsiil, hu wileed Yahuuyada' raajil waahid fahal. Wa Banaaya da, hu zaatah fahal wa chadiid. Da hu al-katal rujaal itneen fahaliin hana balad Muwaab. Wa yoom waahid wakit al-talaj nazal, hu dakhil fi nugra wa katal duud.
- 23** Wa battaan hu bas katal Masri al-tuulah yisaawi 5 duraa' wa uud haribtah gadur murdaas al-ligdaabe. Wa Banaaya macha leyah hajamah be asa wa gala' minnah haribtah wa katalah beeha.
- 24** Wa dool al-a'maal al-sawwaahum Banaaya wileed Yahuuyada' wa usmah bigi taali' misil al-furraas al-talaata.
- 25** Wa hu ligi charaf ziyaada min al-talaatiin wa laakin ma lihig al-talaata. Wa Dawuud khattaah mas'uul harasah.

- 26**Wa daahu rujaal furraas aakhariin hana Dawuud. Asaahiil akhu Yuwaab wa Alihanaan wileed Duudu min Beet Laham
- 27**wa Chammuut min hillit Haruur wa Haalas min hillit Faluun
- 28**wa Ira wileed Ikheech min hillit Takhuu'a wa Abi'aazar min hillit Anatuut
- 29**wa Sibbakaay min hillit Huucha wa Ilaay min hillit Akhuukh
- 30**wa Mahraay min hillit Natuufa wa Khaalid wileed Ba'ana min hillit Natuufa
- 31**wa Ittaay wileed Riibaay min hillit Gibee'a min gabiilat Banyaamiin wa Banaaya min hillit Fir'atuun
- 32**wa Huuraay min waadi Ga'ach wa Abiyiil min hillit Araba
- 33**wa Azmaawat min hillit Baharuum wa Aliyahba min hillit Cha'albuun
- 34**wa awlaad Haachim min hillit Gizuun wa Yuunataan wileed Chaagi min hillit Haraar
- 35**wa Akhiyaam wileed Saakar min hillit Haraar wa Alifaal wileed Uur
- 36**wa Hiifar min hillit Makiira wa Akhiya min hillit Faluun
- 37**wa Hasru min hillit Karmal wa Na'araay wileed Azbaay.
- 38**Wa Yuwiil akhu Naataan wa Mibhaar wileed Haagri
- 39**wa Salakh al-Ammuuni wa Nahraay min hillit Biiruut hu al-chaayil silaah Yuwaab wileedha le Saruuya
- 40**wa Ira wa Gaarib kulluhum min aayilat Yitri
- 41**wa Uriiya al-Hitti wa Zabaad wileed Ahlaay
- 42**wa Adiina wileed Chiiza cheekh khachum beet Ra'uubiin wa ma'aayah 30 askar
- 43**wa Hanaan wileed Ma'aaka wa Yuchaafaat min hillit Mitan
- 44**wa Uzziya min hillit Achtaruut wa Chama' wa Ya'iyiil awlaad Huutaam min hillit Aruu'ir
- 45**wa Yadiya'iil wileed Chimri wa akhu Yuuha min hillit Tiisi
- 46**wa Aliyiil min hillit Mahawa wa Yaribaay wa Yuchawya awlaad Alinaa'am wa Yitma min balad Muwaab
- 47**wa Aliyiil wa Ubeed wa Ya'siyiil min hillit Suuba.

1 Akhbaar 12

Al-rujaal al-andammo le Dawuud

- ¹Wa wakit Dawuud gaa'id yillabbaad min Chaawuul wileed Khiich, fiyah rujaal fahaliin jo andammo leyah fi Sikhlaag. Wa humman jo saa'adooh fi l-duwaas.
- ²Wa humman musallahiin be nubbaal wa miglaa'. Wa yizarrugu al-nuchchaab wa l-hajar be iidhum al-zeene aw al-isra kula. Wa humman min akhwaan Chaawuul min gabiilat Banyaaamin.
- ³Wa l-rujaal dool humman Akhi'aazar kabiirhum wa akhuuh Yuwaach humman awlaad Chamaa'a al-min hillit Gibee'a wa Yaziyiil wa Faalat awlaad Azmaawat wa Baraka wa Yaahu al-min hillit Anatuut
- ⁴wa Yichma'ya al-min hillit Gib'uun hu waahid min al-furraas al-talaatiin wa hu bas khaayidhum wa Irmia wa Yahaziyiil wa Yuuhanaan wa Yuuzabaad al-min hillit Gadiira
- ⁵wa Ali'uuzaaay wa Yarimuut wa Ba'alya wa Chamarya wa Chafatya al-min hillit Haruuf
- ⁶wa Alikhaana wa Yichiiya wa Azariil wa Yu'aazar wa Yachab'aam humman dool min zurriiyit Khuurah
- ⁷wa Yu'iila wa Zabadya awlaad Yaruuhaam al-min hillit Gaduur.
- ⁸Wa fi rujaal waahidiin min gabiilat Gaad ansahabo wa macho ligooh le Dawuud fi bakaanah al-gawi fi l-kadaade. Wa l-naas dool rujaal furraas wa gaadriin fi l-harib. Wa musallahiin be darag wa huraab. Wa humman chudaad misil al-diidaan wa ajiliin misil khazaal fi raas al-jibaal.
- ⁹Wa Izaar kabiirhum wa l-taani Ubadya wa l-taalit Aliyaab
- ¹⁰wa l-raabi' Michmanna wa l-khaamis Irmia
- ¹¹wa l-saadis Attaay wa l-saabi' Aliyiil
- ¹²wa l-taamin Yuuhanaan wa l-taasi' Alzabad
- ¹³wa l-aachir Irmia wa l-ihdaachar Makbannaay.
- ¹⁴Wa l-naas dool min gabiilat Gaad wa humman khuyyaad al-askar. Al-sakhayyar kula khaayid fi 100 askar wa l-kabiir kamaan khaayid fi 1 000 askar.
- ¹⁵Wa humman bas al-gata'o bahar al-Urdun fi l-chahar al-awwal fi wakit al-seel yisiil. Wa tarado al-naas al-saakniin jamb al-waadi be nuss al-sabaah wa l-kharib.
- ¹⁶Wa rujaal waahidiin min gabaayil Banyaaamin wa Yahuza kula macho ligooh le Dawuud fi bakaanah al-gawi.
- ¹⁷Wa Dawuud marag leehum wa gaal: «Kan jiitu leyi be l-salaam le tisia'uduuni, nifaddilku be niye mukhlisa. Wa laakin kan intu jiitu le tukhuchchuuni le faaydit

udwaani wa ana ma sawweet cheyy fasil, khalli Allah Rabb juduudna yichiif wa yihaakim ambeenaatna.»

18Wa Ruuh Allah nazal fi Amaasaay kabiir al-furraas al-talaatiin wa hu gaal: «Aniina ma'aak! Aywa aniina ma'aak, ya Dawuud wileed Yassa! Khalli al-salaam yukuun ma'aak wa ma'a l-naas al-gaa'idiin yisaa'uduuk achaan Rabbak gaa'id yisaa'idak.» Wa khalaas fi l-bakaan da, Dawuud laagaahum wa sawwaahum kubaaraat askarah.

19Wa fiyah rujaal min gabiilat Manassa dawwaro yindammo le Dawuud fi wakit al-hu maachi ma'a l-Filistiyiin yihaarubu Chaawuul. Laakin Dawuud wa askarah ma gidro saa'ado al-Filistiyiin fi l-harib achaan wakit kubaaraat al-Filistiyiin lamma wa achchaawaro, taradooh le Dawuud wa gaalo ambeenaathum: «Ba'adeen yigabbil diddina wa yisallimna le sayyidah Chaawuul.»

20Wa wakit Dawuud gabbal le hillit Sikhlaag, al-rujaal al-min gabiilat Manassa jo wa andammo leyah. Wa humman Adnaah wa Yuuzabaad wa Yadiya'iil wa Mikaayiil wa Yuuzabaad wa Aliihu wa Siltaay. Wa ayyi waahid minhum khaayid fi 1 000 raajil min gabiilat Manassa.

21Wa humman saa'ado Dawuud wa askarah achaan humman rujaal furraas wa bigo khuyyaad askarah.

22Wa ayyi yoom, fiyah naas al-yaju yindammo le Dawuud le yisaa'uduuh. Wa be misil da, askarah bigo katiiriin misil askar al-Rabb.

Adad askar Dawuud fi Hibuun

23Wa daahu adad al-askar al-musallahiin al-macho wa andammo le Dawuud fi Hibuun. Wa humman macho le yisallumu muluk Chaawuul le Dawuud hasab amur Allah.

24Min gabiilat Yahuuza 6 800 askar musallahiin chaayliin darag wa huraab.

25Wa min gabiilat Chim'uun 7 100 askar furraas.

26Wa min gabiilat Laawi 4 600 raajil

27wa ma'aahum Yahuuyada' al-mas'uul fi khachum beet Haaruun wa ma'aayah 3 700 raajil.

28Wa ma'aahum al-sabi Saduukh wa hu kula raajil faaris wa indah ma'aayah 22 kubaaraat min aayiltah.

29Wa min gabiilat Banyaamiin gabiila hint Chaawuul 3 000 raajil. Wa gubbaal da, katiir min al-rujaal dool khadamo le aayilat Chaawuul.

30Wa min gabiilat Afraayim 20 800 rujaal furraas wa usumhum taali' fi lubb aayilaathum.

31Wa min nuss gabiilat Manassa 18 000 rujaal al-azaloozum le yaju yidarruju Dawuud malik.

32Wa min gabiilat Yassaakar 200 khaayid ma'a l-naas al-gaa'idiin tihit amurhum. Al-khuyyaad dool ya'arfu yimayyuzu al-wakit wa ya'arfu al-cheyy al-waajib Bani Israa'iil yisawwu.

33Wa min gabiilat Zabuluun 50 000 rujaal musallahiin wa jaahiziin le l-harib be niye waahide.

34Wa min gabiilat Naftaali 1 000 khaayid wa ma'aahum 37 000 rujaal musallahiin chaayliin darag wa huraab.

35Wa min gabiilat Daan 28 600 rujaal jaahiziin le l-harib.

36Wa min gabiilat Achiir 40 000 rujaal jaahiziin le l-harib.

37Wa min gabaayil Ra'uubiin wa Gaad wa nuss gabiilat Manassa al-gaa'idiin khaadi le bahar al-Urdun, adadhum 120 000 rujaal musallahiin le l-harib.

38Wa kulla l-rujaal al-muhaaribiin dool, jo fi Hibruun be niye waahide le yidarruju Dawuud malik fi Israa'iil. Wa kulla Bani Israa'iil al-faddalo, humman kula be galib waahid jo le yidarruju Dawuud malik.

39Wa humman ga'ado talaata yoom ma'a Dawuud wa akalo wa chirbo achaan akhwaanhum jahhazo leehum akil.

40Wa kulla l-naas al-saakniin fi l-mantaga di wa zurriiyit Yassaakar wa Zabuluun wa Naftaali kula, jaabo akil be hamiir wa jumaal wa bikhaal wa tiiraan. Jaabo dagiig wa abbuud hana tiin wa inab yaabis wa khamar wa dihin wa khanam wa bagar be katara achaan induhum farha kabiire fi balad Israa'iil.

1 Akhbaar 13

Dawuud jaab sanduug al-mu'aahada

1Wa Dawuud chaawar ma'a khuyyaad al-aalaaf wa ma'a khuyyaad al-miyaat wa ma'a kulla l-chuyuukh.

2Wa ba'ad da, hu gaal le kulla jamaa'at Bani Israa'iil: «Kan tikhassudu wa kan Allah Ilaahna yarda beyah, khalli nirassulu le akhwaanna al-gaa'idiin fi kulla balad Israa'iil wa le rujaal al-diin wa l-Laawiyiin al-fi mudunhum wa l-fi hillaalhum al-saakniin foogah achaan yaju yilimmu ma'aana.

3Wa khalaas nigabbulu sanduug al-Rabb wa nijibuuh fi bakaanna achaan aniina ma ja'alnaah fi wakit Chaawuul.»

4Wa kulla l-cha'ab khassado achaan al-cheyy da ajabaahum.

5Wa Dawuud lamma kulla Bani Israa'iil min waadi Masir fi l-junuub lahaddi Labu Hamaat fi l-munchaakh le yijiibu sanduug al-Rabb min hillit Kharyat Ya'ariim.

6Wa Dawuud wa kulla Bani Israa'iil macho le Ba'la ya'ni Kharyat Ya'ariim hille waahide fi balad Yahuuza achaan yijiibu min hinaak sanduug al-Rabb. Wa da l-

sanduug al-foogah usum Allah, hu al-archah gaa'id been al-makhlugiin al-samaawiyiin al-masnuu'iin fi sidaadit al-sanduug.

⁷Wa humman chaalo sanduug al-Rabb min beet Abinadaab wa khattooh fi kaarro jadiid. Wa awlaad Abinadaab, Uzza wa Akhyu gaadooh wa macho beyah.

⁸Wa Dawuud wa kulla Bani Israa'iil gaa'idiin yal'abo giddaam sanduug al-Rabb be kulla gudrithum wa yikhannu fi hiss aalaat al-musiikha misil jigindiiye wa amsibeybe wa tambal wa nuggaara wa burunji.

⁹Wa wakit wassalo fi l-madagg hana Kiiduun, al-bagar attarta'o wa Uzza madda iidah le yakrub al-sanduug.

¹⁰Wa tawwaali Allah khidib khadab chadiid didd Uzza wa tawwaali darabah achaan hu madda iidah wa karab al-sanduug. Wa Uzza waga' maat hinaak giddaam al-Rabb.

¹¹Wa Dawuud zi'il za'al chadiid achaan Allah khidib didd Uzza wa darabah. Wa samma al-bakaan da Faaris Uzza (ma'anaatah darab Uzza) wa l-usum da gaa'id lahaddi l-yoom.

¹²Wa fi l-yoom da, Dawuud khaaf khoof chadiid min al-Rabb wa gaal: «Ana ma nagdar nijjib sanduug al-Rabb fi beeti.»

¹³Wa fi chaan da, Dawuud ma wadda al-sanduug fi beetah fi madiinat Dawuud. Wa laakin waddaah fi beet Ubeed Adoom al-min hillit Gaat.

¹⁴Wa sanduug al-Rabb ga'ad talaata chahar fi beet Ubeed Adoom. Wa Allah baarak beet Ubeed Adoom wa kulla cheyy al-indah.

1 Akhbaar 14

Dawuud bana beetah wa akhad awiin

¹Wa Hiiraam malik balad Suur rassal naas le Dawuud wa waddo leyah hatab al-arz. Wa rassal bannaayiin wa najjaariin al-hatab le yabnu beet le l-malik Dawuud.

²Wa be da, Dawuud irif kadar Allah sabbatah malik fi Bani Israa'iil. Wa Allah rafa' darajat mulkah fi chaan cha'abah Bani Israa'iil.

³Wa Dawuud akhad awiin aakharaat fi Uruchaliim wa hinna wildan leyah awlaad wa banaat.

⁴Wa daahu asaame hana iyaal Dawuud al-wildoohum leyah fi Uruchaliim. Humman Chammuu' wa Chuubaab wa Naataan wa Suleymaan

⁵wa Yibhaar wa Alichuu' wa Alfalat

⁶wa Nuga wa Nafag wa Yafii'a

⁷wa Alichama' wa Ba'liyaada' wa Alifaalat.

Dawuud annasar fi l-Filistiyyiin

⁸Wa wakit al-Filistiyiin sim'o kadar Dawuud masahooch wa darrajooh malik fi kulla Bani Israa'iil, kulluhum gammo macho le yifattuchuu. Wa laakin Dawuud simi' beehum wa macha le yiwajjihhum.

⁹Wa l-Filistiyiin macho wa hajamo sukkaan fi waadi Rafaayiin.

¹⁰Wa Dawuud sa'al al-Rabb wa gaal: «Namchi nihaarib al-Filistiyiin walla? Inta tisallimhum fi iidi walla?» Wa Allah radda le Dawuud wa gaal: «Amchi haaribhum wa ana nisallimhum fi iidak.»

¹¹Wa l-Filistiyiin macho hillit Ba'al Faraasiim wa Dawuud haarabaahum hinaak wa annasar fooghum. Wa gaal: «Be iidi ana, al-Rabb fatah al-derib wa darabt udwaani misil al-seel.» Wa be sabab da bas, al-bakaan da sammooch Ba'al Faraasiim (ma'anaatah al-Rabb al-darab).

¹²Wa l-Filistiyiin khallo asnaamhum fi l-bakaan da wa Dawuud anta amur achaan yutuchchuuhum.

¹³Wa battaan al-Filistiyiin macho wa hajamo sukkaan waadi Rafaayiin.

¹⁴Wa battaan Dawuud sa'al al-Rabb. Wa l-Rabb gaal leyah: «Ma tamchi tahjimhum tawwaali laakin hawwig leehum be wara min jiihat al-chadar wa garrib leehum.

¹⁵Wa wakit inta simi't haraka misil khatwaat al-rijil fi raas al-chadar, tawwaali amrug wa ahjimhum. Achaan al-Rabb macha giddaamak le yadrub askar al-Filistiyiin.»

¹⁶Wa Dawuud sawwa kulla cheyy al-amarah beyah al-Rabb. Wa khalaas, humman haarabo askar al-Filistiyiin wa taradoohum min hillit Gib'uun lahaddi hillit Gaazar.

¹⁷Wa min al-yoom da, Dawuud usmah bigi taali' fi kulla l-buldaan. Wa Allah sawwa kulla l-umam yakhaafo min Dawuud.

1 Akhbaar 15

Dawuud yidoor yiwaddi sanduug Allah

¹Wa Dawuud bana buyuut le nafsah fi hillitah al-usumha madiinat Dawuud. Wa jahhaz bakaan le sanduug al-Rabb wa bana leyah kheema.

²Wa ba'ad da, Dawuud gaal: «Sanduug al-Rabb naadum ma yichiilah illa l-Laawiyiin bas yichiiluuh achaan humman bas Allah azalaahum le yichiilu sanduug Allah wa yakhdumu leyah ila l-abad.»

³Wa Dawuud lamma kulla Bani Israa'iil fi Uruchaliim le yiwaddu sanduug Allah fi l-bakaan al-hu jahhazah leyah.

⁴Wa hu lamma rujaal al-diin min zurriiyit Haaruun wa l-Laawiyiin.

⁵Min zurriiyit Gahaat cheekhum Uriyiil wa ma'aayah naasah adadhun 120.

⁶Wa min zurriiyit Maraari cheekhum Asaaya wa ma'aayah naasah adadhun 220.

- 7Wa min zurriiyit Girchuun cheekhhum Yuwiil wa ma'aayah naasah adadhum 130.
- 8Wa min zurriiyit Alisaafan cheekhhum Chama'ya wa ma'aayah naasah adadhum 200.
- 9Wa min zurriiyit Habruun cheekhhum Aliyiil wa ma'aayah naasah adadhum 80.
- 10Wa min zurriiyit Uzziyiil cheekhhum Aminadaab wa ma'aayah naasah adadhum 112.
- 11Wa Dawuud naada rujaal al-diin Saduukh wa Abiyaatar wa naada al-Laawiyiin Uriyiil wa Asaaya wa Yuwiil wa Chama'ya wa Aliyiil wa Aminadaab.
- 12Wa gaal leehum: «Intu, ya kubaaraat aayilaat al-Laawiyiin, khassusu nufuusku intu wa akhwaanku. Wa chiilu sanduug Allah Ilaah Bani Israa'iil wa wadduuh fi l-bakaan al-ana jahhaztah leyah.
- 13Achaan awwal wakit intu ma fiiku, Allah Ilaahna darabaana be sabab aniina ma tabbagna al-churuut al-bukhussu sanduug al-mu'aahada.»
- 14Wa khalaas rujaal al-diin wa l-Laawiyiin khassaso nufuushum achaaan yichiilu wa yiwaddu sanduug Allah Ilaah Bani Israa'iil.
- 15Wa l-Laawiyiin chaalo sanduug al-Rabb be l-iidaan fi kataafeehum misil Muusa amar beyah hasab kalaam Allah.
- 16Wa Dawuud amar kubaaraat al-Laawiyiin yikallufu akhwaanhum al-khannaayiin be aalaat al-musiikha misil al-jigindiiye wa amsibeybe wa l-nuggaara. Wa yista'malo al-aalaat dool be chidde achaaan yiwassufu farahhum.
- 17Wa khalaas kubaaraat al-Laawiyiin kallafo Heemaan wileed Yuwiil wa gariibah Asaaf wileed Barakya wa Itaan wileed Khuchaaya al-hu min zurriiyit Maraari.
- 18Wa ma'aahum akhwaanhum Laawiyiin aakhariin hurraas biibaan beet Allah. Wa humman Zakariiya wa Been wa Ya'aziyiil wa Chamiiramuut wa Yahiyiil wa Unni wa Aliyaab wa Banaaya wa Ma'asiya wa Mattitya wa Alifaliihu wa Mikhniya wa Ubeed Adoom wa Ya'iyiil.
- 19Wa l-khannaayiin Heemaan wa Asaaf wa Itaan induhum nagaagiir hana nahaas al-yadurbuuhum.
- 20Wa Zakariiya wa Aziyiil wa Chamiiramuut wa Yahiyiil wa Unni wa Aliyaab wa Ma'asiya wa Banaaya humman dool yadurbu al-jigindiiye be soot aali.
- 21Wa Mattitya wa Alifaliihu wa Mikhniya wa Ubeed Adoom wa Ya'iyiil wa Azazyah humman dool yadurbu al-jigindiiye al-indaha tamaane habil le yuguudu al-khine.
- 22Wa Kananya kabiir al-Laawiyiin, hu bas mas'uul be cheeliin al-sanduug. Wa hu yiraakhib al-cheeliin achaaan hu ya'arif kikkeef yisawwiih.
- 23Wa Barakya wa Alikhaana humman hurraas al-sanduug.

24 Wa Ubeed Adoom wa Yahiya humman kula hurraas al-sanduug. Wa rujaal al-diin Chabanya wa Yuchaafaat wa Nataniil wa Amaasaay wa Zakariiya wa Banaaya wa Ali'aazar, humman yadurbu al-burunji giddaam sanduug al-Rabb.

Sanduug Allah wassal fi Uruchaliim

25 Wa khalaas, be farha chadiide Dawuud wa chuyuukh Bani Israa'iil wa khuyyaad al-aalaaf macho achaan yijiibu sanduug mu'aahadat Allah min beet Ubeed Adoom.

26 Wa be musaa'adat al-Rabb, al-Laawiyiin chaalo al-sanduug. Wa gaddamo dahaaya le Allah hana sab'a toor wa sab'a kabich.

27 Wa Dawuud ma'a kulla l-Laawiyiin al-chaayliin al-sanduug wa l-khannaayiin wa Kananya al-mas'uul hana l-cheeliin, humman kulluhum laabsiin jalaaliib hana gumaach sameh. Wa Dawuud kamaan laabis khalag gisayyir misil hana rujaal al-diin.

28 Wa kulla Bani Israa'iil waddo sanduug mu'aahadat Allah fi Uruchaliim be zakhraat wa daribiin buug wa burunji wa nuggaara wa be daribiin amsibeybe wa jigindiye.

29 Wa wakit gaa'idiin yijiibu al-sanduug fi madiinat Dawuud, Mikaal bineeyit Chaawuul gaa'ide tichiif min al-chubbaak. Wa chaafat al-malik Dawuud gaa'id yal'ab wa yinattit. Wa khalaas hi abatah min galibha.

1 Akhbaar 16

1 Wa humman jaabo sanduug al-Rabb wa khattooh fi lubb al-kheema al-Dawuud jahhazaaha leyah. Wa ba'ad da, gaddamo le l-Rabb dahaaya muharragiin wa dahaaya salaama.

2 Wa wakit Dawuud gaddam al-dahaaya al-muharragiin wa dahaaya al-salaama dool khalaas, hu baarak al-cha'ab be usum Allah.

3 Wa ba'ad da, Dawuud gassam akil le kulla Bani Israa'iil, mara wa raajil. Le ayyi waahid antaah khubza wa abbuud hana tamur wa abbuud hana inab.

Al-Laawiyiin yahmudu Allah

4 Wa Dawuud kallaf waahidiin min al-Laawiyiin yagoodu giddaam sanduug Allah le yachkuru wa yahmudu wa yimajjudu Allah Ilaah Bani Israa'iil.

5 Wa l-Laawiyiin dool kabiirhum Asaaf wa naaybah Zakariiya wa ma'aahum Ya'iyiil wa Chamiramut wa Yahiyiil wa Mattitya wa Aliyaab wa Banaaya wa Ubeed Adoom wa Ya'iyiil. Humman dool gaa'idiin yadurbu aalaat al-musiikha misil al-jigindiye wa amsibeybe wa Asaaf kamaan gaa'id yadrub al-nuggaara.

6 Wa rujaal al-diin Banaaya wa Yahaziyiil gaa'idiin yadurbu daayman al-burunji giddaam sanduug mu'aahadat al-Rabb.

7 Wa l-yoom da, awwal marra Dawuud kallaf Asaaf wa l-Laawiyiin al-aakhariin le yachkuru Allah.

- ⁸Wa daahu khineehum. Achkuru Allah wa atru usmah! Wa arrufu al-chu'uub al-aakhariin be a'maalah.
- ⁹Khannu leyah wa amdahooch wa fakkuru fi kulla ajaaybah.
- ¹⁰Anbastu achaan usmah al-mukhaddas wa khalli guluubku yinmalu be farah intu al-gaa'idiin titaabu'u Allah.
- ¹¹Fattuchu Allah wa gudurtah wa wajjuhu aleyah daayman
- ¹²Azzakkaro ajaaybah al-sawwaahum, aywa, ajaaybah wa gawaaniinah al-amar beehum.
- ¹³Intu, ya zurriiyit Israa'iil, intu abiidah. Intu, ya iyaal Yaakhuub, intu al-Allah azalaaku.
- ¹⁴Allah hu bas Ilaahna al-yahkim fi kulla l-ard.
- ¹⁵Azzakkaro daayman mu'aahadatah wa kalaamah al-amar beyah le alif zurriye.
- ¹⁶Wa di mu'aahadatah al-sawwaaha ma'a Ibraahiim wa akkadha be haliife le Ishaakh.
- ¹⁷Hu sabbat chart le zurriiyit Yaakhuub wa sawwa mu'aahada daayme ma'a Bani Israa'iil.
- ¹⁸Wa gaal: «Ana nantiiku balad Kan'aan wa da gisim al-talgooh misil warasa.»
- ¹⁹Wa fi l-zaman da, adadku chiyya, intu chiyya marra waahid wa saakniin fi l-balad di misil ajaanib.
- ²⁰Intu raaykhiin min umma le umma wa min mamlaka le cha'ab aakhar.
- ²¹Laakin Allah ma khalla naadum yazlumku wa aakhab muluuk fi chaanku.
- ²²Wa gaal: «Ma tilammusu al-naas al-ana masahtuhum wa darrajtuhum wa ma tisawwu al-fasaala le anbiyaayi.»
- ²³Ya sukkaan al-ard, achkuru Allah be khine wa kulla yoom bachchuru be najaatah.
- ²⁴Hajju be majdah le kulla l-umam wa be ajaaybah le kulla l-chu'uub.
- ²⁵Achaan Allah aziim wa waajib leyah al-hamd al-katiir. Hu mukhiif ziyaada wa faayit kulla l-ilaahaat.
- ²⁶Achaan kulla ilaahaat al-chu'uub ma naaf'iin wa laakin Allah hu bas khalag al-samaawaat.
- ²⁷Al-majd wa l-azama hineeyah wa fi bakaanah tinlagi al-gudra wa l-farha.
- ²⁸Majjudu Allah, ya gabaayil al-ard! Majjudu Allah achaan hu al-Majiid wa l-Gaadir.

- ²⁹Majjudu Allah achaan usmah al-Majiid! Gaddumu hadaayaaku giddaamah wa asjudu leyah achaan hu al-Khudduus.
- ³⁰Arjufu giddaamah, ya kulla sukkaan al-ard. Al-aalam yagood saabit, ma yinhazza.
- ³¹Khalli al-sama tinbasit wa l-ard tafrah wa yuguulu fi ust al-umam: «Allah hu al-malik.»
- ³²Khalli al-bahar yidagdig be kulla cheyy al-fi lubbah. Wa khalli al-kadaade tafrah be kulla cheyy al-foogha.
- ³³Wa khalli chadar al-khaaba yizakhrutu giddaam Allah achaan Allah yaji yahkim al-ard.
- ³⁴Achkuru Allah achaan hu rahiim wa rahmatah daayme ila l-abad.
- ³⁵Wa guulu leyah: «Ya Ilaah al-naja, najjiina! Ajma'na wa najjiina min ust al-umam. Wa be da, nahmudu usmak al-mukhaddas wa nimajjuduuk wa nachkuruuk.»
- ³⁶Baarak Allah Ilaah Bani Israa'iil min zamaan wa ila l-abad. Wa kulla l-cha'ab gaalo: «Aamiin!» Wa chakaro Allah.
- ³⁷Wa Dawuud amar Asaaf wa akhwaanah yagoodu giddaam sanduug mu'aahadat Allah achaan yisawwu khidmithum al-waajib hasab al-churuut al-yoomi.
- ³⁸Wa Ubeed Adoom wileed Yaduutuun wa Huusa wa 68 min akhwaanhum humman hurraas biibaan beet Allah.
- ³⁹Wa Dawuud wakkal Saduukh raajil al-diin wa rujaal diin aakhariin al-min aayiltah be khidmit kheemat Allah al-gaa'ide fi bakaan al-ibaada fi Gib'uun.
- ⁴⁰Wa yigaddumu dahiiye muharraga le Allah ayyi yoom, fajur wa achiye, fi l-madbah hana l-dahaaya. Wa da le yitabbugu kulla cheyy al-maktuub fi kitaab al-Tawraat al-Allah amar beyah Bani Israa'iil.
- ⁴¹Wa ma'aahum Heemaan wa Yaduutuun wa l-naas al-aakhariin al-azaloohum khaassatan le yachkuru Allah achaan rahmatah daayme ila l-abad.
- ⁴²Wa Heemaan wa Yaduutuun humman dool yadurbu al-burunji wa l-nuggaara wa aalaat al-musiikha le yachkuru al-Rabb be khine. Wa awlaad Yaduutuun kamaan yaharsu al-baab.
- ⁴³Wa ba'ad da, khalaas kulla l-cha'ab chatto wa ayyi waahid macha beetah. Wa Dawuud gabbal beetah le yibaarik aayiltah.

1 Akhbaar 17

Dawuud dawwar yabni beet le Allah

¹Wa wakıt Dawuud saakin fi beetah, yoom waahid gaal le l-nabi Naataan: «Chiif, ana saakin fi beet jamiil hana hatab al-arz. Wa laakin sanduug mu'aahadat Allah gaa'id fi kheema bas.»

²Wa Naataan radda le Dawuud wa gaal: «Sawwi kulla cheyy al-fi galbak achaan al-Rabb ma'aak.»

³Wa laakin fi l-leele di, al-Rabb kallam le Naataan wa gaal:

⁴«Amchi guul le abdi Dawuud: «Daahu Allah gaal: “Da ma inta al-tabni leyi beet al-ana naskun foogah.

⁵Achaan ana abadan ma sakant fi beet min yoom al-ana maragt Bani Israa'iil min Masir lahaddi l-yoom. Wa laakin ana sirt ma'aahum wa sakant fi kheema.

⁶Wa fi ayyi bakaan, ana sirt ma'a kulla Bani Israa'iil. Wa ana abadan ma kallamt le waahid min hukkaam Bani Israa'iil al-ana amartuhum le yahkumu foog cha'abi walla sa'altah maala ma banaah leyi beet hana hatab al-arz”?»

⁷«Wa hassa' da, amchi guul le abdi Dawuud: «Daahu Allah al-Gaadir gaal: “Ana jibtak min sarhit al-khanam achaan tabga kabiir hana cha'abi Bani Israa'iil.

⁸Wa ana kunt ma'aak fi ayyi bakaan al-inta macheet foogah wa gachcheet kulla udwaanak min giddaamak. Wa ana nisawwi usmak aali misil asaame hana l-naas al-kubaar al-fi l-ard.

⁹Wa ana nanti bakaan le cha'abi Bani Israa'iil wa nimakkinhum. Wa humman yaskunu fi l-bakaan da bala khoof. Wa naas fasliin ma yazulmuuhum battaan misil awwal.

¹⁰Wa min wakıt al-ana kallaft hukkaam fi cha'abi Bani Israa'iil, ana najjeetak min kulla udwaanak. Wa nikhabbirak kadar ana Allah nisabbıt beet aayiltak.

¹¹Wa wakıt ayyaamak yikammulu, tumuut wa talhag abbahaatak. Wa ana na'azil waahid min zurriiytak wa hu yabga waahid min awlaadak wa ana nisabbıt mulkah.

¹²Wa hu bas al-yabni leyi beet wa ana nisabbıt mulkah ila l-abad.

¹³Wa ana nabga leyah abu wa hu yabga leyi ibn. Wa ma nichiiil minnah rahmati misil chiltaha min Chaawuul al-hakam gablak.

¹⁴Wa ana nisabbıtah fi beeti wa fi mamlakati ila l-abad wa mulkah kula yasbit ila l-abad.”»»

¹⁵Wa Naataan hajja le Dawuud be kulla l-kalaam al-gaalah leyah Allah fi l-ru'ya di.

Salaat Dawuud

¹⁶Wa l-malik Dawuud dakhil fi l-kheema fi hadarat Allah wa gaal: «Ana yaatu, ya Allah Ilaahi? Wa aayilti tisaawi chunu lahaddi tantiini daraja misil di?

17 Wa da cheyy hayyiin saakit leek inta, ya Ilaahi, wa inta aahadt aayilat beeti ana abdak fi l-mustakhhbal. Wa sawweetni naadum muhimm, ya Allah Ilaahi.

18 Wa inta ta'arifni tamaam ana abdak. Wa nagdar nuguul chunu battaan fi l-daraja al-anteetni?

19 Ya Allah! Be sababi ana abdak wa hasab niytak, inta sawweet leyi al-achya al-kubaar dool le ti'arrif kulla azamatak.

20 Ya Allah! Inta ma indak chabihi wa abadan ma fi ilaah illa inta. Wa da hasab kulla l-kalaam al-simi'naah.

21 Fiyah umma fi kulla l-ard misil cha'abak Bani Israa'iil walla? Ya Rabb, inta fadeethum wa sawweethum cha'abak achaan usmak yabga aali. Wa inta sawweet ajaayib kubaar al-bikhawwufu. Wa taradt al-umam al-aakhariin giddaam cha'abak al-inta fadeethum min balad Masir.

22 Wa sawweet cha'abak Bani Israa'iil le yabgo cha'abak daayman. Ya Allah, inta bigiit leehum Ilaahhum.

23 «Wa hassa' da, ya Allah, al-kalaam al-gultah foogi ana abdak wa foog aayilti da, khalli yilhaggag ila l-abad. Wa tammim kulla cheyy al-gultah.

24 Wa khalli kalaamak yilhaggag wa be da, yimajjudu usmak ila l-abad wa yuguulu: «Allah al-Gaadir, hu bas Ilaah Bani Israa'iil!» Wa khalli beeti ana abdak Dawuud yagood saabit giddaamak.

25 Achaan inta zaatak, ya Ilaahi, khabbartini ana abdak wa gult leyi: «Nisabbitt beet aayiltak fi l-muluk.» Wa fi chaan da, ana abdak ligiit al-chajaa'a wa gaddamt leek al-sala di.

26 «Wa hassa' da, ya Allah, inta bas al-Rabb wa aahadtini ana abdak be kulla l-kheer da.

27 Wa khalaas hassa' da, inta chilt niye tibaarik aayilti ana abdak le yamulku giddaamak ila l-abad. Ya Allah, al-naadum inta bas baaraktah, hu yalga baraka ila l-abad.»

1 Akhbaar 18

Dawuud annasar fi jiiraanah

1 Wa ba'ad da, Dawuud haarab al-Filistiyyiin wa annasar fooghum. Wa gala' minhum hillit Gaat wa l-hillaal al-taab'iin leeha.

2 Wa hu annasar fi naas Muwaab. Wa ba'ad da, naas balad Muwaab ga'ado tihit hukum Dawuud wa yikaffu miiri.

3 Wa Dawuud annasar fi Hadad'aazar malik Suuba al-fi Hamaat. Wa da, fi l-wakit al-Hadad'aazar dawwar yiwassi' hukmah lahaddi mantagat bahar al-Furaat.

⁴Wa Dawuud gala' min Hadad'aazar 1 000 arabaat harib wa karab 7 000 masaajjin min siyaad al-kheel wa 20 000 askar maachiin be rijleehum. Wa hu gatta' araagiib hana l-kheel al-yukurru al-arabaat wa khalla minhum illa 100 kheel.

⁵Wa naas balad Araam al-min Dimachkh jo faza' le Hadad'aazar malik Suuba. Wa laakin Dawuud katal min naas Araam 22 000 raajil.

⁶Wa Dawuud khatta muhaafiziin fi l-Araamiyiin al-gaa'idiin tihit hukum madiinat Dimachkh. Wa l-Araamiyiin ga'ado tihit hukum Dawuud wa gaa'idiin yikaffu miiri. Wa Allah anta al-nasur le Dawuud fi ayyi bakaan al-yamchi foogah.

⁷Wa Dawuud gala' darag hana dahab min hurraas Hadad'aazar wa waddaahum Uruchaliim.

⁸Wa min Tibha wa Kuun hillaal Hadad'aazar, Dawuud gala' nahaas katiir. Wa ba'adeen, wileedah Suleymaan sana' be l-nahaas da hoot kabiir wa amad wa mu'iddaat hana beet Allah.

⁹Wa Tuu'i malik balad Hamaat simi' kadar Dawuud annasar fi kulla askar Hadad'aazar malik Suuba.

¹⁰Khalaas rassal wileedah Haduraam le yisallimah wa yachkurah achaan Dawuud haarab Hadad'aazar wa annasar foogah. Wa gubbaal da, Tuu'i wa Hadad'aazar humman udwaan. Wa Haduraam wileed Tuu'i jaab le Dawuud mu'iddaat katiiriin hana dahab wa fudda wa nahaas.

¹¹Wa l-mu'iddaat al-jaabaahum leyah dool, Dawuud khassasaahum le Allah. Wa da misil awwal kula, hu khassas le Allah al-fudda wa l-dahab al-chaalaahum min al-umam, min al-Adoomiyiin wa l-Muwaabiyiin wa Bani Ammuun wa l-Filistiyiin wa l-Amaalikh.

¹²Wa Abichaay wileedha le Saruuya annasar fi l-Adoomiyiin wa katal minhum 18 000 raajil fi waadi al-Mileh.

¹³Wa Dawuud khatta muhaafiziin fi balad Adoom wa kulla l-Adoomiyiin ga'ado tihit hukmah. Wa Allah yanti al-nasur le Dawuud fi ayyi bakaan al-yamchi foogah.

Asaame masaa'iil Dawuud

¹⁴Wa Dawuud malak fi kulla balad Israa'iil. Wa hakam fi kulla cha'abah be l-hagg wa l-adaala.

¹⁵Wa Yuwaab wileedha le Saruuya, hu khaayid al-deech wa Yahuuchafat wileed Akhiluud, hu kaatib al-yizakkir al-malik.

¹⁶Wa Saduukh wileed Akhitsuub wa Abiimalik wileed Abiyaatar, humman dool rujaal diin wa Chawcha, hu kaatib hana l-malik.

¹⁷Wa Banaaya wileed Yahuuyada', hu mas'uul fi l-Kiritiyiin wa l-Filtiyiin wa humman dool hurraas al-malik. Wa awlaad Dawuud, humman mumassiliin al-malik.

1 Akhbaar 19

Bani Ammuun ayyabo naas Dawuud

¹Wa ba'ad da, Nahaach malik Bani Ammuun maat. Wa wileedah Hanuun hakam fi badalah.

²Wa Dawuud gaal: «Nisawwi al-kheer le Hanuun wileed Nahaach misil al-kheer al-abuuh sawwaah leyi.» Wa Dawuud rassal masaa'iilah le Hanuun achaan yikalwudu leyah fi moot abuuh. Wa humman wassalo fi balad Bani Ammuun le yikalwudu le Hanuun.

³Wa laakin kubaaraat Bani Ammuun gaalo le Hanuun: «Hal le yicharrif abuuk bas Dawuud rassal naasah achaan yikalwudu leek walla? La, hu rassal naasah misil jawaasiis achaan yi'akkudu min al-balad wa ba'adeen yaju yichiiluuha.»

⁴Wa khalaas, Hanuun karab masaa'iil Dawuud wa zayyan duguunhum wa gatta' khulgaanhum min ale ja'abaathum. Wa ba'ad da, taradaahum.

⁵Wa macho khabbaro Dawuud be l-ihaana al-ziyaada al-bigat fi naasah. Wa hu rassal leehum naadum le yuguul leehum: «Agoodu fi hillit Ariiha lahaddi duguunku yugummu wa ba'ad da, ta'aalu.»

Dawuud haarab Bani Ammuun

⁶Wa naas Bani Ammuun irfo kadar humman bigo makruuhiin le Dawuud. Khalaas, Hanuun wa Bani Ammuun rassalo ziyaada min 30 000 kiilo hana fudda le yijannudu leehum murtazakha min Araam been al-Nahreen wa min al-Araamiyiin al-min hillit Ma'aaka wa l-min hillit Suuba wa arabaat harib wa siyaad kheel.

⁷Wa humman ajjaro leehum 32 000 arabaat hana harib. Wa malik Ma'aaka wa naasah kula jo wa nazalo mugaabil hillit Miidba. Wa ba'ad da, Bani Ammuun lammo wa marago min hillaalhum le l-harib.

⁸Wa wakit Dawuud simi' be l-cheyy da, rassal Yuwaab ma'a kulla l-askar al-fahaliin didduhum.

⁹Wa Bani Ammuun marago wa rasso le l-harib fi khachum baab hillithum. Wa laakin al-muluuk al-jo leehum faza' kamaan, ga'ado taraf fi l-khala.

¹⁰Wa Yuwaab chaaf kadar hu wa naasah waajib yihaarubu majmuu'teen, al-waahide waraahum wa l-aakhara giddaamhum. Wa khalaas, hu azzal naasah al-chudaad min Bani Israa'iil wa gaabalaahum le l-Araamiyiin.

¹¹Wa naasah al-faddalo kamaan, kallaf beehum akhuuh Abichaay wa humman gaabalo Bani Ammuun.

¹²Wa ba'ad da, Yuwaab gaal le Abichaay: «Kan al-Araamiyiin khalabooni, inta taji tafza'ni. Wa kan Bani Ammuun khalabook, ana naji nafza'ak.

¹³Chidd heelak, khalli nabgo rujaal! Nidaafu'u le cha'abna wa le l-hillaal al-Ilaahna antaahum leena. Wa khalli Allah yisawwi al-cheyy al-yidoorah.»

¹⁴Wa khalaas, Yuwaab wa l-askar al-ma'aayah macho le yihaarubu al-Araamiyiin al-gaa'idiin taraf fi l-khala. Wa l-Araamiyiin dool arrado minhum.

¹⁵Wa wakit Bani Ammuun chaafu al-Araamiyiin arrado, humman kula arrado min Abichaay akhu Yuwaab wa gabbalo hillithum. Wa khalaas, Yuwaab kula gabbal Uruchaliim.

¹⁶Wa laakin wakit al-Araamiyiin chaafu kadar Bani Israa'iil annasaro fooghum, gammo rassalo naas achaan yilimmu kulla l-Araamiyiin al-gaa'idiin khaadi le bahar al-Furaat. Wa fi raashum Chufak khaayid deech Hadad'aazar.

¹⁷Wa wakit khabbarooh le Dawuud, hu kula lamma kulla askar Bani Israa'iil wa gata' bahar al-Urdun wa macha le yihaaribhum. Wa l-Araamiyiin kula rasso gaabaloooh le Dawuud wa haarabooh.

¹⁸Laakin askar al-Araamiyiin arrado min Bani Israa'iil. Wa wakit humman mu'arridiin, Dawuud wa askarah katalo 7 000 naas min siyaad arabaat al-harib wa katalo 40 000 askar. Wa katalo Chufak khaayid deech al-Araamiyiin kula.

¹⁹Wa wakit kulla l-muluuk al-gaa'idiin tihit Hadad'aazar irfo kadar Bani Israa'iil annasaro fooghum, khalaas humman sawwo salaam ma'a Dawuud wa ga'ado tihit hukmah. Wa l-Araamiyiin ma dawwaro yaju yafza'o Bani Ammuun battaan.

1 Akhbaar 20

Bani Ammuun an hazamo

¹Wa fi l-sana al-jadiide, fi l-wakit al-muluuk yamchu al-harib, Yuwaab khaayid al-deech macha dammar balad Bani Ammuun wa haasar madiinat Rabba aasimathum. Wa laakin Dawuud ga'ad fi Uruchaliim. Wa Yuwaab chaal Rabba wa dammaraaha.

²Wa ba'ad da, Dawuud chaal al-taaj min raas Milkuum sanam Bani Ammuun. Wa l-taaj da hana dahab wa yawzin gariib 34 kiilo wa mujammal be hajar khaali. Wa khattooh fi raas Dawuud. Wa chaalo khaniime katiire min al-madiina di.

³Wa Dawuud chaal naas al-madiina di wa khaddamaahum be gu khidme al-yisawwuha be munchaar wa khaazuug hana hadiid wa faas. Wa hu sawwa misil da fi kulla hillaal Bani Ammuun. Wa ba'ad da, Dawuud wa kulla l-cha'ab gabbalo fi Uruchaliim.

Al-harba ma'a l-Filistiyiin

⁴Wa ba'ad da, gamma harib ma'a l-Filistiyiin fi hillit Gaazar. Wa fi l-bakaan da, Sibbakaay min hillit Huucha katal Siffaay min zurriiyit Raafa. Wa be misil da, al-Filistiyiin an hazamo.

⁵Wa battaan al-harib bada ma'a l-Filistiyaan. Wa Alihanaan wileed Ya'iir katal Lahmi akhu Jaaluut min hillit Gaat wa uud haribtah takhiin misil murdaas al-ligdaabe.

⁶Wa battaan kula al-harba bigat fi hillit Gaat. Wa fiyah raajil waahid tawiil wa asaabi' rijileenah wa iideenah sitte sitte wa kulluhum ke 24. Wa hu kula min zurriiyit Raafa.

⁷Wa l-raajil da ayyar Bani Israa'iil. Wa khalaas, Yuunataan wileed Chim'a akhu Dawuud katalah.

⁸Wa kulla l-rujaal dool min zurriiyit Raafa min hillit Gaat. Wa humman maato be iid Dawuud wa naasah.

1 Akhbaar 21

Dawuud hasab Bani Israa'iil

¹Wa yoom waahid, Iblis gamma didd Bani Israa'iil wa lazza Dawuud le yahsibhum.

²Wa khalaas, Dawuud gaal le Yuwaab wa le kubaaraat al-cha'ab: «Amchu ahsuub kulla Bani Israa'iil min turaab Daan fi l-munchaakh lahaddi Biir Sab'a fi l-wati. Wa gabbulu jiibu leyi adadhum achaan na'arfah.»

³Wa Yuwaab gaal: «Khalli Allah yiziid adad al-cha'ab miya marra, ya siidi al-malik! Al-naas dool ma kulluhum ke khaddaamiinak walla? Wa maala inta ya siidi tidoor tisawwi al-cheyy da? Wa maala tilizz Bani Israa'iil fi l-khata da?»

⁴Wa laakin amur al-malik bigi chadiid bilheen fi Yuwaab. Wa khalaas, Yuwaab gamma raakh fi kulla balad Israa'iil le yahsib al-cha'ab. Wa ba'ad da, gabbal fi Uruchaliim.

⁵Wa Yuwaab anta adad hisaab al-cha'ab le l-malik. Wa rujaal Bani Israa'iil adadhum 1 100 000 askar al-ya'arfu harb al-suyuuf wa min Bani Yahuuza kamaan 470 000.

⁶Wa Yuwaab ma hasab al-Laawiyiin wa la gabiilat Banyaaamiin achaan hu ja'al amur al-malik muharram.

⁷Wa l-cheyy da, fasil giddaam al-Rabb wa hu aakhab Bani Israa'iil.

⁸Wa Dawuud gaal le l-Rabb: «Ana sawweet zanib kabiir achaan hasabt al-cha'ab. Wa laakin hassa' da, akhfir leyi khataayi ana abdak. Achaan ana sawweet al-cheyy da misil naadum matmuus.»

⁹Wa Allah hajja le l-nabi Gaad al-yichiif ru'ya le Dawuud wa gaal leyah:

¹⁰«Amchi guul le Dawuud: «Daahu Allah gaal: “Ana nigaddim leek talaata nafar hana masaayib. Wa a'azil minhum waahid wa ana ninazzilah.”»»

¹¹Wa khalaas, Gaad macha le Dawuud wa gaal leyah: «Daahu Allah gaal: «Hassa' a'azil al-waba al-tahmalah.

¹²Inta tidoor talaata sana hana juu' fi baladak? Aw tidoor tajri giddaam udwaanak wa humman yaturduuk le muddit talaata chahar? Aw tidoor Allah yinazzil waba le

muddit talaata yoom fi baladak wa malak Allah yijiib al-kharaab fi kulla balad Israa'iil? Hassa' da, fakkir wa ooriini al-radd al-nuguulah le Allah al-rassalaani.»

13 Wa Dawuud gaal le Gaad: «Ana addaayagt marra waahid. Khalli naga' fi iid Allah achaan rahmatah wasii'e. Wa khalli ma naga' fi iid insaan.»

14 Wa khalaas, Allah nazzal waba fi Israa'iil. Wa maato 70 000 naas fi kulla balad Israa'iil.

15 Wa l-Rabb rassal malak fi Uruchaliim le yidammirha. Wa wakit al-malak gaa'id yidammir, Allah khalla al-fasaala al-awwal kharrar yisawwiiha. Wa gaal le l-malak al-mudammir: «Khalaas kafa. Arfa' iidak!» Wa fi l-wakit da, malak Allah gaa'id fi madagg hana Urnaan al-Yabuusi.

16 Wa Dawuud rafa' raasah wa chaaf malak Allah waagif ambeen al-sama wa l-ard wa seefah masluul fi iidah wa maddaah ale Uruchaliim. Khalaas fi l-bakaan da, Dawuud wa l-chuyuukh libso khulgaan al-tooba wa waga'o be wujuuhum fi l-ard.

17 Wa Dawuud gaal le l-Rabb: «Ma ana bas amart yahsubu al-cha'ab walla? Wa ana bas aznabt wa sawweet al-khata da. Laakin al-cha'ab dool misil khanam bas, ma sawwo cheyy! Ya Allah Ilaahi! Aakhibni ana wa aayilti wa laakin ma tinazzil al-waba da fi cha'abak.»

18 Wa malak Allah gaal le Gaad: «Amchi guul le Dawuud khalli yamchi yabni madbah le Allah fi l-madagg hana Urnaan al-Yabuusi.»

19 Wa khalaas Dawuud macha misil gaalah leyah Gaad be usum Allah.

20 Wa Urnaan gaa'id yudugg al-gameh fi l-madagg. Wa wakit anlafat, chaaf al-malak. Wa awlaadah al-arba'a al-ma'aayah arrado wa allabbado.

21 Wa Dawuud macha le Urnaan wa wakit Urnaan chaafah, hu marag min al-madagg wa waga' fi l-ard wa sajad gidzaam al-malik.

22 Wa Dawuud gaal le Urnaan: «Antiini bakaan al-madagg da. Nidoor nabni foogah madbah le Allah achaan al-waba da yagiif min al-cha'ab. Antiini wa nikaffiik tamanah kaamil.»

23 Wa Urnaan radda le Dawuud wa gaal: «Ya siidi al-malik, chiil al-madagg wa sawwi beyah ayyi cheyy al-tidoorah. Chiif, ana nantiik al-bagar le l-dahiiye al-muharraga wa l-kaarro al-yifajjukhu beyah al-gameh yabga leek hatab wa l-gameh kamaan yabga hadiye hana dagiig. Ana nantiik kulla l-achya dool.»

24 Wa laakin al-malik Dawuud gaal le Urnaan: «La, abadan! Ana nachriih minnak wa nikaffiik tamanah kaamil. Ma nidoor nichiiil khumaamak wa nigaddimah le Allah wa be da, nigaddim dahiiye al-ma nakhsar foogha.»

25 Wa khalaas, Dawuud chara min Urnaan al-madagg be 600 jineeh hana dahab.

²⁶Wa fi l-bakaan da, Dawuud bana madbah le Allah wa gaddam foogah dahaaya muharragiin wa dahaaya salaama. Wa hu sa'al Allah wa Allah khibil su'aalah wa nazzal naar min al-sama le yiharrig al-dahaaya al-fi l-madbah.

²⁷Wa ba'ad da, Allah amar al-malak yidakhkhil seefah fi beetah.

²⁸Wa fi l-wakit da, Dawuud irif kadar Allah radda leyah fi su'aalah fi l-madagg hana Urnaan al-Yabuusi. Wa min al-yoom da, Dawuud gaa'id yigaddim dahaaya fi l-bakaan da.

²⁹Fi l-wakit da, kheemat Allah al-Muusa banaaha fi l-sahara wa l-madbah hana l-dahaaya gaa'idiin fi bakaan al-ibaada fi Gib'uun.

³⁰Wa laakin Dawuud ma gidir macha yas'al al-Rabb hinaak achaan hu khaaf min seef malak Allah.

1 Akhbaar 22

¹Wa ba'ad da, Dawuud gaal: «Al-bakaan da yabga beet Allah al-Rabb. Wa l-madbah al-Bani Israa'iil yigaddumu foogah dahaaya muharragiin.»

Dawuud jahhaz buna beet Allah

²Wa Dawuud amar yilimmu kulla l-ajaanib al-gaa'idiin fi balad Israa'iil. Wa hu kallafaahum yanguchu hujaar le yabnu beehum beet Allah.

³Wa Dawuud jahhaz hadiid katiir al-yisawwu beyah masaamiir al-biibaan wa hadiid al-yirakkubu beyah al-biibaan. Wa lamma nahaas katiir al-ma yinwazin.

⁴Wa lamma hatab al-arz kula katiir ma yinhasib achaan naas min balad Seeda wa Suur jaabo hatab al-arz le Dawuud be katara.

⁵Wa Dawuud gaal: «Wileedi Suleymaan lissaa' sabi wa ma indah irfe. Wa laakin al-beet al-nabnuh le Allah waajib yihajju be kubrah wa jamaalah fi kulla l-ard. Wa fi chaan da, ana zaati nijahhiz le buna al-beet da.» Wa be misil da, Dawuud jahhaz khumaam katiir gabul ma yumuut.

Dawuud kallaf wileedah yabni al-beet

⁶Wa Dawuud naadaah le wileedah Suleymaan wa amarah yabni beet le Allah Ilaah Bani Israa'iil.

⁷Wa Dawuud gaal le Suleymaan: «Ya wileedi! Zamaan ana zaati indi niiye nabni beet le Allah Ilaahi.

⁸Wa laakin Allah hajja leyi wa gaal: «Inta daffagt damm katiir wakit al-huruub al-katiir. Inta ma tabni leyi beet achaan inta daffagt damm katiir fi l-ard giddaami.

⁹Wa laakin tijiib wileed wa hu yabga siid al-raaha wa ana nanti leyah raaha min kulla udwaanah al-mujaawiriinah. Wa l-wileed da, yinaadu Suleymaan (ma'anaatah al-

salaam). Achaan niijib al-salaam wa l-amaan fi balad Israa'iil fi kulla muddit hayaatah.

¹⁰Wa hu bas al-yabni leyi beet. Wa ana nabga leyah abu wa hu yabga leyi ibn. Wa ana nisabbit mulkah fi Israa'iil ila l-abad.»»

¹¹Wa Dawuud gaal battaan: «Hassa' da, ya wileedi, khalli Allah yukuun ma'aak. Wa be da, tanjah wa tagdar tabni beet Allah Ilaahak hasab al-kalaam al-hu gaalah foogak.

¹²Wa khalli Allah yantiik agul wa fihim wakit yidarriyak malik fi Israa'iil. Wa be da, tagdar tahfad wasaaya Allah Ilaahak.

¹³Aywa, inta tanjah kan tahfad al-gawaaniin wa l-churuut al-Allah amar beehum Muusa le Bani Israa'iil. Abga chadiid wa fahal, ma takhaaf wa la tinbahit.

¹⁴Chiif be ta'ab ana jahhazt le buna beet Allah ziyaada min 3 malyuun kiilo hana dahab wa ziyaada min 30 malyuun kiilo hana fudda. Wa lammeet nahaas wa hadiid katiir ma yinwazin. Wa ana jahhazt al-khachab wa l-hajar wa inta tiziid foogah battaan.

¹⁵Wa inta talga khaddaamiin katiiriin wa naggaachiin al-hajar wa najjaariin al-hatab. Wa talga battaan naas al-induhum khibra fi ayyi khidme.

¹⁶Wa hassa' indak al-dahab wa l-fudda wa l-nahaas wa l-hadiid bala adad. Gumm wa akhdim! Allah ma'aak.»»

¹⁷Wa Dawuud amar kulla masaa'iil Bani Israa'iil yisaa'udu wileedah Suleymaan.

¹⁸Wa gaal le l-masaa'iil: «Allah Ilaahku ma yukuun ma'aaku walla? Wa ma antaaku al-raaha min kulli jiihe? Achaan Allah sallam leyi kulla sukkaan al-balad di fi iideeni. Wa hassa' hi gaa'ide tihit Allah wa cha'abah.

¹⁹Hassa' da, gummu be kulla guluubku wa gudritku le titaabu'u Allah Ilaahku. Gummu wa abnu beet mukhaddas le Allah Ilaahku le tijiibu sanduug mu'aahadat Allah wa l-mu'iddaat al-mukhassasiin le Allah fi l-beet al-tabnuuh leyah.»»

1 Akhbaar 23

Dawuud nazzam al-Laawiyiin

¹Wa wakit Dawuud bigi chaayib marra waahid wa chibi' min al-dunya, darraj wileedah Suleymaan malik fi Israa'iil.

²Wa lamma kulla kubaaraat Bani Israa'iil wa rujaal al-diin wa l-Laawiyiin.

³Wa hasabo al-Laawiyiin al-umurhum 30 sana wa foog wa adadhum bigi 38 000 raajil.

⁴Wa Dawuud khatta minhum 24 000 le yuguudu al-khidme hana beet Allah wa 6 000 kamaan muraakhibiin wa hukkaam.

- ⁵Wa khatta 4 000 haraasa al-yaharsu al-biibaan wa 4 000 le yachkuru Allah be aalaat al-musiikha al-hu sawwaahum le yachkuru beehum.
- ⁶Wa Dawuud gassam al-Laawiyiin be majmuu'at ale hasab iyaal Laawi wa humman Girchuun wa Gahaat wa Maraari.
- ⁷Wa awlaad Girchuun humman La'daan wa Chim'i.
- ⁸Wa awlaad La'daan humman talaata, al-kabiir Yahiyiil wa Zitaam wa Yuwiil.
- ⁹Wa Chim'i kula indah talaata awlaad wa humman Chaluumit wa Haziyiil wa Harraan. Humman dool kubaaraat aayilat La'daan.
- ¹⁰Wa Chim'i indah arba'a awlaad aakhariin wa humman Yahat wa Ziina wa Ya'uuch wa Bariia.
- ¹¹Wa Yahat hu bas al-kabiir wa Ziiza al-taani. Wa laakin Ya'uuch wa Bariia ma jaabo awlaad katiir wa be da, humman lammo wa bigo aayila waahide ahaan yisawwu khidme waahide.
- ¹²Wa Gahaat indah arba'a awlaad wa humman Amraam wa Yishaar wa Habruun wa Uzziyiil.
- ¹³Wa awlaad Amraam humman Haaruun wa Muusa. Wa Haaruun azalooch hu wa iyaalah le yabgo mukhassasiin wa yisawwi khidmit Allah fi l-bakaan al-mukhaddas marra waahid, ila l-abad. Wa yiharrugu bakhuur giddaam Allah wa yisawwu khidmit Allah wa yibaaruku al-naas be usum Allah ila l-abad.
- ¹⁴Wa Muusa hu abd Allah, iyaalah hasaboohum ma'a gabiilat Laawi.
- ¹⁵Wa awlaad Muusa humman Girchuun wa Ali'aazar.
- ¹⁶Wa min awlaad Girchuun, Chabuwiil al-kabiir.
- ¹⁷Wa Ali'aazar wilid wileed waahid bas wa hu Rahabya wa hu mas'uul. Wa Rahabya wilid iyaal katiiriin marra waahid.
- ¹⁸Wa min awlaad Yishaar, Chaluumit al-kabiir.
- ¹⁹Wa awlaad Habruun humman Yariiya al-kabiir wa Amarya al-taani wa Yahaziyiil al-taalit wa Yakhma'aam al-raabi'.
- ²⁰Wa awlaad Uzziyiil humman Miika al-kabiir wa Yichiiya al-taani.
- ²¹Wa awlaad Maraari humman Mahli wa Muuchi. Wa awlaad Mahli humman Ali'aazar wa Khiich.
- ²²Wa Ali'aazar maat ma indah wileed. Wa laakin indah banaat wa akhwaanhum iyaal immuhum Khiich akhadoohum.
- ²³Wa Muuchi wilid awlaad talaata wa humman Mahli wa Idar wa Yarimuut.

²⁴Wa kulla l-naas dool min gabiilat Laawi wa ayyi waahid kabiir fi aayiltah. Wa hasaboohum waahid be waahid wa asaameehum maktuubiin fi l-daftar. Wa min umur hana 20 sana wa foog, humman mukallafiin be khidmit beet Allah.

²⁵Achaan Dawuud gaal: «Allah Ilaah Bani Israa'iil anta al-raaha le cha'abah. Wa hassa', hu yaskun ila l-abad fi Uruchaliim.

²⁶Wa be misil da, al-Laawiyiin ma yangulu battaan kheemat al-ibaada wa kulla mu'iddaat al-khidme.»

²⁷Wa hasab al-kalaam al-aakhir hana Dawuud, al-Laawiyiin hasaboohum min umur 20 sana wa foog.

²⁸Wa l-Laawiyiin gaa'idiin tihit zurriiyit Haaruun fi khidmit beet Allah. Wa l-Laawiyiin humman mukallafiin be l-fadaay wa l-khuraf wa tihaarat kulla achya al-mukhaddasiin. Wa yakhdumu fi khidmit beet Allah.

²⁹Wa yijahhuzu al-khubza al-yigaddumuuha le Allah wa l-hadaaya hana l-dagiig wa l-khubza bala tawwaara wa l-ka'ak al-sallalo be dihin wa ka'ak aakhar. Wa battaan yifakkuru fi l-miizaan al-yikiilu wa l-yigaawusu beyah.

³⁰Wa l-mukallafiin dool yahdaro kulli sabaah wa kulli achiiye le yahmudu wa yachkuru Allah.

³¹Wa yigaddumu le Allah kulla l-dahaaya al-muharragiin hana kulli yoom al-sabt wa awwal yoom fi kulli chahar wa kulli iid. Wa da hasab al-adad al-muhaddad leehum fi l-charii'a al-humman taab'iin leeha daayman giddaam Allah.

³²Wa yahfado kheemat al-ijtima' wa l-bakaan al-mukhaddas wa yisaa'udu akhwaanhum zurriiyit Haaruun fi khidmit beet Allah.

1 Akhbaar 24

Majmuu'aat rujaal al-diin

¹Wa gassamo zurriiyit Haaruun fi majmuu'aat. Wa awlaad Haaruun humman Nadaab wa Abiihu wa Ali'aazar wa Itamaar.

²Wa Nadaab wa Abiihu maato gubbaal abuuhum wa ma jaabo awlaad. Wa fi chaan da, khidmit rujaal al-diin kallafo beeha Ali'aazar wa Itamaar.

³Wa be musaa'adat Saduukh al-min zurriiyit Ali'aazar wa Akhiimalik al-min zurriiyit Itamaar, Dawuud gassam zurriiyit Haaruun fi majmuu'aat hasab khidmithum al-kallafoohum beeha.

⁴Wa laakin zurriiyit Ali'aazar indaha rujaal ziyaada min zurriiyit Itamaar. Wa achaaan da bas, gassamo zurriiyit Ali'aazar ale 16 majmuu'a wa zurriiyit Itamaar ale 8 majmuu'a. Wa ayyi majmuu'a indaha kabiir aayilitha.

⁵Wa l-gassimiin da bigi be am'iyeedaat. Wa da, achaan kubaaraat hana l-bakaan al-mukhaddas wa kubaaraat al-Rabb binlagu fi zurriiyit Ali'aazar wa zurriiyit Itamaar kula.

⁶Wa Chama'ya wileed Nataniil hu al-kaatib min al-Laawiyiin. Wa hu katab asaameehum giddaam al-malik wa giddaam al-kubaaraat wa giddaam Saduukh raajil al-diin wa giddaam Akhiimalik wileed Abiyaatar wa giddaam kubaaraat aayilaat rujaal al-diin wa l-Laawiyiin. Wa kan le gabiilat Ali'aazar, yisawwu am'iyeedaat marrateen wa ba'ad da, le gabiilat Itamaar, yisawwuha marra waahide bas.

⁷Wa daahu asaame kubaaraat al-majmuu'aat al-azaloohum be am'iyeedaat. Wa l-am'iyeedaat al-awwal waga'at le Yuyaarib wa l-taani le Yada'ya

⁸wa l-taalit le Hariim wa l-raabi' le Sa'uriim

⁹wa l-khaamis le Malkiyya wa l-saadis le Miyaamiin

¹⁰wa l-saabi' le Haggus wa l-taamin le Abiyya

¹¹wa l-taasi' le Yachuu' wa l-aachir le Chakanya

¹²wa l-ihdaachar le Alyaachib wa l-atnaachar le Yakhiim

¹³wa l-talaataachar le Huffa wa l-arba'taachar le Yachbaab

¹⁴wa l-khamistaachar le Bilga wa l-sittaachar le Immiir

¹⁵wa l-saba'taachar le Hiziir wa l-tamaantaachar le Hafisiis

¹⁶wa l-tisa'taachar le Fatahya wa l-ichriin le Hizgiyaal

¹⁷wa l-waahid wa ichriin le Yaakiin wa l-itneen wa ichriin le Gaamuul

¹⁸wa l-talaata wa ichriin le Dalaaya wa l-arba'a wa ichriin le Ma'azyaa.

¹⁹Wa be misil da, al-majmuu'aat dool kallafoohum be khidmithum fi beet Allah. Wa da, hasab al-churuut al-antaahum leehum jidduhum Haaruun misil Allah Ilaah Bani Israa'iil amarah beyah.

Al-Laawiyiin al-faddalo

²⁰Wa daahu kubaaraat min zurriiyit al-Laawiyiin al-faddalo. Min awlaad Amraam, Chubayiil wa min awlaad Chubayiil, Yahadya.

²¹Wa min zurriiyit Rahabya, Yichiiya hu al-kabiir fi aayiltah.

²²Wa min zurriiyit Yishaar, Chalumuut wa min awlaad Chalumuut, Yahat.

²³Wa awlaad Hibruun, humman Yariiya al-awwal wa Amarya al-taani wa Yahaziyyiil al-taalit wa Yakhma'aam al-raabi'.

²⁴Wa wileed Uzziyiil hu Miika wa min awlaad Miika, Chamiir.

- 25** Wa akhu Miika hu Yichiiya wa min awlaad Yichiiya, Zakariiya.
- 26** Wa awlaad Maraari humman Mahli wa Muuchi wa Ya'aziiya.
- 27** Wa iyaal iyaalah le Maraari al-min wileedah Ya'aziiya humman Chuham wa Zakkuur wa Ibri.
- 28** Wa min Mahli, Ali'aazar al-ma jaab awlaad.
- 29** Wa min Khiich, Yarhamiil.
- 30** Wa awlaad Muuchi humman Mahli wa Idar wa Yarimuut. Wa kulla l-naas dool min zurriiyit Laawi wa ayyi waahid kabiir fi aayiltah.
- 31** Wa misil akhwaanhum min zurriiyit Haaruun, humman kula sawwo am'iyeedaat giddaam al-malik Dawuud wa Saduukh wa Akhiimalik wa kubaaraat aayilaat rujaal al-diin wa l-Laawiyiin. Wa humman sawwo misil da, sawa sawa le kulla l-aayilaat kan hana akhu kabiir walla akhu sakhayyar kula.

1 Akhbaar 25

Majmuu'aat al-khannaayiin

- 1** Wa be musaa'adat kubaaraat beet al-ibaada, Dawuud azal zurriiyit Asaaf wa Heemaan wa Yaduutuun al-yikhannu be kalaam Allah be aalaat al-musiikha misil amsibeybe wa l-jigindiiye wa l-nuggaara. Wa daahu al-naas al-sajjaloohum wa kallafoohum be l-khidme di.
- 2** Min awlaad Asaaf, Zakkuur wa Yuusuf wa Natanya wa Asariila. Wa humman gaa'idiin tihit muraakhabat abuum Allah be kalaam Allah hasab amur al-malik.
- 3** Min iyaal Yaduutuun, Gadaalya wa Saari wa Yacha'ya wa Chim'i wa Hachabya wa Mattitya kulluhum ke sitte. Wa humman gaa'idiin tihit muraakhabat abuum Yaduutuun al-yikhanni be kalaam Allah wa yachkurah wa yahmudah be daribiin al-jigindiiye.
- 4** Min iyaal Heemaan, Bukhiya wa Mattanya wa Uzziyiil wa Chabuwiil wa Yarimuut wa Hananya wa Hanaani wa Aliyaata wa Giddaalti wa Rumaamti Azar wa Yuchbakhaacha wa Malluuti wa Hutiir wa Mahazyuut.
- 5** Wa kulla l-naas dool, humman min zurriiyit Heemaan al-nabi al-yichiif ru'ya le l-malik. Hu yihajji le l-malik be kulla cheyy al-Rabb yibayyinah leyyah le yiwassif gudurtah. Wa l-Rabb antaah le Heemaan arba'taachar awlaad wa talaata banaat.
- 6** Wa tihit muraakhabat abuum, humman yikhannu fi beet Allah be aalaat al-musiikha misil al-nuggaara wa l-jigindiiye wa amsibeybe. Wa Asaaf wa Yaduutuun wa Heemaan humman yisawwu al-khidme di tihit muraakhabat al-malik.

⁷Wa l-Laawiyiin wa akhwaanhum al-mudarrabiin fi l-khine le Allah adadhun 288 kulluhum mutakhassisiin.

⁸Wa le yantuuhum khidmithum, humman sawwo am'iyeedaat le l-kubaar wa l-dugaag wa le l-mu'allimiin wa l-talaamiiz.

⁹Wa l-am'iyeedaat al-awwal sawwooha waga'at le Yuusuf wileed Asaaf. Wa l-taani le Gadaalya wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

10Wa l-taalit le Zakkuur wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

11Wa l-raabi' le Yisar wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

12Wa l-khaamis le Natanya wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

13Wa l-saadis le Bukhiya wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

14Wa l-saabi' le Yasariila wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

15Wa l-taamin le Yacha'ya wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

16Wa l-taasi' le Mattanya wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

17Wa l-aachir le Chim'i wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

18Wa l-ihdaachar le Azariil wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

19Wa l-atnaachar le Hachabya wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

20Wa l-talaataachar le Chubayiil wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

21Wa l-arba'taachar le Mattitya wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

22Wa l-khamistaachar le Yarimuut wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

23Wa l-sittaachar le Hananya wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

24Wa l-saba'taachar le Yuchbakhaacha wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

25Wa l-tamaantaachar le Hanaani wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

26Wa l-tisa'taachar le Malluuti wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

27Wa l-ichriin le Aliyaata wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

28Wa l-waahid wa ichriin le Hutuur wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

29Wa l-itneen wa ichriin le Giddaalti wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

30Wa l-talaata wa ichriin le Mahaziyuut wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

31Wa l-arba'a wa ichriin le Rumaamti Azar wa iyaalah wa akhwaanah kulluhum 12.

1 Akhbaar 26

Majmuu'aat al-hurraas

¹Wa majmuu'aat al-hurraas hana l-biibaan, chaaloozum min zurriiyit Khuurah wa fi raashum Machalaamya wileed Khuuri min zurriiyit Asaaf.

²Wa awlaad Machalaamya humman Zakariya al-bikir wa Yadiya'iil al-taani wa Zabadya al-taalit wa Yatniyiil al-raabi'

³wa Ilaam al-khaamis wa Yuuhanaan al-saadis wa Aliyu'naay al-saabi'.

⁴Wa awlaad Ubeed Adoom humman Chama'ya al-bikir wa Yahuzabaad al-taani wa Yuwaakh al-taalit wa Saakar al-raabi' wa Nataniil al-khaamis

⁵wa Amiyiil al-saadis wa Yassaakar al-saabi' wa Fa'ullataay al-taamin, ahaan al-Rabb baarak Ubeed Adoom.

⁶Wa Chama'ya al-bikir jaab iyaal al-bigo mumassiliin aayilaathum ahaan humman rujaal furraas wa gaadriin.

⁷Wa awlaad Chama'ya humman Utni wa Rafayiil wa Ubeed wa Alzabad wa akhwaanhum al-fahaliin Aliihu wa Samakya.

⁸Wa kulla l-naas dool min zurriiyit Ubeed Adoom ma'a awlaadhum wa aayilaathum, kulluhum ke rujaal fahaliin wa gaadriin fi khidmithum wa adadhum 62.

⁹Wa majmuu'at Machalaamya be iyaalah wa akhwaanah adadhum 18 kulluhum rujaal fahaliin.

¹⁰Wa Huusa al-min zurriiyit Maraari indah awlaad. Wa wileedah Chimri ma bikir abuuu wa laakin khattaah kabiir al-aayila.

¹¹Wa Hilkhiiya wileedah al-taani wa Tabalya al-taalit wa Zakariya al-raabi'. Wa kulla awlaad Huusa wa akhwaan adadhum 13.

¹²Wa kulla rujaal hana majmuu'aat al-hurraas wa kubaaraathum gaa'idiin yakhdumu sawa fi beet Allah.

¹³Wa humman gassamo haraasat al-biibaan be am'iyeedaat, min al-kubaar le l-dugaag hasab aayilaathum.

¹⁴Wa l-am'iyeedaat le haraasat al-baab al-sabhaani waga'at fi Chalamya. Wa l-am'iyeedaat le haraasat al-baab al-munchaakhi waga' le wileedah Zakariya al-mustachaar al-indah agul.

¹⁵Wa Ubeed Adoom hafad al-baab al-watiyaani wa iyaalah kamaan hafado al-makhaazin.

¹⁶Wa Chuffim wa Huusa humman hafado al-baab al-kharbaani wa l-baab al-binaaduuh Challaka hu al-faatih ale derib al-taali' foog. Wa daahu kikkeef nazzamo al-haraasa.

¹⁷Fi l-baab al-sabhaani, sitte Laawiyiin fi l-yoom wa fi l-baab al-munchaakhi arba'a Laawiyiin fi l-yoom wa fi l-baab al-watiyaani arba'a Laawiyiin fi l-yoom wa le l-makhaazin kamaan itneen itneen fi bakaanaat chig chig.

¹⁸Wa le l-beet al-kharbaani arba'a rujaal hafado al-derib wa itneen kamaan hafado al-beet zaatah.

¹⁹Wa dool majmuu'aat al-haraasa al-chaaloohum min zurriiyit Khuurah wa Maraari.

Mas'uuliyit al-Laawiyiin al-aakhariin

²⁰Wa min al-Laawiyiin kallafo Akhiya be l-makhaazin hana beet Allah wa be l-makhaazin hana l-mu'iddaat al-mukhassasiin le Allah.

²¹Wa awlaad La'daan min zurriiyit Girchuun kabiir aayilaathum Yahiyiil

²²wa awlaad Yahiyiil humman Zitaam wa akhuuh Yuwiil. Wa humman dool kallafoohum be makhaazin beet Allah.

²³Wa kan le zurriiyit Amraam wa Yishaar wa Habruun wa Uzziyiil,

²⁴Chabuwiil min zurriiyit Girchuun wileed Muusa, hu bas al-muraakhib al-aamm fi l-makhaazin dool.

²⁵Wa min aayiltah fi naas min zurriiyit Ali'aazar. Wa Ali'aazar da hu akhu Girchuun wileed Rahabya wa Rahabya wileed Ali'aazar wa Yacha'ya wileed Rahabya wa Yuuraam wileed Yacha'ya wa Zikri wileed Yuuraam wa Chaluumit wileed Zikri.

²⁶Wa Chaluumit wa akhwaanah kallafoohum be l-makhaazin hana l-mu'iddaat al-khassasoohum al-malik Dawuud wa kubaaraat al-aayilaat wa khuyyaad al-aalaaf wa khuyyaad al-miyaat wa kubaaraat al-askar al-aakhariin.

²⁷Wa l-kubaaraat dool khassaso min al-khaniime al-chaalooha fi l-harib le yi'addulu beeha beet Allah.

²⁸Wa Chaluumit wa akhwaanah mas'uuliin min kulla l-mu'iddaat al-mukhaddasiin al-khassasoohum Samuwiil al-nabi wa Chaawuul wileed Khiich wa Abniir wileed Niir wa Yuwaab wileedha le Saruuya. Wa kulla achya al-khassasoohum.

²⁹Min zurriiyit Yishaar, Kananya wa awlaadah kallafoohum muraakhibiin wa gudiya be khidmit chu'uun al-khaarijiye hana Bani Israa'iil.

³⁰Wa min zurriiyit Habruun, Hachabya wa 1 700 rujaal fahaliin kallafoohum be muraakhabat kulla balad Israa'iil min jiihat al-kharib ale Urdun. Wa kallafoohum be kulla l-khidme al-tukhuss Allah wa l-malik.

³¹Wa Yariya hu bas kabiirhum le naas zurriiyit Habruun. Wa fi sanit 40 hana hukum al-malik Dawuud, fattacho gurmit aayilaathum. Wa ligo minhum rujaal furraas fi hillit Ya'ziir min balad Gil'aad.

³²Wa l-malik Dawuud chaal 2 700 rujaal fahaliin min zurriiyit Yariya wa kulluhum kubaaraat al-aayilaat. Wa kallaf beehum gabiilat Ra'uubiin wa Gaad wa nuss gabiilat Manassa fi kulla l-khidme al-tukhuss al-Rabb wa l-malik.

1 Akhbaar 27

Askar al-malik wa khuyyaadhum

- ¹Wa daahu naas min Bani Israa'iil al-yakhdumu le l-malik. Wa humman kubaaraat al-aayilaat wa khuyyaad al-aalaaf wa khuyyaad al-miyaat wa l-muraakhibiin. Wa kulla khidmithum tukhuss al-majmuu'aat al-askariye al-yakhdumu be amkaaba ayyi chahar fi tuul al-sana. Wa ayyi majmuu'a indaha 24 000 raajil.
- ²Wa khaayid al-majmuu'a al-awwalaaniye hana l-chahar al-awwal, hu Yachab'aam wileed Zabdiyil. Majmuu'tah indaha 24 000 raajil.
- ³Wa hu min zurriiyit Faaris wa khaayid kulla l-askar hana l-chahar al-awwal.
- ⁴Wa khaayid al-majmuu'a al-taaniye hana l-chahar al-taani, hu Duudaay min hillit Akhuukh. Wa majmuu'tah indaha 24 000 raajil wa l-yuguudhum hu Mikhlut.
- ⁵Wa khaayid al-majmuu'a al-taalta hana l-chahar al-taalit, hu Banaaya wileed Yahuuyada' raajil diin al-kabiir. Wa majmuu'tah indaha 24 000 raajil.
- ⁶Wa Banaaya hu raajil faaris been al-khuyyaad al-talaatiin wa hu bas kabiirhum. Wa wileedah Amizabaad, hu kula fi l-majmuu'a di.
- ⁷Wa khaayid al-majmuu'a al-raab'e hana l-chahar al-raabi', hu Asaahiil akhu Yuwaab wa ba'adah kamaan, wileedah Zabadya. Wa majmuu'tah indaha 24 000 raajil.
- ⁸Wa khaayid al-majmuu'a al-khaamse hana l-chahar al-khaamis, hu Chamhuut al-min hillit Yizra. Wa majmuu'tah indaha 24 000 raajil.
- ⁹Wa khaayid al-majmuu'a al-saadse hana l-chahar al-saadis, hu Ira wileed Ikheech min hillit Takhuu'a. Wa majmuu'tah indaha 24 000 raajil.
- ¹⁰Wa khaayid al-majmuu'a al-saab'e hana l-chahar al-saabi', hu Haalas min hillit Faluun wa hu min gabiilat Afraayim. Wa majmuu'tah indaha 24 000 raajil.
- ¹¹Wa khaayid al-majmuu'a al-taamne hana l-chahar al-taamin, hu Sibbakaay min hillit Huucha wa hu min zurriiyit Zaarah. Wa majmuu'tah indaha 24 000 raajil.
- ¹²Wa khaayid al-majmuu'a al-taas'e hana l-chahar al-taasi', hu Abi'aazar min hillit Anatuut wa hu min gabiilat Banyaaamin. Wa majmuu'tah indaha 24 000 raajil.
- ¹³Wa khaayid al-majmuu'a al-aachre hana l-chahar al-aachir, hu Mahraay min hillit Natuufa wa hu min zurriiyit Zaarah. Wa majmuu'tah indaha 24 000 raajil.
- ¹⁴Wa khaayid al-majmuu'a al-ihdaachar hana chahri ihdaachar, hu Banaaya min hillit Fir'atuun wa hu min gabiilat Afraayim. Wa majmuu'tah indaha 24 000 raajil.
- ¹⁵Wa khaayid al-majmuu'a al-atnaachar hana chahri atnaachar, hu Haldaay min hillit Natuufa wa hu min khachum beet Utniyil. Wa majmuu'tah indaha 24 000 raajil.

Kubaaraat gabaayil Bani Israa'iil

16Daahu kubaaraat gabaayil Bani Israa'iil. Min gabiilat Ra'uubiin, kabiirhum Ali'aazar wileed Zikri wa min gabiilat Chim'uun, kabiirhum Chafatya wileed Ma'aaka

17wa min gabiilat Laawi, kabiirhum Hachabya wileed Khamuwiil wa min zurriiyit Haaruun, kabiirhum Saduukh

18wa min gabiilat Yahuuza, kabiirhum Aliihu min akhwaan Dawuud wa min gabiilat Yassaakar, kabiirhum Umri wileed Mikaayiil

19wa min gabiilat Zabuluun, kabiirhum Yichma'ya wileed Ubadya wa min gabiilat Naftaali, kabiirhum Yarimuut wileed Azriyiil

20wa min gabiilat Afraayim kabiirhum, Huucha' wileed Azazya wa min nuss gabiilat Manassa al-fi l-kharib, kabiirhum Yuwiil wileed Fadaaya

21wa min nuss gabiilat Manassa al-fi Gil'aad fi l-sabaah, kabiirhum Yiddu wileed Zakariiya wa min gabiilat Banyaamiin, Ya'siyiil wileed Abniir

22wa min gabiilat Daan, kabiirhum Azariil wileed Yaruuhaam. Wa dool kubaaraat gabaayil Bani Israa'iil.

23Wa Dawuud ma hasab al-subyaan al-umurhum angas min 20 sana ahaan Allah gaal yisawwi Bani Israa'iil yabgo katiiriin misil nujuum al-sama.

24Wa Yuwaab wileedha le Saruuya bada al-hisaab wa laakin ma kammalah ahaan Allah khidib le Bani Israa'iil. Wa be sabab da, adad al-cha'ab ma maktuub fi kitaab taariikh al-malik Dawuud.

Al-masaa'iil fi maal al-malik

25Wa Azmaawat wileed Adiyiil mas'uul fi makhaazin al-malik. Wa Yuunataan wileed Uzziya mas'uul fi l-makhaazin al-fi l-kadaade wa l-mudun wa l-hillaal wa fi buyuut al-tuwaal hana l-muraakhaba kula.

26Wa Azri wileed Kaluub mas'uul fi kulla l-khaddaamiin al-yahartu fi l-ziraa'a.

27Wa Chim'i al-min hillit al-Raama mas'uul fi jineenaat al-inab. Wa Zabdi al-min hillit Chafaam mas'uul fi l-makhaazin hana l-khamar al-yamrug min al-inab da.

28Wa Ba'al Hanaan al-min hillit Gadiira mas'uul fi l-jineenaat al-zaytuun wa l-tiin al-fi l-sahale. Wa Yuwaach mas'uul fi l-makhaazin hana dihin.

29Wa Chirtaay al-min hillit Chaaruun mas'uul fi l-bagar al-yasraho fi l-mar'a al-fi kadaadit Chaaruun. Wa Chaafaat wileed Adlaay mas'uul fi l-bagar al-yasraho fi l-wudyaan.

30Wa Ubiil al-min zurriiyit Ismaa'iil mas'uul fi l-jumaal. Wa Yahadya al-min hillit Miruunuut mas'uul fi l-hamiir.

³¹Wa Yaziiz al-min Bani Haajar mas'uul fi door al-khanam. Wa kulla l-naas dool masaa'iil fi maal al-malik Dawuud.

Al-mustachaariin hana l-malik

³²Wa Yuunataan immah le Dawuud, hu mustachaar wa raajil faahim wa kaatib al-malik. Wa Yahiyiil wileed Hakmuuni, hu mukallaf be tarbiyat awlaad al-malik.

³³Wa Akhitsuufal, hu kula mustachaar al-malik. Wa Huuchaay al-min hillit Arki, hu rafiig al-malik.

³⁴Wa ba'ad Akhitsuufal, jo Yahuuyada' wileed Banaaya wa Abiyaatar. Wa Yuwaab, hu khaayid hana deech al-malik.

1 Akhbaar 28

Dawuud amar Suleymaan yabni al-beet

¹Wa Dawuud lamma kulla kubaaraat Bani Israa'iil fi Uruchaliim. Wa dool kulla kubaaraat al-gabaayil wa kubaaraat al-majmuu'aat al-yakhdumu le l-malik wa khuyyaad al-aalaaf wa khuyyaad al-miyaat wa l-masaa'iil fi kulla l-khumaam wa l-bahaayim hana l-malik wa awlaadah. Wa lamma kulla l-khaddaamiin wa kulla l-fahaliin wa l-rujaal al-furraas.

²Wa l-malik Dawuud gamma foog be tuulah wa gaal: «Asma'ooni, ya akhwaani wa cha'abi. Ana indi niye le nabni beet al-raaha le sanduug mu'aahadat Allah. Wa da l-bakaan al-Ilaahna yukhutt foogah rijileenah. Wa ana jaahiz le l-buna da.

³Wa laakin al-Rabb gaal leyi: «Inta ma tabni leyi beet achaan inta raajil muhaarib wa daffagt damm katiir.»

⁴Wa laakin Allah Ilaah Bani Israa'iil azalaani min kulla aayilat abuuyi achaan nahkim fi Israa'iil. Achaan hu azal gabiilat Yahuuza tahkim wa min gabiilat Yahuuza hu azal aayilat abuuyi wa min kulla akhwaani iyaal abuuyi hu azalni ana le nabga malik fi kulla Bani Israa'iil.

⁵Wa Allah antaani iyaal katiiriin wa minhum azal wileedi Suleymaan wa khattaah fi kursi al-malik hana mamlakat Allah fi Israa'iil.

⁶Wa gaal leyi: «Wileedak Suleymaan bas yabni leyi beet be fadaay. Achaan ana azaltah le yabga leyi ibni wa ana nabga leyah abuu.»

⁷Wa nisabbit mulkah ila l-abad kan hu yahfad wa yitabbig wasiiyaati wa churuuti misil al-yoom.»

⁸«Wa hassa' da, ya akhwaani! Giddaam kulla Bani Israa'iil jamaa'at Allah wa giddaam Ilaahna Allah al-gaa'id yasma'ku, ana nuguul leeku: «Ahfado wa taabu'u wasaaya Allah Ilaahku wa intu tawrusu al-balad al-adiile di wa tikhalluuha warasa le iyaalku ba'adku ila l-abad.»

⁹«Wa inta, ya wileedi Suleymaan, a'arif Allah Rabb abuuk wa a'abudah be kulla galbak wa be niye mukhlisa. Achaan Allah yakchif galib al-insaan wa ya'arif al-fikir hana ayyi naadum. Wa kan inta tifattichah, hu yikhalliik talgaah. Wa laakin kan abeetah kamaan, hu kula yaabaak ila l-abad.

¹⁰Wa hassa', chiif! Daahu Allah azalak le tabni leyah beet wa l-beet da, yabga leyah bakaan mukhaddas. Chidd heelak wa abda al-khidme.»

Dawuud anta rasim al-buna

¹¹Wa khalaas, Dawuud antaah le wileedah Suleymaan al-rasim hana l-bakaan al-mukhaddas. Wa da khurfit al-madkhal wa l-buyuut wa l-makhaazin wa l-khuraf al-foog wa l-khuraf al-daakhal wa beet sanduug al-mu'aahada.

¹²Wa antaah rasim hana kulla cheyy al-indah fi fikrah al-yidoor yabniih, misil al-fadaay hana beet Allah wa kulla l-buyuut al-yihawwugu al-fadaay wa l-makhaazin hana beet al-Rabb wa l-makhaazin hana l-mu'iddaat al-mukhassasiin.

¹³Wa antaah asaame hana majmuu'aat rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa kulla l-khidme al-tukhuss beet Allah wa kulla mu'iddaat al-khidme hana beet Allah.

¹⁴Wa wassafah wazin al-dahab al-waajib le l-mu'iddaat al-yasna'oohum be dahab wa wazin al-fudda al-waajib le l-mu'iddaat al-yasna'oohum be fudda. Wa da hasab al-isti'maal hana ayyi cheyy.

¹⁵Wa wassafah wazin hana l-faanuus wa niiraanah al-yasna'oohum be dahab wa wazin hana l-faanuus wa niiraanah al-yasna'oohum be fudda wa da hasab al-isti'maal hana ayyi faanuus.

¹⁶Wa wassafah wazin al-dahab al-yisawwu beyah taraabiiz al-yigaddumu fooghum al-khubza le Allah wa wazin al-fudda al-yisawwu beeha taraabiiz aakhariin.

¹⁷Wa wassafah wazin hana l-hadaayid al-yisillu beehum al-laham wa l-kiisaan al-yuruchchu beehum wa l-abaariig al-be dahab saafi. Wa wassafah wazin al-dahab hana l-kiisaan al-be dahab wa wazin al-fudda hana l-kiisaan al-be fudda.

¹⁸Wa wassafah kula, al-wazin hana l-dahab al-saafi al-yisawwu beyah al-mukhbar al-yiharrugu foogah al-bakhuur. Wa wassafah al-rasim hana l-araba al-mukhassasa ya'ni sidaadit sanduug mu'aahadat Allah al-gaa'idiin foogha surat makhluugiin al-samaawiyiin hana dahab al-mumattitiin janaaheehum wa mukhattiyiin beehum al-sanduug.

¹⁹Wa Dawuud gaal: «Wa da kulla maktuub hasab al-rasim al-Allah zaatah wassafaani le kulla l-khidme di.»

²⁰Wa khalaas, Dawuud gaal le wileedah Suleymaan: «Abga chadiid wa fahal wa abda al-khidme. Ma takhaaf wa la tinbahit achaan al-Rabb Allah Ilaahi gaa'id ma'aak. Hu ma yikhalliik wa ma yaabaak lahaddi kumaalit kulla l-khidme hana beet Allah.

²¹Wa daahu, a'arif majmuu'aat rujaal al-diin wa l-Laawiyiin al-yakhdumu fi kulla khidmit beet Allah. Wa ma'aak fi l-khidme di, fi naas al-induhum niye mukhlisa wa malaaniin be khibra fi kulla l-khidme. Wa l-kubaaraat wa kulla l-cha'ab yisawwu kulla cheyy al-taamurhum.»

1 Akhbaar 29

Al-hadaaya le buna beet Allah

¹Wa l-malik Dawuud gaal le kulla l-cha'ab al-lammiin: «Al-Rabb azal wileedi Suleymaan bas wa laakin hu lissaa' sabi wa ma indah irfe. Wa l-khidme di, hi kabiire achaan al-beet al-mukhaddas da, ma yabnuuh le insaani bas laakin le Allah al-Rabb.

²Wa ana gammeet be kulla gudurti wa jahhazt le buna beet Ilaahi dahab le ayyi cheyy al-yasna'oooh be dahab wa fudda le ayyi cheyy al-yasna'oooh be fudda wa nahaas le ayyi cheyy al-yasna'oooh be nahaas wa hadiid le ayyi cheyy al-yasna'oooh be hadiid wa hatab le ayyi cheyy al-yisawwuuh be hatab. Wa ana jahhazt hajar khaali al-usmah agiig wa nafar aakhariin min al-hujaar al-khaaliyiin le yijammulu beehum. Wa hujaar khaaliyiin al-loonhum zurug wa khudur wa battaan jahhazt rukhaam be katara.

³Wa da achaan ana nihibb beet Ilaahi, nanti min al-dahab wa l-fudda al-haggi halaali le beet Ilaahi. Wa da ziyaada fi l-cheyy al-jahhaztah le l-beet al-mukhaddas.

⁴Ana nanti 100 000 kiilo hana dahab saafi wa 240 000 kiilo hana fudda saafi le yikhattu beyah daraadir al-beet.

⁵Wa kulla l-dahab da le l-achya al-be dahab wa l-fudda le l-achya al-be fudda al-yisawwuuhum al-sinaa'iyiin le beet Allah. Wa yaatu minku al-yoom be niyytah yijiib hadiye le Allah?»

⁶Wa khalaas, kubaaraat al-aayilaat wa kubaaraat gabaayil Bani Israa'iil wa khuyyaad al-aalaaf wa khuyyaad al-miyaat wa masaa'iil al-malik jaabo hadaayaahum.

⁷Wa humman anto le khidmit beet Allah 170 000 kiilo hana dahab wa 10 000 jineeh hana dahab wa 340 000 kiilo hana fudda wa gariib 600 000 kiilo hana nahaas wa ziyaada min 3 malyuun kiilo hana hadiid.

⁸Wa humman al-induhum fi buyuuthum hujaar khaaliyiin jaaboohum le makhazan hana beet Allah wa ammanoohum fi iid Yahiyiil al-min gabiilat Girchuun.

⁹Wa l-cha'ab firho be l-hadaaya dool achaan humman gaddamoohum be galib mukhlis le Allah. Wa l-malik Dawuud kula firih farha chadiide.

Dawuud chakar Allah

¹⁰Wa Dawuud chakar Allah giddaam kulla l-cha'ab wa gaal: «Ya Allah Ilaah jiddina Israa'iil khalli yibaaruku daayman wa ila l-abad.

11 Wa leek inta, ya Allah, al-azama wa l-gudra wa l-jalaal wa l-majd wa l-nuur achaan kulla cheyy al-fi l-sama wa fi l-ard, hanaak inta. Wa ya Allah, inta bas maalik fi kulla l-makhluugin.

12 Al-khuna wa l-majd yaju minnak wa inta bas al-maalik fi kulla cheyy. Wa indak gudra wa izz wa inta bas al-tikabbir wa tigawwi.

13 Wa hassa', ya Ilaahna, nachkuruuk wa nahmudu usmak al-Jaliil.

14 «Laakin ana ke yaatu? Wa cha'abi yisaawi chunu? Wa kikkeef ligiina gudra le nigaddumu hadaaya misil dool? Ayyi cheyy al-indina jaayi minnak inta wa kulla cheyy al-gaddamnaah leek, inta bas antetna.

15 Wa aniina ni'iichu misil ajaanib wa diifan giddaamak misil kulla juduudna. Wa hayaatna fi l-dunya di misil dull al-daha al-zawwaal. Hal al-dull indah acham yagood walla?

16 «Ya Allah Ilaahna! Kulla l-achya dool lammeenaahum be katara wa jahhaznaahum le nabnu leek beet le usmak al-mukhaddas. Wa laakin kulla l-achya dool jaayiin minnak wa hineeyak.

17 Wa ana na'arif, ya Ilaahi, kadar inta takchif al-fi l-galib wa tihibb al-adaala. Wa be niiye waahide, ana gaddamt leek kulla l-achya dool. Wa hassa', daahu cha'abak lammo be farha wa gaa'idiin yigaddumu leek be niiye waahide al-hadaaya dool.

18 «Ya Allah Rabb juduudna Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub! Ahfad daayman al-fikra hana gaddimiin al-hadaaya di fi guluub cha'abak. Wa sabbit guluubhum foogak.

19 Wa le wileedi Suleymaan da, antiih galib mukhlis le yahfad wasiiyaatak wa ta'liimak wa churuutak wa yitabbighum wa yabni al-beet al-mukhaddas al-ana jahhazt leyah.»

20 Wa ba'ad da, Dawuud gaal le kulla l-cha'ab: «Baaruku Allah Ilaahku.» Wa kulla l-cha'ab baarako Allah Rabb juduudhum. Wa dangaro wa sajado le Allah wa le l-malik.

Suleymaan darrajooch malik

21 Wa fi l-yoom al-taani min al-yoom da, humman dabaho dahaaya wa gaddamo dahaaya muharragiin le Allah. Wa humman gaddamo 1 000 toor wa 1 000 kabich wa 1 000 hamal be hadaayaahum hana l-charaab. Wa l-dahaaya al-gaddamoohum katiiriin lihgo le kulla Bani Israa'iil.

22 Wa fi l-yoom da, humman akalo wa chirbo giddaam Allah be farha kabiire. Wa le taani marra, humman chaalo Suleymaan wileed Dawuud wa masahooh wa darrajooch malik wa khassaso le Allah. Wa masaho Saduukh raajil diin kabiir.

23 Wa Suleymaan ga'ad fi kursi al-muluk hana Allah wa bigi malik fi badal abuuu Dawuud. Wa hu gaa'id yanjah wa kulla Bani Israa'iil yikarrumuuh.

24 Wa kulla l-kubaaraat wa l-rujaal al-fahaliin wa kulla l-iyaal al-aakhariin hana l-malik Dawuud ga'ado tihit hukum Suleymaan.

25 Wa Allah sawwaah le Suleymaan aali marra waahid fi uyuun kulla Bani Israa'iil wa anta azama le mamlakatah al-abadan ma antaaha le ayyi malik al-gablah fi balad Israa'iil.

Moot Dawuud

26 Wa Dawuud wileed Yassa hakam fi kulla balad Israa'iil.

27 Wa muddit hukmah fi kulla balad Israa'iil 40 sana. Hu hakam 7 sana fi Hibruun wa 33 sana fi Uruchaliim.

28 Wa maat wakit chayyab marra waahid wa chibi' min al-dunya. Wa gabul mootah, hu aach fi khuna wa charaf. Wa khalaas, wileedah Suleymaan hakam fi badalah.

29 Wa kulla amal al-malik Dawuud min al-bidaaya le l-nihaaya maktuub fi kutub al-binaaduuhum A'maal al-nabi Samuwiil wa A'maal al-nabi Naataan wa A'maal al-nabi Gaad.

30 Wa l-kutub dool, maktuub fooghum kulla taariikh mulkah wa faraasiiytah wa kulla cheyy al-kaan foogah hu wa foog Bani Israa'iil wa foog kulla mamaalik hana buldaan aakhariin.

2 Akhbaar

2 Akhbaar 1

Suleymaan talab hikma min al-Rabb

- ¹Suleymaan wileed Dawuud sabbat mulkah wa Allah Ilaahah gaa'id ma'aayah wa sawwaah aali.
- ²Wa Suleymaan naada kulla Bani Israa'iil khaassatan khuyyaad al-aalaaf wa khuyyaad al-miyaat wa l-gudiya wa kulla kubaaraat Bani Israa'iil wa dool kubaaraat al-aayilaat.
- ³Wa Suleymaan wa kulla l-cha'ab macho fi bakaan al-ibaada al-fi hillit Gib'uun achaan fi l-bakaan da bas gaa'ide kheemat al-ijtimaa' hana l-Rabb. Wa di bas al-kheema al-sawwaaha Muusa abd Allah fi l-sahara.
- ⁴Wa sanduug al-Rabb kamaan, Dawuud jaabah min hillit Kharyat Ya'ariim wa khattaah fi l-bakaan al-hu jahhazah leyah wa di kheema fi Uruchaliim.
- ⁵Wa l-madbah hana l-nahaas al-sana'ah Basaliil wileed Uuri wileed wileedah le Huur gaa'id gidzaam kheemat al-ijtimaa'. Wa fi l-bakaan da bas, Suleymaan wa kulla l-cha'ab yas'alo Allah.
- ⁶Wa fi l-bakaan da gidzaam Allah, Suleymaan rikib fi l-madbah hana l-nahaas gariib le kheemat al-ijtimaa'. Wa gaddam foogah 1 000 dahaaya muharragiin.
- ⁷Wa fi l-leel di, al-Rabb baan le Suleymaan wa gaal leyah: «Atlub minni al-cheyy al-inta tidoorah wa ana nantiih leek.»
- ⁸Wa Suleymaan radda le l-Rabb wa gaal: «Inta sawweet kheer katiir le Dawuud abuyi wa darrajtini malik fi badalah.
- ⁹Wa hassa' da, ya Allah Ilaahi, khalli kalaamak al-gultah le abuyi Dawuud da yilhaggag achaan inta bas darrajtini malik fi raas al-cha'ab al-katiiriin misil turaab al-ard.
- ¹⁰Wa antiini al-hikma wa l-ilim le na'arif kikkeef nuguud al-cha'ab da. Achaan yaatu yagdar yahkim fi cha'abak al-katiiriin dool?»
- ¹¹Wa l-Rabb gaal le Suleymaan: «Da bas al-cheyy al-galbak dawwarah! Inta ma talabt minni khuna wa la maal wa la azama. Wa ma talabt moot udwaanak wa la tuul al-umur laakin inta talabt al-hikma wa l-ilim le tahkim fi cha'abi al-ana darrajtak fooghum malik.
- ¹²Wa fi chaan da, al-hikma wa l-ilim anteethum leek wa niziidak battaan wa nantiik al-khuna wa l-maal wa l-azama al-abadan muluuk al-gablak ma ligooh. Wa ba'adak kula, naadum ma yalgaah.»

13 Wa ba'ad da, Suleymaan gabbal fi Uruchaliim min bakaan al-ibaada al-fi Gib'uun al-gaa'ide foogah kheemat al-ijtimaa'. Wa hakam fi Bani Israa'iil.

Al-khuna hana Suleymaan

14 Wa l-malik Suleymaan lamma arabaat hana harib wa siyaad kheel. Hu indah 1 400 arabaat harib wa 12 000 siyaad kheel. Wa hu wadda waahidiin minhum fi l-hillaal al-yukhutt fooghum arabaatah wa waahidiin kamaan khallaahum ma'aayah fi Uruchaliim.

15 Wa l-malik jaab fi Uruchaliim fudda wa dahab katiir ziyaada misil al-hashes. Wa hatab al-arz kula bigi katiir ziyaada misil chadar al-jimmez al-yugumm fi sahalat Chafiila.

16 Wa kheel al-malik Suleymaan, gaa'idiin yijiibuuhum leyah min Masir wa min Kuwi. Wa da tujjaar al-malik bas yamchu wa yachruuhum leyah min hinaak.

17 Wa ayyi araba al-yijiibuuha min Masir tamanha 600 hajar fudda wa ayyi juwaad tamanah 150 hajar fudda. Wa be nafs al-taman da bas, al-tujjaar gaa'idiin yijiibu arabaat wa kheel le muluuk al-Hittiyaan wa le muluuk Araam kula.

2 Akhbaar 2

Suleymaan yijiib mu'iddaat al-buna

1 Wa l-malik Suleymaan amar yabnu beet le Allah wa gasir leyah hu.

2 Wa Suleymaan chaal 70 000 naggaaliin wa 80 000 naas gaa'idiin fi l-jibbaal ahaan yagta'o al-hajar wa 3 600 muraakhibiin.

3 Wa Suleymaan rassal le Hiiraam malik balad Suur wa gaal leyah: «Min fadlak, rassil leyi ana kula misil inta rassalt le abuuyi Dawuud hatab al-arz le yabnu leyah beet al-yaskun foogah.

4 Chiif, ana nidoor nabni beet le Allah Ilaahi wa nikhassisah ahaan yiharrugu giddaamah al-bakhuur al-mu'attar wa yigaddumu daayman al-khubza wa l-dahaaya al-muharragiin hana l-fajur wa l-achiye wa kulli yoom sabt wa awwal yoom fi kulli chahar wa kulli iid hana Allah Ilaahna. Wa da bukhuss Bani Israa'iil daayman.

5 Wa l-beet al-ana nidoor nabnih hu kabiir ahaan Ilaahna hu kabiir min kulla l-ilaahaat.

6 Wa yaatu yagdar yabni leyah beet? Ahaan al-sama wa kulla l-samaawaat al-wasii'iin dool ma yagdar yichiiluuh. Wa ana nisaawi cheyy le nabni leyah beet? Nidoor bas nabni bakaan yiharrugu foogah bakhuur giddaamah.

7 «Wa hassa' da, rassil leyi naadum al-indah khibra fi khidmit al-dahab wa l-fudda wa l-nahaas wa l-hadiid wa l-gumaach al-garadi wa l-ahmar wa l-zahri wa ya'arif al-nagichiin. Wa hu yakhdim ma'a l-khaddaamiin al-induhum khibra al-abuuyi Dawuud jahhazaahum wa gaa'idiin ma'aayi fi balad Yahuza wa fi Uruchaliim.

⁸Wa rassil leyi min Lubnaan hatab al-arz wa hatab al-sarwi wa hatab al-sandal achaan ana na'arif kadar khaddaamiinak ya'arfu yagta'o chadar Lubnaan. Wa khaddaamiini yakhdumu ma'a khaddaamiinak

⁹le yijahhuzu leyi hatab be katara achaan al-beet al-nidoor nabniih da kabiir wa ajiib.

¹⁰Wa daahu nikaffi khaddaamiinak al-yagta'o al-hatab 50 000 chuwaal hana gameh ahmar wa 50 000 chuwaal hana gameh abyard wa 2 000 birmiil hana khamar wa 2 000 birmiil hana dihin.»

¹¹Wa Hiiraam malik balad Suur katab maktuub wa radda le Suleymaan wa gaal: «Achaan Allah yihubb cha'abah da bas, hu khattaak fooghum malik.»

¹²Wa battaan Hiiraam gaal: «Baarak Allah Ilaah Bani Israa'iil al-khalag al-samaawaat wa l-ard wa anta le l-malik Dawuud wileed hakiim indah agul wa fihim. Wa yabni beet le Allah wa gasir leyah hu kula.

¹³Wa hassa' da, nirassil leek raajil al-indah khibra wa ma'rafa wa hu Huuraam Abi

¹⁴wileed hana mara waahide al-min gabiilat Daan wa abuu min balad Suur. Hu da ya'arif yakhdim al-dahab wa l-fudda wa l-nahaas wa l-hadiid wa l-hajar wa l-hatab wa l-gumaach al-garadi wa l-zahri wa l-ahmar wa kattaan. Wa indah khibra fi nagichiin al-achya al-yanguchuum wa yi'addil kulla cheyy al-yantuuh le yakhdimah. Wa hu yakhdim ma'a naasak al-induum khibra wa ma'a l-khubara hana siidi Dawuud abuuk.

¹⁵Wa hassa' da, ya siidi, rassil leena al-gameh al-ahmar wa l-gameh al-abyad wa l-dihin wa l-khamar misil inta gultah.

¹⁶Wa aniina kamaan nagta'o hatab Lubnaan al-waajib leek. Wa nilimmuuh wa narbutuuh wa ni'awwumuuh fi l-bahar lahaddi hillit Yaafa wa inta kamaan tangulah min hinaak wa tiwaddiuh Uruchaliim.»

¹⁷Wa khalaas, al-malik Suleymaan hasab kulla l-ajaanib al-gaa'idiin fi balad Israa'iil wa da ba'ad al-hisaab al-sawwaah Dawuud abuuh. Wa ligi adadhum 153 600.

¹⁸Wa hu chaal minhum 70 000 naggaaliin wa 80 000 naas gaa'idiin fi l-jibbaal achaan yagta'o al-hajar wa 3 600 muraakhibiin al-yikhaddumu al-cha'ab.

2 Akhbaar 3

Suleymaan bada buna beet Allah

¹Wa Suleymaan bada buna beet Allah fi Uruchaliim fi raas hajar Muriya. Wa da l-bakaan al-Allah baan foogah le Dawuud abuuh wa da l-bakaan al-Dawuud jahhazah fi madagg hana Urnaan al-Yabuusi.

²Wa Suleymaan bada al-buna fi l-chahar al-taani fi l-sana al-raab'e hana hukmah.

³Wa Suleymaan assas buna beet Allah be asaas tuulah 60 duraa' wa urdah 20 duraa' hasab al-magaas al-gadiim.

⁴Wa khurfit al-madkhal urdaha 20 duraa' wa tuulha foog 20 duraa'. Wa masahooha min daakhal kullaha ke be dahab saafi.

⁵Wa l-khurfa al-kabiire di saddooha be khachab al-sarwi al-mamsuuh be dahab saafi wa nagacho foogah suwar hana salaasil wa chadar nakhal.

⁶Wa battaan jammalo al-khurfa di be hujaar khaaliyiin wa be dahab al-jaabooh min balad Farwaayim.

⁷Wa kulla l-khurfa di, masahooha be dahab wa da l-maraadiis wa l-madkhal wa l-daraadir wa biibaan al-beet. Wa nagacho suwar hana makhluugiin samaawiyiin fi l-daraadir.

⁸Wa fi lubb al-beet da, bano al-bakaan al-mukhaddas marra waahid tuulah 20 duraa' wa urdah kula 20 duraa'. Wa masahooch be dahab saafi al-waznah yisaawi 20 000 kiilo.

⁹Wa l-wazin hana l-masaamiir yisaawi 72 jineeh hana dahab. Wa l-khachab hana l-beet be foog kula masahooch be dahab.

¹⁰Wa fi lubb al-bakaan al-mukhaddas marra waahid, be hatab sana'o tamaasiil hana makhluugiin samaawiyiin itneen wa masahoochum be dahab.

¹¹Wa l-janaahe hana l-makhluugiin al-samaawiyiin dool tuulhum 20 duraa'. Jinh waahid hana l-makhlug al-awwalaani, tuulah 5 duraa' wa yilimm fi l-durdur hana l-beet. Wa jinhah al-aakhar kula tuulah 5 duraa' wa yilimm ma'a l-jinh hana l-makhlug al-taani.

¹²Wa l-jinh hana l-makhlug al-taani kula tuulah 5 duraa' wa yilimm fi l-durdur hana l-beet. Wa jinhah al-aakhar kula tuulah 5 duraa' wa yilimm ma'a l-jinh hana l-makhlug al-awwalaani.

¹³Wa l-makhluugiin al-samaawiyiin al-itneen dool waagfiin be tuulhum wa wijihum mugaabil al-beet wa mumattitiin janaaheehum al-tuulhum 20 duraa'.

¹⁴Wa sawwo sitaar min gumaach loonah zahri wa garadi wa ahmar wa kattaan. Wa khayyato foogah suwar hana l-makhluugiin al-samaawiyiin.

Al-amad al-itneen hana nahaas

¹⁵Wa sana'o amad itneen hana nahaas giddaam beet Allah wa tuul hana ayyi amuud 35 duraa'. Wa sana'o leehum ruuse hana nahaas wa khattoohum foog fi l-amad dool wa ayyi waahid min al-ruuse dool tuulah 5 duraa'.

¹⁶Wa jammalo al-amad dool be salaasil misil al-fi l-bakaan al-mukhaddas wa allagoohum foog fi ruuse al-amad. Wa battaan sana'o 100 rummaan min nahaas wa rassoohum fi l-salaasil.

¹⁷Wa khatto al-amad dool gidzaam beet Allah. Al-amuud al-waahid, khattaah be l-zeene wa sammaah Yaakiin (ma'anaatah Allah yisabbit). Wa l-amuud al-taani, khattaah be l-isra wa sammaah Bu'aaz (ma'anaatah al-gudra min Allah).

2 Akhbaar 4

Al-madbah wa l-hoot al-kabiir

¹Wa sana'o madbah hana nahaas al-tuulah 20 duraa' wa urdah kula 20 duraa' wa tuulah foog kamaan 10 duraa'.

²Wa sana'o hoot kabiir mudawwar. Wa khachmah yisaawi 10 duraa' min tarafah le tarafah. Wa tuulah foog yisaawi 5 duraa' wa daayirah kamaan 30 duraa'.

³Wa jammalo al-hoot be suwar hana tiiraan wa fi ayyi duraa', rasamo 10 toor wa da, fi kulla daayira al-hoot. Wa l-tiiraan dool rassoohum ale roogeen. Wa humman wa l-hoot kulluhum ke sun'a waahide bas.

⁴Wa l-hoot da khattooh fi 12 tiiraan hana nahaas. Wa l-tiiraan dool muwajjihiin ale l-arba'a jiihaat. Talaata muwajjihiin ale jiihat al-munchaakh wa talaata ale jiihat al-kharib wa talaata ale jiihat al-wati wa talaata ale jiihat al-sabaah. Wa duhuurhum daakhal tihit al-hoot.

⁵Wa khachum al-hoot da tukhnah yisaawi arba'a usba' wa khachmah misil nuwwaar al-sitteeb. Wa l-hoot da yichiil 300 birmiil hana almi.

⁶Wa sana'o achara hiitaan aakhariin hana nahaas. Al-khamsa khattoohum be nuss al-zeene hana beet Allah wa l-khamsa al-aakhariin kamaan khattoohum be nuss al-isra achaan yikhassulu al-dahaaya al-muharragiin al-yigaddumuuhum. Wa laakin rujaal al-diin yilwaddo be almi hana l-hoot al-kabiir.

Mu'iddaat beet Allah

⁷Wa sana'o achara faanuus min dahab hasab al-churuut wa khattoohum fi lubb beet Allah, al-khamsa be nuss al-zeene wa l-khamsa al-aakhariin be nuss al-isra.

⁸Wa sawwo achara tarabeeza wa khattoohum fi lubb beet Allah, al-khamsa be nuss al-zeene wa l-khamsa al-aakhariin be nuss al-isra. Wa sana'o miya kaas hana dahab.

⁹Wa sawwo fadaay le rujaal al-diin. Wa battaan sawwo fadaay aakhara kabiire wa biibaanha masahoohum be nahaas.

¹⁰Wa kan le l-hoot al-kabiir kamaan, khattooh be nuss al-zeene hana l-beet fi ruknah mugaabil wati sabaah.

Huuraam sana' khumaam aakhariin

¹¹Wa Huuraam sana' al-buraam wa l-feelaat wa l-kiisaan. Wa hu kammal kulla l-khidme hana beet Allah al-kallafah beeha al-malik Suleymaan.

12 Wa hu sana' al-amad al-itneen wa ruuseehum al-khattaahum fi raas al-amad wa l-silsilateen hana nahaas al-madfuuriin al-khattaahum fi ruuse al-amad dool

13 wa l-urbu'miya rummaan al-mu'allagiin roogeen fi l-silsilateen hana nahaas al-madfuuriin al-khattaahum fi ruuse al-amad dool

14 wa l-achara asaas wa l-achara hiitaan al-khattaahum fooghum

15 wa l-hoot al-kabiir al-wahiid wa l-atnaachar tiiraan al-tihtah

16 wa l-buraam wa l-feelaat wa l-hadaayid al-yisillu beehum al-laham. Kulla l-mu'iddaat dool, Huuraam Abi sana'aahum be nahaas nagi le beet Allah be amur al-malik Suleymaan.

17 Wa l-malik amar yasna'o kulla l-mu'iddaat dool fi gawaalib hana tiine fi turaab bahar al-Urdun ambeen Sukkuut wa Sariida.

18 Wa Suleymaan sawwa mu'iddaat katiiriin marra waahid lahaddi naadum ma yagdar ya'arif wazin al-nahaas al-sawwoohum beyah.

Suleymaan sawwa mu'iddaat aakhariin

19 Wa battaan kula Suleymaan sawwa mu'iddaat aakhariin le beet Allah. Wa humman mukhbar al-bakhuur hana l-dahab wa l-taraabiiz hana l-dahab al-yigaddumu fooghum al-khubza le Allah

20 wa l-fawaaniis wa tiyeesaathum kulluhum ke min dahab saafi wa dool al-yi'ooguduuhum giddaam al-bakaan al-mukhaddas marra waahid hasab al-churuut

21 wa l-zuhaar wa l-tiyeesaat le l-naar wa l-kalaaliib kulluhum ke min dahab saafi

22 wa l-sakaakiin wa l-kiisaan wa l-sufar wa khammaamaat al-naar kulluhum ke min dahab saafi wa l-biibaan hana l-bakaan al-mukhaddas marra waahid wa l-biibaan hana beet Allah kulluhum ke min dahab.

2 Akhbaar 5

Al-sanduug khattooh fi beet Allah

1 Wa wakit kulla l-khidme hana beet Allah kammalat khalaas, al-malik Suleymaan jaab kulla cheyy al-abuuh Dawuud khassasah misil al-fudda wa l-dahab wa l-mawaa'iin wa khattaahum fi l-makhaazin hana beet Allah.

2 Wa ba'ad da, al-malik Suleymaan naada kulla chuyuukh Bani Israa'iil wa kulla kubaaraat al-gabaayil wa kubaaraat al-aayilaat hana Bani Israa'iil yilimmu fi Uruchaliim. Wa da achaan yichiilu sanduug mu'aahadat Allah min madiinat Dawuud wa hi Sahyuun wa yiwadduuh beet Allah.

3 Wa kulla rujaal Bani Israa'iil lammo wara l-malik fi wakt al-iid hana l-chahar al-saabi'.

- ⁴Wakit kulla chuyuukh Bani Israa'iil jo, al-Laawiyiin chaalo al-sanduug.
- ⁵Wa rujaal al-diin al-Laawiyiin chaalo al-sanduug wa kheemat al-ijtimaa' wa kulla l-mu'iddaat al-mukhassasiin al-fi lubb al-kheema.
- ⁶Wa l-malik Suleymaan wa kulla jamaa'at Bani Israa'iil lammo wa wagafo giddaam al-sanduug. Wa gaddamo dahaaya hana khanam wa bagar katiir marra waahid wa lahaddi naadum ma yagdar yahsibhum wa la yalga adadhum.
- ⁷Wa ba'ad da, rujaal al-diin jaabo sanduug mu'aahadat Allah wa dakhkhalooh fi lubb beet Allah fi l-bakaan al-khassasoooh leyah fi l-bakaan al-mukhaddas marra waahid tihit janaahe hana l-makhlugiin al-samaawiyiin.
- ⁸Wa l-makhlugiin al-samaawiyiin dool mumattitiin janaaheehum be foog le l-bakaan al-gaa'id foogah al-sanduug. Wa be misil da, yikhattu al-sanduug wa l-iidaan al-yichiiluuh beehum.
- ⁹Wa l-iidaan al-yichiiluuh beehum tuwaal. Wa khachum al-iidaan dool yinchaaf le l-naadum al-gaa'id ambeen al-sanduug wa l-madkhal hana l-bakaan al-mukhaddas marra waahid. Wa laakin naadum min barra ma yichiifah. Wa l-sanduug da gaa'id fi l-bakaan lahaddi l-yoom.
- ¹⁰Wa l-sanduug da ma indah cheyy daakhal illa l-liihaan al-itneen al-Muusa khattaahum fi lubbah wakit hu gaa'id fi jabal Huuriib. Wa da, wakit Allah sawwa mu'aahada ma'a Bani Israa'iil ba'ad marigiinlum min balad Masir.
- ¹¹Wa rujaal al-diin marago min al-bakaan al-mukhaddas. Wa awwal kulluhum ke khassaso nufuushum wa ma hammo be l-nizaam hana majmuu'aathum.
- ¹²Wa kulla l-Laawiyiin al-khannaayiin, humman Asaaf wa Heemaan wa Yaduutuun wa iyaalhum wa akhwaanlum laabsiin khulgaan min gumaach hana kattaan wa waagfiin be l-nuss al-sabhaani hana l-madbah be aalaat al-musiikha misil nagaagiir wa amsibeybe wa jigindiye. Wa ma'aahum 120 rujaal diin al-gaa'idiin yadurbu al-burunji.
- ¹³Wa l-naas al-yadurbu al-burunji wa l-khannaayiin kulluhum lammo hissuhum sawa le yahmudu Allah wa yachkuruuh. Wakit darabo al-burunji wa l-nagaagiir wa l-aalaat al-aakhariin hana l-musiikha, gaalo: «Allah hu rahiim wa rahmatah daayme ila l-abad.» Wa tawwaali ke, beet Allah anmala be sahaabaay.
- ¹⁴Wa rujaal al-diin ma gidro yisawwu khidmithum be sabab al-sahaabaay di achaan majd Allah mala beetah.

2 Akhbaar 6

Suleymaan chakar Allah

- ¹Wa khalaas Suleymaan gaal: «Ya Allah! Inta gult taskun fi l-dalaam.

- ²Wa daahu ana baneet leek beet aziim al-taskun foogah. Wa da l-bakaan al-inta taskun foogah ila l-abad.»
- ³Wa l-malik wajjah le kulla jamaa'at Bani Israa'iil al-waagfiin foog wa baarakaahum.
- ⁴Wa battaan gaal: «Baarak Allah Ilaah Bani Israa'iil al-hajja le abuuyi Dawuud. Aywa, be iidah hu haggag kulla l-kalaam al-gaalah leyah. Hu gaal:
- ⁵Min yoom al-ana maragt cha'abi Bani Israa'iil min balad Masir, ana ma azalt hille waahide min kulla hillaal gabaayil Bani Israa'iil le yabnu leyi beet al-nukhutt foogah usmi. Wa ma azalt raajil waahid le yahkim fi cha'abi Bani Israa'iil.
- ⁶Wa laakin hassa' ana azalt Madiinat al-Khudus le yagood foogha usmi wa azalt Dawuud le yahkim fi cha'abi Bani Israa'iil.»»
- ⁷Wa Suleymaan gaal battaan: «Dawuud abuuyi indah niye le yabni beet le Allah Ilaah Bani Israa'iil.
- ⁸Wa laakin Allah gaal le abuuyi Dawuud: «Inta chilt niye le tabni beet le usmi. Wa niyytak di adiile.
- ⁹Wa da ma inta al-tabni leyi al-beet da laakin wileedak al-marag min sulbak, hu bas yabni al-beet da le usmi.»
- ¹⁰«Wa hassa', Allah haggag kalaamah al-gaalah. Ana baddalt abuuyi Dawuud wa ga'adt fi kursi al-muluk fi Bani Israa'iil misil Allah gaalah. Wa daahu ana baneet beet le Allah Ilaah Bani Israa'iil.
- ¹¹Wa ana khatteet fi lubb al-beet da al-sanduug al-indah al-liihaan al-fooghum al-mu'aahada al-sawwaaha Allah ma'a Bani Israa'iil.»

Suleymaan ga'id yas'al Allah

- ¹²Wa Suleymaan wagaf gidzaam madbah Allah wa gaabal kulla jamaa'at Bani Israa'iil. Wa rafa' iideenah le yas'al Allah.
- ¹³Achaan awwal, al-malik Suleymaan sawwa bakaan aali hana nahaas fi ust al-fadaay, tuulah 5 duraa' wa urdah 5 duraa' wa tuulah al-foog kula 3 duraa'. Wa rikib foog fi l-bakaan da wa barak gidzaam kulla jamaa'at Bani Israa'iil wa rafa' iideenah ale l-sama.
- ¹⁴Wa gaal: «Ya Allah Ilaah Bani Israa'iil, ma fi ilaah mislak inta wa la foog fi l-sama wa la tihit fi l-ard. Inta tahfad mu'aahadatak wa kheerak le khaddaamiinak al-yitaabu'uuk be kulla guluubhum.
- ¹⁵Wa l-yoom, inta hafadt le abdak Dawuud abuuyi mu'aahadatak wa be iidak, inta haggagt kulla kalaamak al-gultah leyah.
- ¹⁶Wa hassa', ya Allah Ilaah Bani Israa'iil, ahfad mu'aahadatak al-sawweetha ma'a abdak Dawuud abuuyi wakit gult leyah: «Daayman yukuun naadum min zurriiytak

giddaami fi kursi al-muluk hana Bani Israa'iil. Wa da illa kan zurriiytak titabbig wasiiyaati wa titaabi' derbi misil inta zaatak taaba'tah.›

17Wa hassa', ya Allah Ilaah Bani Israa'iil, khalli kalaamak da yilhaggag misil inta gultah le abdak Dawuud.

18«Wa hal sahiih ke al-Rabb yaskun ma'a l-insaan fi l-ard walla? Al-sama wa kulla l-samaawaat al-wasii'in dool ma yagdaru yichiiluuk, ya Allah. Wa kikkeef al-beet al-sakhayyar al-ana baneetah yichiiluuk?»

19Ya Allah Ilaahi, akhbal salaati wa du'aayi ana abdak. Asma' al-munaada wa l-sala al-niwajjihhum leek ana abdak.

20Wa fakkir fi l-beet da leel wa nahaar achaan da l-bakaan al-inta gult: «Da bas al-bakaan al-nukhutt foogah usmi.» Asma' salaati ana abdak al-niwajjihha ale l-bakaan da.

21Ya Allah! Asma' du'aayi ana abdak wa du'a cha'abak Bani Israa'iil wakıt yisallu ale l-bakaan da. Wa min al-sama, al-bakaan al-inta saakin foogah, asma'na wa akhfir leena zunubna.

22«Wa kan yuluumu naadum wa yuguulu hu sawwa khata didd naadum aakhar wa yajburuuh le yahlif be haliife al-tijiib foogah al-la'ana, khalli al-naadum da yaji yahlif giddaam madbahak al-gaa'id fi lubb al-beet da.

23Wa inta kamaan min al-sama, asma' wa ahkim ambeen abiidak. Aakhib al-fasil wa gabbil leyah fasaaltah fi raasah. Wa barri al-saalih wa ahkim leyah hasab adaaltah.

24«Wa akuun al-adu yinnasir fi cha'abak Bani Israa'iil be sabab humman aznabo diddak. Wa kan humman yi'tarufu be zunubhum wa yimajjudu usmak wa yiwajjuhu leek salaawaathum wa yachhadook fi lubb al-beet da,

25khalaas min al-sama asma' wa akhfir le cha'abak Bani Israa'iil zunubhum wa gabbilhum fi l-ard al-inta anteetha le juduudhum.

26«Wa akuun al-sama yinsadda wa l-matar yabga ma fi achaan cha'abak aznabo diddak. Wa kan humman yiwajjuhu leek ale l-bakaan da le yisallu wa yimajjudu usmak wa yi'tarufu be zunubhum achaan inta ta''abtuhum,

27khalaas min al-sama asma'hum wa akhfir le abiidak wa le cha'abak Bani Israa'iil zunubhum. Wa wassif leehum al-derib al-adiil al-wajib yichiiluuh. Wa nazzil leehum matar fi l-ard al-inta anteetha warasa le cha'abak.

28«Wa akuun juu' walla waba yaji fi l-balad di wa l-ziraa'a yaybaso wa l-teeraab yi'affin wa l-saar al-leel wa l-jaraad yaju be katara. Wa l-adu yaji yihaasir al-mudun al-gawiyiin hana cha'abak hatta kan fooghum waba aw amraad kula.

29 Wa kan kulla cha'abak Bani Israa'iil irfo kadar al-waba wa l-ta'ab da jaayiin minhum humman zaathum, wa kan humman yachhadoo wa yiwajjuhu ale beetak wa yarfa'o iideehum aleek le yas'alook,

30 khalaas min al-sama, al-bakaan al-inta saakin foogah, asma' wa akhfir leehum zunuubhum wa ahkim le ayyi waahid hasab amalah ahaan inta ta'arif galbah. Wa inta bas al-ta'arif galib hana ayyi naadum.

31 Wa be misil da, Bani Israa'iil yakhaafo minnak wa yitaabu'u derbak fi kulla muddit hayaathum al-yi'iichuuha fi l-ard al-inta anteetha le juduudna.

32 «Wa akuun ajnabi al-ma min cha'abak Bani Israa'iil yaji min balad ba'iide fi chaan usmak al-majiid wa gudurtak al-aziime wa iidak al-mamduuda. Wa kan al-ajnabi da yaji yigaddim salaawaatah ale l-beet da,

33 khalaas min al-sama, al-bakaan al-inta saakin foogah, asma' wa akhbal kulla cheyy al-yatulbah minnak al-ajnabi. Wa be da, kulla chu'uub al-ard yi'tarufu be usmak wa yakhaafo minnak misil cha'abak Bani Israa'iil. Wa ya'arfu kadar usmak yinaaduuh fi l-beet al-ana baneetah leek da.

34 «Wa akuun cha'abak yamurgu yamchu yihaarubu udwaanhum be l-derib al-inta tirassilhum foogah. Wa kan humman yisallu leek wa yiwajjuhu ale l-madiina al-inta azaltaha wa ale l-beet al-ana baneetah le usmak,

35 khalaas min al-sama asma' salaawaathum wa du'aahum al-yiwajjuhuuhum leek wa daafi' le huguughum.

36 «Wa akuun Bani Israa'iil yaznubu diddak, ahaan ma fi naadum al-ma yisawwi zanib, wa inta takhdab leehum wa tisallimhum le udwaanhum wa humman yakurbuuhum masaajiin harib wa yiwadduuhum fi balad ba'iide aw gariibe.

37 Wa akuun min balad al-adu, al-bakaan al-humman gaa'idiin foogah masaajiin, yutuubu min zunuubhum wa yachhadoo wa yuguulu: «Aniina aznabna wa sawweena khata wa fasaala.»

38 Wa kan yi'tarufu be zunuubhum be kulla guluubhum wa be kulla fikirhum, min balad al-ubuudiiye al-balad al-waddoohum foogha masaajiin, wa kan humman yisallu leek wa yiwajjuhu ale baladhum al-inta anteetha le juduudhum wa ale l-madiina al-inta azaltaha wa ale l-beet al-ana baneetah le usmak,

39 khalaas min al-sama, al-bakaan al-inta saakin foogah, asma' salaawaathum wa du'aahum wa daafi' le huguughum wa akhfir le cha'abak al-aznabo diddak.

40 «Wa hassa', ya Rabbi, fakkir foogi wa asma' salaati al-gaa'id niwajjihha leek min al-bakaan da.

41 Wa hassa' da, ya Allah al-Rabb, gumm wa ta'aal le maskanak, inta wa sanduug al-mu'aahada al-hu alaamat gudurtak. Khalli naasak rujaal al-diin yalbaso al-naja misil yalbaso khulgaanhum. Wa khalli naasak al-saalihiin yafraho be kheerhum.

⁴²Ya Allah al-Rabb, ma tikhalli al-malik al-inta masahtah wa darrajtah. Fakkir fi kulla rahmatak le abdak Dawuud.»

2 Akhbaar 7

Al-dahaaya al-gaddamoohum le Allah

¹Wa wakit Suleymaan kammal min al-sala, naar nazalat min al-sama wa akalat kulla l-dahaaya al-muharragiin wa l-dahaaya al-aakhariin al-gaddamoohum. Wa majd Allah mala al-beet.

²Wa rujaal al-diin ma gidro yadkhulu fi beet Allah achaan majd Allah mala al-beet.

³Wa kulla Bani Israa'iil chaafu al-naar wa l-majd al-nazal fi l-beet wa kulluhum waga'o fi l-ard wa sajado. Wa chakaro Allah wa gaalo: «Allah hu rahiim wa rahmatah daayme ila l-abad.»

⁴Wa l-malik Suleymaan wa kulla l-cha'ab gaddamo dahaaya le Allah.

⁵Wa l-malik Suleymaan gaddam dahaaya katiiriin. Dabah 22 000 bagar wa 120 000 khamam. Wa be misil da, al-malik wa kulla l-cha'ab sawwo hafla wa fataho beet Allah.

⁶Wa rujaal al-diin waagfiin fi bakaanhum wa l-Laawiyiin kamaan be aalaathum hana l-musiikha al-Dawuud sawwaahum leehum le yachkuru beehum Allah. Wa humman yachkuru be kalimaat Dawuud wa buguulu: «Achkuru Allah achaan rahmatah daayme ila l-abad.» Wa wakit chakaro Allah, rujaal al-diin yadurbu al-burunji wa kulla Bani Israa'iil waagfiin.

⁷Wa Suleymaan khassas ust al-fadaay al-gaa'ide giddaam beet Allah achaan yigaddim foogah al-dahaaya al-muharragiin wa yiharrig foogah al-chaham hana dahaaya al-salaama. Wa da achaan al-madbah hana l-nahaas al-sawwaah Suleymaan ma gidir yichiil kulla l-dahaaya al-muharragiin wa hadaaya al-dagiig wa l-chaham hana dahaaya al-salaama.

⁸Wa fi l-wakit da, al-malik Suleymaan ayyad iid muddit sab'a yoom ma'a kulla Bani Israa'iil. Wa jamaa'a katiiriin jo min kulla l-balad, min hillit Labu Hamaat fi l-munchaakh lahaddi waadi Masir fi l-wati.

⁹Wa fi l-yoom al-taamin, sawwo hafla hana kumaalit al-iid. Achaan humman fataho al-madbah le muddit sab'a yoom wa ayyado iid battaan le muddit sab'a yoom aakhariin.

¹⁰Wa fi yoom 23 hana l-chahar al-saabi', Suleymaan gaal le Bani Israa'iil khalli ayyi waahid yamchi beetah. Wa humman mabsuutiin wa farhaaniin achaan Allah sawwa al-kheer le Dawuud wa le Suleymaan wa le cha'abah Bani Israa'iil.

Allah khibil salaah Suleymaan

- 11** Wa Suleymaan kammal buna hana beet Allah wa gasir al-malik wa kulla cheyy al-dawwar yisawwiih fi beet Allah wa fi gasrah halaalah.
- 12** Wa ba'ad da, Allah baan leyah be l-leel wa gaal leyah: «Ana khibilt salaatak wa azalt al-bakaan da le yabga leyi beet al-yigaddumu leyi foogah dahaaya.
- 13** Wa akuun nisidd al-sama wa l-matara ma tusubb aw naamur al-jaraad yidammir al-balad aw ninazzil waba fi cha'abi.
- 14** Wa kan cha'abi al-yinaaduuhum be usmi yimaskunu nufuushum wa yisallu wa yiwajjuhu aleyi wa yigabbulu min deribhum al-fasil, khalaas ana Allah min al-sama nasma'hum wa nakhfir leehum zunuubhum wa na'amir baladhum.
- 15** Wa min hassa', ana gaa'id nifakkir fooghum wa nukhutt adaani wa nasma' al-sala al-yisawwuuha fi l-bakaan da.
- 16** Wa ana azalt al-beet da wa khaddastah achaan usmi yagood foogah ila l-abad. Wa nifakkir foogah daayman.
- 17** «Wa inta, ya Suleymaan, kan tichiil derbi misil Dawuud abuuk chaalah wa tisawwi kulla cheyy al-ana amartak beyah wa tahfad gawaaniini wa churuuti,
- 18** khalaas ana nisabbit mulkak misil gultah le Dawuud abuuk. Ana gult leyah: «Daayman yukuun naadum min zurriiyak al-yamluk fi Bani Israa'iil.»
- 19** «Wa laakin kan inta wa cha'abak abeetu ma titabbugu gawaaniini wa la tahfado wasiyyaati al-ana amartuku beehum wa kan tamchu ta'abudu ilaahaat aakhariin wa tasjudu leehum,
- 20** khalaas ana natrudku min al-ard al-ana anteetha leeku wa niba''id minni al-beet da al-ana khaddastah le usmi. Wa be da, kulla l-chu'uub al-aakhariin yichchammato foogku wa yi'ayyuruuku.
- 21** Wa ayyi naadum al-yufuut jamb al-beet al-awwal aali da, yil'ajjab wa yuguul: «Maala Allah sawwa misil da le l-balad di wa le l-beet da?»
- 22** «Wa yuruddu wa yuguulu leyah: «Achaan humman abo ma yitaabu'u Allah Rabb juduudhum al-maragaahum min balad Masir. Wa humman taaba'o ilaahaat aakhariin wa sajado leehum wa abadoohum. Wa be sabab da bas, Allah nazzal fooghum kulla l-charr da.»»

2 Akhbaar 8

Amal hana l-malik Suleymaan

- 1** Fi muddit 20 sana, Suleymaan bana beet Allah wa gasir le nafsah.
- 2** Wa hu bana battaan al-hillaal al-Hiiraam antaahum leyah wa antaahum le Bani Israa'iil le yaskunu fiihum.
- 3** Wa Suleymaan macha hajam hillit Hamaat Suuba wa chaalha.

⁴Wa battaan kula bana hillit Tadmur al-fi l-sahara wa bana hillaal fi balad Hamaat le yabgo makhaazin.

⁵Wa Suleymaan bana hillit Beet Huruun al-foog wa hillit Beet Huruun al-tihit wa humman dool mudun gawiyiin induhum daraadir wa biibaan wa gafala.

⁶Wa bana hillit Ba'alat wa kulla l-hillaal al-yakhzin fooghum wa l-hillaal al-yukhutt fooghum arabaatah hana l-harib wa kheelah. Wa Suleymaan bana kulla cheyy al-yidoorah fi Madiinat al-Khudus wa fi jibaal Lubnaan wa fi kulla mamlakatah al-hu gaa'id yahkim foogha.

⁷Wa fi l-balad, yifaddil naas min al-Hittiyiin wa l-Amuuriyiin wa l-Firizziyiin wa l-Hiwwiyiin wa l-Yabuusiyyiin. Wa l-naas dool humman ma min Bani Israa'iil.

⁸Wa Bani Israa'iil ma dammaro al-naas dool kulluhum wa fi chaan da, waahidiin min zurriyithum faddalo fi l-balad. Wa Suleymaan asta'malhum fi l-khidme al-ijbaariye lahaddi l-yoom.

⁹Wa Suleymaan ma anta khidmit al-ijbaariye di le naadum waahid min Bani Israa'iil. Wa laakin hu sawwaahum askarah wa masaa'iilah wa kubaaraat arabaatah hana l-harib wa siyaad kheelah.

¹⁰Wa daahu adad kubaaraat al-hukkaam hana l-malik Suleymaan. Humman 250 rujaal al-yiraakhubu al-khaddaamiin.

¹¹Wa Suleymaan hawwalaaha le bineeyit Fir'oon min madiinat Dawuud le l-beet al-hu bana leeha. Wa Suleymaan gaal: «Marti ma tagood fi gasir Dawuud abuuyi malik Bani Israa'iil. Achaan ayyi bakaan al-sanduug Allah ga'ad foogah, al-bakaan da mukhaddas.»

Nizaam al-ibaada

¹²Wa Suleymaan gaddam dahaaya muharragiin fi l-madbah al-banaah gidzaam khurfit madkhal hana beet Allah.

¹³Wa hasab wasaaya Muusa, Suleymaan yigaddim dahaaya kulla yoom wa fi kulli yoom al-sabt wa awwal yoom fi kulli chahar. Wa battaan yigaddim dahaaya fi wakit al-a'yaad al-talaata al-kubaar fi l-sana misil iid al-Khubza bala Tawwaara wa iid al-Gati' wa iid al-Lagaadiib.

¹⁴Wa Suleymaan tabbag al-kharaar al-Dawuud abuuha chaalah wa hu khatta majmuu'aat rujaal al-diin wa l-Laawiyiin fi khidmithum. Al-Laawiyiin yachkuru Allah wa yisaa'udu rujaal al-diin fi khidmithum hana kulla yoom. Wa l-hurraas mugassamiin fi ayyi baab hasab majmuu'aathum. Achaan da bas al-amur hana Dawuud abd Allah.

¹⁵Wa humman ma tarrafo min amur Dawuud, al-bukhuss rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa fi ayyi cheyy al-bukhuss al-maal.

¹⁶Wa be misil da, Suleymaan haggag kulla l-khidme al-badaaha min yoom khatto asaas beet Allah, lahaddi yoom kammaloo. Wa beet Allah kammal tamaam.

¹⁷Wa khalaas, al-malik Suleymaan macha hillit Asyuun Giibar wa hillit Ilaat wa l-hillaal dool fi khachum al-bahar hana balad Adoom.

¹⁸Wa Hiiraam malik Suur rassal leyah khaddaamiinah al-ya'arfu al-bahar adiil wa l-sufun kula. Wa l-khaddaamiin dool saafaro sawa ma'a khaddaamiin Suleymaan le balad Ufiir. Wa jaabo min hinaak dahab ziyaada min 15 000 kiilo le l-malik Suleymaan.

2 Akhbaar 9

Malikat Saba zaarat Suleymaan

¹Wa malikat balad Saba sim'at be l-kalaam al-gaa'idiin yihajjuuh fi Suleymaan. Wa hi jaat fi Madiinat al-Khudus be naas katiiriin wa jumaal chaayliin itir wa dahab katiir wa hujaar khaaliyiin. Jaat le tjarribah le Suleymaan be gaddimiin su'aalat gaasiyiin. Wa wakit wassalat bakaan Suleymaan, hi hajjat leyah be kulla cheyy al-indaha fi galibha.

²Wa l-malik Suleymaan radda leeha fi kulla l-su'aalat al-gaddamathum leyah. Wa ma fi su'aal waahid al-bigi leyah gaasi al-ma gidir radda foogah.

³Wa malikat balad Saba chaafat hikmat Suleymaan wa l-gasir al-hu banaah

⁴wa l-akil al-fi raas tarabeeztah wa l-maskan hana masaa'iilah wa nizaam khidmithum wa l-lubaas hana l-naas al-yantu al-akil wa l-charaab wa l-ataba al-yatla'o beeha le beet Allah. Wa hi al'ajjabat bilheen wa ma gidrat tuguul cheyy.

⁵Wa khalaas, gaalat le l-malik: «Al-cheyy al-simi'tah min baladi al-bukhuss kalaamak wa hikmatak da sahih.

⁶Wa ana ma saddagt be l-kalaam al-gaaloo foogak illa ba'ad jiiit wa chiftah be eeni. Wa daahu nuss hikmatak kula ma khabbarooni beyah! Hikmatak ziyaada min kulla cheyy al-ana simi'tah.

⁷Mabruuk le naasak wa le masaa'iilak al-daayman gaa'idiin ma'aak wa yasma'o hikmatak.

⁸Baarak Allah Ilaahak al-ridi beek wa khattaak malik fi kursiin le takhdim le Allah Ilaahak. Wa Ilaahak sawwa misil da achaan hu yihubb Bani Israa'iil wa yidoor humman yagoodu ila l-abad. Wa fi chaan da bas, hu khattaak malik fooghum le tahkim be l-hagg wa l-adaala.»

⁹Wa ba'ad da, al-malika hana balad Saba antat le l-malik ziyaada min 4 000 kiilo hana dahab wa itir katiir wa hujaar khaaliyiin kula. Wa abadan ma fi itir ziyaada min al-itir al-jaabatah al-malika hana Saba le l-malik Suleymaan.

10 Wa ziyaada min da, khaddaamiin Hiiraam wa khaddaamiin Suleymaan al-gaa'idiin yijiibu dahab min Ufiir jaabo hatab al-sandal wa hujaar khaaliyiin kula.

11 Wa be hatab al-sandal da, al-malik sawwa khachab le beet Allah wa le gasrah hu kula. Wa sawwa beyah jigindiiye wa amsibeybe le l-khannaayiin. Wa gubbaal da, abadan ma chaafu cheyy misil da fi balad Yahuuza.

12 Wa l-malik Suleymaan antaaha le malikat balad Saba kulla cheyy al-hi dawwaratah wa talabatah minnah. Wa da, ziyaada min al-cheyy al-hi jaabatah le l-malik. Wa ba'ad da, al-malika gabbalat baladha ma'a masaa'iilha.

Maal Suleymaan wa hikmatah

13 Wa wazin al-dahab al-yijiibuu le Suleymaan fi kulli sana yisaawi ziyaada min 22 000 kiilo.

14 Wa da bala l-maal al-yalgaah min al-naggaaliin wa l-tujjaar. Wa kulla muluuk al-Arab wa hukkaam al-balad yijiibu dahab wa fudda le Suleymaan.

15 Wa l-malik Suleymaan dagga 200 darag kubaar hana dahab wa ayyi waahide wazinha yisaawi 850 jineeh.

16 Wa dagga battaan 300 darag dugaag hana dahab wa ayyi waahide wazinha yisaawi 400 jineeh. Wa l-malik khattaahum fi beetah al-sammooh Khaabat Lubnaan.

17 Wa l-malik sana' kursi kabiir hana aaj wa masahah be dahab saafi.

18 Wa l-kursi da, indah sitte ataba hana dahab al-yatla'o beehum wa ga'aada hana dahab giddaam al-kursi. Wa l-kursi zaatah, sawwo leyah iideen be jaay wa jaay. Wa sana'o timsaal hana diidaan itneen wa khattoohum be nuss al-zeene wa nuss al-isra le l-kursi.

19 Wa 12 diidaan aakhariin waagfiin be jaay wa jaay le l-atabaat al-sitte dool. Wa abadan ma sawwo cheyy misil da fi ayyi mamlaka.

20 Wa kulla l-kiisaan al-yachrab beehum al-malik Suleymaan, humman hana dahab wa kulla l-mu'iddaat al-fi beet Khaabat Lubnaan sawwoohum min dahab saafi. Wa cheyy al-sawwooh be fudda ke ma fi achaan fi wakit Suleymaan, al-fudda ma indaha khiima.

21 Wa l-malik Suleymaan indah sufun kubaar al-yamchu ba'iid le l-tijaara ma'a khaddaamiin hana l-malik Hiiraam. Wa fi ayyi talaata sana, al-sufun dool yigabbulu machhuuniin be dahab wa fudda wa aaj wa tuguula wa taawuus.

22 Wa l-malik Suleymaan faat kulla muluuk al-ard be maal wa hikma.

23 Wa kulla muluuk al-ard yidooru yigaabulu Suleymaan achaan yasma'o min hikmatah al-antaaha leyah al-Rabb fi galbah.

²⁴Wa ayyi sana, al-naas dool yijiibu leyah hadaaya. Yijiibu leyah mu'iddaat hana fudda wa dahab wa khulgaan wa silaah wa itir wa kheel wa bikhaal.

²⁵Wa Suleymaan indah 4 000 chaaye le l-kheel wa 4 000 arabaat wa 12 000 siyaad kheel. Wa hu khatta waahidiin fi l-hillaal al-yukhutt fooghum arabaatah wa l-aakhariin kamaan khallaahum ma'aayah fi Madiinat al-Khudus.

²⁶Wa Suleymaan hakam fi kulla l-muluuk min bahar al-Furaat lahaddi balad al-Filistiyiin lahaddi huduud balad Masir.

²⁷Wa l-malik jaab fi Madiinat al-Khudus fudda katiire ziyaada misil al-hashas. Wa hatab al-arz kula bigi katiir ziyaada misil chadar al-jimmez al-yugumm fi sahalat Chafiila.

²⁸Wa kheel al-malik Suleymaan gaa'idiin yijiibuuhum leyah min Masir wa min kulla l-buldaan al-aakhariin.

Nihaayat hukum Suleymaan

²⁹Wa l-baagi min amal Suleymaan min al-bidaaya le l-nihaaya maktuub fi l-kutub al-binaaduum A'maal al-nabi Naataan wa Kalaam al-nabi Akhiya al-min hillit Chiiloooh wa Ru'yat al-nabi Ya'du, al-yihajji be Yaruba'aam wileed Nabaat.

³⁰Wa Suleymaan hakam fi Madiinat al-Khudus wa fi kulla balad Israa'iil muddit 40 sana.

³¹Wa ba'ad da, Suleymaan maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi madiinat Dawuud abuu. Wa wileedah Rahab'aam hakam fi badalah.

2 Akhbaar 10

Malammat Chakiim

¹Wa Rahab'aam gamma macha hillit Chakiim achain kulla Bani Israa'iil gaa'idiin yarjoooh hinaak le yidarrujuuh malik.

²Wa wakit Yaruba'aam wileed Nabaat simi' al-khabar da, hu lissaa' gaa'id fi Masir al-bakaan al-awwal hu arrad min al-malik Suleymaan. Wa gabbal min Masir.

³Wa rassalo naadooh le Yaruba'aam wa hu ja. Wa hu ma'a kulla Bani Israa'iil gammo hajjo le Rahab'aam wa gaalo leyah:

⁴«Abuuk sawwaana misil abiid wa khatta foogna khidme gaasiye misil daami tagiil fi ragabatna. Wa hassa', nidooru minnak inta tikhaffif leena tagalat al-daami al-abuuk khattaah foogna wa aniina nakhdumu tihtak.»

⁵Wa Rahab'aam gaal leehum: «Gabbulu wa ba'ad talaata yoom ta'aalu leyi.» Wa khalaas, al-cha'ab gabbalo buyuuthum.

⁶Wa l-malik Rahab'aam chaawar al-chuyuukh al-awwal gaa'idiin ma'a abuu Suleymaan wakit hu hayy. Wa gaal leehum: «Chunu wasiiyitku leyi fi kalaam al-cha'ab da?»

⁷Wa l-chuyuukh raddo leyah wa gaalo: «Kan inta tabga zeen ma'a l-cha'ab wa tarda be kalaamhum wa turudd leehum be kalaam halu, khalaas humman yakhdumu daayman tihtak.»

⁸Wa laakin Rahab'aam aba wasiiyat al-chuyuukh al-antooaha leyah. Wa hu chaawar al-subyaan al-kibro ma'aayah sawa wa gaa'idiin yakhdumu leyah.

⁹Wa hu sa'alaahum le l-subyaan dool wa gaal: «Chunu wasiiyitku fi l-cha'ab al-bidooru nikhaffif leehum tagalat al-daami al-abuuyi khattaah fooghum?»

¹⁰Wa l-subyaan al-kibro ma'aayah gaalo: «Al-cha'ab yachku kadar abuuk khatta fooghum daami tagiil wa yidooru inta tikhaffifah leehum. Wa daahu al-kalaam al-tuguulah leehum: «Usba'i al-sakhayyar da kabiir min sulub abuuyi.»

¹¹Sahiih abuuyi khatta foogku daami tagiil wa laakin hassa' da, ana niziid foogku tagala aakhara! Abuuyi jaladaaku be soot hana farwa wa laakin ana najlidku be soot al-indah hadiid misil danab al-agrab.»

¹²Wa ba'ad talaata yoom, Yaruba'aam wa kulla l-cha'ab gabbalo jo le Rahab'aam misil hu gaalah leehum: «Gabbulu wa ba'ad talaata yoom, ta'aalu leyi.»

¹³Wa l-malik Rahab'aam aba wasiiyat al-chuyuukh wa hajja le l-cha'ab be kalaam gawi.

¹⁴Wa radda leehum hasab wasiiyat al-subyaan wa gaal leehum: «Abuuyi khatta foogku daami tagiil wa hassa' ana niziid foogku tagala aakhara. Abuuyi jaladaaku be soot hana farwa laakin ana najlidku be soot al-indah hadiid misil danab al-agrab.»

¹⁵Wa l-malik ma simi' kalaam al-cha'ab. Wa da jaayi min al-Rabb ahaan Allah dawwar yihaggig kalaamah al-gaalah le Yaruba'aam wileed Nabaat be waasitat al-nabi Akhiya al-min hillit Chiiloo.

Bani Israa'iil bigo mamlakateen

¹⁶Wa wakit kulla gabaayil Bani Israa'iil chaafu kadar al-malik ma simi' kalaamhum da, gaalo leyah: «Chunu al-yilimmina ma'a zurriiyit Dawuud? Aniina ma indina warasa ma'a iyaal Yassa! Yalla, ya gabaayil Israa'iil, khalli ayyi waahid yigabbil beetah! Wa hassa' da, ya zurriiyit Dawuud, himmu be nufuusku.» Wa khalaas, kulla Bani Israa'iil chatto wa gabbalo buyuuthum.

¹⁷Wa be da, Rahab'aam gaa'id yahkim fi gabaayil Israa'iil al-saakniin fi hillaal balad Yahuuza bas.

¹⁸Wa l-malik Rahab'aam rassal Aduraam muraakhib hana l-khidme al-ijbaariye le gabaayil Bani Israa'iil al-saakniin fi munchaakh al-balad. Laakin humman dool

lammo foogah wa rajamooh wa maat. Wa l-malik Rahab'aam zaatah yalla yalla rikib fi arabatah wa arrad macha Madiinat al-Khudus.

¹⁹Wa be misil da, gabaayil Israa'iil al-saakniin fi l-munchaakh atmarrado didd zurriiyit Dawuud lahaddi l-yoom.

2 Akhbaar 11

Rahab'aam bigi malik fi Yahuuza

¹Wa wakit Rahab'aam wassal Madiinat al-Khudus, lamma gabiilat Yahuuza wa gabiilat Banyaaamiin wa azal minhum 180 000 rujaal muhaaribiin le yamchu yihaarubu gabaayil Israa'iil fi l-munchaakh wa yigabbulu al-muluk battaan le Rahab'aam.

²Wa laakin Allah hajja le l-nabi Chama'ya wa gaal leyah:

³«Hajji le Rahab'aam wileed Suleymaan malik Bani Yahuuza wa le kulla Bani Israa'iil al-gaa'idiin fi hillaal Yahuuza wa Banyaaamiin. Wa guul lehum:

⁴Daahu Allah gaal: “Ma tamchu tihaarubu akhwaanku! Khalli ayyi waahid yigabbil beetah achaan ana bas assast al-barjala di.”» Wa be da, khalaas humman sim'o kalaam Allah wa gabbalo ma macho le yihaarubu Yaruba'aam.

⁵Wa Rahab'aam sakan fi Madiinat al-Khudus wa gawwa mudun katiiriin fi mamlakat Yahuuza.

⁶Wa humman mudun Beet Laham wa Itaam wa Takhuu'a

⁷wa Beet Suur wa Suuku wa Adullaam

⁸wa Gaat wa Mariicha wa Ziif

⁹wa Aduraayim wa Lakiich wa Aziikha

¹⁰wa Saar'a wa Ayyaluun wa Hibruun. Dool al-mudun al-gawiyiin hana manaatig Yahuuza wa Banyaaamiin.

¹¹Wa Rahab'aam hawwagaahum le l-mudun dool be daraadir gawiyiin. Wa khatta fooghum hukkaam wa sawwa makhaazin hana ma'aach wa dihin wa khamar.

¹²Wa fi ayyi waahide min al-mudun dool, fi darag kubaar wa huraab. Wa gawwaahum le l-mudun dool be ziyaada achaan manaatig Yahuuza wa Banyaaamiin gaa'idiin tihit hukmah.

Rujaal al-diin wa l-Laawiyiin andammo

¹³Wa rujaal al-diin wa l-Laawiyiin jo min ayyi mantaga fi kulla balad Israa'iil wa andammo le Rahab'aam.

14 Wa l-Laawiyiin khallo kulla bakaanhum hana l-sarha wa ard warasathum fi l-munchaakh wa macho le balad Yahuuza wa fi Madiinat al-Khudus achaan Yaruba'aam wa iyaalah daharoom ma yisawwu khidmit rujaal al-diin le Allah.

15 Wa laakin Yaruba'aam darraj leyah rujaal diin aakhariin al-yakhdumu fi l-bakaanaat al-aaliyiin hana ibaadat al-asnaam hana l-tuyuus wa l-ajjaal al-hu sawwaahum.

16 Wa naas min kulla gabaayil Bani Israa'iil al-induhum galib waahid le yitaabu'u Allah Ilaah Bani Israa'iil, jo fi Madiinat al-Khudus le yigaddumu dahaaya le Allah Rabb juduudhum.

17 Wa be misil da, humman gawwo mamlakat Yahuuza wa saa'ado Rahab'aam wileed Suleymaan. Wa humman gaa'id yitaabu'u derib Dawuud wa Suleymaan muddit talaata sana.

Aayilat Rahab'aam

18 Wa Rahab'aam akhad Mahla bineeyit Yarimuut wileed Dawuud. Wa ammaha Abihaayil bineeyit Aliyaab wileed Yassa.

19 Wa Mahla jaabat leyah awlaad wa humman Ya'uuch wa Chamarya wa Zaham.

20 Wa ba'adha, akhad Ma'aaka bineeyit Abchaluum. Wa hi jaabat leyah Abiyya wa Attaay wa Ziiza wa Chaluumit.

21 Wa Rahab'aam indah 18 awiin wa 60 sirriyaat wa wilid 28 wulaad wa 60 banaat wa laakin habbaaha le Ma'aaka bineeyit Abchaluum ziyaada min kulla awiinah wa sirriyaatah.

22 Wa Rahab'aam kabbar Abiyya wileedha le Ma'aaka fi kulla akhwaanah achaan hu yidoor yisawwiih malik ba'adah.

23 Wa Rahab'aam bigi faahim wa chattat awlaadah fi kulla l-mudun al-gawiyiin fi balad Yahuuza wa Banyaamiin. Wa antaahum ma'aach katiir wa akhad leehum awiin katiiraat.

2 Akhbaar 12

Chiichakh malik Masir hajam Yahuuza

1 Wa wakit mamlakat Rahab'aam sabatat wa bigat gawiiye, hu wa kulla Bani Israa'iil khallo minhum Tawraat Allah.

2 Wa fi l-sana al-khaamse hana hukum Rahab'aam, Chiichakh malik Masir gamma ja haarab Madiinat al-Khudus. Wa da, achaan humman iso Allah.

3 Wa Chiichakh ja ma'a 1 200 arabaat hana harib wa 60 000 siyaad kheel wa askar katiiriin marra waahid min Masir, humman al-Liibiyiin wa l-Sukkiyiin wa l-Habachiyiin.

⁴Wa hu chaal al-mudun al-gawiyiin hana mamlakat Yahuuza wa wassal lahaddi Madiinat al-Khudus.

⁵Wa wakit Chiichakh garrab le Madiinat al-Khudus, al-nabi Chama'ya ja le Rahab'aam wa le kubaaraat mamlakat Yahuuza al-lammo fi Madiinat al-Khudus wa gaal leehum: «Daahu Allah gaal: «Intu abeetuuni wa hassa' ana kula naabaaku wa nisallimku fi iid Chiichakh.»»

⁶Wa kubaaraat Bani Israa'iil wa l-malik almaskano wa gaalo: «Allah saadikh wa l-cheyy al-gaa'id yisawwi da adiil.»

⁷Wa wakit Allah chaaf kadar humman almaskano, hu hajja le Chama'ya wa gaal: «Min humman maskano nufuushum giddaami da khalaas, ana ma nidammirhum. Wa laakin fi wakit gariib, ana ninajjihum wa khadabi ma yanzil fi Madiinat al-Khudus be iid Chiichakh.

⁸Wa be da kula, humman yabgo abiidah wa ya'arfu al-faraga ambeen khidimti ana wa khidmit muluuk al-ard.»

⁹Wa Chiichakh malik balad Masir hajam Madiinat al-Khudus wa chaal kulla l-khuna al-fi beet Allah wa gasir al-malik. Hu chaal kulla cheyy, khaassatan al-darag hana l-dahab al-Suleymaan sawwaahum.

¹⁰Wa fi badal al-darag dool, al-malik Rahab'aam sawwa darag aakhariin hana nahaas wa ammanaahum le kabiir al-hurraas al-gaa'id yahris khachum baab gasir al-malik.

¹¹Wa kan al-malik yamchi beet Allah, al-hurraas yichiilu al-darag dool wa ba'adeen yigabbuluuhum fi beet al-hurraas.

¹²Wakit al-malik maskan nafsah, Allah ma nazzal foogah khadabah le yidammirah marra waahid. Achaan fi achya adiiliin fi lubb mamlakat Yahuuza.

Nihaayat hukum Rahab'aam

¹³Wa Rahab'aam indah 41 sana wakit bigi malik. Wa l-malik Rahab'aam sabbat mulkah wa hakam 17 sana fi Madiinat al-Khudus al-madiina al-azalaaha Allah min kulla mudun gabaayil Bani Israa'iil achaan yukhutt foogha usmah. Wa amm Rahab'aam usumha Na'ama min gabiilat Bani Ammuun.

¹⁴Wa Rahab'aam sawwa al-fasaala achaan hu ma sabbat galbah le yitaabi' Allah.

¹⁵Wa kulla amal Rahab'aam min al-bidaaya le l-nihaaya maktuub wa musajjal fi kutub al-anbiya Chama'ya wa Iddu. Wa daayman bigi harib ambeen Rahab'aam wa Yaruba'aam.

¹⁶Wa Rahab'aam maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi khabur hana madiinat Dawuud. Wa wileedah Abiyya hakam fi badalah.

2 Akhbaar 13

Abiyya bigi malik fi Yahuuza

- ¹Fi sanit 18 hana hukum Yaruba'aam wileed Nabaat fi mamlakat Israa'iil, Abiyya bigi malik fi mamlakat Yahuuza.
- ²Wa hu hakam talaata sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Mikaaya bineeyit Uriyiil min hillit Gibee'a. Wa kaan harib ambeen Abiyya wa Yaruba'aam.
- ³Wa Abiyya bada al-harba be deech adadah 400 000 askar furraas min ahsan al-muhaaribiin. Wa Yaruba'aam kamaan gaabalah be rujaal furraas min ahsan muhaaribiinah wa adadhum 800 000.
- ⁴Wa Abiyya tala' fi raas jabal Samaraayim al-fi jibaal Afraayim wa gaal: «Asma'ni, ya Yaruba'aam! Wa asma'ooni, ya kulla naas mamlakat Israa'iil!
- ⁵Intu ma ta'arfu kadar Allah Ilaah Bani Israa'iil anta muluk Bani Israa'iil le Dawuud wa iyaalah ila l-abad walla? Wa di ma mu'aahada daayme al-ma tingati' walla?
- ⁶«Wa laakin Yaruba'aam wileed Nabaat hu awwal abid Suleymaan wileed Dawuud wa gamma atmarrad didd siidah.
- ⁷Wa ba'ad da, lammo ma'aayah naas al-kaslaaniin wa l-ma naaf'iin wa humman gammo didd Rahab'aam wileed Suleymaan. Wa fi l-wakit da, Rahab'aam lissaa' sabi ma indah gudra. Wa be da, hu ma gidir yasbit giddaamhum.»
- ⁸Wa Abiyya gaal battaan: «Hassa' da, intu tuguulu intu gawiyiin wa tichiilu muluk Allah al-fi iid zurriiyit Dawuud. Wa intu naas katiiriin marra waahid wa induku ma'aaku ajjaal hana dahab al-sawwaahum leeku Yaruba'aam misil ilaahaatku.
- ⁹Wa ma intu bas al-taradtu rujaal al-diin hana Allah wa dool min zurriiyit Haaruun wa l-Laawiyiin? Wa darrajtu leeku rujaal diin aakhariin misil naas gaa'idiin yisawwu fi buldaan aakhariin? Wa ayyi naadum al-yaji be toor wa sab'a kubchaan, khalaas hu yabga raajil diin hana asnaam dool wa humman ma ilaahaat.
- ¹⁰«Wa kan leena aniina kamaan, ma abeena Allah Ilaahna. Wa rujaal al-diin al-gaa'idiin yakhdumu le Allah, humman min zurriiyit Haaruun. Wa l-Laawiyiin kula gaa'idiin yisawwu khidmithum.
- ¹¹Fi kulli fajur wa achiye, yiharrugu dahaaya wa bakhuur mu'attar le Allah wa yigaddumu al-khubza fi l-tarabeeza al-taahire. Wa kulli achiye yi'oogudu niiraan al-faanuus al-min dahab. Achaan aniina gaa'idiin nahfado khidmit Allah Ilaahna al-intu abeetuuh.
- ¹²Chiifu! Allah wa rujaal al-diin hineeyah gaa'idiin ma'aana wa indina al-burunji al-nadurbuuh le harakat al-harib didduku. Ya naas mamlakat Israa'iil, ma tihaarubu Allah Rabb juduudku achaaan intu ma tanjaho!»
- ¹³Wa wakit Abiyya gaa'id yihajji, Yaruba'aam rassal askarah wa hawwagoohum wa karaso le askar mamlakat Yahuuza. Wa khalaas, askar mamlakat Israa'iil hajamo askar mamlakat Yahuuza be giddaam wa l-askar al-karaso leehum kamaan be wara.

14 Wa wakıt askar mamlakat Yahuuza anlafato waraahum, chaafu kadar hajamoohum min giddaam wa min wara. Wa khalaas, humman koorako le Allah. Wa wakıt rujaal al-diin darabo al-burunji,

15 askar mamlakat Yahuuza koorako wa wakıt humman koorako, al-Rabb haarab Yaruba'aam wa kulla askar mamlakat Israa'iil giddaam Abiyya wa askar mamlakat Yahuuza.

16 Wa askar mamlakat Israa'iil arrado giddaam askar mamlakat Yahuuza wa l-Rabb sallamaahum fi iid askar mamlakat Yahuuza.

17 Wa Abiyya wa naasah annasaro fooghum nasur kabiir wa 500 000 raajil min ahsan al-muhaaribiin hana mamlakat Israa'iil maato.

18 Wa fi l-wakıt da, askar mamlakat Israa'iil an hazamo. Wa askar mamlakat Yahuuza kamaan annasaro achaan humman atwakkalo ale Allah Rabb juduudhum.

19 Wa Abiyya tarad Yaruba'aam lahaddi gala' minnah madiinat Beet Iil wa madiinat Yachaana wa madiinat Afruun wa l-hillaal al-taab'iin lehum.

20 Wa fi kulla wakıt hukum Abiyya, Yaruba'aam ma ligi battaan gudra misil awwal. Wa Allah darab Yaruba'aam wa hu maat.

21 Wa Abiyya kamaan bigi chadiid. Hu akhad 14 awiin wa wilid 22 wulaad wa 16 banaat.

22 Wa l-baagi min amal Abiyya wa l-cheyy al-sawwaah wa kalaamah maktuubiin fi kitaab al-taariikh al-katabah al-nabi Iddu.

2 Akhbaar 14

Bidaayit hukum Aasa fi Yahuuza

1 Wa Abiyya maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi madiinat Dawuud. Wa wileedah Aasa hakam fi badalah. Wa fi wakıt hukmah, al-balad gaa'ide fi raaha le muddit achara sana.

2 Wa Aasa sawwa al-zeen wa l-adiil giddaam Allah Ilaahah.

3 Hu haddam al-madaabih hana l-ilaahaat al-aakhariin wa l-bakaanaat al-aaliyiin wa rama al-hujaar al-khazzoohum wa kassar al-iidaan al-khazzoohum le ibaadat Achiira.

4 Wa Aasa amar naas mamlakat Yahuuza le yitaabu'u Allah Rabb juduudhum wa yitabbugu wasaaya Allah wa gawaaniinah.

5 Wa hu haddam al-bakaanaat al-aaliyiin wa l-bakaanaat al-yiharrugu fooghum al-bakhuur fi kulla hillaal balad Yahuuza. Wa fi wakıt hukmah, al-mamlaka gaa'ide be l-salaama.

6 Wa hu bana mudun gawiyiin fi balad Yahuuza achaan fi l-wakıt da, al-balad gaa'ide fi raaha. Wa fi l-siniin dool, ma kaan harib diddah achaan Allah antaah al-raaha.

⁷Wa Aasa gaal le naas mamlakat Yahuuza: «Khalli nabnu al-mudun dool wa nihawwuguuhum be durdur wa buyuut tuwaal hana muraakhaba wa biibaan be hawaadirhum, al-balad gaa'ide fi l-raaha fi iideenah da, achaan aniina taaba'na Allah Ilaahna. Aywa, aniina taaba'naah wa hu antaana al-raaha min kulli jiihe.» Wa humman najaho fi bunaahum.

Aasa annasar fi l-huruub

⁸Wa Aasa indah 300 000 askar min gabiilat Yahuuza chaayliin darag kubaar wa huraab wa 280 000 askar min gabiilat Banyaamiin chaayliin darag dugaag wa nachaachiib. Wa kulluhum rujaal furraas.

⁹Wa yoom waahid, Zaarah al-min balad al-Habacha ja be malyuun askar wa 300 arabaat harib wa hajamhum. Wa wassal lahaddi madiinat Mariicha.

¹⁰Wa Aasa marag leyah wa rasso le l-harib fi waadi Safaata gariib le madiinat Mariicha.

¹¹Wa Aasa sa'al Allah Ilaahah wa gaal: «Ya Allah, balaak inta ma fi naadum al-yagdar yafza' al-gaadir wa l-da'iif. Afza'na, ya Allah Ilaahna, achaan aniina mutawakkiliin aleek inta! Wa be usmak inta bas, aniina jiina nigaabulu al-malaayiin dool. Ya Allah, inta Ilaahna. Ma tikhalli al-insaan yinnasir foogak!»

¹²Wa Allah haarab al-Habachiyiin wa humman arrado giddaam Aasa wa askar mamlakat Yahuuza.

¹³Wa Aasa wa askarah taradoohum lahaddi hillit Garaar wa kataloohum wa waahid kula min al-Habachiyiin ma faddal. Achaan askarhum addammaro giddaam Allah wa giddaam cha'abah. Wa askar mamlakat Yahuuza chaalo khaniime katiire.

¹⁴Wa humman chaalo kulla l-hillaal al-hawaale Garaar achaan khoof Allah karabaahum. Wa askar mamlakat Yahuuza nahabo al-hillaal dool wa chaalo minhum khaniime katiire.

¹⁵Wa humman hajamo zaraayib al-bahaayim wa chaalo khanam wa jumaal katiiriin. Wa ba'ad da, gabbalo Madiinat al-Khudus.

2 Akhbaar 15

Aasa yijaddid al-mu'aahada ma'a Allah

¹Wa Ruuh Allah nazal fi Azarya wileed Udeed.

²Wa macha bakaan Aasa wa gaal leyah: «Asma'ooni, ya Aasa wa naas gabaayil Yahuuza wa Banyaamiin. Allah ma'aaku kan intu ma'aayah. Wa kan intu tifattuchuuh, hu yikhalliiku talgooh. Wa laakin kan intu taabooh, hu kula yaabaaku.

³Wa fi mudda tawiile, Bani Israa'iil aacho bala l-Ilaah al-sahiif wa bala rujaal diin al-yi'allumuuhum wa bala wasaaya Allah.

⁴Wa laakin fi diigithum, humman gabbalo le Allah Ilaah Bani Israa'iil. Humman fattachoooh wa hu khallaahum yalgooh.

⁵Wa fi l-wakit da, ma fi amin le l-naas al-maachiin wa l-jaayiin achaan fi l-wakit da, fi barjaal kabiir ambeen sukkaan kulla l-buldaan dool.

⁶Wa fi ayyi bakaan, gaa'idiin yiddammaro ambeenaathum. Umma tugumm didd umma aakhara wa hille tugumm didd hille aakhara achaan al-Rabb nazzal fooghum kulla nafar hana ta'ab.

⁷Wa laakin intu, abgo chudaad wa ma taksalo achaan amalku da, indah ajur.»

⁸Wa wakit Aasa simi' kalaam al-tanabbu hana l-nabi Udeed, hu gamma be chidde wa dammar al-muharramaat min kulla balad Yahuuza wa Banyaaamiin wa kulla l-hillaal al-chaalooohum fi jibaal Afraayim. Wa hu jaddad madbah Allah al-gaa'id giddaam beet Allah.

⁹Wa lamma kulla naas gabaayil Yahuuza wa Banyaaamiin wa kulla l-naas al-min gabiilat Afraayim wa Manassa wa Chim'uun al-jo ga'ado ma'aahum. Wa katiiriin min mamlakat Israa'iil andammo le Aasa achaan humman chaafu kadar Allah Ilaahah gaa'id ma'aayah.

¹⁰Wa humman lammo fi Madiinat al-Khudus fi l-chahar al-taalit fi sanit 15 hana hukum Aasa.

¹¹Wa fi l-yoom da, humman gaddamo 700 bagar wa 7 000 khanam dahaaya le Allah min al-khaniime al-chaaloooha.

¹²Wa humman sawwo mu'aahada le yitaabu'u Allah Rabb juduudhum be kulla guluubhum wa be kulla fikirhum.

¹³Wa chart al-mu'aahada da yuguul kadar ayyi naadum al-ma yitaabi' Allah Ilaah Bani Israa'iil, yaktuluuh kan sakhiir walla kabiir, kan mara walla raajil.

¹⁴Wa humman sawwo al-mu'aahada di be haliife. Halafu be Allah be zakhraat wa hiss al-burunji wa daribiin al-buug.

¹⁵Wa kulla naas mamlakat Yahuuza firho be l-haliife al-sawwooha be kulla guluubhum wa be niyithum al-waahide le yifattuchu Allah. Wa hu khallaahum yalgooh. Wa hu antaahum al-raaha min kulli jiihe.

¹⁶Wa l-malik Aasa marag hatta jidditah Ma'aaka min darajatha hana l-meeram achaan hi sana'at sanam muharram le l-ilaaha Achiira. Wa Aasa kassar al-sanam al-muharram da wa rihikah wa harragah fi waadi Khidruun.

¹⁷Wa laakin be da kula, al-bakaanaat al-aaliyiin hana ibaadat al-asnaam gaa'idiin fi balad Israa'iil. Wa fi kulla muddit hayaatah, Aasa gaa'id yitaabi' Allah be galib mukhlis.

¹⁸Wa hu jaab fi beet Allah al-fudda wa l-dahab wa l-mu'iddaat al-abuuh wa hu zaatah khassasoom.

¹⁹Wa battaan harib ke ma bigi lahaddi sanit 35 hana hukum Aasa.

2 Akhbaar 16

Malik balad Araam saa'ad Aasa

¹Wa fi sanit 36 hana hukum Aasa malik mamlakat Yahuuza, Ba'aacha malik mamlakat Israa'iil gamma yihaarib mamlakat Yahuuza. Wa gawwa hillit al-Raama le yadhar al-derib le Aasa wa naasah ma yamurgu wa la yadkhulu be l-derib da.

²Wa khalaas Aasa chaal min al-fudda wa l-dahab al-gaa'idiin fi makhaazin hana beet Allah wa gasir al-malik wa rassalaahum le Banhadaad malik balad Araam al-gaa'id fi madiinat Dimachkh. Wa rassal leyah wa gaal:

³«Khalli nisawwu alaakha beeni wa beenak misil al-alaakha al-bigat ambeen abuuyi wa abuuk. Daahu nirassil leek fudda wa dahab wa natlub minnak tagta' alaakhtak ma'a Ba'aacha malik mamlakat Israa'iil. Wa be da, yiwaggif al-harba al-gamma beeha diddi.»

⁴Wa Banhadaad khassad be kalaam al-malik Aasa. Wa khalaas, hu rassal khuyyaad askarah wa hajamo hillaal mamlakat Israa'iil wa chaalo Iyuun wa Daan wa Abil Maayim wa kulla l-makhaazin hana hillaal gabiilat Naftaali.

⁵Wa min Ba'aacha simi' be l-khabar da, khalla minnah gawiyiin hillit al-Raama.

⁶Wa khalaas fi l-bakaan da, al-malik Aasa lamma kulla naas mamlakat Yahuuza le yangulu al-hajar wa l-hatab al-Ba'aacha lammaahum le yigawwi beehum hillit al-Raama. Wa hu asta'mal al-hajar wa l-hatab dool le yigawwi beehum hillit Gaba' wa hillit Misfa.

Aasa yasjin al-nabi Hanaani

⁷Wa fi l-wakit da, al-nabi Hanaani ja le Aasa malik mamlakat Yahuuza wa gaal leyah: «Inta atwakkal ale malik Araam wa ma atwakkal ale Allah Ilaahak wa be l-sabab da, askar balad Araam marago min iidak.

⁸Al-Liibiyiin wa l-Habachiyiin humman askar chudaad wa jo be arabaat al-harib wa siyaad kheel katiiriin marra waahid. Wa be da kula, Allah sallamaahum leek fi iidak wakit inta atwakkalt aleyah.

⁹Achaan Allah gaa'id yiraakhib fi l-ard le yisaa'id al-naas al-yitaabu'uuh be galib mukhlis. Wa inta sawweet amal ma yanfa' wa be sabab da, min al-yoom inta tiwaajih al-harib.»

¹⁰Wa Aasa zi'il fi l-nabi wa gayyadah fi l-sijin wa hu khidib ziyaada be sabab al-kalaam da. Wa fi l-wakit da, hu gamma yita''ib waahidiin min al-cha'ab kula.

Nihaayat hukum Aasa

11 Wa daahu kulla amal Aasa min al-bidaaya le l-nihaaya maktuub fi kitaab muluuk Bani Yahuuza wa Bani Israa'iil.

12 Wa fi sanit 39 hana hukmah, Aasa mirid wa karabah marad chadiid fi rijileenah. Wa wakit hu mardaan, ma fattach al-chifa min Allah laakin hu fattach al-dakaatiir le yi'aalujuuu.

13 Wa Aasa maat wa lihig abbahaatah fi sanit 41 hana hukmah.

14 Wa dafanooh fi l-khabur al-nakatah le nafsah fi madiinat Dawuud. Wa khatto janaaztah fi sariir al-sabbo foogah riihe wa itir al-khalbatooh naas al-mutakhassisiin. Wa humman harrago leyah riihe katiire le yicharrufuuu.

2 Akhbaar 17

Yahuuchafat bigi malik fi Yahuuza

1 Wa Yahuuchafat wileed Aasa hakam fi badal abuuu. Wa hu gawwa mamlakatah didd mamlakat Israa'iil.

2 Wa Yahuuchafat khatta askar fi kulla l-mudun al-gawiyiin hana mamlakat Yahuuza wa mu'askaraat fi kulla balad Yahuuza wa fi hillaal Afraayim al-chaalaahum abuuu Aasa.

3 Wa Allah kaan ma'a Yahuuchafat achaan hu chaal al-derib al-adiil hana jiddah Dawuud. Hu ma taaba' derib hana ilaah Ba'al.

4 Wa laakin hu taaba' derib Allah Rabb juduudah wa tabbag wasiyyaatah wa ma sawwa misil Bani Israa'iil sawwooh.

5 Wa fi chaan da, Allah sabbat muluk Yahuuchafat wa kulla naas mamlakat Yahuuza gaa'idiin yigaddumu leyah hadaaya le l-malik. Wa bigi khani marra waahid wa indah charaf katiir.

6 Wa hu gaa'id yichiil derib Allah be kulla galbah lahaddi haddam al-bakaanaat al-aaliyiin wa l-iidaan al-khazzoohum le ibaadat Achiira al-fi balad Yahuuza.

7 Wa fi l-sana al-taalta hana hukmah, Yahuuchafat rassal kubaaraatah Banhaayil wa Ubadya wa Zakariiya wa Nataniil wa Mikaaya le yi'allumu sukkaan hillaal balad Yahuuza.

8 Wa macho ma'aahum Laawiyiin wa humman Chama'ya wa Natanya wa Zabadya wa Asaahiil wa Chamiiramuuu wa Yuunataan wa Aduniya wa Tuubiiya wa Toob Aduniya. Wa macho ma'aahum rujaal diin Alichama' wa Yahuuraam.

9 Wa chaalo ma'aahum kitaab Tawraat Allah wa macho fi kulla hillaal balad Yahuuza le yi'allumu al-cha'ab.

10 Wa khoof Allah karab kulla mamaalik al-buldaan al-muhawwigiin balad Yahuuza wa waahid minhum kula ma gidir yihaarib Yahuuchafat.

11 Wa l-Filistiyiin jaabo le Yahuuchafat hadaaya hana fudda. Wa l-Arab kula jaabo le Yah 7 700 kubchaan wa 7 700 tuyuus.

Gudrat askar Yahuuchafat

12 Wa Yahuuchafat bigi chadiid ziyaada. Hu bana mudun gawiyiin fi balad Yahuuza wa hillaal al-yabgo le Yah makhaazin.

13 Wa damma ma'aach katiir fi hillaal balad Yahuuza. Wa rujaal muhaaribiin wa furraas gaa'idiin fi Madiinat al-Khudus.

14 Wa daahu al-rujaal mugassamiin ale majmuu'aat aayilaathum. Min gabiilat Yahuuza, khaayid fi aalaaf hu Adna wa hu khaayid fi 300 000 raajil faaris

15 wa ma'aayah Yuuhanaan wa hu khaayid fi 280 000 askar

16 wa ma'aayah Amasya wileed Zikri hu al-be niyytah dawwar yakhdim le Allah wa hu khaayid fi 200 000 raajil faaris.

17 Min gabiilat Banyaamiin, Aliyaada' raajil faaris wa hu khaayid fi 200 000 askar musallahiin be nuchchaab wa darag

18 wa ma'aayah Yahuzabaad wa hu khaayid fi 180 000 askar musallahiin.

19 Wa kulla l-askar dool gaa'idiin yakhdumu le l-malik fi Madiinat al-Khudus. Wa da bala l-askar al-aakhariin al-khattaahum al-malik fi l-mudun al-gawiyiin hana kulla balad Yahuuza.

2 Akhbaar 18

Alaakhit Yahuuchafat ma'a Akhaab

1 Wa Yahuuchafat bigi khani marra waahid wa indah charaf. Wa macha anrabat be waasitat al-akhiide ma'a Akhaab malik mamlakat Israa'iil.

2 Wa ba'ad siniin, Yahuuchafat macha le Akhaab fi l-Saamira. Wa Akhaab dabah le Yah hu wa naasah al-ma'aayah khanam wa bagar be katara. Wa harrachah achaan yamchu yahjumu hillit Raamuut al-fi Gil'aad.

3 Wa Akhaab malik mamlakat Israa'iil gaal le Yahuuchafat malik mamlakat Yahuuza: «Hal inta kula tamchi ma'aayi le nahjumu hillit Raamuut al-fi Gil'aad walla?» Wa Yahuuchafat radda le Yah wa gaal: «Aywa, ana wa inta kullina sawa wa cha'abi misil cha'abak. Kullina namchu nidaawusu sawa.»

Al-anbiya atnabba'o be l-nasur

4 Wa laakin Yahuuchafat gaal battaan le malik mamlakat Israa'iil: «Hassa' da, min fadlak amchi as'al Allah gabul.»

5 Wa malik mamlakat Israa'iil lamma anbiya hineeyah wa adadhun 400 raajil wa gaal leehum: «Hal namchu nahjumu hillit Raamuut al-fi Gil'aad walla ma namchu?»

Wa humman raddo leyah wa gaalo: «Amchi! Al-Rabb yisallimha leek fi iidak, ya l-malik!»

⁶Wa laakin Yahuuchafat gaal: «Hal ma fi hini nabi Allah al-nagdaro nas'alo beyah Allah walla?»

⁷Wa malik mamlakat Israa'iil gaal le Yahuuchafat: «Fiyah naadum waahid al-yagdar yas'al leena Allah. Wa laakin ana nakrahaa achaan hu ma yitnabba' beyi be l-kheer laakin daayman yitnabba' beyi be l-fasaala. Wa l-naadum da, hu Miika wileed Yimla.» Wa Yahuuchafat gaal: «Khalli al-malik ma yihajji kalaam misil da!»

⁸Wa khalaas, al-malik naada waahid min khaddaamiinah wa gaal leyah: «Amchi ajala naadiih le Miika wileed Yimla.»

⁹Wa malik mamlakat Israa'iil wa Yahuuchafat malik mamlakat Yahuuza ayyi waahid laabis khalagah hana l-muluk wa ga'ado fi karaasiikum fi l-madagg jamb khachum baab madiinat al-Saamira. Wa kulla l-anbiya gaa'idiin yitnabba'o giddaamhum.

¹⁰Wa waahid min al-anbiya dool usmah Sidkhiya wileed Kan'aana. Hu sawwa leyah guruun hana hadiid wa gaal: «Daahu Allah gaal: «Be l-guruun dool tadrub al-Araamiyiin lahaddi tidammirhum.»»

¹¹Wa kulla l-anbiya yitnabba'o be nafs al-kalaam wa gaalo: «Amchi ahjim hillit Raamuut al-fi Gil'aad wa inta tanjah wa Allah yisallimha leek fi iidak, ya l-malik!»

Al-nabi Miika atnabba' be l-haziime

¹²Wa l-mursaal al-macha yinaadiih le Miika gaal leyah: «Daahu kulla l-anbiya kalaamhum waahid wa yihajji be l-kheer le l-malik. Hassa' da, khalli kalaamak inta kula yabga sawa ma'a kalaamhum. Inta kula hajji be l-kheer.»

¹³Wa laakin Miika gaal leyah: «Nahlif be Allah al-Hayy kadar illa l-kalaam al-gaalah leyi Ilaahi, da bas nuguulah.»

¹⁴Wa wakit wassal bakaan al-malik Akhaab, hu gaal leyah: «Ya Miika, hal namchu nahjumu hillit Raamuut al-fi Gil'aad walla ma namchu?» Wa Miika radda leyah wa gaal: «Amchu! Intu tanjaho wa Allah yisallimhum leeku fi iideeku!»

¹⁵Wa laakin al-malik gaal leyah: «Nihallifak kam marra le ti'ooriini illa l-hagg be usum Allah?»

¹⁶Wa Miika radda leyah wa gaal: «Ana chift kulla Bani Israa'iil muchattatiin fi l-jibaaal misil khanam bala raa'i. Wa Allah gaal: «Al-naas dool battaan ma induhum siid. Khalli ayyi waahid yigabbil beetah be l-salaama.»»

¹⁷Wa malik mamlakat Israa'iil gaal le Yahuuchafat: «Ana ma gult leek kadar al-naadum da ma yitnabba' leyi be l-kheer laakin yitnabba' leyi be l-charr bas!»

18Wa khalaas, Miika gaal leyah: «Hassa' da, asma'o kalaam Allah! Ana chift Allah gaa'id fi archah wa kulla khuwwaat al-sama waagfiin jambah be nussah al-zeenaay wa l-israay.

19Wa Allah sa'alaahum wa gaal: «Yaatu yagdar yukhuchch Akhaab malik mamlakat Israa'iil le yamchi yahjim hillit Raamuut al-fi Gil'aad wa yumuut hinaak?» Wa ayyi waahid yihajji kalaam chig.

20Wa khalaas fi l-bakaan da, ruuh waahid ja gidzaam Allah wa gaal: «Ana bas nukhuchchah.» Wa Allah gaal leyah: «Be tariiga al-weeni?»

21Wa l-ruuh gaal: «Ana namchi wa nabga ruuh al-kaddaab fi khuchuum kulla anbiya al-malik.» Wa Allah gaal leyah: «Akiid, misil ke tagdar tukhuchchah wa tanjah. Amchi wa sawwi misil inta gultah.»»

22Wa Miika gaal: «Daahu Allah bas rassal ruuh al-kaddaab fi khuchuum anbiyaak wa hu bas kharrar yirassil leek al-charr da.»

23Wa tawwaali fi l-bakaan da, Sidkhiiya wileed Kan'aana garrab le Miika wa chaddagah wa gaal leyah: «Kikkeef Ruuh Allah marag minni wa hajja leek?»

24Wa Miika gaal leyah: «Tichiifah yoom tamchi tillabbad min khurfa le khurfa fi beetak.»

25Wa malik mamlakat Israa'iil gaal: «Akurbuuh le Miika wa gabbuluuh bakaan Aamuun haakim al-madiina wa Yuwaach wileed al-malik.

26Wa guulu leehum: «Daahu kalaam al-malik hu gaal: “Dissu al-naadum da fi l-sijin wa antuuh khubza wa almi chiyya chiyya bas lahaddi ana nigabbil be l-sihha wa l-salaama.”»»

27Wa Miika gaal le l-malik: «Kan sahiih ke inta bas gabbalt be sihha wa salaama da, Allah ma hajja kalaamah leyi ana.» Wa gaal battaan: «Asma'o, ya kulla l-cha'ab.»

Al-malik Akhaab katalooh fi l-duwaas

28Wa malik mamlakat Israa'iil wa Yahuuchafat malik mamlakat Yahuuza macho le yahjumu hillit Raamuut al-fi Gil'aad.

29Wa malik mamlakat Israa'iil gaal le Yahuuchafat: «Ana nikhayyir khulgaani hana l-muluk ahaan ma ya'arfuuni wa namchi al-harib. Wa inta kamaan, agood be khulgaanak hana l-muluk.» Wa khalaas, malik mamlakat Israa'iil khayyar khulgaanah wa macha al-duwaas.

30Wa malik balad Araam anta amur le kubaaraat arabaatah hana l-harib wa gaal leehum: «Ma tahjumu al-askar wa la kubaaraathum laakin ahjumu malik mamlakat Israa'iil.»

³¹Wa wakit kubaaraat arabaatah chaafuoh le Yahuuchafat, gaalo: «Akiid hu da bas malik mamlakat Israa'iil!» Wa humman hawwagooh le yihaarubuuh wa laakin Yahuuchafat koorak le l-faza' wa Allah saa'adah wa ba''adaahum minnah.

³²Wa wakit kubaaraat al-arabaat irfo kadar da ma malik mamlakat Israa'iil, humman gabbalo min waraayah.

³³Wa laakin naadum waahid zarag nuchchaabah bala hadaf wa l-nuchchaab da lihig malik mamlakat Israa'iil wa darabah ambeen faragaat al-dire'. Wa tawwaali, malik mamlakat Israa'iil sarakh le sawwaag arabatah wa gaal: «Gabbil! Amrugni min bakaan al-harib achaan ana anjaraht.»

³⁴Wa fi l-yoom da, al-harib bigi chadiid marra waahid wa l-malik ga'ad fi lubb arabatah gidzaam al-Araamiyiin lahaddi l-achiiye. Wa ma'a waguu' al-harraay da, hu maat.

2 Akhbaar 19

Yahuuchafat assas gudiya fi Yahuuza

¹Wa Yahuuchafat malik mamlakat Yahuuza gabbal be l-salaama fi beetah fi Madiinat al-Khudus.

²Wa Yaahu al-nabi al-yichiif ru'ya wileed Hanaani laagaah le l-malik Yahuuchafat wa gaal leyah: «Waajib leek tafza' le naas al-fasliin walla? Wa tihibb al-naas al-yakraho Allah walla? Be l-sabab da, khadab Allah yanzil foogak.

³Wa laakin inta sawweet a'maal adiiliin achaan mallat al-iidaan al-khazzoohum le ibaadat Achiira fi kulla l-balad wa sabbatt galbak le titaabi' al-Rabb.»

⁴Wa Yahuuchafat sakan fi Madiinat al-Khudus. Wa bakaan waahid yamrug wa yamchi min Biir Sab'a lahaddi jibaal Afraayim wa chajja' al-cha'ab le yigabbulu le Allah Rabb juduudhum.

⁵Wa khatta gudiya fi l-balad wa fi kulla mudun al-gawiyiin hana mamlakat Yahuuza, madiina ba'ad madiina.

⁶Wa gaal leehum: «Fakkuru fi khidmitku al-tisawwuha achaan ma waajib tichaaru'u hasab al-naas laakin hasab charii'at Allah. Wa hu yukuun ma'aaku wakit tagta'o al-charii'a.

⁷Wa hassa' da, akhaafo min Allah. Wa fakkuru fi l-cheyy al-tisawwuuh achaan Allah Ilaahna ma yidoor al-zulum wa la l-tafrikha wa la l-rachwa.»

⁸Wa fi Madiinat al-Khudus kula, Yahuuchafat khatta waahidiin min al-Laawiyiin wa rujaal al-diin wa kubaaraat aayilaat Bani Israa'iil le yisawwu al-charii'a hasab charii'at Allah wa yihillu khilaaf al-cha'ab.

⁹Wa amaraahum wa gaal: «Sawwu khidmitku be khoof min Allah wa be amaan wa be galib waahid.

¹⁰Wa kan akhwaanku jo leeku min hillaalhum al-saakniin fooghum wa induhum muchkila be sabab dimme aw machaakil fi wasaaya aw fi gawaaniin aw churuut aw muhaakama, hazzuruuhum beehum. Wa be da, humman ma yabgo khaatiyiin giddaam Allah wa khadabah ma yanzil foogku wa la foog akhwaanku. Wa sawwu misil da achaan ma tabgo khaatiyiin.

¹¹Wa fi kulla cheyy al-bukhuss kalaam Allah, raajil al-diin Amarya hu bas kabiir. Wa fi kulla cheyy al-bukhuss malik mamlakat Yahuuza, Zabadya wileed Ismaa'iil hu bas mas'uul foogah. Wa l-Laawiyiin yabgo leeku muraakhibiin. Abgo chudaad wa akhdumu wa Allah yukuun ma'a ayyi naadum al-yisawwi al-kheer.»

2 Akhbaar 20

Al-Muwaabiyiin hajamo Yahuuza

¹Wa ba'ad da, al-Muwaabiyiin wa Bani Ammuun wa ma'aahum al-Ma'uuniyiin jo le yihaarubu al-malik Yahuuchafat.

²Wa naas jo khabbaro Yahuuchafat wa gaalo leyah: «Askar katiiriin jo le yihaarubuuk wa humman jaayiin min khaadi le l-bahar al-Mayyit min balad Adoom. Wa hassa', gaa'idiin fi hillit Hassuun Taamaar al-binaaduuha Een Jidi.»

³Wa Yahuuchafat khaaf bilheen wa dawwar yas'al Allah wa kharrar siyaam le cha'abah fi kulla balad Yahuuza.

⁴Wa naas mamlakat Yahuuza jo min kulla hillaal al-balad wa lammo le yachhado Allah.

Yahuuchafat chahad Allah

⁵Wa Yahuuchafat wagaf giddaam kulla l-cha'ab hana balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus giddaam al-fadaay al-jadiide fi beet Allah.

⁶Wa sa'al al-Rabb wa gaal: «Ya Allah Rabb juduudna! Inta bas al-Rabb al-gaa'id fi l-sama wa siid kulla mamaalik al-umam. Wa inta bas indak al-gudra wa l-izz wa ma fi naadum al-yagdar yagiif giddaamak.

⁷Da ma inta Ilaahna bas al-gala't ard sukkaan al-balad di giddaam cha'abak Bani Israa'iil wa anteetha le zurriiyit Ibraahiim khaliilak al-yhibbak ila l-abad?

⁸Wa humman sakano fi l-balad di wa bano leek beet mukhaddas. Wa gaalo:

⁹Kan masiibe jaat foogna misil harib walla ikhaab walla waba walla juu', aniina naju giddaam al-beet da wa giddaamak inta achaan usmak gaa'id foog al-beet da. Wa aniina nikoorku wa natulbu minnak al-faza' min al-diige wa inta tasma' korooraakna wa tinajjiina.»

¹⁰«Wa hassa', daahu Bani Ammuun wa l-Muwaabiyiin wa naas jabaal Sa'iir jaayiin le yahjumuuna. Wa inta ma khalleet Bani Israa'iil yuchuggu buldaanhum wakit marago min Masir. Fi chaan da, juduudna chaalo derib aakhar wa ma dammaroohum.

11 Wa daahu al-mukaafa al-yantuuha leena al-naas dool! Humman jaayiin yagla'o minnina ard warasatna al-inta anteetha leena.

12 Ya Rabbina, ma ti'aakhibhum walla? Aniina ma indina gudra giddaam al-askar al-katiiriin al-jaayiin diddina wa ma na'arfu nisawwu chunu. Wa achaan da, atwakkalna aleek inta.»

Yahaziyiil hajja kalaam Allah

13 Wa kulla naas balad Yahuuza waagfiin giddaam Allah ma'a aayilaathum wa awiinum wa iyaalhum.

14 Wa khalaas, Ruuh Allah nazal fi naadum waahid fi ust al-cha'ab da. Wa hu Yahaziyiil wileed Zakariiya wileed Banaaya wileed Ya'iyiil wileed Mattanya. Hu min gabiilat Laawi min aayilat Asaaf.

15 Wa Yahaziyiil gaal leehum: «Asma'o, ya naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus wa l-malik Yahuuchafat. Daahu Allah gaal: «Ma takhaafo wa la tinbahtu min al-askar al-katiiriin dool achaan al-harba di ma hintuku laakin hint al-Rabb.

16 Wa ambaakir fajur, anzulu didd udwaanku. Humman yaju taali'iin min gooz al-Zuhuur. Wa talgoohum fi khachum al-waadi al-mugaabil saharat Yaruwiil.

17 Ma waajib leeku tihaarubuuhum. Amchu wa agiifu bas wa chiifu al-naja al-nijiibha leeku ana Allah. Ya naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus, ma takhaafo wa la tinbahtu! Ambaakir, amchu waajuhuuhum wa ana Allah nukuun ma'aaku.»»

18 Wa Yahuuchafat sajad wa kulla naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus dangaro fi l-ard wa sajado le Allah.

19 Wa l-Laawiyiin al-min zurriiyit Gahaat wa l-min zurriiyit Khuurah gammo yahmudu Allah Ilaah Bani Israa'iil be hiss aali.

Allah anta al-nasur le Yahuuza

20 Wa l-cha'ab gammo be fajur badri marago wa maachiin ale saharat Takhuu'a. Wa wakit humman maachiin, Yahuuchafat wagaf be tuulah wa gaal: «Asma'ooni, ya naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus. Aamunu be Allah Ilaahku wa tagoodu saabtiin. Wa aamunu be anbiya Allah wa tanjaho.»

21 Wa Yahuuchafat ma'a l-cha'ab achchaawaro wa khatta kubaaraat hana khine al-chukur achaan yamchu giddaam al-deech le yachkuru Allah al-Khudduus. Wa yuguulu: «Achkuru Allah achaan rahmatah daayme ila l-abad!»

22 Wa wakit humman bado yiragrugu wa yachkuru Allah be hiss aali, Allah jaab barjaal ambeen Bani Ammuun wa l-Muwaabiyiin wa naas jabal Sa'iir al-jo le yahjumu balad Yahuuza wa humman gammo yiddaawaso ambeenaathum.

23 Wa Bani Ammuun wa l-Muwaabiyiin katalo naas jabal Sa'iir lahaddi dammaroohum marra waahid. Wa wakit kammalo naas Sa'iir, humman alkaatalo ambeenaathum.

24 Wa wakit askar mamlakat Yahuuza wassalo fi l-bakaan al-minnah yichiifu kulla l-sahara, wajjaho ale l-askar al-katiiriin. Wa khalaas, chaafu janaazaathum mudaffigiin fi l-ard wa naadum waahid kula ma faddal!

25 Wa wakit Yahuuchafat wa naasah dallo le yichiilu khaniime, ligo khumaam katiir marra waahid. Ligo bahaayim wa lubaas wa mu'iddaat khaaliyiin. Khammo khumaam katiir lahaddi ma gidro yichiiluuh. Wa min al-katara, humman gaa'idiin yangulu al-khumaam da lahaddi talaata yoom.

26 Wa fi l-yoom al-raabi', lammo fi waadi al-Baraka achaan yibaaruku Allah. Wa be sabab da, sammo al-bakaan da waadi al-Baraka wa l-usum da gaa'id lahaddi l-yoom.

27 Wa kulla rujaal balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus ma'a Yahuuchafat fi raashum gabbalo Madiinat al-Khudus be farha achaan Allah najjaahum min udwaanhum.

28 Wa humman wassalo fi Madiinat al-Khudus be hiss al-jigindiiye wa amsibeybe wa l-burunji wa macho lahaddi beet Allah.

29 Wa khoof al-Rabb karab kulla l-mamaalik hana l-buldaan al-aakhariin achaan humman sim'o kadar Allah haarab udwaan Bani Israa'iil.

30 Wa mamlakat Yahuuchafat ga'adat fi raaha achaan Ilaahha antaaha al-salaama min kulli jiihe.

Nihaayat hukum Yahuuchafat

31 Wa Yahuuchafat wileed Aasa hakam fi mamlakat Yahuuza. Wa hu indah 35 sana wakit bigi malik wa hakam 25 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Azuuba bineeyit Chilhi.

32 Wa Yahuuchafat taaba' derib abuuuh Aasa wa ma baara minnah. Wa sawwa al-adiil giddaam Allah.

33 Wa laakin be da kula, al-bakaanaat al-aaliyiin hana ibaadat al-asnaam gaa'idiin wa l-cha'ab ma sabbato guluubhum fi Allah Rabb juduudhum.

34 Wa l-baagi min amal Yahuuchafat min al-bidaaya le l-nihaaya maktuub fi kitaab al-nabi Yaahu wileed Hanaani al-sajjaloooh fi kitaab muluuk Bani Israa'iil.

35 Wa Yahuuchafat malik mamlakat Yahuuza sawwa alaakha ma'a Akhazyia malik mamlakat Israa'iil. Wa l-malik Akhazyia yisawwi illa l-fasaala.

36 Wa Yahuuchafat sawwa alaakha ma'a l-malik da wa addalo sufun kubaar al-yamchu ba'iid le l-tijaara. Wa l-sufun dool addaloohum fi hillit Asyuun Giibar fi khachum al-bahar.

³⁷Wa laakin al-nabi Ali'aazar wileed Dudaawa al-min hillit Mariicha atnabba' didd Yahuuchafat wa gaal: «Achaan inta sawweet alaakha ma'a Akhazyia, Allah yikassir khidimtak.» Wa l-sufun hana l-tijaara dool alkassaro gubbaal ma yawsalo.

2 Akhbaar 21

¹Wa Yahuuchafat maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi khabur juduudah fi madiinat Dawuud. Wa wileedah Yahuuraam hakam fi badalah.

Yahuuraam bigi malik fi Yahuuza

²Wa Yahuuraam indah akhwaan katiiriin wa humman Azarya wa Yahiyiil wa Zakariiya wa Azaryaahu wa Mikaayiil wa Chafatya dool kulluhum ke iyaal malik Yahuuchafat.

³Wa abuum Yahuuchafat antaahum hadaaya katiiriin misil fudda wa dahab wa khumaam khaali. Wa antaahum mas'uuliiye fi l-mudun al-gawiyiin hana balad Yahuuza. Wa laakin hu anta al-muluk le wileedah Yahuuraam achaan hu bas al-bikir.

⁴Wa wakit Yahuuraam chaal muluk abuu, hu bigi chadiid wa katal kulla akhwaanah wa waahidiin min kubaaraat al-mamlaka kula.

⁵Wa Yahuuraam indah 32 sana wakit bigi malik wa hakam 8 sana fi Madiinat al-Khudus.

⁶Wa hu taaba' derib muluuk mamlakat Israa'iil misil aayilat Akhaab sawwatah achaan hu akhad bineeyit Akhaab. Wa hu sawwa al-fasaala gidzaam Allah.

⁷Wa be da kula, Allah ma dawwar yidammir zurriiyit Dawuud achaan al-mu'aahada al-hu sawwaaha ma'a Dawuud wakit gaal leyah daayman naadum waahid min zurriiyah yagood fi l-muluk.

⁸Wa fi hukum Yahuuraam malik mamlakat Yahuuza, naas balad Adoom atmarrado didd hukmah wa darrajo leehum malik aakhar.

⁹Wa Yahuuraam macha ma'a khuyyaad wa kulla arabaatah hana l-harib le yihaarubu al-Adoomiyiin. Wa be l-leel, al-Adoomiyiin hawwagoohum wa laakin Yahuuraam wa kubaaraat arabaatah hana l-harib gammo haaraboohum.

¹⁰Wa l-tamarrud hana balad Adoom didd hukum Yahuuraam gaa'id lahaddi l-yoom. Wa fi l-wakit da, hillit Libna kula atmarradat didd hukum Yahuuraam achaan hu aba Allah Rabb juduudah.

¹¹Yahuuraam bana bakaanaat aaliyiin hana ibaadat al-asnaam fi ruuse jibaal Yahuuza. Wa lazza sukkaan Madiinat al-Khudus yichcharmato ma'a l-asnaam wa le naas balad Yahuuza, ba''adaahum min Allah.

¹²Yoom waahid, jawaab ja le Yahuuraam min al-nabi Iliyaas wa gaal: Daahu Allah Ilaah jiddak Dawuud gaal: «Inta ma taaba't derib abuu Yahuuchafat wa la derib jiddak Aasa malik mamlakat Yahuuza.

¹³Laakin inta taaba't derib muluuk mamlakat Israa'iil wa lazzeet naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus le yichcharmato ma'a l-asnaam misil aayilat Akhaab sawwooh. Wa battaan inta katalt kulla akhwaanak iyaal abuuk al-humman akheer minnak.»

¹⁴Wa be sabab da, daahu Allah yinazzil waba chadiid fi cha'abak wa fi iyaalak wa fi awiinak wa fi kulla maalak.

¹⁵Wa inta kula yakurbuuk amraad khaassatan marad al-batun al-yiziid leek min yoom le yoom lahaddi masaariinak yamurgu min batnak min chiddit al-marad.

¹⁶Wa khalaas, Allah lazza al-Filistiyyiin wa l-Arab al-gaa'idiin jamb al-Habachiyiin le yugummu didd al-malik Yahuuraam.

¹⁷Wa humman hajamo mamlakat Yahuuza wa chaggo al-balad wa kasabo kulla l-maal al-fi gasir al-malik wa chaalo iyaalah wa awiinah kula. Wa ma faddal leyah waahid min iyaalah illa wileedah al-sakhayyar Akhazyaa.

¹⁸Wa ba'ad da, Allah nazzal leyah marad al-batun al-ma biddaawa.

¹⁹Wa l-marad da gaa'id yiziid min yoom le yoom. Wa fi l-sana al-taaniye, masaariinah marago min batnah min chiddit al-marad wa maat fi ta'ab chadiid. Wa cha'abah ma harrago leyah rihe katiire misil sawwooh le juduudah le yicharrufuuhum.

²⁰Wa Yahuuraam indah 32 sana wakıt bigi malik wa hakam 8 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa wakıt maat, naadum waahid al-baka leyah kula ma fiih. Wa dafanooh fi madiinat Dawuud laakin ma fi khabur al-muluuk.

2 Akhbaar 22

Akhazyaa bigi malik fi Yahuuza

¹Wa sukkaan Madiinat al-Khudus darrajo Akhazyaa al-wileed al-sakhayyar hana Yahuuraam fi badalah ahaan awwal al-Arab al-nahhaabiin jo fi l-mu'askar wa katalo kulla akhwaanah al-kubaar. Wa be misil da, Akhazyaa wileed Yahuuraam bigi malik fi mamlakat Yahuuza.

²Wa Akhazyaa indah 42 sana wakıt bigi malik wa hakam sana waahide fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Atalya min aayilat Umri.

³Wa hu kula taaba' derib aayilat Akhaab ahaan ammah gaa'ide tiwassiih le yisawwi al-fasaala.

⁴Wa Akhazyaa sawwa al-fasaala gidzaam Allah misil aayilat Akhaab sawwatah ahaan ba'ad moot abuuuh, al-mustachaariin gaa'idiin yiwassuuuh be l-cheyy al-yijiib damaarah.

⁵Wa be wasiiyithum, Akhazyia macha ma'a Yuuraam wileed Akhaab malik mamlakat Israa'iil wa haarabo Hazayiil malik balad Araam fi hillit Raamuut al-fi Gil'aad. Wa l-Araamiyiin jarahoo le Yuuraam.

⁶Wa Yuuraam gabbal fi hillit Yazra'iil le yi'aalij jiraahah al-jarahoo wakit gaa'id yihaarib didd Hazayiil malik Araam. Wa Akhazyia wileed Yahuuraam malik mamlakat Yahuuza macha hillit Yazra'iil le yichiif Yuuraam wileed Akhaab achain hu ta'baan.

⁷Wa be ziyaarat Akhazyia le Yuuraam bas, al-Rabb kharrar damaarah. Wakit Akhazyia gaa'id hinaak, hu gamma ma'a Yuuraam wa macho le yigaabulu Yaahu wileed Nimchi. Wa Yaahu da, hu bas al-Allah masahah wa darrajah malik le yidammir aayilat Akhaab.

⁸Wa wakit Yaahu gaa'id yi'aakhib aayilat Akhaab, hu ligi kubaaraat mamlakat Yahuuza wa iyaal akhwaan Akhazyia al-khadamo le l-malik wa katalaahum kulluhum.

⁹Wa ba'ad da, gamma yifattich Akhazyia. Wa Yaahu rassal naas yifattuchu Akhazyia wa ligooh fi madiinat al-Saamira fi l-bakaan al-mullabbid foogah wa jaabooh le Yaahu wa katalooh. Wa dafanooh adiil achain gaalo: «Da wileed Yahuuchafat al-taaba' Allah be kulla galbah.» Wa ma faddal naadum min aayilat Akhazyia al-yagdar yichiil al-muluk.

Al-malika Atalya chaalat al-muluk

¹⁰Wa wakit Atalya amm Akhazyia chaafat kadar wileedha maat, hi gammat tidammir kulla zurriiyit muluuk mamlakat Yahuuza.

¹¹Wa laakin Yuuchab'a bineeyit malik Yahuuraam chaalat Yuwaach wileed Akhazyia wa maragatah be sirr min lubb iyaal al-malik al-yidooru yaktuluuhum. Wa hi labbadatah ma'a l-mara al-takurbah, fi lubb makhazan al-saraayir. Wa Yuuchab'a di, hi bineeyit malik Yahuuraam wa marit Yahuuyada' kabiir rujaal al-diin wa akhut Akhazyia. Wa be misil da, hi labbadat Yuwaach wileed Akhazyia min Atalya wa hu niji min al-moot.

¹²Wa Yuwaach ga'ad mulabbad fi beet Allah ma'a l-naas al-najjooh le muddit sitte sana. Wa fi l-mudda di, Atalya gaa'ide tahkim fi l-balad.

2 Akhbaar 23

Yuwaach darrajooh malik

¹Wa fi l-sana al-saab'e hana hukum Atalya, Yahuuyada' chaal niye wa lamma khuyyaad al-miyaat wa sawwa ma'aahum mu'aahada. Wa humman Azarya wileed Yaruuhaam wa Ismaa'iil wileed Yuuhanaan wa Azarya wileed Ubeed wa Ma'asiya wileed Adaaya wa Alichafaat wileed Zikri.

²Wa humman raakho fi kulla mamlakat Yahuuza wa lammo al-Laawiyiin min kulla hillaal balad Yahuuza wa chuyuukh khuchuum buyuut Bani Israa'iil. Wa kulluhum jo Madiinat al-Khudus sawa.

³Wa kulla l-mujtama' lammo wa sawwo mu'aahada ma'a l-malik fi beet Allah. Wa Yahuuyada' gaal leehum: «Daahu Yuwaach wileed al-malik! Waajib hu bas yabga malik wa da yihaggig al-kalaam al-Allah gaalah al-bukhuss zurriiyit Dawuud.

⁴Wa daahu al-cheyy al-waajib tisawwu. Intu rujaal al-diin wa l-Laawiyiin al-tichiilu khidmitku fi yoom al-sabt, al-tilit minku yaharsu madkhal beet Allah

⁵wa l-tilit minku yaharsu gasir al-malik wa l-tilit al-aakhar kamaan yaharsu baab al-Asaas. Wa kulla l-cha'ab yagoodu fi fadaayit beet Allah.

⁶Wa ma tikhallu naadum yadkhul fi beet Allah illa rujaal al-diin wa l-Laawiyiin al-gaa'idiin yakhdumu. Humman bas yadkhulu achaan humman mukhassasiin. Wa kulla l-cha'ab yabgo haraasa le yahfado beet Allah.

⁷Wa l-Laawiyiin yihawwugu al-malik min kulli jiihe wa ayyi waahid be silaahah fi iidah. Wa ayyi naadum al-yidoor yadkhul fi lubb beet Allah da, yaktuluuh. Wa l-Laawiyiin yamchu ma'a l-malik fi ayyi bakaan al-yamchi foogah.»

⁸Wa khalaas, al-Laawiyiin wa kulla naas mamlakat Yahuuza sawwo kulla cheyy al-amaraahum beyah raajil al-diin Yahuuyada'. Wa ayyi kabiir lamma naasah, al-naas al-kammalo khidmithum fi yoom al-sabt wa l-naas al-yichiilu khidmithum fi yoom al-sabt kula. Yahuuyada' raajil al-diin ma anta yoom hana jumma le ayyi naadum min al-majmuu'at dool.

⁹Wa Yahuuyada' anta le khuyyaad al-miyaat al-huraab wa l-darag dugaag wa kubaar hana l-malik Dawuud al-gaa'idiin fi beet Allah.

¹⁰Wa khatta kulla l-cha'ab fi bakaanhum, ayyi waahid be silaahah fi iidah. Wa rassaahum min nuss al-zeene hana beet Allah lahaddi nuss al-isra, giddaam al-beet wa l-madbah, le yihawwugu al-malik.

¹¹Wa khalaas, marago Yuwaach wileed al-malik wa khatto taaj fi raasah wa antooh kitaab al-mu'aahada. Wa ba'ad da, Yahuuyada' wa awlaadah masahooh wa darrajooch malik. Wa kulla l-naas aato wa gaalo: «Yi'iich al-malik!»

¹²Wa wakit al-malika Atalya sim'at harakat al-cha'ab al-jaariiyiin wa yachkuru al-malik, hi jarat machat leehum fi beet Allah.

¹³Wa hi chaafat al-malik waagif jamb al-amuud fi madkhal beet Allah. Wa l-khuyyaad wa l-naas al-yadurbu burunji gaa'idiin ma'a l-malik. Wa kulla cha'ab al-balad farhaaniin marra waahid. Naas gaa'idiin yadurbu burunji wa khannaayiin gaa'idiin bikhannu khine al-chukur be aalaat al-musiikha. Wa fi l-bakaan da, Atalya charratat khulgaanha min al-za'al wa gaalat: «Di mu'aamara! Di mu'aamara!»

14 Wa raajil al-diin Yahuuyada' naada khuyyaad al-miyaat al-mukallafiin be l-askar wa gaal leehum: «Amurguuha barra min sufuufku. Wa ayyi naadum al-yitaabi'ha, aktuluuh be l-seef.» Achaan hu ma dawwar yaktuluuha fi beet Allah.

15 Wa humman karabooaha wa maragooha. Wa wakit wassalo ale gasir al-malik be baab Dakhuul al-Kheel, khalaas katalooha fi l-bakaan da.

16 Wa Yahuuyada' sawwa mu'aahada ma'a kulla l-cha'ab wa ma'a l-malik. Wa be l-mu'aahada di, al-cha'ab yabgo cha'ab Allah.

17 Wa kulla l-cha'ab macho beet al-ibaada hana ilaah Ba'al wa haddamoooh wa dammaro madaabhah wa asnaamah kula. Wa giddaam al-madaabih, katalo Mattaan raajil al-diin hana Ba'al.

18 Wa ba'ad da, Yahuuyada' kallaf rujaal al-diin al-Laawiyiin be muraakhabat beet Allah. Wa l-naas dool, awwal Dawuud gassamaahum be majmuu'aat fi beet Allah le yigaddumu al-dahaaya al-muharragiin misil maktuub fi Tawraat Muusa. Wa Dawuud amaraahum yisawwu al-khidme di be khine wa farha.

19 Wa Yahuuyada' khatta hurraas fi madkhal beet Allah achaaan ayyi naadum nijis ma yadkhul.

20 Wa Yahuuyada' lamma khuyyaad al-miyaat wa l-kubaaraat wa masaa'iil al-cha'ab wa kulla cha'ab al-balad wa marag al-malik min beet Allah. Wa waddooh le gasir al-malik be baab al-foogaani. Wa ba'ad da, ga'adooh le Yuwaach fi kursi al-muluk.

21 Wa kulla cha'ab al-balad firho. Wa ba'ad katalooha le Atalya, al-madiina gaa'ide fi l-salaama.

2 Akhbaar 24

Yuwaach addal beet Allah

1 Wa Yuwaach indah 7 sana wakit bigi malik wa hakam 40 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Sibya wa hi min hillit Biir Sab'a.

2 Wa Yuwaach sawwa al-adiil giddaam Allah fi kulla muddit hayaat Yahuuyada' raajil al-diin.

3 Wa Yahuuyada' jawwaz Yuwaach awiin itneen wa hu jaab awlaad wa banaat.

4 Wa ba'ad da, Yuwaach chaal niye le yi'addil beet Allah.

5 Wa hu lamma rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa gaal leehum: «Amchu fi hillaal balad Yahuuza wa atulbu min kulla Bani Israa'iil yilimmu fudda le ni'addulu beeha beet Ilaahku ayyi sana. Wa sawwu al-khidme di ajala.» Wa laakin al-Laawiyiin ma sawwo al-khidme di ajala.

6 Wa khalaas, al-malik naadaah le Yahuuyada' kabiir rujaal al-diin wa gaal leyah: «Maala ma jabart al-Laawiyiin yichiilu min naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus al-hadaaya. Wa dool misil al-hadaaya al-zamaan kharrarhum

Muusa abd Allah wa mujtama' Bani Israa'iil wa gaalo yijiibuuhum le l-kheema al-indaha liihaan al-mu'aahada.

⁷Achaan Atalya al-fasle wa naasha tallafo beet Allah wa asta'malo al-mu'iddaat al-mukhaddasiin hana beet Allah le ibaadat al-ilaah Ba'al.»

⁸Wa l-malik amar yisawwu sanduug waahid wa yukhuttuuh gidzaam madkhal beet Allah.

⁹Wa ba'ad da, marago kharaar fi kulla balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus wa gaalo waajib yijiibu le Allah al-hadaaya al-kharrarhum Muusa abd Allah zamaan fi l-sahara.

¹⁰Wa kulla l-kubaaraat wa kulla l-cha'ab firho wa jaabo al-hadaaya wa sabboohum fi l-sanduug lahaddi anmala.

¹¹Wa wakit jaabo al-sanduug le l-Laawiyiin, muraakhibiin hana l-malik chaafu kadar al-fudda katiire marra waahid. Wa khalaas, al-kaatib hana l-malik wa l-muraakhib hana kabiir rujaal al-diin jo wa faddo al-sanduug wa gabbaloooh fi bakaanah. Wa sawwo misil da kulla yoom wa ligo fudda katiire.

¹²Wa l-malik wa Yahuuyada' anto al-fudda di le l-mukallafiin be khidmit addiliin beet Allah. Wa be l-fudda di, humman kaffo naggaachiin al-hajar wa najjaariin al-hatab wa kaffo al-haddaad al-yakhdumu be hadiid wa nahaas le yi'addulu beet Allah.

¹³Wa kulla l-mukallafiin be l-khidme di naffazo al-khidme wa addalo beet Allah. Wa l-beet da bigi gawi wa adiil misil awwal.

¹⁴Wakit al-khaddaamiin kammalo al-khidme khalaas, jaabo al-fadle hana l-fudda le l-malik wa Yahuuyada'. Wa sana'o beeha mawaa'iin le beet Allah wa humman mawaa'iin le l-ibaada wa le l-dahaaya al-muharragiin wa kharaariif wa mu'iddaat aakhariin hana dahab wa fudda. Wa gaa'idiin yigaddumu dahaaya fi beet Allah daayman fi kulla muddit hayaat Yahuuyada' kabiir rujaal al-diin.

¹⁵Wa Yahuuyada' bigi chaayib marra waahid wa chibi' min al-dunya wa maat fi umur hana 130 sana.

¹⁶Wa dafanooh fi madiinat Dawuud ma'a l-muluuk achaaan hu sawwa al-adiil le Bani Israa'iil wa le Allah wa le beet Allah.

Yuwaach khalla derib Allah

¹⁷Wa ba'ad moot Yahuuyada', kubaaraat mamlakat Yahuuza jo wa sajado gidzaam al-malik. Wa l-malik khatta baalah wa gaa'id yasma'hum.

¹⁸Wa fi chaan wasiiyithum, naas mamlakat Yahuuza khallo beet Allah Rabb juduudhum wa khazzo iidaan le ibaadat Achiira wa le ilaahaat aakhariin wa abadoohum. Wa khalaas, Allah nazzal khadabah fi balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus be sabab khataahum da.

¹⁹Wa Allah rassal leehum anbiya le yigabbuluuhum fi derbah. Wa l-anbiya hazzarooohum wa laakin humman abo ma yasma'ooohum.

²⁰Wa Ruuh Allah nazal fi Zakariiya wileed Yahuuyada' raajil al-diin. Wa hu wagaf giddaam al-cha'ab wa gaal: «Daahu al-Rabb gaal: «Maala isiitu wasiiaati? Intu ma tanjaho achaan abeetuuni ana Allah wa hassa' ana kula naabaaku.»»

²¹Wa l-cha'ab gammo didd Zakariiya wa rajamooh fi fadaayit beet Allah hasab amur al-malik.

²²Wa l-malik Yuwaach nisi kulla l-kheer al-sawwaah leyah Yahuuyada' abu le Zakariiya wa gamma katalah le wileedah Zakariiya. Wa wakit Zakariiya gaa'id yumuut, hu gaal: «Khalli Allah yichiif khidimtak wa yi'aakhibak!»

Nihaayat hukum Yuwaach

²³Wa fi kumaalit al-sana, askar balad Araam jo hajamooh le l-malik Yuwaach. Dakhalo fi balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus wa katalo kulla kubaaraat al-cha'ab wa rassalo al-khaniime le malikhum fi madiinat Dimachkh.

²⁴Wa l-askar dool ma katiiriin wa laakin Allah sallam leehum al-deech al-kabiir hana mamlakat Yahuuza achaan humman abo Allah Rabb juduudhum. Wa be da, al-ikhaab alhaggag fi Yuwaach.

²⁵Wa wakit al-Araamiyiin faato, khallo Yuwaach majruuh ziyaada. Wa khalaas, masaa'iilah gammo diddah wa katalooh fi sariirah wa da be sabab al-dimme hana wileed Yahuuyada' raajil al-diin. Wa ba'ad Yuwaach maat, dafanooh fi madiinat Dawuud wa laakin ma fi khubuur al-muluuk.

²⁶Wa daahu al-naas al-gammo diddah. Humman Zabaad al-ammah usumha Chim'aat wa hi min Ammuun wa Yahuzabaad al-ammah usumha Chimriit wa hi min Muwaab.

²⁷Wa asaame iyaal Yuwaach wa l-kalaam al-hajjooh diddah al-anbiya wa taariikh addiliin beet Allah, kulla ke maktuub fi kitaab taariikh al-muluuk. Wa wileedah Amasya hakam fi badalah.

2 Akhbaar 25

Amasya bigi malik fi Yahuuza

¹Wa Amasya indah 25 sana wakit bigi malik wa hakam 29 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Yuu'addaan wa hi min Madiinat al-Khudus.

²Wa hu sawwa al-adiil giddaam Allah wa laakin ma be niiye mukhlisa.

³Wa wakit Amasya sabbat mulkah, hu katal kulla masaa'iilah al-katalo abuu al-malik Yuwaach.

⁴Wa laakin hu ma katal iyaalhum. Wa da hasab maktuub fi kitaab Tawraat Muusa al-foogah Allah amaraahum wa gaal: «Al-abbahaat ma yaktuluuhum be sabab zanib al-

iyaal wa l-iyaaal ma yaktuluuhum be sabab zanib al-abbahaat. Ayyi waahid yumuut be sabab zanbah bas.»

⁵Wa Amasya lamma rujaal mamlakat Yahuuza wa nazzamaahum ale hasab aayilaathum. Wa darraj khuyyaad al-aalaaf wa khuyyaad al-miyaat le kulla gabaayil Yahuuza wa Banyaamiin. Wa hu sajjal kulla l-rujaal al-umurhum min 20 sana wa foog wa ligi adadhum 300 000 rujaal jaahiziin le l-harib wa chaayliin huraab wa darag.

⁶Wa jannad min mamlakat Israa'iil 100 000 rujaal furraas murtzakha be taman hana 3 400 kiilo hana fudda.

⁷Wa laakin nabi Allah ja le Amasya wa gaal: «Ya l-malik! Khalli askar mamlakat Israa'iil ma yamchu ma'aak fi l-harib ahaan Allah ma yukuun ma'a Bani Israa'iil, ma'a kulla naas gabiilat Afraayim dool.

⁸Wa kan humman maachiin ma'aak, kan inta bigiit chadiid fi l-harib kula, al-Rabb yarmiik giddaam udwaanak. Ahaan al-Rabb bas indah gudra yafza' aw yarmi.»

⁹Wa Amasya gaal le nabi Allah: «Nisawwi kikkeef le l-fudda al-wazinha 3 400 kiilo al-anteetha le askar mamlakat Israa'iil?» Wa nabi Allah gaal: «Allah indah! Yagdar yantiik ziyaada min da.»

¹⁰Wa be da, Amasya tarad al-askar al-jo min gabiilat Afraayim ahaan yigabbulu buyuuthum. Wa laakin humman zi'ilo didd mamlakat Yahuuza wa gabbalo buyuuthum be za'al chadiid.

¹¹Wa Amasya chadda heelah wa wadda cha'abah fi waadi al-Mileh wa katal 10 000 askar Adoomiyiin min Sa'iir.

¹²Wa cha'ab Yahuuza karabo 10 000 askar aakhariin wa waddoohum fi raas hajar. Wa ramoohum min raas al-hajar da wa kulluhum alkassaro.

¹³Wa fi l-wakit da, al-askar al-Amasya taradaahum ahaan ma yihaarubu ma'aayah da gammo hajamo hillaal balad Yahuuza min al-Saamira lahaddi Beet Huruun. Wa katalo 3 000 naas wa chaalo khaniime katiire.

Yahu'aach annasar fi Amasya

¹⁴Wa wakit Amasya mugabbil min nasrah fi l-Adoomiyiin, hu jaab ma'aayah ilaahaathum min Sa'iir. Hu sawwaahum ilaahaatah wa gaa'id ya'abudhum wa yiharrig leehum al-bakhuur.

¹⁵Wa khalaas, Allah khidib khadab chadiid didd Amasya wa rassal leyah nabi ahaan yihajji leyah. Wa l-nabi gaal: «Maala inta taaba't al-ilaahaat al-ma gidro najjo cha'abhum min iidak?»

¹⁶Wa laakin wakit al-nabi gaa'id yihajji leyah, Amasya gata' kalaamah wa gaal: «Yaatu khattaak mustachaar hanaayi ana al-malik? Askut kan ma tidoor yuduggak!»

Wa l-nabi gaal: «Ana na'arif kadar al-Rabb kharrar le yidammirak achaan inta sawweet al-cheyy da wa abeet ma tasma' wasiiyi.» Wa ba'ad da, sakat.

17Wa Amasya malik mamlakat Yahuuza ligi wasiiye min mustachaariin aakhariin wa rassal le Yahu'aach wileed Yahuuhaaz wileed Yaahu malik mamlakat Israa'iil. Wa gaal leyah: «Ta'aal nilgaabalo wa nilhaarabo!»

18Wa Yahu'aach malik mamlakat Israa'iil rassal le Amasya malik mamlakat Yahuuza wa hajja leyah be l-masal da: «Yoom min al-ayyaam fi jibaaal Lubnaan, chookaay waahide rassalat le chadar al-arz wa gaalat leyah: «Akhkhid bineeytak le wileedi!» Wa laakin teetal waahid hana Lubnaan fajjakh al-chookaay di wa rihikha marra waahid.»

19Wa Yahu'aach gaal battaan: «Akiid inta annasart fi l-Adoomiyiin wa fi chaan da, firiht be nasrak wa gaa'id tilfachchar. Wa hassa', nuguul leek agood saakit fi beetak. Maala tidoor tigawwim harib cheen al-yidammirak inta wa mamlakat Yahuuza kula?»

20Wa laakin Amasya ma simi' kalaamah achaan Allah dawwar yisallimah fi iid udwaanah wa da fi chaan hu taaba' ilaahaat al-Adoomiyiin.

21Wa khalaas, Yahu'aach malik mamlakat Israa'iil marag gaabalah. Wa askar Yahu'aach wa askar Amasya malik mamlakat Yahuuza alhaarabo fi hillit Beet Chams fi balad Yahuuza.

22Wa askar mamlakat Yahuuza an hazamo gid daam askar mamlakat Israa'iil wa ayyi askari arrad gabbal beetah.

23Wa fi hillit Beet Chams, Yahu'aach malik mamlakat Israa'iil karabah le Amasya wileed Yuwaach wileed Akhazyia malik mamlakat Yahuuza. Wa hu bigi masjuun al-harib wa Yahu'aach waddaah Madiinat al-Khudus. Wa hinaak, hu kassar durdur Madiinat al-Khudus fi tuul hana 400 duraa' min baab Afraayim lahaddi baab al-Rukun.

24Wa Yahu'aach chaal kulla l-dahab wa l-fudda wa l-mu'iddaat hana beet Allah al-hafadaahum Ubeed Adoom. Wa chaal al-kanz min gasir al-malik wa khataf naas kula. Wa ba'ad da, gabbal madiinat al-Saamira.

Nihaayat hukum Amasya

25Wa Amasya wileed Yuwaach malik mamlakat Yahuuza aach 15 sana ba'ad moot Yahu'aach wileed Yahuuhaaz malik mamlakat Israa'iil.

26Wa l-baagi min amal Amasya min al-bidaaya le l-nihaaya maktuub fi kitaab muluuk Bani Yahuuza wa Bani Israa'iil.

27Wa min wakıt Amasya khalla derib Allah, naas waahidiin atmarrado diddah fi Madiinat al-Khudus. Wa hu arrad wa macha hillit Lakiich laakin humman rassalo naas waraayah wa katalooh fi l-hille di.

²⁸Wa humman jaabo janaaztah be kheel wa dafanooh fi khabur juduudah fi aasimat balad Yahuuza.

2 Akhbaar 26

Uzziiya bigi malik fi Yahuuza

¹Wa kulla cha'ab mamlakat Yahuuza chaalo Uzziiya wakıt indah 16 sana wa darrajooħ malik fi badal abuuħ Amasya.

²Wa ba'ad abuuħ maat wa lihig abbahaataħ, Uzziiya chaal hillit Ilaat wa gawwaaha wa gabbalha le mamlakat Yahuuza.

³Wa Uzziiya indah 16 sana wakıt bigi malik wa hakam 52 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Yakulya wa hi min Madiinat al-Khudus.

⁴Wa Uzziiya sawwa al-adiil giddaam Allah misil abuuħ Amasya sawwaah.

⁵Wa hu gaa'id yitaabi' al-Rabb fi kulla muddit hayaat Zakariiya al-gaa'id yi'allimah makhaafat Allah. Wa wakıt Uzziiya gaa'id yitaabi' Allah, hu antaah al-najaah.

⁶Wa Uzziiya macha haarab al-Filistiyyiin wa kassar daraadir mudunhum Gaat wa Yabni wa Achduud. Wa ba'ad da, gawwa mudun al-fi mantagat Achduud wa fi bakaanaat aakhariin hana balad al-Filistiyyiin.

⁷Wa l-Rabb faza'ah wakıt haarab al-Filistiyyiin wa l-Arab al-saakniin fi hillit Guur Ba'al wa l-Ma'uuniyyiin.

⁸Wa l-Ma'uuniyyiin anto hadaaya le Uzziiya. Wa usmah bigi taali' wa sim'o beyah lahaddi huduud Masir achaan hu bigi chadiid marra waahid.

⁹Wa fi Madiinat al-Khudus be foog le baab al-Rukun wa be foog le baab al-Waadi wa fi l-bakaan al-durdur yilimm fi l-rukun, Uzziiya bana buyuut al-muraakhaba wa gawwaahum

¹⁰Wa bana buyuut al-muraakhaba fi l-sahara wa nakat biyaar katiiriin achaan hu indah bahaayim katiiriin al-gaa'idiin fi sahalat Chafiila wa fi suhuul aakhariin. Wa hu indah harraatiin al-inab fi raas jabal al-Karmal achaan hu yihibb al-hiraate.

¹¹Wa Uzziiya indah deech chadiid wa jaahiz le l-harib. Wa l-deech da mugassam ale majmuu'aat hasab al-hisaab al-sawwaah al-kaatib Ya'iyiil wa l-mukallaf Ma'asiyya wa da fi tihit muraakhabat Hananya waahid min masaa'iil al-malik.

¹²Wa kulla chuyuukħ al-aayilat wa l-rujaal al-furraas adadhūm 2 600. ¹³Wa tihit amurhum induhum deech hana 307 500 askar chudaad al-yihaarubu be gudra wa chajaa'a achaan yidaafu'u le l-malik min udwaanah.

¹⁴Wa wakıt yamurgu le l-duwaas, Uzziiya yijahhiz leehum darag wa huraab wa tawaagi min nahaas wa dire' wa nachaachiib wa hujaar le l-miglaa'.

15 Wa fi Madiinat al-Khudus, Uzziya sawwa makanaat hana harib wa da be fikir hana sinaa'i ma'ruuf. Wa yukhuttu al-makanaat dool fi buyuut al-muraakhaba wa fi arkaan al-durdur achaan be l-makanaat dool yizarrugu nachaachiib wa hujaar kubaar. Wa usum Uzziya bigi taali' achaan ligi musaa'ada ajiibe lahaddi bigi chadiid fi hukmah.

Uzziya harrag bakhuur fi beet Allah

16 Wa laakin wakit Uzziya bigi chadiid, hu bada yistakbar lahaddi isi Allah Ilaahah wa jaab al-damaar le nafsah. Hu dakhil fi beet Allah wa harrag bakhuur fi mukhbar al-bakhuur.

17 Wa Azarya kabiir rujaal al-diin dakhil waraayah ma'a 80 rujaal diin hana Allah fahaliin.

18 Wa humman gammo didd al-malik Uzziya wa gaalo leyah: «Ya Uzziya, ma indak hagg tahrig al-bakhuur fi beet Allah. Di khidmit rujaal al-diin min zurriiyit Haaruun al-khassasoom le yiharrugu al-bakhuur. Yalla amrug min al-beet al-mukhaddas da achaan inta isiit Allah! Wa khidimtak di ma tijiib leek charaf giddaam Allah al-Rabb.»

19 Wa Uzziya indah fi iidah al-mukhbar al-yiharrugu foogah al-bakhuur. Wa hu zi'il min rujaal al-diin. Wa tawwaali wakit hu gaa'id giddaam rujaal al-diin fi beet Allah jamb mukhbar al-bakhuur, al-jidaam marag fi jabhitah.

20 Wakit Azarya kabiir rujaal al-diin wa kulla rujaal al-diin al-aakhariin anlafato aleyah wa chaafu al-jidaam fi jabhitah, tawwaali maragooh min al-bakaan da. Hu zaatah assa'jal le yamrug achaan Allah nazzal foogah al-marad da.

21 Wa Uzziya ga'ad mujaddim lahaddi mootah. Wa hu sakan fi beet wiheedah taraf wa ma waajib leyah yadkhul fi beet Allah. Wa Yuutaam wileedah bigi mas'uul fi l-gasir wa hakam fi cha'ab al-balad.

22 Wa l-baagi min amal Uzziya min al-bidaaya le l-nihaaya katabah al-nabi Icha'ya wileed Ammuus.

23 Wa Uzziya maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh jamb khabur juduudah fi ard hana khabur al-muluuk achaan hu mujaddim. Wa wileedah Yuutaam hakam fi badalah.

2 Akhbaar 27

Yuutaam bigi malik fi Yahuuza

1 Wa Yuutaam indah 25 sana wakit bigi malik wa hakam 16 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Yaruucha bineeyit Saduukh.

2 Yuutaam sawwa al-adiil giddaam Allah misil abuu Uzziya sawwaah laakin Yuutaam ma khiti be dakhiliin fi beet Allah. Wa laakin be adaaltah di kula, al-cha'ab gaa'idiin yitallufu.

³Wa hu adal al-baab al-foogaani hana madkhal beet Allah wa bana al-durdur hana haarat Ufal.

⁴Wa bana hillaal fi jibaaal Yahuuza wa mudun gawiyiin wa buyuut tuwaal hana l-muraakhaba fi l-khaaba.

⁵Yuutaam haarab Bani Ammuun wa annasar fooghum. Wa fi l-sana di, Bani Ammuun antooh ziyaada min 3 400 kiilo hana fudda wa 25 000 chuwaal hana gameh ahmar wa 25 000 chuwaal hana gameh abyad. Wa antooh nafs al-hadaaya fi l-sana al-taaniye wa l-taalta kula.

⁶Wa Yuutaam bigi chadiid misil ke achaan sabbat derbah giddaam Allah Ilaahah.

⁷Wa l-baagi min amal Yuutaam wa kulla l-huruub al-sawwaahum wa khidimtah maktuubiin fi kitaab muluuk Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza.

⁸Yuutaam indah 25 sana wakit bigi malik wa hakam 16 sana fi Madiinat al-Khudus.

⁹Wa Yuutaam maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi madiinat Dawuud. Wa wileedah Ahaaz hakam fi badalah.

2 Akhbaar 28

Ahaaz bigi malik fi Yahuuza

¹Wa Ahaaz indah 20 sana wakit bigi malik wa hakam 16 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa hu ma sawwa al-adiil giddaam Allah misil jiddah Dawuud.

²Wa laakin hu taaba' derib muluuk mamlakat Israa'iil wa hu kula sawwa asnaam le ibaadat al-ilaah Ba'al.

³Wa hu gaddam bakhuur fi waadi Bani Hinnum wa gaddam iyaalah wa harragaahum fi l-naar. Wa da nafs al-muharramaat al-sawwoohum al-umam al-Allah gala' minhum arduhum wa antaaha le Bani Israa'iil.

⁴Wa Ahaaz gaddam dahaaya wa harrag bakhuur fi l-bakaanaat al-aaliyiin hana ibaadat al-asnaam wa fi ruuse al-jibaaal wa tihit ayyi chadara khadra.

⁵Wa khalaas, Allah Ilaahah sallamah fi iid malik balad Araam. Hu haarabah wa karab minnah naas katiiriin wa sawwaahum masaajiin wa waddaahum madiinat Dimachkh. Wa bataan, Allah sallamah fi iid Fagah wileed Ramalya malik mamlakat Israa'iil wa hu kula annasar foogah nasur kabiir.

⁶Wa fi yoom waahid, Fagah katal 120 000 raajil min mamlakat Yahuuza kulluhum rujaal fahaliin. Wa da achaan humman abo Allah Rabb juduudhum.

⁷Wa Zikri raajil faaris hana gabiilat Afraayim katal Ma'asiyya wileed al-malik wa Azrikhaam muraakhib gasir al-malik wa Alikhaana naayib al-malik.

⁸Wa askar mamlakat Israa'iil karabo min akhwaanhum Bani Yahuuza 200 000 awiin wa awlaad wa banaat. Wa nahabo khaniime katiire wa waddooha fi madiinithum al-Saamira.

⁹Wa hinaak fi l-Saamira, fiyah nabi Allah usmah Udeed. Hu marag laagaahum le l-askar al-gabbalo al-Saamira wa gaal leehum: «Daahu khadab Allah Rabb juduudku nazal fi Bani Yahuuza wa hu sallamaahum leeku. Wa intu kamaan kataltuuhum bala mahanna lahaddi khabar moothum da tala' fi l-sama.

¹⁰Wa hassa', intu tidooru tisawwuuhum le naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus dool abiid wa khadiim. Wa be misil da, tabga khaatiyiin giddaam Allah Ilaahku.

¹¹Hassa' da, asma'o kalaami. Atulgu al-masaajiin al-karabtuuhum min akhwaanku achaan khadab Allah al-muhriig jaayi foogku.»

¹²Wa kubaaraat waahidiin min gabiilat Afraayim kula gammo didd al-rujaal al-gabbalo min al-harib. Wa l-kubaaraat dool humman Azarya wileed Yuuhanaan wa Barakya wileed Machillimuut wa Yahizkhiiya wileed Challuum wa Amaasa wileed Hadlaay.

¹³Wa gaalo leehum: «Ma waajib tijiibu al-masaajiin dool hini. Aniina hassa' kula khaatiyiin giddaam Allah wa tidooru tiziidu fi zunuubna wa khataayaana walla? Khataayaana katiiriin wa daahu khadab Allah jaayi foogna, ya Bani Israa'iil!»

¹⁴Wa khalaas, al-askar talago al-masaajiin wa l-khaniime giddaam al-kubaaraat wa kulla l-cha'ab.

¹⁵Wa naas al-kallafoohum gammo wa chajja'o al-masaajiin wa chaalo min al-khaniime wa labbasoohum le kulla l-aryaaniin. Wa antoohum khulgaan wa ni'le wa akil wa charaab wa sabbo leehum dihin fi awaawirhum. Wa rakkabo fi hamiir al-naas al-ma yagdaru yuruukhu wa waddoohum le akhwaanhum fi Ariiha al-binaaduuha madiinat al-nakhal. Wa ba'ad da, gabbalo al-Saamira.

Ahaaz dawwar faza' min malik Achuur

¹⁶Wa fi l-wakit da, Ahaaz malik mamlakat Yahuuza rassal le malik balad Achuur achaan yaji yafza'ah.

¹⁷Wa da, achaan al-Adoomiyiin battaan jo wa haarabo mamlakat Yahuuza wa karabo naashum wa waddoohum masaajiin.

¹⁸Wa fi nafs al-wakit, al-Filistiyiin kula jo hajamo sahalat Chafiila wa mantagat al-junuub hana balad Yahuuza. Wa humman chaalo hillaal Beet Chams wa Ayyaluun wa Gadiiruut. Wa battaan chaalo hillaal Suuku wa Timna wa Gimzu wa l-hillaal al-taab'iin leehum. Wa sakano fi kulla l-hillaal dool.

¹⁹Allah gaa'id yimaskin mamlakat Yahuuza be sabab Ahaaz malikhum, hu al-lazza Bani Yahuuza yisawwu al-zanib wa be nafsaah kula isi Allah.

20 Wa Takhlata Falaasar malik balad Achuur ja le Ahaaz laakin ma faza'ah, ja daayagah.

21 Wa Ahaaz chaal al-kanz al-fi beet Allah wa fi gasir al-malik wa fi buyuut al-masaa'iil wa antaah le malik balad Achuur misil hadiye. Wa laakin be da kula, ma ligi minnah ayyi faza'.

22 Wa wakiti hu gaa'id fi l-diige kula, al-malik Ahaaz gaa'id ya'asa Allah.

23 Hu gaa'id yigaddim dahaaya le ilaahaat madiinat Dimachkh al-hazamooh wa gaal fi nafsah: «Ilaahaat malik balad Araam faza'o naashum. Kan misil da, ana kula nigaddim leehum dahaaya achaan yafza'ooni.» Wa laakin da sabbab damaar leyah hu wa le kulla Bani Israa'iil.

24 Wa Ahaaz lamma kulla l-mu'iddaat hana beet Allah wa kassaraahum wa ba'ad da, gaffal biibaan beet Allah. Wa sawwa le nafsah madaabih fi ayyi bakaan fi Madiinat al-Khudus.

25 Wa bana bakaanaat aaliyiin fi kulla hillaal balad Yahuuza le yiharrugu fooghum al-bakhuur le ilaahaat aakhariin. Wa be misil da, hu khaddab Allah Rabb juduudah.

26 Wa l-baagi min amal Ahaaz wa kulla cheyy al-sawwaah min al-bidaaya le l-nihaaya maktuubiin fi kitaab muluuk Bani Yahuuza wa Bani Israa'iil.

27 Wa Ahaaz maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi Madiinat al-Khudus wa laakin ma satarooh fi khubuur muluuk Bani Israa'iil. Wa wileedah Hizkhiiya hakam fi badalah.

2 Akhbaar 29

Hizkhiiya bigi malik fi Yahuuza

1 Wa Hizkhiiya indah 25 sana wakiti bigi malik wa hakam 29 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Abiyya bineeyit Zakariyya.

2 Wa Hizkhiiya sawwa al-adiil giddaam Allah misil jiddah Dawuud sawwaah.

3 Fi awwal sana hana hukmah fi l-chahar al-awwal, hu fatah battaan biibaan beet Allah wa addalaahum.

4 Wa naadaahum le rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa lammaahum fi l-fadaay al-sabhaaniye hana beet Allah.

5 Wa gaal leehum: «Asma'o, ya l-Laawiyiin. Hassa' da, khassusu nufuusku wa tahhuru beet Allah Rabb juduudku wa amurgu al-najaasa min al-beet al-mukhaddas.

6 Achaan abbahaatna iso wa sawwo al-fasaala giddaam Allah Ilaahna. Humman nakaroor wa abo ma yamchu fi beet Allah wa antooh daharhum.

⁷Wa humman gaffalo biibaan beet Allah wa katalo al-fawaaniis wa ma harrago bakhuur wa la gaddamo dahaaya le Allah Ilaah Bani Israa'iil fi l-bakaan al-mukhaddas.

⁸Wa be da, khadab Allah nazal fi balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus. Wa hu sawwaahum masal al-bikhawwif wa kharaab wa bahiite misil intu gaa'idiin tichiifuuh.

⁹Wa be sabab da, abbahaatna maato fi l-harib wa awlaadna wa banaatna wa awiinna karaboohum wa waddoohum masaajjin.

¹⁰Wa hassa' da, ana chilt niye nisawwu mu'aahada ma'a Allah Ilaah Bani Israa'iil achaan yarfa' minnina khadabah al-muhrig.

¹¹Ya akhwaani! Hassa' da, khallu al-kasal achaan Allah azalaaku le tagiifu giddaamah wa takhdumu leyah. Wa tabgo khaddaamiinah al-yiharrugu leyah al-bakhuur.»

¹²Wa khalaas, al-Laawiyiin gammo yakhdumu fi beet Allah wa humman Mahat wileed Amaasaay wa Yuwiil wileed Azarya min khachum beet Gahaat wa Khiich wileed Abdi wa Azarya wileed Yahalaaliil min khachum beet Maraari wa Yuwaakh wileed Zimma wa Idaan wileed Yuwaakh min khachum beet Girchuun

¹³wa Chimri wa Ya'iyiil min khachum beet Alisaafan wa Zakariiya wa Mattanya min khachum beet Asaaf

¹⁴wa Yahiyiil wa Chim'i min khachum beet Heemaan wa Chama'ya wa Uzziyiil min khachum beet Yaduutuun.

¹⁵Wa ba'ad da, lammo kulla akhwaanhum wa khassaso nufuushum wa macho le yitahuru beet Allah hasab amur al-malik wa hasab kalaam Allah.

¹⁶Wa khalaas, rujaal al-diin dakhalo fi lubb beet Allah le yitahuruuh. Wa marago kulla l-achya al-nijskiin min beet Allah wa jaaboohum barra fi l-fadaay. Wa l-Laawiyiin chaalo al-achya dool wa waddoohum zagaloohum barra fi waadi Khidruun.

¹⁷Wa humman bado yikhassusu beet Allah fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-awwal. Wa fi l-yoom al-taamin hana l-chahar da, wassalo fi khurfit madkhal beet Allah. Wa khassaso beet Allah muddit tamaane yoom battaan wa kammalo fi yoom 16 hana l-chahar al-awwal.

¹⁸Wa ba'ad da, macho le l-malik Hizkhiya wa gaalo leyah: «Aniina tahharna kulla beet Allah wa l-madbah hana l-dahaaya al-muharragiin wa kulla mu'iddaatah wa l-tarabeeza al-yigaddumu foogha al-khubza wa kulla mu'iddaatha.

¹⁹Wa tahharna kulla l-mu'iddaat al-najjasaahum al-malik Ahaaz wakit hu isi Allah fi wakit hukmah. Wa daahu khatteenaahum giddaam madbah Allah.»

20 Wa l-malik Hizkhiiya gamma be fajur badri wa lamma kulla hukkaam al-madiina wa macha ma'aahum le beet Allah.

21 Wa jaabo sab'a toor wa sab'a kabich wa sab'a hamal wa sab'a tees le yigaddumuuhum dahaaya le kaffaarat al-zanib le l-mamlaka wa le l-beet al-mukhaddas wa le kulla naas balad Yahuuza. Wa l-malik gaal le rujaal al-diin min zurriiyit Haaruun yigaddumu al-dahaaya dool fi madbah Allah.

22 Wa humman dabaho al-tiiraan wa chaalo al-damm wa rachchooh fi l-madbah. Wa dabaho al-kubchaan wa rachcho al-damm fi l-madbah. Wa dabaho al-humlaan wa rachcho al-damm fi l-madbah.

23 Wa ba'ad da, jaabo kulla l-tuyuus al-humman dahaaya le kaffaarat al-zanib giddaam al-malik wa l-mujtama'. Wa kulluhum khatto iideehum fooghum.

24 Wa rujaal al-diin dabaho al-tuyuus dool dahaaya le kaffaarat al-zanib wa rachcho al-damm fi l-madbah achaan yisawwu kaffaara le kulla Bani Israa'iil. Achaan al-malik gaal yigaddumu al-dahaaya al-muharragiin dool le kaffaarat al-zanib hana kulla Bani Israa'iil.

25 Wa khalaas, al-malik khatta rujaal al-diin fi beet Allah be aalaathum hana l-musiikha misil al-nagaagiir wa l-jigindiye wa amsibeybe. Wa da hasab amur al-malik Dawuud wa Gaad al-nabi al-yichiif ru'ya le l-malik wa Naataan al-nabi achaan al-amur da ja min Allah be waasitat al-anbiya dool.

26 Wa l-Laawiyiin wagafo fi bakaanhum be aalaathum hana l-musiikha al-sawwaahum Dawuud wa rujaal al-diin kamaan be burunji.

27 Wa Hizkhiiya amar yigaddumu al-dahaaya al-muharragiin fi l-madbah. Wa wakit bado yigaddumu al-dahaaya dool, al-cha'ab gammo yimajjudu Allah be khine wa daribiin al-burunji wa be aalaat al-musiikha al-sawwaahum Dawuud malik Bani Israa'iil.

28 Wa kulla l-cha'ab ga'ado saajidiin wa l-khannaayiin gaa'idiin yikhannu wa yadurbu al-burunji lahaddi gaddamo kulla l-dahaaya dool.

29 Wa wakit gaddamo kulla l-dahaaya dool khalaas, al-malik wa kulla l-naas al-ma'aayah dangaro wa sajado.

30 Wa ba'ad da, al-malik Hizkhiiya wa masaa'iilah gaalo le l-Laawiyiin waajib yachkuru Allah be kalimaat Dawuud wa Asaaf al-nabi al-yichiif ru'ya. Wa humman chakaro Allah be farha wa dangaro wa sajado.

31 Wa Hizkhiiya hajja battaan wa gaal: «Hassa' da, intu al-jibtu dahaaya le Allah, garrubu wa jiibu dahaayaaku hana l-chukur wa dahaayaaku al-aakhariin wa gaddumuuhum fi beet Allah.» Wa khalaas, kulla l-cha'ab jaabo dahaayaahum hana l-chukur wa dahaayaahum al-aakhariin. Wa kulla l-naas al-guluubhum kariimiin gaddamo dahaayaahum al-muharragiin kula.

³²Wa l-adad hana l-dahaaya al-muharragiin al-jaaboohum al-cha'ab bigi 70 toor wa 100 kabich wa 200 hamal wa kulluhum ke gaddamoohum dahaaya muharragiin le Allah.

³³Wa kan le l-dahaaya al-aakhariin, jaabo 600 bagar wa 3 000 khanam.

³⁴Wa laakin rujaal al-diin humman chiyya, ma gidro yaslakho kulla l-dahaaya dool. Wa akhwaanhum al-Laawiyiin jo wa saa'adoohum lahaddi kammalo al-khidme di wa lahaddi rujaal al-diin khassaso nufuushum. Achaan al-Laawiyiin induhum niye mukhlisa wa khassaso nufuushum le khidmit Allah ziyaada min rujaal al-diin.

³⁵Wa battaan be l-dahaaya al-muharragiin al-katiiriin dool, gaddamo chaham dahaaya al-salaama wa hadaaya charaab. Wa khalaas be misil da, khidmit al-ibaada badat battaan fi beet Allah.

³⁶Wa Hizkhiiya wa kulla l-cha'ab firho be l-cheyy al-sawwaah al-Rabb le l-cha'ab. Achaan kulla l-khidme di kammalat ajala.

2 Akhbaar 30

Hizkhiiya wa l-cha'ab jahhazo le l-Fisha

¹Wa Hizkhiiya naada kulla Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza wa rassal jawaabaat le gabaayil Afraayim wa Manassa kula le yaju le beet Allah fi Madiinat al-Khudus achaan yi'ayyudu iid al-Fisha le Allah Ilaah Bani Israa'iil.

²Al-malik wa kulla masaa'iilah wa kulla l-mujtama' achchaawaro fi Madiinat al-Khudus wa waafago yi'ayyudu iid al-Fisha fi l-chahar al-taani be ta'khiir.

³Humman ma gidro ayyadooh fi waktah achaan rujaal al-diin al-khassaso nufuushum chiyya bas wa l-cha'ab kula lissaa'hum ma lammo fi Madiinat al-Khudus.

⁴Wa l-kalaam da ajabah le l-malik wa le kulla l-mujtama'.

⁵Wa humman chaalo niye yikhabburu kulla Bani Israa'iil min Biir Sab'a fi l-wati lahaddi Daan fi l-munchaakh le yaju fi Madiinat al-Khudus yi'ayyudu iid al-Fisha le Allah Ilaah Bani Israa'iil. Achaan chiyya minhum bas gaa'idiin yi'ayyudu al-iid da hasab maktuub fi l-Tawraat.

⁶Wa l-murassaliin jaro be l-jawaabaat al-kataboohum al-malik wa masaa'iilah. Wa waddoohum le kulla Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza wa yihajju leehum. Wa hasab amur al-malik, buguulu: «Ya Bani Israa'iil, intu al-nijiitu min iid malik balad Achuur! Wajjuhu ale Allah Rabb juduudku Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub wa be da, hu yiwajjih leeku.

⁷Ma tabgo misil abbahaatku wa akhwaanku al-iso Allah Rabb juduudhum! Allah dammaraahum misil intu gaa'idiin tichiifuuh.

⁸Wa hassa' da, ma tigawwu ruuseeku misil abbahaatku. Laakin middu iideeku le Allah wa ta'aalu le beetah al-mukhaddas al-hu khaddasah ila l-abad. A'abudu Allah Ilaahku wa hu yarfa' minku khadabah.

⁹Achaan kan wajjahtu ale Allah, akhwaanku wa akhwaatku yalgo al-rahma min al-naas al-karaboohum wa waddoohum masaajiin wa yikhalluuhum yigabbulu fi l-balad di. Achaan Allah Ilaahku hu al-Rahmaan al-Rahiim wa ma yikhalliiku abadan kan intu wajjahtu aleyah.»

¹⁰Wa khalaas, al-murassaliin macho min hille le hille fi ard gabaayil Afraayim wa Manassa wa Zabuluun. Wa naas waahidiin gaa'idiin yadhako wa yichchammato fooghum.

¹¹Wa laakin waahidiin min gabaayil Achiir wa Manassa wa Zabuluun maskano nufuushum wa macho Madiinat al-Khudus.

¹²Wa fi balad Yahuuza kula, al-Rabb antaahum galib waahid le yitabbugu amur al-malik wa masaa'iilah hasab kalaam Allah.

Hizkhiya wa l-cha'ab ayyado al-Fisha

¹³Wa l-cha'ab lammo katiiriin fi Madiinat al-Khudus le yi'ayyudu iid al-Khubza bala Tawwara fi l-chahar al-taani. Wa lammo mujtama' kabiir marra waahid.

¹⁴Wa humman gammo haddamo madaabih al-asnaam al-fi lubb al-madiina. Wa chaalo al-makhaabir hana l-bakhuur kula wa daffagoohum fi waadi Khidruun.

¹⁵Wa ba'ad da, humman dabaho le iid al-Fisha fi yoom 14 hana l-chahar al-taani. Wa l-eeb karabaahum le rujaal al-diin wa l-Laawiyiin al-lissaa'hum ma mukhassasiin. Wa ajala ke, gammo khassaso nufuushum achaan yigaddumu al-dahaaya al-muharragiin fi beet Allah.

¹⁶Wa humman wagafo fi bakaanhum misil fi l-aade wa da muwaafiq le Tawraat Muusa abd Allah. Wa l-Laawiyiin yiijiibu damm al-dahaaya wa rujaal al-diin yuruchchuuh fi l-madbah.

¹⁷Wa katiiriin min al-cha'ab ma khassaso nufuushum. Wa fi chaan da, al-Laawiyiin gaddamo dahaaya iid al-Fisha fi gadd al-cha'ab al-ma taahiriin achaan lissaa'hum ma khassaso nufuushum le Allah.

¹⁸Wa katiir min al-cha'ab min gabaayil Afraayim wa Manassa wa Yassaakar wa Zabuluun lissaa'hum ma taahiriin. Wa wakit akalo akil hana iid al-Fisha, humman ma karramo al-chart al-maktuub. Wa laakin Hizkhiya chahad Allah fi chaanhum wa gaal: «Ya Allah al-Rahiim! Akhfir

¹⁹le kulla l-naas al-chaalo niye le yitaabu'uuk inta al-Rabb, Allah Rabb juduudhum, kan ma tahharo wa la khassaso nufuushum kula.»

²⁰Wa Allah khibil su'aal Hizkhiya wa raham al-cha'ab.

²¹Wa Bani Israa'iil ga'ado fi Madiinat al-Khudus wa ayyado be farha kabiire iid al-Khubza bala Tawwaara le muddit sab'a yoom. Wa kulla yoom, al-Laawiyiin wa rujaal al-diin yachkuru Allah be aalaat al-musiikha al-chadiid.

²²Wa Hizkhiiya chajja' kulla l-Laawiyiin al-induhum ikraam adiil le Allah. Wa fi muddit sab'a yoom, humman akalo akil al-iid wa gaddamo dahaaya salaama wa dahaaya aakhariin wa chakaro Allah Rabb juduudhum.

²³Wa l-mujtama' achchaawaro le yiziidu sab'a yoom ale ayyaam al-iid da. Wa ayyado battaan sab'a yoom be farha.

²⁴Wa Hizkhiiya malik mamlakat Yahuuza anta al-mujtama' 1 000 toor wa 7 000 khanam. Wa masaa'iilah kula antoohum 1 000 toor wa 10 000 khanam. Wa katiir min rujaal al-diin kula khassaso nufuushum.

²⁵Wa kulluhum firho, kulla mujtama' balad Yahuuza wa rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa kulla l-cha'ab wa l-aajaanib al-jo min Bani Israa'iil wa kulluhum al-saakniin fi balad Yahuuza.

²⁶Wa l-farha di bigat chadiide fi Madiinat al-Khudus achaan min wakit Suleymaan wileed Dawuud malik Bani Israa'iil, ma fi iid misil da bigi fi Madiinat al-Khudus.

²⁷Wa ba'ad da, rujaal al-diin al-Laawiyiin gammo wa baarako al-cha'ab. Wa hissuhum ansama' wa du'aahum wassal lahaddi l-sama fi l-maskan al-mukhaddas al-saakin foogah Allah.

2 Akhbaar 31

Hizkhiiya yinazzim khidmit beet Allah

¹Wa wakit ayyado al-iid da khalaas, kulla Bani Israa'iil al-haadiiriin macho fi hillaal balad Yahuuza wa ramo al-hujaar al-khazzoohum le l-ibaada wa kassar al-iidaan al-khazzoohum le ibaadat Achiira wa haddamo al-bakaanaat al-aaliyiin wa l-madaabih al-fi kulla ard gabaayil Yahuuza wa Banyaamiin wa Afraayim wa Manassa. Wa ba'ad da, kulla Bani Israa'iil gabbalo fi hillaalhum, ayyi waahid fi ard warasatah.

²Wa Hizkhiiya nazzam rujaal al-diin wa l-Laawiyiin be majmuu'aathum wa anta le ayyi waahid khidimtah fi majmuu'tah. Wa khattaahum fi fadaayit beet Allah achaan rujaal al-diin wa l-Laawiyiin yigaddumu al-dahaaya al-muharragiin wa dahaaya al-salaama wa yakhdumu le Allah wa yachkuruuh wa yahmuduuh.

³Wa l-malik yanti min maalaha le l-dahaaya al-muharragiin. Wa dool al-dahaaya al-muharragiin hana l-fajur wa l-achiye wa kulli yoom al-sabt wa awwal yoom fi kulli chahar wa kulli iid. Wa da misil maktuub fi Tawraat Allah.

⁴Wa amar al-cha'ab al-saakniin fi Madiinat al-Khudus le yantu al-gisim al-waajib le rujaal al-diin wa l-Laawiyiin achaan yikhassusu nufuushum le khidmit Allah hasab Tawraat Allah.

⁵Wa wakit sim'o al-kalaam da, Bani Israa'iil jaabo awwal intaajhum be katara min al-gameh wa l-khamar wa l-dihin wa l-asal wa min kulla cheyy al-harato fi ziraa'ithum. Wa jaabo al-uchur hana kulla intaajhum be katara.

⁶Wa kulla Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza al-saakniin fi hillaal balad Yahuuza, humman kula jaabo al-uchur hana bagarhum wa khanamhum. Wa jaabo al-uchuur hana l-dahaaya al-mukhassasiin le Allah Ilaahhum. Wa jaabo achya katiiriin wa khattoohum koom koom.

⁷Wa fi l-chahar al-taalit, bado yilimmu al-achya dool be kiimaan wa kammalo al-lammiin fi l-chahar al-saabi'.

⁸Wa wakit Hizkhiiya wa masaa'iilah jo wa chaafo al-kiimaan dool, baarako Allah wa chakaro cha'abah Bani Israa'iil.

⁹Wa Hizkhiiya sa'alaahum le rujaal al-diin wa l-Laawiyiin min al-kiimaan dool.

¹⁰Wa khalaas, Azarya kabiir rujaal al-diin, hu al-min gabiilat Saduukh, radda wa gaal: «Min al-cha'ab bado yijiibu al-hadaaya dool fi beet Allah, aniina gaa'idiin naakulu wa nachba'o lahaddi yifaddil. Achaan Allah baarak cha'abah wa daahu al-fadle gaa'ide be katara.»

¹¹Wa Hizkhiiya amar yabnu makhaazin fi beet Allah. Wa wakit banoohum khalaas,

¹²jaabo be amaan al-hadaaya wa l-uchuur wa l-dahaaya al-mukhassasiin. Wa Kananya al-Laawi, hu bas mas'uul fi l-hadaaya dool wa akhuuh Chim'i naaybah.

¹³Wa Yahiyiil wa Azarya wa Nahat wa Asahiil wa Yarimuut wa Yuuzabaad wa Aliyiil wa Yismakya wa Mahat wa Banaaya, humman dool muraakhibiin tihit mas'uuliyit Kananya wa akhuuh Chim'i. Wa da hasab al-amur hana l-malik Hizkhiiya wa Azarya mas'uul beet Allah.

¹⁴Wa Khuuri al-Laawi wileed Yimna, hu haaris hana l-baab al-sabhaani. Wa battaan hu mas'uul fi l-hadaaya al-yigaddumuuhum be niiye le l-Rabb wa yigassim al-hadaaya al-jaaboohum le Allah wa l-dahaaya al-mukhaddasiin.

¹⁵Wa l-Laawiyiin al-gaa'idiin tihit mas'uuliytah, humman Idaan wa Minyaamiin wa Yachuu' wa Chama'ya wa Amarya wa Chakanya. Wa fi hillaal rujaal al-diin, humman bas yigassumu al-akil be amaan le akhwaanhum hasab majmuu'aathum, le ayyi raajil diin, kabiir walla sakhayyar.

¹⁶Wa gassamo akil le ayyi raajil al-sajjaloooh, min umur 3 sana wa foog, wa le kulla l-naas al-yaju fi beet Allah kulla yoom le yisawwu khidmithum hasab majmuu'aathum.

¹⁷Sajjalo rujaal al-diin hasab aayilaathum. Wa l-Laawiyiin kamaan, sajjaloohum min umur 20 sana wa foog hasab khidmithum wa majmuu'aathum.

¹⁸Wa sajjalo kulla naas beethum, awiin wa awlaad wa banaat, wa kulla aayilaathum achaan humman khassaso nufuushum be amaan le khidmit al-bakaan al-mukhaddas.

¹⁹Wa waahidiin min rujaal al-diin al-min zurriiyit Haaruun aaychiin fi bakaanaat al-sarha hawaale hillaal rujaal al-diin. Wa fi ayyi hille, azalo rujaal be usumhum le yantu al-gisim al-magtuu' le ayyi dakar min kulla rujaal al-diin wa l-Laawiyiin al-sajjaloohum fi l-tasjiil.

²⁰Wa Hizkhiiya sawwa misil ke fi kulla balad Yahuuza. Hu sawwa al-kheer wa l-adil wa l-hagg giddaam Allah Ilaahah.

²¹Wa fi kulla khidme al-gamma sawwaaha le beet Allah, hu tabbag al-wasaaya wa l-gawaaniin. Hu taaba' al-Rabb be kulla galbah wa be da, hu ligi al-najaah.

2 Akhbaar 32

Sanhariib malik Achuur hajam Yahuuza

¹Wa ba'ad Hizkhiiya kammal kulla l-khidme di be amaan, Sanhariib malik balad Achuur hajam al-mudun al-gawiyiin hana mamlakat Yahuuza le yichiilhum.

²Wakit Hizkhiiya irif kadar Sanhariib indah niiye le yihaarib Madiinat al-Khudus,

³hu achchaawaro ma'a masaa'iilah wa furraasah le yadfunu kulla uyuun al-almi al-gaa'idiin barra min al-madiina. Wa humman saa'adooh.

⁴Wa naas katiiriin marra waahid lammo wa dafano uyuun almi wa l-majra al-yijiib almi al-balad achaan gaalo: «Maala muluuk balad Achuur yaju wa yalgo almi be ziyaada?»

⁵Wa Hizkhiiya chadda heelah wa addal kulla durdur al-hille al-mukassar wa gawwam buyuut tuwaal hana muraakhaba. Wa bana durdur jadiid barra min durdur al-madiina wa gawwa durdur al-difaa' al-sammooh Millu al-fi madiinat Dawuud. Wa sana' silaah wa darag be katara.

⁶Wa Hizkhiiya khatta kubaaraat al-askar fi raas al-cha'ab wa lamma ma'aahum fi l-naga'a jamb khachum baab al-madiina. Wa chajja'aahum wa gaal:

⁷«Abgo chudaad wa fahaliin! Ma takhaafo wa la tinbahtu giddaam malik balad Achuur wa giddaam al-askar al-katiiriin al-ma'aayah. Achaan al-ma'aana akbar min al-ma'aayah!

⁸Al-malik da indah ma'aayah naas bas wa laakin aniina indina ma'aana Allah Ilaahna al-yafza'na wa yihaarib leena.» Wa kalaam Hizkhiiya malik mamlakat Yahuuza da chajja' kulla l-cha'ab.

Sanhariib haddad Hizkhiiya wa naasah

⁹Wa ba'ad da, wakƙi Sanhariib malik balad Achuur wa kulla askarah gaa'idiin fi hillit Lakiich, hu gamma rassal murassaliin le Hizkhiiya malik mamlakat Yahuuza wa le kulla l-cha'ab al-gaa'idiin fi Madiinat al-Khudus. Wa kubaaraatum gaalo leehum:

¹⁰«Daahu kalaam Sanhariib malik balad Achuur. Hu gaal: <Intu atwakkaltu ale yaatu wa ga'adtu fi Madiinat al-Khudus fi wakƙi al-hisaar?»

¹¹Hizkhiiya gaa'id yukhuchchuku wa yaktulku be l-juu' wa l-atach. Wa hu gaa'id yuguul leeku: "Allah Ilaahna yinajjiina min iid malik balad Achuur!"

¹²Laakin da Hizkhiiya bas al-haddam al-bakaanaat al-aaliyiin wa l-madaabih hana ibaadat Allah! Wa hu sawwa misil da achaan yidoor naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus yasjudu wa yiharrugu bakhuur fi madbah waahid bas.

¹³«Ma simi'tu be l-cheyy al-sawweenaah ana wa juduudi muluuk balad Achuur le kulla chu'uub al-ard? Hal ilaahaat umam al-buldaan dool gidro najjo buldaanhum min iid ana walla?»

¹⁴Min kulla ilaahaat al-umam al-juduudi dammaroohum, yaatu al-gidir najja cha'abah min iid? Wa be da, hal ilaahku intu yagdar yinajjiiku min iid ana walla?»

¹⁵Wa hassa' da, khalli Hizkhiiya ma yakdib leeku wa la yukhuchchuku. Ma tisaddugu kalaamah achaan ma fi ilaah hana ayyi umma walla mamlaka al-gidir yinajji cha'abah min iid ana walla min iid juduudi. Wa be da, ilaahaatku kula ma yagdar yinajjuuku min iid ana!»

¹⁶Wa murassaliin malik Sanhariib taaba'o fi kalaamhum didd Allah al-Rabb wa didd Hizkhiiya abdah.

¹⁷Wa l-malik Sanhariib kula katab jawaabaat al-ayyar fooghum Allah Ilaah Bani Israa'iil wa gaal: «Misil kulla ilaahaat umam al-buldaan ma gidro najjo cha'abum min iid, ilaah Hizkhiiya kula ma yagdar yinajji cha'abah min iid.»

¹⁸Wa murassaliin Sanhariib yihajju be hiss aali be lukhka hana Bani Yahuuza le cha'ab Madiinat al-Khudus al-gaa'idiin fi l-durdur achaan yikhawwufuuhum wa yirajjufuuhum le yagdar yichiilu al-madiina.

¹⁹Wa humman gaa'idiin yihajju be Ilaah Madiinat al-Khudus misil hu waahid min al-ilaahaat hana chu'uub al-ard, al-sana'aahum al-insaan.

Allah najja Madiinat al-Khudus

²⁰Wa l-malik Hizkhiiya wa l-nabi Icha'ya wileed Ammuus gammo chahado Allah fi chaan kalaam al-murassaliin dool. Wa sarakho le l-Rabb achaan yafza'hum.

²¹Wa khalaas, Allah rassal malak wa dammar kulla l-rujaal al-furraas wa l-kubaaraat wa l-khuyyaad al-fi l-mu'askar hana malik balad Achuur. Wa khalaas, malik balad Achuur gamma gabbal baladah be eeb. Wakƙi wisil hinaak, macha le beet ilaahah wa waahidiin min iyaalah halaalah macho waraayah wa katalooh be l-seef.

22 Wa be misil da, Allah najja Hizkhiiya wa sukkaan Madiinat al-Khudus min iid Sanhariib malik balad Achuur wa min kulla udwaanhum al-aakhariin. Wa antaahum al-raaha min kulli jiihe.

23 Wa naas katiiriin yijiibu hadaaya le Allah fi Madiinat al-Khudus wa hadaaya khaaliyiin le Hizkhiiya malik mamlakat Yahuuza. Wa min al-wakit da, usum Hizkhiiya bigi aali wa mukarram giddaam kulla l-umam.

Nihaayat hukum Hizkhiiya

24 Wa fi l-wakit da, Hizkhiiya mirid marad chadiid lahaddi gariib yumuut. Wa chahad Allah wa hu anta alaama al-tadman leyah al-chifa.

25 Wa laakin Hizkhiiya ma chakar Allah le l-kheer al-hu sawwaah leyah ahaan hu astakbar. Wa be sabab da, Allah khidib leyah hu wa le balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus.

26 Wa ba'ad da, Hizkhiiya wa sukkaan Madiinat al-Khudus maskano nufuushum min al-istikbaar. Wa be da, Allah ma nazal khadabah fooghum fi muddit hayaat Hizkhiiya.

27 Hizkhiiya indah maal wa charaf katiir marra waahid. Wa bana makhaazin le l-fudda wa l-dahab wa l-hujaar al-khaaliyiin wa l-dukhhkaan wa l-darag wa l-khumaam al-khaali.

28 Wa battaan bana makhaazin al-yusubbu foogah intaaj al-gameh wa khamar wa dihin. Wa bana door le l-bahaayim wa zaraayib le l-khanam.

29 Wa bana leyah hillaal wa indah khanam wa bagar katiir ahaan al-Rabb antaah maal katiir marra waahid.

30 Wa da Hizkhiiya bas al-dafan uyuun almi Gihuun wa nakat hafiir le yiwaddi almiikum kharib daakhil madiinat Dawuud. Wa Hizkhiiya najah fi kulla cheyy al-gaa'id yisawwiih.

31 Wa yoom waahid, kubaaraat balad Baabil rassalo naas le yi'akkudu min al-ajaayib al-bigo fi l-balad di. Wa laakin wakit ziyaarithum, al-Rabb khallaah le Hizkhiiya wiheedah ahaan yijarribah wa ya'arif kulla cheyy al-fi galbah.

32 Wa l-baagi min amal Hizkhiiya wa amaanah le l-Rabb maktuubiin fi kitaab muluuk Bani Yahuuza wa Bani Israa'iil wa battaan fi kitaab Ru'yat al-nabi Icha'ya wileed Ammuus.

33 Wa Hizkhiiya maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh gariib le l-derib al-taali' ale khubuur zurriiyit Dawuud. Wa fi mootah, kulla naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus charrafooh. Wa wileedah Manassa hakam fi badalah.

2 Akhbaar 33

Manassa bigi malik fi Yahuuza

- ¹Wa Manassa indah 12 sana wakit bigi malik wa hakam 55 sana fi Madiinat al-Khudus.
- ²Wa hu sawwa al-fasaala giddaam Allah. Hu sawwa nafs al-muharramaat al-sawwoohum al-umam al-Allah gala' minhum arduhum wa antaaha le Bani Israa'iil.
- ³Wa hu bana battaan al-bakaanaat al-aaliyiin hana l-ibaada al-abuuh Hizkhiiya haddamaahum. Wa bana madaabih le ilaah Ba'al wa khazza iidaan le ibaadat Achiira wa sajad giddaam kulla khuwwaat al-sama wa abadhun.
- ⁴Wa bana leehum madaabih fi lubb beet Allah wa da l-bakaan al-Allah gaal foogah: «Fi Madiinat al-Khudus bas, nukhutt usmi ila l-abad.»
- ⁵Wa battaan kula bana madaabih le kulla khuwwaat al-sama fi l-fadaayaat al-itneen hana beet Allah.
- ⁶Wa Manassa zaatah harrag awlaadah fi l-naar le l-asnaam fi waadi Bani Hinnum. Wa macha le l-chaddaara wa l-chawwaafiin wa l-sahhaariin wa l-naas al-yikallumu ma'a l-maytiin wa l-jannaaniyiin. Wa gaa'id yikhaddib Allah ziyaada be l-fasaala al-hu sawwaaha.
- ⁷Wa hu khatta fi beet Allah sanam al-hu najarah. Wa da fi lubb al-beet al-hajja foogah al-Rabb le Dawuud wa le wileedah Suleymaan wa gaal: «Ana nukhutt usmi ila l-abad foog al-beet da wa fi Madiinat al-Khudus al-madiina al-ana azaltaha min kulla mudun gabaayil Bani Israa'iil.
- ⁸Wa battaan ma natrud Bani Israa'iil min al-ard al-ana anteetha le juduudhum kan humman yahfado wa yitabbugu kulla wasiiyaati wa churuuti wa gawaaniini al-amartuhum beehum be waasitat Muusa.»
- ⁹Wa laakin Manassa lazzaahum le naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus le yisawwu al-fasaala ziyaada min al-umam al-dammaraahum Allah giddaam Bani Israa'iil.
- ¹⁰Allah hajja le Manassa wa cha'abah wa laakin humman ma khatto baalhum.
- ¹¹Wa fi chaan da, Allah gawwam didduhum khuyyaad askar malik balad Achuur. Wa karabooh le Manassa wa dasso leyah hadiid mukanjar wa rabatooh be jinziir hana nahaas matbuug wa waddooh Baabil.
- ¹²Wa wakit gaa'id fi l-diige, Manassa baka le Allah Ilaahah wa maskan nafsah giddaam Allah Rabb juduudah.
- ¹³Wa Manassa sa'al Allah wa hu rahamah wa khibil du'aayah wa gabbalah fi Madiinat al-Khudus le yahkim battaan. Wa be misil da, Manassa irif kadar Allah hu bas al-Ilaah.
- ¹⁴Wa ba'ad da, hu bana durdur tawiil be barra le madiinat Dawuud. Wa l-durdur da gamma min al-nuss al-kharbaani le rijil Gihuun wa maachi fi l-waadi lahaddi baab

al-Huut wa muhawwig haarat Ufal. Wa Manassa khatta khuyyaad al-askar fi kulla l-mudun al-gawiyiin hana balad Yahuuza.

¹⁵Wa hu marag min beet Allah kulla l-ilaahaat al-ajnabiyyiin wa l-sanam al-awwal najarah wa khattaah daakhal. Wa haddam kulla l-madaabih al-banaahum fi jabal beet Allah wa fi Madiinat al-Khudus wa daffagaahum barra min al-madiina.

¹⁶Wa hu addal madbah Allah wa gaddam foogah dahaaya salaama wa dahaaya chukur. Wa amar naas balad Yahuuza khalli ya'abudu Allah Ilaah Bani Israa'iil.

¹⁷Wa l-cha'ab lissaa'hum gaa'idiin yigaddumu dahaayaahum fi l-bakaanaat al-aaliyyiin laakin da, le Allah Ilaahum bas.

¹⁸Wa l-baagi min amal Manassa wa salaatah le Ilaahah wa l-kalaam al-kallamooh leyah al-anbiya al-yichiifu ru'ya be usum Allah Ilaah Bani Israa'iil, kulla l-cheyy da maktuub fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil.

¹⁹Wa salaatah al-khibilha Allah wa zunuubah wa isyaanah wa l-buna hana l-bakaanaat al-aaliyyiin al-khazza fooghum iidaan le ibaadat Achiira wa l-asnaam, dool kulla maktuubiin fi kitaab al-anbiya al-yichiifu be ru'ya.

²⁰Wa Manassa maat wa lihig abbahaatah wa dafanooh fi ard warasatah. Wa wileedah Aamuun hakam fi badalah.

Aamuun bigi malik fi Yahuuza

²¹Aamuun indah 22 sana wakıt bigi malik wa hakam santeen fi Madiinat al-Khudus.

²²Wa Aamuun kula sawwa al-fasaala giddaam Allah misil abuu Manassa. Hu gaddam dahaaya wa abad kulla l-asnaam al-sawwaahum abuu Manassa.

²³Wa laakin Aamuun ma maskan nafsah giddaam Allah misil abuu Manassa sawwaah wa hu khata ziyaada min abuu.

²⁴Wa masaa'iilah atmarrado diddah wa katalooh fi lubb beetah.

²⁵Wa laakin cha'ab al-balad katalo kulla l-naas al-atmarrado didd al-malik Aamuun. Wa darrajo wileedah Yuuchiiya malik fi badalah.

2 Akhbaar 34

Yuuchiiya bigi malik fi Yahuuza

¹Wa Yuuchiiya indah 8 sana wakıt bigi malik wa hakam 31 sana fi Madiinat al-Khudus.

²Wa hu sawwa al-adiil giddaam Allah. Hu taaba' al-derib al-adiil hana jiddah Dawuud wa ma baara minnah wa la ale l-zeene wa la ale l-isra.

³Wa fi l-sana al-taamne hana hukmah wakıt hu lissaa' sabi, bada yitaabi' Allah Rabb jiddah Dawuud. Wa fi l-sana 12 hana hukmah, gamma yitahhir balad Yahuuza wa

Madiinat al-Khudus min al-bakaanaat al-aaliyiin hana l-ibaada wa min al-iidaan al-khazzoohum le ibaadat Achiira wa l-asnaam wa l-tamaasiil hana hadiid.

⁴Wa fi giddaamah bas, haddamo al-madaabih hana ilaah Ba'al wa l-makhaabir al-yiharrugu fooghum al-bakhuur al-gaa'idiin be foog al-madaabih. Wa gata' al-iidaan al-khazzoohum le ibaadat Achiira wa kassar al-asnaam wa l-tamaasiil hana hadiid wa rihikaahum dagiig wa chattat al-dagiig da fi l-khubuur hana l-naas al-gaddamo leehum dahaaya.

⁵Wa hu harrag udaam rujaal al-diin hana l-asnaam fi raas madaabihhum le yinajjishum. Wa be misil da, hu tahhar balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus.

⁶Wa ba'ad da, hu macha fi l-munchaakh fi hillaal gabaayil Manassa wa Afraayim wa Chim'uun wa lahaddi hillaal gabiilat Naftaali wa l-manaatig al-mujaawiriinhum.

⁷Wa hu haddam al-madaabih wa gata' al-iidaan al-khazzoohum le ibaadat Achiira wa kassar al-sanam wa rihikaahum dagiig wa kassar kulla l-makhaabir al-fi kulla balad Israa'iil. Wa ba'ad da, gabbal Madiinat al-Khudus.

Raajil al-diin ligi kitaab al-Tawraat

⁸Wa fi sanit 18 hana hukmah ba'ad tahhar al-balad wa beet Allah, al-malik Yuuchiiya rassal talaata naas le yi'addulu beet Allah Ilaahah. Wa humman Chaafaan wileed Asalya wa Ma'asiya haakim al-madiina wa Yuwaakh wileed Yuwaahaz al-kaatib al-yizakkir al-malik.

⁹Wa humman macho le Hilkhiiya kabiir rujaal al-diin. Wa jaabo fi beet Allah al-fudda al-lammooha al-Laawiyiin hurraas madkhal beet Allah min naas gabaayil Manassa wa Afraayim wa min kulla naas mamlakat Israa'iil al-faddalo wa min kulla naas gabaayil Yahuuza wa Banyaamiin wa kulla sukkaan Madiinat al-Khudus.

¹⁰Wa l-fudda di, antooha le l-naas al-mukallafiin be khidmit adiiliin beet Allah. Wa kaffo beeha al-khaddaamiin al-yakhdumu fi beet Allah le yi'addulu wa yigawwu al-beet da.

¹¹Wa anto min al-fudda di le l-khachchaabiin wa l-bannaayiin ahaan yachru beeha al-hujaar al-magtuu'iin wa l-maraadiis al-yisabbutu beehum al-buyuut ahaan awwal muluuk mamlakat Yahuuza khalloohum yilhaddamo.

¹²Wa l-naas dool khadamo be amaan. Wa kallafo fooghum muraakhibiin min al-Laawiyiin wa humman Yahat wa Ubadya min zurriiyit Maraari wa Zakariiya wa Machullam min zurriiyit Gahaat. Wa l-Laawiyiin al-ya'arfu daribiin aalaat al-musiikha

¹³mukallafiin foog al-naggaaliin wa yiraakhubu fi kulla l-khaddaamiin al-yisawwu ayyi khidme. Wa waahidiin min al-Laawiyiin kuttaab wa waahidiin muraakhibiin wa waahidiin hurraas biibaan.

14 Wa wakít marago al-fudda al-jaabooha fi beet Allah, Hilkhiiya raajil al-diin ligi kitaab al-Tawraat al-Allah amaraahum be waasitat Muusa.

15 Wa Hilkhiiya gaal le Chaafaan al-kaatib: «Ana ligiit kitaab al-Tawraat fi beet Allah.» Wa Hilkhiiya anta al-kitaab da le Chaafaan.

16 Wa Chaafaan jaab al-kitaab da le l-malik wa hajja leyah wa gaal: «Masaa'iilak sawwo kulla cheyy al-amarooohum beyah.

17 Humman sallamo al-fudda al-ligooha fi beet Allah le l-mukallafiin wa l-khaddaamiin.»

18 Wa Chaafaan al-kaatib gaal battaan le l-malik: «Wa Hilkhiiya raajil al-diin antaani kitaab waahid.» Wa hu gara al-kitaab da le l-malik.

Yuuchiiya macha le l-nabiiye Hulda

19 Wa wakít al-malik simi' kalaam al-Tawraat da, charrat khulgaanah min al-hizin.

20 Wa ba'ad da, al-malik amar Hilkhiiya wa Akhigaam wileed Chaafaan wa Abduun wileed Miika wa Chaafaan al-kaatib wa Asaaya waahid min masaa'iil al-malik wa gaal leehum:

21 «Amchu as'alo Allah leyi ana wa le naas mamlakat Israa'iil al-faddalo wa le naas mamlakat Yahuuza be sabab al-kalaam al-maktuub fi l-kitaab al-ligoooh. Achaan khadab Allah chadiid bilheen diddina achaan juduudna ma karramo kalaam Allah wa ma tabbago al-kalaam al-maktuub fi l-kitaab da.»

22 Wa khalaas, Hilkhiiya wa murassaliin al-malik macho bakaan Hulda al-nabiiye marit al-haaris hana khulgaan rujaal al-diin al-usmah Challuum wileed Tugahaat wileed Hasra. Wa hi saakne fi l-haara al-jadiide hana Madiinat al-Khudus. Wa wakít humman wassalo, hajjo leeha be l-kalaam da.

23 Wa Hulda al-nabiiye gaalat leehum: «Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal tamchu tuguulu le l-raajil al-rassalaaku leyi:

24 «Daahu Allah gaal: “Akiid ana nijjib masiibe fi Madiinat al-Khudus wa fi sukkaanha. Wa da yihaggig kulla kalaam al-la'ana al-maktuub fi l-kitaab al-garoooh le malik mamlakat Yahuuza.

25 Wa da fi chaan cha'abi abooni wa harrago bakhuur le ilaahaat aakhariin wa khaddabooni be kulla amalhum al-sawwooh. Wa khadabi yanzil fi l-madiina di wa ana ma niwaggifah.”»

26 «Wa hassa' da, amchu guulu al-kalaam da le malik mamlakat Yahuuza al-rassalaaku tas'alo leyah Allah. Wa guulu leyah: «Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: “Inta simi't kalaam al-kitaab da

27 wa galbak khaaf wa inta almaskant giddaami ana al-Rabb wakít inta simi't al-kalaam al-ana gultah didd Madiinat al-Khudus wa sukkaanha. Wa inta maskant

nafsak giddaami wa charratt khulgaanak min al-hizin wa bakeet giddaami. Wa ana kula simi'tak. Wa da kalaam Allah.

²⁸Wa be sabab da, nikhalliik talhag abbahaatak be l-salaama wa yadfunuuk fi khaburak wa inta ma tichiif al-masiibe al-ana ninazzilha fi Madiinat al-Khudus wa sukkaanha.”»» Wa khalaas, al-murassaliin macho wa kallamo al-kalaam da le l-malik.

Yuuchiiya yijaddid al-mu'aahada

²⁹Wa tawwaali, malik Yuuchiiya naada kulla chuyuukh balad Yahuuza wa chuyuukh Madiinat al-Khudus le yilimmu.

³⁰Wa ba'ad da, al-malik macha beet Allah ma'a kulla naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus wa rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa kulla l-cha'ab min al-kubaar lahaddi l-dugaag. Wa hu gara leehum kulla l-kalaam al-fi kitaab al-mu'aahada al-ligooh fi beet Allah.

³¹Wa l-malik wagaf fi bakaanah wa jaddad al-mu'aahada ma'a Allah. Waajib ayyi waahid yitaabi' Allah wa yahfad wasiyyaatah wa ta'liimah wa churuutah be kulla galbah wa be kulla fikrah wa yitabbig kalaam al-mu'aahada al-maktuub fi l-kitaab da.

³²Wa l-malik sawwa al-mu'aahada di le kulla sukkaan Madiinat al-Khudus wa cha'ab Banyaamiin. Wa kulla sukkaan Madiinat al-Khudus tabbago al-mu'aahada al-sawwaaha Allah Rabb juduudhum.

³³Wa Yuuchiiya marag kulla l-muharramaat al-fi kulla balad Bani Israa'iil wa amar kulla l-naas al-saakniin fi balad Israa'iil ya'abudu Allah Ilaahhum. Wa be misil da, humman ma tarrafo min derib Allah Rabb juduudhum fi kulla muddit hayaat Yuuchiiya.

2 Akhbaar 35

Yuuchiiya wa l-cha'ab ayyado

¹Wa Yuuchiiya ayyad iid al-Fisha hana Allah fi Madiinat al-Khudus. Fi yoom 14 hana l-chahar al-awwal, dabaho bahaayim le l-iid da.

²Wa hu sabbat rujaal al-diin fi khidmithum wa chajja'aahum fi khidmit beet Allah.

³Wa hu hajja le l-Laawiyiin al-mukallafiin le yi'allumu kulla cha'ab Bani Israa'iil wa mukhassasiin fi khidmit Allah. Wa gaal leehum: «Khuttu al-sanduug al-mukhaddas hana Allah fi l-beet al-banaah Suleymaan wileed Dawuud malik Bani Israa'iil. Wa l-sanduug da ma tihawwuluuh battaan. Wa hassa' da, akhdumu le Allah Ilaahku wa le Bani Israa'iil cha'abah.

⁴Nazzumu nufuusku ale hasab aayilaatku wa majmuu'aatku hasab al-chart al-katabah Dawuud malik Bani Israa'iil wa wileedah Suleymaan.

- ⁵Wa agiifu be majmuu'aat aayilaatku fi l-bakaan al-mukhaddas achaan tisaa'udu akhwaanku naas al-cha'ab. Agiifu hasab al-nizaam hana aayilaat al-Laawiyiin.
- ⁶Waajib tadbaho bahaayim le iid al-Fisha wa tikhassusu nufuusku le tisaa'udu akhwaanku wa titabbugu al-kalaam al-Allah gaalah be waasitat Muusa.»
- ⁷Wa min khanamah, Yuuchiiya antaahum le cha'abah 30 000 humlaan wa sukhlanaan le dahaaya hana iid al-Fisha wa 3 000 bagar kula. Wa kulla l-bahaayim dool min maalahaalaah.
- ⁸Wa masaa'iil al-malik kula anto be niyithum bahaayim le l-cha'ab wa rujaal al-diin wa l-Laawiyiin. Wa Hilkhiiya wa Zakariiya wa Yahiyiil masaa'iil beet Allah kula antoohum le rujaal al-diin 2 600 khaman wa 300 bagar le iid al-Fisha.
- ⁹Wa kubaaraat al-Laawiyiin, humman Kunanya wa Chama'ya wa Nataniil wa akhwaanah Hachabya wa Ya'iyiil wa Yuuzabaad, anto le l-Laawiyiin 5 000 khaman wa 500 bagar le iid al-Fisha.
- ¹⁰Wa l-khidme di nazzamooha misil da. Rujaal al-diin ga'ado fi bakaanaathum wa l-Laawiyiin fi majmuu'aathum hasab amur al-malik.
- ¹¹Wa dabaho al-bahaayim hana iid al-Fisha wa anto al-damm le rujaal al-diin wa humman rachcho al-damm da fi l-madbah. Wa l-Laawiyiin kamaan salakho al-bahaayim.
- ¹²Wa khatto taraf gisim al-bagar al-wajib yigaddumuuhum dahaaya muharragiin le Allah hana ayyi aayila min ayyi khachum beet misil maktuub fi kitaab Muusa.
- ¹³Wa rakkabo khaman le iid al-Fisha fi l-naar hasab al-churuut. Wa rakkabo al-dahaaya al-mukhaddasiin fi l-buraam wa l-kalaayil wa l-guduur. Wa tawwaali, gassamo al-laham da le kulla l-cha'ab.
- ¹⁴Wa ba'ad da, al-Laawiyiin jahhazo gisim hanaahum humman wa hana rujaal al-diin min zurriiyit Haaruun achaan rujaal al-diin dool machkhuuliin be gaddimiin al-dahaaya al-muharragiin wa l-chaham lahaddi l-leel. Wa fi chaan da bas, al-Laawiyiin jahhazo le nufuushum wa le rujaal al-diin min zurriiyit Haaruun.
- ¹⁵Wa l-khannaayiin al-min zurriiyit Asaaf ga'ado fi bakaanhum hasab amur Dawuud wa Asaaf wa Heemaan wa Yaduutuun mustachaariin al-malik. Al-hurraas kula ga'ado fi bakaanaathum fi ayyi baab. Wa ma wajib humman yikhallu khidmithum wa be sabab da, akhwaanhum al-Laawiyiin gaa'idiin yijahhuzu leehum akilhum.
- ¹⁶Wa da l-nizaam hana kulla l-khidme hana beet Allah fi l-yoom da achaan yi'ayyudu iid al-Fisha wa yigaddumu dahaaya muharragiin fi madbah Allah. Wa da kulla hasab amur al-malik Yuuchiiya.
- ¹⁷Wa Bani Israa'iil al-haadiiriin ayyado iid al-Fisha fi l-wakit da wa ayyado iid al-Khubza bala Tawwaara le muddit sab'a yoom.

18 Wa abadan ma ayyado iid al-Fisha misil da fi balad Israa'iil min waktu al-nabi Samuwiil. Wa ma fi malik fi kulla balad Israa'iil al-ayyad iid al-Fisha misil Yuuchiiya ayyadah. Yuuchiiya ayyadah ma'a rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa kulla naas mamlakat Yahuuza wa naas mamlakat Israa'iil al-hidro wa sukkaan Madiinat al-Khudus.

19 Wa da fi sanit 18 hana hukum Yuuchiiya bas al-ayyado foogah iid al-Fisha da.

Nihaayat hukum Yuuchiiya

20 Wa yoom waahid ba'ad Yuuchiiya addal beet Allah, Naku malik balad Masir gamma le yihaarib fi hillit Karkamiich fi bahar al-Furaat. Wa Yuuchiiya macha le yiwajjihah fi l-derib.

21 Wa l-malik Naku rassal le yah murassaliin wa gaal: «Chunu fi ambeenaatna, ya malik mamlakat Yahuuza? Da ma diddak inta ya ana jaayi al-yoom laakin ana jaayi nihaarib aduuyi wa l-sama gaal leyi namchi ajala. Wa inta kamaan, ma tagiif didd gudrat al-sama al-ma'aayi kan ma tidoor yaktulak.»

22 Wa laakin Yuuchiiya ma khalla minnah fikrah hana l-harib wa aba ma yasma' kalaam Naku al-jaayi min al-Rabb. Wa khalaas, hu khayyar khulgaanah hana l-muluk ahaan ma ya'arfuuh wa macha fi kadaadit Magiddu le yihaarib Naku.

23 Wa fi wakt al-harib, siyaad al-nuchchaab zarago nuchchaab wa darabooh le l-malik Yuuchiiya. Wa hu gaal le masaa'iilah: «Amurguuni min al-harib ahaan ana anjaraht katiir!»

24 Wa masaa'iilah maragooh min arabatah hint al-harib wa khattooh fi araba aakhara wa waddooh Madiinat al-Khudus. Wa Yuuchiiya maat wa dafanooh fi khabur juduudah. Wa kulla naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus hizno leyah.

25 Wa l-nabi Irmiya katab khine hana hizin le Yuuchiiya. Wa min al-wakit da, al-khannaayiin wa l-khannaayaat yikhannu be Yuuchiiya fi khineehum lahaddi l-yoom. Wa l-khine da bigi aade fi Israa'iil wa maktuub fi kitaab al-nuwaah.

26-27 Wa l-baagi min amal Yuuchiiya min al-bidaaya le l-nihaaya wa amalah hana l-kheer hasab al-maktuub fi Tawraat Allah, kulla l-cheyy da maktuub fi kitaab muluuk Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza.

2 Akhbaar 36

Yahaaz bigi malik fi Yahuuza

1 Wa cha'ab al-balad chaaloo le Yahaaz wileed Yuuchiiya wa darrajooh malik fi Madiinat al-Khudus fi badal abuh.

2 Wa Yahaaz indah 23 sana waktu bigi malik wa hakam talaata chahar fi Madiinat al-Khudus.

³Wa Naku malik Masir nazzalah min hukmah fi Madiinat al-Khudus. Wa ziyaada min da, hu jabaraahum le naas mamlakat Yahuuza yikaffu leyah miiri hana 3 400 kiilo hana fudda wa 3 400 kiilo hana dahab.

⁴Wa l-malik Naku darraj Aliyaakhim akhu Yahaaz malik fi balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus wa khayyar usmah wa sammaah Yahuuyakhim. Wa kan le Yahaaz al-masjuun kamaan, al-malik Naku chaalah wa waddaah Masir.

Yahuuyakhim bigi malik fi Yahuuza

⁵Wa Yahuuyakhim indah 25 sana wakit bigi malik wa hakam 11 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa hu sawwa al-fasaala gidzaam Allah Ilaahah.

⁶Wa fi wakit hukmah, Nabuukhadnasar malik Baabil ja hajamah le Yahuuyakhim wa karabah wa janzarah be jinziir hana nahaas matbuug wa waddaah Baabil.

⁷Wa Nabuukhadnasar wadda fi Baabil mu'iddaat waahidiin min beet Allah wa khattaahum fi gasrah fi Baabil.

⁸Wa l-baagi min amal Yahuuyakhim wa kulla l-muharramaat al-sawwaahum wa kulla l-cheyy al-kaan leyah, kulla l-cheyy da maktuub fi kitaab muluuk Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza. Wa wileedah Yuyakiin hakam fi badalah.

Yuyakiin bigi malik fi Yahuuza

⁹Wa Yuyakiin indah 8 sana wakit bigi malik wa hakam talaata chahar wa achara yoom fi Madiinat al-Khudus. Wa hu sawwa al-fasaala gidzaam Allah.

¹⁰Wa fi l-sana al-jadiide, al-malik Nabuukhadnasar rassal naas wa chaalo Yuyakiin wa khumaam khaaliyiin min beet Allah wa waddoohum Baabil. Wa darraj Sidkhiiya gariibah le Yuyakiin malik fi balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus.

Sidkhiiya aakhir malik fi Yahuuza

¹¹Wa Sidkhiiya indah 21 sana wakit bigi malik wa hakam 11 sana fi Madiinat al-Khudus.

¹²Wa hu sawwa al-fasaala gidzaam Allah Ilaahah. Wa aba ma yimaskin nafsah gidzaam al-nabi Irmiya wakit hu gaa'id yihajji leyah be kalaam jaayi min Allah.

¹³Wa l-malik Nabuukhadnasar hallafah be sama wa be da kula, Sidkhiiya gamma atmarrad diddah. Wa gawwa raasah wa aba ma yasma' wa la yigabbil le Allah Ilaah Bani Israa'iil.

¹⁴Wa ziyaada min da, kulla kubaaraat rujaal al-diin wa kubaaraat al-cha'ab iso marra waahid. Sawwo nafs al-muharramaat al-sawwoohum al-umam al-aakhariin wa najjaso beet Allah al-hu khaddasah fi Madiinat al-Khudus.

¹⁵Wa Allah Rabb juduudhum rassal leehum tahziir daayman be khuchuum al-murassaliin achaan hu hanna fi cha'abah wa fi maskanah.

16 Wa laakin cha'abah gaa'idiin yichchammato le murassaliin al-Rabb wa yankuru kalaamah wa yadhako fi l-anbiya dool lahaddi khadab Allah nazal fooghum wa lihigaahum wa ma niyo minnah.

Nihaayat mamlakat Yahuuza

17 Wa khalaas, Nabuukhadnasar malik Baabil ja wa katal subyaanhum fi lubb al-beet al-mukhaddas. Wa ma hanna fi naadum wa la fi sabi wa la fi sabiye wa la fi kabiir wa la chaayib. Kulluhum ke Allah sallamaahum leyah.

18 Wa Nabuukhadnasar chaal kulla l-mu'iddaat hana beet Allah, kubaar wa dugaag, wa kulla l-kanz min beet Allah wa min gasir al-malik wa min buyuut kubaaraatah. Wa wadda kulla l-khumaam da fi Baabil.

19 Wa harrago beet Allah wa haddamo durdur Madiinat al-Khudus wa tachcho kulla gusuurha wa dammaro kulla l-khumaam al-khaaliyiin.

20 Wa ba'ad da, wadda fi l-khurba fi Baabil kulla l-naas al-faddalo min al-katil. Wa hu sawwaahum abiid leyah hu wa le iyaalah lahaddi muluuk balad Faaris jo chaalo minhum al-hukum.

21 Wa be misil da, kalaam Allah alhaggag misil gaalah be khachum al-nabi Irmiya. Hu gaal: «Al-balad yikhalluuha le muddit 70 sana lahaddi yitimmu al-ayyaam al-hi tinjamma fooghum. Wa be da, yikaffu kulla ayyaam al-sabt al-humman ma ahtaramoohum.»

Kuurach gabbal naas Yahuuza

22 Wa fi l-sana al-awwal hana hukum Kuurach malik balad Faaris, Allah gamma le yihaggig kalaamah al-awwal gaalah be khachum al-nabi Irmiya. Wa Allah anta fikir le Kuurach malik balad Faaris. Wa be da, Kuurach kharrar fi kulla mamlakatah wa katab maktuub wa gaal:

23 «Daahu kalaami ana Kuurach malik balad Faaris. Nuguul leeku: «Allah Rabb al-samaawaat antaani kulla mamaalik al-ard wa kallafaani achaan nabni leyah beet fi Madiinat al-Khudus fi balad Yahuuza. Khalli ayyi naadum min cha'abah yigabbil baladah. Wa Allah Ilaahah yukuun ma'aayah.»»

Azra

Azra 1

Maktuub Kuurach malik balad Faaris

¹Fi l-sana al-awwal hana hukum Kuurach malik balad Faaris, Allah gamma yihaggig kalaamah al-awwal gaalah be khachum al-nabi Irmiya. Wa Allah anta fikir le Kuurach malik balad Faaris wa be da, Kuurach kharrar fi kulla mamlakatah wa katab maktuub wa gaal:

²Daahu kalaami ana Kuurach malik balad Faaris. Allah Rabb al-samaawaat antaani kulla mamaalik al-ard wa kallafaani achaan nabni leyah beet fi Madiinat al-Khudus fi balad Yahuuza.

³Khalli ayyi waahid min cha'abah yamchi fi Madiinat al-Khudus fi balad Yahuuza wa Ilaahah yukuun ma'aayah wa hinaak yabni beet Allah Ilaah Bani Israa'iil. Wa hu al-Ilaah al-ya'abuduuh fi Madiinat al-Khudus.

⁴Wa fi ayyi bakaan al-saakniin foogah cha'ab Bani Israa'iil fi l-khurba, khalli al-naas yisaa'uduuhum wa yantuuhum fudda wa dahab wa maal wa bahaayim wa hadaaya wa da yantuuh be niyithum le beet Allah fi Madiinat al-Khudus.

⁵Wa khalaas, kubaaraat gabaayil Yahuuza wa gabaayil Banyaamiin wa rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa ayyi naadum al-antaah al-Rabb fikir le yigabbil le Madiinat al-Khudus wa yabni beet Allah, dool kulluhum gaa'idiin yijahhuzu achaan yamchu.

⁶Wa kulla jiiraanhum saa'adoohum wa antoohum mu'iddaat hana fudda wa dahab wa maal wa khumaam aakhar khaali wa bahaayim. Wa da bala l-musaa'ada al-antooha be niyithum le beet Allah.

⁷⁻⁸Wa mu'iddaat beet Allah al-awwal chaalaahum al-malik Nabuukhadnasar min Madiinat al-Khudus wa jaabaahum, dool gaa'idiin fi beet ilaahaatah. Wa l-mu'iddaat dool Kuurach malik balad Faaris anta izin le Mitradaat mas'uul al-makhaazin achaan yamrugum wa yahsibhum wa yantiikum le Chichbasar haakim balad Yahuuza.

⁹Wa daahu adad al-mu'iddaat dool, humman 30 taasa hana dahab wa 1 000 taasa hana fudda wa 29 sakkiin

¹⁰wa 30 kaas hana dahab wa 410 kiisaan aakhariin hana fudda wa 1 000 mu'iddaat aakhariin.

¹¹Wa mu'iddaat al-dahab wa l-fudda dool kulluhum ke adadh 5 400. Chichbasar chaalaahum wa waddaahum ma'aayah wakit humman gabbalo min Baabil balad al-khurba wa macho le Madiinat al-Khudus.

Azra 2

Al-naas al-gabbalo min al-khurba

- ¹Awwal Nabuukhadnasar malik Baabil karab naas min balad Yahuuza wa waddaahum fi l-khurba fi Baabil. Wa ba'ad amur al-malik Kuurach, humman gabbalo fi Madiinat al-Khudus wa fi balad Yahuuza, ayyi waahid fi madiintah.
- ²Wa l-naas dool jo ma'a Zarubaabil wa Yachuu' wa Nahamya wa Saraaya wa Ra'alaaya wa Mardakaay wa Bilchaan wa Misfaar wa Bigwaay wa Rahuum wa Ba'ana. Daahu adad rujaal Bani Israa'iil.
- ³Zurriiyit Far'uuch adadhun 2 172 raajil.
- ⁴Wa zurriiyit Chafatya adadhun 372 raajil.
- ⁵Wa zurriiyit Aarah adadhun 775 raajil.
- ⁶Wa zurriiyit Fahat Muwaab marago min Bani Yachuu' wa Bani Yuwaab wa adadhun 2 812 raajil.
- ⁷Wa zurriiyit Ilaam adadhun 1 254 raajil.
- ⁸Wa zurriiyit Zattu adadhun 945 raajil.
- ⁹Wa zurriiyit Zakkaay adadhun 760 raajil.
- ¹⁰Wa zurriiyit Baani adadhun 642 raajil.
- ¹¹Wa zurriiyit Babaay adadhun 623 raajil.
- ¹²Wa zurriiyit Azgad adadhun 1 222 raajil.
- ¹³Wa zurriiyit Adunikhaam adadhun 666 raajil.
- ¹⁴Wa zurriiyit Bigwaay adadhun 2 056 raajil.
- ¹⁵Wa zurriiyit Adiin adadhun 454 raajil.
- ¹⁶Wa zurriiyit Atiir marago min Bani Hizkhiiya wa adadhun 98 raajil.
- ¹⁷Wa zurriiyit Bisaay adadhun 323 raajil.
- ¹⁸Wa zurriiyit Yuura adadhun 112 raajil.
- ¹⁹Wa zurriiyit Hachum adadhun 223 raajil.
- ²⁰Wa zurriiyit Gibbaar adadhun 95 raajil.
- ²¹Wa rujaal hillit Beet Laham adadhun 123 raajil.
- ²²Wa rujaal hillit Natuufa adadhun 56 raajil.
- ²³Wa rujaal hillit Anatuut adadhun 128 raajil.
- ²⁴Wa rujaal hillit Beet Azmaawat adadhun 42 raajil.

- ²⁵Wa rujaal hillit Kharyat Ya'ariim wa hillit Kafira wa hillit Biiruut adadhun 743 raajil.
- ²⁶Wa rujaal hillit al-Raama wa hillit Gaba' adadhun 621 raajil.
- ²⁷Wa rujaal hillit Mikmaach adadhun 122 raajil.
- ²⁸Wa rujaal hillit Beet Iil wa hillit Aay adadhun 223 raajil.
- ²⁹Wa rujaal hillit Nabu adadhun 52 raajil.
- ³⁰Wa rujaal hillit Magbiich adadhun 156 raajil.
- ³¹Wa zurriiyit Ilaam al-aakhar adadhun 1 254 raajil.
- ³²Wa zurriiyit Hariim adadhun 320 raajil.
- ³³Wa rujaal hillit Luud wa hillit Hadiid wa hillit Uunu adadhun 725 raajil.
- ³⁴Wa rujaal hillit Ariiha adadhun 345 raajil.
- ³⁵Wa rujaal hillit Saana adadhun 3 630 raajil.
- ³⁶Daahu adad rujaal al-diin. Min zurriiyit Yada'ya marago aayilat Yachuu' wa adadhun 973 raajil.
- ³⁷Wa zurriiyit Immiir adadhun 1 052 raajil.
- ³⁸Wa zurriiyit Fachhuur adadhun 1 247 raajil.
- ³⁹Wa zurriiyit Hariim adadhun 1 017 raajil.
- ⁴⁰Wa l-Laawiyiin min zurriiyit Yachuu' wa zurriiyit Khadmiyiil wa zurriiyit Binuuwi wa zurriiyit Hudawya wa kulluhum adadhun 74 raajil.
- ⁴¹Daahu al-khannaayiin hana beet Allah. Humman min zurriiyit Asaaf wa adadhun 128 raajil.
- ⁴²Daahu hurraas al-biibaan hana beet Allah. Humman min zurriiyit Challuum wa Atiir wa Talmuun wa Akhuub wa Hatiit wa Chubaay wa kulluhum adadhun 139 raajil.
- ⁴³Daahu khaddaamiin beet Allah. Humman min zurriiyit Siiha wa Hasuuf wa Tabba'ut
- ⁴⁴wa Khiirus wa Sii'aha wa Faduun
- ⁴⁵wa Labaan wa Hagaaba wa Akhuub
- ⁴⁶wa Hagaab wa Chalmaay wa Hanaan
- ⁴⁷wa Giddiil wa Gahar wa Raaya
- ⁴⁸wa Rasiin wa Naguuda wa Gazzaam

- 49wa Uzza wa Faasih wa Bisaay
- 50wa Asna wa Ma'uuniim wa Nafuusiim
- 51wa Bakhbuukh wa Haguufa wa Harhuur
- 52wa Basluut wa Mahiid wa Harcha
- 53wa Barkhuus wa Siisra wa Taamah
- 54wa Nasiih wa Hatiifa.
- 55Daahu zurriiyit abiid al-malik Suleymaan. Humman min zurriiyit Sutaay wa Sufarat wa Fariid
- 56wa Yaa'la wa Darkhuun wa Giddiil
- 57wa Chafatya wa Hattiil wa Fukarat Hassabaayim wa Aami.
- 58Wa zurriiyit khaddaamiin beet Allah wa zurriiyit abiid al-malik Suleymaan, kulluhum adadhun 392 raajil.
- 59Wa laakin al-naas al-jo min hillit Hajar Mileh wa min hillit Hajar Harcha wa min hillit Karuub wa min hillit Addaan wa min hillit Immiir, humman ma gidro nasabo juduudhum wa la gidro jaabo daliil kadar humman maargiin min Bani Israa'iil.
- 60Wa humman dool min zurriiyit Dalaaya wa zurriiyit Tuubiiya wa zurriiyit Naguuda wa kulluhum adadhun 652 raajil.
- 61Wa waahidiin min rujaal al-diin min zurriiyit Habaaya wa zurriiyit Hagguus wa zurriiyit Barzillaay kula ma gidro nasabo juduudhum. Al-naadum al-ma'ruuf be usum Barzillaay kamaan, hu akhad min banaat Barzillaay al-min turaab Gil'aad wa achaan da bas, sammoooh be usum nasiibah.
- 62Rujaal al-diin dool fattacho asaame juduudhum fi kutub al-tasjiil wa ma ligoohum. Achaan da, al-naas ja'aloohum nijsiin wa daharoohum ma yakhdumu khidmit rujaal al-diin.
- 63Wa l-waali zaatah daharaahum ma yaakulu min al-akil al-mukhaddas lahaddi waahid min rujaal al-diin yaji yas'al leehum Allah be l-Uriim wa l-Tummiim wa yalga leehum halal.
- 64Wa khalaas, kulla l-cha'ab al-gabbalo min al-khurba adadhun 42 360 raajil.
- 65Wa da bala abiidhum wa khadiimhum al-adadhun 7 337 naas. Wa fi awiin wa rujaal al-yikhannu le Allah wa adadhun 200 naas.
- 66Wa induhum 736 kheel wa 245 bikhaal
- 67wa 435 jumaal wa 6 720 hamiir.

⁶⁸Wa misil ke, wakít wassalo fi beet Allah fi Madiinat al-Khudus, waahidiin min kubaaraat al-aayilaat gammo anto hadaaya be niyithum achaan yabnu beet Allah min jadiid fi bakaanah.

⁶⁹Ayyi waahid anta hasab gudurtah wa l-hadaaya al-antoohum be niyithum le l-buna bigo 61 000 jineeh hana dahab wa ziyaada min 100 000 hajar fudda wa 100 khalag hana rujaal diin.

⁷⁰Wa be misil da, rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa waahidiin min al-cha'ab misil al-khannaayiin wa hurraas al-biibaan hana beet Allah wa l-khaddaamiin hana beet Allah, dool kulluhum gabbalo wa jo sakano fi mudunhum. Wa misil da, kulla Bani Israa'iil gaa'idiin fi mudunhum.

Azra 3

Yachuu' wa Zarubaabil bano madbah

¹Wa wakít al-chahar al-saabi' ja, kulla Bani Israa'iil jo min mudunhum wa lammo fi Madiinat al-Khudus be galib waahid.

²Wa Yachuu' wileed Yuusaadikh ma'a akhwaanah rujaal al-diin wa Zarubaabil wileed Chaltiyiil ma'a akhwaanah, humman bano madbah le Allah Ilaah Bani Israa'iil achaan yigaddumu foogah dahaaya muharragiin misil maktuub fi Tawraat Muusa abd Allah.

³Wa humman khaayfiin min al-gabaayil al-muhawwigiinuhum wa laakin be khoofhum da kula, bano al-madbah fi asaasah al-awwal. Wa gaddamo foogah dahaaya muharragiin le Allah. Wa dool dahaaya hana l-fajur wa hana l-achiiye.

⁴Wa ayyado iid al-Lagaadiib misil maktuub fi kitaab al-Tawraat. Wa fi tuul ayyaam al-iid, kulla yoom yigaddumu dahaaya adad al-waajib hasab al-churuut.

⁵Wa ba'ad al-iid, gaddamo dahiiye muharraga daayme wa dahiiye hana awwal yoom fi kulli chahar wa dahiiye hana kulli yoom iid mukhaddas le Allah wa dahaaya hana l-naas al-antoohum be niyithum.

⁶Wa gabul asaas beet Allah ma khattooh, humman bado yigaddumu dahaaya muharragiin le Allah min al-yoom al-awwal hana l-chahar al-saabi'.

Bidaayit buna beet Allah

⁷Wa anto fudda le l-naas al-gata'o hujaar al-buna wa le l-khachchaabiin. Wa rassalo ma'aach wa charaab wa dihin le naas mudun Seeda wa Suur achaan yijiibu leehum khachab hana chadar al-arz min balad Lubnaan wa yiwadduuh be l-bahar lahaddi hillit Yaafa. Wa da kulla sawwooh be izin Kuurach malik balad Faaris.

⁸Wa fi l-chahar al-taani hana l-sana al-taaniye ba'ad gabbalo min al-khurba, Zarubaabil wileed Chaltiyiil wa Yachuu' wileed Yuusaadikh wa akhwaanuhum rujaal al-diin al-aakhariin wa l-Laawiyiin wa kulla l-naas al-gabbalo min al-khurba,

kulluhum jo fi Madiinat al-Khudus wa bado al-khidme. Wa wakkalo al-Laawiyiin al-umurhum min 20 sana wa foog achaan yiraakhubu buna beet Allah.

⁹Wa Yachuu' al-min al-Laawiyiin ma'a iyaalah wa akhwaanah wa Khadmiyiil ma'a iyaalah al-min gabiilat Yahuuza, humman kulluhum yiraakhubu bannaayiin beet Allah. Wa Hinadaad al-min al-Laawiyiin ma'a iyaalah wa akhwaanah kula ma'aahum.

¹⁰Wa wakit al-bannaayiin khatto asaas beet Allah, rujaal al-diin ga'ado ayyi waahid fi bakaanah be khulgaanah al-khaassiin wa be burunji fi iidah. Wa l-Laawiyiin min zurriiyit Asaaf ga'ado be nagaagiir achaan yahmudu Allah misil Dawuud malik Israa'iil zamaan amaraahum beyah.

¹¹Wa majmuu'a waahide minhum hamadat wa chakarat Allah be khine wa l-aakhariin rafa'o wa gaalo: «Inta rahiim wa rahmatak daayme fi Israa'iil ila l-abad!» Wa kulla l-cha'ab gammo firho be ziyaada wa hamado Allah achaan khatto asaas beet Allah.

¹²Wa laakin katiiriin min al-chiyyaab wa rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa kubaaraat al-aayilaat, wakit khatto asaas beet Allah giddaamhum, bako be hiss aali achaan humman chaafu beet Allah al-zamaani. Wa naas aakhariin kamaan aato be farha.

¹³Wa l-naas ma gidro mayyazo min aayit al-farha wa min al-baki achaan kulla l-cha'ab gaa'idiin yi'iitu bilheen wa harakathum gaa'ide tinsami' min ba'iid.

Azra 4

Naas al-balad daharo buna beet Allah

¹Wa udwaan gabaayil Yahuuza wa Banyaaamiin sim'o kadar al-naas al-gabbalo min al-khurba gaa'idiin yabnu beet le Allah Ilaah Bani Israa'iil.

²Wa l-udwaan dool macho le Zarubaabil wa kubaaraat aayilaat Bani Israa'iil wa gaabaloohum wa gaalo: «Khalluuna nabnu ma'aaku achaan aniina kula misilku gaa'idiin na'abudu Ilaahku wa nigaddumu leyah dahaaya. Wa da min wakit Isar Hadduun malik balad Achuur jaabaana hini.»

³Wa laakin Zarubaabil wa Yachuu' wa kubaaraat aakhariin hana aayilaat Bani Israa'iil raddo leehum wa gaalo: «Abadan ma tichaaruku ma'aana fi buna beet Ilaahna. Aniina wiheedna bas nabnu beet le Allah Ilaah Bani Israa'iil misil Kuurach malik balad Faaris amaraana.»

⁴Wa misil da, naas al-balad gaa'idiin yikassuluuhum le cha'ab Bani Yahuuza wa yikhawwufuuhum le yadharoohum min al-buna.

⁵Wa battaan ajjaro mustachaariin didduhum achaan yifachchulu barnaamijhum hana l-buna. Wa da min wakit hukum Kuurach malik balad Faaris lahaddi wakit hukum Daariyuus malik balad Faaris.

Jawaabaat al-chakwa

⁶Wa fi bidaayit hukum al-malik Achawiruuch, udwaan al-Yahuud katabo leyah jawaab chakwa didd naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus.

⁷Wa battaan fi ayyaam Artahachta malik balad Faaris, Bichlaam wa Mitradaat wa Tabiil wa rufgaanhum al-aakhariin kula katabo le l-malik jawaab be l-lukhkha al-araamiye wa tarjamoooh leyah.

⁸Wa battaan kula, Rahuum al-waali wa Chimchaay kaatib al-waali katabo jawaab le l-malik Artahachta didd sukkaan Madiinat al-Khudus wa gaalo:

⁹Daahu jawaab hana Rahuum al-waali wa Chimchaay kaatib al-waali wa rufgaanhum al-aakhariin al-humman kubaaraat madiinat Diin wa madiinat Afarsitka wa madiinat Tarfil wa madiinat Afarsa wa madiinat Arak wa madiinat Baabil wa madiinat Chuucha wa madiinat Diiha wa madiinat Ilaam

¹⁰wa chu'uub aakhariin al-waddaahum al-malik Asnaffar al-machhuur wa aziim fi hillaal balad Saamira wa fi l-mantaga al-kharib le bahar al-Furaat.

¹¹Wa daahu al-kalaam al-nuguulu le l-malik Artahachta. Aniina abiidak al-gaa'idiin fi l-mantaga al-kharib le bahar al-Furaat nikhabburuuk be l-kalaam da.

¹²Al-Yahuud al-gabbalo minnak wa jo leena fi Madiinat al-Khudus dool gaa'idiin yabnu battaan madiinithum al-awwal ma'ruufa be sukkaanha al-mu'aaridiin wa fasliin. Humman gaa'idiin yi'addulu asaas al-durdur al-muhawwig al-madiina wa yikammuluuh. Al-khabar da, khalli al-malik yasma'ah.

¹³Khalli al-malik yukhutt fi aglah kadar al-madiina di kan anbanat wa durdurha kammalooh, sukkaan al-madiina di battaan ma yikaffu miiri wa la zaka wa la ayyi cheyy al-waajib yikaffuuh le l-malik. Wa da yijiib darar fi sanduug al-malik.

¹⁴Min akalna wa chiribna ma'a l-malik, aniina ma nardo leyah darar wa be da, ma nikhassudu cheyy fasil yaji le l-malik. Wa fi chaan da bas, aniina nantuuk al-khabar da

¹⁵achaan tifattich kutub al-muluuk al-gubbaalak. Wa fi l-kutub dool, talga wa ta'arif kadar al-madiina di mu'aaride wa indaha darar le l-malik wa le manaatigah wa min zamaan kula sukkaanha mu'aaridiin bas. Wa achaan da bas, madiinithum alhaddamat.

¹⁶Ya l-malik, aniina nikhabburuuk! Kan al-Yahuud bano madiinithum di wa durdurha kula kammalooh, inta battaan ma indak hagg fi l-mantaga al-kharib le bahar al-Furaat.

Al-malik radda fi jawaabhum

¹⁷Wa be misil da, al-malik radda fi jawaabhum wa gaal: Le Rahuum al-waali wa le Chimchaay kaatib al-waali wa le rufgaanhum al-aakhariin al-saakniin fi balad Saamira wa fi l-mantaga al-kharib le bahar al-Furaat.

¹⁸Al-jawaab al-rassaltuuh leena da garoooh wa tarjamoooh leyi.

¹⁹Amarna naas le yifattuchu fi kutub al-muluuk wa humman ligo kadar sahiih ke, al-madiina di min zamaan kula mu'aride didd al-muluuk wa sukkaanha mu'aridiin.

²⁰Wa l-madiina di zamaan indaha muluuk gawiyiin al-hakamo kulla l-mantaga al-kharib le bahar al-Furaat wa l-naas kaffo leehum al-miiri wa l-zaka wa ayyi cheyy al-waajib yikaffuuh le l-malik.

²¹Wa misil da, ooruuhum le l-naas al-gaa'idiin yabnu achaan yikhallu al-buna wa l-madiina di ma tinbani illa be izni.

²²Angar'u! Ma tal'abo be amri da wa la tikhallu al-fasaala di tiziid wa tisabbib darar fi sanduug al-malik.

²³Wa min garo leehum kalaam al-jawaab hana l-malik Artahachta, Rahuum wa Chimchaay al-kaatib wa rufgaanhum macho ajala ke le l-Yahuud fi Madiinat al-Khudus wa be gu, waggafuum min al-buna.

²⁴Wa misil da, khidmit buna beet Allah fi Madiinat al-Khudus wagafat wa gaa'ide waagfe lahaddi fi l-sana al-taaniye hana Daariyuus malik balad Faaris.

Azra 5

Bado buna beet Allah battaan

¹Wa fi l-wakit da, al-anbiya Zakariiya al-min zurriiyit Iddu wa Haggay atnabba'o le l-Yahuud al-gaa'idiin fi balad Yahuuza wa fi Madiinat al-Khudus be usum Allah Rabb Bani Israa'iil wa hu Ilaahhum.

²Wa khalaas, Zarubaabil wileed Chaltiyiil wa Yachuu' wileed Yuusaadikh gammo yabnu battaan beet Allah al-fi Madiinat al-Khudus. Wa anbiya Allah gaa'idiin ma'aahum sawa wa yisaa'uduuhum.

³Wa fi l-wakit da, Tattanaay al-waali hana l-mantaga al-kharib le bahar al-Furaat wa Chatar Buuznaay wa rufgaanhum jo leehum wa gaalo: «Yaatu antaaku izin tabnu al-beet da wa ti'addulu daraadirah?»

⁴Wa sa'aloohum battaan: «Yaatumman al-naas al-yichaaruku fi buna al-beet da?»

⁵Wa laakin Allah kaan ma'a chuyuukh al-Yahuud wa misil da, al-waali wa rufgaanah ma gidro daharoom min al-buna lahaddi rassalo jawaab le l-malik Daariyuus le yalgo minnah radd.

Jawaab chakwa le l-malik Daariyuus

⁶Daahu kalaam al-jawaab al-katabooh le l-malik Daariyuus Tattanaay al-waali hana l-mantaga al-kharib le bahar al-Furaat wa Chatar Buuznaay wa rufgaanhum al-humman kubaaraat al-mantaga di.

⁷Wa daahu al-kalaam al-katabooh fi l-jawaab: Ya l-malik Daariyuus, Allah yansurak!

⁸Nidooru ni'ooruuk kadar macheena fi balad Yahuuza wa lihigna beet al-Rabb al-aziim al-gaa'idiin yabnuuh be hujaar kubaar wa fi durdurah gaa'idiin yukhuttu khachab. Wa l-naas dool gaa'idiin yakhdumu be nizaam wa khidmithum maache adiil.

⁹Wa sa'alna chuyuukhhum wa gulna leehum: «Yaatu antaaku izin tabnu al-beet da wa ti'addulu daraadirah?»

¹⁰Wa battaan sa'alnaahum min asaame al-naas al-yuguuduuhum fi buna al-beet da kula achaan naktubuuhum fi l-maktuub da wa ni'ooruuk.

¹¹Wa humman raddo leena wa gaalo: «Aniina abiid Rabb al-samaawaat wa l-ard wa gaa'idiin nabnu battaan beet Allah al-banaah al-malik al-kabiir hana Bani Israa'iil wa kammalah min zamaan.

¹²Wa laakin juduudna sawwo zunuub gidzaam Rabb al-samaawaat wa hu khidib leehum wa sallamaahum fi iid Nabuukhadnasar al-Kaldaani malik balad Baabil. Wa hu haddam beet Allah wa le l-cha'ab kamaan waddaahum fi l-khurba fi balad Baabil.

¹³Wa laakin fi awwal sana hana hukmah, Kuurach malik Baabil amar achaan yabnu beet Allah da battaan.

¹⁴Wa l-malik Kuurach marag min beet al-ilaahaat fi Baabil al-mu'iddaat hana l-dahab wa l-fudda al-awwal al-malik Nabuukhadnasar chaalaahum min beet Allah fi Madiinat al-Khudus wa waddaahum fi beet ilaahaatah fi Baabil. Wa l-malik Kuurach anta al-mu'iddaat dool le naadum waahid usmah Chichbasar. Wa Chichbasar da, al-malik sawwaah waali.

¹⁵Wa gaal leyah: «Chiil al-mu'iddaat dool wa amchi gabbilhum fi beet Allah al-fi Madiinat al-Khudus wa khalli yabnu al-beet da fi bakaanah.»

¹⁶Wa misil da, Chichbasar ja fi Madiinat al-Khudus wa khatta asaas beet Allah. Wa min al-wakit daak, gaa'idiin yabnuuh wa laakin al-buna da lissaa' ma kammal.»

¹⁷Wa hassa' da, ya l-malik, kalaamna da kan ajabaak, anti amur le yifattuchu fi maktabatak fi madiinat Baabil wa nichiiifu kan sahiih ke al-malik Kuurach anta izin yabnu beet Allah fi Madiinat al-Khudus walla la. Wa ba'ad da, ya l-malik, rassil leena jawaab be kharaarak al-tichiilah.

Azra 6

Al-malik Daariyuus radda fi jawaabhum

¹Wa misil da, al-malik Daariyuus anta amur yifattuchu maktuub kharaar al-malik Kuurach fi maktabat al-malik al-fi madiinat Baabil.

²Wa ma ligooh hinaak wa laakin ligo kitaab maktuub fi waraga malfuufa fi l-gasir hana madiinat Ahmata al-fi balad Maadi. Wa l-kalaam al-fi l-maktuub da buguul:

³Fi l-sana al-awwal hana mulkah, al-malik Kuurach marag kharaar wa gaal: Beet Allah al-fi Madiinat al-Khudus waajib yinbani fi asaasah al-awwal ahaan yigaddumu foogah dahaaya. Wa tuulah al-foog yabga 60 duraa' wa urdah kula 60 duraa'.

⁴Wa l-buna yabga misil da. Ba'ad talaata roog hana hajar, yukhuttu roog waahid hana khachab. Wa kilfit al-buna kamaan yamurguuha min sanduug al-malik.

⁵Wa be ziyaada, al-mu'iddaat hana l-dahab wa l-fudda al-awwal chaalaahum al-malik Nabuukhadnasar min beet Allah min Madiinat al-Khudus wa waddaahum fi Baabil, al-mu'iddaat dool khalli yigabbuluuhum fi beet Allah fi Madiinat al-Khudus wa yukhuttuuhum fi bakaanaathum fi beet Allah.

⁶Wa misil da, al-malik Daariyuus katab jawaab le Tattanaay al-waali hana l-mantaga al-kharib le bahar al-Furaat wa le Chatar Buuznaay wa le rufgaanhum al-humman kubaaraat al-mantaga di. Wa l-jawaab gaal: Ma tiddakhkhalo fi l-kalaam da!

⁷Khallu khidmit buna beet Allah tamchi gidzaam. Wa waali al-Yahuud be chuyuukhhum kula, khalluuhum yabnu beet Allah fi bakaanah al-awwal.

⁸Wa daahu al-amur al-nantiiah fi l-cheyy al-tisawwuuh ma'a chuyuukh al-Yahuud ahaan yabnu beet Allah. Min maal al-malik hana l-miiri al-yaji min al-mantaga al-kharib le bahar al-Furaat, antuuhum kilfit al-buna ajala ahaan khidmit al-buna ma tagiif.

⁹Waajib tantu al-cheyy al-yidooruuh kulla yoom bala ta'khiir le rujaal al-diin hana l-Yahuud ahaan yigaddumu dahaaya muharragiin le Rabb al-samaawaat. Wa l-dahaaya dool humman tiiraan wa kubchaan wa humlaan wa gameh wa mileh wa khamar wa dihin.

¹⁰Wa rujaal al-diin yigaddumu al-dahaaya dool le Rabb al-samaawaat ahaan hu yarda be riihit al-dahaaya. Wa misil da, humman yas'alo Allah le l-malik wa le awlaadah ahaan Allah yibaarikhum.

¹¹Wa daahu al-amur al-nantiiah fi l-cheyy al-tisawwuuh fi ayyi naadum al-yikhaalif kharaari. Yichiilu min beetah uud tariin wa yat'anooh beyah wa yi'alluguuh. Wa yidammuru beetah wa yabga misil dungus.

¹²Wa kan ayyi cha'ab aw ayyi malik yidoor yikhayyir kharaari wa yidoor yidammir beet Allah fi Madiinat al-Khudus al-khatta foogah usmah, khalli Allah yidammirah. Ana Daariyuus maragt al-kharaar da wa khalli yitabbuguuh tawwaali.

¹³Wa misil da, Tattanaay waali al-mantaga al-kharib le bahar al-Furaat wa Chatar Buuznaay wa rufgaanhum tabbago tawwaali kalaam al-malik Daariyuus al-rassalah leehum.

Kammalo buna beet Allah

¹⁴Wa l-anbiya Zakariiya al-min zurriiyit Iddu wa Haggaa' gaa'idiin yichajju'u chuyuukh al-Yahuud al-gaa'idiin yabnu beet Allah. Wa khidmithum maache adiil. Wa kammalo buna al-beet hasab kharaar Allah Ilaah Bani Israa'iil wa hasab kharaar muluuk balad Faaris al-humman Kuurach wa Daariyuus wa Artahachta.

¹⁵Wa kammalo buna beet Allah fi l-yoom al-taalit hana l-chahar al-usmah Adaar fi l-sana al-saadse hana hukum al-malik Daariyuus.

¹⁶Wa rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa l-faddalo min Bani Israa'iil al-gabbalo min al-khurba, kulluhum fataho beet Allah be farha.

¹⁷Wa wakit fataho al-beet da, gaddamo 100 toor wa 200 kabich wa 400 hamal. Wa gaddamo 12 tees dahaaya le kaffaarat al-zanib le kulla Bani Israa'iil hasab adad gabaayilhum.

¹⁸Wa misil maktuub fi Tawraat Muusa, Bani Israa'iil gammo darrajo rujaal al-diin wa l-Laawiyiin hasab majmuu'aathum achaan yakhdumu le Allah fi Madiinat al-Khudus.

Ayyado iid al-Fisha

¹⁹Al-naas al-gabbalo min al-khurba ayyado iid al-Fisha fi yoom 14 hana l-chahar al-awwal.

²⁰Rujaal al-diin wa l-Laawiyiin kula chaalo niiye wa tahharo nufuushum wa kulluhum bigo taahiriin khalaas. Wa l-Laawiyiin dabaho bahaayim le iid al-Fisha le kulla l-naas al-gabbalo min al-khurba wa le akhwaanhum rujaal al-diin wa le nufuushum kula.

²¹Wa Bani Israa'iil al-gabbalo min al-khurba akalo ma'a kulla l-naas al-khallo najaasit naas al-balad di wa taaba'o Allah Ilaah Bani Israa'iil ma'aahum sawa.

²²Wa ba'ad da, ayyado iid al-Khubza bala Tawwaara be farha le muddit sab'a yoom. Wa firho achaan Allah khayyar galib malik balad Achuur le yiwajjih aleehum wa yisaa'idhum fi buna beet Allah Ilaah Bani Israa'iil.

Azra 7

Azra al-kaatib

¹Wa ba'ad da, fi wakit hukum Artahachta malik balad Faaris, fiyah raajil waahid usmah Azra. Wa Azra da, hu wileed Saraaya wileed Azarya wileed Hilkhiiya

²wileed Challuum wileed Saduukh wileed Akhitsuub

³wileed Amarya wileed Azarya wileed Marayuut

⁴wileed Zarahya wileed Uzzi wileed Bukhi

⁵wileed Abichuu' wileed Fiinhaas wileed Ali'aazar wileed Haaruun. Wa Haaruun da, hu raajil al-diin al-awwal.

⁶Wa Azra kaatib wa aalim kabiir fi Tawraat Muusa al-antaaha Allah Ilaah Bani Israa'iil. Wa achaan gudrat Allah gaa'ide fi Azra, al-malik antaah kulla cheyy al-hu talabah. Wa Azra gamma min madiinat Baabil

⁷ma'a naas waahidiin min Bani Israa'iil. Wa l-naas dool humman rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa l-khannaayiin wa l-hurraas hana biibaan beet Allah wa l-khaddaamiin hana beet Allah. Wa kulluhum macho fi Madiinat al-Khudus fi l-sana al-saab'e hana hukum al-malik Artahachta.

⁸⁻⁹Wa Azra dawwar yugumm min madiinat Baabil fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-awwal. Wa ba'ad ayyaam, gamma wa wisil fi Madiinat al-Khudus fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-khaamis achaan gudrat al-Rabb gaa'ide foogah.

¹⁰Wa Azra chaal niye mukhlisa achaan yagri Tawraat Allah wa yitabbigah fi nafsah wa yi'allim gawaaniinah wa churuutah le Bani Israa'iil.

Jawaab al-malik Artahachta le Azra

¹¹Daahu kalaam al-jawaab al-katabah al-malik Artahachta le Azra raajil al-diin al-kaatib wa aalim fi wasaaya Allah wa l-churuut al-antaahum le Bani Israa'iil:

¹²Daahu amur minni ana Artahachta malik al-muluuk le Azra raajil al-diin wa kaatib hana Tawraat Rabb al-samaawaat.

¹³Ana anteet izin le Bani Israa'iil wa le rujaal al-diin wa l-Laawiyiin al-gaa'idiin hini fi mamlakati wa gult ayyi waahid al-indah niye le yigabbil fi Madiinat al-Khudus, khalli yigabbil ma'aak.

¹⁴Ana al-malik wa mustachariini al-sab'a nirassuluuk fi balad Yahuuza wa fi Madiinat al-Khudus achaan tichiif al-naas, kan gaa'idiin yakhdumu hasab Tawraat Ilaahak al-fi iideenak walla la.

¹⁵Wa nirassuluuk achaan tiwaddi ma'aak al-fudda wa l-dahab al-ana al-malik wa mustachariini anteenahum be niyyitna le Allah Ilaah Bani Israa'iil al-saakin fi Madiinat al-Khudus.

¹⁶Wa battaan tiwaddi ma'aak al-fudda wa l-dahab al-talgaah min kulla balad Baabil wa l-hadaaya al-antoohum al-cha'ab wa rujaal al-diin be niyithum le khidmit beet Ilaahum fi Madiinat al-Khudus.

¹⁷Abga naadum amiin achaan be l-maal da, tachri tiiraan wa kubchaan wa humlaan wa hadiyat dagiig wa hadiyat charaab achaan tigaddimhum fi l-madbah hana beet Ilaahku fi Madiinat al-Khudus.

¹⁸Wa kan le l-dahab wa l-fudda al-yifaddulu kamaan, inta wa akhwaanak sawwu beehum al-cheyy al-tichiifuuh adiil hasab al-yidoorah Ilaahku.

¹⁹Wa kan le l-mu'iddaat al-antook achaan takhdim beehum khidmit beet Ilaahak, dool kamaan khuttuhum fi beetah fi Madiinat al-Khudus.

²⁰Wa kan tidoor ayyi cheyy aakhar le beet Ilaahak kula, chiilah min makhaazni ana al-malik.

²¹Wa intu kulluku amiiniin al-makhaazin hana l-malik al-fi l-mantaga al-kharib le bahar al-Furaat, ana al-malik Artahachta anteetku izin achaan tantu ajala le Azra raajil al-diin wa kaatib hana Tawraat Rabb al-samaawaat kulla cheyy al-hu yas'alku.

²²Wa tantuuh lahaddi 3 000 kiilo hana fudda wa 300 chuwaal hana gameh wa 20 birmiil hana khamar wa 20 birmiil hana dihin wa mileh kamaan bala adad.

²³Wa kulla cheyy al-amaraaku Rabb al-samaawaat le tisawwuuh le beetah, sawwuuh adiil achaan Allah ma yakhdab le mamlakati wa le zurriiyti.

²⁴Wa ziyaada min da, nikhabburuuku kadar ma waajib tichiilu miiri aw zaka aw ayyi cheyy al-waajib yikaffuuh le l-malik min rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa l-khannaayiin wa l-hurraas hana biibaan beet Allah wa l-khaddaamiin hana beet Allah wa l-abiid al-aakhariin hana beet Allah.

²⁵Wa inta, ya Azra, ale hasab al-hikma al-Rabbak antaak, khutt gudiya wa hukkaam fi l-mantaga al-kharib le bahar al-Furaat. Wa humman yahkumu be l-adil fi kulla l-cha'ab al-ya'arfu Tawraat Ilaahku. Wa le l-naas al-ma ya'arfuuha kamaan, allimhum.

²⁶Wa ayyi naadum al-ma yitabbig Tawraat Ilaahak wa gawaaniin al-malik sawa sawa, khalli yahkumu leyah be l-moot aw yaturduuh min ust al-cha'ab aw yahkumuuh aw yasjunuuh.

Azra yibaarik al-Rabb

²⁷Wa ana Azra gult: Baarak Allah Rabb juduudna al-dassa niye fi galib al-malik achaan yi'azzim beet Allah al-fi Madiinat al-Khudus!

²⁸Wa leyi ana Azra, Allah antaani rahma giddaam al-malik wa mustachaariinah wa kulla kubaaraatah al-furraas. Wa Allah Ilaahi antaani gudra gidirt lammeet waahidiin min kubaaraat Bani Israa'iil achaan yigabbulu ma'aayi fi Madiinat al-Khudus.

Azra 8

Asaame al-naas al-gabbalo ma'a Azra

¹Daahu kubaaraat khuchuum al-buyuut al-sajjalo asaameehum wa gabbalo ma'aayi, ana Azra, min balad Baabil fi wakit al-malik Artahachta.

²Min zurriiyit Fiinhaas, Girchuum. Min zurriiyit Itamaar, Danyaal. Min zurriiyit Dawuud, Hattuuch.

³Wa waahidiin min zurriiyit Chakanya. Min zurriiyit Far'uuch, Zakariiya wa ma'aayah 150 rujaal al-sajjalo asaameehum.

⁴Min zurriiyit Fahat Muwaab, Aliyu'naay wileed Zarahya wa ma'aayah 200 raajil.

⁵Min zurriiyit Zattu, Chakanya wileed Yahaziyiil wa ma'aayah 300 raajil.

- ⁶Min zurriiyit Adiin, Aabad wileed Yuunataan wa ma'aayah 50 raajil.
- ⁷Min zurriiyit Ilaam, Yacha'ya wileed Atalya wa ma'aayah 70 raajil.
- ⁸Min zurriiyit Chafatya, Zabadya wileed Mikaayiil wa ma'aayah 80 raajil.
- ⁹Min zurriiyit Yuwaab, Ubadya wileed Yahiyiil wa ma'aayah 218 raajil.
- ¹⁰Min zurriiyit Baani, Chaluumit wileed Yuuchifya wa ma'aayah 160 raajil.
- ¹¹Min zurriiyit Babaay, Zakariiya wileed Babaay wa ma'aayah 28 raajil.
- ¹²Min zurriiyit Azgad, Yuuhanaan wileed Hagataan wa ma'aayah 110 raajil.
- ¹³Min zurriiyit Adunikhaam, al-jo fi l-akhiir humman Alifaalat wa Ya'iyiil wa Chama'ya wa ma'aahum 60 raajil.
- ¹⁴Min zurriiyit Bigwaay, Utaay wa Zakkuur wa ma'aahum 70 raajil.

Azra jahhaz al-safar le l-madiina

- ¹⁵Wa ana Azra lammeet al-naas dool jamb al-bahar al-maachi ale hillit Ahawa wa fi l-bakaan da, dalleena ga'adna talaata yoom. Wa ana alfaggadt al-cha'ab wa rujaal al-diin wa laakin ma ligiit Laawiyiin fi usuthum.
- ¹⁶Wa khalaas, ana naadeet waahidiin min al-kubaaraat wa humman Ali'aazar wa Ariyiil wa Chama'ya wa Alnaataan wa Yariib wa Alinaataan wa Naataan wa Zakariiya wa Machullam. Wa naadeet itneen min al-ulama wa humman Yuyaarib wa Alnaataan.
- ¹⁷Wa rassaltuhum le Iddu, kabiir hillit Kasifya. Wa ooreethum al-kalaam al-yuguuluuh le Iddu ma'a akhwaanah fi Kasifya, al-humman khaddaamiin hana beet Allah. Wa gaalo leehum: «Rassulu leena naas al-yakhdumu fi beet Ilaahna.»
- ¹⁸Wa achaan gudrat Ilaahna gaa'ide ma'aana, humman jaabo leena naadum aagil usmah Charabya min iyaal Mahli wileed wileedah le Laawi wa Laawi kamaan hu wileed Israa'iil. Wa Charabya da jaabooh ma'a iyaalah wa akhwaanah wa adadhun 18. ¹⁹Wa jaabo Hachabya wa ma'aayah Yacha'ya min iyaal Maraari. Wa humman jaabo ma'aahum iyaalhum wa akhwaanum wa adadhun 20. ²⁰Wa battaan jaabo khaddaamiin beet Allah min zurriiyit al-naas al-zamaan al-malik Dawuud ma'a kubaaraatah azzaloohum achaan yisaa'udu al-Laawiyiin. Wa humman adadhun 220 wa asaameehum kulla musajjaliin.
- ²¹Wa hinaak fi bahar Ahawa, ana khabbart al-naas le nusuumu wa nimaskunu nufuusna giddaam Ilaahna wa natulbu minnah yahfadna fi safarna, aniina wa iyaalna wa kulla maalna.
- ²²Achaan eeb sawwaani, ma gidirt sa'alt min al-malik askar be kheelhum le yahmuuna min udwaanna fi l-derib. Achaan awwal gulna leyah: «Gudrat Ilaahna ma'a kulla l-naas al-yas'alooh wa Allah yakhdab ziyaada le kulla l-naas al-khallooh.»

- ²³Achaan da, sumna wa sa'alna Ilaahna wa hu radda leena fi talabna.
- ²⁴Wa ba'ad da, ana azalt 12 min kubaaraat rujaal al-diin wa ma'aahum Charabya wa Hachabya wa 10 min akhwaanhum.
- ²⁵Wa wazant leehum al-hadaaya hana l-fudda wa l-dahab wa l-mu'iddaat wa kulla cheyy hana beet Allah al-antooh al-malik wa mustachaariinah wa kubaaraatah wa kulla Bani Israa'iil al-gaa'idiin hinaak.
- ²⁶Wa anteethum fi iideehum 22 000 kiilo hana fudda wa mu'iddaat hana fudda wazinhum yisaawi 3 400 kiilo wa 3 400 kiilo hana dahab
- ²⁷wa 20 kaas hana dahab al-khiimithum tabga 1 000 jineeh wa mawaa'iin itneen hana nahaas sameh al-biraari wa khaali misil al-dahab.
- ²⁸Wa ana gult leehum: «Intu naas mukhassasiin le Allah wa l-mu'iddaat wa l-fudda wa l-dahab kula mukhassasiin. Wa antoohum hadiye be niyithum le Allah Rabb juduudku.
- ²⁹Achaan da, abgo hadiiriin wa ahfadoohum adiil lahaddi tiwadduuhum fi beet Allah fi Madiinat al-Khudus. Wa hinaak, tawzunuuhum gidzaam kubaaraat rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa kubaaraat aayilaat Bani Israa'iil fi makhaazin beet Allah.»
- ³⁰Wa misil da, rujaal al-diin wa l-Laawiyiin chaalo al-fudda wa l-dahab wa l-mu'iddaat al-wazanoohum achaan yiwadduuhum fi Madiinat al-Khudus fi beet Allah.

Saafaro wa jo fi Madiinat al-Khudus

- ³¹Wa yoom 12 hana l-chahar al-awwal, gammeena min bahar Ahawa le namchu Madiinat al-Khudus. Wa fi safarna, gudrat Ilaahna kaanat ma'aana wa hu hafadaana min udwaanna wa min rabbaatiin al-duruub.
- ³²Wa khalaas, jiina fi Madiinat al-Khudus wa ga'adna talaata yoom.
- ³³Wa fi l-yoom al-raabi', macheena fi beet Allah wa wazanna al-fudda wa l-dahab wa l-mu'iddaat. Wa anteenaaahum le Marimuut wileed Uriiya raajil al-diin wa ma'aayah Ali'aazar wileed Fiinhaas wa ma'aahum al-Laawiyiin Yuuzabaad wileed Yachuu' wa Nuu'adya wileed Binuuwi.
- ³⁴Wazanna wa hasabna kulla l-khumaam dool wa haadir bas sajjalna adadhun wa wazinhum.
- ³⁵Wa misil da, Bani Israa'iil al-awwal chaaloohum wa waddoohum fi l-khurba gabbalo wa gaddamo dahaaya muharragiin le Allah Ilaahhum. Gaddamo 12 toor wa 96 kabich wa 77 hamal le kulla Bani Israa'iil. Wa battaan dabaho 12 tees le kaffaarat al-zanib.
- ³⁶Wa khabbaro al-muhaafiziin wa hukkaam al-mantaga al-kharib le bahar al-Furaat be awaamir al-malik. Wa humman saa'ado al-cha'ab wa beet Allah kula.

Azra 9

Bani Israa'iil khalbato ma'a l-chu'uub

¹Wa ba'ad kammalna al-khidme, al-kubaaraat jo wa gaalo leyi: «Cha'ab Bani Israa'iil wa rujaal al-diin wa l-Laawiyiin ma anfarago min chu'uub al-buldaan dool. Wa ma khallo muharramaat al-Kan'aaniyiin wa l-Hittiyiin wa l-Firizziyiin wa l-Yabuusiyyiin wa Bani Ammuun wa l-Muwaabiyiin wa l-Masriyiin wa l-Amuuriyiin.

²Achaan Bani Israa'iil akhado min banaat al-chu'uub dool wa jawwazo awlaadhuma kula. Wa misil da, khalbato al-zurriye al-mukhassasa di ma'a chu'uub al-buldaan dool. Wa l-bado al-khiyaana di, humman al-kubaaraat wa l-masaa'iil zaathum.»

³Wa wakit ana simi't al-kalaam da, charratt jawwaaniiyti wa jallaabiyyti wa mallatt suuf raasi wa digni wa ga'adt tihit mutahayyir.

⁴Wa l-naas al-bakhaafo min Allah Ilaah Bani Israa'iil lammo ma'aayi achaan al-khiyaana al-sawwooha al-naas al-gabbalo min al-khurba. Wa ana gaa'id tihit mutahayyir lahaddi achiiye fi l-wakit al-yigaddumu foogah hadiye hana dagiig.

Salaat Azra fi chaan al-muznibiin

⁵Wa wakit gaddimiin al-hadiye hana l-dagiig be achiiye, ana gammeet min hiirti di be khulgaani al-mucharratiin wa barakt wa rafa't iideeni le Allah Ilaahi

⁶wa gult: «Ya Ilaahi, ana khajlaan wa aayib wa ma nagdar narfa' raasi aleek inta achaan zunuubna kitro faato raasna wa khataayaana bigo katiiriin lahaddi lihgo al-sama.

⁷Wa min wakit juduudna lahaddi l-yoom, khataayaana bigo ziyaada. Wa fi chaan zunuubna, aniina wa muluukna wa rujaal diinna, sallamoona fi iideen muluuk hana chu'uub aakhariin. Wa humman kataloona be l-seef wa karaboona wa bigiina khaniime wa ayyaboona misil al-yoom.

⁸Wa laakin hassa', ya Allah Ilaahna, inta hanneet foogna le wakit gisayyir wa khalleet waahidiin minnina nijo wa gabbalo jo almakkano fi l-bakaanak al-mukhaddas. Wa misil da, ya Ilaahna, inta fataht uyuunna wa anteetna raaha chiyya min al-ubuudiiye.

⁹Aniina kan abiid kula, Ilaahna ma khallaana fi ubuudiiytina. Sawwa leena al-kheer wa antaana haya jadiide. Wa anta amur le muluuk balad Faaris achaan yikhalluuna ni'addulu beet Ilaahna wa ni'addulu daraadir Madiinat al-Khudus fi balad Yahuuza.

¹⁰«Ya Rabbina! Hassa' da, nuguulu chunu? Abeena ma nasma'o wasiiaatak

¹¹al-amartina beehum be abiidak al-anbiya wa gult leena: «Al-balad al-intu maachiin leeha wa tichiiluuha wa tabga leeku warasa di, hi nijse wa l-gabaayil al-gaa'idiin foogha najjasooaha wa malooha be haraamhum wa be najaasithum.

¹²Wa achaan da, ma tizawwuju banaatku le awlaadhuma wa la awlaadku le banaathum. Wa ma tilmanno leehum al-salaam wa la l-kheer ila l-abad. Wa misil da,

tabgo gawiyiin wa taakulu min kheer al-balad di. Wa l-balad di tabga warasa le iyaalku ila l-abad.»

¹³«Wa kulla l-cheyy al-bigi foogna, da ja be sabab zunuubna wa fi'ilna al-cheen. Wa be da kula, inta Ilaahna ma aakhabtina hasab zunuubna al-waajib nil'aakhabo be sababhum. Wa laakin inta khalleet al-faddalo minnina aaychiin.

¹⁴Wa hal bataan nigabbulu nikhaalufu wasiiyaatak wa nil'aakhado ma'a l-gabaayil al-bisawwu al-haraam giddaamak walla? Kan nisawwu misil da, inta ma taz'al foogna ziyaada wa tidammirna marra waahid lahaddi waahid kula ma yifaddil walla?

¹⁵Ya Allah Ilaah Bani Israa'iil, inta saadikh wa khalleet al-faddalo minnina aaychiin lahaddi l-yoom. Wa daahu aniina jiina giddaamak muznibiin. Wa fi chaan al-charr al-sawweenaah da, ma waajib nagiiifu giddaamak.»

Azra 10

Al-cha'ab yaturdu awiin al-chu'uub

¹Wa Azra gaa'id giddaam beet Allah wa wakit yisalli wa yasjud wa yabki wa yi'tarif, cha'ab Bani Israa'iil jo leyah katiiriin marra waahid, rujaal wa awiin wa iyaal. Wa humman kulla bako be ziyaada.

²Wa Chakanya wileed Yahiyiil min zurriiyit Ilaam gaal le Azra: «Aniina Bani Israa'iil khunna Ilaahna wakit akhadna awiin ajnabiyaat min chu'uub al-balad. Wa laakin hassa' kula, indina acham.

³Hassa' da, ta'aalu nisawwu mu'aahada ma'a Ilaahna le namurgu kulla l-awiin dool wa iyaalhum min usutna misil kalaamak inta, ya Azra, wa l-naas al-yakhaafo min wasaaya Ilaahna. Wa khalli nitaabu'u churuut al-Tawraat.

⁴Hassa', ya Azra, gumm wa chidd heelak! Akhdim khidimtak achaan di mas'uuliytak wa aniina kula ma'aak.»

⁵Wa misil da khalaas, Azra gamma foogah wa hallafaahum le kubaaraat rujaal al-diin al-Laawiyiin wa le kulla Bani Israa'iil. Wa humman halafo kadar yisawwu hasab kalaamhum al-gaaloo.

⁶Wa Azra gamma min giddaam beet Allah wa andassa fi beet Yuuhanaan wileed Alyaachib. Wakit dakhil, ma akal wa la chirib min chiddit al-hizin achaan al-khiyaana al-sawwooha al-naas al-gabbalo min al-khurba.

⁷Wa naado kulla l-naas al-jo min al-khurba al-gaa'idiin fi balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus achaan yilimmu fi Madiinat al-Khudus.

⁸Wa l-kubaaraat wa chuyuukh al-cha'ab chaalo niiye wa gaalo: «Ayyi naadum al-simi' al-khabar da wa fi talaata yoom ma ja fi Madiinat al-Khudus, yichiilu minnah maalal kulla ke wa yaturduuh min al-jamaa'a al-jo min al-khurba.»

⁹Wa gabiilat Yahuuza wa gabiilat Banyaamiin kulluhum lammo fi Madiinat al-Khudus fi l-yoom al-taalit. Wa l-yoom al-lammo foogah da, yoom 20 hana l-chahar al-taasi'. Wa kulla l-cha'ab al-lammo ga'ado fi fadaayit beet Allah wa gaa'idiin yarjufu min al-kalaam al-gaasi da wa min al-matar al-gaa'id yusubb.

¹⁰Wa Azra raajil al-diin gamma be heelah wa gaal: «Intu akhadtu awiin min chu'uub al-balad wa be da, khuntu Rabbina wa zidtu al-zunuub fi Bani Israa'iil.

¹¹Hassa' da, tuubu le Allah Rabb juduudku wa sawwu al-hu yidoorah! Anfargu min chu'uub al-balad wa min al-awiin al-ajnabiyaat.»

¹²Wa l-jamaa'a kulluhum raddo leyah be hiss aali wa gaalo: «Aywa, nisawwu misil inta gultah!

¹³Wa laakin humman katiiriin al-sawwo al-khata da wa misil da, al-kalaam da kabiir ma nagdaro nikammuluuh fi yoom walla yoomeen. Wa battaan wakitna da wakit hana khariif, ma nagdaro nagiifu barra.

¹⁴Wa khalli kubaaraatna bas yagoodu fi badalna aniina al-cha'ab. Wa ayyi naadum al-gaa'id fi hillaalna wa akhad mara ajnabiye, khalli yaji fi l-wa'ad al-yagta' ooh. Wa khalli yilimm ma'a chuyuukh wa hukkaam hillitah. Wa be misil da, nisawwu al-yidoorah Ilaahna fi l-kalaam da lahaddi khadabah al-muhrig yiba''id minnina.»

¹⁵Wa laakin Yuunataan wileed Asaahiil wa Yahazya wileed Tigwa wa Machullam wa Chabtaay al-Laawi, humman bas al-abo, ma waafago.

¹⁶Wa Bani Israa'iil al-aakhariin al-gabbalo min al-khurba kamaan waafago fi l-kalaam da. Wa Azra raajil al-diin azal kubaaraat al-aayilaat wa min ayyi aayila chaal kabiir wa naadaahum be usumhum. Humman ga'ado naakhacho min al-yoom al-awwal hana l-chahar al-aachir.

¹⁷Wa fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-awwal hana l-sana al-jadiide, kammalo tasjiil al-rujaal al-akhado min awiin al-ajnabiyaat deel.

Al-rujaal al-akhado awiin ajnabiyaat

¹⁸⁻¹⁹Daahu asaame rujaal al-diin al-akhado awiin ajnabiyaat min chu'uub al-balad, al-ligoohum fi wakt al-tasjiil. Wa kulluhum chaalo niye achaan yaturdu awiinhum wa yijiibu kubchaan le kaffaarat khataahum. Min zurriiyit Yachuu' wileed Yuusaadikh wa akhwaanah, Ma'asiya wa Ali'aazar wa Yariib wa Gadaalya.

²⁰Wa min zurriiyit Immiir, Hanaani wa Zabadya.

²¹Wa min zurriiyit Hariim, Ma'asiya wa Iliyaas wa Chama'ya wa Yahiyiil wa Uzziya.

²²Wa min zurriiyit Fachhuur, Aliyu'naay wa Ma'asiya wa Ismaa'iil wa Nataniil wa Yuuzabaad wa Al'aasa.

- ²³Wa min zurriiyit al-Laawiyiin, Yuuzabaad wa Chim'i wa Khilaaya al-binaaduu Khaliita wa Fatahya wa Yahuuza wa Ali'aazar.
- ²⁴Wa min al-khannaayiin, Alyaachib. Wa min hurraas al-biibaan, Challuum wa Talam wa Uuri.
- ²⁵Wa daahu asaame naas aakhariin min cha'ab Bani Israa'iil. Min zurriiyit Far'uuch, Ramya wa Yizziiya wa Malkiiya wa Miyaamiin wa Ali'aazar wa Malkiiya wa Banaaya.
- ²⁶Wa min zurriiyit Ilaam, Mattanya wa Zakariiya wa Yahiyiil wa Abdi wa Yarimuut wa Iliyaas.
- ²⁷Wa min zurriiyit Zattu, Aliyu'naay wa Alyaachib wa Mattanya wa Yarimuut wa Zabaad wa Aziiz.
- ²⁸Wa min zurriiyit Babaay, Yuuhanaan wa Hananya wa Zabbaay wa Atlaay.
- ²⁹Wa min zurriiyit Baani, Machullam wa Malluuk wa Adaaya wa Yachuub wa Chaal wa Yarimuut.
- ³⁰Wa min zurriiyit Fahat Muwaab, Adna wa Kalaal wa Banaaya wa Ma'asiya wa Mattanya wa Basaliil wa Binuuwi wa Manassa.
- ³¹Wa min zurriiyit Hariim, Ali'aazar wa Yichiiya wa Malkiiya wa Chama'ya wa Chim'uun
- ³²wa Banyaamiin wa Malluuk wa Chamarya.
- ³³Wa min zurriiyit Hachum, Mattinaay wa Mattaata wa Zabaad wa Alifaalat wa Yarimaay wa Manassa wa Chim'i.
- ³⁴Wa min zurriiyit Baani, Maadaay wa Amraam wa Uyiil
- ³⁵wa Banaaya wa Beedyaa wa Kaluuhi
- ³⁶wa Wanya wa Marimuut wa Alyaachib
- ³⁷wa Mattanya wa Mattinaay wa Ya'asaay
- ³⁸wa Baani wa Binuuwi wa Chim'i
- ³⁹wa Chalamya wa Naataan wa Adaaya
- ⁴⁰wa Maknadabaay wa Chaachaay wa Charaay
- ⁴¹wa Azariil wa Chalamya wa Chamarya
- ⁴²wa Challuum wa Amarya wa Yuusuf.
- ⁴³Wa min zurriiyit Nabu, Ya'iyiil wa Mattitya wa Zabaad wa Zabiina wa Yaddaay wa Yuwiil wa Banaaya.

⁴⁴Al-naas dool kulluhum ke akhado awiin ajnabiiyaat min chu'uub al-balad wa katiiraat minhin wildan iyaal.

Nahamya

Nahamya 1

¹Daahu kalaami ana Nahamya wileed Hakalya.

Salaat Nahamya

Fi l-chahar al-taasi' al-usmah Kislu fi sanit 20 hana hukum Artahachta, wakit ana Nahamya gaa'id fi gasir al-malik fi madiinat Chuucha,

²waahid min akhwaani usmah Hanaani ja wa ma'aayah rujaal waahidiin min balad Yahuuza. Wa ana sa'altuhum min khabar Madiinat al-Khudus wa min al-naas al-nijo min al-hujuum wa faddalo wa saakniin fi balad Yahuuza.

³Wa humman gaalo leyi: «Al-nijo min al-hujuum wa faddalo fi l-balad hinaak, humman gaa'idiin be diige chadiide wa da eeb leehum. Wa l-durdur al-muhawwig Madiinat al-Khudus mukassar wa biibaanah antachcho.»

⁴Wakit ana simi't al-kalaam da, bigiit haznaan wa ga'adt tihit wa bakeet. Wa gaa'id nusuum wa nisalli muddit ayyaam le Allah Rabb al-samaawaat

⁵wa gult: «Ya Allah Rabb al-samaawaat! Ya Rabb, inta aziim wa mukhiif wa inta tahfad al-mu'aahada wa tiwassif rahmatak le l-naas al-biriiduuk wa l-bahfado wasiiaatak.

⁶Chiifni wa fakkir foogi wa asma' salaati al-ana abdak nisalliha leek leel wa nahaar fi chaan abiidak Bani Israa'iil. Wa ni'tarif be l-zunuub al-aniina Bani Israa'iil sawweenaahum. Aywa, ana wa kulla aayilti aznabna.

⁷Aniina abeena ma tabbagna wasiiaatak wa churuutak wa l-gawaaniin al-inta amart beehum le abdak Muusa. Wa sawweena al-charr giddaamak.

⁸«Ya Rabb, fakkir fi kalaamak al-inta amart beyah abdak Muusa wa gult: «Kan nagadtu mu'aahadati, nichattitku fi l-umam.

⁹Laakin kan gabbaltu leyi wa hafadtu wasiiaati wa tabbagtuuhum, khalaas kan taradooku fi aakhir al-dunya kula, ana nilimmuku wa nijibku fi l-bakaan al-ana azaltah achaan usmi yagood foogah.»

¹⁰Aniina cha'abak wa abiidak al-inta fadeetna be gudurtak al-kabiire wa iidak al-chadiide.

¹¹Ya Rabb, fakkir foogi wa asma' salaati wa salaati al-naas al-yakhaafo min usmak. Wa l-yoom da, antiini al-najaah fi l-cheyy al-ana abdak nidoorah min al-malik Artahachta. Khalli nalga minnah rahma!» Fi l-wakit daak, mas'uuliyti nanti charaab le l-malik.

Nahamya 2

Safar Nahamya le Madiinat al-Khudus

¹Fi l-chahar al-awwal al-usmah Niisaan fi sanit 20 hana hukum Artahachta, wakit al-malik gaa'id baakul, ana chilt khamar al-inab al-gaa'id giddaamah wa anteetah leyah. Wa yoom waahid kula, ma wassaft hizni giddaam al-malik.

²Wa l-malik irif hizni wa gaal leyi: «Maala inta al-yoom haznaan? Inta mardaan walla? Walla galbak ma raagid?» Wakit ana simi't al-kalaam da, khuft khoof chadiid

³wa gult le l-malik: «Allah yitawwil umrak ila l-abad! Ya l-malik, al-madiina al-khubuur juduudi gaa'idiin foogha kharibat wa biibaanha kula tachchoohum. Achaan da bas, ana haznaan.»

⁴Wa battaan al-malik sa'alaani wa gaal: «Tidoor nisawwi leek chunu?» Wakit gaal leyi al-kalaam da, ana salleet le Allah Rabb al-samaawaat.

⁵Wa ba'ad da, gult le l-malik: «Kan inta tikhassid wa kan tarda leyi ana abdak, rassilni fi balad Yahuuza fi l-madiina al-khubuur juduudi gaa'idiin foogha achaaan nabniha battaan.»

⁶Fi l-wakit da, al-malika gaa'ide jamb al-malik. Wa l-malik sa'alaani wa gaal: «Tagood kam wakit hinaak? Wa mata tigabbil?» Wa ana ooreetah al-wakit al-nigabbil foogah wa khalaas, al-malik khassad yirassilni.

⁷Wa battaan ana gult le l-malik: «Kan inta tikhassid kadar ana namchi, khalli yaktubu leyi jawaabaat le l-hukkaam al-gaa'idiin kharib le bahar al-Furaat achaaan yantuuni izin nuchugg baladhuma lahaddi namchi fi balad Yahuuza.

⁸Wa battaan antiini jawaab aakhar le Asaaf al-mas'uul fi khaabat al-malik achaaan yantiini hatab al-nagdar ni'addil beyah biibaan al-gasir al-jamb beet Allah wa biibaan durdur al-madiina wa l-beet al-ana nagood foogah.» Wa khalaas, al-malik antaani al-jawaabaat dool achaaan barakat Ilaahi gaa'ide foogi.

⁹Wa be misil da, al-malik rassal ma'aayi khuyyaad al-askar wa siyaad al-kheel achaaan yi'adduuni. Wa ana gammeet wa macheet le l-hukkaam al-gaa'idiin kharib le bahar al-Furaat wa anteethum jawaabaat al-malik.

¹⁰Wa hinaak, fiyah naaseen al-usumhum Sanbalat min hillit Huruun wa Tuubiiya mas'uul fi Bani Ammuun. Wakit al-naaseen dool sim'o be jayti, bigi leehum gaasi marra waahid achaaan ma bidooru naadum yisawwi al-kheer le Bani Israa'iil.

¹¹Wa ana wisilt Madiinat al-Khudus wa ga'adt foogha talaata yoom

¹²wa ma ooreet ayyi naadum be l-cheyy al-Ilaahi kallamaani nisawwihi fi Madiinat al-Khudus. Wa gammeet be l-leel wa chilt rujaal waahidiin ma'aayi laakin ma chilt zaamile aakhara illa l-zaamile al-ana raakib foogha.

¹³Wa maragt be l-leel min Madiinat al-Khudus be khachum al-baab al-binaaduuh baab al-Waadi wa maachi ale een al-almi al-binaaduuha een al-Khuul wa ale

khachum al-baab al-binaaduuh baab al-Zibaala. Wa gaa'id nichiiif al-durdur al-muhawwig Madiinat al-Khudus al-kassar wa biibaanaah al-tachchoohum.

¹⁴Wa battaan macheet ale khachum al-baab al-binaaduuh baab Een Almi wa ale birkit al-malik wa laakin hinaak al-derib bigi dayyig wa zaamilti ma ligat bakaan al-ti'addi beyah.

¹⁵Wa fi nafs al-leele di, macheet be l-rijil al-tidalli min al-hajar wa gaa'id nichiiif al-durdur. Wa battaan gabbalt dakhalt be baab al-Waadi wa jiit.

¹⁶Wa kubaaraat al-cha'ab ma irfo ana macheet ween wa sawweet chunu achaan fi l-wakit da, lissaa' ma ooreet cheyy le l-Yahuud wa la le rujaal al-diin wa la le kubaaraat al-cha'ab wa la le l-mas'uuliin wa la le l-naas al-yakhdumu.

¹⁷Laakin hassa', ooreethum wa gult leehum: «Chiifu! Aniina daahu gaa'idiin fi diige chadiide. Madiinat al-Khudus addammarat wa biibaanha kula antachcho. Hassa' da, khalli ni'addulu durdur Madiinat al-Khudus achaan namurgu min al-eeb!»

¹⁸Wa ooreethum be barakat Ilaahi al-gaa'ide foogi wa kalaam al-malik al-hajjaah leyi. Wa khalaas, humman chaalo niye achaan yakhdumu al-khidme al-adiile di wa gaalo: «Yalla nugummu nabnu!»

¹⁹Wa Sanbalat al-min hillit Huruun wa Tuubiiya al-mas'uul fi Bani Ammuun wa Gachaam al-Arabi, wakit sim'o al-khabar da, gammo yahguruuna wa yichchammato foogna wa yuguulu: «Al-tisawwuh da chunu? Tidooru tugummu didd al-malik walla?»

²⁰Wa ana raddeet wa gult leehum: «Allah Rabb al-samaawaat, hu bas yantiina al-najaah wa aniina abiidah nugummu nabnu bas. Wa intu kamaan ma induku gisim fi Madiinat al-Khudus wa la induku hagg foogha wa la na'arfu leeku cheyy hini!»

Nahamya 3

Buna durdur Madiinat al-Khudus

¹Alyaachib kabiir rujaal al-diin gamma be khidmit al-buna ma'a naasah rujaal al-diin al-aakhariin. Humman bano khachum baab al-durdur al-binaaduuh baab al-Khanam wa khassasooH wa rakkabo baabah. Wa gaa'idiin yabnu fi l-durdur lahaddi jo lihgo al-beet al-muraakhaba al-binaaduuh Miya wa khassasooH. Wa battaan gaa'idiin yabnu lahaddi lihgo beet al-muraakhaba hana Hananiil.

²Wa jamb rujaal al-diin, rujaal hillit Ariiha kula gaa'idiin yabnu fi l-durdur da wa Zakkuur wileed Imri gaa'id yabni jambuhum.

³Wa naas hillit Saana bano khachum al-baab al-binaaduuh baab al-Huut wa rakkabo al-baab be tarbaazah wa gufulah.

⁴Wa Marimuut wileed Uriiya wileed wileedah le Haggius gaa'id yabni jambuhum. Wa jambah, Machullam wileed Barakya wileed wileedah le Machizabiil gaa'id yabni. Wa jambah, Saduukh wileed Ba'ana gaa'id yabni.

⁵Wa jambah, naas hillit Takhuu'a gaa'idiin yabnu wa laakin kubaaraathum abo ma yichaaruku fi l-khidme achaan ma yihtarumu al-naas al-mas'uuliin fi l-buna.

⁶Wa Yuyaadaa' wileed Faasih wa Machullam wileed Basuudya, humman bas addalo al-baab al-Gadiim wa rakkabo al-baab be tarbaazah wa gufulah.

⁷Wa jambuhum Malatya al-min hillit Gib'uun wa Yaduun al-min hillit Miruunuut wa ma'aahum naas hillit Gib'uun wa hillit Misfa wa humman gaa'idiin yabnu be izin haakim al-mantaga al-gaa'ide kharib le bahar al-Furaat.

⁸Wa jambuhum, Uzziyiil wileed Harhaaya al-sayyaakhi gaa'id yabni al-durdur wa jambah Hananya siid al-istir. Wa be misil da, humman gaa'idiin yabnu durdur Madiinat al-Khudus lahaddi lihgo bakaan al-binaaduuh al-durdur al-Wasii'.

⁹Wa jambuhum Rafaaya wileed Huur al-hu kabiir fi nuss al-turaab hana Madiinat al-Khudus wa hu kula gaa'id yabni.

¹⁰Wa jambah, Yadaaya wileed Harumaaf gaa'id yabni al-durdur al-mugaabil ma'a beetah. Wa jambah, Hattuuch wileed Hachabniya kula gaa'id yabni.

¹¹Wa Malkiyya wileed Hariim wa Hachuub wileed Fahat Muwaab kamaan gaa'idiin yi'addulu al-nuss al-aakhar hana l-durdur wa beet al-muraakhaba al-binaaduuh al-Furun.

¹²Wa jambuhum, Challuum kula gaa'id yi'addil ma'a banaatah. Wa hu da wileed Haluuiich wa kabiir fi l-nuss al-aakhar hana turaab Madiinat al-Khudus.

¹³Wa Hanuun ma'a naas hillit Zanuuh addalo baab al-Waadi wa rakkabo al-baab be tarbaazah wa gufulah. Wa gaa'idiin yabnu al-durdur lahaddi tuulah tamma nuss kiilomitir wa lihgo baab al-Zibaala.

¹⁴Wa kan le baab al-Zibaala kamaan, Malkiyya wileed Rikaab al-hu kabiir fi turaab hillit Beet Karam, hu bas addalah wa rakkab al-baab be tarbaazah wa gufulah.

¹⁵Wa le khachum al-baab al-binaaduuh Een Almi kamaan, al-addalah Challuum wileed Kulhuuza kabiir fi turaab hillit Misfa. Wa Challuum bana khachum al-baab da wa sawwa leyah raas wa rakkab al-baab be tarbaazah wa gufulah. Wa battaan addal al-durdur al-maachi min al-rahad al-binaaduuh Silwaam lahaddi jineenit al-malik wa lahaddi l-derib al-bidalli be atabaat min madiinat Dawuud.

¹⁶Wa jambah, Nahamya wileed Azbuukh al-hu kabiir fi nuss al-turaab hana hillit Beet Suur gaa'id yabni al-durdur lahaddi mugaabil le makhaabir aayilat al-malik Dawuud wa lahaddi l-rahad al-nakatooh al-naas wa lahaddi beet furraas al-malik.

- 17**Wa jambah, al-Laawiyiin gaa'idiin yabnu al-durdur. Rahuum wileed Baani gaa'id yabni wa jambah Hachabya al-hu kabiir fi nuss al-turaab hana hillit Kha'iila wa hu gaa'id yabni be usum naas hillitah.
- 18**Wa jambah, akhwaanah gaa'idiin yabnu wa ma'aahum Binuuwi wileed Hinadaad al-hu kabiir fi l-nuss al-aakhar hana turaab hillit Kha'iila.
- 19**Wa jambah Izaar wileed Yachuu' al-hu kabiir hillit Misfa wa hu gaa'id yi'addil al-nuss al-aakhar hana l-durdur min al-bakaan al-mugaabil al-derib al-batla' le beet al-silaah lahaddi ale l-bakaan al-mukhawwas hana l-durdur.
- 20**Wa jambah kamaan Baruuk wileed Zabbaay wa hu kula gaa'id yi'addil al-nuss al-aakhar be niye waahide min al-bakaan al-mukhawwas da lahaddi khachum al-baab hana beet Alyaachib kabiir rujaal al-diin.
- 21**Wa jambah Marimuut wileed Uriiya wileed wileedah le Haggius wa hu gaa'id yi'addil al-nuss al-aakhar hana l-durdur min khachum derib beet Alyaachib lahaddi fi aakhir al-beet.
- 22**Wa jambah rujaal al-diin al-jo min hillaal al-hawaale Madiinat al-Khudus wa humman kula gaa'idiin yi'addulu.
- 23**Wa jambuhum Banyamiin ma'a Hachuub wa humman gaa'idiin yabnu al-durdur al-mugaabil beethum. Wa jambuhum Azarya wileed Ma'asiya wileed wileedah le Ananya wa hu gaa'id yabni jamb beetah.
- 24**Wa jambah Binuuwi wileed Hinadaad wa hu gaa'id yi'addil al-nuss al-aakhar hana l-durdur min beet Azarya lahaddi l-rukun al-mukhawwas.
- 25**Wa Falaal wileed Uzaay gaa'id yabni al-durdur min al-bakaan al-mukhawwas da wa min beet al-muraakhaba al-mukhawwas hana fadaayit al-hurraas hana gasir al-malik. Wa jambah Fadaaya wileed Far'uuch.
- 26**Wa l-khaddamiin hana beet Allah al-saakniin fi haarat Ufal gaa'idiin yabnu al-durdur lahaddi baab al-Almi al-gaa'id be l-nuss al-sabhaani wa lahaddi beet al-muraakhaba al-mukhawwas.
- 27**Wa jambuhum, naas hillit Takhuu'a gaa'idiin yi'addulu al-nuss al-aakhar hana l-durdur min al-bakaan al-mugaabil beet al-muraakhaba al-mukhawwas lahaddi wassalo fi l-durdur hana haarat Ufal.
- 28**Wa min baab al-Kheel, rujaal al-diin gaa'idiin yabnu al-durdur, ayyi waahid mugaabil beetah.
- 29**Wa jambuhum, Saduukh wileed Immiir gaa'id yabni al-durdur al-mugaabil beetah. Wa jambah Chama'ya wileed Chakanya al-hu haaris khachum al-baab al-sabhaani.

30 Wa jambah Hananya wileed Chalamya wa Hanuun wileed al-saadis hana Salaaf wa humman dool gaa'idiin yi'addulu al-nuss al-aakhar hana l-durdur. Wa jambuhum, Machullam wileed Barakya gaa'id yi'addil al-durdur al-mugaabil khurfitah.

31 Wa jambah, Malkiyya al-sayyaakhi gaa'id yabni al-durdur min al-bakaan al-mugaabil khachum al-baab al-binaaduuh Mifkhad lahaddi l-beet al-gaa'id foog fi l-rukun wa lahaddi beet al-khaddaamiin hana beet Allah wa l-tujjaar.

32 Wa l-sayyaakhiin wa l-tujjaar gaa'idiin yi'addulu min al-beet al-gaa'id foog fi l-rukun da lahaddi baab al-Khanam.

Nahamya 4

Al-udwaan yidooru yadharo al-buna

1 Wakit Sanbalat simi' kadar aniina al-Yahuud gaa'idiin nabnu al-durdur, hu zi'il za'al chadiid wa gaa'id bichammit leena.

2 Wa gaal giddaam akhwaanah wa giddaam askarah fi balad al-Saamira: «Al-Yahuud al-da'iifiin dool gaa'idiin bisawwu chunu? Sahiik ke yagdaru yihaggugu hadafhum wa yigaddumu dahaaya walla? Sahiik ke al-yoom bas yagdaru yikammulu al-khidme walla? Wa min al-kiimaan hana l-hajar al-mukassar wa muharrag hana l-buna al-gadiim da, yagdaru yichiilu wa yabnu beyah battaan walla?»

3 Wa Tuubiiya al-min Bani Ammuun gaa'id jamb Sanbalat wa gaal: «Al-durdur al-gaa'idiin yabnuuh be hajar da, ba'achoom kan rikib foogah kula baga'.»

4 Wakit ana simi't kalaamhum da, salleet wa gult le l-Rabb: «Ya Ilaahna, chiif kikkeef gaa'idiin yahguruuna. Al-mu'yaar al-gaa'idiin yi'ayyuruuna da, gabbilah leehum fi raashum. Wa khalli khusmaanhum yaksubuuhum wa yiwadduuhum abiid.

5 Ma tisaamih al-khata al-sawwooh da wa ma tuguchch zunuubhum achaan humman achchammato leena, aniina al-gaa'idiin nabnu.»

6 Wa be misil da, taaba'na fi buna al-durdur da wa tuulah foog anbana lahaddi nuss achaan ayyi waahid min al-cha'ab khadam be niye.

7 Wa wakit Sanbalat wa Tuubiiya wa naas min al-Arab wa min Bani Ammuun wa min sukkaan Achduud sim'o kadar buna durdur Madiinat al-Khudus maachi giddaam wa khuramah kula gaa'idiin yinsaddo khalaas, humman zi'ilo za'al chadiid marra waahid.

8 Wa humman kulluhum ke waafago be khachum waahid achaan yahjumu Madiinat al-Khudus wa yibarjuluuha.

9 Wa khalaas, aniina salleena le Ilaahna wa khatteena hurraas achaan yahfadoona minhum leel wa nahaar.

10 Wa laakin naas Yahuuza gaalo: «Gudrat al-khaddaamiin bigat chiyya wa be da, ma nagdaru nabnu al-durdur achaan al-hajar al-mukassar katiir.»

11Wa khusmaanna gaalo: «Khalli namchu nahjumuuhum! Wakit humman ma yichiiifuuna, nindasso fi usuthum wa khalaas naktuluuhum wa niwaggufu al-khidme.»

12Wa l-Yahuud al-gaa'idiin jamb khusmaanna jo leena achara marraat wa gaalo leena: «Al-naas dool yaju yahjumuuku min ayyi jiihe!»

13Wa fi chaan da, ana nazzamt al-cha'ab hasab khuchuum buyuuthum wa khatteethum be suyuufhum wa nachaachiibhum wa huraabhum wara l-durdur fi bakaanaat al-chiyya tihit.

14Wa chift kulla bakaanaat mug'adhun wa gult le l-kubaaraat wa l-masaa'iil wa l-cha'ab: «Ma takhaafo minhum! Fakkuru fi Rabbina al-kabiir wa l-aziim wa daawusuuhum achaan tahmu akhwaanku wa awlaadku wa banaatku wa awiinku wa buyuutku.»

15Wa wakit udwaanna sim'o kadar aniina ligiina khabar hana l-cheyy al-humman yidooru yisawwuh wa l-Rabb kula waggaf niyithum al-chaalooaha, khalaas aniina kullina ke gabalna fi khidmit al-durdur, ayyi waahid fi bakaanah.

16Wa laakin min al-yoom daak, nuss al-naas gaa'idiin yakhdumu wa nussuhum kamaan gaa'idiin be huraab wa darag wa nachaachiib wa duruu'. Wa l-kubaaraat gaa'idiin wara naas balad Yahuuza wa yiraakhubuuhum.

17Wa l-naas al-gaa'idiin yabnu al-durdur wa l-naas al-gaa'idiin yijiibu khumaam al-buna, kulluhum ke gaa'idiin yakhdumu be iid waahide wa fi iidhum al-aakhara kamaan kaarbiin al-silaah.

18Wa l-naas al-gaa'idiin yabnu al-durdur, ayyi waahid seefah fi naaytah. Wa l-naadam al-yadrub al-buug kamaan gaa'id jambi.

19Wa ana gult le l-kubaaraat wa l-mas'uuliin wa l-cha'ab: «Al-khidme di, hi kabiire wa wasii'e wa aniina muchattatiin fi l-durdur, ayyi waahid ba'iid min al-aakhar.

20Wa wakit tasma'o hiss al-buug da, ta'aalu limmu leena fi l-bakaan da wa Ilaahna kamaan yidaawis leena.»

21Wa be misil da, aniina gaa'idiin nitaabu'u fi l-khidme, nussina al-waahid gaa'idiin nakhdumu wa nussina al-aakhar kamaan kaarbiin al-huraab, min waradde lahaddi al-nujuum yinchaafu.

22Wa fi nafs al-wakit da, ana gult le l-cha'ab khalli ayyi waahid ma'a l-naadam al-yisaa'idah fi l-buna yunuumu daakhal fi Madiinat al-Khudus. Wa nukhuttu hurraas yahfadoona be l-leel wa fi l-nahaar kamaan, nakhdumu.

23Wa la ana wa la akhwaani wa la l-jamaa'a al-ma'aayi wa la l-hurraas al-gaa'idiin yitaabu'uuni, abadan ma nisillu khulgaanna wa ayyi waahid be silaahah fi iidah.

Nahamya 5

Musaa'adat Nahamya le l-naas

- ¹Wa fi l-wakit daak, naas waahidiin wa awiinum gaddamo chakwa didd akhwaanhum al-Yahuud.
- ²Wa waahidiin minhum gaalo: «Aniina wa awlaadna wa banaatna katiiriin. Nidooru gameh achaan ni'iichu.»
- ³Wa waahidiin gaalo: «Ziraa'itna wa jineenaatna hana l-inab wa buyuutna bigo damaana le l-gameh al-chilnaah achaan ni'iichu beyah fi wakt al-juu' da.»
- ⁴Wa aakhariin kamaan gaalo: «Aniina chilna deen achaan nantu le l-malik al-miiri al-waajib nikaffuuh le ziraa'itna wa jineenaatna hana l-inab.
- ⁵Laakin aniina kula misil akhwaanna al-aakhariin, iyaalna kula misil iyaalhum. Al-gu bas khallaana nibii'u awlaadna wa banaatna achaan yisawwuuhum abiid. Wa waahidaat min banaatna hassa' kula gaa'idaat khadiim wa ma nagdaro nisawwu cheyy achaan ziraa'itna wa jineenaatna bi'naahum khalaas.»
- ⁶Wa wakit ana simi't chakwithum di, zi'ilt marra waahid.
- ⁷Ana fakkart fi kalaamhum da be ziyaada wa harajt al-kubaaraat wa l-mas'uuliin wa gult leehum: «Intu gaa'idiin tazulmu akhwaanku wa tichiilu minhum riba be ziyaada!» Wa ba'ad da, ana naadeethum fi malamma kabiire
- ⁸wa gult leehum: «Aniina be gudritna gidirna fadeena akhwaanna al-Yahuud al-baa'oohum abiid le l-umam al-aakhariin. Wa hassa', intu zaatku gaa'idiin tibii'u akhwaanku abiid le gabiilitna!» Wa humman sakato wa ma gidro gaalo cheyy waahid kula.
- ⁹Wa ana battaan gult leehum: «Al-sawweetuuh da ma adiil marra waahid. Ma akheer turuukhu be khoof hana Ilaahna fi guluubku walla? Be da, udwaanna al-min umam aakhariin ma yichchammato leena.
- ¹⁰Ana wa akhwaani wa l-rujaal al-gaa'idiin ma'aayi, aniina kula dayyannaahum gurus wa gameh. Hassa' da, al-deen khalli nikhalluuh leehum.
- ¹¹Al-yoom bas, intu kula gabbulu leehum ziraa'ithum wa jineenaathum hana l-inab wa l-zaytuun wa buyuuthum kula. Wa battaan kan dayyantuuuhum gurus aw gameh aw khamar hana inab aw dihin, kan al-ribih al-tichiiluuh minhum waahid fi l-miya da kula, saamuhuuh leehum.»
- ¹²Wa humman gaalo: «Tamaam, nigabbuluuh leehum wa ma nichiiilu minhum cheyy waahid kula battaan wa nisawwu misil inta gultah.» Wa misil da, ana naadeet kubaaraat rujaal al-diin le nihallif giddaamhum al-naas al-anto deen achaan yitabbugu kalaamhum al-gaaloo.
- ¹³Wa hatteet khalagi wa gult: «Misil ana hatteet khalagi, khalli al-Rabb kula yatrud al-naadum al-ma yitabbig kalaamah. Hu yaturdah min beetah wa min maalah wa l-naadum da yabga matruud marra waahid wa yagood ta'baan.» Wa kulla l-naas al-

gaa'idiin gaalo aamiin wa hamado Allah. Wa khalaas, tabbago kalaamhum al-gaaloo.

¹⁴Wa min yoom al-malik Artahachta khattaani haakim fi balad Yahuuza, indi 12 sana. Wa da min sanit 20 hana mulkah lahaddi sanit 32. Wa fi l-wakit da, wa la ana wa la akhwaani, al-cheyy al-waajib le l-haakim kula, aniina ma chilnaah.

¹⁵Laakin al-hukkaam al-hakamo gubbaali, humman sawwo hukumhum tagiil le l-cha'ab. Chaalo min ayyi waahid akil wa khamar hana inab wa 40 hajar fudda. Wa l-musaa'idiin hana l-hukkaam dool kula daayago al-cha'ab. Ana kamaan ma sawweet misil da achaan nakhaaf al-Rabb.

¹⁶Wa be da, ma chareet turaab le nafsi wa sawweet khidimti hana buna al-durdur wa naasi kulluhum gaa'idiin yakhdumu ma'aayi.

¹⁷Kubaaraat al-Yahuud al-gaa'idiin yaakulu fi bakaani, humman 150 wa battaan min al-umam al-aakhariin al-gaa'idiin jambina kula, fi naas bajuuna.

¹⁸Kulla yoom, badbaho leena toor wa sitte kubchaan sumaan wa jidaad. Wa kulla ma achara yoom, bijiibu khamar hana inab katiir. Laakin be da kula, ana ma dawwart al-waajib le l-haakim min al-cha'ab achaan bala da kula, ta'ab al-khidme bigi leehum tagiil.

¹⁹Hassa' da, ya Ilaahi, fakkir fi kulla cheyy sameh al-ana sawweetah le l-cha'ab wa sawwi leyi al-kheer.

Nahamya 6

Al-fasaala al-yisawwuha le Nahamya

¹Wa misil da, ana baneet al-durdur wa kammaltah lahaddi khurma sakhayre kula ma faddalat. Wa laakin fi l-wakit da, al-biibaan lissaa' ma rakkabtuhum. Wa wakit Sanbalat wa Tuubiya wa Gachaam al-Arabi wa udwaanna al-aakhariin kula sim'o al-khabar da,

²Sanbalat wa Gachaam rassalo leyi wa gaalo: «Ta'aal wa khalli nilimmu fi hillit Kafiriim jamb al-waadi hana Uunu.» Wa laakin ana irift kadar humman yidooru yisawwu leyi cheyy fasil.

³Wa rassalt leehum naas achaan nurudd leehum fi kalaamhum wa gult leehum: «Ana gaa'id nisawwi khidme kabiire marra waahid, ma nagdar nikhalliha. Maala nikhalli al-amal yagiif le namchi leeku?»

⁴Wa humman rassalo leyi be nafs al-kalaam arba'a marraat wa ana kula raddeet leehum be nafs al-radd.

⁵Wa fi l-marra al-khaamse kamaan, Sanbalat rassal leyi nafs al-kalaam be waasitat khaddaamah wa l-khaddaam da indah fi iidah jawaab faatih al-ayyi naadum al-ligaah yagdar yagriih.

⁶Wa l-kalaam al-maktuub fi l-jawaab da buguul: Fi l-umam al-jambuku, al-naas buguulu wa Gachaam kula akkad kadar inta ma'a l-Yahuud al-aakhariin tidooru tugummu didd malikna al-kabiir. Wa achaan da bas, intu gaa'idiin tabnu al-durdur. Wa inta tidoor tabga malik.

⁷Wa buguulu battaan inta khatteet anbiya fi Madiinat al-Khudus achaan yihajju beek wa yuguulu: «Fi malik gaa'id fi balad Yahuuza!» Hassa' da ta'aal, nilimmu wa nichchaawaro fi l-kalaam da. Wa kan abeet kamaan, ni'ooru al-malik al-kabiir wa nuguulu leyah inta tidoor tabga malik fi badalah.

⁸Wa ana raddeet fi jawaab Sanbalat wa gult leyah: «Al-kalaam al-inta gaa'id tuguulah da ma sahiih. Inta bas fakkartah fi nafsak wa gultah.»

⁹Wa misil da, kulla l-naas dool bidooru bikhawwufuuna wa fi fikirhum buguulu: «Iideenhum yinrakhu, ma yagdaru yikammulu al-khidme di.» Wa ana kamaan sa'alt Allah wa gult: «Ya Rabb, ziid gudurta!»

¹⁰Wa fiyah naadum usmah Chama'ya wileed Dalaaya wileed wileedah le Mahiitabiil. Wa yoom waahid, Chama'ya ma gidir marag min beetah wa naadaani. Wa ana macheet leyah wa hu gaal leyi: «Ta'aal nindasso fi beet Allah daakhal wa nisiddu al-biibaan achaan naas waahidiin yidooru yaju be l-leel wa yaktuluuk.»

¹¹Wa ana kamaan gult leyah: «Kabiir al-cha'ab misli ana da yagdar yi'arrid walla? Wa ana ma min zurriiyit rujaal al-diin. Kan nadkhul daakhal fi beet Allah, ma numuut walla? La, ma nadkhul!»

¹²Wa ana irift kadar Chama'ya da, al-Rabb ma rassalah leyi laakin Tuubiiya wa Sanbalat ajjarooch achaan yihajji leyi misil nabi.

¹³Humman ajjarooch achaan nakhaaf min al-kalaam da wa nisawwi al-chokhol al-hu gaalah wa yabga leyi zanib wa usmi yatlaf wa be da, yagdaru yi'ayyubuuni.

¹⁴Wa ana sa'alt Allah wa gult: «Ya Ilaahi, fakkir fi Tuubiiya wa Sanbalat wa khidmithum al-gaa'idiin yisawwuuha. Wa fakkir fi Nu'u'adya al-nabiiye wa l-anbiya al-aakhariin al-gaa'idiin yikhawwufuuni.»

¹⁵Wa misil da, buna al-durdur kammal fi yoom 25 hana l-chahar al-saadis ya'ni fi muddit 52 yoom.

¹⁶Wa kulla udwaanna wa kulla l-umam al-mujaawiriinna sim'o al-khabar da wa chaafu be eenhum al-cheyy al-bigi. Wa al'ajjabo bilheen wa eeb sawwaahum achaan irfo kadar khidmitna al-sawweenaaha di, be gudrat Ilaahna.

¹⁷Wa fi l-wakit da, katiiriin min kubaaraat al-Yahuud gaa'idiin yirassulu jawaabaat le Tuubiiya al-min Bani Ammuun wa Tuubiiya kula gaa'id yirassil.

¹⁸⁻¹⁹Wa l-Yahuud dool gaa'idiin yachkuru Tuubiiya giddaami wa l-kalaam al-ana gaa'id nihajjiih kula gaa'idiin yanguluuh leyah. Achaan awwal Tuubiiya akhad bineeyit Chakanya al-min al-Yahuud wa Chakanya, hu wileed Aarah. Wa wileed

Tuubiiya al-usmah Yuuhanaan, hu kula akhad bineeyit Machullam al-hu kula min al-Yahuud. Wa Machullam da wileed Barakya. Achaan da bas, katiiriin min al-Yahuud halafo achaan alaakhithum ma'a Tuubiiya wa nusbaanhum al-aakhariin tagood adiil. Laakin ana fihimt kadar Tuubiiya rassal leyi al-jawaabaatah dool achaan yikhawwifni bas.

Nahamya 7

Jahhazo le yahfado Madiinat al-Khudus

¹Wakit buna al-durdur kammal khalaas wa rakkabna biibaanah, khatteena hurraas al-biibaan. Wa l-khannaayiin wa l-Laawiyiin kula, khatteenaahum fi bakaanaathum.

²Wa ana kallaft akhuuyi Hanaani kabiir fi Madiinat al-Khudus wa ma'aayah Hananya mas'uul fi l-gasir. Wa hu raajil amiin wa bakhaaf al-Rabb ziyaada min al-naas al-aakhariin.

³Wa gult leehum: «Ma taftaho al-biibaan hana Madiinat al-Khudus illa kan al-harraay tatla' foog. Wa waajib le l-hurraas hana l-nahaar yi'akkudu kadar ayyi baab saddooh be guful gubbaal ma yufuutu be makhrib. Wa waajib tukhuttu hurraas min sukkaan al-madiina, waahidiin fi l-bakaanaat al-waajib yaharsuuhum wa waahidiin kamaan yaharsu jamb buyuuthum.»

Al-naas al-gabbalo min al-khurba

⁴Al-madiina kabiire wa wasii'e wa laakin al-sukkaan al-gaa'idiin foogha chiyya wa buyuutha kula lissaa' ma kammalo bunaahum.

⁵Wa Ilaahi ooraani kadar nilimm al-kubaaraat wa l-mas'uuliin wa l-cha'ab wa nisajjilhum. Wa ana ligiit kitaab al-sajjalo foogah asaame al-naas al-waddoohum fi l-khurba wa gabbalo gubbaalna wa daahu al-asaame al-musajjaliin foogah min awwal.

⁶Awwal Nabuukhadnasar malik Baabil karab naas min balad Yahuuza wa waddaahum fi l-khurba. Wa ba'ad amur al-malik Kuurach, humman gabbalo fi Madiinat al-Khudus wa fi balad Yahuuza, ayyi waahid fi madiintah.

⁷Wa l-naas dool jo ma'a Zarubaabil wa Yachuu' wa Nahamya wa Azarya wa Ra'amyia wa Nahamaani wa Mardakaay wa Bilchaan wa Misfaarat wa Bigwaay wa Nahuum wa Ba'ana. Daahu adad rujaal Bani Israa'iil.

⁸Zurriiyit Far'uuch adadhun 2 172 raajil.

⁹Wa zurriiyit Chafatya adadhun 372 raajil.

¹⁰Wa zurriiyit Aarah adadhun 652 raajil.

¹¹Wa zurriiyit Fahat Muwaab marago min Bani Yachuu' wa Bani Yuwaab wa adadhun 2 818 raajil.

¹²Wa zurriiyit Ilaam adadhun 1 254 raajil.

- ¹³Wa zurriiyit Zattu adadhun 845 raajil.
- ¹⁴Wa zurriiyit Zakkaay adadhun 760 raajil.
- ¹⁵Wa zurriiyit Binuuwi adadhun 648 raajil.
- ¹⁶Wa zurriiyit Babaay adadhun 628 raajil.
- ¹⁷Wa zurriiyit Azgad adadhun 2 322 raajil.
- ¹⁸Wa zurriiyit Adunikhaam adadhun 667 raajil.
- ¹⁹Wa zurriiyit Bigwaay adadhun 2 067 raajil.
- ²⁰Wa zurriiyit Adiin adadhun 655 raajil.
- ²¹Wa zurriiyit Atiir marago min Bani Hizkhiiya wa adadhun 98 raajil.
- ²²Wa zurriiyit Hachum adadhun 328 raajil.
- ²³Wa zurriiyit Bisaay adadhun 324 raajil.
- ²⁴Wa zurriiyit Hariif adadhun 112 raajil.
- ²⁵Wa zurriiyit Gib'uun adadhun 95 raajil.
- ²⁶Wa rujaal hillit Beet Laham wa hillit Natuufa adadhun 188 raajil.
- ²⁷Wa rujaal hillit Anatuut adadhun 128 raajil.
- ²⁸Wa rujaal hillit Beet Azmaawat adadhun 42 raajil.
- ²⁹Wa rujaal hillit Kharyat Ya'ariim wa hillit Kafiira wa hillit Biiruut adadhun 743 raajil.
- ³⁰Wa rujaal hillit al-Raama wa hillit Gaba' adadhun 621 raajil.
- ³¹Wa rujaal hillit Mikmaach adadhun 122 raajil.
- ³²Wa rujaal hillit Beet Iil wa hillit Aay adadhun 123 raajil.
- ³³Wa rujaal hillit Nabu al-aakhara adadhun 52 raajil.
- ³⁴Wa zurriiyit Ilaam al-aakhar adadhun 1 254 raajil.
- ³⁵Wa zurriiyit Hariim adadhun 320 raajil.
- ³⁶Wa rujaal hillit Ariiha adadhun 345 raajil.
- ³⁷Wa rujaal hillit Luud wa hillit Hadiid wa hillit Uunu adadhun 721 raajil.
- ³⁸Wa rujaal hillit Saana adadhun 3 930 raajil.
- ³⁹Daahu adad rujaal al-diin. Min zurriiyit Yada'ya marago aayilat Yachuu' wa adadhun 973 raajil.

- ⁴⁰Wa zurriiyit Immiir adadhun 1 052 raajil.
- ⁴¹Wa zurriiyit Fachhuur adadhun 1 247 raajil.
- ⁴²Wa zurriiyit Hariim adadhun 1 017 raajil.
- ⁴³Wa l-Laawiyiin min zurriiyit Yachuu' wa zurriiyit Khadmiyiil wa zurriiyit Binuuwi wa zurriiyit Hudawya wa kulluhun adadhun 74 raajil.
- ⁴⁴Daahu al-khannaayiin hana beet Allah. Humman min zurriiyit Asaaf wa adadhun 148 raajil.
- ⁴⁵Daahu hurraas al-biibaan hana beet Allah. Humman min zurriiyit Challuum wa Atiir wa Talmuun wa Akhuub wa Hatiit wa Chubaay wa kulluhun adadhun 138 raajil.
- ⁴⁶Daahu khaddaamiin beet Allah. Humman min zurriiyit Siiha wa Hasuuf wa Tabbu'ut
- ⁴⁷wa Khiirus wa Sii'a wa Faduun
- ⁴⁸wa Labaan wa Hagaaba wa Chalmaaay
- ⁴⁹wa Hanaan wa Giddiil wa Gahar
- ⁵⁰wa Raaya wa Rasiin wa Naguuda
- ⁵¹wa Gazzaam wa Uzza wa Faasih
- ⁵²wa Bisaay wa Ma'uuniim wa Nafuusiim
- ⁵³wa Bakhbuukh wa Haguufa wa Harhuur
- ⁵⁴wa Basluut wa Mahiid wa Harcha
- ⁵⁵wa Barkhuus wa Siisra wa Taamah
- ⁵⁶wa Nasiih wa Hatiifa.
- ⁵⁷Daahu zurriiyit abiid al-malik Suleymaan. Humman min zurriiyit Sutaay wa Sufarat wa Fariid
- ⁵⁸wa Yaa'la wa Darkhuun wa Giddiil
- ⁵⁹wa Chafatya wa Hattiil wa Fukarat Hassabaayim wa Aamuun.
- ⁶⁰Wa zurriiyit khaddaamiin beet Allah wa zurriiyit abiid al-malik Suleymaan, kulluhun adadhun 392 raajil.
- ⁶¹Wa laakin al-naas al-jo min hillit Hajar Mileh wa min hillit Hajar Harcha wa min hillit Karuub Adduun wa min hillit Immiir, humman ma gidro nasabo juduudhum wa la gidro jaabo daliil kadar humman maargiin min Bani Israa'iil.

⁶²Wa humman dool min zurriiyit Dalaaya wa zurriiyit Tuubiiya wa zurriiyit Naguuda wa kulluhum adadhum 642 raajil.

⁶³Wa waahidiin min rujaal al-diin min zurriiyit Habaaya wa zurriiyit Haggius wa zurriiyit Barzillaay kula ma gidro nasabo juduudhum. Al-naadum al-ma'ruuf be usum Barzillaay kamaan, hu akhad min banaat Barzillaay al-min turaab Gil'aad wa achaan da bas, sammoooh be usum nasiibah.

⁶⁴Rujaal al-diin dool fattacho asaame juduudhum fi kutub al-tasjiil wa ma ligoohum. Achaan da, al-naas ja'aloohum nijsiin wa daharoomum ma yakhdumu khidmit rujaal al-diin.

⁶⁵Wa l-waali zaatah daharaahum ma yaakulu min al-akil al-mukhaddas lahaddi waahid min rujaal al-diin yaji yas'al leehum Allah be l-Uriim wa l-Tummiim.

⁶⁶Wa khalaas, kulla l-cha'ab al-gabbalo min al-khurba adadhum 42 360 raajil.

⁶⁷Wa da bala abiidhum wa khadiimhum al-adadhum 7 337 naas. Wa fi awiin wa rujaal al-yikhannu le Allah wa adadhum 245 naas.

⁶⁸Wa induhum 736 kheel wa 245 bikhaal

⁶⁹wa 435 jumaal wa 6 720 hamiir.

⁷⁰Wa waahidiin min kubaaraat hana khuchuum al-buyuut gammo anto atiiye le l-buna hana beet Allah. Al-waali anta 1 000 jineeh hana dahab wa 50 kaas al-yakhdumu beehum fi beet Allah wa 530 khalag hana rujaal diin wa khattaahum fi l-makhaazin hana beet Allah.

⁷¹Wa kubaaraat hana khuchuum buyuut aakhariin kula jaabo 20 000 jineeh hana dahab wa 45 000 hajar fudda wa antoohum le l-khidme.

⁷²Wa waahidiin min al-cha'ab kula lammo 20 000 jineeh hana dahab wa 41 000 hajar fudda wa 67 khalag hana rujaal diin.

⁷³Wa be misil da, rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa hurraas al-biibaan hana beet Allah wa l-khannaayiin wa waahidiin min al-cha'ab misil al-khaddaamiin hana beet Allah wa kulla Bani Israa'iil al-baagyiin, dool kulluhum gabbalo wa jo sakano fi mudunhum. Wa misil da wakit al-chahar al-saabi' ja, kulla Bani Israa'iil gaa'idiin fi mudunhum.

Nahamya 8

Giraayit Azra min kitaab al-Tawraat

¹⁻²Wa fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-saabi', kulla Bani Israa'iil lammo be galib waahid fi l-naga'a al-giddaam khachum al-baab al-binaaduuh baab al-Almi. Wa gaalo le Azra al-kaatib: «Jiib leena kitaab Tawraat Muusa al-Allah nazzalah le Bani Israa'iil.» Wa khalaas, Azra jaab kitaab al-Tawraat giddaam al-rujaal wa l-awiin wa l-iyaaal al-yagdaroo yafhamo.

³Wa hu gara leehum minnah fi l-naga'a di. Wa min fajur lahaddi gaayle, hu gaa'id yagri giddaam al-rujaal wa l-awiin wa l-iyaaal al-yagdaro yafhamo. Wa humman kulluhum gaa'idiin yasma'o adiil kalaam al-Tawraat.

⁴Wa Azra al-kaatib raakib foog fi bakaan aali al-addaloooh be khachab le l-malamma hana l-yoom da. Wa jambah be nussah al-zeenaay gaa'idiin Mattitya wa Chama' wa Anaaya wa Uriiya wa Hilkhiiya wa Ma'asiiya. Wa be nussah al-israay kamaan gaa'idiin Fadaaya wa Michayiil wa Malkiiya wa Hachum wa Hachbadaana wa Zakariiya wa Machullam. Dool al-naas al-gaa'idiin jamb Azra.

⁵Wa wakit hu gaa'id fi l-bakaan al-aali wa l-naas chaafooh fatah al-kitaab, kulluhum gammo foog.

⁶Wa Azra hamad Allah al-Rabb al-aziim be hiss aali wa l-naas kulluhum rafa'o iideehum wa gaalo: «Aamiin, aamiin.» Wa ba'ad da, dangaro fi l-ard wa sajado le Allah.

⁷⁻⁸Wa battaan gammo wagafo be tuulhum fi bakaanaathum. Wa naas waahidiin min al-Laawiyiin fassaro ma'ana kalaam Azra wa humman Yachuu' wa Baani wa Charabya wa Yaamiin wa Akhuub wa Chabtaay wa Huudiiya wa Ma'asiiya wa Khaliita wa Azarya wa Yuuzabaad wa Hanaan wa Falaaya. Wa misil da, garo kitaab Tawraat Allah le l-cha'ab wa tarjamoooh leehum be lukhkhithum wa fassaroooh leehum achaan yafhamoooh.

⁹Wa wakit al-naas sim'o kalaam al-Tawraat, kulluhum bako. Wa Nahamya al-waali wa Azra al-kaatib wa raajil al-diin wa l-Laawiyiin al-gaa'idiin yifassuru al-kalaam gaalo: «Al-yoom da yoom khaass le Allah al-Rabb! Ma tahzano wa ma tabku!»

¹⁰Wa battaan gaalo leehum: «Amchu wa jahhuzu akil halu wa aakuluuh wa acharbo charaab halu wa gassumu minnah le l-naas al-ma gidro jahhazo cheyy. Achaan al-yoom da yoom khaass le Rabbina. Ma tahzano, achchaaja'o ambeenaatku achaan al-farah al-yaji min Allah, hu gudritku!»

¹¹Wa l-Laawiyiin kula gaa'idiin yisabburu kulla l-naas wa buguulu: «Askutu, al-yoom da yoom khaass. Ma tahzano!»

¹²Wa khalaas, kulla l-naas macho achaan yaakulu wa yacharbo wa yigassumu al-akil wa yafraho farha kabiire achaan fihmo al-kalaam al-oorooohum.

lid al-Lagaadiib

¹³Wa fi l-yoom al-taani, kubaaraat hana khuchuum al-buyuut wa rujaal al-diin wa l-Laawiyiin jo le Azra al-kaatib achaan yafhamo be ziyaada ma'ana kalaam al-Tawraat.

¹⁴Wa ligo maktuub fi kitaab al-Tawraat al-Allah nazzalah leehum be waasitat Muusa kadar Bani Israa'iil yagoodu fi lagaadiib fi wakt al-iid al-bi'ayyuduuh fi l-chahar al-saabi'.

15 Wa l-iid da waajib yiballukhuuh le Bani Israa'iil fi kulla mudunhum al-gaa'idiin fooghum wa fi Madiinat al-Khudus wa yuguulu leehum: «Amurgu fi l-jibaal wa jiibu furuu' be warchaalhum min chadar al-zaytuun wa zaytuun al-kadaade wa chadar al-waadi wa chadar al-tamur wa ayyi nafar hana chadar al-warchaalah katiir. Wa be l-furuu' dool, sawwu lagaadiib misil maktuub fi l-kitaab.»

16 Wa khalaas, al-naas marago wa jaabo kulla nafar hana furuu' wa sawwo lagaadiib, ayyi waahid fi raas dangaaytah aw fi fadaaytah. Wa waahidiin kamaan sawwo lagaadiibhum fi fadaayit beet Allah wa fi l-naga'a al-giddaam baab al-Almi wa fi l-naga'a al-giddaam baab Afraayim.

17 Wa be misil da, kulla l-jamaa'a al-gabbalo min al-khurba sawwo lagaadiib wa ga'ado fooghum. Wa min wakit Yachuu' wileed Nuun lahaddi l-yoom da, Bani Israa'iil ma ayyado iid al-Lagaadiib. Wa fi l-yoom da, ayyado iid al-Lagaadiib wa firho farha chadiide.

18 Wa min awwal yoom hana l-iid lahaddi kumaaltah, gaa'idiin yagru min kitaab Tawraat Allah kulla yoom. Wa l-iid da ga'ado foogah sab'a yoom wa fi l-yoom al-taamin kamaan, kammalo al-iid be hafla kabiire hasab al-gaanuun.

Nahamya 9

Bani Israa'iil taabo

1 Fi nafs al-chahar fi yoom 24, Bani Israa'iil lammo achaan yusuumu wa sabbo turaab fi ruuseehum wa libso khulgaan hana tooba.

2 Wa Bani Israa'iil an'azalo min kulla l-ajaanib al-gaa'idiin ma'aahum wa wagafo be tuulhum wa gaa'idiin yi'tarufu be zunuubhum wa be l-fasaala al-juduudhum sawwooha.

3 Wa waagfiin be tuulhum, ayyi naadum fi bakaanah wa garo leehum muddit talaata saa'aat min kitaab al-Tawraat hana Allah Ilaahhum. Wa battaan fi muddit talaata saa'aat aakhar, gaa'idiin yi'tarufu be zunuubhum wa gaa'idiin yasjudu le Allah Ilaahhum.

4 Wa l-Laawiyiin gammo tala'o fi l-bakaan al-aali al-addalooch be khachab wa humman Yachuu' wa Baani wa Khadmiyiil wa Chabanya wa Bunni wa Charabya wa Baani wa Kanaani. Wa gammo sallo be hiss aali le Allah Ilaahhum.

5 Wa l-Laawiyiin Yachuu' wa Khadmiyiil wa Baani wa Hachabniya wa Charabya wa Huudiiya wa Chabanya wa Fatahya gaalo: «Gummu wa ahmudu Allah Ilaahku fi kulla wakit ila l-abad!»

Al-sala

«Ya Allah, mabruuk usmak al-majiid al-faayit kulla chukur wa kulla hamd al-aniina nigaddumuuh leek.

⁶Inta bas Allah. Wa inta bas al-sawweet kulla l-samaawaat wa khuwwaathum. Wa inta bas khalagt al-ard wa kulla cheyy al-gaa'id foogha wa l-buhaar wa kulla cheyy al-fiihum. Inta bas al-tanti al-haya le kulla cheyy wa kulla khuwwaat al-samaawaat yasjudu leek.

⁷«Inta Allah al-Rabb al-azalt Abraam wa maragtah min madiinat Uur al-Kaldaaniyiin wa sammeetah Ibraahiim.

⁸Wa inta chift galbah wa irift kadar hu amiin leek wa misil da, inta sawweet ma'aayah mu'aahada ahaan tanti le zurriyyah balad al-Kan'aaniyiin wa l-Hittiyiin wa l-Amuuriyiin wa l-Firizziyiin wa l-Yabuusiyyiin wa l-Girgaachiyiin. Wa inta haggagt wa'adakh ahaan inta saadikh.

⁹«Wa inta chift ta'ab juduudna wakit humman gaa'idiin fi Masir wa simi't korooraakhum wakit gaa'idiin yikooruku fi khachum al-bahar al-Ahmar.

¹⁰Wa sawweet le Fir'oon wa abiidah wa naasah al-fi Masir alaamaat wa ajaayib ahaan inta irift kikkeef humman astakbaro didd juduudna. Wa wassaft leehum gudurtak wa sawweet usmak aali lahaddi al-yoom.

¹¹Wa chaggeet al-bahar min usut giddaam juduudna wa humman gata'o al-bahar fi l-turaab al-yaabis. Wa le l-naas al-gaa'idiin yitaarudu juduudna kamaan, inta zagaltuhum fi l-bahar misil hajar tagiil fi almi khariig.

¹²Wa gudt cha'abak be l-nahaar fi amuud hana sahaab wa be l-leel fi amuud hana naar ahaan tidawwi leehum al-derib al-yamchu foogah.

¹³«Wa inta nazalt leehum fi raas jabal Siinaa' wa hajjeet leehum min al-sama wa anteethum gawaaniin adiiliin wa l-Tawraat al-mukarram wa churuut wa wasaaya zeeniin.

¹⁴Wa allamtuhum kadar yoom al-sabt da yoom khaass leek inta. Wa anteethum wasaaya wa gawaaniin wa churuut al-Tawraat be waasitat abdakh Muusa.

¹⁵Wa anteethum akil min al-sama wakit jii'aaniin wa maragt leehum almi min al-hajar wakit atchaaniin. Wa anteethum izin ahaan yamchu wa yichiilu al-balad al-halaft wa gult tantiikum.

¹⁶«Laakin abbahaatna astakbaro wa gawwo ruuseehum wa abo ma yitabbugu wasiiyaatak.

¹⁷⁻¹⁸Wa khaalafok wa abo ma yitabbugu kalaamak wa ma gaa'idiin yizakkuru al-ajaayib al-inta sawweethum leehum. Wa gawwo ruuseehum wa fi mu'aaradatum, fattacho leehum derib ahaan yigabbulu fi Masir fi l-bakaan al-ga'ado foogah abiid. Wa misil da, hagarook bilheen. Laakin inta al-Rabb al-Khafuur wa l-Rahmaan al-Rahiim wa l-Sabuur wa inta al-Muhibb ziyaada. Humman abook wa sana'o leehum sanam hana ijil be dahab wa gaalo: «Da bas al-ilaah al-maragaana min Masir!» Wa be da kula, inta ma khalleethum.

19«Wa battaan fi wakit humman gaa’idiin fi l-sahara kula, be rahmatak al-kabiire inta ma khalleethum. Amuud al-sahaab ma kassa minhum be l-nahaar wa amuud al-naar kula ma kassa minhum be l-leel achaan yidawwi leehum al-derib al-yamchu foogah.

20Wa nazzalt leehum ruuhak al-zeen achaan yantiikum al-fihim. Wa anteethum al-manna wakit jii’aaniin wa wakit atchaaniin, anteethum almi.

21Fi muddit 40 sana fi l-sahara, karabtuhum adiil wa cheyy ke ma gassar leehum wa la khulgaanhum achcharrato wa la rijleehum wirmo.

22«Wa inta anteethum turaab hana muluuk wa umam aakhariin lahaddi l-huduud. Wa khalaas, humman chaalo balad hana malik Siihuun al-fi madiinat Hachbuun wa balad hana Oog malik turaab Baachaan.

23Wa inta sawweet zurriiyithum katiiriin misil nujuum al-sama wa jibtuhum fi l-balad al-waa’adt beeha juduudhum wa gult yichiiluuha wa yagoodu foogha.

24Wa zurriiyithum dakhalo fi balad Kan’aan wa chaalooaha. Wa inta hazamt al-Kan’aaniyiin siyaad al-balad wa muluukhum wa sallamtuhum le Bani Israa’iil achaan yisawwu fooghum misil yidooruuuh.

25Wa humman chaalo mudun gawiyiin al-muhawwagiin be daraadir wa chaalo ard al-tigawwim ma’aach adiil wa buyuut be kulla khumaamhum al-sameh wa ga’ado fooghum. Wa chaalo biyaar wa jineenaat hana inab wa chadar hana zaytuun wa chadar katiir al-yanti akil. Wa akalo wa chib’o wa bigo sumaan wa aacho fi l-raaha. Wa da kulla ke be ni’matak al-kabiire.

26«Wa laakin humman iso wa gammo diddak wa khaalafu churuut al-Tawraat wa katalo al-anbiya al-inta rassaltuhum le yihazzuruuhum achaan yigabbulu leek. Wa be misil da, hagarook bilheen.

27Wa achaan da, inta sallamtuhum fi iideen udwaanhum wa humman ta’aboohum lahaddi sarakho leek. Wa wakit sarakho min al-ta’ab da, inta simi’t siraakhhum min al-sama wa be rahmatak al-kabiire, gawwamt min usuthum naas al-yinajjuuhum min udwaanhum.

28Wa laakin wakit humman ligo al-raaha, battaan kula gammo yisawwu al-charr giddaamak. Wa inta battaan sallamtuhum fi iideen udwaanhum wa malako fooghum. Wa wakit sarakho leek battaan, inta simi’t siraakhhum min al-sama wa be rahmatak najjeethum marraat katiire.

29Wa inta hazzartuhum achaan yigabbulu le churuut al-Tawraat wa laakin humman astakbaro wa abo wasiiyaatak wa aznabo ma tabbago gawaaniinak. Wa gawaaniinak dool kamaan, al-naadum kan simi’hum, yalga fooghum al-haya. Laakin humman gammo gawwo ruuseehum wa antook duhuurhum wa abo ma yasma’o kalaamak.

³⁰Wa be da kula, inta sabart leehum muddit siniin wa nazzalt ruuhak fi anbiyaak achaan yihazzuruuhum. Laakin humman abo ma yasma'o wa inta sallamtuhum le l-chu'uub.

³¹Wa laakin be rahmatak al-kabiire, inta ma dammartuhum wa ma khalleethum achaan inta al-Ilaah al-Rahmaan al-Rahiim.

³²«Hassa', ya Rabbina, inta al-Ilaah al-kabiir wa l-gaadir wa l-aziim wa inta tahfad al-mu'aahada al-sawweetha be amaan. Ya Rabbina, al-diige al-jaat fi muluukna wa kubaaraatna wa rujaal al-diin hanaana wa anbiyaana wa juduudna wa kulla cha'abak da min zaman al-muluuk hana balad Achuur lahaddi l-yoom, al-diige di ma tichiifha hayne.

³³Inta aadil wa fi kulla cheyy al-bigi leena, inta aamaltina be l-sidikh laakin aniina sawweena al-charr.

³⁴Wa muluukna wa kubaaraatna wa rujaal al-diin hanaana wa abbahaatna kulluhum ma tabbago churuut al-Tawraat wa ma khatto baalhum fi wasiyyaatak wa la fi l-tahziir al-inta hazzartuhum.

³⁵Wa wakit gaa'idiin fi mamlakathum, fi l-turaab al-inta anteethum al-hu wasii' wa bigawwim ma'aach adiil, humman ma abadook wa ma taabo min haalhum al-cheene.

³⁶Wa chiif, ya Rabb! Al-balad al-inta anteetha le juduudna achaan naakulu minha intaaj sameh, al-yoom aniina bigiina foogha abiid.

³⁷Wa l-intaaj al-katiire hana turaabna kula bigi le l-muluuk al-aakhariin al-inta khatteethum foogna achaan aniina aznabna. Wa humman dool gaa'idiin yahkumu foogna wa fi bahaayimna misil bidooruu. Wa be da, aniina gaa'idiin fi diige chadiide.»

Istifaag Bani Israa'iil

³⁸Wa be sabab da, aniina Bani Israa'iil chilna niye astafagna wa katabna al-istifaag da. Wa kubaaraatna wa l-Laawiyiin wa rujaal al-diin hanaana, ayyi waahid khatta khitmah be usmah fi waragat al-istifaag.

Nahamya 10

¹Wa l-naas al-khatto khitimhum fi waragat al-istifaag di, humman al-waali Nahamya wileed Hakalya wa Sidkhiiya

²wa Saraaya wa Azarya wa Irmiya

³wa Fachuur wa Amarya wa Malkiyya

⁴wa Hattuuch wa Chabanya wa Malluuk

⁵wa Hariim wa Marimuut wa Ubadya

⁶wa Danyaal wa Ginnatuun wa Baruuk

- ⁷wa Machullam wa Abiiya wa Miyaamiin
- ⁸wa Ma'azyā wa Bilgaay wa Chama'ya. Wa humman kulluhum rujaal al-diin.
- ⁹Wa l-Laawiyiin al-sajjalo asaameehum, humman Yachuu' wileed Azanya wa Binuuwi min iyaal Hinadaad wa Khadmiyiil
- ¹⁰wa l-naas al-ma'aahum Chabanya wa Huudiiya wa Khaliita wa Falaaya wa Hanaan
- ¹¹wa Miika wa Rahuub wa Hachabya
- ¹²wa Zakkuur wa Charabya wa Chabanya
- ¹³wa Huudiiya wa Baani wa Baniinu.
- ¹⁴Wa kubaaraat al-cha'ab al-sajjalo asaameehum, humman Far'uuch wa Fahat Muwaab wa Ilaam wa Zattu wa Baani
- ¹⁵wa Bunni wa Azgad wa Babaay
- ¹⁶wa Aduniiya wa Bigwaay wa Adiin
- ¹⁷wa Atiir wa Hizkhiiya wa Azzuur
- ¹⁸wa Huudiiya wa Hachum wa Bisaay
- ¹⁹wa Hariif wa Anatuut wa Niibaay
- ²⁰wa Magfii'ach wa Machullam wa Hiziir
- ²¹wa Machizabiil wa Saduukh wa Yaduu'
- ²²wa Falatya wa Hanaan wa Anaaya
- ²³wa Huucha' wa Hananya wa Hachuub
- ²⁴wa Haluuhiih wa Filha wa Chubiikh
- ²⁵wa Rahuum wa Hachabna wa Ma'asiya
- ²⁶wa Akhiiya wa Hanaan wa Anaan
- ²⁷wa Malluuk wa Hariim wa Ba'ana.
- ²⁸Wa misil da, aniina al-baagyiin min al-cha'ab, rujaal al-diin al-Laawiyiin wa hurraas al-biibaan hana beet Allah wa l-khannaayiin wa l-khaddaamiin hana beet Allah wa kulla naas al-an'azalo min al-umam al-aakhariin ahaan yitabbugu Tawraat Allah, be awiinhum wa awlaadhum wa banaathum wa kulla naas al-yagdarō yafhamo,
- ²⁹kullina ke lammeena ma'a akhwaanna wa naasna al-kubaar. Lammeena ahaan nistafugu wa nahalfu kadar nitabbugu Tawraat Allah al-hu nazzalah be waasitat Muusa abdah. Nahalfu ahaan nasma'o wa nisawwu hasab al-wasaaya wa l-gawaaniin wa l-churuut hana Allah Rabbina.

30 Wa fi chaan da, aniina chilna niye achaan ma nijawwuzu banaatna le siyaad al-balad di wa le awlaadna kula ma nijawwuzuuhum le banaathum.

31 Wa kan siyaad al-balad jaabo ayyi cheyy hana bee' fi yoom al-sabt aw fi yoom aakhar hana ibaada kula, ma nachruuh minhum. Wa battaan chilna niye achaan fi l-sana al-saab'e, nikhallu ziraa'itna ma nahartuuhum wa kan naadum addayyan minnina kula, nisaamuhu leyah deenah.

32 Wa aniina be nufuusna sawweena gaanuun achaan ayyi waahid yanti kulla sana tilit hana hajar fudda le khidmit beet Allah.

33 Al-khidme al-yisawwuha fi beet Allah di, yigaddumu al-khubza le Allah wa yantu al-hadiiye hana dagiig al-yoomiye wa l-dahiye al-muharraga al-yoomiye, wa yigaddumu al-dahaaya al-muharragiin fi kulli yoom sabbat wa awwal yoom fi kulli chahar wa kulli iid, wa yigaddumu al-dahaaya al-mukhassasiin le Allah wa l-dahaaya le kaffaarat al-zanib hana Bani Israa'iil, wa yisawwu ayyi khidme aakhara al-fi beet Allah.

34 Aniina al-cha'ab wa rujaal al-diin al-Laawiyiin chilna niye wa sawweena am'iyeedaat achaan nigassumu ambeen aayilaatna al-wakit fi l-sana al-wajib niwaddu foogah al-hatab fi beet Allah Ilaahna. Misil da, niwaddu al-hatab al-yutuchchu beyah al-dahaaya fi l-madbah hana Allah Ilaahna misil maktuub fi l-Tawraat.

35 Wa battaan kula chilna niye achaan ayyi sana nigaddumu fi beet Allah awwal intaaj al-nagta'oo min ziraa'itna wa min kulla iyaal chadarna.

36 Wa misil maktuub fi l-Tawraat, nigaddumu awlaad al-bikir min awlaadna wa awlaad al-bikir min bahaayimna fi beet Allah Ilaahna. Nantu wald al-bikir hana bagarna wa khanamna le rujaal al-diin al-gaa'idiin yakhdumu fi beet Allah Ilaahna.

37 Wa battaan nantu leehum min awwal dagiigna wa min al-fawaakih hana ayyi chadar al-baakuluuh wa min al-khamar al-jadiid wa min al-dihin al-jadiid. Wa nijiiibu kulla l-hadaaya dool fi l-makhaazin al-fi beet Allah Ilaahna. Wa le l-Laawiyiin kamaan, nantuuhum al-uchur min intaaj ziraa'itna wa l-Laawiyiin zaathum yamchu fi l-hillaal al-aniina nahartu fooghum wa yichiilu al-uchur da.

38 Wa wakit al-Laawiyiin yamchu yichiilu al-uchur da, waahid min rujaal al-diin al-min zurriiyit Haaruun yamchi ma'aahum. Wa l-Laawiyiin zaathum yichiilu uchur min al-uchur al-chaaloo da wa yukhuttuuh fi l-makhaazin al-fi beet Allah.

39 Wa misil da, al-cha'ab wa l-Laawiyiin yijiibu hadaaya hana gameh wa khamar wa dihin fi l-makhaazin dool. Wa fi l-makhaazin dool, bukhuttu kulla cheyy al-yakhdumu beyah khidmit Allah. Wa rujaal al-diin wa hurraas al-biibaan hana beet Allah wa l-khannaayiin kula, kulluhum bunuumu fi l-makhaazin dool fi yoom khidmithum. Misil da aniina abadan ma nikhallu beet Allah Ilaahna.

Nahamya 11

Al-naas al-sakano fi l-madiina

¹Wa kubaaraat al-cha'ab sakano fi Madiinat al-Khudus wa l-baagi min cha'abhum gaa'idiin fi hillaalhum. Wa sawwo am'iyeedaat achaan 10 fi l-miya min al-cha'ab yamchu yaskunu fi Madiinat al-Khudus wa 90 fi l-miya kamaan yagoodu fi hillaalhum.

²Wa waahidiin min al-naas gaddamo nufuushum giddaam al-cha'ab achaan yamchu yaskunu fi Madiinat al-Khudus wa l-cha'ab baarakoohum.

³Wa be misil da, Bani Israa'iil ma'a rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa l-khaddaamiin hana beet Allah wa zurriiyit abiid al-malik Suleymaan, kulluhum ga'ado fi hillaal balad Yahuuza, ayyi waahid fi hillitah. Wa kubaaraathum kamaan sakano fi Madiinat al-Khudus.

⁴⁻⁵Wa waahidiin min gabiilat Yahuuza wa waahidiin min gabiilat Banyaamiin kula macho fi Madiinat al-Khudus wa sakano foogha. Wa min gabiilat Yahuuza al-macho sakano hinaak, humman Ataaya wa Ma'asiya. Wa juduud Ataaya, humman Faaris wa Mahlaliil wa Chafatya wa Amarya wa Zakariya wa Uzziya. Wa juduud Ma'asiya, humman Chiiloooh wa Zakariya wa Yuyaarib wa Adaaya wa Hazaaya wa Kulhuuza wa Baruuk.

⁶Wa min zurriiyit Faaris, 468 rujaal saakniin fi Madiinat al-Khudus wa kulluhum askar.

⁷⁻⁸Wa min gabiilat Banyaamiin al-macho sakano hinaak, humman Sallu wa Gabbaay wa Sallaay wa 928 rujaal. Wa juduud Sallu, humman Yacha'ya wa Itiyiil wa Ma'asiya wa Khulaaya wa Fadaaya wa Yu'iid wa Machullam.

⁹Wa Yuwiil wileed Zikri, hu muraakhibhum. Wa Yahuuza wileed Hasnu kamaan bigi naayib mas'uul al-madiina.

¹⁰Wa rujaal al-diin al-sakano fi Madiinat al-Khudus, humman Yada'ya wileed Yuyaarib wa Yaakiin

¹¹wa Saraaya. Wa juduud Saraaya, humman Akhitsuub al-mas'uul fi beet Allah wa Marayuut wa Saduukh wa Machullam wa Hilkhiiya.

¹²⁻¹⁴Wa ma'a akhwaanhum al-aakhariin al-yakhdumu sawa fi beet Allah, kulluhum adadhum 822 raajil. Wa fiyah Adaaya kula ma'a akhwaanah al-humman mas'uuliin fi khuchuum buyuuthum, adadhum 242 raajil. Wa juduud Adaaya, humman Malkiyya wa Fachhuur wa Zakariya wa Amsi wa Falalya wa Yaruuhaam. Wa fiyah Amachsaay kula ma'a akhwaanah al-askar al-furraas, adadhum 128 raajil. Wa juduud Amachsaay, humman Immiir wa Machillimuut wa Akhzaay wa Azariil. Wa muraakhibhum, hu Zabdiyiil wileed Hagduuliim.

¹⁵⁻¹⁶Wa kubaaraat al-Laawiyiin al-sakano fi Madiinat al-Khudus, humman Chama'ya wa Chabtaay wa Yuuzabaad. Wa humman mukallafiin fi l-khidme fi beet

Allah be barra. Wa juduud Chama'ya, humman Bunni wa Hachabya wa Azrikhaam wa Hachuub.

¹⁷Wa fiyah Mattanya kula, al-juduudah Asaaf wa Zabdi wa Miika. Wa hu bas mukallaf be khine al-chukur wa l-sala. Wa fiyah Bagbugya kula, al-bisaa'id akhwaanah. Wa fiyah Abda kula, al-juduudah Yaduutuun wa Galaal wa Chammuu'.

¹⁸Wa misil da, kulla l-Laawiyiin al-sakano fi Madiinat al-Khudus, adadhun 284 raajil.

¹⁹Wa hurraas al-biibaan hana beet Allah, humman Akhuub wa Talmuun ma'a akhwaanhum wa adadhun 172 raajil.

²⁰Wa Bani Israa'iil al-aakhariin ma'a rujaal al-diin al-Laawiyiin, kulluhum saakniin fi hillaal balad Yahuuza, ayyi waahid fi ard warasa hana jiddah.

²¹Wa l-khaddaamiin hana beet Allah saakniin fi Madiinat al-Khudus fi haarat Ufal. Wa l-muraakhibiin fooghum Siiha wa Gichfa.

²²Wa muraakhib al-Laawiyiin al-fi Madiinat al-Khudus usmah Uzzi al-juduudah Asaaf wa Miika wa Mattanya wa Hachabya wa Baani. Wa humman kulluhum min zurriiyit Asaaf wa khannaayiin fi beet Allah.

²³Wa l-malik Dawuud anta amur wa sawwa nizaam le l-khannaayiin fi beet Allah wa misil da, gaa'idiin yisawwu khidmithum kulla yoom.

²⁴Wa fiyah Fatahya kula, al-juduudah Yahuuza wa Zaarah wa Machizabiil. Wa Fatahya da, al-malik al-kabiir al-fi balad Faaris khattaah jambah achaan yimassil Bani Israa'iil.

Al-naas al-sakano fi hillaal aakhariin

²⁵Wa fi l-hillaal wa l-ziraa'a al-mujaawiriin, waahidiin min gabiilat Yahuuza jo sakano. Waahidiin sakano fi hillaal Kharyat Arba'a wa Diibuun wa Yakhabsiil wa l-hillaal al-taab'iin leehum

²⁶wa fi hillaal Yachuu' wa Mulaada wa Beet Faalat

²⁷wa Hasar Chuu'al wa Biir Sab'a wa l-hillaal al-taab'iin leeha

²⁸wa fi hillaal Sikhlaag wa Makuuna wa l-hillaal al-taab'iin leeha

²⁹wa fi hillaal Een Rimmuun wa Saar'a wa Yarmuut

³⁰wa Zanuuh wa Adullaam wa l-hillaal al-taab'iin leehum wa fi hillit Lakiich be l-ziraa'a al-mujaawiriinha wa fi hillit Aziikha wa l-hillaal al-taab'iin leeha. Wa misil da, naas min gabiilat Yahuuza sakano fi kulla l-balad, min hillit Biir Sab'a lahaddi waadi Bani Hinnuum.

³¹Wa naas gabiilat Banyaaamiin kamaan jo sakano fi hillaal Gaba' wa Mikmaach wa Ayya wa Beet Iil wa l-hillaal al-taab'iin leeha

³²wa fi hillaal Anatuut wa Nuub wa Ananya

³³wa Haasuur wa l-Raama wa Gitaayim

³⁴wa Hadiid wa Sabu'iim wa Naballat

³⁵wa Luud wa Uunu wa fi waadi Haddaad.

³⁶Wa waahidiin min al-Laawiyiin al-gaa'idiin fi turaab gabiilat Yahuuza gammo hawwalo fi turaab gabiilat Banyaamiin.

Nahamya 12

Rujaal al-diin wa l-Laawiyiin al-gabbalo

¹Wa daahu asaame rujaal al-diin wa l-Laawiyiin al-gabbalo ma'a Zarubaabil wileed Chaltiyiil wa Yachuu'. Wa rujaal al-diin al-jo min al-khurba, humman Saraaya wa Irmiya wa Azra

²wa Amarya wa Malluuk wa Hattuuch

³wa Chakanya wa Rahuum wa Marimuut

⁴wa Iddu wa Gintuuy wa Abiiya

⁵wa Miyaamiin wa Ma'adya wa Bilga

⁶wa Chama'ya wa Yuyaarib wa Yada'ya

⁷wa Sallu wa Amuukh wa Hilkhiiya wa Yada'ya. Wa humman dool kubaaraat rujaal al-diin wa akhwaanhum fi wakit Yachuu' kabiir rujaal al-diin.

⁸Wa l-Laawiyiin al-gabbalo min al-khurba, humman Yachuu' wa Binuuwi wa Khadmiyiil wa Charabya wa Yahuuza wa Mattanya. Wa Mattanya ma'a akhwaanah, humman masaa'iil fi khine al-chukur fi beet Allah.

⁹Wa Bagbugya wa Unni kamaan akhwaanhum gaa'idiin mulgaabiliin ma'a masaa'iil khine al-chukur achaan yisaa'uduuhum.

¹⁰Wa Yachuu' kabiir rujaal al-diin wilid Yuyakhiim wa Yuyakhiim wilid Alyaachib wa Alyaachib wilid Yuyaadaa'

¹¹wa Yuyaadaa' wilid Yuunataan wa Yuunataan wilid Yadau'.

Rujaal al-diin al-humman chuyuukh

¹²Wa wakit Yuyakhiim gaa'id kabiir rujaal al-diin, al-chuyuukh hana khuchuum buyuut rujaal al-diin, humman Maraaya cheekh khachum beet Saraaya wa Hananya cheekh khachum beet Irmiya

¹³wa Machullam cheekh khachum beet Azra wa Yuuhanaan cheekh khachum beet Amarya

14wa Yuunataan cheekh khachum beet Maliiku wa Yuusuf cheekh khachum beet Chabanya

15wa Adna cheekh khachum beet Hariim wa Halkhaay cheekh khachum beet Marayut

16wa Zakariya cheekh khachum beet Iddu wa Machullam cheekh khachum beet Ginnatuun

17wa Zikri cheekh khachum beet Abiyya wa fi naadum aakhar cheekh khachum beet Minyaamiin wa Filtaay cheekh khachum beet Mu'adya

18wa Chammuu' cheekh khachum beet Bilga wa Yuunataan cheekh khachum beet Chama'ya

19wa Mattinaay cheekh khachum beet Yuyaarib wa Uzzi cheekh khachum beet Yada'ya

20wa Khallaay cheekh khachum beet Sallaay wa Ibaar cheekh khachum beet Amuukh

21wa Hachabya cheekh khachum beet Hilkhiiya wa Nataniil cheekh khachum beet Yada'ya.

22Wa min al-wakit al-attaaba'o foogah kubaaraat rujaal al-diin Alyaachib wa Yuyaadaa' wa Yuuhanaan wa Yaduu', sajjalo asaame chuyuukh hana khuchuum buyuut al-Laawiyiin wa rujaal al-diin. Wa da lahaddi wakit hukum al-malik Daariyuus fi balad Faaris.

23Wa asaame chuyuukh hana khuchuum buyuut al-Laawiyiin min wakit Alyaachib gaa'id kabiir rujaal al-diin, sajjaloohum fi kitaab taariikh muluuk Bani Israa'iil lahaddi fi wakit wileed wileedah le Alyaachib al-usmah Yuuhanaan.

24Wa kubaaraat al-Laawiyiin, humman Hachabya wa Charabya wa Yachuu' wa Binuwi wa Khadmiyiil. Wa misil al-malik Dawuud nabi Allah amaraahum, humman wa akhwaanhum yisawwu firkhateen mulgaabiliin. Kulluhum bahmudu wa bachkuru Allah, al-firkha al-wahide tachkur wa l-firkha al-aakhara kamaan tarfa' leha.

25Wa Mattanya wa Bagbugya wa Ubadya kula ma'aahum. Wa Machullam wa Talmuun wa Akhuub, humman hurraas al-makhaazin al-gaa'idiin jamb khachum biibaan beet Allah.

26Wa l-naas dool gaa'idiin yakhdumu fi wakit Yuyakhiim gaa'id kabiir rujaal al-diin wa Nahamya gaa'id haakim. Wa fi l-wakit da, Azra kula gaa'id kaatib wa raajil diin. Wa Yuyakhiim da, hu wileed Yachuu' wa Yachuu' wileed Yuusaadikh.

lid kammiliin buna durdur al-madiina

27Wa wakit kammalo buna durdur Madiinat al-Khudus, naado al-Laawiyiin min hillaalhum achaan yaju fi l-madiina wa yi'ayyudu. Wa wakit al-Laawiyiin jaayiin,

jaabo ma'aahum nagaagiir wa jigindiye wa amsibeybe ahaan yachkuru wa yikhannu be farha kabiire hana kammiliin al-durdur.

28Wa misil da, al-khannaayin jo min al-hillaal al-jamb Madiinat al-Khudus wa min hillit Natuufa wa l-hillaal al-taab'iin

29wa min hillit Beet Gilgaal wa hillaal Gaba' wa Azmaawat wa l-ziraa'a al-mujaawiriin. Humman jo min hillaalum al-banoohum wa lammo fi Madiinat al-Khudus.

30Rujaal al-diin wa l-Laawiyin tahharo nufuushum wa sawwo al-cha'ab kula taahiriin. Wa tahharo al-durdur be biibaanaah kula.

31Wa ana Nahamya gassamt kubaaraat al-diin wa kubaaraat cha'ab Yahuuza firkhateen wa rakkabtuhum fi l-durdur. Firkha waahide hana l-khannaayin maache fi l-durdur be nuss al-zeene ale khachum al-baab al-binaaduuh baab al-Zibaala.

32Wa waraahum maachiin Huchaa'ya wa nuss kubaaraat cha'ab Yahuuza

33wa Azarya wa Azra wa Machullam

34wa Yahuuza wa Banyaamiin wa Chama'ya wa Irimiya.

35-36Wa battaan waraahum rujaal al-diin al-yadurbu al-burunji wa humman Zakariiya wa akhwaanah Chama'ya wa Azariil wa Milalaay wa Gilalaay wa Maa'aay wa Nataniil wa Yahuuza wa Hanaani. Wa juduud Zakariiya, humman Asaaf wa Zakkuur wa Mikaaya wa Mattanya wa Chama'ya wa Yuunataan. Zakariiya ma'a akhwaanah chaayliin aalaat al-khine misil aalaat al-amar beehum al-malik Dawuud nabi Allah. Wa l-gaa'id fi raas al-naas dool kulla ke, hu Azra al-kaatib.

37Wakit wassalo fi baab Een Almi, al-derib maachi foog giddaamhum fi l-jabal hana madiinat Dawuud be atabaat. Wa humman tala'o foog fi raas al-durdur wa gaa'idiin yichiifu madiinat Dawuud min foog wa maachiin lahaddi baab al-Almi al-gaa'id be l-nuss al-sabhaani.

38Wa l-firkha al-aakhara hana l-khannaayin kamaan maache be nuss al-durdur al-aakhar wa ana waraahum wa nuss al-cha'ab kula ma'aayi. Aniina maachiin wa futna be beet al-muraakhaba al-binaaduuh al-Furun wa maachiin lahaddi fi l-bakaan al-binaaduuh al-durdur al-Wasii'.

39Wa macheena futna baab Afraayim wa l-baab al-Gadiim wa baab al-Huut wa futna beet al-muraakhaba hana Hananiil wa beet al-muraakhaba al-binaaduuh Miya wa futna baab al-Khanam wa wagafna fi l-baab al-binaaduuh baab al-Sijin.

40Wa ba'ad da, al-firkhateen hana l-khannaayin wa ana ma'a nuss al-kubaaraat wagafna fi beet Allah.

⁴¹Wa battaan rujaal al-diin al-asaameehum Aliyaakhim wa Ma'asiya wa Minyaamiin wa Mikaaya wa Aliyu'naay wa Zakariya wa Hananya, humman dool gaa'idiin yadurba al-burunji.

⁴²Wa Ma'asiya wa Chama'ya wa Ali'aazar wa Uzzi wa Yuuhanaan wa Malkiyya wa Ilaam wa Izaar kula gaa'idiin ma'aahum. Wa humman khannaayiin tihit muraakhbat Yizrahya.

⁴³Fi l-yoom da, dabaho dahaaya katiiriin wa firho ahaan al-Rabb farrahaahum ziyaada. Wa l-awiin wa l-iyaaal kula firho wa l-naas gaa'idiin yasma'o farhit Madiinat al-Khudus min ba'iid.

Hadaaya rujaal al-diin wa l-Laawiyiin

⁴⁴Wa fi nafs al-yoom da, khatto naas mas'uuliin fi l-makhaazin al-bukhuttu fooghum al-zakaat wa l-uchuur wa awwal intaaj al-gata'oo min al-ziraa'a al-muhawwigiin kulla l-hillaal. Wa l-khumaam al-bukhuttuuh fi l-makhaazin da, hasab kalaam al-Tawraat waajib yantuuh le rujaal al-diin wa le l-Laawiyiin. Wa cha'ab Yahuuza mabsuutiin min khidmit rujaal al-diin wa l-Laawiyiin

⁴⁵al-gaa'idiin yakhdumu le Ilaahum wa yisawwu khidmit al-tihaara. Al-khannaayiin wa hurraas al-biibaan kula gaa'idiin yisawwu khidmithum misil al-malik Dawuud ma'a wileedah Suleymaan amaroohum beyah.

⁴⁶Min zamaan, fi wakit hana l-malik Dawuud wa Asaaf, khatto mas'uuliin fi l-khannaayiin al-yachkuru al-Rabb.

⁴⁷Wa fi wakit Zarubaabil wa Nahamya, Bani Israa'iil yantu kulla yoom al-gisim al-waajib yantuuh le l-khannaayiin wa le hurraas al-biibaan. Wa le l-Laawiyiin kula, gaa'idiin yantuuhum al-gisim al-waajib wa kulla l-Laawiyiin kamaan gaa'idiin yantu minnah al-gisim al-mukhassas le rujaal al-diin al-humman min zurriiyit Haaruun.

Nahamya 13

Khidmit Nahamya

¹Wa fi l-yoom al-garo le l-cha'ab min kitaab Muusa, ligo bakaan al-buguul Bani Ammuun wa l-Muwaabiyiin abadan ma yilkhaltato ma'a jamaa'at al-Rabb.

²Ahaan zamaan, wakit Bani Israa'iil dawwaro yuchuggu baladhun, humman ma laagoohum wa la antoohum almi wa la akil. Wa battaan al-Muwaabiyiin ajjaro Bal'aam al-chawwaafi ahaan yal'an Bani Israa'iil laakin Ilaahna baddal al-la'ana di be baraka.

³Wa wakit Bani Israa'iil sim'o al-kalaam da min al-Tawraat, gammo tarado kulla ajnabi min usuthum.

⁴⁻⁵Wa gubbaal yoom al-iid da, Alyaachib bas mas'uul min al-makhaazin al-fi beet Allah. Wa l-makhaazin dool bas al-bukhuttu fooghum al-hadaaya wa l-samukh al-mu'attar wa l-mu'iddaat al-yakhdumu beehum fi beet Allah wa uchuur al-gameh wa

l-khamar wa l-dihin. Wa l-khumaam da yantuuh le l-Laawiyiin wa le l-khannaayiin wa le hurraas al-biibaan wa yantu minnah le rujaal al-diin kula. Wa Alyaachib da, hu nasiibah le Tuubiiya al-min Bani Ammuun wa achaan da, hu anta izin le Tuubiiya yukhutt khumaamah fi makhazan waahid kabiir min al-makhaazin dool.

⁶Wa fi l-wakit Alyaachib gaa'id foogah mas'uul min al-makhaazin da, ana ma fiini fi Madiinat al-Khudus achaan fi l-sana al-foogha Artahachta malik Baabil indah 32 sana fi mulkah, ana gabbalt leyah hinaak. Wa ga'adt ma'aayah wa wakit nidoor nigabbil kamaan, chilt minnah izin

⁷wa gabbalt fi Madiinat al-Khudus. Wa wakit jiiit, irift kadar Alyaachib sawwa cheyy fasil achaan anta le Tuubiiya makhazan min al-makhaazin al-gaa'idiin fi fadaayit beet Allah.

⁸Al-khabar da za'alaani za'al chadiid wa anteet izin achaan yidaffugu khumaam Tuubiiya barra min al-makhazan.

⁹Wa gult leehum yitahuru al-makhaazin wa yigabbulu yidissu fooghum al-khumaam al-yakhdumu beyah fi beet Allah wa l-hadaaya wa l-samukh al-mu'attar.

¹⁰Wa battaan simi't kadar al-naas ma anto al-waajib yantuuh le l-Laawiyiin wa achaan da, al-naas al-waajib yakhdumu, ya'ni al-Laawiyiin wa l-khannaayiin, kulluhum khallo al-khidme wa gabbalo fi ziraa'ithum.

¹¹Wa ana harajt al-mas'uuliin wa gult leehum: «Maala khalleetu beet Allah?» Wa battaan lammeet al-Laawiyiin wa l-khannaayiin wa gabbaltuhum ayyi waahid fi khidimtah.

¹²Wa misil da, naas Yahuuza kulluhum jaabo battaan uchuur al-gameh wa l-khamar wa l-dihin wa khattoohum fi l-makhaazin hana beet Allah.

¹³Wa ana kallaft be mas'uuliyit al-makhaazin Chalamya raajil al-diin wa Saduukh al-kaatib wa Fadaaya al-min al-Laawiyiin wa Hanaan wileed Zakkuur wileed Mattanya. Wa azalt al-naas dool achaan al-naas induhum fooghum amaan. Wa misil da, humman yigassumu al-khumaam le akhwaanhum.

¹⁴Ya Ilaahi, fakkir foogi! Ma tansa al-amal al-ana sawweetah be amaan le beetak wa le khidimtah.

¹⁵Wa fi l-wakit da, ana chift fi balad Yahuuza naas waahidiin ya'asuru inabhum fi yoom al-sabt. Wa aakhariin bichiddu gameh fi hamiiirhum wa bijiibuuh aw bijiibu khamar hana inab aw al-inab zaatah aw tiin aw ayyi budaa'a aakhara fi Madiinat al-Khudus fi yoom al-sabt. Wa misil da, ana hazzartuhum achaan ma yibii'u khumaamhum fi yoom al-sabt.

¹⁶Wa l-naas al-min balad Suur al-saakniin fi Madiinat al-Khudus, humman kula bijiibu huut wa budaa'a aakhara achaan yisaawugu fi Madiinat al-Khudus wa fi kulla balad Yahuuza fi yoom al-sabt.

17Wa ana harajt kubaaraat Yahuuza wa gult leehum: «Chunu al-fasaala al-gaa'idiin tisawwuha di? Maala ma tihtarumu yoom al-sabt?

18Juduudku kula ma sawwo nafs al-fasaala walla? Wa achaan da Ilaahna jaab leena al-diige di, leena aniina wa le Madiinat al-Khudus. Wa achaan intu ma ahtaramtu yoom al-sabt da, gaa'idiin tikhaddubu Allah foog Bani Israa'iil be ziyaada.»

19Wa misil da, ana gult leehum yisiddu biibaan Madiinat al-Khudus gubbaal leelit al-sabt, wakit al-wata tabga dalma. Wa ooreethum ma yaftahoohum lahaddi yoom al-sabt yikammil. Wa battaan khatteet waahidiin min naasi fi l-biibaan achaan yadharo al-naas ma yindasso be l-budaa'a.

20Wa laakin be da kula, al-tujjaar jo be budaa'a nafar nafar wa ragado barra min Madiinat al-Khudus marra aw marrateen.

21Wa ana hazzartuhum wa gult leehum: «Maala tarugdu jamb al-durdur? Wa kan battaan sawweetu misil da, ana nakrubku!» Wa min al-yoom da battaan ma gabbalo fi yoom al-sabt achaan yisaawugu.

22Wa ana gult le l-Laawiyiin yabgo taahiriin wa yaju yaharsu biibaan al-madiina achaan yoom al-sabt yukuun mukhaddas. Ya Ilaahi, fakkir foogi! Ma tansa al-amal al-ana sawweetah da wa hinn foogi be rahmatak al-kabiire.

23Wa battaan fi l-wakit da, ana chift al-Yahuud akhado awiin min sukkaan Achduud wa Bani Ammuun wa l-Muwaabiyiin.

24Wa nuss min iyaalhum bihajju be lukhkhat Achduud wa waahidiin bihajju be lukhkhaat hana buldaan aakhariin, laakin waahid minhum kula ma ba'arif bihajji be lukhkhat al-Yahuud.

25Wa misil da, ana harajt abbahaathum wa la'antuhum wa daggeet waahidiin minhum wa mallatt suufhum. Wa hallaftuhum be usum al-Rabb wa gult leehum: «Ma tantu banaatku le awlaadhun wa ma tichiilu banaathum le awlaadku wa la le nufuusku intu kula.

26Misil intu ta'arfuuh, Suleymaan malik Israa'iil aznab be akhiidtah le l-awiin al-min al-umam dool. Wa laakin fi buldaan al-aalam, ma fi malik mislah hu achaan Ilaahah habbaah wa sawwaah malik le kulla Bani Israa'iil. Wa be da kula, al-awiin al-min al-umam dool lazzannah wa hu aznab!

27Wa intu kula, be l-fasaala al-katiire al-gaa'idiin tisawwuha be akhiidit al-awiin min al-umam di, intu gaa'idiin tukhuunu Ilaahna. Wa fi niyitku, tidooru naskut saakit walla?»

28Wa waahid min iyaal Yuyaadaa' wileed Alyaachib kabiir rujaal al-diin, hu kula akhad bineeyit Sanbalat al-min hillit Huruun. Achaan da, ana taradtah min giddaami.

29Ya Ilaahi, rujaal al-diin wa l-Laawiyiin najjaso khidmithum wa jamaa'ithum al-inta sawweet ma'aahum mu'aahada. Ma tansa fi'ilhum wa laakin aakhibhum!

³⁰Wa ana kamaan taradt wa maragt min lubbuhum kulla ajnabi wa misil da, sawweethum taahiriin. Wa nazzamt rujaal al-diin wa l-Laawiyiin wa gabbaltuhum ayyi waahid fi khidimtah.

³¹Misil nizaam al-nazzamtuhum min awwal, gult leehum yijiibu hatab le l-dahaaya fi beet Allah fi l-wakit al-wajib wa yigaddumu awwal intaaj al-yagta'oooh min al-ziraa'a kula. Ya Ilaahi, fakkir foogi! Be kheerak, ma tansaani!

Astiir

Astiir 1

Aazuumit al-malik Achawiruuch

¹Al-taariikh da bigi fi wakit al-malik Achawiruuch. Wa Achawiruuch da hakam fi 127 wulaaya min balad al-Hind lahaddi balad al-Habacha.

²Wa fi l-wakit da bas, al-malik Achawiruuch ga'ad fi gasir al-mamlaka wa hakam fi madiinat Chuucha al-gawiiye.

³Wa fi l-sana al-taalta hana hukmah, hu sawwa aazuuma kabiire wa lamma kulla masaa'iilah wa khaddaamiinah wa askar al-Faarisiyiin wa l-Maadiyiin wa l-hukkaam wa kubaaraat al-wulaayaat.

⁴Wa fi muddit 180 yoom, hu wassaf leehum al-khuna al-katiir hana mamlakatah wa khiimtah al-kabiire.

⁵Wa ba'ad al-ayyaam dool kammalo, al-malik azam fi l-aazuuma kulla l-naas al-saakniin fi madiinat Chuucha al-gawiiye min al-khani lahaddi l-fagri. Wa humman ga'ado sab'a yoom fi l-fadaay hana jineenit gasir al-malik.

⁶Wa l-bakaan da mujammal be sataayir hana gumaach abyad wa garadi. Wa allagoohum be hubaal buyud wa humur tchu fi khawaatim hana fudda wa rabatoohum fi raas amad hana rukhaam. Wa khatto saraayir hana dahab wa fudda fi l-ard al-jammalooha be rukhaam abyad wa azrag wa hajar sameh.

⁷Wa l-naas gaa'idiin yacharbo be mawaa'iin hana dahab nafarhum chig chig. Wa l-malik gaddam leehum khamar katiir marra waahid be juud al-mamlaka.

⁸Wa ayyi waahid yachrab hasab niyytah achaan al-malik amar kulla khaddaamiinah yantu le ayyi naadum al-cheyy al-yidoorah.

⁹Wa l-malika Wachtu, hi kulla sawwat aazuuma le l-awiin fi gasir al-malik Achawiruuch.

Hugrat al-malika Wachtu

¹⁰Wa fi l-yoom al-saabi' wakit al-malik Achawiruuch chirib al-khamar wa bigi farhaan, hu naada khaddaamiinah Mahumaan wa Bizta wa Harbuuna wa Bigta wa Abagta wa Ziitar wa Karkas, dool al-khaddaamiin al-sab'a al-gaa'idiin yakhdumu tihtah.

¹¹Wa l-malik amar yijiibu giddaamah al-malika Wachtu be taajha hana l-mamlaka le yiwassif jamaalha le l-cha'ab wa le masaa'iilah achaan hi jamiile marra waahid.

¹²Wa laakin al-malika Wachtu abat ma taji hasab amur al-malik al-gaalah leeha be waasitat khaddaamiinah. Wa khalaas, al-malik khidib khadab chadiid wa l-za'al da harrag galbah.

13 Wa l-malik hajja ma'a l-ulama wa l-munajjimiin achaan ayyi cheyy al-bukhuss al-mamlaka, yigaddimah giddaam al-naas al-ya'arfu al-gaanuun wa l-charii'a.

14 Wa l-naas dool al-jamb al-malik, humman Karchana wa Chitaar wa Admaata wa Tarchiich wa Maras wa Marsana wa Mamuukaan, dool al-sab'a masaa'iil hana l-Faarisiiyin wa l-Maadiiyin. Wa humman dool gaa'idiin fi l-daraja al-awwal hana l-mamlaka wa yichiifu al-malik fi ayyi wakit.

15 Wa l-malik gaal leehum: «Hasab al-gaanuun, nisawwi chunu didd al-malika Wachi? Achaan hi ma tabbagat amri ana al-malik Achawiruuch al-gultah leeha be waasitat khaddaamiini.»

16 Wa Mamuukaan chaal al-kalaam giddaam al-malik wa masaa'iilah wa gaal: «Ya l-malik! Wachi al-malika ma hagaratak inta wiheedak bas laakin hi hagarat kulla l-masaa'iil wa l-cha'ab hana kulla wulaayaat al-malik Achawiruuch.

17 Wa kalaam al-malika da, kulla l-awiin yasma'annah wa yahgiran rujaalhin wa yuguulan: «Al-malik Achawiruuch zaatah gaal yijiibu al-malika Wachi giddaamah laakin hi abat ma taji.»

18 Wa min al-yoom al-mayaarim hana l-Faarisiiyin wa l-Maadiiyin sim'an be hugrat al-malika, hinna kula yahgiran rujaalhin masaa'iil al-malik. Wa l-hugra di tijiib al-za'al.

19 Ya siidi al-malik! Kan adiil leek, khalli yamrug kharaar malaki al-yaktubuuh fi gaanuun al-Faarisiiyin wa l-Maadiiyin al-abadan ma yilkhayyar. Wa khalli yuguul: «Abadan al-malika Wachi ma taji giddaam al-malik Achawiruuch. Wa hu yanti darajatha hint al-malika le mara aakhara akheer minha.»

20 Wa wakit kharaar al-malik da yanchuruuh fi kulla l-mamlaka, khalaas kulla l-awiin yikarriman rujaalhin min al-khani lahaddi l-fagri kula.»

21 Wa l-kalaam da bigi adiil le l-malik wa le masaa'iilah wa l-malik tabbag wasiiyat Mamuukaan.

22 Wa l-malik rassal jawaabaat fi kulla wulaayaat al-mamlaka, le ayyi wulaaya hasab kitaabitha wa le ayyi cha'ab hasab lukhkhitha, wa kharrar kadar ayyi raajil yabga mas'uul fi beetah. Wa l-jawaabaat dool le ayyi cha'ab hasab lukhkhitha.

Astiir 2

Al-malik azal mara le tabga malika

1 Wa ba'ad da, za'al al-malik Achawiruuch dalla wa fakkar fi l-malika Wachi wa fi l-cheyy al-sawwatah wa l-kharaar al-hu chaalah diddaha.

2 Wa l-subyaan al-gaa'idiin yakhdumu leyah gaalo: «Khalli nifattuchu le l-malik banaat udriiyaat wa jamiilaat.

³Wa khalli al-malik yukhutt mukallafiin fi kulla l-wulaayaat hana mamlakatah achaan yijiibu kulla l-banaat al-udriyaat wa jamiilaat fi beet al-awiin fi madiinat Chuucha al-gawiiye. Wa yagoodan tihit mas'uuliyit Higaay khaddaam al-malik al-mukallaf be l-awiin. Wa hu yantihin al-dihin al-waajib yiljammalan beyah.

⁴Wa l-bineeye al-ta'ajib al-malik, hi bas tabga malika fi badal Wachtu.» Wa l-kalaam da ajab al-malik wa khalaas bigi misil gaaloo.

⁵Wa fi madiinat Chuucha al-gawiiye, fiyah raajil waahid Yahuudi usmah Mardakaay wileed Yayiir wileed Chim'i wileed Khiich. Wa hu min gabiilat Banyaaamin.

⁶Wa l-raajil da, hu min naas Madiinat al-Khudus al-chaalaahum Nabuukhadnasar malik Baabil wa waddaahum fi l-khurba ma'a Yuyakiin malik mamlakat Yahuuza.

⁷Wa Mardakaay, hu kaliif Hadassa al-binaaduuha Astiir achaan wa la indaha amm wa la abu. Wa hi jamiile wa daggaha sameh. Wa hi bineeyit immah wa min moot ammaha wa abuuha, Mardakaay bas chaalaaha misil bineeytah wa rabbaaha.

Astiir fi gasir al-malik

⁸Wa ba'ad sim'o kharaar al-malik wa gaanuunah, jaabo banaat katiiriin fi madiinat Chuucha al-gawiiye tihit mas'uuliyit Higaay. Wa Astiir kulla waddooha fi l-gasir tihit mas'uuliyit Higaay al-mukallaf be l-awiin.

⁹Wa l-bineeye di ajabatah wa ligat ridaayah. Wa tawwaali, antaaha gisimha min al-akil wa min al-dihin al-yiljammalo beyah. Wa battaan antaaha sab'a banaat khaddaamaat min al-khaddaamaat al-ahsan hana gasir al-malik. Wa ba'ad da, waddaaha hi wa l-khaddaamaat deel fi l-bakaan al-adiil fi beet al-awiin.

¹⁰Wa Astiir ma oorathum wa la be ahalha wa la kadar hi Yahuudiiye achaan Mardakaay daharha ma ti'ooriihum.

¹¹Wa kulla yoom, Mardakaay yamchi giddaam fadaayit beet al-awiin achaan yalga aafiyit Astiir wa ya'arif kikkeef gaa'idiin yi'aamuluuha.

¹²Wa le ayyi waahide min al-banaat deel, ba'ad 12 chahar, doorha yaji wa l-bineeye tamchi bakaan al-malik Achawiruuch. Wa hasab al-nizaam hana l-awiin deel, yilmassahan be dihin al-sibir le muddit 6 chahar wa be itir wa dihin al-awiin le muddit 6 chahar.

¹³Wa daahu kikkeef al-bineeye tamchi bakaan al-malik. Yantuuha kulla cheyy al-hi tidoor tichiilah ma'aaha min beet al-awiin le gasir al-malik.

¹⁴Wa be achiiye, hi tamchi. Wa be fajur, tigabbil fi beet al-awiin al-taani tihit mas'uuliyit Cha'achgaaz khaddaam al-malik al-mukallaf be l-sirriyaat. Wa hi battaan ma tamchi bakaan al-malik illa kan al-malik dawwarha wa naadaaha be usumha.

Astiir bigat malika

15Wa ja doorha le Astiir bineeyit Abihaayil immah le Mardakaay, hi al-Mardakaay rabbaaha. Wa wakit ja doorha le tamchi bakaan al-malik, Astiir ma talabat cheyy ziyaada illa l-wassafah leeha Higaay khaddaam al-malik al-mukallaf be l-awiin. Wa Astiir ligat rida min kulla l-naas al-yichiifuuha.

16Wa jo waddo Astiir fi gasir al-malik Achawiruuch fi l-sana al-saab'e hana hukmah, fi l-chahar al-usmah Tibit.

17Wa l-malik habbaaha le Astiir ziyaada min kulla l-awiin. Wa hi ligat ridaayah wa kheerah ziyaada min kulla l-banaat al-udriiyaat. Wa hu dassa leeha fi raasha taaj al-mamlaka wa sawwaaha malika fi badal Wachtu.

18Wa l-malik sawwa aazuuma kabiire le kulla masaa'iilah wa khaddaamiinah wa l-aazuuma di tukhuss Astiir. Wa amar ma yichiilu miiri min sukkaan al-wulaayaat wa gassam hadaaya be juud al-mamlaka.

Mardakaay najja hayaat al-malik

19Wa wakit lammo al-banaat al-udriiyaat le taani marra, Mardakaay gaa'id fi khachum baab gasir al-malik.

20Wa Astiir ma oorathum wa la be ahalha wa la kadar hi Yahuudiye ahaan Mardakaay daharha ma ti'ooriikum. Wa Astiir gaa'ide titabbig kalaamah misil awwal wakit hi gaa'ide tihtah.

21Wa fi l-wakit da, wakit Mardakaay gaa'id fi khachum baab gasir al-malik, khaddaamiin itneen hurraas hana madkhal gasir al-malik humman Bigtaan wa Tarach zi'ilo didd al-malik Achawiruuch wa gaa'idiin yifattuchu tariiga le yaktuluuh.

22Wakit Mardakaay simi' be l-khitta di, hu khabbarha le l-malika Astiir. Wa Astiir ooratah le l-malik wa gaalat kadar al-khabar da jaayi min Mardakaay.

23Wa fattacho ga'ar al-kalaam da wa ligooh sahih. Wa khalaas, chanago al-khaddaamiin al-itneen dool. Wa l-cheyy da, katabooh giddaam al-malik fi kitaab al-taariikh hana l-mamlaka.

Astiir 3

Hamaan wa Mardakaay alkhaasamo

1Wa ba'ad da, al-malik Achawiruuch antaah le Hamaan wileed Hamdaata al-min zurriiyit Agaag charaf ziyaada min kulla l-masaa'iil al-gaa'idiin ma'aayah.

2Wa kulla khaddaamiin al-malik al-gaa'idiin fi khachum baab gasir al-malik yidanguu wa yasjudu giddaam Hamaan wa da misil al-malik amar beyah. Wa laakin Mardakaay wa la yidangir wa la yasjud giddaamah.

3Wa khaddaamiin al-malik al-gaa'idiin fi khachum baab gasrah gaalo le Mardakaay: «Maala ma titabbig amur al-malik?»

⁴Wa daayman gaa'idiin yihajju leyah wa laakin hu ma yasma' kalaamhum. Wa khalaas, humman khabbaro Hamaan achaan yichiif kan kalaam Mardakaay da sahiih achaan hu gaal hu Yahuudi.

⁵Wa wakit Hamaan chaaf kadar Mardakaay ma dangar wa ma sajad, hu zi'il za'al chadiid.

⁶Wa Hamaan ma dawwar yukhutt iidah foog Mardakaay wiheedah bas achaan khabbarooh kadar hu Yahuudi. Wa be misil da, Hamaan gaa'id yifattich tariiga al-yidammir beeha kulla l-Yahuud cha'ab Mardakaay al-gaa'idiin fi kulla mamlakat Achawiruuch.

⁷Wa fi l-chahar al-awwal al-usmah Niisaan fi sanit 12 hana hukum Achawiruuch, sawwo am'iyeedaat al-usumha Fuuriim giddaam Hamaan. Wa hu yidoor yihaddid al-yoom wa l-chahar al-adiil le khittitah wa khalaas, am'iyeedaat waga'at fi chahar 12 al-usmah Adaar.

Hamaan yijahhiz damaar al-Yahuud

⁸Wa khalaas, Hamaan gaal le l-malik Achawiruuch: «Fiyah cha'ab muchattat wa mufarrag fi lubb al-chu'uub hana kulla wulaayaat mamlakatak. Wa gawaaniinum chig min gawaaniin kulla l-chu'uub al-aakhariin wa humman ma gaa'idiin yitabbugu gaanuunak, ya l-malik. Wa da ma waajib al-malik yikhalliium fi raaha.

⁹Wa kan bigi leek adiil, ya l-malik, khalli tamrug kharaar le damaarhum. Wa be da, ana nanti 34 000 kiilo hana fudda le khaddaamiin al-mamlaka wa yusubbuuha fi makhaazin al-malik.»

¹⁰Wa khalaas, al-malik salla khaatmah al-yakhtim beyah min usba'ah wa antaah le Hamaan wileed Hamdaata al-min zurriiyit Agaag adu al-Yahuud.

¹¹Wa l-malik gaal le Hamaan: «Al-fudda di, saamahnaaha leek wa l-cha'ab da kula, sawwi fooghum misil inta tidoorah.»

¹²Wa fi yoom 13 hana l-chahar al-awwal, naado kulla kuttaab al-malik wa katabo kulla amur Hamaan fi maktuub le muhaafiziin al-mamlaka wa le l-hukkaam hana ayyi wulaaya wa le l-masaa'iil hana ayyi cha'ab wa katabo le ayyi wulaaya hasab kitaabitha wa lukhkhitha. Wa humman katabo al-jawaabaat dool be usum al-malik Achawiruuch wa khatamoohum be khitim al-malik.

¹³Wa l-jawaabaat dool rassaloohum be murassaliin fi kulla wulaayaat al-mamlaka achaan yidammuru wa yaktulu wa yikammulu kulla l-Yahuud, min al-subyaan lahaddi l-chiyyaab, hatta l-awiin wa l-atfaal kula. Wa yanhaboohum wa yaksabo kulla cheyy al-induhum. Wa da yabga fi yoom waahid bas ya'ni fi yoom 13 hana chahri 12 fi l-chahar al-usmah Adaar.

¹⁴Wa nuska al-jawaab da, yanchuruuha misil gaanuun fi ayyi wulaaya wa yiballukhuuha le kulla l-chu'uub achaan yukuunu jaahiziin fi l-yoom da.

15 Wa be amur al-malik, al-murassaliin macho be sur'a wa ballakho al-gaanuun da fi madiinat Chuucha al-gawiiye. Al-malik wa Hamaan ga'ado le yacharbo wa laakin naas madiinat Chuucha barjalo marra waahid.

Astiir 4

Astiir wa cha'abha

1 Wa wakit Mardakaay simi' be kulla l-cheyy al-kaan da, charrat khulgaanah wa libis khulgaan al-hizin wa sabba rumaad fi raasah wa macha fi lubb al-hille. Wa sarakh siraakh chadiid hana wajii'.

2 Wa macha lahaddi khachum baab gasir al-malik wa wagaf hinaak achaan naadum ma yagdar yadhul fi gasir al-malik kan laabis khulgaan al-hizin.

3 Wa fi ayyi wulaaya al-wassal foogha kharaar al-malik wa gaanuunah, bigi hizin kabiir le l-Yahuud wa humman saamo wa bako wa naaho wa katiiriin minhum ragado fi l-chuwaalaat wa fi l-rumaad.

4 Wa l-banaat al-khaddaamaat al-gaa'idaat ma'a l-malika Astiir wa khaddaamiinha jo wa khabbarooha be hizin Mardakaay wa hi barjalat marra waahid. Wa hi rassalat khulgaan le Mardakaay achaan yalbashum wa yamrug minnah khulgaan al-hizin wa laakin hu aba.

5 Wa khalaas, Astiir naadat Hataak waahid min khaddaamiin al-malik al-jaabooh achaan yakhdim leeha. Wa hi rassalatah bakaan Mardakaay achaan yi'akkid min al-cheyy al-kaan wa bigi be sabab chunu.

6 Wa Hataak marag wa laagaah le Mardakaay al-gaa'id fi naga'at al-hille al-mugaabile khachum baab gasir al-malik.

7 Wa Mardakaay khabbarah be kulla cheyy al-hasal leyah wa akkad leyah al-wazin hana l-fudda al-Hamaan gaal yusubbuuha fi makhazan al-malik wa da le damaar al-Yahuud.

8 Wa antaah nuskha hana gaanuun damaar al-Yahuud al-katabooh wa ballakhooh fi madiinat Chuucha achaan yiwassifah le Astiir wa yikhabbirha. Wa talab minha tamchi tigaabil al-malik wa tachhadah achaan yihinn fi cha'abha.

9 Wa Hataak ja khabbaraaha le Astiir be kulla kalaam Mardakaay.

10 Wa Astiir amarat Hataak achaan yamchi le Mardakaay wa yuguul leyah:

11 «Kulla khaddaamiin al-malik wa cha'ab wulaayaat al-mamlaka ya'arfu tamaam kadar ayyi naadum kan mara walla raajil kula, kan yamchi fi l-fadaay al-dakhlaaniye hana l-malik bala munaada, fi gaanuun waahid bas al-yahkumuuh beyah wa hu gaanuun al-moot. Wa l-naadum da yi'iich illa kan al-malik madda leyah asaatah al-dahbiye hana l-muluk. Wa hassa', ana indi 30 yoom ke al-malik ma naadaani le namchi leyah.»

¹²Wa khabbarooh le Mardakaay be kalaam Astiir.

¹³Wa Mardakaay rassal radd le Astiir wa gaal: «Ma be sabab inti gaa'ide fi gasir al-malik tuguuli inti wiheedki bas tanje min kulla l-Yahuud dool.

¹⁴Wa kan inti taskuti ma tuguuli cheyy fi l-wakit al-munaasib da, al-amaan wa l-naja hana l-Yahuud yaju min bakaan aakhar. Wa laakin inti wa aayilat abuuki kamaan tiddammaro. Wa yaatu ya'arif kadar fi l-haala al-misil di bas, inti bigiiti malika?»

¹⁵Wa Astiir rassalat leyah al-radd da wa gaalat:

¹⁶«Amchi limm kulla l-Yahuud al-gaa'idiin fi madiinat Chuucha wa suumu fi chaani. Ma taakulu wa la tacharbo wa la be l-nahaar wa la be l-leel le muddit talaata yoom. Wa ana kula nusuum wa banaati al-khaddaamaat kula yusuuman kula misilku. Wa ba'ad da, ana namchi nigaabil al-malik hatta kan da didd al-gaanuun kula. Wa kan waajib leyi al-moot, numuut.»

¹⁷Wa Mardakaay macha wa sawwa kulla cheyy al-Astiir amaratah beyah.

Astiir 5

Astiir machat bakaan al-malik

¹Wa wakit al-talaata yoom kammalo khalaas, Astiir libsat khulgaanha hana l-mamlaka wa machat wagafat fi l-fadaay al-dakhlaaniye hana gasir al-malik al-mugaabil al-beet. Wa l-malik gaa'id fi kursiih hana l-muluk fi l-gasir mugaabil madkhal al-beet.

²Wa wakit al-malik chaaf Astiir al-malika waagfe fi l-fadaay, hi ligat ridaayah. Wa hu madda le Astiir asaatah al-dahbiye al-fi iidah wa Astiir garrabat wa limsat raas al-asa.

³Wa l-malik gaal leha: «Maalki, ya Astiir al-malika? Chunu munaaki? Lahaddi kan nuss mamlakati kula, nantiih leeki.»

⁴Wa Astiir gaalat leyah: «Kan bigi leek adiil, ya l-malik, khalli taji ma'a Hamaan fi l-aazuuma al-ana jahhaztaha leyah al-yoom.»

⁵Wa khalaas, al-malik gaal: «Amchu ajala khabburu Hamaan kadar namchu nahdaro fi aazuomit Astiir.» Wa l-malik macha ma'a Hamaan le l-aazuuma al-sawwatha Astiir.

⁶Wa fi l-aazuuma, al-malik gaal le Astiir: «Chunu talabki? Nantiih leeki. Wa chunu munaaki? Lahaddi kan nuss mamlakati kula, nantiih leeki.»

⁷Wa Astiir raddat wa gaalat: «Talabi wa munaayi,

⁸ya l-malik, daahu. Kan nalga minnak al-rida wa kan bigi leek adiil, akhbal talabi wa haggig munaayi. Khalli taji ma'a Hamaan ambaakir fi l-aazuuma al-nisawwiiha

leeku. Wa be da, ambaakir nisawwi hasab kalaamak, ya l-malik, wa nurudd le su'aalak.»

Hamaan jahhaz le yaktul Mardakaay

⁹Wa fi l-yoom da, Hamaan marag mabsuut wa farhaan. Wa laakin wakit hu chaaf fi khachum baab gasir al-malik kadar Mardakaay ma yugumm wa la yarjif giddaamah, khalaas Hamaan zi'il za'al chadiid didd Mardakaay.

¹⁰Wa Hamaan sabbat nafsah wa macha beetah. Wa rassal naadaahum le rufgaanah wa martah Zarach.

¹¹Wa Hamaan hajja leehum be khunaayah al-katiir wa katarat awlaadah wa be kikkeef al-malik charrafah wa darrajah kabiir fi raas kulla masaa'iilah wa khaddaamiinah.

¹²Wa Hamaan gaal battaan: «Wa ziyaada min da, Astiir al-malika naadatni illa ana ma'a l-malik fi l-aazuuma al-hi jahhazatha. Wa battaan ambaakir kula, ana bas al-ma'zuum ma'a l-malik.

¹³Wa laakin kulla l-cheyy da ma yitimm leyi wakit daayman nichiiif Mardakaay al-Yahuudi gaa'id fi khachum baab gasir al-malik!»

¹⁴Wa khalaas, martah Zarach wa kulla rufgaanah gaalo leyah: «Sawwi leek uud tuulah 50 duraa' wa ambaakir fajur, atlub min al-malik khalli yi'allugu foogah Mardakaay. Wa ba'ad da, inta tamchi farhaan fi l-aazuuma ma'a l-malik.» Wa l-kalaam da bigi halu le Hamaan wa gamma jahhaz leyah al-uud.

Astiir 6

Al-malik charraf Mardakaay

¹Wa fi l-leele di, al-noom aba uyuun al-malik. Wa khalaas, amar yijiibu kitaab al-taariikh hana l-mamlaka. Wa humman jaabooh wa garooh giddaam al-malik.

²Wa ligo al-bakaan al-Mardakaay bayyan khittat Bigtaan wa Tarach hurraas al-itneen al-yahfado madkhal gasir al-malik. Humman al-fattacho tariiga le yaktulu al-malik Achawiruuch.

³Wa l-malik gaal: «Chunu al-charaf wa l-mukaafa al-antoohum le Mardakaay fi chaan al-cheyy da?» Wa l-subyaan al-yakhdumu leyah gaalo: «Ma charrafooh be cheyy.»

⁴Wa l-malik gaal: «Yaatu al-gaa'id fi l-fadaay?» Wa fi nafs al-wakit da, Hamaan ja fi l-fadaay al-barraaniye hana l-gasir ahaan yihajji le l-malik yi'allugu Mardakaay fi raas al-uud al-hu jahhazah leyah.

⁵Wa l-subyaan gaalo le l-malik: «Hamaan bas gaa'id barra fi l-fadaay.» Wa l-malik gaal: «Khalli yadkhul.»

⁶Wa Hamaan dakhal wa l-malik gaal leyah: «Yisawwu chunu le l-naadum al-malik yidoor yicharrifah?» Wa Hamaan gaal fi nafсах: «Le yaatu battaan al-malik yidoor yantiih charaf ziyaada minni ana?»

⁷Wa khalaas, Hamaan radda le l-malik wa gaal: «Kan al-malik yidoor yicharrif naadum,

⁸khalli yantuuh khalag al-libsah al-malik wa juwaad al-rikib foogah al-malik wa yukhuttu fi raas al-juwaad da taaj al-mamlaka.

⁹Wa yantu al-khalag wa l-juwaad le waahid min masaa'iil al-malik wa yilabbusu al-naadum al-malik yidoor yicharrifah. Wa yirakkubuuh fi l-juwaad wa yiwadduuh fi l-naga'a hana l-hille wa yi'iitu giddaamah wa yuguulu: «Daahu al-cheyy al-yisawwu le l-naadum al-malik yidoor yicharrifah.»

¹⁰Wa l-malik gaal le Hamaan: «Ajala chiil al-khalag wa l-juwaad misil inta gultah wa sawwiuh le Mardakaay al-Yahuudi al-gaa'id fi khachum baab gasir al-malik. Ma tikhalli cheyy min kulla l-kalaam al-inta gultah.»

¹¹Wa khalaas, Hamaan chaal al-khalag wa l-juwaad wa labbas al-khalag le Mardakaay wa rakkabah fi l-juwaad wa waddaah fi l-naga'a hana l-hille wa gaa'id yi'iit giddaamah wa yuguul: «Daahu al-cheyy al-yisawwu le l-naadum al-malik yidoor yicharrifah.»

¹²Wa ba'ad da, Mardakaay gabbal fi khachum baab gasir al-malik. Wa Hamaan kamaan gabbal ajala le beetah haznaan wa mukhatti raasah min al-eeb.

¹³Wa Hamaan khabbar martah Zarach wa kulla rufgaanah be l-cheyy al-hasal. Wa rufgaanah al-hakiimiin wa martah gaalo leyah: «Kan giddaam Mardakaay al-Yahuudi da bas inta badeet ti'iib, inta ma tagdar tisawwi cheyy diddah. Wa laakin daayman tabga aayib giddaamah.»

¹⁴Wa wakit lissaa'hum gaa'idiin yihajju ma'aayah ke bas, khaddaamiin al-malik jo wa waddo Hamaan ajala fi l-aazuuma al-sawwatha Astiir.

Astiir 7

Moot Hamaan

¹Al-malik wa Hamaan macho le yacharbo wa yafraho ma'a Astiir al-malika.

²Wa fi l-aazuuma, al-malik sa'alaaha le Astiir taani marra wa gaal: «Chunu talabki, ya Astiir al-malika? Nantiuh leeki. Wa chunu munaaki? Lahaddi kan nuss mamlakati kula, nantiuh leeki.»

³Wa Astiir al-malika raddat wa gaalat: «Kan nalga minnak al-rida wa kan bigi leek adiil, ya l-malik, akhbal talabi wa najji hayaati! Wa haggig munaayi wa najji hayaat cha'abi!

⁴Achaan ana wa cha'abi baa'oonaa le yidammuruuna wa yaktuluuna wa yikammuluuna. Wa sahiih, kan awwal baa'oonaa misil abiid wa khadiim bas, ana naskut achaan di mudaayaga hayne leena, ma waajib nibachtin beeha al-malik.»

⁵Wa khalaas, al-malik Achawiruuch radda le Astiir wa gaal: «Yaatu al-naadum da? Ween al-naadum al-indah fikra misil di?»

⁶Wa Astiir gaalat: «Al-adu wa l-khasiim, hu Hamaan al-fasil da!» Wa khalaas fi l-bakaan da, Hamaan gaa'id yarjif min al-khoof giddaam al-malik wa l-malika.

⁷Wa fi za'alah, al-malik marag ajala min bakaan al-aazuuma wa macha fi jineenit al-gasir. Wa Hamaan kamaan ga'ad yachhad al-malika Astiir le tinajji hayaatah achaan hu irif kadar al-malik chaal niye le yiwaddirah.

⁸Wa wakit al-malik gabbal min jineenit al-gasir le bakaan al-aazuuma, Hamaan waga' fi raas al-sariir al-Astiir gaa'ide foogah. Wa tawwaali al-malik gaal: «Hal al-raajil da yidoor yargud be gu ma'a l-malika giddaami ana fi lubb beeti walla?» Wa lissaa' al-malik ma kammal kalaamah ke bas, khaddaamiinah jo khatto wijih Hamaan be git'e.

⁹Wa Harbuuna waahid min al-khaddaamiin hajja giddaam al-malik wa gaal: «Hamaan jahhaz uud le yi'allugu foogah Mardakaay hu al-kallam kalaam muhimm fi chaan al-malik. Wa l-uud da gaa'id fi beet Hamaan wa tuulah 50 duraa'.» Wa l-malik gaal: «Alluguuh foogah!»

¹⁰Wa khalaas, allago Hamaan fi raas al-uud al-hu jahhazah le Mardakaay. Wa ba'ad da, za'al al-malik dalla.

Astiir 8

Al-Yahuud yidaafu'u le nufuushum

¹Wa fi nafs al-yoom da, al-malik Achawiruuch antaaha le l-malika kulla khumaam Hamaan adu al-Yahuud. Wa Mardakaay ja bakaan al-malik achaan Astiir hajjat le l-malik kadar hu min ahalha.

²Wa l-malik salla khaatmah al-chaalah min Hamaan wa antaah le Mardakaay. Wa Astiir darrajat Mardakaay muraakhib fi maal Hamaan.

³Wa Astiir machat battaan le l-malik wa waga'at tihit rijileenah be baki wa chahadatah achaan yiwaggif al-fasaala wa l-khitta al-khattatha Hamaan al-min zurriiyit Agaag didd al-Yahuud.

⁴Wa l-malik madda le Astiir asaatah al-dahbiye al-fi iidah. Wa khalaas, Astiir gammat wa wagafat giddaam al-malik.

⁵Wa gaalat: «Kan bigi leek adiil, ya l-malik, wa kan nalga minnak rida wa kan al-cheyy da yiwaafig le l-malik wa kan ana ajabtah, khalli yaktubu jawaabaat le yibattulu jawaabaat khittat Hamaan wileed Hamdaata al-min zurriiyit Agaag. Wa l-

jawaabaat dool, hu katabaahum le yidammuru al-Yahuud fi kulla wulaayaat al-mamlaka.

⁶Wa kikkeef nagdar nahmal wa nichiiif al-fasaala al-talhag cha'abi? Wa kikkeef nagdar nahmal wa nichiiif damaar ahali?»

⁷Wa l-malik Achawiruuch radda le l-malika Astiir wa le Mardakaay al-Yahuudi wa gaal: «Daahu ana anteet kulla maal Hamaan le Astiir wa hu kamaan, allagooh fi raas al-uud achaan hu dawwar yidammir al-Yahuud.

⁸Hassa' da, aktubu le l-Yahuud be usum al-malik misil intu tidooruuh wa akhtumuuh be khitim al-malik achaan al-maktuub al-katabooh be usum al-malik wa khatamooh be khitim al-malik, ma yagdaro yibattuluuh.»

⁹Wa fi nafs al-yoom ya'ni fi yoom 23 hana l-chahar al-usmah Siiwaan, naado kuttaab al-malik. Wa be amur Mardakaay, humman katabo jawaabaat le l-Yahuud wa l-muhaafiziin wa l-hukkaam wa masaa'iil al-wulaayaat al-gaa'idiin fi 127 wulaaya min balad al-Hind lahaddi balad al-Habacha. Wa katabo le ayyi wulaaya hasab kitaabitha wa le ayyi cha'ab hasab lukhkhitha wa le l-Yahuud hasab kitaabithum wa lukhkhithum.

¹⁰Wa khalaas, humman katabo be usum al-malik Achawiruuch wa khatamooh be khitim al-malik. Wa rassalo al-jawaabaat dool ma'a siyaad kheel al-jarraayiin al-ma'zuuliin le khidmit al-malik.

¹¹Wa daahu kalaam al-jawaab: Al-malik anta izin le l-Yahuud fi kulla l-hillaal achaan yilimmu le yidaafu'u le nufuushum wa le yidammuru wa yaktulu wa yikammulu kulla l-duyuuch al-yaju min ayyi wulaaya wa min ayyi cha'ab wa yahjumuuhum. Wa yisawwu nafs al-cheyy fi iyaalhum wa awiinhum kula wa yagdaro yanhaboohum wa yaksabo khumaamhum.

¹²Wa da yukuun fi yoom waahid bas fi kulla wulaayaat al-malik Achawiruuch ya'ni fi yoom 13 hana chahri 12 al-usmah Adaar.

¹³Wa nuskha al-jawaab da, yanchuruuha misil gaanuun fi ayyi wulaaya wa yiballukhuuha le kulla l-chu'uub achaan ya'arfu kadar fi l-yoom al-muhaddad da, kulla l-Yahuud yabgo jaahiziin le yichiilu al-taar fi udwaanhum.

¹⁴Wa be amur al-malik, siyaad al-kheel al-ma'zuuliin le khidmit al-malik rikbo al-kheel wa macho be sur'a wa ballakho al-gaanuun da fi madiinat Chuucha al-gawiye.

¹⁵Wa Mardakaay marag min gasir al-malik laabis khalag hana muluuk loonah zahri wa abyad wa jallaabiye min gumaach abyad wa garadi wa taaj kabiir hana dahab fi raasah. Wa kulla naas madiinat Chuucha gaa'idiin yi'iitu min al-farha.

¹⁶Wa kan le l-Yahuud kamaan, al-yoom da bigi leehum yoom hana nuur wa farha wa suruur wa charaf.

¹⁷Wa fi ayyi wulaaya wa ayyi madiina wa kulli bakaan al-wassal foogah kharaar al-malik wa gaanuunah, bigat farha wa suruur fi ust al-Yahuud wa yoom halu hana aazuuma. Wa katiiriin min naas al-balad kula sawwo nufuushum Yahuud ahaan khaayfiin min al-Yahuud.

Astiir 9

Al-Yahuud chaalo al-taar

¹Fi yoom 13 hana chahri 12 al-usmah Adaar, fi l-yoom da bas, waajib yitabbugu kharaar al-malik wa gaanuunah wa udwaan al-Yahuud yahsubu yinnasru fooghum. Wa laakin al-cheyy da bigi be l-aks, al-Yahuud annasaro fi l-naas al-kirhoohum.

²Wa l-Yahuud lammo fi hillaalhum wa fi kulla wulaayaat al-malik Achawiruuch le yugummu didd al-naas al-dawwaro yisawwu leehum al-fasil. Wa naadum ma gidir yagiif giddaamhum ahaan kulla l-cha'ab khaayfiin min al-Yahuud.

³Wa kulla masaa'iil al-wulaayaat wa l-muhaafiziin wa l-hukkaam wa khaddaamiin al-malik wagafo wara l-Yahuud ahaan khaayfiin min Mardakaay

⁴fi chaan Mardakaay bigi naadum muhimm fi gasir al-malik wa usmah bigi taali' fi kulla l-wulaayaat. Wa Mardakaay gaa'id daayman yabga naadum chadiid be ziyaada.

⁵Wa l-Yahuud darabo kulla udwaanhum be l-seef wa kataloohum wa dammaroohum. Wa le l-naas al-kirhoohum, humman sawwo fooghum misil yidooruu.

⁶Wa fi madiinat Chuucha al-gawiiye, al-Yahuud katalo wa dammaro 500 raajil.

⁷Wa katalo Farchandaata wa Dalfuun wa Asfaata

⁸wa Furaata wa Adalya wa Aridaata

⁹wa Farmachta wa Arisaay wa Aridaay wa Wayzaata.

¹⁰Dool al-awlaad al-achara hana Hamaan wileed Hamdaata adu al-Yahuud wa humman kataloohum wa laakin ma chaalo khumaamhum misil khaniime.

¹¹Wa fi nafs al-yoom da, khabbaro al-malik be adad al-naas al-maato fi madiinat Chuucha al-gawiiye.

¹²Wa l-malik gaal le Astiir al-malika: «Fi madiinat Chuucha al-gawiiye, al-Yahuud katalo wa dammaro 500 raajil wa ziyaada min da, katalo al-awlaad al-achara hana Hamaan. Wa chunu al-ma sawwooh fi l-wulaayaat al-aakhariin hana l-mamlaka? Wa battaan chunu talabki? Ahaan yinnaffaz! Wa battaan chunu munaaki? Ahaan yilhaggag!»

¹³Wa Astiir raddat wa gaalat leyah: «Kan bigi leek adiil, ya l-malik, khalli al-Yahuud al-fi Chuucha yalgo izin yisawwu ambaakir kula nafs al-cheyy hasab al-gaanuun misil sawwooh al-yoom. Wa khalli yi'allugu al-awlaad al-achara hana Hamaan fi l-iidaan.»

14Wa l-malik amar wa gaal: «Khalli yisawwu misil da.» Wa marago kharaar fi Chuucha wa allagoohum le l-awlaad al-achara hana Hamaan.

15Wa l-Yahuud al-gaa'idiin fi Chuucha lammo battaan fi yoom 14 hana l-chahar Adaar wa katalo 300 raajil fi Chuucha wa laakin ma chaalo khumaamhum misil khaniime.

16Wa laakin gabul da, al-Yahuud al-aakhariin al-gaa'idiin fi wulaayaat al-mamlaka lammo le yidaafu'u le nufuushum min udwaanhum le yalgo al-jumma. Wa katalo 75 000 min al-naas al-kirhoohum wa laakin ma chaalo khumaamhum misil khaniime.

17Wa da bigi fi yoom 13 hana l-chahar al-usmah Adaar. Wa humman anjammo fi yoom 14 wa sawwo al-yoom da, yoom hana iid wa farha.

18Wa kan le l-Yahuud al-fi Chuucha al-lammo fi yoom 13 wa

14, humman anjammo yoom 15 wa sawwo al-yoom da, yoom hana iid wa farha.

19Wa fi chaan da bas, al-Yahuud al-saakniin barra fi l-hillaal yisawwu yoom 14 hana l-chahar Adaar yoom hana farha wa iid wa yoom halu wa ayyi waahid yigaddim hadiye le jaarah.

Mardakaay assas iid

20Wa Mardakaay katab kulla l-kalaam da wa rassal jawaabaat le kulla l-Yahuud al-fi kulla wulaayaat al-malik Achawiruuch al-gaa'idiin gariib aw ba'iid

21achaan yi'assusu leehum iid al-yi'ayyuduuh kulli sana fi yoom 14 wa

15 hana l-chahar al-usmah Adaar.

22Achaan dool al-ayyaam al-Yahuud ligo fooghum al-jumma min udwaanhum wa da l-chahar al-foogah haalithum albaddalat, al-diige be l-farha wa l-hizin be l-iid. Wa waajib yi'ayyudu al-ayyaam dool be farha wa yigaddumu hadaaya ambeenaathum wa yantu hadaaya le l-masaakiin.

23Wa l-Yahuud khassado be kalaam Mardakaay wa bado yi'ayyudu al-iid wa da bigi leehum aade.

24Wa Mardakaay zakkaraahum kadar Hamaan wileed Hamdaata al-min zurriiyit Agaag al-adu hana kulla l-Yahuud khattat le yidammir al-Yahuud. Wa hu sawwa am'iyeedaat al-usumha Fuuriim le yibarjilhum wa yidammirhum.

25Wa laakin wakit al-kalaam da wassal bakaan al-malik, hu katab kharaar kadar al-khitta al-fasle al-Hamaan dawwar yisawwiiha fi l-Yahuud tigabbil fi raasah wa khalli yi'alluguuh fi uud, hu wa awlaadah.

26Wa be sabab da bas, al-ayyaam dool sammoohum ayyaam Fuuriim ma'anaatah am'iyeedaat. Wa be da bas, al-Yahuud irfo wa fihmo jawaab Mardakaay wa kulla cheyy al-chaafuuh wa l-hasal fooghum.

²⁷Wa l-Yahuud khassado wa assaso leehum aade al-ma tilkhalla leehum humman wa le zurriiyithum wa le l-naas al-sawwo nufuushum Yahuud. Wa humman yi'ayyudu al-yoomeen dool kulli sana fi l-wakit al-muhaddad misil maktuub.

²⁸Wa l-ayyaam dool, yizzakkaroom wa yi'ayyuduuhum min zurriye le zurriye fi ayyi aayila wa ayyi wulaaya wa ayyi madiina. Wa ayyaam al-Fuuriim dool ma bingachcho le l-Yahuud wa l-zikra di ma tiwaddir min zurriiyithum.

²⁹Wa l-malika Astiir bineeyit Abihaayil wa Mardakaay al-Yahuudi katabo be kulla izinum le yihaggugu al-jawaab al-bukhuss iid al-Fuuriim.

³⁰Wa rassalo jawaabaat al-salaama wa l-amaan le kulla l-Yahuud al-gaa'idiin fi 127 wulaaya hana mamlakat al-malik Achawiruuch.

³¹Wa l-jawaabaat dool yatulbu min al-Yahuud yi'ayyudu iid al-Fuuriim fi l-wakit al-muhaddad leyah hasab al-amur al-antoooh Mardakaay al-Yahuudi wa l-malika Astiir le kulla l-Yahuud wa zurriiyithum. Wa da bukhus kharar al-siyaam wa l-hizin kula.

³²Wa amur Astiir haggag iid al-Fuuriim. Wa kulla l-cheyy da, katabooh fi l-kitaab.

Astiir 10

Nasur Mardakaay

¹Wa l-malik Achawiruuch khatta khidme ijbaariye foog kulla naas mamlakatah lahaddi l-naas al-saakniin fi l-jazaayir hana l-bahar kula.

²Wa kulla amal al-malik wa gudurtah wa faraasiyyah wa kikkeef hu darraj Mardakaay wa charrafah, kulla l-cheyy da maktuub fi kitaab taariikh muluuk al-Maadiyiin wa l-Faarisiiyiin.

³Wa Mardakaay al-Yahuudi bigi rajul al-taani le l-malik Achawiruuch. Wa hu bigi naadum muhimm le l-Yahuud wa kulla akhwaanah al-Yahuud yiriiduuh achain hu yifattich al-kheer le cha'abah wa yihimm be salaamithum.

Ayyuub

Ayyuub 1

Ayyuub khaayif min Allah

¹Fiyah raajil waahid usmah Ayyuub al-gaa'id fi balad Uus. Wa l-raajil da adiil wa saalih wa khaayif min Allah wa muba'id min al-fasaala.

²Wa hu jaab sab'a awlaad wa talaata banaat.

³Wa indah 7 000 khamam wa 3 000 jumaal wa 500 jooz hana bagar le l-hiraate wa 500 hamiir anaati wa khaddaamiin katiiriin. Wa l-raajil da muhimm min kulla naas al-sabaah le bahar al-Urdun.

⁴Wa fi l-aade, awlaadah yisawwu aazuuma fi beet hana ayyi waahid minhum wa ya'azumu akhwaathum al-talaata le yaakulu wa yacharbo sawa.

⁵Wa wakit ayyaam al-aazuuma yikammulu, Ayyuub yugumm be fajur badri wa yigaddim dahiiye muharraga le ayyi waahid min iyaalah le yisawwiihum taahiriin. Achaan hu yuguul: «Akuun iyaali sawwo zanib wa kafaro be l-Rabb!» Wa Ayyuub yisawwi misil da fi kulli marra.

Tajribat Ayyuub fi maalah wa iyaalah

⁶Wa yoom waahid, malaa'ikat al-Rabb macho le yigaabulu Allah wa l-Khasiim Ibliis kula macha ma'aahum.

⁷Wa Allah gaal le Ibliis: «Inta jaayi min ween?» Wa Ibliis radda le Allah wa gaal: «Laffet fi kulla l-ard wa rukht foogha.»

⁸Wa Allah sa'alah le Ibliis wa gaal leyah: «Inta ma chift abdi Ayyuub walla? Ma fi naadum mislah fi l-ard. Hu naadum kaamil wa adiil wa khaayif minni ana al-Rabb wa muba'id min al-fasaala.»

⁹Wa Ibliis radda le Allah wa gaal: «Khoof Ayyuub minnak da ma saakit.

¹⁰Achaan inta hawwagtah hu wa beetah wa kulla cheyy al-indah be zariibe. Wa baarakt kulla khidmit iideenah wa bahaaymah gaa'idiin yiziidu fi l-balad.

¹¹Wa laakin kan inta tarfa' iidak wa tadrub kulla cheyy al-indah, ana mu'akkid kadar hu ya'asaak giddaamak.»

¹²Wa Allah gaal le Ibliis: «Daahu kulla cheyy al-indah fi iidak wa laakin ma tukhutt iidak foogah hu.» Wa khalaas, Ibliis marag min giddaam Allah.

¹³Wa yoom waahid, awlaad Ayyuub wa banaatah gaa'idiin yaakulu wa yacharbo khamar fi beet akhuuhum al-bikir.

¹⁴Wa faj'atan, mursaal ja le Ayyuub wa gaal leyah: «Al-bagar gaa'idiin yahartu wa l-hamiir gaa'idiin yarta'o jambuhum.

15 Wa tawwaali, naas min balad Saba jo waga’o fooghum wa chaaloohum wa katalo al-khaddaamiin be l-seef. Wa ana wiheedi bas niijiit wa jiit le nikhabbirak.»

16 Wa wakit hu lissaa’ gaa’id yihajji, mursaal aakhar ja wa gaal: «Naar al-Rabb nazalat min al-sama wa haragat al-khanam wa l-khaddaamiin. Wa ana wiheedi bas niijiit wa jiit le nikhabbirak.»

17 Wa wakit hu lissaa’ gaa’id yihajji, mursaal aakhar battaan ja wa gaal: «Talaata majmuu’aat min al-Baabiliyiin jo waga’o fi l-jumaal wa chaaloohum wa katalo al-khaddaamiin be l-seef. Wa ana wiheedi bas niijiit wa jiit le nikhabbirak.»

18 Wa wakit hu lissaa’ gaa’id yihajji, battaan mursaal aakhar ja wa gaal: «Awlaadak wa banaatak gaa’idiin yaakulu wa yacharbo khamar fi beet akhuuhum al-bikir

19 wa khalaas, riih chadiide jaat min al-sahara wa darabat arkaan al-beet da be chidde wa ramatah. Wa l-beet waga’ fi raas al-chabaab wa humman maato. Wa ana wiheedi bas niijiit wa jiit le nikhabbirak.»

20 Wa khalaas min al-hizin, Ayyuub gamma charrat jallaabiiytah wa zayyan raasah. Wa waga’ fi l-ard wa sajad.

21 Wa gaal: «Ana maragt min batun ammi ariyaan wa nigabbil fi l-khabur ariyaan. Allah anta. Wa Allah chaal. Mubaarak usum Allah.»

22 Wa be kulla l-cheyy da, Ayyuub ma aznab wa la hajja kalaam makruuh didd al-Rabb.

Ayyuub 2

Tajribat Ayyuub fi jismah

1 Wa yoom waahid, malaa’ikat al-Rabb macho le yigaabulu Allah wa Ibliis kula macha ma’aahum le mugaabalat Allah.

2 Wa Allah gaal le Ibliis: «Inta jaayi min ween?» Wa Ibliis radda le Allah wa gaal: «Laffet fi kulla l-ard wa rukht foogha.»

3 Wa Allah sa’alah le Ibliis wa gaal leyah: «Inta ma chift abdi Ayyuub walla? Ma fi naadum mislah fi l-ard. Hu naadum kaamil wa adiil wa khaayif minni ana al-Rabb wa muba’id min al-fasaala. Wa battaan munkarib gawi fi kamaalah hatta kan inta lazzeetni diddah le nidammirah bala sabab kula.»

4 Wa Ibliis radda le Allah wa gaal: «Aywa! Al-nafis aziize! Al-insaan yanti kulla cheyy al-indah le yinajji hayaatah

5 laakin kan inta tarfa’ iidak wa tadurbah min lahamah lahaddi udaamah, ana mu’akkid kadar hu ya’asaak giddaamak.»

6 Wa Allah gaal le Ibliis: «Daahu! Hu fi iidak laakin fakkir fi hayaatah.»

⁷Wa wakit Iblis marag min giddaam Allah, darab Ayyuub be jarab min raasah lahaddi rijileenah.

⁸Wa khalaas, Ayyuub chaal chigfe wa gaa'id yuhukk beeha wa ga'ad fi l-rumaad.

⁹Wa martah gaalat leyah: «Maalak lahaddi hassa' inta munkarib gawi fi kamaalak? A'asa al-Rabb wa muut!»

¹⁰Wa Ayyuub gaal leeha: «Inti gaa'ide tihajji misil matmuusa. Kan al-kheer al-nalgooh yaji leena min al-Rabb, maala ma nakhbalo al-charr al-jaaye minnah?» Wa fi kulla l-cheyy da, Ayyuub ma aznab be kalaamah.

Rufgaan Ayyuub al-talaata

¹¹Wa rufgaan talaata hana Ayyuub sim'o be kulla l-bala al-ja foogah. Wa ayyi waahid ja min baladah wa humman Alifaaz min Teemaan wa Bildad min Chuuha wa Suufar min Na'ama. Wa humman alwaa'ado le yaju sawa le yikalwudu leyah wa yisabburuuh.

¹²Wa wakit chaafuuh min ba'iid, ma irfooh. Wa gammo yabku chadiid. Wa ayyi waahid charrat jallaabiiytah wa sabba rumaad fi raasah min al-hizin.

¹³Wa humman ga'ado ma'aayah fi l-turaab sab'a nahaar wa sab'a leel. Wa naadum gaal kilme ke, ma fiih. Achaan humman chaafu ta'abah da chadiid bilheen.

Ayyuub 3

Ayyuub la'an yoom waaluudtah

¹Wa ba'ad da, Ayyuub fatah khachmah wa la'an al-yoom al-wildooh beyah.

²Ayyuub hajja wa gaal:

³Khalli yiddamar al-yoom al-wildooni beyah wa l-leele al-gaalo foogha: «Khilbo be wileed!»

⁴Al-yoom da, khalli yabga dalaam wa l-Rabb min foog ma yaj'alah wa ma yinawwurah be nuurah.

⁵Wa khalli al-dalaam wa l-sawaad yatulbu al-yoom da wa l-sahaab yagood min foog leyah wa yinbahit min chiddit al-dalaam.

⁶Al-leele di, khalli tabga dalma marra waahid wa ma tilimm ma'a ayyaam al-sana wa ma yahsubuuha min al-chuhuur.

⁷Aywa, khalli al-leele di tabga aagre wa ma yukuun foogha farah jayyit al-mawluud.

⁸Wa l-naas al-yal'ano al-nahaar khalli yal'anooha! Aywa, humman dool al-ya'arfu yigawwumu Luyaataan khuul al-bahar.

⁹Khalli nujuum makhribha yidallumu wa ma tukhutt achamha fi l-nuur wa ma tichiif chagaag al-sabaah.

- ¹⁰Achaan al-leele di ma saddat batun ammi foogi! Wa ma labbadat al-ta'ab al-ana gaa'id nichiiifah.
- ¹¹Maala ma mutt wakit ana gaa'id fi batun ammi? Wa maala ruuhi ma maragat min ana maarig min batunha?
- ¹²Maala rikab itneen rahhabo beyi? Wa maala duyuud itneen radda'ooni?
- ¹³Wa kan awwal bigi misil da, ana nargud wa nirrayyah wa nunuum wa khalaas, ninjamma.
- ¹⁴Wa nukuun ma'a muluuk wa mustachaariin al-ard al-bano le nufuushum gusuur al-ba'adeen yilhaddamo.
- ¹⁵Aw nukuun ma'a masaa'iil al-induhum dahab wa buyuuthum malaaniin fudda.
- ¹⁶Aw nabga ma fiini, misil rumaaye al-mulabbada wa misil atfaal al-ma chaafu al-harraay.
- ¹⁷Wa hinaak, al-fasliin ma yilharrako wa l-naas al-gudrithum kammalat yinjammo fi l-bakaan da.
- ¹⁸Al-masaajiin kula yi'iichu be l-salaam wa ma yasma'o hiss al-mudaayig.
- ¹⁹Kabiir wa sakhiir kulluhum sawa wa l-abid yalga al-hurriye min siidah.

Chunu faaydit al-haya ?

- ²⁰Maala al-Rabb yanti al-nuur le l-ta'baaniin wa l-haya le l-haznaaniin?
- ²¹Humman gaa'idiin yarjo al-moot wa ma ja leehum wa yifattuchuu ziyaada min al-kanz.
- ²²Humman yafraho wa yinbastu ziyaada wakit yaju fi l-khabur.
- ²³Wa maala yanti al-haya le l-naadum al-ma ya'arif al-derib al-yichiilah? Wa maala leyah hu al-Rabb saddaah min kulli jiihe?
- ²⁴Ganiiti bigi akli wa dumuu'i yisiilu misil almi.
- ²⁵Achaan al-ru'ub al-barjalni lihigni wa l-nakhaaf minnah jaani.
- ²⁶Wa leyi ana, ma fi hudu wa la raaha wa la jumma. Illa l-ta'ab bas ja leyi.

Ayyuub 4

Awwal kalaam Alifaaz

- ¹Wa khalaas, Alifaaz al-min balad Teemaan chaal al-kalaam wa gaal:
- ²Hal kan naadum haawal yikallim leek, inta tilhammal walla? Wa laakin yaatu yagdar yiwaggif kalaamah?
- ³Daahu inta addabt naas katiiriin wa gawweet iide al-di'fo

- ⁴wa kalaamak lazam al-yittarta’o wa gawwa rikab al-iyoo.
- ⁵Wa wakit al-bala da ja leek khalaas, sabrak waddar. Wa wakit lihigak, inta barjalt.
- ⁶Takhwaak ma damaan leek walla? Wa kamaalak ma yantiik acham walla?
- ⁷Min fadlak, azzakkar. Hal simi’t yoom waahid bari hilik? Aw saalihiin addammaro?
- ⁸Ana chift al-yiteerubu al-charr wa l-yazra’o al-fasaala, humman bas yalgo natiijithum.
- ⁹Be nafkha min al-Rabb, yiddammaro wa be riih khadabah, yikammulu.
- ¹⁰Al-Rabb yisakkit gargaraan al-duud wa hiss al-wuhuuch. Wa yilkassaro sunuun iyaal al-duud.
- ¹¹Al-duud yumuut min gillit al-akil wa iyaal al-duudaay yichittu.
- ¹²Wa ja leyi kalaam be achiir wa adaani sim’at al-mukhaala.
- ¹³Wakit afkaar al-bikhawwufu yaju min hilim al-leel wa wakit noom chadiid karab al-naas,
- ¹⁴al-khoof wa l-rajafaan karabooni wa udaami rajafo ziyaada.
- ¹⁵Wa riih faatat be wijhi wa suuf jildi gamma.
- ¹⁶Wa naadum ja wagaf giddaami wa ana ma irift chaklah. Wa suurtaah gaa’ide giddaam uyuuni wa be hudu, simi’t hiss al-buguul:
- ¹⁷«Bani Adam saalih ziyaada min al-Rabb walla? Wa l-naadum taahir ziyaada min al-Khaalig walla?
- ¹⁸Al-Rabb ma yi’aamin khaddaamiinah aywa, yichiif malaa’ikatah khaltaaniin.
- ¹⁹Kan misil da, kikkeef yi’aamin Bani Adam al-jisimhum misil buyuut al-tiine? Wa kikkeef yi’aamin al-khalagaahum min turaab wa l-yinrahku ajala min al-arda?
- ²⁰Min al-fajur le l-achiiye, yilkassaro. Ma fi al-yifakkir fooghum wa yiddammaro ila l-abad.
- ²¹Hubaal khiyamhum yamurguuhum wa humman yumuutu bala hikma.»

Ayyuub 5

Al-insaan wildooh le l-ta’ab

- ¹Ya Ayyuub, naadi! Hal fi naadum yurudd leek walla? Wa min al-malaa’ika inta tiwajjih ale yaatu?
- ²Achaan al-za’al yaktul al-munaafikh wa l-husud yikammil al-mukhaffal.
- ³Ana chift al-munaafikh dassa uruugah laakin tawwaali, ana la’ant naas beetah wa gult:

⁴«Khalli iyaalah ma yalgo faza' fi khachum baab al-hille. Khalli yihaakumuuhum fi l-charii'a wa ma fi naadum al-yinajjiikum!

⁵Khalli al-jii'aaniin yaakulu intaaj al-munaafikh da. Aywa, yichiilu intaajah al-fi lubb zaraayib al-chook kula! Wa khalli al-tammaa'iin yichiilu khunaayah.»

⁶Sahiih, al-charr ma yamrug min al-turaab wa l-fasaala ma tabzur min al-ard.

⁷Laakin al-insaan wildooh le l-ta'ab misil charaar al-naar al-yugumm wa yitiir.

Al-Rabb yinajji al-da'iif

⁸Laakin kan leyi ana, nifattich al-Rabb wa leyah hu bas narfa' daliimti.

⁹Hu yisawwi achya kubaar al-ma yinfahmu wa ajaayib bala adad.

¹⁰Hu bas al-yinazzil matara fi wjih al-ard wa yazgi beeha al-ziraa'a.

¹¹Hu yarfa' al-masaakiin foog, wa l-gaa'idiin fi l-dalaam yalgo al-naja.

¹²Hu yifachchil fikir al-najidiin achaan ma yanjaho be khidmit iideehum.

¹³Hu yarmi al-hakiimiin fi charak mu'aamarathum wa yifachchil choorit al-munaafikhiin.

¹⁴Be nahaar, al-naas dool yiwaajuhu dalaam wa be gaayle, yiddaggacho misil be l-leel.

¹⁵Laakin al-Rabb yinajji al-da'iif min lisaanhum al-tariin aywa, yinajji al-miskiin min iid al-chadiid.

¹⁶Khalaas, al-da'iifiin yalgo acham wa l-zaalimiin khuchuumhum yinsaddo.

¹⁷Mabruuk le l-insaan al-yi'addibah al-Rabb! Wa misil da, inta kula, ma taaba hidaayat al-Gaadir!

¹⁸Achaan al-Rabb bas yajrah wa yidaawi wa yikassir wa be iideenah, yirakkib.

¹⁹Wa sitte marraat, hu yinajjiik min al-ta'ab wa fi l-marra al-saab'e kula, al-fasaala ma talhagak.

²⁰Wa fi wakt al-juu', hu yafdaak min al-moot wa fi l-harib, yafdaak min darbit al-seef.

²¹Tiddaarag min darbit al-lisaan wa ma takhaaf min al-damaar wakit yaji.

²²Tichchammat le l-damaar wa l-juu' wa ma takhaaf min haywaanaat al-kadaade.

²³Achaan indak alaakha ma'a hujaar al-kadaade wa salaam ma'a haywaanaat al-kadaade.

²⁴Be da, ta'arif kadar fi kheemtak fiyah salaam wa tiraakhib mar'aak wa cheyy ma yigassir leek.

²⁵Tichiif zurriytak tabga katiire wa iyaalak yabgo misil gechch al-ard.

²⁶Wa be gudurtak bas, tumuut wa tanzil fi l-khabur misil jurun al-ganaadiil fi wakithum.

²⁷Daahu al-cheyy da, aniina haggagna minnah wa be misil da, inta asma'ah wa ahfadah le nafsak.

Ayyuub 6

Allah rassal al-khoof le Ayyuub

¹Wa Ayyuub chaal al-kalaam wa gaal:

²Kan yagdaru yawzunu hizni wa yukhuttu kulla damaari fi l-miizaan,

³da tagiil min ramla hana khachum al-bahar, wa fi chaan da, kalaami bigi ma indah faayde.

⁴Achaan nachaachiib al-Gaadir ta'anooni wa nafsi riwat samm. Wa l-khoof al-rassalah al-Rabb misil deech wagaf diddi.

Yaatu yakhbal talab Ayyuub ?

⁵Hal humaar al-kadaade yikawwik kan giddaamah fi gechch walla? Wa l-toor yikirr kan giddaamah fi alfa walla?

⁶Al-maasikh bala mileh yistaakal walla? Bayaad al-beed taa'im walla?

⁷La! Galbi abaah wa gabalah achaan al-cheyy da yitamminni fi galbi.

⁸Yaatu yakhbal talabi? Khalli al-Rabb yihaggig munaayi!

⁹Khalli al-Rabb yarhakni wa yarfa' iidah minni wa yidammirni!

¹⁰Wa fi ta'abi al-ma indah hadd, ana nunutt wa nafrah wa nalga al-sabur achaan ana ma khaalaf kalaam al-Khudduus!

¹¹Ween al-gudra al-nasbur beeha ziyaada? Wa ween nihaayti fi tuul umri?

¹²Hal ana gawi misil hajar walla? Wa jildi gawi misil nahaas walla?

¹³Ana ma indi cheyy al-yisaa'idni wa l-faza' ba''ad minni.

Al-rafag al-ma yanfa'

¹⁴Al-ta'baan, waajib rafiigah yarhamah hatta kan al-ta'baan da ma yakhaaf min al-Gaadir kula.

¹⁵Rufgaani khaanooni misil wudyaan al-almiihum kammal wa misil majaari al-almiihum faat.

¹⁶Fi aakhir al-chite, al-barad wa l-talaj yumuu'u wa l-wudyaan yinmalu.

¹⁷Fi bidaayit al-seef, almiihum yikammil, wa fi l-hamu, humman yaybaso.

- ¹⁸Al-ruhhal yigabbulu minhum wa yamchu ale l-kadaade wa yiwadduru.
- ¹⁹Al-ruhhal min hillit Tiima yifattuchu al-wudyaan wa l-ruhhal min balad Saba yukhuttu achamhum fooghum.
- ²⁰Humman alhayyaro achaan atwakkalo ale almiihum. Wa wakit wassalo, achamhum angata'.
- ²¹Ya rufgaani, daahu bigiitu misil al-wudyaan dool! Intu chiftu damaari wa khuftu!

Ayyuub achamah angata'

- ²²Ana ma gult leeku: «Antuuni cheyy!» Wa ana ma gult leeku: «Gaddumu leyi hadaaya min maalku
- ²³achaan tinajjuuni min iid al-khasiim wa tafdooni min iid al-mujrim.»
- ²⁴Wassuuni wa ana naskut wa fahumuuni min ween ana waddart.
- ²⁵Kalaam al-sahiih booja' wa laakin luwaamitku ma tanfa'ni.
- ²⁶Hal achchaawartu le tuluumuuni walla? Wa ana al-ma indi acham, taj'alo kalaami misil rihi walla?
- ²⁷Intu! Tisawwu am'iyeedaat le l-atiim! Lahaddi rafiigku kula, tukhuttuuh le l-bee'!
- ²⁸Wa hassa', fakkuru foogi wa wajjuhu aleyi! Chiifu! Hal giddaamku ana nakdib walla?
- ²⁹Min fadulku, gabbulu ta'aalu! Ma tazulmuuni! Gabbulu ta'aalu! Ana daayman saalih!
- ³⁰Hal lisaani yantug be zulum walla? Hal ana ma nafham al-damaar walla?

Ayyuub 7

Wakt al-ta'ab

- ¹Hal hayaat Bani Adam fi l-ard ma misil hayaat askari walla? Wa ayyaamah ma misil ayyaam al-mu'ajjar walla?
- ²Wa misil al-abd al-yinaahij yidoor al-dull wa misil al-khaddaam al-yarja ujurtah,
- ³misil da, ana ga'adt chuhuur fi l-faadi wa da bas gismi. Wa hasabo leyi layaali hana ta'ab.
- ⁴Wa wakit nargud, nuguul: «Nugumm mata?» Al-leel tawiil wa ana chibi't min gillit al-noom lahaddi fajur.
- ⁵Jismi ankasa be duud wa gachchar wa farwit jildi jaffat wa algatta'at.
- ⁶Wa ayyaami maachiin ajala min al-mutraara wa yikammulu be sur'a achaan achami angata'.

- ⁷Ya Rabb, azzakkar kadar hayaati misil riih wa uyuuni battaan ma yichiifu al-kheer.
- ⁸Wa uyuun al-yichiifuuni, ma yichiifuuni battaan. Wa wakit uyuunak yifattuchuuni, ana ma fiini.
- ⁹Al-insaan al-yanzil fi l-khabur ma yigabbil battaan misil sahaabaay al-marrat wa faatat.
- ¹⁰Hu ma yigabbil fi maskanah wa naas beetah kula yansooh.
- ¹¹Wa fi chaan da, ana ma nalzam khachmi. Nihajji be diigit ruuhi wa nachki be hizin nafsi.
- ¹²Ana ma bahar wa la khuul al-bahar lahaddi tukhutt leyi haraasa.
- ¹³Nuguul: «Fi sariiri, nalga raahiti wa fi furaachi, nihaddi chakwiti.»
- ¹⁴Wa laakin be hilim, inta tidiss leyi al-ru'ub wa be ru'ya, tabhatni.
- ¹⁵Ana azal al-chanagaan wa l-moot akheer leyi min bigiit udaam!
- ¹⁶Khalaas, tammaani! Ma ni'iich daayman. Khalliini! Ayyaami zaayliin.
- ¹⁷Chunu al-insaan wa maala tikabbirah? Maala tihimm beyah?
- ¹⁸Maala tiraakhibah ayyi sabaah wa tijarribah kulla wakit?
- ¹⁹Ya Rabb! Mata tiwaggif nazarak minni? Wa mata tikhalliini nazrut riigi?
- ²⁰Ya muraakhib al-insaan, kan ana aznabt, da yisawwi leek chunu? Maala khatteetni hadaf? Ana bigiit leek tagiil walla?
- ²¹Wa maala ma tamha isyaani wa tisaamih khataayi? Achaan daahuuni raagid fi l-turaab misil mayyit wa wakit tifattichni, nabga ma fiini.

Ayyuub 8

Awwal kalaam Bildad

- ¹Wa Bildad al-min Chuuha chaal al-kalaam wa gaal:
- ²Lahaddi mata tuguul al-kalaam da? Wa lahaddi mata kalaam khachmak yamrug misil riih chadiide?

Al-Gaadir ma yi'awwij al-charii'a

- ³Hal al-Rabb yi'awwij al-charii'a walla? Aywa, al-Rabb al-Gaadir yi'awwij al-adaala walla?
- ⁴Achaan awlaadak aznabo wa hu aakhabhum hasab isyaanhum.
- ⁵Wa laakin kan tifattich al-Rabb wa kan tachhad al-Rabb al-Gaadir
- ⁶wa kan inta saafi wa adiil, khalaas hu yifakkir foogak wa yisabbidak fi adaaltak.

⁷Wa tichiif al-indak fi l-bidaaya chiyya bas! Akiid, fi mustakhabalak talga ziyaada minnah!

Wasiyat al-juduud

⁸As'al al-zurriyaat al-faato wa ahfad adiil tajribat juduudhum.

⁹Achaan aniina naas hana amis bas, ma na'arfu cheyy. Wa ayyaamna fi l-ard yufuutu ajala misil al-dull.

¹⁰Laakin al-juduud dool yi'allumuuk wa yikallumu leek. Wa min daakhal galibhum yamrug kalaam al-buguul:

¹¹«Hal al-birdi yugumm barra min al-rahad walla? Al-tibin yagdar yiziid bala almi walla?»

¹²La! Kan akhdar kula gubbaal ma yagta'ooh, bala almi hu yaybas ajala min kulla l-gechch.»

¹³Wa yukuun misil da, le kulla l-yanso derib al-Rabb. Aywa, acham al-kaafir yingati'.

¹⁴Hu khatta achamah fi cheyy ma madmuun wa amman nafsah le cheyy khafiif misil beet abunchabach.

¹⁵Hu yirrakkaz fi beetah wa l-beet da yaga'. Hu yil'allag foogah wa laakin al-beet ma yasbit.

¹⁶Al-kaafir akhdar misil chadara tihit al-harraay. Hi maddat furuu'ha wa khattat beehum al-jineene.

¹⁷Wa uruugha yichcharbako fi koom al-hashas wa yuchuggu al-hujaar.

¹⁸Wa laakin kan yimallutuuhum min bakaanhum, al-bakaan da yikhaalit wa yuguul: «Ana ma chiftah.»

¹⁹Daahu farhitah fi hayaatah. Wa min al-turaab da, yugumm nabaat aakhar.

²⁰Chiif! Al-Rabb ma yakrah al-naadum al-adiil wa ma yichajji' al-naas al-fasliin.

²¹Gariib, hu yamla galbak be l-dihik wa halguumak be l-ragraag.

²²Al-yakrahook al-eeb yikhattiihum, Wa khiyam al-aasiyiin yabgo ma fiihum.

Ayyuub 9

Al-hikma wa gudrat al-Rabb

¹Wa Ayyuub chaal al-kalaam wa gaal:

²Akiid, ana na'arif kadar da sahiih. Kikkeef Bani Adam yukuun saalih gidzaam al-Rabb?

- ³Wa kan insaan yidoor yidaafi' le nafsah giddaam al-Rabb kula, ma yagdar yurudd fi waahid min al-alif su'aal.
- ⁴Al-hikma wa l-gudra al-chadiide le l-Rabb wa yaatu yugumm diddah wa yagood be salaam?
- ⁵Al-Rabb yihawwil al-jibaaal min duun yihissu wa yichaglibhum fi wakit za'alah.
- ⁶Hu yirajjif al-ard min asaasha wa amadha yinhazzo.
- ⁷Wa yaamur al-harraay wa hi ma tatla' wa le l-nujuum yukhutt fooghum khitim le ma yidawwu.
- ⁸Wa hu wiheedah bas yimidd al-samaawaat wa yifajjikh mooj al-bahar.
- ⁹Hu khalag nujuum al-Dubb wa l-Sabi al-Makhmi wa l-Tureyya wa nujuum al-wati.
- ¹⁰Wa hu sawwa achya kubaar bala hadd wa ajaayib bala adad.
- ¹¹Wa kan adda jambi, ana ma nichiiifah wa kan faat, ana ma na'arfah.
- ¹²Wa kan khataf, yaatu yagdar yagla' minnah? Wa yaatu yuguul leyah: «Inta tisawwi chunu?»
- ¹³Khadab al-Rabb ma bilgabbal wa l-yisaa'udu Rahab khuul al-bahar kula, yidanguru leyah.
- ¹⁴Wa ana, kikkeef nurudd leyah? Wa chunu al-kalaam al-nagdar nuguulah giddaamah?
- ¹⁵Wa kan ana saalih kula, ma nagdar nurudd leyah. Nachhadah bas, hu al-yihaakimni.
- ¹⁶Kan ana naadeetah wa hu radda leyi kula, ana ma nisaddig kadar hu yasma' hissi.
- ¹⁷Hu yikassirni be l-riih al-chadiide wa bala janiye, yikattir juruuhi.
- ¹⁸Hu ma khallaani nichiiil nafasi laakin chabba'ni be l-murr.
- ¹⁹Kan nijarrib gudurtah, hu chadiid minni wa kan fi l-charii'a, yaatu yidaafi' leyi?
- ²⁰Kan ana saalih kula, lisaani yuguul ana khaati. Kan ana kaamil kula, hu yuguul ana naagis.
- ²¹Ana kaamil walla? Ana zaati ma na'arfah, nakrah hayaati.
- ²²Wa da kula ma muhimm. Wa fi chaan da, ana gult: «Al-Rabb yidammir al-kaamil wa l-aasi kula.»
- ²³Wa kan al-waba yijiib al-moot be khafila, hu yichchammat le diigit al-bariyiin.
- ²⁴Wakit hu anta al-ard le l-aasiyiin, hu yisidd uyuun al-gudiya fi l-charii'a. Wa kan da ma hu, yaatu al-sawwaah?

- ²⁵Ayyaami macho ajala ziyaada min al-naadum al-jarraay wa jaro gabul ma yichiifu al-kheer.
- ²⁶Humman faato ajala misil sufun al-ageeg aw misil al-sagur al-yanzil fi rimmitah.
- ²⁷Wa ana gult: «Khalli nansa chakwiti wa narkhi wijhi wa nafrah.»
- ²⁸Laakin nakhaaf min kulla ta'abi achaan ana na'arif inta ma taj'alni bari.
- ²⁹Ana mahsuub ma'a l-khaatiyiin! Wa maala ni'ayyi nafsi bala faayde?
- ³⁰Hatta kan nilbarrad be almi talaj wa ninaddif iideeni be saabuun kula,
- ³¹inta tidissini fi l-buuta wa khulgaani kula yaabooni misil ana muharram.
- ³²Achaan al-Rabb ma insaan misli le nurudd leyah wa ma nagdar nigaabilah fi l-charii'a.
- ³³Ma fi hakam ambeenaatna al-yukhutt iidah foogna.
- ³⁴Kan misil da, khalli al-Rabb yiba'id asaatah minni wa khalli khawwifinah ma yabhatni.
- ³⁵Wa be da khalaas, nihajji leyah bala khoof. Wa laakin kan ma misil da, ana gaa'id wiheedi bas.

Ayyuub 10

Ayyuub yihajji be hizin galbah

- ¹Al-haya bakhkhadat leyi. Ana ma nikhalli chakwiti wa nihajji be hizni al-fi galbi.
- ²Wa nuguul le Rabbi: «Ma taj'alni khaati! Ooriini maala tahrijni?»
- ³Hal adiil leek tazlumni? Maala taabaani ana khaliigtak wa tinawwir khittat al-aasiyiin walla?
- ⁴Uyuunak misil uyuun al-makhlugiin walla? Wa tichiif misil Bani Adam walla?
- ⁵Hal ayyaamak misil ayyaam Bani Adam walla? Wa siniinak misil siniin al-insaan walla?
- ⁶Maala tifattich fi khataayi wa tas'al min zunuubi?
- ⁷Inta ta'arif kadar ana ma khaati laakin ma fi naadum al-yinajjiini minnak.
- ⁸Inta khalagtini wa iideenak addalooni be l-kaamil laakin hassa' tidoor tidammirni!
- ⁹Min fadlak, azzakkar inta khalagtini min al-tiine. Laakin hassa', tidoor tigabbilni fi l-turaab walla?
- ¹⁰Inta sabbeetni misil laban wa jammadtini misil jibna.
- ¹¹Inta baneetni be asab wa udaam wa kaseetni be laham wa farwa.

12Wa anteetni al-haya wa l-rahma wa muraakhabatak hafadat ruuhi.»

Al-duud al-taarid

13«Laakin daahu al-inta labbadtah fi galbak wa ana irift al-fi fikrak.

14Kan naznib, inta tichiifni wa ma taj'alni bari min khataayi.

15Wa kan bigiit khaati, al-azaab leyi! Wa kan saalih, ma nagdar narfa' raasi. Ana chab'aan min al-ihaana wa mudayyig min al-ta'ab.

16Wa kan narfa' raasi, titaaridni misil duud, wa tadrubni battaan be gudurtak al-ajiibe.

17Inta tijaddid hajamaatak diddi wa tiziid khadabak foogi wa duyuuch yaju yahjumuuni.

18«Maala khalleetni maragt min batun ammi? Kan awwal mutt, ma fi een tichiifni.

19Wa nabga ma fiini, wa min batun ammi bas yiwadduuni fi l-khabur.

20Wa ayyaami katiiriin walla? Khalli yagiifu minni wa be da, nagdar nafrah.

21Wa da, gabul ma nigabbil fi balad al-dalaam, al-dalaam al-haalik.

22Aywa, nigabbil fi balad zarga misil al-dalaam wa fi l-dalaam al-haalik al-indah barjaal. Wa fi l-bakaan da, al-nuur misil al-dalaam.»

Ayyuub 11

Awwal kalaam Suufar

1Wa Suufar al-min Na'ama chaal al-kalaam wa gaal:

2Katarat al-kalaam di ma talga radd walla? Wa l-naadum al-ya'arif yihajji yalga al-hagg walla?

3Wa kalaamak al-katiir da yisakkit al-naas walla? Inta tichchammat wa ma fi al-yikhajjilak walla?

4Inta gult: «Ilmi saafi wa ana kula saafi giddaamak.»

5Aywa! Kan al-Rabb kalam wa kan hu hajja leek

6wa kan khabbarak be sirr hikmatah, al-aglak ma yakhbalah. Wa khalaas be da, inta ta'arif al-Rabb khalla waahidiin min khataak.

7Hal tagdar ta'arif asraar al-Rabb? Walla tagdar ta'arif kamaal al-Gaadir?

8Humman dool aaliyiin min al-sama, inta tagdar tisawwi chunu? Humman khariigiin min al-khabur, inta ta'arif chunu?

9Tuulhum ziyaada min al-ard wa urduhum ziyaada min al-bahar.

- 10** Wa kan al-Rabb gamma yisidd naadum fi l-sijin aw yinaadiih fi charii'tah, yaatu yagdar yamna'ah?
- 11** Achaan hu ya'arif al-kaddaabiin wa yichiif al-fasaala, wa ma yaj'alha walla?
- 12** Achaan al-insaan al-fihimah misil al-mukhaffal, hu misil wileed humaar al-kadaade.
- 13** Wa laakin inta, ya Ayyuub, waajib tisabbit galbak wa waajib timidd iideenak aleyah.
- 14** Wa kan fi charr fi iideenak, azgulah ba'iid wa khalli al-fasaala ma taskun fi khiyamak.
- 15** Wa khalaas, inta tarfa' raasak bala eeb wa tukuun saabit wa ma takhaaf.
- 16** Achaan inta tansa ta'abak wa tichiifah misil almi al-jara wa faat.
- 17** Wa hayaatak tidawwi ziyaada min nuur al-gaayle wa l-dalaam yabga leek misil nuur al-sabaah.
- 18** Wa inta ti'akkid kadar indak acham wa kan indak chakk kula, tunuum be amaan.
- 19** Wakit tinjamma, ma fi naadum yibachtinak wa katiiriin yifattuchu ridaak.
- 20** Wa laakin uyuun al-aasiyiin ya'ayo wa ma fi ayyi malja' leehum wa ma induhum acham illa l-moot bas.

Ayyuub 12

Ayyuub yuguul hu saalih

- 1** Wa khalaas, Ayyuub chaal al-kalaam wa gaal:
- 2** Akiid, intu bas timassulu juduudna! Wa l-hikma tumuut ma'aaku wakit tumuutu.
- 3** Laakin ana kula indi agul misilku intu wa ana kula ma naagis minku! Yaatu ma indah ma'rafa misilku?
- 4** Ana bigiit madhaka le rufgaani hatta kan narja al-radd min al-Rabb. Aywa, bigiit madhaka, ana al-saalih wa l-tamaam!
- 5** Al-murtaahiin yahguru al-ta'baaniin wa da misil darbe fi rijil al-yittarta'o!
- 6** Wa khiyam al-mukharribiin gaa'idiin be hudu wa l-naas al-yikhaddubu al-Rabb gaa'idiin be amaan. Wa gudrithum bas ilaahhum.
- 7** Wa laakin as'al al-haywaanaat wa humman yiwassufuuk wa tuyuur al-sama yi'ooruuk.
- 8** Hajji ma'a l-ard wa hi tiwassifak wa huut al-bahar yiballikhak.
- 9** Yaatu minhum kulluhum ma ya'arif kadar iid Allah sawwat al-cheyy da?

- ¹⁰Wa fi iidah hu, nafas kulla l-hayyiin wa ruuh kulla l-makhlugiin.
- ¹¹Buguulu: «Al-adaan tifassil al-kalaam misil al-lisaan yifarrig al-ta'aam.
- ¹²Fi l-cheeb, tinlagi al-hikma wa fi l-umur al-tawiil, yinlagi al-fihim.»
- ¹³Wa laakin al-hikma wa l-khuwwa wa l-kharaar wa l-ilim, kulluhum min al-Rabb.

Al-Rabb yagdar yidammir

- ¹⁴Al-yihaddimah al-Rabb ma yinbani battaan wa l-naadum al-hu yasjinah, ma fi al-yatilgah.
- ¹⁵Wa kan hu yiwaggif al-almi, yaji al-yabaas wa kan yikhalli al-almi yusubb, yaakul al-ard.
- ¹⁶Al-gudra wa l-hikma hineeyah hu wa l-yiwaddir wa l-muwaddir kula fi iidah hu.
- ¹⁷Hu yiwaddi al-mustachaariin bala ni'le wa yiwaddir raas al-gudiya.
- ¹⁸Hu yamrug kadmuul al-muluuk wa yihazzimhum be firaad.
- ¹⁹Hu yiwaddi rujaal al-diin bala ni'le wa yarmi al-gawiyiin.
- ²⁰Hu yibarjil kalaam al-amiiniin wa yadrub agul al-aagliin.
- ²¹Hu yijiib al-hugra le l-masaa'iil wa yarkhi hizaam al-kubaaraat.
- ²²Hu yibayyin al-dalaam al-khariig wa yijiib al-dalaam al-haalik fi l-nuur.
- ²³Hu yikabbir al-umam wa yidammirhum wa yichattit al-chu'uub wa yiwaddiihum fi l-khurba.
- ²⁴Hu yibarjil uguul kubaaraat al-chu'uub wa yikhalliihum yichittu fi l-sahara bala derib.
- ²⁵Humman yiddaggacho fi l-dalaam bala nuur aywa, hu yiwaddirhum misil al-sakkaara.

Ayyuub 13

Ayyuub yidaafi' le nafsah

- ¹Daahu kulla l-chaafatah eeni wa sim'atah adaani wa ana fihimtah.
- ²Al-intu ta'arfuuh, ana kula na'arfah wa ana kula ma naagis minku!
- ³Laakin nidoor nihajji le l-Rabb al-Gaadir wa nidoor nidaafi' le nafsi giddaam al-Rabb.
- ⁴Kan leeku intu, tahamtuuni be kidib! Intu misil dakaatiir al-ma naaf'iin!
- ⁵Yaatu yagdar yisakkitku le tabgo hakiimiin?
- ⁶Asma'o hujjiti wa khuttu adaanku le kalaam lisaani.

- ⁷Hal tahsubu intu tidaafu'u le l-Rabb walla? Wa leyah hu, tihajju be khachch walla?
- ⁸Hal ma'aayah hu intu tilimmu walla? Walla le l-Rabb intu tidaafu'u?
- ⁹Wa adiil kan hu yijarribku intu walla? Walla tukhuchchuuh misil tukhuchchu al-naas?
- ¹⁰Akiid, hu yuluumku hatta kan tilimmu ma'aayah be sirr kula!
- ¹¹Wa azamatah ma tabhatku walla? Wa l-khoof minnah ma yaga' foogku walla?
- ¹²Wa kalaamku khafiif misil koom al-rumaad wa radduku ma gawi misil durdur al-tiine al-layyin!
- ¹³Askutu! Ana bas nihajji hatta kan yaga' leyi fi raasi kula!
- ¹⁴Maala ni'arrid nafsi le l-khatar wa nichiiil ruuhi fi iidi?
- ¹⁵Hatta kan yaktulni kula, ana nukhutt achami foogah. Laakin nidaafi' giddaamah hu le derbi al-chiltah.
- ¹⁶Wa da bas al-yagdar yinajjiini achaan al-kaafir ma yaji giddaamah.
- ¹⁷Asma'o! Asma'o kalaami! Wa khuttu adaanku le hadiisi.
- ¹⁸Daahu ana jahhazt le charii'ti wa na'arif kadar nalga al-hagg.
- ¹⁹Yaatu madluum foogi? Kan ana khaati, naskut wa numuut.
- ²⁰Ya Rabb! Achya tineen ma tisawwiihum foogi wa ana kula ma nillabbad minnak.
- ²¹Arfa' minni iidak al-tita''ibni wa ma tabhatni wa la tikhawwifni ziyaada.
- ²²Wa khalaas, naadiini wa ana nurudd leek aw ana nihajji wa inta tikallim ma'aayi.
- ²³Kam khata wa zanib ana sawweethum? Arrifni jariimti wa zanbi!
- ²⁴Maala ma tiwajjih wijhak aleyi? Maala taj'alni misil aduuk?
- ²⁵Hal tirajjif warchaalaay al-chaayleeha al-riih? Hal titaarid gechchaay yaabse walla?
- ²⁶Tathamni be tuhma murra wa ti'aakhibni be zunuub subaayi.
- ²⁷Wa tigayyidni be guyuud wa tiraakhib kulla duruubi wa tiraakhib khatwaati.
- ²⁸Laakin ana gidimt wa sawwast wa bigiit misil khalag al-akalatah al-itte.

Ayyuub 14

Al-insaan kan maat, ma yaji battaan

- ¹Al-insaan wildatah mara wa umrah gisayyir wa chab'aan be ta'ab.
- ²Hu misil al-zuhaar, yilfattah wa yi'affin wa misil al-dull al-yufuut ma yitawwil.

- ³Wa be da kula, inta gaa'id tiraakhibah! Wa tiwaddiini nichchaara'o ma'aak.
- ⁴Yaatu yagdar yamrug al-taahir min al-nijis? Ma fi!
- ⁵Al-insaan umrah muhaddad wa inta gatta't leyah chuhuur wa anteetah wakit ma yagdar yufuutah.
- ⁶Khalaas, ma tiraakhibah! Khalli yinjamma le yafrah misil farhit al-mu'ajjar fi aakhir khidimtah.
- ⁷Al-chadara indaha acham. Kan yagta'ooaha, battaan tugumm wa tadrub.
- ⁸Hatta kan uruugha tawwalo fi l-ard wa dumburha maat fi l-turaab kula,
- ⁹min hi chammah al-almi, tikhaddir wa tisawwi furuu' misil chadara al-gammah dahaabha.
- ¹⁰Wa laakin al-insaan yumuut wa yintahi wa kan ruuhah maragat, battaan ma fi cheyy!
- ¹¹Almi yikammil min al-bahar wa l-bahar yaybas wa yijiff.
- ¹²Al-insaan kan maat, ma yugumm. Lahaddi al-sama yabga ma fiih, hu ma yilharrak wa la yugumm min noomah.
- ¹³Ana nitmanna tilabbidni fi l-khabur wa tukhuttini lahaddi khadabak yufuut wa tagta' leyi wakit al-foogah tizzakkarni.
- ¹⁴Achaan al-insaan kan maat, yaji walla? Fi kulla wakit ta'abi, ana narja lahaddi khidimti tikammil wa nufuut.
- ¹⁵Khalaas, inta tinaadiini wa ana nurudd leek wa inta tichtaag leyi ana khidmit iideenak.
- ¹⁶Hassa', inta gaa'id tiraakhib khatwaati wa laakin ba'adeen ma tichiif zanbi.
- ¹⁷Wa tidiss isyaani fi bal'uuum wa tarbutah wa tastur khataayi.
- ¹⁸Wa laakin al-jabal yaga' wa yilfatfat wa l-hajar yilhawwal min bakaanah.
- ¹⁹Almi yigaddim al-hajar wa l-seel yichiil ajaaj al-ard. Wa be misil da, inta tagta' acham al-insaan.
- ²⁰Wa inta takhlibah wa hu yajri le l-abad. Inta tikhayyir wijhah wa ba'ad da, taturdah.
- ²¹Wa kan iyaalah induhum charaf, hu ma ya'arfah. Wa kan humman aaybiin kula, ma indah khabar.
- ²²Le nafsah bas hu yat'ab wa le ruuhah bas hu yahzan.

Ayyuub 15

Al-aasi yil'azzab

- ¹Wa khalaas, Alifaaz al-min balad Teemaan chaal al-kalaam wa gaal:
- ²Hal al-hakiim yurudd be ilim al-jaayi min al-riih walla? Wa yanfukh batnah be riih al-sabaah walla?
- ³Hu yidaafi' le nafsah be kalaam ma mufiid wa be hije al-ma indah faayde.
- ⁴Inta zaatak battalt makhaafat al-Rabb wa tallaft al-ibaada giddaamah.
- ⁵Achaan khataak lazza khachmak yikallim wa inta hajjeet be lisaan al-najaada.
- ⁶Wa khachmak bas sawwaak khaati, ma ana! Wa lisaanak bas chahad foogak!
- ⁷Inta awwal naadum wildook walla? Inta jiiit fi l-dunya gabul al-jibaaal walla?
- ⁸Hal simi't sirr al-Rabb walla? Hal chilt al-hikma leek inta wiheedak walla?
- ⁹Chunu al-inta ta'arfah wa aniina ma na'arfuuh? Chunu al-inta fihimtah wa aniina ma fihimnaah?
- ¹⁰Fi usutna, fiyah naas suufhum abyad wa chiyyaab wa siniin角度 ziyaada min siniin abuuk!
- ¹¹Sabbiriin al-Rabb chiyya leek walla? Wa hannisiinna chiyya leek walla?
- ¹²Maala galbak yiwaddirak wa l-za'al yinchaaf fi uyuunak?
- ¹³Maala tiwajjih khadabak le l-Rabb wa tamrug al-kalaam da min khachmak?
- ¹⁴Chunu Bani Adam, lahaddi yuguul hu saafi? Hu al-wildatah mara, lahaddi yuguul hu saalih?
- ¹⁵Al-Rabb ma yi'aamin malaa'ikatah wa l-samaawaat kula giddaamah ma saafiyyiin.
- ¹⁶Kan misil da, kikkeef al-insaan al-yisawwi al-haraam wa l-rachwa yabga saafi, hu al-yichiif al-fasaala hayne leyah misil charaab almi?
- ¹⁷Ana nikhabbirak, asma'ni! Wa l-ana chiftah, ni'ooriik beyah.
- ¹⁸Al-hakiimiin kallamo wa ma labbado al-cheyy al-jaayi min juduudhum.
- ¹⁹Leehum humman bas, antaahum al-balad wa abadan ajnabi ma dakhil fi usuthum.
- ²⁰Daahu al-aasi yil'azzab fi kulla muddit hayaatah. Aywa, siniin siid al-unuf mahsuubiin.
- ²¹Udneeyah yasma'o hiss mukhiif wa fi wakt al-salaam bas, al-mukharrib yaji leyah.
- ²²Al-aasi ma yisaddig kadar yamrug min al-dalaam, wa l-seef gaa'id yiraakhibah.
- ²³Hu yabga ma'aach le l-suguura wa ya'arif kharaabah mu'akkad fi yoom al-dalaam.
- ²⁴Al-diige wa l-ta'ab yabhatooh wa yakhlubuuh misil malik yakhlib udwaanah.

- ²⁵Achaan hu dagga sadrah le l-Rabb. Aywa! Gamma didd al-Gaadir.
- ²⁶Hu gawwa raasah wa jara aleyah, be daragatah al-takhiine.
- ²⁷Achaan chuduugah waarmiin min al-chaham wa sulbah bigi ariid wa samiin.
- ²⁸Hu sakan fi mudun al-mudammariin aywa, fi buyuut al-kharbaaniin al-gariib yabgo koom hana turaab.
- ²⁹Wa laakin hu ma yakhna wa khunaayah ma yitawwil wa maalaha ma yiziid fi l-ard.
- ³⁰Hu ma yamrug min al-dalaam wa ambalbaala tiyabbis bizirtah wa riih al-Rabb tichiilah.
- ³¹Khalli ma yi'aamin be l-kidib, hu al-yukhuchch nafsah, achaaan al-kidib yabga maahiiytah.
- ³²Wa da yilhaggag gabul ma yikammulu ayyaamah. Hu misil chadara al-firi'ha abadan ma yikhaddir.
- ³³Wa hu misil chadarat inab al-yidaffugu iyaalha khudur wa misil chadarat zaytuun al-nuwwaarha yidaffig.
- ³⁴Aywa, mujtama' al-kuffaar ma yijiibu iyaal wa l-naar taakul khiyam siyaad al-rachwa.
- ³⁵Al-yakhlab be l-ta'ab yijiib al-charr wa yalda al-khachch.

Ayyuub 16

Ayyuub yachki

- ¹Wa Ayyuub chaal al-kalaam wa gaal:
- ²Ana simi't achya katiiriin misil dool, intuu kulluku al-musabbiriin tita''ubuuni.
- ³Intuu gultu: «Fi nihaaya le l-kalaam al-faadi da walla? Wa chunu al-khallaak turudd misil da?»
- ⁴Wa kan ana kula fi bakaanku, ana zaati nagdar nihajji misilku. Wa nuguul kalaam katiir foogku wa nagdar nihizz raasi wa nichchammat leeku.
- ⁵Laakin be kalaami ana, nigawwiiku wa be lisaani, nisaa'idku!

Ayyuub bigi hadaf le l-Rabb

- ⁶Wa laakin kan ana hajjeet, waja'i ma yangus wa kan sakatt, ta'abi ma yiba''id minni.
- ⁷Wa hassa' khalaas, ya Rabb, inta ayyeetni wa dasseet al-hizin fi kulla aayilti.
- ⁸Wa inta khatteet alam fi jismi al-yachhad foogi wa batuuli jaab al-tuhma foogi.
- ⁹Khadab al-Rabb gatta'ni misil haywaan yigatti' rimmitah. Wa hu wassaf fawaatrah leyi wa hammarni misil hu khasiimi.

¹⁰Naas fataho khuchuumhum kubaar diddi wa chaddagooni le yi'ayyubuuni wa lammo sawa diddi.

¹¹Al-Rabb sallamaani le l-fasliin. Aywa, sallamaani fi iid al-aasiyiin.

¹²Ana gaa'id fi raaha wa hu darabni wa karabaani min angarati wa rihikni. Wa gawwamni wa khattaani hadaf

¹³wa nachaachiibah lihgooni. Hu ta'anni fi naayti bala mahanna wa daffag ammarraarti fi l-turaab.

¹⁴Hu yat'anni ta'ne wara ta'ne wa yajri aleyi misil faaris.

¹⁵Ana khayyatt chuwaal wa libistah wa raasi fi l-turaab dasseetah.

¹⁶Wa wijhi dallam min al-hizin wa uyuuni hammaro min al-baki.

¹⁷Laakin iideeni ma sawwo ayyi unuf! Wa salaati daayman saafiye!

Ayyuub talab chaahid

¹⁸Ya l-ard! Ma tilabbidi dammi! Khalli siraakhi yinsami' fi ayyi bakaan!

¹⁹Wa hassa', al-yachhad leyi gaa'id fi l-sama wa l-yahmiini gaa'id fi l-aali.

²⁰Rufgaani yichchammato foogi laakin ana niwajjih be dumuu'i le l-Rabb.

²¹Khalli al-chaahid yidaafi' leyi giddaam al-Rabb misil naadum yidaafi' le akhuuh.

²²Achaan ayyaam umri gariib yikammulu wa namchi be tariig al-ma naji beyah.

Ayyuub 17

Ayyuub achamah angata'

¹Nafasi angata' wa ayyaami kammalo wa l-khabur gaa'id yarjaani.

²Ma fi chammaatiin hawaaleeyi walla? Min chiddit mu'yaarhum, ma nunuum.

³Ya Rabb, gumm! Inta zaatak admanni! Achaan ma fi al-yadmanni baalak inta!

⁴Akiid, inta bas waddart uguulhum wa battaan ma tikhalliihum yanjaho.

⁵Da misil naadum yi'akkil rufgaanah wa yikhalli iyaalah jii'aaniin.

⁶Al-Rabb khattaani haakim fi l-cha'ab wa laakin humman gaa'idiin yabzukhu leyi fi wijhi.

⁷Choofi di'if min al-hizin wa jismi kammal, faddal illa dulli.

⁸Al-naas al-adiiliin al'ajjabo wa l-bariyiin yugummu diddi misil kaafir.

⁹Al-saalih yasbit fi derbah wa l-iideenah nadiifiin yalga gudra ziyaada.

¹⁰Min fadulku, ta'aalu kulluku! Ana ma nalga naadum hakiim fi usutku.

- ¹¹Ayyaami kammalo wa niyyti ma alhaggagat wa muna galbi addammar.
- ¹²Wa l-leel, humman yaj' alooh nahaar! Wa fi l-nuur, yuguulu al-dalaam gariib.
- ¹³Ana ma indi acham! Al-khabur yabga beeti wa fi l-dalaam, nafruch furaachi.
- ¹⁴Wa ni' iit fi l-khabur wa nuguul: «Inta abuuyi!» Wa le l-duud al-fi jismi, nuguul: «Inta ammi wa akhti!»
- ¹⁵Kan misil da, ween achami? Wa yaatu yagdar yichiif munaayi?
- ¹⁶Hu yanzil ma'aayi fi l-khabur wa ma'aayah sawa nagoodu fi l-turaab.

Ayyuub 18

Hayaat al-aasi tintahi

- ¹Wa Bildad al-min Chuuha chaal al-kalaam wa gaal:
- ²Mata tiwaggif kalaamak da? Fakkir wa ba'ad da, aniina nihajju.
- ³Maala taj'alna misil bahaayim? Wa maala tichiifna aniina misil mukhaffaliin?
- ⁴Ya Ayyuub, inta gaa'id tilfajjar min al-za'al wa laakin fi chaanak inta al-ard yikhalluuha walla? Wa l-jibaaal yilhawwalo min bakaanhum walla?
- ⁵Aywa! Hayaat al-aasi tintahi misil al-nuur al-yumuut.
- ⁶Aywa, al-nuur gaa'id yidallim fi kheemtah wa l-faanuus min foog leyah yumuut.
- ⁷Wa khatwaatah al-ajiliin yabgo tagiiliin wa niyytah bas tidammirah.
- ⁸Achaan rijileenah yarmuuh fi l-charak wa yadkhulu fi guduudah.
- ⁹Al-habil yakurbah min ka'abah wa l-charak yakurbah.
- ¹⁰Wa l-habil al-yakurbah mulabbad fi l-turaab wa amkajjaama gaa'ide fi derbah.
- ¹¹Wa l-ru'ub jaayi leyah min kulli jiihe wa yitaabi'ah min wara.
- ¹²Wa l-aasi, al-juu' kammal gudurtah wa l-damaar gaa'id jambah.
- ¹³Al-marad yaakul farwitah aywa, al-marad al-kaatil yaakul kulla jildah.
- ¹⁴Yamurguuh min kheemtah al-saakin foogah be amaan wa yiwadduuh le malak al-moot.
- ¹⁵Inta taskun fi kheemtah al-hi battaan ma hintah wa yitahhuru al-kheema be kibriit.
- ¹⁶Hu misil chadara uruugha yijiffu min tihit wa furuu'ha yaybaso min foog.
- ¹⁷Fi l-balad, ma yizzakkaro al-aasi da wa battaan al-naas ma yihajju be usmah.
- ¹⁸Min al-nuur, yilizzuuh le l-dalaam aywa, min al-aalam yamurguuh.

¹⁹Hu wa la yikhalli iyaal wa la iyaal fi usut cha'abah wa ma yifaddil naadum hayy fi maskanah.

²⁰Naas al-kharib yil'ajjabo min damaarah wa naas al-sabaah, khoof chadiid yakrubhum.

²¹Dool bas masaakin al-mujrim! Aywa, da bas bakaan al-kaafir!

Ayyuub 19

Ayyuub chaka

¹Wa Ayyuub chaal al-kalaam wa gaal:

²Le mata ti'azzubuuni wa tarhakooni be kalaamku?

³Daahu achara marraat hintuuni. Wakit tita''ubuuni, al-eeb ma yisawwiiku walla?

⁴Wa kan sahiih ana sawweet khata kula, khataayi da yaga' foogi ana bas.

⁵Wa kan sahiih intu tugummu diddi wa tuluumuuni fi eebi kula,

⁶a'arfu kadar al-Rabb bas sawwa leyi al-fasaala di wa dassaani fi charakah.

⁷Daayman nasrakh min al-unuf al-foogi, wa ma ligiit radd. Wa ninaadiih le l-faza' kula, wa ma ligiit hagg.

⁸Al-Rabb sadda leyi al-tariig le ma ni'addi wa khatta derbi be l-dalaam.

⁹Hu marag minni charafi wa salla taaj raasi.

¹⁰Hu haddamaani min kulli jiihe wa ana mutt. Wa misil yamurgu chadara, hu marag achami.

¹¹Za'alah gamma misil naar diddi wa hu sawwaani misil aduuh.

¹²Wa hu rassal askarah be katara wa fattacho derib le yawsalooni wa haasaro kheemti min kulli jiihe.

Kulla l-naas kirho Ayyuub

¹³Al-Rabb ba''ad akhwaani minni wa l-ya'arfuuni antooni duhuurhum.

¹⁴Ahali bigo ma fiihum wa l-ya'arfuuni kula nisooni.

¹⁵Wa diifaani wa khaddaamaati sawwooni misil ajnabi. Wa bigiit deef giddaamhum, ma yihtarumuuni.

¹⁶Wa kan naadeet khaddaami kula, ma yurudd leyi hatta kan nachhadah kula.

¹⁷Riihit khachmi tizaawil galib marti wa ana bigiit afin le iyaal musraani.

¹⁸Hatta iyaal dugaag fi l-chaari' yahguruuni wa kan chaafooni maachi, yichchammato foogi.

¹⁹Wa kulla rufgaani ja'alooni misil muharram wa l-niriidhum kula gabbalo diddi.

²⁰Wa faddal foogi illa l-adum wa l-farwa wa nijit illa be nakham sunuuni.

²¹Hinnu foogi! Hinnu foogi, intu rufgaani! Achaan iid al-Rabb darabatni.

²²Maala tita''ubuuni misil ta'ab al-Rabb leyi? Ma chibi'tu min akil lahami walla?

²³Yaareet kalaami da yinkatib wa yarsumuuh fi kitaab.

²⁴Wa yaktubuuh be khalam hana hadiid wa yagood manguuch daayman fi hajar.

Ayyuub indah acham fi l-yafdaah

²⁵Wa laakin ana na'arif kadar al-yafdaani, hu hayy wa fi l-akhiir, hu yachhad leyi.

²⁶Wa ba'ad farwiti addammarat, ana zaati nichiiif al-Rabb.

²⁷Wa hu bas al-ana nichiiifah wa uyuuni kula yichiifuuh ma khariib leyi. Galbi fi daakhili muchtaag leyah.

²⁸Wa tuguulu: «Kikkeef nita''ubuuh? Le nalgo sabab nichaaru'u beyah.»

²⁹Wa be da khalaas, akhaafo le nufuusku min al-seef achaaan kalaamku yijiib leeku al-ikhaab be l-seef wa be da, ta'arfu kadar fiyah ikhaab.

Ayyuub 20

Amal al-aasi wa ikhaabah

¹Wa Suufar al-min Na'ama chaal al-kalaam wa gaal:

²Daahu afkaari al-bikhawwufuuni yajburuuni le nurudd wa da be sabab gillit sabri.

³Ana simi't kalaam al-yi'ayyibni wa laakin nafsi bas antatni radd.

⁴Inta ta'arif min zamaan, min wakit al-Rabb khalag al-insaan wa khattaah fi l-ard,

⁵farah al-aasi ma yitawwil wa suruur al-kaafir kula le wakit chiyya bas.

⁶Hatta kan tuulah yalhag al-sama wa raasah yalmas al-sahaab kula,

⁷hu yabga ma fiih marra waahid misil hurarah wa l-ya'arfuuh yuguulu: «Ween hu?»

⁸Hu yabga misil hilim, ma yalgo minnah cheyy wa yaturduuh misil ru'yat al-leel.

⁹Wa een al-awwal tichiifah ma tichiifah battaan. Wa l-bakaan al-sakan foogah kula ma yichiifah battaan.

¹⁰Iyaal al-aasi yigabbulu huguug al-masaakiin wa iideenah yirajju'u al-maal al-hu nahabah.

¹¹Udaam al-aasi induhum gudra fi chabaabah wa laakin yidissuuhum ma'aayah fi l-turaab.

- ¹²Al-fasaala fi khachum al-aasi misil halaawa, hu yilabbidha tihit lisaanah.
- ¹³Hu yumussaha wa ma yagiif wa yudummaha fi chidgah.
- ¹⁴Wa laakin aklah da yatlaf fi lubb batnah wa yabga misil samm amchideegaat.
- ¹⁵Al-maal al-hu zaratah yigaddifah wa l-Rabb bas yamurgah min batnah.
- ¹⁶Hu gaa'id yumuss samm al-daabi wa yaktulah misil samm amchideegaat.
- ¹⁷Al-rujuul wa l-buhaar wa l-wudyaan hana l-asal wa l-zibde, hu abadan ma yichiifhum.
- ¹⁸Hu yigabbil al-chaalah, ma yagdar yazurtah. Wa l-khuna al-yalgaah min tijaartah, hu ma yitmatta' beyah.
- ¹⁹Achaan hu rihik wa aba al-masaakiin wa nahab buyuut badal yabniihum.
- ²⁰Achaan batnah ma ta'arif al-chaba' wa cheyy yanja minnah ke ma fiif.
- ²¹Ma fi al-yanja min tama'ah wa be da, raahat ma titawwil.
- ²²Fi wakit khunaayah bas, al-diige taga' foogah wa kulla tagalat al-ta'ab taji foogah.
- ²³Wakit hu machkhuul be batnah, al-Rabb yinazzil foogah khadabah al-chadiid Wa yinazzilah foogah misil matara wa da bas yabga aklah.
- ²⁴Kan yajri min silaah al-hadiid kula, nuchchaab al-nahaas yat'anah.
- ²⁵Kan yamrug al-nuchchaab min jismah wa raas al-nuchchaab min kibditah, khalaas al-khoof min al-moot yakurbah.
- ²⁶Kulla l-dalaam mahfuud le khunaayah wa naar al-ma nafakhha naadum, taakulah wa masiibe taga' fi l-faddal fi kheemtah.
- ²⁷Al-sama takchif zanbah wa l-ard tugumm diddah.
- ²⁸Al-seel yarmi beetah wa yiwaddiif fi yoom khadab al-Rabb.
- ²⁹Khalaas, daahu al-gisim al-jahhazah al-Rabb le l-aasi wa di al-warasa al-hu kharrarha leyah.

Ayyuub 21

Al-aasiyiin yi'iichu fi l-halu

- ¹Wa Ayyuub chaal al-kalaam wa gaal:
- ²Asma'o! Asma'o kalaami! Khalli da bas yukuun sabbiriinku leyi.
- ³Khalluuni nihajji wa ba'ad hajjeet, intu achchammato!
- ⁴Wa ana, chakwiti didd insaan walla? Wa gaa'id niwaddir sabri bala sabab walla?

- ⁵Wajjuhu aleyi wa be da, intu tibarjulu wa tukhuttu iideeku fi khuchuumku!
- ⁶Wa wakit nifakkir fi l-cheyy al-foogi, ninbahit wa jildi kulla yarjif.
- ⁷Maala al-aasiyiin gaa'idiin hayyiin? Wa maala yi'iichu umur tawiil al-yijaddid gudrithum?
- ⁸Yichiifu zurriiyithum yasbutu hawaaleehum aywa, iyaal iyaalhum yakburu giddaamhum.
- ⁹Fi bakaan al-aasiyiin, ma fi khoof, illa l-salaam wa asaas khadab al-Rabb ma tadrubhum.
- ¹⁰Tiiraanhum yi'achchuru fi kulla wakit wa bagarhum yaldo, abadan ma yatraho.
- ¹¹Humman yikhallu iyaalhum yajru misil al-humlaan wa iyaalhum al-dugaag yinattutu.
- ¹²Wa yikhannu ma'a hiss al-tambal wa l-jigindiye wa yafraho ma'a hiss al-suffaara.
- ¹³Ayyaamhum yagdamo wa yikammulu fi l-halu wa humman yanzulu fi l-khabur be raaha.
- ¹⁴Wa laakin humman gaalo le l-Rabb: «Ba'id minnina! Aniina ma nidooru na'arfu duruubak!
- ¹⁵Al-Gaadir, hu yaatu achaan na'abuduuh? Wa kan nachhadooh, yanfa'na be chunu?»
- ¹⁶Wa be da kula, kheerhum ma jaayi minhum. Choorit al-aasiyiin di, hi ba'iide minni.
- ¹⁷Hal chiftu faanuus al-aasiyiin maat? Hal chiftu al-waba waga' fooghum? Aw chiftu khadab al-Rabb dammar iyaalhum?
- ¹⁸Hal humman bigo misil tibin al-chaayle al-riih walla misil al-gechch al-chaayle amzooba'aane? Abadan!

Nihaayat al-aasiyiin al-hayne

- ¹⁹Wa yuguulu al-Rabb yijahiz ikhaabah le iyaal al-aasi. Laakin le l-aasi zaatah, khalli al-Rabb yi'aakhibah achaan al-aasi ya'arif fasaaltah.
- ²⁰Wa be uyuunah, khalli hu zaatah yichiif ta'abah wa waajib hu bas yachrab min kaas khadab al-Gaadir.
- ²¹Achaan ma lammaah be ta'ab aayiltah ba'ad mootah wakit ayyaam hayaatah muhaddadiin.
- ²²Hal le l-Rabb, yigarruuh al-ilim walla? Yigarruuh leyah hu al-yihaakim al-gaa'idiin fi l-sama? La!
- ²³Al-waahid yumuut be gudurtah fi raaha bala hamm.

- ²⁴Nawaaytah malaaniin be chaham wa sihhitah kaamile.
- ²⁵Wa l-aakhar yumuut ta'baan wa ma daakh abadan al-halu.
- ²⁶Wa laakin humman al-itneen yumuutu wa yarugdu fi l-turaab ayyi waahid jismah yi'affin wa l-duud yikhattihi.
- ²⁷Aywa! Ana na'arif khittitku intu wa niyitku wa mu'aamaratku diddi!
- ²⁸Tuguulu: «Ween beet al-mas'uul wa ween al-kheema al-yaskunu foogha al-aasiyiin? Ma fiihum khalaas!»
- ²⁹Wa intu ma sa'altu al-musaafiriin walla? Wa ma saddagtu be chahaadithum walla?
- ³⁰Fi yoom al-masiibe, al-fasil yanja wa fi yoom al-khadab, hu mahfuud.
- ³¹Yaatu yagdar yathamah giddaamah? Wa yaatu yagdar yilkaffa al-cheyy al-hu sawwaah?
- ³²Wa leyah hu, yiwadduuh fi l-masaatir wa yiraakhubuuh fi khaburah.
- ³³Hatta daraadim turaab al-waadi khufaaf leyah fi khaburah. Wa kulla l-naas yamchu waraayah wa katiiriin bala adad yamchu giddaamah.
- ³⁴Wa be da, kikkeef tisabburuuni be kalaam ma indah faayde? Kalaamku kulla ke khachch!

Ayyuub 22

Alifaaz taham Ayyuub

- ¹Wa Alifaaz al-min balad Teemaan chaal al-kalaam wa gaal:
- ²Hal al-insaan naafi' le l-Rabb walla? Achaan al-insaan kan hakiim kula, yanfa' nafsah bas.
- ³Hal adaaltak tifarrih al-Gaadir walla? Wa kan inta kaamil fi derbak kula, hu yalga minnak chunu?
- ⁴Hal be sabab takhwaak, hu yichaari'ak wa yi'aakhibak walla?
- ⁵La! Charrak ma bigi katiir walla? Wa zunuubak ma faato al-hadd walla?
- ⁶Achaan bala sabab, inta chilt damaan min akhwaanak wa gala't khulgaanhum wa khalleethum aryaaniin.
- ⁷Inta ma anteet almi le l-atchaan wa la anteet akil le l-jii'aan.
- ⁸Al-ard le siid al-unuf wa l-mahbuub yaskun foogha.
- ⁹Al-araamil, inta tatrudhin iideehin yaabsiin wa zalamt al-atiim al-halkaan.
- ¹⁰Wa fi chaan da, al-churukka hawwagook wa l-ru'ub karabak be khafla.

- 11**Inta ma tichiif al-dalaam wa la l-almi al-katiir al-gaa'id yikhattiik walla?
- 12**Al-Rabb ma foog min al-sama walla? Wa inta! Chiif al-nujuum humman aaliyiin!
- 13**Wa fi chaan da, inta gult: «Al-Rabb ya'arif chunu? Hu yagdar yihaakimna min al-dalaam al-haalik walla?»
- 14**Wa l-sahaab misil khita takhiin yadharah ma yichiif wakit yamchi wa yihawwig al-samaawaat.»
- 15**Hal inta tidoor tahfad al-derib al-zamaan, al-chaaloooh al-naas al-fasliin walla?
- 16**Humman dool maato gabul wakithum misil beet al-almi akal asaasah.
- 17**Humman gaalo le l-Rabb: «Ba''id minnina! Inta al-Gaadir ma tagdar tisawwi leena cheyy!»
- 18**Wa laakin hu bas al-mala buyuuthum be l-kheer. Wa choorit al-aasiyiin di, hi ba'iide minni.
- 19**Al-saalihiin yichiifu kharaabhum wa yafraho wa l-bari yichchammat leehum.
- 20**«Al-wagaf diddina ma addammar walla? Wa l-naar ma akalat khumaamhum walla?»

Waajib Ayyuub yigabbil le l-Rabb

- 21**Sawwi suluh ma'a l-Rabb wa talga al-salaam. Wa be da, al-halu yigabbil leek battaan.
- 22**Asma' ta'liim al-Rabb wa akrib kalaamah fi galbak.
- 23**Gabbil le l-Gaadir wa talga al-sabaat wa ba''id al-zulum min kheemtak.
- 24**Armi dahabak fi l-turaab wa dahab Ufiir fi ust hashas al-waadi.
- 25**Wa khalaas, al-Gaadir yabga dahabak wa yabga leek kiimaan hana fudda.
- 26**Wa be da, al-Gaadir yabga farhitak wa ale l-Rabb, tarfa' wijhak battaan.
- 27**Inta tachhadah wa hu yasma'ak wa tihaggig nazrak.
- 28**Wa kan chilt kharaar kula, yilhaggag leek wa l-nuur yinawwir derbak.
- 29**Wa kan naas waahidiin yilmaskano, inta tuguul: «Gummu foog!» Achaan al-Rabb yinajji al-miskiin.
- 30**Aywa, hu yinajji hatta al-ma bari kula wa hu kula yanja be sabab iideenak al-saalimiin.

Ayyuub 23

Fi l-nihaaya, al-Rabb yibarri Ayyuub

- ¹Wa Ayyuub chaal al-kalaam wa gaal:
- ²Al-yoom, ana mu'aarid le l-Rabb wa nitaabi' fi chakwiti. Wa iidi tagiile foogi wa laakin ma tagdar tiwaggif ganiiti.
- ³Yaareet! Kan na'arif bakaan nalgaah wa kan nagdar nawsal fi bakaan maskanah,
- ⁴khalaas nagdar niwassif leyah kadar ana bari wa namla khachmi be l-hujaj.
- ⁵Wa be da, na'arif al-kalaam al-yuruddah leyi wa nagdar nafham al-yuguulah.
- ⁶Hal yihaakimni be kulla gudurtah walla? La! Yasma'ni.
- ⁷Wa hu ya'arif kadar ana khasiimah, saalih. Wa hu al-yichaari'ni, fi l-nihaaya yibariini.
- ⁸Wa laakin kan ana macheet ale l-sabaah, hu ma fiih wa fi l-kharib, ana ma nichiiifah.
- ⁹Kan hu machkhuul fi l-munchaakh, ma nichiiifah wa wakit hu yinlafit wati, ma nichiiifah.

Ayyuub khaaf giddaam al-Rabb

- ¹⁰Wa laakin le derbi ana, hu ya'arfah. Wa kan kachafni, yalgaani saafi misil al-dahab.
- ¹¹Rijli titaabi' khatwaatah wa ana hafadt derbah, ma talagtah.
- ¹²Ana ma khalleet wasiiyaatah wa hafadt gawaaniinah ziyaada min al-akil al-fi khachmi.
- ¹³Wa kan hu bas kharrar, yaatu yagdar yifachchilah? Aywa, al-hu yidoorah, yihaggigah.
- ¹⁴Hu yinaffiz al-hu kharrarah leyi misil kharaaraatah al-aakhariin kula.
- ¹⁵Fi chaan da giddaamah hu, ana ninbahit wa kan fakkart foogah, narjif.
- ¹⁶Al-Rabb, hu al-waddar chajaa'ti wa l-Gaadir malaani be l-ru'ub.
- ¹⁷Wa da, ma dalaam al-sakkatni wa la sawaad al-khattaani.

Ayyuub 24

Ayyuub yidoor al-aasiyiin yil'aakhabo

- ¹Maala al-Gaadir ma gata' wakit le l-ikhaab? Wa maala al-ya'arfuh ma chaafu ayyaamah?
- ²Al-aasiyiin yihawwulu alaamaat al-huduud wa yasurgu al-bagar wa yasraho beehum.
- ³Humman yichiilu humaar al-ataama wa yakurbu fi l-damaan toor al-armala.
- ⁴Yaturdu al-masaakiin min al-derib wa fagraaniin al-balad yillabbado minhum.

⁵Aywa! Al-masaakiin yamchu le khidmithum misil hamiir al-kadaade yifattuchu akil fi l-sahara. Humman yi'akkulu iyaalhum fi ard jafaaf.

⁶Fi l-ziraa'a, al-masaakiin yilimmu alfa wa fi jineenit al-aasi, yilimmu inab.

⁷Tuul al-leel, humman aryaaniin bala khulgaan wa ma induhum khita min al-bardaay.

⁸Matar al-yanzil fi l-jibaaal yibilluhum wa min gillit al-maskan, yittaako fi l-hajar.

⁹Wa l-aasiyiin yagla'o al-atiim be gu min ammah wa yakurba damaan min al-fagraaniin.

¹⁰Al-masaakiin maachiin aryaaniin ma induhum khulgaan wa be juu'hum, yangulu al-gechch.

¹¹Fi lubb al-zaraayib, ya'asuru dihin wa ya'asuru al-inab wa laakin ma induhum hagg yuduukhuuh.

¹²Wa fi daakhal al-madiina, al-ta'baaniin yaguntu wa l-majruuhiin yikooruku le l-faza' wa laakin al-Rabb ma yasma'hum.

Amal al-aasiyiin

¹³Wa l-aasiyiin mu'aaridiin le nuur al-nahaar wa ma ya'arfu turugah wa ma yamchu fi duruubah.

¹⁴Wa l-kaatil yugumm fi wakt al-chagaag yaktul al-miskiin wa l-fagraan wa yasrig be l-leel.

¹⁵Al-zaani yarja al-leel wa yuguul: «Ma fi naadum yichiifni.» Hu yikhatti wijhah achaan ma ya'arfuuh.

¹⁶Fi l-dalaam, yasrig al-buyuut wa be l-nahaar, yinsadda daakhal ma yidoor al-nuur.

¹⁷Aywa, leehum humman kulluhum al-dalaam al-haalik misil al-sabaah achaan humman waalafo be ru'ub al-leel.

Kalaam Suufar fi l-aasiyiin

¹⁸Wa intu tuguulu: «Humman misil al-tibin al-chaaylah almi. Naas al-balad yal'ano turaabhum wa ma fi al-yakhdim fi jineenaat inabhum.»

¹⁹Wa tuguulu: «Misil al-jafaaf wa l-hamu yimawwu'u al-talaj misil da, al-moot yichiil al-muznib.

²⁰Wa ammah al-wildatah kula tansaah wa janaaztah ti'affin wa tabga laziize le l-duud. Naas abadan ma yizzakkaroooh wa zulmah yiddammar misil chadara al-waga'at.»

²¹Laakin hu yisawwi al-fasaala le l-mara al-aagre al-ma indaha iyaal wa ma yarham al-armala.

²²Laakin al-Rabb be gudurtah, hu bas al-yamrug siyaad al-unuf. Wakit yugumm, humman dool ma yalga al-haya.

²³Al-Rabb yikhalliihum fi l-amaan wa laakin hu yiraakhib duruubhum.

²⁴Wa l-aasiyiin bigo aaliyiin wa ba'ad chiyya, yabgo ma fiihum. Humman yidaffugu misil al-nuwwaar wa yagta'oohum misil yagta'o al-ganaadiil.

²⁵Wa kan misil da, yaatu yikaddibni? Wa yaatu yuguul kalaami da ma sahiih?

Ayyuub 25

Al-insaan ma yisaawi cheyy

¹Wa Bildad al-min Chuuha chaal al-kalaam wa gaal:

²Al-Rabb hu al-malik al-mukhiif wa hu al-yahkim be l-salaam fi l-a'aali.

³Hal khuwwaatah binhasbu walla? Wa fi yaatu, nuurah ma yidawwi?

⁴Wa be da kula, kikkeef al-insaan yisawwi nafsah saalih giddaam al-Rabb? Wa kikkeef al-jaabatah mara yabga saafi giddaamah?

⁵Kan al-gamar kula ma indah nuur giddaamah wa l-nujuum kula ma waadhiin fi uyuunah,

⁶kikkeef yukuun al-insaan al-misil rimme wa ibn al-insaan al-misil duud al-turaab?

Ayyuub 26

Ayyuub yichchammat le faza' Bildad

¹Wa Ayyuub chaal al-kalaam wa gaal:

²Chunu al-faza' al-inta jibtah leyi, ya Bildad? Ana al-ma indi gudra! Aywa, inta tahsib tinajji al-duraa' al-ma chadiid walla?

³Wa inta tagdar tanti wasiye le l-ma indah hikma walla? Wa ti'arrif be katarat ilmak walla?

⁴Wa laakin kalaamak da, muwajjah le yaatu? Wa ligiit al-wahi da min yaatu?

Kalaam Bildad fi Allah al-Gadir

⁵Al-maytiin yarjufu tihit al-almi wa tihit al-saakniin foogah.

⁶Giddaam al-Rabb, kulla l-khubuur makchuufiin aywa, bakaan al-halaak ma mukhatta minnah.

⁷Hu yimidd al-sama al-munchaakhi fi l-faadi wa yi'allig al-ard fi l-hawa.

⁸Hu yakhzin al-almi fi l-sahaab wa l-sahaab ma yinfajir min tagalatah.

⁹Hu yikhatti archah wa yisiddah be sahaabah.

- ¹⁰Al-Rabb sawwa daayira fi l-almi lahaddi l-huduud al-been al-nuur wa l-dalaam.
- ¹¹Amad al-sama yinhazzo wa yinbahtu min tahdiidah.
- ¹²Be gudurtah, hu hayyaj al-bahar wa be ilmah, dammar Rahab khuul al-bahar.
- ¹³Be nafkhatah, al-sama bigi saafi wa iidah katal al-daabi al-mu'arrid.
- ¹⁴Wa dool al-askhar fi amalah wa di bas al-mukhaala al-nasma'ooha. Kan misil da, yaatu yafham ra'ad gudurtah?

Ayyuub 27

Ayyuub naadum bari

- ¹Wa battaan Ayyuub kallam wa gaal:
- ²Nahlif be l-Ilaah al-Hayy al-daharaani huguugi wa be l-Gaadir al-ja'al leyi al-murr!
- ³Kan ruuh al-Rabb gaa'ide foogi wa munkhari tadrub riih,
- ⁴abadan khachmi ma yuguul fasaala wa lisaani ma yantug be khachch.
- ⁵Lahaddi numuut kula, ana ma nantiiku hagg wa ma nuguul ana ma kaamil.
- ⁶Ana munkarib fi adaalti, ma nikhalliha! Wa galbi ma indah chakk fi kulla ayyaam hayaati!
- ⁷Khalli aduuyi yil'aakhab misil aasi wa l-yugumm diddi yil'aakhab misil mujrim!
- ⁸Achaan intu tuguulu: «Al-kaafir ma indah acham ba'ad yumuut wakit al-Rabb yichiil ruuhah.
- ⁹Hal al-Rabb yasma' korooraakah fi wakit diigtah walla?
- ¹⁰Hal hu yafrah be l-Gaadir walla? Wa yagdar yinaadi al-Rabb fi ayyi wakit walla?»
- ¹¹Ana ni'allimku kikkeef gudrat al-Rabb wa ma nilabbid leeku niyyit al-Gaadir.
- ¹²Wa kan intu kulluku iriftuuh, maala tihajju fi l-riih saakit?

Suufar yihajji fi l-aasiyiin

- ¹³Wa khalaas, daahu al-gisim al-jahhazah al-Rabb le l-aasiyiin wa da misil warasa al-kharrarha al-Gaadir le l-mujrimiin.
- ¹⁴Kan iyaalah yaktaro kula, yaktulhum al-seef wa zurriiytah ma yalگو akil.
- ¹⁵Al-faddalo minhum yaktulhum al-waba wa araamilhum ma yabkan leehum.
- ¹⁶Al-aasi, kan yilimm al-fudda misil al-turaab wa yilimm al-khulgaan be katara kula,
- ¹⁷khalli yilimmuhum! Al-saalih bas yalbashum wa l-fudda kamaan tabga gisim le l-bari.

¹⁸Al-aasi bana beetah da'iif misil beet al-itte wa ma yitawwil misil illiyit al-yihaahi al-teer.

¹⁹Hu yunuum khani wa ma yalga kafan. Wa be khafla, yabga ma fiih.

²⁰Al-ru'ub yaji leyah be sur'a misil al-seel wa amzooba'aane taji takhtifah fi ust al-leel.

²¹Riih al-sabaah tiwaddiih wa hu yamchi wa tichiilah min maskanah.

²²Bala rahma, al-Rabb yizarrigah be nachaachiib wa hu yihaawil yakhnis minhum.

²³Wa l-naas yisaffugu le damaarah wa yichchammato leyah min maarig min beetah.

Ayyuub 28

Al-hikma ma tinlagi fi ayyi bakaan

¹Akiid, fiyah bakaanaat al-yamurgu minhum al-fudda wa bakaanaat al-yisaffu fooghum al-dahab.

²Al-hadiid yamurguuh min al-turaab wa yagta'o al-nahaas be naar le yamurguuh min al-hajar.

³Fi lubb al-ard, al-naas yiwaddu deyy al-beyah fi l-bakaanaat al-dulum yifattuchu al-hujaar al-mulabbadiin ba'iid fi l-dalaam al-haalik.

⁴Yahfuru nugra tawiile ba'iid min al-bakaan al-maskuun. Wa fi bakaan al-ma yaji foogah insaan, yidallu be hubaal ba'iid min al-naas.

⁵Wa fi dahar al-ard yugumm al-akil wa laakin daakhilha misil akalatah naar.

⁶Wa fi hujaarha, yinlagi al-yaakhuut al-akhdar wa fi turaabha, yinlagi al-dahab.

⁷Al-suguura ma ya'arfu al-tariig da wa een al-hideyye ma tichiifah.

⁸Al-wuhuuch ma yamchu foogah wa l-duud ma yuchuggah.

⁹Al-naas yikassuru al-hajar wa yichaglubu al-jibaaal min ga'arhum.

¹⁰Fi lubb al-jibaaal, yankutu nugaar katiiriin wa kulla cheyy khaali, een al-insaan tichiifah.

¹¹Yisiddu uyuun almi al-bahar wa yamurgu al-mullabbid fi l-deyy.

¹²Laakin al-hikma, ween tinlagi? Wa l-ma'rafa, bakaanha ween?

¹³Al-insaan ma ya'arif tamanha wa hi ma tinlagi fi ard al-hayyiin.

¹⁴Almi al-khariig yuguul: «Al-hikma ma gaa'ide foogi.» Wa l-bahar yuguul: «Hi ma ma'aayi.»

¹⁵Al-hikma ma tilbaddal be dahab saafi wa la tinchari be wazin hana fudda.

- ¹⁶Dahab Ufiir al-khaali ma yisaawiiha wa la l-agiig wa la l-yaakhuut al-akhdar.
- ¹⁷Al-dahab wa l-balluur ma yisaawu tamanha wa hi ma tinlagi be chuwaal hana dahab saafi kula.
- ¹⁸Wa l-marajaan wa l-maass, ma yihajju beehum jambaha wa l-hikma, khiimitha ziyaada min al-lu'lu.
- ¹⁹Wa l-yaakhuut al-asfar al-min al-Habacha ma yisaawi tamanha wa be l-dahab al-saafi kula, al-hikma ma tinchari.

Al-hikma tinlagi fi l-khoof min al-Rabb

- ²⁰Laakin al-hikma di jaaye min ween? Wa l-ma'rafa, bakaanha ween?
- ²¹Hi ansatarat min uyuun kulli makhluug hayy wa mullabbide min tuyuur al-sama.
- ²²Wa l-halaak wa l-moot yuguulu: «Udneena sim'o beeha.»
- ²³Laakin al-Rabb bas yafham deribha wa hu wiheedah ya'arif bakaanha.
- ²⁴Achaan hu bas al-yanzur lahaddi aakhir al-dunya wa yichiif kulla cheyy al-tihit al-sama.
- ²⁵Wakit wazan tugul al-riih wa haddad magaas al-almi,
- ²⁶wa wakit anta amur le l-matar, wa sawwa derib le l-barraaga wa l-ra'ad,
- ²⁷khalaas, hu chaaf al-hikma wa khaddarha wa khattaaha wa kachafha.
- ²⁸Wa ba'ad da, khalaas gaal le l-insaan: «Al-khoof min al-Rabb, da bas al-hikma. Wa ba''idiin min al-charr, di bas al-ma'rafa!»

Ayyuub 29

Ayyuub azzakkar al-halu

- ¹Wa battaan Ayyuub kallam wa gaal:
- ²Ana nitmanna zamaani al-faat yigabbil leyi wakit al-Rabb gaa'id yahfadni.
- ³Wa da wakit barakat al-Rabb gaa'ide foogi misil faanuus wa nuurah gaa'id yidawwi leyi derbi fi l-dalaam.
- ⁴Dool ahsan ayyaam hayaati wakit al-Rabb gaa'id yifakkir fi beeti misil rafiigi.
- ⁵Fi l-wakit daak, lissaa' al-Gaadir gaa'id ma'aayi wa awlaadi muhawwigiinni.
- ⁶Fi l-wakit daak, ana nilbarrad be l-laban wa assaaraati yisiilu be l-dihin be katara.
- ⁷Wa da wakit namrug ale khachum baab al-hille wa nagood fi naga'at al-malamma.
- ⁸Wa wakit yichiifuuni, al-subyaan yitarrufu wa l-chiyyaab yugummu leyi foog.
- ⁹Wa l-masaa'iil yiwaggufu kalaamhum wa yukhuttu iideehum fi khuchuumhum.

- ¹⁰Wa hiss al-kubaaraat ma yinsami' wa lisaanhum kula ma yantug. Wa da kulla le yiwassufu leyi ihtiraamhum.
- ¹¹Al-adaan al-tasma'ni tuguul ana mubaarak wa l-een al-tichiifni tachhad leyi.
- ¹²Achaan ninajji al-miskiin al-yikoorik leyi le l-faza' wa l-atiim al-ma indah naadum yisaa'idah.
- ¹³Wa barakat al-gariib le l-moot tanzil foogi wa namla galib al-armala be l-farah.
- ¹⁴Nalbas al-adaala wa hi taksiini wa l-hagg misil khalag wa kadmuul leyi.
- ¹⁵Ana misil uyuun le l-amyaaan wa misil rijle le l-a'raj.
- ¹⁶Ana misil abu le l-masaakiin wa nifakkir adiil fi huguug al-deef.
- ¹⁷Wa naksir saalfit al-mujrim wa min khachmah, nagla' fariistah.
- ¹⁸Wa khalaas, ana gult: «Ba'ad ayyaam katiiriin misil ramla hana khachum al-bahar, ana numuut fi lubb aayilti.
- ¹⁹Nabga misil chadara al-uruugha rawyaaniin almi wa be leel, al-talaj yanzil fi furuu'i.
- ²⁰Charafi yiljaddad foogi wa nubbaali yabga gawi fi iidi.»
- ²¹Wa fi l-wakit daak, al-naas yarjoooni wa yaskutu le yasma'o wasiiyti.
- ²²Ba'ad kalaami, humman ma yinaakhuchu wa kalaami yanzil fooghum misil matara.
- ²³Humman yarjoooni misil yarjo al-matar wa yardo be kalaami misil almi al-richaach.
- ²⁴Wa ana nadhak leehum wa humman ma yisadduguuh wa wakit chaafu wijhi daawi, khalaas yalgo acham.
- ²⁵Ana azalt leehum al-derib wa ga'adt fi raashum. Wa bigiit misil malik fi lubb askarah wa misil naadum al-yihannis al-ta'baaniin.

Ayyuub 30

Ayyuub yihajji be l-ta'ab al-foogah

- ¹Laakin hassa', humman al-subyaan minni yadhako foogi. Wa zamaan, ana hagart abbahaathum, chiyyaab al-ma tammo kulaab le yahfado khanami.
- ²Wa l-chiyyaab dool, gudrithum tanfa'ni be chunu? Achaan khuwwithum kammalat.
- ³Min al-juu' wa l-fagur, fattacho akil fi ard al-jafaaf al-min zamaan hilkat wa addammarat.
- ⁴Humman gata'o al-mikhkheet min chadara wa akalo min taman uruug al-ratam.
- ⁵Taradoohum min ust al-naas wa aato waraahum misil wara l-saraariig.

- ⁶Humman sakano fi l-wudyaan al-yaabsiin wa fi nugaar al-ard wa karaakiir al-jibaaal.
- ⁷Humman kawwako misil al-hamiir fi lubb al-khaaba wa ragado fi l-haskaniit.
- ⁸Humman iyaal al-mataamiis al-ma induhum usum wa matruudiin min al-balad.
- ⁹Wa hassa', iyaalhum al-subyaan dool yisawwuuni khinneeye wa yadurbu beyi masal.
- ¹⁰Achaan hasabooni misil muharram, yiba''udu minni lahaddi yibazzukhu leyi fi wijhi wa ma yaj'alooni.
- ¹¹Al-Rabb rakha habil nubbaali wa ayyabaani wa be da, humman ma yiwaggufu fasaalithum minni.
- ¹²Fi zeenaayti, chariiriin katiiriin yugummu le yicharkulu leyi wa yarmuuni wa yugummu diddi le yiwadduruuni.
- ¹³Humman yagta'o leyi al-derib wa bala musaa'adat al-aakhariin yidooru yidammuruuni.
- ¹⁴Humman yadkhulu leyi be khurma kabiire wa yawsalooni misil mooj al-bahar.
- ¹⁵Al-ru'ub gabbal diddi wa charafi faat misil chaalatah riih wa najaati faatat misil sahaab.
- ¹⁶Wa hassa', nafsi antahat wa ayyaam al-ta'ab waga'o foogi.
- ¹⁷Be l-leel, udaami booja'ooni chadiid wa yilmaadakhooni ma yagiifu.
- ¹⁸Be unuf, al-Rabb karabaani min khalagi wa gabbabni min jallaabiiyti.
- ¹⁹Hu ramaani fi l-tiine wa ana bigiit misil ajaaj wa rumaad.
- ²⁰Ya Rabb! Ana koorakt leek wa inta ma raddeet leyi. Ana wagaft be tuuli wa inta ma wajjaht aleyi.
- ²¹Inta ma indak leyi rahma wa iidak hajamatni be kulla gudritha.
- ²²Inta rakkabtini fi l-riih wa waddeetni wa rameetni fi amzooba'aane.
- ²³Aywa, ana irift kadar tiwaddiini le l-moot al-beyah inta waa'adt kulli makhluug hayy.
- ²⁴Al-yaga', ma indah hagg yimidd iidah walla? Wa l-yidoor al-faza', ma indah hagg yikoorik walla?
- ²⁵Aywa, ana bakeet le l-hayaatah fi l-ta'ab wa wassaft mahannati le l-miskiin.
- ²⁶Ana zaati hasabt nalga al-kheer laakin jaani al-charr. Ana narja al-nuur wa jaani al-dalaam.
- ²⁷Wa butuuni hirgo ayyi wakit wa ana waajaht ayyaam al-ta'ab.

²⁸Ana raayikh be ta'ab wa bigiit azrag wa laakin ma min hamu al-harraay. Wa gammeet fi ust al-mujtama' wa koorakt le l-faza'.

²⁹Ana bigiit akhu al-ba'aachiim wa rafiig al-na'aam.

³⁰Farwit jildi dallamat wa udaami yibalbulu foogi min al-wirde.

³¹Ana bigiit misil jigindiiyt khine al-hizin wa suffaarit hiss al-bakkaayiin.

Ayyuub 31

Ayyuub yibarri nafsah aakhir marra

¹Ana sawweet ahad ma'a nafsi ma nichiiif be chahwa le bineeye.

²Kan sawweetah, chunu al-gisim al-nalgaah min al-Rabb fi l-aali? Wa chunu al-warasa al-yantiiha leyi al-Gaadir min foog?

³Al-damaar ma waajib le l-naadum al-mujrim walla? Wa l-masiibe ma taga' fi l-yisawwi al-charr walla?

⁴Al-Rabb ma yichiif duruubi walla? Wa ma yahsib kulla khatwaati walla?

⁵Kan ana macheet be kidib aw jareet be sur'a le l-khachch,

⁶khalli al-Rabb yawzinni fi l-miizaan al-aadil wa ya'arif kamaali.

⁷Kan ana gabbalt min al-derib al-adiil wa chahwat galbi taaba'at uyuuni wa iideeni allattakho be l-najaasa,

⁸khalaas, naas aakhariin yaakulu al-teerabtah wa yidammuru zurriiyti!

⁹Kan galbi mayyal le mara wa harastaha fi khachum baab jaari,

¹⁰khalaas, khalli marti kula yichiilha raajil aakhar wa naas katiiriin yaznooha.

¹¹Achaan zinaayi da yabga fi'il cheen. Aywa, da khata al-yijiib ikhaab min al-gaadi.

¹²Wa di naar al-taakul lahaddi l-aakhira wa tidammir kulla intaaji.

¹³Ana ma rafadt huguug abdi aw khaadmi wakit yiwadduuni fi l-charii'a.

¹⁴Kan awwal ana sawweetah, nisawwi chunu wakit al-Rabb yihaasibni? Wa nuguul chunu wakit yas'alni?

¹⁵Al-khalagaani ana fi batun ammi khalagaahum humman kula. Hu nafs al-Ilaah al-khattaana fi butuun ammahaatna.

¹⁶Ana ma dahart al-miskiin min al-cheyy al-yidoorah wa ma jarreet dumuu' uyuun al-armala.

¹⁷Ana ma akalt akli wiheedi wa ma dahart al-atiim ma yuduukhah.

18La! Achaan min subaayi, hu kibir ma'aayi misil ma'a abuuu wa daayman ana daafa't le l-armala.

19Wakit ana chift naadum fagri ma indah khalag wa miskiin ma indah khita,

20hatta kan ma chakarooni be kulla galibhum kula, ana khatteethum be khattaay daafiye min suuf khanami.

21Hatta kan ana muhimm fi khachum baab al-hille kula, ana ma rafa't iidi le nikhawwif atiim.

22Kan awwal ana sawweetah, khalli iidi tingati' min kitfi wa duraa'i yingati' min kuu'i.

23Achaan al-damaar al-jaayi min al-Rabb yisabbib leyi ru'ub wa fi chaan azamatah, ma indi gudra.

24Ana ma khatteet amaani fi l-dahab wa ma gult leyah: «Nitwakkal aleek».

25Wa ma firiht be katarat khunaayi wa la be khumaami al-lammatah iidi.

26Wa ma chift nuur al-harraay wakit tala't wa l-gamar wakit gaa'id yazhaf be kulla jamaalah,

27wa galbi ma mayyal leehum be achiir wa ana ma ja'altuhum misil ilaahaat le na'abudhum.

28Kan awwal ana sawweetah, da khata waajib leyi al-ikhaab, achaaan ana khunt al-Rabb fi l-aali.

29Ana ma firiht be damaar al-adu al-yakrahni wa ma natteet min al-farha wakit al-charr waga' foogah.

30La! Achaan ma waajib lisaani yisawwi zanib wa la natlub mootah be la'ana.

31Laakin al-naas al-gaa'idiin fi kheemti buguulu: «Yaatu al-ma chibi' min al-laham fi beet Ayyuub?»

32Abadan, ana ma raggadt al-deef barra wa baabi daayman faatih le l-musaafiriin.

33Ana ma misil kulla l-naas, nilabbid isyaani wa khataayi kula ma dasseetah tihti wa ga'adt foogah.

34Wa da achaaan ana khuft min kalaam al-naas wa karaahiiyit al-gabaayil khawwafatni lahaddi ana sakatt wa ma maragt min beeti.

Ayyuub yidoor al-Rabb yurudd leyah

35Fi naadum al-yasma'ni walla? Wa da kalaami al-akhiir. Khalli al-Gaadir yurudd leyi! Kan fi chakwa min aduuyi maktuuba diddi,

36khalaas ana nichiiha fi kitfi wa nalbasha misil taaj fi raasi.

³⁷Kan misil da khalaas, nigaddim le l-Rabb kulla hisaab khatwaati wa nigarrib leyah be farah misil malik.

³⁸Kan al-ard chakat minni wa juruufha andalamo foogi

³⁹achaan ana akalt intaajha al-ana ma chareetah, wa kan zalamt siyaadah,

⁴⁰khalaas, khalli ardi tigawwim haskaniit fi badal al-gameh al-ahmar wa andireesa fi badal al-gameh al-abyad! Wa da kalaam Ayyuub al-akhiir.

Ayyuub 32

Aliihu zi'il didd al-rufgaan al-talaata

¹Wa khalaas, Alifaaz wa Bildad wa Suufar waggafu kalaamhum ma'a Ayyuub achaan hu yichiif nafsah saalih.

²Wa be sabab da, Aliihu wileed Barakiil al-min hillit Buuz min khachum beet Raam zi'il za'al chadiid. Wa za'alah da didd Ayyuub achaan Ayyuub sawwa nafsah saalih ziyaada min al-Rabb.

³Wa Aliihu zi'il za'al chadiid didd al-rufgaan al-talaata kula, achaan humman ma gidro yuruddu le Ayyuub. Wa be misil da, humman sawwo Ayyuub khaati.

⁴Wa Aliihu sabar ma kallam le Ayyuub achaan humman kulluhum kubaar minnah fi l-sinn.

⁵Wa laakin wakıt Aliihu chaaf kadar al-rujaal al-talaata dool ma induhum kalaam al-yurudduuh leyah, zi'il za'al chadiid.

Awwal kalaam Aliihu

⁶Wa khalaas, Aliihu wileed Barakiil al-min hillit Buuz chaal al-kalaam wa gaal: Ana sabi wa intu chiyyaab wa fi chaan da, ana khuft wa rajaft wa ma gidirt nikhabbirku be ma'rafati.

⁷Wa fi nafsi ana gult: «Al-chiyyaab waajib yihajju awwal wa l-induhum siniin katiiriin yi'arrufu be l-hikma.»

⁸Wa laakin fi l-sahiih, al-insaan indah ruuh wa l-nafas al-jaayi min al-Gaadir, yantiih al-fihim.

⁹Al-siniin al-katiiriin bas ma yantu hikma wa ma kulla l-chiyyaab yafhamo al-adaala.

¹⁰Wa fi chaan da, ana nuguul: «Asma'ni! Ana kula nikhabbir be ma'rafati.»

¹¹Ana arrajjeet kalaamku wa khatteet adaani le hujjitku lahaddi intu haggagtu min kalaamku.

¹²Ana khatteet baali foogku wa daahu waahid minku kula ma gidir yuluum Ayyuub wa waahid minku ma gidir yurudd leyah.

- ¹³Wa laakin ma waajib tuguulu: «Aniina ligiina al-hikma. Al-Rabb bas yagdar foogah, ma insaan.»
- ¹⁴Wa Ayyuub ma kalaam kalaamah leyi ana wa ana kula ma nurudd leyah be kalaamku intu.
- ¹⁵Humman khaafo wa ma yagdar yuruddu battaan wa l-kalaam kula waddar leehum.
- ¹⁶Ana arrajjeet achaan humman ma hajjo achaan humman wagafo wa sakato wa abo ma yuruddu.
- ¹⁷Wa ja doori ana. Ana kula nurudd wa nikhabbir be ma'rafati.
- ¹⁸Achaan ana malaan be kalaam wa ruuh fi daakhili tajburni le nikallim.
- ¹⁹Galbi fi daakhili faar misil khamar masduud aw misil girbe jadiide malaane al-tidoor tinfajir.
- ²⁰Ana nihajji le nirayyih nafsi wa naftah khachmi wa nurudd.
- ²¹Ana ma nichiiif naadum akheer min naadum wa ma nukhuchch insaan.
- ²²Achaan ana ma na'arif nukhuchch wa kan khachcheet kula, al-khalagaani yichiilni be sur'a.

Ayyuub 33

Aliihu yidoor Ayyuub yidaafi' le nafsah

- ¹Wa hassa' da, asma' gooli, ya Ayyuub wa khutt adaanak le kulla kalaami.
- ²Daahu! Ana nufukk khachmi wa lisaani yantug.
- ³Kalaam galbi kulla adaala wa lisaani yikallim be ma'rafa sahihe.
- ⁴Be ruuhah, al-Rabb khalagaani wa nafas al-Gaadir hayyaani.
- ⁵Ya Ayyuub! Kan tagdar, rudd leyi! Gumm! Agiif giddaami wa daafi' le nafsak!
- ⁶Giddaam al-Rabb, ana zaati mislak inta. Hu khalagaani ana kula min al-tiine bas.
- ⁷Wa be misil da, ma waajib takhaaf minni achaan ana ma nidammirak.

Al-Rabb ma yikallim be tariiga waahide

- ⁸Laakin inta hajjeet giddaami, aywa, ana simi'tak wakit inta gult:
- ⁹«Ana saafi, ma indi khata. Ana nadiif, ma indi zanib.
- ¹⁰Wa daahu al-Rabb gaa'id yihaarjini wa yaj'alni misil aduuh.
- ¹¹Hu dassa rijileeni fi guyuud wa yiraakhibni fi kulla duruubi.»
- ¹²Wa ana nuguul leek, ya Ayyuub, inta ma indak hagg fi l-kalaam da achaan al-Rabb kabiir min al-insaan.

- 13**Maala inta tachki min al-Rabb wakit hu ma radda leek fi kalaamak?
- 14**Laakin al-Rabb yikallim be tariiga waahide aw aakhara wa l-insaan ma ya'arfah.
- 15**Hu yihajji fi hilim wa fi l-ru'ya be l-leel wakit al-insaan naayim noom chadiid fi furaachah.
- 16**Wa khalaas, al-Rabb yikallim le l-naas fi udneehum wa yihazzirhum wa yikhawwifhum marra waahid.
- 17**Wa da le yiba''idhum min amalhum al-cheen wa yahfad al-insaan min al-istikbaar.
- 18**Wa da le yahfadah min al-moot wa yadhar ruuhah ma tamrug be l-seef.
- 19**Al-Rabb yihazzir al-insaan be ta'ab fi furaachah wakit udaamah yarjufu min al-waja'.
- 20**Khalaas, hu yaaba al-akil. Hatta al-akil al-halu kula, yikhalliih.
- 21**Wa laham jildah yikammil tak, yifaddil illa l-udaam.
- 22**Ruuhah tigarrib le l-khabur wa hayaatah le l-moot.

Al-malak al-wasiit

- 23**Wa laakin kan yalga leyah malak wasiit, waahid min been al-alif al-yikhabbir al-insaan be l-tariig al-adiil,
- 24**khalaas, al-Rabb yihinn foogah wa yuguul: «Najjiih! Achaan ma yanzil fi l-khabur, ana ligiit al-fidya al-ninajjiih beeha.»
- 25**Wa be da, jismah yalga gudrat chabaabah wa yigabbil le ayyaam subaayah.
- 26**Hu yachhad al-Rabb wa l-Rabb yarda beyah wa yichiif wih al-Rabb be farah. Wa l-Rabb yaj'al al-insaan da saalih giddaamah battaan.
- 27**Hu yikhanni giddaam al-naas wa yuguul: «Ana aznabt wa awwajt al-adaala wa laakin al-Rabb ma jaazaani misil waajib leyi.
- 28**Wa najja ruuhi min al-khabur wa nichiiif nuur al-haya battaan.»
- 29**Wa daahu kulla cheyy al-sawwaah al-Rabb marrateen wa talaata ma'a l-insaan
- 30**le yigabbil ruuhah min al-moot wa yinawwirah be nuur al-hayyiin.
- 31**Khutt baalak, ya Ayyuub, wa asma'ni! Askut wa ana bas nikallim.
- 32**Kan indak kalaam, rudd leyi! Kallim achaaan nidoor nibarriik.
- 33**Wa kan ma fi, askut wa asma'ni wa ana ni'allimak al-hikma.

Ayyuub 34

Aliihu yatham Ayyuub

- ¹Wa battaan Aliihu chaal al-kalaam wa gaal:
- ²Ya l-hukama, asma'o kalaami! Ya intu al-faahimiin, khuttu adaanku le l-nuguulah.
- ³Achaan al-adaan tifassil al-kalaam misil al-lisaan yifarrig al-ta'aam.
- ⁴Wa misil da, khalli na'azulu al-adaala wa ambeenaatna, khalli na'arfu al-sahiih.
- ⁵Wa simi'na Ayyuub buguul: «Ana saalih wa l-Rabb bas daharaani min huguugi.
- ⁶Wa fi charii'ti, ma yuguul al-sahiih. Wa ana ma sawweet khata wa jarahaani jiraah hana moot.»
- ⁷Yaatu misil Ayyuub? Al-sawwiyiin al-chamaate, hayyin leyah misil charaab almi!
- ⁸Hu muchtarik ma'a l-yisawwu al-charr wa yuruukh daayman ma'a l-fasliin.
- ⁹Achaan hu gaal: «Chunu faaydit al-insaan kan yafrah be l-Rabb?»

Al-Rabb aadil

- ¹⁰Wa khalaas asma'ooni, ya l-naas al-faahimiin! Al-Rabb yisawwi al-charr? La! Al-Gaadir yisawwi al-zulum? Abadan!
- ¹¹Achaan hu yijaazi al-insaan hasab amalah wa yikaafiih hasab tariigah al-yichiilah.
- ¹²Al-Rabb yugumm be l-fasaala walla? La! Al-Gaadir yi'awwij al-charii'a walla? Abadan!
- ¹³Ma fi naadum al-wakkal al-Rabb be l-ard wa khattaah foog kulla l-aalam.
- ¹⁴Kan hu kharrar wa chaal ruuhah wa nafasah al-antaah le l-makhlugiin,
- ¹⁵khalaas kulluhum yumuutu wa l-insaan yigabbil fi l-turaab.
- ¹⁶Kan inta indak fihim, khalaas asma'! Wa khutt adaanak le kalaami.
- ¹⁷Kan al-Rabb yakrah al-adaala, yagdar yahkim walla? Al-Saadikh wa l-Chadiid, tuguul hu khaati walla?
- ¹⁸Hal le l-malik nuguulu: «Inta ma naafi'»? Hal le l-masaa'iil nuguulu: «Intu aasiyiin»?
- ¹⁹Al-Rabb ma yichiif al-masaa'iil wa ma yifarrig al-khani min al-fagri achaaan kulluhum, hu bas khalagaahum.
- ²⁰Humman yumuutu be l-leel be khafla wa l-cha'ab yibarjulu wa yumuutu wa l-jaayir yitarrufuuh be suhuula.
- ²¹Achaan al-Rabb yiraakhib fi duruub al-insaan wa yichiif kulla khatwaatah.
- ²²Wa ma fi dalaam wa la dalaam haalik al-yillabbado foogah siyaad al-fasaala.
- ²³Wa l-Rabb ma muhtaaj le yinaadi al-naas le muhaakama khaassa.

- ²⁴Hu yidammir al-chudaad bala ma yihaggig wa yukhutt aakhariin fi badalhum.
- ²⁵Achaan hu ya'arif amalhum wa yinrahku be leel wa yifajjukhuuhum.
- ²⁶Hu yadrubhum fi bakaan al-aasiyiin al-yi'aakhubuuhum foogah giddaam kulla l-naas.
- ²⁷Wa da achaaan humman ba''ado minnah wa ma taabo duruubah,
- ²⁸wa daayago al-da'iif lahaddi yikoorik le l-Rabb aywa, al-Rabb simi' korooraak al-miskiin.
- ²⁹Kan al-Rabb yaskut, yaatu yisawwiih khaltaan? Wa kan aba ma yiwajjih aleehum, yaatu yagdar yichiifah? Wa la l-umam wa la l-naas.
- ³⁰Wa ma yikhalli al-kaafir yahkim wa la yabga charak le l-cha'ab.

Ayyuub yikallim bala agul

- ³¹Akuun naadum yuguul le l-Rabb: «Ana himilt ikhaabi wa ma nisawwi battaan cheyy fasil.
- ³²Al-cheyy al-ana ma chiftah, wassifah leyi wa kan sawweet khata kula, battaan ma nisawwiih.»
- ³³Hal hasab fikrak inta bas, al-Rabb yi'aakhib al-naadum da? Hal al-Rabb yikaafiik hasab fikrak, wakit inta abeet ma tutuub? Inta bas waajib ta'azil, ma ana! Wa l-ta'arfah, guulah!
- ³⁴Wa l-naas al-faahimiin wa l-hakiim al-gaa'id yasma'ni yuguulu:
- ³⁵«Ayyuub yikallim bala ma'rafa wa kalaamah kula ma indah ma'aana.»
- ³⁶Khalaas, khalli Ayyuub yagood daayman tihit al-tajriba! Achaan hu yurudd misil al-naas al-fasliin.
- ³⁷Achaan hu yiziid al-isyaan fi zambah wa yisaffig fi lubbina be hugra wa yihajji katiir didd al-Rabb.

Ayyuub 35

Ayyuub yihajji bala faayde

- ¹Wa battaan Aliihu chaal al-kalaam wa gaal:
- ²Inta tahsib indak hagg wakit tuguul: «Ana saalih ziyaada min al-Rabb.»
- ³Achaan inta gult le l-Rabb: «Da mufiid leek walla? Kan ma naznib da, yanfa'ni be chunu?»
- ⁴Ana bas al-nurudd leek, nurudd leek inta wa le rufgaanak al-ma'aak.
- ⁵Anzur al-sama wa chiifah adiil wa chiif al-sahaab min foog leek!

- ⁶Kan taznib da, tudurr al-Rabb be chunu? Wa kan isyaanak yabga katiir kula, tisawwi leyah chunu?
- ⁷Wa kan inta aadil, hu yistafiid chunu? Wa yalga minnak chunu?
- ⁸Achaan fasaaltak di tudurr naas mislak bas wa adaaltak kula tanfa' insaan bas.
- ⁹Al-naas yikooruku be sabab katarat al-zaalimiin wa yikooruku le l-faza' min iid al-gawiyiin.
- ¹⁰Laakin ma fi naadum al-yuguul: «Ween al-Rabb al-khalagaani, hu al-ana ninaadiih be khine be l-leel?
- ¹¹Ween hu al-antaana agul ziyaada min bahaayim al-ard, wa sawwaana hakiimiin min tuyuur al-sama?»
- ¹²Khalaas, al-naas yikooruku wa l-Rabb ma yurudd leehum achaaan istikbaar al-fasliin dool.
- ¹³Akiid, al-Rabb ma yasma' korooraakhum fi l-faadi, wa l-Gaadir ma yijiib khabarhum.
- ¹⁴Ya Ayyuub, kan ke da, al-Rabb ma yasma'ak wakit tuguul inta ma gaa'id tichiifah wa muchkiltak gaa'ide giddaamah wa inta tarjaah.
- ¹⁵Wa ziyaada min da, tuguul khadab al-Rabb ma yugumm wa ma indah haaje be l-isyaaan.
- ¹⁶Ya Ayyuub, tihajji saakit wa tikattir kalaamak bala faayde!

Ayyuub 36

Al-Rabb yi'addib al-insaan

- ¹Wa Aliihu gaal battaan:
- ²Asburni chiyya, nidoor nikhabbirak achaaan battaan kula indi kalaam fi chaan al-Rabb.
- ³Irfiti ligiitha min ba'iid wa niwassif kadar al-khalagaani aadil.
- ⁴Achaan be l-sahiih, kalaami da ma kidib wa ana al-fikri tamaam nagood ma'aak.
- ⁵Al-Rabb gaadir, ma yahgir al-insaan wa ma fi cheyy al-hu ma ya'arfah.
- ⁶Le l-aasi, ma yikhalliih yi'iich wa laakin yanti al-masaakiin huguughum.
- ⁷Wa nazrah ma yifaarig al-saalih wa yukhuttuhum fi kursi al-muluk wa yabgo aaliyiin daayman.
- ⁸Wa kan humman masaajiin fi lubb al-janaaziir wa kan karaboohum fi guyuud al-mudaayaga,

- ⁹khalaas be misil da, al-Rabb yikhabbirhum be amalhum wa isyaanhum wakit humman astakbaro.
- ¹⁰Hu yufukk adaanhum le yi'addibhum wa yaamurhum yigabbulu min al-fasaala.
- ¹¹Wa kan humman sim'o kalaamah wa abadooh, khalaas yi'iichu kulla hayaathum be kheer wa kulla muddit umurhum fi ni'ma.
- ¹²Wa laakin kan ma sim'o kalaamah, yumuutu be l-silaah wa yiddammaro min gillit al-fihim.
- ¹³Al-kuffaar guluubhum malaaniin be za'al wa ma yikooruku le l-faza' wakit yijanzirhum.
- ¹⁴Humman yumuutu fi chabaabhum ust al-charaamiit fi buyuut asnaamhum.
- ¹⁵Wa laakin al-Rabb yikhallis al-miskiin be l-ta'ab wa be l-diige, yihazzirah.
- ¹⁶Ya Ayyuub, inta kula al-Rabb yamurgak min al-diige le yantiik hurriye kaamile wa mawaa'iinak yinmalu be akil halu.
- ¹⁷Wa laakin hassa', inta ligiit muhaakama misil al-aasi wa l-muhaakama di, ma tanja minha.
- ¹⁸Fakkir! Ma tikhalli al-khuna yiwaddirak wa ma tikhalli al-rachwa tiba''idak.
- ¹⁹Wa la khunaak wa la dahabak ma yitimmuuk wa kulla gudrat jismak ma tisaa'idak.
- ²⁰Ma titmanna al-leel wakit yamurgu al-naas min bakaanaathum.
- ²¹Angari' ma tiwajjih ale l-charr, ma ta'azilah fi chaan ta'abak.

Al-Rabb aali min kulla cheyy

- ²²Chiifu! Al-Rabb aali be gudurtah. Yaatu mu'allim mislah?
- ²³Yaatu yagdar yihaasibah fi amalah? Yaatu yagdar yuguul leyah: «Inta sawweet zulum»?
- ²⁴Azzakkar wa azzim amalah, amalah al-yikhannu beyah al-naas.
- ²⁵Ayyi insaan yichiifah wa ayyi naadum yanzurah min ba'iid.
- ²⁶Al-Rabb aziim wa hu faayit fihimna wa ma fi naadum yahsib siniin umrah.
- ²⁷Wa yilimm bukhaar almi fi l-sahaab wa yinazzilah battaan matar min jadiid.
- ²⁸Al-sahaab yusubb al-matar da wa almiih yisiil le naas katiiriin.
- ²⁹Yaatu yafham kikkeef al-Rabb yukhutt al-sahaab wa yirassil al-ra'ad min lubb al-sama?
- ³⁰Hu yirassil al-nuur hawaaleeyah wa yikhatti al-bahar al-khariig.

³¹Wa be kulla l-cheyy da, yahkim fi l-chu'uub wa yantiihum ma'aach be katara.

³²Hu yichiil al-barraaga be iideenah wa yiwassif leeha hadafha.

³³Be l-ra'ad, yiwassif jaytah wa l-bahaayim yihissu kan hu garrab.

Ayyuub 37

Azamat amal al-Rabb

¹Wa fi chaan da, galbi rajaf lahaddi misil yamrug min sadri.

²Asma'o hissah al-misil al-ra'ad! Asma'o al-dagdaag al-chadiid al-yamrug min khachmah!

³Al-Rabb yatlig barraagtah tihit kulla l-sama wa yirassilha lahaddi aakhir al-ard.

⁴Wa ba'ad da, hissah al-mukhiif yamrug wa hiss majdah yabga misil ra'ad. Wa barraagtah ma tagiif wakit hissah gaa'id yinsami'.

⁵Hiss al-Rabb yidagdig wa yikhawwif wa yisawwi ajaayib kubaar al-aniina ma nafhamoohum.

⁶Hu yuguul le l-talaj: «Daffig fi l-ard!» Wa yuguul le l-tchaktchaaka: «Abge matar! Aywa, subbi matar chadiid!»

⁷Wa fi l-wakit da bas, yiwaggif khidmit kulla insaan achaan kulluhum ya'arfu da amalah hu.

⁸Khalaas, ayyi haywaan yamchi le nugurtah wa yargud fi maskanah.

⁹Riih al-zaggaay taji min al-junuub wa l-barid yaji min al-munchaakh.

¹⁰Nafkhat al-Rabb tikawwin al-talaj wa tijammid almi al-bahar.

¹¹Hu yamla al-sahaab be buruuda wa yichattit al-sahaab be barraaga jaay wa jaay.

¹²Hu bas al-yiliff al-sahaab le yitabbig kulla awaamirah fi kulla wjih al-ard.

¹³Wa yirassilhum fi l-ard le yi'aakhib al-naas aw yibayyin rahmatah.

Su'aal Aliihu le Ayyuub

¹⁴Ya Ayyuub, khutt adaanak le l-kalaam da! Askut wa chiif ajaayib al-Rabb!

¹⁵Inta ta'arif kikkeef al-Rabb yahkim al-sahaab wa kikkeef al-sahaab yisawwi al-barraaga walla?

¹⁶Wa inta ta'arif kikkeef al-Rabb khatta al-sahaab al-mutaharrik been al-sama wa l-ard? Wa ta'arif ajaayib al-Rabb wa ilmah al-tamaama walla?

¹⁷Wakit al-ard saabte tihit riih al-junuub, khulgaanak yabgo haamiyiin min hamuuha.

¹⁸Al-Rabb khalag al-sahaab wa gawwaah misil amchawwaafa hint hadiid magtuu'. Wa inta tagdar tisawwi mislah?

¹⁹Khalaas, allimna al-waajib nuguuluuh le l-Rabb. Ma na'arfu cheyy wa gaa'idiin fi l-dalaam.

²⁰Wakit nikallim, waajib nikhabbir al-Rabb walla? Misil da, naadum ma yitmanna le nafsah al-halaak walla?

²¹Ma nagdaro nichiiifu deyy al-harraay fi lubb al-sahaab al-katiir. Wa laakin ba'ad al-riih tichiil al-sahaab da, nuurha yibiin.

²²Min al-munchaakh yaji deyy misil al-dahab wa nuur jalaal al-Rabb yabhatna.

²³Hu al-Gaadir, ma nagdaro nigarrubu leyyah wa khuwwatah kabiire. Wa indah al-hagg wa l-adaala be katara wa laakin ma yazlum insaan.

²⁴Fi chaan da, waajib al-naas yakhaafo minnah. Wa laakin hu ma lammaah be l-yisawwu nufuushum hakiimiin.

Ayyuub 38

Allah yas'al Ayyuub

¹Wa khalaas, Allah sa'al Ayyuub min lubb al-riih al-chadiide wa gaal:

²Yaatu al-ma yikhalli niityi tabga waadhe be kalaam bala ma'rafa?

³Arbut sulbak misil raajil fahal! Wa ana nas'alak wa inta turudd leyi!

Allah hu siid al-ard

⁴Inta gaa'id ween wakit ana assast al-ard? Guulah leyi hasab ma'rafatak.

⁵Yaatu khatta magaas al-ard, inta ta'arfah walla? Wa yaatu madda foogha habil al-magaas?

⁶Wa amadha dool saabtiin fi chunu? Wa yaatu khatta al-hajar al-muhimm,

⁷wakit nujuum al-sabaah yikhannu sawa wa kulla malaa'ikat al-Rabb yafraho?

⁸Wa yaatu khatta huduud le l-bahar wakit marag min batun al-ard?

⁹Labbastah be sahaab misil khalag wa khatteetah be khamaam adlam.

¹⁰Wa khatteet huduudah wa sawweet leyyah baab wa guful.

¹¹Wa ana gult leyyah: «Taji hini bas, ma tufuut al-bakaan da! Hini bas tagiif gudrat moojak!»

¹²Wa inta! Yoom waahid, amart al-sabaah le yasbih walla? Aywa, ooret al-fajur le yatla'

¹³le yamsuk al-ard min tarafha wa yihitt minha al-aasiyiin walla?

- 14** Wa be fajur, al-ard tinchaaf waadhe misil al-tiine al-khatto foogha al-khitim wa loonha yabga misil jammalooha be lubaas.
- 15** Laakin al-aasiyiin, nuurhum yiwaddir wa duraa'hum al-yarfa'ooh, yinkasir.
- 16** Wa inta wassalt lahaddi ga'ar al-bahar walla? Wa rukht fi bakaanaat al-khariigiin hana l-bahar walla?
- 17** Wa biibaan al-moot anfataho leek giddaamak walla? Wa biibaan al-dalaam al-haalik, chiftuhum walla?
- 18** Wa ta'arif urd al-ard walla? Khalaas kan ta'arif kulla l-cheyy da, guulah!
- 19** Al-nuur, ween maskanah? Wa l-dalaam, ween bakaanah?
- 20** Tagdar takrubhum fi bakaanhum wa ayyi waahid tiwaddiuh le maskanah walla?
- 21** Khalaas, akiid inta ta'arfah achaan fi l-wakit daak, inta wildook walla? Wa akiid inta umrak tawiil ziyaada walla?
- 22** Inta wassalt lahaddi makhaazin al-talaj walla? Wa inta chift makhaazin al-barad walla?
- 23** Ana khatteethum taraf le wakt al-diige, le yoom hana harib wa duwaas.
- 24** Ween al-derib al-foogah al-barraaga tingasim? Wa ween al-derib al-beyah riih al-sabaah tusuug fi l-ard?
- 25** Yaatu yufukk baab al-sama wa yinazzil al-matar wa yisawwi derib le l-barraaga wa l-ra'ad?
- 26** Yaatu yinazzil matar fi ard al-bala naas wa fi sahara al-ma indaha insaan?
- 27** Wa da, le yarwi ard jafaaf wa kharaab achaan al-gechch yabzur wa yugumm foogha.
- 28** Al-matara indaha abu walla? Wa yaatu wilid al-karany?
- 29** Wa batun yaatu jaabat al-barad? Wa yaatu wilid al-talaj al-yanzil min al-sama?
- 30** Al-almi yabga misil hajar wa almi al-khariig yajmid.
- 31** Wa inta tagdar tarbut nujuum al-Tureyya aw tihill hizaam al-Sabi al-Makhmi walla?
- 32** Hal tagdar titalli' al-nujuum fi wakithum walla? Wa inta tagdar tuguud najmat al-Zaraafa wa nujuumha walla?
- 33** Inta ta'arif nizaam al-sama walla? Walla inta bas tinazzim gawaaniin al-ard?
- 34** Inta tagdar taamur al-sahaab le yinazzil matar chadiid lahaddi almiuh yikhattiik walla?

³⁵Wa inta bas tirassil al-barraaga lahaddi hadafah walla? Wa leek inta, humman yuguulu: «Daahu aniina.»

³⁶Yaatu anta hikma le abunkhanam? Wa yaatu anta fihim le l-diik?

³⁷Yaatu yagdar be hikmatah yahsib al-sahaab? Wa yaatu yagdar yidangis makhaazin almi al-sama

³⁸achaan al-turaab yilimm bakaan waahid wa daraadim al-tiine yillassago?

Allah hu al-yanti akil

³⁹Wa yaatu yagnus le yi'akkil al-duud wa yisill juu' iyaalah

⁴⁰wakit humman gaa'idiin fi nugrithum wa saakniin fi dungurhum?

⁴¹Wa yaatu yanti akil le l-khuraab wakit iyaalah yinaadu al-Rabb le l-faza' wa gaa'idiin wiheedhum bala akil?

Ayyuub 39

Allah kallam battaan le Ayyuub

¹Inta ta'arif al-wakit al-talda foogah al-khazaal walla? Wa inta chift tees al-hajar wakit yalda walla?

²Wa ta'arif tahsib chuhuur waaluudithum wa l-wakit al-yaldo foogah walla?

³Humman yaburku wa yaldo iyaalhum wa khalaas, yinjammo min waja' al-waaluuda.

⁴Wa iyaalhum yakburu wa yabgo chudaad wa yiba''udu min ammahaathum wa battaan ma yigabbulu.

⁵Yaatu anta al-hurriye le humaar al-kadaade? Wa hal fi naadum halla rubaatah?

⁶Hu bas al-ana sakkantah fi l-kadaade wa maskanah fi l-ard al-indaha mileh.

⁷Wa hu yichchammat le harakat al-madiina wa ma yidoor yasma' hiss hana siid.

⁸Wa yuruukh fi raas al-jibaal le yarta' wa yifattich al-gechch al-akhdar.

⁹Al-jaamuus yikhassid yakhdim leek wa yaakul ma'a bahaaymak walla?

¹⁰Wa tagdar tarbut leyah harraata le yahrit leek walla? Wa hu yukurr al-harraata waraak walla?

¹¹Wa inta titwakkal aleyah achaan gudurtah al-chadiide wa tikhalli leyah kulla khidimtak walla?

¹²Hal hu yagdar yijiib leek intaajak wa yilimmah fi l-madagg walla?

¹³Janaahe al-na'aam yilmattato be suhuula wa laakin ma indah riich wa la suuf abunkhanam.

- ¹⁴Al-na'aamaay talda beedha wa tikhallihi fi l-turaab wa hamu al-turaab yifaggi'ah.
- ¹⁵Hi tansa kadar rijil insaan tikassirah aw rijil haywaan tafjakhah.
- ¹⁶Hi jafiiye le iyaalha misil ma hineeha wa ma lammaaha kan ta'abha yamchi fi l-riih saakit kula.
- ¹⁷Achaan al-Rabb ma antaaha hikma wa hi ma ligat gisimha hana l-ma'rafa.
- ¹⁸Wa laakin wakit hi tugumm wa tajri, tichchammat le l-juwaad wa siidah.
- ¹⁹Ya Ayyuub, inta tagdar tanti al-gudra le l-juwaad wa tikhatti ragabatah be safiife walla?
- ²⁰Tinattitah misil jaraad walla? La! Hanhiniinah al-chadiid bikhawwif.
- ²¹Wa fi l-waadi, hu yudugg rijileenah. Hu farhaan be gudurtah, yamrug giddaam al-adu.
- ²²Yichchammat le l-khoof wa ma yinbahit wa ma yi'arrid min al-duwaas.
- ²³Foogah tinsami' harakat al-kaloota wa l-harba al-tiraari wa l-tabiig.
- ²⁴Al-juwaad yinattit min chiddit niytah le l-jari wa ma yagdar yasbur wakit yasma' al-buug.
- ²⁵Ayyi wakit al-buug yadrub, hu yihanhin wa yuguul: «Aywa!» Min ba'iid, hu yuchumm al-harib wa yasma' huraaj al-kubaaraat wa korooraaq al-harib.
- ²⁶Hal be sabab irfitak inta bas, al-sagur yimidd janaaheeh wa yitiir ale l-junuub walla?
- ²⁷Hal be amrak inta bas, al-sagur yisawwi uchchah fi l-a'aali walla?
- ²⁸Hu yaskun wa yunuum fi l-jibaaal, aywa, fi bakaan gawi fi raas al-jibaaal.
- ²⁹Min al-bakaan da, yiraakhib fariistah wa min ba'iid, uyuunah yichiifuuha.
- ³⁰Iyaalah yaakulu al-damm wa fi ayyi rimme, hu yinlagi.

Ayyuub 40

- ¹Wa Allah hajja battaan le Ayyuub wa gaal:
- ²Al-yikhaasim yichaari' ma'a l-Gaadir walla? Wa l-yachki al-Rabb yuguul leyah chunu?

Ayyuub yurudd le Allah

- ³Wa Ayyuub radda le Allah wa gaal:
- ⁴Ana al-ma nisaawi cheyy, nagdar nurudd leek walla? La! Nisidd khachmi.
- ⁵Ana hajjeet marra, battaan ma nurudd. Hajjeet marrateen wa ma niziid cheyy.

Allah yas'al Ayyuub

- ⁶Wa Allah hajja battaan le Ayyuub min lubb al-riih al-chadiide wa gaal:
- ⁷Arbut sulbak misil raajil fahal! Ana nas'alak wa inta, turudd leyi.
- ⁸Inta tidoor tibattil charii'ti walla? Wa tidoor tisawwiini khaati achaan tibarri nafsak walla?
- ⁹Inta indak gudra misil gudurti ana al-Rabb walla? Wa hissak misil ra'ad yichaabih hissi walla?
- ¹⁰Kan misil da, jammil nafsak be majd wa kibriya wa albas al-azama wa l-charaf.
- ¹¹Be mooj khadabak, khatti kulla l-naas wa be nazra waahide, nazzil al-mustakbiriin!
- ¹²Chiif kulla l-mustakbiriin wa dangirhum wa fi bakaanhum da bas, dammirhum!
- ¹³Adfinhum kulluhum fi l-turaab wa asjinhum fi l-khubuur!
- ¹⁴Wa be da, khalaas ana zaati nafrah beek achaan iidak al-zeene najjatak!

Al-khuul Bahimoot al-misil girinti

- ¹⁵Daahu Bahimoot al-ana khalagtah misil khalagtak inta. Hu yaakul gechch misil toor.
- ¹⁶Gudurtah fi sulbah wa khuwwatah fi asab batnah.
- ¹⁷Hu yiwaggif danabah foog misil uud al-arz wa asab dawaarjah madfuur.
- ¹⁸Udaamah misil hawaadir hana nahaas wa sufaafah misil hadiid.
- ¹⁹Hu amal al-muhimm al-sawwaah al-Rabb wa ma fi al-yinnasir foogah illa hu al-khalagah.
- ²⁰Wa ma'aachah yaji leyah min al-jibaaal wa da l-bakaan al-yilimmu foogah kulla haywaanaat al-kadaade.
- ²¹Bahimoot da yargud tihit al-tibin wa yillabbaad tihit ageeg margad almi.
- ²²Al-tibin yikhattihih be dullah wa gana al-wudyaan yihawwigah.
- ²³Kan almi jaari chadiid kula, ma yikhawwifah wa kan bahar al-Urdun yajri be chidde fi khachmah kula, hu ma lammaah.
- ²⁴Hal naadum yagdar yakurbah min giddaam walla? Aw yarmihih fi l-charak wa yigidd munkharah walla?

Ayyuub 41

Al-khuul Luyaataan al-misil tumsaah

- ¹Hal tagdar takrub Luyaataan be jambaat wa tarbut lisaanah be habil walla?

- ²Hal tagdar tidiss habil fi munkharah wa tigidd chidgah be jambaat kabiir walla?
- ³Hal hu yagdar yachhadak wa yihajji leek kalaam halu walla?
- ⁴Wa yisawwi ma'aak alaakha walla? Inta tagdar ti'abbidah le muddit hayaatah walla?
- ⁵Hal tagdar tal'ab ma'aayah misil teeraay wa tarbutah le banaatak yal'aban beyah walla?
- ⁶Hal al-muchtarikiin yukhuttuuh le l-bee' wa yigassumuuh ambeenaat al-tujjaar walla?
- ⁷Hal tagdar tita''in farwitah be huraab wa raasah be kookaab walla?
- ⁸Wa laakin kan dawwart takurbah be iidak, tizzakkar fahaaliyyah wa battaan ma tilammisah.
- ⁹Giddaamah, ayyi naadum achamah yingati' wa l-yichiifah, al-khoof yakurbah.
- ¹⁰Wa ma fi naadum yagdar yujukhkah. Wa kan misil da, yaatu yagdar yagiif giddaami ana al-Rabb?
- ¹¹Yaatu dayyanaani cheyy le nigabbilah leyah? Achaan kulla cheyy al-gaa'id tihit al-sama hanaayi ana!
- ¹²Ana ma naskut fi chaan Luyaataan wa nikallim be iideenah wa rijileenah wa gudurtah al-aziime wa chaklah al-jamiil.
- ¹³Yaatu yagdar yaslakh farwitah? Wa yaatu yadkhul ambeenaat sawaalfah?
- ¹⁴Wa yaatu yagdar yaftah khachmah? Achaan sunuunah zaatah bikhawwufu.
- ¹⁵Wa daharah mukhatta be riigaan hana darag al-mulassagiin be nizaam.
- ¹⁶Al-waahid mulassag ma'a l-aakhar lahaddi riih kula ma tufuut ambeenaathum.
- ¹⁷Humman marbuutiin al-waahid ma'a l-aakhar wa lammiin ambeenaathum ma yinfargu.
- ¹⁸Wakit yi'attich, yamrug minnah nuur wa uyuunah yiraaru misil nuur al-sabaah.
- ¹⁹Wa deyy yamrug min khachmah wa charaar al-naar yamrug minnah.
- ²⁰Wa dukhkhaan yamrug min munkharah misil bookh al-burma al-hajjo naarha.
- ²¹Wa nafasah yigabbid naar wa ambalbaala tamrug min khachmah.
- ²²Wa l-gudra gaa'ide fi ragabatah wa l-khoof yajri giddaamah.
- ²³Jildah mutabbag wa mulassag ambeenaatah wa gaa'id foogah gawi ma yilharrak.
- ²⁴Galbah gawi misil al-hajar wa gawi misil al-murhaaka.

²⁵Giddaam azamatah, al-kubaaraat yakrubhum al-khoof wa min chiddit al-barjaal, yi'arrudu.

²⁶Wa l-yigarrib leyah, seefah ma yanfa'ah wa haribtah wa tabiigah wa dir'ah kula ma yanfa'ooh.

²⁷Aywa! Luyaataan yaj'al al-hadiid misil al-ageeg wa l-nahaas misil uud al-musawwis.

²⁸Al-nuchchaab ma yaturdah wa hujaar al-miglaa' leyah misil ageeg.

²⁹Hu yaj'al al-asa misil ageegaay wa yichchammat le suffaarit al-harba wakit tufuut.

³⁰Farwit batnah misil musmaar tariin wa derbah fi l-tiine misil derib al-harraata.

³¹Wa yiharrik al-almi misil gaa'id yufuur wa l-almi yilkhayyar wa yabga rikhwe.

³²Wa yikhalli waraayah derib waadih wa almi al-khariig yabga abyad misil suuf al-chaayib.

³³Khalaas fi l-ard, ma fi mislah wa hu makhluug bala khoof.

³⁴Wa yahgir kulla l-makhluugiin al-mutakabbiriin wa hu malik foog kulla l-haywaanaat al-fasliin.

Ayyuub 42

Nadaamit Ayyuub

¹Wa khalaas, Ayyuub radda le Allah wa gaal:

²Ana na'arif inta tagdar tisawwi kulla cheyy wa ma fi waahide min afkaarak al-ma tilhaggag.

³Inta sa'altini wa gult: «Yaatu al-ma yikhalli niyti tabga waadhe bala ma'rafa?» Sahiih, ana bala fihim gult achya ajiibiin al-yufuutuuni wa ma na'arifhum.

⁴Inta sa'altini wa gult: «Asma'ni, ana nikallim leek wa nas'alak wa inta turudd leyi.»

⁵Ana simi'tak be adaani wa chiftak be eeni.

⁶Fi chaan da, ana nidimt le kalaami wa tubt wa sabbeet fi raasi turaab wa rumaad.

Al-rufgaan yigaddumu dahiiye

⁷Wa ba'ad Allah gaal al-kalaam da le Ayyuub, hu wajjah kalaamah le Alifaaz min balad Teemaan wa gaal: «Khadabi bigi chadiid diddak inta wa didd rufgaanak al-itneen achaan intu ma hajjeetu beyi be kalaam sahiih misil kalaam abdi Ayyuub.

⁸Wa be sabab da, chiilu sab'a toor wa sab'a kabich wa amchu algooh le abdi Ayyuub wa gaddumu al-bahaayim dool dahiiye muharraga. Wa abdi Ayyuub yas'al leeku. Wa fi chaanah hu bas, ana ma nisawwi foogku hasab tamaasitku. Wa intu ma hajjeetu beyi be kalaam sahiih misil kalaam abdi Ayyuub.»

⁹Wa khalaas, Alifaaz min balad Teemaan wa Bildad min Chuuha wa Suufar min Na'ama macho wa sawwo misil Allah al-Rabb amaraahum beyah. Wa Allah khibil su'aal Ayyuub.

Allah baarak Ayyuub battaan

¹⁰Wa wakit Ayyuub sa'al Allah fi chaan rufgaanah, Allah gabbal leyah kulla khumaamah misil awwal da, marrateen.

¹¹Wa kulla akhwaanah wa akhwaatah wa naas ma'rafatah al-zamaan jo zaaroh. Humman akalo ma'aayah fi beetah wa hanno foogah wa kaffaro leyah min kulla l-bala al-nazzalah foogah Allah. Wa ayyi waahid minhum antaah le Ayyuub hajar fudda wa khaatim hana dahab.

¹²Wa Allah baarak al-siniin al-akhiiriin hana Ayyuub ziyaada min siniinah al-awwal wa hu ligi 14 000 khanam wa 6 000 jumaal wa 2 000 jooz hana bagar wa 1 000 hamiir anaati.

¹³Wa battaan wilid wa jaab sab'a awlaad wa talaata banaat.

¹⁴Al-awwal sammaaha Yamiima wa l-taani sammaaha Khasii'a wa l-taalit sammaaha Garn Hafuuk.

¹⁵Wa fi kulla l-balad, ma fi awiin jamiilaat misil banaat Ayyuub wa abuuhin antaahin warasa ma'a akhwaanhin.

¹⁶Wa ba'ad da, Ayyuub aach 140 sana wa hu chaaf iyaalah wa iyaal iyaalah lahaddi l-zurriye al-raab'e.

¹⁷Wa wakit bigi chaayib wa chibi' min al-dunya, hu maat.

Zabuur

Zabuur 1

Al-juzu al-awwal hana l-Zabuur

- ¹Mabruuk le l-naadum al-ma yitaabi' wasiiyat al-hawaaniin wa ma yichiil tariig al-muznibiin wa ma yagood ma'a l-chammaatiin.
- ²Laakin be Tawraat Allah yafrah wa be l-Tawraat, leel wa nahaar yamdah.
- ³Hu misil chadara al-gaayme fi khachum al-bahar wa talda fi wakitha wa warchaalha daayman akhdar. Wa hu yanjah fi kulla cheyy al-yisawwiih.
- ⁴Wa laakin al-naas al-hawaaniin ma misil da. Humman misil al-uttaab al-tichiilah al-riih.
- ⁵Wa misil da, al-hawaaniin ma yuguulu cheyy giddaam al-charii'a wa l-muznibiin ma yagoodu ma'a mujtama' al-saalihiin.
- ⁶Achaan tariig al-saalihiin, Allah yahfadah wa laakin tariig al-hawaaniin, fi l-dalaam yiwaddirah.

Zabuur 2

- ¹Maala al-umam atmarrado? Wa maala al-chu'uub yil'aamaro fi l-ma indah faayde?
- ²Maala muluuk al-ard yijahhuzu le l-harib? Wa maala al-salaatiin yichchaawaro didd Allah wa didd al-hu masahah wa darrajah malik?
- ³Wa gaalo: «Yalla! Nihillu minnina guyuudhum wa nidaffugu minnina janaaziirhum.»
- ⁴Wa l-gaa'id fi l-arch fi l-samaawaat yadhak, al-Rabb yichchammat leehum.
- ⁵Wa yihajji leehum be za'al wa be khadabah, yirajjifhum.
- ⁶Wa yuguul: «Ana Allah darrajt al-malik al-nidoorah fi jabali Sahyuun al-mukhaddas.»
- ⁷Wa niballikh kharaar Allah al-buguul: «Inta ibni wa l-yoom, ana bigiit abuuk.
- ⁸Atlub minni al-umam wa nantiihum leek warasa wa tamluk fi kulla l-ard.
- ⁹Wa tahkim fooghum be muluk chadiid wa tikassirhum misil jiraar al-tiine.»
- ¹⁰Wa hassa', ya l-muluuk, abgo faahimiin. Angar'u, intu hukkaam al-ard!
- ¹¹Akhdumu le Allah be khoof wa afraho giddaamah wa asjudu.
- ¹²Karrumu ibnah, al-malik al-hu azalah wa be da, Allah ma yaz'al foogku. Wa za'alah ma yidammirku achaaan hu gariib yaz'al foogku. Mabruuk le l-naas al-yalja'o le Allah!

Zabuur 3

Mazmuur le Dawuud, wakit mu'arrid min wileedah Abchaluum

- ¹Ya Allah! Katiiriin udwaani wa katiiriin yugummu diddi.
- ²Wa katiiriin yuguulu foogi: «Ma fi naja leyah min al-Rabb!» Wagfa.
- ³Wa laakin, ya Allah, inta daragati, inta azamati wa tarfa' raasi.
- ⁴Ninaadi Allah be hiss aali wa min jabalah al-mukhaddas, hu yurudd leyi. Wagfa.
- ⁵Ana nargud wa nunuum wa nugumm achaan Allah saa'adni.
- ⁶Ana ma khaayif min katarat al-naas al-yihawwuguuni wa yahjumuuni.
- ⁷Ya Allah, gumm! Najjiini, ya Ilaahi! Chaddig kulla udwaani wa kassir sunuun al-aasiyiin!
- ⁸Minnak inta, ya Allah, taji al-naja. Khalli barakatak tukuun fi cha'abak. Wagfa.

Zabuur 4

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh be jigindiiye, mazmuur le Dawuud

- ¹Wakit ninaadi, rudd leyi, ya Ilaah al-Aadil! Wa fi l-diige, sahhil leyi wa be rahmatak, asma' salaati.
- ²Ya l-naas! Le mata tibaddulu charafi be eeb wa tihibbu al-ma indah faayde wa tajru wara l-kidib? Wagfa.
- ³A'arfu kadar Allah azal raajil amiin leyah, aywa, Allah yasma'ni wakit ninaadiih.
- ⁴Az'alo laakin ma taznubu wa wakit tarugdu fi saraayirku, fakkuru adiil wa khalaas, askutu. Wagfa.
- ⁵Gaddumu dahaaya al-muwaafgiin wa atwakkalo ale Allah.
- ⁶Katiiriin yuguulu: «Ma fi al-yichawwifna al-kheer.» Ya Allah, wajjih nuur wijhak aleena!
- ⁷Inta maleet galbi be l-farah ziyaada min farahhum wakit induhum gameh wa khamar be katara.
- ⁸Wakit nargud, nunuum be salaam achaan inta wiheedak bas, ya Allah, tisakkinni be amaan.

Zabuur 5

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh be suffaara, mazmuur le Dawuud

- ¹Khutt adaanak le kalaami, ya Allah, wa akhbal chakwiti.
- ²Asma' hiss munaadaati le tafza'ni, ya maliki, ya Ilaahi, inta al-ana nachhadak.

- ³Ya Allah, kulli fajur asma' hissi! Wa fi kulli fajur, ana nijahhiz wa narjaak.
- ⁴Achaan inta Ilaah al-ma tarda be l-charr wa ma takhbal al-fasaala.
- ⁵Al-mutakabbiriin ma yagiifu fi hadaratak wa inta takrah kulla l-yisawwu al-zulum.
- ⁶Ya Allah! Inta tidammir al-kaddaabiin wa kattaaliin al-dimam wa l-khachchaachiin, taj'alhum misil muharramiin.
- ⁷Wa laakin be rahmatak al-kabiire, ana nadkhul fi fadaayit beetak. Wa be makhaafatak, nasjud ale beetak al-mukhaddas.
- ⁸Ya Allah! Guudni hasab adaaltak be sabab udwaani wa sahhil leyi derbak.
- ⁹Achaan ma fi cheyy akiid fi kalaamhum wa guluubhum malaaniin be damaar wa kalaam khuchuumhum yiwaddi le l-khabur. Wa lisneehum malaaniin be kalaam halu khachchaach.
- ¹⁰Ya Rabb! Aj'alhum khaatiyiin wa khalliikum yaga'o be sabab mu'aamarathum! Atrudhum be sabab jaraayimhum al-katiiriin achaan humman isook.
- ¹¹Khalaas, kulla l-yalja'o leek yafraho wa daayman yizakhrutu wa yiragrugu. Inta malja' le l-yihibbu usmak wa humman yinattutu min al-farah.
- ¹²Achaan inta, ya Allah, tibaarik al-saalih wa misil daraga kabiire, tahmiih be ni'matak.

Zabuur 6

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh be aalaat al-musiikha, be jigindiiye al-indaaha tamaane habil, mazmuur le Dawuud

- ¹Ya Allah! Ahdiini bala za'al wa addibni bala khadab!
- ²Arhamni, ya Allah, achaan ana ma indi gudra. Achfiini, ya Allah, achaan udaami maa'o.
- ³Ana ninbahit ziyaada min daakhal galbi. Wa da le mata, ya Allah?
- ⁴Ta'aal, ya Allah! Khallisni wa be rahmatak, najjiini!
- ⁵Achaan al-yumuutu ma yizzakkaro usmak wa fi l-khabur, yaatu yachkurak?
- ⁶Ana iyiit min chiddit al-ganitiin wa dumuu'i yuruchchu furaachi wa kulli leele, yibillu sariiri.
- ⁷Wa uyuuni di'fo min al-hizin wa be sabab kulla l-yidaayuguuni.
- ⁸Kissu minni ba'iid, intu kulluku al-tisawwu al-zulum achaan Allah simi' bakiiyi!
- ⁹Aywa, Allah simi' du'aayi wa Allah khibil salaati.

¹⁰Kulla udwaani yi'iibu wa yarjufu wa tawwaali kulluhum yigabbulu mukhattiikum al-eeb.

Zabuur 7

Khine chakwat Dawuud al-khanna le Allah fi chaan kalaam Kuuch al-min gabiilat Banyaaamiin

¹Ya Allah Ilaahi, inta malja'i, khallisni min al-yitaaruduuni wa najjiini.

²Achaan ana khaayif yadurbuuni misil al-diidaan wa yigattu'u jismi wa ma fi naadum al-yikhallisni.

³Ya Allah Ilaahi, kan ana sawweet cheyy fasil aw sawweet jariime be iideeni

⁴aw sawweet al-fasaala le siid zeeni aw bala sabab nahabt khasiimi,

⁵khalaas, khalli al-adu yitaaridni wa yakrubni wa fi l-ard, yifajjikhni wa fi l-turaab, yarmi charafi. Wagfa.

⁶Gumm, ya Allah, wa akhdab! Gumm didd za'al al-khusmaani! Inta al-amart be l-adil, fakkir foogi!

⁷Khalli mujtama' al-chu'uub yilimmu giddaamak wa min bakaanak al-aali, ahkim fooghum!

⁸Ya Allah, inta al-tichaari' al-chu'uub! Ya Allah, chaari'ni hasab adaalti wa kamaali.

⁹Waggif fasaalit al-aasiyiin! Wa sabbit naas al-saalihiin! Ya l-Ilaah al-saadikh! Inta al-takchif al-galib wa fikir al-insaan.

¹⁰Al-Rabb hu daragati wa munajji al-saalihiin.

¹¹Allah Al-Rabb hu gaadi saadikh wa yiwassif khadabah kulla yoom.

¹²Wa kan al-insaan ma yutuub, Allah yitarrig seefah wa yajbid nubbaalah wa yisawwibah.

¹³Wa yijahhiz silaah al-moot wa yisawwi nachaachiib al-yiharrugu.

¹⁴Daahu al-yakhlab be l-charr wa yahmal be l-fasaala, yalda al-kidib.

¹⁵Wa l-yahfir hawiire wa yisawwiha tawiile, hu zaatah yaga' foogha.

¹⁶Fasaaltah taga' foogah wa l-unuf al-sawwaah yigabbil fi raasah.

¹⁷Ana nachkur Allah fi chaan adaaltah wa namdah usum Allah al-Aali.

Zabuur 8

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh be jigindiye, mazmuur le Dawuud

¹Ya Allah! Ya Rabbina! Usmak aziim fi kulla l-ard! Inta wassaft majdak foog fi l-sama.

²Al-atfaal wa l-barda'o majjado wa be majjidiin角度, inta hazamt aduuk le tisakkit khusmaanak!

³Wakit ana chift khaliigit samaawaatak wa l-gamar wa katarat nujuumak,

⁴ana gult fi nafsi chunu al-insaan wa maala tifakkir foogah? Wa Bani Adam, hu chunu wa maala tihimm beyah?

⁵Laakin inta sawweetah tihit min al-malaa'ika wa anteetah azama wa charaf.

⁶Anteetah sulta le yahkim fi kulla makhluugiinak wa khatteet kulla cheyy tihit rijileenah,

⁷kulla l-khanam wa l-bagar wa kulla haywaanaat al-kadaade

⁸wa kulla tuyuur al-sama wa huut al-bahar wa kulla cheyy al-aayich fi l-almi.

⁹Ya Allah! Ya Rabbina! Usmak aziim fi kulla l-ard!

Zabuur 9

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh hasab al-hiss al-binaaduuh «Moot al-wileed», mazmuur le Dawuud

1 Ya Allah, ana nachkurak be kulla galbi wa nihajji be kulla ajaaybak.

²Nafrah beek wa ninbasit wa nikhanni be usmak, ya Allah al-Aali!

³Wakit udwaani yi'arrudu, humman yittarta'o wa yiddammaro giddaamak.

⁴Achaan inta chilt daliimti wa daafa't le huguugi. Inta gaa'id fi archak wa tahkim be l-adil.

⁵Inta haddadt al-umam wa dammart al-aasiyiin. Wa gachcheet usumhum daayman wa ila l-abad.

⁶Al-adu bigi ma fiih wa kharaabhum bigi daayim. Wa l-mudun al-inta dammartuhum, bataan ma yizzakkaroohum.

⁷Laakin Allah gaa'id ila l-abad wa sabbat archah le yichaari'.

⁸Hu yichaari' al-aalam be l-adil wa yahkim al-chu'uub be l-hagg.

⁹Khalli Allah yukuun malja' le l-mazluum, aywa, yabga malja' fi wakt al-diige.

¹⁰Al-ya'arfu usmak yitwakkalo aleek achaaan inta ma taaba al-yifattuchuuk, ya Allah!

¹¹Khannu le Allah, hu al-yahkim fi Sahyuun wa khabburu al-chu'uub be a'maalah al-kubaar!

¹²Achaan hu yikaffi al-taar wa yizzakkar al-mayyit wa ma yansa siraakh al-masaakiin.

- ¹³Ya Allah! Arhamni wa chiif ta'abi al-sawwooh leyi al-yakrahooni, ya inta al-maragtini min al-moot.
- ¹⁴Achaan nihajji be kulla chukrak fi biibaan Sahyuun al-misil bineeye wa nafrah be sabab najaatak.
- ¹⁵Al-umam waga'o fi l-nugra al-humman hafaroooha. Wa charakhum al-kajjooh karab rijleehum humman bas.
- ¹⁶Allah arraf nafsah wa sawwa al-adaala. Wa karab al-aasi fi charakah al-hu zaatah kajjaah. *Le yikhannuuh be hudu. Wagfa.*
- ¹⁷Khalli al-aasiyiin yigabbulu fi l-haawiye! Aywa, kulla l-umam al-niso al-Rabb.
- ¹⁸Laakin Allah ma yansa al-da'iifiin wa l-miskiin kula, achamah ma yingati' ila l-abad.
- ¹⁹Ya Allah, gumm! Ma tikhalli al-insaan yinnasir wa khalli al-umam yil'aakhabo giddaamak!
- ²⁰Ya Allah, nazzil khoof chadiid fooghum! Wa khalli al-umam ya'arfu kadar humman insaan bas. *Wagfa.*

Zabuur 10

- ¹Maala tiba''id, ya Allah? Wa maala ma tibiin fi wakt al-diige?
- ²Be istikbaarah, al-aasi yidammir al-miskiin. Al-miskiin yaga' fi khittitah al-fasle.
- ³Achaan al-aasi farhaan be tama'ah wa wakit yiwassil hadafah, hu yi'ayyir Allah.
- ⁴Al-aasi al-mustakbir ma yifattichah wa yuguul: «Ma fi Ilaah!» Wa da bas kulla fikrah.
- ⁵Duruub al-aasi yanjaho fi kulla wakit, charii'tak ba'iid min fikrah wa hu yabzukh fi kulla udwaanah.
- ⁶Wa yuguul fi nafsah: «Ana ma nilbarjal wa ana mahfuud daayman min al-fasaala.»
- ⁷Wa kalaamah illa la'ana wa khachch wa unuf wa fi lisaanah, ta'ab wa fasaala.
- ⁸Hu kaaris jamb al-hille wa be achiir, yaktul al-bari wa yukhutt uyuunah fi l-da'iif.
- ⁹Hu kaaris fi bakaan taraf misil duud fi nugurtah. Hu kaaris le yikhaffil al-miskiin wa yakrub al-miskiin wa yarmi ih fi charakah.
- ¹⁰Hu misil duud, yabruk wa yahbi. Wa l-miskiin yaga' tihit khanaafrah al-gawiyiin.
- ¹¹Wa l-aasi yuguul fi nafsah: «Al-Rabb yansa wa ma yidoor ya'arif cheyy wa battaan ma yichiif cheyy!»
- ¹²Gumm, ya Allah! Ya Rabb, arfa' iidak! Ma tansa al-masaakiin!

- ¹³Maala al-aasi yi'ayyir al-Rabb? Wa maala yuguul fi nafsah: «Inta ma ti'aakhib!»
- ¹⁴Wa laakin, ya Rabb, inta chift wa gaa'id tichiif al-ta'baaniin wa l-haznaaniin le tidaafi' leehum. Al-da'iif yitwakkal aleek wa inta bas al-tafza' al-atiim.
- ¹⁵Aksir duraa' al-aasi! Wa aakhibah fi fasaaltah lahaddi fasaaltah di tabga ma fiiha!
- ¹⁶Allah malik ila l-abad wa l-umam yingachcho min baladah.
- ¹⁷Ya Allah, inta simi't muna al-masaakiin wa raggadt guluubhum. Inta gaa'id tasma'hum
- ¹⁸le tanti al-hagg le l-atiim wa l-mazluum. Achaan al-insaan al-makhlug min al-turaab ma yirajjif battaan al-aakhariin.

Zabuur 11

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le Dawuud

- ¹Le Allah malja'i. Wa be da, maala tuguulu leyi: «Arrid fi jabal misil teer!
- ²Chiif! Al-aasiyiin jabado nubbaalhum wa sabbato al-nuchchaab fi l-habil fi l-dalaam le yazurguuh fi l-naas al-galibhum adiil.
- ³Wa l-saalih yagdar yisawwi chunu kan al-asaas alhaddam?»
- ⁴Wa laakin Allah fi beetah al-mukhaddas. Allah fi archah fi l-samaawaat wa yichiif wa yijarrib Bani Adam.
- ⁵Allah yijarrib al-saalih wa l-aasi wa yakrah al-yihibb al-unuf.
- ⁶Khalli Allah yinazzil fi l-aasiyiin matara hana jamur wa naar wa kibriit wa riih muhriga! Aywa, da gisimhum al-gaa'id yarjaahum.
- ⁷Achaan Allah saadikh wa yihibb amal al-adiil wa l-naas al-saalihiin bas yichiifu wihah.

Zabuur 12

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh be jigindiiye al-indaha tamaane habil, mazmuur le Dawuud

- ¹Najjini, ya Allah! Achaan ma fi saalih wa ma fi insaan amiin fi ust al-naas.
- ²Ayyi waahid yakdib le akhuuh wa chalaaliifah yihajju kalaam khachch wa galbah ma waahid.
- ³Wa khalli Allah yikassir kulli khachum al-yihajji be khachch wa l-lisne al-yikallumu be istikbaar.
- ⁴Humman yuguulu: «Be lisneena ninnasru wa khuchuumna hineena, yaatu yahkim foogna?»

⁵Laakin Allah gaal: «Hassa' nugumm wa nijib al-naja le l-naas al-mahguuriin. Achaan al-masaakiin, zalamoohum wa l-da'iifiin yaguntu.»

⁶Wa kalaam Allah saafi misil al-fudda al-gata'ooaha wa saffooaha sab'a marraat.

⁷Ya Allah, inta tahfad al-mazluumiin wa tahmiina ila l-abad.

⁸Al-aasiyiin yiliffu fi kulla bakaan wakit al-fasaala tiziid ambeen al-naas.

Zabuur 13

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud

¹Le mata, ya Allah, tansaani daayman? Le mata taaba ma tiwajjih wijhak aleyi?

²Le mata nagood be hamm wa be hizin fi galbi kulla yoom? Le mata aduuyi yinnasir foogi?

³Chiif wa rudd leyi, ya Allah Ilaahi! Khalli uyuuni waa'iyiin fi l-haya achaan ma nunuum noom al-moot,

⁴wa aduuyi ma yuguul hu annasar foogi wa khusmaani ma yafraho be waga'aani.

⁵Laakin ana mu'aamin be rahmatak wa ana farhaan be najaatak.

⁶Nikhanni le Allah achaan sawwa leyi al-kheer.

Zabuur 14

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud

¹Al-mataamiis gaalo fi nufuushum: «Ma fi Ilaah!» Humman tallafu wa sawwo amal muharram wa ma fi naadum al-yisawwi al-kheer.

²Min al-sama, Allah chaaf Bani Adam le yichiif kan naadum waahid minhum aagil al-yifattichah hu al-Rabb.

³Kulluhum sawa ba''ado wa waddaro, ma fi naadum al-yisawwi al-kheer wa la waahid.

⁴Al-yisawwu al-zulum ma induhum al-ma'rafa walla? Humman yaakulu cha'abi misil yaakulu al-khubza wa ma yachhado Allah.

⁵Wa daahu humman gaa'idiin yarjufu achaan al-Rabb gaa'id fi fariig al-saalihiiin.

⁶Intu tichchammato le choorit al-masaakiin wa laakin Allah hu malja'hum.

⁷Yaatu min Sahyuun yanti al-naja le Israa'iil? Wakit Allah yigabbil cha'abah min al-khurba, zurriiyit Yaakhuub yinbastu wa zurriiyit Israa'iil yafraho.

Zabuur 15

Mazmuur le Dawuud

¹Ya Allah, yaatu yagdar yadkhul fi beetak? Yaatu yaskun fi jabalak al-mukhaddas?

²Hu al-naadum al-kaamil al-yisawwi al-adaala wa min galbah yuguul al-hagg.

³Hu ma yi'ayyir al-naas wa la yakhta fi jiiraanah wa la yi'ayyib ahalah.

⁴Hu yahgir al-naas al-mabkhuudiin wa yicharrif al-naas al-min Allah khaayfiin. Wa ma yangud ahadah hatta kan yabga leyah gaasi kula.

⁵Gursah be riba ma yidayyinah wa ma yichiil rachwa wa la yazlum al-bari fi l-charii'a. Al-naadum al-yisawwi misil da yi'iich daayman be amaan.

Zabuur 16

Chi'ir le Dawuud

¹Ya *l*laahi! Ahfadni achaan ana laja't leek.

²Ana gult le Allah: «Inta bas Rabbi! Ma indi kheer balaak inta!»

³Al-saalihiin al-gaa'idiin fi l-balad, humman dool gawiyiin wa ana nafrah beehum ziyaada.

⁴Wa laakin al-yifattuchu rida al-ilaahaat al-aakhariin yijiibu le nufuushum ta'ab. Ana ma nichaarik fi gaddimiin hadaayaahum hana l-damm wa fi khachmi, ma nijiib usum ilaahaathum.

⁵Ya Allah! Inta gismi wa nasiibi wa kaas charaabi wa inta bas tikharrir kikkeef ana ni'iich fi derbak.

⁶Fi ahsan bakaan, waga' gismi wa warasati al-ligiitha samhe ziyaada.

⁷Baarak Allah al-yiwassiini wa hatta be l-leel, nafsi tizakkirni.

⁸Ana daayman nigaddim Allah wa ma nittarta' achaan hu gaa'id be zeenaayti.

⁹Wa fi chaan da, galbi yafrah wa nafsi tinbasit wa jismi gaa'id be amaan.

¹⁰Achaan inta ma tikhalliini le l-moot wa ma tiwaddiini al-khabur, ana al-mu'min beek.

¹¹Inta arraftini derib al-haya wa giddaamak, al-farah gaa'id be katara wa l-ni'ma gaa'ide daayme fi zeenaaytak.

Zabuur 17

Salaat Dawuud

¹Ya *l*lah! Sawwi al-adaala, asma' chakwiti, asma' salaati wa da bala khachch!

²Khalli adaalti tibiin giddaamak wa khalaas, tichiif al-hagg.

³Inta kachaft galbi wa be l-leel, raakhabtini wa jarrabtini wa laakin ma ligiit foogi cheyy fasil. Hatta kan ana fakkart fi l-fasaala kula, ma maragtaha min khachmi.

- ⁴Ana chift amal al-naas wa hasab kalaamak inta, ana hafadt nafsi min derib al-sarraag.
- ⁵Ana rukht be sabaat fi duruubak wa rijileeni kula ma attarta'o.
- ⁶Ya Ilaah, ana naadeetak ahaan turudd leyi. Asma'ni wa asma' kalaami.
- ⁷Bayyin rahmatak, inta al-tinajji be iidak al-zeene al-naas al-yalja'o leek min udwaanhum.
- ⁸Ahfadni misil yahfado wald al-een wa khuttini tihit janaaheek.
- ⁹Ba''idni min al-aasiyiin al-yahjumuuni wa min udwaan nafsi al-muhawwigiinni.
- ¹⁰Guluubhum gawiyiin ma yarhamo wa khuchuumhum yikallumu be istikbaar.
- ¹¹Dool humman al-taab'iin khatwaati wa hassa' hawwagooni wa uyuunhum foogi le yarmuuni.
- ¹²Humman misil al-duud al-yidoor yadrub wa misil farkh al-duud al-kaaris.
- ¹³Gumm, ya Allah, haarib al-aasi wa dangir raasah! Wa be seefak, najjiini minnah!
- ¹⁴Ya Allah, najjiini be iidak min al-insaan, min naas al-dunya al-hagguhum fi l-haya di. Amla butuunhum be l-jahhaztah leehum lahaddi iyaalhum kula yachba'o beyah wa yikhallu al-fadle le zurriiyithum.
- ¹⁵Kan leyi ana, be adaalti nichiiif wijhak wa wakit nugumm, nachba' min hadaratak.

Zabuur 18

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud abd Allah. Hu gaddam khine al-chukur da le Allah wakit hu najjaah min iid kulla udwaanah wa min iid Chaawuul

- ¹Ya Allah! Ana nihibbak, inta gudurti!
- ²Allah hu malja'i yahmiini wa yinajjiini. Ilaahi hu malja'i wa l-bakaan al-nillabbad foogah. Hu daragati wa l-gudra al-tinajjiini. Hu maskani al-gawi.
- ³Ana sarakht wa gult: «Al-hamdulillah! Allah najjaani min udwaani.»
- ⁴Guyuud al-moot karabooni wa seel al-halaak khawwafni.
- ⁵Guyuud al-haawiye hawwagooni wa churukka al-moot gaa'idiin giddaami.
- ⁶Fi l-diige, naadeet Allah aywa, sarakht le Ilaahi wa min beetah al-mukhaddas hu simi'ni, hu simi' hiss siraakhi.
- ⁷Al-ard anhazzat wa rajafat wa asaas al-jibaal anhasza wa barjal ahaan ma himlo khadab Allah al-chadiid.
- ⁸Min manaakhirah yatla' dukhkhaan wa min khachmah tamrug naar al-taakul al-indaha jamur al-yahrig.

- ⁹Allah falla al-samaawaat wa dalla ma'a sahaabaay dalma tihit rijileenah.
- ¹⁰Hu rikib fi makhluug samaawi wa taar wa be janaahe al-riih, haam.
- ¹¹Wa allabbad fi dalaam al-muhawwig misil kheemtah wa da dalaam almi wa l-sahaab al-azrag al-chaayil.
- ¹²Giddaamah nuur chadiid al-yamrug minnah sahaab wa barad wa jamur al-yahrig.
- ¹³Fi l-sama, Allah dagdag. Hu al-Aali wa hissah ansama' be barad wa jamur yahrig.
- ¹⁴Hu zarrag nachaachiibah le udwaani wa chattataahum be katarat al-barg al-chadiid wa hazamaahum.
- ¹⁵Min chiddit za'alak, ya Allah, wa min hamu riid al-jaaye minnak, ga'ar al-bahar baan wa asaas al-dunya ankachaf.
- ¹⁶Wa min foog, madda iidah rafa'ni wa min al-almi al-katiir, maragaani.
- ¹⁷Najjaani min udwaani al-chudaad wa min khusmaani al-gawiyiin minni.
- ¹⁸Wa yoom al-masiibe waga'at foogi, humman hajamooni laakin Allah faza'ni.
- ¹⁹Wa hu maragaani min al-khutuura wa harraraani, hu najjaani achaan yiriidni.
- ²⁰Allah yi'aamilni hasab adaalti wa yikaafiini hasab salaamat iideeni.
- ²¹Achaan ana taaba't derib Allah wa ma isiit Ilaahi.
- ²²Aywa, ana tabbagt kulla churuutah wa abadan ma tarraft min gawaaniinah.
- ²³Ana bigiit naadum tamaam giddaamah wa hafadt nafsi min al-khata.
- ²⁴Wa khalaas, Allah antaani ajur hasab adaalti wa hasab salaamat iideeni al-hu chaafha giddaamah.
- ²⁵Ya Allah! Inta saadikh ma'a l-saadikhiin wa ma tuluum al-naas al-tamaamiin.
- ²⁶Ma'a l-taahiriin, tukuun taahir wa ma'a l-uwuj, tukuun a'waj.
- ²⁷Achaan inta bas al-tinajji al-mazluumiin wa tidalli raas al-mustakbiriin.
- ²⁸Ya Allah! Inta bas tiwalli' faanuusi. Allah Ilaahi yidawwi leyi fi l-dalaam.
- ²⁹Ya Ilaahi! Beek inta, nahjim duyuuch wa beek inta, nunutt daraadir al-hille.
- ³⁰Al-Rabb, derbah adiil, kalaam Allah daayman kaamil. Hu daraga le l-naadum al-yalja' leyah.
- ³¹Achaan la ilaah illa Allah wa la malja' illa Ilaahna.
- ³²Ilaahi yihazzimni be gudra wa yisawwi derbi adiil.
- ³³Wa antaani rijle khafiifiin najri misil al-khazaal wa rafa'ni fi l-bakaan al-aali.

- ³⁴Hu bas allamaani kikkeef nihaarib wa kikkeef iideeni yajbudu nubbaal al-nahaas.
- ³⁵Ya Allah! Anteetni daragat najaatak wa be iidak al-gawiiye, saa'adtini wa be musaa'adatak, gawweetni.
- ³⁶Wa sahhalt leyi derbi wa sabbatt rijileeni.
- ³⁷Nitaarid udwaani wa nalhaghum wa ma nigabbil lahaddi nikammilhum.
- ³⁸Nidammirhum wa yaga'o fi l-ard wa nifajjikhhum.
- ³⁹Wa gudra le l-harib, inta anteetni wa dangart udwaani giddaami.
- ⁴⁰Wa fi iideeni, sallamtuhum wa le khusmaani, ana dammartuhum.
- ⁴¹Yi'iitu le l-faza' wa ma fi munajji, yas'alo Allah wa ma yurudd leehum.
- ⁴²Ana rihiktuhum misil ajaaj le l-riih, misil tiinat al-chawaari' nuguuchuhum.
- ⁴³Wa inta tinajjiini min mu'aradat al-cha'ab wa tukhuttini kabiir fi l-umam wa cha'ab al-ma na'arifhum yakhdumu leyi.
- ⁴⁴Wa yukhuttu udneehum le yasma'ooni wa l-ajaanib yimaskunu nufuushum leyi.
- ⁴⁵Al-ajaanib kislo wa marago min malja'hum be rajifiin.
- ⁴⁶Al-Hayy hu Allah wa baarak Allah malja'i! Al-Aali hu Ilaah al-yinajjiini.
- ⁴⁷Ilaahi hu al-yichiil leyi al-taar wa yisallim leyi al-chu'uub tihit sultiti.
- ⁴⁸Wa yinajjiini min iid udwaani wa battaan yansurni fooghum wa yinajjiini min al-naas al-yisawwu al-unuf.
- ⁴⁹Wa be sabab da, ya Allah, fi ust al-umam, nachkurak wa be khine, namdah usmak.
- ⁵⁰Allah anta al-nasur le l-malik al-hu darrajah. Aywa, wassaf kheerah le l-naadum al-hu masahah, le Dawuud wa zurriiyah ila l-abad.

Zabuur 19

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud

- ¹Al-samaawaat yihajju be azamat al-Rabb wa l-sahaab yikallim be khidmit iideenah.
- ²Ayyi yoom yikhabbir yoom aakhar be majdah wa l-leele ti'allim al-leele beyah.
- ³Wa da, bala kalaam wa bala lukhkha wa hissuhum ma yinsami'.
- ⁴Laakin munaadaathum tinsami' fi kulla l-ard aywa, kalaamhum lahaddi aakhir al-dunya. Wa be foog, Allah khatta kheema le l-harraay.
- ⁵Wa hi tamrug misil ariis maarig min beetah wa misil batal farhaan be l-musaabaga.
- ⁶Min taraf al-samaawaat, hi tatla' wa tihawwig le l-taraf al-aakhar wa ma fi al-yanja min hamuuha.

⁷Tawraat Allah kaamil, yigabbil al-ruuh. Wa wasaaya Allah amiiniin, yisawwu al-jaahil hakiim.

⁸Churuut Allah adiiliin, yifarruhu al-galib. Wa wasaaya Allah saafiyyiin, yinawwuru al-uyuun.

⁹Al-khoof min Allah waadih wa gaa'id ila l-abad. Wa gawaaniin Allah hagg wa kulluhum saalihiin.

¹⁰Humman khaaliyyiin ziyaada min al-dahab, ziyaada min al-dahab al-saafi al-katiir wa haluwiin ziyaada min al-asal aywa, ziyaada min al-asal al-jadiid.

¹¹Gawaaniinak hazzarooni ana abdak wa kan hafadtuhum, nalga mukaafa kabiire.

¹²Yaatu yagdar ya'arif khataayah al-sawwaah bala raayah? Barriini min al-zanib al-mulabbad leyi.

¹³Ba'idni ana abdak min al-mustakbiriin wa ma tikhalliihum yamulku foogi. Wa khalaas, nukuun adiil wa bari min al-khata al-kabiir.

¹⁴Khalli kalaam khachmi wa fikir galbi yukuunu makhbuuliin giddaamak, ya Allah! Inta malja'i wa inta al-tafdaani.

Zabuur 20

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud

¹Khalli Allah yurudd leek fi yoom al-diige wa khalli usum Ilaah Yaakhuub yahfadak!

²Wa khalli yirassil leek faza' min al-bakaan al-mukhaddas wa min Sahyuun, khalli yisaa'idak.

³Wa khalli yichiif kulla hadaayaak wa yarda be dahaayaak. Wagfa.

⁴Khalli yantiik al-galbak bidoorah wa khalli yihaggig kulla munaak.

⁵Wa khalaas, aniina niragrugu min al-farah fi chaan najaatak. Wa narfa'o al-raaye be usum Ilaahna wa khalli Allah yihaggig kulla talabaatak.

⁶Wa hassa' na'arif kadar Allah yinajji al-malik al-hu masahah wa darrajah wa yurudd leyah min bakaanah al-mukhaddas fi l-samaawaat be faza' zeenaaytah al-gawiiye.

⁷Al-wahidiin yitwakkalo ale arabaathum hana l-harib wa l-aakhariin ale kheelhum. Wa laakin aniina kamaan, nitwakkalo ale usum Allah Ilaahna wa hu bas al-ninaaduuh.

⁸Wa humman yidanguru wa yaga'o wa laakin aniina nagiiifu be tuulna wa nasbutu.

⁹Ya Allah! Najji al-malik wa rudd leena yoom ninaaduuk!

Zabuur 21

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud

- ¹Ya Allah! Al-malik yafrah be gudurtak wa be najaatak, yinbasit ziyaada!
- ²Inta tammeet leyah muna galbah wa wakit hu talab minnak kula, inta ma abeet leyah. Wagfa.
- ³Achaan inta garrabt leyah wa anteetah baraka wa kheer wa khatteet fi raasah taaj hana dahab saafi.
- ⁴Hu dawwar minnak al-haya wa inta anteetha leyah wa sawweet ayyaamah tuwaal ila l-abad.
- ⁵Charafah bigi kabiir be sabab najaatak wa labbastah majd wa azama.
- ⁶Achaan sawweetah baraka ila l-abad wa fi hadaratak, yafrah farah kabiir.
- ⁷Al-malik yitwakkal ale Allah. Aywa, be rahmat al-Aali, abadan ma yittarta’.
- ⁸Ya Rabb! Iidak talhag kulla udwaanak wa iidak al-zeene talhag al-yakrahook.
- ⁹Tisawwiihum yabgo misil naar muhriga yoom tibayyin wijhak leehum. Wa be khadabak, ya Allah, tidammirhum wa l-naar taakulhum.
- ¹⁰Tuguchch iyaalhum min al-ard wa zurriyithum min been al-naas.
- ¹¹Wa kan yidooru yisawwu leek cheyy fasil walla yil’aamaro diddak kula, ma yagdaru.
- ¹²Achaan inta tatrudhum wa be nachaachiibak, tadrubhum.
- ¹³Ya Allah! Gumm be kulla gudurtak! Aniina nikhannu khuwwatak be chi’ir!

Zabuur 22

Wasiiye le kabiir al-khannaayiin : La yikhannuuh hasab al-hiss al-binaaduuh «Khazaalat al-Subuh», mazmuur le Dawuud

- ¹Ilaahi, Ilaahi, maala khalleetni? Ana sarakht leek laakin najaatak bigat leyi ba’iide.
- ²Be l-nahaar, ana naadeetak wa inta ma raddeet leyi, ya Ilaahi, wa be l-leel, ana ma ligiit raaha.
- ³Laakin inta al-Khudduus al-gaa’id fi l-arch wa Bani Israa’iil yimajjuduuk.
- ⁴Juduudna atwakkalo aleek, aywa, atwakkalo aleek wa inta najjeethum.
- ⁵Humman koorako wa ligo al-naja wa atwakkalo aleek wa inta ma khajjaltuhum.
- ⁶Wa laakin ana, al-naas ma ja’alooni naadum. Wa yichiifuuni nijis misil duud al-turaab wa ayyabooni wa abooni.
- ⁷Wa kulla l-yichiifuuni yichchammato foogi. Wa yita’’usuuni wa yihizzu ruuseehum
- ⁸wa yuguulu leyi: «Khalli yiwajjih ale Allah! Hu yamurgah wa yinajjiih kan hu yiriidah!»

- ⁹Inta bas al-maragtini min batun ammi wa khatteetni fi sadurha be amaan.
- ¹⁰Wa min wildooni, ammanooni leek wa min maragt min batun ammi, inta bas Ilaahi.
- ¹¹Ma tiba''id minni achaan al-diige jaaye gariib wa ma fi naadum al-yafza'ni.
- ¹²Udwaan katiiriin hawwagooni wa misil tiiraan Baachaan, haasarooni.
- ¹³Wa fataho khuchuumhum leyi misil duud al-yadrub wa yikirr.
- ¹⁴Ana angata't misil almi wa udaami maa'o wa galbi kula maa' misil al-cham'e fi daakhili.
- ¹⁵Wa khachmi yibis karr misil al-tiine wa lisaani ma yagdar yihajji wa le turaab al-moot, inta waddeetni.
- ¹⁶Majmuu'a al-naas al-hawaaniin hawwagooni misil kulaab ga'ado jaay wa jaay leyi wa gaddo iideeni wa rijileeni.
- ¹⁷Wa min al-batuul, ana nagdar nahsib udaami wa humman gaa'idiin yichiifuuni wa yilfarrajo foogi.
- ¹⁸Humman chaalo khulgaani wa gassamoohum be am'iyeedaat.
- ¹⁹Wa laakin inta, ya Allah, ma tiba''id minni! Inta al-gawi, afza'ni be sur'a.
- ²⁰Najji hayaati min al-seef wa jismi min khuchuum al-kulaab.
- ²¹Najjiini min khuchuum al-diidaan wa min guruun al-tiiraan. Aywa! Inta simi't munaadaati!
- ²²Achaan da, ana nikallim be usmak le naasi wa nahmudak fi ust al-mujtama'.
- ²³Intu al-takhaafo Allah, ahmuduuh! Wa intu zurriiyit Yaakhuub, majjuduuh! Wa intu zurriiyit Israa'iil, akhaafo minnah!
- ²⁴Achaan Allah ma aba al-ta'baan wa ma khallaah fi ta'abah wa ma labbad wijjah minnah. Wa laakin simi' hissah wakit naadaah.
- ²⁵Fi chaanak inta, ana nahmudak fi l-mujtama' wa nihaggig nazri giddaam al-naas al-yakhaafo minnak.
- ²⁶Al-masaakiin yaakulu wa yachba'o wa yahmudu Allah. Wa intu al-tifattuchu Allah, talgo umur tawiil.
- ²⁷Kulla umam al-ard yizzakkaro Allah wa yasma'o kalaamah wa kulla l-aayilaat wa l-umam yasjudu giddaamah.
- ²⁸Achaan Allah hu al-malik wa yahkim fi l-umam.
- ²⁹Kulla l-khaniyiin al-fi l-ard yaakulu wa yasjudu giddaamah wa kulla l-maachiin le l-khubuur wa l-da'iifiin wa l-ma induhum gudra yarka'o giddaamah.

³⁰Wa zurriyaathum ya'abudu al-Rabb wa yihajju le iyaalhum beyah.

³¹Wa l-zurriye di tanchur al-adaala wa tiballikhha le iyaalha. Wa da, Allah bas sawwaah.

Zabuur 23

Mazmuur le Dawuud

¹Allah hu raa'iiyi wa cheyy ma yigassir leyi.

²Fi l-gechch al-akhdar, yiwaddiini wa fi l-almi al-haadi, yazgiini.

³Wa be ziyaada, yijaddid gudurti wa fi l-derib al-adiil, yuguudni fi chaan majd usmah.

⁴Hatta kan ana maachi fi l-dalaam al-haalik kula, ma khaayif min cheyy achaan inta zaatak gaa'id ma'aayi, asaatak tahmiini wa dugulak yisaa'idni.

⁵Ya Allah! Inta azamtini giddaam udwaani wa sabbeet leyi dihin fi raasi wa kaasi malaan wa ana rawyaan.

⁶Aywa! Daayman kheer Allah wa rahmatah gaa'idiin ma'aayi wa ana naskun fi beet Allah muddit hayaati.

Zabuur 24

Mazmuur le Dawuud

¹Le Allah al-ard wa kulla cheyy al-foogha wa leyah hu al-aalam wa l-saakniin foogah.

²Achaan hu assas al-ard fi l-buhaar wa sabbatha fi l-almi.

³Yaatu indah hagg yatla' jabal Allah? Wa yaatu yagiif fi bakaanah al-mukhaddas?

⁴Illa naadum al-iideenah bariyiin wa galbah nadiif. Illa hu al-ma yiwaddi nafsah fi l-kidib wa ma yahlif le yukhuchch.

⁵Al-naadum da yalga barakat Allah aywa, yalga adaala min Ilaahah al-yinajjiih.

⁶Al-naas al-yifattuchu wijkhak, humman misil da, ya Allah. Aywa, al-yiwajjuhu aleek, dool zurriiyit Yaakhuub. Wagfa.

⁷Anfathu, ya biibaan! Anfathu, ya madaakhil al-daaymiin! Wa khalli yadkhul foogku al-malik al-aziim.

⁸Yaatu al-malik al-aziim? Hu Allah al-gawi wa l-chadiid, Allah al-chadiid fi l-harib.

⁹Anfathu, ya biibaan! Anfathu, ya madaakhil al-daaymiin! Wa khalli yadkhul foogku al-malik al-aziim.

¹⁰Yaatu al-malik al-aziim? Hu Allah al-Gaadir, hu al-malik al-aziim. Wagfa.

Zabuur 25

Le Dawuud

¹ Ya Allah! Ana wajjaht aleek.

² Ya Ilaahi! Ana atwakkalt aleek, ma ti'ayyibni wa ma tikhalli udwaani yafraho fi chaani.

³ Al-yukhutt achamah foogak ma yalga eeb wa laakin al-eeb le l-yukhuunu bala sabab.

⁴ Arrifni duruubak, ya Allah, wa allimni turugak.

⁵ Guudni be amaan wa allimni achaan inta bas Ilaahi al-yinajjiini wa nukhutt achami foogak daayman.

⁶ Ya Allah! Fakkir fi rahmatak wa kheerak achaan humman gaa'idiin daayman.

⁷ Ma tizzakkar zunuubi hana subaayi wa kulla khataayi, azzakkarni be rahmatak be sabab kheerak, ya Allah!

⁸ Allah aadil wa rahiim wa fi chaan da, yiwassif le l-muznibiin al-derib.

⁹ Wa hu yuguud al-masaakiin fi l-adaala wa yi'allimhum derbah.

¹⁰ Kulla duruub Allah rahma wa hagg le l-yahfado faraaydah wa mu'aahadatah.

¹¹ Wa fi chaan usmak, ya Allah, akhfir leyi zunuubi, aywa, zunuubi al-katiiriin.

¹² Fi naadum yakhaaf min Allah walla? Allah yiwassif leyah al-derib al-hu ya'azilah.

¹³ Al-naadum da yi'iich fi l-raaha wa zurriiytah yawrusu al-ard.

¹⁴ Allah yanti sirrah le l-yakhaafo minnah le yi'arrifhum mu'aahadatah.

¹⁵ Ana daayman narfa' uyuuni le Allah achaan hu bas yamrug rijileeni min al-charak.

¹⁶ Wajjih aleyi wa arhamni, ya Rabbi, achaan ana wiheedi wa miskiin.

¹⁷ Al-ta'ab mala galbi, amrugni min diigti!

¹⁸ Chiif murri wa ta'abi wa akhfir kulla zunuubi.

¹⁹ Chiif udwaani achaan humman katiiriin wa humman yakrahooni be unuf chadiid.

²⁰ Ahfadni wa najjiini! Ma tikhalli al-eeb yakrubni achaan ana laja't leek.

²¹ Khalli kamaalak wa adaaltak yahfadooni achaan ana khatteet achami foogak.

²² Ya Ilaahi! Afda Bani Israa'iil min kulla diigithum!

Zabuur 26

Le Dawuud

- ¹Ahkim leyi, ya Allah! Achaan ana maachi be niiye mukhlisa wa mutawakkil ale Allah wa abadan ma naga'.
- ²Akchifni, ya Allah, wa jarribni wa saffi galbi wa fikri.
- ³Achaan rahmatak gaa'ide giddaam uyuuni wa ana maachi hasab amaanak.
- ⁴Ana ma macheet ga'ad ma'a l-ma naaf'iin wa la dakhalt ma'a l-munaafikhiin.
- ⁵Ana kiriht jamaa'at al-yisawwu al-fasaala wa ma ga'adt ma'a l-aasiyiin.
- ⁶Ana alwaddeet. Ana bari! Wa hawwagt madbahak, ya Allah,
- ⁷achaan ana nikallim be chukri wa niballikh be kulla ajaaybak.
- ⁸Ya Allah! Ana nihibb maskan beetak al-bakaan al-foogah majdak.
- ⁹Ma tilimmini ma'a l-muznibiin wa ma tarbutni ma'a kattaaliin al-dimam,
- ¹⁰humman al-fi iideehum al-fasaala wa iidhum al-zeene malaane be l-rachwa.
- ¹¹Ana maachi be niiye mukhlisa, afdaani be rahmatak!
- ¹²Rijileeni gaa'idiin fi ard mustawiye wa nahmud Allah fi l-majmuu'aat.

Zabuur 27

Le Dawuud

- ¹Allah hu nuuri wa najaati, ana nakhaaf min yaatu? Allah hu malja' le hayaati, giddaam yaatu ana narjif?
- ²Wakit al-fasliin yigarrubu leyi le yaakuluuni, humman bas khusmaani wa udwaani al-yittarta'o wa yaga'o.
- ³Wa kan deech ja wa gamma diddi, ana ma nakhaaf min cheyy. Wa hatta kan al-harib gamma kula, ana indi amaan.
- ⁴Ana sa'alt min Allah cheyy waahid, cheyy al-nakurbah gawi wa daahu. Ana naskun fi beet Allah fi muddit kulla hayaati le nichiiif jamaal Allah wa na'abudah fi beetah.
- ⁵Achaan hu yahfadni fi maskanah fi yoom al-fasaala. Wa yilabbidni fi kheemtah wa yarfa'ni foog fi bakaan al-amaan.
- ⁶Wa hassa' raasi marfuu' giddaam udwaani al-muhawwigiinni. Wa ana nadbah dahiiye fi kheemtah be zakhraat wa nikhanni wa namdah Allah.
- ⁷Ya Allah! Asma' hiss munaadaati wa arhamni wa rudd leyi.
- ⁸Wa nifakkir fi kalaamak al-buguul: «Wajjuhu le Allah.» Wa ana niwajjih aleek, ya Allah.

⁹Ma tadharni min giddaamak wa ma tatrudni ana abdak be khadab achaan inta bas faza'i. Ma taabaani wa ma tikhalliini, ya Ilaahi, inta al-tinajjiini.

¹⁰Hatta kan ammi wa abuyi khallooni kula, Allah khibilni.

¹¹Ya Allah, wassifni derbak wa guudni fi derib al-adaala achaan indi udwaan.

¹²Ma tisallimni le khusmaani achaan chahado foogi be kidib wa hajjo be unuf.

¹³Aywa, akiid nichiiif kheer Allah fi ard al-hayyiin.

¹⁴Khutt achamak fi Allah wa abga chadiid wa fahal. Aywa, khutt achamak fi Allah.

Zabuur 28

Le Dawuud

¹Ya Allah! Ana naadeetak, inta malja'i. Ma taaba, asma'ni! Achaan kan abeet wa ma tasma'ni, ana nabga misil al-yanzulu fi l-khubuur.

²Asma' chihidti wa korooraaki wakit narfa' iideeni ale beetak al-mukhaddas.

³Ma tahsibni ma'a l-aasiyiin wa ma'a l-fasliin al-yihajju le l-akhwaanhum be salaam laakin guluubhum malaaniin be charr.

⁴Aakhibhum hasab amalhum wa hasab amalhum al-fasil. Wa aakhibhum hasab khidmit iideehum wa jaaziikum hasab al-waajib leehum!

⁵Achaan humman ma yifakkuru fi amal Allah wa la fi khidmit iideenah. Khalli Allah yidammirhum misil beet al-haddamooh wa battaan ma yinbani!

⁶Baarak Allah achaan hu simi' hiss munaadaati.

⁷Allah hu malja'i wa daragati. Galbi atwakkal aleyah wa ana ligiit al-faza'. Ana nafrah beyah be kulla galbi wa nachkurah be khine.

⁸Allah hu gudrat cha'abah wa hu malja' al-gawi le yinajji al-malik al-hu masahah wa darrajah.

⁹Ya Rabb, najji cha'abak! Humman al-warasatak, baarikhum. Abga raa'iihum wa fakkir fooghum ila l-abad.

Zabuur 29

Mazmuur le Dawuud

¹Majjudu Allah, ya l-malaa'ika! Majjudu Allah achaan hu al-Majiid wa l-Gaadir!

²Majjudu Allah achaan usmah al-Majiid! Wa asjudu leyah achaan hu al-Khudduus.

³Hiss Allah fi raas al-almi aywa, al-Rabb al-Majiid dagdag. Allah yahkim kulla almi al-buhaar.

⁴Hiss Allah indah gudra, hiss Allah aziim.

- ⁵Hiss Allah challakh chadar al-arz, Allah kassar arz Lubnaan.
- ⁶Jibaal Lubnaan yinattutu misil ajjaal wa jabal Harmuun yinattit misil wileed al-jaamuus.
- ⁷Hiss Allah yadrub misil al-ra'ad.
- ⁸Hiss Allah yirajjif al-kadaade, Allah yirajjif kadaadit Khaadich.
- ⁹Hiss Allah yiwallid al-aryal wa yiyabbis al-khaaba wa ayyi waahid fi beet Allah yuguul: «Majjuduuh!»
- ¹⁰Allah maalik fi l-kharag wa hu malik ila l-abad.
- ¹¹Allah yanti gudra le cha'abah wa yibaarikhum wa yantiikum al-salaama.

Zabuur 30

Khine fatihiin beet Allah, mazmuur le Dawuud

- ¹Ana ni'azzimak, ya Allah, achaan inta maragtini min al-nugra wa ma khalleet udwaani yafraho be sababi.
- ²Ya Allah Ilaahi! Ana naadeetak le tafza'ni wa inta chafeetni.
- ³Ya Allah! Inta maragtini min al-moot wa min al-yanzulu fi l-khubuur, inta anteeni al-haya.
- ⁴Khannu le Allah, intu mu'miniinah, achkuruuh wa azkuru usmah al-Khudduus.
- ⁵Achaan khadabah yagood le wakit chiyya wa laakin ridaayah yagood muddit umur. Be achiiye, al-baki yaji wa laakin be fajur, al-zakhraat yinsami'.
- ⁶Wa fi raahiti, ana gult: «Ma nittarta' abadan.»
- ⁷Achaan fi wakit ridaak, ya Allah, inta gawweetni misil jabal. Laakin wakit inta ma wajjaht aleyi, ana anbahat.
- ⁸Ya Allah, ana naadeetak! Aywa, le Rabbi ana chahadtah wa gult:
- ⁹«Chunu al-faayde al-talgaaha kan dammi yidaffig aw kan nanzil fi l-khabur? Al-turaab yagdar yachkurak wa yihajji be sidkhak walla?»
- ¹⁰Asma', ya Allah, arhamni! Ya Allah, afza'ni.
- ¹¹Inta baddalt hizni be l-farha wa khulgaani hana l-hizin, baddaltuhum be khulgaan hana l-farha.
- ¹²Wa be da, galbi yikhanni leek, ma yaskut. Ya Allah Ilaahi, nachkurak ila l-abad!

Zabuur 31

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud

- ¹Ya Allah! Leek inta ana nalja' daayman, khalli ma nalga eeb. Be adaaltak, najjiini!
- ²Khutt adaanak leyi wa afza'ni ajala! Abga leyi malja' gawi wa beet gawi al-nalga foogah al-naja.
- ³Achaan inta jabali wa bakaani al-gawi wa fi chaan usmak, tuguudni wa tiwaddiini.
- ⁴Wa inta tamrugni min amkajjaama al-kajjooha leyi achaaan inta bas malja'i.
- ⁵Wa ruuhi nantiiha leek fi iidak. Ya Allah Ilaah al-Hagg, inta fadeetni.
- ⁶Ana nakrah al-yinrabbu fi l-asnaam wa ana nitwakkal ale Allah.
- ⁷Ana ninbasit wa nafrah be rahmatak achaaan inta chift ta'abi wa irift diigti.
- ⁸Wa inta ma sallamtini fi iid udwaani, inta waggafitni be tuuli wa khatteetni fi bakaan wasii'.
- ⁹Hinn foogi, ya Allah, achaaan ana fi l-diige, al-hizin da''af uyuuni wa nafsi wa jismi.
- ¹⁰Hayaati gaa'ide tikammil fi l-hizin wa siniini faato fi l-ganitiin wa be sabab khataayi, gudurti waddarat wa udaami bigo da'iifiin.
- ¹¹Kulla khusmaani yi'ayyuruuni wa jiiraani yi'ayyubuuni ziyaada. Al-ya'arfuuni yakhaafo minni wa kan yichiifuuni fi l-chaari', yi'arrudu minni.
- ¹²Humman nisooni marra waahid misil mayyit wa ana bigiit misil maa'uun mukassar.
- ¹³Ana simi't katiir guwaalit al-naas lahaddi al-ru'ub jaani min kulla bakaan wakit humman yichchaawaro sawa diddi wa yikhattutu le yaktuluuni.
- ¹⁴Laakin ana atwakkal aleek, ya Allah, wa gult: «Inta bas Ilaahi.»
- ¹⁵Ayyaam hayaati fi iideenak inta. Khallisni min iid udwaani wa min al-yitaaruduuni.
- ¹⁶Wajjih nuur wijhak aleyi ana abdak wa najjiini be rahmatak.
- ¹⁷Ya Allah! Khalli ma nalga eeb wakit nachhadak. Wa laakin khalli al-aasiyiin yakhjalo wa yanzulu fi l-khabur wa yaskutu.
- ¹⁸Khalli al-kaddaabiin dool yabgo bukum, humman al-yikallumu didd al-saalih be hugra wa istikbaar wa karaahiiye.
- ¹⁹Ya Allah! Kheerak katiir al-hafadtah le l-naas al-yakhaafo minnak. Wa tantiih le l-yalja'o leek giddaam kulla l-naas.
- ²⁰Wa inta tilabbidhum fi hadaratak, ba'iid min mu'aamarat al-insaan wa tahfadhun fi maskanak, ba'iid min hujuum al-lisaan.
- ²¹Baarak Allah! Achaaan hu wassaf leyi rahmatah al-ajiibe fi madiina muhaasara.

²²Wa fi barjalati, ana gult: «Ana matruud ba'iid min hadaratak!» Wa laakin inta simi't chihidti wakit koorakt le l-faza'.

²³Hibbu Allah, intu al-mu'miniin beyah! Allah yahfad al-amiiniin. Wa laakin le l-mustakbiriin yihaasibhum be amalhum.

²⁴Abgo chudaad wa fahaliin intu kulluku al-induku acham fi Allah.

Zabuur 32

Ta'liim min Dawuud

¹Mabruuk le l-naadum al-Allah marag minnah isyaanah wa khafar leyah zunuubah.

²Mabruuk le l-naadum al-Allah ma yaj'alah khaati wa ma indah khiyaana fi galbah.

³Wakit ma a'taraft be zanbi, al-waja' zaad fi udaami wa ganatt tuul al-yoom.

⁴Achaan tuul al-leel wa l-nahaar, nihiss be tugul iidak foogi wa bigiit misil al-gechch al-yaabis, gudra ma indi. Wagfa.

⁵Wa khalaas, ana kallamt leek be zanbi wa ma labbadt khataayi. Wa gult: «Ya Rabb, ana a'taraft be isyaani.» Wa inta, ya Allah, khafart leyi khataayi wa zanbi. Wagfa.

⁶Achaan da, kulla mu'min waajib yas'alak fi wakt al-diige wa be da, hu yanja akiid min al-kharag al-chadiid.

⁷Inta malja'i wa fi l-diige tahmiini wa be khine al-naja, maleet galbi. Wagfa.

⁸Wa Allah gaal: «Na'am. Ana ni'allimak wa niwassifak al-tariig al-tichiilah wa niwassiik wa nifakkir fiik.

⁹Ma tabga misil al-juwaad aw al-bakhal al-ma yafham wa ma yagiif illa be l-sariime wa l-lijaam. Wa balaahum ma yatba'ak.»

¹⁰Al-azaab al-ziyaada yarja al-aasi wa laakin al-indah fi Allah damaan yalga al-amaan.

¹¹Afraho be Allah wa khannu, ya l-saalihiin! Wa wassufu farahku, ya l-aadiliin!

Zabuur 33

¹Ya l-saalihiin! Zakhrutu le Allah min al-farah! Hamd Allah yiwaafiq ma'a l-naas al-adiiliin.

²Achkuru Allah be jigindiiye wa khannu leyah be amsibeybe al-indaha achara habil!

³Khannu leyah khine jadiid! Khannu adiil be aalaat wa zakhraat.

⁴Achaan kalaam Allah adiil wa kulla khidimtah be sidikh.

⁵Hu yhibb al-hagg wa l-adaala wa rahmat Allah malat al-ard.

- ⁶Be kilmitah, Allah khalag al-samaawaat wa be nafkha waahide, khalag kulla khuwwaathum.
- ⁷Hu jama' almi al-bahar fi bakaan waahid wa lamma almi al-muhiitaat fi khazzaan.
- ⁸Khalli kulla sukkaan al-ard yakhaafo Allah wa kulla naas al-dunya yarjufu giddaamah!
- ⁹Achaan be kilmitah, kulla cheyy kaan wa be amrah, kulla cheyy bigi.
- ¹⁰Allah nagad kharaar al-umam wa fachchal khittat al-chu'uub.
- ¹¹Kharaar Allah gaa'id ila l-abad wa khittitah min zurriye le zurriye.
- ¹²Mabruuk le l-umma al-Ilaahha Allah wa l-cha'ab al-hu azalah misil warasatah.
- ¹³Min al-samaawaat, Allah yanzur wa yichiif kulla l-naas.
- ¹⁴Wa min archah, hu yichiif kulla sukkaan al-ard.
- ¹⁵Hu bas al-khalag guluubhum kulluhum wa gaa'id yafham kulla khidmithum.
- ¹⁶Katarat al-deech ma tafza' al-malik wa l-khuwwa al-chadiide ma tinajji al-fahal.
- ¹⁷Al-kaddaab yuguul: «Al-juwaad yijiib al-nasur!» Wa laakin gudurtah al-ziyaada kula ma tinajji siidah.
- ¹⁸Wa laakin een Allah gaa'ide tichiif al-yakhaafo minnah, humman al-induhum acham fi rahmatah.
- ¹⁹Wa da, le yinajjiikum min al-moot wa yahfad hayaathum fi wakt al-juu'.
- ²⁰Wa aniina kula narjo Allah achaan hu musaa'idna wa daragatna.
- ²¹Achaan minnah hu, jaayi farah guluubna wa ale usmah al-mukhaddas, atwakkalna.
- ²²Ya Allah, khalli rahmatak tukuun foogna misil achamna gaa'id foogak!

Zabuur 34

Mazmuur le Dawuud, wakit sawwa nafsah misil muchootin giddaam Abiimalik wa hu taradah wa Dawuud faat

- 1 Ana nahmud Allah fi kulla wakit wa daayman khachmi yachkurah.
- 2 Ana nimajjid Allah wa l-masaakiin yasma'o wa yafraho.
- 3 Ta'aalu! Ni'azzumu Allah wa ni'allu usmah sawa.
- 4 Ana sa'alt Allah wa hu radda leyi wa najjaani min kulla khoofi.
- 5 Al-rafa'o uyuunhum aleyah raaro wa l-eeb ma yinchaaf fi wujuuhhum.
- 6 Wakit al-miskiin yinaadi, Allah yasma'ah wa yinajjiik min kulla ta'abah.

- ⁷Wa malak Allah yahris hawaale al-yakhaafo minnah wa hu yikhallishum.
- ⁸Duukhu wa chiifu Allah rahiim. Mabruuk le l-naadum al-hu malja'ah.
- ⁹Akhaafo min Allah, intu al-hu khassasaaku, achaan cheyy ma yigassir le l-yakhaafo minnah.
- ¹⁰Furuukh al-duud ya'arfu gillit al-akil wa l-juu' wa laakin al-yifattuchu Allah, ma yigassir leehum cheyy min al-kheer.
- ¹¹Ya iyaali, ta'aalu wa asma'o wa ana ni'allimku al-khoof min Allah.
- ¹²Inta tidoor al-haya walla? Wa tidoor ti'iich ayyaam sa'iidiin?
- ¹³Khalaas, ahfad lisaanak min al-kalaam al-fasil wa khachmak min al-kalaam al-kidib.
- ¹⁴Ba'id min al-fasaala wa sawwi al-kheer, fattich al-salaam wa taabi'ah be niye waahide.
- ¹⁵Een Allah tiraakhib al-saalihiin wa hu yasma' siraakhhum.
- ¹⁶Allah yugumm didd al-fasliin le yuguchch zikirhum min al-ard.
- ¹⁷Wakit al-saalihiin yinaadu, Allah yasma'hum wa hu yinajjihum min kulla diigithum.
- ¹⁸Allah gariib le l-naas al-guluubhum mutahayyiriin wa yinajji al-fikirhum mubarjal.
- ¹⁹Al-saalih yiwaajih bala katiir wa min kulli waahid, Allah yinajjih.
- ²⁰Hu yahfad kulla udaamah wa waahid minhum ma yinkasir.
- ²¹Al-bala yaktul al-aasi wa l-yakraho al-saalihiin yil'aakhabo.
- ²²Wa laakin Allah yafda hayaat abiidah wa l-yalja'o leyah ma yil'aakhabo.

Zabuur 35

Le Dawuud

- ¹Ya Allah! Khaasim al-yikhaasumuuni wa haarib al-yihaarubuuni!
- ²Chiil daragatak wa dir'ak wa gumm afza'ni!
- ³Midd haribtak wa arfa' tabiigak le tigaabil al-yitaaruduuni. Wa guul leyi: «Ana munajjiik!»
- ⁴Khalli yi'iibu wa yinhaano, humman al-yidooru mooti! Khalli yi'arrudu khajlaaniin, humman al-yidooru leyi al-fasaala!
- ⁵Khalli yabgo misil uttaab fi ust al-riih wakit malak Allah yitaaridhum!
- ⁶Khalli deribhum yabga adlam wa amzahaloota wakit malak Allah yatrudhum!

- ⁷Achaan bala janiye, kajjo leyi charak wa bala janiye, nakato nugra le yarmuuni.
- ⁸Khalli yaga' fooghum halaak be khafla wa yakrubhum charakhum al-labbadooh wa fi l-halaak yaga'o!
- ⁹Laakin nafsi tinbasit be Allah wa ana nafrah be najaatah.
- ¹⁰Wa fi nafsi nuguul: «Ya Allah, yaatu mislak? Inta tinajji al-miskiin min al-gawi minnah wa tinajji al-miskiin wa l-da'iif min al-yagla' minhum.»
- ¹¹Chuhuud al-zuur gammo yathamooni be cheyy al-ana ma na'arfah.
- ¹²Wa humman yisawwu leyi fasil fi badal al-zeen wa ana faddalt wiheedi.
- ¹³Wa fi wakit maradhun, ana libist khulgaan al-hizin wa maskant nafsi be siyaam wa gaa'id nisalli daayman leehum.
- ¹⁴Ana macheet wa jiiit misil fi moot hana akhu aw rafiig wa dangart raasi misil al-haznaan le ammah.
- ¹⁵Laakin wakit attarta't, humman lammo diddi wa firho. Wa min duun na'arfah, al-fasliin gammo diddi wa daayman yigattu'u laham jildi.
- ¹⁶Ma'a l-chammaatiin, yadhako foogi wa daayman yiwassufuuni sunuunhum al-turaan.
- ¹⁷Ya Rabb, kikkeef tahmal al-cheyy da? Najji ruuhi min damaarhum wa najji nafsi min al-diidaan dool!
- ¹⁸Fi lubb al-mujtama', ana nachkurak aywa, fi lubb al-naas al-katiiriin, nahmudak.
- ¹⁹Humman al-bigo udwaani bala janiye, khalli ma yafraho be sababi. Humman al-yakrahooni bala janiye, khalli ma yukujju uyuunhum le yi'ayyuruuni!
- ²⁰Achaan abadan ma yihajju be salaam didd sukkaan al-aaychiin be hudu fi l-balad. Wa kulla cheyy al-yuguulu, hu kalaam khachch.
- ²¹Wa yaftaho khuchuumhum kubaar wa yuguulu diddi: «Ha ha! Uyuunna chaafuoh!»
- ²²Wa inta kula chift, ya Allah. Ma taskut! Ya Rabbi, ma tiba''id minni!
- ²³Gumm, ya Ilaahi, daafi' leyi fi daliimti! Wa daafi' leyi fi chaan huguugi, ya Rabbi!
- ²⁴Haakimni hasab adaaltak, ya Allah Ilaahi, wa khalli udwaani ma yafraho be sababi.
- ²⁵Wa khalli ma yuguulu fi guluubhum: «Ha ha! Hu da, lugma waahide ma tamma!»
Wa khalli ma yuguulu: «Da khalaas! Aniina zaratnaah!»
- ²⁶Khalli al-eeb wa l-chamaate yakurbuum, humman al-yafraho be masiibti. Khalli al-eeb wa l-ihaana yikhattuuhum, humman al-yugummu diddi.
- ²⁷Khalli yi'iitu wa yizakhrutu min al-farah humman al-yidooru leyi al-adaala wa daayman yuguulu: «Allah hu akbar! Hu yidoor salaamat abdah.»

²⁸Wa khalaas, lisaani yikallim be adaaltak aywa, kulla yoom nahmudak.

Zabuur 36

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le Dawuud abd Allah

¹Al-aasi yitaabi' kalaam galbah wa fi nafsah ma indah khoof min al-Rabb.

²Achaan hu yukhuchch nafsah bilheen wa be da, ma ya'arif khataayah wa yakrahah.

³Wa kalaam khachmah fasaala wa khachch wa aba al-hikma wa khalla al-kheer.

⁴Fi furaachah, hu yanwi al-fasaala wa l-derib al-chaaylah ma adiil wa ma yarfud al-charr.

⁵Ya Allah! Rahmatak gaa'ide fi l-sama wa sidkhak yamchi lahaddi l-sahaab.

⁶Wa adaaltak misil jibaal al-aaliyiin wa charii'tak misil almi al-khariig. Ya Allah! Inta tinajji al-naas wa l-bahaayim.

⁷Rahmatak khaaliye, ya Rabb, wa Bani Adam yalja'o tihit janaaheek.

⁸Humman yachba'o min laham samiin hana beetak wa inta tazgiikum be kheerak misil almi al-waadi al-ma yikammil.

⁹Achaan ma'aak, een almi al-haya wa be nuurak, nichiiifu al-nuur.

¹⁰Khalli rahmatak tuduum le l-ya'arfuuk wa adaaltak tagood le l-naas al-guluubhum adiiliin.

¹¹Khalli al-mustakbir ma yukhutt rijlah fi bakaani wa iide al-aasiyiin kula ma yaturduuni.

¹²Daahu hinaak al-yisawwu al-charr waga'o! Humman anbataho, ma yagdaru yugummu!

Zabuur 37

Le Dawuud

¹Ma taz'al didd al-fasliin wa ma tahsid al-yisawwu al-fasaala.

²Achaan humman misil al-gechch al-yamrad ajala wa misil al-ziraa'a al-taybas.

³Atwakkal ale Allah wa sawwi al-kheer wa fi l-balad, taskun be amaan.

⁴Wa ma'a Allah, talga kulla cheyy sameh wa hu yantiik talabaat galbak.

⁵Wajjih khatwaatak ale Allah wa atwakkal aleyah wa hu yisawwi leek kulla cheyy.

⁶Hu yibayyin adaaltak misil al-nuur wa hugugak misil nuur al-gaayle.

⁷Agood saakit giddaam Allah wa khutt achamak foogah. Wa ma taz'al didd al-yanjah fi tariigah wa la didd al-naadam al-yisawwi mu'aamara.

- ⁸Khalli al-za'al wa aaba al-khadab wa ma takhdab chadiid lahaddi tisawwi al-fasaala.
- ⁹Achaan al-fasliin, yafsuluuhum wa laakin al-yukhuttu achamhum fi Allah yawrusu al-ard.
- ¹⁰Ba'ad chiyya, al-aasi yabga ma fiih. Kan tifattichah fi bakaanah, ma talgaah fi ayyi bakaan.
- ¹¹Wa laakin al-masaakiin yawrusu al-ard wa yafraho be salaam katiir.
- ¹²Al-aasi yikhattit didd al-saalih wa diddah hu, yi'addi sunuunah.
- ¹³Wa laakin al-Rabb yadhak leyah achaaan hu ya'arif kadar yoomah yaji.
- ¹⁴Al-aasiyiin yarfa'o al-seef wa yajbudu al-nubbaal le yarmu al-mazluum wa l-miskiin, le yadbaho al-maachiin fi l-derib al-adiil.
- ¹⁵Wa laakin seefhum yigabbil yat'anhum fi guluubhum wa nubbaalhum yilkassar.
- ¹⁶Al-chiyya hana l-saalih akheer min al-katara hana l-aasiyiin.
- ¹⁷Achaan iideen al-aasiyiin yilkassaro wa laakin Allah yisaa'id al-saalihiin.
- ¹⁸Allah yahfad ayyaam al-saalihiin wa warasathum tagood ila l-abad.
- ¹⁹Wa fi chaanah hu, ma yalgo eeb fi wakt al-masiibe wa fi ayyaam al-juu', humman yachba'o.
- ²⁰Laakin al-fasliin yumuutu aywa, udwaan Allah yiddammaro misil nuwwaar al-kadaade wa yufuutu misil al-dukhkhaan al-yabga ma fiih.
- ²¹Al-aasi yiddayyan wa ma yikaffi wa l-saalih yihinn wa yanti.
- ²²Aywa, al-yibaarikhum Allah yawrusu al-balad wa l-naas al-hu yal'anhum, yafsuluuhum.
- ²³Wa be Allah, khatwaat al-naadum yabgo saabtiin wa hu yabga farhaan be derbah.
- ²⁴Wa kan attarta' kula, ma yaga' achaaan Allah kaarib iidah.
- ²⁵Ana kunt sabi wa lahaddi chayyabt wa ma chift saalih al-Allah abaah wa la zurriiyah chahado akil.
- ²⁶Kulla yoom al-aadil yihinn wa yisaa'id wa zurriiyah mubaaraka.
- ²⁷Ba'id min al-fasaala wa sawwi al-kheer wa inta taskun al-balad kulla ayyaam hayaatak.
- ²⁸Achaan Allah yihibb al-adaala wa ma yaaba al-aamano beyah. Hu yahfadhum daayman wa laakin zurriiyat al-aasiyiin, yafsuluuhum.
- ²⁹Al-saalihiin yawrusu al-ard wa yaskunu foogha ila l-abad.
- ³⁰Khachum al-saalih daayman yuguul al-hikma wa lisaanah yantug be l-hagg.

- ³¹Wa Tawraat Rabbah gaa'id fi galbah wa khatwaatah ma yittarta'o.
- ³²Al-aasiyiin yiraakhubu al-saalih wa yifattuchu tariiga al-yaktuluuh beeha.
- ³³Wa laakin Allah ma yikhalliuh fi iideehum wa ma yarda yihaakumuuh kan waddooh al-charii'a kula.
- ³⁴Khutt achamak fi Allah wa ahfad derbak, hu yi'azzimak wa yantiik al-balad misil warasa wa inta tichiif wakit al-aasiyiin yafsuluuhum.
- ³⁵Ana chift al-aasi siid al-unuf zaad misil chadara khadra.
- ³⁶Wa laakin hu faat wa bigi ma fiih wa ana fattachtah wa ma ligiitah.
- ³⁷Chiif al-naadum al-tamaam aywa, chiif al-naadum al-saalih. Siid al-salaam indah mustakhbal tawiil.
- ³⁸Wa laakin al-aasiyiin yiddamaro sawa wa mustakhbal siyaad al-fasaala ma fiih.
- ³⁹Najaat al-saalihiin jaaye min Allah, hu malja'hum fi wakt al-diige.
- ⁴⁰Allah yafza'hum wa yinajjihum, aywa, yinajjihum min al-aasiyiin wa yafza'hum ahaan al-adiiliin yalja'o leyah hu.

Zabuur 38

Mazmuur le Dawuud, le yizzakkaro beyah

- ¹Ya Allah, aakhibni bala khadab wa addibni bala za'al.
- ²Achaan nachaachiibak ta'anooni wa iidak nazalat foogi.
- ³Jismi kulla ma aafe wa da be sabab khadabak. Ma fi sihha fi udaami wa da be sabab zunuubi.
- ⁴Achaan khataayi faat raasi wa khattaani misil himil tagiil al-nazal foogi.
- ⁵Juruuhi chaalo wi'e wa affano wa da be sabab nifaakhi.
- ⁶Wa dahari an'awaj wa ankasar wa daayman ana gaa'id nuruukh be ta'ab.
- ⁷Achaan sulbi booja'ni wa jismi kulla ma aafe.
- ⁸Ana iyiit wa gudurti kammalat wa nagnit min darabaan galbi.
- ⁹Ya Rabb, kulla talabaati gaa'idiin giddaamak wa ganiiti ma mulabbad minnak.
- ¹⁰Galbi yadrub wa gudurti bigat ma fiiha lahaddi waddart nuur uyuuni.
- ¹¹Be sabab juruuhi, rufgaani wa zumlaani ba''ado minni wa ahali tarrafo minni.
- ¹²Al-yidooru mooti kajjo leyi charak. Wa l-yidooru leyi al-fasaala yi'ayyuruuni wa daayman yihajju leyi be khachch.
- ¹³Wa laakin ana misil al-atrach, ma nasma' wa misil al-abkam, ma naftah khachmi.

- ¹⁴Ana misil al-naadum al-ma yasma' wa ma fi radd fi khachmah.
- ¹⁵Achaan ya Allah, fiik inta bas indi al-acham wa inta bas turudd leyi, ya Rabbi, ya Ilaahi.
- ¹⁶Achaan ana gult: «Khalli ma yichchammato leyi. Wakit rijileeni yittarta'o, khalli ma yistakbaro foogi.»
- ¹⁷Aywa, ana gariib nittarta' wa ta'abi ma yikammil abadan.
- ¹⁸Ana ni'tarif be khataayi wa nahzan be sabab zanbi.
- ¹⁹Udwaani hayyiin wa chudaad wa katiiriin al-yakrahooni bala sabab.
- ²⁰Wa l-yisawwu leyi al-charr fi badal al-kheer yathamooni fi chaan al-zeen al-ana nifattichah.
- ²¹Ya Allah, ma tikhalliini! Ya Ilaahi, ma tiba''id minni!
- ²²Yalla ajala, afza'ni! Ya Rabbi! Ya munajji hayaati!

Zabuur 39

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud, hasab tariigat Yaduutuun

- ¹Ana gult: «Nahfad duruubi achaaan ma naga' fi l-zanib be lisaani wa niballim khachmi wakit al-aasi gaa'id giddaami.»
- ²Ana sakatt sukuut taamm wa ma kallamt hatta be l-kheer. Wa waja'i bigi ziyaada, ma binhamil.
- ³Galbi hirig fi dakhil sadri wa daliimti bigat misil naar. Wa khalaas lisaani kallam wa gaal:
- ⁴«Ya Allah! Arrifni nihaayti wa adad ayyaami le na'arif kadar ana zaayil.
- ⁵Daahu inta anteetni ayyaam tuulhum misil arba'a usba' wa adad ayyaami ma yisaawi cheyy giddaamak. Aywa, ayyi insaan makhluug zaayil.» Wagfa.
- ⁶Aywa! Al-insaan yamchi wa yaji misil dull yuzuul wa kulla khidimtah ma indaha ma'ana. Hu yilimm al-khuna wa ma ya'arif yaatu al-yichiilha.
- ⁷Wa hassa', ya Rabb, narja chunu? Achami kulla foogak inta.
- ⁸Amrugni min kulla khataayi wa ma tikhalliini nabga mu'yaar le l-mataamiis.
- ⁹Ana sakatt wa battaan ma nufukk khachmi achaaan inta bas khatteetni fi l-haala di.
- ¹⁰Arfa' minni darabaanak achaaan ana addammart min hujuum iidak.
- ¹¹Le l-insaan, ti'addibah wa ti'aakhibah hasab khataayah. Wa misil al-suusa taakul al-hatab, inta tidammir ayyi cheyy al-yihibbah. Wa kulla l-naas yuzuulu. Wagfa.

¹²Asma' salaati wa siraakhi, ya Allah! Asma' bakiiyi wa ma taaba! Achaan ana misil ajnabi fi bakaanak wa deaf misil kulla juduudi.

¹³Khalliini wa ana nagdar nafrah gabul ma nufuut wa nabga ma fiini.

Zabuur 40

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud

¹Ana khatteet kulla achami fi Allah wa hu wajjah aleyi wa simi' siraakhi le l-faza'.

²Hu maragaani min nugrat al-halaak wa min al-wahale wa l-amzahaloota. Hu waggafaani be tuuli fi l-hajar wa sabbat khatwaati.

³Hu khatta fi khachmi khine jadiid, khine hana chukur le Ilaahna. Katiir yichiifu wa yakhaafo wa yitwakkalo ale Allah.

⁴Mabruuk le l-naadum al-yitwakkal ale Allah wa ma yinlafit le l-mustakbiriin wa l-kaddaabiin.

⁵Ya Allah Ilaahi! Inta sawweet leena ajaayib wa haggagt ahdaaf katiiriin wa ma fi naadum al-yisaawiik. Ana nidoor nihajji be ajaaybak wa niballikhhum laakin humman katiiriin ma binhasbu.

⁶Inta ma dawwart wa la dahiiye wa la hadiiye wa laakin fataht udneeyi le nafham. Inta ma talabt dahaaya muharragiin wa la dahaaya le kaffaarat al-zanib.

⁷Khalaas, ana gult: «Daahu ana jiiit! Ana jiiit be kitaab malfuuf al-katabooh leyi.»

⁸Ya Ilaahi! Ana nisawwi ridaak wa nafrah wa nahfad Tawraatak fi daakhal galbi.

⁹Nibachchir be adaaltak le mujtama' kabiir. Ya Allah, chiif! Ana ma naskut, inta ta'arfah.

¹⁰Ana ma labbadt adaaltak fi daakhal galbi wa laakin hajjeet be sidkhak wa najaatak. Ana ma labbadt kheerak wa amaanak le mujtama' kabiir.

¹¹Ma tadharni min rahmatak, ya Allah! Kheerak wa amaanak yahfadooni le l-abad.

¹²Achaan masaayib bala adad haasaroni wa khataayi faatooni, ma nagdar nahmalhum. Humman kitro wa bigo ziyaada min suuf raasi wa ana ma indi gudra.

¹³Ya Allah, nachhadak najjiini! Wa ta'aal ajala afza'ni!

¹⁴Khalli al-eeb wa l-chamaate yakurbuuhum kulluhum, humman al-yidooru mooti. Wa l-yihibbu leyi al-charr, khalli yi'arrudu wa yakhjalo.

¹⁵Al-yichchammato leyi, khalli al-eeb yakhribhum.

¹⁶Wa laakin khalli kulla l-yifattuchuuk yafraho wa yinbastu beek. Wa khalli al-yihibbu najaatak yuguulu daayman: «Allah hu akbar!»

¹⁷Ana miskiin wa fagraan. Ya Rabb, fakkir foogi! Inta leyi faza' wa munajji. Ya Ilaahi, ma ti'akhhir!

Zabuur 41

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud

¹Mabruuk le l-yifakkir fi l-da'iifiin! Fi yoom al-fasaala, Allah yinajjih.

²Allah yahfadah wa yantiih al-haya wa yisawwi haaltah adiile fi l-ard wa ma yisallimah fi iid udwaanah.

³Allah yisaa'idah fi sariirah hana l-ta'ab wa yihtamma beyah fi furaachah wakit mardaan.

⁴Wa ana gult: «Ya Allah! Be rahmatak achfiini, achaan ana a'taraft be zanbi.»

⁵Udwaani yihajju foogi be l-fasaala wa yuguulu: «Mata yumuut wa usmah yiwaddir?»

⁶Wakit waahid yuzuurni, hu yihajji ma'aayi be kidib wa yifattich yilimm al-fasaala al-fi kalaami wa yamchi yihajji beeha barra fi l-chawaari'.

⁷Kulla udwaani yiwaswusu sawa foogi wa yil'aamaro diddi wa yijahhuzu al-fasaala leyi wa yuguulu:

⁸«Hu karabah marad khatiir al-siidah kan ragad, abadan ma yugumm!»

⁹Hatta rafiigi al-muntakil aleyah wa yaakul ma'aayi khubziti, hu angalab diddi.

¹⁰Laakin inta, ya Allah, be rahmatak achfiini wa nilkaffa fooghum!

¹¹Kan udwaani ma yichchammato foogi khalaas, ana irift kadar inta firihit beyi.

¹²Inta saa'adtini wa chafeetni wa khatteetni giddaamak ila l-abad.

¹³Baarak Allah Ilaah Bani Israa'iil daayman wa ila l-abad! Aamiin wa aamiin!

Zabuur 42

Al-juzu al-taani hana l-Zabuur

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Ta'liim min awlaad Khuurah

¹Misil khazaal muchtaaga le l-almi ana kula muchtaag leek, ya Ilaahi!

²Ana atchaan le Allah Ilaahi al-Hayy. Mata nadkhul fi hadaratah wa nigaabilah?

³Nabki leel wa nahaar wakit yuguulu leyi kulla yoom: «Ween Ilaahak?»

⁴Wa galbi yahzan wakit nizzakkar al-ayyaam al-faato, wakit macheet ma'a l-naas wa gudtuhum le beet Allah, wakit kulla l-naas ayyado wa be khine wa farah, chakaroo.

⁵Maala ti'ayyisi, ya nafsi? Wa maala taginti min al-ta'ab al-foogi? Khutti achamki fi Allah Ilaahi. Aywa, ana nachkurah battaan, hu Ilaahi al-yinajjiini.

⁶Nafsi addaayagat, ya Ilaahi, wa fi chaan da bas, ana azzakkartak fi balad al-Urdun wa fi raas jabal Harmuun wa fi jabal Mis'aar.

⁷Wa mooj al-bahar gamma be katara al-waahid ba'ad al-aakhar. Wa kulla moojak wa challaalak khattooni.

⁸Be l-nahaar, Allah yisawwi leyi kheerah wa be l-leel, ana nimajjidah wa nisalli leyah, hu al-yahfad hayaati.

⁹Ana nuguul: «Ya Rabb, inta jabali al-yahmiini. Maala nisiitni? Maala khalleetni namchi haznaan min mutaaradat al-udwaan?»

¹⁰Udaami maa'o wakit khusmaani yi'ayyuruuni, wakit yuguulu leyi kulla yoom: «Ween Ilaahak?»

¹¹Maala ti'ayyisi, ya nafsi? Wa maala taginti min al-ta'ab al-foogi? Khutti achamki fi Allah Ilaahi. Aywa, ana nachkurah battaan, hu Ilaahi al-yinajjiini.

Zabuur 43

¹Ya Rabb! Inta bas chaari'ni wa chiil daliimti wa fi l-munaafikhiin, ansurni wa min ayyi khachchaach wa mujrim, khallisni.

²Ya l-Rabb, inta malja'i al-yahmiini. Maala abeetni? Maala khalleetni namchi haznaan min mutaaradat al-udwaan?

³Rassil nuurak wa haggak, yuguuduuni wa le jabalak al-mukhaddas wa maskanak, yiwadduuni.

⁴Wa ana namchi madbah Ilaahi al-inta sabab kulla farhiti wa be l-jigindiiye nachkurak, ya Rabb, ya Ilaahi.

⁵Maala ti'ayyisi, ya nafsi? Wa maala taginti min al-ta'ab al-foogi? Khutti achamki fi Allah Ilaahi. Aywa, ana nachkurah battaan, hu Ilaahi al-yinajjiini.

Zabuur 44

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Ta'lim min awlaad Khuurah

¹Ya Ilaahna! Aniina simi'na kalaam juduudna. Wa humman kallamo leena be l-cheyy al-sawweetah leehum fi wakithum, fi l-zaman al-faat.

²Le timakkinhum, inta gala't ard al-umam be gudurtak. Wa le tisakkinhum, inta darabt al-chu'uub.

³Achaan ma be silaahhum, humman waraso al-balad wa ma be gudrithum, annasaro. Laakin be zeenaaytak inta wa be duraa'ak inta wa be nuur wijhak achaan inta ridiiit beehum.

⁴Ya Ilaahi, inta bas maliki wa inta bas al-yikharrir najaat zurriiyit Yaakhuub!

- ⁵Beek inta, aniina nihaarubu udwaanna wa be usmak, nifajjukhu al-yugummu diddina.
- ⁶Ana ma nitwakkal ale nubbaali wa seefi kula ma yinajjiini.
- ⁷Achaan inta bas al-tinajjiina min udwaanna wa inta bas al-ti'ayyib al-yakrahoona.
- ⁸Kulla yoom nahmuduuk, ya Rabb, wa nachkuru usmak ila l-abad. Wagfa.
- ⁹Wa be da kula, inta abeetna wa khajjaltina wa abadan ma kunt ma'a askarna.
- ¹⁰Inta taradtina giddaam udwaanna wa l-yakrahoona nahaboona misil yidooruu.
- ¹¹Inta sallamtina misil khanam al-juzur wa chattattina fi ust al-umam.
- ¹²Wa anteetna le l-chu'uub bala faayde wa bi'tina bala taman.
- ¹³Inta sawweetna iyeeere ma'a jiiraanna wa sawweetna chimmeete wa mahguuriin ma'a l-naas al-muhawwigiinna.
- ¹⁴Inta sawweetna masal fi ust al-umam wa naas yihizzu ruuseehum leena fi ust al-chu'uub.
- ¹⁵Kulla yoom nichiiif charafi yiwaddir wa l-eeb yikhatti wijhi
- ¹⁶be sabab al-adu al-yi'ayyir wa yichammit wa l-yilkaffa foogi al-taar.
- ¹⁷Da kula ja foogna wa aniina ma nisiinaak wa la nagadna mu'aahadatak.
- ¹⁸Guluubna daayman ma'aak wa rijleena abadan ma talago derbak.
- ¹⁹Wa laakin wakit dammartina, baladna bigat kharaab wa l-kadaade bigat margad hana ba'aachiim wa khatteetna be l-dalaam al-haalik.
- ²⁰Wa kan nisiina usum Ilaahna wa fattachna ilaah aakhar ajnabi,
- ²¹al-Rabb ma ya'arfah walla? Hu ya'arif asraar al-guluub.
- ²²Wa laakin fi chaanak inta, yaktuluuna kulla yoom wa yaj'aloona misil khanam al-juzur.
- ²³Gumm, ya Rabb, ma taskut saakit! Gumm, ma tikhalliina ila l-abad!
- ²⁴Maala ma tiwajjih aleena? Wa maala tansa ta'abna wa diigitna?
- ²⁵Achaan ruuhna addammarat wa waga'na fi l-ard wa be butuunna, anbatamna fi l-turaab.
- ²⁶Gumm wa afza'na! Achaan rahmatak, najjiina!

Zabuur 45

Wasiiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh hasab al-hiss al-binaaduuh «Nuwwaar al-sitteeb», ta'liim min awlaad Khuurah, khine hana mahabba

¹*Ga/bi* anmala be kalaam jamiil wa ana gult chi'ir wa azzamt al-malik. Wa khalli lisaani yabga misil khalam hana kaatib mutakhassis.

²Ya l-malik! Inta jamiil min kulla rujaal wa khachmak yuguul daayman kalaam halu. Fi chaan da, al-Rabb baarakak ila l-abad.

³Arbut seefak fi sulbak, ya l-faaris! Aywa, alhazzam be charafak wa azamatak.

⁴Wa be azamatak, arkaab juwaadak wa annasir be sabab al-hagg wa l-adaala wa l-tawaadu'! Wa be iidak al-zeene, tisawwi achya yikhawwufu!

⁵Nachaachiibak turaan, yat'ano udwaan al-malik fi guluubhum. Aywa, tihtak yaga'o chu'uub.

⁶Ya Ilaahi! Archak gaa'id ila l-abad wa asaas mulkak, hi asaas adaala.

⁷Inta tihubb al-adaala wa takrah al-zulum. Achaan da, al-Rabb Ilaahak azalak inta bas min rufgaanak wa masahak be dihin al-suruur.

⁸Wa khulgaanak mudakhkhaniin be sandal wa uud al-gamaari wa irig. Wa min buyuut mujammaliin be l-aaj, yaji hiss al-musiikha al-yifarrihak.

⁹Banaat al-muluuk gaa'idaat jambak, laabsaat ziintak wa l-malika waagfe be zeenaaytak, laabse dahab saafi min Ufiir.

¹⁰Asma'e, ya bineeyit al-malik! Chiifi wa khutti adaanki! Anse cha'abki wa aayilitki.

¹¹Al-malik yihubb jamaalki. Aburki giddaamah achaaan hu siidki.

¹²Ya bitt madiinat Suur, al-khaniyiin min al-cha'ab yijiibu leeki hadaaya achaaan yalga ridaaki.

¹³Khalaas be kulla azama, bitt al-malik dakhalat, laabse khalagha al-mudahhab.

¹⁴Waddooha le l-malik laabse khulgaanha al-mulawwaniin. Wa rafiigaatha al-taab'aatha, waddoohin leek inta, ya l-malik.

¹⁵Waddoohin be farah wa suruur wa dakhalan fi gasir al-malik.

¹⁶Awlaadak yibaddulu abbahaatak wa inta tukhuttuhum hukkaam fi kulla l-balad.

¹⁷Wa ana nizzakkar usmak min zurriye le zurriye. Wa be da, al-cha'ab yachkuruuk daayman wa ila l-abad.

Zabuur 46

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh hasab al-hiss al-binaaduuh «Al-banaat», khine le awlaad Khuurah

¹Al-Rabb hu malja'na wa gudritna wa faza' daayim fi kulli diige.

²Fi chaan da, ma nakhaafo min cheyy wakit al-ard tilharrak wa wakit al-jibaal yinhazzo fi ust al-bahar

- ³wa almiikum yisawwi haraka wa rikhwé wa l-mooj yirajjif al-jibaal. Wagfa.
- ⁴Wa laakin fiyah bahar al-rujuulah yifarruhu madiinat al-Rabb, al-madiina al-mukhaddasa min kulla masaakiin Allah al-Aali.
- ⁵Al-Rabb gaa'id fi usutha wa hi ma tinhazza. Al-Rabb yafza'ha fi l-fajur.
- ⁶Al-umam harajo wa mamaalik attarta'o. Al-Rabb rafa' hissah wa l-ard maa'at!
- ⁷Allah al-Gaadir ma'aana aywa, Ilaah Yaakhuub hu maskanna al-gawi. Wagfa.
- ⁸Ta'aalu chiifu a'maal Allah! Hu yijiib al-bahiite fi l-ard.
- ⁹Hu yiwaggif al-harib lahaddi fi aakhir al-ard wa yikassir ayyi nubbaal wa harba wa yiharrig kulla l-darag.
- ¹⁰Wa yuguul: «Khallu al-silaah wa a'arfu kadar ana al-Rabb, al-Aali fi l-umam wa l-Aali fi l-ard.»
- ¹¹Allah al-Gaadir ma'aana aywa, Ilaah Yaakhuub hu maskanna al-gawi. Wagfa.

Zabuur 47

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le awlaad Khuurah

- 1Ya l-cha'ab, intu kulluku saffugu wa afraho le l-Rabb be zakhraat!
- ²Achaan Allah al-Aali mukhiif wa hu al-malik al-kabiir fi kulla l-ard.
- ³Hu khatta chu'uub tihit sultitna wa khatta umam tihit rijileenah.
- ⁴Hu azal leena warasa, farhit Yaakhuub mahbuubah. Wagfa.
- ⁵Al-Rabb anrafa' fi ust al-zakhraat wa fi hiss al-buug, Allah ja.
- ⁶Khannu le l-Rabb, khannu! Khannu le malikna, khannu!
- ⁷Achaan malik kulla l-ard, hu al-Rabb! Khannu leyah khine!
- ⁸Al-Rabb yamluk fi l-umam, al-Ilaah gaa'id fi archah al-mukhaddas.
- ⁹Hukkaam al-chu'uub lammo ma'a cha'ab Ilaah Ibraahiim achaaan kubaaraat al-ard hineey Allah, hu al-Aali min kulla cheyy.

Zabuur 48

Khine, mazmuur le awlaad Khuurah

- 1Allah hu aziim wa waajib leyah al-hamd fi madiinat Ilaahna, fi jabalah al-mukhaddas.
- ²Al-jabal da jamiil wa suruur le kulla l-ard wa fi aakhir al-munchaakh. Wa hu jabal Sahyuun, madiinat al-malik al-kabiir.
- ³Wa fi gusuur Sahyuun, al-Rabb ma'ruuf misil malja' gawi.

- ⁴Daahu muluuk haddado wakit le yilimmu wa yamchu didd al-madiina.
- ⁵Humman chaafuoha wa tawwaali anbahato wa rajafo wa arrado.
- ⁶Fi l-bakaan da, amrajjaafa karabathum wa attanno misil mara al-gaa'ide titaalig.
- ⁷Wa addammaro misil sufun Tarchiich al-kassarathum riih al-sabaah.
- ⁸Al-hajjo leena beyah, aniina chifnaah fi madiinat Allah al-Gaadir, fi madiinat Rabbina. Al-Rabb yisabbitha ila l-abad. Wagfa.
- ⁹Ya Ilaahna! Zakkarna rahmatak fi lubb beetak al-mukhaddas.
- ¹⁰Ya Rabb! Misil usmak, hamdak gaa'id lahaddi aakhir al-ard. Iidak al-zeene malaane be l-adil.
- ¹¹Be sabab adaaltak, jabal Sahyuun yafrah wa hillaal balad Yahuuza yinbastu.
- ¹²Ruukhu fi durdur Sahyuun wa hawwuguuh wa ahsubu adad buyuutah hana l-muraakhaba.
- ¹³Chiifu adiil durdurah wa ahsubu adad gusuurah achaan tikallumu beyah le l-zurriye al-ba'adku.
- ¹⁴Achaan al-Rabb da, hu Ilaahna daayman wa ila l-abad. Hu yuguudna lahaddi l-moot.

Zabuur 49

Wasiye le kabiir al-khannaayin : Mazmuur le awlaad Khuurah

- ¹Ya l-cha'ab! Asma'o kulluku al-cheyy da! Ya sukkaan al-dunya! Khuttu kulluku adaanku!
- ²Wa intu kula, ya Bani Adam! Wa intu kula, ya l-naas, al-khaniyiin wa l-fagraaniin, kulluku sawa!
- ³Khachmi yuguul kalaam al-hikma wa galbi yihajji be l-fihim.
- ⁴Le l-masal, ana naftah adaani wa be jigindiiyti, ana nifassirah.
- ⁵Maala nakhaaf fi ayyaam al-fasaala wakit khata udwaani muhawwigni?
- ⁶Humman yitwakkalo ale gudrithum wa yifaachuru be khunaahum.
- ⁷Al-insaan ma yagdar yafda akhuuh wa la yikaffi taman fidyatah le l-Rabb.
- ⁸Wa fidyat al-nafis di gaasiye, ma tilkaffa ila l-abad.
- ⁹Al-insaan yagdar yi'iich daayman walla? Wa abadan ma yichiif al-khabur walla?
- ¹⁰Wa laakin nichiiifu al-hukama yumuutu wa l-matmuus wa l-mukhaffal yiddammaro sawa wa yikhallu khunaahum le l-aakhariin.

- ¹¹Humman yahsubu buyuuthum yagoodu ila l-abad wa masaakinum min zurriye le zurriye, humman al-sammo arduhum be asaameehum.
- ¹²Wa laakin al-insaan be kulla charafah, ma yufuut muddit leele, hu misil bahiime, yumuut!
- ¹³Wa da derib al-naas al-yitwakkalo ale nufuushum wa mustakhhbal hana l-yardo be kalaamhum. Wagfa.
- ¹⁴Humman misil al-khanam yarjo al-moot wa l-moot yasrah beehum. Wa ambaakir, al-saalihiin yahkumu fooghum wa jamaalhum yiwaddir wa l-khabur yabga maskanhum.
- ¹⁵Wa laakin al-Rabb yafda hayaati min al-moot aywa, hu yichiilni. Wagfa.
- ¹⁶Ma takhaaf min al-insaan wakit yakhna wa wakit charaf aayiltah yiziid.
- ¹⁷Achaan wakit yumuut, al-maal ma yamchi ma'aayah wa charafah kula, ma yanzil ma'aayah fi l-khabur.
- ¹⁸Fi hayaatah, hu yachkur nafsah wa yuguul: «Aywa, ana ligiit al-kheer.»
- ¹⁹Laakin hu kula yalhag juduudah al-battaan ma yichiifu al-nuur.
- ²⁰Al-insaan al-khani wa ma indah fihim, hu misil bahiime al-tumuut.

Zabuur 50

Mazmuur le Asaaf

- ¹Allah Ilaah al-Ilaahaat hajja wa naada al-ard min bakaan taluu' al-harraay lahaddi waguu'ha.
- ²Fi Sahyuun jamaal kaamil, majd al-Rabb yibiin.
- ³Khalli Ilaahna yaji wa khalli ma yaskut! Giddaamah fi naar muhriga wa riih chadiide tusuug hawaaleeyah.
- ⁴Hu naada al-samaawaat wa l-ard achaaan yachhado fi muhaakamat cha'abah.
- ⁵Wa gaal: «Limmu al-mu'miniin! Humman al-sawwo ma'aayi mu'aahada be l-dahiye!»
- ⁶Wa l-samaawaat yihajju be adaaltah wa yuguulu: «Al-haakim, hu al-Rabb.» Wagfa.
- ⁷«Asma', ya cha'abi, ana nihajji. Ya Bani Israa'iil, ana nachhad didduku. Aywa, ana al-Rabb Ilaahku.
- ⁸Ma be sabab dahaayaaku ana nulumku achaaan dahaayaaku al-muharragiin gaa'idiin giddaami daayman.
- ⁹Ana ma nakhhbal tiiraan min zaraayibku wa la tuyuus min lubb doorku.

- ¹⁰Achaan kulla haywaanaat al-kadaade hineeyi ana wa kulla bahaayim al-fi l-jibaaal be l-uluuf.
- ¹¹Wa na'arif kulla tuyuur al-jibaaal wa haywaanaat al-kadaade kula hineeyi ana.
- ¹²Kan ana jii'aan kula, ma nikallimku. Achaan al-dunya wa kulla cheyy al-foogha hineeyi ana.
- ¹³Ana naakul laham al-tiiraan walla? Wa nachrab damm al-tuyuus walla?
- ¹⁴«Gaddumu le l-Rabb dahiiyat chukur wa haggugu nazirku le l-Aali.
- ¹⁵Fi yoom al-diige, naaduuni wa khalaas, ana ninajjiiku wa intu timajjuduuni.»
- ¹⁶Al-Rabb gaal le l-aasi: «Maala tikallim be churuuti wa tihajji be mu'aahadati?
- ¹⁷Inta al-takrah al-adab wa taaba kalaami!
- ¹⁸Wa kan inta chift sarraag, tistafiq ma'aayah wa tamchi ma'a l-zannaayiin.
- ¹⁹Lisaanak yuguul al-fasaala wa khachmak yinrabit fi l-khachch.
- ²⁰Inta tagood wa tihajji didd akhuuk wa ti'ayyib wald ammak.
- ²¹Ana naskut fi l-cheyy al-inta sawweetah walla? Inta tahsib ana mislak walla? La! Ana nathamak wa nibayyin luwaamti giddaamak!
- ²²Afhamooh intu al-nisiituuni ana al-Rabb! Kan ma fi, ana naktul wa ma fi naadum al-yinajji!»
- ²³Al-yigaddim dahiiyat al-chukur yimajjidni wa l-yifakkir fi derbah, nichawwifah najaati ana al-Rabb.

Zabuur 51

Wasiiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud, wakit al-nabi Naataan ja leyah wa da ba'ad Dawuud dakhil fi Batchaaba'

- ¹Ya Rabbi! Hinn foogi hasab ni'matak wa be rahmatak al-kabiire, amha khataayi.
- ²Guchch khataayi marra waahid wa tahhirni min zanbi.
- ³Achaan ana irift khataayi wa zanbi gaa'id daayman fi agli.
- ⁴Diddak inta wiheedak bas, ana aznabt wa sawweet cheyy fasil giddaamak. Wa fi chaan da, inta saadikh wakit tikallim wa aadil wakit tihaakim.
- ⁵Daahu min wildooni, ana fi l-khata aywa, min ammi khilbat beyi, ana muznib.
- ⁶Laakin inta tafrah be l-hagg al-fi daakhal al-galib. Fi daakhili, arrifni al-hikma.
- ⁷Tahhirni min zanbi be warchaal zuufa wa nabga taahir. Khassilni lahaddi nabga abyad karr ziyaada min al-gutun.

- ⁸Antiini al-farah wa l-suruur wa khalli al-jisim al-inta rihiktah yafrah.
- ⁹Ma tiwajjih ale zunuubi wa amha kulla khataayi.
- ¹⁰Ya Rabbi! Akhlig fi daakhili galib taahir wa gabbil leyi ruuhi al-saabte!
- ¹¹Ma tazgulni ba'iid min hadaratak wa ma tichiil minni Ruuhak al-mukhaddas.
- ¹²Antiini farah najaatak wa gawwiini be ruuh kariime.
- ¹³Ni'allim duruubak le l-aasiyiin wa l-muznibiin yigabbulu leek.
- ¹⁴Ya Rabbi, ya Ilaahi, ya munajji hayaati! Najjiini min al-dimme wa lisaani yikallim be adaaltak.
- ¹⁵Ya Rabb, aftah khachmi wa lisaani yachkurak.
- ¹⁶Inta ma tidoor nadbah dahiiye. Hatta kan nigaddim leek dahiiye muharraga kula, inta ma takhbalha.
- ¹⁷Al-dahiiye al-yakhbalha al-Rabb, hi dahiiyat al-ruuh al-muhattama. Ya Ilaahi, inta ma taaba al-galib al-maksuur wa marhuuk.
- ¹⁸Be ridaak, sawwi al-kheer le Sahyuun wa abni battaan daraadir Madiinat al-Khudus.
- ¹⁹Wa be da, tarda be l-dahaaya al-muwaafgiin wa dool al-dahaaya al-muharragiin wa l-hadaaya al-kaamiliin. Aywa, yigaddumu tiiraan fi madbahak.

Zabuur 52

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Ta'liim min Dawuud, wakit Duwaag al-Adoomi ja khabbar Chaawuul kadar Dawuud macha bakaan Akhiimalik

- ¹Maala tifaachir be fasaaltak, ya l-fahal? Wa maala tuguul daayman rahmat al-Rabb gaa'ide foogak?
- ²Kalaamak yijiib al-kharaab wa lisaanak tariin misil al-muus, ya l-kaddaab!
- ³Inta tihibb al-charr ziyaada min al-kheer wa l-kidib ziyaada min al-sahiih. Wagfa.
- ⁴Tihibb ayyi kalaam al-yidammir wa l-lisaan al-yukhuchh.
- ⁵Al-Rabb yidammirak ila l-abad, yakurbak wa yamurgak min kheemtak wa yaturdak min ard al-hayyiin. Wagfa.
- ⁶Al-saalihiin yichiifu wa yakhaafo wa yadhako foogak wa yuguulu:
- ⁷«Daahu al-fahal ma chaaf al-Rabb misil malja'ah laakin hu atwakkal ale khunaayah al-katiir wa hu gawi be fasaaltah.»
- ⁸Laakin ana kamaan misil chadarat zaytuun khadra fi beet Allah wa nitwakkal ale rahmat al-Rabb ila l-abad.

⁹Ana nachkurak daayman fi chaan al-cheyy al-inta sawweetah. Wa khatteet achami fi usmak achaan inta zeen le mu'miniinak.

Zabuur 53

Wasiiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh be hiss al-suffaara, ta'liim min Dawuud

¹Al-mataamiis gaalo fi nufuushum: «Ma fi Ilaah!» Humman tallafu wa sawwo amal muharram wa ma fi naadum al-yisawwi al-kheer.

²Min al-sama, al-Rabb chaaf Bani Adam le yichiif kan naadum waahid minhum aagil al-yifattichah hu al-Rabb.

³Kulluhum sawa ba'ado wa waddaro, ma fi naadum al-yisawwi al-kheer wa la waahid.

⁴Al-yisawwu al-zulum ma induhum al-ma'rafa walla? Humman yaakulu cha'abi misil yaakulu al-khubza wa ma yachhado al-Rabb.

⁵Wa daahu humman gaa'idiin yarjufu fi bakaan al-ma waajib yarjufu foogah achaan al-Rabb chattat udaam al-naas al-yihaasuruuku intu cha'abah. Wa intu ti'ayyubuuhum achaan al-Rabb abaahum.

⁶Yaatu min Sahyuun yanti al-naja le Israa'iil? Wakit al-Rabb yigabbil cha'abah min al-khurba, zurriiyit Yaakhuub yinbastu wa zurriiyit Israa'iil yafraho.

Zabuur 54

Wasiiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh be jigindiiye. Ta'liim min Dawuud, wakit naas hana kadaadit Ziif jo gaalo le Chaawuul kadar Dawuud mullabbid fi bakaanhum

¹Ya Rabb, be usmak najjiini wa be gudurtak ahkim leyi.

²Ya Rabb, asma' salaati wa khutt adaanak le kalaami.

³Achaan al-ajaanib gammo diddi wa l-mujrimiin yidooru mooti wa ma yakhaafu min al-Rabb. Wagfa.

⁴Daahu al-Rabb yafza'ni wa hu yukuun ma'a l-yisaa'uduuni.

⁵Khalli yigabbil al-fasaala fi l-yiljassaso foogi. Ya Allah, be sidkhak, sakkithum!

⁶Be kulla niyti nigaddim leek dahiiye wa nachkur usmak, ya Allah, achaan usmak adiil.

⁷Achaan inta najjeetni min kulla diige wa ana gaa'id nilfarraj fi udwaani.

Zabuur 55

Wasiiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh be jigindiiye, ta'liim min Dawuud

¹Ya Ilaahi, asma' salaati wakit nachhadak wa ma taabaani!

²Fakkir foogi wa rudd leyi. Ana aayir min chakwiti wa ganitiini

- ³achaan korooraak al-adu wa mudaayagat al-aasiyiin. Achaan humman sabbo foogi charruhum wa be za'al, hajamooni.
- ⁴Galbi rajjaf fi daakhili wa l-khoof min al-moot karabaani.
- ⁵Al-khoof wa l-rajafaan karabooni wa bahiite chadiide karabatni.
- ⁶Wa gult: «Kan indi janaahe al-gimriiye, nitiir wa nifattich maskan.
- ⁷Aywa! Ni'arrid ba'iid wa naskun fi l-kadaade. Wagfa.
- ⁸«Wa be sur'a, nalga maskan al-yahfadni min al-riih al-chadiide.»
- ⁹Ya Rabb! Barjilhum wa chattit kalaamhum. Achaan ana chift al-unuf wa l-huraaaj fi l-madiina
- ¹⁰leel wa nahaar muhawwigiin daraadirha wa l-fasaala wa l-ta'ab fi lubbaha.
- ¹¹Al-damaar gaa'id fi lubbaha wa l-khachch wa l-zulum abadan ma yikissu min chawaari'ha.
- ¹²Kan adu yi'ayyirmi, nahmalah wa kan khasiim yugumm diddi, nillabbad minnah.
- ¹³Wa laakin da inta, raajil misli wa inta bas siid amaani wa rafiigi al-niriidak!
- ¹⁴Wa inta al-ichna ma'aak sawa fi halu wa amaan. Wa macheena sawa fi beet Allah ma'a jamaa'at al-aabidiin.
- ¹⁵Wa khalli al-moot yifaaji' udwaani wa yanzulu hayyiin fi l-khubuur achaan al-charr gaa'id ma'aahum fi usuthum.
- ¹⁶Wa laakin ana ninaadi al-Rabb wa hu bas Allah al-yinajjiini.
- ¹⁷Wa be fajur wa gaayle wa achiiye, ana nachki wa nagnit wa hu simi' hissi.
- ¹⁸Hu fadaani be l-salaama wakit gaa'idiin yihaarubuuni achaan katiiriin gaaymiin diddi.
- ¹⁹Khalli al-Rabb yasma' wa yihiinum, hu al-gaa'id fi archah min zamaan. Wagfa. Humman wa la yikhayyuru wa la yakhaafo min al-Rabb.
- ²⁰Al-khaayin rafa' iidah didd naas al-salaam wa ma ahtaram mu'aahadatah.
- ²¹Wa lisaanah halu min al-asal wa laakin galbah khattat al-harib. Wa kalaamah maarin min al-zibde wa laakin misil al-seef al-masluul.
- ²²Khutt hammak fi Allah wa hu yisaa'idak. Wa hu abadan ma yikhalli al-saalih yittarta'.
- ²³Wa inta, ya Ilaahi, inta tinazzilhum fi l-khabur. Kattaaliin al-dimam wa l-khachchaachiin ma yi'iichu nuss umurhum. Wa laakin ana nitwakkal aleek.

Zabuur 56

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh hasab al-hiss al-binaaduuh «Gimriiye al-ba'iide wa ma tinsami'.» Chi'ir le Dawuud, wakit al-Filistiyiin karaboooh fi hillit Gaat

¹Ya Rabb, hinn foogi! Achaan al-naas gaa'idiin yitaaruduuni wa kulla yoom yihaarubuuni wa yazulmuuni.

²Wa daayman udwaani gaa'idiin yitaaruduuni wa humman katiiriin al-yihaarubuuni be istikbaar.

³Wa laakin yoom ana khaayif, nitwakkal aleek.

⁴Ana nachkur al-Rabb, aywa, nachkurah fi chaan kalaamah wa ana nitwakkal aleyah wa ma khaayif. Al-insaan yagdar yisawwi leyi chunu?

⁵Wa kulla yoom yajrahooni be kalaamhum wa yifakkuru foogi illa be l-fasaala.

⁶Yakursu leyi le yaktuluuni wa yiraakhubu khatwaati le yichiilu hayaati.

⁷Wa ba'ad kulla l-fasaala dool, yanjo walla? Ya Rabb, anzil khadabak foog al-cha'ab dool!

⁸Wa inta hasabt khatwaati wakit ana aayir wa lammeet dumuu'i fi girbitak. Wa da kulla ke ma maktuub fi kitaabak walla?

⁹Wa khalaas yoom ana ninaadiik, udwaani yikhalluuni. Wa ana na'arfah kadar al-Rabb, hu ma'aayi.

¹⁰Nachkur al-Rabb fi chaan kalaamah, aywa, nachkur Allah fi chaan kalaamah.

¹¹Ana nitwakkal ale l-Rabb wa ma khaayif. Al-insaan yagdar yisawwi leyi chunu?

¹²Ya Rabb! Waajib nihaggig nazri wa nigaddim leek dahaaya chukur.

¹³Achaan inta najjeet nafsi min al-moot wa rijileeni min al-tarta'aan achaan nuruukh giddaam al-Rabb fi l-nuur al-yanti al-haya.

Zabuur 57

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh hasab al-hiss al-binaaduuh «Ma tidammir.» Chi'ir le Dawuud, wakit dakhal fi l-karkuur mu'arrid min Chaawuul

¹Hinn foogi, ya Rabb, hinn foogi! Leek inta, ana nalja'. Aywa, tihit janaaheek ana nalja' lahaddi yufuut al-damaar.

²Ninaadi al-Rabb al-Aali, al-Ilaah al-yisawwi leyi al-kheer.

³Wa min al-sama, yirassil leyi al-naja wakit al-yidaayigni gaa'id yitaaridni. Wagfa. Khalli al-Rabb yirassil leyi rahmatah wa amaanah.

⁴Ana raagid fi ust al-naas al-misil diidaan al-yaakulu al-insaan. Sunuunhum misil huraab wa nachaachiib wa lisaanhum misil seef tariin.

⁵Ya Rabb! Wassif azamatak fi l-sama wa wassif majdak fi kulla l-ard.

⁶Humman kajjo charakhum leyi wa gariib naga' foogah. Wa hafaro nugra giddaami laakin humman zaathum waga'o foogha. Wagfa.

⁷Ya Rabb! Galbi saabit aywa, galbi saabit. Ana nikhanni leek wa namdahak, ya Allah!

⁸Ya nafsi, agoodi waa'iyee! Ya amsibeybe wa l-jigindiye, agoodu waa'iyiin! Ana niwa''i al-chagaag!

⁹Ya Rabb! Ana nachkurak fi ust al-chu'uub wa namdahak fi ust al-umam.

¹⁰Achaan rahmatak kabiire fi l-sama wa amaanak lihig lahaddi l-sahaab.

¹¹Inta aali fi l-sama, ya Rabb, wa khalli majdak yukuun fi kulla l-ard.

Zabuur 58

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh hasab al-hiss al-binaaduuh «Ma tidammir», chi'ir le Dawuud

¹Ya Bani Adam, sahiih ke? Be l-sukuut tijiibu al-adaala walla? Gaa'idiin tahkumu be l-hagg ambeenaatku walla?

²La! Be niyitku gaa'idiin tisawwu jariime wa fi l-ard gaa'idiin tikatturu al-unuf be iidku.

³Al-aasiyiin munaafikhiin min humman fi rihim ammahaathum wa l-kaddaabiin muwaddiriin min yoom marago min butuun ammahaathum.

⁴Humman induhum samm misil samm al-daabi wa misil amchideegaat al-tarchaane al-saddat udneeha

⁵wa ma tidoor tasma' hiss siidha wa la hiss al-saahir al-ziyaada minnah.

⁶Ya Rabb, kassir sunuunhum fi daakhal khuchuumhum! Wa dammir fawaatir iyaal al-duud, ya Allah!

⁷Khalli yisiilu misil almi al-jaari wa nachaachiibhum al-yisawwubuuhum yukuunu ma induhum gudra.

⁸Wa misil duud al-karkuur al-yumuu' wakit yazhaf wa misil sakhiir al-rumaaye, abadan ma yichiifu al-harraay.

⁹Wa gubbaal buraamku ma yihissu be naar al-chook, khadab Allah yuguchchuhum be riih chadiide.

¹⁰Wa l-saalih yafrah achaan hu chaaf cheeliin al-taar wa hu yikhassil rijileenah fi damm al-aasiyiin.

¹¹Wa l-naas yuguulu: «Aywa, le l-saalih ajur! Aywa, al-Rabb gaa'id wa yahkim fi l-ard!»

Zabuur 59

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh hasab al-hiss al-binaaduuh «Ma tidammir». Chi'ir le Dawuud, wakit Chaawuul rassal le yiraakhubu beetah wa yaktuluuh

- ¹Najjiini min udwaani, ya Ilaahi! Ahmiini min al-yugummu diddi!
- ²Najjiini min al-yisawwu al-zulum wa afza'ni min kattaaliin al-dimam!
- ³Daahu humman karaso leyi, humman al-gawiyiin le yahjumuuni wa ana ma sawweet isyaan wa la zanib, ya Allah!
- ⁴Wa ma sawweet khata, al-be sababah yajru wa yijahhuzu le yahjumuuni. Gumm, wajjih aleyi wa chiifni!
- ⁵Ya Allah Ilaahi, inta al-Gaadir, Ilaah Bani Israa'iil! Gumm, aakhib kulla l-umam! Ma tarham waahid kula min al-khaayniin wa l-zaalimiin! Wagfa.
- ⁶Humman yigabbulu fi l-achiiye wa yanbaho misil al-kulaab wa yihawwugu al-madiina.
- ⁷Daahu khuchuumhum malaaniin zabad wa lisneehum turaan misil al-suyuuf. Yaatu minhum al-yasma'?
- ⁸Wa inta, ya Allah, tadhak leehum wa tichchammat fi kulla l-umam.
- ⁹Ana niwajjih aleek inta gudurti, achaan inta al-Rabb maskani al-gawi.
- ¹⁰Inta al-rahiim tamchi giddaami wa tichawwifni haziimat udwaani.
- ¹¹Ma tidammirhum achaan be da, cha'abi yansa. Wa khalli gudurtak tihizzuhum wa tidalliikum, ya Rabbina, ya daragatna.
- ¹²Wa min yikallumu, tasma' al-zanib fi kalaamhum. Khalli istikbaarhum yabga leehum charak fi chaan la'anathum wa kidibhum al-buguuluuh.
- ¹³Dammir! Be khadab dammirhum wa ma tifaddil minhum cheyy! Wa be da, ya'arfu kadar al-Rabb maalik fi zurriiyit Yaakhuub, fi kulla l-ard min tarafha le tarafha. Wagfa.
- ¹⁴Wa yigabbulu fi l-achiiye wa yanbaho misil al-kulaab wa yihawwugu al-madiina.
- ¹⁵Wa humman yi'iiru le yifattuchu akil wa kan ma chib'o, tuul al-leel yasrakho.
- ¹⁶Ana nikhanni be gudurtak wa nafrah be rahmatak achaan inta maskani al-gawi wa malja'i fi yoom al-diige.
- ¹⁷Wa ana nikhanni beek, inta gudurti wa maskani al-gawi, inta Ilaahi wa Rabbi al-rahiim.

Zabuur 60

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh hasab al-hiss al-binaaduuh «Zahrat al-mu'aahada», chi'ir le Dawuud, le ta'lim.

Wa da wakit Dawuud haarab al-Araamiyiin al-saakniin fi Araam been al-Nahreen wa fi hillit Suuba wa Yuwaab ja wa katal 12 000 Adoomiyiin fi waadi al-Mileh

¹Ya Rabb! Inta abeetna wa dammartina. Inta khidibt leena laakin gabbilna aleek!

²Inta rajjaft al-ard wa chaggagtaha. Aalij chuguugha achaan hi tidoor tinhazza!

³Inta chawwaft al-murr leena aniina cha'abak, aywa, charrabtina khamar al-yiliff al-raas.

⁴Le l-yakhaafo minnak, inta wassaft leehum alaama le yi'arrudu min siyaad al-nuchchaab. Wagfa.

⁵Rudd leena wa be iidak al-zeene, najjiina achaan mahbuubiinak yalgo al-naja.

⁶Al-Rabb kalam fi bakaanah al-mukhaddas: «Ana ninbasit! Wa nigassim hillit Chakiim wa nigaawis waadi Sukkuut.

⁷Turaab Gil'aad leyi wa ard Manassa kula leyi. Wa ard Afraayim misil taagiye al-tahmi raasi wa balad Yahuuza misil asaas mulki.

⁸Balad Muwaab misil maa'uun baruudi wa balad Adoom misil bakaan al-nazgul foogah na'aali. Wa didd balad al-Filistiyiin, nikoarik korooraak al-harib.»

⁹Yaatu al-yiwaddiini le l-madiina al-gawiiye? Yaatu al-yuguudni lahaddi balad Adoom?

¹⁰Ma inta, al-Ilaah al-taradtina walla? Ma inta, al-Rabb, al-aba ma yamrug ma'a askarna walla?

¹¹Ta'aal! Saa'idna didd aduuna achaan faza' al-insaan ma madmuun.

¹²Wa laakin ma'a l-Rabb, nalgo al-gudra wa hu bas yifajjikh udwaanna!

Zabuur 61

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh be jigindiiye, mazmuur le Dawuud

¹Ya Rabb, asma' siraakhi wa asma' salaati!

²Min aakhir al-ard, ana naadeetak inta wakit ma indi gudra. Guudni fi l-jabal al-aali al-ma nagdar nalhagah.

³Achaan inta malja'i wa beet al-muraakhaba giddaam udwaani.

⁴Ana nidoor naskun tihit kheemtak ila l-abad wa nalja' tihit janaaheek. Wagfa.

⁵Achaan inta, ya Rabb, simi't be nazri wa anteetni al-warasa al-hafadtaha le l-naas al-yakhaafo min usmak.

⁶Ziid ayyaam fi umur al-malik wa khalli umrah yabga tawiil min zurriye le zurriye!

⁷Khalli yagood fi archah giddaam al-Rabb ila l-abad. Ahfadah be rahmatak wa amaanak.

⁸Be da, ana nikhanni be usmak daayman wa nihaggig nazri kulla yoom.

Zabuur 62

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud, hasab tariigat Yaduutuun

¹Ale l-Rabb, niwajjih be hudu wa minnah hu, taji najaati.

²Aywa, hu malja'i al-yinajjiini wa maskani al-gawi wa abadan ma nittarta'.

³Le mata tugummu kulluku diddi le tidammuruuni misil al-durdur al-a'waj wa khusuun al-zariibe al-yidaffugu?

⁴Aywa, humman achchaawaro le yarmuuni min bakaani al-aali. Humman yafraho be l-kidib wa be khuchuumhum, yibaaruku. Wa laakin fi daakhal guluubhum, yal'ano. Wagfa.

⁵Ya nafsi! Ale l-Rabb niwajjih be hudu wa minnah hu yaji achami.

⁶Aywa, hu malja'i al-yinajjiini wa maskani al-gawi wa abadan ma nittarta'.

⁷Min al-Rabb, taji najaati wa charafi. Al-Rabb hu jabali al-yahmiini wa bakaan malja'i.

⁸Ya l-cha'ab! Atwakkalo aleyah fi kulla wakit wa aftaho guluubku leyah. Al-Rabb hu malja'na. Wagfa.

⁹Aywa, Bani Adam zaayliin wa l-insaan ma indah amaan. Kan khatteethum fi l-miizaan kula, wazinhum khafiif min al-riih.

¹⁰Ma titwakkalo ale l-rachwa wa ma tukhuttu achamku fi maal al-sirge bala faayde. Wa kan maalku yiziid kula, ma tukhuttu guluubku foogah.

¹¹Al-Rabb gaal cheyy waahid wa ana simi'tah marrateen, kadar al-gudra le l-Rabb wiheedah.

¹²Ya Rabb, leek inta al-rahma achaan inta bas al-tikaafi kulla insaan hasab amalah.

Zabuur 63

Mazmuur le Dawuud, wakit hu gaa'id fi saharat Yahuuza

¹Ya Rabb! Inta Ilaahi, ana nifattichak. Wa nafsi atchaane leek wa jismi muchtaag leek misil ard jafaaf atchaane le l-almi.

²Ana fattachtak fi l-beet al-mukhaddas le nichiiif gudurtak wa majdak.

³Aywa, kheerak adiil ziyaada min al-haya wa lisaani yimajjidak!

⁴Be da, ana nachkurak tuul hayaati wa narfa' iideeni wa ninaadi usmak.

⁵Nafsi chib'at misil be laham samiin wa mukhkh wa lisaani yafrah wa khachmi yachkurak be khine.

- ⁶Kan fi sariiri ana nifakkir foogak, nahmudak tuul al-leel.
- ⁷Achaan inta bigiit leyi faza' wa tihit janaaheek, ana niragrig min al-farah.
- ⁸Nafsi mutamassike be mutaaba' atak wa iidak al-zeene karabatni.
- ⁹Laakin al-yidooru mooti, khalli yahlako wa yadkhulu fi l-khubuur fi tihit al-ard!
- ¹⁰Khalli yagta'o ruuseehum be l-seef wa yabgo akil le l-ba'aachiim!
- ¹¹Al-malik yafrah be l-Rabb wa ayyi naadum al-yahlif be usum al-Rabb, yachkuruuh achaan khuchuum al-kaddabiin yinsaddo.

Zabuur 64

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud

- ¹Ya Rabb! Asma' hiss chakwiti. Ana khaayif min udwaani, ahfad hayaati.
- ²Labbidni ba'iid min mu'aamarat al-fasliin wa ba''idni min niyyit al-zaalimiin.
- ³Humman yitarrugu lisneehum misil al-seef wa kalaamhum murr misil al-nuchchaab.
- ⁴Humman yakursu wa yazurgu al-tamaamiin wa be khafla, yazurguuh bala khoof.
- ⁵Yilhaaracho ambeenaathum le yisawwu al-fasaala wa yikhattutu le yukujju amkajjaamaat wa yuguulu: «Yaatu yichiifna?»
- ⁶Yanwu al-jariime wa yuguulu: «Aniina jahhazna le nihaggugu niyyitna. Al-fi galb al-insaan ma bin'arif!»
- ⁷Laakin be khafla, al-Rabb zaragaahum be nuchchaab wa daahu al-nuchchaab da darabaahum!
- ⁸Kalaamhum gabbal fooghum wa wakit yichiifhum, ayyi naadum yihizz raasah.
- ⁹Kulla l-naas yakhaafo wa yikhabburu be amal al-Rabb wa yafhamo khidimtah.
- ¹⁰Khalli al-saalih yafrah be Allah wa yalja' leyah wa kulla l-naas al-guluubhum adiliin yachkuruuh.

Zabuur 65

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud, khine

- ¹Ya Rabb fi Sahyuun, al-chukur waajib leek inta. Wa leek inta, nihaggugu nazirna.
- ²Wa inta al-tasma' al-sala, leek inta yigarrubu kulla l-naas.
- ³Wakit khataayaana bigo katiiriin, inta bas al-tisaamihhum leena.
- ⁴Mabruuk le l-naadum al-ta'azilah wa tigarribah le yagood fi fadaaytak. Wa aniina nachba'o min kheer beetak wa kulla l-khumaam al-mukhassas hana beetak al-mukhaddas.

⁵Be amal al-yikhawwif wa be l-adaala inta turudd leena, ya Rabb al-tinajjiina! Wa kulla sukkaan al-ard min tarafha le tarafha lahaddi khaadi le l-buhaar al-ba'iidiin, humman yukhuttu amaanhum foogak.

⁶Inta kawwant al-jibaaal be khuwwatak wa alhazzamt be l-gudra.

⁷Inta bas al-tiwaggif hiyaaj al-bahar wa gawwimiin al-mooj wa siraakh al-umam.

⁸Wa inta khawwaft sukkaan aakhir al-ard be alaamaatak wa farraht sukkaan al-sabaah wa l-kharib.

⁹Wa inta hammeet be l-ard wa raweetha be almi wa khaneetha. Wa min bahar Allah, yajri almi al-yazgi al-ard wa yijahhizha le tanti ma'aachha.

¹⁰Inta tazgi be l-katara ayyi zere' mahruut wa tisaawi turaabah. Wa tarwiih be l-matara wa tibaarik bizirtah.

¹¹Inta tijammil al-sana be taaj juudak wa be kheerak al-ziyaada fi ayyi bakaan al-inta addeet beyah.

¹²Bakaanaat al-sarha fi l-kadaade anmalo be l-kheer wa l-jibaaal alhazzamo be l-farah.

¹³Wa giizaan al-kadaade aljammalo be l-khanam wa wudyaan al-ard alkhatto be l-gameh. Wa kulluhum zakhrato wa khanno min al-farah.

Zabuur 66

Wasiiye le kabiir al-khannaayiin : Khine, mazmuur

¹Afraho be l-Rabb, ya kulla sukkaan al-ard!

²Ahmudu usmah al-majiid wa azzumuuh be khineeku.

³Guulu le l-Rabb: «A'malak mukhiifiin! Wa be sabab gudurtak al-kabiire, udwaanak yilmaskano giddaamak.

⁴Kulla sukkaan al-ard yasjudu giddaamak wa yikhannu leek wa yahmudu usmak.» Wagfa.

⁵Ta'aalu chiifu amal al-Rabb. Be ajaaybah, yikhawwif al-insaan.

⁶Hu yabbas al-bahar wa sawwa derib fi l-turaab yaabis wa l-cha'abah gata'o be rijleehum. Wa fi chaan da bas, aniina nafraho beyah.

⁷Be gudurtah yahkim ila l-abad wa uyuunah yiraakhubu al-umam wa l-haraamiyiin ma yugummu diddah. Wagfa.

⁸Ya l-cha'ab! Baaruku Ilaahna wa khalli hissuku yinsami' be hamdah.

⁹Wa l-antaana al-haya ma yikhalli rijleena yittarta'o.

¹⁰Achaan inta jarrabtina, ya Rabb, wa saffetna misil yisaffu al-fudda.

- ¹¹Wa inta rameetna fi l-charak wa khatteet himil tagiil fi duhuurna.
- ¹²Inta khalleet naas rikbo fi ruuseena wa dakhalna min diige le diige. Wa laakin inta maragtina wa khatteetna fi l-raaha.
- ¹³Ana nadkhul fi beetak be dahaaya muharragiin wa nihaggig nazri leek
- ¹⁴al-beyah fakkeet khachmi wa kallamt be lisaani fi diigti.
- ¹⁵Wa nigaddim leek dahiiye muharraga, aywa, bahaayim sumaan misil tiiraan wa kubchaan wa tuyuus wa dukhkhaanhum yatla' leek. Wagfa.
- ¹⁶Ta'aalu intu kulluku al-takhaafo min al-Rabb! Asma'ooni nihajji leeku be l-cheyy al-hu sawwaah leyi
- ¹⁷wakit naadeetah be khachmi wa hamadtah be lisaani.
- ¹⁸Wa kan ana naweet al-charr fi galbi, al-Rabb ma yasma'ni.
- ¹⁹Laakin al-Rabb simi'ni wa hu khibil salaati.
- ²⁰Baarak al-Rabb, hu al-ma ba''ad salaati minnah wa la tarraf rahmatah minni!

Zabuur 67

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur, khine, le yikhannuuh be jigindiye

- ¹Ya Rabb! Hinn foogna wa baarikna wa wajjih aleena nuur wijhak. Wagfa.
- ²Wa be da, kulla l-umam fi l-ard ya'arfu derbak wa ya'arfu kadar al-naja jaaye minnak.
- ³Ya Rabb! Khalli kulla l-chu'uub yachkuruuk! Aywa, kulluhum yimajjuduuk!
- ⁴Ya Rabb! Khalli al-chu'uub yikhannu leek be farah achaan inta gaa'id tahkim fi l-naas be l-adaala wa tuguud kulla chu'uub al-ard. Wagfa.
- ⁵Ya Rabb! Khalli kulla l-chu'uub yimajjuduuk! Aywa, kulluhum yimajjuduuk!
- ⁶Wa be da, al-ard tanti natiijitha wa Allah Ilaahna yibaarikna.
- ⁷Aywa, al-Rabb yibaarikna wa be da, kulla l-aalam yakhaafo minnah.

Zabuur 68

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud, khine

- ¹Khalli al-Rabb yugumm wa udwaanah yichittu wa khusmaanah yajru giddaamah.
- ²Wa misil al-dukhkhaan yichattit, misil al-cham'e tumuu' fi l-naar, al-aasiyiin yiddammamaro giddaam al-Rabb.
- ³Wa laakin al-saalihiin yafraho wa yinbastu giddaam al-Rabb wa farhaaniin ziyaada.

⁴Khannu le l-Rabb wa amdaho usmah! Aftaho al-derib le l-raakib fi l-sahaab, usmah hu Allah, wa afraho giddaamah.

⁵Al-Ilaah al-gaa'id fi maskanah al-mukhaddas, hu abu al-ataama wa muhaami al-araamil.

⁶Le l-naadum al-gaa'id wiheedah, al-Rabb yisakkinah ma'a aayila wa le l-masaajiin, yamrughum min al-sijin wa yantiihum al-naja. Wa laakin le l-haraamiyiin, yisakkinhum fi ard jafaaf.

⁷Ya Rabb! Maragt giddaam cha'abak wa macheet fi l-sahara. Wagfa.

⁸Wa fi l-wakit da, al-ard rajafat wa l-samaawaat sabbo almi giddaam al-Rabb Ilaah jabal Siinaa', giddaam al-Rabb Ilaah Bani Israa'iil.

⁹Ya Rabb! Inta nazzalt matara chadiide wa sabbatt cha'abak al-misil warasatak al-ma induhum gudra.

¹⁰Wa cha'abak sakano fi baladak al-be kheerak inta sabbatt foogha al-miskiin, ya Rabb.

¹¹Al-Rabb anta amur wa l-mubachchiraat bigan katiiraat misil deech.

¹²Al-muluuk wa l-askar jaro wa arrado wa l-awiin al-faddalan fi l-buyuut yilgaasaman al-khaniime.

¹³Hatta intu al-raagdiin fi l-zaraayib kula, waajib talgo kanz misil janaahe hamaam mukhattayiin be fudda al-riichha asfar misil dahab.

¹⁴Wa wakit Allah al-Gaadir chattat al-muluuk, da bigi misil al-talaj al-naazil fi jabal Salmuun.

¹⁵Ya jibaal al-Rabb, jibaal Baachaan! Ya jibaal al-ruuseeku katiiriin, jibaal Baachaan!

¹⁶Ya jibaal al-ruuseeku katiiriin, maala tinhasdu fi l-jabal al-ajab al-Rabb le yaskun foogah? Aywa, Allah yaskun foogah ila l-abad.

¹⁷Arabaat al-harib hana l-Rabb yinhasbu min ichriin alif lahaddi aalaaf al-aalaaf wa hu ja ma'aahum min Siinaa' le bakaanah al-mukhaddas.

¹⁸Ya Allah al-Rabb! Inta tala't fi l-aali wa karabt masaajiin wa chilt hadaaya min al-naas hatta min al-haraamiyiin kula wa sawweet maskanak fi jabal Sahyuun.

¹⁹Baarak al-Rabb kulla yoom! Hu yichiil mas'uuliyitna wa hu Ilaahna al-yinajjiina. Wagfa.

²⁰Ilaahna hu al-Ilaah al-yinajjiina, Allah al-Rabb bas yahfadna min al-moot.

²¹Laakin al-Rabb yaksir ruuse udwaanah wa ruuse al-induhum suuf al-aaychiin fi khataahum.

22Wa l-Rabb gaal: «Ana niijib al-adu min Baachaan wa niijibhum min ust al-bahar al-khariig.

23Wa be da, intu tifajjukhuuhum fi l-damm wa kulaabku kula yalgo hagguum min al-adu.»

24Ya Rabb! Al-naas chaafu jaytak wa di jayyit Ilaahi fi l-bakaan al-mukhaddas wa hu maliki.

25Al-khannaayiin yamchu gidzaam wa l-yadurbu al-musiikha yamchu wara ma'a l-banaat al-yadurban al-nagaagiir.

26Fi majmuu'aat, ahmudu al-Rabb aywa, ahmudu Allah, ya zurriiyit Israa'iil!

27Hinaak gabiilat Banyamiin al-sakhayre tuguudhum. Wa ba'adhum, kubaaraat gabiilat Yahuuza ma'a askarhum wa kubaaraat gabiilat Zabuluun wa kubaaraat gabiilat Naftaali.

28Ilaahak kharrar yantiik gudra. Ya Rabb! Wassif leena gudurtak misil inta sawweetah leena zamaan.

29Fi beetak al-mukhaddas al-aali fi Madiinat al-Khudus, al-muluuk yijiibu leek hadaaya.

30Gumm haddid al-tumsaah al-kaaris fi l-tibin wa door al-tiiraan wa haddid chu'uub al-ajjaal al-ya'abuduuhum wa yantuuhum hujaar fudda. Aywa, chattit al-chu'uub al-yiriidu al-harib!

31Min Masir yaju naas kubaar wa min al-Habacha kamaan naasha yijiibu hadaaya be sur'a le l-Rabb.

32Ya mamaalik al-ard, khannu le l-Ilaah! Aywa, amdaho al-Rabb! Wagfa.

33Hu raakib fi l-samaawaat, al-samaawaat al-gaa'idiin min zamaan. Daahu hissah ansama', hiss chadiid.

34A'arfu gudrat al-Rabb wa azamatah al-fi Israa'iil wa gudurtah al-gaa'ide fi l-sahaab.

35Ya Rabb, inta al-tikhawwif min beetak al-mukhaddas. Ya Rabb Bani Israa'iil, inta al-tanti gudra wa sulda le cha'abak. Ahmudu al-Rabb!

Zabuur 69

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh hasab al-hiss al-binaaduuh «Nuwwaar al-sitteeb», mazmuur le Dawuud

1Ya Rabb, afza'ni! Achaan almi gariib yazrutni.

2Ana waga't fi wahale ma indaha hadd wa ma nagdar namrug. Ana waga't fi almi khariig wa l-seel chaalni.

- ³Ana iyiit min al-munaada wa halguumi yibis. Wa uyuuni di'fo wakit narja Ilaahi.
- ⁴Al-yakrahooni bala sabab, humman aktar min suuf raasi. Wa l-yidooru yidammuruuni, humman chudaad. Wa bala sabab bigo udwaani. Wa l-cheyy al-ana ma sirigtah, nagdar nigabbilah walla?
- ⁵Ya Rabbi! Inta ta'arif gillit fihimi wa khataayi ma mulabbad leek.
- ⁶Khalli al-yukhuttu achamhum foogak ma yalگو ayyi eeb be sababi, ya Allah al-Rabb al-Gaadir! Wa khalli al-yifattuchuuk ma yakhjalo be sababi, ya Ilaah Bani Israa'iil!
- ⁷Wa fi chaanak inta, nahmal al-mu'yaar. Wa fi chaanak inta, al-eeb yikhattiini.
- ⁸Wa bigiit deef le akhwaani wa ajnabi le iyaal ammi.
- ⁹Achaan hubbi le beetak bigi leyi misil naar haragatni. Wa l-yi'ayyuruuk, mu'yaarhum waga' foogi.
- ¹⁰Bakeet wa sumt be kulla niityi wa da jaab leyi al-mu'yaar.
- ¹¹Ana libist khulgaan al-hizin wa humman achchammato foogi.
- ¹²Wa naas fi baab al-madiina yihajju beyi wa ana bigiit khinneeye le l-sakkaara.
- ¹³Laakin daahu niwajjih leek salaati, ya Allah, wa da l-wakit al-munaasib, ya Rabbi! Be rahmatak al-kabiire, rudd leyi wa be sidkhak, najjiini!
- ¹⁴Amrugni min al-tiine wa khalli battaan ma naga'. Wa najjiini min al-yakrahooni wa min almi al-khariig.
- ¹⁵Khalli almi al-seel ma yichiilni wa l-bahar al-khariig ma yazrutni wa l-biir ma tinsadda foogi.
- ¹⁶Rudd leyi, ya Allah, achaaan ni'matak samha! Wa be rahmatak al-kabiire, wajjih aleyi!
- ¹⁷Ma taaba! Wajjih aleyi ana abdak. Ajala rudd leyi achaaan ana gaa'id fi l-diige.
- ¹⁸Garrib leyi wa afdaani wa najjiini min udwaani!
- ¹⁹Inta ta'arif al-mu'yaar al-muwajjah leyi wa l-eeb wa l-ihaana al-foogi wa waddiriin charafi. Wa kulla l-yidaayuguuni gaa'idiin giddaamak.
- ²⁰Al-mu'yaar chagga galbi wa ana bigiit mardaan. Wa gult akuun nalga minhum mahanna laakin ma chift cheyy. Wa l-yisabburuuni kula, ana ma ligiithum.
- ²¹Udwaani sabbo samm fi akli wa le yisillu atachi, zagooni be almi haamud.
- ²²Khalli dabalaayithum tabga leehum charak giddaamhum wa le l-induhum ma'aahum salaam, khalli tabga leehum amkajjaama.
- ²³Khalli uyuunhum yitoochuchu wa battaan ma yichiifu wa daayman aksir duhuurhum!

- ²⁴Nazzil fooghum khadabak wa khalli za'alak al-muhrig yalhaghum!
- ²⁵Wa khalli furgaanhum yakhrabo wa khiyamhum yabgo faadiyiin min al-sukkaan!
- ²⁶Achaan humman taarado al-inta darabtah wa hajjo be ta'ab al-naas al-inta ta''abtuhum.
- ²⁷Khalliikum yaga'o min khata fi khata wa ma yalgo derib yadkhulu fi adaaltak.
- ²⁸Khalli yinmahu min kitaab al-haya wa ma yinkatbu ma'a l-saalihiin.
- ²⁹Wa ana miskiin wa mubarjal wa be najaatak ahfadni, ya Ilaahi!
- ³⁰Ana nimajjid usum al-Rabb be khine wa ni'alliih be chukur.
- ³¹Wa da adiil le Allah ziyaada min al-toor walla min al-ijil be guruunah wa dalaafeeh.
- ³²Wa l-masaakiin yichiifu najaati wa yafraho. Wa l-yifattuchu al-Rabb, khalli guluubhum yahyo.
- ³³Achaan Allah yasma' al-da'iifiin wa ma yahgir naasah al-masaajiin.
- ³⁴Khalli al-ard wa l-sama wa l-buhaar wa kulla cheyy al-fooghum, yimajjuduuh.
- ³⁵Achaan al-Rabb yinajji jabal Sahyuun wa yabni battaan hillaal balad Yahuuza. Wa cha'abah yaskunu fooghum wa yawrusuuhum.
- ³⁶Wa zurriiyit abiidah yalgoohum warasa. Wa l-yihibbu usmah yaskunu fooghum.

Zabuur 70

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le Dawuud, le yizzakkaro beyah Allah

¹Ya Rabb, najjiini! Ya Allah, ta'aal ajala afza'ni!

²Al-yidooru mooti, khalli al-eeb wa l-chamaate yakurbuuhum! Wa l-yihibbu leyi al-charr, khalli yi'arrudu wa yakhjalo!

³Wa l-yichchammato leyi, khalli yigabbulu be l-eeb!

⁴Wa kulla l-yifattuchuuk, khalli yafraho wa yinbastu beek! Wa kulla l-inta najjeethum, khalli yuguulu daayman: «Allah hu akbar!»

⁵Laakin ana ta'baan wa miskiin. Ya Rabb, ta'aal leyi ajala, inta faza'i wa najaati! Ya Allah, ma ti'akhhir!

Zabuur 71

¹Ya Allah! Leek inta ana nalja' daayman, khalli ma nalga eeb.

²Be adaaltak, najjiini! Khutt adaanak leyi wa najjiini!

³Kuun leyi malja' gawi al-nagdar nalja' leyah fi kulla wakit. Inta kharrart tinajjiini achaan inta jabali wa bakaani al-gawi.

- ⁴Ya Ilaahi! Najjiini min iid al-aasi aywa, min karbit al-fasil wa l-zaalim.
- ⁵Ya Allah Rabbi! Inta bas al-nukhutt foogak achami wa ana atwakkalt aleek min subaayi.
- ⁶Ana antakalt aleek min wildooni wa inta bas maragtini min batun ammi wa leek inta, nahmudak ila l-abad.
- ⁷Ana bigiit ajab le naas katiiriin laakin inta malja'i al-gawi.
- ⁸Lisaani yahmudak wa kulla yoom, nimajjidak.
- ⁹Hassa' wakit ana bigiit chaayib, ma tazgulni. Wa wakit gudurti kammalat, ma tikhalliini.
- ¹⁰Achaan udwaani yihajju foogi. Aywa, al-yiraakhubuuni yichchaawaro foogi.
- ¹¹Wa yuguulu: «Al-Rabb khallaah! Taaruduuh wa akurbuuh achaan ma fi al-yikhallisah!»
- ¹²Ya Ilaahi, ma tiba''id minni! Ya Rabbi, wajjih aleyi wa be sur'a, afza'ni.
- ¹³Khalli al-yathamooni yalgo al-eeb wa yiddammaro. Wa l-yidooru yisawwu leyi al-charr, khalli al-eeb yikhattiihum wa charafhum yiwaddir.
- ¹⁴Daayman ana narja be acham wa nachkurak be khine.
- ¹⁵Khachmi yihajji be adaaltak wa daayman yihajji be najaatak humman al-adadhum ma binhasib.
- ¹⁶Ya Allah al-Rabb! Ana naji wa nikhabbir be a'maalak al-gawiyiin wa nizzakkar adaaltak inta bas.
- ¹⁷Ya Rabb! Inta allamtini min subaayi wa lahaddi hassa', ana gaa'id nikhabbir be ajaaybak.
- ¹⁸Hassa', ana chayyabt wa suufi bigi abyad. Ya Rabb, ma tikhalliini lahaddi nikhabbir al-zurriye di be khuwwatak wa nikhabbir al-yaju ba'adhum be gudurtak.
- ¹⁹Wa adaaltak gaa'ide foog, ya Rabb, achaan inta sawweet achya kubaar. Ya Rabb, yaatu mislak?
- ²⁰Inta wassaftini iddat marraat al-diige wa l-masaayib. Wa laakin ba'ad da, tantiini al-haya wa tamrugni min khatar al-moot.
- ²¹Tiziid azamati wa battaan tihannisni.
- ²²Wa khalaas, ana nachkurak be amsibeybe fi chaan amaanak, ya Ilaahi. Wa nadrub jigindiiye fi chaanak inta, ya Khudduus Israa'iil!
- ²³Aywa, ana nadrub al-jigindiiye wa be khachmi nikhanni min al-farah achaan inta fadeet hayaati.

²⁴Wa battaan, lisaani yantug kulla yoom be adaaltak. Achaan al-eeb wa l-chamaate yakurbuuhum, humman al-yidooru yisawwu leyi al-charr.

Zabuur 72

Le Suleymaan

¹Ya Rabb! Anti charii'tak le l-malik wa adaaltak le wileed al-malik.

²Hu yichaari' cha'abak be l-adaala wa masaakiinak hasab al-charii'a.

³Wa min al-jibaal, yanzil al-salaam wa min al-hujaar, tanzil al-adaala le l-cha'ab.

⁴Wa l-malik yahkim be l-adaala fi l-cha'ab al-masaakiin. Wa yinajji iyaal al-ta'baaniin wa yarhak al-zaalimiin.

⁵Kan al-harraay wa l-gamar gaa'idiin, al-naas yakhaafo min al-malik min zurriye le zurriye.

⁶Hu yanzil misil matara fi gechch al-mar'a wa misil almi al-yuruchch al-ard.

⁷Wa fi ayyaam hukmah, al-adaala tiziid wa kan al-gamar gaa'id da, al-salaam yiziid.

⁸Wa khalli hu yahkim min al-bahar al-Mayyit lahaddi l-bahar al-Abyad wa min bahar al-Furaat lahaddi aakhir al-ard.

⁹Wa sukkaan al-sahara yaburku giddaamah wa udwaanah yisiffu al-turaab.

¹⁰Wa muluuk Tarchiich wa jazaayir al-bahar yijiibu leyah hadaaya. Wa muluuk Chaba wa Saba yikaffu miiri.

¹¹Wa kulla l-muluuk yasjudu giddaamah wa kulla l-umam yakhdumu leyah.

¹²Achaan hu yinajji al-ta'baaniin al-yikooruku wa l-masaakiin al-ma induhum faza'.

¹³Hu yihinn fi l-da'iif wa l-ta'baan wa yinajji hayaat al-ta'baaniin.

¹⁴Wa min al-zulum wa l-unuf, yafdaahum wa hayaathum di khaaliye leyah.

¹⁵Khalli al-malik yi'iich wa yantuuh dahab Saba. Wa yisallu leyah daayman wa yibaarukuuh kulla yoom.

¹⁶Wa khalli al-gameh yabga katiir fi l-balad wa ganaadiilah yinhazzo fi ruuse al-jibaal misil fi jibaal Lubnaan wakit yinawwuru. Wa khalli al-mudun yittawwaro misil gechch al-kadaade.

¹⁷Khalli usmah yagood ila l-abad wa yuduum misil al-harraay. Wa beyah hu, khalli al-naas yilbaarako wa kulla l-umam yinaaduuh mubaarak.

¹⁸Baarak Allah al-Rabb al-hu Ilaah Israa'iil, hu wiheedah bas yisawwi ajaayib!

¹⁹Baarak Allah al-umamah majiid ila l-abad wa khalli kulla l-ard tinmali be majdah. Aamiin! Aamiin!

²⁰Da kumaalit salaata Dawuud wileed Yassa.

Zabuur 73

Al-juzu al-taalit hana l-Zabuur

Mazmuur le Asaaf

¹Be l-sahiih, al-Rabb rahiim le Bani Israa'iil wa le l-naas al-guluubhum saafiyyiin.

²Laakin ana kamaan, garrabt nittarta' wa faddal leyi chiyya bas naga'.

³Achaan ana hasadt al-mustakbiriin wa chift raahat al-aasiyiin.

⁴Achaan ma yalgo ta'ab lahaddi mootum wa ajzaamhum sumaan.

⁵Humman ma yat'abo misil ta'ab Bani Adam wa ma fi cheyy yadrubhum misil yadrub al-naas al-aakhariin.

⁶Wa fi chaan da, al-istikbaar bigi kijeel fi ragabathum wa l-unuf bigi khalag al-yaksiihum.

⁷Wa min wujuuhum al-sumaan, uyuunhum bigo dugaag wa l-fasil al-fi guluubhum ma indah hadd.

⁸Humman yichchammato wa yijahhuzu al-fasaala wa l-zulum wa yihajju be istikbaar.

⁹Wa be khuchuumhum, yi'ayyuru al-sama wa be lisaanhum, ma yikhallu mu'yaar fi l-ard.

¹⁰Wa hatta cha'ab Allah yamchu waraahum wa yifattuchu kalaamhum be katara misil almi.

¹¹Wa l-aasiyiin yuguulu: «Kikkeef al-Rabb ya'arfah? Al-Aali ma indah ma'rafa!»

¹²Aywa! Dool humman al-aasiyiin al-daayman ma induhum hamm wa gaa'idiin yiziidu khunaahum.

¹³Bala faayde ana saffet galbi wa hatteet khalagi le niwassif baraa'ti.

¹⁴Wa be da kula, ana ta'baan kulla yoom wa mu'aakhab kulli sabaah.

¹⁵Wa kan gult nihajji misilhum khalaas, ana bigiit khaayin le cha'abak.

¹⁶Wa ana fakkart le na'arif wa laakin bigi leyi gaasi bilheen

¹⁷lahaddi dakhalt beetak al-mukhaddas wa khalaas, ana fihimt mustakhhbalhum.

¹⁸Be l-sahiih, inta khatteethum fi bakaan amlas le yizzahlato wa yaga'o fi l-halaak.

¹⁹Be sur'a, anbahato wa bigo ma fiihum, angachcho min al-kharii'e.

²⁰Ya Rabb! Yiwadduru misil hilim wakit tugumm didduhum.

²¹Wakit galbi anjarah wa wakit hasseet be ta'ne fi daakhili,

- ²²ana bigiit mukhaffal wa ma irift cheyy wa giddaamak inta, ana bigiit misil bahiime.
- ²³Wa be da kula, ana daayman ma'aak wa inta karabt iidi al-zeene.
- ²⁴Inta gaa'id tuguudni hasab wasiiytak wa tiwaddiini fi majdak.
- ²⁵Ana nalga yaatu fi l-sama, balaak inta? Wa kan inta ma'aayi, ma niriid cheyy aakhar fi l-ard!
- ²⁶Jismi addammar wa galbi kula laakin al-Rabb hu malja' le nafsi wa warasati ila l-abad.
- ²⁷Achaan al-yiba''udu minnak yiddammaro wa inta tahlik ayyi waahid al-yaabaak.
- ²⁸Wa kheeri ana, da wakit nigarrib le l-Rabb. Wa wakit nalja' le Allah al-Rabb, niballikh kulla khidimtah.

Zabuur 74

Ta'liim min Asaaf

- ¹Ya Rabb, maala khalleetna ila l-abad? Wa maala khadabak yahrigna, aniina khanamak al-tasrah beena?
- ²Azzakkar mujtama'ak al-inta azaltah min zamaan wa l-gabiila al-fadeetha le tukuun warasatak. Azzakkar jabal Sahyuun, al-bakaan al-inta sawweetah maskanak.
- ³Amchi chiif al-damaar al-kaamil fi beetak al-mukhaddas, al-adu fatfat kulla cheyy.
- ⁴Udwaanak ragrago fi lubb al-bakaan al-nilimmu ma'aak foogah wa hinaak khatto alaamithum.
- ⁵Humman bigo misil al-yarfa'o faashum le yagta'o chadar al-khaaba.
- ⁶Humman kassaro suwar manguuchiin hana khachab wa daggoohum be faas wa mitraga.
- ⁷Wa dasso naar fi beetak al-mukhaddas. Aywa, al-bakaan al-khatteet foogah usmak, ramooh wa ma ja'aloo mukhaddas.
- ⁸Wa gaalo ambeenaathum: «Yalla! Nidammuruuhum kulluhum!» Wa fi l-balad, harrago kulla l-bakaanaat al-yilimmu fooghum ma'a l-Rabb.
- ⁹Aniina ma chifna battaan alaamaat al-Rabb wa ma fi anbiya. Wa fi usutna, ma fi naadum al-ya'arif al-cheyy da yagood le mata.
- ¹⁰Lahaddi mata, ya Rabb, al-mudaayigiin yi'ayyuruuk? Al-udwaan yahguru usmak daayman walla?
- ¹¹Maala karabt iidak? Maala karabt zeenaaytak? Arfa'ha wa kammilhum!
- ¹²Ya Rabb! Inta maliki min zamaan wa inta bas al-tijiib al-naja fi l-balad.

- ¹³Wa be gudurtak, inta chaggeet al-bahar itneen wa fi l-almi, kassart raas khuul al-bahar.
- ¹⁴Aywa, inta rihikt ruuse Luyaataan wa sawweetah akil le l-cha'ab al-yaskunu fi l-sahara.
- ¹⁵Inta bas jarreet uyuun almi wa wudyaan wa inta bas yabbast buhuur al-ma yikammulu.
- ¹⁶Al-leel wa l-nahaar kula humman hineeyak inta. Wa l-gamar wa l-harraay kula, inta khatteet ayyi waahid fi bakaanah.
- ¹⁷Inta bas al-khatteet huduud al-ard wa l-seef wa l-chite kula, inta bas sawweethum.
- ¹⁸Ya Allah, azzakkar! Al-adu ayyarak wa l-cha'ab al-matmuus hagar usmak!
- ¹⁹Ma tisallim cha'abak le l-adu misil gimriiye al-tantiiha le l-haywaanaat. Wa ma tansa daayman hayaat masaakiinak.
- ²⁰Fakkir fi l-mu'aahada achaan al-balad malaane be bakaanaat dulum wa dool bas bakaanaat al-unuf.
- ²¹Khalli al-mazluumiin ma yakhjalo wa khalli al-masaakiin wa l-da'iifiin yachkuru usmak.
- ²²Gumm, ya Rabb, daafi' le hadafak wa fakkir fi l-mu'yaar al-jaayi leek daayman min al-mataamiis.
- ²³Ma tansa harakat udwaanak wa aayit al-yugummu diddak be chidde.

Zabuur 75

Wasiiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh hasab al-hiss al-binaaduuh «Ma tidammir», mazmuur le Asaaf, khine

- ¹Aniina nachkuruuk, ya Rabb, wa nachkuru usmak achaan inta gariib wa nihajju be ajaaybak.
- ²Wa l-Rabb gaal: «Fi l-wakit al-nihaddidah, ana nihaakim be l-hagg.
- ³Wakit al-ard tarjif be kulla sukkaanha, ma ana bas nisabbat asaasha walla? Wagfa.
- ⁴«Ana gult le l-mustakbiriin: «Ma tistakbaro!» Wa gult le l-aasiyiin: «Ma tarfa'o ruuseeku!
- ⁵Ma tarfa'o ruuseeku foog ziyaada wa ma tihajju misil da wa la tihajju be raas gawi.»»
- ⁶Achaan al-azama ma taji min al-sabaah wa la min al-kharib wa la min al-sahara.
- ⁷Achaan al-Rabb hu bas al-haakim. Hu yinazzil al-waahid wa yarfa' al-aakhar.

⁸Allah kaarib fi iidah kaas malaan be khamar al-bisakkir wa da khadabah. Wa yacharbo minnah kulla l-aasiyiin al-gaa'idiin fi l-ard. Aywa, yacharbooh lahaddi aakhirah.

⁹Wa ana kamaan nikhabbir daayman wa nahmud Ilaah Yaakhuub al-gaal:

¹⁰«Nidalli ruuse al-aasiyiin wa narfa' ruuse al-saalihiin.»

Zabuur 76

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh be jigindiye, mazmuur le Asaaf, khine

¹Al-Rabb ma'ruuf fi Yahuuza wa usmah kabiir fi Israa'iil.

²Wa kheemtah fi Uruchaliim wa maskanah fi Sahyuun.

³Wa hinaak, hu kassar al-nachaachiib wa l-nubbaal wa l-darag wa l-seef wa l-silaah. Wagfa.

⁴Ya Allah, inta nuur aziim wa ziyaada min al-jibbaal al-daaymiin.

⁵Al-askar al-fahaliin chaaloozum misil khaniime wa naamo noom al-moot. Wa kulla l-rujaal al-fahaliin dool ma gidro yidaafu'u le nufuushum.

⁶Ya Ilaah Yaakhuub! Be sabab tahdiidak, siyaad al-kheel wa kheelhum ma alharrako.

⁷Inta al-tikhawwif, yaatu al-yagdar yagiif giddaamak fi wakit khadabak?

⁸Min al-samaawaat, inta kharrart al-ikhaab wa min al-khoof, al-ard gaa'ide saakit

⁹wakit al-Rabb yugumm le l-charii'a le yinajji masaakiin al-ard. Wagfa.

¹⁰Hatta za'al al-insaan yiwassif majdak wa l-ma yikhallu za'alhum yagoodu haznaaniin.

¹¹Sawwu nazir le Allah Ilaahku wa timmuuh. Aywa, jiibu hadaayaaku le l-Ilaah al-bikhawwif, intu al-muhawwigiinah.

¹²Achaan hu yimaskin al-kubaaraat wa yikhawwif muluuk al-ard.

Zabuur 77

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Asaaf, hasab tariigat Yaduutuun

¹Le l-Rabb, ana narfa' hissi wa nachhadah. Aywa, le l-Rabb, ana narfa' hissi wa hu yasma'ni.

²Fi yoom diigti, ana fattacht al-Rabb wa be l-leel, maddeet iidi bala jumma wa ma dawwart yisabburuuni.

³Wakit azzakkart al-Rabb, ganatt wa kan fakkart ziyaada, nakhmar. Wagfa.

⁴Inta bas ma khalleetni nunuum wa ana barjalt wa sakatt.

- ⁵Ana fakkart fi l-ayyaam al-faato wa fi l-siniin al-zamaan.
- ⁶Be l-leel, ana azzakkart khineeyi wa galbi fakkar wa nafsi tas'al wa tuguul:
- ⁷«Hal al-Rabb yaabaana daayman walla? Hal abadan ma yakbalna walla?
- ⁸Hal rahmatah waddarat marra waahid walla? Hal kalaamah bigi ma fiih min zurriye le zurriye walla?
- ⁹Hal al-Rabb nisi ma yarham walla? Hal al-za'al gaffal galbah walla?» Wagfa.
- ¹⁰Ana nuguul waja'i: «Id Allah al-Aali ma tafza'na misil awwal!»
- ¹¹Ana nizzakkar a'maal Allah. Aywa, ana nizzakkar ajaaybak al-zamaan.
- ¹²Wa ana nihajji be kulla af'aalak wa nizzakkar fi a'maalak.
- ¹³Ya Rabb, derbak mukhaddas! Fi ilaah akbar minnak walla?
- ¹⁴Inta al-Ilaah al-yisawwi al-ajaayib wa arraft gudurtak been al-umam.
- ¹⁵Be iidak, inta fadeet cha'abak zurriiyit Yaakhuub wa zurriiyit Yuusuf. Wagfa.
- ¹⁶Kulla l-buhaar chaafook, ya Rabb! Al-almi chaafak wa alharrak hatta almi al-khariig kula anhasza.
- ¹⁷Al-sahaab sabba almi wa l-ra'ad hissah ansama'. Wa barraagtak tachla' misil nachaachiib fi kulla bakaan.
- ¹⁸Ra'adag dagdag wa barraagtak nawwarat al-aalam wa l-ard anhaszat wa rajafat.
- ¹⁹Ya Rabb! Fi l-bahar, inta sawweet tariigak wa fi l-almi al-khariig, sawweet dabaaliik wa ma fi naadum al-ya'arif derbak.
- ²⁰Inta gudt cha'abak misil khanam be iid Muusa wa Haaruun.

Zabuur 78

Ta'liim min Asaaf

- ¹Ya cha'abi! Asma'o Tawraati wa khuttu udneeku le kalaam khachmi.
- ²Ana naftah khachmi be masal wa nihajji hije hana l-zaman al-faat
- ³al-simi'naah wa irifnaah wa l-hajjooh leena abbahaatna.
- ⁴Aniina ma nilabbuduuh min iyaalhum wa laakin le zurriiyithum al-taji ba'adhun, nihajju leehum be hamd Allah wa gudurtah wa ajaaybah al-hu sawwaahum.
- ⁵Hu anta faraayid le zurriiyit Yaakhuub aywa, anta Tawraatah le Bani Israa'iil wa amar juduudna yi'arrufuuhum le iyaalhum.
- ⁶Achaan yi'arrufuuhum le l-zurriye al-taji ba'adeen ya'ni iyaalhum al-yaldoohum.
- ⁷Wa yitwakkalo ale l-Rabb wa ma yanso amalaha wa yahfado gawaaniinah.

- ⁸Achaan ma yabgo misil juduudhum, zurriye haraamiye wa aasiye, zurriye al-galibha ma saabit wa ma indaha iimaan be l-Rabb.
- ⁹Wa naas gabiilat Afraayim al-musallahiin wa ya'arfu zarigiin al-nuchchaab, humman arrado fi yoom al-harib.
- ¹⁰Wa da achaaan ma hafado mu'aahadat al-Rabb wa abo ma yitaabu'u Tawraatah.
- ¹¹Humman niso amalaha wa ajaaybah al-wassafaahum leehum.
- ¹²Giddaam juduudhum al-Rabb sawwa ajaayib, fi mantagat Su'aan fi balad Masir.
- ¹³Al-Rabb chagga al-bahar itneen le yigatti'hum wa l-almi wagaf jaay jaay leehum misil durdur.
- ¹⁴Be l-nahaar, hu yuguudhum be sahaabaay wa be l-leel, be nuur hana naar.
- ¹⁵Hu chagga al-hujaar fi l-sahara le yazgiikum almi be katara misil almi al-khariig tihit al-ard.
- ¹⁶Wa min al-jabal, hu marag almi wa da saal misil almi al-buhaar.
- ¹⁷Wa humman gammo battaan yaznubu wa iso Allah al-Aali fi ard jafaaf.
- ¹⁸Humman hajjo fi galibhum wa jarrabo al-Rabb wa talabo minnah akilhum al-yidooruu.
- ¹⁹Wa hajjo didd al-Rabb wa gaalo: «Allah yagdar yantiina akil fi l-sahara walla?»
- ²⁰Sahiih, hu darab al-hajar wa l-almi jara minnah be katara wa bigi wudyaan katiiriin. Wa laakin hu yagdar yanti khubza wa yigaddim laham le cha'abah walla?»
- ²¹Khalaas wakit Allah simi' kalaamhum, hu khidib wa naar khadabah gammat didd zurriiyit Yaakhuub aywa, zi'il chadiid didd Bani Israa'iil.
- ²²Achaan humman ma atwakkalo ale l-Rabb wa ma aamano kadar hu yinajjiikum.
- ²³Wa khalaas, al-Rabb amar al-sahaab al-foog wa fatah biibaan al-samaawaat.
- ²⁴Hu nazzal matara hana manna le yi'akkilhum wa antaahum gameh min al-sama.
- ²⁵Wa ayyi naadum akal khubz misil khubz al-malaa'ika wa l-Rabb rassal leehum akil be katara.
- ²⁶Wa min al-sama, al-Rabb gawwam riih al-sabaah wa be gudurtah, jaab riih al-wati.
- ²⁷Wa misil yinazzil al-matar be katara, hu nazzal leehum laham katiir misil ajaaj al-ard. Aywa, nazzal tuyuur be katara misil ramla hana khachum al-bahar.
- ²⁸Hu nazzalaahum leehum fi ust al-fariig wa hawaale khiyamhum.
- ²⁹Humman akalo wa chib'o marra waahid wa hu antaahum al-cheyy al-atmannoo.
- ³⁰Wa laakin munaahum ma tamma hatta kan khuchuumhum malaaniin kula.

- 31** Wa tawwaali khadab al-Rabb gamma didduhum wa katal fi usuthum al-naas al-chudaad aywa, kammal subyaan Israa'iil.
- 32** Wa be da kula, humman gaa'idiin yaznubu daayman wa ma aamano be ajaaybah.
- 33** Khalaas, hu kammal ayyaamhum fi l-riih saakit wa siniinum fi l-khoof.
- 34** Wa wakit al-Rabb yaktulhum, humman yifattuchuuu wa yigabbulu yifattuchuuu be niye.
- 35** Wa yizzakkaro kadar al-Rabb, hu malja'hum wa yifakkuru kadar Allah al-Aali, hu al-yafdaahum.
- 36** Wa laakin be khuchuumhum, yukhuchchuuu wa be lisneehum, yakdubu leyah.
- 37** Wa guluubhum ma saabtiin foogah wa ma yitwakkalo ale mu'aahadatah.
- 38** Wa laakin hu al-Rahiim khafar khataahum wa ma dammaraahum wa iddat marraat, hu ma khidib leehum wa ma gawwam kulla za'alah.
- 39** Wa fakkar kadar humman makhlugiin bas wa ruuhum tamrug wa abadan ma tigabbil.
- 40** Iddat marraat, humman isooch fi l-sahara wa khaddabooh fi bakaan jafaaf.
- 41** Wa battaan gammo jarrabo al-Rabb wa khaddabo Khudduus Israa'iil.
- 42** Humman niso al-sawwatah iidah, fi l-yoom al-hu fadaahum min al-adu.
- 43** Hu sawwa alaamaatah fi Masir aywa, ajaaybah fi mantagat Su'aan.
- 44** Fi Masir, Allah chaglab al-buhuur damm wa rujuulhum al-jaariyiin kula, al-Masriyiin ma gidro chirbo minhum.
- 45** Wa rassal didduhum dubbaan akalhum wa difde' bachtanhum.
- 46** Hu sallam intaaj ziraa'ithum le l-jaraad wa natijjat khidmithum le saar al-leel.
- 47** Wa tallaf inabhum be l-barad wa jimmeezhum be l-barid al-chadiid.
- 48** Wa sallam maalhum le l-barad wa bahaayimhum le l-ra'ad.
- 49** Hu nazzal fi l-Masriyiin za'alah al-chadiid wa khadab wa za'al wa ta'ab wa rassal malaa'ikatah hana l-damaar.
- 50** Wa sahhah al-derib le khadabah wa ma dahar minhum al-moot wa sallam hayaathum le l-waba.
- 51** Wa katal kulla awlaad al-bikir hana l-Masriyiin al-humman zurriiyit Haam aywa, chaal awwal intaaj gudrithum.
- 52** Hu wadda cha'abah misil khanam wa gaadaahum misil bahaayim fi l-sahara.
- 53** Hu gaadaahum be amaan wa humman ma rajafo wa l-bahar khatta udwaanhum.

- ⁵⁴Hu wadda cha' abah ale l-ard al-mukhaddasa, ale l-jabal al-iidah al-zeene gala' atah.
- ⁵⁵Hu tarad umam giddaamhum wa kaal al-ard be hubaal wa gassamaaha leehum warasa wa sakkan gabaayil Bani Israa'iil fi buyuuthum.
- ⁵⁶Wa be da kula, jarrabo al-Rabb al-Aali wa isooH wa ma tabbago faraaydah.
- ⁵⁷Humman khallooh wa khaanooh misil juduudhum wa gabbalo misil al-nuchchaab al-yakhta hadafah.
- ⁵⁸Humman khaddabooh be bakaanaathum al-aaliyiin hana l-ibaada wa be asnaamhum, gawwamo khiirtah.
- ⁵⁹Al-Rabb simi' wa khidib chadiid wa rafadaahum marra waahid le Bani Israa'iil.
- ⁶⁰Hu aba maskan al-ibaada fi ChiilooH wa di l-kheema al-hu sakan foogha fi ust al-naas.
- ⁶¹Hu sallam sanduug al-mu'aahada al-hu alaamat gudurtah wa jalaalah fi iid al-udwaan.
- ⁶²Hu khidib didd warasatah wa sallam cha' abah le l-harib.
- ⁶³Al-naar akalat al-subyaan wa l-banaat al-udriyaat, ma chakkarooH in battaan.
- ⁶⁴Wa rujaal al-diin maato fi l-harib wa araamilhum ma bakan.
- ⁶⁵Al-Rabb gamma misil al-naayim al-gamma. Wa misil al-faaris al-lazzatah al-khamar fi l-harib,
- ⁶⁶hu darab udwaanah min wara wa dassaahum fi eeb abadi.
- ⁶⁷Hu rafad zurriiyit Yuusuf wa ma azal gabiilat Afraayim.
- ⁶⁸Laakin azal gabiilat Yahuuza wa jabal Sahyuun al-hu yihibbah.
- ⁶⁹Wa bana beetah al-mukhaddas aali misil al-sama wa gawi misil al-ard al-hu assasah ila l-abad.
- ⁷⁰Hu azal abdah Dawuud malik wa chaalah min zariibit al-khanam.
- ⁷¹Min wara l-khanam hu jaabah wa sawwaah raa'i le cha' abah zurriiyit Yaakhuub wa le warasatah Bani Israa'iil.
- ⁷²Wa Dawuud ra'aahum be galib mukhlis wa gaadaahum be ilim.

Zabuur 79

Mazmuur le Asaaf

1Ya Rabb! Al-umam hajamo ard warasatak wa najjaso beetak al-mukhaddas wa sawwo Madiinat al-Khudus koom hana turaab.

- ²Anto janaazaat abiidak le tuyuur al-sama wa jisas al-mu' miniin beek le haywaanaat al-kadaade.
- ³Wa daffago dammuhum hawaale Madiinat al-Khudus misil almi wa ma fi naadum al-yadfinhum.
- ⁴Daahu ligiina mu'yaar min jiiraanna wa chamaate wa hugra min al-muhawwigiinna.
- ⁵Ya Allah, le mata takhdab? Ila l-abad? Wa le mata khiirtak tahrig misil al-naar?
- ⁶Nazzil khadabak fi l-umam al-ma ya' arfuuk wa didd al-mamaalik al-ma yinaadu usmak.
- ⁷Achaan humman kammalo zurriiyit Yaakhuub wa kharrabo baladhum.
- ⁸Ma tizzakkar khata juduudna laakin khalli rahmatak taji ajala foogna achaaan aniina di'ifna ziyaada.
- ⁹Afza'na, ya Rabb! Inta bas munajjiina, afdaana be sabab usmak al-majiid! Wa fi chaan usmak, akhfir zunuubna.
- ¹⁰Maala al-umam buguulu: «Ween Ilaahum?» Khalli al-umam dool ya' arfu wa wassifhum giddaamna kadar tichiil taar fi chaan abiidak al-kataloohum.
- ¹¹Khalli ganitiin al-masaajiin yalhagak wa be iidak al-gawiiye, najji al-gaa'idiin fi khutuurat al-moot.
- ¹²Wa l-mu'yaar al-ayyarook leyah jiiraanna, gabbilah fi raashum sab'a marraat, ya Rabb!
- ¹³Aniina cha'abak wa khanamak al-tasrah beehum. Aniina nachkuruuk daayman wa nihajju be hamdak min zurriye le zurriye.

Zabuur 80

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh hasab al-hiss al-binaaduuh «Nuwwaar al-sitteeb», chahaadat Asaaf, mazmuur

- ¹Ya inta al-tuguud zurriiyit Yuusuf misil khanam, ya raa'i Israa'iil, asma'! Ya inta al-gaa'id foog al-makhuugiin al-samaawiyiin, bayyin nafsak!
- ²Giddaam gabaayil Afraayim wa Banyaamiin wa Manassa, gumm be kulla khuwwatak wa ta'aal najjiina!
- ³Ya Rabb, gabbilna aleek! Wajjih aleena nuur wjihak wa be da, aniina nanjo.
- ⁴Ya Allah al-Ilaah al-Gaadir! Lahaddi mata yigabbid khadabak didd salaata cha'abak?
- ⁵Inta ti'akkilhum khubza ma'juuna be dumuu'. Wa ticharribhum talaata mikyaal hana dumuu'.

⁶Wa inta sawweetna sabab hana huraaj le jiiraanna wa udwaanna yichchammato foogna.

⁷Ya l-Ilaah al-Gaadir, gabbilna aleek! Wajjih aleena nuur wijkhak wa be da, aniina nanjo.

⁸Min balad Masir, inta maragt chadarat al-inab. Wa taradt al-umam wa maggant chadarat al-inab di.

⁹Inta jahhazt leeha al-ard wa hi dassat uruugha wa malat al-balad.

¹⁰Dullaha khatta al-jibaaal wa furuu'ha tuwaal misil al-arz al-kubaaar.

¹¹Hi maddat furuu'ha lahaddi l-bahar al-Abyad aywa, maganha lahaddi bahar al-Furaat.

¹²Maala sawweet khuram katiiriin fi zariibitha al-beehum al-naas al-faaytiin yagta'o al-inab?

¹³Wa halluuf al-khaaba yakhrilha wa haywaanaat al-kadaade yarta'o foogha.

¹⁴Ya l-Ilaah al-Gaadir, gabbil wa min al-sama foog, anzur wa chiif! Gumm wa fakkir le chadarat al-inab di.

¹⁵Ahmi al-magganatha iidak al-zeene aywa, ahfad al-magan al-addaltah le nafsak.

¹⁶Al-naas gata'ooh wa harragooh fi l-naar. Khalli yiddammaro giddaam khadabak.

¹⁷Khutt iidak fi l-naadum al-gaa'id be zeenaaytak, fi l-insaan al-inta zaatak anteetah gudra.

¹⁸Khalaas, aniina ma nikissu minnak abadan. Antiina al-haya wa be da, aniina ninaadu usmak.

¹⁹Ya Allah al-Ilaah al-Gaadir, gabbilna aleek! Wajjih aleena nuur wijkhak wa be da, aniina nanjo.

Zabuur 81

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh be jigindiiye, le Asaaf

1Iitu min al-farah le Ilaahna, al-hu gudritna! Afraho be Ilaah Yaakhuub.

2Arfa'o hiss al-musiikha wa adurbu al-tambal wa l-jigindiiye al-haluuwe wa amsibeybe.

3Adurbu al-buug fi awwal yoom fi l-chahar wa fi ust al-chahar fi yoom iidna.

4Wa da yukuun chart le Bani Israa'iil wa gaanuun min Ilaah Yaakhuub.

5Allah chaal kharaar fi zurriiyit Yuusuf wakit hu gamma didd Masir. Ana simi't hiss al-ma iriftah wa l-kalaam da yuguul:

- ⁶«Ana chilt al-tagala min kitfak wa iideenak nazzalo al-soosal.
- ⁷Wakit inta gaa'id tasrakh min al-ta'ab, ana khallastak wa raddeet leek be sirr fi l-ra'ad wa jarrabtak jamb almi Mariiba. Wagfa.
- ⁸«Ya cha'abi, asma'ooni adiil! Ya Bani Israa'iil, nihazzirku kan tasma'ooni.
- ⁹Khalli ma yinlagi fi bakaanku ilaah ajnabi wa ma tasjudu giddaam ilaah aakhar.
- ¹⁰Ana bas Allah Ilaahku al-maragtuku min balad Masir. Aftaho khuchuumku kubaar wa ana namlaahum.
- ¹¹«Laakin cha'abi ma sim'o hissi wa Bani Israa'iil ma dawwarooni.
- ¹²Wa khalaas, ana khalleethum be ruuseehum al-gawiyiin wa macho hasab niyithum.
- ¹³«Aywa, kan cha'abi sim'ooni wa Bani Israa'iil taaba'o derbi,
- ¹⁴ana be sur'a ni'ayyib udwaanhum wa narfa' iidi didd khusmaanhum.
- ¹⁵«Al-yakraho Allah yinhaano wa ikhaabhum yukuun daayman wa ila l-abad.
- ¹⁶Wa ni'akkil Bani Israa'iil be gameh al-adiil wa narwiihum be asal al-kadaade.»

Zabuur 82

Mazmuur le Asaaf

- ¹Al-Rabb wagaf fi lubb mujtama'ah wa hakam been al-ilaahaat wa gaal:
- ²«Le mata tahkumu be zulum wa timayyulu al-charii'a fi chaan al-aasiyiin? Wagfa.
- ³«Ahkumu be l-hagg le l-da'iif wa l-atiim wa sawwu al-adaala le l-miskiin wa l-fagri.
- ⁴Najju al-da'iif wa l-miskiin wa khallusuuhum min iid al-aasiyiin.»
- ⁵Laakin humman wa la ya'arfu wa la yafhamo wa yamchu fi l-dalaam wa kulla asaas al-ard yinhazza.
- ⁶Ana gult: «Intu ilaahaat wa intu kulluku iyaal al-Aali.
- ⁷Wa laakin intu tumuutu misil Bani Adam wa taga'o misil chuyuukh.»
- ⁸Gumm, ya Rabb! Ahkim al-ard! Achaan kulla l-umam warasatak.

Zabuur 83

Khine, mazmuur le Asaaf

- ¹Ya Rabb, ma taskut! Wa ma tasmut wa la tahda', ya Rabb.
- ²Achaan daahu udwaanak gaa'idiin yisawwu haraka wa l-yakrahook yugummu diddak.

³Be achiir, yikhattutu be najaada didd cha'abak. Aywa, yichchaawaro didd al-inta hafadtuhum.

⁴Humman gaalo: «Yalla! Nuguchchuuhum min been al-umam wa usum Bani Israa'iil battaan ma yizzakkaroooh.»

⁵Aywa, humman achchaawaro kulluhum wa astafago diddak.

⁶Humman naas Adoom wa l-Ismaa'iiliyiin wa naas Muwaab wa zurriiyit Haajar

⁷wa naas Gibaal wa Bani Ammuun wa l-Amaalikh wa l-Filistiyyiin wa sukkaan Suur.

⁸Wa naas Achuur kula lammo ma'aahum le yisaa'udu zurriiyit Luut. Wagfa.

⁹Sawwi fooghum misil sawweet fi Midyaan wa fi Siisra wa Yaabiin fi waadi Khiichuun.

¹⁰Humman addammaro fi Een Duur wa bigo ba'ar dayyaro beyah al-ziraa'a.

¹¹Ya Rabb! Sawwi fi hukkaamhum misil sawweet fi Uriib wa Ziib wa Zabah wa Salmuuna' wa kulla kubaaraathum,

¹²humman bas al-gaalo: «Khalli nagla'o ard al-Rabb.»

¹³Ya Ilaahi! Sawwiihum yuduuru misil gechch al-chaayle al-riih.

¹⁴Misil naar al-taakul al-khaaba wa misil ambalbaala al-tahrig al-jibaal,

¹⁵atrudhum be riihak al-chadiide wa khawwifhum be amzooba'aantak.

¹⁶Khattiihum be l-ihaana le yifattuchuuk, ya Allah!

¹⁷Khalli al-eeb wa l-bahiite yakurbuuhum ila l-abad wa yumuutu bala charaf.

¹⁸Wa khalaas, ya'arfu kadar inta wiheedak bas usmak Allah wa inta bas al-Aali fi kulla l-ard.

Zabuur 84

Wasiiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh be jigindiiye, mazmuur le awlaad Khuurah

¹Ya Allah al-Gaadir, maskanak mahbuub!

²Wa nafsi muchtaaga wa garmaane le fadaayit beetak al-mukhaddas. Wa galbi wa jismi yasrakho min al-farah le Allah al-Hayy.

³Hatta al-teeraay al-sakhayre kula talga beet wa amjaraari talga uchch al-tifaggi' foogah iyaalha jamb madaabhak. Ya Allah al-Gaadir! Inta maliki wa Ilaahi.

⁴Mabruuk le sukkaan beetak! Humman yachkuruuk daayman. Wagfa.

⁵Mabruuk le l-naas al-yalgo minnak gudra wa yichiilu niiye le yihijju le beetak.

⁶Wakit yuchuggu waadi al-baki al-jaaff, humman yisawwuuh een almi wa matar al-richaach yikhattihi be l-baraka.

⁷Daayman gudrithum gaa'ide tiziid wa yigarrubu le l-Rabb fi Sahyuun.

⁸Ya Allah al-Ilaah al-Gaadir, asma' salaati! Asma'ni, ya Ilaah Yaakhuub! Wagfa.

⁹Ya Rabb! Chiif malikna al-hu daragatna. Aywa, chiif wjih al-naadum al-inta masahtah wa darrajtah.

¹⁰Achaan yoom waahid fi fadaaytak akheer min alif yoom barra minha. Ana niriid nagood fi madkhal beetak, ya Ilaahi, min nagood fi fariig al-naas al-fasliin.

¹¹Aywa, Allah al-Rabb misil harraay wa misil daraga, hu yanti al-rahma wa l-charaf. Hu ma yamna' al-kheer le l-yamchu fi l-tariig al-adiil.

¹²Ya Allah al-Gaadir! Mabruuk le l-insaan al-yitwakkal aleek.

Zabuur 85

Wasiiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le awlaad Khuurah

¹Ya Allah, inta wassaft mahabbitak le baladak wa gabbalt zurriiyit Yaakhuub min balad al-khurba.

²Wa inta maheet zunuub cha'abak wa khafart kulla khataayaahum. Wagfa.

³Inta khalleet kulla za'alak wa waggafit khadabak al-muhriig.

⁴Gabbilna aleek, ya Ilaahna wa munajjiina, wa ma tikhalli khadabak yalhagna.

⁵Daayman inta takhdab diddina walla? Wa za'alak yagood foogna min zurriiye le zurriiye walla?

⁶Ma inta bas al-tigabbil leena wa tahayiina wa tabga farah le cha'abak?

⁷Ya Allah! Wassif leena rahmatak wa antiina najaatak.

⁸Ana nasma' kalaam Allah al-Rabb. Hu hajja be l-salaam le cha'abah wa mu'miniinah achaan ma yigabbulu fi tamaasithum.

⁹Aywa, najaatah gaa'ide gariib le l-yakhaafo minnah wa da achaan majdah yaskun fi baladna.

¹⁰Al-rahma wa l-hagg allaago wa l-adaala ma'a l-salaam lammo.

¹¹Al-hagg yabzur min al-ard wa l-adaala tanzil min al-sama.

¹²Allah hu zaatah yanti al-kheer wa ardina tanti intaajha.

¹³Al-adaala maache giddaamah wa tijahhiz leyah al-derib.

Zabuur 86

Salaat Dawuud

- ¹Ya Allah! Asma'ni wa rudd leyi achaan ana miskiin wa da'iif.
- ²Ahfad hayaati achaan ana mu'min beek. Inta ya Ilaahi, najjiini ana abdak al-mutawakkil aleek.
- ³Hinn foogi, ya Rabb, achaan kulla yoom ninaadiik.
- ⁴Ya Rabb, farrih galib abdak achaan ana niwajjih aleek.
- ⁵Ya Rabb, inta zeen wa khafuur wa rahmatak kabiire le kulla l-yinaaduuk.
- ⁶Ya Allah, khutt adaanak le salaati wa asma' du'aayi.
- ⁷Wa fi yoom diigti, ana ninaadiik wa inta turudd leyi.
- ⁸Ya Rabb! Ma fi ilaah mislak wa ma fi amal misil amalak.
- ⁹Kulla l-umam al-inta khalagtuhum yaju yasjudu giddaamak, ya Rabb, wa yimajjudu usmak.
- ¹⁰Achaan inta kabiir wa tisawwi ajaayib. La Ilaah illa inta wiheedak!
- ¹¹Ya Allah! Wassif leyi derbak wa ana nuruukh foogah be kulla sidikh. Wa antiini galib mukhlis achaan nicharrif usmak.
- ¹²Ya Rabbi, ya Ilaahi! Ana nachkurak be kulla galbi wa nimajjid usmak kulla yoom.
- ¹³Achaan rahmatak aleyi kabiire wa inta najjeet nafsi min al-moot.
- ¹⁴Ya Rabb! Al-mustakbiriin gammo diddi wa siyaad al-unuf be katara dawwaro mooti wa abadan humman ma khattook fi fikirhum.
- ¹⁵Wa laakin inta, ya Rabb, inta Allah al-Rahmaan al-Rahiim wa l-Sabuur wa l-Muhibb wa l-Amiin.
- ¹⁶Wajjih aleyi wa hinn foogi wa antiini gudra ana abdak wa najjiini ana wileed khaadmak.
- ¹⁷Sawwi leyi alaamat al-kheer wa khalaas al-yakrahooni, al-eeb yakrubhum. Achaan inta bas Allah, tafza'ni wa tihannisni.

Zabuur 87

Le awlaad Khuurah, mazmuur, khine

- ¹Allah assas Sahyuun fi jabal al-mukhaddas.
- ²Allah yihibb madiinat Sahyuun ziyaada min kulla hillaal zurriiyit Yaakhuub.
- ³Ya madiinat al-Rabb! Yihajju foogki achya majjiidiin. Wagfa.
- ⁴Naas min Masir wa Baabil wa l-Filistiyyiin wa naas min Suur wa l-Habacha, ana nahsibhum fi ust al-naas al-ya'arfuuni. Humman dool wildoohum hini fi Sahyuun.

⁵Wa fi Sahyuun yuguulu: «Kulla l-naas dool wildoohum fi lubbaha wa Allah al-Aali bas sabbatha.»

⁶Allah yahsib al-chu'uub wa yisajjilhum wa yuguul: «Al-naadum da wildooh hini fi Sahyuun.» Wagfa.

⁷Wa humman yal'abo wa yikhannu wa yuguulu: «Ya madiinat al-Rabb! Ga'arna jaayi minki inti!»

Zabuur 88

Khine, mazmuur le awlaad Khuurah, wasiye le kabiir al-khannaayiin : Le yikhannuuh be hiss al-suffaara. Ta'liim min Heemaan al-Azraahi

¹Ya Allah Ilaahi al-tinajjiini! Leel wa nahaar, ana nachhadak.

²Khalli salaati talhagak wa inta asma' chakwiti.

³Achaan nafsi chab'aane min al-bala wa ana garrabt le l-moot.

⁴Ja'alooni ma'a l-yanzulu fi l-khubuur wa gudurti kula kammalat.

⁵Wa raggadooni ma'a l-maytiin misil al-maktuuliin wa muraggadiin fi l-khabur wa misil al-naas al-inta ma tifakkir fooghum wa lazamt iidak minhum.

⁶Inta rameetni fi nugra ma indaha hadd wa fi dalaam haalik.

⁷Khadabak nazal foogi wa be mooj al-moot khatteetni. Wagfa.

⁸Inta ba''adtini min kulla l-ya'arfuuni wa sawweetni makruuh leehum. Wa ana masjuun, ma nagdar namrug.

⁹Uyuuni kallo min al-ta'ab wa naadeetak kulla yoom, ya Allah! Wa maddeet iideeni leek.

¹⁰Hal tisawwi ajaayib le l-maytiin walla? Hal al-maytiin yugummu yachkuruuk walla? Wagfa.

¹¹Fi l-khabur yihajju be rahmatak walla? Wa fi l-halaak yihajju be sidkhak walla?

¹²Ajaaybak yin'arfu fi l-dalaam walla? Wa adaaltak fi balad al-nisyaan walla?

¹³Wa laakin ana ninaadiik le l-faza', ya Allah, wa be fajur, nigaddim leek salaati.

¹⁴Ya Allah! Maala khalletni wa abeet ma tiwajjih wijkhak aleyi?

¹⁵Min ana sakhayyar ana miskiin wa mayyit wa inta hammaltini be khoofak wa ana khalaas addaayagt.

¹⁶Khadabak nazal foogi wa l-khoof minnak sakkatni.

¹⁷Kulla yoom, humman bigo misil almi hawaaleeyi wa hawwagooni min kulli jiihe.

¹⁸Inta ba''adt minni mahbuubiini wa rufgaani wa l-dalaam bas bigi rafiigi.

Zabuur 89

Ta'liim min Itaan al-Azraahi

¹Ya Allah! Ana nikhanni be kheerak ila l-abad wa ni'arrif daayman sidkhak min zurriye le zurriye.

²Achaan ana gult: «Rahmatak mabniye ila l-abad wa fi l-sama, sidkhak musabbat.»

³Wa inta gult: «Ana sawweet mu'aahada ma'a hu al-ana azaltah wa halaft le Dawuud abdi be l-kalaam da:

⁴Nikhalli daayman waahid min iyaalak fi l-muluk wa nisabbit mulkak min zurriye le zurriye.»» Wagfa.

⁵Ya Allah, khalli al-sama tachkur ajaaybak! Aywa, yachkur sidkhak fi mujtama' al-khuddusiin.

⁶Fi l-sama, yaatu misil Allah? Wa fi ust al-ilaahaat, yaatu yichaabih Allah?

⁷Hu Ilaah yirajjif malammat al-khuddusiin wa yikhawwif kulla l-muhawwigiinah.

⁸Ya Allah, al-Ilaah al-Gaadir! Yaatu al-gawi mislak, ya Allah? Wa sidkhak muhawwigak.

⁹Inta bas al-tahkim al-bahar wakit yihij wa tihaddiik wakit yigawwim moojah.

¹⁰Inta katalat Rahab khuul al-bahar wa rihikt janaaztah wa chattat udwaanak be khuwwat iidak.

¹¹Al-sama hintak wa l-ard kula hintak. Al-dunya wa kulla l-foogha, inta bas assastaha.

¹²Inta bas khalagt al-munchaakh wa l-wati. Wa jibaal Taabuur wa Harmuun yi'iitu min al-farah be usmak.

¹³Leek inta al-duraa' al-gawi wa l-iid al-chadiide wa iidak al-zeene marfuu'a.

¹⁴Al-hagg wa l-adaala, humman asaas mulkak. Al-kheer wa l-sidikh maachiin giddaamak.

¹⁵Mabruuk le l-cha'ab al-ya'arfu kikkeef yachkuruuk wa yuruukhu fi nuur wijhak, ya Allah!

¹⁶Kulla yoom yinbastu be usmak wa be adaaltak, yugummu.

¹⁷Achaan inta bas charafhum wa gudrithum wa be ridaak inta, raasna yinrafi'.

¹⁸Allah, hu daragatna. Aywa, Khudduus Israa'iil, hu malikna.

¹⁹Wa khalaas, be ru'ya inta kallamt le mu'miniinak wa gult: «Ana saa'adt waahid fahal aywa, darrajt sabi fi l-cha'ab.

- ²⁰Ana ligiit abdi Dawuud wa masahtah be dihin al-khaass wa darrajtah.
- ²¹Iidi tukuun ma'aayah wa tigawwiih wa duraa'i yisawwiih chadiid.
- ²²«Al-adu ma yagdar yikhaffilah wa l-mujrim ma yi'ayyibah.
- ²³Achaan ana narhak udwaanah giddaamah wa nadrub al-yakrahooh.
- ²⁴«Wa sidkhi wa rahmati yukuunu ma'aayah wa be usmi, yarfa' raasah.
- ²⁵Nukhutt al-bahar tihit iidah wa l-buhuur tihit iidah al-zeene.
- ²⁶Hu yinaadiini wa yuguul leyi:
 <Inta abuu yi wa inta Ilaahi wa jabali al-yinajjiini.>
- ²⁷Ana nisawwiih wald al-bikir wa hu yukuun aali min muluuk al-ard.
- ²⁸Ana nahfad leyah rahmati ila l-abad wa mu'aahadati kula tukuun leyah saabte.
- ²⁹Wa nisabbit zurriyytah ila l-abad wa kursi mulkah umrah yabga tawiil misil umur al-sama.
- ³⁰Kan iyaalah yaabo Tawraati wa ma yitaabu'u gawaaniini,
- ³¹wa kan humman ma yihtarumu churuuti wa ma yahfado awaamiri,
- ³²khalaas, ana ni'aakhibhum be asa fi chaan zunuubhum wa be daribiin fi chaan khataahum.
- ³³Laakin be da kula, ana ma niwaggif rahmati minhum wa la nikhalli sidkhi.
- ³⁴Wa ana ma nangud mu'aahadati wa la nikhayyir kalaami.
- ³⁵Wa daahu marra waahide bas, ana halaft be khadaasti wa gult: <La! Ana ma nukhuchch Dawuud.
- ³⁶Zurriyytah tagood ila l-abad wa kursi mulkah yitawwil giddaami misil al-harraay
- ³⁷wa misil al-gamar. Wa yukuun saabit ila l-abad wa chaahid amiin fi l-sama.>>
 Wagfa.
- ³⁸Laakin inta, ya Rabb, abeet wa kiriht al-malik al-inta masahtah wa darrajtah wa gammeet diddah.
- ³⁹Wa inta nagadt al-mu'aahada ma'a abdak wa rameet taajah fi l-turaab.
- ⁴⁰Inta sawweet khuram fi kulla zaraayibah wa dammart mudunah al-gawiyiin.
- ⁴¹Wa kulla l-faaytiin nahabooh wa hu bigi iyyeere le jiiraanah.
- ⁴²Wa inta rafa't al-iid al-zeene hana udwaanah wa farraht kulla khusmaanah.
- ⁴³Wa inta wajjaht diddah seefah halaalah wa ma saa'adtah fi wakt al-harib.

- ⁴⁴Inta waddart charafah wa rameet kursi mulkah fi l-turaab.
- ⁴⁵Wa chayyabtah gabul siniinah wa dassetah fi l-eeb. Wagfa.
- ⁴⁶Le mata, ya Allah? Taaba ma tiwajjih aleyi daayman? Wa le mata tikhalli khadabak yahrig misil al-naar?
- ⁴⁷Fakkir fi hayaati al-mahduuda! Inta khalagt al-naas le chunu?
- ⁴⁸Yaatu al-naadum al-ma yuduukh al-moot wa yanja min al-khabur? Wagfa.
- ⁴⁹Ya Rabb! Ween rahmatak al-awwal, al-be sidkhak inta halaft beeha le Dawuud?
- ⁵⁰Ya Rabb! Fakkir fi l-mu'yaar al-muwajjah le abiidak. Fakkir fi kulla l-cha'ab al-ana mukallaf beehum dool.
- ⁵¹Ya Allah! Fakkir fi udwaanak al-ayyaro khatwaat al-malik al-inta masahtah wa darrajtah.
- ⁵²Baarak Allah ila l-abad! Aamiin! Aamiin!

Zabuur 90

Al-juzu al-raabi' hana l-Zabuur

Salaat Muusa abd Allah

- ¹Ya Rabb, min zurriye le zurriye, inta bigiit malja'na.
- ²Wa gabul al-jibaaal ma yukuunu, inta khalagt al-ard wa l-aalam. Inta bas al-Rabb min al-bidaaya le l-nihaaya.
- ³Inta tigabbil al-insaan fi l-ard wa tuguul: «Ya Bani Adam, gabbulu wa kuunu turaab!»
- ⁴Achaan alif sana leek inta misil yoom waahid al-faat. Wa yoom waahid leek inta misil saa'a waahide be l-leel.
- ⁵Inta tuguchch hayaat al-insaan wa hi tabga misil wakit gisayyir hana noom wa tabga misil gechch al-yabzur.
- ⁶Be fajur, yakbur wa yinawwir wa be achiye, yagta'ooh wa yaybas.
- ⁷Achaan inta kammaltina be khadabak wa za'alak bahatna.
- ⁸Inta khatteet khataana giddaamak. Aywa, achiirna ankachaf giddaam nuur wijhak.
- ⁹Achaan kulla ayyaamna yingachcho giddaam khadabak. Misil nafas waahid bas, aniina nikammulu siniinna ajala.
- ¹⁰Muddit hayaatna 70 sana wa kan indina gudra, namchu lahaddi 80 sana. Wa aktar siniinna, ni'ichuum fi ta'ab wa zulum achaaan hayaatna tufuut ajala wa aniina nabgo ma fiina.

¹¹Yaatu yagdar ya'arif chiddit za'alak? Wa kan nakhaafo minnak ziyaada, waajib na'arfu khadabak.

¹²Khalaas, allimna nahsubu ayyaamna wa nalgo hikma fi guluubna.

¹³Ta'aal, ya Allah! Ti'akhhir le mata? Hinn foogna aniina abiidak.

¹⁴Be fajur, arwiina be rahmatak wa aniina ni'iitu min al-farha muddit kulla ayyaamna.

¹⁵Farrihna ale gadur al-ayyaam al-inta daayagtina fooghum wa ale adad al-siniin al-chifna fooghum al-fasaala.

¹⁶Khalli amalak yibiin le abiidak wa azamatak tibiin le iyaalhum.

¹⁷Khalli rida al-Rabb Ilaahna yukuun ma'aana! Sabbit khidmit iideenna! Aywa, sabbit khidmit iideenna.

Zabuur 91

¹Al-yaskun fi malja' al-Aali, yaskun fi himaayat Allah al-Gaadir.

²Ana gult le Allah: «Inta malja'i wa bakaani al-gawi. Inta Ilaahi wa aleek ana nitwakkal.»

³Achaan hu bas al-yinajjiik min charak al-gannaasi wa min al-waba al-yaktul.

⁴Wa be janaaheeh, hu yikhattiik wa inta talja' leyah misil farruuj tihit janaahe ammah. Wa amaanah yabga leek daraga wa bakaan al-indah amin.

⁵Inta ma takhaaf min cheyy wa la min al-ru'ub al-yukuun be l-leel wa la min al-nuchchaab al-yadrub be nahaar

⁶wa la min al-waba al-yaji fi l-dalaam wa la min al-bala al-yakhrub be gaayle.

⁷Wa kan yaga'o alif naas be nussak wa achara alif naas be zeenaaytak kula, abadan cheyy ma yalhagak.

⁸Taftah uyuunak wa tichiif kikkeef Allah yi'aakhib al-aasiyiin.

⁹Ya Allah, inta bas malja'i! Aywa, kan sawweet al-Aali bakaan malja'ak,

¹⁰khalaas, cheyy fasil ma yaji foogak wa masiibe ma taga' fi naas beetak.

¹¹Achaan hu yaamur malaa'ikatah yahfadook fi kulla duruubak.

¹²Humman yichiiluuk fi iideehum achaaan rijileenak ma yintaggo fi hajar.

¹³Inta tamchi fi l-duud wa amchideegaat wa tifajjikh fi l-nimir wa l-daabi.

¹⁴Wa Allah gaal: «Achaan hu munrabit foogi, ana ninajjiih wa nukhuttah fi bakaan al-indah amin achaaan hu irif usmi.

¹⁵Kan hu yinaadiini, ana nurudd leyah wa nukuun ma'aayah fi l-diige wa nikhallisah wa nicharrifah.

¹⁶Nitawwil ayyaam umrah wa niwassif leyah najaati.»

Zabuur 92

Mazmuur wa khine, le yoom al-sabt

¹Adiil kan nachkuru Allah wa namdah'o usmak, ya l-Aali!

²Be fajur, niballikh be rahmatak wa be achiiye, nikhabbir be sidkhak.

³Aywa, nachkurak be aala al-indaha achara habil wa be amsibeybe wa be hiss al-jigindiye.

⁴Achaan inta farrahtini be amalak, ya Allah! Wa be khidmit iidak, ana ragragt min al-farah!

⁵Ya Allah, a'malak kubaar wa afkaarak ma induhum hadd!

⁶Al-mukhaffal ma ya'arif cheyy wa l-matmuus ma yafham al-achya dool.

⁷Wa kan al-aasiyiin bazaro misil gechch akhdar wa kan kulla l-fasliin nawwaro kula, khalaas fi l-nihaaya, yiddammaro ila l-abad.

⁸Wa laakin inta fi l-a'aali. Ya Allah, inta gaa'id ila l-abad!

⁹Achaan daahu udwaanak, ya Allah! Daahu udwaanak gaa'idiin yiddammaro wa l-zaalimiin yichittu!

¹⁰Inta tarfa' raasi misil garin al-jaamuus wa masahtini be dihin mu'attar.

¹¹Uyuuni yichiifu udwaani wa udneeyi yasma'o al-yugummu diddi le yahjumuuni.

¹²Al-saalih yutuul misil nakhal wa yiddaggag misil arz Lubnaan.

¹³Hu mumaggan fi beet Allah wa yikhaddir fi fadaayit Ilaahna.

¹⁴Hatta kan ajjaz kula, yalda fawaakih wa daayman indah gudra wa gaa'id akhdar.

¹⁵Al-saalih yiballikh be adaalit Allah wa yuguul: «Hu jabal malja'i wa fiyah hu, fasaala ma fi.»

Zabuur 93

¹Allah hu al-malik! Hu laabis al-azama wa raabit al-gudra misil hizaam. Fi chaan da, al-aalam gaa'id saabit wa ma yilharrak.

²Ya Allah, min zamaan mulkak saabit wa daayman inta gaa'id.

³Al-buhaar sarakho, ya Allah! Al-buhaar rafa'o hissuhum. Aywa, al-buhaar sarakho wa dagdago!

⁴Ya Allah, inta aziim fi l-aali ziyaada min hiss almi al-katiir wa aziim min mooj al-bahar.

⁵Mu'aahadatak saadkhe marra waahid wa khadaastak tijammil beetak ila l-abad, ya Allah!

Zabuur 94

¹Ya Allah, inta al-Ilaah al-tichiil al-taar! Ya Ilaah al-tichiil al-taar, bayyin nafsak!

²Gumm, ya gaadi al-ard, didd al-mustakbiriin. Aakhibhum al-ikhaab al-waajib leehum.

³Lahaddi mata, ya Allah? Lahaddi mata al-aasiyiin yinbastu?

⁴Kalaam hana istikbaar yamrug min khuchuumhum, humman wa kulla l-fasliin dool yifaachuru.

⁵Ya Allah, humman yita'ubu cha'abak wa yidaayugu naasak al-misil warasatak.

⁶Yaktulu al-armala wa l-ajjabi wa yikammulu al-ataama.

⁷Wa yuguulu: «Allah ma yichiif cheyy! Aywa, Ilaah Yaakhuub ma ya'arif.»

⁸Ya l-mukhaffaliin fi ust al-cha'ab, fakkuru adiil. Mata tafhamo, intu al-mataamiis?

⁹Al-khalag al-udne ma yasma' walla? Wa l-sawwa al-uyuun ma yichiif walla?

¹⁰Wa l-yi'addib al-umam ma yulumhum walla? Hu bas yi'allim al-ma'rafa le l-insaan.

¹¹Allah ya'arif afkaar al-insaan achaan humman zaayliin.

¹²Ya Allah, mabruuk le l-naadum al-inta ti'addibah wa ti'allimah Tawraatak.

¹³Tantiin al-raaha fi ayyaam al-fasaala lahaddi yahfuru khabur le l-aasiyiin.

¹⁴Allah ma yikhalli cha'abah wa ma yaaba naasah al-misil warasatah.

¹⁵Al-charii'a tingati' hasab al-adaala wa kulla l-naas al-galibhum adiil yitaabu'uuha.

¹⁶Yaatu al-yugumm didd al-yisawwu leyi al-fasaala? Wa yaatu al-yagiif didd al-yisawwu leyi al-zulum?

¹⁷Kan Allah ma faza'ni, nafsi taskun fi l-khubuur.

¹⁸Wa wakit nuguul: «Nittarta'», rahmatak talzamni, ya Allah.

¹⁹Wa wakit nihimm ziyaada, ana nafrah achaan inta tisabbirni.

²⁰Hal al-haakim al-mudammir yichtarik ma'aak walla? Hal al-mudaayig be gawaaniinah yindamma leek walla?

²¹Yugummu didd al-saalih wa yathamo al-bari be dimme.

²²Wa laakin Allah bigi maskani al-gawi wa Ilaahi hu jabali al-yahmiini.

²³Hu rama leehum zunuubhum fi raashum wa be fasaalithum bas, sakkataahum marra waahid! Aywa, Allah Ilaahna bas sakkataahum.

Zabuur 95

¹Ta'aalu nikhannu be farah le Allah wa namdaho malja'na wa munajjiina.

²Yalla ta'aalu giddaamah be chukur wa be khine, namdahoo!

³Achaan Allah hu al-Aziim wa hu al-malik al-aziim foog kulla l-ilaahaat.

⁴Al-ard wa l-tihitha fi iid Allah wa ruuse al-jibaa! foog kula hineeyah.

⁵Al-bahar hanaayah, hu bas khalagah wa l-ard kula, hu bas sawwaaha be iidah.

⁶Yalla nadkhulu le nidanguru wa naburku wa nasjudu giddaam Allah al-khalagaana.

⁷Achaan hu Ilaahna wa aniina cha'abah wa hu yahfadna misil al-raa'i yahfad khanamah. Al-yoom, kan simi'tu hissah,

⁸ma tigawwu ruuseeku misil juduudku fi Mariiba aw misil fi l-yoom daak fi Massa fi l-sahara.

⁹Fi l-bakaan daak, juduudku jarrabooni wa amtahanooni hatta kan chaafu amali.

¹⁰Wa fi muddit 40 sana, al-naas dool ana bakhadtuhum wa gult: «Humman cha'ab aasiyiin wa ma ya'arfu derbi.»

¹¹Wa achaan da, fi za'ali ana halaft wa gult ma yadkhulu fi raahiti.

Zabuur 96

¹Khannu le Allah khine jadiid. Khannu le Allah, ya kulla sukkaan al-ard!

²Khannu le Allah wa baaruku usmah wa kulla yoom bachchuru be najaatah.

³Hajju be majdah le kulla l-umam wa be ajaaybah le kulla l-chu'uub.

⁴Achaan Allah aziim wa waajib leyah al-hamd al-katiir. Hu mukhiif ziyaada wa faayit kulla l-ilaahaat.

⁵Achaan kulla ilaahaat al-chu'uub ma naaf'iin laakin Allah hu bas khalag al-samaawaat.

⁶Al-majd wa l-azama hineeyah wa l-gudra wa l-jalaal fi beetah al-mukhaddas.

⁷Majjudu Allah, ya gabaayil al-ard! Majjudu Allah achaan hu al-Majiid wa l-Gaadir.

⁸Majjudu Allah achaan usmah al-Majiid! Adkhulu fi fadaayit beetah wa gaddumu hadaayaaku.

⁹Asjudu le Allah achaan hu al-Khudduus. Arjufu giddaamah, ya kulla sukkaan al-ard.

¹⁰Guulu fi ust al-umam: «Allah hu al-malik! Wa be da, al-aalam yagood saabit, ma yinhazza. Hu yahkim al-chu'uub be l-hagg.»

¹¹Khalli al-sama tinbasit wa l-ard tafrah. Wa khalli al-bahar yidagdig be kulla cheyy al-fi lubbah.

¹²Khalli al-kadaade tafrah be kulla cheyy al-foogha. Wa khalli chadar al-khaaba yizakhrutu

¹³giddaam Allah. Achaan Allah jaayi, hu jaayi yahkim al-ard. Hu yahkim al-aalam be l-adaala wa l-chu'uub be l-hagg.

Zabuur 97

¹Allah hu al-malik. Khalli al-ard tinbasit wa kulla l-jazaayir yafraho!

²Al-sahaab wa l-khamaam muhawwigiinah wa l-hagg wa l-adaala, humman asaas archah.

³Naar maache giddaamah wa taakul udwaanah al-muhawwigiinah.

⁴Barraagtah nawwarat al-aalam, al-ard chaafatah wa rajafat.

⁵Al-jibaa bigo misil al-cham'e wa maa'o giddaam Allah, giddaam Rabb kulla l-ard.

⁶Al-samaawaat ballakho be adaaltah wa kulla l-chu'uub chaafazamatah.

⁷Al-eeb le kulla aabidiin al-asnaam, humman al-yachkuru ilaahaathum. Wa intu kulluku al-ilaahaat, asjudu le Allah!

⁸Sukkaan Sahyuun sim'o wa firho wa hillaal balad Yahuuza anbasato be sabab charii'tak, ya Allah!

⁹Achaan inta bas al-Aali foog kulla l-ard, ya Allah! Aywa, inta aali ziyaada min kulla l-ilaahaat.

¹⁰Intu al-tihibbu Allah, akraho al-fasaala! Hu yahfad hayaat mu'miniinah wa yinajjihum min iid al-aasiyiin.

¹¹Aywa le l-saalih, nuur taali' wa le l-naas al-galibhum adiil, farha.

¹²Afraho be Allah, ya l-saalihiin, wa azkuru usmah al-Khudduus!

Zabuur 98

Mazmuur

¹Khannu le Allah khine jadiid achaan hu sawwa ajaayib. Be zeenaaytah wa duraa'ah al-mukhaddas, hu jaab al-naja.

- ²Allah arraf najaatah wa giddaam al-umam, bayyan adaaltah.
- ³Hu fakkar fi rahmatah wa sidkhah ma'a Bani Israa'iil. Lahaddi aakhir al-ard, chaafu najaatna al-jaaye min Ilaahna.
- ⁴Afraho be Allah, ya sukkaan kulla l-ard! Zakhrutu wa khannu!
- ⁵Khannu le Allah be jigindiiye, aywa, be jigindiiye wa be khine.
- ⁶Be hiss burunji wa buug, afraho giddaam Allah al-malik!
- ⁷Khalli al-bahar yidagdig be kulla cheyy al-fi lubbah wa l-aalam wa sukkaanah kula.
- ⁸Khalli al-buhaar yisaffugu wa ma'aahum, khalli al-jibaaal yizakhrutu!
- ⁹Yizakhrutu giddaam Allah ahaan yaji yahkim al-ard. Hu yahkim al-aalam be l-adaala wa l-chu'uub be l-hagg.

Zabuur 99

- ¹Allah hu al-malik. Khalli al-chu'uub yarjufu! Hu gaa'id foog al-makhlugiin al-samaawiyiin. Khalli al-ard tinhazza!
- ²Allah hu kabiir fi Sahyuun wa aali foog kulla l-chu'uub.
- ³Khalli yachkuru usmah al-aziim wa mukhiif! Hu al-Khudduus!
- ⁴Gudrat al-malik, hi hubb al-adaala wa inta sabbatt al-hagg. Al-hagg wa l-adaala fi usut zurriiyit Yaakhuub wa inta bas sawweethum.
- ⁵Azzumu Allah Ilaahna wa asjudu giddaam archah! Hu al-Khudduus!
- ⁶Muusa wa Haaruun been rujaal al-diin hineeyah wa Samuwiil ma'a l-yinaadu usmah. Humman yinaadu Allah wa hu yurudd leehum.
- ⁷Fi amuud al-sahaab, hu hajja leehum wa humman hafado mu'aahadatah wa churuutah al-antaahum leehum.
- ⁸Ya Allah Ilaahna, inta zaatak raddeet leehum wa inta bigiit leehum Ilaah khafuur wa laakin aakhabtuhum hasab a'maalhum.
- ⁹Azzumu Allah Ilaahna! Wa asjudu giddaam jabalah al-mukhaddas ahaan Allah Ilaahna hu al-Khudduus!

Zabuur 100

Mazmuur chukur

- ¹Ya Bani Adam! Yalla afraho kulluku le Allah
- ²wa be kulla farah, a'abuduuh! Ta'aalu garrubu le Allah be khine!

³A'arfu kadar Allah hu al-Rabb. Hu khalagaana wa aniina hineeyah. Aniina cha'abah wa khanamah al-yasrah beena.

⁴Adkhulu al-baab wa achkuruuh wa fi lubb hoochah, ahmuduuh! Ayyudu leyah wa usmah, azzumuuh!

⁵Achaan Allah rahiim wa rahmatah daayme wa amaanah gaa'id min zurriye le zurriye.

Zabuur 101

Mazmuur le Dawuud

¹Ana nidoor nikhanni be rahmatak wa adaaltak. Wa leek inta, ya Allah, ana nikhanni.

²Ana nidoor namchi giddaamak be l-tamaam. Mata taji leyi? Fi beeti, na'arif kikkeef namchi be galib tamaam.

³Abadan ma nukhutt fi raasi al-kalaam al-ma naafi' wa nakrah haal siyaad al-charr wa ma narbut nafsi leeha.

⁴Al-galib al-azrag yiba''id minni wa ana ma nidoor na'arif al-fasaala.

⁵Al-yi'ayyir jaarah be achiir, ana nisakkitah. Wa l-yichiif be hugra wa galbah mutakabbir, ana ma nahmalah.

⁶Uyuuni fi l-naas al-induhum amaan fi l-balad le yaskunu ma'aayi wa l-yamchi adiil yukuun fi khidimti.

⁷Laakin al-khachchaach ma yagood fi beeti wa l-yuguul al-kidib kula ma yagood giddaami.

⁸Kulli fajur, ana nisakkit kulla l-aasiyiin hana l-balad wa natrud min madiinat Allah kulla l-yisawwu al-zulum.

Zabuur 102

Salaat al-miskiin wakit waga' giddaam Allah wa gaddam leyah chakwatah

¹Ya Allah! Asma' chakwiti wa khalli siraakhi yawsalak!

²Ma taaba, wajjih aleyi fi yoom diigti wa khutt adaanak leyi! Wa yoom ninaadiik, be sur'a rudd leyi!

³Achaan ayyaam hayaati faato misil al-dukhkhaan wa udaami hirgo misil jamur al-muwalli'.

⁴Galbi yibis misil gechch al-gata'o wa nisiit ma akalt khubziti.

⁵Wa min chiddit al-ganitiin, faddalat illa farwiti fi udaami.

⁶Ana bigiit misil baja' al-kadaade wa misil amguggum hint al-bakaan al-kharaab.

- ⁷Wa ana gaa'id waa'i misil teeraay gaa'ide wiheedha fi raas al-beet.
- ⁸Kulla yoom, udwaani yi'ayyuruuni wa yaz'alo diddi wa yal'ano al-naas be usmi.
- ⁹Al-rumaad bigi akli wa dumuu'i jaro ma'a almi charaabi.
- ¹⁰Wa be sabab khadabak wa za'alak, inta rafa'tini wa zagaltini ba'iid.
- ¹¹Ayyaami yamchu misil al-dull wa ana naybas misil al-gechch.
- ¹²Laakin inta, ya Allah, gaa'id ila l-abad! Wa zikrak min zurriye le zurriye.
- ¹³Inta tugumm wa tarham Sahyuun achaan ja al-wakit al-tihinn foogha, aywa, al-wakit ja.
- ¹⁴Abiidak yihibbu hujaarha wa munrabitin fi turaabha.
- ¹⁵Al-umam yakhaafo min usum Allah wa kulla muluuk al-ard yakhaafo min majdah.
- ¹⁶Achaan Allah yabni Sahyuun battaan wa yibiin fi majdah.
- ¹⁷Hu yukhutt adaanah le salaata al-mazluum wa ma yaaba salaatah.
- ¹⁸Wa da, khalli yinkatib le l-zurriye al-taji wara wa l-cha'ab al-makhlug yahmudu Allah.
- ¹⁹Hu dangar min al-aali al-mukhaddas wa min al-sama, Allah chaaf al-ard
- ²⁰le yasma' ganiit al-masjuun wa le yinajji al-hakamo leehum be l-moot.
- ²¹Yiballukhu fi Sahyuun usum Allah wa fi Madiinat al-Khudus yahmuduuh,
- ²²wakit yilimmu al-chu'uub wa l-muluuk le ya'abudu Allah.
- ²³Hu da''af gudurti fi ust al-derib wa gassar ayyaami.
- ²⁴Wa ana gult: «Ya Ilaahi! Inta gaa'id ila l-abad! Ma taktulni fi usut ayyaami!»
- ²⁵Fi l-bidaaya, inta farracht al-ard wa inta bas falleet al-samaawaat.
- ²⁶Humman yiddammaro wa laakin inta gaa'id ila l-abad. Humman kulluhum yagdamo misil khalag laakin inta tibaddilhum misil lubaas wa humman yikhallu al-bakaan.
- ²⁷Laakin inta tagood daayman, ma tilkhayyar wa waktak kula abadan ma yikammil.
- ²⁸Iyaal abiidak yalگو maskan wa zurriyithum yasbutu giddaamak.

Zabuur 103

Le Dawuud

- ¹Ya nafsi, ahmudi Allah! Ya kulla galbi, baarik usmah al-mukhaddas!
- ²Ya nafsi, ahmudi Allah wa ma tanse kulla kheerah!

- ³Hu yakhfir kulla khataaki wa yachfi kulla amraadki.
- ⁴Hu yafda hayaatki min al-moot wa yukhutt leeki taaj al-ni'ma wa l-rahma.
- ⁵Wa yichabbi'ki be kheerah tuul umurki. Wa yigabbil leeki gudrat subaaki wa tabge misil al-sagur.
- ⁶Allah yisawwi al-adaala wa l-hagg le kulla l-mazluumiin.
- ⁷Hu arraf derbah le Muusa wa a'maalah le Bani Israa'iil.
- ⁸Allah hu al-Rahmaan al-Rahiim wa l-Sabuur wa l-Muhibb.
- ⁹Hu ma yihaakim daayman wa ma yakhdab ila l-abad.
- ¹⁰Hu ma yi'aamilna hasab zunuubna wa ma yijaaziina hasab khataana.
- ¹¹Wa misil al-sama aali ziyaada min al-ard, rahmatah kabiire ziyaada le l-yakhaafo minnah.
- ¹²Wa misil al-sabaah ba'iid min al-kharib, hu yiba''id minnina isyaanna.
- ¹³Wa misil al-abu yarham awlaadah, Allah yarham al-yakhaafo minnah.
- ¹⁴Achaan hu ya'arif kikkeef hu khalagaana wa ya'arif tamaam kadar aniina min al-turaab.
- ¹⁵Bani Adam ayyaamah misil al-gechch wa yinawwir misil zuhuur al-kadaade.
- ¹⁶Wakit al-riih tusuug, humman yabgo ma fiihum wa l-bakaan al-ga'ado foogah kula ma ma'ruuf.
- ¹⁷Laakin rahmat Allah gaa'ide daayman wa ila l-abad fi l-naas al-yakhaafo minnah. Wa adaaltah le iyaal iyaalhum,
- ¹⁸humman al-yahfado mu'aahadatah wa yizzakkaro churuutah wa yitabbuguuhum.
- ¹⁹Allah sabbat archah fi l-samaawaat wa mamlakatah tahkim fi kulla cheyy.
- ²⁰Ya malaa'ikat Allah, ahmudu Allah! Intu furraas al-gaadriin al-tasma'o kalaamah wa titabbuguuh.
- ²¹Ya kulla khuwwaatah, ahmudu Allah! Intu khaddaamiinah al-tisawwu al-hu yidoorah.
- ²²Ya makhluugiinah fi kulla mamlakatah, ahmudu Allah! Ya nafsi, ahmudi Allah!

Zabuur 104

- ¹Ya nafsi, ahmudi Allah! Ya Allah Ilaahi, inta aziim marra waahid! Inta libist al-majd wa l-azama.
- ²Inta libist al-nuur misil khalag wa falleet al-samaawaat misil sitaar.

- ³Hu kawwan khuraf foog min almi al-sama wa sawwa al-sahaab misil arabatah wa raakh fi janaahe al-riih.
- ⁴Wa min al-riih, sawwa murassaliinah wa min al-naar al-tahrig, sawwa khaddaamiinah.
- ⁵Hu sabbat al-ard fi asaasha wa hi abadan ma tinhazza.
- ⁶Wa kasaaha be l-buhaar misil khalag wa l-almi lihig lahaddi l-jibaal.
- ⁷Ya Rabb! Min tahdiidak, al-almi jara wa min hissak al-misil ra'ad, al-almi barjal.
- ⁸Hu tala' fi l-jibaal wa nazal fi l-wudyaan wa macha ale l-bakaan al-inta assastah leyah.
- ⁹Inta khatteet leyah huduud ma yufuuthum wa battaan ma yigabbil yikhatti al-ard.
- ¹⁰Min uyuun almi, inta sawweet buhaar al-jaro ambeenaat al-jibaal.
- ¹¹Humman yazgu kulla haywaanaat al-kadaade wa hamiir al-kadaade kula yarwo.
- ¹²Jambuhum yaskunu tuyuur al-sama wa fi lubb al-chadar, yikhannu.
- ¹³Min al-sama foog, inta tazgi al-jibaal wa l-ard tinmali be natiijat khidimtak.
- ¹⁴Inta tigawwim gechch le l-bahaayim wa nabaataat al-yahrithum Bani Adam le yalga ma'aachah min al-ard.
- ¹⁵Wa dool khamar al-yifarrir galib Bani Adam wa dihin al-yinawwir wijhah wa akil al-yantiir gudra.
- ¹⁶Wa chadar Allah yarwa, aywa, al-arz al-mumaggan fi Lubnaan.
- ¹⁷Da l-bakaan al-yaskunu foogah al-tuyuur wa l-kunji yabni uchchah fi chadar al-sarwi.
- ¹⁸Wa l-jibaal al-aaliyiin humman le khazaal al-hajar wa l-hujaar malja' le tees al-hajar.
- ¹⁹Inta sawweet al-gamar le yihaddid al-a'yaad wa l-harraay hi ta'arif wakir waguu'ha.
- ²⁰Inta kawwant al-dalaam wa jibt al-leel al-yilharrako foogah kulla haywaanaat al-khaaba.
- ²¹Al-diidaan yikirru le yalga fariisithum wa yifattuchu akilhum minnak inta, ya Rabb!
- ²²Fi taluu' al-harraay, humman yufuutu wa yamchu yarugdu fi bakaanaathum.
- ²³Wa l-insaan yamrug wa yamchi amalah wa yisawwi khidimtah lahaddi l-achiiye.

- ²⁴Ya Allah! A'maalak katiiriin! Be hikma, inta sawweethum kulluhum wa l-ard malaane be makhluugiinak.
- ²⁵Daahu al-bahar kabiir wa wasii' min kulli jiihe. Wa l-haywaanaat yilharrako foogah, kubaar wa dugaag be katara.
- ²⁶Wa fi l-bahar da, al-sufun yamchu wa yaju wa Luyaataan al-khuul al-inta khalagtah yal'ab foogah.
- ²⁷Wa kulluhum khaattiin achamhum foogak le tantiikum ma'aachhum fi waktah.
- ²⁸Inta tantiikum wa humman yilaggutuuh. Inta taftah iidak wa humman yachba'o be l-kheer.
- ²⁹Laakin wakit ma tiwajjih aleehum, humman yinbahtu. Wakit tichiil minhum al-ruuh, yumuutu wa yigabbulu fi l-turaab.
- ³⁰Wa wakit tirassil ruuhak, takhligum wa tijaddid al-haya fi l-ard.
- ³¹Khalli majd Allah yagood ila l-abad wa khalli Allah yafrah be a'maalah.
- ³²Hu yanzur al-ard bas wa hi tarjif. Hu yalmas al-jibaaal wa humman yidakhkhunu.
- ³³Ana nikhanni le Allah muddit hayaati wa namdah Ilaahi tuul umri.
- ³⁴Khalli khineeyi da yabga leyah halu wa ana nafrah be Allah.
- ³⁵Wa khalli al-muznibiin yikammulu min al-ard wa l-aasiyiin yabgo ma fiihum. Ya nafsi! Ahmudi Allah! Al-hamdulillah!

Zabuur 105

- ¹Achkuru Allah wa atru usmah! Wa arrufu al-chu'uub be a'maalah.
- ²Khannu leyah wa amdahoooh wa fakkuru fi kulla ajaaybah.
- ³Anbastu achaan usmah al-mukhaddas wa khalli guluubku yinmalu be farah, intu al-gaa'idiin titaabu'u Allah.
- ⁴Fattuchu Allah wa gudurtah wa wajjuhu aleyah daayman.
- ⁵Azzakkaro ajaaybah al-sawwaahum, aywa, ajaaybah wa gawaaniinah al-amar beehum
- ⁶intu, ya zurriiyit Ibraahiim abdah wa intu, ya zurriiyit Yaakhuub al-Allah azalaaku!
- ⁷Allah hu bas Ilaahna al-yahkim fi kulla l-ard.
- ⁸Hu yizzakkar daayman fi mu'aahadatah wa fi kalaamah al-amar beyah le alif zurriiye.
- ⁹Wa di mu'aahadatah al-sawwaaha ma'a Ibraahiim wa akkadha be haliife le Ishaakh.

- 10**Hu sabbat chart le zurriiyit Yaakhuub wa sawwa mu'aahada daayme ma'a Bani Israa'iil.
- 11**Wa gaal: «Ana nantiiku balad Kan'aan wa da gisim al-talgooh warasa.»
- 12**Wa fi l-zaman da, adad juduudna chiyya, humman chiyya marra waahid wa saakniin fi l-balad di misil ajaanib.
- 13**Humman raaykhiin min umma le umma wa min mamlaka le cha'ab aakhar.
- 14**Laakin Allah ma khalla naadum yazlumhum wa aakhab muluuk fi chaanhum.
- 15**Wa gaal: «Ma tilammusu al-naas al-ana masahtuhum wa darrajtuhum wa ma tisawwu al-fasaala le anbiyaayi.»
- 16**Wa Allah jaab al-juu' fi l-balad wa gallal foogha al-ma'aach.
- 17**Hu rassal giddaamhum naadum wa hu Yuusuf al-baa'oooh misil abid.
- 18**Da hu al-gayyado rijileenah wa dasso leyah jinziir fi ragabatah
- 19**lahaddi kalaamah al-gaalah alhaggag wa Allah kachafah wa ligiih saafi.
- 20**Malik Masir anta amur le yatulguuh aywa, haakim al-cha'ab fakkaah.
- 21**Hu sawwaah sayyid fi beetah wa haakim fi kulla maalaha.
- 22**Wa jabar masaa'iilah yasma'o kalaam Yuusuf wa Yuusuf allam kubaaraatah al-hikma.
- 23**Wa be da, Bani Israa'iil dakhalo fi Masir aywa, zurriiyit Yaakhuub sakano fi balad Haam.
- 24**Wa Allah sawwa cha'abah yaldo katiir wa sawwaahum chudaad min khusmaanhum.
- 25**Hu khayyar guluub khusmaanhum le yakraho cha'abah wa yil'aamaro didd abiidah.
- 26**Ba'ad da, rassal abdah Muusa wa Haaruun al-hu azalah.
- 27**Wa humman sawwo alaamaat fi Masir aywa, sawwo ajaayib fi balad Haam.
- 28**Hu rassal al-dalaam wa l-dalaam ja achaan Muusa wa Haaruun ma iso kalaamah.
- 29**Hu khayyar almiikum be damm wa katal huuthum.
- 30**Wa baladhuma anmalat be difde' lahaddi fi lubb khuraf muluukhum.
- 31**Wa Allah anta amur wa dubbaan amboojani wa ambaa'uuda jo fi kulla baladhuma.
- 32**Hu nazzal fooghum matara hana barad wa naar ambalbaala fi baladhuma.
- 33**Hu dammar inabhum wa tiinum wa kassar chadar baladhuma.

- ³⁴Hu anta amur wa saar al-leel wa jaraad aakhar jo be katara.
- ³⁵Humman akalo kulla gechch baladhun wa akalo intaaj arduhum.
- ³⁶Hu katal kulla awlaad al-bikir fi baladhun wa humman natiijat awwal gudrithum.
- ³⁷Hu marag cha'abah iideehum malaaniin be fudda wa dahab wa ma fi naadum attarta' min gabaayilhum.
- ³⁸Wa naas Masir firho be marigiinun achaan al-khoof karabhum.
- ³⁹Allah madda sahaabaay le yidaarighun wa naar le yidawwi leehum be leel.
- ⁴⁰Wa fi talabhum, hu nazzal leehum al-salwa aywa, chabba'aahum be akil min al-sama.
- ⁴¹Hu fatah al-hajar wa almi saal wa jara fi l-ard al-jafaaf misil bahar.
- ⁴²Hu yizzakkar fi wa'adah al-mukhaddas al-sawwaah ma'a abdash Ibraahiim.
- ⁴³Hu marag cha'abah be farah wa marag al-azzalaahum be zakhraat.
- ⁴⁴Wa hu antaahum ard al-umam wa waraso al-natiija hint khidmit chu'uub aakhariin.
- ⁴⁵Achaan yahfado gawaaniinah wa yitabbugu Tawraatah. Al-hamdulillah!

Zabuur 106

- ¹Al-hamdulillah! Achkuru Allah achaan hu rahiim wa rahmatah daayme ila l-abad.
- ²Ma fi al-yagdar yihajji be kulla a'maal Allah! Ma fi al-hissah yinsami' be kulla chukrah!
- ³Mabruuk le l-yahfado gawaaniinah wa yitabbugu adaaltah fi kulla wakit.
- ⁴Ya Allah! Inta al-radyaan le cha'abak, fakkir foogi wa be najaatak, saa'idni.
- ⁵Wa be da, nichiiif kheer al-naas al-inta azaltuhum wa ninbasit be farah ummatak wa nafrah ma'a cha'abak al-humman warasatak.
- ⁶Aniina aznabna misil juduudna wa sawweena khata wa sawweena charr.
- ⁷Wa juduudna fi Masir ma fihmo cheyy fi ajaaybak wa ma azzakkaro rahmatak al-kabiire. Wa gammo iso fi khachum al-bahar aywa, da fi l-bahar al-Ahmar.
- ⁸Wa laakin Allah najjaahum fi chaan usmah le yi'arrifhum gudurtah.
- ⁹Hu haddad al-bahar al-Ahmar wa l-bahar yibis. Hu gaadaahum fi ust al-bahar al-khariig misil gaadaahum fi l-sahara.
- ¹⁰Hu najjaahum min iid al-kirhoohum wa fadaahum min udwaanhum.
- ¹¹Almi khatta khusmaanhum wa waahid kula minhum ma faddal.

- ¹²Wa juduudna aamano be kalaamah wa khanno be hamdah.
- ¹³Laakin ajala ke, humman niso a'maalah wa ma rijo wasiiytah.
- ¹⁴Fi l-sahara, jaham al-laham karabhum aywa, fi l-khala humman jarrabo al-Rabb.
- ¹⁵Khalaas, hu antaahum al-cheyy al-talabooh wa laakin rassal leehum marad le yibattilhum.
- ¹⁶Fi l-fariig, humman hasado Muusa wa Haaruun al-raajil al-Allah khassasah.
- ¹⁷Wa l-ard anfatahat wa zaratat Dataan wa dafanat naas Abiraam.
- ¹⁸Wa l-naar haragat naashum aywa, ambalbaala akalat al-aasiyiin.
- ¹⁹Fi jabal Huuriib, juduudna sawwo leehum ijil wa sajado giddaam sanam al-hadiid.
- ²⁰Wa baddalo majd Allah be timsaal hana toor aywa, be haywaan al-yaakul gechch!
- ²¹Humman niso al-Ilaah al-najjaahum, hu al-sawwa a'maal kubaar fi Masir
- ²²wa ajaayib fi balad Haam. Wa fi khachum al-bahar al-Ahmar, sawwa a'maal al-bikhawwufu.
- ²³Allah kharrar yikammilhum wa laakin Muusa al-hu azalah wagaf fi khachum al-khurma giddaamah le yigabbil khadabah al-mudammir.
- ²⁴Humman abo al-balad al-samha wa ma aamano be kalaamah.
- ²⁵Gaawalo fi lubb khiyamhum wa ma sim'o kalaam Allah.
- ²⁶Wa hu rafa' iidah didduhum le yidammirhum fi l-sahara
- ²⁷wa le yidammir zurriiyithum fi lubb al-umam aywa, yichattithum fi l-buldaan.
- ²⁸Ba'ad da, humman macho wara ilaah Ba'al fi jabal Fa'uur wa akalo sadakhat al-maytiin.
- ²⁹Humman khaddabo Allah be a'maalhum wa waba nazal fi usuthum.
- ³⁰Wa Fiinhaas gamma wa hakam wa l-waba wagaf.
- ³¹Khalaas, ja'alah naadum saalih min zurriye le zurriye wa ila l-abad.
- ³²Humman khaddabo Allah jamb almi Mariiba wa da jaab ikhaab fi raas Muusa
- ³³achaan humman atmarrado diddah wa Muusa hajja kalaam bala fikir.
- ³⁴Humman ma dammaro al-chu'uub al-Allah amaraahum be damaarhum.
- ³⁵Humman alkhalbato ma'a l-umam wa al'allamo fi'ilhum.
- ³⁶Wa abado asnaamhum al-bigo leehum amkajjaama.
- ³⁷Wa gaddamo awlaadhum wa banaathum dahaaya le l-chawaatiin.

³⁸Humman daffago damm al-bari, damm awlaadhun wa banaathun al-gaddamoohun dahiiye le asnaam al-Kan'aaniyiin. Wa l-balad annajjasat be l-damm.

³⁹Humman annajjaso be fi'ilhum, aywa, be amalhum achcharmato.

⁴⁰Khalaas, Allah khidib khadab chadiid didd cha'abah. Aywa, ja'al misil muharramiin cha'abah al-humman warasatah.

⁴¹Hu sallamaahum fi iideen al-umam wa l-yakrahoohum hakamo fooghum.

⁴²Udwaanhum zalamoohum wa humman anhazamo giddaamhum.

⁴³Iddat marraat, Allah najjaahum wa laakin humman iso be choorithum wa ga'ado daayman fi l-khata.

⁴⁴Hu simi' chakwithum wa chaaf diigithum.

⁴⁵Hu fakkar fi mu'aahadatah ma'aahum wa be rahmatah al-kabiire, hu hanna fooghum.

⁴⁶Hu sawwa kulla l-naas al-karaboohum yihinnu fooghum.

⁴⁷Ya Allah Ilaahna, najjiina wa ajma'na min ust al-umam! Wa be da, nahmudu usmak al-mukhaddas wa nimajjuduuk wa nachkuruuk.

⁴⁸Baarak Allah Ilaah Bani Israa'iil min zamaan wa ila l-abad. Wa kulla l-cha'ab yuguulu: «Aamiin! Al-hamdulillah!»

Zabuur 107

Al-juzu al-khaamis hana l-Zabuur

¹Achkuru Allah achaan hu rahiim wa rahmatah daayme ila l-abad.

²Intu al-fadaaku Allah, guulu al-kalaam da! Intu al-fadaaku min iid al-khusmaan.

³Intu al-hu lammaaku min kulla l-buldaan min sabaah wa kharib wa munchaakh wa wati.

⁴Waahidiin min juduudna waddaro fi l-khala fi l-sahara wa ma ligo derib al-yiwaddiihum le hille yaskunu foogha.

⁵Maytiin min al-juu' wa atach humman di'fo wa khimro.

⁶Humman chahado Allah fi diigithum wa min ta'abhum, hu najjaahum.

⁷Hu gaadaahum fi derib adiil le yamchu le l-hille al-yaskunu foogha.

⁸Khalli yachkuru Allah fi chaan rahmatah wa ajaaybah al-sawwaahum le l-insaan.

⁹Achaan hu zaga al-atchaaniin wa chabba' al-jii'aaniin.

¹⁰Waahidiin minhum sakano fi l-dalaam al-haalik aywa, humman masaajiin fi l-ta'ab wa l-janaaziir.

- ¹¹Achaan humman iso kalaam al-Rabb aywa, hagaro wasiiyat Allah al-Aali.
- ¹²Hu ayyabaahum be l-ta'ab wa humman attarta'o wa ma fi naadum al-yafza'hum.
- ¹³Humman chahado Allah fi diigithum wa min ta'abhum, hu najjaahum.
- ¹⁴Hu maragaahum min al-dalaam al-haalik wa gatta' guyuudhum.
- ¹⁵Khalli yachkuru Allah fi chaan rahmatah wa ajaaybah al-sawwaahum le l-insaan.
- ¹⁶Achaan hu kassar biibaan al-nahaas wa dammar hawaadir al-hadiid.
- ¹⁷Waahidiin minhum munaafikhiin chaalo derib al-isyaaan wa ti'ibo be sabab khataahum.
- ¹⁸Nufuushum harramo kulla l-akil lahaddi daggo fi baab al-moot.
- ¹⁹Humman chahado Allah fi diigithum wa min ta'abhum, hu najjaahum.
- ²⁰Hu rassal kalaamah le yachfiikum wa le yinajjiikum min al-moot.
- ²¹Khalli yachkuru Allah fi chaan rahmatah wa ajaaybah al-sawwaahum le l-insaan.
- ²²Khalli yigaddumu dahaaya chukur wa yihajju wa yafraho be a'maalah.
- ²³Waahidiin minhum macho fi l-bahar be sufun wa sawwo khidmithum fi l-almi al-katiir,
- ²⁴humman dool chaafu a'maal Allah wa ajaaybah fi l-almi al-khariig.
- ²⁵Hu kallam wa riih amzooba'aane gammat wa gawwamat mooj al-bahar.
- ²⁶Al-mooj wadda al-naas foog fi l-sama wa nazzalaahum tihit fi ga'ar al-almi wa udaamhum maa'o min al-khoof.
- ²⁷Humman yimayyulu wa yittarta'o misil al-sakkaara wa kulla hikmithum waddarat.
- ²⁸Humman chahado Allah fi diigithum wa min ta'abhum, hu najjaahum.
- ²⁹Hu khayyar al-amzooba'aane be riih khafiife wa l-mooj sakat.
- ³⁰Humman firho achaan almi al-bahar bigi haadi battaan wa hu gaadaahum le l-mawgaf al-dawwarooh fi khachum al-bahar.
- ³¹Khalli yachkuru Allah fi chaan rahmatah wa ajaaybah al-sawwaahum le l-insaan.
- ³²Fi mujtama' al-cha'ab, khalli yi'azzumuuh wa fi majlas al-kubaaraat, khalli yahmuduuh.
- ³³Hu yikhayyir al-buhaar be sahara wa uyuun almi be balad atach
- ³⁴wa l-ard al-adiile be ard mileh. Wa da be sabab fasaalit sukkaanha.
- ³⁵Hu yikhayyir al-sahara be ruhuud wa l-ard al-jafaaf be uyuun almi.

- ³⁶Hu yisakkin foogha al-jii'aaniin wa humman yabnu madiina wa yaskunuuha.
- ³⁷Humman yiteerubu ziraa'a wa yimaggunu jineenaat inab wa yagta'o intaajhum.
- ³⁸Hu yibaarikhum wa humman yabgo katiiriin wa bahaayimhum kula ma yangusu.
- ³⁹Laakin al-aakhariin yangusu wa duhuurhum yinkasru be sabab al-mudaayaga wa l-fasaala wa l-hizin.
- ⁴⁰Hu yijiib al-hugra ambeenaat al-hukkaam wa yiwaddirhum fi sahara bala derib.
- ⁴¹Laakin hu yamrug al-masaakiin min al-ta'ab wa yikattir al-gabaayil misil khanam.
- ⁴²Al-naas al-adiiliin yichiifu wa yafraho wa ayyi zaalim yaskut.
- ⁴³Yaatu yidoor yabga hakiim? Khalli yahfad kulla l-kalaam da. Wa be da, yafham rahmat Allah!

Zabuur 108

Khine, mazmuur le Dawuud

- ¹Ya Rabb, galbi saabit. Ana nikhanni leek wa namdahak be kulla galbi, ya Allah!
- ²Agoodu waa'iyiin, ya amsibeybe wa l-jigindiye! Ana niwa''i al-chagaag.
- ³Ya Allah! Ana nachkurak fi ust al-chu'uub wa namdahak fi ust al-umam.
- ⁴Achaan rahmatak kabiire min al-sama wa amaanak lihig lahaddi l-sahaab.
- ⁵Ya Rabb, wassif azamatak fi l-sama wa wassif majdak fi kulla l-ard.
- ⁶Rudd leena! Wa be iidak al-zeene, najjiina achaan mahbuubiinak yalgo al-naja.
- ⁷Al-Rabb kalam fi bakaanah al-mukhaddas: «Ana ninbasit! Wa nigassim hillit Chakiim wa nigaawis waadi Sukkuut.
- ⁸Turaab Gil'aad leyi wa ard Manassa kula leyi. Wa ard Afraayim misil taagiye al-tahmi raasi wa balad Yahuuza misil asaas mulki.
- ⁹Balad Muwaab misil maa'uun baruudi wa balad Adoom misil bakaan al-nazgul foogah na'aali. Wa didd balad al-Filistiyyiin, nikoarik korooraak al-harib!»
- ¹⁰Yaatu al-yiwaddiini le l-madiina al-gawiiye? Yaatu al-yuguudni lahaddi balad Adoom?
- ¹¹Ma inta, al-Ilaah al-taradtina walla? Ma inta, al-Rabb al-aba ma yamrug ma'a askarna walla?
- ¹²Ta'aal! Saa'idna didd aduuna achaan faza' al-insaan ma madmuun.
- ¹³Wa laakin ma'a l-Rabb, nalgo al-gudra wa hu bas yifajjikh udwaanna.

Zabuur 109

Wasiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud

1Ya Ilaahi al-nahmudak, ma taskut!

2Achaan al-fasliin wa khachchaachiin fataho khuchuumhum diddi wa hajjo leyi be lisaan kaddaab.

3Wa hawwagooni be kalaam hana karaahiiye wa haarabooni bala janiie.

4Wa mahabbiti, yigabbuluuha leyi be tuhma wa laakin ana nisalli leehum.

5Humman yigabbulu leyi al-charr be l-kheer wa l-karaahiiye be mahabbiti.

6Wa yuguulu: «Gawwim diddah chariir wa khalli al-adu yagood be zeenaayah.

7Wa wakit yichaaru'uuh, khalli yabga khaati wa salaatah tabga zanib.

8Wa khalli ayyaam hayaatah yabgo gusaar wa naadum aakhar yibaddilah.

9Wa khalli iyaalah yabgo ataama wa martah armala.

10Wa khalli iyaalah yi'iiru wa yihajjuru wa yachhado ba'iid min maskanhum al-khirib.

11Wa khalli siid deenah yichiil kula khumaamah wa l-ajjabi yichiil kula al-cheyy al-indah.

12Wa khalli naadum ma yarhamah wa la yihinn fi iyaalah al-ataama.

13Wa khalli zurriiyah tingati' wa usumhum yiwaddir fi l-zurriye al-jaaye.

14Wa khalli Allah yifakkir be zunuub abbahaatah wa zunuub ammah abadan ma yinmahu.

15Wa khalli kulla l-cheyy da yukuun daayman giddaam Allah wa yuguchch usumhum min al-ard.

16«Achaan hu ma fakkar le yisawwi al-kheer wa taarad al-miskiin wa l-ta'baan lahaddi hu katal al-galbah majruuh.

17Hu habba al-la'ana wa hassa', hi jaat leyah. Wa ma firih be l-baraka, wa hassa', hi ba''adat minnah.

18Wa hu libis al-la'ana misil khalag wa hi dakhalat fi jismah misil almi wa misil dihin fi udaamah.

19Wa khalli al-la'ana tabga leyah misil khalag al-yilkhatta beyah wa misil hizaam al-yilhazzam beyah daayman.»

20Wa be misil da bas, Allah yikaafi al-yathamooni wa l-yihajju diddi be kalaam fasil.

21Wa inta, ya Allah Rabbi, sawwi leyi al-kheer fi chaan usmak Achaan rahmatak aziime, najjiini.

- ²²Achaan ana ta'baan wa miskiin wa galbi anjarah fi daakhili.
- ²³Wa ana maachi misil dull al-zawwaal wa gaa'idiin yihittuuni misil saar al-leel.
- ²⁴Wa min chiddit al-soom, rikabbi gaa'idiin yarjufu wa min al-batuul, ana khilibt.
- ²⁵Wa ana bigiit iyeeere wa l-yichiifuuni yihizzu ruuseehum.
- ²⁶Afza'ni, ya Allah Ilaahi! Najjiini be rahmatak.
- ²⁷Wa khalli ya'arfu kadar da min iidak wa inta Allah bas sawweet al-cheyy da.
- ²⁸Humman yal'ano wa laakin inta tibaarik wa kan yugummu diddi kula, yalgo al-eeb wa ana abdak nafrah.
- ²⁹Wa khalli al-yathamooni, charafhum yiwaddir wa yalbaso al-eeb misil khalag.
- ³⁰Ana nachkur Allah katiir wa nahmudah fi ust al-jama' al-katiiriin.
- ³¹Achaan hu yagiif be zeenaayit al-miskiin wa yinajjiih min al-yihaakumuuh.

Zabuur 110

Mazmuur le Dawuud

- ¹Allah hajja le siidi al-malik wa gaal: «Agood be nussi al-zeenaay lahaddi nukhutt udwaanak tihit rijileenak.»
- ²Ya siidi! Min aasimatak Sahyuun, Allah yiwassi' mulkak wa tahkim fi udwaanak.
- ³Wa be niyithum, kulla cha'abak yagiifu ma'aak wakit tijahhiz askarak fi l-jibaaal al-mukhaddasiin. Wa l-chabaab yaju leek katiiriin wa yiraaru giddaamak misil karany al-fajur.
- ⁴Allah halaf wa hu yitimm kalaamah al-buguul: «Inta bigiit raajil diin daayim misil Malkisaadikh.»
- ⁵Ya Allah! Sahiik siidi al-malik gaa'id be iidak al-zeene. Wa be da, hu yidammir muluuk fi yoom khadabah.
- ⁶Wa yi'aakhib al-umam wa fiyah jisas al-maytiin fi ayyi bakaan. Wa yidammir kubaaraat hana kulla l-ard.
- ⁷Wa fi derbah, hu yachrab min almi al-rijil wa be kulla nasrah, hu yarfa' raasah.

Zabuur 111

- ¹Al-hamdulillah! Ana nachkur Allah be kulla galbi fi jamaa'at al-saalihiin wa mujtama'hum.
- ²Amal Allah aziim wa kulla l-yihibbuuh yifakkuru foogah.
- ³Kulla a'malah yiwassufu majdah wa azamatah wa adaaltah gaa'ide ila l-abad.

- ⁴Allah yidoor nizzakkaro ajaaybah, hu al-Rahmaan al-Rahiim.
- ⁵Le l-yakhaaf minnah, hu yantiihum akil wa yifakkir daayman fi mu'aahadatah.
- ⁶Wa hu wassaf gudurtah le cha'abah wakít antaahum ard al-umam misil warasa.
- ⁷Amalah humman al-adaala wa l-hagg wa kulla churuutah amiiniin
- ⁸wa musabbatiin ila l-abad wa mu'assasiin fi l-hagg wa l-adaala.
- ⁹Hu rassal wa fada cha'abah wa amar be mu'aahadatah al-daayme. Usmah mukhaddas wa mukhiif.
- ¹⁰Al-khoof min Allah hu asaas al-hikma wa kulla l-yitabbugu churuutah, humman aagliin. Wa hamd Allah gaa'id ila l-abad.

Zabuur 112

- ¹ Al-hamdulillah! Mabruuk le l-naadum al-yakhaaf min Allah wa yafráh ziyaada be wasiyyaatah.
- ²Iyaalah yabgo fahaliin fi l-balad aywa, zurriiyit al-saalihiin talga baraka.
- ³Wa fi beetah yinlagu maal wa khuna wa adaaltah tagood daayman.
- ⁴Fi l-dalaam, yibiin nuur le l-naadum al-adiil wa le l-hanuun wa l-rahiim wa l-saalih.
- ⁵Adiil hu al-naadum al-yihinn wa yidayyin wa yista'mal maaláh hasab al-adaala.
- ⁶Wa be da, ma yittarta' abadan aywa, al-saalih yizzakkaroooh daayman.
- ⁷Hu ma yakhaaf min al-khabar al-cheen wa galbah saabit wa mutawakkil ale Allah.
- ⁸Galbah gawi, hu ma yakhaaf lahaddi haziimat khusmaanah tinjaaf.
- ⁹Hu yanti le l-masaakiin be juud wa adaaltah tagood daayman wa be charaf, hu yarfa' raasah.
- ¹⁰Al-aasi yichiifah wa yakhdab wa yi'addi chalaaliifah wa yi'ayyis aywa, acham al-aasiyiin yingati' marra waahid.

Zabuur 113

- ¹Al-hamdulillah! Ahmudu, ya abiid Allah! Ahmudu usum Allah!
- ²Khalli yimajjudu usum Allah min al-yoom wa ila l-abad.
- ³Khalli yahmudu usum Allah min bakaan taluu' al-harraay lahaddi bakaan waguu'ha.
- ⁴Allah gaadir foog kulla l-umam wa majdah aali min al-samaawaat.
- ⁵Yaatu al-yichaabih Allah Ilaahna? Hu gaa'id fi l-aali
- ⁶wa yichiif al-samaawaat foog wa l-ard tihit.

⁷Wa hu yigawwim al-miskiin min al-turaab wa yarfa' al-fagri min al-rumaad.

⁸Ma'a l-chuyuukh yiga''idhum, yiga''idhum ma'a chuyuukh cha'abah.

⁹Wa yanti iyaal le l-aagre wa yiga''idha fi usut iyaalha be farah. Al-hamdulillah!

Zabuur 114

¹Wakit Bani Israa'iil marago min balad Masir wa humman zurriiyit Yaakhuub al-marago min usut cha'ab ajnabi,

²Bani Yahuuza bigo beetah al-mukhaddas wa Bani Israa'iil bigo bakaanah al-halaalah.

³Al-bahar al-Ahmar chaaf al-cheyy da wa jara wa bahar al-Urdun kassa wara.

⁴Al-jibaaal nattato misil kubchaan wa l-hujaar nattato misil humlaan.

⁵Ya l-bahar al-Ahmar, maala jareet? Ya bahar al-Urdun, maala kasseet?

⁶Ya l-jibaaal, maala nattattu misil kubchaan? Ya l-hujaar, maala nattattu misil humlaan?

⁷Ya l-ard, arjifi giddaam al-Rabb, giddaamah hu ilaah Yaakhuub,

⁸hu al-sawwa al-hajar rahad almi wa l-hashas, een almi jaari.

Zabuur 115

¹Ma leena aniina, ya Allah, ma leena aniina wa laakin al-majd le usmak wa da be sabab rahmatak wa amaanak.

²Maala al-umam yas'alo wa yuguulu: «Ween ilaahhum?»

³Nuguulu ilaahna fi l-sama wa hu sawwa kulla cheyy al-yidoorah.

⁴Wa laakin asnaamhum min fudda wa dahab al-sana'oohum al-naas be iideehum.

⁵Induhum khachum wa ma yihajju wa induhum uyuun wa ma yichiifu

⁶wa induhum udne wa ma yasma'o wa induhum munkhar wa ma yuchummu

⁷wa induhum iideen wa ma yalmaso wa induhum rijileen wa ma yuruukhu wa lisaanhum ma yantug.

⁸Khalli al-sana'oohum wa kulla l-yitwakkalo aleehum yabgo misilhum!

⁹Ya Bani Israa'iil, atwakkalo ale Allah! Hu bas al-yafza'ku wa yahmiiku!

¹⁰Ya zurriiyit Haaruun, atwakkalo ale Allah! Hu bas al-yafza'ku wa yahmiiku!

¹¹Ya intu al-khaayfiin min Allah, atwakkalo ale Allah! Hu bas al-yafza'ku wa yahmiiku!

¹²Allah yifakkir foogna wa yibaarikna. Hu yibaarikna aniina Bani Israa'iil wa yibaarikna aniina zurriiyit Haaruun.

¹³Allah yibaarik al-kubaar wa l-dugaag al-khaayfiin minnah.

¹⁴Wa Allah yikattir zurriiyitku wa zurriiyit iyaalku.

¹⁵Algo barakat Allah, Khaalig al-samaawaat wa l-ard.

¹⁶Al-samaawaat le Allah wa l-ard, antaaha le Bani Adam.

¹⁷Al-yahmudu Allah, ma al-maytiin wa la l-saakniin be hudu fi l-khubuur.

¹⁸Wa laakin aniina nachkuru Allah min hassa' wa daayman. Al-hamdulillah!

Zabuur 116

¹Ana nihibb Allah achaan hu yasma' hissi wakit nachhadah.

²Nas'alah kulla muddit hayaati achaan yigarrib leyi wa yasma'ni.

³Guyuud al-moot karabooni wa diig al-khabur lihigni wa l-diige wa l-hizin waga'o foogi.

⁴Khalaas, ana naadeet be usum Allah wa gult: «Ya Rabb, najjiini!»

⁵Allah hanuun wa saadikh, Ilaahna hu rahiim.

⁶Allah yahfad al-juhhaal wa wakit ana da'iif, hu najjaani.

⁷Ya nafsi! Anjamme achaan Allah sawwa leeki al-kheer.

⁸Aywa, ya Rabb, inta najjeet nafsi min al-moot wa uyuuni min al-dumuu' wa rijileeni min al-tarta'aan.

⁹Wa be da, namchi adiil giddaam Allah fi ust al-hayyiin.

¹⁰Ana aamant hatta wakit gult: «Ana ta'baan ziyaada.»

¹¹Wa fi barjalati, ana gult: «Kulla l-naas kaddaabiin.»

¹²Nagdar nurudd le Allah fi kulla l-zeen al-sawwaah leyi walla? La!

¹³Narfa' leyah hadiiyat al-charaab wa ninaadi be usum Allah.

¹⁴Wa giddaam kulla cha'abah, nihaggig nazri le Allah.

¹⁵Moot al-mu'miniin cheyy aziim giddaam Allah.

¹⁶Ya Allah! Ana abdak, ana abdak wileed khaadmak. Inta halleet minni al-janaaziir.

¹⁷Ana nadbah leek dahiiyat chukur wa ninaadi be usmak, ya Allah.

¹⁸Wa giddaam kulla cha'abah, nihaggig nazri le Allah.

¹⁹Aywa, nihaggigah fi fadaayit beet Allah fi usutki, ya Madiinat al-Khudus! Al-hamdulillah!

Zabuur 117

¹Ya kulla l-umam, ahmudu Allah! Ya kulla l-chu'uub, majjuduuh!

²Achaan rahmatah leena katiire wa amaan Allah daayim ila l-abad. Al-hamdulillah!

Zabuur 118

¹Achkuru Allah achaan hu rahiim wa rahmatah daayme ila l-abad.

²Khalli Bani Israa'iil yuguulu: «Rahmatah daayme ila l-abad.»

³Khalli zurriiyit Haaruun yuguulu: «Rahmatah daayme ila l-abad.»

⁴Khalli al-yakhaafo min Allah yuguulu: «Rahmatah daayme ila l-abad.»

⁵Fi l-diige, ana naadeet Allah wa hu simi'ni wa najjaani.

⁶Allah ma'aayi, ana ma nakhaaf min cheyy. Al-naas yagdaru yisawwu leyi chunu?

⁷Allah ma'aayi wa hu yafza'ni wa ana ninnasir fi udwaani.

⁸Akheer al-insaan yalja' le Allah min yintakil ale l-naas.

⁹Akheer al-insaan yalja' le Allah min yintakil ale l-salaatiin.

¹⁰Kulla l-umam hawwagooni wa be usum Allah, ana dammartuhum.

¹¹Al-umam hawwagooni min kulli jiihe wa be usum Allah, ana dammartuhum.

¹²Hawwagooni misil nahale wa maato misil naar al-gechch wa be usum Allah, ana dammartuhum.

¹³Humman darabooni be chidde le yarmuuni wa laakin Allah faza'ni.

¹⁴Gudurti hu Allah wa fiyah hu, ana nikhanni. Hu bas al-najjaani.

¹⁵Korooraak al-farah wa l-naja ansama' fi fariig al-saalihiin. «Iid Allah al-zeene wassafat gudurtah.

¹⁶Allah rafa' iidah al-zeene, iidah al-zeene wassafat gudurtah.»

¹⁷La, ana ma numuut laakin ni'iich le nihajji be a'maal Allah.

¹⁸Aywa, Allah aakhabni wa laakin ma sallamni le l-moot.

¹⁹Aftaho leyi biibaan al-saalihiin le nadkhul wa nachkur Allah.

²⁰Wa dool biibaan Allah al-yadkhulu beehum al-saalihiin.

²¹Ya Allah, ana nachkurak achaan inta raddeet leyi wa anteetni al-naja.

²²Al-hajar al-bannaayiin al-beet awwal ma dawwarooh bigi al-hajar al-muhimm fi buna al-beet.

²³Al-cheyy da jaayi min Allah wa chifnaah ajiib!

²⁴Al-yoom da, yoom a'maal Allah wa fi l-yoom da, khalli ninbastu wa nafraho.

²⁵Ya Allah, najjiina! Ya Allah, ansurna!

²⁶Mabruuk le l-naadum al-jaayi be usum Allah wa min beetah, aniina nantuuku barakat Allah.

²⁷La ilaah illa Allah wa hu yantiina al-nuur. Chiilu furuu' fi iideeku wa hawwugu al-madbah wa garrubu le guruunah.

²⁸Ya Allah! Inta Ilaahi wa ana nachkurak. Inta Ilaahi wa ana ni'azzimak.

²⁹Achkuru Allah achaan hu rahiim wa rahmatah daayme ila l-abad.

Zabuur 119

¹Mabruuk le l-kaamiliin fi deribhum wa yamchu hasab Tawraat Allah.

²Mabruuk le l-yahfado wasiyyaatah wa yifattuchuu be kulla guluubhum.

³Akiid, humman ma yisawwu al-fasaala wa yamchu fi duruubah.

⁴Inta amart be faraaydak achaan yahfadoohum adiil.

⁵Khalli duruubi yabgo saabtiin achaan nahfad churuutak.

⁶Wa be da, eeb ma yisawwiini wakit nifakkir fi gawaaniinak.

⁷Nachkurak be galib tamaam wakit nil'allam charii'tak al-aadile.

⁸Ana nahfad churuutak, ma tikhalliini marra waahid!

⁹Kikkeef al-sabi yi'iich fi l-tihaara? Be hafadaan kalaamak.

¹⁰Be kulla galbi fattachtak, ma tikhalliini ni'iir ba'iid min gawaaniinak.

¹¹Fi galbi hafadt wa'adak achaan ma nisawwi zanib diddak.

¹²Baarak Allah! Allimni churuutak!

¹³Be lisaani ana hajjeet kulla charii'tak al-inta gultaha.

¹⁴Ana farhaan fi tariig wasiyyaatak misil ligiit khuna.

¹⁵Ana nizzakkar faraaydak wa niraakhib duruubak.

¹⁶Wa nafrah be churuutak wa ma nansa kalaamak.

¹⁷Sawwi leyi al-kheer, ana abdak achaan ni'iich wa nahfad kalaamak.

- 18 Aftah uyuuni achaan nichiiif ajaayib Tawraatak.
- 19 Ana ajnabi fi l-ard, ma tilabbid minni gawaaniinak.
- 20 Nafsi muchtaaga le charii'tak fi kulla wakit.
- 21 Wa inta tihaddid al-mal'uuniin al-mustakbiriin al-yi'iiru ba'iid min gawaaniinak.
- 22 Ba''id minni al-mu'yaar wa l-hugra achaan nahfad wasiiyaatak.
- 23 Hatta kan al-masaa'iil yil'aamaro diddi, ana abdak nizzakkar churuutak.
- 24 Wa wasiiyaatak laziiziin leyi wa humman bas mustachaariini.
- 25 Nafsi waag'e fi l-turaab. Hayyiini hasab kalaamak!
- 26 Ana hajjeet leek be haali wa inta raddeet leyi. Allimni churuutak!
- 27 Fahhimni derib faraaydak wa ana nizzakkar ajaaybak.
- 28 Dumuu'i jaro min al-hizin, gawwimni hasab kalaamak.
- 29 Ba''idni min tariig al-kidib wa arhamni be Tawraatak.
- 30 Ana azalt derib al-hagg wa macheet hasab charii'tak.
- 31 Ana munrabit fi wasiiyaatak, ma tikhalliini fi l-eeb, ya Allah.
- 32 Najri fi derib gawaaniinak achaan inta tirayyih galbi.
- 33 Ya Allah, wassifni churuutak wa nahfadhun daayman.
- 34 Antiini al-fihim le nitaabi' Tawraatak wa nahfadah be kulla galbi.
- 35 Waddiini fi tariig gawaaniinak achaan beehum nabga farhaan.
- 36 Mayyil galbi ale wasiiyaatak wa ma timayyilah ale l-maal al-haraam.
- 37 Ba''id uyuuni min al-choofiin al-ma naafi' wa ayyichni fi derbak.
- 38 Haggig wa'adak le abdak, al-inta waa'adt beyah al-yakhaafo minnak.
- 39 Ba''id minni al-mu'yaar al-nakhaaf minnah achaan charii'tak hi adiile.
- 40 Daahu ana nihibb faraaydak, ayyichni be adaaltak!
- 41 Khalli rahmatak tanzil foogi, ya Allah, wa najaatak taji hasab kalaamak
- 42 le nurudd le l-yi'ayyirni achaan ana mutawakkil fi kalaamak.
- 43 Ma tikhalli lisaani yibaari ba'iid min kalaam al-hagg achaan ana nukhutt achami fi charii'tak.
- 44 Wa nahfad Tawraatak daayman wa ila l-abad.
- 45 Wa ana nuruukh be hurriye achaan fattacht faraaydak.

- ⁴⁶Wa nihajji be wasiiyaatak giddaam al-muluuk wa nagood bala eeb.
- ⁴⁷Wa nafrah be gawaaniinak al-nihibbuhum katiir.
- ⁴⁸Narfa' iideeni le gawaaniinak al-nihibbuhum wa nizzakkar churuutak.
- ⁴⁹Fakkir fi kalaamak al-gultah leyi ana abdak al-foogah ana khatteet achami.
- ⁵⁰Wa daahu al-yisabbirni fi l-ta'ab, hu kalaamak al-yihayyiini.
- ⁵¹Al-mustakbiriin achchammato foogi katiir marra waahid laakin ana ma baareet ba'iid min Tawraatak.
- ⁵²Nizzakkar charii'tak min zamaan, ya Allah, wa be da, nisabbir nafsi.
- ⁵³Wa l-za'al karabni fi chaan al-aasiyiin al-khallo Tawraatak.
- ⁵⁴Wa l-khine jaayi leyi min churuutak fi l-ard al-ana gaa'id foogha misil ajnabi.
- ⁵⁵Be l-leel nizzakkar usmak, ya Allah, le nahfad Tawraatak.
- ⁵⁶Wa hafadaan faraaydak da bas haggi halaali.
- ⁵⁷Ya Allah, ana gult: «Khidimti hi hafadaan kalaamak.»
- ⁵⁸Wa be kulla galbi nifattich ridaak, arhamni hasab kalaamak.
- ⁵⁹Ana fakkart fi duruubi wa gabbalt le wasiiyaatak.
- ⁶⁰Wa bala ta'khiir ajala ke, ana hafadt gawaaniinak.
- ⁶¹Hubaal al-aasiyiin karabooni wa ma nisiit Tawraatak.
- ⁶²Wa fi ust al-leel, nugumm nachkurak fi chaan charii'tak al-aadile.
- ⁶³Ana rafiig kulla l-yakhaafo minnak wa rafiig al-yitabbugu faraaydak.
- ⁶⁴Ya Allah, rahmatak tamla al-ard. Allimni churuutak!
- ⁶⁵Ya Allah, inta sawweet al-kheer leyi ana abdak hasab kalaamak.
- ⁶⁶Allimni al-fikir al-adiil wa l-ilim achaan ana aamant be gawaaniinak.
- ⁶⁷Wa gabul ma nalga ihaana, ana waddart wa laakin hassa', hafadt kalaamak.
- ⁶⁸Inta adiil wa tisawwi al-kheer, allimni churuutak!
- ⁶⁹Al-mustakbiriin wassakhooni be l-kidib wa ana kamaan nahfad faraaydak be kulla galbi.
- ⁷⁰Galibhum jaamid misil al-chaham wa laakin ana nafrah be Tawraatak.
- ⁷¹Akheer leyi nalga al-ihaana achaan nil'allam churuutak.
- ⁷²Akheer leyi al-Tawraat al-yamrug min khachmak min aalaaf hujaar al-fudda wa jineehaat al-dahab.

- 73 Iideenak addalooni wa kawwanooni. Antiini al-fihim achaan nil'allam gawaaniinak!
- 74 Al-yakhaafo minnak yichiifuuni wa yafraho achaan be acham, ana narja kalaamak.
- 75 Ya Allah, ana na'arif kadar charii'tak aadile wa be amaanak, inta dasseetni fi l-ihana.
- 76 Wa be rahmatak, sabbirni hasab kalaamak le abdak.
- 77 Wa khalli rahmatak tanzil foogi wa nahya achaan Tawraatak yabga leyi laziiz.
- 78 Ayyib al-musii'iin al-yita''ubuuni be kidib wa ana kamaan nizzakkar faraaydak.
- 79 Khalli yaju leyi al-yakhaafo minnak wa l-ya'arfu wasiyyaatak.
- 80 Wa khalli galbi yukuun tamaam be tabbigiin churuutak achaan ma nalga eeb giddaamak.
- 81 Ana iyiit min fattichiin al-naja wa be acham, narja kalaamak.
- 82 Uyuuni iyo min fattichiin kalaamak wa ana gult: «Mata tisabbirni?»
- 83 Ana gidimt misil girbe fi ust al-dukhkhaan laakin abadan ma nansa churuutak.
- 84 Kam ayyaam hayaat abdak? Wa mata tichaari' al-yitaaruduuni?
- 85 Al-mustakbiriin yankutu nugaar giddaami wa da ma muwaafiq le Tawraatak.
- 86 Kulla gawaaniinak sidikh. Afza'ni! Humman yitaaruduuni be kidib.
- 87 Gariib yuguchchuuni min al-ard wa be da kula, ana ma khalleet faraaydak.
- 88 Hayyiini hasab rahmatak achaan nahfad mu'aahadatak!
- 89 Ya Allah, kalaamak saabit daayman fi l-samaawaat.
- 90 Wa sidkhak daayim min zurriye le zurriye wa inta sabbat al-ard wa di hi gaa'ide.
- 91 Wa kulla cheyy gaa'id al-yoom hasab charii'tak achaan ayyi makhluug yakhdim leek.
- 92 Kan Tawraatak ma bigi leyi halu, ana niddammar min al-ta'ab.
- 93 Abadan ma nansa faraaydak achaan beehum inta hayyeetni.
- 94 Aywa, najjiini! Ana hanaak achaan gaa'id nifattich faraaydak.
- 95 Al-aasiyiin khatto achamhum fi damaari wa ana kamaan nukhutt baali fi wasiyyaatak.
- 96 Kulli cheyy kaamil indah huduud wa laakin gawaaniinak ma induhum hadd.
- 97 Kam marraat ana habbeet Tawraatak wa gaa'id nifakkir foogah kulla yoom.

- 98 Ana karabt gawaaniinak daayman le nafsi wa humman sawwooni hakiim min udwaani.
- 99 Ana bigiit aalim min saadaati achaan wasiiyaatak bas al-nifakkir fooghum.
- 100 Ana faahim min al-chiyyaab achaan hafadt faraaydak.
- 101 Min kulla duruub al-fasaala karabt rijileeni achaan nahfad kalaamak.
- 102 Wa min charii'tak ana ma niba''id achaan inta bas al-tiwassiini.
- 103 Kam marraat kalaamak yabga halu fi khachmi ziyaada min al-asal fi lisaani.
- 104 Wa be faraaydak ana nafham wa be sabab da, nakrah kulla duruub al-kidib.
- 105 Wa kalaamak faanuus le khatwaati wa nuur fi derbi.
- 106 Ana nahlif wa nagood fi haliifti kadar nahfad charii'tak al-aadile.
- 107 Ya Allah, ana ligiit ihaana ziyaada, hayyiini hasab kalaamak!
- 108 Ya Allah, akhbal munaadaati misil hadiiyat al-chukur wa allimni charii'tak!
- 109 Hayaati kulla yoom fi khatar wa laakin ma ana nisiit Tawraatak.
- 110 Al-aasiyiin kajjo leyi charak laakin ana ma waddart ba'iid min faraaydak.
- 111 Wa wasiiyaatak bigo leyi warasa daayme wa suruur galbi.
- 112 Ana mayyalt galbi le tabbigiin churuutak wa da yukuun daayman lahaddi l-nihaaya.
- 113 Nakrah al-naas al-guluubhum tineen wa laakin ana nihibb Tawraatak.
- 114 Inta bas malja'i wa daragati wa be acham, narja kalaamak.
- 115 Ba''udu minni, ya l-fasliin, achaan nahfad gawaaniin Ilaahi!
- 116 Saa'idni hasab kalaamak wa nahya wa fi achami, al-eeb ma yikhattiini.
- 117 Saa'idni achaan nanja wa daayman nifakkir fi churuutak.
- 118 Inta abeet kulla l-yiba''udu min churuutak achaan yukhuchchu be kidib.
- 119 Inta gachcheet kulla l-aasiyiin min al-ard misil al-wasakh wa fi chaan da, habbeet wasiiyaatak.
- 120 Jismi rajaf min al-khoof giddaamak wa min al-ru'ub giddaam charii'tak.
- 121 Ana tabbagt al-charii'a wa l-adaala, ma tisallimni le l-zaalimiin!
- 122 Abga damiin le kheer abdak wa ma tikhalli al-musii'iin yazulmuuni.
- 123 Uyuuni iyo min fattichiin kalaamak al-aadil wa raajiyiin najaatak.
- 124 Sawwi le abdak hasab rahmatak wa allimni churuutak!

- 125 Antiini al-fihim, ana abdak achaan na'arif adiil wasiyyaatak.
- 126 Ya Allah! Al-wakit ja le tugumm achaan al-naas abo Tawraatak.
- 127 Wa laakin ana nihibb gawaaniinak ziyaada min al-dahab aywa, ziyaada min al-dahab al-saafi.
- 128 Wa khalaas nichiiif kulla faraaydak adiiliin wa nakrah kulla turug al-kidib.
- 129 Wasiiyaatak ajiibiin wa achaan da, nahfadhum.
- 130 Tawdiih kalaamak yanti nuur wa yanti al-fihim le l-juhhaal.
- 131 Ana fataht khachmi wa naahajt achaan muchtaag le gawaaniinak.
- 132 Wajjih aleyi wa hinn foogi hasab adaaltak le l-naas al-yihibbu usmak.
- 133 Be kalaamak, sabbit khatwaati wa ma tigaddir al-charr foogi!
- 134 Afdaani min mudaayagat al-naas wa nahfad faraaydak.
- 135 Wajjih nuur wijhak ale abdak wa allimni churuutak!
- 136 Min uyuuni, dumuu'i nazalo misil wudyaan achaan al-naas ma hafado Tawraatak.
- 137 Ya Allah, inta saadikh wa charii'tak adiile.
- 138 Inta amart wa wassaft al-adaala wa wasiiyaatak saadikhiin ziyaada.
- 139 Wa khiirti sakkatatni wakit udwaani niso kalaamak.
- 140 Kalaamak mu'akkad marra waahid wa abdak yihibbah.
- 141 Ana miskiin wa mahguur wa laakin ma nansa faraaydak.
- 142 Adaaltak tagood ila l-abad wa Tawraatak hagg.
- 143 Ta'ab al-diige lihigni wa laakin gawaaniinak laziiziin leyi.
- 144 Adaalit wasiiyaatak tagood ila l-abad. Antiini al-fihim le nahya!
- 145 Ya Allah, ana naadeet be kulla galbi, rudd leyi wa nahfad churuutak.
- 146 Ana naadeetak: «Najjiini wa nahfad wasiiyaatak!»
- 147 Gammeet gabul al-chagaag wa talabt faza'ak wa be acham, narja kalaamak.
- 148 Uyuuni anfataho be l-leel wa azzakkart kalaamak.
- 149 Asma' hissi hasab rahmatak. Ya Allah, hayyiini hasab charii'tak!
- 150 Al-yisawwu fi'il al-cheen garrabo leyi wa ba''ado min Tawraatak.
- 151 Ya Allah, inta gariib leyi wa kulla gawaaniinak hagg.
- 152 Min zamaan, ana na'arif wasiiyaatak wa inta assastaha le l-abad.

- 153 Chiif ta'abi wa khallisni achaan ana ma nisiit Tawraatak.
- 154 Ahmiini wa afdaani. Hayyiini hasab kalaamak!
- 155 Al-naja ba'iid min al-aasiyiin achaan ma fattacho churuutak.
- 156 Ya Allah, rahmatak wasii'e. Hayyiini hasab charii'tak!
- 157 Al-yitaaruduuni wa khusmaani katiiriin wa laakin ana ma baareet min wasiiaatak.
- 158 Ana nichiiif al-khaayniin be bukhud achaan ma hafado kalaamak.
- 159 Ya Allah, chiif! Ana nihibb faraaydak. Hayyiini hasab rahmatak!
- 160 Asaas kalaamak hagg wa kulla charii'tak adaala ila l-abad.
- 161 Al-kubaaraat taradooni bala janiye wa laakin galbi ma yarjif illa le kalaamak.
- 162 Ana nafrah be kalaamak misil al-ligi khaniime katiire.
- 163 Ana bakhadt wa harramt al-kidib wa gaa'id nihibb Tawraatak.
- 164 Sab'a marraat fi l-yoom, ana nahmudak wa da achaan adaalit charii'tak.
- 165 Fiyah salaam katiir le l-yihibbu Tawraatak wa ma fi cheyy al-yitarti'hum.
- 166 Ya Allah, ana khatteet achami fi najaatak wa tabbagt gawaaniinak.
- 167 Nafsi tahfad wasiiaatak wa ana nihibbuhum ziyaada.
- 168 Wa ana nahfad faraaydak wa wasiiaatak achaan kulla duruubi, inta ta'arifhum.
- 169 Ya Allah, khalli siraakhi yawsalak wa antiini fihim hasab kalaamak!
- 170 Khalli hiss munaadaati yawsalak wa najjiini hasab kalaamak!
- 171 Khalli hamdak yisiil min lisaani achaan inta allamtini churuutak.
- 172 Khalli lisaani yikhanni be kalaamak achaan kulla gawaaniinak adaala.
- 173 Khalli iidak tafza'ni achaan ana azalt faraaydak.
- 174 Ya Allah, ana dawwart al-naja minnak wa Tawraatak laziiz leyi.
- 175 Khalli nafsi tahya wa tahmudak wa charii'tak tafza'ni.
- 176 Ana misil khanamaay muwaddire. Fattich abdak achaan ma nisiit gawaaniinak!

Zabuur 120

Khine hana l-haji le Madiinat al-Khudus

1 Fi d'igti, ana naadeet Allah wa hu faza'ni wakit gult:

2 «Ya Allah, najjiini min al-kaddaabiin wa min al-naas al-yahalfu be kidib.»

³Ma ta'arfu al-yisawwiih leeku Allah walla? Ma yi'azzibku intu al-tahalfu be kidib walla?

⁴Hu yirassil leeku nachaachiib turaan hana l-faaris wa jamur al-yiharrigku.

⁵Ana aasif achaan ga'adt fi balad Maachak ma'a naas fasliin wa sakant fi khiyam Khidaar ambeen naas hawaaniin.

⁶Wa ana sakant tawwalt ma'a l-naas al-yakraho al-salaam.

⁷Ana nihibb al-salaam wa wakit nihajji beyah, humman yidooru al-harib.

Zabuur 121

Khine hana l-hajj le Madiinat al-Khudus

¹Wa narfa' uyuuni wa nichiiif al-jibaal, min ween yajiini al-faza'?

²Al-faza' yajiini min Allah, Khaalig al-samaawaat wa l-ard!

³Ya akhuuyi, Allah yisabbit khatwaat rijlak, hu haafidak ma yunuum.

⁴Aywa, hu ma yunuum wa la yan'as kula, hu haafid Bani Israa'iil.

⁵Allah haafidak wa Allah dullak be iidak al-zeene.

⁶Wa yahfadak min harraayit al-nahaar wa min gamar al-leel.

⁷Wa Allah yahfadak min kulla cheyy fasil, hu yahfad hayaatak.

⁸Wa min al-yoom le giddaam, Allah yahfadak fi marigiinak wa jaytak.

Zabuur 122

Khine hana l-hajj le Madiinat al-Khudus, le Dawuud

¹Ana friiht wakit gaalo leyi: «Yalla namchu le beet Allah!»

²Wa daahu aniina waagfiin fi biibaanki, ya Madiinat al-Khudus.

³Madiinat al-Khudus hi madiina mabniye be jamaal wa muwahhada.

⁴Wa da l-bakaan al-yatla'o foogah gabaayil al-Rabb hasab gaanuun Bani Israa'iil le yimajjudu usum Allah.

⁵Achaan al-bakaan da, kursi al-adaala gaa'id foogah wa zurriiyit Dawuud bas yahkumu foogah.

⁶As'alo al-salaam le Madiinat al-Khudus wa guulu: «Khalli al-yihibbuuki yagoodu be amaan!»

⁷Wa khalli al-salaam yaji fi daraadirki wa l-amaan yadkhul fi gusuurki.»

⁸Wa fi chaan hubbi le akhwaani wa rufgaani, nuguul: «Agoodi be l-salaam, ya Madiinat al-Khudus!»

⁹Wa fi chaan hubbi le beet Allah Ilaahna, ana nitmanna leeki al-kheer.

Zabuur 123

Khine hana l-hajj le Madiinat al-Khudus

¹Leek inta, ana rafa't uyuuni, inta al-gaa'id fi l-arch fi l-samaawaat.

²Wa daahu aniina musangi'iin le Allah Ilaahna, raajiyiin hu yihinn foogna. Wa aniina misil abiid al-yarfa'o uyuunhum le iideen siyaadhum al-yantuuhum wa misil khaadim al-tarfa' uyuunha le iid sittaha al-tantiiha.

³Ya Allah, hinn foogna! Ya Allah, hinn foogna! Achaan aniina chibi'na min al-hugra.

⁴Wa min chamaatat al-haggaariin, chibi'na ziyaada wa hugrat al-mustakbiriin tammatna.

Zabuur 124

Khine hana l-hajj le Madiinat al-Khudus, mazmuur le Dawuud

¹«Kan Allah ma kaan ma'aana», Khalli Bani Israa'iil yuguuluuh!

²«Kan Allah ma kaan ma'aana wakit al-naas gammo diddina,

³wa wakit za'alhum faar, yaakuluuna bala naar

⁴wa l-almi yikhattiina wa l-challaal yitammisna

⁵wa l-mooj al-chadiid yufuut fi raasna.»

⁶Al-hamdulillah! Hu ma dassaana misil lugma fi sunuunhum!

⁷Wa misil teeraay, anbalasna min charak al-gannaasiin. Al-charak angata' wa aniina anbalasna.

⁸Al-faza' yajiina min Allah, Khaalig al-samaawaat wa l-ard!

Zabuur 125

Khine hana l-hajj le Madiinat al-Khudus

¹Al-yitwakkalo ale Allah, humman misil jabal Sahyuun al-ma yilharrak wa gaa'id ila l-abad.

²Wa misil Madiinat al-Khudus muhawwaga be jibaal, Allah kula muhawwig cha'abah min hassa' wa ila l-abad.

³Wa hu ma yisabbit muluk jaayir fi balad al-saalihiin wa be da, ma yimiddu iideehum le yisawwu jariime.

⁴Ya Allah, sawwi al-kheer le l-naas al-yisawwu al-kheer wa le l-naas al-guluubhum buyud.

⁵Wa laakin al-naas al-yichiilu al-derib al-a'waj, atrudhum, ya Allah, ma'a l-naas al-yisawwu al-charr. Wa jiiib al-salaam le Bani Israa'iil!

Zabuur 126

Khine hana l-hajj le Madiinat al-Khudus

¹Wakit Allah gabbalaahum fi Sahyuun le naasna al-waddoohum abiid, da bigi leena misil hilim.

²Wa dihiikna ziyaada wa ragragna wa zakhratna min al-farah lahaddi al-umam gaalo: «Allah sawwa le l-naas dool cheyy katiir.»

³Aywa, Allah sawwa leena cheyy katiir wa aniina farhaaniin!

⁴Ya Allah, gabbil naasna al-waddoohum abiid wa jiiibhum misil almi al-seel fi saharat Nagab.

⁵Al-yiteerubu be dumuu' al-ta'ab, yagta'o be farah.

⁶Al-yamchi be baki, chaayil teeraabah, hu yigabbil be farah, chaayil ganaadiilah.

Zabuur 127

Khine hana l-hajj le Madiinat al-Khudus, le Suleymaan

¹Kan Allah ma yabni al-beet, al-bannaayiin yakhdumu bala faayde. Wa kan Allah ma yahfad al-madiina, al-hurraas yahfadooha bala faayde.

²Ma fi faayde kan tugummu badri wa tunuumu muta'akhhiriin wa tat'abo fi chaan al-akil. Achaan Allah yanti akil le l-yiriidhum hatta kan humman naaymiin kula.

³Al-iyaal warasa min Allah wa humman ajur minnah.

⁴Al-iyaal al-yaldaahum al-naadum fi chabaabah, humman misil nachaachiib fi iideen faaris.

⁵Mabruuk le l-naadum al-yamla minhum kaloottah. Wa be da, hu ma yafchul wakit yiwaajih udwaanah fi khachum baab al-madiina.

Zabuur 128

Khine hana l-hajj le Madiinat al-Khudus

¹Mabruuk le ayyi raajil al-yakhaaf min Allah wa yichiil derbah.

²Wa inta tafrah be l-ma'aach al-talga min khidimtak wa tinbasit wa talga al-kheer.

³Wa martak tabga misil chadarat al-inab al-talda katiir fi lubb beetak wa iyaalak yabgo misil buzuur chadar al-zaytuun wakit yagoodu le l-akil.

⁴Wa di bas al-baraka al-yalgaaha ayyi raajil al-yakhaaf min Allah.

⁵Wa min Sahyuun, Allah yibaarikak wa inta tichiif al-kheer fi Madiinat al-Khudus muddit kulla ayyaam hayaatak.

⁶Wa tichiif iyaal iyaalak. Khalli Allah yijiib al-salaam fi Bani Israa'iil!

Zabuur 129

Khine hana l-hajj le Madiinat al-Khudus

¹«Min ana sabiiye, humman daayagooni ziyaada.» Khalli Bani Israa'iil yuguuluuh!

²«Min ana sabiiye, humman daayagooni ziyaada laakin ma gidro foogi.

³Al-harraatiin halbabo dahari misil zere' haratooh be toor.

⁴Wa laakin Allah saadikh wa halla minni hubaal al-aasiyiin.»

⁵Hu yi'ayyib kulla l-naas al-yakraho Sahyuun wa yigabbilhum wara.

⁶Wa yabgo misil al-gechch hana raas al-beet al-yaybas gabul waktah.

⁷Al-yagta'ah ma yamla iidah wa l-yukhummah kula ma yamla hudnah.

⁸Wa l-naas al-faaytiin ma yuguulu: «Allah yibaarikku!» Wa aniina nibaarukuuku be usum Allah.

Zabuur 130

Khine hana l-hajj le Madiinat al-Khudus

¹Ya Allah, fi diigti ana koorakt leek.

²Ya Rabb, asma' hissi. Khutt adaanak le sooti wa akhbal du'aayi.

³Ya Allah, kan tihaasib khataayaana, ya Rabb, yaatu al-yanja?

⁴Laakin inta indak al-khufraan wa fi chaan da, nakhaafo minnak.

⁵Ana narja Allah, narjaah be kulla galbi wa ni'aamin be kalaamah.

⁶Wa galbi yhibb al-Rabb ziyaada min hubb al-haras le taluu' al-harraay. Aywa, ziyaada min hubb al-haras le taluu' al-harraay.

⁷Ya Bani Israa'iil, khuttu achamku fi Allah achaan hu indah al-rahma wa l-fida al-kaamil.

⁸Wa hu al-yafda Bani Israa'iil min kulla khataayaahum.

Zabuur 131

Khine hana l-hajj le Madiinat al-Khudus, le Dawuud

¹Ya Allah, galbi ma mutakabbir wa ma nichiiif nafsi aali. Wa ma fattacht al-kubuuriye wa la l-cheyy al-ziyaada minni.

²Wa laakin be l-aks, nafsi hada'at wa sakatat misil al-mafruud fi hudun ammah. Wa nafsi bigat misil al-mafruud da.

³Ya Bani Israa'iil, khuttu achamku fi Allah min al-yoom wa ila l-abad.

Zabuur 132

Khine hana l-hajj le Madiinat al-Khudus

¹Ya Allah, fakkir fi Dawuud wa chiif kulla ta'abah.

²Hu halaf le Allah wa sawwa nazir le l-Jabbaar, le Ilaah Yaakhuub wa gaal:

³«Ma nadkhul fi kheemti wa la nargud fi furaachi

⁴wa la nikhammad uyuuni wa la nikhalli al-noom yarkhi jufuuni,

⁵gabul ma nalga bakaan le Allah al-yabga maskan leyah hu al-Jabbaar, Ilaah Yaakhuub.»

⁶Aywa, fi Afraata simi'na khabar hana sanduug mu'aahadat Allah wa fi zere' Ya'ar ligiinaah.

⁷Yalla namchu maskanah wa nasjudu giddaamah!

⁸Ya Allah, gumm wa ta'aal le maskanak inta wa sanduug al-mu'aahada al-hu alaamat gudurtak.

⁹Khalli naasak rujaal al-diin yalbaso al-adaala misil yalbaso khulgaanhum. Wa khalli naasak al-saalihiin yikhannu min farahhum.

¹⁰Wa fi chaan al-hubb le Dawuud abdak, ma tikhalli, hu al-malik al-inta masahtah wa darrajtah.

¹¹Allah halaf le Dawuud wa akkad leyah wa gaal: «Ba'ad ana nidarij naadum min zurriiyak fi mamlakatak.

¹²Wa kan iyaalak yihtarumu mu'aahadati wa awaamiri al-nantiikum leehum, khalaas iyaalhum kula nidarijhum muluuk ila l-abad.»

¹³Achaan Allah azal jabal Sahyuun wa dawwar yaskun foogah

¹⁴wa gaal: «Da bakaan al-naskun foogah ila l-abad wa naskun foogah achaan ana azaltah.

¹⁵Wa nibaarik ma'aachha wa nikattirah wa nachbi' masaakiinha.

¹⁶Nilabbis naasha rujaal al-diin be khulgaan al-naja wa naasha al-saalihiin yikhannu min farahhum.

¹⁷«Fi Sahyuun, nidarij malik gaadir min iyaal Dawuud wa misil nuur, nisabbitah hu al-ana masahtah.

¹⁸Wa nilabbis udwaanah khulgaan al-eeb laakin hu kamaan, al-taaj yiraari fi raasah.»

Zabuur 133

Khine hana l-hajj le Madiinat al-Khudus, le Dawuud

¹Da adiiil wa sameh le l-akhwaan kan yukuunu sawa!

²Wa da misil dihin al-masahaan al-sabbooh fi raas raajil al-diin Haaruun wa yidalli lahaddi dignah, yidalli lahaddi gabbit khalagah.

³Wa da misil al-karany al-yanzil fi jabal Harmuun wa yanzil fi jabal Sahyuun. Wa fi Sahyuun, Allah kharrar al-baraka wa hi al-haya al-abadiye.

Zabuur 134

Khine hana l-hajj le Madiinat al-Khudus

¹Ya abiid Allah, ahmudu Allah, intu al-waagfiin kulli leele fi beet Allah!

²Arfa'o iideeku fi beet Allah wa ahmudu Allah!

³Wa min Sahyuun, Allah yibaarikku, wa hu Khaalig al-samaawaat wa l-ard.

Zabuur 135

¹Al-hamdulillah! Ahmudu usum Allah. Ahmuduuh, ya abiid Allah,

²intu al-waagfiin fi beet Allah, fi fadaayit beet Ilaahna.

³Al-hamdulillah! Achaan Allah zeen. Amdaho usmah achaan hu halu.

⁴Achaan Allah azal gabiilat Yaakhuub wa chaal Bani Israa'iil cha'abah le halaalah.

⁵Aywa, ana na'arif Allah kabiir wa Rabbina kabiir min kulla l-ilaahaat.

⁶Wa kulla cheyy al-Allah yidoorah, hu yisawwiih kan fi l-samaawaat wa l-ard wa kan fi l-buhaar wa l-almi al-khariig kula.

⁷Min taraf al-ard, hu yigawwim al-sahaab wa yirassil al-barraaga le l-matara tusubb wa yamrug al-riih min makhaazinah.

⁸Wa hu bas al-katal awlaad al-bikir fi Masir min awlaad al-naas lahaddi awlaad al-bahaayim.

⁹Ya Masir! Fi lubbiki inti, hu rassal alaamaat wa ajaayib didd Fir'oon wa kulla khaddaamiinah.

¹⁰Wa hu darab umam katiiriin wa katal muluuk gawiyiin

¹¹misil Siihuun malik al-Amuuriyiin wa Oog malik Baachaan wa kulla mamaalik al-Kan'aaniyiin.

¹²Wa hu anta baladhum warasa le cha'abah Bani Israa'iil.

- ¹³Ya Allah, usmak daayim ila l-abad. Ya Allah, zikrak gaa'id min zurriye le zurriye.
- ¹⁴Achaan Allah yihaakim cha'abah be l-adil wa yihinn fi abiidah.
- ¹⁵Asnaam al-umam, humman min fudda wa dahab al-sana'oom al-naas be iideehum.
- ¹⁶Wa l-asnaam induhum khachum wa ma yihajju wa induhum uyuun wa ma yichiifu.
- ¹⁷Induhum udne wa ma yasma'o. Wa ma induhum nafas al-haya fi khuchuumhum.
- ¹⁸Khalli al-sana'oom wa kulla l-yitwakkalo aleehum yabgo misilhum.
- ¹⁹Ya Bani Israa'iil, baaruku Allah! Ya zurriyit Haaruun, baaruku Allah!
- ²⁰Ya zurriyit Laawi, baaruku Allah! Wa intu al-takhaafo Allah, baaruku Allah!
- ²¹Baaruku Allah min Sahyuun, hu al-saakin fi Madiinat al-Khudus! Al-hamdulillah!

Zabuur 136

- ¹Achkuru Allah achaan hu rahiim wa rahmatah daayme ila l-abad!
- ²Achkuru Ilaah al-ilaahaat, achaan rahmatah daayme ila l-abad!
- ³Achkuru Rabb al-Arbaab, achaan rahmatah daayme ila l-abad!
- ⁴Hu wiheedah yisawwi ajaayib kubaar, achaan rahmatah daayme ila l-abad
- ⁵wa be ilmah hu khalag al-samaawaat, achaan rahmatah daayme ila l-abad
- ⁶wa falla al-ard min foog le l-almi, achaan rahmatah daayme ila l-abad.
- ⁷Hu khalag al-anwaar al-kubaar, achaan rahmatah daayme ila l-abad
- ⁸al-harraay al-tahkim fi l-nahaar, achaan rahmatah daayme ila l-abad
- ⁹wa l-gamar wa l-nujuum le yahkumu fi l-leel, achaan rahmatah daayme ila l-abad.
- ¹⁰Hu darab awlaad al-bikir hana Masir, achaan rahmatah daayme ila l-abad
- ¹¹wa marag Bani Israa'iil min Masir, achaan rahmatah daayme ila l-abad
- ¹²be duraa' gawi wa iid marfuu'a, achaan rahmatah daayme ila l-abad.
- ¹³Hu chagga al-bahar al-Ahmar itneen, achaan rahmatah daayme ila l-abad
- ¹⁴wa gaad Bani Israa'iil fi ustah, achaan rahmatah daayme ila l-abad
- ¹⁵wa tammas Fir'oon wa askarah fi lubb al-bahar, achaan rahmatah daayme ila l-abad.
- ¹⁶Hu gaad cha'abah fi l-sahara, achaan rahmatah daayme ila l-abad
- ¹⁷wa darab muluuk gawiyiin, achaan rahmatah daayme ila l-abad

- ¹⁸wa katal muluuk aziimiin, achaan rahmatah daayme ila l-abad
- ¹⁹Siihuun malik al-Amuuriyiin, achaan rahmatah daayme ila l-abad
- ²⁰wa Oog malik Baachaan, achaan rahmatah daayme ila l-abad.
- ²¹Allah anta baladhum warasa, achaan rahmatah daayme ila l-abad
- ²²hi warasa le Bani Israa'iil abiidah, achaan rahmatah daayme ila l-abad.
- ²³Hu fakkar foogna wakit aniina ta'baaniin, achaan rahmatah daayme ila l-abad
- ²⁴wa gala'na min udwaanna, achaan rahmatah daayme ila l-abad.
- ²⁵Hu yanti al-akil le kulla l-makhlugiin, achaan rahmatah daayme ila l-abad.
- ²⁶Achkuru Ilaah al-samaawaat, achaan rahmatah daayme ila l-abad!

Zabuur 137

- ¹Jamb buhuur Baabil, tihit ga'adna wa wakit azzakkarna Sahyuun, bakeena.
- ²Fi chadar al-bakaan da, allagna jigindiiyaatna.
- ³Wa l-karaboona dawwaro nikhannu leehum aywa, al-azzaboona dawwaro nifarruhuum. Wa amaroona wa gaalo: «Khannu leena khine Sahyuun.»
- ⁴Laakin kikkeef nikhannu khine Allah fi balad al-kuffaar?
- ⁵Ya Madiinat al-Khudus! Kan nisiitki, khalli zeenaayti tinchalla!
- ⁶Wa khalli lisaani yalsag fi sug'i kan ma azzakkartiki wa kan ma khatteetki fi awwal farahi!
- ⁷Ya Allah! Fakkir fi naas balad Adoom al-gaalo fi yoom damaar Madiinat al-Khudus: «Arruha, arruha min foog le tihit wa khalluuha!»
- ⁸Ya madiinat Baabil al-misil bineeye, waajib takhrabe! Mabruuk le l-yi'aamilki misil aamaltiina!
- ⁹Aywa! Mabruuk le l-yakrub atfaalki wa yadrubhum fi l-hajar.

Zabuur 138

Le Dawuud

- ¹Ya Allah! Ana nachkurak be kulla galbi wa namdahak giddeem khuwwaat al-sama.
- ²Nasjud ale beetak al-mukhaddas wa nimajjid usmak achaan rahmatak wa amaanak. Achaan inta kabbart usmak wa wa'adak ziyaada min kulli cheyy.
- ³Yoom ana naadeetak, inta raddeet leyi wa anteetni chajaa'a wa gudra.
- ⁴Ya Allah, khalli kulla muluuk al-ard yachkuruuk achaan sim'o kalaam khachmak.

⁵Khalli yikhannu hasab amal Allah: «Majd Allah kabiir.

⁶Allah gaa'id fi l-aali wa yichiif al-miskiin wa min ba'iid, ya'arif al-mustakbir.»

⁷Wakit ana namchi fi ust al-diige, inta tihayyiini. Tinazzil iidak fi udwaani wa iidak al-zeene tinajjiini.

⁸Allah yitammim kulla cheyy al-hu bada leyi. Ya Allah, rahmatak daayme ila l-abad. Ma tikhalli a'maal iideenak!

Zabuur 139

Wasiye le kabiir al-khannaayin : Mazmuur le Dawuud

¹Ya Allah, inta takchif daakhili wa ta'arifni.

²Inta ta'arif wakit nagood wa wakit nugumm wa min ba'iid, tafham afkaari.

³Inta tiraakhib safari wa noomi wa ta'arif kulla duruubi.

⁴Gabul ma naftah khachmi, inta ta'arif kalaami, ya Allah!

⁵Waraayi wa giddaami, inta muhawwigni wa khatteet iidak foogi.

⁶Di ma'rafa ajiibe, faayteeni. Wa ma nagdar nalhagha, hi foog minni.

⁷Ween namchi ba'iid min ruuhak? Ween najri min hadaratak?

⁸Kan ana tala't fi l-sama, inta gaa'id wa kan ragadt ma'a l-maytiin, inta mawjuud.

⁹Kan chilt janaahe al-fajur wa tirt wa kan khaadi le l-bahar,

¹⁰hinaak kula iidak tuguudni wa zeenaaytak takrubni.

¹¹Wa ana gult: «Khalli al-dalaam yazrutni wa l-nuur al-muhawwigni yabga leel.»

¹²Hatta al-dalaam leek inta, ma dalaam. Al-leel yabga nuur misil al-nahaar wa l-dalaam misil al-nuur.

¹³Inta bas al-khalagt daakhili wa kawwantini fi batun ammi.

¹⁴Nachkurak achaan khalagtini be tariiga ajiibe. A'malak kulluhum yikhawwufu wa ana ni'ajjib fooghum marra waahid.

¹⁵Ma fi cheyy min jismi mulabbad leek wakit sawweetni be sirr wa kawwantini fi batun ammi.

¹⁶Kan ana almi fi batun ammi kula, inta chiftini wa katabt fi kitaabak kulli ayyaami gabul waahid minhum ma bigi.

¹⁷Ya Rabb! Afkaarak ma yin'arfu leyi wa adadhum kabiir ziyaada!

¹⁸Kan nahsibhum, humman katiiriin min al-ramla wa la nafham kulla afkaarak.

¹⁹Ya Rabb! Nitmanna taktul al-aasi! Khalli rujaal al-damm yiba''udu minni!

- ²⁰Udwaanak yihajju beek le yil'aamaro wa yarfa'o hissuhum be kidib.
- ²¹Ya Allah! Nakrah al-yakrahook wa nabkhud al-yihaarubuuk.
- ²²Ana nakrahhum aakhir karaahiiye wa humman bigo udwaani ana kula.
- ²³Ya Rabb! Akchif daakhili wa a'arif galbi wa jarribni wa a'arif hammi.
- ²⁴Chiifni kan gaa'id fi l-derib al-hawaan wa guudni fi l-derib al-adiil al-daayim.

Zabuur 140

Wasiiye le kabiir al-khannaayiin : Mazmuur le Dawuud

- ¹Ya Allah, khallisni min al-raajil al-fasil wa ahfadni min siid al-unuf,
- ²min humman al-yanwu al-fasaala wa yisabbubu al-duwaas kulla yoom.
- ³Humman yitarrugu lisneehum misil daabi wa chalaaliifhum induhum samm amchideegaat. Wagfa.
- ⁴Ya Allah, ahfadni min iid al-aasi wa ahmiini min siid al-unuf, min humman al-induhum niiye le yarmuuni.
- ⁵Al-mustakbiriin kajjo charak wa hubaal leyi wa maddo churukka wa amkajjaamaat fi tuul derbi. Wagfa.
- ⁶Wa gult le Allah: «Inta Ilaahi! Ya Allah, asma' hissi hana l-chihde.
- ⁷Ya Allah Rabbi, inta gudurti wa najaati wa fi yoom al-harib, inta hameetni.
- ⁸Ya Allah, ma tikhalli chahwat al-aasi tukuun wa ma tikhalli khittitah tilhaggag wa yugumm. Wagfa.
- ⁹«Ya Allah, ma tikhalli niyyit al-fasliin tilhaggag wa ma tikhalli khittithum tanjah wa yihaasuruuni.
- ¹⁰Khalli yittarta'o fi l-jamur wa yaga'o fi l-naar wa fi nugra tawiile al-ma yamurgu minha.
- ¹¹Khalli al-lisaanah tawiil ma yagood fi l-balad wa l-fasaala titaarid siid al-unuf.»
- ¹²Ya Allah! Ana na'arif kadar tihaakim be l-adil le l-mazluum wa tidaafi' le huguug al-masaakiin.
- ¹³Aywa, al-saalihiin yachkuru usmak wa l-adiiliin yaskunu fi hadaratak.

Zabuur 141

Mazmuur le Dawuud

- ¹Ya Allah, ana naadeetak. Rudd leyi be sur'a! Khutt adaanak leyi wakit ninaadiik.

²Khalli salaati tabga misil bakhuur al-yigaddumuuh leek wa iideeni al-marfuu'in leek yabgo misil hadiiyat al-achiiye.

³Ya Allah! Khutt haras le khachmi wa ahfad lisaani.

⁴Ahfad galbi ma yakrub kalaam fasil wa nisawwi a'maal al-fasaala ma'a l-zaalimiin wa ma tikhalliini naakul akilhum al-haraam.

⁵Khalli al-saalih yadrubni wa yulumni! Da kheer leyi misil dihin mu'attar fi raasi wa raasi abadan ma yaabaah. Wa daayman nisalli didd zaalimiin.

⁶Wakit yarmu hukkaamhum fi ga'ar al-hajar, al-zaalimiin yasma'o kalaami al-sahiih:

⁷«Misil murhaaka mukassara fi l-turaab, udaamna muchattatiin fi madkhal bakaan al-maytiin.»

⁸Ya Allah Rabbi, uyuuni muwajjihiiin aleek. Ana laja't leek, ma tikhalliini numuut!

⁹Ahfadni min al-charak al-kajjooh leyi wa min amkajjaamit al-zaalimiin.

¹⁰Khalli al-aasiyiin yaga'o fi charakhum wa ana kamaan nanja.

Zabuur 142

Ta'liim min Dawuud, wakit hu gaa'id fi lubb al-karkuur, sala

1Ana rafa't hissi wa sarakht le Allah aywa, ana rafa't hissi wa chahadtah.

²Giddaamah hu, ana jibt chakwiti wa giddaamah hu, ana hajjeet be diigti.

³Ya Allah! Wakit takhmar ruuhi, inta ta'arif derbi. Fi derbi al-namchi foogah, kajjo leyi charak.

⁴Anzur be l-zeene wa chiif! Ma fi naadum al-ya'arifni wa ma fi malja' leyi wa ma fi al-yihimm be hayaati.

⁵Ya Allah! Ana koorakt leek wa gult: «Inta bas malja'i! Wa fi ard al-hayyiin, inta bas gismi!»

⁶Asma' su'aali achaan ana di'ift marra waahid. Najjiini min al-yitaaruduuni achaan humman chudaad minni!

⁷Amrugni min al-sijin achaan nachkur usmak. Wa l-saalihiin yihawwuguuni wakit inta tisawwi leyi al-kheer.

Zabuur 143

Mazmuur le Dawuud

1Ya Allah, asma' salaati wa khutt adaanak le chihidti. Rudd leyi be sidkhak wa adaaltak!

²Ma tiwaddiini ana abdak fi l-charii'a achaan ma fi makhluug hayy saalih giddaamak.

³Al-adu gaa'id yitaaridni wa ramaani fi l-ard le yarhakni. Wa hu ga''adni fi l-dalaam misil al-maato zamaan.

⁴Ruuhi bigat da'iife wa galbi alhayyar.

⁵Ana azzakkart al-ayyaam al-faato wa fi nafsi, hajjeet be kulla amalak wa fakkart fi khidmit iideenak.

⁶Ana rafa't iideeni aleek wa giddaamak, ana misil ard atchaane. Wagfa.

⁷Ya Allah, rudd leyi be sur'a! Ruuhi di'fat. Wajjih wijhak aleyi achaan ma nabga misil al-yanzulu fi l-khubuur.

⁸Wa be fajur, khabbirni be rahmatak achaan ana mutawakkil aleek. Wassifni al-tariig al-nichiilah achaan ana mutawajjih aleek.

⁹Ya Allah, najjiini min udwaani achaan ana jiiit nillabbaad jambak.

¹⁰Allimni le nisawwi niytak achaan inta Ilaahi. Khalli Ruuhak al-adiil yiwaddiini fi ard mustawiye!

¹¹Ya Allah, hayyiini fi chaan usmak wa be adaaltak, amrugni min al-diige!

¹²Wa be rahmatak, inta taktul udwaani wa tidammir kulla l-yugummu diddi achaan ana abdak.

Zabuur 144

Le Dawuud

¹Baarak Allah, malja'i al-yi'allim iideeni al-harib wa asaab'i al-duwaas.

²Hu al-yarhamni wa hu bakaani al-gawi, hu maskani wa hu al-yinajjiini. Hu daragati wa malja'i wa hu al-khatta al-cha'ab tihti.

³Ya Allah! Bani Adam, hu chunu wa maala taj'alah? Chunu al-insaan wa maala tifakkir foogah?

⁴Al-insaan misil al-riih wa ayyaamah misil al-dull al-yufuut.

⁵Ya Allah! Fill samaawaatak wa dalli, almas al-jibaal wa yidakhkhunu!

⁶Atlig al-barg wa chattit al-udwaan, rassil nachaachiibak wa atrudhum!

⁷Midd iideenak min foog, afza'ni wa najjiini min almi al-khariig. Afza'ni min iideen al-ajaanib

⁸al-lisaanhum yuguul al-kidib wa iidhum al-zeene malaane be khachch.

⁹Ya Rabb! Nikhanni leek khine jadiid wa nadrub leek al-jigindiye al-hubaalha achara.

¹⁰Leek inta al-tanti al-nasur le l-muluuk wa tinajji abdak Dawuud min al-seef al-kaatil.

¹¹Afza'ni wa najjiini min iideen al-ajaanib al-lisaanhum yuguul al-kidib wa iidhum al-zeene malaane be khachch.

¹²Khalli awlaadna yabgo misil bizre al-takbur fi chabaabha wa banaatna yabgan misil amad al-yijammulu beehum gasir.

¹³Khalli dabangaatna yamlo marra waahid be kulla cheyy wa khanamna yiziidu be aalaaf aywa, yiziidu fi kadaaditna be acharaat al-aalaaf!

¹⁴Khalli bagarna yabgo sumaan wa ma fi khurma wa la derib al-yadkhul beyah al-adu wa ma fi korooraak fi chawaari'na.

¹⁵Mabruuk le l-cha'ab al-ligo baraka misil di! Aywa, mabruuk le l-cha'ab al-ya'abudu Allah al-Rabb.

Zabuur 145

Khine chukur hana Dawuud

¹Ya Ilaahi, inta al-malik! Ana ni'azzimak. Nibaarik usmak daayman wa ila l-abad.

²Kulla yoom nibaarikak. Nahmud usmak daayman wa ila l-abad.

³Allah aziim wa waajib leyah al-hamd al-katiir wa azamatah ma indaha hadd.

⁴Kulli zurriye timajjid a'malak le l-zurriye al-ba'adha wa tikhabbir be gudurtak.

⁵Nizzakkar majdak wa jalaalak wa azamatak wa akhbaar ajaaybak.

⁶Be gudrat a'malak al-yikhawwufu, yihajju wa be a'malak al-kubaar, nikallim.

⁷Yizzakkaru kheerak al-katiir al-saayil wa be adaaltak, yafraho.

⁸Allah hu al-Rahmaan al-Rahiim wa l-Sabuur wa l-Muhibb.

⁹Allah zeen le kulla l-naas wa rahiim le kulla makhluugiinah.

¹⁰Ya Allah! Kulla makhluugiinak yachkuruuk wa kulla saalihiinak yibaarukuuk!

¹¹Humman yihajju be azamat mamlakatak wa yikallumu be gudurtak.

¹²Wa yi'arrufu al-naas be gudurtak wa azamat majdak fi mamlakatak.

¹³Wa mamlakatak tagood fi kulla wakit wa sultitak daayme min zurriye le zurriye. Allah yitimm kulla kalimaatah, hu amiin fi kulla a'malah.

¹⁴Allah yi'aawin kulla l-waga'o wa yisaa'id kulla l-iyo.

¹⁵Uyuunhum kulluhum yichiifu aleek be acham achaan tantiihum al-ma'aach fi kulla wakit.

- ¹⁶Inta taftah iidak wa titimm muna kulla l-hayyiin.
- ¹⁷Allah saadikh fi kulla duruubah wa amiin fi kulla a'maalah.
- ¹⁸Allah gariib le kulla l-yinaaduuh, gariib le kulla l-yinaaduuh be l-hagg.
- ¹⁹Hu yihaggig niyyit al-khaayfiin minnah wa yasma' siraakhhum wa yinajjiikum.
- ²⁰Allah yahfad kulla l-yihibbuuh wa yidammir kulla l-aasiyiin.
- ²¹Khalli lisaani yahmud Allah wa khalli ayyi makhluug yimajjid usmah al-mukhaddas daayman wa ila l-abad.

Zabuur 146

- ¹Al-hamdulillah! Ya nafsi, ahmudi Allah!
- ²Ana nahmud Allah fi kulla muddit hayaati, nikhanni le Ilaahi fi l-faddal min ayyaami.
- ³Ma titwakkalo ale l-hukkaam wa la ale l-naas al-ma yagdaru yinajju
- ⁴al-ruuhhum tamrug wa yigabbulu fi l-turaab wa fi l-yoom da, fikirhum kula yindafin ma'aahum.
- ⁵Mabruuk le l-yisaa'idah Ilaah Yaakhuub le l-yukhutt achamah fi Allah Ilaahah.
- ⁶Hu khaalig al-samaawaat wa l-ard wa l-buhaar wa kulla cheyy al-fiihum wa hu haafid al-hagg ila l-abad.
- ⁷Hu yisawwi al-adaala le l-mazluumiin wa yanti akil le l-jii'aniin. Allah yatlig al-masaajiin.
- ⁸Allah yaftah uyuun al-amyaniin. Allah yarfa' al-muttarti'iin. Allah yihibb al-saalihiin.
- ⁹Allah yahmi al-ajaanib wa yisaa'id al-armala wa l-atiim wa laakin yibarjil khatwaat al-aasiyiin.
- ¹⁰Allah yahkim ila l-abad. Ya Sahyuun, hu Ilaahki min zurriye le zurriye. Al-hamdulillah!

Zabuur 147

- ¹Al-hamdulillah! Aywa, adiil kan nikhannu le Ilaahna wa halu wa sameh le nahmuduuh.
- ²Allah yabni Madiinat al-Khudus battaan wa yilimm Bani Israa'iil al-muchattatiin.
- ³Hu yachfi al-galibhum majruuh wa yi'aalij waja'hum.
- ⁴Hu yahsib adad al-nujuum wa le kulli waahide yanti usum.

- ⁵Rabbina hu kabiir wa gudurtah kula katiire wa ilmah ma indah hadd.
- ⁶Allah yisaa'id al-masaakiin wa yarmi al-aasiyiin fi l-turaab.
- ⁷Khannu le Allah be chukur wa adurbu le Ilaahna al-jigindiiye.
- ⁸Da hu al-yamla al-sama be l-sahaab wa yijahhiz al-matara wa yinazzilha fi l-turaab wa yigawwim al-gechch fi l-jibaaal.
- ⁹Hu yanti akil le l-bahaayim wa le iyaal al-khuraab wakait yabku.
- ¹⁰Gudrat al-juwaad ma ta'ajibah wa be mana' al-raajil, ma lammaah.
- ¹¹Laakin Allah yafrah be l-yakhaafo minnah wa l-yukhuttu achamhum fi rahmatah.
- ¹²Ya Madiinat al-Khudus, majjidi Allah! Aywa, ya Sahyuun, ahmudi Ilaahki!
- ¹³Achaan hu gawwa hawaadir biibaanki wa baarak awlaadki fi usutki.
- ¹⁴Hu yisabbit al-salaam fi ardiki wa be afdal gameh, yachbi'ki.
- ¹⁵Hu yirassil kalaamah fi l-ard wa kalaamah yajri be sur'a.
- ¹⁶Hu yafruch al-talaj misil gutun wa yichattit al-karany misil rumaad.
- ¹⁷Hu yinazzil al-barad misil hashas wa yaatu yagdar yahmal bardah?
- ¹⁸Hu yirassil kalaamah wa yimawwi'hum wa yanfukh al-riih wa l-almi yajri.
- ¹⁹Allah yikallim kalaamah le zurriiyit Yaakhuub aywa, le Bani Israa'iil yuguul gawaaniinah wa churuutah.
- ²⁰Wa da, hu ma sawwaah le ayyi umma wa l-umam ma ya'arfu churuutah. Al-hamdulillah!

Zabuur 148

- ¹Al-hamdulillah! Ahmudu Allah min al-sama, wa ahmuduuh fi l-aali.
- ²Ahmuduuh intuu malaa'ikatah, wa ahmuduuh intuu kulluku khuwwaatah al-fi l-sama.
- ³Ahmuduuh intuu al-harraay wa l-gamar, wa ahmuduuh intuu kulluku al-nujuum al-tiraaru.
- ⁴Ahmuduuh intuu al-samaawaat al-aaliyiin wa inta al-almi al-min foog leehum.
- ⁵Khalli yahmudu usum Allah achaaan be amrah, hu khalagaahum.
- ⁶Hu sabbataahum daayman wa ila l-abad wa khatta leehum huduud al-abadan ma yufuutuuhum.
- ⁷Ahmudu Allah min al-ard, intuu khuul al-buhaar wa kulla almi al-khariig,
- ⁸intuu al-naar wa l-barad wa l-talaj wa l-khamaam wa l-zooba'aane al-titabbig amrah!

⁹Ahmudu Allah min al-ard, intu al-jibaal wa kulla l-hujaar, al-chadar al-indah fawaakih wa kulla chadar al-arz

¹⁰intu al-bahaayim wa kulluku al-haywaanaat wa l-zawaahif wa l-tuyuur.

¹¹Ahmudu Allah min al-ard, muluuk al-ard wa kulla l-chu'uub, al-kubaaraat wa kulla gudiya al-ard,

¹²al-subyaan wa l-banaat wa l-chiyyaab wa l-chabaab.

¹³Aywa, ahmudu Allah achaan usmah hu bas al-Aali wa majdah yamla al-samaawaat wa l-ard.

¹⁴Hu rafa' raas cha'abah wa kulla mu'miniinah yachkuruuh, aywa, Bani Israa'iil cha'abah al-khaali leyah. Al-hamdulillah!

Zabuur 149

¹Al-hamdulillah! Khannu le Allah khine jadiid wa achkuruuh fi majmuu'at al-mu'miniin.

²Khalli Israa'iil yafraho be khaalighum aywa, sukkaan Sahyuun yinbastu be malikhum.

³Khalli yahmudu wa yal'abo wa yamdaho majdah be tambal wa jigindiiye.

⁴Achaan Allah yarda be cha'abah wa yijammil al-masaakiin be l-naja.

⁵Khalli al-mu'miniin yinbastu wa yafraho wa fi furaachhum, yi'iitu min al-farah!

⁶Khalli hamd al-Rabb yukuun fi khuchuumhum wa l-seef al-tariin jaay wa jaay fi iideehum.

⁷Achaan yichiilu al-taar fi l-umam wa yi'aakhubu al-chu'uub.

⁸Yarbutu muluukhum be janaaziir wa kubaaraathum be guyuud hana hadiid.

⁹Yitabbugu fooghum al-hukum al-maktuub. Wa da charaf le kulla l-mu'miniin. Al-hamdulillah!

Zabuur 150

¹Al-hamdulillah! Ahmudu al-Rabb fi beetah al-mukhaddas wa ahmuduuh fi bakaanah al-gawi fi l-sama.

²Ahmuduuh fi chaan a'maalah hana l-faraasiye wa ahmuduuh fi chaan azamatah al-kabiire.

³Ahmuduuh be hiss al-buug wa ahmuduuh be amsibeybe wa jigindiiye.

⁴Ahmuduuh be tambal wa li'ib wa ahmuduuh be gitaar wa suffaara.

⁵Ahmuduuh be hiss al-jaras wa ahmuduuh be harakat al-jurtaan.

⁶Ya kulla l-makhlugiin al-induku nafas, ahmudu Allah! Al-hamdulillah!

Amsaal

Amsaal 1

Al-amsaal yantu hikma

- ¹Dool al-amsaal hana Suleymaan ibn Dawuud, malik Bani Israa'iil.
- ²Wa l-amsaal dool yi'allumu al-insaan al-hikma wa l-adab wa yifahhumuuh al-kalaam al-indah faayde.
- ³Wa beehum hu yalga adab wa agul kabiir wa yabga saalih wa yisawwi al-hagg wa l-adaala.
- ⁴Wa beehum al-jaahil yalga agul wa l-chabaab yalga ma'rafa wa fikir adiil.
- ⁵Khalli al-hakiim yasma'hum le yiziid ilmah wa l-faahim yalga derib al-yuguud foogah nafsah
- ⁶wa yafham al-amsaal wa ma'anaathum wa kalaam al-naas al-induhum hikma wa hijeehum.
- ⁷Al-khoof min Allah hu asaas al-ilim illa l-munaafikhiin yaabo al-adab wa l-hikma.

Ma tiraafiq al-muznibiin

- ⁸Ya wileedi, asma' wasiiyat abuuk wa ma taaba ta'liim ammak
- ⁹achaan humman misil taaj jamiil fi raasak wa dahab marsuus fi ragabatak.
- ¹⁰Ya wileedi, kan al-muznibiin yinaaduuk le tamchi ma'aahum, aaba, ma tasma' kalaamhum.
- ¹¹Akuun yuguulu leek: «Ta'aal namchu narbutu al-duruub le nidaffugu al-damm wa khalaas, nukujju charak le l-bariyiin.
- ¹²Wa nazurtuuhum hayyiin misil al-khabur yazrut al-maytiin wa misil al-haawiye tichiilhum be kaamilhum.
- ¹³Wa nichiiilu kulla cheyy khaali wa namlo buyuutna be l-khaniime.
- ¹⁴Wa inta kula, talga gismak fi usutna wa l-kasiibe tabga leena kullina.»
- ¹⁵Ya wileedi, ma tamchi ma'aahum, amchi ba'iid min deribhum.
- ¹⁶Achaan humman yajru le l-charr wa yissa'jalo le yidaffugu al-damm.
- ¹⁷Kajjiin al-charak wakit al-teer gaa'id yichiifak, ma indah faayde.
- ¹⁸Wa laakin al-naas dool, yukujju charak le nufuushum wa yarbutu al-duruub le yidaffugu dammuhum.
- ¹⁹Da bas tariig al-naas al-yanhabo maal al-haraam. Wa be da, yiwadduru nafishum.

Al-hikma tinaadi wa tiwassi

- ²⁰Al-hikma hi zaatha tinaadi fi l-chawaari' wa tarfa' hissaha fi l-naga'aat.
- ²¹Hi tinaadi fi lubb al-naas wa fi madkhal al-madiina, hi tuguul:
- ²²«Le mata, ya l-juhhaal, tihibbu al-jahaala? Wa le mata, ya l-chammaatiin, tihibbu al-chamaate? Wa le mata, ya l-mataamiis, takraho al-ma'rafa?
- ²³Ta'aalu asma'o luwaamti. Wa be da, ninazzil foogku kalaami wa ni'allimku afkaari.
- ²⁴Ana naadeetku wa intu abeetu ma simi'tuuni wa maddeet leeku iidi wa naadum waahid kula ma ja'alaani.
- ²⁵Intu abeetu wasiiyti wa ma dawwartu nasihti.
- ²⁶Khalaas! Ana kula nadhak wakit taga' foogku al-masiibe wa nichchammat wakit yaji foogku al-khoof.
- ²⁷Wa da, wakt al-khoof yaga' foogku misil al-riih al-chadiide wa wakit al-masiibe taji foogku misil al-zooba'aane wa wakit yaji foogku al-ta'ab wa l-diige.»
- ²⁸«Wa battaan, kan tinaaduuni kula, ma nurudd leeku wa kan tifattuchuuni kula, ma talgooni.
- ²⁹Achaan, intu kirihtu al-ma'rafa wa ma khuftu min Allah.
- ³⁰Wa khalleetu wasiiyti wa abeetu kulla nasihti.
- ³¹Wa hassa' da, khalaas. Iichu be natijjat amalku wa wasiiyitku di, khalli tanfa'ku.
- ³²Ayyi jaahil kan yaaba luwaamti, yumuut wa ayyi matmuus kan ma yihimm beyi, yiwaddir.
- ³³Wa laakin al-yasma'ni yaskun be amaan wa yi'iich bala khoof min ayyi masiibe.»

Amsaal 2

Al-hikma wa natijjitha

- ¹Ya wileedi, asma' kalaami wa ahfad wasiiyti.
- ²Khutt baalak le hikmati wa aftah galbak wa afham kalaami.
- ³Aywa, dawwir al-ma'rafa wa l-fihim kula, atulbah.
- ⁴Hibb al-hikma misil tihibb al-fudda wa misil al-dahab al-madfuun, fattichha.
- ⁵Wa be da, tafham ma'ana al-khoof min Allah wa khalaas, inta ta'arif al-Rabb be irfe sahiha.
- ⁶Achaan Allah yanti al-hikma wa hu bas yanti al-fihim wa l-ma'rafa.

- ⁷Allah yahfad al-hikma le l-adiiliin wa hu misil daraga yahmi al-tamaamiin.
- ⁸Hu yahmi tariig al-aadiliin wa yahfad derib al-mu'iniin.
- ⁹Wa be da, tabga saalih wa tisawwi al-hagg wa l-adaala wa ta'arif kulla tariig al-yiwaddiik le l-kheer.
- ¹⁰Wa l-hikma tadhkhal fi galbak wa tafrah be l-ma'rafa inta zaatak.
- ¹¹Al-fikir al-adiil, yahfadak wa l-fihim al-sahih, yahmiik.
- ¹²Al-hikma tigabbilak min derib al-fasliin wa tinajjiik min al-naas al-mufsiidiin
- ¹³al-yaabo derib al-nuur wa yamchu fi derib al-dalaam.
- ¹⁴Humman farhaaniin be l-fasaala wa yhibbu daayman al-fasaad.
- ¹⁵Humman deribhum a'waj wa tariiikum mukanjar.
- ¹⁶Wa be l-hikma min al-zaaniye tanja, al-eenha wasii'e wa tukhuchch be kalaamha.
- ¹⁷Hi khallat raajilha hana awwal chabaabha wa nisat mu'aahadatha giddaam Ilaahha.
- ¹⁸Al-yamchi le beetha yamchi le l-moot wa l-yichiil deribha yaga' fi l-haawiye.
- ¹⁹Al-yifattichha ma yalga al-derib al-yigabbilah wa la yalga al-tariig al-yiwaddiik le l-haya.
- ²⁰Wa khalaas, ya wileedi, amchi fi derib al-zeeniin wa chiil tariig al-saalihiin.
- ²¹Achaan al-ard, al-adiiliin bas yawrusuuha wa l-tamaamiin daayman yaskunuuha.
- ²²Laakin al-aasiyiin, min al-ard yamurguum wa l-khaddaariin, minha yaturduhum.

Amsaal 3

Al-abu yiwassi wileedah

- ¹Ya wileedi, ma tansa ta'liimi wa fi galbak ahfad wasiiyti
- ²achaan humman yitawwulu umrak wa siniin hayaatak wa beehum talga al-salaam.
- ³Al-kheer wa l-amaan, ma tikhalliihum. Arbuthum fi ragabatak wa aktibhum fi galbak.
- ⁴Wa be da, talga rida wa najaah sameh giddaam al-Rabb wa giddaam al-naas.
- ⁵Atwakkal ale Allah be kulla galbak wa ma titwakkal ale nafsak.
- ⁶Gaddim Allah fi kulla khidimtak wa hu yisahhil leek derbak.
- ⁷Ma tichiif nafsak hakiim. Akhaaf Allah wa gabbil min al-charr.
- ⁸Wa da yachfi jismak wa yigawwi udaamak.

- ⁹Karrim Allah be gaddimiin maalak wa min awwal intaaj ziraa'tak.
¹⁰Wa be da, dabangaatak yinmalu ma'aach wa girabbak yinmalu asiir inab.
¹¹Ya wileedi, ma taaba adab Allah wa ma takrah ikhaabah
¹²achaan Allah yi'aakhib al-yihibbah misil al-abu yi'aakhib wileedah al-yiriidah.

Al-hikma indaha faayde

- ¹³Mabruuk le l-naadum al-ligi al-hikma wa l-naadum al-karab al-fihim
¹⁴achaan da akheer min ribih al-fudda wa akheer min kaseeb al-dahab.
¹⁵Al-hikma khaaliye min al-dahab al-saafi wa kulla cheyy al-biriidu ma yigaadirha.
¹⁶Wa hi chaayle fi iidha al-waahide tuul al-umur wa fi iidha al-aakhara, khuna wa charaf.
¹⁷Duruubha yiwaddu fi l-halu wa kulla turugha salaam.
¹⁸Al-hikma hi chadarat al-haya le l-yakrubha wa l-yamsukha yabga mubaarak.
¹⁹Be l-hikma, Allah assas al-ard wa be ilmah, sabbat al-samaawaat.
²⁰Be ma'rafatah, almi marag min al-ard wa l-sahaab kula nazzal matarah.

Al-hakiim yi'iich bala khoof

- ²¹Ya wileedi, ahfad al-hikma wa l-raay al-adiil, wa ma tiba''idhum min eenak
²²achaan humman ruuh jismak wa ziinat ragabatak.
²³Wa be da khalaas, tamchi be amaan fi derbak wa ma fi cheyy al-yutugg rijlak.
²⁴Kan ragadt, targud bala khoof wa kan numt, noomak yabga halu.
²⁵Ma tarjif min al-khoof al-mufaaji wa la min kharaab al-aasiyiin kan yaji.
²⁶Achaan Allah yasturak wa yahfad rijlak min al-charak.

Al-zeen wa natiijah

- ²⁷Kan indak gudra le tisawwi al-zeen ma tamna'ah le l-naas al-hawjaaniin leyah.
²⁸Kan indak, ma tuguul le akhuuk: «Amchi, ambaakir ta'aal nantiik.»
²⁹Ma tichiil niiye fasle didd jaarak al-aayich be amaan jambak.
³⁰Ma tihaarj ma'a naadum bala sabab kan hu ma sawwa leek cheyy fasiil.
³¹Ma tahsid siid al-unuf wa abadan ma tichiil derbah.
³²Achaan al-fasaad, Allah harramah wa laakin al-naadum al-adiil, Allah yantiih sirrah.
³³Beet al-aasiyiin yalga khadab Allah wa beet al-saalihiin yalga barakatah.

³⁴Yichchammat le l-chammaatiin wa laakin yarda le l-masaakiin.

³⁵Al-hakiim yawris al-charaf wa l-matmuus yalga illa l-eeb.

Amsaal 4

Wasiiyat al-abu

¹Asma'o, ya iyaali, wasiiyat abuuku wa le tafhamo, khuttu baalku

²achaan al-ma'rafa al-nantiiha leeku adiile. Abadan ma tikhallu ta'liimi.

³Wakit ana sakhayyar ma'a abuuyi wa ammi tihibbini ana wileedha al-wahiid,

⁴abuuyi allamaani wa gaal: «Khalli galbak yakrub kalaami wa ahfad wasiiyti wa be da, ti'iich fi raaha.

⁵Fattich al-hikma wa l-fihim wa ma tansa wa la tikhalli kalaami.

⁶Hibb al-hikma wa ma tikhalliiha achaan hi tahfadak wa tahmiik.

⁷Awwalan, fattich al-hikma le tabga hakiim wa anti kulla l-indak le talga al-fihim.

⁸Al-hikma ti'alliik wakit takrubha wa hi ticharrifak wakit tahdinha.

⁹Al-hikma tukhutt fi raasak taaj al-ni'ma wa tijammilak be kadmuul al-charaf.»

¹⁰Asma', ya wileedi, wa chiil kalaami wa da yikattir siniin hayaatak.

¹¹Ana allamtak tariig al-hikma wa wassaftak duruub al-adaala.

¹²Kan tamchi, tamchi be suhuula wa kan tajri, abadan ma tittarta'.

¹³Akrub al-wasiye wa ahfadha. Ma tikhalliiha achaan hi asaas hayaatak.

¹⁴Ma tamchi fi tariig al-aasiyiin wa la tichiil derib al-fasliin.

¹⁵Khalliih, beyah ma tamchi. Baari be tariig aakhar wa amchi.

¹⁶Al-naas dool ma yunuumu kan ma sawwo al-fasil wa ma yan'aso kan ma ramo naadam.

¹⁷Akilhum jaayi min al-charr wa charaabhum jaayi min al-unuf.

¹⁸Tariig al-saalihiin misil deyy al-sabaah wa nuurah yiziid lahaddi al-harraay tatla'.

¹⁹Laakin derib al-aasiyiin misil al-leel al-adlam. Fi l-dalaam, ma yichiifu al-cheyy al-yarmiikum.

²⁰Ya wileedi, khutt baalak le wasiiyti wa aftah adaanak wa asma' kalaami.

²¹Kalaami, ma tiba''idah min aglak wa wasiiyti, ahfadha fi daakhil galbak.

²²Al-yalgaahum, yalga al-haya wa yalga al-aafe le kulla jismah.

- ²³Ahfad galbak ziyaada min kulla cheyy aakhar achaan minnah hu tisiil al-haya.
- ²⁴Ma tamrug min khachmak al-kalaam al-kidib wa ba''id min lisaanak al-kalaam al-khabiis.
- ²⁵Chiif adiil giddaamak wa sabbit uyuunak fi derbak.
- ²⁶Addil al-derib le rijileenak wa be da, kulla duruubak yabgo saabtiin.
- ²⁷Ma tiliff wa la isra wa la zeene wa ba''id nafsak min al-charr.

Amsaal 5

Angari' min al-zaaniye

- ¹Ya wileedi, khutt baalak le hikmati wa asma' al-ilim al-indi
- ²le tifakkir adiil wa lisaanak yikallim be ma'rafa.
- ³Achaan al-zaaniye lisaanha asal wa kalaamha halu.
- ⁴Wa laakin fi l-akhiir hi murra min al-hamdal wa tariine min al-seef.
- ⁵Deribha yiwaddi le l-moot wa tariigha yuguud fi l-haawiye.
- ⁶Hi ma indaha haaje fi derib al-haya. Hi waddarat khalaas wa ma indaha khabar.
- ⁷Wa hassa', ya wileedi, asma'ni wa ma taaba kalaami.
- ⁸Ma tamchi aleeha wa ma tigarrib le baab beetha.
- ⁹Kan macheet leeha, giddaam al-naas titallif charafak wa tisallim nafsak le naadum al-ma yarhamak
- ¹⁰wa l-aajaanib yaksabo maalak wa le naadum aakhar tantiih khidmit duraa'ak
- ¹¹wa tat'ab wa tagnit fi aakhir umrak fi wakit al-yanzil lahamak wa l-tiwaddir gudurtak.
- ¹²Wa khalaas, tandam wa tuguul: «Maala ana abeet al-addibiin? Wa maala galbi ma khassad be luwaamit al-aakhariin?
- ¹³Ana ma simi't kalaam al-naas al-yigarruuni wa ma karramt saadaati al-yi'allumuuni.
- ¹⁴Wa hassa' gariib nalhag al-ta'ab al-ziyaada giddaam al-naas wa giddaam al-mujtama'.»

Agiif fi martak al-halaalak

- ¹⁵Achrab almi biirak al-halaalak, almi al-jaari min een biirak.
- ¹⁶Ma tikhalli almi biirak yajri fi l-chawaari' wa la yidaffig fi l-naga'aat.
- ¹⁷Khalli almi biirak yabga leek inta wiheedak wa ma le l-aajaanib al-ma'aak.

- ¹⁸Allah yibaarik biirak wa afrah be l-mara al-akhadtaha fi subaak.
- ¹⁹Hi leek misil al-khazaala, samha wa mahbuuba. Khalli mahabbitha tarwiik fi kulla wakit wa kuun machkhuul daayman be hubbaha.
- ²⁰Maala, ya wileedi, tinchakhil be hubb al-zannaaya? Wa maala tikhalli chahwatak tiwaddiik le mara aakhara?
- ²¹Allah yichiif kulla khidmit al-insaan wa yiraakhib al-derib al-gaa'id yichiilah.
- ²²Al-aasi yaga' fi isyaanah wa zanbah yabga charak yakurbah.
- ²³Gillit al-adab taktulah wa katarat al-fasaad tiwaddirah.

Amsaal 6

Al-damiin bikaffi

- ¹Ya wileedi, kan dimint rafiigak aw anteet kalaam le naadum ma ma'ruuf
- ²wa kan waga't fi charak be sabab khachmak aw ankarabt be sabab lisaanak
- ³khalaas, ya wileedi, sawwi misil da achaan inta waga't fi iideen siid al-deen. Le tinajji nafsak, amchi achhadah yikhalliik.
- ⁴Amchi ajala! Wa la targud wa la tunuum.
- ⁵Anbalis minnah misil al-khazaal min al-charak aw misil al-teer min iid al-gannaasi.

Al-kaslaan fi l-khidme

- ⁶Ya l-kaslaan, fakkir fi l-nimle wa chiif khidmitha wa abga hakiim.
- ⁷Hi ma indaha khaayid wa la muraakhib wa la siid.
- ⁸Laakin tilimm ma'aachha fi wakt al-gati' wa takhzin akilha fi wakt al-darat.
- ⁹Ya l-kaslaan, le mata tunuum wa mata tugumm min noomak?
- ¹⁰Inta tuguul tunuum chiyya wa tinjamm chiyya wa titabbig iideenak wa targud chiyya.
- ¹¹Wa be da, al-fagur yajiik misil al-sarraag wa l-ta'ab yakurbak misil rabbaat al-duruub.

Al-kaddaab wa natiijat amalah

- ¹²Al-naadum al-fasil ma naafi' wa khachmah yuguul daayman al-kidib.
- ¹³Hu yisawwi ichaara be uyuunah wa rijileenah wa iideenah wa da, le yukhuchch al-naas.
- ¹⁴Galbah malaan be l-khachch wa yikhattit al-charr wa daayman yazra' illa l-huraaaj been al-naas.

¹⁵Be l-sabab da, damaarah yaji ajala. Yinrahik marra waahid wa battaan ma yalga ilaaj.

Al-achya al-Allah yakrahhum

¹⁶Fiyah sitte achya Allah yakrahhum. Wa doolhumman al-sab'a al-Allah harramhum.

¹⁷Al-een al-gawiiye wa l-lisaan al-yakdib be niiye wa l-iid al-taktul bala hinniiye

¹⁸wa l-galib al-yanwi al-khiyaana wa l-rijil al-tajri le l-fasaala

¹⁹wa l-naadum al-yachhad be l-kidib al-hawaan wa l-yigawwim al-fitne ambeenaat al-akhwaan.

Angari' min al-zina

²⁰Ya wileedi, ahfad wasiiyat abuuk wa ma taaba ta'liim ammak.

²¹Ahfadhum adiil fi galbak wa arbuthum gawi fi ragabatak.

²²Achaan wakit tamchi, humman yuguuduuk wa wakit tunuum, yahfadook wa wakit tugumm min noomak, yiwassuuk.

²³Al-wasiiye hi misil faanuus wa l-ta'liim misil nuur wa l-adab wa ikhaabah yiwadduuk fi tariig al-haya.

²⁴Wa humman yahfadook min al-mara al-fasle wa min al-lisaan al-khachchaach hana l-aj nabiiye.

²⁵Ma titmanna fi galbak jamaalha wa ma tikhalliiha tasharak be uyuunha.

²⁶Achaan al-charmuuta talgaaha rakhiise misil al-khubza wa laakin mart al-raajil tiwaddir hayaatak al-khaaliye.

²⁷Tagdar tahdin naar fi sadrak wa ma tiharrig khulgaanak walla?

²⁸Aw tamchi fi jamur wa ma yutuchch rijileenak walla?

²⁹Nafs al-cheyy al-naadum al-yamchi le marit jaarah. Kan yal'ab ma'aaha, ma yaj'alooh bari.

³⁰Al-naas ma yakraho al-sarraag wakit yasrig le yachbi' nafsah.

³¹Laakin wakit yakurbuuh, yikaffi sab'a marraat wa da yikammil kulla khumaam beetah.

³²Wa laakin al-zaani ma indah fihim wa be l-zina yidammir nafsah.

³³Yalga al-dagg wa l-hugra wa eebah ma yiwaddir abadan.

³⁴Achaan al-nindili yilizz al-raajil fi l-za'al al-haarr wa ma yarham al-zaani wakit yilkaffa foogah al-taar.

³⁵Ma yakhbal gurus al-zaani al-yikaffiih leyah wa kan yiziid hadaaya kula, ma yarda beyah.

Amsaal 7

Al-zaaniye wa khachchaha

¹Ya wileedi, ahfad kalaami wa ma'aak, akруб wasiiyaati.

²Kan tidoor ti'iich, ahfad wasiiyaati. Wa misil wald al-een, ahfad ta'liimi.

³Dissuhum misil khatam fi asaab'ak wa aktibhum fi galbak misil taktibhum fi looh.

⁴Guul le l-hikma: «Inti akhti!» Wa naadi al-fihim: «Ya gariibi!»

⁵Wa da yahfadak min al-mara al-zaaniye wa min mart al-raajil be kilmitha al-haluuwe.

⁶Yoom waahid, ana waagif fi chubbaak beeti wa be faragaatah, gaa'id nichiiif barra.

⁷Ana chift waahid min al-juhhaal wa irift kadar hu sabi al-ma ya'arif cheyy.

⁸Hu faayit fi l-chaari' jamb bakaan al-zaaniye wa be bicheech, mutawajjih ale beetha.

⁹Wa fi l-yoom da be achiiye, wakt al-harraay waga'at wa l-dalaam khatta,

¹⁰khalaas, al-mara maragat laagatah wa laabse lubaas hana l-charaamiit wa galibha malaan be l-khachch.

¹¹Al-mara di, harkaane wa aasiye wa haffaafa, abadan ma tagood fi l-beet.

¹²Marraat fi l-chaari' wa marraat fi l-naga'a wa fi ayyi bakaan hi kaajje charakha.

¹³Hi karabat al-sabi wa habbatah chadiid wa chaafatah fi uyuunah wa gaalat:

¹⁴«Ta'aal, indi laham fi l-beet achaan al-yoom, dabaht dahiiyat al-salaama al-aahadt beeha Allah.

¹⁵Wa fi chaan da, ana maragt le nifattichak wa ninaadiik. Wa daahu ligiitak!

¹⁶Wa farracht sariiri be bawaajo wa hariir mulawwan al-jaabooh min Masir.

¹⁷Wa attart furaachi be khumra wa dukhkhaan samukh wa sandal.

¹⁸Ta'aal narugdu sawa lahaddi l-sabaah wa narwu nufuusna be l-hubb.

¹⁹Achaan al-raajil ma fiih fi l-beet, hu khatar macha ba'iid.

²⁰Hu chaal mukhlaatah hana l-fudda wa ma yaji illa fi bidaayit al-chahar.»

²¹Hi be katarat khachchaha, jabbadatah wa be kalaamha al-halu, jaabatah.

²²Wa tawwaali hu taaba'ha misil kabich al-dahiiye aw misil khazaala al-tamchi le l-charak

²³Iahaddi al-harba tat'anha fi kibditha aw misil teeraay al-taga' fi l-charak. Wa hu ma ya'arif kadar da khatar le hayaatah.

²⁴Wa hassa' da, asma' ya wileedi wa khutt baalak le kalaami.

²⁵Wa khalli galbak ma yitaabi' mara misil di wa la turuuh fi duruubha.

²⁶Achaan hi ramat naas katiiriin dahaaya wa hatta al-gawiyiin kula, katalathum.

²⁷Wa hassa' da, angari'. Beetha da hu derib al-moot al-yiwaddi le l-khubuur.

Amsaal 8

Al-hikma tinaadi

¹Asma'o, al-hikma tinaadi wa l-fihim yarfa' hissah.

²Al-hikma waagfe fi machbak al-duruub wa fi l-bakaanaat al-aaliyiin jamb al-turug.

³Wa hi tinaadi fi baab al-madiina wa tinaadi fi dakhuul al-hille wa tuguul:

⁴«Ya naas, leeku intu ana ninaadi wa le Bani Adam niwajjih kalaami.

⁵Ya l-juhhaal, sawwu leeku agul. Wa ya l-mataamiis, afhamo adiil fi guluubku.

⁶Asma'o achaaan nuguul kalaam muhimm wa khachmi yuguul kalaam adiil.

⁷Achaan al-hagg daayman gaa'id fi khachmi wa l-charr haraam le lisaani.

⁸Wa kulla kalaam khachmi sahiih wa la indah kidib wa la indah khachch.

⁹Wa kalaami sameh le l-naas al-induhum fihim wa adiil le l-naas al-induhum ma'rafa.

¹⁰Chiil wasiiyti, hi akheer min al-fudda wa akруб al-ilim, hu akheer min al-dahab al-saafi.

¹¹Achaan al-hikma hi ziyaada min al-marajaan wa ayyi cheyy al-tihibbah ma yigaadirha.»

Al-hikma wa natijitha

¹²«Ana al-hikma naskun ma'a l-agul wa be da, nalga al-ilim wa l-raay.

¹³Al-yakhaaf min Allah, yakrah al-fasaala. Wa ana kula nakrah al-kuluufiye wa l-istikbaar wa derib al-fasaala wa l-khachum al-kaddaab.

¹⁴Al-wasiye wa l-agul hineeyi ana. Wa l-ilim wa l-fahaaliye kula leyi ana.

¹⁵Wa beyi ana, al-muluuk yamulku wa l-gudiya yaamuru be l-adaala.

¹⁶Wa beyi ana, al-chuyuukh yahkumu wa l-hukkaam wa kulla l-gudiya yichaaruu be l-adaala.

¹⁷Ana nihibb al-yihibbuuni wa l-yifattuchuuni, yalgooni.

- 18 Wa nantiihum maal wa charaf wa khuna daayim wa mukaafa.
 19 Wa natijti akheer min al-dahab al-saafi wa intaaji akheer min al-fudda al-ma'zuula.
 20 Ana nuruukh fi derib al-saalihiin wa namchi adiil fi tariig al-aadiliin.
 21 Wa nanti maal warasa le l-yihibbuuni wa namla makhaazinhum.»

Be l-hikma tammam al-khaliige

- 22 «Ana al-hikma, Allah khalagaani awwal, misil wald al-bikir fi kulla khaliigtah.
 23 Wa ana makhluuga min zamaan wa min al-bidaaya wa min gabul al-ard.
 24 Wa ana makhluuga gabul al-bahar al-muhiit wa gabul uyuun almi al-jaari.
 25 Wa ana makhluuga gabul al-hujaar wa gabul al-jibaal ma yukhuttuhum.
 26 Wa ana mawjuuda gabul ma yisawwi al-ard wa l-kadaade wa gabul khaliigit turaab al-dunya.
 27 Wa ana mawjuuda wakit bana al-samaawaat wa khatta huduud beenhum wa been al-bahar al-muhiit
 28 wa wakit khatta al-sahaab foog wa gawwa majaari al-almi tihit fi lubb al-ard.
 29 Wa ana mawjuuda wakit khatta huduud le l-bahar achaan al-almi ma yikhaalif amrah. Wa wakit khatta asaas al-ard,
 30 ana al-hikma kunt ma'aayah bannaaya. Wa hu firih beyi fi kulla yoom wa ana mabsuuta giddaamah fi kulla wakit.
 31 Wa ana mabsuuta be ardah al-aamre wa firiht be Bani Adam.»

Mabruuk le l-yakhsal al-hikma

- 32 «Wa hassa', asma'o ya iyaali. Mabruuk le l-yichiilu derbi.
 33 Asma'o wasiiyti wa abgo hakiimiin wa abadan ma tikhalluuha.
 34 Mabruuk le l-naadum al-yasma'ni wa yagiif kulla yoom fi baabi wa yahfad madkhal beeti.
 35 Achaan al-yalgaani, yalga al-haya wa yalga rida min Allah.
 36 Wa laakin al-ya'asaani, yajrah nafsah wa l-yakrahni, yihibb al-moot.»

Amsaal 9

Al-hikma tinaadi al-naas

- 1 Al-hikma gata'at chi'ab sab'a wa beehum banat beetha.
 2 Hi dabahat wa daayarat khamarha wa farrachat bustaatha.

³Hi rassalat khaddaamaatha wa tinaadi min al-bakaan al-aali hana l-hille.

⁴Wa tuguul: «Ayyi naadum al-jaahil khalli yaji hini.» Wa le l-ma indah fihim, hi tuguul:

⁵«Yalla aakulu min akli wa acharbo min khamari al-daayartah.

⁶Khallu minku al-jahal wa tahyo wa chiilu al-derib al-yantiiku fihim.»

Al-hakiim wa l-chammaati

⁷«Al-yi'addib al-chammaati yalga al-bakhaada wa l-yuluum al-aasi yalga al-mu'yaar.

⁸Ma tuluum al-chammaati achaan hu yabkHUDAK laakin kan tuluum al-hakiim, hu yiriidak.

⁹Allim al-hakiim wa yalga hikma ziyaada. Arrif al-saalih wa ma'rafatah tabga ziyaada.

¹⁰Al-khoof min Allah hu asaas al-hikma wa ma'rafat Allah al-Khudduus tifahhimah le l-insaan.

¹¹Wa beyi ana al-hikma, ayyaam hayaatak yiziidu wa siniin umrak yutuulu.

¹²Kan hakiim, hikmatak tanfa'ak wa kan chammaati, tilhammal awaakhib fi'ilak.»

Al-matmuusa ta'azim

¹³Al-mara al-matmuusa kalaamha katiir. Hi mukhaffala wa ma ta'arif cheyy.

¹⁴Hi tagood fi baab beetha wa fi l-bakaan al-aali hana hillitha

¹⁵le tinaadi al-faaytiin be deribhum wa l-maachiin adiil fi tariighum.

¹⁶Wa tuguul: «Ayyi naadum al-jaahil khalli yaji hini.» Wa le l-ma indah fihim, hi tuguul:

¹⁷«Al-charaab al-masruug, laziiz wa l-akil al-mulabbad, halu.»

¹⁸Humman ma ya'arfu kadar da bakaan al-maytiin wa ma'zuumiinha gaa'idiin fi l-haawiye.

Amsaal 10

Hikmat al-malik Suleymaan

¹Amsaal Suleymaan ibn Dawuud. Al-wileed al-hakiim yifarrih abuuH wa ammah wa l-wileed al-matmuus kamaan yaktulhum be hammah.

²Al-maal al-haraam ma yifiidak wa laakin adaaltak tinajjiik min al-moot.

³Allah ma yijiib le l-saalihii al-juu' wa ma yanti le l-aasiyiin al-cheyy al-garmaaniin leyah.

- ⁴Tabbigiin al-iideen bijjib al-fagur wa laakin al-iid al-khaddaama tjiib al-khuna.
- ⁵Al-yilimm aklah fi wakt al-gati', aagil ziyaada wa l-yunuun fi l-darat, yiwassif fasaadah.
- ⁶Al-baraka tanzil fi raas al-saalihiiin wa be sabab al-lisaan, al-unuf yanzil fi l-aasiyiin.
- ⁷Zikir al-saalih baraka wa laakin usum al-aasi afin.
- ⁸Al-galb al-hakiim yakhbal al-wasiye wa laakin lisaan al-munaafikh yijiib al-wadaar.
- ⁹Al-yamchi adiil yi'iich be amaan wa laakin al-ma yamchi adiil yin'arif.
- ¹⁰Al-een al-takhmiz tjiib al-barjaal wa lisaan al-munaafikh yijiib al-wadaar.
- ¹¹Lisaan al-saalih yijiib al-haya wa lisaan al-aasi yilabbid unufah.
- ¹²Al-karaahiye tisabbib al-huraaj wa laakin al-mahabba tisaamih al-khata.
- ¹³Al-hikma tinlagi fi khachum al-faahim wa l-ma indah fihim, al-soot yifahhimah.
- ¹⁴Al-hakiimiin yakhzunu al-ilim wa laakin kalaam al-munaafikhiin yigarrib al-halaak.
- ¹⁵Al-maal al-katiir yahmi siidah misil madiina gawiiye wa l-fagur yisabbib halaak al-masaakiin.
- ¹⁶Be maal ujurtah, al-saalih yijiib al-haya wa be maksabah halaalah, al-aasi yisawwi al-zanib.
- ¹⁷Al-yahfad al-wasiye chaayil derib al-haya wa l-yaaba al-nasiie yiwaddir nafsah.
- ¹⁸Al-yilabbid karaahiyyah kaddaab wa l-yagta' al-naas matmuus.
- ¹⁹Katarat al-kalaam tarmi fi l-khata wa laakin al-yahfad lisaanah aagil.
- ²⁰Lisaan al-saalih misil al-fudda al-saafiye wa laakin galb al-aasi ma indah faayde.
- ²¹Kalaam al-saalihiiin yanfa' naas katiiriin wa laakin min gillit al-fihim yumuutu al-munaafikhiin.
- ²²Al-khuna yaji be barakat Allah. Wa balaaha, kan tat'ab kula, ma talga cheyy.
- ²³Sawwiyiin al-fasaala halu le l-matmuus wa fattichiin al-hikma halu le l-faahim.
- ²⁴Al-aasi yalga al-cheyy al-yakhaaf minnah wa laakin al-saalih yalga al-yitmannah.
- ²⁵Wakit al-riih al-chadiide taji, le l-aasi tichiilah wa laakin al-saalih saabit daayman.
- ²⁶Al-kaslaan yudurrah le l-yikhaddimah misil al-dukhkhaan fi l-uyuun aw al-suusa fi l-sunuun.
- ²⁷Al-khoof min Allah yiziid al-umur wa laakin al-aasiyiin, siniinum yigassuru.

²⁸Acham al-saalihiin yijiib al-farha wa laakin muna al-aasiyiin ma yilhaggag.

²⁹Derib Allah yahmi al-tamaamiin wa laakin yahlik al-fasliin.

³⁰Al-saalihiin ma yibarjulu abadan wa laakin al-aasiyiin ma yaskunu fi l-ard.

³¹Kalaam al-saalih yijiib al-hikma wa lisaan al-kaddaab yingati’.

³²Kalaam al-saalih ya’ajib wa kalaam al-aasi kulla kidib.

Amsaal 11

¹Al-miizaan al-makhchuuch, Allah harramah wa l-mikyaal al-aadil, Allah yarda beyah.

²Al-fachaar yijiib al-eeb wa l-tawaadu’ yijiib al-hikma.

³Kamaal al-adiiliin, fi l-derib al-adiil yiwaddiihum wa laakin khachch al-khaddaariin yidammirhum.

⁴Al-maal ma yanfa’ fi yoom khadab Allah wa laakin al-adaala tinajji min al-moot.

⁵Adaalit al-naadum al-tamaam ti’addil derbah wa laakin al-aasi yaga’ fi isyaanah.

⁶Adaalit al-adiiliin tinajjiium, wa tama’ al-khaddaariin yarmiihum.

⁷Wakit yumuut al-aasi, achamah yumuut wa l-muna al-indah fi maalah kula yiwaddir.

⁸Al-diige al-yanja minha al-saalih taji taga’ fi raas al-aasi.

⁹Be khachmah, al-kaafir yidammir jiiraanah wa laakin be ma’rafathum, al-saalihiin yanjo.

¹⁰Wakit yaji al-kheer le l-saalihiin, al-hille tafrah wa wakit yumuutu al-aasiyiin, hi tizakhrit.

¹¹Be barakat al-adiiliin, al-hille tittawwar wa be kalaam al-aasiyiin, al-hille tiddammar.

¹²Al-naadum al-yi’ayyir jiiraanah galiil fihim wa laakin al-yalzam lisaanah indah ilim.

¹³Al-yangul al-kalaam yakchif al-achiir wa laakin al-amiin yahfadah fi galbah.

¹⁴Kan ma fi khiyaada, al-cha’ab yaga’ wa katarat al-mustachaariin tijiib al-naja.

¹⁵Al-yadman al-ma ma’ruufiin yilbachtan wa laakin al-yaaba al-damaan yi’iich be amaan.

¹⁶Al-mara al-tarham talga charaf wa siid al-unuf yalga al-maal.

¹⁷Al-yisawwi al-kheer yijiib al-jamiil le nafsah wa l-yisawwi al-unuf yijiib al-damaar fi raasah.

- ¹⁸Al-aasi yalga maahiiye ma tanfa' wa l-yazra' al-adaala, maahiiytah mu'akkada.
- ¹⁹Aywa, al-adaala tiwaddi le l-haya wa laakin al-yitaabi' al-fasaala yamchi le l-moot.
- ²⁰Allah harram le l-naas al-galib al-azrag wa laakin ridi be l-derib al-adiil.
- ²¹Akiid al-chariir ma yaj' alooh bari wa laakin zurriiyit al-saalihiin tanja.
- ²²Mara jamiile wa ma indaha achiir misil chinif dahab fi munkhar khinziir.
- ²³Muna al-saalihiin illa sawwiyiin al-kheer wa chahwat al-aasiyiin jeebiin al-khadab.
- ²⁴Al-ijwaadi yanti wa be da kula, maalah yiziid wa l-hariis ma yanti wa be da kula, yafgar.
- ²⁵Al-naadum al-ijwaadi yakhna wa l-yazgi al-naas, hu kula yazguuh.
- ²⁶Al-naas yal'ano al-yakhzin al-khalla fi wakt al-juu' wa laakin al-yamrugha fi l-suug, mubaarak.
- ²⁷Al-yisawwi al-kheer, yalga rida wa l-yifattich al-charr, yalgaah.
- ²⁸Al-yintakil fi maalah, yarmi nafsah wa laakin al-saalihiin yugummu misil gechch al-khariif.
- ²⁹Al-yijiib al-barjaal fi beetah yawris al-zooba'aane wa l-munaafikh yabga abid le l-hakiim.
- ³⁰Khidmit al-saalih misil chadara al-tanti al-haya wa l-indah al-hikma yajbid aleyah al-naas.
- ³¹Aywa, al-saalih yalga ujurtah fi l-dunya di. Wa ziyaada min da, al-aasi wa l-muznib kula yalgo jazaahum.

Amsaal 12

- ¹Al-yihubb al-adab yihubb al-ilm wa l-yakrah al-luwaama mukhaffal.
- ²Siid al-zeen yalga rida min Allah wa l-fikrah hawaan, Allah yaj'alah khaati.
- ³Al-fasaala ma tisabbit siidha wa laakin al-saalih saabit wa indah uruug.
- ⁴Al-mara al-indaha charaf misil taaj le zoojha wa l-mara al-aaybe misil suusa fi udaam raajilha.
- ⁵Afkaar al-saalih, kullaha adaala wa laakin najaadit al-aasi, kullaha khachch.
- ⁶Kalaam al-aasiyiin, charak al-moot wa lisaan al-adiiliin, yijiib al-naja.
- ⁷Beet al-aasiyiin yaga' wa yabga ma fiih wa laakin beet al-saalihiin saabit wa gawi.
- ⁸Al-aglah tamaam yalga chukur wa laakin al-galbah azrag yalga mu'yaar.

- ⁹Akheer tabga miskiin wa khaddaam waahid bas indak min tikoolif wa tanfukh batnak wa ma daamin iichtak.
- ¹⁰Al-saalih yirayyis hatta bahaaymah wa laakin al-aasi ma indah mahanna.
- ¹¹Al-yahrit ardash yachba' be l-akil wa laakin al-yitaabi' al-hawa, galiil fihim.
- ¹²Al-aasi yatma' fi maal al-chariiriin wa laakin sabaat al-saalihiin be uruughum yijiib faayde.
- ¹³Al-lisaan al-muznib charak le l-fasliin wa laakin al-saalihiin yamurgu min al-diige.
- ¹⁴Be natiijat kalaamah, al-naadum yachba' be l-kheer wa ayyi naadum yalga hasab al-sawwatah iidah.
- ¹⁵Ayyi munaafikh yuguul hu maachi adiil wa laakin al-yasma' al-wasiye hakiim.
- ¹⁶Ajala ke, al-munaafikh yiwassif za'alah wa l-aagil yaskut wa yilabbid ihaantah.
- ¹⁷Al-yuguul al-sahiih, yisabbat al-adaala wa laakin al-yachhad be kidib, yisabbat al-fasaala.
- ¹⁸Al-yihajji bala fikir, kalaamah yajrah misil al-seef wa laakin kalaam al-hakiim yijiib al-aafe.
- ¹⁹Al-kalaam al-sahiih daayman saabit wa l-kidib maraahiilah gusaar.
- ²⁰Al-yanwi al-fasaala, galbah malaan be l-khachch wa laakin al-yahdi be l-salaam, yijiib al-farah.
- ²¹Al-saalih ma yaga' fi ayyi charr wa laakin al-aasi yaga' fi l-masaayib.
- ²²Allah harram al-lisaan al-kaddaab wa laakin al-yuguul al-sahiih yalga ridaayah.
- ²³Al-naadum al-aagil ma yifaachir be ilmah wa laakin galb al-matmuus yakhbal al-nifaakh.
- ²⁴Al-nachiit fi l-khidme yabga siid le l-naas wa l-kaslaan yabga abid le l-naas.
- ²⁵Al-hamm le l-insaan waja' galib wa laakin al-kalaam al-halu yifarrih.
- ²⁶Al-saalih yuguud rafiigah adiil wa laakin derib al-aasi yiwaddirah.
- ²⁷Al-kaslaan ma yagdar yitichch laham seedtah. Wa charaf al-insaan, hu niyytah fi l-khidme.
- ²⁸Tariig al-adaala indah al-haya, aywa, akiid hu derib al-ma indah moot.

Amsaal 13

- ¹Al-mu'addab yichiil wasiiyat abuuu wa ammah wa laakin al-haggaar ma yasma' al-luwaama.

- ²Al-lisaan al-halu yijiib al-kheer laakin al-khaddaariin niyithum illa l-unuf.
- ³Al-hafad lisaanah hafad nafsah, al-talag lisaanah halak nafsah.
- ⁴Al-kaslaan yitmanna wa ma yalga wa laakin al-nachiit yanjah wa yachba’.
- ⁵Al-saalih yakrah al-kidib, al-aasi yisawwi illa l-afaana wa l-eeb.
- ⁶Al-adaala tahmi al-maachi fi l-derib al-adiil wa laakin al-zanib yidammir al-aasi.
- ⁷Da yuguul hu khani wa laakin ma indah cheyy. Wa da yuguul hu fagri wa indah kulla cheyy.
- ⁸Al-khani be maalah yafda nafsah wa laakin al-fagri, ma fi naadum yakurbah.
- ⁹Nuur al-saalihiin yifarrih wa deyy al-aasiyiin yumuut.
- ¹⁰Fi bakaan al-istikbaar, fiyah huraaj wa fi bakaan al-yasma’o al-wasiie, fiyah hikma.
- ¹¹Al-maal al-talgaah min al-haraam misil al-riih wa laakin al-talgaah min wakharak yiziid.
- ¹²Al-acham kan yitawwil, yimarrid al-galib wa l-muna kan alhaggag, misil chadarat al-haya.
- ¹³Al-aba al-hidaaya yalga khasaara wa l-yitabbig al-wasiie yalga mukaafa.
- ¹⁴Ta’liim al-hakiim yijiib al-haya misil een almi. Hu yiba’’id min charak al-moot.
- ¹⁵Al-agul al-adiil yijiib al-rida wa tariig al-khaddaariin yuruuh fi l-hawa.
- ¹⁶Ayyi naadum aagil yakhdim be ma’rafa wa laakin al-matmuus yiwassif nifaakhah.
- ¹⁷Al-mursaal al-hawaan yaga’ fi l-charr wa l-amiin yijiib al-salaam.
- ¹⁸Al-fagur wa l-ihaana le l-yaaba al-adab wa laakin al-yakhbal al-luwaama, yicharrufuuh.
- ¹⁹Yabga halu le l-insaan kan munaayah alhaggag. Wa l-matmuus yichiif haraam leyah yatrak fasaaltah.
- ²⁰Al-yuruukh ma’a l-hakiimiin yabga hakiim wa l-yiraafig al-mataamiis yalga al-fasaala.
- ²¹Al-bala yatba’ al-muznibiin wa l-kheer yaji le l-saalihiin.
- ²²Al-raajil al-zeen yikhalli warasatah le iyaal iyaalah wa laakin al-muznib, maalah yudummuuh le l-saalihiin.
- ²³Ziraa’at al-masaakiin tijiib intaaj katiir wa laakin intaajha da, al-zulum yiwaddirah.
- ²⁴Al-yiriid sakhiirah yi’addibah wa laakin al-ma yadrub sakhiirah yakrahah.

²⁵Al-saalih yaakul wa yachbi' nafsah wa laakin al-aasi batnah ma tinmali abadan.

Amsaal 14

¹Al-mara al-indaha hikma tabni beetha wa l-munaafikhe be nafisha takhrib beetha.

²Al-maachi fi l-derib al-adiil, khaayif min Allah. Wa l-chaayil al-derib al-a'waj, aasi Allah.

³Kalaam al-munaafikh al-fachchaar yijiib leyah al-dagg wa laakin lisaan al-saalih yahfadah.

⁴Kan ma fi tiiraan hana l-hiraate, al-dabanga yaabse wa laakin be gudrat al-tiiraan, yaktar al-ma'aach.

⁵Al-chaahid al-amiin ma yakdib wa laakin chaahid al-zuur, kalaamah kula kidib.

⁶Al-chammaati yifattich al-hikma wa ma yalgaaha wa laakin al-ma'rafa le l-faahim, lagaaha hayyin.

⁷Amchi ba'iid min al-matmuus achaan ma talga ilim min kalaamah.

⁸Hikmat al-aagil hi fihim tariig hayaatah wa laakin tamaasit al-matmuus tukhuchchah.

⁹Hadiiyat al-khufraan hana l-munaafikh tichchammat foogah wa laakin al-adiiliin yalga rida Allah.

¹⁰Al-galib hu ya'arif wijee'tah wa farhitah kula ma yigassimha ma'a l-aakhariin.

¹¹Beet al-aasiyiin yiddammar wa kheemit al-adiiliin ta'amir.

¹²Fiyah derib yinchaaf fi uyuunak adiil wa laakin fi aakhirah, talga al-moot.

¹³Marraat al-dihik yilabbid ta'ab al-galib wa mumkin aakhir al-farah yukuun hizin.

¹⁴Siid al-galib al-hawaan yalga natiijat khidimtah wa l-yamchi adiil yalga mukaafa ziyaada.

¹⁵Al-jaahil yisaddig be kulla l-kalaam al-yuguuluuh leyah wa l-aagil yifakkir hatta fi l-bakaan al-yukhutt foogah rijlah.

¹⁶Al-hakiim yakhaaf wa yibaari al-khutuura, al-matmuus maachi wa indah damaan fi nafsah.

¹⁷Al-za''aal, hu matmuus wa l-yanwi al-fasaala, makruuh.

¹⁸Al-juhhaal yawrusu illa l-nifaakh wa laakin al-ilim yabga taaj le l-aagil.

¹⁹Al-fasliin yasjudu le l-zeeniin wa l-aasiyiin yachhado fi biibaan al-saalihiin.

²⁰Al-fagri, yakrahooch naasah al-gariibiin wa l-khani, al-yihibbuuh katiiriin!

- ²¹Al-yahgir jiiraanah yiziid zunuubah wa laakin mabruuk le l-yihinn fi l-masaakiin.
- ²²Al-yanwi al-fasaala yiwaddir nafsah wa l-yanwi al-kheer yalga rahma wa amaan.
- ²³Al-yakhdim be wakharah yalga natiija wa laakin kalaam saakit wiheedah yijiib al-fagur.
- ²⁴Al-khuna taaj le l-hakiim wa l-munaafikh matmuus wa yagood be nifaakhah.
- ²⁵Al-yachhad be l-hagg, yinajji al-naas wa l-yachhad be kidib, khachchaach.
- ²⁶Al-khoof min Allah yi'ayyichak fi amaan kaamil wa awlaadak yalga bakaan al-yalja'o leyah.
- ²⁷Al-khoof min Allah misil een almi al-tanti al-haya wa yinajjiik min al-charak al-yijiib al-moot.
- ²⁸Katarat al-cha'ab charaf le l-malik wa gillit al-cha'ab kharaab le l-haakim.
- ²⁹Al-ma yaz'al ajala yiwassif fihimah le l-naas laakin al-za'aal yiwassif kadar hu ma indah raas.
- ³⁰Al-galib al-tayyib yanti haya le jismak wa l-galib al-hasuud misil suusa fi udaamak.
- ³¹Al-yazlum al-miskiin yahgir Khaaligah wa laakin al-yihinn fi l-miskiin yimajjidah.
- ³²Al-aasi yaga' fi fasaaltah wa laakin al-saalih hatta fi mootah yalga malja'.
- ³³Fi galib al-faahim, taskun al-hikma. Wa laakin fi galib al-matmuus, hi tinlagi walla?
- ³⁴Al-adaala ticharrif al-umma wa laakin al-zanib yi'ayyib al-cha'ab.
- ³⁵Al-khaddaam al-fahiim yalga rida min al-malik wa laakin al-yijiib al-eeb yalga khadabah.

Amsaal 15

- ¹Al-kalaam al-baarid yihaddi al-za'al wa laakin al-kalaam al-haarr yigawwimah.
- ²Lisaan al-hakiim yijammil al-ilim wa min khachum al-matmuus yisiil al-nifaakh.
- ³Ayyi bakaan, een Allah tiraakhibah wa l-zeen wa l-fasil kula tichiifah.
- ⁴Al-kalaam al-tayyib misil chadarat al-haya wa l-kalaam al-murr yajrah al-galib.
- ⁵Al-munaafikh ma yasma' wasiiyat abuuah laakin al-aagil yakhbal wakit yuluumuuh.
- ⁶Beet al-saalih indah aktar khuna wa ribih al-aasi yijiib muchkila.
- ⁷Khachum al-hakiim yazra' al-ma'rafa wa galib al-matmuus ma yisawwi misil da.
- ⁸Dahiyyat al-aasiyiin, Allah yiharrimha wa salaah al-adiiliin, Allah yakhbalha.
- ⁹Derib al-aasiyiin, Allah harramah wa l-yiriid al-adaala, Allah yihibbah.

- ¹⁰Al-ikhaab al-chadiid le l-yatlig al-derib wa l-yakrah al-luwaama yumuut.
- ¹¹Al-moot wa l-halaak kula makchuufiin le Allah. Allah ma yakchif galib Bani Adam be ziyaada walla?
- ¹²Al-mustakbir ma yakhbal al-luwaama wa la yuzuur al-induhum hikma.
- ¹³Farhit al-galib tinawwir al-wijih wa ta'ab al-galib yita''ib al-nafis.
- ¹⁴Al-galib al-faahim yifattich al-ilm wa l-matmuus yidiss fi khachmah illa l-nifaakh.
- ¹⁵Kulla yoom al-naadum al-haznaan ta'baan wa laakin al-galib al-farhaan yi'ayyid daayman.
- ¹⁶Akheer fagraan khaayif min Allah min khani aayich be l-machaakil.
- ¹⁷Akheer taakulu fagguus be mahabba min taakulu laham samiin be karaahiye.
- ¹⁸Al-za''aal yigawwim al-huraaj wa laakin al-sabuur yihaddi al-muchkila.
- ¹⁹Derib al-kaslaan muhawwag be chook wa laakin tariig al-adiiliin daayman maftuuh.
- ²⁰Al-wileed al-hakiim yifarrih abuuu wa laakin al-matmuus yahgir ammah.
- ²¹Galiil al-fihim yafrah be tamaastah wa laakin al-faahim yi'addil derbah.
- ²²Gillit al-muchaawara tifachchil al-hadaf wa laakin be katarat al-wasaaya, yanjah.
- ²³Al-radd al-halu yifarrih al-insaan wa l-kalaam al-yaji fi waktah kula halu.
- ²⁴Tariig al-haya le l-aagil yiwaddiuh foog wa be misil da, yanja ma yanzil fi l-haawiye.
- ²⁵Allah yakhib beet al-mustakbir wa yahmi ard al-armala ma tiwaddir.
- ²⁶Al-afkaar al-fasliin, Allah harramaahum wa laakin al-kalaam al-baarid halaal.
- ²⁷Al-yajri wara l-maal al-haraam yibarjil beetah laakin al-yakrah al-rachwa yutuul umrah.
- ²⁸Al-saalih yifakkir adiil hatta yikallim wa laakin al-fasaala tisiil min khachum al-aasi.
- ²⁹Allah le l-aasi yiba''idah wa le l-saalih yasma' du'aayah.
- ³⁰Al-wijih al-daawi yifarrih al-galib wa l-khabar al-halu yinachchit al-jisim.
- ³¹Al-yasma' duruus al-haya yi'iich ma'a l-hakiimiin.
- ³²Al-aba al-wasiye, aba nafsah. Wa laakin al-simi' al-luwaama, yalga agul.
- ³³Al-khoof min Allah yiziid hikmatak. Kan tidoor al-charaf, maskin nafsak.

Amsaal 16

- ¹Al-insaan yichiil al-niye fi galbah wa laakin Allah bas siid al-kharaar.
- ²Kulla khidmit al-insaan samha fi uyuunah wa laakin al-fi galib al-insaan, Allah bas yawzinah.
- ³Khutt khidimtak fi iideen Allah wa kulla cheyy al-titmannaah yilhaggag.
- ⁴Allah khalag kulla cheyy le hadaf hatta al-aasi kula khalagah le yoom al-ikhaab.
- ⁵Allah harram al-istikbaar. Akiid siidah ma yaj' alooh bari.
- ⁶Siid al-kheer wa l-amaan, khataayah yisaamuhuuu wa l-khoof min Allah yiba''id min al-fasaala.
- ⁷Wakit Allah yarda be amal al-insaan, yisahhil leyah al-salaam ma'a l-udwaan.
- ⁸Akheer talga chiyya be l-adaala min talga katiir bala hagg.
- ⁹Galb al-insaan yifakkir fi l-derib al-yichiilah wa laakin Allah bas yuguud khatwaatah.

Al-malik wa l-adaala

- ¹⁰Kalaam min Allah fi khachum al-malik. Fi l-charii'a, lisaanah ma yimiil.
- ¹¹Al-miizaan al-aadil, Allah yarda beyah wa l-mikyaal al-adiil, hu bas sabbatah.
- ¹²Al-malik yiharrim amal al-charr achaan be l-adaala bas, hu yisabbit mulkah.
- ¹³Al-malik yarda be l-kalaam al-sahiih wa yihubb al-yikallim leyah be l-hagg.
- ¹⁴Khadab al-malik yijiib al-moot wa l-raajil al-hakiim yisabbirah.
- ¹⁵Farah al-malik yijiib al-haya wa ridaayah misil sahaab al-richaach.

Kikkeef ti'iich ma'a l-naas

- ¹⁶Kan talga hikma, da akheer min talga dahab wa kan talga fihim, da akheer min talga fudda.
- ¹⁷Derib al-naas al-adiiliin yiba''id min al-fasaala. Al-hafad derbah, hafad nafsah.
- ¹⁸Gabul al-kharaab, al-istikbaar wa gabul al-waga'aan, al-kibriya.
- ¹⁹Kan timaskin nafsak wa tagood ma'a l-masaakiin, da akheer min tigassim al-khaniime ma'a l-mustakbiriin.
- ²⁰Al-yifakkir adiil fi l-wasiye yalga al-kheer wa mabruuk le l-yitwakkal ale Allah.
- ²¹Al-galbah hakiim yinaaduuh faahim wa l-lisaan al-halu yanti al-ilim.
- ²²Agul adiil misil een almi, tijiib al-haya le siidha. Wa laakin nifaakh al-munaafikh yi'addibah.

- ²³Galb al-hakiim yi'addil kalaam khachmah wa lisaanah yanti al-ilim.
- ²⁴Al-kalaam al-halu misil al-asal, halu fi l-lisaan wa chifa le l-jisim.
- ²⁵Fiyah derib yinchaaf fi uyuunak adiil wa laakin fi aakhirah, talga al-moot.
- ²⁶Al-juu' yilizz al-khaddaam fi l-khidme achaan khachmah yidoor yaakul lugma.
- ²⁷Al-ma naafi' yijiib al-charr wa kalaamah haarr misil al-naar.
- ²⁸Al-kaddaab yazra' al-khilaaf wa l-yangul al-kalaam yifarrig al-rufgaan.
- ²⁹Siid al-unuf yukhuchch rafiigah wa fi l-tariig al-fasil yuguudah.
- ³⁰Al-yakhmiz be eenah yanwi fasaadah wa l-yi'addi challuufah yisawwi al-fasaala.
- ³¹Al-cheeb misil taaj charaf fi raas siidah, ma yinlagi illa be l-amal al-saalih al-daayim.
- ³²Al-ma yaz'al ajala akheer min al-faaris wa l-yamluk nafsah akheer min al-yagla' al-madiina.
- ³³Al-yikhattit yusubb al-wade' wa laakin al-yikharrir, hu Allah.

Amsaal 17

- ¹Akheer taakulu eech gargaach be l-salaama min taakulu laham udur be muchkila.
- ²Abid aagil yamluk fi wileed aayib hana siidah wa fi usut iyaal siidah, yalga warasatah.
- ³Be l-naar, al-sayyaakhi yisaffi al-dahab wa l-fudda wa laakin al-fi guluub al-naas, Allah bas yakchifah.
- ⁴Al-naadum al-fasil yukhutt baalah le l-kalaam al-cheen wa l-kaddaab yasma' al-kalaam al-yakhrub.
- ⁵Al-yichchammat le l-masaakiin yahgir Khaalighum wa l-yafrah be damaar al-aakhariin, ma yaj' alooh bari.
- ⁶Iyaal al-iyaaal taaj le juduudhum wa l-abbahaat charaf le iyaalhum.
- ⁷Al-kalaam al-adiil ma biwaafig le l-matmuus wa l-kalaam al-kidib ma bichaabih le l-haakim.
- ⁸Al-rachwa misil sibir fi fikir al-naadum al-yantiiha. Fi ayyi bakaan yiwajjih, yanjah.
- ⁹Al-yisaamih al-khata, yifattich al-mahabba wa l-yihajji fi l-khata da, yifarrig al-rufgaan.
- ¹⁰Be l-luwaama, yafham al-naadum al-faahim wa be miya darbe kula, al-matmuus ma yafham.

- ¹¹Al-naadum al-fasil yifattich illa amal al-aasi wa yijiib le nafsah azaab bala rahma.
- ¹²Akheer tigaabil mart al-duud al-muwaddire iyaalha min tigaabil al-matmuus wa nifaakhah.
- ¹³Al-yibaddil al-kheer be l-charr, al-charr ma yikiss min beetah.
- ¹⁴Bidaayit al-huraaj misil almi al-seel. Gubbaal ma yaakulak, amrug nafsak.
- ¹⁵Achya itneen Allah harramaahum, tibarri al-khaltaan wa tikhallit al-bari.
- ¹⁶Chunu nifi' al-gurus fi iid al-matmuus? Hal yachri beyah hikma? Mustahiil! Hu ma indah raas!
- ¹⁷Al-rafiig yihibbak fi kulla wakit wa wald ammak wildooh le yisaa'idak fi l-diige.
- ¹⁸Illa galiil al-fihim yudugg sadrah wa yadman gariibah.
- ¹⁹Al-yihibb al-huraaj yihibb al-khata wa l-yiwassif nafsah yijiib leeha al-damaar.
- ²⁰Al-galib al-azrag ma yalga kheer wa l-lisaan al-kaddaab yaga' fi l-charr.
- ²¹Al-yalda al-matmuus yalga al-hizin wa abu al-mukhaffal kula ma yafrah.
- ²²Al-galib al-farhaan yachfi al-jisim wa l-galib al-haznaan yiyabbis al-jilid.
- ²³Al-aasi yichiil al-rachwa be sirr achaan yi'awwij duruub al-charii'a.
- ²⁴Al-faahim yukhutt eenah fi l-hikma wa laakin al-matmuus kaamil ma yiwajjihha.
- ²⁵Al-wileed al-matmuus yijiib al-hizin le abuuah wa le ammah al-wildatah, yimarrir leeha al-haya.
- ²⁶Ma adiil ti'aakhib al-saalihiin wa ma indak hagg tudugg al-mukarramiin.
- ²⁷Siid al-ma'rafa ma yikattir kalaamah, wa siid al-fihim haadi fi nafsah.
- ²⁸Hatta al-munaafikh kan sakat, yaj'aloooh hakiim. Wa kan sadda gadduumah, yaj'aloooh faahim.

Amsaal 18

- ¹Mufaariig al-jamaa'a yitaabi' chahwaatah wa yugumm didd kulla fikir naafi'.
- ²Al-matmuus ma yafrah be l-raay al-adiil. Hu yiwassif illa l-galbah yuguulah leyah.
- ³Al-isyaaan yijiib al-hugra wa l-mu'yaar yijiib al-eeb.
- ⁴Kalaam al-insaan misil almi al-khariig. Al-hikma misil almi al-jaari min al-een.
- ⁵Ma adiil tansur al-aasi wa la tazlum al-saalih fi l-charii'a.
- ⁶Kalaam al-matmuus yijiib al-huraaj wa lisaanah yijiib al-duwaas.
- ⁷Kalaam al-matmuus yahalkah wa lisaanah charak le nafsah.

- ⁸Kalaam al-gawwaal misil al-halaawa, taakulah wa yanzil fi batnak.
- ⁹Al-yakhdim be kasal wa l-yakhrub al-amal, humman dool akhwaan.
- ¹⁰Usum Allah hu misil beet tawiil wa gawi. Al-saalih yatla' foogah wa cheyy ma yalhagah.
- ¹¹Al-khani yitwakkal fi maalah misil hille gawiiye wa misil durdur wa yabsib cheyy ma yalhagah.
- ¹²Gabul al-kharaab, al-istikbaar wa gabul al-charaf, al-tawaadu'.
- ¹³Al-yurudd fi l-kalaam gubbaal ma yasma'ah yiwassif nifaakhah wa eebah.
- ¹⁴Al-galib al-murtaah yahmal al-marad wa laakin al-galib al-haznaan, yaatu yichajji'ah?
- ¹⁵Al-faahim le l-ma'rafa yalgaaha wa l-hakiim kula yifattichha.
- ¹⁶Hadiiyat al-insaan tisahhil leyah derbah wa ma'a l-kubaaraat kula, hi tigaabilah.
- ¹⁷Al-yihajji awwal, al-naas yahsubu indah hagg wa laakin wakit gabiilah yihajji, yikaddibah.
- ¹⁸Am'iyeedaat tiwaggif al-huraaj wa tihaajiz ambeenaat al-chudaad.
- ¹⁹Za'al akhuuk zariibe beenah wa beenak wa l-huraaj yagfil galbah minnak.
- ²⁰Min kalaam khachmah, al-insaan yamla batnah wa yachba' min natiijat lisaanah.
- ²¹Al-lisaan yijiib al-moot wa l-haya. Al-yihibb al-kalaam yilhammal natiijtah.
- ²²Al-ligi zooja ligi al-kheer wa l-mara ni'ma min Allah.
- ²³Al-fagri yachhad be kalaam layyin wa laakin al-khani yurudd be kalaam jafi.
- ²⁴Akheer indak rafiig yihibbak ziyaada min akhuuk min indak rufgaan katiiriin al-yudurruuk.

Amsaal 19

- ¹Akheer fagri maachi be sahiih min matmuus yihajji be kidib.
- ²Al-niye fi l-khidme bala ma'rafa ma adiile wa l-ajala tarmi siidha fi l-khata.
- ³Nifaakh al-insaan bas yitallif derbah wa battaan hu yugumm yaz'al didd Allah.
- ⁴Al-khuna yikattir rufgaanak wa laakin al-fagri, rafiigah kula yaabaah.
- ⁵Al-yachhad be kidib, ma yaj'alooh bari wa l-kaddaab kula ma yanja.
- ⁶Be kalaam halu, naas katiiriin yigarrubu al-masaa'iil wa l-yanti al-hadaaya, ayyi naadum yiraafigah.

- ⁷Al-fagri, akhwaanah yaabooh wa rufgaanah kula yiba''udu minnah. Kan yihajji kalaamah kula, ma fi naadum yasma'ah.
- ⁸Al-yalga al-hikma, yihibb nafsah wa l-yahfad aglah, yalga al-kheer.
- ⁹Al-yachhad be kidib, ma yaj' alooh bari wa l-kaddaab kula yiddammar.
- ¹⁰Ma bichaabih le l-matmuus yi'iich fi l-raaha wa ziyaada min da, kan al-abid yahkim fi l-muluuk.
- ¹¹Al-ruuh al-tawiile illa le l-aagliin. Al-insaan yicharrif nafsah kan yilhammal khata al-aakhariin.
- ¹²Khadab al-malik misil gargaraan al-duud laakin ridaayah misil al-matar le l-gechch.
- ¹³Akbar masiibe le l-abu kan wileedah matmuus wa l-mara al-mukhaalife misil naggaat almi.
- ¹⁴Al-beet wa l-maal yinlagu warasa min al-abbahaat wa laakin al-zooja al-muwaafge, Allah bas yantiha.
- ¹⁵Al-kasal yilizz fi l-noom al-chadiid wa l-yitabbig iideenah yumuut min al-juu'.
- ¹⁶Al-hafad al-wasiye hafad nafsah wa l-talag al-derib waddar nafsah.
- ¹⁷Al-mahanna fi l-miskiin deen. Allah yikaffi le siidah.
- ¹⁸Addib wileedak wakit indak acham foogah achaan inta ma tukuun sabab mootah.
- ¹⁹Waajib al-za''aal yikaffi khasaarit fi'ilah. Kan gult tikaffi leyah, yisawwiih battaan.
- ²⁰Asma' al-wasiye wa akhbal al-adab achaan fi l-akhiir tabga hakiim.
- ²¹Al-insaan indah ahdaaf katiiriin wa laakin kharaar Allah hu bas al-yukuun.
- ²²Adiil le l-insaan yukuun amiin. Akheer fagri min tukuun kaddaab.
- ²³Al-khoof min Allah yijiib al-haya le l-insaan. Ayyi masiibe ma tajiin wa yunuum be amaan.
- ²⁴Al-kaslaan yidiss iidah fi l-gadah laakin le khachmah kula ma yagdar yijiibha.
- ²⁵Adrub al-chammaati, al-jaahil yalga agul. Luum al-faahim, hu yalga ma'rafa.
- ²⁶Al-yita''ib abuuah wa yatrud ammah yijiib al-eeb wa l-chamaate sawa.
- ²⁷Ya wileedi, kan ma tasma' al-wasiye tiba''id min kalaam al-ma'rafa.
- ²⁸Al-chaahid al-ma naafi' yichchammat fi l-charii'a wa lisaan al-aasi indah illa l-zulum.
- ²⁹Al-ikhaab saabit le l-chammaatiin wa l-farich le dahar al-mukhaffaliin.

Amsaal 20

- ¹Al-koochaat tilizz fi l-mu'yaar wa l-bilbil tilizz fi l-duwaas. Al-sakkaari kan yaskar daayman, yabga naadum al-ma indah raas.
- ²Khadab al-malik misil gargaraan al-duud. Kan tal'ab beyah, tumuut.
- ³Al-yaaba al-machaakil yiwassif charafah wa laakin al-munaafikh le l-huraaj yifattichah.
- ⁴Fi wakt al-khariif, al-kaslaan ma yahrit wa fi l-darat, yifattich natiija wa ma yalgaaha.
- ⁵Al-fikir fi galib al-insaan misil almi fi biir tawiile, illa l-faahim yagdar yisillah.
- ⁶Katiir min al-naas yistakbaro wa yuguulu induhum kheer. Wa laakin siid al-amaan, ween binlagi?
- ⁷Al-saalih yi'iich tamaam muddit hayaatah wa mabruuk le iyaalah min ba'adah.
- ⁸Wakit al-malik gaa'id yisawwi al-charii'a, hu misil yikharbil al-khalla ya'ni yifannid al-kheer min al-charr.
- ⁹Yaatu yagdar yuguul: «Ana tahhart galbi wa battaan ma indi ayyi zanib?»
- ¹⁰Allah harram al-wazin wa l-mikyaal al-ma saabit, waahid le l-chari wa waahid le l-bee'.
- ¹¹Hatta al-sabi yin'arif be a'maalah kan af'aalah saafiyiin wa adiiliin.
- ¹²Al-adaan al-tasma' wa l-een al-tichiif, humman al-itneen Allah bas khalagaahum.
- ¹³Kan tihibb al-noom, tafgar. Kuun waa'i achaan tachba'.
- ¹⁴Fi l-suug, al-yachri yuguul: «Da cheen, da ma sameh!» Wa wakit yigabbil beetah, yachkur suugah.
- ¹⁵Al-dahab mawjuud wa l-marajaan katiir wa laakin al-ziina al-jamiile marra waahid, hu al-lisaan al-yanti al-ilim.
- ¹⁶Al-yadman naadum ma ma'ruuf, chiil khalagah wa kan yadman ajaanib, akrib minnah damaan.
- ¹⁷Al-maal al-haraam, aklah halu le l-insaan laakin fi l-akhiir, yabga leyah misil hashas fi khachmah.
- ¹⁸Be l-choora, al-khidme tabga gawiiye wa guud al-harib be ma'luumaat.
- ¹⁹Al-yakchif al-achiir, hu khaayin. Wa l-gawwaal, ma tiraafigah.
- ²⁰Al-yal'an abuuah wa ammah nuurah yumuut fi ust al-dalaam.
- ²¹Al-maal al-talgaah ajala fi l-akhiir ma indah baraka.

- ²²Ma tilkaffa al-fasaala al-sawwooha leek, atwakkal ale Allah wa hu yinajjiik.
- ²³Allah harram tisawwi mikyaal le l-bee' wa mikyaal le l-chari wa l-miizaan hana l-khachch kula, minnah angari'!
- ²⁴Allah bas al-yuguud khatwaat al-insaan. Wa Bani Adam ma ya'arif chunu fi tariigah.
- ²⁵Wakit tisawwi mu'aahada bala fikir ma'a Allah, da charak leek. Achaan ba'adeen tifakkir fi mu'aahadatak wa tandam.
- ²⁶Al-malik al-hakiim yudugg al-aasiyiin fi l-madagg wa ba'ad da, yarhakhum.
- ²⁷Fikir al-insaan, hu faanuus al-Allah yantiih, wa beyah al-insaan yakchif daakhal galbah.
- ²⁸Al-kheer wa l-amaan yahmu al-malik wa be kheerah yigawwi mulkah.
- ²⁹Al-gudra jamaal le l-chabaab wa l-cheeb charaf le l-chiyyaab.
- ³⁰Al-farich dawa le l-fasaala wa l-daggiin chifa le l-galib.

Amsaal 21

- ¹Galib al-malik misil almi al-jaari, hu tihit muraakhabat Allah wa Allah yiwaddiih fi ayyi bakaan al-yidoorah.
- ²Ayyi naadum yahsib hu maachi adiil wa laakin Allah bas yakchif al-fi l-galib.
- ³Tabbigiin al-hagg wa l-adaala akheer le Allah min gaddimiin al-dahaaya.
- ⁴Al-een al-gawiiye wa l-galib al-mutakabbir wa charaf al-aasiyiin, humman dool kulluhum zunuub.
- ⁵Hadaf al-raajil al-nachiit, akiid yilhaggag wa laakin gillit al-sabur tiwaddi le l-fagur.
- ⁶Al-maal al-yaksabooh be kidib misil dull al-daha al-zawwaal wa akiid hu charak al-yijiib al-moot.
- ⁷Unuf al-aasiyiin yakhribhum maala? Achaan abo ma karramo al-adaala.
- ⁸Al-mujrim derbah a'waj wa l-saafi amalah adiil.
- ⁹Akheer taskun wiheedak fi raas beetak min ti'iich ma'a l-mara al-tikhaalifak.
- ¹⁰Galib al-aasi yihubb al-fasaala wa rafiigah kula ma yalga minnah mahanna.
- ¹¹Ikhaab al-chammaati yi'allim al-jaahil. Kan tikallim le l-hakiim, yiziidah ilim.
- ¹²Allah aadil. Hu yiraakhib beet al-aasi wa yarmi ih fi masiibe.
- ¹³Al-ma yukhutt adaanah le korooraak al-fagraan, hu kula yoom waahid yinaadi wa ma yalga faza'aan.

- ¹⁴Al-hadiye be l-achiir, tiwaggif al-za'al wa l-rachwa fi l-jeeb, tibarrid al-khadab al-chadiid.
- ¹⁵Sawwiyiin al-adaala yifarrih al-saalihiin wa laakin yikhawwif al-zaalimiin.
- ¹⁶Ayyi naadum al-yatlig tariig al-aagliin be sur'a yinjamma ma'a l-maytiin.
- ¹⁷Al-yihibb yi'iich fi l-halu, daayman fagri wa l-yihibb al-mariise wa l-laham, ma yabga khani.
- ¹⁸Al-aasi yat'ab fi badal al-saalih wa l-khaddaar fi badal al-zeen.
- ¹⁹Akheer taskun wiheedak fi l-khala min ti'iich be khilaaf wa huraaj ma'a l-mara.
- ²⁰Fi beet al-hakiim fiyah maal madmuum wa dihin makhzuun wa laakin al-matmuus yichattit al-yalgaah.
- ²¹Al-yifattich al-adaala wa l-kheer yalga al-haya wa l-adaala wa l-charaf.
- ²²Al-hakiim yugumm didd madiinat al-furraas wa yarmi durdurha al-yi'amminhum.
- ²³Al-hafad khachmah wa lisaanah hafad nafsah ba'iid min al-ta'ab.
- ²⁴Al-mustakbir al-fachchaar usmah chammaati achaan kulla amalah istikbaar.
- ²⁵Muna al-kaslaan yaktulah achaan iideenah abo al-khidme.
- ²⁶Al-kaslaan daayman yatma' wa laakin al-saalih yanti be juud.
- ²⁷Dahiiyat al-aasi Allah harramha. Wa kan yigaddimha be niiye fasle, ma tabga haraama ziyaada walla?
- ²⁸Al-yachhad be kidib yiddamar wa laakin al-yasma', daayman indah hagg yikallim.
- ²⁹Al-raajil al-aasi yiwassif nafsah wa laakin al-naadum al-adiil yisabbat derbah.
- ³⁰Kulla l-hikma wa l-wasiiye wa l-fihim al-insaani ma indah khiima giddaam Allah.
- ³¹Tagdar tijahhiz kheelak le yoom al-harib wa laakin al-nasur jaayi min Allah.

Amsaal 22

- ¹Al-usum al-taali' akheer min al-khuna al-katiir wa ihtiraam al-aakhariin akheer min al-fudda wa l-dahab.
- ²Al-khani wa l-fagri, humman sawa sawa achaan Allah bas khalagaahum.
- ³Al-aagil yichiif al-charr wa yibaariih wa laakin al-jaahil yaga' foogah wa yi'aaziih.
- ⁴Al-yimaskin nafsah wa yakhaaf min Allah yalga al-khuna wa l-charaf wa yiziid umrah.

- ⁵Fi derib al-galbah azrag, fiyah chook wa charak wa laakin al-yahfad nafsah yiba''id minhum.
- ⁶Addib al-sakhiir wakit hu sakhayyar wa kan bigi chaayib kula, ma yikhalli adabah.
- ⁷Al-khani yahkim fi l-masaakiin wa l-yichiil al-deen yabga abid le l-yidayyinah.
- ⁸Al-yazra' al-zulum yantij al-fasaala wa asaas mulkah al-yi'azzib beeha tiddammar.
- ⁹Al-ijwaadi yalga baraka achaan yi'akkil al-miskiin.
- ¹⁰Atrud al-chammaati wa l-huraaj yagiif wa l-khilaaf wa l-mu'yaar kula yikammulu.
- ¹¹Al-galbah taahir wa yihajji be l-kheer, al-malik yabga rafiigah.
- ¹²Allah yahfad al-ma'rafa laakin yibarjil kalaam al-khaddaariin.
- ¹³Al-kaslaan buguul ke: «Fiyah duud barra. Kan maragt fi l-chaari', yicharrit batni!»
- ¹⁴Lisaan al-zaaniye, hawiire masduuda be gechch. Al-Allah khidib aleyah yaga' foogha kuchch.
- ¹⁵Gillit al-fihim marbuuta be galb al-iyaaal laakin soot al-adab yiba''idha minhum.
- ¹⁶Al-yazlum al-fagraan le yakhna aw yanti hadaaya le l-khani, al-naadum da yifaggir nafsah.

Amsaal talaatiin hana l-hikma

- ¹⁷Fukk adaanak wa asma' kalaam al-hakiimiin wa khutt galbak le l-ma'rafa al-indi.
- ¹⁸Akheer kan tahfadhun fi galbak wa khachmak daayman jaahiz yikallim beehum.
- ¹⁹Wa l-yoom, ni'allimhum leek inta kula achaan titwakkal ale Allah.
- ²⁰Daahu ana katabt leek talaatiin masal hana wasaaya wa ma'rafa
- ²¹achaan ni'arrifak al-sahiih hana l-kalaam al-hagg wa tigabbil le l-rassalak be l-kalaam al-hagg.
- ²²Ma tazlum al-miskiin achaan hu da'iif wa ma tisidd leyah baab al-charii'a
- ²³achaan Allah zaatah yabga leyah muhaami wa yi'aakhib al-zaalim lahaddi yichiil ruuhah.
- ²⁴Ma tiraafiq al-daayman za'laan wa ma tamchi ma'a l-khadbaan
- ²⁵achaan ma tisawwi haalak misil haalah wa tarmi nafsak fi charak misil charakah.
- ²⁶Ma tabga min al-naas al-yuduggu suduurhum wa yadmano al-madyuun.
- ²⁷Achaan kan ma indak al-tikaffi beyah, yichiilu hatta sariirak al-tunuum foogah.
- ²⁸Ma tihawwil alaamaat al-huduud al-zamaan abbahaatak khattoohum.

²⁹Chiif al-naadum al-ya'arif khidimtah marra waahid. Hu yakhdim le l-muluuk wa ma le l-naas al-aadiyiin.

Amsaal 23

¹Kan ga'adt taakul ma'a l-haakim, fakkir tamaam fi l-giddaamak.

²Kan batnak wasii'e akheer tamna' nafsak.

³Ma tagram le aklah al-halu, ta'amah yukhuchchak.

⁴Ma ti'ayyi nafsak fi chaan al-maal. A'arif mata tinjamm.

⁵Ma tukhutt aglak fi l-maal, hu ma daayim. Hu yisawwi janaahe misil al-sagur, yitiir wa yamchi yikhalliik.

⁶Ma taakul eech al-rakhbaan wa ma tagram le aklah al-halu.

⁷Achaan hu indah fikir aakhar fi galbah. Hu yuguul leek: «Aakul wa achrab!» Wa laakin ma min galbah.

⁸Wa khalaas, inta tigaddif al-lugma al-akaltaha wa l-chukur al-chakartah leyah kula yufuut fi l-riih.

⁹Ma tiwassi al-matmuus achaan hu ma yichiif faaydit kalaamak.

¹⁰Ma tihawwil alaamaat al-huduud al-zamaan achaan tichiil min zere' al-ataama.

¹¹Al-yahmiihum gaadir wa hu yidaafi' leehum diddak.

¹²Wajjih nafsak le ta'liim al-adab wa khutt adaanak le kalaam al-ma'rafa.

¹³Ma tikhalli addibiin al-wileed. Kan tafurchah be l-soot, ma yumuut.

¹⁴Kan farachtah be l-soot, najjeetah min al-moot.

¹⁵Ya wileedi, kan galbak anmala be l-hikma galbi ana kula yinmali be l-farah.

¹⁶Ana ninbasit ziyaada kan lisaanak yuguul al-hagg.

¹⁷Ma tahsid al-muznibiin wa laakin akhaaf min Allah kulla yoom.

¹⁸Wa be da, talga mustakhbal sameh wa achamak abadan ma yingati'.

¹⁹Asma', ya wileedi, abga hakiim wa khutt fikrak fi l-derib al-adiil.

²⁰Ma tagood ma'a charraabiin al-mariise wa la tamchi ma'a akkaaliin al-laham

²¹achaan al-sakkaara wa l-akkaaliin yawrusu al-ta'ab wa min chiddit al-ajaz yalbaso illa l-janaago.

²²Asma' kalaam abuuk al-wildaak wa ma takrah ammak kan bigat ajuuz kula.

²³Fattich al-sahiih wa l-hikma wa l-adab wa l-fihim. Wakit talgaahum, akrubhum gawi.

²⁴Al-indah wileed saalih yafrah ziyaada wa l-yalda wileed hakiim yinbasit minnah.

²⁵Khalli abuuk wa ammak yafraho beek wa ammak al-wildatak tinattit min al-farah.

²⁶Ya wileedi, antiini galbak wa khutt uyuunak fi derbi.

²⁷Mart al-raajil misil biir dayge al-marigiin minha sa'ab. Aywa, al-zaaniye misil hawiire al-ma indaha hadd.

²⁸Achaan hi misil rabbaat al-duruub al-kaaris, tiziid adad al-rujaal al-bukhuunu awiinum.

Al-mariise ma indaha riise

²⁹Le yaatu al-ta'ab wa l-fagur? Wa le yaatu al-huraaaj wa l-chakwa? Wa le yaatu al-juruuh bala sabab? Wa le yaatu hamaar al-uyuun?

³⁰Wa da kulla ke le l-yitawwil fi l-sakar wa le l-yijarrib ayyi mariise.

³¹Khalli hamaar al-mariise ma ya'ajibak wa la tichiilha wakit tiraari fi l-kaas. Tu'mitha haluuwe fi lisaanak

³²laakin fi l-akhiir, hi misil addiin al-daabi wa misil samm amchideegaat.

³³Uyuunak yichiifu itneen itneen wa lisaanak yuguul kalaam ma indah ma'ana.

³⁴Tabga misil naadum raagid fi safiina al-tinhazza aw misil naadum raakib fi markaba al-chaayilha al-challaal.

³⁵Wa tuguul: «Farachooni wa l-farich ma waja'aani wa daggooni wa ana ma hasseetah.» Wa tuguul battaan: «Mata nugumm wa nifattich nachrab?»

Amsaal 24

¹Ma tahsid al-fasliin wa ma tihibb tamchi ma'aahum

²achaan lisaanhum yikallim be l-kharaab wa guluubhum malaaniin be l-zulum.

³Be l-hikma, al-beet yinbani wa be l-fihim, yabga gawi.

⁴Wa be l-ma'rafa, yinmali be khumaam khaali wa jamiil.

⁵Al-raajil al-hakiim daayman indah khuwwa wa l-indah ma'rafa kamaan malaan be l-gudra.

⁶Achaan be l-raay tagdar tihaarib wa l-nasur yaji be katarat al-mustachaariin.

⁷Al-hikma marfuu'a foog min al-munaafikh wa fi l-charii'a, ma yagdar yufukk khachmah.

⁸Al-yichiil niye le yisawwi al-fasaala, al-naas yinaaduuh siid al-mu'aamara.

- ⁹Niiyt al-munaafikh, hi zanib wa amal al-chammaati, al-naas yichiifuuh haraam.
- ¹⁰Kan ma tiwassif fahaaliytak fi yoom al-diige, da yiwassif kadar inta ma indak gudra kaamil.
- ¹¹Afda al-yiwadduuhum le l-moot wa najji al-yusuuguuhum le l-katil.
- ¹²Kan tuguul: «Aniina ma irifna cheyy foogah.» Hal al-yawzin al-guluub ma yichiif walla? Al-yahfad hayaatak ya'arfah wa yikaafi ayyi naadum hasab fi'ilah.
- ¹³Ya wileedi, aakul al-asal achaan hu halu. Usba' waahid min al-asal halu fi lisaanak.
- ¹⁴A'arif kadar al-hikma kula tabga leek misil da. Wa kan ligiitha, talga al-mustakhbal wa achamak abadan ma yingati'.
- ¹⁵Ma tabga aasi wa tukhutt charak jamb beet al-saalih wa ma tikharrib bakaanah al-yinjamma foogah.
- ¹⁶Achaan al-saalih yagdar yaga' sab'a marraat wa yugumm. Laakin al-aasi kan waga' fi l-masiibe, battaan ma yugumm.
- ¹⁷Ma tafrah wakit aduuk yaga' wa ma tinattit wakit rijileenah yittarta'o.
- ¹⁸Wa da, achaan Allah yichiif farhitak di ma adiile wa yikhalli al-khadab al-awwal yinazzilah foog aduuk.
- ¹⁹Ma taz'al be sabab al-fasliin wa ma tahsid al-aasiyiin.
- ²⁰Achaan al-fasliin ma induum mustakhbal wa l-aasiyiin nuurhum yumuut.
- ²¹Ya wileedi, akhaaf min Allah wa l-malik wa angari', ma tamchi ma'a l-mu'aaridiin.
- ²²Achaan kharaabhum yaji be khafla wa yaatu ya'arif nafar al-ikhaab al-yaji min Allah wa min al-malik?

Amsaal aakhariin hana l-hikma

- ²³Dool amsaal aakhariin hana l-hakiimiin. Kan al-gaadi yidangis al-charii'a, da ma adiil.
- ²⁴Wa kan yuguul le l-aasi: «Inta bari», al-cha'ab yi'ayyuruuh wa l-umam yal'anooh.
- ²⁵Wa laakin kan yikhallit al-aasi, yanjah wa yalga al-baraka wa l-kheer.
- ²⁶Kan turudd le rafiigak be kalaam sahiih tiwassif leyah chiddit mahabbitak.
- ²⁷Tammim khidimtak wa jahhiz ziraa'tak wa ba'ad da, abni beetak.
- ²⁸Ma tachhad be kidib fi ayyi naadum wa ma tukhuchch be kalaamak.
- ²⁹Wa ma tuguul: «Al-cheyy al-sawwaah foogi, nisawwiih foogah. Nigabbil le ayyi naadum hasab fi'ilah!»

Natijjat al-kasal

³⁰Yoom waahid, ana jamb zere' al-kaslaan macheet wa jamb jineenit al-matmuus addeet

³¹wa daahu chift al-chook fi kulla bakaan wa l-gechch mukhatti al-ard, ma tinchaaf battaan wa l-zariibe daraadirha alkassaran wa daffagan.

³²Wa khalaas, chift al-cheyy da wa fi galbi karabtah wa ligiit adab min kulla cheyy al-chiftah.

³³Inta tuguul tunuum chiyya wa tinjamm chiyya wa titabbig iideenak wa targud chiyya.

³⁴Wa be da, al-fagur yajiik misil al-sarraag wa l-ta'ab yakurbak misil rabbaat al-duruub.

Amsaal 25

Amsaal aakhariin hana Suleymaan

¹Wa dool kula amsaal Suleymaan al-lammoohum rujaal Hizkhiiya malik Yahuuza.

²Majd al-Rabb gaa'id fi sirrah wa majd al-muluuk gaa'ide fi l-sirr al-yakchufuuh.

³Al-sama ba'iide wa l-ard ariide wa fikirt al-muluuk kula ma akiide.

⁴Amrug al-wasakh min al-fudda wa be da, al-sayyaakhi yasna' beeha maa'uun sameh.

⁵Amrug al-aasi min jamb al-malik wa be da, mulkah yasbit fi l-adaala.

⁶Ma tikoolif giddaam al-malik wa ma tiwassif nafsak fi ust al-kubaaraat.

⁷Akheer yuguulu leek: «Ta'aal foog hini» min yi'ayyubuuk giddaam al-mas'uul.

⁸Ma tissa'jal wa tikallim fi l-charii'a be l-chaafatah eenak. Tisawwi chunu kan fi l-akhiir khasiimak yikhajjilak?

⁹Hill muchkiltak ma'a jaarak wa laakin ma tamrug achiir al-aakhariin.

¹⁰Achaan kan sim'ooh, yi'ayyubuuk. Wa kalaamak al-marag min khachmak, ma yigabbil.

¹¹Al-kalaam al-naafi' al-hajjooh fi waktah, da misil barraad hana dahab fi sufra hana fudda.

¹²Luwaamit al-hakiim fi adaan al-yasma' al-kalaam akheer min chinif aw khaatim hana dahab saafi.

¹³Al-mursaal al-indah amaan le l-yirassuluuh hu misil al-buruuda fi wakt al-gati'. Hu yibarrid jisim siyaadah.

¹⁴Al-gaal kalaam wa ma tammaah misil al-matar al-chaal wa ma sabba.

- ¹⁵Tuul al-ruuh, yikhayyir fikir al-mas'uul wa l-kalaam al-halu, yaksir al-adum.
- ¹⁶Kan ligiit asal, aakul minnah al-yitimmak achaan ma tachba' minnah ziyaada wa ba'adeen yigaddifak.
- ¹⁷Ma tikattir machiik le beet rafiigak achaan hu yachba' minnak wa ba'adeen yakrahak.
- ¹⁸Al-yachhad be kidib fi akhuuh hu misil safaroog aw seef aw nuchchaab tariin.
- ¹⁹Amaan al-khaayin fi yoom al-diige hu misil sinn al-machguuga wa l-rijil al-maksuura.
- ²⁰Al-khine jamb al-haznaan misil tagla' khalag al-naadum al-bardaan wa tusubb fi l-uwaara ta'aam.
- ²¹Kan aduuk jii'aan, antiih yaakul wa kan atchaan, antiih yachrab.
- ²²Wa be da, al-eeb yakurbah wa yabga misil jamur al-sabbooh fi raasah wa Allah yikaafiik be l-kheer.
- ²³Al-zaggaay al-taji min al-wati tijiib al-matar wa l-lisaan al-yakchif al-sirr yijiib al-khatar.
- ²⁴Akheer taskun wiheedak fi raas beetak min ti'iich ma'a l-mara al-tikhaalifak.
- ²⁵Al-khabar al-halu al-jaayi min ba'iid misil al-almi al-baarid fi lisaan al-ayyaan.
- ²⁶Kan al-saalih yikhassid be haal al-aasi, da misil rahad almi al-yatlaf wa een almi al-ti'affin.
- ²⁷Ma waajib taakul al-asal be katara wa ma waajib tidoor al-naas yicharrufuuk fi kulla wakit.
- ²⁸Al-raajil al-ma yamluk nafsah, hu misil madiina al-ma indaha durdur yahmiiha.

Amsaal 26

Al-matmuus wa amalah

- ¹Al-charaf ma biwaafiq le l-matmuus misil al-barad fi l-seef wa l-matar fi l-darat.
- ²Al-la'ana bala sabab ma talhag. Hi titiir misil abunfisey wa tuduur misil sagur.
- ³Al-sariime sawwooha le l-juwaad wa l-asa le l-humaar wa l-soot le dahar al-matmuus.
- ⁴Ma turudd le l-matmuus hasab tamaastah achaan ma tabga mislah.
- ⁵Rudd le l-matmuus hasab tamaastah achaan ma yuguul indah hikma.
- ⁶Kan anteet risaaltak le l-matmuus da misil gata't rijlak aw chiribt samm.
- ⁷Al-masal fi khachum al-matmuus ma indah faayde misil rijil al-a'raj.

- ⁸Kan tanti charaf le l-matmuus da misil inta rabat hajar fi l-miglaa’.
- ⁹Al-masal fi khachum al-matmuus misil firi’ hana kitir fi iid al-sakkaari.
- ¹⁰Al-yi’ajjir al-matmuus aw yi’ajjir al-ma ma’ruuf al-maachi fi l-chaari’, hu misil siid al-nuchchaab al-yajrah kulla l-naas.
- ¹¹Al-matmuus yigabbil fi nifaakhah misil al-kalib yigabbil yaakul al-gaddafah.
- ¹²Akheer tukhutt achamak fi l-matmuus min tukhutt achamak fi l-yahsib nafsah hakiim.

Al-kaslaan wa fikrah

- ¹³Al-kaslaan buguul ke: «Fiyah duud barra. Fi ayyi chaari’, raayikh duud khatari.»
- ¹⁴Wa hu yichchaglab fi furaachah misil al-baab al-yinfatih wa yinsadda.
- ¹⁵Al-kaslaan yidiss iidah fi l-gadah wa kadar yijiibha le khachmah kula gaasi leyah.
- ¹⁶Wa hu yichiif nafsah hakiim ziyaada min sab’a naas aagliin.

Amsaal waahidiin

- ¹⁷Al-yadkhul fi machaakil ma hineeyah misil karab kalib min udneeyah.
- ¹⁸⁻¹⁹Al-naadum al-yukhuchchak wa yuguul: «Ana gaa’id nal’ab ma’aak», hu da misil muhootin al-yazurgak be nuchchaab musammam le yaktulak.
- ²⁰Kan ma fi hatab, al-naar tumuut wa kan ma fi gawwaal, al-kalaam yumuut.
- ²¹Katarat al-faham tiziid al-jamur wa katarat al-hatab tiziid al-naar wa l-gawwaal yiziid al-machaakil.
- ²²Kalaam al-gawwaal misil al-halaawa, taakulah wa yanzil fi batnak.
- ²³Al-galb al-azrag kan kalaamah halu kula hu misil jarr al-tiine al-mamsuuh be fudda.
- ²⁴Al-yakrah al-naas yillabbad wara kalaamah laakin galbah malaan be l-khachch.
- ²⁵Kan kalaamah ajabaak kula, ma tisaddigah ahaan galbah malaan be l-fikir al-haraam.
- ²⁶Wa kan yilabbid karaahiyah be khachch kula, yoom waahid yinkachif giddaam kulla l-naas.
- ²⁷Al-yankut nugra yaga’ foogha wa l-hajar yigabbil yarhak al-yidardigah.
- ²⁸Lisaan al-kaddaab yakrah al-zalamaahum wa khachum al-khachchaach yijiib al-damaar.

Amsaal 27

- ¹Ma tachkur nafsak fi l-tisawwiih ambaakir achaan fi l-yoom da, inta ma ta'arif chunu yukuun.
- ²Ma tachkur nafsak, khalli al-aakhariin yachkuruuk wa ma tamdah nafsak, khalli al-naas yamdahook.
- ³Sahiih, al-hajar tagiil wa chuwaal al-turaab kula tagiil wa laakin machaakil al-munaafikh tugaal minhum.
- ⁴Al-za'al yikhawwif wa l-khadab yaglib misil al-seel. Wa laakin yaatu yagdar yagiif giddaam al-husud?
- ⁵Akheer al-rafiig al-yuluumak min al-yilabbid reedtah leek.
- ⁶Juruuh al-rafiig, induhum amaan wa laakin hubb al-adu, khachchaach.
- ⁷Al-chab'aan yifajjikh al-asal al-saafi wa laakin al-jii'aan, al-hamdal kula halu leyah.
- ⁸Al-raajil al-jara min beetah misil al-teer al-khalla uchchah.
- ⁹Al-istir wa l-bakhuur yifarruhu al-galib wa hubb al-rafiig yinlagi fi wasiiytah al-naafi'.
- ¹⁰Ma tikhalli rafiigak wa la rafiig abuuk wa fi wakt al-diige ma tamchi fi beet akhuuk. Jaar gariib akheer min akhu ba'iid.
- ¹¹Ya wileedi, abga hakiim wa farrih galbi wa be da, nagdar nurudd le l-yuluumuuni.
- ¹²Al-aagil yichiif al-charr wa yibaariih wa laakin al-jaahil yaga' foogah wa yi'aazihih.
- ¹³Al-yadman naadum ma ma'ruuf, chiil khalagah wa kan yadman ajnabiyye, akруб minnah damaan.
- ¹⁴Al-yibakkir le yisallim akhuuh be awwa, barakatah di, yaj'alooha leyah la'ana.
- ¹⁵Al-mara al-daayman mukhaalife, khilaafha ma yagiif misil tchaktchaak al-iine.
- ¹⁶Ma tinkarib misil al-riih wa misil al-dihin fi batun al-iid.
- ¹⁷Al-hadiid yitarrig al-hadiid wa l-insaan yitarrig al-insaan.
- ¹⁸Al-yirayyis zere' al-tamur yaakul min tamrah. Wa l-khaddaam al-yifakkir fi siidah yalga charaf.
- ¹⁹Fi l-almi, yinchaaf wjih al-insaan wa fi galbah, tinchaaf nafsah.
- ²⁰Chahwat al-insaan abadan ma tachba' misil al-moot wa l-halaak abadan ma yachba'o.
- ²¹Be l-naar, al-sayyaakhi yakchif al-dahab wa l-fudda wa laakin al-insaan yin'arif be sim'itah.

²²Kan tudugg al-munaafikh misil daggiin al-khalla been al-fundug wa l-amuud kula, abadan ma yikhalli nifaakhah.

²³A'arif khanamak adiil wa rayyis door bahaaymak.

²⁴Achaan al-khuna ma yuduum ila l-abad wa l-taaj ma yinhafid min zurriye le zurriye.

²⁵Wakit al-gechch al-yaabis yikammil, agta' al-haya al-akhdar wa limm gechch al-gooz.

²⁶Min suuf al-khurfaan, talbas khalag wa be taman al-tuyuus, tachri zere'.

²⁷Wa laban inzeek, yitimm le iichtak wa le iichit beetak wa le khaddaamaatak.

Amsaal 28

¹Kan ma yaturduuh kula, al-aasi yajri wa yinbalis. Wa laakin al-saalih fahal misil al-duud.

²Al-isyaan kan kitir fi l-balad, hukkaamha yabgo katiiriin wa l-salaam ma yaji illa be raajil faahim wa hakiim.

³Al-raajil al-fagraan al-yazlum al-da'iifiin hu misil matara chadiide al-tidammir kulla cheyy. Ba'adha ma fi ma'aach.

⁴Al-yaabo al-gaanuun, yachkuru al-aasiyiin wa l-yahfado al-gaanuun, yugummu didduhum.

⁵Al-fasliin ma yafhamo cheyy fi l-adaala wa laakin al-yifattuchu Allah yafhamo kulla cheyy.

⁶Akheer fagri maachi be sahiih min khani aayich be kidib.

⁷Al-wileed al-faahim yitaabi' ta'liim abuuu wa laakin al-yiraafiq al-mukhaalifiin yi'ayyibah.

⁸Al-yakhna be l-riba al-katiir maalaha da, Allah yantihi le l-yihinn fi l-masaakiin.

⁹Al-yisidd adaanah min wasaaya Allah, salaatah kula Allah yaj'alha haraama wa ma yakhbalha.

¹⁰Al-yuguud al-naas al-adiiliin fi l-derib al-fasil, hu kula yaga' fi l-nugra al-nakatha. Wa laakin al-naas al-tamaamiin yawrusu al-kheer.

¹¹Al-khani kan yichiif nafsah hakiim kula, al-fagri al-faahim yagdar ya'arif al-fi galbah.

¹²Be nasur al-saalihiin, al-naas yafraho wa be najaah al-aasiyiin, al-naas yillabbado.

¹³Al-yilabbid khataayah ma yanjah. Wa laakin al-yutuub min khataayah wa yikhalli, Allah yarhamah.

- ¹⁴Mabruuk le l-insaan al-daayman yakhaaf min Allah wa laakin al-yigawwi raasah yaga' fi l-charr.
- ¹⁵Al-haakim al-fasil le cha'abah al-miskiin hu misil duud al-yikirr wa nimir al-yifirr.
- ¹⁶Al-haakim al-ma indah fihim yikattir zulmah wa laakin al-yakrah al-maal al-haraam yutuul umrah.
- ¹⁷Kaatil al-dimme yajri le l-haawiye. Khalluuh, ma tiwaggufuuh!
- ¹⁸Al-yamchi adiil, yanja wa l-a'waj yichiil duruub tineen wa yaga' ajala.
- ¹⁹Al-yahrit ardah yachba' be l-ma'aach wa laakin al-yitaabi' al-hawa yachba' be l-fagur.
- ²⁰Al-naadum al-amiin yalga baraka kabiire wa laakin al-yissa'jal le l-khuna, ma yaj'alooh bari.
- ²¹Al-gaadi ma waajib yidangis al-charii'a wa laakin be sabab lugma waahide bas, al-insaan yakhta.
- ²²Al-raajil al-tammaa' yajri wara l-khuna wa ma ya'arif kadar al-fagur yaga' foogah.
- ²³Al-yuluum akhuuh, fi l-akhiir yalga ridaayah wa da akheer min yukhuchchah be kalaam halu.
- ²⁴Al-yasrig abuuu wa ammah wa yuguul: «Da ma khata», hu da naadum al-yijiib al-kharaab.
- ²⁵Al-tama' yijiib al-huraaj wa laakin al-yitwakkal ale Allah yalga al-kheer.
- ²⁶Al-yitwakkal ale nafsah, hu da matmuus wa laakin al-yamchi be hikma, hu da yanja.
- ²⁷Al-yarham al-masaakiin, cheyy ma yigassir leyah wa laakin al-aba ma yichiif ta'ab al-aakhariin, yalga la'ana katiire.
- ²⁸Wakit al-aasiyiin yanjaho, al-naas yillabbado. Wakit al-aasiyiin yiddammaro, al-saalihiin yaktaro.

Amsaal 29

- ¹Al-raajil al-fakko adaanah wa gaa'id yigawwi raasah, yinrahik marra waahid wa battaan ma yalga ilaaj.
- ²Kan al-saalih yanjah, al-cha'ab yafraho laakin kan al-aasi yahkim, al-cha'ab yaguntu.
- ³Al-yihibb al-hikma yifarrih abuuu wa laakin al-yamchi le l-charaamiit yiwaddir maalah.

- ⁴Al-malik al-yahkim be l-adaala ya'amir baladah wa l-yikattir al-miiri fi cha'abah yidammirha.
- ⁵Al-yukhuchch rafiigah be kalaam halu, da misil yukujj charak tihit rijileenah.
- ⁶Isyaan al-raajil al-fasil da misil charak wa laakin al-saalih yiragrig wa yafrah.
- ⁷Al-saalih ya'arif huguug al-da'iifiin wa laakin al-aasi ma yidoor ya'arifhum.
- ⁸Al-chammaatiin yigawwumu al-fitne fi l-hille wa laakin al-induhum hikma yibarrudu al-za'al.
- ⁹Kan al-hakiim yagood fi l-charii'a didd al-munaafikh hu ma yalga raaha achaan al-munaafikh yaz'al wa yichchammat.
- ¹⁰Kattaaliin al-dimam yakraho al-raajil al-tamaam wa laakin al-adiiliin yahmu hayaatah.
- ¹¹Al-matmuus yuguul kula kalaam galbah wa laakin al-hakiim yisabbat nafsah.
- ¹²Al-haakim kan yukhutt adaanah le l-kalaam al-kidib, kulla masaa'iilah yabgo fasliin.
- ¹³Al-da'iif wa l-zaalim humman sawa sawa achaan Allah bas antaahum al-haya.
- ¹⁴Al-malik al-yahkim le l-masaakiin be l-hagg, mulkah yuduum ila l-abad.
- ¹⁵Al-darbe wa l-luwaama yijiibu al-hikma wa laakin al-ma mu'addab yi'ayyib ammah.
- ¹⁶Kan kitro al-aasiyiin, yaktaro al-zunuub wa laakin al-saalihiin yichiifu wagi'iinhum.
- ¹⁷Addib wileedak achaan talga raaha wa nafsak tinmali be l-farha.
- ¹⁸Al-cha'ab kan ma induhum ru'ya le l-mustakhbal, ma induhum huduud. Wa laakin mabruuk le l-yahfado wasaaya Allah.
- ¹⁹Ma ti'addib al-abid be l-kalaam bas. Hu yafham wa laakin ma yitabbig.
- ²⁰Akheer tukhutt achamak fi l-matmuus min al-naadum al-yurudd ajala bala fikir.
- ²¹Ma tijalli' abdak min hu sakhayyar achaan fi l-akhiir, hu ya'asaak.
- ²²Al-za''aal yijiib al-huraaj wa siid al-khadab yikattir al-fasaala.
- ²³Al-yi'azzim nafsah, yarmuuh wa l-yimaskin nafsah, yicharrufuuh.
- ²⁴Rafiig al-sarraag adu nafsah. Ya'arif al-ikhaab wa be da kula, yilabbid al-jariime.
- ²⁵Al-khoof min al-insaan, da misil charak. Wa laakin Allah yahfad al-yitwakkal aleyah.
- ²⁶Naas katiiriin yifattuchu rida al-malik wa laakin Allah bas al-haakim fi l-naas.

²⁷Al-saalihiin yiharrumu al-zulum wa l-aasiyiin yiharrumu al-derib al-adiil.

Amsaal 30

Kalaam Aguur

¹Daahu kalaam al-gaalah Aguur wileed Yaakha. Kalaam min Allah. Al-raajil da hajja le Itiyiil, le Itiyiil wa le Ukaal wa gaal:

²«Ana matmuus min kulla l-naas wa ma indi al-fihim al-waajib le l-insaan.

³Ana ma allamt al-hikma wa ma indi ma'rafat al-Khudduus.

⁴Yaatu al-tala' fi l-sama wa nazal minnah? Wa yaatu al-karab al-riih fi lubb iideenah? Wa yaatu al-sarra almi fi lubb khalagah? Wa yaatu al-khalag al-ard wa khatta huduudha? Wa hu usmah yaatu wa yaatu usum wileedah? Guul leyi kan inta ta'arfah!»

⁵Kulla kalaam al-Rabb saafi wa indah damaan wa hu misil daraga yahmi al-yalja'oleyah.

⁶Ma tiziid ayyi kilme fi kalaam Allah achaan ma yuluumak wa yaj'alak kaddaab.

⁷Ya Rabb, nas'alak achya itneen, antiikum leyi fi hayaati.

⁸Ba'id al-kalaam al-baatil wa l-kidib minni. Wa la tisawwiini fagri wa la khani, illa l-akil al-waajib leyi bas, antiini.

⁹Achaan kan khiniit wa chibi't, akuun nakfur wa nuguul: «Allah da yaatu?» Aw kan figirt wa ti'ibt, akuun nasrig wa nitallif usmak, ya Ilaahi.

Amsaal aakhariin

¹⁰Ma ti'ayyir al-khaddaam giddaam siidah. Akuun al-khaddaam yal'anak wa inta tabga khaati.

¹¹Fi naas waahidiin yal'ano abbahaathum wa ma yibaaruku ammahaathum.

¹²Fi naas waahidiin yahsubu nufuushum taahiriin wa laakin ma khassalo al-najaasa min jisimhum.

¹³Fi naas waahidiin nafishum aajbeehum wa yahguru al-aakhariin.

¹⁴Fi naas waahidiin fawaatirhum misil al-magass wa duruushum misil al-sakaakiin le yiwadduru al-masaakiin min al-ard wa yikammulu al-da'iifiin min ust al-naas.

¹⁵Abungurdaan indah banaat itneen wa usumhin Antuuni, Antuuni. Fi talaata achya abadan ma yachba'o wa l-raabi' ma buguul kafa!

¹⁶Wa humman al-moot wa l-mara al-aagre wa l-ard al-atchaane wa l-naar hi abadan ma tachba'.

- ¹⁷Al-een al-tahgir al-abu wa ma titii' al-amm, khurbaat al-waadi yisilluuha wa l-suguura yaakuluuha.
- ¹⁸Fi talaata achya ma anfahamo leyi wa l-raabi' kula ma iriftah.
- ¹⁹Wa humman al-tariiga al-yitiir beeha al-sagur fi l-sama wa l-tariiga al-yamchi beeha al-daabi fi l-hajar wa l-tariiga al-tu'uuum beeha al-safiina fi l-bahar wa tariigat al-mahabba been al-raajil wa l-mara.
- ²⁰Daahu haal al-mara al-zaaniye. Hi taakul wa tuguchch gadduumha wa tuguul: «Abadan da ma fasil!»
- ²¹Talaata achya yijiibu al-barjaal fi l-ard wa l-raabi' ma binhamil abadan.
- ²²Wa humman al-abid kan bigi malik wa l-matmuus kan bigi khani
- ²³wa l-mara al-makruuha kan akhadat wa l-khaadim kan chaalat bakaan sittaha.
- ²⁴Fi arba'a haywaanaat sukhaar fi l-ard wa induhum ilim ziyaada.
- ²⁵Wa humman al-nimle, humman jamaa'a al-ma induhum gudra wa laakin yakhzunu akilhum fi l-darat
- ²⁶wa tees al-hajar, humman jamaa'a al-ma gawiyiin wa laakin yaskunu fi chuguug al-hajar
- ²⁷wa saar al-leel, humman ma induhum khaayid wa laakin yisiiru be majmuu'aat wa be nizaam
- ²⁸wa abunchabach, tagdar takurbah be iidak wa laakin yi'iich fi buyuut al-muluuk.
- ²⁹Talaata yamchu be khatwaat samhe wa l-raabi' yamchi be kuluufiye.
- ³⁰Wa humman al-duud, fahal min kula al-haywaanaat wa ma yajri min cheyy
- ³¹wa l-diik al-yuruukh fi lubb al-jidaad wa l-tees wa l-malik al-ma yagdaru yugummu diddah.
- ³²Kan be nifaakh tachkur nafsak aw tuguul tisawwi fasaaltak, alzam lisaanak.
- ³³Achaan daggiin al-laban bijiib al-zibde wa daggiin al-munkhar bijiib al-damm wa gawwimiin al-za'al bijiib al-huraaj.

Amsaal 31

Wasiye le l-malik Lamuwiiil

- ¹Daahu kalaam al-gaaloooh le l-malik Lamuwiiil wa di l-wasiye al-ammah antatha leyah.
- ²«Chunu nuguul leek, ya wileedi? Chunu nuguul leek, ya wileed musraani? Chunu nuguul leek, ya wileed natiijat mu'aahadati?»

³Ya wileedi, ma tanti gudurtak le l-awiin wa ma tikhalli al-yiwaddiran al-muluuk yuguudannak.

⁴Asma', ya Lamuwil. Al-khamar ma adiil le l-muluuk wa l-mariise ma adiile le l-salaatiin.

⁵Achaan kan chirbo, yanso al-gawaaniin wa yagla'o huguug al-ta'baaniin.

⁶Wa l-mariise di tiwaafiq le l-gariib yumuut wa l-khamar le l-hayaatah murra.

⁷Kan yachrabha, yansa fagrah wa abadan ma yizzakkar ta'abah.

⁸Aftah khachmak wa daafi' le l-abkam wa adman huguug hana kulla l-da'iifiin.

⁹Aftah khachmak wa chaari' be l-hagg wa daafi' le huguug al-fagraaniin wa l-ta'baaniin.»

Al-mara al-indaha charaf

¹⁰Al-mara al-indaha charaf, yaatu yalgaaha? Khiimitha ziyaada min al-dahab al-saafi.

¹¹Raajilha mu'aaminha marra waahid wa ma'aaha hi ma yigassir leyah cheyy.

¹²Hi ma tisawwi leyah cheyy fasil illa l-kheer fi kulla muddit hayaatha.

¹³Hi tifattich gutun wa suuf khanam wa be niye waahide titirruhum.

¹⁴Hi misil safiinit al-tujjaar daayman hi tijiib akilha min ba'iid.

¹⁵Tugumm be fajur badri wa tijahhiz akil le naas beetha wa tigassim al-amal le khaddaamaatha.

¹⁶Hi tifattich zere' wa tachriih wa be gurusha halaalha, timaggin jineenit inab.

¹⁷Tarbut sulubha wa tichajji' nafisha fi khidmitha.

¹⁸Hi mu'akkide kadar tarbah fi tijaaritha wa faanuusha hayy lahaddi ust al-leel.

¹⁹Be kaffeenha titirr al-gutun wa be asaabi'ha tiliff al-mutraar.

²⁰Hi tisiaa'id al-ta'baaniin wa timidd iidha le l-masaakiin.

²¹Hi ma tihimm le naas beetha min al-barid achaan ayyi waahid laabis khalag takhiin.

²²Hi tisawwi le nafisha khattaayaat samhiin wa talbas khulgaan hana gutun khaaliyiin.

²³Wa raajilha mukarram fi hillitah wakit yagood ma'a chuyuukh gabiiltah.

²⁴Wa hi tikhayyit khulgaan wa tisaawighum wa tadfur karraabaat wa le l-tujjaar, tibii'hum.

²⁵Hi ma'ruufa be l-izz wa l-charaf wa farhaane achaan indaha acham fi l-mustakhbal.

- 26 Tihajji be hikma wa tiwassi al-naas be l-kheer.
- 27 Daayman tiraakhib fi beetha wa l-kasal abadan ma yakrubha.
- 28 Wa iyaalha yugummu wa yuguulu: «Mabruuk aleeki!» Wa raajilha kula yachkurha wa yuguul:
- 29 «Katiir min al-awiin wassafan charafhin wa laakin kullihin ke, inti futtiihin!»
- 30 Samaah al-mara yukhuchch wa jamaalha yuzuul. Wa laakin al-khaayfe min Allah, hi bas yachkuruuha.
- 31 Kaffuuha ta'abha fi chaan khidmitha wa achkuruuha giddaam naas hillitha.

Jaami'a

Jaami'a 1

Al-haya ma indaha ma'ana

- ¹Daahu kalaam al-Mu'allim, ibn Dawuud, malik Madiinat al-Khudus.
- ²Al-Mu'allim gaal: Al-haya zaayle! Zaayle saakit! Kulla cheyy zaayil!
- ³Chunu al-faayde al-yalgaaha al-insaan min kulla khidimtah al-gaa'id yat'ab foogha fi l-ard?
- ⁴Zurriye tufuut wa zurriye taji ba'adha laakin al-ard daayman mawjuuda.
- ⁵Al-harraay tatla' wa l-harraay taga' wa battaan tajri le bakaanha al-awwal tala'at minnah.
- ⁶Al-riih tamchi ale wati wa tigabbil ale munchaakh. Al-riih tuduur wa tuduur wa battaan tigabbil le dawaraanha al-awwal.
- ⁷Kulla l-buhaar yusubbu fi l-bahar al-muhiit laakin al-bahar al-muhiit ma yinmali. Wa battaan ayyi bahar yigabbil ale l-bakaan al-saal minnah.
- ⁸Da gaa'id yukuun daayman wa faayit fikir al-insaan. Al-een ma tarwa min al-choof wa l-adaan ma ta'aya min al-sama'.
- ⁹Al-kaan, battaan yukuun wa l-sawwooh, battaan yisawwuuh. Ma fi cheyy jadiid fi l-ard!
- ¹⁰Hal nagdaro nuguulu: «Chiifu! Daahu cheyy jadiid.» La! Da kula gaa'id min zamaan, gubbaalna aniina.
- ¹¹Al-naas hana hassa' ma yizzakkaro al-naas al-aacho gubbaalum. Wa l-naas al-lissaa' ma wildoohum, al-naas al-yaju ba'adhum kula ma yizzakkaroohum.

Fattichiin al-hikma jari wara l-riih

- ¹²Ana Mu'allim wa hakamt fi Bani Israa'iil fi Madiinat al-Khudus.
- ¹³Ana chilt niye wa fattacht wa kachaft be hikma fi ayyi cheyy al-gaa'id yukuun tihit al-sama. Wa di chakhala tagiile al-antaaha al-Rabb le Bani Adam le yisawwiha.
- ¹⁴Wa ana chift kulla l-khidme al-gaa'idiin yisawwuuha fi l-ard. Wa da kula zaayil saakit misil al-jari wara l-riih.
- ¹⁵Al-a'waj ma bin'adil wa l-ma fi, ma binlagi.
- ¹⁶Wa ana gult fi nafsi: «Ana kibirt wa indi hikma ziyaada min kulla l-hakamo gubbaali fi Madiinat al-Khudus. Wa hafadt fi galbi hikma wa ma'rafa be ziyaada.»
- ¹⁷Ana chilt niye le na'arif al-hikma wa le na'arif al-jahal wa l-tamaasa. Wa ba'ad da, ana irift kadar da kula jari wara l-riih.

¹⁸Achaan katarat al-hikma, tikattir al-hizin wa ziyaadat al-ilim, tiziid al-ta'ab.

Jaami'a 2

Al-farah zaayil

¹Wa ana gult le nafsi: «Yalla! Nijarribki be l-farah wa tichiifi al-kheer.» Wa khalaas, da kula zaayil saakit.

²Wa fi l-dihik, ana gult: «Da jahal!» Wa fi l-farah, ana gult: «Da yanfa' chunu?»

³Wa ana kharrart nifarrih nafsi be l-khamar. Wa nuguud nafsi be l-hikma wa ninrabit fi l-tamaasa kula. Be da, nichiiif kikkeef waajib al-insaan yi'iich adiil fi tihit al-sama, fi kulla muddit ayyaam hayaatah.

⁴Wa ana sawweet achya kubaar. Baneet buyuut wa maggant jineenaat inab.

⁵Wa sawweet jineenaat wa ziraa'a kubaar. Wa fooghum, maggant kulla nafar hana chadar al-indah fawaakih.

⁶Wa sawweet khazzaanaat achaaan be almiium, nazgi magan al-chadar.

⁷Ana chareet abiid wa khadiim wa humman wildo iyaalhum fi beeti. Indi battaan bagar wa khanam be katara, ziyaada min kulla l-hakamo gubbaali fi Madiinat al-Khudus.

⁸Ana lammeet battaan fudda wa dahab wa kanz min muluuk wa buldaan. Ligiit khannaayiin wa khannaayaat wa indi sirriyaat be katara le chahwaati wa da misil chahwat kulla l-rujaal.

⁹Ana bigiit aziim wa khani ziyaada min kulla l-hakamo gubbaali fi Madiinat al-Khudus wa ana gaa'id daayman be hikmati.

¹⁰Ana chilt kulla l-cheyy al-waga' fi eeni wa ma abeet ayyi cheyy al-yifarrih galbi. Aywa, galbi firih be kulla khidimti. Wa da bas gismi al-ligiitah min kulla khidimti di.

¹¹Wa ana fakkart le kulla cheyy al-sawwooh iideeni, fakkart le l-khidme al-ti'ibt foogha. Wa da kula zaayil saakit misil al-jari wara l-riih wa ma indah faayde fi l-ard.

Nihaayat al-hikma wa l-tamaasa

¹²Wa ana gabbalt wa fakkart fi l-hikma wa l-jahal wa l-tamaasa. Khalaas, chunu yisawwi al-raajil al-yidarruju malik ba'adi? Yisawwi misil al-sawwooh awwal bas!

¹³Daahu al-ana iriftah. Al-hikma indaha faayde ziyaada min al-tamaasa misil al-nuur indah faayde ziyaada min al-dalaam.

¹⁴Al-hakiim yichiif ba'iid wa l-matmuus yuruukh fi l-dalaam. Wa laakin be da kula, ana na'arif kadar nafs al-cheyy yukuun lehum humman al-itneen.

¹⁵Wa ana gult fi nafsi: «Al-yukuun le l-matmuus, yukuun leyi ana kula. Wa kan misil da, chunu faaydit hikmati?» Wa khalaas, ana gult: «Da kula zaayil saakit.»

¹⁶Achaan al-hakiim, ma yizzakkaroo daayman. Hu kula misil al-matmuus. Fi l-mustakhbal, humman al-itneen, yansoohum! Wa khalaas, al-hakiim wa l-matmuus yumuutu nafs al-moot!

Al-khidme zaayle

¹⁷Khalaas, ana kiriht al-haya achaan khidmit al-insaan fi l-ard di, ana nichiiifha fasle. Achaan da kula zaayil saakit misil al-jari wara l-riih.

¹⁸Wa ana kiriht kulla l-khidme al-ana sawweetha fi l-ard. Wa di l-khidme al-nikhalliha le l-naadum al-yaji min ba'adi.

¹⁹Wa yaatu ya'arif kan al-naadum da yukuun hakiim aw fikrah mahduud? Be da kula, hu yabga siid al-khidme al-ana sawweetha be hikma fi l-ard. Wa da kula zaayil saakit.

²⁰Ana nidimt wa achami angata' fi chaan kulla l-khidme al-sawweetha fi l-ard.

²¹Achaan fi naadum khadam be hikma wa ma'rafa wa najaah. Wa be da kula, daahu yantu natiijat khidimtah le naadum al-ma khadam cheyy! Wa da kula zaayil saakit wa di masiibe kabiire.

²²Wa kan misil da, chunu al-yalgaah al-insaan min kulla juhdaah wa khidimtah al-sawwaaha fi l-ard?

²³Achaan ayyaam hayaatah kulluhum ta'ab wa chakhalatah kullaha hizin. Hatta be leel kula, galbah ma raagid. Wa da kula zaayil saakit.

²⁴Wa l-adiil le l-insaan yaakul wa yachrab wa yichiif al-halu fi khidimtah. Wa ana chift da kula yaji min al-Rabb.

²⁵Wa bala izin al-Rabb, yaatu yagdar yaakul wa yitmatta' fi hayaatah?

²⁶Achaan al-Rabb yanti al-hikma wa l-ma'rafa wa l-farah le l-naadum al-adiil giddaamah. Wa laakin le l-muznib, al-Rabb yanti chakhala hana fattichiin wa lammiin le yijiibah wa yanti le l-naadum al-adiil giddaam al-Rabb. Wa da kula zaayil saakit misil al-jari wara l-riih.

Jaami'a 3

Le kulla cheyy fi wakit munaasib

¹Le kulla cheyy fi zaman wa le kulla cheyy tihit al-sama, fi wakit munaasib.

²Fi wakit le l-waaluuda wa fi wakit le l-moot. Fi wakit le l-magginiin wa fi wakit le mallitiin al-magan.

³Fi wakit le l-katil wa fi wakit le l-chifa. Fi wakit le l-haddimiin wa fi wakit le l-buna.

⁴Fi wakit le l-baki wa fi wakit le l-dihik. Fi wakit le l-nuwaah wa fi wakit le l-li'ib.

- ⁵Fi wakit le zarrigiin al-hujaar wa fi wakit le lammiin al-hujaar. Fi wakit le l-muhaadana wa fi wakit le khalliyyin al-muhaadana.
- ⁶Fi wakit le l-fattichiin wa fi wakit le l-waddiriin. Fi wakit le l-hafadaan wa fi wakit le l-zagalaan.
- ⁷Fi wakit le l-charritiin wa fi wakit le l-khiyaata. Fi wakit le l-sukuut wa fi wakit le l-hije.
- ⁸Fi wakit le l-mahabba wa fi wakit le l-karaahiiye. Fi wakit le l-harib wa fi wakit le l-salaam.
- ⁹Chunu al-faayde al-yalgaaha al-khaddaam min khidimtah?
- ¹⁰Ana chift al-chakhala al-khattaaha al-Rabb fi Bani Adam.
- ¹¹Kulla cheyy al-sawwaah al-Rabb jamiil fi waktah wa khatta acham al-dawaam fi guluubhum. Laakin al-insaan ma yagdar ya'arif al-khidme al-sawwaaha al-Rabb min al-bidaaya le l-nihaaya.
- ¹²Ana na'arfah ma fi cheyy adiil le l-insaan illa l-farha wa l-kheer fi hayaatah.
- ¹³Wa waajib le ayyi insaan yaakul wa yachrab wa yalga al-kheer fi kulla khidimtah. Wa di hadiye min al-Rabb.
- ¹⁴Wa ana na'arif kulla cheyy al-sawwaah al-Rabb da daayim. Ma fi al-yangusah wa la yiziidah. Wa l-Rabb sawwa kulla cheyy achaan yakhaafo minnah.
- ¹⁵Al-gaa'id hassa', kaan min awwal wa l-yukuun kula, kaan min zamaan. Wa l-Rabb yigabbil al-cheyy al-faat.

Ayyi makhluug hayy yumuut

- ¹⁶Wa daahu battaan al-cheyy al-ana chiftah fi l-ard. Fi bakaan al-adaala, al-zulum gaa'id! Wa fi bakaan al-charii'a, al-zulum gaa'id!
- ¹⁷Wa ana gult fi nafsi: «Al-Rabb yihaasib al-saalih wa l-aasi kula achaan le kulla cheyy fi wakit munaasib wa kulla amal be waktah.»
- ¹⁸Wa ana gult fi nafsi: «Kan le Bani Adam, khalli al-Rabb yijarribhum le ya'arfu kadar humman zaathum misil bahaayim.»
- ¹⁹Achaan al-yukuun le Bani Adam, yukuun le l-bahaayim kula. Al-wahid yumuut misil al-aakhar. Induhum nafs al-ruuh wa l-insaan misil al-bahiime. Khalaas, da kula zaayil saakit.
- ²⁰Kulluhum ke yamchu le bakaan waahid. Kulluhum min al-turaab wa yigabbulu fi l-turaab.
- ²¹Yaatu ya'arif kan ruuh al-insaan tamchi foog fi l-sama wa kan ruuh al-bahiime tanzil tihit fi l-ard?

²²Wa ana chift kadar ma fi cheyy ahsan le l-insaan min yafrah be amalah achaan da bas gismah. Yaatu yihayyih battaan le yichiif al-cheyy al-yukuun ba'ad mootah?

Jaami'a 4

Al-maytiin murtaahiin min al-hayyiin

¹Ana chift battaan kulla l-zulum al-gaa'id yukuun fi l-ard. Daahu ana chift dumuu' al-mazluumiin wa ma fi al-yisabbirhum. Wa l-gudra daayman le l-zaalimiin wa l-mazluumiin, ma fi al-yisabbirhum.

²Wa fi fikri, al-maytiin khalaas humman murtaahiin min al-hayyiin al-lissaa'hum aaychiin.

³Wa laakin al-lissaa' ma wildoohum murtaahiin min al-maytiin wa l-hayyiin kula! Achaan humman lissaa' ma chaafo al-amal al-fasil al-gaa'id yukuun fi l-ard.

Al-jumma akheer min amal bala hadd

⁴Ana chift kadar kulla l-khidme wa kulla najaah al-amal jaayi min husud al-insaan le akhuuh. Wa da kula zaayil saakit misil al-jari wara l-riih.

⁵Al-matmuus kan yitabbig iideenah, yidammir hayaatah.

⁶Wa laakin iid waahide munjamme akheer min iide itneen yakhdumu daayman wa yajru wara l-riih.

Naaseen akheer min naadum waahid

⁷Ana chift battaan cheyy aakhar fi l-ard zaayil saakit.

⁸Daahu naadum wiheedah ma indah naadum ma'aayah, wa la wileed wa la akhu. Wa hu yakhdim bala hadd wa be da kula, hu ma yachba' min al-khuna. Wa hu yifakkir wa yuguul: «Le yaatu ana nakhdim misil da wa nita''ib nafsi?» Wa da kula zaayil saakit wa di chakhala hint ta'ab.

⁹Naaseen akheer min naadum waahid achaan yalgo ujra adiile min khidmithum.

¹⁰Achaan kan waahid waga', al-aakhar yarfa'ah. Wa laakin al-khassaara le l-gaa'id wiheedah achaan kan yaga', ma fi naadum al-yarfa'ah.

¹¹Wa misil da, kan naaseen yunuumu sawa, yalgo dafu. Wa laakin al-gaa'id wiheedah yalga dafu min ween?

¹²Naadum yagdar yakhlid naadum waahid wa laakin ma yagdar yakhlid naaseen. Wa l-habil al-mutallat ma yingati' ajala.

Al-siyaasa al-ma adiile

¹³Akheer sabi fagri wa hakiim min malik chaayib wa matmuus al-yaaba al-wasiye.

¹⁴Achaan al-sabi da yagdar yamrug min al-sijin wa yahkim, hatta kan wildooh fi l-fagur fi usut cha'ab mamlakatah kula.

¹⁵Ana chift battaan kulla l-naas al-maachiin fi l-ard, yagiifu ma'a l-sabi al-yarkab ba'ad al-malik.

¹⁶Wa l-cha'ab da ma yinhasbu wa la l-waagfiin giddaamah. Wa laakin al-yaju ba'adah ma yafraho beyah. Akiid da kula zaayil saakit misil al-jari wara l-riih.

Jaami'a 5

Ma tihajji katiir giddaam al-Rabb

¹Ahfad nafsak, wakit tamchi fi beet Allah. Garrib le tasma', da akheer min tigaddim dahiiyat al-mataamiis. Achaan humman ma ya'arfu kadar gaa'idiin yisawwu al-fasaala.

²Ma tissa'jal fi kalaamak wa khalli kalaam galbak ma yamrug ajala giddaam al-Rabb. Achaan al-Rabb gaa'id fi l-sama wa inta gaa'id fi l-ard. Wa fi chaan da, khalli kalaamak ma yabga katiir.

³Achaan katarat al-chakhala tijiib al-hilim wa katarat al-kalaam tijiib al-tamaasa.

⁴Wakit tisawwi nazir le l-Rabb, ma ti'akhhir le titimmah. Achaan al-Rabb ma yarda be l-mataamiis. Khalaas, haggig kulla nazrak al-sawweetah.

⁵Akheer leek ma tisawwi nazir min tisawwihi wa ma tihaggigah.

⁶Ma tikhalli kalaamak yisawwiik muznib wa tuguul le raajil al-diin: «Ma nagdar nitimm nazri. Ana sawweet khata!» Be misil da, al-Rabb yakhdab min kalaamak wa yidammir khidmit iideenak.

⁷Achaan katarat al-hilim zaayil saakit Wa misil da, fi katarat al-kalaam kula, akhaaf min al-Rabb.

Al-rachwa wa l-zulum

⁸Wa kan inta chift fi balad waahide yazulmu al-miskiin wa yadharooh min al-hagg wa l-adaala, ma til'ajjab min al-cheyy da. Achaan al-mas'uul yahmi al-mas'uul wa fi masaa'iil aakhariin kubaar minhum.

⁹Intaaj al-ard yanfa' le kulla l-naas wa l-malik waajib yahmi al-ziraa'a.

¹⁰Al-yihibb al-gurus ma yachba' minnah wa l-yihibb al-khuna ma yaksab. Wa da kula zaayil saakit.

¹¹Wa kan al-kheer bigi katiir, al-yaakuluuh kula yabgo katiiriin. Wa misil da, chunu al-faayde al-yalgaaha siidah? Illa bichiifah be eenah bas!

¹²Noom al-khaddaam halu leyah, kan yaakul katiir wa la chiyya kula. Wa laakin hamm al-khuna yadhar al-noom.

¹³Fi l-ard, ana chift fasaala tajrah al-galib. Al-khuna al-siidah yudummah yisabbib leyah al-halaak.

¹⁴Wa l-khuna da yiwaddir fi chakhala al-ma indaha faayde. Wa wileed al-khani ma yalga cheyy yawrisah.

¹⁵Wa misil marag min batun ammah aryaan, yamchi fi l-khabur aryaan. Wa min kulla khidimtah ma yalga cheyy yiwaddiuh ma'aayah.

¹⁶Wa di kula fasaala al-tajrah al-galib. Hu yamchi sawa sawa misil ja. Wa chunu al-faayde al-ligiiha min al-khidme al-sawwaaha fi l-riih?

¹⁷Hu waddar kulla ayyaamah fi l-dalaam wa fi katarat al-hamm wa l-ta'ab wa l-za'al.

¹⁸Daahu al-ana chiftah. Adiil le l-insaan yaakul wa yachrab wa yalga al-kheer fi kulla khidimtah al-yisawwiiha fi l-ard. Yisawwi misil da fi kulla muddit hayaatah al-yantiiha leyah al-Rabb. Wa da bas gismah.

¹⁹Wa misil da, wakit al-Rabb anta naadum maal wa khuna al-beehum hu yi'iich, hu yagdar yalga minhum gismah wa yitmatta' be khidimtah. Wa di hadiye min al-Rabb.

²⁰Wa khalaas, wakit al-Rabb yamla galbah be l-farah, hu ma yifakkir ziyaada fi ayyaam umrah.

Jaami'a 6

Al-naadum al-ma yafrah be kheerah

¹Fiyah fasaala ana chiftaha fi l-ard, al-tita'ib Bani Adam.

²Al-fasaala di, hi raajil al-Rabb antaah maal wa khuna wa charaf wa cheyy gassar leyah ma fiih min al-yitmannaah. Laakin al-Rabb ma khallaah yitmatta' be maalaha da, illa l-ajnabi bas yitmatta' beyah. Wa da kula zaayil saakit wa di fasaala al-tajrah al-galib.

³Akuun naadum wilid miya iyaal wa aach umur tawiil wa siniinah bigo katiiriin laakin ma firih be kheerah lahaddi ma ligi dafin adiil. Khalaas, ana nuguul kadar al-naadum da, sakhiir al-rumaaye kula akheer minnah!

⁴Achaan al-rumaaye taji fi wakit al-ma wakitha. Hi zaayle saakit wa tamchi fi l-dalaam wa ma fi al-yizzakkarha.

⁵Al-rumaaye ma chaafat wa la irfat cheyy fi l-ard. Wa laakin hi indaha raaha ziyaada min al-naadum da!

⁶Wa kan al-naadum da yi'iich alif sana wa battaan alif sana aakhariin kula wa ma chaaf al-kheer, khalaas hu wa l-rumaaye di, bakaanhum yabga waahid.

Nafs al-insaan ma tachba'

⁷Ayyi khidme al-yisawwiiha al-insaan, da le iichtah bas wa laakin be da kula, hu ma yachba'.

⁸Al-faayde al-yalgaaha al-hakiim ma ziyaada min al-faayde al-yalgaaha al-matmuus. Wa l-fagri kula ma yalga faayde hatta kan yi'addil haalah giddaam al-naas.

⁹Akheer tafrah be l-indak min tifakkir fi cheyy al-ma yilhaggag. Wa da kula zaayil saakit misil al-jari wara l-riih.

¹⁰Kulla cheyy al-gaa'id fi l-ard ma'ruuf min zamaan wa na'arfu chunu al-insaan. Hu ma yagdar yihaarj ma'a l-gaadir minnah.

¹¹Al-kalaam kan katiir kula, zaayil saakit. Wa l-insaan, chunu al-faayde al-yalgaaha minnah?

¹²Khalaas, yaatu al-ya'arif al-cheyy al-adiil le l-insaan fi muddit hayaatah? Aywa, chunu adiil fi muddit ayyaam hayaatah al-zaayle saakit misil al-dull? Wa yaatu yikhabbir al-insaan be l-yukuun ba'adah fi l-ard?

Jaami'a 7

Faaydit al-hikma

¹Al-usum al-taali' akheer min al-istir al-khaali. Wa yoom al-moot akheer min yoom al-waaluuda.

²Al-machi le bakaan al-moot akheer min al-machi le bakaan al-aazuuma. Achaan al-moot waajib le kulli insaan wa l-hayyiin, waajib yifakkuru foogah.

³Al-hizin akheer min al-dihik achaan be karibiin al-wijih al-galib yifakkir adiil.

⁴Galb al-hakiim yifakkir fi l-hizin wa galb al-matmuus yifakkir fi l-farah.

⁵Akheer le l-insaan yasma' luwaamit al-hakiim min yasma' khine al-mataamiis.

⁶Dihik al-mataamiis misil hiss al-chook al-gaa'id yahrag ajala tihit al-burma. Wa da kula zaayil saakit.

⁷Achaan al-zulum yisawwi al-hakiim matmuus wa l-rachwa tiwaddir aglah.

⁸Ayyi cheyy, nihaaytah akheer min bidaaytah. Wa l-insaan al-saabir akheer min al-mustakbir.

⁹Ma tissa'jal le taz'al achaan al-za'al gaa'id fi guluub al-mataamiis.

¹⁰Ma tuguul: «Maala ayyaamna al-faato akheer min ayyaamna al-hassa' dool?» Al-su'aal da ma jaayi min al-hikma.

¹¹Al-hikma adiile misil maal al-warasa wa indaha faayde le l-gaa'idiin fi l-ard.

¹²Achaan al-gaa'id fi dull al-hikma misil al-gaa'id fi dull al-maal. Faaydit al-ma'rafa di chunu? Hi al-hikma al-tinajji siidha.

¹³Chiif amal al-Rabb! Al-hu awwajah, yaatu yagdar yi'addilah?

¹⁴Fi ayyaam al-kheer, afrah! Wa fi ayyaam al-charr, fakkir! Al-Rabb bas yirassil al-kheer wa l-charr wa be da, al-insaan ma ya'arif mustakhbalah.

Naas chiyya yalgo al-hikma

¹⁵Ana chift kulla l-cheyy da fi wakıt ayyaami al-zaayliin saakit. Fi waahid saalih yumuut hatta kan hu saalih kula. Wa fi waahid fasil yi'iich umur tawiil hatta kan hu fasil kula.

¹⁶Naas waahidiin buguulu: «Ma tabga saalih ziyaada wa la tabga hakiim ziyaada. Achaan be da, tidammir nafsak.

¹⁷Ma tabga fasil ziyaada wa la tikhalli fikrak yabga mahduud ziyaada. Achaan be da, tumuut gabul ayyaamak.»

¹⁸Akheer takrub al-wasiiye al-waahide wa l-aakhara kula, ma tikhalliha. Achaan al-yakhaaf min al-Rabb yanja min al-dammar wa l-moot.

¹⁹Al-hikma tigawwi al-hakiim ziyaada min achara hukkaam fi madiina.

²⁰Akiid, ma fi naadum aadil saalih fi l-ard al-yisawwi al-adiil wa ma yaznib.

²¹Ma tichiil kulla kalaam al-buguuluuh al-naas wa be da, ma tasma' abdak yal'anak.

²²Achaan inta ta'arif adiil kadar inta zaatak la'ant naas aakhariin.

Naas katiiriin ma yalgo al-hikma

²³Wa da, ana jarrabtah kulla be hikma wa gult: «Khalli nabga hakiim.» Laakin al-hikma ba'iide minni.

²⁴Hi ba'iide taamse fi l-khariig wa l-fi l-khariig, yaatu yalgaaha?

²⁵Ana chilt niye be kulla galbi le nifattich wa nakchif al-hikma wa l-agul wa le na'arif al-fasaala hi al-tamaasa wa tamaasa hi al-jahaala.

²⁶Wa ana ligiit cheyy waahid murr min al-moot wa di mara al-misil al-charak. Galibha misil amkajjaama wa iideenha misil janaaziir. Al-yakhaaf min al-Rabb yanja minha wa laakin al-muznib yaga' fi charakha.

²⁷Al-Mu'allim gaal: Daahu al-cheyy al-ana ligiitah. Ana fakkart fi l-achya dool al-waahid ba'ad al-aakhar le na'arif ma'anaathum.

²⁸Ana fattacht battaan wa ma ligiit. Ana ligiit raajil waahid bas fi ust al-alif al-ana nagdar nisammiih raajil. Wa laakin fi usut kulla l-awiin, ma ligiit waahide al-ana nikarrimha.

²⁹Wa daahu al-cheyy al-ana ligiitah. Al-Rabb khalag kulla l-insaan adiil wa laakin humman yifattuchu machaakil be katara.

Jaami'a 8

Asma' kalaam al-malik

- ¹Yaatu hakiim? Wa yaatu al-yagdar yifassir al-kalaam da? Al-hikma tidawwi wih al-insaan wa khalaas, yatlig wihah al-karabah.
- ²Kan leyi ana, nuguul: Asma' kalaam al-malik fi chaan al-haliife al-inta sawweetha giddaam al-Rabb.
- ³Ma tissa'jal wa taaba sultitah wa la tagiif didd kalaamah hatta kan hawaan kula. Achaan al-malik yisawwi kulla cheyy al-hu yidoorah.
- ⁴Kan hu yuguul chunu kula, hu bas al-malik! Wa kan misil da, yaatu yagdar yuguul leyah: «Inta tisawwi chunu?»
- ⁵Al-yitabbig amur al-malik ma yichiif minnah ayyi fasaala. Wa l-hakiim ya'arif al-wakit al-munaasib wa kikkeef tukuun al-charii'a.
- ⁶Achaan le kulla cheyy fi wakit munaasib wa fi wakit le l-charii'a. Aywa, fasaalit al-insaan tabga khatiire leyah hu.
- ⁷Achaan hu ma ya'arif al-cheyy al-yukuun. Wa yaatu yagdar yuguul leyah yabga misil da walla da?
- ⁸Ma fi ayyi insaan yagdar yakrub ruuhah wa la insaan al-indah gudra fi yoom mootah. Ma fi insaan indah hagg yamrug min al-harib wa l-fasaala ma yinajji siidha.
- ⁹Wa kulla l-cheyy da, ana chiftah wakit fakkart fi kulla l-khidme al-gaa'ide tukuun fi l-ard. Fi wakit al-foogah al-insaan yamluk fi l-insaan le yisawwi leyah al-fasaala.
- ¹⁰Wa misil da, ana chift al-fasliin dafanoohum fi l-khubuur be charaf. Wa awwal humman yamchu wa yaju min al-bakaan al-mukhaddas. Laakin fi l-madiina di, al-naas nisoohum. Wa da kula zaayil saakit.

Ikhaab fi l-amal al-fasil

- ¹¹Al-ikhaab ma yinnaffaz ajala fi l-amal al-fasil. Wa be da, galb al-insaan fi daakhilah malaan be niiye hana sawwiyiin al-fasaala.
- ¹²Al-muznib yagdar yisawwi al-amal al-fasil alif marra wa yi'iich yitawwil. Wa laakin be da kula, ana na'arif kadar al-insaan al-yakhaaf min al-Rabb yalga al-kheer achaaan hu khaayif giddaamah.
- ¹³Laakin al-fasil ma yalga kheer wa ayyaam hayaatah yufuutu misil al-dull achaaan hu ma khaayif giddaam al-Rabb.
- ¹⁴Fi l-ard, fiyah cheyy al-zaayil saakit wa daahu al-cheyy da. Fi naas saalihiin, yi'aamuluuhum misil yi'aamulu al-fasliin. Wa fi naas fasliin, yi'aamuluuhum misil yi'aamulu al-saalihiin. Wa ana gult battaan: «Da kula zaayil saakit.»
- ¹⁵Khalli al-naas yi'iichu be farah achaaan akheer le l-insaan yalga al-akil wa l-charaab wa l-farah. Wa da yukuun ma'aayah fi khidimtah fi kulla ayyaam hayaatah fi l-ard al-antaaha leyah al-Rabb.

¹⁶Ana chilt niiye le na'arif al-hikma wa nichiiif al-chakhala al-gaa'ide tukuun fi l-ard. Achaan een al-insaan ma tunuum wa la leel wa la nahaar.

¹⁷Wa ana chift kulla amal al-Rabb. Wa l-insaan ma yagdar ya'arif al-amal al-gaa'id yukuun fi l-ard. Wa kan al-insaan yifattichah be ta'ab kula, ma yalgaah. Hatta kan al-hakiim yuguul ya'arfah kula, hu ma yagdar ya'arif cheyy!

Jaami'a 9

Al-moot yarja ayyi insaan

¹Aywa, ana fakkart fi kulla l-achya dool wa fihimt kadar al-saalihiin wa l-hakiimiin wa khidmithum kulluhum fi iid al-Rabb. Al-insaan ma ya'arif kan yalga al-mahabba aw al-karaahiye. Aywa, hu ma ya'arif al-cheyy al-yarjaah!

²Kulla cheyy yukuun le kulla l-naas. Nafs al-cheyy yukuun le l-saalih wa l-fasil wa le l-adiil wa l-taahir wa l-nijis wa le l-naadum al-yigaddim al-dahiye wa le l-naadum al-ma yigaddimha. Aywa, nafs al-cheyy yukuun le l-adiil misil le l-muznib wa le l-yahlif misil le l-yakhaaf min al-haliife.

³Wa daahu al-fasaala al-gaa'ide tukuun fi l-ard. Nafs al-cheyy yarja kulla l-naas. Wa guluub al-naas malaaniin be l-fasaala wa l-jahal kula gaa'id fi kulla muddit hayaathum. Wa ba'ad da, al-moot gaa'id yarjaahum.

⁴Laakin kulla l-hayyiin induhum acham. Al-masal buguul: «Al-kalib al-hayy akheer min al-duud al-mayyit.»

⁵Achaan al-hayyiin ya'arfu kadar yoom waahid yumuutu. Laakin al-maytiin ma ya'arfu cheyy. Humman ma yalga ayyi ajur wa battaan ma yizzakkaroom.

⁶Wa mahabbithum wa karaahiyyithum wa husudhum waddaro khalaas. Wa battaan ma induhum gisim ila l-abad fi kulla cheyy al-yabga fi l-ard.

⁷Wa be da, aakul wa achrab khamarak be farah. Achaan da bas al-amal al-yarda beyah al-Rabb.

⁸Wa fi kulla wakit, albas khalag mukallaf wa khalli ma yigassir leek al-dihin al-yamsahooh fi l-raas.

⁹Afrah be hayaatak ma'a martak al-tihbbaha fi kulla ayyaam hayaatak al-antaahum leek al-Rabb. Wa dool al-ayyaam al-zaayliin saakit fi l-ard. Achaan da gismak al-talgaah fi kulla muddit hayaatak wa fi khidimtak al-tisawwiha fi l-ard.

¹⁰Ayyi cheyy al-tisawwihi, sawwihi be kulla gudurtak. Achaan ma fi khibra wa la ma'rafa wa la hikma fi l-khabur, al-bakaan al-inta maachi leyah.

Al-fasaala taji faj'atan

¹¹Wa battaan ana chift fi l-ard al-sabag ma daayman le l-ajiliin wa l-nasur ma daayman le l-furraas wa l-iiche al-haluuwe ma daayman le l-hakiimiin wa l-khuna

ma daayman le l-faahimiin wa l-rahma ma daayman le l-induhum al-ma'rafa. Achaan kulla l-naas yiwaajuhu al-kheer wa l-charr.

¹²Achaan al-insaan ma ya'arif yoomah misil al-huut wa l-teer al-karaboohum fi l-charak wa yumuutu foogah. Wa misil da, le l-insaan kula, al-fasaala taga' foogah faj'atan.

¹³Wa daahu ana chift fi l-ard masal hana l-hikma al-bigi leyi ajiib.

¹⁴Fiyah hille waahide sakhayre al-indaha rujaal chiyya. Wa malik waahid gaadir gamma didd al-hille di wa hawwagha be durdur le yihaasirha.

¹⁵Wa fiyah raajil waahid miskiin wa hakiim wa hu najja al-hille di be hikmatah. Laakin ba'adeen, ma fi naadum azzakkar al-miskiin da.

¹⁶Wa khalaas, ana gult: «Al-hikma akheer min al-fahaaliye. Wa laakin hikmat al-miskiin da, al-naas hagarooaha wa ma sim'o kalaamah.»

¹⁷Kalaam haadi hana l-hakiimiin akheer min awwit al-malik le l-mataamiis.

¹⁸Al-hikma akheer min silaah al-harib. Wa laakin al-khaltaan yagdar yidammir kheer katiir.

Jaami'a 10

Al-hikma wa l-tamaasa

¹Al-dubbaan al-mayyit yihamid wa yi'affin al-dihin hana siid al-istir. Wa misil da, chiyya min al-tamaasa titallif al-hikma wa l-charaf.

²Galb al-hakiim yimayyil ale l-tariig al-adiil wa galb al-matmuus yimayyil ale l-tariig al-a'waj.

³Wa wakit al-matmuus yamchi fi l-derib, yin'arif kadar hu ma indah fihim wa yiwassif le l-naas kadar fikrah mahduud.

⁴Wakit al-malik yaz'al diddak, angari', ma tikhalli bakaanak. Agood haadi wa da yinajjiik min zunuub katiir.

⁵Fiyah fasaala ana chiftaha fi l-ard wa l-fasaala di, hi khata jaayi min al-malik.

⁶Al-mataamiis yukhuttuuhum fi bakaan aali ziyaada wa l-khaniyiin yukhuttuuhum fi bakaan tihit.

⁷Ana chift battaan abiid raakbiin fi kheel wa masaa'iil maachiin be rijleehum misil abiid.

Ayyi amal indah khutuura

⁸Al-yankut nugra, akuun yaga' foogha wa l-yisawwi khurma, akuun daabi yi'addiih.

⁹Al-yagta' al-hajar, akuun yinjarah wa l-yichaggig al-hatab, yadkhul fi l-khatar.

¹⁰Al-faas kan kaalle wa ma tarragooha, waajib gudra ziyaada fi isti'maalha. Khalaas, faaydit al-hikma hi al-najaah.

¹¹Kan naadum ya'arif yihaddi al-daabi wa l-daabi yi'addiih, chunu al-faayde al-yalgaaha?

Ma tikallim katiir

¹²Wakit al-hakiim yihajji, kalaamah ya'ajib al-naas wa laakin lisaan al-matmuus yiwaddirah.

¹³Kalaamah fi l-bidaaya hu tamaasa wa fi l-nihaaya hu jahaala wa charr.

¹⁴Al-naadum al-fikrah mahduud, yikattir kalaamah. Wa l-insaan ma ya'arif al-yukuun wa yaatu al-yikhabbirah be l-yukuun ba'ad mootah?

¹⁵Khidmit al-matmuus ti'ayyih lahaddi ma ya'arif derib al-yiwaddiih le l-madiina!

¹⁶Al-azaab le l-balad al-malikha sabi wa kubaaraatha yaakulu tuul al-yoom!

¹⁷Mabruuk le l-balad al-malikha min iyaal al-chuyuukh wa kubaaraatha yaakulu fi wakit munaasib le yalgo gudra bala sakar!

¹⁸Fi wakt al-kasal, raas al-beet yaga' wa wakt al-iide yinrakhu, al-beet yinaggit.

¹⁹Al-naas yisawwu akil le yadhako wa l-khamar le yifarruhu hayaathum. Wa laakin be l-gurus, yalgo kulla cheyy.

²⁰Ma tal'an al-malik hatta fi daakhal galbak kula wa fi beetak wiheedak, ma tal'an al-khani. Achaan al-teeraay tiwaddi al-khabar wa tihajji be l-cheyy al-inta gultah.

Jaami'a 11

Gassim maalak le tahfadah

¹Armi khubzidak fi l-almi achaaan yoom waahid talgaaha.

²Gassim maalak ale sab'a aw tamaane bakaan achaaan inta ma ta'arif al-fasaala al-taji fi l-ard.

³Wakit al-sahaab yichiil almi, al-matara tusubb fi l-ard. Wa kan chadara waga'at ale l-wati aw ale l-munchaakh, fi bakaanha al-waga'at foogah da bas, hi tagood.

⁴Al-harraati al-yichiif al-riih ya'arif al-wakit al-ma waajib yiteerib. Wa l-harraati al-yichiif al-sahaab ya'arif al-wakit al-ma waajib yagta'.

⁵Misil inta ma ta'arif wih al-riih wa kikkeef yilkawwano udaam al-sakhiir fi batun ammah, khalaas ma tagdar tafham kikkeef al-Rabb yisawwi kulla cheyy.

⁶Be fajur, teerib wa be achiiye, ma tinjamma. Achaan inta ma ta'arif weenu al-yanjah, da walla daak, walla kan al-itneen kulluhum adiiliin.

⁷Nuur al-sabaah halu wa adiil le l-uyuun yichiifu al-harraay.

⁸Kan naadum yi'iich siniin katiiriin, khalli yafrah be ayyi waahid minhum. Wa laakin khalli yizzakkar kadar ayyaam al-moot aktar. Wa kulla cheyy al-yaji zaayil saakit.

Afrah wa fakkir fi l-hisaab

⁹Ya l-sabi! Afrah be ayyaam subaak wa khalli galbak yafrah be ayyaam chabaabak. Taabi' kalaam galbak wa l-yichiifuuh uyuunak. Laakin a'arif kadar fi kulla l-cheyy da, al-Rabb yihaasibak.

¹⁰Ba''id al-hizin min galbak wa ba''id al-ta'ab min jismak. Achaan al-suba wa l-gudra zaayliin saakit.

Jaami'a 12

Azzakkar al-Rabb

¹Fi wakit chabaabak, azzakkarah, hu al-khalagaak. Azzakkarah gabul ayyaam al-diige ma yajuuk wa gabul ma yajuuk al-siniin al-fooghum inta tuguul: «Hayaati ma indaha ta'am.»

²Azzakkarah gabul ma yidallumu al-harraay wa l-nuur wa l-gamar wa l-nujuum kula wa gabul al-sahaab ma yigabbil ba'ad al-matar.

³Azzakkarah gabul al-haaris ma yarjif min al-khoof wa rujaal al-fahaliin ma yidanguru wa gabul awiin al-rahhaakaat al-ma katiiraat yiwaggifan al-rahiik wa l-yichiifan be chabaabiik ma yiwaddiran jamaalhin.

⁴Azzakkarah gabul biibaan al-chawaari' abdalriteen ma yinsaddo wa harakat al-murhaaka ma tinsami' wa gabul ma tugumm wakit al-tuyuur yikhannu wa ya'ayan kulla l-khannaayaat.

⁵Azzakkarah gabul ma takhaaf min al-aali wa min ru'ub al-derib wa gabul chadarat al-looz ma tinawwir wa l-jaraad ma yisiir be tagala wa gabul al-chadara al-tiziid al-chahwa ma tafchul wa l-insaan ma yamchi le beetah al-abadi wa l-nawwaahaat ma yamchan fi l-chaari'.

⁶Azzakkarah gabul al-haya ma tingati' misil habil al-fudda wa kharraaf al-dahab ma yingadda wa gabul al-jarr ma yilkassar fi l-hoot wa l-jurra ma tinkasir wa taga' fi l-biir.

⁷Azzakkarah gabul al-insaan ma yigabbil fi l-turaab al-khalagooh minnah wa gabul al-ruuh ma tigabbil le l-Rabb al-khalagha.

⁸Al-Mu'allim gaal: «Al-haya zaayle! Zaayle saakit! Kulla cheyy zaayil!»

Kalaam al-akhiir hana l-Mu'allim

⁹Al-Mu'allim ma hakiim bas, hu battaan allam al-ma'rafa le l-cha'ab. Hu kachaf be ma'rafa wa wazan wa nazzam adad kabiir hana amsaal.

10 Al-Mu'allim fattach le yalga kalaam al-ya'ajib. Wa katab kalaam da adiil wa da kalaam al-hagg.

11 Kalaam al-hakiimiin misil asa al-yusuugu beeha al-bahaayim. Wa mu'allifiin al-kutub gawiyiin misil masaamiir al-yutugguhum wa yasbutu. Wa di hadiye al-jaaye min raa'i waahid.

12 Wa l-faddal min al-kalaam da, khalli yabga leek daris, ya wileedi. Kitaabit al-kutub ma tikammil wa katarat al-giraay ti'ayyi al-jisim.

13 Wa fi l-akhiir, daahu nihaayat al-kalaam ansama'at. Akhaaf min al-Rabb wa ahfad wasiiaatah ahaan da l-waajib le ayyi insaan.

14 Ahaan al-Rabb yihaasib kulla amal al-insaan hatta kan mulabbad kula, kan zeen walla fasil.

Nachiid

Nachiid 1

¹Al-khine al-aziim hana l-malik Suleymaan.

Kalaam al-mahbuuba

²Hibbini! Min fadlak, hibbini! Achaan hubbak halu min asiir al-inab.

³Itrak yinchamma halu wa usmak chattat misil riihit al-istir. Fi chaan da, al-banaat bihibbannak.

⁴Chiilni ma'aak. Yalla najru! Ya maliki, waddiini fi khurfitak wa hinaak, nal'abo wa nafraho sawa. Wa nizzakkaro hubbak al-halu min asiir al-inab. Al-bihibbannak indihin hagg!

⁵Ya banaat Madiinat al-Khudus, ana samra wa laakin jamiile, zarga misil khiyam al-sayyaara wa jamiile misil sitaarat beet Suleymaan.

⁶Ma tichiifanni achaan ana samra. Di l-harraay bas galabat looni. Awlaad ammi zi'ilo diddi wa sawwooni haarisat jineenit inab. Wa laakin jismi al-misil jineenti, ana ma harastah.

⁷Guul leyi, inta al-ana nihibbak, ween tisarrih khanamak? Ween bakaan tigayyil foogah? Wassifni achaan ma nifattich wa nuruuh wa naga' fi diiraan jiiraanak.

Kalaam al-ru'yaan

⁸Ma ta'arfiih, inti al-ajmal min al-awiin? Taab'i derib khanamah wa asrahe be inzeeki jamb dara aniina al-ru'yaan.

Kalaam al-mahbuub

⁹Ya habiibt, inti misil faras arabat Fir'oon malik Masir.

¹⁰Khuduudki jamiiliin ambeenaat khuruuski wa ragabatki samha fi usut ribig zaytuunki.

¹¹Nisawwu leeki khuruus hana dahab wa ziina hint fudda.

Kalaam al-mahbuuba

¹²Wakit maliki gaa'id fi usut rufgaanah, riihit itri anchammat.

¹³Habiibi misil bal'uumi hana sandal al-mu'allag fi ragabati wa yargud fi sadri be l-leel.

¹⁴Habiibi misil nuwwaar al-hinne fi jineenit inab fi Een Jidi.

Kalaam al-mahbuub

¹⁵Inti jamiile, ya habiibt. Aywa, inti jamiile wa uyuunki samhiin misil al-hamaam.

Kalaam al-mahbuuba

¹⁶Inta jamiil, ya habiibi. Inta kula halu. Wa narugdu fi goozna al-akhdar.

¹⁷Narugdu tihit chadar al-arz misil chi'ab beetna wa tihit furuu' al-sarwi misil amadah.

Nachiid 2

¹Ana misil nuwwaar al-gechch fi sahalat Chaaruun wa misil zahra jamiile fi l-waadi.

Kalaam al-mahbuub

²Habiibti fi ust al-banaat misil zahra jamiile fi lubb al-chook.

Kalaam al-mahbuuba

³Habiibi fi ust al-subyaan misil chadarat al-tuffaah fi lubb chadar al-khaaba. Fi dullah, niriid ninjamma wa hu halu leyi misil fawaakih fi lisaani.

⁴Hu waddaani fi beet al-aazuuma wa khattaani be hubbah.

⁵Akkuluuni be ka'ak al-inab wa azguuni be asiir al-tuffaah achaan ana miridt min katarat al-chahwa.

⁶Iidah al-isra gaa'ide tihit raasi wa iidah al-zeene hadanatni.

⁷Ya banaat Madiinat al-Khudus, nihallifkan be jamaal al-khuzlaan wa araayil al-kadaade kadar ma tigawwiman wa la tiwa'an al-hubb gabul waktah.

Kalaam al-mahbuuba

⁸Asma'an, daahu habiibi jaayi. Yunutt min jabal le jabal wa min hajar le hajar.

⁹Habiibi misil al-khazaal wa misil jidi al-aryal. Daahu waagif wara durdurna. Yichiifni be l-chubbaak wa yitaawigni be l-guduud.

¹⁰Hu chaal al-kalaam wa gaal leyi: «Gummi, ya habiibti al-jamiile, wa ta'aali leyi.

¹¹Achaan wakt al-seef kammal wa l-matar bada wa l-khariif ja.

¹²Wa fi kulla l-balad, al-nuwwaar baan wa wakt al-khine ja. Wa hiss al-gimri ansama' fi kulla l-balad.

¹³Chadar al-tiin rama iyaalah wa nuwwaar al-inab anchamma. Gummi, ya habiibti al-jamiile, wa ta'aali leyi.

¹⁴«Ya hamaamti, al-mullabbide fi karaakiir al-jibaaal wa fi juruuf al-hujaar. Wassifi leyi wijihki wa khalli nasma' hissiki achaan hissiki halu wa wijihki jamiil.

¹⁵«Aturdu leena al-ba'aachiim, aywa, al-ba'aachiim al-yitallufu al-inab achaan chadar inabna nawwar.»

¹⁶Habiibi, ana leyah hu wa hu leyi ana. Wa hu saarih be khanamah fi l-nuwwaar.

¹⁷Wa gabul buruudit al-leel wa wakit al-dalaam yisidd, gabbil, ya habiibi, wa ta'aal leyi. Abga misil al-khazaal wa misil jidi al-aryal fi juruuf al-jibbaal.

Nachiid 3

¹Wa be l-leel, fi sariiri, ana fattacht al-galbi biriidah, ana fattachtah wa ma ligiitah.

²Ana gammeet wa hawwagt al-madiina fi l-chawaari' wa fi ayyi bakaan. Ana fattacht al-galbi biriidah, ana fattachtah wa ma ligiitah.

³Wa l-hurraas al-buruukhu al-hille be l-leel ligooni wa ana gult: «Ma chiftu al-galbi biriidah?»

⁴Wa min futt minhum, ana ligiit al-galbi biriidah. Hadantah wa ma khalleetah lahaddi waddeetah fi hooch ammi wa dakhkhaltah fi beet hana l-wildatni lahaddi fi l-khurfa.

⁵Ya banaat Madiinat al-Khudus, nihallifkan be jamaal al-khuzlaan wa araayil al-kadaade kadar ma tigawwiman wa la tiwa''an al-hubb gabul waktah.

Kalaam al-mahbuuba

⁶Yaatu al-jaayi min al-sahara wa ajaajah misil dukhkhaan al-taali'? Yaatu al-mu'attar be sandal wa lubaan wa be kulla dukhkhaan al-tujjaar?

⁷Aywa, da Suleymaan al-raakib fi baasuur utfitah. Muhawwigiinah 60 rujaal furraas min ahsan furraas Bani Israa'iil.

⁸Kulluhum chaayliin suyuuf wa humman naas muhaaribiin. Ayyi waahid seefah fi sulbah jaahiz le ayyi khatar al-yaji be l-leel.

⁹Al-malik Suleymaan indah utfa al-sawwooha be hatab Lubnaan.

¹⁰Wa amadha mujammaliin be fudda wa baasuurha be dahab. Wa furaachha loonah garadi wa banaat Madiinat al-Khudus addalan daakhilha wa jammalannah be mahabba.

¹¹Amurgan, ya banaat Sahyuun! Ta'aalan chiifan al-malik Suleymaan! Indah taaj al-ammah khattatah leyah fi yoom ariisah wa da yoom al-farah mala galbah.

Nachiid 4

Kalaam al-mahbuub

¹Inti jamiile, ya habiibtu, inti jamiile. Wa uyuunki misil al-hamaam khaadi le laffaahitki. Wa cha'arki misil danab al-faras al-naazle min jabal Gil'aad.

²Wa sunuunki buyud misil laban al-khanam wa misil al-riheew al-barradah al-matar. Ayyi sinn be gabiilitha, ma fi waahide kula waga'at.

³Wa chalaaliifki zurug misil al-kheet al-azrag wa khachumki jamiil. Wa khuduudki misil al-rummaanaat khaadi le laffaahitki.

⁴Wa ragabatki tawiile misil beet al-muraakhaba hana Dawuud. Wa ziinitha tichaabih al-alif darag al-mu'allagiin fi l-beet da roog ba'ad roog.

⁵Wa duyuudki misil tiimaan al-khazaal al-raat'iin fi l-nuwwaar.

⁶Wa gabul buruudit al-leel wa wakit al-dalaam yisidd, ana namchi le jabal al-sandal wa le hajar al-lubnaan.

⁷Inti kulliki jamiile, ya habiibti, ma indiki ayyi eeb.

⁸Ta'aali ma'aayi min Lubnaan, ya aruusi. Dalli ma'aayi min jibaalha. Anzili min raas jabal al-Amaana wa min raas jabal Saniir wa Harmuun, bakaan dungur al-diidaan wa margad al-numuura.

⁹Inti malakti galbi, ya akhti, ya aruusi. Inti malakti galbi be nazra waahide wa be zaytuunaay waahide min ribigki.

¹⁰Hubbiki halu, ya akhti, ya aruusi. Hubbiki halu min asiir al-inab! Wa riihitki haluuwe min kulla itir al-dunya.

¹¹Wa habbitki haluuwe min al-asal, ya aruusi, wa lisaanki indah asal wa laban. Wa riihit khulgaanki misil sandal Lubnaan.

¹²Inti jineene mazruuba, ya akhti, ya aruusi. Inti biir magfuula wa een almi makhtuuma.

¹³Wa nabaat jineenitki rummaan al-fawaakihah haluwiin. Wa fi jineenitki fiyah nabaataat hana dukhkhaan misil al-hinne wa l-naardiin.

¹⁴Aywa, fi naardiin wa za'faraan wa dufur wa girfa wa samukh lubaan wa hatab sandal wa gamaari wa kulla dukhkhaan al-riihtah haluuwe.

¹⁵Wa fiyah een almi fi lubb al-jineene di wa hi biir almi al-saafi al-yisiil min jibaaal Lubnaan.

Kalaam al-mahbuuba

¹⁶Gummi, inti riih al-munchaakh. Ta'aali, inti riih al-junuub. Hijji jineenti wa khalli riihitha al-haluuwe tisiil. Wa khalli habiibi yadkhul foogi ana jineentah wa yaakul min fawaakihha al-haluwiin.

Nachiid 5

Kalaam al-mahbuub

¹Aywa, ana nadkhul fi jineenti, ya akhti, ya aruusi! Wa nagta' sandali wa dukhkhaani al-halu! Wa naakul asali min cham'itah wa nachrab asiir inabi wa labani.

Kalaam al-aakhariin

Aakulu, ya l-rufgaan !

Acharbo wa askaro min al-hubb!

Kalaam al-mahbuuba

²Aywa, ana numt wa galbi waa'i. Wa daahu habiibi tagga al-baab wa gaal: «Aftahe leyi, ya akhti, ya habiibtu, ya hamaamti, ya jamiilti! Achaan al-karany khatta raasi wa cha'ari anballa!»

³Wa ana raddeet wa gult: «Ana salleet khalagi wa kikkeef battaan nalbasah? Ana khassalt rijileeni wa kikkeef battaan niwassikhhum?»

⁴Habiibi madda iidah le yaftah al-baab wa galbi gaa'id yadrub min al-farah.

⁵Wa gammeet le naftah le habiibi wa itir saal min iideeni. Wa min asaab'i, al-itir malat tarbaaz al-baab.

⁶Ana fataht le habiibi wa laakin habiibi gabbal wa faat wa galbi alhayyar. Maragt fattachtah wa ma ligiitah wa naadeetah wa hu ma radda leyi.

⁷Wa l-hurraas hana durdur al-madiina ligooni. Humman farachooni wa jarahooni wa chaalo laffahti.

⁸Ya banaat Madiinat al-Khudus, nihallifkan! Kan ligiitan habiibi, guulan leyah kadar ana miridt min katarat al-chahwa.

Kalaam al-banaat

⁹Be chunu habiibki faat al-subyaan al-aakhariin? Guuli leena, inti al-ajmal min al-awiin! Be chunu habiibki faat al-subyaan al-aakhariin, lahaddi tihallifiina fi chaanah?

Kalaam al-mahbuuba

¹⁰Habiibi jamiil wa nachiit wa bayyin fi ust al-aalaaf.

¹¹Wijhah misil al-dahab al-saafi wa cha'arah mulawlaw wa azrag kurum misil loon al-khuraab.

¹²Uyuunah samhiin misil hamaam jamb al-waadi. Wa buyud misil khassaloohum be laban wa gaa'idiin fi wijh jamiil.

¹³Wa dignah misil jineene al-mazruu'a be rihe al-tigawwim chadar al-dukkhaan. Wa chalaaliifah misil nuwwaar al-sitteeb wa yinaggit minhum al-itir.

¹⁴Wa iideenah misil isay hana dahab al-mujammal be hajar khaali. Wa jittitah misil looh hana aaj al-mujammal be yaakhuut akhdar.

¹⁵Wa rijileenah misil amad hana rukhaam abyad fi asaas hana dahab saafi. Hu ajmal min jibaal Lubnaan wa ma'ruuf misil chadar al-arz.

¹⁶Khachmah halu wa jismah kulla ke mahbuub. Wa da bas, habiibi wa da bas, rafiigi. A'arfannah, ya banaat Madiinat al-Khudus.

Nachiid 6

Kalaam al-banaat

¹Habiibki ween macha? Ooriina, ya inti al-ajmal min al-awiin! Habiiibki faat be ween? Ooriina, achaan nifattuchuu ma'aaki.

Kalaam al-mahbuuba

²Habiibi nazal foogi ana jineentah al-mazruu'a be chadar al-dukhkhaan. Wa yasrah fi jineentah wa yagta' al-nuwwaar.

³Habiibi, ana leyah hu wa hu leyi ana. Hu saarih fi l-nuwwaar.

Kalaam al-mahbuub

⁴Inti jamiile, ya habiibt, misil hillit Tirsa wa samha misil Madiinat al-Khudus. Inti ajiibe misil deech aziim al-maachi be raaytah!

⁵Dalli uyuunki minni achaan gaa'idiin yibarjuluuni. Wa cha'arki misil danab al-faras al-naazle min jabal Gil'aad.

⁶Wa sunuunki buyud misil laban al-khanam wa misil al-riheew al-barradah al-matar. Ayyi sinn be gabiilitha, ma fi waahide kula waga'at.

⁷Wa khuduudki misil al-rummaanaat khaadi le laffaahitki.

⁸Mumkin malik al-balad indah

60 malikaat wa 80 sirriyaat wa banaat udriyaat bala adad.

⁹Wa laakin ana, hamaanti hi waahide wa jamiile. Hi waahide fi ammaha wa waalditha tihbbaha. Al-banaat chaafanha wa gaalan: «Mabruuk leeki.» Al-malikaat wa l-sirriyaat chaafanha wa chakaranha wa gaalan:

¹⁰«Hi di yaati al-tibiin misil taluu' al-harraay? Hi beeda misil al-gamar wa tiraari misil al-harraay. Hi ajiibe misil deech aziim al-maachi be raaytah!»

¹¹Ana nazalt fi jineenit al-fawaakih le nichiiif nabaat al-waadi. Jineenit al-inab ramat walla? Chadar al-rummaan nawwar walla?

¹²Wa min duun na'arfah, hasabt nafsi ana raakib fi arabat al-malik!

Kalaam al-aakhariin

¹³Ta'aali! Ta'aali, ya bitt hillit Chulaam! Gabbili le nichiiifuuki! Maala waajib nichiiifu bitt hillit Chulaam al-tal'ab been saff al-banaat wa saff al-subyaan?

Nachiid 7

Kalaam al-mahbuub

¹Ya bitt al-muluuk, rijileenki samhiin fi lubb ni'leeki. Wa daayir dawaarijki misil ribig al-zaytuun al-laddamooh al-naas al-induhum khibra.

²Wa fandoogki mudawwar misil jarr asiir al-inab be hararah. Wa batunki misil koom al-gameh al-muhawwag be nuwwaar.

³Wa duyuudki misil tiimaan al-khazaal.

⁴Wa ragabatki tawiile wa samha misil beet al-muraakhaba al-mabni be aaj. Wa uyuunki biraaru misil uyuun almi Hachbuun al-jamb baab Beet Rabbiim. Wa munkharki rigeeyge misil seef wa adiile misil beet al-muraakhaba hana Lubnaan al-muwajjih ale madiinat Dimachkh.

⁵Wa raaski foog misil jabal al-Karmal. Wa cha'arki azrag kurum wa ana malikki madfuur fi muchaatki.

⁶Inti jamiile wa haluuwe, ya habiibti al-bitt al-laziize.

⁷Inti tawiile misil tamuraay wa duyuudki misil anaagiid al-tamur.

⁸Ana gult: «Ana natla' fi l-tamuraay wa nilammis tamurha!» Wa khalli duyuudki yabgo leyi misil anaagiid al-inab wa nafaski yinchamma halu misil riihit al-tuffaah

⁹wa khachumki yabga laziiz misil asiir al-inab al-ahsan. Aywa, al-asiir da yisiil be suhuula fi l-chalaaliif wa l-sunuun.

Kalaam al-mahbuuba

¹⁰Ana le habiibi wa hu indah chahwa leyi.

¹¹Ta'aal, ya habiibi, namchu fi l-kadaade, nunuumu tihit chadarat al-hinne.

¹²Wa be fajur badri, namchu fi jineenit al-inab wa nichiiifu kan al-inab nawwar wa kan nuwwaarrah alfattah wa kan al-rummaan nawwar wa fi l-bakaan daak, ana nantiik nafsi.

¹³Al-zuhuur al-haluwiin, riihithum tinchamma. Wa min foog leena, fi fawaakih laziiziin, al-fawaakih al-jadiidiin wa l-gaddimiin al-ana hafadtuhum leek, ya habiibi.

Nachiid 8

¹Yaareet, inta bigiit misil akhuuyi al-radda'atak ammi fi deedha. Be da, kan ana nalgaak fi l-chaari', nihibbak wa l-naas ma yi'ayyuruuni.

²Ana nuguudak wa nidissak fi beet ammi wa inta ti'allimni al-hubb. Wa ana nazgiik asiir al-inab be haraarah wa asiiri hana l-rummaan.

³Wa iidah al-isra gaa'ide tihit raasi wa iidah al-zeene hadanatni.

⁴Ya banaat Madiinat al-Khudus, nihallifkan ma tigawwiman wa la tiwa''an al-hubb gabul waktah.

Kalaam al-banaat

⁵Yaati al-jaaye min al-sahara murrakkize fi habiibha?

Kalaam al-mahbuuba

Ya habiibi, ana gawwamtak

tihit chadarat al-tuffaah. Wa da bas al-bakaan al-ammak taalagat beek, al-bakaan al-wildatak foogah.

⁶Khuttini fi galbak wa akhtim foogah wa dissini misil khaatim fi usba'ak. Achaan al-hubb chadiid misil al-moot wa l-reede chadiide misil al-khabur. Wa naar al-hubb misil naar daribiin al-ra'ad wa lahiibha misil ambalbaala al-jaaye min Allah.

⁷Naar al-hubb, almi al-wudyaan ma yaktulha wa almi al-seel ma yaakulha. Al-yahsib yibii' al-hubb be kulla khunaayah, yalga illa l-eeb wa l-ihaana.

Kalaam al-aakhariin

⁸Aniina indina akhut sakhayre wa deedha lissaa' ma gamma. Nisawwu chunu le akhutna gabul ma yichiiluha aruus?

⁹Kan hi misil durdur, nigawwuha be buyuut muraakhaba hana fudda. Wa kan misil baab, nigawwuha be hatab al-arz.

Kalaam al-mahbuuba

¹⁰Ana misil durdur wa duyuudi misil buyuut al-muraakhaba. Wa fi uyuun habiibi, ana bas nabga leyah bakaan salaam.

Kalaam al-mahbuub

¹¹Suleymaan indah jineenit inab fi Ba'al Hamuun wa hu ajarha le l-tujjaar le yahfadooha. Wa humman yikaffu leyah taman fawaakihha alif hajar fudda.

¹²Wa leek inta, ya Suleymaan, al-alif hajar fudda. Wa miiteen hajar kamaan, nafaag le tujjaar inab jineentak. Wa laakin jineenti ana, ana bas nahfadha.

¹³Inti al-taskuni fi l-jineene, rafiigaatki sim'an hissiki. Wa ana kula, khalliini nasma'ah.

Kalaam al-mahbuuba

¹⁴Ajri ta'aal ajala, ya habiibi, wa abga misil al-khazaal wa misil jidi al-aryal fi jibaaal al-dukhkhaan.

Icha'ya

Icha'ya 1

Ru'yat al-nabi Icha'ya

¹Daahu ru'yat Icha'ya wileed Ammuus al-tukhuss balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus. Wa l-ru'ya di kaanat fi ayyaam hukum Uzziya wa Yuutaam wa Ahaaz wa Hizkhiya muluuk mamlakat Yahuuza.

Al-umma al-muznibe

²Ya l-sama, asma'e! Wa ya ard, aftahe adaanki! Daahu kalaam Allah al-hu gaalah: «Ana addabt wa rabbeet iyaal wa laakin humman atmarrado diddi.

³Al-toor ya'arif siidah wa l-humaar ya'arif al-naadum al-yantiih akil. Laakin Bani Israa'iil ma ya'arfuuni wa cha'abi ma yafhamo.»

Naas Yahuuza bigo misil naas Saduum

⁴Al-azaab le l-umma al-muznibe aywa, le l-umma al-chaayle al-khata! Intu zurriiyit al-naas al-fasliin, iyaal al-mudammariin! Intu abeetu Allah aywa, abeetu Khudduus Israa'iil wa gabbaltu wara.

⁵Allah yadrubku ween battaan? Achaan intu gaa'idiin tiziidu fi isyaanku. Raasku kulla malaan awaawiir wa galibku kulla ta'baan.

⁶Min raasku le rijleeku ma fi cheyy adiil. Kulla ke juruuh wa halaabiib wa awaawiir jadiidiin. Wa la munaddafiin wa la malfuufiin wa la masahoom be dihin.

⁷Baladku khirbat wa mudunku hirgo. Al-ajaanib yaakulu intaaj arduku giddaamku. Hi khirbat wa l-ajaanib dammarooha.

⁸Madiinat Sahyuun al-misil bineeye, abooha wa bigat misil ligdaabe fi jineenit inab ba'ad al-gati'. Abooha misil illiye fi usut zere' al-fagguus wa misil hille muhaasara.

⁹Wa kan Allah al-Gaadir ma khalla leena naas chiyya al-nijo, aniina niddammaro misil naas Saduum wa nahlako misil naas Amuura.

Allah aba dahaaya al-kaddaabiin

¹⁰Ya Bani Yahuuza, khuyyaadku fasliin misil khuyyaad Saduum. Asma'o kalaam Allah al-yuguulah leeku! Ya Bani Yahuuza, cha'abku fasliin misil naas Amuura. Khuttu adaanku le wasaaya Ilaahna!

¹¹Allah gaal: «Dahaayaaku al-katiiriin dool, nisawwi beehum chunu? Kafaani min al-dahaaya al-muharragiin hana kubchaanku wa chaham ajjaalku. Aywa, damm tiiraanku wa humlaanku wa tuyuusku kula, ma narda beyah.

¹²Wakit taju wa tagiifu giddaami, yaatu gaal leeku tifajjukhu fadaayti?

¹³Waggufu ma tijiibu leyi battaan dahaayaaku al-makruuhiin wa bakhuurku da muharram leyi! Waggufu dahaayaaku hana awwal yoom fi kulli chahar wa hana kulli

yoom sabt wa malammaatku achaan ana ma nakhbal al-fasaala fi malammaatku al-khaassiin.

¹⁴Ana nakrah dahaayaaku hana awwal yoom fi kulli chahar. Wa a'yaadku, ma nahmalhum! Bigi leyi katiir.

¹⁵Wakit timiddu iideeku leyi be du'aaku, ana ma niwajjih aleeku. Wa wakit tikatturu salaawaatku kula, ma nasma'ku achaan iideeku malaaniin be damm.

¹⁶Albarrado wa tahuru nufuusku wa ba''udu min giddaami amalku al-fasil wa khallu minku al-fasaala.

¹⁷Al'allamo al-adiil wa fattuchu al-adaala gabbulu al-zaalim min derbah hana l-zulum. Sawwu al-adil le l-atiim wa daafu'u le l-armala.»

¹⁸Allah gaal: «Ta'aalu ninaakhuchu. Kan zunuubku humur kula, yabgo buyud karr misil al-laban. Wa kan humur tchu misil al-damm kula, yabgo buyud karr misil al-gutun.

¹⁹Wa kan khassadtu wa simi'tu kalaami, taakulu min ahsan intaaj al-ard.

²⁰Laakin kan abeetu wa isiituuni, al-seef yabga misil naar yaakulku!» Aywa, da kalaam Allah al-gaalah.

Allah yitahir Madiinat al-Khudus

²¹Kikkeef al-madiina al-amiine bigat charmuuta? Awwal hi malaane be l-adaala. Aywa, awwal al-adaala saakne foogha laakin hassa' saakniin foogha kattaaliin dimam.

²²Ya Madiinat al-Khudus! Fudditki malaane be l-wasakh wa khamarki al-sameh mukhalbat be almi.

²³Masaa'iilki bigo haraamiyiin wa munrabitiiin ma'a l-saraariig. Wa yihibbu al-rachwa wa yajru wara l-faayde. Humman ma yidaafu'u le huguug al-atiim wa ma lammaahum be chakwat al-armala.

²⁴Fi chaan kulla l-cheyy da, daahu kalaam Allah al-Rabb al-Gaadir, Jabbaar Israa'iil. Hu gaal: «Al-azaab leeki, ya Madiinat al-Khudus! Nichiil al-taar foogki, inti khasiimti aywa nikammilki, inti aduuyi.

²⁵Battaa nugumm diddiki wa nagta'ki fi l-naar. Wa nisaffiiki wa namrug wasakhki misil khassalooki be saabuun.

²⁶Nijiib leeki gudiya misil awwal wa mustachaariin misil fi l-bidaaya. Wa ba'ad da, yinaaduuki Madiinat al-Adaala wa Hillit al-Amaan.

²⁷Sahyuun tanja be l-adaala wa sukkaanha al-yigabbulu yanjo be l-hagg.

²⁸Al-aasiyiin wa l-muznibiin yiddamaro sawa wa l-abo Allah, yikammulu.

²⁹Aywa, intu talgo eeb min chadarku al-kubaar al-gaa'idiin titmannooh. Wa tabgo khajlaaniin fi chaan al-jineenaat al-azaltuuhum le ibaadat asnaamku.

³⁰Khalaas, intu tabgo misil chadara al-waragha yibis wa jineene al-almiiha kammal.

³¹Al-raajil al-chadiid yabga misil gechch wa amalah yabga misil charaara. Hu wa amalah yahrago sawa wa ma fi naadum al-yaktul al-naar minhum.»

Icha'ya 2

¹Daahu kalaam al-ru'ya al-chaafha Icha'ya wileed Ammuus, fi chaan balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus.

Al-umam yamchu be katara

²Fi aakhir al-wakit, jabal beet Allah yasbit fi ruuse al-jibaaal wa yabga aali min kulla l-hujaar. Wa kulla l-umam yaju leyah be katara misil almi al-jaari.

³Wa chu'uub katiiriin yaju wa yuguulu: «Ta'aalu natla'o fi jabal Allah, fi beet Ilaah Yaakhuub. Hu yi'allimna derbah wa aniina namchu foogah.» Achaan min Sahyuun, yamurgu churuut al-Tawraat wa min Madiinat al-Khudus yamrug kalaam Allah.

⁴Allah yabga gaadi been al-umam wa yihaakim chu'uub katiiriin. Humman yuduggu suyuufhum jaraari wa yuduggu huraabhum khanaajir. Wa umma ma tarfa' suyuufha le umma wa ma fi tatriib le l-harib battaan.

⁵Ya zurriiyit Yaakhuub, ta'aalu nuruukhu fi nuur Allah.

Yoom al-Rabb hu yoom al-charii'a

⁶Ya Rabb! Inta abeet cha'abak zurriiyit Yaakhuub achaaan humman malaaniin be aadaat min al-sabaah. Yihajju be ilim al-kheeb misil al-Filistiyiin wa yistafugu ma'a l-ajaanib.

⁷Al-balad malaane be l-fudda wa l-dahab wa kanzaha katiir bala adad. Al-balad malaane be l-kheel wa arabaatha hana l-harib katiiriin bala adad.

⁸Al-balad malaane be l-ilaahaat wa l-naas yasjudu le l-sana'ooh be iideehum aywa, yasjudu le l-sawwooh be asaabi'hum.

⁹Ya Rabb! Al-insaan yidangir wa ayyi raajil yilmaskan. Ma takhfir leehum!

¹⁰Ya l-naas adkhulu fi karaakiir al-jibaaal wa allabbado fi l-nugaar ba'iid min khoof Allah al-chadiid wa nuur majdah.

¹¹Al-insaan al-fachchaar, yidalli raasah wa l-naadum al-mustakbir, yidangir. Wa fi l-yoom da, Allah wiheedah bas yi'azzumuuh.

¹²Achaan fi l-yoom da, Allah al-Gaadir yugumm didd kulla l-mustakbiriin wa didd kulla l-yarfa'o ruuseehum. Hu yugumm didd kulla l-yikabburu nufuushum wa hu yinazzilhum.

- ¹³Wa yugumm didd kulli chadar al-arz hana Lubnaan al-mustakbir wa yarfa' raasah wa didd kulla chadar al-balluut hana Baachaan.
- ¹⁴Aywa, Allah yugumm didd kulla l-jibaal al-aaliyiin wa didd kulla l-hujaar al-kubaar.
- ¹⁵Wa yugumm didd kulla l-buyuut al-tuwaal hana l-muraakhaba wa didd kulla l-daraadir al-gawiyiin.
- ¹⁶Allah yugumm didd kulla l-sufun hana Tarchiich wa didd kulla l-sufun al-chaayliin khumaam sameh.
- ¹⁷Wa khalaas, al-insaan al-fachchaar yidalli raasah wa l-naadum al-mustakbir, yidangir. Wa fi l-yoom da, Allah wiheedah bas yi'azzumuuh.
- ¹⁸Kulla l-ilaahaat yiwadduru.
- ¹⁹Khalli yadkhulu fi karaakiir al-jibaal wa yillabbado fi l-nugaar min khoof Allah al-chadiid wa nuur majdah wakit yugumm yirajjif al-ard.
- ²⁰Wa fi l-yoom da, al-insaan yidaffig le l-faar wa abunrigée' ilaahaatah hana l-fudda wa ilaahaatah hana l-dahab al-sana'aahum le yasjud leehum.
- ²¹Wa l-naas yadkhulu fi karaakiir al-jibaal wa chuguug al-hajar min khoof Allah al-chadiid wa nuur majdah wakit yugumm yirajjif al-ard.
- ²²Khalli ma titwakkalo ale l-insaan, hu ma indah cheyy illa l-nafas al-foogah wa ma indah khiima.

Icha'ya 3

Ikhaab balad Yahuuza wa l-Khudus

- ¹Daahu Allah al-Rabb al-Gaadir yagta' kulla l-musaa'adaat min balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus, kulla l-musaa'adaat wa l-mawaarid hana l-akil wa l-charaab.
- ²Wa yamrug min lubbuhum al-faaris wa l-raajil al-muhaarib, al-gaadi wa l-nabi, al-chawwaafi wa l-cheekh,
- ³khaayid al-khamsiin wa l-mukarram, al-mustachhaar wa l-sinaa'i al-indah khibra wa l-mutakhassis fi l-sihr.
- ⁴Allah gaal: «Nukhutt fi badalhum subyaan le yabgo kubaaraathum aywa, iyaal dugaag yahkumu fooghum.»
- ⁵Al-cha'ab yiddaayago, al-raajil yidaayig raajil wa raajil yidaayig akhuuh. Wa l-sabi yita''ib al-chaayib wa l-mahguur yita''ib al-indah charaf.
- ⁶Wa naadum yakrub akhuuh al-min aayiltah wa yuguul leyah: «Inta indak khalag, abga khaayidna! Wa l-kharaab da yabga tihit sultitak.»

⁷Wa fi l-yoom da, akhuuh yuguul: «Ana ma nagdar ni'aalijku. Fi beeti kula, ma fi akil wa la khalag. Ma tidarrujuuni khaayid al-cha'ab!»

⁸Madiinat al-Khudus tittarta' wa balad Yahuuza taga'. Achaan humman atmarrado didd Allah be kalaamhum wa amalhum wa abo majdah.

⁹Amalhum yinchaaf fi wujuuhhum wa humman bigo misil naas Saduum al-hajjo be zunuubhum, ma labbadoohum. Al-azaab leehum! Achaan humman jahhazo al-fasaala le nufuushum.

¹⁰Guulu: «Al-saalihiin yafraho achaan yaakulu min intaaj amalhum.»

¹¹Al-azaab le l-aasiyiin! Humman yalgo al-fasaala, achaan yijaazuuhum hasab al-sawwooh iideehum.

¹²Ya cha'abi! Al-yidaayuguuku iyaal dugaag wa l-yahkumu foogku awiin. Ya cha'abi! Al-yuguuduuku yiwadduruuku wa yiwadduuku fi l-derib al-a'waj.

Ikhaab al-yifajjukhu cha'ab Allah

¹³Allah gamma le yichaari' wa le yi'aakhib al-chu'uub.

¹⁴Allah yihaakim kubaaraat cha'abah wa masaa'iilhum. Wa yuguul: «Intu dammartu jineenaat al-inab! Wa l-khumaam al-saragtuuh min al-masaakiin gaa'id fi buyuutku.

¹⁵Maala tifajjukhu cha'abi? Maala tidissu wujuuh al-masaakiin fi l-turaab?» Wa da kalaam Allah al-Rabb al-Gaadir.

Ikhaab al-awiin

¹⁶Wa Allah gaal: «Banaat Sahyuun mustakbiraat, yarfa'an ruuseehin wa yaktulan uyuunhin. Wa yikoolifan fi machiihin wa yiharrikan hujuulhin.»

¹⁷Achaan da, al-Rabb yigawwim guub fi ruuse banaat Sahyuun aywa, Allah yi'arri jabhaathin.

¹⁸Wa fi l-yoom da, al-Rabb yamrug minhin ziinithin hana l-hujuul wa l-zaytuun wa l-hafaayid

¹⁹wa l-khuruus wa l-suure wa l-laffaahaat

²⁰wa l-tarhaat wa l-saal wa l-karraabaat wa gazzaaz al-istir dugaag wa l-waragaat.

²¹Aywa, al-Rabb yamrug minhin al-khawaatim wa l-chanafa

²²wa khulgaan al-iid wa l-manaadiil wa l-ibaayaat wa l-makhaali

²³wa l-chawwaafaat wa l-tiibaan wa khimaar al-raas wa l-rabbaataat. Aywa, al-Rabb yamrug minhin kulla ziinithin.

²⁴Badal al-istir, tinchamma fooghin al-afana wa badal al-karraab, yarbutan habil. Badal al-muchaat, yizzayyanan wa badal al-khalag al-sameh, yalbasan chuwaal wa badal al-jamaal, wujuuhhin yahragan.

Araamil Madiinat al-Khudus

²⁵Ya Madiinat al-Khudus! Rujaalki yumuutu fi l-harib wa furraaski yumuutu fi l-duwaas.

²⁶Wa sukkaanki yabku wa yahzano misil mara al-waddarat kulla cheyy wa ga'adat fi l-turaab.

Icha'ya 4

¹Wa fi l-yoom da, sab'a awiin yakurban raajil waahid wa yuguulan: «Aniina ma indina rujaal! Aniina be nufuusna nifattuchu akilna wa nifattuchu lubaasna. Min fadlak, khassid abga raajilna wa astur eebna!»

Allah yahmi al-faddalo fi l-Madiinat

²Wa fi l-yoom da, bizrit Allah tijiib al-majd wa l-charaf le l-faddalo min Bani Israa'iil. Wa intaaj al-ard yijiib al-farah wa l-charaf.

³Wa khalaas, al-faddalo fi Sahyuun, al-khalloohum hayyiin fi Madiinat al-Khudus, yinaaduuhum mukhassasiin. Aywa, kulluhum Allah katabaahum achaan yi'iichu fi Madiinat al-Khudus.

⁴Wa da, ba'ad al-Rabb yinaddif wasaakhat banaat Sahyuun. Aywa, yikhassil Madiinat al-Khudus min al-damm al-foogha be l-hukum wa be l-naar.

⁵Allah yakhlig fi kulla bakaan fi jabal Sahyuun wa fi kulla l-bakaanaat al-yilimmu fooghum sahaabaay wa dukhkhaan be l-nahaar. Wa deyy hana naar ambalbaala be l-leel wa majd Allah yikhatti kulla cheyy.

⁶Wa l-majd da yabga misil ligdaabe al-tanti dull wa tahmi min al-hamu wa min al-riih wa l-matara al-chadiide.

Icha'ya 5

Bani Israa'iil misil jineenit al-inab

¹Khalli nikhanni le mahbuubi. Wa da khine le mahbuubi wa le jineentah hana l-inab. Mahbuubi indah jineenit inab fi gooz al-yigawwim adiil.

²Hu harat al-ard wa marag hujaarha wa chaal ahsan magan wa magganah. Wa bana beet tawiil le l-muraakhaba fi lubb al-jineene wa fi l-hajar, sawwa assaara. Indah acham yalga inab adiil wa laakin jineentah antajat illa inab talfaan.

³Khalaas, gaal: «Hassa' da, ya sukkaan Madiinat al-Khudus! Wa ya naas Yahuuza! Ahkumu beeni ana wa been jineenti hana l-inab.

⁴Chunu nagdar nisawwiih le jineenti ziyaada min al-sawweetah? Ana gaa'id narja be acham inab adiil wa maala hi antajat inab talfaan?

⁵«Wa hassa' ni'ooriiku al-nisawwiih le jineenti. Ana namrug al-zariibe wa l-bahaayim yaakuluuha wa nigidd khurma fi l-durdur le yadkhulu yifajjukhuuha.

⁶Al-jineene di, ana nakhribha wa la ni'addilha wa la nijankibha wa l-chook wa andireesa yugummu foogha. Wa nanti amur le l-sahaab ma yinazzil al-matara foogha.»

⁷Achaan jineenit Allah al-Gaadir, hi zurriiyit Bani Israa'iil. Wa naas Yahuuza, humman magan al-hu yihibbah. Be acham hu yarja minhum al-adaala wa laakin ligi al-zulum. Hu yarja minhum al-salaah wa laakin simi' siraakh al-mazluum.

Sitte waba fi kubaaraat Yahuuza

⁸Al-azaab le l-yilimmu beet fi beet wa zere' fi zere' lahaddi yichiilu kulla l-bakaan wa yaskunu wiheedhum fi ust al-balad.

⁹Be udneeyi, ana simi't haliifit Allah al-Gaadir, hu gaal: «Adad kabiir hana buyuut yakhrabo aywa, humman buyuut kubaar wa samhiin wa yabgo faadiyiin min sukkaanhum.

¹⁰Wa 10 habil hana jineenit inab yantij illa 10 kooro hana asiir wa l-yiteerib 100 kooro hana gameh yalga 10 kooro bas.»

¹¹Al-azaab le l-yugummu badri wa yifattuchu al-mariise wa le l-yidaffu jisimhum be l-khamar fi aakhir al-leel.

¹²Al-jigindiye wa amsibeybe wa l-tambal wa l-suffaara, humman dool yichajju'u sakarhum. Laakin al-naas dool, ma gaa'idiin yifakkuru fi amal Allah wa la yichiifu cheyy al-sawwatah iidah.

¹³Fi chaan gillit al-ma'rafa, cha'abi yiwadduuhum fi l-khurba. Wa l-induhum charaf, yumuutu min al-juu' wa katiiriin min naas al-hille yumuutu min al-atach.

¹⁴Wa fi chaan da, al-haawiye tiwassi' halgumha wa khachumha, taftahah wasii' bala hadd. Wa yanzulu foogha al-induhum charaf wa katiiriin min naas al-hille wa harakathum hana l-farha kula tanzil ma'aahum.

¹⁵Wa kulla l-naas yidanguru wa ayyi raajil yilmaskan wa l-yichiifu be istikbaar yidallu ruuseehum.

¹⁶Wa Allah al-Gaadir yibayyin adaaltah, aywa, al-Ilaah al-Khudduus yiwassif adaaltah.

¹⁷Al-humlaan yasraho fi l-hille al-kharbaane misil fi mar'aahum wa l-khanam al-sumaan yaakulu fi bakaanha al-kharaab.

¹⁸Al-azaab leehum! Humman al-yukurru khataahum be hubaal al-kidib misil kaarro, yukurru waraahum zunuubhum.

¹⁹Wa yuguulu: «Khalli Allah yisawwi khidimtah ajala achaan nichiiuuha! Wa Khudduus Israa'iil, khalli yigarrib wa yihaggig niyytah achaan na'arfuuha!»

²⁰Al-azaab le l-naas al-yuguulu al-charr kheer wa l-kheer charr! Wa yisawwu al-dalaam nuur wa l-nuur dalaam. Al-yisawwu al-murr halu wa l-halu murr.

²¹Al-azaab le l-yichiifu nufuushum hakiimiin wa yaj'alo nufuushum faahimiin!

²²Al-azaab le l-ya'arfu charaab al-khamar aywa, al-induhum khibra fi khalbitiin al-mariise!

²³Humman yibarru al-khaati fi chaan al-rachwa wa ma yantu hagg le l-saalih fi l-charii'a.

²⁴Fi chaan da, humman yabgo misil gechch al-taakulah al-naar wa misil ageeg al-yiwaddir fi ambalbaala. Wa uruughum yi'affunu wa nuwwaarhum yabgo misil ajaaj. Achaan humman ma tabbago Tawraat Allah al-Gaadir wa hagaru kalaam Khudduus Israa'iil.

Allah nazzal khadab didd cha'abah

²⁵Wa be sabab da, khadab Allah yanzil didd cha'abah. Hu yarfa' iidah didduhum le yadrubhum. Wa l-jibaal yarjufu wa janaazaat cha'abah yabgo misil wasakh fi ust al-chawaari'. Laakin be da kula, ma khalla za'alah wa iidah gaa'ide marfuu'a le l-ikhaab.

²⁶Hu yarfa' raaye le umam ba'iidiin wa yisaffir le yinaadi al-gaa'idiin fi aakhir al-ard. Daahu! Humman yugummu ajala wa yaju be sur'a.

²⁷Wa l-naas dool wa la ya'ayo wa la yittarta'o wa la yan'aso wa la yunuumu. Humman wa la yihillu hizaamhum wa la yifartugu ni'leehum.

²⁸Nachaachiibhum turaan wa nubbaalhum jaahiz le yazurgu. Dalaafe kheelhum misil al-hujaar wa rijle arabaathum ajiiliin misil amzooba'aane.

²⁹Wa yabku misil al-duud aywa, yabku misil furuukh al-duud. Yabku wa yakurbu fariisithum wa ma fi naadum al-yinajjiiha minhum.

³⁰Wa laakin fi l-yoom da, humman yikirru didd fariisithum misil hiss al-bahar al-yugumm. Wa fi l-ard, daahu fiyah illa l-dalaam wa l-diige wa l-nuur yabga dalaam be sabab al-khamaam.

Icha'ya 6

Allah kallaf al-nabi Icha'ya

¹Wa fi sanit moot al-malik Uzziiya, ana chift al-Rabb gaa'id fi kursi marfuu' foog marra waahid wa daayir khalagah mala al-beet al-mukhaddas.

²Wa l-makhlugiin al-niiraaniyiin waagfiin min foog leyah wa ayyi waahid indah sitte janaahe. Itneen yikhatti beehum wijhah wa itneen yikhatti beehum rijileenah wa itneen yitiir beehum.

³Wa l-waahid yinaadi al-aakhar wa yuguul: «Khudduus! Khudduus! Khudduus! Allah al-Gaadir! Majdah yamla kulla l-ard.»

⁴Wa l-biibaan anhazzo min al-hiss al-gaa'id yinaadi wa l-beet al-mukhaddas anmala be l-dukhkhaan.

⁵Wa khalaas, ana gult: «Al-azaab leyi! Ana waddart! Achaan ana naadum khachmi ma taahir wa saakin fi usut cha'ab khuchuumhum ma taahiriin. Wa uyuuni chaafu al-malik wa hu Allah al-Gaadir!»

⁶Wa waahid min al-makhlugiin al-niiraaniyiin dool chaal jamraay min al-madbah be kullaab wa taar ja aleyi.

⁷Wa hu limis khachmi beeha wa gaal: «Min al-jamraay di limsat chalaaliifak, a'arif kadar khataak anmaha wa zanbak angachcha.»

⁸Wa ana simi't hiss al-Rabb gaal: «Yaatu al-nirassilah? Wa yaatu al-yamchi leena?» Wa ana gult: «Daahuuni ana! Rassilni!»

⁹Wa hu gaal: «Amchi wa guul le l-cha'ab dool:

⟨Tasma'o wa laakin ma tafhamo wa tichiifu wa laakin ma ta'arfu.⟩

¹⁰Gawwi guluub al-cha'ab dool wa sidd udneehum wa a'ami uyuunhum achaan ma yichiifu wa la yasma'o wa la yafhamo. Wa be da, ma yutuubu le yalگو al-chifa.»

¹¹Wa ana gult: «Da le mata, ya Rabbi?» Wa hu gaal: «Lahaddi kulla l-mudun yiddammaro wa yabgo faadiyiin min sukkaanhum wa l-buyuut yabgo bala naas wa l-ard tiddammar wa takhrab.

¹²Lahaddi ana Allah niba'id al-naas wa l-balad tagood faadiye marra waahid.

¹³Wa hatta kan faddalo uchur min al-sukkaan kula, battaan yahrigo be naar. Wa humman yabgo misil chadar al-butum aw al-balluut al-gata'ooh. Yifaddil illa dumburah laakin dumburah yijiib zurriye mukhaddasa.»

Icha'ya 7

Icha'ya yikallim le l-malik Ahaaz

¹Wa Rasiin malik balad Araam wa Fagah wileed Ramalya malik mamlakat Israa'iil gammo didd Madiinat al-Khudus le yihaarubuuha wa laakin ma gidro yahjumuha. Wa da fi ayyaam hukum Ahaaz wileed Yuutaam wileed Uzziya malik mamlakat Yahuuza.

²Wa gaalo le l-malik Ahaaz al-min zurriiyit Dawuud: «Daahu malik Araam khatta mu'askarah fi turaab gabiilat Afraayim.» Khalaas fi l-bakaan da, al-malik wa cha'abah barjalo bigo misil chadar al-khaaba al-hazzatah al-riih.

³Wa Allah gaal le Icha'ya: «Amrug inta wa wileedak Chaar Yachuub (ma'anaatah al-faddulu yigabbulu). Wa gaabulu al-malik Ahaaz. Talgooh fi taraf majra al-birke al-aali ale derib zere' al-khassaaliin.

⁴Wa guul leyah:

«Agood saakit ma takhaaf! Wa khalli galbak ma yibarjil fi chaan al-za'al al-chadiid hana Rasiin malik Araam wa wileed Ramalya. Achaan humman misil machaahiib itneen al-gaa'idiin yidakhkhunu.

⁵Achaan balad Araam wa turaab gabiilat Afraayim wa wileed Ramalya dawwaro yisawwu leek al-fasaala wa gaalo:

⁶«Yalla nugummu didd balad Yahuuza wa nadkhulu al-madiina. Wa nikhawwufuuha wa nichiiuuha wa nukhuttu foogha wileed Tabiil misil malik.»»

⁷Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Da ma yukuun wa da ma yabga.

⁸Achaan madiinat Dimachkh, hi raas balad Araam wa malik Rasiin, hu raas Dimachkh bas. Wa ba'ad 65 sana, turaab gabiilat Afraayim yiddammar wa cha'abha yabgo ma fiihum.

⁹Wa madiinat al-Saamira, hi raas turaab gabiilat Afraayim wa wileed Ramalya, hu raas al-Saamira bas. Kan ma ti'aamunu be kalaami ana al-Rabb, abadan ma tasbutu.»

Alaamat Immaanuwiiil

¹⁰Wa battaan Allah hajja le Ahaaz wa gaal leyah:

¹¹«Atlub alaama min Allah Ilaahak kan min tihit al-ard walla min foog fi l-sama.»

¹²Wa Ahaaz radda leyah wa gaal: «Ana ma natlub cheyy wa la nijarrib Allah.»

¹³Wa khalaas, Icha'ya gaal: «Asma'o, ya zurriiyit Dawuud. Gallaltu sabur al-naas da chiyya leeku walla? Hal tagdaro tigallulu sabur Ilaahi?

¹⁴Wa fi chaan da, al-Rabb hu zaatah yantiiku alaama. Daahu al-bineeye khalbaane wa talda wileed wa tisammiih Immaanuwiiil

(ma'anaatah Allah ma'aana).

¹⁵Hu yachrab laban raayib wa yaakul asal lahaddi yakbur wa ya'arif al-zeen wa l-fasil.

¹⁶Wa laakin gubbaal al-wileed da ma ya'arif al-zeen wa l-fasil, turaab al-muluuk al-itneen dool yabga khala.

¹⁷Wa Allah yijiib foogak inta, ya l-malik Ahaaz, wa fi cha'abak wa aayiltak ayyaam al-abadan ma jo min yoom turaab Afraayim anfarag min turaab Yahuuza. Wa l-ayyaam al-fasliin dool yaju leek be sabab malik balad Achuur.»

¹⁸Fi l-yoom da, Allah yisaffir le yinaadi askar Masir wa humman yaju katiiriin misil dubbaan min kulla majaari Masir. Wa yinaadi askar min balad Achuur wa humman yaju katiiriin misil nahale.

¹⁹Wa humman yaju kulluhum wa yanzulu fi karkaw al-wudyaan wa fi chuguug al-jibaaal wa fi kulla l-chadar al-induhum chook wa fi kulla l-maraa'i.

²⁰Wa fi l-yoom da, al-Rabb yi'ajjir muus wa hu malik balad Achuur. Wa yijiibah min khaadi le bahar al-Furaat. Wa beyah al-Rabb yizayyin al-raas wa kulla suuf al-jilid wa l-digin kula yisillaha.

²¹Wa fi l-yoom da, ayyi naadum yirabbi ijle min al-door wa khanam itneen.

²²Wa min katarat al-laban, al-naas yacharbo al-laban al-raayib. Aywa, al-naas al-faddalo fi l-balad yi'iichu be l-laban al-raayib wa l-asal bas.

²³Wa fi l-yoom da, al-bakaan al-awwal indah 1 000 chadara hana inab al-tamanah 1 000 hajar fudda, yikhalluuh fi l-chook wa l-haskaniit.

²⁴Wa yadkhulu foogah be huraaab wa nubbaal achaan kulla l-balad tabga kadaade, malaane be l-chook wa l-haskaniit.

²⁵Kan le l-jibaaal al-awwal haratoohum be jarraay, battaan ma yahartuuhum min katarat al-chook wa l-haskaniit wa illa l-bagar wa l-khanam bas yasraho fooghum.

Icha'ya 8

Usum wileed Icha'ya

¹Wa Allah gaal leyi: «Chiil looh kabiir wa aktib foogah be huruuf waadhe al-usum Mahiir Chalaal Haach Baz.»

²Wa ana wassaft al-looh da le chuhuud amiiniin wa humman Uriiya raajil al-diin wa Zakariiya wileed Yabarkiya.

³Wa ana garrabt le marti al-nabiye wa hi bigat khalbaane wa wildat wileed. Wa Allah gaal leyi: «Sammi wileedak Mahiir Chalaal Haach Baz (ma'anaatah ajri le l-khaniime wa amchi ajala le l-nahib).

⁴Achaan gubbaal al-wileed ma ya'arif yuguul: «ammi wa abuuyi», yijiibu gidzaam malik balad Achuur khuna Dimachkh wa khaniimit al-Saamira.»

Malik Achuur yufuur misil al-bahar

⁵Wa Allah hajja leyi battaan wa gaal:

⁶«Al-cha'ab da aba almi hillit Chiiloo al-yajri be bicheech wa firho be l-malik Rasiin wa be wileed Ramalya.

⁷Wa fi chaan da, al-Rabb yigawwim didduhum almi bahar al-Furaat al-chadiid wa katiir. Wa da, malik balad Achuur wa kulla azamatah. Hu yatla' foog min bakaan margadah wa yufuut huduudah al-awwal.

⁸Wa yaakul balad Yahuuza wa yisiil wa yinayyil wa yalhag lahaddi l-ragaba. Wa rujuulah yamlo urd baladak, ya Immaanuwiiil.»

Al-Rabb ma'a l-cha'ab

⁹Ya cha'ab Achuur, arjufu wa akhaafo! Ya kulla l-naas al-ba'iidiin fi l-ard, asma'o! Jahhuzu le l-harib wa akhaafo. Aywa, jahhuzu le l-harib wa akhaafo.

¹⁰Sawwu chooritku wa laakin chooritku di tafchul. Guulu kalaamku misil tidooruuu wa laakin kalaamku da ma yilhaggag ahaan Immaanuwiiil, Allah ma'aana.

Waajib takhaafo min Allah

¹¹Wa daahu kalaam Allah leyi wakıt iidah karabatni wa hazzarni ma nichiiil derib al-cha'ab da. Hu gaal:

¹²«Ma tuguulu mu'aamara le ayyi cheyy al-yinaadi al-cha'ab da mu'aamara. Ma takhaafo min ayyi cheyy al-humman yakhaafo minnah wa ma tarjufu.

¹³Wa le Allah al-Gaadir bas, tikhaddusuuh wa minnah hu bas takhaafo wa minnah hu bas tarjufu.

¹⁴Wa hu yabga bakaan mukhaddas le l-mamaalik al-itneen hana Bani Israa'iil. Yabga leehum hajar al-yintaggo foogah wa yittarta'o wa yabga chabaka wa charak le sukkaan Madiinat al-Khudus.

¹⁵Wa katiiriin yittarta'o fi l-hajar wa yaga'o wa yilkassaro wa yaga'o fi l-charak wa yakurbuuhum.»

Al-sukuut wa l-acham

¹⁶Ahfad al-chahaada di wa akhtim al-ta'liim fi guluub talaamiizi.

¹⁷Ana nukhutt achami fi Allah al-aba ma yiwajjih ale zurriiyit Yaakhuub wa ana nitwakkal aleyah.

¹⁸Ana wa l-iyaal al-antaahum leyi Allah, aniina misil alaamaat wa masal le Bani Israa'iil. Allah al-Gaadir bas jaabaahum, hu al-saakin fi jabal Sahyuun.

¹⁹Akuun yuguulu leeku: «Amchu le l-naas al-yikallumu ma'a l-maytiin wa le l-jannaaniyiin al-humman yilkhaalo wa yihajju tihit tihit. Al-cha'ab ma yas'alo ilaahaathum walla? Wa l-naas ma yikallumu ma'a l-maytiin fi chaan al-hayyiin walla?»

²⁰Khalaas, ruddu leehum wa guulu: «Al-naas al-ma yitaabu'u al-ta'liim wa l-chahaada ma yichiifu nuur al-sabaah.»

Al-machi fi l-dalaam

²¹Al-naas yuchuggu al-balad ta'baaniin wa jii'aaniin. Wakit yujuu'u, yakhdabo wa yal'ano malikhum wa Ilaahum wa yisangu'u ale l-sama.

²²Wa ba'ad da, yichiifu al-ard wa daahu ta'ab wa dalaam. Wa dalaam al-diige yilizzuhum fi dalaam azrag kurum.

Icha'ya 9

Hukum malik al-salaam

¹Wa laakin al-dalaam ma yagood daayman fi l-balad al-gaa'ide fi l-ta'ab. Zamaan Allah ayyab turaab Zabuluun wa turaab Naftaali. Wa laakin fi l-mustakhal, yicharrif al-derib al-jamb al-bahar khaadi le bahar al-Urdun wa daar al-Jaliil, daar al-ajaanib.

²Al-cha'ab al-maachiin fi l-dalaam yichiifu nuur aziim. Aywa, al-saakniin fi balad al-dalaam al-haalik, nuur yibiin leehum.

³Ya Rabb! Inta kattart naas al-umma di wa kabbart farahum. Wa yafraho giddaamak misil farah hana yoom al-gati' wa farah hana gisim al-khaniime.

⁴Achaan inta rafa't al-tagala al-fooghum wa l-daami al-fi kataafeehum wa kassart asaas al-mudaayig misil najjeethum min naas Midyaan fi l-yoom daak.

⁵Wa ayyi na'aal adu al-tafjakh wa tirajjif wa ayyi khalag al-dassooh fi damm, khalaas yazguluuhum fi ambalbaala wa l-naar taakulhum.

⁶Achaan wilido leena sakhiir wa l-wileed da, antooh leena. Wa l-sulta tabga fi iideenah wa yinaaduuh be l-asaame dool, al-Mustachaar al-Ajiib wa l-Ilaah al-Gaadir wa l-Abu al-Daayim wa Malik al-Salaam.

⁷Wa yikabbir sultitah wa salaam bala hadd fi kursi al-muluk hana Dawuud. Wa mamlakatah tasbit wa tabga gawiiye fi l-hagg wa l-adaala min al-yoom wa ila l-abad. Wa be mahabbithah al-chadiide, Allah al-Gadir yisawwi al-cheyy da.

Za'al Allah wa ikhaabah

⁸Al-Rabb rassal kalaam didd zurriiyit Yaakhuub, aywa, al-kalaam waga' fi Bani Israa'iil.

⁹Al-cha'ab kulluhum ya'arfuuh. Humman gabiilat Afraayim wa sukkaan madiinat al-Saamira. Kulluhum be fachaar wa galib mutakabbir yuguulu:

¹⁰«Diringeel al-durdur waga' laakin aniina nabnuuh battaan be hajar mugassas. Chadar al-jimmeez gatta' ooh laakin aniina nimaggunu chadar al-arz fi badalah.»

¹¹Wa Allah yansur fooghum khusmaan Rasiin wa yanti silaah le udwaanhum.

- ¹²Araam fi l-sabaah wa l-Filistiyiin fi l-kharib yaakulu Bani Israa'iil akle waahide. Wa be da kula, za'al Allah ma yagiif wa iidah gaa'ide marfuu'a le l-ikhaab.
- ¹³Al-cha'ab ma gabbalo le Ilaahum al-darabaahum wa ma fattacho Allah al-Gaadir.
- ¹⁴Wa khalaas fi yoom waahid bas, Allah yagta' min Israa'iil al-raas wa l-danab wa l-nakhal wa l-ageeg.
- ¹⁵Al-kubaaraat wa l-ajaawiid, humman al-raas. Wa l-anbiya al-yitnabba'o be kidib, humman al-danab.
- ¹⁶Al-kubaaraat al-yuguudu al-cha'ab waddaroohum wa l-cha'ab dool addammaro marra waahid.
- ¹⁷Wa fi chaan da, al-Rabb ma yafrah be subyaanhum wa ma yihinn fi ataamaahum wa araamilhum. Achaan humman kulluhum kuffaar wa fasiin wa kulla khuchuumhum yikallumu be kalaam al-tamaasa. Wa be da kula, za'alah ma yagiif wa iidah gaa'ide marfuu'a le l-ikhaab.
- ¹⁸Achaan fasaalithum tahrig misil al-naar al-taakul al-chook wa l-haskaniit wa titichch chadar al-khaaba wa titalli' ale l-sama amuud hana dukhkhaan.
- ¹⁹Min chiddit khadab Allah al-Gaadir, al-balad tahrag wa l-cha'ab yabgo hatab al-naar wa ma fi naadum al-yihinn fi akhuuh.
- ²⁰Wa akalo ale l-zeene wa gaa'idiin be l-juu' wa akalo ale l-isra wa ma chib'o wa ayyi waahid yaakul laham jisim gariibah.
- ²¹Gabiilat Manassa tugumm didd gabiilat Afraayim wa gabiilat Afraayim tugumm didd gabiilat Manassa wa kulluhum sawa yugummu didd Bani Yahuuza. Wa be da kula, za'alah ma yagiif wa iidah gaa'ide marfuu'a le l-ikhaab.

Icha'ya 10

Al-ikhaab didd kubaaraat Yahuuza

- ¹Al-azaab le l-yikharruru churuut hana fasaala wa yaktubu gawaaniin hana ta'ab!
- ²Humman yadharo al-miskiin min al-charii'a wa yagla'o al-hagg min fagraan cha'abi. Wa yaksabo al-araamil wa yanhabo al-ataama.
- ³Intu tisawwu chunu fi yoom al-ikhaab, wakit al-halaak yaji leeku min ba'iid? Le yaatu tajru wa min yaatu talgo al-faza'? Wa ween tudummu khunaaku?
- ⁴Ma faddal illa tidanguru ma'a l-masaajiin wa taga'o ma'a l-maytiin. Wa be da kula, za'al Allah ma yagiif wa iidah gaa'ide marfuu'a le l-ikhaab.

Al-azaab le balad Achuur

- ⁵Al-azaab le malik balad Achuur! Hu asaas za'ali wa ninazzil khadabi be l-asa al-fi iidah.

⁶Ana nirassil malik balad Achuur didd al-umma al-kaafre wa nuguudah didd al-cha'ab al-yigawwumu khadabi achaan malik Achuur yanhabhum wa yaksabhum wa yifajjikhhum tihit rijileenah misil al-tiine fi l-chawaari'.

⁷Wa laakin hu ma yafham misil da wa galbah kula ma yifakkir misil da. Achaan fi galbah illa l-damaar wa katil al-umam be katara.

⁸Achaan hu gaal: «Khuyyaadi ma ziyaada min al-muluuk dool walla?»

⁹Wa dammarna hillit Kalna misil hillit Karkamiich wa hillit Hamaat misil hillit Arfad wa madiinat al-Saamira misil madiinat Dimachkh!

¹⁰Idi kula dammarat mamaalik al-ilaahaat al-asnaamhum katiiriin min asnaam Madiinat al-Khudus wa l-Saamira.

¹¹Hal ana ma nidammir Madiinat al-Khudus wa asnaamha misil dammart al-Saamira wa ilaahaatha walla?»

¹²Wa wakit al-Rabb yikammil kulla khidimtah fi jabal Sahyuun wa fi Madiinat al-Khudus, hu yuguul: «Nugumm didd afkaar al-istikbaar hana malik balad Achuur wa choofah hana l-bukhud.

¹³Achaan al-malik da gaal:

«Be gudrat iidi, ana sawweet kulla l-cheyy da wa be hikmati, ana bigiit faahim. Ana khayyart huduud al-chu'uub wa nahabt maalhum wa be faraasiye nazzalt muluuk min karaasiikum.

¹⁴Wa misil yichiilu beed min al-uchch, ana khataft khuna al-chu'uub. Wa misil yukhummu al-beed al-khallooh, ana khammeet kulla buldaan al-ard. Wa ma fi waahid harrak jinhah wa la fakka khachmah wa la sarakh diddi.»

¹⁵Wa Allah gaal: «Hal al-faas tafchur fi siidha al-yagta' beeha walla? Hal al-munhaar yil'alla fi l-yista'malah walla? Wa da misil al-asa tiharrik al-iid al-tarfa'ha walla misil al-dugul yigill al-insaan!

¹⁶Wa be sabab da, ana Allah al-Rabb al-Gaadir ninazzil al-batuul fi l-askar al-sumaan hana l-malik. Wa be azamathum di kula, al-naar taakulhum wa tahrighum.»

¹⁷Wa l-Rabb, nuur Israa'iil, yabga misil naar aywa, Khudduus Israa'iil yabga misil ambalbaala al-fi yoom waahid bas, taakul wa tahrig al-chook wa l-haskaniit.

¹⁸Be l-kaamil, al-Rabb yidammir al-khaabaat wa l-jineenaat al-kubaar hana malik Achuur. Wa humman yabgo misil mardaan al-waddar gudurtah.

¹⁹Wa yifaddil chiyya bas min chadar khaabaatah lahaddi sakhiir sakhayyar kula yagdar yahsibhum.

Al-yifaddulu min Bani Israa'iil

20 Wa fi l-yoom da, al-yifaddulu min Bani Israa'iil wa l-mu'arridiin wa l-nijo min zurriiyit Yaakhuub ma yintaklu ale malik Achuur al-darabaahum. Wa laakin yintaklu be amaan ale Allah Khudduus Israa'iil.

21 Wa l-yifaddulu yigabbulu. Aywa, al-yifaddulu min zurriiyit Yaakhuub yigabbulu le Allah al-Gaadir.

22 Ya Bani Israa'iil, kan cha'abku bigo katiiriin misil ramla hana khachum al-bahar kula, al-yigabbulu minku chiyya bas. Kharaar al-damaar marag wa hu kharaar malaan be l-adaala.

23 Wa khalaas, kharaar al-damaar da marag wa akiid Allah al-Rabb al-Gaadir yitabbigah fi kulla l-balad.

Allah yugumm didd balad Achuur

24 Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb al-Gaadir gaal: «Ya cha'abi al-saakniin fi madiinat Sahyuun, ma takhaafo min malik balad Achuur. Hu gaa'id yadrubku be asaatah wa yarfa' asaatah didduku misil sawwooh al-Masriyiin zamaan.

25 Hassa' faddal wakit chiyya bas, khadabi didduku yagiif wa laakin za'ali yidammir askar balad Achuur.»

26 «Wa ana Allah al-Gaadir narfa' leyah al-soot wa nadurbah misil darabt naas Midyaan fi hajar Uriib. Wa narfa' asaati didd al-bahar misil rafa'taha didd al-Masriyiin zamaan.

27 Wa fi l-yoom da, narfa' tagalatah min kataafeeku wa nichiiil al-daami min rigaabku wa l-daami yilkassar achaan tachba'o wa tabgo sumaan.»

Askar Achuur garrabo le l-madiina

28 Wa askar Achuur yaju fi hillit Ayyat wa yuchuggu hillit Migruun wa fi hillit Mikmaach, yikhallu mu'iddaathum.

29 Wa yagta'o al-ma'ada wa yuguulu: «Fi l-leele di, nanzulu fi hillit Gaba'.» Wa be da, hillit al-Raama tarjif wa Gibee'a hillit Chaawuul sukkaanha yi'arrudu.

30 Asrakho, ya naas hillit Bitt Galliim! Wa khutti baalki, ya hillit Laycha! Wa hillit Anatuut al-Miskiine!

31 Wa hillit Madmiina ti'arrid wa sukkaan hillit Gabiim yifattuchu malja'.

32 Wa fi nafs al-yoom, askar Achuur yagiifu fi hillit Nuub wa yarfa'o iideehum didd jabal Sahyuun al-misil bineeye wa da hajar al-foogah Madiinat al-Khudus.

Allah yidammir al-khaaba

33 Wa chiifu! Daahu Allah al-Rabb al-Gaadir yidammir askar Achuur misil naadum yikassir al-furuu' be chidde. Wa misil yagta' al-furuu' al-marfuu'iin foog, Allah yikammil kubaaraathum wa l-aaliyiin kula, yarmiium tihit.

³⁴Wa da misil hu yagta' chadar al-khaaba be faas wa khalaas, Lubnaan taga' gidzaam al-Aziim.

Icha'ya 11

Yaji malik aadil min zurriiyit Dawuud

¹Wa yaji waahid min zurriiyit Yassa misil firi' al-yabzur min dumbur wa min ga'arah tugumm bizre al-tisawwi iyaal.

²Wa fi l-naadum da, yanzil Ruuh Allah wa da ruuh al-hikma wa l-ma'rafa wa l-choora wa l-fahaaliye wa l-ilim wa l-khoof min Allah.

³Wa hu yafrah be l-khoof min Allah wa ma yahkim be l-chaafatah eenah wa ma yikharrir be l-sim'atah adaanah.

⁴Wa yahkim le l-fagraaniin be l-adaala wa yikharrir be l-adil le masaakiin al-balad. Wa kalaamah, misil be asa yadrub al-balad wa be kilme waahide, yaktul al-aasi.

⁵Wa l-adaala misil hizaam sulbah wa l-sahiih misil hizaam batnah.

Ma fi damaar fi jabal Allah

⁶Wa l-ba'achoom yaskun ma'a l-hamal wa l-nimir yargud jamb al-sakhal. Wa l-ijil wa farkh al-duud yaakulu sawa wa wileed sakhayyar yuguudhum.

⁷Wa l-bagara wa l-dubb yasraho sawa wa iyaalhum yarugdu bakaan waahid. Wa l-duud yabga misil al-toor, yaakul al-gechch.

⁸Al-tifil yal'ab be uchch abundarag aywa, al-sakhiir yidiss iidah fi nigrat al-daabi.

⁹Wa ma tukuun fasaala wa la damaar fi kulla jabali al-mukhaddas achaan al-ard tinmali be ma'rafat Allah misil al-bahar yinmali be almi.

Gabbiliin kulla Bani Israa'iil

¹⁰Wa fi l-yoom da, irig Yassa yabga misil raaye le l-chu'uub. Wa l-umam yifattuchuuu wa bakaanah al-yinjamma foogah aziim.

¹¹Wa fi l-yoom da, al-Rabb yimidd iidah le taani marra le yafda al-faddalo min cha'abah al-gaa'idiin fi buldaan Achuur wa Masir wa Fatruus wa l-Habacha wa Ilaam wa Chin'aar wa Hamaat wa fi jazaayir al-bahar.

¹²Hu yarfa' raaye le l-umam wa yilimm Bani Israa'iil al-matruudiin wa yajma' Bani Yahuuza al-muchattatiin fi l-arba'a jiihaat hana l-ard.

¹³Wa husud Afraayim yabga ma fiih wa khusmaan Yahuuza yikammulu. Wa Afraayim ma yahsid Yahuuza battaan wa Yahuuza ma yabga abadan khasiim Afraayim.

¹⁴Wa humman yinsabbo fi l-Filistiyyiin fi l-kharib wa sawa yanhabo al-gaa'idiin fi l-sabaah. Wa fi buldaan Adoom wa Muwaab, yahkumu wa le Bani Ammuun, yamulkuuhum.

¹⁵Wa Allah yiyabbis rijil bahar Masir wa yarfa' iidah le yadrub bahar al-Furaat be chiddit nafkhatah. Wa yigassimah sab'a wudyaan dugaag al-yagdaru yagta'ooohum be rijleehum.

¹⁶Wa hinaak, hu yisawwi derib le l-faddalo min cha'abah fi balad Achuur misil zamaan sawwa derib le Bani Israa'iil yoom marago min balad Masir.

Icha'ya 12

Al-chukur le Allah al-munajji

¹Wa fi l-yoom da, inta tuguul: «Ana nachkurak, ya Allah! Achaan inta zi'ilt diddi wa laakin khadabak inta khalleetah wa inta sabbartini.

²Daahu al-Ilaah al-munajji! Ana atwakkalt aleyah wa battaan ma nakhaaf. Achaan gudurti wa khuwwiti, hu Allah wa hu bas al-najjaani.»

³Wa tichiilu almi be farah min een almi hana l-naja.

⁴Wa fi l-yoom da, inta tuguulu: «Achkuru Allah wa naadu usmah! Arrufu amalaha le l-chu'uub wa azzakkaro kadar usmah al-Aali.

⁵Khannu le Allah achaaan hu sawwa achya aziimiin wa arrufu beehum kulla l-ard.

⁶Iitu be farah wa zakhrutu, ya sukkaan Sahyuun! Achaan Khudduus Israa'iil al-gaa'id fi usutku, hu aziim.»

Icha'ya 13

Nihaayat Baabil garrabat

¹Muhaakamat Baabil al-chaafha Icha'ya wileed Ammuus fi ru'ya.

²Al-Rabb gaal: «Khuzzu raaye fi l-jabal al-amlas wa naadu le l-askar. Wa wassufuuhum be iideeku le yadkhulu al-madiina be biibaan al-hukkaam.

³Ana anteet amur le mukhassasiin hineeyi wa battaan naadeet furraasi al-yinaffuzu khadabi, al-yafraho be azamati.»

⁴Asma'o al-haraka al-katiire fi l-jibaaal misil cha'ab katiiriin! Wa da hiss harakat al-mamaalik aywa, harakat malammat al-umam! Allah al-Gaadir yijahhiz deechah al-yihaarib.

⁵Humman yaju min balad ba'iide min aakhir al-ard. Allah wa silaah khadabah yisabbubu damaar hana kulla l-balad.

⁶Abku be hizin achaaan yoom Allah garrab wa da yoom hana damaar chadiid al-jaayi min al-Gaadir.

- ⁷Wa be sabab da, kulla l-iideen yinrakhu wa ayyi naadum galbah yingati’.
- ⁸Humman yinbahtu wa yakrubhum waja’ wa talaga wa yittanno misil mara al-gaa’ide titaalig. Wa l-waahid yichiif al-aakhar kulluhum munbahitiin wa yisallulu uyuunhum min al-khoof.
- ⁹Daahu yoom Allah jaayi, yoom hana khadab mukhiif wa za’al chadiid al-foogah Allah yakhrib al-ard wa yuguchch minha al-muznibiin.
- ¹⁰Wa be da, nujuum al-sama wa l-Sabi al-Makhmi nuurhum ma yibiin. Wa min taluu’ha, al-harraay tabga dalma wa l-gamar kula, nuurah ma yidawwi.
- ¹¹Wa l-Rabb gaal: «Ana ni’aakhib al-dunya fi chaan fasaalitha wa l-aasiyiin fi chaan khataahum. Wa niwaggif istikbaar al-mustakbiriin wa ninazzil fachaar siyaad al-unuf.
- ¹²Wa nisawwi al-insaan khaali ma yinlagi misil al-dahab al-saafi. Aywa, Bani Adam yabga khaali ma yinlagi misil dahab balad Ufiir.
- ¹³«Wa be sabab da, nihizz al-sama wa nirajjif al-ard min asaasha. Wa da min chiddit za’ali ana Allah al-Gaadir fi yoom khadabi al-muhrig.
- ¹⁴Khalaas, misil al-khazaala al-matruuda wa misil al-khanam al-ma induhum raa’i, ayyi waahid yigabbil le cha’abah wa ayyi waahid yi’arrid le baladah.
- ¹⁵Wa ayyi waahid al-yalgooh, yat’anooh wa ayyi waahid al-yakurbuuh, yaktuluuh be l-seef.
- ¹⁶Wa atfaalhum yarhakoohum giddaamhum wa yanhabo khumaam buyuuthum wa yarugdu ma’a awiinum be gu.»
- ¹⁷Wa l-Rabb gaal: «Daahu nigawwim al-Maadiyiin didduhum al-ma yifakkuru fi l-fudda wa l-dahab kula ma ya’ajibhum.
- ¹⁸Wa be nuchchaabhum, yaktulu al-chabaab wa ma yarhamo al-tifil wa ma yihinnu fi l-iyaal al-dugaag.»
- ¹⁹Zamaan, madiinat Baabil jamaal al-mamaalik wa ziinat al-Baabiliyiin. Wa hassa’, hi tabga misil Saduum wa Amuura al-dammaraahum al-Rabb.
- ²⁰Hi ma yaskunuuha ila l-abad wa min zurriye le zurriye kula, ma yaskunuuha. Al-arab al-yisiiru ma yabnu khiyamhum hinaak wa l-ru’yaan ma yisawwu zaraayibhum hinaak.
- ²¹Haywaanaat al-kadaade yaskunuuha wa tuyuur amguggum yamlo buyuutha. Wa l-na’aam yaskunha wa tuyuus al-hajar yal’abo foogha.
- ²²Al-maraaf’iin yabku fi buyuutha al-samhiin wa l-ba’aachiim fi gusuurha al-kubaar. Wakitha gariib yaji wa ayyaamha mahsuubiin.

Icha'ya 14

Bani Israa'iil yigabbulu min al-khurba

¹Allah yihinn fi zurriiyit Yaakhuub wa ya'azil battaan Bani Israa'iil wa hu yantiikum al-raaha fi baladhum. Wa l-aajaanib yilimmu ma'aahum wa yinrabtu ma'a zurriiyit Yaakhuub.

²Wa chu'uub aakhariin yichiiluum wa yigabbuluuum fi baladhum fi l-ard al-antaaha leehum Allah. Wa Bani Israa'iil yakurba al-naas dool wa yisawwuuhum abiid wa khadiim. Wa yasjunu al-naas al-sajanoohum wa yahkumu fi l-naas al-daayagoohum.

Moot malik balad Baabil

³Yoom waahid, Allah yantiiku al-jumma min ta'abku wa diigitku wa min al-ubuudiiye al-gaasiye al-faradooha foogku.

⁴Wa khalaas fi l-yoom da, tikhannu be l-masal da wa tichchammato le malik Baabil wa tuguulu: «Kikkeef wagaf al-mudaayig? Wa kikkeef al-jaayir bigi ma fiih?»

⁵Allah kassar isay al-aasiyiin wa asaas al-hukkaam.

⁶Achaan be khadab al-mudaayig darab al-cha'ab wa be daribiin mutataabi'. Wa be za'al, hu malak al-umam wa taradaahum bala rahma.

⁷«Wa hassa', kulla sukkaan al-ard anjammo wa ligo raaha wa be farah zakhrato.

⁸Hatta chadar al-sarwi wa arz Lubnaan firho be l-bigi foogak, ya l-malik! Wa gaalo: «Min inta waga't, al-yagta'na abadan ma gidir yaji leena.»

⁹«Wakit inta wisilt fi bakaan al-maytiin, humman barjalo wa laagook. Wa gawwamo leek al-naas al-maato zamaan wa kulla kubaaraat al-ard. Wa gawwamo min karaasiikum kulla muluuk al-umam.

¹⁰Wa kulluhum yihajju leek wa yuguulu:

«Inta kula daahu mutt misilna wa bigiit ma'aana sawa sawa.

¹¹Istikbaarak nazal fi bakaan al-maytiin ma'a musiikha hana jigindiiytak. Wa hassa' inta raagid fi l-duud wa mulkhatti beyah.»

¹²«Kikkeef inta waga't min al-samaawaat, ya deyy al-sabaah al-yiraari? Kikkeef ramook fi l-ard, ya mufachchil al-umam?»

¹³Inta bas gult fi galbak:

«Natla' foog fi l-samaawaat wa nukhutt kursiyyi min foog le nujuum al-Ilaah. Wa nagood fi jabal al-ijtimaa' al-ilaahaat fi aakhir al-munchaakh.»

¹⁴Wa battaan inta gult:

⟨Natla' foog fi l-sahaab wa nisawwi nafsi misil al-Aali.⟩

15 Wa laakin daahu inta nazalt ma'a l-maytiin fi aakhir al-khabur.

16 Al-yichiifuuk yihammuruuk aywa, yichiifuuk adiil wa yuguulu:

⟨Da ma al-raajil al-barjal al-ard wa rajjaf al-mamaalik walla?⟩

17 Da ma hu al-sawwa al-aalam sahara wa haddam al-mudun wa ma talag al-masaajin walla?⟩

18 «Kulla muluuk al-umam bala tafrikha ragado be charaf, ayyi waahid fi khaburah.

19 Wa laakin inta, zagalook ba'iid min khaburak misil firi' al-ja'alooh muharram wa misil rimmit al-insaan al-ta'anooh be l-seef wa zagalooch fi nugra al-fi lubbaha hajar wa misil janaaza al-fajjakhoocha be l-rijileen.

20 Wa inta, ma dassook ma'a l-muluk fi l-khabur achaan inta dammart baladak wa kataalt cha'abak. Wa l-naas al-yisawwu al-fasaala, usum zurriiyithum yiwaddir ila l-abad.

21 «Yalla! Jahhuzu juzur le katil iyaalah be sabab khata juduudhum! Achaan ma waajib yugummu wa yagla'o al-ard wa yamlo al-aalam be mudunhum.»

22 Wa Allah gaal: «Ana nugumm didduhum wa nuguchch usum al-Baabiliyiin wa l-faddalo min iyaalhum wa iyaal iyaalhum. Wa da kalaam Allah al-Gaadir.

23 Wa Baabil nisawwiha rahad wa maskan abunchook. Wa nuguchchaha be mugchaachat al-damaar!» Wa da kalaam Allah al-Gaadir.

Damaar balad Achuur

24 Wa Allah al-Gaadir halaf wa gaal: «Akiid, al-naweetah yukuun wa l-kharrartah yitimm.

25 Ana nidammir naas balad Achuur fi baladi wa nifajjikhhum fi jibaali. Wa be misil da, nidalli al-daami min kataafe cha'abi wa ninazzil tagalatah min kataafeehum.»

26 Da l-kharaar al-chaalah Allah didd kulla l-ard wa di hi al-iiid al-marfuu'a didd kulla l-umam.

27 Allah al-Gaadir chaal kharaar. Yaatu yagdar yifachchilah? Hu rafa' iidah le l-ikhaab. Yaatu yagdar yinazzilha?

Allah yihaakim balad al-Filistiyiin

28 Wa fi l-sana al-maat foogha al-malik Ahaaz, al-muhaakama di bigat.

29 «Ma tafraho, ya kulla l-Filistiyiin, wa ma tuguulu asaas al-yadrubku ankasarat. Achaan min rimmit al-daabi, yamrug abundarag wa min zurriiyah, yamrug al-daabi al-indah samm yaktul.

³⁰Wa awlaad al-bikir hana l-fagraaniin yalgo ma'aachhum wa l-masaakiin yarugdu be amaan. Wa laakin intu, ya l-Filistiyiin, naktulku be l-juu' wa l-faddalo minku, nidammirhum.

³¹Nuuhu, ya biibaan! Wa kooruku, ya mudun! Kulla l-Filistiyiin barjalo. Achaan al-adu yaji misil dukhkhaan min al-munchaakh wa askari waahid kula ma yamrug min al-saff.

³²Chunu al-nurudduuh le murassaliin al-umma di? Nuguulu: «Aywa, Allah assas Sahyuun achaan masaakiin cha'abah yalja'o leeha.»»

Icha'ya 15

Al-kalaam didd Muwaab

¹Muhaakamat Muwaab. Fi leele waahide bas, hi addammarat! Hillit Aar al-fi Muwaab bigat ma fiiha. Aywa fi l-leele al-hi addammarat foogha, hillit Khiir al-fi Muwaab kula bigat ma fiiha!

²Wa cha'abha gaa'idiin yabku wa tala'o fi l-bakaanaat al-aaliyiin hana l-ibaada al-fi hillit Habeet wa fi hillit Diibuun. Naas Muwaab yunuuhu le hillaal Nabu wa Miidba wa kulla ruuseehum muzayyaniin wa duguunhum magtuu'iin min al-hizin.

³Wa fi l-chawaari', laabsiin khulgaan al-hizin wa fi ruuse al-buyuut wa l-naga'aat, kulluhum yunuuhu wa yabku be hizin.

⁴Wa naas Hachbuun wa Ali'aala gaa'idiin yikooruku wa hissuhum gaa'id yinsami' lahaddi hillit Yahaas. Wa fi chaan da, askar Muwaab yi'iitu wa laakin chajaa'a ma induhum.

⁵Galbi anjarah le naas Muwaab. Al-mu'arridiin minha lihgo lahaddi hillaal Suukhar wa Aglat Chaliicha. Wa gaa'idiin yatla'o fi gooz Luhiit be baki wa yasrakho siraakh chadiid fi derib Hurunaayim.

⁶Achaan almi rijil Nimriim chirib wa l-gechch yibis. Wa l-haya aba ma yugumm wa l-khadaar bigi ma fiih.

⁷Wa fi chaan da, humman chaalo khumaamhum al-faddal wa waddooh khaadi le waadi al-Gana.

⁸Wa korooraakhum ansama' fi kulla ard Muwaab wa nuwaahhum macha lahaddi hillit Aglaayim wa wassal lahaddi biir Iliim.

⁹Almi Diibuun malaan damm wa Allah gaal: «Ana ninazzil fi Diibuun masaayib ziyaada. Al-duud yaktul al-mu'arridiin hana Muwaab wa yaakul al-faddalo fi turaabha.»

Icha'ya 16

Muwaab talab musaa'adat Sahyuun

¹Wa kubaaraat Muwaab gaalo: «Min madiinat Saala' fi l-sahara, rassulu kharuuf le haakim al-balad al-gaa'id fi jabal Sahyuun al-misil bineeye.»

²Wa fi ma'ada waadi Arnuun, banaat Muwaab yabgan misil tuyuur al-muchattatiin al-taradoohum min uchchuhum.

³Wa gaalan: «Chaawir wa chiil leena kharaar. Be l-nahaar, khattiina be dullak misil al-dalaam yikhatti al-leel. Wa labbid naasna al-muchattatiin wa ma tibayyin al-mu'arridiin.

⁴Khalli al-muchattatiin min Muwaab yaskunu ma'aak wa abga leehum malja' wa labbidhum min al-yidammirhum.» Al-zulum yagiif wa l-damaar yikammil wa l-zaalim yiwaddir min al-balad.

⁵Khalaas, kursi al-muluk yasbit be l-rahma wa yagood foogah haakim amiin min zurriiyit Dawuud. Wa hu yichaari' be l-hagg wa yahkim be l-adaala.

Sahyuun ma tisaa'id Muwaab

⁶Wa laakin Icha'ya gaal: «Aniina simi'na be l-istikbaar al-chadiid hana Muwaab wa fachaarha wa istikbaarha wa khadabha al-ma indah asaas wa fachaarha al-ma indah ma'ana.

⁷Wa fi chaan da, al-Muwaabiyiin yunuuhu le baladhum Muwaab wa kulluhum yunuuhu. Aywa, intu naas Muwaab tandamo le ka'ak al-inab hana hillit Khiir Haaras al-bigi ma fiih wa taguntu be hizin.

⁸Achaan ziraa'at Hachbuun yibsat wa jineenit al-inab fi hillit Sibma jaffat hi al-awwal khamarha yisakkir kubaaraat al-umam. Wa zamaan, al-inab da lihig hillit Ya'ziir wa sarah fi l-kadaade wa furuu'ah lihgo khaadi le l-bahar al-Mayyit.

⁹Wa fi chaan da, ana nabki ma'a Ya'ziir le inab Sibma wa narwiiku be dumuu'i, ya Hachbuun wa Ali'aala. Achaan fi gati'ku wa lammiinku hana l-inab, al-khine hana l-farah bigi ma fiih.

¹⁰Wa l-farha wa l-suruur bigo ma fiihum wa fi jineenaat al-inab, ma fi zakhraat wa la farha. Wa l-yagta' al-inab ma ya'asirah fi l-assaara wa khine al-farah bigi ma fiih.

¹¹Wa fi chaan da, butuuni rajafo le Muwaab misil hubaal al-jigindiye wa galbi khaaf le hillit Khiir Haaras.

¹²Wa Muwaab ti'ayyi nafisha saakit fi l-madbah fi l-bakaan al-aali. Hi tamchi fi bakaanha hana l-ibaada wa tachhad wa laakin ma talga cheyy.»

¹³Wa da kalaam Allah al-gaalah fi Muwaab min zamaan.

¹⁴Wa hassa', Allah gaal: «Min hini le talaata sana sawa sawa, yahguru charaf Muwaab wa katarat askarha kula. Al-faddalo chiyya bas wa ma induhum faayde.»

Icha'ya 17

Al-kalaam didd Dimachkh

- ¹Muhaakamat madiinat Dimachkh. Dimachkh battaan ma tukuun madiina. Hi tilhaddam wa tabga koom hana turaab.
- ²Wa mudun Aruu'ir yakhrabo wa yabgo bakaan le l-bahaayim. Al-bahaayim yarugdu fooghum wa ma fi naadum yibachtinuum.
- ³Al-mudun al-gawiyiin fi Afraayim yiddammaro wa muluk Dimachkh kula yagiif. Al-faddalo min balad Araam, charafhum yabga ma fiih misil charaf Bani Israa'iil. Wa da kalaam Allah al-Gaadir.
- ⁴Wa fi l-yoom da, charaf zurriiyit Yaakhuub yangus misil naadum al-laham jildah wa chahamah daffag.
- ⁵Wa humman yabgo misil al-zere' ba'ad al-gati' wakit al-gati'iin lammo al-gameh be katara. Wa da misil wakit yikachchubu al-ganaadiil fi waadi Rafaayiin.
- ⁶Al-yifaddil minhum yabga chiyya misil al-kichcheeb aw misil al-faddal ba'ad hatto chadar al-zaytuun. Waahid aw tineen yifaddulu foog fi raas al-chadara wa arba'a aw khamsa fi l-furuu'. Wa da kalaam Allah Ilaah Bani Israa'iil.
- ⁷Wa fi l-yoom da, al-insaan yitwakkal ale Ilaahah al-khalagah wa yiwajjih be amaan ale Khudduus Israa'iil.
- ⁸Wa battaan ma yintakil ale l-madaabih al-sawwathum iidah wa ma yiwajjih be amaan fi l-sawwaah be asaab'ah. Wa dool al-iidaan al-khazzaahum le ibaadat Achiira wa l-makhaabir hana l-bakhuur.
- ⁹Wa fi l-yoom da, al-mudun al-gawiyiin yikhalluum misil khallo al-khaaba wa ruuse al-jibaaal wakit Bani Israa'iil jo chaalo al-balad, kulla l-balad takhrab.
- ¹⁰Achaan intu nisiitu Ilaahku al-najjaaku wa ma fakkartu foogah hu, jabal malja'ku. Wa fi chaan da, maggantuu chadar laziiz wa teerabtu teeraab ajnabi.
- ¹¹Wa yoom maggantuum, intu chiftuum kibro wa ambaakir fajur, chiftu nuwwaarhum. Wa laakin fi wakt al-gati', ma ligiitu intaaj wa waja'ku ma indah ilaaj.

Al-muhaajimiin taradoohum be leel

- ¹²Al-azaab! Daahu al-hiss al-chadiid hana chu'uub al-ma induum adad. Harakathum chadiide misil harakat al-bahar wa hissuum chadiid misil hiss almi al-seel.
- ¹³Wa harakat al-chu'uub misil harakat almi al-katiir. Wakit al-Rabb yugumm didduhum, humman yi'arrudu ba'iid, matruudiin misil uttaab giddaam riih min al-jibaaal wa misil haskaniit giddaam amzooba'aane.
- ¹⁴Wa fi l-achiiye, ru'ub! Wa gabul al-fajur, ma faddal cheyy! Da bas gisim al-naas al-yanhaboona wa mukaafaat al-naas al-yaksaboona.

Icha'ya 18

Icha'ya atnabba' didd balad al-Habacha

- ¹Al-azaab le l-balad al-foogha sufun al-induhum chiraa' fi tuul buhuur al-Habacha!
- ²Di l-balad al-tirassil sufara be l-bahar fi maraakib hana birdi al-yamchi ajala fi l-almi. Ya rusul, amchu ajala! Amchu le l-umma al-naasha tuwaal wa mulus, le l-cha'ab al-mukhiifiin fi ayyi bakaan. Aywa, hi umma gawiiye tarhak kulla cheyy wa buhuur yuchuggu baladha.
- ³Asma'o, intu kulluku al-gaa'idiin fi l-aalam, intu al-saakniin fi l-ard! Wakit al-raaye yarfa'ooha fi ruuse al-jibaal, chiifuuha! Wa wakit yadurbu al-buug, asma'ooh!
- ⁴Achaan daahu Allah gaal leyi: «Min bakaani, ana nichiiif wa nagood saakit misil al-harraay al-chadiide fi l-nahaar wa misil sahaabaayit al-karany fi hamu wakit al-gati'.»
- ⁵Wa gabul al-gati', wakit al-inab nawwar khalaas wa wakit al-nuwwaar bigi inab najiid, al-Rabb yagta' al-furuu' be l-sakkiin wa yamrug al-khusuun wa yukhuttuhum taraf.
- ⁶Wa misil da, naas al-Habacha yikhalluuhum le suguura al-jibaal wa le haywaanaat al-kadaade. Al-suguura yaakuluuhum fi wakt al-seef wa haywaanaat al-kadaade fi wakt al-chite.
- ⁷Wa fi l-wakit da, tijiib hadaaya le Allah al-Gaadir, al-umma al-naasha tuwaal wa mulus wa cha'abha mukhiifiin fi ayyi bakaan. Wa hi umma gawiiye tarhak kulla cheyy wa buhuur yuchuggu baladha. Wa hi tijiib hadaaya fi jabal Sahyuun fi l-bakaan al-gaa'id foogah usum Allah al-Gaadir.

Icha'ya 19

Al-kalaam didd Masir

- ¹Muhaakamat Masir. Daahu fi sahaabaay sarii'e Allah jaayi fi Masir. Wa ilaahaat Masir gaa'idiin yarjufu giddaamah wa l-Masriyiin galibhum angata'.
- ²Ana niharrich al-Masriyiin yilhaarabo, waahidiin yugummu didd al-aakhariin. Ayyi waahid yugumm didd akhuuh wa ayyi waahid yugumm didd jaarah, madiina didd madiina wa mamlaka didd mamlaka.
- ³Wa ana niwaddir chajaa'at al-Masriyiin wa nibarjil choorithum. Khalaas, humman yas'alo al-ilaahaat wa l-chawwaafiin wa l-yikallumu ma'a l-maytiin wa l-yihajju ma'a l-jinn.
- ⁴Wa nisallim al-Masriyiin fi iid siid gawi wa hu malik jaayir yahkim fooghum. Wa da kalaam Allah al-Rabb al-Gaadir.
- ⁵Wa almi al-bahar yikammil wa l-Niil yaybas wa almi al-bahar yachrab wa hu yabga yaabis.

⁶Wa l-buhaar yinchammo afniin aywa, rujuul Masir yangusu wa yaybaso wa l-tibin wa l-birdi yijiffu.

⁷Wa l-gechch al-fi khachum al-Niil wa kulla nabaat al-Niil yaybaso wa yichittu wa yabgo ma fiihum.

⁸Wa l-hawwaatiin yaguntu wa l-yazgulu jambaathum fi l-Niil yahzano wa l-yazgulu charakhum fi khachum al-almi yi'ayyusu

⁹wa l-naas al-yakhdumu fi l-kattaan yi'iibu wa l-yitirru wa l-yuduggu al-tchaaka achamhum yingati'.

¹⁰Darraabiin al-tchaaka hana Masir yat'abo wa kulla l-khaddaamiin al-mu'ajjariin yaz'alo.

¹¹Aywa, masaa'iil hillit Su'aan munaafikhiin wa l-hukama mustachaariin Fir'oon sawwo majlas hana mataamiis. Wa intu! Kikkeef tagdaro tuguulu le Fir'oon: «Ana wileed hukama. Ana wileed muluuk hana zamaan.»

¹²Ya Fir'oon, mustachaariinak ween? Khalli yi'ooruuk wa yi'allumuuk kharaar Allah al-Gaadir al-chaalah didd Masir.

¹³Wa masaa'iil hillit Su'aan ma induhum raas wa masaa'iil hillit Mamfiis ankhachcho wa kubaaraat al-gabaayil waddaro Masir.

¹⁴Wa Allah nazzal fi usuthum ruuh hana barjaal wa humman waddaro Masir fi amalha al-tisawwiih misil wadaar al-sakkaari fi lubb gadiifah.

¹⁵Wa naadum ma yagdar yisawwi cheyy le Masir wa la l-raas wa la l-danab wa la l-nakhal wa l-ageeg.

Mustakhbal Masir

¹⁶Wa fi l-yoom da, naas Masir yabgo misil awiin wa yakhaafo wa yarjufu wakit yichiiifu iid Allah al-Gaadir marfuu'a didduhum.

¹⁷Wa balad Yahuuza tikhawwif al-Masriyiin. Achaan ayyi Masri al-yifakkir foogha yarjif fi chaan al-kharaar al-chaalah Allah al-Gaadir didd Masir.

¹⁸Wa fi l-yoom da, khamsa mudun fi Masir yikallumu be lukhkhat al-Ibraaniyiin wa yahalfu kadar ya'abudu Allah al-Gaadir. Wa waahide min al-mudun dool yisammuha Madiinat al-Harraay.

¹⁹Wa fi l-yoom da, yukuun madbah le Allah fi usut balad Masir wa yukhuzzu hajar le Allah fi huduudha.

²⁰Wa l-hajar da yabga alaama wa chahaada kadar Allah al-Gaadir gaa'id fi balad Masir. Wa wakit yikooruku le Allah fi chaan al-yazulmuuhum, hu yirassil leehum munajji al-yihaami leehum wa yikhallishum.

²¹Wa Allah yibayyin nafsah le l-Masriyiin. Wa fi l-yoom da, al-Masriyiin kula ya'arfuuh wa ya'abuduuh. Wa ya'abuduuh wa yigaddumu leyah dahaaya wa hadaaya wa yisawwu nazir le Allah wa yitimmuuh.

²²Wa wakit Allah yadrub al-Masriyiin be chidde, hu yachfiikum. Achaan humman yigabbulu le Allah wa hu yakhbal su'aalum wa yachfiikum.

²³Wa fi l-yoom da, yukuun derib min balad Masir lahaddi balad Achuur wa l-Achuuriyiin yamchu Masir wa l-Masriyiin yamchu Achuur. Wa l-Masriyiin wa l-Achuuriyiin ya'abudu Allah sawa.

²⁴Wa fi l-yoom da, Israa'iil tabga al-taalit le Masir wa Achuur. Wa da yijiib al-baraka fi ust al-ard.

²⁵Achaan Allah al-Gaadir yibaarikhum wa yuguul: «Mubaarakiin al-Masriyiin cha'abi wa l-Achuuriyiin al-sawwathum iidi wa Bani Israa'iil cha'abi wa warasati.»

Icha'ya 20

Icha'ya yabga alaama le Masir

¹Wa daahu al-cheyy al-kaan fi l-sana al-foogha Sarguun malik Achuur rassal khaayid deechah le yihaarib madiinat Achduud wa yichiilha.

²Wa gabul Achduud ma taga', Allah hajja be waasitat al-nabi Icha'ya wileed Ammuus. Wa hu gaal le Icha'ya: «Yalla amrug khulgaanak hana l-hizin wa sill ni'leek min rijileenak.» Wa Icha'ya sawwa misil da wa macha aryaan wa hafyaan.

³Wa Allah gaal: «Misil abdi Icha'ya macha aryaan wa hafyaan muddit talaata sana, da yabga alaama wa cheyy ajiib le Masir wa l-Habacha.

⁴Wa misil da, malik Achuur yichiil subyaan wa chiyyaab min Masir wa l-Habacha wa yiwaddiihum masaajiin fi l-khurba. Wa l-naas dool yiwaddiihum aryaaniin wa hafyaaniin wa ja'abaathum barra. Wa da eeb le Masir.

⁵Wa misil da, al-naas al-khatto achamhum fi l-Habacha wa faacharo be musaa'adat Masir yinbahtu wa yi'iibu.

⁶Wa fi l-yoom da, sukkaan khachum al-bahar yuguulu: «Chiifu! Khatteena achamna fooghum le yafza'ona wa yinajjuuna min malik Achuur. Wa hassa' da, kikkeef aniina ninajju nufuusna?»»

Icha'ya 21

Baabil taga'

¹Muhaakamat al-sahara al-jamb al-bahar. Al-adu yaji min al-sahara, min balad mukhiife misil al-zooba'aane al-jaaye min saharat al-Nagab.

²Ru'ya mukhiife baanat leyi. Nichiif al-khaayin yukhuun wa l-mudammir yidammir. Wa Allah gaal: «Yalla ahjumu al-madiina, ya naas Ilaam! Wa haasuruuha, ya naas Maadi! Ana niwaggif kulla l-ganitiin al-hi sabbatatah.»

³Wa be sabab da, sulbi gaa'id yarjif min al-ta'ab wa waja' chadiid karabaani misil waja' hana l-mara al-gaa'ide titaalig. Min chiddit al-waja', ma nasma' wa min chiddit al-khoof, ma nichiiif.

⁴Fikri waddar wa khoof chadiid karabaani. Al-leel al-gaa'id narjaah jaab leyi al-ru'ub.

⁵Jaabo al-akil fi l-dabalaay wa farracho al-birich wa akalo wa chirbo. Laakin tawwaali, fi hiss gaal: «Gummu, ya khuyyaad! Zayyudu duruu'ku.»

⁶Achaan daahu al-Rabb gaal leyi: «Amchi wa khutt haras wa khalli yihajji be l-yichiiifah.

⁷Wa kan chaaf arabaat harib al-yukurruuhum kheel itneen wa kan chaaf naas raakbiin fi hamiir wa naas aakhariin raakbiin fi jumaal, khalaas khalli yukhutt baalah wa yingari'.»

⁸Wa l-haras sarakh wa gaal: «Ya sayyidi! Ana waagif kulla yoom fi bakaan al-haraasa. Wa waagif kulla l-leel fi bakaan al-muraakhaba.

⁹Wa daahu! Naadum raakib fi araba al-yukurruuha kheel itneen jaayi wa yuguul: «Waga'at! Baabil waga'at! Wa kulla asnaam ilaahaatha kassaroom fi l-turaab!»»

¹⁰Ya cha'abi! Intu al-Allah daggaaku misil khalla fi madaggah! Al-cheyy al-simi'tah min Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil, da bas ana gultah leeku.

Al-kalaam didd balad Adoom

¹¹Muhaakamat balad Duuma. Aato leyi min Sa'iir wa gaalo: «Ya l-haras! Chunu kaan fi l-leel? Ya l-haras! Chunu kaan fi l-leel?»

¹²Wa l-haras radda wa gaal: «Al-sabaah ja wa l-leel kula ma'aayah. Kan tidooru tiwajjuhu su'aal, as'alo! Gabbulu wa ta'aalu battaan.»

Al-kalaam didd balad al-Arab

¹³Muhaakama balad al-Arab. Ya naas Dadaan al-ruhhal! Intu tunuumu fi khaabat balad al-Arab.

¹⁴Ya sukkaan balad Tiima! Antu almi le naas Dadaan al-atchaaniin wa waddu leehum akil, humman al-mu'arridiin.

¹⁵Achaan humman mu'arridiin min al-suyuuf aywa, min al-suyuuf al-marfuu'iiin wa min al-nubbaal al-majbuud wa min chiddit al-harib.

¹⁶Daahu al-Rabb gaal leyi: «Ba'ad sana waahide sawa sawa, kulla charaf balad Khidaar yabga ma fiih.

¹⁷Wa yifaddulu chiyya bas fi Khidaar min al-rujaal al-fahaliin siyaad al-nubbaal.»
Wa da kalaam Allah Ilaah Bani Israa'iil al-hu gaalah.

Icha'ya 22

Al-tahziir le Madiinat al-Khudus

¹Muhaakama fi waadi al-Ru'ya. Ya Madiinat al-Khudus, maala kulla cha'abki tala'o fi ruuse al-buyuut?

²Maala kulla l-awwa wa l-haraka, ya inti hillit al-farah? Maytiinki ma kataloohum be l-seef wa ma maato fi l-harib.

³Kulla khuyyaadki arrado wa siyaad al-nuchchaab karaboohum masaajiin. Wa kulla sukkaanki karaboohum masaajiin hatta kan humman arrado ba'iid kula.

⁴Wa fi chaan da, ana gult: «Ma tichiifuuni! Khalluuni nabki be hurga. Wa ma tihaawulu tihannusuuni achaan ummati al-misil bitt ammi addammarat.»

⁵Achaan da yoom hana barjaal wa damaar wa chakk. Wa da jaayi min Allah al-Rabb al-Gaadir fi waadi al-Ru'ya. Al-durdur waga' wa l-korooraak ansama' ale l-jabal.

⁶Naas balad Ilaam chaayliin kalootaathum wa arabaat al-harib wa siyaad al-kheel jaayiin wa naas hillit Khiir jahhazo duruu'hum.

⁷Ya Madiinat al-Khudus! Wudyaanki al-samhiin anmalo be arabaat al-harib. Wa siyaad al-kheel jo wagafo fi khuchuum biibaanki

⁸wa daahu balad Yahuuza ma indaha difaa' battaan. Wa fi l-yoom da, intu wajjahtu ale beet al-Khaaba al-foogah silaahku.

⁹Wa chiftu kadar khuram madiinat Dawuud katiiriin. Wa waradtu almi wa sabbeetuh fi l-khazzaan al-tihit.

¹⁰Wa hasabtu adad buyuut Madiinat al-Khudus wa haddamtu buyuut waahidiin le tigawwu al-durdur.

¹¹Wa sawweetu khazzaan ambeenaat al-daraadir al-itneen le l-almi hana l-birke al-gadiime. Wa laakin ma wajjahtu le Allah hu al-jaab al-masiibe di. Wa ma chiftuuh aleyah, hu al-jahhazaaha min zaman ba'iid.

¹²Wa da l-yoom al-foogah Allah al-Rabb al-Gaadir naadaaku le tabku wa tunuuhu wa le tizayyunu ruuseeku wa talbaso khulgaan al-tooba.

¹³Wa laakin daahu be farah wa suruur, intu dabahtu bagar wa khanam. Wa akaltu laham wa chiribtu khamar wa gultu: «Yalla! Naakulu wa nacharbo achaan ambaakir, khalaas numuutu!»

¹⁴Wa Allah al-Gaadir bayyan leyi wa gaal: «Khataaku da, abadan ma indah kaffaara lahaddi tumuutu.» Wa da, Allah al-Rabb al-Gaadir bas gaalah.

Tahziir le Chabna al-mas'uul

15 Wa daahu Allah al-Rabb al-Gaadir gaal: «Amchi algaah le Chabna al-mas'uul fi gasir al-malik wa guul leyah:

16 Indak chunu hini? Wa indak yaatu hini? Maala tankut leek khabur fi l-bakaan da? Wa maala tahfir khabur fi l-aali wa ti'addil leek khabur fi l-jabal le tinjamma foogah?

17 Ya l-raajil al-chadiid, daahu Allah yarmiik ba'iid wa yakurbak be chidde wa yatwiik.

18 Wa yidakrimak misil kuuraay wa yazgulak fi balad wasii'e. Wa hinaak tumuut ma'a arabaat charafak, inta al-jibt al-eeb le beet siidak.

19 «Aywa! Ana narmiik min bakaanak wa naturdak min mas'uuliiytak.

20 Wa fi l-yoom da, ninaadi abdi Aliyaakhim wileed Hilkhiiya.

21 Ana nilabbisah khalagak wa narbut sulbah be hizaamak wa mas'uuliiytak, nantiiha leyah fi iideenah. Wa hu yabga abu le sukkaan Madiinat al-Khudus wa le Bani Yahuuza.

22 Wa mas'uuliiyt muftaah gasir al-malik Dawuud, nukhuttaha tihit sultitah. Wa kan hu yaftah al-baab, ma fi al-yagdar yisiddah wa kan hu yisiddah, ma fi al-yagdar yaftahah.

23 Wa ana nimakkinah misil witid fi bakaan gawi wa hu yijiib al-charaf le beet abuu.

24 Wa kulla tagalat charaf beet abuu, al-kubaar wa l-sukhaar kula, yukhuttuuha foogah. Wa hu yabga misil chi'be al-yi'allugu foogha kulla l-mu'iddaat al-sukhaar min al-kharaariif lahaddi l-girab.»»

25 Wa daahu kalaam Allah al-Gaadir: «Fi l-yoom da, al-witid al-mumakkan fi l-bakaan al-gawi yintani wa yinkasir wa yaga' wa l-tagala al-chaayilha tiddammar.» Wa da kalaam Allah al-hu gaalah.

Icha'ya 23

Al-kalaam didd Suur wa Seeda

1 Muhaakamat balad Suur. Nuuhu, ya l-musaafiriin be sufun Tarchiich! Achaan madiinat Suur addammarat! Ma fi buyuut wa la madkhal! Wa da khabar min jaziirat Khubrus.

2 Askutu min al-khoof, ya sukkaan khachum al-bahar. Ya tujjaar Seeda! Tujjaarku chaggo al-bahar be katara.

3 Ma'aach waadi Masir wa darat al-Niil wa intaajah saafaro fi l-bahar wa bigo tijaara le l-umam.

- ⁴Ya Seeda, akhjale! Ya l-madiina al-gawiiye al-jamb al-bahar! Achaan al-bahar gaal: «Ana ma taalagt wa la wilidt wa la kabbart wulaad wa la rabbeet banaat.»
- ⁵Wakit sukkaan Masir yasma'o be l-khabar da, yarjufu misil rajafo wakit sim'o khabar Suur.
- ⁶Ya sukkaan khachum al-bahar, nuuhu wa agta'o al-bahar lahaddi Tarchiich!
- ⁷Hal di bas madiinitku Suur al-awwal farhaane walla? Hal di bas hi al-gadiime al-gaa'ide min zamaan wa assasat hillaal aakhariin walla?
- ⁸Yaatu al-kharrar al-cheyy da didd Suur, hi al-tidarij muluuk? Hi charrafat tujjaarha misil masaa'iil wa tujjaarha mucharrafiin fi kulla l-ard.
- ⁹Allah al-Gaadir bas kharrarah le yidammir istikbaar al-naas al-mucharrafiin wa yahgir kulla l-naas al-induhum charaf al-gaa'idiin fi l-ard.
- ¹⁰Ya cha'ab Tarchiich! Chittu fi arduku misil al-Niil yamla ardah achaan ma fi cheyy al-yadharku.
- ¹¹Achaan Allah rafa' iidah didd al-bahar wa rajjaf al-mamaalik. Wa kharrar yidammir mudun Kan'aan al-gawiyiin.
- ¹²Wa Allah gaal: «Ya cha'ab madiinat Seeda! Waggufu farahku, ya intu al-misil bineeye udriiye al-azzabooha. Gummu wa amchu jaziirat Khubrus! Wa laakin hinaak kula, ma talgo jumma.
- ¹³Chiifu naas balad Baabil, humman dool bigo ma fiihum. Achaan al-Achuuriyiin antoohum le haywaanaat al-kadaade. Al-Achuuriyiin sawwo khanaadig le yihaasuru al-hille wa haddamo gusuur madiinat Suur wa sawwoohum koom hana turaab.»
- ¹⁴Ya l-musaafiriin be sufun Tarchiich, nuuhu achaan malja'ku al-gawi khirib!
- ¹⁵Wa fi l-yoom da, Suur yansooha le muddit 70 sana misil adad ayyaam malik waahid. Wa fi nihaayat al-siniin dool, Suur tabga misil charmuuta al-khanno beeha. Wa gaalo:
- ¹⁶«Ya l-charmuuta al-nisooki! Chiili jigindiiye wa hawwigi al-madiina. Duggi al-jigindiiye adiil wa khanni katiir achaan yizzakkarooki.»
- ¹⁷Wa ba'ad 70 sana, Allah yifakkir le Suur wa hi tigabbil le ribaaha al-awwal. Wa hi tichcharmat battaan ma'a kulla mamaalik al-ard.
- ¹⁸Laakin ribaaha wa ujritha yabgo mukhassasiin le Allah. Wa la yudummuuhum wa la yakhzunuuhum. Achaan be ribaaha yi'akkulu wa yichabbu'u wa yilabbusu adiil al-naas al-yaskunu giddaam Allah.

Icha'ya 24

Sukkaan al-ard yahzano

¹Daahu Allah yidammir al-ard wa yisawwiha kharaab. Hu yitallif wjih al-ard wa yichattit sukkaanha.

²Wa min chiddit al-ta'ab, raajil al-diin yabga misil waahid min al-cha'ab wa l-siid yabga misil abdah wa l-sitt yabga misil khaadimha wa l-baayi' yabga misil al-muchtari wa l-yi'attil yabga misil al-yi'attuluuh wa l-yidayyin yabga misil al-yidayyunuuh.

³Wa kulla l-ard tiddammar damaar kaamil wa yanhabooha marra waahid achaan da kalaam Allah al-hu gaalah.

⁴Al-ard tijiff wa taybas aywa, al-aalam yad'af wa yaksal wa kubaaraat cha'ab al-ard yad'afo.

⁵Wa l-ard, sukkaanha yinajjusuuha achaan humman ma tabbago al-wasaaya wa khaalafo al-gawaaniin wa gata'o al-mu'aahada al-daayme.

⁶Wa sukkaan al-ard yil'aakhabo be sabab khataahum wa fi chaan da bas, al-la'ana talhag al-ard. Wa be da, sukkaan al-ard yahrago wa yifaddulu minhum chiyya bas.

Al-hille al-haznaane

⁷Wa l-khamar al-jadiid yabga chiyya wa chadar al-inab yamrad. Wa l-naas al-awwal guluubhum farhaaniin hassa' gaa'idiin yaguntu.

⁸Wa hiss al-tanaabil al-halu yagiif wa aayit al-farhaaniin yikammil wa daribiin al-jigindiiye al-halu kula yagiif.

⁹Ma yacharbo khamar be khine wa l-khamar al-bisakkir yabga murr le l-charraabiin.

¹⁰Al-hille al-kharbaane tilkassar wa ayyi beet yilgaffal wa ma indah madkhal.

¹¹Wa yasrakho fi l-chawaari' achaan al-khamar yabga ma fiih. Wa kulla l-farah yabga ma fiih wa l-suruur yiwaddir min al-balad.

¹²Wa fi l-madiina yinchaaf illa l-kharaab, al-biibaan yilkassaro wa yiddammaro.

¹³Wa khalaas fi ust al-ard wa been al-chu'uub ma yifaddil cheyy misil al-zaytuun ba'ad al-gati' wa l-inab al-faddal kichcheeb.

Sukkaan al-ard yafraho

¹⁴Al-faddalo hayyiin yarfa'o hissuhum wa yafraho be azamat Allah. Wa wakit yaju min al-kharib, yi'iitu be farah.

¹⁵Majjudu Allah fi l-sabaah! Majjudu usum Allah Ilaah Bani Israa'iil fi jazaayir al-bahar!

¹⁶Wa min taraf al-ard, nasma'o khine al-buguul: «Al-majd le Allah al-saadikh!» Wa laakin ana nuguul: «Ana waddart! Ana waddart! Al-azaab leyi ana! Al-khaayniin khaano. Khiyaana! Al-khaayniin khaano.»

- ¹⁷Khoof wa nugra wa charak leeku intu, ya sukkaan al-ard!
- ¹⁸Al-yajri min al-hiss al-yikhawwif yaga' fi l-nugra wa l-yamrug min al-nugra, al-charak yakurbah. Achaan biibaan al-sama yinfathu wa asaas al-ard yarjif.
- ¹⁹Wa l-ard tichchaggag wa l-ard tilfatfat wa l-ard tinhazza.
- ²⁰Al-ard tittarta' misil al-sakkaari wa tinhazza misil illiye fi l-riih. Isyaanha yabga leeha tagiil wa hi taga' marra waahid ma tagdar tugumm.
- ²¹Wa fi l-yoom da, Allah yi'aakhib khuwwaat al-sama foog wa muluuk al-ard tihit.
- ²²Wa yilimmuuhum wa yakurbuuhum masaajiin fi l-nugra. Wa yigaffuluuhum fi l-sijin wa ba'ad mudda tawiile, yi'aakhubuuhum.
- ²³Al-gamar yakhjal wa l-harraay talga al-eeb achaaan Allah al-Gaadir yahkim. Wa yibayyin majdah gidzaam kubaaraat cha'abah fi jabal Sahyuun wa fi Madiinat al-Khudus.

Icha'ya 25

Khine al-chukur

- ¹Ya Allah! Inta Rabbi, ana ni'azzimak wa nachkur usmak achaaan inta sawweet ajaayib wa min zamaan, wasiiaatak sidikh wa amaan.
- ²Inta sawweet madiinat udwaanna koom hana turaab wa l-hille al-gawiiye sawweetha daraadir muhaddamiin wa gasir al-ajaanib ma bigi madiina wa battaan ma yinbani.
- ³Wa fi chaan da, cha'ab gawiyiin yimajjuduuk wa hillaal al-umam al-mujrimiin yakhaafo minnak.
- ⁴Achaan inta malja' le l-da'iif wa malja' le l-miskiin fi l-diige. Inta misil bakaan al-yahmi min al-matara al-chadiide wa misil dull al-yahmi min al-hamu. Achaan khadab al-mujrimiin misil matara al-chadiide al-tadrub durdur
- ⁵wa misil al-hamu fi ard al-sahara. Wa inta tisakkit harakat al-ajaanib misil sahaabaay al-tidallil fi l-hamu wa tiwaggif khine al-mujrimiin.

Allah ya'azim kulla l-cha'ab

- ⁶Allah al-Gaadir yisawwi aazuuma le kulla l-chu'uub fi jabal Sahyuun. Wa yigaddim foogha laham samiin wa khamar gadiim. Aywa, yigaddim laham samiin wa mukhkh wa khamar gadiim saafi.
- ⁷Wa fi l-jabal da, Allah yarfa' al-sitaar al-yidaarig kulla l-chu'uub wa l-khita al-yikhatti kulla l-umam.
- ⁸Wa be da, Allah al-Rabb yidammir al-moot ila l-abad wa yuguchch dumuu' kulla l-wujuuh wa yiwaddir eeb cha'abah fi kulla l-ard. Da kalaam Allah al-hu gaalah.

Allah yidammir Muwaab

⁹Wa fi l-yoom da, yuguulu: «Daahu Ilaahna. Aniina khatteena achamna foogah wa hu najjaana. Aywa, hu bas Allah al-khatteena achamna foogah. Yalla nafraho wa ninbastu achaan hu najjaana!

¹⁰Achaan iid Allah tagood fi l-jabal da wa hu yifajjikh Muwaab fi bakaanha misil yifajjukhu gechch fi l-zubaala.»

¹¹Wa fi lubb almi al-zubaala di, Muwaab timidd iideenha misil tu'uum. Wa be kulla juhud iideenha kula, Allah yinazzil istikbaarha.

¹²Ya Muwaab! Allah yarmi wa yinazzil daraadirki al-gawiyiin wa tuwaal wa yarmiihum fi l-ajaaj wa l-turaab.

Icha'ya 26

Khine al-madiina al-gawiiye

¹Wa fi l-yoom da, yikhannu al-khine da fi balad Yahuuza: «Aniina indina madiina gawiiye. Wa Allah antaana al-naja wa yahmiina misil daraadirha al-gawiyiin.

²Aftaho al-biibaan achaan tadkhul al-umma al-saalhe wa haafde amaanha.

³Ya Rabb! Le l-naadum al-saabit, inta tijiib al-salaam achaan hu yitwakkal aleek.

⁴Atwakkalo ale Allah daayman. Aywa! Allah al-Rabb hu al-jabal al-daayim.

⁵Achaan hu rama sukkaan al-hille al-fi l-jabal. Hu rama al-hille al-gaa'ide foog. Hu ramaaha fi l-ard wa darabaaha lahaddi waga'at fi l-turaab.

⁶Wa hi yifajjukhuuha be l-rijle tihit rijle al-masaakiin wa tihit gadam al-da'iifiin.»

Salaat al-acham fi Allah

⁷Ya Rabb, derib al-salih yamchi adiil aywa, inta ti'addil derib al-salih.

⁸Aywa fi tariig adaaltak, nukhuttu achamna foogak, ya Allah! Aniina muchtaagiin le ninaadu usmak wa nizzakkarook.

⁹Wa nafsi tagram leek be l-leel wa ruuhi fi daakhili tifattichak. Achaan wakit adaaltak tagood fi l-ard, khalaas sukkaan al-aalam yil'allamo al-hagg.

¹⁰Laakin kan yihinnu fi l-aasi, hu ma yil'allam al-adaala. Fi balad al-hagg kula, hu yisawwi al-fasaala wa ma yichiif azamat Allah.

¹¹Ya Allah! Iidak marfuu'a foog wa humman ma chaafooaha. Yichiifu mahabbatik al-chadiide le cha'abak wa l-eeb yakrubhum wa l-naar al-jahhaztaha le udwaanak taakulhum.

¹²Ya Allah, inta bas sabbatt leena al-salaam achaan kulla a'maalna, inta bas tihagghum leena.

¹³Ya Allah Ilaahna, siyaad aakhariin balaak inta malako foogna laakin usmak inta wiheedak bas, aniina nazkuruuh.

¹⁴Al-maytiin dool ma yahyo battaan al-naas al-atwaffo ma yugummu. Achaan inta dammartuhum wa aakhabtuhum wa gachcheet kulla zikirhum.

¹⁵Ya Allah, inta kattart al-umma aywa, inta kattart ummatak wa wassaft majdak wa wassa't kulla huduud al-balad.

¹⁶Ya Allah, fi l-diige humman fattachook wa alkhaalo be du'aahum tihit tihit wakint inta aakhabtuhum.

¹⁷Misil mara al-khalbaane al-garrabat le l-waaluuda gaa'ide tittanna wa tasrakh min waja' al-talaga, di bas haalitna aniina giddaamak inta, ya Allah.

¹⁸Aniina khilibna wa l-talaga karabatna laakin da misil wilidna al-riih bas. Ma jibna al-naja fi l-ard wa la jibna sukkaan jadiidiin fi l-aalam.

¹⁹Ya Allah! Khalli maytiinak yahyo wa janaazaathum yab'aso. Gummu wa zakhrutu, ya intu al-saakniin fi lubb al-ard! Achaan Allah yinazzil al-nuur misil al-karany wa beyah al-maytiin yab'aso.

Allah yihaasib sukkaan al-ard

²⁰Amchu, ya cha'abi, gabbulu buyuutku wa siddu biibaanku. Wa allabbado chiyya lahaddi al-za'al da yufuut.

²¹Achaan daahu Allah maarig min bakaanah wa yihaasib sukkaan al-ard be sabab khataahum. Wa l-ard tibayyin al-damm al-daffag foogha wa ma tilabbid al-maktuuliin.

Icha'ya 27

Allah yaktul Luyaataan

¹Wa fi l-yoom da, Allah yi'aakhib Luyaataan al-daabi al-mu'arrid be seefah al-tariin wa kabiir wa chadiid. Wa hu Luyaataan al-daabi al-a'waj aywa, hu yaktul al-khuul al-fi l-bahar.

Al-Rabb wa jineentah hana l-inab

²Wa fi l-yoom da, khannu le jineenit al-inab al-laziize.

³Ana Allah bas haarisha wa nazgiha fi kulla wakint. Wa fi chaan ma yadkhulu foogha, ana gaa'id nahrisha leel wa nahaar.

⁴Ana battaan ma indi ayyi khadab diddaha. Laakin kan ligiit chook wa andireesa gaa'idiin yiwaajuhuuni, ana nuruukh fooghum wa nahrighum kulluhum.

⁵Kan yidooru yisawwuuni malja'hum, khalli yisawwu ma'aayi salaam aywa, yisawwu ma'aayi salaam.

Allah yamha khata cha'abah

⁶Wa fi l-mustakhal, zurriyyit Yaakhuub yisawwu uruug. Bani Israa'iil yabgo misil chadara, yikhadduru wa yinawwuru wa yamlo al-aalam be fawaakihhum.

⁷Wa Allah ma darabaahum misil darab al-naas al-daraboohum. Wa ma kataalaahum misil katal al-naas al-kataloohum.

⁸Wa laakin wakit Allah aakhabaahum, hu taradaahum wa maragaahum wa gachchaahum be nafkha chadiide fi yoom hana riih al-jaaye min sabaah.

⁹Wa be misil da, yingachcha khata Yaakhuub wa daahu natiijat khufraan zambah. Yaakhuub yikassir hujaar al-madbah wa yisawwiihum misil al-daggiig al-marhuuk. Wa l-iidaan al-khazzooohum le ibaadat Achiira wa makhaabir al-bakhuur, kulluhum yabgo ma fiihum.

¹⁰Al-madiina al-gawiiye bigat ma'zuula wa bigat misil al-mar'a al-abooh wa khallooh misil kadaade. Al-ajjaal yaju yasraho foogha wa yaakulu warag chadarha wa yinjammo foogha.

¹¹Wa wakit al-furru' yabgo yaabsiin, al-awiin yikassiranhum wa yi'oogidanhum naar. Achaan al-cha'ab dool ma induhum ma'rafa wa l-khalagaahum ma rahamaahum wa l-kawwanaahum ma hanna fooghum.

Al-gabbiliin fi Madiinat al-Khudus

¹²Wa fi l-yoom da, Allah yihitt al-chadar min bahar al-Furaat lahaddi waadi Masir. Wa yilagguutuuku al-waahid ba'ad al-aakhar, ya Bani Israa'iil!

¹³Wa fi l-yoom da, yadurbu al-buug al-kabiir. Wa khalaas, yaju al-waddaro fi balad Achuur wa l-muchattatiin fi balad Masir. Wa humman yasjudu gidzaam Allah fi l-jabal al-mukhaddas, fi Madiinat al-Khudus.

Icha'ya 28

Matarat al-kharaab fi l-Saamira

¹Al-azaab le madiinat al-Saamira, hi misil taaj al-istikbaar hana sakkaara Afraayim. Al-azaab leeha hi, al-jamaalha wa ziinitha misil zuhuur al-yaabsiin. Al-madiina di fi raas al-waadi al-akhdar, wa da bakaanku intu al-khimirtu min al-khamar.

²Daahu yaji raajil gaadir wa chadiid min al-Rabb al-bichaabih matarat barad wa riih chadiide al-tidammir. Wa hu misil matara al-indaha almi chadiid al-yakhrig wa be chidde, kulla cheyy yiraggidah fi l-ard.

³Wa l-madiina al-misil taaj al-istikbaar hana sakkaara Afraayim, hu yifajjikhha tihit rijileenah.

⁴Wa l-madiina al-gaa'ide fi raas al-waadi al-akhdar, hi al-jamaalha wa ziinitha misil zuhuur al-yaabsiin, hi tabga misil al-tiin al-yalda ajala wa yanjad gubbaal waktah. Al-yichiifhum yichiilhum wa yazruthum tchutt!

⁵Wa fi l-yoom da, Allah al-Gaadir yabga misil taaj jamiil wa kadmuul hana charaf le l-faddalo min cha'abah.

⁶Wa Allah yanti ruuh al-adaala le l-yisawwu al-charii'a. Wa yanti al-gudra le l-yihaarubu al-adu wa yadharooh min biibaan al-madiina.

Kalaam al-sakkaara

⁷Wa laakin al-naas dool, humman kula yittarta'o be sabab al-khamar wa yiwadduru be sabab al-mariise. Wa rujaal al-diin wa l-anbiya yittarta'o be sabab al-mariise wa yibarjulu be sabab al-khamar. Wa yiwadduru be sabab al-mariise wa yikhalbutu al-ru'ya wa yittarta'o fi l-charii'a.

⁸Aywa, kulla l-taraabiiz malaaniin be l-gadiif wa l-wasaakha wa ma fi bakaan waahid nadiif.

⁹Wa humman yuguulu: «Le yaatu Icha'ya yidoor yiwassif al-ma'rafa? Wa le yaatu yifahhim kalaamah al-sim'ah? Le l-atfaal al-mafruudiin walla? Aywa, le l-atfaal al-khallo al-ridaa'a walla?»

¹⁰Asma'o, hu buguul kalaam bala ma'ana:

«La la la la la, da da da da da, ke ke ke ke ke.»»

¹¹Tamaam! Be kalaam ma mafhuum wa be lisaan ma ma'ruuf, al-Rabb yihajji le cha'abah.

¹²Hu gaal leehum: «Daahu bakaan al-jumma, jummu al-ayyaan! Wa daahu bakaan al-raaha!» Wa laakin humman ma dawwaro yasma'ooh.

¹³Wa be da, kalaam Allah yabga leehum: «La la la la la, da da da da da, ke ke ke ke ke.» Khalaas wakit maachiin, yaga'o be gafaahum wa yikassuru salabaahum wa yaga'o fi charak wa yakurbuuhum.

Allah khatta hajar al-zaawiye

¹⁴Wa fi chaan da, asma'o kalaam Allah, ya l-chammaatiin, intu al-gaa'idiin tahkumu fi l-cha'ab da fi Madiinat al-Khudus.

¹⁵Tuguulu: «Aniina sawweena alaakha ma'a l-moot wa istifaag ma'a l-khubuur. Wakit al-waba yilwassa' kula, ma yalhagna. Achaan be l-kidib, sawweena bakaan al-yahmiina wa be l-khachch, sawweena bakaan al-yilabbidna.»

¹⁶Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: Ana khatteet hajar fi Sahyuun wa da hajar zaawiye khaali wa mujarrab le yisawwi al-asaas gawi. Wa ayyi naadum al-yi'aamin beyah abadan ma yaga'.

¹⁷Wa nisawwi al-adaala misil miizaan wa l-hagg misil mikyaal. Wa laakin al-barad yuguchch al-bakaan al-yahmi al-kidib wa almi yakhrig al-bakaan al-mullabbid foogah al-khachch.

¹⁸Wa alaakhitku ma'a l-moot tafchul wa istifaag ma'a l-khubuur kula yabga ma fiih. Wa wakit al-waba yilwassa', yakhribku.

¹⁹Fi ayyi wakit hu yufuut, yakrubku achaan al-waba yufuut kulla yoom, fajur wa achiye. Wa wakit tasma'o be khabarah, khoof chadiid yakrubku.

²⁰Wa da misil al-masal al-buguul: «Al-sariir yabga gisayyir le l-mattitiin wa l-khattaay tabga dayge le l-khita.»

Tahziir le l-chammaatiin

²¹Be akiid, Allah yugumm misil gamma fi jabal Faraasiim wa yakhdab misil khidib fi waadi Gib'uun. Wa da le yisawwi khidimtah wa hi khidimtah al-ajiibe wa yihaggig amalaha wa hu amalaha al-khariib.

²²Wa hassa', ma tichchammato achaan ma tidaayugu foogku guyuudku. Achaan damaar kulla l-balad alkharrar khalaas. Ana simi'tah min Allah al-Rabb al-Gaadir.

Al-teeraab wa l-gati'

²³Aftaho udneeku wa asma'o kalaami! Khuttu baalku wa asma'o al-nuguulah!

²⁴Wakit al-harraati yidoor yiteerib, ma yichaglib al-ard ayyi wakit wa yisaawiiha walla? Wa kulla yoom yisawwi leeha majaari walla?

²⁵La! Ba'ad saawa al-ard bas, yichattit habb al-kussubarra wa l-kammuun wa yimaggin al-gameh al-ahmar be sufuuf wa l-gameh al-abyad fi bakaanah wa gameh al-kadaade fi khachum al-zere'.

²⁶Rabbah bas allamah al-khidme di wa wassafah kikkeef yisawwiiha.

²⁷Wa l-kussubarra ma yudugguuh be mudgaaga hana hadiid wa l-kammuun ma yifajjukhuuh be rijle al-araba. Laakin be asa bas yuduggu al-kussubarra wa be mitraga yuduggu al-kammuun.

²⁸Al-gameh yarhakooh laakin ma yudugguuh katiir. Yifajjukhuuh be rijle al-araba wa l-kaarro laakin ma lahaddi yarhakooh marra waahid.

²⁹Wa da kula, jaayi min Allah al-Gaadir hu siid al-choora al-ajiibe wa l-hikma al-kabiire.

Icha'ya 29

Al-hisaar wa najaat al-Khudus

¹Al-azaab le Ariyiil al-hi Madiinat al-Khudus, Ariyiil al-madiina al-Dawuud hajamha! Kan yi'ayyudu a'yaadha sana ba'ad sana kula,

²nidaayig Ariyiil. Wa yukuun foogha al-chakwa wa l-ganitiin wa Ariyiil tabga leyi misil madbah al-yiharrugu foogah dahaaya.

³Ya Madiinat al-Khudus, naji be askari wa nihawwigki wa nugumm diddiki wa nihaasirki wa nabni khanaadig wara durdurki.

⁴Inti taga'e wa hissiki yinsami' min daakhil al-ard wa kalaamki jaayi tihit min al-turaab. Wa hissiki yatla' min al-ard misil al-gamma min al-moot wa tikhaali min daakhil al-turaab.

⁵Wa laakin fi ramchit een bas, udwaanki al-katiiriin yabgo misil al-dagiig al-marhuuk. Aywa, siyaad al-unuf al-katiiriin yabgo misil al-uttaab al-chaayle al-riih.

⁶Wa Allah al-Gaadir yaji leeki be ra'ad wa zilzaal wa haraka chadiide wa zooba'aane wa riid chadiide wa ambalbaala hana naar al-tahrig.

⁷Wa misil hilim walla ru'ya be l-leel, al-deech min al-umam al-hajamo madiinat Ariyiil yiwadduru. Aywa, dool kulla l-naas al-haarabooha wa haasaro daraadirha wa daayagooha.

⁸Da yabga misil al-jii'aan al-yahlam gaa'id yaakul wa laakin kan yugumm min al-noom, hu yihiss be l-juu'. Wa da yabga misil al-atchaan al-yahlam gaa'id yachrab almi wa laakin kan yugumm min al-noom, hu yihiss be l-aya wa l-atach. Wa misil da, yabga le kulla l-umam al-yihaarubu jabal Sahyuun.

Al-cha'ab al-ma yagdaru yafhamo

⁹Al'ajjabo wa anbahato! Abgo amyaaniin ma tichiifu! Askaro wa laakin ma be khamar wa attarta'o wa laakin ma be mariise.

¹⁰Achaan Allah nazzal foogku ruuh hana noom. Hu sadda uyuun anbiyaaku wa khatta wujuuh naasku al-yichiifu ru'ya.

¹¹Wa khalaas, kulla l-ru'ya di bigat leeku misil kalaam kitaab makhtuum al-yantuuh le l-naadum al-ya'arif yagri wa yuguulu leyah: «Agriih!» Wa hu yuguul: «Ana ma nagdar nagriih achaan al-kitaab da makhtuum.»

¹²Wa yantu al-kitaab da le l-ma ya'arif yagri wa yuguulu leyah: «Agriih!» Wa hu yuguul: «Ana ma na'arif nagri.»

Allah yisawwi ajaaybah

¹³Wa Rabbi gaal: «Al-cha'ab dool yigarrubu leyi be kalaam khuchuumhum. Yimajjuduuni be lisneehum bas wa laakin guluubhum ba'iid minni. Wa khoofhum minni, da min wasiye al-humman allamooha min al-naas bas.

¹⁴Wa fi chaan da, ana niwassif leehum ajab ba'ad ajab wa hikmat al-hukama tiwaddir wa fihim al-faahimiin yabga ma fiih.»

¹⁵Al-azaab le l-yiba''udu le yilabbudu khittithum min Allah wa fi bakaan adlam, yilabbudu khidmithum. Wa yuguulu: «Yaatu yichiifna wa yaatu ya'arif khidmitna?»

¹⁶Intu tikhalbutu kulla cheyy! Hal daggaag al-jiraar yabga misil al-tiine walla? Hal al-khidme tagdar tuguul le l-khaddaam: «Inta ma kawwantini»? Hal al-jarr yagdar yuguul le l-daggaag: «Inta ma indak fihim»?

Allah yikhayyir haal cha'abah

¹⁷Akiid fi wakit gariib, chadar Lubnaan yabga jineene al-indaha fawaakih wa l-jineene tabga khaaba.

¹⁸Fi l-yoom da, al-turuch yasma'o kalaam al-kitaab wa l-amyaaaniin yamurgu min al-dalaam wa l-sawaad wa yichiifu.

¹⁹Wa l-masaakiin yafraho ziyaada be Allah wa fagraaniin al-cha'ab yinbastu be Khudduus Israa'iil.

²⁰Achaan al-mujrimiin yiwadduru wa l-chammaatiin yabgo ma fihum wa l-yisawwu al-charr yikammulu.

²¹Wa l-yathamo al-naas fi l-kalaam wa l-yukujju charak le yarmu al-naas fi l-charii'a wa l-yarmu al-saalih fi l-faadi, kulluhum yiddamaro.

Al-cha'ab yafhamo fi l-akhiir

²²Wa fi chaan da, daahu Allah al-fada Ibraahiim gaal le zurriiyit Yaakhuub: «Battaan zurriiyit Yaakhuub ma yalgo eeb wa la yidanguru ruuseehum.

²³Achaan wakit zurriiyit Yaakhuub yichiifu al-amal al-ana sawweetah fi usuthum, khalaas yikhaddusu usmi. Aywa, yikhaddusuuni ana Khudduus Yaakhuub wa yarjufu giddaami ana Ilaah Bani Israa'iil.

²⁴Wa be da, al-juhhaal yalgo al-fihim wa l-gawwaaliin yalgo al-ilim.»

Icha'ya 30

Masir malja' al-ma madmuun

¹Daahu kalaam Allah. «Al-azaab le l-iyaaal al-haraamiyiin! Humman sawwo choora al-ma jaaye minni. Wa sawwo alaakha al-ana ma amart beeha wa be da, zaado zanib fi zanib.

²Wa humman nazalo fi Masir bala ma yas'alooni. Wa da le yifattuchu himaaye min Fir'oon, aywa, le yalgo malja' fi Masir.

³Wa laakin himaayat Fir'oon tijiib leeku al-eeb. Wa l-malja' fi Masir yijiib leeku al-ihana.

⁴Wa masaa'iilku macho hillit Su'aan wa sufaraaku wassalo lahaddi madiinat Haaniis.

⁵Wa laakin al-eeb yaji le kulla l-naas fi chaan al-cha'ab al-ma yisaa'idhum. Al-Masriyiin ma jiibu wa la faza' wa la musaa'ada wa laakin yijiibu leehum al-eeb wa l-ihana.»

⁶Muhaakamat bahaayim balad al-Nagab. «Al-murassaliin chaggo balad al-diige wa l-ta'ab fi ust al-diidaan dukuur wa anaati wa ambeen amchideegaat wa l-daabi al-yitiir. Humman yangulu khunaahum fi duhuur al-hamiir wa yichiddu maalhum fi duhuur al-jumaal. Wa yiwadduuhum le cha'ab al-ma yisaa'uduuhum.

⁷Achaan faza' Masir misil al-riih al-ma indaha faayde wa fi chaan da, ana naadeetha Rahab al-Khuul al-ma Khatiir.»

Al-cha'ab abo wasaaya Allah

⁸Wa Allah gaal leyi: «Hassa' amchi wa aktib al-kalaam da giddaamhum fi looh wa sajjilah fi kitaab. Achaan yabga chaahid daayim fi l-mustakhbal.

⁹Achaan al-cha'ab dool aasiyiin wa iyaal khachchaachiin! Aywa, ma yidooru yasma'ooni, ma yasma'o churuut Tawraat Allah.

¹⁰Humman yuguulu le l-anbiya:

«Ma titnabba'o!» Wa yuguulu le l-yichiifu ru'ya:

«Ma tihajju leena be ru'ya sahiie! Kallumu leena be kidib wa atnabba'o be khachch.

¹¹Ba''udu min al-derib wa amchu taraf min al-tariig! Wa Khudduus Israa'iil, ba''uduuh minnina!»

¹²Wa fi chaan da, daahu kalaam Khudduus Israa'iil: «Intu abeetu al-kalaam da wa atwakkaltu ale l-mudaayig wa l-mufsid wa arrakkaztu foogah.

¹³Wa khalaas, al-khata da yabga leeku misil khurma fi durdur tawiil al-tisawwiih a'waj wa fi ramchit een, yaga'!

¹⁴Wa yilkassar marra waahid misil kassiriin al-jarr al-ma bil'addal. Ma tifaddil minnah chigfe al-yagdaro yichiilu foogha naar wa la yijiibu beeha almi min al-rahad.»

Al-iimaan be Allah yanti gudra

¹⁵Achaan daahu Allah al-Rabb Khudduus Israa'iil gaal: «Kan tubtu wa anjammeetu, talgo al-naja wa kan ga'adtu be hudu wa aamantu, talgo al-gudra. Wa laakin intu abeetu

¹⁶wa gultu:

«La! Aniina ni'arrudu be kheel.» Khalaas, arrudu! Wa gultu battaan:

«Fi l-jarraayiin, narkabo.» Khalaas, al-yitaaruduuku kula yabgo jarraayiin!

¹⁷Alif naas yi'arrudu min adu waahid wa min khamisa, kulluku ti'arrudu lahaddi tinhazmu wa tabgo chiyya misil alaama fi raas al-hajar wa misil raaye fi raas al-jabal.»

Allah yihinn fi cha'abah wa yafza'hum

18 Wa fi chaan da, Allah yarja al-wakit al-munaasib le yihinn foogku wa yarhamku achaan Allah al-Rabb hu aadil. Mabruuk le kulla l-naas al-yukhuttu achamhum foogah!

19 Aywa, ya cha'ab Sahyuun al-saakniin fi Madiinat al-Khudus, intu abadan ma tabku battaan. Wa wakit tasrakho, hu yihinn foogku! Wa min yasma'ku, tawwaali yurudd leeku.

20 Wa kan hu yantiiku al-diige misil akil wa l-ta'ab misil almi kula, hu bas sayyidku ma yitarrif minku wa be uyuunku tichiifuuh.

21 Wakit tamchu ale zeene aw isra, udneeku yasma'o hiss waraaku al-yuguul leeku: «Daahu al-derib al-waajib tichiiluuh!»

22 Wa taj'alo misil nijis al-fudda al-masahtu beeha asnaamku wa l-dahab al-masahtu beyah tamaasiilku al-masbuubiin. Wa tidaffuguuhum misil najaasa wa tuguulu: «Yalla! Barra min hini!»

23 Wa hu yinazzil matara fi l-habb al-intu titeerubuuh. Wa l-ma'aach al-tantijah al-ard yabga katiir wa halu. Wa fi l-yoom da, bahaayimku yasraho fi mar'a wasii'.

24 Wa l-tiiraan wa l-hamiir al-yahartu al-ard yaakulu alfa al-indaha mileh al-yichattutuuha be asa aw be chi'be.

25 Wa fi yoom al-moot al-katiir wakit al-khanaadig yaga'o, wudyaan almi yajru be katara fi ayyi jabal aali wa ayyi hajar tawiil.

26 Wa nuur al-gamar yabga misil nuur al-harraay. Wa nuur al-harraay yabga sab'a marraat ziyaada misil nuur hana sab'a yoom. Wa da l-yoom al-foogah Allah yi'aalij juruuh cha'abah wa yidaawi awaawiir daribiinhum.

Naar Allah taakul balad Achuur

27 Daahu Allah jaayi min ba'iid wa khadabah yahrig wa da tagiil ma binhamil. Wa khachmah yihajji be khadab wa lisaanah misil naar al-tahrig.

28 Wa nafkhatah misil seel al-chadiid al-yatla' lahaddi yalhag al-ragaba. Wa hu yikharbil al-umam kharbiliin al-damaar wa yilajjim al-chu'uub le yiwaddirhum.

29 Ya sukkaan Madiinat al-Khudus, intu tikhannu misil fi leele khaassa le l-iid. Wa l-farah yamla guluubku misil al-yamchi ma'a hiss al-suffaara ale jabal Allah, aleyah hu, hajar Bani Israa'iil.

30 Wa Allah yisammi' hissah al-majiid wa yiwassif duraa'ah al-marfuu' be chiddit za'alah wa ambalbaala al-tahrig wa matar chadiid wa barad.

31 Wa balad Achuur tarjif min hiss Allah al-yadrubha be asa.

32 Wa ayyi darbe al-yi'aakhibha beeha Allah yinsami' ma'aaha hiss hana tanaabil wa jigindiye wakit yarfa' iidah le yihaaribha.

³³Wa min wakıt tawiil, nıgrat al-naar jaahize aywa, hi jaahize le malik Achuur! Wa l-nıgra di tawiile wa wasii'e wa daffago foogha hatab katiir. Wa be nafkhat Allah al-misil seel chadiid hana kibriit, hu yigabbidha naar.

Icha'ya 31

Al-azaab le l-yidooru faza' min Masir

¹Al-azaab le l-naas al-yanzulu fi Masir le l-faza' wa yintaklu ale l-kheel wa yitwakkalo ale arabaat al-harib achaan humman katiiriin wa yitwakkalo ale siyaad al-kheel achaan humman induhum gudra. Wa laakin al-naas dool ma induhum fikir fi Khudduus Israa'iil wa humman ma yifattuchu Allah.

²Akiid, hu hakiim! Yagdar yijiib al-charr wa ma yangud kalaamah. Wa hu yugumm didd al-yisawwu al-fasaala wa didd al-faza'o wa l-zulum.

³Al-Masriyiin humman insaan, ma ilaah wa kheelhum laham, ma ruuh. Wakıt Allah yarfa' iidah, al-Masriyiin al-yaju faza', yittarta'o wa l-dawwaro faza'hum, yaga'o wa kulluhum yiddammaro sawa.

Allah yahmi Madiinat al-Khudus

⁴Wa daahu Allah gaal leyi: «Wakıt al-duud aw farkh al-duud yikirr fi rimmitah, hatta kan naado ru'yaan katiiriin diddah kula, hu ma yibarjil min korooraakhum wa la yakhaaf min katarathum. Wa be misil da, Allah al-Gaadir yanzil fi jabal Sahyuun, fi hajarah le yihaarib.

⁵Wa misil al-tuyuur yimattutu janaaheehum, Allah al-Gaadir kula yahmi Madiinat al-Khudus. Aywa, hu yahmiha wa yinajjiha wa yafza'ha wa yikhallisha.

⁶Ya Bani Israa'iil, gabbulu ale l-abeetuuh marra waahid!

⁷Wa fi l-yoom da, ayyi waahid yaaba ilaahaatah hana l-fudda wa ilaahaatah hana l-dahab. Aywa, dool al-sawwoohum leeku iideeku al-muznibiin.

⁸«Wa balad Achuur taga' tihit seef al-ma hana naadum wa da ma seef insaan al-yaktulha. Hi tajri giddaam al-seef da wa subyaanha yikhaddumuuhum misil abiid.

⁹Wa askarha al-fahaliin yajru min al-khoof wa kubaaraatha yinbahtu giddaam al-raaye.» Wa da kalaam Allah al-indah naar fi jabal Sahyuun wa indah furun fi Madiinat al-Khudus.

Icha'ya 32

Al-malik al-aadil

¹Aywa, yaji yoom al-foogah al-malik yamluk be l-adaala wa l-kubaaraat yahkumu be l-hagg.

²Wa ayyi waahid minhum yabga misil bakaan al-yillabbado foogah min al-riih wa misil bakaan al-yahmi min al-matara al-chadiide. Wa yabga misil majaari almi fi bakaan al-yaabis wa misil dull al-jabal fi ard jafaaf.

³Wa uyuun al-naas al-yichiifu abadan ma yikhammudu. Wa udne al-naas al-yasma'o yinfathu marra waahid.

⁴Wa fi l-yoom da, al-naas al-mussa'jiliin fi l-kalaam yifakkuru wa yafhamo. Wa lisaan al-naas al-induhum tantaama yihajji ajala be kalaam waadih.

⁵Wa abadan ma yinaadu al-matmuus mas'uul wa l-khachchaach ma yinaaduuh hakiim.

⁶Achaan al-matmuus yuguul kalaam cheen wa fi galbah yudumm al-charr. Hu yisawwi al-fasaala wa yakfur wa yakdib fi Allah. Wa yamna' al-akil le l-jii'aan wa l-almi le l-atchaan.

⁷Al-khachchaach amalah fasil. Hu yikhattit al-fasaala le yidammir al-masaakiin be kalaam kidib wakit yidaafu'u le huguughum.

⁸Wa laakin al-hakiim yikhattit amal adiil wa ale l-amal al-adiil da, hu yintakil.

Tahziir le awiin Madiinat al-Khudus

⁹Ya l-awiin al-munjammaat, gumman wa asma'an hissi. Ya l-banaat al-gaa'idaat be amaan, khuttan udneekan le kalaami.

¹⁰Ba'ad sana wa ayyaam, tarjifan, ya l-gaa'idaat be amaan. Achaan gati' al-inab yabga ma fiih battaan ma fi lammiin hana ma'aach.

¹¹Barjilan, ya l-munjammaat! Arjifan, ya l-gaa'idaat be amaan! Assallaban wa agoodan aryaanaat wa arbutan firaad fi salabaakan.

¹²Akurban duyuudkan wa abkan achaaan al-ziraa'a al-laziize wa jineenit al-inab al-wallaada bigo ma fiihum.

¹³Achaan ard cha'abi gamma foogha chook wa andireesa. Aywa, nuuhan le kulla buyuut al-suruur wa madiinat al-farah.

¹⁴Achaan gasir al-malik khallooh wa l-madiina al-siyaadha katiiriin, abooha. Haarat Ufal wa gasir al-muraakhaba yabgo misil karaakiir ila l-abad. Wa hamiir al-kadaade yinattutu fooghum min al-farah wa l-bahaayim yasraho fooghum

¹⁵Iahaddi yoom Allah yinazzil ruuhah foogna min al-sama. Khalaas al-sahara tabga jineene wa l-jineene tabga misil khaaba.

¹⁶Wa khalaas, al-hagg yaskun fi l-sahara wa l-adaala tagood fi l-jineene.

¹⁷Natijjat al-adaala tabga al-salaam wa l-adaala tijiib al-hudu wa l-amin al-daayim.

¹⁸Wa cha'abi yagoodu fi bakaan hana salaam fi buyuut amiiniin wa haadiyiin wa bakaan hana jumma.

¹⁹Wa laakin al-khaaba tiddammar tihit al-barad wa l-madiina tilhaddam marra waahid.

²⁰Wa laakin al-farah leeku intu al-titeerubu fi ayyi bakaan al-indah almi wa tatulgu bagarku wa hamiirku bala guyuud.

Icha'ya 33

Al-azaab le l-yikharrib

¹Al-azaab leek inta al-tikharrib wa laakin ma kharrabook wa leek inta al-tukhuun wa laakin ma khaanook. Wa wakit tikammil min al-kharaab, akiid yakharbuuk. Wa wakit tikammil min al-khiyaana, akiid yukhuunuuk.

²Ya Allah! Hinn foogna! Aniina nukhuttu achamna foogak. Abga gudritna fi kulli sabaah wa fi wakit al-diige, abga najaatna.

³Min haraka chadiide hana jaytak, al-cha'ab yi'arrudu. Wa wakit inta tugumm, al-umam yichittu.

⁴Al-khaniime yilimmuuha be katara misil saar al-leel yaakulu al-chadar. Wa yaga'o foogha misil wagi'iin al-jaraad.

⁵Allah aziim achaan gaa'id foog wa mala Sahyuun be l-hagg wa l-adaala.

⁶Ya cha'ab Allah! Kulla ayyaam hayaatku yabgo amiiniin. Al-hikma wa l-ma'rafa dool khuna al-naja. Wa l-khoof min Allah yabga leeku misil kanz.

Al-hizin wa l-naar

⁷Wa daahu al-furraas yi'iitu fi l-chawaari' wa rusul al-salaam yabku be hurga.

⁸Wa l-chawaari' faadiyiin wa ma fi naadum maachi fi l-duruub. Al-mukharrib gata' al-mu'aahada wa le l-chuhuud, abaahum wa ma fakkar fi ayyi naadum.

⁹Al-balad jaffat wa yibsat aywa, Lubnaan yibsat wa l-eeb karabha. Sahalat Chaarun bigat misil al-sahara wa turaab Baachaan wa jabal al-Karmal waddaro khadaarhum.

¹⁰Wa Allah gaal: «Hassa' ana nugumm wa hassa' ana ninrafi' wa hassa' ana niwassif azamati.

¹¹Intu khilibtu be gechch wa wilidtu tibin! Wa nafasku misil naar al-tahrigku.

¹²Wa l-cha'ab al-aakhariin yahrigo wa yabgo rumaad. Yabgo misil al-chook al-gata'oooh wa gaa'id yahrag.»

¹³Intu al-gaa'idiin ba'iid, asma'o be l-cheyy al-ana sawweetah! Wa intu al-gaa'idiin gariib, a'arfu gudurti!

Al-yuruukh fi l-adaala yaskun fi l-aali

¹⁴Wa fi Sahyuun al-muznibiin rajafo wa l-kuffaar anbahato wa yuguulu: «Yaatu minnina yagdar yagood fi l-naar al-tahrig? Wa yaatu yagdar yagood fi l-jamur al-daayim?»

¹⁵Illa l-naadum al-yuruukh fi l-adaala wa yikallim be l-hagg wa yaaba maal al-zulum. Wa yihitt iideenah wa yaaba al-rachwa wa yisidd adaanah min kalaam daffigiin al-damm wa yisidd uyuunah achaan ma yichiif al-fasaala.

¹⁶Al-naadum da yaskun fi l-bakaan al-aali wa l-jibaal al-gawiyiin yabgo malja'ah. Wa yantuuh akil wa yadmano leyah al-almi.

Madiinat al-Khudus nijat

¹⁷Wa uyuunak yichiifu al-malik fi jamaalah wa yichiifu al-balad be kulla huduudha.

¹⁸Wa galbak yifakkir fi l-ru'ub al-awwal wa yuguul: «Ween al-yahsib? Wa ween al-yawzin? Wa ween al-yahsib buyuut al-muraakhaba?»

¹⁹Wa battaan ma tichiif al-cha'ab al-mutakabbir, al-cha'ab al-kalaamhum gawi wa lukhkhithum ma tin'arif wa la tinfahim.

²⁰Chiif Sahyuun madiinat farahna! Wa uyuunak yichiifu Madiinat al-Khudus aamine. Hi misil kheema al-ma tilhawwal wa wutaadha abadan ma yamurgu wa hubaalha abadan ma yilfartago.

²¹Wa Allah yiwassif leena azamatah wa l-bakaan da yabga buhuur wa majaari wasii'iin. Wa maraakib harib ma yadkhulu fooghum wa sufun al-kubaar kula ma yuchugguhum.

²²Achaan Allah hu gaadiina wa hu al-haakim foogna. Wa hu malikna wa hu al-yinajjiina.

²³Wa hubaal sufun al-adu algatta'o wa battaan ma yalzamo amuud al-safiina wa ma yarfao raayitha. Wa khalaas nigassumu al-khaniime be katara wa l-uruj kula yalgo gisimhum.

²⁴Wa waahid min sukkaan Madiinat al-Khudus ma yuguul: «Ana mardaan». Wa l-cha'ab al-saakniin fi l-madiina di yalgo khufraan khataahum.

Icha'ya 34

Muhaakamat Adoom

¹Garrubu, ya umam wa asma'o! Ya cha'ab, khuttu adaanku! Al-ard wa kulla cheyy al-foogha, aywa, al-dunya wa kulla cheyy al-fiiha, asma'o.

²Achaan khadab Allah muwajjah didd kulla l-umam wa za'alah didd kulla duyuuchhum. Hu yidammirhum damaar kaamil wa yiwaddiihum le l-juzur.

³Maytiinhum mudaffigiin wa min janaazaathum tatla' afana wa l-jibaal yinballo min dammuhum.

⁴Wa kulla khuwmaat al-sama yi' affunu wa l-sama yatwuuh misil kitaab malfuuf. Wa kulla l-khuwmaat yidaffugu misil warag al-inab al-yaabis wa misil warag al-tiin al-yibis.

⁵Wa Allah gaal: «Fi l-samaawaat, seefi rawyaan be l-khadab wa daahu yanzil didd balad Adoom, didd al-cha'ab al-ana khassastuhum le l-damaar.»

⁶Wa seef Allah malaan be damm wa chab'aan be chaham be damm al-khurfaan wa l-tuyuus wa be chaham kalaawe al-kubchaan. Achaan fiyah dahiiye le Allah fi madiinat Busra wa fi katil katiir fi balad Adoom.

⁷Wa fi nafs al-wakit, yaga'o ma'aahum al-jawaamiis wa l-ajjaal wa l-tiiraan. Arduhum tarwa be l-damm wa turaabhum yiddahhan be l-chaham.

⁸Wa da yoom taar Allah wa di sanit hisaab fi chaan Sahyuun.

⁹Wa wudyaan Adoom yikhayyuru wa yinmalu gutraan wa turaabha yabga kibriit wa l-balad tabga misil gutraan muhrig.

¹⁰Wa l-gutraan da, naarah ma tumuut wa la leel wa la nahaar wa dukhkhaanah taali' kulla yoom. Wa l-balad tagood kharaab min zurriye le zurriye wa naadum ma yufuut beeha battaan.

¹¹Wa l-baja' wa abungineefit yawrusuuha wa amguggum wa l-khurbaat yaskunuuha. Wa yawzinha be miizaan al-faadi wa yikiilha be mikyaal al-kharaab.

¹²Wa ma fi kubaaraat al-yidarruju malik wa kulla masaa'iilha yabgo ma fiihum.

¹³Wa gusuurha al-gawiyiin yugumm fooghum chook wa mudunha al-gawiyiin yinmalu be andireesa wa haskaniit. Wa hi tabga margad hana ba'aachiim wa dungur na'aam.

¹⁴Wa l-gitat yillaago ma'a l-maraaf'iin wa l-tuyuus yinnaado al-waahid le l-aakhar. Wa amguggum talga bakaan tinjamma aywa, hi talga bakaan al-raaha.

¹⁵Wa fi l-bakaan da, al-daabi yisawwi uchchah wa yalda beedah wa yiraggid foogah wa yifaggi'ah wa yahmiih. Wa akiid fi l-bakaan da, al-suguura yilimmu ayyi waahid ma'a l-aakhar.

¹⁶Fattuchu fi kitaab Allah wa agru. Ayyi waahid min al-haywaanaat ma gassar wa ayyi waahid yagood ma'a rafiigah. Achaan Allah kallam wa anta izin wa ruuhah bas tilimmuhum.

¹⁷Hu bas sawwa leehum gisim be am'iyeedaat wa iidah gassamat leehum al-balad be magaas. Wa humman yawrusuuha daayman wa yaskunu foogha min zurriye le zurriye.

Icha'ya 35

Allah yisawwi derib le cha'abah

- ¹Khalli al-sahara wa ard al-jafaaf yafraho wa balad al-yabaas tinawwir wa tinbasit.
- ²Khalli tinmali be nuwwaar al-kadaade wa tinattit wa tal'ab wa tizakhrit min al-farah. Allah yanti al-balad di khaaba jamiile misil khaabat Lubnaan wa ard al-indaaha intaaj katiir misil jabal al-Karmal wa sahalat Chaaruun. Wa yichiifu majd Allah wa azamat Ilaahna.
- ³Gawwu iideeku al-ayyaaniin wa sabbutu rikabbuku al-yarjufu.
- ⁴Wa guulu le l-guluubhum angata'o: «Abgo gawiyiin! Ma takhaafo. Daahu Ilaahku! Hu yaji yichiil leeku al-taar wa yilkaffa leeku fi udwaanku. Wa hu zaatah yaji yinajjiiku.»
- ⁵Wa khalaas, uyuun al-ayyaaniin yinfathu wa udne al-tarchaaniin yasma'o.
- ⁶Wa l-a'raj yinattit misil al-khazaal wa lisaan al-abkam yi'it be l-farah. Achaan almi yisiil fi l-sahara wa rujuul almi yajru fi kadaadit al-jafaaf.
- ⁷Al-ard al-haamiye tabga rahad wa l-ard al-atchaane tisiil almi. Wa fi bakaan margad al-ba'aachiim, al-gechch yabga tibin wa birdi.
- ⁸Wa fi l-bakaan da, yisawwu derib wa yisammuh al-Derib al-Khaass. Al-ma taahir ma yi'addi beyah wa l-munaafikhiin ma yiwadduru foogah achaan al-derib da le cha'ab Allah bas.
- ⁹Wa fi l-derib da, ma fi duud wa ayyi haywaan khatiir ma yuruukh foogah wa ma yinlagi. Illa l-naas al-najjaahum Allah yamchu foogah.
- ¹⁰Wa l-naas al-fadaahum Allah yigabbulu wa yaju fi Sahyuun be zakhraat wa farha. Wa farah daayim yinawwir wujuuhhum wa suruur wa farha yikhattuuhum wa l-hizin wa l-ganitiin yabgo ma fiihum.

Icha'ya 36

Sanhariib yihaddid Madiinat al-Khudus

- ¹Wa fi sanit 14 hana hukum Hizkhiiya, Sanhariib malik Achuur hajam kulla l-mudun al-gawiyiin hana mamlakat Yahuuza wa gala'aahum.
- ²Wa min hillit Lakiich, malik Achuur rassal khaayid al-deech le l-malik Hizkhiiya fi Madiinat al-Khudus. Wa rassal ma'aayah deech kabiir. Wa wakit wassalo fi Madiinat al-Khudus, ga'ado jamb majra al-birke al-aali fi l-derib al-maachi ale zere' al-khassaaliin.
- ³Wa Aliyaakhim wileed Hilkhiiya mas'uul fi gasir al-malik marag min al-madiina le yilaagiih wa macho ma'aayah Chabna al-kaatib wa Yuwaakh wileed Asaaf al-kaatib al-yizakkir al-malik.
- ⁴Wa khaayid al-deech gaal leehum: «Guulu le Hizkhiiya al-kalaam da al-jaayi min al-malik al-kabiir hana balad Achuur: <Ween al-amaan al-inta mutawakkil aleyah?»

⁵Inta tahsib al-kalaam al-baatil yanti raay wa gudra fi l-harib walla? Wa hassa' da, ale yaatu inta atwakkalt le titmarrad diddi?

⁶Daahu inta atwakkalt ale balad Masir wa hi misil mu'aawana hana ageegaay al-mafjuukha al-tat'an ayyi naadum al-yirakkaz foogah. Wa Fir'oon malik Masir hu misil da le kulla l-naas al-yitwakkalo aleyah.>

⁷«Wa tuguul leyi: <Ale Allah Ilaahna bas atwakkalna.> Laakin da Hizkhiiya bas al-haddam al-bakaanaat al-aaliyiin wa l-madaabih hana ibaadat Allah! Wa hu gaal le naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus: <Amchu asjudu giddaam al-madbah al-hini fi Madiinat al-Khudus.>

⁸«Wa hassa' da, ta'aal astafiq ma'a siidi malik balad Achuur. Ana nantiik 2 000 kheel kan talga leehum rakkaabiin.

⁹Wa kikkeef inta tagdar tinnasir fi mas'uul waahid sakhayyar min khaddaamiin siidi? Inta titwakkal ale Masir le talga arabaat harib wa siyaad kheel walla?

¹⁰Wa hassa' be izin Allah, ana gammeet didd al-balad di le nidammirha. Aywa! Allah bas gaal leyi: <Gumm didd al-balad di wa dammirha!>>

¹¹Wa khalaas, Aliyaakhim wa Chabna wa Yuwaakh raddo le khaayid al-deech wa gaalo leyah: «Min fadlak, kallim leena aniina khaddaamiinak be l-araamiye ahaan aniina nafhamo al-lukhkha di. Laakin ma tikallim leena be l-ibraaniye wa la tisammi' al-cha'ab al-gaa'idiin fi raas al-durdur.»

¹²Wa khaayid al-deech gaal leehum: «Hal kalaam siidi al-rassalaani da bukhussuku intu wa malikku bas walla? La! Al-kalaam da bukhuss kulla l-naas al-gaa'idiin fi durdur al-madiina. Humman kula misilku yinjabru yaakulu huraarhum wa yacharbo boolhum!»

¹³Wa ba'ad da, khaayid al-deech gamma be tuulah wa aat be hiss aali be kalaam ibraani wa gaal: «Asma'o kalaam al-malik al-kabiir wa hu malik balad Achuur.

¹⁴Daahu al-malik gaal: <Khalli Hizkhiiya ma yukhuchchuku ahaan hu ma yagdar yinajjiiku.

¹⁵Wa khalli Hizkhiiya ma yiwaddiiku lahaddi titwakkalo ale Allah wa yuguul leeku: «Akiid Allah yinajjiina wa l-madiina di kula ma taga' fi iideen malik Achuur!»

¹⁶Ma tasma'o kalaam Hizkhiiya ahaan daahu malik Achuur gaal: <Sawwu ma'aayi suluh wa sallumu nufuusku leyi. Wa khalaas, ayyi waahid minku yaakul min intaaj inabah wa tiinah wa yachrab min almi biirah.

¹⁷Wa da lahaddi ana nigabbil wa niwaddiiku fi balad misil baladku. Wa l-balad di indaha gameh wa khamar jadiid wa ma'aach wa inab.

¹⁸Wa khalli Hizkhiiya ma yukhuchchuku wa yuguul: «Allah yinajjiina!» Hal ilaahaat al-umam gidro najjo buldaanhum min iid malik Achuur walla?

¹⁹Wa ween ilaahaat Hamaat wa Arfad? Wa ween ilaahaat Safarwaayim? Hal humman gidro najjo madiinat al-Saamira min iidi walla?

²⁰Wa min kulla ilaahaat al-buldaan dool, yaatu gidir najja baladah minni? Wa be da, hal Allah yagdar yinajji Madiinat al-Khudus minni walla?>>

²¹Wa laakin al-cha'ab sakato ma raddo leyah be ayyi kilme achaan al-malik Hizkhiiya amaraahum wa gaal: «Ma turuddu leyah.»

²²Wa khalaas, Aliyaakhim wileed Hilkhiiya mas'uul fi gasir al-malik wa Chabna al-kaatib wa Yuwaakh wileed Asaaf al-kaatib al-yizakkir al-malik, kulluhum jo le Hizkhiiya wa khulgaanhum mucharratiin min al-hizin wa jaabo leyah kalaam khaayid al-deech.

Icha'ya 37

Hizkhiiya rassal le Icha'ya

¹Wa wakit al-malik Hizkhiiya simi' kalaamhum, hu kula gamma charrat khulgaanah wa libis khalag al-hizin wa macha beet Allah.

²Wa hu rassal Aliyaakhim mas'uul fi gasir al-malik wa Chabna al-kaatib wa rujaal al-diin al-chiyyaab. Wa kulluhum ke laabsiin khulgaan al-hizin wa macho le l-nabi Icha'ya wileed Ammuus.

³Wa humman gaalo leyah: «Daahu kalaam al-malik Hizkhiiya: «Al-yoom da, yoom hana diige wa ikhaab wa fadiihe. Wa da misil al-iyaaal jaahiziin le yamurgu min batun ammuhum wa laakin hi ma indaha gudra le taldaahum.

⁴Wa akuun Allah Ilaahak yasma' kalaam khaayid al-deech al-siidah malik balad Achuur rassalah le yi'ayyir Allah al-Hayy. Wa akuun Allah Ilaahak yasma' kalaamah wa yi'aakhibah. Hassa' da, as'al Allah fi chaan al-cha'ab al-faddalo.»>>

⁵Wa wakit masaa'iil al-malik Hizkhiiya jo giddaam Icha'ya,

⁶hu gaal leehum: «Amchu guulu le siidku al-malik Hizkhiiya: «Daahu Allah gaal: «Ma takhaaf min al-mu'yaar al-simi'tah al-ayyarooni beyah khaddaamiin malik Achuur.

⁷Wa daahu ana nantiih khabar wa be sabab al-khabar da, hu yigabbil baladah. Wa hinaak ana naktulah be l-seef.»>>

⁸Wa khaayid al-deech simi' kadar malik balad Achuur gamma min hillit Lakiich wa macha le yihaarib hillit Libna. Khalaas, hu kula gabbal lihigah hinaak.

Jawaab al-tahdiid min Sanhariib

⁹Wa khalaas, malik balad Achuur simi' khabar. Wa l-khabar da buguul: «Tirhaakha malik balad al-Habacha gamma jaayi le yihaaribak.» Wa min simi' be l-khabar da, malik Achuur rassal murassaliin le Hizkhiiya wa gaal leehum:

10 «Amchu le Hizkhiiya malik mamlakat Yahuuza wa guulu leyah: «Khalli Ilaahak al-inta gaa'id titwakkal aleyah da ma yukhuchchak wa yuguul leek: “Madiinat al-Khudus ma taga' fi iideen malik Achuur!”»

11 Inta zaatak simi't be kulla cheyy al-sawwooh muluuk balad Achuur fi kulla l-buldaan wa dammaroohum marra waahid. Wa tahsib inta wiheedak bas tanja walla?

12 Wa ilaahaat al-umam al-dammaroohum juduudi, hal gidro najjo hillaal Guzaan wa Haaraan wa Rasaf wa zurriiyit Adan al-saakniin fi Talassaar walla?

13 Wa ween muluuk mudun Hamaat wa Arfad wa La'ir wa Safarwaayim wa Hiina' wa Awwa?»)»

14 Wa Hizkhiiya chaal al-jawaab min iide al-murassaliin wa garaah. Wa macha le beet Allah wa fatah al-jawaab da giddaam Allah.

15 Wa Hizkhiiya sa'al Allah wa gaal:

16 «Ya Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil! Inta al-gaa'id fi archak foog al-makhlugiin al-samaawiyiin. Inta wiheedak bas Ilaah kulla mamaalik al-ard! Wa inta bas al-khalagt al-samaawaat wa l-ard!

17 Ya Allah, khutt adaanak wa asma'ni! Ya Allah, aftah uyuunak wa chiif! Wa asma' kulla kalaam Sanhariib malik Achuur al-rassalah le yi'ayyirak inta, al-Ilaah al-Hayy.

18 Ya Allah, akiid muluuk Achuur dammaro kulla l-chu'uub wa buldaanhum.

19 Wa zagalo ilaahaathum fi l-naar achaan humman asnaam bas al-sawwoohum al-naas be iideehum min hatab wa hajar. Wa muluuk Achuur dammaroohum.

20 Wa hassa', ya Allah Ilaahna, najjiina min iid Sanhariib. Wa be da, kulla mamaalik al-ard ya'arfu kadar inta wiheedak bas Allah.»

Allah radda le Hizkhiiya

21 Wa Icha'ya wileed Ammuus rassal le Hizkhiiya wa gaal leyah: «Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Aywa, ana simi't salaatak al-inta wajahtaha leyi fi chaan Sanhariib malik balad Achuur.»»)»

22 Wa Icha'ya gaal battaan: «Daahu kalaam Allah al-gaalah didd Sanhariib:

«Sahyuun al-misil bineeye udriiye tahgirak wa tichchammat foogak! Aywa! Madiinat al-Khudus al-misil bineeye tihizz raasha waraak.

23 Le yaatu inta ayyartah wa achchammat foogah? Wa didd yaatu inta kallamt wa chift be istikbaar? Da diddi ana, Khudduus Israa'iil!

24 Be waasitat khaddaamiinak al-rassaltuhum, inta ayyart al-Rabb wa gult:

“Be katarat arabaati, ana tala't fi ruuse al-jibaaal lahaddi dakhalt fi Lubnaan daakhal le nagta' chadarha hana l-arz al-tuwaal wa chadarha hana l-sarwi al-sameh. Wa namchi lahaddi nalhag al-jabal al-aali marra waahid wa fi usut khaabaatha al-dulum.

25 Wa ana nakat biyaar wa chiribt almiium wa be fajkhat rijli, yabbast kulla rujuul Masir.”

26 «Wa laakin, ya Sanhariib, inta ma fihimt kadar min wakit tawiil, ana kharrart al-cheyy da. Wa min zamaan, ana kawwantah wa hassa’, nihaggigah. Wa inta kamaan, gaa’id tidammir al-mudun al-gawiyiin wa yabgo koom hana turaab.

27 Wa sukkaanhum ma induhum gudra wa khaafo wa khijlo. Humman yibso misil gechch al-kadaade wa nabaat al-akhdar wa misil gechch fi ruuse al-buyuut wa misil al-ziraa’a al-yibso gubbaal ma yisawwu ageeg.

28 Wa laakin ana na’arif wakit inta tagood wa wakit tamrug wa wakit tigabbil wa wakit tarjif min al-za’al diddi.

29 Wa ana simi’t inta rajaft min al-za’al diddi wa astakbart. Wa be sabab da, ana nidiss leek zumaam fi munkharak wa lijaam fi khachmak wa nigabbilak be l-derib al-inta jiiit beyah.»

30 «Wa di hi al-alaama, ya Hizkhiiya. Fi l-sana di, taakulu min al-kichcheeb wa fi l-sana al-taaniye, taakulu min al-bandar. Wa laakin fi l-sana al-taalta, titeerubu wa tagta’o wa timaggunu jineenaatku hana l-inab wa taakulu min fawaakihhum.

31 Wa l-nijo min Bani Yahuuza wa faddalo yabgo misil chadara al-tidiss uruugha min jadiid fi l-ard wa furuu’ha yinmalu be fawaakih.

32 Achaan min Madiinat al-Khudus yamurgu al-naas al-faddalo. Aywa, min jabal Sahyuun yamurgu humman al-nijo. Wa da, Allah al-Gaadir yisawwiih hasab mahabbatah al-chadiide.»

Sanhariib katalooh

33 Wa fi chaan da, daahu Allah gaal fi malik balad Achuur: «Hu ma yadkhul fi l-madiina di wa la yizarrig foogha nuchchaab. Wa la yigarrib leeha be darag wa la yigawwim radmiye wara durdurha.»

34 Wa daahu kalaam Allah: «Hu yigabbil be l-derib al-ja beyah wa fi l-madiina di, ma yadkhul.

35 Ana nahmi al-madiina di wa ninajjiiha. Wa da fi chaani ana Allah wa fi chaan abdi Dawuud.»

36 Wa khalaas, malak Allah ja darab mu’askar al-Achuuriyiin wa katal 185 000 raajil. Wa be fajur wakit gammo, al-faddalo minhum chaafu kulla l-janaazaat dool.

37 Wa khalaas, Sanhariib malik Achuur gabbal wa macha ga’ad fi madiinat Niinawa.

38 Wa yoom waahid, Sanhariib macha fi beet Nisruuk ilaahah le ya’abudah. Wa iyaalah al-itneen Adramalik wa Charaasar dakhalo darabooh wa katalooh be l-seef wa arrado macho le balad Araraat. Wa wileedah Isar Hadduun hakam fi badalah.

Icha'ya 38

Al-malik Hizkhiya mirid wa ligi al-aafe

- ¹Wa fi l-wakit da, Hizkhiya mirid marad chadiid lahaddi gariib yumuut. Wa l-nabi Icha'ya wileed Ammuus ja leyah wa gaal: «Daahu Allah gaal: «Wassi aayiltak achaan inta tumuut. Ma talga al-aafe.»»
- ²Wa Hizkhiya wajjah ale l-durdur wa sa'al Allah.
- ³Wa gaal: «Ya Allah, fakkir foogi ana al-taaba't derbak be sidikh wa be galib mukhlis wa sawweet kulla cheyy al-inta tidoorah!» Wa Hizkhiya baka baki chadiid.
- ⁴Wa khalaas, Allah hajja le Icha'ya wa gaal:
- ⁵«Amchi guul le Hizkhiya: «Daahu Allah Ilaah jiddak Dawuud gaal: “Ana simi't su'aalak wa chift dumuu'ak al-daffago. Wa daahu ana niziid leek 15 sana fi umrak.
- ⁶Wa ninajjik inta wa l-madiina di min iid malik balad Achuur. Aywa, nahmi al-madiina di.
- ⁷Wa daahu nantiik alaama min Allah, al-tiwassif kadar hu yitimm al-kalaam al-gaalah leek.
- ⁸Wa nikaskis al-dull be achara darajaat fi darajaat atabat Ahaaz.”» Wa khalaas, al-harraay gabbalat wara be achara darajaat min al-darajaat al-awwal nazalat foogah.

Salaat Hizkhiya ba'ad ligi al-aafe

- ⁹Daahu al-kalaam al-katabah Hizkhiya malik mamlakat Yahuuza wakit hu mardaan wa ligi al-aafe min maradah.
- ¹⁰«Ana gult: «Be gudurti bas, namchi le l-moot wa l-baagi min umri, nagood ma'a l-maytiin.»
- ¹¹Wa gult: «Battaan ma nichiiif Allah fi ard al-hayyiin. Wa battaan ma nichiiif wijih insaan min sukkaan al-dunya.»
- ¹²Wa hayaati maragooha wa waddooha ba'iid minni misil kheemat al-raa'i. Wa misil tarraar al-tchaaka, hayaati kammalat wa jaat fi aakhirha wa khuyuutha algatta'o. Min yoom le aakhar, tintahi minni.
- ¹³Lahaddi l-sabaah, ana fakkart fi haalti. Misil duud, al-Rabb kassar kulla udaami. Ya Rabb, min yoom le aakhar, tintahi minni.
- ¹⁴Wa misil abunjaraari, ana nabki wa misil gimriiye, ana nizaggi. Wa uyuuni di'fo wa yisangu'u aleek. Ya Rabb, addaayagt! Gumm wa admanni!
- ¹⁵«Wa hassa', nuguul chunu le l-Rabb? Achaan hu bas kallam leyi wa hu bas sawwa kulla l-achya dool. Wa ni'iich wa nimaskin nafsi muddit kulla siniini be sabab al-murr al-foogi.

¹⁶«Ya Rabb! Be sabab kalaamak, al-naas aaychiin wa beyah hu, ana aayich battaan wa inta sabbattini wa hayyeetni.

¹⁷Murri albaddal be l-salaam! Inta najjeet hayaati wa sallamtini min al-moot. Aywa, inta zagalt kulla zunuubi waraak.

¹⁸Achaan fi l-khubuur, al-naas ma yimajjuduuk wa l-maytiin ma yachkuruuk! Aywa, al-yanzulu fi l-khubuur ma induhum acham fi amaanak.

¹⁹Wa laakin al-hayy bas yimajjidak misli ana al-yoom wa l-abu yi'arrif iyaalah be amaanak.

²⁰Allah najjaani. Wa aniina nadurbu aalaatna hana l-musiikha fi kulla muddit hayaatna fi beet Allah.»

²¹Achaan awwal Icha'ya gaal: «Khalli yijiibu abbuud hana tiin wa yi'ajjunuuh wa yamsahoooh fi l-hubuun wa l-malik Hizkhiiya yalga al-aafe.»

²²Wa fi l-wakit da, Hizkhiiya gaal: «Chunu al-alaama al-tiwassif leyi kadar ana namchi battaan le beet Allah?»

Icha'ya 39

Malik Baabil rassal le Hizkhiiya

¹Wa fi l-wakit da, malik balad Baabil al-usmah Maruudak Baladaan wileed Baladaan rassal jawaabaat wa hadiye le Hizkhiiya achaaan hu simi' kadar Hizkhiiya mirid wa ligi al-aafe.

²Wa Hizkhiiya firih be jayyit al-murassaliin. Wa wassafaahum al-makhaazin al-khazano fooghum al-achya al-khaaliyiin misil al-fudda wa l-dahab wa l-itar wa l-dihin al-mu'attar. Wa wassafaahum kulla makhaazin al-silaah wa ayyi cheyy al-gaa'id fi makhaazinah. Wa ma fi cheyy al-Hizkhiiya ma wassafah leehum kan fi gasrah walla fi kulla mamlakatah.

³Wa ba'ad da, al-nabi Icha'ya ja le l-malik Hizkhiiya wa gaal leyah: «Al-naas dool jo gaalo leek chunu? Wa humman jaayiin min ween?» Wa Hizkhiiya gaal: «Humman jaayiin leyi min ba'iid, min balad Baabil!»

⁴Wa Icha'ya gaal: «Chaafo chunu fi gasrak?» Wa Hizkhiiya gaal: «Chaafo kulla cheyy fi gasri. Ma fi cheyy fi makhaazini al-ana ma wassaftah leehum!»

⁵Wa khalaas, Icha'ya gaal leyah: «Asma' kalaam Allah al-Gaadir! Hu gaal:

⁶Daahu yaji yoom waahid, kulla l-khumaam al-fi gasrak wa kulla cheyy al-juduudak dammooh min zamaan lahaddi l-yoom da, yiwadduuh fi Baabil. Wa cheyy waahid kula ma yifaddil. Wa da, Allah bas gaalah.

⁷Wa yichiilu min iyaalak al-marago min sulbak, al-inta wilidtuuhum. Wa yikhassuuhum wa yabgo abiid fi gasir malik Baabil.»

⁸Wa Hizkhiiya radda le Icha'ya wa gaal: «Kalaam Allah al-inta gultah leyi da, adiil.»
Achaan hu gaal fi nafsah: «Ana ni'iich be salaam wa amaan fi kulla muddit hayaati.»

Icha'ya 40

Khabar jayyit al-Rabb

¹Ilaahku buguul: «Hannusu! Hannusu cha'abi!

²Raggudu galib Madiinat al-Khudus wa guulu leeha kadar khidmitha al-ijbaariye kammalat wa khataaha anmaha wa hi ligat min iid Allah marrateen jaza hana kulla zunuubha.»

³Fi hiss gaa'id yi'iit wa yuguul: «Fi l-khala, jahhuzu derib le Allah wa fi l-sahara, addulu tariig le Ilaahna.

⁴Khalli ayyi waadi yindafin wa kulli jabal wa hajar yabga gisayyir. Wa khalli kulla l-giizaan yistawu wa l-derib al-wa'ar yabga saahil.

⁵Khalaas, majd Allah yibiin wa kulla l-naas yichiifuuh sawa!» Wa da kalaam Allah al-gaalah.

⁶Fi hiss buguul: «Iit!» Wa ana gult: «Ni'iit nuguul chunu?» «Guul kadar kulla l-naas misil al-gechch wa charafhum misil nuwwaar al-gechch.

⁷Wa l-gechch yaybas wa nuwwaarah yidaffig achaaan nafkhat Allah hajjat fooghum. Aywa! Al-cha'ab misil gechch.

⁸Al-gechch yaybas wa nuwwaarah yidaffig laakin kalaam Allah yagood ila l-abad.»

⁹Atla'e fi l-jabal al-aali, ya Sahyuun, inti al-indiki khabar halu! Be chidde arfa'e sootki, ya Madiinat al-Khudus, inti al-indiki khabar halu! Arfa'e sootki bala khoof wa guuli le hillaal balad Yahuuza: «Daahu Ilaahku!

¹⁰Daahu Allah al-Rabb jaayi be chidde wa be gudrat iidah, gaa'id yamluk. Wa daahu yijiib maahiiytah ma'aayah wa mukaafaatah giddaamah.

¹¹Misil al-raa'i, yar'a khanamah wa be iidah, yilimm humlaanah. Wa yichiilhum fi hudnah wa yiwaddi al-chawaayil be hudu.»

Allah yichajji' cha'abah

¹²Yaatu al-gaawas kulla l-almi be kaffah wa gaawas urd al-samaawaat be chibrah? Yaatu al-gidir kaal ajaaj al-ard be mikyaal wa wazan al-hujaar wa l-jibbaal fi l-miizaan?

¹³Yaatu irif afkaar Allah wa bigi leyah siid choortah le yiwassiih?

¹⁴Min yaatu ligi al-wasiye wa l-fihim wa yaatu allamah tariig al-adaala? Yaatu al-allamah al-ma'rafa wa arrafah derib al-fihim?

¹⁵Daahu al-umam dugaag misil nugta al-waga'at min al-dalu wa misil ajaaj fi l-miizaan. Daahu al-jazaayir fi l-bahar khufaaf misil ajaaj al-chaayle al-riih.

¹⁶Khaabat Lubnaan ma titimm le tigabbid naar al-madbah wa haywaanaatha ma yitimmu dahiiye muharraga le l-Rabb.

¹⁷Kulla l-umam ma yisaawu cheyy giddaamah wa la induhum khiima wa hu ma yaj'alhum.

Ma fi cheyy misil al-Rabb

¹⁸Be yaatu tisaawu al-Rabb? Wa be suura al-weeni tichabbuhuh?

¹⁹Al-sanam, al-haddaadi bas daggah wa l-sayyaakhi masahah be dahab wa sawwa leyah salaasil hana fudda.

²⁰Laakin al-fagri al-ma yagdar yigaddim al-hadiiye di yichiil hatab al-ma yisawwis wa yifattich najjaar al-indah khibra achaan yisawwi sanam al-ma yinhazza.

²¹Intu ma ta'arfu walla? Wa ma simi'tu walla? Ma oorooku beyah min al-bidaaya walla? Wa ma fihimtu khaliigit al-ard walla?

²²Allah bas saakin min foog le l-ard wa sukkaanha, hu bichiifhum misil jaraad. Wa hu yifill al-samaawaat misil sitaara wa yumuttuhum misil kheemtah le yaskunha.

²³Hu yisawwi al-hukkaam ma fiihum wa gudiya al-ard, yiwaddirhum.

²⁴Gubbaal ma magganoohum wa la zara'oohum wa la uruughum lihgo al-ard, khalaas hu yanfukh foogum wa humman yaybaso wa l-zooba'aane tichiilhum misil gechch.

²⁵Al-Khudduus gaal: «Be yaatu tichabbuhuuni? Wa ma'a yaatu tisaawuuni?»

²⁶Arfa'o ruuseeku foog wa chiifu fi l-sama! Yaatu al-khalag al-achya dool? Al-Rabb bas yamrug khuwwaathum kulluhum wa yinaadiihum kulluhum be asaameehum! Achaan hu gaadir wa aziim wa chadiid, waahid minhum ma yinfagid!

Allah yanti gudra le l-induhum acham

²⁷Ya Bani Israa'iil! Ya zurriiyit Yaakhuub! Maala tuguulu: «Deribna mulabbad min Allah wa huguugna ma yinchaafu le Ilaahna.»

²⁸Inta ma irift wa la simi't? Allah bas hu al-Ilaah al-daayim wa hu bas al-khalag huduud al-ard. Hu wa la yaksal wa la ya'ya wa ilmah abadan ma indah hadd.

²⁹Hu yanti gudra le l-ayyaan wa le l-ma indah khuwwa, yiziidah.

³⁰Al-subyaan yaksalo wa ya'yo, hatta al-chabaab yittarta'o wa yaga'o.

³¹Wa laakin al-yukhuttu achamhum fi Allah, gudrithum tiljaddad. Yitiiru misil al-suguura wa yajru wa ma yaksalo wa yuruukhu wa ma ya'yo.

Icha'ya 41

Allah yigawwi Bani Israa'iil

- ¹Allah gaal: «Ya jazaayir al-bahar! Askutu wa asma'ooni! Khalli al-chu'uub yijaddudu gudrithum wa khalli yigarrubu wa yikallumu wa nabdo al-charii'a sawa.
- ²Yaatu al-gawwam naadum aadil min al-sabaah al-yinnasir fi ayyi bakaan al-yamchi foogah? Yaatu al-sallam leyah al-umam wa hazam al-muluuk giddaamah? Wa seefah yarhakhum ajaaj wa nuchchaabah yichattithum misil gechch fi l-riih.
- ³Hu yatrudhum wa be amaan yufuut misil rijileenah ma yilammusu al-turaab.
- ⁴Yaatu al-sawwaah wa amalaah? Hu al-naada al-zurriyaat min al-bidaaya wa hu al-awwal wa l-akhiir, wa da ana Allah bas.
- ⁵Wa naas jazaayir al-bahar yichiifuuh wa yakhaafo wa l-gaa'idiin fi taraf al-ard yarjufu wa yigarrubu wa yaju.»
- ⁶Wa ayyi raajil wa rafiigah yissaa'ado wa ayyi waahid yuguul le akhuuh: «Abga chadiid!»
- ⁷Wa l-sinaa'i yichajji' al-sayyaakhi wa l-yadrub be l-mitraga yichajji' al-yudugg al-sundaale wa yuguul: «Al-lihaam hu adiil!» Wa yisabbit al-sanam be masaamiir achaan ma yinhazza.

Ma takhaaf, Allah ma'aak

- ⁸«Wa laakin inta ya Israa'iil, ya abdi Yaakhuub! Ana azaltak min zurriiyit Ibraahiim khaliili.
- ⁹Wa ana fattachtak min taraf al-ard wa naadeetak min aakhirha wa gult leek:
 <Inta abdi ana azaltak wa ma abeetak!>
- ¹⁰Hassa' da, ma takhaaf achaan ana ma'aak. Ma tihimm achaan ana Ilaahak. Ana gawweetak aywa, ana jiit wa faza'tak! Ana saa'adtak wa nasartak be iidi al-zeene.
- ¹¹Wa kulla l-naas al-zi'ilo diddak daahu yalgo al-eeb wa l-khajla. Wa l-naas al-haarajook kamaan yiddammaro wa yabgo ma fiihum.
- ¹²Wa l-naas al-khaalafook, inta tifattichhum wa abadan ma talgaahum. Humman al-haarabook yiddammaro wa yabgo ma fiihum.
- ¹³Achaan ana Allah Ilaahak. Min iidak al-zeene, karabtak. Wa gult leek:
 <Ma takhaaf! Ana nafza'ak.>
- ¹⁴«Ma takhaaf, ya Yaakhuub, inta al-misil duud al-turaab wa ya Israa'iil, inta al-misil al-rimme! Ana bas al-nisaa'idak wa l-yafdaak, hu ana Khudduus Israa'iil. Wa da kalaam Allah.
- ¹⁵Wa daahu ana nisawwiik misil mudgaaga jadiide hana hadiid al-indaha sunuun. Wa inta tarhak al-jibaal wa tathanhum wa l-hujaar, tisawwiikum misil dagiig.

¹⁶Inta tikharbilhum wa l-riih tichiilhum wa l-zooba'aane tichattithum. Wa laakin inta tafrah beyi ana Allah wa tachkur Khudduus Israa'iil.

¹⁷«Wakit al-ta'baaniin wa l-masaakiin yifattuchu almi wa ma yalgooh wa lisneehum yaybaso min al-atach, khalaas ana Allah nurudd leehum, ana Ilaah Bani Israa'iil ma nikhalliikum.

¹⁸Namrug buhuur fi ruuse al-jibaaal wa uyuun almi fi lubb wudyaan yaabsiin. Nikhayyir al-sahara tabga ruhuud wa l-ard al-jafaaf tabga almi jaari.

¹⁹Wa nimaggin fi l-sahara chadar al-arz wa l-sunt wa l-nabaat al-indah riie haluuwe wa chadar al-zaytuun. Wa nazra' fi l-kadaade chadar al-sarwi wa l-sindiyaan wa l-charbiin.

²⁰Wa da, achaan al-naas sawa yichiifu wa ya'arfu wa kulluhum yifakkuru wa yafhamo kadar iidi ana Allah bas sawwat al-cheyy da wa ana Khudduus Israa'iil bas khalagtah.»

Al-ilaahaat ma yanfa'o

²¹Wa Allah malik cha'ab Yaakhuub gaal: «Intu ilaahaat al-umam, gaddumu chakwitku wa jiibu daliilku.

²²Garrubu leena wa khabburuuna be l-achya al-yabgo fi l-mustakhbal wa khabburuuna be l-bigi fi l-zaman al-faat! Achaan nafhamo wa na'arfu al-yaji ba'adeen, ooruuna be l-achya al-yaju fi l-mustakhbal.

²³Khabburuuna be l-achya al-yaju fi l-mustakhbal wa be da, na'arfu kadar intu bas ilaahaat! Aywa! Sawwu cheyy adiil aw fasil al-yikhalliina aniina kullina nichiiifuuh wa nachhado.

²⁴Wa laakin intu ma tisaawu cheyy wa amalku kula ma yanfa' wa l-yitaabi'ku intu, yisawwi al-haraam.

²⁵«Min al-munchaakh, ana gawwamt raajil wa min al-sabaah, hu ja wa yinaadi usmi. Hu yifajjikh al-kubaaraat misil al-tiine, misil al-tiine al-yifajjikhha daggaag al-jiraar.

²⁶Wa yaatu khabbaraana min al-bidaaya achaan na'arfuuh? Wa yaatu kallamaana min al-zaman al-faat achaan nuguulu: «Sahiih!» Ma fi naadum khabbar beyah wa la naadum kallam beyah wa ma fi naadum simi' kadar intu kallamtu.

²⁷Wa ana al-Rabb bas al-awwal kallamt fi Sahyuun wa gult: «Chiifu! Dool humman!» Nirassil fi Madiinat al-Khudus naadum al-yaji be bichaara.

²⁸Wa wakit ana chift al-ilaahaat, ma ligiit waahid minhum al-yantiini choora! Wa wakit sa'altuhum kula, ma ligiit al-yurudd leyi.

²⁹Humman zaalimiin, ma yisaawu cheyy wa khidmithum ma tanfa' cheyy! Wa ilaahaat al-umam misil riih bas!»

Icha'ya 42

Abd al-Rabb

¹«Daahu abdi al-ana gaa'id nisaa'idah wa hu bas al-ana ikhtirtah wa firiht beyah. Ana khatteet ruuhi foogah wa hu yibayyin al-adaala le l-umam.

²Wa la yasrakh wa la yarfa' hissah wa la kalaamah yinsami' fi l-chawaari'.

³Hu ma yaksir ageegaay mafjuukha wa la yaktul deyy al-faanuus al-gariib yumuut. Wa be l-hagg, hu yibayyin adaalit Allah.

⁴Hu ma yad'af wa la yafchul, hu yisabbat al-adaala fi l-ard. Wa chu'uub al-jazaayir yarjo wasiyyaatah.»

⁵Daahu kalaam Allah al-Rabb, hu al-khalag al-samaawaat wa mattaahum wa falla al-ard wa kulla cheyy al-gaa'id foogha. Wa anta al-haya le l-chu'uub al-aaychiin fiiha wa anta al-nafas le l-yamchu foogha. Hu gaal:

⁶«Ana Allah naadeetak le l-adaala wa karabt iidak. Ana hafadtak wa sabbattak le nisawwiik tabga mu'aahada le l-cha'ab wa nuur le l-umam.

⁷Inta taftah uyuun al-amyaaaniin wa tamrug al-masaajiin min al-sijin wa tatlig al-saakniin fi dalaam al-suluulu.

⁸Ana Allah. Wa da usmi! Wa majdi, ma nantiih le l-aakhar wa hamdi, ma nantiih le l-asnaam!

⁹Al-achya al-awwal faato khalaas. Daahu nikhabbirku be khabar jadiid, gubbaal ma yaji, ana nisammi'ku beyah.»

Khine al-nasur

¹⁰Khannu le Allah khine jadiid. Khannu be hamdah min taraf al-ard le tarafha. Khannu, intu al-tuchuggu al-bahar wa intu al-makhlugiin al-saakniin foogah wa kulla jazaayir al-bahar wa sukkaanhum!

¹¹Wa khalli naas al-kadaade wa mudunha yarfa'o hissuhum wa l-hillaal al-saakniin fooghum gabiilat Khidaar kula. Wa khalli sukkaan madiinat Saala' yizakhrutu wa min ruuse al-jibbaal, yi'iitu be farah.

¹²Wa khalli yimajjudu Allah wa yikhabburu be hamdah fi jazaayir al-bahar.

¹³Allah yamrug misil faaris wa misil raajil al-muhaarib, hu yakhdab. Wa yi'it wa yikoorik wa yinnasir fi udwaanah.

¹⁴«Min wakit tawiil, ana gaa'id bala haraka, ana sakkat nafsi wa sabbattaha. Laakin hassa', nagnit misil mara al-gaa'ide titaalig wa nanfukh wa ninaahij.

¹⁵Ana nakhrib al-jibbaal wa l-hujaar wa niyabbis kulla l-gechch al-fooghum. Nisawwi al-buhaar jazaayir wa niyabbis al-ruhuud.

¹⁶Wa niwaddi al-amyaaaniin fi derib al-humman ma ya'arfuuh. Ana nuguudhum fi turug al-ma ya'arfuuhum. Fi giddaamhum, ana nikhayyir al-dalaam be l-nuur wa l-bakaan al-dagdaag, nisawwihi amlas. Al-kalaam da, ana nihaggigah wa abadan al-naas dool ma nikhalliikum.

¹⁷Laakin al-yitwakkalo ale l-asnaam wa l-yuguulu le l-suwar hana l-hadiid:

«Intu bas ilaahaatna», humman dool yigabbulu wara wa yalgo al-eeb.»

Allah yuluum wa yanti al-salaam

¹⁸«Intu al-turuch, asma'o! Wa intu al-amyaaaniin, chiifu wa anzuru!

¹⁹Yaatu amyaan bala abdi? Wa yaatu tarchaan misil rasuuli al-nirassilah! Yaatu amyaan misil al-ana azaltah wa amyaan misil abdi ana Allah?

²⁰Inta chift katiir wa laakin ma hafadt cheyy wa udneek maftuuhiiin wa laakin ma tasma'.»

²¹Wa be sabab adaaltah, Allah firih wa yicharrif churuutah hana l-Tawraat.

²²Daahu al-cha'ab dool nahaboohum wa kasaboohum! Wa fi l-charak, ramoohum wa fi l-nugaar dassoohum wa fi l-sujuun, dakhkhaloohum. Misil kasiibe, karaboohum wa ma fi naadum al-yinajjiikum. Wa nahaboohum wa ma fi naadum al-yuguul: «Gabbuluuhum!»

²³Yaatu minku al-yaftah adaanah le l-kalaam da? Wa yaatu yukhutt baalah wa yasma'ah fi l-mustakhbal?

²⁴Yaatu al-sallam zurriiyit Yaakhuub le l-nahhaabiin wa Bani Israa'iil le l-kasaboohum? Da ma Allah, al-aniina aznabna diddah? Wa abeena ma taaba'na derbah wa ma simi'na churuutah hana l-Tawraat.

²⁵Khalaas fi Bani Israa'iil, hu nazzal khadabah wa naar za'alah al-chadiid hana l-harba. Wa l-naar di akalat kulla hawaaleehum wa humman ma irfooh wa haragathum wa ma ligo ilim.

Icha'ya 43

Allah yinajji Bani Israa'iil

¹Wa laakin Allah khalagaak, ya Yaakhuub wa kawwanaak, ya Israa'iil. Wa daahu Allah gaal: «Ma takhaaf achaan ana fadeetak. Ana naadeetak be usmak wa inta bigiit hanaayi.

²Wakit tagta' al-almi, ana nukuun ma'aak wa wakit tuchugg al-buhaar, ma takhrag. Wakit turuukh fi ust al-naar, ma taakulak wa ambalbaala ma tahrigak.

³Achaan ana Allah Ilaahak, Khudduus Israa'iil al-yinajjiik. Ana anteet balad Masir le nafdaak wa balad al-Habacha wa balad Saba fi badalak.

⁴Achaan inta muhimm leyi wa inta mucharraf wa ana nihibbak, nanti naas fi badalak wa chu'uub fi badal hayaatak.

⁵«Ma takhaaf achaa ana gaa'id ma'aak. Min al-sabaah, nijjib zurriiyak wa min al-kharib, nilimmuhum.

⁶Nuguul le l-munchaakh: «Antiihum leyi!» Wa le l-junuub: «Ma takrubhum! Min ba'iid, jiiib awlaadi! Wa min taraf al-ard, jiiib banaati!

⁷Jiib kulla l-naas al-naadoohum be usmi al-ana khalagtuhum wa kawwantuhum wa sawweethum fi chaan majdi.»»

La ilaah illa Allah

⁸Wa Allah gaal: «Khalli yamrug al-cha'ab al-amyaaaniin hatta kan induhum uyuun kula, humman al-tarchaaniin hatta kan induhum udne kula.

⁹Wa khalli kulla l-umam yajma'o sawa wa l-chu'uub yilimmu. Yaatu minhum al-khabbarna be da? Wa yaatu al-oorana be l-cheyy al-bigi awwal? Khalli yijiibu chuhuudhum le yiwassufu kadar induhum hagg. Wa khalli al-naas yasma'oohum wa yuguulu:

«Da sahiih!»»

¹⁰Daahu kalaam Allah: «Ya cha'abi! Intu bas chuhuudi wa abdi al-ana azaltah. Achaan ta'arfu wa ti'aamunu beyi wa tafhamo kadar ana bas hu. Ma fi ilaah gubbaali wa la ba'adi.

¹¹Ana! Ana bas Allah wa balaayi ana, ma fi munajji.

¹²Ana bas al-khabbartuku wa najjeetku wa kallamt leeku. Da ana bas wa ma ilaah ajnabi. Wa be da, intu bas chuhuudi. Wa da kalaam Allah. Ana bas al-Rabb.

¹³Aywa, min al-bidaaya ana hu wa ma fi al-yinajji min iidi. Al-amal al-ana nisawwiih, yaatu yifachchilah?»

¹⁴Wa daahu Allah Khudduus Israa'iil al-fadaaku gaal: «Fi chaanku intu, ana rassalt deech didd Baabil wa nakhrig al-Kaldaaniyiin al-mu'arridiin kulluhum be sufunhum al-awwal firho beehum.

¹⁵Ana Allah Ilaahku al-Khudduus. Ana bas al-khalagt Bani Israa'iil wa ana bas malikku.»

Allah fatah tariig le cha'abah

¹⁶Wa daahu kalaam Allah, hu al-fatah derib fi l-bahar wa fatah tariig fi mooj almi al-jaari.

¹⁷Hu al-marrag arabaat harib wa kheel wa deech wa rujaal fahaliin. Humman ragado wa abadan ma gammo wa hirgo misil kheet wa maato. Hu gaal:

¹⁸«Ma tizzakkaro al-bigi zamaan wa la tifakkuru fi l-ayyaam al-faato.

¹⁹Wa daahu nisawwi cheyy jadiid wa min hassa', yabzur. Wa da, intu ma ta'arfuuh walla? Aywa, naftah derib fi l-sahara wa nijarri buhuur fi ard jafaaf.

²⁰Haywaanaat al-kadaade yimajjuduuni wa l-ba'aachiim wa l-na'aam kula. Achaan ana maragt almi fi l-sahara wa jarreet buhuur fi ard jafaaf le yacharbo minhum cha'abi al-ana azaltuhum.

²¹Wa humman al-cha'ab al-ana khalagtuhum leyi le yiballukhu hamdi.»

Allah yihaakim cha'abah

²²«Wa inta ma naadeetni, ya Yaakhuub! Aywa, inta khalleetni, ya Israa'iil!

²³Inta ma gaddamt leyi khurfaanak dahaaya muharragiin. Wa be dahaayaak al-aakhariin kula, inta ma charraftini. Ana ma jabartak le tijiib leyi hadaaya wa ma ayyeetak be gaddimiin al-riihe.

²⁴Inta ma chareet leyi dukhkhaan irig wa ma anteetni chaham min dahaayaak. Laakin inta hammaltini zunuubak wa ayyeetni be khataayaak.

²⁵Ana! Ana bas hu! Ana be nafsi nuguchch isyaanak wa battaan ma nizzakkar zunuubak.

²⁶Zakkirni wa ta'aal nagoodu sawa fi l-mahkama wa angud wa barri nafsak!

²⁷Jiddak al-awwal aznab wa khuchuum al-kalaam hineeyak gammo diddi.

²⁸Wa ana ma charraft kubaaraatak hana l-bakaan al-mukhaddas wa Yaakhuub, khassastak le l-damaar wa Israa'iil, aakhaktak be l-mu'yaar.»

Icha'ya 44

Allah baarak Bani Israa'iil

¹«Wa hassa' asma', ya Yaakhuub abdi, ya Israa'iil al-ana azaltak!

²Daahu Allah gaal: Ana khalagtak wa kawwantak fi batun ammak wa saa'adtak. Ma takhaaf, ya abdi Yaakhuub, ya Israa'iil al-ana azaltak!

³Achaan ana ninazzil matar fi l-ard al-atchaane wa nijarri wudyaan fi ard jafaaf. Misil da, ninazzil ruuhi fi zurriiyak wa barakati fi iyaalak.

⁴Humman yabzuru misil gehch akhdar wa misil chadarat al-gana fi majaari almi.

⁵Al-waahid yuguul: «Ana hana Allah» wa l-aakhar yinaaduuh be usum Yaakhuub. Wa l-aakhar yaktib fi iidah:

«Ana hana Allah» wa yisammuuh be usum Israa'iil.»

La ilaah illa Allah

⁶Wa daahu kalaam Allah malik Israa'iil al-fadaahum, hu Allah al-Gaadir. Hu gaal: «Ana al-awwal wa ana al-akhiir wa la ilaah illa ana.

⁷Yaatu misli ana? Khalli yarfa' hissah wa yikhabbir beyah. Khalli yiwassif giddaami kulla cheyy al-kaan min ana khalagt al-naas fi l-bidaaya. Khalli yikhabbirna be l-cheyy al-yukuun fi l-mustakhal.

⁸Ya cha'abi! Ma tarjufu wa la tinbahtu! Ana ma khabbartuku beyah min zamaan wa ooreetku walla? Intu chuhuudi! Hal fi ilaah aakhar balaayi ana walla? La! Ana bas jabalku al-gawi. Ma na'arif aakhar!»

Sinaa'it al-asnaam

⁹Al-yasna'o al-asnaam, kulluhum ma yanfa'o. Amalhum al-khaali leehum kula ma indah faayde. Chuhuudhum amyaaniin wa ma ya'arfu cheyy. Wa fi chaan da, yalgo al-eeb.

¹⁰Wa yaatu sana' ilaah wa dagga sanam hana hadiid wa ligi faayde?

¹¹Wa daahu kulla l-ya'abuduuhum yalgo al-eeb wa l-yasna'oohum, humman naas bas! Khalli kulluhum yilimmu wa yaju wa kulluhum sawa yarjufu wa yalgo al-eeb.

¹²Le yisawwi sanam, al-haddaadi yidiss al-hadiid fi l-naar wa yuduggah be mitraga wa be duraa'ah al-gawi, yisawwiih. Wa laakin kan al-haddaadi da yujuu', gudurtah tikammil wa kan al-atach yakurbah, yaksal.

¹³Wa najjaar al-khachab yigaawisah be kheet wa yarsimah be faham wa yanjarah be najjaara wa yarsimah be aala. Wa yisawwi surat insaan wa yijammilah misil naadum wa yukhuttah fi beet.

¹⁴Awwal hu gata' chadar al-arz wa chaal chadar al-sindiyaan wa l-balluut wa kabbaraahum ma'a chadar al-khaaba wa maggan chadar al-sanoobar wa l-matar kabbarah.

¹⁵Wa dool yabgo le l-insaan hatab le l-naar wa yichiilhum wa yiddaffa beehum wa yidissuhum fi l-naar le yisawwi beehum akil. Wa be l-faddal min al-hatab, yisawwi ilaah wa yarka' leyah. Aywa! Yisawwi sanam wa yasjud giddaamah!

¹⁶Wa hu yahrig nuss hatabah fi l-naar wa yinajjid beyah lahamah wa yagliih wa yaakulah. Wa yiddaffa fi l-naar wa yuguul: «Ha! Ha! Niddaffa wa nichiiif hamaarha.»

¹⁷Wa laakin be l-faddal min al-hatab, hu yi'addil ilaah. Aywa, yisawwi sanam wa yarka' wa yasjud giddaamah! Wa yas'alah wa yuguul leyah: «Najjiini achaan inta bas ilaahi!»

¹⁸Wa l-naas dool wa la ya'arfu wa la yafhamo. Achaan uyuunhum masduudiin, ma yichiiifu wa humman mugaffaliin, ma yafhamo.

¹⁹Wa ma fi insaan al-galbah yigabbilah le l-ma'rafa wa l-fihim le yuguul: «Ana harragt nuss hatabi fi l-naar wa sawweet khubza be l-jamur wa galeet laham wa akaltah. Wa be l-faddal, sawweet cheyy muharram wa narka' giddaam gita' al-hatab!»

²⁰Hu yinrabit fi rumaad wa galbah al-makhchuuch yiwaddirah. Hu ma yinajji nafsah wa la yuguul: «Al-fi iidi al-zeene ma khachch walla?»

Allah yafda cha'abah

²¹Fakkir fi l-kalaam da, ya Yaakhuub! Achaan inta abdi, ya Israa'iil! Ana khalagtak le tabga abdi, ya Israa'iil, ana ma nansaak.

²²Misil al-riih tichiil al-sahaab, ana maheet zunuubak. Wa misil al-riih tichiil al-khamaam, ana gachcheet khataayaak. Gabbil leyi achaaan ana fadeetak.

²³Ya l-samaawaat, zakhrutu achaaan Allah sawwa al-cheyy da! Afrahe, ya ard al-tihit! Wa ya jibaal wa intu al-khaabaat wa kulla chadarku, khannu be l-farah! Achaan Allah fada Yaakhuub wa yiwassif majdah fi Israa'iil.

²⁴Wa daahu kalaam Allah al-fadaak wa kawwanaak fi batun ammak. Hu gaal: «Ana bas Allah! Ana khalagt kulla cheyy. Ana wiheedi falleet al-samaawaat wa wakit faracht al-ard, yaatu ma'aayi?»

²⁵Ana fachchalt alaamaat al-kaddaabiin wa l-chawwaafiin achaaan ma induhum ma'ana. Wa galabt kalaam al-hukama wa ilimhum, sawweetah ma indah faayde.

²⁶Ana nihaggig kalaam abdi wa nitimm khittat rusuli. Nuguul le Madiinat al-Khudus:

«Khalli yaskunuuha!» Wa le hillaal balad Yahuza:

«Khalli yabnuuhum min jadiid!» Wa nigawwim daraadirhum al-daffago.

²⁷Wa nuguul le l-almi al-khariig:

«Abga yaabis wa niyabbis buhuurak!»

²⁸Wa nuguul le l-malik Kuurach:

«Inta raa'iiyi!» Wa hu yihaggig kulla cheyy al-ana nidoorah. Wa hu yuguul le Madiinat al-Khudus:

«Khalli tinbani!» Wa yuguul le beet Allah:

«Al'assas battaan!»»

Icha'ya 45

Allah azal al-malik Kuurach

¹Wa daahu Allah gaal le l-naadum al-hu masahah wa darrajah malik: «Leek inta, ya Kuurach, ana karabtak min iidak al-zeene le narmi al-umam giddaamak. Ana nihill hizaam al-muluuk wa nufukk giddaamak biibaan al-mudun wa battaan ma yukuunu magfuuliin.

²Ana zaati namchi giddaamak wa le l-giizaan, nisaawiihum. Wa le biibaan al-nahaas, nikassirhum wa le gafala al-hadiid, nifallithum.

³Ana nantiik kanz al-madfuun fi l-dalaam wa l-khuna al-mulabbada. Wa be da, inta ta'arif kadar ana Allah bas naadeetak be usmak, ana Ilaah Bani Israa'iil.

⁴Fi chaan Yaakhuub abdi wa fi chaan Israa'iil al-ana azaltah, ana naadeetak be usmak wa darrajtak gabul ma ta'arifni.

⁵Wa ana Allah. La ilaah illa ana wa ma fi ilaah balaayi. Ana rabatt leek hizaam al-gudra gabul ma ta'arifni.

⁶Da le ya'arfu min taluu' al-harraay lahaddi waguu'ha kadar ma fi cheyy balaayi. Ana Allah wa la ilaah illa ana.

⁷Ana kawwant al-nuur wa khalagt al-dalaam. Wa sawweet al-salaam wa khalagt al-fasaala wa ana Allah nisawwi kulla l-cheyy.

⁸Khalli al-sama min foog tinazzil al-karany wa l-sahaab yinazzil al-adaala. Wa khalli al-ard tinfatih wa tamrug al-naja wa tinawwir al-adaala. Ana Allah bas khalagtuhum.»

⁹Al-azaab le l-naadum al-yihaarij al-kawwanah hu al-misil jarr al-tiine fi ust al-jiraar. Hal al-tiine tagdar tuguul le l-yuduggaha: «Tisawwi chunu?» Hal al-jarr yagdar yuguul le l-daggaag: «Inta ma indak iid walla?»

¹⁰Al-azaab le l-yuguul le abuu: «Maala jibt iyaal?» Al-azaab le l-yuguul le ammah: «Maala wilidti?»

¹¹Wa daahu Allah Khudduus Israa'iil al-kawwanaahum gaal: «As'alooni fi achya hana l-mustakhal wa laakin kan le iyaali wa l-achya al-sawweethum be iidi, khalluuhum leyi ana bas.

¹²Ana bas sawweet al-ard wa khalagt al-insaan al-yaskunu foogha. Be iidi ana bas, falleet al-samaawaat wa anteet amur le kulla khuwwaatha.

¹³Ana bas jibt Kuurach le yisawwi al-adaala wa ni'addil kulla duruubah. Hu yabni battaan madiinti wa cha'abi al-waddoohum fi l-khurba yatlighum bala taman wa la ujra.» Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

¹⁴Wa daahu Allah gaal: «Natiijat Masir wa ribih min balad al-Habacha wa rujaal Saba al-tuwaal, kulla l-achya dool yawsalo leek wa yabgo hanaak. Al-naas dool yamchu waraak. Humman dool yamchu mujanzariin wa yasjudu giddaamak wa yachhadook wa yuguulu:

«Sahiih Allah ma'aak wa ma fi ilaah illa hu wa ma fi ilaah aakhar.»»

¹⁵Akiid, inta Ilaah al-ma tinchaaf wa inta Ilaah Bani Israa'iil al-munajji!

¹⁶Wa l-yasna'o al-asnaam, kulluhum aaybiin wa khajlaaniin wa kulluhum sawa maachiin fi l-khajla.

¹⁷Laakin kan le Bani Israa’iil, Allah yinajjiihum wa l-naja di ila l-abad. Wa battaan intu ma tabgo aaybiin wa la khajlaaniin, daayman wa ila l-abad.

¹⁸Achaan daahu kalaam Allah, khaalig al-samaawaat wa hu al-Ilaah al-sawwa al-ard wa kawwanha wa sabbatha. Hu ma khalagaaha le tagood faadiye laakin kawwanha le yaskunuuha. Hu gaal: «Ana Allah wa ma fi ilaah illa ana.

¹⁹Ana ma hajjeet be sirr fi bakaan adlam fi l-ard. Wa ana ma gult le zurriiyit Yaakhuub:

«Fattuchuuni fi l-faadi!» Ana Allah nihajji be l-adaala wa nikallim be l-hagg.

²⁰Limmu wa ta’aalu! Garrubu sawa, intu al-faddaltu min al-umam! Intu ma ta’arfu cheyy, intu al-chaayliin asnaamku hana hatab wa tas’alo ilaahaatku al-ma yinajjuuku.

²¹Khabburu wa garrubu wa limmu sawa wa achchaawaro! Yaatu hajja beyah min zamaan wa khabbar beyah min al-wakit al-faat? Ma ana Allah walla? Wa la ilaah illa ana! Ana Ilaah al-saadikh wa l-munajji wa ma fi ilaah aakhir illa ana.

²²Intu kulluku al-fi aakhir al-ard, wajjuhu aleyi ana wa tanjo! Achaan ana Allah wa la ilaah illa ana.

²³Ana halaft be nafsi wa gult min khachmi yamrug kalaam al-adaala wa l-kalaam da ma yinnagid. Kulla rukba tabruk giddaami wa ayyi lisaan yachhad kadar ana Allah.

²⁴Wa yihajju beyi wa yuguulu:

«Fi Allah bas yinlagu al-nasur wa l-gudra.» Kulla l-gammo be za’al diddi yaju giddaami aaybiin.

²⁵Wa beyi ana Allah, kulla zurriiyit Israa’iil yabgo saalihiin wa yahmuduuni.»

Icha’ya 46

Al-ilaahaat waga’o giddaam Allah

¹Al-ilaah Biil barak wa l-ilaah Nabu dangar. Asnaamhum, chaddoohum fi l-haywaanaat wa l-bahaayim. Al-asnaam al-intu chiltuuhum da bigo himil wa tagala le l-bahaayim al-ayyaaniin.

²Al-ilaahaat dool dangaro wa barako sawa wa ma gidro yinajju tamaasiilhum al-tugaal. Wa humman zaathum yichiiluum wa yiwadduum fi l-khurba.

³«Asma’ooni, ya zurriiyit Yaakhuub wa kulluku al-faddaltu min Bani Israa’iil! Ana chilt mas’uuliyitku min intu fi butuun ammahaatku. Min wildooku, ana chiltuku.

⁴Lahaddi tichayyubu, ana nukuun ma’aaku wa lahaddi be cheebku kula, ana nilhammalku. Ana bas khalagtuku wa nichiiiku wa ana bas nilhammalku wa ninajjiiku.

⁵Be yaatu tichabbuhuuni? Wa ma'a yaatu tisaawuuni? Wa ma'a yaatu tigaaduruuni achaan nukuunu sawa?

⁶Naas waahidiin yusubbu al-dahab min makhaaliikum wa yawzunu al-fudda fi l-miizaan. Wa yikaffu sayyaakhi le yudugg leehum sanam ilaah wa le l-ilaah da, humman yarka'o wa yasjudu.

⁷Wa l-ilaah da, yichiiluuh fi kataafeehum wa yahmuluuh wa yukhuttuuh fi bakaanah wa yagood, ma yilharrak min bakaanah da. Kan yikooruku leyah, ma yurudd wa fi l-diige kula, ma yafza'.

⁸«Azzakkaro al-cheyy da wa abgo rujaal! Fakkuru foogah, ya l-aasiyiin!

⁹Fakkuru fi l-achya al-bigo awwal min zamaan. Achaan ana Allah wa la ilaah illa ana wa ma fi ilaah misli ana.

¹⁰Wa min al-bidaaya, ana nikhabbir be l-yaji fi l-mustakhbal wa min zamaan, ana khabbart be l-achya al-lissaa' ma bigo. Wa gult: «Niiyti tilhaggag wa kulla l-dawwartah, nisawwihi.»

¹¹Wa ana ninaadi min al-sabaah raajil misil sagur. Ninaadiih min balad ba'iide le yihaggig niiyti. Al-gultah, yukuun wa l-kharrartah, nihaggigah.

¹²Asma'ooni, ya l-ruuseeku gawiyiin wa intu al-ba'iidiin min al-adaala!

¹³Wa ana nigarrib adaalti al-hi ma ba'iide wa ninajjiiku bala ta'khiir. Wa fi Sahyuun, nijjib al-naja wa fi Israa'iil, nijjib majdi.»

Icha'ya 47

Damaar Baabil fi l-mustakhbal

¹«Anzili wa agoodi tihit fi l-rumaad, ya madiinat Baabil al-misil bineeye udriye! Agoodi fi l-turaab bala kursi, ya bineeyit al-Baabiliyiin! Achaan battaan ma yinaaduuki jamiile wa l-latiife.

²Chiili murhaaka wa arhake dagiig. Amurgi tarhitki min raaski wa gilli khalagki. Akchifi dawaarijki wa chuggi al-buhuur.

³Wa tinkachif ooritki wa yinchaaf eebki. Ana nichiiil al-taar wa ma fi naadum al-yiwaggifni.»

⁴Wa l-yafdaana, usmah Allah al-Gaadir Khudduus Israa'iil.

⁵«Ya bineeyit al-Baabiliyiin agoodi saakit wa amchi fi l-dalaam. Achaan battaan ma yinaaduuki malikat al-mamaalik.

⁶Ana khidibt didd cha'abi wa ma ahtaramt warasati wa sallamtuhum leeki fi iidki. Laakin inti aamaltiikum bala rahma wa fi l-chaayib, khatteeti himilki al-tagiiil ziyaada.

⁷Wa gulti:

«Ana nukuun malika ila l-abad!» Laakin inti ma khatteeti al-achya dool fi galibki wa ma fakkarti fi l-yaji fi l-akhiir.

⁸Wa hassa' da asma'e, ya inti al-tihibbi al-rujaal! Inti gaa'ide be amaan wa tuguuli fi galibki:

«Ana bas gaa'ide, ma fi cheyy balaayi! Abadan ma nabga armala wa la niwaddir iyaali.»

⁹Laakin al-achya al-itneen dool yajuuki be sur'a, fi yoom waahid bas, tiwaddiri iyaalki wa tabge armala. Hatta be katarat sihirki wa gudrat jannaaniyiinki kula, al-achya dool yaju foogki be chidde.

¹⁰Inti atwakkalti fi fasaalitki wa gulti:

«Ma fi naadum yichiifni!» Wa hikmitki wa ma'rafatki laffo raaski. Wa gulti fi galibki:
«Ana bas gaa'ide, ma fi cheyy balaayi!»

¹¹Laakin yajiiki bala al-inti ma ta'arfi tamurgi minnah wa taga' foogki masiibe al-ma tagdare tadhareeha wa be khafla, yajiiki kharaab al-yoom waahid ma chiftiiah.

¹²«Aywa, agoodi be jannaaniyiinki wa be katarat sihirki al-ayyeeti fooghum nafiski min inti sabiiye! Akuun tagdare talge minhum faayde! Akuun beehum tirajjifi naas aakhariin!

¹³Inti iyiti min katarat al-choora. Khalaas, khalli munajjimiinki yinajjuuki! Humman bas yigassumu al-sama wa yichawwufu be l-nujuum. Wa yi'arrufuuki fi kulli chahar be ayyi cheyy al-yaji foogki.

¹⁴Wa daahu humman bigo misil al-gechch al-taakulah al-naar, ma yagdaru yinajju nufuushum min al-lahiib. Wa di ma naar hint jamur al-yisawwu foogha akil wa la naar hint hatab al-yiddaffo foogha.

¹⁵Wa munajjimiinki yabgo misil da, humman al-ayyeeti nafiski fooghum, humman tujjaarki min inti sabiiye. Hassa', ayyi waahid minhum yajri ale haalah wa yiwadduru, ma yinajjuuki.»

Icha'ya 48

Allah khabbar be achya jadiidiin

¹Asma'o, ya zurriiyit Yaakhuub, intu al-yinaaduuku be usum Israa'iil wa maragtu min sulub Yahuuza. Asma'o, intu al-tahalfu be usum Allah wa tazkuru Ilaah Bani Israa'iil laakin bala amaan wa bala adaala.

²Yinaaduuku naas al-madiina al-mukhaddasa al-mutawakkiliin ale Ilaah Bani Israa'iil wa hu usmah Allah al-Gaadir.

³«Al-achya al-awwal bigo, ana khabbart beehum min zamaan. Wa be khachmi, ana hajjeet beehum wa ballakht beehum. Faj'atan ana sawweethum wa humman bigo.

⁴Achaan ana na'arif intu ruuseeku gawiyiin wa anaagirku misil hadiid wa jabhaatku misil nahaas.

⁵Wa ana ooreetku min zamaan be l-achya dool gabul ma yaju wa khabbartuku beehum. Ma waajib tuguulu:

«Asnaamna sawwo al-achya dool wa tamaasiilna hana l-hadiid wa l-hatab amaro beehum.»

⁶Intu simi'tu wa chiftu kulla l-achya dool wa ma ti'tarufu beehum walla? «Wa hassa', ana ni'ooriiku be achya jadiidiin wa mahfuudiin al-intu ma ta'arfuuhum.

⁷Wa l-achya dool, hassa' bas ana khalagtuhum, humman ma gaa'idiin min zamaan. Wa gabul al-yoom da, intu ma simi'tu beehum achaan ma tuguulu:

«Daahu aniina na'arfuuhum.»

⁸Aywa, intu ma simi'tu cheyy wa la iriftu cheyy, wa abadan ma khatteetu udneeku! Achaan ana na'arifku intu khaayniin wa min fi butuun ammahaatku, yinaaduuku mutamarridiin.

⁹«Wa fi chaan usmi bas, ana akhkhart khadabi. Wa be sabab al-chukur al-waajib leyi, ana sabart leeku achaan ma nidammirku.

¹⁰Ana saffetku be l-naar laakin ma misil yisaffu al-fudda. La! Ana jarrabtuku be naar al-ta'ab.

¹¹Wa da, fi chaani ana. Aywa, fi chaani ana bas ana gammeet wa sawweet misil da! Achaan kikkeef nikhalli usmi ma yihtarumu? La! Majdi ma nantiin le l-aakhar.

¹²«Asma'ooni, ya zurriiyit Yaakhuub wa ya Bani Israa'iil, intu al-ana naadeetku! Ana bas hu! Ana al-awwal wa l-akhiir.

¹³Be iidi, ana assast al-ard aywa, be iidi al-zeene, falleet al-samaawaat. Wakit ninaadiihum, tawwaali yaju sawa giddaami.

¹⁴Limmu kulluku wa asma'o! Yaatu min al-ilaahaat khabbar be l-achya dool? Al-raajil al-yihibbah Allah yinaffiz niyytah didd Baabil wa yarfa' duraa'ah didd al-Baabiliyiin.

¹⁵Ana bas, ana bas al-hajjeet. Aywa! Ana bas naadeetah wa jibtah. Wa fi derbah da, yanjah.

¹⁶Garrubu leyi wa asma'o al-kalaam da! Min al-bidaaya, ana ma kallamt be sirr wa wakt al-achya dool bigo, ana gaa'id.» Wa hassa', Allah al-Rabb khatta ruuhah foogi wa rassalaani.

¹⁷Wa daahu Allah Khudduus Israa'iil al-fadaaku gaal: «Ana Allah Ilaahku, ni'allimku le faayditku wa nuguudku fi l-derib al-waajib tamchu foogah.

¹⁸Kan awwal khatteetu baalku le wasiiyaati, salaamitku tabga misil al-bahar wa adaalitku misil mooj al-bahar.

¹⁹Wa zurriiyitku tabga katiire misil al-ramla wa iyaalku misil turaab al-ard. Wa usumhum wa la yingati' wa la yiwaddir min giddaami.

²⁰«Amurgu min Baabil! Wa arrudu min al-Baabiliyiin! Be zakhraat, khabburu wa khalli yasma'oooh wa ballukhu lahaddi taraf al-ard wa guulu:

«Allah fada zurriiyit abdah Yaakhuub!»

²¹Fi l-ard al-sahara al-waddaahum foogha, ma karabhum atach. Wa marag leehum almi min al-jabal wa chagga al-jabal wa almi saal minnah.»

²²Wa Allah gaal: «Le l-aasiyiin, ma fi salaam.»

Icha'ya 49

Israa'iil abd Allah

¹Asma'ooni, ya naas jazaayir al-bahar! Khuttu baalku, ya l-umam al-ba'iidiin. Allah naadaani min ana fi batun ammi wa zakar usmi min ana fi rihimha.

²Hu sawwa lisaani misil seef tariin wa fi lubb iidah, labbadni. Wa sawwaani misil nuchchaab tariin wa fi kaloottah, dassaani.

³Wa Allah gaal leyi: «Ya Israa'iil, inta abdi! Wa beek inta, niwassif majdi.»

⁴Wa laakin ana gult: «Ana iyiit bala faayde! Wa waddart gudurti fi l-faadi wa fi l-riih saakit. Laakin akiid Allah yantiini haggi wa mukaafaati gaa'ide fi iid Ilaahi.»

⁵Wa hassa' Allah kallam, hu al-kawwanaani fi batun ammi le nabga abdah wa le nigabbil aleyah zurriiyit Yaakhuub, aywa, nilimm giddaamah Bani Israa'iil. Wa nalga charaf giddaam Allah achaan Ilaahi hu gudurti.

⁶Wa Allah gaal: «Da chiyya leek tabga abdi wa tisabbit gabaayil Yaakhuub wa tigabbil al-faddalo min Bani Israa'iil. Ziyaada min da, ana nisawwiik nuur le l-umam achaan najaati talhag lahaddi taraf al-ard.»

⁷Wa daahu kalaam Allah Khudduus Israa'iil, hu al-fadaahum. Hu hajja le l-naadum al-mahguur wa muharram le l-umam, aywa le abd al-hukkaam, wa gaal: «Al-muluuk yichiifuuh wa yugummu wa l-masaa'iil yichiifuuh wa yasjudu. Wa da fi chaan Allah al-Amiin Khudduus Israa'iil al-azalak.»

⁸Wa daahu Allah gaal: «Fi wakit al-munaasib, ana raddeet leek wa fi yoom al-naja, ana faza'tak. Ana hafadtak le tabga mu'aahada le l-cha'ab wa le tijaddid al-balad wa tigassim al-ard al-kharbaane misil warasa

⁹wa le tuguul le l-masaajin: «Amurgu» wa tuguul le l-gaa'idiin fi l-dalaam: «Bayyunu nufuusku!» Wa be da, humman yasraho fi l-turug wa fi kulla ruuse al-jibaal, yarta'o.

¹⁰Humman wa la yujuu'u wa la ya'tacho wa l-hamu al-chadiid wa l-harraay kula ma yita''ubuuhum. Achaan hu al-yarhamhum, hu bas yuguudhum wa yiwaddiihum fi uyuun almi al-yisiilu.

¹¹Fi kulla jibaali, naftah duruub wa duruubi al-awwal, yil'addalo battaan.

¹²Chiifu! Dool humman jaayiin min ba'iid! Waahidiin jaayiin min munchaakh wa waahidiin min kharib wa waahidiin min balad Aswaan.»

¹³Zakhriti, ya sama! Wa afrahe, ya ard! Wa ragrugu, ya jibaal! Achaan Allah hanna fi cha'abah aywa, raham cha'abah al-masaakiin.

Madiinat Sahyuun tinbani battaan

¹⁴Wa Sahyuun gaalat: «Allah abaani aywa, al-Rabb nisiini.»

¹⁵Wa laakin Allah gaal: «Al-mara tansa sakhiirha walla? Walla ma tihinn fi sakhiir musraanha? Kan hi tansa sakhiirha kula, abadan ana ma nansaaki!

¹⁶Daahu ana nagachtiki fi kaffi wa gaa'id nifakkir daayman fi daraadirki.

¹⁷Al-yabnuuki yaju leeki ajala wa l-kharabooki wa haddamooki yamurgu minki wa yamchu minki ba'iid.

¹⁸Arfa'e raaski wa chiifi hawaaleeki, al-yabnuuki kulluhum lammo wa jo leeki. Ana nahlif be usmi al-Hayy, kulluhum yabgo misil ziina al-inti talbaseeha wa tarbutiihum fi sulubki misil hizaam al-aruus. Wa da kalaam Allah.

¹⁹Aywa, bakaanaat baladki kharibo wa alhaddamo wa addammaro. Wa hassa', inti tabge dayge le sukkaanki wa l-dammarooki yiba''udu minki.

²⁰Awwal ma indiki iyaal wa laakin yoom waahid, iyaalki yuguulu leeki:

«Al-bakaan da dayyig leena! Wassi'i al-madiina achaaan nagdaro nagoodu sawa!»

²¹Wa inti tuguuli fi galibki:

«Humman dool, yaati wildathum leyi? Achaan awwal ma indi iyaal wa aagre. Ana waddooni fi l-khurba wa bigiit ma'zuula. Yaatu al-rabbaahum? Wakit ana gaa'ide wiheedi, humman dool gaa'idiin ween?»)»

²²Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Ana narfa' iidi le l-umam wa narfa' raayti le l-chu'uub. Humman yichiilu iyaalki fi huduunhum wa banaatki fi kataafeehum.

²³Wa muluuk yirabbuuhum wa mayaarim yiraddi'anhum. Yaga'o fi l-ard wa yasjudu giddaamki wa yalhaso ajaaj rijileenki. Wa be da, inti ta'arfi kadar ana bas Allah wa l-yukhutt achamah foogi, ma yalga eeb.»

²⁴Khaniimit al-faaris tinchaal walla? Wa l-masjuun yagdar yinbalis min iid al-jaayir walla?

²⁵Daahu Allah gaal: «Akiid khaniimit al-faaris tinchaal wa l-masjuun yinbalis min iid al-jaayir! Al-yihaarujuuki, ana bas nihaarjhum wa iyaalki, ana bas ninajjihum.

²⁶Al-yidaayuguuki, ana ni'akkilhum lahamhum wa yaskaro be dammuhum misil khamar jadiid. Wa ayyi makhluug hayy ya'arif kadar al-yinajjiiki, da ana Allah wa l-yafdaaki, da ana hu al-Jabbaar, Ilaah Yaakhuub.»

Icha'ya 50

Allah radda le l-cha'ab fi chakwaahum

¹Wa daahu Allah gaal: «Sahiih ana taradt ammuku. Ween maktuub al-talaag? Wa le yaatu ana bi'tuku le nikaffi deeni? A'arfu! Be sabab khataaku bas, baa'ooku wa be sabab isyaanku, tallago ammuku.

²Wakit ana jiit, maala ma fi naadum? Wakit naadeet, maala naadum ma radda leyi? Hal iidi gisayre lahaddi ma tafda walla? Wa hal ma indi ayyi gudra le ninajji walla? A'arfu! Ana nikichch le l-bahar wa niyabbisah wa le l-wudyaan, nisawwiihum sahara. Min gillit almi al-huut yumuut aywa, min al-atach hu yumuut wa yi'affin.

³Wa nilabbis al-samaawaat be l-dalaam wa nikhattiihum be khalag al-hizin.»

Allah yafza' abdah

⁴Allah al-Rabb antaani lisaan al-talaamiiz achaan be kalaami nagdar nisaa'id al-ayyaan. Kulli sabaah, hu yigawwimni min al-noom wa yufukk adaani le nasma' misil al-talaamiiz.

⁵Allah al-Rabb fakka adaani wa ana wa la isiit wa la gabbalt wara.

⁶Ana anteet dahari le l-yafurchuuni wa anteet digni le l-yimallutuuha wa ma labbadt wijhi min al-mu'yaar wa l-buzaakh.

⁷Laakin Allah al-Rabb faza'ni wa be da, ana ma ligiit ihaana. Wa alhammalt wa bigiit saabit misil al-hajar achaan na'arif ma nalga al-eeb.

⁸Al-yibariiini gariib! Yaatu al-yachkiini? Khalli nagiifu giddaam al-charii'a! Yaatu al-yathamni? Khalli yigarrib leyi!

⁹Daahu Allah al-Rabb jaayi leyi faza'. Yaatu al-yihaakimni? Daahu udwaani kulluhum misil khalag gadiim al-akalatah al-itte.

¹⁰Yaatu minku yakhaaf min Allah wa yasma' kalaam abdah? Ayyi naadum al-yamchi fi l-dalaam bala deyy, khalli yitwakkal ale Allah wa yintakil ale Ilaahah.

¹¹Wa kan leeku intu kulluku al-oogadtu naar wa sawweetu machaahiib, yalla amchu fi deyy naarku wa fi usut machaahiib al-intu oogadtuuhum! Allah yisawwiiku tumuutu fi l-ta'ab!

Icha'ya 51

Al-adaala nuur le l-cha'ab

- ¹«Asma'ooni, intu al-tajru wara l-adaala wa titaabu'uuni ana Allah. Intu misil hajar al-gata'ooh min jabal. Azzakkaro al-jabal al-gata'ooku minnah wa l-nugra al-maragooku minha.
- ²Azzakkaro abuuku Ibraahiim wa Saara ammuku al-wildatku. Achaan wakit ana naadeetah, hu gaa'id wiheedah wa ana baaraktah wa kattart zurriiyah.»
- ³Aywa! Allah yisabbir Sahyuun wa hu yisabbirha fi kulla kharaabha. Hu yisawwi kadaaditha misil jineenit Adin wa saharatha misil jineenit Allah. Wa yinlagu foogha al-farah wa l-suruur wa l-chukur wa hiss al-musiikha.
- ⁴«Khuttu baalku leyi, ya cha'abi! Wa khuttu adaanku leyi, ya ummati! Achaan al-wasaaya maargiin minni ana wa adaalti tabga nuur le l-chu'uub wa ninazzilha leehum be sur'a.
- ⁵Adaalti gariibe wa najaati taji wa be duraa'i, nihaakim al-chu'uub. Wa foogi ana, sukkaan al-jazaayir yukhuttu achamhum wa humman yarjo duraa'i.
- ⁶Arfa'o uyuunku wa chiifu al-sama wa ba'ad da, danguru wa chiifu al-ard. Achaan al-sama yabga ma fiih wa yufuut misil al-dukhkhaan. Wa l-ard tagdam misil khalag al-mucharrat wa sukkaanha yumuutu misil dubbaan. Laakin najaati tagood ila l-abad wa adaalti ma tafchul.
- ⁷Asma'ooni intu al-ta'arfu al-adaala, intu al-cha'ab al-wasiiyaati gaa'idiin fi guluubku! Ma takhaafo wakit al-naas yi'ayyubuuku wa ma tinbahtu wakit yi'ayyuruuku.
- ⁸Achaan al-itte taakulhum misil khalag wa l-suusa taakulhum misil suuf al-khanam. Wa laakin adaalti tagood daayman wa najaati tagood min zurriye le zurriye.»

Al-cha'ab yigabbulu wa yafraho

- ⁹Gumm! Gumm foog! Wa abga gawi! Ya duraa' Allah! Gumm misil fi l-ayyaam al-zamaan wa fi wakit al-zurriyaat al-faato! Ma inta bas al-chattat Masir wa ta'ant al-khuul?
- ¹⁰Ma inta al-yabbast al-bahar wa almi al-khariig walla? Ma inta al-sawweet derib fi ga'ar al-bahar le yi'addu beyah al-naas al-inta fadeethum walla?
- ¹¹Wa l-naas al-fadaahum Allah yigabbulu wa yaju fi Sahyuun be zakhraat wa farha daayme tinawwir wujuuhum. Al-suruur wa l-farha yikhattuuhum wa l-diige wa l-ganitiin yabgo ma fiihum.
- ¹²Wa Allah gaal: «Ana! Ana bas al-nisabbirku. Maala intu takhaafo min al-insaan al-yumuut? Maala takhaafo min Bani Adam al-yaybas misil al-gechch?

¹³Intu nisiitu Allah al-khalagaaku al-falla al-samaawaat wa assas al-ard. Daayman wa kulla yoom tarjufu min khadab al-yidaayigku misil hu jaahiz le yidammirku. Wa laakin ween al-khadab al-yidaayigku?

¹⁴Gariib al-masjuun al-ta'baan yalga al-hurriye. Hu ma yumuut fi l-sijin wa l-akil kula ma yigassir leyah.

¹⁵Achaan ana Allah Ilaahku al-gawwamt al-bahar lahaddi tinsami' harakat moojah wa usmi Allah al-Gaadir.

¹⁶Ana khatteet kalaami fi khachmak wa labbadtak fi lubb iidi. Ana bas al-falleet al-samaawaat wa assast al-ard wa gult le naas Sahyuun:

«Intu bas cha'abi.»»

¹⁷Gummi! Gummi foog, ya Madiinat al-Khudus! Gummi, inti al-chiribtii min kaas khadab Allah al-fi iidah. Da l-kaas al-yiliff al-raas wa inti chiribtiih lahaddi kammaltiih.

¹⁸Min kulla iyaal Sahyuun al-wildathum, ma fi naadum waahid al-yuguudha. Wa min kulla iyaalha al-kabbarathum, ma fi naadum waahid al-yakrub iidha.

¹⁹Ya Sahyuun, al-achya dool jo foogki itneen itneen. Fi l-kharaab wa l-damaar, yaatu al-yisabbirki? Wa fi l-juu' wa l-harib, yaatu al-yihanniski?

²⁰Wa iyaalki ma induhum gudra wa mudaffigiin fi kulla machbak al-chawaari' misil teetal al-waga'at fi l-charak. Wa khadab Allah lihigum ziyaada aywa, tahdiid Ilaahki.

²¹Wa fi chaan da, asma'e al-kalaam da, inti al-ta'baane, inti al-sakraane laakin ma be mariise.

²²Daahu kalaam Allah Rabbiki, Ilaahki al-yidaafi' le huguug cha'abah. Hu gaal: «Akiid ana chilt min iidki al-kaas al-yiliff al-raas wa battaan ma tacharbe min kaas khadabi.

²³Al-kaas da nukhuttah fi iid al-azzabooki wa daayagooki wa gaalo leeki:

«Anbathi achaaan nuruukhu foogki!» Wa inti farachti daharki misil al-ard wa misil chaari' al-naas yuruukhu foogah.»

Icha'ya 52

Hurriiyit Madiinat al-Khudus

¹Gummi! Gummi foog! Wa abge gawiiye, ya madiinat Sahyuun! Albases khulgaanki hana l-charaf, ya Madiinat al-Khudus, al-madiina al-mukhaddasa! Achaan battaan ma yadkhul foogki al-ma mutahhar wa l-ma taahir.

²Hitti al-ajaaj minki wa gummi wa agoodi be heelki, ya Madiinat al-Khudus al-masjuuna! Wa hilli al-jinziir min ragabatki, ya l-makruuba, ya Sahyuun al-misil bineeye!

³Achaan daahu Allah gaal: «Baa'ooku bala taman laakin yafdooku bala gurus.»

⁴Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Awwal fi Masir, cha'abi nazalo wa ga'ado wa fi l-akhiir, balad Achuur zalamathum.

⁵Hassa' da, nisawwi chunu? Achaan cha'abi waddoohum bala taman. Wa da kalaam Allah. Wa l-yahkumu fooghum yiragrugu min al-farah wa daayman yahguru usmi. Wa da kalaam Allah.

⁶Fi chaan da, cha'abi ya'arfu usmi fi chaan da, fi l-yoom da ya'arfu kadar ana bas gaa'id nihajji leehum wa nuguul: «Daahuuni ana.»»

⁷Marhaban be jayyit al-mursaal fi l-jibaal al-yiballikh al-bichaara wa yikhabbir be l-salaam wa l-kheer wa l-naja. Wa yuguul le Sahyuun: «Ilaahki yahkim!»

⁸Asma'e! Hurraaski yarfa'o hissuhum wa yiragrugu sawa min al-farah! Achaan be uyuunhum chaafu Allah mugabbil le madiinat Sahyuun!

⁹Afraho sawa wa ragrugu, ya masaakiin Madiinat al-Khudus al-kharbaane! Achaan Allah sabbar cha'abah wa fada Madiinat al-Khudus.

¹⁰Wa Allah bayyan iidah al-mukhaddasa le kulla l-umam. Wa kulla sukkaan al-ard yichiifu al-naja al-yantiha Ilaahna!

¹¹Siiru! Siiru! Amurgu min hinaak, ya intu al-chaayliin mu'iddaat Allah. Amurgu min lubb Baabil wa tahhuru nufuusku wa ma talmaso cheyy nijis!

¹²Fi l-marra di, ma tamurgu be sur'a wa ma tamurgu misil al-mu'arridiin. Achaan Allah bas maachi giddaamku aywa, Ilaah Bani Israa'iil bas maachi waraaku.

Abd Allah

¹³«Daahu abdi yanjah wa yinrafi' wa yabga aali wa yalga charaf marra waahid.

¹⁴Awwal, naas katiiriin anbahato minnah achaan chabahah khayyar bigi cheen lahaddi ma yichaabih insaan wa chaklah ma yichaabih chakil ibn Adam.

¹⁵Wa laakin hassa', umam katiiriin yil'ajjabo minnah wa muluuk yaskutu. Achaan yichiifu al-ma hajjoohum beyah wa yanzuru al-ma sim'o beyah.»

Icha'ya 53

Raajil al-muwaalif be ta'ab

¹Yaatu al-aaman be l-khabbaroona beyah? Wa gudrat Allah baanat le yaatu?

²Abd Allah kibir giddaamah misil bizre wa misil irig al-marag min ard jafaaf. Hu ma indah chakil wa la azama le nichii fuuh wa la indah chabah al-ya'ajib.

³Al-naas abooh wa hagaroooh wa hu raajil al-waja' wa muwaalif be l-ta'ab. Hu misil naadum al-naas anlafato minnah, hu al-hagaroooh wa aniina ma ja'alnaah.

⁴Akiid, al-ta'ab al-foogna aniina, hu zaatah chaalah wa l-waja' al-foogna, hu bas himlah. Laakin aniina kamaan ja'alnaah misil naadum al-aakhabah al-Rabb wa darabah wa ahaanah.

⁵Wa laakin ta'anooh fi chaan isyaanna aniina wa ta'abooh fi chaan khataana al-sawweenaah. Al-azaab al-waga' foogah hu yadman leena al-salaam. Wa be sabab juruuhah, aniina ligiina al-chifa.

⁶Aniina kullina misil khanam al-muwaddiriin, ayyi waahid chaayil leyah derib. Wa Allah khatta foogah hu khataana aniina kullina.

⁷Hu azzabooh wa ahaanooh wa ma fakka khachmah. Misil hamal al-yiwadduuh le l-dabih wa misil na'aje saakte wakite yigassusu suufha, hu kula ma fakka khachmah.

⁸Wa be mudaayaga wa charii'a, waddooh. Wa min naas zamanah, yaatu al-hamma beyah? Laakin fasaloooh min al-hayyiin be sabab isyaan cha'abi wa kataloooh.

⁹Khatto khaburah ma'a l-aasiyiin wa sataroooh ma'a l-khaniyiin, hatta kan hu ma sawwa unuf kula wa fi khachmah, ma fi khachch.

¹⁰Wa Allah ridi yarhakah be l-ta'ab Wa kan hayaatah bigat dahiiye le kaffaarat al-khata, khalaas hu yichiif zurriiyah. Hu yitawwil ayyaam umrah wa niyyit Allah tilhaggag beyah hu.

¹¹Wa ba'ad ta'abah, hu yichiif nuur al-haya wa yachba' minnah. Wa be ta'abah, abdi al-saalih yisawwi naas katiiriin saalihiin ahaan hu himil khataahum.

¹²Wa fi chaan da, nantiih gisim ma'a naas katiiriin wa yalga gisim al-khaniime ma'a naas chudaad. Achaan hu anta nafsah le l-moot wa hasabooh ma'a l-aasiyiin. Laakin hu himil zanib al-katiiriin wa daafa' le l-aasiyiin.

Icha'ya 54

Madiinat al-Khudus gabbalooha

¹Wa Allah gaal: «Zakhriti, ya Madiinat al-Khudus al-aagre, inti al-ma wilidti! Iiti be farah wa zakhriti, inti al-ma dukhti waja' al-talaga! Achaan iyaal al-mutallaga yabgo katiiriin min iyaal al-mara al-gaa'ide ma'a raajilha.»

²«Wassi'i bakaan kheemitki wa filli gita' maskanki bala hisaab wa tawwili hubaalha wa sabbiti wutaadha.

³Achaan inti tiziidi ale l-isra wa l-zeene wa zurriiyitki yagla'o ard al-umam wa yaskunu al-mudun al-kharaab.

⁴Ma takhaafe ahaan al-eeb ma yakrubki wa ma takhjale ahaan ma talge al-ihaana. Wa laakin tanse al-eeb hana subaaki wa ma tizzakkare ihaanitki wakite inti armala.

⁵Achaan al-khalagaaki, hu misil raajilki wa usmah Allah al-Gaadir. Wa l-yafdaaki, hu Khudduus Israa'iil wa yinaaduuh Ilaah kulla l-ard.

⁶Ana Allah naadeetki misil mara mutallaga al-galibha majruuh. Wa ana Ilaahki gult: <Mart al-suba, ma waajib tilkhalla.>

⁷Le mudda gisayre bas, ana khalleetki wa laakin be rahmati al-wasii'e, nigabbilki battaan.

⁸Wa fi khadabi al-chadiid, ana ma wajaht aleeki le wakit gisayyir wa laakin be mahabbiti al-daayme ana narhamki.» Da kalaam Allah al-yafdaaki.

⁹«Wa da, ana nichiiifah misil almi al-ja fi ayyaam Nooh wakit ana halaft wa gult: <Battaan ma yaji almi misil da fi l-ard.> Wa hassa' da, nahlif leeki inti kula kadar battaan ma nakhdab leeki wa la nikhawwifki.

¹⁰Hatta kan al-jibaaal yilhawwalo wa l-hujaar yinhazzo kula, mahabbiti ma tikiss minki wa mu'aahadati hint al-salaam ma tingati'.» Da kalaam Allah al-yarhamki.

¹¹«Ya Madiinat al-Khudus al-miskiine, chaalatki al-riih wa ma fi naadum al-yihanniski. Ana nabniiki be hujaar khaaliyiin wa nukhutt asaaski fi yaakhuut akhdar.

¹²Wa nisawwi daraadirki be yaakhuut ahmar wa biibaanki be hujaar al-yiraaru wa nihawwig huduudki be hujaar mujammaliin.

¹³Wa kulla iyaalki yabgo talaamiiz Allah wa yi'iichu fi l-salaam kaamil.

¹⁴Wa be l-adaala, tabge saabte wa tiba''idi min al-mudaayaga. Ya Madiinat al-Khudus, ma takhaafe battaan! Wa l-ru'ub kula ma yajiiki.

¹⁵Wa kan udwaan gammo le yahjumuuki, da ma jaayi minni ana. Wa ayyi naadum al-yahjimki yafchul giddaamki.

¹⁶«A'arfu! Ana bas khalagt al-haddaadi al-yanfukh fi naar al-jamur wa yisawwi ayyi silaah hasab isti'maalah. Wa ana bas khalagt al-naadum al-yidammir al-silaah.

¹⁷Wa kulli silaah al-yasna'ooh diddiki ma yanjah wa ayyi lisaan al-yathamki fi l-charii'a, inti tinnasri foogah. Wa di warasat abiidi ana Allah wa adaalithum jaaye minni ana.» Wa da kalaam Allah.

Icha'ya 55

Al-naas yi'iichu be kalaam Allah

¹«Ya intu al-atchaaniin! Ta'aalu ale l-almi hatta intu al-ma induku gurus kula, ta'aalu! Ta'aalu achru ma'aach wa aakulu! Bala gurus wa bala ma tikaffu cheyy, ta'aalu acharbo khamar wa laban.

²Maala tikaffu gurusku fi cheyy al-ma bin'akil? Wa maala ti'ayyu nufuusku fi cheyy al-ma yachbi'ku? Asma'ooni adiil! Aakulu al-akil al-sameh wa farruhu nufuusku be l-akil al-halu.

³Ta'aalu leyi wa khuttu adaanku, asma'ooni wa tahyo. Wa nisawwi ma'aaku mu'aahada daayme. Akiid nantiiku rahmati al-waa'adt beeha Dawuud.

⁴Wa daahu ana sabbattah misil chaahid fi l-umam wa khaayid al-yuguud al-cha'ab.

⁵Wa daahu intu tinaadu umma al-ma ta'arfuuha wa l-umma al-ma ta'arifku di tajri leeku fi chaani ana Allah Ilaahku Khudduus Israa'iil al-anteetku charaf.»

⁶Fattuchu Allah fi wakit hu binlagi wa naaduuh wakit hu gaa'id gariib.

⁷Khalli al-aasi yikhalli derbah wa l-naadum al-fasil yikhalli afkaarrah. Khalli yigabbil le Allah wa hu yarhamah achaan khufraan Ilaahna wasii'.

⁸Daahu kalaam Allah: «Afkaari ma misil afkaarku wa a'maali ma misil a'maalku.

⁹Misil al-samaawaat gaa'idiin foog min al-ard, a'maali kula gaa'idiin min foog le a'maalku wa afkaari kula gaa'idiin min foog le afkaarku.

¹⁰Al-matar wa l-talaj yanzulu min al-sama wa ma yigabbulu gabul ma yazgu al-ard lahaddi al-nabaat yugumm wa yinawwir wa yanti teeraab le l-harraati wa ma'aach le l-jii'aan.

¹¹Wa l-matar da misil kalaami. Wakit yamrug min khachmi, ma yigabbil leyi saakit bala natijja wa bala ma haggag hadaf al-ana nidoorah wa bala ma sawwa al-rassaltah leyah.»

¹²Aywa, be l-farah tamurgu wa be l-salaam yuguuduuku. Wa l-jibaaal wa l-hujaar yafraho wa yiragrugu leeku wa kulla chadar al-kadaade yisaffig.

¹³Fi badal al-chadar al-indah chook, yugumm hatab al-sarwi. Wa fi badal al-haskaniit, yugumm nabaat al-indah rihe haluuwe. Wa kulla l-achya dool yukuunu fi chaan usum Allah yabga aali wa alaama daayme al-abadan ma tingachcha.

Icha'ya 56

Beet al-ibaada le kulla l-cha'ab

¹Wa daahu Allah gaal: «Ahfado al-hagg wa sawwu al-adaala achaan najaati gariib taji wa adaalti gariib tibiin.

²Mabruuk le l-naadum al-yitabbig kalaami wa le l-insaan al-yakurbah gawi wa yahfad al-sabt wa yihtarimah wa iidah ma tisawwi ayyi fasaala.

³Wa khalli al-ajnabi al-munrabit fi Allah ma yuguul:

«Akiid Allah yafsulni min cha'abah!» Wa khalli al-khasi ma yuguul:

«Daahu ana bigiit misil chadara yaabse!»»

⁴Achaan daahu Allah gaal: «Fi khasiyiin waahidiin yahfado yoomi hana l-sabt wa yisawwu al-ana nidoorah wa yagoodu saabtiin fi mu'aahadati.

⁵Humman dool, ana nantiihum fi beeti wa fi daraadiri alaama hana zikra ahsan min al-wulaad wa l-banaat. Wa nantiihum usum daayim al-abadan ma yingachcha.

⁶Fi ajaanib waahidiin anrabato fi Allah le yakhdumu leyah wa le yhibbu usum Allah wa le yabgo abiidah. Humman yahfado al-sabt wa yihtarumu wa yagoodu saabtiin fi mu'aahadati.

⁷Al-naas dool, ana niwaddiihum fi jabali al-mukhaddas wa nifarrihum fi beeti, beet al-sala. Wa narda be dahaayaahum al-muharragiin wa dahaayaahum al-aakhariin al-humman yigaddumuuhum fi madbahi. Achaan beeti yisammuuh beet al-sala le kulla l-chu'uub.»

⁸Wa daahu kalaam Allah al-Rabb, hu al-yilimm muchattatiin Bani Israa'iil. Hu gaal: «Ana nilimm battaan aakhariin ma'a l-lammeethum.»

Allah yihaakim al-muraakhibiin

⁹Intu kulluku haywaanaat al-kadaade! Aywa, intu kulluku haywaanaat al-khaaba! Ta'aalu aakulu!

¹⁰Muraakhibiin Bani Israa'iil, kulluhum amyaaniin wa ma ya'arfu cheyy. Humman misil kulaab bukuum ma yagdaru yanbaho. Yahlamo raagdiin wa yhibbu al-noom.

¹¹Humman misil kulaab akkaaliin al-ma ya'arfu al-chaba'. Wa humman ru'yaan al-ma ya'arfu cheyy. Ayyi waahid chaayil derbah wa yifattich faayditah be kulla niyytah.

¹²Wa yuguul: «Ta'aalu! Khalli nichiiil mariise wa naskaro be l-khamar al-chadiid! Ambaakir nisawwu nafs al-cheyy achaan yifaddil leena katiir!»

Icha'ya 57

¹Al-saalih yiddammar wa ma fi naadum al-yihimm be damaarah. Naas al-kheer yumuutu wa ma fi naadum yafham kadar wakit al-saalih yumuut da le yiba''idah min al-charr.

²Laakin al-yamchu be l-hagg yumuutu wa yinjammo be l-salaam.

Cha'ab Allah achcharmato

³Kan leeku intu, garrubu ta'aalu hini! Ya iyaal al-mara al-tihajji be ilim al-kheeb! Ya intu zurriiyit al-zaaniye al-charmuuta!

⁴Tichchammato le yaatu? Didd yaatu taftaho khuchuumku wa taburtu chalaaliifku? Intu ma iyaal al-aasiyiin wa zurriiyit al-kaddaabiin walla?

⁵Chahwitku le asnaamku takrubku jamb chadar al-balluut wa tihit ayyi chadara khadra. Intu tadbaho leehum iyaal fi l-wudyaan wa fi chuguug al-jibaal.

⁶Wa fi l-asnaam hana l-hujaar al-mulus fi l-waadi talge nasiibki, ya Madiinat al-Khudus wa humman dool bas gisimki! Achaan leehum inti sabbeeti hadaaya charaab wa gaddamti hadaaya hana dagiig. Hal narda be l-achya dool walla?

⁷Wa fi jabal tawiil wa aali, inti farrachti le l-charmata. Aywa, fi l-bakaan da bas, inti tala'ti le tigaddimi dahaaya le asnaamki.

⁸Wa fi madkhal beetki, cha'agti sihirki wa allabbadti minni ba'iid wa assallabti wa tala'ti fi sariirki wa farrachtiih. Wa kaffeeti rujaal waahidiin le yarugdu ma'aaki wa tichiifi ireehum.

⁹Wa inti gaddamti hadiye hana dihin le l-sanam Muulak wa sabbeeti itir katiir fi jilidki. Rassalti samsaariyiinki ale buldaan ba'iidiin wa rassaltiihum lahaddi bakaan al-maytiin.

¹⁰Min katarat charmatatki, ayyeeti nafiski wa be da kula, ma gulti: «Ana khalleetah.» Wa ligiiti battaan gudritki wa ayaaki bigi ma fiih.

¹¹«Yaatu khawwafki ziyaada lahaddi takdibi leyi wa ma tizzakkareeni wa ma tifakkiri foogi? Ana sakatt mudda tawiile wa fi chaan da bas, ma takhaafe minni walla?»

¹²Inti tahsibi nafiski adiile wa laakin ana nikhabbir be kulla a'maalki wa be da, ma talge minhum ayyi faayde.

¹³Wakit tasrakhe, hal asnaamki al-lammeetiihum yinajjuuki walla? La! Al-riih tichiilhum wa l-hawa yiwaddiihum! Wa laakin le l-yalja' leyi ana kamaan, nantiih al-ard warasa wa yawris jabali al-mukhaddas.»

Allah yachfi cha'abah

¹⁴Wa l-Rabb yuguul: «Addulu! Addulu wa jahhuzu al-derib! Amurgu al-hajar min derib cha'abi.»

¹⁵Achaan daahu kalaam Allah al-Aali al-gaa'id foog, hu al-gaa'id ila l-abad wa usmah al-Khudduus. Hu gaal: «Ana gaa'id fi bakaan aali wa mukhaddas wa gaa'id battaan ma'a naas al-guluubhum ta'baaniin wa ruuhum mutawaadi'a le nahayi ruuh al-mutawaadi'iin wa nahayi guluub al-ta'baaniin.

¹⁶Achaan ana ma nahrij daayman wa ma nakhdab ila l-abad. La! Ma nidoor yakhmar giddaami kulli makhluug hayy al-ana khalagtah.

¹⁷«Wa be khataahum hana l-tama', ana khidibt wa darabt cha'abi wa ma wajjaht aleehum. Ana khidibt wa humman macho fi isyaanhum wa taaba'o chahwaat guluubhum.

¹⁸Ana chift duruubhum wa nachfiihum wa nuguudhum wa nihannishum battaan humman wa l-naas al-hizno fi chaanhum.

¹⁹Wa ana nukhutt al-hamd fi khuchuumhum. Al-salaam le l-gariib! Al-salaam le l-ba'iid! Aywa ana nachfiihum. Wa da, Allah bas gaalah.

²⁰Wa l-aasiyiin misil al-bahar al-haayij al-ma yagdar yagood saakit wa moojah yilizz al-tiine wa l-wasakh.»

²¹Wa Ilaahi gaal: «Le l-aasiyiin, ma fi salaam!»

Icha'ya 58

Al-siyaam al-yarda beyah Allah

¹«Naadi be tuul hissak! Ma taskut! Arfa' hissak misil al-buug! Wa khabbir cha'abi be isyaanhum aywa, khabbir zurriiyit Yaakhuub be zunuubhum!

²Laakin kulli yoom humman yifattuchuuni ana wa yidooru ya'arfu duruubi misil umma al-titabbig al-adaala wa ma khallat charii'at Ilaahha wa misil yidooru minni charii'a aadile wa yiriidu yigarrubu leyi.

³Wa laakin yuguulu leyi:

«Maala kan nusuumu, inta ma tichiif siyaamna? Wa kan nimaskunu nufuusna, inta ma tihtamma beyah?» Achaan fi yoom siyaamku, intu tifattuchu faayditku wa tidaayugu kulla khaddaamiinku!

⁴Wa daahu al-cheyy al-intu gaa'idiin tisawwuuh fi siyaamku. Intu tihaaruju wa tisawwu machaakil wa tadurbu amdarduum be zulum. Wa fi yoom hana siyaam misil da, salaatku di, ana ma nasma'ha.

⁵Wa l-siyaam al-ana narda beyah, hu misil da walla? Illa yoom waahid bas, al-foogah al-insaan yimaskin nafsah walla? Wa yarkhi raasah misil ageegaay al-mardaane wa yalbas khalag al-tooba wa yargud fi rumaad walla? Da bas tinaaduuh siyaam walla? Wa yoom siyaam misil da, ana Allah narda beyah walla?

⁶«Wa laakin daahu al-siyaam al-ana narda beyah. Fukku al-masaajiin al-sajanoohum be zulum wa dallu al-tagala min rigaabhum. Wa khallu al-mazluumiin yamchu hurriin wa arfa'o minhum kulla l-tagala.

⁷Wa waajib tigassim aklak ma'a l-jii' aan wa tisakkin al-miskiin al-ma indah beet. Wa l-aryaan, taksiih wa min dammak wa lahamak, ma tillabbad.»

⁸«Wa be da, nuurak yibiin misil deyy al-sabaah wa chifaak yabga ajala! Wa adaaltak tuguudak wa majd Allah yahfadak.

⁹Wa khalaas wakit tinaadi, Allah yurudd leek. Wa wakit tikoarik le l-faza', hu yuguul leek: «Daahuuni.» Wa kan tikhalli minnak al-mudaayaga wa l-warwaraan wa l-kalaam al-fasil,

¹⁰wa kan tanti aklak le l-jii' aan wa tamla batun al-ta'baan, khalaas nuurak yibiin fi l-dalaam wa l-dalaam yabga leek misil deyy al-gaayle.

11 Wa daayman Allah yuguudak wa yachbi'ak fi l-ard al-jafaaf wa yigawwiik. Wa inta tabga misil jineene al-mazgiiye wa misil een almi al-daayman jaariye.

12 Wa be sababak inta, al-naas yabnu al-muhaddam min zamaan. Wa inta tabni battaan fi l-asaas hana l-zurriyaat al-faato. Al-naas yinaaduuk Saddaad al-Khuraam wa Addaal Chawaari' al-Madiina le Yaskunuuha.»

Yoom al-sabt le Allah

13 «Kan inta ma takhdim fi yoom al-sabt wa ma tisawwi cheyy le maslahatak fi l-yoom al-mukhassas, wa kan tinaadi al-sabt yoom hana farah wa taj'al yoom Allah yoom mukhassas, wa kan tikarrimah wa ma tisawwi ayyi cheyy hasab niyytak wa ma tifattich maslahatak wa la tikallim kalaam fasil,

14 khalaas, ma'aayi ana Allah, talga al-farah wa niwaddiik be l-nasur fi l-bakaanaat al-aaliyiin hana l-balad. Nantiik ma'aach min ard warasat jiddak Yaakhuub.» Wa da kalaam Allah al-gaalah.

Icha'ya 59

Zanib al-naas faragaahum min Allah

1 Daahu! Iid Allah ma gisayre le tinajjiiku wa adaanah ma tagiile le tasma'ku!

2 Wa laakin da khataaku bas al-faragaaku min Ilaahku. Wa be sabab zunuubku bas, hu ma wajjah aleeku wa khalaas, hu ma yasma'ku.

3 Achaan iideeku mulattakhiin be l-damm wa asaabi'ku be l-khata. Khuchuumku yikallumu be l-kidib wa lisneeku yikhaalu be l-khachch.

4 Ma fi naadum yachki be adaala wa ma fi naadum al-yahkim be l-hagg. Laakin yitwakkalo ale l-faadi wa yihajju be kidib wa yahmalo be l-fasaala wa yaldo al-charr.

5 Yifaggu'u beed abundarag wa yitirru hubaal abunchabach. Al-naadum al-yaakul min beedhum yumuut wa l-beedaay al-tinkasir, tawwaali tamrug minha amchideegaat.

6 Hubaal abunchabach dool ma yagdaru yilabbusuuhum wa khidmithum di ma tikhattiihum. Wa khidmithum di, khidmit charr wa amal al-unuf fi kafaafeehum.

7 Rijleehum yajru le l-charr wa yissa'jalo le daffigiin damm al-bari. Fikirhum fikir hana fasaala wa l-damaar wa l-kharaab fi deribhum.

8 Wa ma ya'arfu derib al-salaam wa amalhum ma adiil. Duruubhum al-sawwoohum uwuj wa ayyi naadum al-yamchi fooghum ma ya'arif al-salaam.

Naas al-Khudus a'tarafa be zunuubhum

9 Naas Madiinat al-Khudus gaalo: «Fi chaan da, al-hagg bigi ba'iid minnina wa l-adaala ma lihgatna. Khatteena achamna fi l-nuur wa daahu ligiina al-dalaam wa gaa'idiin narjo al-nahaar wa laakin rukhna fi l-dalaam.

¹⁰Niddaggacho misil amyaaniin fi l-daraadir aywa, niddaggacho misil al-ma induhum uyuun. Wa gaayle bas, nittarta'o misil fi l-leel wa fi lubb al-naas al-taybiin, bigiina misil al-maytiin.

¹¹Wa kullina nikirru misil diidaan wa nabku min al-hizin misil gimri. Khatteena achamna fi l-adaala laakin ma fi cheyy wa khatteena achamna fi l-naja laakin ba'iid minnina.

¹²Ya Rabb, isyaanna bigi katiir giddaamak wa zunuubna chahado foogna. Nifakkuru daayman fi isyaanna wa khataana kula na'arfuuh.

¹³Kadabna wa isiina Allah wa abeena ma taaba'na Ilaahna. Hajjeena illa be zulum wa mu'aamara didd al-aakhariin wa guluubna malaaniin be kalaam kidib.

¹⁴Be da, al-hagg kaskas wara wa l-adaala wagafat ba'iid. Al-sahiih yittarta' fi l-chawaari' wa l-amaan ma yagdar yaji.

¹⁵Al-hagg bigi ma fiih wa l-yiba''id min al-fasaala yabga khaniime!»

Duraa' Allah yijiib al-naja
Allah chaaf al-adaala waddarat

wa hu khidib.

¹⁶Hu chaaf kadar ma fi naadum wa aasif ma fi naadum addakhkhal. Wa khalaas, hu zaatah gamma rafa' duraa'ah wa jaab al-naja wa adaaltah antatah gudra.

¹⁷Hu libis al-adaala misil dire' wa khatta taagiiyit al-naja fi raasah. Hu libis khalag al-taar misil ibaaya wa ankasa be l-khiira misil jallaabiye.

¹⁸Khalaas, Allah yikaafi ayyi naadum hasab amalah wa yakhdab le khusmaanah wa yijaazi udwaanah wa yikaafi sukkaan al-jazaayir hasab amalhum.

¹⁹Min bakaan taluu' al-harraay, yakhaafo min usum Allah wa min bakaan waguu'ha, yakhaafo min majdah. Achaan hu yaji be chidde misil seel al-tilizzah nafkhat Allah.

²⁰«Khalaas, al-yafdaahum yaji le Sahyuun, le zurriiyit Yaakhuub al-yigabbulu min isyaanhum.» Wa da kalaam Allah.

²¹Wa Allah gaal: «Kan leyi ana, di mu'aahadati ma'aahum. Ruuhi gaa'id foogak wa khatteet kalaami fi khachmak. Wa abadan ma nichiiilhum min khachmak wa la min khuchuum zurriiytak wa la min khuchuum zurriiyit zurriiytak, min hassa' wa ila l-abad.»

Icha'ya 60

Al-Khudus tinawwir be nuur Allah

¹Ya Madiinat al-Khudus, gummi foog wa nawwiri! Achaan nuurki ja aywa, majd Allah baan foogki.

²Daahu al-dalaam khatta al-ard wa l-khamaam al-azrag khatta al-chu'uub. Laakin foogki inti, Allah baan wa foogki majdah anchaaf.

³Al-umam yaju le nuurki wa l-muluuk yaju le l-deyy al-maarig minki.

⁴«Anzuri hawaaleeki wa chiifi! Kulluhum lammo wa jaayiin leeki! Awlaadki min ba'iid jaayiin wa banaatki fi l-nawaayit yichiiluuhin.

⁵Wa wakit tichiifiihum, tiraari wa galibki yadrub min al-farah. Achaan aleeki yaji kanz al-buhaar be katara wa khuna al-umam taji leeki.

⁶Jumaal katiiriin yamlo ardiki wa ibil turaab Midyaan wa Iifa. Kulluhum yaju min balad Saba chaayliin ma'aahum al-dahab wa l-lubaan wa yibachchuru be hamd Allah.

⁷Wa kulla khanam turaab Khidaar yilimmu foogki wa yijiibu kubchaan balad Nabayuut dahaaya. Wa yigaddumuuhum fi madbahi wa ana nakhbalhum. Wa beeti al-foogah majdi, ana nijammilah.

⁸«Dool yaatumman al-taayriin misil al-sahaab wa yichaabuhu al-hamaam al-mugaabil beetah?

⁹Sukkaan khachum al-bahar yukhuttu achamhum foogi. Fi l-awwal, sufun Tarchiich yijiibu iyaalki min ba'iid be fuddithum wa dahabhum. Wa da fi chaan yimajjudu usmi ana Allah Ilaahki, Khudduus Israa'iil al-charrafki.

¹⁰Wa ajaanib yabnu daraadirki wa muluukhum yakhdumuuki. Awwal fi khadabi, ana darabtiki wa hassa' fi ridaayi, ana narhamki.

¹¹Wa biibaanki yagoodu daayman maftuuihin, leel wa nahaar abadan ma yigaffuluuhum. Achaan yidakhkhulu foogki khuna al-umam wa muluukhum kula yidakhkhuluuhum foogki, al-waahid ba'ad al-aakhar.

¹²Achaan ayyi umma wa mamlaka al-ma takhdimki, tiddammar wa l-umam dool yakhrabo marra waahid.

¹³Majd Lubnaan yaji leeki wa da hatab al-sarwi wa l-sindiyaan wa l-charbiin kulluhum sawa. Achaan yijammulu beehum beeti al-mukhaddas wa khalaas, nimajjid bakaan nukhutt rijileeni.

¹⁴Zurriiyit al-zalamooki yidanguru giddaamki wa kulla l-hagarooki yasjudu tihit rijileenki. Wa yinaaduuki madiinat Allah wa yinaadu Sahyuun madiinat Khudduus Israa'iil.

¹⁵«Ya Sahyuun! Awwal, khallooki wa kirhooki wa naadum ma gidir yufuut beeki. Laakin hassa', ana nukhutt foogki farah daayim wa suruur min zurriye le zurriye.

¹⁶Inti tarda'e laban al-umam wa taakuli khuna al-muluuk. Wa be da, ta'arfi kadar munajjiiki da ana Allah wa l-yafdaaki hu ana al-Jabbaar, Ilaah Yaakhuub.

¹⁷Fi badal al-nahaas, niijiib al-dahab wa fi badal al-hadiid, niijiib al-fudda. Fi badal al-hatab, niijiib al-nahaas wa fi badal al-hujaar, niijiib al-hadiid. Fi badal al-jaayriin, niijiib al-salaam wa fi badal al-mudaayigiin, niijiib al-adaala.

¹⁸Fi baladki, battaan ma yasma'o be unuf wa la damaar wa la kharaab. Wa daraadirki tisammiihum al-Naja wa biibaanki tisammiihum al-Hamd.

¹⁹«Wa battaan al-harraay ma tabga nuurki be l-nahaar wa l-gamar kula ma yabga leeki deyy be l-leel. Laakin ana Allah bas nabga nuurki al-daayim wa ana Ilaahki nabga jamaalki.

²⁰Wa battaan harraayitki ma taga' wa gamarki kula ma yiwaddir. Achaan Allah bas yabga nuurki al-daayim wa ayyaam hizinki yikammulu.

²¹Aywa, cha'abki kulluhum yabgo saalihiin wa yawrusu al-ard ila l-abad. Humman bizirti al-ana maggantaha wa khidmit iideeni al-yiwassufu majdi.

²²Al-sakhayyar minhum, zurriiyah tabga alif wa l-da'iif minhum yabga umma gawiye! Aywa! Ana Allah niijiib al-cheyy da ajala fi waktah.»

Icha'ya 61

Sanit ni'mat Allah

¹Ruuh Allah al-Rabb gaa'id foogi achaan Allah masahaani wa khassasaani le nibachchir al-masaakiin. Hu rassalaani le nidaawi al-naas al-galibhum munkasir wa na'lin be l-hurriye le l-makruubiin wa be l-talagaan le l-masaajiin.

²Ana na'lin sanit ni'mat Allah wa yoom al-taar hana Ilaahna. Wa da, le nisabbir kulla l-haznaaniin.

³Hu rassalaani le naas Sahyuun al-gaa'idiin fi l-hizin achaan nantiihum kadmuul jamiil badal al-rumaad al-fi raashum wa dihin al-suruur badal al-hizin wa lubaas al-chukur badal al-ruuh al-da'iife. Wa yisammuhum Chadar al-Adaala al-Allah Maganah le Yiwassif Majdah.

⁴Humman yabnu al-muhaddam min zamaan wa yigawwumu al-khirib min awwal wa yijaddudu buna al-mudun al-muhaddamiin wa kharbaaniin min zurriye le zurriye.

⁵Ya cha'abi, al-ajaanib yaju wa yasraho leeku be khanamku aywa, iyaalhum yahartu ziraa'itku wa yakhdumu leeku fi jineenaat inabku.

⁶Wa kan leeku intu, yinaaduuku rujaal al-diin hana Allah wa khaddaamiin Ilaahna. Taakulu khuna al-umam wa tifaachuru be gudrithum.

⁷Wa Allah gaal: «Badal al-eeb, talgo gisimku marrateen wa badal al-ihaana, al-farah yabga gisimku. Achaan da, tawrusu marrateen min baladku wa farhitku tagood ila l-abad.

⁸Achaan ana Allah nihibb al-adaala wa nakrah al-sirge wa l-jariime. Nantiikum mukaafaathum be sidikh wa nisawwi ma'aahum mu'aahada daayme.

⁹Zurriiyithum tukuun ma'ruufa been al-umam wa iyaalhum ma'ruufiin ust al-chu'uub. Kulla l-yichiifuuhum ya'arfu kadar humman zurriye al-baarakaaha Allah.»

¹⁰Aywa, ana nafrah ziyaada be Allah wa nafsi tafrah be Ilaahi. Achaan hu labbasaani khulgaan al-naja wa kasaani be jallaabiiyit al-adaala. Hu jammalaani be kadmuul misil ariis aywa, misil kadmuul raajil al-diin wa misil al-aruus al-mujammala be ziinitha.

¹¹Aywa, misil al-ard tamrug bizritha wa misil al-jineene tamrug teeraabha, misil da, Allah al-Rabb kula yibayyin adaaltah wa kulla l-umam yachkuruuh.

Icha'ya 62

Madiinat al-Khudus talga usum jadiid

¹Fi chaan maslahat Sahyuun, ana ma naskut. Aywa, fi chaan maslahat Madiinat al-Khudus, ma nagood saakit lahaddi adaalitha tiraari misil nuur al-sabaah wa najaatha misil deyy al-muchhaab.

²Khalaas, ya Madiinat al-Khudus, al-umam yichiifu adaalitki wa kulla l-muluuk yichiifu azamatki. Wa l-naas yinaaduuki be usum jadiid al-yisammiiki beyah Allah.

³Inti tabge misil taaj al-azama fi iid Allah aywa, misil kadmuul al-muluk fi iid Ilaahki.

⁴Battaan ma yinaaduuki al-Khallooha wa ardiki ma yisammuuha al-Kharbaane. Laakin yinaaduuki al-Allah Ridi Beeki wa ardiki yisammuuha al-Mutazawwije. Achaan Allah yafrah beeki wa yabga le ardiki misil zoojha.

⁵Misil sabi yaakhud bineeye udriye, awlaadki yakurbuuki. Wa misil al-aruus tabga farah le raajilha, inti kula tabge farah le Ilaahki.

⁶Wa fi daraadirki, ya Madiinat al-Khudus, ana khatteet hurraas be l-leel wa l-nahaar wa abadan ma yaskutu. Intu al-tizzakkaru Allah, khalli ma tinjammo.

⁷Wa ma tikhallu leyah jumma lahaddi yisabbat Madiinat al-Khudus wa hi tabga chukur fi l-ard.

⁸Wa be iidah al-zeene wa be duraa'ah al-gawi, Allah sawwa al-haliife di: «Battaan ma nanti gamehki le udwaanki yaakuluuh. Wa iyaal al-ajaanib ma yacharbo battaan khamarki al-jadiid al-ti'ibti foogah.

⁹Wa laakin al-yilimmu al-gameh yaakuluuh wa yachkuru Allah. Wa l-yilimmu al-inab yacharbo asiirah fi fadaayit beeti al-mukhaddas.»

¹⁰Fuutu! Fuutu be l-biibaan wa jahhuzu derib le cha'abi. Addulu! Addulu al-derib wa amurgu al-hujaar wa arfa'o raaye le l-cha'ab.

¹¹Wa daahu Allah khabbar lahaddi aakhir al-ard wa gaal: «Guulu le sukkaan Sahyuun al-misil bineeye:

«Daahu munajjiiku jaayi wa maahiiytah ma'aayah wa giddaamah mukaafaatah.»»

¹²Yisammuum al-Cha'ab al-Mukhassas wa l-Fadaahum Allah. Wa inti, ya Madiinat al-Khudus, ma yinaaduuki al-Madiina al-Khallooha wa laakin al-Madiina al-Mahbuuba.

Icha'ya 63

Yoom al-taar wa fida al-cha'ab

¹Da yaatu al-jaayi min balad Adoom, min madiinat Busra be khulgaanah induhum nugat humur? Da yaatu al-jaayi be khulgaan al-yichiilu al-een wa aziim be katarat gudurtah? Allah gaal: «Da ana! Wa ana bas al-nihajji be adaala wa indi al-gudra le ninajji.»»

²Maala khalagak ahmar? Maala khulgaanak misil khulgaan hana naadum al-yakhdim fi assaarat al-inab?

³«Ana gaa'id nakhdim wiheedi fi l-assaara wa ma fi naadum min al-chu'uub ma'aayi. Ana fajjakhtuhum fi za'ali wa asartuhum fi khadabi. Wa dammuhum rachcha fi khulgaani wa lattakh kulla lubaasi.

⁴Achaan fi galbi, da yoom hana taar wa l-sana al-nafda fiiha, hi jaat.

⁵Ana fattacht wa ma ligiit al-yisaa'idni wa hizint wakit ma chift al-yi'aawinni. Khalaas, duraa'i jaab nasri wa khadabi aawanni.

⁶Fi za'ali, ana fajjakht chu'uub wa fi khadabi, sawweethum sakraaniin wa daffagt dammuhum fi l-turaab.»»

Rahmat Allah wa ta'ab iyaalah

⁷Ana nizzakkar rahmat Allah wa amalaha al-waajib leyah al-chukur hasab kulla cheyy al-sawwaah leena Allah. Aywa, kheerah al-kabiir le Bani Israa'iil, adaaltah al-sawwaaha hasab kheerah al-ma indah hadd.

⁸Wa hu gaal: «Akiid, humman cha'abi wa iyaal al-ma yukhuchchuuni.»» Wa khalaas, Allah bigi leehum munajji.

⁹Allah chaaf diigithum di, hintah hu. Wa hu ma rassal mursaal wa la malak laakin Allah hu zaatah bas najjaahum. Wa be mahabbitha wa mahannitha, hu bas fadaahum. Wa rafa'aahum wa hamalaahum fi muddit kulla l-zaman daak.

¹⁰Laakin humman iso Allah wa khaddabo Ruuhah al-mukhaddas. Khalaas, gabbal wa bigi leehum adu wa hu zaatah gamma haarabaahum.

¹¹Ba'ad da, cha'abah azzakkaro al-wakit al-faat, al-wakit hana Muusa. Wa gaalo: «Ween hu al-marag cha'abah min al-bahar ma'a ru'yaan khanamah? Wa ween hu al-khatta fooghum Ruuhah al-mukhaddas?

¹²Ween hu al-saa'ad Muusa be iidah al-majiide wa chagga al-bahar itneen giddaamhum le yi'alli usmah ila l-abad?

¹³Ween hu al-waddaahum fi l-bahar al-khariig wa misil juwaad fi l-sahara? Wa humman ma attarta'o.

¹⁴Wa misil bahiime al-tanzil fi l-waadi, Ruuh Allah waddaahum le l-raaha.» Misil da, ya Allah, inta gudt cha'abak le ti'alli usmak al-majiid.

Al-cha'ab yachhado Allah

¹⁵Ya Allah! Chiif min al-samaawaat wa anzur min maskanak al-mukhaddas al-aziim. Ween mahabbitak al-chadiide? Wa ween gudurtak? Aniina ma nihissu be mahannitak wa la be kheerak leena.

¹⁶Inta bas abuuna hatta kan Ibraahiim ma ya'arifna wa Israa'iil kula ma indah beena khabar. Inta bas Allah abuuna, inta bas faadiina wa da usmak min zamaan.

¹⁷Wa maala, ya Allah, waddartina ba'iid min duruubak wa gawweet guluubna lahaddi ma nakhaafo minnak? Gabbil! Ta'aal fi chaan abiidak wa fi chaan gabaayil warasatak.

¹⁸Wa cha'abak al-mukhassas chaalo al-balad di le mudda gisayre bas. Wa ba'ad da, khusmaanna jo wa fajjakho beetak al-mukhaddas.

¹⁹Min mudda tawiile, aniina bigiina misil naas al-inta ma hakamt foogna wa misil naas al-ma naadoona be usmak.

Icha'ya 64

¹Ya Allah! Aftah al-samaawaat wa anzil ahaan al-jibaaal yinhazzo giddaamak!

²Misil be sur'a al-naar taakul al-gechch wa tifawwir al-almi, inta kula ti'arrif usmak le khusmaanak wa tirajjif al-umam giddaamak!

³Zamaan, inta sawweet achya al-bikhawwufu al-aniina ma khatteena fooghum achamna. Khalaas, inta nazalt wa l-jibaaal anhazzo giddaamak.

⁴Abadan ma fi naadum simi' wa la fakko adaanah wa la chaaf ilaah mislak inta, al-yisawwi amal ajiib le l-gaa'idiin yarjoooh be acham.

⁵Inta tilaagi al-yafraho be sawwiyiin al-adaala wa l-yizzakkaro duruubak. Wa inta khidibt leena ahaan aniina aznabna. Laakin daayman be duruubak dool, aniina nalgo al-naja.

⁶Wa kullina bigiina ma taahiriin wa kulla cheyy al-nisawwuuh adiil bigi misil khalag munajjas be damm al-heed. Wa aniina kullina yibisna misil warag al-chadar al-daffag wa khataayaana chaaloona misil al-riih.

⁷Ma fi naadum al-yinaadi usmak wa ma fi naadum al-yugumm wa yinrabit ma'aak. Aywa, inta ma wajjaht aleena wa khalleetna waga'na be tihit tagalat khataana.

⁸Ya Allah! Inta bas abuuna. Aniina misil al-tiine wa inta bas daggaagna wa aniina kullina, inta bas khaaligna.

⁹Ya Allah! Ma takhdab foogna! Ma tizzakkar daayman fi khataana! Chiif! Aniina kullina cha'abak.

¹⁰Mudunak al-mukhaddasiin fido wa jabal Sahyuun bigat sahara wa Madiinat al-Khudus bigat bakaan kharaab.

¹¹Beetna al-mukhaddas al-jamiil al-foogah juduudna chakarook, bigi lugma al-akalatha al-naar wa kulla cheyy khaali al-indina addammar!

¹²Ya Allah! Giddaam kulla l-damaar da, inta ma tisawwi cheyy walla? Walla taskut wa tiziid ta'abna?

Icha'ya 65

Allah yihaasib cha'abah

¹«Ana bayyant nafsi le naas al-ma naadooni wa ana wassaft nafsi le naas al-ma fattachooni. Wa ana gult: <Daahuuni ana! Daahuuni ana> le umma al-ma naadat usmi.

²Kulla yoom maddeet iideeni le cha'ab raashum gawi. Wa laakin humman chaayliin derib ma adiil hasab afkaarhum.

³Humman cha'ab al-daayman yikhaddubuuni be niyithum. Wa yadbaho le ilaahaathum fi l-jineenaat wa yiharrugu leehum bakhuur fi diringeel!

⁴Al-cha'ab dool yaskunu fi l-khubuur wa yisaahuru tuul al-leel fi bakaan sirri. Humman yaakulu laham al-khinziir wa mawaa'iin hum malaaniin be akil haraam.

⁵Wa yuguulu: <Ma tigarrib leena! Wa ma tilammisna! Aniina mukhassasiin ziyaada minnak!> Wa Allah gaal: «Wakit nichiiif amalhum da, nakhdab khadab misil al-naar al-gaa'ide tahrig kulla yoom.

⁶Chiifu! Daahu al-kharaar al-maktuub giddaami. Ana ma nagdar naskut lahaddi nilkaffa foogku. Aywa, nilkaffa foogku tukfa kaamile

⁷achaan khataayaaku wa khata juduudku kulluhum. Wa da, Allah bas gaalah. Wa le l-yiharrugu al-bakhuur fi ruuse al-jibaal wa le l-yi'ayyuruuni fi l-hujaar, ana nigaawis amalhum al-awwal be mikyaal kaamil.»

⁸Daahu Allah gaal: «Wa da misil ligo anguud al-foogah inab katiir talfaan wa yuguulu:

«Ma tazguluuh kulla ke achaan waahidiin induhum baraka.» Misil da bas, ana nisawwi ma'a abiidi, ma nidammirhum kulluhum.

⁹Min Yaakhuub namrug zurriye aywa, min Bani Yahuuza niijib al-yawris jibaali. Ana azaltuhum yawrusuuhum aywa, abiidi yaskunu fooghum.

¹⁰Wa le cha'abi al-yifattuchuuni, sahalat Chaaruun tabga mar'a le l-khanam wa waadi Akuur yabga bakaan raaha le l-bagar.

¹¹«Wa laakin intuu al-aakhariin, abeetuuni ana Allah. Wa nisiitu beeti bakaan al-ibaada fi jabali al-mukhaddas. Intuu gaddamtu akil le ilaah Gaad wa kaas al-khamar le sanam Manaat.

¹²Laakin ana niwaddiiku tumuutu fi l-harib wa tarka'o giddaam al-yadbahooku. Achaan ana naadeetku wa intuu ma raddeetu leyi. Wa ana kallamt leeku wa intuu ma simi'tu kalaami. Laakin intuu sawweetu al-fasil giddaami wa azaltu al-ma nidoorah.»

¹³Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Abiidi yaakulu wa laakin intuu tujuu'u. Abiidi yacharbo wa laakin intuu ta'tacho. Abiidi yafraho wa laakin intuu takhjalo.

¹⁴Abiidi yikooruku min farah guluubhum laakin intuu tikooruku min waja' guluubku wa tabku be hizin wa be ruuh muhattama.

¹⁵Wa l-naas al-ana azaltuhum yista'malo usumku misil la'ana. Wa yuguulu:

«Allah al-Rabb yaktulak misil filaan!» Wa laakin le abiidi, ninaadiihum be usum aakhar.

¹⁶Wa ayyi naadum al-yibaarik nafsah fi l-ard, yibaarik nafsah be usmi ana Ilaah al-Hagg. Wa ayyi naadum al-yahlif fi l-ard, yahlif be usmi ana Ilaah al-Hagg. Achaan al-diige al-awwal tinnasi wa tillabbad ba'iid, ma nichiiifha.»

Sama jadiid wa ard jadiide

¹⁷«Daahu ana nakhlig sama jadiid wa ard jadiide. Abadan ma tizzakkaro al-achya al-awwal wa ma yaju leeku fi fikirku.

¹⁸Laakin afraho wa anbastu ila l-abad fi chaan al-cheyy al-nakhalgah. Daahu nakhlig Madiinat al-Khudus wa tinmali be farah wa cha'abha yinbastu.

¹⁹Wa ana nafrah be Madiinat al-Khudus wa ninbasit be cha'abi. Wa battaan ma tinsami' haraka hana baki wa la korooraak.

²⁰Wa battaan al-tifil ma yumuut ba'ad ayyaam wa l-chaayib ma yumuut kan ma tamma ayyaamah. Achaan al-yumuut fi miya sana, yaj'aloooh sabi. Wa l-yumuut gabul miya sana, yaj'aloooh mal'uun.

²¹Aywa, cha'abi yabnu buyuut wa humman zaathum yaskunu fooghum. Wa yimaggunu jineenaat inab wa yaakulu min fawaakihhum.

²²Humman ma yabnu le naadum aakhar yaskun wa la yimaggunu le l-aakhar yaakul. Achaan ayyaam cha'abi yabgo tuwaal misil ayyaam al-chadar al-kubaar. Wa l-naas al-ana azaltuhum yafraho be khidmit iideehum.

²³Humman ma ya'yo bala faayde wa la yaldo le l-moot. Achaan humman cha'ab al-baarakaahum Allah, humman wa zurriiyithum ma'aahum.

²⁴Gubbaal ma yinaaduuni, ana nurudd leehum. Wa gubbaal ma yihajju, ana nasma'hum.

²⁵Al-ba'achoom wa l-hamal yarta'o sawa wa l-duud misil al-toor yaakul al-gechch laakin al-daabi yaakul al-ajaj. Wa fi jabali al-mukhaddas, ma fi fasaala wa la damaar.» Wa da, Allah bas gaalah.

Icha'ya 66

Kalaam Allah al-bukhuss al-beet

¹Daahu Allah gaal: «Al-sama archi wa l-ard bakaan nukhutt rijileeni. Hal tagdaro tabnu beet al-yichiilni walla? Walla tagdaro tabnu leyi bakaan le l-raaha?

²Achaan kulla l-achya dool, iidi bas sawwathum wa misil da bas, humman mawjuudiin. Daahu al-naadum al-ana narda beyah, hu al-miskiin wa ruuhah muhattama wa yarjif min kalaami.» Wa da kalaam Allah.

³«Wa laakin al-yadbah toor dahiiye, hu misil al-yaktul insaan. Wa l-yigaddim khanamaay dahiiye, hu misil al-yaksir ragabat kalib. Wa l-yigaddim hadiye hana dagiig, hu misil al-yigaddim hadiye damm hana khinziir wa l-yiharrig bakhuur, hu misil al-ya'abud sanam. Al-naas dool azalo deribhum wa be muharramaathum dool, humman farhaaniin.

⁴Ana kula na'azil leehum natiijat amalhum wa nijib fooghum al-yikhawwifhum. Achaan ana naadeethum wa ma raddo leyi wa kallamt leehum wa ma sim'o kalaami. Wa laakin humman sawwo al-fasil giddaami wa azalo al-ma nidoorah.»

⁵Asma'o kalaam Allah, intu al-tarjufu min kalaamah: «Akhwaanku yakrahooku wa yiba''uduuku fi chaan usmi ana Allah. Wa yichchammato foogku wa yuguulu:

«Khalli Allah yiwassif majdah wa nichiiifu farahku!» Wa laakin humman bas yalگو al-eeb.»

⁶Fi hiss hana aayit jaayi min al-madiina wa haraka jaaye min beet Allah. Wa da hiss Allah al-gaa'id yijaazi udwaanah.

⁷Gabul al-talaga ma takrubha, jabal Sahyuun wildat. Wa gabul al-waja' ma yajiiha, hi wildat jaabat wileed.

⁸Yaatu al-simi' be cheyy misil da? Wa yaatu al-chaaf cheyy misil da? Fiyah balad al-wildooha fi yoom waahid walla? Fi umma yaldooha fi wakit waahid walla? Laakin wakit gariib titaalig, Sahyuun wildat awlaadha khalaas.

- ⁹Wa Allah gaal: «Ana naftah batun al-amm wa ma nikhalliiha talda walla?» Aywa, Ilaahak gaal: «Ana al-niwallid, nadhar al-sakhiir ma yamrug walla?»
- ¹⁰«Afraho ma'a Madiinat al-Khudus wa anbastu beeha, intu kulluku al-tihibbuuha! Afraho ma'aaha be suruur, intu kulluku al-hizintu fi chaanha.
- ¹¹Achaan intu tarda'o min deedha wa tarwo wa talgo mahannitha. Achaan tumussu wa tafraho min darritha al-malaane be laban.»
- ¹²Wa daahu Allah gaal: «Ana nanti al-salaam le Madiinat al-Khudus misil almi al-bahar. Wa nijiiib leeha majd al-umam misil waadi al-jaari. Wa yiraddu'uuku wa yichiiluuku fi huduunhum wa yidaaduluuku fi l-rikabbuhum.
- ¹³Wa misil amm tisabbir wileedha, ana kula nisabbirku. Aywa! Fi Madiinat al-Khudus tasburu.»
- ¹⁴Wa intu tichiifu wa guluubku yafraho wa udaamku yigawwu misil al-gechch al-yikhaddir. Wa abiid Allah ya'arfu gudurtah wa udwaanah ya'arfu la'antah.
- ¹⁵Achaan daahu Allah jaayi fi l-naar wa arabaatah hint al-harib misil amzooba'aane. Yaji le yinazzil khadabah be za'al chadiid wa tahdiidah fi naar amlahiib.
- ¹⁶Achaan be l-naar, Allah yi'aakhib wa be seefah yihaakim kulla l-naas wa Allah yaktulhum katiiriin.
- ¹⁷«Wa l-naas al-yikhassusu nufuushum wa yittahharo le yadkhulu fi l-jineenaat le yamchu ya'abudu al-sanam al-gaa'id usut, humman dool al-yaakulu laham al-khinziir wa l-faar wa kulla cheyy nijis marra waahid, humman dool kulluhum yiddamaro!» Wa da kalaam Allah.

Allah yibiin le kulla l-umam

- ¹⁸«Ana na'arif amalhum wa fikirhum. Wa yaji wakit al-yilimmu foogah kulla l-umam wa kulla l-lukhkaat wa humman yaju wa yichiifu majdi.
- ¹⁹Wa nukhutt fi lubbuhum alaama. Wa min al-faddalo, nirassil naas waahidiin le l-umam al-ya'arfu yista'malo al-nuchchaab ya'ni fi Tarchiich wa Fuul wa Luud. Wa nirassilhum battaan le naas Tuubal wa balad Yawaan wa ba'iid fi l-jazaayir fi bakaan al-foogah abadan ma sim'o beyi wa la chaafo majdi. Wa hinaak yi'arrufu majdi le l-umam dool.»
- ²⁰Wa Allah gaal: «Al-naas yigabbulu kulla akhwaanku min kulla l-umam be kheel wa arabaat wa kaarro mukhattayiin wa bikhaal wa jumaal lahaddi Madiinat al-Khudus fi jabali al-mukhaddas. Wa yigaddumuuhum misil hadiye leyi ana Allah. Wa da yabga misil Bani Israa'iil yigaddumu hadaayaahum fi mawaa'iin taahiriin le beet Allah.
- ²¹Wa na'azil waahidiin minhum rujaal diin wa Laawiyiin.» Wa da, Allah bas gaalah.

²²Wa daahu kalaam Allah: «Misil al-sama al-jadiid wa l-ard al-jadiide al-ana sawweethum gaa'idiin gawiyiin giddaami, misil da, zurriiyitku wa usumku kula yagoodu saabtiin giddaami.

²³Wa awwal yoom fi kulli chahar wa fi kulli yoom al-sabt, kulla l-naas yaju yasjudu giddaami. Wa da, Allah bas gaalah.

²⁴Wa wakit yamurgu, yichiifu janaazaat al-naas al-gammo diddi. Wa l-duud al-yaakulhum ma yumuut wa l-naar al-tahrighum kula ma tumuut wa yabgo masal mukhiif le kulla l-naas.»

Irmiya

Irmiya 1

¹Daahu kalaam Irmiya wileed Hilkhiiya waahid min rujaal al-diin al-saakniin fi hillit Anatuut, fi ard gabiilat Banyaaamiin.

²Wa Allah bada yihajji le Irmiya fi sanit 13 hana hukum Yuuchiiya wileed Aamuun malik mamlakat Yahuuza.

³Wa gaa'id yihajji leyah kula fi ayyaam hukum Yahuuyakhim wileed Yuuchiiya malik mamlakat Yahuuza. Wa hajja leyah lahaddi l-chahar al-khaamis hana sanit 11 hana hukum Sidkhiiya wileed Yuuchiiya malik mamlakat Yahuuza. Wa da l-wakit al-waddo foogah sukkaan Madiinat al-Khudus fi l-khurba.

Allah naada Irmiya wa darrajah nabi

⁴Wa Allah hajja leyi ana Irmiya wa gaal:

⁵«Gabul ma nikawwinak fi batun ammak, ana na'arfak. Wa gabul ma tamrug min rihim ammak, ana khassastak achaan nirassilak nabi le l-umam.»

⁶Wa ana gult: «Ya Allah al-Rabb! Ana sakhayyar, ma na'arif nihajji.»

⁷Wa Allah gaal leyi: «Ma tuguul inta sakhayyar. Amchi fi ayyi bakaan al-nirassilak foogah wa kulla cheyy al-nuguulah leek, guulah.

⁸Ma takhaaf min naadum achaan ana gaa'id ma'aak le nahmiik.» Wa da kalaam Allah.

⁹Wa khalaas, Allah madda iidah wa gaal leyi: «Daahu ana nukhutt kalaami fi khachmak.

¹⁰Wa a'arif kadar al-yoom nantiik sulta fi l-umam wa l-mamaalik. Wa da le tamrug wa tarmi wa tidammir wa takhrib waahidiin. Wa laakin tabni wa tisabbit aakhariin.»

Irmiya yichiif ru'ya tineen

¹¹Wa Allah hajja leyi wa gaal: «Ya Irmiya, gaa'id tichiif chunu?» Wa ana gult: «Al-gaa'id nichiiifah da, firi' chadarat al-looz al-nawwar bala ta'khiir.»

¹²Wa Allah gaal leyi: «Inta chift adiil. Ru'yat al-looz di tiwassif kadar ana kula nihaggig kalaami bala ta'khiir.»

¹³Wa battaan Allah hajja leyi wa gaal: «Inta gaa'id tichiif chunu?» Wa ana gult: «Al-gaa'id nichiiifah da, waahid kalool gaa'id yufuur wa min munchaakh mayyal aleena.»

¹⁴Wa Allah gaal leyi: «Min munchaakh bas timayyil al-fasaala fi kulla sukkaan al-balad di.

¹⁵Wa daahu ana ninaadi kulla gabaayil mamaalik al-munchaakh. Wa humman yaju wa ayyi waahid yukhutt kursiik gidzaam khachum baab Madiinat al-Khudus.

Yihawwugu daraadirha wa yahjumu kulla hillaal balad Yahuuza. Wa da kalaam Allah.

¹⁶Wa be da, ana nihaakim cha'abi fi chaan fasaalithum. Wa fasaalithum di, humman abooni ana wa harrago bakhuur le ilaahaat aakhariin wa sajado le l-asnaam al-sawwoohum be iideehum.

¹⁷«Wa laakin inta, ya Iirmiya! Arbut sulbak! Gumm wa ballikh leehum be kulla cheyy al-naamurak beyah. Wa ma takhaaf minhum. Kan khuft, ana nikhawwifak ziyaada giddaamhum.

¹⁸Wa l-yoom, ana nisawwiik gawi misil madiina gawiiye al-indaha amad hana hadiid wa daraadir hana nahaas. Wa da le tabga gawi giddaam kulla balad Yahuuza be muluukha wa kubaaraatha wa rujaal diinha wa cha'abha.

¹⁹Humman yihaarubuuk wa laakin ma yisawwu leek cheyy achaan ana nukuun ma'aak wa nahmiik.» Wa da kalaam Allah.

Iirmiya 2

Bani Israa'iil abado al-asnaam

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Amchi oori naas Madiinat al-Khudus wa guul leehum: «Daahu Allah gaal:

“Ana nizzakkar amaanku fi wakit chabaabku wa hubbuku leyi misil al-mara al-dahaabha akhadat wa intu taaba'tuuni fi l-sahara wa hi ard buura.

³Wa Bani Israa'iil humman mukhassasiin leyi ana Allah wa humman misil al-intaaj al-awwal al-waajib leyi. Wa ayyi naadum al-yaakulah yabga khaati wa l-fasaala taji foogah.”» Wa da kalaam Allah.

⁴Wa ana Iirmiya gult: «Intu zurriiyit Yaakhuub ma'a kulla aayilat Bani Israa'iil, asma'o kalaam Allah.

⁵Daahu Allah gaal:

«Ween al-eeb al-abbahaatku ligooh foogi le yiba'udu minni? Humman taaba'o al-asnaam al-ma naaf'iin wa bigo naas ma naaf'iin.

⁶Wa humman ma sa'alo wa gaalo:

“Ween Allah al-maragaana min balad Masir wa gaadaana fi l-sahara? Wa hi balad al-sahale wa khatiire wa ard jafaaf wa dalaam haalik. Wa ma fi naadum al-yuchuggaha wa la naadum al-saakin fiiha.”»

⁷«Wa Allah gaal battaan:

«Ana jibtuku fi l-balad al-khadra achaan tuduukhu intaajha wa tafraho be jamaalha. Wa laakin wakit dakhaltu foogha, najjastu baladi wa ardi al-anteetha leeku warasa, harramtuuha.

⁸Wa rujaal al-diin ma sa'alo wa gaalo:

“Ween Allah?” Wa ulama churuut al-Tawraat ma ya'arfuuni. Wa l-masaa'iil atmarrado diddi wa l-anbiya atnabba'o be usum ilaah Ba'al wa jaro wara l-asnaam al-ma yanfa' oohum.

⁹Wa fi chaan da, daayman ana nachkiiku fi l-charii'a wa nachki battaan iyaalku wa iyaal iyaalku. Wa da kalaam Allah.

¹⁰Amchu kharib fi jaziirat Khubrus wa chiifu wa rassulu sabaah fi ard Khidaar wa as'alo adiil kan fi cheyy misil da bigi yoom waahid.

¹¹Hal fi umma baddalat ilaahha be ilaah aakhar? Wa dool ma ilaahaat sahiih kula. Wa laakin cha'abi baddalooni ana majduhum be cheyy ma yanfa'.

¹²Ya l-sama, ahzane be l-sabab da wa arjifi wa anbahti ziyaada. Wa da kalaam Allah.

¹³Wa cha'abi sawwo fasaala itneen. Abooni ana al-leehum misil een almi al-haya wa macho le ilaahaat aakhariin. Al-ilaahaat dool misil khazzaanaat al-nakatoohum wa achchaggago, ma yakurbu almi.»»

Bani Israa'iil ligo natijjat kufurhum

¹⁴Wa Allah gaal: «Hal Bani Israa'iil bigo abiid walla? Hal wildoohum fi l-ubuudiiye walla? Wa kan la, maala nahaboohum?»

¹⁵Udwaanhum misil diidaan al-yikirru wa hissuhum ansama'. Kharabo baladhum wa tachcho mudunhum wa tarado sukkaanhum.

¹⁶Hatta al-Masriyiin sukkaan Mamfiis wa Tahfaniis kula jo zayyano ruuse Bani Israa'iil.

¹⁷Ya Bani Israa'iil, intu bas jibtuuh fi raasku achaan intu abeetu Allah Ilaahku wakit hu gaa'id yuguudku fi l-derib al-adiil.

¹⁸Maala macheetu balad Masir le tifattuchu musaa'adatha misil atchaaniin le almi al-Niil? Wa maala macheetu balad Achuur le tifattuchu gudriitha misil atchaaniin le almi al-Furaat?

¹⁹Wa khalli fasaalitku tigabbil leeku fi raasku wa kufurku yi'aakhibku. Wa a'arfu kikkeef al-cheyy da fasil wa murr kadar taabooni ana Allah Ilaahku wa abadan ma takhaafo minni.» Wa da kalaam Allah al-Rabb al-Gaadir.

Bani Israa'iil najjaso nufuushum

²⁰Wa Allah gaal: «Ya Bani Israa'iil! Min wakit tawiil intu dalleetu al-tagala min ragabatku wa gatta'tu guyuudku wa gultu:

«Abadan ma na'abuduuk.» Wa fi raas ayyi jabal aali wa tihit ayyi chadara khadra, intu raagdiin misil al-charmuuta.

21 Ana maggantuku misil chadarat inab al-ma'zuula min al-noo' al-adiil. Kikkeef gidirtu alkhayyartu le chadarat inab al-ma ma'ruufa?

22 Wa kan tilkhassalo be atroon wa tilbarrado be saabuun kula, khataaku ma yingachcha wa yagood misil bug'a giddaami. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

23 Wa kikkeef tagdaro tuguulu:

«Aniina ma najjasna nufuusna wa la taaba'na ilaah Ba'al?» Chiifu amalku al-cheen fi l-waadi wa a'arfu al-cheyy al-sawweetuuh. Intu misil naaga sabiiye al-tajri jaay wa jaay.

24 Wa intu misil humaarit al-kadaade al-muwaalfe al-sahara. Hi haayil tuchumm al-riih wa tifattich wa hiyaalha abadan ma yufuut. Wa l-yifattichuuha ma ya'ayo achaan ligooha fi wakit hiyaalha.

25 Angar'u, ya Bani Israa'iil! Kan ma ke da, ni'leeku yagdamo min al-jari wa halguumku yaybas. Wa laakin intu tuguulu:

«Ma fi cheyy! La! Nihibbu al-ilaahaat al-ajnabiyyiin bas wa najru waraahum.»

Bani Israa'iil abo Allah wa ligo al-eeb

26 Wa Allah gaal: «Intu ya Bani Israa'iil, al-eeb yakrubku, intu wa muluukku wa kubaaraatku wa rujaal diinku wa anbiyaaku, misil eeb al-sarraag al-karabooh gaa'id yasrig.

27 Wa tuguulu le sanamku hana l-hatab:

«Inta bas abuuna» wa le sanamku hana l-hajar:

«Inta bas ammina al-wildatna.» Aywa, tantuuni duhuurku wa taabo ma tiwajjuhu aleyi wa kan al-ta'ab jaaku kamaan, tuguulu: «Gumm, najjiina.»

28 Ween ilaahaatku al-sana'tuuhum? Khalli yugummu kan yagdaro yinajjuuku fi l-diige. Achaan ilaahaatku bigo katiiriin misil mudunku, ya cha'ab Yahuuza.

29 Maala chakeetuuni fi l-charii'a? Intu bas, kulluku isiituuni. Wa da kalaam Allah.

30 Wa ana darabt cha'ab Bani Israa'iil le ni'addibhum wa laakin ma al'addabo. Wa seefku katal anbiyaaku misil al-duud al-jaasir.

31 Wa intu naas al-yoom dool, asma'o kalaami ana Allah. Ya Bani Israa'iil, hal ana bigiit leeku mukhiif misil al-sahara? Walla bigiit leeku misil al-balad al-indaha dalaam azrag kurum? Maala naas cha'abi buguulu:

«Yalla namchu! Ma nigabbulu leek abadan!»

32 Hal al-bitt tansa ziinitha walla? Walla l-aruus tansa khalagha? Wa laakin naas cha'abi nisooni le muddit ayyaam.

33 Intu ta'arfu tak derib al-charmata! Wa tagdaro ti'allumu al-charaamiit kula.

34-35 Wa damm al-masaakiin al-bariyiin yinlagi lahaddi fi daayir khulgaanku. Kan ma kassar biibaan buyuutku kula, intu kataltuuhum. Wa be da kula, tuguulu:

«Aniina bariyiin wa akiid khadab Allah ma yalhagna.» Wa laakin ana nihaakimku fi l-charii'a achaan intu gultu:

«Aniina ma muznibiin.»

36 Wa be suhuula bas tikhayyuru alaakhitku. Wa laakin Masir ti'ayyibku misil Achuur ayyabatku zamaan.

37 Wa min Masir hinaak kula, tamurgu ruuseeku mudangiriin. Aywa, ana Allah rafadt al-intu titwakkalo aleehum wa be da, ma'aahum ma tanjaho.»

Irmiya 3

Madiinat al-Khudus achcharmatat

1 Wa daahu kalaam Allah: «Kan raajil tallag martah wa l-mara di machat akhadat raajil aakhar, hal raajilha al-awwal da, yagdar yigabbilha walla? Hal hi ma annajjasat misil al-ard al-najaasitha ma indaha ilaaj? Ya Madiinat al-Khudus, inti achcharmatti ma'a naas katiiriin. Hassa' da, tagdare tigabbili leyi ana walla?»

2 Arfa'e uyuunki wa chiifi ruuse al-jibaa. Ween al-bakaan al-ma achcharmatti wara l-ilaahaat? Wa inti tagoodi fi khuchuum al-duruub wa takursi misil rabbaat al-duruub fi l-sahara. Wa inti najjasti al-ard be zinaaki wa fasaalitki.

3 Wa fi chaan da, al-matar ma nazal wa almi al-khariif kula ma ja. Laakin be da kula, inti gawweeti raaski fi charmatatki wa abeeti ma khibilti eebki.

4 Wa hassa', inti tinaadiini wa tuguuli:

«Inta bas abuuyi al-habbeetni min ana sabiiye!»

5 Hal al-Rabb yakhdab leyi daayman? Hal khadabah da yagood diddi ila l-abad? Wa misil da bas, inti gaa'ide tihajji laakin tisawwi al-fasaala al-tagdare tisawwiiha.»

Israa'iil wa Yahuuza isan Allah

6 Wa fi ayyaam hukum al-malik Yuuchiiya, Allah gaal leyi ana Irmiya: «Inta ma chift al-sawwatah Israa'iil al-kaafre? Hi machat fi raas ayyi jabal aali wa tihit ayyi chadara khadra wa achcharmatat hinaak wara l-asnaam.

7 Wa ana nahsib ba'ad hi sawwat kulla l-cheyy da, hi tigabbil leyi wa laakin hi ma gabbalat leyi. Wa akhutha Yahuuza al-khaayne chaafat fi'ilha.

8 Wa ana kula chiftaha. Aywa, be sabab zinaaha talagtaha le Israa'iil al-kaafre wa anteetha maktuub al-talaag. Wa laakin be da kula, akhutha Yahuuza al-khaayne ma hassat be ayyi khoof wa hi kula gammat achcharmatat.

9 Wa be sabab hi ma lammaaha be zinaaha da, najjasat al-ard. Wa hi achcharmatat wara l-asnaam al-sawwoohum be hajar wa be hatab.

10Wa be da kula, Yahuuza al-khaayne akhutha le Israa'iil ma jaatni be kulla galibha laakin be khachch.» Wa da kalaam Allah.

11Wa Allah gaal leyi battaan: «Israa'iil al-kaafre hi saalhe ziyaada min Yahuuza al-khaayne.

12Amchi, ya Irmiya, naadi be l-kalaam da fi l-munchaakh wa guul:

«Khalaas gabbili ta'aali leyi, ya Israa'iil al-kaafre. Wa da kalaam Allah. Ana ma niwassif leeki khadabi ahaan ana saadikh, ma nakrub leeki fi galbi daayman. Wa da kalaam Allah.

13Laakin waajib ta'arfi khataaki ahaan inti isiiti Allah Ilaahki. Wa gassamti hubbiki le l-ajaanib wa achcharmatti ma'aahum tihit ayyi chadara khadra wa abeeti ma simi'ti kalaami.» Wa da kalaam Allah.

Bani Israa'iil yigabbulu le arduhum

14Wa daahu kalaam Allah: «Gabbulu ta'aalu leyi, ya iyaal al-kuffaar, ahaan ana bas siidku. Nichiilku waahid min ayyi madiina wa itneen min ayyi gabiila wa nigabbilku fi Sahyuun.

15Wa nukhutt foogku kubaaraat misil ru'yaan al-ana narda beehum wa yuguuduuku be fikir adiil wa ma'rafa.»

16Wa daahu kalaam Allah: «Wakit intu taldo wa tabgo katiiriin fi l-balad, fi l-wakit daak, ma yihajju battaan be sanduug mu'aahadat Allah wa naadum yifakkir foogah ma fiih wa naadum yizzakkarah kula ma fiih wa ma yagramo leyah wa la yasna' ooh battaan le taani marra.

17Wa fi l-wakit daak, Madiinat al-Khudus yinaaduuha arch Allah wa kulla l-umam yilimmu fi Madiinat al-Khudus be usmi ana Allah wa battaan ma yigawwu ruuseehum fi l-fasaala.

18Wa fi l-wakit daak, Bani Yahuuza yilimmu ma'a Bani Israa'iil. Wa min balad al-munchaakh humman yaju sawa fi l-balad al-ana anteetha le juduudhum misil warasa.»

Bani Israa'iil gaalo yigabbulu le Allah

19Wa Allah gaal: «Ana dawwart intu tabgo al-ahsan min awlaadi wa nantiiku al-balad al-samha wa di ajmal warasa fi lubb al-umam. Wa ana nahsib intu tinaaduuni: «Abuuna» wa ma taabooni.

20Wa laakin intu khuntuuni, ya naas Israa'iil, misil mara khaanat raajilha. Wa da kalaam Allah.

21Fiyah hiss ansama' min ruuse al-jibbaal wa dool Bani Israa'iil gaa'idiin yabku wa yachhado ahaan humman talago al-derib wa nisooni ana Allah Ilaahhum.

²²Gabbulu leyi, ya iyaal al-kuffaar, wa ana nachfiiku marra waahid min kufurku.»
Wa humman gaalo: «Aywa, daahu aniina jaayiin leek achaan inta bas Allah Ilaahna.

²³Akiid al-ibaada fi ruuse al-hujaar, kidib saakit wa fi l-jibbaal, tinsami' illa l-haraka.
Wa akiid aniina nalgo al-naja fi Allah Ilaahna bas.

²⁴Wa min aniina sukhaar, al-ibaada al-aaybe hint al-asnaam khassarat juduudna wa dammarat khanamhum wa bagarhum wa awlaadhuma wa banaathum.

²⁵Aniina raagdiin fi l-eeb wa mulkhattiyiin be l-chamaate. Achaan aniina wa abbahaatna aznabna diddak inta Allah Ilaahna min aniina sukhaar lahaddi l-yoom.
Wa ma simi'na kalaamak, inta Allah Ilaahna.»

Iirmiya 4

Bani Israa'iil yigabbulu le Allah

¹Wa daahu kalaam Allah: «Ya Bani Israa'iil! Kan tigabbulu, gabbulu leyi ana. Wa kan tiba'udu al-muharramaat min giddaami, battaan ma ti'iiru.

²Wa kan tahalfu beyi ana Allah al-Hayy, be sahiih wa hagg wa adaala, khalaas al-umam yifattuchu minni al-baraka wa leyi ana, yimajjuduuni.»

³Wa daahu Allah hajja le naas Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus wa gaal: «Intu misil zere' jadiid. Gabul ma yiteerubuh, waajib yi'adduluuh achaan ma yiteerubu fi l-chook.

⁴Tahuru nufuusku leyi ana Allah, tahuru guluubku, ya naas balad Yahuuza wa ya sukkaan Madiinat al-Khudus! Wa be sabab amalku al-fasil, khadabi yugumm diddoku misil naar, yaakulku wa ma fi naadum al-yaktulha.»

Al-mudammir jaayi min munchaakh

⁵Yalla gummu khabburu fi balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus wa adurbu al-buug fi kulla l-balad. Wa iitu be hiss aali wa guulu: «Limmu wa adkhulu fi l-mudun al-gawiyiin.»

⁶Arfa'o raaye fi Sahyuun wa alja'o lecha wa ma ti'akhhuru fi l-tariig. Wa di l-fasaala al-nijiibha min munchaakh wa hi damaar kabiir.

⁷Mudammir al-umam chaal al-derib, al-adu marag min bakaanah misil duud marag min nugurtah. Hu yaji wa yakhib baladku wa mudunku yabgo faadiyiin min sukkaanhum.

⁸Wa be sabab da, albaso khulgaan al-hizin wa abku wa nuuhu. Achaan khadab Allah al-muhrig ma yigabbil minku.

⁹Wa daahu kalaam Allah: «Fi l-yoom da, al-malik wa kubaaraatah yiwadduru chajaa'ithum wa rujaal al-diin yarjufu wa l-anbiya yinbahtu.»

10Khalaas, ana gult: «Ya Allah al-Rabb! Akiid inta khachcheet al-cha'ab da wa Madiinat al-Khudus achaan gult leena nalgo al-salaam. Wa daahu al-seef gaa'id yaktulna.»

11Wa fi l-wakit daak, al-Rabb yuguul le cha'ab Madiinat al-Khudus: «Fiyah riih haamiye jaaye min ruuse al-jibaal al-mulus hana l-sahara wa jaaye le ummati al-misil bitt ammi wa l-riih di jaaye wa la tidarri wa la tikharbil.

12Hi riih chadiide bilheen wa jaaye min hinaak be amri. Wa hassa', ana kula nugumm nihaakimhum.»

13Wa l-cha'ab gaalo: «Daahu al-adu jaayi misil al-sahaab al-chaayil wa arabaathum hana l-harib misil riih amzooba'aane wa kheelhum sarii'iin ziyaada min al-suguura. Ya khasaaritna! Aniina addammarna!»

14Wa Allah gaal: «Ya Madiinat al-Khudus, naddifi galibki min kulla l-fasaala wa be da, talge al-naja. Le mata tahfade fi galibki afkaarki al-fasliin dool?

15Asma'o! Min Daan fi l-munchaakh, yikhabburu be l-fasaala al-jaaye wa min jibaal Afraayim, yanchuruuha.

16Fukku adaan al-umam wa khabburu Madiinat al-Khudus wa guulu:

«Fi naas muhaasiriin jaayiin min balad ba'iide wa yikooruku le l-harib didd hillaal balad Yahuuza.

17Wa misil hurraas al-zere', humman hawwago Madiinat al-Khudus min kulli jiihe achaan hi isatni ana.» Wa da kalaam Allah.

18Wa da taman haalki wa amalki wa di natijjat fasaalitki. Sahiih, da murr ziyaada lahaddi galibki yingati'.»

Al-mudun khirbo wa addammaro

19Wa Irmiya gaal: «Butuuni! Butuuni hirgo! Ana nittanna min al-waja' wa galbi yadrub. Wa nafsi mubarjala wa ma nagdar naskut. Achaan ana simi't hiss al-buug wa korooraak al-harib.

20Wa yi'itu wa yuguulu:

«Damaar fi damaar!» Aywa, kulla l-balad khirbat. Be khafla, khiyamna addammaro wa buyuutna alhaddamo fi wakit galiil.

21Lahaddi mata nichiiif raayit al-harib wa nasma' hiss al-buug?»

22Wa Allah gaal: «Aywa, cha'abi munaafikhiin, humman ma ya'arfuuni. Humman misil iyaal fikirhum mahduud, ma yagdaru yafhamo cheyy. Humman nachiiitiin le sawwiyiin al-fasil laakin le sawwiyiin al-kheer, ma ya'arfuuh.»

Allah kharrar al-ikhaab le cha'abah

23Ana chift. Daahu al-ard bigat kharaab wa sahara wa l-sama nuurha bigi ma fiih.

- ²⁴Ana chift. Daahu al-jibaaal gaa'idiin yarjufu wa kulla l-hujaar yinhazzo.
- ²⁵Ana chift. Daahu ma fi naadum wa kulla l-tuyuur arrado.
- ²⁶Ana chift. Daahu al-balad al-khadra bigat sahara wa kulla l-mudun alhaddamo wa da min khadab Allah al-muhrig.
- ²⁷Wa daahu Allah gaal: «Kulla l-ard takhrab wa laakin be da kula, ana ma nidammirha marra waahid.
- ²⁸Wa be sabab da, al-ard taybas wa l-sama foog tidallim. Achaan al-kharaab da, ana bas kharrartah, ma nikhalliuh wa ma nigabbil minnah.»
- ²⁹Min harakat siyaad al-kheel wa l-yizarrugu al-nuchchaab, kulla naas al-hillaal yi'arrudu. Waahidiin yadkhulu fi l-khaaba wa waahidiin yatla'o fi l-jibaaal. Wa kulla hillaal Yahuuza yabgo faadiyiin wa sukkaanhum yabgo ma fiihum.
- ³⁰Wa laakin inti, ya Madiinat al-Khudus, ba'ad takhrabe, tisawwi chunu? Maala talbase lubaas jamiil ahmar tchu wa tidissi ziinitki hint al-dahab wa tikahhili uyuunki? Inti tijammili nafiski saakit bas! Achaan sudgaanki al-jaro waraaki kula, yakrahooki wa yidooru mootki.
- ³¹Ana nasma' baki misil chakwa hana mara al-titaalig, misil siraakh ambikeeriye al-talda. Wa di Sahyuun al-misil bineeye, tasrakh wa tinaahij wa timidd iideenha le l-faza'. Wa tuguul: «Ya khasaarti! Ana waga't mayte giddaam al-kattaaliin.»

Irmiya 5

Al-cha'ab abo al-hagg

- ¹Wa Allah gaal: «Ruukhu fi chawaari' Madiinat al-Khudus. Chiifu wa as'alo wa fattuchu fi l-naga'at. Hal talgo naadum waahid yidaafi' le l-hagg wa yifattich al-sahiih walla? Kan ligiituuh, khalaas ana na'afa al-madiina.
- ²Kan humman yahalfu be Allah al-Hayy kula, haliifithum di kidib saakit bas.»
- ³Ya Allah, inta ma gaa'id tiraakhib al-sahiih walla? Inta kammaltuhum wa laakin humman ma lammaahum. Inta darabtuhum wa laakin humman yaabo al-adab. Humman yigawwu ruuseehum ziyaada min al-hajar wa yaabo ma yigabbulu leek.
- ⁴Wa ana gult: «Humman masaakiin wa ma induhum raas. Wa ma ya'arfu derib Allah wa la charii'at Ilaahhum.
- ⁵Wa khalaas, ana namchi le l-kubaaraat wa nihajji ma'aahum achaaan humman ya'arfu derib Allah wa charii'at Ilaahhum.» Macheet wa laakin al-kubaaraat kula misil al-masaakiin dallo tagalat charii'at Allah min ragabathum wa gata'o guyuudhum wa bigo hurriin.

⁶Wa be sabab da, duud al-khaaba yadrubhum wa marfa'iin al-kadaade yakhrubhum. Wa l-nimir yiraakhib fi mudunhum wa ayyi naadum al-yamrug, hu yicharritah. Achaan isyaanhum bigi katiir wa kufurhum bigi ziyaada.

⁷Wa Allah gaal: «Be l-haala di, kikkeef nakhfir leeku? Iyaalku abooni wa yahalfu be l-asnaam al-ma Ilaah. Al-naas al-ana chabba'tuhum yisawwu zina wa yizzaahamo fi beet al-charmuuta.

⁸Wa ayyi waahid yilaa'ib marit akhu misil al-humaar al-badiin al-haayij.

⁹Hal ana ma ni'aakhib al-achya dool? Hal ma nilkaffa fi l-umma al-misil di? Wa da kalaam Allah.

¹⁰Amchu le riigaan inabha wa dammuruuh wa laakin ma tidammuruuh marra waahid. Kassuru furuu'ah al-darabo achaaan humman ma hineeyi ana Allah.

¹¹Aywa, Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza khaanooni khiyaana kabiire.» Wa da kalaam Allah.

Allah aakhab Bani Israa'iil

¹²Al-naas dool kaddabo Allah wa gaalo: «Hu ma yagdar yisawwi cheyy. Wa l-fasaala kula ma taji foogna, wa la duwaas wa la juu'.

¹³Wa kalaam al-anbiya kula misil riih saakit achaaan kalaamhum ma jaayi min Allah. Wa l-cheyy al-gaaloooh da yaga' leehum fi raashum.»

¹⁴Wa fi chaan humman gaalo al-kalaam da, daahu Allah al-Ilaah al-Gaadir gaal: «Ya Irmiya, kalaami al-fi khachmak da, nisawwiih misil naar. Wa l-cha'ab dool nisawwiihum hatab wa l-naar taakulhum.

¹⁵Ya Bani Israa'iil! Daahu ana nijiiib umma min ba'iid wa hi tugumm didduku. Wa l-umma di gawiiye wa gadiime fi l-umam. Wa intu ma ta'arfu lukhkhithum wa la tafhamo kalaamhum. Wa da kalaam Allah.

¹⁶Wa kalootithum misil al-khabur al-maftuuh wa humman kulluhum fahaliin.

¹⁷Wa humman yanhabo buyuutku wa ma'aachku wa yaktulu awlaadku wa banaatku wa yadbaho khanamku wa bagarku wa yidammuru inabku wa tiinku. Wa wakit humman yaju le l-harib, yikassuru mudunku al-gawiyiin al-intu tahsubu humman aaminiin wa tagoodu fooghum be salaam.»

¹⁸Wa daahu kalaam Allah: «Hatta fi l-wakit da kula, ana ma nikammilku marra waahid.

¹⁹Ya Irmiya, al-naas yas'alook wa yuguulu: «Fi chaan chunu Allah Ilaahna yita''ibna misil da?» Wa inta guul leehum: «Intu abeetu Allah wa abadtu ilaahaat aakhariin fi baladku. Wa be misil da, intu kula tabgo abiid le l-ajaanib fi balad al-ma hintuku.»»

Bani Israa'iil ma yalگو kheer Allah

- 20** Wa Allah gaal: «Ooru zurriiyit Yaakhuub wa khabburu balad Yahuuza wa guulu:
- 21** «Asma’o ya cha’ab, al-fikirku mahduud wa ma induku raas. Intu induku uyuun al-ma yichiifu wa induku udne al-ma yasma’o.
- 22** Wa maala ma takhaafo minni? Wa maala ma tarjufu giddaami? Ana bas al-khatteet turaab hadd daayim le l-bahar, hu ma yufuut huduudah. Kan hu yufuur wa moojah yugumm wa yadrub kula, hu ma yagdar yufuut al-huduud dool. Wa da kalaam Allah.
- 23** Wa laakin intu cha’abi haraamiyiin wa aasiyiin min galibku daakhal. Intu abeetuuni wa gabbaltu wa macheetu.
- 24** Wa ma gultu fi nufuusku:
- “Khalli nakhaafo min Allah Ilaahna al-yantiina al-khariif fi waktah. Wa yantiina matar al-richaach wa almi al-khariif wa yadman leena wakt al-gati’.”
- 25** Wa khataayaaku intu bas daharo minku al-achya dool wa zunuubku mana’o minku al-kheer.
- 26** Fi lubb cha’abi, fiyah naas hawaaniin, yakursu misil al-yukujj le l-teer. Humman yukujju charakhum wa yakurbu al-naas.
- 27** Wa buyuuthum malaaniin be maal al-khachch misil kurbo malaan jidaad. Wa be da, bigo kubaaraat wa khaniyiin.
- 28** Wa humman sumaan wa mulus wa afsal minhum ma fiih. Humman ma yitabbugu al-adaala wa ma yihtarumu huguug al-atiim. Wa l-miskiin kula ma yantuuh huguugah wa be da, yanjaho fi hayaathum.
- 29** Hal ana ma ni’aakhib al-achya dool? Hal ma nilkaffa fi l-umma al-misil di? Wa da kalaam Allah.
- 30** Al-haraam al-bigi fi l-balad yikhawwif wa yabhat katiir.
- 31** Al-anbiya yitnabba’o be kidib wa rujaal al-diin yifattuchu masaalihhum. Wa intu cha’abi radyaaniin be l-haraam da wa laakin fi l-akhiir, tisawwu chunu?>>>

Irmiya 6

Damaar kabiir jaayi le l-Khudus

- 1** Ya l-naas al-fi ard gabiilat Banyaamiin, arrudu min Madiinat al-Khudus wa fattuchu leeku malja’. Fi hillit Takhuu’a, adurbu al-buug wa gabbudu al-naar misil ichaara fi a’aali Beet Karam. Daahu min munchaakh al-fasaala baanat wa damaar kabiir jaayi.
- 2** Wa Allah gaal: «Sahyuun al-misil bineeye jamiile wa latiife, ana nidammirha.
- 3** Wa l-muluuk yaju leha misil ru’yaan be khanamhum wa hawaaleeha, yutuggu khiyam mu’askarhum wa yilgaasamooha wa ayyi waahid yalga gisim.
- 4** Wa yuguulu:

«Gummu diddaha be harib mukhaddas! Yalla gummu, ahjumuuha gaayle! Al-wata kan bigat achiiye wa l-dull alkhaalat kula,

⁵yalla gummu, ahjumuuha be l-leel wa kharrubu buyuutha al-gawiyiin!»

⁶Daahu Allah al-Gaadir gaal: «Agta’o al-chadar wa russuuh misil radmiye wara durdur Madiinat al-Khudus le tisahhil al-dakhuul foogha. Di bas al-madiina al-wajib leeha al-ikhaab achaan fi lubbaha yinlagi illa l-zulum.

⁷Wa misil een almi al-jaari, hi kula tijarri al-fasaala. Wa fi lubbaha illa l-unuf wa l-nahib. Wa l-ta’ab wa l-juruuh, daayman gaa’id nichiiifhum.

⁸Ya Madiinat al-Khudus, angar’i! Ma tigilli adabki! Kan ma ke da, nikhalliiki wa tabge sahara wa ard ma maskuuna.»

Allah yi’aakhib siyaad al-eeb

⁹Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Limmu al-faddalo min Bani Israa’iil misil tilaggutu al-kichcheeb min jineenit al-inab. Wa gabbulu le kulli firi’ marra taaniye, misil al-yagta’ al-inab.»

¹⁰Wa Irmiya gaal: «Ana nihajji le yaatu? Wa yaatu yasma’ni kan nihazzirhum? Humman induhum udne turuch al-ma yagdaro yasma’o. Wa yaj’alo kalaam Allah misil mu’yaar, ma yidooruuu.

¹¹Wa hassa’, ana anmaleet be khadab Allah wa iyiit ma nagdar nahmalah.» Wa Allah gaal: «Khalli khadabi yanzil fi l-iyaaal al-fi l-chawaari’ wa fi kulla majmuu’at al-chabaab. Wa l-rujaal wa l-awiin yinkarbu wa l-naas al-kubaar wa l-chiyyaab kula.

¹²Wa buyuuthum wa ziraa’ithum wa awiinum yabgo le naas aakhariin achaan ana maddeet iidi le nadrub sukkaan al-balad. Wa da kalaam Allah.

¹³Min al-da’iif lahaddi l-gaadir, kulluhum jaariyiin wara maal al-haraam. Wa l-anbiya wa rujaal al-diin kulluhum khachchaachiin.

¹⁴Humman yikhaffufu jiraah cha’abi wa yuguulu: «Salaam, salaam.» Wa laakin ma fi salaam.

¹⁵Wa waajib al-eeb yakrubhum be sabab al-haraam al-humman gaa’idiin yisawwuuh. Wa laakin humman ma a’tarafu be eebhum wa la dangaro ruuseehum. Wa be sabab da, wakit ana nugumm ni’aakhibhum, humman yittarta’o wa yaga’o ma’a l-waga’o khalaas.» Wa da, Allah bas gaalah.

Bani Israa’iil abo derib Allah

¹⁶Wa daahu Allah gaal: «Agoodu fi machbak al-duruub wa chiifu wa as’alo wa a’arfu min al-turug al-zamaan. Wa a’azulu tariig al-kheer wa amchu foogah wa be da, talgo raaha le nufuusku. Wa laakin intu abeetu wa gultu:

«Aniina ma namchu foogah.»

¹⁷Ana khatteet foogku anbiya misil hurraas wa gult leeku khuttu baalku wakit tasma'o hiss al-buug. Laakin intu raddeetu wa gultu:

⟨Aniina ma nasma'o.⟩

¹⁸Wa be sabab da, ya l-umam, asma'o! Wa abgo chuhuud fi l-yukuun fi cha'abi.

¹⁹Ya l-ard, asma'e! Ana bas nijiib al-fasaala fi l-cha'ab da wa hi natiijat afkaarhum. Humman ma khatto baalhum le kalaami wa rafado churuuti al-fi l-Tawraat.

²⁰Chunu nisawwi be l-lubaa al-jibtuuh min Saba walla be l-riihe al-haluuwe al-jibtuuha min ba'iid? Ana ma nidoor dahaayaaku al-muharragiin wa kulla dahaayaaku, ana ma narda beehum.⟩

²¹Wa fi chaan da, daahu Allah gaal: «Ana nukhutt giddaam al-cha'ab da hajar wa humman yintaggo foogah. Wa yiwadduru kulluhum hayaathum, al-abu wa l-walad wa l-jaar wa l-rafiig.⟩

Al-mukharrib jaayi min munchaakh

²²Wa daahu Allah gaal: «Daahu cha'ab jaayi min balad al-munchaakh wa umma kabiire tugumm min aakhir al-ard.

²³Wa askarha musallahiin be nubbaal wa huraab wa humman mukhiifiin, ma induhum rahma wa harakathum misil mooj al-bahar. Humman raakbiin kheel wa yurussu le l-harib misil raajil waahid. Wa da le yihaarubuuki inti, ya Sahyuun al-misil bineeye.⟩

²⁴Wa sukkaan Sahyuun gaalo: «Wakit simi'na al-khabar, iideenna anrakho wa l-khoof wa l-waja' karaboona misil al-mara al-gaa'ide titaalig.⟩

²⁵Wa buguulu ambeenaathum: «Ma tamchu fi l-kadaade wa ma turuukhu fi l-duruub. Achaan seef al-adu mukhiif fi kulla bakaan.⟩

²⁶Ya ummati al-misil bitt ammi, albace khalag al-hizin wa almarmakhe fi l-rumaad. Wa ahzane hizin chadiid misil hizin amm al-fariid wa nuuhi nuwaah chadiid achaan al-mukharrib yajiina be khafla.

Cha'ab Allah misil fudda waskhaane

²⁷Wa Allah gaal: «Ya Irmiya, ana nisawwiik misil sayyaakhi le takchif cha'abi achaan tichiifhum wa ta'arif haalhum.⟩

²⁸Humman kulluhum aasiyiin wa haraamiyiin wa gawwaaliin. Wa galibhum gawi misil al-nahaas wa l-hadiid wa kulluhum mukharribiin.

²⁹Al-nuffaakha gaa'ide tanfukh wa l-naar tagta' al-fudda wa laakin bala faayde al-haddaadi gaa'id yisaffi achaan al-wasakh ma gaa'id yamrug.

³⁰Wa yinaaduuhum al-Fudda al-Rafadooha achaan Allah rafadaahum.

Irmiya 7

Bani Yahuuza atwakkalo ale l-khachch

- ¹Wa daahu kalaam Allah al-gaalah le Irmiya:
- ²Amchi wa agiif fi madkhal beet Allah wa guul al-kalaam da: «Ya naas Yahuuza al-tadkhulu be l-madkhal da le tasjudu gidzaam Allah. Intu kulluku, asma’o kalaam Allah.
- ³Wa daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa’iil gaal leeku: «Salluhu haalku wa amalku wa be da, nikhalliiku taskunu fi l-balad di.
- ⁴Ma tisaddugu al-kalaam al-khachch al-buguul: “Daahu hini beet Allah, beet Allah, beet Allah. Cheyy ma yajiina.”
- ⁵Badal al-kalaam da, salluhu haalku wa amalku wa sawwu al-adaala been al-naas.
- ⁶Wa ma tazulmu al-ajnnabi wa la l-atiim wa la l-armala wa la tidaffugu damm al-bari fi l-ard di. Wa ma tajru wara ilaahaat aakhariin wa tijiibu al-fasaala fi nufuusku.
- ⁷Wa be da, khalaas nikhalliiku taskunu hini fi l-balad al-ana anteetha le juduudku daayman wa ila l-abad.
- ⁸««Wa laakin daahu intu saddagtu be l-kalaam al-khachch da, al-ma indah faayde.
- ⁹Intu tasurgu wa taktulu wa tazno wa tahalfu be kidib wa tiharrugu bakhuur le ilaah Ba’al wa tajru wara ilaahaat aakhariin al-awwal ma ta’arfuuhum.
- ¹⁰Wa kikkeef taju giddaami fi beeti al-foogah usmi wa tuguulu: “Cheyy ma yajiina.” Wa ba’ad da, bataan tisawwu kulla l-muharramaat dool!
- ¹¹Wa l-beet al-foogah usmi, intu tichiifuuh misil karkuur hana saraariig walla? Tamaam, ana kula nichiiifah misil da! Wa da kalaam Allah.
- ¹²««Khalaas, gummu amchu fi bakaani al-zamaan gaa’id fi Chiilooch wa da l-bakaan al-awwal ana khatteet foogah usmi. Wa chiifu al-damaar al-ana jibtah fi l-bakaan da, be sabab al-fasaala al-sawwooha cha’abi Bani Israa’iil.
- ¹³Wa hassa’ intu kula sawweetu nafs al-fasaala di. Wa ana kallamt leeku beeha daayman wa intu ma simi’tuuni. Wa ana naadeetku kula wa intu ma raddeetu leyi. Wa da kalaam Allah.
- ¹⁴Wa khalaas, ana nijib nafs al-damaar al-jibtah fi Chiilooch fi beeti al-foogah usmi al-intu titwakkalo aleyah wa da l-beet al-ana anteetah le juduudku wa leeku intu.
- ¹⁵Ya Bani Yahuuza, ana natrudku ba’iid minni misil taradt akhwaanku min Bani Israa’iil.»»

Al-cha’ab iso amur Allah

- ¹⁶««Wa inta, ya Irmiya, ma tas’alni fi chaan al-cha’ab da wa ma tarfa’ al-du’a wa tachhadni fi chaanhum. Ma tiddarra’ leyi! Ana ma nasma’ak.

¹⁷Inta ma gaa'id tichiif al-cheyy al-gaa'idiin yisawwuuh fi hillaal balad Yahuuza wa chawaari' Madiinat al-Khudus walla?

¹⁸Al-iyaal yilaggutu hatab wa l-abbahaat yigabbudu naar wa l-awiin yi'ajjinan daggiig le yisawwan ka'ak al-yigaddumuuh le sanam al-usmah malikat al-sama. Humman gaa'idiin yigaddumu hadiiyat charaab le ilaahaat aakhariin wa be da, yikhaddubuuni ana.

¹⁹Hal da yikhaddibni walla? Al-eeb yaji fooghum humman bas.» Wa da kalaam Allah.

²⁰Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Khadabi al-muhrig yanzil fi l-bakaan da, fi l-naas wa l-haywaanaat wa chadar al-khaaba wa intaaj al-ard. Wa naar khadabi abadan ma tumuut.»

²¹Wa daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Chiilu dahaayaaku al-muharragiin wa limmuuhum ma'a laham dahaayaaku al-aakhariin wa aakuluuh intu.

²²Wa wakit ana maragt juduudku min balad Masir, ana ma amartuhum be dahaaya muharragiin wa la be dahaaya aakhariin.

²³Wa laakin ana amartuhum be cheyy waahid bas wa gult: «Asma'o kalaami! Wa be da, ana nabga Ilaahku wa intu tabgo cha'abi. Chiilu adiil al-derib al-naamurku beyah wa be da, tafraho.»

²⁴Wa laakin humman ma khatto adaanhum le yasma'ooni wa sawwo hasab niyithum al-fasle wa galibhum al-azrag. Wa badal yiwajjuhu aleyi, humman antooni duhuurhum.

²⁵Wa min wakit juduudku marago min balad Masir lahaddi l-yoom, ana gaa'id nirassil leeku abiidi al-anbiya daayman.

²⁶Wa laakin intu ma khatteetu adaanku wa simi'tuuni wa gawweetu ruuseeku wa bigiitu fasliin ziyaada min juduudku.

²⁷«Wa inta, ya Iirmiya, kan tifassir leehum kulla l-kalaam da, humman ma yasma'ook wa kan tinaadiihum kula ma yuruddu leek.

²⁸Wa khalaas guul leehum: «Intu bas al-umma al-ma tasma' kalaam Allah Ilaahha wa ma takhbal wasiiytah. Wa l-sahiin angachcha min lisaanku wa bigi ma fiih.»»

Tuufa waadi al-janaazaat

²⁹Ya naas Yahuuza, agta'o cha'arku wa azguluuh min al-hizin wa atla'o fi ruuse al-jibaaal wa nuuhu achaan Allah aba al-zurriye al-tikhaddibah.

³⁰Wa daahu kalaam Allah: «Bani Yahuuza gaa'idiin yisawwu al-fasil giddaami wa yijiibu muharramaathum fi beeti al-foogah usmi wa yinajjusuuuh.

³¹Wa fi waadi Bani Hinnum fi Tuufa bano madbah le yiharrugu foogah awlaadhun wa banaathum. Wa da fikir hana chunu! Ana ma amartuhum beyah wa la fakkart foogah yoom waahid.»

³²Wa daahu kalaam Allah: «Wa yaji yoom waahid, battaan ma yinaaduuh Tuufa wa la waadi Bani Hinnum. Wa laakin yinaaduuh waadi al-Janaazaat ahaan yadfunuuhum fi Tuufa lahaddi tinmali be l-janaazaat.

³³Wa l-janaazaat dool yabgo akil le l-suguura wa l-maraaf'iin wa ma fi naadum al-yaji yatrudhum.

³⁴Wa fi hillaal balad Yahuuza wa chawaari' Madiinat al-Khudus, ana niwaggif kulla l-zakhraat wa l-ragraag wa khine al-ursaan. Ahaan al-balad di takhrab.»

Irmiya 8

¹Wa daahu kalaam Allah: «Wa fi l-wakit daak, yamurgu min al-khubuur udaam al-muluuk wa kubaaraat Yahuuza wa rujaal al-diin wa l-anbiya wa sukkaan Madiinat al-Khudus.

²Wa l-udaam dool yukhuttuuhum barra gidzaam ilaahaathum wa humman al-harraay wa l-gamar wa khuwwaat al-sama al-humman habboohum wa abadoohum wa taaba'oohum wa sa'aloohum wa sajado gidzaamhum. Wa l-udaam dool ma yilimmuuhum le yadfunuuhum battaan, la! Yikhalluuhum muchattatiin fi l-ard misil al-ba'ar.

³Wa kulla l-faddalo hayyiin min al-gabiila al-fasle di, yifattuchu al-moot kula ma yalگوو. Wa l-faddalo dool yagoodu fi l-bakaanaat al-ana chattattuhum fooghum.» Wa da kalaam Allah al-Gadir.

Al-cha'ab abo ma yigabbulu le Allah

⁴Ya Irmiya, guul leehum: «Daahu Allah gaal:

«Al-yaga' ma yugumm walla? Wa l-yiwaddir derbah ma yigabbil walla?

⁵Wa khalaas, maala cha'ab Madiinat al-Khudus waddaro deribhum wa abo ma yigabbulu leyi abadan? Humman karabo gawi fi l-khachch wa abo ma yigabbulu leyi.

⁶Wa ana simi't adiil kalaamhum laakin hu ma sahiih. Wa waahid minhum kula ma nidim le fasaaltah wa gaal: “Maala ana sawweet al-cheyy da?” Ayyi waahid yamchi hasab niityah misil juwaad al-yadkhul fi l-harib be chidde.

⁷Hatta al-kunji fi l-kadaade kula ya'arif waktah hana machiiah wa jaytah. Wa l-gimri wa abunjaraari wa abunkhanam ya'arfu wakithum al-yigabbulu foogah. Wa laakin cha'abi ma yifakkuru fi l-tabii'a al-ana Allah anteetha leehum.

⁸Kikkeef tagdaro tuguulu:

“Aniina hakiimiin achaan indina kitaab Tawraat Allah.” Kikkeef tuguulu al-kalaam da! Kuttaab al-gaanuun zaathum kaddaabiin wa awwajo al-Tawraat.

⁹Al-ulama be hikmithum, yi’ayyubuuhum wa yinbahtu wa yinkarbu. Wa daahu le kalaam Allah rafadooh wa be da, ween yalگو al-hikma?»

¹⁰Wa Allah gaal: «Wa be sabab da, nanti awiinum le naas aakhariin wa ziraa’ithum kula le l-yichiiluuhum. Achaan min al-da’iif lahaddi l-gaadir kulluhum jaariyiin wara maal al-haraam. Wa l-anbiya wa rujaal al-diin kulluhum khachchaachiin.

¹¹Humman yikhaffufu jiraah ummati al-misil bitt ammi wa yuguulu: «Salaam, salaam.» Wa laakin ma fi salaam.

¹²Wa waajib al-eeb yakrubhum be sabab al-haraam al-humman gaa’idiin yisawwuh. Wa laakin humman ma a’tarafa be eebhum wa la dangaro ruuseehum. Wa be sabab da, wakit ana nugumm ni’aakhibhum, humman yittarta’o wa yaga’o ma’a l-waga’o khalaas.» Wa da, Allah bas gaalah.

Allah yinazzil azaab

¹³Wa daahu kalaam Allah: «Ana dawwart nalga fi bakaanhum intaaj al-ard wa laakin chadar al-inab ma indah iyaal wa l-tiin kula ma wilid wa l-warchaal kula yibis. Wa khalaas, ana khalleethum le naas aakhariin.»

¹⁴Wa l-naas gaalo: «Maala nagoodu saakit? Yalla gummu! Khalli nindasso fi l-mudun al-gawiyiin wa narjo al-moot. Achaan Allah Ilaahna bas katalna wa zagaana almi musammam. Aywa, da fi chaan aniina aznabna.

¹⁵Awwal indina acham fi l-salaam wa laakin ma fi kheer wa indina acham fi wakit al-ilaaj wa laakin ja al-ru’ub.

¹⁶Min Daan fi l-munchaakh, aniina nasma’o nafas kheelhum wa min harakat hanhiniin hisneehum, al-ard tarjif. Al-adu ja akal al-ard wa kulla cheyy al-fiiha wa l-madiina wa sukkaanha.»

¹⁷Wa daahu kalaam Allah: «Ana nirassil leeku abundarag wa amchideegaat al-naadum ma yagdar leehum wa humman yi’adduuku.»

Iirmiya yabki le cha’abah

¹⁸Galbi fi daakhili haznaan wa laakin hizni ma indah ilaaj.

¹⁹Daahu gaa’id nasma’ ummati al-misil bitt ammi gaa’ide tikoarik le l-faza’ fi kulla l-balad. Wa hi tuguul: «Allah ma gaa’id fi Sahyuun walla? Wa Sahyuun ma indaha malik walla?» Wa Allah gaal: «Humman khaddabooni be asnaamhum wa be ilaahaathum al-ajnabiyiin al-zaayliin.»

²⁰Wa humman gaalo: «Al-gati’ kammal wa l-darat faat wa be da kula, ma nijjiina.»

²¹Wa Iirmiya gaal: «Achaan anjarahat ummati al-misil bitt ammi, ana kula anjaraht. Anbahat wa hizin chadiid karabni.

²²Fi turaab Gil'aad, ma fi dawa al-yamsahoooh walla? Wa ma fi naadum al-yi'aaliij walla? Wa maala jiraah ummati al-misil bitt ammi ma biri?»

Iirmiya 9

¹Khalli raasi yabga khazzaan hana dumuu' wa dumuu' uyuuni yisiilu misil uyuun almi achaan nabki leel wa nahaar le dahaaya ummati al-misil bitt ammi.

²Wa kan fiyah ligdaabe fi l-sahara le l-musaafiriin, ana najri nagood foogha ba'iid min cha'abi wa nikhalliihum. Achaan kulluhum zannaayiin wa khaayniin.

³Wa daahu kalaam Allah: «Lisaañhum tariin misil al-nuchchaab wa yukhuchchu wa gudrithum fi l-balad di, ma ligooha be sahiih. Laakin humman maachiin min fasil le afsal wa ma ya'arfuuni.

⁴Wa ayyi naadum khalli yahfad nafsaah min rafiigah wa ayyi naadum ma yintakil le akhuuh. Achaan ayyi akhu khachchaach khaayin wa ayyi rafiig kaddaab naggaal kalaam.

⁵Ayyi waahid yukhuchch akhuuh wa ma yuguul al-sahiih. Wa yi'allumu lisaanhum al-kidib wa yagoodu fi fasaalithum di.

⁶Humman yamchu min unuf le unuf wa min khachch le khachch wa yaabo ma ya'arfuuni.» Wa da kalaam Allah.

Allah fassar sabab ikhaabah le l-cha'ab

⁷Wa fi chaan da, daahu Allah al-Gaadir gaal: «Ana nakchifhum misil al-dahab wa nagta'hum wa da l-cheyy al-nisawwiin le ummati al-misil bitt ammi.

⁸Wa lisaanhum tariin misil al-nuchchaab, khachumhum yuguul illa l-khachch. Yihajju le akhwaanhum be l-salaam wa laakin fi daakhil galibhum da, yukhuttu charak le yarmuuhum foogah.

⁹Hal ana ma ni'aakhibhum be sabab al-achya dool walla? Aw ma nilkaffa fi l-umma al-misil di walla?» Wa da kalaam Allah.

¹⁰Fi l-jibbaal, ana nahzan wa nabki wa fi maraa'i al-kadaade, ana nunuuh achaan al-ard hirgat wa ma fi naadum al-yaji foogha. Wa hiss hana bahiime kula ma yinsami' wa l-tuyuur wa l-wuhuuch kulluhum arrado minha.

¹¹Wa Allah gaal: «Ana nisawwi Madiinat al-Khudus koom hana turaab wa margad hana ba'aachiim. Wa hillaal balad Yahuuza yakhrabo wa yafdo min sukkaanhum.»

¹²Wa hal fi naadum hakiim yafham al-cheyy da? Kan Allah hajja leyah, khalli yifassirah. Maala al-balad di addammarat? Wa maala hi khirbat wa bigat sahara wa ma fi naadum al-yaji foogah?

¹³Wa Allah radda wa gaal: «Humman khallo al-wasaaya al-ana anteethum leehum wa ma sim'o kalaami wa ma taaba'ooh.

¹⁴Humman gawwo ruuseehum wa taaba’o ilaah Ba’al al-wallafoohum leyah juduudhum.»

¹⁵Wa fi chaan da, Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa’iil gaal: «Daahu ana ni’akkilhum al-hamdal wa nazgiihum almi al-musammam.

¹⁶Wa ana nichattithum been al-umam al-abadan ma ya’arfuuhum wa la humman wa la juduudhum. Wa nijiiib al-harib fi usuthum lahaddi nikammilhum.»

Nuuhu fi chaan al-kharaab

¹⁷Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Alfaahamo wa naadu al-nawwaahaat wa naadu al-mutakhassisaat fi l-nuwaah yijan.»

¹⁸Khalli hinna yijan be sur’a wa yabkan wa yunuuhan leena. Khalli uyuunna yidammu’u wa khalli dumuu’na yisiilu.

¹⁹Min Sahyuun ansama’ baki al-chakwa al-buguul: «Aniina khiribna wa l-eeb katalna. Achaan taradoona min baladna wa haddamo buyuutna.»

²⁰Ya l-awiin al-nawwaahaat, asma’an kalaam Allah wa dissan fi galibkan al-kalaam al-marag minnah. Wa alliman al-baki le banaatkan wa l-nuwaah le rafiigaatkan.

²¹Wa guulan: «Al-moot yatla’ fi chabaabiikna wa yadkhul fi buyuutna al-samhiin wa yaktul al-iyaal fi l-chawaari’ wa l-subyaan fi naga’aat al-madiina.»

²²«Ya Irmiya, guul leehum ke: <Daahu kalaam Allah:

“Al-janaazaat yaga’o misil al-ba’ar fi l-kadaade wa misil al-ganaadiil wara l-gattaa’iin wa ma fi naadum yilaggithum.”»»

Koolif be ma’rafat Allah wa l-tihaara

²³Wa daahu Allah gaal: «Khalli al-hakiim ma yistakbar be hikmatah wa khalli al-gaadir ma yistakbar be gudurtah wa khalli al-khani ma yistakbar be khunaayah.

²⁴Kan naadum yistakbar, khalli yistakbar be da, yabga aagil achaaan ya’arif kadar ana Allah bas jibt al-kheer wa l-hagg wa l-adaala fi l-ard. Wa da bas al-ya’ajibni.» Wa da kalaam Allah.

²⁵Wa daahu kalaam Allah: «Akiid yaji yoom waahid, ana nugumm ni’aakhib kulla l-umam al-mutahhariin.

²⁶Ana nugumm didd Masir wa didd Yahuuza wa didd Adoom wa didd Bani Ammuun wa didd Muwaab wa didd al-yizayyunu cha’arhum al-yaskunu fi l-sahara. Laakin be l-sahiih, al-umam dool ma mutahhariin wa Bani Israa’iil kula guluubhum ma taahiriin.»

Irmiya 10

Allah al-Gaadir yidammir al-asnaam

- ¹Ya Bani Israa'iil, asma'o kalaam Allah al-gaalah leeku.
- ²Wa daahu Allah gaal: «Ma tichiilu duruub al-umam wa ma tinbahtu min alaamaat al-sama. Khalli al-umam al-aakhariin bas yinbahtu min kawwiriin al-harraay wa khanigiin al-gamar.
- ³Achaan aadaat al-cha'ab dool zaayliin. Humman yamchu fi l-khaaba wa yagta'o chadar wa l-najjaar yanjurah be gadduum.
- ⁴Wa yijammilah be fudda wa dahab wa be masaamiir, yuduggah le yisabbitha achaan ma yaga'.
- ⁵Wa l-asnaam dool misil khayaalaat fi l-zere'. Ma yihajju wa yanguluuhum nagalaan achaan ma yagdaru yuruukhu. Ma takhaafo! Ma yisawwu leeku cheyy fasil wa laakin ma talgo minhum kheer kula.»
- ⁶Ya Allah! Ma fi ilaah mislak! Inta aziim wa aziim usmak al-Gaadir.
- ⁷Yaatu al-ma yakhaaf minnak, ya malik al-umam? Wa da, al-khoof al-waajib leek. Wa fi kulla ulama al-umam wa fi kulla l-mamaalik, ma fi ilaah mislak.
- ⁸Humman kulluhum mukhaffaliin wa mataamiis wa ilimhum al-jaayi min al-asnaam al-zaayliin dool, ma yanfa'.
- ⁹Wa be l-fudda al-jaaybiinha min Tarchiich wa be l-dahab al-jaaybiinah min Uffaaz, al-haddaadi wa l-sayyaakhi yijammulu al-asnaam. Wa yilabbusuuhum khulgaan loonhum zahri wa garadi al-sawwaahum khayyaati ma'ruuf.
- ¹⁰Wa laakin Allah al-Rabb, hu bas al-Ilaah al-sahiih. Hu Allah al-Hayy, malik ila l-abad. Kan khidib, al-ard tarjif wa l-umam ma yahmalo za'alah.
- ¹¹Ya Bani Israa'iil, guulu leehum: «Al-ilaahaat al-ma khalago al-samaawaat wa l-ard yabgo ma fiihum min tihit al-samaawaat wa yingachcho min al-ard.»
- ¹²Allah khalag al-ard be gudurtah wa sabbat al-aalam be hikmatah wa falla al-samaawaat be ilmah.
- ¹³Wa wakit yaamur, al-almi yilimm bakaan waahid fi l-sama wa l-sahaab yatla' min aakhir al-ard. Wa l-barraaga tachla' wa l-matar yanzil wa makhaazin al-riih yinfathu.
- ¹⁴Wa ayyi naadum mukhaffal ma indah ma'rafa. Wa ayyi sayyaakhi hana sanam al-eeb yakurbah achaan timsaalah da khachch, ma indah ruuh.
- ¹⁵Al-asnaam zaayliin wa humman amal al-yijiib al-chamaate. Wa wakit al-ikhaab yaji, humman yiddamaro.
- ¹⁶Wa Ilaah Yaakhuub ma misilhum achaan hu bas khalag kulla cheyy. Hu azal gabiilat Bani Israa'iil le yabgo cha'abah al-misil warasatah wa usmah Allah al-Gaadir.

Al-kharaab garrab

¹⁷Irmiya gaal: «Ya sukkaan Madiinat al-Khudus al-muhaasara! Limmu khumaamku wa arfa'ooh.

¹⁸Achaan daahu Allah gaal:

«Akiid ana natrudku intu sukkaan al-balad di wa niwaddiiku ba'iid. Wa ana nidaayigku lahaddi tihissu be l-mudaayaga di.»»

¹⁹Wa sukkaan Madiinat al-Khudus bako wa gaalo: «Ya khasaaritna, aniina anjarahna wa jiraahna abadan ma yabra. Wa gulna:

«Da bas al-ta'ab al-muwajjah leena wa waajib nahmaloooh.»

²⁰Wa khiyamna achchalla'o wa kulla hubaalhum algatta'o. Wa iyaalna faato wa bigo ma fiihum. Wa ma fi naadum al-yisaa'idna nabnu khiyamna wa na'amuru fariigna.»

²¹Wa Irmiya gaal: «Wa da achhaan al-kubaaraat al-yuguudu al-naas mukhaffaliin wa ma wajjaho le Allah. Wa fi chaan da, humman ma najaho wa khallo cha'abhum muchattatiin misil al-raa'i al-khalla bahaaymah.

²²Asma'o! Fiyah haraka jaayi gariib wa di haraka chadiide hana deech al-jaayi min balad al-munchaakh le yakhril hillaal balad Yahuuza. Yisawwiihum kadaade wa margad hana ba'aachiim.»

Irmiya yachhad Allah

²³Ya Allah! Ana na'arif kadar Bani Adam ma yagdar yuguud nafsah fi derbah. Wa l-insaan ma yagdar yasbit fi tariigah.

²⁴Ya Allah! Addibna be rahma ma be khadab wa da achhaan ma tisakhkhirna marra waahid.

²⁵Wa khalli khadabak yanzil fi l-umam al-ma ya'arfuuk wa fi l-gabaayil al-ma yinaadu usmak. Achaan humman dammaro zurriiyit Yaakhuub wa sawwoohum ma fiihum wa kharabo masaakinum.

Irmiya 11

Bani Israa'iil gata'o al-mu'aahada

¹Wa daahu kalaam Allah al-gaalah le Irmiya:

²Asma' kalaam al-mu'aahada wa hajji beyah le naas Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus.

³Wa guul leehum: «Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Mal'uun al-naadum al-ma yasma' kalaam al-mu'aahada di.

⁴Wa di l-mu'aahada al-ana sawweetha ma'a juduudku wakit ana maragtuhum min balad Masir al-hi misil jahannam al-tagta' al-hadiid. Wa fi l-mu'aahada di, ana gult: «Asma'o kalaami wa tabbugu kulla awaamiri wa be da, intu tabgo cha'abi wa ana nabga Ilaahku.»

⁵Wa khalaas be da, ana tabbagt al-kalaam al-halaft beyah le juduudku wa gult nantiihum al-balad al-malaane be l-laban wa l-asal. Daahu intu aaychiin foogha al-yoom!»» Wa ana Irmiya raddeet wa gult: «Aamiin, ya Allah.»

⁶Wa ba'ad da, Allah gaal leyi: «Amchi fi hillaal balad Yahuuza wa fi chawaari' Madiinat al-Khudus wa guul al-kalaam da: «Asma'o kalaam al-mu'aahada wa tabbuguuha.

⁷Ana Allah hazzart juduudku daayman wa da min yoom maragtuhum min balad Masir lahaddi l-yoom. Wa gult leehum: «Asma'o kalaami!»

⁸Wa laakin humman ma khatto adaanhum le yasma'o kalaami. Ayyi waahid yigawwi raasah fi l-fasaala wa ma tabbago kalaam al-mu'aahada di. Wa be da, ana aakhabtuhum achaan ma tabbagooha.»»

⁹Wa Allah gaal leyi: «Naas Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus gammo be khiyaana diddi.

¹⁰Achaan humman gabbalo fi khata juduudhum al-abo ma yasma'o kalaami wa humman jaro wara ilaahaat aakhariin le ya'abuduuhum. Wa be da, Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza gata'o al-mu'aahada al-ana sawweetha ma'a juduudhum.»

¹¹Wa fi chaan da, daahu Allah gaal: «Ana ninazzil fooghum al-fasaala wa ma yagdar yamurgu minha. Humman yikooruku le nafza'hum wa laakin ana ma nasma'hum.

¹²Naas hillaal balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus yamchu yikooruku yidooru al-faza' min al-ilaahaat al-humman yiharrugu leehum al-bakhuur. Wa laakin al-ilaahaat dool ma yagdar yinajjuuhum min al-fasaala di.

¹³«Ya Bani Yahuuza, ilaahaatku aktar min hillaalku. Ya sukkaan Madiinat al-Khudus, madaabihku aktar min chawaari'ku. Wa dool al-madaabih al-baneetuuhum le l-Eeb wa hu ilaah Ba'al al-tiharrugu leyah al-bakhuur.

¹⁴Wa inta, ya Irmiya, ma tisalli fi chaan al-cha'ab da wa la tachki wa la tachhad leehum. Achaan ana ma nasma' wakit yinaaduuni fi yoom al-fasaala.»

¹⁵«Wa cha'abi al-mahbuubiin, niyithum fasle wa yaju fi beeti da yidooru chunu? Hal al-nazir al-waa'adooni beyah aw al-laham al-khassasooch da, yagdar yinajjiikum min al-fasaala al-jaaye leehum walla? Wa be da, yagdar yanjjo walla?

¹⁶Wa ana Allah ja'altuhum misil chadarat zaytuun khadra samhe wa mujammala be iyaalha. Wa laakin hassa', ninazzil naar al-tahrig waragha wa taakul furuu'ha lahaddi yisawwu haraka chadiide.»

¹⁷«Wa ana Allah al-Gaadir bas maggantaha wa kharrart nisawwi leeha al-fasaala, be sabab al-fasaala al-sawwooha Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza. Wa humman khaddabooni wakit harrago bakhuur le ilaah Ba'al.»

Naas Anatuut dawwaro yaktulu Irmiya

¹⁸Allah khabbaraani be l-niye al-fasle al-gammo beeha diddi ana Irmiya. Wa khalaas be da, ana iriftaha.

¹⁹Wa ana misil hamal miskiin al-yiwaddu le l-jazzaara. Wa ana ma irift kadar niyithum al-fasle di tukhussini wa humman buguulu: «Khalli nidammuruuh misil chadara khadra wa nuguchchuuh min ard al-hayyiin! Wa battaan usmah kula ma yinaaduuh.»

²⁰Ya Allah al-Gaadir, inta al-tahkim be l-adil wa takchif al-fi l-guluub wa ta'arif al-fi l-afkaar! Ana nidoor inta tichiil fooghum al-taar wa fi chaan da, ana chakeet leek.

²¹Wa fi chaan da, daahu kalaam Allah didd naas Anatuut al-yidooru yaktuluuni. Humman gaalo: «Ma titnabba' be usum Allah! Kan atnabba't, naktuluuk.»

²²Wa fi chaan da, daahu Allah al-Gaadir gaal: «Ana ni'aakhibhum. Subyaanhum yumuutu fi l-harib wa awlaadhun wa banaathun yumuutu be l-juu'.

²³Wa wakit ni'aakhibhum naas Anatuut, minhum niijib fooghum al-fasaala. Wa minhum naadum waahid kula ma yifaddil hayy.»

Irmiya 12

Irmiya yachki min najaah al-fasliin

¹Ya Allah, inta aadil! Wa laakin nidoor nachki leek. Aywa, nidoor nihajji ma'aak fi cheyy bukhuss al-charii'a. Maala al-fasliin yanjaho fi khatwaathum? Maala al-khaayniin yagoodu fi l-raaha be khiyaanithum?

²Inta bas maggantuhum misil chadara wa dasso uruughum fi l-turaab wa kibro lahaddi sawwo iyaal. Khuchuumhum yinaadu usmak wa laakin guluubhum ma ma'aak.

³Ya Allah! Inta tichiifni wa takchif al-fi galbi wa ta'arifni kadar ana ma'aak. Wa laakin le l-fasliin dool, suughum misil khanam al-juzur al-mukhassasiin le yoom al-dabih.

⁴Lahaddi mata al-ard tahzan wa yaybas kulla gechch al-kadaade? Wa l-haywaanaat wa l-tuyuur yabgo ma fiihum wa da be sabab fasaalit sukkaanha al-yuguulu: «Hu ma ya'arif mustakhbalna.»

⁵Wa Allah gaal leyi ana Irmiya: «Kan tajri ma'a naas be rijileenak wa ta'aya, kikkeef tagdar tisaabig ma'a l-kheel? Wa kan waajib leek balad salaam le ti'iich be amaan, kikkeef tagdar ti'iich fi khaabat al-Urdun?

⁶«Daahu akhwaanak iyaal abuur zaathum yukhuunuuk. Aywa, humman yijtamuu ma'a naas aakhariin waraak. Angari', ma ti'aaminhum hatta kan yihajju leek kalaam halu kula.»

Allah sallam cha'abah le l-adu

⁷Wa Allah gaal: «Ana nikhalli beeti wa naaba cha'abi al-misil warasati. Wa ummati al-mahbuuba, ana nisallimha le l-adu.

⁸Wa cha'abi bigi leyi misil duud fi lubb al-khaaba. Hu yikirr diddi wa be da, ana ma nihibbah.

⁹Wa cha'abi misil al-sagur al-argat al-yahjumuuh al-suguura. Yalla limmu kulla haywaanaat al-kadaade wa a'azumuuhum fi l-khada!

¹⁰Wa kubaaraat al-adu jo dammaro baladi misil ru'yaan be maalhum yidammuru jineenti hana l-inab. Wa fajjakhooaha wa sawwooha sahara kharaab, hi al-awwal misil zer'i al-jamiil.

¹¹Humman sawwooha kharaab wa daahu hi giddaami yaabse wa kharbaane. Aywa, al-balad kullaha ke kharbaane wa ma fi naadum al-yihinn foogha.»

¹²Wa fi kulla ruuse al-jibaa al-mukharribiin jaayiin min al-sahara. Seef Allah yadrub al-ard min tarafha le tarafha wa ma fi salaam le ayyi insaan.

¹³Intu teerabtu al-gameh wa ligiitu al-haskaniit bas wa ayyeetu nufuusku bala faayde. Wa l-eeb karabku min natiijat khidmitku wa da be sabab khadab Allah al-muhrig.

Allah yihaddid jiiraan cha'abah

¹⁴Wa daahu Allah gaal: «Kulla l-jiiraan al-fasliin al-yilammusu al-ard al-ana anteetha warasa le cha'abi Bani Israa'iil, ana nimallithum misil chadara min arduhum. Wa Bani Yahuuza kula nimallithum min usuthum.

¹⁵Wa laakin ba'ad mallattuhum, battaan ana narhamhum wa nigabbilhum ayyi waahid fi ard warasatah wa ayyi waahid fi baladah.

¹⁶Awwal al-umam dool allamo cha'abi yahalfu be Ba'al. Wa laakin hassa', kan humman yitaabu'u derib cha'abi wa yahalfu be usmi ana Allah al-Hayy, khalaas yaskunu be amaan fi usut cha'abi.

¹⁷Wa laakin al-umma al-ma tasma' kalaami da, ana nimallitha marra waahid wa niwaddirha.» Wa da kalaam Allah.

Irmiya 13

Al-hizaam masal le Bani Israa'iil

¹Wa daahu Allah gaal leyi: «Ya Irmiya, amchi achri leek hizaam hana gumaach wa arbutah fi sulbak wa ma tidissah fi l-almi.»

²Wa khalaas, ana chareet al-hizaam hasab kalaam Allah wa rabatah fi sulbi.

³Wa battaan Allah hajja leyi wa gaal:

⁴«Be l-hizaam al-inta chareetah wa rabatah fi sulbak da, gumm amchi ale waadi al-Faara. Wa hinaak labbid al-hizaam da fi chuguug al-hajar.»

- ⁵Wa khalaas, ana macheet labbadtah fi waadi al-Faara misil Allah amaraani beyah.
- ⁶Wa ba'ad wakit tawiil, Allah gaal leyi: «Gumm amchi le waadi al-Faara wa chiil al-hizaam al-gult leek tilabbidah hinaak.»
- ⁷Wa khalaas, ana macheet le waadi al-Faara wa fattacht wa chilt al-hizaam min al-bakaan al-ana labbadtah foogah. Wa daahu al-hizaam da bigi gadiim, ma yanfa' cheyy.
- ⁸Wa khalaas, Allah hajja leyi wa gaal:
- ⁹«Daahu ana Allah gult: «Misil da, ana niwaddir istikbaar Yahuuza wa istikbaar al-ziyaada hana Madiinat al-Khudus.
- ¹⁰Wa dool al-cha'ab al-fasliin wa ma yasma'o kalaami wa yigawwu ruuseehum. Wa yajru wara l-ilaahaat al-aakhariin le yasjudu giddaamhum wa ya'abuduuhum. Humman dool khalli yabgo misil al-hizaam al-ma yanfa' cheyy da.
- ¹¹Wa misil al-naas yarbutu al-hizaam fi l-sulub, ana kula rabatt kulla Bani Israa'iil wa kulla Bani Yahuuza achaan yabgo cha'abi wa yabgo sabab le kulla l-umam yi'allu usmi wa yahmuduuni wa yi'azzumuuni. Wa laakin humman abo ma yasma'ooni.» Wa da kalaam Allah.

Allah yi'azzib cha'abah bala rahma

- ¹²Wa Allah gaal leyi: «Ya Irmiya, guul leehum al-kalaam da: Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil buguul: «Ayyi bukhisa yusubbu foogha khamar.» Wa akuun yuruddu leek wa yuguulu: «Aniina na'arfu kadar ayyi bukhisa yusubbu foogha khamar.»
- ¹³Khalaas inta guul leehum: Daahu Allah gaal: «Kulla sukkaan al-balad di, ana nisakkirhum be khadabi. Wa humman al-muluuk al-min zurriiyit Dawuud wa rujaal al-diin wa l-anbiya wa kulla sukkaan Madiinat al-Khudus.
- ¹⁴Nadrub al-bukhsa al-waahide be l-aakhara. Wa misil da, nadrub al-abbahaat be awlaadhum. Wa fi l-yoom daak, wa la nihinn fooghum wa la narhamhum. Wa nuguchchuhum wa ma fi cheyy yadharni minhum.» Wa da kalaam Allah.

Bani Israa'iil yamchu fi l-khurba

- ¹⁵Wa Irmiya gaal: «Ya Bani Israa'iil, khuttu adaanku wa asma'o! Ma tistakbaro achaan da kalaam Allah al-hu gaalah.
- ¹⁶Majjudu Allah Ilaahku gabul ma yirassil leeku al-dalaam wa gabul rijleeku ma yittarta'o fi l-jibaa al-khattaahum al-dalaam. Intu tarjo al-nuur be acham wa laakin hu yibaddilah be l-dalaam al-haalik wa yisawwiiku misil gaa'idiin fi lubb sahaabaay zarga.
- ¹⁷Wa kan ma tasma'o al-kalaam da, ana nahzan fi galbi daakhal be sabab istikbaarku. Wa nabki daayman wa dumuu'i yisiilu achaan khanam Allah al-humman Bani Israa'iil karaboohum masaajiin.»

18 Wa Allah gaal: «Guul le l-malik wa le l-malika al-umm:

«Anzulu min kursi al-muluk wa agoodu fi l-ard achaan taaj al-muluk al-aziim waga' min raasku.

19 Mudun al-junuub alhaasaro wa ma fi naadum al-yufukk hisaarhum. Wa kulla Bani Yahuuza yiwadduuhum fi l-khurba wa da l-waddiyiin fi l-khurba be l-kaamil.»

Allah ayyab Madiinat al-Khudus

20 «Ya Madiinat al-Khudus, arfa'e raaski wa chiifi, daahu al-adu jaayi min munchaakh. Ween sukkaanki al-ammantuhum leeki, al-misil al-khanam al-samhiin?

21 Chunu tuguuli wakit ana Allah nikabbir foogki al-naas al-inti raafagtiikum zamaan? Aywa, waja' chadiid yakrubki misil talagat al-mara al-gaa'ide talda.

22 Wa tas'ale nafiski wa tuguuli:

«Maala al-cheyy da ja leyi?» Wa be sabab khataaki al-katiir, yisillu minki farditki wa yisawwu foogki al-unuf.

23 Hal al-insaan yagdar yibaddil loonah walla? Wa l-nimir yagdar yibaddil farwita al-dar'a di walla? La! Wa intu al-muwaalfiin al-fasaala, tagdaro tisawwu al-adiil walla?

24 Ana nichattitku misil al-gechch al-chaayle al-riih fi l-sahara.

25 Wa daahu gisimku wa hagguku al-kiltah leeku. Achaan intu nisiituuni wa khatteetu galibku fi ilaahaat al-khachch.» Wa da kalaam Allah.

26 «Wa khalaas, inti ya Madiinat al-Khudus, ana nisill minki farditki wa nukhuttaha leeki fi raaski wa l-naas yichiifu ireeki.

27 Ana chift asnaamki al-muharramiin fi l-jibaaal wa fi l-kadaade. Ana chift chahwaatki wa zinaaki wa charmatatki al-fasle ma'aahum. Ya khasaaritki, ya Madiinat al-Khudus, inti al-ma tidoori titahhiri nafiski! Wa da le mata?»

Iirmiya 14

Al-cheyy al-yabga fi wakt al-jafaaf

1 Allah hajja le Iirmiya fi wakt al-jafaaf.

2 Wa hu gaal: «Balad Yahuuza yibsat wa mudunha bigo misil al-ageeg al-itich wa jaffa wa daffag. Wa sukkaanhum, al-hizin karabhum wa waga'o fi l-turaab wa korooraak naas Madiinat al-Khudus ansama'.

3 Wa l-kubaaraat yirassulu khaddaamiinum le yijiibu almi wa laakin wakit yaju le l-khazzaan, ma yalgo cheyy. Wa humman yigabbulu mawaa'iinum yaabsiin wa achamhum yingati' wa yabga leehum gaasi wa yidanguru ruuseehum.

⁴Wa l-matar ma nazal fi l-balad wa l-ard achchaggagat. Wa be da, al-harraatiin achamhum yingati' wa yidanguru ruuseehum.

⁵Hatta al-aryal fi l-kadaade kula talda jidiiha wa tikhalliiah achaan ma fi gechch.

⁶Wa hamiir al-kadaade yagiifu fi ruuse al-jibaaal wa yarfa'o manaakhirhum le l-riih misil al-ba'aachiim. Wa choofhum yad'af achaan ma fi gechch.»

Allah yuguchch cha'abah

⁷Wa l-cha'ab gaalo: «Sahiih, kan khataana yachhad foogna kula, gumm fi chaan usmak al-aziim, ya Allah! Achaan aniina kafarna beek wa aznabna.

⁸Wa inta acham Bani Israa'iil wa munajjiiha fi wakt al-diige. Maala tabga misil ajnabi fi l-balad aw misil musaafir al-yunuum leele waahide bas?

⁹Wa maala tabga misil naadum ayyaan aw misil faaris al-ma yagdar yinajji? Ya Allah! Be da kula, inta gaa'id fi usutna wa usmak gaa'id foogna. Ma tikhalliina!»

¹⁰Wa daahu kalaam Allah le l-cha'ab da. Hu gaal: «Aywa, humman yihibbu yajru jaay wa jaay wa ma yichiilu al-derib al-adiil.» Laakin da, Allah ma radyaan beyah. Wa hassa', hu yizzakkar khataahum wa yi'aakhibhum be sabab zunuubhum.

¹¹Wa Allah gaal leyi: «Ya Iirmiya. Ma tisalli fi chaan al-cha'ab da wa la fi chaan kheerhum.

¹²Kan humman yusuumu kula, ana abadan ma nasma' chakwaahum. Wa kan yigaddumu leyi dahaaya muharragiin wa hadaaya kula, ana ma narda beehum. Achaan ana chilt niiye nuguchchuhum be l-harib wa l-juu' wa l-waba.»

¹³Wa ana Iirmiya gult: «Ya Allah Rabbi, daahu al-anbiya gaalo leehum kadar ma yichiifu al-harib wa l-juu' kula ma yaji fooghum. Wa buguulu battaan kadar inta Allah tantiihum al-raaha wa l-amaan fi baladhum.»

¹⁴Wa Allah radda leyi wa gaal: «Al-tanabbu hana l-anbiya be usmi da kidib! Ana ma rassaltuhum leeku wa la amartuhum be cheyy wa la gult leehum kalaam. Kulla ru'yithum di kidib wa ilimhum hana l-kheeb da ma yilhaggag wa da fikir khachchaach. Wa da bas tanabbu al-anbiya al-kaddaabiin.

¹⁵Wa fi chaan da, daahu ana Allah gult: «Al-anbiya dool, ana ma rassaltuhum leeku. Wa be da kula, humman gaa'idiin yitnabba'o be usmi wa yuguulu kadar al-harib wa l-juu' ma yaju fi l-balad di. Wa laakin be nafs al-harib wa l-juu' al-hajjo beyah al-anbiya dool bas yumuutu.

¹⁶Wa l-naas al-humman yitnabba'o leehum yumuutu muchattatiin fi chawaari' Madiinat al-Khudus be sabab al-juu' wa l-harib. Wa ma yalgo daffaan wa la humman wa la awiinum wa la awlaadhum wa la banaathum. Wa be misil da, ana ninazzil fooghum natiijat fasaalithum.»»

Allah rafad cha'abah wa darabaahum

17 Wa Allah amar Irmiya yikallim le l-cha'ab. «Dumuu'i yisiilu leel wa nahaar wa ma yagiifu. Achaan damaar kabiir ja le ummati al-misil bitt ammi al-udriye wa damaarha misil al-jiraah al-ma biddaawa.

18 Wa kan namchi fi l-kadaade, daahu nichiiif al-maytiin be l-harib. Wa kan nadkhul fi l-madiina, daahu nichiiif al-ta'baaniin be l-juu'. Al-anbiya wa rujaal al-diin yiliffu fi l-balad wa laakin ma yafhamo cheyy.»

19 Wa l-cha'ab gaalo: «Ya Allah! Maala rafadt naas Yahuuza? Wa maala kiriht sukkaan Sahyuun? Maala darabtina be l-marad al-ma yil'aalaj? Awwal indina acham fi l-salaam wa laakin ma fi kheer. Wa indina acham fi wakit al-ilaaj wa laakin ja al-ru'ub.

20 Ya Allah! Na'arfu al-fasaala al-sawweenaaha wa l-khata al-sawwooh juduudna, aywa, aniina aznabna.

21 Ma tarfudna fi chaan usmak al-aziim, ma taaba al-madiina al-foogha arch majdak. Wa fakkir fi mu'aahadatak ma'aana, ma tagta'ha.

22 Hal min al-ilaahaat al-zaayliin hana l-umam dool fi waahid al-yagdar yinazzil al-almi walla? Hal al-sama zaatha tinazzil al-matar walla? La! Illa beek inta Allah Ilaahna. Wa aniina narjook be acham achaaan inta bas al-tisawwi kulla cheyy.»

Irmiya 15

Allah darab cha'abah bala rahma

1 Wa Allah gaal leyi: «Kan al-yoom Muusa wa Samuwiil yaju yachhadooni kula, al-cha'ab dool ana ma narhamhum. Yalla atrudhum min giddaami wa khalli yamchu!

2 Wa akuun yas'alook wa yuguulu: «Ya Irmiya, namchu ween?» Wa khalaas, inta rudd leehum wa guul: «Daahu Allah gaal:

“Al-waajib leyah al-moot, yiwadduuh le l-moot. Wa l-waajib leyah al-seef, yadurbuuh be l-seef. Wa l-waajib leyah al-juu', yinazzulu foogah al-juu'. Wa l-waajib leyah al-ubuudiiye, yisawwuuh abid.”»

3 Wa daahu kalaam Allah: «Ana niijib fooghum arba'a achya al-yidammuruuhum wa humman al-seef le yaktulhum wa l-kulaab le yukurruuhum wa l-suguura le yaakuluuhum wa l-maraaf'iin le yikammuluuhum.

4 Wa ana nisawwiihum masal al-bikhawwif kulla mamaalik al-ard. Wa da be sabab kulla l-fasaala al-sawwaaha Manassa wileed Hizkhiiya malik Yahuuza fi Madiinat al-Khudus.»

5 Wa Allah gaal: «Yaatu al-yihinn foogki, inti ya Madiinat al-Khudus? Yaatu al-yisabbirki? Yaatu al-yinlafit leeki wa yijiib khabarki?

6 Inti bas abeetiini wa anteetiini daharki wa fi chaan da, ana maddeet iidi le nadrubki. Achaan ana ma nagdar battaan, sabart leeki katiir. Wa da kalaam Allah.

⁷Wa fi kulla mudun al-balad, ana chattat cha'abi misil kharbaltuhum be tabag. Wa katalat iyaalhum wa dammart cha'abi. Wa be da kula, ma khallo deribhum al-hawaan.

⁸Ana sawweet araamilhum katiiraat ziyaada min ramla hana khachum al-bahar. Wa be nahaar bas, ana jibt al-mudammir fi ammahaat al-subyaan le yidammir subyaanhin wa faj'atan jibt fooghin al-khoof al-chadiid.

⁹Wa amm al-sab'a awlaad tahzan wa nafasha yingati'. Nahaarha yabga leeha leel wa achamha yingati' wa tidangir raasha. Wa l-faddalo minhum nisallimhum le seef udwaanhum.» Wa da kalaam Allah.

Irmiya chakkak wa Allah sabbatah

¹⁰Wa Irmiya gaal: «Ya khasaarti! Maala ammi wildatni le nukuun raajil hana machaakil wa khilaaf fi kulla l-balad. Ana wa la dayyant fudda wa la dayyanooni wa be da kula, al-naas yal'anooni.»

¹¹Wa Allah gaal: «Akiid ana ninajjiik le l-kheer. Wa akiid ana nijjib leek udwaanak yachhadook fi wakt al-ta'ab wa l-diige.

¹²Hal al-hadiid yinkasir walla? Khaassatan al-hadiid al-gawi al-jaayi min munchaakh wa l-nahaas?

¹³Ya cha'abi! Khunaaku wa maalku, ana nisallimhum le l-nahib. Wa di natiijat kulla zunuubku fi kulla arduku.

¹⁴Ana nisawwiiku abiid le udwaanku fi balad al-ma ta'arfuuha. Wa naar khadabi tigabbid wa taakulku.»

¹⁵Wa Irmiya gaal: «Ya Allah! Inta ta'arifni! Fakkir foogi wa haasibhum. Wa kaffi leyi al-taar foog al-yitaaruduuni. Ma tikhalliini nabga dahiiyat sabrak! Wa a'arif kadar nilhammal al-mu'yaar fi chaanak inta.

¹⁶Wakit kalaamak ja leyi, ana tawwaali chiltah misil al-jii'aan yichiil al-khubza. Wa kalaamak farrahni wa bigi leyi suruur fi galbi. Ya Allah al-Ilaah al-Gaadir! Ya'arfuuni be usmak.

¹⁷Ana ma ga'adt ma'a l-naas al-yal'abo wa la firihit ma'aahum. Wa be sabab iidak kaanat foogi, ana ga'adt taraf achaan inta maleetni be hizin.

¹⁸Maala ta'abi gaa'id foogi daayman? Wa maala jiraahi ma yil'aalaj wa aba ma yabra? Akiid inta bigiit leyi misil een almi al-ma tijimm adiil wa almiiha ma mu'akkad.»

¹⁹Wa fi chaan da, daahu Allah gaal: «Ya Irmiya! Kan tigabbil leyi, ana nigabbilak wa tagiif giddaami. Wa kan tifannid been al-kalaam al-najiid wa l-neyy, tabga nabi leyi wa tikallim be kalaami battaan. Wa waajib humman bas yigabbulu leek, ma inta ya tigabbil leehum.

²⁰Wa giddaam al-naas dool, ana nisawwiik misil durdur hana nahaas al-abadan ma yinkasir. Humman yihaarubuuk wa laakin ma yisawwu leek cheyy achaan ana nukuun ma'aak, nahmiik wa ninajjiik. Wa da kalaam Allah.

²¹Ana ninajjiik min iid al-fasliin wa nafdaak min iid siyaad al-unuf.»

Iirmiya 16

Iirmiya ma yilimm ma'a l-naas

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ma taakhud mara wa la tijiib iyaal fi l-bakaan da.»

³Wa daahu kalaam Allah al-bukhuss al-iyaaal wa ammahaathum wa abbahaathum al-wildoohum fi l-balad di. Hu gaal:

⁴«Humman yumuutu min al-marad wa ma yadfunuuhum wa la yabku leehum. Wa janaazaathum yichchattato misil al-ba'ar fi l-ard. Wa humman yumuutu be sabab al-harib wa l-juu' wa janaazaathum kamaan yaakuluuhum al-suguura wa l-maraaf' iin.»

⁵Daahu Allah gaal: «Ya Iirmiya! Ma tamchi bakaan al-furaach wa la tabki wa la tikalwid leehum. Achaan ana chilt min al-cha'ab da al-salaam al-anteetah leehum wa l-kheer wa l-rahma. Wa da kalaam Allah.

⁶Wa fi l-balad di, min al-gaadir le l-da'iif yumuutu wa ma yadfunuuhum wa la yabku leehum wa la yinakhkhuchu jisimhum wa la yizayyunu ruuseehum min al-hizin.

⁷Wa le ahal al-mayyit, ma yijiibu leehum akil le yisabburuuhum. Wa ma yijiibu leehum charaab le yisabburuuhum hatta kan al-mayyit da abuuuhum walla ammuhum kula.

⁸Ya Iirmiya, ma tadhul fi beet al-foogah aazuuma wa tagood ma'aahum le taakul wa tachrab.

⁹Achaan ana Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gult: «Fi l-balad di, fi l-ayyaam dool wa giddaam uyuunku, akiid ana niwaggif ayyi khine hana suruur wa farah wa ragraag al-ariis wa zakhraat al-aruus.»»

Allah yatrud cha'abah wa yigabbilhum

¹⁰Wa Allah gaal: «Ya Iirmiya, kallim le l-cha'ab dool be l-kalaam da. Wa akuun humman yas'alook wa yuguulu: «Maala Allah kharrar diddina fasaala kabiire misil di? Chunu khataana wa zanibna al-sawweena didd Allah Ilaahna?»»

¹¹Wa khalaas, inta rudd wa guul leehum: «Achaan juduudku abooni ana Allah wa jaro wara ilaahaat aakhariin le ya'abuduuhum wa yasjudu giddaamhum. Wa leyi ana kamaan, abooni wa wasiiaati kula ma karaboohum gawi. Wa da kalaam Allah.

¹²Wa laakin intu kamaan sawweetu al-fasaala ziyaada min juduudku wa ayyi waahid minku daayman yigawwi raasah fi l-fasaala wa ma yasma'ni.

¹³Wa fi chaan da, ana nakhtifku wa nazrugku fi balad aakhara al-awwal ma ta'arfuuha wa la intu wa la juduudku. Wa hinaak, leel wa nahaar ta'abudu ilaahaat aakhariin wa battaan ma talgo rahmati.»»

¹⁴Wa daahu kalaam Allah: «Zamaan al-naas gaa'idiin yahalfu be Allah al-Hayy, hu al-marag Bani Israa'iil min Masir. Wa laakin yaji yoom waahid,

¹⁵humman yibaddulu haliifithum wa yahalfu be Allah al-Hayy, hu al-marag Bani Israa'iil min balad al-munchaakh wa min kulla l-buldaan al-hu chattataahum fooghum. Wa ana Allah nigabbilhum fi l-ard al-anteetha le juduudhum.»»

Allah yi'aakhib cha'abah

¹⁶Wa Allah gaal: «Daahu ana nirassil le l-cha'ab hawwaatiin katiiriin yihawwutuuhum misil al-huut. Wa ba'ad da, nirassil leehum gannaasiin katiiriin yagunsu leehum misil al-seed fi l-hujaar wa fi l-jibaaal lahaddi fi karaakiir al-jibaaal. Wa da kalaam Allah.

¹⁷Wa eeni gaa'ide tichiif kulla duruubhum, cheyy mulabbad leyi ma fiih. Wa khataahum kula ma mudaarag minni, ana gaa'id nichiiifah.

¹⁸Wa awwal cheyy, ana nilkaffa minhum marrateen taman al-khata wa l-zanib al-humman sawwooh. Achaan humman ma ahtaramo baladi wa malooaha be tamaasiilhum al-makruuhiin. Wa ard warasati malooaha be muharramaathum.»»

Ba'adeen al-umam ya'arfu Allah

¹⁹Ya Allah! Inta gudurti wa bakaani al-gawi wa inta malja'i fi yoom al-diige. Leek inta yaju al-umam min aakhir al-ard wa yuguulu: «Juduudna waraso illa ilaahaat khachchaachiin wa humman al-zaayliin al-ma induhum faayde.

²⁰Hal al-insaan yagdar yisawwi le nafsah ilaahaat walla? La! Humman be sahiih ma yabgo Ilaah.»»

²¹Khalaas Allah gaal: «Daahu ana Allah ni'arrifhum. Aywa fi l-marra di, ni'arrifhum gudrat iidi. Wa be da, ya'arfu kadar ana bas Allah.»»

Iirmiya 17

Zanib al-cha'ab zaad khadab Allah

¹Wa Allah gaal: «Zanib Bani Yahuuza manguuch be mungaach hana hadiid al-khachmah gawi misil al-maass. Wa maktuub fi guluubhum misil fi looh wa fi guruun madaabihhum.

²Wa misil yizzakkaro iyaalhum, humman yizzakkaro madaabih ilaahaathum wa l-iidaan al-khazzoohum le ibaadat Achiira. Wa dool tihit ayyi chadara khadra wa fi raas ayyi jabal aali.

³Wa intu al-gaa'idiin ta'abudu al-ilaahaat fi l-jibaaal fi l-kadaade, khunaaku wa maalku, ana nisallimhum le l-nahib wa di natiijat zunuubku fi kulla arduku.

⁴Wa intu be nufuusku tikhallu ard warasatku al-ana anteetha leeku. Wa nisawwiiku abiid le udwaanku fi balad al-awwal ma ta'arfuuha achaan intu gabbadtu naar khadabi wa taakulku daayman.»

Allah hu bas yal'an wa yibaarik

⁵Daahu Allah gaal: «Mal'uun al-naadum al-yitwakkal ale l-insaan wa yintakil ale gudrat al-jisim al-yumuut wa galbah yiba''idah min Allah.

⁶Wa l-naadum da, hu misil chideere al-gaayme fi l-naga'a wa hu abadan ma yichiif al-kheer. Hu yagood fi ard jafaaf sahara, fi ard al-ma tigawwim nabaat wa ma indaha sukkaan.

⁷Mubaarak al-insaan al-yitwakkal ale Allah wa yi'aamin beyah fi kulla cheyy.

⁸Wa hu misil chadara al-gaayme fi khachum al-bahar wa uruugha rawyaaniin almi. Hi ma takhaaf fi wakt al-seef wa warchaalha daayman akhdar. Wa kan taji sana kaamile hana jafaaf kula, hi ma lammaaha wa talda iyaalha.

⁹Galib al-insaan khachchaach min kulla cheyy wa ma indah ilaaj. Naadum ma yagdar ya'arfah.

¹⁰Illa ana Allah nijarrib galib al-insaan wa nakchif daakhilah. Wa nikaffiih natiijat amalaha hasab derbah al-yichiilah.

¹¹Wa l-insaan al-yifattich al-maal be najaada, hu misil teeraay al-tasrig beed al-aakhariin wa tifaggi'ah. Wa wakit hu lissaa' be gudurtah bas, maalaha da yikammil wa fi aakhir ayyaamah, yabga matmuus be sahih.»

Salaat Irimiya

¹²Fi arch aziim gaa'id foog min zamaan wa da bakaan beetna al-mukhaddas.

¹³Ya Allah! Inta acham Israa'iil wa kulla l-yaabook, al-eeb yikhattiihum. Wa l-yiba''udu minnak kamaan yil'aakhabo achaan humman abo een almi al-haya wa da inta Allah.

¹⁴Achfiini, ya Allah, wa ana nalga al-chifa. Wa najjiini wa nalga al-naja achaan inta bas nahmudak.

¹⁵Wa gaalo leyi: «Ween kalaam Allah al-gaalaha? Khalli yilhaggag!»

¹⁶Ana ma talabt tinazzil fooghum al-fasaala wa la atmanneet yoom al-diige yanzil fooghum. Al-yamrug min khachmi daayman inta tasma'ah wa ta'arfah, ya Allah!

¹⁷Wa khalli ma nakhaaf minnak achaan inta malja'i fi yoom al-fasaala.

¹⁸Wa l-yitaaruduuni, khalli al-eeb yakrubhum wa laakin ma yakrubni ana. Wa khalli humman yibarjulu wa laakin ana ma nibarjil. Wa jiiib fooghum yoom al-fasaala wa dammirhum marra waahid.

Yoom al-sabt mukhassas le Allah

¹⁹Wa daahu Allah gaal leyi: «Amchi agiif fi l-baab al-kabiir hana Madiinat al-Khudus al-beyah yadkhulu wa yamurgu muluuk mamlakat Yahuuza. Wa ba'ad da, amchi agiif fi kulla biibaanha al-aakhariin.

²⁰Wa hajji le muluuk Yahuuza wa naas Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus al-yufuutu be l-biibaan dool. Wa guul leehum: «Asma'o kalaam Allah.

²¹Daahu Allah gaal: “Fakkuru fi nufuusku. Fi yoom al-sabt ma tichiilu tagala wa ma tufuutu beeha be biibaan Madiinat al-Khudus.

²²Fi yoom al-sabt, ma tichiilu tagala wa tamurguuha min buyuutku wa ma tisawwu ayyi khidme. Wa laakin aj'alo yoom al-sabt da yoom mukhaddas misil ana amart beyah juduudku.

²³Wa laakin juduudku ma khatto adaanhum wa la sim'ooni. Gawwo ruusehum wa ma dawwaro yasma'ooni ana wa la dawwaro yasma'o wasiiyti.

²⁴««Wa laakin intu, asma'ooni adiil! Fi yoom al-sabt, ma tichiilu tagala wa ma tufuutu beeha be biibaan al-madiina di. Wa aj'alo yoom al-sabt da yoom mukhaddas wa ma tisawwu foogah ayyi khidme. Wa da kalaam Allah.

²⁵Wa be da, khalaas yadkhulu be biibaan al-madiina di muluukku al-yagoodu fi kursi al-muluk hana Dawuud al-raakbiin fi arabaat harib wa kheel. Wa yadkhulu kubaaraathum wa naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus kula. Wa l-hille di tukuun maskuuna ila l-abad.

²⁶Wa khalaas, yaju naas min hillaal balad Yahuuza wa min hawaale Madiinat al-Khudus wa min ard gabiilat Banyaaamiin wa min sahalat Chafiila wa min al-jibaaal wa min saharat Nagab. Wa l-naas dool yaju le yigaddumu dahaaya muharragiin wa dahaaya aakhariin wa hadaaya hana dagiig wa lubaan. Wa da kulla yijiibuuh le beet Allah le yachkuruuh.

²⁷««Wa laakin kan ma tasma'o kalaami wa ma taj'alo yoom al-sabt yoom mukhaddas wa kan tichiilu al-tagala wa tufuutu beeha be biibaan Madiinat al-Khudus fi yoom al-sabt da, khalaas ana nigabbid naar fi biibaan Madiinat al-Khudus al-taakul kulla buyuutha al-samhiin wa ma tumuut abadan.»»»

Iirmiya 18

Al-masal hana daggaag al-jiraar

¹Wa daahu kalaam Allah al-gaalah leyi ana Iirmiya:

²«Gumm wa amchi ajala bakaan daggaag al-jiraar wa hinaak ana nuguul leek kalaami.»

³Wa khalaas, ana macheet bakaan daggaag al-jiraar wa daahu gaa'id yudugg jarrah.

⁴Wa kan bakaan waahid bala raayah al-jarr al-gaa'id yuduggah bigi a'waj, hu yilimm al-tiine wa yi'ajjinha bataan wa yudugg jarr aakhar hasab al-ya'ajibah.

⁵Wa khalaas, Allah hajja leyi wa gaal:

⁶«Ya naas Bani Israa’iil, ana ma nagdar nisawwi foogku misil daggaag al-jiraar gaa’id yisawwiih fi jarrah walla? Ya naas Bani Israa’iil, intu fi iideeni misil al-tiine fi iid daggaag al-jiraar. Wa da kalaam Allah.

⁷Bakaan waahid, ana nichiiil kharaar le namrug wa narmi wa nidammir umma aw mamlaka.

⁸Wa laakin kan al-umma di khallat amalha al-fasil al-be sababah ana chilt al-kharaar diddaha, khalaas ana nikhalli al-fasaala al-awwal kharrart nisawwiiha foogha.

⁹Wa bakaan waahid, ana nichiiil kharaar le nabni wa nisabbit umma aw mamlaka.

¹⁰Wa laakin kan al-umma di tisawwi al-fasaala al-ana ma nidoorha wa ma tasma’ kalaami, khalaas ana nikhalli al-kheer al-awwal gult nisawwiih leeha.

¹¹Wa hassa’, gumm amchi le naas Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus wa guul: «Daahu Allah gaal: “Akiid ana bas jahhazt leeku fasaala wa gammeet be mu’aamara didduku. Khalli ayyi waahid yigabbil min derbah al-fasil wa yi’addil derbah wa amalah.”

¹²Wa laakin humman yuguulu: “Ma lammaana! Aniina nitaabu’u fikirna wa ayyi waahid yigawwi raasah fi l-fasaala bas!”»

Al-cha’ab niso Allah wa hu abaahum

¹³Wa fi chaan da, daahu Allah gaal: «Fattuchu wa as’alo fi lubb al-umam. Hal yoom waahid sim’o be cheyy misil da walla? Bani Israa’iil al-misil bineeye udriye sawwo fadiihe.

¹⁴Hal kulla talaj jibaaal Lubnaan yisiil wa yanzil fi nawaayit al-jibaaal walla? Hal al-almi al-baarid al-gaa’id yisiil min ba’iid yagiif ma yajri walla? La!

¹⁵Wa laakin cha’abi nisooni wa harrago bakhuur le ilaahaat al-ma yanfa’o, al-yitartu’uuhum fi deribhum. Wa fi chaan al-ilaahaat dool, humman abo deribhum al-adiil hana zamaan le yamchu fi dabaali al-kadaade.

¹⁶Wa humman sawwo baladhun bakaan mukhiif wa l-yichiifuuha daayman yinbahtu. Wa ayyi naadum al-yufuut jambaha yil’ajjab wa yihizzu ruuseehum.

¹⁷Wa ana nichattithum giddaam al-adu misil chaalathum riih al-sabaah al-chadiide. Wa fi yoom damaarhum, nantiihum dahari wa abadan wijhi ma yichiifuuh.»

Naas waahidiin al’aamaro didd Irmiya

¹⁸Wa naas waahidiin gaalo: «Yalla khalli nugummu be mu’aamara didd Irmiya. Balaayah kula indina rujaal diin katiiriin al-yigarruuna churuut al-Tawraat wa indina hukama al-yiwassuuna wa indina anbiya al-yihajju leena kalaam Allah. Yalla namchu nahjumuuh be kalaam al-yi’ayyibah wa ma naj’alo kalaamah al-yuguulah.»

¹⁹Wa Irmia chahad Allah wa gaal: «Ya Allah! Fakkir foogi wa asma' kalaam udwaani al-yathamooni.

²⁰Hal al-kheer yikaffuuh be l-charr walla? Humman nakato leyi nugra le yarmuuni foogha. Ya Allah! Azzakkar yoom ana wagaft giddaamak wa daafa' leehum le nigabbil khadabak minhum.

²¹«Wa laakin hassa' da, nazzil al-juu' fi iyaalhum wa aktulhum be l-seef. Wa khalli awiinum yiwaddiran awlaadhin wa yafgudan rujaalhin. Wa khalli al-rujaal yumuutu be l-waba wa subyaanhum yumuutu be l-seef fi l-harib.

²²Khalli korooraakhum yinsami' min lubb buyuuthum wakit be khafla tijiib fooghum al-muhaajimiin. Achaan nakato nugra le yarmuuni foogha wa yakurbuuni wa kajjo leyi charak tihit rijileeni.

²³«Ya Allah! Inta ta'arif niyithum al-fasle al-beeha yidooru yaktuluuni. Ma takhfir leehum khataahum wa ma tuguchch min giddaamak zanibhum. Gumm didduhum, ya Allah! Khalli yaga'o giddaamak fi wakit khadabak.»

Irmia 19

Allah yikassir Madiinat al-Khudus

¹Wa daahu Allah gaal le Irmia: «Amchi le daggaag al-jiraar wa achri leek ibriig hana tiine. Wa chiil ma'aak min kubaaraat al-cha'ab wa min kubaaraat rujaal al-diin.

²Wa amchi ma'aahum ale waadi Bani Hinnum fi khachum baab al-Chigaf wa hinaak ballikh be l-kalaam al-ana nuguulah leek.

³«Wa guul: «Ya muluuk balad Yahuuza wa ya sukkaan Madiinat al-Khudus, asma' o kalaam Allah. Daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: “Ana nijjib fi l-bakaan da fasaala wa ayyi naadum al-yasma' beeha yinbahit.

⁴Achaan humman abooni wa nakaro al-bakaan da wa harrago bakhuur le ilaahaat aakhariin al-awwal ma ya'arfuuhum wa la humman wa la juduudhum wa la muluuk Yahuuza. Wa humman daffago damm al-bariyiin wa malo beyah al-bakaan da.

⁵Wa bano madbah le yigaddumu foogah awlaadhuma dahaaya muharragiin le ilaah Ba'al. Wa da, ana ma amartuhum beyah wa la kallamtuhum beyah wa la fakkart foogah yoom waahid.

⁶Wa fi chaan da yaji yoom waahid, battaan ma yinaadu al-bakaan da Tuufa wa la waadi Bani Hinnum. Wa laakin yinaaduuh waadi al-Janaazaat.» Wa da kalaam Allah.

⁷«Wa fi l-bakaan da bas, ana nifachchil choorit naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus. Wa yumuutu fi l-harib giddaam udwaanhum wa be iideen al-naas al-yidooru mootum. Wa nanti janaazaathum le l-suguura wa l-maraafiin yaakuluuhum.

⁸Wa nisawwi al-madiina di tabga kharaab wa bahiite wa ayyi naadum al-yufuut jambaha yil'ajjab wa yisaffir min al-damaar al-foogha.

⁹Wa ana ninazzil leehum juu' chadiid lahaddi yaakulu awlaadhum wa banaathum wa ayyi waahid yaakul akhuuh tihit al-hisaar wa l-diige. Wa udwaanhum al-yidooru moothum yidaayuguuhum.

¹⁰«Wa inta, ya Irmiya, kassir al-ibriig al-chareetah da giddaam al-kubaaraat al-macho ma'aak.

¹¹Wa guul leehum: «Daahu Allah al-Gaadir gaal: “Ana nikassir al-cha'ab da wa l-madiina di misil kassart al-ibriig da wa hu battaan ma yil'addal. Wa yadfunu al-janaazaat fi Tuufa lahaddi tinmali wa ma tagdar tichiilhum.

¹²Wa da bas al-cheyy al-nisawwiih fi l-madiina di wa fi sukkaanha. Wa nisawwi al-madiina di misil Tuufa. Wa da kalaam Allah.

¹³Wa buyuut Madiinat al-Khudus wa gusuur muluuk Yahuuza yabgo nijsiin misil Tuufa. Achaan fi ruuse al-buyuut dool, harrago bakhuur le kulla khuwwaat al-sama wa gaddamo hadaaya charaab le ilaahaat aakhariin.”»

¹⁴Wa Irmiya gabbal min Tuufa wa da l-bakaan al-rassalah Allah le yitnabba' foogah. Wa ba'ad da, ja wagaf fi l-fadaay hana beet Allah wa gaal le kulla l-cha'ab:

¹⁵«Daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Akiid ana nijsiib fi l-madiina di wa fi kulla l-hillaal al-taab'iin leeha al-fasaala al-gult nijsiibha fooghum. Achaan sukkaanhum gawwo ruuseehum wa ma dawwaro yasma'o kalaami.»»

Irmiya 20

Fachhuur gamma didd Irmiya

¹Wa fiyah raajil waahid usmah Fachhuur wileed Immiir wa hu raajil diin wa kabiir al-haras hana beet Allah. Al-raajil da simi' Irmiya gaa'id yitnabba' be kalaam didd Madiinat al-Khudus.

²Wa khalaas, Fachhuur gamma karabah le l-nabi Irmiya wa farachah wa gayyadah fi l-baab al-aali al-umrah Banyaaamiin fi beet Allah.

³Wa ambaakir fajur wakit Fachhuur ja halla al-geed min Irmiya, Irmiya gaal: «Allah gaal battaan ma yinaaduuk Fachhuur laakin yinaaduuk al-Mukhiif fi Kulla Bakaan.

⁴Achaan daahu Allah gaal: «Akiid ana nisallimak le l-Mukhiif, inta wa rufgaanak. Humman yumuutu giddaamak fi l-harib ma'a udwaanhum. Wa nisallim naas Yahuuza fi iid malik Baabil wa hu yiwaddiihum fi l-khurba fi Baabil wa yaktulhum be l-seef.

⁵Wa ana nisallim kulla maal al-madiina wa kulla intaajha wa kulla cheyy al-khaali al-indaha. Wa nisallim kulla makhaazin muluuk Yahuuza fi iideen udwaanhum wa yanhaboohum wa yichiiluuhum wa yiwadduuhum fi Baabil.

⁶Wa inta, ya Fachhuur, wa kulla naas beetak yakurbuuku masaajiin wa yiwadduuku fi Baabil. Wa hinaak, inta tumuut wa yadfunuuk inta wa kulla rufgaanak al-atnabba't leehum be kidib.»»

Iirmiya chaka le Allah wa hamadah

⁷Ya Allah! Inta bas sawweetni nabi bala raayi wa ana ma na'arif cheyy wa khasadt. Inta gawi minni wa khalabtini! Wa daahu, tuul al-nahaar, ana bigiit madhaka wa kulla l-naas yichchammato foogi.

⁸Wa kan nihajji, ni'iit wa nuguul: «Al-unuf wa l-kharaab jaayiin!» Wa kan nihajji be kalaamak, ya Allah, yijiib leyi al-eeb wa tuul al-nahaar, yichchammato foogi.

⁹Wa kan nuguul fi nafsi ma nifakkir le Allah wa la nihajji battaan be kalaamah al-amaraani beyah, khalaas da yabga leyi misil naar tahrigni fi daakhili wa misil jamur fi udaami. Wa da faataani, ma nagdar nahmalah.

¹⁰Ana simi't mu'yaar min naas katiiriin al-yinaaduuni be usum al-Mukhiif fi Kulla Bakaan. Wa buguulu: «Bayyunuuh! Aywa, bayyunuuh!» Wa kulla rufgaani gaa'idiin yarjo waga'aani. Wa buguulu: «Mumkin bala raayah, aniina nakhalbuuh wa nichiiilu foogah al-taar.»»

¹¹Wa laakin inta, ya Allah, gaa'id ma'aayi misil faaris al-abadan ma yinhazim. Wa be da, al-yahjumuuni yaga'o wa ma yinnasru foogi. Wa l-eeb yikhattiihum marra waahid wa abadan ma yanjaho. Wa yiwadduru charafhum le l-abad wa yalgo ihaana al-abadan ma yansooha.

¹²Ya Allah al-Gaadir! Inta bas al-takchif al-saalih wa tichiif al-fi galib al-insaan wa l-fi daakhilah. Khalli inta tichiil leyi al-taar fooghum achaan ana khatteet chakwiti fi iideenak.

¹³Khannu le Allah wa ahmuduuh. Achaan hu yinajji hayaat al-miskiin min iid al-fasliin.

Iirmiya nidim le hayaatah

¹⁴Mal'uun al-yoom al-wildooni foogah. Wa l-yoom al-jaabatni foogah ammi, khalli ma yalga baraka.

¹⁵Mal'uun al-naadum al-bachchar abuuyi wa gaal: «Jaabo leek wileed. Afrah ziyaada!»»

¹⁶Wa l-naadum da, khalli yabga misil al-mudun al-dammaraahum Allah bala mahanna. Wa khalli yinsami' fi beet al-naadum da korooraak al-faza' be fajur wa be gaayle, siraakh al-harib.

¹⁷Wa maala Allah ma katalni fi batun ammi? Wa maala batun ammi ma bigat leyi khabur? Wa maala ma nagood fi batunha ila l-abad?

¹⁸Wa maala maragt min batun ammi le nichiiif al-ta'ab wa l-diige wa ni'iich kulla ayyaami fi l-eeb?

Iirmiya 21

Allah kharrar damaar Yahuuza

¹Allah hajja le Iirmiya kalaam al-bukhuss al-malik Sidkhiiya. Wa l-malik da rassal le Iirmiya naaseen wa humman Fachhuur wileed Malkiyya wa raajil al-diin Safanya wileed Ma'asiyya le yuguulu leyah:

²«Min fadlak, as'al Allah fi chaanna achaan Nabuukhadnasar malik Baabil gamma yihaaribna. Wa akuun Allah yirassil leena waahid min ajaaybah wa yiba'id minnina al-malik da.»

³Wa Iirmiya gaal leehum: «Daahu al-kalaam al-tuguuluuh le Sidkhiiya:

⁴Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: “Nigabbil foogku silaahku al-gaa'idiin tihaarubu beyah malik Baabil wa askarah al-gaa'idiin yihaasuru madiinitku. Wa ana nijjibhum fi ust al-madiina.

⁵Wa da ana bas gaa'id nihaaribku be iid marfuu'a wa duraa' gawi wa be khadab muhrig wa za'al chadiid.

⁶Wa nadrub sukkaan al-madiina di, wa l-naas wa l-bahaayim kula yumuutu be waba chadiid.

⁷Wa ba'ad da, Sidkhiiya malik Yahuuza wa khaddaamiinah wa kulla naas al-madiina di al-faddalo min al-waba wa l-harib wa l-juu', ana nisallimhum le Nabuukhadnasar malik Baabil. Aywa, nisallimhum le udwaanhum al-yidooru mootum. Wa l-malik yaktulhum be chidde bala rahma wa la mahanna.”» Wa da kalaam Allah.

⁸«Wa kan le l-cha'ab dool, inta ya Iirmiya, guul leehum: «Daahu Allah gaal: “Ana nantiiku khiyaar been al-moot wa l-haya.

⁹Wa daahu al-khiyaar. Al-naadum al-yagood fi l-madiina di yumuut be l-harib aw be l-juu' aw be l-waba. Wa laakin al-yamrug minha wa yisallim nafsah le askar Baabil al-muhaasiriinku, hu da yi'iich wa yabga farhaan achaan hu ligi al-haya.

¹⁰Aywa, ana kharrart didd al-madiina di le nisawwi leeha al-charr, ma al-kheer. Wa nisallimha le malik Baabil wa hu yiharrigha.”» Wa da kalaam Allah.

Gillit al-adaala tinazzil khadab Allah

¹¹Ya aayilat muluuk Yahuuza, asma'o kalaam Allah.

¹²Wa ya zurriiyit Dawuud, daahu Allah gaal: «Sawwu al-adaala kulla yoom wa najju al-mazluum min iideen al-zaalim. Kan ma ke da, khadabi yanzil misil al-naar al-tahrig wa ma fi naadum al-yagdar yaktulha achaan da be sabab amalku al-fasil.»

¹³Wa daahu kalaam Allah: «Akiid nugumm diddiki, ya Madiinat al-Khudus, al-gaa'ide fi raas al-jabal wa tihitki al-waadi. Inti tuguuli: «Yaatu yagdar yahjimna? Wa yaatu yagdar yaji yadkhul fi karaakiirna?»

¹⁴Wa laakin ana nugumm ni'aakhibku hasab natijjat amalku. Wa nigabbid naar fi l-khaaba wa l-naar di taakul kulla l-hawaaleeha.» Wa da kalaam Allah.

Iirmiya 22

Gillit al-adaala takhrib al-gasir

¹Daahu Allah gaal le Iirmiya: «Gumm amchi fi gasir malik Yahuuza wa hinaak inta tuguul leehum al-kalaam da.

²Inta guul: «Asma' kalaam Allah, ya malik Yahuuza, inta al-gaa'id fi kursi al-muluk hana Dawuud, inta wa khaddaamiinak wa cha'abak al-yufuutu be l-biibaan dool.

³Daahu Allah gaal: «Sawwu al-hagg wa l-adaala wa najju al-mazluum min iideen al-zaalim. Ma tazulmu wa la tita''ubu al-ajnabi wa l-atiim wa l-armala wa ma tidaffugu damm al-bari fi l-bakaan da.

⁴Wa kan tisawwu misil da, khalaas yadkhulu be biibaan al-gasir da muluuk al-yagoodu fi kursi al-muluk hana Dawuud al-raakbiin fi arabaat harib wa kheel. Wa yadkhulu humman wa khaddaamiinham wa cha'abhum kula.

⁵Wa laakin kan ma tasma'o al-kalaam da, ana Allah nahlif be nafsi kadar al-gasir da yabga koom hana turaab.»» Wa da kalaam Allah.

⁶Daahu Allah gaal kalaam al-bukhuss gasir muluuk Yahuuza: «Ya l-gasir! Kan tukuun jamiil misil khaabat Gil'aad wa aali misil jibaal Lubnaan kula, ana nisawwiik sahara wa madiina bala sukkaan.

⁷Ana jahhazt naas mukharribiin le yakharbuuk wa ayyi waahid indah fi iidah aalaat hana gati'. Wa yagta'o hatabak hana l-arz al-jamiil wa yazguluuh fi l-naar.

⁸«Wa wakit naas min kulla l-umam yi'addu jamb al-madiina di, humman yissaa'alo ambeenaathum wa yuguulu: «Maala Allah sawwa al-madiina al-kabiire di misil da?»

⁹Wa yuruddu leehum wa yuguulu: «Achaan humman nagado mu'aahadat Allah Ilaahum wa sajado gidzaam ilaahaat aakhariin wa abadoohum.»»

Yahaaz yumuut fi l-khurba

¹⁰Ya naas Yahuuza, ma tabku le l-malik Yuuchiiya al-maat wa ma tahzano leyah kula. Wa laakin abku, abku ziyaada le l-malik Yahaaz wileed Yuuchiiya achaaan hu battaan ma yigabbil fi l-ard al-wildooh foogha.

¹¹Aywa, Yahaaz wileed Yuuchiiya malik Yahuuza rikib fi badal abuuuh. Wa ba'ad da, karabooh wa waddooh min al-bakaan da. Wa daahu Allah gaal: «Abadan hu ma yigabbil.

12 Hu yumuut hinaak fi l-khurba wa ma yigabbil le l-balad di battaan.»

Yahuuyakhim ma sawwa misil abuu

13 Wa Allah gaal: «Al-azaab leek inta, ya l-malik Yahuuyakhim! Inta tabni beetak bala hagg wa gasrak bala adaala. Wa tikhaddim al-naas bala tukfa wa ma tantiikum ujrihum.

14 Wa inta tuguul:

«Nabni le nafsi beet wasii' wa gasir aali. Wa nisawwi leyah chabaabiik wa nijammilah be hatab al-arz wa nadurbah buhya hamra tchu.»

15 Ya l-malik, be misil da, tiwassif mulkak walla? Wa be hatab al-arz da tisawwi beetak sameh min hana l-naas walla? Abuuk akal wa chirib misil al-naas al-aakhariin. Wa be da kula, hu daafa' le l-hagg wa l-adaala wa aach iiche haluuwe.

16 Wa hu hama huguug al-masaakiin wa l-fagraaniin wa da bigi adiil. Wa misil da bas, al-naas yiwassufu kadar yakhaafo minni ana Allah. Wa da kalaam Allah.

17 Wa laakin inta nazarak wa fikrak kulla fi l-faayde bas. Wa tidoor tidaffig damm al-bari wa tugumm be unuf wa zulum.»

18 Wa fi chaan da, daahu Allah hajja kalaam al-bukhuss Yahuuyakhim wileed Yuuchiiya malik Yahuuza. Hu gaal: «Wakit yumuut, ma yunuuhu leyah wa yuguulu: «Kalawa, ya akhuuyi, kalawa, ya akhti.» Wa battaan, ma yunuuhu leyah wa yuguulu: «Ya khasaarit siidi, ya khasaarit al-malik al-aziim.»

19 Wa yiwaddu janaaztah misil rimmit al-humaar al-mayyit. Yukurruuha wa yazguluuha barra min biibaan Madiinat al-Khudus.»

Al-Khudus ma khallat deribha al-fasil

20 Wa Allah gaal: «Ya Madiinat al-Khudus, atla'e fi jibaa Lubnaan wa kooriki! Wa min hujaar Baachaan, khalli yinsami' siraakhki. Wa min a'aali Abaariim, kooriki achaan sudgaanki addammaro.

21 Ana hajjeet leeki fi wakit raahitki wa inti raddeeti wa gulti ma tidoori tasma'eeni. Wa da bas deribki min inti sakhayre, abadan inti ma simi'ti kalaami.

22 Wa hassa' khalaas, kulla ru'yaanki yuruuhu fi l-riih wa dool kubaaraatki al-yichittu fi ayyi bakaan. Wa sudgaanki yakurbuum wa yiwadduum masaajiin. Wa inti tagoodi fi l-eeb wa l-ihaana wa da be sabab fasaalitki.

23 Ya l-malik, inta al-saakin fi gasir Lubnaan wa fi beetak al-misil uchch al-mabni be hatab al-arz. Fi wakt al-ta'ab, inta tagnit misil ganiit al-mara al-gaa'ide titaalig.»

Allah sallam Yuyakiin le malik Baabil

24 «Ya Yuyakiin wileed Yahuuyakhim malik Yahuuza, ana nahlif be usmi al-Hayy! Hatta kan inta bigiit khaatim fi iidi al-zeene kula, ana namurgak. Wa da kalaam Allah.

²⁵Ana nisallimak le l-yidooru mootak, aywa fi iideen al-naas al-inta tarjif giddaamhum. Wa da fi iideen Nabuukhadnasar malik Baabil wa askarah.

²⁶Inta wa ammak al-wildatak niwaddiiku wa nazgulku fi ard al-ma wildooku foogha. Wa hinaak tagoodu lahaddi tumuutu.

²⁷Wa arduku al-tagramo leeha, abadan ma tigabbulu leeha.»

²⁸Maala al-malik da bigi misil jarr mukassar ma yanfa'? Wa maala Yuyakiin bigi misil maa'uun al-ma yidooruu? Wa maala hu wa iyaalah waddoohum ba'iid wa zagaloohum fi balad al-awwal ma ya'arfuuha?

²⁹Ya baladi, baladi! Ya baladi, asma'e kalaam Allah!

³⁰Wa daahu Allah gaal: «Sajjulu al-raajil da misil naadum ma wilid wa ma najah fi hayaatah. Wa min iyaalah kula, ma fi waahid yanjah le yagood fi kursi al-muluk hana Dawuud wa yahkim fi Yahuuza.»

Irmiya 23

Allah yibaddil al-ru'yaan al-hawaaniin

¹Wa daahu kalaam Allah: «Al-azaab le kubaaraat cha'abi al-misil ru'yaan hawaaniin. Yichattutu wa yidammuru cha'abi al-misil khanam.»

²Wa fi chaan da, daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil hajja kalaam bukhuss kubaaraat cha'abah al-yasraho beehum. Hu gaal: «Ya l-kubaaraat! Intu bas taradtu cha'abi wa chattattuum wa ma khatteetu baalku fooghum. Wa fi chaan da, ana nukhutt baali foogku wa ni'aakhibku be amalku al-fasil. Wa da kalaam Allah.

³Wa ana zaati nilimm cha'abi al-faddalo wa nijiiibhum min kulla l-buldaan al-ana chattattuum fooghum. Wa misil al-khanam, nijiiibhum fi mar'aahum wa humman yaldo wa yabgo katiiriin.

⁴Wa ana nukhutt fooghum ru'yaan adiiliin al-yasraho beehum adiil. Wa humman ma yakhaafo battaan wa la yibarjulu wa waahid minhum kula ma yiwaddir.» Wa da kalaam Allah.

⁵Wa daahu kalaam Allah: «Akiid yaji yoom waahid, ana nigawwim naadum saalih min zurriiyit Dawuud misil bizre. Wa l-naadum da, ana bas nidarriyah malik wa hu yahkim be hikma wa yijiib al-hagg wa l-adaala fi l-balad.

⁶Wa fi wakit hukmah, Bani Yahuuza yalgo al-naja wa Bani Israa'iil yaskunu be amaan. Wa daahu al-usum al-yisammuh beyah, Allah Hu Bas al-Yijiib leena al-Adaala.»

⁷Wa daahu kalaam Allah: «Zamaan al-naas gaa'idiin yahalfu be Allah al-Hayy, hu al-marag Bani Israa'iil min Masir. Wa laakin yaji yoom waahid,

⁸humman yibaddulu haliifithum wa yahalfu be Allah al-Hayy, hu al-marag zurriiyit Bani Israa'iil min balad al-munchaakh wa min kulla l-buldaan al-hu chattataahum fooghum. Wa gabbalaahum fi baladhum wa humman yaskunu foogha battaan.»

Al-anbiya wa rujaal al-diin annajjaso

⁹Wa fi l-anbiya dool, Irmiya gaal: «Galbi angata' fi daakhili wa kulla udaami maa'o. Wa bigiit misil al-sakraan aw misil naadum al-mariise faatat gudurtah. Wa da fi chaan Allah wa fi chaan kalaamah al-mukhaddas.

¹⁰Achaan al-balad malaane be naas al-yisawwu al-zina. Wa l-balad bigat jafaaf be sabab al-la'ana wa bakaanaat al-sarha yibso. Wa niyithum illa yisawwu al-fasaala wa induhum al-gudra le yisawwu al-zulum bas.»

¹¹Wa daahu kalaam Allah: «Al-anbiya wa rujaal al-diin kulluhum annajjaso lahaddi fi beeti al-mukhaddas kula ana ligiit alaamit fasaalithum.

¹²Wa khalaas be da, deribhum yabga amzahaloota wa humman yiddaggacho fi l-dalaam wa yaga'o. Wa ana nijib fooghum al-fasaala fi yoom ikhaabhum.» Wa da kalaam Allah.

¹³Zamaan, fi anbiya madiinat al-Saamira, ana chift cheyy makruuh. Humman atnabba'o be ilaah Ba'al wa le cha'abi Bani Israa'iil, maragoohum min al-derib al-adiil.

¹⁴Wa laakin fi anbiya Madiinat al-Khudus, ana chift cheyy muharram ziyaada. Humman gaa'idiin yisawwu al-zina wa hayaathum kullaha khachch. Wa yichajju'u al-naas al-yisawwu al-fasaala achaaan waahid minhum kula ma yigabbil min fasaaltah. Wa kulluhum nichiihthum misil naas Saduum al-fasliin. Wa sukkaan Madiinat al-Khudus nichiihthum misil naas Amuura al-hawaaniin.

¹⁵Wa fi chaan da, daahu Allah al-Gaadir hajja kalaam bukhuss al-anbiya dool. Hu gaal: «Akiid ana ni'akkilhum al-hamdal wa nazgiithum almi musammam. Achaan be anbiya Madiinat al-Khudus dool bas al-najaasa dakhlat fi l-balad di wa malatha.»

Za'al Allah didd al-anbiya

¹⁶Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Ma tasma'o kalaam al-anbiya al-yitnabba'o leeku. Humman yukhuchchuuku wa yiballukhu leeku ru'ya al-jaaye min nufuushum wa laakin ma jaaye minni ana Allah.

¹⁷Be kidib, humman yuguulu le l-naas al-yankuruuni:

«Allah gaal intu talgo al-salaam.» Wa be khachch, yuguulu le ayyi waahid al-yigawwi raasah:

«Al-fasaala di ma taji leek.»

¹⁸Wa l-anbiya dool, ma fi naadum minhum al-hidir fi majlasi fi l-sama le yichiif wa yasma' kalaami ana Allah wa yahfad al-kalaam al-hu sim'ah.»

¹⁹Wa Irmiya gaal: «Daahu khadab Allah gammat misil amzooba'aane. Wa riih chadiide hajjat wa tuduur fi ruuse al-aasiyiin.

²⁰Wa khadab Allah ma yagiif lahaddi yihaggig niyytah al-hu chaalha. Wa fi l-akhiir, tafhamo al-cheyy da adiil.»

²¹Wa Allah gaal: «Al-anbiya dool, ana ma rassaltuhum wa laakin humman jaro leeku. Wa ana ma hajjeet leehum kula wa laakin humman gaa'idiin yitnabba'o.

²²Wa kan awwal hidro fi majlasi, humman yagdaru yikhabburu cha'abi be kalaami. Wa yigabbuluuhum min deribhum al-hawaan wa yirajju'uuhum min amalhum al-fasil.»

Allah gaa'id fi kulla bakaan

²³«Ana ma al-Ilaah al-yichiif gariib bas wa laakin ana al-Ilaah al-yichiif ba'iid kula. Wa da kalaam Allah.

²⁴Wa hal fi insaan al-yillabbad fi bakaan wa ana ma nichiiifah walla? Wa da kalaam Allah. Hal ana ma namla al-samaawaat wa l-ard walla?» Wa da kalaam Allah.

Allah yugumm didd al-anbiya

²⁵«Ana nasma' kalaam al-anbiya dool al-yitnabba'o be kidib be usmi wa yuguulu: <Ana ri'iit! Ana ri'iit!»

²⁶Wa l-anbiya al-kaddaabiin dool yitnabba'o le mata? Wa hal humman induhum niiye fasle fi guluubhum walla? Aywa, al-kidib da jaayi min fikirhum al-khachchaach bas.

²⁷Wa be ru'yithum al-yihajju beeha ambeenaathum, humman yahsubu le cha'abi yinassuuhum usmi. Wa da, misil juduudhum al-taaba'o ilaah Ba'al wa niso usmi.

²⁸Khalli al-nabi al-indah ru'ya yihajji be ru'yitah. Wa laakin al-indah kalaami ana, khalli yihajji kalaami be amaan. Achaan al-gechch wa l-ganaadiil ma sawa.» Wa da kalaam Allah.

²⁹«Wa kalaami hu misil naar wa misil mitraga al-tikassir al-hajar.» Wa da kalaam Allah.

³⁰Wa daahu kalaam Allah: «Hassa' da, nugumm didd al-anbiya al-yasurgu al-kalaam al-waahid min al-aakhar wa yuguulu da kalaami ana Allah.

³¹Wa nugumm didd al-anbiya al-lisaanhum yuguul kalaam kidib wa yuguulu al-kalaam da jaayi minni ana. Wa da kalaam Allah.

³²Wa nugumm didd al-anbiya al-yihajju be ru'ya kidib le yiwadduru cha'abi be khachchuhum wa kidibhum. Wa da kalaam Allah. Ana ma rassaltuhum wa la amartuhum be cheyy. Wa humman abadan ma yanfa'o al-cha'ab da.» Wa da kalaam Allah.

Kalaam Allah bigi tagiil le l-cha'ab

³³Allah hajja le Irmija wa gaal: «Akuun nabi aw raajil diin aw naadum min al-cha'ab yas'alak wa yuguul: <Chunu battaan al-tagala al-yukhattaha foogna Allah?> Khalaas, inta rudd leyah wa guul: <Daahu kalaam Allah: “Intu bas al-tagala wa ana Allah nazgulku!”>

³⁴Wa akuun nabi aw raajil diin aw naadum min al-cha'ab yachki wa yuguul: <Tagalat Allah foogna!> Khalaas, ana ni'aakhib al-naadum da wa aayiltah.

³⁵Wa daahu al-kalaam al-waajib tuguuluuh ambeenaatku al-waahid le l-aakhar: <Chunu radd Allah? Chunu Allah kallam?>

³⁶Wa laakin abadan ma tachku wa tuguulu: <Tagalat Allah foogna.> Wa hal kalaam Allah tagiil le l-naas walla? La! Intu bas gaa'idiin tikhayyuru kalaam al-Ilaah al-Hayy, Allah al-Gaadir, Ilaahna.

³⁷«Wa daahu al-kalaam al-waajib tuguulah le l-nabi: <Chunu radd Allah? Chunu Allah kallam?>

³⁸Wa laakin intu gultu: <Tagalat Allah foogna> wa da l-kalaam al-ana dahartuku ma tuguuluuh. Wa fi chaan da, daahu ana Allah gult:

³⁹Intu bas al-tagala. Wa akiid ana nichiiilku wa nazgulku ba'iid minni, intu wa l-madiina al-anteetha leeku intu wa le juduudku.

⁴⁰Wa nijjib al-eeb al-yagood foogku daayman wa gillit al-charaf al-ma tinnasi ila l-abad.»»

Irmija 24

Allah arraf Irmija be masal

¹Wa Nabuukhadnasar malik Baabil chaal Yuyakiin wileed Yahuuyakhim malik Yahuuza wa kubaaraat Yahuuza wa l-sinaa'iyiin wa l-haddaad wa waddaahum fi l-khurba fi Baabil. Wa ba'ad da, Allah chawwafaani itneen gufaf malaaniin be fawaakih al-tiin wa gaa'idiin gidzaam beet Allah.

²Wa l-guffa al-waahide malaane be tiin sameh min al-noo' al-adiil. Wa laakin al-guffa al-aakhara malaane be tiin mu'affan, abadan ma bin'akil.

³Wa khalaas, Allah gaal leyi: «Ya Irmija, gaa'id tichiif chunu?» Wa ana gult: «Gaa'id nichiiif tiin. Wa l-tiin al-waahid da sameh marra waahid min al-noo' al-adiil. Wa l-tiin al-aakhar da mu'affan, abadan ma bin'akil.»

⁴Wa khalaas, Allah hajja leyi wa gaal:

⁵«Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: <Al-tiin al-sameh da, hu yimassil cha'ab Yahuuza al-ana maragtuhum min al-balad di wa waddeethum fi l-khurba fi Baabil wa da le kheerhum.>

⁶Wa ana niraakhibhum be rahma lahaddi nigabbilhum fi baladhum wa nabniihum misil beet wa abadan ma nakhribhum. Wa nisabbithum wa abadan ma namrughum.

⁷Wa nantiihum fikir saabit al-beyah yagdaru ya'arfuuni kadar ana bas Allah. Wa humman yabgo cha'abi wa ana nabga Ilaahum. Wa yigabbulu leyi be kulla guluubhum.»»

⁸Wa daahu kalaam Allah al-bukhuss Sidkhiiya malik Yahuuza wa kubaaraatah wa kulla l-faddalo fi Madiinat al-Khudus wa kulla l-faddalo fi l-balad di wa kulla l-saakniin fi balad Masir. Hu gaal: «Nisawwiihum misil al-tiin al-mu'affan al-ma bin'akil.

⁹Wa yabgo masal al-bikhawwif kulla mamaalik al-ard wa fi kulla bakaan al-nichattithum foogah, humman yabgo hijjeeye wa madhaka le l-naas wa mu'yaar wa la'ana.

¹⁰Wa ana nijjib fooghum al-harib wa l-juu' wa l-waba lahaddi yingachcho marra waahid min al-ard al-ana anteetha leehum wa le juduudhum.»»

Iirmiya 25

Iirmiya kallam 23 sana bala natiija

¹Wa fi l-sana al-raab'e hana hukum Yahuuyakhim wileed Yuuchiiya malik Yahuuza, Allah hajja le Iirmiya kalaam bukhuss kulla cha'ab Yahuuza. Wa da fi awwal sana hana hukum Nabuukhadnasar malik Baabil.

²Wa l-kalaam da, al-nabi Iirmiya hajja beyah le kulla naas Yahuuza wa kulla sukkaan Madiinat al-Khudus. Wa hu gaal:

³«Min sanit 13 hana hukum Yuuchiiya wileed Aamuun malik Yahuuza lahaddi l-yoom da, wa da fi muddit 23 sana, Allah gaa'id yihajji leyi. Wa ana daayman gaa'id nihajji leeku wa laakin intu abeetu ma tasma'ooni!

⁴Wa daayman Allah rassal leeku kulla abiidah al-anbiya wa intu abeetu ma khatteetu adaanku le tasma'oohum.

⁵Wa be waasitat al-anbiya dool Allah gaal: «Gabbulu ayyi waahid min derbah al-hawaan wa min amalah al-fasil. Wa be da, taskunu fi l-ard al-anteetha leeku intu wa le juduudku daayman wa ila l-abad.

⁶Angar'u! Ma tajru wara ilaahaat aakhariin wa ta'abuduuhum wa tasjudu giddaamhum. Wa ma tikhaddubuuni be l-asnaam al-sawweetuuhum be iideeku. Wa khalaas be da, ana kula ma nisawwi leeku cheyy fasil.

⁷Wa laakin intu ma simi'tuuni. Be l-aks, khaddabtuuni be khidmit iideeku wa jibtu foogku al-fasaala.»» Wa da kalaam Allah.

⁸Wa fi chaan da, daahu Allah al-Gaadir gaal: «Achaan intu ma simi'tu kalaami,

⁹akiid ana ninaadi leeku kulla gabaayil al-munchaakh wa abdi Nabuukhadnasar malik Baabil. Wa nijibhum didd al-balad di wa didd sukkaanha wa didd kulla l-umam al-mujaawiriinha wa yidammuruuhum. Wa nijib fooghum al-kharaab wa l-bahiite wa yabgo koom hana turaab ila l-abad. Wa da kalaam Allah.

¹⁰Wa ana niwaggif kulla l-zakhraat wa l-ragraag wa khine al-aruus wa hiss al-murhaaka wa deyy al-faanuus.

¹¹Wa l-balad di kullaha nisawwiha koom hana turaab wa ard kharaab. Wa kulla l-umam dool yabgo abiid le malik Baabil le muddit 70 sana.

¹²«Wa laakin ba'ad al-sab'iin sana dool yikammulu, ana ni'aakhib malik Baabil wa ummatah fi chaan khataahum. Wa nugumm didd balad al-Baabiliyiin wa nisawwiha balad kharaab ila l-abad. Wa da kalaam Allah.

¹³Wa nitabbig fi l-balad di kulla l-kalaam al-gultah diddaha wa l-kalaam da maktuub fi l-kitaab da. Wa da l-kalaam al-ana Allah kallamt beyah al-nabi Irmiya didd kulla l-umam dool.

¹⁴Wa l-Baabiliyiin kula doorhum yaji! Yabgo abiid le umam katiiriin wa muluuk gaadriin. Wa ana nikaffiikum natijjat fi'ilhum wa khidmit iideehum.»

Kaas khadab Allah

¹⁵Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal leyi: «Chiil kaas al-khamar hana khadabi al-ana nantiin leek wa azgiih le kulla l-umam al-ana nirassilak leehum.

¹⁶Khalli yacharbo wa yaskaro wa yittarta'o lahaddi yiwadduru agulhum wa da be sabab al-harib al-nijibah fi usuthum.»

¹⁷Khalaas, ana chilt kaas al-khamar al-antaah leyi Allah wa charrabtah le kulla l-umam al-hu rassalaani leehum.

¹⁸Wa ana badeet be naas Madiinat al-Khudus wa naas hillaal balad Yahuuza wa muluukhum wa kubaaraathum achaan Allah sawwa mudunhum koom hana turaab wa bakaan kharaab wa bahiite wa mal'uun wa gaa'id misil da lahaddi l-yoom.

¹⁹Wa ba'ad da, ja door hana l-cha'ab al-aakhariin wa humman Fir'oon malik Masir wa khaddaamiinah wa kubaaraatah wa kulla cha'abah

²⁰wa kulla l-gabaayil al-aakhariin al-fi Masir wa kulla muluuk al-Uus wa kulla muluuk balad al-Filistiyiin wa mudunhum Achgaluun wa Khazza wa Akhruun wa l-faddal min Achduud

²¹wa naas Adoom wa Muwaab wa Bani Ammuun

²²wa kulla muluuk Suur wa Seeda wa muluuk al-mudun al-gaa'idiin khaadi fi khachum al-bahar

²³wa naas Dadaan wa Tiima wa Buuz wa kulla l-yizayyunu cha'arhum

²⁴wa kulla muluuk al-Arab wa l-gabaayil al-yaskunu fi l-sahara

²⁵wa kulla muluuk Zimri wa Ilaam wa l-Maadiyiin

²⁶wa muluuk al-munchaakh al-gariibiin aw ba'iidiin. Wa be da, kulla mamaalik al-dunya al-muchattatiin fi l-ard yacharbo min kaas al-khadab da al-waahid ba'ad al-aakhar. Wa fi aakhirhum, yachrab malik Baabil.

²⁷«Ya Irmiya, inta guul leehum: «Daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: "Acharbo wa askaro wa gaddufu. Aga'o ma tugummu! Wa da be sabab al-harib al-nijiibah fi usutku.»»

²⁸Wa kan abo ma yichiilu al-kaas da min iidak wa yacharbooh, inta guul leehum: «Daahu Allah al-Gaadir gaal: "Acharbooh, akiid tacharbooh.

²⁹Achaan daahu ana nijiib al-fasaala awwalan ke fi madiinti al-foogha usmi. Hal intu tahsubu naj'alku bariyiin walla? La! Abadan ma naj'alku bariyiin wakıt gaa'id nijiib al-harib fi kulla sukkaan al-ard.»» Wa da kalaam Allah al-Gaadir.

Allah aakhab kubaaraat cha'abah

³⁰«Wa inta, ya Irmiya! Atnabba' be l-kalaam da wa guul leehum:

«Min hinaak foog, Allah yahrij ziyaada min al-duud al-gaa'id yikirr. Wa min maskanah al-mukhaddas, hissah yinsami' wa hu yahrij didd baladah. Wa hissah didd kulla sukkaan al-ard bigi aali min ragraag al-naas al-yifajjukhu al-inab.

³¹Wa hissah da, yinsami' lahaddi fi aakhir al-ard achaaan Allah yijiib al-umam fi l-charii'a. Yichaari' kulla l-naas wa yisallim al-aasiyiin le l-harib.»» Wa da kalaam Allah.

³²Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Akiid fi fasaala taji min umma le umma wa fi riid chadiide tugumm min aakhir al-ard.»

³³Wa l-yaktulhum Allah fi l-yoom daak, janaazaathum yidaffugu fi l-ard min tarafha le tarafha. Wa naadum waahid kula minhum wa la yarfa'ooh wa la yadfunuuh wa la yahzano leyah. Wa janaazaathum yichchattato fi l-ard misil al-ba'ar.

³⁴Asrakho, ya ru'yaan khanami! Kooruku wa almarmakho fi l-turaab, ya kubaaraat cha'abi! Achaan yoom mootku garrab. Yaktuluuku wa yichattutu janaazaatku wa taga'o wa tilkassaro misil al-suuni.

³⁵Ma fi bakaan al-yillabbado foogah ru'yaan khanami wa ma fi malja' le kubaaraat cha'abi.

³⁶Asma'o siraakh ru'yaan khanami wa korooraak kubaaraat cha'abi achaaan Allah dammar balad mar'aahum.

³⁷Wa min khadab Allah al-muhrig, al-mar'a al-saalim khibib.

38 Wa Allah aba bakaanah misil al-duud al-aba nugurtah. Achaan al-balad khirbat be sabab al-harib al-mudammir wa be sabab khadab Allah al-muhrig.

Iirmiya 26

Iirmiya haddadooh be l-katil

1 Wa fi bidaayit hukum Yahuuyakhim wileed Yuuchiiya malik Yahuuza, Allah gaal kalaam le Iirmiya.

2 Wa daahu Allah gaal leyah: «Amchi agiif fi fadaayit beet Allah wa hajji le l-naas al-yaju min hillaal balad Yahuuza le ya'abudu fi beet Allah. Wa hajji leehum kulla l-kalaam al-ana amartak le tuguulah leehum, ma tangus minnah cheyy.

3 Wa akuun humman yasma'o wa ayyi waahid yikhalli minnah derbah al-fasil. Wa be da, ana kula nikhalli al-fasaala al-kharrart nisawwiiha leehum be sabab amalhum al-fasil.

4 Wa inta guul leehum: «Daahu Allah gaal: “Asma'ooni wa amchu hasab al-wasaaya al-ana anteethum leeku.

5 Wa asma'o kalaam abiidi al-anbiya al-ana rassaltuhum leeku daayman wa laakin intu ma simi'tuuhum.

6 Wa kan ma tasma'ooni, khalaas ana nidammir al-beet da, misil dammart maskani al-awwal gaa'id fi Chiiloo. Wa nal'an Madiinat al-Khudus wa hi tabga masal le kulla umam al-ard.”»

7 Wa rujaal al-diin wa l-anbiya wa kulla l-cha'ab sim'o kalaam Iirmiya al-gaalah fi beet Allah.

8 Wa wakit Iirmiya kammal kalaam Allah al-hu amarah le yuguulah le kulla l-cha'ab, tawwaali rujaal al-diin wa l-anbiya karabooh wa gaalo leyah: «Inta fattacht mootak!

9 Wa inta titnabba' lahaddi tuguul beet Allah yiddamar wa yabga misil maskanah al-awwal gaa'id fi Chiiloo wa l-hille di takhrab wa tabga faadiye min sukkaanha!» Wa kulla l-naas lammo wa hawwagooh le Iirmiya fi beet Allah.

10 Wa wakit kubaaraat Yahuuza sim'o be l-khabar da, marago min gasir al-malik wa jo ga'ado fi khachum al-baab al-jadiid hana beet Allah le yichiifu al-kalaam da.

11 Wa rujaal al-diin wa l-anbiya gaalo le l-kubaaraat wa le kulla l-cha'ab: «Al-raajil da, waajib yahkumu leyah be l-moot. Hu atnabba' be kalaam didd al-madiina di wa l-kalaam da, intu zaatku simi'tuuh.»

12 Wa Iirmiya gaal le l-kubaaraat wa le kulla l-cha'ab: «Allah bas rassalaani le nitnabba' didd al-beet da wa didd al-madiina di be l-kalaam al-intu simi'tuuh.

13 Wa laakin hassa' da, salluhu haalku wa amalku wa asma'o kalaam Allah Ilaahku. Wa be da, Allah yikhalli al-fasaala al-kharrar yisawwiiha leeku.

14 Wa ana da, daahuuni fi iideeku wa sawwu foogi al-cheyy al-ya'ajibku wa l-adiil fi uyuunku.

15 Wa laakin a'arfu adiil kan kataltuuni da, tichiilu leeku dimmit bari fi raasku, intu wa l-madiina di wa sukkaanha kula. Wa be l-sahiih, Allah bas rassalaani le nuguul al-kalaam da le tasma'oooh.»

16 Wa khalaas fi l-bakaan da, al-kubaaraat wa kulla l-cha'ab gaalo le rujaal al-diin wa le l-anbiya: «Al-raajil da ma waajib yahkumu leyah be l-moot achaan hu hajja leena be usum Allah Ilaahna.»

17 Wa waahidiin min chuyuukh al-balad gammo wa gaalo le kulla l-naas al-laammiin:

18 «Fi ayyaam hukum Hizkhiya malik Yahuuza, Miikha al-min hillit Muurachat atnabba' wa gaal le kulla cha'ab Yahuuza: «Daahu Allah al-Gaadir gaal: “Sahyuun yahartuuha misil zere' wa Madiinat al-Khudus tabga koom hana turaab wa raas jabal beet Allah yabga khaaba.”»»

19 Wa l-chuyuukh gaalo battaan: «Hal Hizkhiya malik Yahuuza wa cha'abah katalooh walla? La! Humman khaafo min Allah wa gammo chahadooh. Wa Allah khalla kharaar al-fasaala al-gaal yisawwiih leehum. Wa hassa' da, kan katalna al-naadum da, nisawwu al-fasaala le nufuusna.»

Al-malik katal al-nabi Uriiya

20 Wa fi wakit al-malik Yahuuyakhim, fiyah raajil waahid usmah Uriiya wileed Chama'ya min hillit Kharyat Ya'ariim. Hu atnabba' be usum Allah didd al-madiina di wa didd al-balad di be kalaam sawa sawa misil hana Iirmiya da.

21 Wa l-malik Yahuuyakhim wa kulla askarah wa kulla kubaaraatah sim'o be l-kalaam da wa l-malik dawwar yaktulah le Uriiya. Wa wakit khabbaro Uriiya be l-kalaam da, hu khaaf wa arrad macha Masir.

22 Wa l-malik Yahuuyakhim rassal naas waraayah wa humman Alnaataan wileed Akbuur wa naas waahidiin ma'aayah le yamchu Masir.

23 Wa humman macho Masir wa karabooh le Uriiya wa jaabooh le l-malik Yahuuyakhim. Wa l-malik katalah wa zagal janaaztah fi khubuur al-masaakiin.

24 Wa laakin Iirmiya kamaan, Akhigaam wileed Chaafaan hamaah. Wa aba ma khalla yisallumuuh le l-cha'ab achaan yaktuluuh.

Iirmiya 27

Al-umam yichiilu daami al-malik

1 Wa fi bidaayit hukum al-malik Sidkhiya wileed Yuuchiiya malik Yahuuza, Allah gaal kalaam leyi ana Iirmiya.

- ²Wa daahu Allah gaal leyi: «Aftul leek hubaal wa agta' leek uud hana daami wa khuttah fi kataafeek.
- ³Wa khabbir muluuk Adoom wa Muwaab wa Bani Ammuun wa Suur wa Seeda be waasitat murassaliin hum al-jo fi Madiinat al-Khudus le Sidkhiiya malik Yahuuza.
- ⁴«Wa inta aamurhum yigabbulu le muluukhum wa yuguulu: «Daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal:
- ⁵«Ana Allah bas khalagt al-ard wa l-naas wa l-bahaayim al-gaa'idiin foogha wa da be gudurti al-kabiire wa duraa'i al-gawi. Wa ana nantiihum le l-naadum al-nidoorah.
- ⁶Wa hassa' da, ana sallamt kulla l-buldaan dool le abdi Nabuukhadnasar malik Baabil. Wa ana sallamt leyah haywaanaat al-kadaade kula le yagoodu tihit sultitah.
- ⁷Wa kulla l-umam yakhdumu leyah hu wa le wileedah wa le wileed wileedah. Wa lahaddi Baabil tinhazim wa umam katiiriin wa muluuk kubaar yikhaddumuuha hi kula.
- ⁸««Wa hassa', ayyi umma aw mamlaka al-taaba ma takhdim le Nabuukhadnasar malik Baabil wa la tidangir ragabatha le tagalat daami al-malik, ana ni'aakhib al-umma di be l-harib wa be l-juu' wa be l-waba lahaddi nikammilha marra waahid be iid al-malik. Wa da kalaam Allah.
- ⁹Wa kan leeku intu, ma tasma'o kalaam anbiyaaku wa la chawwaafiinku wa la l-yikallumu leeku be hilim wa la l-yikallumu ma'a maytiinku wa la sahhaariinku. Humman yuguulu leeku intu abadan ma takhdumu le malik Baabil.
- ¹⁰Wa laakin yitnabba'o leeku be kidib! Wa kan tasma'o kalaam hum, ana natrudku ba'iid min arduku wa nidammirku.
- ¹¹Wa laakin le l-umma al-tidangir ragabatha le tagalat daami malik Baabil wa takhdim leyah, ana nantiiha al-raaha fi ardaha achaan naasha yaskunu foogha wa yakhdumuuha.»» Wa da kalaam Allah.
- ¹²Wa ana Irmiya hajjeet be nafs al-kalaam le Sidkhiiya malik Yahuuza wa gult leyah: «Inta wa cha'abak waajib tidanguru ragabatku le tagalat daami malik Baabil wa takhdumu leyah hu wa le cha'abah. Wa be da, tinajju hayaatku.
- ¹³Wa maala tumuutu, inta wa cha'abak, be l-harib wa l-juu' wa l-waba? Wa da kharaar al-ikhaab al-Allah gaal yinazzilah fi l-umma al-abat ma takhdim le malik Baabil.
- ¹⁴Ma tasma'o kalaam al-anbiya al-buguulu leeku intu abadan ma takhdumu le malik Baabil achaan humman yitnabba'o leeku be kalaam kidib.
- ¹⁵Wa daahu kalaam Allah: «Ana ma rassaltuhum leeku. Wa kan yitnabba'o be usmi kula, yakdubu leeku bas. Kan tasma'oohum, natrudku wa nidammirku, intu wa l-anbiya al-yitnabba'o leeku.»»

16Wa ana Irmiya gult le rujaal al-diin wa le kulla l-cha'ab dool: «Daahu Allah gaal: «Ma tasma'o kalaam al-anbiya al-yitnabba'o wa yuguulu: "Mu'iddaat beet Allah al-awwal nahabhum malik Baabil gariib bas yigabbuluuhum min balad Baabil." Wa kan al-anbiya dool atnabba'o leeku be l-kalaam da kula, hu kidib.

17Ma tasma'oohum! Akhdumu le malik Baabil wa tinajju hayaatku. Wa maala al-madiina di tiddammar wa tabga koom hana turaab?»

18Kan humman sahiih ke anbiya wa kalaam Allah kaan ma'aahum da, khalli yachhado Allah al-Gaadir achaan al-mu'iddaat al-faddalo fi beet Allah wa fi beet malik Yahuuza fi Madiinat al-Khudus ma yiwadduuhum fi Baabil.»

19Wa Allah al-Gaadir gaal kalaam bukhuss khumaam beet Allah al-lissaa' faddal fi l-madiina wa da l-amad wa l-hoot al-kabiir wa l-hiitaan al-mutaharriiin wa l-mu'iddaat al-aakhariin.

20Wa dool al-khumaam al-Nabuukhadnasar malik Baabil ma chaalaahum wakit ja wa wadda min Madiinat al-Khudus le Baabil Yuyakiin wileed Yahuuyakhim malik Yahuuza wa kulla kubaaraat balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus.

21Wa daahu kalaam Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil al-bukhuss al-mu'iddaat al-faddalo fi beet Allah wa fi beet malik Yahuuza fi Madiinat al-Khudus. Hu gaal:

22«Al-mu'iddaat dool yiwadduuhum fi Baabil wa humman yagoodu hinaak lahaddi l-yoom al-ana nugumm wa nichiiilhum min hinaak wa nigabbilhum hini fi l-bakaan da.» Wa da kalaam Allah.

Irmiya 28

Hananya atnabba' be kidib

1Wa fiyah nabi waahid usmah Hananya wileed Azzuur min hillit Gib'uun. Fi l-chahar al-khaamis fi l-sana al-raab'e fi bidaayit hukum Sidkhiiya malik Yahuuza, Hananya ja wa hajja le Irmiya fi beet Allah gidzaam rujaal al-diin wa kulla l-cha'ab. Wa gaal:

2«Daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Ana nikassir daami malik Baabil le ninazzil tagalatah min kataafeeku.

3Wa ba'ad santeen, ana nigabbil kulla mu'iddaat beet Allah al-chaalaahum Nabuukhadnasar malik Baabil wa waddaahum fi Baabil wa nijiiibhum fi l-bakaan da.

4Wa ana nigabbil Yuyakiin wileed Yahuuyakhim malik Yahuuza wa kulla naas Yahuuza al-waddoohum fi l-khurba fi Baabil wa nijiiibhum fi l-bakaan da. Wa be da, ana nikassir daami malik Baabil le ninazzil tagalatah min kataafeeku.» Wa da kalaam Allah.

5Wa l-nabi Irmiya radda le l-nabi Hananya gidzaam rujaal al-diin wa kulla l-cha'ab al-gaa'idiin fi beet Allah.

⁶Wa Irmiya gaal: «Aamiin! Khalli Allah yisawwi misil da! Khalli Allah yihaggig kulla l-kalaam al-inta atnabba't beyah wa yigabbil min Baabil al-mu'iddaat hana beet Allah wa kulla l-naas al-waddoohum fi l-khurba wa yijiibhum fi l-bakaan da.

⁷Wa laakin asma'! Khutt adaanak le l-kalaam al-nuguulah leek inta wa le kulla l-cha'ab.

⁸Fi anbiya al-jo gubbaali ana wa gubbaalak inta min wakit tawiil. Wa atnabba'o wa khabbaro buldaan katiiriin wa mamaalik kubaar be l-harib wa l-fasaala wa l-waba.

⁹Wa kan nabi waahid yaji wa yitnabba' wa yikhabbir be l-salaam, illa kan al-cheyy al-hu atnabba' beyah alhaggag, khalaas al-naas ya'arfu kadar hu nabi wa akiid Allah bas rassalah.»

¹⁰Wa khalaas, al-nabi Hananya chaal uud al-daami min kataafe Irmiya wa kassarah.

¹¹Wa gidzaam kulla l-cha'ab, Hananya gaal: «Daahu Allah gaal: «Be misil da ba'ad santeen, ana nikassir daami Nabuukhadnasar malik Baabil le ninazzil tagalatah min kataafe kulla l-umam.»» Wa khalaas, Irmiya chaal derbah wa faat.

¹²Wa ba'ad Hananya chaal uud al-daami min kataafe Irmiya wa kassarah, Allah hajja le Irmiya wa gaal:

¹³«Amchi wa guul le Hananya: «Daahu Allah gaal: “Inta kassart daami hana hatab wa daahu, baddaltah be daami hana hadiid.”»

¹⁴Achaan Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Ana khatteet daami hana hadiid fi kataafe kulla l-umam dool le yakhdumu le Nabuukhadnasar malik Baabil. Wa sallamt leyah haywaanaat al-kadaade kula le yagoodu tihit sultitah.»»

¹⁵Wa Irmiya gaal le Hananya: «Asma', ya Hananya! Allah ma rassalak wa inta gaa'id tukhuchch al-cha'ab da le yukhuttu achamhum fi kidbak.

¹⁶Wa fi chaan da, daahu Allah gaal: «Akiid nuguchchak min wjih al-ard wa tumuut fi l-sana di achaan inta harracht al-cha'ab ya'aso Allah.»»

¹⁷Wa khalaas, al-nabi Hananya maat fi l-sana di bas fi l-chahar al-saabi'.

Irmiya 29

Jawaab Irmiya le l-naas al-fi l-khurba

¹Wa l-nabi Irmiya katab jawaab min Madiinat al-Khudus le l-faddalo fi Baabil min al-kubaaraat wa rujaal al-diin wa l-anbiya wa kulla l-cha'ab al-Nabuukhadnasar chaalaahum min Madiinat al-Khudus wa waddaahum fi l-khurba.

²Wa l-jawaab da rassalah ba'ad maragoohum min Madiinat al-Khudus le l-malik Yuyakiin wa l-malika al-umm wa l-masaa'iil wa l-kubaaraat hana balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus wa l-sinaa'iyiin wa l-haddaad.

³Wa hu anta al-jawaab da le Al'aasa wileed Chaafaan wa Gamarya wileed Hilkhiiya al-rassalaahum Sidkhiiya malik Yahuuza le Nabuukhadnasar malik Baabil. Wa l-jawaab da buguul:

⁴Daahu kalaam Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil le kulla l-naas al-fi l-khurba wa dool al-naas al-Allah waddaahum fi l-khurba min Madiinat al-Khudus le Baabil.

⁵Hu gaal: «Abnu leeku buyuut wa askunu fooghum wa maggunu leeku jineenaat wa aakulu min fawaakihum.

⁶Aakhudu wa aldo leeku awlaad wa banaat. Wa aakhudu le awlaadku awiin wa antu banaatku kula le rujaal wa hinna yaldan leehum iyaal. Aldo wa abgo katiiriin fi l-bakaan al-intu gaa'idiin foogah, ma tangusu.

⁷Fattuchu al-salaam le l-madiina al-ana waddeetku foogha fi l-khurba. Wa as'alo Allah le l-madiina di achaan salaamha hi, salaamku intu kula.»

⁸Wa daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Ma tinkhachcho be kalaam al-anbiya al-ma'aaku wa la be kalaam al-chawwaafiin wa ma titaabu'u tafsiir hilimhum kula.

⁹Achaan al-anbiya dool yitnabba'o leeku be usmi. Wa kalaamhum da kidib, ana ma rassaltuhum.» Wa da kalaam Allah.

¹⁰Daahu Allah gaal battaan: «Mamlakat Baabil tagood 70 sana. Wa ba'ad da, ana nugumm wa nifakkir foogku wa nihaggig kalaami al-adiil wa nigabbilku hini fi Madiinat al-Khudus.

¹¹Ana na'arif al-fikra al-jahhaztaha leeku wa hi ma fikra hint fasaala wa laakin fikra hint salaam al-beeha talgo mustakhbal malaan be acham. Wa da kalaam Allah.

¹²Wa khalaas, intu tinaaduuni wa tigarrubu leyi wa tisallu leyi wa ana nasma'ku.

¹³Wa intu tifattuchuuni wa talgooni achaan taaba'tuuni be kulla guluubku.

¹⁴Intu talgooni wa ana nigabbilku min al-khurba wa nilimmuku wa nijiiibku min kulla l-umam wa min kulla l-buldaan al-ana chattattuku fooghum. Wa da kalaam Allah. Wa nijiiibku hini fi Madiinat al-Khudus wa da l-bakaan al-ana waddeetku minnah fi l-khurba.» Wa da kalaam Allah.

¹⁵Wa intu gultu Allah marag anbiya fi usutku fi Baabil.

¹⁶Daahu Allah hajja kalaam al-bukhuss al-malik al-gaa'id fi kursi al-muluk hana Dawuud wa fi kulla l-cha'ab al-gaa'idiin fi l-madiina di wa dool akhwaanku al-ma waddoohum ma'aaku fi l-khurba.

¹⁷Daahu Allah al-Gaadir gaal: «Ana nijiiib fi usuthum al-harib wa l-juu' wa l-waba. Wa nisawwiihum misil al-tiin al-mu'affan al-ma bin'akil min afanatah.

¹⁸Wa ana nijjib fooghum daayman al-harib wa l-juu' wa l-waba wa nisawwiihum masal al-bikhawwif kulla mamaalik al-ard. Wa yabgo mal'uuniin wa kharaab wa bahiite wa mu'yaar fi ust al-umam al-ana chattattuhum fi lubbuhum.

¹⁹Humman ma sim'o kalaami hatta kan ana rassalt leehum daayman abiidi al-anbiya kula. Wa da kalaam Allah. Wa laakin ma sim'ooni. Wa da kalaam Allah.

²⁰Wa laakin intuu kulluku al-fi l-khurba, intuu al-ana maragtuku min Madiinat al-Khudus wa waddeetku fi Baabil, asma'o kalaami ana Allah.»

²¹Wa daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal fi Akhaab wileed Khulaaya wa Sidkhiya wileed Ma'asiya: «Humman atnabba'o leeku be usmi be kidib. Humman dool akiid ana nisallimhum le Nabuukhadnasar malik Baabil wa hu yaktulhum giddaamku.

²²Wa naas Yahuuza al-fi l-khurba fi Baabil yal'ano wa yuguulu: «Khalli Allah yaj'alak misil Sidkhiya wa Akhaab humman al-malik Baabil harragaahum be naar.»

²³Humman sawwo al-fasaala fi Israa'iil wa zano awiin akhwaanhum wa humman atnabba'o be usmi be kalaam kidib al-ana ma amart beyah. Wa da ana na'arfah wa chaahid foogah.» Wa da kalaam Allah.

Kalaam Allah didd Chama'ya

²⁴«Ya Irmiya! Guul le Chama'ya al-min hillit Nahlaam:

²⁵Daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: “Inta rassalt jawaab be usmak le kulla l-cha'ab al-gaa'idiin fi Madiinat al-Khudus wa le Safanya wileed Ma'asiya raajil al-diin wa le kulla rujaal al-diin al-aakhariin.”» Wa daahu al-kalaam al-maktuub fi l-jawaab:

²⁶Allah sawwaak raajil diin fi badal Yahuuyada' raajil al-diin achaan tiraakhib fi beet Allah. Wa ayyi naadum al-yichootin wa yitnabba', inta tigayyidah wa tidiss leyah jinziir fi ragabatah.

²⁷Wa kan misil da, maala ma karabt Irmiya al-min hillit Anatuut al-sawwa nafsah nabi fi usutku?

²⁸Hu rassal leena fi Baabil al-jawaab al-buguul: Wakit al-khurba yabga tawiil! Abnu leeku buyuut wa askunu fooghum wa maggunu leeku jineenaat wa aakulu min fawaakihhum.

²⁹Wa Safanya raajil al-diin gara al-jawaab da giddaam al-nabi Irmiya.

³⁰Wa khalaas, Allah hajja le Irmiya wa gaal:

³¹«Aktib jawaab le kulla l-naas al-fi l-khurba wa guul leehum: «Daahu kalaam Allah al-bukhuss Chama'ya al-min hillit Nahlaam. Hu gaal: “Chama'ya atnabba' leeku wa laakin ana ma rassaltah. Wa hu khachchaaku le tukhuttu achamku fi kidbah.”

³²Wa fi chaan da, daahu Allah gaal: “Akiid ana ni’aakhib Chama’ya wa zurriiyah. Wa naadum min zurriiyah ma yaskun fi ust al-cha’ab da wa ma yichiif al-kheer al-nisawwiih le cha’abi. Achaan hu harrach cha’abi le ya’asooni ana Allah.”» Wa da kalaam Allah.

Iirmiya 30

Allah yigabbil cha’abah fi arduhum

¹Wa daahu kalaam Allah al-gaalah le Iirmiya:

²«Daahu Allah Ilaah Bani Israa’iil gaal: <Ya Iirmiya, aktib fi kitaab kulla l-kalaam al-ana gultah leek.

³Wa yaji yoom waahid, ana nigabbil cha’abi Bani Israa’iil wa Bani Yahuuza min al-khurba.» Wa da kalaam Allah. Wa Allah gaal battaan: «Ana nijjib cha’abi fi l-balad al-ana anteetha le juduudhum wa yagoodu fi ard warasathum.»

⁴Wa daahu kalaam Allah al-bukhuss Bani Israa’iil wa Bani Yahuuza.

⁵Daahu Allah gaal: «Korooraak al-khoof ansama’ wa ma fi salaam illa l-ru’ub.

⁶As’alo wa fakkuru! Hal al-dukuur yaldo walla? Wa maala ayyi raajil yukhutt iidah fi batnah misil al-mara al-gaa’ide titaalig? Wa maala kulla wujuuhhum bigo dulum?

⁷Al-azaab! Al-yoom da, yoom ajiib wa yoom mislah kula ma fiif. Wa da wakit diigit zurriiyit Yaakhuub wa laakin yanjo minha.»

⁸Wa daahu kalaam Allah al-Gaadir: «Fi l-yoom da, ana nikassir al-daami wa ninazzilah min kataafeehum wa nigatti’ guyuudhum. Wa humman battaan ma yabgo abiid le l-ajaanib

⁹wa laakin ya’abuduuni ana Allah Ilaahum. Wa yakhdumu le malik min zurriiyit Dawuud al-nisabbitha fooghum.»

Allah yabni Madiinat al-Khudus battaan

¹⁰«Wa intu, ya zurriiyit abdi Yaakhuub, ma takhaafo wa ma tinbahtu, ya Bani Israa’iil! Akiid ana ninajjiiku min al-balad al-ba’iide wa nijjib zurriiyitku min balad al-khurba. Zurriiyit Yaakhuub yaju wa yagoodu be raaha wa amaan wa akiid ma fi naadum yibachtinham. Wa da kalaam Allah.

¹¹Ana zaati daayman nukuun ma’aaku le ninajjiiku. Wa ana nidammir marra waahid kulla l-umam al-ana chattattuku fi lubbuhum. Wa laakin intu, ma nidammirku marra waahid. Akiid ma naj’alku bariyiin wa laakin ni’addibku be miiz.» Wa da kalaam Allah.

¹²Daahu Allah gaal: «Ya Madiinat al-Khudus, kasirki ma yirakkab wa jiraahki ma yil’aalaj.

¹³Ma fi naadum al-yidaafi’ leeki fi l-charii’a wa ma fi dawa al-yidaawi uwaarki.

¹⁴Kulla sudgaanki yansooki, humman ma yihimmu beeki. Ana darabtiki darbit adu wa aakhbtiki bala rahma. Wa da, fi chaan khataaki al-katiir wa zanibki al-ma indah hadd.

¹⁵Wa maalki tikooriki min waja' kasirki wa min waja'ki al-ma yil'aalaj? Ana bas sawweet leeki al-cheyy da. Wa da, fi chaan khataaki al-katiir wa zanibki al-ma indah hadd.

¹⁶Wa be da khalaas, al-akalooki yin'aklu wa kulla udwaanki yiwadduuhum abiid. Wa l-kasabooki yabgo kasiibe wa l-nahabooki nisallimhum le l-nahib.

¹⁷Wa naadooki Sahyuun al-mabkhuuda wa ma fi naadum yihimm beeki. Wa laakin ana kamaan nachfiiki wa nidaawi leeki juruuhki.» Wa da kalaam Allah.

¹⁸Wa daahu Allah gaal: «Akiid ana Allah nigabbil zurriiyit Yaakhuub min balad al-khurba wa narham buyuuthum. Wa l-madiina tinbani fi bakaanha al-awwal wa gusuurha kula yinbanu fi bakaanhum.

¹⁹Wa fi usutha yinsami' al-chukur wa l-zakhraat. Wa ana nikattir zurriiyit Yaakhuub wa abadan ma yangusu. Wa ana nicharrifhum wa ma yahguruuhum battaan.

²⁰Wa cha'ab al-madiina di yabgo misil zamaan wa naasha yilimmu wa yagiifu giddaami. Akiid ana ni'aakhib kulla udwaanha al-yazulmuuha.

²¹Wa cheekhhum yukuun minhum wa malikhum yamrug min usuthum. Wa ana nichiiilah wa nigarribah leyi wa hu yukuun gariib minni. Wa yaatu al-yigarrib leyi bala izin wa yidiss nafsah fi l-khutuura? Wa da kalaam Allah.

²²Wa khalaas, intu tabgo cha'abi wa ana nabga Ilaahku.»

²³Wa daahu khadab Allah gamma misil amzooba'aane. Wa riih chadiide hajjat wa tuduur fi ruuse al-aasiyiin.

²⁴Wa khadab Allah al-muhriig ma yagiif lahaddi yihaggig niyytah al-hu chaalha. Wa fi l-akhiir, tafhamo al-cheyy da adiil.

Iirmiya 31

Bani Israa'iil yigabbulu baladhum

¹Wa daahu kalaam Allah: «Fi l-wakit da, ana nabga Ilaah le kulla khuchuum buyuut Bani Israa'iil wa humman yabgo cha'abi.»

²Daahu Allah gaal: «Al-cha'ab al-nijo min al-moot, ligo ridaayi fi l-sahara. Wa Bani Israa'iil mutawajjihiin ale l-raaha.

³Zamaan, ana Allah bint leechum wa gult:

«Ana nihibbuku hubb abadi wa be da, narhamku daayman.»

⁴Wa ana nabniiki battaan, ya Israa'iil, misil yabnu beet. Wa inti tinbani, ya ummati al-misil bineeye udriye. Wa tichiili tanaabilki wa tamurgi wa tal'abe wa tafrahe.

⁵Wa battaan timaggini jineenit inab fi jibaal al-Saamira. Wa l-yimaggunu al-jineenaat yafraho be intaajhum.

⁶Wa yaji yoom waahid al-foogah al-hurraas yinaadu fi jibaal Afraayim wa yuguulu:
 «Yalla gummu namchu le madiinat Sahyuun, le Allah Ilaahna.»»

⁷Wa daahu Allah gaal: «Afraho wa zakhrutu le zurriiyit Yaakhuub wa ragrugu le ahsan umma. Wa achkuru be hiss aali wa guulu:

«Allah najja cha'abah, humman al-faddalo min Bani Israa'iil.»»

⁸Wa Allah gaal: «Akiid nijjibhum min balad al-munchaakh wa nilimmuhum min aakhir al-dunya. Wa fi usuthum fiyah amyaaniin wa l-uruj wa l-awiin al-khalbaanaat wa l-yaldan. Wa humman yaju hini, majmuu'a kabiire.

⁹Wa ana nigabbilhum wa humman yaju be baki wa yachhadooni wa yuguulu:

«Arhamna! Arhamna!» Wa ana niwaddiihum ale l-wudyaan al-induhum almi katiir be derib adiil al-abadan ma yittarta'o foogah. Aywa, ana bigiit misil abu le Bani Israa'iil wa gabiilat Afraayim bigo misil wileedi al-bikir.»

¹⁰Ya l-umam, asma'o kalaam Allah wa ballukhuuh fi l-buldaan al-ba'iidiin hana khachum al-bahar. Wa guulu: «Allah al-chattat Bani Israa'iil yilimmuhum wa yahfadhum misil al-raa'i yahfad khanamah.»

¹¹Allah fadaahum le zurriiyit Yaakhuub wa najjaahum min al-adu al-chadiid.

¹²Humman yigabbulu wa yizakhrutu fi jabal Sahyuun. Wa yafraho be kheer Allah, be l-gameh wa l-khamar al-jadiid wa l-dihin wa l-bagar wa l-khanam. Wa hayaathum samhe misil jineene mazgiye wa battaan ma yat'abo.

¹³⁻¹⁴Wa daahu kalaam Allah: «Fi l-wakit da, al-banaat yal'aban wa yafrahan wa l-subyaan wa l-chiyyaab kula. Nibaddil bakiikum be farha wa nihannishum wa nifarriihum min hizinum. Wa nachbi' rujaal al-diin be l-laham al-samiin wa cha'abi yachba'o be kulla kheeri.»

¹⁵Wa daahu Allah gaal: «Ansama' hiss fi hillit al-Raama, baki chadiid wa nuwaah. Wa di Raahiil gaa'ide tabki le iyaalha wa hi abat al-sabbiriin chaan iyaalha maato khalaas.»

¹⁶Wa daahu Allah gaal: «Askuti, waggifi al-baki wa guchchi dumuu'ki. Talge ajur ta'abki wa iyaalki yaju min balad al-adu. Wa da kalaam Allah.

¹⁷Aywa, mustakhbalki malaan be l-acham. Akiid iyaalki yigabbulu fi watanhum.»
 Wa da kalaam Allah.

¹⁸«Ana simi't adiil ganiit gabiilat Afraayim wakit gaalo:

«Awwal aniina misil ijil al-ma mu'addab. Inta addabtina wa aniina al'addabna, ya Rabb. Wa hassa', gabbilna aleek wa aniina nigabbulu achaan inta Allah Ilaahna.

¹⁹Aywa, ba'adna nufuusna minnak wa laakin hassa' nidimna. Wa ba'ad irifna khataayaana, dangarna ruuseena. Wa l-eeb wa l-khijle karaboona achaan aniina gaa'idiin nilhammalo ihaanit subaana.»»

²⁰Wa daahu kalaam Allah: «Wa gabiilat Afraayim misil wileedi al-niriidah wa hu bas al-yijiib leyi al-farah. Wa kan kharrart diddah kula, nifakkir foogah battaan. Wa misil abu, galbi chakhkhaal beyah hu wa narhamah daayman.»»

²¹Khuzzi leeki ichaaraat fi l-tariig wa khutti amad misil alaamaat. Fakkiri fi deribki wa da l-derib al-inti macheeti beyah. Ta'aali, ya bitt ammi al-udriye Israa'iil! Ta'aali! Gabbili le mudunki al-halaalki.

²²Le mata ti'iiri, ya l-bineeye al-kaafre? Achaan Allah yakhlig cheyy jadiid fi l-ard. Wa da, inti tifattichi Allah misil mara al-tigarrib le raajilha.

Naas Yahuuza yigabbulu fi mudunhum

²³Wa daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Ba'ad nigabbilhum min al-khurba wa nisabbithum fi balad Yahuuza wa mudunha, humman yihajju be l-kalaam da battaan wa yuguulu:

«Khalli Allah yibaarikak, ya Sahyuun al-jabal al-mukhaddas, ya maskan al-adaala!»

²⁴«Fi l-wakit daak, fi balad Yahuuza wa kulla mudunha, al-harraatiin wa l-sayyaara kulluhum yaskunu sawa.

²⁵Wa ana Allah narwi al-atchaaniin wa nachbi' al-jii'aaniin.»»

²⁶Wa Irimiya gaal: «Wa khalaas, ana wi'iit wa fakkart wa noomi da halu.»»

²⁷Wa daahu kalaam Allah: «Yaji yoom waahid al-foogah ana namla ard Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza be l-naas wa l-bahaayim.

²⁸Wa misil ana gammeet didduhum, maragtuhum wa rameethum wa kharabtuhum wa dammartuhum wa sawweet leehum al-fasaala, misil da hassa' ana nugumm nabniihum wa nisabbithum.» Wa da kalaam Allah.

²⁹Wa fi l-wakit da, battaan ma yuguulu: «Kan al-abbahaat akalo inab akhdar, sunuun iyaalhum yumuutu min al-hamaad.»»

³⁰Laakin la! Ayyi naadum yumuut be khataayah. Kan naadum akal inab akhdar, sunuunah hu bas yumuutu min al-hamaad.

Mu'aahadat Allah al-jadiide

³¹Wa daahu kalaam Allah: «Yaji yoom waahid, nisawwi mu'aahada jadiide ma'a Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza.

³²Wa l-mu'aahada di ma tabga misil al-mu'aahada al-ana sawweetha ma'a juduudhum wakit gudtuhum wa maragtuhum min balad Masir. Humman gata'o al-mu'aahada di, hatta kan ana siidhum kula. Wa da kalaam Allah.

³³Wa di hi al-mu'aahada al-jadiide al-nisawwiiha ma'a Bani Israa'iil ba'ad al-yoom da. Ana nukhutt wasiiyaati fi fikirhum wa naktibhum fi guluubhum. Wa ana nabga Ilaahum wa humman yabgo cha'abi. Wa da kalaam Allah.

³⁴Wa naadum ma yi'allim rafiigah wa la yuguul le akhuuh: <A'arif Allah.> Achaan humman kulluhum kabiir wa sakhayyar ya'arfuuni khalaas. Wa ana nakhfir leehum khataayaahum wa ma nifakkir fi zunuubhum battaan.» Wa da kalaam Allah.

³⁵Wa daahu Allah gaal: «Yaatu al-sabbat al-harraay le tidawwi be l-nahaar? Wa yaatu al-nazzam al-gamar wa l-nujuum le yidawwu be l-leel? Wa yaatu al-gawwam al-bahar lahaddi tinsami' harakat moojah? Da ana, al-usmi Allah al-Gaadir.

³⁶Kan al-nizaam da ma angachcha min giddaami, khalaas zurriiyit Israa'iil kula ma yingachcho. Yagoodu umma giddaami ila l-abad.» Wa da kalaam Allah.

³⁷Wa daahu Allah gaal battaan: «Hal fi naadum yagdar yigaawis al-samaawaat foog walla? Wa hal fi naadum yagdar yakchif asaas al-ard tihit walla? La! Kan ke da, khalaas ana kula ma nagdar narfud zurriiyit Israa'iil fi chaan kulla l-fasil al-humman sawwooh.» Wa da kalaam Allah.

³⁸Wa daahu kalaam Allah: «Yaji yoom waahid, yabnu battaan madiinat Allah min beet al-muraakhaba hana Hananiil lahaddi baab al-Rukun.

³⁹Wa min al-bakaan da, al-huduud yamchu ale jabal Gaarib wa yiwajjuhu ale Goo'a.

⁴⁰Wa kulla waadi al-janaazaat wa l-rumaad wa kulla ziraa'a al-ale waadi Khidruun lahaddi l-rukun hana baab al-Kheel sabaah, kulla l-bakaan da yabga mukhaddas leyi ana Allah. Wa la yamurguuh wa la yakharbuuh ila l-abad.»

Iirmiya 32

Allah amar Iirmiya yachri ard

¹Wa Allah hajja le Iirmiya fi l-sana al-aachir hana hukum Sidkhiiya malik Yahuuza wa di sanit 18 hana hukum Nabuukhadnasar.

²Wa fi l-wakit da, askar malik Baabil haasaro Madiinat al-Khudus wa l-nabi Iirmiya gaa'id makruub fi fadaayit al-hurraas fi gasir malik Yahuuza.

³Wa Sidkhiiya malik Yahuuza al-karab Iirmiya gaal leyah: «Maala titnabba' wa tuguul misil ke: <Daahu Allah gaal: “Ana nisallim al-madiina di le malik Baabil wa hu yichiilha.

⁴Wa Sidkhiiya malik Yahuuza kula ma yanja min deech al-Baabiliyiin wa hu zaatah akiid nisallimah le malik Baabil. Wa yigaabilah wiih be wiih wa yihajji ma'aayah khachum be khachum.

⁵Wa malik Baabil yiwaddiih le Sidkhiya fi Baabil wa hu yagood hinaak lahaddi ana nifakkir foogah. Wa da kalaam Allah. Wa kan tugummu tihaarubu malik Baabil kula, abadan ma tagdaro tinnasru.”»»

⁶Wa Irmiya gaal: «Allah hajja leyi wa gaal:

⁷Hanamiil wileed immak Challuum yaji wa yuguul leek ke: “Achri ardi al-gaa’ide fi Anatuut achaan inta indak hagg al-warasa.”»»

⁸Wa misil Allah gaalah leyi, Hanamiil wileed immi ja leyi fi fadaayit al-hurraas wa gaal: «Min fadlak, achri ardi al-gaa’ide fi Anatuut fi ard gabiilat Banyamiin achaan inta bas wariis wa indak hagg al-milkiye fi l-ard di. Achriiha le nafsak.» Wa khalaas fi bakaan da, ana fihimt kadar da l-kalaam al-Allah hajjaah leyi min awwal.

⁹Wa khalaas, ana chareet al-ard min Hanamiil wileed immi wa di l-ard al-gaa’ide fi Anatuut. Wa ana wazant leyah fudda al-tisaawi 7 hajar fudda.

¹⁰Wa katabt maktuub al-mubaaya’a wa khatteet foogah khitmi wa da giddaam al-chuhuud al-ana naadeethum. Wa wazant al-fudda fi l-miizaan.

¹¹Wa ana chilt nuskha waahide makhtuuma hana maktuub al-mubaaya’a wa nuskha aakhara ma makhtuuma. Wa tineenithum kula maktuub fooghum al-taman wa l-churuut.

¹²Wa anteet al-nusakh dool le Baruuk wileed Nariya wileed Mahsiya wa da giddaam Hanamiil wileed immi wa giddaam al-chuhuud al-mado fi maktuub al-mubaaya’a wa giddaam kulla naas Yahuuza al-gaa’idiin fi fadaayit al-hurraas.

¹³Wa giddaamhum, ana amart Baruuk wa gult:

¹⁴«Daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa’iil gaal: «Chiil al-nusakh al-tineen dool al-humman makaatiib al-mubaaya’a al-makhtuum wa l-ma makhtuum. Wa khuttuhum fi jarr achaan yagoodu le wakit tawiil.»

¹⁵Achaan Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa’iil gaal bataan: «Fi l-balad di bataan yachru buyuut wa ard wa jineenaat inab.»»

Salaat Irmiya

¹⁶Wa ba’ad ammant makaatiib al-mubaaya’a le Baruuk wileed Nariya, ana Irmiya salleet le Allah wa gult:

¹⁷«Ya Allah Rabbi! Inta bas al-khalagt al-samaawaat wa l-ard be gudurtak al-kabiire wa be duraa’ak al-gawi. Cheyy gaasi leek inta ke ma fiih.

¹⁸Wa inta bas al-tiwassif kheerak le aalaaf al-zurriyaat. Wa laakin tagdar ti’aakhib al-iyaaal be zunuub abbahaathum, inta al-Ilaah al-Kabiir wa l-Chadiid wa usmak Allah al-Gaadir.

19Inta al-mustachaar al-aziim wa gaadir fi l-amal. Wa inta tiraakhib ayyi insaan wa tikaafi ayyi waahid hasab derbah wa hasab natijjat amalah.

20Wa fi balad Masir, inta sawweet alaamaat wa ajaayib. Wa be da lahaddi l-yoom, usmak bigi aziim fi Israa'iil wa fi kulla l-aalam misil gaa'idiin nichiiifu al-yoom.

21Wa inta maragt cha'abak Bani Israa'iil min balad Masir be alaamaat wa ajaayib wa be iidak al-chadiide wa be duraa'ak al-gawi wa be ru'ub chadiid.

22Wa anteethum al-balad al-inta halaft le juduudhum wa gult tantiiha wa hi al-balad al-malaane be l-laban wa l-asal.

23Wa humman dakhalo foogha wa chaalooaha wa laakin ma sim'o kalaamak wa la taaba'o churuutak al-fi l-Tawraat. Wa humman abo kulla l-wasaaya al-inta amart beehum. Wa fi chaan da, inta jibt leehum al-fasaala di.

24Wa hassa', askar Baabil sawwo radmiye al-yihaasuru beeha al-madiina wa yichiiluuha. Humman yihaarubuaha achaan al-harib wa l-juu' wa l-waba al-inta kharrartuhum jo foogha khalaas. Wa inta gaa'id tichiif al-cheyy da.

25Ya Allah Rabbi, inta bas al-gult leyi: «Achri al-ard wa awzin al-fudda wa naadi al-chuhuud.» Wa hassa', chiif! Al-madiina di, askar al-Baabil gaa'idiin yichiiluuha!»

Allah radda be l-khadab wa l-kheer

26Wa khalaas, Allah hajja le Irmiya wa gaal:

27«Ana Allah Ilaah kulla makhluug hayy! Hal fi cheyy gaasi leyi walla?»

28Wa fi chaan da, daahu Allah gaal: «Akiid nisallim al-madiina di le l-Baabiliyiin wa le Nabuukhadnasar malik Baabil wa hu yichiilha.

29Wa l-Baabiliyiin al-yihaasuru al-madiina di yadkhulu foogha wa yutuchchuuha. Wa yutuchchu al-buyuut al-fi raashum harrago bakhuur le ilaah Ba'al wa gaddamo hadaaya charaab le ilaahaat aakhariin wa da khaddabooni ana.

30Aywa! Min zamaan, Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza yisawwu illa l-fasaala giddaami. Wa Bani Israa'iil illa yikhaddubuuni be amalhum. Wa da kalaam Allah.

31Wa l-madiina di gaa'ide tikhaddibni wa tiza''ilni min assasooaha lahaddi l-yoom. Wa be da, nuguchchaha min giddaami.

32Wa Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza khaddabooni be sabab al-amal al-fasil al-gaa'idiin yisawwuuh, humman wa muluukhum wa kubaaraathum wa rujaal diinlum wa anbiyaahum wa kulla naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus.

33Humman daayman yajuuni be duhuurhum ma be wujuuhhum. Hatta kan ana gaa'id ni'allimhum daayman kula, humman ma yasma'ooni wa la yakhbalo al-adab.

34Humman jaabo asnaamhum al-muharramiin fi beeti al-foogah usmi achaan yinajjusuuu.

³⁵Wa fi waadi Bani Hinnuum bano madbah le Ba'al le yiharrugu foogah awlaadhum wa banaathum le ilaahhum Muulak. Wa da ana ma amartuhum beyah wa la fakkart foogah yoom waahid. Wa be l-muharramaat dool, lazzo Bani Yahuuza fi l-zanib.»

³⁶«Wa intu gultu al-madiina di taga' fi iid malik Baabil be sabab al-harib wa l-juu' wa l-waba. Wa laakin daahu ana Allah Ilaah Bani Israa'iil gult:

³⁷«Akiid ana nilimmuhum min kulla l-buldaan al-ana chattattuhum fooghum fi wakit za'ali wa khadabi al-chadiid. Wa nigabbilhum fi arduhum wa nisabbithum foogha wa yagoodu be amaan.

³⁸Wa humman yabgo cha'abi wa ana nabga Ilaahhum.

³⁹Wa ana niwahhid galibhum wa deribhum achaan yakhaafo minni daayman. Wa be da, yagoodu fi raaha, humman wa iyaalhum min ba'adhum.

⁴⁰Wa ana nisawwi ma'aahum mu'aahada daayme. Ma nikhalliihum wa nisawwi leehum al-kheer. Wa namla guluubhum be khoof minni achaan ma yikhallu derbi.

⁴¹Wa ana nafrah wakit nisawwi leehum al-kheer. Wa akiid ana zaati nisabbithum fi l-balad di be kulla galbi wa be kulla fikri.»»

⁴²Wa daahu Allah gaal: «Ana jibt fi l-cha'ab da al-fasaala al-kabiire di wa misil da, akiid ana nijib kulla l-kheer al-gult nisawwi leehum.

⁴³Intu gultu al-balad di takhrab min al-naas wa l-bahaayim achaan ana nisallimha le l-Baabiliyiin. Wa laakin be da kula, yachru foogha ard battaan.

⁴⁴Aywa, yachru ard wa yawzunu fudda wa yaktubu maktuub hana mubaaya'a wa yukhuttu foogah khitim wa yinaadu al-chuhuud. Wa da yabga fi ard gabiilat Banyaamiin wa hawaale Madiinat al-Khudus wa fi hillaal balad Yahuuza wa fi l-jibaaal wa fi sahalat Chafiila wa fi saharat Nagab, achaan ana nigabbil sukkaanhum min al-khurba.» Wa da kalaam Allah.

Irimiya 33

Kheer Allah le Madiinat al-Khudus

¹Wa Allah hajja le Irimiya le taani marra wakit hu gaa'id makruub fi fadaayit al-hurraas.

²Wa daahu kalaam Allah al-khalag al-ard wa kawwanha wa sabbatha wa hu bas al-usmah Allah. Hu gaal:

³«Naadiini wa ana nurudd leek wa nikhabbirak be l-achya al-gaasiyiin. Wa dool al-achya al-mulabbadiin al-inta ma ta'arifhum.»

⁴Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal kalaam al-bukhuss buyuut al-madiina wa gusuur muluuk Yahuuza al-ramoohum al-hisaar wa l-harib. Hu gaal:

⁵«Wakit yihaarubu al-Baabiliyiin, al-buyuut dool yinmalu be janaazaat al-cha'ab al-ana kataltuhum fi za'ali wa khadabi. Wa ana battaan ma niwajjih ale l-madiina di wa da be sabab kulla fasaalit cha'abha.

⁶Wa laakin daahu ana nantiiha al-chifa wa l-aafe wa le sukkaanha nachfiihum wa nijiiib leehum al-salaam wa l-amaan be katara.

⁷Wa nigabbil naas Yahuuza wa naas Israa'iil al-waddoohum fi l-khurba. Wa nisabbithum misil zamaan.

⁸Wa nitahhirhum min kulla khataahum al-sawwooh diddi wa nakhfir leehum kulla zunuubhum al-sawwoohum diddi wa dool zunuubhum al-beehum isooni.

⁹Wa l-madiina di, tabga leyi farah wa tijiib leyi chukur wa charaf giddaam kulla umam al-ard al-yasma'o be l-kheer al-ana sawweetah le cha'abi. Wa l-umam dool yakhaafo wa yibarjulu be sabab kulla l-kheer wa l-salaam al-ana jibtah fi l-madiina di.»

¹⁰Wa daahu Allah gaal: «Intu gultu al-madiina di khirbat wa bigat faadiye min al-naas wa l-bahaayim. Wa battaan gultu hillaal balad Yahuuza wa chawaari' Madiinat al-Khudus khirbo, ma induhum naas wa la sukkaan wa la bahaayim. Wa laakin ana nuguul battaan yinsami' fi l-madiina di

¹¹al-zakhraat wa l-ragraag wa khine al-ursaan wa khine al-chukur. Wa yigaddumu dahaaya chukur fi beet Allah wa yuguulu: «Achkuru Allah al-Gaadir achaan hu adiiil wa rahmatah daayme ila l-abad.» Achaan ana nigabbil al-naas al-waddoohum fi l-khurba wa nisabbithum fi arduhum misil zamaan.» Wa da, Allah bas gaalah.

¹²Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Wa hassa', al-balad di khirbat min al-naas wa min al-bahaayim. Wa laakin ba'adeen, fi kulla hillaalha yisawwu zaraayib le ru'yaan yiraggudu fooghum khanamhum.

¹³Wa fi hillaal al-jibaaal wa fi sahalat Chafiila wa fi saharat Nagab wa fi ard gabiilat Banyaamiin wa fi hawaale Madiinat al-Khudus wa fi hillaal balad Yahuuza, kulla l-khanam yufuutu tihit iid al-ara'i le ya'arif adadhum.» Wa da, Allah bas gaalah.

Allah ma yagta' mu'aahadatah

¹⁴Wa daahu kalaam Allah: «Yaji yoom waahid al-foogah ana nihaggig kalaam al-kheer al-ana gultah le Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza.

¹⁵Wa fi ayyaam al-wakit da, nigawwim naadum saalih min zurriiyit Dawuud misil bizre wa yijiib al-hagg wa l-adaala fi l-balad.

¹⁶Wa fi l-wakit da, naas balad Yahuuza yalga al-naja wa Madiinat al-Khudus tagood be amaan. Wa daahu al-usum al-yisammuha beyah, Allah Hu Bas al-Yijiib leena al-Adaala.»

¹⁷Wa daahu Allah gaal: «Aywa daayman yukuun naadum min zurriiyit Dawuud al-yagood fi kursi al-muluk hana Bani Israa'iil.

¹⁸Wa rujaal al-diin al-Laawiyiin daayman yukuun naadum min zurriiyithum le yigaddumu leyi dahaaya muharragiin wa yiharrugu hadaaya hana dagiig wa yigaddumu dahaaya aakhariin kulla yoom.»

¹⁹Wa Allah hajja le Irmiya.

²⁰Daahu Allah gaal: «Kan tagdaro tagta’o mu’aahadati ma’a l-nahaar wa l-leel wa tadharo al-leel wa l-nahaar ma yaju fi wakithum,

²¹khalaas mu’aahadati ma’a abdi Dawuud kula tingati’ wa ma yalga wariis yagood fi kursi mulkah. Wa battaan mu’aahadati tingati’ ma’a rujaal al-diin al-gaa’idiin yakhdumu leyi kula. Wa laakin al-cheyy da abadan ma yabga!

²²Wa akiid ma tagdaro tahsubu nujuum al-sama wa la tagdaro tahsubu ramla hana khachum al-bahar. Ana kula nikattir zurriiyit Dawuud abdi wa l-Laawiyiin al-yakhdumu leyi lahaddi ma tagdaro tahsubuuhum.»

²³Wa Allah hajja le Irmiya wa gaal:

²⁴«Inta ma gaa’id tasma’ kalaam al-naas dool walla? Humman gaa’idiin buguulu: «Al-gabaayil al-itneen al-humman Bani Yahuuza wa Bani Israa’iil al-azalaahum Allah, hassa’ da, hu abaahum.» Wa be kalaamhum da, humman gaa’idiin yahguru cha’abi wa ma yaj’aloohum misil umma.

²⁵Wa laakin daahu ana Allah gult: «Ana bas sawweet mu’aahadati ma’a l-nahaar wa ma’a l-leel wa sabbatt nizaam al-samaawaat wa l-ard.

²⁶Wa misil da, ana ma nagdar nikhalli zurriiyit Yaakhuub wa zurriiyit Dawuud abdi. Wa min zurriiyit Dawuud bas, nichiiil muluuk al-yamulku fi zurriiyit Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub. Wa narhamhum wa nigabbil naashum al-waddoohum fi l-khurba.»»

Irmiya 34

Nihaayat Sidkhiiya

¹Wa Nabuukhadnasar malik Baabil gamma le yihaarib Madiinat al-Khudus wa kulla l-hillaal al-taab’iin leeha. Wa hu ja be kulla askarah wa askar mamaalik al-ard wa dool kulla l-chu’uub al-hu yahkim fooghum. Wa fi l-wakit daak, Allah hajja le Irmiya.

²Wa daahu Allah Ilaah Bani Israa’iil gaal leyah: «Amchi wa hajji le Sidkhiiya malik Yahuuza. Wa guul leyah: «Daahu Allah gaal: Akiid ana nisallim al-madiina di le malik Baabil wa yiharrigha be naar.

³Ya Sidkhiiya, inta zaatak ma tanja minnah, akiid hu yakurbak. Wa tilgaabalo ma’a malik Baabil wiih be wiih wa tihajji ma’aayah khachum be khachum wa yiwaddiik fi Baabil.

⁴Ya Sidkhiiya malik Yahuuza, kan tasma' kalaami ana Allah al-gultah leek, inta abadan ma tumuut fi l-harib.

⁵Tumuut be salaam. Wa misil harrago al-bakhuur fi moot juduudak al-muluuk al-jo gablak, inta kula yiharruguuh leek. Wa yabku leek wa yuguulu: "Ya khasaaritna! Sayyidna maat!" Wa da ana bas waa'adtak beyah.»» Wa da kalaam Allah.

⁶Wa l-nabi Iirmiya gaal kulla l-kalaam da le Sidkhiiya malik Yahuuza fi Madiinat al-Khudus.

⁷Wa fi l-wakit daak, askar malik Baabil gaa'idiin yihaarubu didd Madiinat al-Khudus wa didd Lakiich wa Aziikha achaan dool bas al-mudun al-gawiyiin al-faddalo min hillaal balad Yahuuza.

Ba'ad al-hurriye battaan bigo abiid

⁸Wa Allah hajja le Iirmiya wa da ba'ad al-malik Sidkhiiya ma'a kulla cha'ab Madiinat al-Khudus sawwo mu'aahada le ya'lunu al-hurriye.

⁹Wa be da, ayyi naadum yanti al-hurriye le abiidah wa khadiimah min akhwaanah al-Ibraaniyiin wa yikhalliihum yamchu hurriin. Wa ma waajib ayyi naadum yi'abbid naadum min akhwaanah al-Yahuud.

¹⁰Wa kulla l-kubaaraat wa kulla l-cha'ab al-mado fi l-mu'aahada di khassado yantu al-hurriye le abiidhum wa yikhalluuhum yamchu hurriin wa ma yi'abbuduuhum battaan. Wa khalaas, khalloohum macho hurriin.

¹¹Wa laakin ba'ad da, humman nidmo wa nagado mu'aahadathum al-sawwooha. Wa gabbalo abiidhum al-humman antoohum al-hurriye wa abbadoohum battaan.

¹²Wa Allah hajja le Iirmiya wa gaal:

¹³«Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Ana bas sawweet mu'aahada ma'a juduudku fi yoom maragtuhum min Masir balad al-ubuudiiye.

¹⁴Wa gult leehum: "Fi l-sana al-saab'e, ayyi waahid minku yanti al-hurriye le akhuuh al-Ibraani al-baa' nafsah leyah. Hu yakhdim leyah sitte sana wa ba'ad da, yikhalli yamchi hurr." Wa laakin juduudku ma khatto adaanhum leyi wa ma sim'ooni.

¹⁵Wa intu al-yoom sawweetu al-adiil giddaami. Ayyi waahid minku aalan al-hurriye le akhuuh wa khallaah macha hurr. Wa da be mu'aahadatku al-sawweetuuha giddaami fi beeti al-foogah usmi. Wa laakin intu nidimtu!

¹⁶Aywa, nidimtu wa nagadtu mu'aahadatku wa ma ahtaramtu usmi. Gabbaltu al-abiid al-awwal khalleetuuhum macho hurriin fi nufuushum wa abbattuuhum battaan.»»

¹⁷Wa fi chaan da, daahu Allah gaal: «Intu ma simi'tuuni wa ayyi waahid minku ma aalan al-hurriye le akhu. Wa fi chaan da, ana ni'aalin diddoku al-harib wa l-waba wa

l-juu' wa humman yaktuluuku be hurriye. Wa ana nisawwiiku masal al-bikhawwif kulla mamaalik al-ard. Wa da kalaam Allah.

¹⁸Wa l-naas al-nidmo wa nagado mu'aahadati wa ma tabbago kalaam al-mu'aahada al-sawwooha giddaami, ana nisawwiikum misil al-ijil al-chaggooh itneen wa khattooh jaay wa jaay wa faato ambeenaatah wa di alaamat al-mu'aahada.

¹⁹Wa kubaaraat Yahuuza wa kubaaraat Madiinat al-Khudus wa l-masaa'iil wa rujaal al-diin wa kulla cha'ab al-balad al-faato ambeenaat al-ijil da,

²⁰ana nisallimhum le udwaanhum al-yidooru moothum wa janaazaathum yabgo akil le l-suguura wa l-maraaf'in.

²¹Wa Sidkhiya malik Yahuuza wa kubaaraatah kula nisallimhum le udwaanhum al-yidooru moothum wa humman askar malik Baabil. Wa hassa', humman ba'ado minku

²²wa laakin daahu ana nantiihum amur wa humman yigabbulu didd al-madiina di yihaarubuuha wa yichiiluuha wa yutuchchuuha be naar. Wa kulla hillaal balad Yahuuza yabgo faadiyiin min sukkaanhum.» Wa da kalaam Allah.

Iirmiya 35

Bani Rikaab karramo amur jidduhum

¹Wa fi ayyaam hukum Yahuuyakhim wileed Yuuchiiya malik Yahuuza, Allah hajja leyi ana Iirmiya wa gaal:

²«Amchi le Bani Rikaab wa hajji leehum. Waddiihum fi beeti ana Allah wa dissuhum fi khurfa wa antiikum khamar yacharbo.»

³Khalaas, ana Iirmiya macheet fattacht Yaazanya wileed Iirmiya wileed Habasinya wa akhwaanah wa kulla iyaalah wa kulla Bani Rikaab.

⁴Wa ana waddeethum fi beet Allah fi khurfit talaamiiz Hanaan abd Allah wileed Yigdalya wa da jamb khurfit al-kubaaraat wa foog le khurfit Ma'asiya wileed Challuum haaris madkhal beet Allah.

⁵Wa ana khatteet giddaam naas Bani Rikaab mawaa'in malaaniin be khamar wa kiisaan wa gult leehum: «Acharbo khamar!»

⁶Wa laakin humman raddo leyi wa gaalo: «Aniina ma nacharbo khamar achaan jiddina Yunadaab wileed Rikaab antaana amur. Wa l-amur da buguul: «Abadan ma tacharbo khamar wa la intu wa la zurriyitku.

⁷Wa ma tabnu buyuut wa la tisawwu ziraa'a wa la timaggunu jineenaat inab wa la tamulku cheyy minha. Wa laakin askunu fi khiyam fi kulla muddit hayaatku wa be da, umurku yabga tawiil fi l-ard al-intu tanzulu foogha.»

⁸Wa aniina nikarrumu kulla amur Yunadaab wileed Rikaab jiddina. Abadan ma chiribna khamar fi kulla muddit hayaatna wa la aniina wa la awiinna wa la awlaadna wa la banaatna.

⁹Wa ma baneena buyuut le naskunu fooghum wa ma indina wa la jineenaat inab wa la ziraa'a wa la ard mazruu'a

¹⁰wa sakanna fi khiyam. Karramna amur Yunadaab jiddina wa sawweena sawa sawa misil hu amaraana beyah.

¹¹Wa illa wakit Nabuukhadnasar malik Baabil gamma hajam al-balad di, aniina gulna nisiiru ni'arrudu min deech al-Baabiliyiin wa deech Araam wa naju wa nanzulu hini fi Madiinat al-Khudus. Wa da bas al-sabab al-jaabaana wa sakkanaana fi Madiinat al-Khudus.»

¹²Wa khalaas, Allah hajja le Irmiya.

¹³Daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Amchi le Bani Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus wa guul: «Maala intu ma khassadtu be adabi wa la simi'tu kalaami? Wa da kalaam Allah.

¹⁴Chiifu daahu al-naas dool sim'o amur jidduhum Yunadaab wileed Rikaab. Hu amar zurriiytah ma yacharbo khamar. Wa khalaas, humman ma chirbooh lahaddi l-yoom da wa karramo amur jidduhum. Wa ana Allah kamaan hajjeet leeku daayman wa intu abadan ma simi'tuuni.

¹⁵Wa daayman ana rassalt leeku abiidi al-anbiya wa da le yuguulu leeku: «Khalli ayyi waahid yigabbil min derbah al-fasil wa yisallih amalah. Wa ma titaabu'u ilaahaat aakhariin wa ta'abuduuhum wa be da, taskunu fi l-ard al-ana anteetha le juduudku wa leeku intu.» Wa laakin be da kula, intu ma khatteetu adaanku leyi ana Allah le tasma'ooni.

¹⁶Ajab! Zurriiyit Yunadaab wileed Rikaab sim'o amur jidduhum al-amaraahum beyah. Wa laakin intu al-cha'ab dool abeetu ma tasma'ooni.»

¹⁷Wa fi chaan da, daahu Allah al-Ilaah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Akiid ana nijjib foogku intu Bani Yahuuza wa fi kulla sukkaan Madiinat al-Khudus kulla l-fasaala al-ana kharrartaha didduku. Achaan ana kallamt leeku wa intu ma simi'tuuni wa naadeetku wa ma raddeetu leyi.»

¹⁸Wa ba'ad da, Irmiya gaal le Bani Rikaab: «Daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Intu simi'tu amur Yunadaab jidduku wa tabbagtu kulla kalaamah sawa sawa misil hu amaraaku beyah.»

¹⁹Wa fi chaan da, daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Daayman yukuun naadum min zurriiyit Yunadaab wileed Rikaab ambeen khaddaamiini.»

Irmiya 36

Yahuuyakhim harrag al-kitaab

- ¹Wa fi l-sana al-raab' e hana hukum Yahuuyakhim wileed Yuuchiiya malik Yahuuza, daahu kalaam Allah al-gaalah le Irmiya:
- ²«Chiil leek kitaab malfuuf wa aktib foogah kulla l-kalaam al-ana gultah leek fi Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza wa kulla l-umam. Wa da min awwal yoom al-ana hajjeet leek fi wakit hukum Yuuchiiya lahaddi l-yoom.
- ³Akuun Bani Yahuuza yafhamo al-fasaala al-ana kharrartaha didduhum wa be da, ayyi waahid yigabbil min derbah al-fasil. Wa khalaas, ana kamaan nakhfir leehum khataahum wa zanibhum.»
- ⁴Wa Irmiya naada Baruuk wileed Nariiya. Wa Irmiya yikallim wa Baruuk yaktib fi l-kitaab al-malfuuf kulla kalaam Allah al-gaalah le Irmiya.
- ⁵Wa ba'ad da, Irmiya gaal le Baruuk: «Daahuuni ana ma nagdar namchi beet Allah.
- ⁶Wa laakin inta amchi wa agri al-kitaab al-malfuuf al-inta katabtah hasab kalaami al-gaalah leyi Allah. Wa amchi agriih fi yoom hana siyaam le kulla l-cha'ab fi beet Allah wa giddaam kulla cha'ab Yahuuza al-yaju min mudunhum.
- ⁷Wa be da, akuun yachhado Allah wa yutuubu wa ayyi waahid yigabbil min derbah al-fasil achaan khadab Allah wa za'alah al-kharrarah didd al-umma di chadiid.»
- ⁸Wa khalaas, Baruuk tabbag kulla l-kalaam al-amarah beyah al-nabi Irmiya. Hu macha beet Allah le yagri al-kitaab al-malfuuf al-foogah kalaam Allah.
- ⁹Wa fi l-chahar al-taasi' fi l-sana al-khaamse hana hukum Yahuuyakhim wileed Yuuchiiya malik Yahuuza, kharraro siyaam le Allah. Wa kulla cha'ab Madiinat al-Khudus wa kulla l-naas al-jo min hillaal balad Yahuuza lammo sawa fi Madiinat al-Khudus.
- ¹⁰Wa khalaas, Baruuk gamma wa gara fi beet Allah giddaam kulla l-cha'ab kalaam Irmiya al-maktuub fi l-kitaab al-malfuuf. Wa da wakit waagif fi khurfit Gamarya wileed Chaafaan al-kaatib wa l-khurfa di fi l-fadaay al-foog fi khachum al-baab al-jadiid hana beet Allah.
- ¹¹Wa Miika wileed Gamarya wileed Chaafaan simi' kulla kalaam Allah al-maktuub fi l-kitaab da.
- ¹²Wa khalaas, gamma macha le gasir al-malik fi khurfit al-kaatib al-yilimmu foogha kulla l-kubaaraat wa humman Alichama' al-kaatib wa Dalaaya wileed Chama'ya wa Alnaataan wileed Akbuur wa Gamarya wileed Chaafaan wa Sidkhiiya wileed Hananya wa kulla l-kubaaraat al-aakhariin.
- ¹³Wa Miika hajja leehum be kulla l-kalaam al-sim'ah wakit Baruuk gaa'id yagri al-kitaab le l-cha'ab.
- ¹⁴Wa khalaas, al-kubaaraat rassalo mursaal le Baruuk. Wa l-mursaal da, usmah Yahuudi wileed Natanya wileed Chalamya wileed Kuuchi. Wa gaal le Baruuk: «Chiil

kitaabak al-malfuuf al-inta gareetah le kulla l-cha'ab wa ta'aal beyah.» Wa Baruuk chaal kitaabah wa ja giddaamhum.

15Wa humman gaalo leyah: «Min fadlak, agood tihit wa agriih leena.» Wa khalaas, Baruuk garaah leehum.

16Wa wakit humman sim'o kulla l-kalaam da, humman khaafo khoof chadiid wa achchaawafo ambeenaathum. Wa gaalo le Baruuk: «Khalli niwaddu kulla l-kalaam da giddaam al-malik.»

17Wa humman sa'alo Baruuk wa gaalo: «Min fadlak, guul leena kikkeef inta gidirt katabt kulla l-kalaam da. Walla Irmiya bas hajjaah leek?»

18Wa Baruuk radda leehum wa gaal: «Aywa, hu bas hajja leyi kulla l-kalaam da wa ana katabtah fi l-kitaab da be dawaay.»

19Wa l-kubaaraat gaalo le Baruuk: «Amchu allabbado inta wa Irmiya. Khalli naadum ma ya'arif bakaanku.»

20Wa ba'ad da, humman khallo al-kitaab al-malfuuf fi beet Alichama' al-kaatib wa macho bakaan al-malik wa hajjo leyah be kulla l-kalaam.

21Wa l-malik rassal Yahuudi le yijiib al-kitaab. Wa Yahuudi macha chaal al-kitaab min khurfit Alichama' al-kaatib wa ja garaah le l-malik wa le kulla l-kubaaraat al-gaa'idiin jambah.

22Wa fi l-wakit da, al-malik gaa'id fi beetah hana l-chite. Wa da fi l-chahar al-taasi' fi wakt al-bardaay wa indah daffaay mugabbide giddaamah.

23Wa kan Yahuudi gara talaata aw arba'a roog, al-malik yagta' al-katib da be muus wa yazgulah fi naar al-daffaay. Wa misil da bas, hu harrag kulla l-kitaab al-malfuuf.

24Wa l-malik wa kulla kubaaraatah sim'o al-kalaam da wa laakin ma khaafo wa la charrato khulgaanhum le yiwassufu toobithum.

25Wa hatta kan Alnaataan wa Dalaaya wa Gamarya chahado al-malik ma yahrig al-kitaab da kula, hu aba ma yasma'hum.

26Wa l-malik amar Yarhamiil min zurriiyit al-mamlaka wa Saraaya wileed Azriyiil wa Chalamya wileed Abdiil le yakurbu Baruuk al-kaatib wa Irmiya al-nabi. Wa laakin Allah labbadaahum.

Allah yi'aakhib Yahuuyakhim

27Wa ba'ad al-malik harag al-kitaab al-katabah Baruuk hasab kalaam Irmiya, Allah hajja le Irmiya wa gaal:

28«Asma'! Chiil kitaab malfuuf aakhar wa aktib foogah kulla l-kalaam al-maktuub fi l-kitaab al-awwal al-harragah Yahuuyakhim malik Yahuuza.

²⁹Wa le Yahuuyakhim malik Yahuuza guul: «Daahu Allah gaal: Inta bas harragt al-kitaab da wa gult: “Maala, ya Iirmiya, inta katabt al-kalaam al-buguul kadar akiid malik Baabil yaji wa yakhib al-balad di wa yikammil kulla naasha wa bahaayimha”?»

³⁰«Wa fi chaan da, daahu kalaami ana Allah al-bukhuss Yahuuyakhim malik Yahuuza. Ana gult: «Ma fi waahid min zurriyyah yagood fi kursi al-muluk hana Dawuud. Wa wakit yumuut, yazgulu janaaztah barra wa tagood fi l-hamu tuul al-nahaar wa fi l-barid tuul al-leel.

³¹Wa ana ni’aakhibhum fi khataahum, hu wa zurriyyah wa kubaaraatah. Wa nijjib fooghum humman wa fi sukkaan Madiinat al-Khudus wa fi naas Yahuuza kulla l-fasaala al-ana kharrartaha didduhum, hatta kan humman ma saddago beeha kula.»

³²Wa khalaas, Iirmiya chaal kitaab malfuuf aakhar wa antaah le Baruuk wileed Nariiya al-kaatib. Wa Baruuk katab foogah kulla l-kalaam al-gaalah leyah Iirmiya. Wa da kulla l-kalaam al-maktuub fi l-kitaab al-harragah Yahuuyakhim malik Yahuuza. Wa zaad battaan be kalaam aakhar katiir muchaabih.

Irmiya 37

Sidkhiya dawwar yas’alo leyah Allah

¹Sidkhiya wileed Yuuchiiya bigi malik fi badal Yuyakiin wileed Yahuuyakhim. Wa da Nabuukhadnasar malik Baabil bas al-darraajah malik fi balad Yahuuza.

²Wa la malik Sidkhiya wa la kubaaraatah wa la cha’ab baladah ma yasma’o kalaam Allah al-hajjaah be waasitat al-nabi Iirmiya.

³Wa be da kula, al-malik Sidkhiya rassal Yahuukal wileed Chalamya wa Safanya wileed Ma’asiya raajil al-diin achaan yuguulu le l-nabi Iirmiya: «Min fadlak, as’al Allah Ilaahna fi chaanna!»

⁴Wa fi l-wakit daak, al-nabi Iirmiya lissaa’ ma karabooh fi l-sijin. Hu gaa’id yamchi jaay wa jaay fi lubb al-cha’ab.

⁵Wa wakit al-Baabiliyiin gaa’idiin yihaasuru Madiinat al-Khudus, sim’o kadar deech Fir’oon malik Masir marag min baladah wa jaayi. Wa khalaas, al-Baabiliyiin ba’’ado min Madiinat al-Khudus.

⁶Wa khalaas, Allah hajja le l-nabi Iirmiya wa gaal:

⁷«Hajji le l-murassaliin dool wa guul leehum: «Daahu Allah Ilaah Bani Israa’iil gaal: Amchu le malik Yahuuza al-rassalaaku leyi le tas’alooni. Wa guulu leyah: “Daahu deech Fir’oon al-marag le yafza’ku yigabbil fi baladah Masir.

⁸Wa khalaas, al-Baabiliyiin yaju battaan yahjumu al-madiina di wa yichiiluha wa yiharruguuha.”

⁹Wa daahu Allah gaal: “Ma tukhuchchu nufuusku wa tuguulu al-Baabiliyiin macho ba’iid minku. Abadan humman ma yikhalluuku.

¹⁰Hatta kan nasartu fi kulla deech al-Baabiliyiin al-gaa’idiin yihaarubuuku kula, kan faddalo minhum illa rujaal majruuhiin wa raagdiin fi khiyamhum kula, humman yugummu wa yiharrugu al-madiina di.”»

Irmiya tahamooh wa sajanooH

¹¹Wa wakit deech al-Baabiliyiin ba’ad min Madiinat al-Khudus be sabab deech Fir’oon,

¹²Irmiya dawwar yamrug min Madiinat al-Khudus le yamchi ard gabiilat Banyaamiin. Wa hinaak yalga ard warasatah fi usut aayiltah.

¹³Wa wakit hu ja fi baab al-madiina al-usmah Banyaamiin, hu ligi kabiir al-hurraas al-usmah Yiriya wileed Chalamya wileed Hananya gaa’id fi l-baab da. Wa Yiriya lazamah le l-nabi Irmiya wa gaal leyah: «Tidoor tindamma le deech al-Baabiliyiin walla chunu?»

¹⁴Wa Irmiya radda wa gaal: «Misli ana namchi nindamma le deech al-Baabiliyiin? Kalaamak da ma sahiih!» Wa laakin Yiriya ma simi’ kalaamah. Karabah le Irmiya wa waddaah giddaam al-kubaaraat.

¹⁵Wa l-kubaaraat zi’ilo za’al chadiid didd Irmiya wa gammo farachooH wa janzarooH fi beet Yuunataan al-kaatib achaan humman sawwo fi l-bakaan da sijin.

¹⁶Wa misil da bas, le Irmiya karabooH wa dassooH fi l-suluulu wa foogah ga’ad mudda tawiile.

Sidkhiya sa’al Irmiya be achiir

¹⁷Wa l-malik Sidkhiya rassal jaabooH le Irmiya fi gasrah le yas’alah be achiir. Wa sa’alah wa gaal leyah: «Fiyah kalaam min Allah walla?» Wa Irmiya gaal: «Aywa fi! Wa l-kalaam da buguul, inta taga’ fi iid malik Baabil.»

¹⁸Wa Irmiya gaal battaan le malik Sidkhiya: «Ana sawweet chunu leek inta wa kubaaraatak wa cha’abak achaan tidissuuni fi l-suluulu da?»

¹⁹Wa ween anbiyaaku al-khachchooku wa gaalo: «Malik Baabil ma yaji didduku walla didd al-balad di.»

²⁰Wa hassa’, ya siidi al-malik, asma’! Min fadlak, akhbal du’aayi! Ma tigabbilni battaan fi beet Yuunataan al-kaatib. Akiid ana numuut foogah!»

²¹Wa khalaas, al-malik Sidkhiya anta amur yukhuttu Irmiya fi fadaayit al-hurraas wa kulla yoom yijiibu leyah khubza min chaari’ al-khabbaaziin lahaddi kulla l-khubza hint al-madiina tikammil. Wa be misil da, Irmiya ga’ad fi fadaayit al-hurraas.

Irmiya 38

Irmiya zagalooh fi l-nugra

¹Wa yoom waahid, kubaaraat waahidiin sim'o al-kalaam al-gaa'id yuguulah Irmiya le kulla l-cha'ab wa humman Chafatya wileed Mattaan wa Gadaalya wileed Fachhuur wa Yahuukal wileed Chalamya wa Fachhuur wileed Malkiyya. Irmiya gaal le l-cha'ab:

²«Daahu Allah gaal: <Al-naadum al-yagood fi l-madiina di yumuut be l-harib wa be l-juu' wa be l-waba. Wa laakin al-yamrug minha wa yisallim nafsah le askar Baabil, hu da yi'iich wa yabga farhaan achaan hu ligi al-haya.>

³Wa daahu Allah gaal battaan: <Akiid al-madiina di taga' fi iid askar malik Baabil wa humman yichiiluuha.>»

⁴Wa l-kubaaraat dool gaalo le l-malik: «Al-naadum da, waajib yumuut! Achaan hu bas gaa'id yikhawwif al-askar al-faddalo fi l-madiina wa kulla l-cha'ab be kalaamah da. Hu ma yidoor al-kheer le l-cha'ab da wa laakin yidoor leehum al-fasaala.»

⁵Wa l-malik Sidkhiiya radda wa gaal: «Daahu fi iidku wa sawwu foogah al-tidooruu. Ana al-malik kula ma nagdar nadharku min cheyy.»

⁶Wa khalaas, humman chaalo Irmiya wa zagalooch fi nugra al-yakhzunu foogha almi. Wa l-nugra di hint Malkiyya min zurriiyit al-mamlaka wa gaa'ide fi fadaayit al-hurraas. Wa humman nazzalooch le Irmiya fi lubbaha be hubaal. Wa l-nugra di ma indaha almi illa l-tiine bas wa Irmiya dakhil fi lubb al-tiine di.

⁷Wa fiyah raajil waahid Habachi usmah Abdalmalik wa hu mas'uul kabiir fi gasir al-malik. Wa simi' kadar Irmiya zagalooch fi l-nugra. Wa fi l-wakit daak, al-malik gaa'id fi baab al-madiina al-usmah Banyamiin.

⁸Wa Abdalmalik marag min al-gasir wa gaal le l-malik:

⁹«Ya siidi al-malik! Al-naas dool sawwo al-fasil le l-nabi Irmiya wakit zagalooch fi l-nugra. Wa fi l-nugra di akuun hu yumuut be l-juu' achaan hassa' fi l-madiina di kula, ma fi khubza.»

¹⁰Wa l-malik anta amur le Abdalmalik al-Habachi wa gaal: «Chiil min hini 30 raajil wa amchi amrug al-nabi Irmiya min al-nugra di, gubbaal ma yumuut.»

¹¹Wa Abdalmalik chaal al-rujaal dool wa macha le gasir al-malik fi khurfa tihit al-makhazan wa marag khulgaan gadiimiin wa mucharratiin. Wa nazzalaahum le Irmiya fi l-nugra be hubaal.

¹²Wa Abdalmalik gaal le Irmiya: «Min fadlak, chiil al-khulgaan al-gadiimiin dool wa khuttuhum fi ubutteek ambeenak wa been al-hubaal.» Wa Irmiya sawwa misil Abdalmalik gaalah leyah.

¹³Wa humman jabado Irmiya be l-hubaal wa maragooh min al-nugra. Wa be da, Irmiya ga'ad fi fadaayit al-hurraas.

Sidkhiiya gaabal Irmiya le aakhir marra

14 Wa ba'ad da, al-malik Sidkhiiya rassal jaabah le l-nabi Irmiya wa khattaah jambah fi l-madkhal al-taalit fi beet Allah. Wa l-malik gaal le Irmiya: «Ana nas'alak cheyy waahid wa ma tilabbid leyi cheyy!»

15 Wa Irmiya gaal leyah: «Kan gult leek al-sahiih, inta taktulni wa kan anteetak wasiiye kula, ma tichiilha!»

16 Wa laakin al-malik Sidkhiiya halaf be achiir le Irmiya wa gaal: «Ana nahlif be usum Allah al-Hayy al-khalagaana, ma naktulak wa la nisallimak le l-yidooru mootak.»

17 Wa khalaas, Irmiya gaal le l-malik Sidkhiiya: «Daahu Allah al-Ilaah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Kan inta maragt le khuyyaad malik Baabil wa sallamt nafsak leehum, tinajji hayaatak wa l-madiina di kula ma yiharruguuha. Wa inta wa aayiltak ti'iichu be salaam.

18 Wa laakin kan inta ma maragt le khuyyaad malik Baabil wa sallamt nafsak leehum, khalaas al-madiina di, al-Baabiliyiin yichiiluuha wa yiharruguuha wa inta kula ma tanja minhum.»»

19 Wa malik Sidkhiiya gaal le Irmiya: «Ana khaayif min al-Yahuud al-andammo ma'a l-Baabiliyiin. Nakhaaf yisallumuuni leehum wa humman yi'azzubuuni.»

20 Wa Irmiya radda leyah wa gaal: «Al-Baabiliyiin ma yisallumuuk leehum. Ya l-malik! Asma' kulla kalaam Allah al-gaa'id nuguulah leek! Wa be da, inta tukuun be kheer wa hayaatak kula tanja.

21 Wa laakin kan abeet ma tisallim nafsak le l-Baabiliyiin, daahu al-cheyy al-Allah wassafaani leyah.

22 «Kulla l-awiin al-faddalan fi gasir malik Yahuuza yiwadduuhin le khuyyaad malik Baabil. Wa hinna yikhannan foogak wa yuguulan:

«Mustachaariinak al-aamantuhum khaanook lahaddi hazamook wa wakit rijileenak dakhalo fi l-tiine, khallook.»

23 «Wa kulla awiinak wa iyaalak yakurbuuhum wa yiwadduuhum le l-Baabiliyiin. Wa inta zaatak ma tanja min malik Baabil. Hu yakurbak wa yiharrig al-madiina di.»

24 Wa Sidkhiiya gaal le Irmiya: «Kan inta ma tidoor tumuut da, khalli naadum ma yasma' al-kalaam al-gulna ma'aak.

25 Wa kan masaa'iili sim'o kadar ana naadeetak, akuun yaju wa yuguulu leek: «Kallimna be l-kalaam al-gultah le l-malik wa l-kalaam al-malik gaalah leek. Ma tilabbid leena cheyy wa be da, aniina ma naktuluuk.»

26 Khalaas, inta guul leehum: «Ana chahadt al-malik bas achaan ma yigabbilni battaan le beet Yuunataan achaan ana nakhaaf numuut hinaak.»»

²⁷Wa ba'ad da, kulla masaa'iil Sidkhiiya jo le Irmiya wa sa'alooh wa hu radda leehum sawa sawa misil al-malik amarah beyah. Wa khalaas, humman sakato wa gabbalo achaan al-achiir da ma ligooh.

²⁸Wa Irmiya ga'ad fi fadaayit al-hurraas lahaddi yoom chaalo Madiinat al-Khudus. Wa ba'ad da, Madiinat al-Khudus waga'at.

Irmiya 39

Askar Baabil chaalo Madiinat al-Khudus

¹Wa fi l-chahar al-aachir fi l-sana al-taas'e hana hukum Sidkhiiya malik Yahuuza, Nabuukhadnasar malik Baabil ja be kulla askarah le Madiinat al-Khudus wa haasarha.

²Wa fi l-yoom al-taasi' hana l-chahar al-raabi' fi sanit 11 hana hukum Sidkhiiya, gaddo khurma fi durdur al-madiina.

³Wa khalaas, kulla khuyyaad malik Baabil jo wa ga'ado fi l-baab al-usut. Wa humman Nirgal Charaasar kabiir al-khuyyaad wa Samgar Nabu wa Sar Sakiim kabiir al-masaa'iil wa kulla masaa'iil malik Baabil al-aakhariin.

⁴Wa min chaafu al-naas dool, Sidkhiiya malik Yahuuza wa kulla askarah marago wa arrado min al-madiina be l-leel. Wa da be derib jineenit al-malik be l-baab al-gaa'id ambeen al-daraadir al-itneen hana l-difaa'. Wa humman marago be l-derib al-maachi ale waadi al-Urdun.

⁵Wa laakin askar Baabil taradooh le Sidkhiiya wa lihgooh wa karabooh fi kadaadit Ariiha. Wa humman jaabooh fi hillit Ribla fi balad Hamaat giddaam Nabuukhadnasar malik Baabil. Wa fi l-bakaan da, haakamah.

⁶Wa malik Baabil dabah awlaad Sidkhiiya giddaamah fi Ribla wa battaan dabah kulla chuyuukh Yahuuza.

⁷Wa ba'ad da, hu gaddad uyuun Sidkhiiya wa janjarah be jinziir hana nahaas matbuug le yiwaddiir fi Baabil.

⁸Wa l-Baabiliyiin gammo harrago gasir al-malik wa buyuut al-cha'ab fi Madiinat al-Khudus wa ramo durdurha.

⁹Wa l-cha'ab al-faddalo fi l-madiina wa l-naas al-andammo le malik Baabil wa l-naas al-aakhariin da, Nabuuzaradaan kabiir al-hurraas hana l-malik karabaahum wa waddaahum fi l-khurba fi Baabil.

¹⁰Wa laakin cha'ab waahidiin masaakiin al-ma yamulku ard, Nabuuzaradaan antaahum izin achaan yifaddulu fi balad Yahuuza. Wa fi l-yoom da, hu gassam leehum jineenaat inab wa ziraa'a.

Allah najja Irmiya wa Abdalmalik

11 Wa Nabuukhadnasar malik Baabil anta amur le Nabuuzaradaan kabiir hurraasah fi chaan Irmiya wa gaal:

12 «Chiil Irmiya da ma'aak wa fakkir foogah adiil. Ma tisawwi leyah ayyi cheyy fasil wa sawwi leyah al-yidoorah.»

13 Wa khalaas, Nabuuzaradaan kabiir al-hurraas wa Nabuuchazbaan kabiir al-masaa'iil wa Nirgal Charaasar kabiir al-khuyyaad wa kulla khuyyaad malik Baabil

14 rassalo jaabo Irmiya min fadaayit al-hurraas wa antooh le Gadaalya wileed Akhigaam wileed Chaafaan. Wa misil da, Gadaalya khalla Irmiya macha beetah wa ga'ad fi ust al-cha'ab.

15 Wa wakit Irmiya lissaa' makruub fi fadaayit al-hurraas, Allah hajja leyah wa gaal:

16 «Gumm wa amchi le Abdalmalik al-Habachi wa guul leyah: «Daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: “Akiid ana nihaggig al-kalaam al-gultah didd al-madiina di wa da le l-charr ma le l-kheer. Wa l-yoom da, inta kula tichiifah.

17 Wa laakin fi l-yoom da, ana ninajjiik wa inta ma yisallumuuk le l-naas al-inta takhaaf minhum. Wa da kalaam Allah.

18 Wa akiid ana ninajjiik. Inta ma tumuut fi l-harib wa ti'iich wa tabga farhaan achaan ligiit al-haya wa da be sabab inta atwakkalt aleyi.”» Wa da kalaam Allah.

Irmiya 40

Nabuuzaradaan fakka janaaziir Irmiya

1 Wa Irmiya anlaga mujanzar be janaaziir fi ust al-masaajiin hana Madiinat al-Khudus wa Yahuuza al-yidooru yiwadduum fi l-khurba fi Baabil. Wa laakin Nabuuzaradaan kabiir al-hurraas maragah min ust al-masaajiin wa khallaah yamchi min al-Raama. Wa ba'ad da, Allah hajja le Irmiya.

2 Wa gabul ma yufuut min al-Raama, Nabuuzaradaan gaal leyah: «Allah Ilaahak bas kharrar al-fasaala di didd al-bakaan da.

3 Wa hassa', Allah haggag kalaamah al-gaalah achaan intu Bani Israa'iil aznabtu wa gammeetu didd Allah wa ma simi'tu kalaamah. Wa fi chaan da bas, kulla l-cheyy da bigi.

4 Wa hassa', daahu ana fakkeet minnak al-janaaziir wa khalleetak. Kan inta tidoor tamchi ma'aayi fi Baabil, ta'aal ana nichiiil mas'uuliiytak. Wa kan ma tidoor tamchi ma'aayi fi Baabil, khalaas amchi fi ayyi bakaan al-tidoorah wa l-ya'ajibak fi l-balad di.»

5 Wa gabul Irmiya ma yurudd le Nabuuzaradaan, gaal leyah battaan: «Gabbil amchi le Gadaalya wileed Akhigaam wileed Chaafaan hu al-haakim al-khattaah malik Baabil fi hillaal balad Yahuuza. Agood fi ust al-cha'ab aw amchi fi ayyi bakaan al-ya'ajibak.» Wa Nabuuzaradaan antaah zaad wa hadiye wa khallaah macha.

⁶Wa be misil da, Irmiya macha le Gadaalya fi Misfa wa ga'ad hinaak fi ust al-cha'ab al-faddalo fi l-balad.

Gadaalya hakam fi balad Yahuuza

⁷Wa fiyah rujaal waahidiin musallahiin min Bani Yahuuza gaa'idiin fi l-kadaade. Wa l-rujaal dool wa kubaaraathum sim'o kadar malik Baabil khatta Gadaalya wileed Akhigaam haakim fi balad Yahuuza. Wa l-malik ammanah al-rujaal wa l-awiin wa l-iyaaal wa l-masaakiin al-ma karaboohum wa waddoohum fi l-khurba fi Baabil.

⁸Wa l-rujaal al-musallahiin wa kubaaraathum dool jo le Gadaalya fi Misfa. Wa kubaaraathum humman Ismaa'iil wileed Natanya wa Yuuhanaan wa Yuunataan awlaad Gaarih wa Saraaya wileed Tanhuumat wa iyaal Ifaay min hillit Natuufa wa Yazanya min hillit Ma'aaka.

⁹Wa Gadaalya wileed Akhigaam wileed Chaafaan hajja le l-kubaaraat dool wa naashum wa gaal: «Ma takhaafo min sultit al-Baabiliyiin. Agoodu fi l-balad wa akhdumu tihit sultit malik Baabil wa akiid da yabga leeku adiil.

¹⁰Wa ana nagood hini fi Misfa wa nimassilku gidzaam al-Baabiliyiin al-yaju leena. Wa intu kamaan takhdumu wa tagta'o al-inab wa l-fawaakih wa ti'assuru dihin al-zaytuun wa tudummuuh fi l-makhaazin. Wa taskunu fi l-hillaal al-intu chiltuuhum fi wakt al-harib.»

¹¹Wa kulla Bani Yahuuza al-arrado wa macho fi Muwaab wa fi usut Bani Ammuun wa fi Adoom wa fi buldaan aakhariin sim'o kadar malik Baabil khalla waahidiin min Bani Yahuuza faddalo fi l-balad. Wa khatta fooghum Gadaalya wileed Akhigaam wileed Chaafaan haakim.

¹²Wa be da, khalaas al-naas al-arrado gabbalo min al-bakaanaat al-muchattatiin fooghum. Wa jo fi balad Yahuuza fi Misfa le Gadaalya. Wa humman gata'o al-inab wa l-fawaakih be katara.

Gadaalya khabbarooh be mootah

¹³Wa yoom waahid, jo le Gadaalya fi Misfa Yuuhanaan wileed Gaarih wa kulla kubaaraat al-rujaal al-musallahiin al-gaa'idiin fi l-kadaade.

¹⁴Wa gaalo leyah: «Inta ma indak khabar kadar Ba'aliis malik Bani Ammuun kallaf Ismaa'iil wileed Natanya le yaktulak walla?» Wa laakin Gadaalya aba ma saddag kalaamhum.

¹⁵Wa ba'ad da, Yuuhanaan wileed Gaarih macha battaan be achiir le Gadaalya fi Misfa. Wa gaal leyah: «Antiini izin namchi naktul Ismaa'iil wileed Natanya wa naadum yasma' beyah ke ma fiih. Walla inta tidoor hu yaktulak? Wa kan katalak, kulla Bani Yahuuza al-taab'iinak yichittu wa l-faddalo minhum yabgo ma fiihum.»

¹⁶Wa Gadaalya wileed Akhigaam radda le Yuuhanaan wileed Gaarih wa gaal: «Ma tisawwi misil da! Al-inta gaa'id tuguulah fi Ismaa'iil, da kidib ma sahiih.»

Iirmiya 41

Ismaa'iil katal Gadaalya wa 80 naas

- ¹Wa laakin fi l-chahar al-saabi', Ismaa'iil wileed Natanya wileed Alichama' ja le Gadaalya fi Misfa. Wa Ismaa'iil da hu min zurriiyit al-mamlaka wa waahid min kubaaraat al-malik. Hu ja ma'a achara rujaal wa akalo ma'a Gadaalya.
- ²Wa ba'ad da, Ismaa'iil wa l-rujaal al-achara al-ma'aayah gammo darabo Gadaalya be l-seef wa katalooh. Wa misil da, humman katalo al-naadum al-malik Baabil khattaah haakim fi l-balad.
- ³Wa Ismaa'iil katal battaan kulla l-Yahuud al-gaa'idiin ma'a Gadaalya fi Misfa wa askar Baabil al-gaa'idiin hinaak.
- ⁴Wa lahaddi l-yoom al-taani ba'ad moot Gadaalya kula, ma fi naadum simi' cheyy.
- ⁵Wa fi l-wakit da, jo rujaal waahidiin adadhum 80. Wa l-naas dool, duguunhum muzayyaniin wa khulgaanhum mucharratiin wa jisimhum munakhkhach min al-hizin. Wa humman min mudun Chakiim wa Chiiloooh wa l-Saamira wa chaayliin fi iideehum hadaaya hana dagiig wa bakhuur le yigaddumuuh fi beet Allah.
- ⁶Wa Ismaa'iil marag min Misfa le yilaagiihum, maachi wa gaa'id yabki. Wakit wassalaahum gaal leehum: «Alfaddalo bakaan Gadaalya wileed Akhigaam.»
- ⁷Wa wakit dakhalo fi l-madiina, Ismaa'iil wa l-naas al-ma'aayah gammo karaboohum wa dabahoohum wa zagaloohum fi nugra.
- ⁸Wa laakin fi ust al-rujaal dool fi achara minhum gaalo le Ismaa'iil: «Ma taktulna achaan aniina labbadna ma'aach katiir fi l-kadaade, gameh ahmar wa gameh abyad wa dihin wa asal.» Wa khalaas, hu ma katalaahum ma'a akhwaanhum.
- ⁹Wa l-nugra al-Ismaa'iil daffag foogah al-jisas hana l-naas al-katalaahum fi bakaan Gadaalya, hi al-nugra al-zamaan nakatha Aasa malik mamlakat Yahuuza wakit hu gaa'id yidaafi' le baladah didd Ba'aacha malik mamlakat Israa'iil. Wa l-nugra di, Ismaa'iil malaaha be jisas al-naas al-hu katalaahum.
- ¹⁰Wa ba'ad da, Ismaa'iil karab kulla l-cha'ab al-faddalo fi Misfa masaajiin wa humman banaat al-malik wa kulla l-naas al-faddalo fi Misfa. Wa dool al-naas al-Nabuuzaradaan kabiir al-hurraas ammanaahum le Gadaalya. Wa Ismaa'iil karabaahum masaajiin wa macha beehum ale balad Bani Ammuun.

Yuuhanaan najja al-cha'ab

- ¹¹Wa Yuuhanaan wileed Gaarih wa kulla kubaaraat al-rujaal al-musallahiin al-ma'aayah sim'o be kulla l-fasaala al-sawwaaha Ismaa'iil wileed Natanya.
- ¹²Humman chaalo kulla rujaalhum wa macho yahjumu Ismaa'iil wa lihgooh fi l-machiiche al-kabiire hint Gib'uun.

¹³Wa wakit kulla l-cha'ab al-karabaahum Ismaa'iil chaafu Yuuhanaan wileed Gaarih wa kubaaraat al-rujaal al-musallahiin al-ma'aayah, humman firho.

¹⁴Wa khalaas, kulla l-cha'ab al-Ismaa'iil karabaahum fi Misfa gabbalo wa jo lammo ma'a Yuuhanaan.

¹⁵Wa laakin Ismaa'iil wa l-tamaane naas al-ma'aayah nijo min Yuuhanaan wa macho le Bani Ammuun.

¹⁶Wa Yuuhanaan wa kulla kubaaraat al-rujaal al-musallahiin al-ma'aayah chaalo al-cha'ab al-faddalo al-Ismaa'iil karabaahum fi Misfa ba'ad katal Gadaalya. Wa l-cha'ab al-gabbaloohum min Gib'uun, humman askar wa awiin wa iyaal wa masaa'iil gasir al-malik.

¹⁷Humman macho lahaddi beet al-diifan al-fi Kimhaam gariib le Beet Laham. Wa min hinaak, yidooru yamchu le Masir

¹⁸achaan yakhaafu min al-Baabiliyiin be sabab Ismaa'iil katal Gadaalya haakim al-balad al-khattaah malik Baabil.

Iirmiya 42

Bani Yahuza al-faddalo sa'alo Allah

¹Wa ba'ad da, kulla kubaaraat al-rujaal al-musallahiin wa Yuuhanaan wileed Gaarih wa Yazanya wileed Huchaa'ya wa kulla l-cha'ab min al-da'iif lahaddi l-gadir jo

²le l-nabi Iirmiya. Wa gaalo: «Min fadlak, chahadnaak wa akhbal du'aana. As'al Allah Ilaahak fi chaanna aniina al-faddalna achaan nagasna bigiina chiyya misil inta gaa'id tichiifah.

³Wa khalli Allah Ilaahak yiwassif leena al-bakaan al-namchu leyah wa l-cheyy al-nisawwuh.»

⁴Wa Iirmiya gaal leehum: «Tamaam! Hassa' da, nas'al Allah Ilaahku hasab intu gultuuh. Wa nihajjiiku be kulla l-kalaam al-yuruddah leeku Allah Ilaahku. Wa kalaamah da ma nilabbid minnah kilme waahide kula.»

⁵Wa humman gaalo le Iirmiya: «Kulla cheyy al-galah Allah Ilaahak, guulah leena wa aniina nitabbuguuh. Khalli Allah yukuun leena chaahid saadikh wa amiin.

⁶Al-kalaam da kan kheer aw charr kula aniina nitaabu'uuh achaan da kalaam Allah Ilaahna al-aniina kallafnaak tamchi tas'alah. Wa wakit nasma'o kalaam Allah Ilaahna, da yabga leena adiil.»

Radd Allah le Bani Yahuza al-faddalo

⁷Wa ba'ad achara yoom, Allah hajja le Iirmiya.

⁸Wa khalaas, Iirmiya naada Yuuhanaan wileed Gaarih wa kulla kubaaraat al-rujaal al-musallahiin al-ma'aayah wa kulla l-cha'ab min al-da'iif lahaddi l-gadir.

⁹Wa Irmia gaal leehum: «Intu kallaftuuni le namchi giddaam Allah wa nachhadah. Wa daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal:

¹⁰Kan battaan taskunu fi l-balad di, ana nabniiku wa ma nakhribku wa nisabbitku foogha wa ma namrugku minha. Achaan ana hizint le l-fasaala al-sawweetha foogku.

¹¹Ma takhaafo min malik Baabil al-intu khaayfiin minnah. Ma takhaafo minnah abadan achaan ana gaa'id ma'aaku, nahmiiku wa ninajjiiku min iidah. Wa da kalaam Allah.

¹²Wa ana ninazzil foogku al-rahma wa fi chaan rahmati di, al-malik kula yikhalliiku tagoodu fi baladku.»»

¹³Wa Irmia gaal battaan: «Akuun tuguulu: «Aniina ma naskunu fi l-balad di!» Wa misil da, intu ma gaa'idiin tasma'o kalaam Allah Ilaahku.

¹⁴Wa akuun tuguulu: «La! Aniina namchu Masir wa hinaak wa la nichiiifu harib wa la nasma'o hiss burunji wa la yigassir leena akil. Wa da bas al-bakaan al-aniina naskunu foogah.»

¹⁵Ya intu al-faddaltu min Bani Yahuuza, asma'o kalaam Allah! Daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Kan wajjahtu ale Masir le tamchu taskunu foogha,

¹⁶khalaas al-harib al-khuftu minnah yalhagku hinaak wa l-juu' al-hammeetu minnah yawsalku hinaak wa fi Masir bas tumuutu.

¹⁷Kulla l-naas al-wajjaho ale Masir le yamchu yaskunu foogha da yumuutu be l-harib wa l-juu' wa l-waba. Wa waahid minhum kula ma yifaddil hayy min al-fasaala al-ninazzilha fooghum.»

¹⁸Achaan daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Misil ana nazzalt khadabi wa za'ali fi sukkaan Madiinat al-Khudus, daahu ana ninazzil khadabi foogku intu kula wakit tadkhulu fi balad Masir. Wa intu tabgo mal'uuniin wa mukhiifiin wa naas yal'anooku wa yi'ayyubuuku wa battaan baladku ma tichiifuuha.»»

¹⁹Wa Irmia gaal: «Ya l-faddaltu min Bani Yahuuza! Daahu Allah gaal leeku: «Ma tamchu balad Masir.» Wa a'arfu tamaam kadar al-yoom, ana Irmia bas chaahid foogku.

²⁰Wa daahu intu bas waddartu nufuusku wakit kallaftuuni namchi le Allah Ilaahku wa gultu: «As'al leena Allah Ilaahna. Wa kulla cheyy al-gaalah Allah Ilaahna, guulah leena wa aniina nitabbuguuh.»

²¹Wa daahu al-yoom, ana gult al-kalaam al-hu raddah leeku. Wa laakin intu ma simi'tu kalaam Allah Ilaahku wa la kulla l-kalaam al-kallafaani le nuguulah leeku.

²²Wa be sabab da, a'arfu tamaam kadar intu tumuutu be l-harib wa l-juu' wa l-waba fi l-bakaan al-intu dawwartu tamchu taskunu foogah.»

Irmiya 43

Al-cha'ab kaddabo Irmiya

¹Wa Irmiya kammal min kalaamah le kulla l-cha'ab wa da kulla kalaam Allah Ilaahhum al-kallafah le yuguulah leehum.

²Wa Azarya wileed Huchaa'ya wa Yuuhanaan wileed Gaarih wa kulla l-rujaal al-mustakbiriin dool gaalo le Irmiya: «Kalaamak da kidib! Ma sahih. Wa Allah Ilaahna kula ma kallafaak le tuguul leena ma namchu Masir le naskunu hinaak.

³Wa laakin da Baruuk wileed Nariiya bas gaa'id yiharrichak le tisawwi leena al-fasaala wa tisallimna le l-Baabiliyiin. Wa humman yaktuluuna aw yiwadduuna fi l-khurba fi Baabil.»

⁴Wa khalaas, Yuuhanaan wileed Gaarih wa kulla kubaaraat al-rujaal al-musallahiin wa kulla l-cha'ab ma sim'o amur Allah al-gaal yaskunu fi balad Yahuuza.

⁵Wa Yuuhanaan wileed Gaarih wa kulla kubaaraat al-rujaal al-musallahiin chaalo kulla l-faddalo min Bani Yahuuza al-gabbalo min al-buldaan al-humman muchattatiin fooghum wa saakniin fi balad Yahuuza.

⁶Wa chaalo battaan al-rujaal wa l-awiin wa l-iyaal wa banaat al-malik wa kulla l-naas al-Nabuuzaradaan kabiir al-hurraas ammanaahum le Gadaalya wileed Akhigaam wileed Chaafaan. Wa chaalo ma'aahum battaan al-nabi Irmiya wa Baruuk wileed Nariiya.

⁷Al-naas dool macho le hillit Tahfaniis fi Masir ahaan humman ma sim'o kalaam Allah.

Nabuukhadnasar yaji Masir

⁸Wa khalaas, Allah hajja le Irmiya fi hillit Tahfaniis wa gaal:

⁹«Amchi chiil hujaar itneen kubaar wa adfinhum fi l-fadaay giddaam madkhal gasir Fir'oon fi Tahfaniis. Wa l-hujaar dool adfinhum giddaam Bani Yahuuza.

¹⁰Wa guul leehum: «Daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: “Ana nirassil nijjib abdi Nabuukhadnasar malik Baabil wa nukhutt kursiih hana l-muluk fi l-hujaar al-mulabbadiin dool. Wa hu yukhutt dallaaltah fi l-bakaan da.

¹¹Wa hu yaji yihaarib balad Masir. Wa l-waajib leyah al-moot, yaktuluuh wa l-waajib leyah al-ubuudiiye, yi'abbuduuh wa l-waajib leyah daribiin al-seef, yadurbuuh.

¹²Wa ana nahrig buyuut al-ilaahaat fi Masir be iid Nabuukhadnasar wa hu yahrig al-asnaam aw yiwaddiihum masaajiin. Wa hu yanhab balad Masir wa yilaggit khumaamha misil al-raa'i yilaggit al-gamul min khalagah. Wa ba'ad da, yamrug minha be l-salaam.

¹³Hu yarmi al-amad al-khazzoohum fi beet ibaadat al-harraay fi Masir wa yahrig buyuut ilaahaat Masir.”»»

Iirmiya 44

Allah yidammir naas Yahuuza

¹Allah hajja le Iirmiya kalaam bukhuss Bani Yahuuza al-saakniin fi Migduul wa Tahfaniis wa Mamfiis wa fi junuub Masir.

²Wa daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa’iil gaal: «Intu chiftu kulla l-fasaala al-jibtaha fi Madiinat al-Khudus wa fi kulla hillaal balad Yahuuza. Lahaddi l-yoom, al-mudun dool kharbaaniin wa ma induhum sukkaan.

³Wa da be sabab al-fasaala al-humman sawwooha. Khaddabooni wakit harrago bakhuur wa abado ilaahaat aakhariin al-awwal ma ya’arfuuhum wa la humman wa la intu wa la juduudku.

⁴Ana rassalt leehum daayman abiidi al-anbiya wa be waasitat al-anbiya dool ana gult leehum: «Ma tisawwu al-haraam da achaaan ana nakrahah.»

⁵Wa laakin humman ma khatto adaanhum wa ma sim’ooni wa ma taabo min al-fasaala al-gaa’idiin yisawwuuha. Wa ma waggafu harrigiin al-bakhuur le l-ilaahaat al-aakhariin.

⁶Wa be sabab da bas, khadabi wa za’ali gammo didduhum wa harrago hillaal balad Yahuuza wa chawaari’ Madiinat al-Khudus. Wa bigo koom hana turaab wa bakaan kharaab lahaddi l-yoom.»

⁷Daahu Allah al-Ilaah al-Gaadir Ilaah Bani Israa’iil gaal: «Maala tisawwu le nufuusku fasaala kabiire misil di? Wa maala tidooru tidammuru al-rujaal wa l-awiin wa l-iyaaal wa l-atfaal? Wa be misil da, waahid kula min Bani Yahuuza ma yifaddil leeku.

⁸Wa khaddabtuuni be khidmit iideeku wakit harragtu bakhuur le ilaahaat aakhariin fi balad Masir al-intu jiitu wa sakantu foogha. Wa be da, dammartu nufuusku wa bigiitu mal’uuniin wa aaybiin fi ust kulla umam al-ard.

⁹Wa intu nisiitu al-fasaala al-sawwooha juduudku wa muluuk Yahuuza wa awiinhum? Wa nisiitu fasaalitku intu wa awiinku al-sawweetuuha fi balad Yahuuza wa fi chawaari’ Madiinat al-Khudus?

¹⁰Wa lahaddi l-yoom intu ma tubtu wa la khuftu minni wa la tabbagtu churuuti al-fi l-Tawraat wa la gawaaniini al-ana anteethum leeku wa le juduudku.»

¹¹Wa fi chaan da, daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa’iil gaal: «Akiid ana kharrart nisawwi leeku al-fasaala wa nidammir kulla Bani Yahuuza.

¹²Wa nichiiil al-faddalo min Bani Yahuuza, humman al-wajjaho ale balad Masir wa macho le yaskunu foogha. Humman dool kulluhum ana nikammilhum fi Masir.

Yumuutu be l-harib wa l-juu' wa yikammulu tak min al-da'iif lahaddi l-gaadir. Wa yabgo mal'uuniin wa mukhiifiin wa l-naas yal'anoohum wa yi'ayyubuuhum.

13 Ana ni'aakhib al-naas al-yaskunu fi Masir misil aakhabt sukkaan Madiinat al-Khudus be l-harib wa l-juu' wa l-waba.

14 Wa l-faddalo min Bani Yahuuza, naadum waahid kula minhum ma yifaddil hayy. Wa dool al-naas al-macho sakano fi balad Masir wa induhum niye le yigabbulu fi balad Yahuuza. Wa laakin ma yigabbulu leeha illa waahidiin minhum al-arrado.»

Hadaaya al-cha'ab le malikat al-sama

15 Wa kulla l-cha'ab al-yaskunu fi junuub Masir lammo wa fiihum awiin katiiraat wa rujaal al-ya'arfu kadar awiinum gaa'idaat yiharrigan bakhuur le ilaahaat aakhariin. Wa l-naas dool gaalo le Irmiya:

16 «Aniina ma nidooru nasma'o al-kalaam al-inta gaa'id tuguulah leena be usum Allah.

17 Wa akiid aniina nitabbugu kulla l-kalaam al-marag min khachumna. Wa niharrugu bakhuur wa nigaddumu hadiyat charaab le ilaahna malikat al-sama misil awwal aniina sawweenaah, aniina wa juduudna wa muluukna wa kubaaraatna fi hillaal balad Yahuuza wa fi chawaari' Madiinat al-Khudus. Wa khalaas fi l-wakit daak, aniina chibi'na wa ichna fi l-raaha wa abadan ma chifna ta'ab.

18 Wa laakin min waggafna harrigiin al-bakhuur wa gaddimiin hadiyat al-charaab le malikat al-sama, khalaas kulla cheyy bigi ma fiih wa aniina mutna min al-harib wa l-juu'.»

19 Wa l-awiin gaalan: «Wakit aniina niharrugu bakhuur wa nigaddumu hadiyat charaab le malikat al-sama, da ma be izin rujaalna walla? Wa ma be izin rujaalna gaa'idiin nisawwu ka'ak fi suuritha wa nigaddumu leeha hadiyat charaab walla?»

20 Wa khalaas, Irmiya hajja le kulla l-cha'ab, awiin wa rujaal, al-raddo leyah be l-kalaam da wa gaal:

21 «Al-bakhuur al-awwal intu harragtuuh fi hillaal balad Yahuuza wa fi chawaari' Madiinat al-Khudus, intu wa juduudku wa muluukku wa kubaaraatku wa cha'ab al-balad, tahsubu Allah ma chaafah wa ma fakkar foogah walla?»

22 Allah aba ma yahmalah battaan be sabab amalku al-fasil wa l-muharramaat al-sawweetuuhum. Wa fi chaan da, baladku bigat koom hana turaab wa kharaab wa mal'uun wa faadiye min sukkaanha lahaddi l-yoom.

23 Wa intu harragtu bakhuur wa aznabtu. Wa ma simi'tu kalaam Allah wa la tabbagtu churuutah al-fi l-Tawraat wa la gawaaniinah wa la wasiyyaatah. Wa fi chaan da bas, al-fasaala di jaat misil intu gaa'idiin tichiifuuha al-yoom.»

24 Wa battaan Irmiya gaal le kulla l-cha'ab wa le kulla l-awiin: «Intu kulluku Bani Yahuuza al-gaa'idiin fi Masir, asma'o kalaam Allah.

25Daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Intu wa awiinku sawweetu be iideeku kulla l-kalaam al-gultuuh be khachumku. Wa daahu al-kalaam al-gultuuh: “Aniina nihaggugu nazirna al-aahadna beyah wa niharrugu bakhuur wa nigaddumu hadiyat charaab le malikat al-sama.” Khalaas, timmu kalaamku wa haggugu nazirku!»»

26Wa Iirmiya gaal: «Hassa' da, intu kulluku, ya Bani Yahuuza al-gaa'idiin fi balad Masir, asma'o kalaam Allah! Allah gaal: «Nahlif be usmi al-aziim kadar battaan fi Masir naadum min Bani Yahuuza abadan ma yahlif be usmi ana Allah al-Rabb al-Hayy.

27Daahu ana niraakhibhum ma le kheerhum wa laakin le charruhum. Kulla naas Bani Yahuuza al-gaa'idiin fi Masir, ana nijiiib fooghum al-harib wa l-juu' lahaddi nikammilhum.

28Wa naas chiyya bas yi'arrudu min Masir fi chaan al-harib wa yamchu le balad Yahuuza. Wa laakin kulla l-faddalo min Bani Yahuuza al-jo fi Masir le yaskunu foogha yichiifu wa ya'arfu al-kalaam al-yilhaggag, da hanaayi ana walla hanaahum humman.»

29Wa daahu kalaam Allah: «Ana ni'aakhibku fi l-bakaan da wa nantiiku alaama wa be da, akiid ta'arfu kadar kalaami yilhaggag foogku wa tat'abo. Wa di hi al-alaama al-nantiiha leeku.»

30Wa daahu Allah gaal: «Ana nisallim Fir'oon Hufra' malik Masir le udwaanah al-yidooru mootah misil sallamt Sidkhiya malik Yahuuza le Nabuukhadnasar malik Baabil aduuh al-dawwar mootah.»»

Iirmiya 45

Baruuk chaka le Allah

1Wa fi l-sana al-raab'e hana hukum Yahuuyakhim wileed Yuuchiiya malik Yahuuza, Baruuk wileed Nariiya katab fi l-kitaab al-malfuuf al-kalaam al-gaalah leyah al-nabi Iirmiya. Wa Iirmiya hajja leyah wa gaal:

2«Ya Baruuk! Daahu Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal foogak:

3Inta gult: “Ya khasaarti! Allah zaad leyi hizin fi ta'abi. Iyiit min al-ganitiin wa ma ligiit raaha.”»

4«Daahu kalaam Allah al-hajjaah leyi le nuguulah leek. Hu gaal:

«Ana nakhib al-baneetah wa namrug al-sabbattah. Wa da nisawwiih fi kulla l-ard.

5Wa inta illa tifattich le nafsak faayde kabiire bas! Khalaas, battaan ma tifattich! Achaan daahu ana nijiiib al-fasaala fi kulla makhlug hayy. Wa laakin leek inta, nantiik hayaatak wa tafrah beeha fi ayi bakaan al-tamchi.»» Wa da kalaam Allah.

Iirmiya 46

¹Wa Allah hajja le l-nabi Irmiya kalaam bukhuss al-umam.

Nabuukhadnasar hazam deech Masir

²Wa fi l-sana al-raab'e hana hukum Yahuuyakhim wileed Yuuchiiya malik Yahuuza, al-deech da gaa'id fi Karkamiich fi bahar al-Furaat wa Nabuukhadnasar malik Baabil haarabah wa annasar foogah. Wa da kalaam Allah al-bukhuss Masir wa deech Fir'oon Naku malik Masir. Hu gaal:

³«Jahhuzu al-darag kubaar wa dugaag wa yalla le l-harib!

⁴Chiddu al-kheel! Wa arkabo, ya l-furraas! Wa dissu tawaagiiku hana l-harib wa jahhuzu huraabku wa albaso duruu'ku.»

⁵Wa daahu kalaam Allah: «Maala ana chiftuhum yarjufu? Humman gabbalo wara wa furraashum an hazamo. Humman arrado, arrado bala gabbiliin wa l-khoof jaahum min kulla bakaan.»

⁶Al-ajiil ma yinajji nafsah wa l-faaris kula ma yanja. Wa fi l-munchaakh fi khachum bahar al-Furaat, humman yittarta'o wa yaga'o.

⁷Wa yaatu al-yatla' misil al-Niil? Wa yaatu al-yatra' misil al-buhuur?

⁸Di Masir tatla' misil al-Niil wa tatra' misil al-buhuur. Hi tuguul: «Ana natla' wa nikhatti al-ard wa nidammir mudun be sukkaanhum.

⁹Gummu wa ajru, ya l-kheel! Ya siyaad arabaat al-harib, suugu misil majaaniiin! Amurgu, ya furraas al-Habacha wa Liibiya al-chaayliin al-darag wa furraas Luud al-ya'arfu al-nubbaal.»

¹⁰Wa laakin al-yoom, da yoom Allah al-Rabb al-Gaadir wa da yoom kaffiin al-taar, yoom yichiil al-taar fi udwaanah. Wa fi l-yoom da, al-seef yaakul wa yachba' laham wa yachrab wa yarwa damm. Achaan da dahiye le Allah al-Rabb al-Gaadir fi balad al-munchaakh ale bahar al-Furaat.

¹¹Ya Masir al-misil bineeye udriye! Yalla gummi amchi le turaab Gil'aad wa fattichi dawa al-tamsahe. Wa kan tichiili dawa misil chunu kula ma fi dawa al-yidaawiiki.

¹²Wa l-umam yasma'o be chamaatitki wa siraakhki yamla al-ard. Achaan askarki al-waahid yittarta' fi l-aakhar wa yaga'o humman al-itneen sawa.

Deech Nabuukhadnasar yahjim Masir

¹³Wa wakit Nabuukhadnasar malik Baabil ja yihaarib balad Masir, daahu kalaam Allah al-gaalah le l-nabi Irmiya:

¹⁴«Khabburu balad Masir wa khalli hillaalha yasma'o wa humman Migduul wa Mamfiis wa Tahfaniis. Wa guulu leehum: <Gummu wa jahhuzu nufuusku achaaan al-seef gaa'id yaktul hawaaleeku!

15Maala ilaahki waga', ya Masir? Maala ilaahki hana l-toor ma gidir yasbit? Wa da, achaan Allah ramaah.

16Wa Allah tarta' katiir minhum wa waga'o wa l-murtazakha gaalo ambeenaathum: «Yalla nugummu wa nigabbulu le ahalna wa namchu le baladna al-wildoona foogha wa ni'arrudu ba'iid min seef al-adu.»

17Wa yinaadu Fir'oon malik Masir be usum jadiid wa l-usum da Haraka Kabiire Saakit wa Khalla al-Fursa Faatat.»»

18Wa daahu kalaam al-malik wa hu Allah al-Gaadir: «Ana nahlif be usmi al-Hayy! Al-adu jaayi. Hu tawiil misil jabal Taabuur fi ust al-jibaal wa kabiir misil jabal al-Karmal fi khachum al-bahar.

19Ya sukkaan Masir al-misil bineeye, tabbugu khumaamku le yiwadduuku fi l-khurba. Achaan hillit Mamfiis takhrab wa kharaabha yikhawwif wa tabga faadiye min sukkaanha.

20Wa Masir hi misil al-ijle al-samhe wa l-adu yajiiha min munchaakh misil dubbaan amboojani.

21Wa murtazakhatha gaa'idiin fi usutha misil al-ajjaal al-sumaan. Wa laakin be sumunhum da kula, yi'arrudu ma yasbutu. Achaan yoom al-kharaab ja leehum wa wakit ikhaabhum waga' fooghum.

22Wa Masir tisaffir misil al-daabi al-mu'arrid achaan al-adu jaayi diddaha be deech kabiir. Wa jaayi foogha be faas misil gattaa'iin al-chadar.

23Wa udwaanha yagta'o khaabitha hatta kan hi dalma kula. Achaan humman katiiriin min saar al-leel wa abadan ma yinhasbu. Wa da kalaam Allah.

24Masir al-misil bineeye yi'ayyubuuha wa yisallumuha le cha'ab al-munchaakh.»

25Wa Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Akiid ana ni'aakhib Ammuun ilaah Tiiba. Wa ni'aakhib Masir wa ilaahaatha wa muluukha. Wa ni'aakhib Fir'oon wa l-yitwakkalo aleyah.

26Ana nisallimhum le l-yidooru moothum, le Nabuukhadnasar malik Baabil wa askarah. Wa laakin ba'adeen yaji wakit al-foogah Masir yaskunuuha misil zamaan.» Wa da kalaam Allah.

Allah yinajji Bani Israa'iil

27«Wa intu, ya zurriiyit abdi Yaakhuub, ma takhaafo! Wa ya Bani Israa'iil, ma tinbahtu! Akiid ana ninajjiiku min al-balad al-ba'iide wa nijjiib zurriiyitku min balad al-khurba. Wa zurriiyit Yaakhuub yaju wa yagoodu fi baladhum be raaha wa amaan wa akiid ma fi naadum yibachtinum.

28Wa intu, ya zurriiyit abdi Yaakhuub, ma takhaafo achaan ana daayman nukuun ma'aaku. Wa ana nidammir marra waahid kulla l-umam al-ana chattattuku fi

lubbuhum. Wa laakin intu, ma nidammirku marra waahid. Akiid ma naj'alku bariyiin wa laakin ni'addibku be miiz.» Wa da kalaam Allah.

Irmiya 47

Kalaam Allah didd al-Filistiyiin

¹Wa Allah hajja le l-nabi Irmiya kalaam bukhuss al-Filistiyiin wa da gabul Fir'oon ma yahjim madiinat Khazza.

²Wa daahu Allah gaal: «Chiifu, fi almi yugumm min munchaakh wa l-almi da yabga misil waadi al-yisiil. Wa l-seel yaakul al-balad wa kulla cheyy al-fiiha wa l-mudun wa sukkaanhum. Wa l-naas yikooruku wa kulla sukkaan al-balad yasrakho.

³Wa min yasma'o chiddit harakat rijle al-kheel wa harakat arabaathum hana harib wa ajalaathum, al-abbahaat yi'arrudu yikhallu iyaalhum wa da min chiddit al-khoof.

⁴Yoom kharaab kulla l-Filistiyiin ja wa da le yidammir ayyi naadum al-yafza' mudun Suur wa Seeda. Achaan ana Allah nidammir kulla l-Filistiyiin, humman al-faddalo min jaziirat Kaftuur.

⁵Naas mudun Khazza zayyano ruuseehum min al-hizin wa sukkaan Achgaluun kula sakato. Wa intu al-faddaltu fi l-sahale, le mata tahzano wa tijarruhu jisimku?

⁶Intu tuguulu:

⟨Ya khasaaritna! Ya seef Allah! Lahaddi mata taktul ma tinjamma? Adkhul fi beetak wa anjamma ma taktul!⟩

⁷Kikkeef al-seef da yinjamma kan ana Allah bas amartah le yamchi didd sukkaan Achgaluun wa le yaktul sukkaan khachum al-bahar?⟩

Irmiya 48

Kalaam Allah didd balad Muwaab

¹Kalaam bukhuss Muwaab. Daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Ya khasaarit hillit Nabu achaaan hi addammarat! Wa hillit Khiryataayim aaybe wa makruuba wa l-hille al-gawiiye kula aaybe wa mubarjala.

²Wa Muwaab battaan ma tukuun balad ma'ruufa wa didd madiinat Hachbuun, khattato al-fasaala. Wa gaalo: ⟨Yalla namchu! Nuguchchuuha min ust al-umam.⟩ Wa inti kula, ya hillit Madmiin, yisakkutuuki wa l-seef yajri waraaki.

³Wa fi hillit Hurunaayim, hiss yasrah wa yuguul:

⟨Damaar wa kharaab kabiir marra waahid!⟩

⁴Muwaab tilkassar wa iyaalha korooraakhum yinsami'.

⁵Achaan be baki, al-iyaaal yatla'o wa fi taluu' Luhiit yabku. Wa wakit yanzulu le hillit Hurunaayim, humman yasrakho min al-damaar wa yuguulu:

6«Arrudu wa najju nufuusku wa abgo misil humaar al-kadaade!»

7Ya Muwaab! Inti atwakkalti fi a'maalki wa fi khunaaki wa fi chaan da, inti kula tinkarbi. Wa sanamki Kamuuch yiwadduuh fi l-khurba ma'a rujaal al-diin hineeyah wa khaddaamiinah.

8Al-mudammir yadkhul fi kulli hille, ma fi hille tanja minnah. Al-waadi yiddammar wa l-sahale takhrab ahaan ana Allah bas gultah.

9Antuuha le Muwaab janaahe le titiir wa tiba''id. Achaan mudunha yakhrabo wa yabgo faadiyiin min sukkaanhum.

10Mal'uun al-yisawwi amal Allah be kasal wa mal'uun al-yamna' seefah min al-damm.»

11«Muwaab gaa'ide fi l-raaha min subaaha misil al-khamar al-gaa'id fi rindiin wa ma sabbooh fi maa'uun aakhar. Hi ma waddooha fi l-khurba. Hi misil al-khamar al-ta'amah ma waddar wa rihtah ma albaddalat.»

12Wa daahu kalaam Allah: «Misil da, yaji yoom waahid al-foogah ana nirassil naas yusubbuuh fi girab aakhariin wa yifaddu girabbah wa yicharrutuuhum.

13Wa fi l-wakit daak, Muwaab takhjal min sanamha Kamuuch misil Bani Israa'iil khijlo min sanamhum al-fi Beet Iil al-awwal humman aamano beyah.»

14«Ya naas Muwaab, kikkeef tagdaro tuguulu:

«Aniina rujaal fahaliin wa furraas hana harib?»

15Muwaab takhrab wa hillaalha yahrago wa chabaabha al-adiiliin yaktuluuhum. Wa da kalaam al-malik wa hu Allah al-Gaadir.

16Wa kharaab Muwaab garrab yaji wa fasaalitha jaaye be sur'a.

17Wa intu kulluku al-muhawwigiin Muwaab, abku leeha. Intu kulluku al-ta'arfuuha, as'alo wa guulu:

«Da kikkeef! Asaat gudritha anchaggat wa asaas majdaha alkassarat?»

18Ya sukkaan hillit Diibuun al-misil bineeye! Anzulu min charafku wa duukhu al-atach. Achaan mudammir Muwaab yahjimku intu kula wa yidammir bakaanaatku al-gawiyiin.

19Wa ya sukkaan hillit Aruu'ir! Agiifu fi l-tariig wa raakhubu. Wa as'alo al-jaariyiin wa l-mu'arridiin wa guulu: «Chunu al-hasal?»

20Wa yuruddu wa yuguulu:

«Muwaab addammarat wa ligat al-eeb.» Asrakho wa kooruku wa khabburu waadi Arnuun kadar Muwaab khalaas addammarat.»

- 21** Al-muhaakama jaat fi balad al-sahale wa jaat fi hillaal Huluun wa Yahaas wa Mifa'at
- 22** wa fi Diibuun wa Nabu wa Beet Diblataayim
- 23** wa fi Khiryataayim wa Beet Gamuul wa Beet Maa'oon
- 24** wa fi Kharyuut wa Busra wa fi kulla hillaal balad Muwaab al-gariibiin wa l-ba'idiin.
- 25** «Wa garin Muwaab waga' wa gudritha waddarat. Wa duraa'ha ankasar wa kalaamha kammal.» Wa da kalaam Allah.
- 26** Sakkuru Muwaab lahaddi tilmarmakh fi gadiifha wa tabga madhaka achaan hi sawwat nafisha aaliye min Allah.
- 27** Wa inti, ya Muwaab, ma dihikti le Bani Israa'iil walla? Hal ligiiti Bani Israa'iil ma'a l-saraariig walla? Wa kan la! Maala kulla wakit tihajji beehum wa tihizzi raaski?
- 28** Ya sukkaan Muwaab! Amurgu min al-mudun wa askunu fi l-jibaal. Abgo misil al-hamaama al-tisawwi uchchaha fi khachum al-karkuur.
- 29** Aniina simi'na be istikbaar Muwaab, balad mustakbire misilha ke ma fi. Wa simi'na battaan hi titkabbar wa tistakbar wa hi tikoolif wa tifaachir.
- 30** Wa daahu kalaam Allah: «Ana na'arif kadar hi tarfa' raasha wa laakin hi tifaachir saakit fi l-riih wa kuluufiiyitha kula bala faayde.»
- 31** Wa fi chaan da, ana nabki wa nunuuh le Muwaab kullaha wa nagnit fi chaan naas Khiir Haaras.
- 32** Ya jineenit al-inab hana Sibma, nabki leeki ziyaada min bakiiyi le Ya'ziir. Wa furuu'ki faato al-bahar wa lihgo bahar Ya'ziir. Wa laakin al-mukharrib gamma yagta' inabki wa yilaggit kichcheebki.
- 33** Wa l-farah wa l-suruur bigo ma fiihum fi balad Muwaab al-khadra. Ana waggaf al-khamar, ma yamrug min al-assaara. Battaan ma ya'asuru al-inab wa yifajjukhuuh be ragraag wa zakhraat al-farah ma yinsami' battaan.
- 34** Wa korooraak al-faza' min madiinat Hachbuun yinsami' lahaddi fi Ali'aala wa lahaddi fi Yahaas. Wa yinsami' min Suukhar lahaddi Hurunaayim wa lahaddi Aglat Chaliicha. Hatta uyuun almi hana Nimriim kula yaybaso.
- 35** «Ana nidammir fi Muwaab al-naas al-yigaddumu dahaaya fi l-bakaan al-aali wa yiharrugu bakhuur le ilaahaathum.» Wa da kalaam Allah.
- 36** Wa battaan galbi yahzan wa yunuuh misil al-suffaara le Muwaab wa le naas Khiir Haaras achaan al-khuna al-lammooha waddarat.
- 37** Wa be da, hizno wa zayyano ruuseehum wa gatta'o duguunhum wa jarraho iideehum wa libso khulgaan al-hizin.

³⁸Wa fi ruuse kulla buyuut Muwaab wa fi kulla chawaari'ha ma fi cheyy aakhar illa l-nuwaah. «Ana kassart Muwaab misil jarr al-ma yanfa' .» Wa da kalaam Allah.

³⁹Da kikkeef Muwaab addammarat! Iitu wa guulu: «Chiifu! Muwaab dangarat raasha min al-eeb. Wa hi bigat madhaka wa mukhiife le kulla l-jiiraanaha al-muhawwigiinha.»

⁴⁰Achaan daahu Allah gaal: «Aywa! Al-adu yinrakhi fi Muwaab misil sagur al-jahhaz janaahe le yadrubha.

⁴¹Hillit Kharyuut yichiiluuha wa bakaanaatha al-gawiyiin yakurbuuhum. Wa fi l-yoom da, galib askar Muwaab yabga misil galib al-mara al-gaa'ide titaalig.

⁴²Wa Muwaab takhrab, ma tabga cha'ab achaaan hi sawwat nafisha aaliye min Allah.

⁴³Ya sukkaan Muwaab! Al-khoof wa l-nugra wa l-charak yukuunu fi lubbuku. Wa da kalaam Allah.

⁴⁴Wa l-yi'arrid min al-khoof yaga' fi l-nugra wa l-yidoor yamrug min al-nugra, al-charak yakurbah. Achaan da kulla ana bas jibtah fi Muwaab, fi sanit ikhaabha. Wa da kalaam Allah.

⁴⁵Wa l-yi'arrudu ma induhum gudra wa yidooru yinjammo fi dull madiinat Hachbuun. Laakin min Hachbuun tamrug naar wa min balad Siihuun, ambalbaala. Wa tahrig Muwaab balad al-unuf min tarafha lahaddi usutha.

⁴⁶Al-azaab leeku, ya naas Muwaab! Ya intu cha'ab sanam Kamuuch, tiwadduru. Achaan subyaanku wa banaatku yakurbuuhum wa yiwadduuhum fi l-khurba.

⁴⁷Wa laakin fi l-akhiir, nigabbil naas Muwaab al-waddoohum fi l-khurba.» Wa da kalaam Allah. Wa khalaas, hini bas kammalat muhaakamat Allah le Muwaab.

Irmiya 49

Kalaam Allah didd Bani Ammuun

¹Kalaam bukhuss Bani Ammuun. Daahu Allah gaal: «Israa'iil ma indah wileed walla? Hu ma indah wariis walla? Maala sanam Muulak waras turaab Gaad? Wa maala hu sakkan cha'abah fi mudunha?

²Fi chaan da, yaji yoom waahid al-foogah ana nijjib korooraak al-hujuum fi Rabba madiinat Bani Ammuun. Wa da kalaam Allah. Hi takhrab wa tabga koom hana turaab wa l-hillaal al-taab'iin leeha yahrago be naar. Wa fi l-bakaan da, Bani Israa'iil yagla'o min al-udwaan al-gala'o minhum. Wa da, Allah bas gaalah.

³Ya naas madiinat Hachbuun, ahzano achaaan hillit Aay addammarat! Ya sukkaan hillaal Rabba, abku! Albaso khulgaan al-hizin wa nuuhu! Wa ajru jaay wa jaay fi lubb al-durdur. Achaan sanamku Muulak yiwadduuh fi l-khurba ma'a rujaal al-diin hineeyah wa khaddaamiinah.

⁴Ya balad Ammuun, maala tafrahe be wudyaanki, wudyaanki al-yigawwumu intaaj katiir, ya l-bineeye al-kaafre! Inti tukhutti amaanki fi khunaaki wa tuguuli: <Yaatu yugumm diddi?>

⁵Akiid niijiib foogki khoof, al-yajiiki min kulla bakaan. Wa natrud ayyi waahid beyah wa ma fi naadum al-yagdar yilimm al-mu'arridiin. Wa da kalaam Allah al-Rabb al-Gaadir.

⁶Wa laakin ba'ad da, ana nigabbil Bani Ammuun min al-khurba.» Wa da kalaam Allah.

Kalaam Allah didd balad Adoom

⁷Kalaam bukhuss balad Adoom. Daahu Allah al-Gaadir gaal: «Ma fi hikma fi Teemaan walla? Wa wasiiyat al-faahimiin waddarat walla? Wa hikmithum ma tanfa' battaan walla?»

⁸Ya sukkaan hillit Dadaan, gabbulu wa arrudu wa allabbado fi l-karaakiir. Achaan ana niijiib al-kharaab fi Adoom zurriiyit Isuu wakit ni'aakhibhum.

⁹Wa kan gattaa'iin al-inab yaju leeku, ma yikhallu waraahum al-kichcheeb walla? Wa kan saraariig yaju be leel, ma yichiilu al-yakfiihum bas walla?»

¹⁰Wa laakin ana bas ni'arri zurriiyit Isuu wa nakchif sirruhum wa humman ma yagdaru yillabbado. Zurriiyat wa akhwaanah wa jiiraanah, nisallimhum le l-kharaab. Wa ma yifaddil naadum al-yuguul:

¹¹«Khallu leyi ataamaaku nirabbiihum wa khalli araamilku yintaklan aleyi.»»

¹²Achaan daahu Allah gaal: «Chiifu, al-naas al-ma hakamo leehum be charaab kaas al-ikhaab, humman chirbooh. Wa intu, ya naas Adoom, naj'alku bariyiin walla? La! Akiid intu kula tacharbo min al-kaas da.

¹³Achaan ana nahlif be nafsi, hillit Busra tabga kharaab wa bakaan muhaddam wa yi'ayyubuuha wa yal'anooha. Wa kulla hillaalha yabgo koom hana turaab ila l-abad.» Wa da kalaam Allah.

¹⁴Simi't khabar jaayi min Allah. Hu rassal rasuul been al-umam al-yuguul: «Intu kulluku limmu sawa wa ta'aalu gummu haarubu balad Adoom.»

¹⁵«Ya balad Adoom! Daahu ana nisawwiiki umma sakhayre fi ust al-umam wa kulla l-naas yahguruuki.

¹⁶Wa l-khoof al-sawweeti le l-aakhariin, khachchaaki wa istikbaarki kula, ammalki. Ya inti al-gaa'ide fi karaakiir al-hujaar wa saakne foog fi l-jibbaal, kan baneeti uchchiki foog min uchch al-sagur kula, ana ninazzilki.» Wa da kalaam Allah.

¹⁷Adoom takhrab wa ayyi naadum al-yufuut jambaha yil'ajjab wa yisaffir min al-damaar al-foogha.

18 Wa Allah gaal: «Da misil Saduum wa Amuura wa l-hillaal al-mujaawiriin hum wakit ana dammartuhum. Wa ma fi naadum yaskun hini fi balad Adoom wa la insaan yagood foogha.»

19 «Wa misil duud al-yamrug min khaabat al-Urdun le yahjim khanam fi mar'a akhdar, ana Allah kula nugumm natrud naas Adoom be khafla wa nisabbit foogha al-naadum al-ana azaltah. Yaatu al-misli ana? Wa yaatu al-yagdar yantiini amur? Wa yaatu al-malik al-yagdar yugumm diddi?»

20 Wa fi chaan da, asma'o al-kharaar al-kharrarah Allah didd Adoom wa asma'o al-niiye al-chaalha Allah didd sukkaan Teemaan. Akiid yiwaddiihum misil iyaal al-khanam wa akiid yakhib mar'aahum.

21 Wa min harakat waga'aan hum, al-ard tarjif wa siraakhhum yinsami' lahad di fi l-bahar al-Ahmar.

22 Al-adu yinrakhi fi Busra misil sagur al-jahhaz janaaheeh le yadrubha. Wa fi l-yoom da, galib askar Adoom yabga misil galib al-mara al-gaa'ide titaalig.

Kalaam Allah didd madiinat Dimachkh

23 Kalaam bukhuss madiinat Dimachkh. «Hillaal Hamaat wa Arfad hammo achaan sim'o khabar cheen. Humman barjalo wa rajafo misil al-bahar al-almiih ma haadi.

24 Wa sukkaan Dimachkh di'fo wa gabbalo le yi'arrudu wa l-bahiite karabathum. Wa l-diige wa l-waja' karaboohum misil al-mara al-gaa'ide titaalig.

25 Maala khallo Dimachkh, hi al-madiina al-ma'ruufa al-beeha ana nafrah?

26 Wa fi l-yoom da, subyaan ha yidaffugu fi l-chawaari' wa rujaalha al-muhaaribiin yumuutu. Wa da kalaam Allah al-Gaadir.

27 Wa ninazzil naar fi durdur Dimachkh wa taakul gusuur al-malik Banhadaad.»

Kalaam Allah didd mamaalik al-Arab

28 Kalaam bukhuss Khidaar wa mantagat Haasuur al-haarabaahum Nabuukhadnasar malik Baabil. Daahu Allah gaal: «Gummu ahjumu Khidaar. Aywa, dammuru iyaal al-sabaah!

29 Chiilu khiyam hum wa khanam hum wa chiilu sataayir hum wa kulla khumaam hum wa ibil hum. Wa guulu leehum:

«Al-mukhiif fi kulla bakaan!»

30 Ya naas Haasuur! Arrudu amchu ajala, allabbado fi l-karaakiir. Achaan Nabuukhadnasar malik Baabil kharrar didduku kharaar wa khattat didduku khitta.» Wa da kalaam Allah.

31 «Gummu ahjumu al-umma al-saakne fi raaha wa amaan. Hi ma indaha hawaadir wa la guful wa gaa'ide wiheedha taraf. Wa da kalaam Allah.

³²Wa yanhabo ibilhum wa bahaayimhum al-katiiriin yabgo khaniime. Wa l-yizayyunu cha'arhum, nichattithum fi l-riih wa nijjib fooghum al-kharaab min kulli jiihe. Wa da kalaam Allah.

³³Wa Haasuur tabga margad ba'aachiim wa bakaan kharaab ila l-abad. Wa ma fi naadum yaskun fi l-balad di wa la insaan yagood foogha.»

Kalaam Allah didd balad Ilaam

³⁴Fi bidaayit hukum Sidkhiya malik Yahuuza, Allah hajja le l-nabi Iirmiya kalaam bukhuss balad Ilaam.

³⁵Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Aywa, ana nikassir nubbaal Ilaam, al-hu asaas gudurtah.

³⁶Ana nijjib fi Ilaam adu al-yaji min kulli jiihe misil al-riih. Wa nichattithum be l-riih di wa ma fi balad al-ma yawsalo foogha al-naas al-arrado min Ilaam.

³⁷Ana nibarjil naas Ilaam giddaam udwaanhum wa giddaam al-yidooru mootum. Wa nijjib fooghum al-fasaala wa khadabi al-muhrig. Wa nijjib leehum al-seef yitaaridhum lahaddi nikammilhum. Wa da kalaam Allah.

³⁸Wa ana nahkim fi balad Ilaam wa niwaddir malikha wa kubaaraatah. Wa da kalaam Allah.

³⁹Wa laakin fi l-akhiir, ana nigabbil naas Ilaam al-waddoohum fi l-khurba.» Wa da kalaam Allah.

Iirmiya 50

Allah yidammir Baabil

¹Wa daahu kalaam Allah al-galah be waasitat al-nabi Iirmiya. Wa l-kalaam da bukhuss madiinat Baabil wa kulla ardaha.

²«Ballukhu fi ust al-umam! Khabburu beyah wa arfa'o al-alaama. Khabburu beyah wa ma tilabbudu cheyy. Wa guulu: <Baabil waga'at. Wa ilaahum Biil ayyabooh wa ilaahum Marduuk kassaroo. Wa asnaamhum ayyaboohum wa ilaahaathum kassaroo. >

³Achaan min munchaakh, umma jaat hajamat Baabil wa kharabat al-balad. Wa naasha wa bahaayimha kulluhum arrado wa l-balad di bigat faadiye min sukkaanha.»

Israa'iil wa Yahuuza yigabbulu

⁴Wa daahu kalaam Allah: «Fi ayyaam al-wakit da, Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza yigabbulu sawa wa yaju be baki yifattuchuuni ana Allah Ilaahum.

⁵Humman yas'alo min derib jabal Sahyuun wa yiwajjuhu aleeha. Wa yuguulu: <Yalla! Ninrabbu ma'a Allah be mu'aahada daayme al-abadan ma tinnasi.»>

⁶«Cha'abi misil khanam muwaddiriin al-ru'yaanhum waddaroohum fi l-jibaaal. Yiliffu beehum min jabal le aakhar lahaddi l-khanam dool nassoohum zariibithum.

⁷Humman misil khanam wa ayyi naadum al-yalgaahum yaakulhum. Udwaanhum yuguulu:

«Aniina ma khaatiyiin achaan humman aznabo didd Allah. Wa Allah hu bas bakaan raahithum wa adaalithum, hu al-juduudhum khatto achamhum foogah.»»

Al-umam yahjumu Baabil

⁸«Yalla! Arrudu min Baabil! Amurgu min balad al-Baabiliyiin. Wa abgo misil tuyuus al-maachiin fi raas door al-khanam.

⁹Achaan ana niharrich majmuu'at umam katiiriin, yaju min balad al-munchaakh le yahjumu Baabil. Wa l-umam dool yihaarubuuha wa yichiiluuha. Wa nachaachiibhum hineey rujaal furraas al-nuchchaabhum tihit ke ma yaga'.

¹⁰Wa balad Baabil yichiiluuha misil kasiibe wa kulla nahhaabiinha yachba'o. Wa da kalaam Allah.

¹¹Aywa, intu firihitu wa anbasattu, intu al-nahabtu cha'abi al-misil warasati. Wa nattattu misil al-ijle fi l-gechch al-akhdar wa hanhantu misil al-kheel al-induhum gudra.

¹²Wa hassa', baladku al-misil ammuku takhjal ziyaada wa l-wildatku, al-eeb yakrubha. Wa tukuun aakhir al-umam wa tabga sahara wa ard jafaaf wa kadaade.»

¹³Wa be sabab khadab Allah, baladku takhrab wa tafda min sukkaanha. Wa ayyi naadum al-yufuut jamb Baabil yil'ajjab wa yisaffir min al-damaar al-foogha.

¹⁴Yalla! Intu siyaad al-nubbaal gummu le muhaarabat Baabil wa min kulli jiihe, zarruguuha. Ma tifaddulu nuchchaab waahid kula achaan hi aznabat didd Allah.

¹⁵Hawwuguuha min kulli jiihe wa kooruku korooraak al-harib diddaha. Wa khalaas, hi tisallim nafisha wa gusuurha yidaffugu wa daraadirha yaga'o. Allah kaffa al-taar foogha. Intu kula kaffu al-taar wa sawwu foogha misil hi sawwat.

¹⁶Wa fi Baabil, aktulu al-harraatiin wa l-yagta'o be khanaajir fi wakt al-gati'. Wa wakit seef al-mudammir yaji, khalli ayyi naadum yigabbil le cha'abah wa yajri le baladah.

Allah yigabbil Bani Israa'iil

¹⁷Bani Israa'iil misil khanamaay al-muwaddire al-katalooha al-diidaan. Wa malik Achuur hu al-awwal akalha wa Nabuukhadnasar malik Baabil fi l-akhiir kasar adumha.

¹⁸Wa fi chaan da, daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Akiid ana ni'aakhib malik Baabil wa baladah misil aakhabt malik Achuur.

¹⁹Wa ana nigabbil Bani Israa’iil fi bakaan mar’aahum wa yasraho fi jabal al-Karmal wa turaab Baachaan wa yachba’o fi jibaal Afraayim wa turaab Gil’aad.

²⁰Wa fi ayyaam al-wakit da, yifattuchu khata Bani Israa’iil wa ma yalgooh. Wa zanib Bani Yahuuza kula ma yinlaga abadan achaan nakhfir le l-ana khalleethum faddalo.» Wa da kalaam Allah.

Baabil tilkassar

²¹«Ahjumu turaab Marataayim wa sukkaan Faguud. Haarubuuhum wa dammuruuhum wa sawwu fooghum misil ana amartuku. Wa da kalaam Allah.

²²Yinsami’ korooraak al-harib fi l-balad wa yinchaaf damaar kabiir!

²³Chiifu, Baabil alkassarat wa alfatfatat hi al-misil al-mitruga al-darabat kulla l-ard. Ajab, Baabil khirbat fi ust al-umam.

²⁴Ya Baabil! Ana kajeet leeki charak wa karabtiki min duun inti ta’arfiih. Ana ligiitki wa karabtiki achaan inti bas gammeeti diddi ana Allah.»

²⁵Allah fatah beet al-silaah wa marag silaah khadabah. Wa misil da bas, Allah al-Rabb al-Gaadir jahhaz khidimtah didd balad Baabil.

²⁶«Ta’aalu didd Baabil min aakhir al-dunya wa aftaho dabangaatha. Wa limmu khaniimitha misil al-gechch wa dammuru sukkaanha lahaddi waahid kula ma yifaddil minhum.

²⁷Aktulu kulla furraasha al-misil al-tiiraan wa suuguuhum le l-moot! Al-azaab leehum! Yoomhum ja wa da wakit ikhaabhum.»

Allah yichiil al-taar

²⁸Asma’o korooraak al-mu’arridiin wa l-jaariyiin min balad Baabil. Fi Sahyuun yiballukhu wa yuguulu: «Allah Ilaahna chaal al-taar, chaal al-taar le beetah al-mukhaddas al-dammarooh!»

²⁹Naadu siyaad al-nubbaal didd Baabil, kulla l-ya’arfu yista’malo al-nuchchaab. Yukhuttu mu’askarhum hawaaleeha achaan naadum minha ma yinbalis. Aakhubuuha hasab amalha wa sawwu foogha misil hi sawwat. Achaan hi astakbarat giddaam Allah, giddaam Khudduus Israa’iil.

³⁰«Fi l-yoom da, subyaanha yidaffugu fi l-chawaari’ wa rujaalha al-muhaaribiin yumuutu. Wa da kalaam Allah.

³¹Akiid ana nugumm diddiki, ya Baabil al-mustakbire! Achaan yoomki ja wa da l-wakit al-ni’aakhibki foogah. Wa da kalaam Allah al-Rabb al-Gaadir.

³²Al-mustakbire tittarta’ wa taga’ wa naadum yarfa’ha ma fihih. Wa ana nigabbid al-naar fi mudunha wa taakul kulla l-fi hawaaleeha.»

Allah yafda cha’abah

33 Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Bani Israa’iil wa Bani Yahuuza humman al-itneen mazluumiin. Wa l-naas al-karaboohum masaajiin abo ma yikhalluumum.

34 Wa laakin al-yafdaahum hu chadiid wa usmah Allah al-Gaadir. Hu yidaafi’ leehum misil muhaami wa yirajjif sukkaan Baabil achaan yijiib al-salaam fi l-ard.»

Allah yijiib al-harib didd Baabil

35 Wa daahu kalaam Allah: «Ana niijiib al-harib didd sukkaan Baabil wa kubaaraathum wa hakiimiinlum.

36 Wa niijiib al-harib didd al-yihajju bala faayde wa yikallumu misil muchootiniin. Wa niijiib al-harib didd al-furraas wa yabgo mubarjaliin.

37 Wa niijiib al-harib didd kheelhum wa arabaathum hana l-harib wa didd kulla l-ajaanib al-fi lubb deechhum wa humman yabgo misil awiin. Wa niijiib al-harib didd makhaazinlum wa yanhaboohum.

38 Wa niijiib al-jafaaf le buhuur Baabil wa humman yikammulu. Achaan hi balad hint asnaam mukhiifiin al-yiwadduru raas al-naas al-ya’abuduuhum.

39 Wa khalaas, al-gitat wa l-maraaf’iin yaskunuuha wa l-na’aam yudugg dungurah foogha. Wa battaan, ma fi abadan naadum yaskun fi Baabil wa min zurriiye le zurriiye kula, ma talga sukkaan.

40 Da misil Saduum wa Amuura wa hillaalhum al-ana al-Rabb dammartuhum. Wa da kalaam Allah. Ma fi naadum al-yaskun fi balad Baabil wa la insaan yagood foogha.

41 Aywa, fi cha’ab jaayi min munchaakh wa umma kabiire wa muluuk chudaad yugummu min aakhir al-ard.

42 Wa askarhum musallaheen be nubbaal wa huraab wa humman mukhiifiin ma induum rahma. Wa harakathum misil mooj al-bahar wa humman raakbiin kheel. Wa yurussu le l-harib misil raajil waahid le yihaarubuuki, ya Baabil al-misil bineeye.

43 Wa wakit malik Baabil simi’ al-khabar, iideenah anrakho. Wa l-khoof wa l-waja’ karabooh misil al-mara al-gaa’ide titaalig.»

44 Wa Allah gaal: «Misil duud al-yamrug min khaabat al-Urdun le yahjim khanam fi mar’a akhdar, ana kula nugumm natrud naas Baabil be khafla wa nisabbit foogha al-naadum al-ana azaltah. Yaatu al-misli ana? Wa yaatu al-yantiini amur? Wa yaatu al-malik al-yagdar yugumm diddi?»

45 Wa fi chaan da, asma’o al-kharaar al-kharrarah Allah didd Baabil wa asma’o al-niye al-chaalha didd al-Baabiliyiin. Akiid yiwaddiihum misil iyaal al-khanam wa akiid yakhril mar’aahum.

46 Wa min harakat cheeliin Baabil, al-ard tarjif wa siraakhha yinsami’ fi ust al-umam.

Iirmiya 51

- ¹Wa daahu Allah gaal: «Chiifu, ana nigawwim adu misil riih mudammire didd Baabil wa didd guluub udwaani.
- ²Wa nirassil didd Baabil ajaanib yikharbuluuha. Fi yoom fasaalitha, yaju leeha min kulli jiihe wa yidammuru ardaha.»
- ³Adurbu ayyi waahid min al-adu al-indah nuchchaab wa laabis dir'ah. Ma tikhallu al-askar al-chabaab wa laakin dammuru kulla askar Baabil.
- ⁴Khalli yaga'o muta''aniin fi l-chawaari' wa yidaffugu maytiin fi balad Baabil.
- ⁵Achaan Allah al-Ilaah al-Gaadir kaan ma'a Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza hatta kan humman malo baladhum be charr didd Khudduus Israa'iil kula.
- ⁶Arrudu min balad Baabil wa khalli ayyi waahid yinajji nafsah. Ma tumuutu be sabab zanibha achaan da wakit Allah yichiil taarah wa yijaaziha hasab al-waajib leeha.
- ⁷Baabil awwal hi misil kaas hana dahab fi iid Allah, hi sakkarat kulla l-ard. Wa l-umam chirbo min khamarha wa fi chaan da bas, ruuseehum waddaro.
- ⁸Wa be khafila, Baabil waga'at wa alkassarat. Abku leeha wa fattuchu dawa wa amsahooh fi uwaarha, akuun til'aalaj.
- ⁹«Aniina dawwarna ni'aalaju Baabil wa laakin hi ma addaawat leena. Yalla nikhalluuha! Ayyi waahid yamchi le baladah achaan ikhaabha lihig lahaddi l-sama wa anrafa' lahaddi l-sahaab.
- ¹⁰Allah bayyan adaalitna wa khalaas, ta'aalu nigabbulu. Nikhabburu fi jabal Sahyuun be kheer Allah Ilaahna.»
- ¹¹Tarrugu nachaachiibku wa amlo kalootaatku. Allah harrach muluuk Maadi didd Baabil achaan hu kharrar yidammir Baabil. Yichiil foogha al-taar wa da taar beetah al-mukhaddas al-dammarooh.
- ¹²Arfa'o raayit al-hujuum didd durdur Baabil wa chaddudu al-muraakhaba. Khuttu hurraas wa khuttu naas le yarbutu kamiin. Achaan al-cheyy al-kharrarah Allah, hu yisawwiih wa da kharaarah didd sukkaan Baabil.
- ¹³Inti ya Baabil al-jamb al-buhaar, khunaaki katiire. Nihaayitki jaat hasab tama'ki.
- ¹⁴Allah al-Gaadir halaf be nafsah wa gaal: «Ana namlaaki be rujaal katiiriin misil al-jaraad wa yikooruku fi lubbiki korooraak al-nasur.»

Allah gaadir wa hakiim

- ¹⁵Allah khalag al-ard be gudurtah wa sabbat al-aalam be hikmatah wa falla al-samaawaat be ilmah.
- ¹⁶Wa wakit yaamur, al-almi yilimm bakaan waahid fi l-sama wa l-sahaab yatla' min aakhir al-ard wa l-barraaga tachla' wa l-matar yanzil wa makhaazin al-riih yinfathu.

17Wa ayyi naadum mukhaffal ma indah ma'rafa. Wa ayyi sayyaakhi hana sanam, al-eeb yakurbah achaan timsaalaha da khachch, ma indah ruuh.

18Al-asnaam zaayliin wa humman amal al-yijiib al-chamaate. Wa wakit al-ikhaab yaji, humman yiddammaro.

19Wa Ilaah Yaakhuub ma misilhum achaan hu bas khalag kulla cheyy. Hu azal gabiila waahide le yabgo cha'abah al-misil warasatah wa usmah Allah al-Gaadir.

Nihaayat Baabil

20Wa Allah gaal: «Inti, ya Baabil! Bigiiti leyi misil asaati al-nihaarib beeha. Beeki inti, ana darabt al-umam wa kharabt al-mamaalik.

21Wa beeki inti, ana darabt al-kheel wa rukkaabhum wa arabaat al-harib wa siyaadhun.

22Wa beeki inti, ana darabt al-rujaal wa l-awiin wa l-kubaar wa l-dugaag wa l-subyaan wa l-banaat.

23Wa beeki inti, ana darabt al-ru'yaan wa khanamhum wa l-harraatiin wa tiiraanhum wa l-hukkaam wa masaa'iilhum.»

24«Wa laakin hassa', chiifu ya Bani Israa'iil! Ana nijaazi Baabil wa kulla sukkaanha hasab kulla l-fasaala al-sawwooha fi Sahyuun. Wa da kalaam Allah.

25Wa akiid ana nugumm diddiki inti, ya Baabil al-misil jabal al-kharaab, inti al-kharabti kulla l-ard. Ana nimidd iidi le nadrubki wa nidardigki min ruuse al-jibaaal wa nahrigki be naar. Wa da kalaam Allah.

26Wa battaan ma yamurgu minki wa la hajar zaawiye wa la hajar asaas achaan tukuuni kharaab ila l-abad.» Wa da kalaam Allah.

27Arfa'o raayit al-hujuum fi l-balad wa adurbu al-buug fi ust al-umam. Khassusu umam didd Baabil wa harruchu diddaha mamaalik Araraat wa Minni wa Achkanaaz. Kallufu khaayid diddaha wa gawwumu diddaha kheel misil al-jaraad al-saayir.

28Wa khassusu al-umam didd Baabil wa rassulu diddaha muluuk Maadi wa hukkaamhum wa kulla masaa'iilhum wa kulla l-buldaan al-humman yahkumuuhum.

29Al-ard anhazzat wa rajafat wakit kharaar Allah didd Baabil alhaggag. Wa balad Baabil takhrab wa tabga faadiye min sukkaanha.

30Wa l-askar al-furraas hana Baabil abo ma yihaarubu wa allabbado fi bakaanaathum al-gawiyiin. Wa fahaaliyithum kula waddarat wa humman bigo misil awiin. Wa buyuut Baabil antachcho wa biibaanha alkassaro.

31Wa yajri mursaal ba'ad mursaal wa rasuul wara rasuul le yikhabburu malik Baabil kadar madiintah chaalooaha min tarafha le tarafha.

32 Wa ayyi ma'ada, al-adu saddaah wa tibin al-ruhuud tachchooh wa l-rujaal al-muhaaribiin anbahato.

33 Wa daahu Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Baabil al-misil bineeye tabga yaabse karr misil naga'at al-madagg al-jahhazooha. Wa ba'ad chiyya, wakt al-gati' yaji.»

Allah kharrar damaar Baabil

34 «Nabuukhadnasar malik Baabil barjalaana wa akalaana wa hu sawwaana misil maa'uun faadi. Wa zarataana misil al-khuul wa mala batnah be mukhkhina wa taradaana.

35 Wa khalli al-unuf al-sawwooh leena yukuun fi Baabil!» Wa da kalaam sukkaan Sahyuun. «Wa khalli dimmitna taga' fi raas sukkaan Baabil!» Wa da kalaam naas Madiinat al-Khudus.

36 Wa fi chaan da, daahu Allah gaal: «Ana nidaafi' leeku misil muhaami wa nichiiil leeku al-taar. Wa niyabbis bahar Baabil wa nijaffif uyuun almiiha.

37 Wa Baabil tabga koom hana turaab wa margad hana ba'aachiim wa bakaan kharaab wa bahiite wa tabga faadiye min sukkaanha.

38 Wa naas Baabil yikirru misil al-diidaan al-subyaan wa yaharju misil iyaal al-duud.

39 Wa wakit jihmo, ana nijahhiz leehum aazuuma wa nisakkirhum lahaddi yafraho. Wa laakin yunuumu noom ila l-abad wa battaan ma yugummu. Wa da kalaam Allah.

40 Wa ana niwaddiihum misil al-khurfaan le l-juzur wa misil al-kubaach wa l-tuyuus.»

Nuwaah al-hizin le Baabil

41 Chiifu! Baabil anchaalat wa l-ma'ruufa fi kulla l-ard an hazamat! Ajab, Baabil khirbat fi ust al-umam!

42 Al-bahar chaal Baabil wa be moojah al-katiir, khattaaha.

43 Mudunha khirbo wa hi bigat ard jafaaf wa kadaade. Wa di l-balad al-ma fi naadum yaskun foogha wa la insaan yi'addi beeha.

44 Wa Allah gaal: «Ana nugumm didd sanam Biil fi Baabil wa namrug al-lugma min khachmah. Wa battaan al-umam ma yamchu leyah wa durdur Baabil yaga'.

45 Ya cha'abi! Amurgu min usut Baabil wa khalli ayyi waahid yinajji nafsah, wa yiba''id min al-khadab al-muhrig hanaayi Allah.

46 Wa khalli achamku ma yingati' wa ma takhaafo min al-khabar al-gaa'idiin tasma'ooh fi l-balad. Achaan al-sana di, tasma'o khabar wa fi l-sana al-ba'adha kula, tasma'o khabar aakhar. Wa yuguulu yaji unuf fi l-balad wa malik yugumm didd malik.

⁴⁷Wa fi chaan da, yaji yoom waahid al-foogah ana ni'aakhib asnaam Baabil. Wa kulla baladha, al-eeb yakrubha wa janaazaat maytiinha yaga'o fi lubbaha.

⁴⁸Al-sama wa l-ard yizakhrutu wa kulla l-fiihum yiragrig min al-farah fi chaan damaar Baabil. Achaan min munchaakh al-mukharrib yaji leeha.» Wa da kalaam Allah.

⁴⁹Ya maytiin Bani Israa'iil! Baabil kula waajib taga'. Achaan beeha hi waga'o naas maytiin fi ayyi bakaan fi l-ard.

⁵⁰Yalla, intu al-nijiitu min al-moot! Arrudu! Ma tagiifu! Fi l-khurba, azzakkaro Allah wa khuttu Madiinat al-Khudus fi guluubku.

⁵¹Wa Bani Israa'iil gaalo: «Aniina al-eeb karabaana wakit simi'na al-mu'yaar wa l-khajla dallat ruuseena. Achaan al-ajaanib dakhalo fi l-bakaanaat hana beet Allah.»

⁵²Wa daahu kalaam Allah: «Wa fi chaan da, yaji yoom waahid al-foogah ni'aakhib asnaam Baabil wa fi kulla baladha al-majruuhiin yaguntu.

⁵³Hatta kan Baabil tabga aaliye lahaddi l-sama wa tigawwi bakaanaatha al-aaliyiin kula, ana nijib foogha mukharribiin.» Wa da kalaam Allah.

⁵⁴Wa siraakh yinsami' min Baabil wa damaar kabiir yukuun fi balad al-Baabiliyiin.

⁵⁵Achaan Allah yakhib Baabil wa yisakkit harakatha. Wa l-adu yajiiha misil al-mooj al-chadiid wa harakatah tinsami'.

⁵⁶Aywa! Kulla l-mukharribiin jo didd Baabil. Askarha al-furraas ankarabo wa nubbaalum alkassar. Achaan Allah hu al-Ilaah al-yijaazi wa yikaafi ayyi naadum ale hasab al-waajib leyah.

⁵⁷«Ana nisakir masaa'iilha wa hakiimiinha wa hukkaamha wa kubaaraatha wa askarha al-furraas. Wa humman yunuumu ila l-abad wa battaan ma yugummu.» Wa da kalaam al-malik wa hu Allah al-Gadir.

⁵⁸Wa daahu Allah al-Gadir gaal: «Daraadir Baabil al-tukhaan yilhaddamo. Wa biibaanha al-tuwaal, al-naar taakulhum. Al-chu'uub yi'ayyu nufuushum saakit wa l-umam yat'abo le l-taakulah al-naar.»

Al-kitaab al-ramooh fi bahar al-Furaat

⁵⁹Al-nabi Irmiya kalam le Saraaya wileed Nariiya wileed Mahsiya wakit hu maachi Baabil ma'a Sidkhiiya malik Yahuza fi l-sana al-raab'e hana hukum Sidkhiiya. Wa Saraaya da, hu mas'uul min gasir al-malik.

⁶⁰Wa Irmiya katab fi kitaab malfuuf kulla l-fasaala al-taji le Baabil wa da kulla l-kalaam al-maktuub al-bukhuss Baabil.

⁶¹Wa Irmiya gaal le Saraaya: «Wakit tiwassil fi Baabil, fakkir wa agri be hiss aali kulla l-kalaam da.

⁶²Wa guul: <Ya Allah! Inta bas kharrart wa gult al-bakaan da yiddammar. Wa ma fi naadum yaskun foogah wa la insaan wa la bahaayim. Wa laakin hu yabga kharaab ila l-abad.>

⁶³Wakit tikammil min giraayit al-kitaab da, arbut foogah hajar wa armiih fi lubb bahar al-Furaat.

⁶⁴Wa ba'ad da, guul: <Baabil kula takhrag misil da wa abadan ma tugumm ba'ad al-fasaala al-nijiibha foogha.>> «Al-naas yaga'o.» Wa daahu nihaayat kalaam Irmiya.

Irmiya 52

Nabuukhadnasar karab Sidkhiya

¹Sidkhiya indah 21 sana wakit bigi malik wa hakam 11 sana fi Madiinat al-Khudus. Wa ammah usumha Hamuutal bineeyit Irmiya min hillit Libna.

²Wa Sidkhiya sawwa al-fasaala gidzaam Allah misil al-malik Yahuuyakhim sawwaah.

³Wa l-fasaala al-humman sawwooha fi Madiinat al-Khudus wa fi balad Yahuuza jaabat khadab Allah. Wa fi chaan da, Allah taradaahum ba'iid minnah. Wa Sidkhiya atmarrad didd malik Baabil.

⁴Wa fi chaan da, fi l-yoom al-aachir hana l-chahar al-aachir fi l-sana al-taas'e hana hukum Sidkhiya, Nabuukhadnasar malik Baabil ja be kulla askarah le Madiinat al-Khudus. Wa humman nazalo wa hawwagooha be radmiye.

⁵Wa l-madiina di ga'adat muhaasara lahaddi sanit 11 hana hukum al-malik Sidkhiya.

⁶Wa l-juu' bigi chadiid fi l-madiina wa l-naas ma induhum cheyy yaakuluuh. Wa fi l-yoom al-taasi' hana l-chahar al-raabi',

⁷gaddo khurma fi durdur al-madiina. Wa khalaas be l-leel, malik mamlakat Yahuuza wa kulla askarah marago wa arrado min al-madiina. Humman marago be l-derib al-gaa'id ambeenaat al-daraadir al-itneen hana l-difaa' al-gariib le jineenit al-malik hatta kan al-Baabiliyiin muhawwigiin al-madiina kula. Wa l-malik Sidkhiya wa askarah chaalo al-derib al-maachi ale waadi al-Urdun.

⁸Wa laakin askar Baabil taradooh le l-malik Sidkhiya wa lihgooh wa karabooh fi kadaadit Ariiha. Wa kulla askarah arrado khallooh.

⁹Wa askar Baabil karabooh le l-malik. Wa waddooh fi hillit Ribla fi balad Hamaat gidzaam malik Baabil. Wa fi l-bakaan da, haakamah.

¹⁰Wa hinaak fi Ribla, malik Baabil dabah awlaad Sidkhiya gidzaamah wa battaan dabah kulla kubaaraat Yahuuza.

¹¹Wa ba'ad da, malik Baabil gaddad uyuun Sidkhiya wa janjarah be jinziir hana nahaas matbuug wa waddaah fi Baabil. Wa khattaah fi l-sijin lahaddi mootah.

Nabuuzaradaan tachcha al-Khudus

12Wa fi l-yoom al-aachir hana l-chahar al-khaamis fi sanit 19 hana hukum Nabuukhadnasar malik Baabil, Nabuuzaradaan kabiir al-hurraas al-yakhdim le malik Baabil dakhal fi Madiinat al-Khudus.

13Wa hu tachcha beet Allah wa gasir al-malik wa kulla buyuut Madiinat al-Khudus. Wa kulla buyuut al-masaa'iiil, hu harragaahum be naar.

14Wa kulla askar Baabil al-macho ma'a kabiir al-hurraas kassaro al-durdur al-muhawwig Madiinat al-Khudus.

15Wa Nabuuzaradaan kabiir al-hurraas chaal ma'aayah al-cha'ab al-faddalo fi l-madiina wa humman waahidiin min al-masaakiin wa l-naas al-sallamo nufuushum le malik Baabil wa l-sinaa'iyiin. Wa hu chaalaahum wa waddaahum fi l-khurba fi Baabil.

16Wa laakin Nabuuzaradaan khalla waahidiin min masaakiin al-balad le yahartu al-inab wa l-ziraa'a.

17Wa askar Baabil kassaro amad al-nahaas al-giddaam beet Allah wa l-hiitaan al-mutaharrikiin wa l-hoot al-kabiir hana nahaas al-gaa'id giddaam beet Allah wa waddo kulla l-nahaas da fi Baabil.

18Wa humman chaalo al-buraam wa l-feelaat wa l-sakaakiin wa l-kiisaan wa l-kharaariif wa kulla l-mawaa'iin al-sana'oohum min nahaas wa asta'maloohum le l-ibaada.

19Wa kabiir al-hurraas chaal al-mawaa'iin wa khammaamaat al-naar wa l-kiisaan wa l-buraam wa l-faanuus wa l-kharaariif wa l-taasaat kulluhum min dahab wa fudda.

20Wa kan le l-amad al-itneen wa l-hoot al-kabiir wa l-atnaachar tiiraan al-gaa'idiin tihtah wa l-hiitaan al-mutaharrikiin kulluhum ke al-sana'aahum al-malik Suleymaan le beet Allah, wazin nahaashum ma ma'ruuf min al-katara.

21Wa ayyi waahid min al-amad dool tuulah 18 duraa' wa daayiratah 12 duraa' wa indah lubb wa tukhnah 4 asaabi'.

22Wa ayyi amuud da, khatto foogah raas hana nahaas al-tuulah 5 duraa' wa muhawwag be salaasil al-murassas fooghum rummaan wa kulluhum ke min nahaas. Wa l-amuud al-taani, sun'itah sawa sawa misil al-amuud al-awwalaani be rummaanah.

23Wa fi 96 rummaan al-binchaafu fi jawaanibah wa laakin fi daayir al-salaasil, kulluhum adadhun 100 rummaan.

24Wa battaan kabiir al-hurraas karab Saraaya kabiir rujaal al-diin wa Safanya raajil al-diin al-naayib wa l-hurraas al-talaata hana madkhal beet Allah.

25 Wa min al-madiina, karab kabiir waahid al-mukallaf be l-rujaal al-muhaaribiin wa sab'a naas min khaddaamiin al-malik al-ligoohum fi lubb al-madiina. Wa karab battaan al-kaatib hana khaayid al-deech, hu al-mukallaf be jannidiin al-cha'ab fi l-askariye wa 60 raajil min al-cha'ab al-gaa'idiin fi lubb al-madiina.

26 Wa Nabuuzaradaan kabiir al-hurraas karabaahum masaajiin wa waddaahum le malik Baabil fi Ribla.

27 Wa malik Baabil katalaahum hinaak fi Ribla fi balad Hamaat. Wa be misil da, kulla naas balad Yahuuza waddoohum fi l-khurba, ba'iid min arduhum.

28 Wa daahu adad al-naas al-waddaahum Nabuukhadnasar malik Baabil fi l-khurba. Fi l-sana al-saab'e, hu wadda 3 023 Yahuud.

29 Wa fi sanit 18 hana hukmah, Nabuukhadnasar wadda min Madiinat al-Khudus 832 naas.

30 Wa fi sanit 23 hana hukum Nabuukhadnasar, Nabuuzaradaan kabiir al-hurraas wadda fi l-khurba 745 Yahuud. Wa be l-jumla adadhum 4 600 naas.

Malik Baabil afa Yuyakiin

31 Wa fi sanit 37 min waddo Yuyakiin malik mamlakat Yahuuza fi l-khurba fi Baabil, darrajo Awiil Maruudak malik fi Baabil. Wa fi yoom 25 hana chahri 12 hana l-sana di, Awiil Maruudak afa Yuyakiin malik mamlakat Yahuuza wa talagah min al-sijin.

32 Wa l-malik hajja leyah be kalaam halu wa darrajah fi bakaan aali ziyaada min al-muluuk al-aakhariin al-gaa'idiin ma'aayah fi Baabil.

33 Wa malik Baabil khayyar khulgaan Yuyakiin hana l-sijin wa khallaah yaakul ma'aayah daayman fi dabalaaytah fi kulla muddit hayaatah.

34 Wa be misil da, fi kulla muddit hayaatah lahaddi mootah, Yuyakiin ligi riise samhe min malik Baabil.

Maraasi Iirmiya

Maraasi Iirmiya 1

Ta'ab Sahyuun al-misil bineeye

- ¹Ya l-salaam! Al-madiina amcha'aban katiir bigat ma'zuula misil armala ma indaha musaa'ada. Awwal, hi fi l-umam sayyida wa l-yoom, bigat khaadim mamluuka.
- ²Hi tabki, tabki tuul al-leel be kulla gudriitha wa min sudgaanha, ma fi sadiig al-yisabbirha. Kulla rufgaanha khaanooha wa bigo udwaanha.
- ³Tihit al-ta'ab hana l-khurba, balad Yahuuza waddooha fi l-ubuudiiye. Wa aayche fi ust al-umam bala raaha wa udwaanha al-taaradooha fi l-derib al-dayyig zarrooha.
- ⁴Wa chawaari' Sahyuun hizno wa ma fi naas maachiin le l-iid wa kulla biibaan al-madiina daffago. Wa rujaal al-diin hineeha yaguntu wa banaatha al-udriiyaat haznaanaat wa madiinat Sahyuun gaa'ide fi l-murr.
- ⁵Wa khusmaanha bigo siyaadha wa udwaanha gaa'idiin fi l-raaha. Wa Allah jaab foogha al-hizin be sabab kutur isyaanha. Wa karabo iyaalha wa waddoohum abiid.
- ⁶Wa madiinat Sahyuun al-misil bineeye waddarat kulla charafha. Wa daahu kubaaraatha bigo misil teetal al-ma ligo bakaan mar'aahum wa arrado bala gudra giddaam tarraadiinhum.
- ⁷Wa fi ayyaamha hana l-diige wa l-ta'ab, Madiinat al-Khudus azzakkarat kulla chahwaatha al-zamaan gaa'ide tafrah beehum. Wa wakit cha'abha waga'o fi iideen khusmaantum, ma fi naadum al-yafza'hum. Wa khusmaanha chaafoooha wa firho be damaarha.
- ⁸Madiinat al-Khudus aznabat wa be da, najjasat nafisha. Wa kulla l-naas al-zamaan karramooha, hassa' nakaroooha achaan chaafo ireeha. Wa laakin hi gaa'ide tagnit wa tantiihum daharha.
- ⁹Wa be najaasitha fi surwaalha, hi ma fakkarat fi mustakhbalha. Wa waga'aanha bigi ajiib wa ma fi naadum al-yisabbirha. Wa Madiinat al-Khudus gaalat: «Ya Allah, chiif ta'abi achaan al-adu annasar foogi!»
- ¹⁰Wa l-khasiim khatta iideenah fi kulla ziinat beetha al-tafrah beeha. Aywa, fi l-beet al-mukhaddas dakhalo umam al-inta Allah gult ma yadkhulu fi bakaan jamaa'tak.
- ¹¹Wa kulla cha'abha gaa'idiin yaguntu wakit yifattuchu al-akil. Wa yibaddulu kulla ziinat buyuuthum al-yafraho beeha be akil achaan yi'iichu. Wa Sahyuun gaalat: «Ya Allah! Asma' wa chiif kikkeef ana mahguura.
- ¹²Wa leeku intu kulluku al-ti'addu be l-derib da, asma'o wa chiifu! Fiyah ta'ab ziyaada min ta'abi al-ana aayche beyah? Wa da l-ta'ab al-jaabah Allah fi yoom khadabah al-muhrig.

- 13**Min al-sama, hu rassal khadabah misil naar dakhlat fi udaami. Wa kajja leyi charak wa beyah ramaani. Wa dassaani fi l-kharaab wa nagnit tuul yoomi.
- 14**Hu zaatah chaal zunuubi wa sawwaahum misil daami. Wa rabataahum leyi fi ragabati wa be da, waddart gudurti. Wa l-Rabb sallamaani le iid udwaani wa ma nagdar nugumm min tihithum.
- 15**Wa l-Rabb aba kulla rujaali al-furraas al-gaa'idiin ma'aayi wa jaab diddi deech le yaktul chabaabi. Wa khatta balad Yahuuza al-misil bineeye udriye been al-murhaaka wa bittaha le yarhakha.
- 16**Wa fi chaan da, ana bakeet wa dumuu'i jaro wudyaan achaan al-yisabbirni wa l-yihayyiini bigi ba'iid minni. Wa iyaali hilko achaan al-adu annasar foogi.»
- 17**Sahyuun rafa'at iideenha wa naadat wa laakin ma ligat naadum al-yisabbirha. Wa Allah anta izin le jiiraan zurriiyit Yaakhuub yabgo udwaanhum. Wa fi uyuunhum, Madiinat al-Khudus malaane be l-najaasa.
- 18**Wa Madiinat al-Khudus gaalat: «Allah aadil achaan ana isiit amrah. Asma'o, ya kulla l-chu'uub, wa chiifu ta'abi. Kulla subyaani wa banaati karaboohum wa waddoohum fi l-khurba.
- 19**Wa ana naadeet sudgaani wa laakin humman khachchooni. Rujaal al-diin wa chuyuukhi maato fi l-madiina wakit humman fattacho al-akil le yi'iichu beyah wa ma ligooh.
- 20**Ya Allah, chiif al-diige al-foogi! Nafsi mubarjala wa galbi munjarah achaan ana isiitak isyaan chadiid. Kan maragt fi l-chaari', al-moot yilaagiini wa kan ga'adt fi l-beet, al-seef yagta' ragabati.
- 21**Udwaani sim'o ganiiti wa laakin ma fi naadum al-yisabbirni. Kulluhum sim'o be hizni wa farhaaniin beyah. Wa da kulla inta bas ja'altah wa jibt yoom al-ikhaab al-inta gata'tah. Wa khalli udwaani yabgo misli ana!
- 22**Jiibhum giddaamak be kulla l-fasaala al-sawwooha. Wa sawwi fooghum misil sawweet foogi be sabab kulla isyaani. Achaan ganiiti bigi katiir wa nafsi bigat mardaane.»

Maraasi Irmiya 2

Ikhaab Madiinat al-Khudus

- 1**Ya l-salaam! Fi khadabah, al-Rabb khatta be l-dalaam madiinat Sahyuun al-misil bineeye. Min al-sama, rama majd Israa'iil fi l-ard wa fi yoom khadabah, ma fakkar fi beetah al-mukhaddas.
- 2**Al-Rabb dammar bala mahanna kulla gechch al-mar'a hana zurriiyit Yaakhuub. Wa fi khadabah, kassar al-buyuut al-gawiyiin hana balad Yahuuza al-misil bineeye. Wa rama al-mamlaka wa kubaaraatha fi l-turaab wa ma ja'alaahum mukhassasiin leyah.

³Wa yoom khadabah al-muhriq, hu dammar kulla khuwwaat Bani Israa'iil. Wa rafa' minhum iidah al-zeene wa sallamaahum le udwaanhum. Wa gawwam hariige amlahiib akalat kulla hawaale zurriiyit Yaakhuub.

⁴Wa misil adu, jabad nubbaalah wa misil khasiim, be iidah al-zeene gaa'id yisawwib fooghum. Hu katal kulla iyaalhum al-humman ziinat buyuuthum. Wa nazzal khadabah misil naar fi kheemat Sahyuun al-misil bineeye.

⁵Al-Rabb bigi misil adu dammar Israa'iil wa dammar kulla daraadirha wa kharab buyuutha al-gawiyiin. Wa fi balad Yahuuza al-misil bineeye, kattar al-hizin wa l-nuwaah.

⁶Hu kharab zariibtah misil zariibe hana jineene wa Allah dammar bakaanah hana l-malamma. Wa fi Sahyuun, hu nassaahum yoom al-iid wa yoom al-sabt. Wa min chiddit khadabah, hu abaahum le l-muluuk wa rujaal al-diin.

⁷Wa l-Rabb aba al-madbah wa le bakaanah al-mukhaddas, khallaah. Wa sallam daraadir buyuut al-gawiyiin hana l-madiina fi iid al-adu. Wa ansama'at haraka chadiide fi beet Allah misil al-haraka al-chadiide hana yoom al-iid.

⁸Wa Allah kharrar yidammir daraadir madiinat Sahyuun al-misil bineeye. Hu ma waggaf iidah min al-damaar lahaddi kulla cheyy khalaas addammar. Wa hu darab al-bakaan al-gawi wa l-daraadir wa kulluhum daffago giddaamah.

⁹Wa biibaan madiinat Sahyuun andafano fi l-turaab wa hu dammaraahum wa kassar hawaadirhum. Wa l-malik wa kubaaraatah ankarabo fi iideen al-umam al-aakhariin. Wa churuut al-Tawraat waddaro wa l-anbiya kula ma ligo ru'ya min Allah.

¹⁰Wa madiinat Sahyuun al-misil bineeye, chuyuukhha ga'ado tihit bala kalaam wa sabbo al-turaab fi ruuseehum wa libso khulgaan al-hizin. Wa banaat Madiinat al-Khudus al-udriyaat dangaran ruuseehin ale l-ard min al-hizin.

¹¹Wa uyuuni dumuu'hum kammalo wa butuuni hirgo wa gudurti bigat ma fiiha be sabab al-damaar al-lihig ummati al-misil bitt ammi. Wakit al-atfaal wa l-iyaa al-dugaag gaa'idiin yakhmaro fi chawaari' al-madiina,

¹²humman yuguulu le ammahaathum: «Antuuna akil wa charaab!» Wa yidaffugu fi chawaari' al-madiina misil almi al-yajri wa ruuhhum gaa'ide tamrug fi huduun ammahaathum.

¹³Ya Madiinat al-Khudus al-misil bineeye, be chunu nichabbihki? Wa chunu al-yisaawiiki wa yisabbirki, ya Sahyuun al-misil bineeye udriye? Damaarki bigi wasii' misil al-bahar wa yaatu al-yagdar yisaa'idki?

¹⁴Be ru'ya saakit, anbiyaaki hajjooki wa ma oooki be l-khata al-inti sawweetiih achaan tutuubi wa ma yiwadduuki fi l-khurba. Be ru'ya, hajjooki wa be kalaam kidib, khachchooki.

¹⁵Wa kulla l-naas al-faaytiin be l-derib jambiki yisaffugu le kharaabki. Aywa, yisaffuru wa yihizzu ruuseehum leeki inti, ya Madiinat al-Khudus al-misil bineeye, wa yuguulu: «Di bas al-madiina al-binaaduuha Amjamaalan Kaamil? Di bas al-bisammuuha Farah al-Dunya walla?»

¹⁶Kulla udwaanki fataho khuchuumhum wa alkallamo beeki. Humman saffaro wa addo chalaaliifhum wa gaalo: «Khalaas dammarnaaha! Da bas al-yoom al-gaa'idiin narjoooh wa daahu hidirnaah wa chifnaah.»

¹⁷Allah sawwa hasab hu dawwarah wa haggag kalaamah al-waa'ad beyah min zamaan wa dammar kulla cheyy bala mahanna. Wa khalla udwaanki yichchammato leeki wa antaahum gudra le yagiifu diddiki.

¹⁸Sukkaan al-madiina sarakho le l-Rabb min daakkhal guluubhum. Ya daraadir Sahyuun! Ya madiinat Sahyuun al-misil bineeye! Dumuu'ki saalo leel wa nahaar wa bigo misil al-wudyaan. Ma tanti nafiski raaha wa uyuunki kula ma yinjammo.

¹⁹Yalla gummi wa abki min bidaayit al-leel lahaddi aakhirah! Wa khalli galibki yingati' misil al-almi giddaam al-Rabb. Wa arfa'e iideenki wa achhade Allah le yinajji iyaalki al-yumuutu min al-juu' fi kulla machbak al-chawaari'.

²⁰Asma' wa chiif, ya Allah! Le yaatu inta sawweet al-masiibe di? Maala al-awiin akalan iyaalhin al-yiriidanhum? Wa maala kataloohum le rujaal al-diin wa l-anbiya fi beetak al-mukhaddas?

²¹Wa fi kulla chawaari' al-madiina, mudaffigiin iyaal wa chiyyaab. Wa l-madiina gaalat: «Banaati wa subyaani kataloohum be l-seef. Fi yoom za'alak, inta Allah dammart wa bala mahanna, inta katalat.

²²Wa misil yoom al-iid, inta naadeet kulla udwaani al-mujaawiriinni. Ya Allah, fi yoom khadabak ma fi naja wa la haya. Al-iyaaal al-ana rabbeethum wa kabbartuhum, al-adu dammaraahum.»

Maraasi Iirmiya 3

Fi l-diige, atwakkal ale Allah

¹Wa l-nabi gaal: Ana al-raajil al-icht al-azaab tihit soot khadab Allah.

²Hu taradaani wa waddaani fi l-dalaam al-ma indah nuur.

³Aywa, kulla yoom yadrubni iddat marraat ana wiheedi.

⁴Wa hu dammar laham jildi wa rihik udaami.

⁵Wa sajanaani wa be l-murr wa l-ta'ab, hawwagaani.

⁶Wa sakkanaani fi dalaam al-khabur misil al-maato min zamaan.

⁷Wa sadda leyi al-tariig achaan ma najri wa zaad janaaziiri.

- ⁸Ana koorakt wa dawwart al-faza' wa laakin hu aba ma simi' chihidti.
- ⁹Be hujaar kubaar, gaffal duruubi wa gamma sadda maraahiili.
- ¹⁰Hu bigi leyi misil nimir al-kaaris wa duud mullabbid al-haaris.
- ¹¹Hu maragaani min duruubi wa gatta'aani lahamaay lahamaay wa kharabaani.
- ¹²Wa jabad nubbaalah wa khattaani hadaf le nuchchaabah.
- ¹³Wa zarrag kulla nachaachiibah wa beehum gaddad sadri.
- ¹⁴Ana bigiit madhaka le kulla cha'abi wa daayman yikhannu wa yichchammato foogi.
- ¹⁵Wa hu chabba'ni be l-hamdal wa rawaani be maraar al-sibir.
- ¹⁶Wa kassar sunuuni be madkh al-hashas wa marmakhaani fi l-rumaad.
- ¹⁷Wa ba''adaani min al-salaama wa ana nisiit halaat al-dunya.
- ¹⁸Wa fi chaan da, ana gult: «Abadan ma indi mustakhbal wa ma fi cheyy al-narjaah min Allah.»
- ¹⁹Wakit nifakkir fi ta'abi wa haalti fi l-hamm, da misil maraar al-sibir wa l-samm.
- ²⁰Wakit ana nizzakkar tamaam, nafsi tat'ab ziyaada.
- ²¹Wa laakin fi galbi ana gult: «Aywa, indi acham.»
- ²²Kheer Allah abadan ma yingati' wa rahmatah abadan ma tikammil!
- ²³Aywa, hi tiljaddad kulli sabaah wa amaanah yabga ziyaada.
- ²⁴Wa ma faddal leyi illa Allah wa ana nukhutt achami foogah.
- ²⁵Allah hu zeen le l-yarjaah wa hu adiil le l-yifattichah.
- ²⁶Wa da sameh kan tarja be hudu wa tukhutt achamak fi l-naja al-jaaye min Allah.
- ²⁷Sameh le l-raajil yuduukh al-ta'ab fi subaayah.
- ²⁸Wa waajib yagood wiheedah wa yaskut achaan Allah bas ja'alah leyah.
- ²⁹Wa l-yasjud le Allah be galib waahid laabudda yalga acham.
- ³⁰Yanti chidgah le l-yadurbah wa yachba' min al-mu'yaar.
- ³¹Achaan al-Rabb ma yaaba al-insaan ila l-abad.
- ³²Hatta kan aakhab kula, yarham wa da hasab kheerah al-kabiir.
- ³³Achaan hu ma yihibb yita''ib al-insaan wa la yijiib leyah al-hizin.
- ³⁴Wakit yi'azzubu kulla masaajiin al-balad

- 35 wa wakit ma yihtarumu huguug al-insaan giddaam Allah al-Aali
- 36 wa wakit yi'awwuju al-charii'a, al-Rabb ma yichiifah walla?
- 37 Yaatu yagdar yikharrir wa tawwaali yukuun? Al-Rabb bas ma siid al-kharaar?
- 38 Wa ma min Allah al-Aali bas yaji al-kheer wa l-charr walla?
- 39 Wa maala al-insaan al-hayy yachki min ikhaab zunuubah?
- 40 Khalli nichiiifu amalna wa nawzunuuh wa nigabbulu le Allah.
- 41 Wa fi nafs al-wakit, narfa'o iideenna wa nantu guluubna le l-Rabb al-gaa'id fi l-sama.
- 42 Wa nuguulu: «Aniina khitiina wa isiinaak wa inta ma khafart leena.
- 43 «Wa fi za'alak al-chadiid, inta gammeet diddina wa kataltina bala mahanna.
- 44 Wa khatteet beenna wa beenak sahaab achaan salaawaatna ma yawsalook.
- 45 Wa inta ja'altina misil al-wasaakha wa l-afaana been al-chu'uub.»
- 46 Wa kulla udwaanna fataho khuchuumhum wa ayyaroonna.
- 47 Wa khalaas, waga' foogna al-ru'ub wa l-halaak wa l-damaar wa l-kharaab.
- 48 Dumuu'i yajru wudyaan fi chaan kharaab ummati al-misil bitt ammi.
- 49 Wa dumuu'i saalo wa abadan ma wagafo
- 50 lahaddi Allah min al-sama yanzur wa yichiif.
- 51 Wa ma nagdar nichiiif al-cheyy al-kaan le banaat madiinti.
- 52 Al-bigo udwaani bala janiye kajjo leyi charak wa misil al-teer, karabooni.
- 53 Wa fi nugra, zagalooni wa khatto hajar min foog leyi.
- 54 Wa almi khatta raasi lahaddi gult fi nafsi: «Ana numuut!»
- 55 Min ga'ar al-nugra, naadeet usmak, ya Allah.
- 56 Wa inta simi't hissi wa hassa', asma' darabaan galbi wa munaadaati.
- 57 Wakit naadeetak, inta garrabt leyi wa gult leyi: «Ma takhaaf!»
- 58 Ya Rabb, inta daafa't leyi wa fadeet hayaati.
- 59 Inta chift kikkeef zalamooni. Ya Allah, ahkim wa kaafiini daliimti.
- 60 Inta chift afkaarhum wa kikkeef alkaffo al-taar.
- 61 Ya Allah, inta simi't mu'yaarhum wa chift afkaarhum.
- 62 Wa khuchuum udwaani yilkhaalo tuul al-yoom diddi.

⁶³Kan humman gaa'idiin tihit walla waagfiin foog kula, chiifhum! Ana bigiit khineehum hana l-chamaate.

⁶⁴Ya Allah! Gabbil leehum fi raashum nafs al-amal al-sawwooh.

⁶⁵Wa agfil guluubhum wa nazzil la'anatak fooghum.

⁶⁶Ya Allah, fi khadabak, gumm fooghum wa min tihit samaawaatak, kammilhum.

Maraasi Iirmiya 4

Al-ta'ab al-ja fi Madiinat al-Khudus

¹Ya l-salaam! Al-dahab yiwaddir loonah walla? Wa l-dahab al-saafi yilkhayyar walla? Wa l-hujaar al-mukhaddasiin chatto fi machbak al-chawaari'.

²Wa iyaal Sahyuun al-khaaliyiin kula misil al-dahab al-saafi. Wa maala bigo misil jiraar al-tiine al-sawwoohum al-haddaad?

³Hatta al-ba'aachiim yantu duyuudhum wa yiraddu'u iyaalhum. Wa laakin ummati al-misil bitt ammi ma induhum mahanna misil na'aamaayit al-sahara.

⁴Al-atfaal lisneehum yibso min al-atach wa l-iyaal talabo akil wa laakin naadum al-yantiihum ke ma fiih.

⁵Al-naas al-awwal akalo akil adiil al-yoom min al-juu' daffago fi l-chawaari' wa l-awwal ragado fi l-hariir, al-yoom ragado fi l-ba'ar.

⁶Wa khata ummati al-misil bitt ammi akbar min zunuub madiinat Saduum al-tawwaali addammarat wa ma ligat faza'.

⁷Awwal kubaaraat ummati saafiyiin ziyaada min al-barad wa ajsaamhum buyud karr min al-laban wa samhiin misil al-marajaan wa uruug jisimhum khudur misil al-yaakhuut.

⁸Wa hassa' kamaan, binchaafu zurug kurum misil al-faham wa ma bin'arfu fi chawaari' al-madiina wa farwithum laasge fi udaamhum wa yaabse karr misil al-uud.

⁹Akheer tumuut be l-seef min tumuut be l-juu' walla tabtul be bicheech bicheech min gillit al-ma'aach.

¹⁰Wa halaak ummati al-misil bitt ammi lihig lahaddi l-ammahaat al-hanuunaat rakkaban iyaalhin wa bigo akilhin.

¹¹Wa Allah nazzal kulla za'alah wa khadabah al-muhriig zaadah wa gabbad naar fi Sahyuun akalat asaasha.

¹²Muluuk al-aalam wa kulla naas al-dunya abadan ma yisaddugu kadar al-adu wa l-khasiim yagdar yadkhul fi biibaan Madiinat al-Khudus.

¹³Wa da be sabab zanib al-anbiya wa khata rujaal al-diin al-daffago damm al-saalihiin fi ust al-madiina.

¹⁴Yiddaggacho fi chawaari' al-madiina misil amyaaniin. Wa munajjasiin be l-damm hatta khulgaanhum ma yinlamsu min al-najaasa.

¹⁵Wa l-naas bi'iitu wa buguulu: «Angar'u min al-munajjasiin! Angar'u! Angar'u! Ma tilammusuuhum.» Humman jaariyiin wa chaattiin fi lubb al-umam wa laakin al-aakhariin buguulu: «Ma yaskunu fi usutna.»

¹⁶Allah ma yidoor yichiifhum. Hu baan leehum wa chattataahum. Wa l-cha'ab kula ma ahtaramo rujaal al-diin wa ma karramo al-chuyuukh.

¹⁷Aniina nisangu'u wa narfa'o uyuunna. Min ween al-faza' yajiina? Wa fi bakaanna hana l-haraasa, arrajjeena umma al-ma najjatna.

¹⁸Wa udwaanna chaalo deribna lahaddi ma gidirna nuruukhu fi chawaari'na. Nihaayitna garrabat wa ayyaamna anhasabo fi l-asaabi'. Aywa, nihaayitna garrabat.

¹⁹Wa udwaanna bigo ajiiliin min suguura al-sama. Taaradoona fi l-jibaaal wa karaso leena fi l-kadaade.

²⁰Al-malik al-Allah masahah wa darrajah, hu misil ruuhna wa gulna ni'iichu tihtah ma'a l-umam. Wa laakin al-adu ramaah fi l-charak wa karabah.

²¹Aywa, afrahe wa adhake, ya Adoom al-misil bineeye al-saakne fi balad al-Uus. Inti tacharbe min kaas al-ta'ab wa taskare wa tagoodi aryaane.

²²Ya Sahyuun al-misil bineeye, ma indiki khata khalaas. Battaan ma yiwadduuki fi l-khurba. Wa leeki inti, ya Adoom al-misil bineeye, Allah yi'aakhibki be khataaki wa yakchif zunuubki.

Maraasi Iirmiya 5

Al-cha'ab talabo khufraan min Allah

¹Ya Allah, fakkir fi l-bigi foogna wa asma' wa chiif eebna.

²Al-aakhariin chaalo warasat juduudna wa ajnabiyyiin sakano fi buyuutna.

³Wa bigiina ataama bala abbahaat wa ammahaatna bigo araamil.

⁴Wa be gurus, nachru almi charaabna wa l-hatab kula, nikaffu tamanah.

⁵Wa l-yidaayuguuna ta''aboona wa gaa'idiin yitaaruduuna. Iyiina wa jumma ma indina.

⁶Le l-Masriyiin wa l-Achuuriyiin, maddeena iideenna wa dawwarna minhum ma'aachna.

⁷Wa abbahaatna al-aznabo kulluhum bigo ma fiihum wa laakin aniina chilna himil khataahum.

⁸Al-abiid malako foogna wa min iideehum, ma fi naadum al-yamrugna.

- ⁹Le nifattuchu al-akil, nadkhulu fi l-khutuura ma'a rabbaatiin al-duruub fi l-sahara.
- ¹⁰Wa min chiddit al-juu', wiridna. Jilidna bigi haami misil al-furun.
- ¹¹Udwaanna ragado be gu ma'a awiin madiinat Sahyuun. Wa fi hillaal balad Yahuuza, banno al-banaat be gu.
- ¹²Wa humman allago masaa'iilna min iideehum wa ma ahtaramo al-chuyuukh.
- ¹³Wa l-chabaab chaalo al-murhaaka al-tagiiile wa l-subyaan attarta'o min tagalat al-hatab.
- ¹⁴Wa l-chuyuukh ma macho le l-majlas wa l-chabaab khallo khineehum.
- ¹⁵Wa l-farah waddar min guluubna wa li'ibna albaddal be hizin.
- ¹⁶Wa taajna waga' min raasna. Ya khasaaritna, da achaan aznabna.
- ¹⁷Wa fi chaan da bas, guluubna waja'oonna wa uyuunna ma bichiifu adiil.
- ¹⁸Aywa, jabal Sahyuun khirib wa ba'aachiim saakniin foogah.
- ¹⁹Ya Allah! Inta maalik ila l-abad wa archak kula gaa'id min zurriye le zurriye.
- ²⁰Maala inta nisiitna daayman? Wa maala khalleetna tuul al-wakit?
- ²¹Ya Allah, akhbalna wa aniina nigabbulu leek wa jaddid gudritna misil fi l-zaman al-faat.
- ²²Maala khidibt leena ziyaada wa rafadtina marra waahid?

Hizgiyaal

Hizgiyaal 1

Ru'yat majd Allah

- ¹Wa fi l-yoom al-khaamis hana l-chahar al-raabi' fi l-sana al-talaatiin min umri, ana Hizgiyaal gaa'id ambeen al-naas al-waddoohum fi l-khurba fi balad Baabil jamb bahar Khaabuur. Wa l-sama anfatahat wa ana chift ru'ya min al-Rabb.
- ²Wa da fi l-yoom al-khaamis hana l-chahar da fi l-sana al-khaamse min waddo Yuyakiin malik mamlakat Yahuuza fi l-khurba.
- ³Wa hinaak fi balad Baabil gariib le bahar Khaabuur, Allah hajja leyi ana Hizgiyaal wileed Buuzi raajil al-diin. Wa hinaak gudrat Allah gaa'ide foogi.
- ⁴Wa daahu ana chift riih amzooba'aane jaaye min munchaakh. Wa jaabat sahaabaay kabiire muhawwaga be deyy al-tamrug minha barraaga. Wa fi usutha fi cheyy yiraari misil nahaas saafi.
- ⁵Wa fi lubb al-sahaabaay, chift cheyy al-yichaabih arba'a makhluugiin wa chakilhum misil chakil al-insaan.
- ⁶Wa ayyi makhluug indah arba'a wijih wa arba'a janaahe.
- ⁷Wa rijleehum udul wa machchaayaathum misil dalaafe al-ijil wa yiraaru misil nahaas saafi.
- ⁸Wa tihit ayyi jinh, fiyah iid misil iid insaan. Ayyi naayit min nawaaytah al-arba'a indah iid wa wijih wa jinh.
- ⁹Wa ayyi makhluug, janaaheeh yilammusu ma'a janaahe al-makhluug al-aakhar. Wa wakit al-makhluugiin yamchu, ma yinlaftu wa laakin yamchu adiil giddaamhum.
- ¹⁰Wa ayyi makhluug indah arba'a wijih. Min giddaam, indah wijih hana insaan wa be l-zeene, indah wijih hana duud wa be l-isra, indah wijih hana toor wa min wara, indah wijih hana sagur.
- ¹¹Wa dool wujuuhum. Wa ayyi makhluug indah janaahe itneen mumattatiin foog wa yilammusu ma'a janaahe al-makhluug al-aakhar. Wa janaaheeh al-itneen al-aakhariin kamaan, yikhatti beehum jismah.
- ¹²Wa ayyi makhluug yamchi adiil giddaamah wa yamchi ale l-jiihe al-yamchi aleeha al-ruuh. Wa ma yinlafit wakit hu maachi.
- ¹³Wa l-makhluugiin dool yichaabuhu jamur hana naar al-tahrig wa yichaabuhu machaahiib al-naar. Wa l-naar di tamchi ambeen al-makhluugiin dool. Wa l-naar di tidawwi wa tamrug minha barraaga.
- ¹⁴Wa l-makhluugiin dool yamchu wa yaju be sur'a misil al-barraaga.

15Wakit ana gaa'id nichiiif fi l-makhlugiin al-induhum arba'a wjijh dool, daahu chift jamb ayyi makhlug fiyah ajala fi l-ard.

16Wa l-ajalaat biraaru misil sana'oohum be hajar khaali wa l-ajalaat al-arba'a dool bichchaabaho. Wa masnuu'iin misil ajala waahide fi lubb ajala aakhara.

17Wa wakit yamchu, yagdaru yamchu fi ayyi jiihe bala ma yinlaftu.

18Wa daayir hana ayyi ajala, tuulah foog bikhawwif. Wa ayyi daayir muhawwag be uyuun.

19Wa wakit al-makhlugiin yamchu, al-ajalaat kula yamchu ma'aahum. Wa wakit al-makhlugiin yinraf'u foog min al-ard, al-ajalaat kula yinraf'u.

20Wa l-makhlugiin yamchu ale l-jiihe al-yamchi aleeha al-ruuh wa l-ajalaat kula yinraf'u ma'aahum. Achaan ruuh al-makhlugiin dool gaa'ide fi l-ajalaat.

21Wa wakit al-makhlugiin yamchu, al-ajalaat kula yamchu wa wakit yagiifu, al-ajalaat kula yagiifu wa wakit yinraf'u min al-ard, al-ajalaat kula yinraf'u ma'aahum achaan ruuh al-makhlugiin dool gaa'ide fi l-ajalaat.

22Wa min foog le ruuse al-makhlugiin dool, fi cheyy gawi mafuuch wa hu ajiib, yiraari misil gazzaaz wa gaa'id min foog le ruuse al-makhlugiin.

23Wa tihit al-cheyy al-mafuuch da, ayyi makhlug indah janaahe itneen yilammusu ma'a janaahe al-makhlug al-aakhar. Wa janaaheeh al-itneen al-aakhariin kamaan, yikhatti beehum jismah.

24Wa wakit al-makhlugiin maachiin, ana gaa'id nasma' harakat janaaheehum wa da misil harakat matara tagiile wa misil hiss al-Gaadir wa misil hiss naas katiiriin wa misil harakat deech kabir. Wa wakit yagiifu, yidallu janaaheehum.

25Wa hiss jaayi min foog le l-cheyy al-gawi al-mafuuch al-gaa'id min foog le ruuse al-makhlugiin.

26Wa min foog le l-cheyy al-gawi al-mafuuch, fi cheyy yichaabih arch min hajar hana yaakhuut akhdar. Wa foog al-arch da, fi chakil yichaabih insaan.

27Wa min sulbah lahaddi foog, ana chift kadar yiraari misil nahaas saafi wa muhawwag be naar. Wa min sulbah lahaddi tihit, ana chift deyy hana naar muhawwigah min kulli jiihe.

28Wa l-deyy al-muhawwigah yichaabih hajjaaz al-matar al-yibiin fi l-sahaab fi yoom al-matar. Wa majd Allah hu misil ke. Wa wakit ana chiftah, waga't be wjijh fi l-ard wa simi't hiss gaa'id yihajji.

Hizgiyaal 2

Allah rassal Hizgiyaal le Bani Israa'iil

1Wa l-hiss da gaal leyi: «Ya ibn Adam! Gumm be tuulak wa ana nihajji leek.»

²Wa min hu hajja leyi al-kalaam da, tawwaali al-ruuh dakhhal foogi wa waggafaani be tuuli wa ana gaa'id nasma' al-yihajji leyi.

³Wa l-hiss gaal leyi: «Ya ibn Adam, ana nirassilak le Bani Israa'iil humman umma aasiye al-gammatt diddi. Humman wa juduudhum atmarrado diddi lahaddi l-yoom.

⁴Aywa, ana nirassilak le naas al-wujuuhhum dulum wa guluubhum gawiyiin wa inta guul leehum: «Daahu Allah al-Rabb gaal:

⁵«Humman cha'ab aasiyiin. Kan yasma'ook walla kan ma yasma'ook kula, ya'arfu tamaam kadar fi nabi gaa'id fi usuthum.»

⁶«Asma', ya ibn Adam, ma takhaaf minhum wa la takhaaf min kalaamhum. Achaan inta gaa'id fi ust al-naas al-yanguudu kalaamak wa humman misil chook wa agaarib al-inta gaa'id fooghum. Ma takhaaf min kalaamhum wa la min wujuuhhum achaan humman cha'ab aasiyiin.

⁷Wa inta guul leehum kalaami kan yasma'ooh walla ma yasma'ooh kula achaan humman aasiyiin.

⁸Ya ibn Adam, asma' al-nuguulah leek. Ma tabga misil al-cha'ab al-aasiyiin dool. Wa aftah khachmak wa aakul al-cheyy al-nantiih leek.»

⁹Wa daahu chift iid mamduuda aleyi wa indaha kitaab malfuuf.

¹⁰Wa fallat al-kitaab da giddaami wa hu maktuub min jaay wa jaay. Wa maktuub foogah kalaam hana nuwaah wa hizin wa ta'ab.

Hizgiyaal 3

¹Wa l-hiss gaal leyi: «Ya ibn Adam, aakulah. Aakul al-kitaab al-malfuuf da wa amchi kallim le Bani Israa'iil.»

²Wa khalaas, ana fataht khachmi wa hu akkalaani al-kitaab al-malfuuf da.

³Wa gaal leyi: «Ya ibn Adam, amla batnak wa achbi' nafsak be l-kitaab al-malfuuf al-ana gaa'id nantiih leek da.» Wa ana akaltah wa da bigi leyi halu fi khachmi misil asal.

⁴Wa gaal leyi battaan: «Ya ibn Adam, amchi le Bani Israa'iil wa hajji leehum be kalaami.

⁵Ana ma nirassilak le cha'ab al-lukhkhithum gawiiye wa kalaamhum ma yin'arif laakin nirassilak le Bani Israa'iil.

⁶Ana ma nirassilak le chu'uub al-lukhkhithum gawiiye wa kalaamhum ma yin'arif hatta kan inta ma tafham kalaamhum kula. Kan ana rassaltak kula, akiid humman yasma'ook.

⁷Wa laakin Bani Israa'iil ma yidooru yasma'ook inta achaan humman ma yidooru yasma'ooni ana. Wa kulla Bani Israa'iil ruuseehum wa guluubhum kula gawiyiin.

⁸Wa daahu ana nantiik wiih adlam ziyaada min wujuuhum wa nigawwi raasak ziyaada min ruuseehum.

⁹Wa nisawwi raasak gawi misil al-maass wa l-hajar. Ma takhaaf minhum wa la tinbahit giddaamhum achaan humman cha'ab aasiyiin.»

¹⁰Wa l-hiss gaal leyi: «Ya ibn Adam, aftah adaanak wa ahfad fi galbak kulla l-kalaam al-nuguulah leek.

¹¹Yalla! Amchi le l-naas al-jaaboohum fi l-khurba al-humman iyaal cha'abak wa hajji leehum. Wa kan yasma'ook walla ma yasma'ook kula, inta guul leehum: «Daahu kalaam Allah al-Rabb.»»

¹²Wa khalaas, Ruuh Allah rafa'aani foog wa ana simi't hiss chadiid al-buguul: «Mubaarak majd Allah fi maskanah.»

¹³Wa ana simi't harakat janaahe al-makhlugiin al-gaa'idiin yindarbu ambeenaathum wa harakat al-ajalaat al-jambuhum wa di haraka chadiide.

¹⁴Wa l-ruuh rafa'aani foog wa waddaani wa ana macheet be khadab chadiid fi nafsi. Wa gudrat Allah gaa'ide foogi be chidde.

¹⁵Wa be da, ana jiiit le l-naas al-jaaboohum fi l-khurba al-saakniin jamb bahar Khaabuur fi hillit Tall Abiib fi Baabil. Wa hinaak, ana ga'adt sab'a yoom mutahayyir fi usuthum.

Hizgiyaal bigi haras le Bani Israa'iil

¹⁶Wa ba'ad al-sab'a yoom da, Allah hajja leyi wa gaal:

¹⁷«Ya ibn Adam, ana nukhuttak haras fi Bani Israa'iil. Kan simi't kalaam min khachmi, tihazzirhum beyah.

¹⁸Wa kan nuguul le l-aasi hu yumuut wa inta ma tihajji leyah wa la tihazzirah min derbah al-fasil le hayaatah tanja, al-aasi da kan yumuut fi khataayah, ana natlub dimmitah minnak.

¹⁹Wa laakin kan inta hazzart al-aasi wa hu aba ma yikhalli isyaanah walla derbah al-fasil, khalaas hu yumuut fi khataayah wa laakin inta najjeet nafsak.

²⁰Wa kan naadum saalih gabbal min adaaltah wa gamma yisawwi zulum, ana nukhutt giddaamah hajar wa hu yintagga foogah wa yumuut. Wa kan inta ma hazzartah, khalaas hu yumuut be sabab zanbah wa ma yizzakkaro al-adaala al-hu sawwaaha awwal. Wa laakin minnak inta, ana natlub dimmitah.

²¹Wa be l-aks, kan inta hazzart naadum saalih le ma yaznib wa l-naadum da ma aznab, khalaas hu yi'iich achaan inta hazzartah. Wa inta kula najjeet nafsak.»

Allah sakkat Hizgiyaal

²²Wa fi l-wakit da, gudrat Allah gaa'ide foogi wa hu gaal leyi: «Gumm! Amchi al-waadi wa ana nihajji leek.»

²³Wa ana gammeet wa macheet al-waadi wa daahu ana chift majd Allah waagif misil al-majd al-ana chiftah fi khachum bahar Khaabuur. Wa khalaas, ana waga't be wijhi fi l-ard.

²⁴Wa Ruuh Allah nazal foogi wa gawwamaani be tuuli. Wa Allah hajja leyi wa gaal: «Ta'aal wa sidd nafsak fi beetak.

²⁵Asma', ya ibn Adam, yijiibu hubaal wa yirabbutuuk wa battaan ma tamrug fi ust al-naas.

²⁶Ana nilassig leek lisaanak fi sug'ak. Tabga abkam wa ma tagdar tulumhum ahaan humman cha'ab aasiyiin.

²⁷Wa laakin wakit nikallim leek, ana nufukk khachmak wa inta tihajji leehum wa tuguul: «Daahu kalaam Allah al-Rabb.» Al-yidoor yasma', khalli yasma' wa l-ma yidoor yasma', khalli ma yasma' ahaan humman cha'ab aasiyiin.»

Hizgiyaal 4

Hizgiyaal wa hisaar Madiinat al-Khudus

¹Wa Allah gaal leyi battaan: «Asma', ya ibn Adam, chiil diringeelaay wa khuttaha giddaamak wa arsim foogha surat Madiinat al-Khudus.

²Wa fi l-diringeelaay di, wassif hisaar al-madiina wa abni diddaha khanaadig wa radmiye wa khutt mu'askar giddaamha wa hawwigha be maraadiis al-yuduggu beehum biibaan al-madiina.

³Wa chiil saaja hint hadiid wa khuttaha beenak wa been al-madiina misil durdur. Wa wajjih ale l-madiina wa chiifha. Khalaas hi tilhaasar ahaan inta khatteet al-hisaar giddaamha. Wa di alaama le Bani Israa'iil.

⁴«Wa argud be l-isra wa chiil foogak khata Bani Israa'iil. Wa tichiil khataahum tuul al-ayyaam al-inta raagid fooghum be nussak da.

⁵Wa ana nagta' leek adad al-ayyaam al-muwaafiq le adad al-siniin hana khataahum. Wa be da, tichiil khata Bani Israa'iil le muddit 390 yoom.

⁶Wa ba'ad tikammil al-ayyaam dool, battaan targud be l-zeene wa tichiil foogak khata Bani Yahuuza le muddit 40 yoom. Wa be da, nagta' leek yoom waahid le ayyi sana hana khataahum.

⁷Wa wajjih ale surat Madiinat al-Khudus al-muhaasara wa midd duraa'ak makchuuf wa atnabba' diddaha.

⁸Wa daahu ana nirabbitak be hubaal achaan ma tagdar tichchaglab min nussak al-waahid ale l-aakhar lahaddi tikammil ayyaam al-hisaar.

⁹«Wa chiil gameh ahmar wa gameh abyad wa lubya wa adas wa dura wa gameh hana l-kadaade wa khuttuhum fi maa'uun waahid. Wa sawwi minhum khubza al-taakulha fi muddit al-ayyaam al-inta raagid fooghum be nussak wa da le muddit 390 yoom.

¹⁰Wa aklak al-taakulah da be miiz misil malyit iid itneen fi l-yoom wa da bas yabga aklak fi ayyi yoom.

¹¹Wa almi charaabak kula be miiz wa da misil rubu' kooro fi l-yoom wa da bas yabga charaabak fi ayyi yoom.

¹²Inta tisawwi kisaar hana gameh abyad al-tisallilah giddaam kulla l-naas fi naar al-mugabbada be huraar hana naas.»

¹³Wa Allah gaal battaan: «Aywa, misil da Bani Israa'iil yaakulu khubzithum al-munajjasa wakait ana natrudhum wa yamchu fi l-khurba fi ust al-umam.»

¹⁴Wa ana raddeet wa gult: «Ya Allah al-Rabb, be huraar hana naas! Abadan ana ma najjast nafsi min ana sakhayyar. Wa lahaddi l-yoom, ana wa la akalt rimme wa la jiife hana haywaan mayyit. Wa fi khachmi, ma dakhkhalt laham fatiis.»

¹⁵Wa hu gaal leyi: «Kan ke da, khalaas gabbid naarak be ba'ar al-bagar fi badal huraar al-naas wa inta sawwi beyah aklak.»

¹⁶Wa gaal leyi battaan: «Ya ibn Adam, ana nigallil al-ma'aach fi Madiinat al-Khudus. Wa humman yaakulu al-khubza be miiz wa hamm wa yacharbo almi kula be miiz wa khoof.

¹⁷Wa be da, al-khubza wa l-almi yabgo ma fiihum. Wa ayyi waahid yahzan wa yabtul be sabab khataahum.»

Hizgiyaal 5

Allah yugumm didd cha'abah

¹«Wa inta, ya ibn Adam, chiil seef tariin wa asta'malah misil muus wa zayyin beyah raasak wa dignak. Wa ba'ad da, chiil miizaan wa awzin suufak wa gassimah ale talaata bakaan.

²Wa wakait ayyaam al-hisaar yikammulu, chiil tilit al-suuf da wa harrigah fi usut suurat al-madiina di. Wa l-tilit, adurbah be seefak wa hawwig beyah suurat al-madiina. Wa l-tilit, chattitah fi l-riih achaan ana natrud cha'abi be seefi.

³Wa laakin chiil chiyya min al-suuf da wa surrah fi khalagak.

⁴Wa min al-sarreetaah da, chiil suuf chiyya wa harrigah fi l-naar. Achaan tamrug naar didd kulla Bani Israa'iil.»

⁵Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Di bas Madiinat al-Khudus! Ana khatteetha fi ust al-umam wa l-umam dool muhawwigiinha.

⁶Wa sukkaanha iso gawaaniini be fasaala ziyaada min al-umam wa iso churuuti ziyaada min al-buldaan al-muhawwigiinha. Wa da achaan humman rafado gawaaniini wa ma taaba'o churuuti.»

⁷Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Intu gammeetu be barjaal ziyaada min al-umam al-muhawwigiinku wa ma taaba'tu churuuti wa la tabbagtu gawaaniini. Wa ma tabbagtu hatta gawaaniin al-umam al-muhawwigiinku!»

⁸Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Akiid ana kula gammeet diddiki, ya Madiinat al-Khudus wa nihaakimki giddaam kulla l-umam.

⁹Wa be sabab kulla l-haraam al-sawweetih, ana nisawwi foogki cheyy al-abadan ma sawweetah wa abadan ma nisawwi h battaan.

¹⁰Wa be da fi lubbiki, al-abbahaat yaakulu iyaalhum wa l-iyaaal yaakulu abbahaathum. Ana nihaakimki wa l-yifaddulu minki, nichattithum fi l-riih.»

¹¹Wa daahu kalaam Allah al-Rabb: «Ya Madiinat al-Khudus, akiid inti najjasti beeti al-mukhaddas be kulla muharramaatki wa asnaamki. Wa be sabab da, nahlif be usmi al-Hayy, ana kula nuguchchiki wa ma nichiiifki be een al-rahma wa la nihinn foogki.

¹²Wa tilit sukkaanki yumuutu be l-waba wa l-juu' yikammilhum fi usutki. Wa l-tilit yumuutu be l-seef fi hawaaleeki wa l-tilit nichattithum fi l-riih wa natrudhum be l-seef.

¹³Ana ninazzil khadabi didduhum min bidaaytah lahaddi nihaaytah. Wa be da, humman ya'arfu kadar da, ana Allah bas gultah fi khiirti lahaddi nitimm khadabi al-chadiid didduhum.

¹⁴«Wa ana nisawwiiki kharaab wa aaybe giddaam al-umam al-muhawwigiinki wa giddaam ayyi naadum al-yufuut jambiki.

¹⁵Wa ana nihaakimki be za'al wa khadab wa nulumki luwaama chadiide. Wa l-umam al-muhawwigiinki, ya Madiinat al-Khudus, yichchammato foogki wa yi'ayyuruuki. Wa inti tabge leehum masal mukhiif. Wa da, ana Allah bas gultah.

¹⁶«Wa nizarrig diddiki nachaachiib al-juu' al-fasil le yidammuruuki wa niziid foogki al-juu' wa nigallil ma'aachki.

¹⁷Wa nirassil leeki al-juu' wa haywaanaat fasliin yaju yaakulu iyaalki. Wa l-waba wa l-unuf yi'addu beeki wa nigawwim al-harib diddiki. Wa da, ana Allah bas gultah.»

Hizgiyaal 6

Allah yugumm didd ibaadat al-asnaam

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

- ²«Ya ibn Adam, wajjih ale jibaal Israa'iil wa atnabba' didduhum.
- ³Wa guul: «Ya jibaal Israa'iil! Asma'o kalaam Allah al-Rabb. Wa daahu Allah al-Rabb hajja le l-jibaal wa l-hujaar wa l-rujuul wa l-wudyaan wa gaal: "Daahu ana nijjib leeku al-harib wa nihaddim bakaanaatku al-aaliyiin hana ibaadat al-asnaam.
- ⁴Wa madaabihku yakhrabo wa makhaabirku yilkassaro wa ana narmi maytiinku giddaam asnaamku.»
- ⁵«Wa ana nukhutt janaazaat Bani Israa'iil giddaam asnaamku wa nichattit udaamku hawaale madaabihku.
- ⁶Wa fi ayyi bakaan al-taskunu foogah, al-mudun yakhrabo wa l-bakaanaat al-aaliyiin yilhaddamo. Wa madaabihku yakhrabo wa yiddammaro wa asnaamku yilkassaro wa yaga'o tihit wa makhaabirku yilkassaro wa khidmitku tiddammar.
- ⁷Wa maytiinku yaga'o fi usutku wa be da, ta'arfu kadar ana bas Allah.
- ⁸«Wa laakin ana nifaddil minku naas hayyiin ma yumuutu fi l-harib wa nichattithum fi ust al-umam.
- ⁹Wa naasku al-faddalo yizzakkarooni fi ust al-umam fi l-bakaan al-waddoohum foogah fi l-khurba. Wa ana nibaddil guluubhum al-beehum ba''ado minni wa achcharmato wara l-asnaam wa uyuunhum al-beehum achcharmato wara asnaamhum. Wa l-eeb yakrubhum be sabab al-fasaala al-sawwooha wa be sabab kulla muharramaathum.
- ¹⁰Wa be da, ya'arfu kadar ana bas Allah wa kan gult nisawwi fooghum al-fasaala di, da ma kalaam saakit.»
- ¹¹Wa daahu Allah al-Rabb gaal leyi: «Ya Hizgiyaal, adrub kaffeenak wa adrub be rijlak fi l-turaab wa guul: «Ya khasaaritna!» Wa da fi chaan kulla l-fasaala al-muharrama al-sawwooha Bani Israa'iil. Wa hassa', yumuutu be l-harib wa l-juu' wa l-waba.
- ¹²Wa l-yamchu ba'iid yumuutu be l-waba wa l-gariibiin yumuutu be l-harib wa l-faddalo hayyiin yumuutu be l-juu' lahaddi nitammim fooghum khadabi.
- ¹³Wa be da, ya'arfu kadar ana bas Allah wakit yichiifu maytiin hum giddaam asnaamhum wa hawaale madaabih hum wa foog ayyi hajar aali wa fi raas ayyi jabal wa tihit ayyi chadara khadra wa ayyi chadara dalma. Wa dool al-bakaanaat al-gaddamo fooghum dahaaya le asnaamhum le yardo be riihithum.
- ¹⁴Ana nimidd iidi didduhum wa didd ayyi bakaan al-yaskunu foogah. Wa l-balad di min al-sahara lahaddi Dibla, nisawwiha kharaab wa jafaaf. Wa be da, ya'arfu kadar ana bas Allah.»

Hizgiyaal 7

Allah yikhabbir be yoom al-nihaaya

- ¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:
- ²«Asma', ya ibn Adam! Daahu Allah al-Rabb hajja le sukkaan balad Israa'iil wa gaal: <Di hi al-nihaaya! Al-nihaaya taji fi l-arba'a jiihaat hana l-balad.
- ³Wa hassa', jaat nihaayitku intu. Ana nirassil khadabi didduku wa nihaakimku hasab deribku al-chiltuuh wa nihammilku natijjat amalku al-muharram.
- ⁴Wa ma nichiiifku be een al-rahma wa la nihinn foogku achaan nihammilku natijjat deribku al-chiltuuh wa kulla amalku al-muharram yagood fi usutku. Wa be da, ta' arfu kadar ana bas Allah.»»
- ⁵Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Masiibe, masiibe al-ma fi misilha, di hi jaaye!
- ⁶Al-nihaaya jaaye! Aywa, al-nihaaya hi jaaye. Hi gammat didduku wa di hi jaaye!
- ⁷Wa ikhaabku jaayi, ya sukkaan al-balad! Wakitku jaayi, al-yoom garrab wa da yoom hana barjaal wa ma hana farah fi l-jibaal.
- ⁸Wa hassa', gariib ninazzil khadabi foogku min bidaaytah lahaddi nihaaytah. Wa nihaakimku hasab deribku al-chiltuuh wa nihammilku natijjat kulla amalku al-muharram.
- ⁹Wa ma nichiiifku be een al-rahma wa la nihinn foogku achaan nihammilku hasab deribku al-chiltuuh wa kulla amalku al-muharram yagood fi usutku. Wa be da, ta' arfu kadar ana Allah bas darabtuku.
- ¹⁰«Wa daahu al-yoom, daahu ikhaabku jaayi! Al-unuf zaad wa l-istikbaar kitir.
- ¹¹Wa l-unuf gamma wa bigi asa hint fasaala. Ma fi cheyy yifaddil minhum wa harakathum kula tingati' wa katarathum wa jamaalhum kula yabgo ma fiihum.
- ¹²Wakitku jaayi, al-yoom garrab! Khalli al-yachri ma yafrah wa l-yibii' ma yahzan achaan al-khadab al-chadiid yidammir kulla naas al-balad.
- ¹³Wa l-yibii' ma yigabbil le budaa'tah hatta kan hu hayy kula. Achaan ru'yat al-muhaakama di kula ma tafchul, hi didd kulla naas al-balad. Wa ayyi naadum yi'iich fi khataayah wa abadan ma yagdar yinajji nafsah.
- ¹⁴Kan yadurbu al-buug wa yijahhuzu silaahhum kula, naadum waahid kula ma yamchi le l-harib achaan khadabi yidammir kulla naas al-balad.

Allah yugumm didd Bani Israa'iil

- ¹⁵«Barra fi l-kadaade, harib! Wa daakhal fi l-madiina, waba wa juu'! Ayyi naadum al-fi l-kadaade yumuut be l-harib wa ayyi naadum al-fi l-madiina yumuut be l-waba wa l-juu'.
- ¹⁶Wa l-faddalo minhum yi'arrudu wa yajru yillabbado fi l-jibaal. Wa kulluhum yabku be hizin misil gimri al-waadi be sabab khataahum.

- ¹⁷Kulla iideehum yinrakhu wa kulla rikabbuhum yumuu’u.
- ¹⁸Wa yalbaso khulgaan al-hizin wa khoof chadiid yakrubhum. Wa l-eeb binchaaf fi wujuuhum wa kulla ruuseehum, yizayyunuuhum.
- ¹⁹Wa yazgulu fuddithum fi l-chawaari’ wa dahabhum yabga leehum misil najaasa. Dahabhum wa fuddithum ma yinajjuuhum fi yoom khadabi ana Allah. Humman ma yagdaru yarwu nufuushum wa la yamlo butuunhum. Dahabhum wa fuddithum al-sawwoohum asnaam bigo sabab khataahum.
- ²⁰Aywa, awwal humman astakbaro be sabab jamaal ziinithum. Wa be ziinithum, sawwo asnaamhum al-muharramiin al-yijiibu leehum al-karaahiye wa fi chaan da, nisawwi ziinithum nijse.
- ²¹Wa nisallimha le l-ajaanib wa humman yanhabooha. Wa nantiiha khaniime le aasiyiin al-ard wa ma yaj’alooha.
- ²²Wa ana ma niwajjih ale cha’abi wakit ma yihtarumu beeti al-khaali leyi. Wa saraariig yadkhulu foogah wa ma yaj’aloo mukhaddas.
- ²³Sawwi janaaziir achaan al-balad malaane be muhaakamat kattaaliin al-dimam wa l-madiina malaane be l-unuf.
- ²⁴Wa nijjib afsal umam achaan yichiilu buyuuthum. Wa niwaggif istikbaar al-gawiyiin wa bakaanaathum hana l-ibaada yinnajjaso.
- ²⁵Wa daahu al-khoof chadiid jaayi wa humman yifattuchu al-salaam wa ma yalgooh.
- ²⁶Wa taji masiibe wara masiibe wa khabar cheen wara khabar cheen. Kan yifattuchu ru’ya min nabi kula, ma yalgooha wa raajil al-diin ma yi’allim churuut al-Tawraat wa l-chuyuukh kula ma induhum choora.
- ²⁷Wa l-malik yahzan wa l-cheekh yibarjil wa iideen al-cha’ab yarjufu. Wa nihaakimhum hasab deribhum al-chaalooch wa nichaari’hum hasab al-charii’a al-sawwooha. Wa be da, ya’arfu kadar ana bas Allah.»

Hizgiyaal 8

Al-asnaam fi beet Allah

- ¹Wa fi l-yoom al-khaamis hana l-chahar al-saadis fi l-sana al-saadse min waddoona fi l-khurba, ana gaa’id fi beeti. Wa fi l-yoom da, chuyuukh Bani Yahuuza kula gaa’idiin giddaami wa khalaas, gudrat Allah al-Rabb nazalat foogi.
- ²Wa tawwaali, ana chift ru’ya wa daahu ana chift cheyy yichaabih insaan. Wa min sulbah lahaddi tihit, hu hana naar. Wa min sulbah lahaddi foog, yiraari misil al-nahaas al-saafi.
- ³Wa hu madda misil iid wa karabaani min suuf raasi. Wa l-ruuh da rafa’aani foog ambeen al-sama wa l-ard. Wa fi l-ru’ya al-min al-Rabb di, hu waddaani fi beet Allah fi Madiinat al-Khudus. Wa hinaak, hu waddaani fi khachum al-baab al-mugaabil

munchaakh hana l-fadaay al-dakhlaaniye. Wa da l-bakaan al-yinlagi foogah sanam al-khiira al-yigawwim khiirat Allah.

⁴Wa tawwaali, baan majd Ilaah Bani Israa'iil misil al-ru'ya al-awwal ana chiftaha fi l-waadi.

⁵Wa hu gaal leyi: «Ya ibn Adam, arfa' raasak wa chiif munchaakh.» Wa ana rafa't raasi wa chift munchaakh wa daahu chift sanam al-khiira munchaakh fi khachum al-baab al-yiwaddi le l-madbah.

⁶Wa hu gaal leyi: «Ya ibn Adam, inta chift al-cheyy al-gaa'idiin yisawwuuh walla? Wa chift al-muharramaat al-kubaar al-gaa'idiin yisawwuuhum Bani Israa'iil le yiba'uduuni min beeti al-mukhaddas walla? Wa laakin tichiif muharramaat aakhariin kubaar ziyaada min dool!»

⁷Wa ba'ad da, hu waddaani fi baab al-fadaay al-barraaniye hana beet Allah wa daahu ana chift nugra fi l-durdur.

⁸Wa hu gaal leyi: «Ya ibn Adam, gidd al-durdur.» Wa ana gaddeet al-durdur wa khalaas, bigi derib.

⁹Wa hu gaal leyi bataan: «Adkhul wa chiif al-muharramaat al-fasliin al-gaa'idiin yisawwuuhum hini!»

¹⁰Ana dakhalt wa daahu chift rasim hana kulla l-zawaahif wa l-haywaanaat al-nijsiin marra waahid wa kulla asnaam Bani Israa'iil marsuumiin fi ayyi bakaan fi l-durdur.

¹¹Wa 70 raajil min chuyuukh Bani Israa'iil al-fi usuthum Yazanya wileed Chaafaan waagfiin gidzaam al-asnaam al-marsuumiin dool. Wa ayyi waahid indah mukhbar fi iidah wa riihit al-dukhhkaan gaa'ide tatla'.

¹²Wa hu gaal leyi: «Ya ibn Adam, inta chift al-cheyy al-gaa'idiin yisawwuuh chuyuukh Bani Israa'iil fi l-dalaam, ayyi waahid gidzaam sanamah walla? Wa buguulu: «Allah ma yagdar yichiifna! Allah khalla baladna!»»

¹³Wa hu gaal leyi: «Laakin tichiif muharramaat aakhariin kubaar ziyaada min dool al-gaa'idiin yisawwuuhum!»

¹⁴Wa hu waddaani fi khachum al-baab al-munchaakhi hana beet Allah. Wa fi l-bakaan da, fi awiin gaa'idaat tihit yabkan le ilaahhin al-usmah Tamuuz.

¹⁵Wa hu gaal leyi: «Ya ibn Adam, inta gaa'id tichiif walla? Wa laakin tichiif muharramaat aakhariin kubaar ziyaada min dool!»

¹⁶Wa hu waddaani daakhal fi fadaayit beet Allah al-dakhlaaniye. Wa daahu fi khachum beet Allah ambeen khurfit al-madkhal wa l-madbah, fiyah hawaale 25 raajil. Anto duhuurhum le beet Allah wa wajjaho sabaah ale l-harraay wa sajado leeha.

¹⁷Wa hu gaal leyi: «Ya ibn Adam, inta gaa'id tichiif walla? Da chiyya! Bani Yahuuza yisawwu muharramaat ziyaada min dool. Yikhaddubuuni wa yamlo al-balad be l-unuf wa yi'ayyuruuni mu'yaar khatiir!

¹⁸Wa ana kula nakhdab didduhum wa ma nichiiifhum be een al-rahma wa la nihinn fooghum. Wa wakit yasrakho leyi, ana ma nasma'hum!»

Hizgiyaal 9

Allah yi'aakhib Madiinat al-Khudus

¹Wa Allah naada be hiss aali wa gaal: «Ta'aalu intu al-ti'aakhubu al-madiina! Wa khalli ayyi waahid yichiil silaahah hana l-kharaab!»

²Wa daahu ana chift sitte rujaal jaayiin min al-baab al-aali al-mugaabil munchaakh wa ayyi waahid indah silaahah hana l-kharaab fi iidah. Wa fi usuthum, fiyah raajil waahid laabis khalag hana gumaach sameh wa indah khalam hana kuttaab fi sulbah. Kulluhum jo wa wagafo jamb al-madbah hana l-nahaas.

³Wa majd Allah Ilaah Bani Israa'iil al-gaa'id min foog le l-makhlugiin al-samaawiyiin gamma macha ale atabat al-beet al-mukhaddas. Wa naada al-raajil al-laabis khalag min gumaach sameh al-indah khalam hana kuttaab fi sulbah.

⁴Wa Allah gaal leyah: «Amchi fi ust Madiinat al-Khudus wa sawwi alaama fi jabhaat al-naas al-gaa'idiin yaguntu wa yachku be sabab kulla l-muharramaat al-gaa'idiin yisawwuuhum fi lubbaha.»

⁵Wa battaan simi't Allah gaal le l-rujaal al-aakhariin: «Amchu wara l-kaatib fi l-madiina wa aktulu sukkaanha! Wa khalli ma tichiifuuhum be een al-rahma wa la tihinnu fooghum.

⁶Kharrubu wa aktulu al-chiyyaab wa l-subyaan wa l-banaat wa l-atfaal wa l-awiin. Wa laakin ma tilammusu ayyi naadum al-indah alaama fi jabhitah. Wa abdo min hini, min beeti al-mukhaddas.» Wa khalaas, bado be l-katil hana l-chuyuukh al-gaa'idiin giddaam beet Allah.

⁷Wa hu gaal le l-rujaal: «Najjusu beeti wa amlo fadaayaatah be l-maytiin! Yalla amchu!» Wa humman macho wa katalo naas fi l-madiina.

⁸Wa wakit gaa'idiin yaktulu, ana gaa'id wiheedi. Wa waga't be wijhi fi l-ard wa sarakht wa gult: «Ya Allah Rabbi! Wakit tinazzil khadabak fi Madiinat al-Khudus, hal tidammir kulla l-faddalo min Bani Israa'iil walla?»

⁹Wa hu gaal leyi: «Khata Bani Israa'iil wa Bani Yahuuza da kabiir marra waahid! Al-balad anmalat be l-damm wa l-madiina anmalat be l-zulum. Achaan humman gaalo: «Allah khalla baladna! Hu ma yagdar yichiifna!»

¹⁰Wa be da, ma nichiiifhum be een al-rahma wa la nihinn fooghum. Wa nihammilhum kulla natiijat amalhum.»

11 Wa ba'ad da, al-raajil al-laabis khalag hana gumaach sameh wa indah khalam hana l-kuttaab fi sulbah gabbal jaab al-natiija wa gaal: «Ana sawweet kulla cheyy hasab amrak.»

Hizgiyaal 10

Majd Allah baan battaan le Hizgiyaal

1 Wa daahu ana chift al-cheyy al-gawi al-mafuuch al-gaa'id min foog le ruuse al-makhlugiin al-samaawiyiin. Wa chift cheyy yichaabih arch min hajar hana yaakhuut akhdar.

2 Wa min al-arch, Allah hajja wa gaal le l-raajil al-laabis khalag hana gumaach sameh: «Adkhal fi lubb daayirat al-ajalaat al-tihit al-makhlugiin al-samaawiyiin. Wa amla iideenak jamur min been al-makhlugiin dool. Wa chattit al-jamur da fi l-madiina.» Wa ana chift al-raajil da dakhil.

3 Wa wakit al-raajil dakhil, al-makhlugiin al-samaawiyiin waagfiin wati le beet Allah. Wa sahaabaay malat al-fadaay al-dakhlaaniye.

4 Wa majd Allah gamma min al-makhlugiin al-samaawiyiin wa macha ale atabat al-beet. Wa l-beet anmala be l-sahaabaay wa l-fadaay anmalat be nuur majd Allah.

5 Wa harakat janaahe al-makhlugiin al-samaawiyiin ansama'at lahaddi fi l-fadaay al-barraaniye wa l-haraka di misil hiss Allah al-Gaadir wakit yihajji.

6 Wa wakit Allah amar al-raajil al-laabis khalag hana gumaach sameh wa gaal leyyah yichiil jamur min lubb al-daayira ambeen al-makhlugiin al-samaawiyiin, al-raajil macha wagaf jamb al-ajalaat.

7 Wa makhlug samaawi waahid madda iidah ale l-naar ambeen al-makhlugiin al-samaawiyiin wa khamma jamur wa mala beyah iideen al-raajil al-laabis khalag hana gumaach sameh. Wa l-raajil chaal al-jamur wa marag.

8 Wa tihit janaahe al-makhlugiin al-samaawiyiin, fiyah iid misil iid insaan.

9 Wa daahu ana chift arba'a ajalaat jamb al-makhlugiin al-samaawiyiin, ayyi ajalaat jamb makhlug samaawi waahid. Wa l-ajalaat dool biraaru misil sana'oozum be hajar khaali.

10 Wa l-ajalaat al-arba'a dool bichchaabaho wa masnuu'iiin misil ajalaat waahide fi lubb al-aakhara.

11 Wa wakit yamchu, yagdaru yamchu fi ayyi jiihe bala ma yinlaftu. Yamchu ale l-jiihe al-yiwajjih aleha al-raas wa ma yinlaftu.

12 Wa kulla l-jilid wa l-dahar wa l-iideen wa l-janaahe hana l-makhlugiin al-samaawiyiin wa l-ajalaat al-arba'a, kulluhum muhawwigiin be uyuun.

13 Wa simi't naado al-ajalaat dool al-ajalaat al-yuduuru.

14 Wa ayyi makhluug samaawi indah arba'a wjih. Al-wjih al-waahid hana makhluug samaawi wa l-wjih al-waahid hana insaan wa l-wjih al-waahid hana duud wa l-wjih al-waahid hana sagur.

15 Wa ba'ad da, al-makhlugiin al-samaawiyiin anrafa'o foog. Wa dool nafs al-makhlugiin al-chiftuhum jamb bahar Khaabuur.

16 Wa wakit al-makhlugiin al-samaawiyiin yamchu, al-ajalaat kula yamchu ma'aahum. Wa wakit al-makhlugiin al-samaawiyiin yimattutu janaaheehum le yinraf'u min al-ard, al-ajalaat kula ma yinfargu minhum laakin yinraf'u ma'aahum.

17 Wa wakit al-makhlugiin yagiifu, al-ajalaat kula yagiifu wa wakit yinraf'u, al-ajalaat kula yinraf'u ma'aahum ahaan ruuh al-makhlugiin dool gaa'ide fi l-ajalaat.

Majd Allah faat min beetah

18 Wa ba'ad da, majd Allah gamma min atabat al-beet wa wagaf min foog le l-makhlugiin al-samaawiyiin.

19 Wa khalaas, ana chift al-makhlugiin al-samaawiyiin mattato janaaheehum wa anrafa'o min al-ard wa macho sawa ma'a l-ajalaat. Wa majd Allah wagaf fi khachum al-baab al-sabhaani hana beet Allah wa majd Allah Ilaah Bani Israa'iil gaa'id min foog le l-makhlugiin al-samaawiyiin.

20 Wa dool al-makhlugiin al-chiftuhum tihit Allah Ilaah Bani Israa'iil fi bahar Khaabuur wa irift kadar dool bas al-makhlugiin al-samaawiyiin.

21 Wa l-arba'a makhlugiin samaawiyiin dool, ayyi waahid indah arba'a wjih wa arba'a janaahe wa tihit janaaheehum, fiyah iid misil iid insaan.

22 Wa wujuuhum yichaabuhu wujuuh al-makhlugiin al-ana chiftuhum jamb bahar Khaabuur wa dool bas humman. Wa ayyi waahid yamchi adiil giddaamah.

Hizgiyaal 11

Allah yihaasib Madiinat al-Khudus

1 Wa l-ruuh rafa'aani foog wa waddaani fi l-baab al-sabhaani hana beet Allah al-mugaabil taluu' al-harraay. Wa fi khachum al-baab da, ana chift 25 raajil wa fi usuthum, chiif kubaaraat itneen hana l-cha'ab wa humman Yaazanya wileed Azzuur wa Falatya wileed Banaaya.

2 Wa Allah gaal leyi: «Ya ibn Adam, dool al-rujaal al-yikhattutu al-zulum wa yiwassu be l-fasaala fi l-madiina di.

3 Wa humman yuguulu: «Yoom al-ikhaab lissaa' ba'iid! Khalli nabnu buyuutna. Ahaan al-madiina di aamine misil burma wa aniina misil al-laham al-fi lubbaha.»

4 Ya ibn Adam! Fi chaan kalaamhum da, atnabba' didduhum! Aywa, atnabba'».

⁵Wa Ruuh Allah nazal foogi wa Allah gaal leyi: «Hajji wa guul: «Daahu Allah gaal: “Ya Bani Israa’iil, intu hajjeetu misil da. Wa l-gaa’id fi fikirku kula, ana na’arfah.

⁶Intu kattartu al-katil fi l-madiina di wa maleetu chawaari’ha be l-janaazaat.”»

⁷Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Sahiih, al-madiina di, hi misil burma wa laakin al-janaazaat al-daffagtuuhum fi lubbaha, humman bas al-laham. Wa laakin leeku intu kamaan, ana namrugku minha.

⁸Intu khaayfiin min al-harib wa be da, ana nijiiib leeku al-harib. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

⁹Ana namrugku min al-madiina wa nisallimku le l-aajaanib wa ni’aakhibku.

¹⁰Wa yaktuluuku be l-seef lahaddi huduud balad Israa’iil! Ni’aakhibku wa be da, ta’arfu kadar ana bas Allah.

¹¹La, al-madiina ma tabga leeku misil burma aamine wa intu ma tabgo misil laham fi lubbaha! Ana ni’aakhibku lahaddi huduud balad Israa’iil.

¹²Wa be da, ta’arfu kadar ana bas Allah. Intu ma taaba’tu churuuti wa la tabbagtu gawaaniini wa laakin tabbagtu aadaat al-umam al-muhawwigiinku!»

¹³Wa wakit gaa’id nitnabba’, tawwaali Falatya wileed Banaaya maat. Wa ana waga’t be wijhi fi l-ard wa sarakht be hiss aali wa gult: «Ya Allah Rabbi, tidoor tikammil al-faddalo min Bani Israa’iil walla?»

Allah yilimm cha’abah al-muchattatiin

¹⁴Wa Allah hajja leyi wa gaal:

¹⁵«Ya ibn Adam, sukkaan Madiinat al-Khudus gaa’idiin yihajju le akhwaanak wa ahalak wa kulla Bani Israa’iil al-fi l-khurba wa yuguulu: «Agoodu hinaak ba’iid min Allah. Achaan hassa’, al-balad di antooha leena aniina warasa.»

¹⁶«Wa fi chaan da, guul le l-naas al-fi l-khurba: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Hatta kan ana ba’’adtuku fi l-umam wa chattattuku fi l-buldaan kula, hadarati bigat leeku misil beet mukhaddas fi ayyi balad al-intu macheetu foogha.”»

¹⁷Wa fi chaan da, guul leehum: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Ana nilimmuku min ust al-chu’uub wa najma’ku min al-buldaan al-intu muchattatiin fooghum wa nantiiku battaan balad Israa’iil.

¹⁸Wa intu taju foogha wa tiba’’udu minha kulla muharramaatha wa ayyi cheyy makruuh.

¹⁹Wa nantiiku galib waahid wa nukhutt foogku ruuh jadiide. Wa namrug minku galibku al-gawi misil al-hajar wa nidiss leeku galib layyin hana insaan

²⁰achaan titaabu’u churuuti wa tahfado gawaaniini wa titabbuguuhum. Wa be da, intu tabgo cha’abi wa ana nabga Ilaahku.

²¹Wa laakin al-galibhum marbuut be l-muharramaat wa ayyi cheyy makruuh, ana nihammilhum natijjat amalhum.”» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Allah khalla Madiinat al-Khudus

²²Wa ba’ad da, al-makhlugiin al-samaawiyiin mattato janaaheehum wa l-ajalaat kula macho ma’aahum wa majd Allah Ilaah Bani Israa’iil gaa’id min foog leehum.

²³Wa majd Allah gamma min ust al-madiina wa macha ga’ad foog fi l-jabal sabaah le l-madiina.

²⁴Wa fi l-ru’ya di, Ruuh Allah rafa’aani wa gabbalaani fi Baabil bakaan al-naas al-waddoohum fi l-khurba. Wa ba’ad da, al-ru’ya al-ana chiftaha anrafa’at minni.

²⁵Wa ana kallamt le l-naas al-waddoohum fi l-khurba be kulla cheyy al-Allah wassafah leyi.

Hizgiyaal 12

Hizgiyaal yimassil hu fi l-khurba

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, inta gaa’id fi usut cha’ab aasiyiin! Humman induhum uyuun le l-choof wa laakin ma yichiifu wa induhum udne le l-sama’ wa laakin ma yasma’o achaan humman cha’ab aasiyiin.

³Asma’, ya ibn Adam, jahhiz khumaamak wa massil nafsak misil yiwadduuk fi l-khurba wa tabga khariib. Wa sawwi al-masal da be l-nahaar giddaamhum. Wakit gaa’idiin yichiifuuk, gumm min beetak wa massil nafsak misil khariib fi bakaan aakhar. Wa misil da, mumkin ya’arfu kadar humman cha’ab aasiyiin.

⁴Amrug khumaamak min beetak wa da misil khumaam al-yiwaddu beyah fi l-khurba. Wa sawwi al-masal da be l-nahaar giddaamhum. Wakit gaa’idiin yichiifuuk, amrug be makhrib misil tamchi fi l-khurba.

⁵Wa giddaamhum bas, gidd durdur beetak wa amrug khumaamak be l-khurma di.

⁶Wa giddaamhum bas, chiilah fi kitfak wa amrug fi l-dalaam. Wa khatti wijhak le ma tichiif al-balad achaan ana nidoor nisawwiik masal le Bani Israa’iil.»

⁷Wa khalaas, ana sawweet misil Allah amaraani. Be nahaar, maragt khumaami min beeti wa da misil khumaami al-yiwadduuni beyah fi l-khurba. Wa be makhrib, gaddeet al-durdur be iidi wa maragt khumaami fi l-dalaam wa chiltah fi kitfi. Wa ana sawweet kulla l-masal da giddaamhum.

⁸Wa be fajur, Allah hajja leyi wa gaal:

⁹«Ya ibn Adam, Bani Israa’iil al-cha’ab al-aasiyiin gaalo leek: «Inta gaa’id tisawwi chunu?»

¹⁰Khalaas, guul leehum: <Daahu Allah al-Rabb gaal: “Al-muhaakama di jaaye min Allah didd malik Madiinat al-Khudus wa le kulla Bani Israa’iil al-gaa’idiin foogha.”>

¹¹Wa guul leehum kadar inta bigiit leehum masal wa misil inta massaltah wa sawweetah, yisawwuuh fooghum wa yakurbuuhum wa yiwadduuhum fi l-khurba.

Tafsiir al-masal

¹²«Al-malik hana Madiinat al-Khudus yichiil khumaamah fi kitfah wa yamrug fi l-dalaam be l-khurma al-yigidduuha fi l-durdur. Wa hu yikhatti wijhah le ma yichiif al-balad.

¹³Wa ana nukujj leyah charaki wa hu yaga’ foogah wa nakurbah wa niwaddiif fi balad al-Baabiliyiin wa laakin hu ma yichiifha. Wa yumuut foogha.

¹⁴Wa kulla naasah al-muhawwigiinah wa l-yi’aawunuuh wa kulla askarah, nichattithum fi kulli jiihe wa natrudhum be l-seef.

¹⁵Wakit nichattithum been al-umam wa nifarrighum fi ust al-buldaan, khalaas humman ya’arfu kadar ana bas Allah.

¹⁶Wa nifaddil waahidiin minhum al-yanjo min al-harib wa l-juu’ wa l-waba achaan yihajju be kulla muharramaathum le l-umam al-yamchu ambeenaathum. Wa be da, khalaas ya’arfu kadar ana bas Allah.»

¹⁷Wa Allah hajja leyi wa gaal:

¹⁸«Ya ibn Adam, taakul ma’aachak be rajifiin wa tachrab almiik be barjala wa hamm.

¹⁹Wa tuguul le cha’ab al-balad: <Daahu Allah al-Rabb hajja le sukkaan Madiinat al-Khudus al-gaa’idiin fi balad Israa’iil wa gaal: “Humman yaakulu ma’aachhum be hamm wa yacharbo almiihum be khoof achaan al-ard takhrab wa tabga faadiye min kulla cheyy al-foogha be sabab al-unuf hana kulla sukkaanha.

²⁰Wa l-mudun al-maskuuniin yakhrabo wa l-balad kula tabga kharaab. Wa be da, intu ta’arfu kadar ana bas Allah.”>>

Kalaam Allah yilhaggag

²¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²²«Ya ibn Adam, maala tihajju be l-masal da al-bukhuss balad Israa’iil? Al-masal buguul: <Al-ayyaam yutuulu wa ru’ya waahide kula ma tilhaggag.>

²³Wa fi chaan da, guul leehum: <Daahu Allah al-Rabb gaal: “Ana namna’ al-masal da wa battaan ma yihajju beyah fi Israa’iil.” Wa laakin antiikum masal jadiid al-buguul: “Al-ayyaam yaju ajala wa ayyi ru’ya tilhaggag.

²⁴Achaan ma fi battaan ru’ya kidib walla chawwafaan khachch fi lubb Bani Israa’iil.

²⁵Wa ana Allah kan gult chunu kula, yilhaggag bala ta'khiir. Wa fi wakitku intu, ya l-cha'ab al-aasiyiin, ana nihaggig kalaami al-ana gultah."» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

²⁶Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²⁷«Ya ibn Adam, daahu Bani Israa'iil yuguulu: «Al-ru'ya al-chaafha al-raajil da ma hana ayyaam gariibiin. Hu yitnabba' le wakit ba'iid.»

²⁸Wa fi chaan da, guul leehum: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Ma fi kilme waahide kula min kalaami ti'akhkhir. Kulla kalaami al-gultah yilhaggag.”» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Hizgiyaal 13

Al-naas al-yitnabba'o be kidib

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, atnabba' didd anbiya Israa'iil al-yitnabba'o be kidib. Aywa humman al-yitnabba'o hasab kalaam galibhum bas, guul leehum ke: «Asma'o kalaam Allah.

³Daahu Allah al-Rabb gaal: Al-azaab le l-anbiya al-mataamiis al-yitaabu'u afkaarhum bala ma chaafu ru'ya.

⁴Ya Bani Israa'iil, anbiyaaku bigo misil al-ba'aachiim fi ust al-kharaab.

⁵Humman ma saddo al-khurma wa la bano durdur le Bani Israa'iil achaan yagdaru yasbutu fi l-harib fi yoom Allah.

⁶Humman yichiifu ru'ya saakit wa yichawwufu be kidib wa yuguulu: “Da kalaam Allah.” Wa laakin ana Allah ma rassaltuhum. Wa battaan humman yahsubu kadar ana nihaggig kalaamhum!

⁷Ya l-anbiya! Al-ru'ya al-chiftuuha di saakit wa chawwafaanku da kula kidib. Achaan intu tuguulu: “Da kalaam Allah.” Wa laakin ana ma kallamt!»

⁸Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Achaan intu hajjeetu saakit wa chawwaftu be kidib, akiid ana nugumm didduku. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

⁹Wa ana narfa' iidi didd al-anbiya al-yichiifu ru'ya saakit wa yichawwufu be kidib. Humman dool ma yahdaro fi malammat cha'abi wa asaameehum ma yissajjalo fi kitaab Bani Israa'iil wa humman ma yigabbulu fi balad Israa'iil. Wa be da, ta'arfu kadar ana bas Allah al-Rabb.

¹⁰«Wa nisawwi misil da achaan humman waddaro cha'abi wakit gaalo: «Salaam» wa laakin ma fi salaam. Wa da misil cha'abi induhum durdur muchaggag wa humman yitallusuuh be buhya.

¹¹Guul le l-yitallusuuh be l-buhya: «Durdurku da yaga'! Matara chadiide taji wa barad yidaffig wa riih chadiide tichaggigah.»

12Ya l-anbiya, kan al-durdur waga', al-naas yuguulu leeku: «Ween al-buhyā al-tallastuuh beeha?»»

13Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Fi khadabi, ana nijjib rihi chadiide al-tichaggig wa fi za'ali, matara chadiide taji wa barad mudammir yidaffig.

14Wa ana nahdim al-durdur al-tallastuuh be buhya wa narmiih fi l-turaab wa asaasah yibiin. Wa l-durdur da yaga' wa yarhakku tihtah. Wa be da, ta'arfu kadar ana bas Allah.

15Wa ana nihaggig khadabi didd al-durdur wa l-naas al-tallasooh be buhya. Wa nuguul: «Battaan ma fi durdur wa l-naas al-tallasooh kula ma fiihum!

16Wa battaan ma fi anbiya fi Israa'iil al-yitnabba'o be Madiinat al-Khudus wa yichawwufu leeha be l-salaam wa ma fi salaam!»» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Al-awiin al-yisawwan al-sahir

17«Asma', ya ibn Adam. Wajjih ale awiin cha'abak al-gaa'idaat yitnabba'an hasab kalaam guluubhin bas wa atnabba' diddihin.

18Wa guul leehin: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Al-azaab le l-awiin al-yikhayyitan chadar fi git'e misil waraga le yarbutannah fi iid ayyi naadum. Aywa, al-azaab leehin al-yisawwan tarhaat hana sahir le ayyi naadum hasab al-yakfi leyah wa da le yaakulan ruuh al-naas. Hal tidooran taakulan ruuh cha'abi le ti'iichan beehum walla?

19Wa intan ma ahtaramtanni giddaam cha'abi wa da le talgan malyit iid hana gameh wa lugma hint khubza. Wakit takdiban le cha'abi al-yiriidu yasma'o al-kidib, intan taktulan al-naas al-waajib leehum al-haya wa tikhallan hayyiin al-naas al-waajib leehum al-moot.”»»

20Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Akiid ana nugumm didd waragaatkan hana l-chadar al-taakulan beehum ruuh al-naas. Ana nicharrithum min iideekan wa nikhalli ruuhum al-tidooran taakulanha tanja wa tamchi.

21Wa nicharrit tarhaat sihirkan wa ninajji cha'abi min iideekan wa battaan humman ma yaga'o fi charakkan. Wa be da, ta'arfan kadar ana bas Allah.

22Be kidibkan, gata'tan acham guluub al-saalihiin wa laakin ana ma dawwart nibarjilhum. Wa lazzeetan al-aasiyiin achaan ma yigabbulu min deribhum al-fasil wa yalga al-haya.

23Wa fi chaan da, battaan intan ma tichiifan ru'ya saakit wa la tichawwifan. Wa ana ninajji cha'abi min iideekan. Wa be da, ta'arfan kadar ana bas Allah.»

Hizgiyaal 14

Waajib Bani Israa'iil yikhallu al-asnaam

¹Wa waahidiin min chuyuukh Bani Israa'iil al-gaa'idiin fi l-khurba jo leyi wa ga'ado giddaami.

²Wa Allah hajja leyi wa gaal:

³«Ya ibn Adam, al-rujaal dool galibhum mu'allag fi asnaamhum. Humman khatto giddaamhum cheyy al-yilizzuhum fi l-khata. Hal nasma' su'aalhum walla?»

⁴Wa fi chaan da, guul leehum: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Ayyi naadum min Bani Israa'iil al-galbah mu'allag fi asnaamah wa yukhutt giddaamah cheyy al-yilizzah fi l-khata wa ba'ad da, yamchi le l-nabi le yas'alni, ana Allah bas nurudd leyah. Nurudd leyah hasab katarat asnaamah.

⁵Aywa, nakrub guluub Bani Israa'iil achaan humman kulluhum abooni be sabab asnaamhum.”»

⁶«Wa fi chaan da, guul le Bani Israa'iil: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Ta'aalu gabbulu min asnaamku wa khallu kulla muharramaatku.

⁷Kan naadum min Bani Israa'iil aw min al-ajaanib al-saakniin ambeenaathum yiba'id minni wa yi'allig galbah fi asnaamah wa yukhutt giddaamah cheyy al-yilizzah fi l-khata wa ba'ad da, yamchi le l-nabi le yas'alni, khalaas al-naadum da, ana Allah bas nurudd leyah.

⁸Wa l-naadum da, ana nugumm diddah wa nisawwiih alaama wa masal le l-naas wa nafsulah min cha'abi. Wa be da, ta'arfu kadar ana bas Allah.

⁹««“Wa kan al-nabi yukhuchch nafsah wa yurudd le l-naadum da be ayyi kalaam, ana Allah bas khachcheetah le l-nabi da. Wa ana narfa' iidi diddah wa nidammirah min usut cha'abi Bani Israa'iil.

¹⁰Wa l-nabi wa l-naas al-yasma'ooch yilhammalo natijjat khataahum. Wa khata al-naas al-macho sa'alo Allah yabga misil khata al-nabi.

¹¹Wa be da, Bani Israa'iil ma yiwadduru ba'iid minni wa battaan ma yinnajjaso be isyaanhum. Wa khalaas, humman yabgo cha'abi wa ana nabga Ilaahum.”»» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Al-arba'a ikhaab hana l-Khudus

¹²Wa Allah hajja leyi wa gaal:

¹³«Ya ibn Adam, akuun balad waahide tisawwi zanib hana khiyaana diddi wa ana nimidd iidi le nadrubha wa nigallil al-ma'aach wa nirassil leeha al-juu' le naktul al-naas wa l-bahaayim.

¹⁴Hatta kan al-rujaal al-talaata dool Nooh wa Danyaal wa Ayyuub gaa'idiin fi lubb al-balad di kula, humman yinajju illa nufuushum bas be adaalithum. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹⁵«Wa akuun nirassil haywaanaat fasliin fi l-balad di achaaan yaakulu iyaalha wa l-balad tabga kharaab wa ma fi naadum yuchuggaha be sabab al-haywaanaat dool.

¹⁶Hatta kan al-rujaal al-talaata dool gaa'idiin fi lubb al-balad di kula, nahlif be usmi al-Hayy, humman ma yinajju wa la bitt wa la walad. Yinajju illa nufuushum bas wa l-balad di tabga kharaab. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹⁷«Wa akuun nijjib al-harib fi l-balad di wa nikharrir kadar al-harib yugumm foogha wa yaktul al-naas wa l-bahaayim.

¹⁸Hatta kan al-rujaal al-talaata dool gaa'idiin fi lubb al-balad di kula, nahlif be usmi al-Hayy, humman ma yinajju wa la bitt wa la walad. Yinajju illa nufuushum bas. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹⁹«Wa akuun nirassil al-waba fi l-balad di wa ninazzil foogha khadabi al-yidaffig dammuhum wa yaktul al-naas wa l-bahaayim.

²⁰Hatta kan Nooh wa Danyaal wa Ayyuub gaa'idiin fi lubb al-balad di kula, nahlif be usmi al-Hayy, humman ma yinajju wa la bitt wa la walad. Yinajju illa nufuushum bas be adaalithum.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

²¹Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Hatta kan rassalt didd Madiinat al-Khudus ikhaabi al-arba'a al-chadiid, wa humman al-harib wa l-juu' wa l-haywaanaat al-fasliin wa l-waba le yaktulu al-naas wa l-bahaayim,

²²daahu fiyah naas waahidiin yifaddulu. Rujaal wa awiin kula, yamurguuhum min al-madiina wa humman yaju leeku hini fi Baabil. Wa intu zaatku ta'arfu deribhum wa amalhum al-fasliin. Wa khalaas, tisabburu nufuusku fi chaan al-fasaala al-ana jibtaha fi Madiinat al-Khudus wa kulla l-ikhaab al-jibtah foogha.

²³Wa tisabburu nufuusku wakit ta'arfu deribhum wa amalhum al-fasliin. Wa be da, ta'arfu kadar da ma bala sabab ana haggagt kulla l-ikhaab da fi l-madiina.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Hizgiyaal 15

Masal hana chadarat al-inab

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, hal hatab chadarat al-inab ahsan min hatab al-chadara al-aakhara? Walla furuu'ah ahsan min furuu' chadar al-khaaba?

³Hal hi indaha hatab al-yagdaru yakhdumu beyah? Walla yagta'o minha chi'be al-yi'allugu foogha maa'uun?

⁴La! Daahu zagalo hatabha fi l-naar bas le taakulah. Ba'ad al-naar akalat al-tarafeen wa l-usut kula hirig, hal hi tanfa' battaan le ayyi khidme?

⁵Daahu wakit hi gaa'ide be tammitha, ma khadamo beeha cheyy. Wa ba'ad al-naar akalatha, yakhdumu beeha chunu?»

⁶Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Chadarat al-inab been chadar al-khaaba, ana zagaltaha fi l-naar wa l-naar haragatha. Wa be misil da, nahrig sukkaan Madiinat al-Khudus.

⁷Ana nugumm didduhum. Humman yahsubu yamurgu min al-naar wa laakin al-naar tahrighum. Wa wakit nugumm didduhum, khalaas ta'arfu kadar ana bas Allah.

⁸Wa ana nisawwi al-balad di kharaab achaan humman khaanooni.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Hizgiyaal 16

Taariikh Madiinat al-Khudus

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, arrif le Madiinat al-Khudus al-muharramaat al-hi sawwathum.

³Wa guul le Madiinat al-Khudus: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Ga'arki wa bakaan wildooki kulla ke fi balad Kan'aan. Abuuki min gabiilat al-Amuuriyiin wa ammiki min gabiilat al-Hittiini.

⁴Wa yoom wildooki, ma gata'o surritki wa la barradooki be almi le tabge nadiife wa la da''akooki be mileh wa la laffooki be farde.

⁵Wa ma fi naadum rahamki wa la hanna foogki. Laakin fi yoom wildooki, zagalooki fi l-kadaade achaan bigiiti iife.

⁶«“Wa laakin ana faayit jambiki wa chiftiki mulmarmikhe fi lubb dammiki. Wa be dammiki kula, ana gult leeki waajib ti'iichi. Aywa, waajib ti'iichi.

⁷Wa ana gawwamtiki misil nabaat al-kadaade. Wa inti sabatti wa kibirti wa bigiiti jamiile marra waahid. Wa duyuudki gammo wa suuf jilidki kula gamma wa laakin inti aryaane marra waahid.

⁸Wa ba'ad da, ana faayit jambiki battaan wa daahu chift inti tammeeti, aywa, tammeeti le l-akhiide. Wa ana matteet daayir khalagi foogki wa khatteet ireeki. Wa ana halaft leeki wa karabt raaski wa sawweet ma'aaki mu'aahada wa gult inti hinti. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

⁹«“Wa ana barradtiki wa naddaftiki min dammiki al-foogki wa ba'ad da, massahtiki be dihin mu'attar.

¹⁰Wa ana labbastiki khulgaan mukallafiin wa na'aal min farwit ijil al-bahar wa laffetki be gumaach kattaan wa khatteetki be hariir.

¹¹Wa jammaltiki be ziina, be suure fi iideeki wa kijeel fi ragabatki

- 12**wa chinif fi munkharki wa khuruus fi udneeki wa taaj jamiil fi raaski.
- 13**Wa ziinitki min dahab wa fudda wa khulgaanki min gumaach kattaan wa hariir wa git'e mukallafa. Wa akalti dagiig wa asal wa dihin. Wa inti bigiiti jamiile marra waahid misil malika.
- 14**Wa usumki bigi aali fi ust al-umam achaan jamaalki kaamil be sabab al-ziina al-ana jammaltiki beeha.”»» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Madiinat al-Khudus achcharmatat

- 15**««“Wa laakin inti atwakkalti ale jamaalki wa ale usumki al-aali wa achcharmatti. Sawweeti charmatatki ma'a ayyi naadum al-faayit wa bigiiti hintah.
- 16**Wa chilti min khulgaanki al-mulawwaniin wa jammalti beehum bakaanaat aaliyiin hana ibaada wa achcharmatti fooghum. Wa cheyy misil da abadan ma bigi wa abadan ma yabga battaan!
- 17**Wa inti chilti al-ziina hana l-dahab wa l-fudda al-ana anteethum leeki wa sawweeti beehum asnaam dukuura wa achcharmatti ma'aahum.
- 18**Wa chilti khulgaanki al-mukallafiin wa labbastiihum le l-asnaam dool wa gaddamti leehum dihni wa bakhuuri.
- 19**Wa khubziti al-anteetha leeki wa l-dagiig wa l-dihin wa l-asal al-ana akkaltuhum leeki, inti chiltiihum wa gaddamtiihum hadaaya le asnaamki le yardo be riihithum. Wa da bas al-sawweetiih! Wa da kalaam Allah al-Rabb.
- 20**««“Wa chilti awlaadki wa banaatki al-wilidtiihum leyi wa gaddamtiihum dahaaya le l-asnaam dool le yaakuluuhum. Wa min al-charmata, ma chibi'ti walla?
- 21**Inti dabahti iyaali wa harragtiihum wa gaddamtiihum le asnaamki.
- 22**Wa fi kulla muharramaatki wa charmatatki, ma fakkarti fi ayyaam chabaabki wakit al-inti aryaane marra waahid wa mulmarmikhe fi dammiki.
- 23**««“Wa ba'ad kulla fasaalitki, al-azaab leeki! Aywa, al-azaab jaaki! Wa da kalaam Allah al-Rabb.
- 24**Wa inti baneeti ligdaabe wa sawweeti bakaan aali hana ibaada fi ayyi naga'a.
- 25**Fi dakhuul ayyi derib, baneeti bakaan aali wa asta'malti jamaalki fi l-amal al-muharram. Wa gaddamti nafiski le ayyi naadum al-faayit wa kattarti charmatatki.
- 26**Wa achcharmatti ma'a l-Masriyiin jiiraanki al-ajsaamhum kubaar wa kattarti charmatatki le tikhaddibiini.
- 27**Wa daahu ana rafa't iidi diddiki wa gallalt ma'aachki. Wa sallamtiki le udwaanki al-kirhooki wa l-eeb karab banaat al-Filistiyyiin kula be sabab fi'ilki al-cheen.

28Wa inti ma chibi'ti min al-charmata lahaddi achcharmatti ma'a naas balad Achuur. Aywa, achcharmatti ma'aahum wa be da kula, ma chibi'ti.

29Wa kattarti charmatatki min balad Kan'aan lahaddi balad Baabil wa be da kula, inti ma chibi'ti abadan min al-charmata!

30««Akiid ma gidirti fi galibki! Sawweeti kulla l-achya dool wa humman amal hana charmuuta kabiire. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

31Wa baneeti ligdaabe fi dakhuul hana kulla l-duruub wa sawweeti bakaan aali hana ibaada fi ayyi naga'a. Wa ma chilti taman charmatatki misil al-charaamiit al-aakharaat.

32La! Inti misil mara zaaniye al-tifattich rujaal aakhariin bala raajilha!

33Fi l-aade, yantu hadaaya le l-charaamiit. Wa laakin inti anteeti hadaaya le kulla sudgaanki! Aywa, inti kaffeetiihum le yaju leeki min ayyi bakaan wa yichcharmato ma'aaki.

34Fi charmatatki, inti ma sawweeti misil al-awiin al-aakharaat. Ma fattachooki inti laakin inti bas kaffeetiihum! Sawweeti al-aks!»»

Al-ikhaab fi chaan charmatat al-Khudus

35Wa fi chaan da, asma'e kalaam Allah, ya l-charmuuta!

36Daahu Allah al-Rabb gaal: «Chahwaatki ziyaada fi ayyi wakit wa kachafti ireeki wakit gaa'ide tichcharmata ma'a sudgaanki wa ma'a kulla asnaamki al-muharramiin. Hatta damm iyaalki kula anteetiih leehum.

37Wa fi chaan da, ana nilimm kulla sudgaanki al-ajabtiihum wa kulla l-habbeetiihum wa kulla l-kirihtiihum. Aywa, ana nilimmuhum min ayyi jiihe diddiki. Wa giddaamhum, nakchif ireeki wa humman yichiifuuki aryaane.

38Wa nihaakimki hukum al-awiin al-zannaayaat wa kattaalaat al-dimam. Wa min chiddit khadabi wa khiirti, nikhattiiki be damm.

39Wa nisallimki le sudgaanki wa humman yidammuru lagaadiibki wa yahdumu bakaanaatki al-aaliyiin hana l-ibaada. Wa yisillu minki khulgaanki wa yanhabo ziinitki al-khaaliye wa yikhalluuki aryaane marra waahid.

40Wa yigawwumu al-mujtama' diddiki wa yarjumuuki wa yigattu'u laham jilidki be l-seef.

41Wa yiharrugu buyuutki wa yichaaru'uuki giddaam awiin katiiraat. Wa ana niwaggif charmatatki wa battaan ma tagdare tikaffi sudgaanki.

42«Wa nitimm khadabi foogki. Wa ba'ad da, niba''id minki khiirti wa nabga haadi wa battaan ma nakhdab.

⁴³Achaan inti ma fakkarti ayyaam chabaabki wa gammeeti diddi be kulla fi'ilki al-cheen da. Wa khalaas, daahu ana nihammilki natiijat amalki. Inti sawweeti muharramaatki wa zidti fooghum fi'ilki al-cheen!» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Madiinat al-Khudus amalha cheen

⁴⁴«Chiifi! Yadurbu foogki masal al-buguul: «Al-bineeye misil ammaha.»

⁴⁵Inti bineeyit al-mara al-kirhat raajilha wa iyaalha. Wa inti akhut al-akhwaat al-kirhan rujaalhin wa iyaalhin. Aywa, ammiki min gabiilat al-Hittiyiin wa abuuki min gabiilat al-Amuuriyin.

⁴⁶Wa akhutki al-kabiire hi madiinat al-Saamira al-gaa'ide munchaakh minki ma'a banaatha. Wa tariiditki hillit Saduum al-gaa'ide junuub minki ma'a banaatha.

⁴⁷Inti ma chilti derib akhwaatki bas wa la sawweeti muharramaat misilhin. La, da inti chifti chiyya leeki! Inti hilikti ziyaada minhin be kulla fi'ilki al-cheen.»

⁴⁸Wa daahu kalaam Allah al-Rabb: «Nahlif be usmi al-Hayy! Saduum akhutki wa banaatha ma sawwan fi'il cheen ziyaada min al-inti wa banaatki sawweetannah.

⁴⁹Wa daahu khata akhutki Saduum. Hi mustakbire wa chab'aane be l-akil wa ma indaha hamm wa gaa'ide fi l-raaha, hi wa banaatha. Wa laakin hinna ma saa'adan ayyi naadum miskiin wa la da'iif.

⁵⁰Hinna bigan mustakbiraat wa sawwan al-cheyy al-ana ja'altah muharram. Wa ana dammartihin wakit chift al-cheyy da.

⁵¹Wa l-Saamira ma sawwat nuss zunuubki kula wa inti kattarti muharramaatki ziyaada min hineeha. Wa sawweeti akhwaatki misil awiin saalhaat be kulla muharramaatki al-inti sawweetiihum!

⁵²Wa hassa' da, alhammale eebki. Wa inti sawweeti akhwaatki misil awiin saalhaat wa da be sabab zunuubki al-muharramiin ziyaada min hineehin. Hinna bigan saalhaat ziyaada minki. Dangiri raaski wa alhammale eebki achaan akhwaatki saalhaat ziyaada minki.

⁵³«Yoom waahid, ana nikhayyir leehin haalithin. Aywa, nikhayyir haalit Saduum wa banaatha wa l-Saamira wa banaatha. Wa nikhayyir haalitki inti kula ma'aahin.

⁵⁴Fi l-yoom da, tilhammale eebki wa takhjale fi kulla cheyy al-sawweetiih wa da yisabbirhin.

⁵⁵Wa akhutki Saduum wa banaatha yigabbilan fi haalithin al-zamaan. Wa akhutki al-Saamira wa banaatha yigabbilan fi haalithin al-zamaan. Wa inti wa banaatki kula tigabbilan fi haalitkan al-zamaan.

⁵⁶Wa fi wakit istikbaarki, inti chammatti fi akhutki Saduum.

⁵⁷Wa da gubbaal fasaalitki ma tibiin. Wa hassa' da, doorki ja. Banaat al-Araamiyiin wa kulla jaaraathin yi' ayyibanki wa banaat al-Filistiyiin yahgiranki min kulla jiihe.

⁵⁸Wa inti tilhammale natiijat fi' ilki al-cheen wa muharramaatki.» Wa da kalaam Allah.

⁵⁹Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Inti gata'ti haliifitki wa nagadti mu'aahadatki ma'aayi. Wa hassa', ana nisawwi foogki misil inti sawweeti foogi.

⁶⁰Wa ana nifakkir fi mu'aahadati al-sawweetha ma'aaki fi ayyaam chabaabki wa nisabbit ma'aaki mu'aahadati al-daayme.

⁶¹Wa tifakkiri fi amalki wa l-eeb yakrubki wakiti tigaabili akhutki al-kabiire ma'a akhutki al-sakhayre. Wa ana nantiihin leeki misil banaat wa laakin ma yichaarikan fi l-mu'aahada.

⁶²Wa nisabbit mu'aahadati ma'aaki. Wa be da, ta'arfi kadar ana bas Allah.

⁶³Wa wakiti tifakkiri fi l-faat, al-eeb yakrubki wa battaan ma tagdare tufukki khachumki achaan inti waddarti charafki. Wa laakin ana nakhfir leeki kulla cheyy al-sawweetiih.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Hizgiyaal 17

Masal al-suguura al-itneen

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, hajji hijjeeye wa adrub masal le Bani Israa'iil.

³Wa guul leehum: «Daahu Allah al-Rabb gaal:

“Fiyah sagur waahid kabiir al-janaaheeh kubaar wa riichah tuwaal wa suufah katiir wa mulawwan. Wa l-sagur da, macha jibbaal Lubnaan wa chaal raas chadarat al-arz.

⁴Aywa, hu gata' firi' wa waddaah fi balad Kan'aan wa khattaah fi madiinat al-tujjaar.

⁵Wa chaal habba waahide min al-balad kula wa teerabha fi zere' le tugumm misil chadarat gana jamb almi al-katiir.

⁶Wa l-habba di gammat wa bigat chadarat inab al-gaa'ide tasrah. Wa furuu'ha maddathum le l-sagur da wa uruugha gaa'idiin tihtah. Wa hi bigat chadarat inab wa sawwat furuu' wa gawwamat warag.

⁷««Wa laakin fiyah sagur aakhar kabiir al-janaaheeh kubaar wa riichah katiir. Wa daahu chadarat al-inab di wajjahat uruugha ale l-sagur al-aakhar da wa maddat furuu'ha aleyah. Hi dawwarat hu yazgiha barra min al-bakaan al-maggaanooha foogah.

⁸Wa da bakaan adiil wa jamb almi katiir. Maggaanooha le tisawwi furuu' wa talda fawaakih wa tabga chadarat inab aziime.»»

⁹«Wa guul leehum: «Daahu Allah al-Rabb gaal:

“Hal chadarat al-inab di tanjah walla? La! Al-sagur al-awwalaani yamlutha be uruugha wa fawaakihha kula yagta’hum. Wa hi tamrad wa taybas wa kulla bizritha tumuut. Wa da ma be iid gawiiye wa la be deech kabiir kadar yamultuuha be uruugha.

¹⁰Wa kan magganooaha battaan, hal hi tanjah walla? Wa kan riih al-sabaah tihijjaha, hi taybas marra waahid, aywa, taybas fi l-bakaan al-magganooha foogah.”»»

Tafsiir al-masal

¹¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

¹²«Guul le l-cha’ab al-aasiyiin dool: «Ma iriftu ma’ana al-masal da walla? Daahu al-tafsiir. Malik Baabil ja fi Madiinat al-Khudus wa karab malikha wa kubaaraatha wa waddaahum ma’aayah fi Baabil.

¹³Wa darraj waahid min zurriiyit al-muluuk fi mamlakat Yahuuza wa sawwa ma’aayah mu’aahada wa hallafah. Wa chaal kubaaraat al-balad wa waddaahum fi l-khurba

¹⁴achaan al-mamlaka tagood sakhayre wa ma tagdar tittawwar wa tahfad mu’aahadatah le tasbit.

¹⁵««Wa laakin al-malik da atmarrad didd malik Baabil. Hu rassal naasah le Masir achaan yantuuh kheel wa askar katiiriin. Hal malik misil da yanjah walla? Hal naadum al-sawwa mu’aamara misil di yanja walla? Hal hu al-nagad al-alaakha di yanja walla?

¹⁶Nahlif be usmi al-Hayy, akiid al-malik da yumuut fi Baabil balad al-malik al-darrajah achaan hu gata’ haliiftah wa nagad alaakhtah. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹⁷Wa kan malik Masir yantiih deech kabiir wa askar katiiriin kula, da ma yisaa’idah fi l-harib wakait askar Baabil yilimmu turaab wa yabnu radmiye le l-hisaar le yaktulu naas katiiriin.

¹⁸Al-malik da gata’ haliiftah wa nagad mu’aahadatah al-hu mada foogha wa sawwa kulla l-cheyy da. Wa be da, hu ma yanja.»»

¹⁹Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Nahlif be usmi al-Hayy! Al-haliife al-hu sawwaaha giddaami, hu gata’ha wa mu’aahadati kula, hu nagadha. Wa ana ni’aakhibah be sabab fi’ilah.

²⁰Wa ana nukujj leyah charaki wa nakurbah. Wa niwaddiih Baabil wa hinaak nihaakimah fi chaan al-khiyaana al-hu sawwaaha diddi.

²¹Wa l-mu’arridiin min kulla askarah yumuutu be l-seef wa l-faddalo yichittu fi l-riih. Wa be da, intu ta’arfu kadar da, ana Allah bas gultah.»»

²²Daahu Allah al-Rabb gaal: «Ana zaati nichiiil firi' min raas chadarat al-arz al-tawiile wa nimagginah. Min furuu'ah foog, nagta' firi' latiif wa ana zaati nimagginah fi jabal tawiil wa aali.

²³Nimagginah fi jabal aali fi balad Israa'iil wa hu yisawwi furuu' wa yalda fawaakih wa yabga chadarat arz aziime. Wa ayyi nafar hana tuyuur yaskunu foogha wa yaskunu fi dull furuu'ha.

²⁴Wa be da, kulla chadar al-kadaade ya'arif kadar ana Allah. Nisakhkhir al-chadara al-aaliye wa ni'alli al-chadara al-sakhayre. Niyabbis al-chadara al-khadra wa nikhaddir al-chadara al-yaabse. Wa da, ana Allah bas gultah wa nihaggigah.»

Hizgiyaal 18

Allah yihaasib hasab al-amal

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Maala tihajju be l-masal da al-bukhuss balad Israa'iil: «Kan al-abbahaat akalo al-inab al-akhdar, sunuun iyaalhum yakhdaro?»

³Ana nahlif be usmi al-Hayy, akiid intu ma tadurbu al-masal da battaan fi Israa'iil. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

⁴Aywa, hayaat al-insaan hinti ana. Wa misil da, hayaat al-abu wa hayaat al-wileed, humman al-itneen kula hineeyi ana. Wa l-yisawwi zanib, hu bas al-yumuut.

⁵«Akuun fiyah raajil saalih al-yisawwi al-hagg wa l-adaala.

⁶Hu ma yarfa' uyuunah ale asnaam Bani Israa'iil wa la yaakul min dahaayaahum fi ruuse al-jibaaal. Wa hu ma yinajjis marit jaarah wa la yigarrib le l-mara fi wakit heedha.

⁷Wa ma yidaayig naadum wa laakin yigabbil al-damaana al-karabha fi deen le siidha wa ma yasrig. Wa yigassim aklah ma'a l-jii'aan wa yanti khalag le l-aryaan.

⁸Wa hu ma yanti deen be riba wa la yichiil faayde. Wa yiba''id min al-zulum wa yichaari' be l-hagg been al-naas.

⁹Hu yitaabi' churuuti wa yahfad gawaaniini wa yisawwi al-hagg. Hu da raajil saalih wa akiid yahya. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹⁰«Wa akuun al-raajil al-saalih da yijiib wileed sarraag al-yidaffig al-damm wa yisawwi ayyi cheyy fasil misil da.

¹¹Abuuh ma sawwa amal misil da wa laakin al-wileed yaakul min dahaaya al-asnaam fi ruuse al-jibaaal wa yinajjis marit jaarah.

¹²Hu yidaayig al-miskiin wa l-da'iif wa yasrig wa ma yigabbil al-damaana al-karabha fi deen le siidha. Wa yarfa' uyuunah le l-asnaam wa yisawwi al-muharramaat.

13 Wa yanti deen be riba wa yichiil faayde. Hal hu da yahya walla? La! Hu sawwa kulla l-muharramaat dool. Akiid yumuut wa hu bas mas'uul min mootah.

14 «Wa akuun al-wileed da yakbur wa yijiib wileed wa l-wileed da yichiif kulla l-zunuub al-abuuh sawwaahum. Hu yichiifhum wa laakin ma yisawwi misilhum.

15 Hu ma yarfa' uyuunah ale asnaam Bani Israa'iil wa la yaakul min dahaayaahum fi ruuse al-jibaaal. Wa hu ma yinajjis marit jaarah

16 wa ma yidaayig naadum wa yigabbil al-damaana al-karabha fi deen le siidha wa ma yasrig. Wa yigassim aklah ma'a l-jii'aan wa yanti khalag le l-aryaan.

17 Wa hu yiba''id min al-zulum wa ma yanti deen be riba wa ma yichiil faayde. Hu yahfad gawaaniini wa yitaabi' churuuti. Wa akiid hu da yahya, ma yumuut be sabab al-khata al-abuuh sawwaah.

18 Wa laakin abuuh sawwa zulum wa sarag akhuuh wa ma sawwa adiil fi usut cha'abah wa daahu yumuut be sabab khataaya hu zaatah.

19 «Wa intu tuguulu: <Maala al-wileed ma yilhammal khata abuuh?> Da fi chaan al-wileed da sawwa al-hagg wa l-adaala wa hafad gawaaniini wa tabbagaahum. Wa akiid hu da yahya.

20 Wa l-insaan al-yaznib, hu bas al-yumuut. Al-wileed ma yilhammal khata abuuh wa l-abu ma yilhammal khata wileedah. Wa l-aadil yalga natiijat adaaltah wa l-aasi yalga natiijat isyaanah.

Allah yakhbal al-tooba

21 «Wa kan al-aasi yutuub min kulla zunuubah al-sawwaahum wa yahfad kulla churuuti wa yisawwi al-hagg wa l-adaala, akiid hu da yahya ma yumuut.

22 Wa ana ma nizzakkar kulla isyaanah al-sawwaah. Wa be sabab adaaltah al-sawwaaha, hu yahya.

23 Hal nafrah be moot al-aasi walla? Wa kan yigabbil min derbah al-fasil da, ma yahya walla? Wa da kalaam Allah al-Rabb.

24 Wa laakin kan al-saalih yikhalli adaaltah wa yisawwi al-zulum wa yisawwi kulla l-muharramaat al-sawwaahum al-aasi, hal yahya walla? Wa kulla l-adaala al-sawwaaha awwal, ma yizzakkarooaha battaan. Hu yumuut be sabab al-khiyaana wa l-zunuub al-sawwaahum.

25 «Wa laakin intu tuguulu: <Al-cheyy al-Rabb gaa'id yisawwi da ma adiil!> Asma'o, ya Bani Israa'iil. Hal al-cheyy al-ana gaa'id nisawwi da ma adiil walla? Al-cheyy al-intu gaa'idiin tisawwuuh da bas ma adiil.

26 Kan al-saalih yikhalli adaaltah wa yisawwi al-zulum, hu yumuut. Be sabab al-zulum al-sawwaah bas, hu yumuut.

²⁷Wa laakin kan al-aasi yikhalli isyaanah al-gaa'id yisawwihi wa yisawwi al-hagg wa l-adaala, hu da yinajji nafsah wa yahya.

²⁸Wa kan hu irif wa taab min al-isyaaan al-sawwaah, akiid hu yahya wa ma yumuut.

²⁹Wa laakin intu Bani Israa'iil tuguulu: «Al-cheyy al-Rabb gaa'id yisawwi da ma adiil.» Ya Bani Israa'iil! Hal al-cheyy al-ana gaa'id nisawwi da, ma adiil walla? Al-cheyy al-intu gaa'idiin tisawwuuh da bas ma adiil.

³⁰«Wa fi chaan da, ana nihaakim ayyi waahid min Bani Israa'iil hasab derbah al-chaalah. Gabbulu! Tuubu min kulla isyaanku wa ayyi cheyy al-yilizzuku fi l-khata. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

³¹Khallu minku isyaanku wa khayyuru galibku be galib jadiid wa khayyuru ruuhku be ruuh jadiide. Maala tumuutu, ya Bani Israa'iil?

³²Ana ma nafrah be moot hana ayyi naadum. Tuubu wa be da, tahyo!» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Hizgiyaal 19

Nuwaah le l-muluuk al-misil diidaan

¹Allah gaal leyi nikhanni nuwaah al-hizin le muluuk Bani Israa'iil.

²Wa nuguul: «Ammak ma duudaay walla? Hi raagde fi ust al-diidaan. Wa fi lubb furuukh al-diidaan, hi tirabbi iyaalha.

³Hi rabbat waahid min iyaalha wa hu kibir wa bigi malik al-diidaan. Wa hu allam kikkeef yicharrit seedtah wa yaakul al-naas.

⁴Wa l-umam sim'o beyah wa ramooh fi nugrithum. Aywa, karabooh wa waddooh be zumaam fi balad Masir.

⁵«Wakit al-duudaay chaafatah, achamha angata'. Wa hi chaalat aakhar min iyaalha wa sawwatah malik al-diidaan.

⁶Wa hu macha fi ust al-diidaan wa bigi malikhum. Wa allam kikkeef yicharrit seedtah wa akal al-naas.

⁷Hu dammar gusuurhum al-gawiyiin wa kharab mudunhum. Wa l-balad ga'adat kharaab min sukkaanha be sabab hiss gargaraanah.

⁸Wa l-umam al-hawaaleeyah jo min wulaayaathum. Wa gammo diddah wa kajjo leyah charak wa hu waga' fi nugrithum wa karabooh.

⁹Wa be zumaam, khattooh fi lubb gafas wa waddooh le malik Baabil. Wa dassooh fi lubb sijin achaan hissah battaan ma yinsami' fi jibaaal Bani Israa'iil.»

Nuwaah le mamlakat Yahuuza

¹⁰«Ammak misil chadarat al-inab al-magganooha fi khachum al-almi. Hi wildat fawaakih wa indaha warag achaan al-almi katiir.

¹¹Wa furuu’ha induhum gudra le yabgo isay le l-muluuk. Hi kibrat wa bigat tawiile min kulla l-chadar al-aakhar. Wa tinchaaf fi chaan tuulha wa katarat waragha.

¹²Laakin hi mallatooaha be khadab wa ramooha fi l-ard. Wa riih al-sabaah yabbasat fawaakihha wa humman daffago. Wa furuu’ha al-induhum gudra yibso wa l-naar akalathum.

¹³Wa hassa’, magganooha fi l-sahara, fi ard jafaaf wa atach.

¹⁴Maragat naar min dumburha wa akalat al-furuu’ wa l-fawaakih. Wa battaan ma fi furuu’ al-induhum gudra le yabgo isay le l-muluuk.» Wa da khine yikhannuuh misil nuwaah al-hizin.

Hizgiyaal 20

Al-asnaam fi taariikh Bani Israa’iil

¹Wa fi yoom achara hana l-chahar al-khaamis hana l-sana al-saab’e min waddoona fi l-khurba, waahidiin min chuyuukh Bani Israa’iil jo leyi le yas’alo Allah. Wa wakit jo wa ga’ado giddaami,

²Allah hajja leyi wa gaal:

³«Ya ibn Adam, hajji le chuyuukh Bani Israa’iil wa guul leehum: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Jiitu le tas’alooni walla? Nahlif be usmi al-Hayy, ana ma narda intu tas’alooni.”»» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

⁴«Ya ibn Adam, maala ma tihaakimhum? Aywa, haakimhum wa arrifhum muharramaat juduudhum.

⁵Wa guul leehum: Daahu Allah al-Rabb gaal: «Fi yoom ana azalt Bani Israa’iil, ana halaft le zurriiyit Yaakhuub wa arraft nafsi leehum fi balad Masir. Wa halaft leehum wa gult: “Ana Allah Ilaahku.”

⁶Wa fi l-yoom da, ana halaft leehum kadar namrughum min balad Masir wa niwaddiihum ale l-balad al-ana azaltaha leehum. Wa l-balad di malaane be l-laban wa l-asal wa jamiile min kulla l-buldaan.

⁷Wa gult leehum: “Khalli ayyi naadum yazgul al-asnaam al-muharramaat hana Masir al-ya’ajubuuh wa ma yinnajjas beehum achaan ana bas Allah Ilaahku.”

⁸««Wa laakin juduudku isooni wa ma dawwaro yasma’ooni. Wa ma fi naadum minhum al-zagal al-asnaam al-muharramaat hana Masir al-ya’ajubuuh wa la khallaahum. Wa ana gult: “Ninazzil khadabi fooghum min bidaaytah lahaddi nihaaytah fi usut balad Masir.”

⁹Wa laakin fi chaan ihtiraam usmi giddaam al-umam al-humman saakniin fi usuthum, ana ma nazzalt khadabi fooghum. Wa ana arraft leehum nafsi giddaam al-umam dool wakit maragtuhum min balad Masir.

¹⁰««Aywa, ana maragtuhum min balad Masir wa waddeethum fi l-sahara.

¹¹Wa anteethum churuuti wa arraftuhum gawaaniini al-beehum yalgo al-haya kan yitabbuguuhum.

¹²Wa battaan anteethum yoomi hana l-sabt le yabga alaama beeni wa beenhum. Wa be da, ya'arfu kadar ana Allah bas khassastuhum.

¹³Wa laakin Bani Israa'iil isooni fi l-sahara. Wa humman ma taaba'o churuuti wa abo gawaaniini al-beehum yalgo al-haya kan yitabbuguuhum. Wa daayman ma ahtaramo yoomi hana l-sabt. Wa battaan ana gult: "Ninazzil fooghum khadabi fi l-sahara wa nikammilhum."

¹⁴Wa laakin fi chaan ihtiraam usmi giddaam al-umam, ana ma nazzalt khadabi fooghum. Wa ana maragtuhum min balad Masir giddaam al-umam dool.

¹⁵Wa laakin ana halaft leehum fi l-sahara kadar ma niwaddiihum fi l-balad al-ana azaltaha leehum. Wa l-balad di malaane be l-laban wa l-asal wa jamiile min kulla l-buldaan.

¹⁶Achaan humman abo gawaaniini wa ma taaba'o churuuti wa ma ahtaramo yoomi hana l-sabt achaan guluubhum taaba'o asnaamhum.

¹⁷Wa be da kula, ana chiftuhum be een al-rahma wa ma halaktuhum wa la dammartuhum fi l-sahara.

¹⁸««Wa fi l-sahara, ana gult le iyaalhum: "Ma tamchu hasab wasiiyat abbahaatku wa la tahfado gawaaniinum wa la tinajjusu nufuusku be asnaamhum.

¹⁹Ana bas Allah Ilaahku! Taabu'u churuuti wa ahfado gawaaniini wa tabbuguuhum.

²⁰Wa aj'alo yoomi hana l-sabt mukhaddas achaan hu alaama beeni wa beenku. Wa be da, ta'arfu kadar ana bas Allah Ilaahku."

²¹««Wa laakin iyaalhum isooni wa ma taaba'o churuuti wa la hafado gawaaniini al-beehum yalgo al-haya kan yitabbuguuhum. Wa humman ma ahtaramo yoomi hana l-sabt. Wa fi chaan da, ana gult: "Ninazzil fooghum khadabi fi l-sahara wa nikammilhum."

²²Wa laakin fi chaan ihtiraam usmi giddaam al-umam, ana ma nazzalt khadabi fooghum. Wa ana maragtuhum min balad Masir giddaam al-umam dool.

²³Wa battaan ana halaft leehum fi l-sahara kadar nichattithum been al-umam wa nifarrighum fi ust al-buldaan.

²⁴Achaan humman ma tabbago gawaaniini wa abo churuuti wa ma ahtaramo yoomi hana l-sabt achaaan khatto uyuunhum fi asnaam abbahaathum.

²⁵Wa be sabab da, ana zaati anteethum churuut al-ma adiiliin wa gawaaniin al-beehum al-naadum ma yalga al-haya.

²⁶Wa khalleethum annajjaso be gaddimiin dahaayaahum hana kulla awlaad al-bikir. Wa da le yinbahtu wa ya'arfu kadar ana bas Allah.›

Muhaakama fi chaan al-asnaam

²⁷«Wa fi chaan da, ya ibn Adam, hajji le Bani Israa'iil wa guul leehum: Daahu Allah al-Rabb gaal: «Daayman juduudku ayyarooni be sabab khiyaanithum leyi.

²⁸Ana waddeethum fi l-balad al-halaft wa gult nantiiha leehum. Wa wakit humman chaafu ayyi jabal aali wa ayyi chadara khadra, gaddamo fi l-bakaan da dahaayaahum. Wa khaddabooni be hadaayaahum wa be l-bakhuur al-riihtah ta'ajib wa be hadaayaahum hana l-charaab al-gaddamoohum fi l-bakaan da.

²⁹Wa ana gult leehum: “Chunu al-bakaan al-aali al-tamchu leyah da?” Wa sammoo al-bakaan da, al-bakaan al-aali hana l-ibaada lahaddi l-yoom.›

³⁰«Wa fi chaan da, guul le Bani Israa'iil: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Intu najjastu nufuusku wakit taaba'tu derib juduudku wa achcharmattu wara muharramaathum wa isiitu.

³¹Wa wakit intu tijiibu hadaayaaku wa wakit tiharrugu iyaalku fi l-naar, intu gaa'idiin tinajjusu nufuusku be kulla asnaamku lahaddi l-yoom. Wa be da, ana ma narda tas'alooni, ya Bani Israa'iil! Nahlif be usmi al-Hayy, ana ma narda intu tas'alooni.” Wa da kalaam Allah al-Rabb.

³²««Intu fakkartu wa gultu: “Aniina nidooru nabgo misil umam wa gabaayil hana buldaan aakhariin. Nidooru na'abudu leena asnaam hana hatab wa hajar misilhum.” Wa laakin da ma yabga!

³³Nahlif be usmi al-Hayy, ana nahkimku be iid chadiide wa be duraa' gawi wa ninazzil khadabi foogku. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

³⁴Wa be iid chadiide wa duraa' gawi wa nazziliin khadabi, ana namrugku min ust al-umam wa nilimmuku min al-buldaan al-intu muchattatiin fooghum.

³⁵Wa ana niwaddiiku fi l-sahara taraf min al-umam al-aakhariin. Wa hinaak nigaabilku wijih be wijih wa nihaakimku.

³⁶Misil ana haakamt juduudku fi saharat balad Masir, be misil da bas nihaakimku intu kula. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

³⁷Wa ana nukhuttuku tihit asaati wa tikarrumu al-mu'aahada al-tarbutni ma'aaku.

³⁸Wa nafrug minku al-naas al-gammo diddi wa isooni. Namrugum min al-balad al-humman gaa'idiin foogha ajaanib wa laakin ma yadkhulu fi balad Israa'iil. Wa be da, ta'arfu kadar ana bas Allah.»

³⁹«Wa leeku intu, ya Bani Israa'iil, daahu Allah al-Rabb gaal: «Khalli ayyi naadum yamchi ya'abud asnaamah! Wa laakin ba'ad da, khalli ayyi naadum yasma'ni. Wa tihtarumu usmi al-mukhaddas wa battaan ma tigaddumu hadaayaaku le asnaamku.

⁴⁰Achaan fi jabali al-mukhaddas wa da jabal Israa'iil al-aali, kulluku Bani Israa'iil wa kulla naas al-balad ta'abuduuni. Wa fi l-bakaan da bas, ana nakhbal zakaatku wa ahsan hadaayaaku wa kulla cheyy al-tikhassusuuh leyi. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

⁴¹Wa wakit namrugku min ust al-umam wa nilimmuku min al-buldaan al-intu muchattatiin fooghum, tabgo misil riithe haluuwe al-ana narda beeha. Wa beeku intu, ana niwassif khadaasti giddaam al-umam.

⁴²Wa wakit nigabbilku fi balad Israa'iil, fi l-balad al-ana halaft wa gult nantiiha le juduudku, khalaas ta'arfu kadar ana bas Allah.

⁴³Wa hinaak, tizzakkaro duruubku wa kulla amalku al-najjastu beehum nufuusku. Wa l-eeb yakrubku be sabab kulla l-fasaala al-sawweetuuha.

⁴⁴Ya Bani Israa'iil! Ana nisawwi al-cheyy da ma fi chaan deribku wa amalku al-fasliin wa laakin fi chaan charaf usmi. Wa be da, ta'arfu kadar ana bas Allah.»» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Muhaakama didd wati ard Israa'iil

⁴⁵Wa Allah hajja leyi wa gaal:

⁴⁶«Ya ibn Adam, wajjih ale l-wati wa kallim diddah wa atnabba' didd khaabat al-wati.

⁴⁷Wa guul le khaabat al-wati: «Asma'e kalaam Allah! Daahu Allah al-Rabb gaal: “Akiid nigabbid naar fi lubbiki al-taakul kulla l-chadar, al-akhdar wa l-yaabis kula. Wa ambalbaalitha haamiye, abadan ma tumuut. Wa taakul ayyi cheyy min al-wati lahaddi l-munchaakh.

⁴⁸Wa be da, kulla l-naas ya'arfu kadar ana Allah bas gabbadt al-naar di wa hi abadan ma tumuut.”»»

⁴⁹Wa ana Hizgiyaal gult: «Ya Allah Rabbi! Humman yihajju foogi wa yuguulu: «Hu yihajji be amsaal bas!»»

Hizgiyaal 21

Muhaakamat Madiinat al-Khudus

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, wajjih ale Madiinat al-Khudus wa kallim didd al-bakaanaat al-mukhaddasiin wa atnabba' didd balad Israa'iil.

³Wa guul le balad Israa'iil: «Daahu Allah gaal: “Akiid nugumm diddiki wa nisill seefi min beetah wa naktul al-saalih wa l-aasi kula.

⁴Aywa, naktul al-saalih wa l-aasi. Wa be sabab da bas, nisill seefi min beetah wa naktul kulla l-naas min al-wati lahaddi l-munchaakh.

⁵Wa be da, ayyi naadum ya'arif kadar ana Allah bas salleet seefi min beetah wa battaan ma nigabbilah.”»

⁶«Wa inta, ya ibn Adam, agnit wa dangir. Aywa, be hizin agnit giddaamhum.

⁷Akuun yuguulu leek: «Maalak tagnit?» Wa inta tuguul leehum: «Be sabab al-khabar al-jaayi, kulla l-guluub yingat'u wa kulla l-iide yinrakhu wa kulla l-uguul yibarjulu wa kulla l-rikab yumuu'u misil almi. Wa l-khabar da jaayi wa yilhaggag.»» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Al-seef al-mutarrag

⁸Wa Allah hajja leyi wa gaal:

⁹«Ya ibn Adam, atnabba' wa guul: «Daahu Allah al-Rabb gaal:

“Al-seef! Al-seef! Hu mutarrag wa majli.

¹⁰Mutarrag le l-katil wa majli le yiraari misil al-barraaga. Ma tafrah, ya wileedi. Ikhaab al-seef jaayi achaan inta abeet ikhaab al-asa.

¹¹Anto al-seef le l-yajliih wa le l-yakurbuuh be l-iid. Tarragooh wa jaloooh wa antooh le l-yaktul.

¹²««Ya ibn Adam, koorik wa abki be hizin achaan al-seef da marag didd cha'abi wa didd kulla muluuk Bani Israa'iil. Ramoohum fi l-seef ma'a cha'abi wa fi chaan da, hizz raasak.

¹³Aywa, Allah gaa'id yijarrib cha'abah. Wa kan asa al-muluk al-hagarooaha bigat ma fiiha, chunu yukuun? Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹⁴««Ya ibn Adam, atnabba' wa adrub iideenak achaan al-seef yadrub marrateen aw talaata. Wa da l-seef al-yaktul. Aywa, da l-seef al-yaktul katiir wa yaktul al-naas fi kulla bakaan.

¹⁵Fi chaan al-seef da, guluubhum yingat'u wa rijleehum yittarta'o. Fi kulla biibaanhum, ana khatteet al-seef al-yakhrub. Wa hu yiraari misil al-barraaga wa majli le l-harib.

¹⁶Ya l-seef al-tariin, adrub ale l-zeene wa adrub ale l-isra wa fi ayyi bakaan al-tiwajjih.

¹⁷Ana kula nadrub iideeni wa nakhdab aakhir khadab wa da, ana Allah bas gultah.”»»

Seef malik Baabil

18 Wa Allah hajja leyi wa gaal:

19 «Asma', ya ibn Adam, arsim duruub itneen le seef malik Baabil wakit yamrug min baladah. Wa fi ayyi derib, khutt alaama al-tiwassif al-hille al-yamchi leeha al-derib.

20 Wa l-derib al-waahid yiwaddi al-seef le Rabba madiinat Bani Ammuun. Wa l-derib al-aakhar yiwaddi le Madiinat al-Khudus hi al-madiina al-gawiiye fi balad Yahuuza.

21 Achaan malik Baabil gaa'id fi machbak al-duruub al-itneen dool le yichawwif. Wa yihizz al-nachaachiib wa yas'al al-asnaam wa yakchif al-kibde.

22 Wa fi iidah al-zeene, fi uud al-yiwassif kadar am'iyeedaat waga'at fi Madiinat al-Khudus. Wa fi chaan da, yijiibu murdaas kabiir wa yikooruku le l-katil wa yarfa'o hissuhum le l-harba. Wa yuduggu biibaan al-madiina be l-murdaas al-kabiir da wa yilimmu turaab wa yabnu radmiie.

23 Sukkaan Madiinat al-Khudus yahsubu kadar am'iyeedaat di khachch achaan halafo leehum be l-amaan. Wa laakin malik Baabil yizakkirhum khataahum wa yaji yakrubhum.»

24 Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Intu zakkartuuni khataaku. Wakit isyaanku anchaaf, intu wassaftu zunuubku wa kulla amalku. Wa fi chaan da, yakurbuuku be gu.

25 Ya inta malik Bani Israa'iil! Ya inta kattaal al-dimam wa kaafir! Yoomak garrab wa wakit ikhaabak ja.

26 Daahu Allah al-Rabb gaal: «Khalli yamurgu minnah al-kadmuul wa yisillu minnah al-taaj. Kulla cheyy yikhayyir, al-miskiin yarfa'ooh wa l-gawi yinazzuluuh.

27 Kharaab, kharaab! Nisawwi kharaab al-abadan ma bigi mislah! Wa da, lahaddi yaji siid al-charii'a al-ana nantiiha leyah.»

Al-seef didd Bani Ammuun

28 «Wa inta ya ibn Adam, atnabba' wa guul: «Daahu Allah al-Rabb hajja kalaam yukhuss Bani Ammuun wa eebhum. Hu gaal: “Al-seef! Al-seef! Hu masluul le l-dabih wa majli le l-harib wa yiraari misil al-barraaga.

29 Wa wakit gaa'idiin yichiifu leeku ru'ya saakit wa yichawwufu leeku be kidib, al-seef yagta' rigaab al-fasliin humman al-yoomhum garrab wa wakit ikhaabhum ja.

30 Gabbulu al-seef fi beetah! Ana ni'aakhibku fi l-bakaan al-khalagooku foogah, fi l-balad al-foogha ga'arku.

31 Wa ninazzil khadabi foogku wa nanfukh foogku naar khadabi wa nisallimku fi iid al-naas al-haarriin al-ya'arfu yisawwu al-kharaab.

³²Wa intu tabgo hagg al-naar wa dammuku yidaffig fi ust al-balad wa battaan ma yizzakarooku.”› Wa da, ana Allah bas gultah.»

Hizgiyaal 22

Muharramaat Madiinat al-Khudus

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, maala ma tihaakimha? Aywa, haakim al-madiina al-malaane be l-damm wa arrifha kulla muharramaatha.

³Wa guul: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Ya Madiinat al-Khudus! Inti tidaffigi al-damm fi lubbiki le tigarribi wakitki hana l-ikhaab. Wa tisawwi asnaam le tinajjisi nafiski.

⁴Wakit daffagti al-damm da, bigiiti khaatiye. Wa wakit sawweeti al-asnaam dool, bigiiti nijse. Wa garrabti wakitki hana l-ikhaab wa jiiti fi nihaayat siniinki. Wa fi chaan da, nisawwiiki aaybe giddaam al-umam wa chimmeete giddaam kulla l-buldaan.

⁵Al-naas al-gariibiin wa l-ba’iidiin kula yichchammato foogki achaan usumki annajjas wa barjaalki kitir.

⁶««Ya Madiinat al-Khudus, daahu muluuk Bani Israa’iil al-fi lubbiki, ayyi waahid yaktul dimme hasab gudurtah.

⁷Wa fi lubbiki, yal’ano al-amm wa l-abu. Wa fiiki, yidaayugu al-ajnabi wa yazulmu al-atiim wa l-armala.

⁸Wa inti hagarti kulla cheyy mukhaddas hanaayi wa ma ahtaramti yoomi hana l-sabt.

⁹Wa fi lubbiki, fiyah naas al-yangulu al-kalaam le yaktulu dimme. Wa fiiki, yaakulu min dahaaya al-asnaam fi ruuse al-jibaaal. Wa fi usutki, yisawwu fi’il cheen.

¹⁰Wa fi lubbiki, yakchufu ire al-abu. Wa fiiki, yarugdu be gu ma’a mara al-indaha heed.

¹¹Fi lubbiki, naadum waahid yisawwi al-haraam ma’a marit jaarah wa naadum aakhar yinajjis marit wileedah be fi’il cheen wa naadum aakhar yargud be gu ma’a akhtah bitt abuuuh.

¹²Wa fi lubbiki, yichiilu ujra le yaktulu dimme wa yichiilu al-riba wa l-faayde wa yidaayugu al-naas wa ana kamaan, nisooni. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹³««Ya sukkaan Madiinat al-Khudus, daahu ana rafa’t iidi didduku be sabab al-maal al-haraam al-chiltuuh wa l-dimme al-kataltuuha fi lubb al-madiina di.

¹⁴Wa hal guluubku yasbutu wa iideeku yalگو al-gudra fi l-yoom al-ana nugumm didduku walla? Wa da, ana Allah bas gultah wa nihaggigah.

15 Wa ana nichattitku been al-umam wa nifarrigku fi ust al-buldaan wa nitahhirku min najaasitku.

16 Wa intu be nufuusku tiwadduru ihtiraamku giddaam al-umam. Wa be da, ta'arfu kadar ana bas Allah.”»»

17 Wa Allah hajja leyi wa gaal:

18 «Ya ibn Adam, Bani Israa’iil bigo misil wasakh al-fudda. Kulluhum misil al-nahaas wa l-tuuta wa l-hadiid wa l-hadiid al-azrag al-faddalo wasakh fi ust al-naar.»

19 Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Achaan kulluku bigiitu wasakh, daahu ana nilimmuku fi ust Madiinat al-Khudus

20 misil yilimmu al-fudda wa l-nahaas wa l-hadiid wa l-hadiid al-azrag wa l-tuuta fi l-naar wa yanfukhu al-naar le yagta’oohum. Wa be misil da fi za’ali wa khadabi, ana nilimmuku wa nidissuku fi l-naar wa nagta’ku.

21 Wa ana nilimmuku fi lubb Madiinat al-Khudus wa nanfukh foogku naar khadabi wa nagta’ku.

22 Wa misil al-fudda tingati’ fi lubb al-naar, be misil da intu kula tingat’u fi lubb Madiinat al-Khudus. Wa be da, intu ta’arfu kadar ana bas Allah wa nazzalt khadabi foogku.»

23 Wa Allah hajja leyi wa gaal:

24 «Ya ibn Adam, guul le Madiinat al-Khudus kadar hi ard al-ma taahire. Fi yoom al-khadab, ma sabba foogha matar.

25 Wa anbiyaaha gaa’idiin yil’aamaro fi usutha. Misil duud al-katal seedtah wa gaa’id yikirr, al-naas yaktulu dimme wa yanhabo al-khuna wa l-achya al-khaaliyiin wa yikatturu al-araamil fi ust al-madiina.

26 Rujaal al-diin ma tabbago churuuti al-fi l-Tawraat wa ma ahtaramo kulla cheyy mukhaddas hanaayi. Wa ma farrago been al-mukhaddas wa l-ma mukhaddas. Wa ma allamo al-naas al-faraga been al-halaal wa l-ma haraam. Wa abo ma yikarrumu yoomi hana l-sabt wa ma ja’alooni mukhaddas fi usuthum.

27 «Wa l-hukkaam fi lubb al-madiina misil maraaf’iin al-katalo seedithum. Humman jaahiziin le yaktulu dimme wa yidammuru al-naas fi chaan faaydithum.

28 Wa anbiyaahum yilabbudu khataayaahum marra waahid misil tallasoohum be buhya! Wa yichiifu ru’ya saakit wa yichawwufu be kidib wa yuguulu: «Daahu Allah al-Rabb gaal.» Wa laakin Allah ma gaal cheyy!

29 Wa cha’ab al-balad yasurgu wa yazulmu al-ta’baaniin wa l-masaakiin. Wa l-ajnabi, yazulmuuh bala hagg.

³⁰«Wa ana fattacht naadum fi usuthum al-yabni leehum durdur wa yagiif fi khurmit al-durdur giddaami achaan ma nidammir al-balad. Wa laakin ma ligiitah.

³¹Wa khalaas, ana ninazzil za'ali fooghum. Wa nidammirhum be naar khadabi wa nihammilhum kulla natijjat amalhum.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Hizgiyaal 23

Uhuula al-hi madiinat al-Saamira

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, fiyah awiin itneen banaat amm.

³Hinna achcharmatan fi balad Masir. Aywa, min subaahin bas hinna achcharmatan. Wa hinaak, allammaso suduurhin wa li'ibo be duyuudhin wakit hinna banaat.

⁴Wa usum al-kabiire Uhuula wa hi timassil madiinat al-Saamira. Wa akhutha usumha Uhuuliiba wa hi timassil Madiinat al-Khudus. Hinna hineeyi ana wa jaaban leyi awlaad wa banaat.

⁵«Wa Uhuula hi hinti wa laakin machat achcharmatat. Hi indaha chahwa le sudgaanha rujaal Achuur jiiraanha

⁶al-laabsiin khulgaan khaaliyiin loonhum zahri. Wa humman hukkaam wa kubaaraat wa kulluhum subyaan al-ya'ajubu al-een wa siyaad kheel.

⁷Wa hi achcharmatat ma'a kulla l-kubaaraat al-muhimmiin hana balad Achuur. Wa hi taaba'at chahwitha wa najjasat nafisha ma'a kulla asnaamhum.

⁸Wa hi ma khallat charmatatha al-badatha fi Masir wakit li'ibo be duyuudha wakit hi bineeye wa ragado ma'aaha fi subaaha wa tammamo chahwithum.

⁹Wa fi chaan da, ana sallamtaha le sudgaanha min balad Achuur al-leehum hi indaha chahwa.

¹⁰Humman sallabooha wa khallooha aryaane. Wa chaalo awlaadha wa banaatha. Wa hi kamaan, katalooha be l-seef wa ikhaab chadiid bigi foogha. Wa hi bigat masal le l-awiin.

Uhuuliiba al-hi Madiinat al-Khudus

¹¹«Wa akhutha Uhuuliiba chaafat kulla l-cheyy da. Wa laakin be da kula, chahwitha wa charmatatha bigo ziyaada min hana akhutha.

¹²Wa hi indaha chahwa le rujaal Achuur al-humman hukkaam wa kubaaraat wa jiiraanha al-laabsiin khulgaan samhiin. Wa kulluhum siyaad kheel wa subyaan ya'ajubu al-een.

¹³Wa ana chiftaha kadar hi annajjasat wa hinna al-itneen kullihin taaba'an nafs al-derib.

14«Wa battaan Uhuuliiba zaadat fi charmatatha! Fi durdur, hi chaafat suwar hana rujaal Baabil marsuumiin be buhya hamra.

15Ayyi waahid sulbah marbuut be hizaam wa raasah indah kadmuul. Wa kulluhum yichaabuhu kubaaraat al-askar min Baabil, balad al-wildoohum foogha.

16Wa min chaafathum bas, chahwitha karabatha! Wa hi rassalat leehum mursaal fi Baabil le yinaadiihum leeha.

17Wa khalaas, al-Baabiliyiin jo leeha wa ragado fi furaachha hana l-hubb wa najjasooaha be charmatathum. Wa hi annajjasat ma'aahum wa ba'ad da, hi ba''adat nafisha minhum.

18«Wa wassafat charmatatha wa kachafat ireeha giddaam kulla l-naas. Wa ana ba''adt nafsi minha misil ba''adt nafsi min akhutha.

19Wa hi kattarat charmatatha le tizzakkar ayyaam subaaha wakit achcharmatat fi balad Masir.

20Wa hi indaha chahwa le l-mufsidiin al-induhum dakar misil dakar al-humaar wa maniihum misil mani al-juwaad!

Allah yugumm didd Madiinat al-Khudus

21«Ya Uhuuliiba, inti gabbalti le fi'ilki al-cheen hana subaaki wakit al-Masriyiin allammaso suduurki wa li'ibo be duyuudki wakit inti sabiiye.

22Wa fi chaan da, ya Uhuuliiba, daahu Allah al-Rabb gaal: «Akiid nigawwim sudgaanki diddiki, humman nafs al-naas al-ba''adti nafiski minhum. Wa ana nijjiibhum diddiki min kulla bakaan.

23Wa nijjiib kulla rujaal balad Baabil min hillaal Faguud wa Chuu'a wa Khuu'a. Wa ma'aahum yaju kulla rujaal balad Achuur, humman al-subyaan al-ya'ajubu al-een wa kulluhum kubaaraat wa hukkaam wa kubaaraat askar wa ajaawiid wa siyaad kheel.

24Wa yaju diddiki be arabaat al-harib wa kaarrooyaat wa askar katiiriin be darag kubaar wa dugaag wa tawaagi hana harib wa yihaasuruuki. Wa ana nantiihum izin le yihaakumuuki hasab charii'ithum.

25Wa ana ninazzil khadab khiirti foogki wa fi chaan da, humman yi'aakhubuuki be za'al chadiid. Yagta'o munkharki wa udneeki wa l-yifaddulu min zurriiyitki yumuutu fi l-harib. Wa humman yichiilu awlaadki wa banaatki wa l-yifaddulu min zurriiyitki, al-naar taakulhum.

26Wa humman yisallubuuki wa yichiilu ziinitki.

27Wa khalaas, ana niwaggif fi'ilki al-cheen wa l-charmata al-badeetiiha fi Masir. Wa battaan ma tiwajjihi aleehum wa la tizzakkare balad Masir battaan.»»

28Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Ana nisallimki le l-naas al-inti kirihituum wa le l-naas al-inti ba'’adti nafiski minhum.

29Wa humman yi'aakhubuuki be karaahiiye wa yichiilu kulla khumaamki wa yisallubuuki wa yikhalluuki aryaane wa yakchufu ireeki wa fi'ilki al-cheen hana l-charmata.

30Wa yi'aakhubuuki misil da achaan inti achcharmatti wakit taaba'ti al-umam wa najjasti nafiski be asnaamhum.

31Wa inti taaba'ti derib akhutki wa be da, inti kula tacharbe min kaas ikhaabi misilha.»

32Daahu Allah al-Rabb gaal: «Inti tacharbe min kaas akhutki al-hu khariig wa wasii'. Wa da yijiib leeki dihiik wa chamaate achaan al-kaas da malaan.

33Taskare wa tahzane achaan al-kaas da malaan be kharaab wa damaar wa da kaas akhutki madiinat al-Saamira.

34Laakin inti tacharbeehe wa tikammilihi wa tikassirihi be sunuunki. Wa be chigaffah, tijarrihi duyuudki. Wa da, ana bas gultah.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

35Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Achaan inti nisiitiini wa anteetiini daharki, hasa' da alhammale natiijat fi'ilki al-cheen wa charmatatki.»

Allah yugumm didd al-akhwaat

36Wa Allah gaal leyi: «Ya ibn Adam, maala ma tihaakim Uhuula wa Uhuuliiba? Aywa, haakimhin wa arrifhin be muharramaathin.

37Achaan hinna zanan wa katalan dimme. Wa hinna sawwan zina ma'a asnaamhin wa iyaalhin al-wildanhum leyi, gaddamanhum dahiiye muharraga le l-asnaam le yaakuluuhum.

38Wa ziyaada min da, fi nafs al-yoom hinna najjasan beeti al-mukhaddas wa ma ahtaraman yoomi hana l-sabt.

39Wa wakit dabahan iyaalhin le asnaamhin, fi nafs al-yoom da, dakhalan fi beeti al-mukhaddas wa ma ahtaramannah. Wa da bas al-cheyy al-sawwannah fi lubb beeti.

40«Wa battaan rassalan yifattichan rujaal al-yaju min ba'iid. Wa min ligo al-mursaal, al-rujaal dool jo leehin. Wa hinna albarradan wa alkahhalan wa aljammalan leehum be ziinithin.

41Wa machan ga'adan fi sariir jamiil wa giddaamah tarabeeza mujahhaza al-foogha bakhuri wa dihi.

42Wa min bakaanhin, ansama'at haraka hint jamaa'a al-ma induhum hamm. Wa ma'aahum rujaal katiiriin al-jaaboohum min al-sahara. Wa humman dasso suure fi iide ayyi waahide wa khatto leeha taaj jamiil fi raasha.

⁴³«Wa khalaas, ana gult: «Kikkeef al-awiin al-ajjazan fi l-zina yichcharmatan battaan! Aywa, hinna charaamiit!

⁴⁴Wa rujaal macho achcharmato ma'a Uhuula wa Uhuuliiba, al-awiin al-fi'ilhin cheen.

⁴⁵Wa laakin fiyah rujaal saalihiin al-yihaakumuuhin be hukum al-awiin al-zaaniyaat wa kattaalaat al-dimam achaan hinna zanan wa katalan dimme.»»

⁴⁶Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Gawwim diddihin jamaa'a katiiriin! Khalli yisallumuuhin le l-ru'ub wa yabgan khaniime.

⁴⁷Wa khalli al-jamaa'a yarjumuuhin wa yigattu'uuhin lahamaay lahamaay be l-seef. Wa yaktulu awlaadhin wa banaathin wa yiharrugu buyuuthin.

⁴⁸Wa ana niwaggif al-fi'il al-cheen fi l-balad. Wa kulla l-awiin yalgan daris wa ma yisawwan fi'il cheen misil al-akhwaat al-itneen deel.

⁴⁹Wa natijjat fi'ilhin al-cheen taga' fi raashin wa yilhammalan al-zunuub al-sawwanhum ma'a l-asnaam. Wa be da, ya'arfan kadar ana bas Allah al-Rabb.»»

Hizgiyaal 24

Al-Khudus misil burma indaha sada

¹Wa fi l-yoom al-aachir hana l-chahar al-aachir fi l-sana al-taas'e min waddoona fi l-khurba, Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, aktib taariikh hana l-yoom da. Da yoom muhaddad achaan al-yoom da, malik Baabil hajam Madiinat al-Khudus khalaas.

³Adrub masal be l-cha'ab al-aasiyiin. Wa guul: «Daahu Allah al-Rabb gaal:

“Jahhiz al-burma! Jahhizha wa subb fiha almi.

⁴Wa amlaaha be laham, laham mugatta' adiil. Di l-gaayme al-warraaniye wa l-gaayme al-giddaamiye wa amlaaha be udaam adiiliin.

⁵Chiil khanamaay samiine wa limm al-hatab tihit al-burma. Rakkib al-laham wa najjidah adiil lahaddi al-udaam kula yanjado.”»»

⁶Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Al-azaab le madiinat al-dimam! Hi misil burma al-indaha sada al-sadaaha abadan ma yamrug. Amrug minha al-laham gita' gita' bala ma ti'azzilah.

⁷Al-damm al-daffagooh lissaa' gaa'id fi lubb al-madiina. Daffagooh fi hajar amlas, ma fi l-turaab bakaan al-ajaaj yagdar yilabbidah.

⁸Fi khadabi al-chadiid wa le nilkaffa foogha al-taar, ana daffagt dammaha fi hajar amlas achaan ma yillabbad.»»

⁹Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Al-azaab le madiinat al-dimam! Ana zaati nikabbir al-hariige.

¹⁰Limm hatab katiir wa oogid al-naar. Rakkib al-laham wa najjidah adiil wa subb foogah haraar. Khalli yanjad lahaddi al-udaam yahrago.

¹¹Khutt al-burma yaabse fi l-jamur le tahma wa khalli al-nahaas yabga ahmar. Wa l-najaasa tingati' fi lubbaha wa l-sada yahrag.»

¹²«Ana ti'ibt fi chaan al-sada da wa laakin al-sada ma yamrug be naar achaan sada al-burma di katiir.

¹³Wa inti kula, ya madiinat al-Khudus, fi' ilki al-cheen najjasaaki! Ana tahhartiki wa laakin inti ma bigiiti taahire. Wa inti ma tittahhare min najaasitki gabul ana ma nitimm khadabi al-chadiid diddiki.

¹⁴Wa da, ana Allah bas gultah. Akiid da yaji wa ana nihaggigah. Ma nikhalli cheyy wa la narham wa la nihinn. Wa yihaakumuuki hasab amalki wa deribki al-chiltiuh.»
Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Hizin al-nabi

¹⁵Wa Allah hajja leyi wa gaal:

¹⁶«Ya ibn Adam, daahu faj' atan nichiiil hayaat martak al-hi farah galbak. Wa inta ma tahzan wa la tabki wa la dumuu'ak yidaffugu.

¹⁷Wa laakin abki be bicheech bas, ma tunuuh le l-mayte. Kujj kadmuulak wa albas na'aalak wa ma tikhatti wijhak wa ma taakul akil al-yijiibuuh bakaan al-moot.»

¹⁸Wa khalaas, ana kallamt le l-cha'ab be fajur wa marti maatat be achiye. Wa ambaakir, sawweet misil Allah amarni.

¹⁹Wa l-cha'ab gaalo leyi: «Maala gaa'id tisawwi al-cheyy da? Ooriina da ma'anaatah chunu?»

²⁰Wa khalaas, ana gult leehum: «Allah hajja leyi wa gaal:

²¹Guul le Bani Israa'iil: Daahu Allah al-Rabb gaal: “Akiid ana ma naj'al beeti mukhaddas. Wa da bas al-beet al-tistakbaro beyah al-bigi farah guluubku wa achamku fi l-haya. Wa awlaadku wa banaatku al-khalleetuuhum waraaku fi Madiinat al-Khudus yumuutu fi l-harib.

²²Wa khalaas, intu kula tisawwu misil Hizgiyaal sawwaah. Ma tikhattu wujuuhku wa ma taakulu akil al-yijiibuuh bakaan al-moot.

²³Wa kujju kadaamiilku wa albaso ni'leeku wa ma tahzano wa la tabku. Wa tabtulu be sabab khataayaaku wa ayyi naadum yachki le l-aakhar.

²⁴Wa Hizgiyaal bigi leeku masal wa kulla cheyy al-hu sawwaah, intu kula sawwuuh. Wa wakit al-cheyy da yukuun, intu ta'arfu kadar ana bas Allah al-Rabb.»

²⁵«Asma', ya ibn Adam. Fi l-yoom da, ana nichiiil minhum beeti al-mukhaddas al-hu malja'hum al-humman farhaaniin be azamatah wa hu farah guluubhum wa achamhum fi l-haya. Wa nichiiil awlaadhum wa banaathum kula.

²⁶Wa fi l-yoom da, yajiik naadum al-mu'arrid min Madiinat al-Khudus wa yijiib leek al-khabar.

²⁷Wa fi l-yoom da wakit al-naadum al-mu'arrid ja khalaas, ya Hizgiyaal, khachmak yinfakka wa tihajji wa battaan ma tagood abkam. Wa inta tabga masal le l-naas dool wa be da, humman ya'arfu kadar ana bas Allah.»

Hizgiyaal 25

Kalaam Allah didd Bani Ammuun

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, wajjih ale Bani Ammuun wa atnabba' didduhum.

³Wa guul leehum: «Asma'o kalaam Allah al-Rabb. Daahu Allah al-Rabb gaal: “Intu achchammato wakit ma ahtaramo beeti al-mukhaddas wa wakit balad Israa'iil khirbat wa Bani Yahuuza waddoohum fi l-khurba.

⁴Wa fi chaan da, ana nisallimku misil warasa le naas al-sabaah wa humman yukhuttu furgaanhum fi usutku wa yabnu buyuuthum. Wa humman bas yaakulu fawaakihku wa yacharbo labanku.

⁵Wa madiinat Rabba nisawwiiha mar'a hana ibil wa balad Ammuun tabga bakaan sarha hana khanam. Wa be da, ta'arfu kadar ana bas Allah.”»

⁶Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Wakit balad Israa'iil ligat diige, intu saffagtu wa nattattu wa firihtu min daakhal guluubku be kulla karaahiyitku.

⁷Wa fi chaan da, akiid ana narfa' iidi didduku wa nisallimku le l-umam yanhabooku wa nafsulku min al-chu'uub wa nidammirku min ust al-buldaan wa nuguchchuku marra waahid. Wa be da, ta'arfu kadar ana bas Allah.»

Kalaam Allah didd balad Muwaab

⁸Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Naas balad Muwaab wa balad Sa'iir gaalo: «Hassa', Bani Yahuuza bigo da'iifiin misil al-umam al-aakhariin.»

⁹Wa fi chaan da, daahu ana nikhalli yahjumu al-mudun al-yahmu balad Muwaab. Wa l-adu yidammirhum al-waahide ba'ad al-aakhara hatta al-mudun al-jamiiliin misil Beet Yachiimut wa Ba'al Maa'oon wa Khiryataayim yiddammamaro khalaas.

¹⁰Wa le naas al-sabaah, ana nantiihum balad Muwaab warasa misil anteethum balad Ammuun achaan ma yizzakkarooaha battaan fi ust al-umam.

¹¹Wa ana ni'aakhib Muwaab wa be da, humman ya'arfu kadar ana bas Allah.»

Kalaam Allah didd balad Adoom

¹²Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Naas balad Adoom bigo khaatiyiin wakit chaalo al-taar fi Bani Yahuuza.»

¹³Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Ana narfa' iidi didd balad Adoom wa nidammir al-naas wa l-bahaayim. Wa nakhribha min madiinat Teemaan lahaddi hillit Dadaan wa sukkaanha yumuutu be l-harib.

¹⁴Wa hassa', ana kula nichiiil taari fi Adoom be iid cha'abi Bani Israa'iil wa humman yugummu didd Adoom hasab khadabi wa za'ali. Wa khalaas be da, ya'arfu taari.»
Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Kalaam Allah didd balad al-Filistiyyiin

¹⁵Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Al-Filistiyyiin gammo le yichiilu al-taar. Wa chaalo al-taar be kulla karaahiyyithum min daakhal guluubhum le yidammuru udwaanhum al-min zamaan.»

¹⁶Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Ana narfa' iidi didd al-Filistiyyiin. Aywa, nafsulhum humman al-min jaziiirat Kiriit wa nidammir al-faddalo min sukkaan khachum al-bahar.

¹⁷Wa hassa', ana kula nichiiil fooghum taari al-kabiir wa ni'aakhibhum be khadabi al-chadiid. Wa wakit nichiiil fooghum taari, khalaas humman ya'arfu kadar ana bas Allah.»

Hizgiyaal 26

Malik Baabil yugumm didd Suur

¹Wa fi awwal chahar fi sanit 11 min waddoona fi l-khurba, Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, sukkaan madiinat Suur achchammato wa gaalo le Madiinat al-Khudus: «Biibaan al-madiina al-yadkhulu beehum al-chu'uub kassaroom! Wa tujjaarha yiwajjuhu aleena. Aywa, nabgo khaniyyiin achaan Madiinat al-Khudus khirbat khalaas.»»

³Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Ya madiinat Suur! Daahu ana nugumm diddiki wa nigawwim diddiki umam katiiriin misil al-bahar wakit yigawwim moojah.

⁴Wa humman yikassuru daraadir Suur wa yihaddumu buyuutha al-tuwaal hana l-muraakhaba. Wa ana nuguchch ajaaj damaarha wa nikhalliha misil hajar amlas.

⁵Suur tifaddil fi ust al-bahar malsa misil bakaan al-yuchurru foogah al-churukka. Wa da, ana bas gultah. Wa da kalaam Allah al-Rabb. Hi tabga khaniime le l-umam.

⁶Wa l-hillaal al-taab'iin leeha al-gaa'idiin barra min al-bahar yaktulu sukkaantum be l-seef. Wa be da, ya'arfu kadar ana bas Allah.»

⁷Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Ya madiinat Suur! Min al-munchaakh, nigawwim diddiki Nabuukhadnasar malik Baabil hu malik al-muluuk. Yaji be kheel wa arabaat harib wa siyaad kheel wa deech kabiir wa askarah ma yinhasbu.

⁸Hu yaktul be l-seef sukkaan hillaal al-barra min al-bahar al-taab'iin leeki. Wa ba'ad da, yihawwuguuki be khanaadig wa radmiye wa deech kabiir be daraghum.

⁹Wa be murdaas kabiir, yikassuru daraadirki wa be silaahum, yihaddumu buyuutki al-tuwaal hana l-muraakhaba.

¹⁰Wa min katarat al-kheel, al-ajaaj yikhattiiki wa min harakat siyaad al-kheel wa rijle al-arabaat, daraadirki yinhazzo. Wa yadkhulu biibaanki misil yadkhulu fi madiina al-sawwo leeha khurma.

¹¹Humman yifajjukhu kulla chawaari'ki be dalaafe kheelhum wa yaktulu cha'abki be l-seef. Wa l-amad al-yiwassufu gudritki, yarmuuhum fi l-turaab.

¹²Wa yaksabo khunaaki wa yanhabo budaa'itki. Wa yikassuru daraadirki wa yihaddumu buyuutki al-samhiin. Wa ba'ad da, yichiilu hujaarki wa hatabki wa turaabki wa yusubbuuhum fi lubb al-bahar.

¹³Wa ana niwaggif harakat khineeki wa hiss jigindiiyaatki kula ma yinsami' battaan.

¹⁴Wa nisawwiiki hajar amlas wa tabge bakaan al-yuchurru foogah al-churukka. Wa inti battaan ma tinbani achaan da, ana Allah bas gultah.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹⁵Wa daahu Allah al-Rabb gaal le madiinat Suur: «Wakit sim'o harakat waga'aanki wa ganitiin al-majruuhiin wa min al-katil fi lubbiki, sukkaan al-jazaayir yarjufu.

¹⁶Kulla muluuk hana khachum al-bahar yanzulu min karaasiihum wa yisillu lubaashum hana l-muluuk wa khulgaanhum al-mukallafiin. Al-khoof yakrubhum wa yagoodu fi l-turaab wa yarjufu fi kulla wakit wa yinbahtu be sababki.

¹⁷Wa yunuuhu fi chaanki wa yuguulu:

«Ya l-salaam! Al-madiina addammarat hi al-sukkaanha jo min khachum al-bahar aywa, hi al-chakarooaha. Hi madiina aziime fi khachum al-bahar, wa sukkaanha kula aziimiin wa khawwafo kulla l-naas al-hawaaleehum.

¹⁸Wa hassa', sukkaan al-jazaayir yibarjulu fi yoom waga'aanha. Aywa, sukkaan al-jazaayir yinbahtu achaan hi waddarat.»»

¹⁹Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Nisawwiiki madiina kharaab misil al-mudun al-ma induhum sukkaan. Wa nigawwim diddiki al-bahar al-khariig wa almi katiir yaakulki.

²⁰Wa ninazzilki fi l-haawiye ma'a l-naas al-nazalo fi l-khubuur min zamaan. Wa nisakkinki hinaak tihit al-ard wa tabge kharaab ila l-abad fi l-haawiye wa battaan ma yaskunuuki. Wa nanti jamaalki le ard al-hayyiin.

²¹Wa nisawwiiki masal mukhiif achaan damaarki. Wa l-yifattuchuuki abadan ma yalgooki.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Hizgiyaal 27

Nuwaah le madiinat Suur

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Wa inta, ya ibn Adam, khanni nuwaah al-hizin le madiinat Suur!

³Hajji le Suur al-gaa'ide fi madkhal al-bahar wa titaajir ma'a tujjaar chu'uub al-jazaayir al-katiiriin wa guul: Daahu Allah al-Rabb gaal:

«Ya madiinat Suur, inti gulti:

“Ana jamiile marra waahid.”

⁴Turaabki fi ust al-bahar wa l-banooki sawwo jamaalki kaamil.

⁵Wa be hatab al-sarwi al-jaayi min Saniir, addalo kulla nawaayitki misil safiina kabiire. Wa be hatab al-arz al-jaayi min Lubnaan khazzo amuudki al-yisabbat chiraa'ki.

⁶Wa iidaanki al-yilizzuuki beehum sawwoohum be hatab al-balluut al-jaayi min Baachaan. Wa magaa'idki addaloohum be hatab al-sarwi al-jaabooh min jazaayir Khubrus wa jammalooh be l-aaj.

⁷Wa chiraa'ki al-tilizzah al-riih le tuguudki sawwooh be gumaach mukallaf al-jaayi min Masir wa hu misil raayitki al-ya'arfuuki beeha. Wa khitaaki min gumaach zahri wa garadi al-jaayi min jaziirat Aliicha.

⁸Wa sukkaan Seeda wa Arwaad bigo leeki khaddaamiin al-yilizzu iidaanki. Wa naaski al-induhum khibra, ya Suur, bigo leeki masaa'iil al-safiina.

⁹Wa chiyyaab Gibaal al-induhum khibra yi'addulu chuguugki. Wa kulla l-sufun al-yuchuggu al-bahar yagiifu fi bakaanki wa rukkaabhum yachru budaa'itki.

¹⁰««Ya madiinat Suur, rujaal buldaan Faaris wa Luud wa Liibiya kaano muhaaribiin fi deechki. Wa tawaagiihum hana l-harib wa daraghum, allagoohum fi daraadirki wa yantuuki charaf.

¹¹Wa rujaal min Arwaad wa askarki raaykhiin foog fi daraadirki. Wa askar min Gammad hurraas fi buyuutki al-tuwaal hana l-muraakhaba. Humman allago daraghum fi tuul daraadirki wa sawwo jamaalki kaamil.»

Madiinat Suur aasimat al-tijaara

¹²«Ya madiinat Suur, tujjaar Tarchiich taajaro ma'aaki kulli nafar hana khunaaki al-katiir. Wa fi badal budaa'itki, antooki fudda wa hadiid wa tuuta wa hadiid azrag.

13 Wa tujjaar al-Yuunaan wa Tuubal wa Maachak kula taajaro ma'aaki. Wa fi badal budaa'itki, antooki abiid wa mu'iddaat hana nahaas.

14 «Wa fi badal budaa'itki, tujjaar Beet Tugarma antooki kheel hana harib wa kheel al-yukurru beehum wa bikhaal.

15 Wa tujjaar Dadaan taajaro ma'aaki wa jazaayir katiiriin chaarako fi tijaaritki. Wa fi badal budaa'itki, kaffooki sunuun al-fiil wa hatab hana chadar al-tchaw.

16 «Wa tujjaar Araam taajaro ma'aaki kulla cheyy al-inti sana'tiih be katara. Wa fi badal budaa'itki, antooki hujaar khaaliyiin wa gumaach garadi wa gumaach mukallaf wa gumaach kattaan wa marajaan wa yaakhuut ahmar.

17 Wa tujjaar Yahuuza wa balad Israa'iil kula taajaro ma'aaki. Wa fi badal budaa'itki, antooki gameh min hillit Minniit wa khalla wa asal wa dihin wa lubaan.

18 «Wa tujjaar Dimachkh taajaro ma'aaki kulla cheyy al-inti sana'tiih be katara. Wa be sabab khunaaki al-katiir, jaabo leeki al-khamar hana Halbuun wa suuf khanam min Sahar.

19 Wa fi badal budaa'itki, tujjaar Daan wa l-Yuunaan min Uzaal antooki hadiid madguug wa girfa wa ageeg al-indah riie.

20 «Wa tujjaar Dadaan taajaro leeki khita al-yijammulu beyah al-sarij.

21 Wa l-Arab wa kulla chuyuukh Khidaar taajaro leeki humlaan wa kubchaan wa tuyuus.

22 Wa tujjaar Saba wa Ra'ma kula taajaro ma'aaki. Wa fi badal budaa'itki, antooki ahsan al-riihe wa ayyi nafar hana l-hujaar al-khaaliyiin wa l-dahab.

23 «Wa tujjaar Haaraan wa Kinna wa Adan wa Saba wa Achuur wa Kilmad, humman kula taajaro ma'aaki.

24 Wa taajaro ma'aaki khumaam khaali. Wa fi badal budaa'itki, antooki khulgaan loonhum zahri wa mukallafiin wa busaataat mulawwaniin wa hubaal madfuuriin gawi.»

Madiinat Suur misil safiina al-khigat

25 «Ya madiinat Suur, sufun kubaar hana l-tijaara nagalo budaa'itki. Wa inti malaane wa chaayle tagiil misil safiina fi ust al-bahar.

26 Khaddaamiinki waddooki fi almi al-khariig wa riih al-sabaah kassaratki fi ust al-bahar.

27 Wa kulla khunaaki wa budaa'itki wa tijaaritki wa rukkaabki wa l-yi'addulu chuguugki wa l-yitaajuru budaa'itki wa kulla l-rujaal al-muhaaribiin fi bakaanki wa kulla l-yilimmu foogki, humman kulluhum al-bahar yaakulhum fi yoom kharagki.

28 Wa min yasma'o korooraak masaa'iilki, sukkaan khachum al-bahar yarjufu.

29Wa khalaas kulla khaddaamiin al-sufun al-aakhariin yanzulu wa l-rukkaab wa masaa'iil al-sufun yagoodu ba'iid fi l-ard.

30Wa yabku leeki wa yasrakho be hizin. Wa yusubbu turaab fi ruuseehum wa yilmarmakho fi l-rumaad.

31Wa fi chaanki, yizayyunu ruuseehum wa yalbaso khulgaan al-hizin. Wa yabku leeki be hurga wa yunuuhu min al-hizin.

32Wa humman yachku wa yunuuhu fi chaanki. Wa fi hizinhu, yunuuhu wa yuguulu:
 <Yaatu bigi misil Suur al-awwal madiina gawiiye fi ust al-bahar!>

33«Wa wakit yiwaddu budaa'itki be l-bahar, inti chabba'ti chu'uub katiiriin. Wa be katarat khunaaki wa budaa'itki, inti khaneeti muluuk al-ard.

34Wa hassa', alkassarti fi l-bahar fi l-almi al-khariig. Wa budaa'itki wa kulla l-yilimmu fi lubbiki khirgo.

35Wa kulla sukkaan al-jazaayir anbahato fi chaanki. Wa muluukhum rajafo min al-khoof wa humman barjalo.

36Wa l-taajaro ma'aaki min al-chu'uub saffaro wa al'ajjabo achaan bigiiti masal mukhiif wa waddarti ila l-abad.»

Hizgiyaal 28

Kalaam Allah didd malik Suur

1Wa Allah hajja leyi wa gaal:

2«Ya ibn Adam, guul le malik Suur: Daahu Allah al-Rabb gaal:

<Inta astakbart wa gult: “Ana ilaah! Wa ana gaa'id fi kursi al-ilaahaat fi ust al-bahar!”
 Laakin inta insaan bas, ma ilaah wa sawweet nafsak misil ilaah.

3Tahsib nafsak hakiim ziyaada min Danyaal wa ma fi sirr al-mulabbad leek.

4Wa be hikmatak wa fihimak, inta bigiit khani wa maleet makhaaznak be dahab wa fudda.

5Wa be khibirtak al-kabiire fi l-tijaara, inta zidt khunaak. Wa be sabab khunaak, inta astakbart.»

6Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Achaan inta sawweet nafsak misil ilaah,

7ana nigawwim diddak ajaanib mujrimiin min al-umam. Wa yisillu suyuufhum didd hikmatak al-aziime wa ma yihtarumu darajatak.

8Humman yidissuuk fi l-khabur wa tumuut maktuul fi ust al-bahar.

9Hal gidzaam al-yaktuluuk, tagdar tilfachchar wa tuguul:

«Ana ilaah» walla? Laakin inta insaan bas, ma ilaah wa gaa'id tihit iide al-yaktuluuk.

10Wa be iid al-ajaanib, tumuut moot hana eeb misil al-naas al-ma mutahhariin. Wa da, ana bas gultah.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

11Wa Allah hajja leyi wa gaal:

12«Ya ibn Adam, khanni nuwaah al-hizin le malik Suur! Wa guul: «Daahu Allah al-Rabb gaal:

“Zamaan, inta masal kaamil achaan inta malaan be l-hikma wa jamaalak kaamil.

13Wa inta gaa'id fi Adin jineenit Allah. Wa lubaasak mujammal be kulla nafar hana l-hujaar al-khaaliyiin misil al-agiig al-ahmar wa l-yaakhuut al-asfar wa l-maass wa l-zabarjad wa l-agiig al-abyad wa l-kharaz wa l-yaakhuut al-akhdar wa l-marajaan wa l-zumurrud. Wa be dahab, daggo leek khawaatim wa suwaar al-jahhazoom min yoom khalagook.

14Wa inta makhluug samaawi chadiid wa khatteetak haaris fi jabali al-mukhaddas hanaayi ana al-Rabb wa turuukh been al-hujaar al-fi ust al-naar.

15««Wa inta maachi tamaam fi derbak min yoom khalagook lahaddi yoom ligo foogak al-fasaala.

16Wa be sabab katarat budaa'tak, anmaleet be l-unuf wa aznabt. Fi chaan da, ma ja'altak mukhassas wa ba'adetak min jabali ana al-Rabb. Ya inta al-makhluug al-samaawi al-haaris, ana taradtak min been al-hujaar al-fi ust al-naar.

17Achaan inta astakbart be sabab jamaalak wa be sabab darajatak, tallaft hikmatak. Ana rameetak fi l-turaab wa khalleet al-muluuk yilfarrajo foogak.

18Wa be katarat khataak wa zulmak fi tijaartak, inta ma ahtaramt al-bakaanaat al-mukhaddasiin. Wa ana maragt min ustak naar al-taakulak wa sawweetak rumaad fi l-ard giddaam kulla l-yichiifuuk.

19Wa kulla l-chu'uub al-ya'arfuuk yinbahtu fi chaanak. Inta bigiit masal mukhiif wa waddart ila l-abad.»»»

Kalaam Allah didd madiinat Seeda

20Wa Allah hajja leyi wa gaal:

21«Ya ibn Adam, wajjih ale madiinat Seeda wa atnabba' diddaha.

22Wa guul: «Daahu Allah al-Rabb gaal:

“Akiid ana gammeet diddiki, ya madiinat Seeda! Yimajjuduuni fi usutki. Wakit ni'aakhibki, niwassif khadaasti le l-naas al-fi lubbiki wa ya'arfu kadar ana bas Allah.

23Ana ninazzil waba foogki wa l-damm yidaffig fi chawaari'ki wa l-naas yumuutu fi lubbiki be sabab al-harib al-yaji leeki min kulli jiihe. Wa be da, ya'arfu kadar ana bas Allah.»»

Israa'iil yaskunu fi arduhum be amaan

²⁴«Wa battaan ma fi chook wa la andireesa al-yat'ano Bani Israa'iil min kulla l-naas al-yahguruuhum al-gaa'idiin hawaaleehum. Wa ya'arfu kadar ana bas Allah al-Rabb.

²⁵Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Wakit nilimm Bani Israa'iil min ust al-chu'uub al-humman muchattatiin fi lubbuhum, beehum ana niwassif khadaasti giddaam al-umam. Wa Bani Israa'iil yaskunu battaan fi arduhum al-ana anteetha le jidduhum Yaakhuub.

²⁶Wa humman yaskunu be amaan wa yabnu buyuut wa yimaggunu jineenaat al-inab. Wa yaskunu be amaan wakit ninazzil ikhaabi didd kulla l-naas al-hagaroohum wa gaa'idiin hawaaleehum. Wa be da, ya'arfu kadar ana bas Allah Ilaahhum.»

Hizgiyaal 29

Kalaam Allah didd balad Masir

¹Wa fi yoom 12 hana l-chahar al-aachir fi l-sana al-aachir min waddoona fi l-khurba, Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, wajjih ale Fir'oon malik Masir wa atnabba' diddah wa didd kulla l-Masriyiin.

³Wa guul leehum: Daahu Allah al-Rabb gaal:

«Akiid ana nugumm diddak, ya Fir'oon malik Masir, inta al-misil tumsaah kabiir al-raagid fi ust al-Niil. Wa inta gult: “Al-Niil da hanaayi wa ana bas khalagtah!”

⁴Wa laakin ana nidiss leek jambaat fi khachmak wa narbut kulla huut Niilak fi girfak. Wa namurgak min usut Niilak ma'a kulla huut Niilak al-marbuut fi girfak.

⁵Wa nikhalliik fi l-sahara ma'a kulla huut Niilak. Taga' fi l-kadaade wa la tinjaab wa la tinlamma. Tabga akil le haywaanaat al-kadaade wa tuyuur al-sama.

⁶Wa be da, kulla sukkaan Masir ya'arfu kadar ana bas Allah. «Ya balad Masir, inti bigiiti misil ageegaay da'iife al-yirakkazo foogha Bani Israa'iil.

⁷Wa wakit chaalooki fi iideehum, inti alkassarti wa jarahti kataafeehum. Wa wakit yirakkazo foogki inti al-mukassara, inti kassarti kulla salabaahum.»

⁸Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Akiid ana nigawwim harib didd balad Masir wa naktul al-naas wa l-bahaayim.

⁹Wa Masir takhrab wa tabga koom hana turaab. Wa be da, ya'arfu kadar ana bas Allah. «Inta gult: «Al-Niil da hanaayi wa ana bas khalagtah.»

¹⁰Wa be sabab da, akiid ana nugumm diddak wa didd Niilak wa nisawwi balad Masir koom hana turaab wa kharaab min Migduul lahaddi Aswaan wa lahaddi huduud al-Habacha.

11 Wa le muddit 40 sana, wa la rijil insaan wa la rijil bahiime ma tuchugg al-bakaan da.

12 Wa balad Masir takhrab ziyaada min kharaab al-buldaan al-aakhariin. Wa le muddit 40 sana, mudunha yagoodu kharaab ziyaada min kharaab al-mudun al-aakhariin. Wa ana nichattit al-Masriyiin been al-umam wa nifarrighum fi ust al-buldaan.»

13 Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Ba’ad 40 sana, ana nilimm al-Masriyiin min been al-chu’uub al-humman muchattatiin fi lubbuhum.

14 Wa nigabbil al-Masriyiin min balad al-khurba wa nijiiibhum fi ard juduudhum fi junuub Masir wa humman yikawwunu mamlaka da’iife.

15 Wa l-mamlaka di tabga da’iife min kulla l-mamaalik wa battaan ma tagdar tisawwi nafisha aaliye fi l-umam. Wa nisawwi naasha chiyya lahaddi ma yagdaru yamulku fi l-umam.

16 Wa battaan Bani Israa’iil ma yitwakkalo ale l-Masriyiin. Balad Masir tagood ahaan Bani Israa’iil yizzakkaro khataahum al-sawwooh wakıt wajjaho aleeha. Wa ya’arfu kadar ana bas Allah al-Rabb.»

Nabuukhadnasar yichiil Masir

17 Wa fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-awwal fi sanit 27 min waddoona fi l-khurba, Allah hajja leyi wa gaal:

18 «Ya ibn Adam, Nabuukhadnasar malik Baabil kallaf askarah be khidme tagiile didd madiinat Suur lahaddi ruuseehum salla’o wa kataafeehum anjaraho. Wa laakin ma ligo faayde al-takfi le l-malik wa la le askarah be kulla l-khidme al-sawwooha didd madiinat Suur.»

19 Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Daahu ana nanti balad Masir le Nabuukhadnasar malik Baabil. Wa yichiil khunaaha wa yisawwiiha kasiibe wa yanhabha nahib chadiid. Wa Masir tabga faayde le askarah.

20 Wa ana nantiih balad Masir misil mukaafa ahaan hu wa askarah khadamo leyi. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

21 Wa fi l-yoom da, ana niziid khuwwat Bani Israa’iil. Wa leek inta, ya ibn Adam, nantiik fursa le tihajji fi usuthum. Wa be da, humman ya’arfu kadar ana bas Allah.»

Hizgiyaal 30

Allah wassaf khadabah didd Masir

1 Wa Allah hajja leyi wa gaal:

2 «Ya ibn Adam, atnabba’ wa guul: «Daahu Allah al-Rabb gaal:

“Abku fi yoom al-hizin.

- ³Achaan al-yoom gariib, yoom Allah gariib. Da yoom malaan be l-sahaab wa yoom ikhaab al-umam.
- ⁴Al-harib yadkhul fi Masir wa l-ta'ab yaji fi l-Habacha. Fi l-wakit da, yaktulu al-Masriyiin wa yichiilu khunaahum wa yihaddumu asaashum.
- ⁵Wa naas balad al-Habacha wa Fuut wa Luud wa kulla l-Arab wa naas Liibiya wa sukkaan al-balad al-induhum ma'aahum alaakha kulluhum yumuutu fi l-harib."»»
- ⁶Wa daahu Allah gaal: «Al-yisaa'udu Masir yabgo ma fiihum wa gudriitha al-tistakbar beeha kula tangus. Wa min Migduul le Aswaan, naasha yumuutu be l-harib. Wa da kalaam Allah al-Rabb.
- ⁷Wa balad Masir takhrab misil kharaab al-buldaan al-aakhariin wa mudunha yakhrabo misil kharaab al-mudun al-aakhariin.
- ⁸Wa wakit nahrig Masir wa nahlik kulla l-yisaa'uduuha, khalaas ya'arfu kadar ana bas Allah.
- ⁹Wa fi l-yoom da, murassaliin yamurgu min giddaami be sufun wa yamchu le yirajjufu balad al-Habacha al-gaa'ide be amaan. Wa fi yoom ikhaab Masir, yaji ta'ab fi cha'ab al-Habacha. Aywa, al-yoom da yaji.»
- ¹⁰Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Ana nidammir sukkaan Masir be iid Nabuukhadnasar malik Baabil.
- ¹¹Hu wa cha'abah mujrimiin min kulla l-umam wa ana nijiihum le yidammuru al-balad di. Humman yihaarubu al-Masriyiin wa yamlo al-balad be janaazaat.
- ¹²Ana niyabbis al-Niil wa nibii' al-balad le l-fasliin. Wa nidammir al-balad wa kulla cheyy al-fiiha be iid al-ajaanib. Wa da, ana Allah bas gultah.»
- ¹³Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Ana nidammir al-asnaam wa nuguchch al-ilaahaat min madiinat Mamfiis. Battaan malik fi Masir yabga ma fiih wa ninazzil al-khoof fi balad Masir.
- ¹⁴«Wa nakhrib junuub Masir wa nidiss al-naar fi hillit Su'aan wa ni'aakhib madiinat Tiiba.
- ¹⁵Wa ninazzil khadabi fi hillit Siin wa da l-bakaan al-gawi hana Masir. Wa nuguchch sukkaan Tiiba al-katiiriin.
- ¹⁶Wa nidiss al-naar fi Masir wa hillit Siin tittanna min al-waja'. Wa madiinat Tiiba tinchagga wa madiinat Mamfiis tiddaayag kulla yoom.
- ¹⁷Wa subyaan mudun Uun wa Fibista yumuutu fi l-harib wa l-awiin yiwadduuhin khadiim.

18Wakit ninazzil tagalat al-daami al-khattatah Masir fi l-aakhariin wa niwaggif gudrat istikbaarha, al-nahaar yabga adlam fi hillit Tahfaniis. Wa sahaabaay tikhattiha wa banaatha yiwadduuhin khadiim.

19Wa ana ni'aakhib Masir wa be da, humman ya'arfu kadar ana bas Allah.»

Gudrat Fir'oon tiddammar

20Wa fi l-yoom al-saabi' hana l-chahar al-awwal fi sanit 11 min waddoona fi l-khurba, Allah hajja leyi wa gaal:

21«Ya ibn Adam, ana kassart iid Fir'oon malik Masir wa daahu ma fi naadum al-yidaawiih le yalga al-aafe wa la yiliff leyah iidah achaan tiddaawa wa talga gudra wa takrub al-seef.»

22Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Akiid ana nugumm didd Fir'oon malik Masir wa nikassir iideenah al-itneen, al-taybe wa l-awwal maksuura kula, wa narmi al-seef min iidah.

23Wa nichattit al-Masriyiin been al-umam wa nifarrighum fi ust al-buldaan.

24Wa nigawwi iid malik Baabil wa nantiih seefi fi iidah. Wa laakin nikassir iideen Fir'oon wa yagnit gidzaam malik Baabil misil ganiit al-majruuh al-yidoor yumuut.

25Wa nigawwi iideen malik Baabil wa laakin iideen Fir'oon yinrakhu. Wa wakiti nantii seefi le malik Baabil wa yarfa'ah didd balad Masir, khalaas ya'arfu kadar ana bas Allah.

26Wa ana nichattit al-Masriyiin been al-umam wa nifarrighum fi ust al-buldaan. Wa be da, ya'arfu kadar ana bas Allah.»

Hizgiyaal 31

Fir'oon yaga' misil arz Lubnaan

1Wa fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-taalit fi sanit 11 min waddoona fi l-khurba, Allah hajja leyi wa gaal:

2«Ya ibn Adam, guul le Fir'oon malik Masir wa askarah:

«Inta tichaabih yaatu be azamatak?»

3Inta tichaabih arz Lubnaan al-indah furuu' jamiiliin. Hu chadar indah dull wa tawiil wa tuulah lihig al-sahaab.

4Al-almi kabbarah wa uyuun almi al-khariig gawwamooh. Wa l-buhaar jaariyiin hawaale al-bakaan al-hu mumaggan foogah. Wa majaari al-almi yajru le kulla chadar al-kadaade.

5Wa fi chaan da, tuulah bigi aali wa faat kulla chadar al-kadaade. Furuu'ah bigo katiiriin wa tuwaal wa sawwo warag be sabab al-almi al-katiir.

⁶Kulla tuyuur al-sama sawwo uchuuchhum fi furuu'ah wa kulla haywaanaat al-kadaade wildo iyaalhum tihtah wa kulla l-umam al-katiiriin anjammo fi dullah.

⁷Hu jamiil fi azamatah wa fi tuul furuu'ah achaan uruugah wassalo al-almi al-katiir.

⁸Chadar al-arz fi jineenit al-Rabb ma yisaawiih wa chadar al-sarwi ma yichaabih furuu'ah wa l-chadar al-aakhariin ma yisawwu misil dullah wa ayyi chadara fi jineenit al-Rabb ma jamiile minnah.

⁹Ana jammaltah be katarat furuu'ah wa ayyi chadara fi Adin jineenit al-Rabb gaa'ide tahsidah.»»

¹⁰Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Al-chadar da kibir wa bigi tawiil wa tuulah lihig al-sahaab wa astakbar be tuulah.

¹¹Wa fi chaan da, ana sallamtah fi iid mas'uul al-umam le yisawwu foogah hasab fasaaltah achaan ana taradtah.

¹²Wa l-aajaanib al-mujrimiin min al-umam gata'ooh wa khallooh. Wa furuu'ah waga'o fi ruuse al-jibaal wa fi kulla l-wudyaan wa waragah chatta fi kulla rujuul al-balad. Wa kulla chu'uub al-ard gammo min dullah wa khallooh.

¹³Wa kulla tuyuur al-sama saakniin fi dumburah wa kulla haywaanaat al-kadaade yillabbado tihit furuu'ah.

¹⁴Wa be da, ma fi chadar battaan al-gaa'id jamb al-almi wa bigi tawiil wa lihig al-sahaab. Wa ma fi chadar mazgi adiil al-yistakbar fi l-aakhariin. Achaan kulluhum sallamoohum le l-moot wa yanzulu tihit al-ard been al-naas al-naazliin fi l-khubuur.»

¹⁵Daahu Allah al-Rabb gaal: «Yoom chadar al-arz maat wa nazal fi l-haawiye, ana amart al-tabii'a tahzan fi chaanah wa ana saddeet almi al-khariig wa waggaf al-buhuur wa l-almi al-katiir ma yajri. Wa fi chaanah hu, ana dallamt jibaal Lubnaan wa kulla chadar al-kadaade yibis.

¹⁶Wa be hiss waga'aanah, nirajjif al-umam wakit nazzaltah fi l-haawiye ma'a l-naas al-naazliin fi l-khubuur. Wa hinaak tihit al-ard, kulla chadar Adin wa kulla l-chadar al-samhiin ziyaada wa mazgiyiin adiil fi jibaal Lubnaan yafraho.

¹⁷Wa humman dool kula nazalo ma'aayah fi l-haawiye ma'a l-naas al-maato fi l-harib. Wa awwal, humman dool musaa'idiin chadar al-arz da wa anjammo fi dullah fi ust al-umam.

¹⁸«Ya Fir'oon, inta tahsib tichaabih chadar Adin be azamatak wa charafak walla? Wa laakin be da kula, ninazzilak ma'a chadar Adin tihit al-ard. Wa inta targud fi ust al-ma mutahhariin wa ma'a l-naas al-maato fi l-harib. Wa da l-cheyy al-yabga le Fir'oon wa kulla askarah.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Hizgiyaal 32

Nuwaah al-hizin le Fir'oon wa Masir

¹Fi l-yoom al-awwal hana chahri 12 fi sanit 12 min waddoona fi l-khurba, Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, khanni nuwaah al-hizin le Fir'oon malik Masir wa guul leyah:

«Inta chabbaht duud fi ust al-umam wa inta misil tumsaah fi l-bahar. Wa inta gammeet fi lubb al-bahar be chidde wa tiharrik al-almi be rijileenak wa tiwassikh al-bahar.»»

³Daahu Allah al-Rabb gaal: «Nukujj leek charaki fi wakit chu'uub katiiriin yilimmu wa humman yarmuuk fi amkajjaamti.

⁴Ana narmiik fi l-ard wa nazgulak fi l-kadaade. Ninazzil foogak kulla tuyuur al-sama wa haywaanaat al-kadaade yaakulu wa yachba'o minnak.

⁵Ana nukhutt laham jildak fi ruuse al-jibaaal wa namla al-wudyaan be l-faddal min rimmitak.

⁶Nazgi al-ard be dammak al-yidaffig minnak wa l-jibaaal wa l-rujuul yinmalu.

⁷Wa wakit nuurak yumuut, ana nikhatti al-sama wa nidallim al-nujuum. Nikhatti al-harraay be sahaab wa l-gamar ma yidawwi battaan.

⁸Be sababak inta, nidallim kulla anwaar al-sama wa nijjib al-dalaam fi baladak.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

⁹«Wakit nikhabbir al-umam be damaarak, chu'uub katiiriin yibarjulu lahaddi fi buldaan al-awwal inta ma ta'arifhum.

¹⁰Wa be sababak inta, chu'uub katiiriin yabgo haznaaniin wa muluukhum yarjufu min al-khoof wakit nisill seefi giddaamhum. Fi yoom inta waga't, yarjufu kulla wakit wa ayyi waahid minhum yakhaaf le nafsah.»

¹¹Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Seef malik Baabil yajiik.

¹²Nijjib suyuuf al-fahaliin al-humman mujrimiin min al-umam wa yaktulu kulla askarak. Aywa, humman yiwadduru istikbaar Masir wa kulla askarha yiddammaro.

¹³Wa ana nidammir kulla bahaayimha min jamb al-almi al-katiir. Wa la rijil insaan wa la duluf bahiime ma yibarjil al-almi battaan.

¹⁴Khalaas almi Masir yukuun haadi wa rujuulha yajru misil al-dihin. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹⁵Wakit nakhrib balad Masir wa nuguchch kulla cheyy al-fi lubbaha wa nidammir kulla l-naas al-saakniin foogha, khalaas ya'arfu kadar ana bas Allah.

¹⁶«Da nuwaah al-hizin al-yikhannuuh. Khalli banaat al-umam yikhannan beyah. Hinna yikhannan al-nuwaah da le Masir wa le kulla askarha.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Nuwaah al-hizin le l-chu'uub

17 Wa fi yoom 15 hana chahri 12 fi sanit 12 min waddoona fi l-khurba, Allah hajja leyi wa gaal:

18 «Ya ibn Adam, khanni nuwaah al-hizin le cha'ab Masir, leehum humman wa umam aakhariin aziimiin. Khalli nuwaahak yinazzilhum tihit al-ard ma'a l-nazalo fi l-khubuur.

19 Wa guul leehum:

«Ya askar Masir, intu samhiin ziyaada min yaatu? Anzulu fi l-khubuur wa arugdu ma'a l-ma mutahhariin.»

20 «Aywa, al-Masriyiin yumuutu fi l-harib. Wa hassa', al-seef jaahiz le l-katil. Khalli yigaddumu leyah Masir wa cha'abha!

21 Wa fi bakaan al-maytiin, kubaaraat al-furraas wa mu'aawiniin hum yihajju leehum wa yuguulu: «Hassa', al-ma mutahhariin al-maato fi l-harib nazalo wa ragado fi l-khubuur!»

22 «Malik Achuur gaa'id fi l-bakaan da ma'a kulla askarah. Wa hu muhawwag be khubuur askarah al-maato fi l-harib

23 wa khubuurhum gaa'idiin tihit fi aakhir al-ard. Wa daahu askarah wa khubuurhum muhawwigiinah. Kulluhum maato fi l-harib, humman al-awwal jaabo al-ru'ub fi ard al-hayyiin.

24 «Wa malik Ilaam gaa'id fi l-bakaan da ma'a kulla askarah. Wa hu muhawwag be khubuur askarah al-maato fi l-harib. Humman al-ma mutahhariin al-awwal jaabo al-ru'ub fi ard al-hayyiin. Wa hassa' be ihaana, nazalo tihit al-ard ma'a kulla l-nazalo fi l-khubuur.

25 Aywa, malik Ilaam ragad fi usut askarah al-maato fi l-harib wa hu muhawwag be khubuurhum. Wa kulla l-ma mutahhariin dool maato fi l-harib, humman al-awwal jaabo al-ru'ub fi ard al-hayyiin. Wa hassa', aabo ma'a kulla l-nazalo fi l-khubuur. Chaalo bakaanhum ambeen al-maato fi l-harib.

26 «Wa malik Maachak wa malik Tuubal gaa'idiin fi l-bakaan da ma'a kulla askarhum. Wa humman muhawwagiin be khubuur askarhum. Wa kulla l-ma mutahhariin dool maato fi l-harib, humman al-awwal jaabo al-ru'ub fi ard al-hayyiin.

27 Ma ragado ma'a l-furraas al-fahaliin al-maato zamaan, humman al-awwal jaabo al-ru'ub fi ard al-hayyiin. Wa humman dool nazalo fi bakaan al-maytiin be silaahum hana l-harib. Khatto suyuufhum tihit ruuseehum wa daraghum min foog leehum.

28 Wa inta kula, ya Fir'oon, tumuut ma'a l-ma mutahhariin wa targud ma'a l-maato fi l-harib.

²⁹«Wa l-Adoomiyiin wa muluukhum wa kulla chuyuukhhum gaa'idiin fi l-bakaan da. Be fahaaliyithum kula, khattoohum ma'a l-aakhariin al-maato fi l-harib. Yarugdu ma'a l-ma mutahhariin wa ma'a l-nazalo fi l-khubuur.

³⁰«Wa kulla kubaaraat al-munchaakh gaa'idiin fi l-bakaan da ma'a kulla naas balad Seeda al-nazalo ma'a l-maytiin. Humman induhum eeb ahaan jaabo al-ru'ub be faraasiyithum. Wa hassa', al-ma mutahhariin dool yarugdu ma'a l-maato fi l-harib wa chaayliin eebhum ma'a l-nazalo fi l-khubuur.

³¹«Wakit Fir'oon yichiif al-maytiin dool, yisabbir nafsah be moot askarah al-katiiriin. Aywa Fir'oon wa kulla askarah maato fi l-harib. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

³²Aywa, ana bas khalleetah yijiib al-ru'ub fi ard al-hayyiin wa laakin hassa', Fir'oon wa kulla askarah yarugdu fi ust al-ma mutahhariin al-maato fi l-harib.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Hizgiyaal 33

Allah khatta Hizgiyaal misil haras

¹Wa Allah hajja leyi ana Hizgiyaal wa gaal:

²«Ya ibn Adam, hajji le cha'abak wa guul leechum: «Wakit niijiib al-harib fi ayyi balad, al-cha'ab yichiilu minhum naadum wa yukhuttuuh haras.

³Kan al-naadum da yichiif al-adu jaayi, khalaas hu yadrub al-buug le yikhabbir al-cha'ab.

⁴Wa kan naadum yasma' hiss al-buug wa laakin ma yichiil al-hazar, wakit al-harib yugumm hu yumuut wa hu bas yukuun mas'uul min mootah.

⁵Aywa, kan naadum yasma' hiss al-buug wa ma yichiil al-hazar, hu bas yukuun mas'uul min mootah. Wa l-yichiil al-hazar kamaan, hu yinajji nafsah.

⁶Wa laakin kan al-haras yichiif al-adu jaayi wa ma yadrub al-buug, khalaas al-cha'ab ma induhum al-hazar. Wa kan al-harib yugumm wa waahid minhum yumuut, al-khata hana l-moot da yaga' fi raas al-haras. Wa ana natlub dimmit al-mayyit da min al-haras.»

⁷«Wa inta, ya ibn Adam, ana khatteetak haras fi Bani Israa'iil. Inta tasma' kalaami wa tihazzirhum.

⁸Akuun nuguul le l-aasi akiid yumuut. Kan inta ma tihajji le l-aasi wa tihazzirah le yikhalli derbah al-fasil wa hu yumuut fi khataayah, khalaas minnak inta bas ana natlub dimmitah.

⁹Wa laakin kan inta hazzart al-aasi le yikhalli derbah al-fasil wa hu aba ma yikhalliih, khalaas hu yumuut fi khataayah wa inta najjeet nafsak.

10«Asma', ya ibn Adam. Guul le Bani Israa'iil: «Daahu intu gultu: “Isyaanna wa zunuubna gaa'idiin foogna wa be sababhum, aniina di'ifna. Wa be da, kikkeef nagdaro nahyo?”»

11Wa guul leehum: «Daahu kalaam Allah al-Rabb: “Nahlif be usmi al-Hayy, ana ma nafrah be moot al-aasi. Laakin khalli yigabbil min derbah al-fasil wa yahya. Gabbulu! Gabbulu min duruubku al-fasliin. Maala tidooru al-moot, ya Bani Israa'iil?”»

12«Wa inta, ya ibn Adam, guul le cha'abak: «Adaalit al-aadil ma tinajjiih kan yugumm be l-isyaaan. Wa isyaaan al-aasi ma yitarti'ah kan hu yigabbil min isyaaanah. Aywa, al-aadil ma yagdar yi'iich fi adaaltah kan hu yaznib.

13Wakit nuguul le l-aadil akiid yahya, hu yahya. Wa laakin akuun hu yitwakkal ale adaaltah wa yugumm be l-zulum. Wa be da, al-naas ma yizzakkaro kulla amalah al-saalih wa hu yumuut fi zulmah al-hu sawwaah.

14Wa kan nuguul le l-aasi akiid yumuut, hu yumuut. Wa laakin kan hu yikhalli zambah wa yugumm be l-hagg wa l-adaala

15wa kan hu yigabbil al-damaana wa yigabbil ayyi cheyy al-sirgah wa yamchi hasab gawaaniin al-haya wa ma yisawwi al-zulum, khalaas be da, akiid hu yahya wa ma yumuut.

16Ma fi zanib min zunuubah al-yizzakkarooch beyah achaan hu sawwa al-hagg wa l-adaala wa be da, akiid hu yi'iich.»

17«Wa cha'abak buguulu: «Al-cheyy al-sawwaah al-Rabb da ma adiil.» Al-cheyy al-humman gaa'idiin yisawwuuh da bas ma adiil.

18Wakit al-aadil yigabbil min adaaltah wa yugumm be l-zulum, hu yumuut be sababah.

19Wa wakit al-aasi yigabbil min isyaaanah wa yugumm be l-hagg wa l-adaala, hu yahya be sababhum.

20Wa be da kula, intu tuguulu: «Al-cheyy al-sawwaah al-Rabb da ma adiil!» Ana nihaakimku hasab deribku al-chiltuuh, ya Bani Israa'iil.»

Balad Israa'iil takhrab

21Wa fi l-yoom al-khaamis hana l-chahar al-aachir fi sanit 12 min waddoona fi l-khurba, ja leyi naadum waahid mu'arrid min Madiinat al-Khudus wa gaal leyi: «Al-madiina chaalooaha!»

22Fi l-achiiye gubbaal al-naadum da ma yaji leyi, gudrat Allah nazzalat foogi wa khachmi anfatah. Wa be fajur wakit hu ja leyi, khachmi faatih wa ana ma abkam.

23Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²⁴«Ya ibn Adam, al-sukkaan hana l-hillaal al-muhaddamiin al-fi balad Israa'iil yuguulu: «Ibraahiim wiheedah bas chaal al-balad di. Wa aniina katiiriin wa antooha leena warasa.»

²⁵Wa fi chaan da, guul leehum: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Intu taakulu laham fatiis wa ta'abudu al-asnaam wa taktulu al-dimam. Wa be da, tawrusu al-balad di walla?”

²⁶Wa taakulu be gudrat suyuufku wa awiinku yisawwan al-haraam. Wa ayyi raajil minku yargud ma'a marit jaarah wa yinajjisha. Wa be da, tawrusu al-balad di walla?”»

²⁷«Wa daahu al-cheyy al-tuguulah leehum: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Nahlif be usmi al-Hayy, humman al-gaa'idiin fi l-hillaal al-muhaddamiin yumuutu fi l-harib wa l-gaa'idiin fi l-kadaade, haywaanaat al-kadaade yaakuluuhum wa l-gaa'idiin fi l-jibaal wa l-karaakiir yumuutu be l-waba.»

²⁸Wa nisawwi al-balad kharbaane wa yaabse wa gudrat istikbaarha tagiif. Wa jibaal Israa'iil yabgo kharaab wa naadum waahid kula ma yufuut beehum battaan.

²⁹Wa wakit nisawwi al-balad kharbaane wa yaabse be sabab kulla l-haraam al-sawwooh, khalaas humman ya'arfu kadar ana bas Allah.”»

³⁰«Wa asma', ya ibn Adam! Cha'abak yihajju beek fi tihit al-daraadir wa fi khuchuum al-biibaan. Al-waahid yihajji le l-aakhar wa ayyi waahid yihajji le akhuuh wa yuguul: «Ta'aalu asma'o al-kalaam al-jaayi min Allah!»

³¹Wa cha'abi yaju leek be katara wa yagoodu giddaamak. Wa yasma'o kalaamak wa laakin ma yitabbuguuh. Yukhuchchu be kalaamhum wa yamchu wara maal al-haraam.

³²Wa daahu inta bigiit leehum misil khinneeye hana hubb al-yikhannuuha be hiss halu wa be aala hana musiikha. Humman yasma'o kalaamak wa laakin ma yitabbuguuh.

³³Wa wakit al-cheyy al-tihajji beyah yaji wa kan ja khalaas, ya'arfu tamaam kadar fi nabi gaa'id fi usuthum.»

Hizgiyaal 34

Al-kubaaraat misil ru'yaan ma adiiliin

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, atnabba' didd ru'yaan Israa'iil. Atnabba' wa guul le l-ru'yaan dool: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Al-azaab leeku intu, ya ru'yaan Israa'iil al-tasraho be nufuusku bas! Al-ru'yaan ma waajib yasraho be l-khanam walla?”

³Intu tacharbo laban al-khanam wa talbaso suufhum wa tadbaho al-khanam al-sumaan. Wa laakin be da kula, ma sarahtu beehum.

⁴Wa intu ma sammantu al-baatle wa ma aalajtu al-mardaane wa ma rabattu rijil al-maksuura wa ma jibtu al-muwaddire wa ma fattachtu al-raayhe. Wa laakin intu ga'adtu fi raashum be gu wa unuf.

⁵Wa l-khanam chatto achaan ma induhum raa'i. Wa humman bigo ma'aach le kulla haywaanaat al-kadaade wa chatto.

⁶Wa khanami chatto fi kulla l-jibaal wa fi kulla l-giizaan. Wa khanami bigo muchattatiin fi kulla l-balad wa ma fi naadum al-yifattichhum wa ma fi al-yamchi waraahum."»»

⁷Wa fi chaan da, ya l-ru'yaan, asma'o kalaam Allah! Hu gaal:

⁸«Ana nahlif be usmi al-Hayy. Khanami intu khalleetuuhum le l-nahib wa bigo ma'aach le kulla haywaanaat al-kadaade achaan ma induhum ru'yaan. Wa ma fattachtu khanami wa laakin gaa'idiin tasraho be nufuusku bas, ma be khanami.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

⁹Wa fi chaan da, ya l-ru'yaan, asma'o kalaam Allah.

¹⁰Daahu Allah al-Rabb gaal: «Akiid ana nugumm didd al-ru'yaan wa nifattich khanami wa nichiihum minhum wa natrudhum min khidmithum hana l-ru'yaan. Wa l-ru'yaan dool battaan ma yagdaru yasraho hatta be nufuushum kula. Wa ninajji khanami min khuchuumhum wa battaan ma yaakuluuhum wa la yabgo leehum ma'aach.»

¹¹Daahu Allah al-Rabb gaal: «Ana zaati naji nifattich khanami wa nirayyishum.

¹²Wa misil al-raa'i al-yilimm khanamah al-muchattatiin wa yirayyishum, ana kula nirayyis khanami. Wa nilimmuhum min kulla bakaan al-humman muchattatiin foogah fi yoom al-dalaam wa l-diige.

¹³Wa namrugum min ust al-chu'uub wa nilimmuhum min al-buldaan wa nigabbilhum fi arduhum. Wa nisarrihhum fi jibaal Israa'iil wa fi l-wudyaan wa fi kulla l-bakaanaat al-yagdaru yaskunu foogum al-naas fi l-balad.

¹⁴Wa nisarrihhum fi bakaan adiil wa da l-mar'a al-gaa'id fi l-jibaal al-aaliyiin hana balad Israa'iil. Wa fi l-mar'a al-adiil da bas, humman yarugdu wa yasraho fi mar'a adiil fi jibaal Israa'iil.

¹⁵Wa ana zaati nisarrih khanami wa niraggidhum. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹⁶Al-khanamaay al-raayhe, nifattichha wa l-muwaddire, nijibha wa l-rijilha maksuura, narbuta wa l-da'iife, nigawwiiha. Wa laakin al-tisammin nafisha aw al-tiwassif gudriha, nidammirha. Wa nasrah be khanami be adaala.»

Allah yafza' cha'abah

¹⁷Wa Allah al-Rabb gaal: «Intu ya cha'abi al-misil khanami, daahuuni ana nahkim been khanamaay wa aakhara wa been kabich wa tees.

18Wa da chiyya leeku wakıt tasraho fi mar'a adiil walla? Maala al-gechch al-faddal tifajjukhuuh be rijleeku? Wa da chiyya leeku wakıt tacharbo almi nadiif walla? Maala al-almi al-faddal titallufuuh be rijleeku?

19Wa misil da, khanami yasraho fi l-mar'a al-intu fajjakhtuuh be rijleeku wa yacharbo al-almi al-intu tallaftuuh be rijleeku.»

20Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Daahuuni ana zaati jaayi nahkim been al-khanamaay al-samiine wa l-khanamaay al-baatle.

21Intu lazzeetu kulla l-da'iifiin be nawaayitku wa kataafeeku wa darabtuuhum be guruunku lahaddi chattattuuhum barra min al-mar'a.

22Wa ana naji nafza' khanami wa battaan ma yanhaboohum. Wa nahkim been khanamaay wa aakhara.

23Wa nijjib le khanami raa'i waahid al-yasrah beehum. Wa hu yabga misil abdi Dawuud. Yasrah beehum wa yabga leehum raa'i.

24Wa ana Allah nabga Ilaahhum wa hu yabga malik fooghum. Wa da, ana Allah bas gultah.

25«Wa ana nisawwi mu'aahadat salaam ma'a cha'abi al-misil khanami. Wa nidammir al-haywaanaat al-fasliin min al-balad wa khanami yaskunu fi l-kadaade be amaan wa yunuumu fi l-khaaba.

26Wa naj'alhum baraka, humman wa l-bakaanaat al-mujaawiriin jabali. Wa ninazzil al-matar fi waktah wa da yabga matar hana baraka.

27Wa chadar al-kadaade yantu fawaakihhum wa l-ard tanti intaajha wa cha'abi yagoodu be amaan fi arduhum. Wa wakıt nidalli tagalat al-daami min kataafeehum wa ninajjihum min al-yi'abbuduuhum, khalaas ya'arfu kadar ana bas Allah.

28Wa humman ma yabgo khaniime le l-umam battaan wa haywaanaat al-kadaade kula ma yaakuluuhum. Wa humman yaskunu be amaan wa ma fi naadum yibachtinuhum.

29Wa nigawwim leehum ziraa'a ma'ruufa be katarat al-intaaj. Wa l-juu' battaan ma yaktulhum fi l-balad wa ma yabgo mu'yaar fi ust al-umam.

30Wa be da, ya'arfu kadar ana bas Allah Ilaahhum al-gaa'id ma'aahum wa Bani Israa'iil humman cha'abi. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

31Wa intu cha'abi al-misil khanami al-ana nasrah beeku wa ana Ilaahku.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Hizgiyaal 35

Kalaam Allah didd jabal Sa'iir fi Adoom

1Wa Allah hajja leyi wa gaal:

- ²«Ya ibn Adam, wajjih ale jabal Sa’iir wa sukkaanah wa atnabba’ diddah.
- ³Wa guul leyah: «Daahu Allah al-Rabb gaal:
 «Akiid ana nugumm diddak, ya jabal Sa’iir, wa narfa’ iidi diddak wa nisawwiik kharaab wa yabaas.
- ⁴Wa nisawwi mudunak koom hana turaab wa inta tabga kharaab. Wa be da, inta ta’arif kadar ana bas Allah.
- ⁵««Inta indak adaawa daayme wa rameet Bani Israa’iil fi l-harib fi wakit diigithum, wakit zunubhum lihgo hadduhum.»»
- ⁶Wa fi chaan da, daahu kalaam Allah al-Rabb: «Ana nahlif be usmi al-Hayy, namlaak be damm wa l-damm yitaaridak. Akiid inta ma khuft min al-dimme wa hassa’, al-damm yitaaridak.
- ⁷Ya jabal Sa’iir, nisawwiik kharaab wa yabaas wa namna’ al-naas ma yufuutu beek.
- ⁸Wa namla jibaalak be l-janaazaat. Wa fi hujaarak wa wudyaanak wa kulla rujuulak, naasak yumuutu fi l-harib.
- ⁹Wa ana nisawwiik kharaab ila l-abad wa mudunak ma yaskunu fooghum. Wa be da, ta’arif kadar ana bas Allah.
- ¹⁰«Inta gult: «Al-umam al-itneen hana Israa’iil wa Yahuuza wa cha’abhum, ana nichiiilhum wa yabgo hineeyi ana, hatta kan Allah gaa’id fooghum kula.»
- ¹¹Wa fi chaan da, daahu kalaam Allah al-Rabb: «Ana nahlif be usmi al-Hayy, nisawwi foogak hasab za’alak wa husdak wa karaahiytak al-inta gammeet beehum didd al-mamaalik dool. Wa wakit ninazzil ikhaabi foogak, khalaas humman ya’arfuuni!
- ¹²Wa be da, inta kula ta’arif kadar ana bas Allah wa ana simi’t kulla l-mu’yaar al-inta ayyart beyah jibaaal Israa’iil wakit gult: «jibaaal Israa’iil bigo kharaab! Khalaas, antoohum leena misil ma’aach wa aniina naakuluuhum!»
- ¹³Inta hajjeet foogi be istikbaar wa kattart kalaamak diddi wa ana simi’tah.»»
- ¹⁴Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Wakit nakharbak, kulla l-buldaan yafraho.
- ¹⁵Wakit ard warasat Bani Israa’iil khirbat, inta firihit wa fi chaan da, ana nisawwiik misilha. Ya jabal Sa’iir, inta takhrab wa kulla balad Adoom kula. Wa be da, kulla l-naas ya’arfu kadar ana bas Allah.»

Hizgiyaal 36

Bani Israa’iil yigabbulu baladhum

- ¹«Ya ibn Adam, atnabba’ le jibaaal Israa’iil wa guul: «Ya naas jibaaal Israa’iil, asma’o kalaam Allah.

²Daahu Allah al-Rabb gaal: Al-adu gaal: “Aywa! Al-bakaanaat al-aaliyiin al-gaa’idiin min zamaan dool bigo warasatna.”»

³Be sabab da, atnabba’ le jibaaal Israa’iil wa guul: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Dammaroo ku wa daayagooku min kulli jiihe le tabgo warasa le kulla l-umam al-aakhariin wa bigiitu chimmeete fi khuchuum kulla l-chu’uub.”»»

⁴Wa fi chaan da, ya jibaaal Israa’iil, asma’o kalaam Allah al-Rabb. Daahu Allah al-Rabb hajja le l-jibaaal wa l-hujaar wa l-rujuul wa l-wudyaan wa l-bakaanaat al-muhaddamiin wa l-mudun al-kharaab al-nahaboohum wa achchammato fooghum al-umam al-muhawwigiin hum.

⁵Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Akiid be mahabbiti al-chadiide, nihajji didd kulla l-umam al-aakhariin wa didd kulla naas balad Adoom. Achaan be farha fi guluubhum wa karaahiiye fi nufuushum, humman nahabo baladi wa chaalo mar’aaha.»

⁶«Wa fi chaan da, atnabba’ le balad Israa’iil wa guul le l-jibaaal wa l-hujaar wa l-rujuul wa l-wudyaan: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Akiid ana nihajji be kulla khiirti wa be kulla khadabi be sabab al-ihaana al-sawwooha leeku al-umam.”»»

⁷Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Ana halaft! Akiid al-umam al-muhawwigiinku yilhammalo natiijat al-ihaana al-sawwooha leeku.

⁸Wa intu, ya jibaaal Israa’iil, tigawwumu chadar wa yisawwu furuu’ wa yaldo fawaakih le cha’abi Bani Israa’iil achaan gariib yigabbulu hini.

⁹Aywa, daahuuni ana jaayi leeku wa niwajjih aleeku wa battaan arduku titeerubuuha wa tahartuuha.

¹⁰Wa nikattir naas Bani Israa’iil wa yaskunu al-mudun wa yabnu al-bakaanaat al-muhaddamiin.

¹¹Wa nikattir al-naas wa l-bahaayim wa humman yaldo wa yabgo katiiriin. Wa nisawwiikum katiiriin ziyaada min awwal wa nisawwi leehum al-kheer ziyaada min al-bidaaya. Wa be da, ya’arfu kadar ana bas Allah.

¹²Wa niwaddi naas min cha’abi Bani Israa’iil yuruukhu al-ard wa humman yichiiluuha wa hi tabga warasathum. Wa battaan hi ma taktul iyaalhum be l-juu’.»

¹³Daahu Allah al-Rabb gaal: «Daahu gaa’idiin buguulu kadar balad Israa’iil taakul ummitha wa taktul iyaalhum be l-juu’.

¹⁴Wa be sabab da, ya balad Israa’iil, inti ma taakuli ummitki battaan wa la taktuli iyaalhum be l-juu’. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹⁵Wa battaan ma nisammi’ki khabar hana ihaana al-sawwooha leeki al-umam. Wa ma tilhammale mu’yaar al-chu’uub. Wa abadan ma titarti’i ummitki.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Allah yanti Bani Israa’iil galib jadiid

16 Wa Allah hajja leyi wa gaal:

17 «Asma', ya ibn Adam. Wakit Bani Israa'iil sakano fi arduhum, humman najjasooaha be amalhum wa deribhum al-chaalooah. Wa najaasithum gaa'ide giddaami misil najaasit al-mara al-indaha heed.

18 Wa ana nazzalt khadabi fooghum be sabab al-damm al-daffagooh wa asnaamhum al-najjaso beehum al-balad.

19 Wa ana chattattuhum been al-umam wa farragtuhum fi ust al-buldaan wa haakamtuhum hasab amalhum wa deribhum al-chaalooah.

20 Wa fi ayyi bakaan al-chatto foogah cha'abi been al-umam, humman ma ahtaramo usmi al-mukhaddas. Wa l-naas gaalo fooghum: «Sahiih, humman cha'ab Allah wa laakin hu taradaahum min baladah!»

21 Wa hassa', ana fakkart fi usmi al-mukhaddas al-Bani Israa'iil ma ahtaramooh been al-umam al-chatto fi usuthum.

22 «Wa fi chaan da, guul le Bani Israa'iil: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Ma fi chaanku intu ana gammeet, ya Bani Israa'iil, wa laakin gammeet fi chaan usmi al-mukhaddas al-intu ma ahtaramtuuh been al-umam al-intu chattattu fi usuthum.

23 Wa ana niwassif khadaasat usmi al-aziim al-intu ma ahtaramtuuh been al-umam. Aywa, da usmi al-intu ma ahtaramtuuh fi usuthum. Wa wakit niwassif khadaasti beeku giddaamhum, humman ya'arfu kadar ana bas Allah. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

24 «««Wa ana nichiiiku min been al-umam wa nilimmuku min kulla l-buldaan wa niwaddiiku fi arduku.

25 Wa ana nuruchchuku be almi taahir wa tabgo taahiriin wa nitahhirku min kulla najaasitku wa min kulla asnaamku.

26 Wa nantiiku galib jadiid wa nukhutt foogku ruuh jadiide. Wa namrug minku galibku al-gawi misil al-hajar wa nantiiku galib layyin hana insaan.

27 Wa nukhutt foogku ruuhi achaan tamchu hasab churuuti wa tahfado gawaaniini wa titabbuguuhum.

28 Wa taskunu fi l-balad al-ana anteetha le juduudku. Wa khalaas, intu tabgo cha'abi wa ana nabga Ilaahku.

29 Wa ana ninajjiiku min kulla najaasitku. Wa nigawwim al-ma'aach wa nikattirah leeku wa battaan ma nijjib foogku al-juu'.

30 Wa nikattir fawaakih al-chadar wa intaaj al-ziraa'a achaan battaan ma talgo eeb been al-umam fi chaan al-juu'.

31 Wa intu tizzakkaro duruubku al-fasliin wa a'maalku al-ma adiiliin wa l-eeb yakrubku be sabab khataaku wa muharramaatku.

32 A'arfu kadar da ma be sababku intu ana gammeet misil da. Wa khalli al-eeb yakrubku wa takhjalo be sabab duruubku, ya Bani Israa'iil."»» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

33 Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Yoom nitahhirku min kulla khataaku, nisabbitku fi mudunku battaan wa l-bakaanaat al-muhaddamiin yinbanu.

34 Wa l-balad al-kharbaane, yahartuuha battaan wa ayyi naadum al-yufuut jambaha ma yizzakkar kharaabha.

35 Wa l-naas yuguulu: «Al-balad di awwal kharbaane wa hassa' bigat misil jineenit Adin! Daahu al-mudun al-mukassariin wa kharbaaniin wa muhaddamiin banoohum wa sakano fooghum.»

36 Wa be da, al-umam al-faddalo al-muhawwigiinku ya'arfu kadar ana Allah baneet al-muhaddam wa addalt al-kharabooh. Wa da, ana Allah bas gultah wa nihaggigah.»

37 Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Battaan ana nikhalli Bani Israa'iil yifattuchuuni achaan nugumm nisaa'idhum. Wa nikattir naashum misil al-khanam.

38 Al-mudun al-mukassariin yinmalu be naas misil al-khanam al-katiiriin hana l-beet al-mukhaddas wa hana Madiinat al-Khudus fi wakit a'yaadha. Wa be da, ya'arfu kadar ana bas Allah.»

Hizgiyaal 37

Ru'yat al-udaam

1 Wa gudrat Allah gaa'ide foogi wa hu maragaani be ruuhah wa waddaani fi ust al-waadi. Wa l-waadi da malaan be udaam hana naas.

2 Wa hu rawwakhaani fi usuthum fi kulli jiihe wa humman katiiriin fi l-waadi wa yaabsiin marra waahid.

3 Wa hu gaal leyi: «Ya ibn Adam, al-udaam dool yagdaru yahyo walla?» Wa ana gult: «Ya Allah al-Rabb, inta bas ta'arfah!»

4 Wa hu gaal leyi: «Atnabba' le l-udaam dool wa guul leehum: «Ya l-udaam al-yaabsiin, asma'o kalaam Allah!»

5 Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Ana nijib foogku nafas al-haya wa tahyo.

6 Wa nukhutt foogku asab wa naksiiku be laham wa farwa wa nidiss foogku nafas al-haya wa tahyo. Wa be da, ta'arfu kadar ana bas Allah."»»

7 Wa ana atnabba't misil hu amaraani. Wa wakit ana gaa'id nitnabba', ana simi't haraka. Wa di harakat al-udaam al-gaa'idiin yilgarrabo al-waahidiin le l-aakhariin.

⁸Wa daahu ana chift al-udaam dool ligo asab wa ankaso be laham wa farwa wa laakin ma induhum nafas al-haya.

⁹Wa Allah gaal leyi: «Atnabba' le nafas al-haya! Atnabba', ya ibn Adam, wa guul le nafas al-haya: <Daahu Allah al-Rabb gaal: “Ya nafas al-haya, ta’aal min al-jiihaat al-arba’a wa adkhul fi l-maytiin dool wa khalli humman yahyo.”>>

¹⁰Wa ana atnabba't misil hu amaraani wa nafas al-haya dakhil fooghum wa ligo al-haya. Wa wagafu be tuulhum wa humman jamaa'a katiiriin marra waahid.

¹¹Wa Allah gaal leyi: «Ya ibn Adam, al-udaam dool yimassulu kulla Bani Israa'iil. Humman gaalo: <Udaamna yibso wa achamna angata' wa waddarna.>

¹²Wa fi chaan da, atnabba' wa guul leehum: <Daahu Allah al-Rabb gaal: “Ya cha'abi, ana naftah khubuurku wa namrugku minhum wa niwaddiiku fi balad Israa'iil.>

¹³Ya cha'abi, wakit naftah khubuurku wa namrugku minhum, khalaas intu ta'arfu kadar ana bas Allah.

¹⁴Wa nukhutt nafasi hana l-haya foogku wa tahyo wa nukhuttuku fi arduku. Wa be da, ta'arfu kadar da, ana Allah bas gultah wa nihaggigah.”>> Wa da kalaam Allah.

Allah wahhad Bani Israa'iil

¹⁵Wa Allah hajja leyi wa gaal:

¹⁶«Inta ya ibn Adam, chiil uud waahid wa aktib foogah: <Da le Yahuuza wa naas Israa'iil al-muchtarikiin ma'aayah.> Wa chiil uud aakhar wa aktib foogah: <Da le Yuusuf aw Afraayim wa kulla naas Israa'iil al-muchtarikiin ma'aayah.>

¹⁷Wa limm al-uud al-waahid le l-aakhar wa sawwiihum uud waahid wa akurbah fi iidak.

¹⁸«Wa akuun naas min cha'abak yuguulu leek: <Chunu ma'ana al-cheyy da?»

¹⁹Khalaas, inta guul leehum: <Daahu Allah al-Rabb gaal: “Ana nichiiil uud Yuusuf aw Afraayim wa gabaayil Israa'iil al-muchtarikiin ma'aayah. Wa nilimmah ma'a uud Yahuuza wa nisawwiihum uud waahid. Wa nakrub al-uud al-waahid da fi iidi.”>

²⁰«Wa l-uudeen al-katabt fooghum, akrubhum fi iidak giddaam al-cha'ab.

²¹Wa inta guul leehum: <Daahu Allah al-Rabb gaal: “Ana nichiiil Bani Israa'iil min been al-umam al-humman muchattatiin fi usuthum. Wa nilimmuhum min kulli jiihe wa niwaddiihum fi arduhum.>

²²Wa nisawwiihum umma waahide fi l-balad wa fi jibaal Israa'iil. Malik waahid bas yamluk fooghum kulluhum. Wa abadan ma yabgo ummateen wa battaan ma yingasmu mamlakateen.

²³Wa humman battaan ma yinnajjaso be asnaamhum wa la be muharramaathum wa la be kulla isyaanhum. Wa ninajjiikum min kulla kufurhum al-beyah aznabo. Wa nitahirhum wa humman yabgo cha'abi wa ana nabga Ilaahum.

²⁴Wa abdi al-misil al-malik Dawuud yahkim fooghum wa yabga raa'i fooghum kulluhum. Wa yamchu hasab gawaaniini wa yahfado churuuti wa yitabbuguuhum.

²⁵Wa yaskunu fi l-balad al-ana anteetha le abdi Yaakhuub wa di l-balad al-sakano foogha juduudku. Humman yaskunu foogha, humman wa iyaalhum wa iyaal iyaalhum ila l-abad. Wa abdi al-misil Dawuud yabga malik fooghum le l-abad.

²⁶Wa ana nisawwi ma'aahum mu'aahada hint salaam wa di tabga mu'aahada daayme ma'aahum. Wa nisabbithum wa nikattirhum wa nukhutt beeti al-mukhaddas fi usuthum ila l-abad.

²⁷Wa beeti yukuun ma'aahum wa ana nabga Ilaahum wa humman yabgo cha'abi.

²⁸Wakit nukhutt beeti al-mukhaddas fi usuthum ila l-abad, al-umam ya'arfu kadar ana Allah bas nikhassis Bani Israa'iil."»»

Hizgiyaal 38

Juuj wa Maajuuj

¹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

²«Ya ibn Adam, wajjih ale Juuj al-khaayid al-kabiir hana Maachak wa Tuubal al-gaa'id fi balad Maajuuj wa atnabba' diddah.

³Wa guul: «Daahu Allah al-Rabb gaal: "Akiid ana nugumm diddak, ya Juuj al-khaayid al-kabiir hana Maachak wa Tuubal.

⁴Wa ana nidiss leek jambaat fi khachmak wa niwaddiik. Wa namurgak inta wa kulla askarak wa kheelak wa siyaad al-kheel al-laabsiin kulluhum khulgaan samhiin. Wa humman jamaa'at katiiriin al-induhum darag kubaar wa darag dugaag wa kulluhum kaarbiin suyuuf.

⁵Wa ma'aahum askar Faaris wa l-Habacha wa Liibiya wa kulluhum induhum darag wa tawaagi hana harib.

⁶Wa naas Guumar wa kulla askarhum wa naas Beet Tugarma al-khaadi fi l-munchaakh ma'a kulla askarhum wa cha'ab katiiriin ma'aak.

⁷««"Wa jahhiz nafsak adiil, inta wa kulla l-jamaa'a al-lammeethum ma'aak. Wa abga khaayidhum.

⁸Wa ba'ad ayyaam wa fi aakhir al-wakit, tinazzim deechak wa tahjim balad Israa'iil. Zamaan, cha'abha nijo min al-harib wa hassa', gabbalo katiiriin min been al-chu'uub wa jo lammo fi jibaal Israa'iil al-kharbaaniin min mudda tawiile. Wa hassa' kulluhum saakniin be amaan.

⁹Tarkab wa tamchi didduhum misil riih chadiide. Inta tabga misil al-sahaab al-yikhatti kulla l-balad, inta wa kulla askarak wa l-cha'ab al-katiiriin al-ma'aak."»»

¹⁰Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Fi l-yoom da, kalaam katiir yaji fi galbak wa inta tichiil niye fasle.

¹¹Wa tuguul: «Ana nugumm didd balad al-ma indaha himaaye wa nahjim al-naas al-gaa'idiin be raaha wa amaan fi masaakinhum. Wa humman saakniin fi hillaal al-ma induhum daraadir wa la hawaadir wa la biibaan.

¹²Wa ana namchi nichiiil khaniime wa nanhab.» Wa inta tahjim bakaan awwal kharaab wa hassa' maskuun be l-cha'ab al-lammoohum min been al-umam wa induhum bahaayim wa khumaam wa saakniin fi surrit al-ard.

¹³Wa sukkaan Saba wa Dadaan wa tujjaar Tarchiich wa kulla hillaalhum yuguulu leek: «Le tilimm al-khaniime bas inta jiiit walla? Wa lammeet jamaa'tak le tanhab walla? Wa jiiit le tichiil al-fudda wa l-dahab wa l-bahaayim wa l-khumaam wa le tilimm khaniime kabiire walla?»

¹⁴«Wa fi chaan da, ya ibn Adam, atnabba' wa guul le Juuj: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Wakit cha'abi Bani Israa'iil saakniin be amaan, inta gammeet wa jaayi.

¹⁵Inta taji min baladak khaadi fi l-munchaakh, inta wa l-chu'uub al-katiiriin al-ma'aak, kulluku raakbiin fi kheel. Bigiitu jamaa'at katiiriin wa deech kabiir.

¹⁶Wa tahjumu cha'abi Bani Israa'iil lahaddi tikhattu al-balad misil sahaabaay. Wa da yabga fi aakhir al-wakit. Ya Juuj, ana nijiiibak didd baladi wa beek inta, niwassif khadaasti giddaam al-umam achaan ya'arfuuni.”»»

¹⁷Daahu Allah al-Rabb gaal: «Zamaan, ana hajjeet beek be waasitat abiidi anbiya Bani Israa'iil al-atnabba'o fi l-wakit daak muddit siniin. Wa inta bas al-ana nijiiibak didduhum.

¹⁸Ya Juuj, yoom inta taji fi balad Israa'iil, ana nakhdab chadiid diddak. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹⁹Wa fi khiirti wa khadabi al-chadiid, ana nahlif fi l-yoom da, al-ard tarjif chadiid fi balad Israa'iil.

²⁰Wa kulla huut al-bahar wa tuyuur al-sama wa haywaanaat al-kadaade wa zawaahif al-ard wa kulla Bani Adam al-fi wjih al-ard, kulluhum yarjufu giddaami. Wa l-jibaal yilhaddamo wa l-hujaar wa kulla l-daraadir yaga'o fi l-ard.

²¹Wa fi kulla jibaali, ana ninaadi be l-harib didd Juuj. Wa ayyi askari hana Juuj yiwajjih seefah didd akhuuh. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

²²Wa ana nugumm diddah wa nihaakimah be l-waba wa l-harib. Wa fi Juuj wa askarah wa l-chu'uub al-katiiriin al-ma'aayah, ninazzil fooghum matara chadiide hana hujaar wa barad wa kibriit wa naar.

23Wa niwassif azamati wa khadaasti wa ni'arrif nafsi le umam katiiriin. Wa be da, ya'arfu kadar ana bas Allah.»

Hizgiyaal 39

Damaar Juuj wa Maajuuj

1«Inta ya ibn Adam, atnabba' didd Juuj wa guul: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Akiid ana nugumm diddak, ya Juuj al-khaayid al-kabiir hana Maachak wa Tuubal.

2Wa ana nigawwimak wa nuguudak min baladak khaadi fi l-munchaakh wa nijjiibak tahjim jibaaal Israa'iil.

3Wa fi l-wakit da bas, ana nadrub nubbaalak min iidak al-isra wa nachaachiibak yidaffugu min iidak al-zeene.

4Wa taga' fi jibaaal Israa'iil, inta wa kulla askarak wa kulla l-chu'uub al-ma'aak. Wa nisawwiiku ma'aach le l-suguura wa kulla l-tuyuur wa haywaanaat al-kadaade.

5Wa inta taga' fi l-kadaade. Wa da, ana bas gultah. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

6Wa nirassil naar taakul Maajuuj wa sukkaan al-jazaayir al-gaa'idiin be amaan. Wa be da, ya'arfu kadar ana bas Allah.

7Wa ni'arrif usmi al-mukhaddas fi usut cha'abi Bani Israa'iil wa ma nikhalliikum yiwassufu gillit ihtiraamhum le usmi al-mukhaddas battaan. Wa be da, al-umam ya'arfu kadar ana bas Allah al-Khudduus fi Israa'iil.”»

8Wa daahu kalaam Allah al-Rabb: «Al-yoom al-ana hajjeet beyah, daahu jaayi wa khalaas ja.

9Wa sukkaan hillaal Israa'iil yamurgu wa yigabbudu naar wa yiharrugu silaah udwaanum wa dool al-nubbaal wa l-nachaachiib wa l-isay wa l-huraab wa l-darag al-kubaar wa l-dugaag. Wa humman yigabbudu beehum naar le muddit sab'a sana.

10Ma yifattuchu hatab fi l-kadaade battaan wa la yagta'o chadar al-khaaba achaan be l-silaah da bas, yigabbudu naar. Wa yaksabo al-kasaboohum wa yanhabo al-nahaboohum. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

11«Wa khalaas fi l-yoom da, ana nanti bakaan ma'ruuf le yadfunu foogah naas Juuj fi Israa'iil fi waadi al-musaafiriin sabaah le l-bahar. Wa l-khubuur yisiddu al-derib le l-musaafiriin. Wa fi l-waadi da, yadfunu Juuj wa kulla deechah wa fi chaan da, yinaaduuh waadi Deech Juuj.

12Wa waajib le Bani Israa'iil sab'a chahar le yadfunu naas Juuj wa yitahhuru al-balad.

13Wa kulla cha'ab al-balad yilimmu wa yadfunuuhum wa be da, yalگو sim'e fi yoom niwassif majdi. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

14Wa ba'ad sab'a chahar, al-mukallafiin yi'azzulu rujaal khaassiin le yuruukhu al-balad wa yadfunu al-janaazaat al-faddalo muchattatiin fi l-ard le yitahhuruuha.

15 Wa l-rujaal dool yuruukhu al-balad wa kan chaafu adum hana insaan, yisawwu jambah alaama lahaddi l-daffaaniin yaju yadfunuuh fi waadi Deech Juuj.

16 Wa fiyah hille kula usumha Hamoona (ma'anaatah deech). Wa be misil da, yitahuru al-balad.

17 «Wa inta ya ibn Adam, daahu Allah al-Rabb gaal: «Guul le kulla l-tuyuur wa haywaanaat al-kadaade: “Ta’aalu limmu min kulli jiihe fi chaan al-dahiiye al-ana nigaddimha leeku. Di dahiiye kabiire fi jibaal Israa’iil wa intu taakulu laham wa tacharbo damm.

18 Wa taakulu laham al-furraas wa tacharbo damm muluuk al-ard wa humman yabgo leeku ma’aach fi badal al-kubchaan wa l-khurfaan wa l-tuyuus wa l-tiiraan al-sumaan hana Baachaan.

19 Wa taakulu chaham lahaddi tachba’o wa tacharbo damm lahaddi taskaro wa di l-dahiiye al-ana nigaddimha leeku.

20 Wa intu tachba’o fi aazuumti min al-kheel wa siyaad al-kheel wa l-furraas wa kulla l-muhaaribiin.”» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

21 «Wa nukhutt majdi fi ust al-umam wa kulla l-umam yichiifu al-ikhaab al-nisawwiih wa l-iid al-narfa’ha didduhum.

22 Wa khalaas min al-yoom da wa giddaam, Bani Israa’iil ya’arfu kadar ana bas Allah Ilaahhum.

Allah yigabbil Bani Israa’iil fi arduhum

23 «Wa l-umam ya’arfu kadar Bani Israa’iil waddoohum fi l-khurba be sabab khataahum achaan humman khaanooni ana Ilaahhum. Wa fi chaan da, ana ma wajjaht aleehum wa sallamtuhum le udwaanhum le yaktuluuhum kulluhum be l-seef.

24 Wa ana aamaltuhum hasab najaasithum wa isyaanhum wa ma wajjaht aleehum.»

25 Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Hassa’, ana nigabbil zurriiyit Yaakhuub min balad al-khurba wa narham kulla Bani Israa’iil wa niwassif khiirti fi chaan usmi al-mukhaddas.

26 Wakit humman gaa’idiin be amaan fi arduhum, ma fi naadum yibachtinuhum. Wa yanso ihaanithum wa kulla isyaanhum al-sawwooh diddi.

27 Wa nichiihuhum min been al-chu’uub wa nilimmuhum min balad udwaanhum wa nigabbiluhum. Wa beehum, niwassif khadaasti giddaam umam katiiriin.

28 Wa ana waddeethum fi balad al-khurba been al-umam wa nilimmuhum wa nigabbiluhum fi arduhum wa hinaak, ma nikhalli waahid minhum yifaddil. Wa be da, ya’arfu kadar ana bas Allah Ilaahhum.

²⁹Wa ana niwajjih aleehum achaan ninazzil ruuhi fi Bani Israa'iil.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Hizgiyaal 40

Ru'yat al-beet al-mukhaddas

¹Fi l-yoom al-aachir fi l-chahar hana bidaayit al-sana fi sanit 25 min waddoona fi l-khurba wa da 14 sana ba'ad wagi'iin hana Madiinat al-Khudus fi nafs al-yoom da bas fi ru'ya, gudrat Allah nazalat foogi wa waddatni fi l-madiina di.

²Wa fi l-ru'ya al-ilaahiiye di, Allah waddaani fi balad Israa'iil wa khattaani fi jabal aali marra waahid al-foogah mabniye misil hille fi nussah al-junuubi.

³Hu waddaani hinaak wa hinaak, ana chift raajil al-jildah yichaabih nahaas. Wa indah fi iidah habil hana kattaan wa uud hana kiyaal. Wa hu waagif fi khachum al-baab.

⁴Wa l-raajil da gaal leyi: «Ya ibn Adam, fukk uyuunak wa chiif wa khutt adaanak wa asma'! Fakkir tamaam fi kulla cheyy al-niwassifah leek achaan jaabook hini le tichiif. Wa ti'oori Bani Israa'iil be kulla cheyy al-inta chiftah.»

Fadaayit beet Allah al-barraaniye

⁵Wa daahu ana chift durdur muhawwig al-beet al-mukhaddas. Wa fi iid al-raajil, fiyah uud hana kiyaal al-tuulah 6 duraa' wa ayyi duraa' zaayid be arba'a usba'. Wa hu kaal tukhun al-durdur wa ligiuh uud waahid wa tuulah foog kula uud waahid.

⁶Wa l-raajil da macha ale l-beet hana l-madkhal al-sabhaani wa rikib al-ataba. Wa kaal tukhun khachum al-baab wa ligiuh uud waahid.

⁷Wa beet al-madkhal da indah sitte khuraf hana haras. Wa ayyi khurfa, tuulha uud waahid wa urdaha uud waahid. Wa been khurfa wa aakhara, fiyah 5 duraa'. Wa l-baab gidzaam al-khurfa al-mugaabile al-fadaay, hu kula urdah uud waahid.

⁸Wa l-raajil da kaal al-khurfa al-mugaabile al-fadaay

⁹wa ligi tuulha 8 duraa' wa amadha 2 duraa'. Wa l-khurfa al-mugaabile al-fadaay di, hi daakhal ale jiihat al-beet al-mukhaddas.

¹⁰Wa l-khuraf hana l-haras al-fi beet al-madkhal al-sabhaani, humman mulgaabiliin, talaata be l-isra wa talaata be l-zeene. Wa kulluhum induhum nafs al-magaas. Wa l-daraadir ambeen khurfa wa aakhara, kulluhum induhum nafs al-magaas.

¹¹Wa l-raajil kaal khachum al-baab wa ligi urdah 10 duraa' wa urd al-baab kula 13 duraa'.

¹²Wa gidzaam ayyi khurfa hana haras, fiyah durdur sakhayyar tuulah duraa'. Wa ayyi khurfa hana haras urdaha 6 duraa' wa tuulha 6 duraa'.

- 13** Wa l-biibaan hana khuraf al-haras mulgaabiliin. Wa l-raajil kaal min dakh al-khurfit al-haras al-waahide lahaddi daakhal khurfit al-haras al-mugaabileeha wa ligi al-tuul ambeenaathum 25 duraa’.
- 14** Wa kaal amad al-beet wa tuulhum foog 60 duraa’. Wa l-khurfa mugaabile al-fadaay wa l-fadaay muhawwigeeha be giddaam wa jaay wa jaay leeha.
- 15** Wa beet al-madkhal tuulah 50 duraa’ ambeen al-baab al-barraani wa l-baab al-dakhlaani.
- 16** Wa fiyah chabaabiik al-induhum hadiid madfuur fi khuraf al-haras wa fi l-daraadir al-ambeenaathum wa fi l-khurfa al-mugaabile al-fadaay. Wa fiyah chadar nakhal marsuum fi ayyi bakaan fi l-daraadir.
- 17** Wa l-raajil da waddaani fi l-fadaay al-barraaniye hana l-beet al-mukhaddas. Al-fadaay di indaha 30 khuraf muhawwigiinha wa hi matluusa be hujaar mulus min kulli jiihe.
- 18** Al-fadaay di matluusa lahaddi buyuut al-madaakhil. Wa hi chiyya tihit min al-fadaay al-dakhlaaniye.
- 19** Wa l-raajil kaal min beet al-madkhal hana l-fadaay al-barraaniye lahaddi beet al-madkhal hana l-fadaay al-dakhlaaniye wa ligiih indah 100 duraa’ ale l-sabaah.
- 20** Wa ba’ad da, al-raajil macha ale beet al-madkhal al-munchaakhi. Wa hu kaal al-tuul wa l-urd hana beet al-madkhal hana l-fadaay al-barraaniye.
- 21** Wa khurafah hana l-haras mulgaabiliin, talaata be zeene wa talaata be isra. Wa daraadirah wa khurfitah al-mugaabile al-fadaay induhum nafs al-magaas ma’a beet al-madkhal al-awwalaani. Wa tuul al-beet da 50 duraa’ wa urdah 25 duraa’.
- 22** Wa chabaabiikah wa khurfitah al-mugaabile al-fadaay wa nakhalah induhum nafs al-magaas ma’a beet al-madkhal al-sabhaani. Wa l-ataba al-yatla’o beeha indaha sab’a darajaat wa gaa’ide giddaam al-khurfa al-kabiire hana l-madkhal.
- 23** Wa fiyah beet madkhal al-yaftah fi l-fadaay al-dakhlaaniye mugaabil beet al-madkhal al-munchaakhi wa da misil beet al-madkhal al-sabhaani. Wa l-raajil kaal al-faraga min beet al-madkhal al-waahid le l-aakhar wa ligiiha 100 duraa’.
- 24** Wa l-raajil waddaani be l-nuss al-watiyaani al-gaa’id foogah beet al-madkhal al-watiyaani. Wa hu kaal daraadirah wa khurfitah al-mugaabile al-fadaay wa magaashum bigi sawa ma’a buyuut al-madaakhil al-aakhariin.
- 25** Wa l-beet da indah chabaabiik muhawwigiinah misil al-chabaabiik hana buyuut al-madaakhil al-aakhariin. Wa beet al-madkhal al-watiyaani tuulah 50 duraa’ wa urdah 25 duraa’.

26Wa l-ataba al-yatla'o beeha indaha sab'a darajaat wa gaa'ide giddaam al-khurfa al-kabiire hana l-madkhal. Wa fiyah chadar nakhal marsuum fi l-daraadir be jaay wa jaay.

27Wa fiyah beet madkhal al-yaftah fi l-fadaay al-dakhlaaniye mugaabil beet al-madkhal al-watiyaani. Wa l-raajil kaal al-faraga min beet al-madkhal al-waahid le l-aakhar wa ligiiha 100 duraa'.

Fadaayit beet Allah al-dakhlaaniye

28Wa l-raajil waddaani fi l-fadaay al-dakhlaaniye be l-derib hana beet al-madkhal al-watiyaani. Wa hu kaal beet al-madkhal da wa hu indah nafs al-magaas ma'a l-aakhariin.

29Wa khurafah hana l-haras wa daraadirah wa khurfitah al-taftah fi l-fadaay al-dakhlaaniye, kulluhum induhum nafs al-magaas ma'a l-aakhariin. Wa beet al-madkhal da be khurfitah al-kabiire, tuulhum 50 duraa' wa urduhum 25 duraa' wa muhawwagiin be chabaabiik.

30Wa muhawwigiinah khuraf al-tuulhum 25 duraa' wa urduhum 5 duraa'.

31Wa khurfitah al-kabiire taftah fi l-fadaay al-barraaniye. Wa fiyah chadar nakhal marsuum fi daraadirha. Wa l-ataba indaha tamaane darajaat le yatla'o beeha.

32Wa l-raajil waddaani fi l-fadaay al-dakhlaaniye be l-derib hana beet al-madkhal al-sabhaani. Wa hu kaal beet al-madkhal da wa hu indah nafs al-magaas ma'a l-aakhariin.

33Wa khurafah hana l-haras wa daraadirah wa khurfitah al-taftah fi l-fadaay al-dakhlaaniye, kulluhum induhum nafs al-magaas ma'a l-aakhariin. Wa beet al-madkhal da be khurfitah al-kabiire, tuulhum 50 duraa' wa urduhum 25 duraa' wa muhawwagiin be chabaabiik.

34Wa khurfitah al-kabiire taftah fi l-fadaay al-barraaniye. Wa fiyah chadar nakhal marsuum fi daraadirha be jaay wa jaay. Wa l-ataba indaha tamaane darajaat le yatla'o beeha.

35Wa l-raajil waddaani be beet al-madkhal al-munchaakhi. Wa hu kaal beet al-madkhal da wa hu indah nafs al-magaas ma'a l-aakhariin.

36Wa indah khurafah hana l-haras wa daraadirah wa khurfitah al-taftah fi l-fadaay al-dakhlaaniye, kulluhum be chabaabiik muhawwigiinuhum. Wa l-beet da tuulah 50 duraa' wa urdah 25 duraa'.

37Wa khurfitah al-kabiire taftah fi l-fadaay al-barraaniye. Wa fiyah chadar nakhal marsuum fi daraadirha be jaay wa jaay. Wa l-ataba indaha tamaane darajaat le yatla'o beeha.

38 Wa fiyah khurfa aakhara al-taftah fi l-khurfa al-kabiire hint beet al-madkhal al-munchaakhi. Wa da l-bakaan al-yikhassulu foogah al-bahaayim al-yigaddumuuhum dahaaya muharragiin.

39 Wa fi lubb al-khurfa al-kabiire hana l-madkhal, fiyah taraabiiz arba'a mulgaabiliin, tineen be l-zeene wa tineen be l-isra. Wa l-taraabiiz dool yadbaho fooghum ayyi bahiime al-yigaddumuuha dahiiye muharraga aw dahiiye le kaffaarat al-zanib aw dahiiye le kaffaarat al-khata.

40 Wa barra min beet al-madkhal al-munchaakhi, fiyah taraabiiz arba'a, tineen be l-zeene wa tineen be l-isra.

41 Wa be da, arba'a taraabiiz gaa'idiin be l-zeene wa arba'a taraabiiz gaa'idiin be l-isra. Wa be l-jumla, fiyah tamaane taraabiiz al-yadbaho fooghum bahaayim al-yigaddumuuhum dahaaya.

42 Wa l-arba'a taraabiiz hana l-dahaaya al-muharragiin dool, humman hana hajar magtuu'. Wa tuulhum duraa' wa nuss wa urduhum kula duraa' wa nuss wa tuulhum foog duraa'. Wa fi l-taraabiiz dool, yukhuttu mu'iddaat al-yadbaho beehum al-bahaayim al-yigaddumuuhum dahaaya muharragiin wa dahaaya aakhariin.

43 Wa fi kulla khuchuum al-taraabiiz dool, sawwo majra al-urdah arba'a usba'. Wa yukhuttu fi l-taraabiiz dool laham al-bahaayim al-yigaddumuuhum dahaaya.

44 Wa fi l-fadaay al-dakhlaaniye jamb beet al-madkhal, fiyah khuraf tineen hana khannaayiin. Khurfa waahide gaa'ide jamb beet al-madkhal al-munchaakhi wa muwajjihe wati. Wa l-khurfa al-aakhara gaa'ide jamb beet al-madkhal al-watiyaani wa muwajjihe munchaakh.

45 Wa l-raajil gaal leyi: «Al-khurfa al-muwajjihe wati, di hint rujaal al-diin al-yahfado khidmit al-beet al-mukhaddas.

46 Wa l-khurfa al-muwajjihe munchaakh, di hint rujaal al-diin al-yahfado khidmit al-madbah. Wa humman min zurriiyit Saduukh min gabiilat Laawi wa yigarrubu le Allah le yisawwu khidimtah.»

Magaas al-beet al-mukhaddas

47 Wa l-raajil kaal al-fadaay al-dakhlaaniye wa tuulha 100 duraa' wa urdaha 100 duraa' murabba'a. Wa l-madbah gaa'id fi l-fadaay di giddaam al-beet al-mukhaddas.

48 Wa l-raajil waddaani daakhal fi khurfit al-madkhal hana beet Allah. Wa hu kaal daraadirha jaay wa jaay wa ayyi waahid indah 5 duraa'. Wa urd al-baab 14 duraa' wa l-daraadir jaay wa jaay le l-baab, ayyi waahid indah 3 duraa'.

49 Wa khurfit al-madkhal urdaha 20 duraa' wa tuulha 11 duraa' wa l-ataba indaha achara darajaat al-yatla'o beehum. Wa jamb al-baab, fiyah amad itneen jaay jaay leyah, al-waahid be hini wa l-aakhar be hinaak.

Hizgiyaal 41

¹Wa l-raajil waddaani daakhal fi l-beet al-kabiir hana l-beet al-mukhaddas. Wa hu kaal tukhun amad al-baab wa ligiih 6 duraa' be l-nuss al-waahid wa 6 duraa' be l-nuss al-aakhar. Wa daahu urd al-beet al-mukhaddas.

²Urd baab al-madkhal 10 duraa' wa daraadirah jaay wa jaay leyah, ayyi waahid indah 5 duraa'. Wa l-raajil kaal al-beet al-kabiir hana l-beet al-mukhaddas wa ligi tuulah 40 duraa' wa urdah 20 duraa'.

³Wa ba'ad da, hu dakhal daakhal fi l-beet al-mukhaddas. Wa hu kaal tukhun amad al-baab wa ligiihum 2 duraa'. Wa urd al-baab 6 duraa' wa daraadirah jaay wa jaay leyah, ayyi waahid indah 7 duraa'.

⁴Wa hu kaal al-beet al-daakhal fi l-beet al-mukhaddas wa ligi tuulah 20 duraa' wa urdah 20 duraa'. Wa gaal leyi: «Da l-bakaan al-mukhaddas marra waahid.»

Al-khuraf al-jaanibiyiin hana l-beet

⁵Wa ba'ad da, maragna barra. Wa l-raajil kaal tukhun al-durdur hana l-beet al-mukhaddas wa ligiih 6 duraa'. Wa fiyah khuraf jaanibiyiin al-muhawwigiin al-beet wa ayyi khurfa urdaha 4 duraa'.

⁶Wa l-khuraf al-jaanibiyiin le l-beet gaa'idiin fi gasir al-indah talaata darajaat wa ayyi daraja indaha 30 khurfa. Wa l-khuraf dool mabniyiin ma'a tuul al-durdur al-barraani hana l-beet wa laakin ma mulassagiin fi l-durdur hana l-beet zaatah.

⁷Wa fi ayyi daraja hana l-gasir, al-khuraf chaalo bakaan ziyaada wa da muhawwig kulla l-beet. Wa yatla'o fi l-gasir da be ataba min al-daraja al-tihit ale l-daraja al-usut lahaddi l-daraja al-foog.

⁸Wa ana dangart wa chift al-beet al-mukhaddas indah asaas hawaaleeyah al-yisaawi 6 duraa' kubaar. Wa da, asaas al-khuraf al-jaanibiyiin kula.

⁹Wa l-durdur al-barraani hana l-khuraf al-jaanibiyiin, tukhnaah 5 duraa'. Wa fiyah faraga been al-khuraf al-jaanibiyiin

¹⁰wa khuraf al-beet. Wa urd al-faraga di 20 duraa' fi kulli jiihe min al-beet al-mukhaddas.

¹¹Wa biibaan al-khuraf al-jaanibiyiin muwajjihiiin ale l-faraga di. Wa fiyah madkhal waahid muwajjih munchaakh wa aakhar muwajjih wati. Wa l-durdur al-yihawwig al-faraga di, tukhnaah 5 duraa' fi ayyi jiihe.

¹²Wa fiyah beet kabiir gaa'id be l-nuss al-kharbaani hana l-fadaay al-dakhlaaniye. Wa tuulah 90 duraa' wa urdah 70 duraa' wa tukhun al-durdur hana l-beet da 5 duraa' fi kulli jiihe.

¹³Wa l-raajil kaal tuul al-beet al-mukhaddas wa ligiih 100 duraa'. Wa l-beet al-kabiir al-fi l-kharib wa daraadirah wa faragatah kula urduhum 100 duraa'.

¹⁴Wa sabaah le l-beet al-mukhaddas, urd al-fadaay al-dakhlaaniye indah 100 duraa’.

¹⁵Wa l-raajil kaal tuul al-beet al-kabiir al-fi l-kharib wa hu wa duruubah, tuulhum 100 duraa’.

Fi lubb al-beet al-mukhaddas

Wa l-beet al-kabiir al-usut hana l-beet al-mukhaddas wa khurfit al-madkhal,

¹⁶daraadirhum mukhattayiin be khachab. Wa l-iidaan al-yarkabo fooghum al-biibaan wa l-chabaabiik al-induhum hadiid madfuur wa l-duruub al-yihawwugu al-gusuur hana talaata darajaat, kulluhum mukhattayiin be khachab min al-ard lahaddi l-chabaabiik. Wa kulla l-chabaabiik mukhattayiin.

¹⁷Wa min khurfit al-madkhal lahaddi l-beet al-daakhal, al-beet wa kulla daraadirah mujammal fi ayyi bakaan, be barra wa daakhal kula.

¹⁸Rasamo foogah suwar hana makhluugiin samaawiyiin wa chadar nakhal. Wa ambeen ayyi makhluugiin samaawiyiin itneen, fiyah nakhalaay. Wa ayyi makhluug samaawi indah wujuuh itneen.

¹⁹Wijhah al-waahid hana insaan muwajjih ale l-nakhalaay be nuss waahid. Wa wijhah al-aakhar hana duud muwajjih ale l-nakhalaay be l-nuss al-aakhar. Wa be l-rasim da, hawwago kulla l-beet al-mukhaddas.

²⁰Rasamo al-makhluugiin al-samaawiyiin wa l-nakhal fi l-daraadir min tihit lahaddi foog min al-biibaan.

²¹Wa iidaan al-baab hana l-beet al-kabiir al-usut hana l-beet al-mukhaddas da, murabba’iin. Wa giddaam al-bakaan al-mukhaddas marra waahid, binchaaf cheyy misil

²²madbah hana hatab. Urdah 2 duraa’ wa tuulah foog 3 duraa’. Wa koonyaatah wa ga’arah wa jawaanibah kula min hatab. Wa l-raajil gaal leyi: «Di l-tarabeeza al-gaa’ide giddaam Allah.»

²³Al-bakaan al-mukhaddas marra waahid wa l-beet al-kabiir al-usut hana l-beet al-mukhaddas, kulluhum induhum biibaan abdalfiteen.

²⁴Wa ayyi baab min al-biibaan al-itneen dool indah dalfiteen al-yiliffu.

²⁵Wa rasamo makhluugiin samaawiyiin wa nakhal fi l-biibaan dool misil rasamoom fi l-daraadir. Wa fiyah khachaba tidallil giddaam khurfit al-madkhal barra.

²⁶Wa fi daraadir khurfit al-madkhal, fiyah chabaabiik al-induhum hadiid madfuur wa rasamo nakhal fi ayyi bakaan. Wa rasamo nakhal fi l-khuraf al-jaanibiyiin hana l-beet wa fi l-khachaba al-tidallil giddaamhum kula.

Hizgiyaal 42

Khuraf le rujaal al-diin

- ¹Wa ba'ad da, al-raajil maragaani be l-derib al-munchaakh ale l-fadaay al-barraaniye. Wa waddaani ale l-khuraf al-mugaabiliin al-fadaay wa mugaabiliin al-beet al-mukhaddas be nussah al-munchaakhi.
- ²Wa l-khuraf fi l-munchaakh dool, tuulhum 100 duraa' wa urduhum 50 duraa'.
- ³Wa l-khuraf dool gaa'idiin ambeen al-derib al-tuulah 20 duraa' wa l-hujaar al-mulus al-tallaso beehum al-fadaay al-barraaniye. Wa l-khuraf dool gaa'idiin jamb al-gasir al-indah talaata darajaat.
- ⁴Wa jamb al-khuraf dool, fiyah derib al-tuulah 100 duraa' wa urdah 10 duraa' wa muwajjih ale daakhal. Wa biibaan al-khuraf dool faathiin munchaakh.
- ⁵Wa l-khuraf fi l-daraja al-foog daygiin ziyaada min al-khuraf al-fi l-daraja hana l-usut wa l-tihit achaan al-derib chaal minhum.
- ⁶Wa l-khuraf dool gaa'idiin fi gasir al-indah talaata darajaat wa laakin ma induhum amad misil al-buyuut al-aakhariin. Wa fi chaan da, l-khuraf fi l-daraja al-foog daygiin ziyaada min al-khuraf al-fi l-daraja hana l-usut wa l-tihit.
- ⁷Wa fiyah durdur barra min al-khuraf fi lubb al-fadaay al-barraaniye wa giddaam al-khuraf dool. Wa tuul al-durdur da 50 duraa'.
- ⁸Al-khuraf al-muwajjihiiin ale l-fadaay al-barraaniye, tuulhum 50 duraa'. Wa l-khuraf al-muwajjihiiin ale l-beet al-mukhaddas kamaan, tuulhum 100 duraa'.
- ⁹Wa fi l-daraja al-awwalaaniye, fiyah madkhal be nuss al-sabaah wa l-naas al-yaju min al-fadaay al-barraaniye yindasso beyah.
- ¹⁰Wa l-madkhal da gaa'id fi aakhir al-durdur al-gaa'id giddaam al-khuraf. Fi jiihat al-wati, khuraf aakhariin gaa'idiin ambeen al-fadaay al-barraaniye wa l-beet al-kabiir al-gaa'id kharib min al-beet al-mukhaddas.
- ¹¹Wa giddaam al-khuraf dool, fiyah derib misil al-derib hana l-khuraf fi l-munchaakh. Al-khuraf fi l-wati wa l-khuraf fi l-munchaakh, tuulhum wa urduhum sawa sawa wa kulla biibaanhum hana l-marigiin wa l-dakhiliin nizaamhum waahid.
- ¹²Biibaanhum yinfathu ale l-wati wa fiyah derib ambeen al-khuraf wa l-durdur al-giddaamhum. Wa fiyah madkhal al-gaa'id be sabaah fi aakhir al-durdur wa l-naas yindasso beyah.
- ¹³Wa l-raajil gaal leyi: «Al-khuraf fi l-munchaakh wa l-khuraf fi l-wati mugaabiliin al-fadaay hana l-beet al-mukhaddas wa be da, humman mukhassasiin. Wa fi l-khuraf dool bas, rujaal al-diin al-yigarrubu le Allah waajib yaakulu al-hadaaya al-mukhassasiin marra waahid. Wa fi l-khuraf dool bas, waajib yudummu al-hadaaya al-mukhassasiin marra waahid wa dool al-hadaaya hana l-daggiig wa l-dahaaya le kaffaarat al-zanib wa l-dahaaya le kaffaarat al-khata achaan al-bakaan da mukhaddas.

14 Wa wakit rujaal al-diin yamurgu min al-bakaan al-mukhaddas, ma yamurgu tawwaali ale l-fadaay al-barraaniye. Waajib humman yamchu fi l-khuraf dool wa yisillu khulgaanhum hana l-khidme wa yudummuuhum hinaak achaan al-khulgaan dool mukhassasiin. Wa humman yalbaso khulgaan al-aadiyiin wa ba'ad da, yagdaru yigarrubu le l-bakaanaat al-gaa'idiin fooghum al-cha'ab.»

Magaas hooch beet Allah

15 Wakit al-raajil kammal min magaas al-beet al-mukhaddas daakhal, hu maragaani be beet al-madkhal al-sabhaani barra le yikiil kulla daayir al-hooch.

16 Wa kaal tuul al-hooch be nussah al-sabhaani be uud al-kiyaal wa ligiih 500 uud hasab uud al-kiyaal.

17 Wa kaal tuul al-hooch be nussah al-munchaakhi be uud al-kiyaal wa ligiih 500 uud.

18 Wa kaal tuul al-hooch be nussah al-watiyaani be uud al-kiyaal wa ligiih 500 uud.

19 Wa hu kammal be l-nuss al-kharbaani. Hu kaal tuul al-nuss da wa ligiih 500 uud hasab uud al-kiyaal.

20 Wa be da, hu kaal daayirat durdur al-hooch be l-jiihaat al-arba'a wa ligiih tuulah wa urdah kula 500 uud. Wa durdur al-hooch da yafsul ambeen al-bakaan al-mukhaddas wa l-bakaan al-ma mukhaddas.

Hizgiyaal 43

Ru'yat gabbiliin majd Allah

1 Wa l-raajil da waddaani ale l-baab hana beet al-madkhal al-sabhaani.

2 Wa daahu majd Allah Ilaah Bani Israa'iil jaayi min al-sabaah be haraka misil harakat almi al-katiir wa l-ard nawwarat be majdah.

3 Wa l-ru'ya di tichaabih al-ru'ya al-ana awwal chiftaha wakit Allah jaayi le yidammir Madiinat al-Khudus wa wakit ana gaa'id jamb bahar Khaabuur. Wa tawwaali, ana waga't be wijhi fi l-ard.

4 Wa majd Allah dakhal fi l-beet al-mukhaddas be l-baab al-sabhaani.

5 Wa khalaas, Ruuh Allah rafa'aani foog wa waddaani fi l-fadaay al-dakhlaaniye. Wa majd Allah mala al-beet al-mukhaddas.

6 Wa ana simi't hiss gaa'id yihajji leyi min lubb al-beet da wa da wakit al-raajil waagif jambi.

7 Wa l-hiss gaal leyi: «Ya ibn Adam, da bakaan archi wa bakaan nukhutt rijileeni wa da bas al-bakaan al-naskun foogah fi usut Bani Israa'iil ila l-abad. Wa abadan wa la Bani Israa'iil wa la muluukhum ma yinajjusu usmi al-mukhaddas be charmatathum wara l-asnaam walla be dafin jisas muluukhum jamb beeti al-mukhaddas.

⁸Wa muluukhum khatto madkhal gasirhum jamb madkhal gasri wa khatto baabhum jamb baabi wa khatto durdur beeni wa beenhum. Wa be da, humman najjaso usmi al-mukhaddas be l-muharramaat al-sawwoohum. Wa fi chaan da, ana dammartuhum be naar khadabi.

⁹Wa hassa', khalli Bani Israa'iil yiba''udu minni charmatathum wara l-asnaam wa jisas muluukhum wa ana naskun fi usuthum ila l-abad.

¹⁰«Wa inta, ya ibn Adam, khabbir Bani Israa'iil be ru'yat al-beet al-mukhaddas. Wa khalli al-eeb yakrubhum be sabab khataahum wa yifakkuru adiil fi buna al-beet da.

¹¹Wa kan al-eeb karabhum be kulla cheyy al-sawwooh, wassifhum chakil al-beet da wa nizaamah wa biibaan al-madkhal wa biibaan al-marigiin wa kulla chaklah. Wassifhum kulla churuutah wa chaklah wa kulla gawaaniinah. Wa aktibhum giddaamhum achaan humman yabnu hasab al-chakil wa yitabbugu kulla churuutah.

¹²Wa daahu gaanuun al-beet. Kulla raas al-jabal da wa kulla huduudah fi kulli jiihe mukhaddas marra waahid. Aywa, da gaanuun al-beet al-mukhaddas.»

Al-madbah wa l-dahaaya

¹³Wa daahu magaas al-madbah hasab al-duraa' al-zaayid be arba'a usba' min al-duraa' al-aadi. Daahu ga'ar al-madbah. Fi majra al-gaa'id hawaale al-madbah wa tuulah tihit duraa' wa urdah kula duraa' wa khachmah indah urd hana chibir waahid.

¹⁴Min al-ga'ar al-tihit lahaddi l-mustawa al-awwal, tuulah foog 2 duraa' wa urd khachum al-mustawa da duraa'. Wa min al-mustawa al-awwal lahaddi l-mustawa al-taani, tuulah foog 4 duraa' wa urd khachum al-mustawa da kula duraa'.

¹⁵Wa min al-mustawa al-taani lahaddi l-bakaan al-yigabbudu foogah al-naar, tuulah foog 4 duraa'. Wa fi raas al-madbah da, fiyah arba'a guruun.

¹⁶Wa l-bakaan al-yigabbudu foogah al-naar da, tuulah 12 duraa' wa urdah 12 duraa' wa hu murabba'.

¹⁷Wa l-mustawa al-taani, tuulah 14 duraa' wa urdah 14 duraa' wa hu murabba'. Wa khachmah indah majra al-urdah nuss duraa' wa tuulah tihit duraa' fi kulla daayir al-mustawa da. Wa l-madbah indah ataba al-muwajjihe sabaah.

¹⁸Wa l-raajil gaal leyi: «Ya ibn Adam, daahu Allah al-Rabb gaal: «Daahu al-churuut al-bukhussu al-madbah min yoom yabnuuh wa yigaddumu foogah dahaaya muharragiin wa yuruchchu foogah damm.

¹⁹Anti toor hana kaffaarat al-zanib le rujaal al-diin al-Laawiyiin al-min zurriiyit Saduukh. Humman bas al-yigarrubu wa yakhdumu leyi. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

²⁰Wa tichiil min damm al-toor da wa tamsahah fi l-arba'a guruun hana l-madbah wa fi l-arkaan al-arba'a hana l-mustawa al-taani wa fi kulla khachum daayirah. Wa be da, tamsah al-madbah be damm dahiiyat kaffaarat al-zanib wa titahhirah.

²¹Wa tichiil al-toor hana dahiiyat kaffaarat al-zanib wa tiharrigah fi l-bakaan al-muhaddad barra min al-beet al-mukhaddas.

²²«Wa fi l-yoom al-taani, tigaddim tees al-ma indah ayyi eeb le l-dahiiye hana kaffaarat al-zanib wa be da, titahhir al-madbah misil sawweetuuh be l-toor.

²³Wa kan kammalt be l-dahiiye hana kaffaarat al-zanib, gaddim toor al-ma indah ayyi eeb min bagarak wa kabich al-ma indah ayyi eeb min khanamak.

²⁴Wakit tigaddimhum giddaam Allah, rujaal al-diin yusubbu fooghum mileh wa yigaddumuuhum dahiiye muharraga le Allah.

²⁵Wa fi muddit sab'a yoom, kulla yoom tigaddim tees dahiiye le kaffaarat al-zanib wa tigaddim battaan toor al-ma indah ayyi eeb min bagarak wa kabich al-ma indah ayyi eeb min khanamak.

²⁶Wa fi muddit sab'a yoom, yigaddumu dahiiye le kaffaarat al-zanib fi l-madbah le yitahhuruuh wa yikhassusuuh.

²⁷Wa kan al-sab'a yoom kammalo, fi l-yoom al-taamin wa l-ayyaam al-ba'adah, rujaal al-diin yigaddumu fi l-madbah dahaaya muharragiin wa dahaaya salaama. Wa khalaas be da, ana narda beeku.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Hizgiyaal 44

Churuut dakhul al-beet al-mukhaddas

¹Wa l-raajil waddaani le beet al-madkhal al-sabhaani hana l-beet al-mukhaddas wa derbah al-yaftah fi l-fadaay al-dakhlaaniye da masduud.

²Wa Allah gaal leyi: «Al-derib da yisidduuh wa battaan ma yufukkuuh. Wa naadum ma yi'addi beyah achaan ana Allah Ilaah Bani Israa'iil dakhalt be l-derib da wa hassa' hu yukuun masduud.

³Wa laakin al-malik yagdar yagood foogah achaan hu malik wa yaakul giddaami ana Allah. Hu yadkhul be khurfit al-madkhal hana l-beet da wa yamrug be nafs al-derib al-hu dakhil beyah.»

⁴Wa ba'ad da, al-raajil waddaani be beet al-madkhal al-munchaakhi lahaddi wisilna giddaam al-beet al-mukhaddas. Wa daahu ana chift majd Allah mala beetah. Wa khalaas, ana waga't be wijhi fi l-ard.

⁵Wa Allah gaal leyi: «Ya ibn Adam, khutt baalak wa aftah uyuunak wa chiif! Wa khutt adaanak wa asma' kulla l-kalaam al-nuguulah leek al-bukhuss al-churuut hana beeti ana Allah wa kulla gawaaniinah. Wa fakkir tamaam fi churuut al-dakhiliin wa l-marigiin min al-beet al-mukhaddas.

⁶«Wa guul le Bani Israa'iil al-aasiyiin: «Daahu Allah al-Rabb gaal: “Ya Bani Israa'iil! Kafaaku min kulla muharramaatku!

⁷Wakit gaddamtu leyi al-chaham wa l-damm hana l-dahaaya misil akil, fi l-wakit da bas, dakhkhaltu fi beeti al-mukhaddas ajaanib al-ma mutahhariin wa guluubhum kula ma taahiriin. Wa be da, ma ahtaramtu beeti wa battaan gata'tu mu'aahadati be kulla muharramaatku.

⁸Wa intu ma hafadtu khidimti al-mukhaddasa wa laakin khatteetu ajaanib fi badalku le yahfado khidimti fi beeti al-mukhaddas.”

⁹Daahu Allah al-Rabb gaal: “Khalli ayyi ajnabi al-ma mutahhar wa galbah kula ma taahir ma yadkhul fi beeti al-mukhaddas hatta kan hu saakin fi usut Bani Israa'iil kula.”›

Churuut le l-Laawiyiin wa rujaal al-diin

¹⁰«Wa kan le l-Laawiyiin al-ba''ado minni wakit Bani Israa'iil abooni wa gabbalo taaba'o ilaahaathum, hassa' humman yilhammalo natiijat khataahum.

¹¹Yagdaru yukuunu fi beeti al-mukhaddas wa yahfado biibaan al-beet wa yakhdumu fi lubb al-beet. Wa humman bas yadbaho al-bahaayim hana l-dahaaya al-muharragiin wa l-dahaaya al-yigaddumuuhum al-cha'ab. Wa yagoodu jaahiziin le yakhdumu le l-cha'ab.

¹²Wa laakin awwal, humman dabaho dahaaya al-cha'ab le asnaamhum wa ramo Bani Israa'iil fi l-khata. Wa be sabab da, ana narfa' iidi didduhum wa humman yilhammalo natiijat khataahum. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹³Wa humman ma yigarrubu leyi le yisawwu khidmit rujaal al-diin wa ma yigarrubu le kulla khidimti al-mukhaddasa wa la le l-bakaan al-mukhaddas marra waahid. Wa humman yilhammalo natiijat ihaanithum wa l-muharramaat al-sawwoohum.

¹⁴Wa ana nikallifhum be khidme sakhayre bas fi beeti al-mukhaddas wa humman yisawwu kulla khidimtah wa kulla cheyy al-waajib yakhdumuuh.

¹⁵«Wa kan le rujaal al-diin al-Laawiyiin al-min zurriiyit Saduukh, humman hafado khidmit beeti al-mukhaddas wakit Bani Israa'iil abooni. Wa hassa', humman dool bas yigarrubu leyi wa yakhdumu leyi. Wa yagiifu giddaami wa yigaddumu leyi chaham wa damm al-dahaaya. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹⁶Wa humman dool yadkhulu fi beeti al-mukhaddas wa yigarrubu le tarabeezti le yakhdumu leyi wa yahfado khidimti.

¹⁷«Wa khalaas wakit yadkhulu be buyuut madaakhil hana l-fadaay al-dakhlaaniye, humman yalbaso khulgaan hana kattaan. Ma yalbaso khulgaan hana suuf wakit yakhdumu fi l-fadaay al-dakhlaaniye wa fi l-beet al-mukhaddas.

¹⁸Wa yukujju kadaamiil hana kattaan wa yalbaso saraawiil dugaag hana kattaan wa ma yalbaso ayyi cheyy al-yijiib lehum al-wakhar.

¹⁹Wa wakit yidooru yamurgu fi l-fadaay al-barraaniye ale l-cha'ab, yisillu al-khulgaan al-khadamo beehum wa yukhuttuuhum fi l-khuraf jamb al-beet al-

mukhaddas. Wa yalbaso khulgaan aadiyiin achaan ma yikhassusu al-cha'ab be khulgaanhum al-mukhassasiin.

²⁰Wa ma yizayyunu ruuseehum wa la yikhallu cha'arhum yabga tuwaal laakin yugussuuh be nizaam.

²¹Wa ayyi raajil diin ma waajib yachrab khamar wakit yadkhul fi l-fadaay al-dakhlaaniye.

²²Wa ma yaakhudu mara armala wa la mutallaga. Yaakhudu illa banaat udriiyaat min gabiilat Bani Israa'iil aw mara armala al-raajilha raajil diin.

²³«Wa rujaal al-diin yi'allumu cha'abi al-faraga been al-mukhaddas wa l-ma mukhaddas wa yi'arrufuum al-faraga been al-taahir wa l-nijis.

²⁴Wa kan fi muchkila, humman bas yabgo gudiya wa yichaaru'u hasab charii'ti. Wa yitabbugu churuuti al-fi l-Tawraat wa gawaaniini wa yahfado kulla a'yaadi wa yoomi hana l-sabt, yaj'alooh mukhaddas.

²⁵«Wa ayyi raajil diin ma yigarrib le naadum mayyit achaan da yisawwiih nijis. Wa laakin yagdar yigarrib wa yabga nijis be janaazit abuuah aw ammah aw wileedah aw bittah aw akhuuh aw akhtah al-lissaa'ha ma akhadat.

²⁶Wa ba'ad yittahhar, yagood sab'a yoom hatta yaji.

²⁷Wa yoom hu yaji fi l-fadaay al-dakhlaaniye hana l-beet al-mukhaddas, hu yigaddim dahiiytah le kaffaarat al-zanib gubbaal ma yisawwi khidmit al-beet. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

²⁸«Wa rujaal al-diin yakhdumu leyi ana wa ana bas warasathum. Intu ma tantuum ard fi balad Israa'iil achaan ana bas warasathum.

²⁹Wa humman yaakulu al-hadaaya wa l-dahaaya le kaffaarat al-zanib wa l-dahaaya le kaffaarat al-khata. Wa kulla cheyy al-yikhassusuuh leyi Bani Israa'iil, ana nantiih leehum.

³⁰Wa kulla l-intaaj al-awwal wa kulla zakaatku yabgo le rujaal al-diin. Wa antu le rujaal al-diin awwal dagiigku wa be da, buyuutku yukuunu mubaarakiin.

³¹Wa ma waajib rujaal al-diin yaakulu rimme wa la jiife kan tabga hint teer aw haywaan kula.»

Hizgiyaal 45

Al-ard al-mukhaddasa

¹Wa wakit tigassumu al-balad warasa, antu min al-ard di hadiye le Allah. Wa l-ard al-tichiiluha min al-balad di tabga mukhaddasa. Wa tuulha 25 000 duraa' wa urdaha 20 000 duraa' wa l-ard di fi kulla huduudha tukuun mukhaddasa.

²Wa l-beet al-mukhaddas yukuun fi lubb al-ard di, fi hooch murabba' al-tuulah 500 duraa' wa urdah kula 500 duraa'. Wa jaay jaay le l-hooch da, fiyah faraga al-tuulha 50 duraa' fi kulli jiihe.

³Wa min al-ard al-anteetuha hadiye le Allah, agta'o nussaha al-tuulah 25 000 duraa' wa urdah 10 000 duraa'. Wa fi l-nuss da, yukuun al-beet al-mukhaddas wa l-bakaan al-mukhaddas marra waahid.

⁴Wa l-nuss al-mukhaddas al-chiltuuh min al-ard di yabga le rujaal al-diin al-gaa'idiin yakhdumu fi l-beet al-mukhaddas wa yigarrubu le Allah le yisawwu khidimtah. Min al-nuss da, humman yalgo ard al-yisawwu foogha buyuuthum wa yukuun bakaan khaass le l-beet al-mukhaddas.

⁵Wa l-nuss al-aakhar al-tuulah 25 000 duraa' wa urdah 10 000 duraa' yukuun le l-Laawiyiin al-yakhdumu fi l-beet al-mukhaddas. Wa humman yalgo foogah mudun le yaskunu fooghum.

⁶Jamb al-ard al-anteetuha hadiye le l-beet al-mukhaddas, antu bakaan aakhar le yabga madiina. Wa l-bakaan da, tuulah 25 000 duraa' wa urdah 5 000 duraa' wa di tukuun madiina le kulla Bani Israa'iil.

⁷Wa le l-malik kula, waajib leyah bakaan al-yukuun jaay wa jaay le l-ard al-anteetuha hadiye le l-beet al-mukhaddas wa l-madiina. Wa huduud ardah al-kharbaaniye yamchu lahaddi l-bahar al-Abyad. Wa huduud ardah al-sabhaaniye yamchu ale l-sabaah lahaddi huduud Israa'iil fi l-sabaah. Wa tuulha muwaafiq le l-ard al-yantuuha le l-gabaayil.

⁸Wa l-ard di bas tabga le l-malik warasatah fi balad Israa'iil. Wa l-muluuk abadan ma yazulmu al-cha'ab laakin humman yikhallu al-balad le Bani Israa'iil hasab gabaayilhum.

Al-huguug wa l-waajibaat hana l-malik

⁹Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Ya muluuk Bani Israa'iil, kafaaku! Khallu minku al-unuf wa l-nahib! Sawwu al-hagg wa l-adaala wa arfa'o al-zulum min cha'abi. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

¹⁰Aamuru be miizaan aadil wa kooro aadil wa mikyaal aadil.

¹¹Wa khalli al-kooro al-binaaduuh eefa wa l-mikyaal al-binaaduuh batt yabgo sawa sawa, ayyi waahid minhum yisaawi uchur hana l-hoomar. Wa l-hoomar hu yukuun al-mikyaal al-rasmi.

¹²Wa khalli al-hajar fudda al-binaaduuh chaakil yisaawi 20 giirah. Wa l-minn yisaawi 60 chaakil.

¹³«Wa di hi al-zaka al-tantuuha. Min intaajku hana l-gameh al-ahmar wa l-gameh al-abyad, min ayyi chuwaal wa nuss, tantu kooro waahid.

14 Wa daahu al-gaanuun al-bukhuss al-dihin. Tantu liitir waahid min 100 liitir. Tikiilu al-dihin be l-mikyaal al-binaaduuh batt wa l-batt hu uchur hana l-mikyaal al-kabiir al-binaaduuh hoomar aw koor.

15 Wa min al-mar'a al-jamiil hana balad Israa'iil, tantu kharuuf waahid min ayyi door hana 200 khanam. «Wa l-zaka di tabga hadaaya wa dahaaya muharragiin wa dahaaya salaama al-yabgo kaffaara le l-cha'ab. Wa da kalaam Allah al-Rabb.

16 Wa kulla cha'ab al-balad yijiibu zakaathum le malik Bani Israa'iil.

17 Wa l-malik hu mukallaf be l-dahaaya al-muharragiin wa hadaaya al-dagiig wa hadaaya al-charaab fi kulli iid wa awwal yoom fi kulli chahar wa kulli yoom sabt wa kulla l-munaasabaat hana Bani Israa'iil. Wa hu bas yigaddim al-dahaaya le kaffaarat al-zanib wa hadaaya al-dagiig wa l-dahaaya al-muharragiin wa dahaaya al-salaama al-yabgo kaffaara le Bani Israa'iil.»

18 Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Wa fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-awwal, inta tichiil toor ma indah ayyi eeb wa tigaddimah dahiiye le kaffaarat al-zanib le titahhir al-beet al-mukhaddas.

19 Wa raajil al-diin yichiil min damm al-toor da wa yamsahah fi iidaan al-baab hana l-beet al-mukhaddas wa fi l-arkaan al-arba'a hana l-mustawa al-tihit min al-madbah wa fi iidaan al-baab hana l-fadaay al-dakhlaaniye.

20 Wa tisawwi nafs al-cheyy fi l-yoom al-saabi' hana l-chahar le ayyi naadum al-sawwa zanib bala niyytah wa bala raayah. Wa misil da, tisawwi kaffaara le l-beet al-mukhaddas.

21 «Wa yoom 14 hana l-chahar al-awwal yabga leeku iid al-Fisha. Wa da iid hana sab'a yoom wa taakulu foogah khubza bala tawwaara.

22 Wa awwal yoom al-iid, al-malik yigaddim toor dahiiye le kaffaarat al-zanib leyah hu wa kulla l-cha'ab.

23 Wa fi ayyi yoom min al-ayyaam al-sab'a hana l-iid, hu yigaddim dahiiye muharraga le Allah sab'a tiiraan wa sab'a kubchaan ma induhum ayyi eeb. Wa yigaddim tees dahiiye le kaffaarat al-zanib fi ayyi yoom.

24 Wa yigaddim hadiiye 10 kooro hana dagiig wa 6 liitir hana dihin ma'a ayyi toor wa ayyi kabich.

25 «Wa fi yoom 15 hana l-chahar al-saabi' fi wakit iid al-Lagaadiib, al-malik yisawwi nafs al-cheyy. Fi ayyi yoom min al-ayyaam al-sab'a, yigaddim nafs al-dahiiye le kaffaarat al-zanib wa nafs al-dahiiye al-muharraga wa nafs al-hadiiye hana l-dagiig wa nafs al-hadiiye hana l-dihin.»

Hizgiyaal 46

Al-gawaaniin al-bukhussu al-malik

- ¹Daahu Allah al-Rabb gaal: «Al-baab hana beet al-madkhal al-sabhaani al-yaftah fi l-fadaay al-dakhlaaniye yagood masduud le muddit sitte yoom hana khidme fi ayyi subuu'. Wa laakin yaftahooh fi kulli yoom sabb wa battaan kula yaftahooh fi awwal yoom fi kulli chahar.
- ²Wa min al-fadaay al-barraaniye, al-malik yadkhul fi khurfit al-madkhal wa yagiif jamb iidaan al-baab. Wa rujaal al-diin yigaddumu leyah dahiiytah al-muharraga wa dahiiytah al-salaama wa hu yasjud fi khachum al-baab. Wa ba'ad da, yamrug wa ma yisiddu al-baab da gubbaal al-achiiye.
- ³Wa cha'ab al-balad yasjudu le Allah fi khachum al-baab da fi kulli yoom sabb wa awwal yoom fi kulli chahar.
- ⁴«Wa fi kulli yoom sabb, al-malik yigaddim dahaaya muharragiin le Allah. Wa l-bahaayim al-yigaddimhum, humman sitte kharuuf wa kabich waahid al-ma induhum ayyi eeb.
- ⁵Wa yigaddim hadaaya 10 kooro hana dagiig ma'a ayyi kabich wa ma'a l-khurfaan kamaan, yigaddim dagiig hasab al-tantiih iidah. Wa yiziid foogah 6 liitir hana dihin fi l-achara kooro hana l-dagiig.
- ⁶Wa fi awwal yoom fi kulli chahar, al-malik yigaddim toor waahid wa sitte kharuuf wa kabich waahid al-ma induhum ayyi eeb.
- ⁷Wa yigaddim hadaaya 10 kooro hana dagiig ma'a ayyi toor wa ayyi kabich. Wa ma'a l-khurfaan kamaan, yigaddim dagiig hasab al-tantiih iidah. Wa yiziid foogah 6 liitir hana dihin fi l-achara kooro hana l-dagiig.
- ⁸«Wa wakit al-malik yadkhul, hu yadkhul be l-baab hana khurfit al-madkhal wa yamrug be nafs al-baab da.
- ⁹Wa wakit al-cha'ab yaju giddaami ana Allah fi wakit al-munaasabaat, al-naas al-yadkhulu be l-baab al-munchaakhi le yasjudu, yamurgu be l-baab al-watiyaani. Wa l-naas al-yadkhulu be l-baab al-watiyaani yamurgu be l-baab al-munchaakhi. Wa be da, ma waajib yamurgu be l-baab al-dakhalo beyah laakin yamurgu be l-baab al-mugaabilah.
- ¹⁰Wa l-malik yadkhul ma'aahum wakit yadkhulu wa yamrug ma'aahum wakit yamurgu.
- ¹¹«Wa fi l-a'yaad wa l-munaasabaat, yigaddim hadaaya 10 kooro hana dagiig ma'a ayyi toor wa ayyi kabich. Wa ma'a l-khurfaan kamaan, yigaddim dagiig hasab al-tantiih iidah. Wa yiziid foogah 6 liitir hana dihin fi l-achara kooro hana l-dagiig.
- ¹²Wa ayyi wakit al-malik indah niiye yigaddim dahiiye muharraga aw dahiiyat al-salaama leyi ana Allah, yaftaho leyah baab beet al-madkhal al-sabhaani. Wa be da, hu yigaddim dahiiytah al-muharraga aw dahiiytah hana l-salaama misil hu

yigaddimhum fi ayyi yoom al-sabt. Wa ba'ad da, hu yamrug wa yisiddu al-baab min hu marag bas.

13«Wa kulla yoom, tigaddumu kharuuf wald sana al-ma indah ayyi eeb dahiiye muharraga leyi ana Allah wa da tigaddumuuh kulli fajur.

14Wa kulli fajur, tigaddumu leyi ana Allah hadiye hana dagiig ma'a l-kharuuf da wa hi kooro wa nuss hana dagiig wa dihin liitreen al-yikhalbutu beyah al-dagiig. Wa da chart daayim ila l-abad.

15Wa kulli fajur, tigaddumu al-kharuuf wa hadiiyat al-dagiig wa l-dihin hadiye muharraga ila l-abad.»

16Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Kan al-malik yanti hadiye le waahid min awlaadah, al-hadiye di tabga warasa le l-wileed da. Wa l-warasa di tabga hintah halaalah wa ba'adeen, yawrusuuha iyaalah.

17Wa laakin kan al-malik yanti hadiye min warasatah le waahid min abiidah, al-hadiye di tabga hint al-abid lahaddi sanit al-Hurriye. Wa ba'ad da, al-warasa di tigabbil le l-malik. Wa be da, hagg al-malik yagood warasa le iyaalah bas.

18Wa l-malik ma yichiil cheyy min warasat al-cha'ab wa ma yazlumhum fi hagguhum. Wa cheyy al-haggah hu bas yanti ih le iyaalah warasa. Achaan ma fi naadum waahid min cha'abi yadharooh min warasatah.»

Al-ladaay fi beet Allah

19Wa l-raajil waddaani jamb beet al-madkhal al-munchaakhi. Wa hinaak, dakhalna be l-madkhal jamb al-khuraf al-mukhassasiin le rujaal al-diin al-yaftaho munchaakh. Wa fi l-bakaan da, fiyah faraga be l-nuss al-kharbaani.

20Wa l-raajil gaal leyi: «Da l-bakaan al-foogah rujaal al-diin yirakkubu al-dahaaya le kaffaarat al-khata wa l-dahaaya le kaffaarat al-zanib. Wa humman yirakkubu al-dahaaya dool fi l-faraga di wa ma yamurguuhum ale l-fadaay al-barraaniye. Wa da achaaan ma yikhassusu al-cha'ab.»

21Wa ba'ad da, al-raajil maragaani ale l-fadaay al-barraaniye wa waddaani ale l-arba'a rukun hana l-fadaay. Wa fi ayyi rukun, fiyah fadaay sakhayre.

22Wa l-fadaayaat hana l-arba'a rukun dool dugaag wa induhum nafs al-magaas. Ayyi waahide tuulha 40 duraa' wa urdaha 30 duraa'.

23Wa kulla l-fadaayaat al-arba'a dool muhawwagiin be durdur wa khatto ladaay fi ga'ar al-durdur da fi kulla daayirah.

24Wa l-raajil gaal leyi: «Dool al-ladaay al-fooghum khaddaamiin beet Allah yirakkubu al-dahaaya hana l-cha'ab.»

Hizgiyaal 47

Een almi al-jaari min beet Allah

¹Wa l-raajil waddaani ale madkhal al-beet al-mukhaddas. Wa daahu almi maarig min tihit al-beet min nussah al-sabhaani achaan al-beet muwajjih sabaah. Wa l-almi saal ale l-wati wa jara wati al-madbah.

²Wa l-raajil maragaani be beet al-madkhal al-munchaakhi wa hawwagaani fi l-fadaay al-barraaniye lahaddi beet al-madkhal al-sabhaani. Wa daahu almi jaari wati al-baab da.

³Wa l-raajil marag ale l-sabaah wa l-habil al-yigaawusu beyah fi iidah. Wa min al-baab, hu kaal 1 000 duraa' barra. Wa hinaak, gatta'aani al-almi wa l-almi lihig siigaani.

⁴Wa battaan kaal 1 000 duraa' wa gatta'aani al-almi wa l-almi lihig rikabbi. Wa battaan kaal 1 000 duraa' wa gatta'aani al-almi wa l-almi lihig sulbi.

⁵Wa battaan kaal 1 000 duraa' wa l-almi bigi waadi al-ma nagdar nagta'ah achaan al-almi khariig wa illa naadum yu'uum. Wa da waadi al-abadan naadum ma yagdar yagta'ah.

⁶Wa hu gaal leyi: «Ya ibn Adam, inta gaa'id tichiif walla?» Wa hu waddaani wa gabbalaani fi khachum al-waadi.

⁷Wa wakit gabbalaani, daahu ana chift chadar katiir fi khachum al-waadi jaay wa jaay.

⁸Wa hu gaal leyi: «Al-almi da yamchi ale balad al-sabaah wa yamchi le waadi al-Urdun wa yadkhul fi l-bahar al-Mayyit. Wa wakit almi min al-een di yadkhul fi l-bahar al-Mayyit, kulla almi al-bahar da yabga halu.

⁹Wa fi ayyi bakaan al-yadkhul foogah al-almi da, al-makhlugiin al-hayyiin yabgo katiiriin wa yi'iichu. Wa l-huut yabga katiir ziyaada achaan almi al-een di yaji wa yisawwi almi al-bahar da halu. Wa l-haya tukuun fi ayyi bakaan al-yadkhul foogah al-almi da.

¹⁰Wa khalaas, al-hawwaatiin yagoodu fi khachum al-almi wa min Een Jidi lahaddi Een Aglaayim yabga bakaan al-yuchurru foogah al-churukka. Wa nafar al-huut fi l-bahar al-Mayyit yabga katiir min nafar al-huut fi l-bahar al-Abyad.

¹¹Wa laakin almi ruhuudah wa birakkah ma yabga halu wa laakin yagood achaan yalgo minnah mileh.

¹²Wa fi khachum al-waadi jaay wa jaay, yugumm nafar katiir hana chadar al-induhum iyaal. Warchaalhum abadan ma yaybas wa iyaalhum ma yikammulu. Wa humman yaldo fi ayyi chahar achaan al-almi da maarig min al-beet al-mukhaddas. Wa iyaalhum, yaakuluuhum wa warchaalhum yanti al-aafe.»

Huduud al-balad

¹³Wa Allah al-Rabb gaal: «Daahu huduud al-balad al-tigassumuuha warasa ambeenaatku intu gabaayil Bani Israa’iil al-atnaachar. Wa zurriiyit Yuusuf gisimhum yabga marrateen.

¹⁴Wa talgo warasatku ambeenaatku sawa sawa achaan ana halaft wa gult nantiiha le juduudku. Wa l-balad di tabga leeku warasa.

¹⁵«Wa daahu huduud al-balad. Fi l-munchaakh, al-huduud yugummu min al-bahar al-Abyad wa yamchu lahaddi derib Hatluun wa lahaddi Sadaad

¹⁶wa Hamaat wa Biruuta wa Sibraayim ambeen ard Dimachkh wa ard Hamaat wa min Hasar Tikuun ale huduud Hooraan.

¹⁷Wa misil da, al-huduud yamchu min al-bahar al-Abyad lahaddi Hasar Eenaan fi ard Dimachkh wa yufuutu ard Hamaat ale jiihat al-munchaakh.

¹⁸«Wa fi l-sabaah, al-huduud yugummu min been Hooraan wa ard Dimachkh wa yamchu been Gil’aad wa balad Israa’iil. Waadi al-Urdun yabga huduudku lahaddi l-bahar al-Mayyit. Wa da ale jiihat al-sabaah.

¹⁹«Wa fi l-wati fi saharat Nagab, al-huduud yugummu min Taamaar wa yamchu lahaddi almi Mariiba hana Khaadich wa lahaddi waadi Masir wa lahaddi l-bahar al-Abyad. Wa da ale jiihat al-Nagab fi l-wati.

²⁰«Wa fi l-kharib, al-huduud humman al-bahar al-Abyad. Wa l-huduud yamchu min huduud al-wati lahaddi bakaan al-mugaabil Labu Hamaat fi l-munchaakh. Wa da ale jiihat al-kharib.

²¹«Ya Bani Israa’iil, gassumu al-balad di ambeenaatku hasab gabaayilku.

²²Wa gassumu al-balad di warasa ambeenaatku be am’iyeedaat le nufuusku wa l-ajaanib al-saakniin ma’aaku wa wildo iyaalhum fi usutku wa bigo muwaatiniin ma’aaku intu Bani Israa’iil. Wa humman yalgo gisimhum hana l-balad di be am’iyeedaat ma’aaku fi lubb gabaayil Bani Israa’iil.

²³Wa le ayyi ajnabi, tantuuh warasatah fi lubb al-gabiila al-hu saakin ma’aaha.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Hizgiyaal 48

Gisim hana gabaayil al-munchaakh

¹«Daahu asaame al-gabaayil wa gisimhum. Gisim le gabiilat Daan yamchi min aakhir al-munchaakh fi l-derib hana Hatluun lahaddi Labu Hamaat wa Hasar Eenaan wa yamchi fi ard Dimachkh fi l-munchaakh jamb Hamaat. Gisim Daan yamchi min al-sabaah le l-kharib.

²Wa wati min huduud Daan min al-sabaah le l-kharib, da gisim le gabiilat Achiir.

³Wa wati min huduud Achiir min al-sabaah le l-kharib, da gisim le gabiilat Naftaali.

⁴Wa wati min huduud Naftaali min al-sabaah le l-kharib, da gisim le gabiilat Manassa.

⁵Wa wati min huduud Manassa min al-sabaah le l-kharib, da gisim gabiilat Afraayim.

⁶Wa wati min huduud Afraayim min al-sabaah le l-kharib, da gisim le gabiilat Ra'uubiin.

⁷Wa wati min huduud Ra'uubiin min al-sabaah le l-kharib, da gisim le gabiilat Yahuuza.

Gisim al-antoooh hadiye le Allah

⁸«Wa wati min huduud Yahuuza min al-sabaah le l-kharib, da gisim al-tantuuh hadiye leyi ana Allah. Urdah 25 000 duraa' wa tuulah misil tuul gisim al-gabaayil min al-sabaah le l-kharib. Wa l-beet al-mukhaddas yukuun fi ust al-ard di.

⁹Wa l-gisim al-tantuuh hadiye leyi ana Allah, tuulah 25 000 duraa' wa urdah 10 000 duraa'.

¹⁰Wa da yabga gisim mukhassas le rujaal al-diin. Fi l-munchaakh, tuulah 25 000 duraa' wa fi l-kharib, urdah 10 000 duraa' wa fi l-sabaah, urdah 10 000 duraa' wa fi l-wati, tuulah 25 000 duraa'. Wa l-beet al-mukhaddas hanaayi ana Allah yukuun ust al-ard di.

¹¹Wa da yabga le rujaal al-diin al-mukhassasiin al-min zurriiyit Saduukh al-awwal sawwo khidimti wa ma ba''ado minni misil Bani Israa'iil wa l-Laawiyiin.

¹²Wa gisimhum yukuun hadiye al-yantuuha leehum min al-balad. Wa arduhum di mukhaddasa marra waahid wa tabga huduud ma'a gisim al-Laawiyiin.

¹³Wa kan le l-Laawiyiin kamaan, gisimhum yabga huduud ma'a ard rujaal al-diin. Wa gisim rujaal al-diin wa gisim al-Laawiyiin kula tuulhum 25 000 duraa' wa urduhum 10 000 duraa'.

¹⁴Wa l-ard di ma yibii'uuha wa la yibadduluuha wa la yantu awwal intaajha achaan al-ard di hinti ana Allah wa hi mukhaddasa.

Gisim al-malik

¹⁵«Wa l-ard al-tifaddil min al-gisim da tabga bakaan ma mukhaddas wa yabnu foogha matiina be buyuutha wa bakaanaatha hana l-sarha. Wa l-ard di, urdaha 5 000 duraa' wa tuulha 25 000 duraa' wa l-matiina tukuun fi usutha.

¹⁶Wa daahu magaas al-matiina di. Hi murabba'a wa tuulha fi ayyi jiihe 4 500 duraa'.

¹⁷Wa bakaan al-sarha hana l-matiina gaa'id fi ayyi jiihe. Fi kulli jiihe min al-jiihaat al-arba'a, indah 250 duraa'.

18 Wa l-ard al-tifaddil jaay wa jaay min al-madiina tabga bakaan ziraa' a al-yi' ichu beyah khaddaamiin al-madiina. Wa fi l-kharib, tuulha 10 000 duraa' wa fi l-sabaah kula tuulha 10 000 duraa' wa hi tabga huduud ma'a l-ard al-mukhaddasa.

19 Wa khaddaamiin al-madiina al-yahartu al-bakaan da yaju min kulla gabaayil Bani Israa' iil.

20 Wa kulla l-gisim al-yantuuh hadiye leyi ana Allah da murabba', tuulah wa urdah kula 25 000 duraa'. Wa yantu rubu' hana l-gisim al-mukhaddas da le l-madiina.

21 «Wa l-ard al-tifaddil jaay wa jaay le l-gisim al-mukhaddas al-yantuuh hadiye leyi ana Allah wa le gisim al-madiina tukuun le l-malik. Wa tuul ard al-malik, hu 25 000 duraa' jamb huduud al-ard al-mukhaddasa wa gisim al-madiina. Wa nuss ardash fi l-kharib wa nuss ardash fi l-sabaah. Wa l-gisim al-mukhaddas al-yantuuh hadiye leyi ana Allah wa l-beet al-mukhaddas gaa' idiin usut al-gisim al-itneen hana l-malik.

22 Wa gisim al-Laawiyiin wa gisim al-madiina kula gaa' idiin usut ambeen al-gisim al-itneen hana l-malik. Wa gisim al-malik yukuun ambeen gisim Yahuuza fi l-munchaakh wa gisim Banyamiin fi l-wati.

Gisim hana gabaayil al-wati

23 «Wa daahu gisim hana l-gabaayil al-faddalo. Min al-sabaah le l-kharib, da gisim gabiilat Banyamiin.

24 Wa wati min huduud Banyamiin min al-sabaah le l-kharib, da gisim le gabiilat Chim'uun.

25 Wa wati min huduud Chim'uun min al-sabaah le l-kharib, da gisim le gabiilat Yassaakar.

26 Wa wati min huduud Yassaakar min al-sabaah le l-kharib, da gisim le gabiilat Zabuluun.

27 Wa wati min huduud Zabuluun min al-sabaah le l-kharib, da gisim le gabiilat Gaad.

28 Wa huduud Gaad yamchu fi saharat Nagab min Taamaar lahaddi almi Mariiba hana Khaadich wa lahaddi waadi Masir wa lahaddi l-bahar al-Abyad.

29 Wa di l-balad wa da l-gisim al-tigassumuuh warasa be am' iyeedaat le gabaayil Bani Israa' iil.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Al-biibaan al-atnaachar hana l-madiina

30 «Wa daahu biibaan al-madiina. Fi l-munchaakh, tuul durdur al-madiina 4 500 duraa'.

31 Wa biibaan al-madiina yisammuumum be asaame gabaayil Bani Israa' iil. Fi l-munchaakh, al-durdur indah talaata biibaan wa humman baab Ra'uubiin wa baab Yahuuza wa baab Laawi.

32Wa fi l-sabaah, tuul al-durdur 4 500 duraa' wa indah talaata biibaan wa humman baab Yuusuf wa baab Banyamiin wa baab Daan.

33Wa fi l-wati, tuul al-durdur 4 500 duraa' wa indah talaata biibaan wa humman baab Chim'uun wa baab Yassaakar wa baab Zabuluun.

34Wa fi l-kharib, tuul al-durdur 4 500 duraa' wa indah talaata biibaan wa humman baab Gaad wa baab Achiir wa baab Naftaali.

35Wa tuul daayir al-durdur da 18 000 duraa'. Wa min al-yoom, al-madiina di yisammuha Allah Gaa'id Hini.»

Danyaal

Danyaal 1

Danyaal wa rufgaanah fi beet al-malik

¹Wa fi l-sana al-taalta hana hukum Yahuuyakhim malik mamlakat Yahuuza, khalaas ja Nabuukhadnasar malik Baabil wa haasar Madiinat al-Khudus.

²Wa l-Rabb sallam Yahuuyakhim malik Yahuuza fi iideen Nabuukhadnasar. Wa Nabuukhadnasar karab al-malik wa chaal min al-mawaa'iin al-gaa'idiin fi beet Allah wa waddaahum fi Baabil fi beet ilaahaatah. Wa khatta al-mawaa'iin dool fi l-makhazan hana beet ilaahaatah.

³Wa ba'ad da, al-malik Nabuukhadnasar amar kabiir khaddaamiinah al-usmah Achfinaaz achaan yijiib leyah subyaan min Bani Israa'iil min zurriiyit al-malik aw min iyaal al-naas al-muhimmiin fi l-balad.

⁴Wa l-subyaan dool yukuunu ma induhum ayyi eeb wa ya'ajubu al-een wa induhum hikma wa ma'rafa katiire. Wa yagdaru yafhamo wa yil'allamo wa muwaafgiin le l-khidme fi gasir al-malik. Wa yi'allumuuhum lukhkhat al-Baabiliyiin wa kutubhum.

⁵Wa l-malik gata' leehum akil yoomi wa kulla yoom, yantuuhum akil wa khamar min tarabeezit al-malik. Wa yi'allumuuhum talaata sana wa ba'ad da, yukuunu fi khidimtah.

⁶Wa min been al-subyaan dool, fiyah subyaan min gabiilat Yahuuza wa humman Danyaal wa Hananya wa Michayiil wa Azarya.

⁷Wa kabiir al-khaddaamiin khatta leehum asaame aakhariin. Le Danyaal sammaah Beltachaasar wa le Hananya sammaah Chadraak wa le Michayiil sammaah Michaak wa le Azarya sammaah Abdalnagu.

⁸Wa Danyaal chaal niiye ma yinajjis nafsah be l-akil wa l-khamar al-yantuuh leehum min tarabeezit al-malik. Wa talab min kabiir al-khaddaamiin achaan ma yajburah fi l-cheyy al-yinajjisah.

⁹Wa l-Rabb antaah le Danyaal al-rida wa l-rahma hana kabiir al-khaddaamiin.

¹⁰Wa be da kula, al-kabiir da gaal le Danyaal: «Ana khaayif min siidi al-malik achaan hu bas al-gata' leeku al-akil wa l-charaab. Wa kan yichiifku intu baatliin ziyaada min al-subyaan al-aakhariin al-gadurku, hu yagta' raasi be sababku intu.»

¹¹Wa kabiir al-khaddaamiin khatta muraakhib foog Danyaal wa Hananya wa Michayiil wa Azarya. Wa Danyaal hajja leyah wa gaal:

¹²«Ya sayyidi, min fadlak jarrib abiidak le muddit achara yoom. Antiina naakulu min al-khudrawaat bas wa almi nacharbo.

13Wa ba'ad da, chiif al-faraga ambeenna aniina wa l-subyaan al-aakhariin al-gaa'idiin yaakulu akil al-malik. Wa khalaas, sawwi ma'a abiidak misil inta chiftah.»

14Wa l-muraakhib khassad be l-kalaam da wa jarrabaahum le muddit achara yoom.

15Wa ba'ad achara yoom, Danyaal wa rufgaanah sihhithum anchaafat samha wa bigo sumaan min kulla l-subyaan al-aakhariin al-gaa'idiin yaakulu akil al-malik.

16Wa khalaas, al-muraakhib baddal al-akil wa l-khamar al-magtuu' leehum be khudrawaat bas.

17Wa l-Rabb antaahum le l-subyaan al-arba'a dool ma'rafa wa agul fi kulla l-kutub wa l-hikma. Wa Danyaal ya'arif yifassir al-ru'ya wa l-hilim kula.

18Wa wakit al-wa'ad al-yigaabulu foogah al-malik tamma khalaas, kabiir al-khaddaamiin waddaahum wa gaddamaahum le l-malik Nabuukhadnasar.

19Wa l-malik kalam ma'aahum wa fi kulla l-subyaan, ma ligi naas induhum ma'rafa misil Danyaal wa Hananya wa Michayiil wa Azarya. Wa hu chaalaahum ma'aayah wa antaahum mas'uuliye.

20Wa wakit al-malik sa'alaahum min ayyi cheyy, ligaahum induhum fihim wa hikma achara marraat ziyaada min kulla l-sahhaariin wa l-chawwaafiin al-gaa'idiin fi mamlakatah.

21Wa Danyaal ga'ad lahaddi l-sana al-ja foogha al-malik Kuurach wa chaal al-muluk.

Danyaal 2

Al-ru'ya al-awwal hana l-malik

1Wa fi l-sana al-taaniye hana hukmah, al-malik Nabuukhadnasar ri'i wa l-ru'ya di barjalatah marra waahid wa l-noom aba eenah.

2Wa l-malik naada kulla l-sahhaariin wa l-chawwaafiin wa l-chaddaara wa l-munajjimiin achaan yaju wa yi'arrufu leyah al-ru'ya di. Wa kulluhum jo giddaam al-malik.

3Wa l-malik gaal leehum: «Ana ri'iit ru'ya wa l-ru'ya di barjalatni. Achaan da, nidoor na'arifha.»

4Wa humman gaalo le l-malik be l-lukhkha al-araamiye: «Ya l-malik, Allah yansurak! Min fadlak, hajji le abiidak be l-ru'ya al-inta chiftaha wa aniina kamaan nifassuru leek ma'anaatha.»

5Wa l-malik radda leehum wa gaal: «Ana ni'akkid leeku! Kan ma arraftuuni be l-ru'ya al-ana ri'iit beeha hi zaatha wa battaan ma'anaatha, nigatti' jisimku lahamaay lahamaay wa nidammir buyuutku wa yabgo misil danaagis.

⁶Wa laakin kan arraftuuni be l-ru'ya hi zaatha wa ma'anaatha kula, ana nantiiku hadaaya wa mukaafa wa nukhuttuku fi l-bakaan al-indah charaf. Wa hassa' da, arrufuuni be l-ru'ya hi zaatha wa ba'ad da, ooruuni ma'anaatha kula.»

⁷Wa marra taaniye, humman gaalo leyah: «Khalli al-malik yikallim le abiidah be l-ru'ya hatta aniina nifassuru al-ma'ana.»

⁸Wa l-malik radda leehum wa gaal: «Akiid intu tidooru ti'akhhuru al-wakit ahaan intu fihimtu kadar al-kharaar al-ana chiltah da, akiid yukuun!

⁹Laakin kan ma arraftuuni be l-ru'ya zaatha, al-ikhaab da gaa'id yarjaaku kulluku. Wa intu achchaawartu le taju giddaami wa tihajju leyi be kalaam kidib wa khachch ahaan ana nikhayyir fikri. Wa hassa' da, arrufuuni be l-ru'ya zaatha wa be da, ana na'arif khalaas intu tagdaro tifassuruuha.»

¹⁰Wa laakin humman raddo le l-malik wa gaalo: «Ma fi insaan fi l-dunya yagdar yisawwi al-cheyy al-malik talabah! Wa ma fi malik kabiir wa chadiid al-yatlub cheyy misil da min sahhaari aw chawwaafi aw munajjim.

¹¹Wa l-cheyy al-malik talabah da gaasi bilheen! Ma fi naadum al-yagdar yisawwiih le l-malik illa l-ilaahaat wa laakin humman ma gaa'idiin ma'a l-insaan.»

¹²Wa wakit al-malik simi' kalaamhum da, zi'il za'al chadiid wa amar yaktulu kulla l-mustachaariin hana Baabil.

¹³Wa wakit al-kharaar hana katiliin al-mustachaariin marag, gammo yifattuchu Danyaal wa rufgaanah kula ahaan yaktuluuhum.

Allah khabbar Danyaal be l-ru'ya

¹⁴Wa wakit Aryuuk kabiir hurraas al-malik ja ahaan yaktul kulla l-mustachaariin hana Baabil, Danyaal kallam leyah be hikma wa adab.

¹⁵Wa hu sa'alah le Aryuuk kabiir hurraas al-malik wa gaal: «Maala kharaar al-malik bigi chadiid misil da?» Wa Aryuuk fassar le Danyaal kulla cheyy al-kaan.

¹⁶Wa tawwaali, Danyaal macha bakaan al-malik wa chahadah ahaan yantiih wakit wa ba'ad da, yaji yifassir leyah ma'ana hana l-ru'ya.

¹⁷Wa khalaas, Danyaal gabbal beetah wa khabbar rufgaanah Hananya wa Michayiil wa Azarya be l-cheyy al-kaan.

¹⁸Wa gaal leehum khalli yachhado ni'mat Allah Rabb al-samaawaat le yi'arrifhum al-sirr da ahaan ma yaktuluuhum hu wa rufgaanah ma'a l-mustachaariin al-aakhariin hana Baabil.

¹⁹Wa be l-leel, al-sirr da ankachaf le Danyaal fi ru'ya. Wa khalaas, Danyaal chakar Allah Rabb al-samaawaat

²⁰wa gaal: «Nachkur Allah daayman wa ila l-abad achaan hu indah al-hikma wa l-gudra.

²¹Hu yikhayyir al-wakit wa l-zaman wa yidalli muluuk wa yirakkib muluuk. Wa hu yiziid hikma le l-hakiimiin wa ma'rafa le l-aarifiin.

²²Hu ya'arif al-sirr al-madfuun wa l-mulabbad wa ya'arif al-cheyy al-gaa'id fi l-dalaam wa ma'aayah al-nuur.

²³Ya Allah Ilaah juduudi, nahmudak wa nikhanni be usmak. Achaan inta anteetni al-hikma wa l-gudra wa arraftini al-cheyy al-talabnaah minnak wa arraftina al-cheyy al-bukhuss al-malik.»

Danyaal irif ru'yat al-malik

²⁴Wa ba'ad da, Danyaal macha bakaan Aryuuk al-naadum al-malik kallafah be katil kulla l-mustachaariin hana Baabil. Wa gaal leyah: «Ma taktul al-mustachaariin hana Baabil laakin waddiini bakaan al-malik wa nifassir leyah ru'yitah.»

²⁵Wa bala ta'khiir, Aryuuk wadda Danyaal gidzaam al-malik wa gaal leyah: «Ana ligiit raajil waahid min al-naas al-karaboohum wa jaaboohum min balad Yahuuza. Wa hu yagdar yifassir leek ru'yitak, ya l-malik.»

²⁶Wa l-malik sa'alah le Danyaal al-sammooh Beltachaasar wa gaal: «Asma', tagdar ti'arrifni be l-ru'ya wa tafsiirha walla?»

²⁷Wa Danyaal radda le l-malik wa gaal: «Ya siidi al-malik, al-sirr al-inta talabtah da wa la l-mustachaariin wa la l-chawwaafiin wa la l-sahhaariin wa la l-khattaatiin ma yagdaro ya'arfuuh wa yi'ooruuk beyah.

²⁸Laakin a'arif kadar Allah Rabb al-samaawaat yakchif al-asraar. Wa hassa', hu wassaf le l-malik Nabuukhadnasar al-cheyy al-yabga fi l-ayyaam al-jaayiin. Wa daahu al-hilim wa l-ru'ya al-inta chiftah wakit inta naayim fi furaachak.

²⁹Ya l-malik, wakit inta naayim fi furaachak, inta fakkart fi l-mustakhbal wa Allah al-yakchif al-asraar kamaan wassaf leek al-cheyy al-yabga ba'adeen.

³⁰Ana ma indi hikma ziyaada min kulla l-naas wa Allah ma kachaf leyi al-sirr da be sabab hikmati laakin achaan inta al-malik ta'arif al-tafsiir wa tafham al-cheyy al-ja leek fi fikrak.

³¹«Ya l-malik, inta ri'iit wa chift gidzaamak sanam tawiil wa kabiir al-biraari ziyaada wa choofah bikhawwif.

³²Wa raas al-sanam da min dahab saafi wa sadrah wa iideenah min fudda wa batnah wa dawaarjah min nahaas

³³wa siigaanah min hadiid wa rijileenah kamaan min hadiid wa tiine mukhalbatiin.

34 Wa wakıt inta gaa' id tichiif foogah ke bas, hajar waahid marag min al-jabal bala ma limsatah iid wa waga' fi rijle al-sanam al-min hadiid wa tiine mukhalbatiin wa rihikaahum.

35 Wa khalaas, al-hadiid wa l-tiine wa l-nahaas wa l-fudda wa l-dahab anrahako dagiig wa bigo misil uttaab al-riih chaalatah, ma faddal minnah cheyy. Wa l-hajar al-darab al-sanam da kamaan bigi jabal kabiir wa sadda kulla l-ard.»

Danyaal fassar ru'yat al-malik

36 Wa Danyaal gaal battaan: «Ya l-malik! Kallamtak be l-ru'ya wa daahu ma' anaatha.

37 Ya l-malik, inta malik al-muluuk wa leek inta Allah Rabb al-samaawaat antaak al-mamlaka wa l-khuwwa wa l-gudra wa l-charaf.

38 Wa hu khatta tihit sultitak kulla l-naas wa haywaanaat al-kadaade wa tuyuur al-sama, kan gaa' idiin ween kulla, achaan inta tahkim fooghum. Wa l-raas hana l-dahab da yimassilak inta.

39 Wa ba' adak inta, taji mamlaka aakhara sakhayre min mamlakatak. Wa ba' ad da, taji mamlaka taalta al-yimassilha al-nahaas wa tamluk kulla l-ard.

40 Wa ba' ad da, taji mamlaka raab' e gawiye misil al-hadiid. Wa l-hadiid yikassir wa yarhak kulla cheyy. Be misil da, al-mamlaka di kula tikassir wa tarhak kulla l-mamaalik.

41 Wa inta chift al-rijle wa l-asaabi' min hadiid wa tiine mukhalbatiin. Wa da ma' anaatah al-mamlaka di tilgaasam wa nussaha yabga gawi misil al-hadiid achaan inta chift al-hadiid mukhalbat be tiine.

42 Wa l-asaabi' hana l-rijle al-nussuhum hadiid wa nussuhum tiine, da yiwassif kadar al-mamlaka di nussaha yabga gawi wa nussaha yabga da' iif.

43 Wa inta chift al-hadiid mukhalbat ma' a l-tiine wa da ma' anaatah al-naas yisawwu alaakha ambeenaathum be derib al-akhiide. Laakin al-alaakha di ma tabga gawiye achaan al-hadiid ma bilkhalbat ma' a l-tiine.

44 «Wa fi wakıt al-muluuk dool, Allah Rabb al-samaawaat yi' assis mamlaka al-abadan ma tiddammar wa ma fi cha' ab aakhar yista' marha. Wa hi tidammir wa tarhak kulla l-mamaalik dool wa tagood ila l-abad.

45 Wa inta chift hajar al-marag min al-jabal bala ma limsatah iid. Wa l-hajar da rihik al-hadiid wa l-nahaas wa l-tiine wa l-fudda wa l-dahab. Wa Allah al-Gaadir wassaf le l-malik al-cheyy al-yukuun fi l-mustakhbal. Wa l-ru'ya di akiide wa tafsiirha kula sahiih.»

46 Wa ba' ad da, al-malik Nabuukhadnasar dangar wa sajad gidzaam Danyaal wa amar yantuuh le Danyaal hadiye wa bakhuur.

⁴⁷Wa khalaas, al-malik hajja le Danyaal wa gaal: «Be sahiih Ilaahku intu da, hu bas Ilaah al-ilaahaat wa Rabb al-muluuk wa hu yakchif al-asraar achaan inta gidirt kachaft leyi al-sirr da.»

⁴⁸Wa khalaas, al-malik antaah le Danyaal charaf wa antaah hadaaya katiiriin wa muhimmiin. Wa darrajah haakim fi wulaayat Baabil kullaha wa khattaah muhaafiz kabiir fi kulla l-mustachaariin hana Baabil.

⁴⁹Wa Danyaal talab min al-malik yanti al-idaara hana wulaayat Baabil le Chadraak wa Michaak wa Abdalnagu. Wa Danyaal kula bigi waahid min ajaawiid al-malik.

Danyaal 3

Al-malik amar ya'abudu al-sanam

¹Wa ba'ad da, al-malik Nabuukhadnasar sawwa sanam hana dahab tuulah 60 duraa' wa urdah 6 duraa'. Wa khattaah fi l-sahale al-uumha Duura fi wulaayat Baabil.

²Wa l-malik azam kulla l-muwakkaliin wa l-muhaafiziin wa ru'asa al-wulaayaat wa l-mustachaariin wa l-muwakkaliin be hafidiin al-maal wa l-gudiya wa naas al-charii'a wa kulla l-masaa'iil hana l-manaatig achaan yaju yahdaro fi l-aazuuma hana l-malik al-tukhuss al-sanam.

³Wa khalaas, kulla l-muwakkaliin wa l-muhaafiziin wa ru'asa al-wulaayaat wa l-mustachaariin wa l-muwakkaliin be hafidiin al-maal wa l-gudiya wa naas al-charii'a wa kulla l-masaa'iil hana l-manaatig jo fi l-aazuuma di wa wagafu giddaam al-sanam al-khattaah al-malik Nabuukhadnasar.

⁴Wa l-munazzim hana l-aazuuma naada be hiss aali wa gaal: «Ya l-naas al-laammiin min al-chu'uub wa l-umam wa l-lukhkhaat, daahu al-amur buguul ke:

⁵Min simi'tu hiss al-buug wa l-suffaara wa l-jigindiye wa amsibeybe wa l-gitaar wa kulla nafar hana aalaat al-musiikha, waajib tidanguru wa tasjudu giddaam al-sanam hana l-dahab al-khattaah al-malik Nabuukhadnasar.

⁶Wa ayyi naadum al-aba ma yidangir wa yasjud le l-sanam da, tawwaali yichiiluuh wa yarmuuh fi naar amlahiib al-chadiide.»

⁷Wa fi chaan da, kulla l-naas min al-chu'uub wa l-umam wa l-lukhkhaat wakiti sim'o hiss al-buug wa l-suffaara wa l-jigindiye wa amsibeybe wa l-gitaar wa kulla nafar hana aalaat al-musiikha, khalaas dangaro wa sajado le l-sanam hana l-dahab al-khattaah al-malik Nabuukhadnasar.

Rufgaan Danyaal abo ma yasjudu

⁸Wa fi nafs al-wakiti da bas, naas waahidiin min al-Baabiliyiin jo wa gaddamo chakwa didd al-Yahuud.

⁹Wa humman gaalo le l-malik Nabuukhadnasar: «Allah yansurak!

10Ya l-malik, inta anteet amur le ayyi naadum al-simi' hiss al-buug wa l-suffaara wa l-jigindiye wa amsibeybe wa l-gitaar wa kulla nafar hana aalaat al-musiikha, waajib yidangir wa yasjud le l-sanam hana l-dahab.

11Wa kan naadum aba ma yidangir wa yasjud le l-sanam, yichiiluuh wa yarmuuh fi naar amlahiib al-chadiide.

12Ya l-malik, daahu fiyah naas waahidiin min al-Yahuud al-inta anteethum al-idaara hana wulaayat Baabil wa humman Chadraak wa Michaak wa Abdalnagu. Wa l-rujaal dool ma karramo amrak wa ma abado ilaahaatak wa ma sajado le sanamak hana l-dahab al-inta khatteetah.»

13Wa fi l-bakaan da, al-malik Nabuukhadnasar zi'il za'al chadiid wa amar yijiibu leyah Chadraak wa Michaak wa Abdalnagu. Wa khalaas, jaaboohum gidzaam al-malik.

14Wa l-malik sa'alaahum wa gaal: «Sahiih ke intu Chadraak wa Michaak wa Abdalnagu ma gaa'idiin ta'abudu ilaahaati wa ma tasjudu le l-sanam hana l-dahab al-ana khatteetah walla?»

15Wa hassa' da kan intu jaahiziin, min simi'tu hiss al-buug wa l-suffaara wa l-jigindiye wa amsibeybe wa l-gitaar wa kulla nafar hana aalaat al-musiikha, tawwaali danguru wa asjudu le l-sanam hana l-dahab al-ana al-malik Nabuukhadnasar khatteetah. Wa kan abeetu ma ta'abuduuh kamaan, tawwaali yichiiluuku wa yarmuuku fi l-naar amlahiib al-chadiide di. Wa nichiiif al-ilaah al-yagdar yamrugku min iidi ana!»

16Wa Chadraak wa Michaak wa Abdalnagu raddo wa gaalo le l-malik: «Aniina ma nagdaro nihajju leek cheyy fi l-kalaam da.

17Wa laakin, ya l-malik, Ilaahna al-aniina gaa'idiin na'abuduuh yagdar yinajjiina min al-naar amlahiib al-chadiide wa min iidak inta kula.

18Wa kan ma najjaana kula, a'arif ya l-malik, aniina ma na'abudu ilaahaatak wa la nasjudu le sanamak hana l-dahab al-inta khatteetah.»

19Wa wakit al-malik Nabuukhadnasar simi' al-kalaam da, zi'il za'al chadiid wa wijhah alkhayyar. Wa gamma didd Chadraak wa Michaak wa Abdalnagu wa amar yihammu al-naar di sab'a marraat ziyaada min awwal.

20Wa battaan amar waahidiin min askarah al-chudaad yirabbutu Chadraak wa Michaak wa Abdalnagu wa yarmuuhum fi l-naar amlahiib al-chadiide.

21Wa tawwaali, rabbatoohum le l-rujaal dool wa ramoohum fi l-naar amlahiib al-chadiide be jalaaliibhum wa saraawiilhum wa tawaagiihum wa kulla lubaashum.

22Wa min chiddit amur al-malik, al-naar hammooha ziyaada lahaddi akalat al-askar al-ramoohum le Chadraak wa Michaak wa Abdalnagu.

23 Wa kan le l-naas al-talaata al-humman Chadraak wa Michaak wa Abdalnagu, ramoohum murabbatiin fi ust al-naar amlahiib al-chadiide.

Allah najja al-rufgaan min al-naar

24 Wa tawwaali, al-malik Nabuukhadnasar anbahat wa sa'al masaa'iilah wa gaal: «Ma rameena talaata naas murabbatiin fi ust al-naar walla?» Wa humman raddo leyah wa gaalo: «Aywa, ya l-malik.»

25 Wa l-malik radda leehum wa gaal: «Daahu ana gaa'id nichiiif arba'a naas mufartagiin wa raaykhiin fi ust al-naar wa cheyy waahid kula ma sawwaahum. Wa l-raabi' da bichaabih ibn al-ilaahaat!»

26 Wa l-malik garrab le khachum al-naar amlahiib al-chadiide wa naada wa gaal: «Ya Chadraak wa Michaak wa Abdalnagu, ya abiid Allah al-Aali! Amurgu min al-naar wa ta'aalu!» Wa khalaas, Chadraak wa Michaak wa Abdalnagu marago min ust al-naar wa jo.

27 Wa kulla l-muwakkaliin wa l-muhaafiziin wa ru'asa al-wulaayaat wa l-masaa'iil hana l-malik jo hawwagoohum wa chaafu kadar al-naar ma akalat jisimhum wa suufaay waahide min ruuseehum kula ma hirgat. Wa khulgaanhum kula ma khayyaro wa riihit al-naar kula fooghum ma tinchamma.

28 Wa Nabuukhadnasar gaal: «Baarak Allah Ilaah Chadraak wa Michaak wa Abdalnagu al-rassal malakah achaan yinajji abiidah al-humman atwakkalo aleyah. Wa khaalafu amri ana al-malik wa khassado be l-moot kula akheer leehum min ya'abudu wa yasjudu le ilaah aakhar al-ma Ilaahum.

29 Asma'o, ya l-naas! Min ba'ad al-yoom, ayyi naadum min ayyi cha'ab aw umma aw lukhkha kan gaal kalaam didd Ilaah Chadraak wa Michaak wa Abdalnagu, nigatti'ah lahamaay lahamaay wa nidammir beetah wa yabga misil dungus achaan ma fi Ilaah aakhar al-yagdar yinajji be tariiga misil di.»

30 Wa ba'ad da, al-malik anta khiima le Chadraak wa Michaak wa Abdalnagu fi wulaayat Baabil.

Danyaal 4

Al-malik ri'i be l-chadara

1 Wa yoom waahid, al-malik Nabuukhadnasar wajjah kalam le kulla l-naas min al-chu'uub wa l-umam wa l-lukhkhaat al-gaa'idiin fi kulla l-ard wa gaal: «Al-salaam aleekum.

2 Ana farhaan nikhabbirku be l-alaamaat wa l-ajaayib al-Allah al-Aali bayyanaahum leyi.

3 Wa alaamaatah kubaar wa ajaaybah gawiyiin. Wa mulkah yuduum ila l-abad wa sultitah tagood min zurriye le zurriye.

- ⁴«Ana Nabuukhadnasar aayich tamaam wa murtaah fi gasri.
- ⁵Wa laakin yoom waahid, ana chift hilim al-khawwafaani wa barjalt min al-fikir al-jaani fi raasi wa l-ru'ya al-chiftaha wakit ana naayim fi furaachi.
- ⁶Wa amart yijiibu giddaami kulla l-mustachaariin hana Baabil achaan yifassuru leyi al-ma'ana hana l-hilim da.
- ⁷Wa khalaas, kulla l-sahhaariin wa l-chawwaaifiin wa l-munajjimiin wa l-khattaatiin jo giddaami. Wa ana hajjeet leehum be l-hilim da wa laakin humman ma gidro yifassuru leyi ma'anaatah.
- ⁸Wa fi l-akhiir, ja giddaami Danyaal al-sammooh Beltachaasar hasab usum ilaahi. Wa hu, ruuh al-ilaahaat al-khuddusiin gaa'ide foogah. Wa ana hajjeet leyah be l-hilim wa gult leyah:
- ⁹Ya Beltachaasar kabiir al-sahhaariin, ana na'arif kadar ruuh al-ilaahaat al-khuddusiin gaa'ide foogak wa sirr gaasi leek inta ke ma fiih. Daahu hilmi al-ana hilimt beyah. Antiini tafsiirah.
- ¹⁰««Wa di hi al-ru'ya al-ana chiftaha wakit naayim fi furaachi. Ana chift giddaami chadara tawiile bilheen gaayme fi ust al-ard.
- ¹¹Wa l-chadara di kibrat wa addaggagat wa tuulha lihig lahaddi l-sama wa tinchaaf min ayyi bakaan fi l-ard.
- ¹²Wa waragha sameh wa iyaalha katiiriin wa indaha akil le kulla l-makhlugiin. Wa haywaanaat al-kadaade yagoodu fi dullaha wa tuyuur al-sama yaskunu fi furuu'ha wa kulla l-makhlugiin aaychiin minha.
- ¹³««Wa wakit ana naayim fi furaachi, ana chift waahid min malaa'ikat Allah al-muraakhibiin naazil min al-sama.
- ¹⁴Wa gaal be hiss aali: “Agta'o al-chadara di wa kassuru furuu'ha wa mallutu warchaalha wa chattutu iyaalha. Wa khalli al-haywaanaat yi'arrudu min tihitha wa l-tuyuur kula yi'arrudu min furuu'ha.
- ¹⁵Wa laakin khallu dumburha be uruugah yagood fi l-ard fi ust al-gechch wa janzuruuh be jinziir hana hadiid wa nahaas. Wa l-chadara di timassil insaan. Wa khalluuh yinballa be l-karany al-yanzil foogah min al-sama wa yaakul al-gechch ma'a l-haywaanaat.
- ¹⁶Wa aglah yibadduluuh min agul insaan le agul haywaan wa yagood misil da lahaddi sab'a sana.
- ¹⁷Wa l-hukum da, hu kharaar wa amur jaayi min malaa'ikat Allah al-muraakhibiin achaan kulla l-naas ya'arfu kadar Allah al-Aali, hu bas siid al-muluk. Wa yanti mulkah le l-naadum al-hu yidoorah hatta kan miskiin kula.”

18«Wa da l-hilim al-ana al-malik Nabuukhadnasar hilimt beyah. Wa inta Beltachaasar, ooriini al-ma'ana hana l-hilim da achaan kulla l-mustachaariin hana mamlakati ma gidro yifassuruuh leyi. Wa laakin inta bas tagdar tifassirah achaan ruuh al-ilaahaat al-khudduusiin gaa'ide foogak.»»

Danyaal fassar al-ru'ya

19Wa Danyaal al-bisammuh Beltachaasar anbahat le wakit chiyya wa fikrah barjalah. Wa l-malik gaal leyah: «Ya Beltachaasar, khalli al-hilim wa tafsiirah ma yibarjuluuk.» Wa Beltachaasar radda leyah wa gaal: «Ya siidi al-malik, yaareet al-hilim da kan bigi fi udwaanak wa tafsiirah bigi fi khusmaanak!

20Al-chadara al-inta chiftaha kabiire wa muddaggige wa tuulha lihig al-sama wa tinchaaf min ayyi bakaan fi l-ard.

21Wa waragha sameh wa iyaalha katiiriin wa indaha akil le kulla l-makhlugiin. Wa haywaanaat al-kadaade yagoodu tihitha wa tuyuur al-sama yaskunu fi furuu'ha.

22Wa l-chadara di, hi inta ya l-malik! Inta kibirt wa bigiit gawi misilha wa azamatak bigat kabiire lahaddi lihgat al-sama wa sultitak lihgat kulla l-ard.

23«Ya l-malik, battaan inta chift fi ru'yitak waahid min malaa'ikat Allah al-muraakhibiin naazil min al-sama wa gaal: «Agta'o al-chadara di wa dammuruuha. Wa laakin khallu dumburha be uruugah yagood fi l-ard fi ust al-gechch wa janzuruuh be jinziir hana hadiid wa nahaas. Wa khalluuh yinballa be l-karany al-yanzil foogah min al-sama wa yaakul al-gechch ma'a haywaanaat al-kadaade. Wa yagood misil da lahaddi sab'a sana.»

24«Wa daahu tafsiir al-ru'ya, ya l-malik. Da hukum Allah al-Aali leek inta, ya siidi al-malik.

25Yaturduuk min ust al-naas wa ti'iich ma'a haywaanaat al-kadaade wa taakul gechch misil toor wa tinballa be karany al-yanzil foogak min al-sama. Wa misil da, tagood sab'a sana lahaddi ta'arif kadar Allah al-Aali, hu bas siid al-muluk wa yanti mulkah le l-naadum al-hu yidoorah.

26Wa laakin khallo dumbur al-chadara wa uruugah fi l-ard. Wa da yiwassif kadar mamlakatak tigabbil leek kan inta allamt kadar Allah Rabb al-samaawaat, hu bas siid al-muluk.

27«Fi chaan da, ya l-malik, min fadlak kan gaasi leek kula, asma' kalaami. Khalli minnak al-zanib wa sawwi al-adaala wa khalli al-khataaya wa arham al-masaakiin. Wa be da, nafsak tukuun murtaaha daayman.»

Al-ru'ya alhaggagat fi l-malik

28Wa kulla l-kalaam al-fassarah Danyaal ba'adeen bigi fi l-malik Nabuukhadnasar.

29Wa fi muddit 12 chahar ba'ad hu fassar al-hilim, yoom waahid al-malik gaa'id yuruukh foog fi raas al-gasir hana mamlakat Baabil.

30 Wa gaal: «Di ma Baabil al-kabiire al-ana baneetha achaan tabga aasima le mamlakati walla? Wa ana baneetha be gudurti wa khuwwiti wa charafi wa majdi.»

31 Wa wakiti al-malik Nabuukhadnasar gaa'id yikallim ke bas, tawwaali hiss min al-sama radda leyah wa gaal: «Ya l-malik Nabuukhadnasar, asma'! Mulkak marag min iideenak khalaas.

32 Wa yaturduuk min ust al-naas wa ti'iich ma'a haywaanaat al-kadaade wa taakul gechch misil toor. Wa misil da, tagood sab'a sana lahaddi inta allamt kadar Allah al-Aali, hu bas siid al-muluk wa yanti mulkah le l-naadum al-hu yidoorah.»

33 Wa tawwaali, al-hukum tamma fi Nabuukhadnasar. Wa khalaas, taradooh min ust al-naas wa akal gechch misil toor. Wa jismah anballa be l-karany al-nazal min al-sama lahaddi suufah bigi tuwaal misil riich al-tuyuur wa khanaafrah bigo misil khanaafir al-suguura.

Al-malik taab wa chakar Allah

34 Wa Nabuukhadnasar gaal: «Ba'ad al-sab'a siniin al-muhaddadiin, ana rafa't uyuuni le l-sama wa agli ja foogi battaan. Wa khalaas, ana chakart Allah al-Aali wa khanneet be usmah wa majjadtah hu Allah al-Hayy al-Daayim. Hu yamluk daayman wa ila l-abad wa mulkah gaa'id min zurriye le zurriye.

35 Wa kulla sukkaan al-ard ma yitimmu cheyy fi giddaamah. Wa hu yisawwi kulla cheyy al-yidoorah fi sukkaan al-sama wa sukkaan al-ard. Wa ma fi waahid yagdar yamna'ah wa la yuguul leyah:

«Sawweet chunu?»

36 «Wa wakiti agli ja foogi, tawwaali ligiit charaf mulki wa majdi wa khuwwiti. Wa l-masaa'iil wa l-muwazzafiin hana mamlakati dawwarooni wa ana bigiit malik battaan wa azamati zaadat marra waahid.

37 Hassa' da, ana Nabuukhadnasar nikhanni be usmah wa nachkurah wa nimajjid Allah malik al-samaawaat al-kulla amalaha sahiih wa kulla duruubah induhum adaala. Wa hu gaadir yizill al-mustakbiriin.»

Danyaal 5

Aazuumit Balchaasar

1 Wa fi ayyaam muluk Balchaasar, hu sawwa aazuuma kabiire le alif min muwazzafiinah wa chirib ma'aahum khamar.

2 Wa wakiti hu gaa'id yachrab al-khamar da, hu amar yijiibu al-mawaa'iin hana l-dahab wa l-fudda al-abuuh Nabuukhadnasar chaalaahum wa jaabaahum min beet Allah al-gaa'id fi Madiinat al-Khudus. Wa da achaan al-malik wa muwazzafiinah wa awiinah wa sirriyaatah yacharbo beehum.

³Wa khalaas, humman jaabo al-mawaa'iin hana l-dahab al-awwal chaaloohum min beet Allah al-gaa'id fi Madiinat al-Khudus wa l-malik wa muwazzafiinah wa awiinah wa sirriyaatah chirbo beehum.

⁴Humman chirbo al-khamar wa khanno le ilaahaathum al-min dahab wa fudda wa nahaas wa hadiid wa khachab wa hujaar.

⁵Wa tawwaali, baano jamb al-faanuus asaabi' hana iid insaan wa gaa'idiin yaktubu fi bayaad al-durdur hana gasir al-malik. Wa l-malik chaaf al-iid al-gaa'ide taktib.

⁶Khalaas al-malik wijhah alkhayyar wa khaaf wa heelah barad wa rijileenah gaa'idiin yarjufu.

⁷Wa l-malik naada be hiss chadiid wa gaal yijiibu giddaamah kulla l-chawwaafiin wa l-munajjimiin wa l-khattaatiin al-humman mustachaariin hana Baabil. Wa gaal leehum: «Ayyi naadum minku al-gidir gara al-kitaaba di wa fassarha leyi, nilabbisah khalag khaali al-yalbasooh al-muluuk wa nidiss leyah silsila hana dahab fi ragabatah wa nidarriyah taalit rajul fi l-mamlaka.»

⁸Wa wakit kulla l-mustachaariin jo le l-malik, ma gidro garo al-kitaaba wa la gidro fassarooaha leyah.

⁹Al-malik Balchaasar khaaf ziyaada wa wijhah alkhayyar marra waahid wa muwazzafiinah kula barjalo.

Al-malik naada Danyaal

¹⁰Wa wakit al-malika amm al-malik sim'at be l-cheyy al-kaan le l-malik wa muwazzafiinah, jaat wa dakhalat fi bakaan al-aazuuma wa gaalat: «Al-malik, Allah yansurak. Ma takhaaf wa wijhak kula khalli ma yilkhayyar.

¹¹Achaan fiyah raajil fi mamlakatak al-ruuh al-ilaahaat al-khudduusiin gaa'ide foogah. Wa fi wakit abuuk, al-raajil da ma'ruuf be l-ilim wa l-fihim wa l-hikma misil hikmat al-ilaahaat. Wa abuuk al-malik Nabuukhadnasar fi zamanah khattaah kabiir al-sahhaariin wa l-chawwaafiin wa l-munajjimiin wa l-khattaatiin.

¹²Wa l-raajil da usmah Danyaal wa l-malik sammaah Beltachaasar. Wa hu indah agul kabiir wa ma'rafa wa fihim al-beehum yifassir al-hilim wa ya'arif al-hije al-indah ma'ana gawi wa yihill al-machaakil al-gaasiyiin. Hassa' da, naadi Danyaal wa hu yifassir leek al-kitaaba di.»

¹³Wa khalaas, jaabo Danyaal giddaam al-malik wa l-malik sa'alah wa gaal: «Inta bas Danyaal walla? Inta min al-naas al-abuuyi karabaahum wa jaabaahum min balad Yahuuza?

¹⁴Ana simi't kadar ruuh al-ilaahaat gaa'ide foogak wa inta ma'ruuf be l-ilim wa l-fihim wa l-hikma al-ziyaada.

¹⁵Wa jaabo giddaami kulla l-mustachaariin wa l-chawwaafiin achaaan yagru leyi al-kitaaba di wa yifassuruuha wa laakin ma gidro yifassuruuha.

16Wa ana simi't kadar inta tifassir al-hilim wa tihill al-machaakil al-gaasiyiin. Wa kan gidirt gareet al-kitaaba di wa fassartaha leyi, ana nilabbisak khalag khaali al-yalbasooh al-muluuk wa nidiss leek silsila hana dahab fi ragabatak wa nidarriyak taalit rajul fi l-mamlaka.»

17Wa Danyaal radda le l-malik wa gaal: «Khalli hadaayaak yagoodu leek inta. Wa kan tanti, anti al-aakhariin. Wa laakin ana kamaan nagri al-kitaaba di wa nifassirha leek.

18Ya l-malik, Allah al-Aali anta abuuk Nabuukhadnasar muluk wa azama wa charaf wa majd.

19Wa min chiddit al-azama al-antaaha leyah, kulla l-naas min al-chu'uub wa l-umam wa l-lukhkaat yarjufu giddaamah min al-khoof. Al-hu yidoor yaktulah, yaktulah wa l-yidoor yikhallih, yikhallih. Wa l-yidoor yarfa'ah, yarfa'ah wa l-yidoor yarmi, yarmi.

20Wa laakin wakit galbah gamma wa achchaddad wa astakbar, khalaas al-mamlaka maragat minnah wa charafah kula chaaloo minnah.

21Wa taradooh min ust al-naas wa aglah albaddal min agul insaan le agul haywaan. Wa aach ma'a hamiir al-kadaade wa akal gehch misil toor. Wa jismah anballa be karany al-nazal foogah min al-sama lahaddi allam kadar Allah al-Aali, hu bas siid al-muluk wa yanti mulkah le l-naadum al-hu yidoorah.

22«Ya Balchaasar, inta wileedah wa ta'arif kulla cheyy al-kaan le abuuk Nabuukhadnasar. Wa laakin ma maskant nafsak.

23Inta gammeet didd Allah Rabb al-samaawaat wa jaabo leek mawaa'iin beetah wa chiribtu beehum al-khamar, inta wa muwazzafiin wa awiinak wa sirriyaatak. Wa khanneet le ilaahaatak al-min dahab wa fudda wa nahaas wa hadiid wa khachab wa hujaar. Wa humman ilaahaat al-ma yichiifu wa la yasma'o wa la ya'arfu cheyy. Wa be da kula, inta abeet ma timajjid Allah al-antaak al-haya wa gaa'id yiraakhib derbak.

24Wa fi chaan da, Allah rassal al-iid al-katabat al-kalaam da.

25«Wa daahu al-kalaam al-maktuub.

«Mana Mana Tagil wa Faarsiin».

26Wa daahu tafsiirah.

«Mana» ya'ni hasab. Ma'anaatah Allah hasab ayyaam mulkak wa khalaas, mulkak kammal.

27«Tagil» ya'ni wazin. Ma'anaatah wazanook fi l-miizaan wa waznak ma tagiil.

28«Faarsiin» ya'ni kassaroo. Ma'anaatah mulkak ankasar wa mamlakatak antooha le mamlakat al-Maadiyiin wa l-Faarsiyiin.»

²⁹Wa khalaas, Balchaasar amar yilabbusu Danyaal khalag khaali al-yalbasooh al-muluuk wa yidissu leyah silsila hana dahab fi ragabatah wa yidarrujuuh taalit rajul fi l-mamlaka.

³⁰Wa laakin fi nafs al-leele di, Balchaasar malik Baabil, katalooh.

³¹Wa khalaas, ja al-malik Daariyuus min balad al-Maadiyiin wa chaal al-mamlaka. Wa fi l-wakit daak, umrah 62 sana.

Danyaal 6

Al-ajaawiid gammo didd Danyaal

¹Wa l-malik chaaf akheer yukhutt 120 wakiil achaan yimassuluuh fi kulla l-mamlaka.

²Wa fi raas al-muwakkaliin dool, yukhutt talaata waziir achaan al-muwakkaliin yikallumuuhum be kulla cheyy al-haasil. Wa be da, chokhol fasil ke ma yaji le l-malik. Wa l-wuzara dool, Danyaal kula waahid minhum.

³Wa Danyaal faataahum le l-wuzara wa l-muwakkaliin be l-agul al-kabiir. Wa l-malik fakkar wa yidoor yukhuttah fi raas kulla l-mamlaka.

⁴Wa khalaas, al-wuzara wa l-muwakkaliin gammo yifattuchu eeb fi khidimtah hana l-mamlaka le yi'ayyubu beyah Danyaal. Laakin ma ligo foogah ayyi eeb wa la khata achaan hu amiin wa yiraakhib adiil wa khata kula ma sawwaah.

⁵Wa l-rujaal dool gaalo: «Danyaal da ma ligiina foogah ayyi eeb illa fi diinah.»

⁶Khalaas al-wuzara wa l-muwakkaliin dool macho lammo ajala ke bakaan al-malik wa gaalo: «Ya malik Daariyuus, Allah yansurak.

⁷Aniina al-wuzara wa l-muhaafiziin wa l-muwakkaliin wa l-masaa'iil wa ru'asa al-wulaayaat astafagna ambeenaatna. Wa hassa', natulbu minnak inta al-malik achaan tamrug marsuum wa tichiil kharaar al-yamna' ayyi insaan le muddit 30 yoom ma yigaddim talab le ilaah aw le insaan illa leek inta al-malik. Wa kan naadum aba ma karram al-kharaar kamaan, yazguluuh fi nugarat al-diidaan.

⁸Ya l-malik, hassa' da aktib al-kharaar wa amda foogah achaan ma yilkhayyar wa yittabbag hasab al-gaanuun hana l-Maadiyiin wa l-Faarisiiin.»

⁹Wa khalaas, al-malik Daariyuus katab wa mada al-kharaar.

¹⁰Wa wakit Danyaal simi' kadar al-malik mada al-kharaar da, hu macha beetah. Wa fi l-khurfa al-taaniye hana l-gasir, fiyah chabaabiik maftuuhiin ale Madiinat al-Khudus wa hinaak Danyaal yarka' talaata marraat fi l-yoom. Wa fi l-yoom da, hu salla le Allah wa hamadah misil hu gaa'id yisawwiih daayman.

¹¹Wa be khafla, khusmaan Danyaal lammo wa macho bakaanah wa ligooh gaa'id yachhad Ilaahah wa yigaddim talabah.

12 Wa ba'ad da, tawwaali macho le l-malik fi sabab al-kharaar al-hu maragah wa gaalo: «Ya l-malik, inta ma madeet fi kharaar al-yamna' ayyi insaan le muddit 30 yoom ma yigaddim talab le ilaah aw le insaan illa leek inta al-malik? Wa kan naadum aba ma yikarrim al-kharaar, ma yazguluuh fi nugarat al-diidaan walla?» Wa l-malik radda wa gaal: «Al-kalaam da akiid hasab al-gaanuun hana l-Maadiyiin wa l-Faarisiiyiin al-abadan ma yilkhayyar.»

13 Wa humman gaalo le l-malik: «Ya l-malik! Danyaal al-jaabooh min balad Yahuuza ma indah haaje beek inta wa la be kharaarak al-inta madeetah. Hu yigaddim talab le ilaahah talaata marraat fi l-yoom.»

14 Wa wakit al-malik simi' al-kalaam da, hu hizin chadiid wa chaal niye achaan yinajji Danyaal. Wa lahaddi l-makhrub, gaa'id yihaawil le yinajjiih.

15 Wa laakin battaan al-rujaal dool lammo wa jo le l-malik wa gaalo leyah: «Ya l-malik, a'arif kadar gaanuun al-Maadiyiin wa l-Faarisiiyiin buguul al-kharaar wa l-marsuum al-mada foogah al-malik ma yilkhayyar abadan.»

16 Wa khalaas, al-malik amar wa jaabo Danyaal wa ramooh fi nugarat al-diidaan. Wa l-malik gaal le Danyaal: «Khalli ilaahak al-gaa'id ta'abudah daayman da, yinajjiik!»

17 Wa jaabo hajar wa saddo beyah khachum al-nugra. Wa l-malik khatta foogah khitmah wa khitim muwazzafiinah achaan ma yikhayyuru fikirhum fi chaan Danyaal.

18 Wa ba'ad da, al-malik gabbal fi gasrah wa tuul al-leel hu ma akal cheyy wa ma naada sirriyaatah wa l-noom kula aba eenah.

Danyaal nihi min al-diidaan

19 Wa be fajur badri, al-malik gamma wa macha ajala le nugarat al-diidaan.

20 Wa wakit garrab le l-nugra, hu haznaan bilheen wa naadaah le Danyaal wa gaal: «Ya Danyaal, abd Allah al-Hayy! Ilaahak al-inta gaa'id ta'abudah daayman da gidir najjaak min al-diidaan walla?»

21 Wa tawwaali, Danyaal radda le l-malik wa gaal: «Ya l-malik, Allah yansurak.

22 Aywa, Ilaahi rassal malakah wa sadda khuchuum al-diidaan. Wa humman ma gidro sawwo leyi cheyy achaan hu ya'arif ana bari. Wa giddaamak inta al-malik kula, ana ma sawweet cheyy fasil.»

23 Wa fi l-bakaan da, al-malik firih farha chadiide wa amar yamurgu Danyaal min al-nugra. Wa wakit marago Danyaal min al-nugra, ma chaafu foogah ayyi jiraah achaan hu aaman be Ilaahah.

24 Wa l-malik amar yijiibu al-rujaal al-chako Danyaal. Wa jaaboohum wa ramoohum fi nugarat al-diidaan, humman wa iyaalhum wa awiinum. Wa ma lihgo ga'ar al-nugra ke bas, al-diidaan khatafoohum wa kassarodaamhum.

²⁵Wa ba'ad da, al-malik Daariyuus katab le kulla l-naas min al-chu'uub wa l-umam wa l-lukhkaat al-saakniin fi kulla l-ard wa gaal: Al-salaam aleekum.

²⁶Daahu ana naamur al-naas fi kulla mamlakati. Khalli yakhaafo min Ilaah Danyaal khoof chadiid. Achaan hu bas Allah al-Hayy, al-Daayim ila l-abad. Wa mamlakatah abadan ma tiddammar wa mulkah kula ma yikammil.

²⁷Wa hu al-yafza' wa yinajji wa hu al-yisawwi alaamaat wa ajaayib fi l-sama wa fi l-ard. Wa hu bas al-najja Danyaal min daribiin al-diidaan.

²⁸Wa Danyaal najah fi ayyaam hukum Daariyuus wa hukum Kuurach al-Faarisii.

Danyaal 7

Danyaal ri'i be l-haywaanaat al-arba'a

¹Wa fi awwal sana hana hukum Balchaasar malik Baabil, Danyaal chaaf ru'ya wakit hu naayim fi furaachah. Wa ba'ad da, hu katab al-ru'ya di. Wa di hi ru'yat Danyaal.

²Wakit ana naayim be l-leel, ana chift fi l-ru'ya di riid badat tusuug min al-jiihaat al-arba'a wa hazzat al-bahar al-kabiir.

³Wa khalaas, arba'a haywaanaat kubaar nafarhum chig chig marago min al-bahar da.

⁴Wa l-haywaan al-awwalaani, hu misil al-duud wa indah janaahe hana sagur. Wa wakit ana gaa'id nichiiif foogah, mallato janaaheeh wa gawwamoooh wa waggafoooh be rijileenah misil naadum wa antooh agul hana insaan.

⁵Wa l-haywaan al-taani, hu misil marfa'iin. Gamma ga'ad be nussah. Wa chaayil fi khachmah talaata udaam hana saff ambeenaat sunuunah wa gaalo leyah: «Gumm. Amchi aktul wa aakul laham katiir.»

⁶Wa ba'ad da, chift battaan haywaan aakhar taalit wa hu misil al-nimir wa indah janaahe arba'a fi daharah misil janaahe al-tuyuur. Wa l-haywaan da indah arba'a raas wa antooh sulda le yahkim.

⁷Wa ba'ad da fi nafs al-ru'ya di, chift al-haywaan al-raabi'. Hu yabhat wa yikhawwif wa indah gudra chadiide. Wa indah sunuun kubaar hana hadiid wa beehum yaakul wa yicharrit wa l-fadle yifajjikhha be rijileenah. Wa l-haywaan da bigi chig min al-haywaanaat al-talaata al-awwalaaniyiin. Wa hu indah achara guruun.

⁸Wa wakit ana gaa'id nichiiif fi l-guruun dool, chift garin aakhar sakhayyar gamma ambeenaathum wa talaata guruun min al-achara al-awwalaaniyiin maragoohum le yikhallu leyah al-bakaan. Wa l-garin al-sakhayyar da indah uyuun misil uyuun al-insaan wa indah khachum al-yihajji be istikbaar.

Mamlakat Allah taji

⁹Wa battaan ana chift karaasi al-khattoohum le majlas al-gudiya. Wa chaayib waahid kabiir sinn ja wa ga'ad fi archah wa khalagah abyad karr misil al-gamar wa cha'ar raasah misil gutun al-nadiif. Wa archah naar amlahiib wa rijle archah naar mugargire.

¹⁰Wa bahar hana naar jaari wa faayit giddaamah. Wa uluuf al-aalaaf yakhdumu leyah wa malaayiin waagfiin giddaamah. Wa naas majlas al-gudiya ga'ado wa fataho al-kutub.

¹¹Wa ana chift wa simi't al-garin al-sakhayyar gaa'id yihajji be istikbaar. Wa chift al-haywaan al-raabi' al-gaa'id foogah al-garin da, katalooh wa gatta'o jismah wa harragooh fi l-naar.

¹²Wa kan le l-haywaanaat al-talaata al-aakhariin kamaan, chaalo minhum sultithum. Wa laakin zaado leehum umurhum le wakit muhaddad.

¹³Wa be l-leel fi ru'yiti, ana chift waahid bichaabih ibn al-insaan jaayi fi lubb al-sahaab. Wa wassal bakaan al-chaayib kabiir al-sinn wa gaddamooh leyah.

¹⁴Wa anto le ibn al-insaan da sulta wa majd wa muluk achaan ya'abuduuh kulla l-naas min al-chu'uub wa l-umam wa l-lukhkaat. Wa sultitah hi sulta daayme wa mamlakatah abadan ma tiddammar.

Tafsiir al-ru'ya al-Danyaal chaafha

¹⁵Wa ana Danyaal hammeet ziyaada. Wa l-ru'ya al-chiftaha di barjalatni.

¹⁶Wa garrabt le waahid min al-naas al-waagfiin fi l-bakaan da wa sa'altah chunu al-ma'ana al-akiid hana kulla cheyy al-ana chiftah. Wa hu antaani al-tafsiir wa gaal:

¹⁷«Al-haywaanaat al-kubaar al-arba'a dool yimassulu muluuk arba'a al-yaju ba'adeen.

¹⁸Wa laakin al-saalihiin naas Allah al-Aali yalgo al-mamlaka wa yichiiluuha marra waahid ila l-abad.»

¹⁹Wa ana Danyaal dawwart na'arif hagiigat ma'ana al-haywaan al-raabi'. Hu chig min al-haywaanaat al-aakhariin. Hu bikhawwif marra waahid wa indah sunuun hana hadiid wa khanaafir hana nahaas wa yaakul wa yicharrit wa l-fadle yifajjikhha be rijileenah.

²⁰Wa dawwart battaan na'arif ma'ana hana l-guruun al-achara al-gaa'idiin fi raasah. Wa dawwart na'arif ma'ana hana l-garin al-sakhayyar al-gamma wa l-guruun al-talaata al-maragoohum le yikhallu leyah al-bakaan. Wa da l-garin al-indah uyuun wa indah khachum al-yihajji be istikbaar wa binchaaf chadiid ziyaada min al-aakhariin.

²¹Wa ana chift al-garin da gamma yihaarib al-saalihiin naas Allah wa annasar fooghum.

²²Laakin al-chaayib kabiir al-sinn ja wa hakam wa saa'ad al-saalihiin naas Allah al-Aali. Wa misil da khalaas, wakt al-saalihiin ja wa humman chaalo al-mamlaka.

²³Wa l-naadum da fassar leyi al-ma'ana wa gaal: «Al-haywaan al-raabi' da, hu yimassil al-mamlaka al-raab'e fi l-ard. Wa hi chig min al-mamaalik al-aakhariin wa tichiil kulla l-ard wa tifajjikhha wa ticharritha.

²⁴Wa l-guruun al-achara kamaan, humman yimassulu achara muluuk al-yamurgu min al-mamlaka di. Wa yaji ba'adhun malik aakhar chig min al-muluuk al-jo gubbaalah wa yarmi al-muluuk al-talaata dool.

²⁵Wa hu yuguul kalaam didd Allah al-Aali wa yidaayig naasah al-saalihiin wa yidoor yikhayyir ayyaam al-a'yaad wa Tawraat Allah. Wa l-saalihiin yaga'o fi iideenah muddit talaata sana wa nuss.

²⁶Wa laakin majlas al-gudiya yilimm wa yichiilu min al-malik da sultitah wa yikassuru mamlakatah wa yidammuruuha marra waahid.

²⁷Wa l-muluk wa l-sulta wa l-azama hana kulla l-mamaalik al-gaa'idiin fi l-ard, yantuuhum le l-cha'ab al-saalihiin hana Allah al-Aali. Wa mamlakat Allah tagood ila l-abad wa kulla l-naas al-induhum sulta ya'abudu Allah wa yasma'o kalaamah.»

²⁸Wa khalaas, al-ru'ya di kammalat. Wa ana Danyaal afkaari khawwafooni marra waahid wa wijhi alkhayyar wa gaa'id nifakkir fi l-ru'ya di.

Danyaal 8

Ru'yat Danyaal be l-kabich wa l-tees

¹Wa fi l-sana al-taalta hana hukum al-malik Balchaasar, ana Danyaal ri'it battaan wa di l-ru'ya al-taaniye.

²Wa fi l-ru'ya di, ana chift nafsi gaa'id fi madiinat Chuucha al-gawiiye fi balad Ilaam wa ana waagif fi khachum bahar Ulaay.

³Wa fi l-ru'ya, ana rafa't raasi wa daahu chift kabich waagif fi khachum al-bahar. Wa l-kabich da indah itneen guruun tuwaal. Wa l-guruun al-itneen dool, al-waahid bigi tawiil min al-aakhar laakin al-garin al-tawiil da, hu bas al-gamma wara.

⁴Wa chift al-kabich darab be guruunah ale l-kharib wa l-munchaakh wa l-wati. Wa haywaan waahid kula ma gidir yagiif giddaamah wa waahid al-gidir yanja minnah kula ma fiif. Wa hu sawwa kulla cheyy al-galbah bidoorah wa gudurtah gaa'ide tiziid marra waahid.

⁵Wa wakit ana gaa'id nifakkir foogah, tawwaali chift tees jaari jaayi min al-kharib wa chagga kulla l-buldaan wa min chiddit sur'itah misil ma gaa'id yilammis al-ard. Wa l-tees da indah garin kabiir ambeenaat uyuunah.

⁶Wa l-tees jara le l-kabich al-indah guruun itneen al-ana chiftah waagif jamb al-bahar. Wa l-tees da jara aleyah be za'al chadiid.

⁷Wa chift al-tees da hajam al-kabich be za'al wa darabah wa kassar guruunah al-itneen. Wa l-kabich ma gidir leyah wa l-tees da ramaah wa fajjakhah wa cheyy al-yagdar yinajji al-kabich minnah kula ma fiih.

⁸Wa l-tees da bigi kabiir marra waahid wa laakin wakit ligi gudra be ziyaada, garnah al-kabiir da ankasar wa fi gaddah, gammo arba'a guruun kubaar muwajjihiin ale l-jiihaat al-arba'a.

⁹Wa waahid min al-guruun dool gawwam garin waahid sakhayyar marra waahid. Wa kibir ziyaada ale l-wati wa l-sabaah wa ale l-balad al-jamiila.

¹⁰Wa l-garin da zaad lahaddi lihig khuwwaat al-sama wa l-nujuum. Wa rama minhum waahidiin fi l-ard wa fajjakhahum.

¹¹Wa ma khalla khaayidhum kula. Wa hu mana' al-dahiiye al-gaa'idiin yigaddumuuha kulla yoom le Allah wa kassar al-beet al-mukhaddas lahaddi asaasah.

¹²Wa fi chaan isyaan al-naas le Allah, sallamoohum le l-garin wa mana'oohum al-dahiiye al-yigaddumuuha kulla yoom. Wa l-garin aba al-hagg wa najah fi kulla cheyy al-yisawwiih.

¹³Wa ana Danyaal simi't malak waahid sa'al malak aakhar wa gaal: «Le mata yagoodu al-achya al-kallamoohum fi l-ru'ya di? Wa mata yagiif gaddimiin al-dahiiye al-yigaddumuuha kulla yoom? Wa le mata yagood al-isyaaan al-yijiib al-kharaab wa yisallumu al-beet al-mukhaddas wa l-khuwwaat le yifajjukhuuhum tihit al-rijle?»

¹⁴Wa l-malak al-aakhar radda leyah wa gaal: «Al-cheyy da yagood lahaddi adad al-ayyaam al-yisaawi 2 300 dahiiye hana fajur wa achiye. Wa ba'ad da, al-beet al-mukhaddas kula yi'adduluuh min jadiid.»

Jibriil fassar al-ru'ya le Danyaal

¹⁵Wa wakit ana Danyaal gaa'id nifakkir fi l-ru'ya wa nidoor nafham ma'anaatha, tawwaali chift cheyy waagif giddaami yichaabih naadum.

¹⁶Wa simi't hiss insaan yinaadi min ale l-bahar Ulaay wa gaal le l-naadum al-waagif giddaami da: «Ya Jibriil, fassar al-ru'ya di le l-raajil da.»

¹⁷Wa khalaas, Jibriil garrab le l-bakaan al-ana Danyaal gaa'id foogah wa wakit ja leyi, ana khuft khoof chadiid wa waga't be wijhi fi l-turaab. Wa laakin Jibriil gaal leyi: «Ya ibn Adam, a'arif kadar al-ru'ya di hi tukhuss al-wakit al-akhiir.»

¹⁸Wa wakit hu gaa'id yihajji leyi, ana khimirt wa waga't be wijhi. Wa laakin karabaani wa waggafaani be rijileeni.

¹⁹Wa ba'ad da, Jibriil gaal leyi: «Daahu ni'arrifak al-cheyy al-yukuun wakit khadab Allah yanzil wa da fi l-wakit al-muhaddad al-yaji fi l-akhiir.

²⁰Wa l-kabich al-inta chiftah al-indah guruun itneen, hu yimassil muluuk al-Maadiyiin wa l-Faarisiyiin.

21 Wa l-tees kamaan yimassil malik al-Yuunaaniyiin. Wa l-garin al-kabiir al-gamma ambeenaat uyuunah da yimassil malikhum al-awwal.

22 Wa l-garin da ankasar wa arba'a guruun aakhariin gammo fi gaddah wa dool yiwassufu arba'a mamaalik al-yamurgu min al-Yuunaaniyiin. Wa laakin ma yalگو gudra misil gudrat al-malik al-awwal.

23 Wa wakıt hukum al-muluuk dool garrab yikammil wa l-aasiyiin zunuubhum faato al-huduud, yamrug fi usuthum malik waahid mustakbir wa kaddaab.

24 Wa khuwwatah tiziid laakin ma be gudurtah halaalah. Wa yisabbib kharaab ajiib wa yanjah fi kulla cheyy al-yisawwiih. Wa yaktul al-naas al-induhum gudra wa cha'ab Allah al-saalihiin kula.

25 Wa be najaadtah, yanjah wa be kidbah, yistakbar ziyaada wa yidammir naas katiiriin al-aaychiin fi l-salaama. Wa yugumm didd sultaan al-salaatiin. Wa yiddammar bala ma limsatah iid.

26 Wa kan le l-ru'ya al-inta chiftaha al-tukhuss adad al-dahiiye hana fajur wa achiie di, hi sahiha. Laakin al-ru'ya di sirr. Ma tikallim be l-ru'ya di achaan hi tukhuss wakıt lissaa' jaayi ba'iid.»

27 Wa ana Danyaal di'ift wa miridt muddit ayyaam. Wa ba'adeen ligiit al-aafe wa gammeet nisawwi khidmit al-malik. Wa be da kula, ana hammeet ziyaada min al-ru'ya al-chiftaha wa ma fihimt ma'anaatha.

Danyaal 9

Salaat Danyaal

1 Wa ba'ad da, Daariyuus wileed Achawiruuch min gabiilat al-Maadiyiin bigi malik fi balad Baabil.

2 Wa fi awwal sana hana hukmah, ana Danyaal fihimt min kutub al-Anbiya kadar Allah hajja le l-nabi Irmiya wa gaal kharaab Madiinat al-Khudus yagood 70 sana lahaddi l-wakıt da yitimm.

3 Wa fi l-bakaan da, tawwaali ana wajjaht le l-Rabb Ilaahi wa chahadtah be l-sala wa l-siyaam. Wa libist khalag al-tooba wa sabbeet rumaad fi raasi.

4 Wa tawwaali ana gammeet salleet salaad al-tooba wa gult le Allah Ilaahi: «Ya Rabb, inta al-Ilaah al-aziim wa l-gaadir. Wa inta daayman amiin fi mu'aahadatak le l-naas al-yihibbuuk wa yitaabu'u wasiiyaatak.

5 Aniina aznabna wa khitiina wa sawweena al-charr wa isiinaak wa khalleena wasiiyaatak wa charii'tak.

6 Wa ma simi'na kalaam abiidak al-anbiya. Humman kallamo be usmak le muluukna wa kubaaraatna wa juduudna wa kulla cha'ab baladna.

⁷Inta aadil, ya Rabb, wa l-yoom al-eeb foogna aniina naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus wa kulla Bani Israa'iil al-gaa'idiin wa l-muchattatiin fi kulla l-buldaan. Inta taradtuhum wa waddeethum fi l-buldaan dool be sabab isyaanhum leek.

⁸Aywa, ya Allah, al-eeb foogna aniina wa foog muluukna wa kubaaraatna wa juduudna achaan aniina aznabna giddaamak.

⁹Wa laakin, ya Rabbina wa Ilaahna, inta khafuur wa rahiim hatta kan aniina isiinaak kula.

¹⁰Wa aniina ma simi'na kalaamak, inta Allah Ilaahna. Wa ma taaba'na churuut al-Tawraat al-kallamtina beehum be waasitat abiidak al-anbiya.

¹¹Wa aniina Bani Israa'iil kullina khaalafna churuut al-Tawraat wa abeena ma simi'na kalaamak. Wa khalaas, inta nazzalt foogna al-la'ana wa l-hukum al-maktuub fi Tawraat Muusa abdak achaan aniina aznabna giddaamak.

¹²«Wa inta haggagt kalaamak al-gultah foogna aniina wa kubaaraatna wa nazzalt foogna masiibe kabiire. Wa l-masiibe al-nazalat fi Madiinat al-Khudus di abadan ma kaanat misilha fi l-dunya.

¹³Wa l-masiibe di nazalat foogna misil maktuub fi Tawraat Muusa. Wa be da kula, ya Allah Ilaahna, ma wajjahna aleek wa ma chahadnaak wa ma khalleena al-khataaya al-gaa'idiin nisawwuuhum wa ma simi'na kalaamak al-hagg.

¹⁴Ya Allah, inta bas jahhazt al-masiibe di hasab zunuubna wa nazzaltaha foogna. Ya Allah Ilaahna, inta daayman aadil fi kulla cheyy al-tisawwiih laakin aniina ma simi'na kalaamak.

¹⁵«Ya Rabbina wa Ilaahna, inta maragt cha'abak min balad Masir be iidak al-chadiide wa achaan da, usmak ma'ruuf lahaddi l-yoom da fi kulla l-ard. Laakin aniina aznabna wa sawweena al-charr.

¹⁶Ya Rabb, inta aadil. Wa achaan da, ma tinazzil khadabak al-chadiid fi jabalak al-mukhaddas al-foogah madiintak. Achaan be sabab zunuubna wa l-khataaya al-sawwoohum juduudna, daahu al-naas al-hawaaleena gaa'idiin yichchammato le Madiinat al-Khudus wa leena aniina cha'abak.

¹⁷Wa hassa' da, ya Ilaahna, asma' al-sala wa l-du'a hana abdak. Fi chaan usmak, ya Rabb, wajjih nuur wijhak ale beetak al-mukhaddas al-khirib.

¹⁸Ya Ilaahi, asma' wa chiif al-kharaab al-ja fi madiintak al-foogha usmak. Wa aniina ma chahadnaak be sabab aniina saalihiin laakin achaan rahmatak inta wasii'e.

¹⁹Ya Rabb, asma'ni! Ya Rabb, akhfir leena! Ya Rabb, asma' du'aayi wa afza'na bala ta'khiir fi chaan usmak, ya Ilaahi! Achaan inta khassast al-madiina di le tabga madiintak wa l-cha'ab kula le yabga cha'abak.»

Jibriil khabbar Danyaal be l-yabga

²⁰Wa ana gaa'id nisalli wa nutuub min zunuubi wa zunuub cha'abi Bani Israa'iil wa nachhad Allah Ilaahi fi chaan jabalah al-mukhaddas.

²¹Wa wakit ana gaa'id nisalli, chift al-malak Jibriil wa da l-malak al-awwal ana chiftah fi l-ru'ya. Wa hu jaani taayir be sur'a fi wakit gaddimiin hadiiyat al-achiye.

²²Wa hajja leyi wa gaal: «Ya Danyaal, daahu ana jiiit le ni'allimak wa nifahhimak.

²³Ya Danyaal, min inta badeet tachhad Allah, hu amaraani wa daahu ana jiiit le nikhabbirak achaan inta da, Allah biriidak. Khutt baalak le l-kalaam da wa afham al-ru'ya di.

²⁴«A'arif kadar Allah kharrar wakit muhaddad le cha'abak wa le Madiinat al-Khudus. Wa l-adad da 70 fi

⁷ sana ya'ni 490 sana. Wa haddad leehum al-wakit da achaan yikhallu minhum al-isyaaan wa l-zanib wa yalgo kaffaara le khataayaahum wa yi'iichu daayman fi l-adaala. Wa l-ru'ya wa kalaam al-anbiya yilhaggago wa l-beet al-mukhaddas kula battaan yamsahooch le yikhassusuuh.

²⁵A'arif wa afham! Al-wakit al-muhaddad da yilgaasam misil nuguulah leek. Yamrug kharaar hana gabbiliin Bani Israa'iil wa baniyiin Madiinat al-Khudus battaan. Wa min marigiin al-kharaar da lahaddi jaayiin al-naadum al-masahooch wa darrajooch malik, yisaawi 7 fi

⁷ sana ya'ni 49 sana. Wa ba'ad 62 fi

⁷ sana ya'ni 434 sana, al-madiina di yabnuuha battaan hi wa chawaari'ha wa yigawwu daraadirha hatta kan da wakt al-diige kula.

²⁶Wa ba'ad al-urbu'miya wa talaatiin wa arba'a sana dool, al-naadum al-masahooch wa darrajooch malik da yaktuluuh wa naadum yidaafi' leyah ke ma fiih. Wa yaji malik aakhar be askarah wa yidammir al-madiina wa l-beet al-mukhaddas. Wa laakin al-malik da, nihaayat hukmah taji ajala misil al-seel. Wa fi l-akhiir, al-harib wa l-damaar al-chadiid yabgo misil mukharrar.

²⁷Wa l-malik da yajbur naas katiiriin le yisawwu ma'aayah mu'aahada le muddit 7 sana. Wa ba'ad nuss al-mudda di, al-dahaaya wa l-hadaaya al-yigaddumuuhum daayman, hu yamna'hum. Wa ajala bas, al-mukharrar da yisawwi al-haraam al-yijiib al-kharaab. Wa fi l-akhiir, hu zaatah yiddammar misil mukharrar.»

Danyaal 10

Al-malak baan le Danyaal

¹Wa fi l-sana al-taalta hana hukum Kuurach malik al-Faarisiiin, Allah bayyan le Danyaal al-binaaduu Beltachaasar al-achya al-akiid yabgo wa minhum al-ta'ab al-chadiid al-yaji. Wa be ru'ya, Danyaal fihim ma'ana al-achya dool.

²Wa fi l-wakit da, ana Danyaal hizint le muddit talaata usbuu'.

³Wa ana ma akalt akil halu wa la laham wa la chiribt khamar. Wa itir kula ma sabbeeta fi jismi lahaddi l-talaata usbuu' dool kammalo.

⁴Wa fi yoom 24 hana l-chahar al-awwal, wakıt ana gaa'id fi khachum al-bahar al-kabiir al-usmah Dijla,

⁵ana rafa't raasi wa daahu chift raajil waahid baan leyi laabis khalag hana gumaach sameh wa fi sulbah, hizaam min dahab saafi.

⁶Wa jismah yiraari misil al-hajar al-khaali. Wa wijhah yidawwi misil al-barraaga wa uyuunah yidawwu misil machaahiib al-naar wa iideenah wa rijileenah yiraaru misil al-nahaas al-saffooh. Wa hissah misil haraka hana naas katiiriin marra waahid.

⁷Wa ana Danyaal chift al-ru'ya di wiheedi. Al-naas al-gaa'idiin ma'aayi ma chaafuoha laakin khaafu khoof chadiid wa jaro allabbado.

⁸Wa ana Danyaal faddalt wiheedi gaa'id nichiiif al-ru'ya al-ajiibe di. Wa ana anbahat wa wijhi alkhayyar wa gudurti bigat ma fiiha.

⁹Wa l-raajil da gamma yikallim. Wa wakıt simi't hissah, tawwaali khimirt wa waga't be wijhi.

¹⁰Wa khalaas, fiyah iid karabatni wa ga''adatni amburrooko wa ana gaa'id narjif.

¹¹Wa gaal leyi: «Ya Danyaal, inta al-Allah biriidak! Afham al-kalaam al-nuguulah leek. Gumm wa agiif be tuulak achaan hassa' Allah rassalaani leek.» Wa wakıt gaal leyi al-kalaam da, wagaft be tuuli wa gaa'id narjif bas.

¹²Wa gaal leyi: «Ya Danyaal, ma takhaaf achaan min awwal yoom inta chilt niye le tafham wa maskant nafsak giddaam Ilaahak, hu simi' kalaamak. Wa fi sabab kalaamak da bas ana jiiit.

¹³Wa laakin al-ruuh al-mukallaf be mamlakat al-Faarisiiin sadda leyi al-derib wa akhkhaaraani le muddit 21 yoom. Wa waahid min kubaaraat al-arwaah al-usmah Mikaayil ja wa saa'adni wa be da, ana gidirt dakhalt fi mamlakat al-Faarisiiin.

¹⁴Wa hassa', jiiit nifassir leek al-cheyy al-yukuun le cha'abak ba'adeen achaan al-ru'ya di tukhuss aakhir al-wakit.»

¹⁵Wa wakıt gaa'id yihajji leyi be l-kalaam da, ana dangart wa ma indi gudra le nihajji.

¹⁶Wa laakin ja waahid bichaabih ibn al-insaan limis chalaaliifi wa khalaas, ana gidirt fataht khachmi. Wa gult le l-waagif giddaami: «Ya sayyidi, al-ru'ya di barjalatni ziyaada wa battaan ma indi gudra.

¹⁷Ya sayyidi, kikkeef ana abdak nagdar nikallim leek kan gudurti ma fiiha wa ma nagdar ninaffis adiil?»

¹⁸Wa khalaas, hu al-bichaabih al-insaan limisni battaan wa antaani gudra.

¹⁹Wa gaal leyi: «Ma takhaaf, inta al-Allah biriidak. Aleek al-salaam. Chidd heelak wa abga gawi!» Wa wakit gaa'id yihajji leyi, ana ligiit gudra wa gult: «Kallim, ya sayyidi, achaan inta anteetni gudra.»

²⁰⁻²¹Wa gaal: «Ta'arif maala ana jiiit leek? Jiiit achaan nikhabbirak be l-cheyy al-maktuub fi kitaab al-hagg. Hassa' ana nigabbil achaan nihaarib al-ruuh al-mukallaf be l-Faarisiyiin wa ba'ad da, yaji al-ruuh al-mukallaf be l-Yuunaaniyiin. Wa ma fi al-yisaa'idni didd al-arwaah dool illa Mikaayiil al-mukallaf be cha'abak.»

Danyaal 11

¹«Ya Danyaal, ana zaati awwal wagaft ma'a Mikaayiil le nisaa'idah wa nahmiih wa da fi awwal sana hana hukum Daariyuus al-Maadi.»

Huruub al-muluuk

²Wa battaan hu gaal le Danyaal: «Hassa' da, daahu kalaam al-hagg. Fi mamlakat al-Faarisiyiin, talaata muluuk yittaaba'o wa l-raabi' al-yaji ba'adhum yabga khani ziyaada minhum. Wa be gudrat maalah, hu yugumm didd mamlakat al-Yuunaan.

³«Wa fi l-Yuunaan kula, yarkab malik chadiid al-yahkim be gudra wa yisawwi kulla cheyy al-galbah bidoorah.

⁴Wa laakin wakit mamlakatah usumha tala' khalaas, tawwaali hu yumuut wa zurriiyah ma yawrusu mamlakatah. Wa hi yigassumuuha arba'a mamaalik le naas aakhariin. Wa l-mamaalik dool ma yabgo gawiyiin misil al-mamlaka al-awwalaaniye.

⁵«Wa hu al-yabga malik fi l-junuub ya'ni fi balad Masir yabga chadiid. Wa laakin waahid min khuyyaadah yabga chadiid minnah ziyaada wa yichiil al-muluk wa yiwassi' al-mamlaka.

⁶Wa ba'ad siniin, malik Masir wa malik al-munchaakh ya'ni balad Suuriya yisawwu alaakha ambeenaathum. Wa malik Masir yijawwiz bineeytah le malik Suuriya achaan alaakhithum tabga adiile. Wa laakin hi wa abuuha yiwadduru gudrithum wa darajathum. Wa yisallumuuhum le l-moot, hi wa raajilha wa abuuha wa kulla musaa'idiinha.

⁷Wa waahid min aayilitha yichiil bakaan abuuha malik Masir. Wa yugumm didd malik Suuriya. Wa yahjimah hu wa deechah fi madiinithum al-gawiiye wa yinnasir fooghum.

⁸Wa hu yichiil ilaahaathum wa tamaasiilhum hana l-hadiid wa kulla mawaa'iihum al-khaaliyiin hana l-dahab wa l-fudda wa yiwaddiihum fi Masir misil kasiibe. Wa hu yigaati' malik Suuriya le muddit siniin.

⁹«Wa ba'ad da, malik Suuriya yamchi ard malik Masir wa yigabbil baladah.

10 Wa awlaad malik Suuriya yijahhuzu le l-harib wa yilimmu askar katiiriin. Wa waahid min awlaad al-malik be askarah yugumm le l-harib wa yagta' al-huduud misil al-seel. Wa wakit mugabbil, hu yahjim al-madiina al-gawiiye hana udwaanah.

11 «Wa malik Masir yaz' al za' al chadiid wa yamrug yihaarib al-askar al-katiiriin hana malik Suuriya wa yinnasir fooghum.

12 Wa yakrub al-askar dool wa yaktul minhum acharaat al-uluuf wa yugumm yikoolif wa laakin gudurtah di ma titawwil.

13 Wa ba'ad siniin, malik Suuriya yichiil silaah katiir wa askar katiiriin min al-askar al-awwal wa yamchi.

14 Wa fi l-wakit da, naas katiiriin yugummu didd malik Masir. Wa l-rujaal al-mu'aaridiin min cha'abak inta, ya Danyaal, kula yugummu didd malik Masir le yihaggugu al-kalaam al-awwal hajjoooh leehum fi ru'ya. Wa laakin yafchulu.

15 Wa wakit malik Suuriya yawsal fi Masir, yihawwig durdur al-madiina al-gawiiye be radmiye le yadkhul fi l-madiina wa yichiilha. Wa kulla askar malik Masir hatta askarah al-furraas kula yafchulu achaan ma induhum gudra.

16 Wa malik Suuriya yisawwi kulla cheyy al-galbah bidoorah achaan naadum waahid yagdar leyah ke ma fiih. Hu yichiil al-balad al-jamiila wa yijiib al-damaar fiiha.

17 Wa malik Suuriya yichiil niiye yaji be khuwwaat mamlakatah le yichiil Masir. Wa yisawwi ma'a l-malik alaakha wa yanti bineeytah achaan yidammir Masir wa laakin khittitah di tafchul.

18 Wa hu yiwajjih ale l-mudun al-fi khachum al-bahar wa yichiil minhum katiiriin. Wa laakin khaayid waahid askari yugumm diddah wa yi'ayyibah. Wa malik Suuriya ma yagdar yilkaffa foogah.

19 Wa ba'ad fachal, yigabbil fi l-mudun al-gawiyiin al-fi baladah. Wa hu yittarta' wa yaga' wa yiwaddir marra waahid.

20 Wa l-malik al-yarkab ba'adah yirassil naadum le yanhab majd al-mamlaka. Wa ba'ad ayyaam, al-malik da yumuut be sirr ma fi harib.»

21 Wa gaal battaan le Danyaal: «Yarkab fi balad Suuriya malik aakhar makruuh wa l-naas ma yantuuh majd al-malik. Wa wakit al-balad gaa'ide fi l-salaam, hu yagla' al-muluk be najaada.

22 Wa ayyi deech al-yahjimah, hu yahzimah wa yidammirah. Wa yaktul waahid min kubaaraat al-cha'ab al-induhum mu'aahada ma'a Allah.

23 Wa l-malik da yisawwi alaakha ma'a l-naas le yukhuchchuhum. Wa gudurtah tiziid kan naas al-yitaabu'uuh ma katiiriin kula.

24 Wa wakit al-balad fi l-salaam, hu yadkhul fi l-manaatig al-yugumm fooghum al-ma'aach be ziyaada wa yisawwi cheyy al-abbahaatah wa juduudah abadan ma

sawwooh. Hu yanhab al-balad wa yigassim al-kasiibe le naasah. Wa indah niiye fasle didd al-mudun al-gawiyiin wa laakin fi'ilah da ma yitawwil.

25«Wa be deech katiir, hu yugumm be kulla gudurtah wa fahaaliyytah wa yamchi yihaarib malik Masir. Wa malik Masir kula yijahhiz deech gawi wa katiir marra waahid le yihaaribah. Wa laakin malik Masir ma yagdar yinnasir achaan fiyah mu'aamara diddah.

26Wa l-mu'aamara di, ajaawiidah yugummu yukhuunuuh. Wa be da, humman yakhsaro al-harib wa katiiriin min askarah yumuutu.

27Wa l-muluuk al-itneen dool yilimmu le yistafugu wa laakin ayyi waahid galbah malaan be l-fasaala wa yihajju ambeenaathum be kalaam khachch. Wa kalaamhum ma yijiib halal achaan ayyi cheyy yitimm fi l-wakit al-muhaddad.

28Wa malik Suuriya yigabbil fi baladah be kasiibe katiire. Wa wakit mugabbil, yisawwi kulla cheyy fasil al-galbah yidoorah fi l-cha'ab al-induhum mu'aahada mukhaddasa ma'a Allah. Wa khalaas, yiwassil baladah.

29«Wa fi l-wakit al-muhaddad, malik Suuriya battaan yugumm didd malik Masir wa laakin da ma yabga leyah misil awwal.

30Wa wakit naas yaju diddah min al-kharib be sufun, hu achamah yingati' wa yi'arrid. Wa wakit mugabbil, yugumm didd al-cha'ab al-induhum mu'aahada mukhaddasa ma'a Allah. Wa l-yaabo al-mu'aahada kamaan, hu yistafig ma'aahum.

31Hu yirassil askarah wa humman ma yihtarumu al-beet al-mukhaddas al-gawi. Yamna'o al-dahiye al-yigaddumuha kulla yoom wa yisawwu al-haraam al-yijiib al-kharaab.

32Wa l-malik zaatah be kalaam khachch yilizz naas waahidiin le yaabo al-mu'aahada al-induhum ma'a Allah. Wa laakin al-naas al-ya'arfu Ilaahum yugummu be chidde wa yasbutu.

33«Wa l-naas al-induhum hikma yifahumu katiiriin min naashum. Wa laakin fi muddit chuhuur, siyaad al-hikma dool yaktuluuhum be l-seef aw yiharruguuhum be naar aw yidissuuhum fi l-sijin aw yichiilu maalhum.

34Wa fi wakt al-ta'ab da, ma yalgo musaa'ada adiile wa l-naas al-yindammo ma'aahum kula munaafikhiin.

35Wa l-naas al-induhum hikma, katiiriin minhum yumuutu wa mootum da yitahhir al-cha'ab wa yisaffiihum wa yijahhizhum le l-wakit al-akhiir al-muhaddad.

36«Wa malik Suuriya yisawwi kulla cheyy al-galbah bidoorah wa yistakbar. Wa hu yichiif nafsah aali min kulla l-ilaahaat wa yuguul kalaam kufur didd Allah Ilaah al-ilaahaat. Wa hu yanjah fi kulla cheyy al-yisawwi haddi khadab Allah yanzil foogah wa yitimm waktah achaan akiid Allah yihaggig kalaamah.

³⁷Wa l-malik da ma indah haaje be ilaahaat juduudah wa la be l-ilaah al-ya'abudannah al-awiin wa la be ayyi ilaah aakhar achaan hu yichiif nafsah aali min kulla cheyy.

³⁸Wa fi badalhum, hu ya'abud al-ilaah al-yahmi al-mudun al-gawiyiin wa da ilaah al-juduudah abadan ma ya'arfuuh. Wa hu yigaddim le l-ilaah da dahab wa fudda wa hujaar khaaliyiin wa achya aakhariin khaaliyiin.

³⁹Wa be musaa'adat al-ilaah da, hu yugumm didd al-mudun al-gawiyiin. Wa yanti charaf le kulla l-naas al-yikarrumu al-ilaah da wa yisawwiihum kubaaraat fi naas katiiriin. Wa yigassim leehum ziraa'a le yachkurhum.

⁴⁰«Wa fi l-wakit al-akhiir, malik Masir yugumm le l-harib wa laakin malik Suuriya yahjimah be khuwwa kabiire, be arabaat harib wa siyaad kheel wa sufun katiiriin. Wa misil al-seel, hu yadkhul fi kulla l-buldaan.

⁴¹Hu yadkhul fi l-balad al-jamiila wa yaktul naas katiiriin. Wa laakin sukkaan Adoom wa Muwaab wa kubaaraat Bani Ammuun yanjo minnah.

⁴²Wa hu yista'mar buldaan katiiriin wa balad Masir kula ma tanja minnah.

⁴³Wa hu yichiil kulla maal Masir, al-dahab wa l-fudda wa l-achya al-khaaliyiin. Wa l-Liibiyiin wa l-Habachiyiin kula yitaabu'uuh.

⁴⁴Wa laakin al-akhbaar al-yaju leyah min al-sabaah wa l-munchaakh yibarjuluuh wa be za'al chadiid, hu yugumm wa yakhrub wa yaktul naas katiiriin.

⁴⁵Wa hu yutugg kheemaatah al-malakiye ambeen al-bahar wa l-jabal al-mukhaddas al-gaa'id fi l-balad al-jamiila. Wa ba'ad da, taji nihaaytah wa ma fi naadum al-yisaa'idah.»

Danyaal 12

¹Wa hu gaal battaan le Danyaal: «Fi l-wakit da, yugumm Mikaayil al-mukallaf be cha'abak. Wa da yabga fi wakit hana ta'ab al-abadan ma bigi mislah min al-umma di gaa'ide lahaddi l-wakit da. Wa be da kula, yanja ayyi waahid min cha'abak al-usmah maktuub fi kitaab al-haya.

²Wa katiiriin min al-naas al-maytiin yab'aso wa waahidiin minhum yalgo al-haya al-abadiye wa waahidiin yalgo al-eeb wa l-ihaana ila l-abad.

³Wa l-naas al-induhum hikma yidawwu misil deyy al-nahaar achaan allamo al-adaala le naas katiiriin. Wa humman yabgo misil nujuum al-sama al-yidawwu daayman.

⁴«Wa laakin inta, ya Danyaal, al-kalaam da sirr, ahfadah. Wa khutt fi l-kitaab da khitim achaan ma yaftahoo abadan lahaddi l-wakit al-akhiir yitimm. Wa achaan da, naas katiiriin yifattuchuu jaay wa jaay le yiziidu ma'rafathum.»

Al-wakit al-akhiir

- ⁵Wa ana Danyaal fi l-ru'ya di chift itneen aakhariin, al-waahid waagif be hini wa l-aakhar waagif be hinaak le l-bahar.
- ⁶Wa waahid minhum sa'al al-raajil al-laabis khalag hana gumaach sameh al-gaa'id foog min almi al-bahar wa gaal: «Mata yaji akhiir al-ajaayib dool?»
- ⁷Wa l-naadum al-laabis al-khalag hana gumaach sameh al-gaa'id foog min almi al-bahar da rafa' iideenah al-itneen ale l-sama wa gaal: «Nahlif be usum Allah al-Hayy al-Daayim, akhiir al-achya dool fi talaata sana wa nuss. Wa da, ba'ad tiddammar gudrat al-cha'ab al-saalihiin hana Allah.»
- ⁸Wa ana simi't kalaamah wa laakin ma fihimt ma'anaatah wa gult: «Ya sayyidi, kikkeef tukuun nihaayat al-ajaayib dool?»
- ⁹Wa hu gaal leyi: «Ya Danyaal, al-kalaam da khalliiah achaan hu sirr wa makhtuum ma yaftahooch lahaddi l-wakit al-akhiir.
- ¹⁰Wa naas katiiriin al-ta'ab yitahhirhum wa yisaffiihum wa yinaddifhum. Wa l-induhum hikma yafhamo. Wa laakin al-aasiyiin yisawwu al-charr wa waahid minhum kula ma yafham.
- ¹¹Wa min wakit mana'o al-dahiye al-yigaddumuuha kulla yoom wa gammo sawwo al-haraam al-yijiib al-kharaab, induhum 1 290 yoom.
- ¹²Wa mabruuk le l-naadum al-yasbur lahaddi 1 335 yoom.
- ¹³Wa kan leek inta, ya Danyaal, asbur lahaddi tumuut. Wa fi l-akhiir, tugumm wa talga ajrak.»

Huucha'

Huucha' 1

¹Daahu kalaam Allah al-gaalah le Huucha' wileed Biiri. Wa da fi ayyaam hukum Uzziya wa Yuutaam wa Ahaaz wa Hizkhiiya muluuk mamlakat Yahuuza wa fi ayyaam hukum Yaruba'aam wileed Yahu'aach malik mamlakat Israa'iil.

Huucha' yaakhud mara charmuuta

²Daahu bidaayit kalaam Allah al-gaalah be waasitat al-nabi Huucha'. Allah gaal le Huucha': «Amchi aakhud leek mara charmuuta wa alda minha iyaal zina. Achaan naas al-balad achcharmato ma'a l-asnaam wa abooni ana Allah.»

³Wa khalaas, Huucha' macha akhad Guumar bineeyit Diblaayim wa hi bigat khalbaane wa wildat leyah wileed.

⁴Wa Allah gaal le Huucha': «Sammi wileedak Yazra'iil achaan ba'ad wakit chiyya, ana natlub min zurriiyit Yaahu al-damm al-jidduhum Yaahu daffagah fi waadi Yazra'iil. Wa nuguchch mamlakat Israa'iil.

⁵Wa fi l-yoom da, naksir nubbaal deech Israa'iil fi waadi Yazra'iil.»

⁶Wa marit Huucha' battaan bigat khalbaane wa wildat bineeye. Wa Allah gaal le Huucha': «Sammi bineeytak Ma Narhamha achaan battaan ana ma narham Bani Israa'iil wa ma nakhfir leehum abadan.

⁷Laakin narham Bani Yahuuza wa ana Allah Ilaahhum, ninajjihum. Aywa, ninajjihum bala nubbaal wa la seef wa la harib wa bala kheel wa la siyaad kheel.»

⁸Wa marit Huucha' faradat Ma Narhamha. Wa ba'ad da, battaan bigat khalbaane wa wildat wileed.

⁹Wa Allah gaal: «Sammi wileedak Ma Cha'abi achaan intu ma cha'abi wa ana kula ma Ilaahku.»

Allah anta acham le cha'abah

¹⁰Adad Bani Israa'iil yabga misil ramla hana khachum al-bahar al-ma tinwazin wa la tinhasib. Wa fi l-bakaan al-awwal Allah gaal foogah: «Intu ma cha'abi», fi nafs al-bakaan, hu yuguul leehum: «Intu iyaali ana Allah al-Hayy.»

¹¹Bani Yahuuza wa Bani Israa'iil yilimmu sawa wa yidarruju naadum waahid kabiir fooghum. Wa yaktaro fi arduhum fi yoom kabiir al-binaaduuh Yazra'iil (ma'anaatah Allah yazra').

Huucha' 2

¹Guulu le akhwaanku: «Intu cha'abi.» Wa guulu le akhwaatku: «Narhamhin.»

Bani Israa'iil misil mara charmuuta

²«Achku ammuku Israa'iil. Aywa, achkuuha! Achaan battaan hi ma marti wa ana kula ma raajilha. Khalli hi tamrug alaamaat charmatatha min wijiha wa alaamaat zinaaha min been duyuudha.

³Kan ma maragathum, ana nisallibha wa tagood aryaane wa nikhalliha misil wildooha. Nisawwiha misil sahara wa misil ard jafaaf wa naktulha be l-atach.

⁴Wa iyaalha ma narhamhum achaan humman iyaal zina.

⁵Ammuhum achcharmatat. Aywa, hi al-wildathum alkhattat be l-eeb wakit gaalat:

«Ana najri wara sudgaani al-yantuuni akil wa almi wa suuf khanam wa gumaach wa dihin wa charaab.»

⁶Wa fi chaan da, daahu ana nukhutt chook fi deribha wa nisiddah be durdur wa ma talga derib battaan.

⁷Hi tajri wara sudgaanha wa laakin ma talhaghum. Hi tifattichhum wa ma talgaahum. Wa hi tuguul: «Ana nigabbil le raajli al-awwal achaan ana murtaaha ma'aayah ziyaada min hassa'.»

⁸«Wa hi ma irfat kadar da ana bas al-gaa'id nantiiha al-gameh wa l-khamar wa l-dihin. Ana kattart al-fudda wa l-dahab wa laakin hi asta'malathum le ibaadat Ba'al.

⁹Wa fi chaan da, ana naji wa nichiiil gamhi fi wakt al-gati' wa khamari fi wakt al-darat. Wa nagla' minha suuf al-khanam wa l-gumaach al-taksi beehum nafisha min al-ire.

¹⁰Hassa', nakchif eebha giddaam sudgaanha wa ma fi al-yinajjiha min iidi.

¹¹Wa niwaggif farahha hana ayyi iid wa hana awwal yoom fi kulli chahar wa hana kulli yoom sabt wa hana kulli aazuuma.

¹²Wa nakhrib jineenaat inabha wa chadar tiinha al-be sababhum hi gaalat:

«Dool hadaaya al-antoohum leyi sudgaani.» Ana nisawwiikum kadaade al-yarta'o foogha al-haywaanaat.

¹³Ana ni'aakhibha be sabab al-ayyaam al-hi harragat fooghum bakhuur le asnaam Ba'al. Hi aljammalat be chinifha wa ziinitha wa jarat wara sudgaanha wa khalaas, nifatni.» Wa da kalaam Allah.

Allah yarham Israa'iil battaan

¹⁴«Wa be da kula, nihajji le Israa'iil be kalaam halu wa niwaddiha fi l-kadaade wa nikallim leha be hubb.

¹⁵Hinaak, nigabbil leha jineenaatha hana l-inab wa waadi Akuur al-hu waadi al-fasaala yabga leha baab al-yaji beyah al-acham. Hinaak, hi titaabi'ni misil fi ayyaam subaaha wa misil fi wakit hi maragat min balad Masir.»

¹⁶Daahu kalaam Allah: «Fi l-yoom da, inti tinaadiini raajilki wa battaan ma tinaadiini Ba'al siidki.

¹⁷Ana namrug min khachumki usum asnaam Ba'al wa battaan ma tinaadi usumhum.

¹⁸Fi l-yoom da, nisawwi le cha'abi Bani Israa'iil alaakha ma'a haywaanaat al-kadaade wa tuyuur al-sama wa zawaahif al-ard. Wa fi l-balad, nikassir al-nubbaal wa l-seef wa niwaggif al-harib achaan cha'abi yunuumu be amaan.

¹⁹Ya Israa'iil, nakrub raaski wa inti tabge misil marti ila l-abad. Nakrub raaski be l-adaala wa l-hagg wa be l-kheer wa l-rahma.

²⁰Wa nakrub raaski be sidikh wa inti ta'arfi kadar ana bas Allah.

²¹Wa fi l-yoom da, ana nakhbal talab al-sama wa l-sama takhbal talab al-ard. Wa da kalaam Allah.

²²Wa l-ard takhbal talab al-gameh wa chadar al-inab wa l-zaytuun. Wa humman yakhbalo talab waadi Yazra'iil al-bakaan al-ana Allah nazra' foogah.

²³Wa nazra' leyi ziraa'a fi l-ard wa narham al-umma al-naadooha Ma Narhamha. Wa nuguul leehum al-naadoohum Ma Cha'abi: «Intu cha'abi» wa humman yuguulu leyi: «Inta Ilaahna.»»

Huucha' 3

Huucha' dawwar al-amaan min martah

¹Wa Allah gaal leyi: «Amchi hibb battaan martak al-zaaniye al-tihubb raajil aakhar. Wa da misil hubbi ana Allah le Bani Israa'iil hatta kan humman macho le ilaahaat aakhariin kula wa habbo abbuud al-inab al-gaddamooh le l-ilaahaat dool.»

²Khalaas, ana macheet fadeet marti be 15 hajar fudda wa 4 chuwaal hana gameh abyad.

³Wa gult leeha: «Agoodi daayman leyi ana wiheedi. Ma tichcharmte wa la tamchi le raajil aakhar. Wa ana kula ma nigarrib leeki.»

⁴Wa misil da, Bani Israa'iil yagoodu mudda tawiile bala malik wa bala kabiir wa bala dahiiye wa bala hujaar al-khazzoohum le l-ibaada wa bala farmala hana raajil al-diin wa bala asnaam.

⁵Wa ba'ad da, Bani Israa'iil yigabbulu yitaabu'u Allah Ilaahum wa malikhum al-min zurriiyit Dawuud. Wa fi aakhir al-wakit, yakhaafu min Allah wa yalgo kheerah.

Huucha' 4

Allah yijiib Bani Israa'iil fi l-charii'a

¹Ya Bani Israa'iil, asma'o kalaam Allah! Hu gaal: «Ana Allah nachki sukkaan al-balad di achaan ma fi amaan wa ma fi rahma wa ma fi ma'rafat Allah fi l-balad.

²Foogha illa l-la'ana wa l-kidib wa l-katil wa l-sirge wa l-zina. Yisawwu unuf wa yidaffugu damm wara damm.

³Fi chaan da, al-ard taybas wa sukkaanha yi'ayyusu wa ma'aahum haywaanaat al-kadaade wa tuyuur al-sama wa hatta huut al-bahar kula yabga ma fi.

⁴«Angar'u! Khalli naadum ma yachki kulla l-naas wa ma yuluumhum. Ana nachkiiku intu bas, ya rujaal al-diin!

⁵Intu tittarta'o be l-nahaar wa l-nabi al-ma'aaku kula yittarta' be l-leel. Wa ana nidammir ammuku Israa'iil.

⁶Cha'abi addammaro achaan ma induhum al-ma'rafa. Achaan intu abeetu al-ma'rafa, ana kula naabaaku wa intu ma tabgo leyi rujaal diin. Wa misil intu nisiitu churuuti al-fi l-Tawraat hanaayi ana Ilaahku, ana kula nansa iyaalku.

⁷«Wa rujaal al-diin kulluhum aznabo diddi wa be da, ana nibaddil charafhum be ihaana.

⁸Yi'iichu be laham dahaaya kaffaarat al-zanib hana cha'abi wa fi chaan da, humman garmaaniin le zunuubhum.

⁹Al-cha'ab wa rujaal al-diin yukuunu sawa sawa. Ni'aakhibhum hasab deribhum al-chaalooch wa nikaafiihum hasab amalhum.

¹⁰Humman yaakulu wa laakin ma yachba'o wa yazno wa laakin ma yaldo iyaal achaan humman abo ma chaalo derbi ana Allah.

¹¹«Al-zina wa l-mariise wa l-khamar yiliffu ruuseehum.

¹²Cha'abi yas'alo sanamhum hana l-hatab. Aywa, yahsubu uudhum yurudd leehum! Achaan ruuh al-charmata waddarhum wa l-charmata ba''adathum minni ana Ilaahum.

¹³Fi ruuse al-jibaaal, yigaddumu dahaaya le ilaahaathum wa fi l-hujaar, yiharrugu leehum bakhuur. Wa ya'abudu tihit chadar al-balluut wa l-lubna wa l-butum achaan dulluhum baarid. Ya cha'abi, be sabab da, banaatku yabgan charaamiit wa awiin awlaadku yabgan zaaniyaat.

¹⁴«Ana ma ni'aakhib banaatku be sabab charmatathin wa la ni'aakhib awiin awlaadku be sabab zinaahin. Achaan rujaal al-diin zaathum yinfardu be l-charaamiit wa yilgaasamo akil al-dahaaya ma'a l-zannaayaat al-mukhassasaat. Al-cha'ab al-ma yafhamo yiwadduru nufuushum.»

¹⁵Ya Bani Israa'iil, kan intu achcharmattu kula, khalli Bani Yahuuza ma yakhto! Ma tamchu le bakaan al-ibaada fi Gilgaal wa la tatla'o ale Beet Iil al-fasle wa ma tahalfu be Allah al-Hayy.

¹⁶Aywa, Bani Israa'iil harraan misil al-bagara wa be da, kikkeef Allah yagdar yisarriihum misil khanam fi mar'a akhdar?

¹⁷Naas Afraayim anrabato ziyaada ma'a l-asnaam wa be da, khalliihum bas!

¹⁸Wakit sakarhum kammal, yugummu yichcharmato wa kubaaraathum yihibbu al-ihana.

¹⁹Khalaas, al-riih tichiilhum fi janaaheeha wa dahaayaahum yiijiibu leehum al-eeb.

Huucha' 5

Allah aba al-cha'ab al-khaanooh

¹«Ya rujaal al-diin, asma'o al-kalaam da! Ya Bani Israa'iil, khuttu baalku! Ya naas beet al-malik, khuttu adaanku! Al-charii'a di muwajjihe leeku intu achaan fi Misfa, kajjeetu charak le cha'abi wa fi jabal Taabuur, khatteetu leehum amkajjaama.

²Aywa, intu nakattu nugra kabiire le naas Chittiim wa laakin ana ni'addibku kulluku.

³Ana na'arif tamaam gabiilat Afraayim, aywa, Bani Israa'iil ma mulabbadiin leyi. Ya naas Afraayim, intu achcharmattu, aywa, Bani Israa'iil annajjaso.»

⁴Wa amalhum al-hawaan ma yikhalliihum yigabbulu le Ilaahum achaan ruuh al-charmata gaa'ide fi guluubhum wa humman ma ya'arfu Allah.

⁵Istikbaar Bani Israa'iil yachhad fooghum. Bani Israa'iil wa naas Afraayim yittarta'o fi chaan khataahum wa Bani Yahuuza kula yittarta'o ma'aahum.

⁶Yamchu yigaddumu bagarhum wa khanamhum dahaaya le yifattuchu Allah wa laakin ma yalgooh achaan hu khallaahum khalaas.

⁷Humman khaano Allah achaan wildo iyaal zina. Wa fi wakit gisayyir bas, yiddamaro, humman wa arduhum.

Allah yi'aakhib Israa'iil wa Yahuuza

⁸Allah gaal: «Adurbu al-buug fi Gibee'a wa adurbu al-burunji fi l-Raama. Iitu le Beet Iil al-fasle wa chiifu waraaku, ya naas Banyaamiin!

⁹Fi yoom al-ikhaab, naas Afraayim yakhrabo. Wa l-khabar al-niballikhah leeku, ya gabaayil Israa'iil, hu khabar akiid.

¹⁰Kubaaraat Yahuuza misil naas al-yihawwulu al-kalanki. Ana ninazzil khadabi fooghum misil almi al-seel.

¹¹Zalamo naas Afraayim wa awwajo charii'ithum achaan humman yiriidu yajru wara l-riih.

¹²Wa ana nabga misil arda le naas Afraayim wa misil suusa le Bani Yahuuza.

¹³Naas Afraayim chaafu maradhun wa Bani Yahuuza chaafu uwaarhum. Wa dawwaro musaa'ada min balad Achuur wa rassalo naas le l-malik al-kabiir. Laakin al-malik da ma yagdar yachfiihum wa ma yagdar yidaawi uwaarhum.

¹⁴Achaan ana nabga misil duud didd naas Afraayim wa misil farkh al-duud didd Bani Yahuuza. Ana bas nadrubhum wa nicharrithum wa nukurruhum wa niwaddiihum wa ma fi naadum al-yinajjiihum minni.

¹⁵Ana namrug wa nigabbil fi bakaani lahaddi yi'tarufu be khataahum wa yiwajjuhu aleyi. Wa fi diigithum di, yifattuchuuni.»

Huucha' 6

Al-cha'ab gaalo yigabbulu le Allah

¹«Ta'aalu nigabbulu le Allah achaaan hu bas al-jarahna wa hu bas al-yachfiina. Hu bas al-darabaana wa hu bas al-yidaawi uwaarna.

²Ba'ad yoomeen, hu yantiina al-haya. Aywa, fi l-yoom al-taalit, yigawwimna wa ni'iichu giddaamah.

³Khalli nitaabu'u Allah le na'arfuuh. Jaytah mu'akkada misil nuur al-sabaah wa hu yajiina misil matar, misil matar al-richaach al-yazgi al-ard.»

Allah yiriid al-mahabba min al-dahaaya

⁴«Ya naas gabiilat Afraayim, nisawwi leeku chunu? Ya Bani Yahuuza, nisawwi leeku chunu? Mahabbitku misil sahaab al-fajur al-yufuut wa misil karany al-sabaah al-ma yitawwil.

⁵Achaan da, ana darabtuku be l-anbiya wa kataltuku be kalaami wa nuur charii'ti nawwarku misil nuur al-sabaah.

⁶Wa mahabbitku nidoorha ziyaada min al-dahaaya. Wa kan ta'arfuuni, da akheer leyi min al-dahaaya al-muharragiin.

⁷«Nagado al-mu'aahada fi hillit Adam achaaan fi l-bakaan da, khaanooni.

⁸Wa Gil'aad hillit al-fasliin mulattakha be l-damm.

⁹Wa majmuu'at rujaal al-diin bigo misil rabbaatiin al-duruub. Yaktulu naas fi derib hillit Chakiim. Aywa, gaa'idiin yisawwu fi'il cheen.

¹⁰«Fi usut Bani Israa'iil, ana chift fadiihe. Fi lubbuhum, naas Afraayim achcharmato aywa, Bani Israa'iil annajjaso.

¹¹Wa intu kula, ya Bani Yahuuza, talgo ikhaabi misil intaaj ziraa'itku!»

Ikhaab al-cha'ab

«Wakit nigabbil cha'abi min al-khurba

Huucha' 7

¹wa wakit nidoor nachfi Bani Israa'iil, khata Afraayim wa fasaalit al-Saamira yibiinu achaaan fi'ilhum kulla khachch. Al-sarraag yadkhul fi l-buyuut wa rabbaatiin al-duruub yagoodu fi l-chawaari'.

²Humman ma yahsubu kadar ana nizzakkar kulla fasaalithum. Hassa' a'maalhum hawwagoohum wa gaa'idiin giddaami daayman.

³Be fasaalithum, yifarruhu al-malik wa be kidibhum, yifarruhu al-kubaaraat.

⁴Humman kulluhum zannaayiin wa chahwithum misil furun mugabbad. Siid al-furun ma yiraakhibah min ajjan dagiigah lahaddi ajiinah yugumm.

⁵Wa fi yoom iid malikna, al-kubaaraat yamrado min sakar al-khamar wa l-malik yimidd iidah le l-chammaatiin.

⁶Wakit yigarrubu leyah, guluubhum misil furun mugabbad fi mu'aamarathum al-yugummu beeha. Fi tuul al-leel, za'alhum yargud wa be fajur, yugumm misil naar ambalbaala.

⁷Kulluhum haamiyiin misil al-furun wa yaakulu hukkaamhum. Kulla muluukhum yaga'o wa minhum ma fi waahid al-yinaadiini.

⁸«Wa naas gabiilat Afraayim yikhalbutu ma'a chu'uub aakhariin al-ma ya'arfu Allah. Aywa, naas Afraayim ma naaf'iin misil ka'ak al-ma chaglabooh.

⁹Al-ajaanib dool kammalo gudrithum wa humman ma ya'arfuuh. Abchiyyeeb ja leehum wa humman ma ya'arfuuh.

¹⁰Istikbaar Bani Israa'iil yachhad fooghum. Laakin ma gabbalo le Allah Ilaahum wa la fattachoo.

¹¹«Naas Afraayim bigo mukhaffaliin misil hamaam al-ma indah raas. Humman yinaadu Masir le tafza'hum wa yajru wara Achuur le tidaafi' leehum.

¹²Wakit yamchu, ana nazgul fooghum charaki wa misil teer al-sama, nakrubhum. Wa ni'aakhibhum hasab al-balaakh al-sim'ooh fi malammithum.

¹³«Al-azaab leehum achaan arrado minni! Al-damaar leehum achaan atmarrado diddi! Ana chilt niye le nafdaahum wa laakin humman gaalo foogi kalaam kidib.

¹⁴Humman ma yasrakho leyi min daakhal guluubhum wakite yabku be hizin fi furaachhum. Yijarruhu nufuushum wa yinaadu ilaahaathum le yantuuhum al-gameh wa l-khamar wa laakin yiba'udu minni ana.

¹⁵Wa ana bas addabtuhum wa gawweet duraa'hum wa laakin humman yichiilu niyit al-fasaala diddi.

¹⁶Humman yigabbulu wa laakin ma aleyi ana Allah al-Aali. Humman misil nubbaal a'waj wa kubaaraathum yumuutu be l-seef be sabab lisaanhum al-tariin diddi. Wa daahu fi balad Masir, al-naas yichchammato fooghum.»

Huucha' 8

Khadaab Allah yanzil fi cha'abah

¹«Adurbu al-buug wa jahhuzu nufuusku! Al-adu yanzil misil al-sagur fi cha'abi ana Allah. Achaan humman nagado mu'aahadati wa iso churuuti hana l-Tawraat.

²Humman yasrakho leyi wa yuguulu:

«Ilaahna, aniina na'arfuuk achaan aniina cha'abak Bani Israa'iil!»

³Wa laakin Bani Israa'iil abo al-kheer wa hassa' aduuhum yitaaridhum.

⁴Humman darrajo muluuk bala izni wa kubaaraat bala muwaafagati. Be fuddithum wa dahabhum, humman sana'o leehum asnaam wa da yisabbib damaarhum.

⁵Ya naas madiinat al-Saamira, khallu sanamku al-hu ijil hana dahab! Ana khidibt ziyaada didduku. Intu ma bariyiin! Wa tagoodu misil ke lahaddi mata?

⁶Ijilku da minku intu Bani Israa'iil bas wa insaan bas sana'ah. Hu ma Ilaah! Wa fi chaan da, ijil al-Saamira yilkassar.

⁷Intu zara'tu al-riih wa khalaas, tagta'o amzooba'aane. Al-gameh bala ganduul ma yanti dagiig wa kan anta dagiig kula, al-ajaanib bas yaakuluuh.

⁸«Bani Israa'iil akaloohum. Wa hassa' gaa'idiin fi ust al-umam misil maa'uun al-ma yanfa'.

⁹Wa wakit macho ale Achuur, bigo misil humaar al-kadaade al-aayich wiheedah. Aywa, gabiilat Afraayim gaa'ide wiheedha hatta kan kaffat ujra le sudgaanha kula.

¹⁰Kan ajarat al-umam le yidaafu'u leeha kula, ana nilimmuhum kulluhum. Wa ba'ad wakit chiyya, humman yat'abo tihit zulum hana akbar malik.

¹¹Naas Afraayim kattaro al-madaabih le dahaaya hana kaffaarat al-zanib. Wa laakin al-madaabih dool sabbabo leehum al-zanib.

¹²Wa kan naktib leehum churuuti hana l-Tawraat alif marra kula, humman yichiifuuhum misil cheyy ajnabi.

¹³Humman yigaddumuuhum leyi dahaaya wa yaakulu al-laham wa laakin ana Allah ma nakhbal dahaayaahum. Nizzakkar khataahum wa ni'aakhibhum be sabab zunuubhum. Khalli yigabbulu Masir!

¹⁴Bani Israa'iil niso khaalighum wa bano leehum gusuur. Wa Bani Yahuuza kattaro al-mudun al-gawiyiin. Laakin ana nirassil naar fi mudunhum wa hi taakul gusuurhum.»

Huucha' 9

Ikhaab al-cha'ab al-ba''ado min Allah

¹Ya Bani Israa'iil, ma tafraho wa tinbastu misil al-chu'uub al-aakhariin. Achaan intu ba''adtu min Ilaahku wa achcharmattu wa habbeetu ujrata al-charmata al-ligiituuha fi kulla madaggaat al-gameh.

²Laakin al-madagg wa l-assaara ma yirabbuuku wa kan tukhuttu achamku fi l-khamar kula, ma talgooh.

³Naas Afraayim ma yaskunu battaan fi balad Allah. Humman yigabbulu Masir wa fi balad Achuur kula, yaakulu akil nijis.

⁴Battaaan ma yigaddumu khamar hadiiyat charaab le Allah wa hu ma yakhbal dahaayaahum. Wa da yabga leehum misil akil hana hizin wa l-yaakuluuh, kulluhum yabgo nijsiin. Akilhum yamla butuunhum bas wa laakin ma yagdaru yigaddumuuh fi beet Allah.

⁵Wa yisawwu chunu fi l-yoom al-muhaddad, fi yoom iid Allah?

⁶Hatta kan arrado min al-damaar kula, balad Masir tajma'hum wa hillit Mamfiis tadfinhum. Al-chook yisidd kanzuhum hana l-fudda wa l-haskaniit yugumm fi khiyamhum.

⁷Yoom al-ikhaab ja wa yoom al-Hisaab wassal. Khalli Bani Israa'iil ya'arfuuh! Humman gaalo: «Al-nabi munaafikh wa l-naadum al-nazal foogah Ruuh Allah da, muchootin.» Khataayaahum bigo katiiriin wa adaawithum bigat chadiide.

⁸Al-nabi al-gaa'id ma'a Ilaahi, hu misil muraakhib fi naas Afraayim. Wa laakin yukujju leyah charak fi kulla duruubah wa yiwajjuhuuh be l-adaawa fi beet Ilaahah.

⁹Wa humman sawwo al-fasaad misil zamaan naas Gibee'a sawwooh. Wa Allah yizzakkar khataahum wa yi'aakhibhum be sabab zunuubhum.

Allah dahar al-waaluuda le cha'abah

¹⁰«Zamaan, ana ligiit Bani Israa'iil misil inab laziiz fi l-sahara. Wa chift juduudhum haluwiin misil fawaakih al-awwal fi chadarat al-tiin. Wa laakin wakit humman wislo fi Ba'al Fa'uur, abado al-sanam al-yijiib al-eeb. Wa bigo makruuhiin misil al-sanam al-muharram al-abadooh.

¹¹Wa charaf Afraayim yabga misil teer wa yitiir. Ma fi battaan waaluuda wa la khalaba wa la himil.

¹²Wa kan rabbo iyaal kula, ana naktulhum gabul ma yabgo kubaar. Aywa, al-azaab leehum wakit niba'id minhum!

¹³Zamaan wakit chift gabiilat Afraayim, hi tichaabih nakhalaay al-magganooha fi mar'a akhdar. Wa laakin hassa', gabiilat Afraayim tamrug iyaalha le l-katil.»

¹⁴Ya Allah, tantiihum chunu? Antiikum rihim al-ma yakrub wa duyuud al-ma yiraddu'u!

¹⁵«Kulla fasaalithum baanat fi hillit Gilgaal wa fi l-bakaan da bas, ana kirihtuhum. Wa be sabab amalhum al-fasil, ana natrudhum min beeti. Wa battaan ma nihibbuhum achaan kulla kubaaraathum haraamiyiin.

¹⁶Naas Afraayim kataloohum wa uruughum yibso khalaas wa battaan ma yijiibu iyaal. Wa kan wildo kula, ana naktul iyaalhum al-khaaliyiin leehum.»

¹⁷Ilaahi yarfudhum achaan humman ma sim'ooh wa yi'iiru fi ust al-umam.

Huucha' 10

Bani Israa'iil kattaro madaabihhum

¹Bani Israa'iil wildo ziyaada misil chadarat inab al-talda katiir. Wa laakin wakit iyaalhum kitro, humman kattaro madaabih le ilaahaathum. Wa wakit arduhum bigat jamiile, jammalo al-hujaar al-khazzoohum le l-ibaada.

²Guluubhum bigo itneen itneen wa hassa' yikaffu taman khataahum. Allah zaatah yihaddim madaabihhum wa yarmi hujaarhum al-khazzoohum le l-ibaada.

³Wa hassa' humman yuguulu: «Aniina ma indina malik achaan ma khufna min Allah. Wa kan indina malik kula, yisawwi leena chunu?»

⁴Humman yuguulu kalaam saakit wa yahalfu be kidib wa yisawwu alaakhaat ma induhum faayde. Wa yaj'alo al-adaala misil bizre al-musammama fi l-zere' al-mahruut.

⁵Wa sukkaan al-Saamira yarjufu fi chaan sanamhum hana l-ijil fi hillit Beet Iil al-fasle. Cha'abha yahzano be sabab ijilhum wa rujaal diinhum kula yarjufu achaan yiwaddu majd sanamhum fi l-khurba.

⁶Wa sanamhum hana l-ijil da, yiwadduuh balad Achuur hadiye le l-malik al-kabiir. Wa gabiilat Afraayim talga al-ihaana, aywa, Bani Israa'iil yalgo al-eeb fi chaan achamhum fi l-sanam da.

⁷Madiinat al-Saamira tiddammar wa malikha yabga misil gechchaay aayme fi l-bahar.

⁸Wa l-bakaanaat al-aaliyiin hana l-fasaala al-yaznubu fooghum Bani Israa'iil yiddammaro. Al-haskaniit wa l-chook yugummu fi madaabihhum. Wa l-naas yuguulu: «Khalli al-jibaal yaga'o foogna wa khalli al-hujaar yadfunuuna.»

⁹«Wa min ayyaam Gibee'a, Bani Israa'iil aznabo wa humman ma khayyaro haalhum. Fi Gibee'a, waajib al-harib yalhag al-mujrimiin

¹⁰wa ana ni'aakhibhum misil nidoorah. Wa chu'uub katiiriin yugummu didduhum wa yijanuruuhum fi chaan khataahum al-itneen.

¹¹Gabiilat Afraayim misil bagara mu'addaba al-tihubb tifajjikh al-ma'aach fi l-madagg le tuduggah. Wa wakit naji, nukhutt uud al-harraata fi ragabatha al-jamiile. Wa gabiilat Afraayim tukurr al-harraata wa Bani Yahuuza yahartu wa zurriiyit Yaakhuub yichaglubu al-ard.

¹²Azra' o al-adaala wa agta' o al-mahabba wa addulu leeku zere' jadiid. Hassa' waajib titaabu' u Allah lahaddi hu yijiib foogku al-adaala misil al-matara.

¹³Laakin intu zara' tu al-charr wa gata' tu al-fasaala wa akaltu min natiijat al-kidib. Intu atwakkaltu ale gudritku wa ale katarat askarku.

¹⁴Wa khalaas, yinsami' korooraak harib fi lubb cha' abku wa kulla mudunku al-gawiyiin yakhrabo misil yoom al-khaayid Chalmaan kharab hillit Beet Arbiil wa rihik al-ammahaat wa iyaalhin.

¹⁵Wa da bas al-yisawwuuh leeku intu naas Beet Iil achaan intu sawweetu al-fasaala al-ma indaha hadd. Wa yoom waahid fi wakt al-chagaag, malik Israa' iil yiddammar marra waahid.»

Huucha' 11

Allah habba Bani Israa' iil

¹«Wakit Bani Israa' iil misil sabi, ana habbeetah wa min Masir, ana naadeet ibni.

²Laakin fi kulli wakit kan ana naadeet cha' abi, humman yiba' 'udu minni. Yigaddumu dahaaya le ilaah Ba' al wa yiharrugu bakhuur le l-asnaam.

³Wa ana kamaan karabt naas Afraayim min iideehum wa daadeethum. Laakin humman ma irfo kadar ana bas rayyastuhum.

⁴Ana waddeethum be tariiga insaaniye wa be alaakha hint mahabba. Ana bigiit leehum misil al-yahdin al-sakhiir wa yilimmah fi sadrah. Ana maddeet iidi wa akkaltuhum.

⁵«Humman bataan ma yigabbulu Masir wa laakin malik Achuur bas yihaakimhum achaan humman abo ma yigabbulu leyi ana.

⁶Al-harib yadkhul fi mudunhum wa yidammir biibaanhum al-gawiyiin wa yaktulhum be sabab mu' amarathum.

⁷Cha' abi anrabato fi kufurhum. Naadoohum le yichiifu aleyi foog wa laakin waahid minhum kula ma rafa' raasah.»

Allah yihinn fi cha' abah

⁸«Ya Afraayim, kikkeef nikhalliik? Ya Israa' iil, kikkeef nisallimak le l-adu? Hal nidammirak misil dammart hillaal Adma wa Sabuuyiim walla? Ana alhayyart wa galbi hanna foogku marra waahid.

⁹Ana ma ninazzil foogku khadabi al-muhrig wa ma nigabbil le nidammir Afraayim achaan ana al-Rabb, ma insaani. Ana al-Khudduus wa gaa' id fi usutku wa ma naji leeku be khadab.

¹⁰«Naas al-fi l-khurba yugummu yitaabu' uuni wakit ana Allah nikirr misil al-duud. Aywa, ana nahrij wa iyaali yarjufu wa yaju min khaadi le l-bahar.

¹¹Yarjufu wa yaju min Masir misil al-tuyuur wa yigabbulu min balad Achuur misil al-hamaam wa ana nisakkinhum fi buyuuthum.» Wa da kalaam Allah.

Cha'ab Allah kadabo wa khachcho

¹²«Gabiilat Afraayim hawwagatni be kidib, aywa, Bani Israa'iil hawwagatni be khachch. Wa laakin Bani Yahuuza yamchu waraayi wa induhum amaan leyi ana al-Khudduus.»

Huucha' 12

¹Gabiilat Afraayim tarwa be riid wa tajri wara riid al-sabaah. Kulla yoom hi tikattir al-kidib wa l-damaar. Tisawwi alaakha ma'a Achuur wa tantiih dihin le Masir fi badal al-salaam.

Yaakhuub al-jidd al-khachchaach

²Allah yijiib Bani Yahuuza fi l-charii'a achaan yi'aakhib zurriiyit Yaakhuub hasab deribhum wa yikaafiihum hasab amalhum.

³Hatta fi batun ammah kula, Yaakhuub khachcha chig toomah. Wa wakit bigi raajil, hu saara' ma'a l-Rabb.

⁴Aywa, Yaakhuub saara' ma'a malak al-Rabb wa gidir foogah. Wa ba'ad da, hu baka wa chahad al-malak le yihinn foogah. Aywa, fi Beet Iil hu ligi Allah wa fi l-bakaan da bas, Allah hajja leyah.

⁵Wa da Allah al-Ilaah al-Gaadir, Allah hu usmah al-beyah nazkuruuh!

⁶Wa intu zurriiyit Yaakhuub, waajib tigabbulu le Ilaahku wa tahfado al-rahma wa l-adaala wa daayman tukhuttu achamku fi Ilaahku.

⁷Wa gabiilat Afraayim misil al-taajir al-indah fi iidah miizaan makhchuuch wa yihubb yazlum al-aakhariin.

⁸Wa naas Afraayim gaalo: «Be sahiih, aniina bigiina khaniyiin wa ligiina maal katiir be khidmit duraa'na bas. Wa ma yalgo foogna ayyi khata al-yabga zanib.»

⁹«Wa ana Allah Ilaahku min maragtuku min balad Masir. Nisakkinku battaan fi khiyam misil fi ayyaam kheemat al-ijtimaa'.

¹⁰Wa fi l-wakit daak, ana kallamt le l-anbiya wa kattart leehum al-ru'ya. Wa hassa' be waasitat al-anbiya, nikallim leehum be masal.»

¹¹Akiid, cha'ab Gil'aad fasliin wa ma induhum faayde achaan yigaddumu tiiraan dahaaya fi Gilgaal. Wa be da, madaabihhum yilhaddamo wa yabgo koom hana turaab fi l-zere' al-mahruut.

¹²Zamaan, jiddina Yaakhuub arrad le balad Araam. Aywa, jiddina Israa'iil bigi khaddaam le yalga mara. Le yalga mara, bigi raa'i hana khanam.

¹³Wa ba'adeen be waasitat nabi, Allah marag Bani Israa'iil min Masir. Wa be waasitat nabi, hu hafadaahum.

¹⁴Wa laakin naas Afraayim khaddabo Allah khadab chadiid. Wa khalaas, Ilaahum yarmi fi raashum al-damm al-humman daffagooh wa yigabbil fooghum kulla eebhum.

Huucha' 13

Cha'ab Allah iso Ilaahum

¹Wakit naas Afraayim hajjo, al-khoof bigi chadiid fi balad Israa'iil. Wa laakin humman bigo khaatiyiin achaan abado ilaah Ba'al wa maato be sababah.

²Wa ya hassa' kula, gaa'idiin yiziidu fi zunuubhum achaan sana'o leehum sanam be fuddithum. Aywa hasab ilimhum, sawwo leehum asnaam al-daggaahum sinaa'i ma'ruuf. Wa l-naas yuguulu: «Gaddumu leehum dahaaya!» Chiifu! Al-naas dool yhibbu asnaam al-ajjaal!

³Wa be sabab da, humman yabgo misil sahaab al-fajur al-yufuut wa misil karany al-sabaah al-ma yitawwil. Yabgo misil uttaab al-madagg al-tichiilah al-riih wa misil al-dukhkhaan al-yamrug min al-chubbaak.

⁴«Ana Allah Ilaahku min maragtuku min balad Masir. Ma waajib ta'arfu ilaah aakhar balaayi ana wa ma fi munajji illa ana.

⁵Ana iriftuku fi l-sahara, fi balad al-yabaas.

⁶Ana sarrahtuku fi mar'a adiil wa intu riwiitu wa chibi'tu. Wa min chibi'tu, al-istikbaar dakhhal fi guluubku wa be da, intu nisiituuni.

⁷Wa khalaas, ana nabga leeku misil duud wa misil nimir kaaris fi l-derib.

⁸Nahjimku misil marfa'iin al-waddar iyaalah wa nuchugg suduurku. Fi l-bakaan da, naakulku misil mart al-duud wa haywaanaat al-kadaade al-khatiiriin yicharrutuuku.

⁹«Ya Bani Israa'iil, addammartu achaan gammeetu diddi ana al-nafza'ku.

¹⁰Wa hassa' da, ween malikku? Khalli yafza'ku fi kulla hillaalku! Wa ween hukkaamku al-be sababhum gultu:

⟨Antiina malik wa masaa'iil.⟩

¹¹Fi za'ali, ana darrajt leeku malik wa fi khadabi, ana nazzaltah.

¹²«Khata naas Afraayim musajjal wa zunuubhum maktuubiin.

¹³Wa waja' yaji leehum misil waja' al-talaga. Wa humman misil wileed al-ma indah hikma. Fi wakit al-waaluuda, ma yamrug min batun ammah!

¹⁴Hal ninajjihum min al-khabur? Hal nafdaahum min al-moot? Ya l-moot, ween wabaak? Ya l-khabur, ween kharaabak? Battaan ma nichiihfum be een al-rahma.

¹⁵Wa kan naas Afraayim zaado fi ust akhwaanhum, riih al-sabaah taji wa riih min Allah tugumm min al-sahara. Hi tiyabbis wudyaanhum wa tijaffif een almiikum. Al-makhaazin, yanhaboohum wa khumaamhum al-khaali, yichiiluu.

¹⁶Naas madiinat al-Saamira khaatiyiin achaan iso Ilaahum. Yaktuluuhum fi l-harib wa yarhako iyaalhum wa yuchuggu butuun awiinum al-khalbaanaat.»

Huucha' 14

Allah naada Bani Israa'iil le yaju leyah

¹Gabbulu le Allah Ilaahku, ya Bani Israa'iil, achaan khataaku bas ramaaku!

²Jahhuzu kalaamku wa gabbulu le Allah guulu: «Akhfir kulla khataana wa fi badal dahaaya al-tiiraan, akhbal kalaam khuchuumna.

³Balad Achuur ma tagdar tinajjiina wa aniina ma nitwakkalo ale kheel al-harib kula. Battaan ma nuguulu: <Ya ilaahna> le l-sanam al-sana'naah be iideenna. Beek inta bas, ya Rabb, al-atiim yalga al-mahanna!»

⁴«Ana nachfiikum min marad al-kufur wa nihibbuhum be niye waahide achaan khadabi wagaf minhum.

⁵Ana nabga misil matar le Bani Israa'iil wa humman yinawwuru misil al-sitteeb. Yidissu uruughum misil chadar Lubnaan

⁶wa furuu'hum yutuulu. Wa yabgo jamiiliin misil chadarat al-zaytuun wa riihithum haluuwe misil riihit arz Lubnaan.

⁷Wa Bani Israa'iil yigabbulu leyi wa yagoodu fi dulli. Yiteerubu al-gameh wa yinawwuru misil al-inab. Wa naas yihajju beehum misil al-khamar al-laziiz hana Lubnaan.

⁸Ya naas Afraayim! Hal fi chabah beeni ana wa l-asnaam? Ana bas nakhbalku wa niraakhib foogku. Wa ana misil chadarat al-sarwi al-khadra wa minni ana bas, talgo intaaj.»

⁹Khalli al-hakiim yafham al-achya dool wa khalli al-faahim ya'arifhum. Achaan derib Allah adiil al-foogah al-saalihiin yuruukhu wa l-aasiyiin yittarta'o.

Yuwiil

Yuwiil 1

Al-hacharaat wa l-yabaas jaayiin

- ¹Daahu kalaam Allah al-gaalah le Yuwiil wileed Fatuwiil.
- ²Asma'o, ya l-chuyuukh, khuttu adaanku kulluku, ya sukkaan al-balad! Cheyy misil da awwal kaan fi zamanku walla? Aw kaan fi wakit abbahaatku?
- ³Hajju beyah le iyaalku wa iyaalku yihajju beyah le iyaalhum wa iyaalhum yihajju beyah le zurriiyithum.
- ⁴Al-faddalatah ambukbuk, al-jaraad akalaha wa l-faddalah al-jaraad, amkachool akalatah wa l-faddalatah amkachool, saar al-leel akalaha.
- ⁵Ya l-sakkaara, gummu wa abku! Ya charraabiin al-khamar, abku be hizin achaan al-khamar angata' minku.
- ⁶Hacharaat gammo misil askar didd baladi wa humman gawiyiin wa ma yinhasbu min al-katara. Wa sunuunhum misil sunuun al-duud wa fawaatirhum misil fawaatir mart al-duud.
- ⁷Wa humman dammaro jineenit inabi wa kassaroo chadar tiini. Wa marago girfah wa ramooh wa yabbaso furuu'ah.
- ⁸Abku misil mara sabiiye al-rabatat chuwaal misil farde min al-hizin achaan tabki le raajilha hana chabaabha.
- ⁹Hadaaya al-dagiig wa hadaaya al-charaab, ma yigaddumuuhum battaan fi beet Allah wa rujaal al-diin khaddaamiin Allah hizno.
- ¹⁰Wa l-ziraa'a addammarat wa l-ard yibsat misil mara haznaane. Achaan al-gameh addammar wa l-khamar kammal wa l-dihin bigi ma fiih.
- ¹¹Ahzano, ya l-harraatiin! Wa abku, ya siyaad jineenaat al-inab! Achaan ma tagta'o al-gameh al-ahmar wa lammiin al-gameh al-abyad bigi ma fiih.
- ¹²Wa jineenaat al-inab yibso wa chadar al-tiin jaffa. Wa kulla chadar al-yanti iyaal yibis aywa, al-rummaan wa l-nakhal wa l-tuffaah. Wa l-farah waddar min guluub al-naas.

Yuwiil talab al-tooba wa l-siyaam

- ¹³Ya rujaal al-diin, albaso khulgaan al-hizin wa nuuhu wa abku, ya intu al-khaddaamiin fi l-madbah. Ta'aalu ahzano tuul al-leel be khulgaan al-hizin, ya khaddaamiin Ilaahi. Hadaaya al-dagiig wa hadaaya al-charaab ma yigaddumuuhum battaan fi beet Allah Ilaahku.

¹⁴Khassusu yoom hana siyaam wa kharruru malamma khaassa. Limmu al-chuyuukh wa kulla sukkaan al-balad fi beet Allah Ilaahku wa kooruku leyah.

Yoom Allah yoom al-damaar

¹⁵Ya l-salaam! Kikkeef al-yoom da! Yoom Allah garrab wa da jaayi min al-Gaadir be damaar.

¹⁶Wa min giddaamna, al-ma'aach angata' wa min beet Allah, al-farha wa l-suruur angata'o.

¹⁷Al-teeraab yibis fi lubb al-ard wa l-dabangaat alhaddamo. Wa l-makhaazin fido achaan al-ma'aach yibis.

¹⁸Asma'o, al-bahaayim gaa'idiin yaguntu wa l-bagar aayriin fi ayyi bakaan. Achaan ma induhum gechch wa l-khanam kula ta'baaniin.

Salaat al-nabi

¹⁹Nasrakh leek inta, ya Allah, achaan al-naar akalat gechch al-kadaade wa l-hariige akalat kulla chadar al-khala.

²⁰Wa haywaanaat al-kadaade kula wajjaho leek achaan kulla l-ruhuud yibso wa l-naar akalat gechch al-kadaade.

Yuwiil 2

Yoom Allah garrab

¹Adurbu al-buug fi Sahyuun wa iitu fi jabal Allah al-mukhaddas. Wa khalli kulla sukkaan al-balad yarjufu achaan yoom Allah jaayi wa garrab.

²Da yoom hana dalaam azrag kurum wa yoom hana sahaab adlam marra waahid. Daahu deech kabiir wa gawi jaayi, misil nuur al-sabaah al-tala' fi l-jibaal. Abadan ma chaafu misilhum fi l-zurriye al-faatat wa la fi l-zurriye al-taji.

³Giddaamhum, naar taakul wa waraahum, hariige tahrig. Al-balad giddaamhum misil jineenit Adin wa laakin waraahum, kadaade kharaab wa cheyy yanja minhum ke ma fiih.

⁴Wa humman bichaabuhu al-kheel wa jarraayiin misil naas al-yigallubu.

⁵Wa harakathum misil harakat arabaat al-harib al-yinattutu fi ruuse al-jibaal. Wa misil harakat lahiib al-naar al-tahrig al-gechch, wa misil askar chudaad rasso le l-harib.

⁶Giddaamhum, al-cha'ab yarjufu wa kulla wujuuhhum yabgo dulum min al-khoof.

⁷Askarhum yajru misil al-furraas wa yatla'o al-daraadir misil muhaaribiin. Ayyi waahid chaayil derbah wa abadan ma yikiss min tariigah.

⁸Wa ma fi waahid yatruch akhuuh, ayyi waahid maachi adiil fi derbah. Wa hatta kan yizarruguuhum be nachaachiib kula, ma yichattutu.

⁹Yanzulu fi l-madiina wa yatla'o fi l-daraadir. Yadkhulu al-buyuut wa yadkhulu be l-chabaabiik misil saraariig.

¹⁰Giddaamhum, al-ard tinhazza wa l-sama tarjif. Al-harraay wa l-gamar yidallumu wa l-nujuum yiwadduru nuurhum.

¹¹Allah yarfa' hissah giddaam deechah wa askarah kubaar wa chudaad yitabbugu kalaamah. Yoom Allah aziim wa mukhiif marra waahid. Yaatu yagdar yahmalah?

Ta'aalu tuubu giddaam al-Rabb

¹²«Wa hassa', gabbulu leyi be kulla guluubku, be baki wa siyaam wa nuwaah.» Wa da kalaam Allah.

¹³Ma ticharrutu khulgaanku bas wa laakin tuubu min daakhal galibku wa gabbulu le Allah Ilaahku. Achaan hu al-Rahmaan al-Rahiim wa l-Sabuur wa l-Muhibb wa yikhalli al-khadab al-awwal hu kharrar yinazzilah foogku.

¹⁴Akuun yikhalli khadabah wa yibaarikku battaan. Wa battaan intu tigaddumu le Allah Ilaahku hadaaya hana dagiig wa hadaaya hana charaab.

¹⁵Adurbu al-buug fi Sahyuun wa khassusu yoom hana siyaam wa kharruru malamma khaassa.

¹⁶Limmu al-cha'ab wa khassusu malamma. Ajma'o al-chiyyaab wa limmu al-iyaaal hatta al-atfaal al-barda'o. Wa khalli al-ariis yamrug min beetah wa l-aruus min khurfitha.

¹⁷Wa khalli rujaal al-diin yabku been khurfit al-madkhal wa l-madbah. Aywa, khaddaamiin Allah yuguulu: «Ya Allah, hinn fi cha'abak! Humman al-misil warasatak, ma ti'ayyibhum wa la tikhalli al-umam yichchammato fooghum. Maala fi ust al-chu'uub al-aakhariin yuguulu:

«Ween Ilaahum?»»

Allah yurudd le cha'abah

¹⁸Allah yihibb baladah ziyaada wa yihinn fi cha'abah.

¹⁹Wa Allah yurudd le cha'abah wa yuguul: «Daahu ana nirassil leeku gameh wa khamar wa dihin. Intu tachba'o minhum wa battaan ma ni'ayyibku giddaam al-umam.

²⁰Al-udwaan al-yaju min al-munchaakh, niba''idhum minku wa niwaddiihum fi ard jafaaf wa kharaab. Awwalhum narmiin fi l-bahar al-Mayyit fi l-sabaah wa aakhirhum fi l-bahar al-Abyad fi l-kharib. Afanat janaazaathum tinchamma wa l-hawa yi'affin achaan ana Allah sawweet achya kubaar.»

- 21** Ya l-ard, ma takhaafe, afrahe wa anbasti. Achaan Allah yisawwi achya kubaar.
- 22** Ya haywaanaat al-kadaade, ma takhaafo achaaan gechch al-kadaade yikhaddir. Al-chadar yisawwu iyaal wa l-inab wa l-tiin yantu intaajhum.
- 23** Ya naas Sahyuun, afraho wa anbastu be Allah Ilaahku. Achaan yinazzil matar awwal al-khariif al-waajib leeku wa yinazzil leeku matar al-richaach wa matar al-khariif misil zamaan.
- 24** Al-madagg yinmali be gameh wa l-assaara tinmali be khamar jadiid wa dihin.
- 25** «Ana Allah nikaffiiku intaaj al-siniin al-faato wakit rassalt leeku deech kabiir hana hacharaat. Wa humman ambukbuk wa l-jaraad wa amkachool wa saar al-leel.
- 26** Wa intu taakulu wa tachba'o wa tahmudu usmi ana Allah Ilaahku. Ana sawweet leeku ajaayib wa cha'abi abadan ma yalgo eeb.
- 27** Wa ta'arfu kadar ana gaa'id fi usutku, ya Bani Israa'iil. Wa ana bas Allah Ilaahku, ma fi Ilaah balaayi. Wa cha'abi abadan ma yalgo eeb.»

Allah yinazzil ruuhah fi kulla l-naas

- 28** «Wa ba'ad da, ana ninazzil Ruuhi fi kulla l-naas. Awlaadku wa banaatku yitnabba'o wa chiyyaabku yahlamu be hilim wa subyaanku yichiifu ru'ya.
- 29** Wa fi l-zaman da, al-abiid wa l-khadiim kula ninazzil Ruuhi fooghum.
- 30** Wa nisawwi ajaayib fi l-sama wa fi l-ard wa l-naas yichiifu damm wa naar wa dukhkhaan azrag.
- 31** Wa l-harraay tabga zarga wa l-gamar yabga ahmar misil al-damm. Wa da gubbaal yoom Allah ma yaji wa hu yoom aziim wa mukhiif.
- 32** Wa ayyi naadum al-yad'i be usum Allah yanja achaaan fi jabal Sahyuun wa fi Madiinat al-Khudus, yifaddulu naas misil Allah gaalah. Wa l-yinaadiihum Allah, yukuunu been al-naas al-yanjo.»

Yuwiil 3

Allah yihaakim al-umam

- 1** «Aywa, akiid fi ayyaam al-wakit da, ana nigabbil naas balad Yahuuza wa Madiinat al-Khudus min al-khurba.
- 2** Wa nilimm kulla l-umam wa niwaddiihum fi l-waadi al-usmah Yahuuchafat (ma'anaatah Allah yihaakim). Wa fi l-bakaan da, nihaakimhum fi chaan kulla cheyy al-sawwooh le Bani Israa'iil, cha'abi al-misil warasati. Achaan chattatoohum fi lubb al-umam wa algaasamo baladi ambeenaathum.
- 3** Humman algaasamo cha'abi be am'iyeedaat wa baa'o al-awlaad le yikaffu al-azabaat wa baa'o al-banaat le yacharbo khamar.

⁴«Wa intu kula, ya Suur wa Seeda wa kulla mudiiriyaat al-Filistiyyiin. Tidooru minni chunu? Tidooru tilkafoo foogi al-taar walla? Kan tilkafoo foogi al-taar, nugumm be sur'a didduku wa nigabbil taarku fi raasku.

⁵Intu chiltu fudditi wa dahabi wa kanzi al-khaali dammeetuuh fi gusuurku.

⁶Wa intu bi'tu naas Yahuuza wa Madiinat al-Khudus le l-Yuunaaniyyiin achaan tiba''uduuhum min baladhun.

⁷Wa laakin daahu ana ninaadiihum min al-bakaan al-bi'tuuhum foogah wa ana nigabbil taarku fi raasku.

⁸Wa ana nibii' awlaadku wa banaatku le Bani Yahuuza wa humman yibii'uuhum le naas balad Saba al-humman umma ba'iide.» Aywa, da kalaam Allah al-hu gaalah.

Allah yihaakim al-umam

⁹Ballukhu le l-umam wa guulu: «Khassusu deech le l-harib wa gawwumu al-furraas. Khalli kulla l-rujaal al-muhaaribiin yindammo wa yamchu.

¹⁰Wa jaraariiku dugguuhum suyuuf wa khanaajirku dugguuhum huraab. Wa l-da'iif, khalli yuguul:

«Ana bigiit faaris!»

¹¹Ta'aalu ajala, ya kulla l-umam al-mujaawiriin. Limmu hini.» Ya Allah! Inta kula naadi furraasak!

¹²Wa Allah gaal: «Khalli al-umam yugummu wa yamchu ale waadi Yahuuchafat. Achaan hinaak ana nihaakim kulla l-umam al-mujaawiriin.

¹³Middu khanaajirku wa agta'oohum misil al-harraati yagta' intaajah fi wakt al-gati'. Fajjukhuuhum misil naas al-yifajjukhu al-inab wakit al-assaara anmalat. Aywa, fasaalithum katiire misil mawaa'iin malaaniin be asiir al-inab.»

¹⁴Daahu aalaaf al-naas, katiiriin marra waahid fi waadi al-kharaar. Yoom Allah garrab fi waadi al-kharaar.

¹⁵Al-harraay wa l-gamar yidallumu wa l-nujuum yiwadduru nuurhum.

¹⁶Min Sahyuun, Allah yahrij wa min Madiinat al-Khudus hissah yinsami' wa l-sama wa l-ard yarjufu. Wa laakin Allah hu malja' le cha'abah wa maskan gawi le Bani Israa'iil.

¹⁷«Wa be da, intu ta'arfu kadar ana bas Allah Ilaahku al-gaa'id fi Sahyuun jabali al-mukhaddas. Madiinat al-Khudus tabga bakaan mukhaddas wa battaan ajaanib ma yadhulu foogha.»

Al-raaha al-daayme taji le Bani Israa'iil

18«Fi l-yoom da, asiir al-inab yinaggit min al-jibaaal wa laban yisiil min al-hujaar wa almi yajri fi kulla wudyaan Yahuuza. Wa een almi tisiil min beet Allah wa tusubb fi waadi Chittiim.

19Wa Masir tabga kharaab wa Adoom tabga sahara kharaab be sabab al-unuf al-sawwooh le Bani Yahuuza wakit daffago damm al-bari fi arduhum.

20Wa laakin Yahuuza yaskunuuha ila l-abad wa Madiinat al-Khudus yaskunuuha min zurriye le zurriye.

21Aywa, ana naj' alhum bariyiin misil awwal ja' altuhum ma bariyiin. Wa ana Allah naskun fi Sahyuun!»

Amuus

Amuus 1

¹Daahu al-kalaam al-bukhuss Bani Israa'iil al-ja le Amuus fi ru'ya. Wa Amuus da waahid min ru'yaan al-khanam hana hillit Takhuu'a. Wa l-ru'ya di bigat fi ayyaam hukum Uzziya malik mamlakat Yahuuza wa fi ayyaam hukum Yaruba'aam wileed Yahu'aach malik mamlakat Israa'iil. Wa da be santeen gabul al-zilzaal.

²Wa Amuus gaal: «Min Sahyuun, Allah khidib ziyaada. Wa min Madiinat al-Khudus, hissah ansama' misil gargaraan al-duud. Wa kulla mar'a al-ru'yaan jaffa wa raas jabal al-Karmal yibis.»

Kharaar Allah didd balad Araam

³Wa daahu Allah gaal: «Be sabab naas madiinat Dimachkh iso talaata wa arba'a marraat, ana abadan ma nikhalli al-kharaar al-chiltah didduhum. Achaan sawwo sukkaan Gil'aad misil ganaadiil al-daggoohum be mudgaaga hana hadiid.

⁴Wa fi chaan da, ana ninazzil naar fi gasir al-malik Hazayiil al-taakul kulla gusuur al-malik Banhadaad.

⁵Wa nikassir haadir baab madiinat Dimachkh wa nuguchch al-haakim min waadi Awan wa l-kaarib asaas al-muluk min Beet Adin. Wa cha'ab balad Araam yiwadduuhum fi l-khurba fi Khiir.» Wa da, Allah bas gaalah.

Kharaar Allah didd balad al-Filistiyiin

⁶Wa daahu Allah gaal: «Be sabab naas madiinat Khazza iso talaata wa arba'a marraat, ana abadan ma nikhalli al-kharaar al-chiltah didduhum. Achaan waddo kulla l-cha'ab fi l-khurba wa sallamoohum le naas balad Adoom.

⁷Wa fi chaan da, ana ninazzil naar fi daraadir Khazza al-taakul kulla gusuurha.

⁸Wa nuguchch al-haakim min madiinat Achduud wa l-kaarib asaas al-muluk min Achgaluun. Wa nadrub madiinat Akhruun wa nidammir al-faddalo min al-Filistiyiin.» Wa da, Allah al-Rabb bas gaalah.

Kharaar Allah didd madiinat Suur

⁹Wa daahu Allah gaal: «Be sabab naas madiinat Suur iso talaata wa arba'a marraat, ana abadan ma nikhalli al-kharaar al-chiltah didduhum. Achaan sallamo kulla l-cha'ab misil abiid le naas balad Adoom wa ma fakkaro fi l-alaakha al-akhawiiye al-ambeenaathum.

¹⁰Wa fi chaan da, ana ninazzil naar fi daraadir Suur al-taakul kulla gusuurha.»

Kharaar Allah didd balad Adoom

¹¹Wa daahu Allah gaal: «Be sabab naas balad Adoom iso talaata wa arba'a marraat, ana abadan ma nikhalli al-kharaar al-chiltah didduhum. Achaan macho be za'al wara

akhwaanhum wa kataloohum be l-seef bala mahanna. Wa achaan za'alhum didd akhwaanhum ma wagaf wa karabo leehum al-adaawa fi galibhum le mudda tawiile.

¹²Wa fi chaan da, ana ninazzil naar fi mantagat Teemaan al-taakul kulla gusuur hillit Busra.»

Kharaar Allah didd Bani Ammuun

¹³Wa daahu Allah gaal: «Be sabab naas Bani Ammuun iso talaata wa arba'a marraat, ana abadan ma nikhalli al-kharaar al-chiltah didduhum. Achaan fi Gil'aad chaggo butuun al-awiin al-khalbaanaat le yiwassu'u arduhum.

¹⁴Wa fi chaan da, ana ninazzil naar fi daraadir madiinat Rabba al-taakul kulla gusuurha be korooraak fi yoom al-harib wa be amzooba'aane fi yoom hana riih chadiide.

¹⁵Wa malikha wa kubaaraatah yakurbuuhum wa kulluhum yiwadduuhum fi l-khurba.» Wa da, Allah bas gaalah.

Amuus 2

Kharaar Allah didd balad Muwaab

¹Wa daahu Allah gaal: «Be sabab naas balad Muwaab iso talaata wa arba'a marraat, ana abadan ma nikhalli al-kharaar al-chiltah didduhum. Achaan harrago udaam malik Adoom lahaddi bigo rumaad.

²Wa fi chaan da, ana ninazzil naar fi balad Muwaab al-taakul kulla gusuur madiinat Kharyuut. Wa kulla naas balad Muwaab yumuutu fi ust al-haraka wa korooraak al-harib wa hiss al-buug.

³Wa ana nuguchch malik Muwaab min usuthum wa kulla kubaaraatah naktulhum ma'aayah.» Wa da, Allah bas gaalah.

Kharaar Allah didd Bani Yahuza

⁴Wa daahu Allah gaal: «Be sabab Bani Yahuza iso talaata wa arba'a marraat, ana abadan ma nikhalli al-kharaar al-chiltah didduhum. Achaan abo churuut al-Tawraat wa ma yahfado gawaaniini. Wa taaba'o al-kidib wa waddaro wa da l-kidib al-abbahaathum taaba'ooh.

⁵Wa fi chaan da, ana ninazzil naar fi balad Yahuza al-taakul kulla gusuur Madiinat al-Khudus.»

Kharaar Allah didd Bani Israa'iil

⁶Wa daahu Allah gaal: «Be sabab Bani Israa'iil iso talaata wa arba'a marraat, ana abadan ma nikhalli al-kharaar al-chiltah didduhum. Achaan baa'o al-saalih be sileeyaatah wa l-fagraan be ni'eelaat.

⁷Wa yidissu ruuse al-da'iifiin fi l-turaab wa yazulmu al-masaakiin fi l-charii'a. Al-walad wa abuuuh yamchu le mara waahide wa be da, ma yihtarumu usmi al-mukhaddas.

⁸Wa yarugdu jamb ayyi madbah fi l-khulgaan al-dammanooohum leehum. Wa l-khamar al-chaaloooh fi l-hukum, yacharbooh fi beeti ana Ilaahhum.

⁹Wa ana bas al-zamaan dammart al-Amuuriyiin fi chaan Bani Israa'iil. Wa l-Amuuriyiin dool tuwaal misil chadar al-arz wa chudaad misil chadar al-balluut. Wa ana dammartuhum misil al-chadar min furuu'ah lahaddi uruugah.

¹⁰«Wa ana bas al-zamaan maragtuku min balad Masir wa gudtuku muddit 40 sana fi l-sahara le tagla'o balad al-Amuuriyiin.

¹¹Wa ana azalt waahidiin min iyaalku le yabgo anbiya wa waahidiin min subyaanku le yikhassusuuhum leyi be nazir. Wa da sahiih walla kidib, ya Bani Israa'iil? Wa da kalaam Allah.

¹²Wa laakin charrabtu al-khamar le l-mukhassasiin be l-nazir wa gultu le l-anbiya:
 <Ma titnabba'o!>

¹³Wa be da, ana narhakku misil rahiik al-kaarro al-chaayil ma'aach tagiil.

¹⁴Wa be da, al-jarraay rijlah ma tinajjiih wa l-gaadir gudurtah ma tanfa'ah wa l-fahal kula ma yinajji nafsah.

¹⁵Wa siid al-nubbaal ma yagdar yasbit wa l-ajiil ma yasbug wa siid al-juwaad kula ma yinajji nafsah.

¹⁶Wa fi l-yoom da, al-fahal min al-rujaal kula yi'arrid ariyaan.» Wa da kalaam Allah.

Amuus 3

Allah yi'aakhib cha'abah

¹Ya Bani Israa'iil, asma'o kalaam Allah al-gaalah didduku, didduku intu al-gabaayil al-maragaaku min balad Masir:

²«Ana azaltuku intu wiheedku min usut kulla gabaayil al-ard. Wa fi chaan da, ana ni'aakhibku be sabab kulla khataayaaku.»

Allah yibayyin sirrah le l-anbiya

³Rujaal itneen yagdar yamchu sawa kan ma astafago walla?

⁴Al-duud yagdar yikirr fi l-khaaba kan ma katal walla? Wald al-duud hissah yinsami' fi nugurtah kan ma ligi akil walla?

⁵Al-teer yagdar yaga' fi l-charak kan ma chattato leyah akil walla? Al-charak yagdar yamrug min al-ard kan ma karab seedtah walla?

⁶Kan al-buug baka fi lubb al-hille, sukkaanha ma yibarjulu walla? Kan cheyy fasil ja fi l-hille, ma Allah bas ja'alah walla?

⁷Wa misil da, Allah al-Rabb ma yisawwi ayyi cheyy kan ma bayyan sirrah le abiidah al-anbiya.

⁸Al-duud kan karra, yaatu al-ma yakhaaf? Allah al-Rabb kan kalam, yaatu al-ma yiballikh kalaamah?

Kharaar Allah didd al-Saamira

⁹«Iitu fi gusuur madiinat Achduud wa fi gusuur balad Masir wa guulu:

«Limmu fi jibaaal al-Saamira wa chiifu al-barjaal al-katiir al-fi lubbaha wa l-zulum al-gaa'id foogha.»

¹⁰Wa da kalaam Allah. Cha'abi ma ya'arfu yisawwu al-hagg wa yakhzunu fi gusuurhum kulla cheyy al-chaalo be unuf wa nahib.»

¹¹Wa fi chaan da, daahu Allah al-Rabb gaal: «Ya l-Saamira, al-adu yihaasirki wa yidammir gudritki wa yanhab gusuurki.»

¹²Daahu Allah gaal: «Misil al-raa'i yikhallis min khachum al-duud rijileen aw nuss adaan, be misil da, yakhlaso Bani Israa'iil al-gaa'idiin fi l-Saamira, al-murtaahiin fi saraayirhum wa l-jaalsiin fi busaataathum.

¹³Wa da kalaam Allah al-Rabb al-Ilaah al-Gaadir. Asma'o wa hazzuru zurriiyit Yaakhuub!

¹⁴Yoom ni'aakhib Bani Israa'iil be zunuubhum, ni'aakhib madaabih Beet Iil wa nikassir guruun al-madbah wa narmiihum fi l-turaab.

¹⁵Wa nidammir buyuut al-khaniyiin al-yinjammo fooghum fi l-chite wa l-seef. Wa l-buyuut al-mujammaliin be l-aaj kula, nidammirhum wa buyuut katiiriin yabgo ma fiihum.» Wa da kalaam Allah.

Amuus 4

Kharaar Allah didd awiin al-Saamira

¹Asma'an, ya l-awiin al-gaa'idaat fi jibaaal madiinat al-Saamira! Intan misil bagar al-yasraho fi mar'a Baachaana. Intan tazulman al-masaakiin wa tita''iban al-fagraaniin. Wa taamuran siyaad buyuutkan wa tuguulan: «Jiib leyi nachrab!»

²Wa khalaas, Allah al-Rabb halaf be usmah al-Khudduus wa gaal: «Yaji leekan yoom waahid al-foogah yakurbuukan misil huut be jambaat wa iyaalkan yat'anoohum be kookaab.

³Wa ayyi waahide tamrug be khurmit al-durdur wa yiwadduuha ale jabal Harmuun.» Wa da kalaam Allah.

Al-cha'ab faacharo be hadaayaahum

⁴«Wa kan abeetu kalaami ana Allah, khalaas amchu Beet Iil wa a'aso wa amchu Gilgaal wa ziidu isyaanku. Wa kulli sabaah, gaddumu dahaayaaku wa ayyi talaata yoom, antu uchuurku.

⁵Wa harrugu khubza bala tawwaara hadiiyat chukur wa faachuru be l-hadaaya al-tigaddumuuhum le Allah be niyitku. Wa da bas al-cheyy al-ya'ajibku intu, ya Bani Israa'iil.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Bani Israa'iil akhkharo al-tooba

⁶«Ana jibt leeku al-juu' fi kulla mudunku wa buyuutku. Ma fi cheyy al-tidissuuh fi khuchuumku wa be da kula, ma tubtu.» Wa da kalaam Allah.

⁷«Wa fi wakt al-iine bas, ana mana't minku al-matar. Wa nazzalt al-matara fi hille waahide wa fi hille aakhara kamaan, ana ma nazzaltaha. Wa nazzalt al-matara fi zere' waahid wa zere' aakhar yibis.

⁸Wa naas mudun itneen aw talaata macho le madiina waahide le yacharbo almi. Laakin ma ligo almi al-yarwiihum wa be da kula, ma tubtu.» Wa da kalaam Allah.

⁹«Wa ana nazzalt waba al-yabaas wa battaan affant nabaataatku. Wa l-jaraad akal jineenaatku wa inabku wa tiinku wa zaytuunku wa be da kula, ma tubtu.» Wa da kalaam Allah.

¹⁰«Wa nazzalt foogku al-waba misil ana nazzaltah fi balad Masir. Wa subyaanku maato fi l-harib wa kheelku kula anchaalo. Wa chammeetu afanat al-janaazaat fi mu'askaraatku wa be da kula, ma tubtu.» Wa da kalaam Allah.

¹¹«Wa dammartuku misil dammart hillaal Saduum wa Amuura wa damaarhum da ja minni ana Ilaahum. Wa bigiitu misil al-muchhaab al-maragooh min al-naar wa be da kula, ma tubtu.» Wa da kalaam Allah.

¹²«Wa da kulla nisawwiih foogku, ya Bani Israa'iil, wa misil da bas, nisawwiih foogku. Jahhuzu nufuusku le mugaabalati ana Ilaahku, ya Bani Israa'iil!»

¹³Chiifu Allah bas al-khalag al-jibaaal wa l-riih. Hu bas al-bayyan le l-insaan al-cheyy al-hu yidoor yisawwiih. Wa hu bas al-sawwa al-nuur dalaam wa hu bas al-yahkim fi kulla l-ard. Wa hu bas usmah Allah al-Ilaah al-Gaadir.

Amuus 5

Al-nuwaah le Bani Israa'iil

¹Ya Bani Israa'iil, asma'o al-kalaam al-ana nabki wa nunuuh beyah.

²«Bani Israa'iil al-misil bineeye udriiye, hi waga'at ma tagdar tugumm abadan. Hi anbatahat fi ardaha wa yaatu al-yarfa'ha?»

³Wa daahu Allah al-Rabb gaal: «Bani Israa’iil yamurgu min al-madiina le l-harib wa laakin yakhsaro. Kan marago alif, yigabbulu miya bas wa kan marago miya, yigabbulu achara bas!»

Sawwu al-kheer le tahyo

⁴Wa daahu Allah gaal le Bani Israa’iil: «Fattuchuuni wa talgo al-haya.

⁵Wa laakin ma tifattuchuuni fi Beet Iil wa la tamchu fi Gilgaal wa la tiwajjuhu ale Biir Sab’a. Achaan naas Gilgaal, yiwadduuhum fi l-khurba wa Beet Iil tabga kharaab.»

⁶Fattuchu Allah wa talgo al-haya. Wa kan abeetu kamaan, tiddammaro misil akalatku naar, ya zurriiyit Yuusuf. Al-naar taakul Beet Iil wa ma fi al-yagdar yaktulha.

⁷Wa l-hagg, sawweetuuh murr misil al-hamdal wa l-adaala, zagaltuuha fi l-turaab.

Allah khalag al-samaawaat wa l-ard

⁸Wa Allah bas al-khalag nujuum al-Tureyya wa l-Sabi al-Makhmi. Wa hu bas al-sawwa al-dalaam fajur wa l-nahaar leel. Wa hu yitalli’ almi al-buhuur wa yazgi beyah al-ard wa hu bas usmah Allah.

⁹Hu yidammir al-muluuk wa yakhrif mudunhum al-gawiyiin.

¹⁰Intu tabkhudu al-chaahid al-yuguul al-sahiih fi l-charii’a wa taj’al al-naadum al-yuguul al-sahiih misil muharram.

¹¹Intu tita’ubu al-da’iif wa be gu, tichiilu gamhah. Wa achaaan da, al-buyuut al-samhiin hana l-hajar al-baneetuuhum abadan ma taskunu fooghum. Wa chadar al-inab al-zara’tuuh abadan ma tacharbo min khamarah.

¹²Ana aalim be kulla khataayaaku wa zunuubku al-katiiriin. Tazulmu al-saalih wa tichiilu al-rachwa wa tadharo al-fagri min haggah fi l-charii’a.

¹³Wa fi l-wakit da, al-aagil yaskut achaaan da wakt al-diige.

¹⁴Ma tisawwu al-charr. Sawwu al-kheer le tahyo. Wa be da, Allah al-Ilaah al-Gaadir yukuun ma’aaku misil intu gultuuh.

¹⁵Akraho al-charr wa hibbu al-kheer wa ansuru al-hagg fi l-charii’a. Wa be da, akuun Allah al-Ilaah al-Gaadir yihinn fi l-faddalo min zurriiyit Yuusuf.

¹⁶Wa fi chaan da, daahu Allah al-Ilaah hu al-Rabb al-Gaadir gaal: «Fi kulla bakaan, al-naas yunuuhu wa fi kulla l-chawaari’, yabku wa yuguulu:

«Ya khasaaritna, ya khasaaritna!» Wa yinaadu al-masaakiin le l-hizin wa l-nawwaahiin le yunuuhu.

¹⁷Wa l-nuwaah yabga fi kulla jineenaat al-inab wakit nuchugg fi usutku wa ni’aakhibku.» Wa da, Allah bas gaalah.

Al-azaab fi yoom Allah

¹⁸Al-azaab le l-naas al-yitmanno jayyit yoom Allah. Yoom Allah da indah leeku chunu? Fi l-yoom da, ma talgo nuur illa l-dalaam.

¹⁹Da misil naadum mu'arrid min duud wa waga' fi maraaf'iin. Wa wakit dakhil beetah, arrakkaz be iidah fi l-durdur wa addaah daabi.

²⁰Wa yoom Allah da yoom dalaam wa dalaamah chadiid ma indah nuur. Wa akiid da yoom azrag kurum, ma indah ayyi deyy.

Allah kirih ibaadithum

²¹«Ana Allah nakrah wa naaba kulli iid al-ti'ayyuduuh leyi. Wa ma narda beyah kan tilimmu wa ti'ayyuduuh.

²²Hatta kan gaddamtu leyi dahaaya muharragiin wa hadaaya hana dagiig kula, ma nakhbalhum. Wa kan gaddamtu leyi dahaaya salaama min ajjaalku al-sumaan kula, ma naj'alhum.

²³Ba'udu minni harakat khineeku hana l-chukur wa ma nidoor nasma' daribiin jigindiyyitku.

²⁴Wa laakin khalli al-hagg yisiil misil al-seel wa l-adaala tajri misil al-waadi al-ma yagiif.

²⁵Ya Bani Israa'iil, fi muddit 40 sana fi l-sahara, gaddamtu dahaaya wa hadaaya leyi ana walla?

²⁶Wa hassa', chiltu sanamku Sukkuut al-gultu malikku wa ilaahku najmat Kiyuun al-intu sana'tuuhum le nufuusku.

²⁷Wa be sabab da, niwaddiiku fi l-khurba khaadi le madiinat Dimachkh.» Wa da, Allah bas gaalah wa usmah Allah al-Ilaah al-Gaadir.

Amuus 6

Al-azaab le kubaaraat Israa'iil

¹Al-azaab leeku intu al-gaa'idiin murtaahiin fi jabal Sahyuun wa l-gaa'idiin be amaan fi jabal al-Saamira. Intu tahsubu nufuusku ahsan naas fi ahsan umma wa kulla Bani Israa'iil yaju leeku intu.

²Amchu le hillit Kalna wa chiifu al-bigi foogha wa minha fuutu le madiinat Hamaat al-kabiire wa battaan amchu Gaat madiinat al-Filistiyyiin. Hal mamaalikhum akheer min mamlakatku walla? Wa arduhum akbar min arduku walla?

³Wa wakit intu tahsubu yoom al-diige ba'iid bilheen, be da, intu tigarrubu yoom al-unuf leeku.

⁴Intu raagdiin fi saraayir al-mujammaliin be aaj wa gaa'idiin murtaahiin fi furaachku. Wa taakulu laham al-kubchaan wa l-ajjaal al-ma'zuuliin min al-zariibe.

⁵Wa tikhannu ma'a l-jigindiiye le tibaazu Dawuud wa tasna'o le nufuusku aalaat hana khine.

⁶Wa tacharbo al-khamar be kharaariif wa tusubbu ahsan itir. Wa laakin ma gaa'idiin tahzano le damaar zurriiyit Yuusuf.

⁷Wa achaan da, hassa' tabgo awwal naas al-yakurbuuhum wa yiwadduuhum fi l-khurba. Wa l-raaha al-intu aaychiin foogha di kula tabga ma fiiha.

Damaar al-aasima

⁸Allah al-Rabb halaf be nafsah wa daahu kalaam Allah: «Ana Allah al-Ilaah al-Gaadir nakrah istikbaar Bani Israa'iil. Wa nabkhud gusuurhum wa nisallim madiinithum wa kulla cheyy al-indaha le aduuhum.

⁹Wa kan achara naas gaa'idiin fi beet waahid, kulluhum yumuutu.

¹⁰Wa l-gariib le l-maytiin yamchi yichiil al-janaazaat le yahrighum barra min al-beet. Wa yuguul le l-naadum al-faddal daakhal fi lubb al-beet:

«Naadum ma'aak fi walla?» Wa hu yuguul: «La!» Wa l-gariib yuguul: «Askut! Ma tinaadi usum Allah.»»

¹¹Wa khalaas, daahu amur Allah. Al-buyuut al-kubaar yiddammaro wa l-dugaag yilkassaro.

¹²Wa hal al-kheel yagdaro yajru fi raas al-hajar walla? Wa hal al-tiraan yagdaro yajbudu al-harraata fi raas al-hajar walla? Wa maala baddaltu al-adaala be l-samm wa sawweetu al-hagg murr misil al-hamdal?

Al-nasur al-ma indah faayde

¹³Wa intu tafraho achaan nasartu fi hillit Luudabaar wa tuguulu: «Be gudritna bas, chilna hillit Garnaayim.»

¹⁴Wa daahu kalaam Allah al-Ilaah al-Gaadir: «Ya Bani Israa'iil, ana nirassil leeku umma tidaayigku min khachum hillit Labu Hamaat fi l-munchaakh lahaddi waadi al-Urdun fi l-wati.»

Amuus 7

Al-ru'ya al-awwal hint al-jaraad

¹Daahu al-cheyy al-Allah al-Rabb wassafah leyi ana Amuus. Allah gaa'id yijahhiz jaraad wakit al-kichcheeb bada yamrug wa da ba'ad al-ganaadiil al-awwal gata'oohum le l-malik.

²Wa wakit al-jaraad ja akal kulla l-khadaar hana l-balad, ana gult: «Ya Allah al-Rabb, min fadlak akhfir! Zurriiyit Yaakhuub ma yagdaro yahmalooch achaan humman da'iifiin.»

³Wa khalaas, Allah afaahum wa gaal: «Al-cheyy da ma yukuun.»

Al-ru'ya al-taaniye hint al-naar

⁴Wa daahu al-cheyy al-wassafah leyi Allah al-Rabb. Hu amar al-naar tanzil le yi'aakhib beeha al-naas. Wa tiyabbis al-almi al-fi tihit al-ard wa taakul kulla ard Israa'iil.

⁵Wa fi l-bakaan da, ana gult: «Ya Allah al-Rabb, min fadlak al-cheyy da waggifah! Zurriiyit Yaakhuub ma yagdaru yahmaloooh achaan humman da'iifiin.»

⁶Wa khalaas, Allah al-Rabb afaahum wa gaal: «Al-cheyy da ma yukuun.»

Ru'yat al-habil al-yigaawusu beyah

⁷Wa daahu ana chift battaan fi l-ru'ya al-Rabb waagif jamb durdur wa fi iidah indah habil al-yigaawusu beyah al-buna.

⁸Wa Allah gaal leyi: «Chift chunu, ya Amuus?» Wa ana gult: «Habil al-yigaawusu beyah.» Wa l-Rabb gaal leyi: «Daahu cha'abi Bani Israa'iil humman misil al-durdur al-a'waj be fi'ilhum al-cheen. Wa achaan da, battaan ma nakhfir leehum.

⁹Ana nihaddim al-bakaanaat al-aaliyiin hana ibaadat zurriiyit Ishaakh wa nikassir madaabih Bani Israa'iil wa nigawwim harib didd aayilat al-malik Yaruba'aam.»

Amuus taradooh min Beet Iil

¹⁰Wa fiyah raajil diin waahid min hillit Beet Iil usmah Amasya. Wa l-raajil da rassal le Yaruba'aam malik mamlakat Israa'iil wa gaal leyah: «Amuus gaa'id yiharrich al-cha'ab achaan ma yitaabu'uuk. Wa Bani Israa'iil ma yagdaru yahmalo kulla l-kalaam al-hu gaa'id yuguulah.

¹¹Achaan Amuus gaal: «Al-malik Yaruba'aam, udwaanah yaktuluuh! Wa Bani Israa'iil kula, yakurbuuhum wa yiwadduuhum fi l-khurba ba'iid min baladhum.»

¹²Wa khalaas, Amasya gaal le Amuus: «Gumm, ya chawwaafi! Gabbil amchi le balad Yahuuza wa hinaak abga nabi wa talga rizgak.

¹³Wa laakin ma titnabba' battaan fi Beet Iil achaan da bakaan al-ibaada hana l-malik.»

¹⁴Wa Amuus radda le Amasya wa gaal: «Ana wa la nabi wa la wileed nabi. Ana raa'i wa harraati hana tiin.

¹⁵Laakin Allah bas naadaani wakit ana gaa'id nasrah be khanami wa gaal leyi: «Amchi atnabba' le cha'abi Bani Israa'iil.»

¹⁶Wa hassa' da, ya Amasya, asma' kalaam Allah. Inta gult leyi ana ma nitnabba' fi Bani Israa'iil wa la nihajji le zurriiyit Ishaakh.

¹⁷Wa fi chaan da, daahu Allah gaal:

«Martak tabga charmuuta fi lubb al-hille wa awlaadak wa banaatak yaktuluuhum be l-seef. Wa yichiilu ardak wa yigassumu ziraa'tak le udwaanak. Wa inta kamaan

tumuut fi balad al-kuffaar wa Bani Israa'iil yakurbuuhum wa yiwadduuhum fi l-khurba.»»

Amuus 8

Ru'yat al-guffa al-indaha fawaakih

¹Daahu al-cheyy al-Allah al-Rabb wassafah leyi ana Amuus fi l-ru'ya. Ana chift guffa malaane be fawaakih najiidiin.

²Wa Allah gaal: «Chift chunu, ya Amuus?» Wa ana gult: «Chift guffa malaane fawaakih najiidiin.» Wa Allah gaal leyi: «Misil al-fawaakih al-nijdo, cha'abi Bani Israa'iil kula wakithum tamma le l-ikhaab wa ana battaan ma nakhfir leehum.

³Wa fi l-yoom da, khine fi gasir al-malik yikhayyir yabga nuwaah. Wa fi ayyi bakaan, janaazaat mudaffigiin bala haraka.» Wa da kalaam Allah al-Rabb.

Zulum al-tujaar

⁴Asma'o, ya intu al-tazulmu al-masaakiin wa min al-balad, taturdu al-ta'baaniin.

⁵Intu tuguulu fi nufuusku: «Le mata yikammil al-iid hana awwal yoom fi l-chahar achaan nibii'u gamehna? Wa mata yikammil yoom al-sabt achaan nufukku dabangaatna wa nibii'u khumaamna? Nikiilu be mikyaal sakhayyar wa niziidu tamanah wa nukhuchchu be miizaan al-ma adiil.

⁶Wa nachru al-miskiin be sileeyaat wa l-fagraan be ni'eelaat wa nibii'u kanfuut al-gameh.»

⁷Wa Allah halaf be l-balad al-farhaaniin beeha zurriiyit Yaakhuub wa gaal: «Ana abadan ma nansa amalku al-cheen al-gaa'idiin tisawwuuh.

⁸Wa be sabab da, al-balad ma tarjif walla? Wa kulla sukkaanha ma yabgo haznaaniin walla? Al-balad tatla' kullaha misil bahar hana Masir wa tatmi wa tanzil misil seel al-Niil.»

Yoom Allah hu yoom moot wa hizin

⁹Wa da kalaam Allah al-Rabb: «Fi l-yoom da be duhur, al-wata tabga dalma wa be nahaar bas, al-wata tabga leel fi kulla l-balad.

¹⁰Wa ayyi iid al-ti'ayyuduuh, nibaddilah be hizin wa kulla khineeku yabga nuwaah. Wa kulluku talbaso khulgaan al-hizin wa tizayyunu ruuseeku. Da yabga misil hizin hana moot al-wileed al-wahiid wa fi l-akhiir, yabga yoom hana hizin chadiid.»

¹¹Wa daahu kalaam Allah al-Rabb: «Yaji yoom waahid al-foogah nijib al-juu' fi kulla l-balad. Wa da ma juu' hana akil wa la atach le l-almi laakin da juu' wa atach le kalaami ana Allah.

¹²Wa intu ti'iiru min bahar le aakhar wa min munchaakh le sabaah wa tifattuchu kalaam Allah wa laakin be da kula, ma talgooh.

¹³Fi l-yoom da, al-banaat wa l-subyaan yumuutu min al-atach.

¹⁴Naas waahidiin yahalfu be sanam madiinat al-Saamira wa yuguulu:

«Yi'iich ilaahki, ya hillit Daan! Wa yi'iich ilaahki, ya hillit Biir Sab'a!» Wa l-naas dool yahlako marra waahid wa battaan ma yugummu.»

Amuus 9

Ru'yat daribiin amad beet Allah

¹Daahu ana Amuus chift al-Rabb waagif jamb al-madbah wa hu gaal: «Adurbu ruuse amad beet Allah wa ga'arah yarjif wa yaga' fi raas kulla l-naas wa humman yumuutu. Wa zurriiyithum kamaan yaktuluuhum be l-seef wa naadum waahid ma yi'arrid wa la yifaddil.

²Wa kan dakhalo fi l-khabur kula, nimarrighum wa kan tala'o fi l-sama kula, ninazzilhum.

³Wa kan allabbado fi raas jabal al-Karmal kula, nifattichhum wa nakrubhum. Wa kan tamaso fi ga'ar al-bahar le yillabbado minni kula, naamur daabi al-bahar yi'addiihum.

⁴Wa kan aduuhum yiwaddiihum abiid kula, ana naamur yaktulhum kulluhum be l-seef. Wa ana gaa'id niraakhib fooghum wa da ma le l-kheer laakin le l-charr.»

Allah haakim fi l-sama wa fi l-ard

⁵Kan Allah al-Rabb al-Gaadir yalmas al-ard, hi tarjif wa sukkaanha yahzano. Wa hi tatla' kullaha misil bahar hana Masir wa tatmi wa tanzil misil seel al-Niil.

⁶Hu bana beetah aali fi l-sama wa khatta asaasah fi l-ard. Wa hu yitalli' almi al-buhaar wa yazgi beyah al-ard. Wa hu bas usmah Allah.

Allah yihaakim al-muznibiin

⁷Wa daahu kalaam Allah: «Ya Bani Israa'iil, intu tahsubu nufuusku muhimmiin leyi ziyaada min al-Habachiyiin walla? Ma ana bas al-maragt Bani Israa'iil min balad Masir wa l-Filistiyiin min Kaftuur wa l-Araamiyiin min Khiir walla?

⁸Asma'o! Ana Allah al-Rabb niraakhib foogku, intu mamlakat al-muznibiin, wa nuguchchuku min wjij al-ard. Wa laakin be da kula, ma nuguchch zurriiyit Yaakhuub marra waahid. Wa da kalaam Allah.

⁹Wa daahu ana naamur wa nikharbil Bani Israa'iil min ambeen kulla l-umam. Wa da misil yikharbuluuhum be tabag wa habbaay waahide kula ma taga' fi l-ard.

¹⁰Wa kulla l-muznibiin min cha'abi yumuutu fi l-harib. Dool humman al-yuguulu: «Al-masiibe di ma talhagna wa abadan ma tawsalna!»»

Allah yijaddid mamlakat Dawuud

11«Wa fi l-yoom da, nabni min jadiid madiinat Dawuud al-mukassara. Wa nikaddik nugaarha wa ni'addil daraadirha wa hi tabga misil awwal.

12Wa Bani Israa'iil yichiilu al-faddal min ard Adoom wa min kulla l-umam al-ana naadeethum be usmi.» Wa da kalaam Allah wa hu yihaggig kalaamah.

13«Wa daahu yaji yoom waahid al-foogah al-harraati yaji wara l-yagta' wa l-yagta' al-inab yaji wara l-yiteeribah. Wa l-khamar yisiil be katara misil almi al-yanzil min al-hajar. Wa da kalaam Allah.

14Wa nigabbil cha'abi Bani Israa'iil min al-khurba wa yabnu hillaalhum al-mukassariin wa yaskunu fooghum. Wa yazra'o jineenaathum hana l-inab wa yacharbo min khamarhum. Wa yimaggunu jineenaathum wa yaakulu fawaakihhum.

15Wa nisabbithum fi arduhum wa ma yaturduhum battaan min arduhum al-ana anteetha leehum.» Wa da, Allah Ilaahku bas gaalah.

Ubadya

Ubadya 1

¹Ru'yat Ubadya. Daahu kalaam Allah al-Rabb didd cha'ab Adoom.

Allah kharrar damaar Adoom

Simi'na khabar jaayi min Allah,

hu rassal rasuul been al-umam le yuguul: «Yalla gummu! Gummu haarubu balad Adoom!»

²«Ya cha'ab Adoom, daahu ana nisawwiiku umma sakhayre wa fi ust al-umam, yahguruuku ziyaada.

³Wa istikbaarku bas khachchaaku, ya intu al-gaa'idiin fi karaakiir al-hujaar. Taskunu fi l-bakaanaat al-aaliyiin wa tuguulu fi nufuusku:

«Yaatu yinazzilna tihit?»

⁴Wa hatta kan titiiru misil al-suguura wa tabnu uchchuku been al-nujuum kula, min hinaak ana ninazzilku. Wa da kalaam Allah.

⁵Wa kan saraariig aw nahhaabiin yajuuku be l-leel, humman ma yichiilu al-yakfiihum bas walla? Wa kan gattaa'iin al-inab yaju leeku, ma yikhallu waraahum al-kichcheeb walla?

⁶Ya zurriiyit Isuu, udwaanku yifattuchuuku wa yakchufu kanzuku.

⁷Kulla l-rujaal al-induku ma'aahum alaakha yaturduuku khaadi le huduudku. Wa l-rujaal al-induku ma'aahum salaam yukhuchchuuku wa yahkumu foogku. Wa rufgaanku al-akalo akilku yukujju leeku charak tihit rijleeku. Wa yuguulu:

«Humman dool ma induhum agul!»

⁸Fi l-yoom da bas, ana nidammir kulla l-ulama al-fi Adoom wa l-faahimiin al-fi jibaal zurriiyit Isuu. Wa da kalaam Allah.

⁹Ya hillit Teemaan, furraaski yinbahtu wa be da, al-adu yaktul ayyi naadum al-gaa'id fi jibaal zurriiyit Isuu.»

Al-cha'ab firho be damaar akhwaanhum

¹⁰«Wa be sabab al-unuf al-sawweetuuh le akhwaanku zurriiyit Yaakhuub, al-eeb yikhattiiku wa tiddamaro ila l-abad.

¹¹Achaan fi yoom diigithum, intu wagaftu ba'iid wakit al-ajaanib nahabo khunaahum wa l-udwaan dakhalo biibaan al-madiina wa sawwo am'iyeedaat le yilgaasamo Madiinat al-Khudus. Wa fi l-yoom da, intu kula bigiitu waahidiin min udwaanhum.

12Ma waajib tafraho fi yoom damaar akhwaanku, fi yoom masiibithum. Wa ma waajib tafraho be sabab Bani Yahuuza fi yoom addammaro. Wa ma waajib tatulgu lisaanku fi yoom diigithum.

13Wa ma waajib tadhulu madiinat cha'abi fi yoom kharaabhum wa la tafraho be fasaalithum fi yoom kharaabhum wa la tanhabo khunaahum fi yoom kharaabhum.

14Wa ma waajib tagoodu fi machbak al-duruub le taktulu al-mu'arridiin minhum wa tisallumu al-faddalo hayyiin fi yoom diigithum.

15Achaan al-yoom al-Allah yihaakim foogah kulla l-umam jaayi gariib. Misil sawweet, yisawwu foogak. Wa amalak al-sawweetah, yigabbil leek fi raasak.»

Cha'ab Allah yagla'o arduhum battaan

16«Ya Bani Yahuuza, misil chiribtu min kaas khadabi fi jabali al-mukhaddas, kulla l-umam yacharbo minnah daayman. Humman yarwo min kaas khadabi misil al-sakkaara yarwo min al-mariise wa yabgo misil abadan ma khalagoohum.

17Wa laakin cha'ab Allah al-faddalo yalja'o fi jabal Sahyuun wa l-bakaan da battaan yabga mukhaddas. Wa zurriiyit Yaakhuub yagla'o arduhum min al-naas al-gala'ooha minhum.

18Wa zurriiyit Yaakhuub yabgo misil naar wa zurriiyit Yuusuf yabgo misil ambalbaala. Wa laakin zurriiyit Isuu yabgo misil gechch wa l-naar tutuchchuhum wa tahrighum. Wa naadum waahid kula min zurriiyit Isuu ma yifaddil hayy achaan da kalaam Allah al-hu gaalah.»

19Wa fi l-junuub, Bani Yahuuza yagla'o jibaal zurriiyit Isuu wa fi sahalat Chafiila, yagla'o balad al-Filistiyiin. Wa yagla'o turaab gabiilat Afraayim wa turaab madiinat al-Saamira. Wa naas gabiilat Banyamiin yagla'o Gil'aad.

20Wa Bani Israa'iil al-gabbalo min al-khurba yagla'o balad Kan'aan lahaddi Sarafa. Wa sukkaan Madiinat al-Khudus al-gabbalo min al-khurba fi Safaarad yagla'o mudun al-junuub.

21Wa l-munajjiyiin yatla'o jabal Sahyuun wa yahkumu jibaal zurriiyit Isuu. Wa l-muluk yukuun le Allah!

Yuunus

Yuunus 1

Yuunus yidoor yajri ba'iid min Allah

- ¹Yoom waahid, Allah hajja le Yuunus wileed Amittaay wa gaal:
- ²«Gumm amchi fi Niinawa, al-madiina al-kabiire di. Wa khabbir naas al-madiina kadar al-fasaala al-humman gaa'idiin yisawwuha di, ana chiftaha. Khalli yingar'u!»
- ³Khalaas, Yuunus gamma arrad wa aba ma yichiil derib hana Niinawa laakin chaal derib hana hillit Tarchiich achaan yidoor yajri min Allah. Wa wisil fi hillit Yaafa fi khachum al-bahar al-Abyad al-Mutawassit wa ligi safiina maache Tarchiich. Khalaas kaffa ujurtah wa rikib ma'a khaddaamiin al-safiina le yamchi Tarchiich, ba'iid min Allah.
- ⁴Wa wakit maachiin fi l-bahar da, Allah rassal riih chadiide wa challaal chadiid gamma lahaddi yidoor yikassir al-safiina.
- ⁵Wa khaddaamiin al-safiina khaafo bilheen wa ayyi waahid minhum gamma yasrakh le ilaahah achaan yinajjiikum. Wa daffago al-khumaam al-fi l-safiina fi l-bahar achaan tabga khafiife. Wa Yuunus kamaan dalla tihit fi lubb al-safiina ragad wa naayim noom chadiid.
- ⁶Wa mas'uul al-safiina ja gaal leyah: «Haay da! Maalak naayim? Gumm as'al ilaahak! Akuun yifakkir foogna wa yinajjiina min al-moot.»
- ⁷Wa khaddaamiin al-safiina gaalo ambeenaathum: «Ta'aalu nisawwu am'iyeedaat achaan na'arfu yaatu al-jaab leena al-masiibe di.» Khalaas sawwo am'iyeedaat wa waga' fi Yuunus.
- ⁸Wa fi l-bakaan da, humman gaalo leyah: «Ooriina chunu al-jaab leena al-masiibe di. Inta jaayi min ween? Wa jiiit tisawwi chunu? Wa baladak ween wa nafarak chunu?»
- ⁹Wa Yuunus radda leehum wa gaal: «Ana Ibraani wa na'abud Allah Rabb al-samaawaat, al-khalag al-ard wa l-bahar.
- ¹⁰Wa ana mu'arrid min Allah.» Wa wakit humman sim'o kalaamah da, khaafo khoof chadiid. Wa gaalo leyah: «Maala sawweet cheyy misil da?»
- ¹¹Wa l-challaal gaa'id yatla' be ziyaada. Wa gaalo leyah: «Hassa' da, nisawwu leek chunu achaan al-challaal yagiif leena?»
- ¹²Wa Yuunus gaal leehum: «Chiiluuni wa azguluuni fi l-bahar wa l-challaal yagiif leeku. Achaan ana na'arif kadar al-riih al-chadiide di jaat fi chaani ana bas.»
- ¹³Wa laakin khaddaamiin al-safiina haawalo yigabbulu al-safiina fi khachum al-bahar. Wa ma gidro achaan al-challaal gaa'id yatla' be ziyaada.

¹⁴Wa gammo yachhado Allah wa gaalo: «Ya Allah! Ma tahlikna fi chaan al-raajil da wa ma tukhutt foogna dimmit bari. Ya Allah! Inta sawweet al-cheyy al-tidoorah.»

¹⁵Khalaas, chaalo Yuunus wa zagaloooh fi l-bahar wa tawwaali al-challaal wagaf.

¹⁶Wa l-khaddaamiin khaafo khoof chadiid min Allah wa gaddamo leyah dahiiye wa aahad Allah achaan ya'abudu be ziyaada.

¹⁷Wa fi l-bakaan da, Allah rassal huutaay kabiire zaratat Yuunus. Wa khalaas, Yuunus ga'ad fi batun al-huutaay talaata yoom wa talaata leele.

Yuunus 2

Salaat Yuunus fi batun al-huutaay

¹Wa fi batun al-huutaay, Yuunus gamma yisalli le Allah Ilaahah.

²Wa gaal: «Ya Allah! Fi ta'abi, ana bakeet leek wa inta najjeetni. Wa fi l-moot, ana sarakht leek wa inta simi't hissi.

³Wakit inta zagaltini fi lubb al-bahar, fi l-almi al-khariig, al-challaal tammaasani wa l-mooj zarataani.

⁴Wa ana hasabt nafsi matruud ba'iid minnak, ya Rabb, wa laakin battaan namchi nichiiif beetak al-mukhaddas.

⁵Wa l-bahar zarataani wa almi al-khariig akalaani wa l-gechch lawlaw leyi fi raasi.

⁶Wa ana nazalt fi ga'ar al-hajar, ansajant fi l-sijin al-baabah ansadda foogi ila l-abad. Laakin, ya Allah Ilaahi, inta maragtini min almi al-khariig wa najjeet hayaati min al-moot.

⁷Wa wakit ruuhi tidoor tamrug, ana alfakkartak, inta Allah. Wa salaati al-wajjahtaha leek wislat leek fi beetak al-mukhaddas.

⁸Wa laakin al-naas al-ya'abudu al-asnaam ma yalgo rahma minnak.

⁹Wa kan leyi ana, nachkurak wa nigaddim leek dahiiye wa nitimm nazri al-aahadtak beyah. Ya Allah! Inta bas al-tinajji al-naas.»

¹⁰Wa khalaas, Allah amar al-huutaay achaan tigaddif Yuunus wa hi gaddafatah fi khachum al-bahar.

Yuunus 3

Allah rassal Yuunus le naas Niinawa

¹Wa Allah hajja le Yuunus taani marra wa gaal:

²«Gumm amchi fi Niinawa, al-madiina al-kabiire. Wa khabbir naasha be l-kalaam al-nuguulah leek.»

³Wa fi l-bakaan da, khalaas Yuunus gamma macha Niinawa misil Allah amarah beyah. Wa Niinawa hi madiina kabiire bilheen wa naadum ma yagdar yuchuggaha illa fi talaata yoom.

⁴Wa Yuunus wassal fi Niinawa wa indah yoom tamaam raayikh wa yuguul: «Ba'ad arba'iin yoom, Niinawa tiddammar!»

⁵Wa khalaas, naas Niinawa aamano be kalaam al-Rabb al-gaalah leehum Yuunus. Wa kharraro ayyaam hana siyaam wa libso khulgaan al-tooba min al-khani lahaddi l-fagri.

⁶Wa l-malik, min simi' al-khabar da, tawwaali gamma min kursi haggah wa salla khalagah hana l-muluuk wa libis khalag al-tooba wa ga'ad fi l-rumaad.

⁷Wa fi l-bakaan da, al-malik marag kharaar fi Niinawa al-buguul: «Be izni ana al-malik wa wuzaraayi, mamnuu' le l-naas wa l-bahaayim kan bagar walla khanam kula ma yaakulu wa la yasraho wa la yacharbo cheyy.

⁸Wa waajib al-naas yalbaso khulgaan al-tooba wa yilabbusu al-bahaayim kula. Wa ayyi waahid yachhad al-Rabb be chidde wa yikhalli minnah amalah al-fasil wa l-unuf al-gaa'id yisawwiih.

⁹Wa be da, akuun al-Rabb yikhalli khadabah wa yarfa'ah minnina wa khalaas, ma numuutu.»

¹⁰Wa l-Rabb chaaf naas Niinawa gammo yisawwu misil ke wa khallo minhum amalhum al-fasil. Wa khalaas, hu kula khalla khadabah al-awwal kharrar yinazzilah fooghum.

Yuunus 4

Allah hanna fi sukkaan Niinawa

¹Wa wakit Yuunus irif kadar Allah khalla khadabah da, zi'il za'al chadiid.

²Wa salla le Allah wa gaal: «Ajab, ya Allah. Da ma al-cheyy al-ana gultah wakit ana lissaa'ni fi baladi walla? Achaan da bas ana arradt le namchi Tarchiich. Ya Allah, na'arif kadar inta al-Rahmaan al-Rahiim wa l-Sabuur wa l-Muhibb ziyaada wa tikhalli al-khadab al-awwal kharrart tinazzilah fi l-naas.

³Ya Allah, hassa' da khalaas. Chiil ruuhi. Al-moot akheer leyi min al-haya.»

⁴Wa Allah gaal leyah: «Inta da! Indak hagg taz'al walla?»

⁵Wa Yuunus marag min Niinawa wa macha ga'ad sabaah min al-madiina. Wa sawwa leyah ligdaabe wa ga'ad foogha fi l-dull achaan yichiif al-cheyy al-yabga fi l-madiina di.

⁶Wa Allah al-Rabb gawwam chideere achaan tisawwi dull le Yuunus wa tifarrihah min za'alah. Wa khalaas, Yuunus firih farha chadiide be l-chideere di.

⁷Wa laakin ambaakir be fajur badri, al-Rabb rassal duudaay akalat al-chideere di wa hi yibsat.

⁸Wa wakit al-harraay tala'at, al-Rabb rassal riih haamiye min al-sabaah. Wa l-harraay taggat Yuunus fi raasah lahaddi yidoor yakhmar. Wa dawwar yumuut wa gaal: «Al-moot akheer leyi min al-haya.»

⁹Wa l-Rabb gaal le Yuunus: «Inta indak hagg taz'al fi chaan al-chideere di walla?» Wa Yuunus radda leyah wa gaal: «Aywa, indi hagg naz'al lahaddi nidoor al-moot.»

¹⁰Wa laakin Allah gaal leyah: «Asma'. Inta hanneet fi l-chideere al-ma maggantaha wa la ti'ibt foogha. Hi gammat fi yoom waahid wa maatat fi l-yoom al-taani.

¹¹Chiif naas hana Niinawa, al-madiina al-kabiire, al-indaha ziyaada min 120 000 naas al-ma ya'arfu zeen wa la fasil. Wa indaha bahaayim katiiriin kula. Kikkeef ana ma nihinn fooghum?»

Miikha

Miikha 1

¹Wa daahu kalaam Allah al-gaalah fi ru'ya le Miikha al-min hillit Muurachat al-bukhuss mudun al-Saamira wa Madiinat al-Khudus. Wa da fi ayyaam hukum Yuutaam wa Ahaaz wa Hizkhiiya muluuk mamlakat Yahuuza.

Allah yuluum cha'abah

²Asma'o, ya kulla l-chu'uub! Asma'e, ya l-ard wa kulla cheyy al-foogki. Allah al-Rabb yachhad didduku. Aywa, al-Rabb yuluumku min beetah al-mukhaddas.

³Daahu Allah maarig min bakaanah wa yanzil wa yamchi fi l-bakaanaat al-aaliyiin hana l-ard.

⁴Wa l-jibaaal yumuu'u tihtah wa hujaar khuchuum al-wudyaaan yingat'u misil al-cham'e fi l-naar wa misil almi al-sabbooh fi dilleeye.

⁵Wa da kulla fi chaan isyaan zurriiyit Yaakhuub wa fi chaan zunuub Bani Israa'iil. Wa yaatu al-lazza zurriiyit Yaakhuub fi l-isyaan? Di ma madiinat al-Saamira walla? Wa yaatu al-harrach Bani Yahuuza le ya'abudu ilaahaat fi l-bakaanaat al-aaliyiin? Di ma Madiinat al-Khudus walla?

⁶Wa Allah gaal: «Al-Saamira nisawwiiha koom hana turaab wa kadaade al-yazra'o foogha jineenaat al-inab. Wa l-hujaar al-banooha beehum, nidaffighum fi l-waadi wa asaasha, nikhalliuh yibiin.

⁷Wa kulla asnaamha yilkassaro wa kulla maal beethum, niharrigah be naar. Wa nikharrib kulla asnaamha achaan hi sana'athum be maal ujrath charmatatha. Wa hassa' be hadiid al-asnaam dool yi'ajjuru charaamiit aakharaat.»

Al-nuwaah le hillaal balad Yahuuza

⁸Wa fi chaan da, ana Miikha nahzan wa nabki be hizin wa namchi bala ni'le wa aryaan. Wa nabki misil al-ba'achoom wa nikirr misil al-na'aam.

⁹Marad al-Saamira ma indah ilaaj wa hu lihig lahaddi balad Yahuuza. Wa lihig biibaan madiinat cha'abi aywa, lihig usut Madiinat al-Khudus.

¹⁰Ma tikhabburu udwaanna fi Gaat wa ma tabku giddaamhum. Wa fi Beet Afrah, almarmakho fi l-ajaaj min al-hizin.

¹¹Wa sukkaan Chaafiir, yiwadduuhum fi l-khurba fi l-eeb wa l-ire. Wa sukkaan Sanaan yakhaafo, ma yamurgu min hillithum. Naas Beet Isaal yabku min al-hizin wa ma yafza'ooku.

¹²Wa sukkaan Maruut yakhaafo min kheerhum yiwaddir achaan al-charr nazal min Allah wa wassal biibaan Madiinat al-Khudus.

13Ya sukkaan Lakiich, arbutu arabaat al-harib fi l-kheel achaan intu lazzeetu fi l-zanib Sahyuun al-misil bineeye wa fiiku anlaga isyaan Bani Israa'iil.

14Wa fi chaan da, waajib intu tinfargu min Muurachat Gaat. Wa hillit Akziib takdib, ma tijiib faza' le muluuk Israa'iil.

15Ya sukkaan Mariicha, nijiib leeku battaan naadum yichiil baladku. Wa kubaaraat Bani Israa'iil al-induhum charaf yi'arrudu wa yillabbado fi Adullaam.

16Ya Madiinat al-Khudus al-misil mara, agta'e cha'arki wa zayyini raaski achaan iyaalki al-tihibbiikum. Abge muwalli'e misil al-sagur achaan yiwaddu iyaalki fi l-khurba ba'iid minki.

Miikha 2

Azaab le l-zaalimiin !

1Al-azaab le l-yanwu al-fasaala wa yikhattutu al-charr be l-leel! Be fajur, yugummu yisawwu khittithum achaan induhum al-gudra le yisawwuha.

2Humman yatma'o fi ziraa'at al-aakhariin wa yagla'oohum wa yitmanno al-buyuut wa yichiiluuhum. Yazulmu al-naas wa aayilaathum wa rujaal wa warasathum.

3Wa fi chaan da, daahu Allah gaal: «Chiifu, ana nanwi al-fasaala le gabiilitku di wa intu ma tagdaro tinajju nufuusku. Ma tagdaro turuukhu raasku marfuu' achaan da wakt al-fasaala.»

4Wa fi l-yoom da, yadurbu foogku masal wa yunuuhu nuwaah wa yuguulu: «Kammaloona wa kharaboona! Allah baddal ard warasatna be balad al-khurba. Wa gala' minnina ardina wa gassam warasatna le udwaanna.»

5Wa fi chaan da, kan jamaa'at Allah yigaawusu al-ard battaan, ma fi naadum minku al-yalga gisim.

Al-anbiya al-yitnabba'o be kidib

6Wa naas waahidiin gaalo leyi: «Ma titnabba' misil da! Ma tuguul kadar nalgo al-eeb. La! Waddiriin al-charaf ma yabga.»

7Ya zurriiyit Yaakhuub, da bingaal walla? Hal sabur Allah kammal walla? Wa misil da bas, hu yugumm walla? Wa kalaami ma yijiib al-kheer le l-naadum al-yamchi adiiil walla?

8Lahaddi hassa', intu cha'abi bigiitu udwaan Allah. Al-naas al-yigabbulu min al-harib wa yahsubu induhum amaan, intu tisillu khulgaanhum.

9Wa le awiin cha'abi, taturduuhin ayyi waahide min beetha al-tiriidah. Wa ayyi wakit, tagla'o min iyaalhin al-charaf al-Allah antaahum.

10Yalla gummu amchu! Al-balad di battaan ma indaha leeku raaha achaan be najaasitku, jibtu foogha al-damaar wa da damaar kaamil marra waahid!

11 Wa kan naadum yajri wara l-riih wa yitnabba' be kidib wa yuguul: «Ana nitnabba' leeku be khamar wa mariise», da bas al-nabi al-waajib leeku intu al-cha'ab da!

Allah yilimm cha'abah

12 Wa Allah gaal: «Akiid ana nilimmuku kulluku, ya zurriiyit Yaakhuub wa najma'ku kulluku al-faddaltu min Bani Israa'iil. Wa nijiiibku sawa misil khanam fi l-zariibe wa misil door fi ust al-mar'a. Wa tabgo majmuu'a kabiire al-indaha haraka.

13 Wa l-yufukk leeku al-khurma yamchi giddaamku. Intu tufukku al-khurma wa tufuutu be l-baab wa tamurgu beyah. Wa malikku yamchi giddaamku. Aywa, ana Allah ale raasku.»

Miikha 3

Allah hazzar al-kubaaraat al-zaalimiin

1 Wa ana Miikha gult: «Asma'o, ya kubaaraat zurriiyit Yaakhuub wa hukkaam Bani Israa'iil. Ma intu bas al-waajib ta'arfu al-adaala walla?

2 Wa laakin intu takraho al-kheer wa tihibbu al-charr. Taslakho farwit al-naas min jisimhum wa tagta'o lahamhum wa tikhallu illa udaamhum.

3 Intu taakulu laham cha'abi wa taslakho farwithum wa tikassuru udaamhum. Wa tigattu'u laham cha'abi misil tusubbuuh fi burma wa tirakkubuuh fi kalool.»

4 Wa khalaas, al-zaalimiin dool yas'alo Allah wa laakin hu ma yurudd leehum. Fi l-wakit da, hu ma yiwajjih aleehum achaan humman sawwo amal fasil.

Kalaam Allah didd al-anbiya

5 Wa daahu Allah gaal kalaam didd al-anbiya al-yiwadduru cha'abah: «Kan sunuunhum ligo chokhol yaakuluuh, humman yuguulu:

«Salaam, Salaam!» Wa laakin kan naadum ma dassa leehum cheyy fi khachumhum, yinaadu diddah be l-harib!

6 Wa fi chaan da, intu al-anbiya, yabga leeku leel bala ru'ya. Wa yabga leeku dalaam, ma tagdaro tichawwufu. Wa l-harraay taga' leeku, ya l-anbiya, wa l-yoom yidallim leeku.»

7 Aywa, al-yichiifu ru'ya yalgo al-eeb wa l-chawwaafiin yalgo al-chamaate. Wa humman yikhattu wujuuhum achaan al-Rabb ma radda leehum.

8 Wa laakin ana malaan be gudra achaan Ruuh Allah nazal foogi. Wa indi al-adaala wa l-fahaaliye le nikhabbir zurriiyit Yaakhuub be isyaanhum wa Bani Israa'iil be zanibhum.

Miikha khabbar be damaar al-madiina

9 Asma'o al-kalaam da, ya kubaaraat zurriiyit Yaakhuub wa ya hukkaam Bani Israa'iil. Intu tiharrumu al-adaala wa ti'awwuju ayyi cheyy al-adiil.

¹⁰Baneetu Sahyuun be damm wa Madiinat al-Khudus be zulum.

¹¹Wa l-gudiya yagta'o charii'a be l-rachwa wa rujaal al-diin yi'allumu kalaam Allah le yalgo faayde wa l-anbiya yitnabba'o le yalgo fudda. Humman yitwakkalo ale Allah wa yuguulu: «Allah ma gaa'id fi usutna walla? Al-fasaala abadan ma talhagna!»

¹²Wa fi chaan da, be sababku intu, Sahyuun yahartuuha misil zere' wa Madiinat al-Khudus tabga koom hana turaab wa raas jabal beet Allah yabga khaaba.

Miikha 4

Al-chu'uub yaju le beet Allah

¹Wa fi aakhir al-wakit, jabal beet Allah yasbit fi ruuse al-jibaaal wa yabga aali min kulla l-hujaar. Wa l-chu'uub yaju leyah be katara misil almi al-jaari.

²Wa umam katiiriin yaju wa yuguulu: «Ta'aalu natla'o fi jabal Allah, fi beet Ilaah Yaakhuub. Hu yi'allimna derbah wa aniina namchu foogah.» Achaan min Sahyuun yamurgu churuut al-Tawraat wa min Madiinat al-Khudus yamrug kalaam Allah.

³Wa Allah yabga gaadi been chu'uub katiiriin wa yihaakim umam gawiyiin hatta kan ba'iidiin kula. Humman yuduggu suyuufhum jaraari wa yuduggu huraabhum khanaajir. Wa umma ma tarfa' suyuufha le umma wa ma fi tadiib le l-harib battaan.

⁴Wa ayyi naadum yagood fi jineentah hana l-inab wa tihit chadaratah hana l-tiin. Wa ma fi naadum yibachtinah achaan Allah al-Gaadir bas kharrarah.

⁵Kulla l-chu'uub dool yitaabu'u ilaahaathum. Wa aniina kamaan nitaabu'u Allah Ilaahna daayman wa ila l-abad.

Allah yahkim fi Madiinat al-Khudus

⁶Daahu kalaam Allah: «Fi l-yoom da, nilimm al-ma'duuriin wa najma' al-muchattatiin wa nilimm al-ana aakhabtuhum.

⁷Wa min al-ma'duuriin, nisawwi waahidiin yifaddulu wa min al-muchattatiin, nisawwi umma gawiiye. Wa fi jabal Sahyuun, ana Allah nabga malikhum min hassa' wa ila l-abad.

⁸Ya jabal Sahyuun al-misil bineeye, inta tiraakhib cha'abak min foog misil gasir al-hurraas hana l-khanam. Sultitak al-awwal tigabbil leek wa battaan Madiinat al-Khudus al-misil bineeye tabga aasimat mamlaka.»

Al-tajriba wa najaat Madiinat al-Khudus

⁹Hassa', maala ti'awwi? Achaan ma fi malik foogki walla? Wa maala al-waja' karabki misil al-mara al-gaa'ide titaalig? Achaan mustachaarki waddar walla?

¹⁰Attanne min al-waja', ya Sahyuun al-misil bineeye. Aywa, attanne misil al-mara al-gaa'ide titaalig. Achaan hassa', inti tamurgi min al-madiina wa tamchi taskuni fi

l-kadaade wa tisaafiri lahaddi Baabil. Wa hinaak inti tanje, hinaak Allah yafdaaki min iid udwaanki.

¹¹Wa hassa', askar hana umam katiiriin lammo wa gammo diddiki. Humman buguulu: «Khalli tagood fi l-najaasa. Wa khalli uyuunna yichiifu damaar Sahyuun!»

¹²Al-naas dool ma ya'arfu fikir Allah wa la yafhamo niyyah. Wa hu lammaahum sawa misil rubta hana ganaadiil fi l-madagg.

¹³«Gummi duggi al-ganaadiil, ya Sahyuun al-misil bineeye. Nisawwiiki misil toor al-guruunah hana hadiid wa dalaafeeyah hana nahaas. Wa be da, inti tarhake chu'uub katiiriin wa tikhassisi khaniimithum leyi ana Allah wa khunaahum leyi ana siid al-ard.»

Miikha 5

Yaldo haakim fi Beet Laham

¹Wa hassa' da, ya sukkaan Madiinat al-Khudus, jarruhu nufuusku min al-hizin. Haasaro madiinitku wa be l-isay darabo wijih haakim Bani Israa'iil.

²Wa Allah gaal: «Inti, ya Beet Laham Afraata, inti sakhayre le tinhasbi ambeen aayilaat Yahuuza. Wa laakin naadum waahid yamrug minki al-yahkim be usmi fi Bani Israa'iil. Wa ga'arah jaayi min ba'iid min al-zaman al-gadiim.»

³Wa Allah yikhalli cha'abah le wakit chiyya lahaddi l-mara al-khalbaane talda wileedha. Wa akhwaanna al-faddalo fi l-khurba yigabbulu min hinaak wa yilimmu ma'a Bani Israa'iil.

⁴Wa hu yugumm wa yuguudhum misil raa'i be gudrat Allah wa be azamat usum Allah Ilaahah. Wa cha'abah yaskunu be amaan achaan gudurtah tilwassa' lahaddi aakhir al-ard.

⁵Wa hu zaatah yiijib al-salaam. Wakit askar balad Achuur yahjumu baladna wa yadkhulu fi gusuurna, aniina nigawwumu didduhum sab'a kubaaraat wa tamaane chuyuukh cha'ab.

⁶Wa humman yahkumu balad Achuur be l-seef wa balad Nimruud be l-huraab. Wa l-haakim al-Allah yirassilah yinajjiina min iid al-Achuuriyiin wakit yahjumu baladna wa yadkhulu ardina.

Zurriiyit Yaakhuub yabgo misil duud

⁷Wa l-faddalo min zurriiyit Yaakhuub yukuunu fi usut chu'uub katiiriin. Yabgo misil matara al-jaaye min Allah wa misil karany fi l-gechch. Ma yarjo cheyy min naadum wa la yukhuttu achamhum fi insaan.

⁸Wa l-faddalo min zurriiyit Yaakhuub yukuunu been al-umam fi usut chu'uub katiiriin. Yabgo misil duud ambeen haywaanaat al-khaaba wa misil farkh al-duud

ambeen door al-khanam. Wa fi ayyi bakaan al-yamchi, yaktul wa yicharrit wa ma fi naadum al-yikhallis minnah.

⁹Ya l-faddalo min zurriiyit Yaakhuub, arfa'o iideeku didd khusmaanku wa dammuru kulla udwaanku.

Allah yidammir kulla cheyy

¹⁰Daahu kalaam Allah: «Fi l-yoom da, nidammir kheelku min usutku wa nikassir arabaatku hana l-harib.

¹¹Wa nidammir mudun baladku wa nihaddim kulla bakaanaatku al-gawiyiin.

¹²Wa nidammir sihirku al-fi iidku wa ma yukuun fi usutku al-yihajji be ilim al-kheeb.

¹³Wa nidammir min usutku asnaamku wa l-hujaar al-khazzeetuuhum le l-ibaada wa abadan ma tasjudu le cheyy al-sawweetuuh be iidku.

¹⁴Wa nimallit min usutku al-iidaan al-khazzeetuuhum le ibaadat Achiira wa nidammir mudunku.

¹⁵Wa be khadab wa za'al, nichiiil al-taar fi l-umam al-abo ma yasma'ooni.»

Miikha 6

Allah yijiib cha'abah fi l-mahkama

¹Asma'o al-kalaam al-yuguulah leyi Allah: «Gumm sawwi charii'a giddaam al-hujaar wa khalli al-jibaal yasma'o hissak.

²Ya l-jibaal! Asma'o chakwat Allah! Intu ya asaas al-ard al-gawi, khuttu baalku! Allah yijiib cha'abah fi l-charii'a wa yuluum Bani Israa'iil.»

³Wa Allah gaal: «Ana sawweet leeku chunu, ya cha'abi? Wa kikkeef ana ayyeetku? Ruddu leyi!

⁴Wa da achaan ana maragtuku min balad Masir walla? Achaan fadeetku min al-ubuudiiye walla? Achaan rassalt Muusa wa Haaruun wa Mariyam le yuguuduuku walla?

⁵Ya cha'abi! Azzakkaro mu'amarat Balaakh malik Muwaab didduku wa kikkeef Bal'aam wileed Ba'uur radda leyah wa gaal nisawwi leeku illa l-kheer. Azzakkaro kikkeef gammeetu min Chittim sabaah bahar al-Urdun wa wassaltu fi arduku fi Gilgaal. Wa be da, ta'arfu adaalit Allah.»

Al-cheyy al-yigarrib le Allah

⁶Be chunu nigarrib le Allah? Be chunu nigarrib le l-Ilaah al-Aali? Hal nigarrib leyah be ajjaal awlaad sana al-nigaddimhum dahaaya muharragiin walla?

⁷Hal Allah yakhbal dahaaya hana aalaaf al-kubchaan? Walla yakhbal hadaaya hana dihin katiir misil almi al-waadi? Hal nigaddim wileedi al-bikir fi chaan isyaani? Walla nigaddim wileed sulbi fi chaan zanbi?

⁸Ya Bani Adam, Allah khabbarak be l-cheyy al-adiil wa be l-cheyy al-hu yidoorah minnak. Sawwi al-adaala wa hibb al-kheer wa maskin nafsak wa amchi adiil giddaam Ilaahak.

Allah yi'aakhib Madiinat al-Khudus

⁹Daahu Allah gaa'id yinaadi sukkaan al-madiina wa yinajji al-yakhaafo minnah: «Asma'o, ya naas gabiilat Yahuuza al-lammiin fi l-madiina.

¹⁰Fi maal hawaan gaa'id fi beet al-aasi. Naas yista'malo mikyaal makhchuuch al-yikhaddibni. Hal nikhassid be l-haraam da walla?

¹¹Hal nibarri siid al-miizaan al-ma adiil? Walla nibarri al-naadum al-yikiil be kooro hana khachch?

¹²Fi l-madiina, fiyah naas khaniyiin malaaniin be l-unuf. Wa sukkaanha yihajju be l-kidib wa lisaanhum yikallim be l-khachch.

¹³Wa fi chaan da, ana darabtuku be marad wa kharrabtuku be sabab zunuubku.

¹⁴Intu taakulu wa ma tachba'o wa l-juu' yaskun fi butuunku. Intu takhzunu wa ma tagdaro tahfadooh adiil. Wa l-hafadtuuh kula, ana nisallimah le l-harib.

¹⁵Intu tazra'o wa ma tagta'o. Wa tarhako al-zaytuun wa ma tilmassaho be dihnah. Wa tarhako al-inab wa ma tacharbo min khamarah.

¹⁶Wa intu titaabu'u al-aade al-fasle hana l-malik Umri wa l-amal al-hawaan hana aayilat malik Akhaab wa turuukhu hasab khittithum. Wa fi chaan da, ana nisallim madiinitku le l-kharaab wa sukkaanha yabgo chimmeete wa yi'ayyubuuku misil yi'ayyubu kulla cha'abi.»

Miikha 7

Ma fi battaan naadum aadil

¹Ya khasaarti! Ana bigiit misil naadum al-yagta' al-kichcheeb wa l-yilaggit al-fadle hana l-inab. Wa daahu ma faddal anguud naakulah wa la tiin al-niriidah.

²Wa ma fi battaan raajil waahid saalih fi l-balad wa la raajil adiil been al-naas. Humman kulluhum yakursu le yidaffugu al-damm wa ayyi waahid yukujj charak le akhuuh.

³Wa iideehum nachiiitiin le yisawwu al-fasaala. Al-mas'uul yatlub hadiye wa l-gaadi yichiil al-rachwa. Wa l-gaadir yuguul ayyi cheyy al-hu yidoorah wa kulluhum mul'aamiriin sawa.

⁴Hatta al-adiil minhum kula misil al-haskaniit wa l-saalih minhum misil zariibit al-chook. Wa da l-yoom al-khabbarooku beyah muraakhibiinku al-anbiya. Aywa, ikhaabku ja wa da yoom hana barjaal.

⁵Ma tisaddugu gariibiinku wa la ti'aamunu rufgaanku. Wa giddaam awiinku al-yarugdan fi hudunku, angar'u, fakkuru fi lisaanku.

⁶Achaan al-wileed yahgir abuuuh wa l-bineeye tugumm didd ammaha wa marit al-wileed tugumm didd nasiibitha. Ayyi naadum, naas beetah al-halaalah yabgo leyah adu.

⁷Wa laakin ana kamaan niwajjih le Allah wa narja al-Ilaah al-yinajjiini wa hu Ilaahi al-yasma'ni.

Miikha yitwakkal ale Allah

⁸Ma tichchammat leyi, ya aduuyi. Kan ana waga't kula, nugumm. Wa kan ana gaa'id fi l-dalaam kula, Allah hu nuuri.

⁹Waajib nahmal khadab Allah achaan ana aznabt diddah lahaddi l-wakit al-hu yidaafi' leyi fi charii'ti wa yisabbit huguugi. Wa hu yamrugni fi l-nuur wa ana nichiiif adaaltah.

¹⁰Wa udwaani yichiifu najaati wa l-eeb yikhattiihum achaan humman gaalo leyi: «Ween Allah Ilaahak?» Wa fi chaan da, nichiiifhum be uyuuni wa yaga'o wa yifajjukhuuum misil tiine fi l-chaari'.

¹¹Ya Madiinat al-Khudus, yaji yoom al-yabnu foogah daraadirki wa fi l-yoom da, yiwassu'u huduudki.

¹²Wa fi l-yoom da, yaju leeki naas min Achuur fi l-sabaah wa min Masir fi l-junuub wa min khachum al-Niil wa bahar al-Furaat wa min khuchuum al-buhaar wa mantagat al-jibaaal.

¹³Wa l-ard tabga kharaab be sabab sukkaanha wa da be sabab natiijat amalhum al-fasil.

Salaat Miikha

¹⁴Ya Rabb, guud cha'abak al-misil warasatak misil raa'i yuguud khanamah be duglah. Humman gaa'idiin wiheedhum fi l-khaaba muhawwaga be jineenaat inab. Khalliihum yasraho misil zamaan fi mar'a Baachaan wa fi bakaan hana sarha fi Gil'aad.

¹⁵«Misil ayyaam al-intu maragtu min balad Masir, ana battaan niwassifku ajaayib.»

¹⁶Wa wakit al-umam yichiifu al-cheyy da, hatta kan induum gudra kula, al-eeb yikhattiihum. Humman yukhuttu iideehum fi khuchuumhum wa udneehum ma yasma'o battaan.

17 Humman yalhaso al-ajaaj misil al-dabiib wa misil kulla zawaahif al-ard. Yarjufu wakit yamurgu min malja'hum wa yaju leek inta Allah Ilaahna. Yibarjulu wa yakhaafo minnak.

18 Yaatu ilaah mislak inta, ya Allah? Inta al-takhfir al-khata wa tahmal isyaan al-naas al-faddalo min cha'abak al-misil warasatak. Khadabak ma yagood daayman achaaan inta tihibb al-kheer.

19 Wa battaan tarhamna wa tamha khataayaana. Inta tarmi kulla zunuubna fi l-bahar al-khariig.

20 Wa tiwassif amaanak le zurriiyit Yaakhuub wa kheerak le iyaal Ibraahiim misil inta zamaan halaft beyah le abbahaatna.

Naahuum

Naahuum 1

¹Daahu kitaab ru'yat Naahuum al-min hillit Alikhuuch. Wa di muhaakamat madiinat Niinawa.

Allah yiwassif gudurtah wa khadabah

²Allah hu khayyuur. Aywa, ma yidoor ya'abudu ilaah aakhar balaayah wa yichiil al-taar. Aywa, Allah hu al-yichiil al-taar wa siid al-khadab al-chadiid. Hu yichiil al-taar fi khusmaanah wa yakhdab le udwaanah.

³Allah hu al-Sabuur wa l-Aziim wa l-Gaadir. Wa laakin le l-muznib, ma yaj'alah bari. Wa yisawwi derbah fi riih amzooba'aane wa l-sahaab da ajaajah al-hu yigawwimah.

⁴Hu yugumm didd al-bahar wa yijaffifah wa almi al-wudyaan kula yikammilah. Wa maraa'i Baachaan wa jabal al-Karmal yaybaso wa l-zuhuur fi jibaal Lubnaan yidaffugu.

⁵Al-jibaal yarjufu giddaamah wa l-hujaar yumuu'u. Wa giddaamah, al-ard tizzalzal wa kulla sukkaanha yifatfutu.

⁶Wa yaatu yagdar yahmal za'alah? Wa min chiddit khadabah, yaatu yagdar yagiif giddaamah? Khadabah yinsabba misil al-naar hatta al-jibaal yichchaggago giddaamah.

⁷Allah hu al-Rahiim wa hu al-malja' fi yoom al-diige wa yahfad al-naas al-yalja'o leyah.

⁸Misil seel, yijiib damaar kaamil fi bakaan udwaanah wa yitaaridhum lahaddi fi dalaam al-khubuur.

Allah yijiib al-damaar fi Niinawa

⁹Ya sukkaan Niinawa, maala chiltu niye fasle didd Allah? Hu yijiib foogku damaar kaamil al-battaa ma yitanni be diige aakhara.

¹⁰Intu misil al-chook al-chaabik wa misil al-sakkaara al-sikro. Al-naar taakulhum be l-kaamil misil al-gechch al-yaabis.

¹¹Wa minku intu bas marag naadum al-khattat al-fasaala didd Allah wa mustachaar al-ma naafi'.

¹²Wa daahu Allah gaal: «Ya cha'ab balad Yahuuza, kan udwaanku lammo wa kitro kula, yangusu wa yikammulu. Wa kan awwal ana daayagtuku kula battaan ma nidaayigku.

¹³Wa hassa' namrugku min iid udwaanku al-gawiiye wa nigatti' guyuudku.»

¹⁴Wa daahu kalaam Allah didduku, ya sukkaan Niinawa: «Abadan ma talgo zurriye tichiil usumku. Wa fi buyuutku hana l-ibaada, ana nikassir asnaamku hana l-hatab wa l-hadiid. Wa nijahhiz khubuurku ahaan giddaami ana, intu battaan ma tanfa'o.»

¹⁵Ya cha'ab Yahuuza, daahu fi l-jibaaal naadum maachi be rijileenah wa yibachchir wa yiballikh al-salaam. Ayyudu wa haggugu nazirku ahaan aduuku al-ma naafi' ma yuchugg baladku battaan. Wa khalaas, kalaamah kammal!

Naahuum 2

Madiinat Niinawa taga'

¹Ya sukkaan Niinawa, fi muhaajimiin jaayiin leeku! Aharsu bakaanku al-gawi wa raakhubu fi l-duruub. Arbutu sulubku wa abgo gawiyiin le l-harib.

²Hatta kan al-mukharribiin kharrabo zurriiyit Yaakhuub wa dammaro chadarhum kula, Allah yigabbil leehum charafhum misil yigabbil charaf Bani Israa'iil.

³Wa darag furraasah al-adu mamsuuh be buhya hamra wa askarah laabsiin khulgaan humur. Wa wakit jaahiziin le l-harib, arabaatah yamurgu charaar wa l-huraab yinhazzo.

⁴Wa arabaat al-harib yajru fi l-chawaari' be chidde wa jaariyiin fi ust al-madiina misil deyy al-barraaga al-tachla'.

⁵Wa malik Niinawa naada khuyyaadah wa laakin humman yittarta'o fi machiihum. Yajru le l-durdur wa yijahhuzu nufuushum le yahmuuh.

Sukkaan Niinawa yi'arrudu

⁶Tawwaali, al-sadd al-laazmiin beyah almi al-bahar ankasar wa gasir al-malik waga'.

⁷Wa l-malika sallabooha wa chaalooaha wa khaddaamaatha kaarbaat duyuudhin wa yunuuhan hissihin misil al-hamaam.

⁸Wa Niinawa bigat misil khazzaan almi al-yinaggit wa sukkaanha arrado misil almi al-jaari. Wakit yuguulu leehum: «Agiifu! Agiifu» kula, ma fi naadum minhum yinlafit.

⁹Anhabo al-fudda wa anhabo al-dahab! Khuna al-madiina abadan ma yikammil wa khumaamha al-khaali kula katiir.

¹⁰Niinawa bigat naga'a faadiye wa kharaab. Wa naasha guluubhum angata'o wa rijleehum barado. Wa butuunhum kula yarjufu wa wujuuhhum bigo dulum.

Furraas Niinawa taradoohum

¹¹Wa ween marbat al-diidaan wa margad iyaalhum? Kan al-duud wa martah marago kula, naadum ma yibachtin iyaalhum.

¹²Al-duud yagnus le iyaalah wa yakhnig le martah. Wa yamla marbatah be l-seed al-hu katalah wa be l-rimam al-hu charrataahum.

¹³Wa daahu kalaam Allah al-Gaadir: «Akiid nugumm diddiki, ya madiinat Niinawa. Aywa, arabaatki hana l-harib, nisawwiikum rumaad. Wa furraaski al-misil al-diidaan, al-seef yaktulhum. Wa ana niwaggif ganiiski fi l-balad wa hiss rusulki battaan ma yinsami'.»

Naahuum 3

Niinawa anmalat be l-janaazaat

¹Al-azaab le madiinat al-damm. Hi kullaha ke malaane be kidib wa nahib wa daayman al-dimme waag'e foogha.

²Wa fi l-madiina, yinsami' hiss al-soot wa harakat dawaraan al-ajalaat Wa l-kheel yigallubu wa arabaat al-harib yinattutu.

³Wa siyaad al-kheel yahjumu wa l-suyuuf yaburgu wa l-huraab yiraaru. Wa l-majruuhiin katiiriin wa l-jisas ma induhum hisaab wa l-maytiin bala adad lahaddi l-naas yittarta'o fi l-janaazaat.

Allah yi'aakhib Niinawa al-charmuuta

⁴Madiinat Niinawa achcharmatat misil charmuuta wa hi sitt al-jamaal wa sitt al-sihr. Hi abbadat al-umam be charmatatha wa abbadat al-gabaayil be sihirha.

⁵Daahu kalaam Allah al-Gaadir: «Akiid ana nugumm diddiki wa narfa' khalagki wa nukhuttah leeki fi wijihki. Wa niwassif ireeki le l-umam wa eebki le l-mamaalik.

⁶Wa nukhutt leeki fi raaski kulla muharramaatki wa ni'ayyibki wa nisawwiiki masal le l-aakhariin.

⁷Wa ayyi naadum al-yichiifki yajri minki ba'iid wa yuguul:

«Niinawa khirbat. Yaatu al-yihinn foogha? Wa min ween nalga naas al-yisabburuuha?»

Niinawa taga' misil madiinat Tiiba

⁸Ya Niinawa, tahsibi nafiski akheer min madiinat Tiiba al-fi balad Masir walla? Hi gaa'ide ambeenaat rujuul al-Niil wa almi haayigha. Wa bahar haamiha wa bahar durdurha. Wa be da kula, hi ma nijat.

⁹Balad al-Habacha wa balad Masir, dool khuwwitha al-abadan ma tikammil. Wa balad Fuut wa balad Liibiya kula faza'ha.

¹⁰Wa laakin madiinat Tiiba kula chaalooaha wa waddo sukkaanha fi l-khurba. Wa atfaalha kataloohum fi kulla chawaari'ha. Wa le siyaad al-charaf hana l-madiina, al-udwaan gassamoohum be am'iyeedaat le yisawwuuhum abiid. Wa kubaaraat Tiiba kula janzaroohum.

¹¹Aywa, ya Niinawa, inti taskare min al-ta'ab wa tillabbade wa tifattichi bakaan al-talja'e foogah min udwaanki.

Askar Niinawa bigo da'iifiin

- 12**Ya madiinat Niinawa, kulla bakaanaatki al-gawiyiin misil al-tiin al-najiid. Kan al-riih tihizzah, yaga' fi khachum al-jii'aan.
- 13**Chiifi askarki! Bigo fi usutki da'iifiin misil al-awiin. Wa biibaanki anfataho marra waahid le udwaanki wa l-naar akalat hawaadirhum.
- 14**Amle khazzaanaatki almi gubbaal ma yihaasuruuku wa chaddidi bakaanaatki al-gawiyiin. Wa chiili tiine wa ajjiniha wa sallili leeki diringeel.
- 15**Wa be da kula, al-naar taakulki wa l-seef yiwaddirki. Wa l-udwaan yaakuluuki misil al-jaraad yaakul al-zere'. Ya Niinawa, sukkaanki bigo katiiriin misil jaraad aywa, katiiriin misil saar al-leel.
- 16**Wa kattarti adad tujjaarki ziyaada min nujuum al-sama. Wa laakin hassa', humman misil jaraad yifattuhu janaaheehum wa yitiiru khalaas.
- 17**Wa hurraaski misil jaraad wa khuyyaadki misil sahaabaayit saar al-leel al-yanzil fi l-zaraayib fi wakt al-barid. Wa laakin wakit al-harraay tatla', yi'arrid wa ma ya'arfu ween hu macha.
- 18**Ya malik balad Achuur, furraasak sakato wa masaa'iilak al-misil ru'yaan maato. Wa cha'abak chatto fi l-jibbaal misil al-khanam wa ma fi raa'i al-yilimmuhum.
- 19**Wa jiraahak ma yil'aalaj wa da jiraah al-yaktul. Wa kulla l-naas al-sim'o khabarak, yisaffugu wa yafraho. Achaan kulla l-naas daakho fasaaltak al-ma indaha hadd.

Habaguug

Habaguug 1

¹Daahu kalaam al-muhaakama al-ja le l-nabi Habaguug fi ru'ya.

Al-nabi dawwar al-faza' min Allah

²Ya Allah, ana koorakt leek wa mata inta tasma'ni? Wa ana sarakht leek min al-unuf wa mata inta tinajjiini?

³Maala tiwassifni al-fasaala wa l-ta'ab? Wa hal tichiif al-kharaab wa l-unuf al-gaa'idiin daayman giddaami? Wa l-machaakil wa l-huraaaj kula zaado.

⁴Wa achaan da, ma tabbago churuut al-Tawraat wa l-adaala abadan ma tinchaaf. Wa l-aasi gidir fi l-saalih wa achaan da bas, al-charii'a bigat ooja.

Askar Baabil yugummu didd al-cha'ab

⁵«Ya cha'abi, chiifu been al-umam wa al'ajjabo wa akhaafo. Achaan fi wakitku da, ana nisawwi foogku cheyy wa kan hajjooku beyah, ma tisadduguuh.

⁶Daahu ana nigawwim askar Baabil wa humman naas galibhum murr wa ma induhum sabar. Yamchu fi kulla bakaan fi l-ard wa yagla'o buyuut al-ma hineehum.

⁷Humman naas chudaad wa bikhawwufu. Yukhuttu charii'ithum wa yikabburu nufuushum.

⁸Kheelhum ajiiliin misil al-numuura wa sarii'iin misil maraaf'iin al-makhrif. Wa siyaad al-kheel dool jaayiin min ba'iid. Yitiiru misil al-sagur al-yidoor yadrub seedtah.

⁹Kulla l-cha'ab maattiin rigaabhum giddaam wa jaariyiin le l-unuf. Wa yakurbu naas abiid wa yilimmuuhum katiiriin misil al-ramla.

¹⁰Wa yahguru al-muluuk wa yichchammato le l-hukkaam. Wa yadhako le l-mudun al-gawiyiin wa yihawwuguuhum be radmiye wa yichiiluuhum.

¹¹Wa yaju wa yufuutu misil al-riih. Fi khataahum, yichiifu khuwwithum misil ilaahhum.»

Al-nabi battaan naada Allah

¹²Wa min zamaan, inta bas ma Allah Ilaahi al-Khudduus? Achaan da, aniina ma numuutu. Ya Allah, inta kallaft al-askar dool le yihaakumuuna. Ya jabalna al-yahmiina, inta bas jibtuhum le yi'aakhubuuna.

¹³Wa laakin inta khudduus! Ma tagdar tichiif al-charr wa la tahmal tichiif al-ta'ab yaji fi cha'abak. Wa maala inta tichiif al-khaayniin dool? Wa maala taskut wakit al-chariir yazrut al-saalih al-hu akheer minnah?

¹⁴Inta sawweet Bani Adam misil huut al-bahar wa misil al-zawaahif al-ma induhum siid.

¹⁵Wa l-adu yarmiihum fi charakah wa yamrughum kulluhum be l-jambaat wa yilimmuhum fi chabakatah. Wa khalaas, yafrah wa yinbasit.

¹⁶Wa fi chaan da, hu dabah dahiiye le charakah wa harrag bakhuur le chabakatah. Achaan beehum bas, hu kabbar gismah wa kattar ma'aachah.

¹⁷Wa be da, yamrug seefah min beetah wa yaktul al-umam bala mahanna ila l-abad.

Habaguug 2

¹Fi bakaan al-haraasa, ana niraakhib, wa nagiiif fi l-durdur be tuuli. Wa nichiiif chunu al-yuguulah Allah leyi wa kikkeef hu yurudd fi chakwiti.

Allah radda le l-nabi

²Wa Allah radda leyi wa gaal: «Aktib al-ru'ya di wa waddihha fi liihaanak achaan yagruuha be suhuula.

³Achaan al-ru'ya di, al-wakit al-muhaddad leeha lissaa' ma ja. Wa laakin akiid hi taji fi wakitha! Abadan ma takdib. Wa kan akhkharrat kula, arjaaha achaan akiid hi taji bala ta'khiir.

⁴Al-fachchaar ma yuguud nafsah adiil wa laakin be iimaanah, al-saalih yahya.

⁵Sahiih, al-khuna tukhuun wa l-raajil al-mutakabbir ma yagood saakit. Hu yaftah khachmah misil al-khabur wa ma yachba' misil al-moot. Wa hu lamma kulla l-umam aleyah wa khatta kulla l-chu'uub tihtah.

⁶Wa kulla l-naas dool ma yadurbu beyah masal walla? Wa ma yichchammato leyah walla?»

Al-azaab le l-yisawwi al-fasaala

Wa yuguulu :

«Al-azaab le l-yakhni nafsah be khumaam al-ma haggah. Wa da yagood lahaddi mata? Wa be da, hu yiziid al-duyuun fi raasah.

⁷Wa faj'atan, al-naas al-inta gala't maalhum yugummu min noomhum wa yirajjufuuk wa inta tabga khaniime fi iideehum.

⁸Wa misil inta nahabt umam katiiriin, al-chu'uub al-faddalo kulluhum yanhabook. Wa da, achaan inta katalat dimme wa jibt al-unuf fi l-balad wa fi l-hillaal wa kulla sukkaanhum.

⁹«Al-azaab le l-yaksab maal haraam wa yijiibah le aayiltah. Wa yabni beetah misil uchch foog achaan yinajji nafsah min iid al-chariir.

- ¹⁰Inta dammart chu'uub katiiriin wa be da, jibt al-eeb fi aayiltak wa jibt al-zanib le nafsak
- ¹¹Iahaddi l-hujaar min daakhil al-durdur yasrakho wa yachku wa l-maraadiis hana raas al-beet kula yuruddu leehum.
- ¹²«Al-azaab le l-yabni madiina be katil al-dimam wa yi'assis hille be zulum!
- ¹³Al-umam yakhdumu ziyaada le l-cheyy al-taakulah al-naar. Wa l-chu'uub yi'ayyu nufuushum fi l-cheyy al-ma indah faayde. Wa da ma min Allah al-Gaadir walla?
- ¹⁴Achaan al-ard tinmali be ma'rafat majd Allah misil al-bahar yinmali be almi.
- ¹⁵«Al-azaab le l-yazgi jaarah charaab mukhalbat be samm wa yisakkir al-aakhariin achaan yichiif ireehum.
- ¹⁶Wa inta tachba' be l-eeb fi badal al-charaf wa khalaas, tachrab wa tagood aryaan! Aywa, tachrab min kaas al-khadab al-fi iid Allah al-zeene wa l-eeb yikhatti charafak.
- ¹⁷Achaan al-unuf al-sawweetah fi Lubnaan yalhagak. Wa damaarak le l-bahaayim yijiib leek al-ru'ub. Achaan inta katala dimme wa sawweet al-unuf fi l-balad wa fi l-hillaal wa kulla sukkaanhum.
- ¹⁸Al-sanam al-yanjurah al-najjaar yanfa' chunu? Wa l-timsaal hana l-hadiid al-masbuub yi'allim illa l-kidib. Wa maala al-insaan yi'aamin be asnaam bukuum al-hu sawwaahum be iidah?
- ¹⁹«Al-azaab le l-yuguul le l-hatab:
 <Gumm min al-noom!> Wa le l-yuguul le l-hajar al-abkam:
 <Gumm wa hajji!> Humman dool ma yi'allumu cheyy. Sahiif, humman mujammaliin be dahab wa fudda wa laakin ma induhum ruuh.
- ²⁰Wa Allah kamaan gaa'id fi beetah al-mukhaddas. Khalli kulla sukkaan al-ard yaskutu giddaamah.»

Habaguug 3

Salaat Habaguug

- ¹Di salaat al-nabi Habaguug wa hi khine chakwa.
- ²Ya Allah, ana simi't beek wa khuft. Ya Allah, sawwi fi'ilak fi tuul al-siniin wa arrifna beyah fi tuul al-ayyaam. Wa fi wakit khadabak kula, arhamna.
- ³Wa l-Rabb ja min balad Teemaan. Aywa, al-Khudduus ja min jabal Faaraan. Wagfa. Majdah mala al-samaawaat wa chukrah khatta al-ard.
- ⁴Wa deyyah hu nuur chadiid wa barraaga tabrug marrateen min iidah wa da bas bakaan mullabbid izzah.

- ⁵Al-waba maachi giddaamah wa l-marad mulaggit derbah.
- ⁶Hu wagaf wa l-ard anhazzat wa hu chaaf wa l-umam rajjafo. Al-jibaal al-gadiimiin alfatfato wa l-hujaar al-daaymiin alkassaro wa l-duruub al-daaymiin hineeyah hu.
- ⁷Wa ana chift furgaan cha'ab Kuchaan bigo ma fiihum. Wa sataayir khiyam balad Midyaan anhazzo giddaamah.
- ⁸Ya Allah, wakit rikibt kheelak wa arabaatak hana l-nasur, khidibt khadab chadiid didd al-rujuul walla? Za'alak didd al-rujuul wa khadabak didd al-bahar walla?
- ⁹Inta salleet nubbaalak wa nachaachiibak wa da l-kalaam al-inta halaft beyah. Wagfa. Wa chaggagt al-ard wa l-rujuul marago.
- ¹⁰Wa l-jibaal chaafook wa rajafo. Wa l-matar sabba almi katiir lahaddi hiss al-bahar al-khariig ansama' wa hu haaj wa tala' lahaddi foog.
- ¹¹Wa min nuur nachaachiibak wa baragaan haribtak, al-harraay wa l-gamar wagafo bakaan waahid.
- ¹²Wa be khadab, inta raayikh fi l-ard wa be za'al, inta fajjakht al-umam.
- ¹³Wa inta maragt le tinajji cha'abak wa tinajji al-naadum al-inta masahtah wa darrajtah malik. Wa dammart beet al-chariir. Aywa, hu anhadam min raasah lahaddi asaasah. Wagfa.
- ¹⁴Wa inta ta'ant kubaaraat al-adu be nachaachiibhum halaalhum fi ruuseehum wakit humman jaayiin be sur'a misil al-riih le yichattutuuna be korooraak hana farah. Wa da misil yaakuluuna be achiir, aniina al-masaakiin.
- ¹⁵Wa inta fakkeet derib le kheelak fi lubb al-bahar wa fi ust al-mooj al-chadiid.
- ¹⁶Min ana simi't be jaytak, galbi rajaf wa min simi't hissak, chalaaliifi rajafo wa udaami maa'o. Wa ana wagaft bakaan waahid wa gaa'id narjif. Wa hassa', narja yoom al-diige al-yaji foog aduuna.
- ¹⁷Hatta kan al-tiin ma yinawwir wa chadar al-inab ma yalda wa l-zaytuun ma yugumm wa l-zere' ma yigawwim ma'aach wa l-khanam yabgo ma fiihum fi l-zariibe wa l-bagar yabgo ma fiihum fi l-door,
- ¹⁸be da kula, ana ninbasit be Allah wa nafrah be Ilaahi al-yinajjiini.
- ¹⁹Allah hu Rabbi wa gudurti wa hu sawwa rijileeni khufaaf misil rijle al-khazaala. Wa hu gaa'id yuguudni wa fi l-bakaan al-aali, yiwaddiini. Wasiie le kabiir al-khannaayiin: Le yikhannuuh be jigindiye.

Safanya

Safanya 1

¹Wa daahu kalaam Allah al-gaalah le Safanya wileed Kuuchi wileed Gadaalya wileed Amarya wileed Hizkhiya. Wa da fi ayyaam hukum Yuuchiya wileed Aamuun malik mamlakat Yahuuza.

Allah yi'aakhib sukkaan al-ard

²Daahu kalaam Allah: «Akiid nuguchch kulla cheyy min wjij al-ard.

³Nuguchch al-naas wa l-bahaayim wa nuguchch tuyuur al-sama wa huut al-bahar wa kulla cheyy al-yarmi al-aasiyiin fi isyaanhum. Wa nikammil al-naas min wjij al-ard.»
Wa da kalaam Allah.

Allah yugumm didd balad Yahuuza

⁴«Wa nimidd iidi didd balad Yahuuza wa didd kulla sukkaan Madiinat al-Khudus. Wa nikammil min al-bakaan da al-faddal min al-naas al-ya'abudu ilaah Ba'al wa khaddaamiinah wa rujaal diinah kula.

⁵Wa nuguchch al-naas al-yasjudu fi ruuse buyuuthum le khuwmaat al-sama. Wa nuguchch al-yasjudu leyi ana Allah wa yahalfu be usmi wa battaan yahalfu be usum sanam Muulak kula.

⁶Wa nuguchch al-yikhalluuni ana Allah wa l-ma yitaabu'uuni wa la yas'alo minni.»

⁷Askutu giddaam Allah al-Rabb achaan yoom Allah garrab. Allah jahhaz dahiiye wa khassas ma'zuumiinah.

⁸Wa Allah gaal: «Fi yoom al-dahiiye di, ana ni'aakhib al-kubaaraat wa iyaal al-malik wa kulla l-naas al-yalbaso khulgaan al-ajaanib le yitaabu'u aadaathum.

⁹Wa fi l-yoom da, ana ni'aakhib ayyi waahid al-yunutt atabat al-baab hana beet ilaahah le yicharrifah. Wa humman al-naas al-yamlo beet ilaahum be l-unuf wa l-khachch.

¹⁰Wa fi l-yoom da, fi Madiinat al-Khudus, yinsami' baki jamb baab al-Huut wa siraakh fi l-haara al-jadiide wa harakat damaar kabiir fi l-jibaal. Wa da kalaam Allah.

¹¹Abku be hizin, ya sukkaan haarat al-suug, achaan kulla l-tujjaar yiddammaro wa kulla l-yawzunu al-fudda yikammulu.

¹²Wa fi l-wakit da, ana nifattich fi lubb Madiinat al-Khudus be faanuus. Wa ni'aakhib kulla l-rujaal al-gaa'idiin fi zunuubhum misil al-khamar al-gaa'id fi rindiin. Humman yuguulu fi guluubhum:

«Allah ma yisawwi cheyy wa la kheer wa la charr.»

¹³Wa khalaas, khunaahum yabga khaniime wa buyuuthum yabgo kharaab. Humman yabnu buyuut wa laakin ma yaskunu fooghum. Wa yimaggunu jineenaat inab wa laakin ma yacharbo min khamarhum.»

Yoom Allah garrab

¹⁴Al-yoom al-kabiir hana Allah garrab. Hu garrab wa jaayi be sur'a. Wakit harakat yoom Allah tinsami', al-furraas kula yasrakho be chidde.

¹⁵Wa l-yoom da, yoom hana khadab wa yoom hana diige wa ta'ab. Hu yoom hana kharaab wa damaar wa yoom hana dalaam azrag kurum wa yoom hana sahaab adlam marra waahid.

¹⁶Wa da yoom darabaan al-buug wa korooraak al-harib didd al-mudun al-gawiyiin wa bakaanaathum hana l-muraakhaba.

¹⁷«Wa ana nidiss al-naas fi l-diige wa humman yuruukhu misil amyaaniin achaan humman aznabo diddi ana Allah. Wa dammuhum yidaffig misil almi fi l-turaab wa janaazaathum yichchattato misil al-ba'ar.»

¹⁸Wa la fuddithum wa la dahabhum yagdaru yinajjihum min yoom khadab Allah. Wa be naar khiirtah, kulla l-ard tahrag. Aywa, al-damaar da yabga chadiid lahaddi yikammil kulla sukkaan al-ard.

Safanya 2

Safanya yinaadi al-naas le l-tooba

¹Limmu wa fakkuru, ya naas al-umma al-ma ta'arfu eebku.

²Gabul ma tabgo misil al-uttaab al-chaayle al-riih wa gabul khadab Allah al-muhrig ma yalhagku wa gabul ma yaji al-yoom al-yanzil foogah khadab Allah,

³gummu fattuchu Allah, intu kulluku masaakiin al-ard al-gaa'idiin titabbugu gawaaniinah al-hu khattaahum. Fattuchu al-adaala wa maskunu nufuusku! Wa be da, mumkin tanjo fi yoom khadab Allah.

Allah yi'aakhib cha'ab al-kharib

⁴Madiinat Khazza takhrab wa hillit Achgaluun tiddammar. Wa sukkaan Achduud yaturduuhum gaayle wa madiinat Akhruun tabga ma fiiha.

⁵Al-azaab le sukkaan khachum al-bahar wa le l-umma al-jaaye min jaziirat Kiriit! Daahu kalaam Allah didduku: «Ya Kan'aan, ard al-Filistiyiin, ana nidammirki wa tabge faadiye min sukkaanki.

⁶Wa khachum al-bahar yabga kadaade bakaan hana sarha wa biyaar le l-ru'yaan wa zaraayib le l-khanam.

⁷Wa l-mantaga di tabga hint al-naas al-faddalo min Bani Yahuuza. Humman yasraho foogha wa be achiiye, yinjammo fi buyuut Achgaluun. Achaan ana Allah Ilaahum nugumm fi chaanhum wa nigabbilhum min balad al-khurba.»

Allah yi'aakhib cha'ab al-sabaah

⁸«Ana simi't mu'yaar Muwaab wa chamaatat Bani Ammuun al-gaa'idiin yi'ayyuru beyah cha'abi wa yiwassu'u arduhum fi turaab cha'abi.

⁹Wa fi chaan da, ana nahlif be usmi al-Hayy, Muwaab tiddammar misil Saduum wa Ammuun takhrab misil Amuura. Yabgo bakaan haskaniit wa nugra hint mileh wa kharaab ila l-abad. Wa l-faddalo min cha'abi yanhaboohum wa l-baagyiin min ummati yagla'o baladhum.» Wa da kalaam Allah al-Gaadir Ilaah Bani Israa'iil.

¹⁰Wa daahu al-yalgooh fi chaan istikbaarhum achaan humman ayyaro cha'ab Allah al-Gaadir wa wassa'o arduhum fi turaabhum.

¹¹Allah yikhawwifhum wa yidammir kulla ilaahaat al-ard. Wa kulla l-umam al-ba'iidiin yasjudu giddaamah, ayyi umma fi baladha.

Ikhaab naas al-wati wa l-munchaakh

¹²«Wa intu kula, ya l-Habachiyiin, seefi yaktulku.»

¹³Allah yarfa' iidah didd balad al-munchaakh wa yidammir balad Achuur. Madiinat Niinawa tabga ard kharbaane wa jafaaf misil al-sahara.

¹⁴Wa fi usutha, yunuumu al-bahaayim wa ayyi nafar hana haywaanaat. Am'akk wa amguggum yunuumu fi ruuse amadha wa hissuhum yinsami' fi l-chubbaak. Wa min baab ayyi beet, al-damaar yinchaaf wa hatab al-arz al-jammalo beyah buyuuthum daffag.

¹⁵Wa awwal, di madiinat al-farah al-gaa'ide be amaan. Wa hi gaalat fi nafisha: «Ana bas al-jamiile wa ma fi balaayi.» Hassa' chiifu! Hi bigat kharaab wa margad haywaanaat. Ayyi waahid al-yufuut jambaha yisaffir wa yihizz raasah min al-ajab.

Safanya 3

Al-Khudus ma sim'at kalaam Allah

¹Al-azaab le l-madiina al-malaane be l-zulum! Hi mu'aaride wa nijse.

²Hi ma sim'at kalaam Allah wa ma khassadat be l-adab. Hi ma atwakkalat ale Allah wa ma garrabat le Ilaahha.

³Wa fi usutha, kubaaraatha misil al-diidaan al-yikirru wa gudiyaaha misil maraaf'iin al-leel al-ma yikhallu cheyy le l-fajur.

⁴Wa anbiyaaha mustakbiriin wa khaayniin wa rujaal diinha ma yihtarumu al-mukhaddas wa yugummu be unuf didd churuut al-Tawraat.

⁵Wa laakin Allah lissaa' gaa'id fi l-madiina, hu aadil wa ma yisawwi zulum. Wa kulli sabaah, hu yiwassif charii'tah wa abadan ma yikhalliha. Wa laakin al-mujrim ma ya'arif al-eeb.

⁶Wa Allah gaal: «Ana kammalt al-umam wa dammart bakaanaathum hana l-muraakhaba. Ana kharabt chawaari'hum wa ma fi naadum al-yufuut beehum. Wa dammart mudunhum wa bigo faadiyiin min sukkaanhum.

⁷Wa ana gult:

«Akuun al-madiina di takhaaf minni wa tikhassid be l-adab. Wa be da, ana ma nikammilha wa la ni'aakhibha.» Wa laakin sukkaanha yibakkuru le yisawwu al-charr.»

⁸Wa daahu kalaam Allah: «Fi chaan da, arjooni! Yoom waahid, nugumm le l-khaniime. Achaan kharrart nilimm al-umam wa najma' al-mamaalik. Wa ninazzil fooghum za'ali wa kulla khadabi al-muhriig. Achaan be naar khiirti, kulla l-ard tahrag.»

Allah yikhayyir haal al-chu'uub

⁹«Wa khalaas, nitahhir lisaan al-chu'uub achaan kulluhum yinaadu be usmi ana Allah wa ya'abuduuni be galib waahid.

¹⁰Hatta min khaadi le buhuur balad al-Habacha, al-naas yaju ya'abuduuni. Aywa, al-naas al-ana chattattuhum yijiibu leyi hadaaya.»

Al-faddalo min al-cha'ab yabgo adiliin

¹¹«Ya cha'abi, fi l-yoom da ma talgo ayyi eeb be sabab kulla a'maalku al-beehum isiituuni. Achaan fi l-wakit da, namrug min usutku al-kuluufiyiin wa ma tistakbaro fi jabali al-mukhaddas.

¹²Wa ana nifaddil fi usutku naas masaakiin wa fagraaniin wa humman yalja'o tihit usum Allah.

¹³Wa l-faddalo min Bani Israa'iil ma yisawwu zulum wa ma yuguulu kalaam kidib wa ma yinlagi fi khuchuumhum kalaam khachch. Wa laakin humman yaakulu wa yunuumu be amaan wa ma fi naadum yibachtinuhum.»

Madiinat al-Khudus tafrah

¹⁴Zakhriti, ya Sahyuun al-misil bineeye! Asrakhe be farah, ya Israa'iil! Afrahe wa anbasti be kulla galibki, ya Madiinat al-Khudus al-misil bineeye!

¹⁵Allah rafa' al-ikhaab minki wa tarad udwaanki. Wa Allah malik Israa'iil hu zaatah gaa'id fi usutki wa battaan ma takhaafe min al-fasaala.

¹⁶Wa fi l-yoom da, yuguulu le Madiinat al-Khudus: «Ma takhaafe, ya Sahyuun, wa ma taksale.

17 Allah Ilaahki gaa'id fi usutki misil faaris al-yinajjiiki. Hu farhaan beeki wa fi chaan hubbah, hu yijaddidki wa hu yafrah beeki farah chadiid.»

18 Wa Allah gaal: «Ya cha'abi, ana nilimm al-naas al-ma gidro ayyado ma'aaku wa l-ba'iidiin minku wa namrug eebhum al-bigi leehum tagiil.

19 Fi l-wakit da, akiid nugumm didd kulla l-yita''ubuuku wa ninajji ma'duuriinku wa nilimm naasku al-chattatoohum. Nicharrifku wa usumku yabga taali' fi kulla l-buldaan al-fooghum ligiitu al-eeb.

20 Fi l-yoom da, ana nigabbilku wa fi l-wakit da, nilimmuku sawa. Chiifu! Nigabbilku min al-khurba wa usumku yabga taali' wa nicharrifku fi ust kulla chu'uub al-ard.»
Wa da, Allah bas gaalah.

Haggaay

Haggaay 1

Allah gaal yabnu beetah battaan

¹Fi l-yoom al-awwal hana l-chahar al-saadis fi l-sana al-taaniye hana hukum al-malik Daariyuus, Allah hajja be waasitat al-nabi Haggaay le Zarubaabil wileed Chaltiyiil wa le Yachuu' wileed Yuusaadikh. Wa Zarubaabil da hu haakim balad Yahuuza. Wa Yachuu' kamaan hu kabiir rujaal al-diin.

²Daahu Allah al-Gaadir gaal: «Al-cha'ab da gaalo kadar al-wakit al-yabnu foogah beet Allah battaan da lissaa' ma ja.»

³Wa khalaas, Allah hajja leehum battaan be waasitat al-nabi Haggaay wa gaal:

⁴«Hassa', intu taskunu fi buyuut al-jammaltuuhum be hatab wa laakin beet Allah gaa'id mudammar. Da adiil walla?»

⁵Wa hassa', daahu Allah al-Gaadir gaal: «Fakkuru fi haalitku.

⁶Intu teerabtu katiir wa ligiitu chiyya wa akaltu wa ma chibi'tu. Wa chiribtu wa ma riwiitu wa libistu wa gaa'idiin bardaaniin. Wa da misil ujritku dasseetuuha fi jeeb magduud.»

⁷Daahu Allah al-Gaadir gaal: «Fakkuru fi haalitku.

⁸Atla'o fi l-jabal wa jiibu hatab wa abnu beyah beeti battaan. Wa be da, ana nafrah beyah wa nibayyin foogah majdi. Wa da, Allah bas gaalah.

⁹Intu gaa'idiin tarjo intaaj katiir wa laakin ligiitu chiyya bas. Intu waddeetuuh fi buyuutku wa laakin ana nafakht foogah wa chattattah. Wa da fi chaan chunu? Da fi chaan beeti gaa'id mudammar wa laakin intu ankarabtu ayyi waahid fi bani beetah. Wa da kalaam Allah al-Gaadir.

¹⁰Wa fi chaan da, al-sama ma nazzalat matar wa l-ard ma antat intaaj.

¹¹Ana jibt al-jafaaf fi l-ard wa fi l-jibaa' wa fi l-ziraa'a wa fi jineenaat al-inab wa fi chadar al-zaytuun wa fi kulla intaaj al-ard. Wa l-naas wa l-bahaayim ma ligo natiijat khidmithum.»

¹²Wa khalaas, Zarubaabil wileed Chaltiyiil wa Yachuu' wileed Yuusaadikh kabiir rujaal al-diin wa kulla l-faddalo min al-cha'ab, kulluhum sim'o kalaam Allah Ilaahhum wa kalaam al-nabi Haggaay al-rassalah leehum Allah Ilaahhum. Wa l-cha'ab khaafo min Allah.

¹³Wa Haggaay rasuul Allah hajja le l-cha'ab hasab al-kalaam al-rassalah beyah Allah wa gaal: «Daahu kalaam Allah: <Ana ma'aaku.»»

¹⁴Wa Allah chajja' Zarubaabil wileed Chaltiyiil haakim balad Yahuuza wa Yachuu' wileed Yuusaadikh kabiir rujaal al-diin wa kulla l-faddalo min al-cha'ab. Wa humman jo wa gammo yakhdumu fi beet Allah al-Gaadir Ilaahhum

¹⁵fi yoom 24 hana l-chahar al-saadis fi l-sana al-taaniye hana hukum al-malik Daariyuus.

Haggaay 2

Allah yamla beetah be majd

¹Wa fi yoom 21 hana l-chahar al-saabi', Allah hajja be waasitat al-nabi Haggaay wa gaal:

²«Hajji le Zarubaabil wileed Chaltiyiil haakim balad Yahuuza wa le Yachuu' wileed Yuusaadikh kabiir rujaal al-diin wa le l-faddalo min al-cha'ab wa guul:

³«Yaatu minku intu al-gaa'idiin hayyiin al-yoom chaaf majd al-beet da zamaan? Wa keef chiftuuh al-yoom? Sahiih al-beet da ma ya'ajibku!»

⁴Wa hassa', daahu kalaam Allah: «Ya Zarubaabil wa ya Yachuu' wileed Yuusaadikh kabiir rujaal al-diin wa ya kulla cha'ab al-balad, chiddu heelku. Wa da kalaam Allah. Gummu le l-khidme achaan ana ma'aaku! Wa da kalaam Allah al-Gaadir.

⁵Wa hasab al-wa'ad al-waa'adtuku beyah wakit maragtu min balad Masir, ruuhi gaa'ide fi usutku. Ma takhaafo min cheyy!»

⁶Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Battaan wakit chiyya, ana nirajjif al-sama wa l-ard wa l-buhaar wa kulla l-dunya.

⁷Ana nirajjif kulla l-umam wa l-khuna hana kulla l-umam taji fi l-bakaan da wa ana namla kulla l-beet da be l-majd. Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

⁸Achaan kulla l-fudda hinti wa l-dahab kula hanaayi ana. Wa da kalaam Allah al-Gaadir.

⁹Al-majd hana l-beet da yabga ziyaada wa yufuut al-majd hana l-beet al-awwal. Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah. Wa fi l-bakaan da bas, ana nisabbit al-salaam.» Wa da kalaam Allah al-Gaadir.

Al-cha'ab annajjaso

¹⁰Wa fi yoom 24 hana l-chahar al-taasi' fi l-sana al-taaniye hana hukum Daariyuus, Allah hajja le l-nabi Haggaay.

¹¹Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «As'al rujaal al-diin chunu fikirhum fi l-gaanuun da.

¹²Kan naadum chaayil laham mukhaddas fi chaarib khalagah wa allammas be chaarib khalagah da laham aw churba aw khamar aw dihin aw ayyi akil aakhar, hal al-akil da yilkhaddas walla?» Wa rujaal al-diin gaalo: «La. Ma yilkhaddas.»

13Wa Haggaay gaal battaan: «Akuun naadum annajjas be sabab janaaza. Kan al-naadum da allamma al-achya dool, humman yinnajjaso walla?» Wa rujaal al-diin gaalo: «Aywa, yinnajjaso.»

14Wa Haggaay radda leehum wa gaal: «Daahu kalaam Allah: «Al-cha'ab da wa l-umma di, kulluhum misil da giddaami ana. Wa kulla khidmit iideehum wa ayyi cheyy al-yigaddumuuh leyi kula nijis.

15Hassa' da, fakkuru adiil min al-yoom le giddaam. Gabul ma khatteetu hajar foog hajar le tabnu beet Allah,

16haalitku kikkeef? Wakit macho yikiilu 20 kooro hana khalla min al-dabanga, ligo 10 bas. Wa wakit macho yikiilu 50 liitir hana khamar min al-assaara, ligo 20 bas.

17Wa ana darabt ziraa'itku be l-jafaaf wa l-barad wa l-nada al-yisooofinha. Wa be da kula, intu ma gabbaltu leyi. Wa da kalaam Allah.

18Fakkuru adiil min al-yoom le giddaam. Al-yoom da yoom 24 hana l-chahar al-taasi', al-yoom al-khatto foogah asaas beet Allah. Fakkuruuh adiil.

19Awwal ma faddal cheyy fi l-dabanga wa chadar al-inab wa l-tiin wa l-rummaan wa l-zaytuun kula ma jaabo cheyy. Wa laakin min al-yoom da, nibaarikku.»

Allah waa'ad Zarubaabil

20Wa fi nafs al-yoom, Allah hajja battaan le Haggaay wa gaal:

21«Guul le Zarubaabil haakim balad Yahuuza: «Ana nirajjif al-sama wa l-ard.

22Wa narmi karaasi al-mamaalik wa nidammir khuwwaat mamaalik al-umam. Wa narmi arabaathum hana l-harib wa l-raakbiin fooghum. Wa l-kheel wa l-raakbiin fooghum, narmiihum tihit. Ayyi waahid yumuut be seef akhuuh.

23Wa da kalaam Allah al-Gaadir. Wa fi l-yoom da, ya abdi Zarubaabil wileed Chaltiyiil, ana nichiiilak wa nukhuttak misil khitim fi iidi achaan inta bas ana azaltak.» Wa da kalaam Allah al-Gaadir.

Zakariiya

Zakariiya 1

Waajib Bani Israa'iil yigabbulu le Allah

¹Fi l-chahar al-taamin fi l-sana al-taaniye hana hukum Daariyuus malik balad Faaris, Allah hajja le l-nabi Zakariiya wileed Barakya wileed Iddu wa gaal leyah:

²«Ana Allah khidibt khadab chadiid didd juduudku.

³Hassa' da, hajji le Bani Israa'iil be kalaami ana Allah al-Gaadir wa guul leehum: «Daahu kalaam Allah al-Gaadir: "Gabbulu leyi wa ana kula nigabbil leeku." Wa da Allah al-Gaadir bas gaalah.

⁴Ma tabgo misil juduudku. Zamaan, al-anbiya hajjo leehum be kalaami ana Allah al-Gaadir wa gaalo leehum yigabbulu leyi wa yikhallu deribhum al-fasil wa amalhum al-fasil. Wa laakin humman ma khatto baalhum leyi wa la sim'o kalaami. Wa da kalaam Allah.

⁵««Ween juduudku? Wa l-anbiya yi'iichu ila l-abad walla?

⁶Wa laakin kalaami wa churuuti al-ana amart beehum abiidi al-anbiya, lihgo juduudku. Wa humman gabbalo leyi wa gaalo: "Allah al-Gaadir kharrar yi'aamilna hasab deribna wa amalna. Wa da bas al-cheyy al-hu sawwaah."»»

Ru'yat al-kheel

⁷Wa fi yoom 24 hana chahri 11 al-usmah Chabaat fi l-sana al-taaniye hana hukum Daariyuus, Allah hajja battaan leyi ana al-nabi Zakariiya wileed Barakya wileed Iddu.

⁸Fi l-leele di, ana chift ru'ya. Ana chift raajil raakib fi juwaad ahmar wa waagif fi usut chadar al-waadi. Wa waraayah fi kheel humur wa chugur wa buyud be rukkaabhum.

⁹Wa ana sa'alt al-malak al-gaa'id yihajji leyi wa gult: «Ya siidi, humman dool yaatumman?» Wa l-malak gaal: «Ana ni'ooriik humman dool yaatumman.»

¹⁰Wa l-raajil al-waagif fi lubb chadar al-waadi gaal: «Humman dool Allah rassalaahum le yuruukhu kulla l-ard.»

¹¹Wa rukkaab al-kheel hajjo le malak Allah al-waagif fi ust al-chadar wa gaalo leyah: «Daahu aniina rukhna kulla l-ard wa ligiinaaha gaa'ide fi raaha wa jumma.»

¹²Wa malak Allah hajja wa gaal: «Ya Allah al-Gaadir, min muddit 70 sana inta khidibt le Madiinat al-Khudus wa hillaal balad Yahuuza. Mata tarhamhum?»

¹³Wa Allah radda le l-malak al-gaa'id yihajji leyi wa anta radd adiil wa muchajji'.

¹⁴Wa ba'ad da, al-malak al-gaa'id yihajji leyi gaal: «Ballikh! Daahu Allah al-Gaadir gaal:

«Ana indi mahabba chadiide le Madiinat al-Khudus wa jabal Sahyuun.

15 Wa laakin ana khidibt khadab chadiid didd al-umam al-mustakbiriin wa murtaahiin. Achaan wakit ana khidibt chiyya didd Bani Israa’iil, al-umam dool aamaloohum be charr katiir.»

16 Wa fi chaan da, daahu Allah gaal: «Ana nigabbil le Madiinat al-Khudus be mahanna. Wa Madiinat al-Khudus yigaawusuuha le l-bani wa beeti yinbani fiiha battaan.» Wa da kalaam Allah al-Gaadir.

17 Wa l-malak gaal leyi: «Battaa ballikh! Daahu Allah al-Gaadir gaal:

«Hillaal hanaayi yinmalu battaan be l-kheer wa nihinn battaan fi Sahyuun wa na’azil battaan Madiinat al-Khudus.»»

Ru’yat al-guruun wa l-haddaad

18 Wa battaan rafa’t raasi wa chift ru’ya. Wa daahu chift arba’a guruun.

19 Wa ana sa’alt al-malak al-gaa’id yihajji leyi wa gult: «Humman dool chunu?» Wa hu radda leyi wa gaal: «Dool al-guruun al-chattato sukkaan balad Yahuuza wa balad Israa’iil wa Madiinat al-Khudus.»

20 Wa ba’ad da, Allah chawwafaani arba’a haddaad.

21 Wa ana gult: «Humman dool jo bisawwu chunu?» Wa hu gaal leyi: «Al-guruun dool humman bas al-chattato sukkaan balad Yahuuza lahaddi naadum fiiha ma yagdar yarfa’ raasah. Wa laakin al-haddaad dool jo le yirajjufu wa yikassuru guruun al-umam wa dool al-umam al-rafa’o guruunhum didd balad Yahuuza le yichattutu sukkaanha.»

Zakariiya 2

Ru’yat al-habil al-yigaawusu beyah

1 Wa battaan ana rafa’t raasi wa chift ru’ya. Wa daahu chift sabi wa indah fi iidah habil al-yigaawusu beyah.

2 Wa ana sa’altah wa gult leyah: «Inta maachi ween?» Wa hu gaal leyi: «Maachi nigaawis Madiinat al-Khudus le na’arif urdaha wa tuulha kam.»

3 Wa ba’ad da, al-malak al-gaa’id yihajji leyi gamma maachi wa malak aakhar ja laagaah.

4 Wa l-malak al-awwal gaal le l-aakhar: «Ajri hajji le l-sabi da wa guul leyah: «Madiinat al-Khudus tagood maftuuha bala durdur achaan al-naas wa l-bahaayim bigo katiiriin fi usutha.»

5 Wa daahu kalaam Allah: «Ana zaati nukuun leeha durdur hana naar muhawwigha. Wa fi usutha, nukuun majdaha.»»

Allah yinaadi cha’abah al-fi l-khurba

⁶Daahu kalaam Allah: «Yalla! Yalla! Intu al-ana chattattuku fi l-jiihaat al-arba'a, arrudu min balad al-munchaakh! Wa da kalaam Allah.

⁷Yalla! Ya Sahyuun! Inti al-saakne fi Baabil al-misil bineeye, arridi min hinaak!»

⁸Majd Allah rassalaani ana Zakariiya didd al-umam al-nahabooku wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Ayyi naadum al-yilammisku da misil limis wald eeni.

⁹Aywa, daahu narfa' iidi didduhum hatta abiidhum kula yanhaboohum.» Wa be da, ta'arfu kadar Allah al-Gaadir, hu bas rassalaani.

¹⁰Daahu kalaam Allah: «Zakhriti wa afrahe, ya Sahyuun al-misil bineeye, achaan daahu ana jaayi naskun fi usutki.

¹¹Wa fi l-yoom da, umam katiiriin yinkarbu foogi ana Allah. Wa yabgo cha'abi halaali. Wa ana naskun fi usutku.» Wa be da, ta'arfu kadar Allah al-Gaadir, hu bas rassalaani leeku.

¹²Wa balad Yahuuza tabga hint Allah halaalah misil gismah fi l-ard al-mukhaddasa wa hu ya'azil battaan Madiinat al-Khudus.

¹³Khalli kulla makhluug hayy yaskut giddaam Allah achaan hu marag min maskanah al-mukhaddas.

Zakariiya 3

Ru'ya tukhuss kabiir rujaal al-diin

¹Wa ba'ad da, Allah chawwafaani Yachuu' kabiir rujaal al-diin waagif giddaam malak Allah. Wa Iblis al-tahhaam waagif be nuss al-zeene hana Yachuu' le yathamah.

²Wa malak Allah gaal le Iblis: «Khalli Allah yisakkitak, ya Iblis! Aywa, khalli Allah yisakkitak, hu al-azal Madiinat al-Khudus. Wa kan le l-raajil da, hu ma misil muchhaab al-chaalooch min al-naar walla?»

³Wa Yachuu' waagif giddaam al-malak wa laabis khulgaan waskhaaniin.

⁴Wa l-malak amar wa gaal le l-waagfiin jambah: «Sillu minnah khulgaanah al-waskhaaniin.» Wa ba'ad da, gaal le Yachuu': «Chiif, ana najjeetak min zambak. Khalli yilabbusuuk khulgaan hana iid.»

⁵Wa gaal battaan: «Khalli yukhuttu fi raasah kadmuul taahir.» Wa khalaas, labbasooh khulgaan wa khatto kadmuul taahir fi raasah. Wa malak Allah waagif fi l-bakaan da.

⁶Wa khalaas, malak Allah kallam le Yachuu' wa gaal:

⁷«Daahu Allah al-Gaadir gaal:

«Kan tichiil derbi wa tahfad khidimti, inta bas tahkim fi beeti wa tiraakhib fi fadaayti kula. Wa ana nantiik bakaan ambeen al-aakhariin al-waagfiin hini.»»

Allah yirassil abdash al-binaaduuh Bizre

⁸«Asma', ya Yachuu' kabiir rujaal al-diin wa kulla rujaal al-diin al-tihtak. Intu zaatku alaama hana l-cheyy al-yukuun. Daahu gariib ana nirassil abdi al-binaaduuh Bizre.

⁹Chiifu al-hajar al-khaali al-khatteetah giddaam Yachuu'. Wa fi l-hajar, fi sab'a uyuun. Wa daahu ana zaati nanguch foogah nagich. Wa fi yoom waahid bas, nuguchch khata al-balad di. Wa da kalaam Allah al-Gaadir.

¹⁰Wa fi l-yoom da, ayyi waahid minku ya'azim jaarah le yagood be l-salaama fi lubb jineentah hana l-inab wa l-tiin.» Wa da kalaam Allah al-Gaadir.

Zakariiya 4

Ru'yat al-faanuus wa chadar al-zaytuun

¹Wa l-malak al-gaa'id yihajji leyi gabbal ja wa gawwamaani misil yigawwumu naadum min al-noom.

²Wa hu gaal leyi: «Gaa'id tichiif chunu?» Wa ana gult: «Gaa'id nichiiif faanuus kulla ke hana dahab wa l-bakaan al-yusubbu foogah al-dihin gaa'id min foog leyah wa indah sab'a tiyeesaat al-induhum sab'a niiraan.

³Wa jaay wa jaay le l-bakaan al-yusubbu foogah al-dihin, nichiiif chadar itneen hana zaytuun, al-waahide be l-zeene wa l-aakhara be l-isra.»

⁴Wa ana sa'alt al-malak al-gaa'id yihajji leyi wa gult: «Da ma'anaatah chunu, ya siidi?»

⁵Wa l-malak gaal: «Al-cheyy al-gaa'id tichiifah da, ma'anaatah ma ta'arfah walla?» Wa ana gult: «La, ya siidi.»

⁶Wa khalaas, hu gaal leyi: «Allah hajja le Zarubaabil wa gaal:

«Al-khidme di ma be khuwwa wa la be gudra wa laakin be ruuhi ana. Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

⁷Inta tahsib nafsak kabiir, ya l-jabal? Giddaam Zarubaabil taga' wa tabga sahale bas. Wa kan Zarubaabil yijiib aakhir hajar le yabnu beeti, al-naas yi'itu wa yuguulu:

«Mabruuk! Mabruuk le l-hajar!»»

⁸Wa Allah hajja leyi ana Zakariiya wa gaal:

⁹«Iideen Zarubaabil khatto asaas al-beet da wa iideenah bas yikammuluuh.» Wa be da, ta'arfu kadar Allah al-Gaadir bas rassalaani leeku.

¹⁰«Ma tahguru yoom hana bidaaya sakhayre. Tafraho wakit tichiifu fi iid Zarubaabil durdumt al-hadiid al-yigaawusu beyah.» Wa l-niiraan al-sab'a hana l-faanuus dool yimassulu uyuun Allah al-gaa'idiin yiraakhubu kulla l-ard.

11 Wa battaan, ana sa'alt al-malak wa gult: «Chadar al-zaytuun al-itneen al-ana chiftah jaay wa jaay le l-faanuus be l-zeene wa l-isra, ma'anaatah chunu?»

12 Wa sa'altah le taani marra wa gult: «Chunu ma'ana hana l-furuu' al-itneen hana chadar al-zaytuun al-gaa'idiin jamb al-majaari al-itneen hana l-dahab al-yisiil minhum al-dihin al-dahbi?»

13 Wa hu radda leyi wa gaal: «Ma ta'arif ma'anaatah walla?» Wa ana gult: «La, ya siidi.»

14 Wa khalaas, hu gaal leyi: «Dool yimassulu al-rujaal al-itneen al-masahoohum be l-dihin wa khassasoozum le yagiifu gidzaam Allah siid kulla l-ard.»

Zakariya 5

Ru'yat al-kitaab al-malfuuf al-taayir

1 Wa battaan ana rafa't raasi wa chift ru'ya. Wa daahu chift kitaab malfuuf taayir.

2 Wa l-malak gaal leyi: «Gaa'id tichiif chunu?» Wa ana gult: «Gaa'id nichiiif kitaab taayir tuulah 20 duraa' wa urdah 10 duraa'.»

3 Wa khalaas, hu gaal leyi: «Fi l-kitaab da, maktuuba foogah al-la'ana al-nazalat fi kulla l-balad. Wa be nussah al-waahid, ayyi sarraag yaturduuh wa be nussah al-aakhar, ayyi naadum al-yahlif be kidib kula yaturduuh.

4 Wa daahu kalaam Allah al-Gaadir: «Ana nazzalt al-la'ana di achaan tadkhul wa taskun fi beet al-sarraag wa fi beet al-naadum al-yahlif be usmi be kidib. Wa tidammir al-beet lahaddi maraadiisah wa asaasah.»»

Ru'yat al-guffa

5 Wa l-malak al-gaa'id yihajji leyi gaddam wa gaal leyi: «Arfa' raasak wa chiif al-cheyy al-jaayi da.»

6 Wa ana sa'altah wa gult: «Da chunu?» Wa hu gaal leyi: «Di l-guffa al-foogha zunuub hana kulla naas al-balad.»

7 Wa tawwaali, tabag hana hadiid anrafa' min khachum al-guffa wa daahu fiyah mara gaa'ide fi lubbaha.

8 Wa l-malak gaal: «Al-mara di, hi timassil al-fasaala.» Hu lazzaaha daakhal fi l-guffa wa sadda khachum al-guffa be l-tabag hana l-hadiid da.

9 Wa ba'ad da, ana rafa't raasi wa chift ru'ya. Wa daahu chift awiin itneen jaayaat. Al-riih gaa'ide tihijj fi janaaheehin wa janaaheehin misil janaahe abunkhanam. Wa hinna chaalan al-guffa wa taaran beeha ambeen al-sama wa l-ard.

10 Wa ana sa'alt al-malak al-gaa'id yihajji leyi wa gult: «Ween yiwaddan al-guffa di?»

¹¹Wa hu gaal leyi: «Yiwaddanha fi balad Baabil al-fasle le yabnu leeha beet al-ibaada. Wa hinaak yisawwu leeha asaas wa yukhuttuuha foogah.»

Zakariya 6

Ru'yat arabaat al-harib

¹Wa battaan rafa't raasi wa chift ru'ya. Wa daahu chift arba'a arabaat hana harib marago min been jibaal itneen hana nahaas.

²Al-araba al-awwalaaniye kaarriinha kheel humur wa l-taaniye kaarriinha kheel zurug.

³Wa l-taalta kaarriinha kheel buyud wa l-raab'e kaarriinha kheel rugut wa gaadriin.

⁴Wa ana sa'alt al-malak al-gaa'id yihajji leyi wa gult: «Humman dool yimassulu chunu, ya siidi?»

⁵Wa l-malak radda leyi wa gaal: «Humman dool yimassulu riih al-sama al-tusuug ale l-jiihaat al-arba'a, al-maarge min hadarat Allah siid kulla l-ard.

⁶Wa arabat al-kheel al-zurug tamchi ale balad al-munchaakh. Wa l-kheel al-buyud yitaabu'uuhum. Wa l-kheel al-rugut kamaan yamchu ale balad al-junuub.

⁷Wa l-kheel al-gaadriin dool marago le yamchu yuruukhu al-ard. Wa Allah gaal leehum: «Amchu ruukhu al-ard.» Wa humman macho raakho al-ard.»

⁸Wa ba'ad da, Allah naadaani be hiss aali wa gaal: «Chiif! Al-yamchu fi balad al-munchaakh yihaddu khadabi fi l-balad di.»

Yisawwu taaj le kabiir rujaal al-diin

⁹Wa Allah hajja leyi wa gaal:

¹⁰«Akhbal al-hadaaya al-jaaboohum Haldaay wa Tuubiiya wa Yada'ya min al-naas al-waddoohum fi l-khurba. Al-yoom bas, inta zaatak amchi fi beet Yuuchiiya wileed Safanya achaan al-talaata rujaal dool dallo hinaak wakit jo min Baabil.

¹¹Wa akhbal minhum hadaaya al-fudda wa l-dahab wa dugg beehum taaj. Wa khuttah fi raas kabiir rujaal al-diin Yachuu' wileed Yuusaadikh.

¹²«Wa guul le Yachuu': «Daahu Allah al-Gadir gaal:

“Daahu al-raajil al-binaaduuh Bizre wa tihit rijileenah yabzur kulla cheyy wa hu yabni beet Allah battaan.

¹³Aywa, hu bas yabni beet Allah wa hu bas al-yalbas khalag al-muluk wa yagood fi kursiih wa yahkim. Wa raajil al-diin kula yagood jamb kursiih wa ambeenaathum humman al-itneen fi muwaafaga kaamile.”»

¹⁴«Wa yukhuttu al-taaj da fi beeti ana Allah wa yizzakkaro beyah Haldaay wa Tuubiiya wa Yada'ya wa l-kheer al-sawwaah wileed Safanya.»

15 Wa naas ba'idiin yaju yabnu battaan beet Allah. Wa be da, ta'arfu kadar Allah al-Gaadir bas rassalaani ana Zakariiya leeku. Wa da yukuun kan intu tasma'o adiil kalaam Allah Ilaahku.

Zakariiya 7

Al-adaala muhimme min al-siyaam

1 Wa fi l-yoom al-raabi' hana l-chahar al-taasi' al-usmah Kislu fi l-sana al-raab'e hana hukum al-malik Daariyuus, Allah hajja le Zakariiya.

2 Wa Beet Iil Charaasar khaayid askar al-malik wa askarah rassalo naas le yachhado Allah.

3 Wa rassaloohum achaan yas'alo rujaal al-diin fi beet Allah al-Gaadir wa l-anbiya wa yuguulu: «Awwal aniina gaa'idiin nusuumu wa nabku fi l-chahar al-khaamis achaan nizzakkaro damaar hana beet Allah. Wa hassa' da, waajib nisawwuuh walla la?»

4 Wa daahu Allah al-Gaadir hajja leyi wa gaal:

5 «Guul le kulla cha'ab al-balad wa le rujaal al-diin:

«Wakit sumtu wa hizintu fi l-chahar al-khaamis wa l-sabi', wa da min muddit 70 sana, siyaamku da leyi ana walla?»

6 Wa wakit akaltu wa chiribtu, ma le nufuusku bas walla?»

7 Allah hajja misil da be waasitat al-anbiya hana zamaan. Wa da wakit sukkaan Madiinat al-Khudus wa hillaalha al-muhawwigiinha gaa'idiin fi raaha wa saharat Nagab wa sahalat Chafiila malaaniin be sukkaan.

8 Wa Allah hajja leyi wa gaal:

9 «Daahu Allah al-Gaadir gaal:

«Ahkumu be l-hagg wa l-adaala wa khalli ayyi waahid yisawwi le akhuuh al-kheer wa l-rahma.

10 Ma tazulmu al-armala wa la l-atiim wa la l-ajjabi wa la l-miskiin. Wa khalli naadum ma yichiil niye le yisawwi al-fasaala le akhuuh.»

11 Wa laakin humman abo ma yukhuttu baalhum. Gawwo ruuseehum wa saddo udneehum achaan ma yasma'o.

12 Wa humman gawwo galibhum misil hajar achaan ma yasma'o churuut al-Tawraat wa l-kalaam al-Allah al-Gaadir rassalah leehum be waasitat ruuhah wa be waasitat al-anbiya hana zamaan. Wa da bas sabab al-khadab al-chadiid hana Allah al-Gaadir.

13 Wa fi chaan da, Allah al-Gaadir gaal: «Misil ana naadeethum wa humman ma sim'ooni, humman kula yinaaduuni wa ana ma nasma'hum.

14Wa ana chattattuhum ale kulla l-umam al-abadan ma ya'arfuuhum. Wa ba'ad chattattuhum, al-balad khirbat wa ma fi al-yamchi leeha wa la l-yaji minha. Wa baladhun al-samhe di, sawwooha kharaab.»

Zakariiya 8

Allah yidoor yibaarik cha'abah

1Wa daahu Allah al-Gaadir hajja leyi wa gaal:

2«Indi khiira chadiide le jabal Sahyuun wa nihibbah be mahabba chadiide.» Wa da Allah al-Gaadir bas gaalah.

3Wa daahu Allah gaal: «Ana nigabbil fi jabal Sahyuun wa naskun battaan fi usut Madiinat al-Khudus. Wa Madiinat al-Khudus yinaaduuha Madiinat al-Amaan. Wa jabal Allah al-Gaadir yinaaduuh al-jabal al-mukhaddas.»

4Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Al-chiyyaab wa l-ajaayiz battaan yagoodu fi chawaari' Madiinat al-Khudus. Wa ayyi waahid asaatah fi iidah achaan aacho umur tawiil.

5Wa chawaari' al-madiina yinmalu be l-awlaad wa l-banaat al-gaa'idiin yal'abo fooghum.»

6Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Hassa' fi l-wakit da, intu al-faddaltu min cha'abi, tahsubu al-cheyy da gaasi walla? Wa laakin ana ma nahsibah gaasi.» Wa da kalaam Allah al-Gaadir.

7Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Aywa, ana ninajji cha'abi min balad al-sabaah wa min balad al-kharib.

8Ana nijjibhum wa yaskunu battaan fi usut Madiinat al-Khudus. Humman yabgo cha'abi wa ana nabga Ilaahum be amaan wa adaala.»

9Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Chiddu heelku! Min wakit khatteetu asaas beet Allah al-Gaadir le tabnu al-beet da battaan, gaa'idiin tasma'o kalaam al-anbiya.

10Gabul ma badeetu al-khidme di, khidmit al-naas ma indaha faayde wa khidmit al-bahaayim kula ma indaha natiija. Ma fi amaan le l-yamchu wa l-yaju wa da be sabab al-adu. Wa ana khalleet kulla l-naas ayyi waahid yugumm didd akhuuh.»

11Wa daahu kalaam Allah al-Gaadir. «Wa laakin hassa' le l-faddalo min al-cha'ab, ana ma nabga leehum misil awwal.

12Hassa' nazra' al-salaam wa jineenit al-inab talda wa l-ard tanti intaajha wa l-sama tinazzil matar. Wa nanti kulla l-cheyy da misil warasa le l-faddalo min al-cha'ab.

13Ya Bani Yahuuza wa Bani Israa'iil, awwal intu bigiitu la'ana fi ust al-umam. Wa laakin hassa', ninajjiiku wa tabgo baraka. Ma takhaafo, chiddu heelku!»

¹⁴Achaan daahu Allah al-Gaadir gaal: «Awwal, ana kharrart nita''ibku achaan juduudku khaddabooni. Wa fi l-wakit da, ana ma khalleet kharaari. Wa da Allah al-Gaadir bas gaalah.

¹⁵Wa hassa', ana khalleet kharaari hana l-ta'ab wa kharrart nisawwi al-kheer le naas Madiinat al-Khudus wa le Bani Yahuuza wa be da, ma takhaafo.

¹⁶Daahu al-cheyy al-waajib tisawwuuh. Kallumu ambeenaatku be l-sahiih. Wa fi charii'itku, ahkumu be l-hagg wa be l-adaala al-tijjib al-salaam.

¹⁷Ma tichiilu niiye le tisawwu al-fasaala ambeenaatku wa ma tihibbu al-haliife be kidib achaan kulla l-achya dool, ana nakrahhum.» Wa da kalaam Allah.

Ayyaam al-siyaam yabgo ayyaam al-iid

¹⁸Wa Allah al-Gaadir hajja leyi wa gaal:

¹⁹«Daahu Allah al-Gaadir gaal:

«Ayyaam al-siyaam hana l-chahar al-raabi' wa l-chahar al-khaamis wa l-chahar al-saabi' wa l-chahar al-aachir yabgo le Bani Yahuuza ayyaam iid al-yi'ayyuduuhum be suruur wa farha. Wa laakin hibbu al-hagg wa l-salaam.»»

²⁰Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Battaan yaju chu'uub wa sukkaan min hillaal katiiriin.

²¹Wa sukkaan hille waahide yamchu le sukkaan hille aakhara. Wa yuguulu:

«Yalla namchu nachhado Allah. Khalli nifattuchu Allah al-Gaadir.» Wa yuruddu leehum wa yuguulu:

«Aywa, aniina kula namchu!»

²²Wa chu'uub katiiriin wa umam gawiyiin yaju fi Madiinat al-Khudus le yifattuchu Allah al-Gaadir wa yachhadooh.»

²³Wa daahu Allah al-Gaadir gaal: «Fi l-wakit da, yaju min al-umam achara rujaal ayyi waahid be lukhkhithah. Wa kulla l-rujaal dool yakurbu daayir khalag hana waahid min al-Yahuud wa yachhadooh wa yuguulu leyah: «Khalluuna namchu ma'aaku achaan simi'na kadar al-Rabb gaa'id ma'aaku.»»

Zakariiya 9

Allah yihaakim kulla l-buldaan

¹Al-muhaakama al-kallam beeha Allah nazalat fi balad Hadraak wa wagafat fi madiinat Dimachkh. Achaan Allah yichiif kulla Bani Adam, ma gabaayil Bani Israa'iil bas.

²Wa l-muhaakama di taji le madiinat Hamaat al-gariib le Dimachkh. Wa taji le mudun Suur wa Seeda al-sukkaanhum induhum hikma kabiire.

³Sukkaan Suur bano leehum himaaye wa lammo fudda katiire misil al-turaab wa dahab katiir misil tiinat al-chawaari’.

⁴Wa daahu al-Rabb yagla’ minhum kulla cheyy wa yarmi himaayithum fi l-bahar wa l-madiina zaatha, al-naar taakulha.

⁵Madiinat Achgaluun tichiif wa takhaaf wa Khazza tittanna ziyaada min al-waja’ wa Akhruun achamha yingati’. Wa yaktulu malik Khazza wa Achgaluun ma yaskunuuha battaan.

⁶Wa Allah gaal: «Al-ajaanib yaskunu Achduud wa nidammir istikbaar al-Filistiyyiin.

⁷Namrug min khachumhum al-laham al-fatiis wa min sunuunhum al-laham al-haraam. Al-yifaddulu minhum yabgo hineeyi ana Ilaahum wa yabgo khachum beet ambeen Bani Yahuuza. Wa naas Akhruun yindammo le cha’abi misil al-Yabuusiyyiin.

⁸Wa ana nukhutt mu’askari jamb ardi wa nahrisha min al-udwaan al-maachiin wa l-jaayiin. Wa ayyi mudaayig ma yaji foogha battaan achaan hassa’ eeni foogha.»

Al-malik al-yijiib al-salaam

⁹«Ya Sahyuun al-misil bineeye, afrahe ziyaada! Iiti be farah, ya Madiinat al-Khudus al-misil bineeye! Daahu malikki jaayi leeki. Hu aadil wa munnasir. Hu miskiin wa raakib fi humaar, fi dahach wileed humaara.

¹⁰Ana nidammir arabaat al-harib fi turaab Afraayim wa kheel al-duwaas fi Madiinat al-Khudus wa nikassir nubbaal al-harib. Wa l-malik da yikallim be l-salaam le l-umam wa sultitah tamchi min al-bahar al-Mayyit lahaddi l-bahar al-Abyad wa min bahar al-Furaat lahaddi aakhir al-ard.»

¹¹Wa Allah gaal: «Be sabab mu’aahadati al-sawweetha ma’aaku be damm al-dahaaya, ana namrug masaajiinku min al-sijin al-bigi leehum misil nugra bala almi.

¹²Ya l-masaajiin al-induku acham, gabbulu fi l-bakaan al-gawi. Hassa’ nikhabbirku kadar nikaffiiku ta’abku marrateen.

¹³Bani Yahuuza yabgo leyi nubbaal wa gabiilat Afraayim yabgo leyi nachaachiib. Ya Sahyuun, ana nigawwim rujaalki wa nisawwiihum misil seef al-faaris didd subyaan balad al-Yuunaan.»

¹⁴Wa Allah yibiin min foog le cha’abah wa nuchchaabah yabrug misil barraaga. Allah al-Rabb yadrub al-buug wa yaji be riih chadiide min al-junuub.

¹⁵Allah al-Gaadir yahmi cha’abah wa humman yidammuru wa yakharbu al-adu be hujaar al-miglaa’. Wa yacharbo wa yikooruku misil sakkaara. Wa yinmalu be damm udwaanhum misil kaas al-yuruchchu beyah guruun al-madbah.

¹⁶Wa Allah Ilaahum yinajji cha’abah fi l-yoom da, misil raa’i yinajji khanamah. Achaan humman yiraaru fi ardah misil hujaar khaaliyyiin al-yiraaru fi taaj.

¹⁷Aywa, humman yafraho ziyaada wa yabgo jamiiliin marra waahid! Wa l-gameh yi'akkil al-subyaan wa l-khamar al-jadiid yikabbir al-banaat.

Zakariya 10

Allah yisabbit cha'abah fi arduhum

¹As'alo Allah achaan yinazzil leeku matar al-richaach fi waktah. Allah bas yikawwin al-sahaab wa yinazzil matar katiir. Wa le ayyi insaan kula, hu yigawwim ma'aach fi zer'ah.

²Laakin kan tas'alo al-asnaam, yuruddu be l-fasaala wa l-chawwaafiin yihajju be kidib. Hilimhum kula ma sahih wa yisabburuuku be khachch. Wa fi chaan da, alcha'ab aayriin misil al-khanam wa ti'ibo be sabab ma induhum raa'i.

³«Khadabi yanzil didd ru'yaanhum wa ni'aakhib kubaaraathum al-misil tuyuus. Aywa, ana Allah al-Gaadir nidaafi' le Bani Yahuuza al-misil khanami. Wa ana nisawwiihum misil juwaad aziim fi l-harib.

⁴Wa min Bani Yahuuza, yamurgu khuyyaad wa humman chudaad misil hajar al-asaas wa saabtiin misil witid al-kheema wa gawiyiin misil nubbaal al-harib.

⁵Humman yihaarubu misil furraas al-yifajjukhu aduum misil tiinat al-chawaari'. Humman yihaarubu achaan ana Allah ma'aahum wa hatta siyaad al-kheel kula, al-eeb yikhattiihum.

⁶«Ana nigawwi Bani Yahuuza wa ninajji zurriiyit Yuusuf. Wa nigabbilhum fi baladhum achaan hanneet fooghum misil awwal abadan ma abeethum. Achaan ana Allah Ilaahum wa nakhbal salaathum.

⁷Naas gabiilat Afraayim yabgo misil furraas wa yinmalu be l-farah misil al-chirbo al-khamar. Wakit yichiifuuhum, iyaalhum yinbastu wa guluubhum yafraho fi chaan Allah.

⁸Wa ana nisaffir leehum le nilimmuhum achaan ana fadeethum. Humman yaldo wa yabgo katiiriin min awwal.

⁹Ana chattattuhum fi ust al-chu'uub wa laakin fi l-bakaan al-ba'iid kula, yizzakkarooni. Humman yi'iichu hinaak ma'a iyaalhum wa ba'adeen, yigabbulu fi arduhum.

¹⁰Ana nigabbilhum min balad Masir wa min balad Achuur, nilimmuhum. Wa nisabbithum fi balad Gil'aad wa Lubnaan lahaddi al-ard ma titimmuhum.

¹¹Humman yagta'o bahar al-ta'ab wa ana Allah nadrub al-mooj fi ust al-bahar wa kulla almi al-Niil al-khariig yikammil. Istikbaar Achuur yiddamar wa asaas muluk Masir tilkassar.

¹²Nichaddid cha'abi be gudurti ana Allah wa be usmi, yi'iichu wa ya'abuduuni.» Wa da kalaam Allah.

Zakariiya 11

Al-buldaan al-gawiyiin yiddammaro

¹Ya Lubnaan, aftahe biibaanki wa khalli al-naar tahrig chadarki hana l-arz!

²Ya chadar al-sarwi, abku be hizin achaan chadar al-arz addammar wa l-kharaab lihig al-chadar al-aziimiin dool. Ya chadar al-balluut hana Baachaan, abku be hizin achaan al-khaaba al-dalma waga'at fi l-turaab.

³Asma'o! Al-ru'yaan yabku be hizin achaan bakaanhum al-aziim khirib. Asma'o! Al-diidaan yikirru achaan khaabat al-Urdun khirbat.

Masal al-ru'yaan al-itneen

⁴Wa daahu Allah Ilaahi gaal: «Sarrih khanam al-juzur.

⁵Wa l-yachru al-khanam dool yadbahoom wa ma yandamo leehum. Wa l-yibii'uuhum yuguulu: «Baarak Allah! Daahuuni khani!» Wa l-yasraho beehum kula ma induhum leehum mahanna.

⁶Wa ana kulla battaan ma indi ayyi mahanna le sukkaan al-balad! Wa daahu ana nisallim ayyi naadum fi iid jaarah wa ayyi naadum fi iid malikah. Wa l-muluuk yakharbu al-balad wa laakin ana ma ninajji naadum min iidhum!» Wa da kalaam Allah.

⁷Wa khalaas, ana saraht le l-tujjaar be khanamhum hana l-juzur. Wa chilt itneen dugul. Al-awwalaani sammeetah Rida wa l-taani sammeetah Wihda. Wa khalaas, saraht be l-khanam.

⁸Wa fi chahar waahid, ana taradt ru'yaanhum al-talaata. Wa fi l-akhiir, ma gidirt nahmal tujjaar al-khanam. Wa kan leehum humman kula, bakhadooni.

⁹Wa khalaas, ana gult leehum: «Battaan ma nasrah leeku. Khalli al-yumuutu, yumuutu! Wa l-yiwadduru, yiwadduru! Wa l-faddalo kamaan, khalli yil'aakalo ambeenaathum!»

¹⁰Wa ana karabt dugli Rida wa kassartah le nangud al-mu'aahada al-sawweetha ma'a kulla l-chu'uub.

¹¹Wa fi l-yoom da, ana nagadtaha. Wa tujjaar al-khanam al-gaa'idiin yichiifuuni irfo kadar fi'ili da hasab kalaam Allah.

¹²Wa khalaas, ana gult leehum: «Kan ya'ajibku, kaffuuni ujurti. Wa kan ma ya'ajibku, khalaas khalluuh.» Wa humman wazano leyi ujurti wa kaffooni talaatiin hajar fudda.

¹³Wa Allah gaal leyi: «Yichiifu da bas al-ujra al-adiil leyi walla? La! Mustahiil! Azgulha le l-haddaadi!» Wa ana chilt al-talaatiin hajar fudda wa zagaltuhum le l-haddaadi al-fi beet Allah.

¹⁴Wa ba'ad da, kassart dugli al-taani Wihda le nangud al-alaakha ambeen Bani Yahuuza wa Bani Israa'iil.

¹⁵Wa Allah gaal leyi: «Amchi battaan wa sawwi nafsak misil raa'i mukhaffal.

¹⁶Daahu ana nukhutt raa'i fi l-balad di. Al-khanamaay al-muwaddire, hu ma lammaah beeha. Wa l-tiwaddir kula, hu ma yifattichha. Wa l-tinkasir kula, hu ma yi'aalijha. Wa l-aafe kula, hu ma yisarrihha. Wa laakin hu yaakul al-khanam al-sumaan wa yigatti' dalaafeehum.

¹⁷Al-azaab le l-raa'i al-ma adiil al-yikhalli al-khanam! Khalli al-seef yadrub iidah wa yigidd eenah al-zeene! Khalli iidah taybas wa eenah al-zeene tumuut!»

Zakariiya 12

Allah yinajji Madiinat al-Khudus

¹Daahu al-muhaakama al-kallam beeha Allah fi chaan Bani Israa'iil. Wa da kalaam Allah al-falla al-samaawaat wa assas al-ard wa khalag al-ruuh fi daakhal al-insaan. Wa hu gaal:

²«Daahu ana nisawwi Madiinat al-Khudus misil kaas al-yisakkir kulla l-chu'uub al-mujaawiriinha. Wa naas Yahuuza kula yabga leehum misil da, wakit yihaasuru Madiinat al-Khudus.

³Wa fi l-yoom da, ana nukhutt Madiinat al-Khudus gidzaam kulla l-chu'uub misil hajar kabiir al-abadan ma yagdaro yarfa'ooh. Wa ayyi naadum al-yihaawil yarfa'ah, yinjarih. Wa kulla umam al-ard yilimmu wa yugummu didd al-hajar da.

⁴«Wa fi l-yoom da, kulla l-kheel niliff raashum wa nadrub agul rukkaabhum. Wa laakin le Bani Yahuuza, nukhutt eeni fooghum wa le kulla kheel al-chu'uub kamaan, nadrubhum be l-ama. Wa da kalaam Allah.

⁵Wa chuyuukh Yahuuza yuguulu fi nufuushum: «Sukkaan Madiinat al-Khudus ligo gudrithum min Allah al-Gaadir Ilaahhum.»

⁶«Wa fi l-yoom da, ana nisawwi chuyuukh Yahuuza misil kaanuun malaan naar tihit koom hana hatab aw misil naar al-mugabbide fi rubta hana ganaadiil. Wa humman yaakulu zeene wa isra kulla l-chu'uub al-mujaawiriinlum. Wa laakin sukkaan Madiinat al-Khudus yaskunu fi madiinithum.

⁷Wa ana Allah ninajji fi l-awwal aayilaat Bani Yahuuza. Wa be da, charaf zurriiyit Dawuud wa sukkaan Madiinat al-Khudus ma yabga ziyaada min charaf aayilaat Bani Yahuuza.

⁸«Wa fi l-yoom da, ana Allah nahmi sukkaan Madiinat al-Khudus hatta al-da'iif minlum kula yabga chadiid misil al-malik Dawuud. Wa zurriiyit Dawuud yalgo ihtiraam misli ana al-Rabb wa misil malak Allah al-maachi gidzaamlum.

⁹«Wa fi l-yoom da, ana nichiiil niiye achaan nidammir kulla l-umam al-yaju yahjumu Madiinat al-Khudus.

¹⁰Wa ninazzil fi zurriiyit Dawuud wa fi sukkaan Madiinat al-Khudus ruuh hana rahma wa du'a. Wa yichiifu aleyi ana al-humman ta'anooni be amalhum al-cheen al-misil harba. Humman yahzano leyah misil hizin al-wileed al-wahiid wa yabku leyah misil baki le l-wileed al-bikir.

¹¹«Wa fi l-yoom da, al-hizin yabga chadiid fi Madiinat al-Khudus misil hizin Haddaad Rimmuun fi kadaadit Magiddu.

¹²Wa l-balad tahzan, ayyi khachum beet wiheedah. Khachum beet zurriiyit Dawuud yahzano wiheedhum wa awiinum wiheedhin. Khachum beet zurriiyit Naataan yahzano wiheedhum wa awiinum wiheedhin.

¹³Khachum beet zurriiyit Laawi yahzano wiheedhum wa awiinum wiheedhin. Khachum beet Chim'i yahzano wiheedhum wa awiinum wiheedhin.

¹⁴Wa kulla khuchuum buyuut al-aakhariin yahzano wiheedhum wa awiinum wiheedhin.»

Zakariiya 13

¹«Wa fi l-yoom da, tamrug een almi al-tikhassil zurriiyit Dawuud wa sukkaan Madiinat al-Khudus min zunuubhum wa najaasithum.»

Al-naas al-yitnabba'o be khachch

²Wa daahu kalaam Allah al-Gaadir: «Fi l-yoom da, ana nuguchch min al-balad asaame al-asnaam wa battaan ma yihajju beehum abadan. Wa natrud min al-balad al-anbiya al-yihajju be khachch wa ruuh al-munajjasa.

³Wa kan naadum gaa'id yitnabba' be khachch, khalaas abuuu wa ammah al-wildooh yuguulu leyah: «Waajib tumuut achaan inta gaa'id tuguul kalaam khachch be usum Allah.» Wa khalaas, abuuu wa ammah al-wildooh, yat'anooh wakit hu gaa'id yitnabba'.

⁴«Wa fi l-yoom da, al-eeb yakrub ayyi nabi be sabab ru'yitah wakit hu gaa'id yitnabba'. Wa be da, battaan ma yalbas khalag al-nabi le yukhuchch al-naas.

⁵Wa ayyi waahid yuguul: «Ana ma nabi, ana harraati bas. Achaan charooni misil abid wakit ana sabi.»

⁶Wa laakin yuguulu leyah: «Chunu juruuh al-nabi al-fi sadrak dool?» Wa hu yurudd: «Ana ligiit al-juruuh dool fi beet rufgaani bas.»»

Al-raa'i wa l-khanam

⁷Daahu kalaam Allah al-Gaadir: «Ya seef, gumm didd raa'iiyi. Aywa, gumm didd gariibi! Adrub al-raa'i wa l-khanam yichittu wa nadrub hatta al-dugaag kula.

⁸Wa khalaas fi kulla l-balad, al-itneen tilit min al-naas yinfaslu wa yumuutu wa laakin al-tilit al-waahid yifaddil. Wa da kalaam Allah.

⁹Wa l-tilit al-faddal da, nukhuttah fi l-naar wa nisaffiih misil yisaffu al-fudda wa nakchifah misil yakchufu al-dahab. Wa humman yinaadu usmi wa ana nurudd leehum. Wa ana nuguul leehum:

«Intu tabgo cha'abi.» Wa humman yuguulu:

«Allah bas yabga Ilaahna.»»

Zakariiya 14

Allah yisabbit hukmah fi l-ard

¹Daahu yoom Allah yaji fi Madiinat al-Khudus. Yanhabooha wa yilgaasamo al-khaniime fi lubbaha

²Ana nilimm kulla l-umam fi Madiinat al-Khudus le yihaarubuuha. Wa yichiilu al-madiina wa yanhabo al-buyuut wa yarugdu ma'a l-awiin be gu. Wa nuss sukkaan al-madiina yiwadduuhum fi l-khurba wa laakin al-faddalo kamaan yikhalluuhum fi l-madiina.

³Wa ba'ad da, Allah yugumm wa yihaarib al-umam dool misil hu haarab fi ayyaam al-harib al-faato.

⁴Wa fi l-yoom da, Allah yagiif fi jabal al-Zaytuun sabaah le Madiinat al-Khudus. Wa jabal al-Zaytuun yinchagga min usut min al-sabaah lahaddi l-kharib wa yabga waadi kabiir ziyaada. Wa nuss al-jabal yikaskis ale l-munchaakh wa nussah al-aakhar yikaskis ale l-wati.

⁵Wa khalaas, intu ti'arrudu be l-waadi ambeenaat al-jibaaal dool achaan al-waadi yiwassil lahaddi Asal. Wa ti'arrudu misil arradtu min al-zilzaal fi ayyaam hukum Uzziya malik mamlakat Yahuuza. Wa ba'ad da, Allah Ilaahi yaji ma'a kulla saalihiinah.

⁶Wa fi l-yoom da, ma fi nuur wa la barid wa la talaj.

⁷Wa da yukuun yoom waahid wa Allah bas ya'arif al-yoom da. Wa foogah ma fi nahaar wa la leel. Fi l-makhrif kula, al-deyy yidawwi.

⁸Wa fi l-yoom da, almi saafi yajri min Madiinat al-Khudus. Nussah yajri ale l-bahar al-Mayyit fi l-sabaah wa nussah yajri ale l-bahar al-Abyad fi l-kharib. Wa yajri misil da fi wakt al-khariif wa l-chite.

⁹Wa khalaas, Allah yiwassif kadar hu malik foog kulla l-ard. Wa fi l-yoom da, al-naas ya'arfu kadar Allah hu waahid wa usmah kula waahid bas.

¹⁰Wa kulla l-balad tikhayyir wa tabga mustawiye wa khadra min Gaba' fi l-munchaakh lahaddi Rimmuun junuub Madiinat al-Khudus. Wa laakin Madiinat al-Khudus tukuun fi l-aali fi bakaanha. Wa huduudha yamchu min baab Banyaaamiin

lahaddi l-baab al-Gadiim wa lahaddi baab al-Rukun. Wa yamchu min beet al-muraakhaba hana Hananiil lahaddi assaaraat al-inab hana l-malik.

11 Wa yaskunuuha wa abadan ma yikhassusuuha le l-damaar battaan. Wa Madiinat al-Khudus tagood be amaan.

12 Wa daahu al-waba al-Allah yadrub beyah kulla l-chu'uub al-haarabo Madiinat al-Khudus. Hu yi'affin jisimhum wakit humman waagfiin be tuulhum. Wa uyuunhum yi'affunu fi lubb nugaarhum wa lisneehum yi'affunu fi lubb khuchuumhum.

13 Wa fi l-yoom da, Allah yibarjil al-chu'uub dool marra waahid. Ayyi waahid yakrub akhuuh wa yiddaawaso ambeenaathum.

14 Wa Bani Yahuuza kula yihaarubu fi Madiinat al-Khudus. Wa khalaas, yilimmu be katara al-khuna hana kulla l-umam al-mujaawiriin hum misil al-dahab wa l-fudda wa l-khulgaan.

15 Wa nafs al-waba da yadrub hatta l-kheel wa l-bikhaal wa l-jumaal wa l-hamiir wa kulla l-bahaayim al-gaa'idiin fi mu'askar al-adu.

16 Wa khalaas, kulla l-naas al-faddalo hayyiin min al-umam al-gammo didd Madiinat al-Khudus yamchu ayyi sana yasjudu giddaam al-malik wa hu Allah al-Gaadir. Wa yi'ayyudu iid al-Lagaadiib.

17 Wa laakin gabaayil al-ard al-ma yamchu Madiinat al-Khudus le yasjudu giddaam al-malik wa hu Allah al-Gaadir, al-matar ma yanzil leehum.

18 Wa kan gabaayil Masir ma yamchu, khalaas Allah yadrubhum be nafs al-waba al-darab beyah al-umam al-abo ma yamchu yi'ayyudu iid al-Lagaadiib.

19 Wa da bas yabga al-ikhaab le Masir wa le kulla l-umam al-abo ma yamchu yi'ayyudu iid al-Lagaadiib.

20 Wa fi l-yoom da, jursaan al-kheel kula yaktubu fooghum: «Khaass le Allah.» Wa hatta al-buraam al-fi beet Allah kula yabgo mukhassasiin misil al-kiisaan al-yuruchchu beehum damm al-dahaaya al-yukhuttuum giddaam al-madbah.

21 Wa ayyi burma fi Madiinat al-Khudus wa balad Yahuuza tabga mukhassasa le Allah al-Gaadir. Wa l-naas al-yaju yigaddumu dahaaya, yagdaru yirakkubu dahaayaahum fi ayyi waahide min al-buraam dool. Wa fi l-yoom da, battaan ma fi tujjaar fi lubb beet Allah al-Gaadir.

Malaakhi

Malaakhi 1

¹Di hi al-muhaakama al-kallam beeha Allah le Bani Israa'iil be waasitat al-nabi Malaakhi.

Mahabbat Allah le cha'abah

²Allah gaal: «Ana nihibbuku.» Wa laakin intu gultu: «Kikkeef na'arfu kadar inta tihibbina?» Wa daahu kalaam Allah: «Sahiih, Isuu akhu jidduku Yaakhuub. Wa laakin ana habbeet Yaakhuub

³wa abeet Isuu. Ana sallamt jibaaal zurriiyit Isuu le l-kharaab wa ard warasatah sawweetha kadaade le l-ba'aachiim.»

⁴Akuun zurriiytah naas Adoom yuguulu: «Sahiih, baladna addammarat wa laakin aniina nigabbulu nabnuuha battaan.» Daahu Allah al-Gaadir gaal: «Khalli humman yabnuuha! Ana nidammirha battaan. Wa yisammuuha balad al-Fasaala wa cha'abha yisammuum al-Cha'ab al-Allah Yakhdab aleehum Daayman.

⁵Wa intu tichiifu be uyuunku wa tuguulu: «Allah kabiir wa yahkim lahaddi khaadi min huduud balad Israa'iil kula.»»

Zanib rujaal al-diin

⁶«Al-walad yikarrim abuuha wa l-abid yihtarim siidah. Wa kan ana abu, ween al-karam al-waajib leyi? Wa kan ana siid, ween al-ihтираam al-waajib leyi? Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah. Ya rujaal al-diin, intu hagartu usmi. Wa be da kula, intu gultu: «Kikkeef hagarna usmak?»

⁷Wa gaddamtu akil nijis fi madbahi. Wa be da kula, intu gultu:

«Kikkeef aniina najjasnaah?» Wa da achaan madbahi ana Allah, ja'altuuh mahguur.

⁸Wa kan bahiime amyaane tigaddumuuha dahiiye, da ma fasil walla? Wa kan bahiime arja aw mardaane tigaddumuuha dahiiye, da ma fasil walla? Khalaas, gaddumuuha le haakimku! Hal hu yarda beeku walla? Hal hu yakhbalku walla? Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

⁹Wa hassa' da, dawwartu ridaayi ana al-Rabb achaan narhamku. Wa laakin al-dahaaya al-nijskiin dool, intu bas gaddamtuuhum. Wa misil da, ana nakhbalku walla? Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

¹⁰Akheer tisiddu biibaan beeti achaan ma tigabbudu naar fi madbahi le tigaddumu dahaaya bala faayde! Ana ma narda beeku wa ma nakhbal min iideeku ayyi dahiiye.» Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

¹¹«Min bakaan taluu' al-harraay lahaddi bakaan waguu'ha, usmi kabiir fi ust al-umam. Wa fi ayyi bakaan, yiharrugu leyi bakhuur wa yijiibu dahiiye taahire achaan usmi kabiir fi ust al-umam. Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

¹²Wa laakin intuu ma ahtaramtuuni, wakitu ja'altu madbahi ana al-Rabb nijis wa l-akil al-foogah kulla mahguur.

¹³Wa battaan intuu gultu: <Chiifu al-bachtana di!> Wa hagartuuni ana Allah. Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah. Wa tijiibu bahaayim al-saragtuuhum aw uruj aw mardaaniin wa tigaddumuuhum leyi dahaaya. Humman dool nakhbalhum min iideeku walla?» Wa da, Allah bas gaalah.

¹⁴«Mal'uun al-khachchaach al-indah dakar saalim fi doorah wa le yitimm wa'adah, yadbah le l-Rabb bahiime ma'duura. Ana malik kabiir wa kulla l-umam yakhaafo minni!» Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

Malaakhi 2

Allah yihazzir rujaal al-diin

¹«Wa hassa' da, ya rujaal al-diin, ana nihazzirku.

²Wa kan ma tasma'ooni wa la tizzakkarooni fi guluubku le timajjudu usmi, ana nal'anku wa naj'al barakaatku la'ana. Aywa, naj'al barakaatku la'ana achaan intuu ma karramtuuni fi guluubku. Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

³Wa daahu nihazzir zurriiyitku wa nadrubku be ba'ar fi wujuuhku wa da l-ba'ar hana dahaaya a'yaadku. Wa yidaffuguuku barra ma'a l-ba'ar da!

⁴«Khalaas, a'arfu kadar ana hazzartuku le nisabbit mu'aahadati ma'a zurriiyit Laawi. Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

⁵Wa mu'aahadati ma'a l-Laawiyiin, hi hint haya wa salaam. Wa ana anteetha leehum achaan yakhaafo minni. Aywa, humman khaafo minni wa rajafo giddaami.

⁶Wa khuchuumhum kallamo be wasaaya al-hagg wa lisaanhum ma hajja kalaam fasil. Wa humman macho ma'aayi be l-salaam wa l-adaala wa gabbalo naas katiiriin min al-zanib.

⁷«Wa ayyi raajil diin, waajib lisaanah yahfad al-ma'rafa wa min khachmah, al-cha'ab yasma'o churuut al-Tawraat achaan hu rasuul Allah al-Gaadir.

⁸Wa laakin intuu tarraaftu min derbi wa waddartu naas katiiriin be ta'liimku. Wa nagadtu mu'aahadati ma'a l-Laawiyiin. Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

⁹Wa khalaas, ana kula nisawwiiku mahguuriin wa makruuhiin giddaam kulla l-cha'ab achaan intuu ma titaabu'u derbi wa tidangusu al-charii'a.»

Bani Yahuuza tallago awiinum

¹⁰Aniina kullina, abuuna ma waahid walla? Wa Ilaah waahid bas ma khalagaana walla? Wa maala al-waahid yukhuun al-aakhar wa ma nihtarumu mu'aahadat Allah ma'a abbahaatna?

¹¹Bani Yahuuza nagado al-mu'aahada wa sawwo al-haraam fi Israa'iil wa fi Madiinat al-Khudus. Achaan humman ma ahtaramo al-bakaan al-mukhaddas al-Allah yiriidah wa akhado awiin al-ya'abudan ilaahaat aakhariin.

¹²Ayyi naadum al-yisawwi misil da, Allah yafsulah wa yamurgah min mujtama' zurriiyit Yaakhuub hatta kan hu yigaddim dahaaya le Allah al-Gaadir kula.

¹³Wa daahu al-cheyy al-taani al-gaa'idiin tisawwuuh. Be dumuu'ku tamlo madbah Allah. Tabku wa taguntu achaan hu ma gaa'id yifakkir fi dahaayaaku wa ma yakhbalhum abadan min iideeku.

¹⁴Wa intu gultu: «Maala ma yakhbal dahaayaana?» Wa da achaan Allah chaahid beenak wa been marit chabaabak al-inta khuntaha. Hi martak al-muraafgeek wa indak ma'aaha mu'aahada gawiiye.

¹⁵Ma fi naadum indah agul al-yisawwi al-cheyy da. Wa waajib naadum yisawwi chunu? Yifattich yalda iyaal fi lubb cha'ab al-Rabb. Angar'u! Ma tukhuunu awiin chabaabku.

¹⁶Wa Allah Ilaah Bani Israa'iil gaal: «Ana nakrah al-talaag. Achaan kan naadum tallag martah da misil sawwa unuf wa mala khalagah be damm. Angar'u! Ma tisawwu al-khiyaana.» Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

Allah yirassil rasuulah

¹⁷Wa za''altu Allah be kalaamku al-katiir. Wa intu gultu: «Kikkeef za''alnaah be kalaamna?» Wa za''altuuh be kalaamku al-buguul: «Ayyi naadum kan yisawwi fasil, da adiil giddaam Allah wa l-naas al-misil dool bas Allah yiriidhum!» Wa battaan gultu: «Al-Ilaah al-yahkim be l-adaala da gaa'id yisawwi chunu?»

Malaakhi 3

¹Wa Allah al-Gaadir gaal: «Daahu nirassil rasuuli wa hu yi'addil al-derib giddaami. Wa tawwaali, al-Rabb al-intu gaa'idiin tifattuchu be acham yadkhul fi beetah al-mukhaddas. Daahu jaayi rasuul al-mu'aahada al-gaa'idiin tarjooh.»

²Yaatu yagdar yahmal yoom jaytah? Wa yaatu yagdar yagiif be tuulah wakit yibiin? Achaan hu misil naar al-tagta' al-hadiid le yisaffuuh wa hu misil al-saabuun al-yikhassil nadiif.

³Hu misil al-sayyaakhi al-yagta' wa yisaffi al-fudda. Yitahhir al-Laawiyiin misil yisaffi al-fudda wa l-dahab. Wa humman yabgo hineey Allah wa yigaddumu leyah dahaaya be l-adaala.

⁴Wa khalaas, Allah yarda be dahaaya hana naas balad Yahuuza wa sukkaan Madiinat al-Khudus misil fi l-ayyaam al-faato wa l-siniin al-zamaan.

⁵«Wa ana nigarrib leeku le l-charii'a. Wa tawwaali, nachhad fi l-sahhaariin wa l-zannaayiin wa l-yahalfu be kidib wa l-yazulmu al-khaddaam wa l-armala wa l-atiim wa l-yakhto fi l-ajjabi. Wa humman dool kulluhum ma yakhaafo minni.» Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

Gabbulu le Allah

⁶«Ana Allah ma nikhayyir. Wa be da, intu kula ya zurriiyit Yaakhuub, ma tikammulu.

⁷Min wakit abbahaatku, intu ba''adtu min churuuti wa ma tabbagtuuhum. Gabbulu leyi wa ana kula nigabbil leeku.» Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah. Wa intu gultu: «Kikkeef nigabbulu leek?»

⁸Wa Allah gaal: «Hal insaani yagdar yukhuchch al-Rabb walla? Wa laakin intu khachcheetuuni wa gultu: «Kikkeef aniina khachcheenaak?» «Wa da achaan ma kaffeetu al-uchuur wa l-zaka.

⁹Wa be da, intu gaa'idiin tihit al-la'ana achaan khachcheetuuni ana, intu kulla l-umma.

¹⁰Wa jiibu al-uchuur tamaamiin fi makhazan beeti achaan akil katiir yinlagi fi l-beet da. Wa be da, jarrubuuni wa chiifu kikkeef naftah leeku biibaan al-sama wa ninazzil leeku al-baraka al-ma indaha hadd.» Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

¹¹«Wa fi chaanku, ana nidammir al-hacharaat wa abadan ma yaakulu intaaj arduku wa jineenaat inabku kula yantu intaajhum. Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

¹²Wa kulla l-umam yinaaduuku al-mubaarakiin achaan intu taskunu fi balad al-farah.» Wa da, Allah al-Gaadir bas gaalah.

Yoom Allah yiwassif adaaltah

¹³Wa Allah gaal: «Kalaamku diddi bigi chadiid.» Wa laakin intu gultu: «Chunu al-kalaam al-gulna diddak?»

¹⁴Wa intu gultu bataan: «Ibaadat al-Rabb ma indaha faayde. Chunu naksabooh kan nitabbugu wasiiyaatah wa nuruukhu be hizin giddaam Allah al-Gaadir?»

¹⁵Wa hassa', aniina ninaadu al-mustakbiriin bas al-mubaarakiin. Aywa, al-yisawwu al-fasaala yanjaho. Humman jarrabo al-Rabb wa be da kula, cheyy ma ja leehum.»

¹⁶Wa fi l-wakit da, al-naas al-yakhaafo min Allah hajjo ambeenaathum. Wa Allah simi' kalaamhum adiil. Wa giddaamah, katabo fi kitaab al-zikra asaame hana l-naas al-yakhaafo min Allah wa yikarrumu usmah.

¹⁷Wa Allah al-Gaadir gaal: «Fi l-yoom al-nugumm foogah, humman yabgo hineeyi ana halaali. Wa nihinn fooghum misil naadum yihinn fi wiledah al-yakhdim leyah.

¹⁸Wa be misil da, tichiifu min jadiid al-faraga been al-saalih wa l-aasi wa been al-ya'abud al-Rabb wa l-ma ya'abudah.»

Malaakhi 4

Yoom Allah jaayi

¹Wa Allah al-Gadir gaal: «Daahu al-yoom da jaayi haami misil al-furun. Wa kulla l-mustakbiriin wa l-aasiyiin yabgo misil al-gechch. Wa l-yoom al-jaayi da yahrihum wa la yikhalli leehum irig wa la firi'.

²Wa laakin leeku intu al-khaayfiin minni, adaalti tatla' leeku misil al-harraay wa deyyaha yijiib al-chifa. Wa intu tamurgu wa tinattutu misil ajjaal marago min zariibithum.

³Fi l-yoom al-nugumm foogah, intu tifajjukhu al-aasiyiin wa yabgo misil rumaad tihit rijleeku.» Wa da, Allah al-Gadir bas gaalah.

Allah waa'ad be jayyit Iliyaas

⁴«Azzakkaro kitaab al-Tawraat al-anteetah le abdi Muusa fi jabal Huuriib. Wa le kulla Bani Israa'iil, anteethum gawaaniin wa churuut.

⁵«Daahu ana nirassil leeku al-nabi Iliyaas wa da gubbaal yoom Allah ma yaji wa l-yoom da aziim wa mukhiif.

⁶Wa hu yijiib al-salaam been al-abbahaat wa iyaalhum wa been al-iyaal wa abbahaathum. Wa misil da, ma naji nidammir al-balad.»

Chadian, Arabic - Bible - New Testament

Matta

Matta 1

Juduud al-Masiih

- ¹Daahu gurma hana juduud Isa al-Masiih ibn Dawuud ibn Ibraahiim.
- ²Ibraahiim wilid Ishaakh wa Ishaakh wilid Yaakhuub wa Yaakhuub wilid Yahuuza wa akhwaanah.
- ³Wa Yahuuza wilid Faaris wa Zaarah wa ammuhum Taamaar. Wa Faaris wilid Hasruun. Wa Hasruun wilid Raam.
- ⁴Wa Raam wilid Aminadaab. Wa Aminadaab wilid Nahchuun. Wa Nahchuun wilid Salmuun.
- ⁵Wa Salmuun wilid Bu'aaz wa amm Bu'aaz hi Raahaab. Wa Bu'aaz wilid Ubeed wa amm Ubeed hi Ra'uus. Wa Ubeed wilid Yassa.
- ⁶Wa Yassa wilid Dawuud al-malik. Wa Dawuud wilid Suleymaan wa amm Suleymaan, awwal hi marit Uriiya.
- ⁷Wa Suleymaan wilid Rahab'aam. Wa Rahab'aam wilid Abiiya. Wa Abiiya wilid Asa.
- ⁸Wa Asa wilid Yahuuchafat. Wa Yahuuchafat wilid Yuuraam. Wa Yuuraam wilid Uzziya.
- ⁹Wa Uzziya wilid Yuutaam. Wa Yuutaam wilid Ahaaz. Wa Ahaaz wilid Hizkhiya.
- ¹⁰Wa Hizkhiya wilid Manassa. Wa Manassa wilid Aamuun. Wa Aamuun wilid Yuuchiiya.
- ¹¹Wa Yuuchiiya wilid Yuyakiin wa akhwaanah wa da fi l-zaman al-foogah waddo Bani Israa'iil fi l-khurba fi balad Baabil.
- ¹²Wa ba'ad waddoohum fi Baabil, Yuyakiin wilid Chaltiyiil. Wa Chaltiyiil wilid Zarubaabil.
- ¹³Wa Zarubaabil wilid Abihuud. Wa Abihuud wilid Aliyaakhim. Wa Aliyaakhim wilid Azuur.
- ¹⁴Wa Azuur wilid Saduukh. Wa Saduukh wilid Akhiim. Wa Akhiim wilid Aliyuud.
- ¹⁵Wa Aliyuud wilid Ali'aazar. Wa Ali'aazar wilid Mattaan. Wa Mattaan wilid Yaakhuub.

16Wa Yaakhuub wilid Yuusuf. Wa Yuusuf da raajil Mariyam wa Mariyam wildat Isa al-binaaduuh al-Masiih.

17Wa khalaas min Ibraahiim lahaddi Dawuud, hasabo 14 juduud. Wa min Dawuud lahaddi l-wakit al-waddo foogah al-Yahuud fi Baabil, hasabo 14 juduud. Wa min wakit waddo al-Yahuud fi Baabil lahaddi waaluudit al-Masiih, hasabo 14 juduud.

Waluudit al-Masiih

18Daahu taariikh waluudit Isa al-Masiih. Wa ammah usumha Mariyam wa Mariyam di hi bineeye udriiye wa raajil waahid usmah Yuusuf karab raasha. Wa gubbaal ma yichiilha, hi bigat khalbaane be gudrat al-Ruuh al-Khudduus.

19Wa Yuusuf raajilha da, hu naadum saalih wa ma yidoor yi'ayyibha gidzaam al-naas. Wa achaan da, hu chaal niye yitalligha be achiir.

20Wa wakit hu lissaa' gaa'id yifakkir fi l-kalaam da, waahid min malaa'ikat Allah ja leyah fi ru'ya wa gaal: «Ya Yuusuf wileed Dawuud, ma takhaaf. Chiil Mariyam fi beetak wa khalli tabga martak achaan al-sakhiir al-fi batunha da, ja be gudrat al-Ruuh al-Khudduus.

21Wa hi talda wileed wa inta tisammiih Isa achaan hu bas al-naadum al-yinajji cha'abah min zunuubhum.»

22Wa kulla yabga misil da achaan al-kalaam al-Allah gaalah be khachum al-nabi yitimm:

23<Al-bineeye al-udriiye tabga khalbaane wa talda wileed wa yisammuuuh Immaanuwiiil.> Wa usum Immaanuwiiil ma'anaatah Allah ma'aana.

24Wa wakit Yuusuf gamma min al-noom, hu sawwa al-cheyy al-malak Allah gaalah leyah wa chaal martah fi beetah.

25Wa laakin ma limisha lahaddi wildat wileed wa sammaah Isa.

Matta 2

Ziyaarat al-munajjimiin

1Wildo Isa fi hillit Beet Laham fi daar al-Yahuudiiya fi zaman al-malik Hiruudus. Wa ba'ad wildooh, musaafiriin waahidiin jo le Madiinat al-Khudus min sabaah. Wa humman munajjimiin.

2Wa sa'alo al-naas wa gaalo: «Ween malik al-Yahuud al-dahaabah wildooh? Chifna najmatah ale l-sabaah wa jiina achaan nasjudu leyah.»

3Wa l-malik Hiruudus simi' al-kalaam da wa barjal. Wa kulla naas Madiinat al-Khudus barjalo ma'aayah.

4Wa l-malik naada kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama achaan yilimmu gidzaamah. Wa sa'alaahum wa gaal: «Ween al-bakaan al-yaldo foogah al-Masiih?»

⁵Wa humman raddo leyah wa gaalo: «Yaldooh fi Beet Laham fi daar al-Yahuudiiya achaan kalaam al-nabi al-maktuub fi l-Kitaab buguul:

⁶<Ya Beet Laham fi daar Bani Yahuuza, inti ma hille al-askhar le hukkaam Yahuuza achaan naadum waahid yamrug minki wa hu al-haakim al-yabga raa'i le ummati Bani Israa'iil.>»

⁷Wa fi l-bakaan da, Hiruudus naada al-munajjimiin be achiir wa sa'alaahum achaan ya'arif minhum al-yoom al-awwal al-baanat foogah al-najma.

⁸Wa wakit simi' kalaamhum, rassalaahum le Beet Laham wa gaal leehum: «Amchu wa fattuchu adiil. Wa wakit ligiitu al-sakhiir, ta'aalu ooruuni achaan ana kula namchi nasjud leyah.»

⁹Wa wakit sim'o kalaam al-malik, chaalo al-derib wa faato. Wa chaafu al-najma al-chaafooha awwal ale l-sabaah wa hi tazhaf giddaamhum lahaddi wigfat fi l-bakaan al-gaa'id foogah al-wileed.

¹⁰Wa wakit chaafu al-najma, humman bigo farhaaniin marra waahid.

¹¹Wa dakhalo fi lubb al-beet wa ligo al-sakhiir ma'a ammah Mariyam wa sajado leyah. Wa jaabo hadaaya khaaliiyiin wa fakkoohum wa gaddamoohum le Isa. Antoo dahab wa dukhkhaan wa lubaan wa sibir.

¹²Wa Allah hajja leehum fi hilim wa ooraahum ma waajib yigabbulu le Hiruudus wa khalaas, gabbalo daarhum be derib aakhar.

Al-Masiih macha Masir

¹³Ba'ad al-munajjimiin faato khalaas, waahid min malaa'ikat Allah ja le Yuusuf fi hilim wa gaal leyah: «Yalla gumm! Chiil al-sakhiir wa ammah wa amchi beehum fi Masir. Agood hinaak wa ma tigabbil lahaddi nantiik izin. Achaan Hiruudus yifattich al-sakhiir wa yidoor yaktulah.»

¹⁴Wa Yuusuf gamma be leel wa chaal al-sakhiir wa ammah wa jara beehum le Masir.

¹⁵Wa ga'ad hinaak lahaddi Hiruudus maat. Wa misil da, al-kalaam al-Allah gaalah zamaan be khachum al-nabi tamma: <Min Masir ana naadeet Ibni.>

¹⁶Wakit Hiruudus irif al-munajjimiin khachchooh, hu bigi za'laan bilheen. Wa fakkar fi l-kalaam al-gaalooch leyah fi wakit al-najma baanat foogah wa rassal askarah fi Beet Laham wa l-hillaal al-jambaha. Wa amaraahum achaan yaktulu ayyi wileed al-umrah naagis min santeen.

¹⁷Wa misil da, al-kalaam al-Allah gaalah zamaan be khachum al-nabi Irmiya tamma.

¹⁸Hu gaal: <Ansama' hiss fi hillit al-Raama, baki chadiid wa nuwaah. Wa di Raahiil gaa'ide tabki le iyaalha wa abat al-sabbiriin achaan humman maato khalaas.>

Al-Masiih yaskun fi l-Naasira

¹⁹Wa wakit Hiruudus maat, Yuusuf gaa'id fi Masir wa waahid min malaa'ikat Allah ja leyah fi hilim.

²⁰Wa gaal: «Gumm! Chiil al-sakhiir wa ammah wa gabbil beehum fi daar Israa'iil achaan al-naas al-dawwaro yaktulu al-sakhiir maato khalaas.»

²¹Wa Yuusuf gamma wa chaal al-sakhiir wa ammah wa gabbal beehum fi daar Israa'iil.

²²Wa laakin Arkhalaawus bigi malik fi daar al-Yahuudiiya fi badal abuuH Hiruudus. Wa min Yuusuf simi' al-khabar da, khaaf wa ma dawwar yamchi hinaak. Wa Allah kallam leyah fi hilim wa hu chaal derib hana daar al-Jaliil.

²³Wa wisil fi hille waahide al-usumha al-Naasira wa ga'ad hinaak. Wa misil da, al-kalaam al-anbiya gaalo tamma. Gaalo: <Yinaaduuh al-Naasiri.>

Matta 3

Kalaam al-nabi Yahya

¹Fi l-zaman daak, Yahya al-Mukhattis ja yibachchir al-naas fi kadaadit daar al-Yahuudiiya.

²Wa yuguul: «Yalla! Tuubu min zunubku! Achaan mamlakat Allah garrabat.»

³Wa Yahya hu al-naadum al-hajja beyah zamaan al-nabi Icha'ya. Wa l-nabi gaal: <Fi hiss gaa'id yi'iit fi l-khala wa yuguul: «Jahhuzu derib al-Rabb wa addulu leyah al-turug.»>

⁴Wa Yahya laabis khalag min suuf albil wa raabit sulbah be seer wa gaa'id yaakul jaraad wa asal al-nahal.

⁵Wa naas marago wa macho leyah min Madiinat al-Khudus wa min kulla daar al-Yahuudiiya wa min kulla l-hillaal al-jamb bahar al-Urdun.

⁶Wa a'tarafo be zunubhum wa Yahya khattasaahum fi bahar al-Urdun.

⁷Wa Yahya chaaf ambeenaathum naas katiiriin min al-Fariiziyiin wa l-Sadduukhiyiin. Wa humman maachiin leyah achaan hu yikhattishum. Wa gaal leehum: «Ya iyaal al-daabi! Yaatu al-gaal leeku ajru min al-azaab al-jaayi?»

⁸Sawwu al-amal al-yiwassif kadar intu tubtu be l-sahiih!

⁹Wa ma tukhuchchu nufuusku. Ma tuguulu: «Ma indina eeb achaan aniina iyaal Ibraahiim.» Nuguul leeku Allah yagdar yichiil hujaar min al-turaab wa yisawwi minhum iyaal le Ibraahiim fi badalku!

¹⁰Chiifu, al-faas jaahize le tagta' al-chadara min irigha. Ayyi chadara al-ma talda iyaal adiiliin yagta'ooha wa yazguluuha fi l-naar.

11«Ana nikhattisku be almi achaan intu tubtu min zunuubku. Wa laakin naadum waahid jaayi waraayi gaadir minni bilheen wa ana ma tammeet leyah khaddaam kula. Wa hu yikhattisku be l-Ruuh al-Khudduus wa be naar.

12Wa indah tabag fi iideenah le yikharbilku misil al-khalla. Wa yilimm khallitah min al-madagg wa yusubbaha fi dabangitah. Wa laakin al-uttaab yutuchchah fi l-naar al-ma tumuut abadan.»

Al-Masiih khattasoo

13Wa Isa marag min daar al-Jaliil wa macha fi bahar al-Urdun achaan Yahya yikhattisah.

14Wa laakin Yahya bada yaaba wa gaal: «Waajib ana naji leek achaan inta tikhattisni! Wa kikkeef tidoor ana nikhattisak?»

15Wa Isa gaal leyah: «Ma taaba. Khalli yabga misil da achaan nitimmu kulla cheyy al-Allah bidoorah.» Wa khalaas, Yahya khassad wa khattasah.

16Wa wakit khattasah khalaas, Isa gamma min al-almi wa tawwaali al-samaawaat anfataho wa chaaf Ruuh Allah jaayi min al-sama wa nazal foogah misil hamaama.

17Wa hiss min al-sama ansama' wa gaal: «Da bas Ibni wa ana nihibbah. Ana farhaan beyah bilheen.»

Matta 4

Ibliis jarrab al-Masiih

1Wa l-Ruuh al-Khudduus wadda Isa fi l-khala achaan Ibliis yijarribah.

2Wa hu saayim leel wa nahaar 40 yoom wa ba'ad da, juu' sawwaah.

3Wa Ibliis al-mujarrib ja leyah wa gaal: «Kan sahiih inta Ibn Allah, guul le l-hujaar al-dugaag dool yabgo leek akil.»

4Wa Isa radda leyah wa gaal: «Maktuub fi Kitaab Allah: <Al-insaan ma yi'iich be l-akil wiheedah laakin yi'iich be kulli kilme al-yuguulha Allah.>»

5Wa Ibliis waddaah fi Madiinat al-Khudus wa khattaah fi bakaan aali fi raas beet Allah.

6Wa gaal leyah: «Kan sahiih inta Ibn Allah, nutt aga' tihit achaan fi l-Kitaab maktuub: <Allah yaamur malaa'ikatah achaan yahfadook. Yichiiluuk fi iideehum achaan rijileenak ma yintaggo fi hajar.>»

7Wa Isa gaal leyah: «Wa kula maktuub fi l-Kitaab: <Ma tijarrib Allah Ilaahak.>»

8Wa Ibliis waddaah battaan wa khattaah fi raas hajar tawiil bilheen wa wassaf leyah kulla l-mamaalik al-fi l-dunya wa darajathum.

9Wa gaal le Isa: «Nantiik kulluhum ke kan inta tasjud giddaami wa ta'abudni.»

10Wa Isa gaal leyah: «Amchi minni ba'iid, ya Cheetaan, achaan maktuub fi l-Kitaab: <Le Allah Ilaahak bas tasjud wa hu wiheedah bas ta'abudah.>»

11Wa khalaas Ibliis khallaah wa malaa'ika jo le Isa wa saa'adooh.

Al-Masiih bada khidimtah

12Wa Yahya karabooh fi l-sijin. Wa Isa simi' al-khabar da wa gabbal fi daar al-Jaliil.

13Wa khalla hillit al-Naasira wa macha sakan fi hillit Kafar Naahuum al-gaa'ide jamb al-bahar fi turaab Bani Zabuluun wa turaab Bani Naftaali.

14Wa macha hinaak achaan misil da, al-kalaam al-Allah gaalah be khachum al-nabi Icha'ya yitimm. Al-nabi gaal:

15<Turaab Bani Zabuluun wa turaab Bani Naftaali gaa'id fi l-derib jamb al-bahar wa khaadi le bahar al-Urdun wa hu turaab hana daar al-Jaliil wa hi daar al-ajaanib.

16Hinaak al-cha'ab al-gaa'idiin fi l-dalaam chaafu nuur aziim wa l-saakniin fi balad al-dalaam al-haalik, nuur tala' leehum.>

17Wa min al-wakit daak, Isa bada yiballikh kalaam Allah wa gaal: «Tuubu min zunubku! Achaan mamlakat Allah garrabat.»

Al-talaamiiz al-awwalaaniyiin

18Wa wakit Isa raayikh fi khachum bahar al-Jaliil, hu chaaf akhwaan itneen wa humman Sim'aan al-binaaduuh Butrus wa akhuuh Andareeyas. Wa humman hawwaatiin wa gaa'idiin yazgulu charakhum fi l-bahar achaan yakurbu huut.

19Wa Isa gaal leehum: «Ta'aalu taabu'uuni. Awwal intu gaa'idiin takurbu huut wa laakin min al-yoom ana nisawwiiku takurbu al-naas le tiwassufuuhum derib Allah.»

20Wa tawwaali khallo charakhum wa gammo taaba'ooh.

21Wa Isa macha giddaam chiyya wa chaaf akhwaan itneen aakhariin wa humman Yaakhuub wa Yuuhanna awlaad Zabadi. Humman gaa'idiin fi l-markaba ma'abuuhum wa gaa'idiin yi'addulu charakhum. Wa Isa naadaahum achaan yitaabu'uuh.

22Wa tawwaali khallo al-markaba wa abuuhum wa taaba'o Isa.

23Wa Isa gamma raakh fi kulla bakaan hana daar al-Jaliil wa gaa'id yi'allim al-naas fi buyuut al-sala wa yibachchir leehum bichaarat mamlakat Allah. Wa gaa'id yachfiihum min ayyi waja' wa ayyi marad al-fi lubb al-cha'ab.

24Wa usmah tala' fi kulla balad Suuriya wa naas jaabo leyah akhwaanhum al-ma'duuriin wa l-ta'baaniin min ayyi marad. Jaabo al-muchootiniin wa l-naas al-induhum amfitfit wa l-naas al-jilidhum mayyit wa daawaahum kulluhum.

²⁵Wa naas katiiriin marra waahid taaba' ooh. Wa l-naas dool jo min daar al-Jaliil wa min al-Mudun al-Achara wa min Madiinat al-Khudus wa min daar al-Yahuudiiya wa min al-buldaan al-khaadi le bahar al-Urdun.

Matta 5

Naas hana mamlakat Allah

¹Wa wakit Isa chaaf naas katiiriin yidooru yasma'o kalaamah, hu tala' fi l-hajar wa ga'ad tihit wa talaamiizah jo leyah.

²Wa bada yi'allimhum wa gaal:

³«Mabruuk le l-naas al-ya'arfu nufuushum masaakiin giddaam Allah achaan mamlakat Allah hintuhum.

⁴Mabruuk le l-naas al-haznaaniin achaan Allah yisabbirhum.

⁵Mabruuk le l-naas al-daluuliin achaan humman yawrusu al-ard.

⁶Mabruuk le l-naas al-atchaaniin wa jii'aaniin le l-adaala achaan Allah yichabbi'hum.

⁷Mabruuk le l-naas al-yarhamo akhwaanhum achaan humman yalgo rahma min Allah.

⁸Mabruuk le l-naas al-galibhum taahir achaan humman yichiifu Allah.

⁹Mabruuk le l-naas al-yijiibu al-salaam achaan Allah yaj'alhum iyaalah.

¹⁰Mabruuk le l-naas al-yita'ubuuhum fi chaan al-adaala achaan mamlakat Allah hintuhum.

Talaamiiz al-Masiih nuur wa mileh

¹¹«Mabruuk leeku intu wakit al-naas yi'ayyuruuku wa yaturduuku wa be l-kidib yukhuttu foogku kalaam cheen achaan intu talaamiizi.

¹²Afrahwa wa anbastu ziyaada achaan ajurku fi l-sama yabga katiir bilheen. Achaan awwal al-naas ta'abo al-anbiya al-jo gubbaalku. Wa khalaas intu kula tabgo misilhum.

¹³«Intu misil mileh le naas al-ard. Wa kan ta'aam al-mileh bigi ma fiih, chunu yigabbilah? Ma indah faayde wa khalaas yidaffuguuh barra wa l-naas yifajjukhuuh.

¹⁴Wa intu nuur le naas al-dunya. Kan hille kabiire gaa'ide fi raas hajar, ma mumkin yilabbuduuha.

¹⁵Wa l-naas ma yi'oogudu faanuus wa yidissuuh fi tihit doozam laakin yukhuttuuh fi bakaan foog achaan yidawwi le kulla l-naas al-fi l-beet.

16 Wa misil da, khallu nuurku yidawwi gidzaam al-naas. Wa khalluum yichiifu khidmitku al-samhe wa yachkuru abuuku Allah al-gaa'id fi l-samaawaat.

Al-Masiih ma yibattil al-kutub

17 «Ma tifakkuru ana jiiit ahaan nibattil al-Tawraat wa la kutub al-anbiya. Ana ma jiiit ahaan nibattilhum laakin ahaan nitammimhum.

18 Nuguul leeku al-hagg, harif waahid ma yingachcha min al-Tawraat wa la nugta waahide kula lahaddi l-sama wa l-ard yabgo ma fiihum wa kulla cheyy yitimm.

19 «Wa ayyi naadum al-yikhaalif wasiiye min al-wasaaya dool, kan hi sakhayre kula, kan yi'allim akhwaanah yisawwu nafs al-cheyy, khalaas yaj'alo al-naadum da sakhayyar fi mamlakat Allah. Wa laakin al-naadum al-yitabbig al-wasaaya dool wa yi'allimhum le akhwaanah, yaj'aloooh kabiir fi mamlakat Allah.

20 Wa nuguul leeku kan intu ma bigiitu saalihiin ziyaada min al-ulama wa l-Fariiziyiin, abadan ma tadhulu fi mamlakat Allah.

Al-katil wa l-khadab

21 «Wa intu simi'tu Allah kallam le naas al-zamaan wa gaal: <Ma taktul dimme> wa <Al-naadum al-katal dimme, waajib yichaaru'uuh.>

22 Wa laakin ana nuguul leeku ayyi naadum al-za'laan min akhuuh, waajib yichaaru'uuh. Wa ayyi naadum al-yuguul le akhuuh: <Inta ajami>, waajib yigaddumuuh gidzaam al-majlas al-kabiir. Wa ayyi naadum al-yuguul le akhuuh: <Inta jaahil>, waajib yazguluuh fi naar Jahannam.

23 «Wa kan jiiit tigaddim dahiiye fi l-madbah wa hinaak bas fakkart kadar akhuuk indah ma'aak muchkila,

24 khalli dahiiytak fi l-madbah wa amchi ajala wa assaamaho ma'a akhuuk. Wa ba'ad da bas, gabbil wa gaddim dahiiytak le Allah.

25 Wa kan naadum madluum foogak, yalla assaamaho ma'aayah ajala wakintu lissaa' fi l-derib wa gubbaal ma tawsalo fi bakaan al-charii'a. Assaamaho ma'aayah gubbaal ma yiwaddiik le l-gaadi ahaan al-gaadi ma yiwaddiik le l-askar wa yakurbuuk wa yidissuuk fi l-sijin.

26 Nuguul leek al-hagg, inta ma tamrug illa kan kaffeet kulla l-gurus al-yidooruuuh minnak.

Al-zina wa l-talaag

27 «Simi'tu Allah gaal: <Ma tazna.>

28 Wa laakin ana nuguul leeku ayyi raajil al-gaa'id yichiif mara be chahwa, hu zanaaha khalaas fi galbah.

29Wa kan eenak al-zeene tidoor tamurgak min al-derib al-adiil, sillaha! Azgulha ba'iid minnak! Achaan kan waddart cheyy waahid min jismak akheer leek min yazgulu kulla jismak fi naar Jahannam.

30Wa kan iidak al-zeene tidoor tamurgak min al-derib al-adiil, agta'ha! Azgulha ba'iid minnak achaan kan waddart cheyy waahid min jismak akheer leek min yazgulu kulla jismak fi naar Jahannam.

31«Wa battaan gaalo leeku: <Ayyi naadum al-tallag martah waajib yantiiha maktuub hana talaag.>

32Wa laakin ana nuguul leeku ayyi naadum al-yitallig martah ma be sabab al-zina, yisawwiiha zaaniye. Wa l-naadum al-yaakhud al-mara al-mutallaga, hu zaani.

Kalaam al-haliife

33«Simi'tu gaalo le naas al-zamaan: <Ma tibattil haliiftak laakin al-nazir al-inta sawweetah le Allah, da bas waajib titimmah.>

34Wa laakin ana nuguul leeku ma tahlif abadan wa la be l-sama achaan hu kursi Allah

35wa la be l-ard achaan da bakaan rijileenah wa la be Madiinat al-Khudus achaan hi madiinat al-Malik al-aziim.

36Wa ma tahlif be raasak achaan ma tagdar tisawwi suufaay waahide beeda walla zarga.

37Kan kalaamak <Aywa>, guul <Aywa>. Wa kan kalaamak <La>, guul <La>. Wa ayyi kalaam al-ziyaada min da jaayi min charr Ibliis.

Een be een

38«Simi'tu gaalo: <Een be een wa sinn be sinn.>

39Wa laakin ana nuguul leeku ma tigabbil al-fasil le l-naadum al-sawwa leek al-fasil. Wa kan naadum daggaak fi chidgak al-zeene, antiih al-isra kula.

40Wa kan naadum yiwaddiik le l-charii'a achaan yichiil jawwaaniiytak, khalaas khalli yichiil jallaabiyytak kula.

41Wa kan naadum jabaraak achaan tiwaddi khumaamah masaafa gariibe, khalaas ziid leyah masaafa aakhara.

42Wa kan naadum sa'al minnak chokhol, antiih. Wa kan naadum yas'al minnak deen, ma tigabbilah yaabis.

Hibbu aduuku

43«Simi'tu gaalo: <Hibb akhuuk wa akrah aduuk.>

⁴⁴Wa laakin ana nuguul leeku hibbu aduuku wa as'alo Allah be l-kheer le l-naas al-yita'ubuuku wa yaturduuku.

⁴⁵Wa kan tisawwu misil da, intu tabgo iyaal abuuku Allah. Achaan hu yamrug al-harraay le l-naas al-fasliin wa le l-naas al-saalihiiin kula. Wa yikhalli al-matar yusubb le l-naas al-adiiliin wa le l-naas al-ma adiiliin kula.

⁴⁶«Wa kan tihibbu al-naas al-yihibbuuku bas, ajurku chunu? Naas al-fasliin al-yichiilu al-miiri, humman ma yihibbu al-naas al-yihibbuuhum walla?»

⁴⁷Wa kan intu tisallumu akhwaanku bas, intu ma tisawwu kheer ziyaada min ayyi naadum. Al-naas al-ma mu'miniin kula ma yisawwu nafs al-cheyy walla?»

⁴⁸Khalaas, abgo naas kaamiliin misil Allah abuuku fi l-sama kaamil.»

Matta 6

Al-sadakha

¹«Aw'u baalku. Kan tisawwu amal diinku gidzaam al-naas achaan tidooru humman yichiifuuku bas, da ma yanfa'. Ma talgo ajur min abuuku Allah al-fi l-sama.

²Wakit tanti sadakha le naadum miskiin, ma tisawwi haraka katiire misil al-munaafikhiin. Humman yantu sadakha fi buyuut al-sala wa fi l-chawaari' achaan al-naas yachkuruuhum. Nuguul leeku al-hagg, ma yalgo ajur illa l-chukur al-ligooh min al-naas.

³Laakin inta wakit tanti sadakha, ma tikhalli iidak al-isra ta'arif al-cheyy al-iidak al-zeene gaa'ide tisawwiih.

⁴Wa misil da, wakit tanti sadakha ma tikhalli naadum waahid ya'arfah wa abuuk Allah al-yichiif al-cheyy al-naas ma yichiifuuh, hu bas yantiik ajrak.

Al-sala

⁵«Wa wakit tisallu, ma tisallu misil al-munaafikhiin. Humman yiriidu yisallu fi buyuut al-sala wa fi l-chawaari' achaan al-naas yichiifuuhum. Nuguul leeku al-hagg, humman ma yalgo ajur illa l-chukur al-yalgooh min al-naas.

⁶Wa laakin inta, wakit tidoor tisalli, amchi daakhal fi beetak wa sidd baabak wa salli le Allah abuuk al-ma binchaaf. Wa abuuk Allah al-bichiif al-cheyy al-naas ma bichiifuuh, hu bas yantiik ajrak.

⁷Wa wakit tisallu ma tiraddudu kalaam al-ma indah faayde misil al-naas al-ma ya'arfu Allah. Fi fikirhum, Allah ma yasma' kalaamhum illa kan kalaamhum bigi katiir.

⁸Ma tabgo misilhum achaan al-cheyy al-intu tidooruu, Allah ya'arfah gubbaal ma tas'alooh.

⁹«Khalaas, sallu misil al-sala di. Ya Abuuna al-fi l-samaawaat, khalli ya'arfu kadar usmak khudduus.

¹⁰Khalli mamlakatak taji. Khalli yitabbugu kalaamak fi l-ard misil tabbagooh fi l-sama.

¹¹Antiina al-akil al-yitimmina kulla yoom.

¹²Saamih leena khataana misil aniina gaa'idiin nisaamuhu al-naas al-khito foogna.

¹³Ma tidissina fi l-tajriba laakin najjiina min charr Ibliis. Wa leek inta bas al-muluk wa l-gudra wa l-majd daayman wa ila l-abad. Aamiin.

¹⁴«Kan intu saamahtu al-naas al-khito foogku, Allah abuuku fi l-sama yisaamihku.

¹⁵Wa laakin kan intu ma saamahtu al-naas al-khito foogku, abuuku Allah ma yisaamih leeku khataayaaku.

Al-siyaam

¹⁶«Wa wakit tusuumu, ma tarbutu wujuuhku misil al-munaafikhiin. Humman yikarchumu wujuuhhum achaan yidooru al-naas ya'arfu humman saaymiin. Nuguul leeku al-hagg, ma yalgo ajur illa l-chukur al-ligooh min al-naas.

¹⁷Wa laakin wakit inta saayim, khassil wijhak wa amsah raasak be itir

¹⁸achaan naadum ma ya'arif kadar inta saayim illa abuuk Allah al-ma yinchaaf. Wa abuuk Allah, al-yichiif al-cheyy al-naas ma yichiifuuh, hu bas yantiik ajrak.

Al-maal

¹⁹«Ma tudummu al-maal fi l-ard achaan hini fi l-ard al-arda wa l-sagar bitallufuuh wa l-saraariig yadkhulu yasurguuh.

²⁰Akheer tudummu al-maal fi bakaan Allah fi l-samaawaat. Hinaak al-arda wa l-sagar ma bitallufuuh wa l-saraariig ma yadkhulu yasurguuh.

²¹Achaan al-bakaan al-maalak gaa'id foogah, da bas al-bakaan al-galbak gaa'id foogah.

²²«Al-een hi faanuus al-jilid. Kan eenak taybe, inta gaa'id fi l-nuur.

²³Wa kan eenak talfaane, inta gaa'id fi l-dalaam. Wa kan nuurak bigi adlam, inta gaa'id fi dalaam azrag marra waahid.

²⁴«Ma mumkin naadum yabga abid le siyaad itneen. Achaan hu yakrah al-awwal wa yiriid al-taani walla yihbah le l-awwal be kulla galbah wa yahgir al-taani. Wa intu kula, ma tagdaro tabgo abiid le Allah wa abiid le l-maal.

Al-kalaam al-bukhuss al-hamm

25«Wa fi chaan da, nuguul leeku ma tihimmu le hayaatku fi chaan al-akil wa l-charaab wa ma tihimmu le jilidku fi chaan al-khulgaan. Al-haya ma akheer min al-akil walla? Wa l-jilid ma akheer min al-khulgaan walla?

26Chiifu al-tuyuur wa fakkuru fooghum. Humman ma yiteerubu wa la yahartu wa la yagta'o wa la yakhzunu wa laakin Allah abuuku fi l-sama yi'ayyichhum. Wa intu ma akheer ziyaada le Allah min al-tuyuur walla?

27Wa kan naadum minku yihimm katiir kula, al-hamm da ma yagdar yiziid umrah be saa'a waahide kula.

28«Wa maala tihimmu fi chaan al-khulgaan? Chiifu al-nuwwaar fi l-kadaade wa fakkuru kikkeef yugumm. Ma yakhdim wa ma yisawwi kiswe.

29Wa laakin nuguul leeku akiid al-malik Suleymaan zaatah fi darajatah al-kabiire abadan ma libis khalag jamiil misil jamaal al-nuwwaar da.

30Wa kan Allah yilabbis gechch al-kadaade be nuwwaar jamiil wa l-gechch da gaa'id al-yoom wa ambaakir yagta'ooh wa yazguluuh fi l-naar, akiid Allah yilabbisku intu. Chiddu heelku intu al-iimaanku lissaa' da'iif.

31«Khalaas, ma tihimmu wa ma tas'alo nufuusku <Naakulu chunu? Nacharbo chunu? Nalbaso chunu?»

32Kulla l-naas al-ma mu'miniin khaattiin baalhum fi l-achya dool wa Allah abuuku fi l-sama ya'arif kulla cheyy al-intu tidooruu.

33Wa laakin intu gubbaal kulla cheyy, khuttu baalku fi mamlakat Allah wa fi l-haal al-saalhe al-Allah yidoorha wa Allah yantiiku kulla cheyy hana hayaatku.

34«Ma tihimmu le kalaam hana ambaakir. Ambaakir zaatah yihimm le nafsah. Ta'ab hana yoom waahid yakfi le yoom waahid.»

Matta 7

Ma tuluumu al-naas

1«Ma tihaakumu al-naas achaan Allah ma yihaakimku.

2Achaan misil intu tihaakumu al-naas, misil da bas Allah yihaakimku. Hu yikiil leeku be nafs al-mikyaal al-intu tikiilu beyah le l-naas.

3Kikkeef tichiif gechchaay fi een akhuuk wa laakin ma tichiif al-uud al-kabiir al-gaa'id fi eenak inta?

4Walla kikkeef tuguul le akhuuk: <Khalliini nisill al-gechchaay min eenak> wa l-uud lissaa' gaa'id fi eenak?

5Ya l-munaafikh, awwal ke sill al-uud al-fi eenak inta wa misil da tichiif adiil wa khalaas tagdar tisill al-gechchaay al-fi een akhuuk.

⁶«Ma tantu chokhol mukhaddas le kulaab wa la tidaffugu cheyy jamiil le khanaaziir. Achaan al-khanaaziir yifajjukhuuh bas wa l-kulaab yigabbulu wa yaakuluuku.

Al-du'a

⁷«As'alo Allah wa hu yantiiku. Fattuchu wa talgo. Duggu baab Allah wa yinfatih leeku.

⁸Achaan ayyi naadum al-yas'al, Allah yantiih. Wa ayyi naadum al-yifattich, yalga. Wa ayyi naadum al-budugg baab Allah, al-baab yinfatih leyah.

⁹Hal fi naadum minku kan wileedah yatlub minnah eech, yantiih hajar walla?

¹⁰Wa kan wileedah yatlub minnah huutaay, yantiih daabi walla?

¹¹Sahihih, intu muznibiin wa laakin ta'arfu kikkeef tantu chokhol sameh le iyaalku. Wa akiid abuuku Allah akheer ziyaada minku. Wa kikkeef hu ma yanti chokhol sameh le l-naas al-yas'alooh?

¹²«Wa khalaas, al-cheyy al-tidooru al-naas yisawwuuh leeku, da bas al-cheyy al-waajib tisawwuuh le l-naas. Wa di bas zibdit kalaam al-Tawraat wa l-anbiya.

Masal al-duruub al-itneen

¹³«Adkhulu be l-baab al-dayyig. Al-baab da, derbah yiwaddi al-naas le l-halaak achaan hu wasii' wa cheeliinah hayyin. Wa naas katiiriin yadkhulu beyah.

¹⁴Wa l-derib al-yiwaddi al-naas le l-haya, hu gaasi bilheen wa baabah dayyig marra waahid. Wa naas chiyya bas yamchu aleyah.

Masal iyaal al-chadar

¹⁵«Angar'u min al-naas al-yisawwu nufuushum anbiya. Yaju leeku daluuliin misil iyaal khanam wa laakin fi guluubhum humman misil maraaf'iin al-yidooru yaakuluuku.

¹⁶Ta'arfu nafar hana chadara min iyaalha wa ta'arfu al-kaddaabiin dool min khidmithum. Al-naas yagta'o inab min chadara hana chook walla? Wa yagta'o iyaal al-jimmez min andireesa walla?

¹⁷Wa misil da, kulli chadara adiile talda iyaal adiiliin wa laakin al-chadara al-fasle talda iyaal fasliin.

¹⁸Al-chadara al-adiile ma tagdar talda iyaal fasliin wa l-chadara al-fasle ma tagdar talda iyaal adiiliin.

¹⁹Ayyi chadara al-ma talda iyaal adiiliin, yagta'ooaha wa yazguluuha fi l-naar.

²⁰Wa khalaas, misil ta'arfu al-chadar min iyaalhum, ta'arfu al-naas dool min khidmithum.

Fi yoom al-Hisaab

²¹«Ma kulla l-naas al-yinaaduuni: «Ya sayyidna, ya sayyidna» yadkhulu fi mamlakat Allah, illa l-naas al-yisawwu hasab al-abuuyi Allah yidoorah yadkhulu.

²²Fi yoom al-Hisaab, naas katiiriin yuguulu leyi: «Ya sayyidna, ya sayyidna. Aniina ma atnabba'na be usmak walla? Wa be usmak ma taradna al-chawaatiin walla? Wa be usmak ma sawweena ajaayib katiiriin walla?»

²³Wa laakin ni'oorihum be kalaam waadih wa nuguul: «Abadan ma iriftuku! Yalla! Kissu minni ba'iid! Khidmitku di charr bas.»

Masal al-buyuut al-itneen

²⁴«Ayyi naadum al-yasma' kalaami da wa yitaabi'ah, yabga misil raajil aagil al-bana beetah fi l-hajar.

²⁵Wa l-matar sabba wa l-seel ja wa l-riih saagat chadiid wa kulluhum darabo al-beet wa l-beet ma waga' achaan asaasah fi l-hajar.

²⁶Wa laakin ayyi naadum al-yasma' kalaami da wa ma yitaabi'ah, hu misil raajil matmuus al-bana beetah fi l-ramla.

²⁷Wa l-matar sabba wa l-seel ja wa l-riih saagat chadiid wa darabo al-beet. Wa khalaas, al-beet waga' wa tilif marra waahid.»

²⁸Wa wakit Isa kammal kalaamah, kulla l-naas al-lammo achaan yasma'o kalaamah, al'ajjabo bilheen min ta'liimah

²⁹achaan hu allamaahum be l-gudra al-Allah antaaha leyah wa ma misil kalaam ulamaahum.

Matta 8

Al-Masiih daawa naadum indah jidaam

¹Wakit Isa dalla min al-hajar, naas katiiriin marra waahid taaba'ooh.

²Wa raajil waahid indah jidaam ja sajad giddaam Isa wa gaal: «Ya sayyidna, kan tidoor tachfiini, akiid inta tagdar wa ana nabga taahir.»

³Wa Isa madda iidah wa limis al-raajil al-indah jidaam wa gaal: «Nidoor nachfiik. Abga taahir.» Wa tawwaali bigi taahir min al-jidaam.

⁴Wa Isa gaal leyah: «Aw'a baalak, ma ti'oori naadum waahid lahaddi tamchi tiwassif nafsak le raajil al-diin wa tigaddim dahiiye le Allah misil al-nabi Muusa amaraana beeha. Wa misil da, al-naas ya'arfu kadar inta ligiit al-aafe wa bigiit taahir.»

limaan hana kabiir al-askar

⁵Wakit Isa macha fi hillit Kafar Naahuum tawwaali naadum waahid ja leyah. Hu kabiir askar al-Roomaaniyiin wa chahadah le Isa.

⁶Wa gaal: «Ya sayyidna, khaddaami mardaan wa bigi mukarsah. Jildah maat. Hu raagid fi l-beet wa ta'baan chadiid.»

⁷Wa Isa gaal leyah: «Khalaas, namchu wa nidaawiih.»

⁸Wa kabiir al-askar radda leyah wa gaal: «Ya sayyidna, ana ma indi hagg le tadhul fi beeti. Wa laakin guul kilme waahide bas wa khaddaami yalga al-aafe.

⁹Achaan ana kula indi kabiir min foog leyi al-nitabbig amrah. Wa ana kula mas'uul fi naas al-tihit minni al-yitabbugu amri. Wa kan nuguul le waahid: «Amchi», hu yamchi. Wa kan nuguul le naadam aakhar: «Ta'aal», hu yaji. Wa kan nuguul le abdi: «Sawwi ke», hu yisawwiih.»

¹⁰Wa Isa simi' kalaamah wa al'ajjab bilheen wa hajja le l-naas al-gaa'idiin yitaabu'uuh wa gaal: «Nuguul leeku al-hagg, ma ligiit naadam waahid min Bani Israa'iil al-indah iimaan chadiid misil iimaan al-naadam da!

¹¹Wa nuguul leeku, naas katiiriin yaju min sabaah wa min kharib wa yil'achcho ma'a Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub fi mamlakat Allah.

¹²Wa laakin al-naas al-wajib yamulku al-mamlaka di, Allah yatrudhum fi l-dalaam al-barraani. Hinaak naas yabku wa yi'addu sunuunhum min al-nadaama.»

¹³Wa Isa hajja le kabiir al-askar wa gaal: «Khalaas amchi wa khalli yabga leek misil inta aamant beyah.» Wa fi l-wakit da bas, khaddaamah ligi al-aafe.

Al-Masiih fi beet Butrus

¹⁴Wa Isa macha fi beet Butrus wa ligi nasiibtah le Butrus wa hi raagde indaha wirde.

¹⁵Wa Isa limis iidha wa l-wirde khallatha wa hi gammat dayyafatah.

¹⁶Wa fi l-makhrub, naas katiiriin jo leyah wa jaabo muchootiniin katiiriin wa Isa gaa'id yatrud al-chawaatiin be kilme waahide bas wa l-mardaaniin kulluhum ligo al-aafe.

¹⁷Wa misil da, al-kalaam al-Allah gaalah be khachum al-nabi Icha'ya tamma. Al-nabi gaal: «Al-marad al-foogna aniina, hu zaatah chaalah wa l-waja' al-foogna, hu bas himlah.»

Naaseen dawwaro yitaabu'u Isa

¹⁸Wa Isa chaaf naas katiiriin lammo foogah wa amar talaamiizah wa gaal: «Ta'aalu nagta'o al-bahar.»

¹⁹Wa waahid min al-ulama ja leyah wa gaal: «Ya sayyidna, nitaabi'ak fi ayyi bakaan al-tamchi foogah.»

²⁰Wa Isa radda leyah wa gaal: «Al-ba'achoom indah nugra wa l-teer indah uchch wa laakin ana Ibn al-Insaan ma indi bakaan nidiss raasi foogah.»

21 Wa naadum aakhar min talaamiizah gaal: «Ya sayyidna, antiini izin achaan namchi nadfin abuu yi. Wa ba'ad da, naji nitaabi'ak.»

22 Wa Isa radda leyah wa gaal: «Ta'aal taabi'ni hassa' wa khalli al-maytiin yadfunu maytiin hum.»

Al-Masiih waggaf al-riih al-chadiide

23 Wa khalaas Isa rikib fi l-markaba wa talaamiizah taaba'ooh wa rikbo ma'aayah.

24 Wa be khafla riih chadiide marra waahid saagat fi l-bahar wa gawwamat al-challaal wa l-markaba anmalat almi. Wa Isa naayim.

25 Wa l-talaamiiz garrabo leyah wa gawwamooh min al-noom wa gaalo: «Ya sayyidna, najjiina! Aniina mutna!»

26 Wa Isa gaal leehum: «Iimaanku lissaa' da'iif. Maala takhaafo?» Wa gamma foog wa kachcha le l-riih wa l-bahar. Wa tawwaali, al-wata bigat haadiye marra waahid.

27 Wa l-naas al'ajjabo marra waahid wa gaalo: «Al-naadum da, hu yaatu? Lahaddi al-riih wa l-bahar kula yitii'uuh!»

Muchootiniin itneen ligo al-aafe

28 Wa ba'ad Isa gata' al-bahar wa wassal fi balad al-Gadariyiin, rujaal itneen marago min al-khubuur wa jo laagooh. Wa humman muchootiniin wa khatiiriin bilheen wa l-naas khaafo min hum wa naadum waahid kula ma yagdar yamchi be l-derib da.

29 Wa l-muchootiniin gammo aato wa gaalo: «Ya Ibn Allah, inta tidoor minnina chunu? Inta jiiit achaan ti'azzibna gubbaal yoom al-Hisaab walla?»

30 Wa chiyya ba'iid min hum, fi khanaaziir katiiriin gaa'idiin yasraho.

31 Wa l-chawaatiin chahado Isa wa gaalo: «Kan tatrudna, khalaas rassilna fi l-khanaaziir dool».

32 Wa Isa gaal leehum: «Yalla amchu!» Wa humman marago min al-rujaal dool wa dakhalo fi l-khanaaziir. Wa l-khanaaziir kulluhum jaro min taraf al-hajar wa waga'o fi l-bahar wa khalaas al-almi akalaahum.

33 Wa ru'yaan al-khanaaziir arrado wa macho khabbaro fi l-hille be kulla cheyy al-chaafooh wa kikkeef al-muchootiniin ligo al-aafe.

34 Wa khalaas naas al-hille marago kulluhum achaan yigaabulu Isa wa wakit laagooh, chahadooh achaan yamrug min baladhun.

Matta 9

Al-Masiih khafar le l-mukarsah

1 Wa khalaas, Isa rikib fi l-markaba wa gata' al-bahar wa gabbal fi hillitah Kafar Naahuum.

²Wa naas waahidiin jaabo leyah raajil mukarsah raagid fi furaachah. Wa Isa chaaf iimaanhum wa gaal le l-raajil al-mukarsah: «Ya wileedi, chidd heelak! Zunuubak ankhafaro.»

³Wa waahidiin min al-ulama gaalo fi guluubhum: «Kalaam al-naadum da kalaam kufur!»

⁴Wa Isa irif fikirhum. Wa sa'alaahum wa gaal: «Maala tuguulu cheyy fasil fi guluubku?»

⁵Weenu al-hayyin nuguulah min al-kalaam al-itneen dool? Nuguul: «Zunuubak ankhafaro» walla nuguul: «Gumm wa ruukh?»

⁶Ana nidoor intu ta'arfu kadar ana Ibn al-Insaan indi sulta fi l-ard achaan nakhfir le l-naas zunuubhum.» Wa khalaas gaal le l-mukarsah: «Gumm, chiil furaachak wa amchi beetak!»

⁷Wa khalaas al-naadum gamma wa macha beetah.

⁸Wakit al-naas chaafuoh, khaafu bilheen wa chakaro Allah achaan hu anta sulta misil di le l-naas.

Al-Masiih naada Matta

⁹Wa fi ruwaakhtah Isa chaaf naadum waahid usmah Matta gaa'id yakhdim fi maktab al-daraayib. Wa Isa gaal leyah: «Ta'aal taabi'ni.» Wa khalaas gamma foog wa taaba'ah.

¹⁰Wa Isa al'achcha fi beet Matta wa naas katiiriin jo min naas al-yichiilu miiri wa muznibiin aakhariin. Wa jo ga'ado ma'a Isa wa talaamiizah.

¹¹Wa waahidiin min al-Fariiziyyiin chaafuohum wa sa'alo talaamiizah wa gaalo: «Maala sayyidku yaakul ma'a naas al-daraayib wa l-muznibiin?»

¹²Wa Isa simi' kalaamhum wa gaal: «Al-naas al-taybiin ma hawjaaniin daktoor, illa l-mardaaniin bas.

¹³Amchu agru wa afhamo kalaam Allah al-buguul: «Nidoor al-rahma ziyaada min al-dahaaya.» Ana ma jiiit achaan ninaadi al-saalihiin laakin jiiit le ninaadi al-muznibiin le l-tooba.»

Al-Masiih sa'alooh fi l-siyaam

¹⁴Wa khalaas waahidiin min talaamiiz Yahya jo le Isa wa sa'alooh wa gaalo: «Aniina wa l-Fariiziyyiin nusuumu daayman. Maala talaamiizak ma yusuumu?»

¹⁵Wa Isa radda leehum wa gaal: «Kan naas gaa'idiin fi iris wa l-ariis ma'aahum, yahzano walla? Wa laakin yaji yoom waahid al-ariis yichiiluuh minhum wa khalaas fi l-wakit daak, yusuumu.

16 «Ma fi naadum al-yarga' khalag gadiim be git'e jadiide achaan al-rug'a al-jadiide di ticharrit al-khalag al-gadiim wa l-gadd yabga ziyaada min awwal.

17 Wa l-naas ma yusubbu khamar jadiid fi girbe gadiime achaan kan sawwo misil da, al-girbe tinchagga. Wa misil da, al-khamar yidaffig wa l-girbe tatlaf. Wa laakin yusubbu al-khamar al-jadiid fi girbe jadiide wa misil da yahfado al-khamar ma'a l-girbe sawa.»

Isa anta al-haya wa l-aafe

18 Wa wakit Isa gaa'id yihajji fi l-kalaam da, naadum waahid mas'uul ja wa sajad giddaamah wa gaal: «Bineeyti dahaabha maatat wa laakin ta'aal almasha be iidak wa hi tahya.»

19 Wa Isa gamma wa macha ma'aayah wa talaamiizah kula macho ma'aayah sawa.

20 Wa mara waahide garrabat le Isa min wara wa hi ta'baane. Dammaha yidaffig min 12 sana. Wa jaat limsat taraf khalagah

21 wa gaalat fi galibha: «Kan nalmas khalagah nalga al-aafe.»

22 Wa Isa anlafat wa chaafha wa gaal: «Ya bineeyti, chiddi heelki. Iimaanki beyi najjaaki». Wa khalaas min al-wakit da bas, hi ligat al-aafe.

23 Wa Isa dakhil fi beet al-mas'uul wa chaaf darraabiin al-suffaara hana l-moot wa naas gaa'idiin yabku katiir.

24 Wa Isa gaal leehum: «Yalla amchu. Al-bineeye ma maatat. Hi naayme bas». Wa dihko leyah be chamaate.

25 Wa wakit kulla l-naas marago, Isa dakhil fi lubb al-beet wa karab iid al-bineeye wa hi gammat.

26 Wa l-khabar da ansama' fi kulla l-balad di.

Al-amyaniin wa l-naadum al-abkam

27 Wa Isa maachi giddaam wa amyaniin itneen taaba'ooh. Wa gaa'idiin yasrakho wa yuguulu: «Ya Ibn Dawuud! Arhamna!»

28 Wa wakit Isa dakhil fi l-beet, humman jo leyah wa hu sa'alaahum wa gaal: «Sahiih intu ti'aamunu kadar indi gudra nidaawiiku walla?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Aywa sayyidna.»

29 Wa Isa limis uyuunhum wa gaal: «Khalli yabga leeku misil aamantu beyah.»

30 Wa khalaas, uyuunhum anfataho wa chaafu. Wa Isa amaraahum wa gaal: «Angar'u! Ma ti'ooru beyah naadum waahid.»

31 Wa laakin macho wa chattato al-khabar da wa usmah tala' fi kulla l-balad di.

³²Wa wakit al-rujaal dool maargiin min al-beet, naas waahidiin jaabo naadum abkam wa muchootin.

³³Wa Isa tarad al-cheetaan wa l-abkam gamma yihajji. Wa l-naas al'ajjabo bilheen wa gaalo: «Cheyy ajiib misil da abadan ma chifna fi daar Israa'iil!»

³⁴Wa laakin al-Fariiziyyiin gaalo: «Al-naadum da yatrud al-chawaatiin be gudrat kabiir al-chawaatiin.»

Al-khaddaamiin chiyya

³⁵Isa gaa'id yuruukh fi kulla l-mudun wa fi kulla l-hillaal wa yi'allim al-naas fi buyuut al-sala wa yibachchirhum be bichaarat mamlakat Allah. Wa yachfiikum min ayyi waja' wa ayyi marad.

³⁶Wa Isa chaaf naas katiiriin marra waahid jaayiin leyah wa hanna fooghum achaan humman ta'baaniin wa ayyaaniin misil khanam al-ma induhum raa'i.

³⁷Wa gaal le talaamiizah: «Al-naas dool misil zere' kabiir wa khallitah nijdat khalaas. Wa laakin al-naas al-yakhdumu chiyya.

³⁸Achaan da, atulbu min siid al-zere' hu yirassil khaddaamiinah yilimmu khallitah.»

Matta 10

Al-Masiih rassal rusulah

¹Wa Isa naada talaamiizah al-atnaachar wa antaahum sulta achaan yaturdu al-chawaatiin wa yachfu ayyi naadum al-indah ayyi marad.

²Wa asaame al-rujaal al-atnaachar al-ja'alaahum rusul. Humman awwal Sim'aan al-binaaduuh Butrus wa akhuuh Andareeyas, wa Yaakhuub wileed Zabadi wa akhuuh Yuuhanna,

³wa Filibbus wa Bartulma, wa Tuuma wa Matta al-yichiil al-miiri, wa Yaakhuub wileed Halfa wa Taddaaya,

⁴wa Sim'aan al-Sawri wa Yahuuza al-Iskhariyooti al-ba'adeen yukhuun Isa.

⁵Dool humman al-rusul al-atnaachar. Wa Isa rassalaahum fi ust al-naas. Wa amaraahum wa gaal: «Ma tamchu le l-naas al-ma Yahuud wa ma tadhulu fi ayyi hille hana l-Saamiriyyiin.

⁶Amchu illa fi ust al-khanam al-muwaddiriin hana Bani Israa'iil.

⁷Wa wakit intuu maachiin fi l-derib, ballukhu al-bichaara guulu: «Mamlakat Allah garrabat!»

⁸Al-mardaaniin daawuuhum wa l-maytiin gawwumuuhum wa l-induhum jidaam antuuhum al-aafe wa l-chawaatiin aturduuhum min al-naas. Intuu ligiitu bala tukfa wa khalaas, antu le l-naas bala tukfa.

⁹Ma tichiilu ma'aaku dahab wa la fudda wa la sile fi juzlaanku.

¹⁰Wa ma tichiilu wa la mukhla wa la khulgaan hana khiyaar wa la na'aal wa la asa. Achaan al-khaddaam laggaam.

¹¹«Wa ayyi madiina aw hille tadhulu foogha, fattuchu fiiha naadum ijwaadi wa dallu fi beetah lahaddi tamchu min al-bakaan da.

¹²Wa wakit intu tadhulu fi l-beet, as'alo salaam Allah foogah.

¹³Wa kan naas al-beet ijwaadiyiin, khalli salaamku yagood fooghum. Wa kan naas al-beet ma ijwaadiyiin, khalli salaamku yigabbil leeku.

¹⁴Wa kan naas hana ayyi beet walla ayyi hille ma yakhalooku wa yaabo kalaamku, amurgu minnah wa hittu al-ajaaj min rijleeku.

¹⁵Nuguul leeku al-hagg, fi yoom al-Hisaab, al-azaab al-yanzil foog naas al-bakaan da yabga ziyaada min al-azaab al-nazal foog naas hillaal Saduum wa Amuura.

Ta'ab al-talaamiiz fi l-dunya

¹⁶«Asma'o! Nirassilku fi ust al-naas wa tabgo misil khanam fi ust al-maraaf'iin. Achaan da, waajib tabgo hadiiriin misil al-daabi wa bariyiin misil al-hamaama.

¹⁷Aw'u baalku min al-naas, achaan yiwadduuku le l-charii'a wa yajluduuku fi buyuut al-sala.

¹⁸Wa yiwadduuku giddaam al-hukkaam wa l-muluuk achaan intu naasi. Wa fi l-bakaan da, tachhado leyi giddaam al-naas al-induhum diin wa giddaam al-naas al-ma induhum diin.

¹⁹Wa wakit yakurbuuku wa yiwadduuku le l-charii'a, ma tihimmu le l-kalaam al-tuguuluuh walla kikkeef tihajju. Achaan fi l-wakit da, Allah yantiiku al-kalaam al-tuguuluuh.

²⁰Al-kalaam ma yaji minku intu wa laakin yaji min Ruuh abuuku Allah. Wa hu yihajji be khuchuumku.

²¹«Wa fi l-wakit al-jaayi da, naadum waahid yisallim akhuuh le l-moot wa abu iyaal yisallim wileedah le l-moot wa l-iyaaal yabgo aasiyiin le waaldeenum wa yisabbubu leehum al-moot.

²²Wa fi chaan usmi kulla l-naas yakrahooku. Wa laakin al-naadum al-yagood saabit lahaddi kumaalit kulla cheyy, hu yanja.

²³Wa wakit yita''ubuuku fi hille waahide, ajru fi hille aakhara. Nuguul leeku al-hagg, ma tagdaro tikammulu amalku fi hillaal Israa'iil gubbaal Ibn al-Insaan ma yaji».

Ma takhaafu min al-naas

24Wa Isa gaal battaan: «Al-tilmiiz ma akbar min sayyidah wa l-abid ma akbar min siidah.

25Wa l-tilmiiz radyaan kan yabga misil sayyidah wa l-abid radyaan kan yabga misil siidah. Wa kan yuguulu siid al-beet: «Hu Ibliis», akiid yuguulu nafs al-cheyy ziyaada fi naas beetah.

26Ma takhaafo minhum. Achaan ma fi cheyy mukhatta al-ba'adeen ma yinkachif wa ma fi sirr al-ma yin'arif.

27Ayyi cheyy al-nuguulah leeku fi l-leel, guuluuh fi l-nahaar. Wa l-kalaam al-kallamtah leeku be bicheech fi adaanku, ballukhuuh barra fi l-chawaari'.

28«Ma takhaafo min al-naas. Yagdaru yaktulu jisim al-naadum wa laakin ma yagdaru yaktulu ruuhah. Akhaafo min Allah achaaan hu yagdar yahlik al-jisim wa l-ruuh sawa fi Jahannam.

29Ta'arfu kadar yibii'u tuyuur itneen be riyaal waahid. Wa be da kula, kan waahid minhum yaga' fi l-turaab, abuuku Allah ya'arfah.

30Wa laakin intu, Allah gaa'id yifakkir fiiku ziyaada lahaddi ya'arif adad al-suuf al-fi raasku!

31Khalaas, ma takhaafo. Ayyi naadum minku muhimm ziyaada le Allah min tuyuur katiiriin.

32«Wa ayyi naadum al-yachhad leyi giddaam al-naas, ana kula nachhad leyah giddaam abuuyi Allah.

33Wa ayyi naadum al-yankurni giddaam al-naas, ana kula nankurah giddaam abuuyi Allah.

Ta'ab al-mu'miniin

34«Ma tahsubu ana jiiit achaaan nijiiib al-salaam fi l-ard. Ma jibt al-salaam laakin jibt al-seef.

35Ana jiiit achaaan nikhaalif al-wileed ma'a abuuuh wa l-bineeye ma'a ammaha wa l-mara ma'a nasiibitha.

36Wa be misil da, naas beetah yabgo aduuh le l-naadum.

37«Ayyi naadum al-yihibb abuuuh walla ammah ziyaada minni, ma waajib leyah yabga tilmiizi. Wa ayyi naadum al-yihibb wileedah walla bineeytah ziyaada minni ma waajib leyah yabga tilmiizi.

38Wa ayyi naadum al-aba ma yichiil ta'ab al-saliib wa ma yitaabi'ni le l-moot, ma waajib leyah yabga tilmiizi.

39Ayyi naadum al-yidoor yinajji nafsah, yiwaddirha. Laakin al-naadum al-yiwaddir nafsah fi chaani ana, hu da yanja.

⁴⁰«Wa ayyi naadum al-khibilaaku khibilaani. Wa l-naadum al-khibilaani khibil Allah al-rassalaani.

⁴¹Wa ayyi naadum al-yakhsbal nabi fi beetah achaan hu nabi, yalga ajur hana nabi. Wa ayyi naadum al-yakhsbal raajil saalih achaan hu raajil saalih, yalga ajur hana raajil saalih.

⁴²Wa ayyi naadum al-yanti le naadum min naasi al-sukhaar dool chokhol sakhayyar misil kaas hana almi baarid achaan hu tilmiizi, nuguul leeku al-hagg, ajrah ma yiwaddir abadan.»

Matta 11

Kalaam al-Masiih fi Yahya

¹Wa ba'ad Isa gaal kulla l-kalaam da le talaamiizah al-atnaachar, hu gamma min hinaak wa macha yi'allim al-naas wa yiballikh al-bichaara fi hillaalhum.

²Wa fi l-wakit da, Yahya gaa'id fi l-sijin. Wa simi' khabar hana amal al-Masiih wa rassal waahidiin min talaamiizah le Isa

³achaan yas'alooh wa yuguulu leyah: «Inta al-naadum al-yaji walla waajib narjo naadum aakhar?»

⁴Wa Isa radda leehum wa gaal: «Amchu wa ooru Yahya be kulla cheyy al-chiftuuh wa l-simi'tuuh.

⁵Al-amyaaaniin gaa'idiin yichiifu wa l-uruj gaa'idiin yuruukhu wa l-induhum jidaam gaa'idiin yalga al-aafe wa l-tarchaaniin gaa'idiin yasma'o wa l-maytiin gaa'idiin yab'aso. Wa l-masaakiin gaa'idiin yasma'o al-bichaara.

⁶Wa mabruuk le l-naadum al-ma yichakkik foogi.»

⁷Wa wakit talaamiiz Yahya gammo maachiin, Isa bada yihajji fi Yahya le l-naas al-gaa'idiin ma'aayah wa gaal: «Wakit Yahya gaa'id fi l-kadaade, macheetu leyah achaan tichiifu chunu? Ageegaay al-riih tihizzaha walla?»

⁸Wa kan ma ke, dawwartu tichiifu chunu? Naadum laabis khalag sameh? La! Achaan al-naas al-laabsiin khulgaan samhiin gaa'idiin fi buyuut al-muluuk.

⁹Zeen, maragtu achaan tichiifu chunu? Achaan tichiifu nabi? Aywa! Wa nuguul leeku chiftu naadum akbar min nabi.

¹⁰Wa da bas hu al-be sababah al-Kitaab yuguul: <Daahu nirassil rasuuli giddaamak wa hu yi'addil leek al-derib.>

¹¹«Wa nuguul leeku al-hagg, ma fi naadum mawluud min mara akbar min Yahya al-Mukhattis. Wa laakin al-naadum al-sakhayyar fi mamlakat Allah, akbar minnah.

¹²Wa min awwal yoom hana khidmit Yahya al-Mukhattis lahaddi al-yoom, mamlakat Allah gaa'ide tiziid be gudra wa l-yadkhulu foogha yiwajjuhu al-unuf.

¹³Allah kallam le l-naas fi l-Tawraat wa fi kutub al-anbiya kulluhum lahaddi Yahya ja.

¹⁴Wa kan induku niiye tisaddugu kalaami da, Yahya hu Iliyaas al-gaa'idiin tarjooh.

¹⁵Ayyi naadum al-indah adaan khalli yasma'!

Kalaam al-Masiih fi naas waktah

¹⁶«Wa nuguul chunu fi naas wakitna? Humman yichaabuhu chunu? Humman misil iyaal dugaag laammiin fi door wa yinaadu rufgaanhum wa yuguulu:

¹⁷«Aniina darabna leeku al-suffaara laakin intu ma li'ibtu. Aniina khanneena khine hana moot wa intu ma bakeetu!»

¹⁸Yahya ja wa hu ma yaakul wa la yachrab wa gaalo: «Hu muchootin».

¹⁹Wa ba'adeen ana Ibn al-Insaan jiiit wa ana gaa'id naakul wa nachrab wa gaalo: «Hu akkaal wa sakkaari wa rafiig le naas al-yichiilu miiri wa l-muznibiin». Laakin hikmat Allah al-sahiihe tinchaaf fi amal al-naas al-yitaabu'uuha.»

²⁰Wa Isa bada yahrij al-hillaal al-sawwa fooghum ajaayib katiiriin wa naashum ma taabo min zunuubhum.

²¹Wa gaal: «Al-azaab yarjaaki, ya hillit Kuuraziin! Al-azaab yarjaaki, ya hillit Beet Seeda! Kan awwal naadum sawwa al-ajaayib dool fi mudun al-kuffaar Suur wa Seeda, naas al-mudun dool yutuubu min zunuubhum min zamaan wa yalbaso khulgaan al-hizin wa yagoodu fi rumaad.

²²Wa nuguul leeku, fi yoom al-Hisaab, al-azaab al-yanzil foog muznibiin Suur wa Seeda ma yabga chadiid misil al-azaab al-yanzil foog naasku.

²³Wa inti hillit Kafar Naahuum, rafa'ti raaski lahaddi l-sama walla? Nuguul leeki Allah yarmiiki fi l-haawiye achaan kan awwal naas Saduum chaafu al-ajaayib al-naaski chaafuum, hillit Saduum tagood lahaddi l-yoom.

²⁴Wa laakin nuguul leeku, fi yoom al-Hisaab, al-azaab al-yanzil foog naas hillit Saduum ma yabga chadiid misil al-azaab al-yanzil foog naaski.»

Al-Masiih naada al-ta'baaniin

²⁵Wa fi l-wakit da, Isa hajja wa gaal: «Chukran, ya abuuyi Rabb al-samaawaat wa l-ard achaan inta labbadt kalaamak da min al-hakiimiin wa min al-ulama. Wa wassaftah le l-naas al-juhhaal.

²⁶Aywa, ya abuuyi, achaan da bas al-cheyy al-inta raadi beyah».

²⁷«Abuuyi Allah wakkalaani be kulla cheyy. Ma fi naadum al-ya'arif Ibn Allah illa abuu. Wa ma fi naadum al-ya'arif Allah, illa Ibn Allah wa l-naadum al-Ibn Allah yidoor yiwassif leyah abuu.

²⁸«Ta'aalu leyi intu kulluku al-ta'baaniin min al-tagala al-chaayliinha fi raasku wa ana nantiiku jumma.

²⁹Chiilu al-tagala al-nantiha leeku wa abgo talaamiizi ahaan ana daluul wa hanuun wa talgo jumma le nufuusku.

³⁰Ahaan al-tagala al-nantiha leeku di, ma tagiile. Aywa, al-tagala al-nukhuttaha foogku khafiife.»

Matta 12

Khilaaf fi yoom al-sabt

¹Wa fi l-wakit da, Isa raayikh fi ust al-ziraa'a fi yoom al-sabt. Wa talaamiizah jii'aaniin wa gammo gata'o ganaadiil al-gameh wa akaloohum.

²Wa l-Fariiziyiin chaafuum wa gaalo leyah: «Talaamiizak gaa'idiin yisawwu al-khidme al-ma halaala fi yoom al-sabt.»

³Wa Isa sa'alaahum wa gaal: «Ma gareetu al-Kitaab walla? Nisiitu al-cheyy al-Dawuud wa jamaa'tah sawwooh wakit al-juu' sawwaahum walla?»

⁴Hu dakhil fi beet Allah wa akal al-khubza al-gaddamooaha al-naas le Allah. Wa da ma halaal le Dawuud wa la le l-naas al-ma'aayah, illa le rujaal al-diin.

⁵Walla ma gareetu kalaam al-Tawraat? Kulli yoom al-sabt rujaal al-diin yikhaalufu wasaaya al-sabt ahaan yakhdumu fi beet Allah wa Allah ma yaj'alhum muznibiin.

⁶Wa laakin nuguul leeku cheyy akbar min beet Allah gaa'id hini giddaamku.

⁷Wa Allah gaal: <Nidoor al-rahma ziyaada min al-dahaaya.> Wa kan awwal fihimtu ma'ana al-kalaam da, ma tuluumu al-naas al-ma muznibiin.

⁸Wa khalaas, ana Ibn al-Insaan Rabb yoom al-sabt.»

Al-Masiih chafa naadum fi yoom al-sabt

⁹Wa macha giddaam wa dakhil fi beet al-sala hanaahum.

¹⁰Wa naadum waahid iidah mayte gaa'id daakhal. Wa l-Fariiziyiin dawwaro fursa ahaan yathamo Isa. Wa ahaan da, sa'alooh wa gaalo: «Kan naadum yachfi al-mardaaniin fi yoom al-sabt da, halaal walla haraam?»

¹¹Wa Isa radda leehum wa gaal: «Kan naadum minku indah kabich waga' fi nugra fi yoom al-sabt, hu ma yakurbah ajala wa yisillah walla?»

¹²Wa insaani ma muhimm ziyaada min kabich walla? Khalaas, halaal leena nisawwu al-kheer fi yoom al-sabt.»

¹³Wa khalaas Isa gaal le l-raajil: «Midd iidak.» Wa l-raajil maddaaha wa iidah ligat al-aafe wa bigat misil al-aakhara.

¹⁴Wa laakin al-Fariiziyyiin marago wa achchaawaro kikkeef yaktulu Isa.

Kalaam al-nabi tamma fi l-Masiih

¹⁵Wa Isa irif fikirhum wa macha min hinaak. Wa naas katiiriin marra waahid taaba' ooh wa daawaahum kulluhum.

¹⁶Wa amaraahum achaan ma yi'ooru al-naas hu yaatu.

¹⁷Wa misil da, al-kalaam al-Allah gaalah be khachum al-nabi Icha'ya tamma khalaas.

¹⁸Wa Icha'ya gaal: <Daahu abdi al-ana azaltah wa l-nihibbah wa ana firih beyah. Ana nukhutt ruuhi foogah wa hu yiballikh adaalit Allah le kulla l-umam.

¹⁹Wa ma yikhaasim wa ma yasrakh wa hissah ma yinsami' fi l-chawaari'.

²⁰Hu ma yaksir ageegaay mafjuukha wa la yaktul deyy al-faanuus al-gariib yumuut. Wa yuguud adaalit Allah lahaddi yansurha.

²¹Wa kulla l-umam yukhuttu achamhum fi usmah.>

Gaalo gudrat al-Masiih min Iblis

²²Wa ba'adeen jaabo raajil amyaan wa abkam achaan indah cheetaan wa Isa chafaah wa l-raajil gamma yichiif wa yihajji.

²³Wa kulla l-naas al'ajjabo bilheen wa gaalo: «Akuun al-naadum da Ibn Dawuud al-narjoo!»

²⁴Wa laakin al-Fariiziyyiin sim'o al-kalaam da wa gaalo: «Al-naadum da ma yatrud al-chawaatiin illa be gudrat Iblis kabiir al-chawaatiin.»

²⁵Wa Isa irif fikirhum wa gaal leehum: «Ayyi mamlaka kan naasha yiddaawaso ambeenaathum takhrab. Wa ma fi matiina wa la beet yagood saabit kan naasah yiddaawaso ambeenaathum.

²⁶Wa be misil da, kan al-Cheetaan yatrud al-chawaatiin, hu yidaawis nafsah wa kikkeef mamlakatah tagood saabte?

²⁷Kan ana taradt al-chawaatiin be gudrat Iblis, naasku yaturduuhum be gudrat yaatu? Wa misil da, naasku bas al-yisabbutu foogku al-tuhma.

²⁸Wa kan ana taradt al-chawaatiin be Ruuh Allah kamaan, mamlakat Allah garrabat leeku.

²⁹Wa laakin naadum ma yadkhul fi beet raajil gawi wa ma yichiil khumaamah illa kan awwal rabat al-raajil al-gawi da. Kan rabatah, yagdar yanhab kulla khumaamah.

Al-ma ma'a l-Masiih aduuh

³⁰«Ayyi naadum al-ma ma'aayi aduuyi wa ayyi naadum al-ma yilimm al-naas ma'aayi, yichattithum.

31 Wa be misil da, nuguul leeku Allah yakhfir le l-naas kulla zunuubhum wa kulla kalaamhum hana l-kufur. Laakin ma yakhfir leehum kalaam al-kufur fi l-Ruuh al-Khudduus.

32 Wa kan naadum yuguul kilme diddi ana, Ibn al-Insaan, Allah yakhfir leyah. Wa laakin al-naadum al-yuguul kilme didd al-Ruuh al-Khudduus, Allah ma yakhfir leyah wa la fi l-dunya wa la fi l-aakhira.

Allah yihaasib kalaam al-naas

33 «Al-chadara al-adiile talda iyaal adiiliin wa l-chadara al-fasle talda iyaal fasliin. Wa l-naas ya'arfu al-chadara min iyaalha.

34 Ya iyaal al-dabiib, intu fasliin wa misil da kikkeef tagdaro tuguulu kalaam adiil? Achaan al-cheyy al-galib al-naadum malaan beyah, da bas al-yamrug min khachmah kan yihajji.

35 Al-galib hu misil makhazan. Wa l-naadum al-adiil yudumm kalaam adiil fi galbah wa l-kalaam al-yamrug minnah kula adiil. Wa l-naadum al-fasil yudumm kalaam fasil fi galbah wa l-kalaam al-yamrug minnah kula fasil.

36 Wa khalaas nuguul leeku, fi yoom al-Hisaab, Allah yihaasib kulla l-kalaam al-ma indah faayde al-gaaloo al-naas.

37 Achaan Allah yibarriik hasab kalaamak wa yihaakimak hasab kalaamak.»

Alaamat al-nabi Yuunus

38 Wa naas waahidiin min al-ulama wa min al-Fariiziyyiin hajjo leyah wa gaalo: «Ya sayyidna, nidooru inta tantiina daliil achaaan ni'aamunu beek.»

39 Wa Isa radda leehum wa gaal: «Naas al-wakit da fasliin wa khaayniin wa yidooru daliil achaaan yi'aamunu. Wa Allah ma yantiikum daliil illa l-daliil hana l-nabi Yuunus.

40 Wa misil Yuunus ga'ad talaata yoom wa talaata leele fi batun al-huutaay, Ibn al-Insaan kula yagood fi lubb al-ard talaata yoom wa talaata leele.

41 Wa fi yoom al-Hisaab, naas madiinat Niinawa yugummu foog ma'a naas hana wakitna wa yisabbit fooghum al-tuhma achaaan naas Niinawa taabo min zunuubhum wakit Yuunus ballakh leehum kalaam Allah. Wa hu al-yikallim leeku hassa' akbar min Yuunus wa intu ma tubtu.

42 Wa fi yoom al-Hisaab, malikat al-wati hi tugumm ma'a naas hana wakitna wa tisabbit foogku al-tuhma achaaan hi khatarat wa jaat min aakhir al-ard achaaan tasma' kalaam Suleymaan al-hakiim wa tichiif ilmah. Wa hu al-yikallim leeku hassa' muhimm min Suleymaan wa laakin intu ma tubtu.»

Masal al-cheetaan al-taradooh

⁴³«Wa wakit al-cheetaan yamrug min naadum muchootin, al-cheetaan yamchi misil naadum muwaddir fi l-sahara wa yifattich bakaan yinjamma foogah wa ma yalgaah.

⁴⁴Wa yuguul: «Khalaas, nigabbil fi l-beet al-maragt minnah.» Wa wakit yigabbil, yalga al-naadum misil beet yaabis wa nadiif wa mufarrach.

⁴⁵Wa yamchi yijiib ma'aayah sab'a chawaatiin fasliin minnah ziyaada. Wa kulluhum yindasso wa yaskunu fi l-naadum da wa khalaas haalit al-naadum da tabga hawaane min awwal. Wa yabga misil da le l-naas al-fasliin hana wakitna dool.»

Amm al-Masiih wa akhwaanah

⁴⁶Wa Isa gaa'id yihajji le naas katiiriin wa ammah wa akhwaanah jo wa wagafo barra. Wa dawwaro yihajju ma'aayah.

⁴⁷Wa naadum waahid ja ooraah wa gaal: «Ammak wa akhwaanak gaa'idiin barra wa yidooru yihajju ma'aak.»

⁴⁸Wa Isa radda le l-naadum al-ooraah wa gaal: «Ammi yaati? Wa akhwaani yaatu humman?»

⁴⁹Wa madda iidah wa wassaf talaamiizah wa gaal leyah: «Dool bas humman akhwaani wa ammi

⁵⁰achaan ayyi naadum al-yisawwi hasab abuuyi fi l-sama yidoorah, hu bas akhuuyi wa akhti wa ammi.»

Matta 13

Masal al-harraati al-yiteerib

¹Fi nafs al-yoom, Isa marag min al-beet wa ga'ad tihit fi khachum al-bahar.

²Wa naas katiiriin marra waahid lammo foogah. Achaan da, hu rikib fi markaba wa ga'ad tihit. Wa kulla l-naas waagfiin fi khachum al-bahar.

³Wa Isa hajja leehum kalaam katiir be amsaal wa gaal: «Yoom min al-ayyaam, harraati waahid macha fi zere' achaan yiteerib.

⁴Wa wakit hu gaa'id yichattit teeraabah, teeraab waahid waga' fi l-derib wa tuyuur jo akaloo.

⁵Wa teeraab aakhar waga' fi bakaan indah hashas katiir wa turaab chiyya. Wa tawwaali al-bizre gammat achaan al-turaab chiyya.

⁶Wa laakin wakit al-harraay bigat haamiye taggat al-bizre di wa l-bizre yibsat achaan ma indaha uruug.

⁷Wa teeraab aakhar waga' fi ust al-chook wa l-bizre gammat sawa ma'a l-chook wa l-chook khanagaaha.

⁸Wa teeraab aakhar waga' fi turaab adiil wa l-bizre gammat wa wildat wa antajat wa kulli ganduul indah 100 aw

⁶⁰aw 30 habba. 9Khalaas, ayyi naadum al-indah adaan khalli yasma'!»

¹⁰Wa l-talaamiiz jo leyah. Wa sa'alooh wa gaalo: «Maala tihajji le l-naas be amsaal?»

¹¹Wa Isa radda leehum wa gaal: «Allah antaaku ma'rafat sirr mamlakat Allah laakin ma antaah le l-naas al-aakhariin.

¹²Achaan yantu al-naadum al-indah wa yiziid leyah. Wa laakin al-naadum al-ma indah, al-chiyya al-indah kula yichiiluuh minnah.

¹³Da l-sabab al-khallaani nihajji leehum be amsaal. Induhum uyuun wa laakin ma yichiifu cheyy wa induhum udne wa laakin ma yasma'o cheyy wa la yafhamo.

¹⁴Al-naas dool misil al-naas al-hajja fooghum al-nabi Icha'ya. Hu gaal: <Tasma'o wa laakin ma tafhamo wa tichiifu wa laakin ma ta'arfu.

¹⁵Guluub al-cha'ab dool bigo gawiyiin wa udneehum ma yasma'o wa saddo uyuunhum. Wa kan ma misil da, uyuunhum yichiifu wa udneehum yasma'o wa yafhamo adiil wa yutuubu wa ana nachfiikum.>»

¹⁶«Wa laakin leeku intu, mabruuk leeku achaaan udneeku gaa'idiin yichiifu wa udneeku gaa'idiin yasma'o.

¹⁷Wa nuguul leeku al-hagg, katiiriin min al-anbiya wa l-naas al-saalihiin dawwaro bilheen yichiifu al-cheyy al-intu gaa'idiin tichiifuuh wa laakin ma chaafuuh. Wa dawwaro yasma'o al-kalaam al-intu gaa'idiin tasma'ooh wa ma sim'ooh.

Ma'ana hana masal al-harraati

¹⁸«Asma'o wa ni'ooriiku ma'ana hana masal al-harraati al-yiteerib.

¹⁹Ayyi naadum al-yasma' bichaarat al-mamlaka wa ma yafhamha, Iblis al-chariir yaji wa yichiil al-kalaam min galbah. Wa da misil al-teeraab al-waga' foog al-derib.

²⁰Wa l-teeraab al-waga' fi l-turaab al-indah hashas yimassil al-naadum al-yasma' al-kalaam wa tawwaali yakhbalah be farha.

²¹Wa laakin al-naadum da ma yagood saabit ila le wakit chiyya bas. Wa wakit al-diige taji foogah walla l-naas yita''ubuuh be sabab kalaam Allah, al-naadum da, yamrug ajala min al-derib.

²²Wa l-teeraab al-waga' fi ust al-chook yimassil al-naadum al-yasma' al-kalaam laakin machaakil al-dunya wa reedtah le l-maal yaktulu al-kalaam al-fi galbah wa be da, kalaam Allah yabga leyah ma indah faayde.

²³Wa l-teeraab al-waga' fi l-turaab al-adiil yimassil al-naadum al-yasma' kalaam Allah wa yafhamah. Wa hu yijiib intaaj sameh misil ganduul al-indah 100 aw

60 aw 30 habba.»

Masal al-gameh wa l-si'id

24 Wa Isa gaal leehum masal aakhar: «Mamlakat Allah hi misil ke. Naadum waahid teerab teeraab adiil fi zere'.

25 Wa wakit al-naas naaymiin, adu waahid ja fi l-zere'. Wa hu jaab teeraab hana l-gechch al-yichaabih al-gameh usmah si'id. Wa hu teerabah fi ust al-gameh al-adiil wa khalaas faat.

26 Wa wakit al-gameh gamma wa sawwa ganaadiil, chaafo al-si'id fi ust al-gameh.

27 «Wa l-khaddaamiin macho le sayyidhum wa gaalo: <Ya sayyidna, ma teerabt teeraab adiil fi l-zere' walla? Al-si'id da ja min ween?»

28 Wa sayyidhum radda wa gaal: <Da khidme hana adu.> Wa sa'alooh wa gaalo: <Namchu nimallutuuh walla?»

29 Wa radda leehum wa gaal: <La, achaan wakit intu gaa'idiin timallutu al-si'id, akuun timallutu al-gameh kula.

30 Khallu al-si'id yagood fi ust al-gameh wa yakburu sawa lahaddi al-gameh yanjad. Wa fi wakt al-gati', nihajji le l-naas al-yagta'oooh wa nuguul: "Awwal limmu al-si'id wa tuchchuuh. Wa laakin al-gameh da, limmuuh wa subbuuh fi l-makhazan."»

Amsaal al-khardal wa l-tawwaara

31 Wa Isa hajja leehum be masal aakhar wa gaal: «Mamlakat Allah hi misil habba waahide hana kireeb. Wa naadum waahid chalaaha wa teerabaaha fi zere'.

32 Wa teeraab al-khardal hu askhar min ayyi teeraab wa laakin wakit yabzur khalaas, hu yabga kabiir min kulla nabaataat al-jineene. Wa yabga kabiir misil chadara wa tuyuur al-sama yaju yabnu uchuuchhum fi furuu'ha.»

33 Wa gaal leehum masal aakhar: «Mamlakat Allah hi misil tawwaara. Wa mara waahide chaalatha wa sabbatha daakhal fi lubb talaata kooro hana dagiig wa ba'adeen al-tawwaara gawwamat al-ajiine kullaha ke.»

34 Wa fi kulla l-kalaam da, Isa hajja le l-naas be amsaal wa ma hajja leehum cheyy bala masal.

35 Wa misil da, al-kalaam al-Allah gaalah be khachum al-nabi tamma. Hu gaal: <Ana naftah khachmi be masal wa nibayyin leeku kalaam mulabbad min al-bidaaya.>

Ma'ana al-gameh wa l-si'id

36 Wa Isa gamma min al-naas wa gabbal fi l-beet. Wa talaamiizah jo leyah wa gaalo: «Fassir leena masal hana l-si'id fi l-zere'.»

37 Wa radda leehum wa gaal: «Al-naadum al-yiteerib al-teeraab al-adiil hu ana, Ibn al-Insaan.

38Wa l-zere' yimassil al-dunya. Wa l-teeraab al-adiil yimassil naas al-mamlaka wa l-si'id yimassil naas Ibliis al-chariir.

39Wa l-adu al-teerab al-si'id yimassil Ibliis. Wa wakt al-gati' da, yimassil kumaalit al-dunya wa l-khaddaamiin al-yagta'o al-si'id wa l-gameh, humman al-malaa'ika.

40«Wa ba'adeen yilimmu al-si'id wa yitichchuuh wa da yimassil al-cheyy al-yabga fi kumaalit al-dunya.

41Wa Ibn al-Insaan yirassil malaa'ikatah achaan yamurgu min mamlakatah kulla l-naas al-yilizzu akhwaanhum fi l-zanib wa kulli naadum al-yisawwi al-fasaala.

42Wa yazguluuhum fi naar Jahannam. Hinaak yabku wa yi'addu sunuunhum min al-azaab.

43Wa fi l-wakit daak, al-saalihiin yiraaru misil al-harraay fi mamlakat abuuhum. Wa khalaas, ayyi naadum al-indah adaan, khalli yasma'!

Masal mamlakat Allah

44«Wa mamlakat Allah hi misil kanz katiir madfuun fi zere'. Wa naadum ligiiah wa firih bilheen wa labbadah battaan fi bakaanah. Wa khalaas macha baa' kulla cheyy al-indah wa gabbal chara al-zere' da min siidah.

45«Wa mamlakat Allah hi misil ke. Taajir waahid siid al-maal wa gaa'id yifattich marajaan sameh.

46Wa yoom waahid, ligi marajaan sameh ziyaada wa tamanah khaali bilheen wa khalaas baa' kulla cheyy al-indah wa macha chara al-marajaan da.»

47«Wa mamlakat Allah hi misil charak al-hawwaatiin al-zagaloooh fi lubb al-bahar wa karabo kulla nafar al-huut.

48Wa wakit al-charak anmala, al-hawwaatiin maragooh barra fi khachum al-bahar wa ga'ado tihit wa lammo al-huut al-adiil wa sabbooh fi chabakaat. Wa l-huut al-ma yanfa' daffagooh.

49Wa yabga misil da fi kumaalit al-dunya. Al-malaa'ika yaju wa yamurgu al-naas al-fasliin min ust al-naas al-saalihiin

50wa yazguluuhum fi naar Jahannam. Wa hinaak yabku wa yi'addu sunuunhum min al-azaab.»

Masal siid al-beet al-kabiir

51Wa Isa sa'alaahum wa gaal: «Fihimtu kulla l-kalaam da walla?» Wa talaamiizah gaalo: «Aywa, fihimna.»

52Wa Isa gaal: «Khalaas, ayyi naadum al-hu aalim be l-Tawraat wa bigi tilmiiz mamlakat Allah, hu misil naadum waahid siid beet kabiir. Wa min khumaamah al-

khaali al-dammah fi beetah, hu yagdar yamrug cheyy jadiid wa cheyy gadiim al-madmuum min zamaan kula.»

53 Wa wakit Isa kammal al-amsaal dool, khalaas gamma min al-bakaan da wa macha.

Al-Masiih abooh fi hillitah

54 Wa Isa ja fi hillitah wa bada yi'allim al-naas fi beet al-sala wa l-naas al'ajjabo minnah bilheen. Wa assaa'alo ambeenaathum wa gaalo: «Al-hikma wa l-ajaayib dool ligiihum min ween?»

55 Hu ma wileed al-usta walla? Wa ammah, ma usumha Mariyam walla? Wa akhwaanah, ma Yaakhuub wa Yuusuf wa Sim'aan wa Yahuuza walla?

56 Kulla akhwaatah ma gaa'idaat ma'aana hini walla? Wa kulla l-cheyy da ja leyah min ween?»

57 Wa khalaas zi'ilo wa ma aamano beyah. Wa laakin Isa gaal leehum: «Kulla l-naas yikarrumu ayyi nabi, illa naas hillitah wa beetah ma yikarrumuuh.»

58 Wa ma sawwa ajaayib katiiriin hinaak achaan ma induhum iimaan.

Matta 14

Moot al-nabi Yahya

1 Wa fi l-wakit daak, Hiruudus muhaafiz daar al-Jaliil simi' khabar Isa.

2 Wa gaal le khaddaamiinah: «Da Yahya al-Mukhattis! Hu ba'as min ust al-maytiin! Achaan da bas indah al-gudra le yisawwi al-ajaayib.»

3 Wa gabul da, Hiruudus karab Yahya fi l-sijin wa rabatah be janaaziir fi chaan martah Hiruudiiya. Wa awwal Hiruudiiya hi marit Filibbus akhuuh le Hiruudus

4 wa Yahya gaal leyah: «Hi ma halaala leek le taakhudha.»

5 Wa Hiruudus dawwar yaktul Yahya laakin hu khaayif min za'al al-naas achaan fi fikirhum Yahya nabi.

6 Wa fi yoom iid mawlid Hiruudus, gaa'idiin yi'ayyudu wa bineeyit Hiruudiiya li'ibat giddaamhum wa Hiruudus farhaan bilheen minha.

7 Wa hu halaf yantiha ayyi cheyy al-tatulbah minnah.

8 Wa l-bineeye awwal chaawarat ammaha wa ba'ad da, gaalat: «Antiini raas Yahya al-Mukhattis hassa' hini fi sufra.»

9 Wa l-malik nidim le haliiftah al-halafha giddaam kulla diifaanah wa laakin anta izin le askarah yijiibuuh leeha.

10 Wa askari waahid macha fi l-sijin wa gata' raas Yahya.

11 Wa jaab al-raas fi sufra wa antaah le l-bineeye wa hi waddatah le ammaha.

12 Wa talaamiiz Yahya jo wa chaalo janaaztah wa dafanooha wa khalaas macho ooro Isa.

Al-Masiih anta akil le 5 000 naas

13 Wa Isa simi' al-khabar da wa rikib fi l-markaba wa macha wiheedah fi l-khala. Wa laakin naas katiiriin sim'o hu macha hinaak wa marago min hillaalhum wa macho waraayah be rijleehum.

14 Wa wakit Isa dalla min al-markaba, hu chaaf naas katiiriin marra waahid gaa'idiin yarjoooh wa hu hanna fooghum wa chafa al-mardaaniin al-ma'aahum.

15 Wa fi l-achiiye al-talaamiiz jo leyah wa gaalo: «Al-bakaan da khala wa l-wakit akhkhar. Khalli al-naas yamchu fi l-hillaal wa yachru cheyy yaakuluuh.»

16 Wa laakin Isa gaal le talaamiizah: «Ma waajib leehum yamchu. Intu bas antuuhum akil.»

17 Wa gaalo: «Ma indina cheyy illa khamsa khubza wa huut itneen bas!»

18 Wa Isa gaal leehum: «Jiibuuhum leyi hini.»

19 Wa hajja le kulla l-naas wa gaal: «Agoodu tihit fi l-gechch.» Wa chaal al-khamsa khubza wa l-huut al-itneen wa rafa' raasah ale l-sama wa chakar Allah wa kassar al-khubza wa antaahum le talaamiizah wa gassamoohum le l-naas.

20 Wa kulla l-naas akalo lahaddi chib'o. Wa khalaas al-talaamiiz lammo al-akil al-faddal wa malo beyah 12 guffa.

21 Wa adad al-naas al-akalo hawaale 5 000 rujaal. Wa da bala l-awiin wa l-iyaal.

Al-Masiih raakh fi raas al-almi

22 Wa tawwaali Isa amar al-talaamiiz yarkabo fi l-markaba achaan yagta'o al-bahar wa yamchu giddaamah. Wa hu yuguul le l-naas khalli yamchu.

23 Wa wakit al-naas macho khalaas, Isa tala' fi raas al-hajar le yisalli wiheedah. Wa ba'ad al-makhrif, hu gaa'id hinaak wiheedah.

24 Wa markabat al-talaamiiz lihgat ust al-bahar wa l-riih gaa'ide tusuug aleehum min giddaam wa l-challaal gaa'id yihizz al-markaba.

25 Wa be waradde, Isa ja leehum raayikh min foog le l-almi.

26 Wa wakit al-talaamiiz chaaf Isa raayikh min foog le l-almi, khaaf khoof chadiid wa gaalo: «Da dull!» Wa sarakho min al-khoof.

27 Wa tawwaali Isa hajja leehum wa gaal: «Chiddu heelku, da ana bas. Ma takhaaf!»

28 Wa Butrus gaal leyah: «Sayyidna! Kan sahih da inta, khalaas naadiini achaan naji leek raayikh min foog le l-almi.»

²⁹Wa Isa gaal leyah: «Ta'aal!» Wa Butrus dalla min al-markaba wa bada yamchi le Isa raayikh min foog le l-almi.

³⁰Wa laakin wakit Butrus hassa gudrat al-riih, hu khaaf bilheen wa bada yatmus. Wa sarakh wa gaal: «Sayyidna! Najjiini!»

³¹Wa Isa madda iidah ajala wa karabah wa gaal: «Iimaanak lissaa' da'iif. Maala chakkakt?»

³²Wa wakit rikbo fi l-markaba, khalaas al-riih wagafat.

³³Wa fi l-markaba al-talaamiiz jo sajado leyah wa gaalo: «Sahiih, inta Ibn Allah!»

³⁴Wa wakit gata'o al-bahar khalaas, nazalo fi balad Ginneesarat.

³⁵Wa naas al-bakaan daak irfo Isa wa ballakho al-khabar da fi kula baladhuma wa jaabo leyah kulla l-mardaaniin.

³⁶Wa chahado Isa achaan yalmaso taraf khalagah wa kulla naadum al-limsah ligi al-aafe.

Matta 15

Wasaaya Allah wa aadaat al-naas

¹Wa waahidiin min al-ulama wa l-Fariiziyyiin jo le Isa min Madiinat al-Khudus wa sa'aloooh wa gaalo:

²«Maala talaamiizak ma yitaabu'u aadaat al-juduud? Wa maala humman ma yikhassulu iideehum le yabgo taahiriin gubbaal ma yaakulu?»

³Wa Isa radda leehum wa gaal: «Wa intu, maala taabo wasaaya Allah le titaabu'u aadaatku?»

⁴Allah amaraana wa gaal: <Karrim ammak wa abuuk> wa <Ayyi naadum al-yuguul kalaam fasil le ammah aw le abuuuh, waajib yaktuluuh.>

⁵Wa laakin intu tuguulu, kan naadum hajja le ammah aw le abuuuh wa gaal: <Kulli cheyy al-ana nidoor nisaa'idku beyah bigi hadiye le Allah>,

⁶khalaas be da, intu tuguulu al-naadum da ma waajib yisaa'id ammah aw abuuuh. Wa be misil da, battaltu wasaaya Allah achaan titaabu'u aadaatku.

⁷Intu munaafikhiin! Kalaam Allah al-gaalah foogku al-nabi Icha'ya, sahiih! Hu gaal:

⁸<Al-cha'ab dool yimajjuduuni be khuchuumhum wa laakin guluubhum ba'iid minni.>

⁹Sujuudhum leyi baatil wa kulla ta'liimhum da wasaaya al-naas bas.>>

Al-cheyy al-yinajjis al-naadum

¹⁰Wa Isa naada al-naas wa gaal leehum: «Asma'o kalaami wa afhamooh!»

11Al-cheyy al-yinajjis al-naadum, hu ma al-cheyy al-yadkhul fi khachmah laakin al-cheyy al-yamrug min khachmah. Da bas yinajjisah.»

12Wa talaamiizah jo leyah wa gaalo: «Ma ta'arif al-Fariiziyyiin zi'ilo min al-kalaam da walla?»

13Wa radda leehum wa gaal: «Ayyi khadaar al-abuuyi Allah ma teerabah yinmalit.

14Khalluuhum! Humman amyaaniin wa yuguudu amyaaniin. Kan naadum amyaan yuguud amyaan aakhar, kulluhum yaga'o fi nugra.»

15Wa Butrus gaal leyah: «Fassir leena al-masal al-awwal da.»

16Wa Isa radda leyah wa gaal: «Intu kula ma iriftuuh walla?»

17Ma fihimtu kadar al-akil al-yadkhul fi l-khachum, yamchi fi l-batun wa ba'adeen yamrug min al-jilid.

18Wa laakin al-kalaam al-yamrug min khachum al-naadum da jaayi min galbah wa be l-kalaam da bas, yinajjis nafsah.

19Achaan min daakhal galib al-insaan yamrug al-fikir al-cheen wa l-katil wa l-zina wa l-fasaala wa l-sirge wa l-chahaada be l-kidib wa kalaam al-kufur.

20Wa dool bas al-yinajjusuh al-insaan wa laakin kan naadum ma khassal iideenah wa akal, da abadan ma yinajjisah.»

limaan al-mara al-Kan'aaniye

21Wa Isa gamma min al-bakaan da wa macha fi balad Suur wa Seeda fi Lubnaan.

22Wa mara waahide Kan'aaniye jaat wa sarakhat leyah wa gaalat: «Ya sayyidna, Ibn Dawuud, arhamni! Bitti gaa'ide fi azaab chadiid achaan hi chootanat».

23Wa Isa ma gaal leeha cheyy wa talaamiizah jo leyah wa chahadooh wa gaalo: «Asma' kalaamha wa rudd leeha achaan hi jaaye waraana wa tisawwi leena haraka katiire.»

24Wa Isa gaal leeha: «Allah rassalaani le Bani Israa'iil bas wa humman khanam Allah al-muwaddiriin.»

25Wa laakin al-mara garrabat leyah wa sajadat wa gaalat: «Sayyidna, afza'ni!»

26Wa radda leeha be masal wa gaal: «Akil al-iyaaal, kan nantuuh le l-kulaab, da ma sameh.»

27Wa hi gaalat: «Kalaamak da sahih, sayyidna. Wa laakin al-kulaab kamaan yaakulu al-yidaffig min maa'uun siyaadhuh!»

28Wa Isa radda leeha wa gaal: «Ya l-mara, iimaanki chadiid marra waahid! Khalli yabga leeki misil dawwarti!» Wa bineeyitha ligat al-aafe min al-wakit da.

Al-Masihi anta akil le 4 000 naas

29Wa min al-bakaan da, Isa macha fi khachum bahar al-Jaliil wa tala' fi hajar wa ga'ad tihit.

30Wa naas katiiriin marra waahid jo leyah wa jaabo ma'aahum al-uruj wa l-mukarsahiin wa l-amyaaaniin wa l-bukum wa aakhariin katiiriin wa khattoohum giddaam Isa wa hu chafaahum.

31Wa l-naas al'ajjabo bilheen wakit chaafo al-naas al-bukum yihajju wa l-mukarsahiin ligo al-aafe wa l-uruj yuruukhu wa l-amyaaaniin yichiifu. Wa chakaro Allah Rabb Israa'iil.

32Wa laakin Isa naada talaamiizah wa gaal: «Indi mahanna le l-naas dool ahaan humman gaa'idiin ma'aayi talaata yoom wa ma induhum cheyy yaakuluuh. Wa ma nidoor nikhalliihum yufuutu jii'aaniin ahaan gudrithum tikammil fi l-derib.»

33Wa l-talaamiiz gaalo leyah: «Al-naas katiiriin bilheen. Ween nalgo akil fi l-khala da le yachba'o?»

34Wa Isa sa'alaahum wa gaal: «Induku kam khubza?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Sab'a. Wa indina huut dugaag chiyya.»

35Wa Isa amaraahum le l-naas ahaan yagoodu tihit.

36Wa chaal al-sab'a khubza wa l-huut wa chakar Allah wa kassaraahum wa antaahum le l-talaamiiz wa humman gassamooh le l-naas.

37Wa kulla l-naas akalo lahaddi chib'o. Wa l-talaamiiz lammo al-akil al-faddal wa malo beyah sab'a guffa.

38Wa adad al-naas al-akalo tamma 4 000 raajil. Wa da, bala l-awiin wa l-iyaaal.

39Wa ba'ad da, Isa amar al-naas yigabbulu buyuuthum. Wa khalaas hu rikib fi l-markaba wa macha le turaab Magdaan.

Matta 16

Naas waahidiin dawwaro daliil

1Wa naas min al-Fariiziyiin wa min al-Sadduukhiyiin lammo wa macho le Isa ahaan yijarrubuuh. Wa talabo minnah yantiikum daliil al-yiwassif kadar gudurtah jaaye min al-sama.

2Wa radda leehum wa gaal: «Be achiiye kan al-sama yabga ahmar, tuguulu ambaakir al-wata tabga samhe.

3Wa be fajur, kan al-sama yabga ahmar wa yisawwi khamaam, tuguulu al-yoom al-matar yaji. Tichiifu al-sama wa ta'arfu kikkeef al-wata al-tabga. Wa laakin chiftu alaamaat wakitna da wa ma ta'arfuuh ma'anaathum.

⁴Wa naas al-wakit da fasliin wa khaayniin wa yidooru daliil achaan yi'aamunu. Wa Allah ma yantiikum daliil illa l-daliil hana l-nabi Yuunus.» Wa khalaas, Isa khallaahum wa macha.

Al-Fariiziyiin wa l-Sadduukhiyiin

⁵Wa wakit gata'o al-bahar, talaamiizah ma induhum khubza achaan nisooha.

⁶Wa Isa gaal leehum: «Khuttu baalku. Angar'u min tawwaarit al-Fariiziyiin wa l-Sadduukhiyiin.»

⁷Wa talaamiizah gammo yinaakhuchu ambeenaathum wa gaalo: «Hu gaal al-kalaam da achaan ma jibna khubza.»

⁸Wa Isa irif fikirhum wa gaal: «Intu al-iimaanku lissaa' da'iif, maala tihajju ambeenaatku be l-khubza al-ma induku?

⁹Lissaa' ma fihimtu walla? Nisiitu al-khamsa khubza wa l-naas al-khamsa alif al-akalo minhum walla? Wa nisiitu kam guffa maleetuuhum min al-khubza al-faddalat?

¹⁰Hal nisiitu al-sab'a khubza wa l-naas al-arba'a alif al-akalo minhum wa kam guffa maleetuuha walla?

¹¹Wa kikkeef ma fihimtu? Ana ma hajjeet be khubza wakit gult leeku: «Angar'u min tawwaarit al-Fariiziyiin wa l-Sadduukhiyiin.»»

¹²Wa khalaas al-talaamiiz fihmo hu ma gaa'id yuguul angar'u min tawwaara hana l-khubza laakin angar'u min ta'liim al-Fariiziyiin wa l-Sadduukhiyiin.

Butrus gaal Isa bas al-Masiih

¹³Wa jo fi balad Geesariiya Filibbus wa Isa sa'al talaamiizah wa gaal: «Al-naas gaa'idiin yuguulu chunu fi Ibn al-Insaan? Yuguulu ana yaatu?»

¹⁴Wa raddo leyah wa gaalo: «Naas waahidiin yuguulu inta Yahya al-Mukhattis wa naas aakhariin yuguulu inta al-nabi Iliyaas wa aakhariin yuguulu inta al-nabi Irmiya aw naadum waahid min al-anbiya al-faato.»

¹⁵Wa Isa sa'alaahum wa gaal: «Wa laakin intu, tuguulu chunu? Ana yaatu?»

¹⁶Wa Sim'aan Butrus gaal: «Inta al-Masiih Ibn Allah al-Hayy.»

¹⁷Wa Isa gaal leyah: «Mabruuk leek Sim'aan wileed Yuuhanna! Al-fikir da ma jaay min insaan! Laakin abuuyi Allah bas antaak.

¹⁸Wa nuguul leek usmak Butrus (ma'anaatah hajar). Wa ni'assis ummati fi l-hajar da wa l-moot ma yinnasir foogah.

¹⁹Wa nantiik mafaatihi hana mamlakat Allah. Ayyi cheyy al-inta ja'altah haraam fi l-ard, Allah fi l-sama kula yaj'alah haraam. Wa ayyi cheyy al-inta ja'altah halaal fi l-ard, Allah fi l-sama kula yaj'alah halaal.»

20Wa Isa amaraahum le talaamiizah wa gaal: «Ma ti'ooru ayyi naadum kadar ana al-Masiih.»

Al-Masiih hajja be mootah

21Wa min al-wakit da, Isa bada yi'allim talaamiizah wa ooraahum akiid yamchi Madiinat al-Khudus wa hinaak al-chuyuukh wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama yita'ubuuh ta'ab chadiid. Wa hinaak yaktuluuh wa Allah yab'asah fi l-yoom al-taalit.

22Wa Butrus karabah le Isa wa gamma yaharjah wa gaal: «Abadan, ya sayyidna. Da ma yabga foogak!»

23Wa Isa anlafat wa gaal le Butrus: «Ya Cheetaan! Kiss min giddaami! Inta tidoor ticharkil leyi. Kalaamak da ma fikir Allah. Da fikir al-naas.»

24Wa Isa gaal le talaamiizah: «Ayyi naadum al-yidoor yichiil derbi, khalli yichiif nafsah rakhiise leyah wa yilhammal ta'ab al-saliib wa yitaabi'ni le l-moot.

25Wa ayyi naadum al-yidoor yinajji nafsah, yiwaddirha. Wa ayyi naadum al-yiwaddir nafsah fi chaani ana, hu da yanja.

26Wa kan naadum ribih kulla l-maal al-fi l-dunya wa waddar nafsah, faayditah chunu? Aw naadum yanti chunu fi badal nafsah?

27Fakkuru fi l-kalaam da achaan Ibn al-Insaan yigabbil ma'a gudra majiide hana Allah abuuuh wa ma'a malaa'ikatah. Wa ayyi naadum al-sawwa al-fasil, yi'aakhibah. Wa ayyi naadum al-sawwa amal adiil, yantiij ajur.

28Wa nuguul leeku al-hagg. Fi naas waahidiin al-gaa'idiin hini ma yumuutu gubbaal ma yichiifu Ibn al-Insaan jaayi fi mamlakatah.»

Matta 17

Al-Masiih fi nuur al-majd

1Wa ba'ad sitte yoom, Isa chaal ma'aayah Butrus wa Yaakhuub wa Yuuhanna akhuuh wa waddaahum wiheedhum fi raas hajar tawiil.

2Wa Isa alkhayyar giddaamhum. Wijhah nawwar misil nuur al-harraay wa khalagah bigi abyad karr misil al-nuur.

3Wa tawwaali, al-nabi Muusa wa l-nabi Iliyaas baano giddaamhum wa gaa'idiin yihajju ma'a Isa.

4Wa Butrus hajja le Isa wa gaal: «Sayyidna, bigi leena sameh kadar aniina gaa'idiin hini. Wa kan tidoorah, nisawwi lagaadiib talaata, waahide leek wa waahide le Muusa wa waahide le Iliyaas.»

⁵Wa wakit hu lissaa' gaa'id yihajji, sahaabaay al-indaha nuur jaat wa khattathum be dullaha wa hiss min lubb al-sahaabaay ansama' wa gaal: «Da bas Ibni al-nihibbah wa ana farhaan beyah bilheen. Asma'o kalaamah.»

⁶Wa l-talaamiiz sim'o al-hiss wa khaafo marra waahid wa waga'o be wujuuhum fi l-ard.

⁷Wa Isa ja leehum wa khatta iidah fooghum wa gaal: «Gummu! Ma takhaafo!»

⁸Wa rafa'o ruuseenhum wa ma chaafo naadum illa Isa wiheedah.

⁹Wa wakit gaa'idiin yanzulu min raas al-hajar, Isa amaraahum wa gaal: «Ma tihajju le naadum waahid kula be l-cheyy al-chiftuuh gubbaal Ibn al-Insaan ma yab'as min ust al-maytiin.»

¹⁰Wa talaamiizah sa'alooh wa gaalo: «Maala al-ulama gaa'idiin yuguulu akiid Iliyaas yaji gubbaalak?»

¹¹Wa Isa radda leehum wa gaal: «Sahihih Iliyaas yaji gubbaali achaan yi'addil kulla cheyy.

¹²Wa ni'ooriiku Iliyaas ja khalaas wa ma irfoooh wa sawwo foogah misil dawwaro. Wa ba'ad chiyya yita''ubuuni ana Ibn al-Insaan kula.»

¹³Wa khalaas al-talaamiiz fihmo hu yihajji leehum be Yahya al-Mukhattis.

Al-wileed al-indah amfitfit

¹⁴Wa gabbalo fi l-bakaan al-lammo foogah al-naas wa raajil waahid ja le Isa wa sajad giddaamah.

¹⁵Wa l-raajil gaal: «Ya sayyidna, arham wileedi. Indah amfitfit wa hu ta'baan bilheen. Hu yaga' katiir. Marraat yaga' fi l-naar wa marraat yaga' fi l-almi.

¹⁶Wa waddeetah le talaamiizak wa ma gidro yachfuuh.»

¹⁷Wa Isa radda wa gaal: «Ya l-naas al-uwuj wa ma induku iimaan! Lahaddi mata nagood ma'aaku? Lahaddi mata nilhammalku? Jiibu leyi al-wileed hini.»

¹⁸Wa Isa kachcha le l-cheetaan wa l-cheetaan marag min al-wileed wa fi l-wakit da bas al-wileed ligi al-aafe.

¹⁹Wa ba'adeen al-talaamiiz jo wa hajjo le Isa wiheedhum. Wa sa'alooh wa gaalo: «Maala ma gidirna taradna al-cheetaan da?»

²⁰Wa radda leehum wa gaal: «Achaan iimaanku da'iif. Wa nuguul leeku al-hagg, kan iimaanku sakhayyar misil habbat kireeb kula, tagdaro tuguulu le l-hajar da: «Azhaf min hini wa amchi hinaak!» Wa khalaas, al-hajar yazhaf. Wa ayyi cheyy yabga leeku mumkin.

²¹Wa laakin al-cheetaan al-nafar da, ma yintarid illa be l-du'a wa l-siyaam.»

Al-Masiih hajja battaan be mootah

²²Wa wakit Isa wa talaamiizah gaa'idiin yilimmu fi daar al-Jaliil, Isa gaal leehum: «Ba'ad chiyya Ibn al-Insaan yisallumuuh le l-naas

²³wa yaktuluuh. Wa fi l-yoom al-taalit, Allah yab'asah min ust al-maytiin.» Wa talaamiizah bigo haznaaniin bilheen.

Miiri hana beet Allah

²⁴Wa ba'ad wislo fi hillit Kafar Naahuum, jo al-naas al-yichiilu al-miiri al-yikaffuuh kulla l-Yahuud le beet Allah. Wa jo le Butrus wa gaalo: «Sayyidku yikaffi al-miiri walla?» Wa radda leehum wa gaal: «Aywa, yikaffiih.»

²⁵Wa wakit Butrus andassa fi l-beet, Isa hajja leyah wa sa'alah wa gaal: «Sim'aan, fikrak chunu? Al-muluuk al-fi l-dunya yichiilu miiri wa jamaarik min yaatu? Yichiilu min iyaalhum walla min al-naas al-aakhariin?»

²⁶Wa Butrus radda leyah wa gaal: «Yichiiluuh min al-naas al-aakhariin.» Wa Isa gaal leyah: «Khalaas, ma waajib le iyaal al-malik yikaffuuh.

²⁷Wa laakin ma nidooru nibachtunu al-naas al-sa'alook al-miiri dool. Wa achaan da, amchi fi khachum al-bahar wa azgul jambaatak fi l-almi. Wa l-huutaay al-awwal takrubha, fukk khachumha wa talga daakhal riyaal waahid khiimtah tikaffi miiri hana naaseen. Wa chiilah wa kaffi beyah al-miiri hanaayi wa hanaak.»

Matta 18

Yaatu al-naadum al-muhimm ?

¹Wa fi l-wakit da, al-talaamiiz jo le Isa sa'aloooh wa gaalo: «Yaatu yabga al-naadum al-muhimm fi mamlakat Allah?»

²Wa Isa naada wileed sakhayyar wa khattaah fi usuthum.

³Wa Isa gaal: «Nuguul leeku al-hagg, kan intu ma tibaddulu fikirku wa kan ma tabgo misil iyaal dugaag, ma tadkhulu fi mamlakat Allah.

⁴Al-naadum al-yisawwi nafsah sakhayyar wa yabga misil al-wileed da, hu bas al-muhimm fi mamlakat Allah.

⁵Wa ayyi naadum al-yakhbal be usmi wileed sakhayyar misil da, yakhbalni.

⁶«Wa ayyi naadum al-yitallif iimaan hana waahid min al-iyaal al-dugaag al-mu'miniin beyi dool, al-azaab al-yarjaah chadiid lahaddi akheer le l-naadum da kan yarbutu murhaaka kabiire fi ragabatah wa yazguluuh fi lubb bahar al-khariig.

⁷Azaab yarja naas al-dunya achaan yisawwu machaakil le l-mu'miniin. Laabudda achya waahidiin yabgo wa be sababhum naas waahidiin yamurgu min al-derib wa laakin al-azaab yarja al-naadum al-yisabbib al-achya dool.

⁸«Wa kan iidak walla rijlak tidoor tamurgak min al-derib al-adiil, agta'ha wa azgulha ba'iid minnak. Akheer leek kan bigiit ma'duur wa tadhul fi l-haya al-abadiye min yazguluuk fi l-naar al-abadiye be iideenak wa rijileenak.

⁹Wa kan eenak tidoor tamurgak min al-derib al-adiil, sillaha wa azgulha ba'iid minnak. Akheer leek tadhul fi l-haya al-abadiye be een waahide bas min yazguluuk fi naar Jahannam be uyuunak al-itneen.

Masal al-khanamaay al-waddarat

¹⁰«Angar'u ma tahguru ayyi waahid min al-sukhaar dool achaan nuguul leeku malaa'ikathum fi l-sama daayman haadiriin ma'a abuuyi Allah.

¹¹Wa ana Ibn al-Insaan jiiit achaan ninajji al-naas al-halkaaniin.

¹²Fikirku chunu? Naadum indah 100 khanam wa khanamaay waahide waddarat. Ma yikhalli al-tis'a wa tis'iin fi l-kadaade wa yamchi yifattich al-muwaddire walla?

¹³Wa nuguul leeku al-hagg, kan yalgaaha hu yabga farhaan ziyaada be l-waahide al-waddarat min be l-tis'a wa tis'iin al-ma waddaro.

¹⁴Wa sawa sawa misil da, abuuku Allah kula ma yidoor waahid min al-sukhaar dool yahlak.

Kan akhuuk sawwa foogak khata

¹⁵«Wa kan akhuuk mu'min sawwa foogak khata, amchi wa hajji ma'a akhuuk da wiheedku wa wassif leyah khataayah. Wa kan yasma' kalaamak, khalaas intu akhwaan.

¹⁶Wa kan akhuuk yaaba ma yasma' kalaamak, amchi leyah battaan wa chiil ma'aak waahid walla itneen min al-akhwaan achaan al-tuhma ma tasbit illa be chahaada hana naas itneen aw talaata.

¹⁷Wa kan hu yaaba ma yasma' kalaamhum, jiiib al-kalaam da le jamaa'at al-mu'miniin. Wa kan aba ma yasma' kalaam jamaa'at al-mu'miniin kula, aj'alah misil naadum ma mu'min walla misil naadum al-yichiil al-miiri.

¹⁸«Achaan nuguul leeku al-hagg, ayyi cheyy al-ja'altuuh haraam fi l-ard, Allah fi l-sama kula yaj'alah haraam wa ayyi cheyy al-ja'altuuh halaal fi l-ard, Allah fi l-sama kula yaj'alah halaal.

¹⁹Wa battaan nuguul leeku al-hagg, kan naaseen minku fi l-ard astafago fi ayyi cheyy al-yidooruu, abuuyi Allah al-fi l-sama yisawwiih leehum.

²⁰Wa ayyi bakaan al-yilimmu foogah al-naas be usmi, kan humman itneen aw talaata kula, ana zaati gaa'id fi usuthum.»

Masal al-khaddaam al-ma saamah

21 Wa Butrus ja le Isa wa sa'alah wa gaal: «Sayyidna, kan akhuuyi yisawwi khata foogi katiir, kam marra nisaamihah? Nisaamihah lahaddi sab'a marraat walla?»

22 Wa Isa radda leyah wa gaal: «Ma tisaamihah lahaddi sab'a marraat bas. Laakin saamihah sab'iin lahaddi sab'a marraat!

23 «Aywa, mamlakat Allah hi misil ke. Naadum waahid malik wa dawwar yisawwi hisaab ma'a khaddaamiinah.

24 Wa wakit bada al-hisaab ma'aahum, jaabo leyah khaddaam waahid. Wa l-naadum da, al-malik indah foogah maal katiir marra waahid.

25 Wa l-khaddaam ma indah cheyy al-yikaffi beyah al-deen al-foogah. Wa siidah al-malik gaal waajib yibii'u al-khaddaam ma'a martah wa iyaalah wa kulla cheyy al-indah fi suug al-abiid ahaan yikaffi deenah.

26 Wa laakin al-khaddaam waga' giddaamah wa gaal: «Ya siidi, asburni wa nikaffiik al-indak foogi kulla ke.»

27 Wa siid al-khaddaam da hanna foogah wa afa leyah al-deen wa khallaah macha.

28 «Wa fi l-bakaan da, al-khaddaam marag min giddaam al-malik wa macha ajala le naadum aakhar wa hu kula min khaddaamiin al-malik. Wa indah fi akhuuh da deen chiyya bas. Wa karabah wa bada yakhnigah wa gaal: «Kaffiini al-indi foogak!»

29 Wa akhuuh al-khaddaam waga' giddaamah wa chahadah wa gaal: «Asburni wa nikaffiik kulla ke!»

30 Wa l-khaddaam aba wa macha dassaah fi l-sijin lahaddi yikaffi al-deen al-indah foogah.

31 «Wa akhwaanah khaddaamiin al-malik chafo al-cheyy al-bigi da wa barjalo bilheen. Wa macho ooro siidhum be kulla cheyy al-bigi.

32 Wa siidhum naadaah le l-khaddaam da wa gaal leyah: «Ya l-khaddaam al-fasil! Inta chahaditini wa ana saamaht leek al-deen al-katiir da kulla ke.

33 Ma waajib leek tihinn fi akhuuk misil ana hanneet foogak inta walla?»

34 Wa siidah zi'il foogah bilheen wa sallamah le l-askar ahaan yi'azzubuuh fi l-sijin lahaddi yikaffi deenah.

35 «Wa abuuyi Allah yisawwi misil da kan ayyi naadum minku ma yisaamih akhuuh min galbah.»

Matta 19

Al-zawaaj wa l-talaag

1 Wa wakit Isa kammal kalaamah da, hu gamma min daar al-Jaliil. Wa macha fi daar al-Yahuudiiya wa gata' bahar al-Urdun.

²Wa naas katiiriin marra waahid taaba'ooh. Wa fi l-bakaan da, hu daawa al-mardaaniin al-ma'aahum.

³Wa Fariiziyyiin waahidiin jo le Isa achaan yijarrubuuh. Wa sa'alooh wa gaalo: «Halaal le raajil yitallig martah be ayyi sabab walla?»

⁴Wa hu radda leehum wa gaal: «Ma gareetu al-Kitaab? Buguul: <Fi l-awwal, Allah khalag al-insaan. Raajil wa mara, hu khalagaahum.>

⁵Wa buguul: <Be sabab da, ayyi raajil yikhalli ammah wa abuuuh wa yilimm ma'a martah wa l-naaseen yabgo jisim waahid.>

⁶Wa be misil da, humman ma naaseen battaan achaan bigo jisim waahid. Allah bas rabataahum wa ma waajib al-insaan yifarrighum.»

⁷Wa sa'alooh wa gaalo: «Kan misil ke, kikkeef Muusa amaraana wa gaal raajil waajib yanti maktuub hana talaag le martah wakıt yitalligha?»

⁸Wa Isa radda leehum wa gaal: «Muusa antaaku izin titallugu awiinku achaan raasku gawi. Wa laakin ma misil da fi l-awwal.

⁹Wa nuguul leeku ayyi naadum al-yitallig martah ma be sabab al-zina wa yaakhud mara aakhara, hu zaani.»

¹⁰Wa talaamiizah gaalo leyah: «Kan haalat al-raajil ma'a martah misil da, akheer le raajil ma yaakhud!»

¹¹Wa Isa radda leehum wa gaal: «Ma kulla l-naas yagdarı yakhbalo kalaamku da, illa l-naas al-Allah antaahum.

¹²Naas waahidiin ma yaakhudu achaan min wildoohum humman misil khasiyiin. Wa naas waahidiin ma yaakhudu achaan al-naas khasoohum. Wa naas aakhariin yabgo misil khasiyiin achaan chaalo niiye yakhdumu le mamlakat Allah. Khalaas, ayyi naadum al-yagdar yakhbal al-kalaam da, khalli yakhbalah.»

Al-Masiıh salla le l-ıyaal

¹³Wa ba'adeen naas waahidiin gaddamo iyaalhum al-dugaag le Isa achaan yukhutt iideenah fooghum wa yisalli leehum. Wa talaamiizah harajoohum.

¹⁴Wa laakin Isa gaal: «Khallu al-ıyaal yaju leyi wa ma tadharoohum achaan mamlakat Allah hana l-naas al-misilhum.»

¹⁵Wa ba'ad khatta iideenah fooghum, hu faat min al-bakaan da.

Al-sabi siid al-maal

¹⁶Wa naadum waahid ja le Isa sa'alah wa gaal: «Ya sayyidna, chunu al-amal al-adiil al-waajib nisawwiih achaan nalga al-haya al-abadiıye?»

¹⁷Wa Isa radda leyah wa gaal: «Maala tas'alni be l-amal al-adiil? Waahid bas adiil wa hu Allah. Wa laakin kan tidoor tadkhul fi l-haya al-abadiıye, tabbig al-wasaaya.»

18Wa l-sabi sa'alah wa gaal: «Ween humman?» Wa Isa radda leyah wa gaal: «<Ma taktul dimme wa ma tazna wa ma tasrig wa ma tachhad be kidib.

19Wa karrim ammak wa abuuk> wa <hibb akhuuk misil tihibb nafsak.>»

20Wa l-sabi gaal: «Min wakit ana sakhayyar, nitaabi' kulla l-wasaaya dool. Wa chunu gassar leyi?»

21Wa Isa radda leyah wa gaal: «Kan tidoor tabga naadum bala eeb, amchi bii' kulla cheyy al-indak wa anti tamanah le l-masaakiin wa misil da, talgaah giddaamak. Wa khalaas ta'aal taabi'ni.»

22Wa wakit al-sabi simi' al-kalaam da, hu bigi haznaan wa faat achaan indah maal katiir.

23Wa Isa gaal le talaamiizah: «Nuguul leeku al-hagg, al-dakhuul fi mamlakat Allah gaasi le l-naadum al-indah maal katiir.

24Wa battaan nuguul leeku, dakhuul al-jamal fi gadd al-ibre hayyin min dakhuul siid al-maal fi mamlakat Allah.»

25Wa l-talaamiiz al'ajjabo bilheen min al-kalaam da wa sa'aloooh wa gaalo: «Kan misil da, yaatu yagdar yanja?»

26Wa Isa chaafaahum adiil wa gaal leehum: «Da gaasi marra waahid le l-naas wa laakin ma fi cheyy gaasi le Allah.»

27Wa Butrus gaal: «Wa aniina, khalleena kulla cheyy al-indina achaan nitaabu'uuk. Wa aniina nalgo chunu?»

28Isa radda leehum wa gaal: «Nuguul leeku al-hagg, wakit ana Ibn al-Insaan nagood fi l-kursi al-aziim fi l-zaman al-foogah Allah yisawwi kulla cheyy jadiid, intu al-taba'tuuni tagoodu fi karaasi 12 wa tahkumu gabaayil Bani Israa'iil al-atnaachar.

29Wa ayyi naadum al-gamma fi chaan usmi wa khalla beetah aw akhwaanah aw akhwaatah aw abuuah aw ammah aw iyaalah aw ziraa'tah, Allah yantiih 100 marra ziyaada wa yantiih al-haya al-abadiiye.

30Wa laakin naas katiiriin al-gaa'idiin wara, yabgo giddaam. Wa naas katiiriin al-gaa'idiin giddaam kamaan yabgo wara.»

Matta 20

Masal siid al-jineene

1«Wa mamlakat Allah hi misil ke. Naadum waahid siid maal wa indah jineenit inab. Wa marag fajur badri wa ajjar khaddaamiin achaan yakhdumu fi jineentah.

2Wa gaal leehum yikaffiihum diinaar waahid fi l-yoom wa waafago. Wa rassalaahum fi jineentah.

³Wa ba'adeen marag gariib le l-saa'a tis'a wa macha fi l-mawgaf wa ligi khaddaamiin ma induhum khidme.

⁴Wa gaal leehum: «Amchu akhdumu fi jineenti wa nikaffiiku al-gurus al-waajib leeku.» Wa macho.

⁵«Wa marag battaan gariib le l-saa'a atnaachar wa ba'adeen marag gariib le l-saa'a talaata ba'ad al-duhur wa rassal khaddaamiin ziyaada fi jineentah.

⁶Wa gariib le l-saa'a khamsa fi l-asur marag battaan wa ligi khaddaamiin aakhariin ma induhum khidme wa sa'alaahum wa gaal: «Maala intu gaa'idiin hini min al-fajur wa ma takhdumu?»

⁷Wa raddo leyah wa gaalo: «Ma fi naadum khaddamaana.» Wa gaal leehum: «Intu kula amchu akhdumu fi jineenti.»

⁸«Wa wakit bigi makhrib siid al-jineene hajja le wakiilah wa gaal: «Naadi al-khaddaamiin wa antiikum gurushum. Abda min al-naas al-jo wara lahaddi tikammil be l-naas al-jo awwal.»

⁹Wa l-naas al-khadamo min al-saa'a khamsa bas jo. Wa antoohum diinaar diinaar.

¹⁰Wa l-naas al-khadamo awwal jo. Wa fi fikirhum yantuuhum ziyaada min al-naas al-jo waraahum. Wa laakin humman kula antoohum diinaar diinaar.

¹¹«Wa wakit ligo diinaarhum, harajo ma'a siid al-jineene.

¹²Wa gaalo: «Al-naas al-jo waraana dool khadamo muddit saa'a waahide bas! Wa inta kaffeethum sawa sawa ma'aana wa aniina khadamna fi l-harraay min al-fajur lahaddi l-makhrib!»

¹³«Wa radda le waahid minhum wa gaal: «Ya akhuuyi, ana ma sawweet leek cheyy fasil. Ana waafagt ma'aak nantiik diinaar waahid. Walla ma ke?»

¹⁴Chiil gursak wa chiil derbak. Nidoor nanti al-gurus misil al-anteetak le l-naas al-jo wara.

¹⁵Tuguul ana ma nagdar nisawwi misil nidoorah fi maali walla? Walla indak husud ahaan iidi tanti?»»

¹⁶Wa Isa gaal: «Khalaas misil ke, al-wara yabga giddaam wa l-giddaam yabga wara.»

Taalit marra al-Masiih hajja be mootah

¹⁷Wa wakit Isa maachi le Madiinat al-Khudus, hu tarraf al-talaamiiz al-atnaachar wa hajja leehum wiheedhum fi l-derib wa gaal:

¹⁸«Asma'o, aniina maachiin le Madiinat al-Khudus wa hinaak yisallumu Ibn al-Insaan le kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama wa humman yahkumu leyah be l-moot.

19Wa yisallumu Ibn al-Insaan le l-ma mu'miniin wa humman yichchammato leyah wa yajluduuh wa yaktuluuh fi l-saliib. Wa laakin ba'ad talaata yoom, hu yab'as.»

Talab amm awlaad Zabadi

20Wa ammuhum le awlaad Zabadi jaat le Isa ma'a awlaadha al-itneen wa sajjadat giddaamah achaan tidoor tas'al minnah cheyy.

21Wa Isa gaal leeha: «Tidoori chunu?» Wa raddat leyah wa gaalat: «Wakit tabga malik, anti izin le awlaadi dool achaan yahkumu ma'aak, al-waahid be iidak al-zeene wa l-aakhar be iidak al-isra.»

22Wa Isa radda wa gaal le Yaakhuub wa Yuuhanna: «Intu ma fihimtu al-cheyy al-tidooruuh. Tagdaro tacharbo min kaas al-ta'ab al-ana nachrab minnah walla?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Aywa, nagdaro.»

23Wa gaal leehum: «Akiid, tacharbo min kaasi laakin ma nagdar na'azil al-naas al-yagoodu be iidi al-zeene wa be iidi al-isra. Allah jahhaz al-bakaanaat dool le l-naas al-hu bas azalaahum.»

24Wakit al-talaamiiz al-achara sim'o al-kalaam da, zi'ilo min al-akhwaan al-itneen.

25Wa Isa naada kulla talaamiizah achaan yaju leyah wa gaal: «Ta'arfu kadar ayyi haakim hana l-naas ma mu'miniin yamluk be chidde fi cha'abah. Wa ta'arfu kikkeef al-kubaaraat kula yitmallako fi l-naas.

26Wa laakin intu ma waajib tabgo misilhum. Ayyi naadum minku al-yidoor yabga kabiir, khalli yabga khaddaamku.

27Wa ayyi naadum al-yidoor yabga kabiirku, khalli yabga abidku.

28Sawwu misli ana, Ibn al-Insaan. Ana ma jiit achaan al-naas yakhdumu leyi laakin achaan nakhdim le l-naas. Wa jiit achaan nafda naas katiiriin be ruuhi.»

Al-Masiih daawa amyaaniin itneen

29Wa wakit Isa wa talaamiizah maargiin min hillit Ariiha, naas katiiriin macho waraayah.

30Wa amyaaniin itneen gaa'idiin jamb al-chaari'. Wa sim'o Isa maachi be l-derib wa aato wa gaalo: «Ya Sayyidna! Ya Ibn Dawuud! Arhamna!»

31Wa l-naas harajoohum achaan yaskutu wa laakin al-amyaniin gammo yi'iitu be ziyaada: «Ya Sayyidna! Ya Ibn Dawuud! Arhamna!»

32Wa Isa wagaf wa naadaahum achaan yaju leyah. Wa sa'alaahum wa gaal: «Tidooru nisawwi leeku chunu?»

33Wa raddo leyah wa gaalo: «Sayyidna, khalli uyuunna yinfathu.»

34Wa Isa hanna fooghum wa limis uyuunhum wa tawwaali uyuunhum anfataho wa chaafu. Wa khalaas gammo yitaabu'uuh.

Matta 21

Isa dakhil Madiinat al-Khudus

- ¹Wa Isa wa talaamiizah garrabo le Madiinat al-Khudus wa lihgo hillit Beet Faaji fi jabal al-Zaytuun. Wa Isa rassal giddaamah itneen min talaamiizah
- ²wa gaal leehum: «Amchu fi l-hille al-giddaamku di wa wakit wisiltu, talgo humaara marbuuta be dahachha. Hilluuhum wa jiibuuhum leyi hini.
- ³Wa kan naadum yuguul leeku kalaam, guulu leyah: <Al-Rabb yidoorhum.> Wa be da, yikhalluuhum yaju ajala.»
- ⁴Wa bigi misil da achaan kalaam Allah al-galah al-nabi yitimm. Al-nabi gaal:
- ⁵<Guulu le naas jabal Sahyuun al-misil bineeye: «Daahu malikku jaayi leeku. Wa hu miskiin wa raakib fi humaar. Aywa, hu raakib fi dahach wileed humaara.»>
- ⁶Wa l-talaamiiz al-itneen sawwo misil Isa gaalah leehum.
- ⁷Wa jaabo al-humaara be dahachha wa chaalo khulgaanhum wa farrachoohum fi l-humaara wa fi l-dahach wa Isa rikib.
- ⁸Wa naas katiiriin marra waahid lammo wa farracho khulgaanhum fi l-derib. Wa naas aakhariin gata'o furuu' al-chadar wa farrachoohum fi l-derib.
- ⁹Wa naas katiiriin jaayiin ma'a Isa giddaamah wa waraayah wa kulluhum gaa'idiin yachkuru be hiss aali wa yuguulu: «Al-majd le Ibn Dawuud! <Mabruuk le l-naadum al-jaayi be usum Allah!> <Ahmudu Allah fi l-aali!>»
- ¹⁰Wa wakit Isa dakhil fi Madiinat al-Khudus kulla naas al-madiina harrako wa assaa'alo ambeenaathum wa gaalo: «Al-naadum da yaatu?»
- ¹¹Wa l-naas al-jaayiin ma'a Isa raddo leehum wa gaalo: «Da Isa al-nabi min hillit al-Naasira fi daar al-Jaliil.»

Al-Masiih fi beet Allah

- ¹²Wa Isa dakhil fi beet Allah wa taradaahum le kulla l-naas al-gaa'idiin yisaawugu fi l-fadaay. Wa chaglab kulla taraabiiz al-naas al-yibaddulu gurus wa kulla banaabir al-naas al-yisaawugu hamaam.
- ¹³Wa Isa gaal leehum: «Fi l-Kitaab, Allah gaal: <Beeti yisammuh beet al-sala> wa laakin intu <sawweetuuh beet al-saraariig.>»
- ¹⁴Wa wakit Isa gaa'id fi beet Allah, al-amyaniin wa l-ma'duuriin jo leyah wa hu daawaahum.
- ¹⁵Wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama chaafu al-ajaayib al-Isa gaa'id yisawwiihim wa sim'o fi beet Allah hiss al-iyaal al-yachkuru be hiss aali wa yuguulu: «Al-majd le Ibn Dawuud!» Wa l-kubaaraat zi'ilo.

16Wa sa'alo Isa wa gaalo: «Ma simi't kalaamhum walla?» Wa Isa radda leehum wa gaal: «Aywa, simi't kalaamhum. Wa ta'arfu kadar al-Kitaab buguul: <Inta sawweet al-atfaal wa l-iyaaal al-barda'o kula yimajjuduuk.>»

17Wa khalaas marag khallaahum. Wa marag min al-madiina wa macha fi hillit Beet Anya wa ragad hinaak.

Chadarat al-tiin al-la'anha al-Masiih

18Wa be fajur, Isa gamma jaayi fi l-madiina. Wa hu jii'aan.

19Wa chaaf chadarat tiin jamb al-derib. Wa macha leeha wa laakin ma ligi iyaal fiiha illa l-warchaal. Wa Isa gaal le l-chadara di: «Battaan ma talde iyaal marra waahid.» Wa ajala ke al-chadara yibsatsat.

20Wa l-talaamiiz chaafooha wa al'ajjabo marra waahid wa gaalo: «Al-chadara yibsatsat ajala!»

21Wa Isa radda leehum wa gaal: «Nuguul leeku al-hagg, kan aamantu wa ma tichakkuku, intu ma tisawwu bas misil ana sawweet le l-chadara di. Kan gultu le l-jabal da: <Amrug min hini wa aga' fi l-bahar>, khalaas yabga misil kalaamku.

22Wa kan induku iimaan, kulla cheyy al-tas'alooh fi du'a, Allah yantiiku.»

Al-Masiih sa'alooh yaatu al-antaah izin

23Wa wakit Isa dakhil beet Allah, bada yi'allim al-naas. Wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-chuyuuks jo leyah wa sa'alooh wa gaalo: «Tisawwi al-khidme di be izin yaatu? Wa yaatu al-antaak al-izin da?»

24Wa Isa radda leehum wa gaal: «Ana kula indi su'aal nas'alku. Kan intu turuddu leyi, ana nuguul leeku yaatu antaani al-izin achaan nisawwi al-khidme di.

25Yahya khattas al-naas be izin yaatu? Indah izin min Allah walla min al-naas bas?» Wa achchaawaro ambeenaathum wa gaalo: «Kan nuguulu: <Yahya indah izin min Allah>, akiid Isa yuguul leena: <Maala ma aamantu beyah?»

26Wa kan nuguulu: <Yahya indah izin min al-naas bas>, aniina nakhaafo min kulla l-cha'ab. Achaan fi fikirhum kulluhum, Yahya hu nabi.»

27Wa raddo le Isa wa gaalo: «Da ma na'arfuuh.» Wa Isa radda leehum wa gaal: «Khalaas, ana kula ma ni'ooriiku yaatu al-antaani izin achaan nisawwi al-cheyy da.»

Masal al-awlaad al-itneen

28Isa gaal battaan: «Chunu fikirku fi l-naadum da? Hu indah awlaad itneen. Wa macha le l-kabiir wa gaal: <Wileedi, amchi akhdim al-yoom fi jineenti.>

29Wa l-wileed gaal: <La, ma namchi.> Wa laakin ba'adeen al-wileed nidim le l-kalaam al-gaalah wa macha wa khadam fi l-jineene.

30 Wa l-raajil macha le wileedah al-sakhayyar wa gaal leyah nafs al-cheyy. Wa l-sakhayyar gaal: «Aywa, sayyidna, namchi.» Wa laakin ma macha.

31 «Min al-itneen dool yaatu sawwa al-cheyy al-abuum yidoorah?» Wa l-kubaaraat gaalo: «Al-awwal.» Wa Isa gaal leehum: «Wa nuguul leeku al-hagg, naas al-yichiilu miiri wa l-charaamiit yindasso fi mamlakat Allah giddaamku.

32 Yahya ja leeku wa wassafaaku derib al-adaala wa intu ma saddagtu kalaamah. Laakin naas al-yichiilu miiri wa l-charaamiit saddagooh. Wa wakit chiftuum taabo min zunubhum, intu ma khayyartu fikirku al-awwal. Wa ma tubtu wa ma saddagtu kalaamah.

Masal al-harraatiin al-fasliin

33 «Asma'o, nuguul leeku masal aakhar. Naadum waahid siid al-maal maggan inab fi jineene wa zarabaaha wa sawwa foogha assaara hana inab wa bana beet hana haraasa. Wa hu ajar harraatiin achaan yakhdumu foogha wa khalaas khatar wa macha fi balad aakhara.

34 Wakit lammiin al-inab garrab, hu rassal abiidah le l-harraatiin achaan yichiilu al-inab al-waajib leyah.

35 Wa l-harraatiin karabo abiidah wa l-waahid daggooh wa l-aakhar katalooh wa aakhar battaan, rajamooh.

36 Wa ba'adeen siid al-jineene rassal abiid aakhariin, ziyaada min al-awwal. Wa l-harraatiin sawwo leehum nafs al-cheyy al-sawwooh le l-naas al-jo awwal.

37 «Wa khalaas, rassal leehum wileedah wa gaal: «Akiid yikarrumu wileedi.»

38 Wa laakin al-harraatiin chaafu wileed sayyidhum wa gaalo ambeenaathum: «Da bas al-wariis. Khalli naktuluuh wa nichiiu warasatah.»

39 Wa khalaas karabooh wa maragooh barra min al-jineene wa katalooh.

40 Wa wakit siid al-jineene yigabbil min al-safar wa yaji le l-harraatiin dool, hu yisawwi leehum chunu?»

41 Wa l-naas raddo leyah wa gaalo: «Akiid yaktulhum le l-naas al-fasliin dool. Wa yijiib fi l-jineene harraatiin aakhariin al-yantuuh al-inab fi l-wakit al-waajib.»

42 Wa Isa gaal leehum: «Akiid gareetu al-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab al-yuguul: «Al-hajar al-bannaayiin al-beet awwal ma dawwarooh bigi al-hajar al-muhimm fi buna al-beet. Wa l-cheyy da jaayi min Allah wa chifnaah ajiib!»

43 «Wa achaan da, nuguul leeku Allah yichiil mamlakatah minku wa yantiiha le l-umma al-tijiib leyah faayde.

44 Wa ayyi naadum al-yaga' foog al-hajar da, yinkasir marra waahid. Wa kan al-hajar da yaga' foogah naadum, yarhakah marra waahid.»

⁴⁵Wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-Fariiziyyiin sim'o amsaal Isa wa irfo kadar Isa gaa'id yikallim fooghum.

⁴⁶Wa fattacho fursa ahaan yakurbuuh fi l-sijin laakin humman khaayfiin min al-naas ahaan fi fikir al-naas Isa hu nabi.

Matta 22

Masal al-aazuuma wa l-diifaa

¹Wa battaan Isa hajja leehum be amsaal wa gaal:

²«Mamlakat Allah hi misil malik waahid al-sawwa aazuuma fi iris wileedah.

³Wa rassal abiidah ahaan yinaadu al-naas al-ma'zuumiin fi l-aazuuma wa laakin al-ma'zuumiin abo ma yaju.

⁴Wa l-malik rassal abiid aakhariin wa gaal leehum: «Guulu le l-naas al-azamtuhum: «Daahu, ana jahhazt al-akil khalaas. Tiiraani wa ajjaali al-adiiliin dabahtuhum wa kulla cheyy jaahiz. Ta'aalu le l-aazuuma.»»

⁵«Wa laakin al-naas al-azamaahum abo ma yaju. Al-waahid macha fi l-zere' wa l-aakhar macha yisaawig.

⁶Wa l-aakhariin karabo abiid al-malik wa ayyarooohum wa kataloohum.

⁷Wa l-malik zi'il marra waahid wa rassal askarah wa katalo al-kattaaliin dool wa tachcho hillithum.

⁸«Wa gaal le abiidah: «Akil al-aazuuma haasil wa laakin al-naas al-azamtuhum ma waajib leehum.

⁹Khalaas, amchu fi kulli mawgaf wa ayyi naadum al-ligiituuh naaduuh fi l-aazuuma!»

¹⁰Wa l-abiid marago wa macho fi l-chawaari' wa lammo kulla l-naas al-ligoohum. Wa lammo al-fasliin ma'a l-adiiliin sawa wa beet al-iris anmala diifaa.

¹¹«Wa l-malik andassa fi lubb al-beet ahaan yisallim al-diifaa wa chaaf naadum waahid ma laabis khalag hana l-iris.

¹²Wa l-malik gaal: «Akhuyi, kikkeef dakhalt wa ma libist al-khalag al-anteetah le l-diifaa?» Wa l-naadum da ma radda leyah kalaam.

¹³Wa l-malik amar abiidah wa gaal: «Arbutu rijileenah wa iideenah wa azguluuh fi l-dalaam al-barraani. Hinaak naas yabku wa yi'addu sunuunhum min al-azaab.»

¹⁴«Ahaan Allah yinaadi naas katiiriin wa laakin ya'azil naas chiyya.»

Al-su'aal fi chaan al-miiri

15Wa l-Fariiziyyiin macho achchaawaro achaan yukhuchchu Isa wa yarmuuh be kalaamah.

16Wa rassalo le Isa waahidiin min talaamiizhum ma'a naas min hizib Hiruudus. Wa gaalo leyah: «Ya mu'allim, na'arfu kadar kalaamak hagg wa ti'allim al-naas fi derib Allah be kalaam sahiih wa inta ma khaayif min ayyi naadum wa ma takhaaf min wijih al-naas.

17Khalaas, guul leena fikrak. Hasab al-Tawraat, waajib leena nikaffu al-miiri le sultaan al-Roomaaniyyiin walla ma waajib?»

18Wa Isa irif niyithum cheene wa gaal leehum: «Ya munaafikhiin. Maala tidooru tijarrubuuni?»

19Wassufuuni al-sile al-tikaffu beyah al-miiri.» Wa antooh diinaar waahid.

20Wa sa'alaahum wa gaal: «Al-suura wa l-usum al-gaa'idiin foogah dool, hana yaatu?»

21Wa raddo leyah wa gaalo: «Hana sultaan al-Roomaaniyyiin.» Wa gaal leehum: «Khalaas. Hana l-sultaan, antuuh le l-sultaan wa hana Allah, antuuh le Allah.»

22Wa al'ajjabo marra waahid fi kalaamah wa faato khallooh.

Al-su'aal al-bukhuss al-bu'aas

23Wa fi l-yoom da, Sadduukhiyyiin waahidiin jo le Isa. Wa l-Sadduukhiyyiin, humman ma mu'miniin be l-bu'aas. Wa sa'alooh

24wa gaalo: «Ya l-sayyid, fi l-Tawraat, Muusa gaal kan raajil maat wa ma indah iyaal, akhu al-raajil da waajib yaakhud al-mara wa yalda minha zurriye le akhuuh al-marhuum.

25Zeen. Awwal sab'a akhwaan gaa'idiin ambeenaatna. Wa l-kabiir minhum akhad mara wa ba'ad wakit, maat wa ma indah minha zurriye. Wa achaan da, waajib le akhuuh yaakhudha.

26Wa l-akhu al-taani kula akhad al-mara wa maat. Wa ba'ad da, al-akhu al-taalit wa kulluhum lahaddi l-saabi' akhadooha wa maato.

27Wa ba'ad kulla l-akhwaan maato, al-mara kula maatat.

28Wa khalaas wakit al-maytiin yab'aso, hi tabga marit yaatu min al-akhwaan al-sab'a? Achaan kulluhum akhadooha.»

29Wa Isa radda leehum wa gaal: «Intu muwaddiriin achaan ma ta'arfu wa la Kitaab Allah wa la gudrat Allah.

30Achaan wakit al-naas yab'aso, al-rujaal ma yaakhudu awiin wa l-awiin ma yaakhudan rujaal wa yabgo misil malaa'ikat Allah fi l-samaawaat al-ambeenaathum akhiide ma fi.

31 Wa fi l-cheyy al-bukhuss al-bu'aas, hal nisiitu al-kalaam al-gareetuuh al-gaalah leeku Allah walla?

32 Hu gaal: <Ana Allah Rabb juduudku Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub.> Wa be da, hu Rabb al-hayyiin wa ma Rabb al-maytiin.»

33 Wa l-naas sim'o ta'liimah wa al'ajjabo bilheen.

Al-wasiye al-akbar

34 Wa wakit al-Fariiziyyiin sim'o kadar Isa sakkat al-Sadduukhiyyiin, khalaas humman lammo achaan yas'alooh.

35 Wa naadum waahid minhum aalim fi l-Tawraat wa dawwar yas'alah achaan yijarribah.

36 Wa sa'alah wa gaal: «Ya l-sayyid, min kulla l-wasaaya al-fi l-Tawraat, weeni al-wasiye al-akbar?»

37 Wa Isa radda leyah wa gaal: «<Hibb Rabbak Allah be kulla galbak wa be kulla nafsak wa be kulla fikrak.>

38 Di hi al-wasiye al-akbar wa ma fi wasiye akbar minha.

39 Wa l-wasiye al-taniye tichaabihha wa di hi: <Hibb akhuuk misil tihibb nafsak.>

40 Wa l-wasaaya al-itneen dool, humman amm al-Tawraat wa kutub al-anbiya kulluhum.»

Al-Masiih Ibn Dawuud walla ?

41 Wa wakit al-Fariiziyyiin gaa'idiin ma'a Isa, hu sa'alaahum wa gaal:

42 «Chunu fikirku fi l-Masiih? Al-Masiih yabga ibn yaatu?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Al-Masiih Ibn Dawuud.»

43 Wa sa'alaahum wa gaal: «Kan kalaamku sahiih, kikkeef Dawuud gaal al-Masiih hu siidah wakit gaa'id yikallim be gudrat al-Ruuh al-Khudduus wa gaal:

44 «Allah hajja le siidi al-malik wa gaal: <Agood be nussi al-zeenaay lahaddi nukhutt udwaanak tihit rijileenak.>

45 Kan Dawuud gaal al-Masiih siidah, kikkeef al-Masiih yabga wileedah?»

46 Wa ma gidro yuruddu leyah kalaam. Wa min al-yoom da, naadum waahid ma sa'alah ayyi su'aal.

Matta 23

Kalaam al-Masiih fi l-ulama

1 Wa Isa gaa'id yihajji le l-naas wa le talaamiizah

2 wa gaal: «Al-ulama wa l-Fariiziyyiin gaa'idiin yifassuru leeku Tawraat Muusa.

³Achaan da, asma’o kulla kalaam al-Kitaab al-yi’ooruuku beyah wa taabu’uuh. Laakin ma tisawwu misil humman yisawwu achaan yuguulu cheyy waahid wa yisawwu cheyy aakhar.

⁴Wa yi’allumu al-diin le l-naas wa yisawwu leehum al-diin tagiil yufuut raashum wa ma induhum niye yi’aawunuuhum, hatta be cheyy sakhayyar kula.

⁵«Wa kulla cheyy al-yisawwuuh, humman yisawwuuh achaan yidooru al-naas yichiifuuhum. Yalbaso lubaas khaass le l-diin ziyaada min al-naas al-aakhariin.

⁶Wa fi l-aazuuma yiriidu yagoodu ma’a l-kubaaraat wa fi buyuut al-sala yiriidu al-saff al-awwal.

⁷Wa humman farhaaniin wakit al-naas yisallumuuhum fi l-chawaari’ wa fi l-suug wa yinaaduuhum: <Ya sayyidna al-mu’allim!>

⁸«Wa laakin intu ma tikhallu naadum yinaadiiku <Ya sayyidna al-mu’allim>, achaan induku mu’allim waahid bas wa intu kulluku akhwaan.

⁹Wa ma tinaadu naadum waahid fi l-ard abuuku achaan induku abu waahid wa hu abuuku Allah fi l-sama.

¹⁰Wa ma tikhallu naadum yinaadiiku <Sayyidna>, achaan induku sayyid waahid wa hu al-Masiih.

¹¹Wa khalli al-kabiir minku yakhdim leeku misil khaddaamku.

¹²Achaan ayyi naadum al-yisawwi nafsah kabiir, Allah yisawwiih sakhayyar wa l-naadum al-yisawwi nafsah sakhayyar, Allah yisawwiih kabiir.

Isa haraj al-ulama

¹³«Ya l-ulama wa l-Fariiziyyiin, intu munaafikhiin! Al-azaab yarjaaku achaan tisiddu baab mamlakat Allah min al-naas. Wa intu zaatku ma tindasso wa l-naas al-yidooru yindasso intu tadharoohum minnah.

¹⁴«Ya l-ulama wa l-Fariiziyyiin, intu munaafikhiin! Al-azaab yarjaaku achaan intu gaa’idiin taakulu buyuut al-araamil wa tugummu tisallu sala tawiile achaan al-naas yichiifuuku. Achaan da, al-azaab al-yanzil foogku yabga chadiid ziyaada.

¹⁵«Ya l-ulama wa l-Fariiziyyiin, intu munaafikhiin! Al-azaab yarjaaku achaan intu tisaafuru ba’iid be derib tawiil wa tagta’o al-bahar achaan naadum waahid yadkhul fi diinku wa wakit hu dakhil fi diinku khalaas, tisawwuuh naadum fasil ziyaada minku.

¹⁶«Ya l-ulama wa l-Fariiziyyiin, intu munaafikhiin! Al-azaab yarjaaku achaan tuguudu al-naas fi l-derib wa intu zaatku amyaaniin. Tuguulu kan naadum halaf be beet Allah, haliiftah baatle wa laakin kan naadum halaf be dahab hana beet Allah, haliiftah sahiihe.

17Ya l-juhhaal al-amyaaaniin! Min al-itneen dool, weenu al-kabiir? Al-dahab walla beet Allah? Wa l-dahab ma mukhaddas illa kan gaa'id fi beet Allah.

18Wa tuguulu kan naadum halaf be madbah hana beet Allah, haliiftah baatle wa laakin kan naadum halaf be l-dahiiye al-gaa'ide foog al-madbah, haliiftah sahihe.

19Ya l-amyaaaniin, min al-itneen dool, weenu al-kabiir? Al-dahiiye walla l-madbah al-yikhassis al-dahiiye?

20Khalaas, kan naadum halaf be madbah hana beet Allah, hu halaf be kulla cheyy al-gaa'id foogah.

21Wa kan naadum halaf be beet Allah, hu halaf be siidah.

22Wa kan naadum halaf be l-sama, hu halaf be kursi Allah wa be l-gaa'id foogah.

23«Ya l-ulama wa l-Fariiziyyiin, intu munaafikhiin! Al-azaab yarjaaku achaan intu munkaribiin fi l-uchur lahaddi tantu le Allah min al-na'naa' wa l-chamaar wa l-kammuun. Wa laakin intu nisiitu ma tabbagtu al-churuut al-kubaar fi l-Tawraat misil al-adaala wa l-rahma wa l-amaan. Awwal cheyy waajib tisawwu al-achya al-kubaar dool wa battaan ma tanso kalaam al-uchuur.

24Ya intu al-tuguudu al-naas wa intu zaatku amyaaaniin. Intu tisaffu al-almi min al-baa'uuda wa laakin tazurtu al-jamal.

25«Ya l-ulama wa l-Fariiziyyiin, intu munaafikhiin! Al-azaab yarjaaku achaan wakit tilwaddo, da yabga misil tikhassulu al-kaas wa l-kooro min barra laakin fi daakhal humman malaaniin tak min khumaam al-sirge wa min al-tama'.

26Ya l-Fariizi al-amyaaan! Awwal khassil al-kaas min daakhal achaan yabga taahir min barra kula.

27«Ya l-ulama wa l-Fariiziyyiin, intu munaafikhiin! Al-azaab yarjaaku achaan ayyi naadum minku hu misil khabur matluus abyad wa min barra jamiil. Wa laakin daakhal malaan be udaam al-maytiin wa be l-afaana.

28Be misil da, kulla l-naas yichiifuuku wa yahsubuuku saalihiin wa laakin fi guluubku intu malaaniin be l-nifaakh wa be l-fasaala.

29«Ya l-ulama wa l-Fariiziyyiin, intu munaafikhiin! Al-azaab yarjaaku achaan intu gaa'idiin tabnu khubuur al-anbiya al-maato zamaan wa tijammulu khubuur al-saalihiin.

30Wa tuguulu: «Kan awwal aniina ichna fi zaman juduudna, ma nichaaruku ma'aahum wa nichiiilu dimmit al-anbiya.»

31Wa misil da, tachhado foog nufuusku wa tuguulu intu awlaad kattaaliin al-anbiya!

32Khalaas, kammulu al-khidme al-juduudku badooha wa tammumuuha marra waahid!

33 Ya l-dabiib! Ya iyaal amchideegaat! Kikkeef tanjo min azaab Jahannam?

34 «Wa khalaas nirassil leeku anbiya wa ulama hakiimiin wa mu'allimiin. Wa waahidiin minhum taktuluuhum fi saliib wa aakhariin tafurchuuhum fi buyuut al-sala wa taturduuhum min hille waahide le hille aakhara.

35 Wa kulla l-naas al-saalihiin al-kataloohum fi l-ard, dimmithum taji fi raasku, min dimmit Haabiil al-saalih wileed Adam lahaddi dimmit Zakariiya wileed Barakhiiya al-kataltuuh been beet Allah wa l-madbah.

36 Nuguul leeku al-hagg, khadab Allah hana kulla l-katil da Yanzil fi l-naas hana wakitna dool.

37 «Ya Madiinat al-Khudus! Ya Madiinat al-Khudus! Ya kattaaliin al-anbiya! Intu al-tarjumu al-naas al-Allah yirassilhum leeku. Kam marra dawwart nilimm iyaalku misil jidaade tilimm iyaalha tihit janaaheeha. Laakin intu abeetu.

38 Chiifu, beetku yikhalluuh faadi marra waahid.

39 Wa khalaas nuguul leeku ma tichiifuuni battaan lahaddi tuguulu: <Mabruuk le l-naadum al-jaayi be usum Allah.>»

Matta 24

Beet Allah yakharbuuh

1 Wa Isa marag min beet Allah wa macha giddaam chiyya wa talaamiizah jo wa wassafo leyah buna hana beet Allah.

2 Wa Isa gaal leehum: «Chiftu kulla l-buyuut dool? Nuguul leeku al-hagg, ma yikhallu hajar yagood foog hajar. Yarmuuhum kulluhum!»

Alaamaat kumaalit al-dunya

3 Wakit Isa gaa'id fi jabal al-Zaytuun, talaamiizah jo leyah wiheedhum wa gaalo: «Ooriina mata da yabga. Weeni al-alaama al-tiwassifna inta tigabbil gariib wa kumaalit al-dunya tidoor tabga?»

4 Wa Isa radda leehum wa gaal: «Aw'u baalku! Ma tikhallu naadum yukhuchchuku.

5 Achaan naas katiiriin yaju be usmi wa yihajju be nufuushum wa yuguulu humman al-Masiih. Wa yukhuchchu naas katiiriin.

6 Wa tasma'o khabar hana huruub gariib wa huruub ba'iid. Khuttu baalku ma tibarjulu. Achaan da, waajib yukuun. Wa laakin da lissaa' ma kumaalit al-dunya.

7 Naas hana balad waahide yahjumu naas hana balad aakhara wa mamlaka tahjim mamlaka wa juu' chadiid yanzil wa fi diyaar katiiriin yukuun zilzaal.

8 Wa laakin al-ta'ab da misil bidaayit waja' al-talaga.

⁹«Wa fi l-wakit da, yisallumuuku le l-naas al-yi'azzubuuku wa yaktuluuku wa kulla l-umam yakrahooku fi chaan usmi.

¹⁰Wa mu'miniin katiiriin yikhallu al-iimaan wa yakraho akhwaanhum wa yukhuunuuhum.

¹¹Wa naas katiiriin yisawwu nufuushum anbiya wa yukhuchchu naas katiiriin.

¹²Al-fasaala tiziid wa tabga aamma wa l-mahabba tabga da'iife fi guluub naas katiiriin.

¹³Wa laakin al-naadum al-gaa'id saabit lahaddi kumaalit kulla cheyy, yanja.

¹⁴Wa yiballukhu bichaarat mamlakat Allah fi kulla l-dunya wa yachhado leeha le kulla l-umam wa ba'ad da bas, kumaalit al-dunya.

Al-ta'ab al-chadiid

¹⁵«Wa wakit tichiifu al-haraam al-yijiib al-kharaab waagif fi l-bakaan al-mukhaddas, wa da l-cheyy al-nabi Danyaal hajja foogah (khalli al-naadum al-yagri al-kalaam da yafhamah),

¹⁶fi l-wakit daak, khalli al-naas al-gaa'idiin fi daar al-Yahuudiiya yi'arrudu fi l-hujaar.

¹⁷Wa ayyi naadum al-gaa'id yinjamma fi raas beetah, khalli yajri wa ma yidalli yichiil khumaamah min al-beet.

¹⁸Wa ayyi naadum al-gaa'id fi l-zere' khalli yajri wa ma yigabbil yichiil khalagah.

¹⁹Fi l-wakit da, yabga gaasi marra waahid le l-awiin al-khalbaanaat wa l-awiin al-yiraddi'an.

²⁰As'alo Allah achaan ma waajib tajru fi l-chite walla fi yoom al-sabt.

²¹Fi l-wakit daak, al-ta'ab yabga chadiid bilheen. Wa ma fi ta'ab mislah min Allah khalag al-dunya lahaddi l-yoom. Wa ta'ab chadiid misil da abadan ma yukuun battaan.

²²Wa kan Allah ma nagas adad ayyaam al-ta'ab da, naadum waahid ma yanja. Wa laakin Allah fakkar fi l-naas al-azalaahum wa fi chaanhum hu nagas adad ayyaam al-ta'ab da.

²³«Wa fi l-wakit da, kan naadum buguul leeku: <Chiifu! Al-Masiih hini> walla <Chiifu! Al-Masiih hinaak>, ma tisaddugu kalaamah.

²⁴Achaan naas katiiriin yaju wa yuguulu humman al-Masiih walla yuguulu be kidib humman anbiya. Wa yisawwu alaamaat kubaar wa ajaayib lahaddi yukhuchchu al-naas al-Allah azalaahum, kan da mumkin.

²⁵Aywa, ana ooreetku be l-kalaam da gubbaal ma yukuun.

²⁶Wa kan yuguulu leeku: «Al-Masiih ja wa gaa'id fi l-kadaade», ma tamchu. Walla kan yuguulu: «Al-Masiih ja wa gaa'id fi l-beet daakhal», ma tisaddugu kalaamhum.

²⁷Akiid misil al-barraaga tabrug fi l-sabaah wa tinchaaf fi l-kharib, jayyit Ibn al-Insaan kula tabga misil da.

²⁸Al-rimme tinaadi al-suguura.

Jayyit al-Masiih al-taaniye

²⁹«Wa tawwaali ba'ad ta'ab hana l-wakit daak, al-harraay tabga zarga wa l-gamar ma yidawwi wa l-nujuum yaga'o min al-sama wa khuwwaat al-samaawaat yinhazzo.

³⁰Fi l-wakit daak, alaamit Ibn al-Insaan tinchaaf fi l-sama wa kulla gabaayil al-ard yabku. Wa yichiifu Ibn al-Insaan jaayi fi sahaab al-sama be gudra aziime wa majiide.

³¹Wa hiss al-burunji al-aziim yinsami' wa hu yirassil malaa'ikatah fi ayyi jiihe achaan yilimmu al-naas al-azalaahum min ayyi bakaan fi l-ard.

Alaamit chadarat al-tiin

³²«Wa fakkuru fi chadarat al-tiin wa chiilu al-masal. Kan furuu'ha yidooru yikhadduru wa l-warchaalha al-awwalaani yamrug, ta'arfu al-wakit al-talda foogah garrab.

³³Wa sawa sawa misil da, wakit tichiifu kulla cheyy al-ooreetku beyah, khalaas ta'arfu jayyit al-Masiih gariib. Hu garrab le biibaanku.

³⁴Wa nuguul leeku al-hagg, naas hana l-wakit da ma yikammulu gubbaal kulla l-kalaam da ma yitimm.

³⁵Al-sama wa l-ard yabgo ma fiihum wa laakin kalaami yagood daayman.

Al-yoom al-ma ma'ruuf

³⁶«Wa l-cheyy al-yabga ba'adeen da, naadum waahid ma ya'arif yoomah wa la saa'tah. Al-malaa'ika fi l-samaawaat kula ma ya'arfuuh wa Ibn Allah ma ya'arfah, illa abuuw wiheedah ya'arfah.

³⁷«Wa haalat al-naas fi yoom jayyit Ibn al-Insaan tabga sawa misil haalat al-naas fi zaman Nooh.

³⁸Wa fi l-ayyaam gubbaal al-almi ma yaji yaakulhum, humman gaa'idiin yaakulu wa yacharbo wa l-rujaal gaa'idiin yaakhudu awiin wa l-awiin gaa'idaat yaakhudan rujaal lahaddi l-yoom al-Nooh dakhil fi l-safiina.

³⁹Wa almi sabba wa l-naas ma fihmo al-cheyy al-yabga wa l-almi akalaahum kulluhum. Wa yabga sawa sawa misil da fi yoom jayyit Ibn al-Insaan.

⁴⁰«Wa fi l-wakit da, rujaal itneen yagoodu fi zere' wa waahid minhum yinrafi' wa l-aakhar ma yinrafi'.

⁴¹Wa awiin itneen gaa'idaat yarhakan khalla wa l-waahide tinrafi' wa l-aakhara ma tinrafi'.

⁴²Wa khalaas, agoodu waa'iyiin achaan intu ma ta'arfu yoom jayyit Rabbuku.

Masal al-sarraag

⁴³«Wa afhamo al-masal da. Kan awwal siid al-beet irif al-saa'a al-sarraag yaji fi l-leel, hu yagood waa'i wa ma yikhalli al-sarraag yadkhul fi beetah.

⁴⁴Wa khalaas, intu kula, agoodu jaahiziin achaan Ibn al-Insaan yigabbil fi yoom al-intu ma ta'arfuuh.

Masal al-abid al-adiil

⁴⁵«Yaatu minku yabga abid amiin wa faahim? Al-siidah yikallifah fi kulla abiidah achaan yantiikum akil fi l-wakit al-wajib.

⁴⁶Mabruuk le l-abid da kan siidah yaji min al-safar wa yalgaah yakhdim fi khidimtah.

⁴⁷Nuguul leeku al-hagg, hu yidarrij al-abid da mas'uul fi kulla cheyy al-indah.

⁴⁸Wa laakin kan al-abid fasil, wa yuguul fi galbah: «Siidi yitawwil wa ma yaji ajala.»

⁴⁹Wa yugumm yudugg akhwaanah al-abiid wa yaakul wa yachrab ma'a l-sakkaara.

⁵⁰Akiid, siid al-abid da yaji fi yoom waahid al-abid ma jaahiz le yilaagiih foogah wa fi saa'a al-hu ma ya'arifha.

⁵¹Wa siidah yi'aakhibah wa yukhuttah ma'a l-munaafikhiin. Hinaak yabku wa yi'addu sunuunhum min al-azaab.»

Matta 25

Masal al-banaat al-achara

¹Wa Isa gaal battaan: «Wa khalaas, mamlakat Allah hi misil achara banaat. Fi yoom al-iris, chaalan fawaaniis al-yakhdumu be dihin wa machan achaan yilaagan al-ariis.

²Khamsa minhin indihin fikir wa khamsa minhin ma indihin fikir.

³Wa l-banaat al-ma indihin fikir chaalan ma'aahin fawaaniis wa laakin ma chaalan dihin.

⁴Wa l-banaat al-indihin fikir chaalan ma'aahin fawaaniis wa koob hana dihin.

⁵Wa l-ariis akhkar bilheen wa noom chaalaahin wa kullihin naaman.

⁶«Wa fi ust al-leel sim'an hiss naadam yinaadi yuguul: «Chiifan, al-ariis jaayi! Yalla, gumman wa amchan laagannah!»

⁷Wa kulla l-banaat gamman sawa wa gabbadan fawaaniishin.

⁸Wa l-banaat al-ma indihin fikir gaalan le akhwaathin al-indihin fikir: «Antuuna chiyya min dihinkan. Fawaaniisna yidooru yumuutu.»

⁹Wa l-indihin fikir raddan leehin wa gaalan: «Kan anteenakaan, akuun ma yitimm leena. Amchan wa achran dihin le nufuuskan min al-suug.»

¹⁰«Wa wakit al-banaat al-ma indihin fikir maachaat yachran al-dihin, al-ariis wisil. Wa khalaas, al-banaat al-jaahizaat machan wa andassan ma'aayah fi beet al-aazuuma wa naadum waahid sadda al-derib.»

¹¹Wa ba'adeen al-banaat al-aakharaat gabbalan wa gaalan: «Sayyidna, sayyidna, fukk leena al-derib nindasso.»

¹²Wa l-ariis radda leehin wa gaal: «Nuguul leekan al-hagg, ana ma na'arifkan.»»

¹³Wa Isa gaal: «Khalaas, agoodu waa'iyiin. Intu ma ta'arfu al-yoom wa la l-saa'a al-ana naji foogha.»

Masal al-khaddaamiin wa l-amaana

¹⁴«Wa yabga misil naadum waahid al-yidoor yisaafir. Hu naada khaddaamiinah wa antaahum amaana hana maalaha.»

¹⁵Le waahid, anta 500 jineeh hana dahab wa le khaddaam aakhar, antaah 200 jineeh hana dahab wa le l-khaddaam al-taalit, antaah 100 jineeh hana dahab. Wa anta le ayyi waahid ale gudurtah. Wa khalaas khatar.

¹⁶«Wa ajala ke al-khaddaam al-indah 500 jineeh, chaalah wa saawag beyah wa ligi maksab 500 jineeh ziyaada.»

¹⁷Wa l-khaddaam al-indah 200 jineeh sawa nafs al-cheyy wa ligi maksab 200 jineeh ziyaada.

¹⁸Wa laakin al-khaddaam al-indah 100 jineeh macha wa nakat nugra wa dafan maal hana siidah.

¹⁹«Wa ba'ad mudda tawiile, siid al-khaddaamiin dool ja min al-safar. Wa naadaahum achaan yisawwi ma'aahum hisaab.»

²⁰Wa l-khaddaam al-siidah antaah 500 jineeh hana dahab ja. Wa gabbal leyah dahabah wa antaah 500 jineeh ziyaada wa gaal: «Ya siidna, awwal anteetni 500 jineeh wa ana ligiit minnah faayde. Daahu 500 jineeh ziyaada.»

²¹Wa siidah gaal leyah: «Tamaam! Khidimtak samhe. Inta khaddaam adiil wa saadikh. Awwal anteetak amaana chiyya wa inta khadamt adiil. Wa gariib nantiik amaana katiire. Ta'aal andassa wa afrah ma'a siidak.»

²²«Wa l-khaddaam al-siidah antaah 200 jineeh hana dahab ja wa gaal: «Ya siidna, awwal anteetni 200 jineeh wa ana ligiit minnah faayde. Daahu 200 jineeh ziyaada.»

23Wa siidah gaal leyah: <Tamaam! Khidimtak samhe. Inta khaddaam adiil wa saadikh. Awwal anteetak amaana chiyya wa inta khadamt adiil wa gariib nantiik amaana katiire. Ta'aal andassa wa afrah ma'a siidak.>

24«Wa ba'ad da, al-khaddaam al-siidah antaah 100 jineeh hana dahab kula ja wa gaal: <Ya siidna, irift inta raajil gawi. Inta tagta' al-khalla al-ma teerabtaha wa tilimm min al-zere' al-ma chattatt teeraab foogah.>

25Wa ana khuft minnak wa l-dahab al-anteetni dafantaha fi l-turaab. Haak, da maalak.>

26Wa siidah radda leyah wa gaal: <Inta khaddaam fasil wa kaslaan. Inta irift ana nagta' khalla al-ma teerabtaha wa nilimm min al-zere' al-ma chattatt teeraab foogah.>

27Wa kan ana misil inta gultah da, waajib leek awwal tidiss gursi fi l-banki wa misil da wakit naji min al-safar, nalga maali be faayditah.>

28«Wa gaal le khaddaamiinah: <Chiilu 100 jineeh minnah wa antuuh le l-khaddaam al-indah 500 jineeh!

29Achaan yantu al-naadum al-indah wa yiziid leyah. Wa laakin al-naadum al-ma indah, al-chiyya al-indah kula, yichiiluuh minnah.

30Wa laakin al-khaddaam al-ma yanfa' da, azguluuh fi l-dalaam al-barraani. Hinaak naas yabku wa yi'addu sunuunhum min al-azaab.>

Yoom al-Hisaab

31«Wakit Ibn al-Insaan yigabbil be gudurtah al-majiide ma'a kulla malaa'ikatah, hu yagood fi kursi haggah wa da l-kursi al-majiid.

32Wa kulla l-naas min ayyi balad yilimmu giddaamah wa hu yifarrighum misil al-raa'i yifarrig khanamah, al-kubchaan min al-tuyuus.

33Wa yilimm al-kubchaan fi nussah al-zeenaay wa yilimm al-tuyuus fi nussah al-israay.

34«Wa l-malik yihajji le l-naas al-gaa'idiin fi nussah al-zeenaay wa yuguul: <Abuuyi baarakaaku. Ta'aalu, chiilu warasatku wa hi al-mamlaka al-Allah jahhazaaha leeku min hu khalag al-dunya.>

35Achaan juu' sawwaani wa intu anteetuuni akil. Wa atach sawwaani wa intu zageetuuni. Wa ana deaf fi baladku wa intu dayyafuuni.

36Wa ana aryaan wa intu kasseetuuni. Wa wakit ana mardaan, intu jiitu leyi ziyaara wa wakit ana fi l-sijin, intu jiitu chiftuuni.>

37«Wa l-saalihiin yuruddu leyah wa yuguulu: <Ya Rabbina, mata chifnaak jii'aan wa anteenaaq akil walla atchaan wa zageenaak almi?

38Wa mata chifnaak deaf wa dayyafnaak walla aryaan wa kasseenaak?

³⁹Wa mata chifnaak mardaan walla fi l-sijin wa macheena leek ziyaara?)

⁴⁰Wa l-malik yuguul leehum: «Nuguul leeku al-hagg, kan sawweetu cheyy misil da le waahid min akhwaani al-sukhaar dool, da misil sawweetuuh leyi ana.»

⁴¹«Wa battaan, yihajji le l-naas al-gaa'idiin fi nussah al-israay wa yuguul: «Kissu ba'iid minni, intu al-mal'uuniin! Amchu fi l-naar al-abadiiye al-Allah jahhazaaha le Iblis wa khaddaamiinah.

⁴²Achaan juu' sawwaani wa intu ma anteetuuni akil wa atach sawwaani wa intu ma zageetuuni.

⁴³Wa ana deef fi baladku wa intu ma dayyaftuuni. Wa ana aryaan wa intu ma kasseetuuni. Wa wakit ana mardaan wa fi l-sijin intu ma jiitu leyi ziyaara.»

⁴⁴«Wa l-naas dool kula yuruddu leyah wa yuguulu: «Ya Rabbina, mata chifnaak jii' aan walla atchaan walla deef walla aryaan walla mardaan walla fi l-sijin wa aniina ma aawannaak?»

⁴⁵Wa yuguul leehum: «Nuguul leeku al-hagg, kan ma sawweetu cheyy misil da le waahid min akhwaani al-sukhaar dool, intu ma sawweetuuh leyi ana!»

⁴⁶«Wa l-naas dool yindasso fi l-ikhaab al-abadi wa l-saalihiin kamaan yindasso fi l-haya al-abadiiye.»

Matta 26

Al-kubaaraat gammo didd al-Masiih

¹Wakit Isa kammal kalaamah da, hu gaal le talaamiizah:

²«Ta' arfu ba' ad yoomeen, iid al-Fisha yaji wa yisallumu Ibn al-Insaan le l-kubaaraat achaan yaktuluuh fi l-saliib.»

³Wa fi l-wakit da, kubaaraat rujaal al-diin wa l-chuyuukh lammo fi beet Gayaafa wa hu kabiir rujaal al-diin.

⁴Wa al'aamaro kikkeef yakurbu Isa be achiir wa yaktuluuh.

⁵Wa gaalo ambeenaathum: «Ma nakurbuuh fi ayyaam al-iid achaan akuun fitne tabga ambeenaat al-cha'ab.»

Al-mara al-sabbat itir fi raas al-Masiih

⁶Isa gaa'id fi hille usumha Beet Anya fi beet Sim'aan al-Mujaddim.

⁷Wa mara waahide jaat leyah wa jaabat maa'uun hana hajar malaan itir khaali bilheen wa sabbatah kulla ke fi raas Isa wakit hu gaa'id yinjamma.

⁸Wa wakit al-talaamiiz chafo al-cheyy al-hi gaa'ide tisawwiih, zi'ilo wa gaalo: «Maala waddarat al-maal misil da?»

- ⁹Kan baa’o al-itir da, yalgo gurus katiir achaan yantuuh le l-masaakiin.»
- ¹⁰Wa Isa irif kalaamhum wa gaal leehum: «Maala tibachtunu al-mara di? Hi sawwat leyi cheyy sameh.
- ¹¹Al-masaakiin gaa’idiin ma’aaku daayman wa laakin ana kamaan ma nagood ma’aaku daayman.
- ¹²Hi sabbat al-itir fi jismi wa be misil da, jahhazatni le l-khabur.
- ¹³Nuguul leeku al-hagg, fi ayyi bakaan fi l-dunya al-yiballukhu foogah al-bichaara, yihajju fi l-cheyy al-hi sawwatah wa yizzakkarooha.»

Khiyaanat Yahuuza le l-Masiih

- ¹⁴Wa fi l-bakaan da, waahid min al-talaamiiz al-atnaachar, usmah Yahuuza al-Iskhariyooti, macha le kubaaraat rujaal al-diin.
- ¹⁵Wa gaal: «Tantuuni kam achaan nisallim leeku Isa?» Wa hasabo leyah talaatiin hajar fudda.
- ¹⁶Wa min al-wakit da, Yahuuza gaa’id yifattich fursa achaan yisallim leehum Isa.

Al-acha hana iid al-Fisha

- ¹⁷Wa fi awwal yoom min ayyaam iid al-Khubza bala Tawwaara, talaamiiz Isa jo leyah wa gaalo: «Tidoor aniina namchu ween achaan nihassulu leek acha iid al-Fisha?»
- ¹⁸Wa radda leehum wa gaal: «Adkhulu fi l-madiina wa amchu fi beet naadum waahid wa guulu leyah: «Al-mu’allim yuguul leek: “Wakti garrab khalaas. Ana naakul acha iid al-Fisha ma’a talaamiizi fi beetak.”»»
- ¹⁹Wa l-talaamiiz sawwo kulla cheyy misil Isa gaalah leehum wa hassalo acha iid al-Fisha.
- ²⁰Wa fi l-makhrif, Isa ma’a l-talaamiiz al-atnaachar ga’ado le yaakulu.
- ²¹Wa wakit gaa’idiin yaakulu, hu gaal: «Nuguul leeku al-hagg, naadum waahid minku yukhuunni.»
- ²²Wa hizno bilheen wa ayyi naadum minhum sa’alah wa gaal: «Ya sayyidna, ana walla?»
- ²³Wa radda leehum wa gaal: «Al-naadum al-yidiss iidah ma’aayi fi l-maa’uun, hu bas al-yukhuunni.
- ²⁴Akiid Ibn al-Insaan yumuut misil maktuub fi l-Kitaab. Wa laakin al-azaab yarja al-raajil al-yukhuunni ana Ibn al-Insaan. Akheer le l-raajil da kan ma wildooh!»
- ²⁵Wa Yahuuza al-khaanah sa’alah wa gaal: «Ya mu’allim, ana walla?» Wa Isa radda leyah wa gaal: «Inta bas gultah.»

26 Wa wakit gaa'idiin yil'achcho, Isa chaal khubza waahide wa chakar Allah wa kasarha wa antaaha le talaamiizah wa gaal: «Chiiluuh wa aakuluuh. Da jismi.»

27 Wa chaal kaas wa chakar Allah wa antaah leehum wa gaal: «Kulluku acharbo minnah.

28 Da dammi hana l-mu'aahada al-jadiide al-yidaffig fi chaan naas katiiriin ahaan Allah yakhfir leehum zunuubhum.

29 Wa nuguul leeku, min al-yoom ana ma nachrab battaan asiir al-inab lahaddi l-yoom al-nachrab asiir al-inab al-jadiid ma'aaku fi mamlakat abuuyi.»

30 Wa khanno khine min al-Zabuur wa marago min al-madiina wa macho jabal al-Zaytuun.

Al-Masiih gaal Butrus yankurah

31 Wa Isa gaal leehum: «Al-leele di kulluku tikhalluuni ahaan maktuub fi l-Kitaab: <Nadrub al-raa'i wa l-khanam yichittu.>

32 Wa laakin ba'ad ana ba'ast, namchi giddaamku fi daar al-Jaliil.»

33 Wa Butrus radda leyah wa gaal: «Kan kulla l-aakhariin yikhalluuk kula, ana abadan ma nikhalliik.»

34 Wa Isa radda leyah wa gaal: «Nuguul leek al-hagg, al-leele di gubbaal al-diik ma yi'oo'i, tankurni talaata marraat.»

35 Wa Butrus gaal: «Ana kan numuut ma'aak kula, abadan ma nankurak!» Wa kulla l-talaamiiz gaalo nafs al-cheyy.

Al-Masiih sa'al Allah fi Jasiimaani

36 Wa khalaas Isa wa talaamiizah macho fi bakaan usmah Jasiimaani wa gaal leehum: «Agoodu hini wa ana namchi giddaam ahaan nisalli.»

37 Wa chaal ma'aayah Butrus wa awlaad Zabadi al-itneen wa bigi haznaan wa bada yat'ab bilheen.

38 Wa gaal leehum: «Ana haznaan marra waahid lahaddi nidoor al-moot. Agoodu hini waa'iyiin.»

39 Wa macha giddaam minhum chiyya wa sajad fi l-ard wa sa'al Allah wa gaal: «Ya Abuuyi, kan da mumkin, khalli kaas al-ta'ab da yiba''id minni. Laakin khalli yabga misil inta tidoorah wa ma misil ana nidoorah.»

40 Wa gabbal le l-talaamiiz wa ligiihum naaymiin wa gaal le Butrus: «Saa'a waahide kula ma gidirtu tagoodu ma'aayi waa'iyiin?»

41 Agoodu waa'iyiin wa as'alo Allah ahaan al-ta'ab ma yijarrib iimaanku wa yitallifah. Ahaan al-insaan indah niiye laakin ma indah gudra.»

⁴²Wa marra taaniye tarraf minhum wa sa'al Allah wa gaal: «Ya abuuyi, kan ma mumkin kaas al-ta'ab yiba''id minni illa nacharbah, khalaas khalli yabga misil inta tidoorah.»

⁴³Wa gabbal le l-talaamiiz wa battaan ligiihum naaymiin achaan noom chadiid chaalaahum.

⁴⁴Wa Isa khallaahum wa macha sa'al Allah taalit marra wa gaal nafs al-cheyy misil awwal.

⁴⁵Wa ba'ad da, gabbal le talaamiizah wa gaal: «Intu lissaa'ku naaymiin walla? Tidooru tinjammo? Khalaas, al-wakit garrab. Ibn al-Insaan khaanooh wa yisallumuuh le l-muznibiin!

⁴⁶Gummu namchu! Chiifu, al-yukhuunni jaayi!»

Al-Masiih karabooh

⁴⁷Wa Isa lissaa' ma kammal al-kalaam da bas, Yahuuza ja. Hu waahid min al-talaamiiz al-atnaachar wa jaab ma'aayah naas katiiriin induhum suyuuf wa isay. Kubaaraat rujaal al-diin wa l-chuyuukh rassalooohum.

⁴⁸Wa l-khaayin antaahum alaama min awwal wa gaal: «Al-naadum al-nihibbah, da bas hu. Akurbuuh!»

⁴⁹Wa ajala, macha le Isa wa gaal: «Ya sayyidna, al-salaam aleek.» Wa habbaah.

⁵⁰Wa Isa gaal leyah: «Ya rafiigi, maala inta jiiit?» Wa jo karabo Isa.

⁵¹Wa waahid min al-naas al-gaa'idiin ma'a Isa madda iidah wa salla seefah wa darab abid hana kabiir rujaal al-diin wa gata' adaanah.

⁵²Wa Isa gaal leyah: «Dakhkhil seefak fi beetah achaan ayyi naadum al-yisill al-seef yumuut be l-seef.

⁵³Wa fikirku chunu? Ma nagdar nas'al musaa'ada min abuuyi achaan yirassil leyi uluuf min al-malaa'ika wa yidaawusu leyi walla?

⁵⁴Wa laakin kan sawweet ke, kikkeef al-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab yitimm? Al-Kitaab yuguul al-cheyy al-gaa'id yabga hini laabudda yitimm.»

⁵⁵Wa Isa hajja le l-naas wa gaal: «Kikkeef intu jiiitu takurbuuni be seef wa asa da? Ana mujrim walla? Kulla yoom ana gaa'id fi fadaayit beet Allah wa gaa'id ni'allim al-naas wa intu ma karabtuuni.

⁵⁶Wa laakin bigi misil da achaan kulla cheyy al-anbiya katabooh yitimm.» Wa khalaas kula talaamiizah khallooh wa jaro.

⁵⁷Wa l-naas al-karabo Isa waddooh fi beet Gayaafa kabiir rujaal al-diin. Al-ulama wa l-chuyuukh lammo fi beetah wa gaa'idiin yarjoohum.

58Wa Butrus taaba'ah min ba'iid lahaddi beet kabiir rujaal al-diin wa andassa wa ga'ad tihit been al-askar achaan yichiif al-cheyy al-yabga.

Al-Masiih giddaam al-charii'a

59Wa kubaaraat rujaal al-diin wa kulla naas hana l-majlas al-kabiir lammo wa achchaawaro. Wa fattacho chuhuud kaddaabiin achaan yahkumu le Isa be l-moot.

60Wa chuhuud kaddaabiin katiiriin jo wa laakin ma ligo naas itneen al-kalaamhum waahid. Wa ba'ad wakit tawiil, naaseen gammo

61wa gaalo: «Al-naadum da gaal: «Ana nagdar nikassir beet Allah wa fi talaata yoom nabniih battaan.»»

62Wa kabiir rujaal al-diin gamma wa sa'al Isa wa gaal: «Ma turudd leena walla? Ma simi't chahaadithum foogak walla?»

63Wa Isa gaa'id saakit bas. Wa kabiir rujaal al-diin sa'alah battaan wa gaal: «Nihallifak be usum Allah al-Hayy. Guul leena! Inta al-Masiih Ibn Allah walla?»

64Wa Isa radda leyah wa gaal: «Misil inta gultah. Wa nuguul leeku yoom waahid yaji tichiifu Ibn al-Insaan fi kursi jamb Allah al-Gaadir fi nussah al-zeenaay wa tichiifuuh jaayi fi sahaab al-sama.»

65Wa kabiir rujaal al-diin chagga khalagah min al-za'al wa gaal: «Khalaas! Hu achrak! Wa battaan ma nidooru chaahid aakhar. Intu zaatku simi'tu kalaam al-muchrik da!

66Kharaarku chunu?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Hu khaati wa waajib leyah al-moot!»

67Wa bazzakho fi wijhah wa darabooh wa waahidiin chaddagooh

68wa gaalo: «Ya l-Masiih, ooriina yaatu al-darabak!»

Butrus nakar al-Masiih

69Wa fi l-wakit daak, Butrus gaa'id barra fi l-hooch. Wa khaddaama waahide jaat leyah wa gaalat: «Inta kula ma'a Isa al-min daar al-Jaliil!»

70Wa giddaam kulla l-naas Butrus nakarah wa gaal: «Kalaamki da ma na'arfah.»

71Wa macha fi khachum al-hooch wa khaddaama aakhara kula chaafatah wa irfatah wa hajjat le l-naas al-gaa'idiin hinaak wa gaalat: «Al-naadum da kula ma'a Isa al-min al-Naasira.»

72Wa taani marra Butrus nakar al-kalaam wa halaf wa gaal: «Ana ma na'arif al-raajil da.»

73Wa ba'ad chiyya, al-naas al-waagfiin hinaak jo leyah wa gaalo: «Sahiih, inta waahid minhum! Na'arfuuk achaan ratiinak misil ratiinum.»

⁷⁴Wa Butrus gamma halaf wa gaal: «Khalli Allah yal'anni kan kalaami ma sahiih. Abadan ma na'arif al-raajil da!» Wa tawwaali al-diik oo'a.

⁷⁵Wa Butrus fakkar fi l-kalaam al-Isa gaalah: «Gubbaal al-diik ma yi'oo'i, tankurni talaata marraat.» Wa khalaas, Butrus marag min al-beet wa baka baki chadiid.

Matta 27

Al-Masiih sallamooh le Bilaatus

¹Wa wakit al-wata asbahat kubaaraat rujaal al-diin wa l-chuyuukh lammo battaan wa achchaawaro fi Isa le yahkumu leyah be l-moot.

²Wa rabatooh wa saagooh wa sallamooh le Bilaatus al-waali al-Roomaani.

Moot Yahuuza

³Wa wakit Yahuuza al-khaan Isa irif hakamo Isa khalaas, nidim fi l-cheyy al-sawwaah. Wa macha gabbal al-talaatiin hajar fudda le kubaaraat rujaal al-diin wa l-chuyuukh.

⁴Wa gaal: «Ana khaati achaan ana sallamt leeku naadum bari wa gariib yaktuluuh.» Wa raddo leyah wa gaalo: «Aniina ma lammaana, inta bas sawweetah.»

⁵Wa Yahuuza rama al-fudda fi beet Allah wa marag wa macha chanag nafsah.

⁶Wa kubaaraat rujaal al-diin laggato al-fudda wa gaalo: «Al-gurus da nijis achaan da ujra hana katil naadum. Ma halaal leena nidissuuh fi sanduug beet Allah.»

⁷Wa ba'ad achchaawaro, chaalo al-fudda wa charo beeha zere' min haddaadi waahid achaan yabga bakaan yadfunu foogah al-ajaanib.

⁸Achaan da, usum al-zere' yinaaduuh Zere' al-Damm lahaddi l-yoom.

⁹Wa be misil da, al-kalaam al-Allah gaalah be khachum al-nabi Irmiya tamma. Hu gaal: «Chaalo talaatiin hajar fudda. Da bas tamanah al-Bani Israa'iil astafago foogah.

¹⁰Wa be l-gurus da, charo al-zere' hana l-haddaadi misil Allah amaraani beyah.>

Al-Masiih gidzaam Bilaatus

¹¹Wa Isa wagaf gidzaam al-waali Bilaatus wa l-waali sa'alah wa gaal: «Inta malik al-Yahuud walla?» Wa Isa radda leyah wa gaal: «Misil inta gultah.»

¹²Wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-chuyuukh khatto tuham fi Isa laakin Isa ga'ad saakit wa ma radda leehum.

¹³Wa Bilaatus sa'alah wa gaal: «Inta ma simi't al-kalaam al-yuguuluuh foogak walla?»

¹⁴Laakin Isa ma radda le l-waali kilme waahide kula wa l-waali al'ajjab bilheen.

¹⁵Wa fi ayyi iid al-Fisha, al-waali fi aadtah yamrug min al-sijin masjuun waahid al-naas yidooruu.

¹⁶Wa fi l-wakit da, masjuun waahid ma'ruuf gaa'id fi l-sijin wa usmah Baraabaas.

¹⁷Wa wakit al-naas lammo, Bilaatus sa'alaahum wa gaal: «Tidooru natlig leeku yaatu? Natlig Baraabaas walla Isa al-yuguulu leyah al-Masiih?»

¹⁸Wa Bilaatus gaal al-kalaam da achaan hu irif al-kubaaraat sallamo leyah Isa be sabab husudhum.

¹⁹Wa wakit hu gaa'id fi kursi al-hukum, martah rassalat leyah kalaam wa gaalat: «Angari', ma tisawwi cheyy fasil le l-naadum al-bari da. Achaan al-yoom ana hilimt beyah wa ti'ibt bilheen fi chaanah.»

²⁰Wa laakin kubaaraat rujaal al-diin wa l-chuyuukh harracho al-naas al-lammo achaan yas'alo Bilaatus yamrug Baraabaas wa yaktul Isa.

²¹Wa Bilaatus sa'alaahum wa gaal: «Tidooru yaatu min al-itneen dool namurgah leeku?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Atlig leena Baraabaas!»

²²Wa battaan sa'alaahum wa gaal: «Wa Isa al-yuguulu leyah al-Masiih nisawwi leyah chunu?» Wa kulluhum raddo leyah wa gaalo: «Aktulah fi l-saliib!»

²³Wa l-waali sa'alaahum wa gaal: «Maala? Chunu al-fasil al-sawwaah?» Wa aato be ziyaada wa gaalo: «Aktuluuh fi l-saliib!»

²⁴Wa wakit Bilaatus chaaf kalaamah ma indah faayde wa l-naas yidooru yisawwu fitne, hu chaal almi wa khassal iideenah giddaamhum wa gaal: «Ana bari min dimmit al-naadum al-saalih da. Da fi raasku intu.»

²⁵Wa l-naas kulluhum raddo leyah wa gaalo: «Khalli dimmitah taga' fi raasna wa fi raas iyaalna!»

²⁶Wa Bilaatus marag leehum Baraabaas wa Isa jaladooh. Wa khalaas sallamah le l-askar achaan yaktuluuh fi l-saliib.

Al-askar achchammato le l-Masiih

²⁷Wa askar al-waali saago Isa wa waddooh fi gasir al-waali wa lammo foogah kulla l-askar.

²⁸Wa sallo khulgaanah wa labbasooh khalag ahmar tchu misil khalag al-malik.

²⁹Wa sawwo leyah taaj hana chook madfuur wa khattooh fi raasah. Wa massakooh asa fi iidah al-zeene wa raka'o giddaamah wa achchammato leyah wa gaalo: «Al-salaam aleek, ya malik al-Yahuud!»

³⁰Wa gaa'idiin yibazzukhu foogah wa yudugguuh fi raasah be l-asa al-chaaloo minnah.

31 Wa wakit kammalo chamaatithum, chaalo minnah al-khalag wa labbasooh khulgaanah wa gammo yusuuguuh ale l-bakaan al-yaslubuuh foogah.

Al-Masiih salabooh

32 Wa wakit al-askar maachiin, ligo raajil waahid min hillit al-Khayrawaan, usmah Sim'aan. Wa assarook le yichiil al-saliib al-yidooru yaktulu foogah Isa.

33 Wa lihgo al-bakaan al-umamah Juljusa, ma'anaatah bakaan al-jumjuma.

34 Wa gaddamo le Isa charaab hana khamar mukhalbat be maraara achaan yibarrid leyah al-waja' wa laakin wakit hu daakhah, abaah ma chiribah.

35 Wa ba'ad al-askar taggooh fi l-saliib wa rafa'ooh foog, humman gassamo khulgaanah be am'iyeedaat.

36 Wa ga'ado tihit achaan yaharsuuh.

37 Wa khatto maktuub al-tuhma min foog le raasah wa katabo foogah: «Da Isa, malik al-Yahuud.»

38 Wa fi nafs al-wakit, salabo mujrimiin itneen. Al-waahid taggooh fi saliib jamb Isa be nussah al-zeenaay wa l-taani fi saliib aakhar be nussah al-israay.

Al-Masiih fi l-saliib

39 Wa l-naas al-maachiin fi l-derib da gaa'idiin yi'ayyuruuh wa yihizzu ruuseehum

40 wa yuguulu: «Haay! Inta al-gult tikassir beet Allah wa tabniih battaan fi talaata yoom, najji nafsak! Wa kan inta Ibn Allah, dalli tihit min al-saliib!»

41 Wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama wa l-chuyuukh achchammato leyah wa gaalo:

42 «Hu najja naas aakhariin wa laakin ma yagdar yinajji nafsah! Hu ma malik Israa'iil walla? Khalli yidalli hassa' min al-saliib wa khalaas ni'aamunu beyah!

43 Hu atwakkal ale Allah. Khalli Allah yafza'ah, kan sahiih Allah yidoorah! Achaan hu gaal: «Ana Ibn Allah.»»

44 Wa l-mujrimiin al-salaboohum ma'aayah kula achchammato leyah be kalaam misil da.

Moot al-Masiih

45 Wa min nuss al-nahaar lahaddi l-asur al-wata bigat dalma fi kulla l-balad.

46 Wa gariib al-saa'a talaata, Isa aat be hiss aali be kalaam ibraani wa gaal: «Iili Iili lama chabagtani» wa ma'anaatah «Ilaahi, Ilaahi maala khalleetni?»

47 Wa waahidiin min al-naas al-waagfiin hinaak sim'o kalaamah wa gaalo: «Hu gaa'id yinaadi al-nabi Iliyaas!»

48Wa tawwaali waahid minhum jara wa chaal git'e wa ballaaha fi charaab haamud wa cha'agha fi raas ageegaay wa gaddamah le Isa achaan yachrab minnah.

49Wa laakin al-aakhariin gaalo: «Agiif, khalliih! Narjo nichiiifu kan Iliyaas yaji achaan yinajjiih.»

50Wa Isa sarakh battaan be hiss chadiid wa anta al-ruuh.

51Wa tawwaali al-sitaar al-fi beet Allah anchagga min foog lahaddi tihit wa l-ard anhazzat wa l-hujaar achchaggago.

52Wa l-khubuur anfataho wa min al-saalihiin al-maytiin, katiiriin ba'aso.

53Wa ba'ad Isa ba'as, humman marago min khubuurhum wa macho fi Madiinat al-Khudus wa naas katiiriin chaafuum.

54Wa l-askar al-gaa'idiin yaharsu Isa ma'a kabiiirhum chaafo al-ard anhazzat wa kulla cheyy al-bigi wa khaafo bilheen wa gaalo: «Be l-sahiih, al-naadum da Ibn Allah!»

55Wa fiyah awiin katiiraat gaa'idaat yichiifan min ba'iid. Hinna deel awwal taaba'an Isa min daar al-Jaliil achaan yakhdiman leyah.

56Mariyam al-Magdaliye wa Mariyam amm Yaakhuub wa Yuusuf wa amm awlaad Zabadi kula ma'aahin.

Janaazit al-Masiih fi l-karkuur

57Wakit bigi achiye, raajil waahid ja wa hu siid al-maal min hillit al-Raama wa usmah Yuusuf. Wa hu kula tilmiiz Isa.

58Wa macha le Bilaatus wa sa'alah janaazit Isa wa Bilaatus oora askarah yantuuha leyah.

59Wa Yuusuf chaal al-janaaza wa kaffanaaha be kafan khaali.

60Wa Yuusuf indah khabur jadiid al-dahaabah nakatooh misil karkuur fi l-hajar. Wa foogah khatta janaazit Isa. Wa dardag hajar kabiiir wa sadda beyah khachum al-khabur. Wa khalaas faat.

61Wa Mariyam al-Magdaliye wa Mariyam al-aakhara gaa'idaat fi l-bakaan da mugaabilaat al-khabur.

Al-khabur harasooH

62Al-yoom al-yijahhuzu foogah le yoom al-sabt kammal wa khalaas ja yoom al-sabt. Wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-Fariiziyyiin lammo wa macho sawa le Bilaatus

63wa gaalo: «Ya sayyidna, fakkarna fi l-kalaam al-gaalah al-khachchaach da gubbaal ma yumuut. Hu gaal: «Fi talaata yoom nab'as.»

⁶⁴Wa khalaas, rassil askarak yaharsu al-khabur adiil lahaddi l-yoom al-taalit achaan talaamiizah ma yasurgu janaaztah wa ma yuguulu le l-naas hu ba'as min ust al-maytiin. Kan sawwo misil da, al-kidib al-taani yabga gaasi min al-kidib al-awwal.»

⁶⁵Wa Bilaatus radda leehum wa gaal: «Daahu askar. Chiiluuhum wa khalli yaharsu al-khabur adiil.»

⁶⁶Wa macho wa saddo al-khabur adiil wa khatto foogah khitim al-waali wa khatto haraasa giddaamah.

Matta 28

Bu'aas al-Masiih

¹Awwal yoom fi subuu' wakit yoom al-sabt kammal, Mariyam al-Magdaliye wa Mariyam al-aakhara lamman. Wa gubbaal al-harraay ma tatla' hinna machan achaan yichiifan al-khabur.

²Wa waahid min malaa'ikat Allah nazal min al-sama wa l-ard anhattat wa bigi zilzaal chadiid. Wa ja le l-khabur wa dardag al-hajar al-kabiir min khachum al-khabur wa ga'ad foogah.

³Wa l-malak yiraari misil barraaga wa khalagah abyad karr.

⁴Wa wakit al-askar al-gaa'idiin yaharsu al-khabur chaafooh, khoof chadiid karabaahum wa waga'o misil maytiin.

⁵Wa l-malak kallam le l-awiin wa gaal: «Ma takhaafan. Ana na'arif intan tifattichan Isa al-katalooh fi l-saliib.

⁶Hu ma fihi hini. Hu ba'as khalaas. Da bigi misil hu awwal gaalah leekan. Ta'aalan, chiifan al-bakaan al-awwal hu raagid foogah.

⁷Wa yalla! Amchan ajala! Wa guulan le talaamiizah kadar hu ba'as min ust al-maytiin wa yamchi giddaamku fi daar al-Jaliil wa hinaak tichiifuuh. Daahu! Ana ooretkan.»

⁸Wa l-awiin khaayfaat marra waahid wa laakin farhaanaat bilheen wa jaran min al-khabur le l-talaamiiz achaan yiballikhan leehum al-bichaara.

⁹Wakit maachaat achaan yikhabbiran al-talaamiiz, Isa zaatah laagaahin wa gaal leehin: «Al-salaam aleekan.» Al-awiin garraban leyah wa karaban rijileenah wa sajanan leyah.

¹⁰Wa Isa gaal leehin: «Ma takhaafan. Amchan guulan le akhwaani waajib yamchu fi daar al-Jaliil achaan hinaak yichiifuuni.»

Kidib al-kubaaraat wa l-askar

¹¹Wakit al-awiin maachaat fi l-derib, waahidiin min al-askar macho fi l-madiina wa lammo ma'a kubaaraat rujaal al-diin wa ooroohum be kulla cheyy al-bigi.

12Wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-chuyuukh lammo wa achchaawaro ambeenaathum fi l-kalaam da. Wa anto gurus katiir le l-askar dool

13wa gaalo leehum: «Waajib tuguulu: <Talaamiiz Isa jo fi l-leel wa sirgo janaaztah wakit aniina naaymiin.>

14Wa kan al-waali simi' be l-kalaam da, aniina nihaamu leeku wa ma talgo ayyi muchkila.»

15Wa l-askar chaalo al-gurus wa sawwo misil al-kubaaraat gaaloooh leehum. Wa min al-wakit daak lahaddi l-yoom, katiiriin min al-Yahuud gaa'idiin yikhabburu be kalaamhum da.

Al-Masiih rassal talaamiizah

16Wa l-talaamiiz al-ihdaachar macho fi daar al-Jaliil fi l-hajar al-Isa wassafah leehum.

17Wa wakit chaafu Isa, sajado leyah laakin waahidiin chakkako.

18Wa Isa ja wa hajja leehum wa gaal: «Allah antaani kulla l-sulta fi l-sama wa fi l-ard.

19Achaan da, amchu naadu naas hana kulla l-umam achaan yabgo talaamiizi wa khattusuuhum fi almi be usum Allah al-Abu wa Ibnah al-Masiih wa l-Ruuh al-Khudduus.

20Wa allumuuhum achaan yisawwu kulla cheyy al-ana wasseetku beyah. Wa khalaas ana gaa'id ma'aaku kulla yoom lahaddi kumaalit al-dunya.»

Markhus

Markhus 1

Khidmit Yahya al-Mukhattis

¹Di hi bichaarat Isa al-Masiih Ibn Allah. Wa l-bichaara badat

²misil kalaam Allah al-maktuub fi kitaab al-nabi Icha'ya. Hu gaal: <Daahu nirassil rasuuli giddaamak wa hu yi'addil leek al-derib.>

³<Wa fi hiss gaa'id yi'iit fi l-khala wa yuguul: «Jahhuzu derib al-Rabb wa addulu leyah al-turug!»>

⁴Wa khalaas Yahya al-Mukhattis, hu bas al-naadum al-gamma fi l-khala wa bada yinaadi al-naas achaan yutuubu. Wa yikhattishum fi l-almi wa Allah yakhfir leehum zunubhum.

⁵Wa naas katiiriin min daar al-Yahuudiiya wa Madiinat al-Khudus marago wa macho le Yahya fi l-khala. Wa a'tarafo be zunubhum wa Yahya khattasaahum fi bahar al-Urdun.

⁶Wa Yahya laabis khalag min suuf albil wa raabit sulbah be seer wa gaa'id yaakul jaraad wa asal al-nahal.

⁷Wa hu yibachchir al-naas wa yuguul: «Naadum waahid jaayi waraayi wa hu gaadir minni bilheen wa ana ma tammeet leyah khaddaam kula.

⁸Wa ana khattastuku fi l-almi wa laakin hu yikhattisku be l-Ruuh al-Khudduus».

Al-Masiih khattasooH wa Ibliis jarrabah

⁹Wa fi l-wakit da, Isa gamma min hillit al-Naasira al-fi daar al-Jaliil wa macha le Yahya. Wa Yahya khattasah fi bahar al-Urdun.

¹⁰Wa tawwaali wakit Isa gamma min al-almi, hu chaaf al-samaawaat anfataho wa l-Ruuh al-Khudduus jaayi min al-sama wa nazal foogah misil hamaama.

¹¹Wa hiss min al-sama ansama' wa gaal: «Inta bas Ibni wa ana nihibbak wa ana farhaan beek bilheen.»

¹²Wa tawwaali al-Ruuh al-Khudduus gaadah le Isa wa waddaah fi lubb al-khala.

¹³Wa hu ga'ad fi l-khala wa Ibliis jarrabah 40 yoom. Wa fi l-wakit da, Isa gaa'id ma'a haywaanaat al-kadaade wa l-malaa'ika gaa'idiin yisaa'uduuh.

Awwal talaamiiz al-Masiih

¹⁴Wa Yahya karabooh fi l-sijin. Wa ba'ad da, Isa macha fi daar al-Jaliil wa ballakh le l-naas bichaarat Allah.

¹⁵Wa gamma yuguul: «Al-wakit tamma wa mamlakat Allah garrabat. Tuubu min zunubku wa aamunu be l-bichaara.»

16Wa wakit Isa raayikh fi khachum bahar al-Jaliil, hu chaaf naadum usmah Sim'aan ma'a akhuuh usmah Andareeyas. Wa humman hawwaatiin wa gaa'idiin yazgulu charakhum fi l-bahar achaan yakurbu huut.

17Wa Isa gaal leehum: «Ta'aalu taabu'uuni. Awwal intu gaa'idiin takurbu huut wa laakin min al-yoom ana nisawwiiku takurbu al-naas le tiwassufuuhum derib Allah.»

18Wa tawwaali khallo charakhum wa gammo taaba'ooh.

19Wa Isa macha giddaam chiyya wa chaaf Yaakhuub ma'a akhuuh Yuuhanna awlaad Zabadi. Wa humman gaa'idiin yi'addulu charakhum fi markabathum.

20Wa tawwaali Isa naadaahum. Wa humman gammo khallo abuum Zabadi fi l-markaba ma'a khaddaamiinah wa taaba'o Isa.

Al-Masiih tarad cheetaan min naadum

21Wa Isa wa talaamiizah macho fi hillit Kafar Naahuum. Wa fi yoom al-sabt hu dakhil fi beet al-sala wa gamma yi'allim al-naas.

22Wa l-naas al'ajjabo bilheen min ta'liimah achaan allamaahum be gudra al-Allah antaaha leyah wa ma misil kalaam al-ulama.

23Wa tawwaali, naadum waahid muchootin gamma fi beet al-sala. Wa indah cheetaan fasil. Wa hu aat

24wa gaal: «Ya Isa min al-Naasira! Tidoor minnina chunu? Jiit hini achaan tahligna walla? Ana na'arfak. Inta bas al-khudduus al-Allah rassalah!»

25Wa laakin Isa kachcha leyah wa gaal: «Askut wa amrug minnah!»

26Wa l-cheetaan rama al-naadum wa hu gamma yifatfit wa aat be hiss haarr wa khalaas al-cheetaan marag minnah.

27Wa kulla l-naas al'ajjabo bilheen wa assaa'alo ambeenaathum wa gaalo: «Haay! Da chunu? Indah ta'liim jadiid wa sulta lahaddi yaamur al-chawaatiin wa yasma'o kalaamah!»

28Wa tawwaali khabarah chatta fi kulla daar al-Jaliil.

Al-Masiih daawa naas katiiriin

29Wa tawwaali, Isa wa talaamiizah marago min beet al-sala wa andasso fi beet Sim'aan wa Andareeyas. Wa Yaakhuub wa Yuuhanna kula ma'aahum.

30Wa nasiibtah le Sim'aan raagde indaha wirde. Wa tawwaali ooro Isa beeha.

31Wa Isa macha leeha wa karab iidha wa gawwamaaha. Wa tawwaali al-wirde khallatha wa hi dayyafathum.

32Wa l-harraay waga'at khalaas wa l-makhrib ja. Wa jaabo le Isa ayyi naadum al-mardaan walla muchootin.

33 Wa naas al-hille kulluhum lammo fi khachum al-beet.

34 Wa hu daawa naas katiiriin al-maradhum chig chig wa tarad chawaatiin katiiriin. Wa hu amaraahum le l-chawaatiin ma yihajju achaan humman irfooh.

Al-Masiih raakh fi daar al-Jaliil

35 Wa be fajur badri gubbaal al-harraay ma tatla', Isa gamma marag wa macha fi bakaan ma indah naas. Wa hu salla hinaak.

36 Wa Sim'aan wa l-naas al-ma'aayah fattachooh.

37 Wa ligooh wa hajjo leyah wa gaalo: «Kulla l-naas gaa'idiin yifattuchuuk.»

38 Wa hu radda leehum wa gaal: «Ta'aalu namchu fi l-hillaal al-aakhariin le niballikh leehum kalaam Allah. Achaan da bas ana jiit».

39 Wa gamma raakh fi kulla daar al-Jaliil wa gaa'id yibachchir al-naas fi buyuut al-sala wa yatrud al-chawaatiin.

Al-Masiih daawa al-mujaddim

40 Wa raajil waahid indah jidaam ja le Isa wa barak giddaamah. Wa chahadah wa gaal: «Kan tidoor tachfiini, akiid inta tagdar wa ana nabga taahir.»

41 Wa Isa hanna foogah wa madda iidah wa limis al-raajil al-indah jidaam wa gaal: «Nidoor nachfiik. Abga taahir!»

42 Wa tawwaali, jildah biri min al-jidaam wa hu bigi taahir.

43 Wa Isa rassalah wa amarah be kalaam gawi

44 wa gaal leyah: «Asma'. Ma ti'oori naadum be l-cheyy al-bigi leek. Amchi wassif nafsak le raajil al-diin gabul. Wa gaddim dahiiye le Allah misil al-nabi Muusa amaraana beeha wa misil da, al-naas ya'arfu kadar inta ligiit al-aafe wa bigiit taahir.»

45 Laakin al-naadum da macha wa bada yihajji beyah le kulla l-naas wa chattat al-khabar. Wa achaan da, Isa ma gidir yadkhul fi ayyi hille kan al-naas ya'arfu hu jaayi. Wa laakin hu ga'ad fi l-kadaade wa naas katiiriin macho leyah min kulli bakaan.

Markhus 2

Al-Masiih khafar le l-ma'duur zunuubah

1 Wa ba'adeen, Isa gabbal fi hillit Kafar Naahuum. Wa l-naas sim'o kadar hu gaa'id.

2 Wa naas katiiriin jo lammo foogah wa l-beet anmala lahaddi khachum al-baab wa ma faddal bakaan le naadum yagood foogah. Wa Isa gaa'id yikallim leehum be l-bichaara.

3 Wa arba'a rujaal jo leyah chaayliin naadum mukarsah.

⁴Wa ma gidro yigarrubu le Isa be sabab al-naas al-katiiriin al-saddo leehum al-derib. Wa achaan da, rikbo fi raas al-beet wa gaddooh wa sawwo fatiig foog le l-bakaan al-Isa gaa'id foogah. Wa khalaas dallo al-mukarsah be furaachah fi lubb al-beet.

⁵Wa Isa chaaf iimaanhum wa hajja le l-raajil al-mukarsah wa gaal: «Ya wileedi, zunuubak ankhafaro».

⁶Wa fi ulama waahidiin fi lubb al-beet. Fakkaro fi guluubhum wa gaalo:

⁷«Kikkeef yihajji kalaam ma adiil misil da? Da kalaam kufur. Al-insaan ma yagdar yakhfir zunuub al-insaan, illa Allah».

⁸Wa tawwaali Isa irif fikirhum al-fi guluubhum. Wa sa'alaahum wa gaal: «Maala tifakkuru fi guluubku misil da?»

⁹Weenu al-hayyin nuguulah le l-ma'duur? Nuguul: «Zunuubak ankhafaro» walla nuguul: «Gumm chiil furaachak wa ruukh?»

¹⁰Wa laakin nidoor intu ta'arfu kadar ana, Ibn al-Insaan, indi sulta fi l-ard achaan nakhfir le l-naas zunuubhum». Wa gaal le l-mukarsah:

¹¹«Nuguul leek gumm chiil birchak wa amchi beetak».

¹²Wa tawwaali al-raajil al-mukarsah gamma foog wa chaal birchah wa marag giddaamhum. Wa kulla l-naas al'ajjabo wa gammo yachkuru Allah. Wa gaalo: «Abadan ma chifna cheyy misil da».

Al-Masiih naada Laawi

¹³Wa Isa marag battaan wa macha fi khachum al-bahar. Wa naas katiiriin jo leyah wa hu allamaahum.

¹⁴Wa fi ruwaakhtah, hu chaaf naadum waahid usmah Laawi wileed Halfa al-gaa'id yakhdim fi maktab al-daraayib. Wa Isa gaal leyah: «Ta'aal taabi'ni». Wa khalaas Laawi gamma foog wa taaba'ah.

¹⁵Wa Isa macha fi beet Laawi wa al'achcha ma'aayah. Wa fi naas hana daraayib katiiriin wa muznibiin aakhariin gaa'idiin yaakulu ma'a Isa wa talaamiizah, achaan naas katiiriin minhum gaa'idiin yitaabu'uuh.

¹⁶Wa ulama waahidiin min al-Fariiziyyiin chaaf Isa yaakul ma'a l-muznibiin wa naas al-daraayib. Wa sa'alo talaamiizah wa gaalo: «Maala yaakul ma'a naas al-daraayib wa l-muznibiin?»

¹⁷Wa Isa simi' kalaamhum wa gaal: «Al-naas al-taybiin ma hawjaaniin daktoor, illa l-mardaaniin bas. Ana ma jiiit achaan ninaadi al-saalihiiin laakin jiiit le ninaadi al-muznibiin le l-tooba.»

Al-Masiih sa'alooh min al-siyaam

18Wa fi wakit talaamiiz Yahya wa l-Fariiziyyiin saaymiin, naas waahidiin macho le Isa sa'alooh wa gaalo: «Talaamiiz Yahya wa talaamiiz al-Fariiziyyiin yusuumu. Wa maala talaamiizak inta ma yusuumu?»

19Wa Isa radda leehum wa gaal: «Kan naas gaa'idiin fi iris wa l-ariis ma'aahum, humman yusuumu walla? La! Akiid humman ma yusuumu kan al-ariis lissaa' gaa'id ma'aahum.

20Wa laakin yaji yoom waahid al-ariis yichiiluuh minhum wa khalaas fi l-wakit daak, yusuumu.

21«Ma fi naadum al-yarga' khalag gadiim be git'e jadiide. Kan naadum yisawwi misil da, al-rug'a al-jadiide di ticharrit al-khalag al-gadiim wa l-gadd yabga ziyaada min awwal.

22Wa ma fi naadum yusubb khamar jadiid fi girbe gadiime. Wa kan yisawwi misil da, al-khamar al-jadiid yuchugg al-girbe wa l-khamar yidaffig wa l-girbe tatlaf. Wa laakin al-khamar al-jadiid yusubbuuh illa fi girbe jadiide».

Su'aal fi churuut yoom al-sabt

23Wa yoom waahid, Isa raayikh fi ust al-ziraa'a ma'a talaamiizah. Wa da yoom al-sabt wa talaamiizah gammo yagta'o min ganaadiil al-gameh.

24Wa l-Fariiziyyiin chaafuuhum wa sa'alo Isa wa gaalo leyah: «Maala humman gaa'idiin yisawwu al-khidme al-ma halaala fi yoom al-sabt?»

25Wa Isa radda leehum wa gaal: «Ma gareetu fi l-Kitaab al-cheyy al-Dawuud sawwaah wakit hu wa jamaa'tah jii'aaniin wa hawjaaniin walla?»

26Wa fi wakit Abiyaatar kabiir rujaal al-diin, Dawuud dakhil fi beet Allah. Wa akal al-khubza al-gaddamooha al-naas le Allah. Wa da ma halaal le ayyi naadum illa le rujaal al-diin. Wa Dawuud anta minha le jamaa'tah wa humman kula akalo».

27Wa Isa gaal leehum: «Allah khalag yoom al-sabt le l-insaan. Wa ma khalag al-insaan le yoom al-sabt.

28Wa Ibn al-Insaan hu Rabb yoom al-sabt wa ana bas hu».

Markhus 3

Al-Masiih chafa naadum fi yoom al-sabt

1Wa Isa dakhil battaan fi beet al-sala. Wa naadum waahid iidah mayte gaa'id daakhal.

2Wa naas waahidiin khatto baalhum fi Isa achaan yidooru yichiifu kan hu yachfiuh walla la. Fi fikirhum, kan hu yachfi naadum fi yoom al-sabt, da yabga leehum fursa achaan yukhuttu foogah tuhma.

³Wa khalaas Isa hajja le l-raajil al-iidah mayte wa gaal: «Gumm foog giddaam al-naas».

⁴Wa Isa sa'alaahum wa gaal: «Chunu al-halaal fi yoom al-sabt? Al-kheer walla l-charr? Halaal leena ninajju al-naas walla naktuluuhum?» Wa humman ma raddo leyah cheyy.

⁵Wa hu allaffat fi usuthum be khadab wa hizin achaan ruuseehum gawiyiin. Wa hajja le l-raajil wa gaal: «Midd iidak». Wa l-raajil maddaaha wa khalaas iidah achchaafat marra waahid.

⁶Wa l-Fariiziyyiin marago wa tawwaali achchaawaro ma'a naas hana hizib Hiruudus fi chaan kikkeef yaktulu Isa.

Naas katiiriin taaba'o Isa

⁷Wa Isa gamma ma'a talaamiizah wa macha fi khachum al-bahar. Wa naas katiiriin marra waahid min daar al-Jaliil taaba'ooh. Wa fi naas min daar al-Yahuudiiya kula

⁸wa min Madiinat al-Khudus wa daar Adoom wa l-buldaan al-khaadi le bahar al-Urdun wa min turaab hana Suur wa Seeda. Wa l-naas dool jo leyah achaan sim'o khabar hana l-cheyy al-Isa gaa'id yisawwiih. Wa adad al-naas bigi katiir marra waahid.

⁹Wa Isa amar talaamiizah yijahhuzu leyah markaba achaan yamrug min al-mu'aasara.

¹⁰Wa Isa chafa naas mardaaniin katiiriin wa fi chaan da, kulla l-naas al-mardaaniin gaa'idiin yil'aasaro wa yidooru yalhagooh wa yalmasooh.

¹¹Wa ayyi naadum al-indah cheetaan sajad giddaam Isa wakit chaafah. Wa kulla l-chawaatiin aato wa gaalo: «Inta bas Ibn Allah.»

¹²Wa Isa amaraahum be chidde achaan ma yi'ooru al-naas hu yaatu.

Al-Masiih azal al-rusul al-atnaachar

¹³Wa Isa tala' fi l-hajar wa naada al-naas al-hu yidoorhum wa humman macho leyah.

¹⁴Wa azal minhum 12 raajil wa sammaahum rusul le yagoodu ma'aayah wa le yirassilhum le yiballukhu al-bichaara.

¹⁵Wa le yantiihum gudra achaan yaturdu al-chawaatiin.

¹⁶Wa l-atnaachar dool humman Sim'aan al-Isa sammaah Butrus

¹⁷wa Yaakhuub wileed Zabadi wa Yuuhanna akhu Yaakhuub wa Isa samma awlaad Zabadi dool Buwaan Arjis ma'anaatah awlaad al-dagdaag.

¹⁸Wa azal Andareeyas wa Filibbus wa Bartulma wa Matta wa Tuuma wa Yaakhuub wileed Halfa wa Taddaaya wa Sim'aan al-Sawri

19wa Yahuza al-Iskhariyooti hu al-naadum al-yukhuun Isa.

Gaalo gudurtah min Ibliis

20Wa Isa macha al-beet. Wa battaan naas katiiriin marra waahid macho leyah lahaddi Isa wa talaamiizah ma ligo fursa hatta le yaakulu kula.

21Wa akhwaan Isa sim'o be l-khabar da wa gammo le yakurbuuh. Wa gaalo: «Hu raasah laffa khalaas.»

22Wa l-ulama al-jo min madiinat al-Khudus gaalo: «Ibliis karabah. Hu yatrud al-chawaatiin be gudrat kabiir al-chawaatiin».

23Wa Isa naadaahum wa hajja leehum be amsaal wa gaal: «Kikkeef Cheetaan yatrud Cheetaan?»

24Kan naas hana mamlaka yiddaawaso ambeenaathum, al-mamlaka di ma tagood saabte.

25Wa kan naas hana beet waahid wa yiddaawaso ambeenaathum, al-beet da, ma yagood saabit.

26Wa be misil da, kan al-Cheetaan yidaawis nafsah, hu yinfarig wa ma yagood saabit battaan wa khalaas tintahi marra waahid.

27Wa laakin ma fi naadum al-yadkhul fi beet raajil gawi wa yanhab khumaamah illa kan awwal rabat al-raajil al-gawi da. Wa kan rabatah khalaas, akiid yagdar yanhab kula khumaamah.

28«Wa nuguul leeku al-hagg. Allah yakhfir le l-naas kulla zunuubhum wa kulla kalaam al-kufur al-yuguuluuh

29laakin kan ayyi naadum yihajji kalaam kufur fi l-Ruuh al-Khudduus, al-zanib da abadan ma yinkhafir. Hu bigi khaati be zanib al-yagood fi raasah ila l-abad».

30Wa Isa gaal al-kalaam da achaan gaalo hu indah cheetaan.

Amm al-Masiih wa akhwaanah

31Wa amm Isa wa akhwaanah macho leyah. Wa wagafo barra min al-beet. Wa rassalo naadum achaan yinaadiih leehum.

32Wa naas katiiriin gaa'idiin ma'a Isa wa hu gaa'id fi usuthum. Wa gaalo leyah: «Ammak wa akhwaanak wa akhwaatak gaa'idiin barra yinaaduuk».

33Wa hu radda leehum wa gaal: «Ammi yaati? Wa akhwaani yaatu humman?»

34Wa anlafat le l-naas al-gaa'idiin ma'aayah wa gaal: «Chiifu. Dool bas humman ammi wa akhwaani».

35Wa ayyi naadum al-yisawwi hasab al-Allah yidoorah, hu da bas akhuuyi aw akhti aw ammi.

Markhus 4

Masal al-harraati al-yiteerib

¹Wa battaan Isa gamma yi'allim al-naas fi khachum al-bahar. Wa naas katiiriin marra waahid lammo foogah achaan yasma'o kalaamah. Achaan da, hu rikib fi markaba wa ga'ad tihit. Wa l-markaba gaa'ide fi l-bahar wa kulla l-naas gaa'idiin fi l-turaab fi khachum al-bahar.

²Wa hajja leehum be amsaal wa allamaahum kalaam katiir. Wa fi ta'liimah, hu gaal:

³«Asma'o! Yoom min al-ayyaam, harraati waahid marag wa macha fi l-zere' achaan yiteerib.

⁴Wa wakit hu gaa'id yichattit teeraabah, teeraab waahid waga' fi l-derib wa tuyuur jo akaloo.

⁵Wa teeraab aakhar waga' fi bakaan indah hashas katiir wa turaab chiyya. Wa l-bizre gammat ajala achaan al-turaab chiyya.

⁶Wa laakin wakit al-harraay bigat haamiye, taggat al-bizre di wa l-bizre yibsat achaan ma indaha uruug.

⁷Wa teeraab aakhar waga' fi ust al-chook wa l-bizre gammat ma'a l-chook sawa wa l-chook khanagaaha wa ma wildat.

⁸Wa teeraab aakhar waga' fi turaab adiil wa l-bizre gammat wa wildat wa antajat wa kulli ganduul indah 30 aw

⁶⁰ aw 100 habba».

⁹Wa khalaas gaal leehum: «Ayyi naadum al-indah adaan le l-sama', khalli yasma'!»

¹⁰Wa wakit Isa wa l-naas al-aakhariin al-ma'aayah wa l-talaamiiz al-atnaachar gaa'idiin wiheedhum, humman sa'aloo min amsaal wa ma'anaathum.

¹¹Wa Isa gaal: «Leeku intu antooku sirr mamlakat Allah laakin le l-naas al-aakhariin nihajji leehum daayman be amsaal.

¹²Wa be misil da, <akiid induhum uyuun wa laakin ma yichiifu. Wa akiid yasma'o al-kalaam laakin ma yafhamooh. Wa kan ma misil da, humman yutuubu min zunubhum wa Allah yakhfir leehum.>»

¹³Wa Isa gaal le talaamiizah: «Ma fihimtu masal al-harraati al-yiteerib walla? Kan ma fihimtuuh, kikkeef tafhamo kulla l-amsaal al-aakhariin?

¹⁴Fi l-masal da, al-harraati al-yiteerib, hu al-naadum al-yiballikh kalaam Allah.

¹⁵Wa l-teeraab al-waga' fi l-derib, hu yimassil al-naas al-yasma'o kalaam Allah wa tawwaali Cheetaan yaji wa yichiil min guluubhum al-kalaam al-ballakhooh leehum.

¹⁶Wa battaan al-teeraab al-teerabooh fi bakaan hashas yimassil al-naas al-yasma'o kalaam Allah wa tawwaali yakhbaloooh be farha

¹⁷laakin humman misil bizre al-ma indaha uruug. Wa ma yagoodu saabtiin illa le wakit chiyya bas. Wa wakit al-diige taji fooghum walla l-naas yita''ubuuhum be sabab kalaam Allah, al-naas dool, yamurgu ajala min al-derib.

¹⁸Wa naas aakhariin humman misil al-teeraab al-waga' fi ust al-chook. Humman al-naas al-yasma'o kalaam Allah

¹⁹wa laakin machaakil al-dunya wa reedithum le l-maal wa chahwaathum yaktulu al-kalaam al-fi guluubhum. Wa be da, kalaam Allah ma yijiib faayde.

²⁰Wa l-teeraab al-waga' fi l-turaab al-adiil yimassil al-naas al-yasma'o kalaam Allah wa yakurbuuh adiil. Wa humman yijiibu intaaj sameh, waahidiin minhum 30 aw

⁶⁰aw 100 habba.»

Masal al-faanuus

²¹Wa Isa gaal battaan: «Kan naadum yijiib faanuus fi beetah, hu yidissah fi tihit doozam walla? Aw tihit sariirah walla? La. Hu yukhuttah fi bakaan foog.

²²Achaan ma fi cheyy mulabbad al-ba'adeen ma yinchaaf wa ma fi sirr al-ba'adeen ma yin'arif.

²³Ayyi naadum al-indah adaan le l-sama', khalli yasma'!»

Masal al-bizre

²⁴Wa Isa hajja leehum battaan wa gaal: «Al-mikyaal al-intu kiltu beyah le l-aakhariin hu nafas al-mikyaal al-yikiilu leeku beyah wa yiziiduuh leeku aakhar.

²⁵Achaan yantu al-naadum al-indah. Wa laakin al-naadum al-ma indah al-chiyya al-indah kula yichiiluuh minnah.»

²⁶Wa Isa gaal: «Mamlakat Allah tabga misil ke. Naadum waahid chattat teeraab fi zer'ah.

²⁷Wa be leel al-naadum yunuum wa be nahaar yugumm wa l-teeraab yabzur wa yiziid. Wa laakin hu ma ya'arif al-bizre gaa'ide takbur kikkeef.

²⁸Fi l-bidaaya, al-ard tigawwim nabaat. Wa ba'ad da, al-nabaat yisill ganduul. Wa fi l-aakhir, al-ganduul yanti hubuub.

²⁹Wa wakit al-hubuub nijdo khalaas, hu yichiil khanjarah achaaan da wakt al-gati'.»

Masal al-khardal

³⁰Wa Isa gaal: «Be chunu nichabbuhu mamlakat Allah? Wa be chunu nimassuluuha?

31Hi misil habba waahide hana kireeb. Wa hi askhar habba min kulla l-teeraab al-yiteerubuuh al-naas fi l-ard.

32Laakin wakit yiteerubuuha hi tabzur wa tabga kabiire min kulla nabaataat al-jineene. Wa tisawwi furuu' kubaar wa daliiliin lahaddi tuyuur al-sama yabnu uchuuchhum foogha.»

33Wa Isa hajja le l-naas be amsaal katiiriin misil al-amsaal dool wa ballakh leehum kalaam Allah. Wa hajja leehum be kalaam ma gaasi le yafhamooh.

34Wa hu ma hajja leehum cheyy bala masal. Wa laakin le talaamiizah kamaan hu fassar leehum kulla cheyy wakit hu wa humman gaa'idiin wiheedhum.

Al-Masiih waggaf al-riih al-chadiide

35Wa fi nafs al-yoom be makhrib, Isa hajja le talaamiizah wa gaal: «Ta'aalu nagta'o al-bahar.»

36Wa ba'ad gammo khallo al-naas, humman rikbo fi l-markaba al-Isa gaa'id foogha wa macho. Wa fi maraakib aakhariin kula ma'aahum.

37Wa be khafla riih chadiide marra waahid saagat wa gawwamat challaal wa l-challaal hazza al-markaba wa l-markaba tidoor tinmali almi.

38Wa Isa raagid wara fi l-markaba wa naayim fi wassaada. Wa talaamiizah gawwamooh min al-noom wa gaalo: «Sayyidna, ma lammaak kan numuutu walla?»

39Wa hu gamma wa kachcha le l-riih wa gaal le l-bahar: «Agiif! Askut!» Wa khalaas al-riih wagafat wa l-wata bigat haadiye marra waahid.

40Wa hu hajja le talaamiizah wa gaal: «Maala intu khaayfiin? Lissaa' ma induku iimaan walla?»

41Wa humman khaafo khoof chadiid wa hajjo ambeenaathum wa gaalo: «Al-naadum da yaatu? Lahaddi al-riih wa l-bahar kula yasma'o kalaamah!»

Markhus 5

Al-naadum al-indah chawaatiin

1Wa khalaas gata'o al-bahar wa wassalo balad al-Garaasiyiin.

2Wa wakit Isa dalla min al-markaba tawwaali naadum waahid muchootin ja laagaah. Wa l-naadum da, ja leyah min al-khubuur.

3Wa hu saakin fi l-khubuur wa ma fi naadum al-yagdar yarbutah battaan. Kan be jinziir kula ma yinrabit.

4Daayman rabato iideenah wa rijileenah be guyuud min hadiid wa janzaroooh. Wa laakin al-janaaziir hu gatta'aahum wa l-guyuud hu daayman kassaraahum. Wa ma fi insaan al-yagdar yisabbith.

⁵Leel wa nahaar hu gaa'id yi'iit fi ust al-khubuur wa fi l-jibaal wa yajrah nafsah be hujaar.

⁶Wa min ba'iid hu chaaf Isa wa jara leyah wa sajad giddaamah.

⁷Wa be hiss chadiid aat wa gaal: «Ya Isa Ibn Allah al-Aali. Tidoor minni chunu? Nachhadak be usum Allah, ma ti'azzibni!»

⁸Wa gaal al-kalaam da achaan awwal Isa gaal leyah: «Ya cheetaan, amrug minnah!»

⁹Wa khalaas Isa sa'alah wa gaal: «Usmak yaatu?» Wa l-muchootin radda leyah wa gaal: «Ana usmi Deech achaan aniina chawaatiin katiiriin».

¹⁰Wa l-chawaatiin chahado Isa be chidde achaan ma yatrudhum fi bakaan ba'iid.

¹¹Wa fi l-bakaan da, fi khanaaziir katiiriin gaa'idiin yasraho fi taraf al-hajar.

¹²Wa l-chawaatiin chahado Isa wa gaalo: «Rassilna fi l-khanaaziir dool wa khalliina nindasso fooghum».

¹³Wa Isa antaahum izin. Wa khalaas al-chawaatiin marago min al-muchootin wa dakhalo fi l-khanaaziir. Wa adad al-khanaaziir gariib 2 000. Wa kulluhum jaro min taraf al-hajar wa waga'o fi l-bahar wa khalaas al-almi akalaahum.

¹⁴Wa ru'yaan al-khanaaziir arrado wa macho khabbaro kulla l-naas al-fi l-hille wa fi l-ziraa'a. Wa kulla l-naas marago min al-hille achaan yichiifu al-cheyy al-bigi.

¹⁵Wa jo le Isa wa chaaf al-muchootin aglah aafe. Hu gaa'id saakit wa laabis khulgaan. Wa irfo da bas al-naadum al-awwal deech al-chawaatiin gaa'id foogah. Wa khaaf marra waahid.

¹⁶Wa l-naas al-chaafuoh, khabbaro al-naas al-aakhariin be l-cheyy al-bigi le l-muchootin wa l-khanaaziir.

¹⁷Wa khalaas chahado Isa yamrug min baladhum.

¹⁸Wa wakit Isa yidoor yarkab fi l-markaba, al-naadum al-awwal muchootin chahad Isa achaan yamchi ma'aayah.

¹⁹Laakin Isa aba. Wa gaal leyah: «Gabbil beetak wa oori naasak be kulla cheyy al-Allah sawwaah leek wa be kikkeef hu rahamaak».

²⁰Wa khalaas al-naadum da, macha wa bada yiballikh le naas al-Mudun al-Achara wa ooraahum be kulla cheyy al-Isa sawwaah leyah. Wa kulla l-naas al'ajjabo.

Bineeyit Jaayrus wa l-mara

²¹Wa Isa rikib fi l-markaba battaan wa gata' al-bahar be nussah al-aakhar. Wa naas katiiriin lammo foogah. Wa hu gaa'id fi khachum al-bahar.

²²Wa fi l-bakaan da, naadum waahid ja leyah wa hu min masaa'iil beet al-sala wa usmah Jaayrus. Wa wakit chaaf Isa, hu sajad giddaamah.

- 23**Wa chahad Isa ziyaada wa gaal: «Bineeyti sakhayre garrabat le l-moot! Ta'aal khutt iideenak foogha wa hi talga al-aafe wa ma tumuut.»
- 24**Wa Isa gamma macha ma'aayah. Wa naas katiiriin marra waahid maachiin ma'aayah wa gaa'idiin yi'assuruuh min kulli jiihe.
- 25**Wa fi mara waahide fi ust al-naas. Wa indaha 12 sana dammaha yidaffig.
- 26**Wa hi awwal machat le dakaatiir katiiriin wa ti'ibat katiir min ilaajhum. Wa hi dafa'at leehum kulla maalha wa laakin ma ligat al-aafe. Wa maradha zaad min awwal.
- 27**Wa hi sim'at be Isa. Wa machat leyah fi ust al-naas wa garrabat leyah min wara wa maddat iidha wa limsat khalagah.
- 28**Wa gaalat fi galibha: «Kan nalmas khalagah bas, nalga al-aafe.»
- 29**Wa tawwaali dammaha wagaf. Wa hi irfat fi nafisha kadar ligat al-aafe.
- 30**Wa tawwaali Isa irif fi nafsah kadar gudra maragat minnah. Wa allaffat fi ust al-naas al-katiiriin al-maachiin ma'aayah wa sa'alaahum wa gaal: «Yaatu al-limis khalagi?»
- 31**Wa talaamiizah gaalo: «Sayyidna, fi naas katiiriin muhawwigiinak wa gaa'idiin yi'assuruuk. Maala tas'alna yaatu al-limisaak?»
- 32**Wa Isa gaa'id yillaffat achaan yichiif al-naadum al-limisah.
- 33**Wa l-mara irfat al-cheyy al-bigi foogha wa gaa'ide tarjif min al-khoof. Wa jaat le Isa wa sajjadat giddaamah wa ooratah be kulla cheyy al-bigi leeha.
- 34**Wa Isa hajja leeha wa gaal: «Ya bineeyti, iimaanki beyi najjaaki. Amchi be l-salaam wa alge al-aafe al-kaamile».
- 35**Wa wakit Isa gaa'id yihajji leeha, fi naas waahidiin jo min beet al-mas'uul al-bineeytah mardaane wa gaalo: «Bineeytak maatat khalaas. Khalli al-mu'allim yinjamma».
- 36**Wa laakin Isa aba ma yasma' kalaamhum wa hajja le l-mas'uul wa gaal: «Ma takhaaf. Amin beyi bas».
- 37**Wa hu ma khalla ayyi naadum yamchi ma'aayah illa Butrus wa Yaakhuub wa Yuuhanna akhu Yaakhuub.
- 38**Wa wassalo fi beet al-mas'uul wa Isa chaaf al-naas gaa'idiin yisawwu haraka katiire. Wa humman gaa'idiin yabku be hiss aali haznaaniin le l-bineeye al-maatat.
- 39**Wa hu dakhal fi l-beet wa hajja leehum wa gaal: «Maala tabku be hiss aali misil da? Al-bineeye ma maatat. Hi naayme bas».

⁴⁰Wa dihko leyah be chamaate wa hu maragaahum kulluhum min al-beet. Wa chaal ma'aayah abu al-bineeye wa ammaha wa l-naas al-ma'aayah wa dakhalo fi lubb al-beet fi l-bakaan al-bineeye raagde foogah.

⁴¹Wa karab iidha wa hajja leeha be l-lukhkha al-araamiye wa gaal: «Talisa kuumi» wa ma'anaatah: «Ya bitti, gummi.»

⁴²Wa tawwaali al-bineeye gammat wa raakhat. Wa hi umurha 12 sana. Wa kulla l-naas al'ajjabo marra waahid.

⁴³Wa Isa antaahum amur achaan ma yikallumu le naas be l-cheyy al-bigi. Wa gaal leehum: «Antuuha akil».

Markhus 6

Al-Masiih abooh fi hillitah

¹Wa Isa gamma min hinaak wa macha fi hillitah. Wa talaamiizah macho ma'aayah.

²Wa yoom al-sabt hu bada yi'allim al-naas fi beet al-sala. Wa naas katiiriin sim'o kalaamah wa kulluhum al'ajjabo minnah bilheen. Wa gaalo: «Haay! Al-naadum da ligi kalaamah da min ween? Wa l-hikma al-indah di min ween? Wa kikkeef be iideenah bas yisawwi ajaayib?»

³Da ma al-najjaar walla? Hu ma wileed Mariyam bas wa akhuuhum le Yaakhuub wa Yuusi wa Yahuuza wa Sim'aan? Wa akhwaatah kula gaa'idaat hini ma'aana. Wa khalaas zi'ilo wa ma aamano beyah».

⁴Wa Isa hajja leehum wa gaal: «Kulla l-naas yikarrumu ayyi nabi, illa naas hillitah wa akhwaanah wa naas beetah ma yikarrumuuh».

⁵Wa ma gidir yisawwi ajaayib fi l-bakaan da, illa khatta iideenah fi mardaaniin waahidiin wa daawaahum.

⁶Wa hu al'ajjab minhum achaan ma induhum iimaan. Wa gamma yuruukh fi l-hillaal wa yi'allim al-naas.

Isa rassal talaamiizah

⁷Wa Isa naada talaamiizah al-atnaachar wa rassalaahum itneen itneen. Wa antaahum sulta achaan yaturdu al-chawaatiin.

⁸Wa amaraahum wa gaal: «Ma tichiilu ma'aaku cheyy le l-safar illa asa. Ma tichiilu akil wa la mukhla wa la juzlaan.

⁹Albaso na'aal wa ma tichiilu ma'aaku khulgaan hana khiyaar».

¹⁰Wa gaal leehum: «Wakit tidallu fi beet hana naadum, agoodu foogah lahaddi tamurgu min al-hille.

11Wa ayyi bakaan al-ma yakhalooku foogah wa yaabo kalaamku, amurgu minnah wa hittu al-ajaj min rijleeku. Wa da yabga leeku chahaada.»

12Wa khalaas gammo yiballukhu kadar waajib al-naas yutuubu min zunubhum.

13Wa tarado chawaatiin katiiriin. Wa sabbo dihin fi naas mardaaniin katiiriin wa chafoohum.

Moot al-nabi Yahya

14Wa l-malik Hiruudus simi' khabar Isa achaan fi kulla bakaan al-naas gaa'idiin yihajju beyah. Wa waahidiin gaa'idiin yuguulu: «Yahya al-Mukhattis ba'as min ust al-maytiin. Achaan da bas, indah al-gudra le yisawwi al-ajaayib.»

15Wa naas aakhariin gaa'idiin yuguulu: «Hu al-nabi Iliyaas gabbal». Wa battaan aakhariin yuguulu: «Hu nabi misil anbiya hana l-zaman al-faat.»

16Wa wakit Hiruudus zaatah simi' khabarah, gaal: «Da Yahya al-Mukhattis. Ana gata't raasah laakin hu ba'as min ust al-maytiin.»

17Wa gabul da, Hiruudus rassal askarah wa karabo Yahya wa rabatooh wa dassooh fi l-sijin fi chaan martah Hiruudiiya. Wa awwal Hiruudiiya hi marit Filibbus akhu Hiruudus wa ba'ad da, Hiruudus zaatah akhadha.

18Wa fi l-wakit daak, Yahya gaa'id yuguul le Hiruudus: «Marit akhuuk ma halaala leek.»

19Wa achaan da, Hiruudiiya ma tiriid Yahya wa tidoor taktulah. Laakin ma gidrat tisawwi foogah cheyy fasil

20achaan Hiruudus khaayif min Yahya. Hu irif Yahya naadum saalih wa naadum hana Allah. Wa hu gaa'id yahfadah min kulla cheyy fasil. Be l-sahiih, kalaam Yahya barjalah bilheen laakin Hiruudus yiriid yasma'ah kula.

21Wa laakin fi l-akhiir, Hiruudiiya ligat fursa. Fi yoom iid mawlid Hiruudus hu sawwa aazuuma wa azam jamaa'tah wa kubaaraat al-askar wa kubaaraat hana daar al-Jaliil.

22Wa bineeyit Hiruudiiya jaat wa li'ibat giddaamhum wa Hiruudus wa diifaanah farhaaniin bilheen minha. Wa l-malik hajja le l-bineeye wa gaal: «Atulbi minni ayyi cheyy al-tidooriih».

23Wa halaf wa gaal: «Atulbi ayyi cheyy al-tidooriih minni nantiiki lahaddi nuss hana mamlakati kula».

24Wa l-bineeye maragat wa sa'alat ammaha. Wa gaalat: «Natlub minnah chunu?» Wa ammaha gaalat: «Atulbi raas Yahya al-Mukhattis».

25Wa tawwaali hi gabbalat le l-malik wa talabat wa gaalat: «Nidoor tantiini raas Yahya al-Mukhattis hassa' hini fi sufra».

26Wa l-malik nidim nadaama chadiide be sabab al-haliife al-awwal halafha giddaam diifaanah. Wa laakin hu ma dawwar yafchul al-haliife di.

27Wa tawwaali al-malik rassal askari wa anta izin achaan yijiib leyah raas Yahya. Wa l-askari macha wa gata' raas Yahya fi lubb al-sijin.

28Wa jaab raasah fi sufra wa antaaha le l-bineeye. Wa khalaas al-bineeye antatha le ammaha.

29Wa wakit talaamiiz Yahya sim'o al-khabar da, humman jo wa chaalo janaaztah wa dafanooha.

Al-Masiih anta akil le 5 000 naas

30Wa l-rusul gabbalo le Isa wa khabbarooh be kulla cheyy al-sawwooh wa allamooh le l-naas.

31Wa Isa gaal leehum: «Ta'aalu ma'aayi wiheedku wa namchu fi bakaan ma indah naas wa anjammo chiyya». Achaan al-naas al-yaju le Isa wa yamchu bigo katiiriin marra waahid lahaddi Isa wa jamaa'tah kula ma gidro yaakulu.

32Wa khalaas gammo min hinaak be markaba wa macho wiheedhum fi l-khala.

33Wa wakit maachiin, naas katiiriin chaafoomum wa irfoohum. Wa naas min kulla l-hillaal gammo jaro be rijleehum le l-bakaan al-hu yidoor yamchi foogah. Wa wassalo gubbaalah.

34Wa wakit Isa dalla min al-markaba, hu chaaf naas katiiriin marra waahid gaa'idiin yarjooh. Wa hu hanna fooghum achaan humman misil khanam al-ma induhum raa'i. Wa hu bada yi'allimhum kalaam katiir.

35Wa fi l-achiiye talaamiizah jo leyah wa gaalo: «Al-bakaan da khala wa l-makhrif gariib.

36Khalli al-naas yamchu fi l-furgaan wa l-hillaal al-mujaawiriin wa yachru le nufuushum akil».

37Wa laakin Isa radda leehum wa gaal: «La! Intu bas antuuhum akil». Wa humman gaalo leyah: «Haay! Tidoor aniina ni'akkulu kulla l-naas dool walla? Tidoor aniina namchu nachru akil hana 200 diinaar walla?»

38Wa Isa sa'alaahum wa gaal: «Induku kam khubza? Amchu chiifu». Wa chaafu wa gaalo: «Indina khamsa khubza wa huut itneen bas».

39Wa Isa amaraahum kulluhum achaan yilimmu fi majmuu'aat wa yagoodu tihit fi l-gechch al-akhdar.

40Wa l-naas ga'ado fi majmuu'aat hana 100 wa hana 50. **41**Wa Isa chaal al-khamsa khubza wa l-huut al-itneen. Wa rafa' raasah ale l-sama wa chakar Allah wa kassar

al-khubza wa antaahum le talaamiizah achaan yigassumuuhum le l-naas. Wa gassam al-huut kula ambeenaathum.

⁴²Wa kulla l-naas akalo lahaddi chib'o.

⁴³Wa khalaas al-talaamiiz lammo al-akil al-faddal min al-khubza wa l-huut wa malo beyah 12 guffa.

⁴⁴Wa adad al-naas al-akalo min al-khubza tamma 5 000 raajil.

Al-Masiih raakh fi raas al-almi

⁴⁵Wa tawwaali, Isa amar talaamiizah yarkabo fi l-markaba achaan yagta'o al-bahar wa yamchu giddaamah fi hillit Beet Seeda. Wa hu zaatah yuguul le l-naas khalli yamchu.

⁴⁶Wa wakit Isa sallam al-naas khalaas, tala' fi raas al-hajar le yisalli.

⁴⁷Wa ba'ad al-makhrub al-markaba gaa'ide fi ust al-bahar wa Isa gaa'id wiheedah fi l-hajar.

⁴⁸Wa hu chaaf kadar al-talaamiiz maachiin giddaam be ta'ab achaan al-riih gaa'ide tusuug aleehum min giddaam. Wa be waradde Isa ja leehum raayikh min foog le l-almi. Wa hu sawwa misil yibaariihum wa yufuut.

⁴⁹Laakin humman chaafuoh raayikh min foog le l-almi wa fi fikirhum chaafu dull hana naadum wa sarakho.

⁵⁰Kulluhum chaafuoh wa khaafu khoof chadiid. Wa tawwaali hu hajja leehum wa gaal: «Chiddu heelku, da ana bas. Ma takhaafu!»

⁵¹Wa Isa rikib fi l-markaba, khalaas al-riih wagafat. Wa humman al'ajjabo marra waahid.

⁵²Awwal humman chaafu Isa zaad al-khubza laakin ma fihmo ma'anaatah achaan guluubhum mugaffaliin.

Al-Masiih daawa al-naas fi Ginneesarat

⁵³Wa wakit gata'o al-bahar khalaas, nazalo fi balad Ginneesarat wa rabato al-markaba fi khachum al-bahar.

⁵⁴Wa wakit dallo min al-markaba, tawwaali al-naas irfo Isa.

⁵⁵Wa tawwaali gammo macho fi ayyi bakaan fi baladhum. Achaan yijiibu leyah al-mardaaniin ayyi waahid chaayliinah fi furaachah fi ayyi bakaan al-sim'o kadar Isa gaa'id foogah.

⁵⁶Wa ayyi bakaan al-macha foogah, kan hille aw madiina aw fariig, al-naas yijiibu leyah al-mardaaniin wa yukhuttuuhum fi l-aswaag wa yachhado Isa achaan al-mardaaniin yigarrubu leyah wa yalmaso taraf khalagah. Wa kulli naadum al-limisah ligi al-aafe.

Markhus 7

Al-khilaaf fi aadaat al-juduud

¹Wa fi l-bakaan da, fi Fariiziyyiin wa ulama waahidiin al-jo min Madiinat al-Khudus. Humman gaa'idiin fi ust al-naas al-yasma'o kalaam Isa.

²Wa chaafu kadar waahidiin min talaamiizah ma khassalo iideehum gubbaal ma yaakulu. Wa fi aadaat al-Fariiziyyiin, kan naadum ma khassal iideenah gubbaal al-akil iideenah ma taahiriin.

³Wa l-Fariiziyyiin wa kulla l-Yahuud ma yaakulu illa kan khassalo iideehum wa bigo taahiriin hasab aadaat juduudhum.

⁴Wa kan yigabbulu min al-suug, yikhassulu iideehum le yabgo taahiriin gubbaal ma yaakulu cheyy. Wa yitaabu'u aadaat katiiriin misil yikhassulu wa yitahuru ayyi kooro wa sakhkhaan wa ayyi maa'uun hana nahaas wa furaach hasab al-aadaat dool.

⁵Wa l-Fariiziyyiin wa l-ulama sa'alo Isa wa gaalo: «Maala talaamiizak ma yitaabu'u aadaat al-juduud? Maala ma yikhassulu iideehum wa yabgo taahiriin gabul ma yaakulu?»

⁶Wa Isa radda leehum wa gaal: «Kalaam al-nabi Icha'ya sahiih. Hu hajja foogku intu al-munaafikhiin. Maktuub fi kitaab Icha'ya, Allah gaal: <Al-cha'ab dool yimajjuduuni be kalaam khuchuumhum wa laakin guluubhum ba'iid minni.>

⁷Sujuudhum leyi baatil wa kulla ta'liimhum da wasaaya al-naas bas.>

⁸Achaan intu khalleetu minku wasiiyat Allah wa ankarabtu fi aadaat al-naas!»

⁹Wa battaan Isa gaal leehum: «Mabruuk leeku! Ligiitu al-derib al-yikhalliiku tankuru wasiiyat Allah wa titaabu'u aadaatku fi badalha.

¹⁰Akiid Muusa gaal: <Karrim ammak aw abuuk> wa <Kan naadum ayyar ammah aw abuu, waajib yaktuluuh.>

¹¹Laakin intu tuguulu kan naadum hajja le ammah aw le abuu wa gaal: <Kulli cheyy al-ana nidoor nisaa'idku beyah bigi khurbaan.> Wa l-khurbaan da, hu hadiye al-naadum yantiiha le Allah.

¹²Wa be da, tuguulu ma waajib al-naadum yisaa'id ammah aw abuu.

¹³Wa misil da, tibattulu kalaam Allah achaan titaabu'u aadaatku al-ti'allumuuhum le l-naas. Wa tisawwu cheyy katiir misil da.»

Al-cheyy al-yinajjis al-naadum

¹⁴Wa battaan Isa naada al-naas wa gaal leehum: «Kulluku asma'o kalaami wa afhamo!

¹⁵Ma fi cheyy al-naadum yidissah fi khachmah wa yinajjisah. Laakin al-cheyy al-yamrug min daakhil al-naadum, da bas al-yinajjisah.

¹⁶Ayyi naadum al-indah adaan khalli yasma' .»

¹⁷Wa wakit Isa gamma min al-naas wa dakhil fi l-beet, talaamiizah sa' alooh min al-ma'ana hana l-masal da.

¹⁸Wa Isa gaal leehum: «Intu kula ma iriftuuh walla? Ma fihimtu kadar ma fi cheyy al-yadkhul fi khachum al-naadum wa yinajjisah

¹⁹achaan al-akil ma yamchi fi galbah? Wa laakin yamchi fi batnah bas wa ba'adeen yamrug min jildah.» Wa be l-kalaam da, Isa ja'al kulla cheyy min al-akil taahir.

²⁰Wa battaan Isa gaal: «Al-yamrug min daakhil al-naadum, da bas al-yinajjisah.

²¹Achaan min daakhil al-insaan wa min galbah yamrug al-fikir al-cheen misil al-chahwa al-fasle wa l-sirge wa l-katil

²²wa l-zina wa l-tama' wa l-fasaala wa l-khachch wa l-fasaad wa een al-naas wa l-gatii'e wa l-istikbaar wa l-amal al-bala fikir.

²³Kulla l-achya dool jaayiin min daakhil galib al-insaan wa dool bas al-yinajjusuh».

limaan al-mara al-Lubnaaniye

²⁴Wa Isa gamma min al-bakaan da wa macha fi balad Suur. Wa dalla fi beet waahid wa ma dawwar al-naas ya'arfu kadar hu gaa'id fi l-beet da. Laakin be da kula, al-naas ligo khabarah.

²⁵Wa mara waahide indaha bineeye muchootine wa min sim'at be l-khabar da, tawwaali jaat le Isa wa sajadat giddaamah.

²⁶Wa l-mara di ma min al-Yahuud. Hi Lubnaaniye. Wa chahadat Isa achaan yatrud al-cheetaan min bittaha.

²⁷Wa Isa radda leeha be masal wa gaal: «Khalli al-iyaaal yaakulu awwal. Akil al-iyaaal da kan nantuuh le l-kulaab da, ma sameh».

²⁸Wa hi raddat leyah wa gaalat: «Sayyidna, kalaamak sahiih. Wa laakin al-kulaab al-fi l-hooch yaakulu al-akil al-yidaffig min al-sufra wakit al-iyaaal gaa'idiin yaakulu kula».

²⁹Wa Isa gaal leeha: «Khalaas, gabbili beetki. Be sabab kalaamki da, al-cheetaan marag min bittiki».

³⁰Wa l-mara gammat machat beetha wa ligat al-bineeye aafe. Hi raagde fi l-sariir wa l-cheetaan al-awwal gaa'id foogha, marag.

Al-Masiih daawa naadum abkam

31 Wa ba'ad da, Isa gamma min turaab Suur wa chagga turaab Seeda wa balad al-Mudun al-Achara wa lihig bahar al-Jaliil.

32 Wa jaabo leyah naadum ambuuku wa ma yihajji adiil. Wa chahado Isa achaan yukhutt foogah iideenah wa yachfiih.

33 Wa Isa waddaah chiyya ba'iid min al-naas wa dassa leyah usba'ah al-waahid fi adaanah al-zeene wa usba'ah al-aakhar fi adaanah al-isra. Wa ba'ad da, hu bazzakh fi iideenah wa limis lisaan al-naadum.

34 Wa rafa' raasah wa chaaf foog fi l-sama wa ganat wa hajja leyah wa gaal: «Affata» wa ma'anaatah abga faatih.

35 Wa udneeyah anfataho wa lisaanah anhallah wa gamma yihajji kalaam waadih.

36 Wa Isa amaraahum le l-naas achaan ma yihajju beyah le naadum. Wa kan amaraahum be kalaam gawi kula, humman ballakho al-khabar be niye chadiide battaan.

37 Wa al'ajjabo marra waahid wa gaalo: «Kulla cheyy al-hu yisawwiih adiil bilheen. Hu yisawwi al-turuch yasma'o wa bukum yihajju!»

Markhus 8

Al-Masiih anta akil le 4 000 naas

1 Wa fi l-wakit da, naas katiiriin bilheen lammo achaan yasma'o kalaam Isa. Wa l-naas ma induhum cheyy hana akil. Wa Isa naada talaamiizah wa gaal:

2 «Indi mahanna le l-naas dool achaan humman gaa'idiin ma'aayi min talaata yoom wa ma induhum cheyy yaakuluuh.

3 Wa kan nikhalliihum yamchu min hini jii'aaniin, gudrithum tabga chiyya wa ma yalhago buyuuthum achaan waahidiin minhum jo min bakaan ba'iid.»

4 Wa talaamiizah raddo leyah wa gaalo: «Ween nalgo akil fi l-khala da, achaan nantuuh le kulla l-naas dool?»

5 Wa Isa sa'alaahum wa gaal: «Induku kam khubza?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Sab'a.»

6 Wa Isa amaraahum le l-naas achaan yagoodu tihit. Wa chaal al-sab'a khubza wa chakar Allah wa kassaraahum wa antaahum le talaamiizah achaan yantuuhum le l-naas.

7 Wa induhum huut dugaag chiyya kula. Wa Isa chakar Allah wa amaraahum le talaamiizah achaan yantuuhum le l-naas.

8 Wa kulla l-naas akalo lahaddi chib'o. Wa l-talaamiiz lammo al-akil al-faddal wa tamma sab'a guffa.

⁹Wa adad al-naas al-akalo tamma 4 000 wa khalaas Isa amaraahum yigabbulu fi buyuuthum.

¹⁰Wa tawwaali hu rikib fi l-markaba ma'a talaamiizah wa macho le mantagat Dalmaanuuusa.

Talabo min al-Masiih daliil

¹¹Wa naas min al-Fariiziyiin macho le Isa wa gammo yinaakhuchu ma'aayah. Wa le yijarrubuuh, humman talabo minnah daliil al-yiwassif kadar gudurtah jaaye min al-sama.

¹²Wa hu addaayag minhum lahaddi chaal nafasah foog wa khattaah wa gaal: «Maala naas al-wakit da yidooru daliil? Nuguul leeku al-hagg. Allah ma yanti naas al-wakit da daliil.»

¹³Wa khalaas, khallaahum wa rikib fi l-markaba wa gamma le yagta' al-bahar.

Tawwaarit al-Fariiziyiin wa Hiruudus

¹⁴Wa talaamiizah niso ma jaabo al-akil ma'aahum. Wa induhum khubza waahide bas fi l-markaba.

¹⁵Wa Isa gaa'id yihazzirhum wa yuguul: «Khuttu baalku. Angar'u min tawwaarit al-Fariiziyiin wa tawwaarit Hiruudus.»

¹⁶Wa gammo yinaakhuchu ambeenaathum fi kalaamah wa gaalo: «Hu gaal al-kalaam da achaan ma indina khubza.»

¹⁷Wa Isa irif fikirhum wa gaal: «Maala tihajju be l-khubza al-ma induku? Lissaa' ma iriftu wa fihimtu walla? Wa ruuseeku bigo gawiyiin walla?»

¹⁸Intu induku uyuun wa ma chiftu? Induku udne wa ma simi'tu? Nisiitu marra waahid walla?»

¹⁹Fakkuru fi l-khamsa khubza al-ana kassartuhum fi chaan al-naas al-khamsa alif. Maleetu kam guffa min al-khubza al-faddalat?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Atnaachar guffa.»

²⁰Wa battaan sa'alaahum wa gaal: «Fakkuru fi l-sab'a khubza al-anteethum le l-naas al-arba'a alif. Maleetu kam guffa?» Wa gaalo: «Sab'a guffa.»

²¹Wa Isa gaal leehum: «Lissaa' ma fihimtu walla?»

Al-Masiih daawa naadum amyaan

²²Wa jo fi hillit Beet Seeda. Wa naas waahidiin jaabo leyah naadum amyaan. Wa chahado Isa achaan yalmasah wa yidaawiih.

²³Wa Isa karab iid al-amyaaan wa waddaah barra min al-hille. Wa bazzakh leyah fi uyuunah wa khatta iideenah foogah wa sa'alah wa gaal: «Inta gaa'id tichiif walla?»

24 Wa l-amyaan rafa' raasah wa gaal: «Nichiif rujaal. Wa laakin yichaabuhu misil chadar raaykhiin.»

25 Wa battaan Isa khatta iideenah foog uyuunah. Wa l-naadum fakka uyuunah battaan wa chaaf kulla cheyy adiil wa khalaas ligi al-aafe.

26 Wa Isa gaal leyah: «Gabbil beetak. Al-hille di, ma tadhul foogha battaan.»

Kalaam Butrus fi l-Masiih

27 Wa Isa macha gidzaam ma'a talaamiizah fi hillaal hana Geesariiya Filibbus. Wa wakit maachiin, hu sa'alaahum le talaamiizah wa gaal: «Al-naas gaa'idiin yuguulu ana yaatu?»

28 Wa raddo leyah wa gaalo: «Naas waahidiin yuguulu inta Yahya al-Mukhattis. Wa naas aakhariin yuguulu inta al-nabi Iliyaas. Wa aakhariin kamaan yuguulu inta naadum waahid min al-anbiya al-faato.»

29 Wa battaan Isa sa'alaahum wa gaal: «Wa laakin intu, tuguulu chunu? Tuguulu ana yaatu?» Wa Butrus radda leyah wa gaal: «Inta al-Masiih.»

30 Wa Isa hazzaraahum be tahziir chadiid achaan ma yi'ooru beyah ayyi naadum.

Al-Masiih hajja be mootah wa bu'aasah

31 Wa Isa bada yi'allim talaamiizah wa yuguul leehum: «Ibn al-Insaan akiid yat'ab ta'ab chadiid wa l-chuyuukh wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama yaabooh. Wa hu yaktuluuh wa fi l-yoom al-taalit, yab'as min ust al-maytiin.»

32 Wa gaal al-kalaam da be kalaam waadih. Wa Butrus karabah le Isa wa gamma yaharjah.

33 Wa Isa anlafat wa chaaf talaamiizah wa haraj Butrus wa gaal: «Ya Cheetaan, kiss min giddaami! Kalaamak da ma fikir Allah. Da fikir al-naas.»

34 Wa Isa naada kulla l-naas achaan yilimmu ma'a talaamiizah. Wa gaal leehum: «Ayyi naadum al-yidoor yitaabi'ni khalli yichiif nafsah rakhiise leyah wa yilhammal ta'ab al-saliib wa yitaabi'ni le l-moot.

35 Achaan ayyi naadum al-yidoor yinajji nafsah, yiwaddirha. Laakin ayyi naadum al-yiwaddir nafsah fi chaani ana wa fi chaan al-bichaara, yanja.

36 Kan naadum ribih kulla l-maal al-fi l-dunya wa waddar nafsah, faayditah chunu?

37 Wa naadum yanti chunu fi badal nafsah?

38 Akiid naas al-wakit al-haali muznibiin wa khaayniin. Wa ayyi naadum al-yankurni be sabab al-eeb al-yalgaah minhum, ana Ibn al-Insaan nankurah wakit nigabbil be gudrat abuuyi Allah al-majiide ma'a malaa'ikatah al-mukhaddasiin.»

Markhus 9

¹Wa Isa gaal leehum: «Nuguul leeku al-hagg, fi naas waahidiin al-gaa'idiin hini ma yumuutu gubbaal ma yichiifu mamlakat Allah wakit taji be gudra.»

Al-Masiih fi nuur al-majd

²Wa ba'ad sitte yoom, Isa chaal ma'aayah Butrus wa Yaakhuub wa Yuuhanna wa waddaahum wiheedhum fi raas hajar tawiil. Wa Isa alkhayyar giddaamhum.

³Wa khalagah bada yiraari wa bigi abyad karr marra waahid. Wa abadan ma fi naadum fi l-dunya al-yagdar yisawwi khalag abyad misil da.

⁴Wa l-nabi Muusa wa l-nabi Iliyaas baano giddaamhum wa gaa'idiin yihajju ma'a Isa.

⁵Wa Butrus hajja le Isa wa gaal: «Sayyidna, bigi leena sameh kadar aniina gaa'idiin hini. Khalli nabnu lagaadiib talaata. Waahide leek inta wa waahide le Muusa wa waahide le Iliyaas.»

⁶Wa Butrus hajja misil da achaan hu al'ajjab wa ma irif yuguul chunu. Wa kulluhum khaafo marra waahid.

⁷Wa sahaabaay waahide jaat wa khattathum be dullaha wa hiss min lubb al-sahaabaay ansama' wa gaal: «Da bas Ibni al-nihibbah. Asma'o kalaamah.»

⁸Wa tawwaali anlafato wa ma chaafu ayyi naadum, illa Isa wiheedah bas ma'aahum.

⁹Wa wakit gaa'idiin yanzulu min raas al-hajar, Isa amaraahum achaan ma yi'ooru ayyi naadum be l-cheyy al-chaafuoh gubbaal Ibn al-Insaan ma yab'as min ust al-maytiin.

¹⁰Wa humman sim'o kalaamah. Wa assaa'alo ambeenaathum chunu ma'ana al-kalaam al-gaalah fi l-bu'aas min ust al-maytiin.

¹¹Wa sa'alo Isa wa gaalo: «Maala al-ulama gaa'idiin yuguulu akiid Iliyaas yaji gubbaalak?»

¹²Wa hu radda leehum wa gaal: «Sahiih, Iliyaas yaji gubbaali achaan yi'addil kulla cheyy. Laakin ma misil fi fikirku, achaan maktuub fi l-Kitaab kadar Ibn al-Insaan yat'ab ta'ab chadiid wa l-naas yahguruuh.

¹³Wa laakin nuguul leeku Iliyaas ja khalaas wa sawwo foogah misil dawwarooh. Wa da misil al-maktuub fi l-Kitaab.»

Al-wileed al-indah amfitfit

¹⁴Wa lihgo al-talaamiiz al-aakhariin wa chaafu naas katiiriin bilheen ma'aahum wa l-ulama gaa'idiin yinaakhuchuum.

¹⁵Wa wakit al-naas chaafu Isa jaayi, humman ajjabo bilheen wa jaro leyah wa sallamooh.

¹⁶Wa Isa sa'al talaamiizah wa gaal: «Tinaakhuchu ma'aahum fi chunu?»

17 Wa naadum waahid min ust al-naas radda leyah wa gaal: «Al-sayyid, ana jibt leek wileedi achaan indah cheetaan al-yisawwiih ambuuku.

18 Wa wakit al-cheetaan yakrub al-wileed, yarmiih fi l-turaab wa rikhwe tamrug min khachmah wa yi'addi sunuunah wa yaybas karr min al-amfitfit. Wa ana talabt min talaamiizak achaan yaturdu minnah al-cheetaan wa laakin humman ma gidro.»

19 Wa Isa radda wa gaal: «Ya l-naas al-ma induku iimaan! Lahaddi mata nagood ma'aaku? Lahaddi mata nilhammalku? Jiibu leyi al-wileed.»

20 Wa jaabo leyah al-wileed. Wa l-cheetaan chaaf Isa wa tawwaali al-wileed fatfat wa waga' fi turaab wa chaglab wa rikhwe maragat min khachmah.

21 Wa Isa sa'al abu al-wileed wa gaal: «Min kam yoom hu ta'baan misil da?» Wa radda leyah wa gaal: «Min hu sakhayyar.

22 Al-cheetaan yidoor yaktulah wa iddat marraat ramaah fi l-naar wa fi l-almi. Arhamna. Aawinna, kan ma gaasi leek.»

23 Wa Isa gaal: «Inta gult kan ma gaasi leyi. Wa ana nuguul kan naadum indah iimaan, ma fi cheyy gaasi leyah.»

24 Wa tawwaali, abu al-wileed radda leyah be hiss foog wa gaal: «Indi iimaan! Najjiini min chukuuki!»

25 Wa Isa chaaf kadar al-naas al-laammiin foogah gaa'idiin yiziidu wa naas ziyaada jaariyiin aleyah wa khalaas kachcha le l-cheetaan wa gaal: «Ya cheetaan ambuuku. Asma' kalaami! Amrug minnah wa abadan ma tigabbil foogah!»

26 Wa l-cheetaan aat wa l-wileed fatfat fatfitiin chadiid wa l-cheetaan marag minnah khalaas. Wa l-wileed raagid saakit misil naadum mayyit. Wa achaan da naas katiiriin gaalo: «Khalaas, al-wileed maat.»

27 Wa laakin Isa karab iidah wa aawanah wa l-wileed gamma foog.

28 Wa ba'adeen Isa dakhil fi l-beet wa talaamiizah jo leyah wiheedhum. Wa sa'alooch wa gaalo: «Maala ma gidirna taradna al-cheetaan da?»

29 Wa radda leehum wa gaal: «Al-cheetaan al-nafar da ma yintarid illa be l-sala.»

Al-Masiih hajja battaan be mootah

30 Wa gammo min al-bakaan da wa chaggo daar al-Jaliil. Wa Isa dawwar al-naas ma ya'arfu al-bakaan al-hu gaa'id foogah

31 achaan hu gaa'id yi'allim talaamiizah wiheedhum bas. Wa gaa'id yuguul leehum: «Ba'ad chiyya Ibn al-Insaan yisallumuuh le l-naas wa yaktuluuh. Wa talaata yoom ba'ad mootah, hu yab'as.»

32 Laakin humman ma fihmo kalaamah wa ma sa'alooch min al-kalaam da achaan humman khaayfiin.

Al-kubaar wa l-sukhaar

33Wa jo fi hillit Kafar Naahuum wa dakhalo fi l-beet. Wa fi l-bakaan da, Isa sa'alaahum wa gaal: «Awwal, wakit aniina fi l-derib, intu gaa'idiin tinaakhuchu fi chunu?»

34Wa khijlo wa sakato achaan fi l-derib gaa'idiin yilkhaalato ambeenaathum fi yaatu minhum al-kabiir.

35Wa hu ga'ad tihit wa naada al-talaamiiz al-atnaachar. Wa gaal leehum: «Kan naadum yidoor yabga al-awwal, hu waajib yisawwi nafsah al-akhiir wa yabga khaddaam hana kulla l-naas.»

36Wa Isa jaab leehum wileed sakhayyar wa waggafah fi usuthum wa hadanah.

37Wa gaal: «Ayyi naadum al-yakhsal wileed sakhayyar misil da be usmi, yakhsalni ana. Wa l-naadum al-khibilaani, ma khibilaani ana wiheedi. Hu khibil Allah al-rassalaani.»

38Wa Yuuhanna hajja le Isa wa gaal: «Sayyidna, chifna naadum waahid gaa'id yatrud al-chawaatiin be usmak. Wa dawwarna nadharooh achaan hu ma gaa'id yitaabi'ak ma'aana.»

39Wa Isa gaal: «Ma tadharooh achaan ma fi naadum al-yisawwi ajaayib be usmi wa ajala ke yuguul foogi kalaam fasil.

40Wa l-naadum al-ma yidaawisna hu gaa'id yisaa'idna.

41Wa nuguul leeku al-hagg, ayyi naadum al-yantiiku kaas hana almi achaan intu naas al-Masiih, ajrah ma yiwaddir abadan.

42«Wa laakin ayyi naadum al-yitallif iimaan hana waahid min al-mu'miniin al-dugaag dool, al-azaab al-yarjaah yabga chadiid lahaddi akheer leyah kan rabato fi ragabatah murhaaka kabiire wa zagalooch fi l-bahar.

43«Wa kan iidak tidoor tamurgak min al-derib al-adiil, agta'ha! Akheer leek tadhul fi l-haya al-abadiiye be iid waahide bas min tadhul fi Jahannam be iideenak al-itneen. Wa naar Jahannam abadan ma yumuut.

44Fi l-bakaan da, al-duud al-yaakulhum abadan ma yumuut wa ma fi cheyy yaktul al-naar.

45Wa kan rijlak tidoor tamurgak min al-derib al-adiil, agta'ha. Akheer leek tadhul fi l-haya al-abadiiye be rijil waahide bas min yazguluuk fi Jahannam be rijileenak al-itneen.

46Fi l-bakaan da, al-duud al-yaakulhum abadan ma yumuut wa ma fi cheyy yaktul al-naar.

⁴⁷Wa kan eenak tidoor tamurgak min al-derib al-adiil, sillaha! Akheer leek tadhul fi mamlakat Allah be een waahide bas min yazguluuk fi Jahannam be uyuunak al-itneen.

⁴⁸Fi l-bakaan da, al-duud al-yaakulhum abadan ma yumuut wa ma fi cheyy yaktul al-naar.

⁴⁹Ayyi naadum yitahhuruuh be naar misil yitahhuru al-dahiiye be mileh.

⁵⁰«Al-mileh adiil. Laakin kan ta'aamah bigi ma fiih, chunu yigabbilah? Abgo taa'imiin misil al-mileh wa khalli al-salaam yagood ambeenaatku.»

Markhus 10

Al-zawaaj wa l-talaag

¹Wa Isa gamma min al-bakaan da wa macha fi daar al-Yahuudiiya wa gata' bahar al-Urdun. Wa battaan naas katiiriin lammo foogah wa hu allamaahum misil fi aadtah.

²Wa naas waahidiin min al-Fariiziyyiin macho leyah wa dawwaro yakurbuuh fi chaan kalaamah al-yuguulah. Wa achaan da, sa'alooh wa gaalo: «Kan al-raajil yitallig martah, da halaal walla?»

³Wa Isa radda leehum wa gaal: «Wa Muusa amaraaku be chunu?»

⁴Wa gaalo: «Muusa anta izin le l-raajil achaan yaktib maktuub hana talaag wa yitallig martah.»

⁵Wa Isa radda leehum wa gaal: «Muusa katab leeku al-wasiiye di achaan ruuseeku gawiyiin.

⁶Wa laakin fi l-awwal, wakit Allah khalag al-ard, hu khalagaahum raajil wa mara.

⁷Wa be sabab da, ayyi raajil yikhalli ammah wa abuuh wa yilimm ma'a martah

⁸wa l-naaseen yabgo jisim waahid. Wa be misil da, humman ma naaseen battaan achaan bigo jisim waahid.

⁹Allah bas rabataahum wa ma waajib al-insaan yifarrighum.»

¹⁰Wa ba'adeen, Isa gaa'id fi l-beet wa talaamiizah sa'alooh fi l-kalaam da.

¹¹Wa Isa gaal: «Ayyi naadum al-yitallig martah wa yaakhud mara aakhara yisawwi leeha khata wa gaa'id yazna.

¹²Wa battaan ayyi mara al-tallagat raajilha wa akhadat raajil aakhar, hi zaaniye.»

Al-Masiih baarak al-iyaaal

¹³Wa l-naas gaa'idiin yiwaddu iyaalhum le Isa achaan hu yalmashum le yibaarikhum. Wa talaamiizah harajoohum.

14Wa Isa simi' kalaamhum wa zi'il. Wa hajja leehum wa gaal: «Khallu al-iyaaal yaju leyi wa ma tadarroohum ahaan mamlakat Allah hana l-naas al-misilhum.

15Wa nuguul leeku al-hagg, naadum abadan ma yadhul fi mamlakat Allah kan ma yakbalha misil wileed sakhayyar.»

16Wa hu hadanaahum le l-iyaaal wa khatta iideenah fooghum wa baarakaahum.

Al-naadum al-khani

17Wakit Isa gamma maachi fi derbah, naadum waahid jara leyah wa sajad giddaamah wa sa'alah wa gaal: «Ya l-mu'allim al-adiil! Waajib nisawwi chunu ahaan nalga al-haya al-abadiiye?»

18Wa Isa radda leyah wa gaal: «Maala tuguul ana adiil? Waahid bas adiil wa hu Allah.

19Akiid ta'arif al-wasaaya: «Ma taktul dimme wa ma tazna wa ma tasrig wa ma tachhad be kidib wa ma tukhuchch al-naas wa karrim ammak wa abuuk.»

20Wa l-naadum gaal: «Ya sayyidna, min wakit ana sakhayyar nitaabi' kulla l-wasaaya dool.»

21Wa Isa chaafah adiil be mahabba wa gaal: «Chokhol waahid lissaa' gassar leek. Bii' kulla cheyy al-indak wa anti tamanah le l-masaakiin wa misil da, talgaah giddaamak. Wa ta'aal taabi'ni.»

22Wa wakit al-khani simi' al-kalaam da, hu karab wijhah. Wa gamma min hinaak wa macha haznaan ahaan hu indah maal katiir.

23Wa Isa anlafat wa hajja le talaamiizah wa gaal: «Al-dakhuul fi mamlakat Allah yabga gaasi le l-naas al-induhum maal katiir.»

24Wa talaamiizah ajjabo bilheen min kalaamah da. Wa Isa hajja leehum battaan wa gaal: «Ya iyaali, akiid al-dakhuul fi mamlakat Allah yabga gaasi.

25Dakhuul al-jamal fi gadd al-ibre hayyin min dakhuul siid al-maal fi mamlakat Allah.»

26Wa al'ajjabo marra waahid min kalaamah. Wa assaa'alo ambeenaathum wa gaalo: «Kan misil da, yaatu yagdar yanja?»

27Wa Isa chaafaahum adiil wa gaal: «Da gaasi marra waahid le l-naas laakin ma gaasi le Allah ahaan ma fi cheyy gaasi le Allah.»

28Wa Butrus gamma yihajji wa gaal: «Wa aniina khalleena kulla cheyy al-indina ahaan nitaabu'uuk.»

29Wa Isa gaal: «Nuguul leeku al-hagg, ayyi naadum al-gamma fi chaani wa fi chaan al-bichaara wa khalla beetah aw akhwaanah aw akhwaatah aw ammah aw abuuah aw iyaalah aw ziraa'tah,

³⁰hu yalga fi l-wakit al-haali 100 marra buyuut wa akhwaan wa akhwaat wa ammahaat wa iyaal wa ziraa'a wa ma'aahum diige chadiide. Wa fi l-aakhira, yalga al-haya al-abadiiye.

³¹Wa laakin naas katiiriin al-gaa'idiin wara, yabgo giddaam wa naas katiiriin al-gaa'idiin giddaam kamaan, yabgo wara.»

Taalit marra al-Masiih hajja be mootah

³²Wa Isa wa talaamiizah maachiin fi derib hana Madiinat al-Khudus. Wa Isa raayikh giddaamhum wa talaamiizah gaa'idiin yil'ajjabo foogah. Wa l-naas al-maachiin waraahum khaayfiin. Wa Isa tarraf al-talaamiiz al-atnaachar wa hajja leehum wiheedhum. Wa bada yihajji leehum be l-ta'ab al-yaji foogah gariib.

³³Wa Isa gaal: «Asma'o. Aniina maachiin le Madiinat al-Khudus. Wa hinaak yisallumu Ibn al-Insaan le kubaaraat rujaal al-diin wa le l-ulama. Wa humman yahkumu leyah be l-moot wa yisallumuuh le l-ma mu'miniin.

³⁴Wa yichchammato leyah wa yibazzukhu foogah wa yajluduuh wa yaktuluuh. Wa laakin fi talaata yoom hu yab'as.»

Talab Yaakhuub wa Yuuhanna

³⁵Wa Yaakhuub wa Yuuhanna awlaad Zabadi macho le Isa wa gaalo: «Sayyidna, nidooru inta tisawwi leena al-cheyy al-natulbuuh minnak.»

³⁶Wa Isa gaal leehum: «Tidooru nisawwi leeku chunu?»

³⁷Wa raddo leyah wa gaalo: «Antiina izin achaan nahkumu ma'aak fi mamlakatak al-majiide, waahid minnina be iidak al-zeene wa waahid minnina be iidak al-isra.»

³⁸Wa Isa radda leehum wa gaal: «Intu ma fihimtu al-cheyy al-tidooruuh. Tagdaro tacharbo min kaas al-ta'ab al-ana nachrab minnah walla? Tahmalo al-khattisiin al-yikhattusuuni beyah walla?»

³⁹Wa raddo leyah wa gaalo: «Aywa, nagdaro.» Wa Isa gaal leehum: «Khalaas, intu tacharbo min al-kaas al-ana akkid nachrab minnah. Wa yikhattusuuku be l-khattisiin al-yikhattusuuni beyah.

⁴⁰Laakin ana ma nagdar na'azil al-naas al-yagoodu fi iidi al-zeene wa fi iidi al-isra. Allah jahhaz al-bakaanaat dool le l-naas al-hu bas azalaahum.»

⁴¹Wa l-talaamiiz al-achara sim'o al-kalaam da wa zi'ilo min Yaakhuub wa Yuuhanna.

⁴²Wa Isa naada kulla talaamiizah wa gaal leehum: «Ta'arfu kadar ambeen al-naas al-ma mu'miniin, ayyi naadum al-ja'alooh haakimhum yamluk be chidde fi cha'abah. Wa kubaaraathum kula yitmallako fi l-naas.

⁴³Wa laakin intu ma waajib tabgo misilhum. Ayyi naadum minku al-yidoor yabga kabiir khalli yabga khaddaamku.

⁴⁴Wa ayyi naadum al-yidoor yabga kabiirku khalli yabga abidku.

⁴⁵Achaan ana Ibn al-Insaan, ana zaati ma jiit achaan al-naas yakhdumu leyi laakin achaan ana nakhdim le l-naas. Wa jiit achaan nafda naas katiiriin be ruuhi.»

Al-Masiih daawa naadum amyaan

⁴⁶Wa Isa wa talaamiizah wislo fi hillit Ariiha. Wakit Isa wa talaamiizah maargiin min Ariiha, naas katiiriin marra waahid jaayiin waraayah. Wa amyaan waahid gaa'id tihit jamb al-chaari' achaan yas'al sadakha min al-naas. Wa usmah Baartimaawi wileed Timaawi.

⁴⁷Wa hu simi' kadar Isa min al-Naasira maachi be l-chaari' da. Wa hu aat wa gaal: «Ya Isa! Ya Ibn Dawuud! Arhamni!»

⁴⁸Wa naas katiiriin harajooch wa gaalo leyah «Askut!» Laakin al-amyaaan gamma yi'it be ziyaada wa yuguul: «Ya Ibn Dawuud, arhamni!»

⁴⁹Wa Isa wagaf wa gaal: «Naaduuh. Khalli yaji leyi.» Wa naado al-amyaaan wa gaalo leyah: «Chidd heelak wa gumm foog. Hu gaa'id yinaadiik.»

⁵⁰Wa l-amyaaan rama khitaayah wa natta foog wa macha le Isa.

⁵¹Wa Isa sa'alah wa gaal: «Tidoor nisawwi leek chunu?» Wa l-amyaaan gaal: «Sayyidna, nidoor nichiiif.»

⁵²Wa Isa gaal: «Khalaas, chiif! Inta ligiit al-aafe be sabab iimaanak.» Wa tawwaali uyuunah anfataho wa gamma yitaabi' Isa.

Markhus 11

Dakhuul al-Masiih fi l-madiina

¹Wa Isa wa talaamiizah garrabo le Madiinat al-Khudus wa lihgo hillaal Beet Faaji wa Beet Anya al-fi jabal al-Zaytuun. Wa Isa rassal giddaamah talaamiiz itneen

²wa gaal leehum: «Amchu fi l-hille al-giddaamna di. Wa fi khachum al-hille talgo dahach waahid marbuut. Wa l-dahach da naadum lissaa' ma rikib foogah. Hilluuh wa jiibuuh leyi hini.

³Wa kan naadum yas'alku wa yuguul: «Maala intu gaa'idiin tihillu al-dahach?» guulu leyah: «Al-Rabb yidoorah wa yigabbilah tawwaali.»»

⁴Wa macho wa ligo al-dahach fi l-chaari' marbuut giddaam beet waahid. Wa hallooh.

⁵Wa l-naas al-gaa'idiin hinaak sa'aloohum wa gaalo: «Gaa'idiin tisawwu chunu? Maala halleetu al-dahach?»

⁶Wa raddo leehum be l-kalaam al-Isa gaalah leehum wa khalaas khalloohum macho be l-dahach.

⁷Wa jaabo al-dahach le Isa wa farracho khulgaanhum foogah wa hu rikib.

⁸Wa naas katiiriin farracho khulgaanhum fi l-chaari' al-Isa jaayi foogah le yijammuluuh. Wa aakhariin gata'o warchaal min al-chadar wa farrachoooh fi l-turaab.

⁹Wa l-naas al-jaayiin ma'a Isa giddaamah wa waraayah kulluhum chakaro Allah be hiss aali wa gaalo: «Al-hamdulillah! <Mabruuk le l-naadum al-jaayi be usum Allah!>»

¹⁰Mamlakat jiddina Dawuud jaaye wa l-hamdulillah! <Ahmudu Allah fi l-aali!>»

¹¹Wa Isa dakhal fi Madiinat al-Khudus wa dakhal fi beet Allah wa chaaf kulla cheyy al-gaa'id foogah. Wa l-wakit akhkharr wa achaan da, hu marag min al-madiina wa macha le hillit Beet Anya ma'a talaamiizah al-atnaachar.

Al-chadara al-Isa la'anha

¹²Wa ambaakir, Isa wa talaamiizah jaayiin min hillit Beet Anya wa Isa jii'aan.

¹³Wa chaaf giddaamah chiyya ba'iid chadarat tiin malaane warchaal. Wa macha leeha achaan yagta' minha iyaal. Laakin wakit lihigha ma ligi foogha tiin, illa l-warchaal bas, achaan wakitha lissaa' ma tamma.

¹⁴Wa Isa hajja le l-chadara wa gaal: «Abadan ma yaakulu minki battaan!» Wa talaamiizah sim'o kalaamah.

Al-Masiih tarad al-tujjaar

¹⁵Wa wassalo fi Madiinat al-Khudus wa Isa dakhal fi beet Allah wa gamma yatrud kulla l-naas al-gaa'idiin yisaawugu fi l-fadaay. Wa chaglab taraabiiz al-naas al-yibaddulu gurus wa banaabir al-naas al-yisaawugu hamaam.

¹⁶Wa fi naas chaayliin khumaamhum al-yidooru yuchuggu fadaayit beet Allah wa Isa daharaahum.

¹⁷Wa Isa allam al-naas wa gaal: «Fi l-Kitaab, Allah gaal: <Beeti yisammuh beet al-sala le kulla l-chu'uub.> <Wa laakin intu chiftuuh misil karkuur hana saraariig!>»

¹⁸Wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama sim'o kalaamah wa bado yichchaawaro kikkeef yaktuluuh. Wa humman khaafo minnah achaan kulla l-naas gaa'idiin yasma'o kalaamah wa ta'liimah ajabaahum marra waahid.

¹⁹Wa fi l-makhrub Isa wa talaamiizah marago min al-madiina.

Chadarat al-tiin yibsat

²⁰Wa ambaakir fajur, humman maachiin fi l-derib wa chaaf battaan chadarat tiin. Wa hi mayte wa yibsat marra waahid lahaddi uruugha.

²¹Wa Butrus fakkar fi l-kalaam al-Isa gaalah. Wa hajja leyah wa gaal: «Sayyidna, chiif. Al-chadara al-inta la'antaha yibsat.»

²²Wa Isa radda leehum wa gaal: «Aamunu be Allah iimaan gawi.

²³Nuguul leeku al-hagg, ayyi naadum al-yaamur al-jabal da wa yuguul leyah: «Amrug min hini wa aga' fi l-bahar» da bas yukuun, kan hu ma chakkak fi galbah wa saddag be niye waahide kadar al-cheyy al-hu gaalah da yukuun.

²⁴Achaan da, nuguul leeku kulla cheyy al-tas'alooh min Allah, saddugu kadar ligiituuh khalaas wa talgooh.

²⁵Wa ayyi wakit tidooru tisallu, saamuhu ayyi naadum al-khiti foogku achaaan abuuku Allah yisaamih leeku khataayaaku.

²⁶Wa kan intu ma samahtu al-naas al-khito foogku, abuuku Allah ma yisaamih leeku khataayaaku.»

Al-Masiih sa'alooh yaatu al-antaah izin

²⁷Wa Isa wa talaamiizah wassalo battaan fi Madiinat al-Khudus. Wa wakit Isa raayikh fi fadaayit beet Allah, kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama wa l-chuyuukh jo leyah.

²⁸Wa sa'alooh wa gaalo: «Taradt al-tujjaar be izin yaatu? Wa yaatu antaak izin?»

²⁹Wa Isa radda leehum wa gaal: «Wa ana kula indi su'aal nas'alku. Ruddu leyi wa ana kula nikhabbirku yaatu al-antaani izin achaaan nisawwi al-khidme di.

³⁰Yahya khattas al-naas be izin Allah walla be izin al-naas? Ruddu leyi!»

³¹Wa achchaawaro ambeenaathum wa gaalo: «Kan gulna Yahya indah izin min Allah, Isa yuguul leena: «Wa maala ma aamantu beyah?»

³²Laakin ma nagdaro nuguulu indah izin min al-naas.» Wa hajjo misil da achaaan humman khaafo min al-cha'ab wa ma dawwaro yiza'uluuum. Achaan fi fikir kulla l-cha'ab, akiid Yahya nabi.

³³Wa humman raddo le Isa wa gaalo: «Da ma na'arfuuh.» Wa Isa radda leehum wa gaal: «Khalaas, ana kula ma ni'ooriiku yaatu al-antaani izin achaaan nisawwi al-khidme di.»

Markhus 12

Masal al-harraatiin al-fasliin

¹Wa fi l-bakaan da, Isa gamma yihajji leehum be amsaal wa gaal: «Naadum waahid maggan inab fi jineene. Wa zarabaaha wa sawwa foogha assaara hana inab wa bana beet hana haraasa. Wa hu ajar harraatiin achaaan yakhdumu foogha wa khalaas khatar wa macha fi balad aakhara.

²Wa fi wakit lammiin al-inab, hu rassal abid waahid le l-harraatiin achaaan yichiil minhum al-inab al-waajib leyah.

- ³Wa l-harraatiin karabooh wa daggooh wa gabbaloooh le siidah bala cheyy.
- ⁴Wa battaan rassal leehum abid taani. Wa l-abid da, hu kula daggooh fi raasah wa ayyarooh.
- ⁵Wa rassal leehum battaan abid aakhar wa l-abid da, kataloooh. Wa rassal leehum abiid katiiriin wa l-harraatiin sawwo leehum nafs al-cheyy. Waahidiin daggoohum wa waahidiin katalooohum.
- ⁶Wa faddal leyah naadum waahid bas al-hu yirassilah wa da wileedah al-yihibbah bilheen. Wa fi l-akhiir, siid al-jineene gaal: «Akiid wileedi da yikarrumuuh.» Wa khalaas rassal leehum wileedah.
- ⁷Laakin al-harraatiin achchaawaro ambeenaathum wa gaalo: «Daahu yawris al-jineene. Khalli naktuluuh achaan al-warasa tabga hintina!»
- ⁸Wa khalaas karabooh wa kataloooh wa zagalo janaaztah barra min al-jineene.»
- ⁹Wa Isa gaal: «Wa hassa' da, nas'alku. Siid al-jineene yisawwi fooghum chunu? Akiid hu yaji fi l-jineene wa yaktul al-harraatiin dool wa khalaas yanti al-jineene le naas aakhariin.
- ¹⁰Akiid gareetu al-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab al-buguul: «Al-hajar al-bannaayiin al-beet awwal ma dawwarooh bigi al-hajar al-muhimm fi buna al-beet.
- ¹¹Wa l-cheyy da jaayi min Allah wa chifnaah ajiib!>»
- ¹²Wa fi l-bakaan da, al-kubaaraat dawwaro yakurbu Isa fi l-sijin achaan fihmo kadar be l-masal da Isa hajja fooghum laakin humman khaafo min al-naas. Wa achaan da, gammo khallooh wa faato.

Al-su'aal fi l-miiri

- ¹³Wa l-kubaaraat rassalo le Isa naas waahidiin min al-Fariiziyyiin wa naas waahidiin min hizib Hiruudus achaan yarmuuh be kalaamah.
- ¹⁴Wa l-jawaasiis dool jo leyah wa gaalo: «Sayyidna, na'arfu kadar kalaamak hagg. Inta ma khaayif min ayyi naadum. Ma takhaaf min wijih al-naas wa ti'allim al-naas derib Allah al-sahiih. Khalaas, guul leena, hasab al-Tawraat waajib leena nikaffu al-miiri le sultaan al-Roomaaniyyiin walla? Al-tukfa waajib leena walla ma waajib?»
- ¹⁵Wa Isa irif humman munaafikhiin. Wa radda leehum wa gaal: «Maala tidooru tijarrubuuni? Antuuni diinaar waahid wa khalli nichiiifah.»
- ¹⁶Wa antooh diinaar waahid. Wa hu sa'alaahum wa gaal: «Al-suura wa l-usum al-gaa'idiin foogah dool hana yaatu?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Hana sultaan al-Roomaaniyyiin.»
- ¹⁷Wa Isa gaal leehum: «Khalaas. Hana l-sultaan, antuuh le l-sultaan wa hana Allah, antuuh le Allah!» Wa al'ajjabo minnah marra waahid.

Al-su'aal al-bukhuss al-bu'aas

18Wa Sadduukhiyiin waahidiin jo le Isa be su'aal. Wa l-Sadduukhiyiin ma mu'miniin be l-bu'aas. Wa sa'aloooh wa gaalo:

19«Ya l-sayyid, nidooru nihajju leek be l-kalaam al-Muusa katabah leena fi l-Tawraat. Hu yuguul kan raajil maat wa khalla mara ma indah iyaal, waajib akhu al-raajil da yaakhud al-mara. Wa be da, hu yalda minha zurriye le akhuuh al-marhuum.

20«Wa awwal fi sab'a akhwaan. Wa l-kabiir minhum akhad mara wa wakit hu maat ma indah minha zurriye.

21Wa l-taani akhadha wa ba'adeen hu kula maat wa ma jaab minha zurriye wa l-taalit sawwa nafs al-cheyy.

22Wa nafs al-cheyy bigi le l-aakhariin kula. Wa l-akhwaan al-sab'a kulluhum akhado al-mara di wa maato bala zurriye. Wa fi l-akhiir, al-mara zaatha maatat.

23Wa khalaas wakit al-maytiin yab'aso da, hi tabga marit yaatu minhum? Achaan kulluhum al-sab'a akhadooha.»

24Wa Isa radda leehum wa gaal: «Intu ma ta'arfu Kitaab Allah wa la gudrat Allah wa achaaan da bas intu muwaddiriin.

25Achaan wakit al-maytiin yab'aso, al-rujaal ma yaakhudu awiin wa l-awiin ma yaakhudan rujaal. Yabgo misil al-malaa'ika fi l-samaawaat. Ambeenaathum akhiide ma fi.

26Wa fi l-cheyy al-bukhuss bu'aas al-maytiin, hal nisiitu al-kalaam al-gareetuuh fi Kitaab Muusa walla? Fakkuru fi l-kalaam al-bukhuss al-chideere al-gammat foogha naar. Fi l-bakaan da, Allah hajja leyah wa gaal: <Ana Allah Rabb juduudku Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub.>

27Wa hu Rabb al-hayyiin wa ma Rabb al-maytiin. Wa khalaas intu muwaddiriin marra waahid.»

Al-wasiye al-akbar

28Wa naadum waahid min al-ulama gaa'id hinaak wa hu simi' al-munaakhacha di. Wa hu chaaf kadar Isa radda le l-Sadduukhiyiin be radd adiil. Wa achaaan da, hu sa'alah wa gaal: «Ya sayyidna, min kulla wasaaya Allah, weeni al-wasiye al-muhimme?»

29Wa Isa radda wa gaal: «Al-wasiye al-muhimme hi tuguul: <Asma'o ya Bani Israa'iil! Allah Ilaahna hu Allah al-Waahid.

30Hibbu Allah Ilaahku be kulla guluubku wa be kulla nufuusku wa be kulla fikirku wa be kulla gudritku.>

31Wa l-wasiye al-taaniye hi: <Hibb akhuuk misil tihibb nafsak.> Wa dool bas al-wasaaya al-kubaar wa ma fi wasiye akbar minhum.»

32Wa l-aalim gaal: «Kalaamak sameh, sayyidna. Kalaamak hagg, achaan Allah waahid wa la ilaah illa hu.

33Wa kan naadum yihibbah be kulla galbah wa kulla fikrah wa kulla gudurtah wa yihibb akhuuh misil yihibb nafsah, da akheer min kulla dahiiye wa hadiye al-yagdar yigaddimhum le Allah.»

34Wa Isa khassad be kalaam al-aalim achaan hu radda be fikir adiil. Wa Isa gaal leyah: «Inta ma ba'iid min mamlakat Allah.» Wa ba'ad da, naadum waahid kula ma dawwar yas'alah ayyi su'aal.

Su'aal al-Masiih al-bukhuss Ibn Dawuud

35Wa wakit Isa gaa'id yi'allim al-naas fi fadaayit beet Allah, hu gaal: «Kikkeef al-ulama yuguulu kadar al-Masiih hu Ibn Dawuud?»

36Dawuud zaatah kallam be gudrat al-Ruuh al-Khudduus wa gaal: «Allah hajja le siidi al-malik wa gaal: «Agood be nussi al-zeenaay lahaddi nukhutt udwaanak tihit rijileenak.»»

37Wa fi l-kalaam da, Dawuud gaal al-Masiih hu siidah. Wa be misil da, kikkeef al-Masiih yabga wileedah?» Wa naas katiiriin bilheen gaa'idiin yasma'o kalaamah be farah.

Kalaam al-Masiih fi l-ulama

38Wakit Isa gaa'id yi'allimhum hu gaal: «Aw'u baalku min al-ulama. Humman yiriidu yuruukhu fi ust al-naas laabsiin jalaaliib tuwaal wa yiriidu salaam al-naas fi l-suug

39wa l-saff al-awwal fi buyuut al-sala wa bakaan al-kubaaraat fi kulli aazuuma.

40Wa laakin humman yaakulu buyuut al-araamil wa yugummu yisallu sala tawiile achaan al-naas yichiifuuhum. Wa achaan da, al-azaab al-yarjaahum yabga chadiid ziyaada.»

Al-armala al-miskiine

41Wa Isa ga'ad gariib le sanduug beet Allah wa chaaf al-naas al-gaa'idiin yusubbu foogah gurushum. Wa siyaad al-maal katiiriin gaa'idiin yusubbu gurus katiir.

42Wa fi l-bakaan da, armala waahide jaat wa hi miskiine. Wa khattat fi l-sanduug riyaaleen khiimithum chiyya.

43Wa Isa naada talaamiizah wa gaal: «Nuguul leeku al-hagg, al-armala al-miskiine di antat ziyaada min kulla l-naas al-aakhariin al-gaa'idiin yusubbu gurushum fi sanduug beet Allah.

44Achaan kulluhum anto le Allah al-zaayid min maalhum, laakin hi miskiine wa antat kulla cheyy al-indaha al-ti'iich beyah.»

Markhus 13

Beet Allah yikharrubuuh

¹Wa wakit Isa maarig min beet Allah, naadum waahid min talaamiizah hajja leyah wa gaal: «Sayyidna, beet Allah ajiib! Chiif al-hujaar dool! Chiif buyuutah dool!»

²Wa Isa gaal: «Inta chift kulla l-buyuut al-kubaar dool walla? Ma yikhallu hajar yagood foog hajar. Yarmuuhum kulluhum.»

³Wakit Isa gaa'id wiheedah fi jabal al-Zaytuun mugaabil beet Allah, Butrus wa Yaakhuub wa Yuuhanna wa Andareeyas macho leyah. Wa sa'alooh

⁴wa gaalo: «Ooriina da yabga mata? Wa chunu al-alaama al-tiwassif kadar kulla l-kalaam da yitimm?»

⁵Wa Isa gamma yihajji leehum wa gaal: «Aw'u baalku. Ma tikhallu naadum yukhuchchuku.

⁶Naas katiiriin yaju be usmi wa yuguulu: «Ana bas al-Masiih.» Wa yukhuchchu naas katiiriin.

⁷«Wa wakit intu tasma'o khabar hana huruub gariib wa huruub ba'iid, ma tibarjulu. Achaan da waajib yukuun. Wa laakin da lissaa' ma kumaalit al-dunya.

⁸Naas hana balad waahide yahjumu naas hana balad aakhara wa mamlaka tahjim mamlaka. Wa fi diyaar katiiriin yukuun zilzaal. Juu' katiir yanzil fi l-ard. Wa laakin al-ta'ab da, di al-bidaaya bas. Hu misil al-talaga al-awwalaaniye hana l-mara al-tidoor talda.

⁹«Wa intu, aw'u baalku. Akiid yakurbuuku wa yiwadduuku le l-charii'a wa yafurchuuku fi buyuut al-sala. Wa fi chaani ana, tahdaro giddaam al-hukkaam wa l-muluuk. Wa fi l-bakaan da, tachhado leyi.

¹⁰Wa awwal cheyy, laabudda al-bichaara yiballukhuuha le kulla l-umam.

¹¹Wa wakit yakurbuuku wa yiwadduuku le l-charii'a, ma tihimmu le l-kalaam al-tuguuluuh. Fi l-bakaan da, guulu al-kalaam al-yaji leeku achaaan al-kalaam al-tuguuluuh yaji min al-Ruuh al-Khudduus wa ma min nufuusku.

¹²Wa fi l-wakit al-jaayi da, naadum yisallim akhuuh le l-moot wa abu iyaal yisallim wileedah le l-moot wa l-iyaaal yabgo aasiyiin le waaldeenum wa yisabbubu leehum al-moot.

¹³Wa fi chaan usmi, kulla l-naas yakrahooku. Wa laakin al-naadum al-gaa'id saabit lahaddi l-kumaale, yanja.

¹⁴«Wa wakit tichiifu al-haraam al-yijiib al-kharaab waagif fi l-bakaan al-abadan ma waajib leyah (khalli al-naadum al-yagri al-kalaam da yafhamah), fi l-wakit daak, khalli al-naas al-gaa'idiin fi daar al-Yahuudiiya yi'arrudu fi l-hujaar.

¹⁵Wa ayyi naadum al-gaa'id yinjamma fi raas beetah, khalli ma yidalli le yadkhul fi beetah yichiil khumaamah.

¹⁶Wa ayyi naadum al-gaa'id fi l-zere', khalli yajri wa ma yigabbil yichiil khalagah.

¹⁷Wa fi l-wakit da, yabga gaasi marra waahid le l-awiin al-khalbaanaat wa l-yiraddi'an.

¹⁸As'alo Allah achaan da ma yabga fi l-chite.

¹⁹Achaan fi l-wakit daak, al-ta'ab yabga chadiid bilheen. Wa ma fi ta'ab mislah min Allah khalag al-dunya lahaddi l-yoom. Wa ta'ab chadiid misil da abadan ma yukuun battaan.

²⁰Wa kan Allah ma nagas adad ayyaam al-ta'ab da, naadum waahid ma yanja. Wa laakin Allah fakkar fi naasah al-azalaahum wa fi chaanhum hu nagas adad ayyaam al-ta'ab da.

Jayyit al-Masiih al-taaniye

²¹«Wa fi l-wakit daak, akuun naadum yuguul leeku: <Daahu! Al-Masiih hini!> Aw yuguul: <Chiifu! Al-Masiih hinaak!> Ma tisaddugu kalaamah.

²²Achaan naas katiiriin yaju wa yuguulu humman al-Masiih walla yuguulu be kidib humman anbiya. Wa yisawwu alaamaat wa ajaayib le yukhuchchu, kan mumkin, hatta al-naas al-Allah azalaahum.

²³Aywa, aw'u baalku. Ana ooretku be kulla l-kalaam da gubbaal ma yukuun.

²⁴Wa fi l-wakit al-yaji ba'ad al-ta'ab al-chadiid da, al-harraay tabga dalma wa l-gamar ma yidawwi

²⁵wa l-nujuum yaga'o min al-sama wa khuwmaat al-samaawaat yinhazzo.

²⁶Wa fi l-wakit da, yichiifu Ibn al-Insaan jaayi fi sahaab al-sama be gudra aziime wa majiide.

²⁷Wa yirassil malaa'ikatah fi ayyi jiihe achaan yilimmu al-naas al-azalaahum min ayyi bakaan fi l-ard.

Alaamit chadarat al-tiin

²⁸«Wa fakkuru fi masal chadarat al-tiin. Kan furuu'ha yidooru yikhadduru wa warchaalha al-awwal yamrug, be da ta'arfu al-wakit al-hi talda foogah garrab.

²⁹Wa sawa sawa misil da, wakit tichiifu kulla cheyy al-ooretku beyah gaa'id yabga, khalaas ta'arfu jayyit al-Masiih gariib. Hu garrab le biibaanku.

³⁰Wa nuguul leeku al-hagg, naas hana l-wakit da ma yikammulu gubbaal kulla l-kalaam da ma yitimm.

³¹Al-sama wa l-ard yabgo ma fiihum wa laakin kalaami yagood daayman.

Al-yoom al-ma ma'ruuf

³²«Wa l-cheyy al-yabga ba'adeen da, naadum waahid ma ya'arif yoomah wa la saa'tah. Al-malaa'ika fi l-samaawaat kula ma ya'arfuuh wa Ibn Allah ma ya'arfah, illa abuuuh wiheedah bas ya'arfah.

³³«Aw'u baalku. Agoodu waa'iyiin achaan intu ma ta'arfu mata waktah yitimm.

³⁴Aywa, da yabga misil naadum waahid al-yidoor yisaafir. Wa gubbaal ma yugumm min beetah hu yikallif abiidah be maalah wa ayyi waahid minhum indah mas'uuliye. Wa siid al-beet yaamurah le haaris al-baab achaan yagood waa'i fi l-baab.

³⁵Wa achaan da, intu kula, agoodu waa'iyiin achaan ma ta'arfu al-wakit al-siid al-beet yaji foogah. Akuun yaji makhrib walla fi ust al-leel walla waradde walla fajur.

³⁶Akuun yaji faj'atan wa yalgaaku naaymiin.

³⁷Wa l-kalaam al-nuguulah leeku da, nuguulah le kulla l-naas. Nuguul agoodu waa'iyiin.»

Markhus 14

Al-kubaaraat al'aamaro didd Isa

¹Wa iid al-Fisha wa iid al-Khubza bala Tawwaara garrab. Wa be yoomeen gubbaal al-iid, kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama gaa'idiin yifakkuru kikkeef yakurbu Isa be khachch wa yaktuluuh.

²Wa hajjo ambeenaathum wa gaalo: «Ma nakurbuuh fi ayyaam al-iid achaan akuun fitne tabga ambeenaat al-cha'ab.»

Al-mara sabbat itir fi raas Isa

³Wa Isa gaa'id fi beet Sim'aan al-Mujaddim fi hillit Beet Anya. Wa wakit hu gaa'id yaakul, mara waahide jaat leyah wa jaabat maa'uun hana hajar malaan itir asli wa khaali bilheen al-usmah naardiin. Wa hi fakkat al-maa'uun da wa sabbat al-itir kulla ke fi raas Isa.

⁴Wa naas waahidiin zi'ilo wa hajjo ambeenaathum wa gaalo: «Maala waddarat al-itir al-khaali da?»

⁵Kan baa'o al-itir da, yalgo minnah 300 diinaar achaan yantuuh le l-masaakiin.» Wa khalaas harajooha.

⁶Laakin Isa gaal: «Maala tibachtunu al-mara di? Hi sawwat leyi cheyy sameh.

⁷Al-masaakiin gaa'idiin ma'aaku daayman wa tagdaro tisawwu leehum al-kheer ayyi wakit al-tidooruuh. Laakin ana ma nagood ma'aaku daayman.

⁸Wa hi sawwat al-cheyy al-gidratah. Gubbaal ma numuut, hi sabbat itir fi jismi achaan tijahhizni le l-khabur.

⁹Wa nuguul leeku al-hagg, yihajju fi l-cheyy al-hi sawwatah da wa yizzakkarooaha fi ayyi bakaan fi l-dunya al-yiballukhu foogah al-bichaara.»

Khiyaanat Yahuuza le Isa

¹⁰Wa fi l-bakaan da, Yahuuza al-Iskhariyooti waahid min al-talaamiiz al-atnaachar macha le kubaaraat rujaal al-diin achaan yisallim leehum Isa.

¹¹Wa l-kubaaraat sim'o kalaamah wa firho beyah wa gaalo yantuuh gurus. Wa khalaas, Yahuuza gaa'id yifattich fursa achaan yisallim leehum Isa.

Jaahiziin al-acha

¹²Wa awwal yoom min ayyaam iid al-Khubza bala Tawwaara ja. Wa da l-yoom al-yadbaho foogah al-hamal fi chaan acha iid al-Fisha. Wa l-talaamiiz sa'alo Isa wa gaalo: «Tidoor aniina namchu ween achaan nihassulu leek acha iid al-Fisha?»

¹³Wa hu rassal naaseen min talaamiizah wa gaal: «Amchu fi l-madiina wa talgo naadum waahid chaayil jarr hana almi. Taabu'uuh.

¹⁴Wa amchu fi l-beet al-hu yadkhul foogah wa hajju le siid al-beet da wa guulu: «Sayyidna al-mu'allim gaal: "Ween beet al-diifan al-naakul foogah acha iid al-Fisha ma'a talaamiizi?"»

¹⁵Wa hu yiwassifku khurfa wasii'e wa jaahize foog fi l-gasir. Wa fi l-bakaan da bas, hassulu leena al-acha.»

¹⁶Wa l-talaamiiz gammo wa macho fi l-madiina wa ligo kulla cheyy misil hu gaalah leehum. Wa hassalo acha iid al-Fisha.

Al-acha

¹⁷Wa fi l-makhib, Isa macha le l-beet ma'a l-talaamiiz al-atnaachar.

¹⁸Wa wakit gaa'idiin yaakulu sawa, Isa gaal: «Nuguul leeku al-hagg, waahid minku yukhuunni. Aywa, naadum waahid al-gaa'id yaakul ma'aayi.»

¹⁹Wa humman bigo haznaaniin. Wa kulluhum sa'alooh, al-waahid ba'ad al-aakhar wa gaalo: «Ana walla?»

²⁰Wa gaal leehum: «Al-yukhuunni hu min al-talaamiiz al-atnaachar wa gaa'id yidiss iidah ma'aayi fi l-maa'uun.

²¹Wa akiid ana Ibn al-Insaan numuut misil maktuub foogah fi l-Kitaab. Wa laakin al-azaab yarja al-raajil al-yukhuunni ana Ibn al-Insaan. Akheer le l-raajil da kan ma wildooh!»

²²Wa wakit gaa'idiin yil'achcho, Isa chaal khubza waahide wa chakar Allah wa kasarha wa antaaha leehum wa gaal: «Chiiluuh. Da jismi.»

²³Wa chaal kaas wa chakar Allah wa antaah leehum wa kulluhum chirbo minnah.

24Wa Isa gaal leehum: «Da dammi hana l-mu'aahada al-jadiide al-yidaffig fi chaan naas katiiriin.

25Wa nuguul leeku al-hagg, min al-yoom ana ma nachrab battaan asiir al-inab lahaddi l-yoom al-nachrab asiir al-inab al-jadiid fi mamlakat Allah.»

26Wa khanno khine min al-Zabuur wa marago min al-madiina wa macho jabal al-Zaytuun.

Al-Masiih gaal Butrus yankurah

27Wa Isa gaal leehum: «Akiid kulluku tafchulu achaan maktuub fi l-Kitaab: <Nadrub al-raa'i wa l-khanam yichittu.>

28Wa laakin ba'ad ana ba'ast, namchi giddaamku fi daar al-Jaliil.»

29Wa Butrus radda leyah wa gaal: «Kan kulla l-aakhariin yikhalluuk kula, ana ma nikhalliik!»

30Wa Isa radda leyah wa gaal: «Nuguul leek al-hagg, al-leele di gubbaal al-diik ma yi'oo'i marrateen, inta tankurni talaata marraat.»

31Wa Butrus zi'il wa gaal: «Ana kan numuut ma'aak kula, abadan ma nankurak!» Wa kulla l-talaamiiz gaalo nafs al-cheyy.

Du'a Isa al-Masiih fi Jasiimaani

32Wa khalaas Isa wa talaamiizah macho fi bakaan usmah Jasiimaani. Wa gaal leehum: «Agoodu hini wakit ana gaa'id nisalli.»

33Wa chaal ma'aayah Butrus wa Yaakhuub wa Yuuhanna wa galbah barjal wa bada yat'ab bilheen.

34Wa gaal leehum: «Ana haznaan marra waahid lahaddi nidoor al-moot. Agoodu hini waa'iyiin.»

35Wa macha giddaam chiyya wa sajad fi l-ard wa sa'al Allah achaan al-ta'ab da ma yaji foogah kan da mumkin.

36Wa gaal: «Abba! Ya abuuyi! Ma fi cheyy gaasi leek. Ba''id minni kaas al-ta'ab da! Laakin khalli yabga misil inta tidoorah wa ma misil ana nidoorah.»

37Wa gabbal le l-talaamiiz wa ligiihum naaymiin wa gaal le Butrus: «Ya Sim'aan, inta naayim walla? Saa'a waahide kula ma gidirt tagood waa'i?»

38Agoodu waa'iyiin wa as'alo Allah achaan al-ta'ab ma yijarrib iimaanku wa yitallifah. Aywa, as'alo Allah achaan al-insaan indah niiye laakin ma indah gudra.»

39Wa tarraf minhum battaan wa sa'al Allah be nafs al-kalaam misil awwal.

40Wa ba'adeen hu gabbal le l-talaamiiz wa battaan ligiihum naaymiin achaan al-noom chaalaahum marra waahid. Wa ma irfo al-kalaam al-yuguulu leyah.

⁴¹Wa taalit marra hu ja leehum wa gaal: «Intu lissaa'ku naaymiin walla? Tidooru tinjammo? Khalaas, al-wakit tamma. Ibn al-Insaan khaanooh wa yisallumuuh le l-muznibiin!

⁴²Gummu namchu! Chiifu, al-yukhuunni jaayi!»

Isa al-Masiih karabooh

⁴³Wa Isa lissaa' ma kammal kalaamah bas, Yahuuza al-min al-talaamiiz al-atnaachar ja. Wa jaab ma'aayah naas katiiriin induhum suyuuf wa isay. Al-rassaloohum kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama wa l-chuyuukh.

⁴⁴Wa l-khaayin antaahum alaama min awwal wa gaal: «Al-naadum al-nihibbah, da bas hu. Khalli al-askar yakurbuuh wa yiwadduuh.»

⁴⁵Wa wakit hu wassal fi l-bakaan da, hu macha ajala ke le Isa wa gaal: «Sayyidna!» Wa habbaah.

⁴⁶Wa khalaas Isa karabooh.

⁴⁷Wa waahid min al-naas al-gaa'idiin ma'a Isa salla seefah wa darab abid hana kabiir rujaal al-diin wa gata' adaanah.

⁴⁸Wa Isa hajja wa gaal: «Kikkeef intu jiiitu takurbuuni be suyuuf wa isay? Ana mujrim walla?»

⁴⁹Kulla yoom ana gaa'id ambeenaatku fi fadaayit beet Allah wa gaa'id ni'allim al-naas wa intu ma karabtuuni. Laakin khalli yabga misil maktuub fi l-Kitaab.»

⁵⁰Wa khalaas kulla talaamiizah khallooh wa jaro.

⁵¹Wa fi sabi waahid al-taaba' Isa fi l-bakaan da wa hu ma laabis lubaas illa khalag waahid hana gumaach khaali. Wa l-sabi da karabooh.

⁵²Wa laakin hu anbalas minhum khalla khalagah fi iideehum wa jara minhum aryaan.

Isa al-Masiih giddaam al-majlas

⁵³Wa Isa waddooh fi beet hana kabiir rujaal al-diin. Wa kulla kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama wa l-chuyuukh laammiin fi l-beet da wa gaa'idiin yarjoooh.

⁵⁴Wa Butrus taaba' Isa min ba'iid wa andassa fi hooch beet hana kabiir rujaal al-diin. Wa ga'ad tihit ma'a l-askar jamb al-naar. Wa Butrus gaa'id yiddaffa fi usuthum.

⁵⁵Wa kubaaraat rujaal al-diin wa kulla naas hana l-majlas fattacho chahaada achaan yahkumu le Isa be l-moot. Wa ma ligooha.

⁵⁶Wa naas katiiriin gammo wa chahado foogah be kidib laakin chahaadaathum kula chig chig.

57 Wa waahidiin gammo wa chahado foogah be kidib wa gaalo:

58 «Aniina simi'naah gaal: «Beet Allah al-banooh al-naas da, ana nikassirah. Wa fi talaata yoom nabniih aakhar wa l-yabnuuh, ma naas.»»

59 Laakin al-chuhuud dool kula, fi l-kalaam da, chahaadithum ma waahide.

60 Wa kabiir rujaal al-diin gamma foog fi ust al-malamma wa sa'al Isa wa gaal: «Ma turudd leena walla? Ma simi't chahaadat al-naas dool foogak walla?»

61 Wa Isa gaa'id saakit bas wa ma radda leyah kalaam. Wa battaan kabiir rujaal al-diin sa'alah wa gaal: «Hal inta al-Masiih, Ibn Allah al-waajib leyah kulla l-chukur?»

62 Wa Isa gaal: «Ana hu. Wa tichiifu Ibn al-Insaan fi kursi jamb Allah al-Gaadir fi nussah al-zeenaay wa tichiifuuh jaayi fi sahaab al-sama.»

63 Wa kabiir rujaal al-diin gamma charrat khalagah min al-za'al wa gaal: «Battaan ma nidooru chaahid aakhar.

64 Intu zaatku simi'tuuh hu achrak. Kharaarku chunu?» Wa kulluhum gaalo waajib yahkumu leyah be l-moot.

65 Wa waahidiin minhum gammo yibazzukhu foogah wa rabato wijhah wa darabooh wa gaalo: «Ooriina yaatu al-darabak!» Wa l-askar daggooh.

Butrus nakar al-Masiih

66 Wa Butrus gaa'id barra fi l-hooch wa bineeye waahide min khaddaamaat hana kabiir rujaal al-diin garrabat leyah.

67 Wa chaafat Butrus gaa'id yiddaffa. Wa chaafatah adiil wa akkadat wa gaalat: «Inta kula ma'a Isa, al-min al-Naasira!»

68 Wa Butrus nakar wa gaal: «Kalaamki da ma na'arfah. Kalaamki ma indah ma'ana.» Wa l-diik oo'a. Wa Butrus marag wa macha ale khachum al-hooch.

69 Wa l-bineeye chaafatah battaan. Wa hajjat le l-naas al-gaa'idiin hinaak wa gaalat: «Al-naadum da kula minhum.»

70 Wa battaan hu nakar. Wa ba'ad chiyya al-naas al-waagfiin hinaak jo leyah wa gaalo: «Akiid inta minhum achaan inta kula min daar al-Jaliil!»

71 Wa Butrus gamma halaf wa gaal: «Khalli Allah yal'anni kan kalaami ma sahiih! Abadan ana ma na'arif al-raajil al-tihajju beyah da.»

72 Wa tawwaali al-diik oo'a battaan. Wa Butrus fakkar fi l-kalaam al-Isa gaalah leyah: «Gubbaal al-diik ma yi'oo'i marrateen, inta tankurni talaata marraat.» Wa Butrus baka baki chadiid.

Markhus 15

Al-Masiih sallamooh le Bilaatus

¹Wa wakit al-wata asbahat, kubaaraat rujaal al-diin wa l-chuyuukh wa l-ulama wa kulla naas al-majlas lammo wa achchaawaro. Wa Isa rabatooh wa waddooh wa sallamooh le Bilaatus al-waali al-Roomaani.

²Wa Bilaatus sa'alah wa gaal: «Inta malik al-Yahuud walla?» Wa Isa radda leyah wa gaal: «Misil inta gultah.»

³Wa kubaaraat rujaal al-diin khatto foog Isa tuham katiiriin.

⁴Wa Bilaatus sa'alah battaan wa gaal: «Ma tidoor turudd leehum walla? Khatto foogak kalaam katiir.»

⁵Wa Isa ma radda leyah battaan wa Bilaatus al'ajjab bilheen.

Kharaar Bilaatus

⁶Wa fi ayyi iid al-Fisha, al-waali fi aadtah yamrug min al-sijin masjuun waahid al-naas yatulbuuh.

⁷Wa mujrim waahid gaa'id fi l-sijin usmah Baraabaas wa hu min al-naas al-marago sawra didd al-Roomaaniyiin wa katalo dimme.

⁸Wa l-naas garrabo le l-waali wa bado yatulbu minnah achaan hu yisawwi leehum misil fi aadtah.

⁹Wa Bilaatus sa'alaahum wa gaal: «Tidooru ana natlig leeku malik al-Yahuud walla?»

¹⁰Wa gaal al-kalaam da achaan irif kubaaraat rujaal al-diin sallamo leyah Isa be sabab husudhum.

¹¹Wa laakin kubaaraat rujaal al-diin harracho al-naas achaan yas'alo Bilaatus yatlig Baraabaas fi badal Isa.

¹²Wa Bilaatus hajja leehum battaan wa gaal: «Wa Isa al-yuguulu leyah malik al-Yahuud, nisawwi leyah chunu?»

¹³Wa aato battaan wa gaalo: «Aktulah fi l-saliib!»

¹⁴Wa Bilaatus sa'alaahum wa gaal: «Maala? Chunu al-fasil al-sawwaah?» Wa laakin aato battaan be ziyaada wa gaalo: «Aktulah fi l-saliib!»

¹⁵Wa Bilaatus dawwar al-naas yardo beyah wa achaan da marag leehum Baraabaas wa Isa jaladooh. Wa khalaas, sallamah le l-askar achaan yaktuluuh fi l-saliib.

Al-askar achchammato le l-Masiih

¹⁶Wa l-askar waddo Isa daakhal fi gasir al-waali wa naado al-askar al-aakhariin yaju yilimmu foogah.

¹⁷Wa labbasooh khalag loonah garadi misil khalag al-malik. Wa sawwo leyah taaj hana chook madfuur wa khattooh fi raasah.

18Wa gammo yisallumuuh be chamaate wa yuguulu: «Salaam aleek, ya malik al-Yahuud!»

19Wa gaa'idiin yudugguuh be asa fi raasah wa yibazzukhu foogah wa yasjudu giddaamah.

20Wa wakit kammalo chamaatithum, chaalo minnah al-khalag al-garadi wa labbasooh khulgaanah halaalah. Wa gammo yiwadduuh fi l-bakaan al-yaslubuuh foogah.

Isa al-Masiih fi l-saliib

21Wa l-askar asaro raajil waahid al-jaay min al-kadaade le yichiil al-saliib al-yidooru yaktulu foogah Isa. Wa hu usmah Sim'aan al-min hillit al-Khayrawaan, abu Iskandar wa Ruufus.

22Wa waddo Isa le l-bakaan al-usmah Juljusa ma'anaatah bakaan al-jumjuma.

23Wa gaddamo leyah khamar mukhalbat be sibir achaan yibarrid leyah al-waja'. Wa laakin Isa abaah ma chiribah.

24Wa khalaas, taggo Isa fi l-saliib wa rafa'oooh foog. Wa l-askar sawwo am'iyeedaat achaan yigassumu ambeenaathum khulgaanah.

25Wa khatto Isa fi l-saliib be fajur hawaale saa'a tis'a.

26Wa l-maktuub al-yiwassif al-tuhma al-khattooha foogah yuguul: «Malik al-Yahuud.»

27Wa taggo jambah mujrimiin itneen, al-waahid fi saliib be nussah al-zeenaay wa l-aakhar fi saliib be nussah al-israay.

28Wa misil da, al-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab tamma. Maktuub: <Hasabooh ma'a l-aasiyiin.>

29Wa l-naas al-maachiin fi l-derib da gaa'idiin yi'ayyuruuh wa yihizzu ruuseehum wa yuguulu: «Haay, inta al-gult tikassir beet Allah wa tabniih battaan fi talaata yoom!»

30Najji nafsak! Dalli min al-saliib!»

31Wa kubaaraat rujaal al-diin ma'a l-ulama gaa'idiin yihajju ambeenaathum wa humman kula gaa'idiin yichchammato leyah wa yuguulu: «Hu najja naas aakhariin laakin ma yagdar yinajji nafsah.

32Khalli al-Masiih malik Bani Israa'iil yidalli hassa' min al-saliib achaan nichii fuuh wa ni'aamunu beyah!» Wa l-naaseen al-salaboohum ma'aayah, kula achchammato leyah.

Moot al-Masiih

33Wa bigi nuss al-nahaar. Wa l-wata bigat dalma fi kulla l-balad lahaddi l-asur.

34Wa gariib al-saa'a talaata, Isa aat be hiss aali be kalaam ibraani wa gaal: «Iili Iili lama chabagtani» wa ma'anaatah <Ilaahi, Ilaahi, maala khalleetni?>

35Wa waahidiin min al-naas al-waagfiin hinaak sim'o kalaamah wa gaalo: «Chiifu, hu gaa'id yinaadi al-nabi Iliyaas!»

36Wa waahid minhum jara leyah wa chaal git'e wa ballaaha fi charaab haamud wa cha'agha fi raas ageegaay wa gaddamah le Isa achaan yachrab minnah wa gaal: «Agiifu chiyya. Khalli nichiiifu kan Iliyaas yaji yidalliuh min al-saliib.»

37Wa Isa aat be hiss chadiid wa khalaas maat.

38Wa l-sitaar al-fi beet Allah anchagga min foog lahaddi tihit.

39Wa kabiir al-askar waagif mugaabilah. Wa wakit hu chaaf kikkeef Isa maat, hu gaal: «Be l-sahiih al-raajil da Ibn Allah!»

40Wa fiyah awiin gaa'idaat yichiifan min ba'iid. Wa hinna Mariyam al-Magdaliye wa Mariyam amm Yaakhuub al-Sakhayyar wa Yuusi, hi kula gaa'ide ma'aahin. Wa battaan Saluuma kula ma'aahin.

41Wa awwal al-awiin deel taaba'an Isa wa khadaman leyah wakit hu gaa'id fi daar al-Jaliil. Wa fi awiin aakharaat katiiraat kula jin ma'aayah fi Madiinat al-Khudus.

Al-Masiih dafanooh

42Wa khalaas bigi achiiye wa da l-yoom al-yijahuzu foogah le yoom al-sabt.

43Wa fiyah raajil waahid usmah Yuusuf. Hu min hillit al-Raama wa hu naadum mukarram min al-majlas al-kabiir wa mu'min be mamlakat Allah al-jaaye. Wa hu chadda heelah wa macha le Bilaatus wa sa'alah janaazit Isa.

44Wa Bilaatus al'ajjab wa dawwar yi'akkid kadar Isa maat khalaas. Achaan da, naada kabiir al-askar wa sa'alah kan be sahih Isa mayyit.

45Wa wakit simi' kalaam kabiir al-askar, hu anta izin le Yuusuf achaan yichiil al-janaaza.

46Wa Yuusuf chara kafan khaali wa dalla janaazit Isa min al-saliib wa kaffanaaha wa waddaaha dassaaha fi khabur waahid misil karkuur al-nakatooh fi l-hajar. Wa dardag hajar kabiir achaan yisidd khachum al-khabur.

47Wa Mariyam al-Magdaliye wa Mariyam amm Yuusi chaafan al-bakaan al-khatto foogah janaazit Isa.

Markhus 16

Bu'aas Isa al-Masiih

1Wakit yoom al-sabt kammal, Mariyam al-Magdaliye wa Saluuma wa Mariyam amm Yaakhuub maragan wa charan riihe achaan yusubbanha fi janaazit Isa.

²Wa awwal yoom fi l-subuu', bakkaran be fajur badri wa wassalan fi bakaan al-khabur ma'a taluu' al-harraay.

³Wa gaa'idaat yihajjan ambeenaathin wa yuguulan: «Yaatu al-yidardig leena al-hajar al-kabiir min khachum al-khabur?»

⁴Wa rafa'an ruuseenhin wa chaafan al-hajar mudardag khalaas min khachum al-khabur. Wa l-hajar da kabiir bilheen.

⁵Wa dakhalan fi l-khabur wa chaafan malak yichaabih sabi, laabis khalag abyad wa gaa'id tihit fi nussihin al-zeenaay. Wa hinna khaafan marra waahid.

⁶Wa hu gaal leehin: «Ma tibarjilan. Intan gaa'idaat tifattichan Isa al-min al-Naasira, al-katalooh fi l-saliib. Hu ba'as khalaas! Hu ma fiih hini! Chiifan al-bakaan al-awwal raggadooh foogah.

⁷Wa hassa' amchan le talaamiizah wa le Butrus wa guulan leehum: «Isa maachi giddaamku fi daar al-Jaliil wa hinaak tichiifuuh misil hu awwal gaalah leeku.»

⁸Wa l-awiin maragan min al-khabur wa jaran. Wa hinna gaa'idaat yarjifan min al-ajab wa l-khoof. Wa ma hajjan beyah le ayyi naadum achaan hinna khaayfaat.

Al-Masiih baan le Mariyam

⁹Wa Isa ba'as fajur badri fi yoom al-ahad. Wa hu baan awwal le Mariyam al-Magdaliye wa di l-mara al-awwal tarad minha sab'a chawaatiin.

¹⁰Wa hi gammat wa hajjat beyah le rufgaanah. Wa humman haznaaniin wa gaa'idiin yabku leyah.

¹¹Wa hi oorathum kadar Isa hayy wa hi chaafatah wa laakin humman abo ma saddago kalaamha.

Al-Masiih baan le naaseen

¹²Wa ba'ad da, naaseen min al-talaamiiz maachiin fi l-kadaade wa Isa baan leehum suurtah chig.

¹³Wa humman gabbalo fi l-madiina wa ooro beyah al-talaamiiz al-aakhariin laakin al-aakhariin ma saddago be kalaamhum.

Al-Masiih baan le l-ihdaachar

¹⁴Wa ba'adeen Isa baan le l-talaamiiz al-ihdaachar wakit humman gaa'idiin yaakulu. Wa hu harajaahum achaan ma aamano wa gawwo ruuseehum wa abo ma saddago kalaam al-naas al-chaafooh ba'ad hu ba'as.

¹⁵Wa gaal leehum: «Amchu fi kulla l-ard wa ballukhu al-bichaara le kulla l-naas fi kulla bakaan.

¹⁶Wa ayyi naadum al-yi'aamin beyi wa yikhattusuuh, yanja. Wa ayyi naadum al-ma yi'aamin beyi, Allah yi'aakhibah.

17Wa l-mu'miniin yisawwu ajaayib. Be usmi yaturdu chawaatiin wa yihajju be lukhkhaat judaad.

18Wa yakurbu dabiib wa kan yacharbo charaab al-indah samm, ma yisawwi leehum cheyy fasil. Wa yukhuttu iideehum fi l-mardaaniin wa l-mardaaniin yalgo al-aafe.»

Al-Masiih anrafa' fi l-samaawaat

19Wa ba'ad al-Rabb Isa kallam leehum, hu anrafa' fi l-sama wa ga'ad fi kursi jamb Allah fi nussah al-zeenaay.

20Wa talaamiizah macho wa ballakho al-bichaara le l-naas fi ayyi bakaan. Wa l-Rabb aawanaahum wa antaahum ajaayib achaan yisabbit al-bichaara al-humman gaa'idiin yiballukhuuha. Aamiin.

Luukha

Luukha 1

¹Ya Saawufiilus al-muhtaram, sahiih naas katiiriin dawwaro yisajjulu taariikh al-achya al-bigo fi usutna.

²Wa gammo yaktubu al-kalaam al-aniina ligiinaah min al-naas al-humman chuhuud min al-bidaaya le kalaam Allah wa bigo khaddaamiinah.

³Wa ana kula gaa'id nukhutt baali fi kulla l-kalaam da achaan na'arif al-haggiiga hana kulla l-achya al-kaano min al-bidaaya. Wa khalaas, ya Saawufiilus al-muhtaram, ana chilt niye achaan nisajjil taariikh al-achya al-bigo wa naktibah leek be nizaam adiil.

⁴Wa naktibah leek achaan ta'arif kadar kulla cheyy al-oorook beyah akiid.

Al-malak Jibriil baan le Zakariiya

⁵Fi wakit al-malik Hiruudus gaa'id yahkim fi daar al-Yahuudiya, fiyah naadum waahid usmah Zakariiya wa hu min rujaal al-diin, min majmuu'a al-usumha Abiyya. Wa martah kula min zurriiyit Haaruun wa usumha Alisaabaat.

⁶Wa humman saalihiin gidzaam Allah wa gaa'idiin yitabbugu adiil kulla wasiyyaatah wa churuutah.

⁷Wa laakin ma induhum iyaal achaan Alisaabaat aagre wa battaan ajjazat wa raajilha kula chayyab.

⁸Wa yoom waahid, Zakariiya gamma yakhdim le Allah achaan ja door hana majmuu'tah.

⁹Wa fi aadit rujaal al-diin, yisawwu am'iyeedaat achaan ya'azulu yaatu minhum al-yadkhul daakhil fi beet Allah achaan yigaddim leyah al-bakhuur. Wa khalaas am'iyeedaat waga'at fi Zakariiya achaan hu bas yadkhul.

¹⁰Wa naas katiiriin laammiin barra wa kulluhum gaa'idiin yisallu fi wakit hana gaddimiin al-bakhuur.

¹¹Wa wakit Zakariiya dakhal fi beet Allah, tawwaali waahid min malaa'ikat Allah baan leyah. Wa hu chaaf al-malak waagif be nuss al-zeenaay le mukhbar al-bakhuur.

¹²Wa wakit Zakariiya chaafah, barjal wa khaaf khoof chadiid.

¹³Wa l-malak gaal leyah: «Ya Zakariiya, ma takhaaf. Allah simi' du'aak. Martak Alisaabaat talda leek wileed wa sammiih Yahya.

¹⁴Wa fi chaan al-wileed da, inta tabga farhaan wa mabsuut bilheen wa naas katiiriin yafraho be waaluudtah.

15 Wa hu yabga naadum muhimm giddaam Allah wa ma waajib yachrab khamar wa la ayyi charaab al-yisakkir al-naas. Wa hu yabga malaan be l-Ruuh al-Khudduus min hu lissaa' gaa'id fi batun ammah.

16 Wa naas katiiriin min Bani Israa'iil yasma'o kalaamah wa yigabbulu le Allah Rabbuhum.

17 Wa yaji giddaam Allah be gudrat al-Ruuh al-Khudduus sawa sawa misil al-nabi Iliyaas. Wa da le yijiib al-salaam been al-abbahaat wa iyaalhum wa achaan al-aasiyiin yutuubu wa yitaabu'u fikir al-saalihiin. Wa le yijahhiz al-cha'ab le Allah.»

18 Wa Zakariiya hajja le l-malak wa gaal: «Kikkeef na'arif da yabga? Ana chaayib wa marti kula ajuuz.»

19 Wa l-malak radda leyah wa gaal: «Ana Jibriil al-waagif giddaam Allah le nisawwi al-hu yidoorah. Hu rassalaani achaan nikallim leek wa niballikh leek al-bichaara di.

20 Wa hassa', inta tabga abkam wa ma tihajji lahaddi kulla cheyy al-gultah leek yitimm. Achaan inta ma saddagt be kalaami al-akiid yabga fi waktah.»

21 Wa l-naas gaa'idiin yarjo Zakariiya yamrug min beet Allah wa al'ajjabo marra waahid achaan hu akhkar.

22 Wa wakit hu marag khalaas, ma gidir yihajji leehum. Wa fihmo kadar hu chaaf ru'ya fi beet Allah. Wa gaa'id yihajji leehum be wasif achaan hu bigi abkam.

23 Wa ba'adeen door hana khidimtah kammal khalaas wa hu gabbal fi beetah.

24 Wa ba'ad da, martah Alisaabaat bigat khalbaane. Wa fi muddit khamsa chahar, hi ma maragat min al-beet. Wa gaalat:

25 «Al-cheyy da, Allah bas sawwaah leyi. Fi l-ayyaam dool hu antaani ni'ma wa l-eeb al-gaa'id foogi giddaam al-naas, hu rafa'ah minni.»

Al-malak Jibriil baan le Mariyam

26 Wa ba'ad sitte chahar, Allah rassal al-malak Jibriil le hille waahide fi daar al-Jaliil usumha al-Naasira.

27 Wa rassalah le bineeye udriye al-karab raasha raajil waahid min zurriiyit al-malik Dawuud wa usmah Yuusuf. Wa l-bineeye di udriye wa usumha Mariyam.

28 Wa l-malak Jibriil macha leeha wa gaal: «Al-salaam aleeki, inti al-barakat Allah nazalat foogki! Al-Rabb gaa'id ma'aaki.»

29 Wa kalaamah barjalha marra waahid wa sa'alat nafisha chunu ma'ana al-kalaam da.

30 Wa l-malak Jibriil gaal leeha: «Ya Mariyam, ma takhaafe. Allah antaaki ni'ma.

31 Daahu inti tabge khalbaane wa talde wileed wa tisammiih Isa.

32 Wa hu yabga aziim wa yinaaduuh Ibn Allah al-Aali. Wa Rabbina Allah yukhuttah fi kursi al-malik Dawuud al-hu min juduudah.

33 Wa yahkim fi zurriiyit Yaakhuub ila l-abad wa mamlakatah abadan ma indaha nihaaya.»

34 Wa Mariyam gaalat le l-malak Jibriil: «Kikkeef da yabga? Achaan ana ma chift raajil.»

35 Wa l-malak Jibriil gaal leeha: «Al-Ruuh al-Khudduus yaji leeki wa gudrat Allah al-Aali tanzil foogki wa achaaan da, al-wileed al-taldeeh yukuun khudduus wa yinaaduuh Ibn Allah.

36 Wa fakkiri fi akhutki Alisaabaat al-ajuuz. Indaha khalaba hana sitte chahar wa talda wileed wa di hi al-awwal gaalo foogha hi aagre.

37 Akiid ma fi cheyy gaasi le Allah!»

38 Wa Mariyam gaalat: «Khalaas, ana khaadim Allah. Khalli yabga leyi misil inta gultah.» Wa l-malak Jibriil khallaaha wa faat.

Mariyam machat zaarat Alisaabaat

39 Wa ba'ad da, Mariyam gammat wa machat ajala fi hille waahide al-gaa'ide fi hujaar daar al-Yahuudiiya

40 wa dakhalat fi beet Zakariiya wa sallamat martah Alisaabaat.

41 Wa wakit Alisaabaat sim'at salaam Mariyam, al-sakhiir al-fi batunha alharrak wa Alisaabaat anmalat be l-Ruuh al-Khudduus.

42 Wa Alisaabaat aatat be hiss aali wa gaalat: «Min kulla l-awiin, inti bas barakat Allah nazalat foogki ziyaada wa l-sakhiir al-gaa'id fi batunki kula mubaarak!

43 Wa kikkeef Allah antaani ni'ma kabiire misil di lahaddi inti amm Rabbi taji tisallimiini?

44 Achaan al-sakhiir al-fi batni alharrak min al-farah wakit ana simi't salaamki.

45 Mabruuk leeki achaaan kalaam Allah ja leeki wa inti saddagti kadar akiid yitimm!»

Mariyam majjadat Allah

46 Wa Mariyam gaalat: «Nimajjid Allah be kulla galbi

47 wa nafrah bilheen be Allah al-yinajjiini.

48 Nafrah achaaan hu fakkar foogi ana khaadmah al-miskiine. Akiid min al-yoom wa giddaam kulla l-naas yinaaduuni al-mubaaraka!

49 Allah al-Gadir sawwa leyi cheyy aziim wa Allah bas al-Khudduus.

⁵⁰Rahmatah daayman kabiire le kulla l-naas al-khaayfiin minnah min zurriye le zurriye.

⁵¹Hu bayyan gudurtah wa chattat al-mustakbiriin ma'a kulla afkaarhum.

⁵²Hu dalla muluuk gawiyiin min karaasiihum wa rafa' al-masaakiin.

⁵³Al-jii'aaniin mala batunhum be akil sameh wa l-khaniyiin taradaahum iideehum yaabsiin.

⁵⁴Hu saa'ad abiidah Bani Israa'iil wa ma nisi al-rahma al-gaal yantiiha leehum.

⁵⁵Wa di l-rahma al-hajja beeha le juduudna al-tabga le Ibraahiim wa iyaalah ila l-abad.»

⁵⁶Wa Mariyam ga'adat ma'a Alisaabaat gariib talaata chahar wa ba'ad da, gabbalat fi beetha.

Waaludit al-nabi Yahya

⁵⁷Wa wakit Alisaabaat chaharha hana l-waaluda tamma, hi wildat wileed.

⁵⁸Wa jiiraanha wa akhwaanha sim'o kadar Allah rahamaaha be rahma kabiire wa firho ma'aaha.

⁵⁹Wa fi l-yoom al-taamin lammo achaan yitahhuru al-wileed. Wa dawwaro yisammuh Zakariiya misil abuu.

⁶⁰Wa ammah gaalat: «La, la. Ma ke. Usmah yabga Yahya.»

⁶¹Wa gaalo leha: «Da ma usum hana ayyi naadum min akhwaanki.»

⁶²Wa hajjo le abuu be wasif achaan yas'aloo al-usum al-yidoorah le l-wileed.

⁶³Wa hu talab minhum looh wa katab foogah: «Usmah Yahya.» Wa kulluhum al'ajjabo.

⁶⁴Wa ajala ke khachmah anfakka wa lisaanah anhallah wa bada yihajji wa yachkur Allah.

⁶⁵Wa kulla jiiraanhum khaafo bilheen. Wa kulla l-naas fi l-hujjar hana daar al-Yahuudiiya gammo yihajju be l-cheyy al-bigi da.

⁶⁶Wa kulla l-naas al-sim'o be l-kalaam da fakkaro foogah wa gaalo fi guluubhum: «Al-wileed da, ba'adeen yabga chunu?» Achaan Allah ma'aayah wa gaa'id yisaa'idah.

Zakariiya chakar Allah

⁶⁷Wa Zakariiya abu Yahya anmala be l-Ruuh al-Khudduus wa atnabba' wa gaal:

⁶⁸«Baarak Allah Rabb Bani Israa'iil achaan hu anta ni'ma le cha'abah wa fadaahum!

⁶⁹Hu rassal leena naadum gaadir min zurriiyit abdash Dawuud achaan yinajjiina.

⁷⁰Wa da bas al-cheyy al-kallam beyah min zamaan be khachum al-anbiya al-saalihiin al-rassalaahum.

⁷¹Hu yinajjiina min udwaanna wa min gudrat kulla l-naas al-yakrahoona.

⁷²Misil da, hu raham juduudna wa fakkar fi mu'aahadatah al-mukhaddasa.

⁷³Hu sawwa leena hasab al-haliife al-sawwaaha le abuuna Ibraahiim.

⁷⁴Hu gaal hu yafza'na min gudrat udwaanah achaan na'abuduuh bala khoof

⁷⁵wa nitaabu'u derbah be haal taybe wa saalhe fi kulla ayyaam hayaatna.

⁷⁶«Wa inta, ya wileedi, tabga nabi Allah al-Aali achaan taji giddaam Allah wa tijahhiz leyah al-derib.

⁷⁷Wa ti'allim cha'abah le ya'arfu kikkeef Allah yinajjiikum be khufraan zunubhum.

⁷⁸Wa Rabbina Allah hanuun wa yirayyisna be rahmatah. Achaan da, nuur Allah yugumm yidawwi foogna min al-sama.

⁷⁹Wa yinawwir le l-naas al-gaa'idiin fi l-dalaam wa l-khaayfiin min al-moot wa khalaas yuguudna fi derib al-salaam.»

⁸⁰Wa l-wileed kibir wa bigi gawwi be l-ruuh. Wa gaa'id yi'iich fi l-kadaade lahaddi yoom baan le Bani Israa'iil.

Luukha 2

Waluudit Isa al-Masiih

¹Wa fi l-wakit da, Akhustus sultaan al-Roomaniyiin chaal kharaar achaan kulla l-naas al-fi mamlakatah yisajjulu asaameehum.

²Wa da awwal marra sajjalo al-naas wa bigi wakit Kiriniyuus waali hana Suuriya.

³Wa ayyi naadum macha fi hillitah achaan yisajjuluh.

⁴Wa Yuusuf zaatah gamma min hillit al-Naasira al-gaa'ide fi daar al-Jaliil wa macha fi daar al-Yahuudiya fi hillit Beet Laham. Wa di madiinat Dawuud. Wa Yuusuf hu min zurriiyit al-malik Dawuud wa min aayiltah wa achaan da bas waajib yamchi fi l-hille di achaan yisajjulu usmah.

⁵Wa macha ma'a Mariyam al-karab raasha achaan yisajjuluum sawa. Wa hi khalbaane.

⁶Wa wakit humman gaa'idiin fi Beet Laham, wakitha al-talda foogah tamma.

⁷Wa wildat wileedha al-bikir. Wa laffatah be git'e wa raggadatah fi l-chaaye wa da l-bakaan al-yaakulu foogah al-bahaayim achaan ma ligo bakaan fi beet al-diifan.

Al-ru'yaan wa l-malaa'ika

⁸Wa fi kadaadit al-hille di, fi ru'yaan. Humman gaa'idiin yahfado khanamhum be l-leel.

⁹Wa waahid min malaa'ikat Allah baan leehum wa nuur majd Allah dawwa fooghum wa khoof chadiid karabhum.

¹⁰Wa l-malak hajja leehum wa gaal: «Ma takhaafo. Asma'o, nantiiku khabar halu hana farha kabiire al-tabga le kulla l-naas.

¹¹Al-yoom wildo leeku sakhiir fi madiinat Dawuud wa hu al-yinajji al-naas wa hu al-Masiih wa l-Rabb.

¹²Wa di hi al-alaama al-ta'arfuuh beeha. Talgo sakhiir malfuuf be git'e wa raagid fi l-chaaye.»

¹³Wa tawwaali, baano ma'a l-malak da malaa'ika katiiriin bilheen min junuud Allah. Wa humman gaa'idiin yachkuru Allah wa yuguulu:

¹⁴«Majjudu Allah fi l-a'aali! Wa l-salaam fi l-ard le kulla l-naas, achaan Allah raadi beehum!»

¹⁵Wa wakit al-malaa'ika khallo al-ru'yaan wa gabbalo fi l-sama khalaas, al-ru'yaan hajjo ambeenaathum wa gaalo: «Khalli namchu fi Beet Laham nichii fu al-cheyy al-bigi, al-Allah ooraana beyah.»

¹⁶Wa tawwaali macho wa ligo Mariyam wa Yuusuf wa l-sakhiir raagid fi l-chaaye.

¹⁷Wa wakit chaafuoh, humman gammo yihajju le l-naas be l-kalaam al-Allah gaalah fi l-wileed da be khachum al-malak.

¹⁸Wa kulla l-naas al-sim'o kalaam al-ru'yaan al'ajjabo minnah.

¹⁹Wa laakin Mariyam karabat kulla l-kalaam da fi galibha wa gaa'ide tifakkir foogah.

²⁰Wa l-ru'yaan gabbalo fi l-kadaade. Wa gaa'idiin yachkuru Allah be khine fi chaan kulla cheyy al-chaafuoh wa sim'ooh wa bigi misil al-malak ooraahum beyah.

²¹Wa l-sakhiir tahharooh wakit umrah tamma tamaane yoom. Wa sammooch Isa achaan da bas al-usum al-malak antaah le ammah gubbaal ma takhlab beyah.

Gaddimiin Isa fi beet Allah

²²Wa ba'adeen al-wakit al-waajib yigaddumu foogah al-dahiiye hana l-tihaara ja wa da misil maktuub fi Tawraat Muusa. Wa waddo Isa le Madiinat al-Khudus achaan yigaddumuuh le Allah.

²³Al-kalaam al-maktuub fi Tawraat Allah yuguul: <Kulli wald bikir al-wildooh, hu yabga khaass le Allah.>

24 Wa gaddamo le Allah dahiiye misil maktuub fi Tawraat Allah. Maktuub: <Gaddim gimri itneen aw hamaam itneen.>

Kalaam Sam'aan al-chaayib

25 Wa fiyah raajil waahid fi Madiinat al-Khudus usmah Sam'aan wa hu naadum saalih wa takhi. Wa hu gaa'id yarja be acham al-salaam al-yirassilah Allah le Bani Israa'iil. Wa l-Ruuh al-Khudduus gaa'id foogah.

26 Wa awwal al-Ruuh al-Khudduus kallam leyah kadar ma yumuut gubbaal ma yichiif al-Masiih al-yirassilah Allah.

27 Wa fi l-yoom da, al-Ruuh al-Khudduus wadda Sam'aan fi fadaayit beet Allah. Wa Mariyam wa Yuusuf jo be sakhiihum Isa achaan yisawwu leyah al-cheyy al-waajib hasab churuut al-Tawraat.

28 Wa Sam'aan chaalah minhum wa chakar Allah wa gaal:

29 «Ya Rabb, khalliini ana abdak numuut be l-salaam misil inta awwal ooreetni beyah.

30 Achaan chift be eeni al-naadum al-tinajji beyah al-naas.

31 Wa di bas al-naja al-jahhaztaha achaan kulla l-umam ya'arfuuha.

32 Aywa, hu al-nuur al-yiwassif derib Allah le l-umam wa yijiib chukur katiir le cha'abak Bani Israa'iil.»

33 Wa abuuu wa ammah al'ajjabo bilheen min al-kalaam al-gaalah fi Isa.

34 Wa Sam'aan baarakaahum wa kallam le Mariyam amm Isa wa gaal: «Akiid mukhaddar le l-wileed da, hu yabga sabab halaak le naas katiiriin min Bani Israa'iil wa le katiiriin minhum yabga sabab naja. Wa hu yabga leehum alaama wa katiiriin yaabooha.

35 Wa be sababah hu, al-afkaar al-fi guluub naas katiiriin yinkachfu. Wa inti zaatki hizin chadiid yaji foogki misil ta'anooki fi galibki be seef.»

Kalaam al-ajuuz Hanna

36 Wa fi mara waahide wa hi nabiiye. Usumha Hanna bitt Fanuwiil min gabiilat Achiir. Wa hi mara kabiire bilheen fi l-sinn. Min akhadooha, hi ga'adat 7 sana ma'a raajilha. Wa ba'ad da, hu maat.

37 Wa battaan ma akhadat raajil wa indaha 84 sana wa gaa'ide daayman fi fadaayit beet Allah. Wa gaa'ide ta'abud Allah leel wa nahaar be l-sala wa l-siyaam.

38 Wa wakit Sim'aan gaa'id yihajji ma'aahum, fi nafs al-wakit, hi kula garrabat leehum wa gammat tachkur Allah. Wa tihajji be l-sakhiiir le kulla l-naas al-gaa'idiin yarjo al-yoom al-Allah yafda foogah naas Madiinat al-Khudus.

39Wa wakit Yuusuf wa Mariyam sawwo kulla cheyy al-waajib leehum hasab Tawraat Allah, humman gabbalo fi daar al-Jaliil wa macho hillithum al-Naasira.

40Wa l-wileed kibir. Wa hu bigi chadiid wa malaan be hikma wa ligi rida Allah.

Al-Masiih fi beet Allah wakit hu sabi

41Wa kulli sana, ahal Isa yamchu fi Madiinat al-Khudus achaan yi'ayyudu iid al-Fisha.

42Wa wakit Isa umrah tamma 12 sana, macho hasab aadithum wa waddooh ma'aahum.

43Wa wakit al-iid kammal wa humman mugabbiliin, al-wileed Isa ga'ad fi l-madiina laakin ahalah ma ya'arfu kadar hu ma ma'aahum.

44Fi fikirhum Isa gaa'id fi lubb al-musaafiriin. Wa ba'ad sawwo yoom waahid hana safar, fagadooh wa fattachooh ambeenaat akhwaanhum wa rufgaanhum.

45Wa wakit irfo hu ma fiih, gabbalo fi l-madiina achaan yifattuchuh.

46Wa fi l-yoom al-taalit, ligooh fi fadaayit beet Allah. Wa hu gaa'id tihit fi ust al-ulama wa gaa'id yasma' kalaamhum wa yas'alhum.

47Wa ayyi naadum al-simi' kalaamah al'ajjab bilheen min fihimah wa raddah.

48Wa wakit chaafuoh hinaak, al'ajjabo marra waahid. Wa ammah hajjat leyah wa gaalat: «Ya wileedi! Maala ta''abtina misil da! Ana wa abuuk hammeena bilheen wakit fagadnaak.»

49Wa gaal leehum: «Maala tifattuchuuni? Ma ta'arfu kadar waajib nagood fi beet abuuyi walla?»

50Wa ma fihmo al-kalaam al-gaalah da.

51Wa Isa gabbal ma'aahum wa wisil fi l-Naasira. Wa taaba' kalaamhum fi kulla cheyy. Wa ammah karabat kulla l-kalaam da fi galibha.

52Wa Isa gaa'id yakbur wa hikmatah gaa'ide tiziid. Wa ligi rida min Allah wa min al-naas.

Luukha 3

Khidmit al-nabi Yahya

1Tibaari sultaan al-Roomaaniyiin hakam muddit 15 sana khalaas. Wa Bilaatus al-Bunti bigi waali hana daar al-Yahuudiiya. Wa Hiruudus bigi muhaafiz fi daar al-Jaliil wa akhuuh Filibbus bigi muhaafiz fi buldaan Ituuriya wa Tarakhuuniitus. Wa Lisaniyuus bigi muhaafiz fi Ibiiliina.

2Wa Hanaan wa Gayaafa bigo kubaaraat rujaal al-diin. Wa fi wakithum da bas, kalaam Allah nazal le Yahya wileed Zakariiya al-gaa'id fi l-kadaade.

³Wa hu gamma yuruukh fi kulla l-kadaade al-jamb bahar al-Urdun. Hu gaa'id yinaadi al-naas ahaan yutuubu. Wa yikhattishum fi l-almi wa Allah yakhfir leehum zunubhum.

⁴Wa da misil al-kalaam al-maktuub fi kitaab al-nabi Icha'ya. Kalaamah yuguul: <Fi hiss gaa'id yi'it fi l-khala wa yuguul: «Jahhuzu derib al-Rabb wa addulu leyah al-turug!»

⁵Khalli ayyi waadi yindafin wa kulli jabal wa hajar yabga gisayyir. Wa l-bakaan al-a'waj yabga adiil wa l-derib al-cheen yistawi.

⁶Wa kulla l-naas yichiifu al-naja al-Allah yijiibha.»>

⁷Wa naas katiiriin maargiin min hillaalhum wa maachiin leyah ahaan hu yikhattishum. Wa gaal leehum: «Ya iyaal al-daabi! Yaatu al-gaal leeku ajru min al-azaab al-jaayi?»

⁸Sawwu al-amal al-yiwassif kadar intu tubtu be l-sahiih. Wa ma tukhuchchu nufuusku. Ma tuguulu: <Ma indina eeb ahaan aniina iyaal Ibraahiim.> Nuguul leeku Allah yagdar yichiil hujaar min al-turaab wa yisawwi minhum iyaal le Ibraahiim fi badalku!

⁹Chiifu, al-faas jaahize le tagta' al-chadara min irigha. Ayyi chadara al-ma talda iyaal adiiliin yagta'ooaha wa yazguluuha fi l-naar!»

¹⁰Wa l-naas gaa'idiin yas'alo Yahya wa yuguulu: «Waajib nisawwu chunu?»

¹¹Wa radda leehum wa gaal: «Al-naadum al-indah khulgaan itneen, khalli yanti waahid le l-ma indah. Wa l-naadum al-indah akil, khalli yisawwi nafs al-cheyy.»

¹²Wa waahidiin min al-naas al-yichiilu al-miiri kula jo leyah ahaan hu yikhattishum. Wa sa'aloooh wa gaalo: «Sayyidna, aniina waajib nisawwu chunu?»

¹³Wa Yahya gaal leehum: «Ma tichiilu ziyaada min al-amarooku beyah.»

¹⁴Wa askar waahidiin kula sa'aloooh wa gaalo: «Wa aniina, waajib nisawwu chunu?» Wa radda leehum wa gaal: «Ma tichiilu gurus min naas be gu wa la be tuhma baatle. Wa abgo radyaaniin be gurus chaharku.»

Yahya radda le l-naas

¹⁵Wa l-naas gaa'idiin yarjo jayyit al-Masiih. Wa ayyi waahid gaa'id yas'al fi nafsah wa fi fikirhum akuun Yahya zaatah bas al-Masiih.

¹⁶Wa Yahya radda leehum kulluhum wa gaal: «Ana nikhattisku fi l-almi wa laakin fi naadum gaadir minni bilheen jaayi waraayi wa ana ma tammeet leyah khaddaam kula. Wa hu yikhattisku be l-Ruuh al-Khudduus wa be naar.

17Wa indah tabag fi iideenah le yikharbilku misil al-khalla. Wa yilimm khallitah min al-madagg wa yusubbaha fi dabangitah wa laakin al-uttaab yutuchchah fi l-naar al-ma tumuut abadan.»

18Wa be kalaam katiir misil da, Yahya wassaahum le l-naas wa ballakh leehum al-bichaara.

19Wa fi l-wakit da, Hiruudus al-muhaafiz akhad Hiruudiiya al-hi awwal marit akhuuh. Wa Yahya harajah le Hiruudus fi chaan al-akhiide di wa fi chaan kulla l-fasaala al-hu sawwaaha.

20Wa Hiruudus karab Yahya fi l-sijin wa misil da, hu zaad fi zunuubah ziyaada.

Al-Masiih khattasooH

21Wa wakit Yahya lissaa' gaa'id yikhattis al-naas, Isa ja wa Yahya khattasah. Wa wakit Isa gaa'id yisalli, al-samaawaat anfataho.

22Wa l-Ruuh al-Khudduus ja leyah fi surat hamaama wa nazal foogah. Wa hiss min al-sama ansama' wa gaal: «Inta bas Ibni wa ana nihibbak wa ana farhaan beek bilheen.»

Juduud al-Masiih

23Wa Isa bada khidimtah wakit umrah misil 30 sana. Wa fi fikir al-naas, hu wileed Yuusuf wileed Ali.

24Wa Ali wileed Mattaat wileed Laawi wileed Malki wileed Yanna wileed Yuusuf.

25Wa Yuusuf wileed Mattataaya wileed Amuus wileed Naahuum wileed Hasli wileed Naggaay.

26Wa Naggaay wileed Ma'aat wileed Mattataaya wileed Sim'iin wileed Yuusikh wileed Yahuuza.

27Wa Yahuuza wileed Yuuhanna wileed Riisa wileed Zarubaabil wileed Chaltiyiil wileed Niiri.

28Wa Niiri wileed Malki wileed Addi wileed Khuusam wileed Almuudaam wileed Iir.

29Wa Iir wileed Yachuu' wileed Ali'aazar wileed Yuuriim wileed Mattaat wileed Laawi.

30Wa Laawi wileed Chim'uun wileed Yahuuza wileed Yuusuf wileed Yuunaan wileed Aliyaakhim.

31Wa Aliyaakhim wileed Malaya wileed Manna wileed Mattaata wileed Naataan wileed Dawuud.

32Wa Dawuud wileed Yassa wileed Ubeed wileed Bu'aaz wileed Salmuun wileed Nahchuun.

³³Wa Nahchuun wileed Aminadaab wileed Admi wileed Arni wileed Hasruun wileed Faaris wileed Yahuuza.

³⁴Wa Yahuuza wileed Yaakhuub wileed Ishaakh wileed Ibraahiim wileed Taarah wileed Naahuur.

³⁵Wa Naahuur wileed Saruug wileed Ra'u wileed Faalag wileed Ibaar wileed Chaalah.

³⁶Wa Chaalah wileed Khinaan wileed Arfakchaad wileed Saam wileed Nooh wileed Laamak.

³⁷Wa Laamak wileed Matuuchalah wileed Akhnuukh wileed Yaarad wileed Mahlaliil wileed Khinaan.

³⁸Wa Khinaan wileed Anuuch wileed Chiit wileed Adam al-hu min Allah.

Luukha 4

Ibliis jarrab al-Masiih

¹Wa Isa gabbal min bahar al-Urdun malaan be l-Ruuh al-Khudduus. Wa l-Ruuh al-Khudduus gaa'id yuguudah wa waddaah fi l-khala.

²Wa fi muddit 40 yoom, Ibliis gaa'id yijarribah. Wa fi kulla l-mudda di, Isa ma akal cheyy. Wa fi l-akhiir hu bigi jii'aan.

³Wa Ibliis hajja leyah wa gaal: «Kan sahiih inta Ibn Allah, chiil hajar min al-hujaar dool wa guul leyah yabga leek akil.»

⁴Wa Isa radda leyah wa gaal: «Maktuub fi Kitaab Allah: <Al-insaan ma yi'iich be l-akil wiheedah.>»

⁵Wa Ibliis waddaah fi bakaan aali wa fi wakit gisayyir bas wassaf leyah kulla mamaalik al-dunya.

⁶Wa gaal leyah: «Naj'alak haakim fooghum kulluhum wa nantiik kulla l-sulta wa l-daraja hana l-mamaalik dool. Achaan indi sulta fooghum wa nagdar nantiiha le ayyi naadam al-nidoorah.

⁷Kan tasjud leyi bas, da kulla ke yabga hanaak.»

⁸Wa Isa radda leyah wa gaal: «Maktuub fi l-Kitaab: <Le Allah Ilaahak bas tasjud wa leyah hu wiheedah bas ta'abudah.>»

⁹Wa Ibliis waddaah fi Madiinat al-Khudus wa khattaah foog fi raas beet Allah. Wa gaal leyah: «Kan sahiih inta Ibn Allah, nutt min hini wa aga' tihit

¹⁰achaan fi l-Kitaab maktuub: <Allah yaamur malaa'ikatah achaan yahfadook.

¹¹Yichiiluuk fi iideehum achaan rijileenak ma yintaggo fi hajar.>»

12Wa Isa radda leyah wa gaal: «Wa l-Kitaab yuguul: <Ma tijarrib Allah Ilaahak.>»

13Wa Iblis kammal min jarriibin Isa, hu faat khallaah ahaan lahaddi yalga fursa aakhara.

14Wa Isa gabbal fi daar al-Jaliil malaan be gudrat al-Ruuh al-Khudduus. Wa khabarah ansama' fi kulla l-balad.

15Wa Isa gaa'id yi'allim al-naas fi buyuut al-sala wa kulluhum chakaroo.

Al-Masiih abooh fi hillitah

16Wa Isa ja fi hillitah al-Naasira al-rabbooh foogha. Wa macha fi beet al-sala yoom al-sabt misil fi aadtah. Wa gamma foog ahaan yagri le l-naas.

17Wa antooh kitaab al-nabi Icha'ya. Wa hu fatah al-kitaab wa ligi al-bakaan al-maktuub foogah al-kalaam al-buguul:

18<Ruuh Allah gaa'id foogi ahaan Allah masahaani wa khassasaani le nibachchir al-masaakiin. Hu rassalaani ahaan na'lin be l-hurriye le l-masaajiin wa nifattih uyuun al-amyaniin wa niharrir al-mazluumiin

19wa na'lin sanit ni'mat Allah.>

20Wa sadda al-kitaab wa gabbalah le l-khaddaam wa ga'ad tihit giddaamhum. Wa kulla l-naas al-gaa'idiin fi beet al-sala khaattiin baalhum leyah.

21Wa bada yi'allimhum wa gaal: «Al-yoom bas, al-kalaam al-maktuub da tamma wakit intu gaa'idiin tasma'ooh.»

22Wa kulluhum chakaroo wa al'ajjabo min kalaamah al-halu. Wa gaalo ambeenaathum: «Ha, da ma wileed Yuusuf walla?»

23Wa battaan hajja leehum wa gaal: «Akiid tuguulu leyi al-masal al-ma'ruuf al-buguul: <Ya daktoor, daawi nafsak.> Simi'na be kulla l-khidme al-sawweetha fi hillit Kafar Naahuum. Sawwi nafs al-cheyy hini fi hillitak!»

24Wa gaal leehum: «Nuguul leeku al-hagg, ma fi nabi al-yakhaloooh fi hillitah halaalah.

25Laakin be l-sahiih nuguul leeku, ta'arfu kadar fi zaman al-nabi Iliyaas, Allah dahar al-matar ma yusubb talaata sana wa sitte chahar wa bigi juu' chadiid fi kulla l-balad. Wa fi Israa'iil fiyah awiin katiiraat araamil

26wa laakin Allah ma rassal Iliyaas le ayyi waahide min al-awiin deel. Allah rassalah fi hillit Sarafa fi balad Seeda le mara aakhara armala.

27Wa fi zaman al-nabi Alyasa', fi naas katiiriin fi balad Israa'iil al-induhum jidaam wa naadum waahid minhum ma ligi al-aafe, illa Na'amaan al-Suuri bas ligi al-aafe.»

28Wa wakit sim'o al-kalaam da, kulla l-naas al-fi beet al-sala zi'ilo za'al chadiid.

29Wa gammo saagooh min al-hille wa waddooh fi taraf al-hajar al-hillithum mabniye foogah achaan yarmuuh wa yaktuluuh.

30Wa laakin hu chaggaahum min usuthum wa faat.

Al-Masiih tarad cheetaan min naadum

31Wa Isa macha fi Kafar Naahuum wa hi hille waahide fi daar al-Jaliil. Wa yoom al-sabt, hu gaa'id yi'allim al-naas.

32Wa l-naas al'ajjabo bilheen min ta'liimah achaan hu gaa'id yihajji be l-gudra al-Allah antaaha leyah.

33Wa fi beet al-sala, naadum waahid gaa'id wa hu muchootin. Indah cheetaan fasil. Wa hu aat be hiss aali wa gaal:

34«Haay! Ya Isa min al-Naasira, tidoor minnina chunu? Jiit hini achaan tahlíkna walla? Ana na'arfak. Inta bas al-Khudduus al-Allah rassalah.»

35Laakin Isa kachcha leyah wa gaal: «Askut wa amrug minnah!» Wa l-cheetaan rama al-naadum fi ust al-naas. Wa khalaas marag minnah. Wa l-naadum da, ma ligi ayyi waja'.

36Wa kulla l-naas al'ajjabo bilheen wa gaalo ambeenaathum: «Al-mu'allim da kalaamah da kikkeef? Indah sulta wa gudra lahaddi yaamur al-chawaatiin wa yamurgu min al-muchootiniin!»

37Wa khabarah chattat fi kulla l-daar di.

Al-Masiih fi beet Sim'aan

38Wa Isa marag min beet al-sala wa macha fi beet Sim'aan. Wa nasiibtah le Sim'aan indaha wirde chadiide. Wa sa'alo Isa le yachfiiha.

39Wa hu macha wagaf fi jamb al-bakaan al-hi raagde foogah wa kachcha le l-wirde wa l-wirde khallatha. Wa tawwaali hi gammat wa dayyafathum.

Al-Masiih daawa naas katiiriin

40Wa fi l-makhrib, kulla l-naas al-induhum naadum mardaan kan indah ayyi marad, jaabooh le Isa. Wa hu khatta iidah foog ayyi mardaan wa chafaah.

41Wa chawaatiin marago min naas katiiriin wa aato wa gaalo: «Inta Ibn Allah.» Laakin hu kachcha leehum wa daharaahum ma yihajju achaan humman ya'arfu kadar hu al-Masiih.

42Wa wakit al-wata asbahat, hu marag wa macha fi bakaan ma indah naas. Wa l-naas fattachoooh wa jo leyah wa dawwaro yadharoooh ma yamchi yikhalliihum.

43Laakin hu gaal leehum: «Waajib niballikh bichaarat mamlakat Allah fi hillaal aakhariin kula. Fi chaan da bas Allah rassalaani.»

⁴⁴Wa hu raayikh fi daar al-Yahuudiiya wa gaa'id yibachchir al-naas fi buyuut al-sala.

Luukha 5

Al-Masiih naada Sim'aan wa rufgaanah

¹Wa yoom waahid, Isa gaa'id jamb bahar al-Jaliil. Wa l-naas al-yidooru yasma'o kalaam Allah bigo katiiriin marra waahid lahaddi gaa'idiin ya'asuruuh.

²Wa chaaf maraakib itneen gaa'idiin fi khachum al-bahar. Al-hawwaatiin nazalo minhum le yikhassulu churukkaahum.

³Wa Isa rikib fi markaba waahide wa hi hana Sim'aan. Wa talab min Sim'aan yilizzaha chiyya min khachum al-bahar. Wa ga'ad tihit fi l-markaba wa bada yi'allim al-naas al-gaa'idiin fi khachum al-bahar.

⁴Wa wakit Isa kammal kalaamah, hu hajja le Sim'aan wa gaal: «Waddi al-markaba fi ust al-bahar wa oori naasak yazgulu al-charak fi l-almi le yakurbu huut.»

⁵Wa Sim'aan radda leyah wa gaal: «Ya Sayyidna, ti'ibna tuul al-leel wa ma karabna cheyy. Laakin nazgul al-charak kan inta tidoorah.»

⁶Wa wakit zagalo charakhum, karabo huut katiir bilheen lahaddi l-charak yidoor yingati' min al-tagala.

⁷Wa sawwo ichaara le rufgaanhum al-fi l-markaba al-aakhara achaan yi'aawunuuhum. Wa jo malo al-maraakib al-itneen lahaddi l-maraakib yidooru yakhtusu.

⁸Wa wakit Sim'aan Butrus chaaf al-cheyy al-bigi da, hu sajad giddaam rijileen Isa wa gaal: «Ya Rabb, kiss minni ba'iid! Achaan ana naadum muznib.»

⁹Wa hajja misil da achaan hu wa kulla jamaa'tah fi l-markaba al'ajjabo bilheen min al-huut al-katiir al-karabooh.

¹⁰Wa rufgaanah le Sim'aan, Yaakhuub wa Yuuhanna awlaad Zabadi, kula al'ajjabo ma'aayah. Wa Isa gaal le Sim'aan: «Ma takhaaf. Awwal inta gaa'id takrub al-huut wa laakin min al-yoom takrub al-naas le tijiibhum leyi.»

¹¹Wa min gabbalo maraakibhum fi khachum al-bahar, humman khallo kulla cheyy wa gammo taaba'o Isa.

Al-Masiih chafa naadum indah jidaam

¹²Wa yoom waahid, Isa gaa'id fi hille waahide wa raajil waahid indah jidaam ja leyah. Wa l-raajil da indah jidaam cheen. Wa wakit chaaf Isa, hu sajad giddaamah wa gaal: «Ya sayyidna, kan tidoor tachfiini akiid inta tagdar wa ana nabga taahir.»

¹³Wa Isa madda iidah wa limis al-raajil al-indah jidaam wa gaal: «Nidoor nachfiik. Abga taahir.» Wa tawwaali bigi taahir min al-jidaam.

¹⁴Wa Isa amarah wa gaal leyah: «Ma ti'oori naadum. Amchi wassif nafsak le raajil al-diin wa gaddim dahiye le Allah misil al-nabi Muusa amaraana beeha. Wa misil da, al-naas ya'arfu kadar inta ligiit al-aafe wa bigiit taahir.»

¹⁵Laakin be da, khabarah chattat be ziyaada fi l-naas. Wa naas katiiriin marra waahid laammiin foogah ahaan yidooru yasma'o kalaamah wa hu yachfi amraadhum.

¹⁶Laakin Isa gamma wiheedah misil fi aadtah wa macha fi l-khala ahaan yisalli.

Al-Masiih khafar le l-mukarsah

¹⁷Wa yoom aakhar, Isa gaa'id yi'allim al-naas. Wa fi l-bakaan da, fi naas katiiriin gaa'idiin ma'aayah min tariigat al-Fariiziya wa min al-mu'allimiin fi l-Tawraat. Wa humman jo min ayyi hille al-fi daar al-Jaliil wa l-Yahuudiiya wa min Madiinat al-Khudus. Wa gudrat Allah gaa'ide foogah ahaan yachfi al-mardaaniin.

¹⁸Wa rujaal waahidiin jo wa humman chaayliin naadum mukarsah fi furaachah. Wa dawwaro yadkhulu beyah daakhal wa yukhuttuuh giddaam Isa.

¹⁹Laakin ma irfo kikkeef yidakhkhulu al-naadum da le Isa, be sabab al-naas al-katiiriin al-saddo leehum al-derib. Wa ahaan da, rikbo fi raas al-beet wa gaddooh be foog. Wa dallo al-mukarsah be furaachah fi ust al-naas wa khattooh giddaam Isa.

²⁰Wakit Isa chaaf iimaanhum, hajja le l-raajil al-mukarsah wa gaal: «Ya akhuuyi, zunubak ankhafaro.»

²¹Wa l-ulama wa l-Fariiziya bado yihajju fi guluubhum wa yuguulu: «Haay! Da yaatu al-gaa'id yihajji be kalaam kufur da? Al-insaan ma yagdar yakhfir zunub al-insaan, illa Allah!»

²²Wa Isa irif al-kalaam al-fi guluubhum. Wa radda leehum wa gaal: «Maala tifakkuru fi guluubku?»

²³Weenu al-hayyin nuguulah? Nuguul: «Zunubak ankhafaro», walla nuguul: «Gumm wa ruukh?»

²⁴Wa laakin nidoor inta ta'arfu kadar ana, Ibn al-Insaan, indi sulta fi l-ard ahaan nakhfir le l-naas zunubhum.» Wa gaal le l-mukarsah: «Nuguul leek, gumm! Chiil furaachak wa amchi beetak!»

²⁵Wa tawwaali al-mukarsah gamma giddaamhum wa chaal furaachah al-raagid foogah wa macha beetah. Wa fi l-derib, hu gaa'id yachkur Allah.

²⁶Wa kulluhum al'ajjabo marra waahid wa gammo yachkuru Allah. Wa l-khoof karabaahum wa gaalo: «Al-yoom chifna cheyy ajiib!»

Al-Masiih naada Laawi

²⁷Wa ba'ad da, Isa marag. Wa chaaf naadum waahid usmah Laawi al-yilimm al-daraayib. Wa gaa'id yakhdim fi maktab al-daraayib. Wa Isa gaal leyah: «Ta'aal taabi'ni.»

28 Wa khalaas Laawi khalla kulla cheyy wa gamma taaba'ah.

29 Wa Laawi sawwa leyah aazuuma kabiire fi beetah. Wa fi naas katiiriin al-yilimmu al-daraayib wa naas aakhariin jo wa gaa'idiin yaakulu ma'aayah.

30 Wa l-Fariiziyiin wa ulamaahum harajo talaamiiz Isa wa gaalo: «Maala taakulu wa tacharbo ma'a naas al-daraayib wa l-muznibiin?»

31 Wa Isa radda leehum wa gaal: «Al-naas al-taybiin ma hawjaaniin daktoor, illa l-mardaaniin bas.

32 Ana ma jiit achaan ninaadi al-saalihiin, laakin jiit le ninaadi al-muznibiin le l-tooba.»

Al-Masiih sa'alooh fi l-siyaam

33 Wa gaalo leyah: «Talaamiiz Yahya wa talaamiiz al-Fariiziyiin yusuumu wa yisallu katiir. Laakin talaamiizak inta gaa'idiin yaakulu wa yacharbo.»

34 Wa Isa radda leehum wa gaal: «Kan naas gaa'idiin fi iris wa l-ariis ma'aahum, tidooru humman yusuumu walla?»

35 Wa laakin yoom waahid yaji, al-ariis yichiiluuh minhum wa khalaas fi l-wakit daak, yusuumu.»

36 Wa battaan hu hajja leehum be masal wa gaal: «Ma fi naadum al-yachrut git'e min khalag jadiid achaan yarga' beeha khalag gadiim. Achaan kan yisawwi misil da, hu yitallif al-khalag al-jadiid wa l-git'e al-chaalaaha min al-jadiid ma tiwaafiq ma'a l-gadiim.

37 «Wa ma fi naadum yusubb khamar jadiid fi girbe gadiime. Kan yisawwi misil da, al-khamar al-jadiid yuchugg al-girbe wa l-khamar yidaffiq wa l-girbe tatlaf.

38 Laakin waajib yusubbu khamar jadiid fi girbe jadiide.

39 Wa ba'ad naadum chirib al-khamar al-gadiim hu ma yidoor yachrab al-jadiid, achaan hu yuguul al-khamar al-gadiim bas adiil.»

Luukha 6

Khilaaf fi yoom al-sabt

1 Yoom waahid, Isa raayikh fi ust al-ziraa'a wa da yoom al-sabt. Wa talaamiizah gammo yagta'o ganaadiil al-gameh wa yafurkuuhum fi iideehum wa yaakuluuh.

2 Laakin Fariiziyiin waahidiin gaalo: «Maala intu tisawwu al-khidme al-ma halaala fi yoom al-sabt?»

3 Wa Isa radda leehum wa gaal: «Ma gareetu al-Kitaab walla? Nisiitu al-cheyy al-Dawuud wa jamaa'tah sawwooh wakit al-juu' sawwaahum walla?»

⁴Hu dakhil fi beet Allah wa akal al-khubza al-gaddamooaha al-naas le Allah. Wa da ma halaal le ayyi naadum illa le rujaal al-diin. Wa Dawuud zaatah akal wa anta minha le jamaa'tah kula.»

⁵Wa Isa gaal: «Ibn al-Insaan hu Rabb yoom al-sabt wa ana bas hu.»

⁶Wa fi yoom sabb aakhir, Isa dakhil fi beet al-sala wa gaa'id yi'allim al-naas. Wa fiyah naadum waahid iidah al-zeene mayte gaa'id daakhal.

⁷Wa l-Fariiziyyiin wa l-ulama khatto baalhum le Isa. Yidooru ya'arfu kan hu yachfiih fi yoom al-sabb walla la, ahaan yalga fursa le yukhuttu foogah tuhma.

⁸Laakin hu irif fikirhum. Wa hajja le l-raajil al-iidah mayte wa gaal: «Gumm foog giddaam al-naas.» Wa l-raajil gamma wagaf giddaamhum.

⁹Wa Isa hajja leehum wa gaal: «Nas'alku cheyy waahid. Chunu al-halaal fi yoom al-sabb? Al-kheer walla l-charr? Halaal leena ninajju al-naas walla nahalkuuhum?»

¹⁰Wa Isa allaffat ahaan yichiifhum kulluhum fi uyuunhum. Wa hajja le l-raajil wa gaal: «Midd iidak.» Wa l-raajil maddaaha wa khalaas iidah achchaafat.

¹¹Laakin al-Fariiziyyiin wa l-ulama zi'ilo za'al chadiid. Wa gammo yichchaawaro ambeenaathum fi l-cheyy al-yagdaru yisawwuuh le Isa.

Al-rusul al-atnaachar

¹²Wa fi l-wakit da, Isa marag wa tala' fi hajar ahaan yisalli. Wa tuul al-leel hu gaa'id yisalli le Allah.

¹³Wa wakit al-wata asbahat, hu naada talaamiizah wa azal minhum 12 wa sammaahum rusul.

¹⁴Wa humman Sim'aan al-Isa sammaah Butrus wa Andareeyas akhuuh le Sim'aan wa Yaakhuub wa Yuuhanna wa Filibbus wa Bartulma

¹⁵wa Matta wa Tuuma wa Yaakhuub wileed Halfa wa Sim'aan al-binaaduuh al-Sawri

¹⁶wa Yahuuza wileed Yaakhuub wa Yahuuza al-Iskhariyooti al-ba'adeen yukhuun Isa.

¹⁷Wa hu nazal ma'aahum min al-hajar wa wagaf fi bakaan wasii'. Wa talaamiiz katiiriin gaa'idiin ma'aayah. Wa naas katiiriin marra waahid jo min kulla daar al-Yahuudiya wa min madiinat al-Khudus wa min al-hillaal al-jamb al-bahar gariib le Suur wa Seeda.

¹⁸Wa l-naas dool jo ahaan yasma'o kalaamah wa hu yachfi amraadhum. Wa l-naas al-induhum chawaatiin kula, hu daawaahum.

¹⁹Wa kulla l-naas dawwaro yalmasooh ahaan al-gudra al-tamrug minnah tachfiikum kulluhum.

Ta'liim al-Masiih

²⁰Wa Isa rafa' raasah chaaf talaamiizah wa gaal: «Mabruuk leeku intu al-masaakiin achaan mamlakat Allah hintuku.

²¹Mabruuk leeku intu al-hassa' jii'aaniin achaan ba'adeen tachba'o. Mabruuk leeku intu al-tabku min al-nadaama achaan ba'adeen tadhako min al-farah.

²²Mabruuk leeku intu kan al-naas yakrahooku wa yaabooku wa yi'ayyuruuku wa yitallufu usumku be sababi ana, Ibn al-Insaan.

²³Fi l-yoom daak, anbastu wa nattutu min al-farha achaan nuguul leeku ajurku fi l-sama kabiir bilheen. Ma tanso kadar zamaan juduudhum sawwo nafs al-cheyy le l-anbiya al-faato.

²⁴«Laakin al-azaab yarjaaku intu siyaad al-maal achaan kulla l-raaha al-talgoooha ligiituuha khalaas.

²⁵Wa l-azaab yarjaaku intu al-chab'aaniin achaan ba'adeen tabgo jii'aaniin. Wa l-azaab yarjaaku intu al-gaa'idiin tadhako achaan ba'adeen tabku wa tahzano min al-nadaama.

²⁶Wa l-azaab yarjaaku intu kan kulla l-naas yachkuruuku. Ma tanso kadar zamaan al-naas chakaroom le l-kaddaabiin al-sawwo nufuushum anbiya.»

Al-mahabba al-waajbe

²⁷Wa Isa gaal battaan: «Wa laakin ana nuguul leeku intu al-tasma'o kalaami, hibbu aduuku wa sawwu al-kheer le l-naas al-yakrahooku.

²⁸Wa baaruku al-naas al-yal'anooku wa as'alo Allah be l-kheer fi chaan al-naas al-yita''ubuuku.

²⁹Kan naadum daggaak fi chidgak al-waahide, antiih al-aakhara kula. Wa kan naadum yidoor yichiil jallaabiitak, khalaas khalli yichiil jawwaaniitak kula.

³⁰Anti le ayyi naadum al-yas'al minnak cheyy wa l-naadum al-chaal minnak khumaamak ma tas'alah minnah.

³¹Wa sawwu le l-naas al-cheyy al-intu zaatku tidooru al-naas yisawwuuh leeku.

³²«Wa kan tihibbu al-naas al-yihibbuuku bas, ween al-kheer al-sawweetuuh? Al-muznibiin zaathum yihibbu al-yihibbuuhum.

³³Wa kan intu tisawwu al-kheer le l-naas al-yisawwu leeku al-kheer, ween al-baraka? Al-muznibiin yisawwu nafs al-cheyy.

³⁴Wa kan tidayyunu al-naas al-induku fooghum achaan le yigabbulu leeku gurusku, ween al-kheer al-sawweetuuh? Al-muznibiin zaathum yidayyunu akhwaanhum al-muznibiin al-yagdaru yikaffuuhum.

³⁵«Laakin hibbu udwaanku wa sawwu leehum al-kheer wa dayyunuuhum wa ma tarjo minhum cheyy wa khalaas talgo ajur kabiir. Wa misil da, tabgo iyaal Allah al-Aali. Hu yisawwi zeen le l-naas al-fasliin al-ma yachkuruuh.

³⁶Arhamo al-naas misil abuuku Allah rahiim le l-naas.

³⁷«Ma tihaakumu al-naas achaan Allah ma yihaakimku intu. Ma taj'alo al-naas khaatiyiin achaan Allah ma yaj'alku intu khaatiyiin. Saamuhu al-naas wa Allah yisaamihku.

³⁸Antu le l-naas wa Allah yantiiku. Yantiiku be iid wasii'e fi iideeku wa yukuun wazin adiil wa kiyaala lahaddi yidaffig. Allah yikiil leeku be nafs al-mikyaal al-intu tikiilu beyah le l-naas.»

Masal al-gechchaay wa l-uud

³⁹Wa Isa hajja leehum battaan be masal wa gaal: «Naadum amyaan yagdar yuguud naadum amyaan walla? Kulluhum ma yaga'o fi nugra walla?»

⁴⁰Al-tilmiiz ma akbar min sayyidah laakin wakit allamah kulla cheyy, al-tilmiiz yabga misil sayyidah.

⁴¹Kikkeef tichiif gechchaay fi een akhuuk wa laakin ma tichiif al-uud al-kabiir al-gaa'id fi eenak inta?

⁴²Walla kikkeef tuguul le akhuuk «Khalliini nisill al-gechchaay min eenak» wa inta zaatak ma chift al-uud al-gaa'id fi eenak? Ya munaafikh! Awwal ke sill al-uud al-fi eenak wa misil da tichiif adiil wa khalaas tagdar tisill al-gechchaay al-fi een akhuuk.

⁴³«Ma fi chadara adiile al-talda iyaal fasliin. Wa battaan ma fi chadara fasle al-talda iyaal adiiliin.

⁴⁴Achaan al-naas ya'arfu ayyi chadara min iyaalha. Ma yalgo iyaal jimmeez fi l-chadara al-indaha chook. Wa ma yilaggutu inab min andireesa.

⁴⁵«Al-galib hu misil makhazan. Wa l-naadum al-adiil yudumm kalaam adiil fi galbah wa l-kalaam al-yamrug minnah adiil. Wa l-naadum al-fasil yudumm kalaam fasil fi galbah wa l-kalaam al-yamrug minnah fasil. Achaan al-cheyy al-galib al-naadum malaan beyah, da bas al-yamrug min khachmah wakit yihajji.

Masal al-buyuut al-itneen

⁴⁶«Kikkeef tinaaduuni: «Ya sayyidna, Ya sayyidna» kan ma tisawwu al-cheyy al-nuguulah leeku?»

⁴⁷Ayyi naadum al-yaji leyi wa yasma' kalaami wa yitaabi'ah, ana ni'ooriiku be l-cheyy al-hu yichaabihah.

⁴⁸Hu misil naadum waahid al-bana beet. Awwal nakat fi l-turaab achaan yukhutt asaas al-beet fi l-hajar al-gaa'id tihit. Wa almi al-waadi saal wa darab al-beet wa l-beet ma anhasa achaan hu mabni adiil.

⁴⁹Wa laakin al-naadum al-yasma' kalaami wa ma yitabbigah, hu yabga misil al-naadum al-bana beetah fi l-turaab bala asaas. Wa almi al-waadi darabah wa ajala ke al-beet waga' wa tilif marra waahid.»

Luukha 7

limaan hana kabiir al-askar

- ¹Wa ba'ad Isa gaal kulla l-kalaam da le l-naas, hu macha fi hillit Kafar Naahuum.
- ²Wa fi naadum ajnabi hinaak wa hu kabiir askar al-Roomaaniyiin wa hu indah abid waahid mardaan gariib yumuut. Wa kabiir al-askar yiriidah le abdah bilheen.
- ³Wa wakit simi' khabar hana Isa, hu rassal leyah naas min chuyuukh al-Yahuud ahaan yatulbu minnah yaji yachfi abdah.
- ⁴Wa macho le Isa wa chahadooh bilheen wa gaalo: «Al-ajjabi da, indah hagg tisawwi leyah al-cheyy al-talabah minnak.
- ⁵Achaan hu yihibb cha'abna wa bana leena beet al-sala.»
- ⁶Wa Isa macha ma'aahum. Wa wakit hu garrab le l-beet, al-askari rassal leyah rufgaanah ahaan yihajju leyah. Wa gaalo: «Ya sayyidna, anjamma ma tita''ib nafsak. Ana ma indi hagg le tadhul fi beeti.
- ⁷Achaan da bas, ana zaati khijilt wa ma macheet leek. Wa laakin guul kilme waahide bas wa khaddaami yalga al-aafe.
- ⁸Achaan ana kula indi kabiir min foog leyi al-nitabbig amrah. Wa ana kula mas'uul fi naas al-tihit minni al-yitabbugu amri. Wa kan nuguul le waahid <Amchi>, hu yamchi. Wa kan nuguul le naadum aakhar <Ta'aal>, hu yaji. Wa kan nuguul le abdi <Sawwi ke>, hu yisawwiih.»
- ⁹Wa wakit Isa simi' kalaamah, hu al'ajjab bilheen wa anlafat le l-naas al-jaayiin waraayah wa gaal: «Nuguul leeku ma ligiit naadum waahid min Bani Israa'iil al-indah iimaan chadiid misil iimaan al-naadum da!»
- ¹⁰Wa khalaas wakit al-murassaliin gabbalo fi l-beet, chaafu al-abid ligi al-aafe.

Al-Masiih gawwam sabi mayyit

- ¹¹Wa ba'adeen Isa macha le hille waahide usumha Naayin. Wa talaamiizah ma'aayah wa naas katiiriin maachiin waraayah.
- ¹²Wa wakit garrab le baab al-hille, hu chaaf naadum mayyit wa l-naas maachiin yadfunuuh. Wa l-mayyit hu wileed waahid fi ammah wa hi mara armala. Wa naas katiiriin min al-hille maachiin ma'aaha.
- ¹³Wa wakit al-Rabb Isa chaafaaha, galbah hanna leeha wa gaal: «Ma tabki.»

14Wa macha le l-mayyit wa limis al-barangaal wa l-naas al-chaayliinah wagafu. Wa Isa gaal: «Ya wileedi, nuguul leek gumm!»

15Wa l-mayyit gamma wa hajja. Wa Isa antaah le ammah.

16Wa l-khoof dakhil le kulla l-naas wa humman majjado Allah wa gaalo: «Nabi kabiir ja fi usutna! Allah bayyan gudurtah le cha'abah!»

17Wa fi kulla daar al-Yahuudiiya wa fi kulla l-buldaan al-mujaawiriin, al-naas sim'o khabar hana l-cheyy al-Isa sawwaah.

Su'aal Yahya

18Wa talaamiiz Yahya macho le sayyidhum wa oorooh be kulla cheyy al-Isa gaa'id yisawwiih.

19Wa Yahya naada talaamiiz itneen wa rassalaahum le l-Rabb Isa achaan yuguulu leyah: «Inta bas al-naadum al-yaji walla waajib narjo naadum aakhar battaan?»

20Wa macho le Isa wa gaalo: «Yahya al-Mukhattis rassalaana achaan nas'alook <Inta bas al-naadum al-yaji walla waajib narjo naadum aakhar battaan?>»

21Wa fi l-wakit da bas, Isa chafa naas katiiriin min al-mardaaniin wa l-ta'baaniin wa l-muchootiniin. Wa fattah uyuun amyaaniin katiiriin.

22Wa Isa radda leehum wa gaal: «Amchu wa ooru Yahya be kulla cheyy al-chiftuuh wa simi'tuuh. Al-amyaniin gaa'idiin yichiifu wa l-uruj yuruukhu wa l-induhum jidaam yalgo al-aafe wa l-tarchaaniin yasma'o wa l-maytiin yab'aso wa l-masaakiin gaa'idiin yasma'o al-bichaara.

23Wa mabruuk le l-naadum al-ma yikhalli iimaanah beyi.»

Kalaam al-Masiih fi Yahya

24Wa wakit murassaliin Yahya maachiin, Isa bada yihajji fi Yahya le l-naas al-gaa'idiin ma'aayah wa gaal: «Wakit Yahya gaa'id fi l-kadaade, intu maragtu leyah. Wa dawwartu tichiifu chunu? Dawwartu tichiifu ageegaay bas al-riih tihizzaha walla?»

25Kan ma ke, dawwartu tichiifu chunu? Naadum laabis khulgaan samhiin walla? La. Achaan al-naas al-laabsiin khulgaan samhiin wa l-aaychiin fi bakaan halu gaa'idiin fi gusuur al-muluuk.

26Zeen. Maragtu achaan tichiifu chunu? Achaan tichiifu nabi? Aywa, wa nuguul leeku chiftu naadum akbar min nabi.

27Da bas hu al-be sababah al-Kitaab yuguul: <Daahu nirassil rasuuli giddaamak wa hu yi'addil leek al-derib.>

28Wa nuguul leeku ma fi naadum mawluud min mara akbar min Yahya al-Mukhattis. Wa laakin al-naadum al-sakhayyar fi mamlakat Allah akbar minnah.

29«Wa kulla l-naas sim'o kalaam Yahya wa ma'aahum naas al-jamaarik kula. Wa taabo min zunubhum wa khallo Yahya yikhattishum wa misil da, akkado kadar fikir Allah adiil.

30Wa laakin al-Fariiziyyiin wa ulama al-Tawraat abo ma khallo Yahya yikhattishum. Wa be misil da, ma khiblo al-niye al-Allah indah leehum.

31«Wa nuguul chunu fi l-naas hana l-wakit al-haali da? Bichaabuhu chunu? Humman misil iyaal dugaag laammiin fi l-door wa yinaadu rufgaanhum wa yuguulu:

32«Aniina darabna leeku al-suffaara laakin intu ma li'ibtu. Aniina khanneena khine hana l-moot laakin intu ma bakeetu.»

33Achaan Yahya al-Mukhattis ja leeku wa hu ma yaakul akil wa ma bachrab khamar wa gultu hu muchootin.

34Wa ba'adeen ana, Ibn al-Insaan, jiiit leeku wa ana naakul wa nachrab wa tuguulu: «Hu akkaal wa sakkaari wa bigi rafiig le naas al-jamaarik wa l-muznibiin.»

35Laakin hikmat Allah al-sahiihe tinchaaf fi amal kulla l-naas al-yitaabu'uuha.»

Al-muznibe wa l-Fariizi

36Wa naadum waahid min al-Fariiziyyiin azam Isa yaakul ma'aayah. Wa Isa dakhal fi beet al-Fariizi wa antaka.

37Wa fi mara waahide muznibe ma'ruufa fi l-hille. Wa wakit hi sim'at kadar Isa azamoooh fi beet al-Fariizi, hi gammat chaalat maa'uun hana hajar malaan itir wa machat leyah.

38Wa wagafat wara Isa jamb rijileenah. Wa hi gaa'ide tabki wa badat tibill rijileenah be dumuu'ha wa tuguchchuhum be cha'arha. Wa gaa'ide tihibb rijileenah wa tamsah fooghum al-itir.

39Wa l-Fariizi al-azamah fi beetah chaaf al-cheyy al-hi gaa'ide tisawwiih wa fi galbah gaal: Kan sahiih al-naadum da nabi, akiid hu ya'arif al-mara al-gaa'ide tilammisah di yaati wa ya'arif haalha al-cheene achaaan hi muznibe.

40Wa Isa radda leyah wa gaal: «Ya Sim'aan. Nidoor nuguul leek kalaam waahid.» Wa l-Fariizi radda leyah wa gaal: «Na'am, ya mu'allim. Alfaddal. Hajji!»

41Wa Isa gaal: «Yoom min al-ayyaam, fi naadum waahid al-yidayyin al-naas wa indah deen foog naaseen. Wa l-waahid deenah 500 diinaar wa l-taani deenah 50 diinaar.

42Ma gidro yikaffuuh leyah. Wa khalaas hu saamahaahum marra waahid. Wa nas'alak yaatu min al-naaseen dool yihibbah be ziyaada?»

⁴³Wa Sim'aan radda leyah wa gaal: «Fi fikri ana, nuguul al-naadum al-saamaho leyah al-deen al-katiir yihibbah be ziyaada.» Wa Isa gaal: «Fikrak sahih.»

⁴⁴Wa Isa anlafat le l-mara wa hajja le Sim'aan wa gaal: «Al-mara di chiftaha walla? Ana dakhalt fi beetak wa inta ma anteetni almi achaan nikhassil rijileeni laakin hi ballat rijileeni be dumuu'ha wa gachchathum be cha'arha.

⁴⁵Wa inta ma sallamtini be hubb wa laakin min ana dakhalt fi beetak hi gaa'ide tihibb rijileeni.

⁴⁶Wa inta ma anteetni dihin achaan namsah beyah raasi laakin hi masahat itir fi rijileeni.

⁴⁷Wa nuguul leek, da yiwassif kadar zunuubha al-katiiriin saamahoohum leeha. Wa achaan da, hi tihibb katiir. Laakin al-naadum al-saamaho leyah chiyya, yihibb chiyya.»

⁴⁸Wa Isa gaal leeha: «Akiid zunuubki ankhafaro.»

⁴⁹Wa l-naas al-gaa'idiin yaakulu ma'aayah gammo yuguulu ambeenaathum: «Haay! Da yaatu al-yisaamih al-muznibiin?»

⁵⁰Wa Isa hajja le l-mara battaan wa gaal: «Be sabab iimaanki nijiti. Amchi be salaam.»

Luukha 8

Al-awiin al-taaba'an al-Masiih

¹Wa ba'ad da, Isa gamma yuruukh fi l-mudun wa l-hillaal. Wa gaa'id yiballikh le l-naas be bicharat mamlakat Allah. Wa l-rusul al-atnaachar maachiin ma'aayah.

²Wa ma'aayah fi awiin al-Isa chafaahin. Waahidaat awwal mardaanaat wa waahidaat awwal muchootinaat misil Mariyam al-Magdaliye al-tarad minha sab'a chawaatiin

³wa Jaana marit Khuuza wakiil hana Hiruudus al-muhaafiz wa Suuzaana wa awiin aakharaat katiiraat. Wa l-awiin deel gaa'idaat yisaa'idan jamaa'at Isa be maalhin halaalhin.

Masal al-harraati al-yiteerib

⁴Wa naas katiiriin marra waahid jaayiin leyah min ayyi hille wa Isa hajja leehum be masal wa gaal:

⁵«Yoom min al-ayyaam, fi harraati waahid marag macha fi l-zere' achaan yiteerib. Wa wakit hu gaa'id yichattit teeraabah, teeraab waahid waga' fi l-derib. Wa l-naas fajjakhooch wa tuyuur al-sama jo akalooch.

⁶Wa teeraab aakhar waga' fi bakaan hajar wa l-bizre yibsath achaan ma ligat almi.

⁷Wa teeraab aakhar waga' fi ust al-chook wa l-bizre gammat sawa ma'a l-chook wa l-chook khanagaaha.

⁸Wa teeraab aakhar waga' fi turaab adiil wa l-bizre gammat wa wildat iyaal katiir. Wa kulli ganduul indah 100 habba.» Wa wakit gaal al-kalaam da khalaas, hu naada al-jamaa'a wa gaal: «Ayyi naadum al-indah adaan le l-sama', khalli yasma'!»

⁹Wa talaamiizah sa'alooh min ma'ana hana l-masal da.

¹⁰Wa Isa gaal: «Allah antaaku ma'rafat sirr mamlakat Allah laakin nihajji le l-naas al-aakhariin be amsaal. Wa be misil da, induhum uyuun wa laakin ma yichiifu wa yasma'o al-kalaam wa laakin ma yafhamooh.

¹¹«Wa nifassir leeku al-masal. Al-teeraab yimassil kalaam Allah.

¹²Wa l-teeraab al-waga' fi l-derib yimassil al-naas al-yasma'o kalaam Allah laakin Ibliis yaji yichiilah min guluubhum achaan ma yi'aamunu wa yanjo.

¹³Wa l-teeraab al-waga' fi bakaan hajar yimassil al-naas al-yasma'o al-kalaam wa yakhbalooch be farha laakin yi'aamunu le wakit chiyya bas. Wa humman misil bizrit al-gameh al-ma indaha uruug. Wa fi wakit al-tajriba yikhallu derib Allah.

¹⁴Wa l-teeraab al-waga' fi ust al-chook yimassil al-naas al-yasma'o kalaam Allah wa laakin machaakil al-dunya wa reedithum le l-maal wa chahwaat al-haya yaktulu kalaam Allah al-fi guluubhum. Wa be da, kalaam Allah ma yijiib natiija.

¹⁵Wa l-teeraab al-waga' fi l-turaab al-adiil yimassil al-naas al-yasma'o kalaam Allah wa yakurbuuh be hagg wa galib adiil. Wa yasburu wa yijiibu natiija adiile.

¹⁶«Wa ma fi naadum yi'oogid faanuus wa yikhattihi be maa'uun wa la yukhuttah tihit al-sariir. Wa laakin yukhuttah fi bakaan foog achaan al-naas al-yadkhulu fi l-beet yichiifu al-deyy.

¹⁷Achaan ma fi cheyy mulabbad al-ba'adeen ma yinchaaf. Wa ma fi ayyi sirr al-ma yin'arif wa ba'adeen yinkachif.

¹⁸Achaan da, khuttu baalku wa asma'o adiil. Achaan yantu al-naadum al-indah. Wa laakin al-naadum al-ma indah, al-chiyya al-hu indah kula, yichiiluuh minnah.»

Amm al-Masiih wa akhwaanah

¹⁹Wa amm Isa wa akhwaanah jo leyah. Dawwaro yichiifuuh laakin ma gidro yigarrubu leyah achaan katarat al-naas saddat leehum al-derib.

²⁰Wa l-naas oorooh wa gaalo: «Ammak wa akhwaanak gaa'idiin barra wa yidooru yichiifuuk.»

²¹Wa hu radda leehum wa gaal: «Al-naas al-yasma'o kalaam Allah wa yitabbuguuh, humman bas ammi wa akhwaani.»

Al-Masiih waggaf al-riih al-chadiide

22Wa yoom waahid, Isa hajja le talaamiizah wa gaal: «Ta'aalu nagta'o al-bahar.» Wa rikib fi markaba ma'a talaamiizah wa macho.

23Wa wakit maachiin, Isa naam fi l-markaba. Wa be khafla, riih chadiide marra waahid saagat fi l-bahar wa gawwamat al-challaal. Wa l-markaba gaa'ide tinmali almi wa humman fi khatar.

24Wa l-talaamiiz macho le Isa wa gawwamooh min al-noom wa gaalo: «Ya sayyidna! Ya sayyidna! Aniina mutna!» Wa Isa gamma wa kachcha le l-riih wa l-challaal al-chadiid. Wa khalaas, al-riih wa l-challaal wagafo. Wa l-wata bigat haadiye.

25Wa hajja leehum wa gaal: «Ween iimaanku?» Wa humman khaafo khoof chadiid wa al'ajjabo marra waahid wa gaalo ambeenaathum: «Al-naadum da yaatu? Hu amar al-riih wa l-almi wa humman sim'o kalaamah!»

Isa wa l-muchootin

26Wa khalaas, gata'o al-bahar wa wassalo fi balad al-Garaasiyiin al-gaa'ide mugaabile daar al-Jaliil.

27Wa wakit Isa nazal min al-markaba, naadum waahid muchootin min al-hille ja laagaah. Wa min mudda tawiile hu ma laabis khalag wa la saakin fi beet. Hu saakin fi l-khubuur.

28Wa hu chaaf Isa wa aat wa sajad giddaamah. Wa be hiss aali hu gaal: «Ya Isa Ibn Allah al-Aali! Inta tidoor minni chunu? Nachhadak ma ti'azzibni.»

29Wa gaal al-kalaam da achaan awwal Isa amar al-cheetaan al-gaa'id foogah le yamrug minnah. Wa l-naadum da, marra katiir al-cheetaan yugumm leyah. Wa awwal rabatooh wa janzarooch laakin hu gata' ayyi rubaat. Wa l-cheetaan saagah fi l-khala.

30Wa Isa sa'alah wa gaal: «Usmak yaatu?» Wa hu gaal: «Ana usmi Deech». Wa hu gaal deech achaan chawaatiin katiiriin dakhalo foogah.

31Wa l-chawaatiin chahado Isa achaan ma yirassilhum fi bakaan al-azaab.

32Wa fi taraf al-hajar, khanaaziir katiiriin gaa'idiin yasraho. Wa l-chawaatiin chahado Isa achaan yikhalliium yadkhulu fi l-khanaaziir dool. Wa hu antaahum izin.

33Wa l-chawaatiin marago min al-naadum da wa dakhalo fi l-khanaaziir. Wa l-khanaaziir kulluhum jaro min taraf al-hajar wa waga'o fi l-bahar wa khalaas, almi akalaahum.

34Wa wakit ru'yaan al-khanaaziir chaaf al-cheyy al-bigi da, gammo arrado wa macho khabbaro beyah kulla l-naas al-fi l-hille wa fi l-furgaan.

35 Wa be l-khabar da, al-naas marago min al-hille achaan yichiifu al-cheyy al-bigi. Wa jo le Isa wa chaafo al-naadum al-marago minnah al-chawaatiin. Wa hu gaa'id tihit yasma' kalaam Isa, laabis khulgaan wa aglah foogah. Wa khaafo marra waahid.

36 Wa l-naas al-chaafo al-cheyy da, khabbaro al-naas al-aakhariin be kikkeef al-naadum al-awwal muchootin ligi al-aafe.

37 Wa kulla l-naas hana balad al-Garaasiyiin chahado Isa le yiba''id minhum achaan humman khaayfiin khoof chadiid. Wa khalaas, hu rikib fi l-markaba le yigabbil daar al-Jaliil.

38 Wa gubbaal Isa ma yamchi, al-naadum al-marago minnah al-chawaatiin chahad Isa achaan yamchi ma'aayah. Laakin Isa rassalah fi hillitah wa gaal:

39 «Gabbil beetak wa oori naasak be kulla cheyy al-Allah sawwaah leek. Wa khalaas, gamma macha wa ballakh kulla naas hillitah be kulla cheyy al-Isa sawwaah leyah.»

Bineeyit Jaayrus wa l-mara

40 Wa Isa gabbal fi daar al-Jaliil wa kulla l-naas gaa'idiin yarjoooh wa laagooh be farah.

41 Wa naadum waahid usmah Jaayrus ja wa hu mas'uul fi beet al-sala. Wa hu sajad giddaam Isa wa chahadah le yaji fi beetah

42 achaan indah bineeye waahide bas wa umurha misil 12 sana wa hi gariib tumuut. Wa Isa gamma wa macha ma'aayah. Wa fi naas katiiriin fi l-derib lahaddi gaa'idiin ya'asuruuh.

43 Wa fi ust al-naas fi mara ta'baane. Wa min 12 sana, dammaha gaa'id yidaffig minha. Wa dafa'at kulla maalha le l-dakaatiir wa laakin ma fi naadum gidir yidaawiiha.

44 Wa hi garrabat le Isa min wara wa maddat iidha wa limsat taraf khalagah. Wa tawwaali dammaha wagaf.

45 Wa Isa gaal: «Yaatu limisni?» Wa kulla l-naas nakaro. Wa Butrus gaal: «Sayyidna, fi naas katiiriin muhawwigiinak wa gaa'idiin ya'asuruuk.»

46 Wa Isa gaal: «Naadum waahid limisni. Haseet fi gudra maragat minni.»

47 Wa khalaas, al-mara irfat kadar hi ma tagdar tilabbid nafisha wa jaat le Isa wa gaa'ide tarjif min al-khoof. Wa sajadat giddaamah wa oorah Isa giddaam kulla l-naas be sabab lammisiinha. Wa ooratah be kikkeef hi ligat al-aafe tawwaali.

48 Wa Isa gaal leha: «Ya bineeyti, iimaanki beyi najjaaki. Amchi be salaam.»

49 Wa wakit hu gaa'id yihajji leha, naadum waahid ja min beet al-mas'uul hana beet al-sala wa gaal: «Bineeytak maatat khalaas. Khalli al-mu'allim yinjamma.»

⁵⁰Wa laakin wakít Isa simi' al-kalaam da, hajja le l-mas'uul wa gaal: «Ma takhaaf. Aamin beyi bas wa hi tanja.»

⁵¹Wa wakít Isa wisil fi beet al-mas'uul, hu ma khalla ayyi naadum yadkhul ma'aayah daakhal illa Butrus wa Yuuhanna wa Yaakhuub wa abu al-bineeye wa ammaha.

⁵²Wa fi l-beet, kulla l-naas gaa'idiin yabku haznaaniin leeha. Wa Isa gaal leehum: «Ma tabku! Hi ma maatat. Hi naayme bas.»

⁵³Wa dihko leyah be chamaate achaan irfo hi mayte.

⁵⁴Laakin hu karab iidha wa hajja leeha be hiss aali wa gaal: «Ya bitti, gummi!»

⁵⁵Wa ruuhha gabbalat leeha wa ajala ke hi gammat. Wa Isa amaraahum achaan yantuuha akil.

⁵⁶Wa waaldeenha al'ajjabo. Wa Isa amaraahum achaan ma yi'ooru naadum be l-cheyy al-bigi.

Luukha 9

Khidmit al-rusul al-atnaachar

¹Wa Isa naada talaamiizah al-atnaachar wa antaahum sulta wa gudra achaan yaturdu ayyi cheetaan wa yachfu al-mardaaniin.

²Wa rassalaahum le yibachchuru al-naas be mamlakat Allah wa yachfu al-mardaaniin.

³Wa gaal leehum: «Ma tichiilu ma'aaku cheyy le l-safar wa la asa wa la mukhla wa la akil wa la gurus. Wa ma tichiilu ma'aaku khulgaan hana khiyaar.

⁴Wa ayyi beet al-tidallu foogah, agoodu foogah lahaddi tamurgu min al-hille.

⁵Wa ayyi bakaan al-ma yakhbalooku foogah, amurgu minnah wa hittu al-ajaaj min rijleeku wa da yabga leeku chahaada.»

⁶Wa khalaas, humman gammo yuruukhu fi kulla l-hillaal wa yiballukhu al-bichaara fi ayyi bakaan wa yachfu al-mardaaniin.

Barjaal afkaar Hiruudus

⁷Wa Hiruudus muhaafiz daar al-Jaliil simi' khabar hana kulla cheyy al-Isa gaa'id yisawwiih wa hu al'ajjab bilheen. Achaan naas waahidiin gaa'idiin yuguulu Yahya ba'as min ust al-maytiin.

⁸Wa aakhariin gaa'idiin yuguulu al-nabi Iliyaas baan wa aakhariin battaan yuguulu naadum min anbiya al-zamaan ba'as.

⁹Wa Hiruudus gaal: «Yahya da, ana gata't raasah. Wa laakin da yaatu al-ana nasma' minnah khabar misil da?» Wa hu dawwar yichiif Isa.

Al-Masiih anta akil le 5 000 naas

10 Wa l-rusul gabbalo le Isa wa khabbarooh be kulla cheyy al-sawwooh. Wa hu chaalaahum ma'aayah. Wa Isa wa talaamiizah gammo macho wiheedhum fi hillit Beet Seeda.

11 Wa naas katiiriin sim'o al-khabar wa macho waraayah. Wa hu laagaahum adiil wa hajja leehum be mamlakat Allah wa chafa ayyi naadum al-yidoor hu yachfiih.

12 Wa l-makhib garrabat wa l-rusul al-atnaachar jo leyah wa gaalo: «Khalli al-naas yamchu fi l-hillaal wa l-furgaan al-mujaawiriin le yalgo bakaan yarugdu foogah wa yalgo akil. Achaan al-bakaan al-aniina gaa'idiin foogah da khala.»

13 Laakin Isa radda leehum wa gaal: «La. Intu bas antuuhum akil.» Wa humman gaalo leyah: «Indina khamisa khubza wa huut itneen bas. Battaan inta tidoor aniina namchu nachru akil le kulla l-naas dool walla?»

14 Wa fi ma'aahum gariib 5 000 rujaal. Wa Isa gaal le talaamiizah: «Ga''uduuhum khamsiin khamsiin.»

15 Wa humman ga''ado al-naas misil hu gaalah leehum.

16 Wa Isa chaal al-khubza al-khamisa wa l-huut al-itneen. Wa rafa' raasah ale l-sama wa chakar Allah. Wa kassar al-khubza wa l-huut wa antaahum le talaamiizah achaaan yigassumuuhum le l-naas.

17 Wa kulla l-naas akalo lahaddi chib'o. Wa khalaas al-talaamiiz lammo al-akil al-faddal wa malo beyah 12 guffa.

Butrus chahad le Isa

18 Wa yoom waahid, Isa gaa'id yisalli wiheedah. Wa talaamiizah ma'aayah. Wa Isa sa'alaahum wa gaal: «Al-naas gaa'idiin yuguulu ana yaatu?»

19 Wa raddo leyah wa gaalo: «Naas waahidiin yuguulu inta Yahya al-Mukhattis. Wa naas aakhariin yuguulu inta al-nabi Iliyaas wa naas aakhariin battaan yuguulu kadar inta naadum waahid min al-anbiya al-faato wa ba'ast min ust al-maytiin.»

20 Wa battaan sa'alaahum wa gaal: «Wa laakin intu, tuguulu chunu? Tuguulu ana yaatu?» Wa Butrus radda leyah wa gaal: «Inta al-Masiih al-Allah rassalah.»

21 Laakin Isa amaraahum wa hazzaraahum be tahziir chadiid achaaan ma yi'ooru beyah ayyi naadum.

22 Wa gaal: «Akiid, Ibn al-Insaan yat'ab ta'ab chadiid. Al-chuyuukh wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama yaabooh. Wa Ibn al-Insaan yaktuluuh wa Allah yab'asah min ust al-maytiin fi l-yoom al-taalit.»

23 Wa Isa gaal leehum kulluhum: «Kan ayyi naadum yidoor yitaabi'ni, khalli yichiif nafsah rakhiise leyah wa yilhammal ta'ab al-saliib kulla yoom wa yitaabi'ni le l-moot.

24Wa ayyi naadum al-yidoor yinajji nafsah, yiwaddirha. Laakin ayyi naadum al-yiwaddir nafsah fi chaani ana, hu da yanja.

25Chunu al-faayde kan naadum ribih kulla l-maal al-fi l-dunya wa laakin waddar nafsah aw hilik?

26Wa ayyi naadum al-yankurni be sabab al-eeb al-yalga min al-naas, ana Ibn al-Insaan nankurah wakit nigabbil be gudurti al-majiide wa be gudra al-majiide hana abuuyi Allah wa malaa'ikatah al-mukhaddasiin.

27Wa nuguul leeku al-hagg, fi naas waahidiin al-gaa'idiin hini ma yumuutu gubbaal ma yichiifu mamlakat Allah.»

Al-Masiih fi nuur al-majd

28Wa ba'ad gariib tamaane yoom min Isa gaal al-kalaam da, hu tala' fi raas hajar achaan yisalli. Wa chaal ma'aayah Butrus wa Yuuhanna wa Yaakhuub.

29Wa wakit hu gaa'id yisalli, wihah alkhayyar giddaamhum wa khalagah bigi abyad karr misil nuur chadiid.

30Wa daahu! Naaseen baano wa bado yihajju ma'aayah wa humman al-nabi Muusa wa l-nabi Iliyaas.

31Wa baano fi nuur majiid wa gaa'idiin yihajju leyah be marigiinah min al-dunya al-yitimm fi Madiinat al-Khudus.

32Wa awwal Butrus wa rufgaanah, al-noom chaalaahum laakin gammo min al-noom wa chaafu Isa fi nuur majiid wa l-rujaal al-itneen al-waagfiin ma'aayah.

33Wa wakit al-rujaal al-itneen dool dawwaro yinfargu min Isa, Butrus hajja leyah wa gaal: «Sayyidna, bigi leena sameh kadar aniina gaa'idiin hini. Khalliina nisawwu lagaadiib talaata, waahide leek wa waahide le Muusa wa waahide le Iliyaas.» Wa hajja wa ma fakkar fi kalaamah.

34Wa wakit gaa'id yihajji al-kalaam da, sahaabaay waahide jaat khattathum. Wa humman khaafu bilheen.

35Wa hiss min lubb al-sahaabaay ansama' wa gaal: «Da bas Ibni wa ana azaltah. Asma'o kalaamah.»

36Wa wakit al-hiss da kammal khalaas, chaafu Isa gaa'id wiheedah. Wa talaamiizah ga'ado saakit. Wa fi l-wakit daak, ma ooro naadum be l-cheyy al-chaafuoh.

Al-wileed al-indah amfitfit

37Wa ambaakir, dallo min al-hajar wa naas katiiriin laagoohum.

38Wa naadum waahid fi ust al-naas aat le Isa wa gaal: «Ya sayyidna! Nachhadak achaan taji tichiif wileedi. Hu wileedi al-wahiid. Aakhar ma indi.

39Wa fi cheetaan waahid al-daayman yakurbah. Ajala ke yaji foogah wa l-wileed yasrakh wa amfitfit tarmiiah lahaddi rikhwe tamrug min khachmah. Al-cheetaan ma yikhalliiah, illa yita'ibah chadiid wa gaa'id yi'azzibah bilheen.

40Wa ana chahadt talaamiizak achaan yaturdu minnah al-cheetaan wa laakin humman ma gidro.»

41Wa Isa gaal: «Ya l-naas al-uwuj wa ma induku iimaan! Lahaddi mata nagood ma'aaku wa nilhammalku? Jiib wileedak hini!»

42Wa wakit al-wileed gaa'id yigarrub le Isa, al-cheetaan ramaah tihit wa sawwa leyah amfitfit. Laakin Isa kachcha le l-cheetaan wa chafa al-wileed wa gabbalah le abuu.

43Wa kulla l-naas al'ajjabo bilheen le gudrat Allah al-majiide. Wa laakin wakit kulla l-naas gaa'idiin yihajju be kulla l-ajaayib al-Isa gaa'id yisawwiikum, hu hajja le talaamiizah

44wa gaal: «Asma'o kalaami wa akurbuu fi guluubku. Ba'ad chiyya, Allah yisallim Ibn al-Insaan le l-naas.»

45Laakin ma fihmo kalaamah. Ma'ana kalaamah mulabbad leehum lahaddi ma irfooh. Wa ma sa'aloo minnah achaan humman khaayfiin.

Al-sakhayyar bas al-kabiir

46Wa talaamiiz Isa bado yilkhaalato ambeenaathum fi yaatu minhum al-yabga kabiir.

47Wa Isa irif fikir guluubhum wa jaab leehum wileed sakhayyar wa waggafah fi jambah.

48Wa gaal leehum: «Al-naadum al-yakhalni al-wileed da be usmi, hu yakhalni ana. Wa l-yakhalni yakhalni al-rassalaani. Achaan al-naadum al-sakhayyar minku kulluku, hu bas al-kabiir.»

49Wa Yuuhanna radda leyah wa gaal: «Sayyidna, chifna naadum waahid al-gaa'id yatrud al-chawaatiin be usmak. Wa dawwarna nadharoo achaan hu ma gaa'id yitaabi'ak ma'aana.»

50Wa Isa gaal: «Ma tadharoo. Achaan al-naadum al-ma yidaawisku hu yisaa'idku.»

Al-hille al-Saamiriye

51Wa l-wakit al-yinrafi' foogah Isa fi l-sama garrab. Wa achaan da, hu kharrar wa chaal niye le yiwajjih ale Madiinat al-Khudus.

52Wa rassal murassaliin giddaamah achaan yijahhuzu leyah kulla cheyy. Wa dakhalo fi hille waahide wa hi hille hana Saamiriye.

53Laakin naasha aboo le Isa achaan hu muwajjih ale Madiinat al-Khudus.

⁵⁴Wakit talaamiizah Yaakhuub wa Yuuhanna chaafu kadar al-naas dool abooh le Isa, humman gaalo: «Ya sayyidna, ninaadu naar tanzil min al-sama taakulhum walla?»

⁵⁵Laakin Isa anlafat leehum wa harajaahum.

⁵⁶Wa macho fi hille aakhara.

Al-churuut le l-yitaabu'uuh

⁵⁷Wa wakit Isa wa jamaa'tah maachiin fi l-derib, naadum waahid ja hajja leyah wa gaal: «Nitaabi'ak fi ayyi bakaan al-tamchi foogah.»

⁵⁸Wa Isa radda leyah wa gaal: «Al-ba'achoom indah nugra wa l-teer indah uchch wa laakin Ibn al-Insaan ma indah bakaan yargud foogah.»

⁵⁹Wa Isa naada naadum aakhar wa gaal: «Ta'aal taabi'ni.» Laakin al-naadum radda leyah wa gaal: «Sayyidna, antiini izin achaan nadfin abuuyi gubbaal ma nitaabi'ak.»

⁶⁰Wa Isa radda leyah wa gaal: «Khalli al-maytiin yadfunu maytiinhu. Laakin inta da, amchi ballikh bichaarat mamlakat Allah.»

⁶¹Wa battaan naadum aakhar gaal: «Ya l-sayyid, ana nidoor nitaabi'ak. Laakin awwal ke antiini izin achaan nigabbil fi beeti nisallim ahali.»

⁶²Wa Isa gaal leyah: «Kan naadum bada yakhdum be l-harraata wa yichiif waraayah, hu ma jaahiz le mamlakat Allah.»

Luukha 10

Al-talaamiiz al-sab'iin wa tineen

¹Wa ba'adeen al-Rabb Isa azal min talaamiizah sab'iin wa tineen naadum wa rassalaahum itneen itneen giddaamah fi ayyi bakaan al-hu yidoor yamchi leyah.

²Wa gaal leehum: «Al-naas misil zere' kabiir wa khallitah nijdat khalaas wa laakin al-yakhdumu foogah chiyya. Achaan da, as'alo siid al-zere' achaan yirassil khaddaamiinah yilimmu khallitah.

³Wa khalaas amchu. Nirassilku fi usuthum wa tabgo misil sukhlaan fi ust al-maraaf'iin.

⁴Wa fi l-derib, ma tichiilu juzlaan wa la mukhla wa la na'aal. Ma tagiifu le tisallumu ayyi naadum fi l-derib.

⁵«Wa gubbaal ma tadhulu fi ayyi beet, guulu: «Khalli al-salaam yaji fi l-beet da»

⁶Wa kan naadum al-yiriid al-salaam gaa'id foogah, salaamku yagood foogah. Laakin kan ma fi naadum al-yiriid al-salaam, khallu salaamku yigabbil leeku.

⁷Wa agoodu fi beet waahid wa ma tamchu beet aakhar. Aakulu wa acharbo ayyi cheyy al-yidayyufuuku beyah achaan ujrāt al-naadum al-yakhdīm waajbe leyah. Ma tihawwulu min beet le beet fi hille waahide.

⁸«Wa kan tadkhulu fi ayyi hille wa naasha yakhbalooku, aakulu al-akil al-yidayyufuuku beyah

⁹wa achfu al-mardaaniin al-gaa’idiin foogha. Wa guulu leehum: «Mamlakat Allah garrabat leeku»

¹⁰Wa laakin kan tadkhulu fi hille wa naasha ma yakhbalooku, amchu fi chawaari’ha wa guulu:

¹¹«Ajaaj hillitku al-mulassag fi rijleena kula, nihittuuh minnina wa di chahaaditna foogku. Laakin a’arfu adiil kadar mamlakat Allah garrabat.»

¹²Nuguul leeku al-azaab al-yaji foog naas al-hille di fi yoom al-Hisaab yabga ziyaada min al-azaab al-yaji foog naas hillit Saduum.»

Al-hillaal al-ma taabo

¹³«Al-azaab yarjaaki, ya hillit Kuuraziin. Al-azaab yarjaaki, ya hillit Beet Seeda. Kan awwal naadum sawwa al-ajaayib dool fi mudun al-kuffaar Suur wa Seeda, naashum yutuubu min zunuubhum min zamaan wa yalbaso khulgaan al-hizin wa yagoodu fi rumaad wa yutuubu.

¹⁴Aywa, al-azaab al-yaji foog naasku fi yoom al-Hisaab yabga ziyaada min al-azaab al-yaji foog naas Suur wa Seeda.

¹⁵Wa inti hillit Kafar Naahuum, fi fikirki tarfa’e raaski lahaddi l-sama walla? Be l-aks, tinrami fi l-haawiye!»

¹⁶Wa Isa gaal le l-talaamiiz: «Ayyi naadum al-simi’ kalaamku, simi’ kalaami. Wa l-abaaku, abaani. Wa l-abaani, aba Allah al-rassalaani.»

Farah al-talaamiiz al-sab’iin wa tineen

¹⁷Wa l-talaamiiz al-sab’iin wa tineen al-Isa rassalaahum gabbalo leyah farhaaniin bilheen. Wa gaalo: «Ya sayyidna! Al-chawaatiin zaathum yasma’o kalaamna kan amarnaahum be usmak inta.»

¹⁸Wa Isa gaal leehum: «Aywa, wakıt intu gaa’idiin fi l-khidme di, ana chift Ibliis waga’ ajala misil soot yaga’ min al-sama.

¹⁹Ana anteetku gudra achaan tifajjukhu al-dabiib wa l-agaarib. Wa anteetku gudra lahaddi tinnasru fi kulla gudrat Ibliis al-adu. Ma fi cheyy al-yita’ibku.

²⁰Sahiieh, al-chawaatiin sim’o kalaamku laakin ma tafraho be l-kalaam da. Akheer tafraho kadar Allah sajjal asaameeku fi kitaabah fi l-sama.»

Farah al-Masiih

21 Wa fi l-wakit da, Isa malaan be l-Ruuh al-Khudduus wa farhaan bilheen wa gaal: «Chukran, ya abuuyi Rabb al-samaawaat wa l-ard, achaan inta labbadt kalaamak da min al-hakiimiin wa min al-ulama wa wassaftah le l-naas al-juhhaal marra waahid. Aywa, ya abuuyi, achaan da bas al-cheyy al-inta raadi beyah.

22 Abuuyi Allah wakkalaani be kulla cheyy. Ma fi naadum al-ya'arif Ibn Allah. Illa abuuah ya'arfah. Wa ma fi naadum al-ya'arif Allah illa Ibn Allah wa l-naadum al-Ibn Allah yidoor yiwassif leyah abuuah.»

23 Wa anlafat le talaamiizah wa hajja leehum wiheedhum wa gaal: «Mabruuk leeku fi chaan al-cheyy al-intu tichiifuuh.

24 Achaan nuguul leeku naas katiiriin min al-anbiya wa l-muluuk dawwaro bilheen yichiifu al-cheyy al-intu gaa'idiin tichiifuuh, laakin ma chaafuuh. Wa dawwaro yasma'o al-kalaam al-intu gaa'idiin tasma'oooh wa ma sim'oooh.»

Masal al-Saamiri al-zeen

25 Wa naadum waahid aalim fi l-Tawraat gamma achaan yijarrib Isa wa gaal: «Ya l-mu'allim, chunu al-cheyy al-waajib nisawwiin le nawris al-haya al-abadiye?»

26 Wa Isa gaal leyah: «Chunu al-maktuub fi l-Tawraat? Gareet foogah chunu?»

27 Wa l-aalim radda leyah wa gaal: «Al-Kitaab yuguul: <Waajib tihibb Allah Rabbak be kulla galbak wa be kulla nafsak wa be kulla gudurtak wa be kulla fikrak> wa battaan: <Hibb akhuuk misil tihibb nafsak.>»

28 Wa Isa gaal: «Kalaamak sahiih. Sawwi misil gultah wa talga al-haya.»

29 Wa laakin al-aalim dawwar yiwassif kadar hu indah hagg wa gaal leyah: «Yaatu min al-naas akhuuyi?»

30 Wa Isa radda leyah wa gaal: «Yoom min al-ayyaam, fi naadum waahid maachi min Madiinat al-Khudus le hillit Ariiha. Wa tawwaali, rabbaatiin al-duruub gammo hajamoooh. Daggooh wa sallabooh wa faato. Wa khallooh majruuh ambeen al-haya wa l-moot.

31 «Wa ba'adeen fi naadum waahid maachi fi l-derib da wa hu raajil diin. Wa wakit hu chaaf al-naadum al-ta'baan, hu baaraah wa faat gidzaam.

32 Wa naadum aakhar ja wa hu min al-Laawiyiin al-yakhdumu fi beet Allah. Hu ja fi l-bakaan da wa chaaf al-ta'baan wa hu kula baaraah wa faat gidzaam.

33 «Laakin musaafir waahid ja fi l-bakaan al-naadum gaa'id foogah da wa hu min al-Saamiriyyiin. Wa l-ajjabi da chaafah wa hanna foogah.

34 Wa macha leyah wa sabba dihin wa khamar fi awaawiirah wa rabataahum wa rakkabah fi humarah. Wa waddaah fi beet hana diifan wa rayyasah.

³⁵Wa ambaakir, hu marag gurus min juzlaanah wa antaah le siid al-beet wa gaal leyah: «Rayyisah wa kan khisirt ziyaada, nantiik wakıt nigabbil leek.»»

³⁶Wa Isa sa'al al-aalim wa gaal: «Min al-naas al-talaata dool, yaatu al-sawwa nafsah akhu le l-naadum al-hajamoooh rabbaatiin al-duruub?»»

³⁷Wa l-aalim radda leyah wa gaal: «Al-naadum al-sawwa leyah al-rahma.» Wa khalaas Isa gaal leyah: «Gumm sawwi nafs al-cheyy mislah.»»

Marsa wa Mariyam

³⁸Wa Isa wa jamaa'tah maachiin giddaam wa dakhalo fi hille waahide. Wa fi mara usumha Marsa wa hi faddalathum fi beetha.

³⁹Wa indaha akhut usumha Mariyam. Wa Mariyam ga'adat gariib le l-Rabb Isa achaan tasma' ta'liimah.

⁴⁰Laakin Marsa gaa'ide takhdım leehum wa hi machkhuula bilheen wa ma tagdar tasma' kalaamah. Wa machat le Isa wa gaalat: «Ya sayyidna, akhti di khallatni nisawwi kulla l-khidme di wiheedi. Da adiil walla? Khalaas, guul leeha khalli ti'aawinni!»»

⁴¹Laakin al-Rabb Isa radda leeha wa gaal: «Marsa, ya Marsa. Inti di, galibki mu'allag wa inti tihimmi le chakhala katiire.

⁴²Cheyy waahid bas waajib wa Mariyam azalat al-cheyy al-adiil. Wa ma yinrafi' minha.»»

Luukha 11

Al-sala al-rabbaaniye

¹Wa Isa gaa'id yisalli fi bakaan waahid. Wa wakıt hu kammal salaatah, waahid min talaamiizah hajja leyah wa gaal: «Sayyidna, allimna nisallu misil Yahya allam talaamiizah yisallu.»»

²Wa Isa gaal leehum: «Wakıt tisallu, guulu:

«Ya Abuuna, khalli ya'arfu kadar usmak khudduus. Khalli mamlakatak taji.

³Antiina al-akil al-yitimmına kulla yoom.

⁴Saamih leena zunuubna misil aniina gaa'idiin nisaamuhu kulla l-naas al-khito foogna. Ma tidissina fi l-tajriba.»»

Masal al-deef al-ja fi l-leel

⁵Wa Isa hajja leehum be masal wa gaal: «Nas'alku cheyy waahid. Kan naadum minku indah rafiig wa hu yamchi leyah fi ust al-leel, yinaadiih wa yuguul: «Ya akhuuyi, antiini talaata khubza.

⁶Nidoorhum achaan rafiig waahid musaafir jaani wa ma indi cheyy nidayyifah beyah.»

⁷Hal akhuuk al-sa'altah da yurudd leek min daakhal wa yuguul: «Khalliini nunuum! Al-baab masduud wa iyaali ma'aayi naaymiin. Ma nagdar nugumm leek wa la nantiik cheyy.» Da yabga walla?

⁸Wa nuguul leeku kan akhuuk da ma yidoor yugumm yantiik cheyy fi chaan inta rafiigah kula, akiid hu yugumm yantiik kulla cheyy al-tidoorah fi chaan inta bachtantah.

⁹«Wa nuguul leeku as'alo Allah wa hu yantiiku. Fattuchu wa talgo. Duggu baab Allah wa yinfatih leeku.

¹⁰Achaan kulla naadum al-yas'al da, Allah yantiih. Wa ayyi naadum al-yifattich, yalga. Wa ayyi naadum al-yudugg baab Allah, al-baab yinfatih leyah.

¹¹«Wa kan naadum minku abu iyaal wa wileedah yatlub minnah huutaay, yantiih daabi fi badal al-huutaay walla?

¹²Walla kan yatlub minnah beed jidaad, yantiih agrab walla? Abadan.

¹³Intu al-muznibiin kula ta'arfu kikkeef tantu chokhol sameh le iyaalku. Wa laakin abuuku Allah akheer ziyaada minku. Wa hu yanti al-Ruuh al-Khudduus le l-naas al-yas'alooh.»

Gaalo gudrat al-Masiih min Ibliis

¹⁴Wa yoom waahid, Isa yidoor yatrud cheetaan min naadum waahid al-bigi abkam be sabab al-cheetaan da. Wa l-cheetaan marag wa l-abkam hajja. Wa kulla l-naas al'ajjabo bilheen.

¹⁵Laakin naas waahidiin gaalo: «Al-naadum da yatrud al-chawaatiin be gudrat Ibliis kabiir al-chawaatiin.»

¹⁶Wa naas aakhariin dawwaro yijarrubuuh wa talabo minnah yantiikum daliil al-yiwassif kadar gudurtah di jaaye min al-sama.

¹⁷Wa hu irif fikirhum wa gaal leehum: «Ayyi mamlaka kan naasha yiddaawaso ambeenaathum takhrab. Wa buyuutha yidaffugu al-waahid fi l-aakhar.

¹⁸Wa tuguulu ana natrud al-chawaatiin be gudrat Ibliis wa laakin kan Ibliis yidaawis nafsah, kikkeef mamlakatah tagdar tagood saabte?

¹⁹Wa kan sahih ana gaa'id natrud al-chawaatiin be gudrat Ibliis, naasku yaturduuhum be gudrat yaatu? Wa misil da, naasku bas al-yisabbutu foogku al-tuhma.

²⁰Wa kan ana taradt al-chawaatiin be gudrat Allah zaatah, khalaas mamlakat Allah gaabalatku.

²¹Kan raajil gawi gaa'id yahris gasrah be silaahah kulla ke, misil da kulla khumaamah gaa'id be l-salaam.

²²Laakin kan naadum gawi minnah yaji yahjimah, hu yakhlibah wa yichiil minnah silaahah al-awwal kulla achamah gaa'id foogah. Wa khalaas yigassim al-khumaam le jamaa'tah.

²³«Ayyi naadum al-ma ma'aayi, aduuyi. Wa ayyi naadum al-ma yilimm al-naas ma'aayi, yichattithum.»

Al-cheetaan al-yigabbil

²⁴Wakit cheetaan yamrug min naadum muchootin, al-cheetaan da yamchi misil naadum muwaddir fi l-sahara. Wa yifattich bakaan yinjamma foogah. Wa ma yalgaah. Wa yuguul: «Khalaas, nigabbil fi l-beet al-maragt minnah.»

²⁵Wa yigabbil le l-naadum da wa yalgaah misil beet nadiif wa mufarrach.

²⁶Wa l-cheetaan yamchi yijiib ma'aayah sab'a chawaatiin fasliin minnah ziyaada wa kulluhum yindasso wa yaskunu fi l-naadum da wa khalaas, haalit al-naadum da tabga hawaane min awwal.

²⁷Wa wakit hu gaa'id yihajji le l-naas, mara waahide fi usuthum naadat wa gaalat: «Mabruuk le l-mara al-wildatak wa rabbatak.»

²⁸Laakin Isa gaal: «Akheer tuguuli mabruuk le l-naas al-yasma'o kalaam Allah wa yitaabu'uuh.»

Talabo min Isa alaama

²⁹Wa adad al-naas al-yidooru yasma'o kalaam Isa gaa'id yiziid. Wa hu bada yuguul: «Naas al-wakit da, fasliin wa yatulbu minni daliil achaan yi'aamunu beyi. Wa Allah ma yantiikum daliil illa l-daliil hana l-nabi Yuunus.

³⁰Misil Yuunus bigi alaama le naas madiinat Niinawa, ana Ibn al-Insaan kula nabga alaama le l-naas al-fi wakitna da.

³¹Wa fi yoom al-Hisaab, malikat al-wati tugumm sawa ma'a l-naas al-fi wakitna da. Wa hi tisabbit fooghum al-tuhma achaan jaat min aakhir al-ard le tasma' kalaam al-malik Suleymaan al-hakiim. Wa l-yihajji leeku hassa' akbar min Suleymaan wa laakin intu ma tubtu.

³²Fi yoom al-Hisaab, naas Niinawa yugummu sawa ma'a l-naas al-fi wakitna da wa yisabbutu fooghum tuhma achaan naas Niinawa taabo min zunuubhum wakit Yuunus ballakh leehum kalaam Allah. Wa l-yihajji leeku hassa' akbar min Yuunus wa laakin intu ma tubtu.

Masal nuur al-faanuus

33«Wa ma fi naadum al-yi'oogid faanuus wa yilabbidah walla yikhattihi be maa'uun. Hu yukhuttah fi bakaan foog achaan al-naas al-yadkhulu fi l-beet yichiifu al-deyy.

34«Wa l-een hi misil faanuus jildak. Kan eenak taybe, kulla jildak gaa'id fi l-nuur. Wa laakin kan eenak talfaane, jildak yinmali dalaam.

35Achaan da, khutt baalak. Ma tikhalli al-nuur al-indak yabga adlam.

36Kan kulla jildak anmala nuur wa ma indah dalaam fi ayyi bakaan, yabga leek misil faanuus yidawwi deyy tamaam.»

Al-Masihi haraj al-ulama

37Wa wakit Isa kammal al-kalaam da, Fariizi waahid azamah achaan yaakul fi beetah. Wa Isa macha fi beetah wa ga'ad le l-akil.

38Wa Isa ma khassal iideenah le yabgo taahiriin gubbaal ma yaakul wa l-Fariizi chaafah wa al'ajjab minnah bilheen.

39Wa l-Rabb Isa gaal leyah: «Intu al-Fariiziyiin wakit tilwaddo, da yabga misil tikhassulu al-kaas wa l-sufra min barra bas. Laakin fi guluubku daakhal intu malaaniin min al-sirge wa l-fasaala.

40Ya l-juhhaal, intu ma ta'arfu kadar Allah al-khalag al-nuss al-barraani khalag al-nuss al-dakhlaani kula?

41Antu al-khumaam al-gaa'id daakhal fi sufritku wa khalli yabga sadakha le l-masaakiin wa kulla cheyy yabga leeku taahir.

42«Ya l-Fariiziyiin, al-azaab yarjaaku achaan intu munkaribiin fi l-uchur lahaddi tantu le Allah min al-na'naa' wa l-kammuun wa ayyi nabaat hana l-haraar al-yugumm fi hoochku. Wa laakin intu nisiitu al-adaala wa mahabbat Allah! Awwal cheyy, waajib tisawwu al-achya al-muhimmiin dool wa battaan ma tanso kalaam al-uchur.

43«Ya l-Fariiziyiin, al-azaab yarjaaku achaan tiriidu tagoodu fi l-saff al-awwal fi buyuut al-sala wa intu farhaaniin kan al-naas yisallumuuku be ihtiraam fi l-suug.

44Al-azaab yarjaaku achaan intu misil al-khubuur al-ma induhum wasim wa l-naas raaykhiin fooghum wa ma ya'arfu kadar humman khubuur. Al-najaasa al-gaa'ide fiiku daakhal al-naas ma ya'arfuuha.»

45Wa waahid min ulama al-Tawraat radda leyah wa gaal: «Ya l-sayyid, be kalaamak da ayyartina aniina kula.»

46Wa Isa gaal: «Al-azaab yarjaaku intu al-ulama kula! Be ta'liimku tisawwu al-diin tagiil le l-naas lahaddi bufuut raashum wa abadan ma tidooru ti'aawunuuhum hatta be cheyy sakhayyar kula.

⁴⁷Al-azaab yarjaaku achaan intu gaa'idiin tabnu khubuur al-anbiya al-juduudku aboohum wa kataloohum.

⁴⁸Wa misil da, intu gaa'idiin tachhado kadar tikhassudu be l-cheyy al-juduudku sawwooh. Aywa, achaan humman bas al-kataloohum wa intu bas al-tabnu khubuurhum.

⁴⁹Wa fi chaan da, Allah wassaf hikmatah wakit gaal: «Nirassil leehum anbiya wa rusul. Waahidiin minhum yaktuluuhum wa waahidiin minhum yita'ubuuhum.»

⁵⁰Wa khalaas kulla l-anbiya al-kataloohum fi ayyi zaman, dimmithum taji fi raas hana l-naas al-fi wakitna da.

⁵¹Aywa, nuguul leeku min dimmit Haabiil wileed Adam lahaddi dimmit Zakariiya al-katalooh been beet Allah wa l-madbah, dimmithum kulluhum taji fi raas al-naas al-fi wakitna da.

⁵²«Ya intu al-ulama, al-azaab yarjaaku achaan chiltu muftaah al-ilim. Intu zaatku ma andasseetu wa battaan al-naas al-yidooru yindasso intu dahartuuhum minnah.»

⁵³Wakit Isa gamma macha min hinaak, al-ulama wa l-Fariiziyyiin bado yikhaalufuuh be chidde wa yas'alooh su'aal katiir

⁵⁴achaan yalgo fursa le yakurbuuh be kalaamah al-yuguulah.

Luukha 12

Al-kalaam al-bukhuss al-nifaakh

¹Wa adad al-naas al-jaayiin le Isa zaad bilheen wa bigo acharaat al-aalaaf lahaddi gaa'idiin yil'aasaro. Wa Isa hajja le talaamiizah awwal wa gaal: «Angar'u min tawwaarit al-Fariiziyyiin achaan ma tabgo misilhum. Al-nifaakh gaa'id fooghum misil al-tawwaara gaa'ide fi l-khubza.

²Wa ma fi cheyy mulabbad al-ba'adeen ma yinkachif wa ma fi sirr al-ba'adeen ma yin'arif.

³Achaan da, ayyi kalaam al-gultuuh fi l-leel, yinsami' fi l-nahaar. Wa l-kalaam al-hajjeetuuh be achiir daakhal fi l-beet, yiballukhuuh barra fi l-chawaari'.

⁴«Ya rufgaani, ni'ooriiku ma takhaafo min al-naas al-yagdaru yaktuluuku wa laakin ma yagdaru yisawwu leeku ziyaada min da.

⁵Ni'ooriiku yaatu al-waajib takhaafo minnah. Akhaafo min Allah. Hu yagdar yaktulku wa battaan indah gudra achaan yarmiiku fi Jahannam. Aywa, hu bas al-waajib takhaafo minnah.

⁶«Ta'arfu kadar yibii'u khamasa tuyuur dugaag be riyaaleen. Wa laakin nuguul leeku kadar Allah ma yansa ayyi waahid minhum.

⁷Wa intu kula, Allah gaa'id yifakkir foogku wa ya'arif adad suuf raasku. Ayyi waahid minku muhimm ziyaada le Allah min tuyuur katiiriin. Wa khalaas, ma takhaafo min al-naas.

⁸«Wa ana, Ibn al-Insaan, nuguul leeku kadar ayyi naadum al-yachhad leyi giddaam al-naas, ana nachhad leyah giddaam malaa'ikat Allah.

⁹Wa laakin ayyi naadum al-yankurni giddaam al-naas, ana kula nankurah giddaam malaa'ikat Allah.

¹⁰Wa ayyi naadum al-yuguul kalaam didd Ibn al-Insaan, Allah yakhfir leyah. Wa laakin Allah ma yakhfir le l-naadum al-yihajji kalaam kufur fi l-Ruuh al-Khudduus.

¹¹«Wa wakit yakurbuuku wa yiwadduuku giddaam masaa'iil buyuut al-sala wa giddaam al-kubaraat wa l-hukkaam, ma tihimmu le l-kalaam al-tuguuluuh wa la kikkeef turuddu leehum.

¹²Achaan fi l-wakit daak, al-Ruuh al-Khudduus yi'allimku al-kalaam al-waajib tuguuluuh.»

Masal al-khani al-jaahil

¹³Wa naadum waahid fi ust al-naas al-maachiin wara Isa naadaah wa gaal: «Sayyidna, ajburah le akhuuyi achaaan yigassim ma'aayi warasatna.»

¹⁴Wa Isa radda leyah wa gaal: «Ya raajil! Fi fikrak Allah ja'alaani foogku achaaan nagta' leeku al-charii'a wa nifarrigku walla?»

¹⁵Wa Isa hajja le l-naas wa gaal: «Angar'u wa aw'u baalku min ayyi cheyy hana tama'. Achaan hayaat al-insaan ma tamchi hasab katarat maalah.»

¹⁶Wa hajja leehum be masal wa gaal: «Yoom min al-ayyaam, fi naadum khani wa ziraa'tah wildat leyah khalla katiire bilheen.

¹⁷Wa sa'al nafsah wa gaal: «Ha. Nisawwi chunu? Ma faddal leyi bakaan nakhzin foogah khalliti.»

¹⁸Wa gaal: «Khalaas. Na'arif al-cheyy al-nisawwiih. Nikassir dabangaati wa nisawwi fi badalhum dabangaat kubaar minhum. Wa fooghum nusubb kulla khalliti wa kulla khumaami.

¹⁹Wa nihajji le nafsi wa nuguul: «Ya nafsi! Indiki maal katiir madmuum al-yitawwil siniin. Ninjamma bas wa naakul wa nachrab wa nafrah.»

²⁰Wa laakin Allah naadaah wa gaal: «Ya l-jaahil! Fi l-leele di bas, nichiiil ruuhak. Wa l-khumaam al-jahhaztah le nafsak da, yabga hana yaatu?»»

²¹Wa Isa gaal battaan: «Wa yabga misil da le ayyi insaan al-yudumm maal le nafsah wa laakin ma indah kanz giddaam Allah.»

Al-kalaam al-bukhuss al-hamm

²²Wa Isa hajja le talaamiizah wa gaal: «Fi chaan da, nuguul leeku ma tihimmu le hayaatku fi chaan al-akil wa la le jisimku fi chaan al-khulgaan.

²³Achaan al-haya muhimme min al-akil wa l-jisim muhimm min al-khulgaan.

²⁴Fakkuru fi l-khuraab. Hu ma yiteerib wa la yagta' khalla wa ma indah dabanga wa la makhazan wa laakin Allah yi'ayyichah. Wa akiid intu muhimmiin le Allah ziyaada min al-tuyuur.

²⁵«Wa kan naadum minku yihimm katiir, al-hamm da ma yagdar yiziid umrah be saa'a waahide kula.

²⁶Wa kan intu ma tagdaro tisawwu cheyy sakhayyar misil da, maala tihimmu le cheyy aakhar?

²⁷«Chiifu al-nuwwaar. Wa fakkuru kikkeef yugumm. Ma yakhdim wa ma yisawwi kiswe. Wa laakin nuguul leeku akiid al-malik Suleymaan zaatah fi darajatah al-kabiire abadan ma libis khalag jamiil misil jamaal al-nuwwaar da.

²⁸Wa kan Allah yilabbis al-gechch be l-nuwwaar misil da wa l-gechch da gaa'id al-yoom wa ambaakir yazguluuh fi naar al-furun, akiid be ziyaada hu yilabbisku intu. Chiddu heelku intu al-iimaanku lissaa' da'iif.

²⁹«Wa be misil da, ma tas'alo nufuusku fi l-cheyy al-taakuluuh wa tacharbooh wa ma tihimmu leyah.

³⁰Kulla l-naas al-ma mu'miniin khaattiin baalhum fi l-achya dool wa abuuku Allah ya'arif kadar intu tidooruum.

³¹Wa khalaas, khuttu baalku fi mamlakat Allah bas wa Allah yantiiku al-achya dool.

³²«Ya khineemaati, ma takhaafo. Abuuku Allah indah niiye yantiiku al-mamlaka.

³³Bii'u khumaamku wa antuuh sadakha le l-masaakiin. Wa be da, tisawwu le nufuusku juzlaan al-abadan ma yatlaf. Wa khalaas, tudummu maalku fi bakaan Allah fi l-samaawaat. Al-maal da ma yafchul. Wa l-saraariig ma yigarrubu leyah wa l-arda ma taakulah.

³⁴Achaan al-bakaan al-maalak gaa'id foogah, da bas al-bakaan al-galbak gaa'id foogah.

Amsaal al-abiid al-jaahiziin

³⁵«Agoodu jaahiziin le l-khidme salabaaku marbuutiin wa fawaaniisku muwalli'iiin.

³⁶Abgo misil abiid fi beet siidhum al-gaa'idiin yarjooh. Siidhum yigabbil min aazuumit al-iris. Wa humman yagoodu jaahiziin achaan yufukku leyah al-derib be sur'a wakit hu yaji yudugg al-baab.

37 Mabrúuk le l-abiid al-siidhum yalgaahum waa'iyiin wakít hu yaji. Nuguul leeku al-hagg, siidhum zaatah yarbut sulbah wa yiga''idhum giddaam al-sufra wa yantiihum al-akil.

38 Mabrúuk le l-abiid dool kan siidhum yaji fi lubb al-leel walla be waradde wa yalgaahum jaahiziin.

39 «Wa be masal aakhar, a'arfu kadar kan awwal siid al-beet irif fi l-saa'a kam fi l-leel al-sarraag yaji, hu ma yikhalli al-sarraag yadhul fi beetah.

40 Wa khalaas intu kula agoodu jaahiziin achaan ana Ibn al-Insaan nigabbil fi yoom waahid al-ma tarjoooni foogah.»

41 Wa Butrus sa'alah wa gaal: «Ya sayyidna! Inta gult al-masal da leena aniina bas walla le kulla l-naas?»

42 Wa l-Rabb Isa gaal: «Yaatu minku al-yabga misil al-wakiil al-amiin wa l-faahim? Siidah yikallifah fi kulla abiidah achaan yantiihum al-akil fi waktah.

43 Mabrúuk le l-abid da kan siidah yaji min al-safar wa yalgaah yakhdim khidimtah.

44 Be l-sahiih, nuguul leeku hu yidarrij al-abid da mas'uul fi kulla cheyy al-indah.

45 Wa laakin akuun al-abid da yuguul fi galbah: «Ha! Siidi yitawwil wa ma yaji ajala.» Wa achaan da, hu yugumm yudugg al-abiid wa l-khadiim wa yabda yaakul wa yachrab wa yaskar.

46 Akiid siid al-abid da yaji fi yoom waahid al-abid ma jaahiz yilaagiih wa fi saa'a al-hu ma ya'arifha. Wa siidah yi'aakhibah wa yukhuttah ma'a l-aasiyiin.

47 «Wa l-abid al-irif al-cheyy al-siidah yidoorah wa ma jaahiz le jaytah wa ma sawwa al-cheyy al-siidah yidoorah, al-abid da yafurchuuh farich chadiid.

48 Wa laakin al-abid al-ma irif al-cheyy al-siidah yidoorah, wa sawwa cheyy al-waajib yafurchuuh be sababah, al-abid da yafurchuuh chiyya bas. Wa ayyi naadum al-ligi katiir, yatulbu minnah katiir. Wa ayyi naadum al-kallafooh be cheyy ziyaada, yatulbu minnah ziyaada.

Al-furga fi wa l-salaam ma fiih

49 «Ana jiiit achaan nusubb naar fi l-ard wa nitmanna bilheen kadar al-naar di oogadooha khalaas.

50 Wa fi khattisiin chadiid al-waajib yikhattusuuni beyah wa galbi mu'allag bilheen lahaddi l-khattisiin da yitimm.

51 Wa fi fikirku ana jiiit achaan niijib al-salaam fi l-ard walla? La, ma ke. Nuguul leeku ana jibt al-furga.

52 Achaan min al-yoom wa giddaam, al-beet al-indah khamisa naas, al-talaata yikhaalufu al-itneen wa l-itneen yikhaalufu al-talaata.

⁵³Yilkhaalafo ambeenaathum. Al-raajil yikhaalif wileedah wa l-wileed yikhaalif abuuu wa l-mara tikhaalif bineeyitha wa l-bineeye tikhaalif ammaha. Wa amm al-raajil tikhaalif marit wileedha wa l-mara tikhaalif amm raajilha.»

Alaamaat al-zaman al-hadir

⁵⁴Wa Isa hajja battaan le l-naas al-katiiriin al-jo leyah wa gaal: «Kan tichiifu al-sahaab jaayi min al-kharib, ajala ke tuguulu almi yusubb wa khalaas almi yusubb.

⁵⁵Wa kan tichiifu al-riih tusuug min al-wati, tuguulu al-wata tabga haamiye bilheen wa khalaas al-wata tabga haamiye.

⁵⁶Ya munaafikhiin! Ta'arfu kikkeef tafhamo alaamaat hana l-ard wa l-sama wa kikkeef ma tagdaro tafhamo alaamaat al-zaman al-hadir?

⁵⁷«Maala ma tagdaro timayyuzu al-cheyy al-waajib tisawwuuh?

⁵⁸Kan intu maachiin fi bakaan al-gaadi, jaahid achaan tissaamaho ma'a khasiimak wakit intu lissaa' fi l-derib. Wa da kan ma tidoor hu yusuugak le l-gaadi wa l-gaadi yisallimak le l-askar wa l-askar yidissuuk fi l-sijin.

⁵⁹Nuguul leek inta ma tamrug illa kan kaffeet kulla l-gurus al-yidooruu minnak.»

Luukha 13

Al-tooba waajib le kulla l-naas

¹Wa fi l-wakit da bas, naas waahidiin jo le Isa wa oorooh be khabar al-naas min daar al-Jaliil. Al-naas dool, Bilaatus katalaahum fi beet Allah wa khalbat dammuhum ma'a damm dahaayaahum.

²Wa Isa radda leehum wa gaal: «Be sabab moothum al-cheen da, fi fikirku al-Jaliiliyiin dool muznibiin ziyaada min al-naas al-aakhariin al-min daar al-Jaliil walla?

³Nuguul leeku la. Wa kan intu ma tutuubu min zunuubku, kulluku tahlako misilhum.

⁴Wa simi'tu khabar hana l-naas al-tamaantaachar al-gasir Silwaam waga' fooghum wa katalaahum. Wa fi fikirku, humman khaatiyiin ziyaada min kulla l-naas al-aakhariin al-saakniin fi Madiinat al-Khudus walla?

⁵Nuguul leeku la. Wa kan intu ma tutuubu min zunuubku, kulluku tahlako misilhum.»

⁶Wa Isa hajja leehum be masal wa gaal: «Naadum waahid indah jineene hana inab wa chadarat tiin kula gaa'id foogha. Wa macha leeha wa fattach foogha tiin wa ma ligi cheyy.

⁷Wa hajja le l-khaddaam al-mas'uul fi l-jineene wa gaal: «Chiif! Min talaata sana ana gaa'id naji nifattich iyaal min al-chadara di wa ma ligiit foogha cheyy. Maala nikhalliha tafsidi al-turaab? Agta'ha!»

⁸Wa l-khaddaam radda leyah wa gaal: «Ya sayyidi! Khalliiha tagood sana waahide battaan. Wa ana nahfir al-turaab al-jaay wa jaay leeha wa niziid leeha ba'ar.

⁹Akuun fi l-sana al-jaaye talda iyaal. Wa kan ma wildat, khalaas agta'ha.»

Al-Masiih chafa mara fi yoom al-sabt

¹⁰Yoom al-sabt Isa gaa'id yi'allim al-naas fi beet al-sala.

¹¹Wa fi mara waahide ta'baane. Cheetaan waahid darabaaha wa min 18 sana, daharha mukanjar wa ma tagdar tin'adil.

¹²Wa Isa chaafaaha wa naadaaha. Wa gaal leeha: «Ya mara zeene. Khalaas, ligiiti al-aafe. Inti ma marbuuta battaan.»

¹³Wa khatta iideenah foogha wa ajala ke hi mattatat daharha adiil wa chakarat Allah.

¹⁴Laakin mas'uul hana beet al-sala zi'il achaan Isa chafaaha fi yoom al-sabt. Wa hajja le l-naas wa gaal: «Fi l-usbuu' induku sitte ayyaam le l-khidme. Khalli taju fi l-ayyaam dool achaan talgo al-aafe laakin ma fi yoom al-sabt.»

¹⁵Wa l-Rabb Isa radda leyah wa gaal: «Ya l-munaafikhiin! Fi yoom al-sabt, akiid ayyi naadum minku yihill toorah walla humarah min chaaytah wa yiwaddiuh le yazgiuh almi.

¹⁶Wa l-mara di, hi min awlaad Ibraahiim wa l-Cheetaan rabatha. Wa min 18 sana hi marbuuta. Wa kikkeef ma waajib nihillaaha min rubaatha fi yoom al-sabt?»

¹⁷Wa be kalaamah da, al-eeb dakhil le kulla l-naas al-dawwaro yadharooh. Wa kulla l-naas firho be kulla l-amal al-majiid al-Isa gaa'id yisawwiuh.

Amsaal al-khardal wa l-tawwaara

¹⁸Wa battaan Isa gaal: «Mamlakat Allah hi kikkeef? Hi tichaabih chunu?»

¹⁹Hi sakhayre misil habbit al-khardal. Wa raajil waahid chaalha wa teerabaaha fi jineentah. Wa hi bazarat wa bigat kabiire misil chadara. Wa tuyuur al-sama jo wa bano uchuuchhum fi furuu'ha.»

²⁰Wa battaan Isa gaal: «Nuguul mamlakat Allah tichaabih misil chunu?»

²¹Mamlakat Allah tichaabih misil al-tawwaara. Wa mara waahide chaalatha wa sabbatha daakhal fi lubb talaata kooro hana dagiig. Wa ba'adeen al-tawwaara gawwamat al-ajiine kullaha ke.»

Al-derib al-dayyig

²²Wa wakit Isa musaafir le Madiinat al-Khudus gaa'id yi'allim al-naas fi l-mudun wa l-hillaal al-fi derbah.

²³Wa naadum waahid sa'alah wa gaal: «Ya sayyidna, al-naas al-yanjo chiyya walla?» Wa Isa hajja le l-naas wa gaal:

²⁴«Jaahudu le tadhulu be derib al-dayyig ahaan nuguul leeku ba'adeen naas katiiriin yidooru yadhulu wa ma yagdaru.

²⁵Kan siid al-beet gamma sadda al-derib wa intu waagfiin barra, tugummu tuduggu al-baab wa tuguulu: <Sayyidna, aftah leena.> Wa hu yurudd leeku wa yuguul: <Ma na'arifku. Intu ke min ween?>

²⁶Wa fi l-bakaan da, intu tuguulu: <Aniina akalna wa chiribna ma'aak. Wa inta allamt al-naas fi chawaari'na.>

²⁷Laakin hu yuguul: <Nuguul leeku ma na'arif intu yaatumman. Yalla kissu minni ba'iid, intu al-fasliin!>

²⁸«Wa fi l-bakaan da, tabku wa ti'addu sunuunku min al-nadaama ahaan tichiifu Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub wa kulla l-anbiya yadhulu fi mamlakat Allah wa intu kamaan matruudiin minha.

²⁹Wa l-naas yaju min sabaah wa kharib wa min munchaakh wa wati wa yadhulu yil'achcho fi mamlakat Allah.

³⁰Wa khalaas al-naas al-wara, yabgo giddaam wa l-naas al-giddaam yabgo wara.»

Kalaam al-Masiih al-bukhuss al-Khudus

³¹Wa fi l-wakit da, naas waahidiin min al-Fariiziyyiin jo le Isa wa gaalo: «Yalla, amchi min al-bakaan da. Hiruudus yidoor yaktulak tara!»

³²Wa radda leehum wa gaal: «Amchu le l-ba'achoom da wa guulu leyah: <Asma'. Al-yoom ana natrud al-chawaatiin wa nachfi al-mardaaniin wa ambaakir nisawwi nafs al-cheyy. Fi l-yoom al-taalit hatta nikammil khidimti.>

³³Aywa, al-yoom wa ambaakir wa ambukra waajib namchi giddaam ahaan ma waajib le ayyi nabi yumuut, illa fi Madiinat al-Khudus.

³⁴«Ya Madiinat al-Khudus! Ya Madiinat al-Khudus! Ya kattaaliin al-anbiya! Intu al-tarjumu al-naas al-Allah yirassilhum leeku. Kam marra dawwart nilimm iyaalku misil al-jidaade tilimm iyaalha tihit janaaheeha. Laakin intu abeetu.

³⁵Chiifu yikhallu beetku yaabis. Wa khalaas nuguul leeku ma tichiifuuni battaan lahaddi tuguulu: <Mabruuk le l-naadum al-jaayi be usum Allah.>»

Luukha 14

Al-Masiih chafa fi yoom al-sabt

¹Wa yoom waahid, naadum min kubaaraat al-Fariiziyyiin azam Isa ahaan yaakul ma'aayah wa Isa macha leyah fi beetah. Wa da yoom al-sabt wa l-diifaaan al-aakhariin khatto baalhum fi Isa ahaan yichiifu chunu al-cheyy al-yisawwiih.

²Wa hinaak giddaamah fi naadum muwarrim.

³Wa Isa sa'al ulama al-Tawraat wa l-Fariiziyyiin wa gaal: «Fi yoom al-sabt, halaal leena nachfu al-mardaniin walla?»

⁴Wa ma gaalo leyah cheyy. Wa hu karab iid al-mardaan wa chafaah wa khallaah macha.

⁵Wa Isa sa'alaahum battaan wa gaal: «Kan naadum minku indah wileed walla toor al-waga' fi biir fi yoom al-sabt, yisawwi chunu? Ma yamurgah ajala walla?»

⁶Wa ma gidro yuruddu leyah fi l-kalaam da.

Al-waajib fi l-aawaaziim

⁷Wa Isa chaaf kadar ayyi deef dawwar yagood fi l-bakaan al-kubaaraat yagoodu foogah. Wa hajja leehum be masal wa gaal:

⁸«Kan naadum ya'azimak fi aazuumit al-iris, ma tukhutt nafsak fi bakaan al-kubaaraat. Akuun azamo deef kabiir minnak.

⁹Wa l-naadum al-azamaaku yaji leek wa yuguul: «Khalli al-raajil da yagood fi bakaanak.» Wa khalaas al-eeb yakurbak wa tugumm tamchi fi l-bakaan al-wara.

¹⁰«Laakin kan ya'azumuuk, amchi agood fi bakaan al-wara. Wa fi l-haala di, wakit siid al-beet yaji leek, hu yuguul: «Ya rafiigi, ta'aal giddaam.» Wa misil da hu yicharrifak giddaam kulla l-naas al-ma'aak fi l-aazuuma.

¹¹Achaan ayyi naadum al-yisawwi nafsah kabiir, Allah yisawwiih sakhayyar. Wa l-naadum al-yisawwi nafsah sakhayyar, Allah yisawwiih kabiir.»

¹²Wa Isa hajja le l-naadum al-azamah fi beetah wa gaal: «Kan tisawwi aazuuma walla hafla, ma ta'azim rufgaanak wa la akhwaanak wa la naas gabiiltak wa la jiiraanak siyaad al-maal. Achaan kan ta'azim al-naas dool, akuun humman ya'azumuuk fi aazuumithum wa da bas yabga leek ajrak.

¹³Laakin wakit tisawwi aazuuma, a'azim al-masaakiin wa l-ma'duuriin wa l-uruj wa l-amyaniin achaaan yaakulu ma'aak.

¹⁴Wa Allah yibaarikak achaaan humman ma yagdaru yigabbulu leek cheyy. Wa Allah yi'aajirak wakit bu'aas al-saalihiin.»

Masal al-aazuuma wa l-diifaaan

¹⁵Wa naadum waahid al-gaa'id yaakul ma'aayah simi' al-kalaam da wa hajja le Isa wa gaal: «Mabruuk le l-naas al-yil'achcho fi aazuuma hana mamlakat Allah!»

¹⁶Wa Isa radda leyah wa gaal: «Yoom min al-ayyaam, fi naadum waahid sawwa aazuuma kabiire bilheen wa azam foogha naas katiiriin.

¹⁷Wa wakit al-aazuuma tamma, hu rassal abdah le l-naas al-ma'zuumiin achaaan yuguul: «Khalaas, ta'aalu! Kulla cheyy jaahiz leeku.»

18Wa laakin kulluhum talabo minnah yisaamihhum achaan ma yaju. Al-naadum al-awwal gaal: <Hassa' bas bi't zere' wa waajib namchi nichiiifah. Natlub minnak tisaamihni. Ana ma naji.>

19Wa naadum aakhar gaal: <Ana bi't achara tiiraan achaan yakhdumu be harraataati wa ana maachi nijarribhum. Achaan da, natlub minnak tisaamihni. Ana ma naji.>

20Wa naadum aakhar gaal: <Akhadt mara wa achaan da ma nagdar naji.>

21«Wa l-abid gabbal le siidah wa ooraah be kalaamhum. Wa siid al-beet da zi'il za'al chadiid wa gaal le abdah: <Yalla, amchi ajala ajala fi chawaari' al-madiina wa fi kulla duruubha wa jiiib fi beeti al-masaakiin wa l-ma'duuriin wa l-amyaaaniin wa l-uruj.>

22Wa ba'ad chiyya, al-abid gaal leyah: <Ya siidi, ana sawweet misil inta amartini beyah wa l-bakaan lissaa' faddal.>

23Wa siidah radda leyah wa gaal: <Amchi barra min al-madiina fi duruub al-kadaade wa a'asirhum le l-naas achaan yaju fi l-aazuuma lahaddi beeti yinmali.>

24Wa nuguul leeku ma fi naadum waahid min al-naas al-awwal azamtuhum yaakul cheyy min aazuumti.»»

Tabi'iin al-Masiih ma hayyin

25Wa naas katiiriin bilheen maachiin ma'a Isa. Wa hu anlafat leehum wa gaal:

26«Kan naadum yidoor yabga tilmiizi, waajib yiriidni ziyaada min abuuu wa ammah wa martah wa iyaalah wa akhwaanah wa akhwaatah. Waajib yiriidni ziyaada min nafsah kula.

27Wa kan naadum aba ma yilhammal ta'ab al-saliib wa ma yitaabi'ni le l-moot, ma yagdar yabga tilmiizi.

28«Kan naadum minku yidoor yabni gasir, yisawwi chunu? Awwal cheyy, hu yagood tihit wa yisawwi al-hisaab achaan ya'arif kan indah gurus al-waajib le yikammil al-buna.

29Hu ma yidoor yukhutt asaas al-gasir kan ma yagdar yikammilah achaan kulla l-naas al-yichiifuuh, yichchammato leyah.

30Yuguulu: <Al-naadum da bada yabni laakin ma gidir yikammilah.>

31«Wa kan naadum malik wa yidoor yidaawis malik aakhar, yisawwi chunu? Awwal cheyy, hu yifakkir adiil. Hu yidoor ya'arif kan be askarah al-achara alif hu yagdar yidaawis al-malik al-indah ichriin alif askar.

32Wa kan ma yagdar, hu yirassil naadum achaan yimassilah wakit al-adu lissaa' gaa'id ba'iid achaan yisawwi ma'aayah suluh.

³³Wa be misil da, kan ayyi naadum minku ma yikhalli minnah kulla cheyy al-indah, hu ma yagdar yabga tilmiizi.

³⁴«Ta'arfu kadar al-mileh adiil. Laakin kan ta'aamah bigi ma fiih, chunu yigabbilah?»

³⁵Al-mileh al-misil da ma indah faayde wa la le l-turaab wa la le l-ba'ar. Wa khalaas, al-naas yidaffuguuh barra. Ayyi naadum al-indah adaan le l-sama', khalli yasma'!»

Luukha 15

Masal al-khanamaay al-muwaddire

¹Wa l-naas al-yilimmu al-miiri wa muznibiin aakhariin jaayiin le Isa achaan yasma'o kalaamah.

²Wa l-Fariiziyiin wa l-ulama gammo yihajju ambeenaathum wa yachku minnah wa gaalo: «Al-naadum da yakhbal al-muznibiin wa yaakul ma'aahum.»

³Wa Isa hajja leehum be masal wa gaal:

⁴«Kan raajil minku indah miya khanam wa waddar waahide minhum, hu yisawwi chunu? Hu yikhalli al-tis'a wa tis'iin fi l-kadaade wa yamchi yifattich al-muwaddire lahaddi yalgaaha.

⁵Wa wakit ligiiha khalaas, hu yukhuttaha fi kataafeeh wa yichiilha be farah.

⁶Wa wakit yaji beetah, hu yinaadi rufgaanah wa jiiraanah wa yuguul leehum: «Afraho ma'aayi achaan ana ligiit khanamaayti al-muwaddire.»

⁷Wa nuguul leeku yabga misil da fi l-sama kula. Malaa'ikat Allah yafraho be l-muznib al-wahid al-taab min zunubah ziyaada min yafraho be l-saalihiin al-tis'a wa tis'iin al-ma waajib leehum al-tooba.

Masal al-riyaal al-muwaddir

⁸«Wa mara waahide indaha achara hajar fudda wa kan waddarat wahid minhum, hi tisawwi chunu? Hi tiwalli' al-faanuus wa tuguchch al-beet wa tifattichah marra wahid lahaddi talgaah.

⁹Wa wakit ligatah khalaas, hi tinaadi rafiigaatha wa jaaraatha wa tuguul leehum: «Afraho ma'aayi achaan ana ligiit al-hajar fudda al-awwal waddartah.»

¹⁰Wa nuguul leeku malaa'ikat Allah yafraho be farha misil da kan muznib wahid yutuub min zunubah.»

Masal al-wileed al-muwaddir

¹¹Wa Isa gaal: «Fiyah raajil wahid indah awlaad itneen.

¹²Wa yoom wahid, al-sakhayyar gaal le abuu: «Ya abuuyi, antiini warasati.» Khalaas abuu gamma gassam maalah le awlaadah al-itneen.

- 13 Wa ba'ad ayyaam, al-wileed al-sakhayyar baa' kulla cheyy al-abu antaah wa saafar ba'iid le balad aakhara. Wa fi l-balad di, bigi faasid wa tallaf kulla gursah.
- 14 «Wa wakit gursah kammal khalaas, juu' chadiid dakhil fi l-balad di wa l-wileed ma indah cheyy.
- 15 Wa macha yakhdim le raajil waahid min al-balad di. Wa l-raajil da chaalah le yirayyis khanaaziirah.
- 16 Wa l-wileed ta'baan lahaddi yidoor yaakul akil al-khanaaziir. Wa naadum ma antaah cheyy.
- 17 «Khalaas gamma yifakkir ke wa gaal: <Fi beet abuuyi kulla l-khaddaamiin chab'aaniin lahaddi l-akil yifaddil. Wa hini ana mayyit min al-juu'.
- 18 Hassa' da, khalli nigabbil fi beet abuuyi wa nuguul leyah: “Ya abuuyi, ana sawweet khata le Allah wa khata leek inta.
- 19 Wa hassa' da, ma waajib battaan taj'alni misil wileedak. Laakin aj'alni misil waahid min khaddaamiinak.”>
- 20 «Wa gamma maachi beet abuu. Wa wakit al-wileed lissaa' jaayi fi l-derib, abuu chaafah min ba'iid wa hanna foogah bilheen. Wa jara laagaah wa hadanah wa habbaah.
- 21 Wa fi l-bakaan da, al-wileed gaal le abuu: <Ya abuuyi, ana sawweet khata le Allah wa khata leek inta. Wa hassa' da, ma waajib battaan taj'alni wileedak.>
- 22 «Laakin abuu naada abiidah wa gaal: <Ajala, jiibu leyah ajmal khalag wa labbusuuh leyah. Wa dissu leyah khaatim fi iidah wa na'aal fi rijileenah.
- 23 Wa jiibu al-ijil al-samiin wa adbahooh. Khalli naakulu wa nafraho!
- 24 Aywa, wileedi da, hu awwal ja'altah mayyit wa hassa' hu hayy. Hu waddar wa ana ligiitah.> Wa khalaas gammo yafraho.
- 25 «Wa fi l-wakit da, al-wileed al-kabiir gaa'id yakhdim fi l-zere'. Wakit mugabbil, ja gariib le l-beet wa simi' haraka hana nuggaara.
- 26 Wa naada khaddaam waahid wa sa'alah chunu al-kaan.
- 27 Wa l-khaddaam radda leyah wa gaal: <Akhuuk bas gabbal. Wa abuuk dabah leyah al-ijil al-samiin achaan ligi akhuuk tayyib.>
- 28 «Wa khalaas al-wileed al-kabiir zi'il, ma yidoor yadkhul fi l-beet. Wa abuu marag leyah wa talab minnah achaan yadkhul.
- 29 Laakin hu aba wa gaal le abuu: <Asma'. Tawwal ana gaa'id nakhdim leek misil abid. Abadan ana ke ma khaalaf kalaamak. Wa be da kula, inta abadan ma dabaht leyi khanamaay sakhayre achaan nafrah ma'a rufgaani.

³⁰Wa laakin wileedak da tallaf kulla gursak ma'a l-charaamiit wa wakit hu ja, inta dabaht leyah al-ijil al-samiin!>

³¹«Wa abuuu gaal leyah: <Ya wileedi, inta gaa'id ma'aayi daayman. Wa kulla cheyy al-haggi, da hanaak inta.>

³²Laakin waajib nafraho be l-farha di achaan akhuuk da, awwal ja'alnaah mayyit wa daahu hu hayy. Wa awwal hu waddar wa khalaas ligiinaah aafe.>>

Luukha 16

Masal al-wakiil al-khaayin

¹Wa Isa hajja le talaamiizah battaan wa gaal: «Yoom min al-ayyaam, fi naadum siid al-maal indah wakiil. Wa simi' khabar fi wakiilah yuguulu hu yitallif maalah.

²Wa naada al-wakiil wa gaal: <Da chunu al-simi'tah foogak? Gabbil leyi makaatiib al-hisaab. Ma nidoor inta tabga battaan wakiili.>

³«Wa l-wakiil hajja le nafsah wa gaal: <Nisawwi chunu wakit sayyidi yichiil minni al-wakaala? Ma nagdar nahrit achaan ma indi gudra. Wa ma nidoor nachhad al-naas achaan al-eeb.>

⁴Khalaas na'arif al-cheyy al-nisawwi al-be sababah al-naas yakhalooni fi buyuuthum wakit yamrugni min al-wakaala.>

⁵«Wa hu naada al-naas al-sayyidah indah fooghum deen wa hajja leehum waahid ba'ad waahid. Wa le l-naadum al-awwal gaal: <Waajib tikaffi kam le sayyidi?>

⁶Wa radda leyah wa gaal: <100 baakha hana dihin.> Wa l-wakiil gaal: <Chiil al-maktuub wa agood tihit wa ajala aktib 50 baakha.>

⁷Wa ba'ad da, hajja le naadum aakhar wa sa'alah: <Waajib tikaffi kam?> Wa hu gaal: <100 chuwaal hana gameh.> Wa gaal leyah: <Chiil al-maktuub wa aktib 80 chuwaal.>

⁸«Wa wakit siid al-maal irif al-cheyy al-wakiilah al-khaayin sawwaah, hu khassad be najaadtah. Achaan naas hana l-dunya al-dalma di faahimiin ziyaada min naas al-nuur wa ya'arfu kikkeef yalga al-cheyy al-yidooruu min al-naas al-misilhum.

⁹Wa nuguul leeku, be maal al-dunya di aksabo le nufuusku rufgaan. Wa misil da wakit maal al-dunya yikammil leeku khalaas, Allah yakhbalku fi maskanah al-abadi.

Al-amiin wa l-khaayin

¹⁰«Akiid, kan naadum amiin wakit hu mas'uul fi cheyy chiyya, hu yukuun amiin battaan wakit hu mas'uul fi cheyy katiir. Wa kan naadum khaayin wakit hu mas'uul fi chiyya, hu yabga khaayin battaan wakit hu mas'uul fi katiir.

¹¹Wa kan awwal intu ma amiiniin fi maal hana l-dunya di, kikkeef Allah yikallifku be chokhol indah khiima ziyaada minnah?

12 Wa kan awwal intu ma amiiniin fi l-khumaam al-intu wakkalooku foogah, kikkeef Allah yantiiku cheyy al-yabga halaalku?

13 Ma fi abid al-yagdar yakhdim le siyaad itneen achaan hu yakrah al-waahid wa yiriid al-taani walla yihibbah le l-awwal be kulla galbah wa yahgir al-aakhar. Wa intu kamaan ma tagdaro tabgo abiid le Allah wa abiid le l-maal.»

14 Al-Fariiziyyiin sim'o al-kalaam da wa achchammato le Isa achaan humman yhibbu al-maal.

15 Wa hu radda leehum wa gaal: «Intu tisawwu nufuusku saalihiin giddaam al-naas wa laakin ma tagdaro tukhuchchu Allah wa hu ya'arif guluubku. Aywa, al-cheyy al-naas yachkuruuku foogah da, Allah yaj'alah haraam.

16 «Wa ballakho leeku kalaam Allah fi l-Tawraat wa kutub al-anbiya lahaddi Yahya ja. Wa min Yahya ja, niballukhu bichaarat mamlakat Allah wa ayyi naadum yijaahid achaan yadhul fiiha be chidde.

17 Wa waga'aan al-sama wa l-ard yabga hayyin min nugta waahide hana l-Tawraat tingachcha.

18 Wa kulli naadum al-yitallig martah achaan yaakhud mara aakhara, hu zaani. Wa l-naadum al-yaakhud al-mara al-mutallaga, hu kula zaani.»

Masal La'aazar wa l-khani

19 Wa battaan, Isa gaal: «Yoom min al-ayyaam, fi naadum khani marra waahid. Wa hu laabis khulgaan khaaliyyiin bilheen wa kulla yoom hu yafrah wa yaakul akil halu marra waahid.

20 Wa naas khatto naadum miskiin usmah La'aazar fi khachum beetah wa jildah kula awaawiir.

21 Wa hu garmaan yaakul min al-akil al-yidaffig min sufrat al-khani. Wa l-kulaab yaju wa yalhaso awaawiirah.

22 «Wa l-miskiin da maat wa l-malaa'ika chaalooch wa ga''adooch jamb al-nabi Ibraahiim. Wa l-khani kula maat wa dafanooh.

23 Wa fi l-haawiye, hu gaa'id fi azaab chadiid. Wa rafa' raasah wa chaaf Ibraahiim fi bakaan ba'iid minnah wa La'aazar ma'aayah.

24 Wa sarakh leyah wa gaal: «Abuuna Ibraahiim, arhamni! Rassil leyi La'aazar. Khalli yibill raas usba'ah fi almi baarid wa yibarrid beyah lisaani. Achaan ana fi azaab chadiid fi amlahiib di.»

25 «Wa Ibraahiim gaal: «La, ya wileedi. Fakkir fi kikkeef icht fi l-dunya. Awwal inta icht fi l-halu wa La'aazar aach fi l-ta'ab. Wa laakin hassa' hu indah raaha hini wa inta indak azaab.

²⁶Wa battaan fi haawiye kabiire bilheen beenna wa beenku. Wa achaan da, al-naas al-yidooru yugummu min hini yamchu leeku ma yagdar. Wa ma fi naadum al-yagdar yugumm min hinaak wa yaji leena hini.»

²⁷«Wa l-khani gaal: «Abba, natlub minnak tirassil La'aazar le beet abuuji.

²⁸Hinaak indi khamisa akhwaan. Khalli yihazzirhum achaan ma yaju fi bakaan al-azaab da, misli ana.»

²⁹Wa Ibraahiim radda leyah wa gaal: «Induhum kalaam Muusa wa kalaam al-anbiya. Khalli yasma'ooh.»

³⁰Wa l-khani radda leyah wa gaal: «La, ya abba Ibraahiim! Ma tuguul ke. Kan naadum yab'as min ust al-maytiin wa yamchi leehum, akiid yutuubu min zunuubhum.»

³¹«Wa Ibraahiim gaal: «Kan ma yidooru yasma'o kalaam Muusa wa l-anbiya, akiid naadum al-ba'as min ust al-maytiin kula ma yagdar yijiibhum fi l-derib al-adiil.»»

Luukha 17

Al-iimaan wa l-waajibaat

¹Wa Isa hajja le talaamiizah wa gaal: «Laabudda achya waahidiin yabgo wa be sababhum naas waahidiin yamurgu min al-derib. Wa laakin al-azaab yarja al-naadum al-yisabbib al-achya dool.

²Aywa, kan naadum yitallif iimaan hana waahid min al-mu'miniin al-dugaag dool, al-azaab al-yarjaah yabga chadiid lahaddi akheer leyah kan rabato murhaaka fi ragabatah wa zagalooch fi lubb al-bahar.

³Achaan da, khuttu baalku fi nufuusku. «Kan akhuuk khiti, aharjah. Wa kan hu nidim fi l-cheyy al-sawwaah, saamihah.

⁴Kan fi l-yoom al-waahid hu yakhta foogak sab'a marraat wa yigabbil leek sab'a marraat wa yuguul: «Ana tubt min al-khata da», waajib tisaamihah.»

⁵Wa l-rusul hajjo le l-Rabb Isa wa gaalo: «Ziid leena al-iimaan.»

⁶Wa l-Rabb Isa gaal: «Kan iimaanku sakhayyar misil habbat al-kireeb kula, tagdaro taamuru al-chadara al-kabiire di wa tuguulu: «Gummi min hini wa maggini nafiski fi l-bahar» wa hi tasma' kalaamku.

⁷«Ayyi naadum minku yisawwi chunu kan indah abid al-gaa'id yahrit leyah walla yasrah? Wakit abdah yigabbil min al-kadaade, hal siidah yuguul: «Ta'aal aakul ma'aayi?»

⁸La, ma ke. Yuguul: «Khayyir khalagak wa jahhiz leyi al-acha. Wa akhdim leyi lahaddi naakul wa nachrab. Wa ba'ad da bas, inta kula taakul wa tachrab.»

⁹Hal hu yachkur abdah fi chaan hu sawwa al-khidme al-amarah beeha walla? La.

10 Wa nafs al-cheyy intu kula. Wakit sawweetu kulla cheyy al-Allah amaraaku beyah, waajib tuguulu: «Aniina abiid bas wa ma sawweena ziyaada min al-khidme al-waajib nisawwuha.»»

Al-naas al-achara al-induhum jidaam

11 Wa wakit Isa musaafir le Madiinat al-Khudus, hu faat be l-huduud al-been daar al-Saamira wa daar al-Jaliil.

12 Wa dakhil fi hille waahide wa achara rujaal al-induhum jidaam gaabaloo. Wa humman wagafo ba'iid minnah chiyya.

13 Wa sarakho leyah wa gaalo: «Ya Isa! Ya sayyidna! Arhamna.»»

14 Wa Isa chaafaahum wa gaal: «Amchu wassufu nufuusku le raajil al-diin.» Wa macho. Wa wakit humman fi l-derib, ligo al-aafe wa bigo taahiriin.

15 Wa wakit waahid minhum irif kadar hu ligi al-aafe, gabbal le Isa wa gamma yachkur Allah be hiss aali.

16 Wa sajad giddaam Isa wa chakarah. Wa l-naadum al-gabbal da, hu Saamiri.

17 Wa Isa gaal: «Al-naas al-ligo al-aafe ma achara walla? Ween al-tis'a?»

18 Ma fi naadum aakhar al-yidoor yachkur Allah, illa l-ajnabi da walla?»

19 Wa gaal le l-Saamiri: «Gumm foog wa amchi fi derbak. Ligiit al-aafe be sabab iimaanak.»»

Jayyit mamlakat Allah

20 Wa yoom waahid, al-Fariiziyyin sa'alo Isa fi jayyit mamlakat Allah. Wa hu radda leehum wa gaal: «Mamlakat Allah ma taji be alaamaat al-tichiifuuhum.

21 Wa l-naas ma yuguulu: «Chiifu, hi gammat hini» walla «hi hinaak». Nuguul leeku mamlakat Allah gaa'ide ambeenaatku khalaas.»

22 Wa Isa hajja le talaamiizah wa gaal: «Yaji wakit tabgo garmaaniin le tichiifu yoom waahid min ayyaam Ibn al-Insaan wa laakin ma tichiifuuh.

23 Wa yuguulu leeku: «Chiifu hu hini» walla «Chiifu hu hinaak» laakin ma tamchu ma'aahum. Ma titaabu'uuhum.

24 Akiid al-barraaga tabrug fi l-sama min al-nuss al-waahid wa tinchaaf lahaddi fi l-nuss al-aakhar wa jayyit Ibn al-Insaan kula tabga misil da wakit yigabbil.

25 Laakin awwal mukhaddar le Ibn al-Insaan yat'ab ta'ab chadiid wa l-naas al-fi wakitna da yaabooh.

26 «Wa haalat al-naas fi yoom jayyit Ibn al-Insaan tabga sawa sawa misil haalat al-naas fi zaman Nooh.

²⁷Humman gaa'idiin yaakulu wa yacharbo wa l-rujaal yaakhudu awiin wa l-awiin yaakhudan rujaal lahaddi l-yoom al-Nooh dakhil fi l-safiina. Wa khalaas al-almi ja wa akal kulla l-naas.

²⁸«Wa bigi misil da fi zaman Luut kula. Al-naas gaa'idiin yaakulu wa yacharbo wa yibii'u wa yachru wa yimaggunu chadar wa yabnu buyuut.

²⁹Laakin yoom al-Luut marag min hillit Saduum, Allah nazzal fooghum naar wa kibriit wa dammaraahum marra waahid.

³⁰Wa yabga misil da wakit Allah yibayyin Ibn al-Insaan.

³¹«Fi l-yoom da, ayyi naadum al-gaa'id yinjamma fi raas beetah wa khumaamah daakhil fi l-beet, khalli yajri, ma yidalli yichiilah. Wa battaan ayyi naadum al-yakhdim fi l-zere', khalli yajri, ma yigabbil beetah.

³²Fakkuru fi marit Luut.

³³Ayyi naadum al-yifattich yinajji nafsah, yiwaddirha. Laakin al-naadum al-ma yifakkir fi nafsah, yanja.

³⁴Nuguul leeku kadar fi l-leele diik, fi naaseen fi sariir waahid, al-waahid yinrafi' wa l-aakhar ma yinrafi'.

³⁵Wa fi awiin itneen gaa'idaat sawa yarhakan khalla, al-waahide tinrafi' wa l-aakhara ma tinrafi'.

³⁶Wa fi rujaal itneen gaa'idiin yakhdumu fi nafs al-zere', al-waahid yinrafi' wa l-aakhar ma yinrafi'.»

³⁷Wa talaamiizah sa'aloooh wa gaalo: «Ya sayyidna, da yabga ween?» Wa radda leehum wa gaal: «Al-rimme tinaadi al-suguura.»

Luukha 18

Masal al-ajuuz wa l-haakim

¹Wa Isa hajja leehum be masal achaan yiwassifhum waajib daayman yisallu wa ma yaksalo.

²Wa gaal: «Fi hille waahide, fiiha haakim waahid wa hu ma khaayif min Allah wa ma lammaah be rida al-naas.

³Wa fi l-hille di, fi ajuuz armala. Wa kulli yoom hi tamchi le l-haakim wa tuguul: «Anurni be l-hagg fi l-naadum al-zalamni.»

⁴Wa awwal hu aba ma sawwa leeha cheyy laakin fi l-akhiir hu gaal fi nafsah: «Sahiih, ana ma khaayif min Allah wa ma lammaani be rida al-naas.

⁵Laakin al-ajuuz di gaa'ide tibachtinni bilheen. Khalli nansurha achaan hi ma ti'ayyiini marra waahid be jayyitha al-katiire.»»

⁶Wa l-Rabb Isa gaal: «Al-haakim da naadum zaalim laakin fakkuru fi kalaamah.

⁷Wa fi fikirku, Allah ma yansurhum le naasah al-azalaahum al-yasrakho leyah leel wa nahaar walla? Yi'akhhir leehum walla?

⁸Nuguul leeku hu yansurhum ajala. Wa laakin wakıt Ibn al-Insaan yigabbil fi l-ard, hu yalga naas mu'miniin walla?»

Masal al-Fariizi wa siid al-jamaarik

⁹Wa Isa hajja be masal le naas waahidiin al-yisawwu nufuushum saalihiin wa yahguru al-aakhariin.

¹⁰Wa gaal: «Yoom min al-ayyaam, fi naaseen dakhalo fi beet Allah achaan yisallu. Al-waahid min al-Fariiziyiin wa l-aakhar min naas al-jamaarik.

¹¹Wa l-Fariizi wagaf be tuulah wa salla wiheedah wa gaal: «Ya Allah, nuguul leek chukran achaan ana ma bigiit misil al-naas al-aakhariin. Humman saraariig wa fasliin wa zannaayiin. Aywa, ana ma misil naadum al-jamaarik da.

¹²Ana nusuum yoomeen fi l-usbuu' wa nantiik uchur hana kulla cheyy al-narbahah.»

¹³Laakin naadum al-jamaarik wagaf wiheedah ba'iid min al-naas. Ma rafa' raasah foog kula. Wa gaa'id yudugg sadrah min al-nadaama wa gaal: «Ya Allah, arhamni. Ana muznib.»

¹⁴«Wa nuguul leeku min al-naaseen dool, al-raajil al-taani bas gabbal fi beetah wa Allah ja'alah saalih. Achaan ayyi naadum al-yisawwi nafsah kabiir, Allah yisawwiih sakhayyar wa l-naadum al-yisawwi nafsah sakhayyar, Allah yisawwiih kabiir.»

Al-Masiih baarak al-iyaaal

¹⁵Wa l-naas gaa'idiin yiwaddu iyaalhum al-sukhaar le Isa achaan hu yalmashum le yibaarikhum. Wa talaamiizah chaafuum wa harajoohum.

¹⁶Laakin Isa naada al-iyaaal wa gaal le talaamiizah: «Khallu al-iyaaal yaju leyi wa ma tadharooohum achaan mamlakat Allah hana l-naas al-misilhum.

¹⁷Wa nuguul leeku al-hagg, naadum abadan ma yadkhul fi mamlakat Allah kan ma yakhbalha misil wileed sakhayyar.»

Al-cheekh al-khani

¹⁸Wa naadum waahid min al-kubaaraat sa'al Isa wa gaal: «Ya l-mu'allim al-adiil, waajib nisawwi chunu achaan nalga al-haya al-abadiye?»

¹⁹Wa Isa radda leyah wa gaal: «Maala tuguul ana adiil? Waahid bas adiil wa hu Allah.

²⁰Akiid, ta'arif al-wasaaya al-buguulu: «Ma tazna wa ma taktul dimme wa ma tasrig wa ma tachhad be kidib wa karrim ammak wa abuuk.»»

- 21** Wa l-raajil gaal: «Min ana sakhayyar, nitaabi' kulla l-wasaaya dool.»
- 22** Wa wakit Isa simi' kalaamah da, hu gaal: «Chokhol waahid lissaa' gassar leek. Bii' kulla cheyy al-indak wa anti tamanah le l-masaakiin wa misil da, talgaah giddaamak. Wa ta'aal taabi'ni.»
- 23** Wa wakit simi' kalaam Isa da, hu bigi haznaan achaan hu khani bilheen.
- 24** Wa Isa chaaf wijhah wa gaal: «Al-dakhuul fi mamlakat Allah gaasi le l-naas al-induhum maal katiir.
- 25** Bataan nuguul leeku, dakhuul al-jamal fi gadd al-ibre hayyin min dakhuul siid al-maal fi mamlakat Allah.»
- 26** Wa l-naas al-sim'o al-kalaam da gaalo: «Kan misil da, yaatu yagdar yanja?»
- 27** Wa Isa radda leehum wa gaal: «Al-cheyy al-gaasi le l-naas, ma gaasi le Allah.»
- 28** Wa Butrus gaal: «Wa aniina khalleena kulla khumaamna achaan nitaabu'uuk.»
- 29** Wa Isa gaal leehum: «Nuguul leeku al-hagg, ayyi naadum al-khalla beetah aw martah aw akhwaanah aw waaldeenah aw iyaalah fi chaan mamlakat Allah,
- 30** yalga katiir minhum ziyaada fi l-zaman al-haadir. Wa fi l-aakhira, yalga al-haya al-abadiye.»

Taalit marra al-Masiih hajja be mootah

- 31** Wa Isa tarraf al-talaamiiz al-atnaachar wa hajja leehum wiheedhum wa gaal: «Chiifu. Aniina maachiin le Madiinat al-Khudus. Wa hinaak kulla cheyy al-anbiya katabooh fi Ibn al-Insaan yitimm.
- 32** Yisallumuuh le l-ma mu'miniin wa yichchammato leyah wa yi'ayyuruuh wa yibazzukhu foogah.
- 33** Wa yajluduuh wa yaktuluuh. Wa laakin fi l-yoom al-taalit hu yab'as.»
- 34** Wa laakin talaamiizah ma fihmo cheyy min al-kalaam da. Kalaamah da mulabbad minhum wa ma irfo ma'ana kalaamah.

Al-Masiih chafa naadum amyaan

- 35** Wa wakit Isa garrab le hillit Ariiha, amyaan waahid gaa'id tihit jamb al-chaari' wa hu gaa'id yachhad sadakha min al-naas.
- 36** Wa l-amyaaan simi' hiss hana l-naas al-katiiriin al-maachiin fi l-derib wa sa'alaahum wa gaal: «Chunu al-haraka di?»
- 37** Wa gaalo leyah: «Isa al-min al-Naasira maachi fi l-derib da.»
- 38** Wa hu bada yi'iit wa yuguul: «Ya Isa! Ya Ibn Dawuud! Arhamni!»

³⁹Wa l-naas al-maachiin giddaam Isa harajoooh wa gaalo leyah: «Askut!» Laakin al-amyaaan gamma yi'it be ziyaada wa yuguul: «Ya Ibn Dawuud, arhamni!»

⁴⁰Wa Isa wagaf wa amaraahum le l-naas achaan yijiibu leyah al-amyaaan. Wa wakit al-amyaaan ja gariib, Isa sa'alah wa gaal:

⁴¹«Tidoor ana nisawwi leek chunu?» Wa l-amyaaan gaal: «Ya sayyidna, nidoor nichiiif!»

⁴²Wa Isa gaal: «Khalaas, chiif! Inta ligiit al-aafe be sabab iimaanak.»

⁴³Wa tawwaali uyuunah anfataho wa gamma yitaabi' Isa wa gaa'id yachkur Allah. Wa wakit kulla l-naas chaafoooh, chakaro Allah katiir.

Luukha 19

Al-Masiih wa Zakka

¹Wa Isa dakhal fi hillit Ariiha wa gaa'id yuchuggaha.

²Wa fi naadum waahid usmah Zakka. Wa hu kabiir hana naas al-jamaarik wa hu khani bilheen.

³Wa hu dawwar yichiif Isa laakin ma gidir achaan Isa gaa'id fi usut naas katiiriin wa Zakka naadum gisayyir.

⁴Wa achaan da, hu jara giddaam fi l-derib al-Isa maachi foogah wa rikib foog fi jimmeezaay achaan yichiif Isa wakit hu yalhag al-bakaan da.

⁵Wa Isa ja fi l-bakaan da wa rafa' raasah wa hajja le Zakka wa gaal: «Ya Zakka, yalla ajala dalli tihit. Al-yoom waajib niddayyaf fi beetak.»

⁶Wa ajala ke hu dalla wa faddalah le Isa fi beetah be farah.

⁷Wa kulla l-naas al-chaafu al-cheyy al-bigi da, bigo za'laaniin wa hajjo ambeenaathum wa gaalo: «Haay! Hu macha bigi deaf hana naadum muznib.»

⁸Wa Zakka gamma foog wa gaal le l-Rabb Isa: «Ya Sayyidna, nanti nuss maali le l-masaakiin. Wa kan chilt cheyy min ayyi naadum be zulum, nigabbilah leyah arba'a marraat.»

⁹Wa Isa radda wa gaal: «Khalaas, al-yoom al-naja jaat fi l-beet da achaan Zakka kula min iyaal Ibraahiim.

¹⁰Wa ana Ibn al-Insaan jiiit achaan nifattich al-muwaddiriin wa ninajjiihum.»

Masal al-malik wa khaddaamiinah

¹¹Wa l-naas gaa'idiin yasma'o kalaam Isa. Wa fi fikirhum, mamlakat Allah tidoor tibiin ajala achaan hu gariib yalhag Madiinat al-Khudus. Wa achaan da, hu hajja leehum be masal.

- 12** Wa gaal: «Yoom min al-ayyaam, fi naadum waahid min iyaal al-muluuk saafar fi bakaan ba'iid achaan hinaak yidarrujuuh malik wa yigabbil yahkim baladah.
- 13** Wa gubbaal ma yisaafir, hu naada achara min abiidah wa anta le ayyi waahid jineeh hana dahab. Wa gaal leehum: «Taajuru beyah lahaddi nigabbil.»
- 14** Wa cha'ab baladah kirhooh wa rassalo waraayah mumassiliin achaan yuguulu: «Ma nidooru al-naadum da yabga foogna malik.»
- 15** «Wa ba'ad darrajooh malik, gabbal baladah wa naada abiidah al-antaahum al-gurus achaan yaju leyah. Wa dawwar ya'arif kam ribho leyah fi l-tijaara.
- 16** Wa l-awwal ja gidzaamah wa gaal: «Ya l-malik, al-jineeh al-anteetah leyi, ana kisibt beyah 10 jineeh.»
- 17** Wa l-malik gaal leyah: «Da sameh. Inta abid adiil. Awwal ana anteetak mas'uuliye chiyya wa inta bigiit amiin. Wa achaan da, nantiik mas'uuliye fi 10 hille.»
- 18** «Wa l-abid al-taani ja leyah wa gaal: «Ya l-malik, al-jineeh al-anteetah leyi, ana kisibt beyah 5 jineeh.»
- 19** Wa l-malik gaal: «Nukhuttak fi 5 hille.»
- 20** «Wa abid aakhar ja wa gaal: «Ya l-malik, daahu jineeh hanaak. Ana hafadtah wa labadtah fi mindiil.
- 21** Ana khuft minnak achaan inta naadum gawi. Inta tichiil al-khumaam al-naadum aakhar khattaah wa tagta' al-khalla al-ma teerabtaha.»
- 22** Wa l-malik gaal leyah: «Nihaasibak hasab al-kalaam al-inta gultah. Inta abid fasil. Irift kadar ana naadum gawi wa nichiiil al-khumaam al-naadum aakhar khattaah wa nagta' al-khalla al-ma teerabtaha.
- 23** Wa kan ana misil da, maala ma khatteet gursi fi l-banki? Wa misil da, wakit nigabbil fi l-balad nichiiilah be faayditah.»
- 24** «Wa gaal le l-naas al-ma'aayah: «Chiilu minnah al-jineeh wa antuuh le l-abid al-indah 10.» **25** Wa gaalo leyah: «Ya l-malik, hu indah 10 khalaas!»
- 26** Wa l-malik gaal: «Nuguul leeku yantu le l-naadum al-indah. Wa laakin al-naadum al-ma indah, al-chiyya al-indah kula yichiiluuh minnah.
- 27** Wa khalaas, ween udwaani dool al-ma dawwaro ana nabga fooghum malik? Jiibuuhum hini wa aktuluuhum giddaami!»»
- 28** Wa wakit Isa kammal al-kalaam da, hu macha giddaam fi derib Madiinat al-Khudus.

Dakhuul al-Masiih fi l-madiina

29 Wa Isa garrab le hillaal Beet Faaji wa Beet Anya fi l-bakaan al-usmah jabal al-Zaytuun. Wa Isa rassal giddaamah talaamiiz itneen.

30 Wa gaal leehum: «Amchu fi l-hille al-giddaamna di. Wa fi khachum al-hille talgo dahach marbuut. Wa naadum lissaa' ma rikib foogah. Hilluuh wa jiibuuh leyi hini.

31 Wa kan naadum yas'alku wa yuguul: «Maala tihillu al-dahach?» Guulu leyah: «Al-Rabb yidoorah.»»

32 Wa l-talaamiiz al-rassaloohum macho ligo al-dahach misil hu ooraahum beyah.

33 Wa wakit gaa'idiin yihilluuh, siyaadah sa'aloohum wa gaalo: «Maala tihillu al-dahach?»

34 Wa raddo leehum wa gaalo: «Al-Rabb yidoorah.»

35 Wa jaabooh le Isa. Wa farracho khulgaanhum fi l-dahach wa rakkabo Isa foogah.

36 Wa khalaas hu gamma maachi raakib fi l-dahach wa l-naas farracho khulgaanhum fi l-derib giddaamah.

37 Wa garrab le l-madiina be l-derib al-naazil min jabal al-Zaytuun wa kulla talaamiizah bado yafraho wa yachkuru Allah be hiss aali fi chaan kulla l-ajaayib al-kubaar al-chaafoohum.

38 Wa gaalo: «<Mabruuk le l-malik al-jaayi be usum Allah!> Salaam fi l-sama wa majjudu Allah fi l-aali!»

39 Wa Fariiziyiin waahidiin fi ust al-naas hajjo leyah wa gaalo: «Ya l-sayyid, sakkit talaamiizak!»

40 Wa Isa radda leehum wa gaal: «Nuguul leeku kan al-naas dool sakato kula, al-hujaar yi'iitu be nafs al-kalaam.»

Isa hizin le Madiinat al-Khudus

41 Wa Isa garrab le l-madiina wa chaafaaha wa baka fi chaanha.

42 Wa gaal: «Ana nitmanna al-yoom inti ta'arfi al-cheyy al-yijiib leeki al-salaam laakin lahaddi hassa', ma fihimtiih.

43 Wakit waahid yaji leeki wa askar aduuki yaju wa yankutu khanaadighum wa yihawwuguuki wa yisiddu kulla duruubki.

44 Wa yidammuruuki ma'a naaski al-fi lubbiki. Wa ma yikhallu hajar yagood foog hajar. Wa da yabga achaan inti ma irifti al-wakit al-Allah ja foogah le yinajjiiki.»

Al-Masiih tarad al-tujaar

45 Wa Isa dakhil fi fadaayit beet Allah wa gamma yatrud minha al-tujaar al-yisaawugu foogha.

⁴⁶Wa gaal leehum: «Allah gaal fi l-Kitaab: <Beeti yisammuh beet al-sala.> Wa laakin intu <sawweetuuh beet al-saraariig!>»

⁴⁷Wa kulla yoom Isa yi'allim al-naas fi fadaayit beet Allah. Wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama wa kubaaraat al-naas dawwaro fursa achaan yaktuluuh.

⁴⁸Laakin fursa ma ligooha achaan kulla l-cha'ab gaa'idiin ma'aayah wa yasma'o kalaamah be niye waahide.

Luukha 20

Al-Masiih sa'alooh yaatu al-antaah izin

¹Wa yoom waahid, Isa gaa'id yi'allim al-naas fi fadaayit beet Allah wa yiballikh leehum al-bichaara. Wa fi l-bakaan da, kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama wa l-chuyukh jo leyah.

²Wa gaalo: «Guul leena min ween ligiit izin achaan tisawwi al-khidme di. Walla yaatu al-antaak al-izin da?»

³Wa Isa radda leehum wa gaal: «Ana kula indi su'aal nidoor nas'alku. Ooruuni,

⁴Yahya khattas al-naas be izin Allah walla be izin al-naas?»

⁵Wa achchaawaro ambeenaathum wa gaalo: «Kan gulna Yahya indah izin min Allah, Isa yuguul leena: <Maala ma aamantu beyah?»

⁶Wa kan gulna Yahya indah izin min al-naas bas, al-naas yarjumuuna. Achaan fi fikirhum, akiid Yahya nabi.»

⁷Wa raddo le Isa wa gaalo: «Aniina ma na'arfu yaatu al-antaah izin.»

⁸Wa Isa radda leehum wa gaal: «Khalaas, ana kula ma ni'ooriiku be izin yaatu nisawwi al-cheyy da.»

Masal al-harraatiin al-fasliin

⁹Wa Isa gamma hajja le l-naas be masal wa gaal: «Naadum waahid maggan inab fi jineene. Wa hu ajar harraatiin achaan yakhdumu foogha. Wa hu zaatah khatar wa macha fi balad aakhara. Wa tawwal ma gabbal.

¹⁰Wa fi wakit hana lammiin al-inab, hu rassal abid waahid le l-harraatiin achaan yichiil al-inab al-waajib leyah. Laakin al-harraatiin daggooh wa gabbaloooh le siidah iideenah yaabsiin.

¹¹«Wa rassal leehum abid taani. Wa hu kula daggooh wa ayyaroooh wa gabbaloooh iideenah yaabsiin.

¹²Wa rassal leehum bataan abid taalit wa l-abid da jarahoooh wa zagaloooh barra min al-jineene.

13 Wa siid al-jineene gaal: «Nisawwi chunu? Khalaas, nirassil wileedi al-nihibbah. Akuun leyah hu da, yikarrumuuh.»

14 «Wa l-harraatiin chaafu wileed siid al-jineene wa hajjo ambeenaathum wa gaalo: «Daahu al-yawris al-jineene. Khalli naktuluuh achaan al-warasa tabga hintina.»

15 Wa maragooh barra min al-jineene wa katalooh.» Wa Isa gaal: «Hassa' nas' alku. Siid al-jineene yisawwi fooghum chunu?

16 Akiid, hu yaji wa yikattilhum le l-harraatiin dool wa khalaas yanti al-jineene le naas aakhariin.» Wa wakit al-naas sim'o al-kalaam da gaalo: «Khalli Allah yadharah!»

17 Wa Isa chaafaahum adiil wa gaal: «Wa kan da ma yabga, chunu ma'ana hana l-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab al-yuguul: «Al-hajar al-bannaayiin al-beet awwal ma dawwarooh bigi al-hajar al-muhimm fi buna al-beet.»

18 Wa kulla naadum al-yaga' foog al-hajar da, yinkasir marra waahid wa kan al-hajar da yaga' foog naadum, yarhakah misil al-dagiig.»

Al-su'aal fi l-miiri

19 Wa fi l-yoom da zaatah, al-ulama wa kubaaraat rujaal al-diin dawwaro yakurbuuh achaan fihmo kadar be l-masal da Isa hajja fooghum laakin humman khaayfiin min al-naas.

20 Wa achaan da, gammo yukhuttu baalhum foogah. Wa bado yirassulu leyah jawaasiis al-sawwo nufuushum misil naas saalihiin achaan yalgo fursa yarmuuh be kalaamah. Wa dawwaro yiwadduuh fi mahkamat al-waali al-Roomaani.

21 Wa l-jawaasiis gaalo: «Sayyidna, na' arfu kalaamak wa ta' liimak sahiih. Wa inta ma takhaaf min een al-naas. Wa ti' allim al-naas derib Allah al-sahiih.

22 Khalaas guul leena, hasab al-Tawraat, waajib leena nikaffu al-miiri le sultaan al-Roomaaniyiin walla ma waajib?»

23 Wa Isa irif najaadithum. Wa gaal leehum:

24 «Wassufuuni diinaar waahid. Al-suura wa l-usum al-gaa'idiin foogah hana yaatu?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Hana sultaan al-Roomaaniyiin.»

25 Wa Isa gaal leehum: «Khalaas, hana l-sultaan, antuuh le l-sultaan wa hana Allah, antuuh le Allah.»

26 Wa ma gidro yarmuuh be kalaamah giddaam al-naas. Wa al'ajjabo marra waahid fi l-radd al-raddaah leehum wa khalaas sakato.

Al-su'aal al-bukhuss al-bu'aas

27 Wa Sadduukhiyiin waahidiin jo le Isa. Wa l-Sadduukhiyiin ma mu'miniin be l-bu'aas.

28Wa sa'alooh wa gaalo: «Ya l-sayyid, nidooru nihajju leek be l-kalaam al-Muusa katabah leena fi l-Tawraat. Hu gaal kan raajil waahid maat wa indah mara wa laakin ma indah iyaal, akhu al-raajil da waajib yaakhud al-mara wa yalda minha zurriye le akhuuh al-marhuum.

29Zeen. Awwal fi sab'a akhwaan. Wa l-kabiir minhum akhad mara wa ba'ad wakit, hu maat. Wa ma jaab minha iyaal.

30Wa l-taani akhadha wa nafs al-cheyy bigi leyah.

31Wa l-taalit akhadha wa l-akhwaan al-sab'a kulluhum akhadooha wa ma jaabo minha iyaal wa maato.

32Wa fi l-akhiir al-mara zaatha maatat.

33Wa khalaas, wakit al-maytiin yab'aso, hi tabga marit yaatu minhum? Achaan kulluhum al-sab'a akhadooha.»

34Wa Isa radda leehum wa gaal: «Sahiih, fi l-zaman al-haadir, al-rujaal yaakhudu awiin wa l-awiin yantuuhin le l-rujaal.

35Laakin al-naas al-induhum hagg fi l-zaman al-jaayi wa yab'aso min ust al-maytiin, humman battaan ma yaakhudu awiin wa l-awiin ma yaakhudan rujaal.

36Humman ma yumuutu battaan, yabgo misil al-malaa'ika. Wa yabgo iyaal Allah achaan ba'asaahum min al-moot.

37«Wa fi l-cheyy al-bukhuss al-bu'aas, Muusa zaatah wassafaaku kadar al-maytiin yab'aso. Fakkuru fi kalaam Muusa al-bukhuss al-chideere al-gammat foogha naar wakit hu gaal kadar Allah hu Rabb juduudku Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub.

38Wa hu Rabb al-hayyiin wa ma Rabb al-maytiin achaan leyah hu kulla l-naas aaychiin.»

Su'aal al-Masiih al-bukhuss Ibn Dawuud

39Wa ulama waahidiin gaalo: «Mabruuk, sayyidna. Kalaamak adiil.»

40Wa ma dawwaro battaan yas'alooh ayyi su'aal.

41Laakin Isa sa'alaahum le l-ulama wa gaal: «Kikkeef yuguulu kadar al-Masiih hu Ibn Dawuud?

42Nas'alku achaan fi kitaab al-Zabuur, Dawuud zaatah gaal: <Allah hajja le siidi al-malik wa gaal: <Agood be nussi al-zeenaay

43lahaddi nukhutt udwaanak tihit rijileenak.>>

44Wa misil da, Dawuud gaal al-Masiih hu siidah. Wa be misil da, kikkeef al-Masiih yabga wileedah?>

45Wa kulla l-naas gaa'idiin yasma'o kalaamah. Wa Isa hajja le talaamiizah wa gaal:

⁴⁶«Aw’u baalku min al-ulama. Humman yiriidu yalbaso jalaaliib tuwaal wa yuruukhu fi ust al-naas wa yiriidu salaam al-naas fi l-suug wa l-saff al-awwal fi beet al-sala wa bakaan al-kubaaraat fi kulli aazuuma.

⁴⁷Wa laakin humman yaakulu buyuut al-araamil wa yugummu yisallu sala tawiile ahaan al-naas yichiifuuhum. Wa khalaas al-azaab al-yarjaahum yabga chadiid ziyaada.»

Luukha 21

Al-armala al-miskiine

¹Wa Isa rafa’ raasah wa chaaf siyaad al-maal al-gaa’idiin yusubbu gurus fi sanduug beet Allah.

²Wa chaaf armala waahide miskiine. Wa hi khattat fi l-sanduug riyaaleen bas.

³Wa Isa gaal: «Nuguul leeku al-hagg, al-armala al-miskiine di khattat fi l-sanduug ziyaada min kulla l-naas al-aakhariin dool.

⁴Achaan kulluhum anto le Allah al-zaayid min maalhum laakin hi miskiine wa antat kulla cheyy al-ti’iich beyah.»

Alaamaat kumaalit al-dunya

⁵Wa naas waahidiin gaa’idiin yihajju be samaah hana beet Allah wa hujaarah al-samhiin wa kulla cheyy al-naas antooh le l-buna. Wa Isa gaal:

⁶«Kulla l-buyuut al-tichiifuuhum dool, yaji wakit waahid ma yikhallu hajar yagood foog hajar. Yarmuuhum kulluhum.»

⁷Wa sa’aloooh wa gaalo: «Ya sayyidna, da yabga mata? Wa chunu al-alaama al-tiwassifna kadar da gariib?»

⁸Wa gaal leehum: «Khuttu baalku wa ma tikhallu naadum yukhuchchuku. Achaan naas katiiriin yaju be usmi wa yihajju be nufuushum wa yuguulu: <Ana bas al-Masiih!> Walla buguulu: <Al-wakit tamma!> Al-naas dool, ma titaabu’uuhum.

⁹Wa wakit tasma’o khabar hana huruub wa tamarrud, ma takhaafo ahaan da waajib yukuun gubbaal. Laakin al-kumaale ma taji ajala.»

¹⁰Wa gaal leehum: «Naas hana balad waahide yahjumu naas hana balad aakhara wa mamlaka tahjim mamlaka aakhara.

¹¹Wa fi diyaar katiiriin yukuun zilzaal wa fi aakhariin juu’ chadiid wa waba. Wa alaamaat kubaar yinchaafu fi l-sama al-yikhawwufu al-naas marra waahid.

¹²«Wa laakin gubbaal al-achya dool ma yabgo, intu yakurbuuku wa yi’azzubuuku. Wa yisallumuuku le masaa’iil buyuut al-sala wa yazguluuku fi l-sijin. Yiwadduuku bakaan al-muluuk wa l-hukkaam fi chaan intu naasi.

- 13** Wa be da talgo fursa le tachhado leyi.
- 14** Achaan da, sabbutu afkaarku achaaan ma tihimmu fi kikkeef turuddu leehum.
- 15** Achaan ana nantiiku al-kalaam wa l-fikir al-waajib. Wa l-naas al-yi'aazuuku ma yagdaru yahmalo kalaamku walla yuruddu leeku.
- 16** Wa l-yisallumuuku le l-kubaaraat humman waaldeenuku wa akhwaanku wa min gabiilitku wa rufgaanku. Wa waahidiin minku yaktuluuhum.
- 17** Wa fi chaan usmi, kulla l-naas yakrahooku.
- 18** Laakin suufaay waahide min raasku ma tiwaddir.
- 19** Agoodu saabtiin fi l-ta'ab da wa misil da tinajju nufuusku.
- 20** «Wa yoom waahid, askar katiiriin yaju yihawwugu Madiinat al-Khudus. Wa wakit tichiifuuhum, ta'arfu kadar kharaabha gariib.
- 21** Wa fi l-bakaan da, khalli al-naas al-gaa'idiin fi daar al-Yahuudiiya yi'arrudu fi l-hujaar. Wa khalli al-naas al-fi l-madiina yamurgu minha wa khalli al-naas al-fi l-kadaade ma yadkhulu fi l-madiina.
- 22** Achaan fi l-wakit da, Allah yi'aakhib cha'abah wa kulla l-kalaam al-awwal al-anbiya katabooh fooghum yitimm.
- 23** Wa yabga gaasi bilheen le l-awiin al-khalbaanaat wa l-yiraddi'an. Wa l-diige tabga chadiide fi kulla l-balad di achaaan khadab Allah yanzil fi l-cha'ab da.
- 24** Yumuutu be l-seef wa yiwadduuhum masaajiin fi ust kulla l-umam. Wa naas al-umam yamulku Madiinat al-Khudus wa yifajjukhuuha lahaddi wakithum yikammil.

Jayyit al-Masiih al-taaniye

- 25** «Wa l-naas yichiifu alaamaat fi l-harraay wa l-gamar wa l-nujuum. Wa fi l-ard, al-umam yibarjulu wa yakhaafo min hiss al-bahar wa harakatah.
- 26** Wa l-naas yaga'o min al-khoof wa yakhaafo min al-cheyy al-jaayi fi l-dunya achaaan khuwwaat al-samaawaat zaathum yinhazzo.
- 27** Wa fi l-wakit daak, yichiifu Ibn al-Insaan jaayi fi sahaab al-sama be gudra aziime wa majiide.
- 28** Wa wakit al-achya dool yabdo, chiddu heelku wa arfa'o ruuseeku foog achaaan yoom najaatku garrab.»

Alaamit chadarat al-tiin

- 29** Wa Isa hajja leehum be masal wa gaal: «Fakkuru fi chadar al-tiin wa fi kulla l-chadar.
- 30** Wakit al-chadar yisawwi warag, tichiifuuh wa ta'arfu al-wakit al-yalda foogah garrab khalaas.

³¹Wa sawa sawa misil da, a'arfu kadar mamlakat Allah garrabat wakit tichiifu al-alaamaat al-ooretku beehum dool.

³²Wa nuguul leeku al-hagg, naas hana l-wakit da ma yikammulu gubbaal kulla l-kalaam da ma yitimm.

³³Al-sama wa l-ard yabgo ma fiihum wa laakin kalaami yagood daayman.

³⁴«Khuttu baalku fi nufuusku. Achaan kan tikhallu guluubku yinchakhlu be l-safaaha wa l-sakar wa kan tinchakhlu be humuum al-dunya, al-yoom da yaji faj'atan

³⁵wa yabga leeku misil charak. Akiid, al-yoom da yaji fi kulla l-naas al-fi kulla l-ard.

³⁶Abgo daayman waa'iyiin wa as'alo gudra min Allah achaaan tanjo min kulla l-achya al-yabgo dool wa fi l-akhiir tagiifu giddaam Ibn al-Insaan.»

³⁷Wa kulla yoom, Isa gaa'id yi'allim al-naas fi beet Allah. Wa fi l-makhrib, hu marag min al-madiina wa ragad fi l-bakaan al-usmah jabal al-Zaytuun.

³⁸Wa kulla yoom, al-naas yibakkuru wa yamchu fi beet Allah achaaan yasma'o kalaamah.

Luukha 22

Khiyaanat Yahuuza le l-Masiih

¹Wa iid al-Khubza bala Tawwaara al-ma'ruuf be iid al-Fisha garrab.

²Wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama khaayfiin min za'al al-naas wa achaaan da, gammo yifattuchu tariiga al-yaktulu beeha Isa be achiir.

³Wa fi l-bakaan da, al-Cheetaan dakhil fi galib Yahuuza al-usmah al-Iskhariyooti. Wa hu min al-talaamiiz al-atnaachar.

⁴Wa Yahuuza gamma wa macha hajja ma'a kubaaraat rujaal al-diin wa kubaaraat al-askar hurraas beet Allah. Wa chaawaraahum be kikkeef yagdar yisallim leehum Isa.

⁵Wa humman firho wa gaalo yantuuh gurus.

⁶Wa khalaas, Yahuuza khassad wa min al-wakit da, hu gaa'id yifattich fursa achaaan yisallim leehum Isa wakit hu ma gaa'id fi ust al-naas.

Al-acha

⁷Wa iid al-Khubza bala Tawwaara ja. Wa da l-yoom al-yadbaho foogah al-hamal fi chaan acha hana iid al-Fisha.

⁸Wa Isa rassal Butrus wa Yuuhanna wa amaraahum wa gaal: «Amchu hassulu leena acha iid al-Fisha.»

- ⁹Wa sa'alooh wa gaalo: «Wa nihassuluuh ween?»
- ¹⁰Wa radda leehum wa gaal: «Wakit tadhulu fi l-madiina, talgo raajil waahid chaayil jarr hana almi. Taabu'uuh fi l-beet al-yadkhul foogah
- ¹¹wa hajju le siid al-beet da wa guulu leyah: «Sayyidna al-mu'allim yuguul leek: «Ween beet al-diifaaan al-naakul foogah acha iid al-Fisha ma'a talaamiizi?»»
- ¹²Wa hu yiwassifku khurfa wasii'e wa jaahize foog fi l-gasir. Wa fi l-bakaan da bas, hassulu leena al-acha.»
- ¹³Wa macho wa ligo kulla cheyy misil hu gaalah leehum. Wa hassalo acha iid al-Fisha.
- ¹⁴Wakt al-acha tamma wa Isa ga'ad le l-akil ma'a l-rusul al-atnaachar.
- ¹⁵Wa gaal leehum: «Ana atmanneet naakul ma'aaku acha iid al-Fisha da gubbaal ma nat'ab.
- ¹⁶Wa nuguul leeku ma naakulah battaan lahaddi kulla cheyy al-bukhuss iid al-Fisha yitimm fi mamlakat Allah.»
- ¹⁷Wa chaal kaas hana asiir al-inab wa chakar Allah. Wa gaal leehum: «Chiiluuh. Khalli kula waahid yachrab minnah.
- ¹⁸Wa nuguul leeku min al-yoom ana ma nachrab battaan asiir al-inab lahaddi mamlakat Allah taji.»
- ¹⁹Wa chaal khubza waahide wa chakar Allah. Wa kasarha wa antaaha leehum wa gaal: «Da jismi al-nantiuh fi chaanku. Sawwu misil da le tizzakkarooni beyah.»
- ²⁰Wa ba'ad al-acha, hu sawwa nafs al-cheyy be l-kaas. Hu chaalah wa gaal: «Al-kaas da yiwassif al-mu'aahada al-jadiide al-nisawwiha ma'aaku be dammi al-yidaffig fi chaanku.
- ²¹Wa nuguul leeku al-naadum al-yukhuunni gaa'id yaakul ma'aayi!
- ²²Achaan Ibn al-Insaan yumuut misil Allah khaddarah. Laakin al-azaab yarja al-naadum al-yukhuunni.»
- ²³Wa bado yissaa'alo ambeenaathum fi yaatu al-minhum yabga al-khaayin.
- ²⁴Wa talaamiizah gammo yilkhaalato ambeenaathum fi yaatu al-yabga al-akbar minhum.
- ²⁵Wa Isa gaal leehum: «Ayyi malik al-umam yamluk be chidde fi naasah wa l-indah gudra foog al-naas kula yahkim foogum misil hu siid al-kheer.
- ²⁶Laakin ma yabga misil da ambeenaatku. Khalli al-kabiir minku yabga misil al-sakhayyar wa l-yuguudku misil al-yakhdim leeku.

27 Masalan, kan naadum waahid gaa'id yaakul wa naadum aakhar yijiib leyah al-akil, yaatu minhum al-kabiir? Akiid, yuguulu al-gaa'id yaakul hu al-kabiir. Wa laakin ana zaati gaa'id fi usutku misil al-khaddaam al-yakhdim.

28 «Wa intu ga'adtu ma'aayi saabtiin fi kulla su'uubaati.

29 Wa misil abuuuyi Allah antaani mamlaka, ana kula nantiiku mamlaka.

30 Wa taakulu wa tacharbo fi nafs al-dabalaay ma'aayi fi mamlakati wa tagoodu fi karaasi wa tahkumu gabaayil Bani Israa'iil al-atnaachar.»

Al-Masiih gaal Butrus yankurah

31 Wa Isa gaal: «Ya Sim'aan, ya Sim'aan. Asma'. Ibliis sa'al izin achaan yijarrib iimaanku wa yikharbilku misil khalla.»

32 Laakin ana sa'alt leek Allah achaan iimaanak ma yangus. Wa wakit inta bigiit battaan gawi fi l-iimaan, sabbit akhwaanak.»

33 Wa Butrus gaal: «Ya sayyidna, ana jaahiz namchi ma'aak fi l-sijin wa numuut kula.»

34 Wa Isa radda leyah wa gaal: «Ya Butrus nuguul leek, fi l-leele di gubbaal al-diik ma yi'oo'i, inta tankurni talaata marraat wa tuguul ma ta'arifni.»

35 Wa Isa gaal leehum: «Chunu gassar leeku wakit rassaltuku fi ust al-naas bala juzlaan wa la mukhla wa la na'aal?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Cheyy ma gassar leena.»

36 Wa gaal leehum: «Laakin hassa' nuguul leeku khalli al-naadum al-indah juzlaan walla mukhla yakurbah. Wa khalli ayyi naadum al-ma indah seef yibii' khulgaanah achaan yachri seef.

37 Achaan nuguul leeku al-kalaam al-yukhussini fi l-Kitaab waajib yitimm. Maktuub: <Hasabooh ma'a l-aasiyiin.> Wa akiid al-kalaam al-ankatab fi chaani gaa'id yitimm.»

38 Wa achaan da, gaalo: «Sayyidna, chiif. Indina suyuuf itneen.» Wa hu radda leehum wa gaal: «Khalaas, kafaaku.»

Du'a al-Masiih fi jabal al-Zaytuun

39 Wa Isa marag min al-beet wa macha misil fi aadtah fi jabal al-Zaytuun. Wa talaamiizah macho waraayah.

40 Wa wakit lihig al-bakaan da, hu gaal leehum: «As'alo Allah achaan al-ta'ab ma yijarrib iimaanku wa yitallifah.»

41 Wa khallaahum wa macha minhum chiyya misil zargit hajar. Wa sajad wa bada yas'al Allah

⁴²wa gaal: «Ya abuyi, kan di niyytak, ba' id minni kaas al-ta'ab da. Laakin khalli yabga misil inta tidoorah wa ma misil ana nidoorah.»

⁴³Wa waahid min malaa'ikat Allah baan leyah wa sabbat galbah.

⁴⁴Wa Isa gaa' id fi ta'ab chadiid wa sa'al Allah be chidde ziyaada. Wa wakharah yinaggit fi l-turaab misil damm.

⁴⁵Wa gamma min al-du'a wa macha le talaamiizah. Wa ligiihum naaymiin. Wa naamo achaan al-hizin kassalaahum.

⁴⁶Wa gaal leehum: «Maalku naaymiin? Gummu foog. As'alo Allah achaan al-ta'ab ma yijarrib iimaanku wa yitallifah.»

Al-Masiih karabooh

⁴⁷Wa Isa lissaa' ma kammal al-kalaam da wa naas jo wa l-naadum al-usmah Yahuuza gaa' id yuguudhum. Wa hu min al-talaamiiz al-atnaachar. Wa garrab le Isa achaan yisallimah be hubb.

⁴⁸Wa Isa gaal leyah: «Yahuuza, tidoor tukhuun Ibn al-Insaan be hubb walla?»

⁴⁹Wa wakit talaamiiz Isa irfo al-cheyy al-yidoor yabga, humman sa'alo Isa wa gaalo: «Sayyidna, nidaawusuuhum be suyuufna walla?»

⁵⁰Wa waahid minhum gamma darab abid hana kabiir rujaal al-diin be l-seef wa gata' adaanah al-zeene.

⁵¹Laakin Isa gaal: «Khalaas! Agiifu!» Wa limis adaanah wa chafaah.

⁵²Wa Isa hajja le kubaaraat rujaal al-diin wa l-chuyuukh wa kubaaraat al-askar hurraas beet Allah al-jo yakurbuuh. Wa gaal leehum: «Da kikkeef? Jiitu takurbuuni be seef wa asa da. Ana mujrim walla?»

⁵³Kulla yoom ana gaa' id ambeenaatku fi fadaayit beet Allah wa ma karabtuuni. Laakin al-leel bas wakitku intu achaan intu gaa' idiin titaabu'u muluk al-dalaam.»

Butrus nakar al-Masiih

⁵⁴Wa khalaas, karabo Isa wa saagooh wa waddooh fi beet kabiir rujaal al-diin. Wa Butrus macha waraahum min ba'iid.

⁵⁵Wa l-jamaa'a al-karabo Isa oogado naar fi lubb al-hooch wa ga'ado tihit. Wa Butrus ga'ad ma'aahum.

⁵⁶Wa khaddaama waahide chaafatah fi deyy al-naar wa irfatah. Wa gaalat: «Al-naadum da, hu kula ma'a Isa.»

⁵⁷Wa Butrus nakar wa gaal: «Mara zeene, ana ma na'arfah.»

⁵⁸Wa ba'ad chiyya naadum aakhar chaafah wa gaal: «Inta kula minhum.» Wa Butrus gaal: «Ya raajil, la. Da ma sahiih.»

⁵⁹Wa ba'ad saa'a waahide, naadum aakhar hajja wa gaal: «Akiid al-naadum da hu ma'a Isa, achaan hu kula min daar al-Jaliil.»

⁶⁰Wa Butrus gaal: «Ya raajil, ma na'arfah marra waahid. Kalaamak da chunu?» Wa gubbaal ma yikammil kalaamah, al-diik oo'a.

⁶¹Wa l-Rabb Isa anlafat wa chaaf Butrus. Wa Butrus fakkar fi kalaam al-Rabb Isa al-awwal gaalah leyah: «Al-leele di gubbaal al-diik ma yi'oo'i, tankurni talaata marraat.»

⁶²Wa Butrus marag min al-hooch wa baka baki chadiid.

⁶³Wa l-rujaal al-gaa'idiin yaharsu Isa gaa'idiin yichchammato leyah wa yudugguuh.

⁶⁴Wa rabato uyuunah wa gaalo: «Ooriina yaatu al-darabak!»

⁶⁵Wa hajjo leyah kalaam katiir be kalaam murr wa ayyaroooh.

Al-Masiih giddaam al-majlas

⁶⁶Wa wakit al-wata asbahat, kulla chuyuukh al-cha'ab lammo ma'a kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama. Wa humman saago Isa wa waddooh giddaam al-majlas.

⁶⁷Wa gaalo leyah: «Kan inta al-Masiih, ooriina!» Wa hu radda leehum wa gaal: «Kan nuguulah leeku kula, abadan ma ti'aamunu beyi.

⁶⁸Wa kan nas'alku su'aal, abadan ma turuddu leyi.

⁶⁹Laakin nuguul leeku min al-yoom Ibn al-Insaan yagood fi kursi jamb Allah al-Gaadir fi nussah al-zeenaay.»

⁷⁰Wa kulluhum gaalo: «Wa be l-kalaam da tuguul inta Ibn Allah walla?» Wa Isa radda leehum wa gaal: «Aywa, misil intu gultuuh.»

⁷¹Wa hajjo ambeenaathum wa gaalo: «Simi'na al-kalaam da min khachmah hu zaatah! Ma nidooru chahaada aakhara.»

Luukha 23

Al-Masiih giddaam Bilaatus

¹Wa kulla naas al-majlas gammo wa waddo Isa le Bilaatus al-waali al-Roomaani.

²Wa gammo yukhuttu foogah tuhma. Wa gaalo: «Karabna al-naadum da achaan hu gaa'id yitallif cha'abna wa yadharhum ma yikaffu al-miiri le sultaan al-Roomaaniyiin. Wa hu sawwa nafsah al-Masiih, al-malik.»

³Wa Bilaatus sa'alah wa gaal: «Inta malik al-Yahuud walla?» Wa Isa radda leyah wa gaal: «Misil inta gultah.»

⁴Wa Bilaatus hajja le kubaaraat rujaal al-diin wa le l-naas al-katiiriin al-lammo wa gaal: «Ana ma ligiit fi l-naadum da ayyi jariime.»

⁵Wa laakin humman gammo yihajju be chidde wa gaalo: «Hu yiharrich al-naas be ta'liimah fi daar al-Yahuudiiya kullaha. Hu bada fi daar al-Jaliil wa hassa' ja hini fi Madiinat al-Khudus kula.»

⁶Wa wakit Bilaatus simi' kalaamhum da, hu sa'alaahum wa gaal: «Al-naadum da min daar al-Jaliil walla?»

⁷Wa wakit hu irif kadar Isa min mudiiriye al-tihit hukum Hiruudus, hu rassalah le Hiruudus. Wa fi l-wakit da, Hiruudus ja ziyaara fi Madiinat al-Khudus.

Al-Masiih gidzaam Hiruudus

⁸Wa wakit Hiruudus chaaf Isa, hu firih bilheen achaan min wakit tawiil hu simi' khabarah wa yidoor yichiif Isa yisawwi leyah ajab.

⁹Wa achaan da, sa'alah su'aal katiir laakin Isa ma radda leyah kalaam.

¹⁰Wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-ulama waagfiin jambah wa gaa'idiin yathamooch be chidde.

¹¹Wa Hiruudus wa askarah hagaro Isa wa achchammato leyah. Wa fi chamaatithum di, labbasooch khalag sameh bilheen min khulgaan al-malik. Wa khalaas, gabbalooch le Bilaatus.

¹²Wa min al-yoom da bas, Hiruudus wa Bilaatus bigo rufgaan. Wa awwal humman mukhaasimiin.

Kharaar Bilaatus

¹³Wa Bilaatus naada kubaaraat rujaal al-diin wa l-chuyuukh wa naas al-madiina.

¹⁴Wa gaal leehum: «Intu jibtu leyi al-naadum da wa gultu hu gaa'id yitallif al-cha'ab. Wa ana sa'altah adiil gidzaamku wa ma ligiit foogah ayyi jariime.

¹⁵Wa Hiruudus kula ma ligi foogah cheyy wa achaan da, gabbalah leena. Wa nuguul leeku hu ma sawwa cheyy fasil al-waajib leyah al-moot.

¹⁶Wa khalaas, yajluduuh wa ba'ad da, natilgah.»

¹⁷Wa fi l-iid da, al-waali waajib yatlig leehum naadum waahid min al-makruubiin.

¹⁸Wa kulla l-naas aato be hiss waahid wa gaalo: «Aktul Isa da wa atlig leena Baraabaas!»

¹⁹Wa Baraabaas hu al-naadum al-karabooh fi l-sijin achaan sawwa fitne fi l-madiina wa katal dimme.

²⁰Wa Bilaatus kallam leehum bataan achaan yidoor yatlig Isa.

²¹Wa laakin kulla l-naas aato wa gaalo: «Aktulah fi l-saliib! Aktulah fi l-saliib!»

22Wa battaan taalit marra, Bilaatus hajja leehum wa gaal: «Maala? Chunu al-fasil al-sawwaah? Ana ma ligiit foogah ayyi jariime al-waajib leyah al-moot. Achaan da, yajluduuh wa khalaas natilgah.»

23Wa laakin chaddado fi kalaamhum wa be hiss foog gaalo: «Aktuluuh fi l-saliib!» Wa khalaas, aayit al-naas jabarah.

24Wa Bilaatus kharrar yantiikum al-cheyy al-talabooh minnah.

25Wa khalaas, hu talag al-naadum al-gaa'id fi l-sijin achaan al-fitne wa l-dimme. Wa laakin sallam leehum Isa misil al-naas dawwarooh.

Fi derib hana l-Jumjuma

26Wa wakit al-askar maachiin yiwaddu Isa, ligo naadum waahid usmah Sim'aan al-min hillit Khayrawaan al-jaayi min al-kadaade. Wa chayyaloo al-saliib wa jabarooh le yitaabi' Isa min wara.

27Wa naas katiiriin maachiin wara Isa. Wa fi usuthum, fi awiin al-gaa'idaat yabkan leyah be hiss aali.

28Wa Isa anlafat leehin wa gaal: «Ya awiin Madiinat al-Khudus, ma tabkan leyi ana. Abkan le nufuuskan wa le iyaalkan.

29Abkan achaan wakit waahid yaji wa fi l-wakit da, yuguulu: «Mabruuk le awiin al-aagiraat wa l-ma wildan iyaal wa abadan ma radda'an sakhiir.»

30Wa fi l-wakit daak, al-naas yasrakho min khoof chadiid wa yuguulu: «Khalli al-jibaal yaga'o foogna wa khalli al-hujaar yadfunuuna.»

31Fakkiran fi l-cheyy al-yisawwuuh leyi. Kan yisawwu misil da le l-hatab al-layyin, chunu al-yabga le l-hatab al-yaabis?»

Al-Masiih fi l-saliib

32Wa fi naaseen al-waddoohum min al-madiina achaan yaktuluuhum fi nafs al-bakaan ma'a Isa. Wa humman mujrimiin.

33Wa wakit lihgo al-bakaan al-umrah al-Jumjuma, taggo Isa fi l-saliib wa rafa'oo foog. Wa sawwo nafs al-cheyy le l-mujrimiin, al-waahid taggooh fi saliib jamb Isa be nussah al-zeenaay wa l-taani fi saliib aakhar be nussah al-israay.

34Wa Isa gaal: «Ya abuuyi, saamihhum achaan ma fihmo al-cheyy al-humman gaa'idiin yisawwuuh.» Wa l-askar sawwo am'iyeedaat achaan yigassumu ambeenaathum khulgaanah.

35Wa l-naas wagafo gaa'idiin yichiifu. Wa l-kubaaraat gaa'idiin yichchammato leyah wa yuguulu: «Hu najja naas aakhariin wa khalli yinajji nafsah kan sahiih hu al-Masiih wa l-naadum al-Allah azalah!»

36Wa l-askar kula achchammato leyah. Jo wa gaddamo leyah charaab haamud

³⁷wa gaalo: «Kan inta malik al-Yahuud, najji nafsak!»

³⁸Wa foog min raasah fi kalaam maktuub al-yuguul: «Da malik al-Yahuud.»

³⁹Wa waahid min al-mujrimiin al-mu'allagiin jambah ayyarah be hiss aali wa gaal: «Haay! Inta ma al-Masiih walla? Najji nafsak wa najjiina aniina kula ma'aak!»

⁴⁰Laakin al-mujrim al-taani harajah wa gaal: «Haay! Inta ma khaayif min Allah walla? Inta ligiit nafs al-azaab mislah.

⁴¹Wa aniina, hakamoona be l-hagg achaan al-azaab al-yisawwuuh foogna waajib leena be sabab amalna. Laakin al-naadum da ma sawwa cheyy fasil.»

⁴²Wa hajja battaan wa gaal: «Ya Isa, fakkir foogi wakit tabga malik.»

⁴³Wa Isa hajja leyah wa gaal: «Nuguul leek al-hagg, al-yoom tadhul ma'aayi fi l-Janna.»

Moot al-Masiih

⁴⁴Wa bigi nuss al-nahaar. Laakin al-wata bigat dalma fi kulla l-balad lahaddi l-asur.

⁴⁵Al-harraay ma gaa'ide tidawwi. Wa l-sitaar al-fi beet Allah anchagga min usut.

⁴⁶Wa Isa aat be hiss chadiid wa gaal: «Ya abuuyi, ruuhi nantiiha leek fi iidak.» Wa ba'ad gaal al-kalaam da, khalaas maat.

⁴⁷Wa kabiir al-askar chaaf al-cheyy al-bigi wa majjad Allah wa gaal: «Akiid, al-raajil da saalih!»

⁴⁸Wa kulla l-naas al-katiiriin al-lammo le yichiifu, chaaf al-cheyy al-bigi wa bigo haznaaniin. Wa wakit mugabbiliin fi buyuuthum, gaa'idiin yuduggu sadurhum min al-nadaama.

⁴⁹Wa kulla l-naas al-ya'arfu Isa wa l-awiin al-machan waraayah min daar al-Jaliil waagfiin ba'iid minnah chiyya wa gaa'idiin yichiifu kulla cheyy al-gaa'id yabga.

Al-Masiih dafanooh

⁵⁰Wa fiyah raajil waahid usmah Yuusuf. Wa hu min al-majlas al-kabiir wa hu naadum zeen wa saalih.

⁵¹Hu ma khassad be kharaar al-majlas wa la be l-fi'il al-kubaaraat sawwooh. Wa hu min hille waahide hana l-Yahuud al-usumha al-Raama wa mu'min be mamlakat Allah al-jaaye.

⁵²Wa Yuusuf da, hu macha le Bilaatus wa sa'alah janaazit Isa.

⁵³Wa dalla al-janaaza min al-saliib wa kaffanaaha be kafan khaali. Wa waddaaha fi khabur waahid al-nakatooh fi hajar misil karkuur wa lissaa' ma dasso foogah ayyi janaaza. Wa raggad foogah janaazit Isa.

⁵⁴Wa da bigi fi l-yoom al-Yahuud yijahhuzu foogah le yoom al-sabt wa l-sabt yidoor yabda.

⁵⁵Wa l-awiin al-machan wara Isa min daar al-Jaliil machan ma'a Yuusuf wa chaafan al-khabur wa kikkeef khatto foogah janaazit Isa.

⁵⁶Wa gabbalan fi buyuuthin wa jahhazan dawa wa riihe le l-janaaza. Wa yoom al-sabt, hinna anjamman marra waahid hasab wasiiyat Allah.

Luukha 24

Bu'aas al-Masiih

¹Wa awwal yoom fi subuu' be fajur badri, al-awiin maragan le l-khabur wa chaalan ma'aahin al-riihe al-jahhazanha.

²Wa chaafan al-hajar al-kabiir al-saddo beyah al-khabur, mudardag min bakaanah.

³Wa l-awiin dakhalan fi l-khabur wa laakin janaazit al-Rabb Isa ma liganha.

⁴Wa hinna barjalan bilheen. Wa ajala ke rujaal itneen baano jambihin wa khulgaanhum yidawwu deyy chadiid.

⁵Wa l-khoof karab al-awiin wa dangaran wujuuhhin ale l-ard. Wa l-rujaal hajjo leehin wa gaalo: «Maala tifattichan naadum hayy fi ust al-maytiin?»

⁶Hu ma fiih hini. Hu ba'as khalaas. Fakkiran fi l-kalaam al-hu gaalah leekan wakit hu lissaa' gaa'id fi daar al-Jaliil.

⁷Hu gaal: «Ibn al-Insaan laabudda yisallumuuh le l-muznibiin wa yaktuluuh fi l-saliib wa fi l-yoom al-taalit, yab'as.»»

⁸Wa khalaas fi l-bakaan da bas, zakkaran fi l-kalaam al-Isa awwal gaalah da.

⁹Wa gabbalan min al-khabur wa machan le l-rusul al-ihdaachar wa l-talaamiiz al-aakhariin wa ooranhum be kulla l-kalaam da.

¹⁰Wa l-awiin deel hinna Mariyam al-Magdaliye wa Jaana wa Mariyam amm Yaakhuub wa l-awiin al-ma'aahin wa hinna bas al-ooran al-rusul be l-kalaam da.

¹¹Wa l-rusul ma saddago be kalaamhin. Fi fikirhum, kalaamhin kalaam saakit bas.

¹²Wa laakin Butrus gamma jara le l-khabur. Wa hu dangar wa taawag fi l-karkuur wa chaaf al-kafan wiheedah wa ma chaaf cheyy aakhar. Wa gabbal le l-beet wa l-cheyy da bigi leyah ajiib bilheen.

Al-Masiih fi derib Imwaas

¹³Wa nafs al-yoom, naaseen min al-talaamiiz maachiin le hille waahide usumha Imwaas wa hi gaa'ide misil achara kiilomitir min Madiinat al-Khudus.

¹⁴Wa humman gaa'idiin yihajju ambeenaathum be kulla cheyy al-bigi da.

- 15** Wa wakit humman gaa'idiin yihajju wa yinaakhuchu ambeenaathum, Isa zaatah garrab leehum wa lihigaahum wa bada yuruukh ma'aahum.
- 16** Wa humman chaafuoh laakin ma irfooh.
- 17** Wa Isa gaal leehum: «Da chunu al-kalaam al-gaa'idiin tihajju beyah fi l-derib da?» Wa wagafo haznaaniin.
- 18** Wa waahid minhum usmah Kuluuba radda leyah wa gaal: «Haay! Min kulla l-diifan al-fi Madiinat al-Khudus, inta wiheedak bas ma ta'arif al-cheyy al-bigi foogha walla?»
- 19** Wa Isa gaal leehum: «Chunu al-cheyy al-bigi?» Wa gaalo leyah: «Al-cheyy al-bukhuss Isa al-min al-Naasira. Hu kaan nabi wa indah gudra fi l-kalaam wa l-khidme, gidzaam Allah wa gidzaam kulla l-naas.
- 20** Wa kubaaraat rujaal al-diin wa chuyuukhna sallamooh le l-waali achaan yahkim leyah be l-moot wa katalooh fi l-saliib.
- 21** Wa laakin aniina awwal khatteena achamna foogah. Saddagna kadar hu bas al-naadum al-yafda Bani Israa'iil. Wa laakin da ma bigi wa hassa' indina talaata yoom min katalooh.
- 22** «Wa battaan awiin waahidaat min jamaa'itna gaalan cheyy waahid al-aniina al'ajjabna leyah bilheen. Be fajur machan fi bakaan al-khabur
- 23** wa ma ligan janaaztah. Wa gabbalan leena wa gaalan kadar chaafan ru'yat al-malaa'ika al-gaalo Isa hayy.
- 24** Wa naas waahidiin min jamaa'itna macho le l-khabur wa ligo kulla cheyy misil al-awiin gaalannah. Laakin Isa zaatah ma chaafuoh.»
- 25** Wa Isa gaal leehum: «Ya mataamiis, fikirku tagiil bilheen. Lissaa' ma aamantu be kulla l-kalaam al-gaalooh al-anbiya.
- 26** Ma fihimtu kadar al-Masiih laabudda yat'ab misil da gubbaal ma yadkhul fi majdah walla?»
- 27** Wa fassar leehum kulla cheyy al-bukhussah al-maktuub fi kutub Allah. Wa bada fi kitaab Muusa wa fassar leehum kutub hana kulla l-anbiya.
- 28** Wa wakit garrabo le l-hille al-humman dawwaro yamchu fiiha, Isa sawwa misil hu yidoor yamchi gidzaam.
- 29** Laakin al-naaseen dool assarooh wa gaalo: «Agood ma'aana. Al-makhrif jaat wa l-yoom gariib yikammil.» Wa khalaas, hu dakhil fi l-beet achaan yidalli ma'aahum.
- 30** Wa hu ga'ad tihit achaan yi'achchi ma'aahum wa chaal al-khubza wa chakar Allah wa kasarha wa antaaha leehum.

31 Wa khalaas uyuunhum anfataho wa irfooh. Wa tawwaali hu faat minhum wa ma anchaaf battaan.

32 Wa gammo yihajju ambeenaathum wa gaalo: «Haay! Wakit hu gaa'id yihajji leena fi l-derib wa fassar leena al-kutub, hu chajja'aana bilheen lahaddi guluubna firho.»

33 Wa gammo ajala wa gabbalo fi Madiinat al-Khudus. Wa ligo al-rusul al-ihdaachar laammiin ma'a l-naas al-aakhariin.

34 Wa l-rusul gaa'idiin yuguulu: «Sahiih al-Rabb ba'as! Hu baan le Sim'aan.»

35 Wa l-naaseen al-jo min Imwaas ooroohum be l-cheyy al-bigi leehum fi l-derib wa kikkeef irfo Isa wakit hu gaa'id yaksir leehum al-khubza.

Al-Masiih baan le talaamiizah

36 Wa wakit al-talaamiiz gaa'idiin yihajju, Isa zaatah baan wa wagaf fi usuthum wa gaal: «Al-salaam aleekum.»

37 Wa humman barjalo wa l-khoof dakhil leehum. Wa fi fikirhum yichiifu dull hana naadum.

38 Wa Isa gaal leehum: «Maalku tibarjulu? Maala tichakkuku fi guluubku?»

39 Chiifu iideeni wa rijileeni. Chiifu daahuuni ana. Almasooni wa chiifu adiil. Achaan ma fi dull indah laham wa udaam misil intu gaa'idiin tichiifuuh foogi ana.»

40 Wa hu gaal al-kalaam da wa wassafaahum iideenah wa rijileenah.

41 Wa bigi leehum farah chadiid wa ajab ziyaada lahaddi ma gidro yi'aamunu beyah. Wa achaan da, hu sa'alaahum wa gaal: «Ma induku chokhol hana akil walla?»

42 Wa antooh lugma min huut matchuuch.

43 Wa chalaaha wa akalaaha giddaamhum.

44 Wa Isa hajja leehum wa gaal: «Khalaas bigi misil al-kalaam al-awwal gultah leeku wakit ana gaa'id ma'aaku. Ana gult leeku kadar kulla l-kalaam al-bukhussini fi Tawraat Muusa wa kutub al-anbiya wa l-Zabuur waajib yitimm.»

45 Wa fatah leehum uguulhum achaan yafhamo al-kutub.

46 Wa gaal leehum: «Maktuub fi l-Kitaab kadar al-Masiih laabudda yat'ab wa fi l-yoom al-taalit, yab'as min ust al-maytiin.

47 Wa laabudda al-bichaara yiballukhuuha be usum al-Masiih le kulla l-umam. Wa yuguulu leehum: «Tuubu min zunuubku wa Allah yakhfir leeku.» Wa l-ballikhiin da waajib yabda min Madiinat al-Khudus.

48 Wa intu chuhud fi kulla l-kalaam da.

49Wa ana ninazzil foogku al-baraka al-abuuyi Allah gaal waa'adaaku beeha. Wa hassa' da, waajib tagoodu hini fi l-madiina lahaddi gudrat Allah tanzil foogku min al-sama.»

50Wa Isa waddaahum min al-madiina lahaddi hillit Beet Anya. Wa rafa' iideenah foog wa baarakaahum.

51Wa wakit hu gaa'id yibaarikhum, hu khallaahum wa khalaas anrafa' fi l-sama.

52Wa humman sajado wa abadooh. Wa khalaas, gabbalo Madiinat al-Khudus farhaaniin bilheen.

53Wa min al-yoom da, humman gaa'idiin daayman fi beet Allah wa yachkuruuh.

Yuuhanna

Yuuhanna 1

Al-Masiih hu Kalimat Allah

- ¹Fi l-bidaaya al-Kalima gaa'ide. Wa l-Kalima gaa'ide ma'a Allah wa l-Kalima hi Allah.
- ²Fi l-bidaaya hi gaa'ide ma'a Allah.
- ³Wa kulla cheyy kaan be l-Kalima wa min kulla l-achya al-kaano, ma fi cheyy al-kaan balaaha.
- ⁴Hi indaha al-haya wa l-haya hi nuur le l-naas.
- ⁵Al-nuur gaa'id yidawwi fi l-dalaam wa laakin al-dalaam ma gidir yaktulah.
- ⁶Wa Allah rassal naadum waahid usmah Yahya.
- ⁷Hu ja achaan yachhad. Wa chahad le l-nuur achaan kulla l-naas yi'aamunu be l-nuur be sabab chahaadtah.
- ⁸Yahya zaatah hu ma al-nuur laakin hu ja achaan yachhad le l-nuur.
- ⁹Wa l-nuur al-sahihih ja fi l-dunya le yinawwir kulla l-naas.
- ¹⁰Al-dunya kawwanat beyah wa laakin wakit hu ja fi l-dunya, naas al-dunya ma irfooh.
- ¹¹Hu ja le naasah wa laakin naasah ma khiblooh.
- ¹²Laakin le kulla l-naas al-khiblooh wa aamano be usmah, hu antaahum al-hagg achaan yabgo iyaal Allah.
- ¹³Wa yabgo iyaal Allah ma be waaluuda wa la be chahwat al-naas wa la be niye hana ayyi raajil, laakin humman bigo iyaal Allah be gudrat Allah.
- ¹⁴Wa l-Kalima bigat insaan wa hu sakan fi usutna. Wa chifna gudurtah al-majiide. Wa gudurtah hi majiide bilheen wa muwaafge le l-Ibn al-waahid al-jaayi min Allah abuu. Wa hu malaan be l-rahma wa l-hagg.
- ¹⁵Wa Yahya chaahid leyah wa naada al-naas wa gaal: «Da bas al-naadum al-ooreetku beyah wa gult hu al-jaayi waraayi aali minni bilheen achaan hu mawjuud gubbaali.»
- ¹⁶Wa rahmatah kaamile wa kullina ligiina minha baraka fi baraka.
- ¹⁷Allah nazzal churuut al-Tawraat be waasitat Muusa wa laakin Allah nazzal al-rahma wa l-hagg be waasitat Isa al-Masiih.
- ¹⁸Abadan ma fi naadum chaaf Allah laakin Ibn Allah al-Waahid al-gaa'id jamb abuu, hu bas al-bayyan Allah le l-naas.

Yahya radda le l-Yahuud

¹⁹Wa di hi chahaadat Yahya wakıt kubaaraat al-Yahuud rassalo leyah rujaal diin wa Laawiyiin min Madiinat al-Khudus le yas'alooh hu yaatu.

²⁰Yahya ma nakar cheyy wa laakin chahad be kalaam waadih wa gaal: «Ana ma al-Masiih.»

²¹Wa achaan da, sa'alooh battaan wa gaalo: «Inta yaatu? Inta al-nabi Iliyaas walla?» Wa Yahya gaal: «La, ana ma hu.» Wa gaalo: «Inta al-nabi al-baji walla?» Wa radda leehum wa gaal: «La.»

²²Wa khalaas gaalo leyah: «Inta yaatu? Ooriina achaan nigabbulu le l-naas al-rassaloona wa ni'ooruuhum. Chunu al-kalaam al-tuguulah fi nafsak?»

²³Wa hu radda leehum be kalaam al-nabi Icha'ya wa gaal: «Ana hiss al-gaa'id yi'iit fi l-khala wa yuguul: «Addulu derib al-Rabb!»»

²⁴Wa fiyah Fariiziyiin been al-naas al-rassaloohum.

²⁵Wa humman sa'alo Yahya wa gaalo: «Kan inta ma al-Masiih wa la Iliyaas wa la l-nabi al-yaji, maala inta gaa'id tikhattis al-naas fi l-almi?»

²⁶Wa Yahya radda leehum wa gaal: «Ana nikhattis al-naas fi l-almi wa laakin naadum waahid gaa'id ma'aaku wa intu ma ta'arfuuh.

²⁷Hu bas al-naadum al-yaji waraayi. Wa ana ma tammeet leyah khaddaam kula.»

²⁸Wa l-bakaan al-sa'alo Yahya foogah, hu fi hillit Beet Anya al-gaa'ide khaadi le bahar al-Urdun. Wa da l-bakaan al-Yahya gaa'id yikhattis foogah al-naas.

Isa hamal Allah

²⁹Wa ambaakir, Yahya chaaf Isa jaayi leyah wa gaal: «Da bas al-hamal al-Allah rassalah achaan yuguchch zanib naas al-dunya.

³⁰Da bas al-naadum al-ooreetku beyah wa gult naadum waahid jaayi waraayi wa hu aali minni bilheen achaan hu mawjuud gubbaali.

³¹Awwal ana ma iriftah. Laakin ana jiiit nikhattis al-naas achaan niwassifah le Bani Israa'iil.»

³²Wa Yahya chahad leyah wa gaal: «Ana chift al-Ruuh al-Khudduus jaayi min al-sama wa nazal foogah misil hamaama wa ga'ad foogah.

³³Awwal ana ma iriftah laakin al-rassalaani le nikhattis al-naas fi l-almi, hajja leyi min awwal wa gaal: «Al-naadum al-tichiif al-Ruuh al-Khudduus yanzil foogah wa yagood foogah, da bas al-naadum al-yikhattis al-naas be l-Ruuh al-Khudduus.»

³⁴Wa khalaas, ana chiftah wa ana chaahid leyah hu Ibn Allah».

Talaamiiz al-Masiih al-awwalaaniyiin

- 35** Wa ambaakir, Yahya gaa'id fi nafs al-bakaan wa naaseen min talaamiizah gaa'idiin ma'aayah.
- 36** Wa Yahya chaaf Isa raayikh fi l-derib wa gaal leehum: «Daahu hamal Allah.»
- 37** Wa l-talaamiiz al-itneen sim'o kalaamah wa gammo taaba'o Isa.
- 38** Wa Isa anlafat wa chaafaahum jaayiin waraayah. Wa sa'alaahum wa gaal: «Tifattuchu chunu?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Ya rabbaai, inta saakin ween?» Wa rabbaai ma'anaatah sayyid be l-lukhkha al-araamiye.
- 39** Wa Isa radda leehum wa gaal: «Ta'aalu chiifu al-bakaan.» Wa da bigi fi l-asur. Wa macho ma'aayah wa chaaf al-beet al-hu gaa'id foogah wa fi l-yoom da, ga'ado ma'aayah.
- 40** Wa naadum waahid min al-naaseen al-sim'o kalaam Yahya wa gammo taaba'o Isa, usmah Andareeyas wa hu akhu Sim'aan Butrus.
- 41** Awwal cheyy, Andareeyas macha ligi akhuuh Sim'aan wa hajja leyah wa gaal: «Ligiina Massiia.» Wa Massiia ma'anaatah al-Masiih be l-lukhkha al-araamiye.
- 42** Wa Andareeyas wadda Sim'aan le Isa. Wa Isa chaaf Sim'aan fi uyuunah wa gaal: «Inta Sim'aan wileed Yuuhanna. Yisammuuk Safa.» Wa Safa ma'anaatah hajar wa be l-lukhkha al-yuunaaniye da Butrus.
- 43** Wa ambaakir, Isa dawwar yamchi fi daar al-Jaliil. Wa ligi Filibbus wa gaal leyah: «Ta'aal taabi'ni.»
- 44** Wa Filibbus hu min hillit Beet Seeda wa di hille hana Andareeyas wa Butrus.
- 45** Wa Filibbus macha ligi Natanaayil wa gaal leyah: «Ligiina al-naadum al-Muusa katab be sababah fi l-Tawraat wa l-anbiya katabo foogah fi kutubhum. Wa hu Isa wileed Yuusuf min hillit al-Naasira.»
- 46** Wa Natanaayil radda leyah wa gaal: «Haay! Mata ke yoom waahid cheyy adiil ja min al-Naasira?» Wa Filibbus gaal leyah: «Ta'aal ma'aayi wa chiifah!»
- 47** Wa Isa chaaf Natanaayil jaayi leyah wa gaal: «Daahu Israa'iili sahiih. Hu ma yukhuchch ayyi naadum.»
- 48** Wa Natanaayil sa'alah wa gaal: «Kikkeef iriftini?» Wa Isa gaal: «Chiftak wakit inta gaa'id tihit chadarat al-tiin gubbaal Filibbus ma yinaadiik.»
- 49** Wa Natanaayil gaal: «Sayyidna, inta Ibn Allah! Inta malik hana Israa'iil!»
- 50** Wa Isa gaal leyah: «Inta aamant beyi achaan gult leek ana chiftak tihit chadarat al-tiin? Tichiif achya kubaar min da!»
- 51** Wa Isa gaal leehum: «Asma'o nuguul leeku al-hagg, tichiifu al-sama faatih wa malaa'ikat Allah taali'iin wa naazliin foog Ibn al-Insaan.»

Yuuhanna 2

Al-almi bigi khamar

¹Wa fi l-yoom al-taalit, naas waahidiin fi hillit Kaana fi daar al-Jaliil sawwo aazuuma hana iris wa amm Isa hidrat.

²Wa azamo Isa kula wa talaamiizah.

³Wa fi l-aazuuma, al-khamar kammal wa amm Isa hajjat leyah wa gaalat: «Khamarhum kammal.»

⁴Wa Isa radda leeha wa gaal: «Ya mara zeene, tidoori minni chunu? Wakti lissaa' ma tamma».

⁵Wa ammah hajjat le l-khaddaamiin wa gaalat: «Sawwu ayyi cheyy al-hu yuguulah leeku.»

⁶Wa fi sitte dawaayin kubaar gaa'idiin fi l-bakaan da. Wa dool dawaayin hana hajar wa yusubbu fooghum almi hana wadu al-Yahuud wa ayyi waahide minhum tichiil hawaale 100 liitir.

⁷Wa Isa hajja le l-khaddaamiin wa gaal: «Amlo al-dawaayin almi.» Wa khalaas maloohum tak.

⁸Wa Isa gaal leehum: «Hassa' chiilu almi chiyya wa wadduuh le siid al-aazuuma.» Wa khalaas waddooh leyah.

⁹Wa siid al-aazuuma daakh al-almi wa ligiih bigi khamar. Wa hu ma irif al-khamar ja min ween wa laakin al-khaddaamiin al-kharafo al-almi irfooh. Wa siid al-aazuuma naada al-ariis

¹⁰wa gaal leyah: «Naas aakhariin yantu diifaanhum al-khamar al-halu awwal. Wa ba'ad al-diifan chirbo katiir, yantuuhum al-khamar al-ma halu. Wa laakin inta akhkhart al-khamar al-halu wa hassa' bas anteetah leena.»

¹¹Wa l-ajab al-Isa sawwaah fi hillit Kaana fi daar al-Jaliil, di awwal alaama al-Isa wassafaaha. Wa be misil da, hu wassaf gudurtah al-majiide le talaamiizah wa humman aamano beyah.

¹²Wa ba'ad da, hu macha ma'a ammah wa akhwaanah wa talaamiizah fi hillit Kafar Naahuum wa ga'ado ayyaam.

Al-Masiih fi beet Allah

¹³Wa wakit iid al-Fisha hana l-Yahuud garrab, Isa macha fi Madiinat al-Khudus.

¹⁴Wa macha fi fadaayit beet Allah wa chaaf al-naas al-gaa'idiin yibii'u bagar wa khanam wa hamaam wa l-naas al-gaa'idiin yibaddulu gurus.

15 Wa chaal hubaal waahidiin wa sawwa beehum soot. Wa tarad beyah kulla l-naas min fadaayit beet Allah ma'a l-bagar wa l-khanam. Wa rama taraabiiz hana l-naas al-gaa'idiin yibaddulu gurus wa chattat gurushum.

16 Wa hajja be hiss chadiid le l-naas al-gaa'idiin yibii'u hamaam wa gaal: «Amurgu khumaamku min hini! Khallu minku al-tijaara fi beet abuuui!»

17 Wa talaamiizah fakkaro fi l-kalaam al-maktuub al-buguul: <Hubbi le beetak bigi leyi misil naar haragatni.>

18 Wa kubaaraat al-Yahuud sa' alooh wa gaalo: «Antiina daliil al-yiwassif al-amal al-gaa'id tisawwi!»

19 Wa Isa radda leehum wa gaal: «Dammuru al-beet da wa ana nigawwimah fi talaata yoom.»

20 Wa kubaaraat al-Yahuud raddo leyah wa gaalo: «Al-beet da gaa'idiin yabnuuh min 46 sana wa inta tidoor tabniih marra taaniye fi talaata yoom?»

21 Wa laakin wakit Isa gaal al-beet da, hu ma hajja be l-beet al-banooh al-naas. Hu hajja be jismah.

22 Wa wakit Allah ba'as Isa min ust al-maytiin khalaas, talaamiizah fakkaro fi l-kalaam al-gaalah da wa aamano be l-kutub wa be kalaam Isa.

23 Wa wakit Isa gaa'id fi Madiinat al-Khudus fi iid al-Fisha, naas katiiriin aamano beyah achaan chaafu al-ajaayib al-Isa gaa'id yisawwiikum.

24 Wa laakin Isa ma aamanaahum achaan hu ya'arifhum adiil.

25 Wa ma dawwar yi'arrufu leyah al-naas achaan hu irif kulla cheyy al-gaa'id fi guluubhum.

Yuuhanna 3

Al-waaluuda al-jaaye be l-Ruuh

1 Wa fi naadum waahid min kubaaraat al-Yahuud usmah Nigudiimus wa hu Fariizi.

2 Wa hu ja le Isa fi l-leel wa gaal leyah: «Sayyidna, na'arfu kadar inta mu'allim al-jaayi min Allah. Naadum ma yagdar yisawwi al-ajaayib al-inta tisawwiikum illa kan Allah gaa'id ma'aayah».

3 Wa Isa radda leyah wa gaal: «Asma' nuguul leek al-hagg, naadum ma yagdar yichiif mamlakat Allah illa kan hu mawluud min jadiid.»

4 Wa Nigudiimus sa'alah wa gaal: «Kan naadum bigi kabiir khalaas kikkeef yaldooh min jadiid? Hal yagdar yigabbil fi batun ammah achaan hi taldaah marra taaniye walla?»

- ⁵Wa Isa radda leyah wa gaal: «Asma' nuguul leek al-hagg, naadum ma yagdar yadhul fi mamlakat Allah illa be l-waaluuda al-jaaye be almi wa be Ruuh Allah.
- ⁶Al-mawluud min insaan, hu insaan wa laakin al-mawluud min al-Ruuh, hu ruuh.
- ⁷Ma ti'ajjib min kalaami kan gult leek waajib tabga mawluud min jadiid.
- ⁸Al-riih tusuug fi ayyi bakaan al-hi tidoorah. Wa l-naas yasma'o hissaha laakin ma ya'arfu al-bakaan al-jaaye minnah wa la l-maache aleyah. Wa yukuun misil da le ayyi naadum al-mawluud min al-Ruuh.»
- ⁹Wa Nigudiimus gaal: «Kikkeef da yabga?»
- ¹⁰Wa Isa radda leyah wa gaal: «Inta gaa'id ti'allim Bani Israa'iil. Kikkeef ma fihimt al-kalaam da?
- ¹¹Asma' nuguul leek al-hagg, nihajju be l-cheyy al-na'arfuuh wa nachhado fi l-cheyy al-chifnaah laakin intu ma takhballo chahaaditna.
- ¹²Hajjeet leeku fi l-cheyy al-yabga fi l-ard wa ma aamantu. Wa kikkeef ti'aamunu kan nihajji leeku fi l-cheyy al-yabga fi l-sama?
- ¹³Ma fi naadum waahid tala' fi l-sama illa Ibn al-Insaan al-nazal min al-sama.
- ¹⁴«Fi l-sahara, Muusa rafa' al-daabi foog wa laabudda Ibn al-Insaan kula yarfa' ooh misil da
- ¹⁵achaan kulla l-naas al-yi'aamunu beyah yalga al-haya al-abadiiye.
- ¹⁶Wa Allah habba naas al-dunya bilheen wa achaan da, hu antaahum Ibnah al-Waahid achaan ayyi naadum al-yi'aamin beyah ma yahlak laakin yalga al-haya al-abadiiye.
- ¹⁷Allah rassal Ibnah fi l-dunya ma le yihaakim naas al-dunya laakin le yinajjihum beyah.
- ¹⁸Al-naadum al-mu'min be Isa al-Masiih, Allah ma yihaakimah. Wa laakin al-naadum al-ma mu'min beyah, haakamah khalaas achaan al-naadum da aba ma aaman be Ibn Allah al-Waahid.
- ¹⁹Wa daahu al-hukum, nuur Allah dakhil fi l-dunya wa l-naas habbo al-dalaam wa ma dawwaro al-nuur achaan amalhum cheen.
- ²⁰Ayyi naadum al-gaa'id yisawwi amal fasil yakrah al-nuur wa ma yaji fi l-nuur achaan ma yidoor amalah al-fasil yinchaaf.
- ²¹Ayyi naadum al-yisawwi al-hagg yaji fi l-nuur achaan yabga waadih kadar al-amal al-hu sawwaah da, sawwaah hasab al-yidoorah Allah.»

Kalaam Yahya fi Isa al-Masiih

22Wa ba'adeen, Isa chaal talaamiizah wa macha daar al-Yahuudiiya wa ga'ad ma'aahum ayyaam. Wa fi l-bakaan da, gamma yikhattis al-naas.

23Wa Yahya kula gaa'id yikhattis al-naas. Hu gaa'id fi bakaan usmah Een Nuun gariib le hillit Saaliim achaan fi l-bakaan da, fi almi katiir. Wa l-naas jaayiin leyah achaan hu yikhattishum.

24Wa da wakit lissaa' ma karabo Yahya fi l-sijin.

25Wa talaamiiz waahidiin hana Yahya gammo yikhaalutu ma'a Yahuudi waahid fi wadu al-Yahuud.

26Wa l-talaamiiz jo le Yahya wa hajjo leyah wa gaalo: «Ya sayyidna, al-naadum al-kaan ma'aak wakit inta gaa'id khaadi le bahar al-Urdun, hu al-inta chahadt leyah, hu kula gaa'id yikhattis al-naas. Wa kulla l-naas maachiin leyah.»

27Wa Yahya radda leehum wa gaal: «Al-naadum ma yalga cheyy min Allah illa kan Allah antaah.

28Intu zaatku simi'tu kalaami wa tagdaro tachhado leyi. Ana gult ana ma al-Masihih laakin Allah rassalaani achaan namchi giddaamah.

29Al-naadum al-indah al-aruus, hu bas al-ariis. Wa rafiig al-ariis hu yagiif jambah wa yasma' kalaamah. Wa kan yasma' hiss al-ariis, hu farhaan be farha kabiire. Wa l-farha di, hi farha hinti wa hassa' ana farhaan marra waahid.

30Waajib Isa yabga aali wa ana nabga tihit.

31«Al-jaayi min foog hu akbar min kulla l-naas. Wa l-naadum al-min al-ard hu hana l-ard bas wa yihajji fi cheyy hana l-ard. Al-jaayi min al-sama hu akbar min kulla l-naas.

32Hu chaahid fi l-cheyy al-chaafah wa l-sim'ah wa laakin al-naas ma yidooru chahaadtah.

33Wa ayyi naadum al-khibil chahaadtah akkad kadar kalaam Allah sahiih.

34Al-naadum al-Allah rassalah yihajji al-kalaam al-jaayi min Allah achaan Allah yinazzil foogah Ruuhah bala hadd.

35«Allah yihibb Ibnah wa antaah kulla cheyy fi iideenah.

36Ayyi naadum al-aaman be Ibn Allah ligi al-haya al-abadiiye. Laakin ayyi naadum al-yaaba ma yitaabi' kalaam Ibn Allah, hu ma yalga al-haya al-abadiiye achaan khadab Allah gaa'id foogah.»

Yuuhanna 4

Al-mara al-Saamiriye

- ¹Al-Fariiziyiin sim'o kadam naas gaa'idiin yabgo talaamiiz le Isa wa Isa gaa'id yikhattis naas ziyaada min Yahya. Wa Isa irif humman sim'o al-khabar da.
- ²Wa laakin be sahih, Isa zaatah ma yikhattis al-naas, illa talaamiizah yikhattusu be iznah.
- ³Wa achaan da, hu gamma min daar al-Yahuudiiya wa chaal derib hana daar al-Jaliil.
- ⁴Wa waajib yuchugg daar al-Saamira.
- ⁵Wa ja le hille Saamiriye usumha Suukhaar wa hi gariib le l-zere' al-Yaakhuub antaah le wileedah Yuusuf.
- ⁶Wa da bakaan al-foogah biir Yaakhuub. Wa Isa iyi min al-safar wa ga'ad tihit jamb al-biir yinjamma. Wa l-harraay bigat gaayle khalaas.
- ⁷Wa mara Saamiriye jaat achaan tichiil almi min al-biir. Wa Isa hajja leeha wa gaal: «Antiini almi nachrab.»
- ⁸Wa talaamiizah ma fiihum. Humman faato fi l-hille achaan yachru leehum akil.
- ⁹Wa l-Saamiriye raddat leyah wa gaalat: «Haay? Inta Yahuudi wa ana Saamiriye. Kikkeef tas'al minni almi tachrab?» Wa gaalat al-kalaam da achaan al-Yahuud abadan ma yisallumu al-Saamiriyein wa la yaakulu ma'aahum.
- ¹⁰Wa Isa radda leeha wa gaal: «Kan awwal irifti atiyit Allah wa yaatu al-naadum al-gaa'id yas'alki almi, inti tas'aleh wa hu yantiiki almi al-haya.»
- ¹¹Wa hi gaalat: «Ya l-sayyid, ma indak dalu wa l-biir tawiile. Almi al-haya tamurgah min ween?»
- ¹²Jiddina Yaakhuub antaana al-biir di wa hu zaatah chirib minha almi ma'a awlaadah wa maalhum. Fi fikrak, inta akbar min Sayyidna Yaakhuub walla?»
- ¹³Wa Isa radda leeha wa gaal: «Ayyi naadum al-yachrab min almi hana l-biir di battaan al-atach yisawwiih.
- ¹⁴Laakin ayyi naadum al-yachrab min al-almi al-ana nantiih abadan ke al-atach ma yakurbah. Al-almi al-ana nantiih yabga fi galbah misil een hana almi jaari wa yantiih al-haya al-abadiye.»
- ¹⁵Wa l-mara gaalat leyah: «Ya l-sayyid, antiini min almiik da achaan al-atach ma yakrubni wa khalaas ma naji hini battaan nichiiil almi.»
- ¹⁶Wa Isa gaal leeha: «Amchi naadi abu iyaalki wa ta'aali hini ma'aayah.»
- ¹⁷Wa l-mara gaalat: «Ma indi raajil.» Wa Isa radda leeha gaal: «Kalaamki sahih, ma indiki raajil.

¹⁸Akhadti khamisa rujaal wa hassa' al-raajil al-inti gaa'ide ma'aayah ma raajilki. Gulti leyi kalaam sahiih.»

¹⁹Wa l-mara gaalat: «Ya l-sayyid, hassa' bas ana irift inta nabi.

²⁰Juduudna abado Allah fi l-jabal da. Wa laakin intu al-Yahuud tuguulu Madiinat al-Khudus wiheedha al-bakaan al-foogah al-naas waajib ya'abudu Allah.»

²¹Wa Isa gaal leeha: «Mara zeene, saddigi kalaami. Fi l-wakit al-yaji gariib, intu ta'abudu Allah ma fi l-hajar da wa la fi Madiinat al-Khudus.

²²Intu gaa'idiin ta'abudu Allah wa laakin ma ta'arfuuh. Aniina na'abudu Allah wa na'arfuuh ahaan al-naja jaaye be waasitat al-Yahuud.

²³Wa laakin wakit jadiid yaji wa l-wakit da khalaas bada. Wa fi l-wakit da, al-naas al-ya'abudu Allah be ibaada sahiihe, ya'abudu Allah al-Abu be l-ruuh wa be l-hagg. Ahaan di bas al-ibaada al-Allah abuum yidoorha.

²⁴Allah siid al-haya wa l-ruuh. Wa ibaadat al-naas ma sahiihe illa kan Ruuh Allah yuguudhum fi l-hagg.»

²⁵Wa l-mara gaalat leyah: «Ana na'arif kadar naadum waahid yaji al-yinaaduuh al-Masiih. Wa wakit hu yaji, hu yifassir leena kulla cheyy.»

²⁶Wa Isa gaal leeha: «Ana al-nihajji leeki, ana bas hu.»

Al-Saamiriyyiin aamano

²⁷Wa fi l-wakit da bas, talaamiizah gabbalo. Wa chaafu Isa gaa'id yihajji ma'a mara wa al'ajjabo bilheen. Wa laakin ma fi naadum sa'alah wa gaal: «Tidoor chunu? Wa maala tihajji ma'aaha?»

²⁸Wa l-mara gammat wa khallat jarraha fi khachum al-biir wa machat fi l-hille daakhal. Wa hajjat le l-naas wa gaalat:

²⁹«Ta'aalu, chiifu al-naadum al-ooraani be ayyi cheyy al-ana sawweetah. Da bas al-Masiih walla?»

³⁰Wa naas al-hille gammo ahaan yamurgu yilaaguuh.

³¹Wa wakit al-mara gaa'ide tihajji le l-naas fi l-hille, talaamiiz Isa gaa'idiin ya'asuruuh wa yuguulu: «Sayyidna, aakul.»

³²Wa laakin Isa radda leehum wa gaal: «Ana indi akil intu ma ta'arfuuh.»

³³Wa l-talaamiiz assaa'alo ambeenaathum wa gaalo: «Naadum aakhar antaah akil walla?»

³⁴Wa Isa gaal: «Al-rassalaani kallafaani be khidme wa waajib nikammilha. Wa da yabga leyi misil akli.

³⁵Ma ta' arfu al-masal al-buguul: «Arba'a chahar wa ba'ad da, al-gati'»? Ana nuguul leeku, fukku uyuunku wa chiifu al-ziraa'a. Al-khalla nijdat khalaas wa wakit al-gati' ja.

³⁶Hassa' bas al-khaddaam al-yagta' al-khalla yalga ujurtah wa yilimm al-khalla wa yakhzinha le l-aakhira. Wa be misil da, al-naadum al-yiteerib wa l-naadum al-yagta', yafraho sawa.

³⁷Fiyah masal waahid yuguul: «Naadum waahid yiteerib wa naadum aakhar yagta'.» Wa l-kalaam da sahih.

³⁸Ana rassaltuku fi ust al-naas misil khaddaamiin al-yagta'o zere' wa intu tagta'o fi bakaan ma harattu foogah. Naas aakhariin harato wa intu talgo faayde min khidmithum.»

³⁹Wa fi l-hille di, Saamiriyiin katiiriin aamano be Isa achaan sim'o kalaam al-mara wakit hi chahadat leyah wa gaalat: «Hu ooraani be ayyi cheyy al-ana sawweetah.»

⁴⁰Achaan da, al-Saamiriyiin jo talabo minnah hu yagood fi hillithum. Wa hu ga'ad ma'aahum yoomeen.

⁴¹Wa naas ziyaada aamano beyah achaan sim'o kalaamah.

⁴²Wa hajjo le l-mara wa gaalo: «Aniina ni'aamunu. Ma achaan simi'na kalaamki bas. Laakin aniina zaatna simi'na kalaamah wa na' arfu akiid hu bas al-naadum al-yinajji kulla l-naas.»

Wileed al-wakiil

⁴³Wa ba'ad al-yoomeen dool, Isa gamma macha le daar al-Jaliil.

⁴⁴Wa Isa awwal oora talaamiizah wa gaal: «Kulla l-naas yikarrumu ayyi nabi illa naas hillitah ma yikarrumuuh.»

⁴⁵Wa ja fi daar al-Jaliil wa naas al-Jaliil firho be jaytah achaan chaafu kulla cheyy al-sawwaah fi Madiinat al-Khudus fi ayyaam al-iid. Naas al-Jaliil kula macho ayyado fi Madiinat al-Khudus.

⁴⁶Wa Isa macha battaan fi hillit Kaana fi daar al-Jaliil. Da l-bakaan al-chaglab foogah al-almi wa bigi khamar. Wa naadum waahid gaa'id fi hillit Kafar Naahuum wa hu wakiil hana l-malik wa wileedah mardaan.

⁴⁷Wa wakit simi' kadar Isa gabbal fi daar al-Jaliil min daar al-Yahuudiiya, hu gamma macha leyah wa chahadah achaan yamchi ma'aayah wa yidaawi leyah wileedah al-gariib yumuut.

⁴⁸Wa Isa gaal leyah: «Intu ma ti'aamunu illa kan tichiifu ajaayib wa alaamaat min Allah.»

⁴⁹Wa wakiil al-malik radda leyah wa gaal: «Ya sayyidna, ta'aal. Kan ma taji ajala, wileedi yumuut.»

⁵⁰Wa Isa radda leyah wa gaal: «Amchi beetak. Wileedak yahya.» Wa l-naadum aaman be kalaam Isa wa chaal derbah wa gabbal beetah.

⁵¹Wa wakit hu lissaa' maachi fi l-derib, khaddaamiinah gammo laagooh wa gaalo leyah: «Wileedak hayy!»

⁵²Wa sa'alaahum wa gaal: «Min saa'a kam bigi leyah akheer?» Wa gaalo: «Min amis al-saa'a waahid, al-wirde khallatah.»

⁵³Wa abu al-wileed fakkar wa irif di bas al-saa'a al-Isa hajja leyah foogha wa gaal: «Wileedak yahya.» Wa hu aaman be Isa wa kulla naas beetah aamano ma'aayah.

⁵⁴Wa di l-alaama al-taaniye al-Isa wassafaaha wakit ja fi daar al-Jaliil min daar al-Yahuudiiya.

Yuuhanna 5

Al-ma'duur fi birkit Beet Hisda

¹Wa ba'ad da, iid aakhar hana l-Yahuud garrab wa Isa macha fi Madiinat al-Khudus.

²Wa fi birke waahide gaa'ide fi Madiinat al-Khudus gariib le baab al-Khanam wa usumha be kalaam ibraani Beet Hisda. Wa fi khamasa rawaakiib jamb al-birke di.

³⁻⁴Wa fi l-rawaakiib dool raagdiin ma'duuriin katiiriin, minhum al-amyaniin wa l-uruj wa l-mukarsahiin.

⁵Wa fi l-bakaan da fi naadum waahid ma'duur min 38 sana.

⁶Wa Isa chaafah raagid fi l-bakaan da wa irif kadar hu tawwal ta'baan. Wa Isa sa'alah wa gaal: «Tidoor talga al-aafe walla?»

⁷Al-ma'duur radda leyah wa gaal: «Al-sayyid, ma indi naadum ma'aayi achaan yidissini fi l-birke wakit al-almi gaa'id yiharrik. Wakit nidoor nindassa fi l-almi naadum aakhar yindassa giddaami.»

⁸Wa Isa gaal leyah: «Gumm! Chiil birchak wa amchi!»

⁹Wa tawwaali, al-naadum ligi al-aafe. Wa chaal birchah wa gamma raakh. Wa laakin al-yoom da yoom al-sabt.

¹⁰Wa kubaaraat al-Yahuud hajjo le l-naadum al-ligi al-aafe wa gaalo: «Al-yoom da yoom al-sabt. Wa inta chaayil birchak wa da mamnuu'.»

¹¹Wa hu radda leehum wa gaal: «Al-naadum al-chafaani gaal leyi: «Chiil birchak wa amchi.»»

¹²Wa sa'aloooh wa gaalo: «Yaatu al-naadum al-gaal leek chiil birchak wa amchi?»

13Wa laakin al-naadum ma irif yaatu al-chafaah achaan Isa ba'ad minnah fi ust al-naas al-katiiriin al-gaa'idiin fi l-bakaan.

14Wa ba'adeen, Isa ligiif fi fadaayit beet Allah. Wa hajja leyah wa gaal: «Khalaas, inta ligiit al-aafe. Khalli minnak zunubak achaan cheyy gaasi min da ma yaji foogak.»

15Wa l-naadum macha le kubaaraat al-Yahuud wa ooraahum kadar al-naadum al-chafaah, hu Isa.

16Wa min al-yoom da, al-Yahuud gammo yisawwu muchkila le Isa achaan hu gaa'id yisawwi amal misil da fi yoom al-sabt.

Ibn Allah indah al-haya

17Wa Isa hajja le l-Yahuud wa gaal: «Lahaddi l-yoom, abuuyi Allah gaa'id yakhdim wa ana kula gaa'id nakhdim.»

18Wa l-Yahuud zi'ilo minnah wa dawwaro yaktuluuh achaan hu yikhaalif churuut yoom al-sabt wa bigo za'laaniin minnah ziyaada achaan hu gaal Allah abuuu wa be da, hu sawwa nafsah misil Allah.

19Wa Isa hajja leehum wa gaal: «Asma'o nuguul leeku al-hagg, Ibn Allah ma yagdar yisawwi cheyy be nafsah. Hu ma yisawwi cheyy illa l-cheyy al-yichiif abuuu gaa'id yisawwiif. Wa be misil da, ayyi cheyy al-Allah gaa'id yisawwiif, Ibnah kula yisawwiif.

20Wa Allah yihibbah le Ibnah wa gaa'id yiwassif leyah kulla cheyy al-hu gaa'id yisawwiif. Wa yiwassif leyah a'maal kubaar ziyaada min dool achaan intu til'ajjabo minhum.

21Wa Allah al-Abu yab'as al-maytiin wa yantiihum al-haya. Wa be misil da, Ibnah kula yanti al-haya le ayyi naadum al-yidoor yantiiha leyah.

22Wa Allah al-Abu ma yihaasib ayyi naadum laakin hu kallaf Ibnah be kulla l-hisaab

23achaan kulla l-naas yikarrumuuni ana Ibn Allah misil yikarrumu Allah. Wa l-naadum al-ma yikarrimni ana Ibn Allah, ma yikarrim Allah al-rassalaani.

24«Asma'o nuguul leeku al-hagg, ayyi naadum al-gaa'id yasma' kalaami wa yi'aamin be Allah al-rassalaani, al-naadum da indah al-haya al-abadiye. Hu ma yadkhul fi l-ikhaab laakin hu marag min al-moot wa dakhil fi l-haya khalaas.

25«Asma'o nuguul leeku al-hagg, wakif waahid yaji wa ja khalaas. Wa fi l-wakif da, al-maytiin yasma'o hiss Ibn Allah wa kan sim'ooch yahyo.

26Wa misil Allah hu zaatah bas yanti al-haya, hu anta izin le Ibnah kula yanti al-haya mislah.

27Wa Allah antaah izin le yihaasib al-naas achaan hu Ibn al-Insaan.

²⁸Ma til'ajjabo fi l-kalaam da. Yoom waahid yaji wa fi l-yoom da, kulla l-naas al-gaa'idiin fi khubuurhum yasma'o hiss Ibn Allah

²⁹wa yamurgu. Wa l-naas al-sawwo al-kheer yab'aso le l-haya wa laakin al-naas al-sawwo al-charr yab'aso le l-hisaab.

³⁰Ana wiheedi ma nagdar nisawwi cheyy. Ana nasma' kalaam abuyi wa ale hasab kalaamah bas, nihaasib al-naas. Wa nihaasibhum be adaala achaan ma nisawwi cheyy hasab fikri ana bas. Laakin nidoor nisawwi daayman al-cheyy al-yidoorah Allah al-rassalaani.»

Chahaadat Allah le l-Masiih

³¹Wa Isa gaal: «Kan ana wiheedi bas chaahid le nafsi, chahaadti di ma tanfa'.

³²Fi chaahid aakhar wa hu yachhad leyi wa ana irift chahaadtah leyi sahiihe.

³³Intu rassaltu naas achaan yas'alo Yahya wa hu radda leeku be chahaada sahiihe.

³⁴Ana ma nidoor chahaada insaaniye laakin hajjeet be chahaadat Yahya achaan nidoor kadar intu tanjo.

³⁵Yahya hu bigi leeku misil faanuus muwalli' wa yanti nuur. Wa intu firihitu be nuurah le muddit wakit.

³⁶Laakin fi chaahid aakhar yachhad leyi wa chahaadtah akbar min chahaadat Yahya. Al-a'maal al-abuyi Allah antaahum leyi wa ana gaa'id nisawwiihum lahaddi nikammilhum, dool bas yachhado leyi achaan ta'arfu be l-sahiih Allah rassalaani.

³⁷«Wa abuyi Allah al-rassalaani, hu zaatah chahad leyi. Hissah intu abadan ma simi'tuuh wa suurtah abadan ma chiftuuha

³⁸wa kalaamah ma gaa'id fi guluubku achaan ma aamantu be l-naadum al-Allah rassalah.

³⁹Intu gaa'idiin tagru al-Kitaab katiir achaan fi fikirku intu tuguulu talgo al-haya al-abadiye. Al-Kitaab yachhad leyi ana

⁴⁰laakin intu abeetu ma taju leyi achaan talgo minni al-haya.

⁴¹«Ana ma nidoor chukur min al-naas.

⁴²Laakin intu, ana na'arif kadar fi guluubku ma tihibbu Allah.

⁴³Ana jiiit leeku be usum Allah abuyi wa laakin ma khibiltuuni. Kan naadum aakhar yaji be usmah halaalah, hu bas takhbaloo.

⁴⁴Kikkeef tabgo mu'miniin be l-sahiih kan intu tidooru chukur min akhwaanku wa ma tijaahudu achaan talgo chukur min Allah al-Waahid?

⁴⁵«Ma tukhuttu fi uguulku kadar ana al-naadum al-yathamku gidzaam Allah. Da l-nabi Muusa bas al-yathamku wa hu al-naadum al-intu tukhuttu achamku foogah.

⁴⁶Wa kan be l-sahiih intu mu'miniin be Muusa, ti'aamunu beyi ana kula. Achaan Muusa katab fi chaani fi l-Kitaab.

⁴⁷Laakin kan awwal ma aamantu be l-kalaam al-Muusa katabah, kikkeef ti'aamunu be kalaami ana?»

Yuuhanna 6

Al-Masiih anta akil le 5 000 naas

¹Wa ba'ad da, Isa gamma faat wa macha fi nuss al-sabhaani hana bahar al-Jaliil al-ma'ruuf kula be bahar Tibiriyaas.

²Wa naas katiiriin bilheen gaa'idiin yitaabu'uuh achaan chaafu al-ajaayib al-sawwaahum le l-mardaaniin.

³Wa Isa tala' fi l-hajar wa ga'ad tihit ma'a talaamiizah.

⁴Wa fi l-wakit da, iid al-Fisha garrab. Wa da iid al-Yahuud.

⁵Wa Isa rafa' raasah wa chaaf naas katiiriin marra waahid jaayiin leyah. Wa hu sa'al Filibbus wa gaal: «Nibii'u khubza min ween achaan kulla l-naas dool yaakulu?»

⁶Wa Isa ya'arif tamaam al-cheyy al-yisawwiih laakin sa'al Filibbus achaan yijarrib iimaanah.

⁷Wa Filibbus radda leyah wa gaal: «Kan nachru khubza hana 200 diinaar kula, da ma yitimm leehum achaan ayyi waahid yalga lugma waahide bas».

⁸Wa tilmiiz waahid hajja leyah. Wa hu Andareeyas akhu Sim'aan Butrus wa gaal:

⁹«Hini fi wileed waahid wa hu indah khamisa khubza hana gameh abyad wa huut itneen dugaag. Wa laakin da yanfa' chunu le l-naas al-katiiriin dool?»

¹⁰Wa Isa gaal leehum: «Ga''udu al-naas dool tihit.» Wa l-bakaan da indah gechch katiir wa l-naas ga'ado foogah. Wa adad al-naas hawaale 5 000 rujaal.

¹¹Wa Isa chaal al-khubza wa chakar Allah. Wa gassamoohum le l-naas al-gaa'idiin. Wa chaal al-huut wa sawwa nafs al-cheyy. Wa kulla l-naas akalo lahaddi chib'o.

¹²Wa ba'ad kulluhum chib'o, Isa hajja le talaamiizah wa gaal: «Limmu al-akil al-faddal achaan ma yiwaddir minnah cheyy».

¹³Wa lammooch wa malo 12 guffa min al-fadle al-faddaloocha al-naas min al-khamisa khubza hana l-gameh al-abyad.

¹⁴Wa l-naas chaafu al-ajab al-Isa sawwaah wa bado yihajju ambeenaathum wa yuguulu: «Akiid, da bas al-nabi al-waajib yaji fi l-dunya!»

¹⁵Wa Isa irif al-naas yidooru yakurbuuh wa yukhuttuuh fooghum malik be gu wa achaan da, khallaahum battaan wa macha wiheedah fi l-hajar.

Al-Masiih raakh fi raas al-almi

16Wa l-wata bigat makhrib wa talaamiizah dallo min al-hajar wa macho fi khachum al-bahar.

17Wa rikbo fi markaba wa bado yagta'o al-bahar achaan yamchu le hillit Kafar Naahuum. Wa l-wata bigat leel wa Isa lissaa' ma ja leehum.

18Wa riih chadiide gammat tusuug wa sabbabat challaal chadiid fi l-almi.

19Wa wakit al-talaamiiz saago al-markaba khamisa aw sitte kiilomitir min khachum al-bahar, humman chaafo Isa. Hu raayikh min foog le l-almi wa gaa'id yigarrib le l-markaba. Wa humman khaafo khoof chadiid.

20Laakin Isa hajja leehum wa gaal: «Da ana bas. Ma takhaafo!»

21Wa khalaas khallooh rikib fi l-markaba. Wa tawwaali, wassalo fi l-bakaan al-yidooru yalhagooh.

Isa hu Khubz al-Haya

22Wa ambaakir, al-naas al-ga'ado jamb al-bahar fi nussah al-sabhaani fakkaro wa irfo kadar awwal fiyah markaba waahide bas wa Isa ma rikib foogha ma'a talaamiizah wa talaamiizah faato wiheedhum.

23Wa maraakib waahidiin min hillit Tibiriyaas jo fi l-bakaan al-foogah al-Rabb Isa chakar Allah wa l-naas akalo al-khubza.

24Wa wakit al-naas irfo Isa ma fiih wa talaamiizah ma fiihum, humman rikbo fi l-maraakib wa macho fi hillit Kafar Naahuum achaan yifattuchu Isa.

25Wa gata'o al-bahar wa ligo Isa. Wa sa'alooh wa gaalo: «Sayyidna, jiit hini mata?»

26Wa Isa radda leehum wa gaal: «Asma'o nuguul leeku al-hagg, intu ma fattachtuuni achaan chiftu al-ajaayib laakin fattachtuuni achaan akaltu al-khubza wa bigiitu chab'aaniin.

27Ma tijaahudu achaan talgo al-akil al-yatlaf wa laakin jaahudu achaan talgo al-akil al-ma yatlaf wa yantiiku al-haya al-abadiye. Da bas al-akil al-Ibn al-Insaan yantiik leeku. Hu al-naadum al-Allah abuh chahad leyah wa akkad hu radyaan beyah khalaas.»

28Wa sa'alooh wa gaalo: «Waajib nisawwu chunu achaan nisawwu al-amal al-Allah yidoorah?»

29Wa Isa radda leehum wa gaal: «Daahu al-cheyy al-Allah yidoorah. Waajib ti'aamunu be l-naadum al-Allah rassalah.»

30Wa sa'alooh wa gaalo: «Ween al-alaama min Allah al-tiwassifha leena achaan nichiiuuha wa ni'aamunu beek? Weenu al-ajab al-tisawwiih inta?»

- ³¹Zamaan, juduudna akalo al-manna fi l-sahara wa maktuub fi l-Kitaab: <Hu antaahum akil min al-sama.>>
- ³²Wa Isa gaal leehum: «Asma’o nuguul leeku al-hagg, al-antaaku al-akil min al-sama ma Muusa. Laakin abuuqi Allah bas yantiiku al-akil al-sahiih al-naazil min al-sama.
- ³³Achaan al-akil al-Allah yantiiku da, hu al-naazil min al-sama wa yanti al-haya le kulla l-naas.»
- ³⁴Wa gaalo leyah: «Ya sayyidna, antiina al-akil da kulla yoom.»
- ³⁵Wa Isa gaal: «Ana bas Khubz al-Haya. Ayyi naadum al-yaji leyi ma yabga jii’aan wa ayyi naadum mu’min beyi ma yabga atchaan.
- ³⁶Wa ana ooreetku kadar intu chiftuuni laakin ma aamantu beyi.
- ³⁷Kulla l-naas al-abuuqi yikallifni beehum, yaju leyi wa ayyi naadum al-yaji leyi, ana abadan ma naturdah.
- ³⁸Ana nazalt leeku min al-sama achaaan nisawwi hasab al-yidoorah Allah al-rassalaani wa ma achaaan nisawwi hasab al-nidoorah ana.
- ³⁹Wa hu yidoor ana ma nikhalli naadum waahid yiwaddir min al-naas al-kallafaani beehum. Wa nigawwimhum kulluhum min al-moot fi l-yoom al-akhiir.
- ⁴⁰Da bas al-cheyy al-abuuqi yidoorah, kulla naadum al-yichiif Ibn Allah wa yi’aamin beyah yalga al-haya al-abadiiye wa ana nigawwimah fi l-yoom al-akhiir.»
- ⁴¹Wa fi chaan da, al-Yahuud gammo yihajju ambeenaathum wa yachku minnah achaaan hu gaal hu al-akil al-nazal min al-sama.
- ⁴²Wa gaalo: «Da ma Isa wileed Yuusuf walla? Abuuh wa ammah na’arfuuhum. Kikkeef yuguul: <Ana nazalt min al-sama?>»
- ⁴³Wa Isa radda leehum wa gaal: «Ma tachku minni ambeenaatku.
- ⁴⁴Naadum ma yagdar yaji leyi illa kan abuuqi al-rassalaani yijiibah leyi. Wa l-naadum al-yaji leyi nigawwimah min al-moot fi l-yoom al-akhiir.
- ⁴⁵Wa maktuub fi kitaab al-anbiya: <Allah zaatah yi’allimhum kulluhum.> Wa ayyi naadum al-yasma’ kalaam abuuqi wa yil’allam minnah, yaji leyi.
- ⁴⁶Ma fi naadum chaaf abuuqi Allah. Illa hu al-jaayi min Allah, hu wiheedah bas al-chaaf abuuqi.
- ⁴⁷«Asma’o nuguul leeku al-hagg, al-naadum al-mu’min beyi ligi al-haya al-abadiiye khalaas.
- ⁴⁸Ana Khubz al-Haya.
- ⁴⁹Juduudku akalo al-manna fi l-sahara wa laakin humman maato.

50Wa daahu al-akil al-naazil min al-sama wa ayyi naadum al-yaakul minnah ma yumuut.

51Ana Khubz al-Haya al-nazal min al-sama. Wa ayyi naadum al-yaakul min al-akil da, yi'iich daayman. Wa l-akil al-ana nantiih le naas al-dunya achaan yi'iichu, hu laham jismi.»

52Wa l-Yahuud alkhaalato wa gaalo: «Kikkeef al-naadum da yagdar yantiina lahamah le naakuluuh?»

53Wa Isa gaal leehum: «Asma'o nuguul leeku al-hagg, kan intu ma taakulu laham Ibn al-Insaan wa ma tacharbo dammah, ma talgo al-haya.

54Wa ayyi naadum al-yaakul lahami wa yachrab dammi yalga al-haya al-abadiye wa nigawwimah min al-moot fi l-yoom al-akhiir.

55Achaan lahami hu akil sahiih wa dammi charaab sahiih.

56Wa ayyi naadum al-yaakul min lahami wa yachrab min dammi yasbit foogi wa ana nasbit foogah.

57Abuuyi al-rassalaani indah al-haya wa ana kula indi al-haya min abuuyi. Wa be misil da, ayyi naadum al-yaakul min lahami yahya achaan ana nantiih al-haya.

58Wa khalaas, daahu al-akil al-nazal min al-sama. Hu ma misil al-manna al-juduudku akalooaha. Humman maato laakin al-naadum al-yaakul al-akil al-ana nantiih yahya ila l-abad.»

59Wa kulla l-kalaam da Isa gaalah fi hillit Kafar Naahuum wakit hu gaa'id yi'allim al-naas fi beet al-sala.

Talaamiiz waahidiin khallo al-Masiih

60Wa talaamiiz katiiriin sim'o al-kalaam da wa gaalo: «Al-kalaam da gaasi bilheen. Yaatu al-yagdar yahmalah?»

61Laakin Isa irif fi galbah talaamiizah gaa'idiin yachku min kalaamah. Wa hu hajja leehum wa gaal: «Tichakkuku achaan gult al-kalaam da walla?»

62Tisawwu chunu kan tichiifu Ibn al-Insaan taali' fi l-bakaan al-awwal gaa'id foogah?

63Ruuh Allah yanti al-haya. Wa l-gudra al-insaaniye ma indaha faayde. Al-kalaam al-gultah leeku jaayi min al-Ruuh wa yantiiku al-haya.

64Laakin waahidiin minku ma yi'aamunu.» Achaan min al-bidaaya, Isa irif yaatumman al-ma yi'aamunu wa irif yaatu al-naadum al-yukhuunah.

65Wa gaal leehum: «Achaan da bas gult leeku naadum ma yagdar yaji leyi illa kan abuuyi Allah antaah izin.»

⁶⁶Wa min al-yoom da, talaamiiz katiiriin khallooh wa ma taaba' ooh battaan.

⁶⁷Wa Isa sa'al al-talaamiiz al-atnaachar wa gaal: «Intu kula tidooru tikhalluuni walla?»

⁶⁸Wa Sim'aan Butrus radda leyah wa gaal: «Ya sayyidna, namchu ween? Inta wiheedak indak kalaam al-haya al-abadiiye.

⁶⁹Aamanna beek wa na' arfu inta bas al-Khudduus al-Allah rassalah.»

⁷⁰Wa Isa gaal: «Ya l-atnaachar. Ana zaati ma azaltuku walla? Laakin waahid minku cheetaan!»

⁷¹Wa fi l-kalaam da, Isa hajja be Yahuuza wileed Sim'aan al-Iskhariyooti al-ba'adeen yukhuunah. Wa Yahuuza da waahid min al-talaamiiz al-atnaachar.

Yuuhanna 7

Akhwaan Isa lissaa' ma aamano beyah

¹Wa ba'ad da, Isa gamma yuruukh fi hillaal hana daar al-Jaliil. Hu ma dawwar yuruukh fi hillaal hana daar al-Yahuudiiya achaan kubaaraat al-Yahuud dawwaro yaktuluuh.

²Wa iid al-Yahuud al-binaaduuh iid al-Lagaadiib garrab.

³Wa akhwaan Isa gaalo leyah: «Gumm min hini. Amchi fi daar al-Yahuudiiya wa khalli talaamiizak yichiifu al-amal al-inta tisawwiih.

⁴Kan naadum yidoor yabga ma'ruuf, hu ma yilabbid amalah le l-naas. Kan tidoor tisawwi achya misil dool, khalaas amchi khalli kulla l-naas yichiifuuk!»

⁵Fi l-wakit da, akhwaanah kula lissaa' ma aamano beyah.

⁶Wa Isa radda leehum wa gaal: «Al-wakit al-Allah gata'ah leyi lissaa' ma ja. Laakin intu, tagdaro tamchu fi ayyi wakit.

⁷Naas al-dunya ma yakrahooku wa laakin yakrahooni ana achaan ana chaahid fooghum wa nuguul amalhum fasil.

⁸Intu gummu amchu wa ayyudu fi Madiinat al-Khudus. Fi l-iid da, ana ma nugumm. Al-wakit al-nugumm foogah lissaa' ma ja.»

⁹Wa hu gaal al-kalaam da wa ga'ad fi daar al-Jaliil.

¹⁰Wa wakit akhwaanah gammo khalaas wa macho fi l-madiina le yi'ayyudu, Isa kula macha. Wa laakin ma oora naadum wa saafar be achiir.

¹¹Wa fi Madiinat al-Khudus, kubaaraat al-Yahuud gaa'idiin yifattuchu Isa fi ust al-naas al-jo le l-iid wa gaa'idiin yas'aloohum wa yuguulu: «Hu gaa'id ween?»

12Wa kulla l-naas gaa'idiin yihajju beyah ambeenaathum tihit tihit. Al-wahidiin gaa'idiin yuguulu hu naadum adiil wa waahidiin yuguulu hu gaa'id yukhuchch al-naas.

13Wa kulla l-naas ma hajjo beyah be hiss aali achaan humman khaayfiin min kubaaraat al-Yahuud.

Al-Masiih hajja le l-Yahuud

14Wakit nuss ayyaam al-iid faato khalaas, Isa dakhil fi beet Allah wa gamma yi'allim al-naas.

15Wa l-Yahuud al'ajjabo bilheen wa gaalo: «Kikkeef al-naadum da bigi aalim wa ma gara?»

16Wa Isa radda leehum wa gaal: «Al-kalaam al-ni'allimku beyah ma jaayi minni ana. Hu jaayi min Allah al-rassalaani.

17Ayyi naadum kan indah niye yisawwi kulla cheyy al-Allah yidoorah, hu ya'arif kan kalaami da jaayi min Allah aw jaayi minni ana bas.

18Ayyi naadum al-gaa'id yi'allim al-naas be ta'liim haggah halaalah, hu yidoor chukur min al-naas. Laakin al-naadum al-yidoor al-naas yachkuru Allah al-rassalah, al-naadum da kalaamah sahiih wa hu ma yukhuchch ayyi naadum.

19Muusa ma antaaku al-Tawraat walla? Wa laakin ma fi naadum minku yitabbig churuut al-Tawraat. Maala tidooru taktuluuni?»

20Wa l-naas raddo leyah wa gaalo: «Ma ke! Inta muchootin. Yaatu yidoor yaktulak?»

21Wa Isa radda leehum wa gaal: «Ana sawweet ajab waahid fi yoom al-sabt wa intu kulluku ajjibtu minnah bilheen.

22Tuguulu Muusa antaaku wasiiyat al-tahuura. Wa laakin be l-sahiih, juduudna al-awwalaaniyiin kula induhum al-tahuura gubbaal Muusa. Wa be sabab al-wasiye di, intu titahhuru naadum hatta kan fi yoom al-sabt kula.

23Wa kan titahhuru naadum fi yoom al-sabt achaan ma tikhaalufu Tawraat Muusa, maalku zi'iltu minni kan fi yoom al-sabt ana anteet al-chifa le kulla jisim al-naadum?

24Ma tahkumu be l-zaahir. Ahkumu be l-adil!»

25Wa naas waahidiin min sukkaan Madiinat al-Khudus assaa'alo wa gaalo: «Da ma al-naadum al-yidooru yaktuluuh walla?»

26Laakin daahu gaa'id yikallim fi ust al-naas wa l-kubaaraat ma yuguulu cheyy! Akuun irfo khalaas hu al-Masiih.

27Laakin al-naadum da, na'arfu al-bakaan al-jaayi minnah. Wa wakit al-Masiih yibiin, ma fi naadum ya'arif al-bakaan al-hu ja minnah.»

28Wa achaan da, wakit Isa gaa'id yi'allim al-naas fi fadaayit beet Allah, hu hajja be hiss aali wa gaal: «Sahiikh ta'arfuuni walla? Sahiikh ta'arfu al-bakaan al-ana jiiit minnah walla? Ana ma jiiit be izni. Al-rassalaani hu bas saadikh wa intu ma ta'arfuuh.

29Wa laakin ana na'arfah achaan ana jaayi minnah wa hu rassalaani.»

30Wa fi chaan da, naas waahidiin dawwaro yakurbuuh wa laakin ma fi naadum sawwa leyah cheyy achaan al-wakit al-Allah gata'ah leyah, lissaa' ma ja.

31Wa fi l-bakaan da, naas katiiriin aamano beyah wa gaalo: «Al-Masiikh kan ja, yisawwi ajaayib ziyaada min al-naadum da walla?»

32Wa l-naas gaa'idiin yihajju tihit tihit ambeenaathum be Isa. Wa l-Fariiziyyiin sim'oohum wa lammo ma'a kubaaraat rujaal al-diin wa rassalo askarhum achaan yakurba Isa.

33Wa Isa gaal: «Ana nagood ma'aaku chiyya bas wa ba'ad da, namchi fi bakaanah hu al-rassalaani.

34Wa intu tifattuchuuni wa ma talgooni wa l-bakaan al-ana nagood foogah ma tagdaro tamchu leyah.»

35Wa l-Yahuud hajjo ambeenaathum wa gaalo: «Ween al-bakaan al-yidoor yamchi foogah wa aniina ma nagdaro nalgooh? Hal hu yidoor yisaafir le l-Yahuud al-muchattatiin ajaanib fi buldaan al-Yuunaaniyyiin walla? Hu yidoor yi'allim al-Yuunaaniyyiin walla?»

36Wa hu gaal: «Intu tifattuchuuni wa ma talgooni.» Wa battaan gaal: «Al-bakaan al-ana nagood foogah ma tagdaro tamchu leyah.» Chunu ma'ana al-kalaam da?»

Buhaar hana almi al-haya

37Wa aakhir ayyaam al-iid, hu akbar yoom fi l-iid. Wa fi l-yoom da, Isa gamma foog wa hajja le l-naas be hiss aali wa gaal: «Kan ayyi naadum atchaan, khalli yaji leyi wa yachrab.

38Wa ayyi naadum al-yi'aamin beyi, almi al-haya yajri fi galbah misil buhaar wa da misil maktuub fi l-Kitaab.»

39Wa be l-kalaam da, hu hajja be l-Ruuh al-Khudduus al-ba'adeen yanzil fi l-naas al-mu'miniin beyah. Wa fi l-wakit da, Allah lissaa' ma nazzal al-Ruuh achaan Isa lissaa' ma tala' fi majdah.

Al-naas gammo alkhaalato

40Wakit al-naas sim'o al-kalaam da, waahidiin minhum gaalo: «Akiid hu bas al-nabi.»

41Wa naas waahidiin gaalo: «Da bas al-Masiikh.» Wa naas waahidiin gaalo: «Haay! Al-Masiikh yaji min daar al-Jaliil walla? Abadan.

- ⁴²Al-Masiih yaji min zurriiyit Sayyidna Dawuud wa min Beet Laham, al-hille al-rabbo foogha Dawuud. Ma maktuub fi l-Kitaab walla?»
- ⁴³Wa be misil da, al-naas ankhalafu ambeenaathum be sabab Isa.
- ⁴⁴Naas waahidiin dawwaro yakurbuuh wa laakin ma fi naadum sawwa leyah cheyy.
- ⁴⁵Wa l-askar gabbalo le kubaaraat rujaal al-diin wa l-Fariiziyiin. Wa l-kubaaraat sa'alo al-askar wa gaalo: «Maala ma jibtuuh leena?»
- ⁴⁶Wa l-askar raddo leehum wa gaalo: «Abadan ma fi naadum hajja kalaam ajiib misil al-naadum da!»
- ⁴⁷Wa l-Fariiziyiin raddo leehum wa gaalo: «Haay! Hu khachchaaku intu kula?»
- ⁴⁸Fiyah naadum waahid min al-kubaaraat aw min al-Fariiziyiin al-aaman beyah walla?
- ⁴⁹Naas al-hille dool ma ya'arfu al-Tawraat. Humman mal'uuniin!»
- ⁵⁰Wa Nigudiimus ma'aahum wa hu al-naadum al-yoom waahid macha hajja ma'a Isa be l-leel. Wa hu hajja leehum wa gaal:
- ⁵¹«Charii'itna ma tikhalliina nahkumu le naadum gubbaal ma nasma'ooh wa ni'akkudu min al-cheyy al-hu sawwaah.»
- ⁵²Wa l-kubaaraat raddo leyah wa gaalo: «Haay! Inta kula min daar al-Jaliil walla? Kan tagri al-Kitaab adiil ke wa tichiif ma fi nabi yaji min daar al-Jaliil.»
- ⁵³Wa khalaas, kulluhum chatto wa ayyi waahid macha le beetah.

Yuuhanna 8

Al-mara al-zanat

- ¹Wa laakin Isa macha fi jabal al-Zaytuun.
- ²Wa be fajur, hu macha fi fadaayit beet Allah wa kulla l-naas jo leyah wa hu ga'ad tihit wa bada yi'allimhum.
- ³Wa l-ulama wa l-Fariiziyiin jo leyah wa jaabo mara waahide al-karabooha gaa'ide tazna. Wa waggafuoha giddaamhum.
- ⁴Wa hajjo le Isa wa gaalo: «Ya l-mu'allim, al-mara di karabooha gaa'ide tazna.
- ⁵Wa fi l-Tawraat, Muusa amar wa gaal ayyi mara kan zanat waajib yarjumuuha. Wa inta, tuguul chunu?»
- ⁶Humman gaalo al-kalaam da achaan yijarrubuuh. Dawwaro yalgo sabab achaan yathamooch beyah. Laakin Isa dangar wa bada yaktib be usba'ah fi l-turaab.
- ⁷Wa sa'alooh su'aal katiir wa ba'adeen hu rafa' raasah wa radda leehum wa gaal: «Ayyi naadum minku al-abadan ma aznab, khalli yazgul al-hajar al-awwalaani.»

⁸Wa dangar battaan wa katab be usba'ah fi l-turaab.

⁹Wa wakit sim'o kalaamah da, khalaas kulluhum chatto minnah. Awwal al-kubaar wa waraahum al-sukhaar lahaddi faddal Isa wiheedah wa l-mara waagfe giddaamah.

¹⁰Wa Isa rafa' raasah wa sa'al al-mara wa gaal: «Mara zeene, ween humman? Ma fi naadum yidoor yi'aakhibki walla?»

¹¹Wa hi gaalat: «La, ya l-sayyid. Naadum ma fiih.» Wa Isa gaal leeha: «Ana kula ma ni'aakhibki. Khalaas, amchi. Wa min al-yoom ma taznibi battaan.»

Nuur al-aalam

¹²Wa battaan Isa hajja le l-naas wa gaal: «Ana nuur al-aalam. Ayyi naadum al-yitaabi'ni abadan ma yagood fi l-dalaam. Hu yi'iich fi l-nuur al-yantiih al-haya.»

¹³Wa l-Fariiziyyiin hajjo leyah wa gaalo: «Inta gaa'id tachhad le nafsak wa misil da, chahaadtak di ma indaha faayde.»

¹⁴Wa Isa radda leehum wa gaal: «Kan nachhad le nafsi kula, chahaadti indaha faayde achaan ana na'arif al-bakaan al-ana jiiit minnah wa l-namchi leyah. Laakin intu ma ta'arfu al-bakaan al-ana jiiit minnah wa la l-bakaan al-namchi leyah.

¹⁵Intu tihaasubu al-naas be fikir insaani. Ana ma gaa'id nihaasib ayyi naadum.

¹⁶Wa laakin kan ana nihaasib al-naas kula, nihaasib be adaala achaan ana ma nihaasib wiheedi. Abuuyi Allah al-rassalaani, hu ma'aayi.

¹⁷Wa kitaabku al-Tawraat buguul chahaadat naaseen indaha sabaat.

¹⁸Ana gaa'id nachhad le nafsi wa l-chaahid al-taani al-gaa'id yachhad leyi, hu abuuyi al-rassalaani.»

¹⁹Wa gammo sa'alooh wa gaalo: «Abuuk ween?» Wa Isa radda leehum wa gaal: «Ma ta'arfuuni wa ma ta'arfu abuuyi. Kan awwal iriftuuni, ta'arfu abuuyi kula.»

²⁰Wa Isa gaal al-kalaam da wakit hu gaa'id yi'allim al-naas fi fadaayit beet Allah jamb sanduug al-maal. Wa ma karabooh achaan al-wakit al-Allah gata'ah leyah lissaa' ma ja.

Al-Masiih hajja be mootah

²¹Wa Isa hajja leehum battaan wa gaal: «Ana namchi wa intu tifattuchuuni wa laakin tumuutu be zunuubku. Al-bakaan al-namchi leyah, intu ma tagdaro tamchu leyah.»

²²Wa l-Yahuud gammo yihajju ambeenaathum wa gaalo: «Hu gaal ma nagdaro namchu fi l-bakaan al-hu yamchi foogah. Hu yidoor yaktul nafsah walla?»

²³Wa Isa gaal leehum: «Intu min naas al-ard wa ana min al-sama. Intu naas al-dunya di wa ana ma minha.

24Wa gult leeku tumuutu be zunuubku. Akiid, tumuutu be zunuubku kan ma ti'aamunu kadar ana bas hu.»

25Wa achaan da, sa'aloooh wa gaalo: «Inta yaatu?» Wa Isa gaal: «Ana misil ooreetku beyah min al-bidaaya.

26Indi kalaam katiir al-nagdar nuguulah foogku wa beyah nahkim foogku. Wa laakin al-rassalaani saadikh wa l-kalaam al-antaani, da bas al-kalaam al-nuguulah le naas al-dunya.»

27Wa ma fihmo kadar hu gaa'id yihajji leehum be Allah abuuu.

28Wa Isa hajja leehum wa gaal: «Wakit tarfa'o Ibn al-Insaan foog, ta'arfu kadar ana bas hu. Wa ta'arfu ana ma nisawwi cheyy wiheedi laakin al-kalaam al-abuuyi ooraani, da bas al-kalaam al-nuguulah leeku.

29Wa l-rassalaani gaa'id ma'aayi. Hu ma khallaani wiheedi achaan nisawwi daayman kulla cheyy al-hu yarda beyah.»

30Wa wakit Isa gaa'id yuguul al-kalaam da, naas katiiriin aamano beyah.

Al-Masiih wa Ibraahiim

31Wa Isa hajja le l-Yahuud al-aamano beyah wa gaal: «Kan tagoodu saabtiin fi kalaami, intu tabgo talaamiizi be l-sahiih.

32Wa misil da, ta'arfu al-hagg wa l-hagg yiharrirku min al-ubuudiiye.»

33Wa l-Fariiziyiin raddo leyah wa gaalo: «Haay! Aniina min zurriiyit Ibraahiim wa abadan ma fi naadum abbadaana. Kikkeef tuguul nabgo hurriin?»

34Wa Isa radda leehum wa gaal: «Asma'o nuguul leeku al-hagg, ayyi naadum al-gaa'id yaznib, hu bigi be sababah abid.

35Wa l-abid ma yagood daayman fi beet siidah. Illa wileed siid al-beet yagood daayman.

36Wa kan Ibn Allah yiharrirku min al-ubuudiiye, intu tabgo hurriin marra waahid.

37Irift kadar intu min zurriiyit Ibraahiim laakin tidooru taktuluuni achaan fi guluubku ma tidooru kalaami.

38Ana nihajji leeku fi l-cheyy al-chiftah wakit ana gaa'id ma'a abuuyi wa laakin intu gaa'idiin tisawwu al-cheyy al-abuuku ooraaku beyah.»

39Wa raddo leyah wa gaalo: «Ibraahiim hu abuuna.» Wa Isa gaal: «Kan sahiih intu iyaal Ibraahiim, intu tisawwu al-cheyy al-Ibraahiim sawwaah.

40Wa laakin intu tidooru taktuluuni wa ana jiit leeku achaan ni'ooriiku al-hagg al-Allah antaani. Da ma al-cheyy al-Ibraahiim sawwaah.

⁴¹Intu gaa'idiin tisawwu al-cheyy al-abuuku yisawwiih!» Wa gaalo: «La. Aniina ma furuukh. Indina abu waahid bas wa hu Allah.»

⁴²Wa Isa gaal: «Kan sahiih Allah abuuku, intu tihibbuuni achaan ana jiiit minnah leeku. Ana ma jiiit be niityi ana bas, laakin Allah rassalaani.

⁴³Maala ma fihimtu kalaami? Intu ma fihimtuuh achaan intu ma tagdaro tasma'o ta'liimi.

⁴⁴Abuuku hu Ibliis wa intu iyaalah wa tidooru tisawwu al-cheyy al-hu yidoorah. Hu kattaal dimam min al-bidaaya wa abadan ma dawwar al-hagg achaan fi galbah, al-hagg ma fiih. Kalaam al-kidib bigi leyah lukhkhithah achaan hu kaddaab wa kulla l-kalaam al-kidib, hu abuu.

⁴⁵Wa ana gaa'id ni'ooriiku al-hagg wa achaan da bas intu ma ti'aamunu beyi.

⁴⁶Tuguulu ana muznib laakin abadan ma tisabbutu tuhmitku. Kan ana nuguul leeku al-hagg, maalku ma ti'aamunu beyi?

⁴⁷Kan naadum min Allah, hu yidoor yasma' kalaam Allah. Laakin intu ma tasma'o kalaam Allah achaan intu ma minnah.»

⁴⁸Wa l-Yahuud raddo leyah wa gaalo: «Kalaamna foogak sahiih! Inta min daar al-Saamira wa inta muchootin!»

⁴⁹Wa Isa radda leehum wa gaal: «La, ana ma muchootin. Ana gaa'id nikarrim abuyi wa laakin intu gaa'idiin ti'ayyubuuni.

⁵⁰Ana ma nidoor al-naas yicharrufuuni. Al-yicharrifni, gaa'id wa hu al-yihaakim.

⁵¹Asma'o nuguul leeku al-hagg, ayyi naadum al-yitaabi' kalaami adiil, ma yumuut abadan.»

⁵²Wa l-Yahuud raddo leyah wa gaalo: «Khalaas! Hassa' irifna inta muchootin! Ibraahiim wa l-anbiya maato wa laakin inta tuguul ayyi naadum al-yitaabi' kalaamak ma yumuut abadan.

⁵³Tuguul inta akbar min abuuna Ibraahiim walla? Hu maat. Wa l-anbiya maato. Tuguul inta yaatu?»

⁵⁴Wa Isa radda leehum wa gaal: «Kan nicharrif nafsi, da ma yanfa'. Abuyi hu al-yicharrifni wa intu tuguulu hu ilaahku.

⁵⁵Wa laakin intu abadan ma iriftuuh. Ana na'arfah. Kan nuguul ana ma na'arfah, ana nabga kaddaab misilku. Wa laakin ana na'arfah wa nitaabi' kalaamah.

⁵⁶Abuuku Ibraahiim farhaan achaan irif hu yichiif jayti. Wa chaafaaha wa firih.»

⁵⁷Wa l-Yahuud gaalo leyah: «Haay! Lissaa' ma indak 50 sana wa tuguul chift Ibraahiim?»

⁵⁸Wa Isa gaal leehum: «Asma’o nuguul leeku al-hagg, gubbaal ma wildo Ibraahiim, ana hu al-Hayy!»

⁵⁹Wa battaan chaalo hujaar wa dawwaro yarjumuuh wa laakin hu allabbad minhum wa marag min beet Allah.

Yuuhanna 9

Al-naadum al-mawluud amyaan

¹Wa yoom waahid, Isa gaa’id yuruukh wa chaaf naadum waahid mawluud amyaan.

²Wa talaamiizah sa’aloooh wa gaalo: «Sayyidna, al-naadum da wildooh amyaan be sabab zunuub yaatu? Be sabab zunuubah hu walla zunuub waaldeenah?»

³Wa Isa radda leehum wa gaal: «Hu amyaan ma be sabab zunuubah wa la zunuub waaldeenah. Hu bigi misil da achaan amal Allah yibiin foogah.

⁴Wakit al-wata lissaa’ nahaar, waajib nisawwu al-amal hana Allah al-rassalaani. Al-leel yaji wa be l-leel, ma fi naadum yagdar yakhdim.

⁵Wakit ana gaa’id fi l-aalam, ana nuur al-aalam.»

⁶Wa wakit Isa gaal al-kalaam da, hu bazzakh fi l-turaab wa ajjan tiine be buzaakhah wa masahha fi uyuun al-amyaaan.

⁷Wa gaal leyah: «Amchi khassil wijkhak fi birkit Silwaam.» Wa khalaas, al-amyaaan macha wa khassal wijkhak wa gabbal yichiif. Wa l-usum Silwaam ma’anaatah al-mursaal.

⁸Wa jiiraanah wa l-naas al-chaafooh wakit hu lissaa’ gaa’id yas’al sadakha, assaa’alo ambeenaathum wa gaalo: «Da ma al-naadum al-awwal gaa’id fi l-chaari’ yas’al sadakha walla?»

⁹Wa naas waahidiin gaalo: «Aywa, da hu.» Wa naas aakhariin gaalo: «La, da ma hu. Da naadum aakhar yichaabihah bas.» Wa l-naadum zaatah gaal: «Ana bas hu!»

¹⁰Wa sa’aloooh wa gaalo: «Kan sahiih inta hu, kikkeef uyuunak anfataho?»

¹¹Wa radda leehum wa gaal: «Al-raajil al-usmah Isa ajjan tiine wa masahha fi uyuuni wa gaal leyi: «Amchi le Silwaam wa khassil wijkhak.» Ana macheet wa khassalt wa khalaas gaa’id nichiiif!»

¹²Wa sa’aloooh wa gaalo: «Ween al-naadum da?» Wa gaal leehum: «Da ma na’arfah.»

¹³Wa waddo al-amyaaan al-fatahooh le l-Fariiziyyiin.

¹⁴Wa l-yoom al-Isa ajjan foogah al-tiine wa fattah uyuun al-amyaaan da yoom al-sabt.

- 15** Achaan da, al-Fariiziyyiin kula sa' alooh wa gaalo: «Uyuunak anfataho kikkeef?» Wa radda leehum wa gaal: «Hu massah uyuuni be l-tiine wa ana khassalt wijhi wa khalaas ana chift.»
- 16** Wa Fariiziyyiin waahidiin gammo yuguulu: «Al-naadum al-sawwa al-cheyy da, hu ma min Allah achaaan hu ma yitaabi' churuut hana yoom al-sabt.» Laakin waahidiin gaalo: «Naadum kan muznib, kikkeef yisawwi ajaayib misil da?» Wa be misil da, al-Fariiziyyiin ankhalafu.
- 17** Wa battaan, sa' alo al-amyaaan wa gaalo: «Al-naadum al-fatah leek uyuunak da, inta tuguul foogah chunu?» Wa l-amyaaan radda leehum wa gaal: «Hu nabi.»
- 18** Wa l-Yahuud ma saddago kadar hu awwal amyaaan wa hassa' gaa'id yichiif, lahaddi naado waaldeenah.
- 19** Wa sa' alo waaldeenah wa gaalo: «Sahiih, da wileedku? Wa awwal mawluud amyaaan walla? Wa kan da sahih, kikkeef hassa' yichiif?»
- 20** Wa waaldeenah raddo leehum wa gaalo: «Na' arfu da wileedna wa na' arfu hu mawluud amyaaan.»
- 21** Laakin kikkeef hu yichiif wa yaatu al-fattah leyyah uyuunah, da ma na' arfuuh. Hu raajil aagil. As' alooh, hu yihajji be nafsah!»
- 22** Wa waaldeenah hajjo misil da achaaan humman khaayfiin min kubaaraat al-Yahuud. Wa l-kubaaraat awwal astafago ambeenaathum le yaturdu min beet al-sala ayyi naadum al-yuguul Isa hu al-Masiih.
- 23** Wa achaaan da, waaldeenah gaalo: «Hu raajil aagil. As' alooh hu.»
- 24** Wa marra taaniye, naado al-amyaaan al-fatahooh wa gaalo: «Ahlif be Allah! Aniina na' arfu kadar al-naadum da muznib.»
- 25** Wa radda leehum wa gaal: «Kan hu muznib walla ma muznib, da ma na' arfah. Cheyy waahid bas na' arfah. Awwal ana amyaaan wa hassa' ana gaa'id nichiih!»
- 26** Wa sa' alooh wa gaalo: «Hu sawwa leek chunu? Fatah uyuunak kikkeef?»
- 27** Wa radda leehum wa gaal: «Awwal ana ooretku, laakin intu ma dawwartu tasma'o kalaami. Maala tidooru ni' ooriiku marra taaniye? Intu kula tidooru tabgo talaamiizah walla?»
- 28** Wa gammo ayyarooh wa gaalo: «Inta bas tilmiizah! Aniina talaamiiz Muusa!»
- 29** Na' arfu Allah kallam le Muusa wa laakin al-naadum da, ma na' arfu hu min ween.»
- 30** Wa l-raajil radda leehum wa gaal: «Kalaamku ajiib! Hu fatah leyi uyuuni wa laakin intu ma ta' arfu min ween hu jaayi.»
- 31** Kullina na' arfu Allah ma yasma' du'a hana l-muznibiin. Allah yasma' du'a hana l-naadum al-saalih al-gaa'id yisawwi al-cheyy al-hu yidoorah.

³²Min bidaayit al-dunya, abadan ma simi'na be ayyi naadum al-fatah uyuun hana naadum mawluud amyaan.

³³Kan al-naadum da ma jaay min Allah, hu ma yagdar yisawwi cheyy.»

³⁴Wa raddo leyah wa gaalo: «Inta wildook wa rabbook fi zunuub. Ma tagdar ti'allimna cheyy!» Wa khalaas, taradooh min beet al-sala.

³⁵Wa wakit Isa simi' al-naadum al-awwal amyaan taradooh, hu macha ligiih. Wa gaal leyah: «Inta mu'min be Ibn al-Insaan walla?»

³⁶Wa l-naadum gaal: «Ya l-sayyid, hu yaatu? Ooriini achaan ni'aamin beyah.»

³⁷Wa Isa gaal leyah: «Inta chiftah wa hu al-naadum al-gaa'id yihajji leek.»

³⁸Wa l-naadum gaal: «Ya Rabb, ana mu'min beek.» Wa sajad leyah.

³⁹Wa Isa gaal: «Ana jiiit fi l-dunya le nijiib al-hisaab achaan al-naas al-amyaaaniin yichiifu wa l-naas al-yichiifu yabgo amyaaniin.»

⁴⁰Wa waahidiin min al-Fariiziyyiin gaa'idiin ma'aayah wa sim'o al-kalaam da wa gaalo: «Tuguul aniina amyaaniin walla?»

⁴¹Wa Isa radda leehum wa gaal: «Kan sahiih intu amyaaniin, intu ma khaatiyyiin. Laakin gultu: «Intu tichiifu», wa achaan da al-khata yagood foogku.»

Yuuhanna 10

Al-raa'i wa l-khanam

¹«Asma'o nuguul leeku al-hagg, kan al-khanam gaa'idiin fi l-zariibe wa naadum ma yidoor yadkhul be l-derib wa laakin natta fi l-zariibe be bakaan aakhar, hu da sarraag wa mujrim.

²Wa l-naadum al-yadkhul fi l-zariibe be l-derib, hu bas raa'i al-khanam.

³Wa l-haras yaftah leyah al-derib tawwaali wa l-khanam ya'arfu hissah. Wa l-raa'i yinaadi khanamah al-halaalah. Hu yinaadi ayyi waahide be usumha wa humman yamurgu waraayah.

⁴Wa wakit marag kulla l-khanam khalaas, hu yigaddim leehum. Wa l-khanam ya'arfu hissah wa achaan da yitaabu'uuh.

⁵Al-khanam abadan ma yitaabu'u al-naadum al-ma ya'arfuuh wa yajru minnah achaan ma ya'arfu hissah.»

⁶Isa hajja leehum be l-masal da wa laakin ma fihmo kalaamah.

⁷Wa achaan da, Isa hajja leehum battaan wa gaal: «Asma'o nuguul leeku al-hagg, ana derib al-khanam.

⁸Ayyi naadum al-ja gubbaali wa sawwa nafsah al-raa'i al-sahiih, hu sarraag wa mujrim. Wa laakin al-khanam ma sim'o hissah.

⁹Ana al-derib. Ayyi naadum al-yadkhul beyi, yanja wa yabga misil al-khanamaay al-tadkhul wa tamrug tasrah fi l-gechch al-akhdar.

¹⁰Al-sarraag ma yaji fi ust al-khanam illa le yasrighum wa yadbahhum wa yahlikhum. Wa laakin ana jiit achaan humman yalgo al-haya wa nantiihum al-haya al-afdal.

Al-raa'i al-adiil

¹¹«Ana al-raa'i al-adiil. Al-raa'i al-adiil hu al-naadum al-yafda khanamah be hayaatah.

¹²Al-khaddaam al-yasrah be l-khanam achaan yalga gurus bas, hu ma al-raa'i al-sahiih wa l-khanam ma haggah halaalah. Wa kan yichiif al-marfa'in jaayi, hu yajri minnah wa yikhalli al-khanam wiheedhum. Wa l-marfa'in yakhtif khanamaay min usuthum wa yichattithum.

¹³Wa l-khaddaam yakhdim achaan al-gurus bas, hu ma lammaah be l-khanam.

¹⁴«Ana al-raa'i al-adiil. Na'arif khanami wa humman kula ya'arfuuni

¹⁵misil abuyi ya'arifni wa ana na'arif abuyi. Wa ana nafda al-khanam be hayaati.

¹⁶Indi khanam aakhariin al-ma min al-zariibe di. Humman kula waajib niwaddiihum. Humman yasma'o hissi wa kulla l-khanam yabgo door waahid tihit raa'i waahid.

¹⁷«Abuyi yihibbini achaan nanti hayaati le nichiiha ba'adeen.

¹⁸Ma fi naadum yagdar yichiil ruuhi laakin ana nantiiha be niyti. Indi gudra achaan nanti ruuhi wa indi gudra nichiiha battaan. Da bas al-cheyy al-abuyi amaraani beyah.»

¹⁹Wa l-Yahuud sim'o kalaamah wa battaan ankhalafo.

²⁰Katiiriin minhum gaa'idiin yuguulu: «Hu muchootin. Aglah laffa khalaas! Maalku tasma'o kalaamah?»

²¹Wa waahidiin yuguulu: «Kalaamah ma kalaam hana naadum al-indah cheetaan. Hal cheetaan yagdar yifattih uyuun hana naadum amyaan walla?»

Al-Yahuud sa'alo Isa

²²Wa fi l-chite, ayyado al-iid hana Tajdiid beet Allah fi Madiinat al-Khudus.

²³Wa Isa gaa'id yuruukh fi fadaayit beet Allah fi bakaan usmah raakuubat Suleymaan.

²⁴Wa l-Yahuud lammo katiiriin jambah. Wa sa'alooh wa gaalo: «Ti'allig guluubna lahaddi mata? Kan sahiih inta al-Masiih, khalaas ooriina be kalaam waadih.»

²⁵Isa radda leehum wa gaal: «Awwal ooreetku wa intu ma aamantu. Al-ajaayib al-nisawwiihum be usum abuuyi yachhado leyi.

²⁶Laakin intu ma aamantu beyi achaan intu ma khanami.

²⁷Khanami yasma'o hissi wa ana na'arifhum wa humman yitaabu'uuni.

²⁸Nantiikum al-haya al-abadiiye wa abadan ma yiwadduru. Naadum ma yagdar yakhtifhum min iideeni.

²⁹Abuuyi antaahum leyi wa hu akbar. Wa min iideen abuuyi, ma fi naadum yagdar yakhtif cheyy.

³⁰Ana wa abuuyi waahid.»

³¹Wa l-Yahuud chaalo battaan hujaar wa dawwaro yarjumuuh.

³²Wa Isa hajja leehum wa gaal: «Ana sawweet gidzaamku hasanaat katiiriin jaayiin min abuuyi. Ween hi al-hasana al-be sababha tidooru tarjumuuni?»

³³Wa l-Yahuud raddo leyah wa gaalo: «Ma nidooru narjumuuk be sabab hasana. Narjumuuk achaan inta muchrik. Inta insaani bas wa sawweet nafsak Allah!»

³⁴Wa Isa gaal: «Akiid, ta'arfu al-kalaam al-maktuub fi kitaabku al-Tawraat kadar Allah gaal: <Ana gult leeku intu ilaahaat.>

³⁵Wa Kitaab Allah daayman sahiih. Allah gaal: <Intu ilaahaat> le l-naas al-kalaam Allah ja leehum.

³⁶Wa ana bas al-Allah khaddasah wa rassalah fi l-dunya. Wa be misil da, maala tuguulu ana muchrik kan gult leeku ana Ibn Allah?

³⁷Kan ana ma nisawwi amal Allah, khalaas ma ti'aamunu beyi.

³⁸Kan intu ma tidooru ti'aamunu beyi kula, aamunu be l-amal al-ana gaa'id nisawwiih. Be misil da, ta'arfu wa tafhamo kadar abuuyi gaa'id foogi wa ana gaa'id fi abuuyi.»

³⁹Wa battaan dawwaro yakurbuuh wa laakin hu anbalas minhum.

⁴⁰Wa Isa gabbal fi l-nuss al-khaadi le bahar al-Urdun wa ja fi l-bakaan al-Yahya awwal khattas foogah al-naas. Wa ga'ad hinaak.

⁴¹Wa naas katiiriin jo leyah wa hajjo ambeenaathum wa gaalo: «Yahya ma sawwa ayyi ajab wa laakin kulla cheyy al-Yahya gaalah fi l-naadum da sahiih.»

⁴²Wa fi l-bakaan da, naas katiiriin aamano beyah.

Yuuhanna 11

Moot La'aazar

¹Wa fiyah naadum waahid mardaan. Usmah La'aazar wa hu saakin fi hillit Beet Anya wa di hille hana Mariyam wa akhutha Marsa.

²Wa Mariyam di, hi al-mara al-masahat al-Rabb Isa be itir wa gachchat rijileenah be cha'arha. Wa akhuuha La'aazar mardaan.

³Achaan da, al-akhwaat rassalan le Isa wa gaalan: «Ya sayyidna, al-naadum al-tihibbah mardaan.»

⁴Wa Isa simi' al-kalaam da wa gaal: «Al-marad da ma yikammil be l-moot laakin be sababah al-naas yimajjudu Allah. Wa be sababah Ibn Allah kula yimajjuduuh.»

⁵Wa Marsa wa akhutha Mariyam wa akhuuhum La'aazar humman rufgaan Isa wa hu yihibbuhum.

⁶Wa min Isa simi' khabar hana marad La'aazar, hu ga'ad battaan yoomeen fi l-bakaan al-hu gaa'id foogah.

⁷Wa ba'ad al-yoomeen dool, hu hajja le talaamiizah wa gaal: «Namchu nigabbulu fi daar al-Yahuudiiya.»

⁸Wa talaamiizah raddo leyah wa gaalo: «Sayyidna, awwal al-Yahuud dawwaro yarjumuuk. Wa battaan tidoor tigabbil fi bakaanhum walla?»

⁹Wa Isa gaal leehum: «Al-nahaar ma indah 12 saa'a walla? Kan naadum raayikh fi l-nahaar, hu ma yaga' achaaan deyy hana l-dunya gaa'id wa hu yichiif beyah.

¹⁰Wa laakin kan naadum raayikh fi l-leel, hu yaga' achaaan ma indah deyy.»

¹¹Wa hu radda leehum be l-kalaam da wa battaan hajja leehum wa gaal: «Rafiigna La'aazar naam khalaas laakin namchi leyah nigawwimah.»

¹²Wa talaamiizah gaalo: «Sayyidna, kan hu naayim, da sameh. Hu yalga al-aafe.»

¹³Wa fi fikir al-talaamiiz, Isa hajja leehum be l-noom bas laakin Isa hajja be l-moot.

¹⁴Wa khalaas, Isa ooraahum be kalaam waadih wa gaal: «La'aazar maat.

¹⁵Ana ma kunt hinaak. Wa ana farhaan fi chaanku achaaan be misil da, ti'aamunu beyi. Khalaas, gummu namchu leyah.»

¹⁶Wa Tuuma al-yinaaduuh Chigg al-Toom hajja le l-talaamiiz wa gaal: «Khalaas, namchu ma'aayah wa numuutu ma'aayah.»

Al-Masiih gawwam La'aazar

¹⁷Wa wakit Isa wisil fi hillit Beet Anya, oorooh La'aazar gaa'id fi l-khabur min muddit arba'a yoom.

¹⁸Wa l-hille gaa'ide misil talaata kiilomitir bas min Madiinat al-Khudus.

- 19**Wa Yahuud katiiriin jo min al-madiina le yikalwudu le Marsa wa Mariyam fi akhuuhin.
- 20**Wa wakit Marsa sim'at Isa jaayi, hi gammat wa maragat achaan tilaagiih. Wa Mariyam ga'adat fi l-beet.
- 21**Wa Marsa gaalat leyah: «Sayyidna, kan awwal inta haadir, akhuuyi ma yumuut.
- 22**Laakin hassa' kula na'arif kadar ayyi cheyy al-tas'alah min Allah, hu yantiik.»
- 23**Wa Isa gaal leeha: «Akhuuki yugumm.»
- 24**Wa Marsa gaalat leyah: «Na'arif kadar hu yab'as ma'a l-maytiin fi l-bu'aas al-yabga fi yoom al-akhiir.»
- 25**Wa Isa gaal leeha: «Ana al-bu'aas wa l-haya. Ayyi naadum mu'min beyi, kan yumuut kula, hu yahya.
- 26**Wa ayyi naadum al-aayich mu'min beyi, abadan ma yumuut. Kalaami da, inti mu'mine beyah walla?»
- 27**Wa hi gaalat leyah: «Aywa, sayyidna, ana mu'mine beek. Inta al-Masiih Ibn Allah. Inta hu al-laabudda yaji fi l-dunya.»
- 28**Wa hi gaalat al-kalaam da wa gammat machat le akhutha Mariyam wa hajjat leeha be hiss tihit wa gaalat: «Al-mu'allim ja wa gaa'id yinaadiiki.»
- 29**Wakit Mariyam sim'at kalaamha, hi gammat ajala wa machat leyah.
- 30**Wa Isa lissaa' ma dakhil fi l-hille wa gaa'id fi l-bakaan al-Marsa laagatah foogah.
- 31**Wa wakit al-Yahuud al-gaa'idiin ma'a Mariyam fi l-beet chaafooaha gammat maragat ajala, humman taaba'ooaha. Fi fikirhum, hi tidoor tamchi le l-khabur achaan tabki hinaak.
- 32**Wa Mariyam jaat fi l-bakaan al-Isa gaa'id foogah wa wakit chaafatah, hi waga'at giddaamah wa gaalat: «Sayyidna, kan awwal inta haadir, akhuuyi ma yumuut.»
- 33**Wa wakit Isa chaaf dumuu'ha wa dumuu' al-Yahuud al-ma'aaha, hu hizin marra waahid wa barjal.
- 34**Wa sa'alaahum wa gaal: «Ween al-bakaan al-dafanooh foogah?» Wa raddo leyah wa gaalo: «Ta'aal sayyidna, chiif.»
- 35**Wa Isa baka.
- 36**Wa achaan da, al-Yahuud al-jo fi l-maytam gaalo: «Chiifuuh. Hu yihibbah le La'aazar bilheen.»
- 37**Wa laakin naas waahidiin gaalo: «Haay! Da bas al-naadum al-fatah uyuun al-amyaaan. Kikkeef ma gidir yadhar al-moot min al-naadum da?»

38Wa Isa hizin marra waahid battaan wa ja le l-khabur. Wa l-khabur hu karkuur wa saddooh be hajar kabiir.

39Wa Isa gaal: «Lizzu al-hajar min khachum al-khabur.» Laakin Marsa akhut al-marhuum gaalat: «Sayyidna, hu mayyit min arba'a yoom wa akiid al-janaaza affanat.»

40Wa Isa gaal leeha: «Ana ma ooretki walla? Kan ti'aamini, tichiifi gudrat Allah al-majjiide.»

41Wa lazzo al-hajar. Wa Isa rafa' raasah wa gaal: «Abuuyi, nachkurak achaan inta simi't hissi.

42Ana irift inta daayman tasma' hissi wa laakin gult al-kalaam da achaan al-naas al-haadiiriin yi'aamunu kadar inta bas rassaltini.»

43Wa wakit hu gaal al-kalaam da khalaas, hajja be hiss aali wa gaal: «Ya La'aazar, amrug!»

44Wa l-mayyit marag. Iideenah wa rijileenah malfuufiin be l-gabag al-kaffanooh beyah wa mindiil marbuut fi wijhah. Wa Isa amaraahum le l-naas wa gaal: «Fartugu minnah al-kafan wa khalluuh yamchi.»

45Wa be misil da, naas katiiriin min al-Yahuud al-jo yikalwudu le Mariyam chaafu al-ajab al-Isa sawwaah wa aamano beyah.

Al-kubaaraat achchaawaro fi l-Masiih

46Wa laakin waahidiin minhum macho le l-Fariiziyyiin wa ooroohum be l-cheyy al-Isa sawwaah.

47Wa achaan da, kubaaraat rujaal al-diin wa l-Fariiziyyiin naado naas hana l-majlas al-kabiir yilimmu. Wa assaa'alo ambeenaathum wa gaalo: «Nisawwu chunu? Al-naadum da gaa'id yisawwi ajaayib katiiriin.

48Kan ma nadharooh min al-cheyy al-gaa'id yisawwiih, kulla l-naas yi'aamunu beyah wa l-Roomaaniyyiin yaju wa yidammuru beetna al-mukhaddas wa yichattutu cha'abna.»

49Wa naadum waahid minhum usmah Gayaafa wa fi l-sana di, hu kabiir rujaal al-diin. Wa hu hajja leehum wa gaal: «Intu ma ta'arfu cheyy.

50Ma fihimtu kadar akheer leeku kan naadum waahid yumuut le l-cha'ab wa be misil da, kulla l-umma ma tiwaddir.»

51Wa kalaamah da ma jaay min nafsah. Hu kabiir rujaal al-diin fi l-sana di wa achaan da, hu atnabba' wa gaal Isa yumuut le l-umma.

52Wa da ma le ummat al-Yahuud wiheedha. Da yabga le kulla iyaal Allah al-muchattatiin le yilimmuuhum umma waahide.

⁵³Wa min al-yoom da, bado yichchaawaro ambeenaathum achaan yaktulu Isa.

⁵⁴Wa achaan da, hu waggaf ruwaakhtah fi ust al-Yahuud. Wa gamma min hinaak wa macha fi hille waahide jamb al-sahara al-useumha Afraayim wa ga'ad hinaak ma'a talaamiizah.

⁵⁵Wa iid al-Yahuud al-binaaduuh iid al-Fisha garrab. Wa naas katiiriin gammo min hillaalhum wa macho fi Madiinat al-Khudus achaan yitahhuru nufuushum gubbaal al-iid.

⁵⁶Wa l-naas dawwaro yichiifu Isa. Wa fi fadaayit beet Allah gaa'idiin yissaa'alo ambeenaathum wa yuguulu: «Fikirku chunu? Hu yaji hini fi l-iid walla?»

⁵⁷Wa kubaaraat rujaal al-diin wa l-Fariiziyyiin amaroohum le l-naas wa gaalo leehum kan naadum ya'arif al-bakaan al-Isa gaa'id foogah, waajib yaji yi'ooriihum achaan yakurbuuh.

Yuuhanna 12

Mariyam sabbat itir fi rijileen Isa

¹Wa sitte yoom gubbaal iid al-Fisha, Isa ja fi hillit Beet Anya. Wa da l-bakaan al-La'aazar saakin foogah, hu al-naadum al-Isa gawwamah min al-moot.

²Wa hassalo le Isa acha. Wa La'aazar waahid min al-naas al-yaakulu ma'aayah wa Marsa faddalathum.

³Wa Mariyam jaat wa jaabat nuss liitir hana itir asli wa khaali bilheen al-usmah naardiin. Wa sabbat al-itir fi rijileen Isa wa gachchathum be cha'arha. Wa riihit al-itir saddat al-beet marra waahid.

⁴Wa laakin tilmiiz waahid gamma hajja wa hu Yahuuza al-Iskhariyooti al-ba'ad ayyaam yukhuun Isa. Wa hu gaal:

⁵«Maala ma baa'o al-itir da? Akuun yalgo minnah 300 diinaar achaan yantuuh le l-masaakiin.»

⁶Wa Yahuuza ma gaal al-kalaam da achaan hu hanuun le l-masaakiin laakin achaan hu sarraag. Hu mas'uul fi sanduug hana gurushum wa gaa'id yichiil min al-gurus.

⁷Wa Isa gaal: «Ma tahrijha. Hi sabbat al-itir fi jismi achaan tijahizni le l-khabur.

⁸Al-masaakiin gaa'idiin ma'aaku daayman wa laakin ana kamaan ma nagood ma'aaku daayman.»

Al-Masiih dakhil fi Madiinat al-Khudus

⁹Wa l-Yahuud al-fi Madiinat al-Khudus sim'o Isa gaa'id fi hillit Beet Anya wa naas katiiriin marago leyah. Ma macho yichiifu Isa bas laakin dawwaro yichiifu La'aazar kula achaan hu al-naadum al-Isa gawwamah min al-moot.

- 10** Wa achaan da, kubaaraat rujaal al-diin chaalo niiye le yaktulu La'aazar kula.
- 11** Achaan be sabab La'aazar, Yahuud katiiriin gaa'idiin yikissu minhum wa yi'aamunu be Isa.
- 12** Wa naas katiiriin jo fi Madiinat al-Khudus achaan yi'ayyudu. Wa humman sim'o khabar Isa yidoor yaji fi l-madiina.
- 13** Wa gata'o firi' min nakhal wa macho beyah achaan yilaaguuh. Wa gaalo be hiss aali: «Al-hamdulillah! <Mabruuk le l-naadum al-jaayi be usum Allah!> Mabruuk le malik Israa'iil!»
- 14** Wa Isa chaal humaar wa rikib foogah. Wa da bigi misil awwal maktuub fi l-Kitaab:
- 15** <Ya Sahyuun al-misil bineeye, ma takhaafe. Daahu malikki jaayi leeki raakib fi dahach wileed humaara.>
- 16** Wa talaamiizah awwal ma fihmo al-cheyy al-bigi da. Wa laakin wakit Allah rafa' Isa fi majdah, humman fakkaro wa irfo kadar al-naas sawwo leyah al-cheyy al-maktuub fi l-Kitaab.
- 17** Wa l-naas al-gaa'idiin ma'a Isa yoom hu naada La'aazar min al-khabur wa gawwamah, humman hajjo le l-naas al-aakhariin wa chahado leyah.
- 18** Wa l-naas al-jo fi Madiinat al-Khudus sim'o khabar al-ajab da wa gammo macho laagooh.
- 19** Wa l-Fariiziyiin hajjo ambeenaathum wa gaalo: «Chiifu, ma nagdaro nisawwu cheyy. Kulla l-naas gammo taaba'oooh.»

Al-Masiih hajja be mootah

- 20** Wa fiyah Yuunaaniyiin waahidiin fi ust al-naas al-jo fi Madiinat al-Khudus achaan ya'abudu Allah fi wakit al-iid.
- 21** Wa l-Yuunaaniyiin jo le Filibbus al-tilmiiz al-min hillit Beet Seeda fi daar al-Jaliil wa gaddamo leyah talab. Wa gaalo: «Ya l-sayyid, nidooru nichii fu Isa.»
- 22** Wa Filibbus gamma oora Andareeyas. Wa Andareeyas wa Filibbus macho wa ooro Isa.
- 23** Wa Isa radda leehum wa gaal: «Khalaas, al-wakit al-Allah gata'ah le Ibn al-Insaan tamma. Wa hassa' Allah yarfa'ah fi majdah.
- 24** Asma'o nuguul leeku al-hagg, kan habba hana teeraab al-gameh ma taga' fi l-turaab wa ma tumuut, hi tagood habba waahide bas. Wa laakin kan hi tumuut, talda iyaal katiir.
- 25** Wa ayyi naadum al-yihubb hayaatah yiwaddirha. Wa l-yakrah hayaatah fi l-dunya, yalga al-haya al-abadiiye.

²⁶Kan naadum yidoor yakhdim leyi, waajib yitaabi'ni. Wa fi l-bakaan al-ana nagood foogah, khaddaami kula yagood foogah. Wa ayyi naadum al-yakhdim leyi, Abuuyi yicharrifah.

²⁷«Wa hassa' galbi mu'allag wa nuguul chunu? Hal nuguul: <Ya Abuuyi, al-wakit tamma. Najjiini minnah>? La, da ma nuguulah. Ana jiit fi chaan al-wakit da bas.

²⁸Akheer nuguul: <Ya Abuuyi, majjid usmak!>» Wa hiss Allah ansama' min al-sama wa gaal: «Ana majjadtah wa nimajjidah battaan.»

²⁹Wa l-naas al-gaa'idiin fi l-bakaan da sim'o al-hiss wa gaalo: «Da dagdaag.» Wa naas waahidiin gaalo: «Waahid min al-malaa'ika hajja leyah.»

³⁰Wa Isa radda leehum wa gaal: «Al-hiss da ansama' ma le faayditi ana laakin le faayditku intu.

³¹Hassa' bas al-ikhaab yaji fi l-dunya. Wa hassa' bas yintarid Iblis sultaan al-dunya.

³²Wa ana, wakit yarfa'ooni foog min al-ard, nilimm kulla l-naas aleyi.»

³³Wa Isa gaal al-kalaam da achaan yi'ooriihum be kikkeef hu yumuut.

³⁴Wa l-naas al-haadiiriin raddo leyah wa gaalo: «Allamoona min kitaab al-Tawraat kadar al-Masiih yagood ila l-abad. Wa be da, maalak gult Ibn al-Insaan laabudda yarfa'ooh? Wa Ibn al-Insaan da, hu yaatu?»

³⁵Wa Isa gaal leehum: «Al-nuur yagood ma'aaku wakit chiyya bas. Ruukhu fi l-nuur achaan al-dalaam ma yinnasir foogku. Al-naadum al-yuruukh fi l-dalaam ma ya'arif al-bakaan al-hu maachi leyah.

³⁶Wakit al-nuur lissaa' ma'aaku, aamunu be l-nuur. Wa be misil da, tabgo ahal al-nuur.» Wa ba'ad Isa gaal al-kalaam da, hu macha wa allabbad minhum.

Isa al-Masiih wa kalaam al-nabi Icha'ya

³⁷Isa sawwa ajaayib katiiriin fi ust al-Yahuud wa laakin be da kula, humman ma aamano beyah.

³⁸Wa be misil da, kalaam al-nabi Icha'ya tamma. Hu gaal: <Ya Allah, yaatu al-aaman be khabarna? Wa gudrat Allah baanat le yaatu?>

³⁹Wa l-Yahuud ma gidro yi'aamunu beyah achaan Icha'ya kula gaal:

⁴⁰<Allah ama uyuunhum wa gawwa guluubhum achaan ma yichiifu be uyuunhum wa ma yafhamo be guluubhum. Wa be da, ma yutuubu achaan nachfiikum.>

⁴¹Wa Icha'ya gaal al-kalaam da achaan hu chaaf majd al-Masiih wa hajja beyah.

⁴²Wa fi l-wakit da kula, naas katiiriin min al-kubaaraat aamano be Isa. Wa laakin ma gaalo cheyy giddaam al-naas achaan humman khaayfiin min al-Fariiziyyiin. Humman ma dawwaro al-Fariiziyyiin yaturduuhum min buyuut al-sala

⁴³achaan dawwaro rida al-naas ziyaada min rida Allah.

⁴⁴Wa Isa hajja be hiss aali wa gaal: «Ayyi naadum al-mu'min beyi, hu ma mu'min beyi ana bas laakin hu mu'min be Allah al-rassalaani kula.

⁴⁵Wa ayyi naadum al-yichiifni, yichiif al-rassalaani kula.

⁴⁶Ana jiit fi l-dunya misil nuur achaan ayyi naadum al-yi'aamin beyi ma yagood fi l-dalaam.

⁴⁷«Kan naadum yasma' kalaami wa ma yitaabi'ah, ana zaati ma nihaakimah achaan ana ma jiit le nihaakim naas al-dunya laakin jiit le ninajji naas al-dunya.

⁴⁸Al-naadum al-yaabaani wa ma yitaabi' kalaami indah gaadi al-yihaakimah. Al-kalaam al-ana gultah yijiib foogah al-hukum fi l-yoom al-akhiir.

⁴⁹Wa yabga misil da, achaan ana ma kallamt hasab raayi ana bas. Abuuyi Allah rassalaani be wasiiytah wa ooraani kulla l-kalaam al-waajib nuguulah.

⁵⁰Wa ana na'arif kadar wasiiyat Allah tanti al-haya al-abadiiye. Wa achaan da, ana nuguul al-kalaam al-abuuyi ooraani beyah.»

Yuuhanna 13

Al-Masiih khassal rijileen talaamiizah

¹Wa gubbaal iid al-Fisha ma yabda, Isa irif kadar waktah tamma wa laabudda yamrug min al-dunya wa yigabbil le abuu. Wa min al-bidaaya, hu yhibb naasah al-gaa'idiin fi l-dunya wa yhibbuhum hubb chadiid.

²Wa Isa wa talaamiizah gaa'idiin fi l-acha. Wa fi l-wakit da, khalaas Iblis dassa niyyit al-khiyaana fi galib Yahuza wileed Sim'aan al-Iskhariyooti achaan yukhuun Isa.

³Wa Isa ya'arif kadar hu ja min Allah wa yigabbil le Allah wa ya'arif kadar abuu antaah gudra fi kulla cheyy.

⁴Wa wakit gaa'idiin yaakulu, Isa gamma foog wa salla khalagah al-barraani wa chaal al-git'e al-buguchchu beeha wa rabat beeha sulbah.

⁵Wa sabba almi fi maa'uun wa bada yikhassil rijle talaamiizah. Wa gachchaahum be l-git'e al-rabat beeha sulbah.

⁶Wa ja le Sim'aan Butrus. Wa Sim'aan Butrus gaal: «Sayyidna, tidoor tikhassil rijileeni walla?»

⁷Wa Isa radda leyah wa gaal: «Inta lissaa' ma fihimt al-cheyy al-ana gaa'id nisawwiih laakin ba'adeen tafhamah.»

⁸Wa Sim'aan Butrus gaal: «Abadan ma tikhassil rijileeni!» Wa Isa radda leyah wa gaal: «Kan ana ma nikhassilak, inta ma indak hagg ma'aayi.»

⁹Wa Sim'aan Butrus gaal: «Sayyidna, kan yabga misil da, ma tikhassil rijileeni bas. Khassil iideeni wa raasi kula!»

¹⁰Wa Isa gaal: «Kan naadum albarrad khalaas, al-khasuul ma waajib leyah illa fi rijileenah. Hu nadiif marra waahid. Wa intu nudaaf laakin ma kulluku.»

¹¹Wa Isa irif al-naadum al-yidoor yukhuunah wa achaan da gaal: «Ma kulluku nudaaf.»

¹²Wa wakit Isa khassal rijleehum khalaas, hu libis khalagah wa gabbal fi bakaanah wa hajja leehum wa gaal: «Ta'arfu al-cheyy al-ana sawweetah leeku walla?»

¹³Intu tuguulu ana mu'allimku wa sayyidku wa kalaamku sahiih.

¹⁴Wa kan ana sayyidku wa mu'allimku wa ana khassalt rijleeku, waajib ayyi waahid minku yikhassil rijle al-aakhariin.

¹⁵Al-cheyy al-ana sawweetah da masal leeku achaan intu kula tisawwu misil ana sawweetah leeku.

¹⁶Asma'o nuguul leeku al-hagg, al-abid ma akbar min siidah wa l-mursaal ma akbar min al-rassalah.

¹⁷Wa khalaas, ta'arfu al-kalaam da wa mabruuk leeku kan tisawwuuh.

¹⁸«Wa l-kalaam al-gultah da, ma leeku intu kulluku. Na'arif al-naas al-ana azaltuhum. Wa laakin al-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab laabudda yitimm. Maktuub: <Al-yaakul ma'aayi khubziti, hu angalab diddi.>

¹⁹Ni'ooriiku hassa' be l-cheyy al-yidoor yabga gubbaal ma yabga. Achaan da, wakit bigi khalaas, intu ti'aamunu beyi kadar ana hu.

²⁰Asma'o nuguul leeku al-hagg, ayyi naadum al-yakhbal mursaaali, yakhbalni ana. Wa l-naadum al-yakhbalni ana, yakhbal Allah al-rassalaani.»

Al-Masiih hajja be Yahuuza al-khaayin

²¹Wa wakit Isa gaal al-kalaam da, hu hizin marra waahid. Wa hajja leehum wa gaal: «Asma'o nuguul leeku al-hagg, naadum waahid minku yukhuunni.»

²²Wa l-talaamiiz al'ajjabo wa ma irfo al-naadum al-minhum al-Isa hajja beyah. Wa kulluhum gaa'idiin yichchaawafo ambeenaathum.

²³Wa naadum waahid min talaamiizah muntaki jamb Isa fi nussah al-zeenaay wa hu al-tilmiiz al-Isa yihibbah bilheen.

²⁴Wa Sim'aan Butrus sawwa leyah ichaara achaan yas'al Isa yaatu al-naadum al-hajja beyah.

²⁵Wa l-tilmiiz takka wara lahaddi lihig sadur Isa wa sa'alah wa gaal: «Sayyidna, hajjeet be yaatu?»

26Wa Isa radda leyah wa gaal: «Chiif, nichiiil lugma wa nimallihha wa nantiiha le naadum waahid. Wa da bas hu.» Wa chaal lugma wa mallahaaha wa antaaha le Yahuuza wileed Sim'aan al-Iskhariyooti.

27Wa Yahuuza chaal al-lugma wa khalaas Ibliis dakhil fi galbah. Wa Isa hajja leyah wa gaal: «Al-cheyy al-tidoor tisawwiih, sawwiih ajala.»

28Wa kulluhum al-gaa'idiin yaakulu sim'o al-kalaam al-Isa gaalah le Yahuuza, laakin ma irfo ma'anaatah.

29Yahuuza hu mas'uul hana sanduug al-gurus wa fi fikir waahidiin, Isa gaal leyah khalli yamchi yachri al-khumaam al-waajib le l-iid. Wa fi fikir waahidiin, Isa gaal leyah khalli yamchi yanti sadakha le l-masaakiin.

30Wa Yahuuza chaal al-lugma wa tawwaali marag. Wa l-leel gaa'id wa l-wata dalma.

31Wa wakit Yahuuza marag khalaas, Isa hajja leehum wa gaal: «Hassa' majd Ibn al-Insaan yibiin. Wa beyah hu, majd Allah yibiin.

32Wa kan beyah hu majd Allah yibiin, akiid Allah yimajjid Ibn al-Insaan ma'aayah wa yimajjidah tawwaali.

Al-wasiye al-jadiide

33«Ya iyaali, ana nagood ma'aaku wakit chiyya bas. Intu tifattuchuuni wa laakin nuguul leeku nafs al-kalaam al-gultah le l-Yahuud. Al-bakaan al-namchi leyah intu ma tagdaro tamchu leyah.

34Wa nantiiku wasiye jadiide wa l-wasiye hi arraayado ambeenaatku. Arraayado misil ana niriidku.

35Wa misil da bas, kulla l-naas ya'arfu intu talaamiizi kan intu tirraayado ambeenaatku.»

36Wa Sim'aan Butrus gaal: «Sayyidna, inta maachi ween?» Wa Isa radda leyah wa gaal: «Hassa' inta ma tagdar titaabi'ni fi l-bakaan al-ana namchi leyah. Laakin fi wakit aakhar, tagdar titaabi'ni.»

37Wa Butrus sa'alah wa gaal: «Sayyidna, maala ma nagdar nitaabi'ak hassa'? Ana jaahiz nitaabi'ak lahaddi nafdaak be ruuhi!»

38Wa Isa radda leyah wa gaal: «Hal sahiih tidoor tafdaani be ruuhak walla? Asma' nuguul leek al-hagg, gubbaal al-diik ma yi'oo'i, inta tankurni talaata marraat.»

Yuuhanna 14

Al-derib wa l-hagg wa l-haya

1Wa Isa gaal battaan: «Ma tibarjulu. Aamunu be Allah wa aamunu beyi.

²Fiyah buyuut katiiriin fi beet abuuyi. Wa kan ma ke, ana ma nuguul leeku namchi nihassil leeku bakaan.

³Wa wakit macheet hassalt leeku bakaan, nigabbil niwaddiiku hinaak achaan tagoodu ma'aayi. Wa be misil da, tagoodu fi l-bakaan al-ana gaa'id foogah.

⁴Wa intu ta'arfu derib hana l-bakaan al-namchi leyah.»

⁵Wa Tuuma sa'alah wa gaal: «Sayyidna, ma na'arfu al-bakaan al-tamchi leyah. Kikkeef na'arfu derbah?»

⁶Wa Isa radda leyah wa gaal: «Ana bas al-derib wa l-hagg wa l-haya. Ma fi naadum yamchi le Allah illa beyi ana.

⁷Kan iriftuuni, akiid ta'arfu abuuyi Allah kula. Wa min hassa' iriftuuh wa chiftuuh khalaas.»

⁸Wa Filibbus gaal: «Sayyidna, khalliina nichiiifu abuuk wa abadan ma nas'alo cheyy aakhar.»

⁹Wa Isa gaal leyah: «Filibbus, ana tawwalt ma'aaku. Kikkeef ma iriftini? Ayyi naadum al-chaafaani, hu chaaf abuuyi khalaas. Kikkeef tuguul: «Khalliina nichiiifu abuuk?»

¹⁰Lissaa' ma aamant kadar ana fi abuuyi wa abuuyi fiyi walla? Al-kalaam al-nuguulah leeku ma jaayi minni bas. Abuuyi mawjuud fiyi wa hu yisawwi amalah.

¹¹Aamunu kadar ana mawjuud fi abuuyi wa abuuyi mawjuud fiyi. Wa kan ma ti'aamunu be kalaami kula, fakkuru fi l-a'maal al-sawweethum wa aamunu beyi be sababhum.»

¹²«Asma'o nuguul leeku al-hagg, ayyi naadum al-yi'aamin beyi, hu kula yisawwi al-a'maal al-ana nisawwiihum. Aywa hu yisawwi a'maal kubaar ziyaada achaan ana nigabbil le abuuyi.

¹³Wa ayyi cheyy al-tas'alooh be usmi, ana nisawwiih achaan majd abuuyi yibiin ziyaada foogi ana Ibnah.

¹⁴Aywa, ayyi cheyy al-tas'alooh be usmi, nisawwiih.

Jayyit al-Ruuh al-Khudduus

¹⁵«Kan tihibbuuni, intu titaabu'u al-wasaaya al-anteethum leeku.

¹⁶Wa ana nas'al abuuyi wa hu yantiiku Mu'aawin aakhar fi badali. Wa l-Mu'aawin yagood ma'aaku daayman.

¹⁷Wa hu Ruuh al-Hagg. Naas al-dunya ma yagdaru yakhalooh achaan humman ma yichiihuuh wa ma ya'arfuuh. Wa laakin intu ta'arfuuh achaan hu gaa'id ma'aaku wa ba'adeen yagood fiiku.

- 18«Ana ma nikhalliiku ataama. Ana naji leeku battaan.
- 19Ba'ad wakit chiyya bas, naas al-dunya ma yichiifuuni battaan. Laakin intu tichiifuuni. Ana nahya wa achaan da, intu kula tahyo.
- 20Wa fi l-yoom da, ta'arfu kadar ana gaa'id fi abuuui wa intu gaa'idiin fiyi wa ana gaa'id fiiku.
- 21Ayyi naadum al-simi' al-wasaaya al-ana anteethum wa gaa'id yitaabi'hum, da bas al-naadum al-yhibbini. Wa kan naadum yhibbini, abuuui Allah yhibbah wa ana kula nihibbah wa naji leyah wa nibayyin nafsi leyah.»
- 22Wa tilmiiz waahid usmah Yahuuza wa hu ma Yahuuza al-Iskhariyooti. Wa hu sa'al Isa wa gaal: «Sayyidna, kikkeef tibayyin nafsak leena wa ma le naas al-dunya?»
- 23Wa Isa radda leyah wa gaal: «Kan naadum yhibbini hu yitaabi' kalaami. Wa abuuui yhibbah wa aniina naju leyah wa naskunu ma'aayah.
- 24Wa l-naadum al-ma yhibbini, ma yitaabi' kalaami. Al-kalaam al-tasma'oooh min khachmi ma hanaayi. Al-kalaam da jaayi min abuuui al-rassalaani.
- 25Ana gult al-kalaam da wakit ana lissaa' gaa'id ma'aaku.
- 26Laakin al-Mu'aawin yaji wa hu al-Ruuh al-Khudduus. Wa abuuui yirassilah leeku be usmi. Wa hu yi'allimku kulla cheyy wa yifakkirku kulla l-kalaam al-ana gultah leeku.
- 27«Nikhalliiku be salaam. Nantiiku salaam hanaayi. Ana nantiiku ma misil naas al-dunya yantuuku. Ma tibarjulu wa ma takhaafo.
- 28Intu simi'tu ana gult namchi wa nigabbil leeku. Kan tihibbuuni, tafraho ma'aayi achaan abuuui akbar minni wa ana namchi leyah.
- 29Wa khalaas ana ooreetku be l-cheyy al-gariib yabga. Wa hajjeet beyah gubbaal ma yabga achaan wakit bigi khalaas, intu ti'aamunu beyi.
- 30«Wa nihajji ma'aaku chiyya bas achaan Iblis sultaan al-dunya jaayi. Hu ma yagdar yisawwi leyi cheyy,
- 31laakin ana nisawwi kulla cheyy al-abuuui amaraani beyah. Achaan kulla naas al-dunya ya'arfu ana nihibb abuuui. Yalla! Gummu wa namchu.»

Yuuhanna 15

Masal chadarat al-inab

- 1«Ana bas chadarat al-inab al-sahiihe wa abuuui hu siid al-jineene.
- 2Ayyi firi' al-ma gaa'id yalda, hu yamurgah minni. Wa ayyi firi' al-gaa'id yalda, hu yibarbirah achaan yabga nadiif wa yalda ziyaada.

- ³Wa intu bigiitu nudaaf khalaas be gudrat al-kalaam al-ana gultah leeku.
- ⁴Agoodu saabtiin fiyi wa ana nagood saabit fiiku. Al-firi' ma yagdar yalda wiheedah. Al-firi' yalda achaan gaa'id saabit fi l-chadara. Wa intu kula ma tagdaro tisawwu al-cheyy al-Allah yidoorah, illa kan intu tagoodu saabtiin fiyi.
- ⁵«Ana chadarat al-inab wa intu al-furuu'. Kan naadum gaa'id saabit fiyi, ana nagood saabit fiyah wa hu yabga misil al-firi' al-yalda katiir. Intu ma tagdaro tisawwu cheyy illa beyi.
- ⁶Kan naadum ma gaa'id saabit fiyi, hu misil firi' al-yamurguuh min al-chadara wa yazguluuh wa yaybas. Wa l-furuu' dool, yilimmuuhum wa yazguluuhum fi l-naar wa yiharruguuhum.
- ⁷Kan intu tagoodu saabtiin fiyi wa kalaami yagood saabit fi guluubku, as'alo min Allah ayyi cheyy al-tidooruuu wa Allah yisawwiih leeku.
- ⁸Wa majd abuuyi yibiin ziyaada wakit intu tabgo misil furuu' al-yaldo iyaal katiir. Wa be da, tiwassufu nufuusku kadar intu talaamiizi.
- ⁹«Misil abuuyi habbaani, ana kula habbeetku. Agoodu saabtiin fi mahabbiti.
- ¹⁰Kan intu titaabu'u al-wasaaya al-anteethum leeku, intu tabgo saabtiin fi mahabbiti misil ana saabit fi mahabbat abuuyi achaan ana taaba't wasiiyaatah.
- ¹¹Ana gult leeku al-kalaam da achaan farhiti talhagku wa tabgo farhaaniin marra waahid.
- ¹²«Wa l-wasiye al-nantiuha leeku di hi, waajib tirraayado ambeenaatku misil ana niriidku.
- ¹³Wa ma fi mahabba kabiire min mahabbat al-naadum al-yihibb rufgaanah lahaddi yafdaahum be ruuhah.
- ¹⁴Wa intu rufgaani kan titaabu'u al-wasaaya al-anteethum leeku.
- ¹⁵Ana ma nuguul battaan intu khaddaamiini achaan al-khaddaam ma ya'arif kulla cheyy al-sayyidah gaa'id yisawwiih. Ninaadiiku rufgaani achaan ana ooreetku be kulla cheyy al-simi'tah min abuuyi.
- ¹⁶Intu ma azaltuuni. Ana bas azaltuku wa rassaltuku achaan tabgo misil chadara taldo fawaakih, wa fawaakihku yagoodu ila l-abad. Wa ayyi cheyy al-tas'alooh min abuuyi be usmi, hu yantiiku.
- ¹⁷Wa di hi al-wasiye al-nantiuha leeku. Arraayado ambeenaatku.

Naas al-dunya yakraho al-talaamiiz

- ¹⁸«Kan naas al-dunya yakrahooku, a'arfu kadar kirhooni ana gubbaal.

¹⁹Kan intu min al-dunya, naas al-dunya yihibbuuku achaan intu naashum. Laakin hassa' intu ma min al-dunya achaan ana azaltuku min usut naas al-dunya le tabgo naasi. Wa achaan da, naas al-dunya yakrahooku.

²⁰Fakkuru fi l-kalaam al-ana gultah leeku. Ana gult al-abid ma akbar min siidah. Wa kan ta''abooni ana, yita''ubuuku intu kula. Wa kan khiblo kalaami, yakhbalo kalaamku intu kula.

²¹Yita''ubuuku intu be sabab usmi achaan ma irfo Allah al-rassalaani.

²²Awwal kan ma jiiit kallamt leehum, humman ma yabgo khaatiyiin. Laakin khalaas, ana kallamt leehum wa l-khata saabit fooghum.

²³Ayyi naadum al-yakrahni, yakrah abuuyi kula.

²⁴Awwal kan ana ma sawweet fi usuthum amal al-naadum aakhar abadan ma sawwaah, humman ma yabgo muznibiin. Laakin hassa' chaafu al-ajaayib wa kirhooni wa kirho abuuyi.

²⁵Wa be misil da, al-kalaam al-maktuub fi l-Tawraat al-humman yagruuh bigi fooghum sahiih. Maktuub: <Kirhooni bala sabab.>

²⁶«Laakin al-Mu'aawin yaji. Ana nirassilah leeku min bakaan abuuyi wa hu Ruuh al-Hagg al-naazil min Allah. Wa wakit hu yaji, hu yachhad leyi

²⁷wa intu kula tachhado leyi achaan intu gaa'idiin ma'aayi min al-bidaaya.»

Yuuhanna 16

Al-talaamiiz yat'abo

¹«Ana gult leeku kulla l-kalaam da achaan ma tamurgu min al-derib al-adiil.

²Yaturduuku min buyuut al-sala. Wa yaji wakit waahid ayyi naadum al-yaktulku yifakkir hu gaa'id yakhdim le Allah.

³Yakrahooku misil da achaan ma irfo abuuyi Allah wa ma irfooni ana kula.

⁴Laakin gult leeku al-kalaam da achaan wakit al-ta'ab yaji foogku, tifakkuru wa ta'arfu kadar ana ooretku beyah. Wa ana ma ooretku min al-bidaaya be l-ta'ab al-yajiiku achaan awwal ana gaa'id ma'aaku.

Amal al-Ruuh al-Khudduus

⁵«Wa hassa' ana nigabbil le Allah al-rassalaani wa ma fi naadum minku yas'alni wa yuguul: <Inta maachi ween?>

⁶Intu haznaaniin bilheen achaan ana hajjeet leeku be l-kalaam da.

⁷Laakin nuguul leeku al-hagg, yabga leeku akheer kan namchi. Kan ana ma namchi, al-Mu'aawin ma yaji leeku. Laakin kan ana macheet khalaas, nirassilah leeku.

⁸Wa wakit hu yaji, hu yi'arrif le naas al-dunya zunuubhum wa yi'arrifhum al-haal al-saalhe wa l-hisaab.

⁹Hu yi'arrifhum al-zanib ahaan ma aamano beyi.

¹⁰Hu yi'arrifhum al-haal al-saalhe ahaan ana namchi le abuyi wa ma tichiifuuni.

¹¹Hu yi'arrifhum al-hisaab ahaan Allah haasab Iblis sultaan al-dunya khalaas.

¹²«Indi kalaam ziyaada nidoor nuguulah leeku laakin hassa' intu ma tagdaro tahmaloo.

¹³Wakit Ruuh al-Hagg yajiiku, hu yuguudku fi l-hagg al-kaamil. Al-kalaam al-yuguulah ma jaayi minnah bas laakin hu yuguul kulla cheyy al-yasma'ah wa yi'ooriiku be l-cheyy al-lissaa' ma bigi.

¹⁴Hu yimajjidni yichiil min kalaami wa yi'ooriiku beyah.

¹⁵Kulla cheyy hana abuyi hanaayi. Wa ahaan da, gult leeku hu yichiil min kalaami wa yi'ooriiku beyah.

¹⁶Ba'ad chiyya bas, ma tichiifuuni wa ba'ad chiyya battaan, tichiifuuni.»

Al-farha gariibe

¹⁷Wa waahidiin min talaamiizah hajjo ambeenaathum wa gaalo: «Maala gaal: <Ba'ad chiyya bas, ma tichiifuuni. Wa ba'ad chiyya battaan, tichiifuuni.> Wa maala gaal: <Ahaan nigabbil le abuyi.> Chunu ma'ana al-kalaam da?»

¹⁸Wa gaalo: «Al-kalaam <ba'ad chiyya>, da ma'anaatah chunu? Ma fihimna kalaamah.»

¹⁹Wa Isa irif kadar dawwaro yas'aloo. Wa sa'alaahum wa gaal: «Hal intu gaa'idiin tichchaawaro ambeenaatku fi kalaami walla? Hal fihimtu kalaami: <Ba'ad chiyya bas, ma tichiifuuni wa ba'ad chiyya battaan, tichiifuuni>?»

²⁰Asma'o nuguul leeku al-hagg, intu tabku wa tahzano wa naas al-dunya yafraho. Sahiih, intu tahzano laakin al-farha tibaddil leeku al-hizin.

²¹«Kan mara khalbaane wa wakt al-waaluuda ja, hi tat'ab ta'ab chadiid. Wa wakit wildat sakhiirha khalaas, hi farhaane wa tansa al-ta'ab ahaan jaabat naadum fi l-dunya.

²²Wa yabga leeku misil da. Hassa' tat'abo laakin ana nigabbil battaan nichiiifku wa intu tafraho farha chadiide wa ma fi naadum yichiil minku al-farha di.

²³«Wa fi l-yoom al-yaji da, intu ma tas'alooni cheyy. Asma'o nuguul leeku al-hagg, ayyi cheyy al-tas'aloo min abuyi be usmi, hu yantiiku.

²⁴Lahaddi al-yoom, intu ma sa'altu cheyy min Allah be usmi. As'aloo wa hu yantiiku ahaan tafraho farha chadiide.

²⁵«Ana hajjeet leeku be amsaal laakin fi l-wakit al-yaji, ma nihajji leeku battaan be amsaal laakin ni'ooriiku be abuuyi be kalaam waadih.

²⁶Wa fi l-wakit al-yaji, tas'alo Allah be usmi. Ana ma nuguul kadar ana nas'al abuuyi fi chaanku.

²⁷Abuuyi zaatah yihibbuku achaan intu habbeetuuni wa aamantu kadar ana jiiit min Allah.

²⁸Ana jiiit min abuuyi wa dakhalt fi l-dunya. Wa hassa' namrug min al-dunya wa nigabbil le abuuyi.»

²⁹Wa talaamiizah gaalo: «Khalaas hassa' da hajjeet be kalaam waadih wa ma be amsaal.

³⁰Hassa' na'arfu inta ta'arif kulla cheyy wa kan naadum ma yas'alak kula, inta ta'arif su'aalah. Wa achaan da, aniina ni'aamunu kadar inta jiiit min Allah.»

³¹Wa Isa radda leehum wa gaal: «Hassa' tuguulu aamantu walla?

³²Laakin wakit waahid yaji wa hassa' al-wakit da ja khalaas. Wa fi l-wakit da bas, yichattutuuku ayyi waahid yamchi le beetah. Intu tikhalluuni wiheedi. Laakin be l-sahiih, ana ma wiheedi achaan abuuyi gaa'id ma'aayi.

³³Ana gult leeku kulla l-kalaam da, achaan talgo al-salaam beyi ana. Akiid, fi l-dunya intu tat'abo. Laakin chiddu heelku achaan ana annasart fi l-dunya.»

Yuuhanna 17

Du'a hana l-Masiih

¹Wa wakit Isa gaal kulla l-kalaam da khalaas, hu rafa' raasah wa chaaf foog fi l-sama wa gaal: «Ya Abuuyi, al-wakit ja. Anti majd leyi ana Ibnak achaan ana Ibnak nimajjidak.

²Misil inta anteetni sulta fi kulla l-naas, ana nanti al-haya al-abadiiye le kulla l-naas al-inta anteethum leyi.

³Wa l-haya al-abadiiye hi, ya'arfuuk inta Allah al-Waahid al-sahiih wa ya'arfu Isa al-Masiih al-inta rassaltah.

⁴Ana kammalt al-amal al-inta kallaftini beyah wa be da, ana majjadtak fi l-ard.

⁵Wa hassa', ya Abuuyi, antiini majd fi jambak wa da nafs al-majd al-indi jambak gabul bidaayit al-dunya.

⁶«Ana arraft usmak le l-naas al-inta naadeethum min usut naas al-dunya achaan tantiihum leyi. Awwal humman hineeyak wa kallaftini beehum wa humman taaba'o kalaamak.

⁷Wa hassa' ya'arfu kadar kulla cheyy al-inta anteetni ja minnak

⁸achaan ana anteethum al-kalaam al-inta anteetni. Wa humman khiblooh wa ya'arfu akiid ana jiiit minnak wa aamano kadar inta rassaltini.

⁹«Wa ana nas'alak leehum. Ana ma nas'alak le naas al-dunya laakin le l-naas al-inta kallaftini beehum achaan humman hineeyak.

¹⁰Wa kulla l-naas al-hineeyak, humman hineeyi. Wa fiihum humman, yibiin majdi.

¹¹Ana ma nagood fi l-dunya laakin humman gaa'idiin fi l-dunya wa ana namchi leek. Ya Abuuyi al-Khudduus, ahfadhum be usmak al-anteetni, achaan humman yabgo waahid misil inta wa ana waahid.

¹²Wakit ana gaa'id ma'aahum ana hafadtuhum be usmak, al-usum al-inta anteetni. Ana harastuhum wa ma fi naadum minhum hilik, illa l-naadum al-laabudda yahlak achaan al-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab yitimm.

¹³«Wa hassa' namchi leek. Wa wakit ana lissaa' fi l-dunya, nuguul al-kalaam da achaan humman yafraho farha chadiide misil ana nafrah.

¹⁴Ana ooreet naasi be kalaamak wa naas al-dunya kirhoohum achaan naasi ma hana l-dunya misil ana kula ma hana l-dunya.

¹⁵Ana ma nas'alak achaan tamrughum min al-dunya. Nas'alak achaan tahfadhum min Ibliis al-chariir.

¹⁶Humman ma naas hana l-dunya misil ana kula ma hana l-dunya.

¹⁷Khalli al-hagg yisawwiihum khaassiin leek. Kalaamak bas al-hagg.

¹⁸Ana rassaltuhum fi l-dunya misil inta awwal rassaltini fi l-dunya.

¹⁹Wa fi chaanhum ana nikhassis nafsi achaan humman kula yabgo khaassiin leek be l-sahiih.

²⁰«Ana ma gaa'id nas'alak le talaamiizi wiheedhum. Laakin ana nas'alak le l-naas al-yasma'o kalaamhum wa yi'aamunu beyi.

²¹Ya Abuuyi, ana gaa'id nas'alak leehum achaan kulluhum yabgo waahid misil inta fiyi wa ana fiik. Khalli humman kula yabgo waahid ma'aana achaan kulla naas al-dunya yi'aamunu kadar inta rassaltini.

²²«Al-majd al-inta anteetah leyi, ana anteetah leehum achaan humman yabgo waahid misil inta wa ana waahid

²³ya'ni ana fiihum wa inta fiyi. Khalli wihdathum tukuun kaamile wa be da, kulla l-naas ya'arfu kadar inta rassaltini wa tihibbuhum misil tihibbini.

²⁴«Ya Abuuyi, nidoor kadar al-naas al-anteethum leyi yagoodu ma'aayi fi l-bakaan al-ana nagood foogah. Achaan hinaak yichiifu al-majd al-inta anteetni. Wa da be sabab mahabbitak leyi min gubbaal bidaayit al-dunya.

²⁵Ya Abuuyi al-aadil, naas al-dunya ma irfook. Laakin ana iriftak wa l-naas dool ya'arfu kadar inta rassaltini.

²⁶Ana arraftuhum be usmak wa ni'arrifhum beyah ziyaada achaan mahabbidak leyi tabga fiihum humman kula wa ana zaati nukuun fiihum.»

Yuuhanna 18

Al-Masiih karabooh

¹Wa wakit Isa kammal al-du'a da, hu gamma ma'a talaamiizah wa gata'o waadi Khidruun. Wa jo le jineene waahide wa dakhalo fiiha.

²Wa Yahuuza al-naadum al-yukhuun Isa kula ya'arif al-bakaan da achaan Isa lamma foogah ma'a talaamiizah iddat marraat.

³Wa Yahuuza ja fi l-jineene ma'a askar Roomaaniyiin wa l-hurraas al-rassaloozum kubaaraat rujaal al-diin wa l-Fariiziyyiin. Wa humman musallahiin wa chaayliin fawaaniis wa machaahiib yidawwu beehum.

⁴Wa Isa irif kulla cheyy al-yabga foogah wa macha leehum wa gaal: «Tifattuchu yaatu?»

⁵Wa raddo leyah wa gaalo: «Nifattuchu Isa al-min hillit al-Naasira.» Wa Isa gaal: «Ana bas hu.» Wa Yahuuza al-khaayin gaa'id fi usuthum.

⁶Wa wakit Isa gaal: «Ana bas hu», humman kasso minnah wara wa waga'o fi l-turaab.

⁷Wa marra taaniye, hu sa'alaahum wa gaal: «Tifattuchu yaatu?» Wa gaalo: «Isa al-min hillit al-Naasira.»

⁸Wa Isa radda leehum wa gaal: «Awwal ooreetku ana bas hu. Wa khalaas kan tidooruuni, khallu al-naas al-ma'aayi yamchu.»

⁹Wa hu gaal al-kalaam da achaan al-kalaam al-galah min awwal yitimm. Awwal hu gaal: «Min al-naas al-inta anteetni, ma fi naadum waddar.»

¹⁰Wa Sim'aan Butrus indah seef wa sallaah wa darab beyah abid kabiir rujaal al-diin wa gata' adaanah al-zeene. Wa usum al-abid da Malkhus.

¹¹Wa Isa hajja le Butrus wa gaal: «Dakhkhil seefak fi beetah. Maala ma nachrab min kaas al-ta'ab al-abuuyi antaani?»

¹²Wa l-askar ma'a kabiirhum wa l-hurraas al-rassaloozum kubaaraat al-Yahuud karabo Isa wa rabbatooh.

¹³Wa awwal cheyy, waddooh le Hanaan. Wa hu abu marit Gayaafa wa Gayaafa da kabiir rujaal al-diin fi l-sana di.

14Wa Gayaafa da, hu bas al-naadum al-gaal le kubaaraat al-Yahuud akheer leehum kan naadum waahid yumuut le l-cha'ab.

Butrus nakar Isa

15Wa Sim'aan Butrus wa tilmiiz aakhar macho wara Isa. Wa l-tilmiiz al-aakhar ma'ruuf le kabiir rujaal al-diin wa achaan da, gidir dakhil fi fadaayit al-beet ma'a Isa.

16Wa Butrus wagaf barra fi khachum al-beet. Wa l-tilmiiz al-ma'ruuf le kabiir rujaal al-diin marag le l-khaddaama al-mas'uula fi l-baab wa hajja leeha wa wadda Butrus daakhal.

17Wa l-khaddaama sa'alatah le Butrus wa gaalat: «Inta kula tilmiiz hana l-raajil da?» Wa Butrus gaal: «La, la.»

18Al-wata baarde. Wa l-khaddaamiin wa l-hurraas oogado naar fi kaanuun achaan yiddaffo. Wa Butrus gaa'id yiddaffa ma'aahum.

19Wa kabiir rujaal al-diin gamma sa'al Isa min talaamiizah wa min ta'aaliimah.

20Wa Isa radda leyah wa gaal: «Ana hajjeet giddaam kulla l-naas. Min al-awwal, allamt al-naas fi buyuut al-sala wa fi beet Allah wa fi l-bakaanaat al-kulla l-Yahuud yilimmu fooghum. Ma gult cheyy be achiir.

21Maala tas'alni? Al-naas al-sim'o kalaami, as'alhum min al-kalaam al-ana gultah leehum. Humman ya'arfu al-kalaam al-ana gultah.»

22Wa wakit gaal al-kalaam da, waahid min al-hurraas al-waagfiin jambah chaddagah wa gaal: «Kikkeef turudd le kabiir rujaal al-diin be misil da?»

23Wa Isa radda leyah wa gaal: «Kan kalaami kidib, achhad fi l-kidib. Laakin kan kalaami sahiih, maala darabtini?»

24Wa Hanaan wadda Isa murabbat le Gayaafa kabiir rujaal al-diin.

25Wa Sim'aan Butrus waagif yiddaffa fi l-naar. Wa gaalo leyah: «Inta kula ma waahid min talaamiizah?» Wa hu nakar wa gaal: «La, ana ma tilmiizah.»

26Wa waahid min khaddaamiin kabiir rujaal al-diin hajja leyah. Wa hu akhu hana l-naadum al-Butrus gata'adaanaah. Wa hu sa'al Butrus wa gaal: «Ana ma chiftak ma'aayah fi l-jineene walla?»

27Wa Butrus nakar battaan wa tawwaali al-diik oo'a.

Al-Masiih giddaam Bilaatus

28Wa marago Isa min beet Gayaafa wa waddooh fi gasir al-waali. Al-wata bigat fajur. Al-kubaaraat zaathum ma dakhalo fi gasir al-waali al-Roomaani achaan da yoom al-iid. Wa kan dakhalo fi beet naadum ma Yahuudi, yinajjusu nufuushum wa ma yagdaru yaakulu acha iid al-Fisha.

29 Wa achaan da, Bilaatus al-waali marag leehum wa gaal: «Chunu al-tuhma al-khatteetuuha fi l-naadum da?»

30 Wa raddo leyah wa gaalo: «Al-naadum da kan ma mujrim, ma nisallumuuh leek.»

31 Wa Bilaatus gaal: «Chiiluuh wa chaaru'uuh hasab gaanuunku.» Wa l-Yahuud gaalo: «Gaanuunak ma yasmah leena achaan nahkumu le ayyi naadum be l-moot.»

32 Be misil da, al-kalaam al-Isa gaalah fi l-tariiga al-yumuut beeha bada yilhaggag.

33 Wa Bilaatus gabbal fi gasrah wa naada Isa. Wa sa'alah wa gaal: «Inta malik al-Yahuud walla?»

34 Wa Isa radda leyah wa gaal: «Al-su'aal da, su'aalak inta walla? Walla su'aal hana naas aakhariin?»

35 Wa Bilaatus radda leyah wa gaal: «Haay! Ana Yahuudi walla? Gabiiltak inta bas wa kubaaraat rujaal al-diin sallamook leyi. Chunu al-cheyy al-inta sawweetah?»

36 Isa radda leyah wa gaal: «Mamlakati ma mamlaka hana l-dunya. Kan mamlakati hana l-dunya, khaddaamiini yugummu yidaawusu achaan al-Yahuud ma yakurbuuni. Wa laakin mulki ma jaayi min al-dunya.»

37 Wa Bilaatus gaal: «Ha, inta malik?» Wa Isa radda leyah wa gaal: «Misil inta gultah. Wa be l-sahiih, fi chaan da bas ana mawluud wa jiiit fi l-dunya, achaan nachhad le l-hagg. Ayyi naadum al-yiriid al-hagg yasma' kalaami.»

38 Wa Bilaatus gaal: «Chunu al-hagg?» Wa wakit gaal al-kalaam da, Bilaatus marag le l-Yahuud wa gaal leehum: «Ana ma ligiit foog al-naadum da ayyi jariime.

39 Laakin fi aaditku waajib natlig masjuun waahid fi iid al-Fisha. Tidooru natlig leeku malik al-Yahuud walla?»

40 Wa aato be hiss chadiid wa gaalo: «La, ma hu! Atlig leena Baraabaas!» Wa Baraabaas da, hu sawri.

Yuuhanna 19

Kharaar Bilaatus

1 Wa Bilaatus wadda Isa daakhal wa amar askarah achaan yajluduuh.

2 Wa wakit jaladooh khalaas, al-askar sawwo leyah taaj hana chook madfuur wa khattooh fi raasah wa labbasooh khalag loonah garadi misil khalag al-malik.

3 Wa yaju giddaamah wa yuguulu: «Salaam aleek, ya malik al-Yahuud!» Wa gaa'idiin yudugguuh amkufuuf.

4 Wa Bilaatus marag battaan. Wa hajja le l-naas wa gaal: «Chiifuuh, namurgah leeku achaan ta'arfu ana ma ligiit foogah jariime.»

⁵Wa Isa marag laabis al-taaj al-sawwooh min al-chook wa l-khalag al-garadi. Wa Bilaatus hajja leehum wa gaal: «Daahu al-raajil.»

⁶Wa kubaaraat rujaal al-diin wa khaddaamiinlum chaafuoh wa aato foogah wa gaalo: «Aktulah fi l-saliib! Aktulah fi l-saliib!» Wa Bilaatus gaal: «Intu bas chiiluuu wa aktuluu fi l-saliib. Kan leyi ana, ma ligiit foogah khata al-waajib leyah al-moot.»

⁷Wa laakin al-Yahuud raddo leyah wa gaalo: «Indina gaanuun wa hasab al-gaanuun da, hu waajib yumuut achaan hu sawwa nafsah Ibn Allah.»

⁸Wa wakit Bilaatus simi' al-kalaam da, khoof chadiid karabah be ziyaada.

⁹Wa Bilaatus gabbal fi gasrah wa sa'al Isa wa gaal: «Inta jiiit min ween?» Wa laakin Isa ma radda leyah.

¹⁰Wa achaan da, Bilaatus gaal: «Ma tidoor tihajji leyi walla? Inta ma fihimt indi sulta foogak wa ana nagdar natilgak aw naktulak fi l-saliib walla?»

¹¹Wa Isa radda leyah wa gaal: «Inta ma indak sulta foogi illa l-sulta al-Allah antaaha leek. Wa achaan da, al-naadum al-sallamaani leek hu khaati minnak ziyaada.»

¹²Wa wakit Bilaatus simi' al-kalaam da, hu dawwar yatlig Isa laakin al-Yahuud raddo leyah be hiss aali wa gaalo: «Kan tatlig al-naadum da, inta ma tiriid sultaan al-Roomaaniyiin! Kan naadum yisawwi nafsah malik, hu yisawwi nafsah adu le sultaan al-Roomaaniyiin.»

Hakamo le l-Masiih be l-moot

¹³Wakit Bilaatus simi' al-kalaam da, hu marag Isa wa ga'ad fi kursi al-charii'a al-gaa'id fi l-fadaay al-mu'addala be hujaar wa be kalaam ibraani usumha Gabbaasa.

¹⁴Wa l-yoom da, yoom al-yijahhuzu foogah iid al-Fisha wa l-wata gaayle. Wa Bilaatus hajja le l-Yahuud wa gaal: «Chiifuuh, daahu malikku!»

¹⁵Wa aato wa gaalo: «Aktulah! Aktulah! Aktulah fi l-saliib!» Wa Bilaatus sa'alaahum wa gaal: «Tidooru ana naktul malikku fi saliib walla?» Wa kubaaraat rujaal al-diin raddo leyah wa gaalo: «Ma indina malik illa sultaan al-Roomaaniyiin.»

¹⁶Wa khalaas, Bilaatus sallam Isa le l-askar achaan yaktuluu fi l-saliib. Wa gammo chaaloo.

Al-Masiih salaboo

¹⁷Wa Isa chaayil al-saliib al-dawwaro yaktuluu foogah. Wa waddoo fi bakaan waahid usmah Bakaan al-Jumjuma wa be kalaam ibraani usmah Juljusa.

¹⁸Wa fi l-bakaan da, taggo Isa fi l-saliib wa taggo ma'aayah naaseen, waahid taggooh fi saliib be nussah al-zeenaay wa l-taani fi saliib aakhar be nussah al-israay. Wa hu fi usuthum.

19Wa Bilaatus khatta maktuub waahid fi raas al-saliib. Wa l-kalaam al-maktuub foogah yuguul: «Isa min al-Naasira, malik al-Yahuud.»

20Wa salabo Isa gariib le l-madiina wa achaan da, Yahuud katiiriin garo al-kalaam al-maktuub da. Wa katabooh be kalaam ibraani wa kalaam laatiini wa kalaam yuunaani.

21Wa kubaaraat rujaal al-diin hajjo le Bilaatus wa gaalo: «Ma taktib: <Malik al-Yahuud.> Laakin aktib: <Al-naadum da gaal hu malik al-Yahuud.>»

22Wa Bilaatus radda leehum wa gaal: «Al-kalaam al-katabtah ma nikhayyirah.»

23Wa wakit al-askar al-arba'a salabo Isa khalaas, humman chaalo khulgaanah wa gassamoohum ambeenaathum. Wa jawwaaniiyah bas faddalat. Wa l-jawwaaniye hi kullaha matruura wa ma indaha khiyaate.

24Wa achaan da, hajjo ambeenaathum wa gaalo: «Ma nicharrutuuha. Nisawwu am'iyeedaat wa l-naadum al-waga'at fi gismah yichiilha.» Wa be misil da, kalaam al-Kitaab tamma al-buguul: <Humman gassamo khulgaani ambeenaathum wa sawwo am'iyeedaat le lubaasi.> Wa da bas al-cheyy al-sawwooh al-askar.

25Wa fiyah awiin waagfaat gariib le l-saliib al-Isa gaa'id foogah. Wa hinna ammah Mariyam wa khaaltah wa Mariyam marit Kuluuba wa Mariyam al-Magdaliye.

26Wa Isa chaaf ammah wa chaaf al-tilmiiz al-hu yihibbah waagif gariib leeha. Wa hajja le ammah wa gaal: «Mara zeene chiifih, da wileedki.»

27Wa hajja le tilmiizah wa gaal: «Chiifha, di ammak.» Wa l-tilmiiz waddaaha fi beetah wa min al-yoom da, hi sakanat ma'aayah.

Moot al-Masih

28Wa Isa irif kulla cheyy kammal. Wa hu hajja battaan achaan al-kalaam al-maktuub fi sababah fi l-Kitaab yitimm. Wa hu gaal: «Ana atchaan.»

29Wa fi l-bakaan da, fi maa'uun malaan be charaab haamud. Wa ballo git'e fi l-charaab al-haamud da wa cha'agooha fi raas ageegaay hana zuufa wa rafa'ooaha foog gariib le khachum Isa.

30Wa Isa chirib min al-charaab al-haamud da wa gaal: «Kulla cheyy tamma khalaas.» Wa dangar raasah wa anta al-ruuh.

31Wa da l-yoom al-yijahhuzu foogah le yoom al-sabt. Wa ambaakir, yoom kabiir fi l-iid. Wa l-Yahuud ma dawwaro al-janaazaat dool yagoodu fi l-saliib fi yoom al-sabt. Wa achaan da, talabo min Bilaatus yikassuru rijileen al-masluubiin achaan yumuutu ajala wa khalaas al-janaazaat yidalluum.

32Wa l-askar jo le awwal naadum al-salabooh ma'a Isa wa kassarero rijileenah wa sawwo nafs al-cheyy le l-taani.

33 Wa laakin wakıt jo le İsa, chaafu hu mayyıt khalaas. Wa achaan da ma kassarorijileenah.

34 Laakin askari waahid ta'anah fi naaytah be harba wa tawwaali daffag minnah damm wa almi.

35 Al-chaafah be eenah chaahid leyah wa chahaadtah sahiihe wa hu ya'arif kalaamah sahiih wa hu yachhad achaan intu kula ti'aamunu.

36 Wa l-cheyy da bigi achaan kalaam al-maktuub fi l-Kitaab waajib yitimm. Wa l-kalaam da buguul: <Waahid min udaamah kula ma yinkasir.>

37 Wa l-Kitaab kula buguul: <Yichiifu al-naadum al-ta'anooh.>

Al-Masiih dafanooh

38 Wa ba'ad da, Yuusuf al-min hillit al-Raama macha le Bilaatus wa talab minnah janaazit İsa. Hu tilmiiz İsa wa laakin gaa'id yitaabi'ah be sirr achaan hu khaayif min al-Yahuud. Wa Bilaatus antaah izin wa Yuusuf macha chaal al-janaaza.

39 Wa Nigudiimus al-naadum al-yoom waahid macha hajja ma'a İsa be l-leel, hu kula macha ma'aayah wa jaab 30 kiilo hana dihin al-mukhalbat be sibir wa be riihe usumha uud.

40 Wa chaalo janaazit İsa wa ballo gabag tawiil fi l-dihin da wa laffo beyah al-janaaza. Wa be misil da, kaffanooh hasab aadaat al-Yahuud.

41 Wa fiyah jineene gariib le l-bakaan al-salabo foogah İsa. Wa fi l-jineene fi khabur jadiid gaa'id wa lissaa' ma dafano foogah naadum.

42 Wa l-khabur da gariib. Wa l-yoom al-Yahuud yijahhuzu foogah le yoom al-sabt gariib yikammil. Wa achaan da, dafano İsa fi l-bakaan da.

Yuuhanna 20

Bu'aas al-Masiih

1 Wa awwal yoom al-subuu' wakıt al-wata lissaa' dalma, Mariyam al-Magdaliyye gammat machat le l-khabur wa chaafat kadar al-hajar al-kabiir al-saddo beyah al-khabur ma gaa'id fi bakaanah.

2 Wa hi gammat jarat le Sim'aan Butrus wa le l-tilmiiz al-aakhar, al-İsa yihibbah bilheen, wa gaalat leehum: «Sayyidna chaaloo min al-khabur wa ma na'arfu al-bakaan al-waddooh foogah!»

3 Wa Butrus wa l-tilmiiz al-aakhar marago wa chaalo al-derib al-maachi le l-khabur.

4 Wa humman jaariyiin wa laakin al-tilmiiz al-aakhar sabagah le Butrus wa lihig al-khabur gubbaalah.

5 Wa dangar taawag fi l-khabur daakhal wa chaaf al-kafan laakin hu ma andassa.

⁶Wa Sim'aan Butrus wisil waraayah wa andassa tawwaali fi l-khabur. Wa chaaf al-kafan.

⁷Wa l-mindiil al-rabato beyah raas Isa ma gaa'id ma'a l-kafan wa laakin gaa'id fi bakaan wiheedah mutabbag adiil.

⁸Wa l-tilmiiz al-aakhar al-lihig al-khabur gubbaal Butrus, hu kula andassa daakhal wa chaaf al-khumaam wa aaman.

⁹Laakin humman lissaa' ma fihmo min al-Kitaab kadar Isa laabudda yab'as min ust al-maytiin.

¹⁰Wa l-talaamiiz gabbalo fi buyuuthum.

Mariyam chaafat al-Masiih

¹¹Wa laakin Mariyam waagfe jamb khachum al-khabur wa gaa'ide tabki. Wa wakit gaa'ide tabki, hi dangarat wa taawagat fi l-khabur daakhal.

¹²Wa chaafat malaa'ika itneen khulgaanhum buyud. Humman gaa'idiin tihit fi l-bakaan al-awwal janaazit Isa raagde foogah, waahid fi bakaan raasah wa waahid fi bakaan rijileenah.

¹³Wa hajjo leeha wa gaalo: «Mara zeene, maalki tabki?» Wa hi raddat leehum wa gaalat: «Ana gaa'ide nabki achaan chaalo sayyidi wa ma na'arif al-bakaan al-waddooh foogah.»

¹⁴Wa ba'ad hi gaalat al-kalaam da, hi anlafatat wa chaafat Isa waagif waraaha wa laakin ma irfat kadar da Isa.

¹⁵Wa Isa hajja leeha wa gaal: «Mara zeene, maala tabki? Tifattichi yaatu?» Wa fi fikirha, hu al-khaddaam al-yakhdim fi l-jineene wa raddat leyah wa gaalat: «Al-sayyid, kan inta chiltah, ooriini al-bakaan al-khatteetah foogah wa ana niwaddiuh fi bakaan aakhar.»

¹⁶Wa Isa hajja leeha wa gaal: «Mariyam.» Wa anlafatat chaafatah adiil wa gaalat: «Ya rabbunaay!» Wa da, ma'anaatah «ya mu'allim» be kalaam ibraani.

¹⁷Wa Isa hajja leeha wa gaal: «Ma takurbiini. Ana lissaa' ma tala't le Allah abuuyi. Amchi le akhwaani wa ooriinum ana taali' le abuuyi wa abuuku wa le Ilaahi wa Ilaahku.»

¹⁸Wa Mariyam al-Magdaliye machat le talaamiizah wa gaalat: «Ana chift sayyidna!» Wa oorathum be kulla cheyy al-hu gaalah leeha.

Al-Masiih baan le talaamiizah

¹⁹Wa fi nafs al-yoom, ya'ni yoom al-ahad, fi l-achiiye al-talaamiiz laammiin fi bakaan waahid wa l-biibaan mugaffaliin achaan humman khaayfiin min al-Yahuud. Wa Isa ja wa wagaf fi usuthum wa gaal: «Al-salaam aleekum!»

20 Wa ba'ad hu sallamaahum, hu wassafaahum iideenah wa naaytah. Wa wakit al-talaamiiz chaafo sayyidhum, humman firho farha chadiide.

21 Wa Isa hajja leehum battaan wa gaal: «Al-salaam aleekum. Misil abuyi rassalaani, ana kula nirassilku.»

22 Wa ba'ad hu gaal al-kalaam da, hu nafakh fooghum wa gaal: «Akhbalo al-Ruuh al-Khudduus.

23 Al-naadum al-intu tisaamuhu leyah zunuubah, Allah yakhfir leyah. Wa l-naadum al-intu ma tisaamuhu leyah zunuubah, Allah ma yakhfir leyah.»

Al-Masiih wa Tuuma

24 Wa Tuuma hu waahid min al-talaamiiz al-atnaachar wa usmah al-aakhar Chigg al-Toom. Wa hu ma gaa'id ma'aahum wakit Isa ja fi usuthum.

25 Wa l-talaamiiz al-aakhariin oorooh beyah wa gaalo: «Aniina chifna sayyidna!» Wa laakin hu radda leehum wa gaal: «Kan ana ma chift be eeni bakaan al-musmaar fi iideenah wa kan ma khatteet usba'i fi bakaan al-musmaar wa kan ma limistah fi naaytah be iidi, abadan ma ni'aamin!»

26 Wa ba'ad usbuu', talaamiiz Isa lammo battaan fi nafs al-beet wa Tuuma ma'aahum. Wa l-biibaan mugaffaliin wa laakin Isa ja wa baan fi usuthum. Wa Isa sallamaahum wa gaal: «Al-salaam aleekum.»

27 Wa hajja le Tuuma wa gaal: «Khutt usba'ak hini wa chiif iideeni. Midd iidak wa almasni fi naayti. Khalli minnak al-chakak wa aamin!»

28 Wa Tuuma radda leyah wa gaal: «Inta Rabbi. Inta Ilaahi!»

29 Wa Isa gaal: «Inta aamant achaan chiftini. Mabruuk le l-naas al-yi'aamunu beyi kan ma chaafooni kula.»

30 Wa wakit Isa gaa'id ma'a talaamiizah, hu sawwa ajaayib katiiriin al-ma maktuubiin fi l-kitaab da.

31 Laakin al-kalaam al-maktuub hini ankatab achaan intu tisaddugu kadar Isa hu al-Masiih wa Ibn Allah wa ti'aamunu beyah wa talgo be usmah al-haya al-abadiiye.

Yuuhanna 21

Al-Masiih baan jamb al-bahar

1 Wa ba'adeen Isa baan battaan le talaamiizah jamb bahar Tibiriyaas. Wa daahu kikkeef hu baan leehum.

2 Yoom waahid, Sim'aan Butrus wa Tuuma al-binaaduh Chigg al-Toom wa Natanaayil al-min hillit Kaana fi daar al-Jaliil wa awlaad Zabadi wa talaamiiz itneen aakhariin gaa'idiin fi bakaan waahid.

³Wa Sim'aan Butrus hajja leehum wa gaal: «Ana namchi nihawwit.» Wa gaalo leyah: «Namchu ma'aak.» Wa marago wa rikbo fi l-markaba wa laakin tuul al-leel ma karabo cheyy.

⁴Wa fajur badri, Isa ja wagaf fi khachum al-bahar wa l-talaamiiz ma irfooh kadar da Isa.

⁵Wa Isa sa'alaahum wa gaal: «Ya l-awlaad, karabtu huut walla?» Wa raddo leyah wa gaalo: «La, ma karabna.»

⁶Wa gaal leehum: «Azgulu charakku fi l-nuss al-zeenaay hana l-markaba wa takurbu huut.» Wa zagalo charakhum wa karabo huut katiir lahaddi ma gidro karrooh foog fi l-markaba.

⁷Wa l-tilmiiz al-Isa yihibbah hajja le Butrus wa gaal: «Da Rabbina!» Wa wakit Sim'aan Butrus simi' kadar da al-Rabb, hu gamma rabat khalagah fi sulbah achaan hu awwal sallaah le l-khidme wa natta fi l-bahar.

⁸Wa l-talaamiiz al-aakhariin jo waraayah be l-markaba wa gaa'idiin yukurru al-charak al-malaan huut. Humman ma ba'iid min khachum al-bahar illa misil 200 duraa'.

⁹Wa wakit marago min al-markaba khalaas, chaafu kaanuun malaan jamur wa huutaay foogah wa khubza.

¹⁰Wa Isa hajja leehum wa gaal: «Jiibu waahidiin min al-huut al-dahaaba karabtuuhum.»

¹¹Wa Sim'aan Butrus gamma wa karra al-charak fi khachum al-bahar wa l-charak malaan huut kubaar. Wa adadah 153. Al-huut katiir bilheen wa laakin al-charak ma angata'.

¹²Wa Isa naada al-talaamiiz wa gaal: «Ta'aalu afturu.» Ma fi naadum minhum haawal yas'alah wa yuguul: «Inta yaatu?» Achaan fi guluubhum, irfo da al-Rabb Isa.

¹³Wa Isa gamma chaal al-khubza wa antaahum minha wa sawwa nafs al-cheyy be l-huut.

¹⁴Wa di taalit marra Isa baan le talaamiizah min hu ba'as min ust al-maytiin.

Al-Masiih chajja' Sim'aan Butrus

¹⁵Wa wakit fataro khalaas, Isa sa'al Sim'aan Butrus wa gaal: «Sim'aan wileed Yuuhanna, tihibbini mahabba chadiide ziyaada min al-aakhariin walla?» Wa Sim'aan Butrus radda leyah wa gaal: «Aywa sayyidna, ta'arif nihibbak.» Wa Isa gaal leyah: «Asrah be humlaani.»

16Wa marra taaniye sa'alah wa gaal: «Sim'aan wileed Yuuhanna, tihibbini mahabba chadiide walla?» Wa Sim'aan Butrus radda leyah wa gaal: «Aywa sayyidna, ta'arif nihibbak.» Wa Isa gaal leyah: «Asrah be khanami.»

17Wa marra taalta Isa sa'alah wa gaal: «Sim'aan wileed Yuuhanna, tihibbini walla?» Wa bigi le Sim'aan Butrus gaasi bilheen achaan talaata marraat Isa sa'alah wa gaal: «Tihibbini walla?» Wa Butrus radda leyah wa gaal: «Sayyidna, ta'arif kulla cheyy. Wa ta'arif nihibbak.» Wa Isa gaal leyah: «Asrah be khanami.»

18Asma' nuguul leek al-hagg, wakıt inta sakhayyar, inta rabatt sulbak wa macheet misil dawwartah. Laakin wakıt tabga kabiir, timidd iideenak wa naadum aakhar yarbutak wa yiwaddiik fi bakaan al-inta ma tidoor tamchi foogah.»

19Wa Isa gaal al-kalaam da achaan yi'oori Butrus be tariiga al-beeha yumuut wa yimajjid Allah. Wa ba'ad da, Isa gaal: «Taabi'ni.»

20Wa Butrus anlafat wa chaaf waraahum al-tilmiiz al-Isa yihibbah. Wa da bas al-tilmiiz al-takka wara lahaddi lihig sadur Isa wakıt gaa'idiin yil'achcho wa gaal: «Sayyidna, yaatu al-naadum al-yidoor yukhuunak?»

21Wa Butrus chaaf Isa wa gaal: «Ya sayyidna, tuguul chunu fi l-naadum da?»

22Wa Isa radda leyah wa gaal: «Kan ana nidoor hu yagood lahaddi nigabbil kula, da ma lammaak. Inta taabi'ni bas!»

23Wa min al-yoom da, naas gaalo al-tilmiiz da ma yumuut. Wa l-kalaam da chattat fi ust al-akhwaan. Laakin Isa ma gaal le Butrus kadar al-tilmiiz al-aakhar ma yumuut. Hu gaal: «Kan nidoor hu yagood lahaddi nigabbil kula, da ma lammaak.»

24Wa da bas al-tilmiiz al-gaa'id yachhad le Isa fi l-kalaam da. Wa hu bas al-katab kulla l-kalaam fi l-Kitaab da wa na'arfu chahaadtah sahiihe.

25Wa Isa sawwa achya ziyaada ma maktuubiin fi l-kitaab da. Wa fi fikri ana, kan dawwaro yaktubu kulla l-achya dool, al-dunya kullaha ke ma tagdar tichiil al-kutub al-yaktubuuhum.

A'maal al-Rusul

A'maal al-Rusul 1

Allah rafa' Isa al-Masiih

¹Ya l-sayyid Saawufiilus, fi l-kitaab al-awwal al-ana katabtah leek, ooreetak be kulla cheyy al-Isa bada yisawwiih wa be kulla cheyy al-allamah min bidaayit khidimtah

²Iahaddi l-yoom al-Allah rafa' ah fi l-samaawaat. Wa gubbaal Allah ma yarfa' ah, Isa hajja le l-naas al-azalaahum le yabgo rusul wa amaraahum be gudrat al-Ruuh al-Khudduus.

³Ba'ad mootah, Isa sabbat leehum be dalaayil katiiriin kadar hu hayy. Wa gaa'id yibiin leehum fi muddit arba'iin yoom wa yikallim leehum be mamlakat Allah.

⁴Wa wakit hu gaa'id ma'aahum hu gaal: «Ma tamurgu min Madiinat al-Khudus. Arjo lahaddi abuuku Allah yantiiku al-baraka al-hu waa'adaaku beeha wa ana zaati ooreetku beeha.

⁵Yahya khattas al-naas fi l-almi wa laakin ba'ad ayyaam bas, Allah yikhattisku be l-Ruuh al-Khudduus.»

⁶Wa wakit al-rusul gaa'idiin ma'a Isa, humman sa'alooh wa gaalo: «Ya Rabbina, da bas al-wakit al-tidoor ti'assis battaan mamlakat Israa'iil walla?»

⁷Wa Isa radda leehum wa gaal: «Abuuku Allah bas nazzam al-awkaat be sultitah wa ma antaaku izin achaan ta'arfuuhum.

⁸Wa laakin wakit al-Ruuh al-Khudduus yanzil foogku, talgo gudra achaan tachhado leyi fi Madiinat al-Khudus wa fi kulla daar al-Yahuudiiya wa fi daar al-Saamira wa lahaddi aakhir al-ard.»

⁹Wa ba'ad Isa gaal al-kalaam da, anrafa' fi l-sama wa humman chaayfiin Isa taali' wa sahaab daaragah minhum.

¹⁰Wa wakit humman gaa'idiin yisangu'u foog fi l-sama wa Isa maachi minhum, rujaal itneen khulgaanhum buyud baano jambuhum

¹¹wa gaalo: «Ya rujaal daar al-Jaliil, maalku intu waagfiin tisangu'u foog fi l-sama? Chiftu Isa taali' minku wa faat fi l-sama. Wa be nafs al-tariiga di, hu yigabbil min al-sama fi l-ard!»

¹²Wa da bigi fi hajar usmah jabal al-Zaytuun misil kiilomitir waahid min Madiinat al-Khudus. Wa ba'ad da, al-rusul dallo min al-hajar wa gabbalo fi l-madiina.

Azalo Mattiyaas fi badal Yahuuza

¹³Wa l-rusul gabbalo fi l-madiina wa dakhalo fi l-beet wa tala'o fi l-gasir al-gaa'idiin foogah. Wa l-naas dool, humman Butrus wa Yuuhanna wa Yaakhuub wa

Andareeyas wa Filibbus wa Tuuma wa Bartulma wa Matta wa Yaakhuub wileed Halfa wa Sim'aan al-Sawri wa Yahuuza wileed Yaakhuub.

¹⁴Wa kulluhum gaa'idiin yilimmu daayman wa yisallu be niiye waahide wa awiin waahidaat kula gaa'idaat yilimman ma'aahum wa Mariyam amm Isa wa akhwaanah.

¹⁵Wa yoom waahid, Butrus gamma fi ust al-akhwaan. Adadhum misil 120 naadum. Wa hu kallam leehum wa gaal:

¹⁶«Ya l-akhwaan, al-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab, waajib yitimm. Zamaan, al-Ruuh al-Khudduus kallam be waasitat al-nabi Dawuud fi Yahuuza. Hu al-wadda al-naas le Isa achaan yakurbuuh.

¹⁷Wa Yahuuza da, hu waahid minnina wa sawwa ma'aana nafs al-khidme.»

¹⁸Wa Yahuuza chaal al-gurus al-awwal sa'alah min al-kubaaraat achaan yukhuun Isa wa chara beyah zere'. Wa fi l-zere' da, hu waga' wa batnah anchagat wa kulla masaariinah daffago.

¹⁹Wa kulla naas Madiinat al-Khudus irfo al-cheyy al-bigi lahaddi sammo al-zere' be kalaamhum Hakhil Damma, ma'anaatah zere' al-damm.

²⁰Wa Butrus gaal: «Al-kalaam al-maktuub fi l-Zabuur buguul: <Khalli beetah yakhrab wa naadum ma yaskun foogah.> Wa battaan maktuub: <Khalli naadum aakhar yibaddilah.>

²¹Wa achaan da, waajib leena na'azulu naadum waahid min al-rujaal al-gaa'idiin ma'aana fi kulla l-wakit al-Rabbina Isa gaa'id ma'aana,

²²min Yahya khattasah fi almi lahaddi l-yoom al-Allah rafa'ah minnina wa chaalah fi l-sama. Wa l-naadum al-na'azuluuh yabga chaahid ma'aana fi bu'aas Isa.»

²³Wa gaddamo rujaal itneen. Wa l-waahid hu Yuusuf Baar Saaba al-usmah al-aakhar Yustus wa l-taani hu Mattiyaas.

²⁴Wa da'o wa gaalo: «Ya Rabbina, inta ta'arif guluub kulla l-naas. Wassif leena yaatu min al-rujaal al-itneen dool al-inta azaltah.

²⁵Hu yabga rasuul wa yichiil khidmit Yahuuza al-khallaaha wa faat macha le l-bakaan al-waajib leyah.»

²⁶Wa sawwo leehum am'iyeedaat wa waga' fi Mattiyaas. Wa Mattiyaas lamma ma'a l-rusul al-ihdaachar.

A'maal al-Rusul 2

Al-Ruuh nazal fi l-talaamiiz

¹Wa fi yoom hana iid al-Khamsiin, kulla l-akhwaan gaa'idiin sawa laammiin fi bakaan waahid.

²Wa faj'atan min al-sama, ansama' hiss chadiid misil riih chadiide gaa'ide tanfukh wa mala al-beet al-humman gaa'idiin foogah.

³Wa chaafu cheyy yichaabih lisne al-naar chattato wa nazalo fi ayyi waahid minhum.

⁴Wa ayyi naadum anmala be l-Ruuh al-Khudduus wa gamma yihajji be lukhkha aakhara be gudrat al-Ruuh da.

⁵Wa fi l-wakit da, Madiinat al-Khudus malaane be Yahuud takhiyiin al-jo min kulla buldaan al-dunya.

⁶Wa naas katiiriin sim'o al-haraka wa lammo fi l-bakaan al-akhwaan gaa'idiin foogah. Wa al'ajjabo marra waahid achaan ayyi naadum simi' kalaamhum be lukkhkhitah.

⁷Wa barjalo bilheen wa al'ajjabo marra waahid. Wa gammo yihajju ambeenaathum wa yuguulu: «Al-naas al-yihajju dool ma min daar al-Jaliil walla?»

⁸Kikkeef ayyi waahid minnina simi' humman yikallumu be lukkhkhitna?

⁹Wa fi naas usutna min buldaan katiiriin misil al-Fartiya wa l-Maadi wa Ilaam. Wa fi sukkaan hana balad been al-Nahreen wa naas min daar al-Yahuudiiya wa min Kabbaduukiiya wa Buntus wa Aasiya

¹⁰wa Firigiiya wa Bamfiiliya wa Masir wa min taraf Liibiya gariib le hillit al-Khayrawaan. Wa fi diifan katiiriin jo min madiinat Rooma

¹¹wa fi naas Yahuud wa fi naas aakhariin dakhalo fi diin al-Yahuud. Wa fi naas waahidiin min jaziirat Kiriit wa min daar al-Arab. Wa aniina kullina gaa'idiin nasma'oohum yihajju be lukkhkhitna be l-ajaayib al-kubaar al-Allah sawwaahum.»

¹²Wa kulluhum al'ajjabo wa barjalo wa gaa'idiin yissaa'alo ambeenaathum wa yuguulu: «Al-cheyy al-gaa'id yabga da, ma'anaatah chunu?»

¹³Wa laakin naas waahidiin yichchammato le l-mu'miniin wa yuguulu: «Humman sakraaniin.»

Butrus hajja le l-naas

¹⁴Butrus gamma ma'a l-rusul al-ihdaachar. Wa hu kalam le l-naas be hiss chadiid wa gaal: «Ya akhwaani al-Yahuud wa kulla l-diifan al-gaa'idiin fi Madiinat al-Khudus, asma'o kalaami wa nifassir leeku al-cheyy al-bigi.

¹⁵Intu gultu al-naas dool sakraaniin. Wa da ma sahiih. Yaatu al-yaskar fi l-saa'a tis'a hana l-fajur?

¹⁶Wa laakin al-cheyy al-simi'tuuh da, hu al-cheyy al-nabi Yuwiil kalam beyah.

17Hu gaal: <Fi l-zaman al-akhiir, ana ninazzil Ruuhi fi kulla l-naas. Wa da bas kalaam Allah. Awlaadku wa banaatku yitnabba'o wa subyaanku yichiifu ru'ya wa chiyyaabku yahlamo be hilim.

18Wa fi l-zaman da, abiidi wa khaddaamiini kula ninazzil fooghum Ruuhi wa yitnabba'o.

19Wa nisawwi ajaayib foog fi l-sama wa alaamaat tihit fi l-ard. Wa l-naas yichiifu damm wa naar wa dukhkhaan azrag.

20Wa l-harraay tabga zarga wa l-gamar yabga ahmar misil al-damm. Wa da gubbaal yoom Allah ma yaji wa hu yoom aziim wa majiid.

21Wa ayyi naadum al-yad'i be usum Allah yanja.>

22«Ya Bani Israa'iil, asma'o kalaami! Allah wassaf leeku sultit Isa al-min al-Naasira. Achaan beyah hu Allah sawwa a'maal kubaar wa ajaayib wa alaamaat fi usutku. Wa intu zaatku ta'arfuuh adiil.

23Wa min awwal, Allah irif al-cheyy al-yabga. Wa be niyytah al-saabte, Allah sallam leeku Isa. Wa intu astafagtu ma'a l-naas al-fasliin le taktuluuh fi l-saliib.

24Wa laakin Allah ba'asah min ust al-maytiin wa dammar ta'ab al-moot achaan ma mumkin al-moot yinnasir foogah.

25Wa l-nabi Dawuud hajja beyah fi l-Kitaab wa gaal: <Chift Allah daayman giddaami. Achaan hu gaa'id be zeenaayti, ana ma nittarta'.

26Wa fi chaan da, galbi yafrah wa lisaani yikhanni be farah. Wa jismi yargud be acham

27achaan inta ma tikhalliini fi ust al-maytiin. La, inta ma tikhalli janaazit abdak al-Khudduus tabga turaab.

28Inta arraftini derib al-haya wa tantiini farah be katara fi hadaratak.>

29«Ya l-akhwaan, khalli ni'ooriiku be kalaam waadih kadar jiddina Dawuud maat wa dafanooh wa khaburah gaa'id fi hillitna lahaddi l-yoom.

30Dawuud kaan nabi. Wa hu irif kadar Allah halaf leyah wa gaal kadar hu yukhutt waahid min zurriyytah fi kursi al-malik.

31Wa Dawuud chaaf bu'aas al-Masiih min zamaan wa akkadah wa gaal kadar Allah ma yikhalli al-Masiih fi ust al-maytiin wa la yikhalli janaaztah tabga turaab.

32«Wa Isa da, Allah ba'asah wa aniina chifnaah wa kullina chuhuud leyah.

33Wa Allah rafa' Isa wa ga''adah fi jambah fi nussah al-zeenaay. Hassa' Allah abuh antaah al-Ruuh al-Khudduus al-waa'adaana beyah min zamaan wa Isa nazzalah foogna. Wa be misil da bas, al-cheyy al-intu gaa'idiin tichiifuuh wa tasma'ooh bigi.

³⁴Wa Dawuud da, hu ma anrafa' fi l-sama. Hu al-naadum al-gaal: <Allah hajja le siidi al-malik wa gaal: <A good be nussi al-zeenaay

³⁵Ihaddi nukhutt udwaanak tihit rijileenak.>>

³⁶«Khalaas, khalli ayyi naadum min Bani Israa'iil ya'arif bala chakak kadar Isa al-intu kataltuuh fi l-saliib, Allah ja'alah siidku al-Masiih!»

Naas katiiriin aamano

³⁷Wa wakit al-naas sim'o al-kalaam da, galibhum anjarah marra waahid wa sa'alo Butrus wa l-rusul al-aakhariin wa gaalo: «Ya akhwaanna, waajib nisawwu chunu?»

³⁸Wa Butrus radda leehum wa gaal: «Tuubu min zunuubku wa ayyi waahid minku yikhattusuuh be usum Isa al-Masiih. Wa Allah yakhfir leeku zunuubku wa yantiiku al-Ruuh al-Khudduus.

³⁹Achaan Allah gaal hu yanti al-baraka di leeku wa le iyaalku wa le kulla l-naas al-gaa'idiin fi bakaan ba'iid, aywa le ayyi naadum al-Rabbina Allah yinaadiih.»

⁴⁰Wa Butrus gaa'id yachhad le Isa giddaam al-naas wa hajja leehum kalaam katiir achaan yiijibhum fi l-derib. Hu gaal: «Tuubu wa tanjo. Ma titaabu'u naas wakitna al-muwaddiriin dool.»

⁴¹Wa l-naas al-aamano be kalaamah khattasoohum. Wa fi l-yoom da, adad al-naas al-aamano wa l-lammo ma'a l-mu'miniin 3 000 naadum.

⁴²Wa be niiye waahide kulla l-mu'miniin gammo yinkarbu fi ta'liim al-rusul wa l-haya al-akhawiiye wa acha al-Masiih wa l-salaawaat.

⁴³Wa Allah anta ajaayib wa alaamaat katiiriin le l-rusul wa khoof dakhal fi guluub al-naas kulluhum.

⁴⁴Wa kulla l-mu'miniin induhum niiye waahide wa ayyi naadum yaj'al maalah misil maal al-akhwaan.

⁴⁵Wa gaa'idiin yibii'u arduhum wa khumaamhum le yantu gurus le ayyi naadum hasab al-hu hawjaan leyah.

⁴⁶Wa kulla yoom, gaa'idiin yilimmu fi beet Allah wa yil'achcho sawa fi buyuuthum be farah wa galib mukhlis.

⁴⁷Wa gaa'idiin yachkuru Allah wa kulla l-naas radyaaniin beehum. Wa kulla yoom, al-Rabb gaa'id yiziid adad al-mu'miniin wa yinajji naas ziyaada.

A'maal al-Rusul 3

Al-ma'duur al-ligi al-aafe

¹Wa yoom waahid, Butrus wa Yuuhanna maachiin fi beet Allah achaan yisallu sala hana l-saa'a talaata.

²Wa naadum waahid gaa'id jamb baab hana beet Allah al-usmah al-baab al-Jamiil. Wa min wildooh, hu ma'duur. Wa kulla yoom akhwaanah yiwadduuh wa yukhuttuuh hinaak achaan yihajjir wa yalga sadakha min al-naas al-yindasso fi beet Allah.

³Wa wakit hu chaaf Butrus wa Yuuhanna jaayiin yadkhulu, hu sa'al minhum sadakha.

⁴Wa wagafo wa chaafuuh adiil wa Butrus gaal leyah: «Hammirna adiil!»

⁵Wa hu chaafaahum wa fi fikrah, humman yidooru yantuuh sadakha.

⁶Wa Butrus gaal: «Ma indi fudda wa ma indi dahab laakin nantiik al-cheyy al-indi. Be usum Isa al-Masiih al-min al-Naasira, nuguul leek gumm wa ruukh!»

⁷Wa Butrus karabah min iidah al-zeene wa saa'adah le yugumm. Wa tawwaali ke, hu ligi gudra wa rijileenah alfartago wa bigo saabtiin.

⁸Wa natta foog wa gamma yuruukh wa dakhal ma'aahum fi beet Allah. Wa gaa'id yuruukh wa yinattit wa yachkur Allah.

⁹Wa kulla l-naas hinaak chaafuuh raayikh wa yachkur Allah.

¹⁰Wa irfo da bas al-ma'duur al-yihajjir kulla yoom fi l-baab al-Jamiil hana beet Allah. Wa al'ajjabo marra waahid wa khaafo min al-cheyy al-bigi.

¹¹Wa Butrus wa Yuuhanna jo fi bakaan waahid fi fadaayit beet Allah al-usmah raakuubat Suleymaan wa l-raajil gaa'id yamsukhum wa naas katiiriin lammo fooghum wa al'ajjabo marra waahid.

Butrus hajja le l-naas fi beet Allah

¹²Butrus chaaf kulla l-naas al-laammiin wa hajja leehum wa gaal: «Ya Bani Israa'iil, maalku ajjibtu fi l-cheyy da? Wa maalku tihammuruuna? Fi fikirku, al-raajil da gamma raakh be gudritna aniina? Walla achaan aniina saalihiin ziyaada walla?»

¹³Allah Rabb juduudna Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub rafa' abdah Isa wa khattaah fi majdah. Wa da bas al-naadum al-intu sallamtuuh le l-moot. Giddaam Bilaatus nakartuuh wakit hu dawwar yatilgah.

¹⁴Intu abeetu ma dawwartu al-naadum al-saalih wa khudduus. Wa talabtu min al-waali yatlig leeku kattaal al-dimam fi badalah.

¹⁵Wa khalaas, kataltu al-naadum al-yantiiku al-haya. Wa laakin Allah ba'asah min ust al-maytiin wa aniina chuhuud le bu'aasah.

¹⁶Wa be sabab iimaanna be usum Isa, al-raajil al-tichiifuuh wa l-ta'arfuuh da ligi gudra. Wa fi chaan al-iimaan be usum Isa bas, hu ligi al-aafe marra waahid wa kulluku chiftuuh be uyuunku.

¹⁷«Ya akhwaani, ana na'arif intu wa kubaaraatku abeetu al-Masiih achaan ma iriftuuh.

¹⁸Min zamaan, Allah kallam be waasitat kulla l-anbiya wa gaal kadar al-Masiih yat'ab wa khalaas da bas al-cheyy al-bigi.

¹⁹Wa hassa' tuubu wa gabbulu le Allah achaan hu yamha zunuubku!

²⁰Wa Allah yantiiku salaam fi guluubku wa yirassil leeku marra taaniye Isa al-hu azalah leeku gubbaal wa hu al-Masiih.

²¹Waajib yagood fi l-sama lahaddi yoom al-foogah Allah yijaddid kulla cheyy. Wa da misil hu gaalah min zamaan be waasitat al-anbiya al-saalihiin al-rassalaahum.

²²Wa l-nabi Muusa gaal: <Allah Ilaahku yigawwim leeku min akhwaanku nabi misli ana. Asma'o kalaamah wa sawwu kulla cheyy al-yuguulah leeku.>

²³<Wa ayyi naadum al-ma yasma' kalaamah, waajib yafsuuluuh min cha'ab Allah wa yahlak.>

²⁴«Be misil da, kulla l-anbiya hajjo be wakitna da, min al-nabi Samuwiil wa kulla l-anbiya al-jo waraayah.

²⁵Wa intu iyaal al-anbiya dool wa ahal al-mu'aahada al-Rabbuku Allah sawwaaha ma'a juduudku wakit hu gaal le Ibraahiim: <Be zurriytak bas nibaarik kulla l-umam fi kulla l-ard.>

²⁶Wa Allah rassal abdah Isa leeku intu awwal, gubbaal al-umam al-aakhariin, achaan yibaarikku wa yigabbil ayyi waahid min al-derib al-fasil.»

A'maal al-Rusul 4

Butrus wa Yuuhanna wa l-kubaaraat

¹Wa wakit Butrus wa Yuuhanna gaa'idiin yihajju le l-naas al-laammiin, rujaal al-diin wa naas min al-Sadduukhiyiin wa kabiir al-askar hurraas beet Allah jo leehum.

²Wa humman za'laaniin achaan al-rusul gaa'idiin yi'allumu al-naas. Wa yuguulu Isa ba'as min ust al-maytiin wa be da, akiid al-naas kula yab'aso.

³Wa karabo Butrus wa Yuuhanna wa dassoohum fi l-sijin lahaddi fajur achaan al-leel garrab.

⁴Wa laakin naas katiiriin sim'o al-bichaara wa aamano be Isa. Wa adad al-mu'miniin tamma misil 5 000 raajil.

⁵Wa ambaakir be fajur, kubaaraat al-Yahuud wa l-chuyuukh wa l-ulama lammo fi Madiinat al-Khudus.

⁶Wa lammo ma'a Hanaan kabiir rujaal al-diin wa Gayaafa wa Yuuhanna wa Iskandar wa akhwaan aakhariin hana kubaaraat rujaal al-diin.

⁷Wa jaabo Butrus wa Yuuhanna min al-sijin wa sa'aloohum. Wa gaalo: «Ligiitu al-gudra di min ween wa be usum yaatu sawweetu al-cheyy da?»

⁸Wa Butrus anmala be l-Ruuh al-Khudduus. Hu radda leehum wa gaal: «Ya kubaaraat al-cha'ab, ya chuyuukhna,

⁹al-yoom tidooru tas'aloona min al-hasana al-sawweenaaha le naadum ma'duur wa tidooru ta'arfu kikkeef hu ligi al-aafe.

¹⁰Khalaas, a'arfu kulluku wa khalli kulla Bani Israa'iil ya'arfu kadar al-naadum al-waagif giddaamku da ligi al-aafe be usum Isa al-Masiih al-min al-Naasira. Wa Isa da, hu bas al-naadum al-intu kataltuuh fi l-saliib wa Allah ba'asah min ust al-maytiin.

¹¹Al-Kitaab yuguul: <Al-hajar al-bannaayiin al-beet awwal ma dawwarooh bigi al-hajar al-muhimm fi buna al-beet.> Wa Isa hu al-hajar wa intu al-bannaayiin al-abeetuuh.

¹²Ma fi naja illa be Isa wiheedah. Wa fi kulla l-ard, ma fi usum aakhar al-Allah nazzalah le l-naas al-waajib aniina ni'aamunu beyah wa nanjo, illa be usum Isa!»

¹³Wa naas al-majlas al'ajjabo achaan Butrus wa Yuuhanna humman naas hille bas wa ma ulama wa laakin kallamo le l-majlas bala khoof. Wa irfo kadar Butrus wa Yuuhanna awwal raaykhiin ma'a Isa.

¹⁴Wa laakin chaafu al-ma'duur al-ligi al-aafe waagif ma'aahum wa achaan da, ma gidro yuguulu leehum kalaam fasil.

¹⁵Wa khalaas, marago Butrus wa Yuuhanna min al-majlas wa achchaawaro ambeenaathum.

¹⁶Gaalo: «Nisawwu chunu le l-rujaal dool? Humman sawwo cheyy ajiib bilheen wa kulla naas Madiinat al-Khudus chaafuoh wa ma nagdaro nankuruuh.

¹⁷Wa laakin ma nidooru kalaamhum yiziid been al-naas. Khalli nihadduduuhum wa nuguulu leehum kadar min al-yoom, ma waajib yihajju le ayyi naadum be usum Isa.»

¹⁸Wa khalaas, naadoohum daakhal wa amaroohum achaan abadan ma yikallumu wa la yi'allumu al-naas battaan be usum Isa.

¹⁹Wa laakin Butrus wa Yuuhanna gaalo: «Intu bas guulu leena weenu al-adiil giddaam Allah. Waajib nitaabu'u kalaamku walla nitaabu'u kalaam Allah?»

²⁰Wa aniina ma nagdaro nagoodu saakit. Waajib nihajju be l-cheyy al-chifnaah wa be l-kalaam al-simi'naah.»

²¹Wa naas al-majlas haddadoohum ziyaada wa khalaas talagoohum. Al-kubaaraat ma gidro yi'aakhubuuhum achaan humman khaayfiin min za'al al-cha'ab. Wa kulla l-naas gaa'idiin yachkuru Allah fi chaan al-ajab al-bigi da.

22Wa l-raajil al-ligi al-aafe be l-ajab da umrah tamma ziyaada min 40 sana.

Du'a al-mu'miniin

23Wakit Butrus wa Yuuhanna talagoohum khalaas, gabbalo le akhwaanum wa ooroohum be kulla cheyy al-gaaloo leehum kubaaraat rujaal al-diin wa l-chuyuukh.

24Wa kulluhum sa'alo Allah be niye waahide wa gaalo: «Ya siidna, khaalig al-samaawaat wa l-ard wa l-buhaar wa kulla cheyy al-fiihum.

25Inta kallamt be l-Ruuh al-Khudduus be waasitat abdak jiddina Dawuud wa gult: <Maala al-umam atmarrado? Wa maala al-chu'uub yil'aamaro fi l-ma indah faayde?

26Muluuk al-ard jahhazo le l-harib wa l-salaatiin achchaawaro didd Allah wa didd al-Masiih al-Allah azalah.>

27«Wa khalaas, al-kalaam da alhaggag hini fi l-madiina di. Hiruudus wa Bilaatus al-Bunti wa kubaaraat al-umam wa Bani Israa'iil achchaawaro didd abdak al-Khudduus, Isa al-inta azaltah wa darrajtah ahaan yabga al-Masiih.

28Wa sawwo leyah kulla cheyy al-min awwal inta bas be gudurtak kharrartah laabudda yabga.

29Ya Allah, hassa' chiif humman gaa'idiin yihadduduuna. Antiina aniina abiidak gudra ahaan niballukhu kalaamak bala khoof.

30Bayyin gudurtak wa achfi al-mardaaniin wa sawwi alaamaat wa ajaayib be usum Isa abdak al-Khudduus.»

31Wa ba'ad sa'alo Allah, al-bakaan al-laammiin foogah anhasza wa kulluhum anmalo be l-Ruuh al-Khudduus wa gammo yiballukhu kalaam Allah bala khoof.

Haal al-Mu'miniin

32Wa kulla l-mu'miniin induhum galib waahid wa fikir waahid. Wa ma fi naadum yuguul khumaamah haggah halaalah. Wa ayyi naadum minhum yaj'al maalah misil maal al-akhwaan.

33Wa l-rusul gaa'idiin yachhado le bu'aas al-Rabb Isa be gudra kabiire bilheen wa rahmat Allah gaa'ide fi kulla l-mu'miniin be ziyaada.

34Wa ayyi naadum minhum indah al-cheyy al-yakfi leyah ahaan kulla l-mu'miniin al-induhum ziraa'a walla buyuut gaa'idiin yibii'uuhum wa yijiibu al-gurus

35wa yisallumuuh le l-rusul fi chaan al-akhwaan. Wa l-rusul gaa'idiin yigassumuuh wa yantuuh le ayyi naadum hasab al-hu hawjaan leyah.

36Wa naadum waahid min al-naas al-baa'o khumaamhum usmah Yuusuf. Wa l-rusul khatto leyah usum Barnaaba ma'anaatah al-yichajji'. Wa hu min gabiilat Laawi wa hillitah fi jaziirat Khubrus.

37Hu indah zere' wa baa'ah wa sallam al-gurus le l-rusul fi chaan al-akhwaan.

A'maal al-Rusul 5

Hanaaniya wa Safiira

¹Wa raajil waahid usmah Hanaaniya indah zere'. Wa chaawar martah al-usumha Safiira wa humman astafago. Wa hu baa' al-zere'

²wa chaal nuss taman al-zere' le nafsah wa sallam al-gurus al-faddal le l-rusul fi chaan al-akhwaan. Wa gaal da bas tamanah. Wa kulla cheyy al-sawwaah da, martah irfatah.

³Wa Butrus sa'alah wa gaal: «Ya Hanaaniya, maalak khalleet al-Cheetaan yal'ab be aglak? Maalak kadabt le l-Ruuh al-Khudduus wa chilt le nafsak nuss taman al-zere'?

⁴Kan awwal ma bi'tah, kulla l-zere' da hanaak. Wa ba'ad bi'tah kula, kan dawwart tichiil kulla l-gurus hu hanaak halaalak. Maala chilt niye le takdib? Be misil da, ma kadabt le l-naas. Inta kadabt le Allah!»

⁵Wa wakit Hanaaniya simi' al-kalaam da, hu waga' fi turaab wa maat. Wa l-khoof dakhil le kulla l-naas al-sim'o al-khabar da.

⁶Wa waahidiin min al-subyaan kaffano Hanaaniya wa waddooh fi l-khubuur wa dafanooh.

⁷Wa gariib talaata saa'aat ba'ad da, marit Hanaaniya jaat wa hi ma irfat al-cheyy al-bigi.

⁸Wa Butrus sa'alaaha wa gaal: «Ooriini, da bas taman al-zere' kulla ke walla?» Wa hi raddat leyah wa gaalat: «Aywa, da bas al-gurus.»

⁹Wa Butrus gaal leeha: «Maala astafagti ma'a raajilki achaan tijarrubu Ruuh Allah? Asma'e al-haraka di. Dool al-subyaan jaayiin fi khachum al-beet. Humman dafano raajilki wa yiwadduuki inti kula!»

¹⁰Wa tawwaali ke, hi waga'at giddaam Butrus wa maatat. Wa l-subyaan dakhalo fi l-beet wa ligooha mayte wa gallooha wa macho dafanooha jamb raajilha.

¹¹Wa khoof chadiid dakhil le jamaa'at al-mu'miniin wa le kulla l-naas al-sim'o al-khabar da.

Adad al-mu'miniin zaad

¹²Wa l-rusul sawwo ajaayib wa alaamat katiiriin fi ust al-naas. Wa kulla l-mu'miniin induhum galib waahid wa gaa'idiin yilimmu fi raakuubat Suleymaan fi fadaayit beet Allah.

¹³Wa l-naas al-ma minhum ma yilimmu ma'aahum wa laakin kulla l-naas gaa'idiin yachkuruhum.

14Wa adad al-mu' miniin be l-Rabb Isa bada yiziid be ziyaada, min al-rujaal wa min al-awiin.

15Wa naas al-madiina gaa'idiin yamurgu al-mardaaniin fi buruuchhum wa fi saraayirhum wa yukhuttuuhum fi l-chawaari' al-Butrus yufuut fooghum. Wa be da, dullah yikhatti waahidiin minhum wa yalga al-aafe.

16Wa min ayyi hille al-gariibe le Madiinat al-Khudus, naas katiiriin marra waahid jaayiin wa humman jaaybiin ma'aahum akhwaanhum al-mardaaniin wa muchootiniin wa kulluhum ligo al-aafe.

Al-kubaaraat dasso al-rusul fi l-sijin

17Wa laakin kabiir rujaal al-diin wa kulla akhwaanah al-Sadduukhiyiin anhasado fi l-rusul husud chadiid.

18Wa karabo al-rusul wa dassoohum fi l-sijin.

19Wa laakin fi ust al-leel, waahid min malaa'ikat Allah ja fakka biibaan al-sijin wa maragaahum minnah. Wa gaal leehum:

20«Amchu andasso fi beet Allah wa ballukhu le l-naas kulla kalaam al-bichaara al-tiwaddiihum le l-haya al-jadiide di.»

21Wa l-rusul sim'o kalaamah wa be fajur badri, dakhalo beet Allah wa gammo yi'allumu al-naas. Wa wakit kabiir rujaal al-diin wa kulla l-naas al-ma'aayah wislo, naado al-majlas yilimmu. Wa kulla chuyuukh Bani Israa'iil jo. Wa rassalo hurraas achaan yamurgu al-rusul min al-sijin wa yijiibuuhum le l-majlas.

22Wa l-hurraas macho le l-sijin wa laakin ma ligoohum. Wa gabbalo ooro al-kubaaraat.

23Wa gaalo: «Ligiina baab al-sijin masduud adiil wa hurraasah waagfiin giddaamah wa laakin wakit fakkeena al-baab, ma ligiina ayyi naadum daakhal!»

24Wa kabiir hurraas beet Allah wa kubaaraat rujaal al-diin sim'o al-kalaam da wa ma irfo yisawwu chunu. Wa assaa'alo ambeenaathum wa gaalo: «Kikkeef al-kalaam da yikammil?»

25Wa naadum waahid ja fi l-majlas wa gaal: «Ya l-jamaa'a, al-rujaal al-intu dasseetuuhum fi l-sijin gaa'idiin fi beet Allah wa yi'allumu al-naas.»

26Wa kabiir al-hurraas macha ma'a hurraasah wa jaabo al-rusul wa laakin ma jaaboohum be gu achaan humman khaayfiin min al-cha'ab yarjumuuhum.

27Wa wakit jaabo al-rusul giddaam al-majlas, kabiir rujaal al-diin sa'alaahum

28wa gaal: «Aniina amarnaaku be kalaam chadiid wa gulna leeku ma ti'allumu al-naas be usum Isa. Laakin intu maleetu Madiinat al-Khudus be ta'liimku wa l-naas gaa'idiin yihajju foogah. Wa intu tidooru tukhuttu fi raasna dimmit al-raajil da!»

Al-rusul giddaam al-majlas

- 29** Wa Butrus wa l-rusul raddo leyah wa gaalo: «Waajib nitaabu’u kalaam Allah wa ma kalaam al-naas.
- 30** Allah Rabb juduudna ba’as Isa al-intu allagtuuh fi hatab al-saliib wa kataltuuh.
- 31** Wa laakin Allah ga’’adah be nussah al-zeenaay wa ja’alah malik wa munajji. Wa be da, anta fursa le Bani Israa’iil achaan yutuubu wa hu yakhfir leehum zunuubhum.
- 32** Wa aniina chuhuud le l-kalaam da. Wa l-Ruuh al-Khudduus al-Allah yinazzilah fi l-naas al-yitaabu’u kalaamah, hu kula chaahid ma’aana.»
- 33** Wa wakit naas al-majlas sim’o al-kalaam da, zi’ilo za’al chadiid wa dawwaro yaktulu al-rusul.
- 34** Wa laakin naadum waahid min al-majlas gamma foog achaan yikallim leehum. Usmah Gamaliyiil wa hu Fariizi wa mu’allim fi l-Tawraat wa kulla l-naas yikarrumuuh. Wa amar yamurgu al-rusul min al-majlas le wakit chiyya.
- 35** Wa kallam le naas al-majlas wa gaal: «Ya Bani Israa’iil, aw’u baalku. Fakkuru adiil gubbaal ma tisawwu cheyy fasil le l-rujaal dool.
- 36** Fakkuru, min siniin, Suudaas gamma wa sawwa nafsah naadum kabiir wa gariib 400 rujaal taaba’ooh. Laakin naadum waahid katalah wa l-naas al-ma’aayah chatto wa l-haraka wagafat.
- 37** Wa ba’ad da, Yahuuza al-min daar al-Jaliil gamma fi l-sana al-sajjalo foogha al-naas. Wa lamma naas katiiriin achaan yitaabu’uuh. Laakin hu kula maat wa l-naas al-taaba’ooh chatto.
- 38** «Wa hassa’ nuguul leeku khallu minku al-rujaal dool yamchu. Achaan kan fikirhum wa amalhum jaayiin min al-insaan, wiheedah bas yagiif.
- 39** Wa laakin kan kalaamhum da jaayi min Allah, abadan ma tagdaro tiwaggufuuhum. Wa tichiifu kadar intu gaa’idiin tihaarubu Allah!» Wa naas al-majlas sim’o kalaamah.
- 40** Wa naado al-rusul daakhal wa farachoohum. Wa mana’oohum ma yi’allumu al-naas be usum Isa bataan wa khalaas talagoohum.
- 41** Wa l-rusul marago min bakaan al-majlas farhaaniin achaan Allah charrafaahum be l-ta’ab al-ti’ibooh fi chaan usum Isa.
- 42** Wa kulla yoom, humman gaa’idiin yi’allumu al-naas fi beet Allah wa fi buyuuthum wa gaa’idiin yiballukhu kadar Isa bas al-Masiih. Wa abadan ma wagafo minnah.

A’maal al-Rusul 6

Al-sab’a musaa’idiin

¹Wa fi l-wakit da, adad al-talaamiiz gaa'id yiziid. Wa l-naas al-yihajju kalaam yuunaani gammo yihaaruju al-naas al-yihajju kalaam ibraani. Harajoohum achaan ma gaa'idiin yantu musaa'ada al-yoomiye le araamilhum al-miskiinaat.

²Wa l-rusul al-atnaachar naado jamaa'at al-talaamiiz achaan yilimmu. Wa gaalo leehum: «Aniina al-rusul ni'allumu kalaam Allah le l-naas wa ma waajib leena nikhallu khidmitna di achaan ninazzumu al-musaa'ada.

³Achaan da ya akhwaanna, a'azulu min ambeenaatku sab'a rujaal, naas ma'ruufiin haalhum adiile wa malaaniin be l-Ruuh al-Khudduus wa induhum fikir adiil. Wa nikallufuuhum be l-khidme di.

⁴Wa laakin kan leena aniina, ninkarbu fi l-sala wa fi ta'liim kalaam Allah.»

⁵Wa l-kalaam da ajabaahum kulluhum. Wa azalo Istifaan wa hu mu'min gawi malaan be l-Ruuh al-Khudduus. Wa azalo Filibbus wa Burkhuur wa Nikanuur wa Tiimuun wa Barmaan wa Niiguula al-min hillit Antaakiya, hu al-awwal dakhil fi diin al-Yahuud.

⁶Wa gaddamo al-rujaal al-sab'a dool le l-rusul wa l-rusul sa'alo Allah leehum wa khatto iideehum fooghum achaan yantuuhum al-mas'uuliye.

⁷Wa naas ziyaada sim'o kalaam Allah wa adad al-talaamiiz zaad fi Madiinat al-Khudus. Wa katiiriin min rujaal al-diin aamano be Isa al-Masiih.

Al-Yahuud tahamo Istifaan

⁸Wa Istifaan anmala be rahma wa gudra min Allah wa gaa'id yisawwi alaamaat wa ajaayib kubaar marra waahid fi ust al-naas.

⁹Wa naas waahidiin min beet al-sala al-usmah beet al-Ma'tuugiin gammo diddah. Wa Yahuud waahidiin min al-Khayrawaan wa min al-Iskandariya kula lammo ma'aahum wa aakhariin min balad Kilikiya wa balad Aasiya. Wa gammo yikhaalutu Istifaan.

¹⁰Wa laakin ma himlo kalaamah achaan hu gaa'id yikallim leehum be gudrat al-Ruuh al-Khudduus wa be ilim min Allah.

¹¹Wa achaan da, anto gurus le kaddaabiin waahidiin le yuguulu: «Simi'na kalaam Istifaan wa hu gaal kalaam fasil fi Sayyidna Muusa wa fi Allah.»

¹²Wa be l-tuhma di, harracho al-naas wa l-chuyuukh wa l-ulama didd Istifaan. Wa karabooh wa waddooh giddaam al-majlas.

¹³Wa jaabo kaddaabiin achaan yachhado foogah be kidib. Wa gaalo: «Al-raajil da yikallim daayman kalaam fasil fi l-beet al-mukhaddas wa fi l-Tawraat.

¹⁴Wa simi'na hu gaal Isa al-min al-Naasira yidammir beet Allah wa yikhayyir aadaatna al-Muusa antaahum leena.»

¹⁵Wa wakít kulla naas al-majlas hammaro Istifaan, chaafó wíjhah yíchaabíh wíjh malaa'íka.

A'maal al-Rusul 7

Istifaan hajja le l-majlas

¹Wa kabíir rujaal al-díin sa'al Istifaan wa gaal: «Kalaamhum da sahiih walla?»

²Wa Istifaan radda leyah wa gaal: «Ya l-akhwaan wa l-abbahaat, asma'o kalaami. Allah al-Majíid baan le jiddina Ibraahiim wakít hu gaa'id fi balad been al-Nahreen gubbaal ma macha fi hillit Haaraan.

³Wa Allah gaal leyah: <Amrug min baladak wa min ahalak wa amchi fi l-balad al-niwassifha leek.>

⁴«Wa Ibraahiim marag min daar al-Kaldaaniyiin wa sakan fi Haaraan wa ga'ad hinaak lahaddi abuuu maat. Wa Allah jaabah fi l-balad di al-intu hassa' saakniin foogha.

⁵Wa fi l-balad di, Allah ma antaah ard warasa wa la bakaan sakhayyar yukhutt foogah rijileenah kula. Wa laakin Allah waa'adah wa gaal yanti al-balad di warasa leyah hu wa le iyaalah. Wa fi l-wakít da, Ibraahiim ma indah wileed waahid kula.

⁶Wa Allah kalam le Ibraahiim wa gaal leyah kadar zurriiytah yabgo ajaanib wa yaskunu fi balad al-ma hintuhum. Wa siyaad al-balad di yi'abbuduuhum wa yidaayuguuhum muddit 400 sana.

⁷Wa Allah gaal: <Ana ni'aakhib al-umma al-ti'abbidhum wa ba'ad da, zurriiytak yamurgu wa ya'abuduuni fi l-bakaan da.>

⁸«Wa Allah sawwa mu'aahada hana tahuura ma'a Ibraahiim. Wa be sabab da, Ibraahiim tahhar Ishaakh ba'ad tamaane yoom min waaluudtah. Wa Ishaakh tahhar wileedah Yaakhuub wa Yaakhuub tahhar awlaadah al-atnaachar al-bigo juduudna.

⁹Wa juduudna anhasado fi akhuuhum Yuusuf wa baa'ooh wa hu bigi abid fi Masir. Wa laakin Allah gaa'id ma'aayah

¹⁰wa najjaah min kulla l-ta'ab al-ja foogah. Wa Allah antaah rahma wa hikma achaan ligi rida min Fir'oon malik Masir. Wa be da, Fir'oon darraj Yuusuf haakim fi Masir wa kallafah be mas'uuliyit kulla beetah.

¹¹«Wa ba'ad da, al-juu' dakhil fi Masir wa balad Kan'aan wa juduudna ta'baaniin bilheen wa l-ma'aach bigi ma fiih.

¹²Wa Yaakhuub simi' khabar yuguulu al-Masriyiin induhum gameh wa rassal juduudna awwal marra hinaak.

¹³Wa wakít macho taani marra, Yuusuf ooraahum hu akhuuhum. Wa fi l-wakít da bas, Yuusuf gaddam akhwaanah le Fir'oon.

- 14** Wa ba'ad da, Yuusuf naada abuu Yaakhuub wa akhwaanah wa iyaalhum ahaan yaju fi Masir wa humman 75 naas.
- 15** Wa be misil da, Yaakhuub wa juduudna jo fi Masir wa sakano foogha lahaddi maato.
- 16** Wa khalaas, waddo udaamhum fi hillit Chakiim wa dafanoohum fi l-khabur al-Ibraahiim charaah be fudda min Bani Hamuur fi Chakiim.
- 17** «Wa l-wakit al-Allah yidoor yitimm foogah al-wa'ad al-antaah le Ibraahiim garrab. Wa Bani Israa'iil gaa'idiin yiziidu fi Masir wa adadhum bigi katiir ziyaada.
- 18** Wa fi l-wakit daak, malik jadiid rikib fi Masir wa hu ma irif cheyy fi Yuusuf.
- 19** Wa khachchaahum le gabiilitna wa zalamaahum le juduudna wa jabaraahum ahaan yikhallu atfaalhum barra le yumuutu.
- 20** Wa fi l-wakit da bas, wildo Muusa wa hu wileed jamiil marra waahid giddaam Allah. Wa ammah wa abuu rabbooh fi beethum talaata chahar.
- 21** Wa fi l-akhiir, waajib yamurguuh min beethum wa bineeyit Fir'oon chaalatah ahaan yabga wileedha wa rabbatah misil wileedha.
- 22** Wa hu allam kulla ilim al-Masriyiin lahaddi bigi naadum chadiid fi kalaamah wa fi khidimtah.
- 23** «Wa wakit Muusa umrah tamma 40 sana, chaal niye ahaan yamchi yichiif akhwaanah Bani Israa'iil.
- 24** Wa chaaf Masri waahid gaa'id yita''ib waahid minhum. Wa Muusa daafa' le akhuuh al-mazluum ahaan yansurah wa katal al-Masri.
- 25** Wa fi fikrah akhwaanah yafhamo kadar Allah rassalah ahaan yinajjihum be iidah. Wa laakin humman ma fihmo.
- 26** «Wa ambaakir, hu ligi naaseen min akhwaanah gaa'idiin yiddaawaso. Wa hu dawwar humman yissaamaho ambeenaathum wa gaal: «Intu akhwaan wa maalku tiddaawaso?»
- 27** Laakin al-naadum al-yita''ib al-aakhar lazza Muusa wa gaal: «Yaatu khattaak foogna haakim wa gaadi?»
- 28** Walla tidoor taktulni misil amis katal al-Masri da?»
- 29** Wa wakit Muusa simi' al-kalaam da, hu jara min Masir wa macha bigi ajnabi fi balad Midyaan. Wa wakit saakin hinaak, wilid awlaad itneen.
- 30** «Wa ba'ad 40 sana, Muusa gamma macha fi sahara hana jabal Siinaa' wa waahid min al-malaa'ika baan leyah fi naar fi lubb chideere.

31 Wa wakit Muusa chaafah, hu ajjab bilheen wa garrab le l-chideere achaan yichiifah adiil. Wa khalaas, hiss Allah ansama’.

32 Wa Allah gaal: <Ana Allah Rabb juduudku Ibraahiim wa Ishaakh wa Yaakhuub.> Wa Muusa rajaf wa khaaf khoof chadiid wa ma dawwar yichiifah.

33 Wa Allah kallam leyah wa gaal: <Sill ni’leek min rijileenak achaan al-bakaan al-inta waagif foogah da ard mukhaddasa.

34 Ana chift al-ta’ab al-chadiid hana cha’abi al-gaa’idiin fi Masir wa ana simi’t siraakhhum wa nazalt achaan ninajjihum. Wa hassa’ ta’aal, nirassilak inta fi Masir.>>

35 Wa Istifaan gaal: «Muusa da, hu al-naadum al-akhwaanah abooh ma khiblooh wa l-gaalo leyah: <Yaatu khattaak foogna haakim wa gaadi.> Wa laakin hu bas al-naadum al-Allah rassalah achaan yabga haakimhum wa munajjihum min al-Masriyiin be musaa’adat al-malak al-baan leyah fi l-chideere.

36 Wa hu maragaahum min Masir. Wa fi muddit 40 sana, sawwa ajaayib wa alaamaat kubaar fi balad Masir wa fi l-bahar al-Ahmar wa fi l-sahara.

37 «Wa Muusa da, hu al-kallam le Bani Israa’iil wa gaal: <Ba’adeen Allah yigawwim leeku min akhwaanku nabi misli ana.>

38 Wa wakit jamaa’at Bani Israa’iil laammiin fi l-sahara, Muusa bas al-wasiit ambeen juduudna wa l-malak al-kallam ma’aayah fi jabal Siinaa’. Leyah hu bas, Allah nazzal kalaam al-haya achaan yantiih leena.

39 «Wa laakin juduudna abo ma sim’ooh. Humman ma dawwaro yitaabu’uuh. Wa fi guluubhum dawwaro yigabbulu fi Masir.

40 Wa hajjo le Haaruun wa gaalo: <Asna’ leena asnaam wa khalliihum yuguuduuna fi l-derib, achaan ma na’arfu al-cheyy al-bigi le Muusa al-maragaana min balad Masir.>

41 Wa fi l-wakit da, sana’o al-sanam al-yichaabih ijil. Wa gaddamo leyah dahiiye wa ayyado be farha giddaam al-cheyy al-humman bas sawwooh.

42 Wa Allah kassa minhum wa khallaahum ya’abudu khuwmaat al-sama. Wa da maktuub fi kitaab al-anbiya al-buguul: <Ya Bani Israa’iil, fi muddit 40 sana fi l-sahara, gaddamtu dahaaya wa hadaaya leyi ana walla?

43 La, abadan! Fi l-sahara, intu chaayliin kheemat al-ibaada hana Muulak wa chaayliin ilaahku najmat Rasaan. Dool al-asnaam al-sana’tuum achaan tasjudu leehum. Wa be sabab da, niwaddiiku fi l-khurba khaadi le balad Baabil.>

44 «Wa fi l-sahara, juduudna chaalo ma’aahum al-kheema al-foogha liihaan al-mu’aahada. Di al-kheema al-Muusa banaaha misil Allah amarah beyah. Wa hu banaaha misil al-nizaam al-Allah wassafah.

⁴⁵Wa ba'ad da, Yachuu' wa juduudna jaabo kheemat al-ibaada al-foogha al-sanduug fi l-balad di wakít dakhalo foogha wa malakooaha. Wa Allah tarad kulla l-gabaayil al-saakniin foogha min giddaamhum. Wa l-kheema di gaa'ide lahaddi zaman Dawuud.

⁴⁶«Wa Allah ridi be Dawuud wa Dawuud talab izin achaan yabni beet gawi le Allah Rabb Bani Yaakhuub.

⁴⁷Wa fi l-akhiir, wileedah Suleymaan bana beet Allah.

⁴⁸Wa laakin Allah al-Aali ma saakin fi buyuut al-banoohum al-naas. Achaan da, kitaab al-nabi buguul:

⁴⁹<Daahu Allah gaal: Al-sama archi wa l-ard bakaan nukhutt rijileeni. Hal tagdaro tabnu beet al-yichiilni? Walla tagdaro tabnu leyi bakaan le l-raaha?

⁵⁰Kulla cheyy al-gaa'id, ana bas al-khalagtah.>»

⁵¹Wa Istifaan gaal: «Ya l-naas al-aasiyiin! Guluubku gawiyiin wa ma tidooru tasma'o kalaam Allah! Intu daayman ta'aso al-Ruuh al-Khudduus. Intu tisawwu nafs al-cheyy misil juduudku sawwooh.

⁵²Ween al-nabi al-juduudku ma ta''abooh? Humman katalo al-anbiya al-ballakho leehum be jayyit abdah al-saalih al-Masiih wa wakít al-Masiih ja khalaas, intu khuntuuh wa kataltuuh!

⁵³Intu bas al-naas al-Allah nazzal leeku al-Tawraat be waasitat al-malaa'ika wa laakin ma taaba'tu kalaamah!»

Moot Istifaan

⁵⁴Wa wakít naas al-majlas sim'o kalaam Istifaan, khidbo khadab chadiid wa addo sunuunhum min al-za'al diddah.

⁵⁵Wa Istifaan anmala be l-Ruuh al-Khudduus wa rafa' raasah wa gaa'id yichiif foog fi l-sama. Wa hu chaaf majd Allah wa Isa waagif jamb Allah fi nussah al-zeenaay.

⁵⁶Wa Istifaan gaal: «Ana chaayif al-sama faatih wa chaayif Ibn al-Insaan waagif jamb Allah fi nussah al-zeenaay!»

⁵⁷Wa l-naas awo be hiss chadiid wa ayyi waahid minhum sadda adaanah be iideenah wa kulluhum gammo hajamooh.

⁵⁸Wa maragooh barra min al-madiina wa gammo yarjumuuh. Wa l-chuhuud al-gaa'idiin yarjumuuh sallo khulgaanhum al-barraaniyiin wa khalloohum ma'a sabi usmah Chaawuul le yahrishum.

⁵⁹Wa wakít gaa'idiin yarjumuuh, Istifaan da'a wa gaal: «Ya Rabbina Isa, chiil ruuhi.»

⁶⁰Wa barak wa sarakh be hiss chadiid wa gaal: «Ya Rabb, ma tahsib khataahum da fooghum.» Wa wakit gaal al-kalaam da, khalaas hu maat.

A'maal al-Rusul 8

Chaawuul gamma ta'ab al-Masihiyiin

¹Wa Chaawuul muwaafiq be katil Istifaaan. Wa fi nafs al-yoom bas, al-naas gammo yita'ubu ummat al-Masihi fi Madiinat al-Khudus ta'ab chadiid. Wa kulla l-akhwaan jaro min al-madiina wa chatto fi l-kadaade hana daar al-Yahuudiiya wa daar al-Saamira. Wa illa l-rusul faddalo fi l-madiina.

²Wa rujaal takhiyiin chaalo Istifaaan wa dafanooh. Wa hizno leyah katiir wa faracho leyah.

³Wa laakin Chaawuul dawwar yidammir ummat al-Masihi marra waahid wa gamma andassa beet le beet ahaan yakrub rujaal wa awiin wa yidissuhum fi l-sijin.

Filibbus fi l-Saamira

⁴Wa l-mu'miniin al-chatto fi ayyi bakaan gaa'idiin yiballukhu al-bichaara le kulla l-naas.

⁵Wa Filibbus macha fi hille kabiire fi daar al-Saamira wa gamma yiballikh le l-naas be bichaarat al-Masihi.

⁶Wa naas katiiriin lammo be niye waahide le yasma'o kalaamah ahaan waahidiin minhum sim'o be l-ajaayib wa waahidiin minhum chaafuum be uyuunhum.

⁷Wa Filibbus gaa'id yaamur al-chawaatiin ahaan yamurgu min al-naas wa l-chawaatiin yasrakho be hiss chadiid wa yamurgu minhum. Wa gaa'id yidaawi naas ma'duuriin katiiriin wa minhum al-mukarsahiin wa l-uruj.

⁸Wa kulla naas al-hille firho bilheen.

⁹Wa fi l-hille di, fiyah naadum waahid usmah Siimuun wa hu sahhaari. Wa min wakit tawiil, naas al-Saamira gaa'idiin yil'ajjabo foogah. Wa hu gaa'id yuguul leehum hu naadum muhimm bilheen.

¹⁰Wa kulla l-naas, al-sukhaar wa l-kubaar, yasma'o kalaamah wa yuguulu: «Hu gudrat Allah al-Aziim.»

¹¹Wa yasma'o kulla kalaamah ahaan min zamaan humman yil'ajjabo foogah bilheen min al-sahir al-hu yisawwiih.

¹²Wa Filibbus bachcharaahum be Isa al-Masihi wa mamlakat Allah wa l-Saamiriyiin aamano be kalaamah. Wa humman jo le Filibbus, rujaal wa awiin, ahaan hu yikhattishum.

13Wa Siimuun kula aaman wa Filibbus khattasah. Wa ayyi bakaan al-Filibbus yamchi foogah, Siimuun yamchi ma'aayah wa hu chaaf al-ajaayib wa l-alaamaat al-Filibbus gaa'id yisawwiikum wa hu al'ajjab marra waahid.

14Wa l-rusul fi Madiinat al-Khudus sim'o kadar naas al-Saamira aamano be kalaam Allah wa rassalo leehum Butrus wa Yuuhanna.

15Wa wakit wislo fi l-Saamira, sa'alo Allah achaan al-Ruuh al-Khudduus yanzil fi l-mu'miniin.

16Wa l-Ruuh al-Khudduus lissaa' ma nazal fooghum achaan khattasoohum be usum al-Rabb Isa bas.

17Wa khalaas, wakit al-rusul khatto iideehum fi l-mu'miniin, al-Ruuh al-Khudduus nazal fooghum.

18Wakit Siimuun chaaf al-rusul khatto iideehum fi l-naas wa l-Ruuh al-Khudduus nazal fooghum, hu ja le l-rusul achaan yantiikum gurus.

19Wa Siimuun gaal leehum: «Leyi ana kula antuuni gudra achaan al-Ruuh al-Khudduus yanzil fi ayyi naadum al-nukhutt iideeni foogah.»

20Wa Butrus radda leyah wa gaal: «Inta wa gursak kula hatab al-naar achaan inta fakkart tagdar tachri be gursak barakat Allah!

21Inta ma tagdar tichaarik fi l-khidme di wa la indak hagg achaan galbak ma mukhlis giddaam Allah.

22Tuub min fasaaltak di wa as'al Rabbina. Akuun yakhfir leek fikrak al-fasil da.

23Na'arif kadar inta malaan be l-charr wa mugayyad fi l-zunuub.»

24Wa Siimuun gaal: «As'alo leyi Rabbina achaan al-cheyy al-gultuuh ma yaji foogi.»

25Wa Butrus wa Yuuhanna ballakho bichaarat al-Rabb le naas al-Saamira wa chahado le l-Masiih. Wa ba'ad da, gabbalo fi Madiinat al-Khudus. Wa wakit humman maachiin fi deribhum, ballakho al-bichaara fi hillaal katiiriin hana daar al-Saamira.

Filibbus wa l-Habachi

26Wa ba'ad da, waahid min malaa'ikat Allah ja le Filibbus wa gaal: «Gumm amchi ale jiihat al-wati wa chiil al-derib al-yuchugg al-kadaade min Madiinat al-Khudus lahaddi hillit Khazza.»

27Wa Filibbus gamma macha wa ligi naadum waahid khasi min al-Habacha. Hu khaddaam hana Kandaake malikat al-Habacha wa hu waziir al-maal. Wa l-khaddaam da macha Madiinat al-Khudus achaan ya'abud Allah.

28 Wa waktu mugabbil fi baladah, hu raakib fi arabatah wa gaa'id yagri fi kitaab al-nabi Icha'ya.

29 Wa l-Ruuh al-Khudduus kallam le Filibbus wa gaal: «Amchi gidzaam wa ruukh jamb al-arabiye.»

30 Wa Filibbus macha ajala wa lihig al-arabiye wa simi' al-kalaam al-hu yagriih al-gaa'id fi kitaab al-nabi Icha'ya. Wa Filibbus sa'alah wa gaal: «Inta tafham al-kalaam al-gaa'id tagriih walla?»

31 Wa l-Habachi radda leyah wa gaal: «Kikkeef nafham al-kalaam da kan naadum ma yifassirah leyi?» Wa hu azam Filibbus ahaan yarkab fi l-arabiye wa yagood ma'aayah.

32 Wa fi l-kitaab al-gaa'id yagriih, hu lihig al-aaya al-tuguul: <Misil hamal al-yiwadduuh le l-dabih wa misil na'aje saakte waktu yigassusu suufha, hu kula ma fakka khachmah.

33 Naas ayyabooh wa ma antooh al-hagg fi l-charii'a. Wa yaatu yihajji be zurriiyah? Ahaan fasaloooh min al-hayyiin fi l-ard.>

34 Wa l-khasi sa'al Filibbus wa gaal: «Fi l-kalaam da, al-nabi yihajji be yaatu? Yihajji be nafsah walla be naadum aakhar?»

35 Wa Filibbus hajja leyah wa bada be kalaam al-kitaab da wa ballakh leyah bichaarat Isa.

36 Wa waktu humman maachiin fi l-derib, wislo fi bakaan indah almi wa l-Habachi gaal: «Chiif, daahu almi. Chunu al-yadharni ma tikhattisni?»

37 Wa Filibbus radda leyah wa gaal: «Nikhattisak kan aamant be kulla galbak.» Wa hu gaal: «Ana mu'min be Isa al-Masiih. Hu Ibn Allah.»

38 Wa l-Habachi waggaf al-arabiye wa nazalo minha wa dakhalo fi l-almi wa Filibbus khattasah.

39 Wa waktu marago min al-almi, tawwaali Ruuh Allah khataf Filibbus wa l-khasi ma chaafah battaan. Wa gamma chaal derbah farhaan bilheen.

40 Wa Filibbus da, hu anchaaf fi hillit Achduud wa macha yiballikh al-bichaara fi kulla l-hillaal lahaddi wisil fi hillit Geesariiya.

A'maal al-Rusul 9

Al-Masiih baan le Chaawuul

1 Wa laakin Chaawuul lissaa'ah za'laan wa gaa'id yihaddidhum be l-katil le talaamiiz al-Rabb Isa. Wa macha le kabiir rujaal al-diin

2 wa talab minnah jawaabaat le buyuut al-sala fi madiinat Dimachkh. Wa fi l-jawaabaat dool, yantuuh izin ahaan yakrub ayyi naadum al-yitaabi' derib Isa al-

Masiih, kan raajil walla mara. Wa fi ayyi bakaan al-yalgaahum foogah, yakrubhum wa yiwaddiihum mugayyadiin fi Madiinat al-Khudus.

³Wa Chaawuul macha. Wa wakit garrab le Dimachkh, faj'atan nuur chadiid min al-sama daawa foogah.

⁴Wa Chaawuul waga' fi l-turaab wa simi' hiss naadum gaa'id yikallim leyah wa yuguul: «Ya Chaawuul, ya Chaawuul! Maalak tita''ibni?»

⁵Wa Chaawuul sa'alah wa gaal: «Ya l-sayyid, inta yaatu?» Wa l-hiss gaal: «Ana Isa al-inta gaa'id tita''ibah.

⁶Gumm wa adkhul fi Dimachkh wa naadum waahid yi'ooriik be l-cheyy al-waajib tisawwiih.»

⁷Wa l-naas al-maachiin ma'a Chaawuul wagafo wa sakato min al-ajab achaan sim'o al-hiss wa laakin ma chaaf naadum.

⁸Wa wakit Chaawuul gamma foog wa fakka uyuunah ma gidir yichiif cheyy. Wa karaboo min iideenah wa waddooh fi Dimachkh.

⁹Wa talaata yoom ma yichiif cheyy wa la yaakul wa la yachrab.

¹⁰Wa naadum waahid gaa'id fi Dimachkh usmah Hanaaniya wa hu tilmiiz al-Masiih. Al-Rabb Isa baan leyah fi ru'ya wa gaal: «Ya Hanaaniya!» Wa Hanaaniya radda leyah wa gaal: «Na'am, ya Rabb.»

¹¹Wa l-Rabb kallam leyah wa gaal: «Amchi fi l-chaari' al-usmah al-Mustakhiim wa amchi fi beet hana Yahuuza. As'al min al-naadum al-min hillit Tarsuus al-usmah Chaawuul achaan hassa' hu gaa'id yisalli.

¹²Wa fi salaatah, hu ri'i wa fi l-ru'ya, hu chaaf naadum usmah Hanaaniya dakhil fi beetah wa khatta iideenah foogah achaan uyuunah yinfathu.»

¹³Wa Hanaaniya radda leyah wa gaal: «Ya Rabbina, simi't khabar min naas katiiriin yuguulu al-raajil da sawwa amal cheen fi naasak al-saalihiin fi Madiinat al-Khudus.

¹⁴Wa yuguulu hu ja hini be izin kubaaraat rujaal al-diin achaan yakrub ayyi naadum al-yad'i be usmak.»

¹⁵Wa l-Rabb hajja leyah wa gaal: «Amchi bas. Al-raajil da, ana azaltah achaan yabga khaddaami wa yamchi yibachchir be usmi le l-naas al-ma Yahuud wa le muluukhum wa le Bani Israa'iil.

¹⁶Wa ana bas niwassif leyah al-ta'ab al-chadiid al-hu yat'abah fi chaani ana.»

¹⁷Wa khalaas, Hanaaniya gamma wa macha fi beet Yahuuza wa khatta iideenah fi Chaawuul wa gaal: «Ya akhuuna Chaawuul, Rabbina Isa baan leek fi l-derib wakint inta jaayi hini wa hu bas rassalaani leek achaan tichiif battaan wa tinmali be l-Ruuh al-Khudduus.»

18Wa tawwaali, chokhol misil gichir waga' min uyuunah wa battaan gamma yichiif. Wa Chaawuul gamma foog wa khattasoo.

19Wa akal wa ligi gudra. Wa ga'ad ayyaam chiyya ma'a l-talaamiiz fi Dimachkh.

Chaawuul fi Dimachkh

20Wa tawwaali ke, Chaawuul macha fi buyuut al-sala wa ballakh al-naas be Isa wa gaal kadar Isa hu Ibn Allah.

21Wa kulla l-naas al-sim'o kalaamah al'ajjabo marra waahid wa gaalo: «Da bas al-naadam al-gamma fi Madiinat al-Khudus wa ta''ab al-naas al-yad'u be usum Isa. Wa daahu ja hini achaan yakrubhum wa yiwaddiihum fi bakaan kubaaraat rujaal al-diin.»

22Laakin Chaawuul bigi gawi ziyaada. Wa l-Yahuud al-fi Dimachkh ma gidro yikhaalufuuh achaan be kalaam waadih hu gaa'id yisabbit leehum kadar Isa hu al-Masiih.

23Wa ba'ad Chaawuul ga'ad ayyaam fi Dimachkh, al-Yahuud achchaawaro ambeenaathum achaan yaktuluuh.

24Wa Chaawuul simi' khabar mu'aamarathum. Wa l-Yahuud gaa'idiin yarjoooh fi biibaan al-madiina leel wa nahaar achaan yaktuluuh.

25Wa khalaas be l-leel, waahidiin min talaamiizah waddo Chaawuul le durdur al-madiina wa dassoooh fi chabaka kabiire wa dallooh tihit be habil khaadi min al-durdur.

Chaawuul fi Madiinat al-Khudus

26Wa Chaawuul macha fi Madiinat al-Khudus wa dawwar yilimm ma'a talaamiiz al-Masiih wa laakin humman ma saddago kadar hu kula tilmiiz wa humman khaayfiin minnah.

27Wa Barnaaba lamma ma'a Chaawuul wa gaddamah le l-rusul. Wa Barnaaba ooraahum be kikkeef al-Rabb baan le Chaawuul fi derib Dimachkh wa kallam leyah. Wa ooraahum be kikkeef Chaawuul gamma bala khoof fi Dimachkh wa ballakh al-bichaara be usum al-Rabb Isa.

28Wa khalaas, Chaawuul bada yakhdim ma'aahum fi Madiinat al-Khudus wa gaa'id yiballikh bala khoof al-bichaara be usum Isa.

29Wa kallam le l-Yahuud al-yihajju be kalaam yuunaani wa khaalataahum. Wa humman al'aamaro foogah achaan yaktuluuh.

30Wa l-akhwaan sim'o be l-kalaam da wa waddo Chaawuul fi khachum al-bahar fi hillit Geesariya. Wa min hinaak, rassaloooh fi Tarsuus.

31 Wa khalaas, ummat al-Masiih al-fi daar al-Yahuudiiya wa fi daar al-Jaliil wa fi daar al-Saamira gaa'ide be aafe wa salaam. Wa kulla l-mu'miniin khaayfiin min al-Rabb wa l-Ruuh al-Khudduus chajja'aahum wa adadhum zaad.

Amal Butrus fi Ludda wa Yaafa

32 Wa Butrus gaa'id yamchi min hille le hille wa khalaas macha le l-mu'miniin al-gaa'idiin fi hillit Ludda.

33 Wa ligi naadum waahid mukarsah usmah Inyaas. Min tamaane sana, hu raagid fi l-sariir.

34 Wa Butrus hajja leyah wa gaal: «Ya Inyaas, Isa al-Masiih yachfiik. Gumm foog wa tabbig sariirak.» Wa tawwaali, Inyaas gamma wa ligi al-aafe.

35 Wa kulla sukkaan Ludda wa Chaaruun chaafooh wa aamano be l-Rabb Isa.

36 Wa mara waahide gaa'ide fi hillit Yaafa usumha Taabiita wa be kalaam yuunaani, da Duurkaas ma'anaatah khazaala. Wa hi kula min al-talaamiiz. Wa kulli yoom, hi gaa'ide tisaa'id al-masaakiin wa hi daayman chakhkhaala be amal al-kheer.

37 Wa fi l-wakit da, hi bigat mardaane wa maatat. Wa barradooha wa khatto janaazitha fi l-gasir al-taani.

38 Wa l-talaamiiz al-fi Yaafa sim'o khabar Butrus gaa'id fi Ludda. Wa Ludda ma ba'iide min Yaafa wa khalaas rassalo rujaal itneen achaan yinaaduuh wa yuguulu leyah: «Ta'aal leena ajala.»

39 Wa Butrus gamma macha ma'aahum. Wa wakit ja fi l-beet, waddooh foog fi l-bakaan al-hi raagde foogah. Wa kulla l-ajaayiz al-miskiinaat gaa'idaat yabkan wa machan le Butrus achaan yiwassifan leyah al-lubaas wa l-khulgaan al-Duurkaas khayyatathum wakit hi hayye.

40 Wa Butrus talab min kulla l-naas al-haadiriin yamurgu barra. Wa wakit marago, hu barak wa sa'al Allah. Wa ba'ad da, hu anlafat le l-janaaza wa gaal: «Ya Taabiita, gummi foog!» Wa hi fakkat uyuunha. Wa wakit chaafat Butrus, hi gammat be heelha.

41 Wa Butrus karabha min iideenha wa aawanaaha wa hi gammat foog. Wa naada kulla l-saalihiin wa l-ajaayiz wa khalaas gaddamaaha lehum hayye.

42 Wa kulla naas hillit Yaafa sim'o be l-ajab da wa naas katiiriin aamano be l-Rabb Isa.

43 Wa Butrus ga'ad ayyaam fi Yaafa wa sakan fi beet dabbaakhi waahid usmah Sim'aan.

A'maal al-Rusul 10

Ru'yat Karniili

- ¹Wa fi hillit Geesariiya, fiyah naadum waahid usmah Karniili. Hu askari Roomaani wa kabiir fi 100 askar min al-firkha al-Itaaliye.
- ²Hu naadum takhi wa hu wa kulla naas beetah khaayfiin min Allah. Hu yanti sadakha katiir le l-masaakiin wa daayman gaa'id yas'al Allah.
- ³Wa yoom waahid misil al-saa'a talaata ba'ad al-duhur, ru'ya jaat le Karniili. Wa fi l-ru'ya di, hu chaaf waahid min malaa'ikat Allah jaayi leyah fi beetah. Wa l-malak kalam leyah wa gaal: «Ya Karniili!»
- ⁴Wa wakit chaaf al-malak, hu khaaf bilheen wa sa'alah wa gaal: «Chunu, ya sayyidna?» Wa l-malak radda leyah wa gaal: «Allah khibil salaawaatak wa l-sadakha al-anteetha. Wa hu jaahiz le yurudd leek.
- ⁵Wa hassa' bas rassil rujaal fi hillit Yaafa ahaan yinaadu Sim'aan al-binaaduuh Butrus ahaan yaji leek.
- ⁶Hu deef hana Sim'aan al-dabbaakhi al-beetah jamb al-bahar.»
- ⁷Wa wakit al-malak al-kalam leyah faat, Karniili naada khaddaamiin itneen wa naada naadum takhi min al-askar al-gaa'idiin daayman ma'aayah.
- ⁸Wa ooraahum be l-cheyy al-bigi wa rassalaahum le Yaafa.

Ru'yat Butrus

- ⁹Wa ambaakir be duhur wakit al-rujaal al-talaata dool maachiin fi l-derib garrabo le hillit Yaafa, Butrus tala' fi raas al-beet ahaan yisalli.
- ¹⁰Wa juu' chadiid sawwaah wa dawwar yaakul. Wa wakit gaa'idiin yijahhuzu leyah akil, cheyy misil ru'ya ja leyah.
- ¹¹Wa fi l-ru'ya di, chaaf al-sama faatih wa cheyy misil git'e kabiire mafluula wa makruuba min jawaanibha al-arba'a naazle fi l-ard.
- ¹²Wa l-git'e di malaane be kulla nafar al-haywaanaat al-fi l-ard wa l-zawaahif wa l-tuyuur.
- ¹³Wa Butrus simi' hiss gaa'id yinaadiih wa yuguul: «Ya Butrus, gumm! Adbah wa aakul!»
- ¹⁴Wa laakin Butrus radda leyah wa gaal: «La, ya Rabbi! Abadan ma akalt cheyy haraam wa la cheyy nijis.»
- ¹⁵Wa l-hiss kalam leyah battaan wa gaal: «Al-cheyy al-Allah tahharah, ma tuguul nijis.»
- ¹⁶Wa l-cheyy da bigi talaata marraat wa tawwaali al-git'e anrafa'at fi l-sama.

17Wa Butrus al'ajjab wa bada yas'al fi nafsah chunu ma'ana al-ru'ya al-chaafaaha. Wa fi l-wakit da bas, al-rujaal al-Karniili rassalaahum ligo beet Sim'aan al-dabbaakhi wa jo wagafo fi khachum al-beet.

18Wa gaa'idiin yas'alo naas al-beet wa yuguulu: «Sim'aan al-yinaaduuh Butrus da, hu deef fi bakaanku walla?»

19Wakit Butrus gaa'id yifakkir fi ma'ana al-ru'ya di bas, al-Ruuh al-Khudduus kallam leyah wa gaal: «Asma', fi talaata rujaal gaa'idiin fi khachum al-beet. Yas'alo minnak.

20Dalli tihit wa laagiihum wa amchi ma'aahum wa ma tichakkik fooghum. Ana bas rassaltuhum leek.»

21Wa addalla tihit wa macha leehum wa gaal: «Ana bas al-naadum al-tidooruu. Jiitu le chunu?»

22Wa raddo leyah wa gaalo: «Karniili rassalaana. Wa Karniili da hu kabiir askar wa raajil saalih wa khaayif min Allah. Wa kulla l-Yahuud yachhado leyah hu naadum adiil. Wa waahid min malaa'ikat Allah ja leyah wa gaal waajib Karniili yinaadiik tamchi beetah achaan yasma' kalaamak.»

23Wa Butrus dayyafaahum wa ragado fi l-beet. Wa be fajur, Butrus gamma wa macha ma'aahum. Wa waahidiin min al-akhwaan min Yaafa kula macho ma'a Butrus.

Butrus fi beet Karniili

24Wa ambaakir, wislo fi Geesariiya wa Karniili gaa'id yarjaahum ma'a akhwaanah wa rufgaanah al-marra waahid.

25Wa wakit Butrus gaa'id yadhul fi l-beet, Karniili gaabalah wa sajad leyah.

26Wa Butrus rafa'ah wa gaal: «Gumm foog! Ana insaan mislak inta bas.»

27Wa Butrus dakhil fi l-beet wa gaa'id yihajji ma'aayah wa macha daakhal wa ligi naas katiiriin laammiin.

28Wa gaal leehum: «Intu ta'arfu fi diin al-Yahuud haraam le Yahuudi yilimm ma'a naadum ma Yahuudi. Wa la yisallimah fi beetah kula. Wa laakin Allah ooraani ma waajib nuguul ayyi naadum nijis walla ma taahir be sabab gabiiltah.

29Wa achaan da, wakit naadeetuuni, ana ma gult kalaam wa jiiit leeku. Wa hassa' ooruuni naadeetuuni le chunu?»

30Wa Karniili radda leyah wa gaal: «Indina arba'a yoom, al-saa'a misil al-wakit da, ana fi beeti wa gaa'id nisalli sala hana l-saa'a talaata. Wa faj'atan, raajil laabis khalag abyad misil al-barraaga baan giddaami.

- 31 Wa gaal leyi: «Ya Karniili, Allah simi' salaawaatak wa fakkar fi l-sadakha al-inta anteetha.
- 32 Wa hassa' rassil rujaal fi Yaafa achaan yinaadu Sim'aan al-binaaduuh Butrus achaan yaji leek. Hu deef hana Sim'aan al-dabbaakhi al-beetah jamb al-bahar.»
- 33 Wa tawwaali, ana rassaltuhum achaan yinaaduuk wa chukran be jaytak. Wa khalaas, kullina gaa'idiin hini giddaam Allah achaan nasma'o kulla l-kalaam al-Allah amarak beyah.»
- 34 Wa Butrus gamma yikallim leehum wa gaal: «Khalaas dahaaba ana fihimt kadar sahiih ke, Allah ma yichiif gabiila waahide akheer min gabaayil aakhariin.
- 35 Wa Allah yakhbal naadum min ayyi gabiila kan yakhaaf minnah wa amalah saalih.
- 36 Wa akiid, Allah rassal le Bani Israa'iil bichaarat al-salaam al-yantiiha be Isa al-Masiih, Rabb hana kulla l-naas.
- 37 Wa intu ta'arfu kulla cheyy al-bigi fi daar al-Yahuudiiya. Al-cheyy al-bigi da bada fi daar al-Jaliil ba'ad Yahya naada al-naas achaan yikhattishum.
- 38 Wa ta'arfu kadar Allah nazzal al-Ruuh al-Khudduus fi Isa al-min al-Naasira wa daraja Masiih wa antaah gudra. Wa Isa sawwa al-kheer fi ayyi bakaan wa chafa kulla l-naas al-Ibliis azzabaahum achaan Allah kaan ma'aayah.
- 39 «Wa aniina chuhuud fi kulla cheyy al-Isa sawwaah fi daar al-Yahuud wa fi Madiinat al-Khudus. Wa khalaas, allagooh fi l-saliib wa katalooh.
- 40 Wa ba'ad talaata yoom, Allah gawwamah min al-moot wa bayyanah le l-naas.
- 41 Wa laakin ma bayyanah le kulla l-naas, illa le l-chuhuud al-hu azalaahum min awwal. Wa da leena aniina al-akalna wa chiribna ma'aayah ba'ad hu ba'as min ust al-maytiin.
- 42 Wa Isa amaraana achaan niballukhu al-bichaara le l-cha'ab wa nachhado leyah wa nuguulu Isa bas al-naadum al-Allah ja'alah le yihaasib al-naas al-hayyiin wa l-maytiin.
- 43 Wa kulla l-anbiya yachhado le Isa wa yuguulu ayyi naadum al-yi'aamin beyah, yalga khufraan al-zunuub be usmah.»
- 44 Wa wakit Butrus lissaa' gaa'id yikallim leehum ke bas, al-Ruuh al-Khudduus nazal fi kulla l-naas al-gaa'idiin yasma'o kalaamah.
- 45 Wa l-mu'miniin al-min al-Yahuud al-jo ma'a Butrus al'ajjabo marra waahid achaan chaafu Allah anta al-Ruuh al-Khudduus le l-naas al-ma Yahuud kula.
- 46 Wa sim'oohum wa humman gaa'idiin yikallumu be lukhkhaat aakhariin wa yahmudu Allah be farha. Wa Butrus gaal:

⁴⁷«Fi naadum yadharna min al-almi achaan ma nikhattusu al-naas dool walla? Allah antaahum humman al-Ruuh al-Khudduus misil antaah leena.»

⁴⁸Wa Butrus amaraahum le akhwaanah achaan yikhattusuuhum be usum Isa al-Masiih. Wa ba'ad khattasoohum khalaas, Karniili wa akhwaanah talabo min Butrus yagood ma'aahum ayyaam.

A'maal al-Rusul 11

Butrus fassar al-cheyy al-sawwaah

¹Al-rusul wa l-akhwaan al-fi daar al-Yahuudiiya sim'o kadar al-naas al-ma Yahuud kula sim'o kalaam Allah wa aamano.

²Wa wakit Butrus gabbal fi Madiinat al-Khudus, al-Masihihiin al-min al-Yahuud gammo yaharjuuh

³wa gaalo: «Maala inta dakhalt fi beet al-naas al-ma mutahhariin wa akalt ma'aahum?»

⁴Wa Butrus gamma ooraahum be kulla cheyy al-bigi min al-awwal lahaddi l-akhiir wa gaal:

⁵«Awwal ana gaa'id nisalli fi hillit Yaafa wa fi ru'ya jaat leyi. Wa fi l-ru'ya di, ana chift cheyy misil git'e kabiire mafluula wa makruuba min jawaanibha al-arba'a naazle min al-sama.

⁶Wa ana chiftaha adiil wa chift fi lubbaha kulla nafar al-haywaanaat al-fi l-ard, min al-haywaanaat al-kadaade wa l-zawaahif wa l-tuyuur.

⁷Wa simi't hiss gaa'id yihajji leyi wa yuguul: «Ya Butrus, gumm! Adbah wa aakul.»

⁸Wa raddeet leyah wa gult: «La, ya Rabbi! Abadan ma dakhkhalt fi khachmi cheyy haraam wa la cheyy nijis.»

⁹Wa battaan al-hiss kallam leyi min al-sama wa gaal: «Al-cheyy al-Allah tahharah, ma tuguul nijis.»

¹⁰Wa l-cheyy da bigi talaata marraat. Wa ba'ad da, al-git'e gabbalat fi l-sama be kulla cheyy al-foogha.

¹¹«Wa fi l-wakit da bas, talaata rujaal jo fi l-beet al-ana deef foogah wa rassaloohum leyi min Geesariiya.

¹²Wa l-Ruuh al-Khudduus amaraani achaan namchi ma'aahum bala chakak. Wa khalaas, gammeet ma'aahum wa l-akhwaan al-sitte dool macho ma'aayi. Wa wakit dakhalna fi beet al-raajil da,

¹³hu ooraana be kikkeef hu chaaf waahid min al-malaa'ika waagif fi beetah. Wa l-malak gaal leyah: «Rassil rujaal fi Yaafa achaan yinaadu Sim'aan al-binaaduuh Butrus yaji leek.

- 14**Wa hu bas yi'ooriik al-kalaam al-beyah tanjo, inta wa kulla naas beetak.›
- 15**«Wa wakit ana gammeet achaan nikallim leehum, al-Ruuh al-Khudduus nazal fooghum misil nazal foogna fi l-awwal.
- 16**Wa fakkart fi l-kalaam al-Rabbina Isa gaalah leena. Hu gaal: ‹Yahya khattas al-naas fi l-almi wa laakin Allah yikhattisku be l-Ruuh al-Khudduus.›
- 17**Wa Allah sawwa leehum nafs al-cheyy al-sawwaah leena wa nazzal fooghum nafs al-baraka al-nazzalaaha foogna wakit aniina aamanna be Rabbina Isa al-Masiih. Wa ana yaatu le niwaggif al-cheyy al-Allah yidoor yisawwiih?›
- 18**Wa wakit al-naas al-yaharju Butrus sim'o al-kalaam da, sakato khalaas. Wa chakaro Allah wa gaalo: «Be misil da, Allah fatah le l-naas al-ma Yahuud derib al-tooba al-yiwaddiihum le l-haya al-abadiiye.»

Al-mu'miniin al-fi Antaakiya

- 19**Wa ba'ad moot Istifaan, al-mu'miniin chatto be sabab al-ta'ab al-chadiid al-ja fooghum. Wa waahidiin macho ba'iid lahaddi Lubnaan wa jaziirat Khubrus wa hillit Antaakiya. Wa ballakho al-bichaara le l-Yahuud laakin ma ballakhooha le l-naas al-aakhariin.
- 20**Wa laakin waahidiin minhum al-min Khubrus wa l-Khayrawaan macho fi Antaakiya wa ballakho bichaarat al-Rabb Isa le l-Yuunaaniyiin kula.
- 21**Wa gudrat Allah ma'aahum wa naas katiiriin aamano be l-Rabb Isa wa chaalo derbah.
- 22**Wa ummat al-Masiih al-gaa'ide fi Madiinat al-Khudus sim'at al-khabar da wa rassalo Barnaaba fi Antaakiya.
- 23**Wa Barnaaba wisil fi Antaakiya wa chaaf al-baraka al-Allah antaahum. Wa hu farhaan minhum wa chajja'aahum kulluhum achaan yagoodu saabtiin fi l-Rabb be niye waahide.
- 24**Wa Barnaaba raajil adiil wa malaan be l-Ruuh al-Khudduus wa iimaanah chadiid. Wa naas katiiriin aamano be l-Rabb Isa wa lammo ma'a l-mu'miniin.
- 25**Wa Barnaaba gamma macha fi hillit Tarsuus achaan yifattich Chaawuul.
- 26**Wa ligiih wa gabbal beyah fi Antaakiya. Wa muddit sana kaamile, Barnaaba wa Chaawuul gaa'idiin yilimmu ma'a jamaa'at al-mu'miniin wa yi'allumu naas katiiriin. Wa awwal marra fi Antaakiya bas al-naas khatto le talaamiiz Isa, usum al-Masihiyiin.
- 27**Wa fi l-wakit da, anbiya waahidiin jo fi Antaakiya min Madiinat al-Khudus.

²⁸Wa waahid minhum usmah Akhaabuus gamma kallamaahum be kalaam jaayi min al-Ruuh al-Khudduus wa gaal juu' chadiid yanzil fi kulla l-buldaan. Wa sahiih, al-juu' da bigi wakit Kuluudi sultaan al-Roomaaniyin.

²⁹Wa l-talaamiiz al-fi Antaakiya chaalo niye achaan ayyi naadum yanti musaa'ada ale hasab gudurtah wa yirassuluuha le l-akhwaan al-gaa'idiin fi daar al-Yahuudiiya.

³⁰Wa lammo kulla l-musaa'ada wa antooha amaana le Barnaaba wa Chaawuul achaan yiwadduuha le kubaaraat al-mu'miniin al-fi Madiinat al-Khudus.

A'maal al-Rusul 12

Hiruudus ta'ab al-mu'miniin

¹Wa fi l-wakit da, al-malik Hiruudus gamma yita'ib naas waahidiin min jamaa'at al-mu'miniin.

²Wa be iznah, katalo be l-seef Yaakhuub akhu Yuuhanna.

³Wa wakit hu chaaf al-Yahuud firho min al-cheyy al-sawwaah da, hu chaal niye achaan yakrub Butrus kula. Wa karabah fi usbuu' hana iid al-Khubza bala Tawwaara.

⁴Wa karab Butrus wa dassaah fi l-sijin. Wa kallaf beyah 16 askar wa fi ayyi wakit, 4 askar gaa'idiin ma'aayah le yaharsuuh. Wa l-malik dawwar yamrug Butrus wa yigaddimah le l-cha'ab ba'ad iid al-Fisha.

⁵Butrus gaa'id fi l-sijin wa laakin jamaa'at al-mu'miniin gaa'idiin yas'alo Allah be chidde fi chaanah.

Al-Rabb marag Butrus min al-sijin

⁶Wa fi l-leele al-gubbaal Hiruudus ma yamrug Butrus gidzaam al-naas, Butrus marbuut be janaaziir itneen wa naayim been askar itneen. Wa askar aakhariin yaharsu baab al-sijin.

⁷Wa faj'atan, waahid min malaa'ikat Allah baan wa nuur chadiid sadda al-suluulu al-Butrus gaa'id foogah. Wa l-malak darabah le Butrus fi naaytah wa gawwamah min al-noom wa gaal: «Yalla, gumm ajala!» Wa l-janaaziir waga'o min iideenah.

⁸Wa l-malak kallam leyah wa gaal: «Arbut sulbak. Albas na'aalak.» Wa Butrus taaba' kalaamah. Wa l-malak gaal leyah: «Albas khalagak wa ta'aal taabi'ni.»

⁹Wa Butrus marag yitaabi' al-malak. Wa fi fikrah, hu gaa'id yahlam bas wa ma irif al-cheyy al-gaa'id yisawwiih al-malak da, sahiih.

¹⁰Wa faato be derib al-askar al-awwal wa faato be derib al-askar al-taani wa jo fi baab al-hadiid fi khachum al-sijin al-yamrug fi l-hille. Wa l-baab anfakka wiheedah wa marago min al-sijin. Wa kammalo chaari' waahid wa ba'ad da, al-malak khallaah.

11 Wa khalaas Butrus fakkar wa gaal: «Hassa' fihimt. Sahiih, Allah rassal malakah achaan yinajjiini min iideen Hiruudus wa min kulla cheyy al-Yahuud dawwaro yisawwu foogi.»

12 Wakit fihim al-cheyy al-bigi, hu macha fi beet Mariyam amm Yuuhanna al-binaaduuh Markhus. Wa mu'miniin katiiriin laammiin fi beetha achaan yisallu.

13 Wa lihig al-beet wa dagga fi l-baab al-barraani. Wa khaddaama usumha Rawda jaat ti'akkid yaatu fi l-baab.

14 Wa wakit irfat hiss Butrus, firhat bilheen. Laakin ma fakkat al-baab wa gabbalat farhaane wa jarat achaan tuguul le l-naas al-laammiin kadar Butrus gaa'id barra fi l-baab.

15 Wa raddo leeha wa gaalo: «Raaski laffa walla?» Wa laakin hi akkadat leehum kalaamha. Wa gaalo leeha: «Akuun da malak hana Butrus bas.»

16 Wa laakin Butrus gaa'id yudugg fi l-baab lahaddi jo fakkoooh leyah. Wa wakit chaafooh, al'ajjabo marra waahid.

17 Wa Butrus sawwa leehum ichaara be iidah achaan yaskutu. Wa ooraahum be kikkeef Allah maragah min al-sijin wa gaal: «Amchu khabburu Yaakhuub wa l-akhwaan be l-cheyy al-bigi.» Wa khalaas, Butrus marag min al-beet wa macha bakaan aakhar.

18 Wa be fajur, al-hurraas barjalo marra waahid. Wa assaa'alo ambeenaathum wa gaalo: «Chunu bigi le Butrus?»

19 Wa wakit Hiruudus rassal askarah achaan yijiibu Butrus, ma ligooh. Wa naada al-hurraas wa sa'alaahum su'aal katiir wa amar askarah achaan yaktuluuhum. Ba'ad da, Hiruudus gamma min daar al-Yahuudiiya wa macha fi hillit Geesariiya wa sakan hinaak.

Moot Hiruudus

20 Hiruudus za'laan min naas al-hillaal Suur wa Seeda. Wa naas al-hillaal dool lammo wa astafago ambeenaathum achaan yissaamaho ma'aayah be musaa'adat Balaastus. Wa Balaastus da, hu mas'uul gasir al-malik Hiruudus. Wa humman dawwaro yissaamaho ma'a Hiruudus achaan akil baladhun jaayi min mamlakatah.

21 Wa fi l-yoom al-muhaddad, Hiruudus libis lubaas hana malik wa ga'ad fi l-kursi wa harajaahum gidzaam kulla l-naas.

22 Wa kulla l-naas gammo aato wa gaalo: «Da ma hiss naadum! Da hiss Allah!»

23 Wa tawwaali, waahid min malaa'ikat Allah darab Hiruudus achaan hu ma aba chakkiriin al-naas wa ma majjad Allah. Wa duud al-batun akal musraan Hiruudus wa khalaas, hu maat.

24 Wa adad al-naas al-sim'o kalaam Allah zaad wa naas katiiriin aamano.

25 Wa fi Madiinat al-Khudus Barnaaba wa Chaawuul kammalo al-khidme al-kallafoohum beeha al-mu'miniin. Wa humman gabbalo fi Antaakiya wa waddo ma'aahum Yuuhanna al-binaaduuh Markhus.

A'maal al-Rusul 13

Rassalo Barnaaba wa Chaawuul

1 Wa fi jamaa'at al-mu'miniin al-gaa'idiin fi hillit Antaakiya, fi anbiya wa mu'allimiin. Wa humman Barnaaba wa Sim'aan al-binaaduuh Azrag wa Luukiyyus al-min hillit al-Khayrawaan wa Manaayin al-rabbooh ma'a Hiruudus muhaafiz daar al-Jaliil wa Chaawuul.

2 Wa yoom waahid, humman gaa'idiin ya'abudu al-Rabb wa yusuumu, al-Ruuh al-Khudduus kallam leehum wa gaal: «Khassusu leyi Barnaaba wa Chaawuul achaan yisawwu leyi al-khidme al-naadeethum leeha.»

3 Wa khalaas ba'ad saamo wa sallo, khatto iideehum fooghum wa rassaloohum.

Fi Khubrus

4 Be misil da, al-Ruuh al-Khudduus rassal Barnaaba wa Chaawuul. Wa khalaas, humman macho le hillit Saluukiya fi khachum al-bahar wa rikbo fi safiina wa macho le jaziirat Khubrus.

5 Wa wakit lihgo Khubrus, nazalo fi hillit Salaamis wa bado yiballukhu kalaam Allah fi buyuut al-sala hana l-Yahuud. Wa Yuuhanna Markhus macha ma'aahum achaan yi'aawinhum.

6 Wa chaggo al-jaziira kullaha lahaddi wislo fi hillit Baafuus. Wa hinaak ligo sahhaari Yahuudi al-sawwa nafsah nabi wa usmah Baar Yachuu'.

7 Wa hu rafiig Sarjiyyus Buulus haakim hana Khubrus. Wa l-haakim hu naadum faahim wa naada Barnaaba wa Chaawuul achaan yidoor yasma' minhum kalaam Allah.

8 Wa l-sahhaari da usmah Aliim be kalaam yuunaani. Wa hu khaalaf Barnaaba wa Chaawuul wa ma dawwar al-haakim yi'aamin.

9 Wa Chaawuul al-kula ma'ruuf be Buulus anmala be l-Ruuh al-Khudduus wa chaaf al-sahhaari fi eenah wa gaal:

10 «Ya naadum al-galbak malaan be l-khachch wa l-fasaala! Ya wileed Ibliis! Kulla cheyy saalih, inta adu leyah. Inta daayman tidoor titallif al-duruub al-adiiliin hana Allah.

11 Hassa' Allah yadurbak wa tabga amyaan wa ma tichiif al-nuur ayyaam.» Wa tawwaali, uyuunah ma chaaf cheyy illa l-dalaam. Wa gamma dawwar naadum yuguudah min iideenah.

¹²Wa wakit al-haakim chaaf al-cheyy al-bigi da, khalaas aaman wa al'ajjab bilheen min kalaam al-Rabb Isa.

Fi Antaakiya hana balad Bisiidiya

¹³Wa Buulus wa l-naas al-ma'aayah rikbo fi safiina min hillit Baafuus wa chaggo al-bahar wa wislo fi hillit Barga fi balad Bamfiiliya. Wa hinaak Yuuhanna Markhus khalla Buulus wa Barnaaba wa gabbal fi Madiinat al-Khudus.

¹⁴Laakin humman khataro min Barga wa macho le hillit Antaakiya Bisiidiya. Wa yoom al-sabt, dakhalo fi beet al-sala wa ga'ado tihit.

¹⁵Wa ba'ad garo min al-Tawraat wa min kitaab al-anbiya, masaa'iil hana beet al-sala rassalo leehum wa gaalo: «Ya l-akhwaan, kan induku kalaam al-tichajju'u beyah al-naas, khalaas hajjuuh.»

¹⁶Wa Buulus gamma foog wa sawwa ichaara be iidah wa gaal: «Ya Bani Israa'iil wa kulla l-naas al-khaayfiin min Allah, asma'o kalaami!

¹⁷Allah Ilaah Bani Israa'iil azal juduudna wa kattar al-cha'ab wakit humman saakniin ajaanib fi balad Masir. Wa maragaahum minha be gudurtah al-aziime.

¹⁸Wa Allah ayyachaahum fi l-sahara gariib 40 sana.

¹⁹Wa ba'ad da, dammar al-umam al-sab'a al-awwal gaa'idiin fi balad Kan'aan. Wa anta baladhum le Bani Israa'iil achaan tabga warasathum.

²⁰Wa da le muddit 450 sana. «Wa ba'ad da, antaahum gudiya achaan yuguuduuhum wa l-gaadi al-akhiir hu al-nabi Samuwiil.

²¹Wa Bani Israa'iil sa'alo Samuwiil achaan yukhutt leehum malik wa Allah azal Chaawuul wileed Khiich min gabiilat Banyaamiin wa bigi leehum malik muddit 40 sana.

²²Wa ba'ad da, Allah maragah wa khatta leehum Dawuud malik fi badalah. Wa Allah chahad le Dawuud wa gaal: <Ana chift Dawuud wileed Yassa al-ana radyaan beyah. Hu yisawwi kulla cheyy al-nidoorah.>

²³«Wa khalaas, min zurriiyit Dawuud, Allah rassal Isa le Bani Israa'iil achaan yinajjiihum. Wa misil da, Allah tamma al-wa'ad al-antaah le Dawuud.

²⁴Wa gubbaal Isa ma yaji, Yahya ja wa naada kulla Bani Israa'iil achaan yutuubu min zunuubhum wa hu yikhattishum fi l-almi.

²⁵Wa wakit khidmit Yahya gariib tikammil, hu hajja le l-naas wa gaal: <Tuguulu ana yaatu? Ana ma al-naadum al-jaayi laakin hu yaji waraayi wa ana ma tammeet leyah khaddaam kula.>>

²⁶Wa Buulus gaal: «Ya l-akhwaan, ya iyaal jiddina Ibraahiim wa kulla l-naas al-laammiin ma'aana wa khaayfiin min Allah, hu rassal khabar al-naja di leena kullina.

27Sukkaan Madiinat al-Khudus wa kubaaraathum ma irfo kadar Isa bas al-Masiih al-yinajjiikum. Humman ma fihmo kalaam al-anbiya al-gaa'idiin yagruuh kulla yoom al-sabt wa khalaas hakamo leyah be l-moot. Wa be da, sawwo al-cheyy al-maktuub leyah fi l-Kitaab.

28Ma ligo foogah ayyi cheyy fasil al-be sababah waajib leyah al-moot, laakin sa'alo Bilaatus al-waali achaan yaktulah.

29«Wa wakit sawwo kulla cheyy al-maktuub leyah fi l-Kitaab khalaas, nazzaloo min al-hatab wa dafanooh fi khabur.

30Wa laakin Allah ba'asah min ust al-maytiin.

31Wa muddit ayyaam katiiriin, Isa gaa'id yibiin le l-naas al-raakho ma'aayah min daar al-Jaliil le Madiinat al-Khudus. Wa hassa' humman gaa'idiin yachhado leyah giddaam al-naas.

32«Wa hassa' aniina niballukhu leeku al-bichaara. Al-cheyy al-Allah waa'ad beyah juduudna,

33hassa' hu sawwaah leena aniina iyaalhum. Allah ba'as Isa min ust al-maytiin misil al-kalaam al-maktuub fi l-Zabuur fi l-fasul al-taani. Maktuub: <Inta ibni wa l-yoom, ana bigiit abuuk.>

34Wa akiid Allah ba'as Isa min ust al-maytiin achaan jildah abadan ma yabga turaab wa Allah awwal hajja beyah fi l-kalaam al-buguul: <Nantiiku al-baraka al-mukhaddasa wa l-mu'akkada al-waa'adt beeha Dawuud.>

35Wa fi fasul aakhir hana l-Zabuur, buguul: <Inta ma tikhalli janaazit abdak al-Khudduus tabga turaab.>

36Wa Dawuud sawwa kulla cheyy al-Allah dawwarah fi waktah wa ba'ad da, hu maat wa lihig juduudah wa janaaztah bigat turaab.

37Wa laakin janaazit al-naadum al-Allah gawwamah, abadan ma bigat turaab.

38«Wa achaan da, ya l-akhwaan, khalli ta'arfu kadar Allah rassalaana le niballukhu leeku be khufraan al-zunuub. Tawraat Muusa ma gidir harraraaku min zunuubku,

39wa laakin kulla l-naas al-yi'aamunu be Isa, Allah yiharrirhum min zunuubhum.

40Angar'u achaan al-kalaam al-gaa'id fi kitaab al-anbiya ma yabga foogku.

41Al-Kitaab buguul: <Ya l-chammaatiin, chiifu. Al'ajjabo wa ahlako marra waahid. Achaan fi wakitku da, ana nisawwi cheyy wa kan hajjooku beyah, ma tisadduguuh.>»

42Wa wakit al-naas maargiin min beet al-sala, talabo be chidde min Buulus wa Barnaaba achaan yigabbulu yoom al-sabt al-jaayi wa yihajju leehum battaan be l-kalaam da.

⁴³Wa ba'ad al-malamma, naas katiiriin taaba'o Buulus wa Barnaaba. Wa l-naas dool min al-Yahuud wa min al-naas al-dakhalo fi diin al-Yahuud. Wa Buulus wa Barnaaba kallamoohum kalaam katiir wa chajja'oohum achaan yagoodu saabtiin fi l-bichaara hana rahmat Allah.

⁴⁴Wa yoom al-sabt al-taani, gariib kulla sukkaan al-hille lammo ma'aahum achaan yasma'o kalaam al-Rabb.

⁴⁵Wa l-Yahuud chaafu naas katiiriin jaayiin wa hasado Buulus wa Barnaaba. Wa achaan da, gammo khaalafu kalaam Buulus wa ayyarook.

⁴⁶Wa Buulus wa Barnaaba hajjo le l-Yahuud bala khoof wa gaalo: «Waajib niballukhu leeku intu kalaam Allah gubbaal ma niballukhuuh le l-naas al-aakhariin. Laakin intu abeetuuh ma dawwartuuh. Wa intu ja'altu al-haya al-abadiiye ma waajbe leeku. Wa khalaas nikhalluuku wa niballukhuuh le l-naas al-ma Yahuud.

⁴⁷Achaan Rabbina amaraana wa gaal: <Ana ja'altak nuur le l-umam achaan najaati talhag lahaddi taraf al-ard.>>

⁴⁸Wa l-naas al-ma Yahuud sim'o al-kalaam da wa firho farha chadiide wa majjado al-Rabb achaan al-bichaara. Wa kulla l-naas al-Allah azalaahum achaan yadkhulu fi l-haya al-abadiiye, aamano.

⁴⁹Be misil da, kulla l-naas al-fi l-balad di sim'o kalaam al-Rabb.

⁵⁰Wa laakin al-Yahuud harracho kubaaraat al-hille wa l-awiin al-aabidaat Allah achaan yita'ubu Buulus wa Barnaaba. Wa taradoohum min al-balad.

⁵¹Wa khalaas, Buulus wa Barnaaba marago min al-hille wa hatto al-ajaj min rijleehum. Wa chaalo derib hillit Iguuniya.

⁵²Wa laakin al-talaamiiz al-ga'ado fi l-hille, malaaniin be l-Ruuh al-Khudduus wa farhaaniin farha chadiide.

A'maal al-Rusul 14

Fi Iguuniya

¹Wa nafs al-cheyy bigi fi Iguuniya. Buulus wa Barnaaba dakhalo fi beet al-sala hana l-Yahuud wa gammo yihajju be gudra lahaddi naas katiiriin aamano be Isa min al-Yahuud wa min al-Yuunaaniyiin.

²Wa laakin al-Yahuud al-abo ma yi'aamunu harracho al-naas al-ma Yahuud wa khayaro fikirhum achaan yaz'alo min al-mu'miniin.

³Wa Buulus wa Barnaaba ma khaafu minhum wa tawwalo hinaak wa kallamo be l-Rabb Isa le naas al-hille be kalaam waadih. Wa l-Rabb antaahum alaamaat wa ajaayib achaan yisabbit bichaarat rahmatah giddaam al-naas.

⁴Wa naas al-hille alfaarago, al-waahidiin lammo ma'a l-Yahuud wa l-waahidiin ma'a l-rusul.

⁵Wa l-Yahuud astafago ma'a l-naas al-ma Yahuud wa kubaaraathum, wa kulluhum chaalo niye achaan yi'azzubu al-rusul wa yarjumuuhum.

⁶Wa wakit Buulus wa Barnaaba sim'o al-khabar da, jaro fi balad Likooniya fi hillaal Listara wa Darba wa hawaaleehum.

⁷Wa hinaak kula, gammo ballakho le l-naas be l-bichaara.

Fi Listara wa Darba

⁸Wa fi hillit Listara fi naadum ma'duur. Hu mukarsah min wildooh wa yoom waahid kula, ma raakh.

⁹Wa hu gaa'id yasma' kalaam Buulus adiil wa Buulus chaafah wa irif al-ma'duur indah iimaan achaan yalga al-aafe.

¹⁰Wa Buulus naadaah be hiss chadiid wa gaal: «Gumm foog be rijileenak.» Wa l-raajil natta foog wa gamma yuruukh.

¹¹Wa l-naas al-laammiin chaafu al-cheyy al-Buulus sawwaah wa aato be lukhkhithum al-likooniye wa gaalo: «Al-ilaahaat chaalo surat al-naas wa nazalo fi usutna!»

¹²Wa gaalo Barnaaba hu Ziyuus malik al-ilaahaat wa Buulus hu Harmiis khachum al-kalaam hana l-ilaahaat achaan hu bas al-gaa'id yikallim.

¹³Wa raajil al-diin hana l-sanam Ziyuus jaab tiiraan wa nuwwaar muladdamiin fi khachum baab beet al-sanam hana Ziyuus. Wa beet al-sanam da gaa'id fi dakhuul al-hille. Hu wa kulla l-naas dawwaro yigaddumu dahiiye le l-rusul.

¹⁴Wa wakit al-rusul Barnaaba wa Buulus sim'o be l-kalaam da, humman zi'ilo za'al chadiid wa charrato khulgaanhum wa jaro fi ust al-naas.

¹⁵Wa gaalo: «Ya l-naas, maalku tisawwu cheyy misil da? Aniina naas misilku bas! Wa jiina niballukhu leeku al-bichaara achaan tikhallu al-kalaam al-baatil da wa titaabu'u kalaam Allah al-Hayy. Hu bas khalag al-samaawaat wa l-ard wa l-buhaar wa kulla cheyy al-fiihum.

¹⁶Fi l-zaman al-faat, Allah khalla kulla l-gabaayil yi'iichu misil humman yidooru.

¹⁷Wa laakin fi l-wakit da kula, Allah anta chahaada achaan ya'arfuuh hu mawjuud. Hu sawwa leeku al-kheer wa razakhaaku be almi min al-sama wa khalla fi l-khariif wa chabba'aaku be akil wa antaaku farah fi guluubku.»

¹⁸Wa be kalaamhum da kula, ma gidro yadharo al-naas yisawwu leehum dahiiye.

19Wa ba'ad da, Yahuud waahidiin jo min Antaakiya wa Iguuniya wa harracho al-naas. Wa rajamo Buulus ahaan yaktuluuh. Wa khalaas, karrooh wa zagaloooh barra min al-hille. Wa fi fikirhum, hu maat khalaas.

20Wa laakin wakit al-talaamiiz jo wa hawwagooh, hu gamma wa gabbal ma'aahum fi l-hille. Wa ambaakir, Buulus macha ma'a Barnaaba le hillit Darba.

Al-rusul gabbalo fi deribhum

21Wa ballakho al-bichaara le naas al-hille wa katiiriin minhum bigo talaamiizhum. Wa ba'ad da, gabbalo fi Listara wa min Listara macho fi Iguuniya wa gabbalo battaan fi Antaakiya Bisiidiya.

22Wa fi kulla l-hillaal dool, chajja'o al-talaamiiz wa wassoohum ahaan yagoodu saabtiin fi l-iimaan. Wa gaalo leehum: «Akiid, ta'ab katiir yaji foogna kullina fi l-derib al-yiwaddiina fi mamlakat Allah.»

23Wa fi ayyi bakaan, azalo naas min jamaa'at al-mu'miniin ahaan yabgo leehum kubaaraat. Wa saamo wa sa'alo Allah leehum wa ammanoohum le l-Rabb Isa al-humman kulluhum aamano beyah. Wa khalaas macho.

24Wa ba'ad chaggo balad Bisiidiya, jo fi balad Bamfiiliya.

25Wa ballakho al-bichaara le naas hillit Barga wa macho giddaam le hillit Attaaliya.

26Wa hinaak rikbo fi safiina wa chaggo al-bahar ahaan yigabbulu fi hillit Antaakiya fi Suuriya. Wa fi l-hille di, awwal sa'alo leehum Allah ahaan yahfadhum be rahmatah wakit humman maachiin yisawwu al-khidme al-hassa' kammalooha.

27Wa wakit wislo khalaas, naado kulla jamaa'at al-mu'miniin yilimmu. Wa ooroohum be kulla cheyy al-Allah sawwaah beehum wa kikkeef Allah fatah derib al-iimaan le l-naas al-ma Yahuud.

28Wa ga'ado wakit tawiil ma'a l-talaamiiz.

A'maal al-Rusul 15

Al-khilaaf fi ta'liim al-tahuura

1Fiyah naas waahidiin min daar al-Yahuudiiya jo fi hillit Antaakiya wa gammo yi'allumu al-akhwaan. Wa humman gaalo: «Kan ma tahharooku hasab churuut Tawraat Muusa, abadan ma tanjo.»

2Wa Buulus wa Barnaaba khaalafuum be chidde. Wa ahaan da, chaalo niye le yirassulu Buulus wa Barnaaba wa akhwaan waahidiin yamchu fi Madiinat al-Khudus wa yichchaawaro fi l-kalaam da ma'a l-rusul wa ma'a l-kubaaraat.

3Wa khalaas, jamaa'at al-mu'miniin rassalooohum wa humman macho. Wa chaalo al-derib al-chagga Lubnaan wa daar al-Saamira. Wa fi ayyi bakaan al-dallo foogah,

ooro al-mu'miniin kikkeef al-naas al-ma Yahuud aamano wa taabo le Allah. Wa kulla l-akhwaan firho be l-khabar da.

⁴Wa wakit wislo fi Madiinat al-Khudus, kulla jamaa'at al-mu'miniin wa l-rusul wa l-kubaaraat laagoohum adiil. Wa l-akhwaan ooroohum be kulla cheyy al-Allah sawwaah beehum.

⁵Wa laakin mu'miniin waahidiin al-gaa'idiin yitaabu'u tariigat al-Fariiziiya gammo fi l-malamma wa gaalo: «Al-mu'miniin al-ma Yahuud dool, waajib yitahhuruuhum wa yaamuruuhum yitabbugu churuut Tawraat Muusa.»

Al-munaakhacha fi Madiinat al-Khudus

⁶Wa l-rusul wa l-kubaaraat lammo wiheedhum achaan yichchaawaro fi l-kalaam da.

⁷Wa wakit al-munaakhacha bigat tawiile, Butrus gamma kallam leehum wa gaal: «Ya l-akhwaan, intu ta'arfu min mudda tawiile Allah azalaani min usutku wa rassalaani le l-naas al-ma Yahuud achaan humman yasma'o al-bichaara min khachmi wa yi'aamunu beeha.

⁸Wa Allah al-ya'arif galib ayyi naadum, nazzal fooghum al-Ruuh al-Khudduus misil awwal nazzalah foogna. Wa be da, hu wassaf hu khibilaahum.

⁹Allah sawwa leehum humman wa leena aniina nafs al-cheyy. Wa be sabab iimaanhum, hu tahhar guluubhum.

¹⁰Wa be da, maala hassa' tikhaalufu Allah? Maalku tidooru tukhuttu fi l-talaamiiz dool tagala misil daami faayit gudrat juduudna wa gudritna aniina kula?

¹¹La, da ma yanfa'! Aniina ni'aamunu kadar nanjo be ni'mat Rabbina Isa misilhum humman.»

¹²Wa khalaas, kulla l-naas al-laammiin sakato wa bado yasma'o kalaam Barnaaba wa Buulus. Wa humman ooroohum be l-alaamaat wa l-ajaayib al-Allah sawwaahum be waasitathum fi ust al-naas al-ma Yahuud.

¹³Wa wakit kammalo kalaamhum, Yaakhuub gaal: «Ya l-akhwaan, asma'o kalaami.

¹⁴Sim'aan ooraaku be kikkeef Allah awwal wassaf kheerah le l-naas al-ma Yahuud wa bada ya'azil minhum achaan yabgo leyah cha'abah.

¹⁵Wa l-kalaam da yiwaafiq ma'a kalaam Allah al-maktuub fi kitaab al-anbiya al-buguul:

¹⁶<Ba'ad da, nigabbil wa nabni battaan beet Dawuud al-mukassar. Wa ni'addil daraadirah al-muhaddamiin wa nabnih min jadiid.

¹⁷Wa kulla l-naas yifattuchuuni, aywa, kulla l-umam al-naadeethum be usmi le yabgo hineeyi. Wa be da, al-umam al-naadeethum yabgo cha'abi. Wa da kalaam Allah wa hu yihaggig kalaamah

¹⁸al-ma'ruuf min zamaan.>

¹⁹«Wa achaan da, fi raayi ana, ma waajib nisawwu cheyy gaasi le l-naas al-ma Yahuud al-yutuubu le Allah.

²⁰Laakin khalli naktubu leehum jawaab wa nuguulu leehum waajib yikhallu minhum kulla cheyy nijis be sabab ibaadat al-asnaam wa ma waajib yazno wa ma yaakulu laham al-fatiis wa ma yaakulu damm.

²¹Achaan min zamaan, fi naas gaa'idiin yiballukhu kalaam Muusa fi kulla hille wa yagru al-Tawraat fi buyuut al-sala kulla yoom al-sabt.»

Al-jawaab le l-mu'miniin al-ma Yahuud

²²Wa khalaas al-rusul wa l-kubaaraat wa jamaa'at al-mu'miniin kulluhum astafago wa azalo rujaal itneen min al-akhwaan achaan yirassuluuhum fi Antaakiya ma'a Buulus wa Barnaaba. Wa azalo Yahuuza al-binaaduuh Baar Saaba wa azalo ma'aayah Siila. Humman rujaal al-kulla l-akhwaan bikarrumuuhum.

²³Wa ammanoohum al-jawaab. Wa l-jawaab buguul: Maktuub min akhwaanku al-rusul wa l-kubaaraat leeku intu al-akhwaan al-ma Yahuud al-gaa'idiin fi hillit Antaakiya wa fi Suuriya wa Kilikiiya. Al-salaam aleekum.

²⁴Simi'na naas waahidiin macho leeku minnina bala izinna wa sawwo muchkila ambeenaatku wa barjalooku be kalaamhum.

²⁵Wa achaan da, aniina lammeena kullina sawa wa astafagna wa azalna rujaal itneen wa rassalnaahum leeku ma'a akhwaanna al-nihibbuuhum Buulus wa Barnaaba.

²⁶Al-rujaal dool dasso nufuushum fi l-khutuura fi chaan Rabbina Isa al-Masiih.

²⁷Wa rassalna leeku Yahuuza wa Siila achaan yihajju leeku wa yuguulu nafs al-kalaam al-katabnaah leeku.

²⁸Wa l-Ruuh al-Khudduus wa aniina zaatna fakkarna ma waajib nukhuttu foogku tagala ziyaada min al-churuut al-waajbiin dool.

²⁹Ma taakulu laham al-gaddamooh dahiiye le l-asnaam wa ma taakulu damm wa la laham al-fatiis wa ma tazno. Kan tikhallu minku al-achya dool, da sawweetu cheyy adiil. Wa ma'aaku al-salaam.

³⁰Wa khalaas, rassalo al-rujaal dool wa humman macho wislo fi Antaakiya. Wa naado kulla l-mu'miniin achaan yilimmu. Wa gaddamo leehum al-jawaab.

³¹Wa l-mu'miniin garooh wa firho farha chadiide achaan al-kalaam da chajja'aahum.

³²Yahuuza wa Siila anbiya wa kallamo le l-akhwaan kalaam katiir achaan yichajju'uuhum wa yigawwuuhum fi iimaanhum.

³³Wa humman ga'ado ma'aahum mudda tawiile. Wa ba'ad da, al-akhwaan fi Antaakiya khalloohum yigabbulu be l-salaam le l-naas al-rassaloohum.

³⁴Wa laakin Siila dawwar yagood fi Antaakiya wa Yahuuza gabbal wiheedah.

³⁵Wa Buulus wa Barnaaba kula ga'ado fi Antaakiya. Humman gaa'idiin yiballukhu al-bichaara ma'a naas katiiriin aakhariin wa humman gaa'idiin yi'allumu le l-naas kalaam al-Rabb.

Buulus wa Barnaaba anfarago

³⁶Wa ba'adeen, Buulus kallam le Barnaaba wa gaal: «Khalli nigabbulu fi l-hillaal al-ballakhna fooghum bichaarat al-Rabb. Khalli nisallumu al-akhwaan wa nichii fu haalhum.»

³⁷Wa Barnaaba dawwar Yuuhanna al-binaaduuh Markhus kula yamchi ma'aahum.

³⁸Laakin Buulus ma dawwar Markhus yamchi ma'aahum achaan fi l-makhatar al-awwal hu khallaahum fi Bamfiiliya wa ma khadam ma'aahum.

³⁹Wa alkhaalafu ambeenaathum be kalaam chadiid lahaddi alfaarago ma khadamo sawa. Wa Barnaaba gamma ma'a Markhus. Wa hu rikib fi safiina wa macha fi Khubrus.

⁴⁰Wa Buulus azal Siila achaan yamchi ma'aayah. Wa l-akhwaan ammanooh le rahmat al-Rabb Isa wa khalaas Buulus macha.

⁴¹Wa Buulus raakh fi buldaan Suuriya wa Kilikiya wa gawwa iimaan hana jamaa'aat al-mu'miniin.

A'maal al-Rusul 16

Buulus naada Timuutaawus

¹Wa Buulus macha gidzaam le hillit Darba. Wa ba'adeen ja fi hillit Listara. Wa fi Listara, tilmiiz waahid gaa'id usmah Timuutaawus. Ammah Yahuudiiya mu'mine be l-Masiih wa abuu Yuunaani.

²Wa kulla l-akhwaan fi Listara wa Iguuniya yachhado kadar hu naadum adiil.

³Wa Buulus dawwar Timuutaawus yaji yakhdim ma'aayah. Kulla l-Yahuud fi l-bakan da irfo kadar abu Timuutaawus Yuunaani wa achaan da, Buulus gamma tahharah hasab aadaat al-Yahuud.

⁴Wa Buulus wa l-akhwaan al-ma'aayah gammo raakho min hille le hille wa ooro al-mu'miniin be kharaar hana l-rusul wa l-kubaraat al-fi Madiinat al-Khudus wa wassoohum achaan yitaabu'u kalaamhum.

⁵Wa be misil da, kulla jamaa'aat al-mu'miniin bigo gawiyiin fi l-iimaan wa kulla yoom adad naashum gaa'id yiziid.

Naadoohum fi balad Magiduuniya

⁶Wa l-Ruuh al-Khudduus ma antaahum izin yiballukhu al-bichaara fi balad Aasiya. Wa khataro fi Firigiiya wa Khalaatiya.

⁷Wa wakit lihgo huduud hana balad Misiiya, chaalo derib hana balad Bisinya wa laakin Ruuh Isa daharaahum ma yadkhulu foogha.

⁸Wa khalaas, chaalo derib hana hillit Turuwaas wa chaggo balad Misiiya.

⁹Wa fi l-leele di, Buulus ri'i wa fi l-ru'ya, chaaf raajil min naas Magiduuniya. Wa l-raajil gaa'id yinaadi Buulus wa yuguul: «Ta'aal hini fi Magiduuniya wa aawinna.»

¹⁰Wa ba'ad Buulus chaaf al-ru'ya di, aniina fihimna kadar Allah naadaana achaan niballukhu al-bichaara le l-naas al-fi balad Magiduuniya. Wa tawwaali, gammeena chilna al-derib.

¹¹Wa gammeena min Turuwaas wa gata'na al-bahar wa lihigna jaziirat Saamutraaki. Wa ambaakir, macheena giddaam wa nazalna fi hillit Niyaabulus.

¹²Wa min hinaak, macheena fi madiinat Filibbi. Wa hi hille al-banooha al-Roomaaniyiin fi l-mantaga al-awwalaaniye hana Magiduuniya. Wa ga'adna hinaak ayyaam.

¹³Wa yoom al-sabt, maragna barra min al-hille wa macheena jamb al-waadi achaan hasabna da bas al-bakaan al-yisallu foogah al-Yahuud. Wa ga'adna tihit wa kallamna le l-awiin al-lamman.

¹⁴Wa been al-awiin fi mara waahide taajriye hana gumaach khaali wa hi min hillit Siyaatiira. Hi ma min banaat al-Yahuud wa laakin gaa'ide ta'abud Allah ma'aahum wa usumha Liidiya. Wakit gaa'ide tasma' kalaam Buulus, al-Rabb fatah galibha achaan tukhutt baalha le kalaamah wa ti'aamin.

¹⁵Wa ba'ad khattasooaha ma'a kulla naas beetha, hi sa'alatna be chidde achaan nabgo diifaanha. Wa gaalat: «Kan sahiih intu hasabtuuni mu'mine be Rabbina, ta'aalu agoodu fi beeti.» Wa talabat minnina ziyaada lahaddi macheena ga'adna fi beetha.

Buulus wa Siila fi l-sijin

¹⁶Wa yoom waahid, aniina maachiin fi bakaan al-sala wa khaadim waahide jaat leena. Hi mara jannaaniye wa tichiif le l-naas. Wa siyaadha ligo min junuunha gurus katiir.

¹⁷Wa gammat titaabi' Buulus wa aniina al-raaykhiin ma'aayah wa gaa'ide tihajji be hiss aali wa tuguul: «Al-naas dool abiid Allah al-Aali wa jo achaan yiballukhu leeku kikkeef tanjo.»

¹⁸Wa yoom katiir hi gaa'ide titaabi'na lahaddi Buulus zi'il wa anlafat leeha wa kachcha le l-cheetaan al-gaa'id foogha wa gaal: «Be usum Isa al-Masiih, naamurak. Amrug minha.» Wa tawwaali, al-cheetaan marag minha.

- 19**Wa wakit siyaadha chaafu al-gurus al-yalگووھ minha angata', karaboohum le Buulus wa Siila wa karroohum fi ust al-hille fi bakaan al-malamma, gidzaam al-kubaaraat.
- 20**Wa gaddamoohum le l-hukkaam wa gaalo: «Al-rujaal dool Yahuud. Humman yisawwu machaakil fi hillitna.
- 21**Humman gaa'idiin yi'allumu al-naas aadaat mamnuu'a leena aniina al-Roomaaniyiin. Waajib leena naaboohum wa ma nitaabu'uuhum.»
- 22**Wa kulla naas al-hille zi'ilo wa kallamo didd Buulus wa Siila. Wa l-hukkaam charrato khulgaan Buulus wa Siila wa amaro al-askar achaan yudugguuhum be asa.
- 23**Wa daggoohum dagg chadiid wa dassoohum fi l-sijin. Wa amaro haras hana l-sijin achaan yahrishum adiil.
- 24**Wa fi chaan al-amur da, al-haras waddaahum fi l-bakaan al-daakhal fi lubb al-sijin wa gayyadaahum min rijleehum fi l-hatab al-tagiiil.
- 25**Wa fi ust al-leel, Buulus wa Siila gaa'idiin yisallu wa yamdaho wa yachkuru Allah wa l-masaajiin gaa'idiin yasma'oohum.
- 26**Wa tawwaali, al-ard anhazzat chadiid wa asaas al-sijin rajaf wa kulla l-biibaan anfataho wa kulla guyuud al-masaajiin anhallo.
- 27**Wa l-haras gamma min al-noom wa chaaf kulla l-biibaan faathiin wa fi fikrah, al-masaajiin jaro khalaas wa salla seefah achaan yaktul nafsah.
- 28**Wa laakin Buulus naadaah be hiss aali wa gaal leyah: «Ma tisawwi le nafsak cheyy fasil. Aniina kullina gaa'idiin.»
- 29**Wa l-haras naada achaan yijiibu leyah deyy wa dakhil ajala fi l-sijin. Wa gaa'id yarjif min al-khoof wa macha waga' gidzaam Buulus wa Siila.
- 30**Wa khalaas, maragaahum barra. Wa sa'alaahum wa gaal: «Ya saadaati, waajib nisawwi chunu achaan nanja?»
- 31**Wa raddo leyah wa gaalo: «Aamin be l-Rabb Isa wa tanja, inta wa naas beetak.»
- 32**Wa gammo ballakho kalaam al-Rabb le l-haras wa le kulla naas beetah.
- 33**Wa fi l-wakit da bas, fi ust al-leel hu waddaahum fi bakaan indah almi wa khassal leehum awaawiiirhum. Wa tawwaali, humman khattasoo ma'a kulla naas beetah.
- 34**Wa ba'ad da, al-haras wadda Buulus wa Siila fi beetah wa faddalaahum wa gaddam leehum akil. Wa hu wa kulla naas beetah firho bilheen achaan aamano be Allah.
- 35**Wa wakit al-wata asbahat, al-hukkaam rassalo askar waahidiin achaan yuguulu le l-haras yatlig Buulus wa Siila.

³⁶Wa l-haras oora Buulus be kalaamhum wa gaal: «Al-hukkaam rassalo kalaam achaan natligku wa khalaas, amurgu hassa' wa amchu be l-salaam.»

³⁷Laakin Buulus aba wa gaal: «Daggoona gidzaam al-naas bala charii'a wa dassoona fi l-sijin! Wa aniina indina jinsiiya roomaaniye. Wa hassa' yidooru yatulguuna be achiir? Abadan! Khalli humman zaathum yaju hini wa yatulguuna!»

³⁸Wa l-askar gabbalo le l-hukkaam wa ooroohum be l-kalaam al-Buulus gaalah leehum. Wa l-hukkaam khaafo wakit irfo induhum jinsiiya roomaaniye.

³⁹Wa jo saamahoom. Wa l-hukkaam maragoohum min al-sijin wa talabo minhum achaan yamurgu min al-hille.

⁴⁰Wa Buulus wa Siila marago min al-sijin wa macho beet Liidiya wa lammo ma'a l-akhwaan wa chajja'oohum. Wa ba'ad da, marago min al-hille.

A'maal al-Rusul 17

Fi madiinat Tasaluuniiki

¹Wa Buulus wa Siila faato gidzaam wa chaggo hillit Amfibuulis wa hillit Abuluuniya wa wislo fi madiinat Tasaluuniiki. Wa fi l-hille di, al-Yahuud induhum beet al-sala.

²Wa fi muddit talaata usbuu', Buulus gaa'id yadkhul fi beet al-sala kulla yoom al-sabt misil fi aadtah. Wa gaa'id yinaakhich ma'a l-Yahuud fi kalaam al-Kitaab.

³Wa gaa'id yiwaddihah wa yisabbith leehum kadar laabudda al-Masiih yat'ab wa yab'as min ust al-maytiin. Wa gaal leehum: «Isa al-niballikh leeku beyah da, hu bas al-Masiih al-intu gaa'idiin tarjoo.»

⁴Wa waahidiin min al-naas sim'o al-kalaam da adiil wa aamano beyah wa lammo ma'a Buulus wa Siila. Wa katiiriin min al-naas al-aamano humman min al-Yuunaaniyiin al-ya'abudu Allah ma'a l-Yahuud. Wa beenhum awiin katiiraat muhimmaat fi l-hille.

⁵Wa be da, al-Yahuud al-ma aamano, hasadoohum le Buulus wa Siila. Wa naado al-naas al-ma naaf'iin al-raaykhiin fi l-chawaari' wa lammoohum fi bakaan waahid. Wa gammo harrachoohum lahaddi barjaal kabiir bigi fi lubb al-hille. Wa hajamo beet Yaasuun achaan yidooru yamurgu Buulus wa Siila fi gidzaam al-naas.

⁶Wa wakit ma ligoohum, karabo Yaasuun wa waahidiin min al-akhwaan. Wa l-naas karroohum min al-beet wa waddoohum gidzaam hukkaam al-hille. Wa aato be hiss aali wa gaalo: «Al-naas dool gaa'idiin yisawwu machaakil fi ayyi bakaan wa hassa' jo hini fi hillitna kula!»

⁷Wa Yaasuun da dayyafaahum. Humman ma yitaabu'u wasiiyat sultaan al-Roomaaniyiin wa yiballukhu le l-naas be malik aakhar usmah Isa!»

⁸Wa wakit naas al-hille wa hukkaamhum sim'o al-kalaam da, barjalo bilheen.

⁹Wa l-hukkaam talabo min Yaasuun wa min al-akhwaan al-ma'aayah yikaffu gurus le damaanithum wa khalaas talagoohum.

Fi hillit Biriya

¹⁰Wa wakit bigi fi leel, al-akhwaan rassalo Buulus wa Siila fi hillit Biriya. Wa wakit wislo, macho fi beet al-sala hana l-Yahuud.

¹¹Wa l-Yahuud al-fi Biriya kariimiin min al-Yahuud al-gaa'idiin fi Tasaluuniiki. Humman sim'o kalaam Allah be farha wa gammo yagru fi l-Kitaab kulla yoom achaan ya'arfu kan ta'liim hana Buulus sahiih walla ma sahiih.

¹²Wa katiiriin minhum aamano be Isa. Wa been al-naas al-aamano fi Yuunaaniyiin kula. Wa beenhum fi awiin muhimmaat fi l-hille wa rujaal katiiriin.

¹³Wa l-Yahuud al-gaa'idiin fi Tasaluuniiki sim'o Buulus gaa'id yiballikh kalaam Allah fi Biriya. Wa macho wa bado yiharruchu naas al-hille achaan yaz'alo min Buulus.

¹⁴Wa tawwaali, al-akhwaan chaalo Buulus min al-hille wa waddooh le khachum al-bahar. Wa Siila wa Timuutaawus ga'ado fi l-hille.

¹⁵Wa l-akhwaan raafago Buulus lahaddi wislo fi madiinat Atiina wa khalaas gabbalo hillithum. Wa Buulus wakkalaahum achaan Siila wa Timuutaawus yaju leyah ajala.

Buulus fi madiinat Atiina

¹⁶Wa wakit Buulus gaa'id yarjaahum fi madiinat Atiina, hu chaaf asnaam fi ayyi bakaan. Wa da bigi leyah gaasi bilheen.

¹⁷Wa bada yadkhul fi beet al-sala wa yinaakhich ma'a l-Yahuud wa l-Yuunaaniyiin al-ya'abudu Allah. Wa kulla yoom, hu gaa'id yinaakhich fi l-suug ma'a ayyi naadum al-yalgaah hinaak.

¹⁸Wa ulama waahidiin hana l-falsafa min al-Abiguuriyiin wa min al-Riwaagiyiin gammo yinaakhuchu ma'a Buulus. Wa waahidiin gaalo: «Chunu kalaam hana l-hajjaay al-jaahil da? Ma'anaatah chunu?» Wa waahidiin gaalo: «Akuun yikallim be ilaahaat hana buldaan aakhariin.» Humman hajjo misil da achaan sim'o Buulus yibachchir be Isa wa bu'aasah.

¹⁹Wa waddo Buulus fi majlas al-hille. Wa sa'aloooh wa gaalo: «Ooriina be l-kalaam al-jadiid al-jibtah da.

²⁰Simi'na minnak kalaam ajiib wa nidooru nafhamooh adiil.»

²¹Wa kulla naas Atiina wa l-ajaanib al-saakniin ma'aahum yiriidu bilheen yinaakhuchu fi ayyi raay jadiid.

²²Wa Buulus gamma fi ust al-majlas wa gaal: «Ya naas Atiina. Ana na'arif kadar fi kulla cheyy intu naas al-tiriidu al-adyaan.

²³Wa wakit ana gaa'id nuruukh fi hillitku, chift madaabihku. Wa ligiit madbah waahid wa gareet al-kalaam al-maktuub foogah buguul: <Le l-ilaah al-ma ma'ruuf.> Wa khalaas, ana ni'ooriiku be Allah, al-ilaah al-ta'abuduuh wa ma ta'arfuuh.

²⁴Allah khalag al-dunya wa kulla cheyy al-gaa'id foogha. Hu Rabb al-samaawaat wa l-ard. Wa Allah ma saakin fi buyuut hana l-ibaada al-yabnuuhum al-naas.

²⁵Hu ma hawjaan khidmit al-naas achaan cheyy ma mugassir leyah. Hu bas al-yanti al-haya wa l-nafas le kulla l-naas wa hu bas al-yantiikum kulla cheyy.

²⁶«Wa min naadum waahid, hu khalag kulla l-gabaayil wa gassam leehum al-buldaan al-yaskunu fooghum fi kulla l-ard. Wa min al-awwal, hu haddad leehum muddit al-wakit al-gaa'idiin foogah wa haddad huduud diyaarhum.

²⁷Wa Allah sawwa misil da achaan al-naas yifattuchuuu wa akuun yalگوو. Laakin be l-akiid, hu ma ba'iid min ayyi waahid minnina

²⁸achaan beyah hu bas, ni'iichu wa nuruukhu wa nukuunu. Wa misil waahidiin min chu'araaku kula gaalo: <Aniina zurriiyah.>

²⁹Wa kan aniina zurriiyit Allah, ma waajib nifakkuru kadar Allah bichaabih dahab wa la fudda wa la hajar. Wa la bichaabih ayyi sanam al-naas sana'ooh be gudrithum walla be afkaarhum.

³⁰«Allah ma haasab al-naas fi zaman al-jahal wa laakin hassa' Allah yinaadi kulla l-naas fi ayyi bakaan achaan yutuubu min zunubhum.

³¹Wa Allah gata' leena yoom achaan yihaasib foogah kulla naas al-dunya be l-adaala. Wa Allah kallaf al-hisaab da le l-raajil al-hu azalah. Wa l-raajil da, Allah ba'asah min ust al-maytiin achaan kulla l-naas ya'arfu da bas al-raajil al-hu azalah.»

³²Wa wakit sim'o be l-bu'aas, waahidiin minhum achchammato le Buulus laakin waahidiin gaalo: «Nidooru inta tihajji leena battaan be l-kalaam da.»

³³Wa be da, Buulus marag min malammithum.

³⁴Wa waahidiin minhum macho ma'a Buulus wa aamano. Wa beenhum fi raajil waahid usmah Diyuuniis. Hu naadum min majlas madiinat Atiina. Wa fi mara waahide usumha Damaariis. Wa naas aakhariin kula aamano.

A'maal al-Rusul 18

Buulus fi madiinat Kuruntus

¹Wa ba'ad da, Buulus marag min madiinat Atiina wa macha fi madiinat Kuruntus.

²Wa hinaak ligi naadum Yahuudi usmah Akiila min balad Buntus. Wa hu dahaabah ja fi Kuruntus ma'a martah usumha Biriskiila. Jo min madiinat Rooma al-fi Itaaliya achaan al-sultaan Kuluudi anta amur wa gaal kulla l-Yahuud yamurgu min Rooma. Wa Buulus macha sallamaahum.

- ³Wa hu ga'ad fi beethum wa bada yakhdim ma'aahum achaan Buulus kula usta fi nafs al-khidme misilhum. Khidmithum yisawwu al-khiyam.
- ⁴Wa kulla yoom al-sabt, hu yamchi fi beet al-sala wa yinaakhich ma'a l-Yahuud wa l-Yuunaaniyiin achaan yijiibhum fi l-derib.
- ⁵Wa wakit Siila wa Timuutaawus jo min balad Magiduuniya, Buulus khalla khidimtah wa gamma yiballikh al-bichaara kulla yoom. Wa yihajji le l-Yahuud wa yachhad kadar Isa bas al-Masiih.
- ⁶Laakin al-Yahuud abo ma dawwaro chahaadtah wa bado yi'ayyuruuh. Wa Buulus hatta khalagah minhum wa gaal: «Intu mas'uuliin min al-yaji foogku. Ana bari minku. Min al-yoom niballikh al-bichaara le l-naas al-ma Yahuud.»
- ⁷Wa khalaas, Buulus khalla beet al-sala wa bada yi'allim fi beet hana naadum usmah Tiitus Yustus. Hu ya'abud Allah laakin hu ma Yahuudi. Wa beetah gaa'id jamb beet al-sala hana l-Yahuud.
- ⁸Wa mas'uul hana beet al-sala da, usmah Kiriisbus. Wa hu wa kulla naas beetah aamano be l-Rabb Isa. Wa naas katiiriin fi Kuruntus sim'o kalaam Buulus wa aamano be l-bichaara wa khattasoohum.
- ⁹Wa yoom waahid be l-leel, al-Rabb Isa ja le Buulus fi ru'ya wa gaal leyah: «Ma takhaaf. Kallim wa ma taskut.
- ¹⁰Ana gaa'id ma'aak. Wa ma fi naadum yagdar yisawwi leek cheyy fasil achaan indi naas katiiriin fi l-hille di.»
- ¹¹Wa Buulus ga'ad fi Kuruntus sana wa nuss wa gaa'id yi'allim kalaam Allah le l-naas.

Buulus giddaam al-haakim Khaaliyuun

- ¹²Wa wakit Khaaliyuun bigi haakim fi balad Akhaaya, al-Yahuud astafago ambeenaathum achaan yikhaalufu Buulus. Wa gammo waddo Buulus fi l-mahkama.
- ¹³Wa gaalo: «Al-raajil da gaa'id yiharrich al-naas achaan ya'abudu Allah be ibaada al-tikhaalif al-gaanuun.»
- ¹⁴Wa Buulus gamma achaan yihajji wa laakin Khaaliyuun hajja le l-Yahuud wa gaal: «Ya l-Yahuud, kan kalaamku fi l-naadum da tuhma hana jariime walla zulum, waajib nasbur wa nasma' kalaamku.
- ¹⁵Laakin tihajju fi tafsiir hana kalimaat wa asaame bas wa fi kalaam hana charii'itku. Wa waajib intu tihillu al-muchkila di ambeenaatku. Fi l-kalaam al-misil da, ana ma nidoor nagta' charii'a.»
- ¹⁶Wa khalaas taradaahum min al-mahkama.

¹⁷Wa kulla l-naas karabo Suustaan mas'uul beet al-sala wa gammo daggooh giddaam al-mahkama wa laakin Khaaliyuun gaa'id saakit, ma hajja cheyy.

Buulus macha yichiif madiinat Afasus

¹⁸Wa Buulus ga'ad fi Kuruntus mudda tawiile. Wa ba'ad da, hu sallam al-akhwaan ahaan yidoor yisaafir. Dawwar yamchi fi Suuriya be safiina. Wa Biriskiila wa Akiila kula macho ma'aayah. Wa fi hillit Kankhiriya gubbaal ma yarkab fi l-safiina, Buulus zayyan raasah ahaan sawwa nazir giddaam Allah.

¹⁹Wa wakit wislo fi madiinat Afasus, Buulus khalla Biriskiila wa Akiila. Wa macha dakhil fi beet al-sala hana l-Yahuud wa naakhach ma'aahum.

²⁰Wa l-Yahuud talabo minnah ahaan yagood ma'aahum chiyya. Wa laakin hu aba

²¹wa macha khallaahum wa gaal: «In cha Allah, nigabbil leeku yoom aakhar.» Wa marag min Afasus wa rikib fi safiina wa saafar.

²²Wa nazal fi khachum al-bahar hana Geesariya wa macha fi Madiinat al-Khudus wa sallam jamaa'at al-mu'miniin wa ba'ad da, macha fi hillit Antaakiya.

²³Wa ga'ad hinaak ayyaam. Wa ba'ad da, gamma faat fi buldaan Khalaatiya wa Firigiiya raayikh min hille le hille. Wa Buulus gaa'id yichajji' kulla l-talaamiiz ahaan yagoodu saabtiin fi l-iimaan.

Abuluus fi mudun Afasus wa Kuruntus

²⁴Wa fi l-wakit da, Yahuudi waahid usmah Abuluus ja fi madiinat Afasus. Hu min al-Iskandariya wa ya'arif yi'allim adiil wa hu aalim chadiid fi l-Kitaab.

²⁵Wa gubbaal ma yaji fi Afasus, Abuluus allamooh derib al-Rabb Isa. Wa gamma kallam be chidde wa gaa'id yi'allim al-naas be kalaam sahiih be l-achya al-bukhussu Isa. Wa laakin hu irif khattisiin Yahya bas.

²⁶Wa gamma yikallim fi beet al-sala bala khoof. Wa wakit Biriskiila wa Akiila sim'o kalaamah, waddooh fi beethum wa fassaro leyah derib Allah be ziyaada.

²⁷Wa Abuluus dawwar yisaafir fi balad Akhaaya wa l-akhwaan chajja'ooch wa katabo jawaab le l-talaamiiz al-gaa'idiin hinaak ahaan yakurbuuh adiil. Wa wakit hu wisil hinaak, hu gamma yi'allim al-naas. Wa be misil da, aawanaahum bilheen le l-naas al-aamano be l-Masiih be rahmat Allah.

²⁸Wa Abuluus gaa'id yikhaalif al-Yahuud giddaam naas al-hille be kalaam gawi. Wa fassar leehum min al-Kitaab wa akkad kadar Isa bas al-Masiih.

A'maal al-Rusul 19

Buulus fi madiinat Afasus

¹Wa wakit Abuluus gaa'id fi Kuruntus, Buulus kammal ruwaakhtah fi l-hillaal al-fi l-jibaal wa khalaas, wisil fi madiinat Afasus. Wa hinaak ligi talaamiiz waahidiin.

²Wa Buulus sa'alaahum wa gaal: «Al-Ruuh al-Khudduus nazal foogku wakit aamantu walla?» Wa gaalo: «La. Al-Ruuh al-Khudduus ma na'arfuuh wa ma simi'na beyah.»

³Wa Buulus sa'alaahum wa gaal: «Wakit khattasooku, khattisiinku da kikkeef?» Wa gaalo: «Khattasoonu ale hasab ta'liim Yahya.»

⁴Wa Buulus gaal: «Yahya khattas al-naas al-taabo min zunubhum. Wa gaal le l-naas kadar waajib yi'aamunu be l-naadam al-jaayi waraayah. Wa l-naadam da, hu Isa.»

⁵Wa wakit sim'o kalaam Buulus da, khattasoohum be usum al-Rabb Isa.

⁶Wa wakit Buulus khatta iideenah fooghum, al-Ruuh al-Khudduus nazal fooghum wa hajjo be lukhkaat jadiide wa atnabba'o.

⁷Wa adadhun 12 raajil.

⁸Wa Buulus dakhil fi beet al-sala wa bada yihajji le l-naas bala khoof. Wa muddit talaata chahar, hu yinaakhich ma'aahum fi mamlakat Allah ahaan yijiibhum fi l-derib.

⁹Wa laakin waahidiin minhum raashun gawi ma dawwaro yi'aamunu. Wa gammo yi'ayyuru derib Isa al-Masihi giddaam al-naas. Wa be da, Buulus gamma anfarag minhum ma'a talaamiizah wa bada yinaakhich ma'aahum kulla yoom fi madrasa hana naadam usmah Tiiraanuus.

¹⁰Wa Buulus gaa'id yiballikh al-bichaara di muddit santeen. Wa be misil da, kulla l-naas al-saakniin fi balad Aasiya, min al-Yahuud wa min al-Yuunaaniyiin, sim'o kalaam al-Rabb.

¹¹Wa Allah sawwa ajaayib kubaar be waasit Buulus,

¹²Iahaddi al-naas gaa'idiin yichiilu minnah misil al-git'e aw khalagah hana l-khidme al-limso jildah wa yukhuttuuh fi l-mardaaniin. Wa l-marad yikhalliikum wa l-chawaatiin kula yamurgu minhum.

Awlaad Sakaawa

¹³Fi l-balad di, fi Yahuud waahidiin raaykhiin hille le hille wa khidmithum yachfu al-muchootiniin. Wa waahidiin minhum yista'malo usum al-Rabb Isa le yaturdu beyah al-chawaatiin wa yuguulu: «Naamurak be usum Isa, al-Buulus gaa'id yibachchir beyah.»

¹⁴Wa min al-naas al-sawwo misil da, sab'a rujaal, awlaad Yahuudi waahid usmah Sakaawa wa kabiir rujaal al-diin.

¹⁵Wa l-cheetaan al-dawwaro yaturduuh radda leehum wa gaal: «Isa na'arfah wa usum Buulus na'arfah wa laakin intu yaatumman?»

16Wa l-muchootin hajamaahum wa hu chadiid minhum wa ajala annasar fooghum. Hu jarahaahum wa charrat khulgaanhum lahaddi jaro min al-beet aryaaniin.

17Wa kulla l-naas al-saakniin fi madiinat Afasus min al-Yahuud wa min al-Yuunaaniyiin sim'o al-khabar da wa khoof chadiid dakhil leehum wa karramo usum al-Rabb Isa ziyaada.

18Wa fi l-bakaan da, katiiriin min al-mu'miniin gammo a'tarafo be a'maalhum al-cheeniin al-sawwoohum be achiir.

19Wa naas katiiriin minhum al-awwal sawwo al-sahir, lamma kutubhum wa tachchoohum giddaam naas al-hille. Wa hasabo taman al-kutub dool wa bigi misil 50 000 hajar fudda.

20Wa be misil da, naas al-sim'o kalaam al-Rabb zaado wa gudrat kalaamah zaadat fi usuthum.

Al-barjaal fi Afasus

21Wa ba'ad da, Buulus chaal niye achaan yamchi fi Madiinat al-Khudus. Wa gubbaal ma yamchi hinaak, dawwar yamchi fi Magiduuniya wa Akhaaya wa gaal: «Namchi fi Madiinat al-Khudus wa ba'ad da, waajib namchi fi madiinat Rooma kula.»

22Wa Buulus azal naaseen min al-akhwaan al-gaa'idiin yakhdumu ma'aayah wa rassalaahum fi Magiduuniya achaan yamchu giddaamah. Wa humman Timuutaawus wa Rastus. Wa Buulus zaatah ga'ad battaan mudda gisayre fi balad Aasiya.

23Wa fi l-wakit da, barjaal kabiir gamma fi Afasus be sabab derib Isa al-Masihi.

24Fiyah sayyaakhi waahid usmah Dimitri. Khidimtah yasna' min al-fudda buyuut dugaag bichaabuhu beet al-ibaada hana l-ilaaha Artaamiis achaan yibii'hum. Hu wa l-naas al-yisawwu nafs al-sinaa'a ligo min al-tijaara di faayde katiire.

25Wa hu lamma kulla l-sinaa'iyiin wa khaddaamiinlum. Wa kallam leehum wa gaal: «Ya l-akhwaan, ta'arfu maalna jaayi min al-khidme di.

26Wa chiftu wa simi'tu kikkeef Buulus da khachcha naas katiiriin. Wa ma khachcha naas hana Afasus bas laakin gariib kulla l-naas al-gaa'idiin fi balad Aasiya. Buulus gaal leehum kadar al-ilaahaat al-naas sana'oohum ma ilaahaat be l-sahihi. Wa jaab naas katiiriin fi derbah.

27Wa l-kalaam da ma yitallif tijaaritna bas laakin yijiib eeb fi beet al-ibaada hana Artaamiis kula wa hi ilaahatna al-aziime! Akuun al-naas yuguulu beetha ma yanfa'. Wa akuun usum Artaamiis al-aziim yiwaddir! Wa di bas al-ilaaha al-kulla naas Aasiya wa kulla naas al-dunya ya'abuduha.»

28Wa wakit sim'o al-kalaam da, zi'ilo za'al chadiid. Wa gammo aato wa gaalo: «Artaamiis hana naas Afasus, hi ilaaha aziime.»

29Wa bigi barjaal fi kulla l-hille. Wa naas katiiriin bilheen lammo wa karabo Khaayus wa Aristaarkus rufgaan Buulus al-itneen. Humman min Magiduuniya wa macho ma'aayah fi safarah. Wa l-naas jaro beehum fi l-naga'a al-kabiire.

30Wa Buulus dawwar yadhul yihajji le l-naas al-lammo wa laakin al-talaamiiz daharoorh.

31Wa waahidiin min kubaaraat balad Aasiya rufgaan Buulus rassalo leyah wa talabo minnah ma yadhul fi l-naga'a.

32Wa kalaam al-naas al-fi l-naga'a bigi mukhalbat. Waahidiin minhum gaalo cheyy waahid wa naas aakhariin gaalo cheyy aakhar lahaddi katiiriin minhum ma fihmo fi chaan chunu humman lammo.

33Al-Yahuud lazzo naadum waahid usmah Iskandar giddaam al-naas. Wa naas waahidiin dawwaro hu yikallim le l-naas. Hu sawwa ichaara be iidah achaan al-naas yaskutu wa dawwar yidaafi' le akhwaanah.

34Laakin wakit al-naas al-laammiin irfo hu Yahuudi, gammo aato kulluhum be hiss waahid wa gaalo: «Artaamiis hana naas Afasus, hi ilaaha aziime.» Wa gaa'idiin yi'iitu be l-kalaam da wa ma sakato lahaddi muddit saa'teen.

35Wa fi l-akhiir, kaatib hana majlas al-hille gidir sakkat al-naas wa kallam leehum. Wa hu gaal: «Ya naas Afasus, ma fi naadum al-yagdar yankur madiinat Afasus hi bas haafde beet al-ibaada hana Artaamiis. Wa hi al-ilaaha al-aziime wa sanamha al-waga' min al-sama.

36Wa kan sahiih naadum waahid ma yankur al-kalaam da, khalaas agoodu saakit bas! Angar'u ma tisawwu cheyy fasil misil ma induku agul.

37Intu jibtu al-rujaal dool hini wa humman ma sirgo cheyy min beet al-ibaada wa ma ayyaro ilaahatna.

38«Wa kan Dimitri wa akhwaanah induhum chakwa, indina bakaan hana l-charii'a wa indina hukkaam. Khalli yigaddumu chakwithum le l-hukkaam.

39Wa kan induku muchkila aakhara, nihilluuha fi l-malamma al-rasmiiye.

40Wa laakin al-yoom aniina gaa'idiin nijibu muchkila fi raasna. Wakit al-Roomaaniyiin yasma'o be l-barjaal al-bigi al-yoom da, akuun yahkumu foogna. Yuguulu sawweena barjaal fi hillitna. Ma indina sabab fi chaan al-muzaahara di tukuun.»

41Wa ba'ad gaal al-kalaam da, gaal le l-naas khalli yichittu.

A'maal al-Rusul 20

Safar Buulus

¹Wa wakit al-barjaal kammal marra waahid, Buulus naada al-talaamiiz achaan yilimmu wa hajja leehum. Hu chajja'aahum wa sallamaahum wa faat le balad Magiduuniya.

²Wa hinaak wakit chagga al-balad di, hu allam naas katiiriin wa chajja'aahum katiir. Wa ba'ad da, macha al-Yuunaan.

³Wa ga'ad hinaak muddit talaata chahar. Wa dawwar yisaafir fi balad Suuriya. Wa wakit dawwar yarkab fi l-safiina, hu simi' al-Yahuud al'aamaro foogah achaan yaktuluuh fi safarah. Wa be da, khalla rakuub al-safiina achaan yigabbil fi Aasiya be derib hana Magiduuniya.

⁴Wa akhwaan waahidiin saafaro ma'aayah wa humman Suubaatar wileed Birrus min hillit Biriya wa Aristaarkus wa Sukuundus min hillit Tasaluuniiki wa Khaayus min hillit Darba wa Timuutaawus. Wa Tichiikus wa Turuufiimus min balad Aasiya.

⁵Wa kulla l-naas dool faato achaan yarjoona fi hillit Turuwaas.

⁶Wa ba'ad usbuu' hana iid al-Khubza bala Tawwaara, aniina rikibna fi l-safiina wa saafarna min madiinat Filibbi. Wa ba'ad khamisa yoom, wisilna fi Turuwaas wa lammeena ma'aahum. Wa ga'adna hinaak sab'a yoom.

Al-ajab fi hillit Turuwaas

⁷Wa yoom al-ahad, wakit lammeena ma'a l-mu'miniin achaan naksuru sawa al-khubza hana acha al-Rabb, Buulus gamma fassar leena lahaddi ust al-leel achaan dawwar yisaafir be fajur.

⁸Wa l-beet al-lammeena foogah gasir wa aniina gaa'idiin foogah foog. Wa fawaaniis katiiriin muwalli' iin.

⁹Wa sabi waahid gaa'id ambeenaatna usmah Aftiikhuus wa hu ga'ad tihit fi khachum al-chubbaak. Wa wakit Buulus gaa'id yikallim mudda tawiile, al-sabi da naam marra waahid wa waga' min al-gasir al-taalit. Wa wakit rafa'ooh, ligooh mayyit.

¹⁰Wa Buulus nazal min al-beet ajala wa dangar foogah wa hadanah. Wa gaal leehum: «Khalaas ma takhaafo! Ruuhah gabbalat.»

¹¹Wa Buulus gabbal foog fi l-gasir wa kassar al-khubza wa akal ma'aahum. Wa ba'ad da, gamma yikallim battaan lahaddi l-fajur. Wa fajur gamma saafar.

¹²Wa l-sabi da jaabooh fi beetah hayy wa guluubhum raagdiin marra waahid.

Kalaam Buulus le l-kubaaraat

¹³Gubbaal Buulus ma yamchi be derib hana hillit Assuus, hu ooraana achaan namchu be l-bahar wa niwassulu giddeamah fi Assuus wa narjooh lahaddi yaji leena. Wa khalaas, aniina rikibna fi l-safiina wa macheena.

14Wa wakit Buulus ja leena fi Assuus, rakkabnaah ma'aana fi l-safiina wa macheena le hillit Mitiliini.

15Wa minha macheena giddaam wa ambaakir jiina gariib le jaziirat Khiyuus. Wa l-yoom al-taalit, jiina gariib le jaziirat Saamuus. Wa l-yoom al-raabi', futna giddaam le madiinat Afasus wa wagafna fi hillit Miliitus.

16Wa ma wagafna fi Afasus ahaan Buulus ma dawwar yi'akhhir fi balad Aasiya. Hu dawwar yamchi ajala. Wa kan mumkin, yalhag Madiinat al-Khudus gubbaal iid al-Khamsiin.

17Wa min Miliitus, Buulus rassal fi Afasus le kubaaraat jamaa'at al-mu'miniin ahaan yaju leyah.

18Wa wakit al-kubaaraat jo, Buulus kallam leehum wa gaal: «Intu ta'arfu haalti kikkeef kulla l-mudda al-ga'adtaha ma'aaku fi balad Aasiya min awwal yoom jiiit.

19Kulla yoom, ana khadamt le Rabbina misil miskiin wa dumuu'i daffago katiir fi chaanku. Wa intu ta'arfu kikkeef al-Yahuud al'aamaro foogi wa l-ta'ab da bigi leyi gaasi.

20Wa ta'arfu wakit ana gaa'id ni'allimku, ana ma labbadt leeku ayyi kalaam hana faayditku wa ballakht leeku nafs al-bichaara kan barra giddaam naas al-hille walla daakhal fi buyuutku.

21Wa nihazzir al-Yahuud wa l-Yuunaaniyiin be nafs al-kalaam wa nuguul kadar waajib kulluhum yutuubu le Allah wa yi'aamunu be Rabbina Isa.

22«Wa l-yoom bas, ana musaafir wa maachi le Madiinat al-Khudus. Ruuh Allah yusuugni wa ma na'arif al-cheyy al-yabga foogi hinaak

23illa fi ayyi hille al-namchi foogha, al-Ruuh al-Khudduus yihazzirni kadar hinaak yidissuuni fi l-sijin wa yita''ubuuni katiir.

24Hayaati ma muhimme leyi. Laakin al-muhimm leyi nikammil khidmit Rabbina Isa al-hu antaaha leyi. Waajib nachhad le l-naas wa ni'ooriihum be l-bichaara hana ni'mat Allah.

25«Khalaas, ana jiiit ga'adt ma'aaku wa ballakht leeku al-bichaara hana mamlakat Allah. Wa hassa' na'arif min ba'ad al-yoom naadum waahid minku ma bichiifni battaan.

26Asma'o adiil. Ana nachhad kadar intu mas'uuliin min al-cheyy al-yaji foogku. Ana bari minku!

27Ana ballakht leeku hadaf Allah kulla ke wa ma labbadt minku cheyy waahid.

28«Fakkuru fi nufuusku wa fi kulla jamaa'at al-mu'miniin hana Allah ahaan al-Ruuh al-Khudduus khattaaku fooghum ru'yaan. Aywa, asraho be jamaa'at al-mu'miniin al-Allah charaahum be damm Ibnah.

29 Wa ana na'arif kadar ba'ad ana macheet khalaas, naas fasliin yadkhulu fi usutku misil al-maraaf'iin yindasso fi ust al-khanam wa yaakuluuhum.

30 Wa naas waahidiin minku kula yugummu yi'allumu kalaam ma sahiih achaan yidooru yalگو minku talaamiiz yitaabu'uuhum.

31 Wa achaan da, khuttu baalku. Ma tanso kikkeef ana gaa'id niwassi ayyi waahid minku leel wa nahaar muddit talaata sana wa ma tanso dumuu'i fi chaanku.

32 «Wa hassa' ni'amminku le Allah wa le kalaam ni'matah al-kallamtuku beeha. Achaan al-kalaam da yagdar yigawwi iimaanku. Wa be l-kalaam da, talgo al-warasa al-Allah yantiiha le kulla l-naas al-khaassiin leyah.

33 Abadan ana ma dawwart nichiiil cheyy min ayyi waahid minku wa la fudda wa la dahab wa la khalag.

34 Intu zaatku ta'arfu kadar ana khadamt be duraa'i le ni'iich wa le ni'ayyich al-naas al-ma'aayi.

35 Wa ana daayman wassaftuku be l-cheyy al-sawweetah fi usutku kadar waajib nakhdumu achaan ni'aawunu al-ta'baaniin. Wa ma waajib nanso kalaam Rabbina Isa wakit gaal: «Farha hana l-banti akbar min farha hana l-bichiil.»»

36 Wa wakit Buulus kallam al-kalaam da, hu barak wa salla ma'aahum.

37 Wa kulluhum bako wa hadano Buulus wa habbooh.

38 Wa humman haznaaniin bilheen achaan hu gaal leehum battaan ma yichiifuuh. Wa khalaas addooh le l-safiina.

A'maal al-Rusul 21

Min Aasiya le Suuriya

1 Wa anfaragna minhum wa rikibna fi l-safiina. Wa chaggeena al-bahar adiil lahaddi jiina fi jaziirat Kuus. Wa ambaakir jiina fi jaziirat Ruudus wa min Ruudus macheena le hillit Baatara.

2 Wa fi Baatara ligiina safiina waahide tidoor tamchi le balad Lubnaan. Wa rikibna foogha wa macheena.

3 Wa wakit maachiin, chifna jaziirat Khubrus be l-isra wa macheena giddaam. Wa wajjahna ale balad Suuriya wa wisilna fi madiinat Suur. Wa wagafna hinaak achaan da bas al-bakaan al-waajib yidallu foogah chuhnati al-safiina.

4 Wa fattachna talaamiiz al-Masihi al-saakniin fi Suur wa ga'adna ma'aahum sab'a yoom. Wa be gudrat al-Ruuh al-Khudduus, humman hazzaro Buulus kadar ma yamchi fi Madiinat al-Khudus.

5 Wa laakin, al-wakit al-waajib nagoodu fi l-bakaan da kammal. Wa maragna achaan nigabbulu fi l-safiina wa nikammulu safarna. Wa kulla l-mu'miniin ma'a awiinum

wa iyaalhum addoona barra min al-hille. Wa kullina barakna fi ramla hana khachum al-bahar wa salleena.

⁶Wa khalaas anfaragna. Aniina rikibna fi l-safiina wa humman gabbalo fi buyuuthum.

⁷Wa macheena giddaam min Suur le hillit Butulaamaayis. Wa dakhalna fi l-hille wa sallamna al-akhwaan al-gaa'idiin foogha wa ga'adna ma'aahum yoom waahid.

Fi beet Filibbus

⁸Wa ambaakir, macheena fi hillit Geesariya wa dalleena fi beet Filibbus al-mubachchir. Hu waahid min al-rujaal al-sab'a al-aawano al-rusul.

⁹Wa hu indah arba'a banaat al-ma akhadoohin wa hinna hajjan wa atnabba'an.

¹⁰Wa fi wakit al-ayyaam al-aniina gaa'idiin ma'aahum, nabi waahid ja min daar al-Yahuudiiya, usmah Akhaabuus.

¹¹Wa hu chaal hizaam hana Buulus wa rabat beyah iideenah wa rijileenah wa gaal: «Al-Ruuh al-Khudduus yuguul: «Misil da, al-Yahuud fi Madiinat al-Khudus yarbutu siid al-hizaam da wa yisallumuuh le l-naas al-ma mu'miniin.»»

¹²Wa wakit simi'na al-kalaam da, aniina wa kulla l-naas al-min al-hille al-laammiin ma'aana, gammeena chahadna Buulus achaan ma yamchi le Madiinat al-Khudus.

¹³Wa laakin hu radda leena wa gaal: «Maalku tabku misil da? Tidooru tiwajju'u galbi walla? Ana maachi le Madiinat al-Khudus. Ana ma jaahiz le yarbutuuni bas laakin fi chaan usum Rabbina Isa ana jaahiz le l-moot.»

¹⁴Wa wakit Buulus aba ma dawwar yasma' kalaamna, aniina sakatna khalaas wa gulna: «Khalli yabga misil Rabbina yidoorah.»

¹⁵Wa ga'adna ayyaam wa ba'ad da, rabatna khumaamna achaan nisaafuru. Wa chilna derib Madiinat al-Khudus wa macheena.

¹⁶Wa waahidiin min al-talaamiiz min Geesariya macho ma'aana wa waddoona lahaddi beet Manaasuun min Khubrus. Hu tilmiiz min zamaan. Wa ga'adna fi beetah.

Buulus wisil fi Madiinat al-Khudus

¹⁷Wa wakit wisilna fi Madiinat al-Khudus, al-akhwaan farhaaniin be jayyitna.

¹⁸Wa ambaakir, Buulus macha le Yaakhuub fi beetah achaan yisallimah wa aniina macheena ma'aayah. Wa hinaak ligiina kulla l-kubaaraat laammiin.

¹⁹Wa Buulus sallamaahum wa waddah kulla l-cheyy al-Allah sawwaah be waasitat khidimtah fi ust al-naas al-ma Yahuud.

20 Wa wakít sim'ó kalaamah, majjado Allah. Wa laakin gaalo leyah: «Chiif, ya akhuuna. Hini aalaaf min al-naas al-aamano be Rabbina Isa humman Yahuud wa kulluhum yitaabu'u Tawraat Muusa be galib waahid.

21 Wa humman sim'ó kalaam min al-naas al-yuguulu inta gaa'id ti'allim al-Yahuud al-gaa'idiin fi buldaan aakhariin wa tuguul leehum waajib yikhallu minhum kalaam Muusa. Wa tuguul leehum ma waajib yitahhuru awlaadhuma wa ma waajib yitaabu'u aadaat juduudhum.

22 Wa akiid yasma'ó khabar jaytak. Wa be da, aniina nisawwu chunu?

23 «Hassa' da, sawwi al-cheyy al-niwassuuk beyah. Aniina indina ma'aana arba'a rujaal al-sawwo nazir le Allah.

24 Waddiihum fi beet Allah wa tahhir jildak ma'aahum wa kaffi leehum gurus hana l-tihaara wa khalaas yizayyunu ruuseehum. Wa be misil da, kulla l-naas ya'arfu kadar al-kalaam al-gaalooch foogak ma sahiih wa inta kula titaabi' churuut al-Tawraat.

25 Wa laakin le l-mu'miniin al-ma Yahuud, katabna leehum jawaab khalaas wa ooreenaahum waajib yikhallu akil al-laham al-gaddamooh dahiiye le l-asnaam wa l-damm wa laham al-fatiis wa l-zina.»

26 Wa ambaakir, Buulus macha ma'a l-rujaal al-arba'a wa tahhar nafsah ma'aahum. Wa ba'ad da, dakhil fi beet Allah wa haddad al-wakit al-yikammulu foogah usbuu' al-tihaara wa l-wakit al-yigaddumu foogah al-dahiiye le Allah, al-waajib ayyi waahid yigaddimha.

Buulus karabooh

27 Wa wakít al-ayyaam al-sab'a gariib yikammulu, Yahuud waahidiin min balad Aasiya chaafó Buulus fi beet Allah wa harracho foogah kulla l-naas wa karabooh.

28 Wa naado be hiss aali wa gaalo: «Ya Bani Israa'iil, ta'aalu aawunuuna! Da bas al-raajil al-gaa'id yi'allim al-naas fi kulla bakaan be kalaam didd al-Yahuud wa didd al-Tawraat wa didd al-beet da. Wa hassa', hu dakhil fi beet Allah be naas ma Yahuud! Wa najjas al-beet al-mukhaddas!»

29 Wa gaalo al-kalaam da achaan awwal chaafó Turuufiimus min Afasus raayikh ma'a Buulus fi l-madiina wa fi fikirhum, Buulus jaabah fi beet Allah daakhal.

30 Wa kulla naas al-madiina barjalo bilheen wa jaro min ayyi jiihe. Wa karabooh le Buulus wa karrooh barra min beet Allah wa tawwaali saddo al-biibaan.

31 Wa wakít gaa'idiin yudugguuh le yaktuluuh, naadum macha le khaayid al-askar al-Roomaaniyiin wa ooraah bigi barjaal fi kulla l-madiina.

32 Wa tawwaali, al-khaayid naada askar katiiriin ma'a kubaaraathum wa jara le bakaan al-naas. Wakít al-Yahuud chaafó al-khaayid wa l-askar jaayiin, khalaas khallo Buulus wa battaan ma daggooh.

33 Wa l-khaayid garrab le Buulus wa karabah wa amaraahum le l-askar achaan yarbutuuh be janaaziir itneen. Wa bada yas'al al-naas wa gaal: «Yaatu al-naadum da? Hu sawwa chunu?»

34 Wa gammo aato. Naas waahidiin gaalo cheyy waahid wa naas waahidiin gaalo cheyy aakhar. Wa fi kulla l-haraka di, al-khaayid ma gidir yafham sabab al-kalaam wa khalaas amar askarah achaan yiwaddu Buulus fi bakaan hana l-askar.

35 Wa bakaan al-askar hu gasir wa baabah gaa'id foog. Wa l-askar waddo Buulus lahaddi l-ataba wa laakin al-naas za'laaniin bilheen wa l-askar ma gidro yatla'o beyah fi l-gasir illa rafa'oo foog min ruuse al-naas,

36 achaan al-naas gaa'idiin yitaabu'uuhum wa yi'itu wa yuguulu: «Aktuluuh!»

Buulus hajja le naas al-madiina

37 Wa gubbaal al-askar ma yindasso beyah fi l-gasir, Buulus hajja le l-khaayid be kalaam yuunaani wa gaal: «Saamihni, nihajji leek chiyya.» Wa l-khaayid gaal: «Inta ta'arif kalaam yuunaani?»

38 Inta ma al-Masri al-bigi sawri yoom al-faat da wa marag fi l-kadaade ma'a 4 000 mujrimiin walla?»

39 Wa Buulus gaal leyah: «Ana Yahuudi min Tarsuus fi balad Kilikiiya. Ana muwaatin hana hille ma'ruufa wa natlub minnak izin achaan nihajji le l-naas.»

40 Al-khaayid antaah izin. Wa Buulus wagaf fi raas al-ataba wa sawwa leehum ichaara be iidah achaan yaskutu. Wa kulla l-naas sakato. Wa Buulus gamma hajja leehum be kalaam ibraani.

A'maal al-Rusul 22

1 Wa gaal: «Ya akhwaani, ya abbahaati, asma'o kalaami. Khalli nidaafi' le nafsi.»

2 Wa wakit al-naas sim'o hu yihajji leehum be kalaam ibraani, sakato marra waahid. Wa Buulus gaal:

3 «Ana Yahuudi wildooni fi hillit Tarsuus fi balad Kilikiiya wa laakin rabbooni hini fi Madiinat al-Khudus. Wa bigiit tilmiiz hana sayyidna Gamaliyiil wa hu allamaani kikkeef nitaabi' churuut al-Tawraat hana juduudna adiil wa nitaabi' kalaam Allah be chidde misilku intu kulluku al-gaa'idiin hini al-yoom.

4 Wa ana azzabt naas al-yitaabu'u derib Isa al-Masiih wa dawwart naktulhum wa rabat rujaal wa awiin wa dassethum fi l-sijin.

5 Wa kalaami da sahih wa kan ma tisadduguuni, as'alo kabiir rujaal al-diin wa majlas al-kubaaraat. Humman zaathum antooni jawaabaat le akhwaanhum fi madiinat Dimachkh. Wa ana macheet achaan nakrub naas hana Isa al-gaa'idiin hinaak wa dawwart narbutum wa nigabbil beehum fi Madiinat al-Khudus achaan yi'aakhubuum hini.

- 6«Wa khalaas, macheet wa wakit al-saa'a bigat gariib al-duhur, garrabt le Dimachkh. Faj'atan, nuur chadiid daawa foogi min al-sama.
- 7Wa ana waga't fi l-turaab wa simi't hiss hana naadum gaa'id yihajji leyi wa yuguul: <Ya Chaawuul, ya Chaawuul, maalak tita''ibni?>
- 8Wa ana raddeet leyah wa gult: <Ya l-sayyid, inta yaatu?> Wa hu gaal: <Ana Isa al-min al-Naasira al-inta gaa'id tita''ibah.>
- 9Wa l-naas al-musaafiriin ma'aayi chaafu al-nuur wa laakin ma sim'o hiss hana l-naadum al-yihajji leyi.
- 10Wa ana sa'altah wa gult: <Ya l-Rabb, tidoor nisawwi chunu?> Wa l-Rabb gaal: <Gumm wa amchi fi Dimachkh wa talga naadum waahid al-yi'ooriik kulla cheyy al-waajib tisawwi.>
- 11«Wa ba'ad chift al-nuur al-chadiid da, ma nagdar nichiiif wa l-naas al-ma'aayi karabooni min iidi lahaddi jaabooni fi Dimachkh.
- 12Wa naadum waahid gaa'id fi Dimachkh usmah Hanaaniya. Hu gaa'id yitaabi' al-Tawraat adiil wa kulla l-Yahuud fi Dimachkh yachhado leyah kadar hu naadum takhi.
- 13Wa hu ja leyi wa wagaf jambi wa gaal: <Ya akhuuna Chaawuul, chiif!> Wa tawwaali ke uyuuni anfataho wa chiftah.
- 14«Wa hu gaal: <Allah Rabb juduudna azalak achaan ta'arif muraadtah wa achaan tichiif Isa, abdah al-saalih wa tasma' hissah.
- 15Achaan inta tabga leyah chaahid wa tihajji fi chaanah le kulla l-naas wa ti'ooriikum be kulla cheyy al-chiftah wa l-simi'tah.
- 16Wa hassa' tarja chunu battaan? Gumm ad'i be usum al-Rabb wa nikhattusuuk wa Allah yakhfir leek zunuubak.>
- 17«Wa ba'ad da, gabbalt fi Madiinat al-Khudus. Yoom waahid ana gaa'id nisalli fi beet Allah wa cheyy misil al-noom sawwaani.
- 18Wa chift Isa fi ru'ya wa hu hajja leyi wa gaal: <Gumm ajala. Amrug min Madiinat al-Khudus. Al-naas hini yaabo ma yasma'o chahaadtak leyi.>
- 19Wa gult: <Ya Rabbi, humman ya'arfu ana gammeet macheet fi kulla buyuut al-sala wa karabt fi l-sijin al-naas al-mu'miniin beek wa jaladtuhum.
- 20Wa wakit al-naas gaa'idiin yaktulu Istifaan al-chahad leek, ana gaa'id ma'aahum radyaan be katlah wa ana gaa'id nahris khulgaan al-naas al-gaa'idiin yaktuluuh.>
- 21Wa laakin hu gaal leyi: <Amchi. Ana nirassilak ba'iid min hini. Nirassilak le l-naas al-ma Yahuud.>>>

²²Wa l-naas gaa'idiin yasma'o kalaamah. Laakin wakit hu hajja be l-naas al-ma Yahuud, khalaas gammo aato foogah wa gaalo: «Aktuluuh le l-naadum da! Ma tikhalluuh yi'iich!»

²³Wa gammo aato wa rafa'o khulgaanhum foog wa hazzoohum wa chaalo turaab wa chattatooh foog fi l-hawa.

²⁴Wa l-khaayid amaraahum le askarah achaan yijiibu Buulus daakhal fi l-gasir al-askari wa yajluduuh lahaddi yi'ooriihum maala al-naas yi'iitu foogah.

²⁵Wa wakit gaa'idiin yarbutu Buulus achaan yajluduuh, askari waahid mas'uul fi 100 askari waagif jambah wa Buulus hajja leyah wa gaal: «Fi l-gaanuun, yujuuz leeku tajludu al-naadum al-indah jinsiiya roomaaniye gubbaal ma tichaaru'uuh walla?»

²⁶Wakit al-mas'uul simi' al-kalaam da, hu macha hajja le l-khaayid wa gaal: «Inta dawwart tisawwi chunu? Al-naadum da indah jinsiiya roomaaniye.»

²⁷Wa l-khaayid ja le Buulus wa sa'alah wa gaal: «Sahiih inta Roomaani walla?» Wa Buulus gaal leyah: «Aywa.»

²⁸Wa l-khaayid gaal: «Ana kaffeet gurus katiir hatta ligiit al-jinsiiya al-roomaaniye.» Wa Buulus gaal: «Ana mawluud Roomaani.»

²⁹Wa tawwaali ke, kulla l-asaakir al-dawwaro yajburu Buulus yihajji leehum, humman kasso minnah. Wa khalaas al-khoof karabah le l-khaayid achaan hu rabat naadum Roomaani be janaaziir.

³⁰Wa ambaakir, al-khaayid dawwar yi'akkid min al-cheyy al-Yahuud tahamo beyah Buulus. Wa hallah min al-janaaziir wa naada kubaaraat rujaal al-diin wa kulla naas hana majlas al-Yahuud achaan yilimmu. Wa wadda leehum Buulus wa waggafah giddaamhum.

A'maal al-Rusul 23

Buulus giddaam al-majlas

¹Wa Buulus gaa'id yichiif naas al-majlas adiil fi uyuunhum wa gaal: «Ya l-akhwaan, kulla hayaati ana ichtaha be niiye mukhlisa giddaam Allah.»

²Wa Hanaaniya kabiir rujaal al-diin amar al-naas al-waagfiin jamb Buulus achaan waahid minhum yuduggah fi khachmah.

³Wa Buulus gaal leyah: «Allah yuduggak inta! Inta misil durdur al-tiine al-talasooh be buhya beeda! Kikkeef tagta' leyi charii'a wa taamur naadum achaan yuduggini? Amrak da mukhaalif le l-charii'a?»

⁴Wa l-naas al-gaa'idiin jambah gaalo: «Haay! Ti'ayyir al-naadum al-Allah khattaah kabiir rujaal al-diin?»

⁵Wa Buulus radda leehum wa gaal: «Ya l-akhwaan, ana ma irift kadar hu kabiir rujaal al-diin. Achaan maktuub fi l-Kitaab: <Ma tuguul kalaam fasil fi kabiir cha'abak.>»

⁶Wa wakit Buulus gaa'id yichiif naas al-majlas, hu irif waahidiin minhum Sadduukhiyiin wa waahidiin minhum Fariiziyyiin. Wa hajja be hiss aali wa gaal: «Ya l-akhwaan, ana Fariizi wileed hana Fariiziyyiin! Yidooru yichaaruu'uni achaan ana mu'min be l-cheyy al-narjoooh be acham. Ana mu'min be l-bu'aas.»

⁷Wa wakit Buulus gaal al-kalaam da, naas al-majlas bado yilkhaalato ambeenaathum. Al-Fariiziyyiin wa l-Sadduukhiyiin ankhalafu.

⁸Al-Sadduukhiyiin ma mu'miniin be l-bu'aas wa la be l-malaa'ika wa la be l-junuun wa laakin al-Fariiziyyiin mu'miniin beehum kulluhum.

⁹Wa l-khilaaf bigi chadiid. Wa ulama waahidiin min al-Fariiziyyiin gammo aarado be chidde wa gaalo: «Aniina ma naj'alo al-naadum da khaati. Akuun ruuh waahid walla malak waahid kallam leyah.»

¹⁰Wa l-kalaam da jaab barjaal lahaddi l-khaayid al-Roomaani khaaf min al-naas yigattu'u Buulus lahamaay lahamaay. Wa fi l-akhiir, hu rassal askarah achaan yanzulu yakhtufuuh min usuthum wa yigabbulu beyah fi l-gasir.

¹¹Wa be l-leel, al-Rabb Isa baan le Buulus wa hajja leyah wa gaal: «Chidd heelak! Inta chahadt leyi fi Madiinat al-Khudus wa waajib tachhad leyi fi madiinat Rooma kula.»

Al-mu'aamara didd Buulus

¹²Wa wakit al-wata asbahat, Yahuud waahidiin al'aamaro fi Buulus wa halafu ma yaakulu wa la yacharbo cheyy illa kan katalooh.

¹³Wa l-naas al-achchaawaro diddah dool adadhun ziyaada min arba'iin raajil.

¹⁴Wa macho hajjo le kubaaraat rujaal al-diin wa le l-chuyuukh wa gaalo: «Halafna ma naakulu wa la nacharbo illa kan katalna Buulus.

¹⁵Achaan da, rassulu le l-khaayid al-Roomaani wa guulu leyah intu wa naas al-majlas tidooru ti'akkudu min kalaam Buulus. Wa atulbu min al-khaayid hu yiwaddiih leeku. Wa aniina kamaan, jaahiziin. Naktulu Buulus gubbaal ma yaji fi bakaan al-majlas.»

¹⁶Wa laakin wileed hana akhut Buulus simi' choorithum wa macha fi gasir al-askar wa oora Buulus.

¹⁷Wa Buulus naada mas'uul waahid hana l-askar wa gaal leyah: «Waddi al-sabi da le l-khaayid achaan indah kalaam yidoor yi'ooriih.»

¹⁸Wa l-mas'uul wadda al-sabi le l-khaayid wa gaal: «Buulus al-makruub naadaani wa talab minni achaan nijjib leek al-sabi da. Hu indah khabar yidoor yi'ooriik leek.»

19Wa l-khaayid karab al-sabi min iidah wa waddaah taraf wa sa'alah wa gaal: «Chunu al-khabar al-tidoor ti'ooriini beyah?»

20Wa l-sabi radda leyah wa gaal: «Al-Yahuud al'aamaro fi Buulus wa ambaakir yatulbu minnak tigaddimah le l-majlas achaan yi'akkudu al-kalaam al-khattooh foogah.

21Ma tasma' kalaamhum. Ziyaada min arba'iin raajil yidooru yakursu leyah. Humman halafo ma yaakulu wa la yacharbo cheyy illa kan katalooh. Wa hassa' humman jaahiziin wa yarjo lahaddi tikhassid be talabhum.»

22Wa l-khaayid gaal leyah: «Ma tuguul le ayyi naadum inta ooreetni be l-kalaam da.» Wa khalla al-sabi gabbal beetah.

23Wa ba'ad da, al-khaayid naada itneen min masaa'iil al-askar. Wa antaahum amur wa gaal: «Limmu miiteen askar achaan yijahuzu nufuushum le yamchu fi Geesariiya al-saa'a tis'a be l-leel. Wa chiilu ma'aaku 70 askar siyaad kheel wa 200 askar musallahiin be huraab.

24Wa chiilu kheel achaan Buulus kula yarkab ma'aaku wa wadduuh be l-aafe le Fiiliks al-waali.»

25Wa l-khaayid katab jawaab le l-waali wa gaal:

26Jawaab min Kuluudi Liisiyaas le l-sayyid al-waali Fiiliks al-muhtaram, al-salaam aleekum.

27Al-naadum da, al-Yahuud karabooh wa dawwaro yaktuluuh. Wa ana simi't hu indah jinsiya roomaniye wa macheet be l-askar wa najjeetah minhum.

28Dawwart na'arif sabab chakwithum foogah wa waddeetah le majlas al-Yahuud.

29Wa wakit simi't kalaamhum, ana fihimt tuhmithum foogah muchkila hana gawaaniin diinum bas wa hu ma sawwa cheyy fasil achaan waajib leyah al-moot wa la l-sijin.

30Wa naadum ooraani kadar naas waahidiin achchaawaro achaan yaktuluuh. Wa be da, waddeetah leek tawwaali. Wa anteet izin le l-naas al-tahamooh achaan yigaddumu chakwithum fi bakaanak.

31Wa l-askar tabbago awaamir al-khaayid wa be leel waddo Buulus fi hillit Antiibaatris.

32Wa be fajur, al-askar gabbalo fi bakaanhum wa khallo siyaad al-kheel wiheedhum yiwaddu Buulus lahaddi Geesariiya.

33Wa wakit wislo fi Geesariiya, al-askar sallamo Buulus wa l-jawaab le l-waali.

34Wa l-waali gara al-jawaab wa sa'al Buulus wa gaal: «Baladak ween?» Wa wakit simi' kadar Buulus min Kilikiiya,

³⁵hu gaal leyah: «Wakit al-naas al-tahamook yaju hini, nasma' chakwithum foogak.» Wa amar askarah achaan yaharsu Buulus fi l-gasir al-zamaan Hiruudus banaah.

A'maal al-Rusul 24

Al-charii'a giddaam Fiiliks

¹Wa ba'ad khamisa yoom, Hanaaniya kabiir rujaal al-diin wa chuyuukh waahidiin macho fi Geesariiya wa jaabo ma'aahum muhaami waahid usmah Tartulus. Wa macho le l-waali wa gaddamo chakwithum didd Buulus.

²Wa l-waali naada Buulus min al-sijin wa Tartulus bada yiwajjih leyah al-tuhma. Wa hu gaal: «Ya l-sayyid Fiiliks al-muhtaram, min khattook waali foogna, kulla cheyy bigi leena halu wa ichna fi l-salaam mudda tawiile. Wa be sabab hukmak, haalat cha'abna bigat akheer marra waahid.

³Wa khalaas aniina kullina daayman farhaaniin fi kulli bakaan al-aniina gaa'idiin foogah be kulla cheyy al-inta sawweetah wa nachkuruuk katiir.

⁴Wa ma nidooru kalaamna yichiil leek wakit katiir. Min fadlak, natulbu minnak achaan tasmah leena wa nihajju ma'aak chiyya.

⁵«Na'arfu al-raajil da, hu fasil marra waahid. Wa hu gaa'id yisawwi fitne fi ust al-Yahuud fi kulla buldaan al-dunya. Wa hu min kubaaraat majmuu'at al-Nasaara.

⁶Wa dawwar kamaan yinajjis beet Allah wa laakin aniina karabnaah. Dawwarna nichaaru'uuh ale hasab charii'itna.

⁷Wa laakin Liisiyaas al-khaayid ja leena wa be gu chadiid chaalah min usutna.

⁸Wa gaal leena kadar ayyi naadum al-yidoor yatham Buulus, waajib yaji leek. Wa inta, as'alah adiil, wa be da, tagdar ti'akkid min kulla l-kalaam al-gulnaah foogah.»

⁹Wa kulla l-Yahuud gaa'idiin yathamo Buulus wa yuguulu kalaam al-muhaami sahiih.

¹⁰Wa be izin al-waali, Buulus gamma hajja wa gaal: «Na'arif inta haakim fi cha'abna min mudda tawiile wa nidaafi' le nafsi giddaamak be farha.

¹¹Ana jiiit fi Madiinat al-Khudus min 12 yoom bas, achaan na'abud Allah wa inta be suhuula tagdar ti'akkid min kalaami da.

¹²Wa wakit humman ligooni, ana ma gaa'id nikhaalit ma'a ayyi naadum wa ma gaa'id niharrich al-naas. Wa la fi beet Allah wa la fi buyuut al-sala wa la fi ayyi bakaan fi l-madiina.

¹³Wa humman ma yagdaro yisabbutu al-kalaam al-tahamooni beyah.

¹⁴«Laakin cheyy waahid bas sahiih min al-kalaam al-gaalooch giddaamak. Wa daahu. Ana aabid Allah Rabb juduudna hasab derib Isa al-Masiih al-humman yuguulu ma

adiil. Wa laakin ana mu'min be kulla cheyy al-maktuub fi l-Tawraat wa kutub al-anbiya.

15 Ana kula mu'min be Allah. Wa misilhum narja be acham al-bu'aas. Wa na'arif Allah yab'as kulla l-naas, al-naas al-adiiliin wa l-naas al-ma adiiliin.

16 Wa achaan da, ana na'asir galbi achaan ni'iich daayman be niiye mukhlisa giddaam Allah wa giddaam al-naas.

17 «Wa ana ma fiini fi Madiinat al-Khudus min muddit siniin. Wa jiit achaan nanti sadakha le masaakiin ummati wa achaan na'abud Allah be gaddimiin dahiiye.

18-19 Wa da bas al-cheyy al-gaa'id nisawwiih wakit Yahuud waahidiin min balad Aasiya ligooni fi beet Allah. Wa wakit humman ligooni, ana dahaabah kammalt tihaarti. Ana ma gaa'id niharrich al-naas wa la nisawwi kalaam. Wa dool bas al-naas al-wajib yathamooni giddaamak al-yoom kan sahiih induhum foogi chakwa.

20 Walla khalli al-naas al-gaa'idiin hini hassa' yuguulu leena ayyi cheyy fasil al-ligooh foogi wakit ana gaa'id giddaam al-majlas.

21 Cheyy ma fiih, illa wakit ana waagif fi usuthum, ana kallamt be hiss aali wa gult: «Yidooru yichaaru'uuni al-yoom achaan ana mu'min be l-bu'aas.»»

22 Wa Fiiliks irif kalaam katiir fi derib Isa al-Masiih wa wakit simi' kalaam Buulus, hu battal al-malamma wa gaal: «Nilizz al-charii'a giddaam lahaddi Liisiyaas al-khaayid al-kabiir yaji.»

23 Wa amar mas'uul al-askar achaan yaharsu Buulus wa anta izin le rufgaanah achaan yisallumuuh wa yisaa'uduuh.

24 Wa ba'ad ayyaam, Fiiliks ja ma'a martah. Usumha Duruusila wa hi Yahuudiiye. Wa naada Buulus achaan dawwar yasma' kalaamah fi l-iimaan be l-Masiih Isa.

25 Wa wakit Buulus gaa'id yifassir leyah kalaam fi l-adaala wa sabbitiin al-nafs wa yoom al-Hisaab al-jaayi, Fiiliks ankhara' wa gaal: «Khalaas. Hassa' da, gabbil fi haraastak. Yoom aakhar bas kan indi fursa ninaadiik.»

26 Fi fikrah, akuun Buulus yantihih gurus achaan yatilgah wa naadaah yaji leyah iddat marraat wa wannas ma'aayah.

27 Laakin ba'ad santeen, Fiiliks hawwaloooh wa khatto Burkiiyuus Fastus waali fi badalah. Wa Fiiliks ma talag Buulus min al-sijin achaan dawwar al-Yahuud yardo beyah.

A'maal al-Rusul 25

Al-charii'a giddaam Fastus

1 Wa Fastus wisil le daar al-Yahuudiiya. Wa ba'ad talaata yoom hu gamma min hillit Geesariiya wa macha le Madiinat al-Khudus.

²Wa kabiir rujaal al-diin wa kubaaraat al-Yahuud macho leyah wa gaddamo leyah chakwithum didd Buulus. Wa humman hannasoo

³wa talabo minnah hu yiwaddi leehum Buulus fi Madiinat al-Khudus. Wa dawwaro yakursu le Buulus wa yaktuluuh fi l-derib.

⁴Wa Fastus ooraahum wa gaal: «Buulus gaa'id fi l-sijin fi Geesariiya wa ana zaati namchi hinaak gariib.

⁵Achaan da, khalli waahidiin min kubaaraatku yamchu ma'aayi. Wa kan al-naadum da mujrim, khalli yisabbutu foogah al-tuhma hinaak.»

⁶Wa Fastus ma ga'ad ma'aahum ziyaada min tamaane walla achara yoom wa khalaas gabbal fi Geesariiya. Wa ambaakir, hu ga'ad fi kursi al-mahkama wa anta izin achaaan yinaadu Buulus.

⁷Wa wakit Buulus ja, al-Yahuud al-jo min Madiinat al-Khudus hawwagooh wa gammo yukhuttu foogah jaraayim cheeniin wa katiiriin al-ma gidro yisabbutuuhum.

⁸Wa Buulus daafa' le nafsah wa gaal: «Ana ma khaalaf gawaaniin al-Yahuud wa la sawweet khata didd beet Allah wa la sawweet khata didd sultaan al-Roomaaniyiin.»

⁹Wa laakin Fastus dawwar yisawwi nafsah zeen giddaam al-Yahuud achaaan humman yardo beyah. Wa achaaan da, hu sa'al Buulus wa gaal: «Tidoor tamchi fi Madiinat al-Khudus wa nagta' leek al-charii'a hinaak walla?»

¹⁰Wa Buulus radda leyah wa gaal: «Ana gaa'id fi mahkama hana sultaan al-Roomaaniyiin wa da bas al-bakaan al-wajib yichaaru'uuni foogah. Ana ma sawweet cheyy fasil le l-Yahuud wa inta zaatak ta'arfah.

¹¹Wa kan ana mujrim wa l-moot waajib leyi, ma nidoor najri minnah. Laakin kan kalaamhum foogi kidib, ma waajib le ayyi naadum yisallimni leehum. Ana nigaddim talab achaaan sultaan al-Roomaaniyiin zaatah yichaari'ni.»

¹²Wa Fastus chaawar jamaa'tah wa radda leyah wa gaal: «Inta gult tidoor al-sultaan yichaari'ak wa khalaas tamchi le l-sultaan.»

Fastus chaawar Akhriibaas

¹³Wa ba'ad ayyaam, al-malik Akhriibaas wa akhtah Barniis jo fi Geesariiya achaaan yisallumu Fastus.

¹⁴Wa ga'ado ayyaam wa Fastus fassar le l-malik muchkila hana Buulus wa gaal: «Fi raajil waahid Fiiliks khallaah hini fi l-sijin.

¹⁵Wa wakit macheet fi Madiinat al-Khudus, kubaaraat rujaal al-diin wa chuyuukh al-Yahuud gaddamo leyi chakwa didd al-naadum da wa talabo minni achaaan nahkim leyah.

¹⁶Wa raddeet leehum wa gult fi aadaat al-Roomaaniyiin, ma nahkumu le ayyi naadum illa kan al-mathuum wa l-naas al-tahamoooh algaabalo. Wa l-mathuum indah fursa achaan yidaafi' le nafsah.

¹⁷«Wa khalaas, wakit humman jo leyi hini, ana ma akhkhart fi l-kalaam da. Wa ambaakir bas, macheet fi l-mahkama wa ga'adt fi l-kursi wa anteet izin achaan yijiibu leena al-mathuum.

¹⁸Wa fi fikri ana, al-madluumiin dawwaro yathamoooh be cheyy fasil. Wa laakin wakit humman gammo hajjo foogah, tuhmithum ma sabbatat ayyi jariime.

¹⁹Dawwaro yikhaalufuuh fi kalaam hana diinlum bas wa fi naadum mayyit usmah Isa, al-Buulus buguul hu hayy.

²⁰Wa ma irift kikkeef nihill muchkila misil di. Wa achaan da, ana sa'altah kan yikhassid yamchi fi Madiinat al-Khudus achaan ana nagta' leyah charii'tah hinaak.

²¹Wa laakin Buulus aba wa gaddam talabah achaan naharsuuh lahaddi l-sultaan zaatah yagta' leyah al-charii'a. Wa khalaas, ana amart askarna achaan yaharsuuh lahaddi nalga fursa niwaddiuh le l-sultaan fi Rooma.»

²²Wa Akhriibaas gaal: «Ana kula nidoor nasma' kalaam al-naadum da.» Wa Fastus gaal leyah: «Ambaakir bas tasma'ah.»

²³Wa ambaakir, Akhriibaas wa Barniis jo laabsiin khulgaan hana muluuk wa dakhalo fi bakaan al-malamma ma'a kubaaraat al-askar wa kubaaraat al-hille. Wa Fastus anta izin achaan al-askar yijiibu leehum Buulus.

²⁴Wa Buulus ja wa Fastus gaal: «Ya l-sayyid al-malik Akhriibaas wa kulla l-haadiiriin, da bas al-naadum al-kulla l-cha'ab al-Yahuudi aato foogah fi Madiinat al-Khudus wa fi Geesariiya. Wa talabo minni achaan naktulah tawwaali.

²⁵Laakin fi fikri ana, hu ma sawwa cheyy fasil wa ma waajib leyah al-moot. Wa hu zaatah gaddam leyi talab achaan Akhustus al-sultaan al-Roomaani yagta' leyah charii'tah. Wa achaan da, kharrart niwaddiuh le Rooma.

²⁶«Laakin kan niwaddiuh le l-sultaan, ana ma na'arif al-cheyy al-naktibah foogah. Achaan da, ana gaddamtah leeku kulluku wa khaassatan leek inta, ya l-sayyid al-malik Akhriibaas. Akuun wakit simi'na kalaamah, ana na'arif al-cheyy al-waajib naktibah.

²⁷Ma nidoor niwaddi naadum mathuum fi Rooma kan al-tuhma ma waadhe. Fi fikri ana, da ma waajib.»

A'maal al-Rusul 26

Buulus gidzaam Akhriibaas

¹Wa Akhriibaas gaal le Buulus: «Indak izin achaan tidaafi' le nafsak.» Wa Buulus sawwa ichaara be iidah achaan al-naas yasma'oooh wa bada kalaamah. Hu gaal:

²«Ya l-malik Akhriibaas, ana farhaan bilheen achaan al-yoom giddaamak inta bas nidaafi' le nafi min kulla tuham al-Yahuud al-wajjahoom leyi.

³Wa akiid, inta ta'arif adiil kulla aadaat al-Yahuud wa kulla munaakhachathum. Wa natlub minnak tasma' kalaami be sabar.

⁴Kulla l-Yahuud ya'arfu haali min ana sakhayyar wa ya'arfu kikkeef ana icht, awwal ma'a naas hilliti wa ba'ad da, fi Madiinat al-Khudus.

⁵Min zamaan ya'arfuuni. Wa kan humman dawwaro yachhado leyi, yagdaroyi'ooruuk kadar ana tabbagt ta'liim al-Fariiziiya wa ma fi Yahuud kaarbiin al-diin ziyaada min al-Fariiziiyin.

⁶«Wa l-yoom, ana gaa'id fi l-mahkama achaan ana mu'min be l-bu'aas al-Allah waa'ad beyah juduudna.

⁷Wa gabaayilna al-atnaachar gaa'idiin ya'abudu Allah be chidde leel wa nahaar achaan humman mu'miniin be l-bu'aas wa yidooru Allah yitimm leehum kalaamah. Wa hassa', be sabab kalaami fi l-bu'aas bas, al-Yahuud gaa'idiin yathamooni, ya l-sayyid al-malik.

⁸Wa maala tuguulu mustahiil Allah ma yab'as al-maytiin?

⁹«Sahiih, awwal ana zaati fakkart kadar waajib nakhdim be kulla gudurti achaan al-naas ma yi'aamunu be usum Isa al-min al-Naasira.

¹⁰Wa khaalafatum fi Madiinat al-Khudus. Wa be izin kubaaraat rujaal al-diin, karabt katiiriin min al-saalihiin wa daseethum fi l-sijin. Wa wakit al-majlas hakam leehum be l-moot, ana kula mukhassid.

¹¹Wa ana gaa'id nita''ibhum bilheen fi kulla buyuut al-sala wa jabartuhum achaan yakfuru be Isa. Wa ana za'laan minhum za'al chadiid lahaddi maragt min baladna kula le nita''ibhum fi hillaal al-barra min baladna.

Bulus yihajji be munaadaatah

¹²«Wa khalaas yoom waahid, ana gammeet macheet le madiinat Dimachkh be izin kubaaraat rujaal al-diin, chaayil awaamirhum fi jawaabaat.

¹³Ya l-sayyid al-malik, fi l-duhur wakit ana maachi fi l-derib, chift nuur jaayi min al-sama, chadiid misil al-harraay wa l-nuur gamma daawa foogi wa foog al-naas al-ma'aayi.

¹⁴Wa kullina waga'na fi l-turaab wa ana simi't hiss hana naadum yihajji leyi be kalaam ibraani wa gaal: <Ya Chaawuul, ya Chaawuul! Maalak tita''ibni? Inta gaa'id tikhaalifni wa da gaasi leek.>

¹⁵«Wa gult: <Ya l-sayyid, inta yaatu?> Wa l-Rabb gaal: <Ana Isa al-inta gaa'id tita''ibah.>

16Wa hassa' gumm foog wa ni'ooriik maala ana bayyant leek nafsi. Ana azaltak achaan tabga leyi khaddaam wa chaahid. Tihajji le l-naas be l-cheyy al-bayyantah leek wa be kulla cheyy al-nibayyinah leek ba'adeen.

17Nahfadak min naasak al-Yahuud wa min al-umam al-aakhariin. Nirassilak leehum

18le taftah uyuunhum achaan yamurgu min al-dalaam wa yadkhulu fi l-nuur wa yamurgu min hukum Ibliis wa yutuubu le Allah. Wa Allah yakhfir leehum zunubhum wa humman yawrusu bakaan fi lubb al-naas al-khaassiin be sabab iimaanhum beyi.)

19«Wa khalaas, ya l-malik Akhriibaas, ana ma abeet kalaam al-ru'ya al-jaat min Allah.

20Wa awwal cheyy, ana gammeet nikallim le l-naas al-fi Dimachkh wa ba'adeen le l-naas al-fi Madiinat al-Khudus wa l-fi kulla daar al-Yahuudiiya. Wa ba'ad da, gammeet nikallim le l-umam al-aakhariin. Wa gult leehum waajib yikhallu zunubhum wa yutuubu le Allah wa yisawwu al-amal al-waajib le l-naas al-taabo be l-sahiih.

21Wa fi chaan al-kalaam da bas, al-Yahuud karabooni fi beet Allah wa dawwaro yaktuluuni.

22Laakin lahaddi al-yoom, Allah gaa'id yahfadni wa achaan da bas, ana waagif hini wa gaa'id nachhad giddeam kulla l-naas al-kubaar wa l-sukhaar. Wa abadan ma nuguul cheyy illa l-cheyy al-Muusa wa l-anbiya gaalo laabudda yukuun.

23Wa l-kalaam da, hu laabudda al-Masihi yat'ab wa yabga awwal naadam le yab'as min ust al-maytiin. Wa be l-sabab da, hu yiballikh kalaam hana nuur Allah le cha'abah wa le kulla l-umam.»

Buulus kallam le Akhriibaas

24Wa wakit Buulus gaa'id yidaafi' le nafsah misil da, Fastus hajja be hiss aali wa gaal: «Buulus! Inta muchootin! Gareet katiir lahaddi aglak laffa!»

25Wa Buulus radda leyah wa gaal: «Ya l-sayyid Fastus, ana ma muchootin. Kalaami sahih wa kalaami ma'guul.

26Al-kalaam da, al-malik ya'arfah adiil wa ana niwajjih leyah kalaami bala khoof. Ana mu'akkid kadar al-cheyy al-bigi da, al-malik ya'arfah achaan ma bigi be achiir.

27Ya l-malik Akhriibaas, inta mu'min be kalaam al-anbiya walla? Na'arif inta mu'min beehum.»

28Wa Akhriibaas radda le Buulus wa gaal: «Fi fikrak, ajala ke tagdar tisawwiini Masihi walla?»

29Wa Buulus gaal: «Kan ajala walla kan ba'ad wakıt tawiil kula, ana nas'al Allah ahaan inta wa kulla l-naas al-gaa'idiin yasma'o kalaami al-yoom, tabgo Masiihiyiin misli laakin bala l-janaaziir al-foogi dool!»

30Wa khalaas, al-malik gamma ahaan yamchi. Wa l-waali wa Barniis wa l-naas al-gaa'idiin ma'aayah taaba'ooh.

31Wa wakıt marago min al-bakaan, hajjo ambeenaathum wa gaalo: «Al-naadum da ma sawwa jariime al-waajib leyah al-moot wa la sijn.»

32Wa Akhriibaas hajja le Fastus wa gaal: «Awwal kan al-naadum da ma talab izin ahaan yidaafi' le nafsah giddaam al-sultaan, tagdar tatilgah.»

A'maal al-Rusul 27

Al-safar al-gaasi be l-bahar

1Fastus kharrar ahaan namchu fi balad Itaaliya be l-bahar. Wa naada mas'uul askari waahid usmah Yuuliyus min al-gisim al-sultaani wa amarah ahaan yahris Buulus wa l-masaajiin al-aakhariin fi l-safar.

2Wa rikibna fi safiina hana hillit Adraamiit al-tidoor tamchi le hillaal waahidiin fi khachum al-bahar hana balad Aasiya wa khalaas macheena. Wa Aristaarkus al-Magiduuni min madiinat Tasaluuniiki kula saafar ma'aana.

3Wa ambaakir, lihigna hillit Seeda wa ga'adna chiyya. Wa Yuuliyus sawwa zeen le Buulus wa antaah izin ahaan yamchi fi l-hille wa yisallim rufgaanah wa yalga minhum al-cheyy al-bidoorah.

4Wa rikibna battaan wa l-safiina gammat min Seeda. Wa l-riih gaa'ide tusuug min al-kharib wa wajjaho al-safiina fi l-jaanib al-sabhaani hana jaziirat Khubrus ahaan al-jaziira tidaarigna min al-riih.

5Wa wakıt chaggeena al-bahar al-gaa'id jamb Kilikiiya wa Bamfiiliya, wisilna fi hillit Miira al-gaa'ide fi balad Leekiya.

6Wa hinaak mas'uul al-askar ligi safiina jaaye min al-Iskandariiya wa tidoor tamchi fi Itaaliya wa rakkabaana foogha.

7Wa muddit ayyaam, ma gidirna namchu ajala ahaan al-derib bigi gaasi le l-safiina. Garrabna le hillit Kiniidus wa laakin al-riih tusuug chadiid min al-kharib wa ma khallatna nanzulu foogha. Wa khalaas wajjaho al-safiina fi l-jaanib al-junuubi hana jaziirat Kiriit ahaan al-jaziira tidaarigna min al-riih. Wa macheena jamb hajar usmah Raas Salmuuni.

8Wa be ta'ab, lihigna al-bakaan al-usmah al-Muwaani al-Jamiile al-gaa'id gariib le hillit Lisaaya.

⁹Wa min gammeena lahaddi l-bakaan da, al-safar tawwal bilheen wa bigi al-wakit al-gaasi le l-safar be l-bahar wa yoom siyaam hana l-Yahuud kula faat khalaas. Wa Buulus gamma hajja le naas al-safiina.

¹⁰Wa gaal: «Ya l-akhwaan, ana chift haalitna. Wa fi fikri ana, kan namchu giddaam, akiid al-safar yabga leena gaasi marra waahid. Ma tiwadduru al-safiina wa chuhnitha bas laakin aniina kullina numuutu.»

¹¹Laakin mas'uul al-askar simi' kalaam al-sawwaag wa kalaam siid al-safiina wa ma simi' kalaam Buulus.

¹²Wa dawwaro yalgo bakaan haadi achaan yagoodu foogah lahaddi l-chite yikammil wa l-bakaan al-safiina gaa'ide foogah ma muwaafiq. Wa naas katiiriin gaalo yabga leehum akheer kan yamchu giddaam wa yiyaahudu achaan yalhago hillit Fiiniks wa yagoodu foogha. Fiiniks gaa'ide fi jaziirat Kiriit wa indaha khachum bahar adiil ma faatih le l-riih, illa fi garn al-munchaakh le l-kharib wa fi garn al-wati le l-kharib.

¹³Wa wakit riid khafiife badat tusuug min al-wati, naas al-safiina gaalo yagdaru yamchu giddaam misil dawwaro. Wa jabado foog witid hana l-safiina wa macho giddaam. Wa ma macho fi ust al-bahar laakin taaba'o taraf al-jaziira.

¹⁴Laakin ba'ad chiyya bas, riid chadiide bilheen gammat ajala wa saagat foogna min al-jaziira min garn al-munchaakh le l-sabaah.

¹⁵Wa l-riid chaalat al-safiina wa ma gidro yigabbuluuha. Wa khalaas khallo al-riid waddat al-safiina giddaam.

¹⁶Al-riid lazzatna gariib le l-jaanib al-wati hana jaziira sakhayre usumha Kuuda al-daaragatna chiyya min al-riid. Wa fi l-bakaan da, be ta'ab chadiid gidirna nisabbutu al-markaba.

¹⁷Wa jabadooha wa dassooaha fi l-safiina wa ba'ad da, gammo lawlawo al-safiina be habil gawi achaan ma tinchagga. Wa humman khaayfiin kadar al-riid tidoor tilizzaha lahaddi tutugg fi l-bakaan al-aali al-gaa'id gariib le balad Liibiya wa jaahado achaan yikhaffufu jari hana l-safiina. Laakin al-riid gaa'ide tiwaddiha giddaam ajala.

¹⁸Wa ambaakir, al-riid wa l-challaal gaa'idiin yihizzu al-safiina chadiid wa khaddaamiin al-safiina gammo yidaffugu al-chuhna fi l-bahar achaan al-safiina tabga khafiife.

¹⁹Wa l-yoom al-taalit, humman zaathum chaalo khumaamhum al-bakhdumu beyah fi l-safiina wa daffagooh fi l-bahar.

²⁰Wa min muddit ayyaam, ma chifna al-harraay wa la l-nujuum wa l-riid tusuug be chidde lahaddi waddarna achamna fi l-haya.

²¹Min mudda tawiile, al-naas al-fi l-safiina ma akalo. Wa yoom waahid, Buulus gamma hajja leehum wa gaal: «Ya l-akhwaan, kan awwal simi'tu kalaami wa ga'adtu fi Kiriit, ma fi cheyy yatlaf wa la yiwaddir leeku.»

22Laakin hassa' nuguul leeku chiddu heelku! Naadum waahid minku ma yiwaddir illa l-safiina wiheedha tiwaddir.

23Fi leele di, Allah al-ana na'abudah wa ana hanaayah hu bas, hu rassal leyi waahid min malaa'ikatah. Wa l-malak ja wagaf fi jambi

24wa gaal: <Ya Buulus, ma takhaaf. Laabudda tagiif giddaam sultaan al-Roomaaniyiin. Wa Allah antaak al-cheyy al-talabtah minnah. Ma fi naadum min al-naas al-musaafiriin ma'aak yumuut.>

25Achaan da, ya l-akhwaan, chiddu heelku. Ana mu'min be Allah wa kalaamah wa kulla cheyy al-gaalah leyi yabga.

26Laakin al-safiina waajib tutugg fi turaab hana jaziira waahide.»

27Wa usbuu'een min futna min jaziirat Kiriit, al-riih gaa'ide tilizzina giddaam fi ust al-bahar al-Abyad. Wa fi ust al-leel, khaddaamiin al-safiina irfo garrabna le l-turaab.

28Wa gaawaso al-almi be habil wa ligooh 20 raajil. Wa ba'adeen battaan gaawasoooh wa ligooh 15 raajil.

29Wa l-khaddaamiin khaayfiin achaan fi fikirhum, al-riih tilizz al-safiina fi l-hujaar al-gaa'idiin fi taraf al-jaziira wa tikassirha marra waahid. Achaan da, nazzalo arba'a wutaad wara le ma namchu giddaam ajala. Wa guluubhum mu'allagiin wa gaa'idiin yarjo al-wata tasbih achaan yichiifu al-bakaan al-gaa'idiin foogah.

30Wa l-khaddaamiin dawwaro yinbalsu min al-safiina wa dallo al-markaba fi raas al-almi. Wa gaalo leena humman yidooru yarbutu al-safiina be witid giddaam.

31Laakin Buulus hajja le l-askar wa le mas'uulhum wa gaal: «Kan al-rujaal dool ma yagoodu ma'aana fi l-safiina, intu ma tanjo.»

32Wa tawwaali, al-askar gata'o hubaal hana l-markaba wa khallooha faatat min al-safiina.

33Wa gariib al-sabaah, Buulus talab minhum kulluhum yaakulu wa gaal: «Min 14 yoom, intu ta'baaniin wa ma akaltu.

34Wa hassa' natlub minku taakulu wa talgo gudra achaan tanjo. Kulluku tanjo wa suufaay waahide min raas waahid minku kula ma tiwaddir!»

35Wa ba'ad hu gaal al-kalaam da, hu chaal khubza wa chakar Allah giddaam kulla l-naas wa kasaraaha wa gamma akal minha.

36Wa guluubhum ragado wa kulluhum gammo akalo.

37Wa adad al-naas al-gaa'idiin fi l-safiina 276. **38**Wa wakit chib'o, daffago fi l-bahar al-gameh al-gaa'id fi lubb al-safiina achaan tabga khafiife.

³⁹Wa wakit al-wata asbahat, chaafu al-bakaan al-wislo foogah laakin ma irfooh. Wa chaafu khachum al-bahar indah ramla. Wa kharraro yiwajjuhu al-safiina ale l-ramla di achaan yiwaggufuuha.

⁴⁰Wa gata'o hubaal al-wutaad wa l-wutaad daffago fi l-bahar. Wa fartago al-iidaan al-yiwaddu al-safiina fi deribha wa fartago al-chiraa' al-giddaami achaan al-riih tilizz al-safiina fi ramla hana khachum al-bahar.

⁴¹Laakin al-safiina antaggat fi bakaan aali, tihit al-almi. Wa nussaha al-giddaami wihil marra waahid fi l-ramla. Wa l-challaal al-chadiid gaa'id yudugg al-nuss al-warraani wa bada yikassirha.

⁴²Al-askar dawwaro yaktulu al-masaajiin achaan naadum minhum ma yi'arrid fi l-almi.

⁴³Laakin mas'uul al-askar dawwar yinajji Buulus minhum wa dahar al-askar ma yaktulu naadum. Wa anta izin le ayyi naadum al-yagdar yu'uum achaan yunutt fi l-bahar wa yalhag khachum al-bahar.

⁴⁴Wa ba'adeen, anta izin le l-naas al-aakhariin achaan yamsuku khachab walla uud min hatab al-safiina al-gaa'ide tinkasir wa yu'uumu beyah waraahum. Wa khalaas, ayyi naadum minnina wisil fi l-jaziira be l-aafe.

A'maal al-Rusul 28

Buulus fi jaziirat Maalta

¹Wa wakit kullina maragna min al-bahar be l-aafe, naadum waahid ooraana kadar al-jaziira di usumha Maalta.

²Wa sukkaan Maalta zeeniin leena marra waahid wa faddaloona kullina. Wa oogado leena naar achaan al-wata baarde wa almi bada yusubb.

³Wa Buulus khamma hatab achaan yusubbah fi l-naar. Wa faj'atan, daabi waahid marag min al-hatab jaari min hamu al-naar wa adda Buulus fi iidah wa lisig foogha.

⁴Wa wakit naas al-bakaan chaafu al-daabi laasig fi iidah, hajjo ambeenaathum wa gaalo: «Akiid, al-naadum da kattaal dimam! Hu niji min al-bahar ma akalah. Wa laakin al-adil ma dawwar hu yi'iich. Wa hassa' katalah khalaas!»

⁵Wa laakin Buulus hatta iidah min al-daabi wa l-daabi waga' fi l-naar wa cheyy ma bigi leyah.

⁶Wa naas al-bakaan gaa'idiin yarjo Buulus yinnafikh walla yaga' yumuut ajala. Wa rijo mudda tawiile wa cheyy ma bigi le Buulus. Wa achaan da, khayyaro afkaarhum wa gaalo: «Al-naadum da akiid waahid min al-ilaahaat.»

⁷Wa l-bakaan al-aniina gaa'idiin foogah gariib le ziraa'at naadum waahid usmah Bubluyus wa hu kabiir hana naas Maalta. Wa hu faddalaana wa dayyafaana fi beetah talaata yoom.

8Wa abu Bubluyuus raagid wa indah wirde wa yisabbib damm. Wa Buulus macha chaafah wa sa'al leyah Allah wa khatta iideenah foogah wa khalaas daawaah.

9Wa ba'ad da, kulla l-naas al-mardaaniin al-fi Maalta jo leena wa ligo al-aafe.

10Wa chakaroonna katiir wa wakit dawwarna nisaafuru, antoonna kulla cheyy al-waajib le l-safar.

11Wa ga'adna talaata chahar fi Maalta. Wa ba'ad da, rikibna fi safiina waahide. Indaha foogha suura manjuura hana l-Tiimaan al-Samaawiyiin. Hi min al-Iskandariya wa gaa'ide fi Maalta tuul al-chite.

12Wa macheena wisilna fi hillit Siraakuusa wa ga'adna foogha talaata yoom.

13Min hinaak, macheena giddaam lahaddi wisilna fi hillit Riikhiyuun. Wa ga'adna fiiha yoom waahid. Wa l-riih gammat tusuug min al-wati wa ambaakir lihigna Buutiyyuuli.

14Nazalna wa macheena ligiina akhwaan mu'miniin wa humman dayyafoona wa ga'adna ma'aahum sab'a yoom. Wa khalaas, wisilna fi Rooma.

15Wa wakit al-akhwaan al-saakniin fi Rooma sim'o aniina jaayiin, marago achaan yilaaguuna. Waahidiin jo lahaddi suug Abiyuus wa aakhariin le l-hille al-uumha Talaata Buyuut hana l-Diyaafa. Wa wakit Buulus chaafaahum, chakar Allah wa chadda heelah.

16Wa wakit dakhalna fi Rooma, mas'uul al-askar sallam al-masaajiin le l-khaayid wa anto izin le Buulus achaan yalga beet wa yaskun foogah wiheedah ma'a l-askari al-gaa'id yaharsah.

Buulus fi madiinat Rooma

17Wa ba'ad talaata yoom, Buulus naada kubaaraat al-Yahuud al-saakniin fi Rooma achaan yaju leyah. Wa humman jo leyah wa hu hajja leehum wa gaal: «Ya l-akhwaan, ana ma sawweet cheyy didd cha'abna wa ma sawweet cheyy didd aadaat juduudna laakin karabooni fi Madiinat al-Khudus wa sallamooni le l-Roomaaniyiin.

18Wa l-Roomaaniyiin sa'alooni fi l-kalaam da wa dawwaro yatulguuni. Wa gaalo al-moot ma waajib leyi.

19Laakin al-Yahuud aarado achaan ma yatulguuni. Wa ma gidirt nisawwi cheyy illa natlub izin nidaafi' le nafsi giddaam al-sultaan. Wa abadan ma nidoor nigaddim chakwa didd ummati.

20Wa achaan da, dawwart nihajji ma'aaku. Wa ana marbuut be l-jinziir da fi chaan al-naadum al-Bani Israa'iil gaa'idiin yarjooch be acham.»

21Wa l-Yahuud gaalo leyah: «Ma ligiina foogak jawaab min daar al-Yahuudiiya. Wa l-akhwaan al-jo min hinaak kula, naadum waahid ma jaab leena khabar foogak wa ma simi'na foogak cheyy fasil.

22Laakin nidooru nasma'o kalaamak wa na'arfu fikrak. Wa kan le majmuu'itku di, na'arfu kadar fi kulli bakaan al-naas gaa'idiin yachku minha.»

23Wa gata'o leyah yoom achaan yihajji leehum. Wa fi l-yoom da, naas katiiriin bilheen jo lammo fi beetah. Wa min al-fajur lahaddi l-makhrib, Buulus gaa'id yachhad le mamlakat Allah wa gaa'id yihajji leehum be kalaam Tawraat Muusa wa l-anbiya achaan yijiibhum fi derib Isa.

24Wa waahidiin minhum sim'o kalaamah wa aamano wa waahidiin minhum abo, ma yi'aamunu.

25Wa ma astafago ambeenaathum. Wa gubbaal ma yichittu fi buyuuthum, Buulus gaal cheyy waahid bas ziyaada: «Akiid, kalaam al-Ruuh al-Khudduus sahiih wakit hajja le juduudku be khachum al-nabi Icha'ya wa gaal:

26«Amchi wa guul le l-cha'ab dool:

«Tasma'o wa laakin ma tafhamo wa tichiifu wa laakin ma ta'arfu.

27Guluub al-cha'ab dool bigo gawiyiin wa udneehum ma yasma'o wa saddo uyuunhum. Wa kan ma misil da, uyuunhum yichiifu wa udneehum yasma'o wa yafhamo adiil wa yutuubu wa ana nachfiihum.»

28«Khalaas, waajib ta'arfu Allah rassal bichaarat al-naja le l-naas al-ma Yahuud wa humman yasma'ooaha.»

29Wa ba'ad gaal al-kalaam da, al-Yahuud marago min al-beet wa gaa'idiin yikhaalutu ambeenaathum marra waahid.

30Wa fi muddit santeen, Buulus saakin fi l-beet al-ajjarah. Wa gaa'id yifaddil kulla l-diifaaan al-jaayiin leyah.

31Wa gaa'id yiballikh bichaarat mamlakat Allah wa yi'allim kulla l-naas be l-Rabb Isa al-Masiih bala khoof. Wa naadum waahid ma daharah.

Rooma

Rooma 1

¹Jawaab minni ana Buulus abid Isa al-Masiih. Allah naadaani ahaan nabga rasuul wa azalaani ahaan niballikh bichaartah

²al-waa'ad beeha min zamaan be waasitat al-anbiya al-kalaamhum maktuub fi l-kutub al-mukhaddasa.

³Wa l-bichaara di tihajji be Ibnah al-bigi insaan min zurriiyit al-malik Dawuud

⁴wa Allah ja'alah Ibnah be gudrat al-Ruuh al-Khudduus, waktu hu ba'asah min ust al-maytiin. Wa Ibnah da, hu Isa al-Masiih Rabbina.

⁵Wa beyah hu wa fi chaan usmah, Allah antaani ni'ma wa sawwaani rasuul ahaan ninaadi kulla l-umam le yi'aamunu beyah wa yitaabu'u kalaamah.

⁶Wa intu kula, Allah naadaaku ahaan tabgo ma'aahum cha'ab hana Isa al-Masiih.

⁷Wa naktib leeku intu kulluku al-gaa'idiin fi madiinat Rooma, intu al-Allah yihubbuku wa naadaaku le tabgo saalihiin. Aleekum al-salaam wa l-rahma min Allah abuuna wa Rabbina Isa al-Masiih.

Chukur wa du'a hana Buulus

⁸Awwal cheyy, nachkur Allah be usum Isa al-Masiih fi chaanku kulluku ahaan iimaanku bigi ma'ruuf fi kulla l-dunya.

⁹Wa Allah al-na'abudah be kulla ruuhi fi ballikhiin bichaarat Ibnah, hu chaahid leyi kadar ana gaa'id nifakkir foogku daayman wa nad'i leeku

¹⁰fi kulla salaawaati. Wa gaa'id nas'al Allah kan di muraadtah, hu yaftah leyi al-derib ahaan namchi leeku.

¹¹Nidoor bilheen nuzuurku wa nantiiku baraka be gudrat al-Ruuh al-Khudduus ahaan nichajji'ku.

¹²Wa ziyaada min da, nidoor naji fi usutku ahaan be iimaanku wa iimaani, kullina nalgo chajaa'a.

Gudrat Allah fi bichaarat al-Masiih

¹³Ya akhwaani, nidoor intu ta'arfu kadar ana haawalt iddat marraat najiiku. Nidoor kadar khidimti tantiiku natiija misil antat natiija le l-naas al-aakhariin al-fi diyaar hana l-ma Yahuud. Laakin ma gidirt najiiku lahaddi l-yoom.

¹⁴Waajib namchi le kulla l-naas, al-musakhkhafiin wa l-ma musakhkhafiin wa l-garo wa l-ma garo. Wa da gaa'id foogi misil deen.

¹⁵Wa ahaan da, indi niiye ahaan nibachchirku intu al-fi Rooma kula be bichaarat al-Masiih.

¹⁶Achaan wakit ana nibachchir bichaarat al-Masiih, da ma indah leyi eeb. Wa bichaarat al-Masiih, hi gudrat Allah al-beeha yinajji kulla l-naas al-yi'aamunu beyah, awwal ke al-Yahuud wa battaan al-ma Yahuud.

¹⁷Achaan be bichaarat al-Masiih, Allah wassaf kikkeef hu yisawwi al-naas saalihiin wa l-derib da be l-iimaan min al-bidaaya lahaddi l-nihaaya. Achaan da, al-Kitaab buguul: <Be iimaanah, al-saalih yahya.>

Khadab Allah fi zunuub al-naas

¹⁸Allah bayyan khadabah al-yinazzilah min al-sama fi kulla zanib wa fasaalit Bani Adam. Humman gaa'idiin yikhaalufu al-hagg be amalhum al-fasil.

¹⁹Al-cheyy al-yagdaru ya'arfuuh fi Allah waadih leehum achaaan Allah sawwaah waadih leehum.

²⁰Min Allah khalag al-dunya, al-naas yagdaru ya'arfu sifaat Allah al-ma yinchaafu misil gudurtah al-daayme wa tabii'tah al-ilaahiiye. Kan yifakkuru adiil fi l-achya al-Allah khalagaahum, sifaatah yabgo waadhiin leehum. Wa be da, ma yagdaru yidaafu'u le nufuushum giddaam Allah battaan.

²¹Humman irfo Allah gaa'id wa laakin ma majjadooh wa ma chakaroooh misil waajib leyah. Be l-aks, fikirhum waddar marra waahid wa khallo al-dalaam dakhil fi guluubhum al-ma induhum fihim.

²²Hasabo nufuushum hakiimiin wa laakin be l-sahiih, bigo mataamiis.

²³Abo ma ya'abudu Allah al-majiid al-ma yumuut abadan. Wa gammo ya'abudu fi badalah, asnaam fi surat al-insaan al-akiid yumuut walla surat teer walla surat haywaanaat walla surat zawaahif.

²⁴Wa achaaan da, Allah sallamaahum le chahwaat guluubhum wa khallaahum yisawwu fi'il cheen be ajsaamhum wa yitallufu charafhum ambeenaathum.

²⁵Humman abo hagg Allah wa khiblo fi badalah al-kidib. Humman gammo ya'abudu al-makhlug wa yakhdumu leyah fi badal Allah al-khaalig, al-waajib leyah kulla l-chukur ila l-abad. Aamiin.

²⁶Wa achaaan da, Allah sallamaahum le chahwaathum al-yijiibu fi ruuseehum al-eeb. Wa awiinum kula khallan minhin al-rujaal wa dawwaran awiin.

²⁷Wa l-rujaal kula khallo minhum al-awiin wa chahwithum le l-rujaal bigat chadiide bilheen. Wa l-rujaal gammo billaawato ambeenaathum wa l-azaab al-waajib leehum be sabab fasaadhum, lihigaahum khalaas.

²⁸Al-naas abo ma ya'arfu Allah wa achaaan da, Allah sallamaahum le uguulhum al-faasdiin wa gammo yisawwu al-cheyy al-ma waajib yisawwuuh.

²⁹Wa guluubhum anmalo be kulla l-zunuub wa l-fasaala wa l-tama' wa l-niiye al-faasde. Humman malaaniin be l-husud wa l-katil wa l-mukhaasama wa l-khachch wa l-charr. Humman gawwaaliin

³⁰wa gattaa'iin wa udwaan Allah. Humman chammaatiin wa mustakbiriin wa fachchaariin wa yifattuchu ayyi tariiga le yisawwu al-charr wa aaykhiin waaldeenhum.

³¹Humman ma induhum fihim wa la induhum amaan wa la induhum mahanna wa la induhum rahma.

³²Humman irfo kharaar Allah al-buguul al-moot waajib le ayyi naadum al-yisawwi al-amal al-misil da. Wa laakin ma khallo minhum al-zunuub dool wa humman radyaaniin be l-naas al-yisawwuuhum kula.

Rooma 2

Allah yihaasib be l-hagg

¹Wa inta al-tuluum al-naas, kan inta tabga yaatu kula, ma indak kalaam. Fi l-cheyy al-tuluum foogah naadum aakhar, inta gaa'id tuluum nafsak achaan inta al-tuluum akhuuk, gaa'id tisawwi nafs al-cheyy mislah.

²Laakin na'arfu Allah yihaasib be l-hagg kulla l-naas al-yisawwu al-zunuub dool.

³Asma', ya naadum al-tuluum al-naas wa tisawwi nafs al-cheyy misilhum, fi fikrak inta tanja min hisaab Allah walla?

⁴Tidoor tahgir kheer Allah al-aziim wa sabrah wa tuul ruuhah walla? Ma ta'arif kadar hu gaa'id yisawwi leek al-kheer achaan yidoor yiwaddiik le l-tooba walla?

⁵Laakin raasak gawi wa fi galbak ma tidoor tutuub. Wa be da, inta gaa'id tiziid al-ikhaab al-yaji foogak fi yoom khadab Allah. Wa da l-yoom al-Allah yihaasib foogah al-naas be l-hagg.

⁶Fi l-yoom da, Allah yijaazi ayyi naadum hasab amalah al-sawwaah.

⁷Hu yanti al-haya al-abadiiye le l-naas al-yisawwu al-kheer wa yifattuchu daayman min Allah al-majd wa l-charaf wa l-haya al-ma indaha hadd.

⁸Laakin al-naas al-aasiyiin al-yaabo al-hagg wa yitaabu'u al-fasaala, za'al Allah wa khadabah yanzulu fooghum.

⁹Allah yinazzil ta'ab chadiid wa azaab fi ayyi insaan al-yisawwi al-fasaala, awwal ke fi l-Yahuud wa battaan fi l-ma Yahuud kula.

¹⁰Wa Allah yanti majd wa charaf wa salaam le ayyi naadum al-gaa'id yisawwi al-kheer, awwal ke le l-Yahuud wa battaan le l-ma Yahuud kula.

¹¹Achaan Allah yichiif kulla l-gabaayil sawa sawa.

¹²Kulla l-naas al-ma induhum churuut al-Tawraat wa yaznubu, yahlako bala churuut al-Tawraat. Wa kulla l-naas al-induhum churuut al-Tawraat wa yaznubu, Allah yihaasibhum hasab churuut al-Tawraat.

¹³Achaan al-naas al-saalihiin gidzaam Allah, humman ma al-naas al-ya'arfu churuut al-Tawraat, laakin humman al-naas al-yitabbugu churuut al-Tawraat. Humman bas al-naas al-Allah yaj'alhum saalihiin.

¹⁴Al-naas al-ma Yahuud ma induhum churuut al-Tawraat. Wa laakin wakit humman be nufuushum yitabbuguuhum hatta kan ma induhum churuut al-Tawraat kula, humman bigo misil induhum churuut al-Tawraat fi nufuushum.

¹⁵Wa be misil da, haalum tiwassif kadar churuut al-Tawraat maktuubiin fi guluubhum. Wa guluubhum yachhado leehum wa afkaarhum marraat yathamoohum wa marraat yidaafu'u leehum.

¹⁶Wa hasab bichaarat al-Masiih al-niballikhha, da kulla ke yabga waadih fi l-yoom al-Allah yihaasib foogah al-naas be waasitat Isa al-Masiih. Wa hu yihaasib al-naas fi l-amal al-yisawwuuh be achiir.

Nifaakh al-Yahuud

¹⁷Wa laakin asma', inta al-tuguul inta Yahuudi wa tukhutt galbak fi churuut al-Tawraat wa tistakbar achaan Allah hu Rabbak

¹⁸wa tuguul ta'arif al-cheyy al-hu yidoorah wa tagdar timayyiz al-adiil min al-ma adiil achaan gareet churuut al-Tawraat.

¹⁹Inta tahsib nafsak giid le l-amyaaaniin wa nuur le l-naas al-gaa'idiin fi l-dalaam

²⁰wa mu'allim le l-juhhaal wa ustaaz le l-atfaal achaan indak fi l-Tawraat al-ma'rafa al-kaamile wa l-hagg.

²¹Inta da al-ti'allim al-naas al-aakhariin, maala ma ti'allim nafsak? Fi ta'liimak tuguul: «Ma tasrig» wa laakin maala inta tasrig?

²²Wa tuguul: «Ma tazna» wa laakin maala inta tazna? Inta takrah al-asnaam marra waahid wa laakin maala tasrig khumaam min buyuuthum?

²³Inta tilfachchar be churuut al-Tawraat wa laakin maala inta tikhaalif churuut al-Tawraat be l-cheyy al-inta gaa'id tisawwiih? Wa be misil da, inta titallif usum Allah.

²⁴Achaan da bas, al-Kitaab buguul: <Be sababku intu, al-umam yahguru usum Allah.>

²⁵Al-tahuura indaha leek faayde kan titaabi' churuut al-Tawraat. Laakin kan tikhaalif churuut al-Tawraat, khalaas inta al-mutahhar bigiit misil al-naadum al-ma mutahhar.

²⁶Wa kan naadum waahid ma mutahhar ya'ni ma Yahuudi wa gaa'id yitaabi' churuut al-Tawraat, nuguul leek Allah yaj'al al-naadum da misil mutahhar.

²⁷Wa be misil da, al-naadum al-ma tahharooh fi jildah wa laakin yitaabi' al-churuut, hu yiwassif be haalah di kadar inta al-Yahuudi khaati. Achaan indak al-Kitaab wa l-tahuura wa laakin tikhaalif al-churuut.

²⁸Be l-sahiih, al-Yahuudi ma yabga Yahuudi be l-cheyy al-yinchaaf foogah. Wa l-tahuura al-sahiihe ma gati'iin al-jilid bas.

²⁹Laakin al-Yahuudi al-sahiih, hu Yahuudi fi galbah wa tahuurtah, hi tahuurat al-galib al-jaaye min Ruuh Allah. Wa tahuurtah ma tahuura al-maktuuba fi Kitaab al-Tawraat bas. Al-Yahuudi al-misil da, kan al-naas ma yachkuruuh kula, Allah yarda beyah.

Rooma 3

¹Wa misil da, chunu faaydit al-Yahuud? Wa tahuurithum di, indaha faayde walla?

²Aywa, al-Yahuud induhum faayde kabiire bilheen! Wa awwal cheyy, Allah ammanaahum be kalaamah.

³Wa maala? Kan waahidiin minhum ma induhum amaan, hal gillit amaanhum di tibattil amaan Allah walla?

⁴La, abadan. Kan kulla l-naas kaddaabiin kula, Allah yuguul daayman al-hagg. Achaan da, al-Kitaab buguul: <Ya Allah, inta saadikh wakit tikallim wa tinnasir wakit tihaakim.>

⁵Kan be fasaalitna Allah yiwassif kadar hu aadil, nuguulu chunu? Hal nuguulu Allah ma aadil wakit yinazzil khadabah foogna walla? Be l-kalaam da, nihajji be fikir insaani bas.

⁶La, abadan! Kan Allah ma aadil, kikkeef yagdar yihaasib al-aalam?

⁷Akuun naadum waahid yuguul: «Sahiih, ana kadabt laakin kidbi yanti fursa le Allah achaaan yiwassif be ziyaada kadar kalaamah sahih. Wa achaaan da, al-naas yimajjuduuh be ziyaada. Wa kan ke da, maala Allah yihaasibni ma'a l-muznibiin?»

⁸Wa khalaas, maala ma nuguulu: «Khalli nisawwu cheyy fasil achaaan cheyy sameh yaji minnah?» Wa da bas al-kalaam al-naas waahidiin yuguulu be kidib hu ta'liimna. Al-azaab al-yaji fooghum waajib leehum!

Kulla l-naas muznibiin

⁹Wa kikkeef? Aniina al-Yahuud afdal min al-naas al-aakhariin walla? La, da ma sahih. Awwal wassaft be kalaam waadih kadar al-Yahuud wa l-ma Yahuud kulluhum gaa'idiin tihit al-zanib sawa sawa.

¹⁰Wa l-Kitaab buguul: <Ma fi naadum saalih wa la waahid.

- 11**Ma fi naadum waahid aagil wa ma fi naadum waahid yifattich Allah.
- 12**Kulluhum sawa ba''ado wa waddaro, ma fi naadum al-yisawwi al-kheer wa la waahid.>
- 13**<Kalaam khuchuumhum yiwaddi le l-khabur wa lisneehum malaaniin be kalaam halu khachchaach.> <Wa chalaaliifhum induhum samm amchideegaat.>
- 14**<Wa kalaamah illa la'ana wa kalaam murr marra waahid.>
- 15**<Rijleehum yajru le daffigiin al-damm.
- 16**Al-damaar wa l-fasaala fi deribhum
- 17**wa ma ya'arfu derib al-salaam.>
- 18**<Wa fi nufuushum, ma induhum khoof min al-Rabb.>
- 19**Wa na'arfu kadar ayyi cheyy al-maktuub fi l-Tawraat yihajji le ahal churuut al-Tawraat. Wa be misil da, ma fi naadum waahid al-yagdar yidaafi' le nafsah giddaam Allah. Wa khalaas kulla naas al-dunya yagoodu tihit hisaab Allah.
- 20**Achaan ma fi insaan yabga saalih giddaam Allah be tabbigiin churuut al-Tawraat. Be l-aks, al-churuut gaa'idiin achaan beehum al-zanib yin'arif.

Allah yisawwi al-naas saalihiin

- 21**Laakin hassa' Allah bayyan al-derib al-beyah hu yisawwi al-naas saalihiin giddaamah wa da ma be tabbigiin churuut al-Tawraat. Wa l-derib da, al-Tawraat wa kutub al-anbiya yachhado leyah.
- 22**Allah yaj'al al-naas saalihiin giddaamah be l-iimaan be Isa al-Masiih. Wa yisawwi nafs al-cheyy le kulla l-naas al-yi'aamunu. Kulla l-naas sawa sawa
- 23**achaan kulla l-naas aznabo wa be da, ma yagdar yalhago majd Allah.
- 24**Laakin Allah yisawwi kulla l-naas saalihiin be l-ni'ma al-yantiiha leehum bala taman, be Isa al-Masiih al-fadaahum min zunuubhum.
- 25**Allah gaddam al-Masiih misil dahiiye achaan dammah yamha zunuub al-naas al-yi'aamunu beyah. Wa be misil da, Allah wassaf kadar hu daayman aadil. Fi l-zaman al-faat, Allah ma haasab al-muznibiin be sabab sabrah al-aziim.
- 26**Wa fi l-zaman al-haali, hu wassaf be l-dahiiye di kadar hu aadil. Aywa, hu aadil wa ayyi naadum al-yi'aamin be Isa, hu yisawwi saalih.
- 27**Wa kan bigi misil da, al-insaan indah hagg yistakbar walla? La, ma indah hagg waahid kula. Maala ma yagdar yistakbar? Achaan hu ma yabga saalih be amalah, illa be iimaanah.
- 28**Khalaas nuguulu be kalaam saabit kadar naadum yabga saalih giddaam Allah be sabab iimaanah bas wa ma be tabbigiin churuut al-Tawraat.

²⁹Wa Allah, hu Rabb al-Yahuud wiheedhum walla? Wa l-naas al-aakhariin hu ma Rabbuhum walla? Akiid, hu Rabb kulla l-umam.

³⁰Achaan Allah waahid. Wa hu yisawwi al-Yahuud saalihiin be sabab iimaanhum. Wa yisawwi al-ma Yahuud kula saalihiin be sabab iimaanhum, sawa sawa.

³¹Wa be misil da, hal baddalna marra waahid churuut al-Tawraat be l-iimaan walla? La, abadan. Be l-aks, aniina sabbatna churuut al-Tawraat.

Rooma 4

Ibraahiim bigi saalih be sabab iimaanah

¹Wa be misil da, nuguulu chunu fi abuuna Ibraahiim al-aniina maragna minnah? Chunu al-bigi leyah?

²Kan Ibraahiim bigi saalih giddaam Allah be sabab amalah, hu indah hagg yistakbar. Laakin ma fi naadum indah hagg yistakbar giddaam Allah.

³Wa l-Kitaab buguul chunu? Buguul: <Ibraahiim aaman be kalaam Allah wa fi chaan iimaanah, Allah ja'alah naadum saalih.>

⁴Fakkuru fi l-kalaam da. Kan naadum yakhdim, hu yalga ujra wa l-ujra di ma hadiyye. Hi al-cheyy al-waajib leyah.

⁵Wa be l-aks, kan naadum ma yakhdim le yalga ajur laakin yi'aamin be Allah al-yisawwi al-muznib saalih, khalaas al-naadum da, Allah yichiif iimaanah wa yaj'alah saalih.

⁶Wa l-nabi Dawuud kula hajja be barakat al-naadum al-Allah ja'alah saalih bala ma yichiif amalah.

⁷Gaal: <Mabruuk le l-naas al-Allah marag minhum isyaanhum wa khafar leehum zunuubhum.>

⁸Mabruuk le l-naadum al-Allah ma yaj'alah muznib.>

⁹Wa nas'alku, al-baraka di hint al-Yahuud ahal al-tahuura wiheedhum walla? La, hi hint al-naas al-ma mutahhariin kula. Awwal, gulna be sabab al-iimaan bas Allah ja'al Ibraahiim saalih.

¹⁰Wa Allah ja'alah saalih mata? Hal da bigi wakıt hu mutahhar walla wakıt hu lissaa' ma mutahhar? Da bigi leyah wakıt hu ma mutahhar, gubbaal ma tahharooh.

¹¹Wa Allah anta alaamat al-tahuura le Ibraahiim achaaan yiwassif kadar gubbaal ma yitahhuruuh, hu bigi saalih be sabab iimaanah. Wa be misil da, Ibraahiim bigi abu kulla l-naas al-Allah ja'alahum saalihiin be sabab iimaanhum hatta kan humman ma mutahhariin kula.

12 Wa Ibraahiim bigi abu al-naas al-mutahhariin kula, al-ma yintaklu ale l-tahuura wiheedha laakin al-induhum bataan al-iimaan misil al-iimaan al-abuuna Ibraahiim indah, wakit hu lissaa' ma mutahhar.

Wa'ad Allah wa I-iimaan

13 Wa Allah waa'ad Ibraahiim wa zurriiyah humman yawrusu al-dunya. Wa Allah waa'ad Ibraahiim ma achaan hu taaba' churuut al-Tawraat, laakin be sabab iimaanah al-bigi beyah saalih.

14 Achaan kan al-warasa hi hint al-naas al-yitaabu'u churuut al-Tawraat bas, khalaas al-iimaan ma indah faayde wa l-wa'ad bigi baatil.

15 Achaan churuut al-Tawraat yijiibu khadab Allah foog al-naas. Wa laakin kan churuut ma fi, mukhaalafat al-churuut kula ma fi.

16 Wa achaan da, Allah waa'ad be l-warasa fi asaas al-iimaan wa l-mu'miniin yalgooaha be ni'mat Allah. Wa Allah dawwar yi'akkid kadar al-wa'ad yabga le zurriiyat Ibraahiim kullaha. Al-wa'ad ma le ahal al-Tawraat bas laakin le kulla l-naas al-iimaanhum misil iimaan Ibraahiim. Wa misil da, hu abuuna kullina.

17 Achaan da bas, fi l-Kitaab, Allah gaal: <Ana nisawwiik abu hana umam katiiriin.> Wa khalaas hu abuuna giddaam Allah al-hu aaman beyah. Wa Allah hu bas al-yanti al-haya le l-maytiin wa be amrah, hu yikawwin al-cheyy al-awwal ma mawjuud.

18 Hatta kan acham ma fiih kula, Ibraahiim aaman be kalaam Allah wa achamah fi Allah gaa'id saabit. Wa fi l-akhiir, hu bigi abu hana umam katiiriin misil Allah awwal gaalah leyah: <Zurriiyat tabga katiire misil al-nujuum.>

19 Ibraahiim irif fi nafsah kadar hu bigi chaayib wa ma indah gudra le l-waaluuda achaan umrah misil miya sana. Wa martah Saara kula ajuuz ma indaha acham fi l-waaluuda. Wa laakin iimaan Ibraahiim ma nagas.

20 Abadan ma chakkak fi wa'ad Allah wa ma khalla minnah al-iimaan. Laakin bigi gawi ziyaada fi iimaanah wa chakar Allah

21 achaan hu mu'akkid tamaam kadar Allah yagdar yitimm al-cheyy al-waa'adah beyah.

22 Wa fi chaan iimaanah, Allah ja'alah naadum saalih.

23 Al-kalimaat «Allah ja'alah naadum saalih» dool ma ankatabo le Ibraahiim wiheedah bas.

24 Laakin ankatabo leena aniina kula, achaan Allah yaj'alna aniina kula saalihiin kan ni'aamunu beyah hu al-ba'as Rabbina Isa min ust al-maytiin.

25 Allah sallamah le l-moot be sabab khataayaana wa ba'asah achaan beyah hu, nabgo saalihiin.

Rooma 5

Al-salaam wa l-farha be l-Masiih

¹Wa khalaas, bigiina saalihiin be sabab al-iimaan wa achaan da be Rabbina Isa al-Masiih, aniina gaa'idiin be l-salaam ma'a Allah.

²Wa be l-Masiih bas, gidirna dakhalna fi l-ni'ma di be l-iimaan al-aniina saabtiin foogha. Wa nafraho be l-acham al-indina achaan nalgo majd Allah.

³Wa ziyaada min da, nafraho kula fi l-ta'ab al-yaji foogna achaan na'arfu al-ta'ab yantiina al-sabur.

⁴Wa l-sabur yichajji' guluubna. Wa kan guluubna ligo chajaa'a, indina acham.

⁵Wa l-acham da abadan ma yijiib leena al-eeb achaan Allah nazzal mahabbatah fi guluubna be l-Ruuh al-Khudduus al-hu antaah leena.

Al-suluh be l-Masiih

⁶Aywa, achaan fi l-yoom al-Allah gata'ah wakit aniina ma indina gudra ninajju nufuusna, al-Masiih maat fi chaan al-khaatiyiin.

⁷Gaasi le l-naadum yumuut fi chaan naadum aakhar hatta kan al-naadum da saalih kula. Akuun naadum yikhassid yumuut fi chaan naadum galbah abyad bilheen.

⁸Laakin daahu kikkeef Allah wassaf leena mahabbatah al-kabiire. Wakit aniina lissaa'na muznibiin, al-Masiih maat fi chaanna.

⁹Wa kan al-Masiih sawwaana saalihiin be daffigiin dammah, akiid hu yinajjiina min khadab Allah kula.

¹⁰Wa wakit aniina lissaa'na udwaan Allah, moot Ibnah saalahaana ma'aayah. Wa be misil da, kan indina suluh ma'aayah be moot Ibnah, akiid nanjo be hayaat Ibnah.

¹¹Wa ziyaada min da, hassa' aniina gaa'idiin nafraho be l-alaakha al-indina ma'a Allah be Rabbina Isa al-Masiih. Achaan be l-Masiih bas, aniina ligiina al-suluh.

Al-moot ja min Adam

¹²Wa khalaas be sabab naadum waahid, al-zanib dakhal fi l-dunya. Wa be sabab al-zanib, al-moot kula ja. Wa misil da, al-moot lihig kulla l-naas achaan kulluhum aznabo.

¹³Aywa, al-zanib gaa'id fi l-dunya gubbaal Allah ma yanti al-Tawraat le Muusa. Laakin al-zanib ma yinhasib fi l-bakaan al-foogah ma fi churuut al-Tawraat.

¹⁴Wa laakin al-moot gaa'id yamluk fi l-naas min zaman Adam lahaddi zaman Muusa. Wa l-moot gaa'id yamluk fi l-naas kan zunuubhum ma misil khata Adam al-khaalaf amur Allah kula. Wa Adam hu masal hana l-naadum al-yaji waraayah.

Al-haya jaat be l-Masiih

¹⁵Laakin al-atiye al-Allah antaaha bala taman di, ma misil khata hana Adam. Be sabab khata hana l-naadum al-waahid da, naas katiiriin maato. Wa rahmat Allah hi akbar min al-khata. Wa hi al-rahma al-jaat be l-naadum al-waahid Isa al-Masihi wa hi sawwat kheer katiir bilheen le naas katiiriin.

¹⁶Wa atiyit Allah chig min natiijat al-zanib al-Adam sawwaah. Al-hisaab ja ba'ad al-zanib al-waahid wa wadda kulla l-naas fi l-halaak. Laakin al-atiye al-bala taman di jaat ba'ad al-naas sawwo khata katiir wa hi sawwat al-naas saalihiin.

¹⁷Akiid al-moot ja be sabab khata hana l-naadum al-waahid da. Wa be sabab al-naadum al-waahid da bas, al-moot malak fi l-naas. Wa laakin al-naas al-ligo ni'mat Allah al-kabiire bilheen wa bigo saalihiin be l-atiye al-bala taman, humman yamulku fi l-haya al-abadiye be l-naadum al-waahid Isa al-Masihi.

¹⁸Wa be sabab khata hana naadum waahid, kulla l-naas yahlako. Wa laakin be sabab al-amal al-saalih al-naadum aakhar sawwaah, kulla l-naas yagdaru yabgo saalihiin wa yalgo al-haya al-abadiye.

¹⁹Wa naadum waahid isi Allah wa sawwa naas katiiriin muznibiin. Wa misil da battaan, naadum waahid taa' Allah wa sawwa naas katiiriin saalihiin.

²⁰Wa churuut al-Tawraat jo achaan gudrat al-khata anchaafat be ziyaada. Laakin fi l-bakaan al-kitir foogah al-zanib, rahmat Allah kula kitrat be ziyaada.

²¹Wa be da, misil al-moot malak fi l-naas be sabab al-zanib, misil da rahmat Allah kula tamluk fi l-naas wa tisawwiihum saalihiin wa tiwaddiihum fi l-haya al-abadiye be Isa al-Masihi Rabbina.

Rooma 6

Al-hurriye min muluk al-zanib

¹Wa kan rahmat Allah kitrat ziyaada fi l-bakaan al-foogah al-zanib awwal kitir, aniina nisawwu chunu? Hal waajib nagoodu battaan fi zunuubna achaan rahmat Allah tiziid foogna walla?

²La, abadan! Aniina mutna wa maragna min muluk al-zanib. Kikkeef ni'iichu foogah battaan?

³Intu ta'arfu tamaam kadar aniina kullina khattasoon le nabgo waahid ma'a l-Masihi Isa wa be l-khattisiin da bigiina waahid ma'aayah fi mootah.

⁴Wakit khattasoon, aniina mutna ma'a l-Masihi wa dafanoona ma'aayah. Wa misil abuuna Allah ba'as al-Masihi be gudurtah al-majiide, aniina kula nahyo ma'aayah be haya jadiide.

⁵Achaan kan aniina bigiina waahid ma'a l-Masihi wa mutna ma'aayah fi mootah, akiid nabgo ma'aayah waahid fi bu'aasah.

⁶Na' arfu kadar jisimna al-insaani al-gadiim maat ma'a l-Masiih fi l-saliib wa be da, al-jisim al-muznib addammar. Wa aniina ma nabgo battaan abiid le l-zanib

⁷achaan al-naadum al-maat, hu bigi hurr min gudrat al-zanib.

⁸Wa kan mutna ma'a l-Masiih, ni'aamunu kadar nahyo ma'aayah kula.

⁹Wa na' arfu kadar Allah ba'as al-Masiih min ust al-maytiin wa l-Masiih abadan ma yumuut battaan achaan al-moot ma indah foogah gudra.

¹⁰Wakit hu maat, hu maat fi chaan al-zanib marra waahide wa nihaa'iiye. Laakin hassa', hu gaa'id hayy wa aayich fi chaan Allah.

¹¹Wa be misil da, a' arfu kadar intu kula muttu wa anfaragtu min gudrat al-zanib wa ba' astu wa bigiitu hayyiin le Allah be Isa al-Masiih.

¹²Ma tikhallu al-zanib yamluk fi ajsaamku al-ba'adeen yumuutu. Wa ma tikhallu al-zanib yilizzuku achaan titaabu'u chahwaat ajsaamku.

¹³Ma tisallumu battaan ajsaamku le l-zanib misil aala al-yisawwu beeha al-charr. Laakin be l-aks, intu zaatku sallumu nufuusku le Allah misil naas al-ba'aso min ust al-maytiin. Wa sallumu ajsaamku le Allah misil aala al-yisawwu beeha al-kheer.

¹⁴Khalaas, al-zanib ma indah gudra foogku battaan achaan hassa' intu ma tihit churuut al-Tawraat laakin intu tihit rahmat Allah.

¹⁵Wa da kikkeef? Hal naznubu achaan aniina aaychiin tihit rahmat Allah wa ma tihit churuut al-Tawraat walla? La, abadan.

¹⁶Ta' arfu adiil kadar kan tisallumu nufuusku le naadum achaan titaabu'u kalaamah misil abiid, khalaas intu abiid le l-naadum al-titaabu'u kalaamah da. Kan tabgo abiid le l-zanib da, al-zanib yiwaddiiku le l-moot wa laakin kan titaabu'u kalaam Allah, hu yisawwiiku saalihiin.

¹⁷Wa l-hamdulillah, awwal intu bigiitu abiid le l-zanib laakin hassa' titaabu'u be kulla guluubku al-ta'liim al-Allah nazzalah leeku.

¹⁸Intu hurriin min al-zanib wa bigiitu abiid Allah al-saalihiin.

¹⁹Fikirku fikir insaani wa achaan da, ana gaa'id nihajji leeku be kalaam hayyin misil kalaam al-naas. Awwal sallantu ajsaamku misil abiid le l-haal al-cheene wa le l-khataaya al-sawwooku khaatiyiin be ziyaada. Hassa' waajib tisallumu ajsaamku le l-haal al-saalhe wa tabgo naas Allah al-saalihiin.

²⁰Wa wakit intu kuntu abiid le l-zanib, ma gidirtu titaabu'u al-haal al-saalhe.

²¹Wa ween al-natiija al-ligiituuha min al-zunuub al-awwal sawweetuuhum dool? Hassa' al-eeb karabaaku be sababhum achaan al-zunuub dool yiwaddu al-naas le l-moot.

²²Laakin hassa' intu hurriin min al-zanib wa bigiitu abiid Allah. Wa l-natiija al-talgooaha, hi al-haal al-saalhe wa hi tiwaddi al-naas le l-haya al-abadiiye.

²³Achaan ujrata al-zanib, hi al-moot wa l-atiye al-Allah yantiiha bala taman, hi al-haya al-abadiiye be Rabbina Isa al-Masiih.

Rooma 7

Al-zanib wa churuut al-Tawraat

¹Ya akhwaani, intu al-nihajji leeku ta'arfu churuut al-Tawraat. Wa akiid ta'arfu kadar churuut al-Tawraat induhum gudra fi l-naadum wakit hu hayy bas.

²Masalan, al-mara al-maakhde marbuuta ma'a raajilha be churuut al-Tawraat wakit hu hayy. Laakin kan raajilha maat, al-mara tabga hurra min rubaat churuut al-Tawraat.

³Wa be misil da, kan machat akhadat raajil aakhar wakit raajilha lissaa' gaa'id hayy, churuut al-Tawraat tuguul hi zaaniye. Laakin kan raajilha maat, hi tabga hurra min al-churuut dool. Wa kan tamchi taakhud raajil aakhar kula, al-charii'a ma tuguul hi zaaniye.

⁴Ya akhwaani, intu kula bigi leeku misil da. Wakit katalo al-Masiih, intu muttu ma'aayah fi jismah wa bigiitu hurriin min churuut al-Tawraat. Wa be da, tabgo hana sayyid aakhar wa hu al-naadum al-ba'as min ust al-maytiin. Wa khalaas, kullina nisawwu al-kheer al-Allah yidoorah.

⁵Achaan wakit aniina lissaa'na aaychiin fi tabii'itna al-insaaniye bas, churuut al-Tawraat sabbabo fi ajsaamna al-chahwaat al-yiwadduuna le l-zanib. Wa l-chahwaat dool lazzoona le nisawwu al-cheyy al-yiwaddiina le l-moot.

⁶Laakin hassa' aniina hurriin min churuut al-Tawraat achaan mutna ma'a l-Masiih wa mutna le l-karabaana masaajiin. Wa be misil da, na'abudu Allah ma be l-ibaada al-gadiime hasab al-kalaam al-maktuub, laakin be gudrat al-Ruuh al-Khudduus fi l-haya al-jadiide.

⁷Wa kan nuguulu churuut al-Tawraat sabbabo foogna zunuub, fi l-kalaam da nuguulu al-Tawraat wa l-zunuub humman sawa walla? La! Achaan awwal ana ma irift al-zanib laakin al-Tawraat bas arrafaani beyah. Awwal kan al-Tawraat ma gaal: <Ma tatma'>, ana ma na'arif al-tama'.

⁸Laakin al-zanib ligi fursa be l-wasiye wa sabbab foogi kulli nafar hana l-tama'. Achaan kan al-Tawraat ma fiih, al-zanib mayyit.

⁹Awwal ana hayy wa ma irift churuut al-Tawraat laakin al-wasiye jaat leyi wa l-zanib hiyi foogi

¹⁰wa khalaas ana mutt. Wa be misil da, al-wasiye al-dawwarat tiwaddiini le l-haya, waddatni le l-moot.

- 11** Achaan al-zanib ligi fursa be jayyit al-wasiye wa gamma khachchaani wa karab al-wasiye achaan yaktulni beeha.
- 12** Wa misil da khalaas, churuut al-Tawraat mukhaddasiin wa l-wasiye mukhaddasa wa saalhe wa adiile.
- 13** Wa be misil da, al-cheyy al-adiil kataalaani walla? La! Laakin al-zanib karab al-cheyy al-adiil wa beyah sabbab leyi al-moot wa l-zanib yin'arif. Wa be l-wasiye bas, charr al-zanib yin'arif marra waahid.
- 14** Na'arfu kadar churuut al-Tawraat jaayiin min Allah, laakin ana insaani bas. Ana misil abid wa l-zanib hu misil siidi.
- 15** Sahiih, ana ma nafham al-cheyy al-nisawwiih achaan al-cheyy al-ana nidoor nisawwiih, da ma nisawwiih. Laakin al-cheyy al-ma niriidah, da bas al-cheyy al-nisawwiih.
- 16** Wa kan ana gaa'id nisawwi al-cheyy al-fi nafsi ma nidoor nisawwiih, misil da ana nistafig ma'a churuut al-Tawraat wa nuguul humman adiiliin wa induhum al-sahiih.
- 17** Wa be da, ana ma al-naadum al-yisawwi al-fi'il da. Al-yisawwi al-fi'il, hu al-zanib al-gaa'id foogi.
- 18** Na'arif ma fi cheyy adiil gaa'id foogi, ya'ni fi tabii'ti al-insaaniye. Indi niye nisawwi al-kheer laakin ma nagdar.
- 19** Ma nisawwi al-kheer al-nidoor nisawwiih laakin al-fasaala al-ma nidoor nisawwiiha, di bas al-cheyy al-nisawwiih.
- 20** Wa kan ana gaa'id nisawwi al-cheyy al-ma nidoor nisawwiih, be misil da al-bisawwiih ma ana laakin hu al-zanib al-gaa'id foogi.
- 21** Wa khalaas, daahu al-cheyy al-daayman bigi leyi. Kan nidoor nisawwi al-kheer, al-fasaala bas taji leyi.
- 22** Fi galbi, ana niriid wasaaya Allah
- 23** laakin nihiss fi nafsi cheyy aakhar al-gaa'id fi jismi al-yidoor yamlukni wa hu yidaawis ma'a fikri. Wa khalaas, ana bigiit masjuun tihit muluk al-zanib al-gaa'id fi jismi.
- 24** Ya ana al-ta'baan! Yaatu al-yafza'ni min jismi al-yiwaddiini le l-moot?
- 25** Illa Allah yinajjiini be Rabbina Isa al-Masihi wa l-hamdulillah. Wa khalaas, be misil da be agli ana abd Allah wa nidoor nitaabi' wasiiyaatah. Laakin be tabii'ti al-insaaniye, ana kula abid le l-zanib wa nitaabi' hasab al-yidoorah al-zanib achaan ana insaan bas.

Rooma 8

Al-haya al-jadiide be Ruuh Allah

- ¹Wa hassa' khalaas, ma fi abadan halaak le l-naas al-gaa'idiin fi Isa al-Masiih.
- ²Wa gudrat al-Ruuh al-Khudduus al-tanti al-haya fi Isa al-Masiih harraratni min gudrat al-churuut al-gadiimiin al-waddooni le l-zanib wa l-moot.
- ³Churuut al-Tawraat abadan ma gidro yinajju al-naas achaan du'uf tabii'at al-insaan daharaahum. Wa Allah zaatah sawwa al-cheyy al-churuut al-Tawraat ma gidro yisawwuuh. Hu rassal Ibnah al-waahid le yabga insaan fi jisim misil jisim al-muznib. Wa wakit hu fi jismah al-insaani da, Allah haakam fi l-zanib marra waahid.
- ⁴Wa Allah sawwa misil da achaan al-Masiih yitimm churuut al-Tawraat al-aadiliin fiina aniina al-aaychiin be gudrat al-Ruuh al-Khudduus wa ma be gudrat al-insaan.
- ⁵Aywa, al-naas al-aaychiin be gudrat al-insaan yukhuttu fikirhum fi l-cheyy al-bukhuss al-insaan. Laakin al-aaychiin be gudrat al-Ruuh al-Khudduus yukhuttu fikirhum fi l-cheyy al-bukhuss al-Ruuh al-Khudduus.
- ⁶Al-naadum al-aglah saabit fi fikir al-insaan, hu yalga al-moot. Wa laakin al-naadum al-aglah saabit fi fikir al-Ruuh al-Khudduus, hu yalga al-haya wa l-salaam.
- ⁷Achaan al-naadum al-aglah saabit fi l-fikir al-insaan, hu da adu Allah wa ma yitabbig wasaaya Allah. Aywa, hu ma yagdar yitabbighum.
- ⁸Al-naas al-aaychiin hasab tabii'at al-insaan, ma mumkin yalga rida Allah.
- ⁹Laakin intu ma aaychiin hasab tabii'at al-insaan. Intu aaychiin hasab al-Ruuh al-Khudduus achaan Ruuh Allah saakin fiiku. Wa kan naadum ma indah Ruuh al-Masiih, hu ma hana l-Masiih.
- ¹⁰Laakin al-Masiih gaa'id fi guluubku. Akiid ajsaamku yumuutu be sabab al-zanib. Wa laakin al-Ruuh al-Khudduus yantiiku al-haya achaan intu bigiitu saalihiin.
- ¹¹Ruuh Allah al-ba'as Isa min ust al-maytiin saakin fiiku. Wa misil da, akiid Allah al-ba'as al-Masiih min ust al-maytiin kula yanti al-haya le ajsaamku al-yumuutu, be Ruuhah al-saakin fiiku.
- ¹²Khalaas ya akhwaani, be sabab al-rahma al-kabiire di, fi waajib foogna wa l-waajib da ma bukhuss al-tabii'a al-insaaniye. Ma waajib titaabu'u fikir al-insaan.
- ¹³Kan ti'iichu be gudrat al-insaan, tumuutu. Laakin kan tahyo be gudrat al-Ruuh al-Khudduus, taktulu al-zunuub al-fi ajsaamku.
- ¹⁴Achaan al-naas al-yuguudhum Ruuh Allah, humman bas awlaad Allah.
- ¹⁵Wa Allah nazzal foogku Ruuhah ma achaan yisawwiiku abiid al-aaychiin battaan be l-khoof. La. Al-Ruuh al-nazzalah foogku, hu al-Ruuh al-yisawwiiku iyaal Allah. Wa be sabab al-Ruuh da, kullina ninaaduuh be hiss aali: «Abba, abuuna!»
- ¹⁶Al-Ruuh al-Khudduus zaatah yachhad fi nufuusna kadar aniina iyaal Allah.

17Wa kan aniina iyaalah, aniina kula misil wurraasah. Aniina wurraas Allah, aywa, wurraasah ma'a l-Masiih. Achaan kan nat'abo ma'a l-Masiih, nadkhulu ma'a l-Masiih fi majdah kula.

Majd iyaal Allah

18Ta'ab hana wakitna da, nahsibah chiyya wakit nifakkir fi l-majd al-Allah yibayyina leena ba'adeen.

19Yoom waahid, Allah yibayyin majd awlaadah. Wa kulla cheyy al-Allah khalagah gaa'id yitmanna jayyit al-yoom da bilheen.

20Achaan al-khaliige zaatha fachalat, ma be niyitha laakin be niyit Allah al-fachchalaaha. Wa be da kula, hi gaa'ide tarja be acham.

21Wa yoom waahid, al-khaliige zaatha tabga hurra min ubuudiyit al-damaar. Wa khalaas, hi tichaarik fi l-hurriye al-majiide hana iyaal Allah.

22Na'arfu kadar lahaddi l-yoom al-khaliige kullaha gaa'ide tat'ab be ta'ab misil waja' al-talaga.

23Wa l-khaliige ma tat'ab wiheedha. Aniina indina al-Ruuh al-Khudduus wa da misil awwal intaaj al-Allah antaah leena. Wa aniina kula naguntu fi daakhilna achaaan narjo Allah yikammil amalah foogna wa yisawwiina iyaalah wakit yafda ajsaamna.

24Wa Allah antaana al-acham da, wakit najjaana. Wa kan naadum buguul hu yarja cheyy waahid wa laakin ligiih khalaas, da ma al-raja. Yaatu al-yarja al-cheyy al-ligiih khalaas?

25Laakin kan narjo cheyy waahid lissaa' ba'iid chiyya ma binchaaf, narjoooh be l-sabur.

26Wa misil da, al-Ruuh al-Khudduus kula yi'aawinna achaaan aniina da'iifin. Ma na'arfu kikkeef waajib nisallu laakin al-Ruuh al-Khudduus yisalli leena be ganitiin al-ma bingaal.

27Wa Allah al-yichiif guluub al-naas, ya'arif niyit al-Ruuh al-Khudduus achaaan al-Ruuh al-Khudduus yilwassat le l-saalihiin hasab al-yidoorah Allah.

28Wa na'arfu kadar fi kulla cheyy, Allah yisawwi al-kheer le l-naas al-yihibbuuh wa humman al-naas al-Allah naadaahum fi derbah le yitabbugu khittitah.

29Achaan al-naas al-Allah irifaahum min awwal, hu chaal niye achaaan yisawwiikum yichaabuhu Ibnah Isa al-Masiih wa misil da, Ibnah Isa al-Masiih yukuun al-bikir wa ma'aayah akhwaan katiiriin.

30Wa l-naas al-Allah azalaahum, hu naadaahum. Wa l-naas al-naadaahum dool, hu sawwaahum saalihiin. Wa l-sawwaahum saalihiin dool, hu antaahum majdah.

Al-nasur be mahabbat al-Masiih leena

- 31** Wa khalaas ba'ad kulla l-kalaam da, nuguulu chunu? Kan Allah ma'aana, ma fi al-yugumm diddina.
- 32** Allah ma aba ma yantiina Ibnah al-waahid, laakin sallamah le l-moot fi chaanna kullina. Wa hu al-antaana Ibnah ma yantiina kulla cheyy ma'a Ibnah walla?
- 33** Yaatu al-yatham al-naas al-Allah azalaahum? Ma fi! Allah ma yathamhum. Hu bas al-yibariiium.
- 34** Yaatu al-yi'aakhibhum? Ma fi! Al-Masiih Isa ma yi'aakhibhum. Be l-aks, hu bas al-maat fi chaanna. Wa ziyaada min da, hu ba'as wa gaa'id jamb Allah fi nussah al-zeenaay wa bigi leena wasiit.
- 35** Chunu al-yagdar yafrugna min mahabbat al-Masiih leena? Ma fi! Wa la l-ta'ab wa la l-diige wa la l-azaab wa la l-juu' wa la l-ire wa la l-khutuura wa la l-moot.
- 36** Wa maktuub fi l-Kitaab: <Fi chaanak inta, yaktuluuna kulla yoom wa yaj'aloona misil khanam al-juzur.>
- 37** Wa laakin kulla l-su'uubaat dool, aniina ninnasru fooghum nasur kabiir be l-Masiih al-yihibbina.
- 38** Wa nuguul leeku akiid, ma fi cheyy al-yagdar yafrugna min mahabbat Allah leena. Wa la l-moot wa la l-haya, wa la l-malaa'ika wa la kubaaraat al-chawaatiin wa la cheyy hana l-zaman al-haadir wa la cheyy hana l-zaman al-jaayi
- 39** wa la l-khuwwaat al-foog wa la l-khuwwaat al-tihit wa la ayyi makhluug, abadan ma fi cheyy yafrugna min mahabbat Allah leena al-gaa'ide fi l-Masiih Isa Rabbina.

Rooma 9

Al-Yahuud al-ma aamano be l-Masiih

- 1** Nuguul leeku al-hagg be usum al-Masiih wa kalaami ma kidib. Wa galbi yachhad leyi ma'a l-Ruuh al-Khudduus kadar kalaami sahiih.
- 2** Ana haznaan bilheen wa galbi daayman booja'ni.
- 3** Ana nitmanna Allah yal'anni wa yafrugni ana zaati min al-Masiih, kan be da naas gabiilti yanjo achaan humman akhwaani.
- 4** Humman Bani Israa'iil, al-cha'ab al-Allah azalaahum le yabgo iyaalah wa jahhaz leehum al-majd. Wa sawwa ma'aahum mu'aahadaat wa nazzal leehum al-Tawraat wa antaahum al-ibaada. Wa leehum humman, antaahum al-wu'uud
- 5** wa l-juduud al-awwalaaniyiin. Wa l-Masiih zaatah mawluud insaan minhum wa hu al-Rabb foog kulla cheyy wa l-chukur waajib le Allah ila l-abad. Aamiin.

Cha'ab Allah al-azalaahum

⁶Ma tukhuttu fi uguulku kadar wa'ad Allah al-antaah le Bani Israa'iil fachal. Achaan Bani Israa'iil ma kulluhum cha'ab Allah.

⁷Wa zamaan kula, Allah ma hasab kulla iyaal Ibraahiim zurriiyah, laakin gaal: <Min Ishaakh bas talga zurriye al-binaaduuha be usmak.>

⁸Wa min al-kalaam da, al-naas al-jo min sulub Ibraahiim ma yahsubuuhum kulluhum iyaal Allah. Illa l-naas al-wildoohum hasab wa'ad Allah, humman dool bas yahsubuuhum zurriiyah.

⁹Achaan Allah waa'ad Ibraahiim be l-kalaam al-buguul: <Fi l-sana al-jaaye fi nafs al-wakit, ana naji wa nalga martak Saara wildat leek wileed.>

¹⁰Wa ziyaada min al-kalaam da, fakkuru fi Rifga kula. Hi bigat khalbaane wa iyaalha induhum abu waahid wa hu jiddina Ishaakh.

¹¹Laakin gubbaal al-tiimaan ma yaldoohum wa gubbaal humman ma yisawwu cheyy wa la zeen wa la fasil, Allah chaal niiye wa azal waahid minhum achaan niyyit Allah titimm be l-ikhtiyaar.

¹²Hu yinaadi al-naas hasab niyyah wa ma hasab al-cheyy al-yisawwuuh. Wa khalaas gaal le Rifga: <Al-kabiir yakhdim le l-sakhayyar.>

¹³Wa l-Kitaab zaatah buguul: <Ana habbeet Yaakhuub wa abeet Isuu.>

¹⁴Wa fi l-kalaam da, nuguulu chunu? Nuguulu Allah hu zaalim walla? Abadan, ma ke!

¹⁵Achaan Allah gaal le Muusa: <Ana nihinn ayyi naadum al-nidoor nihinnah wa narham ayyi naadum al-nidoor narhamah.>

¹⁶Wa be misil da kan Allah azal naadum, da ma achaan niyyit al-naadum wa ma achaan al-cheyy al-naadum sawwaah. Allah azalah achaan hu dawwar yarhamah bas.

¹⁷Wa fi l-Kitaab, Allah buguul le Fir'oon: <Ana sawweetak naadum kabiir achaan chilt niiye le niwassif foogak gudurti wa yihajju be usmi fi kulla l-ard.>

¹⁸Wa min al-kalaam da, na'arfu kadar Allah yarham al-naadum al-yidoor yarhamah wa yigawwi raas al-naadum al-yidoor yigawwi raasah.

¹⁹Wa tas'alni tuguul: «Kan Allah yisawwi misil da, maala hu yuluum ayyi naadum? Ween al-naadum al-yadhar niyyit Allah?»

²⁰Laakin inta yaatu, ya insaan? Fi fikrak tagdar tuluum Allah walla? Kan usta sana' chokhol waahid, hal al-chokhol al-sana'ah da indah hagg yuguul: «Maala sana'tini misil da?»

21 Al-haddaadi ma indah hagg foog al-tiine walla? Min koom waahid hana tiine, hu yudugg maa'uun le amal khaass wa maa'uun taani le amal aadi. Wa fi l-masal da, al-haddaadi hu Allah wa l-mawaa'iin humman al-naas.

22 Wa tuguul chunu kan Allah dawwar yibayyin khadabah wa gudurtah fi l-mawaa'iin al-hu khadbaan fooghum al-jaahiziin le l-halaak wa laakin tawwal himilaahum be sabar?

23 Wa Allah himilaahum tawwal achaan dawwar yibayyin kutur kheerah al-majiid le mawaa'iin aakhariin al-hu yidoor yarhamhum wa jahhazaahum le yadkhulu fi majdah.

24 Wa dool aniina al-Allah naadaana, ma min ust al-Yahuud bas laakin min kulla l-umam.

25 Wa da yiwaafiq ma'a l-kalaam al-gaalah fi kitaab al-nabi Huucha'. Gaal: <Al-naas al-awwal ma cha'abi, ninaadiihum cha'abi wa l-cha'ab al-awwal ma habbeethum, nuguul leehum: «Ya l-mahbuubiin.»>

26 Wa gaal battaan: <Fi l-bakaan al-awwal Allah gaal foogah: «Intu ma cha'abi», fi nafs al-bakaan hu yuguul leehum: «Intu iyaali ana Allah al-Hayy.»>

27 Wa laakin fi Bani Israa'iil al-nabi Icha'ya hajja be hiss aali wa gaal: <Kan Bani Israa'iil bigo katiiriin misil ramla hana khachum al-bahar kula, chiyya minhum bas yanjo.>

28 Achaan kharaar al-damaar marag wa Allah yitabbigah ajala fi kulla l-balad.>

29 Wa yabga misil Icha'ya gaal yabga. Hu gaal: <Kan awwal Allah al-Gadir ma khalla leena zurriye, aniina niddammamaro misil naas Saduum wa nahlako misil naas Amuura.>

Al-Yahuud ma chaalo derib al-iimaan

30 Fi kulla l-kalaam da, nuguulu chunu? Al-naas al-ma Yahuud ma jaahado le yabgo saalihiin wa laakin bigo saalihiin. Wa bigo saalihiin be derib al-iimaan.

31 Wa Bani Israa'iil taaba'o churuut al-Tawraat wa jaahado beehum le yabgo saalihiin laakin fachalo.

32 Wa da maala? Achaan ma taaba'o derib al-iimaan. Wa fi fikirhum, humman yabgo saalihiin be sabab al-amal al-yisawwuh. Wa khalaas, humman antaggo fi l-hajar al-yarmiium.

33 Wa achaan da bas al-Kitaab buguul: <Asma'o, ana nukhutt hajar fi Sahyuun. Be sababah, al-naas yintaggo wa yaga'o. Laakin ayyi naadum al-yi'aamin beyah abadan ma yakhjal.>

Rooma 10

¹Ya akhwaani fi l-Masiih, nitmanna be kulla galbi kadar akhwaani al-Yahuud yanjo wa da l-cheyy al-ana daayman natulbah min Allah.

²Ana nachhad leehum kadar humman munkaribiin fi ibaadat Allah laakin fiyah cheyy waahid ma ya'arfuuh.

³Humman ma ya'arfu kikkeef Allah yisawwi al-naas saalihiin wa khalaas yidooru yabgo saalihiin be juhudhum. Wa abo ma yakhbalo al-derib al-Allah fatahah le l-naas al-beyah yabgo saalihiin.

⁴Achaan al-Masiih ja wa tamma churuut al-Tawraat wa be l-Masiih kulla l-naas yabgo saalihiin, kan yi'aamunu beyah.

⁵Wa fi l-Kitaab, Muusa fassar leena kikkeef al-naas yabgo saalihiin be churuut al-Tawraat. Hu gaal: <Al-naadum al-yitabbig kulla l-churuut dool yahya beehum.>

⁶Laakin hu gaal battaan kikkeef al-naas yabgo saalihiin be l-iimaan. Maktuub: <Ma tuguul fi galbak, yaatu al-yatla' fi l-sama?> Ya'ni yinazzil al-Masiih.

⁷Wa battaan maktuub: <Ma tuguul yaatu al-yanzil fi l-haawiye?> Ya'ni yamrug al-Masiih min ust al-maytiin.

⁸Laakin al-cheyy al-buguulah chunu? Buguul: <Al-kalaam gaa'id gariib leek. Hu fi khachmak wa fi galbak.> Wa l-kalaam da, hu kalaam al-iimaan al-niballukhuuh leeku.

⁹Kan be khachmak tachhad le Isa wa tuguul hu al-Rabb wa fi galbak ti'aamin kadar Allah ba'asah min ust al-maytiin, be misil da tanja khalaas.

¹⁰Achaan be sabab al-iimaan al-gaa'id fi l-galib, Allah yaj'al al-naadum saalih wa be sabab chahaadat khachmah, Allah yinajjiih.

¹¹Al-Kitaab buguul: <Ayyi naadum al-yi'aamin beyah abadan ma yakhjaj.>

¹²Wa da bigi sawa sawa le l-Yahuud wa le l-ma Yahuud achaaan al-Rabb al-waahid, hu Rabb kulla l-naas wa hu kariim le ayyi naadum al-yad'i be usmah.

¹³Achaan maktuub: <Ayyi naadum al-yad'i be usum Allah yanja.>

Ballikhiin al-bichaara waajib

¹⁴Wa kikkeef yad'u be l-Rabb, kan ma aamano beyah? Wa kikkeef yi'aamunu be l-Rabb, kan ma sim'o beyah? Wa kikkeef yasma'o beyah, kan ma fi naadum ballakh leehum al-bichaara?

¹⁵Wa kikkeef yiballukhu leehum al-bichaara, kan ma rassaloohum? Achaan da, al-Kitaab buguul: <Marhaban be jayyit al-mursaal al-yiballikh al-bichaara.>

¹⁶Wa laakin ma kulla l-naas khiblo al-bichaara. Achaan da, al-nabi Icha'ya gaal: <Ya Allah, yaatu al-aaman be khabarna?>

¹⁷Khalaas, al-naas ma yabgo mu'iniin be l-Masiih illa kan yasma'o al-bichaara wa ma yasma'o al-bichaara illa kan naadum yiballikhha leehum.

¹⁸Laakin nas'al cheyy waahid. Sahiih, al-Yahuud lissaa' ma sim'o al-bichaara di walla? La, humman sim'ooaha. Al-Kitaab buguul: <Hissuhum ansama' fi kulla l-ard, aywa kalaamhum lahaddi aakhir al-dunya.>

¹⁹Wa battaan nas'al, Bani Israa'iil ma fihmo al-kalaam walla? Awwal be khachum Muusa, Allah gaal: <Nisawwiiku hasuudiin be l-cha'ab al-ma tammo umma wa niza' ilku be umma jaahle.>

²⁰Wa l-nabi Icha'ya gamma hajja kalaam Allah leehum bala chakak wa gaal: <Al-naas al-ligooni, humman ma al-naas al-fattachooni. Wa bayyant nafsi le naas al-ma naadooni.>

²¹Laakin fi Bani Israa'iil, hu gaal: <Kulla yoom ana maddeet iideeni le cha'ab aasiyiin wa raashum gawi.>

Rooma 11

Allah ma aba Bani Israa'iil

¹Wa achaan da, ana nas'al su'aal. Allah aba cha'abah Bani Israa'iil marra waahid walla? La, abadan. Ana zaati min Bani Israa'iil wa min zurriiyit Ibraahiim wa min gabiilat Banyaaamiin.

²Allah ma aba cha'abah al-azalaahum min awwal. Walla nisiitu al-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab al-bukhuss al-nabi Iliyaas? Fi bakaan waahid, hu hajja le Allah wa chaka min Bani Israa'iil

³wa gaal: <Ya Allah, humman katalo al-anbiya al-rassaltuhum wa kassaro kulla madaabhak. Wa ana faddalt wiheedi wa humman yifattuchuuni le yaktuluuni.>

⁴Wa laakin Allah radda leyah kikkeef? Hu gaal: <Ana hafadt minhum 7 000 naas al-abadan ma sajado giddaam ilaah Ba'al.>

⁵Wa l-cheyy al-gaa'id yabga hassa', hu misil al-cheyy al-bigi fi l-wakit daak. Faddalo naas chiyya bas al-yitaabu'u Allah wa humman al-naas al-Allah azalaahum be ni'matah.

⁶Wa kan di ni'ma, da ma bigi be sabab ayyi cheyy al-humman sawwooh. Achaan kan Allah azal al-naas be sabab al-cheyy al-sawwooh, al-ni'ma ma tabga ni'ma.

⁷Wa da kikkeef? Bani Israa'iil ma ligo al-cheyy al-talabooh min Allah. Illa l-naas al-Allah azalaahum bas ligooh. Wa l-aakhariin ruuseehum bigo gawiyiin.

⁸Achaan da, maktuub fi l-Kitaab: <Allah nazzal fooghum ruuh hana noom wa uyuunhum ma yichiifu wa udneehum ma yasma'o lahaddi l-yoom.>

⁹Wa l-nabi Dawuud gaal: <Khalli dabalaayithum tabga leehum amkajjaama wa charak giddaamhum. Khalli barakaathum yabgo leehum chokhol al-yintaggo foogah wa ikhaab.

¹⁰Khalli uyuunhum yitoochuchu wa battaan ma yichiifu wa daayman aksir duhuurhum.>

¹¹Achaan da nas'al. Humman waga'o marra waahid lahaddi battaan ma yugummu walla? La, abadan. Humman waga'o wa be khataahum da, najaat Allah lihgat al-naas al-ma Yahuud achaan yisawwi al-Yahuud yahsuduuhum.

¹²Wa kan khata al-Yahuud sabbab baraka kabiire le naas al-dunya wa maskanat al-Yahuud sabbabat baraka kabiire le l-naas al-ma Yahuud, akiid wakit al-Yahuud yigabbulu marra waahid fi l-derib, da yabga leena baraka kabiire be ziyaada.

¹³Ya l-naas al-ma Yahuud, ana gaa'id nihajji leeku. Ana al-rasuul al-murassal le l-naas al-ma Yahuud wa ana farhaan bilheen be khidimti

¹⁴achaan akuun nisawwi akhwaani al-Yahuud yahsuduuku wa akuun be misil da, ninajji waahidiin minhum.

¹⁵Wakit Allah aba al-Yahuud, naas al-dunya ligo salaam ma'a Allah. Wa kan bigi misil da, yabga kikkeef wakit Allah yakhbal al-Yahuud battaan? Da yijiib bu'aas al-maytiin.

Masal hana furuu' al-zaytuun

¹⁶Kan al-intaaj al-awwal hu khaass le Allah, al-ajjin al-yisawwuuh minha kula khaass le Allah. Wa kan khassaso uruug al-chadara le Allah, furuu'ha kula khaasiin le Allah.

¹⁷Wa misil da, zurriiyit Ibraahiim misil chadarat al-zaytuun wa furuu' waahidiin gata'oohum minha. Wa inta al-ma Yahuudi, inta misil firi' hana l-zaytuun al-bandar. Wa chaalook wa lassagook fi l-chadara al-fi l-jineene fi badal al-furuu' al-gata'oohum. Wa misil da, inta kula ti'iich min al-uruug al-adiiliin ma'a l-furuu' al-faddalo.

¹⁸Wa be misil da, waajib inta ma tifaachir fi l-furuu' al-gata'oohum. Wa kan tidoor tifaachir kamaan, fakkir kadar inta ma gaa'id ti'ayyich al-uruug laakin al-uruug gaa'idiin yi'ayyuchuuk inta.

¹⁹Akuun tuguul: «Al-furuu' dool, gata'oohum achaan siid al-jineene dawwar yilassigni ana fi l-chadara fi badalhum.»

²⁰Kalaamak da sahiih. Laakin ma tansa gata'oohum achaan humman ma aamano wa inta gaa'id fi bakaanhum be sabab iimaanak bas. Ma tistakbar. Angari'!

²¹Kan Allah ma afa furuu' al-chadara, hu ma ya'afaak inta kula.

22Fakkir fi mahannat Allah wa fakkir fi hukmah al-gawi kula. Hukmah gawi fi l-naas al-marago min al-derib, laakin hu hanuun leek bilheen kan tagood saabit fi ihsaanah. Wa kan ma tagood saabit, inta kula yagta'ook.

23Wa Bani Israa'iil kula, kan yikhallu gillit iimaanhum, Allah yigabbilhum battaan fi bakaanhum al-awwal gaa'idiin foogah achaan Allah gaadir yisawwiih.

24Wa be da, inta firi' min al-bandar. Wa Allah gata'ak minnah wa lassagaak fi chadarat al-zaytuun al-magganha. Wa da ma bakaanak al-waajib leek. Achaan da, yabga hayyin le Allah yigabbil al-furuu' al-gata'aahum wa yilassighum battaan fi l-bakaan al-waajib leehum.

Rahmat Allah le kulla l-naas

25Ya akhwaani, nidoor ni'ooriiku be sirr waahid al-Allah bayyanah leyi. Ni'ooriiku beyah achaan kan fihimtuuh adiil, ma tistakbaro fi afkaarku. Waahidiin min Bani Israa'iil bigo aasiyiin wa ma yi'aamunu be Isa al-Masiih. Wa isyaanhum da yuduum lahaddi adad al-mu'miniin min al-umam yalhag al-adad al-Allah yidoorah.

26Wa be misil da, Bani Israa'iil kulluhum ke yanjo khalaas. Achaan da, maktuub fi l-Kitaab: <Al-yafdaahum yaji min Sahyuun wa yigabbil zurriiyit Yaakhuub min isyaanhum.

27Wa misil ana gult fi l-mu'aahada al-sawweetha ma'aahum, ana nuguchch zunuubhum.>

28Fi l-cheyy al-bukhuss bichaarat al-Masiih, Bani Israa'iil bigo adu Allah wa min isyaanhum, intu ligiitu faayde. Laakin fi l-cheyy al-bukhuss ikhtiyaar Allah, humman mahbuubiin be sabab juduudhum.

29Achaan kan Allah anta naadum atiiye, hu ma yandam leeha. Wa kan naada naadum, ma yibattil munaadaatah.

30Intu al-ma Yahuud awwal aasiyiin laakin hassa' Allah rahamaaku be sabab isyaan Bani Israa'iil.

31Wa hassa' Bani Israa'iil bigo aasiyiin wa be l-rahma al-Allah rahamaaku beeha, humman kula yalgo rahma.

32Fi nizaam Allah kulla l-umam marbuutiin fi isyaanhum achaan fi l-akhiir, Allah yarham kulla l-umam sawa sawa.

33Al-hamdulillah al-Aliim wa l-Hakiim. Hikmatah wa ilmah abadan ma induhum hadd! Hikmat hukmah nafhamo minha illa chiyya. Wa nizaamah ajiib lahaddi ma yilfassar.

34Achaan da, al-Kitaab buguul: <Yaatu irif afkaar Allah wa bigi leyah siid choortah?

35Yaatu dayyan Allah cheyy al-waajib yigabbilah leyah!>

³⁶Achaan kulla cheyy jaayi min Allah wa mawjuud beyah hu wa leyah hu. Wa l-hamdulillah ila l-abad. Aamiin.

Rooma 12

Al-ibaada al-waajbe

¹Ya akhwaani, niwassiiku be sabab rahmat Allah al-ligiituuha, ayyi waahid minku yigaddim jismah le Allah dahiiye hayye wa mukhaddasa al-Allah yarda beeha. Wa di hi ibaaditku al-waajbe.

²Aabo ma titaabu'u fikir naas al-dunya laakin khalli Allah yikhayyirku wa yantiiku agul jadiid al-beyah tagdaro timayyuzu al-cheyy al-Allah yidoorah wa ta'arfu al-cheyy al-adiil wa l-cheyy al-Allah yarda beyah wa l-cheyy al-tamaam.

³Wa be l-ni'ma al-Allah antaaha leyi, niwassi ayyi waahid minku ma yistakbar. Khalli ayyi waahid ma yinkhachcha laakin yichiif nafsah hasab gudrat al-iimaan al-Allah antaah leyah.

⁴Chiifu, ayyi waahid minnina indah fi jismah a'da katiiriin wa kulla udu ma yisawwi nafs al-khidme.

⁵Be misil da, aniina naas katiiriin laakin bigiina misil jisim waahid fi l-Masiih. Wa ayyi waahid minnina, hu udu fi l-jisim da wa bigi akhu le l-aakhariin kulluhum.

⁶Indina ataaya chig chig hasab ni'mat Allah. Wa kan Allah anta naadum gudra le yihajji kalaam naazil min Allah, khalli yihajji hasab al-iimaan.

⁷Wa kan Allah anta naadum gudra le yakhdim fi ust al-akhwaan, khalli yakhdim. Wa kan Allah anta naadum gudra le yi'allim al-naas, khalli yi'allimhum.

⁸Wa kan Allah anta naadum gudra le yichajji' al-akhwaan, khalli yichajji'hum. Wa kan Allah anta naadum gudra le yanti, khalli yanti be juud. Wa kan Allah anta naadum gudra le yuguud akhwaanah, khalli yukhutt baalah wa yuguudhum adiil. Wa kan Allah anta naadum gudra le yihinn fi l-naas, khalli yihinn fooghum be farah.

⁹Hibbu ayyi naadum be mahabba sahihe. Akraho al-charr marra waahid wa akurbu al-kheer gawi.

¹⁰Arraayado ambeenaatku misil akhwaan wa khalli ayyi waahid yichiil niiye achaaan yihibb akhuuh be ihtiraam.

¹¹Taabu'u Rabbina be niiye waahide wa bala kasal. Ankarbu fi khidmit al-Rabb.

¹²Afrahah achaaan induku acham fi Rabbina. Asburu fi l-ta'ab wa sallu daayman bala kasal.

¹³Saa'udu al-saalihiin al-muhtaajiin wa dayyufu be farah al-diifaaan al-yajuuku.

¹⁴Baaruku al-naas al-yita'ubuuku. Aywa, baarukuuhum wa ma tal'anoohum.

- ¹⁵Afraho ma'a l-farhaaniin wa ahzano ma'a l-haznaaniin.
- ¹⁶Astafugu ambeenaatku wa khalli ayyi waahid ma yaj'al nafsah kabiir laakin khalli yaj'al nafsah sakhayyar. Ma tisawwu nufuusku induku irfe katiire.
- ¹⁷Kan naadum sawwa foogku cheyy fasil, ma tisawwu foogah cheyy fasil. Fakkuru wa sawwu al-cheyy al-kulla l-naas yardo beyah.
- ¹⁸Jaahudu be ayyi daliil achaan ti'iichu be salaam ma'a kulla l-naas.
- ¹⁹Ya l-mahbuubiin, ma tichiilu al-taar. Khallu khadab Allah yichiil leeku al-taar achaan maktuub fi l-Kitaab: <Al-taar hanaayi. Ana bas al-nichiilah.> Da bas kalaam Allah.
- ²⁰Akheer kan titaabu'u al-kalaam al-buguul: <Kan aduuk jii'aan, antiih yaakul. Wa kan hu atchaan, antiih yachrab. Kan tisawwi misil da, al-eeb yakurbah wa yabga misil jamur al-sabbooh fi raasah.>
- ²¹Ma tikhallu al-charr yinnasir foogku laakin annasuru fi l-charr be l-kheer.

Rooma 13

Al-mu'miniin wa l-hakuuma

- ¹Khalli ayyi naadum yasma' kalaam al-hakuuma achaan ma fi hakuuma illa be izin Allah wa ayyi hakuuma al-gaa'ide, Allah assasaaha.
- ²Achaan da, ayyi naadum al-yikhaalif al-hakuuma, yikhaalif al-cheyy al-Allah assasah. Wa l-naadum al-yikhaalif, hukum Allah yanzil foogah.
- ³Achaan al-naadum al-haalah adiile ma yakhaaf min al-hukkaam illa l-naadum al-haalah fasle, hu yakhaaf minhum. Kan tidoor ma takhaaf min al-haakim, khalaas sawwi al-kheer wa l-haakim yachkurak.
- ⁴Al-haakim hu khaddaam Allah le kheerak. Laakin kan inta mujrim, laabudda takhaaf minnah achaan al-haakim indah al-seef wa ma yichiilah saakit. Hu khaddaam Allah achaan yinazzil khadab Allah fi l-mujrim.
- ⁵Fi chaan da, waajib tasma'o kalaam al-hakuuma. Wa da ma le takhaafo min khadab Allah bas laakin le talgo niye mukhlisa.
- ⁶Wa achaan da, waajib tikaffu al-miiri kula. Al-hukkaam humman khaddaamiin Allah wa yichtakhulu be l-khidme al-antaaha leehum di.
- ⁷Antu ayyi naadum al-cheyy al-waajib leyah. Wa l-naadum al-waajib leyah tikaffu al-miiri, kaffuuh leyah. Wa l-naadum al-waajib leyah tikaffu jamaarik, kaffuuh leyah. Wa l-naadum al-waajib leyah ihtiraam, ahtarumuuh. Wa l-naadum al-waajib leyah al-ikraam, karrumuuh.

Al-mahabba hi waajbe

⁸Ma tikhallu al-deen yagood foogku. Deen waahid bas gaa'id foogku wa hu al-mahabba ambeenaatku. Wa l-naadum al-yihibb akhuuh, hu tabbag churuut al-Tawraat khalaas.

⁹Achaan al-wasaaya buguulu: <Ma tazna wa ma taktul dimme wa ma tasrig wa ma tatma'> wa wasaaya aakhariin kula. Wa kulla l-wasaaya dool, zibdithum hi al-wasiye al-tuguul: <Hibb akhuuk misil tihibb nafsak.>

¹⁰Al-naadum al-yihibb akhuuh abadan ma yisawwi leyah cheyy fasil. Wa be misil da, al-naadum al-yihibb al-naas yitabbig churuut al-Tawraat be sahiih.

¹¹Wa khalaas, ta'arfu al-wakit al-aniina gaa'idiin foogah. Al-wakit tamma khalaas. Wa hassa', waajib tugummu min noomku achaan yoom al-naja gariib leena min wakit aniina aamanna.

¹²Al-leel gariib yikammil wa l-nahaar jaayi gariib. Khalaas, waajib nikhallu minnina kulla fi'il al-dalaam wa nijahhuzu nufuusna achaan ni'iichu fi l-nuur.

¹³Khalli haalna tukuun haal hana iyaal al-nuur. Wa khalli ma namchu fi l-safaaha wa l-sakar, wa la fi l-zina wa l-fasaad, wa la fi l-duwaas wa l-husud.

¹⁴Wa fi badal al-zunuub dool, arbutu sulubku wa khuttu fi uguulku intu khaddaamiin le Rabbina Isa al-Masiih. Wa aabo ma tichtakhulu be chahwaat al-insaan.

Rooma 14

Al-da'iif wa l-gawi fi l-iimaan

¹Akhabalo al-mu'min al-da'iif fi iimaanah wa ma tikhaalutuuh fi fikrah.

²Hasab iimaan naas waahidiin, kulla nafar hana akil halaal. Wa laakin al-naas al-iimaanhum da'iif yaakulu illa l-khadaar.

³Al-naadum al-yaakul ayyi nafar hana akil, ma waajib yahgir al-mu'min al-yaakul illa l-khadaar. Wa l-yaakul illa l-khadaar, ma waajib yuluum al-naadum al-yaakul kulla cheyy. Achaan akhuuk da, Allah khibilah khalaas.

⁴Inta yaatu al-tuluum al-khaddaam al-inta ma siidah? Siidah bas yuguul kan yanjah aw yafchul. Wa akiid hu yanjah achaan Rabbina bas yinajjihah.

⁵Wa fi fikir naas waahidiin, fiyah yoom waahid muhimm ziyaada min al-ayyaam al-aakhariin. Wa fi fikir naas aakhariin, kulla l-ayyaam sawa sawa. Khalli ayyi naadum yukuun mu'akkid min nafsah.

⁶Al-naadum al-yikhassis yoom waahid yikhassisah fi chaan Allah. Wa l-naadum al-yaakul kulla nafar hana akil yaakulah fi chaan Allah wa yachkurah fi chaanah. Wa l-naadum al-yaakul illa l-khadaar yaaba ma yaakulah fi chaan Allah wa hu kula yachkurah.

⁷Ma fi naadum minnina yi'iich fi chaan nafsah bas wa ma fi naadum minnina yumuut fi chaan nafsah bas.

⁸Kan ni'iichu, ni'iichu fi chaan Rabbina wa kan numuutu, numuutu kula fi chaan Rabbina. Wa misil da, kan aniina hayyiin walla maytiin kula, aniina hana Rabbina.

⁹Fi chaan da bas, al-Masiih maat wa ba'as achaan yabga Rabb al-hayyiin wa Rabb al-maytiin.

¹⁰Wa inta, maala gaa'id tuluum akhuuk? Wa inta, maala gaa'id tahgir akhuuk? Ayyi waahid minnina yagiif giddaam kursi Allah fi yoom al-Hisaab.

¹¹Achaan da maktuub fi l-Kitaab: <Allah gaal: «Ana halaft be nafsi kadar kulla rukba tabruk giddaami wa ayyi lisaan yachhad kadar ana Allah.»>

¹²Wa be misil da fi yoom al-Hisaab, ayyi waahid minnina mas'uul giddaam Allah fi l-cheyy al-hu sawwaah.

¹³Achaan da, khalliina ma nuluumu akhwaanna. Akheer nichiiilu niiye achaan abadan ma nisawwu cheyy al-yiwaddi akhuuna le l-zanib, lahaddi yamurgah min al-derib.

¹⁴Achaan al-Rabb Isa ma'aayi, ana mu'akkid kadar kulla nafar hana akil halaal fi zaatah. Laakin al-akil yabga haraam le l-naadum al-fi fikrah al-akil da haraam.

¹⁵Kan al-akil al-taakulah yisabbib le akhuuk muchkila, inta ma maachi fi derib al-mahabba. Ma tikhalli aklak yisabbib halaak le akhuuk al-Isa al-Masiih maat fi chaanah.

¹⁶Ya akhwaani, ma tikhallu al-cheyy al-adiil leeku yanti fursa le yuguulu foogku kalaam fasil.

¹⁷Achaan al-muhimm fi mamlakat Allah ma al-akil wa l-charaab, laakin hu al-adaala wa l-salaam wa l-farha fi l-Ruuh al-Khudduus.

¹⁸Al-naadum al-yitaabi' al-Masiih misil da, Allah yarda beyah wa l-naas kula yikarrumuuh.

¹⁹Be misil da, khalli nijaahudu achaan nisawwu al-cheyy al-yisabbib al-salaam ambeenaatna wa l-yigawwiina kullina.

²⁰Ma titallif amal Allah be sabab al-akil. Sahiih, ayyi nafar hana akil halaal fi zaatah. Laakin ayyi akil al-taakulah al-yiwaddi akhuuk fi l-zanib, da haraam leek.

²¹Kan ma taakul al-laham wa ma tachrab al-khamar wa kan taaba ayyi cheyy al-yiwaddi akhuuk fi l-zanib, khalaas misil da inta gaa'id tisawwi al-cheyy al-adiil.

²²Al-cheyy al-ti'aamin beyah fi l-kalaam da, khalli yabga beenak wa been Allah. Mabruuk le l-naadum al-gaa'id yisawwi al-cheyy al-nafsah tarda beyah wa ma yuluum nafsah be sababah.

²³Wa ayyi naadum al-yichakkik fi galbah fi l-cheyy al-gaa'id yaakulah, Allah yulumah achaan ma gaa'id yitaabi' iimaanah. Ayyi cheyy al-ma nisawwuh be l-iimaan, hu zanib.

Rooma 15

¹Laakin aniina al-gawiyiin fi l-iimaan, waajib nahmalo akhwaanna al-ma gawiyiin fi l-iimaan. Wa ma waajib nisawwu al-cheyy al-ya'ajibna aniina bas.

²Khalli ayyi naadum minnina yisawwi al-cheyy al-ya'ajib akhuuh wa da, le kheerah wa le yigawwiih fi l-iimaan.

³Achaan al-Masiih zaatah ma chaal al-derib al-ya'ajib nafsah, laakin maktuub fi l-Kitaab: <Al-yi'ayyuruuk, mu'yaarhum waga' foogi ana kula.>

⁴Kulla cheyy al-katabooh fi l-zaman al-faat ankatab le yi'allimna. Achaan be l-sabur wa l-chajaa'a al-allamnaahum min al-kutub, namchu gidzaam be acham.

⁵Allah yanti al-sabur wa l-chajaa'a wa khalli yantiiku kulluku fikir waahid le titaabu'u derib al-Masiih Isa

⁶Iahaddi kulluku timajjudu Allah abu Rabbina Isa al-Masiih be niye waahide wa be hiss waahid.

Bichaarat al-Masiih le kulla l-naas

⁷Khalaas, akhbalo kulla mu'min be l-Masiih misil al-Masiih khibilaaku. Wa be misil da, timajjudu Allah.

⁸Wa fi chaan da, nuguul leeku kadar al-Masiih bigi khaddaam le l-Yahuud achaan yiwassif kadar Allah saadikh wa yitimm al-cheyy al-waa'ad beyah juduudhum.

⁹Wa ja achaan al-naas al-ma Yahuud kula yachkuru Allah fi chaan rahmatah. Maktuub fi l-Kitaab: <Be sabab da, ya Allah, fi ust al-umam nachkurak wa be khine, namdah usmak.>

¹⁰Wa battaan buguul: <Ya l-umam, afraho ma'a cha'ab Allah.>

¹¹Wa battaan buguul: <Ya kulla l-umam, ahmudu Allah! Ya kulla l-chu'uub, majjuduuh!>

¹²Wa l-nabi Icha'ya gaal: <Min zurriiyit Yassa yaji naadum wa yabga malik fi kulla l-umam. Wa l-chu'uub al-aakhariin yukhuttu achamhum foogah.>

¹³Wa Allah al-antaaku acham yantiiku al-farha wa l-salaam fi l-iimaan achaan achamku foogah yiziid be gudrat al-Ruuh al-Khudduus.

Khidmit Buulus fi ust al-umam

¹⁴Ya akhwaani, ana be nafsi mu'akkid kadar intu malaaniin be l-kheer wa be l-ilim wa gaadriin tilwaaso ambeenaatku.

¹⁵Laakin fi achya waahidiin katabt leeku be kalaam gawi chiyya achaan dawwart nizakkirku beehum. Wa gidirt katabt misil da be sabab al-ni'ma al-Allah antaaha leyi

¹⁶le nabga khaddaam le l-Masiih Isa. Wa khidimti hi ballikhiin bichaarat Allah le l-umam al-ma Yahuud. Ana nabga misil raajil diin wakit niballikh bichaarat Allah le l-umam al-ma Yahuud le yabgo misil dahiiye al-Allah yarda beeha. Wa l-dahiiye di tabga khaassa le Allah be gudrat al-Ruuh al-Khudduus.

¹⁷Wa achaan da, nilfachchar be kulla l-khidme al-sawweetha le Allah be l-Masiih Isa.

¹⁸Wa abadan ma nidoor nihajji be ayyi khidme illa l-khidme al-Isa al-Masiih sawwaaha beyi achaan al-umam yitii'u Allah. Hu khadam be kalaam wa be fi' il

¹⁹wa be gudrat al-ajaayib wa l-alaamaat wa be gudrat al-Ruuh al-Khudduus. Wa misil da, ana ballakht bichaarat al-Masiih le l-naas fi kulli bakaan min Madiinat al-Khudus lahaddi balad Illirkuun.

²⁰Wa indi niye daayman achaan niballikh al-bichaara fi ayyi bakaan al-lissaa' ma ballakho foogah usum al-Masiih. Ma nidoor nabni fi asaas al-khattaah naadum aakhar.

²¹Nidoor nitaabi' al-kalaam al-maktuub al-buguul: <Al-naas al-ma hajjoohum beyah yichiifuuh. Wa l-ma sim'o beyah yafhamooh.>

Buulus yidoor yakhcha Rooma

²²Wa iddat marraat, haawalt najiiku wa ma gidirt achaan khidimti di daharatni.

²³Laakin hassa' ma faddal leyi bakaan fi l-manaatig dool al-nibachchir foogah. Wa min siniin katiiriin, nidoor najiiku.

²⁴Wa khalaas, nagdar nakhchaaku wakit namchi Isbaaniya. In cha Allah, najiiku wa nagood ma'aaku ayyaam wa da yabga leyi halu. Wa ba'ad da, tisiaa'uduuni achaan nisaafir giddaam.

²⁵Laakin hassa' da, ana maachi Madiinat al-Khudus achaan nisaa'id al-saalihiin.

²⁶Achaan al-mu'miniin al-fi Magiduuniya wa l-Yuunaan chaalo niye ambeenaathum achaan yirassulu musaa'ada le l-masaakiin al-gaa'idiin ambeen al-saalihiin fi Madiinat al-Khudus.

²⁷Wa chaalo al-niye di be farah. Wa da misil deen fooghum achaan awwal al-Yahuud gassamo barakaathum al-ligoohum min Allah ma'a l-ma Yahuud. Wa hassa' al-ma Yahuud waajib leehum yisaa'udu al-Yahuud be l-barakaat al-ardiiye al-ligoohum.

²⁸Wa wakit al-khidme di tikammil wa ana anteethum kulla cheyy al-lammooh leehum, nichiiil derib hana Isbaaniya wa nakhchaaku fi Rooma.

²⁹Wa na'arif kadar wakit nalhag bakaanku da, najiiku malaan be barakat al-Masiih al-khaassa leeku.

³⁰Wa hassa' ya akhwaani, natlub minku be usum Rabbina Isa al-Masiih wa be mahabbat al-Ruuh al-Khudduus achaan intu tas'alo Allah ma'aayi be chidde.

³¹As'alo leyi Allah achaan yafza'ni min al-Yahuud al-ma Masiihiyiin fi daar al-Yahuudiiya. Wa as'alo achaan al-saalihiin al-fi Madiinat al-Khudus yardo be l-musaa'ada al-nijiibha leehum.

³²Wa misil da, in cha Allah najiiku be farah wa ninjamma ma'aaku chiyya.

³³Allah Rabb al-salaam yukuun ma'aaku kulluku. Aamiin.

Rooma 16

Gaddimiin al-salaam

¹Nigaddim leeku akhutna Fiiba. Hi khaddaama fi jamaa'at al-mu'miniin al-gaa'idiin fi hillit Kankhiriya.

²Akhbalooha be usum al-Rabb wa dayyufuuha be l-diife al-waajbe le l-naas al-saalihiin. Saa'uduha fi ayyi cheyy al-hi tidoorah minku achaan hi zaatha saa'adat naas katiiriin wa saa'adatni ana kula.

³Wa sallumu Biriskiila wa Akiila al-khadamo ma'aayi sawa le l-Masiih Isa.

⁴Wa humman dakhalo fi khutuura chadiide achaan yinajjuuni min al-moot. Wa kulla jamaa'at al-mu'miniin al-gaa'idiin fi ust al-naas al-ma Yahuud gaa'idiin yachkuruuhum ma'aayi.

⁵Wa sallumu jamaa'at al-mu'miniin al-yilimmu fi beethum. Wa sallumu habiibi Abinaatus. Hu awwal naadum al-aaman be l-Masiih fi balad Aasiya.

⁶Wa sallumu Mariyam al-khadamat leeku katiir.

⁷Wa sallumu ahali Andaruuniki wa Yuuniya al-ga'adna sawa ma'aahum fi l-sijin. Kulla l-rusul ya'arfuum wa yikarrumuum. Humman mu'miniin be l-Masiih gubbaali ana.

⁸Wa sallumu Amfilaawus, hu habiibi fi l-Rabb.

⁹Wa sallumu Urbaan al-yakhdim misilna le l-Masiih wa habiibi Istakhi.

¹⁰Wa sallumu Afaliis al-wassaf sabaatah fi l-Masiih. Wa sallumu al-akhwaan fi beet Aristubuul.

¹¹Wa sallumu akhuuyi Hiruudiyun. Wa sallumu naas Rabbina al-gaa'idiin fi beet Narkiis.

¹²Wa sallumu al-akhwaat Tarfiina wa Tarfusa al-yakhdiman katiir le l-Rabb. Wa sallumu akhti al-niriidha Farsiiya al-khadamat katiir bilheen le l-Rabb.

13Wa sallumu Ruufus, hu al-azalah al-Rabb. Wa sallumu ammah. Hi bigat misil ammi.

14Wa sallumu Sinkiraat wa Filikhuun wa Harmiis wa Batruub wa Harmaas wa kulla l-akhwaan al-ma'aahum.

15Wa sallumu Filuluukh wa Juuliya wa Niiri wa akhtah wa Uluumba wa kulla l-saalihiin al-gaa'idiin ma'aahum.

16Wa assaalamo ambeenaatku be salaam al-saalihiin. Kulla jamaa'aat al-mu'miniin be l-Masiih yisallumuuku.

Nihaayat al-jawaab

17Ya akhwaani, niwassiiku be cheyy waahid. Angar'u min al-naas al-yi'allumuuku be ta'liim chig min al-ta'liim al-simi'tuuh awwal. Al-naas dool yifarrugu al-mu'miniin be kalaamhum wa yitallufu iimaanhum. Kissu minhum ba'iid.

18Al-naas al-misil dool ma yakhdumu le Rabbina al-Masiih laakin yakhdumu le butuunhum bas. Yihajju le l-naas be kalaam halu wa yachkuruuhum katiir achaan yukhuchchu al-naas al-induhum ilim chiyya bas.

19Wa leeku intu, kulla l-naas ya'arfu intu simi'tu bichaarat al-Masiih wa taaba'tuuha. Wa fi chaanku, ana farhaan laakin nidoor intu tabgo faahimiin fi l-kheer wa bariyiin min al-charr.

20Wa Allah Rabb al-salaam ma yi'akhhir yarhak Ibliis tihit rijleeku. Aleekum rahmat Rabbina Isa.

21Wa akhuuyi Timuutaawus al-yakhdim ma'aayi sawa yisallimku. Wa ahali Luukiyus wa Yaasuun wa Suubaatar kula yisallumuuku.

22Wa ana Tartiiyus al-gaa'id naktib kalaam Buulus fi l-jawaab da, nisallimku be usum al-Rabb.

23Wa Khaayus yisallimku. Hu siid al-beet al-ana muddayyif foogah. Wa beetah hu al-bakaan al-yilimmu foogah jamaa'at al-mu'miniin. Wa Rastus wakiil sanduug hana maal al-hille wa akhuuna Kawaartus yisallumuuku.

24Aleeku kulluku ni'mat Rabbina Isa al-Masiih. Aamiin.

25Wa khalaas nachkuru Allah! Achaan hu yagdar yigawwiiku fi l-iimaan be bichaarat al-Masiih al-nijiibha leeku wakit niballikh be Isa al-Masiih. Wa be l-bichaara di, Allah yi'arrif al-sirr al-mulabbad min al-zaman al-faat.

26Wa laakin hassa' bayyanah khalaas be kutub al-anbiya le kulla l-umam al-ma Yahuud. Wa Allah al-Hayy ila l-abad anta al-amur da achaan kulla l-cha'ab yi'aamunu beyah wa yitaabu'u kalaamah.

27Wa l-hamd waajib le Allah al-Waahid al-Hakiim, be usum Isa al-Masiih ila l-abad.
Aamiin.

1 Kuruntus

1 Kuruntus 1

¹Jawaab minni ana Buulus al-Allah naadaani achaan nabga be iznah rasuul hana Isa al-Masiih. Wa daahu naktib leeku ma'a akhuuna Suustaan.

²Wa nisallumuuku intu jamaa'at al-mu'miniin hana Allah al-gaa'idiin fi hillit Kuruntus, intu al-Allah khassasaaku be alaakhitku ma'a l-Masiih Isa. Allah naadaaku fi derbah achaan tabgo khaassiin sawa ma'a kulla l-naas al-yad'u fi ayyi bakaan be usum Rabbina Isa al-Masiih wa hu Rabbuhum wa Rabbina.

³Aleekum al-salaam wa l-rahma min Allah abuuna wa Rabbina Isa al-Masiih.

⁴Nachkur Allah daayman fi chaanku wa fi chaan al-rahma al-hu antaaku be alaakhitku ma'a l-Masiih Isa.

⁵Wa be alaakhitku ma'aayah, Allah baarakaaku wa antaaku kulla cheyy wa antaaku kulla ma'rafat al-kalaam wa kulla l-ilim.

⁶Wa misil da, Allah sabbat ambeenaatku chahaaditna al-chahadna beeha le l-Masiih.

⁷Wa fi chaan da bas, ma fi ayyi baraka min barakaat al-Ruuh al-Khudduus al-gassarat leeku, intu al-gaa'idiin tarjo al-yoom al-Allah yibayyin foogah Rabbina Isa al-Masiih.

⁸Al-Masiih yahfadku lahaddi fi l-aakhira. Achaan da, fi yoom jayyit Rabbina Isa al-Masiih, tukuunu bala eeb.

⁹Allah hu saadikh fi wa'adah. Wa hu bas al-naadaaku achaan tadkhulu fi l-alaakha al-induku ma'a Ibnah Isa al-Masiih Rabbina.

Al-mu'miniin ma yingasmu

¹⁰Ya akhwaani, ana niwassiiku be usum Rabbina Isa al-Masiih achaan kalaamku yabga waahid lahaddi ma tingasmu. Wa khalli galibku yabga waahid wa fikirku yabga waahid.

¹¹Ya akhwaani, ana gult al-kalaam da achaan naas waahidiin min beet akhutku Khuluwa oorooni kadar intu gaa'idiin tilkhaalato ambeenaatku.

¹²Wa ayyi naadum minku gaa'id yuguul: «Ana naadum hana Buulus» aw «Ana hana Abuluus» aw «Ana hana Butrus» aw «Ana hana l-Masiih.»

¹³Haay! Al-Masiih da waahid walla mugassam? Buulus da maat fi l-saliib fi chaanku walla? Wa khattasooku be usum Buulus walla? Akiid, la!

¹⁴Wa ana ma khattast ayyi naadum minku illa Kiriisbus wa Khaayus. Wa achaan da, nuguul al-hamdulillah.

- 15** Wa be da, ma fi naadum al-yagdar yuguul hu khattasoooh be usmi ana.
- 16** Aywa, ana khattast naas beet Istifaan kula. Laakin ma na'arif kan fi naadum aakhar ambeenaatku ana khattastah.
- 17** Wa l-Masiih rassalaani ma achaan nikhattis al-naas laakin achaan niballikh leehum bichaartah. Wa ma niballikhha misil al-ulama al-yiballukhu fikirhum be kalaam halu. Niballikh moot al-Masiih fi l-saliib achaan al-saliib kula indah gudra al-khaassa beyah.

Hikmat Allah wa gudrat Allah

- 18** Sahiih, al-naas al-muwaddiriin yuguulu kadar kalaamna fi l-saliib kalaam baatil. Laakin leena aniina al-Allah gaa'id yinajjiina, kalaam hana l-saliib indah gudrat Allah.
- 19** Wa fakkuru fi l-kalaam al-Allah gaalah fi l-Kitaab: <Hikmat al-hukama niwaddirha wa fihim al-faahimiin yabga ma fiih.>
- 20** Wa hassa' da, ween al-hakiim? Ween al-aalim? Ween al-mutakallim al-yiriiduuh naas al-dunya? Khalaas, Allah wassaf kadar hikmat naas al-dunya baatile.
- 21** Achaan Allah sawwa kulla cheyy hasab hikmatah wa laakin naas al-dunya ma a'tarafa beyah. Wa khalaas Allah chaal niiye achaan yinajji al-naas al-yi'aamunu beyah be tariig al-bichaara, hatta kan naas al-dunya yichiifuuh kalaam baatil kula.
- 22** Aywa, al-Yahuud yidooru yichiifu al-alaama al-tabga leehum daliil wa l-Yuunaaniyiin yifattuchu al-hagg be hikmat al-dunya
- 23** laakin aniina niballukhu le kulla l-naas be l-Masiih al-katalooh fi l-saliib. Wa l-kalaam da yiza' il al-Yahuud wa hu kalaam baatil le l-Yuunaaniyiin.
- 24** Laakin le kulla l-naas al-Allah naadaahum fi derbah, kan min al-Yahuud walla min al-Yuunaaniyiin kula, al-Masiih hu gudrat Allah wa hikmat Allah.
- 25** Wa l-naas yuguulu hikmat Allah baatile. Laakin hikmat Allah ziyaada marra waahid min hikmithum. Wa yuguulu gudrat Allah hi da'iife, laakin gudrat Allah ziyaada min gudrat al-naas.
- 26** Wa be kalaam aakhar, ya akhwaani, fakkuru fi haalitku hi kikkeef gubbaal Allah ma naadaaku fi derbah. Awwal da, naas chiyya minku induhum hikma wa chiyya minku induhum gudra wa chiyya minku iyaal kubaaraat.
- 27** Laakin al-naas al-juhhaal hasab naas al-dunya, humman dool bas Allah azalaahum achaan yijiib al-eeb fi l-hukama. Wa l-naas al-ma induhum gudra hasab naas al-dunya, humman dool Allah azalaahum achaan yijiib al-eeb fi l-gadriin.
- 28** Aywa, Allah azal al-naas al-masaakiin wa l-mahguuriin wa l-ma induhum faayde hasab naas al-dunya, achaan yibattil faaydit al-naas al-yuguulu humman bas induhum faayde.

²⁹Wa khalaas, ma fi insaan indah hagg yisawwi nafsah kabiir giddaam Allah.

³⁰Wa Allah bas al-antaaku al-alaakha al-induku ma'a l-Masiih Isa. Wa be l-Masiih bas, nalgo hikmat Allah. Wa be l-Masiih bas, Allah ja'alaana saalihiin wa khassasaana wa fadaana.

³¹Wa achaan da, khalli nitaabu'u al-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab: <Khalli naadum ma yisawwi nafsah kabiir. Akheer yuguul Allah bas kabiir.>

1 Kuruntus 2

Bichaarat Buulus

¹Ya akhwaani, wakit ana macheet leeku, ballakht leeku sirr Allah al-awwal al-naas ma irfooh. Laakin ma ballakhtah be kalaam sa'ab ziyaada wa ma hajjeet leeku misil aalim kabiir.

²Wa chilt niye achaan nikallim leeku misil ma na'arif cheyy illa Isa al-Masiih wa mootah fi l-saliib.

³Wa ana faagid al-gudra wakit ana gaa'id ma'aaku wa khaayif bilheen.

⁴Wa kallamt leeku be ta'liim hayyin wa ma jibtuku fi l-derib be kalaam al-yiraddiiku wa la be hikmat insaani wa laakin kallamt leeku be kalaam al-indah gudra al-jaayi min al-Ruuh al-Khudduus.

⁵Wa misil da, iimaanku ma yil'assas fi hikmat insaan laakin fi gudrat Allah.

⁶Wa laakin kan aniina gaa'idiin ma'a mu'iniin kubaar fi l-iimaan, nikallumu leehum be hikma adiile. Wa l-hikma di ma tichaabih hikmat naas al-dunya wa la hikmat kubaaraat naas al-dunya al-laabudda yabgo ma fiihum.

⁷Wa ni'arrufu al-naas be hikmat Allah al-hi sirr mulabbad al-ma irfooh. Wa gubbaal bidaayit al-dunya, Allah kharrar be l-hikma di yiwaddiina fi majdah.

⁸Wa ma fi naadum min kubaaraat al-dunya di fihim hikmat Allah. Kan awwal fihmooha, ma yaktulu Rabbina al-majiid fi l-saliib.

⁹Wa khalaas, da muwaafiq ma'a l-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab: <Al-cheyy al-Allah jahhazah le l-naas al-yihibbuuh, ma chaafatah een wa la sim'atah adaan wa la fakkar foogah insaan.>

¹⁰Laakin al-cheyy da, Allah wassafah leena be l-Ruuh al-Khudduus. Achaan al-Ruuh al-Khudduus yichiif kulla cheyy wa ya'arif fikir Allah wa asraarah.

¹¹Akiid, al-naas ma ya'arfu afkaar naadum illa l-naadum zaatah ya'arif afkaar. Wa misil da, ma fi naadum ya'arif afkaar Allah, illa Ruuh Allah ya'arif afkaar Allah.

¹²Wa Allah antaana al-Ruuh al-Khudduus wa l-Ruuh al-Khudduus da ma jaayi min al-dunya. Hu Ruuh Allah al-naazil leena achaan na'arfu al-rahma al-Allah antaaha leena.

¹³Wa aniina nikallumu be l-barakaat dool le l-naas. Wa ma nihajju beehum be l-kalaam al-allamnaah min al-hikma al-insaaniye. La. Nihajju be l-kalaam al-allah leena al-Ruuh al-Khudduus. Wa nifassuru ta'liim al-Ruuh al-Khudduus le l-naas al-induhum al-Ruuh al-Khudduus.

¹⁴Wa l-insaani al-tabii'i ma yakhbal kalaam hana Ruuh Allah. Fi fikrah, kalaam al-Ruuh al-Khudduus baatil wa hu ma yafhamah. Achaan naadum ma yafhamah illa be gudrat al-Ruuh al-Khudduus.

¹⁵Wa l-naadum al-indah al-Ruuh al-Khudduus, hu yihaasib kulla cheyy laakin ma fi naadum al-indah hagg yihaasibah.

¹⁶Achaan maktuub fi l-Kitaab: <Yaatu irif afkaar Allah wa bigi leyah siid choortah?> Wa laakin aniina fikirna wa fikir al-Masiih, waahid.

1 Kuruntus 3

Khaddaamiin Allah

¹Ya akhwaani, wakit ana ma'aaku ma gidirt nihajji leeku misil intu naas al-induhum al-Ruuh al-Khudduus. Laakin intu induku fikir hana naas al-dunya. Wa fi derib al-Masiih intu misil atfaal.

²Achaan da bas, ana allamtuku be ta'liim hayyin misil ridaa'at al-laban wa ma be ta'liim gawi misil madikhiin al-asab achaaan intu ma gidirtu takhbalo ta'liim gawi. Ya hasa', intu ma tagdaro.

³Intu gaa'idiin titaabu'u fikir hana naas al-dunya wa ma fikir Allah. Intu gaa'idiin tilhaasado wa tihaaraju ambeenaatku. Wa be da, fikirku bigi fikir hana naas al-dunya wa haalku misil haal al-naas!

⁴Achaan naadum waahid buguul: «Ana hana Buulus» wa naadum aakhar buguul: «Ana hana Abuluus.» Wa kan tihajju misil ke khalaas, intu misil naas al-dunya.

⁵Wa Abuluus hu yaatu? Wa ana Buulus kula yaatu? Aniina khaddaamiin bas wa be sabab kalaamna intu aamantu. Ayyi waahid minnina sawwa al-khidme al-Rabbina kallafah beeha.

⁶Intu misil jineene wa ana teerabt foogha kalaam Allah wa Abuluus zagaaha laakin Allah bas gawwam al-bizre.

⁷Wa be da, al-yiteerib ma muhimm wa l-yazgi ma muhimm illa Allah al-yigawwim al-bizre bas muhimm.

⁸Wa l-yiteerib wa l-yazgi humman sawa sawa wa ayyi waahid yalga ujurtah hasab khidimtah.

⁹Wa khalaas, aniina akhwaan fi khidmit Allah wa intu bigiitu jineene hana Allah. Aw be masal aakhar, intu bigiitu al-beet al-Allah gaa'id yabniih.

Masal al-yabni fi l-asaas

10 Wa ana misil bannaay al-ya'arif khidimtah wa be l-rahma al-Allah antaani, ana khatteet asaas al-beet wa naadum aakhar ja bana foogah. Wa ayyi naadum al-yabni foogah waajib yukhutt baalah fi khidimtah.

11 Naadum ma yagdar yukhutt asaas aakhar min al-asaas al-gaa'id khalaas wa l-asaas da hu Isa al-Masiih.

12 Wa hassa' ayyi naadum yabni foog al-asaas da. Wa waahidiin yabnu foogah be dahab walla be fudda walla be hajar khaali wa waahidiin yabnu be hatab walla be gechch walla be ageeg.

13 Wa l-khidme al-ayyi naadum khadamha tin'arif achaan yoom al-Hisaab yiwassifha be naar. Wa l-naar tijarrib khidmit ayyi naadum kan adiile walla ma adiile.

14 Wa kan naadum bana foog al-asaas wa l-naar ma akalat khidimtah, al-naadum da yalga ajur.

15 Wa kan naadum bana foog al-asaas wa l-naar akalat khidimtah, khalaas khidimtah tala'at khasaara laakin hu zaatah yanja. Wa hu yanja misil naadum al-faza' ooh min ust al-naar.

16 Intu nisiitu walla? Intu zaatku beet Allah. Ruuh Allah saakin foogku.

17 Kan naadum yidammir beet Allah, al-naadum da Allah yidammirah. Achaan beet Allah hu mukhaddas. Wa intu bas al-beet da.

18 Khalli naadum ma yukhuchch nafsah. Ayyi naadum minku al-yuguul hu indah hikma adiile wa hikmatah hi hikmat naas al-dunya, khalli yabga jaahil achaan yalga al-hikma al-sahiihe.

19 Achaan hikmat naas al-dunya baatile giddaam Allah. Wa maktuub fi l-Kitaab: <Allah yarmi al-hakiimiin fi charak najaadithum.>

20 Wa maktuub battaan: <Allah ya'arif kadar afkaar al-hakiimiin ma induhum faayde.>

21 Achaan da, ma tistakbaro fi ayyi insaan. Achaan kulla cheyy hanaaku.

22 Aywa, Buulus wa Abuluus wa Butrus kulluhum hineeku intu. Wa l-dunya wa l-haya wa l-moot wa l-wakit al-haali wa l-wakit al-jaayi, kulluhum hineeku.

23 Wa intu hana l-Masiih wa l-Masiih hu hana Allah.

1 Kuruntus 4

Haalit rusul al-Masiih

- ¹Wa leyi ana wa akhwaani, waajib tahsubuuna khaddaamiin al-Masiih mas'uuliin min ballikhiin sirr Allah al-awwal al-naas ma irfooh.
- ²Wa l-cheyy al-waajib le ayyi naadum al-mas'uul, hu al-sidikh.
- ³Wa kan leyi ana, ma lammaani kan intu tihaasubu khidimti walla kan ayyi insaan yihaasibni. Ana kula ma nihaasib nafsi.
- ⁴Galbi gaa'id yuguul ana ma indi eeb laakin da wiheedah ma yisabbat kadar ana bari. Al-gaa'id yihaasibni, hu Rabbina Isa.
- ⁵Be misil da, ma tihaasubu khidmit ayyi naadum gubbaal yoom al-Hisaab. Fi l-yoom da, Rabbina yaji wa yibayyin kulla cheyy al-mulabbad fi l-dalaam wa yakchif niyyit al-naas al-gaa'ide fi guluubhum. Wa ayyi naadum yalga rida, ma min al-naas laakin min Allah.
- ⁶Ya akhwaani, ana tabbagt kalaami da fi l-cheyy al-yukhussini ana wa Abuluus ahaan intu talgo minnah faayde. Wa be da, nidoor intu ta'arfu ma'ana al-masal al-ma'ruuf al-buguul: «Khalli naadum ma yamrug min derib al-Kitaab.» Ma tistakbaro battaan fi l-naadum al-waahid wa tahguru al-aakhar.
- ⁷Wa nuguul le ayyi waahid, yaatu al-sawwaak akheer min akhuuk? Al-cheyy al-indak da, hu min Allah. Wa kan Allah bas antaah leek, maala tistakbar beyah misil inta ma ligiitah minnah hu?
- ⁸Wa khalaas, tifakkuru intu chab'aaniin wa bigiitu khaniyiin be l-iimaan wa khalleetuuna wara wa tifakkuru ga'adtu khalaas fi karaasiiku le tamulku. Nitmanna kadar intu tamulku be sahiih ahaan nichaaruku ma'aaku fi l-muluk.
- ⁹Wa gult al-kalaam da ahaan fi fikri, Allah khattaana aniina rusul al-Masiih fi l-bakaan tihit marra waahid. Aniina bigiina misil masaajiin al-hakamo leehum be l-moot wa maragoohum giddaam kulla l-dunya wa kulla naasha wa kulla l-malaa'ika al-gaa'idiin yichiifu ta'abna.
- ¹⁰Wa be sabab alaakhitna ma'a l-Masiih, al-naas hasaboona juhhaal. Wa laakin intu tuguulu intu aagliin be alaakhitku ma'a l-Masiih. Intu tifakkuru kadar aniina da'iifiin wa intu gaadriin. Intu mukarramiin laakin aniina mahguuriin.
- ¹¹Ya hassa' aniina jii'aaniin wa atchaaniin. Ma indina khulgaan. Yudugguuna wa yaturduuna min ayyi bakaan.
- ¹²Wa nakhdumu be duraa'na ahaan ni'iichu. Wakit al-naas yi'ayyuruuna, aniina nibaarukuuhum. Wakit yita''ubuuna, aniina nasburu.
- ¹³Wa wakit yihajju leena kalaam murr, aniina nuruddu leehum be nafas baarid. Wa aniina bigiina misil afana al-kulla naas yakrahooha wa misil wasakh al-yidaffuguuh barra.

¹⁴Ana ma katabt al-kalaam da le ni'ayyibku. Laakin katabtah le nihazzirku achaan intu misil iyaali al-nihibbuku.

¹⁵Akuun induku naas katiiriin al-yidooru yirabbuuku fi derib al-Masiih laakin ma induku abbahaat katiiriin. Aywa, ana wiheedi bigiit abuuku achaan ana ballakht leeku bichaarat al-Masiih wa beyi ana bas, intu dakhaltu fi alaakhitku ma'a l-Masiih Isa.

¹⁶Achaan da nichajji'ku. Taabu'u derbi ana.

¹⁷Wa fi chaan da bas, ana rassalt leeku Timuutaawus al-bigi leyi wileedi mahbuub wa amiin fi l-Rabb. Hu yizakkirku be hayaati fi derib Isa al-Masiih wa di bas al-haya al-ni'allimha le ummat al-Masiih fi ayyi bakaan.

¹⁸Waahidiin minku bigo mustakbiriin. Akuun fi fikirhum ana abadan ma namchi leeku.

¹⁹Laakin kan Rabbina gaal aamiin, namchi leeku gariib. Wa fi l-yoom da, na'arif al-mustakbiriin dool. Ma nidoor nasma' kalaamhum. Nidoor nichiiif gudrithum bas.

²⁰Achaan mamlakat Allah ma mabniye be kalaam al-naas. La! Hi mabniye be gudrat Allah.

²¹Wa tidooru chunu? Tidooru najiiku be asa walla najiiku be mahabba wa nafas baarid?

1 Kuruntus 5

Al-zaani fi ust al-mu'miniin

¹Simi't kalaam ajiib bilheen foogku. Yuguulu naadum minku gaa'id yisawwi zina al-naas al-ma mu'miniin kula ma yisawwuuh. Yuguulu naadum waahid gaa'id yazna marit abuu.

²Kikkeef bigiitu mustakbiriin? Akheer tahzano hizin chadiid. Wa l-naadum al-sawwa al-zanib da, waajib taturduuh min usutku.

³Wa kan leyi ana, sahiih ana gaa'id fi bakaan ba'iid minku laakin ana ma'aaku be l-Ruuh al-Khudduus. Wa ana haakamt al-naadum da khalaas misil ana be nafsi gaa'id fi usutku.

⁴Wa wakit intu laammiin be usum Rabbina Isa wa hasseetu kadar ana gaa'id ma'aaku be ruuhi wa gudrat Rabbina Isa ma'aaku,

⁵waajib tisallumu al-naadum da le l-Cheetaan achaan tabii'tah al-insaaniye tiddammar wa hu zaatah yanja fi yoom jayyit Rabbina Isa.

⁶Sawweetu nufuusku kubaar wa da ma adiil. Hal nisiitu kadar tawwaara chiyya bas tigawwim kulla l-ajjin walla?

⁷Amurgu minku al-naadum al-gaa'id yaznib da, achaan tabgo battaan misil ajiin jadiid al-ma indah tawwaara. Wa aniina bigiina naas judaad achaan al-Masiih maat misil hamal al-dabahoooh zamaan fi l-Fisha al-awwal.

⁸Achaan da, khalliina nabgo misil al-naas al-yi'ayyudu iid al-Fisha al-baakulu al-khubza al-jadiide al-ma indaha tawwaara. Wa l-khubza al-gadiime al-indaha tawwaara tiwassif al-fasaala wa l-zunuub. Wa l-khubza al-jadiide al-ma indaha tawwaara tiwassif al-niiye al-mukhlisa wa l-hagg.

⁹Wa fakkuru fi l-kalaam al-katabtah leeku fi jawaabi al-awwal. Ana gult angar'u min al-zannaayiin wa kissu minhum ba'iid.

¹⁰Wa ma'ana al-kalaam da ma bukhuss al-naas al-zannaayiin al-ma mu'miniin wa la l-tammaa'iin wa la l-sarraagiin wa la aabidiin al-asnaam. Achaan ma tagdaro tikissu min al-naas dool illa kan tamurgu min al-dunya marra waahid.

¹¹La. Fi badalah, ana katabt leeku achaan tikissu min ayyi naadum al-buguul hu akhuuku mu'min wa laakin hu zannaay walla tammaa' walla aabid asnaam walla nammaam walla sakkaari walla sarraag. Aywa, al-naadum al-misil da ma taakulu ma'aayah kula.

¹²Ana ma indi hagg nihaasib al-naas al-barra min ummat al-Masiih. Wa laakin akhwaanku al-mu'miniin al-fi usutku waajib intu tihaasubuuhum.

¹³Al-naas al-barra dool, Allah yihaasibhum. Wa laakin kan leeku intu, maktuub: <Aturdu al-chariir min usutku.>

1 Kuruntus 6

Al-charii'a ambeenaat al-mu'miniin

¹Wa kan naadum minku mazluum fi akhuuh al-mu'min, maala yiwaddiuh le l-muznibiin achaan yagta'o leyah al-charii'a? Akheer kan yikhalli al-saalihiin yagta'o leyah al-charii'a wa yihaasubu al-zaalim.

²Nisiitu kadar aniina al-saalihiin nihaakumu al-dunya walla? Wa kan ba'adeen intu tihaakumu al-dunya, kikkeef ma tagdaro tihaakumu fi muchkila sakhayre kula?

³Nisiitu kadar aniina nihaakumu al-malaa'ika walla? Wa kan misil da, akiid nagdaro nihaakumu fi machaakil akhwaanna fi l-dunya kula.

⁴Wa kan induku machaakil ambeenaatku, maala tigaddumuuhum le l-naas al-ma muhimmiin fi jamaa'at al-mu'miniin?

⁵Wa da eeb foogku. Ma fi naadum minku indah hikma achaan yahkim ambeenaat akhwaanah walla?

⁶Laakin intu gaa'idiin tikhallu al-mu'min yachki akhuuh giddaam al-hukkaam, hatta kan al-hukkaam dool ma mu'miniin kula.

⁷Kan waddeetu akhuuku fi l-mahkama, intu fachaltu khalaas. Akheer takhbalo al-zulum wa tasburu foogah. Akheer tikhallu naadum yasrig minku.

⁸Laakin be l-aks, intu zaatku gaa'idiin tazulmu akhwaanku wa tasurgu khumaamhum be khachch!

⁹Nisiitu kadar al-muznibiin ma yawrusu mamlakat Allah walla? Ma tukhuchchu nufuusku. Kan naadum faasikh walla aabid asnaam walla zannaay walla chamrookha walla luuti

¹⁰walla sarraag walla tammaa' walla sakkaari walla nammaam walla nahhaab ma indah warasa fi mamlakat Allah.

¹¹Wa naas waahidiin minku awwal gaa'idiin yisawwu al-zunuub dool. Laakin Allah khassalaaku wa sawwaaku khaasiin leyah wa ja'alaaku saalihiin be usum Rabbina Isa al-Masiih wa be gudrat Ruuh Allah Ilaahna.

Jisim al-mu'min le l-Rabb

¹²Intu gultu: «Kulla cheyy halaal leyi.» Wa laakin ana nuguul ma kulla cheyy indah faayde. Aywa, intu gultu: «Kulla cheyy halaal leyi.» Wa laakin ana nuguul abadan ma nikhassid kadar ayyi cheyy yi'abbidni.

¹³Wa gultu: «Al-batun gaa'ide le l-akil wa l-akil gaa'id le l-batun.» Aywa, fi l-akhiir Allah yidammir al-akil wa l-batun sawa. Wa laakin al-jisim ma gaa'id le l-zina. Al-jisim gaa'id fi chaan Rabbina Isa wa Rabbina ba'as fi chaan al-jisim.

¹⁴Wa Allah ba'as Rabbina wa be nafs al-gudra yab'asna aniina kula.

¹⁵Ma iriftu kadar hassa' jisim al-mu'min udu min jisim al-Masiih walla? Wa kan misil da, hal niwaddi jismi al-hassa' udu min jisim al-Masiih wa nantiin le mara charmuuta? Abadan.

¹⁶Ma iriftu kadar al-naadum al-yilimm ma'a l-charmuuta yabga ma'aaha jisim waahid? Maktuub fi l-Kitaab: <Al-naaseen yabgo jisim waahid.>

¹⁷Wa laakin al-yinrabit ma'a Rabbina al-Masiih yabga ma'aayah ruuh waahide.

¹⁸Khalaas, ba''udu min al-zina. Kulla l-zunuub al-aakhariin al-yisawwiihum al-insaan ma yilammusu al-jisim, laakin al-zannaay hu bas yudurr jismah.

¹⁹Ma iriftu kadar al-Ruuh al-Khudduus gaa'id fiiku walla? Wa be da, jisimku hu beet al-Ruuh al-Khudduus al-Allah antaah leeku wa gaa'id fiiku. Intu ma hana nufuusku. Intu hana Allah.

²⁰Hu fadaaku be taman khaali. Achaan da, khalli kulla cheyy al-tisawwu be jisimku yimajjid Allah.

1 Kuruntus 7

Wasaaya fi l-akhiide

- ¹Wa hassa' da, nurudd leeku fi l-kalaam al-sa'altuuni minnah. Wa katabtu gultu: «Akheer le l-raajil kan ma yargud ma'a mara.»
- ²Laakin muchkilat al-zina gaa'ide wa tidoor takrubku. Achaan da, akheer ayyi raajil indah martah halaalah wa ayyi mara indaha raajilha halaalha.
- ³Waajib al-raajil al-maakhid yanti nafsah le martah wa l-mara al-maakhde tanti nafisha le raajilha.
- ⁴Al-mara ma tagdar tisawwi misil tidoorah be jisimha achaan raajilha bas indah hagg foogah. Wa misil da, al-raajil kula ma yagdar yisawwi misil yidoorah be jismah achaan martah bas indaha hagg foogah.
- ⁵Khalli al-raajil ma yaaba martah wa l-mara ma taaba raajilha. Laakin kan tidooru tiwaggufu al-alaakha al-jinsiiya ambeenaatku le mudda muhaddada, masalan wakit tinkarbu fi l-sala, awwalan ke astafugu foogah sawa. Wa wakit al-mudda di kammalat, limmu battaan. Wa gult al-kalaam da achaan kan ma tagdaro talzamo chahwaatku, akuun Iblis yilizzuku fi l-zanib.
- ⁶Al-waggafaan al-misil da, ma amartuku beyah laakin kan tidooru tisawwuuh, ma indah eeb.
- ⁷Sahiih, fi fikri akheer kan kulli naadum yukuun misli ana al-ma maakhid. Laakin ayyi naadum indah al-atiye al-Allah antaaha leyah. Wa le l-waahid, atiye waahide wa le l-aakhar, atiye chig.
- ⁸Wa fi l-cheyy al-bukhuss al-rujaal al-hassa' ma induhum awiin wa l-awiin al-araamil, nuguul akheer kan yagoodu bala akhiide misli ana.
- ⁹Laakin kan ma yagdaro yalzamo chahwaathum, akheer yaakhudu. Kan yaakhudu, da akheer min al-chahwa taakulhum misil al-naar.
- ¹⁰Wa kan le l-naas al-maakhdiin, nantiihum wasiye. Wa l-wasiye di ma minni ana laakin min Rabbina Isa. Waajib al-mara al-maakhde ma titallig raajilha.
- ¹¹Wa kan hi tallagatah, waajib tagood bala akhiide aw tigabbil raajilha. Wa khalli al-raajil al-maakhid ma yitallig martah.
- ¹²Wa le l-aakhariin, indi wasiye. Wa l-wasiye di ma min Rabbina, hi minni ana. Kan ayyi mu'min indah mara ma mu'mine wa martah tikhassid tagood ma'aayah, ma waajib hu yitalligha.
- ¹³Wa kan mara minku indaha raajil ma mu'min wa raajilha yikhassid yagood ma'aaha, ma waajib hi titalligah.
- ¹⁴Achaan al-raajil al-ma mu'min bigi khaass le Allah be sabab iimaan martah wa l-mara al-ma mu'mine bigat khaassa le Allah be sabab iimaan raajilha. Wa kan ma ke, iyaalhum yukuunu ma khaassiin le Allah. Wa laakin be l-sahiih, humman khaassiin le Allah.

¹⁵Wa laakin kan al-naadum al-ma mu'min yidoor al-talaag, khalli yisawwiih. Kan sawwaah, al-mu'min kan raajil walla mara kula, ma marbuut. Laakin intu Allah naadaaku achaan ti'iichu be l-salaam.

¹⁶Intu ma ta'arfu al-cheyy al-yabga. Ya l-mara, akuun raajilki yanja be sababki. Ya l-raajil, akuun martak tanja be sababak.

¹⁷Daahu al-kalaam al-muhimm. Khalli ayyi mu'min yagood fi l-haala al-Rabbina ja'alaaha leyah. Wa di l-haala al-hu gaa'id foogha wakit Allah naadaah fi l-iimaan. Di bas al-wasiye al-ni'allimha le ummat al-Masiih fi ayyi bakaan.

¹⁸Masalan, kan naadum mutahhar gubbaal Allah ma naadaah fi derbah, khalli ma yisawwi cheyy le yibattil al-tahuura. Wa l-naadum al-ma mutahhar gubbaal Allah ma naadaah, khalli ma yitahhuruuh.

¹⁹Kan naadum mutahhar walla ma mutahhar kula, da ma muhimm. Laakin al-muhimm, al-naadum yitaabi' wasaaya Allah.

²⁰Khalli ayyi naadum yagood fi l-haala al-hu gaa'id foogha gubbaal Allah ma naadaah.

²¹Kan inta abid gubbaal Allah ma naadaak, ma tikhalli al-ubuudiiye tiza''ilak. Laakin kan yantuuk fursa tabga hurr, khassid tawwaali.

²²Wa ana gult leek ma taz'al achaan al-abid al-Allah naadaah fi derib Rabbina bigi khaddaam hurr hana Rabbina. Wa nafs al-cheyy le l-naadum al-awwal hurr gubbaal Allah ma naadaah, hu bigi abd al-Masiih.

²³Allah fadaaku be taman khaali wa achaan da, ma tabgo abiid le l-naas.

²⁴Ya akhwaani, zibdit al-kalaam da, khalli ayyi naadum yagood fi l-haala al-gaa'id foogha wakit Allah naadaah wa khalli yagood foogha fi alaakha ma'a Allah.

Wasaaya le l-ma maakhdiin

²⁵Wa fi l-cheyy al-bukhuss al-naas al-lissaa' ma akhado, ma indi wasiiye min Rabbina. Laakin Allah rahamaani wa ja'alaani naadum saadikh wa achaan da nuguul leeku fikri.

²⁶Hassa' haaliyan intu gaa'idiin fi ta'ab chadiid. Achaan da, fi fikri akheer kan ayyi naadum ma yikhayyir haaltah.

²⁷Kan naadum indah mara, khalli ma yitalligha. Kan naadum ma indah mara, khalli ma yaakhud.

²⁸Wa kan sabi yaakhud, da ma khata. Wa kan bineeye taakhud, da ma khata. Laakin fi l-dunya di, al-maakhdiin yat'abo ziyaada wa leeku intu nidoor ninajjiiku min al-ta'ab da.

29Wa gult al-kalaam da ahaan al-zaman al-aniina gaa'idiin foogah da, Allah haddadah. Wa min hassa' le gidzaam, khalli al-raajil al-indah mara ma yinkarib ziyaada fi martah.

30Wa khalli al-haznaaniin ma yinkarbu fi hizinum. Wa khalli al-farhaaniin ma yinkarbu fi farhithum. Wa khalli al-naas al-yachru ma yinkarbu fi cheyy al-charooh.

31Wa khalli al-naas al-induhum mu'aamala ma'a naas al-dunya ma yichtakhulu beeha. Akiid, nizaam al-dunya al-haali da gaa'id yikammil.

32Wa nidoor al-hamm ma yakrubku. Al-mu'min al-ma indah mara gaa'id yinkarib fi khidmit Rabbina wa fi rida Rabbina.

33Laakin al-mu'min al-indah mara gaa'id yinkarib fi khidmit al-dunya di, ma'anaatah hu yidoor yiraddi martah

34wa misil da, hu indah khidme itneen. Wa l-mara aw al-bineeye al-mu'mine al-ma maakhde gaa'ide tinkarib fi khidmit Rabbina ahaan tabga saalhe fi jisimha wa fi fikirha. Laakin al-mu'mine al-maakhde tinkarib fi khidmit al-dunya di, ma'anaatah hi tidoor tiraddi raajilha.

35Wa gult al-kalaam da le faayditku. Ma nidoor nukhutt leeku huduud. Gult al-kalaam da ahaan niwassifku kikkeef titaabu'u derib Rabbina be niye waahide wa takhdumu leyah be galib waahid.

36Kan ayyi naadum minku karab raas bineeye wa akhkar maw'id al-cheeliin wa hu fakkar kadar al-ta'khiir da bigi gaasi le l-bineeye aw yidoor yichiilha ahaan chahwatah bigat chadiide, khalaas khalli yichiilha. Khalli yil'aakhado. Da ma khata.

37Laakin al-raajil al-indah niye saabte fi galbah wa ma jabaroooh wa lazam chahwatah tamaam wa chaal kharaar fi galbah ahaan yi'akhkir maw'id al-cheeliin da, hu sawwa cheyy adiil.

38Wa be misil da, al-yichiil al-bineeye al-karab raasha yisawwi cheyy adiil wa l-ma yichiilha yisawwi akheer.

39Wa l-mu'mine al-maakhde marbuuta ma'a raajilha lahaddi mootah. Wa kan raajilha maat, hi indaha hagg ahaan taakhud ayyi naadum al-tiriidah kan hu kula yitaabi' derib Rabbina Isa.

40Laakin kan leyi ana, yabga leeha akheer kan ma taakhud battaan. Wa fi fikri ana, Ruuh Allah gaa'id foogi wa fi kalaami.

1 Kuruntus 8

Al-akil wa l-asnaam

1Wa ana nurudd leeku fi l-cheyy al-bukhuss al-laham al-gaddamooh dahiiye le l-asnaam. Al-kalaam al-intu gultuuh: «Aniina al-mu'miniin kullina indina ilim», da

ma'ruuf. Laakin nuguul leeku al-ilim yisabbib al-istikbaar wa l-mahabba tigawwi al-khuuwa.

²Kan naadum aarif hu aarif, hu lissaa' ma irif misil waajib ya'arif.

³Laakin kan naadum yihibb Allah, al-naadum da Allah ya'arfah.

⁴Wa fi l-cheyy al-bukhuss akil al-laham al-gaddamooh dahiiye le l-asnaam, akiid aniina na'arfu kadar al-sanam, hu yimassil ilaah al-ma mawjuud fi l-dunya. Wa na'arfu kadar ma fi ilaah illa Allah al-Waahid.

⁵Wa akiid, al-naas yuguulu fi ilaahaat fi l-samaawaat wa l-ard. Wa be l-sahiih, al-naas yuguulu fi ilaahaat wa arbaab katiiriin.

⁶Wa laakin leena aniina al-mu'miniin, Allah waahid bas. Wa hu abuuna al-khalag kulla cheyy wa aniina nahyo leyah hu. Wa l-Rabb waahid bas wa hu Isa al-Masiih wa beyah hu kulla cheyy mawjuud wa beyah hu aniina hayyiin.

⁷Laakin naas waahidiin ma karabo al-ilim da adiil. Wa akhwaan waahidiin fi aadithum gubbaal ma aamano, gaa'idiin ya'abudu al-asnaam. Wa fi fikirhum kan yaakulu al-laham da, yichaaruku battaan fi l-ibaada di. Wa kan akalo, yinnajjaso achaan iimaanhum lissaa' ma gawi.

⁸Wa sahih, al-akil ma yiziid leena rida Allah. Kan ma naakuluuh, ma nakhsaro cheyy giddaam Allah. Wa kan naakuluuh kamaan, ma nalgo minnah faayde giddaam Allah.

⁹Laakin angar'u! Le l-mu'min al-iimaanah ma gawi, ma tikhallu hurriiyitku di tamurgah min al-derib.

¹⁰Achaan inta tuguul inta naadum aalim wa kan naadum iimaanah ma gawi yichiifak inta gaa'id taakul fi beet al-asnaam, akuun hu kula yaakul al-laham al-gaddamooh dahiiye le l-asnaam. Wa khalaas al-eeb yakurbah.

¹¹Wa misil da, inta taaba't ilmak wa laakin tallaft beyah akhuuk al-Rabbina al-Masiih maat fi chaanah.

¹²Wa be misil da, intu takhto fi akhwaanku wa tijiibu al-eeb fi l-akhwaan al-iimaanhum ma gawi wa khalaas khitiitu fi l-Masiih.

¹³Achaan da, kan al-laham al-naakulah yamrug akhuuyi min al-derib, ana abadan ma naakul al-laham battaan. Achaan ma nidoor akhuuyi yamrug min al-derib be sababi ana.

1 Kuruntus 9

Huguug rasuul al-Masiih

¹Ana ma naadum hurr walla? Ana ma rasuul al-Masiih walla? Ana ma chift Isa Rabbina walla? Wa ta'arfu kadar be khidimti ana bas, intu aamantu be Rabbina.

²Kan fi fikir al-naas al-aakhariin ana ma rasuul kula, akiid leeku intu ana rasuul achaan al-alaakha al-induku ma'a Rabbina hi zaatha al-daliil al-yisabbat kadar ana rasuul be l-sahiih.

³Wa misil da bas, ana gaa'id nidaafi' le nafsi giddaam al-naas al-yuluumuuni.

⁴Hal ma indina hagg nichiiilu minku akil wa charaab walla?

⁵Hal ma indina hagg nichiiilu zooja mu'mine le tiraafigna fi safarna walla? Da bas al-cheyy al-gaa'idiin yisawwuuh al-rusul al-aakhariin wa akhwaan Rabbina Isa wa Butrus kula.

⁶Ana wa Barnaaba ni'iichu be khidmit duraa'na. Hal aniina wiheedna bas ma indina hagg nichiiilu ma'aachna min al-mu'miniin walla?

⁷Ween al-askari al-yikaffi nafsah? Ween al-naadum al-yimaggin jineene hana inab wa ma yaakul min fawaakihha? Ween al-raa'i al-yasrah be l-khanam wa ma yachrab labanhum?

⁸Wa l-kalaam da ma hasab aadaat al-naas bas. Al-Tawraat kula buguul nafs al-cheyy.

⁹Masalan, maktuub fi Tawraat Muusa: <Wakit al-toor gaa'id yifajjikh leek al-khalla fi l-madagg, ma tarbut khachmah. Khalli yaakul.> Hal al-tiiraan bas Allah yihimm beehum walla?

¹⁰Akiid, Allah gaal al-kalaam da fi chaanna aniina kula. Aywa, al-kalaam da maktuub le faayditna. Wa da misil al-harraati al-yahrit fi l-zere' wa l-naadum al-yudugg al-khalla fi l-madagg yakhdumu be acham achaan yalgo cheyy min al-khalla di.

¹¹Kan aniina zara'na foogku cheyy jaayi min Allah wa natulbu minku cheyy hana l-dunya, hal natulbu minku ziyaada min al-waajib walla? Abadan.

¹²Wa kan fi naas aakhariin induhum hagg yichiilu minku, aniina kula indina hagg ziyaada. Laakin aniina ma chilna cheyy al-indina foogah hagg. La. Be sabar ti'ibna katiir achaan al-ta'ab akheer leena min nisawwu ayyi cheyy al-yisidd al-derib le ballikhiin bichaarat al-Masiih.

¹³Akiid, ta'arfu kadar al-naas al-yakhdumu fi beet al-ibaada yalgo ma'aachhum min beet al-ibaada wa l-naas al-yigaddumu dahaaya fi l-madbah yaakulu min al-laham.

¹⁴Wa misil da, Rabbina Isa amar wa gaal kadar al-naas al-khidmithum ballikhiin bichaarat al-Masiih, humman yalgo minha ma'aachhum.

¹⁵Laakin al-cheyy al-indi foogah hagg le nichiiilah, ana abadan ma chiltah. Wa hassa' da, ana ma gaa'id naktib al-kalaam da le nalga minku cheyy. Akheer leyi numuut! Achaan al-cheyy al-narfa' beyah raasi giddaam ayyi naadum, ma nikhalli naadum yichiilah minni.

¹⁶Sahihih, ana gaa'id niballikh bichaarat al-Masihih laakin da ma yantiini sabab le nistakbar beyah. La! Al-ballikhiin da, Allah amaraani beyah. Al-azaab leyi kan ana ma niballikh al-bichaara di.

¹⁷Kan nisawwi al-khidme di achaan ana nidoorha bas, al-ujra waajbe leyi. Laakin ana ma azalt al-khidme di be niityi. Allah bas kallafaani beeha.

¹⁸Wa be misil da, ujurti chunu? Kan al-naas al-niballikh leehum al-bichaara ma yikaffu cheyy achaan ana abeet ma nichiiil al-indi foogah hagg min ballikhiin al-bichaara, khalaas di bas ujurti. Wa ana farhaan bilheen.

¹⁹Sahihih, ana hurr wa ana ma abid hana ayyi naadum. Laakin ana ja'alt nafsi misil abid hana kulla l-naas le nijib naas ziyaada fi derib al-naja.

²⁰Kan ana gaa'id fi ust al-Yahuud, ana nitaabi' aadaat al-Yahuud le nijibhum fi derib al-naja. Aywa, kan ana gaa'id ambeenaat al-naas al-yitaabu'u churuut al-Tawraat, ana kula nabga misil naadum yitaabi' churuut al-Tawraat. Wa be l-sahihih, ana ma tihit churuut al-Tawraat laakin nidoor nijib al-naas al-gaa'idiin tihit churuut al-Tawraat fi derib al-naja.

²¹Wa kan ana gaa'id ma'a l-naas al-ma Yahuud, ma'anaatah al-ma tihit churuut al-Tawraat, ana nisawwi nafsi misilhum humman al-ma gaa'idiin tihit churuut al-Tawraat le nijibhum fi derib al-naja le l-naas al-ma tihit churuut al-Tawraat. Wa be l-sahihih, ana ma abeet churuut Allah achaan ana gaa'id nitaabi' churuut al-Masihih.

²²Wa kan ana gaa'id ma'a l-naas al-ma induhum gudra, ana kula nisawwi nafsi naadum al-ma indah gudra le nijib al-ma induhum gudra fi derib al-naja. Ana nisawwi nafsi misil ayyi naadum fi ayyi haal le ninajji waahidiin minhum be ayyi daliil.

²³Wa khalaas, da kulla ke nisawwihih fi chaan ballikhiin bichaarat al-Masihih le nichaarik fi barakaatha.

²⁴Ta'arfu kadar fi l-sabag, kulla l-naas yajru laakin waahid minhum bas yalga al-jaa'iza. Chiilu al-masal da wa jaahudu fi derib al-iimaan achaan talgo jaa'iza.

²⁵Wa na'arfu kan naadum riyaadi, hu yisabbit nafsah fi ayyi haal wa yijaahid. Wa l-jaa'iza al-hu yidoor yalgaaha di, hi tatlaf ajala. Laakin aniina nijaahudu achaan nalgo al-jaa'iza al-abadan ma tatlaf.

²⁶Achaan da, fi derib al-iimaan ana jaari giddaam be niye waahide. Nisawwi nafsi misil al-mulaakim al-chadiid wa ma nadrub fi l-riih saakit.

²⁷Aywa, ana niwallif jismi al-ta'ab le nissaytar foogah. Achaan kan ma nissaytar fi nafsi, akuun ninaadi al-naas fi derib al-naja laakin fi l-akhiir, ana zaati yadharooni min al-jaa'iza.

1 Kuruntus 10

Amsaal min zaman Muusa

- ¹Ya akhwaani, nidoor intu ta'arfu ma'ana al-cheyy al-bigi fi zaman Muusa. Fi l-wakit daak, kulla juduudna kaano tihit al-sahaabaay wa kulluhum chaggo al-bahar.
- ²Wa kulluhum bigo cha'ab Muusa be khattisiin fi l-sahaabaay wa l-bahar.
- ³Wa kulluhum akalo al-akil al-waahid al-Allah antaah leehum.
- ⁴Wa kulluhum chirbo nafs al-charaab al-Allah antaahum. Aywa Allah antaahum almi min al-hajar. Wa l-hajar da, macha ma'aahum wa hu al-Masiih.
- ⁵Wa laakin na'arfu kadar fi l-akhiir Allah ma ridi be katiiriin minhum. Wa achaan da, katiiriin minhum maato fi l-sahara.
- ⁶Wa da kulla ke bigi achaan yabga leena masal. Wa khalli ma nabgo misilhum achaan humman habbo al-charr.
- ⁷Waahidiin minhum bigo aabidiin asnaam wa ma waajib tabgo misilhum. Wa maktuub fi l-Kitaab: <Al-cha'ab ga'ado achaan yaakulu wa yacharbo wa gammo ya'abo.>
- ⁸Waajib ma nazno misil waahidiin minhum zano. Wa fi yoom waahid bas, 23 000 naas maato.
- ⁹Wa ma waajib nijarrubu al-Masiih misilhum. Waahidiin minhum jarrabooh wa l-dabiib jo dammaroohum.
- ¹⁰Wa ma waajib nachku le Allah. Waahidiin minhum chako wa khalaas, malak al-moot ja dammaraahum.
- ¹¹Wa da kulla ke ja fooghum achaan yabga leena masal wa ankatab achaan yi'allimna aniina al-aaychiin fi l-zaman al-akhiir.
- ¹²Wa fi chaan da, khalli kulli naadum al-yuguul hu saabit fi l-iimaan yingari' achaan ma yamrug min al-derib.
- ¹³Ma fi tajriba jaat foogku al-ma jaat fi kulla l-naas. Wa Allah hu saadikh wa be l-tajriba di, hu yaftah leeku derib achaan tamurgu beyah wa yantiiku al-gudra achaan tasburu fi l-tajriba di.
- ¹⁴Ya akhwaani al-nihibbuku, fakkuru fi kulla l-kalaam da wa angar'u min ibaadat al-asnaam.
- ¹⁵Ana gaa'id nihajji kalaam adiil le l-naas al-aagliin. Fakkuru fi kalaami wa mayyuzuuh.
- ¹⁶Fakkuru fi acha al-Masiih wa fi kaas asiir al-inab al-nacharbo minnah wa nachkuru Allah. Wa wakit nacharbo minnah, aniina ma muchtarikiin fi damm al-Masiih walla? Wa fakkuru fi l-khubza al-naksuruuha. Wakit naakulu minha, aniina ma muchtarikiin fi jisim al-Masiih walla?

¹⁷Aywa, achaan al-khubza di waahide wa aniina al-katiiriin kula bigiina jisim waahid be akilna le l-khubza al-waahide di.

¹⁸Fakkuru fi ibaada hana Bani Israa'iil. Al-naas al-yaakulu min laham al-dahiiye al-gaddamooaha fi l-madbah muchtarikiin fi l-dahiiye di.

¹⁹Wa maala ana gult leeku al-kalaam da? Hal ana gult al-laham al-yigaddumuuh dahiiye le l-asnaam indah gudra walla? Hal ana gult al-sanam indah gudra walla?

²⁰La, abadan! Laakin nidoor nuguul leeku kadar al-dahiiye di, gaddamooaha le l-chawaatiin ma le Allah. Wa ana ma nidoor intu tabgo muchtarikiin ma'a l-chawaatiin.

²¹Ma waajib tacharbo min kaas Rabbina al-Masiih wa battaan min kaas al-chawaatiin kula. Ma waajib tichtaruku fi acha Rabbina al-Masiih wa battaan fi acha al-chawaatiin kula.

²²Walla nidooru niza'ulu Rabbina? La! Aniina gaadriin minnah hu walla? La!

Hal kulli cheyy halaal ?

²³Intu tuguulu: «Kulli cheyy halaal.» Wa laakin nuguul ma kulli cheyy indah faayde. Tuguulu: «Kulli cheyy halaal.» Laakin ma kulli cheyy yigawwi al-iimaan.

²⁴Khalli ayyi waahid yukhutt baalah fi l-cheyy al-yijiib faayde le akhuuh wa ma fi l-cheyy al-yijiib faayde leyah hu wiheedah bas.

²⁵Al-laham al-yibii'uuh fi l-suug da, aakuluuh bala chakak.

²⁶Achaan maktuub fi l-Kitaab: <Le Allah al-ard wa kulla cheyy al-foogha.>

²⁷Kan naadum ma mu'min ya'azimku achaan ti'achchu ma'aayah wa kan induku niiye, amchu wa achchu ma'aayah. Aakulu kulli cheyy al-yigaddumuuh leeku bala chakak.

²⁸Laakin kan naadum waahid yuguul leeku: «Al-laham da hana l-dahiiye al-gaddamooaha le l-asnaam», fi l-bakaan da bas, ma taakuluuh. Fakkuru fi l-naadum al-ooraku beyah wa fi l-chakak al-hu indah fi chaan al-laham da.

²⁹Ana ma nuguul intu induku chakak laakin al-naadum al-ooraku, hu bas indah chakak. Ana ma nihaddid al-hurriye al-indi fi chaan chakak hana naadum aakhar.

³⁰Ana chakart Allah fi chaan al-akil al-naakulah wa khalaas, ma nidoor naas yuguulu kalaam fasil foogi achaan al-akil al-chakart Allah fi chaanah.

³¹Wa khalaas, fi kulli cheyy al-taakuluuh wa tacharbooh wa tisawwuuh, majjudu Allah. Majjuduuh fi kulli cheyy.

³²Ma tabgo sabab le ayyi naadum le tamurguuh min al-derib, wa la le l-Yahuud wa la le l-Yuunaaniyiin wa la le naas Allah ummat al-Masiih.

³³Sawwu misli ana. Ana nidoor daayman nisawwi al-cheyy al-kulla l-naas yardo beyah. Wa ma nifattich al-cheyy al-yijiib leyi ana bas faayde laakin nifattich al-cheyy al-yijiib faayde le kulla l-naas achaan nidoor humman yanjo.

1 Kuruntus 11

¹Taabu'u derbi achaan ana gaa'id nitaabi' derib al-Masiih.

Khattiyiin raas al-mara

²Wa ana farhaan minku achaan intu gaa'idiin tifakkuru foogi wa titaabu'u adiil al-aadaat al-allamtuhum leeku.

³Wa laakin fi cheyy nidoor intu tafhamooh wa da hu. Ra'iis hana ayyi raajil, hu al-Masiih wa ra'iis al-mara, hu al-raajil wa ra'iis al-Masiih, hu Allah.

⁴Wa ayyi raajil al-yikhatti raasah wakit yisalli walla yitnabba', hu yijiib eeb fi l-Masiih al-hu ra'iisah.

⁵Wa ayyi mara al-ma tikhatti raasha wakit tisalli walla titnabba', hi tijiib eeb fi raajilha al-hu ra'iisha. Wa be da, misil zayyano suuf raasha.

⁶Wa kan mara taaba ma tikhatti raasha, khalli tuguss cha'arha. Wa laakin kan gassiin al-cha'ar wa zayyiniin al-raas da eeb le l-mara, khalaas khalli hi tikhatti raasha.

⁷Wa ma waajib le l-raajil yikhatti raasah achaan Allah khalagah fi suurtaah le yiwassif majdah. Laakin al-mara tiwassif charaf al-raajil.

⁸Achaan al-raajil ma maragooh min al-mara laakin al-mara maragooha min al-raajil.

⁹Wa Allah ma khalag al-raajil fi chaan al-mara laakin khalag al-mara fi chaan al-raajil.

¹⁰Wa be sabab al-malaa'ika, waajib le l-mara tukhutt cheyy fi raasha al-yiwassif kadar hi indaha al-sulta.

¹¹Wa da kulla sahiih laakin fi nizaam Rabbina. Bala l-raajil, al-mara ma fiiha. Wa bala l-mara, al-raajil ma fiih.

¹²Achaan awwal, al-mara maragooha min al-raajil wa hassa', ayyi raajil mawluud min mara wa kulli cheyy jaayi min Allah.

¹³Wa leeku intu, nuguul fakkuru adiil wa mayyuzu al-kalaam da. Kan mara tisalli le Allah wa raasha ma mukhatta, da muwaafiq walla?

¹⁴Wa na'arfu min al-tabii'a kadar al-cha'ar al-tuwaal eeb le l-raajil.

¹⁵Wa laakin kan mara indaha cha'ar tuwaal, da sameh wa da charafha. Wa Allah antaaha cha'ar tuwaal achaan yabga leeha khattaay.

16Wa kan ayyi naadum yidoor yinaakhich fi l-kalaam da, khalli ya'arif aniina ma nikhassudu be l-aade al-hu yidoorha wa battaan naas Allah ummat al-Masiih ma yikhassudu beeha fi ayyi bakaan.

Acha al-Masiih

17Wa laakin fi l-cheyy al-bukhuss al-kalaam al-hassa' nihajji foogah, ana ma farhaan beeku marra waahid achaan wakit tilimmu fi malammat al-mu'miniin, al-fasaala katiire min al-kheer.

18Wa gult al-kalaam da achaan al-khabar al-simi'tah foogku. Awwal cheyy, yuguulu wakit tilimmu fi jamaa'at al-mu'miniin, intu mungasimiin. Wa fi fikri, al-kalaam da ma kulla ke kidib.

19Aywa, laabudda intu mungasimiin achaan kan al-khilaaf ambeenaatku ma fiih, kikkeef al-naas al-iimaanhum saabit yin'arfu?

20Wa wakit tilimmu sawa, al-acha al-taakuluuh da, ma acha Rabbina.

21Achaan fi wakit al-acha, waahidiin yaakulu ajala gubbaal al-aakhariin. Wa be da, al-aakhariin dool jii'aaniin wa l-awwalaaniyiin akalo wa sikro khalaas.

22Wa da kikkeef? Ma taakulu wa tacharbo fi buyuutku walla? Aw tahguru jamaa'at al-mu'miniin hana Allah wa tidooru ti'ayyubu al-naas al-ma induhum cheyy? Wa nuguul leeku chunu? Wa be da, nachkurku walla? La, abadan.

23Asma'o, da bas al-kalaam al-ligiitah min Rabbina wa allamtuku leyah. Fi l-leele al-yukhuunu foogha Rabbina Isa, hu chaal khubza waahide

24wa chakar Allah wa kasarha wa gaal: «Da jismi al-nantiin fi chaanku. Sawwu misil da le tizzakkarooni beyah.»

25Wa ba'ad al-acha, hu sawwa nafs al-cheyy be l-kaas. Hu chaalah wa gaal: «Al-kaas da yiwassif al-mu'aahada al-jadiide al-nisawwiiha ma'aaku be dammi. Ayyi wakit al-tacharbo minnah, sawwu misil da le tizakkuruuni beyah.»

26Wa be da, fi ayyi wakit kan taakulu al-khubza di wa tacharbo min al-kaas da, tiballukhu moot Rabbina Isa lahaddi hu yaji battaan.

27Wa achaan da battaan, ayyi naadum al-yaakul khubzat Rabbina wa yachrab min kaasah wa niyytah ma mukhlisa, hu yudurr jisim Rabbina wa dammah.

28Khalli ayyi naadum yijarrib nafsah gubbaal ma yaakul al-khubza wa yachrab min al-kaas.

29Achaan ayyi naadum al-yaakul wa yachrab acha al-Masiih bala fikir fi jisim al-Masiih, hu yijiib al-azaab fi nafsah.

30Wa achaan da bas, katiiriin minku ayyaaniin wa mardaaniin wa waahidiin maato kula.

³¹Wa kan awwal nifakkuru fi nufuusna adiil, khalaas al-azaab ma yanzil foogna.

³²Wa laakin Rabbina yihaasibna wa yi'addibna achaan al-azaab al-yanzil fi naas al-dunya ma yanzil foogna.

³³Achaan da, ya akhwaani, wakit tilimmu achaan taakulu acha al-Masiih, khalli ayyi naadum yarja akhwaanah.

³⁴Kan naadum jii'aan wa ma yagdar yarja al-aakhariin, akheer yaakul gubbaal fi beetah. Wa be da, malammitku ma tijiib al-azaab foogku. Wa khalaas, fi l-cheyy al-bukhuss al-su'aalaat al-aakhariin, nantiiku wasaaya wakit najiiku.

1 Kuruntus 12

Barakaat al-Ruuh al-Khudduus

¹Ya akhwaani, fi l-cheyy al-bukhuss barakaat al-Ruuh al-Khudduus, nidoor intu tafhamo adiil.

²Ta'arfu kadar awwal intu ma mu'miniin, khachchooku wa waddooku lahaddi abadtu al-asnaam al-ma yuguulu cheyy.

³Achaan da, nidoor intu tafhamo adiil kadar al-naadum al-yihajji be gudrat Ruuh Allah abadan ma yuguul: «Isa mal'uun.» Wa laakin illa be gudrat al-Ruuh al-Khudduus bas, naadum yagdar yuguul: «Isa hu al-Rabb».

⁴Khalaas, al-ataaya al-Allah yantiikum chig chig laakin al-Ruuh al-Khudduus waahid.

⁵Wa l-khidme al-nakhdumuha chig chig laakin Rabbina waahid.

⁶Wa l-amal al-nisawwuh chig chig laakin Allah al-Waahid bas yantiina al-gudra achaan ayyi naadum yisawwi ayyi cheyy.

⁷Wa Allah yinazzil le ayyi naadum atiiye min al-Ruuh al-Khudduus achaan kullina nalgo minha faayde.

⁸Wa l-Ruuh al-Khudduus yanti gudra le naadum waahid achaan yikallim be hikma wa yanti gudra le naadum aakhar achaan yikallim be ilim. Wa da be nafs al-Ruuh al-Khudduus.

⁹Al-Ruuh al-Khudduus yanti le naadum waahid iimaan gawi marra waahid wa yanti le naadum aakhar atiiye hana gudra al-yidaawi beeha al-mardaaniin. Wa da kula be nafs al-Ruuh al-Khudduus.

¹⁰Wa l-Ruuh al-Khudduus yanti gudra le naadum waahid achaan yisawwi ajaayib wa le naadum aakhar kalaam naazil min Allah. Wa yanti gudra le naadum waahid achaan yimayyiz gudrat Iblis min gudrat al-Ruuh al-Khudduus. Wa le naadum aakhar yantiik lukhkaat chig chig al-yaju min al-Ruuh al-Khudduus wa le naadum aakhar gudra achaan yifassir al-lukhkaat dool.

11 Wa nafs al-Ruuh al-Khudduus al-waahid, hu bas al-yijiib kulla l-ataaya dool wa yigassimhum le ayyi naadum misil hu yidoorah.

Masal al-jisim

12 Wa ta'arfu kadar jisim al-insaan hu waahid wa battaan al-jisim da indah a'da katiiriin. Wa a'da al-jisim katiiriin laakin humman jisim waahid bas. Wa ummat al-Masiih kula misil al-jisim da.

13 Achaan khattasoonaa kullina be l-Ruuh al-Khudduus al-waahid le nabgo jisim waahid wa da jisim al-Masiih. Wa sawwa nafs al-cheyy leena kullina kan aniina Yahuud aw ma Yahuud, wa kan aniina abiid aw hurriin. Wa l-Ruuh al-Khudduus bigi leena misil al-charaab al-waahid al-kullina ke chiribna minnah.

14 Achaan al-jisim abadan ma udu waahid bas. Hu a'da katiiriin.

15 Masalan, al-rijil udu min al-jisim. Wa kan hi tuguul: «Ana ma iid wa achaaan da, ana ma udu min al-jisim», al-kalaam da ma yamrugha min al-jisim.

16 Wa kan al-adaan tuguul: «Ana ma een wa achaaan da, ana ma udu min al-jisim», al-kalaam da ma yamrugha min al-jisim.

17 Wa battaan kan kulla l-jisim bigi een, kikkeef yasma'? Wa kan kulla l-jisim bigi adaan, kikkeef yuchumm?

18 Laakin Allah nazzam kulla l-a'da fi l-jisim achaaan ayyi udu gaa'id fi l-bakaan al-hu dawwarah.

19 Kan kulla l-jisim bigi udu waahid, ween al-jisim?

20 Wa khalaas, al-a'da katiiriin wa battaan humman jisim waahid.

21 Wa ma waajib al-een tuguul le l-iid: «Ana ma nidoorki.» Wa ma waajib al-raas yuguul le l-rijileen: «Ana ma nidoorku.»

22 La, da ma yabga achaaan a'da waahidiin al-gaa'idiin fi lubb al-jisim, humman da'iifiin marra waahid. Wa laakin na'arfu kadar balaahum al-jisim ma yanfa'.

23 Wa nantu lubaas le l-a'da al-ma nikarrumuuhum wa misil da, nicharrufuuhum ziyaada min al-a'da al-aakhariin. Wa l-a'da al-ma waajib yinchaafu be sabab al-eeb, nirayyusuuhum be ikraam ziyaada.

24 Wa l-rayyisiin da, ma waajib le a'daa'na al-yinchaafu. Wa Allah nazzam al-jisim wa hu anta ikraam ziyaada le l-udu al-indah eeb.

25 Wa be da, a'da al-jisim ma yinfargu abadan wa ayyi udu waajib yirayyis kulla akhwaanah be niye waahide.

26 Wa kan waahid minhum ta'baan, kulluhum ta'baaniin sawa. Wa kan waahid yalga charaf, kulluhum farhaaniin sawa.

²⁷Wa khalaas, intu kulluku jisim al-Masiih wa ayyi naadum udu minnah.

²⁸Wa Allah nazzam jamaa'at al-mu'miniin wa ja'al leehum khaddaamiin. Awwal ke al-rusul wa taani al-anbiya wa taalit al-mu'allimiin. Wa battaan hu anta atiiye hana gudra achaan naas waahidiin yisawwu ajaayib wa yidaawu al-mardaaniin wa yisaa'udu akhwaanhum wa yuguuduuhum wa yihajju lukhkaat chig chig al-yaju min al-Ruuh al-Khudduus.

²⁹Kulla l-mu'miniin rusul walla? Kulluhum anbiya walla? Kulluhum mu'allimiin walla? Kulluhum yisawwu ajaayib walla?

³⁰Kulluhum induhum atiiye hana gudra achaan yidaawu al-mardaaniin walla? Kulluhum yikallumu be lukhkaat al-yaju min al-Ruuh al-Khudduus walla? Kulluhum yifassuru al-lukhkaat dool? Akiid la!

³¹Atmanno be niiye waahide achaan talgo al-ataaya al-kubaar hana l-Ruuh al-Khudduus. Wa awwal ke, niwassifku al-derib al-adiil marra waahid.

1 Kuruntus 13

Al-mahabba

¹Kan nikallim be lukhkaat al-naas wa be lukhkaat al-malaa'ika wa ma indi al-mahabba, kalaami ma indah faayde. Be da kalaami bigi misil daggiin al-nahaas walla baki al-jaras.

²Wa kan nitnabba' be kalaam jaayi min Allah wa nafham kulla l-asraar wa kulli cheyy hana ilim wa kan indi iimaan gawi marra waahid lahaddi nihawwil al-jibaaal min bakaanaathum kula wa kan ma indi al-mahabba, ana ma cheyy.

³Wa kan nanti kulli cheyy al-indi le l-masaakiin lahaddi nisallim jismi achaan nistakbar wa laakin ma indi al-mahabba, ma nalga cheyy.

⁴Al-naadum al-indah mahabba sabuur wa zeen. Al-indah mahabba ma hasuud. Al-indah mahabba ma fachchaar wa ma mustakbir.

⁵Hu ma yisawwi cheyy hana eeb. Hu ma yifakkir fi nafsah bas. Wa ma yaz'al ajala. Hu ma yifakkir fi l-khata al-akhwaanah sawwooh.

⁶Hu abadan ma yafrah be l-zulum laakin yafrah daayman be l-hagg.

⁷Al-indah mahabba, hu yahmal ayyi cheyy. Hu yi'aamin fi kulli haal wa achamah saabit fi kulli haal wa hu yasbur fi ayyi cheyy.

⁸Al-mahabba abadan ma tikammil. Al-tanabbu yikammil. Wa l-lukhkaat al-yaju min al-Ruuh al-Khudduus yabgo ma fiihum. Wa l-ilim yikammil.

⁹Achaan al-ilim al-indina, muhaddad. Wa l-tanabbu al-nihajju beyah, muhaddad.

¹⁰Laakin wakait kulli cheyy yabga tamaam, al-cheyy al-ma tamaam yikammil.

¹¹Masalan, wakit ana wileed sakhayyar ana hajjeet hije hana iyaal dugaag wa fikri kula hana iyaal dugaag wa agli kula hana iyaal dugaag. Wa laakin wakit ana kibirt khalaas wa bigiit raajil, khalleet minni al-iyaaaliye.

¹²Achaan hassa' fi zamanna da, nichiiifu al-hagg misil nichiiifuuh fi amchawwaafa al-waskhaane wa fi l-aakhira, nichiiifuuh adiil. Hassa' da, ana irift chiyya wa ba'adeen na'arif adiil misil Allah irifni.

¹³Wa khalaas al-talaata al-yagoodu daayman, humman al-iimaan wa l-acham wa l-mahabba. Wa l-akbar minhum hu al-mahabba.

1 Kuruntus 14

Ataaya hana l-Ruuh al-Khudduus

¹Achaan da, ankarbu fi l-mahabba wa battaan atmanno be niiye waahide achaaan talgo barakaat al-Ruuh al-Khudduus. Wa min al-barakaat dool, atmanno ziyaada achaaan titnabba'o.

²Achaan kan naadum yikallim be lukhkhaat al-yaju min al-Ruuh al-Khudduus, hu yihajji le Allah wa ma yihajji le l-naas achaaan ma fi naadum yafham kalaamah. Hu gaa'id yihajji be gudrat al-Ruuh al-Khudduus kalaam ma ma'ruuf.

³Laakin kan naadum yitnabba', hu yihajji le l-naas wa yigawwi iimaanhum wa yichajji'hum wa yisabbirhum.

⁴Al-yikallim be lukhkhaat yigawwi nafsah bas laakin al-yitnabba' yigawwi jamaa'at al-mu'miniin.

⁵Wa ana nidoor kulluku tihajju be lukhkhaat laakin nidoor ziyaada kadar titnabba'o. Al-yitnabba' le l-naas akheer min al-yikallim be lukhkhaat. Achaan al-yikallim be lukhkhaat ma yigawwi jamaa'at al-mu'miniin illa kan naadum waahid yifassir kalaamah leehum.

⁶Ya akhwaani, kan najiiku wa nikallim leeku kalaam be lukhkhaat, ma talgo faayde min kalaami. Laakin talgo faayde muhimme kan nikallim leeku be l-ru'ya al-chiftaha aw kalaam al-ilim aw kalaam al-tanabbu aw kalaam al-ta'liim.

⁷Chiilu masal hana aalaat al-musiikha misil al-suffaara aw al-jigindiiye. Nidooru soothum yabga waadih. Wa kan ma waadih, al-musiikha ma tin'arif.

⁸Kan al-burunji ma yinaadi al-askar be hiss waadih, yaatu al-yijahhiz nafsah le l-harib?

⁹Wa leeku intu kula nafs al-cheyy. Kan lisaanku ma yihajji be kalaam waadih, kikkeef ayyi naadum yafham al-kalaam al-tuguuluuh? Kalaamku macha fi l-riih saakit.

¹⁰Fiyah lukhkhaat katiiriin fi l-dunya wa ayyi waahide tinfaahim.

- 11**Laakin kan naadum yihajji leyi be lukhkha al-ma na'arifha, ana ma nafham kalaamah. Nabga misil ajnabi le l-naadum al-yihajji beeha wa hu ajnabi leyi ana.
- 12**Wa leeku intu kula nafs al-cheyy. Intu munkaribiin fi gudrat al-Ruuh al-Khudduus ambeenaatku wa da adiil. Laakin ankarbu ziyaada fi l-barakaat al-yigawwu jamaa'at al-mu'miniin.
- 13**Achaan da, waajib ayyi naadum al-yikallim be lukhkhaat yas'al Allah yantiih gudra achaan yifassir kalaamah.
- 14**Kan nisalli be lukhkhaat al-yaju min al-Ruuh al-Khudduus, galbi yisalli laakin agli ma yisawwi cheyy.
- 15**Wa waajib nisawwi chunu? Khalaas, nisalli be lukhkhaat al-yaju min al-Ruuh wa kula be kalaam jaayi min agli. Nachkur Allah be khine be lukhkhaat al-yaju min al-Ruuh wa nachkurah be khine jaayi min agli kula.
- 16**Wa kan inta tachkur Allah be lukhkhaat al-yaju min al-Ruuh, al-naadum al-ma yafham kalaamak da, yabga leek misil ajnabi. Hu ma yafham al-kalaam al-inta tuguulah wa achaan da, ma yagdar yuguul: «Aamiin.»
- 17**Akuun chakart Allah adiil laakin akhuuk da, inta ma gawweet iimaanah.
- 18**Wa l-hamdulillah, ana zaati nihajji be lukhkhaat al-yaju min al-Ruuh al-Khudduus ziyaada minku kulluku.
- 19**Laakin fi jamaa'at al-mu'miniin, kan ni'allim al-naas be 5 kalimaat min lukhkha al-tinfahim, da akheer min nikallim be lukhkhaat 10 000 kalimaat al-ma yinfahmu.
- 20**Ya akhwaani, khalli fikirku ma yabga misil fikir hana l-iyaaal al-dugaag. Khalli ayyi naadum yabga bari misil al-tifil fi l-cheyy al-bukhuss al-charr. Laakin khalli fikirku yabga fikir hana l-naadum al-aagil.
- 21**Wa maktuub fi Kitaab Allah: <Be kalaam ma mafhuum wa be lisaan ma ma'ruuf, nihajji le l-cha'ab da. Laakin be da kula, humman ma yidooru yasma'ooni. Wa da kalaam Allah.>
- 22**Wa be misil da, kalaam be lukhkhaat ma yabga alaama le l-mu'miniin laakin le l-ma mu'miniin. Wa l-tanabbu ma yabga alaama le l-ma mu'miniin wa laakin le l-mu'miniin.
- 23**Masalan, kan kulluku taju fi jamaa'at al-mu'miniin wa gaa'idiin tihajju be lukhkhaat wakít diifaaan aw naas ma mu'miniin yindasso foogku, humman yuguulu intu muchootiniin.
- 24**Laakin kan kulluku gaa'idiin titnabba'o wa naadum ma mu'min aw deef yindassa fi l-bakaan da, kalaamku yindassa foogah wa hu yilmaskan giddaam Allah.
- 25**Wa l-zunuub al-labbadaahum fi galbah yinkachfu wa achaan da, ajala ke yasjud wa ya'abud Allah. Wa yachhad wa yuguul: «Be l-sahiih, Allah gaa'id fi usutku.»

Al-adab fi jamaa'at al-mu'miniin

- 26** Wa be misil da, ya akhwaani, chunu al-waajib? Wakit tilimmu, khalli ayyi naadum yijiib al-cheyy al-indah. Naadum waahid indah khine wa naadum aakhar indah ta'liim wa aakhar indah al-cheyy al-Allah wassafah leyah fi ru'ya wa aakhar indah kalaam be lukhkaat wa l-aakhar indah tafsiir al-kalaam da. Wa khalaas, kulla cheyy al-tisawwuh waajib yigawwi al-akhwaan.
- 27** Kan naas yikallumu be lukhkaat al-yaju min al-Ruuh al-Khudduus, khalli itneen walla talaata bas yikallumu, waahid ba'ad waahid. Wa khalli naadum yifassir kalaamhum.
- 28** Wa laakin kan ma fi naadum al-yagdar yifassir kalaamhum, khalli yagoodu saakit ma yikallumu le jamaa'at al-mu'miniin. Khalliihum yihajju le Allah be hiss tihit bas.
- 29** Wa khalli itneen walla talaata naas yitnabba'o wa khalli al-aakhariin yimayyuzu kalaamhum.
- 30** Wa kan naadum aakhar gaa'id yasma' wa kalaam Allah yanzil leyah, khalli al-naadum al-gaa'id yikallim yaskut.
- 31** Achaan kulluku induku fursa titnabba'o waahid ba'ad waahid. Wa misil da, kulluku til'allamo wa talgo chajaa'a.
- 32** Wa l-naadum al-yitnabba' indah gudra fi l-kalaam al-yuguulah
- 33** achaan Allah ma yarda be l-barjaal. Hu yarda be l-salaam. Wa misil gaa'id yabga fi kulla jamaa'at al-mu'miniin al-saalihin,
- 34** waajib al-awiin yaskutan. Ma indihin izin yihajjan. Misil maktuub fi l-Tawraat, waajib yabgan daluulaat.
- 35** Wa kan indihin su'aal fi l-ta'liim, khalli yas'alan rujaalhin fi buyuuthin. Kan mara tihajji fi jamaa'at al-mu'miniin, da eeb marra waahid.
- 36** Wa kikkeef? Fi fikirku ballikhiin kalaam Allah awwal bada fi usutku walla? Aw intu wiheedku bas simi'tu kalaam Allah walla?
- 37** Kan naadum yuguul hu nabi walla naadum hana l-Ruuh al-Khudduus, khalli ya'arif kadar al-kalaam al-gaa'id naktibah leeku da amur min Rabbina.
- 38** Wa kan ayyi naadum yaaba al-kalaam da, Rabbina kula yaabaah.
- 39** Ya akhwaani, di bas zibdit al-kalaam. Atmanno be niye waahide achaan titnabba'o wa ma tadhara al-naas ma yikallumu be lukhkaat al-yaju min al-Ruuh al-Khudduus.
- 40** Wa sawwu kulla cheyy fi jamaa'at al-mu'miniin be adab wa nizaam.

1 Kuruntus 15

Bu'aas al-Masiih

- ¹Ya akhwaani, nidoor nizakkirku be bichaarat al-Masiih al-ballakhtaha leeku. Al-bichaara di, intu khibiltuuha wa be sababha bas, intu mu'miniin.
- ²Wa be l-bichaara di, tanjo kan takurbu gawi al-kalaam al-ballakhtah leeku. Wa kan ma takurbuuh, iimaanku da baatil.
- ³Wa daahu al-kalaam al-muhimm gubbaal kulla cheyy al-ana allamtah leeku wa ana kula allamooni leyah. Al-Masiih maat fi chaan zunuubna misil maktuub fi l-Kitaab.
- ⁴Wa hu dafanooh wa Allah ba'asah fi l-yoom al-taalit misil maktuub fi l-Kitaab.
- ⁵Wa hu baan le Butrus wa ba'ad da, baan le l-rusul al-atnaachar.
- ⁶Wa yoom aakhar, hu baan fi bakaan waahid le ziyaada min 500 mu'miniin. Wa l-naas dool waahidiin minhum maato laakin katiiriin minhum lissaa'hum hayyiin.
- ⁷Wa ba'ad da, baan le Yaakhuub wa le kulla l-rusul.
- ⁸Wa ba'ad al-Masiih baan le kulla l-naas dool, fi l-akhiir baan leyi ana al-misil sakhiir al-wildooh fi wakit ma waktah.
- ⁹Wa min kulla l-rusul, ana bas sakhayyar marra waahid lahaddi ma waajib yinaaduuni rasuul kula achaan awwal ana ta''abt naas Allah ummat al-Masiih.
- ¹⁰Laakin hassa', ana rasuul be rahmat Allah wa rahmatah ma fachalat. Be l-aks, ana khadamt khidme ziyaada minhum kulluhum. Wa be l-sahiih, al-khadam adiil ma ana laakin rahmat Allah al-gaa'ide foogi.
- ¹¹Wa kan simi'tu al-bichaara minni ana aw min al-rusul al-aakhariin, ma fi farig. Kullina niballukhu nafs al-kalaam wa khalaas, be sababah intu aamantu.

Bu'aas al-maytiin

- ¹²Wa kan kullina niballukhu kadar Allah ba'as al-Masiih min ust al-maytiin, kikkeef waahidiin minku yuguulu al-maytiin ma yab'aso?
- ¹³Kan bu'aas al-maytiin ma yabga, al-Masiih kula ma ba'as.
- ¹⁴Wa kan al-Masiih ma ba'as, ballakhna kalaam ma indah faayde wa iimaanku baatil.
- ¹⁵Wa fi l-bakaan da, aniina gaa'idiin nakdubu fi Allah achaan chahadna gulna Allah ba'as al-Masiih. Wa da ma yabga sahih kan al-maytiin ma yab'aso.
- ¹⁶Achaan kan al-maytiin ma yab'aso, khalaas al-Masiih kula ma ba'as.
- ¹⁷Wa kan al-Masiih ma ba'as, iimaanku baatil wa intu gaa'idiin be zunuubku.
- ¹⁸Wa be da, al-mu'miniin be l-Masiih al-maato waddaro saakit.
- ¹⁹Wa kan khatteena achamna fi l-Masiih fi wakit hayaatna fi l-dunya di bas, nabgo chagyaaniin marra waahid min kulla l-naas.

Al-Masiih wa l-bu'aas

²⁰Laakin be l-sahiih, al-Masiih ba'as min ust al-maytiin. Wa be da, hu yadman kadar al-maytiin yab'aso.

²¹Wa misil al-moot ja fi l-naas be sabab naadum waahid, al-bu'aas kula ja be sabab naadum waahid.

²²Kulla Bani Adam yumuutu wa kulla naas al-Masiih yab'aso.

²³Laakin ayyi naadum yab'as hasab nizaam Allah. Awwal, al-bikir ba'as wa hu al-Masiih. Wa ba'adeen fi yoom jaytah, kulla naas hana l-Masiih yab'aso.

²⁴Wa da bas al-wakit al-akhiir. Al-Masiih yidammir gudrat ayyi ra'iis wa sultaan wa haakim wa khalaas yisallim al-mamlaka le abuu Allah.

²⁵Wa laabudda al-Masiih yamluk lahaddi Allah yukhutt kulla udwaanah tihit rijileenah.

²⁶Wa l-adu al-aakhir al-yidammirah, hu al-moot.

²⁷Achaan maktuub fi l-Kitaab: <Allah khatta kulla cheyy tihit rijileenah.> Wa na'arfu kadar Allah ma khatta nafsah tihit rijileen al-Masiih, achaa Allah bas khatta tihit al-Masiih kulla cheyy.

²⁸Wa wakit kulla cheyy yukuun tihit rijileen Ibn Allah, khalaas fi l-wakit da, Ibn Allah zaatah yukhutt nafsah tihit Allah al-khatta tihit kulla cheyy. Wa khalaas, Allah wiheedah bas yabga foog kulla cheyy.

Ta'ab Buulus

²⁹Wa kan bu'aas ma fiih, al-naas al-yikhattusuuhum fi chaan akhwaanhum al-maytiin, humman gaa'idiin yisawwu chunu? Kan al-maytiin abadan ma yab'aso, maala naas waahidiin yikhattusuuhum fi chaan akhwaanhum al-maytiin?

³⁰Wa aniina kamaan, maala gaa'idiin fi l-khutuura ayyi wakit?

³¹Ya akhwaani al-be sababku raasi foog giddaam al-Masiih Isa Rabbina, nachhad kadar kulla yoom ana gaa'id fi ust al-moot.

³²Hini fi hillit Afasus ana ti'ibt marra waahid misil naadum gaa'id yidaawis al-haywaanaat al-khatiiriin. Wa kan bu'aas ma fiih, ween al-faayde le l-insaan min al-ta'ab al-misil da? Kan misil da, akheer nitaabu'u kalaam hana muznibiin al-zamaan al-gaalo: <Khalli naakulu wa nacharbo achaa ambaakir, khalaas numuutu!>

³³Ma tukhuchchu nufuusku. Haal al-saalihiiin tatlaf fi ust al-muznibiin.

³⁴Gabbulu fi l-derib al-adiil al-ta'arfuuh wa khallu minku al-zunuub. Gult al-kalaam da achaa naas waahidiin minku ma ya'arfu Allah. Wa da eeb leeku.

Al-jisim fi l-bu'aas

35 Wa laakin akuun naadum yas'al wa yuguul: «Al-maytiin yab'aso kikkeef? Be nafar jisim al-weenu?»

36 Inta al-jaahil! Al-teeraab al-titeeribah fi l-ard ma yugumm hayy illa kan awwal dafantah misil cheyy mayyit.

37 Wa l-teeraab al-tadfinah da, hu ma al-nabaat al-kaamil al-yugumm minnah ba'adeen. La! Hu habba yaabse bas, kan hana gameh walla nabaat aakhar.

38 Laakin le ayyi teeraab, Allah yanti al-jisim al-hu ja'alah leyah wa yanti le ayyi nafar hana teeraab al-jisim al-waajib leyah.

39 Achaan kulla l-makhlugiin al-hayyiin ma sawa wa lahamhum ma waahid. Laham waahid hana naas wa laham aakhar hana haywaanaat wa fi aakhar hana tuyuur wa aakhar hana huut.

40 Wa fiyah ajsaam samaawiyiin wa ajsaam ardiyiin. Wa l-jisim al-samaawi indah jamaal haggah wa l-jisim al-ardi indah jamaal chig.

41 Wa l-harraay indaha jamaal wa jamaalha chig min jamaal al-gamar wa jamaal al-nujuum. Wa ayyi najma jamaalha chig min al-nujuum al-aakhariin.

42 Wa bu'aas al-maytiin kula yabga misil da. Al-jisim al-yadfunuuh fi l-ard yatlaf laakin al-jisim al-ba'as abadan ma yatlaf.

43 Wa l-jisim al-yadfunuuh, hu misil cheyy mazguul laakin wakit yab'as, indah charaf. Wa l-jisim al-yadfunuuh ma indah gudra wa laakin wakit yab'as, indah gudra katiire.

44 Wa l-yadfunuuh, hu jisim tabii'i wa l-yab'as hu jisim hana l-ruuh. Wa akiid kan jisim tabii'i gaa'id, jisim hana l-ruuh kula gaa'id.

45 Wa achaaan da, misil maktuub fi l-Kitaab: <Adam al-insaan al-awwal bigi hayy.> Wa Adam al-akhiir hu al-Masiih wa hu bigi insaan hana l-ruuh al-yanti al-haya.

46 Wa l-insaan hana l-ruuh ma ja awwal. Al-insaan al-tabii'i hu al-ja awwal wa ba'adeen, ja al-insaan hana l-ruuh.

47 Wa l-insaan al-awwal, hu hana l-ard wa hana l-turaab. Wa l-insaan al-taani, hu hana l-sama.

48 Wa Adam hu insaan hana l-turaab wa Bani Adam humman kula naas hana l-turaab mislah hu. Wa l-Masiih hu insaan hana l-sama wa naas hana l-Masiih kula naas hana l-sama mislah hu.

49 Wa misil awwal suuritna tichaabih surat al-insaan hana l-turaab, ba'adeen suuritna tichaabih surat al-insaan hana l-sama.

⁵⁰Ya akhwaani, asma'o kalaami. Ayyi jisim al-indah damm wa laham ma yawris mamlakat Allah. Wa l-yatlaf abadan ma yawris al-ma yatlaf.

⁵¹Asma'o wa ni'ooriiku be sirr waahid al-Allah wassafah leena. Ma kullina numuutu laakin akiid kullina nilkhayyaro.

⁵²Wa da yabga ajala, misil ramchit een. Wa yabga fi daribiin al-burunji al-akhiir. Achaan hiss al-burunji yinsami' wa l-maytiin yab'aso be l-jisim al-ma yatlaf wa kullina ke nilkhayyaro.

⁵³Achaan al-jisim al-yatlaf da waajib yalbas al-jisim al-abadan ma yatlaf. Wa l-jisim al-yumuut waajib yalbas al-ma yumuut.

⁵⁴Wa wakit al-yatlaf libis al-ma yatlaf wa l-yumuut libis al-ma yumuut, fi l-bakaan da bas, al-kalaam al-maktuub yitimm: <Khalaas, al-moot addammar wa l-nasur tamma ila l-abad.>

⁵⁵<Ya l-moot, ween nasrak? Ya l-moot, ween gudurtak?>

⁵⁶Wa l-moot indah gudra foogna be sabab al-zunuub. Wa l-zunuub induhum gudra foogna be sabab churuut al-Tawraat.

⁵⁷Al-hamdulillah! Allah antaana al-nasur be Rabbina Isa al-Masiih.

⁵⁸Ya akhwaani al-nihubbuku, fakkuru fi kulla l-kalaam da wa agoodu saabtiin wa gawiyiin. Ankarbu daayman fi khidmit Rabbina achaan ta'arfu kadar al-khidme al-takhdumuuha le Rabbina abadan ma baatle.

1 Kuruntus 16

Al-musaa'ada

¹Wa fi l-cheyy al-bukhuss al-musaa'ada al-tirassuluuha le l-saalihiin al-fi daar al-Yahuudiiya, waajib titaabu'u nafs al-wasiiye al-anteetha le jamaa'at al-mu'miniin al-fi balad Khalaatiya.

²Kulli yoom al-ahad, khalli ayyi naadum minku yifakkir fi kikkeef Allah razakhah wa yamrug cheyy min maalah le l-musaa'ada. Khalli yukhuttah jaahiz lahaddi najiiku. Wa be misil da, wakit ana naji ma waajib tugummu tutchukku.

³A'azulu min ambeenaatku al-akhwaan al-tidooru yiwaddu musaa'adatku. Wa wakit najiiku, nirassilhum be makaatiib hana chahaada fi Madiinat al-Khudus. Wa khalaas humman yiwaddu al-musaa'ada al-anteetuuha.

⁴Wa fi l-bakaan da kan bigi leyi, ana kula nisaafir wa humman yiraafuguuni.

Ruwaakhit Buulus wa akhwaanah

⁵Wa wakit nuchugg balad Magiduuniya, khalaas namchi leeku ziyaara achaan awwal ke nufuut be Magiduuniya.

⁶Wa akuun nagoood ma'aaku ayyaam, akuun tuul al-chite kula. Wa fi l-akhiir, tagdaro tantuuni zaad le l-safar wakit na'arif al-bakaan al-namchi leyah.

⁷Achaan ma nidoor nugumm hassa' wa nakhchaaku bas laakin kan Rabbina gaal aamiin, nitawwil chiyya ma'aaku.

⁸Wa nagoood hini fi hillit Afasus lahaddi iid al-Khamsiin

⁹achaan Allah fatah leyi al-derib wa be da, indi fursa nisawwi khidme adiile bilheen. Wa l-yikhaalufuuni kula katiiriin.

¹⁰Wa wakit Timuutaawus yajiiku, akurbuuh gawi wa khalli yagood ma'aaku be l-salaam achaan hu gaa'id yakhdim khidmit Allah misli ana.

¹¹Achaan da, ma tikhallu ayyi naadum yahgirah. Antuuh zaad wa khallu yaji leyi be l-salaama achaan ana gaa'id narjaah, hu wa l-akhwaan al-ma'aayah.

¹²Wa akhuuna Abuluus al-gaa'id hini, ana chajja'tah achaan yamchi leeku ma'a l-akhwaan. Laakin haaliyan da, ma yidoor yamchi. Akiid hu yamchi leeku wakit indah fursa.

Nihaayat al-jawaab

¹³Agoodu waa'iyiin wa saabtiin fi l-iimaan. Abgo chajii'iin wa gawiyiin.

¹⁴Sawwu kulla cheyy be mahabba.

¹⁵Ya akhwaani, ta'arfu naas beet Istifaaan wa ta'arfu kadar fi balad Akhaaya, humman awwal naas al-aamano be l-Masiih wa munkaribiin fi l-khidme fi chaan al-saalihiin. Wa niwassiiku

¹⁶achaan tasma'o adiil kalaam hana l-naas al-misilhum wa hana ayyi naadum al-yakhdim ma'aahum be niiye waahide.

¹⁷Wa ana firiht bilheen be jayyit akhwaanku Istifaaan wa Furtuuna wa Akhaayik achaan ana garmaan leeku wa humman jo fi gadduku.

¹⁸Wa barrado galbi misil barrado guluubku intu kula. Karrumu al-naas al-misil dool.

¹⁹Wa jamaa'at al-mu'miniin al-fi balad Aasiya yisallumuuku. Wa Akiila wa Biriskiila wa l-mu'miniin al-yilimmu fi beethum yisallumuuku katiir fi Rabbina al-Masiih.

²⁰Wa l-akhwaan kulluhum yisallumuuku. Assaalamo ambeenaatku be salaam al-saalihiin.

²¹Wa khalaas, ana zaati chilt al-galam wa katabt be iidi: «Ana Buulus nisallimku.»

²²Kan ayyi naadum ma yihibb Rabbina Isa, khalli Allah yal'anah. Ya Rabbina, ta'aal!

²³Wa aleekum rahmat Rabbina Isa.

²⁴Mahabbiti leeku kulluku fi l-Masiih Isa.

2 Kuruntus

2 Kuruntus 1

¹Jawaab minni ana Buulus rasuul Isa al-Masiih be izin Allah. Wa daahu naktib leeku ma'a akhuuna Timuutaawus. Wa aniina nisallumuuku intu jamaa'at al-mu'miniin hana Allah al-gaa'idiin fi hillit Kuruntus wa le kulla l-saalihii al-gaa'idiin fi ayyi bakaan fi balad Akhaaya.

²Aleekum al-salaam wa l-rahma min Allah abuuna wa Rabbina Isa al-Masiih.

Al-chajaa'a fi l-diige

³Khalli nachkuru Allah abu Rabbina Isa al-Masiih. Hu abuuna al-rahiim wa kulla l-chajaa'a jaaye minnah hu.

⁴Wa Allah yichajji'na fi kulli diige achaan aniina kula be l-chajaa'a di nichajju'u al-aakhariin al-gaa'idiin fi ayyi diige.

⁵Wa sahiih, aniina gaa'idiin nichaaruku katiir fi ta'ab al-Masiih wa laakin be alaakhitna ma'aayah, kula nalgo chajaa'a ziyaada.

⁶Kan aniina gaa'idiin fi l-diige, da bigi achaan intu talgo al-chajaa'a wa l-naja. Wa kan Allah antaana al-chajaa'a, da bigi achaan intu kula talgo al-chajaa'a wa tagdaro tahmalo al-ta'ab be sabur misilna.

⁷Achamna foogku gawi bilheen achaan na'arfu kadar tichaaruku fi l-chajaa'a misil awwal gaa'idiin tichaaruku ma'aana fi l-ta'ab.

⁸Ya akhwaani, nidooru ni'arrufuuku be l-diige al-jaat foogna fi balad Aasiya. Wa l-diige di chadiide bilheen wa faatat gudritna lahaddi gulna mutna khalaas.

⁹Wa fi l-bakaan da, bigiina misil naas al-hakamo leehum be l-moot. Wa da bigi achaan ma nintaklu ale nufuusna laakin nintaklu ale Allah al-yab'as al-maytiin.

¹⁰Wa akiid Allah al-faza'na min al-moot da, hu yafza'na battaan. Khatteena achamna foogah hu bas wa akiid hu yafza'na battaan.

¹¹Wa intu kula waajib ti'aawunuuna be du'aaku. Wa Allah yakhbal du'aaku al-katiir wa be sabab du'aaku da, hu yibaarikna wa khalaas naas katiiriin yachkuru Allah fi chaanna.

Ta'khiir al-ziyaara al-taalta

¹²Wa aniina farhaaniin achaan guluubna gaa'idiin yi'akkudu leena kadar ichna ma'a kulla naas al-dunya wa khaassatan ma'aaku intu be galib abyad wa be niye mukhlisa al-Allah yarda beehum. Ma ichna hasab fikir naas al-dunya laakin ichna be rahmat Allah.

¹³Wa abadan ma naktubu leeku illa l-kalaam al-waadih al-tagdaro tagruuh wa tawwaali tafhamooh. Wa ana nitmanna kadar tafhamo niyyitna tamaam.

¹⁴Wa gult al-kalaam da achaan intu lissaa'ku ma fihimtu niyyitna tamaam. Wa kan fihimtu niyyitna, khalaas fi yoom jayyit Rabbina Isa, intu tifaachuru beena misil aniina nifaachuru beeku.

¹⁵Wa akiid, achami foogku bigi gawi. Wa achaan da, dawwart namchi leeku tawwaali wa nuzuurku wa talgo rahma marrateen.

¹⁶Wa dawwart nakhchaaku awwal marra wakıt ana maachi le Magiduuniya wa battaan wakıt ana mugabbil minha. Wa dawwart tisaa'uduuni fi safari le daar al-Yahuudiiya.

¹⁷Wa kan dawwart namchi leeku misil da, hal tuguulu ana chilt niye bala fikir walla? Hal tuguulu ana nichiił niye misil naas al-dunya al-buguulu «aywa» wa «la» fi nafs al-wakit?

¹⁸Allah saadikh! Kalaamna leeku abadan ma yabga «aywa» wa «la» fi nafs al-wakit.

¹⁹Achaan Ibn Allah Isa al-Masiih al-ana wa akhwaani Siila wa Timuutaawus ballakhnaaku beyah, abadan ma yikhalbit «aywa» wa «la». Kalaamah daayman, aywa.

²⁰Achaan kulla cheyy al-Allah waa'ad beyah, hu tammaah fi l-Masiih. Wa be l-Masiih, Allah yuguul «aywa». Wa be sabab da, nuguulu aamiin be usmah wa nimajjudu Allah.

²¹Wa Allah bas sabbataana ma'aaku fi alaakha ma'a l-Masiih. Wa hu bas al-darrajaana le khidimtah.

²²Wa hu khatta foogna khitmah wa nazzal fi guluubna al-Ruuh al-Khudduus achaan yabga al-damaan al-yiwassifna kadar Allah yisawwi kulli cheyy al-waa'ad beyah.

²³Wa Allah chaahid leyi kadar kalaami ma kidib. Ana ma dawwart yabga leeku gaasi. Wa achaan da bas, ana ma macheet battaan fi Kuruntus.

²⁴Wa ma na'asuruuku fi l-cheyy al-bukhuss iimaanku achaan na'arfu kadar intu saabtiin fi l-iimaan. Laakin, akheer leena nakhdumu ma'aaku achaan farhitku tiziid.

2 Kuruntus 2

¹Wa ana chilt niye achaan ma nuzuurku battaan le nisabbib leeku hizin.

²Achaan kan ana bigiit leeku sabab hana hizin, yaatu al-yifarrihni balaaku? Illa intu al-ana sabbabt leeku al-hizin.

³Wa l-kalaam al-katabtah yoom daak fi l-jawaab, katabtah achaan wakıt najiiku, intu al-naas al-wajib yifarruhuuni ma tabgo leyi sabab hana hizin. Achaan ana mu'akkid kadar kan ana nabga farhaan, intu kula tabgo farhaaniin.

⁴Wa katabtah leeku be galib haznaan chadiid wa mudayyig wa ana gaa'id nabki katiir. Wa ma dawwart nisabbib leeku hizin laakin dawwart niwassif kadar indi mahabba chadiide leeku.

Al-musaamaha

⁵Ana ma nidoor nikabbir al-kalaam. Wa l-naadum ma sabbab al-muchkila di leyi ana bas laakin hu sabbabha leeku intu kulluku.

⁶Katiiriin minku harajoooh wa khalaas, da yakfi leyah.

⁷Wa hassa' da, waajib tisaamuhuh wa tichajju'uuh achaan al-hizin ma yifachchilah marra waahid.

⁸Achaan da, niwassiiku battaan wassufu leyah mahabbitku.

⁹Wa awwal kula, ana katabt leeku jawaab achaan nijarribku wa achaan na'arif kan titaabu'u kalaam Allah fi kulli cheyy.

¹⁰Wa ayyi naadum al-intu tisaamuhuh, ana kula nisaamihah. Wa ayyi khata al-ana saamahtah le ayyi naadum, kan sahiih khata fi wa waajib leyah al-musaamaha, ana saamahtah fi chaanku giddaam al-Masiih.

¹¹Wa saamahtah achaan Ibliis ma yinnasir foogna. Achaan aniina na'arfu niyyit Ibliis.

Al-nasur be l-Masiih

¹²Wa macheet fi hillit Turuwaas achaan niballikh bichaarat al-Masiih. Wa wakit wisilt, Rabbina fatah leyi al-baab achaan nibachchir.

¹³Laakin galbi mu'allag bilheen achaan akhuuyi Tiitus al-waajib yaji giddaami min bakaanku, ana ma chiftah. Wa achaan da bas, gammeet min al-akhwaan al-fi Turuwaas wa macheet le Magiduuniya.

¹⁴Wa l-hamdulillah! Allah gaa'id daayman yuguudna fi majmuu'a al-tafrah be l-nasur hana l-Masiih. Wa fi ayyi bakaan, hu yiwazzi' beena irfit Allah al-misil riithe haluuwe.

¹⁵Wa aniina misil al-bakhuur al-gaa'id yigaddimah al-Masiih le Allah. Wa l-naas al-gaa'idiin yanjo yuchummu rihtah wa l-naas al-gaa'idiin yahlako kula yuchummu rihtah.

¹⁶Wa le l-naas al-yahlako, hi riihit al-moot al-tiwaddiihum le l-moot. Wa le l-naas al-yanjo, hi riihit al-haya al-tiwaddiihum fi l-haya. Wa ma fi insaan yagdar le l-khidme al-misil di.

¹⁷Naas katiiriin gaa'idiin yikhalbutu kalaam Allah wa yitaajuru beyah wa aniina ma misilhum. Aniina nikallumu be niye mukhlisa. Aniina naas al-Masiih wa Allah rassalaana wa giddaam Allah nikallumu le l-naas.

2 Kuruntus 3

Al-mu'aahada al-jadiide

¹Akuun tuguulu aniina badeena battaan nachkuru nufuusna. La, ma ke. Akiid naas waahidiin waajib leehum jawaab al-yachhad leehum, kan jawaab leeku aw jawaab minku. Wa laakin da ma waajib leena aniina.

²Intu bas jawaabna. Intu maktuubiin fi guluubna. Wa kulla l-naas ya'arfuuh wa yagruuh.

³Aywa, intu bas jawaab al-Masiih wa hu rassalah be waasitatna wa da waadih le ayyi naadum. Wa l-jawaab da ma maktuub be galam laakin be Ruuh Allah al-Hayy. Wa hu ma maktuub fi looh hana hajar laakin maktuub fi guluub al-naas.

⁴Wa gulna al-kalaam da achaan achamna fi Allah gawi be l-Masiih.

⁵Aniina be nufuusna ma indina al-gudra al-waajbe le nisawwu al-khidme di. Nagdaro nisawwu al-khidme di illa kan Allah antaana al-gudra al-waajbe.

⁶Aywa, hu antaana al-gudra le nabgo khaddaamiin wa nakhdumu le Allah fi l-mu'aahada al-jadiide. Wa l-mu'aahada al-jadiide di ma hana churuut maktuubiin wa laakin hana Ruuh Allah. Achaan mu'aahadat al-churuut al-maktuubiin tijiib al-moot wa laakin Ruuh Allah yijiib al-haya.

⁷Churuut al-Tawraat kataboohum fi liihaan hana hajar wa nuur Allah al-majiid baan wakit hu nazzalaahum. Wa l-nuur al-majiid da chadiid lahaddi Bani Israa'iil ma gidro yichiifu al-nuur al-gaa'id fi wijih Muusa. Wa l-nuur da ma tawwal. Wa kan kalaam Allah al-hakam al-naas be l-moot da nazal be nuur majiid,

⁸akiid kalaam Allah al-yanti leena al-Ruuh al-Khudduus yaji be nuur majiid ziyaada.

⁹Na'arfu kadar khidmit al-mu'aahada al-ja'alat al-naas khaatiyiin giddaam Allah, indaha nuur majiid. Wa misil da, na'arfu kadar khidmit al-mu'aahada al-taj'al al-naas saalihiin indaha nuur majiid ziyaada marra waahid.

¹⁰Wa sahiih, awwal fi nuur majiid wa haaliyan ja nuur majiid aakhar ziyaada minnah wa waddarah.

¹¹Wa kan al-cheyy al-ma tawwal ja be nuur majiid, akiid al-yagood ila l-abad yaji be nuur chadiid ziyaada minnah.

Al-mindiil anrafa'

¹²Wa be misil da, indina acham gawi wa achaan da nakhdumu be chajaa'a chadiide.

¹³Aniina ma nisawwu misil Muusa. Hu khatta wijhah be mindiil achaan Bani Israa'iil ma yichiifu al-nuur al-gaa'id yufuut.

¹⁴Laakin humman dool fikirhum antamas. Wa lahaddi l-yoom kan yagru leehum churuut al-Tawraat al-hi al-mu'aahada al-gadiime, khalaas nafs al-mindiil gaa'id

yikhatti fikirhum wa ma yikhalliihum yafhamo al-kalaam adiil. Wa l-mindiil da ma yinrafi' minhum illa kan yi'aamunu be l-Masiih.

¹⁵Aywa, lahaddi l-yoom kan kalaam Muusa yagruuh leehum, al-mindiil gaa'id yikhatti guluubhum.

¹⁶Laakin kan naadum yichiil derib al-Rabb, al-mindiil yinrafi' wa hu yafham adiil.

¹⁷Wa fi l-kalaam da, al-Rabb hu al-Ruuh al-Khudduus. Wa ayyi bakaan al-Ruuh al-Khudduus hana l-Rabb gaa'id foogah, al-hurriye kula gaa'ide foogah.

¹⁸Wa aniina ma indina mindiil al-yikhatti wujuuhna. Wa kullina gaa'idiin nichiiifu nuur Allah al-majiid. Wa l-nuur da yibiin foogna waadih. Wa l-nuur al-majiid da yaji min Ruuh Allah al-gaa'id yikhayyirna ziyaada lahaddi suuritna tabga misil surat Allah al-majiide.

2 Kuruntus 4

Dahab fi maa'uun hana tiine

¹Wa khalaas, Allah bas rahamna be l-khidme di wa achaan da, abadan ma naksalo minha.

²Wa aniina abeena ma taaba'na al-haal al-tijiib al-eeb wa la l-zunuub al-yisawwuuhum al-naas be achiir. Naabo ma nisawwu cheyy be najaada wa abadan ma nibaddulu kalaam Allah. La. Laakin giddaam Allah nikallumu al-hagg be kalaam waadih wa nikhallu galib hana ayyi naadum yachhad le haalna al-adiile.

³Wa kan al-bichaara al-niballukhuuha ma tinfahim, hi ma tinfahim illa le l-naas al-muwaddiriin bas.

⁴Al-naas al-ma mu'miniin dool guluubhum amyaaniin achaan Ibliis indah sulta fi l-dunya di wa hu amaahum. Hu yidoor yadharhum ma yichiifu al-nuur al-majiid hana l-Masiih al-niballukhu beyah al-bichaara. Al-Masiih hu surat Allah.

⁵Wa l-kalaam al-niballukhuuh ma bukhuss nufuusna. Laakin niballukhu be Isa al-Masiih wa nuguulu hu bas al-Rabb. Wa aniina khaddaamiin bas wa nakhdumu leeku fi chaanah.

⁶Wa zamaan Allah gaal: «Khalli al-nuur yidawwi fi ust al-dalaam.» Wa hu bas al-nawwar guluubna achaan na'arfu nuur Allah al-majiid al-gaa'id fi wijihi Isa al-Masiih.

⁷Wa l-baraka al-indina di misil dahab saafi al-gaa'id fi maa'uun hana tiine. Wa da yiwassif kadar al-gudra al-ajiibe al-nakhdumu beeha, hi min Allah bas wa ma minnina aniina.

⁸Aniina yidaayuguuna fi ayyi bakaan laakin ma yiwaggufuuna. Wa aniina mutahayyiriin laakin ma waddarna al-acham.

- ⁹Wa l-naas yita''ubuuna laakin Allah ma yikhalliina. Yarmuuna laakin ma yidammuruuna.
- ¹⁰Al-Masiih ti'ib wa maat. Wa fi ayyi bakaan, aniina kula nat'abo mislah achaan hayaat Isa tinchaaf fi jisimna.
- ¹¹Aniina hayyiin wa laakin daayman yisallumuuna le l-moot fi chaan khidmitna le Isa. Wa da yabga leena achaan hayaat Isa tinchaaf fi jisimna al-yumuut.
- ¹²Wa khalaas, aniina ni'iichu fi ust al-moot achaan intu talgo al-haya al-abadiiye.
- ¹³Maktuub fi l-Kitaab: <Ana aamant wa achaan da kallamt.> Wa aniina kula indina iimaan misil al-iimaan da. Aniina mu'miniin wa achaan da nikallumu.
- ¹⁴Wa na'arfu kadar Allah al-ba'as Rabbina Isa min ust al-maytiin yab'asna aniina kula ma'a Isa wa yiwaddiina ma'aaku fi hadaratah.
- ¹⁵Wa kulla khidmitna di le faayditku. Wa nakhdumu achaan rahmat Allah talhag kulla l-naas wa humman yachkuru Allah ziyaada wa kulluhum yimajjuduuh.
- ¹⁶Achaan da abadan ma naksalo. Sahiik, jisimna gaa'id yumuut wa laakin al-haya al-jadiide gaa'ide tiziid fi guluubna kulli yoom.
- ¹⁷Wa l-ta'ab al-indina hassa' da, hu khafiif wa ma yitawwil. Laakin al-ta'ab da yijahhizna le l-majd al-aziim al-abadan ma yikammil.
- ¹⁸Wa ma nukhuttu baalna fi cheyy al-binchaaf. Nukhuttu baalna fi cheyy al-ma binchaaf. Achaan al-binchaaf yikammil wa laakin al-ma binchaaf yagood ila l-abad.

2 Kuruntus 5

Al-jisim al-samaawi

- ¹Wa l-jisim al-indina wakit gaa'idiin fi l-ard, hu misil kheema bas. Wa na'arfu kadar wakit jisimna da yumuut, indina jisim aakhar al-gaa'id fi l-samaawaat. Wa l-jisim da misil beet gawi al-Allah bas banaah. Wa yagood ila l-abad wa ma misil beet al-banooh al-naas.
- ²Wa haaliyan da, aniina gaa'idiin naguntu achaan garmaaniin bilheen le beetna al-samaawi al-Allah yantiik leena le ni'iichu foogah.
- ³Wa misil da, kan libisna al-jisim al-jadiid da, battaan ma nabgo aryaaniin bala jisim.
- ⁴Wa wakit aniina gaa'idiin fi l-kheema al-ardiye di, naguntu min al-himil al-tagiiil. Wa daahu al-cheyy al-nidooruuh wa hu, ma nabgo aryaaniin min al-jisim al-ardi laakin nidooru nalbaso al-jisim al-jadiid. Wa fi l-bakaan da, al-haya al-abadiiye di taakul marra waahid al-jisim al-yumuut.
- ⁵Allah zaatah jahhazaana le l-haya di wa hu nazzal foogna al-Ruuh al-Khudduus achaan yabga al-alaama al-tiwassif kadar Allah yisawwi kulla cheyy al-jahhazah leena.

⁶Wa achaan da, achamna daayman gawi. Sahiih na'arfu kadar wakit aniina saakniin fi l-jisim al-ardi, aniina lissaa' ma saakniin fi beetna al-sahiih al-gaa'id ma'a Rabbina al-Masiih.

⁷Laakin ni'iichu hasab al-cheyy al-aniina mu'miniin beyah wa ma hasab al-nichiifuuh be eenna.

⁸Aywa, achamna gawi wa akheer leena nikhallu al-jisim al-ardi da achaan naskunu ma'a Rabbina.

⁹Wa khalaas, ziyaada min kulla cheyy aakhar, nidooru nisawwu al-cheyy al-yarda beyah Rabbina, kan aniina naskunu fi l-jisim al-ardi walla nikhalluuh.

¹⁰Achaan laabudda ayyi waahid minnina yagiif giddaam kursi mahkamat al-Masiih. Wa fi l-bakaan da, ayyi naadum yalga al-cheyy al-waajib leyah hasab al-amal al-sawwaah wakit hu aayich be jismah al-ardi, kan amalaha hana kheer aw hana charr.

Al-suluh be l-Masiih

¹¹Wa na'arfu al-khoof min Rabbina wa achaan da, nidooru nijibu al-naas fi l-derib. Allah ya'arif haalna marra waahid wa nitmanna kadar intu kula ta'arfuuha fi guluubku.

¹²Wa battaan ma nidooru nifaachuru. Aniina nidooru nantuuku fursa achaan tihajju beena raasku marfuu' wa turuddu le l-naas al-gaa'idiin yarfa'o ruuseehum be l-cheyy al-binchaaf bas wa ma be l-cheyy al-gaa'id fi l-galib.

¹³Kan sahiih agulna laffa, da fi chaan Allah. Wa kan agulna aafe, da le faayditku.

¹⁴Wa mahabbat al-Masiih leena tajburna achaan aniina mu'akkidiin kadar hu al-waahid al-maat fi chaan kulla l-naas wa beyah hu bas, kulluhum maato.

¹⁵Wa hu maat le kulla l-naas achaan al-naas al-hayyiin ma yi'iichu battaan le nufuushum laakin yi'iichu le l-Masiih al-maat wa ba'as fi chaanhum.

¹⁶Achaan da, min al-yoom le giddaam ma nifakkuru fi ayyi naadum misil al-naas yifakkuru foogah. Awwal aniina fakkarna fi l-Masiih misil al-naas. Laakin abadan ma nifakkuru foogah battaan misil da.

¹⁷Wa kan ayyi naadum indah alaakha ma'a l-Masiih, hu bigi khaliige jadiide. Hayaatah al-gadiime faatat wa hayaatah al-jadiide badat khalaas.

¹⁸Wa da kulla ke, jaayi min Allah. Hu bas sawwa al-suluh ma'aana be l-Masiih. Wa l-khidme al-Allah kallafaana beeha, hi ballikhiin khabar al-suluh.

¹⁹Wa ma'anaatah Allah sawwa al-suluh be waasitat al-Masiih. Wa hu chaal niye achaan ma yihaasib naas al-dunya hasab khataayaahum. Wa kallafaana be ballikhiin bichaarat al-suluh.

²⁰Wa be misil da, ana wa akhwaani bigiina sufara le l-Masiih wa Allah gaa'id yinaadiiku be lisaanna. Wa khalaas, natulbu minku be usum al-Masiih, assaalaho ma'a Allah.

²¹Wa l-Masiih al-abadan ma aznab, Allah ja'alah dahiiye fi chaan zunubna achaan aniina nabgo beyah cha'ab Allah al-saalihiin.

2 Kuruntus 6

¹Wa khalaas, aniina nakhdumu ma'a Allah wa achaan da niwassuuku. Akiid khibiltu rahmat Allah wa hassa' da, akurbuuha gawi achaan talgo minha al-faayde al-kaamile.

²Achaan fi l-Kitaab, Allah gaal: <Fi wakit al-munaasib, ana khibilt du'aak. Aywa, fi yoom al-naja, ana faza'tak.> Asma'o, da bas al-wakit al-Allah yarda beyah. Da bas yoom al-naja.

Haal al-rasuul fi l-ta'ab

³Wa abadan ma nisiddu le ayyi naadum al-derib al-yiwaddiih le Allah achaan ma nidooru nijibu loom fi khidmitna.

⁴Wa be haalna wassafna fi kulli cheyy kadar aniina khaddaamiin Allah. Sabarna sabur gawi fi ta'ab chadiid wa diige wa su'uubaat.

⁵Farachoonna wa sajanoonna wa ligiina nufuusna fi ust al-barjala. Khadamna be duraa'na. Fagadna al-noom wa l-akil.

⁶Wa wassafna kadar aniina khaddaamiin Allah be haalna al-mukhlisa wa ilimna wa saburna wa galibna al-abyad wa l-Ruuh al-Khudduus al-gaa'id foogna wa mahabbitna al-mukhlisa.

⁷Kalaamna kalaam al-hagg wa nakhdumu be gudrat Allah. Al-haal al-saalhe bas silaahna fi iidna al-zeene wa fi iidna al-isra.

⁸Wa nakhdumu le Allah kan yikarrumuuna walla yahguruuna wa kan yi'ayyuruuna walla yachkuruuna. Yuguulu aniina kaddaabiin wa laakin aniina amiiniin.

⁹Yuguulu aniina naas ma ma'ruufiin wa laakin Allah chaahid leena. Yuguulu mutna wa chiifu aniina hayyiin. Aniina azzaboona chadiid laakin ma kataloona.

¹⁰Indina hizin wa laakin nafraho daayman. Aniina masaakiin wa laakin nijibu le katiir min al-naas baraka katiire. Ma indina cheyy wa laakin kulla cheyy hanaana.

¹¹Ya akhwaani fi Kuruntus, kalamna leeku be kalaam waadih. Fatahna leeku guluubna.

¹²Aniina ma saddeena leeku al-derib wa laakin intu bas saddeetu leena deribku.

¹³Nihajji leeku misil intu iyaali. Sawwu leena al-sawweena leeku. Aftaho leena guluubku.

Beet Allah al-Hayy

¹⁴Ma tadhulu fi alaaakha ma'a l-naas al-ma mu'miniin ahaan intu ma sawa. Kikkeef haal al-saalihiin wa haal al-aasiyiin tabga waahid? Kikkeef al-nuur wa l-dalaam yilimmu?

¹⁵Kikkeef al-Masiih wa Iblis yistafugu? Hal fi cheyy al-yarbut al-mu'min ma'a l-ma mu'min?

¹⁶Wa ween al-alaakha been beet ibaadat Allah wa beet ibaadat al-asnaam? Wa aniina bas beet Allah al-Hayy. Wa fi l-Kitaab, Allah gaal: <Naskun fooghum wa nuruukh ambeenaathum wa nabga Rabbuhum wa humman yabgo cha'abi.>

¹⁷<Ahaan da, amurgu min usuthum wa anfasulu minhum. Da bas kalaam Allah. Ma talmaso cheyy nijis> wa ana nakhbalku.

¹⁸<Wa nabga leeku abuuku wa intu tabgo awlaadi wa banaati.> Ana Allah al-Gadir wa ana bas gultah.

2 Kuruntus 7

Farhat Buulus be toobithum

¹Ya akhwaani al-nihibbuku, khalli nifakkuru fi wa'ad Allah da. Wa khalli nitahhuru jisimna wa guluubna min ayyi cheyy al-yinajjisna. Lahaddi ni'iichu be haal saalhe wa khoof Allah.

²Aftaho guluubku leena. Aniina ma sawweena cheyy fasil le naadum wa ma dammarna naadum wa ma khachcheena naadum.

³Wa ma gult al-kalaam da ahaan nidoor nulumku. Misil awwal gultah, intu gaa'idiin fi guluubna wa ahaan da, ni'iichu sawa wa numuutu sawa.

⁴Nihajji beeku daayman be farha. Ana mabsuut minku bilheen. Chajja'tuuni chajaa'a chadiide bilheen. Wa khalaas, fi usut kulla su'uubaatna, indi farah ziyaada.

⁵Wa wakit jiina fi Magiduuniya kula, ma ligiina raaha. Ti'ibna wa fi ayyi bakaan ligiina machaakil wa khoof gaa'id fi guluubna.

⁶Laakin Allah al-yichajji' al-ta'baaniin chajja'aana be jayyit akhuuna Tiitus.

⁷Wa chajaa'itna di ma be sabab jaytah bas. La! Al-khabar al-jaabah minku chajja'aana ziyaada. Hu ooraana kadar intu chajja'tuuh. Wa gaal intu garmaaniin leyi wa haznaaniin le l-muchkila al-bigat wa induku hamiise leyi fi guluubku. Wa ahaan da, ana farhaan farha kabiire.

⁸Kan jawaabi jaab hizin fi guluubku kula, ana ma nadmaan leyah. Sahiih, awwal nidimt leyah. Laakin hassa' na'arif jawaabi da jaab hizin fi guluubku laakin al-hizin da ma tawwal.

⁹Wa hassa' da, ana farhaan. Ana ma farhaan be hizinku laakin ana farhaan achaan al-hizin waddaaku le l-tooba. Al-hizin da ja min Allah wa achaan da, ma khassarnaaku cheyy.

¹⁰Achaan al-hizin al-yaji min Allah yisabbib al-tooba al-tiwaddiina le l-naja wa ma yijiib al-nadaama. Laakin al-hizin al-naas al-dunya yisabbubuu, yiwaddiihum le l-moot.

¹¹Fakkuru fi l-cheyy al-sabbab leeku al-hizin al-ja min Allah da. Intu waajahtu al-muchkila be niye waahide. Wa ajala ke daafa'tu le nufuusku wa zi'iltu min al-khaati. Wa khuftu khoof chadiid wa bigiitu garmaaniin leyi wa induku leyi hamiise. Wa galibku gamma wa addabtu al-muznib. Wa khalaas, be ayyi daliil intu wassaftu kadar intu bariyiin min kulla l-kalaam da.

¹²Sahiih, ana katabt leeku jawaab yoom daak laakin ma katabtah fi chaan al-naadum al-sawwa al-fasil wa la fi chaan al-fasaala. Ana katabtah achaan nidoor ta'arfu gidzaam Allah kadar induku niye ziyaada leena.

¹³Wa da chajja'aana bilheen. Firihna be sabab al-chajaa'a al-ligiinaaha di. Wa firihna ziyaada be farhat Tiitus achaan awwal galbah mu'allag wa intu raggadtu galbah marra waahid.

¹⁴Achaan awwal kula ana raasi marfuu' wakit ooreeta beeku wa khalaas kalaami da ma khajjalaani. Misil kulla l-kalaam al-gulna leeku sahih, al-kalaam al-gultah fiiku le Tiitus, da kula bigi sahih.

¹⁵Wa hu gaa'id yifakkir fiiku wa be kikkeef intu kulluku simi'tu kalaamah. Wa karabtuuh adiil wa karramtuuh tamaam wa khalaas, hu yihubbuku katiir.

¹⁶Wa ana nafrah achaan achami foogku saabit.

2 Kuruntus 8

Al-juud

¹Ya akhwaani, nidoor ni'ooriiku be l-rahma al-Allah antaaha le jamaa'at al-mu'miniin al-gaa'idiin hini fi balad Magiduuniya.

²Su'uuba chadiide gaa'ide tijarrib iimaanhum laakin humman farhaaniin farha chadiide. Wa hatta kan humman fagraaniin fagur chadiid kula, anto be juud.

³Wa nachhad leehum kadar humman anto hasab gudrithum wa anto ziyaada min gudrithum kula be niyithum.

⁴Wa talabo minnina be chidde achaan nantuuhum fursa le yichaaruku fi l-musaa'ada le l-akhwaan al-saalihiin.

⁵Wa humman sawwo ziyaada min al-dawwarnaah minhum. Chaalo niye achaan yitaabu'u al-cheyy al-yidoorah Rabbina wa battaan chaalo niye achaan yitaabu'u adiil kalaamna misil Allah yidoorah.

⁶Wa awwal Tiitus bada khidmit al-rahma ambeenaatku wa achaan da, talabna minnah yikammil al-khidme di ma'aaku.

⁷Akiid intu bigiitu chudaad fi kulli cheyy. Intu chudaad fi l-iimaan wa l-kalaam wa l-ilim wa niyyitku chadiide wa mahabbitku al-ligiituuha minnina chadiide. Wa hassa' abgo chudaad fi khidmit al-rahma di kula.

⁸Wa fi l-cheyy al-bukhuss al-musaa'ada, ma naamurku beyah. Ana gaa'id ni'ooriiku be khabar al-niye al-chadiide hana l-akhwaan al-aakhariin. Nantiiku fursa achaan tiwassufu kadar mahabbitku sahihe.

⁹Achaan rahmat Rabbina Isa al-Masiih ta'arfuuha. Hu khani wa laakin fi chaanku intu, hu bigi fagri achaan be fagrah da, intu tabgo khaniyiin.

¹⁰Wa fi l-cheyy al-bukhuss al-kalaam da, ni'ooriiku be fikri. Akheer tikammulu hassa' al-khidme al-badeetuuha al-sana al-faatat achaan intu bas al-awwalaaniyiin fi l-khidme di. Wa ziyaada min da, intu al-awwalaaniyiin al-induku niye achaan tisawwu al-khidme di.

¹¹Wa khalaas kammuluuha. Wa kammuluuha be nafs al-niye al-chadiide al-badeetuuha beeha. Waajib tantu hasab gudritku.

¹²Kan niyyitku adiile, Allah yarda be l-cheyy al-tantuuh. Al-ma fi ma binlagi. Hu yidoor intu tantu min al-maal al-induku bas.

¹³Ma tifakkuru ana nidoor kadar yabga gaasi leeku wa hayyin le naas aakhariin. Nidoor yabga leena kullina sawa sawa.

¹⁴Fi l-wakit al-haali, intu induku katiir wa humman hawjaaniin wa khalaas saa'uduuhum. Wa ba'adeen, kan humman induhum katiir wa intu hawjaaniin, humman kula yisaa'uduuku wa yabga leena kullina sawa sawa.

¹⁵Wa da yifakkirna be l-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab al-buguul: <Al-induhum katiir ma faddal leehum. Wa l-induhum chiyya kula, ma gassar leehum.>

Buulus yachhad le Tiitus

¹⁶Wa nuguul al-hamdulillah achaan Allah anta Tiitus niye chadiide misil niyti ana achaan yi'aawinku.

¹⁷Wa Tiitus khibil talabna wa ziyaada min da, hu be nafsah chaal niye chadiide wa dawwar yamchi leeku.

¹⁸Wa l-akhu al-nirassuluuh ma'aayah ma'ruuf. Jamaa'at al-mu'miniin fi ayyi bakaan yachkuruuh be sabab khidimtah fi ballikhiin bichaarat al-Masiih.

¹⁹Wa ziyaada min da, hu waahid min al-akhwaan al-azaloohum jamaa'at al-mu'miniin le yisaafuru ma'aana wakit aniina mas'uuliin fi cheeliin al-atiye di. Wa nisawwu al-khidme di achaan nimajjudu beeha Rabbina Isa wa niwassufu niyyitna al-mukhlisa.

²⁰Wa khatteena baalna achaan nikammulu adiil mas'uuliyitna fi l-atiye al-kabiire di, fi chaan ma nijibu foogna chakak min ayyi naadum.

²¹Wa chilna niiye le nisawwu al-adiil gidzaam Allah wa gidzaam al-naas kula.

²²Wa ma'a l-akhwaan al-itneen dool, nirassulu leeku akhu aakhar. Wa hu naadum jarrabnaah be khidme katiire. Na'arfu hu indah niiye le l-khidme. Wa hassa' niyytah zaadat bilheen achaan indah acham gawi foogku intu.

²³Wa Tiitus da, hu rafiigi wa yakhdim ma'aayi achaan yi'aawinku. Wa akhwaanna al-ma'aayah dool, humman mumassiliin hana jamaa'at al-mu'miniin. Wa haalhum adiile tanti majd le l-Masiih.

²⁴Khalaas, wassufuuhum mahabbitku achaan jamaa'at al-mu'miniin fi ayyi bakaan ya'arfuuha wa ya'arfu maala hajjeena beeku be raas marfuu'.

2 Kuruntus 9

Al-juud wa l-musaa'ada al-waajib

¹Wa be l-sahiih, ma waajib leyi naktib leeku fi l-cheyy al-bukhuss al-musaa'ada al-nidooru niwadduuha le l-akhwaan al-saalihiin al-fi Madiinat al-Khudus.

²Ana na'arif niyyitku chadiide. Wa ana hajjeet beeha be raasi marfuu' le akhwaanna al-hini fi Magiduuniya wa gult leehum kadar intu al-fi Akhaaya jaahiziin min al-sana al-faatat. Wa khabar hana hamiisitku chajja' katiiriin minhum achaan yantu.

³Wa hassa' rassalt al-akhwaan al-talaata dool be l-jawaab da achaan ni'akkid kadar al-kalaam al-gultah fi niyyitku ma yabga kidib. Nidoor intu tabgo jaahiziin misil ana awwal gultah.

⁴Kan najiiku ma'a akhwaan waahidiin min Magiduuniya wa intu ma jaahiziin, al-eeb yisawwiina achaan achamna foogku fachal. Wa l-eeb yisawwiiku intu kula ziyaada.

⁵Achaan da, fi fikri ana waajib niwassi al-akhwaan dool yamchu leeku giddaami wa yinazzumu ma'aaku atiiyitku al-gultu tantuuha be juud. Wa misil da wakit naju, al-atiye tukuun jaahize wa tantuuha leena be niyyitku wa ma misil jabarnaaku jabaraan.

⁶Wa ma tanso kadar al-naadum al-yiteerib chiyya yagta' chiyya wa l-yiteerib katiir yagta' katiir.

⁷Khalli ayyi naadum minku yanti hasab al-niiye al-chaalaaha fi galbah. Khalli ma yanti cheyy bala niyytah wa ma misil naadum asarook asaraan achaan Allah yihubb al-naadum al-yanti be farah.

⁸Wa Allah yagdar yantiiku rahma be ziyaada lahaddi fi ayyi wakit induku al-yakfi leeku achaan tichaaruku ziyaada fi ayyi amal hana kheer.

⁹Wa yabga misil al-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab al-buguul fi l-naadum al-saalih: <Hu yanti le l-masaakiin be juud wa adaaltah tagood daayman.>

¹⁰Wa Allah al-yanti al-teeraab le l-harraati wa ma'aach le l-naas, hu yikattir leeku teeraabku achaan talgo katiir wa tantu ziyaada wa yiziidku baraka.

¹¹Wa Allah yiziid leeku kulli cheyy achaan anteetu be juud wa wakit niwaddu atiiyitku le Madiinat al-Khudus, al-naas yachkuru Allah.

¹²Achaan al-khidme al-tisawwuuha le Allah di ma tisaa'id al-saalihiiin al-hawjaaniin bas. Hi tikattir al-chukur al-yigaddumuuh al-naas le Allah kula.

¹³Wa naas katiiriin yimajjudu Allah. Achaan al-khidme di, hi al-daliil al-yiwassif kadar intu mu'miniin be bichaarat al-Masiih wa titaabu'uuh adiil. Wa yimajjudu Allah achaan anteetuuhum wa anteetu le naas aakhariin be juud.

¹⁴Wa yas'alo Allah leeku wa yiriiduuku be mahabba chadiide be sabab rahmat Allah al-aziime al-antaaha leeku.

¹⁵Wa l-hamdulillah! Al-atiye al-hu antaaha, ma fi cheyy yigaadirha.

2 Kuruntus 10

Radd al-rasuul le khusmaanah

¹Ana bas Buulus al-yuguulu foogi ana nimaskin nafsi wakit ana gaa'id ma'aaku wa laakin kalaami haarr wakit ana khaayib minku. Wa ana nihannisku be kheer al-Masiih wa mahannitah.

²Nachhadku achaan wakit najiiku ma tilizzuuni lahaddi nihajji leeku be kalaam haarr. Wa laakin akiid ana nagdar nihajji be kalaam haarr le l-naas al-yuguulu kadar aniina nitaabu'u haal naas al-dunya.

³Sahiik, aniina aaychiin fi l-dunya laakin ma nihaarubu misil naas al-dunya.

⁴Wa l-silaah al-nihaarubu beyah ma silaah al-naas. Gudrat silaahna jaaye min Allah wa beeha nidammuru al-khidme al-gawiiye hana Ibliis. Nidammuru al-afkaar al-khaatiyiin hana l-naas

⁵wa ayyi kalaam hana istikbaar al-yisidd al-derib al-beyah al-naas ya'arfu Allah. Wa nakurbu ayyi fikir wa nisawwuuh yitaabi' kalaam al-Masiih.

⁶Wa nidooru intu titaabu'u kalaam al-Masiih tamaam. Wa ba'ad da, aniina nabgo jaahiziin le ni'aakhubu ayyi naadum be sabab al-isyaaan.

⁷Intu gaa'idiin tifakkuru fi l-cheyy al-binchaaf giddaamku bas. Ayyi naadum kan mu'akkid hu hana l-Masiih, khalli yifakkir adiil. Kan hu hana l-Masiih, aniina kula hana l-Masiih.

⁸Wa kan nilfachchar chiyya be l-sulta al-Rabbina antaani foogku, da ma eeb leyi. Hu antaani al-sulta di achaan nigawwiiku fi l-iimaan wa ma achaan nikharribku.

⁹Wa ma indi niye nikhawwifku be jawaabaati.

¹⁰Hatta kan naas waahidiin yahguruuni wa yuguulu foogi: «Kalaam Buulus fi jawaabaatah haarr wa gawi. Laakin wakit hu zaatah haadir ma'aana, hu ma indah gudra wa kalaamah ma indah faayde.»

¹¹Wa khalli al-naas al-yuguulu al-kalaam da ya'arfu kadar al-cheyy al-katabnaah wakit aniina khaaybiin minhum, akiid nisawwuuh wakit aniina haadiriin ma'aahum.

¹²Aniina abadan ma nukhuttu nufuusna fi nafs al-saff ma'a naas waahidiin al-yisawwu nufuushum kubaar. Ma nidooru nigaaduru nufuusna ma'aahum. Humman gaa'idiin yigaaduru nufuushum be nufuushum wa yigaaduru nufuushum ambeenaathum. Wa be da, yiwassufu kadar humman mataamiis.

¹³Laakin aniina ma nilfachcharo ziyaada. Na'arfu huduudna. Nihajju be l-khidme al-sawweenaaha fi daakhil al-huduud al-Allah ja'alaahum leena. Wa akiid intu kula gaa'idiin fi bakaan al-khidme al-Allah ja'alaaha leena.

¹⁴Wa ma futna khaadi min huduudna wakit macheena lahaddi hillitku. Wa aniina bigiina al-awwalaaniyiin al-ballakho leeku bichaarat al-Masiih.

¹⁵Wa aniina ma nufuutu khaadi min huduudna wa ma nistakbaro fi l-khidme al-sawwooha naas aakhariin. Laakin nitmanno kadar iimaanku yiziid wa khidmitna ambeenaatku kula tiziid marra waahid.

¹⁶Wa khalaas, namchu fi l-buldaan al-khaadi minku wa niballukhu leehum al-bichaara. Wa ma nakhdumu fi ayyi bakaan al-naadum aakhar ballakh foogah al-bichaara gabulna. Wa misil da, abadan ma nisawwu nufuusna kubaar be l-khidme al-sawwaaha naadum aakhar fi l-bakaan al-Allah antaah leyah.

¹⁷Wa l-Kitaab buguul: <Khalli naadum ma yisawwi nafsah kabiir. Akheer yuguul Allah bas kabiir.>

¹⁸Achaan al-naadum al-Allah yachhad leyah, hu bas al-Allah khibilah wa ma yakhbal al-naadum al-yachhad le nafsah.

2 Kuruntus 11

Haal al-rasuul al-sahiih

¹Chiilu sabar achaan hassa' nidoor nihajji leeku chiyya misil naadum ma indah fikir. Chiilu sabar bas.

²Ana indi mahabba chadiide leeku wa mahabbiti di jaaye min Allah. Ana misil abu al-bineeye al-lissaa'ha ma chaafat raajil wa intu bas al-bineeye. Wa ana sawweet maw'id achaan al-bineeye di taakhud raajil waahid wa hu al-Masiih. Wa nidoor nigaddimku leyah misil bineeye al-ma indaha eeb.

³Laakin na' arfu kadar al-daabi khachcha Hawwa be najaadtah wa hassa' ana khaayif leeku. Akuun naadum yitallif fikirku achaan ma titaabu'u al-Masiih be mahabba saadkhe wa mukhlisa.

⁴Ana khaayif achaan kan naadum yamchi leeku wa yiballikh leeku be Isa aakhar chig min Isa al-aniina ballakhnaaku beyah, intu takhbaloooh. Achaan intu jaahiziin le takhbaloo ruuh chig min al-Ruuh al-Khudduus al-awwal khibiltuuh. Wa kan naadum yiballikh leeku bichaara chig min al-bichaara al-awwal khibiltuuha, ana khaayif intu titaabu'uuh ajala. Wa tasburu le l-naadum al-misil da.

⁵Wa l-rusul al-intu tuguulu humman kubaar dool, ana nuguul ana ma sakhayyar minhum be cheyy.

⁶Sahiih, ana ma nikallim kalaam sa'ab misil kalaam al-ulama laakin ilmi chadiid bilheen. Wa da waddahnaah leeku kulluku fi kulla cheyy.

⁷Wa ta' arfu kadar ana ma talabt minku gurus wakit ballakht leeku bichaarat Allah. Wa be misil da, ana sawweet nafsi sakhayyar achaan intu tabgo kubaar. Wa hassa' tuguulu da khata minni ana walla?

⁸Angar'u! Ana chilt musaa'ada min jamaa'at al-mu'miniin al-aakhariin achaan nakhdim leeku. Wa da misil ana sirigt minhum fi chaanku.

⁹Wa wakit ana ma'aaku wa bigiit hawjaan, ana ma kallaft ayyi naadum minku. Al-akhwaan al-jo min Magiduuniya bas saa'adooni be l-cheyy al-gassar leyi. Wa ana abeet ma kallaftuku be ayyi cheyy wa abadan ma nikallifku.

¹⁰Nuguul leeku al-hagg be usum al-Masiih al-gaa'id foogi, nuguul leeku naadum waahid ma yadharni min al-fachhaar da fi ayyi bakaan fi Akhaaya.

¹¹Wa maala ma nikallifku? Achaan ma nihibbuku walla? Allah ya'arif kadar ana nihibbuku bilheen.

¹²Wa ana nakhdim daayman misil ana khadamt min awwal. Wa misil da, al-naas al-yifaachuru be khidmithum ma yalgo fursa yuguulu humman rusul sawa sawa ma'aayi.

¹³Al-fachchaariin dool, humman ma rusul be l-sahiih. Humman khaddaamiin khachchaachiin wa yisawwu nufuushum yichaabuhu rusul al-Masiih.

¹⁴Wa ma waajib ti'ajjubu min al-kalaam da, achaan Iblis zaatah yisawwi nafsah yichaabih malak al-nuur.

¹⁵Wa kan khaddaamiin Iblis kula yisawwu nufuushum yichaabuhu khaddaamiin Allah al-saalihiin, ma ni'ajjubu minhum. Wa fi l-akhiir, yalgo al-waajib leehum hasab khidmithum.

Ta'ab al-rasuul al-sahiih

- 16**Wa nuguul battaan ma tahsubuuni ana naadum ma indah fikir. Laakin kan tahsubuuni ma indi fikir kula, akhbalooni. Wa be da, ana nagdar nilfachchar chiyya.
- 17**Wa l-kalaam al-nuguulah be fachaar da ma misil Rabbina yidoorah laakin misil kalaam hana naadum al-ma indah fikir.
- 18**Akiid naas katiiriin yilfachcharo be l-cheyy al-bukhuss al-insaan wa ana kula nilfachchar misilhum.
- 19**Achaan ana chift kadar intu al-tuguulu fikirku gawi tahmalo al-naas al-ma induhum fikir be farah.
- 20**Wa intu tahmalo al-naadum al-yisawwiiku abiidah walla yaakul maalku walla yasrig minku be khachch walla yistakbar giddaamku walla yudugguku amkaff.
- 21**Wa da eeb leena achaaan aniina ma kubaar wa ma sawweena al-cheyy al-yisawwuuh al-rusul al-kubaar dool! Wa laakin ana nihajji misil ma indi fikir. Kan naadum yidoor yilfachchar be ayyi cheyy, ana kula nagdar nilfachchar mislah.
- 22**Yuguulu humman Yahuud walla? Ana kula Yahuudi. Humman min Bani Israa'iil walla? Ana kula min Bani Israa'iil. Humman min zurriiyit Ibraahiim walla? Ana kula min zurriiyit Ibraahiim.
- 23**Humman khaddaamiin al-Masiih walla? Chiifu! Hassa' nihajji misil raasi laffa marra waahid! Ana khaddaam akheer minhum. Khadamt be chidde ziyaada minhum. Karabooni fi l-sijin ziyaada minhum. Farachooni ziyaada minhum. Wa ga'adt fi ust al-moot katiir.
- 24**Al-Yahuud jaladooni khamsa marraat wa fi ayyi jalde 39 darbe.
- 25**Al-Roomaaniyiin farachooni talaata marraat be asa. Wa l-naas rajamooni marra waahide. Talaata marraat ana musaafir be safiina wa l-safiina ankasarat beyi fi ust al-bahar. Yoom waahid ana ga'adt fi ust al-bahar yoom kaamil leel wa nahaar.
- 26**Ana saafart katiir bilheen wa waajaht khutuura katiire. Khutuura wakit ana gaati' al-buhaar wa khutuura min rabbaatiin al-duruub. Wa khutuura fi usut naasi al-Yahuud wa khutuura fi ust al-naas al-ma Yahuud. Wa khutuura fi l-hillaal wa khutuura fi l-kadaade wa khutuura fi ust al-bahar al-maalih. Wa khutuura fi ust al-mu'miniin al-khaayniin.
- 27**Ana khadamt be duraa'i wa ti'ibt wa fagadt daayman al-noom wa l-akil wa l-charaab. Wa katiir ke al-barid lihigaani wa khulgaan gassaroyi.
- 28**Wa battaan, fi cheyy aakhar. Kulla yoom, al-hamm al-chadiid yakrubni fi chaan ummat al-Masiih fi ayyi bakaan.
- 29**Kan akhu waahid yad'af ana kula nad'af ma'aayah. Kan naadum yamurguuh min derib al-iimaan, ana nihiss be naar fi galbi.

³⁰Kan waajib nilfachchar, nilfachchar be l-cheyy al-yiwassif kadar ana ma indi gudra.

³¹Wa Allah abu Rabbina Isa, hu al-waajib leyah al-chukur ila l-abad, ya'arif kadar kalaami ma kidib.

³²Wakit ana gaa'id fi madiinat Dimachkh, dawwaro yakurbuuni. Wa fi l-wakit daak, haakim al-madiina al-kallafah al-malik al-usmah Al-Haaris rassal askarah ahaan yaharsu kulla biibaan al-madiina ahaan ma namrug.

³³Wa ana da, al-akhwaan dallooni be chabaka min chubbaak waahid al-gaa'id fi durdur al-madiina wa misil da bas nijit minnah.

2 Kuruntus 12

Buulus yilfachchar be du'ufah

¹Al-fachaar da ma indah faayde laakin kan laabudda nilfachchar, nihajji be l-ru'ya wa l-asraar al-Allah kachafaahum leyi.

²Ana na'arif mu'min waahid be l-Masiih wa yoom waahid, gabul 14 sana, hu anrafa' lahaddi l-sama fi l-aali. Kan anrafa' be jismah walla bala jismah, da ma na'arfah. Illa Allah wiheedah bas ya'arfah.

³⁻⁴Wa ana na'arif kadar al-naadum da anrafa' fi l-Janna. Kan be jismah walla bala jismah, da ma na'arfah. Illa Allah wiheedah bas ya'arfah. Wa hu simi' asraar faaytiin fikir al-naas wa ma fi insaan indah izin yihajji beehum.

⁵Wa fi chaan naadum misil da, nilfachchar laakin fi chaani ana, ma nilfachchar illa nihajji be du'ufi.

⁶Wa kan nilfachchar kula, ana ma naadum al-ma indah fikir ahaan kalaami sahiih. Laakin naaba ma nilfachchar ahaan ma nidoor ayyi naadum yifakkir foogi cheyy ziyaada min al-chaafah fi khidimti be eenah wa sim'ah minni be adaanah.

⁷Akiid, ana chift ru'ya ajiibe bilheen wa Allah ma yidoor ana nistakbar be sababha. Wa ahaan da, Allah antaani cheyy waahid al-gaa'id yita''ibni misil chook fi lahami wa misil mursaal hana l-Cheetaan al-gaa'id yuduggini. Wa antaani al-ta'ab da ahaan ma nistakbar.

⁸Wa talaata marraat, ana da'eet Rabbina Isa wa chahadtah ahaan yarfa'ah minni.

⁹Wa laakin hu radda leyi wa gaal: «Rahmati takfi leek. Gudurti tabga kaamile fi l-naadum al-da'iif.» Ahaan da, nilfachchar be farah ziyaada wakit ana da'iif ahaan gudrat al-Masiih tasbit foogi.

¹⁰Ahaan da, ana nafrah wakit ana da'iif wa wakit yi'ayyuruuni wa yita''ubuuni wa yi'azzubuuni wa yidaayuguuni fi chaan ana gaa'id nitaabi' al-Masiih. Ahaan wakit ma indi gudra, fi l-bakaan da bas, al-gudra tagood foogi.

11Khalaas, ana hajjeet leeku misil naadum al-ma indah fikir. Intu lazzeetuuni achaan nuguul al-kalaam da. Wa intu bas al-naas al-waajib yikarrumuuni achaan ana ma sakhayyar be ayyi cheyy min al-rusul al-intu tuguulu humman kubaar, kan ana naadum ma naafi' kula.

12Intu chiftu al-daliil al-yisabbat kadar ana rasuul wakit khadamt fi usutku. Chiftu al-sabur al-gawi wa l-alaamaat wa l-ajaayib wa amal Allah.

13Hal ligiitu minni faayde chiyya naagse min al-faayde al-ligooha minni jamaa'at al-mu'miniin al-fi bakaanaat al-aakhariin? Daahu cheyy waahid bas ana ma sawweetah wa hu, ana ma kallaftuku be kulla cheyy al-nihtaaj leyah. Wa da jariime. Saamuhuuni!

Al-ziyaara al-taalta

14Khalaas, daahuuni jaahiz namchi leeku taalit marra. Wa ana ma nabga leeku tagiil achaan al-nidoorah ma maalku, nidoorku intu. Achaan al-iyaaal ma yudummu maal fi chaan waaldeenhum. Al-waaldeen bas waajib yudummu maal fi chaan iyaalhum.

15Wa fi chaanku intu, nanti be farah kulla cheyy al-indi wa nanti nafsi fi chaanku battaan. Kan nihibbuku katiir, hal intu tihibbuuni chiyya walla?

16Khalaas, tuguulu sahiih ana ma kallaftuku be kulli cheyy al-nihtaaj leyah. Laakin waahidiin yuguulu ana najiid wa akaltuku be najaada.

17Wa hal chilt minku cheyy be waasitat al-akhwaan al-ana rassaltuhum leeku walla?

18Ana talabt min Tiitus achaan yamchi leeku wa rassalt ma'aayah al-akhu al-aakhar. Wa hal Tiitus chaal cheyy minku be khachch walla? La! Haalah wa haali sawa wa aniina khadamna be nafs al-tariiga.

19Akuun intu tuguulu fi guluubku fi tuul al-wakit da aniina nidaafu'u le nufuusna giddaamku. La! Ma ke. Nihajju leeku be usum al-Masiih giddaam Allah. Ya akhwaani al-nihibbuuku, kulla cheyy al-sawweenaah da, hu fi chaanku bas achaan iimaanku yabga gawi.

20Wa hassa' ana khaayif achaan wakit najiiku, intu ma tukuunu misil ana nidoorah wa ana kamaan ma nukuun misil intu tidooruh. Akuun nalga ambeenaatku al-huraaj wa l-husud wa l-za'al wa l-mukhaasama wa l-bakhaada wa l-guwaale wa l-istikbaar wa l-barjaal.

21Akuun wakit najiiku, Allah yijiib leyi battaan al-eeb giddaamku. Wa nahzan fi chaan al-naas al-katiiriin al-awwal aznabo wa ma taabo min al-haal al-khabiise wa l-zina wa l-fasaad al-awwal sawwoohum.

2 Kuruntus 13

Al-rasuul hazzar al-mu'miniin

¹Wa hassa' da, namchi leeku taalit marra. Wa da yabga misil al-cheyy al-maktuub fi l-Kitaab: <Wa l-tuhma ma tasbit illa be chahaada hana naas itneen aw talaata.>

²Wa l-cheyy al-ana gultah wakit ana gaa'id ma'aaku al-marra al-taaniye, nuguulah leeku battaan hassa' wakit ana khaayib minku. Ana gult le l-naas al-aznabo wa le kulla l-aakhariin kan najiiku battaan, ma nihajji leehum be nafas baarid.

³Tidooru al-daliil al-yiwassif kadar al-Masiih yihajji leeku be waasitati ana wa daahu ana niwassifah leeku. Al-Masiih ma da'iif fi l-cheyy al-yisawwiih leeku wa akiid hu yiwassif gudurtah fi usutku.

⁴Sahiih, al-Masiih khalla minnah al-gudra wa maat fi l-saliib laakin hu hayy be gudrat Allah. Wa fi alaakhitna ma'aayah, aniina ma indina gudra laakin nahyo ma'aayah be gudrat Allah. Wa l-gudra di, aniina niwassufuuha leeku.

⁵As'alo nufuusku. Hal be l-sahiih ke intu mu'miniin? Jarrubu nufuusku. Ma ta'arfu kadar Isa al-Masiih gaa'id fiiku walla? Wa da yabga sahih kan ma fachaltu marra waahid.

⁶Wa nitmanna ta'arfu aniina ma fachalna.

⁷Wa nas'alo Allah achaan intu ma tisawwu ayyi khata. Wa su'aalna da, ma achaan al-naas yichiifu najaahna laakin achaan intu tisawwu al-kheer, hatta kan naas waahidiin yuguulu aniina fachalna kula.

⁸Achaan aniina ma nagdaro nisawwu cheyy didd al-hagg. La! Illa le l-hagg.

⁹Wa kan aniina ma indina gudra wa intu bas induku, khalaas aniina farhaaniin. Wa nas'alo Allah leeku achaan intu tabgo mu'miniin kaamiliin.

¹⁰Wa khalaas, naktib leeku al-kalaam da wakit ana khaayib minku achaan wakit ana gaa'id ma'aaku, ma waajib leyi nahrijku. Achaan al-sulta al-Rabbina antaani foogku, hi le nigawwiiku fi l-iimaan wa ma le nikharribku.

Nihaayat al-jawaab

¹¹Wa khalaas ya akhwaani, afroho. Abgo mu'miniin kaamiliin. Achchaaja'o ambeenaatku. Khalli fikirku yabga waahid. Ichu be l-salaam wa Allah siid al-mahabba wa l-salaam yagood ma'aaku.

¹²Assaalamo ambeenaatku be salaam al-saalihiin.

¹³Kulla l-akhwaan al-saalihiin al-ma'aayi yisallumuuku.

¹⁴Khalli rahmat Rabbina Isa al-Masiih wa mahabbat Allah wa l-khuuwa al-jaaye min al-Ruuh al-Khudduus yagoodu saabtiin foogku kulluku.

Khalaatiya

Khalaatiya 1

¹Jawaab minni ana Buulus al-bigiit rasuul ma be izin al-naas wa la be niyithum, laakin be izin Isa al-Masiih wa Allah abuu al-ba'asah min ust al-maytiin.

²Al-jawaab da jaayi minni wa min kulla l-akhwaan al-ma'aayi wa hu le jamaa'at al-mu'miniin al-fi balad Khalaatiya.

³Aleekum al-salaam wa l-rahma min Allah abuuna wa Rabbina Isa al-Masiih

⁴al-gaddam nafsah dahiiye fi chaan zunuubna achaan yinajjiina min charr al-dunya di hasab niyyit Allah abuuna.

⁵Wa l-hamdulillah daayman wa ila l-abad. Aamiin.

Bichaarat al-Masiih hi waahide

⁶Ana ajjabt leeku bilheen. Allah naadaaku achaan ti'iichu be ni'mat al-Masiih wa tawwaali intu gammeetu khalleetuha achaan tidooru titaabu'u bichaara aakhara.

⁷Wa be l-sahiih, ma fi bichaara aakhara laakin naas waahidiin gammo yibarjuluuku be kalaamhum wa yidooru yitallufu bichaarat al-Masiih.

⁸Wa laakin kan ayyi naadum minnina walla malak min malaa'ikat Allah yaji yiballikh leeku bichaara be l-Masiih chig min al-bichaara al-ballakhnaaha leeku di, khalli Allah yal'anah.

⁹Awwal gulnaah wa hassa' ana nuguulah battaan, kan naadum yiballikh leeku be l-Masiih bichaara chig min al-bichaara al-awwal simi'tuuha di, khalli Allah yal'an al-naadum da.

¹⁰Chunu fikirku fi l-kalaam da? Nidoor nalga beyah rida min al-naas walla rida min Allah? Nidoor na'ajib al-naas walla? Nuguul leeku kan ana lissaa' nidoor na'ajib al-naas, khalaas ana ma abd al-Masiih.

Bichaarat al-Masiih jaat min Allah

¹¹Ya akhwaani, nidoor kadar intu ta'arfu al-bichaara al-ballakhtaha leeku ma jaat min al-naas.

¹²Wa naadum ma antaaha leyi wa ma fi naadum garraaha leyi. Laakin Isa al-Masiih bas bayyanha leyi.

¹³Akiid ta'arfu haali wakit ana lissaa' nitaabi' diin al-Yahuud. Simi'tu ana ta''abt be chidde naas Allah ummat al-Masiih wa dawwart nidammirhum marra waahid.

¹⁴Wa fi diin al-Yahuud, ana faayit naas katiiriin al-umri ma'aahum sawa achaan ana munkarib bilheen fi aadaat juduudna.

¹⁵Laakin min ana fi batun ammi, Allah azalaani wa be ni'matah, naadaani. Wa fi l-wakit al-Allah gata'ah leyi,

¹⁶hu bayyan Ibnah fi galbi achaan nibachchir beyah fi buldaan hana naas al-ma Yahuud. Wa ana ma chaawart ayyi insaan.

¹⁷Wa ma macheet lammeet ma'a l-naas al-bigo rusul gubbaali al-gaa'idiin fi Madiinat al-Khudus. Laakin futt tawwaali fi daar al-Arab wa ba'adeen gabbalt fi madiinat Dimachkh.

¹⁸Wa ba'ad talaata sana, khalaas macheet Madiinat al-Khudus achaan nil'aarafa ma'a Butrus. Wa ga'adt ma'aayah 15 yoom.

¹⁹Laakin ma chift naadum aakhar min al-rusul illa chift Yaakhuub akhu al-Rabb Isa.

²⁰Wa kulla l-kalaam al-katabtah leeku da sahiih. Wa Allah ya'arfah.

²¹Wa ba'ad da, gammeet nuruukh fi Suuriya wa Kilikiiya.

²²Wa fi l-wakit da, jamaa'aat al-Masiihiyiin al-fi daar al-Yahuudiiya lissaa'hum ma irfooni.

²³Sim'o al-khabar al-buguul: «Al-naadum al-awwal ta'abaana, hassa' gaa'id yiballikh le l-naas be l-iimaan al-awwal dawwar yidammirah.»

²⁴Wa chakaro Allah fi chaani.

Khalaatiya 2

Buulus sabbatooh fi khidimtah

¹Wa battaan ba'ad 14 sana, ana macheet Madiinat al-Khudus marra taaniye. Wa Barnaaba kula macha ma'aayi wa chilna ma'aana akhuuna Tiitus.

²Macheet be sabab ru'ya min Allah. Wa macheet le kubaaraat al-mu'miniin al-ma'ruufiin wa lammeet ma'aahum fi malamma wiheedna. Wa gaddamt leehum al-bichaara al-ballakhtaha fi ust al-naas al-ma Yahuud. Dawwart ni'akkid kadar al-khidme al-awwal sawweetha wa l-hassa' gaa'id nisawwiiha ma tabga baatle.

³Wa Tiitus al-gaa'id ma'aayi hu Yuunaani, ma Yahuudi wa laakin ma jabaroonna le nitahhuruuh.

⁴Hatta kan akhwaan waahidiin ma mu'miniin be l-sahiih, andasso ambeenaatna wa dawwaro yitahhuruuh. Humman jo be talbiid yijaasusu fi l-hurriye al-indina be l-Masiih Isa achaan dawwaro yarbutu foogna aadaat al-Yahuud lahaddi nabgo misil abiid.

⁵Laakin aniina ma khassadna wa ma simi'na kalaamhum achaan dawwarna nahfado leeku al-kalaam al-sahiih al-Allah antaana fi bichaarat al-Masiih.

⁶Wa hajjeena ma'a l-naas al-akhwaanna ja' aloohum kubaaraat. Wa min zamaan kan humman kubaaraat walla ma kubaaraat kula, da ma lammaani. Giddaam Allah kulla l-naas sawa sawa. Wa humman ma zaado cheyy waahid le kalaami.

⁷Be l-aks, bigi leehum waadih kadar Allah kallafaani be ballikhiin bichaarat al-Masiih le l-naas al-ma Yahuud misil hu kallaf Butrus be ballikhiin bichaarat al-Masiih le l-Yahuud.

⁸Wa misil Allah azal Butrus wa sawwaah rasuul le l-Yahuud, hu azalaani ana kula wa sawwaani rasuul le l-ma Yahuud.

⁹Wa l-kubaaraat al-ma'ruufiin misil amad al-mu'miniin, humman Yaakhuub wa Butrus wa Yuuhanna, bigi leehum waadih kadar Allah antaani al-ni'ma di. Wa khalaas, karaboon be l-iid al-zeene ana wa Barnaaba achaan yiwassufu kadar kullina muchtarikiin fi l-khidme. Wa astafago kadar aniina nakhdumu fi ust al-naas al-ma Yahuud wa humman yakhdumu fi ust al-Yahuud.

¹⁰Talabo minnina cheyy waahid bas. Dawwaro aniina nifakkuru fi l-masaakiin al-ma'aahum. Wa da bas al-cheyy al-min awwal niriid nisawwiih.

Buulus kachcha le Butrus

¹¹Laakin wakit Butrus ja fi Antaakiya, ana gammeet diddah wa waajahtah achaan hu khaltaan.

¹²Gubbaal naas waahidiin ma yaju min bakaan Yaakhuub, Butrus gaa'id yaakul ma'a l-akhwaan al-ma Yahuud. Laakin min al-naas dool jo khalaas, hu bada yikiss min al-naas al-ma Yahuud wa anfarag minhum achaan hu khaayif min naas Hizib al-Tahuura.

¹³Wa akhwaan aakhariin min al-Yahuud taaba'ooh fi nifaakhah da lahaddi waddo ma'aahum Barnaaba zaatah fi nifaakhhum.

¹⁴Laakin wakit ana chift kadar humman ma maachiin adiil wa ma yitaabu'u al-kalaam al-sahiih al-Allah antaana fi bichaarat al-Masiih, gammeet hajjeet le Butrus giddaamhum kulluhum. Wa gult: «Inta Yahuudi wa bigiit misil naadum ma Yahuudi wa khalleet minnak aadaat al-Yahuud. Wa misil da, maala tidoor tajbur al-naas al-ma Yahuud le yabgo misil al-Yahuud?»

Nabgo saalihiin be l-iimaan

¹⁵Aniina zaatna mawluudiin Yahuud wa ma min al-muznibiin al-ma Yahuud dool.

¹⁶Wa be da kula, na'arfu kadar Allah ma yaj'al ayyi naadum saalih achaan hu yitaabi' churuut al-Tawraat. Laakin hu yaj'al al-naadum saalih kan hu mu'min be l-Masiih. Wa be misil da, aniina aamanna be Isa al-Masiih achaan Allah yaj'alna saalihiin be sabab iimaanna be l-Masiih wa ma achaan nitaabu'u churuut al-Tawraat. Achaan ma fi insaan waahid yabga saalih giddaam Allah be tabbigiin churuut al-Tawraat.

¹⁷Chilna derib al-Masiih le nabgo saalihiin wa be da kula, irifna nufuusna muznibiin. Hal nuguulu al-Masiih hu sabab zunuubna walla? La, abadan.

¹⁸Laakin kan ana nigabbil wa nitaabi' battaan al-aadaat al-awwal khalleethum minni, misil da bas nabga khaati be l-sahiih.

¹⁹Al-Tawraat sawwa foogi amalaha wa khalaas, fi l-cheyy al-bukhuss churuut al-Tawraat, ana mayyit. Wa ana mutt le churuutaha ahaan nugumm ni'iich le Allah. Ana mutt ma'a l-Masiih fi saliibah.

²⁰Wa hassa' da, al-naadum al-hayy ma ana laakin al-Masiih hu hayy fiyi. Wa kulla cheyy al-nisawwiih fi l-dunya, nisawwiih fi l-iimaan be Ibn Allah al-habbaani lahaddi anta nafsah dahiiye fi chaani.

²¹Abadan ana ma nankur ni'mat Allah. Kan al-naas yabgo saalihiin be tabbigiin churuut al-Tawraat, misil da al-Masiih maat bala sabab.

Khalaatiya 3

Naas Khalaatiya khilto

¹Ya naas Khalaatiya al-mataamiis! Be kalaam waadih bilheen fassarna leeku moot Isa al-Masiih fi l-saliib. Wa hassa' naadum sawwa leeku sibir walla?

²Nidoor nas'alku cheyy waahid. Al-Ruuh al-Khudduus nazal foogku ahaan intu taaba'tu churuut al-Tawraat, walla ahaan simi'tu bichaarat al-Masiih wa aamantu beeha?

³Bigiitu mataamiis marra waahid walla? Wakit badeetu fi derib Allah, khatteetu baalku fi gudrat al-Ruuh al-Khudduus. Laakin hassa' tidooru tikammuluuh be gudra insaaniye walla?

⁴Kulla cheyy al-ichtuuh, da bala faayde walla? Ma mumkin da bala faayde.

⁵Fakkuru foogah. Allah yinazzil foogku al-Ruuh al-Khudduus be gudra wa yisawwi ajaayib fi usutku maala? Ahaan titaabu'u churuut al-Tawraat walla ahaan simi'tu bichaarat al-Masiih wa aamantu beeha?

Barakat Ibraahiim

⁶Fakkuru fi Ibraahiim. Maktuub: <Hu aaman be kalaam Allah wa fi chaan iimaanah, Allah ja'alah naadum saalih.>

⁷Wa min al-kalaam da, a'arfu kadar al-naas al-bigo mu'miniin, humman bas iyaal Ibraahiim.

⁸Wa min awwal al-Kitaab buguul kadar Allah yaj'al al-naas al-ma Yahuud saalihiin be sabab iimaanhum. Wa ballakh al-bichaara di le Ibraahiim wa gaal: <Be sababak inta, kulla l-gabaayil yalga baraka.>

⁹Wa be misil da, al-naas al-karabo al-iimaan, humman yalگو baraka ma'a Ibraahiim al-mu'min.

Churuut al-Tawraat yijiibu al-la'ana

¹⁰Wa kulla l-naas al-ankarabo fi tabbigiin churuut al-Tawraat, al-la'ana gaa'ide fooghum. Achaan maktuub fi l-Kitaab kadar ayyi naadum al-ma yitaabi' al-kalaam al-maktuub fi l-Tawraat kulla ke wa ma yitabbigah tamaam, hu mal'uun.

¹¹Akiid kadar ma fi naadum yabga saalih giddaam Allah be tabbigiin churuut al-Tawraat. Wa achaan da, maktuub: <Be iimaanah, al-saalih yahya.>

¹²Laakin churuut al-Tawraat ma bukhussu al-iimaan. Be l-aks, bukhussu amal al-naas. Achaan maktuub: <Al-naadum al-yitabbig kulla l-churuut dool yahya beehum.>

¹³Laakin al-Masiih fadaana min al-la'ana al-jaaye min al-Tawraat. Hu zaatah bigi mal'uun fi chaanna. Achaan al-Kitaab buguul: <Ayyi naadum al-mu'allag foog fi l-hatab, hu mal'uun.>

¹⁴Wa bigi misil da, achaan be l-Masiih Isa al-baraka al-Allah waa'ad beeha Ibraahiim taji fi l-naas al-ma Yahuud kula. Wa khalaas be sabab al-iimaan, Allah yinazzil foogna kullina al-Ruuh al-Khudduus al-hu waa'ad beyah al-naas.

Wa'ad Allah wa churuut al-Tawraat

¹⁵Ya akhwaani, nantiiku masal fi l-cheyy al-yisawwuuh al-naas. Kan naaseen induhum mu'aahada wa astafago fi cheyy waahid wa mado foogah khalaas, ma fi naadum al-yagdar yibattilah walla yiziid foogah cheyy.

¹⁶Zeen. Allah waa'ad Ibraahiim wa l-yaji min zurriyyah. Wa l-Kitaab ma buguul: «al-yaju min zurriyyak» ya'ni naas katiiriin, laakin buguul: «al-yaji min zurriyyak» ya'ni naadum waahid. Wa hu al-Masiih.

¹⁷Daahu al-cheyy al-nidoor ni'ooriiku beyah. Allah sawwa mu'aahada ma'a Ibraahiim wa ba'ad 430 sana, kitaab al-Tawraat ja laakin churuut al-Tawraat ma battalo al-wa'ad wa la nagado al-mu'aahada al-Allah zaatah sawwaaha.

¹⁸Achaan kan al-naas ma ligo al-baraka al-Allah waa'ad beeha Ibraahiim illa kan yitaabu'u churuut al-Tawraat, al-baraka ma taji be sabab al-wa'ad. Laakin aniina na'arfu kadar hu antaaha le Ibraahiim be wa'ad bas.

Hadaf churuut al-Tawraat

¹⁹Wa kan ke da, maala Allah nazzal al-Tawraat le Muusa? Allah zaad le juduudna al-Tawraat be kulla churuutah be sabab zunuub al-naas. Wa dawwar al-naas yitaabu'u churuut al-Tawraat lahaddi al-naadum al-min zurriyyit Ibraahiim al-Allah waa'adah be l-baraka yaji. Wa l-Tawraat da, al-malaa'ika nazzaloooh fi iid wasiit wa hu Muusa.

- ²⁰Laakin kan fi jaanib waahid bas, ma fi waasita. Wa Allah hu waahid.
- ²¹Al-Tawraat yikhaalif wa'ad Allah walla? La, abadan. Kan awwal al-naas yagdaru yalگو al-haya al-abadiye be tabbigiin churuut al-Tawraat al-Allah antaahum, khalaas humman yabgo saalihiin be l-churuut dool.
- ²²Laakin fi l-Kitaab, Allah gaal kadar kulla l-naas gaa'idiin tihit hukum al-zanib wa ma yagdaru yamurgu minnah. Wa bigi misil da achaan Allah indah niye yanti le l-mu'miniin bas al-baraka al-hu waa'ad beeha be sabab iimaanhum be Isa al-Masiih.
- ²³Gubbaal al-iimaan ma yaji, aniina misil masaajiin wa churuut al-Tawraat, humman misil al-haras al-gaa'id foogna lahaddi Allah bayyin leena derib al-iimaan.
- ²⁴Be misil da, al-Tawraat gaa'id yiraakhib foogna lahaddi l-Masiih yaji achaan nabgo saalihiin be l-iimaan.
- ²⁵Wa hassa' zaman al-iimaan ja khalaas wa churuut al-Tawraat ma yiraakhubu foogna battaan.
- ²⁶Achaan intu kulluku iyaal Allah fi Isa al-Masiih be derib al-iimaan.
- ²⁷Kulluku achtaraktu ma'a l-Masiih wa be l-khattisiin, intu anrabattu ma'aayah.
- ²⁸Wa hassa' ma fi farig been al-Yahuudi wa l-ma Yahuudi, wa la been al-abid wa l-hurr, wa la been al-raajil wa l-mara, laakin kulluku waahid fi l-Masiih Isa.
- ²⁹Wa kan intu naas hana l-Masiih, khalaas intu kula min zurriiyit Ibraahiim wa tawrusu al-baraka al-Allah waa'adah beeha.

Khalaatiya 4

Masal al-wariis

- ¹Walla be kalaam aakhar, kan wileed waras maal katiir wa hu lissaa' ma aagil, hu misil abid bas.
- ²Waajib yitaabi' kalaam al-masaa'iil al-gaa'idiin yirabbuuh wa l-muwakkaliin be maalah lahaddi l-wakit al-abuuh haddadah leyah fi l-wasiye.
- ³Wa awwal bigi misil da leena aniina al-mu'miniin. Awwal aniina misil al-naas al-ma aagliin wa aaychiin misil al-abiid tihit churuut wa aadaat al-dunya.
- ⁴Laakin al-wakit tamma khalaas wa Allah rassal Ibnah fi l-dunya. Hu mawluud min mara wa rabbooh tihit churuut al-Tawraat
- ⁵achaan yafda al-naas al-gaa'idiin tihit churuut al-Tawraat. Wa khalaas, ligiina beyah al-huguug al-wajib le iyaal Allah.
- ⁶Le yi'akkid kadar intu kula bigiitu iyaalah, Allah nazzal fi guluubna kullina Ruuh hana Ibnah al-yasrakh: «Abba, abuuna!»

⁷Wa khalaas, inta ma abid misil awwal. Bigiit wileed Allah wa kan inta wileedah, Allah ja'alaak wariisah.

⁸Fi l-wakit al-faat, ma iriftu Allah wa intu abiid le l-ilaahaat al-ma ilaahaat be l-sahiih.

⁹Laakin hassa' dakhaltu fi alaakha ma'a Allah, walla akheer nuguul Allah dakhkhalaaku fi alaakha ma'aayah. Wa kan ke da, maala tidooru tigabbulu titaabu'u battaan churuut wa aadaat al-dunya al-ma induhum gudra wa la faayde? Maala tidooru tabgo battaan abiid?

¹⁰Haay! Intu gaa'idiin tukhuttu fikirku fi ayyaam al-a'yaad wa l-chuhuur wa l-awkaat wa l-siniin!

¹¹Haalitku di khawwafatni bilheen achaan akuun al-ta'ab al-ana ti'ibtah foogku macha fi riih saakit.

¹²Ya akhwaani, awwal ana bigiit misilku intu al-ma Yahuud. Hassa' nachhadku, abgo misli ana. Awwal ma sawweetu leyi cheyy fasil.

¹³Ta'arfu adiil kadar ana bigiit mardaan wa da antaani fursa le nibachchir leeku al-Injiil awwal marra.

¹⁴Wa ta'abi da bigi leeku gaasi laakin be da kula, intu ma hagartuuni wa la taradtuuni. La, intu dayyaftuuni misil ana malak Allah walla misil ana al-Masiih Isa zaatah.

¹⁵Ween al-farha al-awwal induku? Nachhad leeku kadar fi l-wakit daak, kan induku gudra achaan tamurgu uyuunku, tawwaali tamurguuhum tantuuhum leyi.

¹⁶Wa hassa' da, ana bigiit aduuku achaan ooretku al-hagg walla?

¹⁷Al-naas al-yidooru yijiibuuku fi deribhum dool yakhdumu ambeenaatku be niye waahide laakin niyithum ma adiile. Yidooru yifaaruguuku minni. Wa yidooru intu titaabu'uuhum humman bas be niye waahide.

¹⁸Wa kan niyitku chadiide, da sameh kan al-sabab sameh. Wa da sameh kan niyitku chadiide daayman wa ma wakit ana ma'aaku bas.

¹⁹Ya iyaali al-nihibbuku, ana bigiit misil ammuku al-gaa'ide naldaaku marra taaniye. Ana gaa'id nat'ab fi l-talaga lahaddi tabgo saabtiin fi l-Masiih.

²⁰Nitmanna kadar nagdar nukuun ma'aaku wa nihajji leeku be kalaam baarid. Laakin ana ba'iid minku wa ma na'arif al-cheyy al-nisawwi leeku.

Masal fi Haajar wa Saara

²¹Intu al-tidooru titaabu'u churuut al-Tawraat, ooruuni cheyy waahid. Intu ma simi'tu al-kalaam al-maktuub fi l-Tawraat walla?

²²Al-Kitaab buguul Ibraahiim indah awlaad itneen. Al-waahid hu wileed Haajar al-khaadim wa l-aakhar hu wileed Saara al-hurra.

²³Wileed al-khaadim da, wildooh be l-waaluuda al-aadiye. Wa laakin al-wileed al-aakhar, waaluudtah bigat hasab wa'ad Allah.

²⁴Wa l-kalaam da masal leena. Al-awiin al-itneen deel yiwassufuuna mu'aahadaat itneen been Allah wa l-naas. Al-awwalaaniye hi misil al-mu'aahada al-Allah sawwaaha fi jabal Siinaa'. Wa hi talda naas fi l-ubuudiiye. Wa di misil Haajar al-khaadim.

²⁵Haajar wa jabal Siinaa' al-fi daar al-Arab yiwassufuuna Madiinat al-Khudus, aasimat al-Yahuud al-gaa'ide fi l-dunya. Achaan al-madiina wa naasha gaa'idiin fi l-ubuudiiye tihit churuut al-Tawraat.

²⁶Laakin Madiinat al-Khudus al-gaa'ide foog ma'a Allah, hi hurra wa hi bas ammina.

²⁷Wa maktuub fi l-Kitaab: <Zakhriti, al-mara al-aagre, inti al-ma wilidti! Iiti be farah wa zakhriti, inti al-ma dukhti waja' al-talaga! Achaan iyaal al-mutallaga yabgo katiiriin min iyaal al-mara al-gaa'ide ma'a raajilha.>

²⁸Wa khalaas ya akhwaani, intu bigiitu iyaal Allah be wa'ad Allah misil Ishaakh.

²⁹Laakin fi zaman Ibraahiim, al-wileed al-wildooh be l-waaluuda al-aadiye gamma yita'ib al-wileed al-wildooh be gudrat al-Ruuh al-Khudduus. Wa bigi misil da fi zamanna kula.

³⁰Laakin al-Kitaab buguul chunu? Buguul: <Atrud al-khaadim ma'a wileedha. Achaan wileed al-khaadim di ma yawris ma'a wileed al-hurra.>

³¹Wa be misil da, ya akhwaani, aniina ma iyaal al-khaadim. Laakin aniina iyaal al-hurra.

Khalaatiya 5

Agoodu saabtiin fi l-hurriye

¹Al-Masiih sawwaana naas hurriin achaaan ni'iichu fi l-hurriye. Agoodu saabtiin fi l-hurriye wa aabo ma tabgo battaan abiid.

²Fukku adaanku. Ana Buulus nuguul leeku kan tikhalluum yitahhuruuku, barakat al-Masiih ma tanfa' leeku abadan.

³Nachhad leeku battaan kadar ayyi naadum al-yikhalli nafsah yitahhuruuh be tahuurat al-Tawraat, waajib leyah yitabbig churuut al-Tawraat kulluhum ke.

⁴Intu al-tidooru tabgo saalihiin be tabbigiin churuut al-Tawraat dool, anfaragtu marra waahid min al-Masiih wa khalleetu minku ni'mat Allah.

⁵Laakin be gudrat al-Ruuh al-Khudduus, aniina nukhuttu achamna fi Allah al-yisawwiina saalihiin be sabab iimaanna al-gaa'idiin nitmannooh be ziyaada.

⁶Achaan fi derib al-Masiih Isa, kan naadum mutahhar walla ma mutahhar kula, da ma muhimm. Al-cheyy al-muhimm da, hu al-iimaan be l-Masiih wa l-mahabba al-jaaye min al-iimaan da.

⁷Badeetu adiil fi derib al-Masiih. Kikkeef khalleetu naadum yamrugku min al-derib al-sahiih da?

⁸Al-kalaam da ma jaayi min Allah al-gaa'id yinaadiiku.

⁹Angar'u! Tawwaara chiyya bas takfi le tigawwim al-ajiine kullaha ke.

¹⁰Laakin al-Rabb antaani damaan leeku wa na'arif kadar intu ma takhbalo fikir chig min fikirna. Wa l-naadum al-gaa'id yibarjilku da, al-hukum yaji foogah kan yabga yaatu kula.

¹¹Ya akhwaani, kan ana zaati gaa'id ni'allim al-naas kadar al-tahuura waajbe, maala al-Yahuud gaa'idiin yita'ubuuni? Kan awwal ana ni'allim be l-tahuura wa ma nibachchir be l-saliib, naadum ma yalga muchkila.

¹²Wa hassa' le l-naas al-gaa'idiin yibarjuluuku be l-tahuura dool, khalli yikhassu nufuushum marra waahid!

Derib al-Ruuh al-Khudduus

¹³Ya akhwaani, Allah naadaaku achaan yidoor intu ti'iichu fi l-hurriye. Laakin ma tisawwu al-hurriye di fursa le titaabu'u chahwaatku al-fasliin. Akheer takhdumu le akhwaanku be mahabba.

¹⁴Achaan kulla churuut al-Tawraat, zibdithum tinlagi fi wasiye waahide wa hi: <Hibb akhuuk misil tihibb nafsak.>

¹⁵Laakin kan tilkhaalafu ambeenaatku wa tiddaawaso misil kulaab, khalaas fi l-akhiir til'aakalo marra waahid.

¹⁶Nuguul leeku taabu'u Allah be derib al-Ruuh al-Khudduus wa misil da, ma titaabu'u chahwaatku al-fasliin.

¹⁷Achaan al-cheyy al-yiriidah galib al-insaan chig min al-yiriidah al-Ruuh al-Khudduus. Wa l-cheyy al-yiriidah al-Ruuh al-Khudduus chig min al-yiriidah galib al-insaan. Al-itneen dool yiddaawaso ambeenaathum achaan yadharooku min al-cheyy al-tidooru tisawwuuh.

¹⁸Wa kan al-Ruuh al-Khudduus gaa'id yuguudku, intu ma gaa'idiin tihit churuut al-Tawraat.

¹⁹Wa khalaas, al-zunuub al-yaju min galib al-insaan ma'ruufiin. Humman al-zina wa l-khabaasa wa l-fasaad

²⁰wa ibaadat al-asnaam wa l-sihaar wa l-huraaj wa l-duwaas wa l-husud wa l-khabiine wa l-khilaaf wa l-mukhaasamaat wa l-tafrikha

²¹wa l-tama' wa l-sakar wa l-safaaha wa cheyy aakhar al-misilhum. Nuguul leeku misil awwal gultah leeku, al-naas al-yisawwu al-achya dool ma yawrusu cheyy fi mamlakat Allah.

²²Laakin misil al-chadar yalda iyaal, daahu iyaal al-Ruuh al-Khudduus humman al-mahabba wa l-farah wa l-salaam wa l-sabur wa l-galib al-abyad wa l-kheer wa l-amaan

²³wa l-nafas al-baarid wa sabbitiin al-nafs. Al-achya dool, ma fi chart waahid didduhum.

²⁴Wa l-naas al-bigo naas hana l-Masiih Isa khatto chahwaathum al-fasliin fi l-saliib wa kataloohum.

²⁵Wa kan ni'iichu be gudrat al-Ruuh al-Khudduus, waajib nuruukhu be gudrat al-Ruuh al-Khudduus.

²⁶Khalli ma nistakbaro wa la nizzaa'alo ambeenaatna wa la nilhaasado.

Khalaatiya 6

Al-mas'uuliye al-akhawiye

¹Ya akhwaani, kan waahid minku waga' fi khata, waajib intu al-gawiyiin be gudrat al-Ruuh al-Khudduus tikhattumu leyah be nafas baarid wa tigabbuluuh fi l-derib al-adiil. Wa fakkuru le nufuusku achaan al-zanib al-yaji be l-tajriba ma yinnasir foogku intu kula.

²Wa fi wakit al-ta'ab, assaa'ado ambeenaatku. Wa misil da, titabbugu wasaaya al-Masiih.

³Wa kan naadum sawwa nafsah aali min akhwaanah lahaddi ma yisaa'idhum, be l-sahiih hu ma yisaawi cheyy wa khachcha nafsah.

⁴Khalli ayyi waahid yijarrib al-khidme al-hu zaatah yisawwiiha le l-Rabb. Wa misil da, hu yafrah be khidimtah wa ma yichiif khidme hana naadum aakhar.

⁵Achaan ayyi waahid mas'uul min nafsah.

⁶Kan naadum gaa'id yi'allimku kalaam Allah, waajib tantuuh min al-maal al-induku.

⁷Ma tukhuchchu nufuusku. Allah ma yinkhachcha. Al-cheyy al-naadum yiteeribah, da bas al-yalgaah.

⁸Kan naadum yitaabi' chahwaatah al-fasliin, hu yalga min chahwaatah al-halaak. Wa kan naadum yitaabi' al-Ruuh al-Khudduus, khalaas hu yalga min al-Ruuh al-Khudduus al-haya al-abadiiye.

⁹Achaan da, khalli nisawwu al-kheer daayman wa abadan ma naksalo minnah. Ba'adeen kan ma ksilna, nalgo minnah faayde.

¹⁰Wa achaaan da, fi ayyi wakit indina fursa, khalli nisawwu al-kheer le kulla l-naas wa khaassatan le ahal al-iimaan.

Nihaayat al-jawaab

¹¹Chiifu al-huruuf al-kubaaar dool. Ana chilt al-galam wa ana zaati gaa'id naktib al-kalaam da.

¹²Al-naas al-yidooru yisawwu al-tahuura chart leeku, humman yidooru rida min al-naas bas. Yidooru al-Yahuud ma yita'ubuuhum battaan be sabab bichaarat moot al-Masiih fi l-saliib.

¹³Wa l-naas al-mutahhariin dool zaathum ma yitabbugu kulla churuut al-Tawraat. Laakin yidooru yitahuruuku achaaan yifaachuru le l-naas be jilidku al-mutahhar.

¹⁴Wa kan leyi ana, abadan ma nidoor nifaachir le l-naas be ayyi cheyy, illa be saliib hana Rabbina Isa al-Masiih. Wa l-saliib da, katal leyi chahwaati hana l-dunya wa beyah ana kula bigiit misil naadum mayyit le l-dunya.

¹⁵Achaan kan naadum mutahhar walla ma mutahhar kula, da ma muhimm. Al-cheyy al-muhimm da, ayyi naadum waajib yadkhul fi l-khaliige al-jadiide.

¹⁶Al-salaam wa l-rahma le kulla l-naas al-yitaabu'u al-wasiye di. Humman bas ummat Allah.

¹⁷Khalaas, khalli naadum waahid minku ma yibachtinni battaan achaaan indi alam fi jildi min za'al al-naas wa di l-alaama al-tiwassif ana abd Isa be l-sahihih.

¹⁸Ya akhwaani, aleekum rahmat Rabbina Isa al-Masiih. Aamiin.

Afusus

Afusus 1

¹Jawaab minni ana Buulus rasuul Isa al-Masiih be izin Allah. Wa naktib leeku intuu al-saalihii al-fi hillit Afusus al-saabtiin fi iimaanku be l-Masiih Isa.

²Aleekum al-salaam wa l-rahma min Allah abuuna wa Rabbina Isa al-Masiih.

Chukur le barakaat Allah

³Khalli nachkuru Allah abu Rabbina Isa al-Masiih. Hu baarakaana be kulla l-barakaat al-ruuhiye al-fi l-sama achaan alaakhitna ma'a l-Masiih.

⁴Gubbaal bidaayit al-dunya, Allah azalaana fi l-Masiih. Be sabab mahabbitha, hu chaal niye achaan nabgo khaasiin wa nahdaro giddaamah bala ayyi eeb.

⁵Min awwal, hu khaddar leena wa chaal niye achaan nabgo iyaalah be waasitah Isa al-Masiih. Wa di bas niyyah al-hu radyaan beeha.

⁶Khalli nachkuruuh fi chaan ni'matah al-majiide al-nazzalaaha foogna be Ibnah al-yihbbah.

⁷Ibnah fadaana be dammah wa beyah hu, Allah khafar leena khataayaana. Di bas ni'matah al-aziime

⁸al-nazzalaaha foogna be katara. Wa Allah al-hakiim al-ya'arif kulla cheyy

⁹bayyan leena sirr hana muraadtah al-hu radyaan beeha. Wa chaal niye le yitammimha fi l-Masiih.

¹⁰Wa daahu hadaf Allah. Fi l-wakit al-hu haddadah, hu yidoor yilimm kulla cheyy al-fi l-samaawaat wa kulla cheyy al-fi l-ard wa yukhuttuhum tihit ra'iis waahid wa hu al-Masiih.

¹¹Wa be alaakhitna ma'a l-Masiih, Allah ja'alaana cha'abah al-yalga al-warasa. Allah azalaana min awwal hasab nizaamah. Hu yisawwi kulla cheyy hasab niyyah wa muraadtah.

¹²Wa Allah azalaana aniina al-bigiiina al-awwalaaniyiin al-khatteena achamna fi l-Masiih le nachkuruuh wa nimajjuduuh.

¹³Wa intuu kula, simi'tu kalaam al-hagg fi bichaarat al-Masiih al-beeha niijitu wa bigiitu mu'miniin be l-Masiih. Wa be sabab alaakhitku ma'a l-Masiih, Allah nazzal foogku al-Ruuh al-Khudduus al-waa'adaana beyah wa hu misil al-wasim al-Allah khattaah foogku.

¹⁴Wa l-Ruuh al-Khudduus yi'akkid leena kadar nalgo gisimna min al-warasa al-waa'ad beeha cha'abah. Wa hu yi'akkid leena kadar nalgo al-warasa di wakit najaatna bigat kaamile. Wa achaan da, khalli nimajjudu azamat Allah.

Du'a Buulus le l-mu'miniin

- 15** Wa fi chaan kulla l-achya dool, ana nachkur Allah. Aywa, min simi't kadar iimaanku be Rabbina Isa gawi wa tihibbu kulla l-saalihiin,
- 16** ana gaa'id nachkur Allah daayman fi chaanku wa nifakkir leeku fi ayyi wakit al-nisalli.
- 17** Wa nad'i Allah abuuna al-majiid al-rassal Rabbina Isa al-Masiih wa nas'alah leeku kadar hu yantiiku be l-Ruuh al-Khudduus fikir adiil wa irfe achaan ta'arfu Allah be ziyaada.
- 18** Khalli nuur Allah yadkhul fi guluubku achaan tafhamo tamaam al-acham al-Allah naadaaku le talgooh wa battaan tafhamo kubur al-warasa al-majiide al-gaa'ide fi ust al-saalihiin.
- 19** Wa ta'arfu gudurtah al-ma indaha hadd al-gaa'ide takhdim leena aniina al-mu'miniin. Al-gudra di aziime wa hi al-gudra
- 20** al-Allah bayyanha fi l-Masiih wakit ba'asah min ust al-maytiin wa rafa'ah foog fi l-samaawaat wa ga''adah fi nussah al-zeenaay.
- 21** Al-Masiih gaa'id fi bakaan aali bilheen min kulla l-hukkaam wa l-kubaaraat wa min kulla cheyy al-indah gudra walla muluk. Usmah aali min kulla usum al-yatruuh al-naas, ma fi l-dunya bas laakin fi l-aakhira kula.
- 22** Wa Allah khatta kulla cheyy tihit muluk al-Masiih wa ja'alah ra'iis fi kulla cheyy le faaydit ummatak.
- 23** Wa ummatak hi misil jismah wa hi malaane be gudrat al-Masiih wa l-Masiih gudurtah tamla kulla cheyy.

Afasus 2

Al-haya al-jadiide be ni'mat Allah

- 1** Awwal, intu maytiin be sabab khataayaaku wa zunuubku.
- 2** Wa fi l-wakit al-faat daak, intu gaa'idiin titaabu'u derib al-dunya wa titaabu'u kabiir al-mamlaka al-cheetaaniye al-gaa'ide been al-sama wa l-ard wa hu al-Cheetaan al-gaa'id yakhdim fi guluub al-naas al-yikhaalufu Allah.
- 3** Wa awwal kullina minhum wa nitaabu'u chahwaat al-insaan wa nisawwu al-cheyy al-jisimna wa afkaarna yidooruu. Awwal aniina zaatna waajib leena khadab Allah misil al-naas al-aakhariin.
- 4** Wa laakin rahmat Allah, hi aziime wa hu yihibbina be mahabba kabiire bilheen.
- 5** Wa wakit aniina maytiin be sabab khataayaana, hu antaana al-haya al-jadiide ma'a l-Masiih. Aywa, be ni'mat Allah bas intu nijitu.

⁶Wa Allah ba'asaana ma'aayah wa ga''adaana ma'aayah fi l-samaawaat wa da bigi leena be l-Masiih Isa.

⁷Wa hu sawwa leena zeen be l-Masiih Isa achaan fi kulla l-zaman al-jaayi, yibayyin rahmatah al-kabiire bilheen al-ma indaha hadd.

⁸Aywa, be rahmat Allah bas, intu niijiitu be sabab iimaanku be l-Masiih. Intu ma najjeetu nufuusku laakin al-naja di hadiye min Allah.

⁹Allah ma najjaaku be sabab amalku hana l-kheer wa fi chaan da, ma fi naadum indah hagg yistakbar.

¹⁰Wa khalaas aniina bigiina khaliigit Allah. Hu sawwaana khaliige jadiide fi l-Masiih Isa achaan nisawwu amal al-kheer al-min awwal hu jahhazah leena achaan nisawwuuh.

Al-naas bigo nafar waahid

¹¹Ya akhwaani al-ma Yahuud, fakkuru fi haalitku al-gadiime. Awwal al-Yahuud yuguulu foogku intu ma mutahhariin. Wa l-naas al-yuguulu al-kalaam da yuguulu humman bas al-mutahhariin laakin tahuurithum gati'iin al-jilid al-yisawwuuh be iideen al-naas bas.

¹²Awwal intu ma induku alaakha ma'a l-Masiih. Intu min gabaayil chig, ma min Bani Israa'iil al-cha'ab al-Allah azalaahum. Al-mu'aahadaat al-Allah sawwaahum ma'a l-Yahuud, hu ma sawwaahum ma'aaku. Wa l-wa'ad al-Allah antaah leehum, intu ma iriftuuh. Intu aaychiin fi l-dunya laakin ma iriftu Allah wa ma induku acham foogah.

¹³Laakin hassa' induku alaakha ma'a l-Masiih Isa. Intu awwal ba'iidiin min Allah laakin hassa' damm al-Masiih daffag fi chaanku wa garrabaaku leyah.

¹⁴Al-Masiih bas al-jaab leena al-salaam. Aniina al-Yahuud wa intu al-ma Yahuud, hu ja'alaana kullina nafar waahid. Be dahiyat jismah, hu kassar al-huduud al-awwal faragooku minnina wa sabbabo ambeenaatna al-mukhaasama.

¹⁵Hu battal derib gawaaniin al-Yahuud ma'a churuuthum achaan yikawwin fi l-alaakha ma'aayah nafar waahid jadiid fi badal nafareen. Wa misil da, hu sawwa ambeenaatna al-salaam.

¹⁶Hu saalahaana kullina ma'a Allah, al-Yahuud wa l-ma Yahuud, le nabgo umma waahide be waasitat mootah fi l-saliib. Wa khalaas, al-mukhaasama al-awwal gaa'ide ambeenaatna bigat ma fiiha.

¹⁷Al-Masiih ja wa ballakh bichaarat al-salaam leeku intu al-ma Yahuud al-awwal ba'iidiin min Allah. Wa ballakh bichaarat al-salaam leena aniina al-Yahuud al-gariibiin le Allah.

¹⁸Wa khalaas be l-Masiih, aniina kullina nagdaro nigarrubu le Allah abuuna be l-Ruuh al-Khudduus al-waahid.

¹⁹Wa khalaas hassa' intu al-ma Yahuud, intu ma ajaanib battaan wa la naas min gabiila aakhara. Bigiitu muwaatiniin hana mamlakat Allah ma'a l-saalihiin. Bigiitu ahal beet Allah.

²⁰Walla be masal aakhar, Allah ja'alaaku al-beet al-hu saakin foogah. Wa l-asaas al-Allah banaaku foogah, hu kalaam al-rusul wa l-anbiya. Wa Isa al-Masiih, hu hajar al-zaawiye al-yarbut al-asaas.

²¹Be alaakhitna ma'a l-Masiih bas, kullina anrabatna sawa wa bigiina misil beet waahid al-gaa'id yakbur lahaddi yabga beet mukhaddas wa maskan khaass le l-Rabb.

²²Be alaakhitku ma'a l-Masiih, Allah gaa'id yabni beetah beeku intu kula ma'a kulla l-saalihiin achaan tabgo al-bakaan al-Allah yaskun foogah be Ruuhah.

Afasus 3

Sirr Allah

¹Ana Buulus gaa'id fi l-sijin achaan nitaabi' al-Masiih Isa wa niballikh bichaartah leeku intu al-ma Yahuud. Wa achaan da, ana nas'al leeku Allah.

²Wa akiid, simi'tu be ni'mat Allah al-gaa'ide foogi le nisawwi al-khidme al-Allah kallafaani beeha fi chaanku.

³Wa khidimti tukhuss sirr Allah al-bayyanah leyi fi ru'ya. Wa awwal katabt leeku minnah.

⁴Wakit tagru kalaami da, tafhamo al-ilim al-ligiitah min sirr Allah al-bukhuss al-Masiih.

⁵Fi kulla l-wakit al-faat, Allah ma bayyan al-kalaam da le Bani Adam laakin fi l-wakit al-hadir, bayyanah be l-Ruuh al-Khudduus le l-rusul wa l-anbiya al-saalihiin al-rassalaahum.

⁶Wa daahu sirr Allah. Be bichaarat al-Masiih, al-umam yabgo wurraas sawa ma'a l-Yahuud. Yabgo umma waahide al-hi jisim al-Masiih. Wa khalaas be Isa al-Masiih, humman yichaaruku fi wa'ad Allah.

⁷Allah nazzal foogi ni'matah wa ja'alaani khaddaamah be gudurtah achaan niballikh al-bichaara di.

⁸Wa min kulla l-saalihiin, ana bas al-sakhayyar wa laakin Allah antaani rahma wa kallafaani ana be ballikhiin al-bichaara le l-umam wa nibachchirhum be barakat al-Masiih al-ma indaha hadd.

⁹Wa rassalaani achaan nifassir le kulla l-naas ma'ana sirr Allah. Wa Allah al-khaalig kulla cheyy hafad al-sirr da le nafsah fi kulla l-zaman al-faat.

¹⁰Wa hikmat Allah wasii'e wa ajiibe. Wa fi l-zaman al-hadir, Allah yidoor yiwassif hikmatah be amalah fi usut ummat al-Masiih achaan kulla l-hukkaam wa l-kubaaraat al-gaa'idiin fi l-samaawaat yichiifuuha wa yafhamooha.

¹¹Wa di bas niyyit Allah min al-bidaaya al-tammamaaha be l-Masiih Isa Rabbina.

¹²Wa be sabab alaakhitna ma'a l-Masiih wa iimaanna beyah, indina chajaa'a achaan na'abudu Allah bala chakak.

¹³Wa achaan kulla l-kalaam da, natlub minku ma tahzano leyi fi ta'abi. Ana gaa'id nat'ab misil da fi chaanku intu wa da yabga le faayditku al-majiide.

Du'a Buulus

¹⁴Wa achaan da, nasjud giddaam abuuna Allah.

¹⁵Wa hu abu al-aayilaat al-fi l-sama wa l-ard.

¹⁶Wa nas'alah achaan yantiiku baraka min al-khuna al-indah fi l-majd wa yantiiku gudra wa yisabbit guluubku be l-Ruuh al-Khudduus.

¹⁷Wa khalli al-Masiih yaskun fi guluubku be iimaanku. Wa khalli al-mahabba tabga leeku misil ga'ar wa asaas lahaddi tisawwu kulla cheyy be l-mahabba.

¹⁸Wa misil da, intu ma'a kulla l-saalihiin tagdaro tafhamo kadar mahabbat al-Masiih wasii'e bilheen wa kabiire bilheen wa ma indaha hadd.

¹⁹Wa be misil da, ta'arfu mahabbat al-faayte kulla l-irfe. Wa barakat Allah al-kaamile tamla guluubku marra waahid.

²⁰Wa l-hamdulillah! Be gudurtah al-gaa'ide foogna, Allah yagdar yisawwi ziyaada min kulla cheyy al-nas'alooh minnah wa ziyaada bilheen min ayyi cheyy al-gaa'id fi fikirna.

²¹Wa khalli yimajjudu Allah daayman fi usut ummatah wa be l-Masiih Isa daayman wa ila l-abad. Aamiin.

Afasus 4

Al-wihda al-waajbe

¹Achaan kulla l-kalaam da, ana al-masjuun hini fi chaan Rabbina, niwassiiku. Iichu be l-haal al-muwaafge le l-naas al-Allah naadaahum.

²Sawwu kulla cheyy be nafas baarid wa abgo daluuliin wa sabuuriin wa alhammalo al-waahidiin le l-aakhariin be mahabba.

³Al-Ruuh al-Khudduus ja'alaaku cha'ab waahid. Jaahudu achaan al-wihda ma tatlaf wa ahfado al-wihda di be l-salaam.

⁴Jisim al-Masiih waahid bas wa l-Ruuh al-Khudduus, hu kula waahid bas. Wa misil da, al-acham al-Allah naadaaku le talgooh kula waahid.

- ⁵Wa Rabbina hu waahid wa iimaanna waahid wa khattisiinna kula waahid.
- ⁶Wa Allah hu waahid wa hu abuuna kullina. Wa hu Rabb kulla cheyy wa gaa'id foogna kullina wa mawjuud ma'aana kullina.
- ⁷Wa laakin ayyi waahid minnina ligi atiiye khaassa min al-Masiih al-antaaha hasab rahmatah achaan beeha nakhdumu leyah.
- ⁸Wa achaan da, al-Kitaab buguul: <Wakit hu tala' foog fi l-aali, hu chaal ma'aayah masaajin wa anta le l-naas ataaya.>
- ⁹Wa hu tala' foog, ma'anaatah chunu? Ma'anaatah al-Masiih awwal nazal tihit wa dakhil fi lubb al-ard.
- ¹⁰Wa l-nazal da, hu bas al-tala' foog fi l-samaawaat achaan gudurtah tamla kulla cheyy.
- ¹¹Wa hu bas al-anta ataaya le l-naas. Wa naas waahidiin, hu ja'alaahum rusul wa waahidiin ja'alaahum anbiya wa waahidiin ja'alaahum mubachchiriin wa waahidiin ja'alaahum chuyuuikh wa mu'allimiin.
- ¹²Wa antaahum ataaya achaan humman yijahhuzu cha'abah al-saalihiin le yakhdumu leyah fi chaan ummat al-Masiih tabga gawiiye.
- ¹³Wa yisawwu khidmithum lahaddi kullina sawa nalhago al-wihda fi l-iimaan wa na'arfu Ibn Allah tamaam. Wa kullina nabgo aagliin lahaddi ayyi waahid yabga tamaam misil al-Masiih hu tamaam.
- ¹⁴Wa misil da, ma nabgo battaan misil iyaal ma induhum sabaat. Aniina ma misil maraakib dugaag fi l-bahar al-yichiilhum al-challaal wa l-tusuughum al-riih. Wa da misil ta'liim al-ma sahiih wa l-najaada al-yukhuchchu beeha al-naas wa yiwadduruuhum.
- ¹⁵Akheer niballukhu al-hagg be mahabba wa misil da, nakburu wa nabgo aagliin fi kulla cheyy be alaakhitna ma'a l-Masiih. Hu bas raasna
- ¹⁶wa beyah hu, al-jisim yabga waahid wa kulla l-mafaasil yinrabbtu ambeenaathum. Wa wakit ayyi udu yisawwi khidimtah adiil, al-jisim al-kaamil yakbur wa yabga gawi be mahabba.

Al-haal al-gadiime wa l-jadiide

- ¹⁷Wa daahu niwassiiku be usum al-Rabb, asma'o kalaami adiil. Ma ti'iichu battaan misil al-naas al-ma mu'miniin. Humman yitaabu'u al-fikir al-baatil.
- ¹⁸Wa gaa'idiin fi l-dalaam wa ma faahimiin al-hagg. Wa ma ya'arfu al-haya al-Allah yidoor yantiha leehum achaan al-jahal gaa'id foogum wa raashum bigi gawi.
- ¹⁹Guluubhum maytiin wa sallamo nufuushum le chahwaathum al-fasliin. Wa be niye waahide, yitaabu'u al-haal al-cheene.

- ²⁰Wa laakin intu allamtu min ta'liim al-Masiih haal chig min di.
- ²¹Akiid, kalaam al-Masiih simi'tuuh wa be alaakhitku ma'aayah allamtu al-hagg achaan al-hagg gaa'id fi Isa.
- ²²Fi l-cheyy al-bukhuss al-haal al-intu awwal aaychiin beeha, waajib tikhalluuha minku marra waahid wa ma titaabu'u battaan haalku al-gadiime. Awwal haalku di khachchatku wa waddaratku.
- ²³Wa simi'tu waajib talgo min Allah al-agul al-jadiid
- ²⁴wa waajib tichiilu minnah al-haal al-jadiide wa tabgo naas judaad al-tichaabuhu Allah fi haalku. Khalli haalku tabga adiile wa saalhe be l-sahiih.
- ²⁵Wa achaan da, abadan ma takdubu. Kallumu ambeenaatku be l-sahiih achaan aniina kullina waahid.
- ²⁶Kan zi'iltu, ma taznubu. Khallu za'alku gabul al-harraay ma taga'
- ²⁷achaan ma tantu fursa le Iblis.
- ²⁸Kan naadum awwal sarraag, khalli ma yasrig battaan. Fi badal al-sirge, khalli yakhdim be wakharah wa duraa'ah. Wa misil da, min ujurtah yagdar yakrub nafsah wa yisaa'id al-naas al-muhtaajiin.
- ²⁹Abadan ma tihajju kalaam cheen. Waajib tihajju daayman kalaam sameh al-yigawwi al-naas wa l-kalaam al-muwaafiq leehum achaan yabga baraka le l-naas al-yasma'ooh.
- ³⁰Ma tihajju be kalaam fasil achaan al-kalaam al-fasil yiza''il al-Ruuh al-Khudduus al-Allah nazzalah foogku. Hu al-wasim al-Allah yi'akkid beyah kadar yafdaaku marra waahid fi l-yoom al-akhiir.
- ³¹Khalli al-za'al wa l-khabiine wa l-khadab wa l-huraaj wa l-gatii'e yabgo ma fiihum ambeenaatku wa khallu minku al-hasiife.
- ³²Sawwu al-zeen le ayyi naadum wa alhaanano. Wa assaamaho ambeenaatku misil Allah saamahaaku wakit rahamaaku be l-Masiih.

Afasus 5

Al-haal al-waajbe

- ¹Intu iyaal Allah al-yihibbuku wa achaan da, khalli haalku tabga misil haalah.
- ²Iichu be mahabba misil mahabbat al-Masiih al-yihibbina beeha lahaddi fadaana be ruuhah. Wa gaddam nafsah hadiye misil dahiye al-Allah yarda' be riihitha.
- ³Laakin al-zina wa l-haal al-cheene wa l-tama', khalli yabgo ma fiihum ambeenaatku marra waahid. Wa ma tihajju fooghum abadan. Dool ma af'aal hana naas saalihiin.

⁴Abadan ma tihajju kalaam cheen wa la kalaam hana safaaha wa abadan ma tal'abo ambeenaatku be kalaam fasil. Kulla l-kalaam al-misil da, ma waajib. Fi badalah, hajju be chukur.

⁵Ni'akkid leeku kan naadum zannaay walla nijis walla tammaa', hu ma yalga cheyy fi mamlakat Allah wa l-Masiih. Al-tama' hu misil ibaadat al-asnaam.

⁶Ma tikhallu naadum yukhuchchuku be kalaam baatil. Be sabab al-zunuub al-misil dool, Allah yinazzil khadabah foog al-aasiyiin.

⁷Achaan da, ma tichaarukuuhum fi haalhum.

Ahal al-nuur

⁸Awwal, intu bas al-dalaam wa laakin hassa', bigiitu nuur be alaakhitku ma'a l-Rabb. Iichu be l-haal al-waajbe le ahal al-nuur.

⁹Achaan nuur Allah yijiib natiija fi guluub al-naas wa l-natiija di, hi al-kheer wa l-adaala wa l-hagg.

¹⁰A'arfu tamaam al-cheyy al-yiraddi al-Rabb.

¹¹Ma tichaaruku fi amal hana ahal al-dalaam al-ma yijiib natiija adiile. Akheer takchif al-cheyy al-humman gaa'idiin yisawwuuh.

¹²Achaan al-cheyy al-humman gaa'idiin yisawwuuh be talbiid cheen bilheen lahaddi nakhjalo kan nihajju beyah.

¹³Achaan ayyi cheyy kan ankachaf fi l-nuur, khalaas yinchaaf.

¹⁴Wa ayyi cheyy al-yinchaaf yin'arif be l-sahiih. Achaan da, nuguulu: «Ya l-naayim, gumm foog! Gumm min ust al-maytiin wa l-Masiih yidawwi nuurah foogak.»

¹⁵Fakkuru tamaam fi haalku. Ma ti'iichu be haal al-mukhaffaliin laakin be haal al-faahimiin.

¹⁶Sawwu al-kheer fi ayyi fursa achaan al-zaman al-gaa'idiin foogah da fasil.

¹⁷Ma tabgo juhhaal laakin afhamo al-cheyy al-yidoorah al-Rabb.

¹⁸Ma taskaro be l-khamar achaan al-khamar yisabbib illa l-fasaad. Laakin khalli Allah yamlaaku be l-Ruuh al-Khudduus.

¹⁹Achchaaja'o ambeenaatku be khine wa anaachiid wa chukur min al-Ruuh al-Khudduus. Khannu wa achkuru Rabbina be kulla guluubku.

²⁰Achkuru Allah abuuna fi kulla wakit wa fi kulla cheyy be usum Rabbina Isa al-Masiih.

Wasaaya le l-rujaal wa l-awiin

²¹Abgo daluuliin ambeenaatku wa khalli ayyi waahid yikarrim al-aakhar fi chaan al-Masiih.

- ²²Asma'an, ya l-awiin, khalli ayyi mara tikarrim raajilha misil hi tikarrim al-Rabb.
- ²³Achaan al-raajil hu ra'iis martah misil al-Masiih hu ra'iis ummatah. Wa ummatah hi jismah wa hu zaatah munajji jismah.
- ²⁴Wa misil ummat al-Masiih tikarrim al-Masiih, khalli ayyi mara tikarrim raajilha fi kulla cheyy.
- ²⁵Asma'o, ya l-rujaal, hibbu awiinku misil al-Masiih yhibb ummatah al-fadaaha be ruuhah
- ²⁶achaan hi tabga umma khaassa. Hu tahharaaha be khattisiin fi almi wa be kalaam Allah
- ²⁷achaan yigaddimha le nafsah umma majiide bala najaasa wa la wasakh wa la ayyi cheyy al-yitallifha lahaddi tabga khaassa leyah wa bala ayyi eeb.
- ²⁸Wa kulla raajil waajib yhibb martah misil yhibb jildah. Al-yhibb martah yhibb nafsah.
- ²⁹Abadan ma fi raajil al-yakrah laham jismah. Be l-aks, hu yi'ayyichah wa yirayyisah misil al-Masiih yirayyis ummatah.
- ³⁰Wa ayyi waahid minnina udu min jismah.
- ³¹Wa l-Kitaab buguul: <Be sabab da, ayyi raajil yikhalli ammah wa abuuah wa yilimm ma'a martah wa l-naaseen yabgo jisim waahid.>
- ³²Al-kalaam da sirr aziim. Ana nuguul leeku al-kalaam da bukhuss al-Masiih wa ummatah.
- ³³Wa bukhussuku intu kula. Ayyi raajil minku waajib yhibb martah misil yhibb nafsah wa ayyi mara waajib tikarrim raajilha.

Afasus 6

Wasaaya le l-iyaal wa waaldeenhum

- ¹Asma'o, ya l-iyaal, al-Rabb yidoor intu tasma'o kalaam waaldeenku. Da bas al-waajib tisawwuuh.
- ²Maktuub fi l-Kitaab: <Karrim ammak wa abuuk.> Wa min al-wasaaya, di bas al-wasiye al-awwal al-indaha wa'ad.
- ³Wa l-wa'ad hu: <Achaan talga al-kheer wa umrak yabga tawiil fi l-ard.>
- ⁴Asma'o, ya abbahaat al-iyaal, ma tiza'ulu iyaalku laakin rabbuuhum fi l-adab wa ta'liim al-Rabb.

Wasaaya le l-abiid wa siyaadhum

⁵Asma’o, ya l-abiid, taabu’u kalaam al-naas al-fi l-dunya di humman siyaadku. Aywa, karrumuuhum wa akhaafo minhum. Akhdumu leehum be niiye waahide misil intu gaa’idiin takhdumu le l-Masiih.

⁶Akhdumu leehum ma fi chaan humman gaa’idiin yichiifuuku bas. Ma tukhuttu baalku fi chukur al-naas. Laakin khuttu fi fikirku intu abiid le l-Masiih wa sawwu al-yidoorah Allah be niiye mukhlisa.

⁷Akhdumu leehum be farah misil khidmitku hi le Rabbina wa ma le l-naas bas.

⁸Khalli ta’arfu kadar ayyi naadum minnina yalga ajur min al-Rabb ale hasab al-kheer al-hu sawwaah, kan hu abid walla hurr.

⁹Asma’o, ya siyaad al-abiid, tabbugu nafs al-ta’liim. Wa ma tihaddudu abiidku. Ma tanso kadar intu wa abiidku kulluku abiid hana siid waahid. Wa hu al-gaa’id fi l-samaawaat wa ma yichiif naadum akheer min naadum.

Silaah Allah al-kaamil

¹⁰Wa aakhir cheyy, abgo gawiyiin fi alaakhitku ma’a l-Rabb wa be gudurtah al-aziime.

¹¹Albaso silaah Allah al-kaamil achaan tagoodu beyah saabtiin wa najaadit Ibliis ma tinnasir foogku.

¹²Aniina ma nihaarubu adu min al-naas. Laakin fi l-zamaan al-haadir da, al-dunya gaa’ide fi l-dalaam wa fiyah chawaatiin al-gaa’idiin yamulkuuha. Wa aniina gaa’idiin nihaarubu hukkaam wa kubaaraat al-chawaatiin dool, al-humman askar Ibliis al-gaa’idiin fi l-samaawaat.

¹³Achaan da bas, albaso silaah Allah al-kaamil achaan tagoodu saabtiin wakit Ibliis yahjimku. Wa ba’ad kulla l-duwaas yikammil, tagoodu saabtiin battaan.

¹⁴Achaan da, agoodu saabtiin, sulubku marbuut be l-hagg. Khalli al-haal al-saalhe tabga leeku dire’ gawi fi sadurku.

¹⁵Abgo daayman chajii’iin le tiballukhu bichaarat al-salaam wa da yabga leeku misil ni’le adiiliin fi rijleeku.

¹⁶Wa ziidu ale l-silaah da al-iimaan wa khalli yabga leeku daraga. Ibliis al-chariir yidoor yizarrigku be nachaachiibah al-induhum fi raashum naar wa be l-iimaan taktulu al-niiraan dool.

¹⁷Wa khalli al-naja tabga leeku taagiiye hint harib. Wa akurbu gawi kalaam Allah al-hu misil seef hana l-Ruuh al-Khudduus.

¹⁸Wa khallu al-Ruuh al-Khudduus yuguudku fi salaawaatku wa as’alo Allah fi kulla wakit be kulla anwaa’ hana du’a wa talab. Wa misil da, agoodu waa’iyiin wa ankarbu fi salaawaatku wa as’alo Allah le kulla l-saalihiin.

19Wa as'alo Allah leyi ana zaati achaan fi ayyi wakıt al-nidoor nihajji be kalaam Allah, khalli hu yantiini al-kalaam al-waajib leyi. Nidoor nihajji bala khoof wa nifassir le l-naas sirr Allah al-bayyanah fi bichaarat al-Masiih.

20Wa fi chaan al-bichaara, ana bigiit safiir wa be sababha karabooni fi l-sijin. Khalli Allah yantiini gudra achaan niballikhha bala khoof wa nikallim misil waajib.

Nihaayat al-jawaab

21Wa khalaas, akhuuna Tichiikus yi'ooriiku be kulla khabari. Hu akhuuna al-nihibbuuh wa yakhdım le Rabbina be amaan.

22Wa hu yikhabbirku be haalitna wa yichajji'ku wa be sabab da bas, rassaltah leeku.

23Wa khalli kulla l-akhwaan yalگو al-salaam wa l-mahabba ma'a l-iimaan min Allah abuuna wa Rabbina Isa al-Masiih.

24Wa l-ni'ma le kulla l-naas al-yihibbu Rabbina Isa al-Masiih be l-mahabba al-ma tikammil abadan.

Filibbi

Filibbi 1

¹Jawaab minni ana Buulus wa Timuutaawus abiid Isa al-Masiih, leeku intu kulluku al-bigiitu saalihiin be Isa al-Masiih al-fi hillit Filibbi ma'a masaa'iilku wa mu'aawiniinhum.

²Aleekum al-salaam wa l-rahma min Allah abuuna wa Rabbina Isa al-Masiih.

Du'a al-rasuul wa chukrah

³Fi ayyi wakit kan fakkart leeku, nachkur Allah Rabbi.

⁴Wa ayyi wakit nisalli le Allah, nas'alah leeku kulluku be farah.

⁵Ana farhaan minku achaan intu chaaraktu ma'aayi fi ballikhiin bichaarat al-Masiih min awwal wakit ana jiiit leeku lahaddi l-yoom.

⁶Wa ana mu'akkid kadar Allah, al-bada khidimtah al-adiile foogku, hu yisawwiiha daayman lahaddi yitamminha fi yoom jayyit al-Masiih Isa.

⁷Wa waajib leyi nihiss beeku kulluku misil da achaan galbi daayman ma'aaku. Wa nihibbuku achaan intu kulluku muchaarikiin ma'aayi fi ni'mat Allah. Wa intu daayman muchaarikiin ma'aayi wakit ana gaa'id mujanzar fi l-sijin wa wakit ana gaa'id nidaafi' le bichaarat al-Masiih wa nisabbitha le l-naas.

⁸Wa Allah yachhad leyi, ana garmaan bilheen leeku kulluku be mahabbat al-Masiih Isa.

⁹Wa ana gaa'id nas'al Allah achaan hu yiziid mahabbitku wa yikattirha leeku be ziyaada. Wa khalli yantiiku ma'aaha ilim wa fihim tamaam

¹⁰achaan ta'arfu kikkeef timayyuzu daayman al-cheyy al-afdal. Wa khalaas ti'iichu be niye mukhlisa wa bala eeb wa tabgo jaahiziin le l-yoom al-yaji foogah al-Masiih.

¹¹Wa tabgo saalihiin wa malaaniin be l-kheer al-jaayi min Isa al-Masiih. Wa khalaas, al-majd wa l-chukur le Allah.

Ballikhiin al-bichaara le l-naas

¹²Ya akhwaani, nidoor intu ta'arfu kadar al-ta'ab al-lihigaani hini saa'ad bichaarat al-Masiih wa hi alwassa'at ziyaada.

¹³Achaan bigi waadih le kulla askar hana gasir al-waali wa le kulla l-naas al-aakhariin kadar ana masjuun fi chaan ana abd al-Masiih.

¹⁴Wa fi l-sijin, ana bigiit masal le l-akhwaan al-fi l-hille di. Wa katiiriin minhum achamhum fi Rabbina bigi gawi ziyaada. Wa ligo chajaa'a lahaddi gammo yihajju be kalaam Allah bala khoof.

¹⁵Sahiih, waahidiin minhum gaa'idiin yibachchuru be l-Masiih wa da, achaan yahsuduuni wa yikhaasumuuni laakin aakhariin yibachchuru be niye adiile.

¹⁶Al-akhwaan dool yibachchuru achaan yhibbuuni wa ya'arfu Allah jaabaani hini achaan nidaafi' le l-bichaara.

¹⁷Wa laakin al-hasuudiin dool yiballukhu be l-Masiih be niye ma mukhlisa. Yidooru yukhuttu nufuushum giddaam. Wa fi fikirhum, ballikhiinum yabga leyi gaasi wakít ana mujanzar fi l-sijin.

¹⁸Wa kan leyi ana, da ma yisawwi leyi cheyy. Kan niyithum fasle walla niyithum adiile kula, be ayyi tariiga humman gaa'idiin yiballukhu kalaam al-Masiih wa be da, ana farhaan. Aywa, battaan kula nafrah

¹⁹achaan na'arif kadar Allah yinajjiini wa da be sabab intú gaa'idiin tas'alooh leyi wa Ruuh Isa al-Masiih yi'aawinni.

Haalat al-rasuul al-gaasiye

²⁰Wa nitmanna be niye waahide wa be acham gawi kadar ma nafchul fi ayyi cheyy. Wa nidoor nikallim misil daayman kallamt be chajaa'a wa bala khoof wa ni'azzim al-Masiih giddaam al-naas fi kulla hayaati, kan ni'iich walla numuut kula.

²¹Achaan leyi ana, al-haya illa ma'a l-Masiih. Wa l-moot indah leyi faayde be ziyaada.

²²Wa kan Allah yidoor ma nifaarig al-dunya di, khalaas ana nakhdim khidme samhe le l-Masiih. Laakin been al-haya wa l-moot, ma na'arif nichiiil weenu.

²³Indi chahwaat itneen al-gaa'idiin yiddaawaso foogi. Nidoor nifaarig al-dunya wa nagood ma'a l-Masiih achaan da bas al-afdal.

²⁴Wa laakin waajib be ziyaada nagood hayy fi l-dunya di achaan hayaati indaha faayde leeku.

²⁵Wa da, bigi leyi waadih. Kan ma numuut yabga leeku akheer. Wa khalaas, na'arif kadar nagood hayy ma'aaku sawa achaan intú tabgo gawiyiin wa farhaaniin fi l-iimaan be ziyaada.

²⁶Wa be misil da wakít nigabbil leeku, intú tifaachuru ziyaada be Isa al-Masiih be sababi ana.

Al-haal al-waajbe fi l-ta'ab

²⁷Laakin khalli ti'iichu be l-haal al-muwaafge le bichaarat al-Masiih. Wa misil da, kan naji nichiiifku walla kan ana ba'iid minku kula, khalaas nasma' kalaam fiiku al-yuguul intú saabtiin be fikir waahid wa hadaf waahid wa intú gaa'idiin tihaarubu sawa fi chaan al-iimaan al-ligiituu min bichaarat al-Masiih.

²⁸Ma tikhallu al-khoof yisawwiiku be sabab ayyi khidme al-yisawwuuha al-naas al-yikhaalufuuku. Wa da yabga leehum alaama al-tiwassif kadar humman fi derib al-halaak wa intu fi derib al-naja. Wa l-yinajjiiku, hu Allah.

²⁹Achaan Allah antaaku rahma wa be l-rahma di, intu ma ti'aamunu be l-Masiih bas laakin tat'abo fi chaanah kula.

³⁰Wa khalaas, intu gaa'idiin tichaaruku fi nafs al-harib al-ana gaa'id nihaarib foogah. Wa l-harib da, intu chiftuuh awwal wakit ana lissaa' gaa'id ma'aaku. Wa hassa' kula, simi'tu kadar ana gaa'id nihaarib misil da battaan.

Filibbi 2

Al-maskana hana l-mu'miniin

¹Hal ligiitu chajaa'a be alaakhitku ma'a l-Masiih walla? Wa mahabbith raggadat guluubku walla? Wa chaaraktu sawa fi gudrat al-Ruuh al-Khudduus walla? Wa ligiitu min al-Masiih mahanna katiire walla?

²Khalaas, ziidu farhiti wa khalli fikirku yabga waahid. Arraayado ambeenaatku be mahabba waahide. Wa astafugu ambeenaatku marra waahid be hadaf waahid.

³Wa ma tisawwu cheyy min al-husud wa l-istikbaar. Khalli ayyi waahid yimaskin nafsah wa yichiif akhwaanah akheer min nafsah.

⁴Khalli ayyi waahid ma yifakkir fi l-cheyy al-yijiib faayde leyah hu wiheedah bas, laakin khalli yukhutt baalah fi l-cheyy al-yijiib faayde le l-aakhariin.

Al-maskana wa azamat al-Masiih

⁵Al-fikir al-intu waajib titaabu'uuh, hu nafs al-fikir al-Isa al-Masiih taaba'ah.

⁶Min awwal hu indah tabii'at Allah laakin ma dawwar yamsuk le nafsah gudurtah al-rabbaaniye.

⁷Be l-aks, hu khalla minnah kulla cheyy wa sawwa nafsah misil abid wa khassad yaldooh wa yabga insaan.

⁸Wa wakit bigi naadum, hu maskan nafsah wa bigi taayi' lahaddi l-moot wa khassad yumuut moot cheen fi l-saliib.

⁹Achaan da, Allah rafa'ah foog marra waahid wa antaah usum aali min kulla l-asaame

¹⁰lahaddi ayyi waahid yicharrif usum Isa fi l-sama wa fi l-ard wa tihit al-ard wa yarka' giddaamah.

¹¹Wa lahaddi ayyi waahid yachhad wa yuguul kadar Isa al-Masiih hu al-Rabb wa yimajjid Allah abuuuh.

Abgo nuur fi ust al-naas

¹²Fi chaan kulla l-kalaam da, ya akhwaani al-nihibbuku, asma'o kalaami. Wakit ana ma'aaku, intu daayman titaabu'u kalaam Allah. Wa hassa' wakit ana ma ma'aaku, waajib titaabu'uuh be ziyaada. Jaahudu be khoof wa rajifiin le tisawwu kulla cheyy al-waajib le l-naas al-Allah najjaahum.

¹³Achaan Allah hu al-gaa'id yisawwi amalah foogku wa hu yantiiku al-niye wa l-gudra le tisawwu al-cheyy al-adiil al-yarda beyah.

¹⁴Fi kulla cheyy ma tachku wa la tihaaraju ambeenaatku.

¹⁵Achaan tabgo naas bala khata wa bariyiin wa ti'iichu misil iyaal Allah bala eeb fi usut al-naas al-fasliin wa uwuj hana l-dunya di. Wa tabgo fi usuthum nuur misil al-nujuum fi l-aalam al-adlam

¹⁶achaan intu munkaribiin fi kalaam al-haya. Wa kan tabgo misil da, nagdar narfa' raasi foog fi yoom jayyit al-Masiih. Wa na'arif ta'abi wa khidimti al-khadamtaha leyah ma fachalat.

¹⁷Wa hatta kan dammi waajib yidaffig misil hadiyat charaab fi l-dahiye al-tigaddumuuha le Allah fi chaan iimaanku wa khidmitku, khalaas ana nafrah wa ninbasit ma'aaku kulluku.

¹⁸Wa waajib intu kula tabgo farhaaniin wa tafraho ma'aayi.

Haal Timuutaawus

¹⁹Wa ba'ad chiyya, nitmanna nirassil leeku Timuutaawus kan da al-yidoorah Rabbina Isa. Nidoor nirassilah achaan hu yichajji'ni wakit yigabbil yijiib leyi khabarku.

²⁰Ma fi naadum aakhar al-yihimm beeku misli ana, illa hu bas. Yihimm beeku be niye mukhlisa.

²¹Kulla l-aakhariin yukhuttu baalhum fi l-cheyy al-yijiib faayde leehum humman wa ma fi l-cheyy al-yijiib faayde le Isa al-Masiih.

²²Laakin akiid intu ta'arfu kikkeef Timuutaawus wassaf sabaatah. Min wakit tawiil, hu gaa'id yakhdim ma'aayi fi ballikhiin bichaarat al-Masiih misil wileed al-yakhdim ma'a abuu.

²³Achaan da wakit na'arif chunu yabga leyi hini, nitmanna nirassilah leeku tawwaali.

²⁴Wa indi acham foog Rabbina kadar ba'ad wakit chiyya bas, ana zaati namchi leeku.

Haal Abfariid

²⁵Wa fi fikri ana, waajib leyi nirassil leeku akhuuyi Abfariid al-gaa'id yakhdim ma'aayi wa nijaahudu sawa. Sahiuh, intu bas rassaltuuh leyi achaan fi ta'abi hu yisaa'idni.

²⁶Laakin hu gaa'id yagram leeku kulluku wa bigi leyah gaasi achaan intu simi'tu khabar hana maradah.

²⁷Wa be l-sahiih, awwal hu mardaan bilheen wa gariib yumuut. Laakin Allah hanna foogah wa ma foogah hu wiheedah bas, laakin foogi ana kula achaan ma yiziid le hizni hizin aakhar battaan.

²⁸Wa chilt niiye nirassilah leeku ajala achaan be jaytah, intu tafraho battaan wa ana kamaan galbi yargud.

²⁹Wa khalaas, akurbuuh be usum al-Rabb be farha kabiire. Wa nuguul leeku waajib tikarrumu be ziyaada ayyi naadum mislah hu.

³⁰Awwal hu gariib yumuut fi chaan khidimtah le l-Masiih wa dassa nafsah fi khutuura chadiide achaan yijiib leyi musaa'ada al-intu ma tagdaro tijiibuuha leyi.

Filibbi 3

Al-tahuura al-sahihe

¹Wa khalaas, ya akhwaani, afraho be Rabbina Isa. Ma gaasi leyi naktib leeku nafs al-cheyy al-awwal ooreetku beyah wa nikarrirah battaan achaan da yabga leeku akiid.

²Aw'u baalku min al-kulaab! Humman al-yisawwu al-charr. Yafraho be gati'iin min al-jisim wa nuguul leeku battaan aw'u baalku minhum!

³Yuguulu humman al-mutahhariin. Laakin aniina bas al-naas al-mutahhariin be l-sahiih, aniina al-na'abudu Allah be gudrat al-Ruuh al-Khudduus. Wa nifaachuru be l-Masiih Isa wa abadan ma nintaklu ale jilidna.

⁴Wa hasab kalaamhum, ana indi hagg nintakil ale jildi. Ayyi naadum al-yuguul hu indah hagg yintakil ale jildah, ana indi hagg ziyaada minnah.

⁵Ana tahharooni fi l-yoom al-taamin min yoom wildooni. Wa ana min zurriiyit Bani Israa'iil wa min gabiilat Banyaamiin. Ana Ibraani miya fi l-miya. Wa fi l-cheyy al-bukhuss tabbigiin churuut al-Tawraat, ana min tariigat al-Fariiziiya.

⁶Wa ana bigiit munkarib bilheen fi diini al-Yahuudi lahaddi haawalt nidammir ummat al-Masiih. Wa hasab kalaamhum fi churuut al-Tawraat, ana bigiit naadum saalih wa ma indi eeb.

Al-Masiih akheer min kulla cheyy

⁷Laakin kulla cheyy al-awwal ja'altah hu indah faayde da, ana khalleetah minni wa ja'altah misil cheyy saakit fi chaan al-Masiih.

⁸Aywa wa ziyaada min da, irfit al-Masiih Isa Rabbi bigat leyi akheer min kulla cheyy wa naj'al kulla cheyy aakhar saakit. Fi chaan al-Masiih, ana khalleet kulla

cheyy al-indi. Wa kulla cheyy al-awwal indah leyi faayde, ja'altah misil wasakh achaan nalga al-faayde al-kabiire wa hi al-alaakha ma'a l-Masiih.

⁹Wa nidoor alaakhti ma'aayah tabga kaamile. Wa be misil da, ma naj'al nafsi saalih be tabbigiin churuut al-Tawraat laakin nabga saalih be iimaani be l-Masiih achaan al-derib al-Allah yisawwi beyah al-naas saalihiin, hu derib al-iimaan.

¹⁰Wa nijaahid achaan na'arif al-Masiih tamaam wa ni'iich be gudrat bu'aasah wa nichaarik ma'aayah fi ta'abah. Wa nidoor nabga misil hu bigi fi mootah

¹¹wa khalaas be ayyi daliil, nalhag fi l-akhiir bu'aas al-maytiin.

¹²Wa ma nuguul tammeet makhsuudi khalaas wa bigiit naadum tamaam. Laakin ana nijaahid le namulkah achaan al-Masiih Isa mallakaani le namluk al-makhsuud da.

Masal Buulus

¹³Ya akhwaani, abadan ma nukhutt fi fikri kadar ana malakt al-makhsuud khalaas. Laakin nisawwi cheyy waahid bas, nansa al-wara wa nifakkir fi l-giddaam.

¹⁴Wa nijaahid achaan nitammim al-makhsuud wa nalga al-jaa'iza wa hi al-baraka al-Allah yidoor yantiha le l-naas al-naadaahum fi majdah be l-Masiih Isa.

¹⁵Wa khalaas, khalli kullina al-bigiina gawiyiin fi l-iimaan nitaabu'u nafs al-fikir. Wa kan fikirku chig min al-fikir da, khalli da kula Allah yiwassifah leeku.

¹⁶Khalli ayyi waahid yi'iich hasab ma'rafat al-Masiih al-ligiha wa yamchi giddaam.

¹⁷Ya akhwaani, khalli kulluku titaabu'u masali wa chiifu adiil al-naas al-aaychiin misilna wa fakkuru fi haalhum.

¹⁸Wa gult al-kalaam da achaan fi naas katiiriin yisawwu nufuushum adu le saliib al-Masiih misil ooretku beyah iddat marraat. Wa battaan ni'ooriiku beyah be hizin chadiid wa dumuu'.

¹⁹Wa fi l-akhiir, humman yamchu fi l-halaak. Butuunhum bigo leehum rabbuhum wa achaan da, yitaabu'u chahwaathum bas. Al-cheyy al-yi'ayyibhum, da bas al-yifaachuru beyah. Wa uguulhum saabtiin fi khumaam al-dunya bas.

²⁰Laakin jinsiyitna aniina, hi al-jinsiiya al-samaawiiye. Wa aniina narjo munajjiina al-yaji min al-sama wa khaattiin baalna fi jaytah wa hu Rabbina Isa al-Masiih.

²¹Wa be gudurtah al-aziime al-yukhutt beeha kulla cheyy tihit hukmah, hu yaji yikhayyir jisimna al-da'iif wa yaj'alah misil jismah hu al-majiid.

Filibbi 4

¹Ya akhwaani al-nihibbuku, ana muchtaag leeku katiir wa nafrah beeku wa fi chaanku intu, narfa' raasi foog. Ya l-mahbuubiin, agoodu saabtiin fi Rabbina Isa.

²Ya akhutna Afuudiiya, ya akhutna Sintikha, natlub minkan achaan tistafigan ambeenaatkan wa titaabi'an Rabbina be fikir waahid.

³Wa inta, ya rafiigi al-amiin, natlub minnak inta tisa'a'id al-awiin deel. Saa'idhin be sabab hinna khadaman ma'aayi fi chaan bichaarat al-Masiih. Hinna jaahadan sawa ma'a akhuuna Kileemaan wa l-aakhariin al-yakhdumu ma'aayi. Al-naas dool, asaameehum maktuubiin fi Kitaab al-Haya.

Al-fikir al-waajib

⁴Afraho be Rabbina Isa daayman wa battaan nuguul leeku, afraho!

⁵Khalli ruuhku tabga tawiile gidzaam ayyi naadum. Rabbina Isa gariib.

⁶Ma tihimmu le ayyi cheyy laakin fi kulli haal, achkuru Allah wa gaddumu leyah talabku be sala wa du'a.

⁷Wa Allah yantiiku salaamah al-faayit fikir al-naas. Wa khalli salaam Allah yahfad guluubku wa afkaarku wa tagoodu saabtiin fi l-Masiih Isa.

⁸Ya akhwaani, di hi aakhir wasiye al-nantiiha leeku. Fakkuru fi ayyi cheyy al-sahiih wa l-chariif wa l-aadil wa l-taahir wa l-mahbuub wa l-kariim wa l-afdal wa l-waajib leyah al-chukur. Wa kulla cheyy al-misil da, khuttu afkaarku foogah saabtiin.

⁹Wa tabbugu daayman kulla cheyy al-allamtuuh minni wa ligiituuh minni, kan min kalaami al-simi'tuuh walla min haali al-chiftuuha. Wa Allah Rabb al-salaam yukuun ma'aaku.

Al-rasuul chakar naas Filibbi

¹⁰Ana farhaan bilheen wa gaa'id nachkur Rabbina kadar fi l-akhiir, intu chiltu niiye achaan tisa'a'uduuni battaan. Be l-sahiih, awwal kula induku niiye laakin ma induku fursa.

¹¹Wa ana ma gaa'id nachki leeku min al-maskana. Achaan ana allamt kikkeef ni'iich fi ayyi haal.

¹²Na'arif kikkeef ni'iich fi l-maskana aw fi l-khuna. Ana allamt kikkeef nabga radyaan fi ayyi bakaan wa fi kulli haal, kan ana chab'aan walla jii'aan wa kan indi katiir walla chiyya.

¹³Nagdar nilhammal ayyi cheyy be l-Masiih wa hu yantiini gudra.

¹⁴Laakin al-cheyy al-sawweetuuh leyi sameh bilheen. Intu chaaraktu ma'aayi fi ta'abi.

¹⁵Ya akhwaani naas Filibbi, intu ta'arfu kadar awwal marra jiiit ballakht bichaarat al-Masiih leeku wa futt gidzaam min balad Magiduuniya, intu wiheedku chaaraktu ma'aayi. Ma fi jamaa'at mu'iniin aakhara al-awwal anteethum kalaam Allah wa ba'adeen humman antooni musaa'ada.

¹⁶Wakit ana lissaa' ma khalleet Magiduuniya wa gaa'id fi hillit Tasaluuniiki, intu rassaltu leyi musaa'ada aktar min marra.

¹⁷Gult al-kalaam da, ma achaan nidoor minku musaa'ada battaan laakin achaan ayyi cheyy al-tantuuh fi chaan Rabbina, hu yakhbalah wa yukhuttah fi makhazan al-hasanaat.

¹⁸Wa kulla cheyy al-ana nidoorah, ligiitah khalaas ziyaada min al-nidoorah. Akhuuku Abfariid jaab al-musaa'ada al-rassaltuuha leyi wa khalaas, ana mabsuut. Wa l-musaa'ada di hi misil hadiye le Allah al-riihitha hu yarda beeha wa yakhbalha.

¹⁹Wa ana na'arif kadar Allah yantiiku be katara kulla cheyy al-tihtaajo leyah. Aywa, yantiiku min khunaayah al-majiid be l-Masiih Isa.

²⁰Wa Allah abuuna, waajib leyah al-majd daayman wa ila l-abad. Aamiin.

Nihaayat al-jawaab

²¹Sallumu kulla l-naas al-bigo saalihiin be l-Masiih Isa. Wa l-akhwaan al-gaa'idiin ma'aayi yisallumuuku.

²²Kulla l-saalihiin al-gaa'idiin hini yisallumuuku wa khaassatan al-naas al-min beet al-sultaan.

²³Aleekum rahmat al-Rabb Isa al-Masiih.

Kuluusi

Kuluusi 1

¹Jawaab minni ana Buulus rasuul Isa al-Masiih be izin Allah wa daahu naktib ma'a akhuuna Timuutaawus

²leeku intuu akhwaanna fi l-Masiih al-saalihiin wa amiiniin al-saakniin fi hillit Kuluusi. Aleekum al-salaam wa l-rahma min Allah abuuna.

Du'a Buulus wa chukrah

³Nachkuru Allah abu Rabbina Isa al-Masiih. Wa fi ayyi wakit, nas' alooh leeku

⁴achaan simi'na be iimaanku fi l-Masiih Isa wa simi'na be hubbuku le kulla l-saalihiin.

⁵Wa intuu saabtiin fi iimaanku wa mahabbitku achaan intuu gaa'idiin tarjo be acham al-baraka al-Allah hafadaaha leeku fi l-sama. Wa simi'tu beeha fi kalaam al-hagg wa hu bichaarat al-Masiih al-ballakhooaha leeku min awwal.

⁶Wa bichaarat al-Masiih gaa'ide tijiib natiija wa tilwazza' fi l-dunya. Wa da misil hi gaa'ide tisawwihi fi usutku min yoom intuu simi'tu be ni'mat Allah wa iriftuuha be sahiih.

⁷Wa intuu simi'tu bichaarat al-Masiih min khachum habiibna Abfuraas al-hu abd al-Masiih misilna. Hu gaa'id yakhdim le l-Masiih be amaan wa yimassilna fi usutku.

⁸Wa hu ooraana be l-mahabba al-ligiituuha min al-Ruuh al-Khudduus.

⁹Wa achaan da min yoom simi'na khabar iimaanku, aniina gaa'idiin nas'alo leeku Allah. Wa nas'alo leeku Allah achaan ta'arfu al-hu yidoorah wa talgo hikma wa fihim min al-Ruuh al-Khudduus.

¹⁰Wa misil da, ta'arfu kikkeef ti'iichu be haal al-waajbe le naas al-Rabb wa tisawwu daayman al-cheyy al-hu yarda beyah wa tisawwu kulla amal al-kheer wa ta'arfu Allah be ziyaada.

¹¹Wa fi kulli wakit, khalli Allah yigawwiiku be gudurtah al-majiide achaan tahmalo al-ta'ab wa tasburu foogah be farah

¹²wa tachkuru daayman Allah abuuku al-ja'alaaku jaahiziin le tichaaruku fi warasat al-saalihiin fi mamlakat al-nuur.

¹³Aywa, Allah faza'aana wa maragaana min muluk al-dalaam wa waddaana fi mamlakat Ibnah al-yiriidah.

¹⁴Wa hu bas al-fadaana wa jaab leena khufraan al-zunuub.

Kubuuriiyit al-Masiih

15Al-Masiih hu surat Allah al-ma binchaaf. Hu Ibn Allah gaa'id gabul al-khaliige wa mukallaf be kulla cheyy al-Allah khalagah.

16Achaan beyah hu, Allah khalag kulla cheyy al-fi l-samaawaat wa fi l-ard, al-binchaaf wa l-ma binchaaf, wa ayyi makhluug al-indah arch aw muluk wa kan hu haakim aw kabiir. Allah khalag kulla cheyy be waasitat Ibnah wa fi chaanah hu.

17Ibn Allah hu gubbaal kulla cheyy wa be gudurtah kulla cheyy gaa'id saabit.

18Hu bas raas al-jisim wa l-jisim hu ummat al-Masiih. Wa hu al-bidaaya wa awwal naadum al-ba'as min ust al-maytiin. Wa Allah sawwa misil da achaaan Ibnah yabga al-awwal fi kulli cheyy.

19Wa l-Masiih hu misil da achaaan Allah radyaan kadar kulla sifaatah yagoodu foogah kaamiliin.

20Wa be waasitat al-Masiih, Allah dawwar yisaalih kulli cheyy ma'aayah, al-gaa'idiin fi l-ard aw fi l-samaawaat. Hu sawwa al-suluh da be damm Ibnah al-maat fi l-saliib.

21Wa fi l-wakit al-faat, intu ma induku alaakha ma'a Allah wa bigiitu udwaanah be fikirku wa gaa'idiin tisawwu al-fasaala.

22Wa laakin hassa', Allah sawwa suluh ma'aaku be waasitat Ibnah al-ja be jisim insaani. Wa Ibnah maat le yisawwiiku naas khaassiin wa yigaddimku le Allah bala khata wa bala eeb.

23Wa da kula yabga leeku kan tagoodu saabtiin wa gawiyiin fi l-iimaan wa ma khalleetu achamku al-awwal ligiituuh wakit simi'tu bichaarat al-Masiih. Wa l-bichaara di, ballakhooa le kulla makhluug fi l-ard wa ana Buulus bigiit khaddaamah achaaan niballikh al-bichaara le l-naas.

Khidmit al-rasuul Buulus

24Wa ana farhaan be ta'abi achaaan ana gaa'id nat'ab fi chaanku. Wa fi jismi, nahmal kulla l-ta'ab al-yigassir le l-Masiih fi chaan ummatah al-hi jismah.

25Ana bigiit khaddaam le jamaa'at al-mu'miniin achaaan Allah kallafaani be l-khidme di wa nakhdim fi chaanku. Wa khidimti hi niballikh kalaam Allah al-kaamil.

26Wa niballikh al-sirr al-Allah abadan ma bayyanah le naas hana ayyi zaman al-faat wa laakin hassa' hu bayyanah le naasah al-saalihiin.

27Wa Allah chaal niye achaaan yi'ooriihum kadar al-sirr da yijiib baraka kabiire wa majiide bilheen le kulla l-umam. Wa sirr Allah, hu al-Masiih zaatah yagood fiiku wa da yantiiku acham tadkhulu fi majdah.

28Wa niballukhu al-naas be l-Masiih. Wa nikhabburu ayyi naadum wa ni'allumu ayyi naadum be kulli hikma achaaan ayyi insaan yukuun kaamil fi l-Masiih.

²⁹Wa ana gaa'id nat'ab wa nijaahid fi l-khidme di be l-gudra al-hu yantiini min gudurtah al-aziime.

Kuluusi 2

Juhud al-rasuul fi chaan al-mu'miniin

¹Wa nidoor intu ta'arfu kadar ana gaa'id nijaahid bilheen fi chaanku wa fi chaan al-akhwaan al-gaa'idiin fi hillit Laawdikiiya wa kulla l-akhwaan al-aakhariin al-yoom waahid ma chaafooni.

²Wa nijaahid achaan yalgo chajaa'a fi guluubhum wa wihda be l-mahabba wa fihim tamaam malaan be baraka. Nidoor kadar ya'arfu wa yafhamo sirr Allah ya'ni al-Masiih.

³Wa l-Masiih, hu makhazan hana Allah al-khazan foogah kulla barakaat al-ilm wa l-irfe.

⁴Wa gult al-kalaam da achaan ma tikhallu ayyi naadum yukhuchchuku be kalaam halu wa yiwaddiiku fi derib aakhar.

⁵Sahiih, ana gaa'id fi bakaan ba'iid minku laakin fikri daayman ma'aaku wa gaa'id nichiiif kadar haalku adiile wa iimaanku fi l-Masiih gawi wa ana farhaan minku.

Barakat al-Masiih al-kaamile

⁶Achaan da, nuguul leeku awwal intu simi'tu kadar al-Masiih Isa hu bas al-Rabb wa aamantu beyah wa khalaas waajib titaabu'u derbah tamaam.

⁷Khalli yabga leeku al-ga'ar wa l-asaas wa agoodu saabtiin foogah be iimaanku misil awwal allamooku leyah. Wa achkuru Allah katiir fi kulli wakit.

⁸Khuttu baalku achaan naadum ma yukhuchchuku. Fiyah naas yi'allumu be ta'liim baatil al-yukhuchchu beyah al-naas. Fikirhum da jaayi min aadaat juduudhum bas wa min churuut aadaat al-dunya wa ma jaayi min al-Masiih.

⁹Ma tasma'o kalaamhum achaan fi jisim al-Masiih bas Allah saakin be kulla sifaatah

¹⁰wa be alaakhitku ma'a l-Masiih induku kulla barakaatah. Hu bas ra'iis fi kulla cheyy al-indah hukum walla sulda.

¹¹Wa fi l-Masiih, intu bigiitu mutahhariin be tahuura chig min al-tahuura al-yisawwuha al-naas. Fi tahuurat al-naas, yagta'o jilde sakhayre. Wa laakin fi tahuurat al-Masiih, hu sallam nafsah le l-moot wa fi l-moot da, khalla minnah jismah kulla ke. Wa intu chaaraktu fi l-tahuura di.

¹²Wa wakit intu khattasooku, chaaraktu ma'aayah fi mootah wa chaaraktu fi bu'aasah be iimaanku be gudrat Allah al-ba'asah min ust al-maytiin.

¹³Awwal be sabab khataayaaku, intu maytiin wa ma min cha'ab Allah al-mutahhariin. Wa laakin Allah antaaku al-haya al-jadiide ma'a l-Masiih wa khafar leeku kulla khataayaaku.

¹⁴Wa l-maktuub al-Allah sajjal foogah kulla zunuubna al-yihaasibna beehum hasab al-churuut, hu gachchaah marra waahid be moot al-Masiih fi l-saliib.

¹⁵Wa be misil da, hu dammar al-gudra al-beeha hukkaam wa kubaaraat al-chawaatiin yahkumuuna. Wa hu ayyabaahum gidzaam kulla l-naas. Hu annasar fooghum fi saliib al-Masiih wa sawwaahum misil masaajiin al-harb al-yusuuguuhum ba'ad an hazamo.

¹⁶Wa achaan kulla l-kalaam da, ma tikhallu ayyi naadum yulumku fi cheyy al-taakuluuh walla tacharbooh walla fi ayyi iid al-ti'ayyuduuh wa fi awwal yoom hana kulli chahar wa fi yoom al-sabt.

¹⁷Kulla l-khumaam da, hu alaama hana l-cheyy al-muhimm al-yaji waraayah. Laakin al-cheyy al-muhimm, hu al-Masiih zaatah wa hu ja khalaas.

¹⁸Angar'u min kulla l-naas al-yidooru yisawwuuku tabgo daluuliin bilheen fi l-ibaada wa yisawwuuku tasjudu le l-malaa'ika. Naas misil dool yadharooku ma talgo al-nasur. Humman yihajju katiir be l-cheyy al-humman buguulu chaafooh fi l-ru'ya wa yistakbaro bala sabab. Afkaarhum afkaar al-insaan bas.

¹⁹Wa l-naadum da ma marbuut ma'a l-Masiih al-hu raas al-umma. Wa l-Masiih bas yi'ayyich kulla ummatah wa yisawwiiha misil jisim waahid. Wa hu bas al-yisawwi mafaasil al-jisim yinrabbu ambeenaathum. Wa jismah yabga kabiir be gudrat Allah.

²⁰Akiid intu muttu ma'a l-Masiih wa be l-moot da, bigiitu hurriin min churuut aadaat al-dunya. Wa kan misil da, maala tidooru ti'iichu battaan misil intu naas hana l-dunya? Maala titaabu'u churuutha al-buguulu:

²¹«Ma talmasah» wa «Ma taakulah» wa «Ma tichiilah»?

²²Wa dool kulluhum churuut al-bukhussu al-khumaam al-yikammil wakit nista'maloooh. Humman hasab wasaaya al-insaan wa l-ta'liim al-jaayi min al-naas bas.

²³Sahiih, fi fikir al-naas, al-churuut dool yinchaafu misil induhum hikma. Achaan al-churuut dool yihajju be nizaam gaasi fi l-ibaada wa yatulbu min al-naas yisawwu nufuushum daluuliin wa yi'azzubu jisimhum bilheen. Laakin be l-sahiih, al-churuut dool ma induhum gudra wa ma yaktulu chahwaat al-insaan.

Kuluusi 3

Al-haya al-jadiide fi l-Masiih

¹Akiid ligiitu haya jadiide fi bu'aas al-Masiih wa achaan da, khuttu baalku fi l-achya al-gaa'idiin fi l-sama ma'a l-Masiih al-gaa'id jamb Allah fi nussah al-zeenaay.

- ²Khuttu afkaarku fi l-khumaam al-samaawi wa ma fi l-khumaam al-ardi
- ³achaan intu muttu ma'a l-Masiih wa l-haya al-Allah antaaha leeku, hi lissaa' ma tinchaaf. Hi ma'a l-Masiih fi iideen Allah.
- ⁴Al-Masiih bigi leeku al-haya wa wakit hu yaji battaan, intu tibiinu ma'aayah fi majdah.
- ⁵Achaan da, guchchu marra waahid min afkaarku kulla cheyy al-min al-ard misil al-zina wa l-haal al-cheene wa l-chahwaat al-fasliin wa l-niye al-fasle wa l-tama'. Wa be l-sahiih, al-tama' hu misil ibaadat al-asnaam.
- ⁶Fi chaan al-zunuub dool, khadab Allah yanzil fi l-aasiyiin.
- ⁷Wa awwal, intu kula haalku kaanat misil haalhum wakit intu gaa'idiin titaabu'u al-chahwaat dool.
- ⁸Laakin hassa', khallu minku kulla cheyy al-ma adiil. Khallu minku al-khabiine wa l-za'al wa l-hasiife wa l-gatii'e wa l-kalaam al-cheen.
- ⁹Ma takdubu le akhwaanku battaan achaan intu khalleetu al-haal al-gadiime ma'a kulla aadaatha.
- ¹⁰Intu chiltu al-haya al-jadiide wa Allah gaa'id yijaddidku wa yiziid leeku al-irfe lahaddi tichaabuhu misil surat Allah al-khalagaaku.
- ¹¹Wa fi l-haya al-jadiide di, ma muhimm battaan kan naadum Yahuudi walla ma Yahuudi, wa kan mutahhar walla ma mutahhar, wa kan ajnabi walla min al-kadaade, wa kan abid walla hurr. Laakin al-Masiih hu gaa'id fina kullina wa hu bas al-muhimm.
- ¹²Ya l-naas al-Allah azalaaku, bigiitu saalihiin wa mahbuubiin. Achaan da, albaso al-mahanna wa khalli guluubku yabgo buyud wa nafasku yabga baarid wa abgo daluuliin wa sabuuriin.
- ¹³Wa alhammalo al-waahidiin le l-aakhariin be mahabba. Wa kan naadum indah daliime foog akhuuh, khalli yisaamihah. Al-Rabb saamahaaku wa achaan da, waajib leeku tissaamaho ambeenaatku.
- ¹⁴Wa ziidu le kulla l-achya dool al-mahabba al-tarbut kulla cheyy tamaam wa tijiib al-wihda.
- ¹⁵Khallu salaam al-Masiih yamluk fi guluubku achaan Allah naadaaku le ti'iichu fi l-salaam wa ja'alaaku jisim waahid. Wa abgo chakuuriin.
- ¹⁶Khallu kalaam al-Masiih yaskun ambeenaatku be kulla barakaatah. Allumu beyah ayyi waahid wa achchaaja'o ambeenaatku be kulla hikma. Khannu le Allah be kulla guluubku wa khine wa anaachiid wa chukur min al-Ruuh al-Khudduus.

¹⁷Wa kulla cheyy al-tisawwuuh, kan be kalaam walla be fi'il, sawwuuh be usum al-Rabb Isa wa be usmah achkuru Allah abuuku.

Al-beet al-Masihi

¹⁸Ya l-awiin, asma'an kalaam rujaalkan misil waajib le l-awiin al-yitaabi'an al-Rabb.

¹⁹Ya l-rujaal, hibbu awiinku wa ma takurbu leehin fi guluubku.

²⁰Ya l-iyaaal, asma'o kalaam waaldeenu fi kulla cheyy ahaan da yiraddi Rabbina.

²¹Ya abbahaat al-iyaaal, ma tiza''ulu iyaalku. Kan tiza''uluuhum ziyaada, akuun yiwadduru achamhum.

²²Ya l-abiid, fi kulla cheyy taabu'u kalaam al-naas al-fi l-dunya di, humman siyaadku. Taabu'u kalaamhum daayman wa ma wakit humman gaa'idiin yichiifuuku bas wa la wakit tidooru minhum al-chukur. Laakin taabu'u kalaamhum be galib mukhlis ahaan Rabbina hu siidku al-intu khaayfiin minnah.

²³Ayyi khidme al-yantuuku, akhdumuuha be niye waahide. Khuttu fi afkaarku kadar takhdumu le Rabbina wa ma le l-naas bas.

²⁴A'arfu kadar talgo warasa min al-Rabb wa di bas ujritku. Intu gaa'idiin takhdumu le Rabbina al-Masihi.

²⁵Wa ayyi naadum al-yisawwi cheyy fasil, al-Rabb yi'aakhibah fi chaan fasaaltah. Rabbina ma yichiif naadum akheer min al-aakhar.

Kuluusi 4

¹Ya siyaad al-abiid, sawwu daayman le abiidku al-adil wa l-musaawa. Ma tanso kadar intu kula abiid wa siidku hu al-gaa'id fi l-sama.

Al-sala wa l-bichaara

²Ya akhwaani, ankarbu fi l-sala wa agoodu foogha waa'iyiin wa as'alo Allah be chukur.

³Wa as'alo Allah leena kula. As'alooch ahaan yaftah leena derib le l-bichaara ahaan niballukhu al-naas be sirr Allah hu al-Masihi. Wa be sabab al-bichaara di, ana gaa'id fi l-sijin.

⁴As'alo Allah leyi ahaan niballikhha le l-naas be kalaam waadih misil waajib.

⁵Iichu be hikma fi ust al-naas al-ma mu'miniin. Ayyi fursa al-ligiituuha, achhado le l-Masihi.

⁶Chiilu niye ahaan tihajju daayman be kalaam taa'im wa indah rahma. Wa misil da, ta'arfu kikkeef waajib turuddu le ayyi naadum.

Al-khabar wa l-salaam

⁷Wa khalaas, akhuuna Tichiikus yi'ooriiku be kulla khabari. Hu akhuuna al-nihibbuuh wa yakhdim ma'aana le Rabbina be amaan.

⁸Wa hu yikhabbirku be haalitna wa yichajji'ku wa be sabab da bas rassaltah leeku.

⁹Wa rassalt ma'aayah Alfaayid wa hu akhuuna al-amiin al-niriiduuh wa hu naadum min hillitku. Al-naaseen dool yi'ooruuku be kulla cheyy al-bigi foogna hini.

¹⁰Akhuuna Aristaarkus al-gaa'id ma'aayi fi l-sijin yisallimku wa ma'aayah Markhus akhu Barnaaba. Wa Markhus da, kan ja leeku, akurbuuh gawi misil wassooku beyah awwal.

¹¹Wa Yachuu' al-ma'ruuf be Yustus yisallimku. Al-talaata dool bas min al-Yahuud been al-akhwaan al-yakhdumu ma'aayi fi chaan mamlakat Allah wa humman chajja'ooni katiir.

¹²Wa akhuuna Abfuraas al-hu khaddaam al-Masiih Isa min hillitku, hu kula yisallimku. Hu gaa'id yas'al Allah daayman leeku be chidde achaan tagoodu be sabaat kaamil wa mu'akkidiin min niyyit Allah.

¹³Wa ana nachhad leyah hu gaa'id yakhdim katiir fi chaanku wa fi chaan al-akhwaan al-fi hillaal Laawdikiiya wa Hiraabulus.

¹⁴Wa akhuuna Luukha al-daktoor al-nihibbuuh wa akhuuna Diimaas, humman yisallumuuku.

¹⁵Wa sallumu al-akhwaan al-fi Laawdikiiya wa akhutna Niimfa wa jamaa'at al-mu'miniin al-yilimmu fi beetha.

¹⁶Wa wakit garo leeku al-jawaab da khalaas, khalli yagruuh le jamaa'at al-mu'miniin al-fi Laawdikiiya kula. Wa l-jawaab al-rassaltah le Laawdikiiya, khalli yagruuh leeku kula.

¹⁷Wa kallumu le Arkhibba wa guulu leyah: «Khutt baalak achaan titammim al-khidme al-Rabbina antaaha leek.»

¹⁸Wa khalaas, ana zaati chilt al-galam wa naktib: «Ana Buulus nisallimku.» Ma tanso kadar ana gaa'id fi l-sijin wa mujanzar. Wa aleekum rahmat al-Rabb.

1 Tasaluuniiki

1 Tasaluuniiki 1

¹Jawaab minni ana Buulus wa akhwaani Siila wa Timuutaawus le jamaa'at al-mu'miniin al-fi hillit Tasaluuniiki, intu cha'ab Allah abuuna wa Rabbina Isa al-Masiih. Aleekum al-salaam wa l-rahma.

Haal al-mu'miniin wa iimaanhum

²Aniina nachkuru Allah daayman fi chaanku kulluku wa nas'alo leeku Allah fi kulla salaawaatna.

³Wa ayyi wakit al-nas'alo leeku abuuna Allah, nifakkuru fi l-amal al-sawweetuuh be l-iimaan wa l-khidme al-sawweetuuha be l-mahabba wa achamku al-gawi fi Rabbina Isa al-Masiih.

⁴Ya akhwaani al-Allah yhibbuku, na'arfu Allah azalaaku

⁵achaan al-bichaara al-ballakhnaaha leeku ma jaat leeku be kalaam bas laakin be gudra wa be khidmit al-Ruuh al-Khudduus wa be acham mu'akkad. Wa intu chiftu haalna ma'aaku wa khidmitna fi chaanku.

⁶Wa intu chiltu masalna wa haalku bigat misil haalna wa misil haal hana Rabbina Isa. Wakit al-naas gaa'idiin yita''ubuuku bilheen kula, intu khibiltu al-kalaam be farah al-jaayi min al-Ruuh al-Khudduus.

⁷Wa be da, intu bigiitu masal adiil le kulla l-mu'miniin al-fi buldaan Magiduuniya wa Akhaaya.

⁸Minku intu, bichaarat al-Rabb chattat wa machat ba'iid. Ma machat fi Magiduuniya wa Akhaaya bas wa laakin lihgat ayyi bakaan, lahaddi ma nagdaro nuguulu cheyy fiiku kula achaan iimaanku be Allah ma'ruuf.

⁹Fi ayyi bakaan al-naas gaa'idiin yihajju beeku wa yuguulu kadar intu karabtuuna adiil wa tubtu le Allah. Wa yuguulu intu khalleetu minku al-asnaam achaan ta'abudu Allah al-Waahid al-Hayy

¹⁰wa tarjo Ibnah al-yigabbil min al-samaawaat wa hu Isa al-Allah ba'asah min ust al-maytiin wa yafza'na min al-khadab al-jaayi.

1 Tasaluuniiki 2

Khidmit al-rasuul fi Tasaluuniiki

¹Ya akhwaani, intu zaatku ta'arfu kadar intu faddaltuuna wa da ma saakit.

²Ta'arfu kadar jiina leeku min hillit Filibbi al-ta''aboona wa ayyaroona foogha bilheen. Laakin Allah antaana chajaa'a wa gammeena niballukhu leeku bichaarat Allah, hatta kan al-naas khaalafuona be chidde kula.

³Wa da yiwassif kadar ninaadu al-naas fi l-derib al-adiil. Wa da ma be kidib wa la be niye fasle wa la be najaada.

⁴Be l-aks, Allah chaaf guluubna wa kallafaana be l-bichaara wa achaan da bas, nibachchuru al-naas. Wa nibachchuruuhum da, ma achaan nidooru rida minhum laakin achaan nidooru rida min Allah al-yakchif guluubna.

⁵Abadan ma hajjeena kalaam hana khachch. Wa abadan ma indina tama' achaan naakulu maal hana ayyi naadum. Allah chaahid le kalaamna.

⁶Wa kulla cheyy al-sawweenaah ma achaan nidooru chukur min al-naas wa la minku wa la min al-naas al-aakhariin.

⁷Aniina rusul al-Masiih wa indina hagg le natulbu minku cheyy katiir, laakin aniina ma chilna minku cheyy. Wakit aniina gaa'idiin fi usutku, hanneena foogku misil al-amm al-tihinn fi iyaalha.

⁸Aniina gaa'idiin nihinnu foogku wa achaan da, dawwarna nantuuku bichaarat Allah. Wa ziyaada min da, dawwarna nantuuku nufuusna achaan nihibbuuku bilheen.

⁹Ya akhwaani, fakkuru fi ta'abna wa amalna. Leel wa nahaar khadamna be duraa'na. Ma dawwarna nikallufu naadum minku beena wakit aniina gaa'idiin niballukhu leeku bichaarat Allah.

¹⁰Intu zaatku tagdaro tachhado leena wa Allah kula chaahid kadar haalna ma'aaku intu al-mu'miniin, hi saalhe wa adiile wa ma indaha eeb.

¹¹Wa ta'arfu kadar aniina bigiina ma'a ayyi naadum minku misil al-abu ma'a iyaalah.

¹²Wa aniina daayman chajja'naaku wa sabbarnaaku wa wasseenaaku be chidde achaan ti'iichu be l-haal al-waajbe le l-naas al-Allah naadaahum le yadkhulu fi mamlakatah wa majdah.

¹³Wa fi chaan da, nachkuru Allah daayman achaan wakit simi'tu minnina kalaam Allah, intu karabtuuh gawi. Khibiltuuh ma misil kalaam insaani bas laakin khibiltuuh misil kalaam Allah. Wa be l-sahiih, hu kalaam Allah wa gaa'id yisawwi khidimtah fi guluubku intu al-mu'miniin.

¹⁴Ya akhwaani, misil da, intu taaba'tu nafs al-derib misil naas Allah ummat al-Masiih akhwaanku al-yitaabu'u al-Masiih Isa fi daar al-Yahuudiiya. Wa intu bigiitu misilhum. Naas baladku ta''abooku misil al-Yahuud kula ta''abo akhwaanhum naas al-Masiih al-fi baladh.

¹⁵Al-Yahuud dool, humman bas al-katalo al-Rabb Isa wa l-anbiya al-gubbaalah. Wa leena aniina kula, ta''aboona bilheen. Humman yikhaddubu Allah wa khalaas bigo adu le kulla l-naas.

¹⁶Humman yadharoona ma niballukhu al-bichaara al-tinajji al-naas, le l-naas al-ma Yahuud. Wa misil da, yitammumu adad zunuubhum marra waahid wa khadab Allah nazal fooghum khalaas.

Al-rasuul muchtaag leehum

¹⁷Ya akhwaani, aniina anfaragna minku le wakit chiyya. Wa kan aniina macheena ba'iid minku kula, guluubna gaa'idiin ma'aaku. Wa aniina muchtaagiin leeku be ziyaada wa dawwarna nichiiifuuku battaan.

¹⁸Dawwarna nigabbulu leeku, khaassatan ana Buulus. Haawalna namchu leeku iddat marraat laakin Ibliis sadda leena al-derib.

¹⁹Aywa, nidooru nichiiifuuku battaan achaan intu bas achamna wa farahna. Wa fi yoom jayyit Rabbina Isa, chunu al-daliil al-yiwassif khidmitna ma fachalat? Al-daliil hu intu wa iimaanku.

²⁰Aywa be sababku intu bas, narfa'o ruuseena foog wa nafraho bilheen.

1 Tasaluuniiki 3

Ziyaarat Timuutaawus

¹Aywa, aniina muchtaagiin leeku. Wa wakit fagadna saburna khalaas, chilna niye achaan nagoodu wiheedna fi madiinat Atiina.

²Wa rassalna leeku akhuuna Timuutaawus al-yakhdim ma'aana sawa le Allah fi ballikhiin bichaarat al-Masiih. Wa rassalnaah le yichajji'ku wa yigawwi iimaanku

³achaan naadum waahid minku ma yibarjil be sabab al-ta'ab al-gaa'id foogku. Intu zaatku ta'arfu kadar mukhaddar leena al-naas yita'ubuuna.

⁴Wa wakit lissaa'na gaa'idiin ma'aaku, gulna leeku kadar al-ta'ab yaji foogna kullina. Wa khalaas, bigi misil gulna wa da ta'arfuh.

⁵Achaan da, wakit fagadt al-sabur marra waahid, rassalt leeku Timuutaawus achaan nidoor na'arif kan intu saabtiin fi iimaanku walla la. Wa fi l-wakit daak, ana gaa'id nihimm leeku. Fi fikri, akuun Ibliis al-yijarrib al-naas annasar foogku wa l-ta'ab al-ana ti'ibtah foogku macha fi l-riih saakit.

Al-khabar min Timuutaawus

⁶Laakin hassa' bas, Timuutaawus gabbal minku wa jaab leena khabar halu. Ooraana be iimaanku wa mahabbitku wa gaal fikirku foogna daayman fikir zeen wa intu muchtaagiin leena misil aniina muchtaagiin leeku.

⁷Wa be misil da, ya akhwaani, intu chajja'tuuna be iimaanku wa raggadtu guluubna fi usut ta'abna wa su'uubaatna.

⁸Awwal al-hamm katalaana laakin min simi'na intu saabtiin fi Rabbina, khalaas al-haya bigat leena haluuwe battaan.

⁹Min chiddit al-farha, ma na'arfu kikkeef nachkuru Allah fi chaanku. Aywa fi chaanku intu, nafraho giddaam Allah be farha kabiire bilheen.

¹⁰Leel wa nahaar nas'alo Allah be chidde achaan yilimmina battaan ma'aaku wa niziidu leeku kulla cheyy al-lissaa' mugassir leeku fi iimaanku.

¹¹Wa hassa', khalli Allah abuuna zaatah wa Rabbina Isa yisahhulu leena al-derib achaan najuuku.

¹²Wa leeku intu, khalli al-Rabb yiziid mahabbitku wa yikattirha achaan tirraayado ambeenaatku be ziyaada wa tihibbu kulla l-naas misil aniina nihibbuuku.

¹³Wa khalli al-Rabb yisabbit guluubku achaan tukuunu saalihiin wa bala eeb giddaam abuuna Allah fi l-yoom al-Rabbina Isa yaji foogah ma'a jamaa'tah al-saalihiin.

1 Tasaluuniiki 4

Al-haal al-saalhe

¹Ya akhwaani, asma'o kalaami battaan. Awwal allamtu minnina al-haal al-waajib achaan Allah yarda beeku. Wa khalaas intu maachiin adiil. Wa achaan da, nachhadooku wa niwassuuku be usum al-Rabb Isa achaan tamchu adiil be ziyaada.

²Ta'arfu al-wasaaya al-anteenaahum leeku be usum Rabbina Isa.

³Al-cheyy al-Allah yidoorah leeku hu al-haal al-saalhe. Ma tigarrubu le l-zina.

⁴Hu yidoor ayyi naadum ya'arif kikkeef yamluk nafsah be haal saalhe al-indaha ikraam.

⁵Ma tikhallu chahwaatku yamulku foogku. Ma tabgo misil al-naas al-ma mu'miniin al-ma ya'arfu Allah.

⁶Fi l-kalaam da, khalli naadum ma yakhta fi akhuuh wa la yukhuchchah achaan hazzarnaaku min awwal be kalaam waadih, Allah yi'aakhib al-naas al-yisawwu kulla l-zunuub al-misil dool.

⁷Achaan Allah ma naadaana le l-fasaad. Allah naadaana le nabgo saalihiin.

⁸Wa achaan da, ayyi naadum al-yaaba al-kalaam da, ma yaaba kalaam insaani bas laakin yaaba kalaam Allah al-nazzal foogku al-Ruuh al-Khudduus.

⁹Wa akiid, Allah zaatah allamaaku kadar waajib tirraayado ambeenaatku. Wa achaan da, intu ma hawjaaniin aniina naktubu leeku fi l-mahabba al-akhawiiye.

¹⁰Wa da bas al-intu gaa'idiin tisawwuuh achaan tihibbu kulla l-akhwaan al-fi balad Magiduuniya. Laakin ya akhwaani, niwassuuku achaan tirraayado be ziyaada battaan.

11 Chiilu niiye achaan ti'iichu be haal haadiye. Wa ma tadkhulu fi chu'uun al-naas. Akhdumu be duraa'ku misil aniina wasseenaaku beyah.

12 Kan intu gaa'idiin tisawwu misil da, al-naas al-ma mu'miniin yikarrumuuku wa intu ma tihtaajo le cheyy min ayyi naadum.

Bu'aas al-mu'miniin

13 Ya akhwaani, nidooru ni'ooruuku be haalat al-mu'miniin al-atwaffo achaan ma tahzano misil al-naas al-ma induhum acham fi Rabbina.

14 Aamanna kadar Isa maat wa ba'as. Wa achaan da, waajib ni'aamunu kadar yoom Isa yaji, Allah yab'as al-mu'miniin al-maato wa yijiibhum ma'aayah.

15 Wa hasab al-kalaam al-Rabbina zaatah ooraana beyah, nuguulu leeku kadar aniina al-hayyiin fi yoom jayyit al-Rabb, abadan ma nigaddumu le akhwaanna al-maato khalaas.

16 Achaan al-Rabb Isa zaatah yanzil min al-sama wa yaamur be hiss aali. Wa hiss hana kabiir al-malaa'ika yinsami' wa ma'aayah hiss hana burunji Allah. Wa awwal cheyy, al-mu'miniin be l-Masiih al-maytiin yab'aso.

17 Wa ba'ad da, aniina al-hayyiin al-lissaa'na ma mutna, Allah yarfa'na ma'aahum sawa fi l-sahaab wa nilimmu ma'a l-Rabb foog fi l-sama. Wa khalaas, nagoodu daayman ma'a l-Rabb.

18 Achaan da, achchaaja'o ambeenaatku be l-kalaam da.

1 Tasaluuniiki 5

Jayyit al-Masiih al-taaniye

1 Ya akhwaani, intu ma hawjaaniin aniina naktubu leeku cheyy fi l-awkaat wa l-ayyaam al-jaayiin.

2 Achaan intu zaatku ta'arfu adiil kadar yoom al-Rabb yaji be khafla misil jayyit al-sarraag be l-leel.

3 Wakit al-naas gaa'idiin yuguulu: «Indina al-sihha wa l-salaam», fi l-wakit al-misil da bas, al-halaak yadrubhum ajala misil al-talaga taji ajala le l-mara al-khalbaane. Ma mumkin yinbalsu.

4 Wa laakin, ya akhwaani, intu ma gaa'idiin fi l-dalaam misilhum. Wa l-yoom da ma yaji foogku intu be khafla misil jayyit al-sarraag

5 achaan intu kulluku iyaal al-nuur wa naas al-nahaar. Aywa, aniina ma naas hana l-leel wa la naas al-dalaam.

6 Achaan da, khalli ma nabgo misil al-naas al-aakhariin. Humman misil naas naaymiin achaan ma ya'arfu al-cheyy al-yaji fooghum. Khalli nagoodu waa'iyiin wa nukhuttu baalna.

⁷Achaan be l-leel bas, yunuumu al-nawwaamiin wa be l-leel bas, yaskaro al-sakkaara.

⁸Wa laakin aniina naas al-nahaar wa achaaan da, khalli nukhuttu baalna. Wa khalli al-iimaan wa l-mahabba yabgo leena misil khalagna hana l-harib. Wa khalli al-acham al-indina fi Rabbina al-yinajjiina, da yabga taagiiytina.

⁹Achaan Allah ma khaddar leena al-azaab. La. Hu khaddar leena al-naja be Rabbina Isa al-Masiih.

¹⁰Al-Masiih maat fi chaanna wa be da, kan aniina hayyiin walla maytiin kula fi yoom jaytah, ni'iichu ma'aayah sawa.

¹¹Wa khalaas be l-kalaam da, achchaaja'o ambeenaatku wa assaa'ado fi iimaanku be ziyaada misil intu gaa'idiin tisawwuuh.

Nihaayat al-jawaab

¹²Ya akhwaani, natulbu minku tikarrumu al-naas al-gaa'idiin yakhdumu ambeenaatku al-induhum foogku mas'uuliye wa gaa'idiin yuguuduuku fi derib al-Rabb.

¹³Hibbuuhum be mahabba chadiide be sabab khidmithum. Wa agoodu be salaam ambeenaatku.

¹⁴Ya akhwaani, asma'o wasaayaana. Hazzuru al-aatiliin wa sabbutu al-khawwaafiin wa saa'udu al-da'iifiin. Wa asburu le kulla l-naas.

¹⁵Angar'u, naadum minku ma yisawwi cheyy fasil le l-naas al-sawwo leyah cheyy fasil. Chiilu niye achaaan tisawwu daayman al-kheer ambeenaatku wa le kulla l-naas.

¹⁶Afraho daayman

¹⁷wa ma taksalo min al-sala

¹⁸wa achkuru Allah fi kulli haal. Da bas al-cheyy al-Allah yidoorah minku fi derib Isa al-Masiih.

¹⁹Wa ma taktulu nuur al-Ruuh al-Khudduus.

²⁰Ma tikaddubu kalaam Allah al-yanzil leeku be waasitat akhwaanku.

²¹Jarrubu kulla cheyy. Al-cheyy al-adiil, akurbuuh gawi.

²²Angar'u min ayyi cheyy fasil.

²³Khalli Allah Rabb al-salaam zaatah yikhassis guluubku marra waahid wa yahfadku saalimiin fi l-ruuh wa l-nafs wa l-jisim achaaan tukuunu bala eeb fi yoom jayyit Rabbina Isa al-Masiih.

²⁴Al-naadaaku fi derbah, hu saadikh. Wa akiid kulla l-cheyy da, hu yisawwiih.

²⁵Ya akhwaani, as'alo Allah leena aniina kula.

²⁶Sallumu kulla l-akhwaan be salaam al-saalihiin.

²⁷Be usum al-Rabb, naamurku achaan tagru al-jawaab da le kulla l-akhwaan.

²⁸Aleekum rahmat Rabbina Isa al-Masiih.

2 Tasaluuniiki

2 Tasaluuniiki 1

¹Jawaab minni ana Buulus wa akhwaani Siila wa Timuutaawus le jamaa'at al-mu'miniin al-fi hillit Tasaluuniiki, cha'ab hana Allah abuuna wa Rabbina Isa al-Masiih.

²Aleekum al-salaam wa l-rahma min Allah abuuna wa Rabbina Isa al-Masiih.

Al-rasuul farhaan be iimaanhum

³Ya akhwaani, waajib nachkuru Allah daayman fi chaanku. Wa da waajib leena achaan gudrat iimaanku gaa'ide tiziid katiir wa l-mahabba al-kulluku tirraayado beeha gaa'ide tiziid bilheen.

⁴Achaan da, narfa'o raasna foog wakit nihajju beeku le naas Allah ummat al-Masiih fi ayyi bakaan. Nihajju be saburku fi iimaanku al-saabit wakit al-naas yi'azzubuuku fi usut kulla l-mudaayagaat al-tahmaloohum.

Adaalit Allah fi l-hisaab

⁵Wa da kulla ke yiwassif kadar Allah yahkim be l-adil. Wa be l-ta'ab da, Allah yijahizku achaan tadhulu fi mamlakatah al-intu gaa'idiin tat'abo fi chaanha.

⁶Fi adaalit Allah, akiid hu yita''ib al-naas al-yita''ubuuku.

⁷Wa hu yanti al-raaha leeku intu al-gaa'idiin tat'abo wa yantiiha leena aniina kula ma'aaku. Hu yantiiku al-raaha wakit al-Rabb Isa yibiin naazil min al-sama ma'a malaa'ikatah al-gaadiin.

⁸Hu yaji be naar amm lahiib haamiye. Wa hu yi'aakhib al-naas al-ma yidooru ya'arfu Allah wa ma yitaabu'u bichaarat Rabbina Isa.

⁹Wa l-naas dool yahkim leehum be l-halaak al-abadi wa yifarrighum marra waahid min hadarat al-Rabb wa min gudurtah al-majjiide.

¹⁰Wa da yabga wakit hu yaji fi usut cha'abah al-saalihiin achaan yimajjuduuh. Wa fi l-yoom da, hu yaji fi ust al-naas al-aamano beyah wa kulluhum yikarrumuuh be farha. Wa intu kula tukuunu ma'aahum achaan wakit jiina leeku, aamantu be sabab chahaaditna.

Du'a al-rasuul

¹¹Wa achaan da, nas'alo leeku Allah daayman achaan hu yaj'alku naas al-induku hagg le munaadaatah. Wa nas'aloooh leeku achaan ayyi niye al-saalhe al-chiltuuha wa ayyi khidme al-badeetuha be sabab iimaanku, Allah yitamminha be gudurtah.

¹²Wa misil da, usum al-Rabb Isa yabga majiid marra waahid fi usutku wa intu kula tichaaruku fi majdah be sabab al-rahma al-ligiituuha min Allah wa Rabbina Isa al-Masiih.

2 Tasaluuniiki 2

Naakir al-Hagg wa l-Masiih

¹Nidooru nihajju leeku be jayyit Rabbina Isa al-Masiih wa kikkeef Allah yilimmina ma'aayah. Ya akhwaani, niwassuuku

²achaan ma tibarjulu be suhuula kan naadum yuguul yoom al-Rabb ja khalaas. Wa ma tikhallu kalaamah yibarjil fikirku. Ma tisaddugu be kalaam misil da, kan ja be ru'ya aw min khabar waahid aw be maktuub yuguulu jaayi minnina.

³Ma tikhallu naadum yukhuchchuku be ayyi cheyy. Gubbaal yoom al-Rabb ma yaji, laabudda al-isyaan al-akhiir yabga wa Naakir al-Hagg yibiin wa hu al-naadum al-Allah khaddar leyah al-halaak.

⁴Hu adu le kulli ilaah al-ya'abuduuh al-naas wa yisawwi nafsah akbar minnah. Wa hu yukhutt kursi haggah fi beet Allah wa yuguul: «Ana bas Allah.»

⁵Nisiitu walla? Wakit ana gaa'id ma'aaku ooretku beyah.

⁶Wa ta'arfu al-cheyy al-gaa'id yadharah achaan ma yibiin gubbaal waktah ma yaji.

⁷Wa hassa' kula, gudrat Naakir al-Hagg gaa'ide takhdim be talbiid. Wa hu ma yibiin lahaddi al-yadharah yarfa'oooh minnah.

⁸Wa fi l-wakit da bas, Naakir al-Hagg yibiin wa l-Rabb Isa yaktulah be nafkha waahide min khachmah wa yidammirah be nuur jaytah.

⁹Wa Naakir al-Hagg da yaji be gudrat Iblis. Hu yisawwi kulla anwaa' al-alaamat wa l-ajaayib wa l-mu'jizaat achaan yukhuchch beehum al-naas.

¹⁰Wa hu yista'mal kulla anwaa' al-charr le yukhuchch al-naas al-muwaddiriin wa humman al-abo ma yakhbalo wa la yiriidu al-hagg al-yagdar yinajjiikum.

¹¹Wa achaan da, Allah yinazzil fi fikirhum waham al-yamlukhum wa yukhuchchuhum achaan yi'aamunu be l-kidib.

¹²Wa be misil da, kulla l-naas al-ma aamano be l-hagg wa laakin firho be amal al-charr, al-hukum wa l-azaab yaju fooghum.

Agoodu saabtiin

¹³Laakin, ya akhwaani al-Rabbina yihubbuku, waajib nachkuru Allah daayman fi chaanku intu. Allah azalaaku min al-awwal achaan yinajjiiku wa yisawwiiku saalihiin be amal al-Ruuh al-Khudduus. Wa da yabga achaan intu aamantu be l-hagg.

¹⁴Wa fi chaan da, Allah naadaaku be l-bichaara al-ballakhnaaha leeku le tadkhulu fi majd Rabbina Isa al-Masiih.

¹⁵Wa be misil da, ya akhwaani, agoodu saabtiin wa akurbu gawi al-ta'liim al-allamnaah leeku, kan min al-kalaam al-gulnaah leeku be khuchuumna walla min al-kalaam al-katabnaah leeku fi jawaabaatna.

¹⁶Wa khalaas, nas'alo leeku Rabbina Isa al-Masiih zaatah wa Allah abuuna al-habbaana wa be rahmatah, antaana chajaa'a abadiiye wa acham kabiir.

¹⁷Khalli yichajji'ku be ziyaada wa yantiiku gudra achaan tisawwu daayman al-kheer fi kalaamku wa amalku.

2 Tasaluuniiki 3

Talab al-rasuul

¹Wa aakhar cheyy ya akhwaani, as'alo leena Allah achaan kalaam al-Rabb yilwazza' ajala fi ust al-naas wa yakhbalooch be charaf misil intu khibilituuh.

²Wa as'alo Allah achaan yinajjiina min al-naas al-chariiriin wa l-fasliin. Akiid ma kulla l-naas yi'aamunu.

³Laakin Rabbina hu saadikh wa hu yigawwiiku wa yahfadku min Ibliis al-chariir.

⁴Wa fi l-cheyy al-bukhussuku intu, aniina indina damaan fi Rabbina kadar intu gaa'idiin titaabu'u wasaayaana wa ma tikhalluum minku.

⁵Khalli al-Rabb yaftah guluubku fi mahabbat Allah wa yantiiku sabar gawi al-jaayi min al-Masiih.

Wasiye le l-aatiliin

⁶Wa battaan ya akhwaani, niwassuuku be usum al-Rabb Isa al-Masiih. Angar'u min al-mu'miniin al-daayman aatiliin wa ma yitaabu'u al-ta'liim al-allamnaah leeku.

⁷Achaan intu zaatku ta'arfu kadar waajib tisawwu misil aniina sawweenaah. Wakit aniina gaa'idiin ma'aaku, chiftu aniina ma aatiliin.

⁸Ma akalna akil hana ayyi naadum saakit. Ti'ibna wa khadamna be duraa'na leel wa nahaar achaan ma nikallufu naadum minku beena.

⁹Wa sawweena misil da ma achaan ma indina hagg natulbu minku cheyy, laakin achaan nabgo leeku masal al-titaabu'uuh.

¹⁰Wa wakit aniina gaa'idiin ma'aaku, wasseenaaku wa gulna leeku kan naadum ma yidoor yakhdim, khalli yaaba al-akil kula.

¹¹Wa simi'na khabar buguul waahidiin minku abo al-khidme wa gaa'idiin yindasso fi chu'uun al-naas.

¹²Al-naas al-misil dool, natulbu minhum wa naamuruuhum be usum Rabbina Isa al-Masiih achaan yakhdumu be l-salaam wa yaksabo rizighum.

¹³Ya akhwaani, sawwu daayman al-kheer wa abadan ma taksalo minnah.

¹⁴Ooru kulla l-akhwaan, ayyi naadum al-ma yitaabi' al-kalaam al-gulnaah fi l-jawaab da, agta'o al-alaakha ma'aayah achaan al-eeb yakurbah.

¹⁵Ma tahsubuuh aduuku laakin hazzuruuh achaan hu akhuuku.

Nihaayat al-jawaab

¹⁶Wa hassa', khalli Rabb al-salaam zaatah yantiiku al-salaam fi kulli wakit wa fi kulli cheyy. Al-Rabb ma'aaku kulluku.

¹⁷Ana Buulus chilt al-galam fi iidi wa gaa'id naktib al-salaam da. Di bas al-alaama fi ayyi jawaab al-ana naktibah. Di bas kitaabti.

¹⁸Aleekum kulluku rahmat Rabbina Isa al-Masiih.

1 Timuutaawus

1 Timuutaawus 1

¹Jawaab minni ana Buulus rasuul Isa al-Masiih be amur min Allah munajjiina wa l-Masiih Isa al-achamna gaa'id foogah.

²Wa naktib leek inta, ya Timuutaawus, al-bigiit wileedi al-sahiih be l-iimaan. Aleekum al-salaam wa l-ni'ma wa l-rahma min Allah abuuna wa Isa al-Masiih Rabbina.

Muchkilat al-ta'liim al-ma sahiih

³Nuguul leek nafs al-kalaam al-gultah leek wakit khalleetak wa saafart le balad Magiduuniya. Waajib tagood fi hillit Afasus achaan tiwassiihum le l-naas al-gaa'idiin yichattutu al-ta'liim al-ma sahiih. Aamurhum achaan yikhallu minhum al-kalaam da.

⁴Guul leehum ma waajib yukhuttu baalhum battaan fi gisas baatliin wa la fi l-guram al-tuwaal bilheen dool. Al-kalaam al-misil da yisabbib al-munaakhachaat al-ma induhum faayde wa ma yiwaafiq ma'a l-cheyy al-Allah yidoor yisawwiih fi l-naas. Derib Allah hu be l-iimaan.

⁵Wa anteetak al-wasiiye di achaan nidoor humman yi'iichu be l-mahabba al-jaaye min galib taahir wa damiir saafi wa iimaan mukhlis.

⁶Naas waahidiin khallo minhum al-achya al-adiiliin dool wa dakhalo fi munaakhachaat hana kalaam baatil.

⁷Yidooru yisawwu nufuushum mu'allimiin fi l-Tawraat. Laakin ma fihmo al-cheyy al-gaa'idiin yihajju beyah wa la l-kalaam al-munkaribiin foogah.

Churuut al-Tawraat adiiliin

⁸Wa aniina na'arfu churuut al-Tawraat humman adiiliin kan ni'allumuuhum be tariiga sahiha.

⁹Waajib nafhamo kadar Allah antaahum le l-saalihiin bas laakin antaahum le l-mujrimiin wa l-aasiyiin wa l-kuffaar wa l-muznibiin wa l-naas al-nijskiin wa l-bakraho al-diin wa l-naas al-yaktulu abbahaathum wa l-yaktulu ammahaathum wa kulla kattaaliin al-dimam.

¹⁰Wa churuut al-Tawraat, Allah antaahum le l-zannaayiin wa l-chamaariikh wa tujjaar al-abiid wa l-kaddaabiin wa l-yahalfu be l-baatil wa le kulla l-naas al-yisawwu ayyi cheyy aakhar al-yikhaalif al-ta'liim al-adiil.

¹¹Wa l-ta'liim hu adiil kan yiwaafiq ma'a l-bichaara al-Allah kallafaani beeha achaan niballikhha. Wa hi al-bichaara al-majiide al-min Allah al-waajib leyah al-chukur.

Chukur Buulus le ni'mat Allah

¹²Wa ana nachkur katiir Rabbina Isa al-Masiih al-antaani al-gudra al-beeha nisawwi al-khidme di. Nachkurah achaan hu ja'alaani naadum amiin wa azalaani achaan nakhdim leyah.

¹³Wa da ajiib, achaan awwal ana kaafir beyah wa gaa'id nita''ib naasah wa ana gadduumi murr marra waahid. Laakin al-Rabb rahamaani achaan sawweet al-zunuub dool wakit lissaa'ni ma irift al-hagg wa ma indi iimaan.

¹⁴Wa Rabbina antaani ni'ma kabiire bilheen wa antaani al-iimaan wa l-mahabba al-gaa'idiin fi l-Masiih Isa.

¹⁵Nuguulu al-Masiih Isa ja fi l-dunya achaan yinajji al-muznibiin wa l-kalaam da hagg wa waajib le kulla l-naas yisaddugu beyah. Wa ana aznabt foogah ziyaada min kulla l-naas.

¹⁶Wa laakin daahu al-sabab al-beyah Rabbina rahamaani. Ana akbar muznib wa laakin al-Masiih Isa wassaf beyi sabrah al-aziim wa sawwaani masal waadih le kulla l-naas al-yi'aamunu beyah wa yalگو al-haya al-abadiiye.

¹⁷Wa l-hamd wa l-majd le Allah daayman wa ila l-abad. Hu bas al-malik al-daayim al-abadan ma yumuut wa la yinchaaf, Allah al-Waahid. Aamiin.

Akrub al-iimaan gawi

¹⁸Ya wileedi Timuutaawus, al-wasiye al-anteetha leek tiwaafig ma'a l-kalaam al-atnabba'o beyah al-chuyuukh fi chaanak. Fakkir fi l-kalaam da wa jaahid beyah jihaad adiil.

¹⁹Akrub al-iimaan gawi wa sawwi kulli cheyy be niye mukhlisa. Naas waahidiin khallo minhum al-niye al-mukhlisa wa tallafo iimaanhum marra waahid.

²⁰Wa minhum Hamaani wa Iskandar wa ana sallamtuhum le l-Cheetaan achaan yalگو adab wa ma yakfuru battaan.

1 Timuutaawus 2

Wasaaya fi l-ibaada

¹Wa awwal cheyy, niwassi al-akhwaan yas'alo Allah be chidde be sala wa du'a wa chukur fi chaan kulla l-naas.

²Khalli yas'alo Allah fi chaan al-ru'asa wa kulla l-kubaaraat achaan ni'iichu fi haala haadiye wa be l-salaam wa be takhwa wa ihtiraam fi kulli cheyy.

³Al-du'a al-misil da sameh wa Allah munajjiina hu yarda beyah.

⁴Hu yidoor kadar kulla l-naas yanjo wa yalگو irfit al-hagg.

⁵Wa daahu al-hagg, Allah waahid wa l-wasiit al-been Allah wa been al-naas kula waahid wa hu al-insaan Isa al-Masiih

⁶al-anta nafsah dahiiye achaan yafda kulla l-naas. Wa di bas chahaadat Allah al-gaddamaaha fi l-wakit al-muwaafiq.

⁷Wa Allah azalaani wa sawwaani mubachchir wa rasuul achaan niballikh al-chahaada di. Kalaami sahiih wa ma kidib. Hu sawwaani mu'allim al-umam le ni'allimhum al-iimaan wa l-hagg.

Haal al-rujaal wa l-awiin fi l-ibaada

⁸Wa fi kulli bakaan nidoor kadar al-rujaal al-ya'abudu Allah yabgo saalihiin wa yarfa'o iideehum giddaam Allah bala za'al wa la huraaaj.

⁹Wa nidoor kadar kulli mara talbas lubaas aadi al-yikhatti jisimha misil al-waajib. Khalli al-mara ma tiljammal be l-muchaat al-ma bichaabih wa la be dahab wa la marajaan wa la lubaas hana fachaar,

¹⁰laakin khalli tiljammal be amal al-kheer misil muwaafiq le l-mara al-titaabi' derib Allah.

¹¹Khalli kulli mara tagood saakit achaan tasma' al-ta'liim wa titaabi'ah be kulla adab.

¹²Ana ma nanti izin le ayyi mara achaan ti'allim al-rujaal wa la tahkimhum. Waajib tagood haadiye.

¹³Achaan Allah khalag Adam awwal wa ba'adeen khalag Hawwa.

¹⁴Wa l-naadum al-Ibliis khachchah, da ma Adam laakin al-mara. Wa hi bigat muznibe.

¹⁵Wa laakin al-mara tanja be waaluudit al-Wileed. Wa khalaas, al-awiin yanjan kan yagoodan saabtaat fi l-iimaan wa l-mahabba wa l-haal al-saalhe ma'a l-adab.

1 Timuutaawus 3

Masaa'iil al-mu'miniin

¹Nuguulu kan naadum yidoor yabga waahid min masaa'iil al-mu'miniin, hu yidoor yugumm be khidme kariime. Wa l-kalaam da hagg.

²Wa achaan da, khalli ayyi naadum al-mas'uul fi l-mu'miniin yabga naadum al-ma indah ayyi eeb. Waajib yabga raajil martah waahide bas wa aagil wa multazim wa mukarram wa kariim le l-diifan wa gaadir fi l-allimiin.

³Waajib ma yabga sakkaari wa la daawaasi laakin waajib yabga naadum indah nafas baarid wa ma siid machaakil wa la tammaa'.

⁴Waajib yabga naadum al-yichiil mas'uuliyit beetah wa yirabbi iyaalah le yikarrumuuh fi kulli cheyy.

⁵Achaan kan naadum ma yagdar yichiil mas'uuliyit beetah, kikkeef yagdar yirayyis jamaa'at al-mu'miniin hana Allah?

⁶Wa khalli naadum ma yabga mas'uul kan dahaabah aaman be l-Masiih. Al-naadum al-misil da akuun yistakbar wa Allah yi'aakhibah misil aakhab Ibliis.

⁷Wa ma'a kulla l-kalaam da, khalli ayyi mas'uul yabga naadum al-yikarrumuuh al-naas al-ma mu'miniin kula. Wa misil da, al-eeb ma yaji foogah wa yaga' fi charak Ibliis.

Al-mu'aawiniin

⁸Wa nafs al-cheyy le l-mu'aawiniin. Waajib yabgo naas muhtaramiin al-induhum kalaam waahid wa ma itneen wa ma sakkaara wa ma yihibbu riba al-haraam.

⁹Wa waajib yitaabu'u derib al-iimaan al-Allah bayyanah leena wa yakurbuuh gawi be niye mukhlisa.

¹⁰Wa gubbaal kulla cheyy, waajib yijarrubuuhum. Wa ba'adeen kan ma induhum eeb, khalli yabgo mu'aawiniin wa yakhdumu le jamaa'at al-mu'miniin.

¹¹Wa nafs al-cheyy le awiinhum. Waajib marit al-mu'aawin tabga muhtarama wa ma gawwaala laakin aagle wa amiine fi kulli cheyy.

¹²Wa khalli ayyi mu'aawin yabga raajil martah waahide bas wa yirabbi iyaalah adiil wa yichiil mas'uuliyit beetah.

¹³Al-naas al-yabgo mu'aawiniin wa yakhdumu adiil dool, iimaanhum be l-Masiih Isa yabga aali wa yabgo saabtiin bilheen wa yalgo charaf.

Amuud al-hagg wa asaasah

¹⁴Nidoor najiik gariib laakin katabt leek al-wasaaya dool achaaan

¹⁵kan ni'akhhir kula, inta ta'arif al-haal al-waajbe le ahal Allah. Humman naas Allah ummat al-Masiih. Wa ummat al-Masiih, hi amuud al-hagg wa asaasah.

¹⁶Wa bala chakak, derib al-takhwa al-Allah bayyanah leena, hu aziim. Al-Masiih bigi insaan wa baan fi l-dunya wa l-Ruuh al-Khudduus chahad leyah. Al-malaa'ika chaafuuh fi l-sama wa naasah bachcharo beyah al-umam. Naas aamano beyah fi l-dunya wa Allah rafa'ah foog fi majdah.

1 Timuutaawus 4

Al-kidib fi l-zaman al-akhiir

¹Wa be kalaam waadih, al-Ruuh al-Khudduus yuguul kadar fi l-zaman al-akhiir, naas waahidiin yamurgu min derib al-iimaan. Wa yitaabu'u derib al-chawaatiin al-yiwadduruuhum wa yasma'o ta'liim min al-chawaatiin.

²Wa yinkhachcho be sabab al-naas al-yichattutu al-ta'liim da. Wa l-naas dool, humman munaafikhiin wa kaddaabiin wa guluubhum maytiin.

³Yadharo al-naas min al-akhiide wa yiharrumu le l-naas achya waahidiin min al-akil. Wa laakin al-akil da, Allah khalagah achaan al-naas al-mu'miniin al-ya'arfu al-hagg yakhbaloooh be chukur.

⁴Aywa, kulla cheyy al-Allah khalagah sameh wa ma fi cheyy makruuh kan naakuluuh be chukur.

⁵Achaan al-akil yabga halaal be kalaam Allah wa du'a hana l-chukur.

Abga khaddaam adiil le l-Masiih

⁶Kan ti'allim al-akhwaan al-wasaaya dool, inta tabga khaddaam adiil le l-Masiih Isa. Wa kalaam al-iimaan wa l-ta'liim al-adiil al-titaabi'ah, dool yabgo leek misil akil al-yantiik gudra.

⁷Angari' marra waahid min al-gisas al-baatliin wa l-kalaam al-misil kalaam al-ajaayiz al-kharfaanaat. Darrib nafsak achaan tabga naadum takhi.

⁸Sahihih, al-riyaada indaha faayde laakin al-takhwa faayditah ziyaada min kulli cheyy wa nalgo minha, fi l-dunya wa fi l-aakhira, al-haya al-Allah waa'adaana beeha.

⁹Al-kalaam da hagg wa waajib kulla l-naas yisaddugu beyah.

¹⁰Wa fi sabab al-wa'ad da, nat'abo wa nijaahudu. Khatteena achamna saabit fi Allah al-Hayy al-hu bas munajji hana kulla l-naas khaassatan al-mu'miniin.

Buulus chajja' Timuutaawus

¹¹Aamurhum le l-naas achaan yitaabu'u al-kalaam da wa allimhum leyah.

¹²Ma tikhalli naadum yahgirak be sabab inta sakhayyar fi l-umur. Sawwi nafsak masal le l-mu'miniin fi kalaamak wa haalak. Khalli yichiifu foogak al-mahabba wa l-iimaan wa l-tihaara.

¹³Lahaddi najiik, ankarib fi giraayit Kitaab Allah le l-naas wa ma tikhalli minnak al-bachchiriin wa l-allimiin.

¹⁴Khutt baalak fi l-baraka al-Allah antaaha leek be l-kalaam al-atnabba'o beyah jamaa'at al-chuyuukh wakit khatto iideehum foogak.

¹⁵Ankarib fi l-waajibaat dool wa jaahid fi chaanhum achaan kulla l-naas yichiifu najaahak.

¹⁶Khutt baalak fi nafsak wa fi ta'liimak le l-naas. Ankarib foogah wa be misil da, tinajji nafsak wa tinajji al-naas al-yasma'o kalaamak.

1 Timuutaawus 5

Wasaaya fi l-adab

¹Ma tikichch le ayyi chaayib laakin hajji leyah be adab misil hu abuuk. Wa hajji le l-subyaan misil humman akhwaanak.

²Wa hajji le kulli ajuuz misil hi ammak. Wa hajji le kulli bineeye be kalaam waadih misil hi akhtak.

Al-awiin al-araamil

³Waajib tabga kariim le l-awiin al-araamil kan sahiih ma indihin naadum al-yifakkir fooghin.

⁴Kan ayyi mara armala indaha iyaal walla iyaal iyaalha, khalli ya'arfu kikkeef yabgo takhiyiin ma'a naas beethum wa yantu le waaldeenum huguughum misil Allah yarda beyah.

⁵Laakin al-mara al-armala al-ma indaha naadum yifakkir foogha, hi tukhutt achamha saabit fi Allah wa tinkarib fi du'aaha wa salaawaatha, leel wa nahaar.

⁶Wa laakin al-mara al-armala al-tiriid halaat al-dunya bas, kan hi lissaa' hayye kula, hi mayte.

⁷Aamurhum le jamaa'at al-mu'miniin be l-wasaaya dool achaan yabgo naas ma induhum eeb.

⁸Wa ayyi naadum al-yaaba ma yirayyis ahalah wa khaassatan naas beetah, hu nakar al-iimaan khalaas. Naadum kaafir akheer minnah.

⁹Ma tisajjil ayyi mara armala fi majmuu'at al-araamil illa kan umurha sittiin sana walla ziyaada wa abadan ma khaanat raajilha

¹⁰wa kan hi ma'ruufa be l-amal al-saalih. Waajib tabga mara al-rabbat iyaalha adiil wa kariime le l-diifaaan wa sallamat nafisha achaan takhdim le l-naas al-saalihiin wa saa'adat al-ta'baaniin wa misil da hi ankarabat fi kulla amal al-kheer.

¹¹Aaba ma tisajjil fi majmuu'at al-araamil ayyi mara sabiiye al-raajilha maat achaan wakit chahwaatha yilizzuuha, hi taaba khidmit al-Masiih wa tidoor taakhud battaan.

¹²Wa misil da, hi tabga khaatiye achaan tikhaalif al-wa'ad al-awwal sawwatah ma'aayah.

¹³Wa awiin misil deel yabgan kamaan aatilaat wa yugumman yuruukhan min beet le beet. Wa ma yabgan aatilaat bas laakin yabgan gawwalaat wa yindassan fi l-cheyy al-ma yukhussihin wa yihajjan be kalaam al-ma bichaabih.

¹⁴Achaan da, nidoor ayyi mara sabiiye al-raajilha maat taakhud wa talda iyaal wa tirayyis naas beetha wa khalaas ma tanti fursa le naas hana Iblis achaan yuguulu foogna kalaam cheen.

¹⁵Wa gult al-kalaam da achaan awiin waahidaat maragan min al-derib wa taaba'an Iblis.

¹⁶Wa khalaas ayyi mu'mine al-indaha fi ahalha awiin araamil, khalli tisiaa'idhin. Khalli ma tikallif beehin jamaa'at al-mu'miniin. Wa be misil da, al-mu'miniin yisaa'udu al-awiin al-akiid ma indihin naadum yifakkir fooghin.

Al-chuyuukh

¹⁷Al-chuyuukh al-chaayliin adiil mas'uuliyit jamaa'at al-mu'miniin, khalli al-akhwaan yihtarumuuhum bilheen wa yantuuhum al-musaa'ada, khaassatan al-chuyuukh al-munkaribiin fi l-bachchiriin wa l-allimiin.

¹⁸Wa da yiwaafiq ma'a l-masal al-maktuub fi l-Kitaab al-buguul: <Wakit al-toor gaa'id yifajjikh leek al-khalla fi l-madagg, ma tarbut khachmah. Khalli yaakul.> Wa be masal taani: «Ujrat al-naadum al-yakhdim waajbe leyah.»

¹⁹Wa kan al-naas yukhuttu tuhma fi ayyi cheekh, ma takhbal kalaamhum illa kan chuhuud itneen aw talaata yisabbutuuh foogah.

²⁰Wa kan naadum min al-chuyuukh yaznib, aharjah giddaam al-jamaa'a achaan al-aakhariin yakhaafo.

²¹Asma' kalaami. Ana niwassiik giddaam Allah wa l-Masiih Isa wa l-malaa'ika al-mugarrabiin. Taabi' al-wasaaya al-anteethum leek dool wa ma tifannid al-naas wa ma tichiif ayyi naadum akheer min al-aakhariin.

²²Ma tissa'jal wakit tidoor tidarrij cheekh wa ma tichaarik fi zunuub hana naadum aakhar. Angari' ma titallif haalak al-taahire.

²³Wa min al-yoom wa giddaam, ma tachrab almi wiheedah bas. Ziid leyah khamar chiyya achaan tidaawi batnak min amraadha al-katiiriin.

²⁴Naas waahidiin zunuubhum waadhiin le kulla l-naas gubbaal ma yihaasubuuhum. Wa naas aakhariin zunuubhum ma yin'arfu illa ba'adeen.

²⁵Wa nafs al-cheyy le amal al-kheer. Hu waadih. Wa kan awwal ma waadih kula, ma yagood mulabbad wakit tawiil.

1 Timuutaawus 6

Al-abiid

¹Khalli kulla l-mu'miniin al-gaa'idiin fi l-ubuudiiye yukhuttu fi fikirhum kadar waajib yihtarumu siyaadhum marra waahid. Wa misil da, naadum ma yuguul be sababhum kalaam fasil fi usum Allah wa ta'liimna.

²Khalli al-abiid al-siyaadhum mu'miniin ma yuguulu: «Humman akhwaanna. Ma waajib nitii'uuhum misil awwal.» Akheer yakhdumu leehum be ziyaada achaan al-naas al-yalگو faayde min khidmithum al-samhe di, humman mu'miniin wa mahbuubiin. Allim al-akhwaan al-wasaaya dool wa chajji'hum achaan yitaabu'uuhum.

Al-mukhaalata wa hubb al-maal

³Ayyi naadum al-yugumm yi'allim kalaam chig min da wa ma yidoor al-kalaam al-adiil al-jaayi min Rabbina Isa al-Masiih wa yaaba al-ta'liim al-yiwaddi al-naas fi l-takhwa,

⁴hu mustakbir marra waahid. Ma ya'arif cheyy. Indah marad hana l-munaakhachaat wa l-mukhaalataat fi ma'ana al-kalimaat. Kalaamah yisabbib al-husud wa l-mukhaasama wa l-gatii'e wa l-tuham al-baatliin.

⁵Al-munaakhachaat abadan ma yikammulu le l-naas al-uguulhum talfaaniin wa l-hagg anrafa' minhum. Wa yisawwu nufuushum mu'allimiin hana l-takhwa achaan fi fikirhum yalگو minnah ribih.

⁶Wa be l-sahiih, kan naadum bigi takhi wa radyaan be l-indah, hu rabhaan ziyaada.

⁷Achaan jiina fi l-dunya iidna yaabse wa namurgu minha kula iidna yaabse.

⁸Wa kan indina ma'aach wa kiswe, khalli nabgo radyaaniin khalaas.

⁹Laakin al-naas al-yidooru yabgo khaniyiin, tama'hum yilizzuhum fi l-zunuub wa yabga leehum charak. Wa katarat chahwaathum yisabbubu leehum al-aza wa yisawwuuhum ajaama wa yiwadduuhum fi l-damaar wa l-halaak.

¹⁰Achaan hubb al-maal, hu ga'ar kulla l-fasaala. Be sabab al-tama', naas waahidiin waddaro. Marago min derib al-iimaan wa jaabo fi raashum nadaama chadiide.

Jaahid adiil fi derib al-iimaan

¹¹Laakin inta ya khaddaam Allah, ajri min kulla l-kalaam da. Ankarib be niye waahide fi l-haal al-saalhe wa l-takhwa wa l-iimaan wa l-mahabba wa l-sabur wa l-nafas al-baarid.

¹²Jaahid jihaad adiil fi derib al-iimaan. Akrib gawi al-haya al-abadiye al-Allah naadaak le tadhul foogha wa inta kula chahadt leha be chahaadat al-hagg giddaam chuhuud katiiriin.

¹³Wa niwassiik giddaam Allah al-yanti al-haya le kulli cheyy wa be usum al-Masiih Isa al-chahad le l-hagg giddaam al-wali Bilaatus al-Bunti.

¹⁴Taabi' wasiiyat Allah bala khata wa bala eeb lahaddi yoom Rabbina Isa al-Masiih yigabbil wa kulla l-naas yichiifuuh.

¹⁵Wa da yabga fi l-wakit al-Allah haddadah wa waajib le Allah al-chukur. Hu al-Sultaan al-wahid wa Malik al-Muluuk wa Rabb al-Arbaab.

¹⁶Hu wiheedah al-Hayy ila l-abad wa hu saakin fi nuur aziim wa l-naas ma yagdarو yigarrubu leyah. Abadan ma fi naadum al-chaafah wa la yagdar yichiifah. Waajib leyah kulla l-ikraam wa l-muluk ila l-abad. Aamiin.

Wasaaya le l-khaniyiin

17Wa l-akhwaan al-induhum maal katiir fi l-dunya, wassiikum achaan ma yabgo fachchaariin wa ma yukhuttu baalhum fi l-maal al-yufuut. Khalli yukhuttu baalhum fi Allah al-yantiina be ziyaada wa yarzukhna be kulli cheyy achaan nafraho minnah.

18Khalli yisawwu al-kheer wa yabgo siyaad al-hasanaat be l-karam wa l-juud.

19Wa misil da, yudummu le nufuushum raas maal le l-aakhira achaan yakurbu gawi al-haya al-sahiihe al-hi al-haya al-abadiiye.

Nihaayat al-jawaab

20Ya Timuutaawus, ahfad al-amaana al-Allah antaaha leek. Angari' min al-kalaam al-ma yanfa' wa l-kalaam al-yikhaalif al-hagg wa da l-kalaam al-yuguulu hu ilim, laakin hu da bas al-kidib.

21Naas waahidiin saddago beyah wa taaba'ooh. Wa khalaas, marago min derib al-iimaan wa waddaro. Wa aleekum al-ni'ma.

2 Timuutaawus

2 Timuutaawus 1

¹Jawaab minni ana Buulus rasuul hana Isa al-Masiih be izin Allah. Wa hu ja'alaani rasuul achaan niballikh al-haya al-abadiiye al-Allah waa'adaana beeha wa antaaha be Isa al-Masiih.

²Wa naktib leek inta, ya Timuutaawus, al-bigiit wileedi al-niriidak. Aleekum al-salaam wa l-ni'ma wa l-rahma min Allah abuuna wa Isa al-Masiih Rabbina.

Chukur wa chajaa'a

³Fi chaanak inta, nachkur Allah al-na'abudah misil juduudi abadooh be niye mukhlisa wa nifakkir foogak daayman wakit nad'i leel wa nahaar.

⁴Nifakkir fi dumuu'ak wa nagram leek. Nidoor nichiiyak battaan achaan ninmali be l-farha.

⁵Ana gaa'id nifakkir fi iimaanak al-mukhlis al-misil al-iimaan al-awwal chiftah fi jidditak Luwiisa wa ammak Yuunika wa hassa' akiid gaa'id foogak inta.

⁶Achaan da, nidoor nizakkirak battaan. Wakit ana da'eet wa khatteet foogak iideeni, Allah antaak baraka wa hi misil jamur. Hajjiha achaan tabga battaan haamiye misil awwal.

⁷Achaan Allah antaana al-Ruuh al-Khudduus al-hu ma yisawwiina khawwaafiin. Be l-aks, al-Ruuh al-Khudduus yantiina al-gudra wa l-mahabba wa l-agul al-saabit.

Al-ta'ab fi chaan al-bichaara

⁸Ma takhaaf wa ma takhjal. Bachchir al-naas be usum al-Rabb al-ana masjuun fi chaanah. Ma tidangir raasak be sabab sijni ana. Chaarikni fi l-ta'ab fi chaan bichaarat al-Masiih wa Allah yantiik al-gudra.

⁹Hu najjaana wa naadaana achaan nabgo naas khaassiin leyah. Wa da ma be sabab ayyi amal saalih al-aniina sawweenaah laakin be sabab niyytah wa rahmatah. Gubbaal al-dunya ma badat, hu indah niye achaan yantiina al-ni'ma di fi l-Masiih Isa.

¹⁰Wa hassa' fi l-zaman al-haadir, hu bayyan rahmatah be jayyit al-naadum al-yinajjiina wa hu al-Masiih Isa. Al-Masiih battal gudrat al-moot wa fi bichaartah wassaf leena al-haya al-abadiiye.

¹¹Wa Allah azalaani wa sawwaani mubachchir wa rasuul wa mu'allim.

¹²Wa achaan da bas, ana gaa'id nat'ab misil da. Laakin al-eeb abadan ma sawwaani achaan hu al-ana aamant beyah na'arfah tamaam. Wa ana mu'akkid kadar hu gaadir wa yahfad al-amaana al-anteetha leyah lahaddi l-yoom al-akhiir.

¹³Akrub gawi al-ta'liim al-adiil al-simi'tah minni wa taabi'ah tamaam. Wa ankarib fi l-iimaan wa l-mahabba misil al-waajib fi derib al-Masiih Isa.

¹⁴Kalaam al-hagg, hu amaana min Allah. Ahfadah be gudrat al-Ruuh al-Khudduus al-gaa'id fi usutna.

¹⁵Akiid, inta simi't kadar kulla l-akhwaan al-min balad Aasiya gata'o ma'aayi al-alaakha wa l-akhwaan Figeel wa Harmuugiin kula minhum.

¹⁶Khalli Rabbina yarham naas beet akhuuna Waani Sifirus achaan hu ja leyi fi l-sijin wa chajja'aani katiir. Janaaziiri abadan ma sawwo leyah eeb.

¹⁷Be l-aks, wakit wisil fi Rooma hu fattachaani be niye waahide lahaddi ligiini.

¹⁸Wa nas'al Rabbina le Waani Sifirus achaan yalga rahma min Allah fi l-yoom al-akhiir. Wa inta ta'arif hu saa'adaani katiir wakit ana gaa'id fi hillit Afasus kula.

2 Timuutaawus 2

Khaddaam al-Rabb misil askari

¹Wa inta, ya wileedi, abga saabit fi l-ni'ma al-indina fi l-Masiih Isa.

²Wa l-kalaam al-inta simi'tah min khachmi giddaam chuhuud katiiriin, kallif beyah naas amiiniin al-yagdaru yi'allumu beyah naas aakhariin battaan.

³Akhal al-ta'ab misil askari adiil hana l-Masiih Isa.

⁴Al-askari al-gaa'id yisawwi khidimtah ma lammaah be khidmit al-naas al-ma askar. Hu yukhutt baalah le kalaam kabiirah al-yaamurah wa yidoor rida minnah hu bas.

⁵Wa be masal taani, kan naadum yajri fi musaabaga, ma yuguulu hu sabag illa kan jara hasab al-churuut.

⁶Wa battaan, al-harraati al-ti'ib fi l-zere', waajib hu bas awwal naadum al-yalga al-khalla.

⁷Fakkir fi l-kalaam al-gultah leek da wa Rabbina yantiik agul achaan tafham kulli cheyy.

⁸Fakkir fi Isa al-Masiih. Hu min zurriiyit Dawuud wa ba'as min ust al-maytiin. Wa di bas al-bichaara al-ana ballakhtaha le l-naas.

⁹Wa be sabab al-bichaara di, ana gaa'id fi l-ta'ab marbuut be janaaziir misil ana mujrim. Laakin kalaam Allah abadan ma yagdaru yarbutuuh.

¹⁰Wa be misil da, nahmal ayyi ta'ab fi chaan al-naas al-Allah azalaahum wa nijaahid achaan yalga ma'aayi al-naja be l-Masiih Isa wa yadkhulu fi l-majd al-abadi.

¹¹Al-kalaam da hagg. Kan mutna ma'aayah, nahyo ma'aayah.

¹²Wa kan nahmalo al-ta'ab fi chaanah, namulku ma'aayah. Wa kan nankuruuh, hu kula yankurna.

¹³Wa kan ma indina amaan, hu yagood daayman amiin achaan hu ma yagdar yankur nafsah.

Khaddaam al-saabit

¹⁴Zakkirhum le l-akhwaan be l-kalaam da wa hazzirhum giddaam Allah achaan ma yilkhaalato fi tafsiiir al-kalimaat. Kalaam misil da ma indah faayde wa yisabbib al-halaak le l-naas al-yasma'ooh.

¹⁵A'asir galbak achaan tabga naadum al-Allah yarda beyah. Abga misil khaddaam al-khidimtah ma tisabbib leyah eeb. Fassir kalaam al-hagg be tafsiiir adiil.

¹⁶Wa angari' min al-kalaam al-cheen al-ma indah faayde. Al-naas al-yitaabu'u al-kalaam da yiziidhum kufur be ziyaada.

¹⁷Wa kalaamhum yichattit been al-naas misil marad al-seerataan fi l-jisim. Wa minhum Hamaani wa Filiitus.

¹⁸Humman marago min derib al-hagg. Wa hassa' gaa'idiin yuguulu kadar bu'aas al-mu'miniin tamma khalaas. Wa gaa'idiin yitallufu iimaan hana naas waahidiin.

¹⁹Laakin al-asaas al-gawi al-Allah khattaah gaa'id saabit wa hu khatta foogah khitim wa da l-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab al-buguul: <Allah ya'arif naasah> wa battaan: <Waajib ayyi naadum al-yikarrim usum Allah yikhalli minnah al-fasaala marra waahid.>

²⁰Fi beet hana naadum khani, fi mawaa'iin khaaliyiin min al-dahab wa l-fudda wa mawaa'iin rakhiisiin min al-hatab wa l-tiine. Wa l-waahidiin yakhdumu beehum amal nadiif wa l-waahidiin yakhdumu beehum amal washkaan.

²¹Wa be misil da, kan naadum yisaffi nafsah min kulla l-wasaakha, hu yabga misil maa'uun hana amal nadiif wa maa'uun khaass al-indah faayde le siidah. Hu yabga jaahiz achaan yisawwi ayyi amal hana kheer.

Khaddaam al-Rabb ma waajib yihaarij

²²Angari' min chahwaat hana l-suba. Khutt baalak achaan tabga naadum saalih wa tabga gawi fi l-iimaan wa l-mahabba wa l-salaam misil kulla l-naas al-yad'u al-Rabb be galib taahir.

²³Wa angari' marra waahid min al-munaakhachaah al-baatliin al-ma induhum faayde. Inta ta'arif kadar al-munaakhachaah al-misil dool yisabbubu al-huraaaj bas.

²⁴Wa khaddaam al-Rabb ma waajib yihaarij. Wa laakin waajib yisawwi al-zeen le kulla l-naas wa ya'arif kikkeef yi'allimhum wa yasbur leehum.

²⁵Be nafas baarid, hu yiwassif al-hagg le l-naas al-yikhaalufuuh wa hu yidoor kadar Allah yahdiikum le l-tooba wa ya'arfu al-hagg.

²⁶Wa khalaas, yamurgu min charak Iblis al-awwal karabaahum achaan yisawwu leyah al-cheyy al-hu yidoorah.

2 Timuutaawus 3

Al-fasaad fi l-zaman al-akhiir

¹Waajib ta'arif kadar al-zaman al-akhiir yabga zaman gaasi bilheen.

²Wa fi l-zaman da, al-naas yhibbu nufuushum be ziyaada wa yhibbu al-gurus bilheen. Wa yabgo fachchaariin wa mustakbiriin wa yikallumu kalaam kufur wa yabgo aaykhiin waaldeenum wa nassaayiin al-kheer wa faasdiin.

³Wa ma induhum mahanna wa yaabo ma yisaamuhu. Wa yabgo gattaa'iin wa ma gaadriin yisabbutu nufuushum wa yabgo kachraaniin wa yakraho al-kheer.

⁴Wa yabgo khaayniin wa muta'ammidiin wa fachchaariin. Wa yhibbu halaat al-dunya ziyaada min Allah.

⁵Wa yinkarbu fi l-chokhol al-yiwassif al-takhwa laakin fi guluubhum yaabo ma yitaabu'u al-takhwa. Angari' min al-naas al-misil dool.

⁶Waahidiin minhum yindasso fi buyuut al-naas be najaada. Wa yakurbu be khachchawiin al-fikirhin ma saabit al-malaanaat be zunub wa gaa'idaat yitaabi'an kulla nafar hana chahwaat.

⁷Al-awiin al-misil deel yasma'an ta'liim katiir wa abadan ma yagdaran yafhaman al-hagg.

⁸Wa l-khachchaachiin dool gaa'idiin yikhaalufu al-hagg misil Yaniis wa Yambaaris al-khaalafu Muusa. Fikirhum talfaan wa iimaanum baatil.

⁹Laakin ma yanjaho achaan ba'ad chiyya, yabga waadih le kulla l-naas kadar kalaamum baatil. Wa yabga leehum misil al-cheyy al-bigi le Yaniis wa Yambaaris.

Agood saabit

¹⁰Laakin inta raafagtini wa ta'arifni. Chiftini wakit ana gaa'id ni'allim al-naas wa ta'arif haali wa niyyti fi kulli cheyy. Ta'arif iimaani wa sabri wa mahabbiti wa galbi al-saabit.

¹¹Inta chiftini wakit al-naas gaa'idiin yita''ubuuni wa wakit ta'ab chadiid ja foogi. Wa chiftini fi kulli cheyy al-gaasi al-bigi foogi fi hillaal Antaakiya wa Iguuniya wa Listara. Himilt foogum ta'ab chadiid marra waahid. Laakin Rabbina faza'ni wa najjaani min al-ta'ab da kulla ke.

¹²Wa akiid ayyi naadum al-yidoor yinkarib fi l-takhwa fi derib al-Masihi Isa, yita''ubuh.

¹³Wa laakin al-naas al-fasliin wa l-kaddaabiin, fasaalithum tiziid be ziyaada wa yabgo khachchaachiin wa makhchuuchiin.

¹⁴Laakin inta, agood saabit fi kulli cheyy al-allamtah wa aamant beyah be iimaan gawi. Ta'arif kadar al-naas al-allamook leyah amiiniin.

¹⁵Min inta sakhayyar, irift kitaab Allah al-antaak al-ilim al-yiwaddiik le l-naja be l-iimaan be l-Masiih Isa.

¹⁶Al-Kitaab kulla ke hu kalaam Allah al-nazzalah wa indah faayde achaan yi'allim al-hagg wa yiwassif al-naas khataahum wa yigabbilhum fi l-derib al-adiil wa yidarrilhum fi l-haal al-saalhe.

¹⁷Wa beyah khaddaam Allah yabga gaadir wa jaahiz achaan yisawwi ayyi amal hana kheer.

2 Timuutaawus 4

Ballikhiin kalaam Allah

¹Niwassiik giddaam Allah wa giddaam al-Masiih Isa al-yichaari' al-hayyiin wa l-maytiin wa da fi l-yoom al-hu yibiin foogah fi mamlakatah.

²Ballikh kalaam Allah. Ankarib foogah kan talga min al-naas murr walla halu kula. Jiib al-naas fi l-derib. Al-wahidiin ahrijhum wa l-wahidiin chajji'hum. Allimhum kulluhum be sabar chadiid.

³Fi l-wakit al-jaayi, al-naas yaabo ma yahmalo al-ta'liim al-adiil. Yitaabu'u al-kalaam al-halu leehum wa yichiilu mu'allimiin katiiriin al-yuguulu al-kalaam al-ya'ajib al-naas bas.

⁴Wa ma yidooru yasma'o abadan kalaam al-hagg. Fi badalah yidooru yasma'o gisas al-naas al-yiwadduruuhum.

⁵Laakin inta, agood daayman saabit wa ahmal al-ta'ab wa bachchir al-naas be l-bichaara wa akhdim adiil al-khidme al-Allah antaaha leek.

Haalit Buulus wa khabarah

⁶Wa laakin ana bigiit misil hadiiyat charaab wa gariib dammi yidaffig. Wa ana mooti garrab khalaas.

⁷Ana jaahadt jihaad chadiid fi l-hagg. Wa l-musaabaga al-tawiile kammaltaha wa l-iimaan karabtah gawi lahaddi l-nihaaya.

⁸Wa hassa' al-jaa'iza al-yantuuha le l-khaalib tarjaani. Wa hi al-taaj al-Rabbina yukhuttah fi raas al-naadum al-saalih. Wa Rabbina al-haakim al-aadil yantiini al-taaggiye di fi l-yoom al-akhiir. Wa ma yantiiha leyi ana wiheedi laakin yantiiha le kulla l-naas al-garmaaniin le yoom jaytah.

⁹Jaahid le tajiini ajala

¹⁰achaan akhuuna Diimaas yhibb al-dunya. Hu faat khallaani macha fi hillit Tasaluuniiki. Wa l-aakhariin ma fiihum. Akhuuna Kiriiski macha fi balad Khalaatiya wa akhuuna Tiitus macha fi balad Dalmaatiya.

¹¹Wa misil da, illa akhuuna Luukha wiheedah gaa'id ma'aayi. Amchi le akhuuna Markhus wa jibah ma'aak. Hu yisaa'idni ziyaada fi khidmit al-Rabb.

¹²Wa ana rassalt akhuuna Tichiikus fi hillit Afasus.

¹³Wa wakit taji, jib ma'aak khalagi hana l-barid al-khalleetah ma'a akhuuna Kaabus fi hillit Turuwaas. Wa jib al-kutub kula. Wa fakkir fi l-kutub al-maktuubiin fi farwa wa ma tansaahum.

¹⁴Wa Iskandar daggaag al-nahaas hu sawwa leyi fasil bilheen. Rabbina bas yijaaziih fi l-cheyy al-sawwaah leyi.

¹⁵Angari' minnah achaan hu khaalaf kalaamna mukhaalafa chadiide.

¹⁶Awwal marra wakit jaabooni fi l-mahkama wa ana daafa't le nafsi, ma fi naadum waahid al-wagaf ma'aayi. Kulluhum khallooni marra waahid. Nas'al Rabbina ma yihaasibhum.

¹⁷Laakin Rabbina wagaf ma'aayi wa antaani gudra wa beeha ballakht al-bichaara kullaha ke wa naas min kulla l-umam sim'ooaha. Wa fi l-yoom da, ana misil naadum al-duud yidoor yaakulah laakin al-Rabb najjaani min al-moot.

¹⁸Wa hu yinajjiini min kulli cheyy fasil wa yiwaddiini aafe fi mamlakatah al-samaawiye. Al-hamdulillah daayman wa ila l-abad. Aamiin.

Nihaayat al-jawaab

¹⁹Sallim Biriskiila wa Akiila wa naas beet Waani Sifirus.

²⁰Akhuuna Rastus ga'ad fi Kuruntus. Wa Turuufiimus bigi mardaan wa ana khalleetah fi hillit Miliitus.

²¹Jaahid achaan taji leyi gubbaal al-chite ma yabda. Yuubulus wa Buudis wa Liinus wa Kuluudiya wa kulla l-akhwaan yisallumuuk.

²²Al-Rabb ma'aak. Aleekum al-ni'ma.

Tiitus

Tiitus 1

¹Jawaab minni ana Buulus abd Allah wa rasuul hana Isa al-Masiih, murassal ahaan niijib al-naas al-Allah azalaahum fi derib al-iimaan wa ni'arrifhum al-hagg al-yiwaddiihum le l-takhwa.

²Wa be sabab al-iimaan da, yarjo be acham al-haya al-abadiiye al-hu waa'adaahum beeha min gubbaal bidaayit al-dunya. Wa Allah abadan ma yakdib.

³Wa fi l-wakit al-Allah haddadah, hu nazzal kalaamah fi l-Masiih. Wa Allah munajjiina kallafaani be l-kalaam da wa amaraani ahaan niballikhah.

⁴Wa naktib leek inta, ya Tiitus, al-bigiit wileedi al-sahiih be l-iimaan al-nichaaruku foogah. Aleekum al-salaam wa l-rahma min Allah abuuna wa Isa al-Masiih munajjiina.

Khidmit Tiitus fi Kiriit

⁵Ana khalleetak fi jaziirat Kiriit ahaan ti'addil kulli cheyy al-lissaa' ma indah nizaam adiil. Waajib ta'azil min al-mu'miniin naas fi ayyi hille ahaan yabgo leehum chuyuukh misil ana awwal wasseetak beyah.

⁶Kulli cheekh waajib yabga naadum ma indah eeb. Khalli yabga raajil martah waahide bas wa iyaalah mu'miniin wa ma fi naadum waahid yuguul fooghum kadar humman faasdiin walla aasiyiin.

⁷Mas'uul al-mu'miniin, hu wakiil Allah wa ahaan da, waajib yabga naadum ma indah eeb. Ma waajib yabga naadum mustakbir wa la naadum al-yaz'al ajala wa la sakkaari wa la siid al-machaakil wa la naadum al-yiriid riba al-haraam.

⁸Laakin waajib yabga naadum kariim le l-diifan wa yiriid al-kheer wa aagil wa aadil wa saalih wa yisabbat nafsah.

⁹Hu waajib yakrub gawi al-kalaam al-sahiih al-alamnaah leyah ahaan yichajji' akhwaanah be ta'liim adiil wa yurudd le l-naas al-yikhaalufuuh.

¹⁰Ahaan fi naas katiiriin aasiyiin wa khachchaachiin wa yihajju kalaam saakit wa katiiriin minhum Yahuud.

¹¹Waajib niwaggufuuhum ahaan tallafo iimaan hana kulla l-naas fi buyuut waahidiin be ta'liimhum. Gaa'idiin yi'allumu kalaam ma adiil ahaan yarbaho gurus be kidibhum.

¹²Naadum waahid min Kiriit al-bigi leehum misil nabi gaal: «Naas hana Kiriit humman daayman kaddaabiin wa misil haywaanaat khatiiriin. Humman yihibbu al-akil wa ma yiriidu al-khidme.»

¹³Wa kalaamah da sahiih. Wa achaan da, ahrijhum be chidde achaan yagoodu saabtiin fi l-iimaan

¹⁴wa ma yasma'o battaan al-gisas al-baatliin al-jaayiin min ust al-Yahuud wa la churuut al-naas al-abo al-hagg.

¹⁵Le l-naas al-guluubhum taahiriin, kulli cheyy taahir. Wa laakin le l-naas al-guluubhum ma taahiriin wa le l-ma mu'miniin, ma fi cheyy waahid taahir. Afkaarhum wa guluubhum ma taahiriin marra waahid.

¹⁶Yuguulu ya'arfu Allah laakin be amalhum yakfuru beyah. Naas misil dool makruuhiin wa aasiyiin wa ma yanfa'o le ayyi amal hana kheer.

Tiitus 2

Al-ta'liim al-waajib

¹Laakin inta, allim al-akhwaan al-haal al-muwaafge ma'a l-ta'liim al-adiil.

²Wassi al-chiyyaab achaan yabgo aagliin wa muhtaramiin wa khalli baalhum yabga wasii'. Wa khalli yabgo saabtiin fi l-iimaan wa l-mahabba wa l-sabur.

³Wa wassi al-ajaayiz kula achaan haalhin tabga takhiye wa ma yabgan gawwalaat wa la sakkaariyaat. Khalli yi'alliman akhwaathin kikkeef yisawwan al-kheer.

⁴Wa be misil da, yichajji'an al-chaabbaat achaan yiriidan rujaalhin wa iyaalhin

⁵wa yi'iichan be haal aagle wa taahire wa yukhuttan baalhin fi buyuuthin wa guluubhin yabgo buyud wa yasma'an kalaam rujaalhin. Wa be misil da, yisiddan al-derib le l-naadum al-yidoor yuguul kalaam fasil fi kalaam Allah.

⁶Wa wassi al-subyaan achaan yisabbutu nufuushum.

⁷Abga leehum masal fi kulli cheyy. Wassif leehum be haalak kikkeef yisawwu al-kheer. Wa khalliihum yichiifu kadar inta naadum mukhlis fi ta'liimak wa munkarib foogah.

⁸Wa khalli kalaamak yabga saalim bilheen hatta naadum ma yalga foogah sabab le yaharjak. Wa be misil da, ayyi naadum al-yidoor yikhaalifak, yakhjal wa ma yagdar yuguul foogna cheyy fasil.

⁹Wa wassi al-abiid achaan yasma'o kalaam siyaadhum lahaddi siyaadhum yardo beehum fi kulli cheyy. Wa khalli al-abiid ma yikhaalufuuhum

¹⁰wa la yasurgu minhum cheyy. Wa laakin waajib yabgo leehum amiiniin marra waahid achaan yiwassufu fi kulli cheyy kadar ta'liim hana Allah al-yinajjiina, hu sameh bilheen.

¹¹Akiid, ni'mat Allah baanat fi l-Masiih achaan tinajji kulla l-naas.

¹²Wa hi tidarribna achaan nikhallu minnina al-kufur wa chahwaat al-dunya wa ni'iichu fi l-dunya be haal aagle wa saalhe wa takhiye.

¹³Wa narjo be acham al-yoom al-mubaarak al-yibiin foogah majd Ilaahna wa munajjiina al-aziim, Isa al-Masiih.

¹⁴Hu anta nafsah dahiiye le yafdaana min kulla l-fasaala wa yitahhir guluubna achaan nabgo leyah cha'abah halaalah munkaribiin fi amal al-kheer.

¹⁵Wa khalaas kulla l-kalaam da, ooriihum beyah be kalaam waadih. Indak fooghum hagg achaan tichajji'hum wa tahrijhum hasab haalum. Ma tikhalli naadum yahgirak.

Tiitus 3

Al-haal al-waajbe

¹Zakkir al-akhwaan achaan yasma'o kalaam al-hakuuma wa l-kubaaraat wa yitaabu'u kalaamhum. Wa khalli yabgo jaahiziin le yisawwu al-kheer fi kulli haal.

²Wa khalli ma yuguulu kalaam fasil fi ayyi naadum wa la yihaaraju. Wa khalli yihajju be nafas baarid wa be adab ma'a kulla l-naas.

³Khalli ma nanso kadar awwal aniina kula misilhum, juhhaal wa aasiyiin. Awwal aniina muwaddiriin wa chahwaatna malakoona wa guluubna marbuutiin fi halaat al-dunya. Awwal aniina aaychiin be l-fasaala wa l-husud, wa gaa'idiin nakraho al-naas wa l-naas yakrahoona.

⁴Wa laakin wakit Allah munajjiina bayyan mahannitah wa mahabbitah le l-insaan,

⁵hu najjaana. Wa da ma be sabab ayyi amal saalih al-sawweenaah laakin be sabab rahmatah hu. Wa hu khassalaana be l-waaluuda al-taaniye wa antaana haya jadiide be l-Ruuh al-Khudduus

⁶al-hu nazzalah foogna be kulla barakaatah be waasitat munajjiina Isa al-Masiih.

⁷Wa misil da, bigiina saalihiin be ni'matah wa aniina achmaaniin foog Rabbina kadar nawrusu al-haya al-abadiiye.

⁸Wa l-kalaam da hagg. Wa nidoor kadar inta tifassir leehum kulla l-kalaam da achaan al-naas al-aamano be Allah yinkarbu be niye waahide fi amal al-kheer. Kulla l-kalaam da sameh bilheen wa indah faayde le kulla l-naas.

⁹Laakin angari' min al-munaakhachaat al-ma induhum faayde misil munaakhachaat fi l-guram wa l-mukhaasama wa l-mukhaalata fi tafsiir al-Tawraat. Kalaam misil da baatil wa ma indah faayde abadan.

¹⁰Wa ayyi naadum al-yihajji kalaam chig wa yifarrig beyah al-akhwaan, hazzirah marra waahide wa hazzirah marra taaniye wa ba'ad da, agta' ma'aayah al-alaakha.

11 Akiid ayyi naadum al-misil da, hu muwaddir wa khaati. Hu yijiib al-ikhaab fi raasah.

Nihaayat al-jawaab

12 Nidoor nirassil leek Artimaas walla Tichiikus. Wa wakit waahid minhum yawsalak, a'asir nafsak achaan taji leyi fi hillit Nikuubulus. Ana chilt niiye nagood foogha tuul al-chite.

13 Wa fi l-cheyy al-bukhuss akhwaanna Zeenaas al-muhaami wa Abuluus, a'asir nafsak achaan tisa' idhum fi safarhum wa khalli cheyy ma yigassir leehum fi l-derib.

14 Wa khalli kulla akhwaanna ya'arfu kikkeef yinkarbu fi amal al-kheer achaan yisaa'udu al-naas al-hawjaaniin be l-sahiih. Wa misil da akhwaanna ma yabgo naas al-hayaathum ma indaha faayde.

15 Kulla l-naas al-ma'aayi yisallumuuk. Wa sallim kulla l-mu'miniin al-yihibbuuna. Aleekum kulluku al-ni'ma.

Filimuun

Filimuun 1

- 1**Jawaab minni ana Buulus al-masjuun fi chaan al-Masiih Isa wa min akhuuna Timuutaawus. Wa naktib leek inta, ya habiibna wa rafiigna fi l-khidme Filimuun
- 2**wa jamaa'at al-mu'miniin al-yilimmu fi beetak wa akhutna Affiyya wa akhuuna Arkhibba al-misilna yitaabi' kalaam Rabbina misil askari yitaabi' kabiirah.
- 3**Aleekum al-salaam wa l-rahma min Allah abuuna wa Rabbina Isa al-Masiih.
- 4**Ya Filimuun, ayyi wakit al-nisalli, nifakkir foogak wa nachkur Allah Rabbi
- 5**achaan simi't khabar iimaanak be Rabbina Isa wa be mahabbidak le kulla l-saalihiin.
- 6**Wa nas'al leek Allah kadar be l-alaakha al-indak ma'a akhwaanak al-mu'miniin talga irfe be ziyaada fi kulla l-kheer al-indina fi l-Masiih.
- 7**Wa be l-sahiin, ya akhuuyi, khabar hana mahabbidak antaani farha kabiire wa chajaa'a chadiide achaan al-cheyy al-inta sawweetah farrah guluub al-saalihiin.
- 8**Wa achaan da, nidoor natlub minnak cheyy waahid. Indi hagg fi l-Masiih le naamurak tawwaali achaan tisawwi al-cheyy al-nidoorah.
- 9**Wa laakin aniina nirraayado wa achaan da, yabga leyi akheer kan nigaddim leek talab wa inta tafhamni. Wa ana al-nihajji leek, ana Buulus safiir al-Masiih Isa al-haaliyan masjuun fi chaanah.
- 10**Wa nigaddim leek talab fi chaan wileedi Alfaayid al-ana bigiit leyah abuuw wakit ana gaa'id fi l-sijin.
- 11**Awwal hu ma indah leek faayde laakin be l-sahiin hassa' hu bigi naadum indah faayde katiire bilheen. Hu indah faayde leek inta wa leyi ana kula.
- 12**Wa ana gaa'id nigabbilah leek ma'a l-jawaab da wa da gaasi leyi achaan nagram leyah bilheen.
- 13**Be l-sahiin, dawwart hu yagood hini ma'aayi. Ana gaa'id fi l-sijin fi chaan bichaarat al-Masiih wa na'arif kadar inta tidoor tisaa'idni. Wa kan Alfaayid yagood ma'aayi, hu yagdar yisaa'idni fi badalak inta.
- 14**Laakin ma dawwart nisawwi ayyi cheyy al-bukhussah illa kan inta khassadt beyah. Wa misil da, tisawwi al-kheer ma achaan ana asartak leyah laakin achaan inta chilt niye leyah be nafsak.
- 15**Akuun fi chaan da bas, Allah faragah minnak wakit chiyya achaan hassa' yigabbil leek wa yagood ma'aak daayman.

16Wa ma yabga battaan abdak bas laakin yabga akheer min abdak. Hu bigi akhuuk al-mahbuub. Akiid ana nihibbah laakin inta waajib tihibbah be ziyaada achaan hu abdak al-khaali wa be Rabbina al-Masiih, hu bigi akhuuk.

17Zeen. Na'arif kadar inta taj'alni ana muchaarik ma'aak fi l-iimaan. Wa natlub minnak takrub Alfaayid gawi misil tidoor takrubni ana gawi.

18Kan hu sawwa leek cheyy fasil walla indah deen fi raasah kula, kallifni beyah ana.

19Ana Buulus karabt al-galam wa naktib al-kalaam da be iidi: «Ana bas nikaffiik.» Wa inta ligiit al-haya al-jadiide be kalaami ana bas wa laakin ma nidoor nihajji leek be l-cheyy al-waajib tisawwihi leyi.

20Aywa, ya akhuuyi, aniina akhwaan fi l-Rabb wa nidoor minnak faayde chiyya. Farrih galbi fi l-Masiih be ziyaada.

21Ana mu'akkid kadar titaabi' kalaami. Ana gaa'id naktib leek wa fi galbi na'arif inta tisawwi ziyaada min al-gultah leek kula.

22Wa ma'a l-kalaam da, nuguul leek jahhiz leyi bakaan fi beetak achaan naji nagood ma'aak. Narja Allah yasma' du'aaku fi chaani wa yatulguuni gariib.

23Akhuuna Abfuraas al-gaa'id ma'aayi fi l-sijin fi chaan al-Masiih Isa, hu yisallimak.

24Wa ma'aayah al-akhwaan al-yakhdumu ma'aayi Markhus wa Aristaarkus wa Diimaas wa Luukha.

25Aleekum rahmat al-Rabb Isa al-Masiih.

Ibraaniyiin

Ibraaniyiin 1

¹Fi l-zaman al-faat, Allah kallam le juduudna be waasitat al-anbiya iddat marraat wa be turug chig chig.

²Wa hassa' fi l-zaman al-akhiir, Allah kallam leena be waasitat Ibnah al-hu ja'alah wariis hana kulla cheyy. Wa beyah hu bas, Allah khalag kulla cheyy.

³Wa Ibn Allah hu nuur Allah al-majiid wa surat tabii'tah wa hu yahfad kulla cheyy be gudrat kalaamah. Wa wakit hu tahhar al-naas min zunuubhum khalaas, hu tala' fi l-bakaan al-aali wa gaa'id jamb Allah al-Aziim fi nussah al-zeenaay.

⁴Wa Allah antaah daraja kabiire ziyaada min al-malaa'ika misil al-usum al-Allah antaah leyah afdal ziyaada min asaameehum.

Ibn Allah akbar min al-malaa'ika

⁵Abadan ma fi malak al-Allah gaal leyah: <Inta ibni wa l-yoom, ana bigiit abuuk.> Walla battaan gaal: <Ana nabga leyah abuuu wa hu yabga leyi ibni.>

⁶Wa laakin wakit Allah rassal Ibnah al-bikir fi l-dunya, hu gaal: <Khalli kulla malaa'ikat Allah yasjudu leyah.>

⁷Wa l-kalaam al-maktuub al-bukhuss al-malaa'ika buguul: <Hu ja'al malaa'ikatah misil al-riih wa khaddaamiinah dool misil al-naar al-tahrig.>

⁸Wa laakin fi Ibnah buguul: <Ya Allah, archak gaa'id ila l-abad wa asaas mulkak, hi asaas adaala.>

⁹Inta tihibb al-adaala wa takrah al-zulum. Achaan da, Allah Ilaahak azalak inta bas min rufgaanak wa masahak be dihin al-suruur.>

¹⁰Wa battaan buguul: <Ya Rabb, fi l-bidaaya inta farracht al-ard wa inta bas falleet al-samaawaat.>

¹¹Humman yiddamaro wa laakin inta gaa'id ila l-abad. Humman kulluhum yagdamo misil khalag.

¹²Wa misil naadum yatwi furaachah, inta kula tatwiihum wa tibaddilhum misil lubaas. Laakin inta tagood daayman, ma tilkhayyar wa waktak kula abadan ma yikammil.>

¹³Wa abadan ma fi malak al-Allah gaal leyah: <Agood be nussi al-zeenaay lahaddi nukhutt udwaanak tihit rijileenak.>

¹⁴Wa l-malaa'ika humman kulluhum arwaah khaddaamiin bas wa Allah yirassilhum achaaan yakhdumu fi chaan al-naas al-yalga al-naja.

Ibraaniyiin 2

Al-naja muhimme

- ¹Achaan da, waajib nukhuttu baalna wa nitaabu'u adiil al-kalaam al-simi'naah achaan ma nansooah wa ma namurgu min al-derib al-adiil.
- ²Na'arfu kadar al-kalaam al-malaa'ikat Allah ballakhooh hagg wa ayyi naadum al-khaalafah aw abaah yijiib fi nafsah al-ikhaab al-waajib leyah.
- ³Wa kikkeef aniina nanjo kan ma nitaabu'u adiil kalaam hana l-naja al-muhimme di? Al-awwal ballakhaaha, hu Rabbina. Wa l-chuhuud al-sim'o kalaamah akkadooha leena.
- ⁴Wa Allah kula chahad leeha be alaamaat wa ajaayib wa mu'jizaat chig chig wa be l-gudra al-hu antaaha le l-naas be l-Ruuh al-Khudduus hasab al-hu yidoorah.

Isa fatah derib al-naja

- ⁵Al-aakhira, Allah ma khattaaha tihit sultit al-malaa'ika.
- ⁶Laakin fi bakaan waahid al-Kitaab buguul: <Chunu al-insaan wa maala tifakkir foogah? Wa Bani Adam, hu chunu wa maala tihimm beyah?>
- ⁷Laakin inta sawweetah tihit min al-malaa'ika wa anteetah azama wa charaf.
- ⁸Wa khatteet kulla cheyy tihit rijileenah.> Wa kan hu khatta kulla cheyy tihit sultitah, battaan ma faddal cheyy al-ma tihit sultitah. Wa haaliyan ma nichiiifu kulla cheyy tihit sultitah.
- ⁹Laakin al-nichiifuuh, hu Isa. Wa Isa da, Allah nazzalah tihit min al-malaa'ika le mudda gisayre wa ba'ad da, Allah antaah azama wa charaf be sabab ta'abah wa mootah. Achaan be rahmat Allah, Isa daakh al-moot fi chaan kulla l-naas.
- ¹⁰Allah al-khalag kulla cheyy wa fi chaanah kulla cheyy mawjuud, hu dawwar naas katiiriin yabgo iyaalah wa yadkhulu fi majdah. Wa achaan da, Allah sawwa cheyy muwaafiq leehum. Hu rassal al-naadum al-yaftah leehum derib al-naja. Wa ja'al le l-Masihih al-ta'ab wa be ta'abah da, hu bigi al-munajji al-kaamil.
- ¹¹Achaan hu al-yikhassis al-naas le Allah wa l-naas al-bigo khaassiin le Allah, humman kulluhum induhum abu waahid. Achaan da, bala eeb Isa akkad kadar humman akhwaanah.
- ¹²Hu buguul: <Ana niballikh be usmak le akhwaani wa nahmudak fi ust al-jamaa'a.>
- ¹³Wa hu buguul le Allah: <Ana nitwakkal aleek.> Wa buguul: <Daahuuni ana ma'a l-naas al-Allah ja'alaahum iyaali.>
- ¹⁴Al-iyaal dool kulluhum insaan wa achaan da, Isa kula bigi insaan misilhum. Wa bigi misilhum achaan be mootah, hu dammar gudrat Iblis al-indah gudra fi l-moot.

¹⁵Wa be da, Isa harraraahum le kulla l-naas al-khaayfiin min al-moot wa aaychiin tuul hayaathum misil abiid be sabab khoofhum.

¹⁶Akiid, hu ma ja achaan yisaa'id al-malaa'ika laakin achaan yisaa'id iyaal Ibraahiim.

¹⁷Wa be sabab da, laabudda yabga misil akhwaanah fi kulla cheyy wa yabga leehum kabiir rujaal al-diin, al-rahiim wa l-amiin, wa yakhdim le Allah wa yisawwi kaffaara le zunuub al-cha'ab.

¹⁸Hu zaatah ti'ib wa ga'ad tihit al-tajriba. Wa achaan da, hu kula yagdar yisaa'id al-naas al-gaa'idiin tihit al-tajriba.

Ibraaniyiin 3

Isa akbar min Muusa

¹Achaan da, ya akhwaani al-saalihiin al-Allah naadaaku kulluku le tadkhulu fi derbah, fakkuru fi Isa. Hu rasuul Allah wa kabiir rujaal al-diin al-aniina mu'miniin beyah wa nachhado leyah.

²Wa hu amiin le Allah al-kallafah be l-khidme di misil zamaan Muusa kula bigi amiin fi l-khidme al-Allah kallafah beeha fi kulla beetah.

³Laakin al-charaf al-waajib le Isa ziyaada min al-charaf al-waajib le Muusa misil al-naadum al-bana al-beet mukarram ziyaada min al-beet al-hu banaah.

⁴Wa kulli beet indah naadum al-banaah wa laakin Allah bas al-bana kulla cheyy.

⁵Wa Muusa al-bigi amiin fi kulla beet Allah, hu gaa'id foogah achaan hu khaddaam Allah wa bigi chahaada le l-kalaam al-Allah yidoor yiballikhah fi l-mustakhbal.

⁶Laakin al-Masiih bigi amiin achaan hu Ibn Allah wa hu bas al-mas'uul fi beet Allah. Wa aniina be nufuusna bas beetah, kan nagoodu saabtiin bala chakak wa nukhuttu achamna daayman fi l-Masiih al-aniina nilfachcharo beyah.

Masal al-juduud al-gawwo ruuseehum

⁷Achaan da, asma'o al-kalaam al-buguulah al-Ruuh al-Khudduus: <Al-yoom, kan simi'tu hiss Allah,

⁸ma tigawwu ruuseeku misil juduudku al-abo ma taaba'o kalaamah fi yoom al-tajriba fi l-sahara.

⁹Fi l-bakaan daak, juduudku jarrabooni wa amtahanooni hatta kan chaafu amali

¹⁰fi muddit 40 sana. Wa khalaas, ana zi'ilt min al-naas dool wa gult: «Humman cha'ab aasiyiin wa ma ya'arfu derbi.»

¹¹Wa fi za'ali, ana halaft wa gult abadan ma yadkhulu fi raahiti.>

- 12**Ya akhwaani, khuttu baalku achaan galib hana ayyi naadum ma yabga fasil wa yaaba al-iimaan wa yamrug min derib Allah al-Hayy.
- 13**Achchaaja'o ambeenaatku kulla yoom. Aywa, kulla l-ayyaam ninaaduuhum «al-yoom», achaan al-zanib ma yukhuchch naadum minku wa yigawwi raasah.
- 14**Achaan kullina bigiina muchaarikiin fi l-Masiih kan sahiih nitaabu'u al-iimaan al-indina min al-bidaaya wa nagoodu saabtiin foogah lahaddi l-nihaaya.
- 15**Al-Kitaab buguul: <Al-yoom, kan simi'tu hiss Allah, ma tigawwu ruuseeku misil juduudku al-abo ma taaba'o kalaamah.>
- 16**Yaatumman al-naas al-sim'o kalaam Allah laakin abooh? Humman kulla l-naas al-marago min Masir wa taaba'o Muusa.
- 17**Wa yaatumman al-naas al-Allah zi'il minhum fi muddit 40 sana? Humman al-naas al-aznabo wa janaazaathum faddalo fi l-sahara.
- 18**Wa yaatumman al-naas al-Allah halaf leehum kadar ma yadkhulu fi raahat? Humman al-naas al-iso Allah.
- 19**Wa khalaas be l-kalaam da, na'arfu kadar ma gidro dakhalo fi raahat achaan ma induhum iimaan.

Ibraaniyiin 4

Al-dakhuul fi raahat Allah

- 1**Wa'ad Allah al-bukhuss al-dakhuul fi raahat lissaa' gaa'id. Angar'u! Khalli ayyi naadum minku yadkhul fi l-raaha di bala fachal.
- 2**Aniina simi'na al-bichaara misil awwal humman kula sim'ooaha. Laakin al-kalaam al-humman sim'ooah ma jaab leehum faayde achaan al-naas al-sim'ooah ma khiblooh be iimaan.
- 3**Wa aniina al-aamanna bas nadkhulu fi l-raaha al-Allah hajja beeha di wa gaal: <Fi za'ali, ana halaft wa gult abadan ma yadkhulu fi raahati.> Wa na'arfu raahat gaa'ide achaan amalah kammal min hu kawwan al-dunya.
- 4**Achaan al-Kitaab kallam fi bakaan waahid be l-yoom al-saabi' wa gaal: <Allah kammal khidimtah wa fi l-yoom al-saabi', hu wagaf min kulla khidimtah.>
- 5**Wa battaan, Allah hajja be raahat wakit hu gaal: <Ma yadkhulu fi raahati.>
- 6**Wa khalaas, fi niyyit Allah, fi naas yadkhulu fi raahat. Wa laakin al-naas al-awwal sim'o bichaarat Allah ma dakhalo fi l-raaha di be sabab isyaanhum.
- 7**Wa battaan, Allah gata' le l-naas yoom waahid wa sammaah «al-yoom.» Wa ba'ad siniin katiiriin, hu hajja fi kalaam Dawuud al-gaa'id fi l-Kitaab al-aniina kallamnaah khalaas wa l-kalaam da buguul: <Al-yoom, kan simi'tu hiss Allah, ma tigawwu ruuseeku.>

⁸Achaan kan awwal Yachuu' gidir wadda al-cha'ab fi l-raaha khalaas, Allah ma yihajji battaan be yoom aakhar.

⁹Wa be da, na'arfu kadar raaha aakhara misil raahat yoom al-sabt tifaddil le cha'ab Allah.

¹⁰Wa l-naadum al-yadkhul fi raahat Allah yagiif min khidimtah misil Allah wagaf min khidimtah.

¹¹Wa khalaas, khalli nijaahudu le nadkhulu fi l-raaha di, achaan naadum minnina ma yiwaddir be sabab al-isyaaan misil juduudna.

¹²Kalaam Allah hayy wa gaadir wa tariin ziyaada min al-seef al-mutarrag min jaay wa jaay. Hu yagta' daakhal fi l-naadum marra waahid lahaddi yalhag al-bakaan al-foogah al-nafas wa l-ruuh, wa l-udaam wa l-muchaach. Kalaam Allah yimayyiz al-afkaar wa l-niye fi galib al-insaan.

¹³Wa ma fi cheyy fi kulla l-khaliige al-mulabbad le Allah. Kulla cheyy makchuuf wa waadih giddaamah hu bas. Wa waajib leena aniina kullina naju be a'maalna achaan hu yihaasibna.

Isa kabiir rujaal al-diin

¹⁴Ta'arfu kadar aniina indina raajil diin kabiir wa hu aziim wa tala' foog fi l-samaawaat wa hu Isa Ibn Allah. Wa achaan da, khalli nakurbu gawi iimaanna be Isa al-nachhado leyah.

¹⁵Raajil al-diin hanaana da ya'arif du'ufna achaan hu kula, jarrabooh be kulla l-tajriba misilna laakin hu abadan ma sawwa zanib.

¹⁶Wa khalaas, khalliina nigarrubu le Allah al-Rahiim be amaan achaan hu yarhamna. Wa nalgo minnah al-ni'ma al-tisaa'idna wakiti nihtaajo leeha.

Ibraaniyiin 5

¹Achaan da, ayyi raajil diin kabiir ya'azuluuh min al-naas achaan yakhdim le l-naas giddaam Allah wa yigaddim leyah dahaaya chig chig le zunuubhum.

²Wa hu ya'arif kikkeef yihajji be nafas baarid le l-naas al-juhhaal wa le l-naas al-muwaddiriin achaan hu kula insaan mu'arrad le l-du'uf.

³Achaan da, laabudda hu yigaddim le Allah dahiiye le zunuubah hu wa le zunuub al-cha'ab kula.

⁴Wa naadum ma yidarrij nafsah le l-khidme al-mucharrafa hint rujaal al-diin. Allah bas yinaadiih leeha misil zamaan hu naada leeha Haaruun.

⁵Wa l-Masiih kula ma darraj nafsah achaan yisawwi nafsah raajil diin kabiir, laakin al-darrajah hu Allah al-gaal leyah: <Inta ibni wa l-yoom, ana bigiit abuuk.>

⁶Wa fi bakaan waahid fi l-Kitaab, hu gaal: <Inta bigiit raajil diin daayim misil Malkisaadikh.>

⁷Wakit Isa gaa'id fi l-dunya, hu naada Allah al-yagdar yinajjiih min al-moot wa sa'alah be hiss aali wa dumuu'. Wa Allah khibil su'aalah achaan hu takhi.

⁸Sahiih, Isa hu Ibn Allah laakin hu allam kikkeef yitaabi' kalaam abuuuh be l-ta'ab al-ti'ibah.

⁹Wa khalaas, hu bigi al-munajji al-kaamil wa bigi derib al-naja al-abadiiye le kulla l-naas al-yitaabu'u kalaamah.

¹⁰Wa Allah ja'alah raajil diin kabiir misil Malkisaadikh.

Al-sakhiir fi l-iimaan wa l-aagil

¹¹Indina kalaam katiir nidooru nuguuluuh leeku fi l-ta'liim da laakin tafsiirah leeku gaasi achaan intu bigiitu mataamiis.

¹²Intu al-tawwaltu fi l-derib, waajib tabgo mu'allimiin hana l-iimaan laakin be l-sahiih, intu hawjaaniin le duruus awwalaaniyiin hana kalaam Allah. Intu bigiitu misil al-sakhiir al-lissaa'ah hawjaan le laban ammah achaan hu ma jaahiz le l-akil.

¹³Ayyi naadum al-aayich be l-laban lissaa' sakhiir wa ma ya'arif derib al-saalihiin.

¹⁴Wa l-ta'liim al-muhimm, hu misil al-laham wa hu waajib le l-naadum al-aagil fi l-iimaan al-darrasoooh lahaddi ya'arif kikkeef yimayyiz al-kheer min al-charr.

Ibraaniyiin 6

Khatar al-naas al-khallo al-iimaan

¹Achaan da, nikhallu waraana al-duruus al-awwalaaniyiin fi l-Masiih wa namchu giddaam le l-ta'liim al-waajib le l-naas al-aagliin. Wa ma nigabbulu battaan fi asaas al-ta'liim da. Wa hu al-tooba min al-a'maal al-yiwaddu al-naas le l-moot wa ta'liim al-iimaan be Allah.

²Ma ni'allumu battaan al-wadu wa khattiin al-iide fi l-naas wa ma ni'allumu battaan bu'aas al-maytiin wa l-hisaab al-akhiir.

³Wa khalaas, namchu giddaam kan Allah gaal aamiin.

⁴Chunu yukuun le l-naas al-yigabbulu fi haalum al-gadiime? Al-naas dool khiblo nuur Allah fi guluubhum wa irfo al-baraka al-Allah antaaha wa chaarako fi l-Ruuh al-Khudduus

⁵wa daakho al-kheer hana kalaam Allah wa ajaayib hana l-zaman al-jaayi fi l-aakhira.

⁶Humman dool kan yaabo al-iimaan, ma nagdaro nigabbuluuhum le l-tooba battaan. Achaan al-naas dool bigo misil gaa'idiin yaktulu Ibn Allah fi l-saliib marra taaniye wa yi'ayyubuuh giddaam al-naas.

⁷Kan al-ard chirbat almi al-matar al-yusubb daayman wa gawwamat al-nabaat al-indah faayde le l-naas al-haratooha, al-ard di Allah yibaarikha.

⁸Laakin al-naas dool misil al-ard al-tigawwim chook wa haskaniit. Hi ma indaha faayde wa la'anat Allah tigarrib leeha wa fi l-akhiir, yiharruguuha.

Wa'ad Allah wa haliiftah

⁹Ya akhwaani al-nihibbuuku, hatta kan nihajju leeku be l-kalaam al-misil da kula, ma indina chakak foogku. Intu gaa'idiin fi l-derib al-adiil wa akiid hu derib al-naja.

¹⁰Achaan Allah ma zaalim le yansa khidmitku fi chaan usmah wa l-mahabba al-wassaftuuha leyah be musaa'adatku le akhwaanku al-saalihiin. Wa ya hassa' intu gaa'idiin tisaa'uduuhum.

¹¹Wa nidooru kadar ayyi waahid minku yiwassif daayman al-niye al-adiile al-misil di wa achamku yabga bala chakak lahaddi l-akhiir.

¹²Wa kan tisawwu misil da, ma tabgo kaslaaniin laakin titaabu'u derib hana l-naas al-gaa'idiin saabtiin fi l-iimaan be l-sabur wa yawrusu barakat Allah al-waa'adaahum beeha.

¹³Achaan Allah waa'ad Ibraahiim wa halaf be nafsah achaan abadan ma fi cheyy akbar minnah le yahlif beyah.

¹⁴Wa Allah gaal: <Akiid ana nibaarikak wa nikattir zurriiytak.>

¹⁵Wa khalaas, Ibraahiim sabar sabur gawi wa ligi al-cheyy al-Allah waa'adah beyah.

¹⁶Akiid, al-naas fi aadithum yahalfu be cheyy akbar minhum wa kan naadum yi'akkid kalaamah be haliife, khalaas kalaamah kammal.

¹⁷Wa Allah kula, wakit hu yikallim le l-naas al-yawrusu wa'adah wa yidoor yi'akkid leehum kharaarah abadan ma yikhayyir, hu sabbatah leehum be haliife.

¹⁸Wa fi chaan al-kalaam da, indina chajaa'a chadiide, awwal be wa'ad Allah wa battaan be haliifit Allah. Al-achya al-itneen dool akiid ma yafchulu achaan ma mumkin Allah yikhalli kalaamah al-gaalah. Wa khalaas, aniina al-tubna le Allah achaan nanjo, nakurbu gawi al-acham al-hu gaddamah leena.

¹⁹Achamna fi Isa da misil witid saabit al-yisabbat nufuusna achaan Isa macha khaadi le l-sitaar daakhal fi beet Allah.

²⁰Aywa, Isa dakhal fi beet Allah al-samaawi fi chaanna misil giid achaan hu bigi raajil diin kabiir daayim misil Malkisaadikh.

Ibraaniyiin 7

Kubuuriyyit Malkisaadikh

¹Wa Malkisaadikh da, hu malik hillit Chaaliim wa raajil diin hana Allah al-Aali. Wa hu laaga Ibraahiim wa baarakah wakit Ibraahiim mugabbil min al-bakaan al-annasar foogah fi l-muluuk.

²Wa leyah hu, Ibraahiim anta al-uchur min kulla cheyy al-chaalah fi l-harib. Wa awwal cheyy, al-usum Malkisaadikh ma'anaatah al-malik al-aadil wa battaan hu malik Chaaliim, ma'anaatah malik al-salaam.

³Wa fi l-Kitaab, hu ma indah abu wa la amm wa la gurma. Waktah ma indah bidaaya wa hayaatah ma indaha nihaaya laakin hu gaa'id daayman misil Ibn Allah wa hu raajil diin ila l-abad.

⁴Fakkuru fi kubuuriyytah. Ibraahiim zaatah antaah al-uchur min kulla cheyy al-chaalah fi l-harib wa Ibraahiim hu jiddina al-kabiir.

⁵Wa l-naas al-min zurriyyit Laawi al-Allah ja'alaahum rujaal diin induhum izin fi l-Tawraat achaan yichiilu al-uchur min al-cha'ab, ya'ni min akhwaanhum. Wa akhwaanhum dool kula min zurriyyit Ibraahiim.

⁶Laakin Malkisaadikh da, hu ma min zurriyyit Laawi misilhum wa hu chaal al-uchur min Ibraahiim wa baarakah wa Ibraahiim hu bas al-naadum al-Allah antaah al-wu'uud.

⁷Wa bala chakak, al-naadum al-yanti al-baraka akbar min al-naadum al-yichiilha.

⁸Wa misil da, al-Laawiyiin al-yichiilu al-uchur, humman al-naas al-yumuutu laakin Malkisaadikh al-chaal al-uchur, hu hayy hasab kalaam al-Kitaab.

⁹Be masal aakhar, nagdaro nuguulu kadar iyaal Laawi al-yichiilu al-uchur zaathum anto al-uchur le Malkisaadikh be waasitat Ibraahiim

¹⁰achaan Laawi lissaa' gaa'id fi sulub jiddah Ibraahiim wakit Malkisaadikh laagaah.

Raajil diin misil Malkisaadikh

¹¹Wa khidmit rujaal al-diin al-min zurriyyit Laawi, hi asaas al-churuut al-Allah antaahum le l-cha'ab. Laakin kan khidmit rujaal al-diin al-min zurriyyit Laawi kaamile, maala Allah jaab raajil diin aakhar misil Malkisaadikh fi badal raajil diin misil Haaruun?

¹²Wa akiid kan khidmit rujaal al-diin khayyarat, laabudda al-churuut kula yikhayyuru.

¹³Wa Isa al-nihajju beyah ma min zurriyyit Laawi. Wa min gabiiltah hu, abadan ma fi naadum al-kallafooh be dahaaya al-madbah.

¹⁴Achaan Rabbina Isa hu min gabiilat Yahuuza wa da ma'ruuf. Wa fi l-cheyy al-bukhuss gabiilat Yahuuza, Muusa abadan ma gaal cheyy fi rujaal al-diin.

15 Wa l-kalaam da yabga waadih bilheen wakit yaji raajil diin aakhar wa hu yichaabih Malkisaadikh.

16 Wa Isa bigi raajil diin be sabab gudrat hayaatah al-ma tikammil wa ma be sabab chart waahid min churuut al-Tawraat al-bukhuss zurriiyit al-naas.

17 Achaan al-Kitaab chahad le Isa wa gaal: <Inta bigiit raajil diin daayim misil Malkisaadikh.>

18 Wa khalaas, al-chart al-gadiim bigi baatil achaan ma yanfa' wa ma indah gudra.

19 Akiid, churuut al-Tawraat ma sawwo ayyi cheyy kaamil. Wa Allah jaab fi badalhum derib akheer ziyaada, al-beyah nigarrubu le Allah be acham ziyaada min awwal.

20 Wa battaan, fi cheyy aakhar wa hu haliifit Allah. Al-naas al-awwal bigo rujaal diin ma bigo be haliife.

21 Laakin Isa bigi raajil diin be haliifit Allah. Maktuub fi l-Kitaab: <Allah halaf wa hu yitimm kalaamah al-buguul: «Inta bigiit raajil diin daayim.»>

22 Be l-sabab da, indina mu'aahada akheer ziyaada wa Isa hu al-yadman leena al-mu'aahada di.

23 Wa battaan fi cheyy aakhar. Rujaal al-diin al-min zurriiyit Laawi dool katiiriin achaan humman yumuutu wa be da, ayyi waahid ma yagdar yitawwil fi khidimtah.

24 Laakin Isa hu raajil diin al-yagood daayman achaan hu hayy ila l-abad.

25 Be l-sabab da, hu daayman yagdar yinajji al-naas al-yigarrubu le Allah beyah hu achaan hu hayy daayman wa gaa'id yas'al lehum Allah daayman.

26 Wa be da, Isa bigi kabiir rujaal al-diin al-muwaafiq leena marra waahid. Hu khudduus wa ma indah ayyi eeb wa hu daayman taahir. Hu ma'zuul ba'iid min al-muznibiin wa marfuu' foog fi l-samaawaat.

27 Isa hu ma misil kubaaraat rujaal al-diin al-aakhariin dool. Ma waajib leyah kulla yoom yigaddim dahiiye awwal fi chaan zunuubah hu wa ba'ad da, yigaddim dahiiye fi chaan zunuub al-cha'ab. La. Hu gaddam dahiiye waahide bas wa nihaa'iiye wa da wakit gaddam nafsah fi l-saliib.

28 Aywa, churuut al-Tawraat khatto naas da'iifiin le yabgo kubaaraat hana rujaal al-diin. Laakin al-haliife al-jaat ba'ad al-Tawraat khattat Ibn Allah kabiir rujaal al-diin. Wa Allah sawwaah kaamil ila l-abad.

Ibraaniyiin 8

Isa raajil diin hanaana

1 Wa di hi zibdit al-kalaam. Aniina indina raajil diin kabiir misil al-fassarna beyah leeku. Hu ga'ad jamb arch Allah al-Aziim fi nussah al-zeenaay foog fi l-samaawaat.

²Wa hinaak, hu khaddaam fi l-bakaan al-mukhaddas al-sahiih wa di bas al-kheema al-ma banaaha insaan. Rabbina bas banaaha.

³Wa kulli naadum al-yidarrujuuh raajil diin kabiir, waajib yigaddim le Allah dahaaya chig chig. Achaan da, waajib le raajil al-diin hanaana kula yigaddim dahiiye.

⁴Wa kan Isa gaa'id fi l-ard, hu abadan ma yabga raajil diin achaan fi l-ard, rujaal diin aakhariin gaa'idiin al-yigaddumu al-dahaaya hasab churuut al-Tawraat.

⁵Wa l-bakaan al-humman yakhdumu foogah da, alaama bas wa hi timassil al-bakaan al-mukhaddas al-samaawi. Wa da ma'ruuf achaan wakit Muusa yidoor yabni kheemat al-ibaada, Allah kallam leyah wa gaal: <Khutt baalak achaan tasna' kulla cheyy hasab al-nizaam al-ana wassaftah leek fi l-jabal.>

⁶Laakin hassa' Isa indah khidme akheer ziyaada min khidmit rujaal al-diin al-awwalaaniyiin achaan hu bigi wasiit hana l-mu'aahada al-akheer ziyaada. Wa l-mu'aahada di, Allah sabbatha fi wu'uud akheer ziyaada min al-wu'uud al-awwalaaniyiin.

Al-mu'aahada al-jadiide

⁷Wa kan awwal al-mu'aahada al-awwal ma indaha eeb, ma waajib yibadduluuha be mu'aahada aakhara.

⁸Wa laakin Allah hajja be eeb al-naas wakit hu haraj le l-cha'ab wa gaal: <Yaji yoom waahid, nisawwi mu'aahada jadiide ma'a Bani Israa'iil wa ma'a Bani Yahuuza. Wa da kalaam Allah.>

⁹Wa l-mu'aahada di ma tabga misil al-mu'aahada al-ana sawweetha ma'a juduudhum wakit guttuhum wa maragtuhum min balad Masir. Al-mu'aahada al-jadiide di ma tabga misil al-awwal. Humman gata'o al-mu'aahada di wa achaan da, ana kula khalleethum. Wa da kalaam Allah.

¹⁰Wa hassa', di hi al-mu'aahada al-nisawwiiha ma'a Bani Israa'iil ba'ad al-yoom da. Ana nukhutt wasiiyaati fi fikirhum wa naktibhum fi guluubhum. Wa ana nabga llaahum wa humman yabgo cha'abi. Wa da kalaam Allah.

¹¹Wa naadum ma yi'allim rafiigah wa la yuguul le akhuuh: «A'arif Allah.» Achaan kulluhum ya'arfuuni, min al-sakhayyar lahaddi l-kabiir.

¹²Wa ana nakhfir leehum khataayaahum wa ma nifakkir fi zunuubhum battaan.>

¹³Wa fi l-kalaam da, hu hajja be mu'aahada jadiide. Wa be da, hu ja'al al-mu'aahada al-awwal gadiime. Wa ayyi cheyy al-yabga gadiim, waktah kammal wa gariib yabga ma fiih.

Ibraaniyiin 9

Kheemat al-ibaada al-awwal

- ¹Wa ta'arfu kadar fi l-mu'aahada al-awwal, indaha churuut al-beehum al-naas waajib ya'abudu Allah wa indaha bakaan mukhaddas fi l-ard.
- ²Wa bano kheemat ibaada wa fi nussaha al-barraani, khatto al-faanuus wa l-tarabeeza al-yigaddumu foogha khubza le Allah. Wa nussaha al-barraani da, usmah al-bakaan al-mukhaddas.
- ³Wa nussaha al-dakhlaani al-gaa'id khaadi le l-sitaar, usmah al-bakaan al-mukhaddas marra waahid.
- ⁴Wa da l-bakaan al-gaa'id foogah al-mukhbar hana dahab wa sanduug al-mu'aahada al-mamsuuh be dahab daakhal wa barra. Wa l-sanduug da, indah jarr hana dahab al-fi lubbah al-manna. Wa asaas Haaruun al-sawwat nuwwaar wa liihaan al-mu'aahada kula gaa'idiin fi lubbah.
- ⁵Wa fi makhluugiin samaawiyiin masnuu'iin fi dahar sidaadit al-sanduug al-yiwassufu majd Allah wa humman mumattitiin janaaheehum gidzaam wa mukhattiyiin beehum sidaadit al-sanduug wa da bakaan al-kaffaara. Wa laakin hassa' da, ma nagdaro nifassuru ma'ana hana kulla l-achya dool.
- ⁶Wa wakit kulla l-achya dool jahhazoohum khalaas, rujaal al-diin yadkhulu kulla yoom fi nuss al-kheema al-barraani ahaan yisawwu khidmit al-ibaada.
- ⁷Laakin kabiir rujaal al-diin bas yadkhul fi nussaha al-dakhlaani. Wa hu ma yadkhul illa marra waahide bas fi l-sana. Wa hu ma yadkhul illa hu chaayil al-damm al-yigaddimah le Allah kaffaara le nafsah hu wa le khataaya al-cha'ab al-sawwoohum bala raayhum.
- ⁸Wa dool churuut al-ibaada. Wa beehum al-Ruuh al-Khudduus yiwassif kadar dakhuul fi l-bakaan al-mukhaddas marra waahid al-gaa'id fi l-samaawaat, ma maftuuh maadaamit al-kheema al-awwal lissaa'ha gaa'ide.
- ⁹Wa da masal hana l-zaman al-haali. Humman yigaddumu dahaaya laakin al-dahaaya dool ma yagdaro yisawwu al-naadum al-ya'abud Allah kaamil ahaan ma yagdaro yikhayyuru galbah.
- ¹⁰Wa nizaam al-ibaada da bukhuss al-akil wa l-charaab wa l-wadu. Al-churuut dool bukhussu jisim al-insaan bas wa humman yagoodu lahaddi wakit al-nizaam al-jadiid yaji.

Al-Masiih fi l-kheema al-samaawiiye

- ¹¹Laakin al-Masiih ja wa bigi kabiir rujaal al-diin al-jaab kheer katiir al-hassa' gaa'id. Wa hu dakhal fi kheema kabiire wa kaamile min al-kheema al-awwal. Wa l-kheema di, insaan ma banaaha. Hi ma min al-achya al-khalagoohum fi l-dunya di.
- ¹²Wa khalaas, hu dakhal dakhuul waahid wa nihaa'i fi l-bakaan al-mukhaddas. Wa l-damm al-hu chaalah ma hana khanam wa la hana ijil laakin chaal dammah hu zaatah. Wa be da, hu jaab leena al-fida al-daayim.

- 13** Awwal al-naas al-ajsaamhum bigo ma taahiriin, yikhassusuuhum be rachchiin damm al-khanam wa l-tiiraan wa rumaad al-bagara al-harragooha.
- 14** Laakin damm al-Masiih indah gudra ziyaada. Al-Masiih ma indah eeb wa hu gaddam nafsah le Allah be gudrat al-Ruuh al-abadi. Wa akiid dammah yitahhir guluubna min al-a'maal al-yiwaddu al-naas le l-moot wa yijahhizna le na'abudu Allah al-Hayy.
- 15** Wa fi chaan da, al-Masiih hu wasiit hana l-mu'aahada al-jadiide al-beeha al-naas al-Allah naadaahum yalgo al-warasa al-abadiye al-hu waa'ad beeha. Achaan al-Masiih maat le yafda al-naas min khataayaahum al-sawwoohum fi wakit al-mu'aahada al-awwal.
- 16** Wa l-mu'aahada di muhimme misil wasiye maktuuba hana warasa wa waajib yi'akkudu min moot hana l-naadum al-khatta al-wasiye di.
- 17** Achaan al-wasiye al-maktuuba, ma yakhdumu beeha illa ba'ad moot siidha. Ma yitabbuguuha wakit hu lissaa' hayy.
- 18** Achaan da, al-mu'aahada al-awwal kula ma kaanat illa be daffigiin damm.
- 19** Wa ba'ad Muusa ballakh kulla l-cha'ab be kulla wasaaya al-Tawraat, hu chaal suuf ahmar wa firi' hana zuufa wa dassaahum fi almi wa damm hana ijil wa khanam. Wa rachcha beehum al-Kitaab zaatah wa kulla l-cha'ab.
- 20** Wa gaal: <Daahu damm al-mu'aahada al-Allah sawwaaha ma'aaku.>
- 21** Wa be misil da, hu rachcha al-damm fi l-kheema wa fi kulla l-mawaa'iin al-yista'maloohum fi bakaan al-ibaada.
- 22** Aywa, hasab churuut al-Tawraat, katiir min al-achya yitahhuruuhum be damm. Wa kan damm ma daffagooh, ma fi khufraan.
- 23** Achaan da, laabudda yitahhuru be l-dahaaya dool al-kheema al-gaa'ide fi l-ard al-hi alaama hana l-kheema al-samaawiiye. Laakin al-kheema al-samaawiiye zaatha waajib yitahhuruuha be dahaaya al-afdal ziyaada.
- 24** Wa l-bakaan al-mukhaddas al-Isa al-Masiih dakhil foogah, da ma al-bakaan al-banaah al-insaan. Al-bakaan da suura bas hana l-bakaan al-sahiih. Laakin hu dakhil fi l-sama zaatah achaaan yahdar giddaam Allah fi chaanna fi l-zaman al-haali.
- 25** Wa hu dakhil laakin ma achaaan yigaddim nafsah iddat marraat. Hu ma misil kabiir rujaal al-diin al-yadkhul kulli sana fi l-bakaan al-mukhaddas marra waahid chaayil ma'aayah damm al-bahaayim.
- 26** Kan yabga misil da, waajib yat'ab iddat marraat min bidaayit al-dunya. Laakin hu ja marra waahide bas fi aakhir al-zaman achaaan yigaddim nafsah misil dahiiye al-beeha yamha al-zunuub.

²⁷Akiid, maktuub le ayyi naadum yumuut marra waahide wa ba'ad al-moot yaji al-hisaab.

²⁸Wa l-Masiih kula gaddam nafsah marra waahide achaan yamha zunuub hana naas katiiriin. Wa hu yaji battaan marra taaniye ma achaan yamha al-zunuub wa laakin achaan yinajji al-naas al-gaa'idiin yarjoooh.

Ibraaniyiin 10

Gudrat dahiyat al-Masiih

¹Churuut al-Tawraat ma yiwassufu be l-sahiih kulla l-kheer al-yaji waraahum. Humman yiwassufu alaamtah bas. Wa hasab churuut al-Tawraat, waajib yigaddumu daayman nafs al-dahaaya kulli sana. Wa l-dahaaya dool abadan ma yagdar yitahhuru tihaara kaamile al-naas al-yidooru ya'abudu Allah.

²Wa kan sahiih al-dahaaya dool yitahhuru al-naas, akiid gaddimiinlum yagiif laakin ma wagaf. Achaan kan al-naas al-ya'abudu Allah ligo al-tihaara al-kaamile khalaas, humman ma yifakkuru battaan fi zunuubhum.

³Laakin sana ba'ad sana be l-dahaaya dool, al-naas yifakkuru fi zunuubhum.

⁴Achaan damm al-tiiraan wa damm al-khanam abadan ma yagdar yamha zunuub al-naas.

⁵Wa fi chaan da, wakit al-Masiih ja fi l-dunya, hu gaal: <Inta ma dawwart wa la dahiiye wa la hadiiye wa laakin inta jahhazt leyi jismi al-insaani.

⁶Inta ma ridiit be dahaaya muharragiin wa la dahaaya le kaffaarat al-zanib.

⁷Wa khalaas, ana gult: «Ya Allah, ana jiit hasab al-kalaam al-yukhussini al-maktuub fi l-kitaab al-malfuuf. Ana jiit achaan nisawwi al-cheyy al-inta tidoorah.»>

⁸Wa awwal hu gaal: «Inta ma dawwart wa la dahiiye wa la hadiiye wa la dahaaya muharragiin wa la dahaaya le kaffaarat al-zanib.» Wa fi l-kalaam da, hu hajja be l-dahaaya al-wajib yigaddumuuhum hasab churuut al-Tawraat.

⁹Wa ba'ad da, hu gaal: «Daahu ana jiit. Ana jiit achaan nisawwi al-cheyy al-inta tidoorah.» Wa misil da, hu yibattil al-dahaaya al-awwal wa yisabbat dahiyat nafsah.

¹⁰Wa be l-yidoorah Allah da, Isa al-Masiih gaddam jismah marra waahide wa nihaa'iiye wa l-dahiiye di sawwatna khaassiin le Allah.

¹¹Wa ayyi raajil diin yagiif kulli yoom be tuulah fi bakaan khidimtah wa yigaddim nafs al-dahaaya al-abadan ma yagdar yamho al-zunuub.

¹²Laakin Isa al-Masiih gaddam dahiiye waahide bas le kulla l-zunuub wa ba'ad da, hu ga'ad jamb Allah ila l-abad fi nussah al-zeenaay.

¹³Wa hassa', yarja lahaddi Allah yukhutt udwaanah tihit rijileenah.

¹⁴Achaan al-Masiih gaddam dahiiye waahide bas wa beeha hu kammal marra waahid tihaarat al-naas al-yabgo khaassiin le Allah.

¹⁵Wa l-Ruuh al-Khudduus kula chaahid fi l-kalaam da. Achaan awwal hu gaal:

¹⁶<Di hi al-mu'aahada al-nisawwiiha ma'aahum ba'ad al-yoom da. Ana nukhutt wasiiyaati fi fikirhum wa naktibhum fi guluubhum. Wa da kalaam Allah.>

¹⁷Wa ba'ad da, hu gaal: <Ma nifakkir fi zunuubhum battaan wa la fi isyaanhum.>

¹⁸Wa wakit Allah khafar le l-naas zunuubhum, battaan ma waajib yigaddumu dahiiye le l-zunuub.

Namchu giddaam be l-iimaan

¹⁹Khalaas ya akhwaani, akiid be sabab damm Isa nagdaro nadkhulu fi l-bakaan al-mukhaddas be amaan.

²⁰Wa l-derib al-maftuuh leena da, jadiid wa hu Isa al-hayy ila l-abad. Wa be gaddimiin jismah, hu fatah leena al-sitaar.

²¹Wa aniina indina raajil diin aziim wa hu mas'uul fi beet Allah.

²²Achaan da, khalli nigarrubu le Allah be galib mukhlis wa be iimaan kaamil, be guluubna al-mutahhariin be dammah wa ajsaamna kamaan misil naddafnaahum be l-almi al-saafi.

²³Khalli nachhado daayman le Rabbina al-achamna gaa'id foogah wa ma nichakkuku achaan al-antaana al-wa'ad, hu daayman saadikh.

²⁴Khalli nifakkuru fi kikkeef nichchaaja'o ambeenaatna achaan nitaabu'u derib al-mahabba wa nisawwu al-kheer.

²⁵Khalli daayman nilimmu wa ma nitaabu'u aadaat al-naas al-waahidiin al-ma yidooru yilimmu. Ta'arfu kadar yoom jayyit al-Masiih garrab wa achaan da, achchaaja'o be ziyaada.

²⁶Kan irifna kalaam al-hagg wa ba'adeen nugummu nitaabu'u al-zunuub, ma yifaddil leena dahiiye battaan al-tamha al-zunuub.

²⁷Laakin ma fi cheyy yifaddil leena illa narjo be khoof chadiid al-hisaab wa l-naar al-muhriga hana khadab Allah al-taakul kulla l-aasiyiin.

²⁸Na'arfu kadar ayyi naadum al-aba ma taaba' churuut Tawraat Muusa wa chuhuud itneen aw talaata chahado foogah, al-naadum da yaktuluuh bala mahanna.

²⁹Haay! Fakkuru fi l-ikhaab al-waajib le l-naadum al-khalla derib al-Masiih! Hu hagar Ibn Allah hugra chadiide. Damm al-mu'aahada al-beyah hu bigi khaass le Allah, hu ja'alah ma indah khiima. Wa ayyar al-Ruuh al-antaah al-rahma.

³⁰Na'arfu Allah bas al-gaal: <Al-taar hanaayi, ana bas al-nichiilah.> Wa battaan maktuub: <Allah yihaakim cha'abah.>

³¹Fi yoom al-Hisaab, al-azaab le l-yaga' fi iid Allah al-Hayy!

³²Fakkuru fi l-wakit al-faat wakit awwal marra dakhaltu fi nuur Allah. Fi l-wakit daak, intu jaahadu wa sabartu sabar gawi fi l-diige.

³³Waahidiin minku ayyarooohum giddaam al-naas wa ta''aboohum wa waahidiin minku chaarako ma'a l-naas fi l-ta'ab al-ti'ibooh.

³⁴Wa intu hanneetu le l-masaajiin. Wa wakit al-naas nahabo maalku, intu farhaaniin achaan iriftu kadar induku maal akheer minnah gaa'id giddaamku wa l-maal da yagood daayman.

³⁵Wa fi kulla l-kalaam da, nuguul leeku ma tikhallu iimaanku al-gawi al-yijiib leeku ajur kabiir bilheen.

³⁶Hassa' da, waajib tasburu sabar gawi wa tisawwu al-cheyy al-Allah yidoorah achaan talgo minnah al-baraka al-hu waa'ad beeha.

³⁷Achaan fi l-Kitaab, Allah gaal: <Al-wakit al-faddal chiyya bas achaan al-jaayi yaji wa yaji bala ta'khiir.>

³⁸Wa be iimaanah, al-saalih yahya wa kan yikaskis minnah, ana ma narda beyah.>

³⁹Wa laakin aniina ma min al-naas al-yikaskusu wa yamchu le l-halaak. Aniina min naas al-iimaan wa namchu le l-naja.

Ibraaniyiin 11

Al-iimaan

¹Al-naadum al-indah iimaan, hu mu'akkid kadar hu yalga al-cheyy al-yarjaah wa ma indah chakak fi l-cheyy al-lissaa' ma binchaaf.

²Fi chaan iimaanhum, naas al-zamaan ligo rida Allah.

³Be l-iimaan, na'arfu kadar Allah khalag al-dunya be kilmitah. Wa achaan da, na'arfu kulla cheyy al-binchaaf ja wa kaan be tariiga al-ma tinchaaf.

⁴Wa be l-iimaan, Haabiil gaddam dahiiye le Allah. Wa dahiiytah bigat akheer min hadiiyat Gaabiil. Wa fi chaan iimaanah, Allah ridi beyah wa ja'alah naadum saalih. Allah khibil dahaayah wa chahad leyah. Wa Haabiil maat laakin be iimaanah, ya hassa' kula hu gaa'id yihajji.

⁵Wa be l-iimaan, Akhnuukh rafa'ooh achaan ma yumuut. Hu ma anlaga achaan Allah bas rafa'ah. Wa l-Kitaab yachhad le Akhnuukh kadar gubbaal ma yinrafi', Allah ridi beyah.

⁶Wa bala iimaan, naadum ma yalga rida Allah. Achaan ayyi naadum al-yidoor yigarrib le Allah, waajib yi'aamin kadar Allah mawjuud wa yanti ajur le l-naas al-yifattuchuu.

⁷Wa be l-iimaan, Nooh simi' kalaam Allah. Awwal Allah khabbarah be l-cheyy al-yidoor yabga wa lissaa' ma binchaaf. Wa min chiddit takhwaah, Nooh bana safiina achaaan yinajji ahal beetah. Wa be da, Nooh sabbat kadar naas al-dunya khaatiyiin. Wa hu waras al-adaala al-naadum ma yagdar yalhagha illa be l-iimaan.

⁸Wa be l-iimaan, Ibraahiim simi' kalaam Allah wa gamma macha fi l-bakaan al-ba'adeen yabga warasatah. Wa hu macha gubbaal ma ya'arif al-bakaan al-waajib yamchi leyah.

⁹Wa be l-iimaan, hu bigi ajnabi fi l-balad al-Allah waa'adah beeha wa sakan foogha fi kheema. Wa Ishaakh wa Yaakhuub kula wurraas mislah fi nafs al-wa'ad.

¹⁰Achaan Ibraahiim gaa'id yarja be acham al-madiina al-jaaye al-asaasha saabit al-Allah bas khattatha wa banaaha.

¹¹Wa be l-iimaan, Saara kula bigat khalbaane hatta kan hi ajuuz ma indaha gudra le l-waaluuda kula. Laakin Allah waa'adaaha be wileed wa hi gaalat Allah saadikh.

¹²Wa be misil da, raajil waahid al-chayyab marra waahid bigi abu hana zurriye katiire misil al-nujuum wa misil ramla hana khachum al-bahar al-ma tinhasib.

¹³Wa kulla naas al-zamaan dool maato saabtiin fi l-iimaan. Humman ma ligo al-cheyy al-Allah waa'ad beyah laakin chaafooh min ba'iid wa firho beyah. Wa a'tarafa kadar humman saakniin fi usut naas al-ard misil ajaanib wa diifan.

¹⁴Wa l-naas al-yihajju kalaam misil da yiwassufu kadar yidooru watan aakhar yaskunu foogah.

¹⁵Fikirhum ma fi l-balad al-marago minha. Kan dawwaro yigabbulu foogha, yagdar.

¹⁶Laakin be l-sahiih, humman yidooru watan akheer min al-marago minnah wa hu al-watan al-samaawi. Achaan da, Allah akkad kadar hu Rabbuhum wa humman cha'abah wa jahhaz leehum madiina.

¹⁷Wa be l-iimaan, Ibraahiim gaddam Ishaakh dahiiye wakit Allah jarrah. Al-naadum al-Allah antaah al-wa'ad chaal niiye achaaan yigaddim wileedah al-wahiid dahiiye le Allah.

¹⁸Wa Ishaakh da, hu al-wileed al-Allah awwal hajja beyah wa gaal: <Min Ishaakh bas talga zurriye al-binaaduuha be usmak.>

¹⁹Wa Ibraahiim khatta fi fikrah kadar Allah indah gudra yigawwim al-maytiin kula. Wa be l-sahiih, wakit Allah gabbal Ishaakh le Ibraahiim, Ibraahiim chaaf wileedah misil maat wa gamma min al-moot.

20 Wa be l-iimaan, Ishaakh talab le Yaakhuub wa Isuu be l-baraka al-tukhuss al-cheyy al-yabga ba'adeen.

21 Wa be l-iimaan, Yaakhuub wakıt hu gariib yumuut, talab baraka le ayyi waahid min awlaad Yuusuf wa arrakkaz fi asaatah le ya'abud Allah.

22 Wa be l-iimaan, Yuusuf wakıt hu gariib yumuut, hajja be marigiin Bani Israa'iil min Masir al-yabga ba'adeen. Wa amaraahum yichiilu udaamah ma'aahum.

23 Wa be l-iimaan, waaldeen Muusa ba'ad wildooh, labbadooh muddit talaata chahar. Chaafu kadar wileedhum jamiil marra waahid wa humman ma khaayfiin min al-malik Fir'oon wa ma taaba'o amrah.

24 Wa be l-iimaan, Muusa wakıt hu kibir khalaas, aba ma khalla al-naas yinaaduuh wileed bineeyit Fir'oon.

25 Wa hu chaal niye achaan yat'ab ma'a cha'ab Allah wa aba ma yitaabi' al-zunuub wa chahwaat al-dunya al-ma daayme.

26 Hu ja'al kadar al-mu'yaar al-yaji foogah fi chaan al-Masiih indah faayde katiire min kulla dahab Masir. Wa hu khatta fikrah fi l-ajur al-giddaamah.

27 Wa be l-iimaan, hu marag min Masir ma khaayif min za'al al-malik. Hu taaba' Allah be sabur gawi misil naadum gaa'id yichiif Allah al-ma binchaaf.

28 Wa be l-iimaan, Muusa kharrar iid al-Fisha wa rachcha al-damm achaan malak al-moot al-gaa'id yaktul awlaad al-bikir, hu ma yaji foog awlaad Bani Israa'iil.

29 Wa be l-iimaan, al-cha'ab gata'o al-bahar al-Ahmar wa hu bigi leehum misil turaab yaabis. Laakin wakıt al-Masriyiin dawwaro yisawwu nafs al-cheyy, al-almi akalaahum.

30 Wa be l-iimaan, daraadir hana madiinat Ariiha waga'o wa da ba'ad Bani Israa'iil hawwagooha sab'a marraat.

31 Wa be l-iimaan, al-charmuuta Raahaab ma hilkat ma'a l-aasiyiin achaan hi dayyafat al-naas al-jo raakho al-balad.

Al-gudra wa ta'ab al-mu'miniin

32 Wa nuguul chunu battaan? Al-wakıt ma yitimm leyi nihajji be Gid'uun wa Baaraakh wa Chamchuun wa Yiftaah wa Dawuud wa Samuwiil wa l-anbiya.

33 Be l-iimaan, humman chaalo mamaalik wa tabbago al-adaala wa ligo min Allah al-cheyy al-waa'adaahum beyah wa saddo khuchuum al-diidaan.

34 Wa be l-iimaan, katalo naar mugargire wa nijo min suyuuf udwaanhum wa ligo al-gudra al-awwal ma induhum wa bigo gawiyiin fi l-harib wa tarado al-duyuuch al-hajamo baladhum.

³⁵Wa fi awiin al-maytiinhin ba'aso wa gabbalo leehin. Wa laakin fi naas waahidiin, azzaboohum wa abo ma yamurgu min al-azaab achaan yidooru yab'aso fi haya afdal.

³⁶Wa mu'miniin waahidiin achchammato leehum wa jaladoohum wa waahidiin janzarooohum wa sajanooohum.

³⁷Wa mu'miniin waahidiin rajamoohum wa waahidiin chaggoohum min usut be munchaar wa waahidiin kataloohum be l-seef. Wa waahidiin daayman raaykhiin laabsiin firaaw al-khanam wa himlo fagur chadiid wa diige wa zulum.

³⁸Wa waahidiin muwaddiriin wa gaa'idiin yuruukhu fi l-sahara wa l-hujaar. Wa waahidiin saakniin fi karaakiir wa nugaar al-ard. Wa kulla l-mu'miniin dool akheer marra waahid min naas al-dunya al-taradoohum.

³⁹Wa kulla l-naas dool, Allah ridi beehum be sabab iimaanhum. Laakin humman ma ligo al-baraka al-Allah waa'adaahum beeha.

⁴⁰Achaan min awwal, Allah khaddar cheyy akheer leena wa khidmit Allah ma tabga kaamile fooghum illa ma'aana aniina.

Ibraaniyiin 12

Masal hana juhud Isa

¹Wa fi l-kalaam da, indina chuhuud katiiriin bilheen al-yachhado leena min ayyi jiihe. Achaan da, khalli nikhallu minnina kulla cheyy al-yiwaggifna wa kulla zanib al-yidoor yakrubna. Wa khalli namchu giddaam be juhud misil naas fi musaabaga wa najru lahaddi nikammulu al-musaabaga al-aniina gaa'idiin foogha.

²Khalli nukhuttu uyuunna fi Isa al-fatah leena derib al-iimaan wa kammalah. Min ba'iid, hu chaaf al-farah al-gaa'id giddaamah wa himil ta'ab al-saliib wa ma fakkar fi l-eeb al-khattooh foogah. Wa hassa', hu gaa'id jamb arch Allah fi nussah al-zeenaay.

³Fakkuru foogah hu, al-himil al-bukhud al-chadiid hana l-muznibiin. Fakkuru foogah achaan intu ma tabgo kaslaaniin wa la khawwaafiin.

⁴Intu gammeetu didd al-zanib laakin ma sabartu lahaddi al-moot.

Al-adab al-yaji min Allah

⁵Intu nisiitu kalaam al-chajaa'a al-Allah gaalah leeku intu awlaadah? Gaal: <Ya wileedi, ma taaba adab Allah wa ma taksal kan yi'aakhibak

⁶achaan Allah yi'addib al-yihibbah wa yudugg ayyi wileed al-hu khibilah.>

⁷Al-ta'ab al-intu tasburu foogah, waajib leeku fi chaan al-adab. Allah yi'aamilku misil raajil yi'aamil iyaalah. Ween al-wileed al-abuuh ma yi'addibah?

⁸Kan al-adab al-yaji foog kulla l-iyaal min abbahaathum ma yaji foogku, khalaas intu ma awlaad abuuku da, intu furuukh.

⁹Fakkuru battaan. Ayyi naadum minnina indah abu insaani al-addabah wa abbahaatna dool aniina nikarrumuuhum. Wa da yi'akkid leena be ziyaada kadar waajib nakhbalo adab Allah abuuna al-samaawi wa nalgo al-haya.

¹⁰Achaan abbahaatna addaboona adab al-humman yardo beyah le mudda gisayre. Laakin Allah yi'addibna le faayditna achaan nichaaruku fi khadaastah.

¹¹Fi l-wakit al-haali, kulla l-adab gaasi leena wa ma yantiina farah. Laakin ba'adeen, al-naas al-daraboohum achaan al-adab yalgo minnah natiija wa hi al-salaam wa l-adaala.

¹²Achaan da, khallu minku al-kasal. Gawwu iideeku wa rijleeku al-ma induhum gudra.

¹³Addulu al-derib al-turuukhu foogah achaan al-rijil al-arja ma tamrug laakin tabra.

Masal Isuu

¹⁴Sawwu juhud achaan ti'iichu be l-salaam ma'a kulla l-naas wa iichu be haal saalhe al-balaaha ma fi naadum yichiif Rabbina.

¹⁵Angar'u achaan naadum minku ma yadhar nafsah min ni'mat Allah. Angar'u achaan naadum ambeenaatku ma yitallif nafsah wa la yitallif al-jamaa'a misil chadara fi usutku al-iyaaalha induhum samm.

¹⁶Angar'u achaan naadum ma yabga zannaay walla kaafir misil Isuu al-isi Allah. Hu baa' hagg al-bukuuriye fi chaan akle waahide bas.

¹⁷Wa ta'arfu kadar ba'adeen hu dawwar yalga al-baraka wa laakin abuu abaa. Wa Isuu ma ligi tariiga yi'addil beeha haala hatta kan hu fattachha be baki kula.

Siinaa' wa Sahyuun

¹⁸Khuttu baalku achaan al-hajar al-intu jiitu giddaamah, da ma al-hajar al-naas yagdaru yilammusuuh misil Bani Israa'iil fi jabal Siinaa'. Hu ma al-hajar al-gaa'idiin foogah naar mugargire wa dalaam azrag wa riih chadiide.

¹⁹Wa l-hajar hana l-wakit daak, ansama' foogah hiss al-buug wa l-hiss al-kalaamah khawwaf al-cha'ab lahaddi l-naas al-sim'ooh talabo achaan ma yihajji leehum battaan.

²⁰Achaan al-amur al-Allah amaraahum beyah gaasi leehum wa ma himlooh. Hu gaal kadar al-yilammis al-hajar da waajib yarjumuuh, hatta kan bahiime kula.

²¹Aywa, al-cheyy al-chaafooh khawwafaahum marra waahid lahaddi Muusa kula gaal: «Ana gaa'id narjif min al-khoof.»

²²Laakin al-hajar al-intu jiitu giddaamah, hu jabal Sahyuun al-gaa'ide foogah madiinat Allah al-Hayy. Wa hi Madiinat al-Khudus al-samaawiiye. Jiitu giddaam al-malaa'ika al-ma yinhasbu min al-katara al-laammiin le l-ihtifaal.

²³Wa jiitu giddaam jamaa'at awlaad al-bikir al-asaameehum musajjaliin fi l-sama. Wa jiitu giddaam Allah al-yihaasib kulla l-naas. Wa jiitu giddaam arwaah al-saalihiin al-Allah sawwaahum kaamiliin.

²⁴Wa jiitu giddaam Isa wasiit hana l-mu'aahada al-jadiide wa giddaam dammah al-marchuuch al-yachhad leena be chahaada akheer min chahaadat damm Haabiil.

²⁵Angar'u! Ma taabo al-yikallim leeku. Achaan kan naas al-zamaan ma nijo wakit abo ma taaba'o kalaam Muusa al-hazzarhum fi l-ard, kikkeef aniina nanjo kan naabo kalaam al-yihazzirna min al-sama?

²⁶Awwal, hiss Allah rajjaf al-ard wa hassa', hu waa'adaana wa gaal: <Marra waahide battaan, nirajjif al-ard wa nirajjif ma'aaha al-sama kula.>

²⁷Wa l-kalaam «marra waahide battaan» yiwassif be kalaam waadih al-khaliige tarjif wa tabga ma fiiha. Wa be da, al-ma yarjif bas yifaddil.

²⁸Wa khalaas, khalli nachkuru Allah achaan hu gaa'id yantiina mamlaka saabte al-ma tarjif. Wa khalli na'abudu Allah be l-ibaada al-hu yarda beeha be takhwa wa ihtiraam.

²⁹Achaan Allah al-na'abuduuh da, hu misil naar al-tahrig kulla cheyy.

Ibraaniyiin 13

Al-haal al-waajbe

¹Agoodu saabtiin fi l-mahabba al-akhawiiye.

²Ma tikhallu minku faddiliin al-diifaaan al-yajuuku. Ta'arfu kadar naas waahidiin dayyafu malaa'ika wa ma irfoohum.

³Fakkuru fi akhwaanku al-gaa'idiin fi l-sijin wa aj'alo nufuusku misil gaa'idiin ma'aahum. Wa akhwaanku al-gaa'idiin yahmalo al-ta'ab, fakkuru fooghum achaan jisimhum misil jisimku.

⁴Kulluku ahtarumu al-akhiide. Ma tikhallu al-zina yinajjis saraayirku al-zoojiye achaan ta'arfu kadar Allah yihaasib kulla l-zannaayiin, kan maakhdiin walla ma maakhdiin kula.

⁵Angar'u min hubb al-maal wa abgo radyaaniin be l-induku achaan Allah gaal: <Abadan ma naabaak wa la nikhalliik.>

⁶Achaan da, kullina nagdaro nuguulu bala chakak: <Allah yisaa'idni, ana ma nakhaaf min cheyy. Al-naas yagdaro yisawwu leyi chunu?>

⁷Fakkuru adiil fi kubaaraatku al-awwal ballakho leeku kalaam Allah. Fakkuru fooghum kikkeef humman aacho wa maato. Wa khalli iimaanku yabga misil iimaanhum.

⁸Isa al-Masiih abadan ma yilkhayyar. Hu gaa'id min awwal wa l-yoom wa ila l-abad.

⁹Ma tikhallu al-naas al-jaayin be ta'liim ajiib aw chig chig yiwadduuku fi derib aakhar. Akheer galib al-insaan yalga gudra min rahmat Allah bas wa ma min al-akil al-khaass. Wa l-naas al-taaba'o al-ta'liim da, ma ligo minnah faayde.

¹⁰Al-dahiiye al-aniina nichaaruku foogha di, rujaal al-diin al-yakhdumu fi kheemat al-ibaada ma induhum hagg yaakulu minha.

¹¹Achaan kabiir rujaal al-diin yadbah bahaayim dahiiye le l-zunuub wa yijiib al-damm fi l-bakaan al-mukhaddas. Laakin laham al-bahaayim dool, yimarruguuh barra min al-fariig wa yiharruguuh.

¹²Wa achaan da, Isa kula marag wa ti'ib barra min al-madiina achaan yisawwi al-cha'ab khaass le Allah be daffigiin dammah hu.

¹³Achaan da, khalli namurgu wa namchu leyah barra min al-fariig wa nahmalo nafs al-mu'yaar al-hu himlah.

¹⁴Achaan hini fi l-ard, ma indina madiina al-titawwil laakin aniina gaa'idiin nukhuttu baalna fi l-madiina al-taji ba'adeen.

Al-ibaada al-tiraddi Allah

¹⁵Fi badal al-dahiiye hana l-bahaayim, khalli na'abudu Allah be derib Isa wa nigaddumu le Allah daayman dahiiyat chukur. Wa da ma'anaatah al-chukur al-jaayi min al-naas al-ya'arfu usum Allah.

¹⁶Sawwu daayman al-kheer wa assaa'ado ambeenaatku achaan di bas al-ibaada al-Allah yarda beeha.

¹⁷Asma'o kubaaraatku wa taabu'u kalaamhum adiil. Achaan humman gaa'idiin yifakkuru foogku wa ya'arfu kadar humman mas'uuliin minku giddaam Allah al-yihaasibhum. Khalli khidmithum di tabga leehum farha. Kan tabga leehum gaasiye, intu kula ma talgo minha faayde.

Nihaayat al-jawaab

¹⁸As'alo Allah leena. Aniina mu'akkidiin kadar niyyitna mukhlisa wa nidooru nitaabu'u haal adiile fi kulla cheyy.

¹⁹Wa battaan natulbu minku be ziyaada, as'alo leyi ana achaan Allah yirassilni leeku fi wakit gariib.

²⁰Wa khalaas, Allah Rabb al-salaam ba'as min ust al-maytiin Rabbina Isa al-bigi raa'i kabiir hana khanam Allah be sabab damm al-mu'aahada al-abadiiye.

²¹Wa khalli Allah yijahhizku be kulla cheyy al-adiil achaan tisawwu al-hu yidoorah. Wa khalli hu yisawwi foogku kulla cheyy al-hu yarda beyah be waasitat Isa al-Masiih. Aywa, le Isa al-Masiih al-majd daayman wa ila l-abad. Aamiin.

²²Ya akhwaani, nachhadku achaan tasma'o be sabar al-kalaam al-nirassilah leeku le nichajji'ku. Katabt leeku kalaam chiyya bas.

²³Nidoor intu ta'arfu kadar akhuuna Timuutaawus talagooh min al-sijin wa kan hu yaji leyi ajala, namchu leeku ma'aayah wa nichiiFuuku.

²⁴Sallumu kulla kubaaraatku wa kulla l-saalihiin. Al-akhwaan al-min Itaaliya yisallumuuku.

²⁵Aleeku kulluku rahmat Allah. Aamiin.

Yaakhuub

Yaakhuub 1

¹Jawaab minni ana Yaakhuub abd Allah wa abd Rabbina Isa al-Masiih. Wa nirassilah leeku intu ummat Allah al-muchattatiin fi ayyi bakaan. Al-salaam aleekum.

Al-sabur fi l-ta'ab wa l-iimaan al-saabit

²Ya akhwaani, afraho fi ayyi ta'ab al-yajiiku

³achaan ta'arfu kadar al-ta'ab yijarrib iimaanku wa kan ga'adtu saabtiin fi ust al-ta'ab, tabgo naas sabuuriin.

⁴Wa khalli saburku yabga tamaam achaan beyah tabgo kaamiliin wa gaadriin wa ma fi cheyy yigassir leeku.

⁵Kan naadum minku ma indah hikma, khalli yatlubha min Allah wa Allah yantiih. Achaan Allah yanti le kulla l-naas be ziyaada be juud wa bala luwaama.

⁶Wa khalli yatlubha be iimaan saabit wa bala chakak. Naadum kan yichakkik, hu misil challaal al-bahar al-tichiilah al-riih wa tihizzah.

⁷Naadum misil da, khalli ma yukhutt fi aglah kadar yalga cheyy min Rabbina

⁸achaan al-naadum da galbah itneen wa hu ma saabit fi ayyi cheyy al-yisawwiih.

Siyaad al-maal wa l-masaakiin

⁹Al-akhu al-mu'min al-miskiin, khalli yafrah achaan Allah darrajah.

¹⁰Wa l-mu'min siid al-maal kula, khalli yafrah achaan hu maskan nafsah giddaam Allah. Wa siid al-maal, hu misil gechch, ma yitawwil.

¹¹Kan al-harraay tala'at wa bigat haamiye bilheen, hi tutugg al-gechch wa l-gechch da yabga asfar wa yaybas wa yumuut. Wa misil da bas, siid al-maal kula yumuut fi usut khidimtah wa yabga ma fiih.

Al-tajriba wa l-zunuub

¹²Mabruuk le l-naadum al-yasbur fi l-ta'ab al-yijarrib iimaanah. Achaan wakit al-tajriba di kammalat khalaas, hu yalga taaj al-haya. Wa l-taaj da, hu al-haya al-Allah waa'ad beeha al-naas al-yihibbuuh.

¹³Kan naadum gaa'id fi l-tajriba, khalli ma yuguul: «Allah gaa'id yilizzini fi l-zanib.» Achaan abadan ma fi cheyy yilizz Allah fi l-zanib. Wa Allah hu abadan ma yilizz naadum fi l-zanib.

¹⁴Laakin kan naadum yidoor yaznib, chahwatah bas gaa'ide tilizzah achaan al-zanib bigi leyah halu.

¹⁵Wa l-chahwa hi misil mara al-takhlab wa talda sakhiir. Al-chahwa kula takhlab wa talda sakhiir wa sakhiirha, hu al-zanib. Wa l-zanib kan khalaas kibir yisabbib al-moot.

¹⁶Ya akhwaani al-nihibbuku, ma tukhuchchu nufuusku.

¹⁷Kulla cheyy al-adiil wa kulla cheyy al-tamaam jaayi min Allah bas wa yanzil min Allah khaalig al-anwaar al-fi l-sama. Wa hu ma yilkhayyar abadan wa ma yilhawwal misil al-dull.

¹⁸Be waasitat kalaam al-hagg, Allah antaana al-haya al-jadiide be niyytah achaan aniina nabgo muhimmiin min kulla makhluugiinah.

Tabbigiin kalaam Allah

¹⁹Ya akhwaani al-nihibbuku, fakkuru adiil. Khalli ayyi naadum yukuun daayman jaahiz le yasma'. Khalli ma yihajji ajala wa ma yaz'al ajala

²⁰achaan kan naadum za'laan ma yisawwi al-amal al-saalih al-Allah yidoorah.

²¹Achaan da, khallu minku kulla cheyy al-yinajjisku wa kulla cheyy al-fasil wa akhbalo be maskana al-kalaam al-Allah khattaah fi guluubku. Al-kalaam da indah gudra achaan yinajjiiku.

²²Tabbugu kalaam Allah wa ma tasma'ooh bas. Kan tasma'ooh wa ma titabbuguuh, tukhuchchu nufuusku.

²³Kan naadum simi' kalaam Allah wa ma tabbagah, hu yabga misil naadum al-yichiif wijhah fi amchawwaafa.

²⁴Wa yichiif kikkeef wijhah wa khalaas yamchi wa tawwaali yansaah.

²⁵Wa laakin kan naadum yukhutt baalah adiil fi wasaaya Allah al-kaamiliin al-yantuuna al-hurriye wa yinkarib fooghum wa ma yasma'hum le yansaahum wa yitabbighum, khalaas al-naadum da, Allah yibaarikah fi kulli cheyy al-yisawwiih.

²⁶Al-naadum al-yifakkir hu yitaabi' al-diin adiil wa laakin ma yalzam lisaanah, hu da gaa'id yukhuchch nafsah wa diinah ma yanfa'.

²⁷Daahu al-diin al-saafi al-ma indah eeb giddaam abuuna Allah. Aawunu al-ataama wa l-awiin al-araamil al-gaa'idiin fi l-ta'ab. Wa agiifu ba'iid min al-achya al-yinajjusu naas al-dunya.

Yaakhuub 2

Al-mu'min al-miskiin wa l-khani

¹Ya akhwaani, intu mu'miniin be Rabbina al-majiid Isa al-Masiih wa fi derbah hu, ma waajib tichiifu al-waahid akheer min al-aakhar.

²Masalan, fi jamaa'itku al-mu'miniin, ja naadum waahid siid maal laabis khulgaan samhiin marra waahid wa indah khaatim hana dahab. Wa ja aakhar miskiin laabis khalag waskhaan wa mucharrat.

³Wa intu tikarrumu siid al-maal al-khulgaanah samhiin wa tuguulu leyah: «Alfaddal giddaam, ya l-sayyid» wa tuguulu le l-miskiin: «Haay inta da, yalla agood tihit hinaak!»

⁴Wa misil da, khalaas intu chiftu al-waahid akheer min al-aakhar wa hagartu al-miskiin. Wa kan tisawwu misil da, sawweetu nufuusku misil hukkaam al-guluubhum fasliin.

⁵Ya akhwaani al-nihubbuku, asma'o kalaami. Allah azal al-naas al-masaakiin fi l-dunya di achaan yalgo iimaan ziyaada wa yawrusu al-mamlaka al-Allah waa'ad beeha al-naas al-yihibbuuh.

⁶Laakin intu hagartu al-miskiin da. Yaatumman al-yazulmuuku? Yaatumman al-yakurbuuku wa yathamooku giddaam al-charii'a? Ma siyaad al-maal walla?

⁷Dool humman bas al-yi'ayyuru al-usum al-kariim hana Rabbuku.

⁸Be l-sahiih, da adiil kan intu gaa'idiin titaabu'u churuut al-Tawraat hana mamlakat Allah al-gaa'idiin fi l-Kitaab al-buguulu: <Hibb akhuuk misil tihibb nafsak.>

⁹Wa laakin kan intu gaa'idiin tichiifu al-waahid akheer min al-aakhar, intu gaa'idiin taznubu. Wa churuut al-Tawraat dool yahkumu foogku achaan intu khaatiyiin.

¹⁰Ta'arfu kadar al-naadum al-taaba' kulla l-churuut wa laakin khaalaf chart waahid, hu misil khaalaf kulla l-churuut.

¹¹Achaan Allah gaal: <Ma tazna> wa battaan gaal: <Ma taktul dimme.> Wa kan inta katala dimme wa laakin ma zaneet, khalaas hasab al-churuut dool, inta khaati.

¹²Hajju kalaam adiil wa sawwu amal adiil wa abadan ma tanso kadar Allah yihaasibku hasab wasaaya Allah al-yantu al-hurriye.

¹³Kan naadum ma yarham al-naas, Allah kula ma yarhamah fi yoom al-Hisaab. Wa laakin al-naadum al-yarham al-naas, ma yakhaaf min yoom al-Hisaab.

Al-iimaan wa l-amal

¹⁴Ya akhwaani, ween al-faayde kan naadum buguul hu mu'min laakin ma yiwassif iimaanah be amalah? Iimaan nafar da yagdar yinajjiih walla?

¹⁵Masalan, akuun chiftu akhwaanku walla akhwaatku ma induhum lubaas wa ma induhum cheyy hana akil

¹⁶wa tuguulu leehum: «Amchu aafe, Allah yaftah leeku». Wa chunu al-faayde kan intu ma tantuuhum al-cheyy al-humman hawjaaniin leyah?

¹⁷Wa khalaas, kan naadum buguul hu indah iimaan laakin ma yiwassifah be amal al-kheer, iimaanah da ma yanfa' marra waahid!

¹⁸Laakin akuun naadum yuguul: «Inta indak iimaan wa laakin ana indi amal al-kheer.» Ana nurudd leyah wa nuguul: «Inta ma tagdar tiwassif leyi iimaanak kan ma indak amal al-kheer. Wa kan leyi ana, niwassif leek iimaani be l-amal al-kheer al-nisawwiih.»

¹⁹Inta mu'min kadar Allah waahid. Da sameh. Hatta l-chawaatiin kula mu'miniin kadar Allah waahid wa laakin yarjufu wa yakhaafo min al-azaab al-yaji fooghum.

²⁰Inta al-fikrak baatil, ana niwassif leek kadar al-iimaan bala amal ma yanfa'.

²¹Fakkuru fi abuuna Ibraahiim. Allah ja'alah saalih be sabab al-amal al-hu sawwaah. Hu khassad yigaddim wileedah Ishaakh dahiiye fi l-madbah.

²²Chiifu, Ibraahiim iimaanah bigi kaamil achaan hu sawwa al-cheyy al-Allah yidoorah.

²³Be misil da bas, tamma al-cheyy al-maktuub fi l-Kitaab al-buguul: <Ibraahiim aaman be kalaam Allah wa fi chaan iimaanah, Allah ja'alah naadum saalih.> Wa Allah ja'alah khaliilah.

²⁴Chiifu, Allah jaj'al al-naas saalihiin be amalhum wa ma be l-iimaan wiheedah.

²⁵Bigi misil da le Raahaab al-charmuuta kula. Allah ja'alaaha saalhe be sabab al-cheyy al-hi sawwatah. Wa da wakit hi labbadat al-murassaliin wa maragathum be derib aakhar.

²⁶Khalaas, ta'arfu kadar jilid bala ruuh ma yanfa'. Wa misil da, iimaan bala amal kheer kula ma yanfa'.

Yaakhuub 3

Al-lisaan

¹Ya akhwaani, khalli katiiriin minku ma yabgo mu'allimiin achaan ta'arfu kadar Allah yihaasibna aniina al-mu'allimiin chadiid min al-naas al-aakhariin.

²Ayyi waahid minnina yakhta katiir. Kan naadum abadan ma yakhta fi kalaamah, hu da naadum kaamil wa yagdar fi nafsah.

³Fakkuru fi l-lijaam al-nidissuuh fi khachum al-juwaad. Al-lijaam sakhayyar wa laakin be sababah, nagdaro niwaddu al-juwaad fi ayyi bakaan al-nidooruu.

⁴Wa fakkuru battaan fi l-safiina. Hi kabiire bilheen wa riih chadiide tilizzaha giddaam wa laakin be uud sakhayyar bas al-sawwaag yuguudha fi l-bakaan al-yidoorah.

⁵Wa chiifu al-lisaan! Hu kula sakhayyar wa laakin yisabbib cheyy kabiir. Wa battaan fakkuru fi l-naar. Naar sakhayre bas tiharrig kulla l-khaaba.

⁶Wa l-lisaan, hu kula misil al-naar achaan beyah nuguulu kalaam fasil wa hu yinajjis kulla jilidna. Wa naar al-lisaan di taakul hayaatna min awwalha lahaddi akhiirha. Wa l-naar di jaaye min naar Jahannam zaatah.

⁷Wa l-insaan yagdar yidallilhum le kulla nafar hana l-haywaanaat, kan min al-tuyuur walla zawaahif walla huut al-bahar kula. Wa dallalaahum khalaas.

⁸Wa laakin ma fi naadum yagdar yidallil lisaanah. Al-lisaan hu cheyy fasil al-ma yagood saakit wa malaan be l-samm al-yaktul.

⁹Beyah hu, nachkuru Allah abuuna wa beyah hu battaan, nal'ano al-naas al-Allah khalagaahum fi suurta.

¹⁰Be khachum al-waahid bas nachkuru wa nal'ano beyah. Ya akhwaani, khalli ma yabga misil da.

¹¹Hal min biir waahide nalgo almi halu wa almi murr walla?

¹²Ya akhwaani, chadarat al-tiin talda zaytuun walla? Wa chadarat al-inab talda tiin walla? La! Wa abadan ma nagdaro namurgu almi halu min biir almiiha murr.

Al-hikma al-sahiihe

¹³Yaatu minku hakiim wa faahim? Khalli yiwassif amalaha be haalah al-samhe be nafas baarid wa hikma.

¹⁴Laakin kan induku fi guluubku husud chadiid wa adaawa, ma tifaachuru beehum achaan be l-sahiih, fachaarku da kidib didd al-hagg.

¹⁵Hikmitku di ma min Allah laakin hi hikmat al-dunya wa maarge min fikir al-insaan wa min Iblis.

¹⁶Fi ayyi bakaan al-gaa'idiin foogah al-husud wa l-istikbaar, al-barjaal wa kulla cheyy fasil kula gaa'idiin foogah.

¹⁷Laakin al-hikma al-min Allah awwalan ke saafiye wa l-naadum al-indah al-hikma yiriid al-salaam wa kalaamah baarid wa raasah ma gawi wa hu hanuun wa yisawwi amal al-kheer wa hu ma indah tafrikha wa la nifaakh.

¹⁸Wa natiijat al-adaala mazruu'a fi l-salaam le l-naas al-yisawwu amal al-salaam.

Yaakhuub 4

Al-naas al-yihibbu al-dunya

¹Al-duwaas wa l-huraaj ambeenaatku jaayiin min ween? Humman jaayiin min chahwaatku al-gaa'idiin yihaarubu fi guluubku.

²Tidooru chokhol waahid wa ma talgooh. Tukhuttu eenku fi cheyy waahid wa ma talgooh wa tugummu taktulu. Wa tugummu tidaawusu wa tihaarubu wa ma talgo al-cheyy al-tidooruu, da achaan intu ma sa'altu Allah.

³Wa kan tas'alo kula, ma talgo cheyy achaaan niyitku ma adiile wa intu tas'alo le chahwaatku bas.

⁴Intu cha'ab munaafikhiin! Ma ta'arfu kadar al-naas al-yihibbu al-dunya udwaan Allah? Wa l-naadum al-yihibb al-dunya sawwa nafsah adu Allah.

⁵Hal tuguulu kalaam al-Kitaab ma indah ma'ana kan buguul: <Allah indah mahabba ziyaada le l-ruuh al-khattaah foogna.>

⁶Al-ni'ma al-Allah yantiiha leena kabiire ziyaada. Wa achaaan da, al-Kitaab buguul: <Allah yugumm didd al-naas al-yistakbaro laakin hu yanti ni'ma le l-naas al-yimaskunu nufuushum.>

⁷Fi chaaan da, asma'o kalaam Allah wa agiifu didd Ibliis wa Ibliis yajri ba'iid minku.

⁸Ta'aalu garrubu le Allah wa Allah yigarrib leeku. Intu al-muznibiin, naddufu iideeku min al-zanib. Intu al-galibku itneen, tahuru nufuusku.

⁹Abgo haznaaniin fi chaaan zunuubku wa asrakho wa abku baki chadiid. Battaan ma tadhako, akheer tabku. Ma tafraho, akheer tahzano.

¹⁰Maskunu nufuusku giddaam Allah wa khalaas, hu yarfa'ku.

Kalaam fasil

¹¹Ya akhwaani, ma tuguulu kalaam fasil ambeenaatku. Ayyi naadum al-yatham akhuuh walla yuguul kalaam fasil foogah, hu da gaa'id yatham wasaaya Allah wa yuguul kalaam fasil fooghum. Wa kan inta tuguul kalaam fasil fi l-wasaaya dool, khalaas inta ma gaa'id titabbighum laakin sawweet nafsak haakim.

¹²Allah anta al-wasaaya wa hu bas al-haakim. Hu wiheedah bas al-yinajji wa hu wiheedah bas al-yahlik. Wa inta al-tatham akhuuk, inta ke yaatu?

Al-istikbaar

¹³Wa asma'o kalaami, intu al-tuguulu: «Al-yoom walla ambaakir, aniina namchu fi hille waahide wa nagoodu hinaak sana waahide. Wa nitaajuru wa nalgo gurus katiir.»

¹⁴Wa laakin intu ma ta'arfu chunu al-yukuun leeku ambaakir. Hayaatku misil al-dukhkhaan al-yugumm wa tawwaali bas yabga ma fiih.

¹⁵Akheer tuguulu: «Kan Rabbina gaal aamiin wa antaana al-haya, nisawwu cheyy misil da aw misil da.»

¹⁶Wa laakin intu mustakbiriin wa kalaamku kalaam hana fachaar bas. Kulla l-istikbaar al-misil da, ma adiil.

¹⁷Wa kan naadum ya'arif al-kheer al-waajib yisawwiih wa ma yisawwiih, hu bigi muznib.

Yaakhuub 5

Siyaad al-maal

¹Intu siyaad al-maal, asma'o sameh! Abku wa arjufu min al-azaab al-gaa'id yarjaaku.

²Maalku da yatlaf wa khulgaanku, al-arda taakulhum.

³Dahabku wa fudditku, al-turaab yaakulhum. Wa maalku yachhad foogku wa yaakul jilidku misil al-naar. Intu laayamtu maal katiir laakin al-dunya gariib tikammil.

⁴Wa laakin intu ma kaffeetu ujrati al-khaddaamiin al-khadamo fi zira'itku. Daahu gaa'idiin yachku minku! Wa l-naas al-gata'o zira'itku gaa'idiin yasrakho wa Allah al-Gaadir simi' siraakhhum.

⁵Fi l-dunya ichtu fi l-hala wa fi l-raaha. Intu simintu misil al-bagar al-yisammunuuhum le l-juzur.

⁶Intu bas haakamtu wa kataltu abd Allah al-saalih. Wa hu ma yugumm didduku walla?

Al-sabur wa jayyit al-Rabb

⁷Ya akhwaani, asburu lahaddi Rabbina Isa yaji. Fakkuru fi l-harraatiin. Humman yarjo al-khariif le yiteerubu al-khalla al-muhimme le hayaathum. Min teerabooha, yarjo almi yusubb le l-khalla tugumm wa yasburu lahaddi tanjad.

⁸Intu kula asburu wa agoodu saabtiin achaan jayyit Rabbina garrabat.

⁹Ya akhwaani, ma tilhaarajo ambeenaatku achaan Allah ma yihaasibku. Asma'o kalaami! Al-yihaasibna da jaahiz gidzaam al-baab.

¹⁰Ya akhwaani, chiilu masal hana l-anbiya al-kallamo be usum Allah. Fakkuru fi ta'abhum wa saburhum.

¹¹Humman sabaro fi l-ta'ab wa aniina nuguulu humman naas mubaarakiin. Intu simi'tu be sabur Ayyuub wa ta'arfu kadar Allah antaah baraka fi l-akhiir achaan Allah hu al-Rahmaan al-Rahiim.

¹²Ya akhwaani gubbaal kulla cheyy, abadan ma tahalfu wa la be l-sama wa la be l-ard wa la be ayyi cheyy aakhar. Laakin kan tidooru tuguulu: «Aywa», guulu: «Aywa». Wa kan tidooru tuguulu: «La», guulu: «La» achaan al-azaab ma yaji foogku.

Al-du'a wa l-chifa

¹³Kan naadum waahid minku ta'baan, khalli yas'al Allah. Wa kan naadum farhaan, khalli yachkur Allah be khine.

¹⁴Wa kan naadum minku mardaan, khalli yinaadi kubaaraat jamaa'at al-mu'miniin achaan yaju yamsaho raasah be dihin be usum al-Rabb wa yas'alo leyah Allah.

15Wa l-sala al-gaddamooaha be l-iimaan tinajji al-mardaan. Wa Rabbina yachfiih wa kan indah zunuub kula, hu yakhfir leyah.

16Fi chaan da, a'tarufu be zunuubku ambeenaatku wa as'alo Allah ambeenaatku achaan yachfiiku. Du'a hana naadum saalih indah gudra chadiide.

17Fakkuru fi Iliyaas. Hu insaani misilna bas. Hu sa'al Allah be chidde achaan al-matara ma tusubb. Wa almi ma sabba lahaddi talaata sana wa nuss.

18Wa ba'ad da, hu sa'al Allah battaan achaan almi yusubb. Wa khalaas, min al-sama almi sabba wa min al-ard al-ma'aach gamma.

19Ya akhwaani, kan naadum minku marag min al-derib al-sahiih wa naadum aakhar gabballah,

20a'arfu kadar al-naadum al-gabbal akhuuh min al-derib al-hawaan da, hu najjaah min al-halaak. Wa fi chaan da, Allah yakhfir le l-muznib zunuubah al-katiiriin.

1 Butrus

1 Butrus 1

¹Jawaab minni ana Butrus rasuul Isa al-Masiih. Ana naktib leeku intu al-naas al-Allah azalaaku le tabgo cha'abah. Intu al-aaychiin ajaanib wa muchattatiin fi buldaan Buntus wa Khalaatiya wa Kabbaduukiiya wa Aasiya wa Bisinya.

²Allah abuuku azalaaku hasab al-nizaam al-indah min zamaan. Wa intu bigiitu al-naas al-khaassiin leyah be gudrat al-Ruuh al-Khudduus. Wa da, le titaabu'u Isa al-Masiih wa tabgo taahiriin be dammah al-daffag fi chaanku. Aleekum al-salaam wa l-rahma be katara.

Rahmat Allah le l-mu'miniin

³Khalli nachkuru Allah abu Rabbina Isa al-Masiih! Hu rahamaana be rahma kabiire al-beeha bigiina mawluudiin min jadiid be sabab bu'aas Isa al-Masiih min ust al-maytiin. Wa be da, indina acham mu'akkad

⁴wa warasatna abadan ma tiddammar wa la tatlaf wa la tiwaddir. Wa Allah dammaha leeku fi l-samaawaat.

⁵Wa gudrat Allah tahfadku be iimaanku achaan talgo al-naja al-Allah jahhazaaha wa yibayyinha fi l-yoom al-akhiir.

⁶Wa achaan da, tafraho farha kabiire, hatta kan intu gaa'idiin tat'abo le mudda gisayre kula wa tahzano be sabab al-su'uubaat al-chig chig.

⁷Na'arfu kadar al-dahab al-ba'adeen yiddammar, yakchufuuh be l-naar. Wa misil da, iimaanku al-khiimtah ziyaada min al-dahab, kula yijarrubuuh achaan sabaatah yinchaaf. Wa be da, talgo chukur wa majd wa charaf fi l-yoom al-Isa al-Masiih yibiin foogah.

⁸Wa l-Masiih da, intu tihibbuuh hatta kan ma chiftuuh kula. Wa kan intu ma gaa'idiin tichiifuuh kula, intu mu'miniin beyah wa tafraho beyah be farha majiide wa kabiire al-abadan ma tilwassaf.

⁹Achaan intu gaa'idiin talgo natijjat iimaanku wa hi najaatku.

¹⁰Wa l-anbiya al-atnabba'o be l-ni'ma al-intu talgooha, humman dawwaro yafhamo al-naja di wa fi chaanha gaddamo su'aalaat katiiriin.

¹¹Wa Ruuh al-Masiih al-gaa'id fiihum wassaf leehum min awwal ta'ab al-Masiih wa dakuulah fi l-majd al-bigi ba'ad al-ta'ab. Wa sa'alo achaan ya'arfu al-achya dool yaju mata wa kikkeef.

¹²Wa Allah wassaf le l-anbiya kadar humman yakhdumu leeku intu wa ma le nufuushum. Humman kallamo be l-achya al-yabgo fi wakitna. Wa intu simi'tu be khabarhum min al-naas al-ballakho leeku al-bichaara. Wa da, be gudrat al-Ruuh al-

Khudduus al-Allah nazzalah min al-sama. Wa l-kalaam da, al-malaa'ika zaathum dawwaro yafhamooh.

Al-haal al-waajbe le naas Allah

¹³Achaan da, khuttu baalku. Agoodu saabtiin. Khuttu achamku kulla ke fi l-ni'ma al-talgooha fi l-yoom al-Isa al-Masiih yibiin foogah.

¹⁴A'arfu kadar intu iyaal Allah wa taabu'u daayman kalaamah. Aabo ma titaabu'u chahwaatku al-taaba'tuum gubbaal ma ta'arfu al-Masiih.

¹⁵Laakin, misil Allah al-naadaaku hu Khudduus, intu kula abgo khaasiin fi kulla cheyy al-tisawwuh.

¹⁶Wa fi l-Kitaab maktuub: <Abgo khaasiin achaa ana Allah khudduus.>

¹⁷Intu tad'u Allah wa tinaaduuh abuuku wa hu ma yichiif naadum akheer min naadum laakin yihaasib ayyi naadum hasab amalah. Wa achaa da, taabu'u derib Allah be khoof tuul al-wakit al-intu aaychiin fi l-dunya misil ajaanib fi ust al-umam.

¹⁸Ta'arfu Allah fadaaku achaa tamurgu min al-haya al-baatle al-warastuuha min juduudku. Wa hu ma fadaaku be l-achya al-ba'adeen yiddammamaro misil al-fudda wa l-dahab.

¹⁹Hu fadaaku be damm al-hamal al-ma indah eeb wa la khata wa hu damm al-Masiih al-indah khiima ziyaada.

²⁰Wa gubbaal bidaayit al-dunya, Allah khaddar le l-Masiih yabga dahiiye. Wa khalaas Allah bayyanah fi chaanku intu, fi l-wakit al-akhiir.

²¹Wa be sabab al-Masiih, intu aamantu be Allah al-ba'asah min ust al-maytiin wa antaah al-majd. Wa khalaas iimaanku wa achamku saabtiin fi Allah.

²²Wa intu tahhartu nufuusku wakit taaba'tu kalaam al-hagg wa ligiitu mahabba akhawiiye bala nifaakh. Wa khalaas, arraayado ambeenaatku be chidde wa be galib waahid.

²³Bigiitu mawluudiin min jadiid wa da ma min waaldeenku al-yumuutu laakin hi min kalaam Allah wa l-kalaam da, abadan ma yumuut.

²⁴Wa maktuub fi l-Kitaab: <Kulla l-naas misil al-gechch wa charafhum misil nuwwaar al-gechch. Wa l-gechch yaybas wa nuwwaarah yidaffig

²⁵laakin kalaam Allah yagood ila l-abad.> Wa l-kalaam da, hu bichaarat al-Masiih al-ballakhooha leeku.

1 Butrus 2

¹Achaan da, khallu minku kulla l-fasaala wa kulla l-najaada wa l-nifaakh wa l-husud wa l-gatii'e.

²Wa misil al-sakhiir al-yitmanna laban ammah, intu kula atmanno kalaam Allah al-misil laban saafi. Wa be l-kalaam da, takburu wa talgo al-naja.

³Achaan intu dukhtu wa iriftu kadar Rabbina al-Masiih rahiim.

Isa hu al-hajar al-hayy

⁴Garrubu leyah. Hu bas al-hajar al-hayy al-Allah azalah al-muhimm bilheen laakin al-naas ma dawwarooh.

⁵Wa intu kula misil hujaar al-hayyiin al-Allah gaa'id yabni beeku beet hana Ruuhah. Wa intu rujaal diin khaassiin wa gaa'idiin tigaddumu le Allah dahaaya be izin al-Ruuh al-Khudduus al-Allah yarda beehum be waasitat Isa al-Masiih.

⁶Wa Allah gaal fi l-Kitaab: <Asma'o. Ana nukhutt fi jabal Sahyuun hajar zaawiye. Wa hu al-hajar al-khaali al-ana azaltah. Wa l-yi'aamin beyah, abadan ma yakhjal.>

⁷Wa leeku intu al-mu'miniin, al-Masiih hu al-hajar al-indah khiima kabiire. Wa laakin le l-naas al-ma mu'miniin, hu bigi misil al-kalaam al-maktuub fi l-Kitaab al-buguul: <Al-hajar al-bannaayiin al-beet awwal ma dawwarooh bigi al-hajar al-muhimm fi buna al-beet.>

⁸Wa battaan buguul: <Asma'o, ana nukhutt hajar fi Sahyuun. Be sababah, al-naas yintaggo wa yaga'o.> Wa yintaggo foogah achaan abo ma yitaabu'u kalaam Allah wa da mukhaddar leehum.

⁹Laakin kan leeku intu, bigiitu al-gabiila al-Allah azalaaha wa rujaal diin hana l-malik al-kabiir wa umma mukhassasa le Allah wa cha'ab Allah zaatah. Hu naadaaku achaan tamurgu min al-dalaam wa tadxhulu fi nuurah al-ajjib wa khalaas tiballukhu khabar hana a'maal Allah al-kubaar.

¹⁰Wa maktuub fi l-Kitaab: <Awwal intu ma cha'ab Allah laakin hassa' intu bigiitu cha'abah. Awwal rahmat Allah ma jaat foogku laakin hassa' rahmatah jaat foogku khalaas.>

Abiid Allah ajaanib fi l-dunya

¹¹Ya akhwaani al-nihibbuku al-aaychiin fi l-dunya misil ajaanib wa diifaaan, nuguul leeku angar'u. Chahwaat al-insaan adu. Aabo ma titaabu'uuhum.

¹²Khalli haalku fi ust al-naas al-ma mu'miniin tabga adiile. Wa be misil da, kan yakdubu fiiku wa yuguulu intu naas fasliin kula, yichiifu amalku al-sameh wa fi l-akhiir, yimajjudu Allah fi yoom al-faraj.

¹³Fi chaan Rabbina, taabu'u kalaam hana ayyi naadum al-indah sulta. Taabu'u kalaam al-malik, kabiir al-balad,

¹⁴wa l-hukkaam al-hu khattaahum le yahkumu al-mujrimiin wa yachkuru al-naas al-yisawwu al-kheer.

¹⁵Wa da al-yidoorah Allah leeku. Be l-kheer al-tisawwuuh, tiwaggufu al-kalaam al-baatil al-yuguuluuh foogku al-naas al-juhhaal.

¹⁶Iichu be hurriye laakin ma tichiilu al-hurriye di fursa le tisawwu beeha al-fasaala wa ma tanso kadar intu abiid Allah.

¹⁷Karrumu kulla l-naas. Hibbu kulla akhwaanku al-mu'miniin. Akhaafo Allah. Karrumu al-malik.

Wasaaya le l-abiid

¹⁸Wa leeku intu al-abiid, asma'o kalaam siyaadku be kulla ihtiraam. Kan humman zeeniin wa kalaamhum baarid walla kan kalaamhum murr kula, asma'o kalaamhum.

¹⁹Wa a'arfu ayyi naadum al-yahmal al-ta'ab be sabar fi chaan Allah wakit al-naas yazulmuuh, al-naadum da Allah yibaarikah.

²⁰Wa kan tisawwu khata wa be sababah yudugguuku wa intu tahmaloooh be sabar, chunu al-faayde? Laakin kan intu tisawwu al-kheer wa yita''ubuuku be sababah wa intu tahmaloooh be sabar, khalaas Allah yibaarikku.

²¹Da bas al-derib wa Allah naadaaku le tichiiluuh. Achaan al-Masiih kula ti'ib fi chaanku wa bigi leeku masal achaan titaabu'uuh.

²²<Hu ma aznab wa fi khachmah ma fi khachch.>

²³Wakit ayyarooh, hu ma radda leehum be mu'yaar. Wakit ta''abooh, hu ma haddadaahum. Fi badalah, hu atwakkal ale Allah al-yihaasib be l-hagg.

²⁴Wa fi l-saliib, hu be nafsah hamal zunuubna fi jismah achaan nikhallu al-zunuub marra waahid wa ni'iichu be haal saalhe. Wa be waasitat jiraahah, intu ligiitu al-chifa.

²⁵Achaan awwal intu misil khanam muwaddiriin laakin hassa' gabbaltu le raa'iiku al-yahfadku.

1 Butrus 3

Wasaaya le l-awiin wa l-rujaal

¹Wa leekan intan al-awiin kula, khalli ayyi mara tasma' adiil kalaam raajilha. Wa kan fiyah rujaal al-ma gaa'idiin yitaabu'u kalaam Allah, akuun al-haal al-adiile hana awiinhum tijiibhum fi derib Allah. Wa da ma be kalaam

²achaan yichiifu fooghin al-ihтираam wa l-haal al-saalhe.

³Ma tinkariban fi l-jamaal al-barraani misil al-muchaat wa ziina hana l-dahab wa l-lubaas al-sameh.

⁴Fi badalah, ankarban fi l-jamaal al-dakhlaani wa hu jamaal al-nafas al-baarid wa l-hudu. Wa l-jamaal al-dakhlaani, hu misil hajar khaali al-abadan ma yatlaf wa khiimtah kabiire giddaam Allah.

⁵Wa misil da bas, zamaan al-awiin al-saalhaat al-achamhin saabit fi Allah jammalan nufuushin wa sim'an adiil kalaam rujaalhin.

⁶Wa misil da, Saara sim'at kalaam Ibraahiim wa naadatah sayyidha. Wa hassa' kan tisawwan al-kheer wa ma tikhallan ayyi khoof yakrubkan, intan tabgan banaatha.

⁷Wa leeku intu al-rujaal kula, khalli ayyi raajil yagood ma'a martah be mufaahama wa ya'arif tamaam kadar hi ma gawiiye mislah. Karrumu awiinku achaan hinna kula yawrisan ma'aaku ni'mat al-haya al-Allah yantiiha leeku. Wa taabu'u kalaami da achaan cheyy ma yibarjil salaawaatku.

Wasaaya le kulla l-mu'miniin

⁸Wa aakhir cheyy nuguulah leeku kulluku, khalli galibku yabga waahid wa khalli ruuhku tabga tawiile. Arraayado ambeenaatku be mahabba akhawiiye wa be galib hanuun wa maskunu nufuusku.

⁹Kan al-naas yisawwu foogku chokhol fasil, ma turuddu leehum be chokhol fasil. Wa kan yi'ayyuruuku, ma turuddu leehum be mu'yaar. Laakin baarukuuhum, achaan Allah naadaaku fi derbah le tibaaruku al-naas wa tawrusu baraka min Allah.

¹⁰Wa maktuub fi l-Kitaab: <Ayyi naadum al-yidoor yi'iich ayyaam sa'idiin khalli yahfad lisaanah min al-kalaam al-fasil wa khachmah min al-kalaam al-kidib

¹¹Khalli yiba''id min al-fasaala wa yisawwi al-kheer. Khalli yifattich al-salaam wa yitaabi'ah be niiye waahide.

¹²Achaan een Allah tiraakhib al-saalihiin wa hu yasma' salaawaathum. Laakin Allah yugumm didd al-fasliin.>

Al-ta'ab fi chaan al-kheer

¹³Wa yaatu al-yisawwi leeku cheyy fasil, kan intu munkaribiin fi l-kheer?

¹⁴Wa kan yita'ubuuku be sabab intu saalihiin kula, intu mubaarakiin. Ma takhaafo minhum wa ma tibarjulu.

¹⁵Laakin khuttu fi guluubku kadar al-Masiih, hu khudduus wa hu Rabbuku. Agoodu daayman jaahiziin achaan turuddu le ayyi naadum al-yatlub minku daliil hana l-acham al-induku.

¹⁶Laakin hajju leyah be nafas baarid wa ihtiraam. Sawwu kulla cheyy be niiye mukhlisa. Wa be da, al-eeb yisawwiihum le l-naas al-yathamooku wa yi'ayyuruuku fi chaan al-kheer al-tisawwuh fi derib al-Masiih.

¹⁷Wa kan Allah yanti izin le l-naas achaan yita''ubuuku, akheer yita''ubuuku be sabab al-kheer al-intu sawweetuuh min yita''ubuuku be sabab intu sawweetu fasaala.

¹⁸Wa l-Masiih kula ti'ib ta'ab waahid wa nihaa'i fi chaan zunuub al-naas. Al-saalih maat fi chaan al-muznibiin wa be da, yiwaddiiku kulluku fi hadarat Allah. Hu katalooh wa maat misil moot al-naas wa Allah hayyaah be l-Ruuh al-Khudduus.

¹⁹Wa be gudrat al-Ruuh al-Khudduus, hu macha wa ballakh le l-arwaah al-gaa'idiin fi l-sijin.

²⁰Zamaan, al-arwaah dool abo ma taaba'o kalaam Allah wakit Allah al-Sabuur gaa'id yarja lahaddi Nooh yikammil al-safiina. Wa naas chiyya bas rikbo fi l-safiina wa adadhum tamaane wa humman dool niyo be sabab al-almi al-rafa' al-safiina.

²¹Wa da masal hana l-khattisiin al-hassa' yinajjiiku. Wa l-muhimm fi l-khattisiin ma khasuul al-jilid min al-wasakh laakin hu al-ahad al-tisawwuuh ma'a Allah be niye mukhlisa. Wa l-khattisiin yinajjiiku be sabab bu'aas Isa al-Masiih.

²²Wa l-Masiih hu al-macha foog fi l-samaawaat wa hassa' gaa'id jamb Allah fi nussah al-zeenaay. Wa tihtah al-malaa'ika wa hukkaam wa kubaaraat al-arwaah.

1 Butrus 4

¹Wa be misil da, ta'arfu kadar al-Masiih ligi ta'ab fi jismah. Wa gawwu nufuusku be fikir misil fikrah achaan al-naadum al-khibil ta'ab al-jisim khalla minnah al-zunuub.

²Wa hu ma yidoor yitaabi' chahwat al-naas battaan, laakin yidoor yitaabi' al-Allah yidoorah tuul al-wakit al-faddal leyah fi l-dunya.

³Kafaaku! Achaan min zamaan, intu ga'adtu wakit tawiil fi amal al-gaa'idiin yisawwu al-naas al-ma mu'miniin. Humman gaa'idiin yisawwu al-fasaad wa chahwaathum al-cheeniin wa l-sakar wa haflaat al-zina wa l-safaaha. Wa ya'abudu al-asnaam al-Allah harramaahum.

⁴Wa humman yi'ajjubu minku achaan ma tilimmu ma'aahum fi fasaadhum al-ma indah hadd wa achaan da yi'ayyuruuku.

⁵Laakin fi l-akhiir Rabbina yihaasibhum fi fi'ilhum. Hu jaahiz achaan yihaasib al-hayyiin wa l-maytiin.

⁶Wa fi chaan da bas, al-bichaara ballakhooaha hatta le l-naas al-maytiin. Wa kan hakamo leehum be l-moot misil naas al-dunya kula, humman yi'iichu gidzaam Allah be gudrat al-Ruuh al-Khudduus.

Al-mas'uuliye al-akhawiye

⁷Kumaalit kulla cheyy gariib. Achaan da, khuttu baalku wa agoodu saabtiin daayman achaan tagdaro tisallu fi ayyi wakit.

⁸Gubbaal kulla cheyy, arraayado ambeenaatku be mahabba chadiide achaan al-indah mahabba yisaamih ziyaada le l-naas al-yakhto foogah.

⁹Khalli ayyi naadum minku yifaddil akhwaanah al-yaju leyah wa ma yachki.

¹⁰Allah anta ayyi naadum minku gudra achaan yakhdim beeha le akhwaanah. Wa khalli ayyi naadum yichiil mas'uuliytah fi barakat Allah al-gaa'ide tisawwi ambeenaatku khidme chig chig.

¹¹Masalan, ayyi naadum al-yikallim le l-akhwaan fi l-malamma, khalli yikallim leehum be kalaam Allah. Wa ayyi naadum al-yakhdim le l-akhwaan, khalli yakhdim be l-gudra al-Allah antaaha leyah. Achaan kulla cheyy al-tisawwuuh yimajjid Allah be waasitat Isa al-Masiih. Wa leyah hu al-majd wa l-muluk daayman wa ila l-abad. Aamiin.

Chaarikiin fi ta'ab al-Masiih

¹²Ya akhwaani al-nihibbuku, ma ti'ajjubu min al-ta'ab al-chadiid al-yaji foogku achaan yijarribku. Ma tuguulu da cheyy ma ma'ruuf ja foogku.

¹³Intu gaa'idiin tichaaruku fi ta'ab al-Masiih wa achaan da, afraho fi ust al-ta'ab. Wa kan chaaraktu fi ta'ab al-Masiih da, tafraho farha chadiide wakit hu yibiin fi majdah.

¹⁴Kan al-naas yi'ayyuruuku achaan intu naas al-Masiih, khalaas induku baraka achaan Ruuh Allah al-majiid gaa'id foogku.

¹⁵Wa khalli naadum minku abadan ma yita''ubuuh be sabab katiliin dimme walla sirge walla jariime walla dakhiliin fi chu'uun al-naas.

¹⁶Wa laakin kan yita''ubuuh achaan hu Masihi bas, khalli ma yakhjal. Fi badalah, khalli yimajjid Allah achaan al-naas ja'alooh naadum hana l-Masiih.

¹⁷Achaan al-wakit tamma wa l-hisaab yabda. Wa akiid yabda be naas beet Allah. Wa kan al-hisaab yabda beena aniina al-mu'miniin, yabga kikkeef le l-naas al-abo ma taaba'o bichaarat Allah?

¹⁸<Kan yabga gaasi le l-naadum al-saalih le yalga al-naja, kikkeef yabga le l-aasi wa l-muznib?>

¹⁹Wa be misil da, khalli al-naas al-yat'abo hasab al-Allah yidoorah yisawwu daayman al-kheer wa yitwakkalo ale Khaalighum al-Saadikh.

1 Butrus 5

Wasaaya le l-kubaaraat

¹Wa nidoor niwassi kubaaraat jamaa'at al-mu'miniin al-ma'aaku. Ana kula kabiir misilhum. Wa ana chaahid le ta'ab al-Masiih wa battaan muchaarik fi gudrat al-Masiih al-majiide al-tibiin gariib.

²Asraho be l-mu'miniin al-misil khaman ahaan Allah kallafaaku beehum misil ru'yaan. Wa chiilu al-mas'uuliye fooghum ma misil jabarooku laakin be niyyitku giddeam Allah wa ma ahaan tidooru minhum riba al-ma waajib laakin chiilu al-mas'uuliye di be farah.

³Wa ma tamulku be chidde fi l-naas al-Allah kallafaaku beehum misil ru'yaan laakin abgo leehum masal lahaddi yitaabu'u deribku.

⁴Wa wakit al-Masiih kabiir al-ru'yaan yibiin, hu yantiiku al-taaj al-majiid al-jamaalah abadan ma yikammil.

Al-maskana wa l-iimaan al-saabit

⁵Wa leeku intu al-chabaab kula, asma'o adiil kalaam kubaaraatku. Wa nuguul leeku kulluku, maskunu nufuusku ambeenaatku al-waahidiin le l-aakhariin. Ahaan Allah yugumm didd al-naas al-yistakbaro laakin hu yanti ni'ma le l-naas al-yimaskunu nufuushum.

⁶Khalaas, maskunu nufuusku giddeam gudrat Allah wa fi l-wakit al-muwaafiq, hu bas yarfa'ku.

⁷Kulla cheyy al-tihimmu beyah, khalluuh le Allah ahaan hu yichiil mas'uuliyitku.

⁸Khuttu baalku wa agoodu waa'iyiin ahaan aduuku Iblis gaa'id yihawwig foogku misil duud al-gaa'id yikirr wa yifattich naadum le yaakulah.

⁹Agoodu saabtiin fi iimaanku wa agiifu didd Iblis. A'arfu kadar akhwaanku fi ayyi bakaan fi l-dunya gaa'idiin yahmalo nafs al-ta'ab misilku.

¹⁰Ta'abku yagood battaan wakit chiyya. Wa laakin Allah indah rahma kabiire wa hu naadaaku ahaan tichaaruku fi majdah al-abadi be alaakhitku ma'a Isa al-Masiih. Wa Allah hu zaatah yisabbitku wa yigawwiiku wa yantiiku gudra wa ma taga'o battaan.

¹¹Wa l-muluk waajib leyah hu bas ila l-abad. Aamiin.

Nihaayat al-jawaab

¹²Wa ana katabt leeku al-jawaab al-gisayyir da ma'a akhuuna Siila wa nachhad leyah, hu akhu saadikh. Wa katabtah leeku ahaan nichajji'ku wa nachhad leeku kadar induku ni'mat Allah al-sahihe wa intu gaa'idiin saabtiin foogha.

¹³Wa l-mu'miniin hini fi Baabil al-Allah azalaahum misil hu azalaaku, humman yisallumuuku. Wa wileedi Markus yisallimku kula.

¹⁴Assaalamo ambeenaatku be salaam al-mahabba. Al-salaam aleekum kulluku intu al-induku alaakha ma'a l-Masiih.

2 Butrus

2 Butrus 1

¹Jawaab minni ana Sim'aan Butrus abid Isa al-Masiih wa rasuulah. Wa naktib leeku intu al-naas al-ligiitu al-iimaan be sabab adaalit Isa al-Masiih Ilaahna wa munajjiina. Wa iimaanku indah nafs al-khiima misil iimaanna.

²Aleekum al-salaam wa l-rahma be katara be sabab irfitku le Allah wa Rabbina Isa.

Haal al-naas al-Allah naadaahum

³Wa akiid Rabbina antaana be gudurtah al-ilaahiye kulla cheyy al-aniina hawjaaniin leyah le ni'iichu be l-takhwa. Wa da yabga be irfitna leyah hu al-naadaana fi derbah be kheerah al-majiid.

⁴Wa be da, hu antaana barakatah al-khiimitha kabiire bilheen al-awwal waa'ad beeha. Achaan be l-baraka di, intu ticharuku fi l-tabii'a al-ilaahiye wa tamurgu min al-fasaad al-mawjuud fi l-dunya be sabab al-chahwa.

⁵Wa achaan da, gummu be kulla juhudku achaan tiziidu fi l-iimaan, al-kheer. Wa tiziidu fi l-kheer, al-ma'rafa.

⁶Wa tiziidu fi l-ma'rafa, sabbitiin al-nafs. Wa tiziidu fi sabbitiin al-nafs, al-sabur. Wa tiziidu fi l-sabur, al-takhwa.

⁷Wa tiziidu fi l-takhwa, al-khuuwa. Wa tiziidu fi l-khuuwa, al-mahabba.

⁸Wa kan induku al-achya dool wa gaa'idiin yiziidu foogku be katara, khalaas tabgo naaf'iin wa talgo ma'rafa ziyaada fi Rabbina Isa al-Masiih.

⁹Wa ayyi naadum al-ma indah al-achya dool, hu misil naadum amyaan. Al-naadum da ma chaayif adiil wa hu nisi kadar Allah tahharah min zunubah al-awwal.

¹⁰Achaan da, ya akhwaani, sawwu juhud be ziyaada achaan be haalku di ti'akkudu kadar Allah azalaaku wa naadaaku fi derbah. Wa kan tisawwu misil ana gultah, abadan ma tamurgu min al-derib al-adiil da.

¹¹Wa be misil da, Allah yaftah leeku baab wasii' le tadkhulu fi l-mamlaka al-abadiye wa hi mamlakat Rabbina Isa al-Masiih munajjiina.

¹²Akiid ta'arfu al-kalaam da wa gaa'idiin saabtiin fi l-hagg al-ballakhooh leeku. Wa laakin nidoor daayman nizakkirku beyah.

¹³Achaan wakit ana lissaa' gaa'id hayy, waajib nizakkirku le ma tanso.

¹⁴Na'arif ana numuut gariib achaan Rabbina Isa al-Masiih ooraani be kalaam akiid.

¹⁵Wa nisawwi juhud achaan ba'ad ana faaragt al-dunya, tagdaro tifakkuru fi l-kalaam da fi ayyi wakit.

Al-chahaada wa l-anbiya

¹⁶Wa l-kalaam al-ballakhnaah leeku al-bukhuss gudrat Rabbina Isa al-Masiih wa jaytah, da ma hije saakit misil al-hije al-tuwaal al-yihajjuuh al-naas. Be l-aks, aniina chifna azamatah be uyuunna wa chahadna leyah.

¹⁷Aniina mawjuudiin wakıt Allah abuuah antaah charaf wa majd, wakıt al-hiss ja leyah min al-Majiid wa l-Aziim wa gaal: «Da bas Ibni al-nihibbah. Wa ana farhaan beyah bilheen.»

¹⁸Aniina zaatna simi'na al-hiss al-jaayi min al-sama da wakıt aniina ma'a Isa fi l-jabal al-mukhaddas.

¹⁹Wa be da, aniina mu'akkidiin ziyaada kadar kalaam al-anbiya sahiih. Wa khalaas, waajib tukhuttu baalku le kalaamhum al-misil deyy al-yidawwi fi bakaan adlam lahaddi l-wata tabga misil nahaar wa najmat al-fajur tatla' fi guluubku.

²⁰Wa gubbaal kulla cheyy, waajib ta'arfu kadar ma fi kalaam min kalaam al-anbiya al-gaa'id fi l-Kitaab da, ja min fikir nabi.

²¹Achaan kalaam al-anbiya abadan ma ja min niyit insaan laakin al-Ruuh al-Khudduus bas lazza al-rujaal dool wa humman hajjo kalaam naazil min Allah.

2 Butrus 2

Al-mu'allimiin al-kaddaabiin

¹Laakin zamaan, fi anbiya kaddaabiin waahidiin gammo fi usut cha'ab Bani Israa'iil. Wa misil da, fi usutku intu kula, mu'allimiin kaddaabiin yugummu. Humman yindasso ambeenaatku be khachch wa yiwazzu'u ta'liimhum al-yiwaddi al-naas fi l-halaak lahaddi yankuru sayyidhum al-fadaahum kula. Wa be kalaamhum da, yijiibu al-halaak fi nufuushum be sur'a.

²Wa naas katiiriin yitaabu'uuhum fi fasaadhun wa be sababhum, al-naas yuguulu kalaam fasil fi derib al-hagg.

³Tama'hum katiir le l-maal wa yakdubu leeku wa yichiilu minku be kalaam khachch. Wa min zamaan, Allah kharrar leehum al-azaab wa akiid al-halaak al-yaji fooghum jaahiz.

Masal fi l-taariikh

⁴Na'am, na'arfu kadar al-malaa'ika al-aznabo, Allah ma afaahum laakin rabataahum be janaaziir wa sajanaahum fi dalaam al-haawiye achaaan yarjo yoom al-Hisaab.

⁵Wa na'arfu battaan Allah ma afa naas al-zaman al-faat. Laakin hu nazzal al-kharag fi l-ard wa halak al-naas al-fasliin. Wa najja Nooh al-gaa'id yinaadi al-naas fi derib Allah wa najja ma'aayah sab'a naas.

⁶Wa na'arfu kadar Allah hakam le hillaal Saduum wa Amuura wa harragaahum marra waahid wa ja'alaahum masal hana l-azaab al-yaji le l-naas al-fasliin.

⁷Wa na'arfu Allah faza' Luut. Wa Luut hu naadum saalih al-ti'ib ziyaada be sabab fasaad al-aasiyiin.

⁸Achaan al-raajil al-saalih da saakin fi usuthum wa kulla yoom fikrah al-saalih yat'ab be sabab isyaanhum al-chaafah wa sim'ah.

⁹Wa khalaas be da kula ke, na'arfu kadar Allah yagdar yafza' al-saalihiin fi wakt al-tajriba wa yiraakhib al-naas al-fasliin lahaddi yi'aakhibhum fi yoom al-Hisaab.

Haal al-muwaddiriin

¹⁰Wa misil da, akiid yi'aakhib al-naas al-yitaabu'u chahwaathum al-khabiise al-tinajjishum wa yahguru sultit al-Rabb. Humman mustakbiriin wa mutamarridiin wa hayyin leehum yuguulu kalaam fasil fi sukkaan al-majd.

¹¹Wa l-malaa'ika kubaar wa gawiyiin min al-naas dool laakin abadan ma yukhuttu fooghum tuhma fasle giddaam Allah.

¹²Wa laakin al-naas dool, humman misil haywaanaat al-kadaade al-ma induhum agul wa mukhaddar leehum min tabii'ithum yakurbuuhum wa yaktuluuhum. Humman yuguulu kalaam fasil fi ayyi cheyy al-ma fihmooh. Wa khalaas yahlako misil al-haywaanaat yahlako.

¹³Wa yalgo zulum be sabab al-zulum al-sawwooh. Wa fi ust al-nahaar yisawwu chahwaathum. Wa fi aawaaziimku, huduurhum eeb wa wasakh. Ma yikhallu minhum safaahithum wa wakit yil'achcho ma'aaku, farhaaniin be khachchuhum.

¹⁴Ayyi mara al-yichiifuuha, fi fikirhum yazno beeha. Yiriidu al-zunuub wa chahwithum abadan ma tachba'. Wa yidissu ma'aahum fi l-zunuub al-naas al-ma gawiyiin fi l-iimaan. Humman mudarrabiin fi l-tama' wa mal'uuniin.

¹⁵Humman marago min al-derib al-adiil wa waddaro marra waahid. Taaba'o derib Bal'aam wileed Ba'uur al-firih be l-riba al-ligiih min al-fasaala al-sawwaaha.

¹⁶Laakin Allah haraj leyah fi chaan al-khataaya al-sawwaahum. Al-humaar bahiime bakma laakin hajja leyah be hiss insaani wa dahar al-nabi ma yisawwi khidme hana naadum al-aglah laffa.

¹⁷Al-naas dool, humman misil uyuun almi al-almiihum bigi ma fiih wa misil sahaab al-khafiif al-tichattitah al-riih al-chadiide. Wa Allah jahhaz leehum bakaan fi l-dalaam al-azrag kurum.

¹⁸Yikallumu be kibriya al-ma indah faayde. Yista'malo al-chahwaat achaaan yijiibu beeha al-naas al-dahaabhum marago min derib al-wadaar.

¹⁹Al-mu'allimiin dool yiwaa'uduuhum be l-hurriye laakin humman zaathum abiid hana l-fasaad. Achaan al-naadum yabga abid hana l-cheyy al-indah gudra foogah.

²⁰Wa kan al-naas awwal marago min najaasit al-dunya be irfit Rabbina Isa al-Masiih munajjiina wa ba'adeen najaasit al-dunya takrubhum battaan wa tinnasir fooghum, fi l-bakaan da, haalithum al-akhiire tabga hawaane min al-awwal.

²¹Achaan kan abadan ma irfo derib al-saalihiin, da akheer leehum min irfooh wa khallo wasiiyat Allah al-allamooaha leehum.

²²Al-bigi leehum da misil kalaam al-masal al-sahihi al-buguul: <Al-kalib yigabbil yaakul al-gaddafah.> Wa battaan buguul: «Al-khinziir al-khassaloooh yilmarmakh fi l-tiine.»

2 Butrus 3

Jayyit al-Masiih al-taaniye

¹Ya akhwaani al-nihibbuku, daahu al-jawaab al-taani al-katabtah leeku. Wa fi jawaabaati nidoor nizakkirku be l-kalaam al-ta'arfuuh khalaas wa tifakkuru be fikir mukhlis.

²Fakkuru fi kalaam al-anbiya al-saalihiin al-gaaloooh min zamaan. Wa fakkuru fi wasiiyat Isa Rabbina wa munajjiina al-simi'tuuha be waasitat al-rusul al-macho leeku.

³Wa daahu awwal cheyy al-waajib tafhamooh. Fi l-zaman al-akhiir chammaatiin yugummu wa yichchammato. Wa yitaabu'u chahwaathum bas.

⁴Wa yuguulu: «Waa'ado be jayyit Isa wa laakin hu ma ja. Abbahaatna maato wa min bidaayit al-dunya lahaddi al-yoom, cheyy khayyar ke ma fiih!»

⁵Wa l-naas dool be niyithum bas niso cheyy waahid ma'ruuf wa da hu. Zamaan Allah kallam kilme wa beeha al-samaawaat kaano wa l-ard anfasalat min al-almi wa l-almi hawwagha.

⁶Wa be kilmit Allah di, al-almi da kharag al-dunya fi l-zaman daak wa dammaraaha.

⁷Wa be kilmit Allah battaan al-samaawaat wa l-ard al-gaa'idiin haaliyan madmuumiin achaan yarjo al-naar. Allah gaa'id yahfadhum lahaddi yoom al-Hisaab al-yahlako foogah al-naas al-fasliin.

⁸Ya akhwaani al-nihibbuku, fi cheyy waahid ma'ruuf al-ma waajib tansooh wa da hu. Le Allah yoom waahid misil alif sana wa alif sana misil yoom waahid.

⁹Wa Allah ma yi'akhkhir wa'adah. Al-naas al-yuguulu hu akhkar, ma fihmo adiil. Akheer nuguulu Allah sabuur leeku. Hu ma yidoor ayyi naadum yahlak laakin yidoor kulla l-naas yutuubu.

¹⁰Wa laabudda yoom Allah yaji be khafla misil jayyit al-sarraag. Wa ajala ke haraka chadiide tinsami' wa l-samaawaat yabgo ma fiihum wa l-nujuum yinhargu. Wa l-ard wa kulla cheyy al-yisawwuh foogha yinkachif.

11 Wa kan kulla cheyy yiddammar misil da, intu waajib tisawwu chunu? Waajib ti'iichu be takhwa wa haal saalhe.

12 Arjo yoom Allah wa atmanno jaytah. Wa fi l-yoom da, al-samaawaat yinhargu wa yiddammaro wa l-nujuum yumuu'u fi l-hamu.

13 Wa Allah antaana wa'ad wa achaan da narjo al-sama al-jadiid wa l-ard al-jadiide wa l-dunya al-taji tabga daar al-saalihiin.

Nihaayat al-jawaab

14 Ya akhwaani al-nihibbuku, da bas al-cheyy al-tarjoooh min Allah. Wa achaan da, sawwu juhud achaan ti'iichu be salaam giddaamah bala khata wa la eeb.

15 Fakkuru fi l-ruuh al-tawiile hana Rabbina wa a'arfu kadar hu yi'akhkhir jaytah achaan al-naas yanjo. Wa l-kalaam da misil al-kalaam al-akhuuna Buulus al-niriiduuh katabah leeku min al-hikma al-Allah antaaha leyah.

16 Wa hu yihajji be l-kalaam da fi kulla jawaabaatah. Wa fi kalaam gaa'id fi jawaabaatah al-tafsiirah ma hayyin. Wa naas waahidiin al-ma garo wa iimaanhum ma saabit yi'awwuju kalaamah misil yi'awwuju kalaam al-kutub al-aakhariin. Wa be da, yijiibu le nufuushum al-halaak.

17 Wa leeku intu ya akhwaani al-nihibbuku, ta'arfu al-kalaam da min awwal. Wa achaan da, aw'u baalku wa ma tikhallu kidib al-aasiyiin yiwaddiiku fi deribhum wa yitallif iimaanku al-saabit.

18 Laakin abgo gawiyiin fi ni'mat Rabbina Isa al-Masiih munajjiina wa be irfitku leyah. Wa l-Masiih, khalli yimajjuduuh fi l-wakit al-haadir wa ila l-abad. Aamiin.

1 Yuuhanna

1 Yuuhanna 1

Kalaam al-haya

¹Al-kalaam al-niballukhuuh leeku gaa'id min al-bidaaya wa aniina simi'naah wa chifnaah be uyuunna lahaddi irifnaah adiil ke wa lammasnaah be iideenna wa hu kalaam al-haya.

²Al-haya baanat wa chifnaaha wa chahadna leeha. Wa niballukhu leeku al-haya al-abadiye al-awwal gaa'ide ma'a abuuna Allah wa baanat leena.

³Wa l-cheyy al-chifnaah wa simi'naah aniina niballukhuuh leeku achaan nidooru intu kula tukuunu ma'aana fi l-alaakha. Wa l-alaakha al-indina di, hi alaakha ma'a abuuna Allah wa ma'a Ibnah Isa al-Masiih.

⁴Wa naktubu leeku al-kalaam da achaan al-farah al-aniina kullina indina yabga kaamil.

Amchu fi l-nuur

⁵Daahu al-khabar al-simi'naah minnah wa niballukhuuh leeku. Allah hu nuur wa fi Allah abadan ma fi dalaam.

⁶Wa kan aniina maachiin fi l-dalaam wa nuguulu indina alaakha ma'a Allah, aniina kaddaabiin wa ma maachiin fi l-hagg.

⁷Wa laakin kan aniina maachiin fi l-nuur misil hu zaatah fi l-nuur, ni'akkudu al-alaakha al-indina ambeenaatna wa damm Isa Ibnah yitahhirna min kulla l-zunuub.

⁸Wa kan naadum minnina yuguul hu ma indah zunuub, hu khachcha nafsah wa l-hagg abadan ma gaa'id foogah.

⁹Wa Allah hu saadikh wa aadil wa kan ni'tarufu be zunuubna, hu yakhfir leena zunuubna wa yitahhirna min kulli khata.

¹⁰Wa kan nuguulu aniina ma aznabna, nikaddubu Allah wa kalaamah ma gaa'id foogna.

1 Yuuhanna 2

¹Ya iyaali, ana gaa'id naktib leeku al-kalaam da achaan ma taznubu. Laakin kan ayyi naadum minku yaznib, indina naadum waahid yidaafi' leena giddaam Allah abuuna wa hu Isa al-Masiih wa hu bas al-saalih.

²Da hu al-gaddam nafsah dahiiye achaan yamha zunuubna. Wa dahiiytah ma le zunuubna aniina bas laakin le zunuub hana kulla naas al-dunya.

Al-nuur wa l-mahabba

³Daahu kikkeef ni'akkudu kadar aniina na'arfu Allah. Al-naadum al-yitaabi' wasaaya Allah, hu bas ya'arif Allah.

⁴Wa l-naadum al-yuguul hu ya'arif Allah wa laakin ma yitaabi' al-wasaaya, hu kaddaab wa l-hagg ma gaa'id foogah.

⁵Wa l-naadum al-gaa'id yitaabi' kalaam Allah, hu da sahiih ke yihubb Allah tamaam. Wa daahu kikkeef ni'akkudu kadar aniina gaa'idiin saabtiin foogah.

⁶Al-naadum al-yuguul hu saabit foogah waajib yamchi fi l-dunya misil Isa al-Masiih macha fi l-dunya.

⁷Ya akhwaani al-nihubbuku, ana ma gaa'id naktib leeku wasiye jadiide. La. Ana naktib leeku al-wasiye al-gaa'ide min zamaan wa intu iriftuuha min al-awwal. Wa l-wasiye di, hi al-kalaam al-intu simi'tuuh minnina.

⁸Wa laakin sahiih ana naktib leeku wasiye jadiide wa hagiigitha gaa'ide tinchaaf fi Isa al-Masiih wa tinchaaf fiiku intu ahaan al-dalaam bada yufuut wa l-nuur al-sahiih bada yidawwi.

⁹Ayyi naadum al-yuguul hu gaa'id fi l-nuur wa yakrah akhuuh, hu lissaa' ma marag min al-dalaam.

¹⁰Laakin al-naadum al-yihubb akhuuh, hu da gaa'id saabit fi l-nuur wa ma indah cheyy al-yamurgah min al-derib al-adiil.

¹¹Wa ayyi naadum al-yakrah akhuuh, hu gaa'id fi l-dalaam wa yuruukh fi l-dalaam wa ma ya'arif derbah ahaan al-dalaam sadda uyuunah.

Ma tihibbu al-dunya

¹²Ya l-iyaal, naktib leeku ahaan Allah khafar leeku zunuubku be sabab usum Isa al-Masiih.

¹³Ya l-abbahaat, naktib leeku ahaan intu iriftu al-gaa'id min al-bidaaya. Ya l-chabaab, naktib leeku ahaan intu khalabtu Ibliis al-chariir.

¹⁴Ya l-iyaal, katabt leeku ahaan iriftu abuuna. Ya l-abbahaat, katabt leeku ahaan al-gaa'id min al-bidaaya iriftuuh. Ya l-chabaab, katabt leeku ahaan intu chudaad wa kalaam Allah gaa'id saabit foogku wa khalabtu Ibliis al-chariir.

¹⁵Ma tihibbu al-dunya wa la khumaam al-dunya. Al-naadum al-yihubb al-dunya ma yihubb abuuna Allah

¹⁶achaan kulli cheyy al-gaa'id fi l-dunya misil chahwaat al-jisim wa tama' al-een wa fachaar be l-maal ma min abuuna wa laakin min al-dunya.

¹⁷Al-dunya wa chahwaatha yufuutu wa laakin al-naas al-yisawwu al-Allah yidoorah yi'iichu ila l-abad.

Adu al-Masiih

18Ya iyaali, al-wakit al-akhiir bada. Awwal simi'tu kadar adu al-Masiih yaji wa khalaas udwaan al-Masiih katiiriin jo. Wa be da, na'arfu al-wakit al-akhiir bada khalaas.

19Awwal humman fi usutna wa hassa' marago minnina laakin be l-sahiih, awwal kula humman ma akhwaanna. Kan awwal humman akhwaanna, humman yagoodu ma'aana. Wa min marago min usutna da, bigi waadih leena kadar ma fi naadum waahid ke minhum akhuuna be l-sahiih.

20Wa laakin intu ma misilhum. Al-Khudduus antaaku baraka wa l-baraka di antatku gudra wa kulluku induku minnah ilim.

21Ana naktib leeku ma achaan intu ma iriftu al-hagg. La. Ana naktib leeku achaan iriftu al-hagg wa fihimtu kadar ma fi kidib waahid jaayi min al-hagg.

22Yaatu al-kaddaab? Al-kaddaab hu al-yankur wa yuguul Isa zaatah ma al-Masiih. Ayyi naadum al-misil da, hu adu al-Masiih. Hu yankur kadar Allah hu Abu Isa wa yuguul Isa ma Ibn Allah.

23Ayyi naadum al-yuguul Isa ma Ibn Allah, khalaas al-naadum da, Allah ma abuu. Wa l-naadum al-yachhad kadar Isa al-Masiih hu Ibn Allah, khalaas Allah bigi leyah abuu.

24Khallu al-kalaam al-awwal simi'tuuh minnina yagood saabit fi guluubku. Kan al-kalaam al-awwal simi'tuuh yagood saabit fi guluubku, intu tagoodu fi alaakha saabte ma'a Ibn Allah wa ma'a Allah abuu.

25Wa l-cheyy al-Allah waa'adaana beyah, hu al-haya al-abadiiye.

26Wa l-kalaam da katabtah leeku be sabab al-naas al-yidooru yamurguuku min al-derib al-sahiih.

27Laakin leeku intu, al-baraka nazalat foogku min Isa al-Masiih wa gaa'ide ma'aaku wa achaan da, intu ma hawjaaniin battaan naadum aakhar yi'allimku. Al-Ruuh al-Khudduus yi'allimku be kulla cheyy wa kalaamah sahih wa hu ma yakdib. Agoodu saabtiin fi Ibn Allah be l-ta'liim al-simi'tuuh min al-Ruuh al-Khudduus.

28Ya iyaali, agoodu saabtiin fi l-Masiih achaan wakit hu yibiin, guluubna yukuunu raagdiin wa ma nalgo eeb fi yoom jaytah.

29Iriftu Ibn Allah hu saalih wa achaan da, ta'arfu kadar kulla l-naas al-yitaabu'u al-haal al-saalhe mislah, humman iyaal Allah.

1 Yuuhanna 3

Iyaal Allah

1Chiftu kikkeef abuuna yihibbina? Mahabbat Allah leena kabiire bilheen wa be sababha hu yinaadiina iyaalah. Wa sahih bigiina iyaal Allah. Naas al-dunya ma irfoona achaan ma irfo Allah.

²Ya l-mahbuubiin, hassa' haaliyan aniina iyaal Allah. Wa kikkeef nukuunu ba'adeen da, Allah lissaa' ma bayyanah leena. Laakin na'arfu kadar wakit Ibn Allah yibiin battaan, nichii fuuh hu zaatah be nafsah wa aniina nabgo mislah.

³Wa ayyi naadum al-indah acham misil da fi l-Masiih, yitahhir galbah tamaam misil Ibn Allah hu taahir.

⁴Ayyi naadum al-gaa'id yaznib, hu yikhaalif wasaaya Allah. Al-zanib hu mukhaalafat wasaaya Allah.

⁵Iriftu kadar Ibn Allah baan achaan yamha zunubna. Wa foogah hu, zanib ma fiih abadan.

⁶Kan naadum gaa'id saabit foogah, hu ma yisawwi zanib. Wa ayyi naadum al-yisawwi zanib, hu abadan ma chaaf Ibn Allah wa la irifah.

⁷Ya iyaali, ma tikhallu naadum waahid yukhuchchuku. Al-naas al-yisawwu amal saalih, humman saalihiin misil Ibn Allah hu saalih.

⁸Wa ayyi naadum al-gaa'id yisawwi zanib, hu hana Ibliis achaan Ibliis gaa'id yaznib min al-bidaaya. Wa khalaas Ibn Allah ja fi l-dunya achaan yakhrub amal Ibliis kulla ke.

⁹Al-naas al-bigo iyaal Allah ma yaznubu achaan tabii'at Allah gaa'ide fooghum. Ma yagdaru yaznubu achaan bigo iyaal Allah.

¹⁰Wa na'arfu yaatumman iyaal Allah wa yaatumman iyaal Ibliis be l-cheyy al-yisawwuuh. Kulla l-naas al-ma yitaabu'u al-haal al-saalhe, humman ma iyaal Allah misil al-naas al-ma yihibbu akhwaanhum.

Arraayado ambeenaatku

¹¹Daahu al-kalaam al-simi'tuuh min al-bidaaya. Waajib nirraayado ambeenaatna.

¹²Wa ma waajib nabgo misil Gaabiil. Hu naadum hana Ibliis al-chariir wa katal akhuuh. Wa maala katalah? Hu katalah achaan hu zaatah gaa'id yisawwi al-fasaala wa laakin akhuuh gaa'id yisawwi al-adaala.

¹³Ya akhwaani, ma ti'ajjubu kan naas al-dunya yakrahooku.

¹⁴Kan nirraayado ambeenaatna, da bas al-daliil al-yi'akkid kadar maragna min haalat al-moot wa dakhalna fi haalat al-haya. Ayyi naadum al-ma yihibb akhwaanah yagood fi l-moot.

¹⁵Wa ayyi naadum al-yakrah akhuuh, hu kattaal dimam wa ta'arfu kadar kan naadum kattaal dimam, al-haya al-abadiiye ma tasbit foogah.

¹⁶Isa al-Masiih fadaana be ruuhah wa da bas wassaf leena ma'ana al-mahabba. Wa khalaas, waajib nihibbu akhwaanna lahaddi nafdoohum be ruuhna.

17 Kan naadum indah maal al-dunya wa yichiif akhuuh ta'baan wa yisidd eenah wa ma yisaa'idah, kikkeef nuguulu mahabbat Allah gaa'ide foogah?

18 Ya iyaali, khalli ma nirraayado be kalaam khuchuumna bas laakin khalli nirraayado be l-fi'il wa be l-mahabba al-sahiihe.

Damaanna giddaam Allah

19 Wa kan niriidu akhwaanna, be misil da na'arfu aniina naas hana l-hagg. Wa be l-fikir da, guluubna yagoodu be amaan giddaam Allah.

20 Kan guluubna yuluumuuna fi ayyi cheyy, Allah hu akbar min guluubna wa hu ya'arif kulli cheyy.

21 Ya l-mahbuubiin, kan guluubna ma yuluumuuna fi ayyi cheyy, aniina indina al-damaan giddaam Allah.

22 Wa nalgo min Allah ayyi cheyy al-nas'alooh minnah achaan nitaabu'u wasiiyaatah wa nisawwu al-cheyy al-yarda beyah.

23 Wa di hi wasiiyah, waajib ni'aamunu be usum Ibnah Isa al-Masiih wa nirraayado ambeenaatna misil hu amaraana beyah.

24 Kulla l-naas al-yitaabu'u wasiiyaatah gaa'idiin saabtiin foogah wa hu gaa'id saabit fooghum. Wa na'arfu akiid kadar hu gaa'id saabit foogna wa da na'arfuuh min al-Ruuh al-Khudduus al-hu nazzalah foogna.

1 Yuuhanna 4

Al-kidib wa l-hagg

1 Ya l-mahbuubiin, ma tisaddugu be kulla l-naas al-yuguulu humman yihajju be gudrat al-Ruuh. Jarrubuuhum achaan ti'akkudu kan kalaamhum min Allah. Naas katiiriin sawwo nufuushum anbiya wa gammo yuruukhu fi l-dunya.

2 Wa daahu kikkeef ta'arfu kalaam hana Ruuh Allah. Kan naadum yuguul hu yihajji be gudrat al-Ruuh wa yachhad kadar Isa hu al-Masiih wa bigi insaani wakit dakhil fi l-dunya, khalaas kalaamah da min Allah.

3 Wa laakin ayyi naadum al-yuguul hu yihajji be gudrat al-Ruuh wa ma yachhad le Isa, kalaamah ma min Allah. Da min ruuh hana adu al-Masiih al-simi'tu beyah laabudda yaji wa haaliyan gaa'id fi l-dunya.

4 Ya iyaali, intu naas hana Allah wa khalabtu al-anbiya al-kaddaabiin dool khalaas, achaan hu al-gaa'id fiiku akbar min al-gaa'id fi l-dunya.

5 Humman naas hana l-dunya bas wa achaan da, kalaamhum min al-dunya wa naas al-dunya bas yasma'o kalaamhum.

⁶Aniina naas hana Allah. Ayyi naadum al-ya'arif Allah yasma' kalaamna. Wa ayyi naadum al-ma hana Allah ma yasma' kalaamna. Wa be da, na'arfu al-ruuh al-jaayi be l-kalaam al-sahiih wa l-ruuh al-jaayi be l-kalaam al-kidib.

Allah wa l-mahabba

⁷Ya l-mahbuubiin, khalli nirraayado ambeenaatna achaan al-mahabba hi min Allah. Kulla l-naas al-yihibbu akhwaanhum humman al-naas al-bigo iyaal Allah wa ya'arfu Allah.

⁸Ayyi naadum al-ma yhibb akhwaanah ma ya'arif Allah achaan Allah hu mahabba.

⁹Daahu kikkeef Allah bayyan leena mahabbith. Allah rassal Ibnah al-waahid fi l-dunya achaan beyah nalgo al-haya.

¹⁰Wa di hi al-mahabba al-sahiihe, hi ma al-mahabba al-aniina nihibbu beeha Allah. La. Hi al-mahabba al-Allah habbaana beeha lahaddi rassal Ibnah le yamha zunuubna.

¹¹Ya l-mahbuubiin, Allah yhibbina bilheen wa achaan da, waajib nirraayado ambeenaatna.

¹²Abadan ma fi ayyi naadum al-chaaf Allah. Laakin kan aniina gaa'idiin nirraayado ambeenaatna, Allah gaa'id ma'aana wa mahabbith tabga kaamile foogna.

¹³Daahu kikkeef ni'akkudu kadar aniina saabtiin foogah wa hu saabit foogna. Hu antaana Ruuhah.

¹⁴Wa aniina chifna adiil kadar Allah rassal Ibnah fi l-dunya achaan yinajji naas al-dunya wa aniina gaa'idiin nachhado leyah.

¹⁵Ayyi naadum al-yachhad kadar Isa hu Ibn Allah, hu gaa'id saabit fi Allah wa Allah gaa'id saabit foogah.

¹⁶Wa khalaas irifna al-mahabba al-Allah habbaana beeha wa aamanna beeha. Allah hu mahabba. Wa l-saabtiin fi l-mahabba saabtiin fi Allah wa Allah saabit fooghum.

¹⁷Wa be misil da, mahabbat Allah tabga kaamile foogna wa fi yoom al-Hisaab ma nakhaafo achaan fi l-dunya aniina ichna misil Isa al-Masiih.

¹⁸Kan na'arfu mahabbat Allah, ma nakhaafo. Al-mahabba al-kaamile tatrud minnina al-khoof. Al-khoof jaayi min fikir hana l-azaab. Al-naadum al-khaayif lissaa' ma kaamil fi l-mahabba.

¹⁹Aniina nihibbu Allah achaan Allah habbaana aniina min awwal.

²⁰Ayyi naadum al-yuguul: «Ana nihibb Allah» wa laakin yakrah akhuuh, hu da kaddaab achaan kan ma yhibb akhuuh al-gaa'id yichiifah, ma mumkin yhibb Allah al-ma chaafah.

²¹Daahu al-wasiiye al-antaaha leena. Al-naas al-yihibbu Allah waajib yihibbu akhwaanhum kula.

1 Yuuhanna 5

Al-mahabba wa l-iimaan

¹Ayyi naadum al-aaman kadar Isa hu al-Masiih, al-naadum da Allah bigi abuu. Wa ayyi naadum al-yihibb abu al-iyaaal, yihibb iyaalah kula.

²Wa daahu na'arfu kadar nihibbu iyaal Allah kan nihibbu Allah wa nitaabu'u al-wasaaya al-hu antaahum leena.

³Wa daahu kikkeef nihibbu Allah, nitabbugu wasiiyaatah. Wa tabbigiin al-wasaaya dool ma yabga leena gaasi

⁴achaan ayyi naadum al-Allah bigi abuu yakhlib al-dunya. Wa l-gudra al-beeha nakhlubu al-dunya hi jaaye min iimaanna.

⁵Yaatu al-yakhlib al-dunya? Illa l-naadum al-aaman be Isa Ibn Allah.

⁶Isa hu al-Masiih al-khattasooch fi almi wa hu al-Masiih al-katalooch wa dammah daffag. Hu ma al-khattasooch fi l-almi bas laakin hu al-katalooch kula wa dammah daffag. Wa l-Ruuh al-Khudduus gaa'id yachhad leyah achaan al-Ruuh al-Khudduus hu al-hagg.

⁷Wa fiyah chahaadaat talaata

⁸wa humman al-Ruuh al-Khudduus wa l-almi wa l-damm. Wa l-chahaadaat al-talaata dool kalaamhum waahid.

⁹Kan nakhbalo chahaadat al-naas kula, na'arfu chahaadat Allah akbar. Wa chahaadat Allah, hi al-kalaam al-gaalah fi Ibnah.

¹⁰Al-mu'miniin be Ibn Allah karabo al-chahaada di fi guluubhum. Al-naas al-mu'miniin be l-kalaam al-Allah gaalah, humman kaddabo Allah achaan abo ma yakhbalo chahaadat Allah fi Ibnah.

¹¹Wa di hi al-chahaada, Allah antaana al-haya al-abadiiye wa l-haya di tinlagi fi Ibnah.

¹²Al-naas al-mu'miniin be Ibn Allah ligo al-haya al-abadiiye wa ayyi naadum al-ma aaman be Ibn Allah ma ligi al-haya.

¹³Ana katabt al-kalaam da leeku intu al-mu'miniin be usum Ibn Allah achaan ta'arfu kadar ligiitu al-haya al-abadiiye.

Achamna fi Isa al-Masiih

¹⁴Wa nihajju le Allah be kulla amaan achaan na'arfu kan natulbu minnah ayyi cheyy hasab al-hu yidoorah, akiid hu yasma' talabna.

15 Wa kan na'arfu kadar hu simi' talabna fi ayyi cheyy, na'arfu kadar hu sawwa leena al-cheyy al-talabnaah minnah.

16 Kan naadum minku yichiif akhu waahid yaznib wa l-zanib da ma al-zanib al-yiwaddi al-naas le l-moot, khalli yas'al Allah wa hu yanti al-haya le l-naadum da. Hu yanti al-haya le l-naas al-zunuubhum ma yiwadduuhum le l-moot. Zanib aakhar gaa'id al-yiwaddi al-naas le l-moot wa ma gult leeku tas'alo Allah le l-naas al-gaa'idiin yisawwuuh.

17 Ayyi khata hu zanib laakin fi zunuub ma yiwaddu al-naas le l-moot.

18 Na'arfu kadar al-naas al-Allah sawwaahum iyaalah ma yaznubu wa Ibn Allah yahfadhum wa Iblis al-chariir ma yagdar yalmashum.

19 Wa na'arfu kadar aniina bas naas hana Allah wa kulla l-naas hana l-dunya gaa'idiin fi iideen Iblis al-chariir.

20 Wa na'arfu kadar Ibn Allah ja wa fattah leena guluubna achaan na'arfu Allah hu al-Ilaah al-hagg wa khalaas aniina bigiina naas al-Ilaah al-hagg be Ibnah Isa al-Masiih. Hu bas al-Ilaah al-hagg wa l-haya al-abadiiye.

21 Ya iyaali, angar'u min al-asnaam.

2 Yuuhanna

2 Yuuhanna 1

¹Jawaab minni ana al-cheekh leeki inti al-sayyida al-Allah azalaaki, leeki inti wa iyaalki al-nihibbuku fi l-hagg. Wa ma ana wiheedi nihibbuku. Kulla l-naas al-ya'arfu al-hagg yihibbuuku.

²Wa nihibbuku be sabab al-hagg al-gaa'id saabit foogna wa l-yagood ma'aana ila l-abad.

³Akiid al-salaam wa l-ni'ma wa l-rahma al-jaayiin min abuuna Allah wa min Ibn abuuna, Isa al-Masiih, yagoodu ma'aana be l-hagg wa be l-mahabba.

⁴Ana bigiit farhaan marra waahid wakit lammeet ma'a waahidiin min iyaalki wa chiftuhum maachiin fi l-hagg misil abuuna amaraana beyah.

⁵Ya l-sayyida, nidoor natlub minki cheyy waahid. Ma naktib leeki wasiye jadiide. Al-wasiye di simi'naaha min al-bidaaya wa hi waajib nirraayado ambeenaatna.

⁶Kan nitaabu'u wasaaya Rabbina, khalaas di bas al-mahabba. Wa hi bas al-wasiye wa hi nafs al-kalaam al-simi'tuuh min al-awwal wa waajib titaabu'uuha.

⁷Khachchaachiin katiiriin gammo yuruukhu fi l-dunya. Humman yaabo ma yachhado kadar Isa al-Masiih bigi insaani wakit ja fi l-dunya. Al-naadum al-yuguul kalaam misil da, hu khachchaach wa adu al-Masiih.

⁸Angar'u achaan al-ajur al-yaji be sabab amalku ma yiwaddir. Chiddu heelku achaan talgo ajurku kaamil.

⁹Ayyi naadum al-ma yagood saabit fi ta'liim al-Masiih wa laakin yiziid fi ta'liim al-Masiih kalaam jadiid, Allah ma ma'aayah. Al-naadum al-gaa'id saabit fi l-ta'liim, hu bas al-naadum al-abuuna Allah gaa'id ma'aayah wa Ibn Allah kula gaa'id ma'aayah.

¹⁰Kan naadum buguul hu Masihi wa yaji leeku wa kalaamah ma yiwaafiq le l-ta'liim da, ma tidayyufuuh wa ma tisallumuuh kula.

¹¹Achaan al-naadum al-yisallimah bigi misil hu yi'aawinah fi amalah al-fasil.

¹²Fi kalaam katiir nidoor ni'ooriiku beyah wa laakin ma nidoor naktibah leeku fi jawaab. Ana nitmanna namchi leeku wa nilimmu wa nihajju ambeenaatna achaan nafraho sawa wa farahna yabga tamaam.

¹³Iyaal akhutki al-Allah azalaaha yisallumuuki.

3 Yuuhanna

3 Yuuhanna 1

- ¹Jawaab min al-cheekh le habiibna Khaayus al-nihibbak fi l-hagg.
- ²Ya habiibi, nas'al Allah achaan kulla cheyy yabga leek adiil wa achaan sihhitak tukuun taybe misil na'arif galbak daayman tayyib.
- ³Ana firihit be ziyaada wakit akhwaan waahidiin jo min bakaanak wa chahado leena kadar inta gaa'id saabit fi l-hagg wa inta daayman titaabi' al-hagg adiil.
- ⁴Ma fi cheyy yifarrihni ziyaada min al-khabar al-buguul iyaali gaa'idiin yitaabu'u al-hagg.
- ⁵Ya habiibi, akiid inta akhu saadikh achaan wakit al-akhwaan yaju leek, kan inta ma ta'arifhum kula, inta tisiaa'idhum.
- ⁶Humman chahado be mahabbitak giddaam jamaa'at al-mu'miniin. Wa kan tantiihum zaad le safarhum misil Allah yarda beyah, da yukuun sameh bilheen.
- ⁷Humman gammo min hini achaan yakhdumu fi chaan usum al-Masiih wa ma yakhbalo cheyy min al-naas al-ma mu'miniin.
- ⁸Waajib aniina nidayyufu naas misil dool wa be misil da, nakhdumu ma'aahum fi chaan al-hagg.
- ⁹Ana rassalt jawaab le jamaa'tak al-mu'miniin laakin Ditrifi al-mustakbir sawwa nafsah kabiirhum wa hu aba ma yasma' kalaamna.
- ¹⁰Wa wakit najiik, niwaddih le l-akhwaan al-cheyy al-hu gaa'id yuguulah foogna. Hu gaa'id yagta'na be kalaam fasil. Wa da kula ma tammaah. Hu zaatah aba ma dayyaf al-akhwaan al-rassalnaahum. Wa l-naas al-dawwaro yidayyufuuhum kula, hu daharaahum wa taradaahum min jamaa'at al-mu'miniin.
- ¹¹Ya habiibi, ma titaabi' masal hana l-naas al-yisawwu al-charr. Taabi' masal hana l-naas al-yisawwu al-kheer. Al-naadum al-yisawwi al-kheer, hu bas naadum hana Allah. Wa l-naadum al-yisawwi al-charr ma ya'arif Allah.
- ¹²Wa kulla l-akhwaan yachhado le Dimitri kadar hu naadum adiil wa l-hagg al-binchaaf foogah kula yachhad leyah. Aniina kula nachhado leyah wa ta'arif chahaaditna sahiihe.
- ¹³Fi kalaam katiir nidoor ni'ooriik beyah wa laakin ma nidoor naktibah leek fi jawaab.
- ¹⁴Ana nitmanna namchi leek gariib wa nilimmu wa nihajju ambeenaatna.
- ¹⁵Aleekum al-salaam. Al-rufgaan al-ma'aayi yisallumuuk. Wa sallim al-rufgaan al-ma'aak kulluhum ke waahid waahid.

Yahuuza

Yahuuza 1

¹Al-jawaab minni ana Yahuuza abid Isa al-Masiih wa akhu Yaakhuub. Wa naktib leeku intu al-naas al-Allah abuuna naadaaku fi mahabbitah wa gaa'id yahfadku be Isa al-Masiih.

²Aleekum al-salaam wa l-rahma wa l-mahabba be katara.

Al-mu'allimiin al-kaddaabiin

³Ya akhwaani al-nihibbuku, min awwal atmanneet naktib leeku fi l-naja al-kullina nichaaruku foogha. Wa hassa' anjabart naktib leeku be sur'a wa nichajji'ku achaan tijaahudu le tahfado al-iimaan al-Allah kallaf beyah al-saalihiin marra waahide wa nihaa'iiye.

⁴Achaan fi naas waahidiin fasliin andasso ambeenaatku be achiir. Wa humman gaa'idiin yi'awwuju kalaam rahmat Allah le yihallulu beyah al-muharramaat. Wa be da, yankuru Isa al-Masiih al-hu bas Sayyidna wa Rabbina. Wa min zamaan, al-Kitaab hajja be l-azaab al-yarjaahum.

Masal itneen fi l-taariikh

⁵Wa nidoor nizakkirku be l-kalaam al-intu zaatku ta'arfuuh tamaam. Allah najja cha'abah wa maragaahum min balad Masir wa ba'adeen hu dammar minhum al-naas al-ma aamano beyah.

⁶Wa fakkuru fi l-malaa'ika al-abo ma ga'ado saabtiin fi sufuufhum wa khallo al-bakaan al-wajib leehum. Allah rabataahum be janaaziir al-abadan ma yingat'u wa khattaahum fi l-dalaam achaan yarjo yoom al-Hisaab al-aziim.

⁷Wa battaan, fakkuru fi hillaal Saduum wa Amuura wa l-hillaal al-jambuhum. Sukkaanhum kula bigo misil al-malaa'ika dool achaan ankarabo fi l-zina wa taaba'o chahwaat mukhaalifiin le l-tabii'a. Wa achaan da, Allah sabba fooghum al-naar al-abadiye wa humman bigo leena masal hana azaab.

Zunuub al-kaddaabiin

⁸Wa l-naas al-andasso ambeenaatku dool misilhum. Humman yitaabu'u ahlaamhum wa yinajjusu jisimhum wa yaabo sultit Allah wa yuguulu kalaam fasil fi malaa'ikat al-sama al-majiidiin.

⁹Wa fakkuru fi Mikaayiil. Hu kabiir al-malaa'ika wa laakin wakit hu gaa'id yikhaalif Ibliis wa yikhaalitah fi janaazit Muusa, hu ma dawwar yukhutt fi Ibliis tuhma hana kalaam fasil. Fi badalah, hu kallam leyah bas wa gaal: «Allah yi'aakhibak!»

¹⁰Be l-aks, al-naas dool yuguulu kalaam fasil fi ayyi cheyy al-ma fihmooh. Humman misil al-haywaanaat, ma induhum agul. Yitaabu'u ayyi cheyy al-yaji leehum fi fikirhum wa achaan da, akiid yiddammaro.

¹¹Al-azaab yarjaahum. Achaan humman chaalo derib hana Gaabiil. Humman chaalo derib al-kidib hana Bal'aam achaaan yalgo beyah riba. Wa iso Allah misil Khuurah wa be da, akiid yiddamaro.

¹²Wakit tilimmu fi aawaaziim al-acha al-akhawi hana mahabbat Allah, al-naas dool yitallufu al-khuuwa wa yaakulu ma'aaku bala khijle wa yifakkuru le nufuushum bas. Humman misil al-sahaab al-tusuugah al-riih al-chadiide laakin ma yusubb almi. Wa humman misil chadar al-ma yaldo iyaal fi wakithum wa battaan mumallat. Wa misil da, al-chadar mayyit marrateen.

¹³Eeb al-naas dool misil al-rikhwe al-yijiibha mooj al-bahar al-chadiid. Humman misil nujuum raaykhiin wa Allah jahhaz leehum al-dalaam al-azrag kurum ila l-abad.

Al-azaab al-jaayi

¹⁴Wa battaan Akhnuukh al-min al-zurriye al-saab'e min Adam atnabba' be l-naas dool wa gaal: «Chiifu, Rabbina yaji fi usut khaddaamiinah al-saalihiin al-ma yinhasbu min al-katara

¹⁵achaaan yichaari' kulla l-naas wa yi'aakhib kulla l-fasliin fi ayyi fasaala al-sawwooha. Wa hu yi'aakhib al-muznibiin al-fasliin fi ayyi kalaam al-fasil al-hajjoooh fi Allah.»

¹⁶Wa l-naas dool za'laaniin wa chakkaayiin. Humman yitaabu'u chahwaathum bas. Wa yikallumu be kibriya wa yachkuru al-naas be kidib achaaan yalgo minhum faayde.

Wasaaya le l-mu'miniin

¹⁷Ya akhwaani al-nihibbuku, fakkuru fi kalaam al-rusul hana Rabbina Isa al-Masiih al-gaaloooh min awwal.

¹⁸Oorooku kadar fi l-zaman al-akhiir, fiyah chammaatiin al-yitaabu'u chahwaathum al-fasliin.

¹⁹Humman bas al-yisabbubu ambeenaatku al-furga. Humman yitaabu'u fikir al-insaan bas wa ma induhum al-Ruuh al-Khudduus.

²⁰Wa laakin leeku intu, ya akhwaani al-nihibbuku, sawwu nufuusku gawiyiin fi iimaanku al-mukhaddas. Khallu al-Ruuh al-Khudduus daayman yuguud salaawaatku.

²¹Agoodu saabtiin fi mahabbat Allah. Khuttu baalku fi l-rahma al-jaaye min Rabbina Isa al-Masiih, al-tiwaddiina fi l-haya al-abadiye.

²²Hinnu fi l-naas al-induhum chakak.

²³Wa l-naas al-garrabo le khachum al-naar, akurbuuhum wa afza' oohum. Hinnu fi l-naas al-najjaso nufuushum be l-zina lahaddi khulgaanhum. Laakin angar'u marra waahid wa akraho ayyi cheyy al-yagdar yinajjisku intu kula.

Nihaayat al-jawaab

²⁴Allah gaadir wa yagdar yahfadku achaan ma taga'o. Hu bas yiwaddiiku fi hadaratah al-majiide bala ayyi eeb, farhaaniin farha chadiide.

²⁵Wa l-hamd le Allah al-Waahid al-yinajjiina be Isa al-Masiih Rabbina. Kulla l-majd wa l-jalaal wa l-muluk wa l-sulta waajib leyah hu bas, min gabul kulla l-wakit wa fi l-wakit al-haadir wa ila l-abad! Aamiin.

Ru'ya

Ru'ya 1

¹Di hi ru'ya hana Isa al-Masiih al-Allah antaaha leyah achaan yiwassif le abiidah al-cheyy al-laabudda yabga gariib. Wa hu rassal malakah achaan yi'arrif al-ru'ya di le abdah Yuuhanna.

²Wa Yuuhanna chahad be kulla cheyy al-chaafah al-bukhuss kalaam Allah wa chahaadat Isa al-Masiih. Wa hu katabaahum fi l-kitaab da.

³Wa mabruuk le l-naadum al-yagri be hiss aali kalaam al-tanabbu al-maktuub da. Wa mabruuk le l-naas al-yasma'ooh wa yitaabu'uuh. Achaan waktah garrab.

Yuuhanna yisallim al-mu'miniin

⁴Wa daahu ana Yuuhanna naktib wa nirassil al-kalaam da le jamaa'at al-mu'miniin al-sab'a al-fi balad Aasiya. Aleekum al-salaam wa l-rahma min Allah al-gaa'id fi l-wakit al-faat wa l-wakit al-hadir wa l-wakit al-jaayi. Wa l-salaam min al-Arwaah al-sab'a al-gaa'idiin giddaam archah

⁵wa min Isa al-Masiih al-chaahid al-saadikh wa hu awwal naadum al-ba'as min ust al-maytiin wa hu malik fi kulla muluuk al-ard. Wa daahu al-gaa'id yihubbina wa fadaana min zunuubna be dammah al-daffag fi chaanna.

⁶Wa hu kawwanaana mamlaka wa sawwaana kullina rujaal diin achaan na'abudu Allah abuuh. Wa waajib le Isa al-Masiih al-majd wa l-muluk daayman wa ila l-abad. Aamiin.

⁷Wa chiifu, hu jaayi raakib fi l-sahaab wa ayyi naadum yichiifah. Aywa, kulla l-naas al-ta'anooh yichiifuuh wa kulla gabaayil al-ard yabku be sababah. Aywa, misil da bas yabga. Aamiin.

⁸Wa daahu kalaam Allah Rabbina: «Ana al-Awwal wa l-Akhiir. Ana al-gaa'id fi l-wakit al-faat wa l-wakit al-hadir wa l-wakit al-jaayi. Ana Allah al-Gadir.»

Isa al-Masiih baan le Yuuhanna

⁹Wa ana Yuuhanna akhuuku al-gaa'id nitaabi' Isa misilku. Ana kula muchaarik ma'aaku fi l-ta'ab wa fi mamlakat Allah wa nahmal al-ta'ab be sabur misilku. Wa karabooni achaan ballakht le l-naas kalaam Allah wa chahaadat Isa al-Masiih. Wa hassa' ana masjuun fi l-jaziira al-uumha Batmus.

¹⁰Wa fi yoom al-Rabb, Ruuh Allah nazal foogi wa simi't waraayi hiss hana naadum gaa'id yikallim. Hissah chadiid misil hiss al-burunji.

¹¹Wa hu gaal: «Aktib fi kitaab al-cheyy al-tichiifah wa rassilah le jamaa'at al-mu'miniin al-sab'a al-gaa'idiin fi hillaal Afasus wa Izmiir wa Barkhaamus wa Siyaatiira wa Saardis wa Filadalfiya wa Laawdikiiya.»

- 12** Wa ana anlafatt achaan nichiiif yaatu al-gaa'id yikallim leyi wa chift sab'a faanuus hana dahab.
- 13** Wa ambeenaat al-sab'a faanuus dool, chift naadum misil Ibn al-insaan laabis khalag tawiil wa indah fi sadrah hizaam hana dahab.
- 14** Wa suuf raasah abyad karr misil laban aw gutun wa uyuunah misil jamur al-mugargir.
- 15** Wa rijileenah yiraaru misil al-nahaas al-mujammar wa misil al-nahaas al-nadiif marra waahid. Wa hissah chadiid misil al-matara al-tagiiile.
- 16** Wa fi iidah al-zeene, hu chaayil sab'a nujuum. Wa seef mutarrag min jaay wa jaay maarig min khachmah. Wa wijhah yidawwi chadiid misil harraayit al-duhur.
- 17** Wa wakit ana chiftah, waga't giddaamah misil naadum mayyit. Wa hu khatta iidah al-zeene foogi wa gaal: «Ma takhaaf. Ana al-Awwal wa l-Akhiir.
- 18** Ana al-Hayy. Awwal ana mutt wa hassa' ana hiyiit wa abadan ma numuut battaan. Wa indi muftaah hana l-moot wa l-khabur.
- 19** Wa khalaas, aktib al-cheyy al-tichiifah al-bukhuss al-wakit al-haadir wa l-wakit al-jaayi.
- 20** Nifassir leek al-sirr hana l-sab'a nujuum al-chiftuhum fi iidi al-zeene wa l-sab'a faanuus hana dahab. Al-sab'a nujuum dool humman yimassulu al-malaa'ika al-yahfado jamaa'at al-mu'miniin al-sab'a. Wa l-sab'a faanuus, humman al-sab'a jamaa'at zaathum.»

Ru'ya 2

Jamaa'at al-mu'miniin fi Afasus

- 1** «Aktib kalaami le l-malak hana jamaa'at al-mu'miniin al-fi hillit Afasus. Daahu kalaami, ana al-chaayil al-sab'a nujuum fi iidi al-zeene wa raayikh ambeenaat al-sab'a faanuus hana dahab.
- 2** Ana na'arif kulla cheyy al-inta sawweetah wa juhdak fi l-khidme wa sabaatak foogha. Wa inta ma khassadt be l-naas al-yisawwu al-charr. Wa inta jarrabt al-naas al-yakdubu wa yuguulu humman rusul al-Masiih wa inta akkadat kadar humman kaddabiin.
- 3** Ana na'arif kadar al-ta'ab ja foogak be sabab usmi wa inta gaa'id tahmalah be sabur wa na'arif inta ma kisilt.
- 4** Laakin ana ligiit foogak cheyy waahid ma adiil. Inta khalleet minnak mahabbatak al-gawiiye al-awwal indak.

⁵Hassa' fakkir fi l-kalaam da wa a'arif kadar akiid inta maragt ba'iid min al-derib. Wa khalaas, tuub min zunuubak wa khalli haalak tabga misil awwal. Wa kan ma tutuub, ana najiik wa narfa' faanusak min bakaanah.

⁶Wa laakin ligiit foogak cheyy adiil kula. Inta takrah misil ana kula nakrahah al-cheyy al-gaa'idiin yisawwuuh al-talaamiiz hana Niiguula.

⁷Ayyi naadum al-indah adaan, khalli yasma' al-kalaam al-yuguulah al-Ruuh al-Khudduus le jamaa'at al-mu'miniin. Wa ayyi naadum al-yinnasir, ana nantiih izin achaan yaakul min chadarat al-Haya al-gaa'ide fi Jannat Allah.

Jamaa'at al-mu'miniin fi Izmiir

⁸«Wa aktib kalaami le l-malak hana jamaa'at al-mu'miniin al-fi hillit Izmiir. Daahu kalaami, ana al-Awwal wa l-Akhiir, ana al-mutt wa hiyiit.

⁹Ana na'arif al-ta'ab al-ligaak wa na'arif inta bigiit miskiin wa laakin indak baraka kabiire. Wa na'arif al-kalaam al-fasil al-yuguuluuh foogak al-naas al-yisawwu nufuushum Yahuud wa laakin humman ma Yahuud. Yisallu fi beet al-sala wa laakin humman jamaa'at Ibliis.

¹⁰Ma takhaaf min al-diige al-gariib tajiik. Khuttu baalku! Ibliis yakrub waahidiin minku fi l-sijin wa iimaanku yijarrubuuh. Wa fi muddit achara yoom, tidayyugu diige chadiide. Agoodu saabtiin fi iimaanku lahaddi l-moot wa khalaas nantiiku taaj hana l-haya al-abadiiye.

¹¹Ayyi naadum al-indah adaan, khalli yasma' al-kalaam al-yuguulah al-Ruuh al-Khudduus le jamaa'at al-mu'miniin. Wa ayyi naadum al-yinnasir, ma yakhaaf min al-moot al-taani.

Jamaa'at al-mu'miniin fi Barkhaamus

¹²«Wa aktib kalaami le l-malak hana jamaa'at al-mu'miniin al-fi hillit Barkhaamus. Daahu kalaami, ana al-indi seef al-mutarrag min jaay wa jaay.

¹³Ana na'arif al-bakaan al-intu saakniin foogah wa hu al-bakaan al-Ibliis khatta foogah kursi haggah. Wa intu munkaribiin fi usmi. Wa intu ma nakartu iimaanku beyi wakit katalo Antibaas fi usutku wa hu chahad leyi chahaada saabte fi l-bakaan al-Ibliis saakin foogah.

¹⁴Laakin ana ligiit foogak cheyy waahid ma adiil. Wa indak naas waahidiin yitaabu'u ta'liim misil ta'liim Bal'aam. Wa zamaan Bal'aam allam al-malik Balaakh kikkeef yiwaddi Bani Israa'iil fi l-zunuub lahaddi akalo al-laham al-awwal gaddamah dahiiye le asnaamah wa humman gammo zano.

¹⁵Wa battaan naasak waahidiin gaa'idiin yitaabu'u ta'liim talaamiiz Niiguula.

¹⁶Wa achaan da, nuguul leek tuub min zunuubak. Wa kan ma tubt, ana naji leek gariib wa nidaawis al-naas dool be l-seef al-maarig min khachmi.

¹⁷Ayyi naadum al-indah adaan, khalli yasma' al-kalaam al-yuguulah al-Ruuh al-Khudduus le jamaa'aat al-mu'miniin. Wa ayyi naadum al-yinnasir, ana nantiih al-manna al-mulabbada wa battaan nantiih hajar abyad al-maktuub foogah usum jadiid wa ma fi naadum ya'arfah illa l-naadum al-yalgaah minni.

Jamaa'at al-mu'miniin fi Siyaatiira

¹⁸«Wa aktib kalaami le l-malak hana jamaa'at al-mu'miniin al-fi hillit Siyaatiira. Daahu kalaami, ana Ibn Allah, al-uyuuni misil jamur mugargir wa rijileeni yiraaru misil nahaas mujammar.

¹⁹Ana na'arif khidimtak. Na'arif mahabbitak wa iimaanak wa sabrak fi l-ta'ab. Wa na'arif kadar khidimtak al-hassa' akheer min al-awwal.

²⁰Laakin ana ligiit foogak cheyy waahid ma adiil. Inta khalleet mara misil Izabiil tisawwi nafisha nabiiye wa ti'allim abiidi wa tukhuchchuhum lahaddi yazno wa yaakulu laham al-gaddamooh dahiiye le l-asnaam.

²¹Ana anteetha fursa le tutuub min zunuubha laakin hi abat ma taabat min al-zina.

²²Khutt baalak! Ana narmiiha wa hi tabga mardaane targud fi sariirha. Wa l-naas al-zano ma'aaha narmiihum fi diige chadiide, kan ma yutuubu wa ma yikhallu deribha.

²³Wa nadrub talaamiizha wa yumuutu. Wa be da, kulla jamaa'aat al-mu'miniin ya'arfu kadar ana nakchif galib hana ayyi naadum wa na'arif fikrah. Wa ya'arfu kadar ayyi waahid minku nijaaziih.

²⁴Wa akiid, naas gaa'idiin ambeenaatku fi Siyaatiira al-ma taaba'o ta'liimha wa ma allamo minha al-ilim al-buguulu hu min asraar Ibliis. Wa leeku intu, nuguul ana ma nukhutt foogku battaan wasiiye tagiile,

²⁵illa nuguul agoodu saabtiin fi l-kalaam al-induku lahaddi naji.

²⁶Wa ayyi naadum al-yinnasir wa yitaabi' hasab al-ana nidoorah lahaddi l-yoom al-akhiir, ana nukhuttah yahkim fi l-umam.

²⁷Wa hu yahkim fooghum be asa hana hadiid wa yikassirhum misil jiraar al-tiine.

²⁸Aywa, misil abuyi Allah antaani gudra, ana kula nantiih najmat al-Sabaah.

²⁹Ayyi naadum al-indah adaan, khalli yasma' al-kalaam al-yuguulah al-Ruuh al-Khudduus le jamaa'aat al-mu'miniin.

Ru'ya 3

Jamaa'at al-mu'miniin fi Saardis

¹«Wa aktib kalaami le l-malak hana jamaa'at al-mu'miniin al-fi hillit Saardis. Daahu kalaami, ana al-indi al-Arwaah al-sab'a hana Allah wa l-sab'a nujuum. Ana na'arif khidimtak. Yuguulu iimaanak hayy wa laakin be l-sahiih, iimaanak mayyit.

²Yalla abga hadiir wa sabbit al-iimaan al-faddal leek al-yidoor yumuut. Achaan ana ligiit khidimtak al-sawweetha ma kaamile giddaam Allah Rabbi.

³Wa achaaan da, fakkir fi l-kalaam al-awwal simi'tah wa allamook leyah. Wa taabi' al-kalaam da wa tuub min zunubak. Wa kan inta abeet ma gammeet foog, ana najiik be khafla misil jayyit al-sarraag wa nadurbak fi l-saa'a al-inta ma ta'arifha.

⁴Laakin fi Saardis, naasak waahidiin ma najjaso nufuushum. Wa nuguul le l-naas dool, humman yuruukhu ma'aayi laabsiin khulgaan buyud al-induhum hagg yalbasoohum.

⁵Wa ayyi naadum al-yinnasir, ana nilabbisah misilhum khalag abyad wa ma nuguchch usmah min Kitaab al-Haya. Wa ana nachhad leyah giddaam abuuyi wa giddaam malaa'ikatah.

⁶Ayyi naadum al-indah adaan, khalli yasma' al-kalaam al-yuguulah al-Ruuh al-Khudduus le jamaa'aat al-mu'miniin.

Jamaa'at al-mu'miniin fi Filadalfiya

⁷«Wa aktib kalaami le l-malak hana jamaa'at al-mu'miniin al-fi hillit Filadalfiya. Daahu kalaami, ana al-Khudduus wa l-Sahiih. Indi muftaah hana l-malik Dawuud. Wa kan ana naftah al-baab, ma fi naadum al-yagdar yisiddah wa kan ana nisidd al-baab, ma fi naadum al-yagdar yaftahah.

⁸Ana na'arif kulla cheyy al-sawweetah. Wa na'arif indak gudra chiyya bas wa laakin ma fachalt. Inta taaba't kalaami adiil wa ma nakart usmi. Wa chiif, ana fataht al-derib giddaamak wa ma fi naadum al-yagdar yisiddah.

⁹Chiif, al-naas al-yuguulu be kidib humman Yahuud wa laakin humman ma Yahuud. Yisallu fi beet al-sala laakin humman jamaa'at Ibliis. Humman dool ana najburhum yaju leek wa yasjudu giddaamak wa ya'arfu kadar ana nihibbak.

¹⁰Inta taaba't kalaami be sabar katiir. Achaan da, nahfadak min al-diige al-taji fi kulla naas al-dunya. Al-diige di tijarribhum le sukkaan al-ard.

¹¹Ana naji gariib. Akrub gawi al-iimaan al-indak achaaan naadum ma yichiil minnak taajak hana l-naja.

¹²Wa ayyi naadum al-yinnasir, ana naj'alah misil amuud fi beet Allah Rabbi. Wa hu yagood fi l-beet da wa abadan ma yamrug minnah wa ana naktib foogah usum Allah wa usum madiinat Allah wa hi Madiinat al-Khudus al-jadiide al-Allah Rabbi yinazzilha min al-samaawaat. Wa naktib foogah usmi al-jadiid.

¹³Ayyi naadum al-indah adaan, khalli yasma' al-kalaam al-yuguulah al-Ruuh al-Khudduus le jamaa'aat al-mu'miniin.

Jamaa'at al-mu'miniin fi Laawdikiiya

14«Wa aktib kalaami le l-malak hana jamaa'at al-mu'miniin al-fi hillit Laawdikiiya. Daahu kalaami, ana al-usmi Aamiin. Ana al-Chaahid al-chahaadi daayman saabte wa sahihe wa ana ra'iis fi kulla cheyy al-Allah khalagah.

15Ana na'arif khidimtak. Wa na'arif inta bigiit misil almi daafi. Akheer leyi kan inta misil almi baarid walla misil almi haami.

16Wa khalaas, ana nigaddifak achaan inta misil almi daafi wa la baarid wa la haami.

17Wa inta gaa'id tuguul: «Ana khani wa bigi leyi adiil wa ma nidoor battaan cheyy.» Wa inta ma ta'arif kadar be l-sahiih, inta chagyaan wa fagraan wa miskiin wa amyaan wa aryaan.

18Wa achaan da, niwassiik achaan tachri minni dahab saafi wa beyah tabga khani. Wa achri minni lubaas abyad achaan talbas wa tisidd beyah ireek. Wa achri minni gatra achaan tusubbaha fi uyuunak wa be da, battaan tichiif.

19Ana nahrij al-naas al-nihibbuhum wa ni'addibhum. Achaan da, ankarib fi kalaami wa tuub min zunubak.

20Chiif, ana misil naadum waagif fi l-derib wa yudugg fi l-baab. Kan ayyi naadum yasma'ni wa yaftah leyi al-baab, ana nadkhul fi beetah wa naakul ma'aayah wa hu yaakul ma'aayi.

21Wa ayyi naadum al-yinnasir, ana nantiih izin achaan yagood ma'aayi fi archi. Aywa, hu yisawwi misil ana zaati annasart wa ga'adt ma'a abuyi Allah fi archah.

22Ayyi naadum al-indah adaan, khalli yasma' al-kalaam al-yuguulah al-Ruuh al-Khudduus le jamaa'at al-mu'miniin.»

Ru'ya 4

Al-sama maftuuh

1Wa ba'ad da, ana chift cheyy aakhar. Chift baab maftuuh fi l-sama. Wa simi't battaan nafs al-hiss al-awwal simi'tah, al-hiss al-yichaabih misil hiss burunji. Wa hu hajja leyi wa gaal: «Ta'aal leyi hini foog wa niwassifak al-cheyy al-laabudda yabga ba'adeen.»

2Wa tawwaali, Ruuh Allah nazal foogi wa chift arch fi l-samaawaat wa siidah gaa'id foogah.

3Wa l-gaa'id fi l-arch da yiraari misil faaruus wa agiig ahmar. Wa l-arch muhawwag be cheyy misil hajjaaz al-matar al-yiraari misil yaakhuut akhdar.

4Wa ana chift 24 karaasi muhawwigiin al-arch da wa 24 chuyuukh gaa'idiin fooghum. Wa ayyi waahid laabis khalag abyad wa indah taaj hana dahab fi raasah.

⁵Wa chift barraaga tachla' min al-arch wa simi't haraka chadiide wa ra'ad. Wa giddaam al-arch, ana chift sab'a machaahiib al-naar wa humman al-Arwaah al-sab'a hana Allah.

⁶Wa battaan giddaam al-arch, chift bakaan wasii' yichaabih misil bahar hana almi saafi marra waahid lahaddi ga'arah yinchaaf. Wa fi daayir al-arch, ana chift arba'a makhluugiin samaawiyiin wa jilidhum malaan be uyuun min wara wa min giddaam.

⁷Wa l-makhluug al-awwalaani yichaabih misil duud wa l-taani misil toor wa l-taalit indah wijih misil wijih al-insaan wa l-raabi' yichaabih misil sagur gaa'id yitiir.

⁸Wa ayyi waahid min al-arba'a makhluugiin al-samaawiyiin dool indah sitte janaahe malaaniin be uyuun min foog wa min tihit. Wa gaa'idiin yikhannu daayman leel wa nahaar wa abadan ma khallo khineehum. Wa gaa'idiin yuguulu: «Khudduus, Khudduus, Khudduus Allah al-Rabb al-Gaadir al-gaa'id fi l-wakit al-faat wa fi l-wakit al-haadir wa fi l-wakit al-jaayi.»

⁹Wa l-makhluugiin dool gaa'idiin yimajjudu al-gaa'id fi l-arch wa hu al-Hayy ila l-abad. Wa humman gaa'idiin yahmuduuh wa yachkuruuh. Wa ayyi wakit yimajjuduuh misil da,

¹⁰al-chuyuukh al-ichriin wa arba'a yasjudu giddaam al-gaa'id fi l-arch wa ya'abuduuh, hu al-Hayy ila l-abad. Wa ayyi waahid yarmi taajah giddaam al-arch wa yuguul:

¹¹«Ya Rabbina Allah, kulla cheyy hana l-majd wa l-ikraam wa l-gudra waajib leek inta achaan inta bas khalagt kulla cheyy wa be niytak inta bas, kulla cheyy bigi wa gaa'id.»

Ru'ya 5

Al-maktuub wa l-Hamal

¹Wa ana chift maktuub malfuuf fi l-iid al-zeene hana l-gaa'id fi l-arch wa l-maktuub da indah kitaabe min daakhal wa min barra. Wa l-maktuub makhtuum be sab'a khitim.

²Wa chift malak gaadir kallam be hiss chadiid wa gaal: «Yaatu al-waajib leyah yufukk al-khitim wa yaftah al-maktuub?»

³Wa fi l-samaawaat wa fi l-ard wa tihit al-ard, ma fi naadum al-gidir yichiil al-maktuub wa yaftahah wa yagri al-kalaam al-gaa'id foogah.

⁴Wa ana bakeet baki chadiid achaan ma ligo naadum al-indah hagg yaftah al-maktuub wa yagri al-kalaam al-gaa'id foogah.

⁵Wa fi l-bakaan da, waahid min al-chuyuukh hajja leyi wa gaal: «Ma tabki. Chiif! Al-naadum al-usmah Duud hana gabiilat Yahuza, hu gaa'id. Wa hu al-malik al-

min zurriiyit Dawuud wa hu bas al-annasar. Wa be da, hu yagdar yufukk al-sab'a khitim wa yaftah al-maktuub.»

⁶Wa fi l-bakaan da, ana chift Hamal waagif ust al-arch ambeen al-arba'a makhluugin giddaam al-chuyuukh. Wa l-Hamal yichaabih misil awwal dabahook. Wa indah sab'a guruun wa sab'a uyuun wa humman al-Arwaah al-sab'a al-Allah rassalaahum fi kulla l-ard.

⁷Wa l-Hamal macha le l-gaa'id fi l-arch wa chaal al-maktuub min iidah al-zeene.

⁸Wa wakit al-Hamal chaal al-maktuub, al-arba'a makhluugin wa l-arba'a wa ichriin chuyuukh sajado giddaamah. Wa ayyi waahid indah jigindiiye wa mukhbar hana dahab al-foogah bakhuur. Wa l-bakhuur da yimassil salaawaat al-saalihiin.

⁹Wa khanno khine jadiid wa daahu khineehum. «Inta bas al-waajib tichiil al-maktuub wa tufukk khitmah achaan inta dabahook wa be dammak, fadeet al-naas wa gaddamtuhum le Allah min ayyi gabiila wa ayyi lukhkha wa min ayyi cha'ab wa ayyi umma.

¹⁰Wa inta kawwantuhum mamlaka wa sawweethum rujaal diin achaan ya'abudu Allah wa yahkumu fi l-ard.»

¹¹Wa battaan ana chift wa simi't hiss hana malaa'ika katiiriin bilheen al-muhawwigiin al-arch wa l-makhluugin al-samaawiyiin wa l-chuyuukh. Wa adadhun uluuf wa malaayiin wa ziyaada min da marra waahid.

¹²Wa kallamo be hiss chadiid wa gaalo: «Al-Hamal al-dabahook waajib leyah hu bas al-gudra wa l-maal wa l-ilim wa l-khuwwa wa l-ikraam wa l-majd wa l-chukur.»

¹³Wa ana simi't hiss hana kulla l-makhluugin al-aaychiin fi l-samaawaat wa fi l-ard wa tihit al-ard wa fi l-bahar. Wa kulluhum gaalo: «Le l-gaa'id fi l-arch wa le l-Hamal yabgo al-chukur wa l-ikraam wa l-majd wa l-muluk daayman wa ila l-abad.»

¹⁴Wa l-arba'a makhluugin gaalo: «Aamiin!» Wa l-chuyuukh sajado wa abado.

Ru'ya 6

Al-Hamal fakka khitim al-maktuub

¹Wa fi l-bakaan da, ana chift al-Hamal fakka awwal khitim min al-sab'a. Wa simi't waahid min al-arba'a makhluugin al-samaawiyiin naada be hiss chadiid misil al-ra'ad wa gaal: «Ta'aal!»

²Wa ana chift juwaad abyad. Wa l-raakib foogah indah nubbaal wa antooh taaj hana malik. Wa gamma misil malik al-annasar wa maachi le yinnasir battaan.

³Wakit al-Hamal fakka al-khitim al-taani, ana simi't al-makhlug al-taani gaal: «Ta'aal!»

⁴Wa juwaad aakhar marag wa hu ahmar. Wa l-raakib foogah indah izin achaan yarfa' al-salaam min al-ard lahaddi al-naas yilkaatalo ambeenaathum. Wa antooh seef kabiir bilheen.

⁵Wakit al-Hamal fakka al-khitim al-taalit, ana simi't al-makhlug al-taalit gaal: «Ta'aal!» Wa ana chift juwaad azrag. Wa l-raakib foogah indah miizaan fi iidah.

⁶Wa simi't haraka tichaabih hiss wa l-hiss da jaayi min ust al-arba'a makhluugiin al-samaawiyiin wa gaal: «Khalli taman al-gameh al-ahmar wa taman al-gameh al-abyad yiziidu be achara marraat. Laakin ma tiziid taman al-dihin wa l-khamar.»

⁷Wakit al-Hamal fakka al-khitim al-raabi', ana simi't al-makhlug al-raabi' gaal: «Ta'aal!»

⁸Wa ana chift juwaad akhbach wa l-raakib foogah hu usmah al-Moot. Wa l-Khabur gaa'id yitaabi'ah gariib. Wa antoohum izin achaan yaktulu rubu' al-naas al-gaa'idiin fi l-ard. Wa kataloohum be l-harib wa l-juu' wa l-waba wa be haywaanaat al-kadaade.

⁹Wakit al-Hamal fakka al-khitim al-khaamis, ana chift madbah wa tihtah chift al-naas al-kataloohum be sabab humman ballakho kalaam Allah wa chahado leyah.

¹⁰Wa sarakho be hiss chadiid wa gaalo: «Ya Rabbina al-Hagg wa l-Khudduus. Narjo kam yoom hatta inta ti'aakhib wa tichiil leena al-taar fi sukkaan al-ard al-daffago dammina?»

¹¹Wa fi l-bakaan da, Allah anta le ayyi waahid minhum khalag abyad wa gaal leehum: «Anjammo battaan chiyya. Lissaa' ma ni'aakhibhum achaan akhwaanku abiid Isa al-mukhaddar leehum al-moot wa yaktuluuhum misil katalooku, lissaa' adadhuma ma tamma.»

¹²Daahu al-cheyy al-chiftah wakit al-Hamal fakka al-khitim al-saadis. Ana chift zilzaal chadiid bilheen wa l-harraay bigat zarga kurum misil al-faham wa l-gamar bigi ahmar tchu misil al-damm.

¹³Wa l-nujuum daffago fi l-ard misil iyaal chadar al-tiin al-ma nijdo yidaffugu wakit al-riih tusuug chadiid.

¹⁴Wa l-sama antawa misil al-birich al-gaa'idiin yatwuuh. Wa ayyi jabal wa jaziira alhawwalo min bakaanaathum.

¹⁵Wa fi l-bakaan da, muluuk al-ard wa kubaaraat al-naas wa kubaaraat al-askar wa siyaad al-maal wa siyaad al-gudra wa kulla l-naas min al-abiid wa l-hurriin, kulluhum gammo allabbado fi l-karaakiir wa fi ust al-hujaar.

¹⁶Wa khaafo khoof chadiid wa sarakho wa gaalo le l-jibaal wa l-hujaar: «Aga'o foogna wa labbuduuna min uyuun hana l-gaa'id fi l-arch wa min khadab al-Hamal.

¹⁷Wa daahu yoom al-khadab ja wa l-yoom da aziim. Wa yaatu al-yagdar yahmalah?»

Ru'ya 7

Wasim Allah fi abiidah

¹Wa ba'ad da, ana chift arba'a malaa'ika waagfiin fi atraaf al-ard. Wa humman gaa'idiin yadharo al-riih achaan ma tusuug min ayyi jiihe min al-jiihaat al-arba'a wa la fi l-ard wa la fi l-bahar wa la fi l-chadar.

²Wa fi l-bakaan da, ana chift malak aakhar wa hu tala' min sabaah wa indah khitim hana Allah al-Hayy fi iidah. Wa hu kalam be hiss chadiid le l-arba'a malaa'ika al-induhum izin achaan yitallufu al-ard wa l-bahar

³wa gaal: «Ma titallufu al-ard wa la l-bahar wa la l-chadar lahaddi nukhuttu wasim le ayyi abid hana Rabbina Allah fi jabhitah.»

⁴Wa ba'ad da, ana simi't adad al-naas al-khatto fooghum wasim Allah. Wa l-adad da bigi 144 000 naadum. Wa humman min ayyi gabiila hana Bani Israa'iil.

⁵Khatto wasim fi 12 000 min gabiilat Yahuuza wa 12 000 min gabiilat Ra'uubiin wa 12 000 min gabiilat Gaad

⁶wa 12 000 min gabiilat Achiir wa 12 000 min gabiilat Naftaali wa 12 000 min gabiilat Manassa

⁷wa 12 000 min gabiilat Chim'uun wa 12 000 min gabiilat Laawi wa 12 000 min gabiilat Yassaakar

⁸wa 12 000 min gabiilat Zabuluun wa 12 000 min gabiilat Yuusuf wa 12 000 min gabiilat Banyaamiin. Wa kulla l-naas dool, khatto leehum wasim.

⁹Wa ba'ad da, chift battaan naas katiiriin bilheen lahaddi ma fi naadum yagdar yahsibhum. Wa humman min ayyi umma wa gabiila wa cha'ab wa lukhkha. Wa kulluhum waagfiin giddaam al-arch wa giddaam al-Hamal wa ayyi waahid laabis khalag abyad wa indah firi' hana nakhal fi iidah al-yiwassif farhithum.

¹⁰Wa kulluhum sarakho be hiss chadiid wa gaalo: «Al-naja jaaye min Rabbina al-gaa'id fi l-arch wa l-Hamal!»

¹¹Wa l-malaa'ika al-muhawwigiin al-arch wa l-chuyuukh wa l-arba'a makhluugiin, kulluhum sajado giddaam al-arch wa abado Allah.

¹²Wa gaalo: «Aamiin. Al-baraka wa l-majd wa l-hikma wa l-chukur wa l-ikraam wa l-gudra wa l-khuwwa yabgo daayman wa ila l-abad le Allah Rabbina. Aamiin!»

¹³Wa fi l-bakaan da, waahid min al-chuyuukh hajja leyi wa gaal: «Yaatumman al-naas al-laabsiin khulgaan buyud dool? Humman jo min ween?»

¹⁴Wa raddeet leyah wa gult: «Ya l-sayyid, inta bas ta'arfah.» Wa hu gaal: «Dool al-naas al-ga'ado saabtiin wa marago min al-diige al-kabiire. Humman al-naas al-khassalo khulgaanhum be damm al-Hamal wa misil da, sawwo khulgaanhum buyud.

¹⁵Achaan da bas, humman waagfiin giddaam arch Allah wa ya'abuduuh leel wa nahaar fi beetah hana l-ibaada. Wa l-gaa'id fi l-arch yichiil mas'uuliyithum.

¹⁶Wa l-juu' abadan ma yisawwiihum wa l-atach ma yakrubhum. Wa l-harraay ma tutugguhum battaan wa ma fi hamu al-yiharrighum.

¹⁷Wa da yabga achaan al-Hamal al-gaa'id fi ust al-arch yabga leehum raa'i. Wa hu yuguudhum fi l-derib wa yiwaddiihum le uyuun almi al-haya wa Allah yuguchch min uyuunhum kulla dumuu'hum.»

Ru'ya 8

Al-khitim al-saabi'

¹Wa wakit al-Hamal fakka al-khitim al-saabi', kulla cheyy fi l-samaawaat sakat wa ga'ad saakit misil nuss saa'a.

²Wa fi l-bakaan da, ana chift al-sab'a malaa'ika al-waagfiin giddaam Allah. Wa antoohum sab'a burunji.

³Wa malak aakhar ja wa wagaf giddaam al-madbah wa chaayil fi iidah mukhbar hana dahab. Wa antooh bakhuur katiir achaan yigaddimah le Allah ma'a salaawaat kulla l-saalihiin wa gaddamah fi l-mukhbar al-dahbi al-gaa'id giddaam al-arch.

⁴Wa dukhkhaan al-bakhuur gamma min iid al-malak ma'a salaawaat al-saalihiin wa tala' giddaam Allah.

⁵Wa ba'ad da, al-malak chaal mukhbarah wa malaah be jamur min al-madbah wa daffagah fi l-ard. Wa ra'ad wa haraka chadiide ansama'o wa barraaga chala'at wa kaan zilzaal.

Daribiin al-sab'a burunji

⁶Wa khalaas, al-sab'a malaa'ika al-induhum al-sab'a burunji, ayyi waahid rafa' al-burunji al-indah wa ga'ad jaahiz le yadurbah.

⁷Wa l-malak al-awwal darab al-burunji al-indah. Wa khalaas, barad wa naar mukhalbatiin be damm daffago fi l-ard. Wa tilt al-ard hirig wa tilt al-chadar hirig wa l-gechch al-akhdar kula hirig.

⁸Wa l-malak al-taani darab al-burunji al-indah. Wa chokhol misil jabal kabiir hana naar ramooh fi l-bahar al-maalih. Wa khalaas, tilt al-bahar bigi damm.

⁹Wa tilt al-haywaanaat al-aaychiin fi l-bahar maato wa tilt al-sufun addammaro marra waahid.

¹⁰Wa l-malak al-taalit darab al-burunji al-indah. Wa najma kabiire bilheen waga'at min al-sama muwalli'e naar chadiide wa waga'at fi tilt al-almi al-gaa'id fi l-buhaar wa fi uyuun almi.

¹¹Wa usum al-najma di Amhamdal. Wa khalaas, tilt al-almi bigi murr wa naas katiiriin chirbo minnah wa maato achaan al-almi bigi murr marra waahid.

¹²Wa l-malak al-raabi' darab al-burunji al-indah. Wa tilt al-harraay, darabooh wa tilt al-gamar wa tilt al-nujuum kula daraboohum. Wa khalaas, tilt deyyuhum bigi ma fiih. Wa nuur bigi ma fiih fi tilt al-nahaar wa tilt al-leel.

¹³Wa chift battaan wa simi't hiss hana sagur al-gaa'id yitiir fi l-sama wa be hiss chadiid gaal: «Azaab, azaab! Azaab le sukkaan al-ard! Achaan al-talaata burunji al-faddalo, gariib al-malaa'ika yadurbuuhum.»

Ru'ya 9

Al-burunji al-khaamis

¹Wa l-malak al-khaamis darab al-burunji al-indah. Wa ana chift najma wa hi gaa'ide fi l-ard achaan waga'at min al-sama. Wa antooaha muftaah hana khachum al-haawiye.

²Wa l-najma fatahat khachum al-haawiye wa dukhkhaan azrag kurum marag minha. Wa khalaas, al-dukhkhaan sadda al-harraay wa l-hawa.

³Wa fi l-bakaan da, jaraad marag min al-dukhkhaan wa nazal fi l-ard. Wa antooh gudra misil gudrat agaarib al-ard.

⁴Wa l-jaraad ma indah izin achaan yitallif ayyi cheyy akhdar fi l-ard wa la l-gechch wa la l-nabaataat wa la l-chadar. Wa laakin indah izin achaan yahjim kulla l-naas al-ma induhum wasim Allah fi jabhithum.

⁵Wa ma indah izin achaan yaktul al-naas wa laakin ja le yi'azzibhum muddit khamsa chahar. Wa l-azaab al-yi'azzib beyah al-naas chadiid misil al-waja' al-yihiss beyah al-naadum al-addatah agrab.

⁶Wa fi l-wakit daak, al-naas yidooru al-moot wa ma yalgooh wa humman yagramo le l-moot wa hu yaabaahum.

⁷Wa l-jaraad da yichaabih misil kheel al-harib al-jaahiziin le l-duwaas. Fi raasah indah taagiiye tichaabih taaj hana dahab wa wijhah misil wijih al-insaan.

⁸Wa suuf raasah tuwaal misil cha'ar al-awiin wa sunuunah misil fawaatir al-duud.

⁹Wa fi sadrah indah misil dire' hana hadiid. Wa harakat janaaheeh tichaabih misil harakat arabaat al-harib al-yukurruuhum kheel wa maachiin ajala le l-duwaas.

¹⁰Wa l-jaraad indah chookaay fi danabah misil chookaayit al-agrab wa danabah indah gudra yi'azzib al-naas muddit khamsa chahar.

11 Wa l-jaraad indah sulnaan al-gaa'id yuguudah wa hu malak al-haawiye wa usmah be kalaam ibraani Abadduun wa usmah be kalaam yuunaani Abuliyuun (ma'anaatah al-mudammir).

12 Wa khalaas, al-azaab al-awwalaani kammal. Wa faddalo battaan itneen azaab.

Al-burunji al-saadis

13 Wa l-malak al-saadis darab al-burunji al-indah. Wa ana chift al-madbah al-dahbi al-gaa'id giddaam Allah wa simi't hiss jaayi min ust guruunah al-arba'a.

14 Wa l-hiss hajja le l-malak al-saadis al-indah burunji fi iidah wa gaal: «Hill al-malaa'ika al-arba'a al-marbuutiin fi l-bahar al-kabiir wa hu al-Furaat.»

15 Wa hallo al-arba'a malaa'ika dool wa humman jaahiziin le l-saa'a di wa l-yoom da wa l-chahar da wa l-sana di, wa fi l-wakit da bas yaktulu tilt naas al-ard.

16 Wa ana simi't adad al-askar al-raakbiin fi l-kheel wa adadhum miiteen malyuun.

17 Wa fi l-ru'ya di, ana chift kheel wa l-raakbiin fooghum. Wa ayyi waahid indah dire' marbuut fi sadrah wa loonah ahmar misil al-jamur wa akhdar zahri wa asfar misil al-kibriit. Wa ayyi juwaad raasah misil raas al-duud wa fi naar wa dukhkhaan wa kibriit maargiin min khachmah.

18 Wa tilt al-naas maato be l-waba al-talaata dool. Maato min al-naar wa l-dukhkhaan wa l-kibriit al-maarig min khuchuum al-kheel

19 achaan gudrat al-kheel dool gaa'ide fi khuchuumhum wa induhum gudra fi dunubbaahum kula. Dunubbaahum yichaabuhu dabiib al-induhum ruuse wa beehum yi'addu al-naas.

20 Wa l-naas al-faddalo al-ma maato be l-waba dool ma taabo min zunuubhum. Humman ma khallo minhum ibaadithum le l-chawaatiin wa la sujuudhum le l-asnaam al-sana'oozum min dahab wa fudda wa nahaas wa hajar wa hatab. Wa asnaamhum dool ma yagdaru yichiifu wa la yasma'o wa la yuruukhu.

21 Wa l-naas ma taabo min al-katil wa la l-sahir wa la l-zina wa la l-sirge al-gaa'idiin yisawwuuhum.

Ru'ya 10

Al-maktuub al-faatih

1 Wa fi l-bakaan da, ana chift battaan malak aakhar naazil min al-sama wa hu gaadir. Wa hu laabis sahaabaay misil khalag wa indah hajjaaz al-matar fi raasah. Wa wijhah yiraari misil al-harraay wa rijileenah yichaabuhu misil amuud hana naar.

2 Wa indah fi iidah maktuub sakhayyar wa l-maktuub da faatih. Wa khatta rijlah al-zeene fi raas al-bahar wa rijlah al-isra fi l-turaab.

³Wa hajja be hiss chadiid misil gargaraan al-duud. Wa wakit hu hajja, al-sab'a ra'ad kallamo.

⁴Wa wakit al-sab'a ra'ad dool kallamo khalaas, ana dawwart naktib kalaamhum. Laakin simi't hiss min al-sama gaal leyi: «Ma tikallim le ayyi naadum be l-kalaam al-gaaloooh al-sab'a ra'ad dool. Wa ma taktibah.»

⁵Wa l-malak al-chiftah waagif rijlah al-waahide fi l-bahar wa rijlah al-aakhara fi l-turaab rafa' iidah al-zeene le l-sama.

⁶Wa hu halaf be Allah al-Hayy ila l-abad, khaalig al-samaawaat wa l-ard wa kulla cheyy al-fooghum wa l-bahar wa kulla cheyy al-foogah wa gaal: «Al-wakit tamma.

⁷Wa wakit al-malak al-saabi' yadrub al-burunji al-indah, khalaas Allah yitimm al-cheyy al-hu khaddarah al-hu wiheedah ya'arfah misil awwal kalam beyah le abiidah al-anbiya.»

⁸Wa fi l-bakaan da, al-hiss al-ana simi'tah al-jaayi min al-sama kalam leyi battaan wa gaal: «Amchi chiil al-maktuub al-faatih al-gaa'id fi iid al-malak al-waagif rijlah al-waahide fi l-bahar wa rijlah al-aakhara fi l-turaab.»

⁹Wa khalaas, ana macheet le l-malak wa talabt minnah al-maktuub al-sakhayyar. Wa hu hajja leyi wa gaal: «Chiilah wa aakulah. Wa akiid ba'adeen galbak yooja'ak wa laakin fi l-awwal yabga halu misil al-asal fi khachmak.»

¹⁰Wa ana chilt al-maktuub al-sakhayyar min iidah wa akaltah. Wa hu bigi leyi halu misil al-asal fi khachmi laakin wakit zarattah, galbi waja'aani.

¹¹Wa gaalo leyi: «Waajib titnabba' battaan be kalaam al-bukhuss naas katiiriin min al-chu'ub wa l-umam wa l-lukhkhaat wa muluukhum.»

Ru'ya 11

Al-chuhuud al-itneen

¹Wa antooni uud tawiil misil asa achaan nigaawis beyah. Wa l-Rabb gaal leyi: «Gumm gaawis beet al-ibaada wa madbahah wa ahsib al-naas al-ya'abudu Allah foogah.

²Laakin ma tigaawis al-fadaay al-barraaniye hana beet al-ibaada. Da khalliuh achaan Allah sallamah le l-umam al-ma mu'miniin wa humman yifajjukhu al-madiina al-mukhaddasa muddit 42 chahar.

³Wa fi l-mudda di, nanti gudra le chuhuudi al-itneen achaan yitnabba'o leehum fi mudda hana 1 260 yoom. Wa laabsiin khulgaan hana hizin.»

⁴Wa dool humman chadar al-zaytuun al-itneen wa l-faanuus al-itneen al-gaa'idiin giddaam Allah Rabb al-ard.

⁵Wa kan naas yidooru yisawwu leehum cheyy fasil, al-naar tamrug min khuchuumhum achaan taakul udwaanhum. Wa misil da, ayyi naadum al-yidoor yisawwi leehum cheyy fasil, akiid yumuut.

⁶Wa induhum gudra yadharo al-matara ma tusubb wakit humman gaa'idiin yiballukhu kalaam Allah. Wa induhum gudra yichaglubu al-almi damm wa fi ayyi wakit yagdaru yinazzulu fi l-ard ayyi nafar hana waba.

⁷Wa wakit yikammulu chahaadithum khalaas, al-haywaan al-gaa'id fi l-haawiye yatla' wa yihaaribhum wa yinnasir fooghum wa yaktulhum.

⁸Wa janaazaathum mudaffigiin fi l-chaari' fi l-madiina al-kabiire. Wa asaameeha be masal Saduum wa Masir wa da l-bakaan al-katalo foogah Rabbuhum Isa fi l-saliib.

⁹Wa l-naas min ayyi cha'ab wa gabiila wa lukhkha wa umma gaa'idiin yichiifu janaazaathum muddit talaata yoom wa nuss wa daharoomum ma yadfunuumum.

¹⁰Wa kulla sukkaan al-ard yafraho be moot al-chuhuud al-itneen dool. Wa yi'ayyudu wa yantu ambeenaathum barakaat al-iid achaan awwal kalaam al-anbiya al-itneen dool bigi gaasi le sukkaan al-ard.

¹¹Wa ba'ad talaata yoom wa nuss, Allah rassal ruuh al-haya fi janaazaathum wa humman gammo wa wagafu foog. Wa khoof chadiid dakhal le kulla l-naas al-chaafuumum.

¹²Wa hiss chadiid min al-sama ansama' wa kallam leehum wa gaal: «Ta'aalu foog.» Wa l-chuhuud al-itneen tala'o fi lubb sahaabaay giddaam udwaanhum wa faato fi l-samaawaat.

¹³Wa fi l-wakit da bas, bigi zilzaal chadiid bilheen wa achara fi l-miya min buyuut al-madiina addammaro wa 7 000 insaan maato. Wa l-naas al-faddalo hamado Allah Rabb al-samaawaat.

Al-burunji al-saabi'

¹⁴Akiid, al-azaab al-taani kammal wa daahu al-azaab al-taalit jaayi.

¹⁵Wa ana chift al-malak al-saabi' darab al-burunji al-indah. Wa fi l-samaawaat, aswaat chudaad ansama'o wa gaalo: «Khalaas, mamlakat al-dunya bigat mamlaka hana Rabbina Allah wa hana l-Masiih al-Allah azalah. Wa hu yamlukha daayman wa ila l-abad.»

¹⁶Wa l-arba'a wa ichriin chuyuukh al-gaa'idiin fi l-karaasi giddaam Allah sajado wa abado Allah.

¹⁷Wa gaalo: «Ya Rabbina Allah al-Gaadir al-gaa'id fi l-wakit al-faat wa l-wakit al-haadir, nachkuruuk inta achaan badeet tamluk be gudurtak al-aziime.

¹⁸Wa l-umam zi'ilo za'al chadiid laakin khadabak nazal fooghum. Wa khalaas, al-wakit tamma wa hassa' tihaasib al-maytiin wa tanti ajur le abiidak al-anbiya wa l-

saalihiin wa kulla l-naas al-yikarrumu usmak min al-kubaar wa l-sukhaar. Wa khalaas, tahlík al-naas al-halako naas al-ard.»

¹⁹Wa beet Allah al-gaa'id fi l-samaawaat anfatah wa sanduug mu'aahadat Allah anchaaf fi beet Allah. Wa barraaga chala'at wa haraka chadiide wa ra'ad ansama'o wa bigi zilzaal wa barad chadiid marra waahid.

Ru'ya 12

Al-mara wa l-khuul

¹Wa fi l-bakaan da, alaama ajiibe baanat fi l-sama. Ana chift mara laabse al-harraay misil khalag wa l-gamar gaa'id tihit rijileenha wa fi raasha, indaha taaj mukawwan min 12 nujuum.

²Wa hi khalbaane wa waja' al-talaga karabaaha wa hi sarakhat wa gariib talda.

³Wa alaama taaniye baanat fi l-sama. Wa chift khuul ahmar yichaabih misil tumsaah kabiir bilheen. Wa indah sab'a raas wa achara guruun. Wa fi ayyi raas indah taaj sakhayyar.

⁴Wa hu gachcha tilt al-nujuum min al-sama be danabah wa ramaahum fi l-ard. Wa l-khuul da wagaf gidzaam al-mara al-tidoor talda wa gaa'id yarja achaan min wildat bas yaakul sakhiirha.

⁵Wa hi wildat wileed wa hu al-Masiih al-laabudda yahkim fi l-umam be asa hana hadiid. Wa l-khuul ma akalaha achaan wileedha da khatafooh wa waddooh le Allah wa le archah.

⁶Wa l-mara arradat wa machat fi l-khala fi l-bakaan al-Allah jahhazah leeha. Wa hinaak yirayyusuuha le muddit 1 260 yoom.

⁷Wa duwaas bigi fi l-samaawaat. Wa Mikaayiil wa l-malaa'ika al-ma'aayah daawaso al-khuul wa malaa'ikatah.

⁸Wa gudrat al-khuul ma tammata le l-duwaas. Wa annasaro foogah wa taradoohum le l-khuul wa malaa'ikatah min al-samaawaat.

⁹Wa l-khuul al-kabiir ramooh wa hu bas al-daabi al-gaa'id min zamaan wa usmah Iblis wa l-Cheetaan wa hu al-kaddaab al-khachcha naas al-dunya kulluhum. Wa hu ramooh fi l-ard wa malaa'ikatah kula ramoohum ma'aayah.

¹⁰Wa ana simi't hiss chadiid kallam fi l-sama wa gaal: «Al-naja al-Allah jahhazaaha jaat. Wa hassa' hu wassaf gudurtah khalaas. Mamlakat Rabbina Allah jaat wa l-Masiih al-Allah khattaah foogha bada yahkim be gudra. Akiid, ramooh Iblis al-taahim akhwaanna al-mu'miniin. Awwal hu gaa'id yathamhum gidzaam Allah leel wa nahaar wa khalaas hu ramooh.

11Wa humman annasaro foogah be gudrat damm al-Hamal wa be chahaadithum leyah. Wa humman habbo Rabbuhum ziyaada min nufuushum lahaddi abo ma yajru min al-moot.

12Ya l-samaawaat wa kulla sukkaanku, afroho! Laakin ya l-ard wa l-bahar, al-ta'ab yarjaaku achaan Ibliis dalla leeku wa hu za'laan bilheen achaan hu ya'arif waktah dayyig.»

13Wa wakit al-khuul irif hu ramooh fi l-ard khalaas, hu jara wara l-mara al-wildat al-wileed achaan yakrubha.

14Laakin Allah antaaha janaahe itneen misil janaahe hana sagur kabiir bilheen achaan titiir ba'iid min al-daabi wa tamchi fi l-khala fi l-bakaan al-Allah jahhazah leeha. Wa hinaak hi yirayyusuuha muddit talaata sana wa nuss.

15Wa l-daabi fatah khachmah wa almi marag misil seel jaari wara l-mara achaan yaakulha.

16Wa laakin al-ard fatahat khachumha wa zaratat al-bahar al-ja min khachum al-khuul achaan tisaa'id al-mara.

17Wa fi l-bakaan da, al-khuul zi'il za'al chadiid min al-mara wa gamma yihaaribhum le iyaalha al-aakhariin wa humman al-naas al-yitaabu'u wasaaya Allah wa chahaadat Isa.

18Wa l-khuul wagaf fi khachum al-bahar.

Ru'ya 13

Al-haywaan al-fasil al-awwal

1Wa ana chift haywaan fasil maarig min ust al-bahar. Wa indah achara guruun wa sab'a raas wa ayyi garin indah taaj sakhayyar. Wa ayyi raas indah usum maktuub foogah wa l-kilme di tiwassif kalaam kufur.

2Wa l-haywaan da, hu yichaabih misil nimir wa rijileenah misil rijileen al-dubb wa gadduumah misil gadduum al-duud. Wa l-khuul antaah gudurtah wa kursi haggah wa sulta kabiire bilheen.

3Wa raas waahid min ruuse al-haywaan indah alaama misil awwal jarahooch wa katalooh wa jiraahah biri. Wa kulla naas al-ard al'ajjabo min al-haywaan wa gammo yitaabu'uuh.

4Wa kulla l-naas sajado le l-khuul achaan anta gudurtah le l-haywaan da. Wa sajado le l-haywaan wa gaalo: «Ma fi cheyy gaadir misil al-haywaan da. Wa l-yagdar yidaawisah kula ma fiih.»

5Wa l-haywaan indah izin achaan yihajji kalaam hana istikbaar wa kufur. Wa indah izin achaan yamluk fi l-naas muddit 42 chahar.

⁶Wa gamma hajja wa kallam kalaam fasil didd Allah wa gaal kalaam fasil fi usum Allah wa fi maskan Allah wa fi sukkaan al-samaawaat.

⁷Wa indah izin achaan yihaarib al-saalihiin wa yinnasir fooghum. Wa indah gudra fi ayyi gabiila wa cha'ab wa lukhkha wa umma.

⁸Wa kulla sukkaan al-ard yasjudu leyah, ya'ni ayyi naadum al-usmah ma maktuub fi Kitaab al-Haya. Wa l-kitaab da hana l-Hamal al-mukhaddar leyah min bidaayit al-dunya yadbahoooh wa khalaas bigi dahiiye.

⁹Ayyi naadum al-indah adaan, khalli yasma'.

¹⁰Ayyi naadum al-maktuub fi saffah yakurbuuh fi l-sijin, khalli yakurbuuh fi l-sijin. Wa ayyi naadum al-maktuub fi saffah yaktuluuh be l-seef, khalli yaktuluuh. Wa l-kalaam da yiwassif kadar al-saalihiin waajib yahmalo al-ta'ab be sabar wa iimaan.

Al-haywaan al-fasil al-taani

¹¹Wa fi l-bakaan da, ana chift haywaan aakhar. Hu maarig min lubb al-ard wa indah guruun itneen misil guruun hamal wa laakin hissah misil hiss al-khuul.

¹²Wa indah izin achaan yista'mal kulla gudrat al-haywaan al-awwal al-ja giddaamah le yahkim al-naas. Wa gamma yajbur kulla sukkaan al-ard le yasjudu le l-haywaan al-awwal al-jarahoooh wa kataloooh wa jiraahah biri.

¹³Wa sawwa ajaayib kubaar lahaddi naada naar achaan tanzil min al-sama fi l-ard giddaam kulla l-naas.

¹⁴Wa khachcha kulla sukkaan al-ard be l-ajaayib al-indah izin yisawwiikum giddaam al-haywaan al-awwal. Wa amar al-naas achaan yasna'o sanam fi suurat al-haywaan al-jarahoooh be l-seef wa maat wa battaan hiyi.

¹⁵Wa l-haywaan al-taani indah izin achaan yanti ruuh le sanam al-haywaan al-awwal wa l-sanam kallam. Wa amar al-naas achaan yaktulu ayyi naadum al-yaaba ma yasjud leyah.

¹⁶Wa battaan, kulla l-naas min al-sukhaar lahaddi l-kubaar wa min siyaad al-maal lahaddi l-masaakiin wa min al-hurriin lahaddi l-abiid, al-haywaan jabaraahum achaan yakhbalo al-wasim al-yukhuttah leehum fi iidhum al-zeene aw fi jabhithum.

¹⁷Wa misil da, ma fi ayyi naadum al-yagdar yachri cheyy walla yibii' cheyy illa kan al-wasim da gaa'id foogah. Wa l-wasim da, hu usum al-haywaan aw nimra hana usmah.

¹⁸Wa khalli al-naas yifakkuru fi l-kalaam da be fikir adiil. Wa khalli al-naadum al-faahim yahsib nimrat al-haywaan di achaan nimirtah di nimra insaaniye wa hi 666.

Ru'ya 14

Al-naas al-fadaahum al-Hamal

¹Wa ana chift cheyy aakhar. Chift al-Hamal waagif fi jabal Sahyuun wa 144 000 naas waagfiin ma'aayah. Wa usum al-Hamal wa usum abuuu maktuubiin le ayyi waahid fi jabhitah.

²Wa simi't haraka jaaye min al-sama wa l-haraka di chadiide misil matara tagiile wa ra'ad chadiid. Wa l-haraka tichaabih misil naas katiiriin gaa'idiin yadurbu jigindiye.

³Wa l-naas al-ma'a l-Hamal khanno khine jadiid giddaam al-arch wa giddaam al-arba'a makhluugiin al-samaawiyiin wa l-chuyuuukh. Wa ma fi naadum al-yagdar yil'allam al-khine da illa l-naas al-adadhun 144 000 al-fadaahum al-Hamal min usut naas al-ard.

⁴Humman ma najjaso nufuushum ma'a l-awiin wa laakin gaa'idiin taahiriin marra waahid. Wa dool humman al-yitaabu'u al-Hamal fi ayyi bakaan al-hu yamchi foogah. Wa dool bas al-naas al-hu fadaahum min ust al-naas wa humman bigo khaass le Allah wa le l-Hamal misil awwal intaaj hana zere' hu khaass le Allah.

⁵Wa humman abadan ma gaalo kalaam kidib wa ma induhum ayyi eeb.

Kalaam al-malaa'ika al-talaata

⁶Wa ana chift malak aakhar taayir foog fi l-sama wa hu indah bichaara abadiiye le yiballikhha le kulla sukkaan al-ard, min ayyi umma wa gabiila wa lukkhaha wa cha'ab.

⁷Wa l-malak kallam be hiss chadiid wa gaal: «Akhaafo min Allah wa majjuduuh achaan al-wakit al-yihaasibku foogah tamma. Asjudu le Allah Khaalig al-samaawaat wa l-ard wa l-bahar wa uyuun almi.»

⁸Wa malak aakhar ja wara l-awwal wa hu al-malak al-taani wa gaal: «Waga'at, waga'at. Baabil al-madiina al-kabiire waga'at. Di hi al-zagat kulla l-umam khamarha. Wa khamarha, hu chahwitha al-faasde.»

⁹Wa battaan malak aakhar ja waraahum wa hu al-malak al-taalit. Wa hu kallam be hiss chadiid wa gaal: «Kan naadum yasjud le l-haywaan wa sanamah wa yakhbal wasim fi jabhitah aw fi iidah,

¹⁰hu yachrab khamar, ma'anaatah hu yalga khadab Allah. Wa l-khamar da, khamar tagiil bilheen wa masbuub fi kaas hana l-azaab wa l-naadum al-yachrab minnah yi'azzubuuh be naar wa kibriit giddaam al-malaa'ikat al-mukhassasiin wa giddaam al-Hamal.

¹¹Wa l-dukhhakaan al-yatla' min al-naar al-ti'azzibhum di, hu yatla' daayman wa ila l-abad. Wa l-naas al-yasjudu le l-haywaan al-fasil wa le sanamah wa yakhbal wasim usmah ma induhum jumma wa la leel wa la nahaar.»

¹²Wa l-kalaam da yiwassif al-saalihiin kadar waajib yasburu wa yahmalo al-ta'ab. Wa l-saalihiin humman al-naas al-saabtiin fi wasaaya Allah wa iimaanhum be Isa.

13 Wa simi't hiss jaayi min al-sama gaal: «Aktib: «Mabruuk le l-naas al-yumuutu fi derib al-Rabb min al-wakit da wa giddaam.»» Wa Ruuh Allah radda leyah wa gaal: «Aamiin, ta'abhum yikammil wa humman yinjammo wa ajur hana khidmithum maachi waraahum.»

Al-gati'

14 Wa ana chift cheyy aakhar. Chift sahaabaay beeda wa naadum gaa'id foogha wa hu yichaabih Ibn al-Insaan. Wa indah taaj hana dahab fi raasah wa khanjar tariin fi iidah.

15 Wa battaan malak aakhar marag min beet al-ibaada wa naada be hiss chadiid le l-naadum al-gaa'id fi l-sahaabaay wa gaal: «Midd iidak ale l-ard wa agta' al-khalla be khanjarak wa limmaha. Khallit al-ard nijdat wa wakt al-gati' ja khalaas.»

16 Wa l-gaa'id fi l-sahaabaay madda iidah wa gata' khallit al-ard be khanjarah wa lammaaha.

17 Wa battaan malak aakhar marag min beet al-ibaada al-gaa'id fi l-samaawaat wa hu kula indah khanjar tariin.

18 Wa fi l-bakaan da, malak aakhar battaan marag min al-madbah. Wa l-malak da, hu al-malak al-mas'uul fi l-naar. Wa hu aat be hiss chadiid le l-malak al-indah al-khanjar al-tariin wa gaal: «Midd iidak ale l-ard wa agta' al-inab be khanjarak wa limmah achaan fi kulla l-ard, al-inab nijid khalaas.»

19 Wa l-malak madda iidah ale l-ard wa gata' al-inab be khanjarah wa sabbaah fi assaarat al-inab wa da bakaan hana khadab Allah.

20 Wa l-inab assarook barra min al-madiina lahaddi almiih al-ahmar marag minnah. Wa l-almi da, hu damm wa hu jara misil bahar wa tuulah lijaam wa da yisaawi 3 duraa'. Wa urdah bigi 1 600 istaadiya.

Ru'ya 15

Al-sab'a waba al-akhiiriin

1 Wa ana chift alaama aakhara fi l-sama wa hi alaama ajiibe wa aziime. Chift sab'a malaa'ika mas'uuliin fi sab'a waba wa ba'ad al-sab'a waba dool, waba aakhar ma fiih achaan beehum khadab Allah yitimm.

2 Wa chift bakaan yichaabih misil bahar hana almi saafi al-biraari wa hu jaamid wa indah naar fi lubbah. Wa l-naas al-annasaro fi l-haywaan al-fasil wa fi sanamah wa fi nimrat usmah, humman waagfiin jamb al-bahar. Wa ayyi waahid indah jigindiye al-Allah antaaha leyah.

3 Wa khanno khine hana Muusa abd Allah wa khine hana l-Hamal. Wa gaalo: «Ya Rabbina Allah al-Gaadir, kulla cheyy al-tisawwiih aziim wa ajiib. Ya malik al-umam, derbak daayman adil wa hagg.

⁴Ya Allah, kikkeef naadum ma yakhaaf minnak wa ma yimajjid usmak? Achaan inta wiheedak bas khudduus. Kulla l-umam yaju wa yasjudu leek achaan chaafu adaaltak fi l-cheyy al-sawweetah.»

⁵Wa ba'ad da, ana chift beet al-ibaada anfatah wa da l-kheema al-foogha liihaan al-mu'aahada al-fi l-samaawaat.

⁶Wa l-sab'a malaa'ika al-induhum al-sab'a waba marago min beet al-ibaada. Wa ayyi waahid laabis khalag hana gumaach kattaan asli al-biraari wa fi sadrah indah hizaam hana dahab.

⁷Wa waahid min al-arba'a makhluugiin al-samaawiyiin antaahum sab'a kiisaan hana dahab. Wa l-sab'a kiisaan malaaniin be khadab Allah al-Hayy daayman wa ila l-abad.

⁸Wa gudrat Allah al-majiide saddat beet al-ibaada be l-dukhkhaan marra waahid. Wa l-dakhuul foogah ma fiih lahaddi l-sab'a malaa'ika yikammulu al-sab'a waba.

Ru'ya 16

Al-sab'a kiisaan

¹Wa fi l-bakaan da, simi't hiss chadiid marag min lubb beet al-ibaada wa hu hajja le l-sab'a malaa'ika wa gaal: «Amchu be l-sab'a kiisaan hana khadab Allah wa daffuguuhum fi l-ard.»

²Wa l-malak al-awwalaani gamma wa daffag kaasah fi l-ard. Wa be da, al-azaab ja fi kulla l-naas al-khiblo wasim al-haywaan al-fasil wa sajado le sanamah. Wa awaawiir cheeniin wa afniin marago fi jilidhum.

³Wa l-malak al-taani daffag kaasah fi l-bahar al-maalih wa be da, al-almi bigi misil damm hana naadum mayyit wa kulla l-haywaanaat al-fi l-bahar maato.

⁴Wa l-malak al-taalit daffag kaasah fi l-wudyaan wa l-biyaar wa be da, almiium kulla ke bigi damm.

⁵Wa simi't kalaam hana l-malak al-mas'uul fi l-almi gaal: «Ya Allah al-Khudduus al-gaa'id fi l-wakt al-faat wa fi l-wakt al-haadir, inta aadil wa hukmak fooghum hagg.

⁶Achaan awwal al-naas daffago damm al-anbiya wa l-saalihiin wa khalaas inta anteethum damm yacharbooh wa da waajib lehum.»

⁷Wa ana simi't hiss jaayi min al-madbah wa gaal: «Ya Rabbina Allah al-Gadir, hukmak fooghum hagg wa aadil.»

⁸Wa l-malak al-raabi' daffag kaasah fi l-harraay achaan al-harraay tutugg al-naas be haraaritha.

⁹Wa haraarat al-harraay al-chadiide taggat al-naas wa be da, humman gaalo kalaam fasil fi usum Allah achaan irfo Allah indah gudra fi ayyi waba. Wa ma taabo min zunuubhum wa ma majjadooh.

¹⁰Wa l-malak al-khaamis daffag kaasah fi kursi al-haywaan al-fasil wa be da, mamlakatah bigat dalma marra waahid. Wa l-ta'ab bigi chadiid lahaddi loon al-naas khayyar.

¹¹Wa ayyaro Allah Rabb al-samaawaat be sabab waja'hum wa awaawiirhum. Wa ma taabo min zunuubhum.

¹²Wa l-malak al-saadis daffag kaasah fi bahar al-Furaat. Wa l-bahar yibis. Wa misil da, al-derib bigi faatih le l-muluuk al-jaayiin min sabaah.

¹³Wa chift talaata chawaatiin wa l-waahid marag min khachum al-khuul wa l-waahid min khachum al-haywaan al-fasil wa l-waahid min khachum al-kaddaab al-sawwa nafsah nabi. Wa l-talaata chawaatiin dool cheeniin wa yichaabuhu misil al-difde'.

¹⁴Wa humman al-chawaatiin al-bisawwu ajaayib wa yamchu le kulla muluuk al-dunya achaan yinaaduuhum yilimmu le l-harib fi l-yoom al-aziim al-Allah al-Gadir gata'ah.

¹⁵Wa Isa yuguul: «Daahu ana naji be khafla misil jayyit al-sarraag. Wa mabruuk le l-naadum al-waa'i be l-leel wa khatta lubaasah jaahiz jambah achaan ma yamrug ayyaan wa l-eeb ma yisawwiih.»

¹⁶Wa l-chawaatiin jaabo al-muluuk fi bakaan waahid wa l-bakaan da usmah be kalaam ibraani Harmagaduun.

¹⁷Wa l-malak al-saabi' daffag kaasah fi l-hawa. Wa hiss chadiid ansama' wa l-hiss da jaayi min al-arch fi lubb beet al-ibaada wa gaal: «Khalaas kammal.»

¹⁸Wa ba'ad da, barraaga chala'at wa haraka chadiide wa ra'ad ansama'o wa bigi zilzaal chadiid marra waahid. Wa zilzaal chadiid misil da abadan al-naas ma chaafuuh yoom waahid fi l-ard. Da bas al-zilzaal al-akbar.

¹⁹Wa l-madiina al-kabiire anchaggat ale talaata bakaan. Wa kulla mudun al-umam addammaro marra waahid wa misil da Allah aakhab madiinat Baabil al-kabiire be zunuubha. Wa Allah jabaraaha tachrab khamar min kaasah wa l-khamar da yimassil khadabah al-chadiid bilheen.

²⁰Wa ayyi jaziira arradat wa ayyi hajar tawiil bigi ma fihi.

²¹Wa barad daffag fi l-naas wa ayyi habba tagiile lahaddi tawzin 50 kiilo wa l-naas ayyaro Allah achaan al-waba bigi chadiid marra waahid.

Ru'ya 17

Baabil amm al-charaamiit

- ¹Wa fi l-bakaan da, waahid min al-sab'a malaa'ika al-induhum al-sab'a kiisaan ja leyi wa gaal: «Ta'aal, niwassifak al-ikhaab al-jaayi fi l-charmuuta al-ma'ruufa al-jaalse ambeenaat buhuur katiiriin.
- ²Di bas al-charmuuta al-muluuk al-ard zano ma'aaha wa sukkaan al-ard chirbo min kaas zinaaha wa sikro.»
- ³Wa fi l-ru'ya di, al-malak waddaani fi l-sahara. Wa chift hinaak mara raakbe fi haywaan fasil loonah ahmar tchu wa indah asaame maktuubiin fi jildah wa l-asaame dool kulluhum kalaam hana kufur. Wa l-haywaan indah sab'a raas wa achara guruun.
- ⁴Wa l-mara laabse lubaas loonah garadi wa ahmar tchu wa ziina katiire hana dahab wa faaruus wa lu'lu. Wa indaha kaas hana dahab fi iidha wa l-kaas malaan be khumaam muharram wa nijis al-yimassil zinaaha.
- ⁵Wa fi usum ajiib maktuub fi jabhitha wa l-usum da, hu Baabil al-Kabiire, amm al-charaamiit wa muharramaat al-ard.
- ⁶Wa chift al-mara di sakraane achaan hi chirbat damm al-saalihiiin ziyaada wa damm al-naas al-chahado le Isa. Wa wakit chiftaha, ana ajjabt marra waahid.
- ⁷Wa l-malak hajja leyi wa gaal: «Maala ajjabt minha? Nifassir leek ma'ana hana l-mara wa l-haywaan al-chaayilha fi daharah al-indah sab'a raas wa achara guruun.
- ⁸Al-haywaan al-chiftah da, hu awwal gaa'id wa hassa' ma fiif wa yatla' min al-haawiye wa laakin ba'ad da, yamchi fi l-halaak. Wa sukkaan al-ard al-asaameehum ma maktuubiin min bidaayit al-dunya fi Kitaab al-Haya, humman yichiifu al-haywaan al-fasil da wa yi'ajjubu minnah bilheen achaan fi l-wakit al-faat, hu gaa'id wa fi l-wakit al-haadir, hu ma fiif wa fi l-wakit al-jaayi, yigabbil.
- ⁹«Wa khalli al-naas yifakkuru fi l-kalaam da be fikir adiil. Al-sab'a raas yimassulu sab'a jibaal wa l-mara jaalse fooghum. Wa l-sab'a raas yimassulu battaan sab'a muluuk.
- ¹⁰Khamsa minhum waga'o khalaas wa waahid gaa'id wa l-aakhar lissaa' ma ja. Wa min hu yaji, waajib yagood wakit chiyya bas.
- ¹¹Wa l-haywaan zaatah awwal gaa'id wa hassa' ma fiif wa hu al-malik al-taamin wa awwal hu waahid min al-sab'a wa hu yamchi fi l-halaak.
- ¹²«Wa l-achara guruun al-chiftuhum dool, humman achara muluuk al-lissaa'hum ma rikbo fi mamaalikhum. Wa ba'adeen, yabgo muluuk wa yamulku ma'a l-haywaan da wakit chiyya bas.
- ¹³Wa induhum niye waahide wa kulluhum yisallumu gudrithum le l-haywaan.

14Wa yihaarubu al-Hamal wa l-Hamal yinnasir fooghum achaan hu bas Rabb al-Arbaab wa Malik al-Muluuk. Wa indah ma'aayah al-naas al-azalaahum wa naadaahum wa humman al-mu'miniin.»

15Wa l-malak gaal leyi: «Inta chift al-buhaar al-ambeenaathum al-charmuuta gaa'ide wa humman yimassulu chu'uub wa jamaa'aat wa umam wa lukhkhaat.

16Wa inta chift al-achara guruun wa l-haywaan. Wa humman yakraho al-charmuuta wa yichiilu minha kulli cheyy al-indaha wa yicharrutu minha kulla lubaasha wa yaakulu lahamha wa yiharruguuha be l-naar.

17Wa yabga misil da achaan awwal Allah dassa niiye fi guluub al-muluuk dool achaan yisawwu al-cheyy al-mukhaddar leehum wa yakhdumu sawa wa yantu sultithum le l-haywaan al-fasil lahaddi l-kalaam al-Allah gaalah yitimm.

18Wa l-mara al-inta chiftaha, hi al-madiina al-kabiire al-ma'ruufa al-tamluk muluuk al-ard.»

Ru'ya 18

Baabil dammarooha khalaas

1Wa ba'ad da, ana chift malak aakhar naazil min al-sama wa indah gudra chadiide. Wa hu yiraari wa indah nuur majiid lahaddi dawwa kulla l-ard.

2Wa hu aat wa gaal: «Waga'at khalaas! Madiinat Baabil al-kabiire khirbat khalaas. Ma indaha sukkaan illa l-chawaatiin bas wa ayyi cheetaan nijis yidalli yaskun foogha. Wa ayyi teer nijis wa ayyi haywaan nijis yidallu yaskunu foogha.

3Wa da bigi achaan kulla l-umam chirbo al-khamar al-hi antathum wa l-khamar da yimassil chahwitha al-faasde. Wa muluuk al-ard zano ma'aaha wa tujjaar al-dunya ligo maal katiir bilheen min chahwitha al-katiire al-ma indaha hadd.»

4Wa fi l-bakaan da, simi't hiss aakhar jaayi min al-sama gaal: «Yalla ya cha'abi, amurgu minha! Ma tichaarukuuha fi zunuubha achaan ma tichaarukuuha fi l-waba al-yaji foogha kula.

5Amurgu achaan koom zunuubha bigi kabiir bilheen lahaddi lihig al-sama. Wa khalaas, Allah aakhabaaha be zulumha.

6«Khalli yisawwu leeha misil hi sawwatah le l-naas. Khalli yilkaffo foogha marrateen al-cheyy al-hi sawwatah. Khalli yamlo kaasha be charaab al-yisakkir marrateen min al-charaab al-hi antatah le l-naas.

7Awwal chahwitha wa fachaarha chudaad bilheen wa hassa' antuuha azaab wa hizin chadiid be nafs al-mikyaal. Aywa, hi tuguul fi galibha:

«Daahuuni ana al-malika. Ana ma nabga armala wa abadan ma nahzan.»

8Achaan da, fi yoom waahid bas kulla l-masaayib yaga’o foogha wa dool al-waba wa l-hizin wa l-juu’. Wa l-naar taakulha achaan Rabbina Allah al-yihaasibha, hu gaadir.»

9Wa muluuk al-ard al-zano ma’aaha wa chaarakooaha fi chahwitha yichiifu al-dukhkhaan al-yatla’ min al-naar al-taakulha wa humman yahzano wa yabku leeha.

10Wa l-khoof yadkhul leehum be sabab al-azaab al-ja foogha wa yagoodu ba’iid minha wa yuguulu: «Haay, ya l-madiina al-kabiire, ya Baabil al-madiina al-gaadre, fi saa’a waahide bas, al-ikhaab nazal foogki.»

11Wa tujjaar hana kulla l-ard yabku wa yahzano leeha achaan ma fi naadum al-yachri battaan budaa’ithum.

12Wa budaa’ithum hi al-dahab wa l-fudda wa l-faaruus wa l-lu’lu wa gumaach al-kattaan wa l-gumaach al-loonah garadi wa l-hariir wa l-gumaach al-ahmar tchu wa ayyi cheyy min al-dukhkhaan wa ayyi cheyy min al-aaj wa min al-hatab al-sameh wa min al-nahaas wa l-hadiid wa l-hajar al-jamiil al-yabnu beyah gusuur al-muluuk

13wa l-girfa wa l-haraar wa l-bakhuur wa l-istir wa l-lubaan wa l-khamar wa l-dihin wa l-daggiig wa l-gameh wa l-bagar wa l-khanam wa l-kheel wa arabaat hana l-kheel wa l-abiid. Aywa, al-insaan kula yisaawuguuh.

14Wa l-tujjaar yuguulu: «Waddar leeki khalaas kulla cheyy al-halu al-awwal dawwartiib be kulla galibki wa kulla cheyy min al-hala wa kulla cheyy al-biraari. Waddar leeki khalaas wa abadan battaan ma talgeeh.»

15Wa l-tujjaar al-saawago al-budaa’a di wa ligo minha maal katiir yakhaafo be sabab al-azaab al-ja foogha wa yagoodu ba’iid minha wa yahzano wa yabku be hiss aali wa yuguulu:

16«Haay! Al-madiina al-kabiire al-awwal naasha laabsiin kattaan sameh wa gumaach loonah garadi wa ahmar tchu wa ziina katiire min al-dahab wa l-faaruus wa l-lu’lu,

17fi saa’a waahide bas, kulla l-maal da dammarooh.» Wa ayyi siid safiina wa rukkaabha wa khaddaamiinha wa ayyi naadum al-yalga rizgah min al-safar be l-bahar, kulluhum ga’ado ba’iid min al-madiina.

18Wa chaafu al-dukhkhaan al-yatla’ min al-naar al-taakulha wa aato wa gaalo: «Ween al-madiina al-kabiire misil al-madiina di?»

19Wa sabbo turaab fi ruuseehum min al-hizin wa bako be hiss aali wa gaalo: «Haay, al-madiina al-kabiire waddarat! Awwal ayyi naadum al-indah safiina fi l-bahar al-maalih bigi khani be maalha. Wa fi saa’a waahide bas, al-madiina dammarooha.

20Ya sukkaan al-samaawaat, afraho be damaarha. Ya l-rusul wa l-anbiya wa l-saalihiin, afraho! Achaan Allah gata’ leeku charii’a wa aakhabaaha khalaas.»

²¹Wa fi l-bakaan da, malak gaadir galla leyah hajar misil murhaaka kabiire wa zagalah fi ust al-bahar wa gaal: «Be gudra misil di bas, madiinat Baabil al-kabiire yarmuuha wa tabga ma fiiha.

²²Ya Baabil, hiss al-jigindiye wa l-fannaan wa l-suffaara wa l-burunji abadan ma yinsam'u foogki battaan. Wa ma fi ayyi usta hana ayyi khidme yinlagi foogki battaan. Wa harakat al-taahuuna abadan ma tinsami' foogki battaan.

²³Wa deyy hana faanuus abadan ma yinchaaf fi lubbiki battaan. Wa hiss al-ariis wa hiss al-aruus abadan ma yinsam'u foogki battaan. Yabga misil da achaan tujjaarki bigo kubaaraat al-ard wa khachcho kulla l-umam be sihirki.

²⁴Wa anlaga fi l-madiina di damm al-anbiya wa l-saalihiin wa ma'aayah damm hana ayyi naadum al-maktuul fi kulla l-ard.»

Ru'ya 19

Farha fi damaar Baabil

¹Wa ba'ad da, ana simi't haraka chadiide fi l-samaawaat misil haraka hana naas katiiriin bilheen. Wa gaalo: «Halleeluuya! Al-hamdulillah! Rabbina Allah hu al-Gaadir wa l-Majiid wa l-naja taji minnah hu bas.

²Hisaabah hagg wa aadil. Hu haasab al-charmuuta al-kabiire al-fasadat naas al-ard be zinaaha. Hi daffagat damm abiid Allah wa Allah chaal leehum al-taar foogha.»

³Wa battaan aato: «Halleeluuya! Al-hamdulillah! Dukhkhaan hana l-naar al-akalatha yatla' ila l-abad.»

⁴Wa l-arba'a wa ichriin chuyuukh wa l-arba'a makhluugiin al-samaawiyiin sajado giddaam Allah al-gaa'id fi l-arch wa gaalo: «Aamiin. Halleeluuya! Al-hamdulillah!»

⁵Wa hiss min bakaan al-arch ansama' wa gaal: «Ya abiid Allah, achkuru Rabbina Allah. Ayyi naadum al-khaayif min Allah min al-sukhaar lahaddi l-kubaar khalli yachkurah.»

Iris al-Hamal

⁶Wa fi l-bakaan da, simi't haraka misil hiss hana naas katiiriin marra waahid. Wa hissuhum misil haraka hana matara chadiide bilheen wa misil ra'ad chadiid wa gaalo: «Halleeluuya! Al-hamdulillah! Rabbina Allah al-Gaadir gaa'id yamluk.

⁷Khalli nafraho wa ni'ayyudu wa nimajjudu Allah achaan yoom hana iris al-Hamal tamma wa l-Aruus jahhazat nafisha.

⁸Wa be izin Allah, hi libsat khalag hana kattaan asli al-biraari.» Wa l-kattaan da yimassil hasanaat al-saalihiin.

⁹Wa l-malak hajja leyi wa gaal: «Aktib: <Iris hana l-Hamal ja wa mabruuk le kulla l-ma'zuumiin.»» Wa battaan, hajja leyi wa gaal: «Sahiih, da kalaam Allah.»

10 Wa ajala ke, ana sajad t giddaam rijileenah achaan na' abudah le l-malak wa laakin hu gaal: «La, ma tasjud leyi ana. A' abud Allah. Ana abid mislak inta wa misil akhwaanak al-yitaabu'u chahaadat Isa. Achaan chahaadat Isa, hi al-kalaam al-yinazzilah al-Ruuh al-Khudduus fi l-anbiya.»

Al-raakib fi l-juwaad al-abyad

11 Wa fi l-bakaan da, ana chift al-sama faatih. Wa chift juwaad abyad. Wa l-raakib foogah usmah al-Amiin wa l-Saadikh wa hu yihaarib aduuh wa yahkim al-naas be haal saalhe.

12 Wa uyuunah misil naar mugargire wa fi raasah indah tiijaan katiiriin. Wa usum waahid maktuub foogah wa l-usum da, ma fi naadum ya'arfah illa hu bas.

13 Wa hu laabis khalag malaan be l-damm wa l-usum al-binaaduuh beyah, hu Kalimat Allah.

14 Wa junuud al-samaawaat taaba'ooh. Wa humman laabsiin kattaan asli al-abyad karr wa raakbiin fi kheel buyud.

15 Wa seef mutarrag maarig min khachmah wa yadrub beyah al-umam. Wa hu yahkim fooghum be asa hana hadiid. Hu bas al-yifajjikh al-inab fi l-assaara wa ma'anaatah hu mas'uul min khadab Allah al-Gaadir.

16 Wa indah usum maktuub fi khalagah wa fi daarijtaah wa l-usum da, hu Malik al-Muluuk wa Rabb al-Arbaab.

17 Wa fi l-bakaan da, chift malak waahid waagif fi l-harraay. Wa hu naada be hiss chadiid le kulla l-tuyuur al-taayriin fi l-sama wa gaal: «Ta'aalu, limmu wa aakulu al-acha al-Allah jahhazah leeku.

18 Aakulu laham al-muluuk wa laham kubaaraat al-askar wa laham al-naas al-gaadiiriin wa laham al-kheel wa l-raakbiin fooghum. Aywa, aakulu laham hana kulla l-naas min al-hurriin wa l-abiid wa l-sukhaar wa l-kubaar.»

19 Wa chift al-haywaan al-fasil wa muluuk al-ard ma'a askarhum laammiin achaan yihaarubu al-raakib fi l-juwaad al-abyad wa askarah.

20 Wa l-haywaan khalabooh wa karabooh. Wa karabo ma'aayah al-kaddaab al-sawwa nafsah nabi al-awwal sawwa ajaayib fi giddaamah. Wa l-ajaayib dool, hu sawwaahum achaan yukhuchch beehum al-naas al-khiblo wasim al-haywaan al-fasil wa sajado le sanamah. Wa ramo al-haywaan al-fasil wa l-kaddaab hayyiin fi bahar al-naar al-mu'oogide be kibriit asfar.

21 Wa askarhum kula maato be l-seef hana l-naadum al-raakib fi l-juwaad wa da l-seef al-maarig min khachmah. Wa kulla l-tuyuur chib'o min laham al-maytiin dool.

Ru'ya 20

Al-alif sana

- ¹Wa fi l-bakaan da, ana chift malak naazil min al-sama. Wa fi iidah indah muftaah hana l-haawiye wa jinziir kabiir bilheen.
- ²Wa hu karab al-khuul wa janzarah achaan yagood mujanzar muddit alif sana. Wa l-khuul, hu al-daabi al-gaa'id min zamaan wa hu bas Ibliis wa l-Cheetaan.
- ³Wa l-malak ramaah fi l-haawiye wa gaffalah wa khatta khitim fi l-baab achaan al-khuul ma yamrug wa ma yukhuchch al-umam battaan lahaddi l-alif sana yikammulu. Wa ba'ad da, laabudda yatulguuh wakit chiyya.
- ⁴Wa chift karaasi wa l-gaa'idiin fooghum al-kallafoohum be l-charii'a. Wa chift al-naas al-gata'o ruuseehum achaan taaba'o chahaadat Isa wa kalaam Allah wa l-naas al-ma sajado le l-haywaan al-fasil wa la sanamah wa ma khiblo wasmah wa la fi jabhaathum wa la fi iideehum. Wa humman hiyo wa hakamo ma'a l-Masiih muddit alif sana.
- ⁵Wa da l-bu'aas al-awwalaani. Al-maytiin al-aakhariin ma yahyo lahaddi l-alif sana dool yitimmu.
- ⁶Mabruuk le ayyi naadum al-yichaarik fi l-bu'aas al-awwalaani. Hu yabga khaass le Allah. Wa l-moot al-taani ma indah gudra fi l-naas dool. Humman yabgo rujaal diin wa ya'abudu Allah wa l-Masiih wa yahkumu ma'aayah muddit alif sana.
- ⁷Wa wakit al-alif sana yikammulu khalaas, al-Cheetaan yufukkuuh min al-bakaan al-hu masjuun foogah.
- ⁸Wa yamrug minnah achaan yamchi lahaddi aakhir al-ard wa yukhuchch kulla l-umam wa humman yabgo misil Juuj wa Maajuuj. Wa l-Cheetaan yilimmuuhum wa yukhuttuhum jaahiziin le l-duwaas. Wa adadhum yabga katiir misil ramla hana khachum al-bahar.
- ⁹Wa l-naas dool gammo min kulla l-ard wa macho hawwago mu'askar al-saalihiin wa l-madiina al-Allah yihubbaha. Laakin naar nazalat fooghum min al-sama wa akalathum marra waahid.
- ¹⁰Wa Ibliis al-awwal khachchaahum ramooh fi bahar hana naar wa kibriit asfar. Wa da nafs al-bakaan al-awwal ramo foogah al-haywaan al-fasil wa l-kaddaab al-sawwa nafsah nabi. Wa yi'azzubuuhum leel wa nahaar daayman wa ila l-abad.

Yoom al-Hisaab

- ¹¹Wa ana chift arch aziim abyad wa l-gaa'id foogah. Wa l-samaawaat wa l-ard arrado min giddaamah wa bigo ma fiihum.
- ¹²Wa chift kulla l-maytiin kubaar wa sukhaar waagfiin giddaam al-arch. Wa l-kutub fatahoohum. Wa battaan kitaab aakhir fatahooh wa hu Kitaab al-Haya. Wa kulla khidmit al-maytiin al-awwal sawwooha maktuuba fi l-kutub. Wa humman yihaasubuuhum hasab al-cheyy al-maktuub fi l-kutub.

¹³Aywa, al-bahar sallam al-maytiin al-gaa'idiin foogah. Wa l-moot wa l-khabur sallamo al-maytiin al-gaa'idiin fooghum. Wa ayyi naadum yihaasubuuh fi l-cheyy al-hu sawwaah.

¹⁴Wa khalaas al-moot wa l-khabur, ramoohum fi bahar al-naar. Wa bahar al-naar, hu al-moot al-taani.

¹⁵Wa kan usum hana ayyi naadum ma maktuub fi Kitaab al-Haya, hu ramooh fi bahar al-naar.

Ru'ya 21

Kulla cheyy jadiid

¹Wa ana chift sama jadiid wa ard jadiide. Wa l-sama wa l-ard al-awwal gaa'idiin bigo ma fiihum wa l-bahar kula bigi ma fiih.

²Wa chift al-madiina al-mukhaddasa wa Allah gaa'id yinazzilha min al-sama wa hi Madiinat al-Khudus al-jadiide. Wa hi misil aruus mujammala jaaye le ariisha.

³Wa ana simi't hiss chadiid jaayi min al-arch wa gaal: «Daahu maskan hana Allah gaa'id fi ust al-naas. Hu saakin ma'aahum wa humman bigo cha'abah. Allah zaatah gaa'id ma'aahum wa hu bas Rabbuhum.

⁴Wa hu yuguchch min uyuunhum kulla dumuu'hum wa l-moot yabga ma fiih. Wa ma fi hizin battaan wa la baki wa la ta'ab achaan kulla cheyy al-awwal gaa'id bigi ma fiih.»

⁵Wa l-gaa'id fi l-arch gaal: «Na'am, ana gaa'id nijaddid kulla cheyy.» Wa battaan hajja leyi wa gaal: «Aktib al-kalaam da achaan al-kalaam da saabit wa sahiih.»

⁶Wa ooraani wa gaal: «Khalaas, kulla cheyy kammal. Ana al-Awwal wa l-Akhiir. Ana al-Bidaaya wa l-Nihaaya. Wa ana nanti izin le ayyi naadum al-atchaan achaan yachrab almi min biir almi al-haya bala taman.

⁷Wa ayyi naadum al-yinnasir, yawris kulla l-baraka di. Wa ana nabga Rabbah wa hu yabga wileedi.

⁸Laakin al-khawwaafiin wa l-ma mu'miniin wa l-faasdiin wa kattaaliin al-dimam wa l-zannaayiin wa l-sahhaariin wa aabidiin al-asnaam wa kulla l-kaddaabiin, bakaanhum yabga bahar al-naar wa l-kibriit al-asfar. Wa da bas al-moot al-taani.»

Madiinat Allah al-jadiide

⁹Wa malak waahid ja leyi wa hu waahid min al-sab'a malaa'ika al-awwal induhum al-sab'a kiisaan wa daffago al-sab'a waba al-akhiiriin fi l-ard. Wa hu hajja leyi wa gaal: «Ta'aal, niwassifak al-aruus al-tabga zoojat al-Hamal.»

10 Wa fi l-ru'ya di, hu waddaani ba'iid wa khattaani fi raas hana hajar tawiil bilheen. Wa wassafaani al-madiina al-mukhaddasa al-Allah gaa'id yinazzilha min al-sama wa hi Madiinat al-Khudus.

11 Wa hi daawiye be nuur majiid hana Allah. Al-madiina tiraari misil hajar khaali wa misil faaruus wa misil gazzaaz saafi marra waahid.

12 Durdurha gawi wa tawiil wa indah 12 biibaan wa fi 12 malaa'ika wa ayyi malak mas'uul fi baab waahid. Wa asaame hana gabaayil Bani Israa'iil al-atnaachar maktuubiin fi l-biibaan.

13 Fi nussah al-sabhaani, talaata biibaan wa fi nussah al-munchaakhi, talaata biibaan wa fi nussah al-watiyaani, talaata biibaan wa fi nussah al-kharbaani, talaata biibaan.

14 Wa durdur al-madiina indah 12 asaas wa asaame hana rusul al-Hamal al-atnaachar maktuubiin fooghum.

15 Wa l-malak al-gaa'id yihajji leyi indah asa hana dahab fi iidah achaan yigaawis al-madiina wa biibaanha wa daraadirha.

16 Wa l-madiina murabba'a. Urdaha wa tuulha sawa sawa. Wa hu gaawas al-madiina be asaatah wa tuulha 12 000 istaadiya wa urdaha wa tuulha foog sawa sawa.

17 Wa l-malak gaawas tukhun al-durdur be l-duraa' al-yigaawusu beyah al-naas wa ligi 144 duraa'.

18 Wa l-durdur mabni be faaruus wa buyuut al-madiina hana dahab saafi yiraari misil al-gazzaaz.

19 Wa asaas hana l-durdur indah ziina min ayyi hajar khaali. Al-asaas al-awwalaani indah faaruus wa l-taani yaakhuut zahri wa l-taalit agiig ahmar wa l-raabi' zumurrud akhdar.

20 Wa l-khaamis agiig azrag wa l-saadis marajaan ahmar wa l-saabi' zabarjad asfar wa l-taamin agiig zahri wa l-taasi' yaakhuut asfar wa l-aachir agiig akhdar wa l-ihdaachar fayruuz wa l-atnaachar yaakhuut garadi.

21 Wa l-atnaachar biibaan dool, humman 12 lu'lu wa ayyi baab minhum sawwooh min lu'lu'a waahide bas. Wa chaari' al-madiina min dahab saafi yiraari misil al-gazzaaz.

22 Wa ma chift beet hana ibaada fi l-madiina di achaan fi gadd hana beet ibaada, Rabbina Allah al-Gaadir wa l-Hamal zaathum gaa'idiin wa achaan da beet hana ibaada ma waajib battaan.

23 Wa l-madiina ma tidoor nuur min al-harraay wa la deyy min al-gamar achaan nuur majiid hana Allah bigi nuur al-madiina wa l-Hamal gaa'id yantiha deyy.

24 Wa l-umam yi'iichu fi nuurha wa muluuk al-ard yijiibu leeha darajathum.

²⁵Be l-nahaar, biibaanha abadan ma yisidduhum wa fi l-bakaan da, al-wata abadan ma tabga leel.

²⁶Wa yiwaddu fi l-madiina kulla cheyy hana daraja wa ikraam min al-umam.

²⁷Wa ayyi cheyy al-ma taahir walla ayyi naadum al-yisawwi al-muharramaat walla ayyi kaddaab ma yadkhulu foogha. Al-yadkhulu fi l-madiina di, illa l-naas al-asaameehum maktuubiin fi Kitaab al-Haya hana l-Hamal.

Ru'ya 22

Almi al-haya wa chadarat al-Haya

¹Wa fi l-bakaan da, al-malak wassafaani bahar hana almi al-haya. Wa l-bahar hana almi saafi al-biraari wa maarig min arch hana Allah wa l-Hamal.

²Wa l-bahar jaari fi usut chaari' al-madiina. Wa battaan, chadarat al-Haya gaa'ide fi khachum al-bahar da. Wa chadarat al-Haya talda iyaal 12 marra fi l-sana. Ayyi chahar, talda iyaal wa warchaalha kula yanti al-aafe le l-umam.

³Wa abadan ma fi ayyi la'ana battaan. Wa l-arch hana Allah wa l-Hamal yagood fi l-madiina. Wa fi l-bakaan da, abiidah ya'abuduuh.

⁴Wa yichiifu wijhah wa usmah hu bas yagood fi jabhaathum.

⁵Wa battaan al-wata abadan ma tabga leel wa ma yidooru battaan deyy wa la l-harraay achaan Rabbuhum Allah yabga deyyuhum wa abiid Allah yahkumu ma'aayah ila l-abad.

Jayyit Isa al-Masiih

⁶Wa hu hajja leyi wa gaal: «Kulla l-kalaam da saabit wa sahiih. Wa l-Rabb Allah al-yinazzil kalaamah le l-anbiya be l-Ruuh al-Khudduus, hu rassal leek malakah achaan yiwassif abiidah al-cheyy al-laabudda yabga gariib.»

⁷«Wa daahu ana Isa jaayi gariib. Wa mabruuk le l-naadum al-yitaabi' al-kalaam al-nazal fi l-kitaab da.»

⁸Wa ana Yuuhanna bas al-simi't wa chift kulla l-kalaam da. Wa wakit simi'tah wa chiftah, ana sajadat gidzaam rijileen al-malak al-wassaf leyi wa dawwart na'abudah.

⁹Wa laakin hu gaal: «La, ma tasjud leyi. Ana abid mislak inta wa misil akhwaanak al-anbiya wa misil kulla l-naas al-yitaabu'u kalaam al-kitaab da. A'abud Allah.»

¹⁰Wa gaal leyi battaan: «Khalli al-naas yagru al-kalaam al-nazal min Allah al-gaa'id fi l-kitaab da achaan al-wakit garrab.

¹¹Al-naadum al-fasil, khalli yagood saabit fi fasaaltah. Wa l-naadum al-nijis, khalli yagood saabit fi najaastah. Wa l-naadum al-aadil, khalli yagood saabit fi adaaltah. Wa l-naadum al-saalih, khalli yagood saabit fi haalah al-saalhe.»

12Wa Isa gaal: «Daahu ana jaayi gariib wa nanti le ayyi naadum al-mukaafa al-waajib leyah hasab amalah.

13Ana al-Awwal wa l-Akhiir. Ana al-Alif wa l-Yaa. Ana al-Bidaaya wa l-Nihaaya.»

14Wa mabruuk le l-naas al-yikhassulu khulgaanhum achaan kan khulgaanhum nudaaf, induhum hagg yaakulu min iyaal chadarat al-Haya wa yamchu le l-biibaan wa yindasso fi l-madiina.

15Wa barra min al-madiina, fiyah al-faasdiin wa l-sahhaariin wa l-zannaayiin wa kattaaliin al-dimam wa l-naas al-ya'abudu al-asnaam wa l-naas al-kalaamhum wa khidmithum kidib.

16«Wa ana Isa rassalt leeku malaki achaan intu naas ummat al-Masiih tasma'o al-chahaada di. Ana bas Ibn Dawuud wa l-malik al-min zurriyyah. Wa ana Najmat al-Sabaah al-tidaawi nuur chadiid wa tiwassif kadar al-nahaar jaayi gariib.»

17Wa l-Ruuh al-Khudduus wa l-Aruus yuruddu le l-Masiih wa yuguulu «Ta'aal.» Wa khalli ayyi naadum al-yasma' al-kalaam da yuguul: «Ta'aal.» Wa ayyi naadum al-atchaan, khalli yaji. Wa ayyi naadum al-yidoor yachrab almi al-haya, khalli yichiilah bala taman.

Nihaayat al-kitaab

18Wa ana nihazzir ayyi naadum al-yasma' al-kalaam al-Allah nazzalah al-gaa'id fi l-kitaab da. Wa nuguul leyah ayyi naadum al-yiziid fi l-kalaam da kalaam aakhar, Allah yiziid foogah al-waba al-yihajji beyah al-kitaab da.

19Wa ayyi naadum al-yangus kilme min al-kalaam al-Allah nazzalah al-gaa'id fi l-kitaab da, Allah yangus minnah al-baraka al-yidoor yalgaaha min chadarat al-Haya wa min al-madiina al-mukhaddasa al-yihajji beeha al-kitaab da.

20Wa Isa al-gaa'id yachhad le kulla l-kalaam da gaa'id yuguul: «Akiid, naji gariib.» Aamiin, ya Rabbina Isa, ta'aal.

21Wa aleeku kulluku rahmat al-Rabb Isa.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil